Holy Bible

Aionian Edition®

Bibbia Vulgata Clementina

Clementine Vulgate, Tweedale

Holy Bible Aionian Edition ®
Bibbia Vulgata Clementina
Clementine Vulgate, Tweedale

Creative Commons Attribution 4.0 International, 2018-2025
Source text: Crosswire.org
Source version: 4/29/2019
Source copyright: Public Domain
Catholic Publishing, Madrid, Michael Tweedale, vulsearch.sourceforge.net, 405, 1946
ISBN: 978-1-67814-482-1

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
AionianBible.org

Published by Nainoia Inc, https://Nainoia-Inc.signedon.net
All profits are given to https://CoolCup.org

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Praefatio

Latine at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aïdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aïdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Latine at AionianBible.org/History

06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
10/20/24 - Gospel Primer handout format.
11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Index Rerum

VETUS TESTAMENTUM

Genesis 1
Exodus 35
Leviticus 63
Liber Numeri 82
Deuteronomii 109
Iosue 134
Iudicum 151
Ruth 168
I Samuelis 171
Ii Samuelis 195
I Regum 214
Ii Regum 237
I Paralipomenon 258
Ii Paralipomenon 278
Esdræ 303
Nehemiæ 310
Esther 320
Job 326
Psalmorum 344
Proverbiorum 387
Ecclesiastes 402
Canticum Canticorum 407
Isaiæ 410
Jeremiæ 443
Lamentationes 482
Hiezechielis Prophetæ 486
Danihelis Prophetæ 521
Osee Propheta 532
Joël Propheta 537
Amos Propheta 539
Abdias Propheta 543
Jonas Propheta 544
Micha Propheta 546
Nahum Propheta 549
Habacuc Propheta 551
Sofonias Propheta 553
Aggæi Prophetæ 555
Zaccharias Propheta 557
Malachi Propheta 563

NOVUM TESTAMENTUM

Mattheum 567
Marcum 589
Lucam 603
Iohannem 627
Actuum Apostolorum 645
Romanos 668
Corinthios I 677
Corinthios Ii 686
Galatas 692
Ephesios 695
Philippenses 698
Colossenes 701
Thessalonicenses I 703
Thessalonicenses Ii 705
Timotheum I 707
Timotheum Ii 710
Titum 712
Philemonem 713
Hebræos 714
Iacobi 721
Petri I 724
Petri Ii 727
Iohannis I 729
Iohannis Ii 732
Iohannis Iii 733
Iudæ 734
Apocalypsis 735

SUPPLEMENTA

Adiutorium Lectoris
Glossarium
Mappae
Sors
Picturae, Doré

VETUS TESTAMENTUM

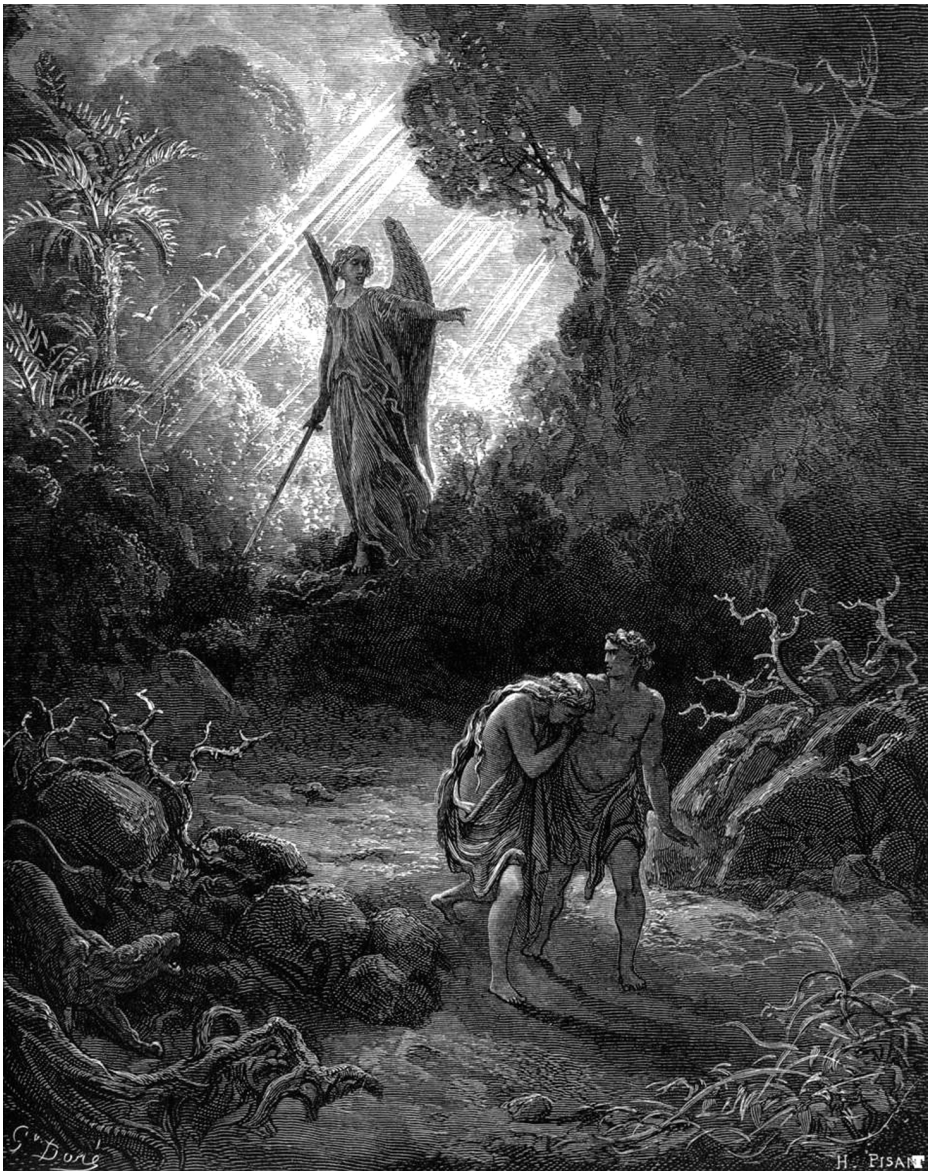

Ejecitque Adam: et collocavit ante paradisum voluptatis cherubim, et flammeum gladium, atque versatilem, ad custodiendam viam ligni vitæ.

Genesis 3:24

Genesis

1 In principio creavit Deus cælum et terram. **2** Terra autem erat inanis et vacua, et tenebræ erant super faciem abyssi: et spiritus Dei ferebatur super aquas. **3** Dixitque Deus: Fiat lux. Et facta est lux. **4** Et vidit Deus lucem quod esset bona: et divisit lucem a tenebris. **5** Appellavitque lucem Diem, et tenebras Noctem: factumque est vespere et mane, dies unus. **6** Dixit quoque Deus: Fiat firmamentum in medio aquarum: et dividat aquas ab aquis. **7** Et fecit Deus firmamentum, divisitque aquas, quæ erant sub firmamento, ab his, quæ erant super firmamentum. Et factum est ita. **8** Vocavitque Deus firmamentum, Cælum: et factum est vespere et mane, dies secundus. **9** Dixit vero Deus: Congregentur aquæ, quæ sub cælo sunt, in locum unum: et appareat arida. Et factum est ita. **10** Et vocavit Deus aridam Terram, congregationesque aquarum appellavit Maria. Et vidit Deus quod esset bonum. **11** Et ait: Germinet terra herbam virentem, et facientem semen, et lignum pomiferum faciens fructum juxta genus suum, cujus semen in semetipso sit super terram. Et factum est ita. **12** Et protulit terra herbam virentem, et facientem semen juxta genus suum, lignumque faciens fructum, et habens unumquodque sementem secundum speciem suam. Et vidit Deus quod esset bonum. **13** Et factum est vespere et mane, dies tertius. **14** Dixit autem Deus: Fiant luminaria in firmamento cæli, et dividant diem ac noctem, et sint in signa et tempora, et dies et annos: **15** ut luceant in firmamento cæli, et illuminent terram. Et factum est ita. **16** Fecitque Deus duo luminaria magna: luminare majus, ut præesset diei: et luminare minus, ut præesset nocti: et stellas. **17** Et posuit eas in firmamento cæli, ut lucerent super terram, **18** et præessent diei ac nocti, et dividerent lucem ac tenebras. Et vidit Deus quod esset bonum. **19** Et factum est vespere et mane, dies quartus. **20** Dixit etiam Deus: Producant aquæ reptile animæ viventis, et volatile super terram sub firmamento cæli. **21** Creavitque Deus cete grandia, et omnem animam viventem atque motabilem, quam produxerant aquæ in species suas, et omne volatile secundum genus suum. Et vidit Deus quod esset bonum. **22** Benedixitque eis, dicens: Crescite, et multiplicamini, et replete aquas maris: avesque multiplicentur super terram. **23** Et factum est vespere et mane, dies quintus. **24** Dixit quoque Deus: Producat terra animam viventem in genere suo, jumenta, et reptilia, et bestias terræ secundum species suas. Factumque est ita. **25** Et fecit Deus bestias terræ juxta species suas, et jumenta, et omne reptile terræ in genere suo. Et vidit Deus quod esset bonum, **26** et ait: Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram: et præsit piscibus maris, et volatilibus cæli, et bestiis, universæque terræ, omnique reptili, quod movetur in terra. **27** Et creavit Deus hominem ad imaginem suam: ad imaginem Dei creavit illum, masculum et feminam creavit eos. **28** Benedixitque illis Deus, et ait: Crescite et multiplicamini, et replete terram, et subjicite eam, et dominamini piscibus maris, et volatilibus cæli, et universis animantibus, quæ moventur super terram. **29** Dixitque Deus: Ecce dedi vobis omnem herbam afferentem semen super terram, et universa ligna quæ habent in semetipsis sementem generis sui, ut sint vobis in escam: **30** et cunctis animantibus terræ, omnique volucri cæli, et universis quæ moventur in terra, et in quibus est anima vivens, ut habeant ad vescendum. Et factum est ita. **31** Viditque Deus cuncta quæ fecerat, et erant valde bona. Et factum est vespere et mane, dies sextus.

2 Igitur perfecti sunt cæli et terra, et omnis ornatus eorum. **2** Complevitque Deus die septimo opus suum quod fecerat: et requievit die septimo ab universo opere quod patrarat. **3** Et benedixit diei septimo, et sanctificavit illum, quia in ipso cessaverat ab omni opere suo quod creavit Deus ut faceret. **4** Istæ sunt generationes cæli et terræ, quando creata sunt, in die quo fecit Dominus Deus cælum et terram, **5** et omne virgultum agri antequam oriretur in terra, omnemque herbam regionis priusquam germinaret: non enim pluerat Dominus Deus super terram, et homo non erat qui operaretur terram: **6** sed fons ascendebat e terra, irrigans universam superficiem terræ. **7** Formavit igitur Dominus Deus hominem de limo terræ, et inspiravit in faciem ejus spiraculum vitæ, et factus est homo in animam viventem. **8** Plantaverat autem Dominus Deus paradisum voluptatis a principio, in quo posuit hominem quem formaverat. **9** Produxitque Dominus Deus de humo omne lignum pulchrum visu, et ad vescendum suave lignum etiam vitæ in medio paradisi, lignumque scientiæ boni et mali. **10** Et fluvius egrediebatur de loco voluptatis ad irrigandum paradisum, qui inde dividitur in quatuor capita. **11** Nomen uni Phison: ipse est qui circuit omnem terram Hevilath, ubi nascitur aurum: **12** et aurum terræ illius optimum est; ibi invenitur bdellium, et lapis onychinus. **13** Et nomen fluvii secundi Gehon; ipse est qui circumit omnem terram Æthiopiæ. **14** Nomen vero

fluminis tertii, Tigris: ipse vadit contra Assyrios.
Fluvius autem quartus, ipse est Euphrates. **15** Tulit
ergo Dominus Deus hominem, et posuit eum in
paradiso voluptatis, ut operaretur, et custodiret
illum: **16** præcepitque ei, dicens: Ex omni ligno
paradisi comede; **17** de ligno autem scientiæ boni
et mali ne comedas: in quocumque enim die
comederis ex eo, morte morieris. **18** Dixit quoque
Dominus Deus: Non est bonum esse hominem solum:
faciamus ei adjutorium simile sibi. **19** Formatis
igitur Dominus Deus de humo cunctis animantibus
terræ, et universis volatilibus cæli, adduxit ea ad
Adam, ut videret quid vocaret ea: omne enim quod
vocavit Adam animæ viventis, ipsum est nomen
ejus. **20** Appellavitque Adam nominibus suis cuncta
animantia, et universa volatilia cæli, et omnes
bestias terræ: Adæ vero non inveniebatur adjutor
similis ejus. **21** Immisit ergo Dominus Deus soporem
in Adam: cumque obdormisset, tulit unam de costis
ejus, et replevit carnem pro ea. **22** Et ædificavit
Dominus Deus costam, quam tulerat de Adam, in
mulierem: et adduxit eam ad Adam. **23** Dixitque
Adam: Hoc nunc os ex ossibus meis, et caro de
carne mea: hæc vocabitur Virago, quoniam de viro
sumpta est. **24** Quam ob rem relinquet homo patrem
suum, et matrem, et adhærebit uxori suæ: et erunt
duo in carne una. **25** Erat autem uterque nudus,
Adam scilicet et uxor ejus: et non erubescebant.

3 Sed et serpens erat callidior cunctis animantibus
terræ quæ fecerat Dominus Deus. Qui dixit
ad mulierem: Cur præcepit vobis Deus ut non
comederetis de omni ligno paradisi? **2** Cui respondit
mulier: De fructu lignorum, quæ sunt in paradiso,
vescimur: **3** de fructu vero ligni quod est in medio
paradisi, præcepit nobis Deus ne comederemus, et
ne tangeremus illud, ne forte moriamur. **4** Dixit
autem serpens ad mulierem: Nequaquam morte
moriemini. **5** Scit enim Deus quod in quocumque die
comederitis ex eo, aperientur oculi vestri, et eritis
sicut dii, scientes bonum et malum. **6** Vidit igitur
mulier quod bonum esset lignum ad vescendum, et
pulchrum oculis, aspectuque delectabile: et tulit
de fructu illius, et comedit: deditque viro suo, qui
comedit. **7** Et aperti sunt oculi amborum; cumque
cognovissent se esse nudos, consuerunt folia ficus,
et fecerunt sibi perizomata. **8** Et cum audissent
vocem Domini Dei deambulantis in paradiso ad
auram post meridiem, abscondit se Adam et uxor
ejus a facie Domini Dei in medio ligni paradisi. **9**
Vocavitque Dominus Deus Adam, et dixit ei: Ubi es?
10 Qui ait: Vocem tuam audivi in paradiso, et timui,
eo quod nudus essem, et abscondi me. **11** Cui dixit:
Quis enim indicavit tibi quod nudus esses, nisi quod
ex ligno de quo præceperam tibi ne comederes,
comedisti? **12** Dixitque Adam: Mulier, quam dedisti
mihi sociam, dedit mihi de ligno, et comedi. **13**
Et dixit Dominus Deus ad mulierem: Quare hoc
fecisti? Quæ respondit: Serpens decepit me, et
comedi. **14** Et ait Dominus Deus ad serpentem: Quia
fecisti hoc, maledictus es inter omnia animantia,
et bestias terræ: super pectus tuum gradieris,
et terram comedes cunctis diebus vitæ tuæ. **15**
Inimicitias ponam inter te et mulierem, et semen
tuum et semen illius: ipsa conteret caput tuum, et
tu insidiaberis calcaneo ejus. **16** Mulieri quoque
dixit: Multiplicabo ærumnas tuas, et conceptus
tuos: in dolore paries filios, et sub viri potestate
eris, et ipse dominabitur tui. **17** Adæ vero dixit: Quia
audisti vocem uxoris tuæ, et comedisti de ligno,
ex quo præceperam tibi ne comederes, maledicta
terra in opere tuo: in laboribus comedes ex ea
cunctis diebus vitæ tuæ. **18** Spinas et tribulos
germinabit tibi, et comedes herbam terræ. **19** In
sudore vultus tui vesceris pane, donec revertaris
in terram de qua sumptus es: quia pulvis es et in
pulverem reverteris. **20** Et vocavit Adam nomen
uxoris suæ, Heva: eo quod mater esset cunctorum
viventium. **21** Fecit quoque Dominus Deus Adæ et
uxori ejus tunicas pelliceas, et induit eos: **22** et ait:
Ecce Adam quasi unus ex nobis factus est, sciens
bonum et malum: nunc ergo ne forte mittat manum
suam, et sumat etiam de ligno vitæ, et comedat, et
vivat in æternum. **23** Et emisit eum Dominus Deus
de paradiso voluptatis, ut operaretur terram de
qua sumptus est. **24** Ejecitque Adam: et collocavit
ante paradisum voluptatis cherubim, et flammeum
gladium, atque versatilem, ad custodiendam viam
ligni vitæ.

4 Adam vero cognovit uxorem suam Hevam,
quæ concepit et peperit Cain, dicens: Possedi
hominem per Deum. **2** Rursumque peperit fratrem
ejus Abel. Fuit autem Abel pastor ovium, et Cain
agricola. **3** Factum est autem post multos dies ut
offerret Cain de fructibus terræ munera Domino. **4**
Abel quoque obtulit de primogenitis gregis sui, et
de adipibus eorum: et respexit Dominus ad Abel,
et ad munera ejus. **5** Ad Cain vero, et ad munera
illius non respexit: iratusque est Cain vehementer,
et concidit vultus ejus. **6** Dixitque Dominus ad
eum: Quare iratus es? et cur concidit facies tua?
7 nonne si bene egeris, recipies: sin autem male,
statim in foribus peccatum aderit? sed sub te erit
appetitus ejus, et tu dominaberis illius. **8** Dixitque
Cain ad Abel fratrem suum: Egrediamur foras.

Cumque essent in agro, consurrexit Cain adversus
fratrem suum Abel, et interfecit eum. 9 Et ait
Dominus ad Cain: Ubi est Abel frater tuus? Qui
respondit: Nescio: num custos fratris mei sum ego?
10 Dixitque ad eum: Quid fecisti? vox sanguinis
fratris tui clamat ad me de terra. 11 Nunc igitur
maledictus eris super terram, quæ aperuit os suum,
et suscepit sanguinem fratris tui de manu tua. 12
Cum operatus fueris eam, non dabit tibi fructus
suos: vagus et profugus eris super terram. 13
Dixitque Cain ad Dominum: Major est iniquitas mea,
quam ut veniam merear. 14 Ecce ejicis me hodie a
facie terræ, et a facie tua abscondar, et ero vagus et
profugus in terra: omnis igitur qui invenerit me,
occidet me. 15 Dixitque ei Dominus: Nequaquam
ita fiet: sed omnis qui occiderit Cain, septuplum
punietur. Posuitque Dominus Cain signum, ut non
interficeret eum omnis qui invenisset eum. 16
Egressusque Cain a facie Domini, habitavit profugus
in terra ad orientalem plagam Eden. 17 Cognovit
autem Cain uxorem suam, quæ concepit, et peperit
Henoch: et ædificavit civitatem, vocavitque nomen
ejus ex nomine filii sui, Henoch. 18 Porro Henoch
genuit Irad, et Irad genuit Maviaël, et Maviaël
genuit Mathusaël, et Mathusaël genuit Lamech.
19 Qui accepit duas uxores, nomen uni Ada, et
nomen alteri Sella. 20 Genuitque Ada Jabel, qui fuit
pater habitantium in tentoriis, atque pastorum.
21 Et nomen fratris ejus Jubal: ipse fuit pater
canentium cithara et organo. 22 Sella quoque genuit
Tubalcain, qui fuit malleator et faber in cuncta
opera æris et ferri. Soror vero Tubalcain, Noëma.
23 Dixitque Lamech uxoribus suis Adæ et Sellæ:
Audite vocem meam, uxores Lamech; auscultate
sermonem meum: quoniam occidi virum in vulnus
meum, et adolescentulum in livorem meum. 24
Septuplum ultio dabitur de Cain: de Lamech vero
septuagies septies. 25 Cognovit quoque adhuc Adam
uxorem suam: et peperit filium, vocavitque nomen
ejus Seth, dicens: Posuit mihi Deus semen aliud
pro Abel, quem occidit Cain. 26 Sed et Seth natus
est filius, quem vocavit Enos: iste cœpit invocare
nomen Domini.

5 Hic est liber generationis Adam. In die qua
creavit Deus hominem, ad similitudinem Dei
fecit illum. 2 Masculum et feminam creavit eos, et
benedixit illis: et vocavit nomen eorum Adam, in die
quo creati sunt. 3 Vixit autem Adam centum triginta
annis: et genuit ad imaginem et similitudinem
suam, vocavitque nomen ejus Seth. 4 Et facti sunt
dies Adam, postquam genuit Seth, octingenti anni:
genuitque filios et filias. 5 Et factum est omne
tempus quod vixit Adam, anni nongenti triginta, et
mortuus est. 6 Vixit quoque Seth centum quinque
annis, et genuit Enos. 7 Vixitque Seth, postquam
genuit Enos, octingentis septem annis, genuitque
filios et filias. 8 Et facti sunt omnes dies Seth
nongentorum duodecim annorum, et mortuus est.
9 Vixit vero Enos nonaginta annis, et genuit Cainan.
10 Post cujus ortum vixit octingentis quindecim
annis, et genuit filios et filias. 11 Factique sunt
omnes dies Enos nongenti quinque anni, et mortuus
est. 12 Vixit quoque Cainan septuaginta annis,
et genuit Malaleel. 13 Et vixit Cainan, postquam
genuit Malaleel, octingentis quadraginta annis,
genuitque filios et filias. 14 Et facti sunt omnes
dies Cainan nongenti decem anni, et mortuus est.
15 Vixit autem Malaleel sexaginta quinque annis,
et genuit Jared. 16 Et vixit Malaleel, postquam
genuit Jared, octingentis triginta annis, et genuit
filios et filias. 17 Et facti sunt omnes dies Malaleel
octingenti nonaginta quinque anni, et mortuus
est. 18 Vixitque Jared centum sexaginta duobus
annis, et genuit Henoch. 19 Et vixit Jared, postquam
genuit Henoch, octingentis annis, et genuit filios et
filias. 20 Et facti sunt omnes dies Jared nongenti
sexaginta duo anni, et mortuus est. 21 Porro
Henoch vixit sexaginta quinque annis, et genuit
Mathusalam. 22 Et ambulavit Henoch cum Deo:
et vixit, postquam genuit Mathusalam, trecentis
annis, et genuit filios et filias. 23 Et facti sunt
omnes dies Henoch trecenti sexaginta quinque
anni. 24 Ambulavitque cum Deo, et non apparuit:
quia tulit eum Deus. 25 Vixit quoque Mathusala
centum octoginta septem annis, et genuit Lamech.
26 Et vixit Mathusala, postquam genuit Lamech,
septingentis octoginta duobus annis, et genuit filios
et filias. 27 Et facti sunt omnes dies Mathusala
nongenti sexaginta novem anni, et mortuus est.
28 Vixit autem Lamech centum octoginta duobus
annis, et genuit filium: 29 vocavitque nomen ejus
Noë, dicens: Iste consolabitur nos ab operibus et
laboribus manuum nostrarum in terra, cui maledixit
Dominus. 30 Vixitque Lamech, postquam genuit
Noë, quingentis nonaginta quinque annis, et genuit
filios et filias. 31 Et facti sunt omnes dies Lamech
septingenti septuaginta septem anni, et mortuus
est. 32 Noë vero cum quingentorum esset annorum,
genuit Sem, Cham et Japheth.

6 Cumque cœpissent homines multiplicari super
terram, et filias procreassent, 2 videntes filii Dei
filias hominum quod essent pulchræ, acceperunt
sibi uxores ex omnibus, quas elegerant. 3 Dixitque
Deus: Non permanebit spiritus meus in homine in

æternum, quia caro est: eruntque dies illius centum
viginti annorum. 4 Gigantes autem erant super
terram in diebus illis: postquam enim ingressi sunt
filii Dei ad filias hominum, illæque genuerunt, isti
sunt potentes a sæculo viri famosi. 5 Videns autem
Deus quod multa malitia hominum esset in terra, et
cuncta cogitatio cordis intenta esset ad malum omni
tempore, 6 pœnituit eum quod hominum fecisset in
terra. Et tactus dolore cordis intrinsecus, 7 Delebo,
inquit, hominem, quem creavi, a facie terræ, ab
homine usque ad animantia, a reptili usque ad
volucres cæli: pœnitet enim me fecisse eos. 8 Noë
vero invenit gratiam coram Domino. 9 Hæ sunt
generationes Noë: Noë vir justus atque perfectus
fuit in generationibus suis; cum Deo ambulavit.
10 Et genuit tres filios, Sem, Cham et Japheth. 11
Corrupta est autem terra coram Deo, et repleta est
iniquitate. 12 Cumque vidisset Deus terram esse
corruptam (omnis quippe caro corruperat viam
suam super terram), 13 dixit ad Noë: Finis universæ
carnis venit coram me: repleta est terra iniquitate a
facie eorum, et ego disperdam eos cum terra. 14 Fac
tibi arcam de lignis lævigatis; mansiunculas in arca
facies, et bitumine linies intrinsecus et extrinsecus.
15 Et sic facies eam: trecentorum cubitorum erit
longitudo arcæ, quinquaginta cubitorum latitudo,
et triginta cubitorum altitudo illius. 16 Fenestram in
arca facies, et in cubito consummabis summitatem
ejus: ostium autem arcæ pones ex latere; deorsum,
cœnacula et tristega facies in ea. 17 Ecce ego
adducam aquas diluvii super terram, ut interficiam
omnem carnem, in qua spiritus vitæ est subter
cælum: universa quæ in terra sunt, consumentur. 18
Ponamque fœdus meum tecum: et ingredieris arcam
tu et filii tui, uxor tua, et uxores filiorum tuorum
tecum. 19 Et ex cunctis animantibus universæ
carnis bina induces in arcam, ut vivant tecum:
masculini sexus et feminini. 20 De volucribus juxta
genus suum, et de jumentis in genere suo, et ex
omni reptili terræ secundum genus suum: bina de
omnibus ingredientur tecum, ut possint vivere. 21
Tolles igitur tecum ex omnibus escis, quæ mandi
possunt, et comportabis apud te: et erunt tam tibi,
quam illis in cibum. 22 Fecit igitur Noë omnia quæ
præceperat illi Deus.

7 Dixitque Dominus ad eum: Ingredere tu et omnis
domus tua in arcam: te enim vidi justum coram
me in generatione hac. 2 Ex omnibus animantibus
mundis tolle septena et septena, masculum et
feminam: de animantibus vero immundis duo et
duo, masculum et feminam. 3 Sed et de volatilibus
cæli septena et septena, masculum et feminam:
ut salvetur semen super faciem universæ terræ.
4 Adhuc enim, et post dies septem ego pluam
super terram quadraginta diebus et quadraginta
noctibus: et delebo omnem substantiam, quam feci,
de superficie terræ. 5 Fecit ergo Noë omnia quæ
mandaverat ei Dominus. 6 Eratque sexcentorum
annorum quando diluvii aquæ inundaverunt super
terram. 7 Et ingressus est Noë et filii ejus, uxor ejus
et uxores filiorum ejus cum eo in arcam propter
aquas diluvii. 8 De animantibus quoque mundis
et immundis, et de volucribus, et ex omni quod
movetur super terram, 9 duo et duo ingressa
sunt ad Noë in arcam, masculus et femina, sicut
præceperat Dominus Noë. 10 Cumque transissent
septem dies, aquæ diluvii inundaverunt super
terram. 11 Anno sexcentesimo vitæ Noë, mense
secundo, septimodecimo die mensis, rupti sunt
omnes fontes abyssi magnæ, et cataractæ cæli
apertæ sunt: 12 et facta est pluvia super terram
quadraginta diebus et quadraginta noctibus. 13
In articulo diei illius ingressus est Noë, et Sem,
et Cham, et Japheth filii ejus; uxor illius, et tres
uxores filiorum ejus cum eis in arcam: 14 ipsi et
omne animal secundum genus suum, universaque
jumenta in genere suo, et omne quod movetur
super terram in genere suo, cunctumque volatile
secundum genus suum, universæ aves, omnesque
volucres, 15 ingressæ sunt ad Noë in arcam, bina
et bina ex omni carne, in qua erat spiritus vitæ.
16 Et quæ ingressa sunt, masculus et femina ex
omni carne introierunt, sicut præceperat ei Deus:
et inclusit eum Dominus deforis. 17 Factumque
est diluvium quadraginta diebus super terram: et
multiplicatæ sunt aquæ, et elevaverunt arcam in
sublime a terra. 18 Vehementer enim inundaverunt,
et omnia repleverunt in superficie terræ: porro arca
ferebatur super aquas. 19 Et aquæ prævaluerunt
nimis super terram: opertique sunt omnes montes
excelsi sub universo cælo. 20 Quindecim cubitis
altior fuit aqua super montes, quos operuerat.
21 Consumptaque est omnis caro quæ movebatur
super terram, volucrum, animantium, bestiarum,
omniumque reptilium, quæ reptant super terram:
universi homines, 22 et cuncta, in quibus spiraculum
vitæ est in terra, mortua sunt. 23 Et delevit omnem
substantiam quæ erat super terram, ab homine
usque ad pecus, tam reptile quam volucres cæli: et
deleta sunt de terra. Remansit autem solus Noë, et
qui cum eo erant in arca. 24 Obtinueruntque aquæ
terram centum quinquaginta diebus.

8 Recordatus autem Deus Noë, cunctorumque
animantium, et omnium jumentorum, quæ erant

cum eo in arca, adduxit spiritum super terram,
et imminutæ sunt aquæ. 2 Et clausi sunt fontes
abyssi, et cataractæ cæli: et prohibitæ sunt pluviæ
de cælo. 3 Reversæque sunt aquæ de terra euntes
et redeuntes: et cœperunt minui post centum
quinquaginta dies. 4 Requievitque arca mense
septimo, vigesimo septimo die mensis, super montes
Armeniæ. 5 At vero aquæ ibant et decrescebant
usque ad decimum mensem: decimo enim mense,
primo die mensis, apparuerunt cacumina montium.
6 Cumque transissent quadraginta dies, aperiens
Noë fenestram arcæ, quam fecerat, dimisit corvum,
7 qui egrediebatur, et non revertebatur, donec
siccarentur aquæ super terram. 8 Emisit quoque
columbam post eum, ut videret si jam cessassent
aquæ super faciem terræ. 9 Quæ cum non invenisset
ubi requiesceret pes ejus, reversa est ad eum in
arcam: aquæ enim erant super universam terram:
extenditque manum, et apprehensam intulit in
arcam. 10 Expectatis autem ultra septem diebus
aliis, rursum dimisit columbam ex arca. 11 At illa
venit ad eum ad vesperam, portans ramum olivæ
virentibus foliis in ore suo: intellexit ergo Noë quod
cessassent aquæ super terram. 12 Expectavitque
nihilominus septem alios dies: et emisit columbam,
quæ non est reversa ultra ad eum. 13 Igitur
sexcentesimo primo anno, primo mense, prima
die mensis, imminutæ sunt aquæ super terram:
et aperiens Noë tectum arcæ, aspexit, viditque
quod exsiccata esset superficies terræ. 14 Mense
secundo, septimo et vigesimo die mensis arefacta
est terra. 15 Locutus est autem Deus ad Noë, dicens:
16 Egredere de arca, tu et uxor tua, filii tui et uxores
filiorum tuorum tecum. 17 Cuncta animantia, quæ
sunt apud te, ex omni carne, tam in volatilibus
quam in bestiis et universis reptilibus, quæ reptant
super terram, educ tecum, et ingredimini super
terram: crescite et multiplicamini super eam. 18
Egressus est ergo Noë, et filii ejus: uxor illius,
et uxores filiorum ejus cum eo. 19 Sed et omnia
animantia, jumenta, et reptilia quæ reptant super
terram, secundum genus suum, egressa sunt de
arca. 20 Ædificavit autem Noë altare Domino: et
tollens de cunctis pecoribus et volucribus mundis,
obtulit holocausta super altare. 21 Odoratusque
est Dominus odorem suavitatis, et ait: Nequaquam
ultra maledicam terræ propter homines: sensus
enim et cogitatio humani cordis in malum prona
sunt ab adolescentia sua: non igitur ultra percutiam
omnem animam viventem sicut feci. 22 Cunctis
diebus terræ, sementis et messis, frigus et æstus,
æstas et hiems, nox et dies non requiescent.

9 Benedixitque Deus Noë et filiis ejus. Et dixit
ad eos: Crescite, et multiplicamini, et replete
terram. 2 Et terror vester ac tremor sit super cuncta
animalia terræ, et super omnes volucres cæli, cum
universis quæ moventur super terram: omnes pisces
maris manui vestræ traditi sunt. 3 Et omne, quod
movetur et vivit, erit vobis in cibum: quasi olera
virentia tradidi vobis omnia. 4 Excepto, quod carnem
cum sanguine non comedetis. 5 Sanguinem enim
animarum vestrarum requiram de manu cunctarum
bestiarum: et de manu hominis, de manu viri, et
fratris ejus requiram animam hominis. 6 Quicumque
effuderit humanum sanguinem, fundetur sanguis
illius: ad imaginem quippe Dei factus est homo. 7
Vos autem crescite et multiplicamini, et ingredimini
super terram, et implete eam. 8 Hæc quoque
dixit Deus ad Noë, et ad filios ejus cum eo: 9
Ecce ego statuam pactum meum vobiscum, et cum
semine vestro post vos: 10 et ad omnem animam
viventem, quæ est vobiscum, tam in volucribus
quam in jumentis et pecudibus terræ cunctis, quæ
egressa sunt de arca, et universis bestiis terræ. 11
Statuam pactum meum vobiscum, et nequaquam
ultra interficietur omnis caro aquis diluvii, neque
erit deinceps diluvium dissipans terram. 12 Dixitque
Deus: Hoc signum fœderis quod do inter me et vos, et
ad omnem animam viventem, quæ est vobiscum in
generationes sempiternas: 13 arcum meum ponam
in nubibus, et erit signum fœderis inter me et
inter terram. 14 Cumque obduxero nubibus cælum,
apparebit arcus meus in nubibus: 15 et recordabor
fœderis mei vobiscum, et cum omni anima vivente
quæ carnem vegetat: et non erunt ultra aquæ diluvii
ad delendum universam carnem. 16 Eritque arcus
in nubibus, et videbo illum, et recordabor fœderis
sempiterni quod pactum est inter Deum et omnem
animam viventem universæ carnis quæ est super
terram. 17 Dixitque Deus ad Noë: Hoc erit signum
fœderis, quod constitui inter me et omnem carnem
super terram. 18 Erant ergo filii Noë, qui egressi
sunt de arca, Sem, Cham et Japheth: porro Cham
ipse est pater Chanaan. 19 Tres isti filii sunt Noë:
et ab his disseminatum est omne genus hominum
super universam terram. 20 Cœpitque Noë vir
agricola exercere terram, et plantavit vineam. 21
Bibensque vinum inebriatus est, et nudatus in
tabernaculo suo. 22 Quod cum vidisset Cham, pater
Chanaan, verenda scilicet patris sui esse nudata,
nuntiavit duobus fratribus suis foras. 23 At vero
Sem et Japheth pallium imposuerunt humeris suis,
et incedentes retrorsum, operuerunt verenda patris
sui: faciesque eorum aversæ erant, et patris virilia
non viderunt. 24 Evigilans autem Noë ex vino, cum

didicisset quæ fecerat ei filius suus minor, 25 ait:
Maledictus Chanaan, servus servorum erit fratribus
suis. 26 Dixitque: Benedictus Dominus Deus Sem, sit
Chanaan servus ejus. 27 Dilatet Deus Japheth, et
habitet in tabernaculis Sem, sitque Chanaan servus
ejus. 28 Vixit autem Noë post diluvium trecentis
quinquaginta annis. 29 Et impleti sunt omnes
dies ejus nongentorum quinquaginta annorum: et
mortuus est.

10 Hæ sunt generationes filiorum Noë, Sem,
Cham et Japheth: natique sunt eis filii post
diluvium. 2 Filii Japheth: Gomer, et Magog, et Madai,
et Javan, et Thubal, et Mosoch, et Thiras. 3 Porro
filii Gomer: Ascenez et Riphath et Thogorma. 4 Filii
autem Javan: Elisa et Tharsis, Cetthim et Dodanim.
5 Ab his divisæ sunt insulæ gentium in regionibus
suis, unusquisque secundum linguam suam et
familias suas in nationibus suis. 6 Filii autem Cham:
Chus, et Mesraim, et Phuth, et Chanaan. 7 Filii
Chus: Saba, et Hevila, et Sabatha, et Regma, et
Sabatacha. Filii Regma: Saba et Dadan. 8 Porro Chus
genuit Nemrod: ipse cœpit esse potens in terra, 9
et erat robustus venator coram Domino. Ob hoc
exivit proverbium: Quasi Nemrod robustus venator
coram Domino. 10 Fuit autem principium regni
ejus Babylon, et Arach et Achad, et Chalanne, in
terra Sennaar. 11 De terra illa egressus est Assur,
et ædificavit Niniven, et plateas civitatis, et Chale.
12 Resen quoque inter Niniven et Chale: hæc est
civitas magna. 13 At vero Mesraim genuit Ludim, et
Anamim et Laabim, Nephthuim, 14 et Phetrusim,
et Chasluim: de quibus egressi sunt Philisthiim
et Caphtorim. 15 Chanaan autem genuit Sidonem
primogenitum suum. Hethæum, 16 et Jebusæum, et
Amorrhæum, Gergesæum, 17 Hevæum, et Aracæum:
Sinæum, 18 et Aradium, Samaræum, et Amathæum:
et post hæc disseminati sunt populi Chananæorum.
19 Factique sunt termini Chanaan venientibus a
Sidone Geraram usque Gazam, donec ingrediaris
Sodomam et Gomorrham, et Adamam, et Seboim
usque Lesa. 20 Hi sunt filii Cham in cognationibus,
et linguis, et generationibus, terrisque et gentibus
suis. 21 De Sem quoque nati sunt, patre omnium
filiorum Heber, fratre Japheth majore. 22 Filii Sem:
Ælam, et Assur, et Arphaxad, et Lud, et Aram. 23
Filii Aram: Us, et Hul, et Gether, et Mes. 24 At vero
Arphaxad genuit Sale, de quo ortus est Heber. 25
Natique sunt Heber filii duo: nomen uni Phaleg,
eo quod in diebus ejus divisa sit terra: et nomen
fratris ejus Jectan. 26 Qui Jectan genuit Elmodad, et
Saleph, et Asarmoth, Jare, 27 et Aduram, et Uzal,
et Decla, 28 et Ebal, et Abimaël, Saba, 29 et Ophir,
et Hevila, et Jobab: omnes isti, filii Jectan. 30 Et
facta est habitatio eorum de Messa pergentibus
usque Sephar montem orientalem. 31 Isti filii Sem
secundum cognationes, et linguas, et regiones in
gentibus suis. 32 Hæ familiæ Noë juxta populos et
nationes suas. Ab his divisæ sunt gentes in terra
post diluvium.

11 Erat autem terra labii unius, et sermonum
eorumdem. 2 Cumque proficiscerentur de
oriente, invenerunt campum in terra Sennaar, et
habitaverunt in eo. 3 Dixitque alter ad proximum
suum: Venite, faciamus lateres, et coquamus eos
igni. Habueruntque lateres pro saxis, et bitumen
pro cæmento: 4 et dixerunt: Venite, faciamus nobis
civitatem et turrim, cujus culmen pertingat ad
cælum: et celebremus nomen nostrum antequam
dividamur in universas terras. 5 Descendit autem
Dominus ut videret civitatem et turrim, quam
ædificabant filii Adam, 6 et dixit: Ecce, unus est
populus, et unum labium omnibus: cœperuntque
hoc facere, nec desistent a cogitationibus suis,
donec eas opere compleant. 7 Venite igitur,
descendamus, et confundamus ibi linguam eorum,
ut non audiat unusquisque vocem proximi sui.
8 Atque ita divisit eos Dominus ex illo loco in
universas terras, et cessaverunt ædificare civitatem.
9 Et idcirco vocatum est nomen ejus Babel, quia
ibi confusum est labium universæ terræ: et inde
dispersit eos Dominus super faciem cunctarum
regionum. 10 Hæ sunt generationes Sem: Sem erat
centum annorum quando genuit Arphaxad, biennio
post diluvium. 11 Vixitque Sem, postquam genuit
Arphaxad, quingentis annis: et genuit filios et filias.
12 Porro Arphaxad vixit triginta quinque annis,
et genuit Sale. 13 Vixitque Arphaxad, postquam
genuit Sale, trecentis tribus annis: et genuit filios et
filias. 14 Sale quoque vixit triginta annis, et genuit
Heber. 15 Vixitque Sale, postquam genuit Heber,
quadringentis tribus annis: et genuit filios et filias.
16 Vixit autem Heber triginta quatuor annis, et
genuit Phaleg. 17 Et vixit Heber postquam genuit
Phaleg, quadringentis triginta annis: et genuit filios
et filias. 18 Vixit quoque Phaleg triginta annis, et
genuit Reu. 19 Vixitque Phaleg, postquam genuit
Reu, ducentis novem annis: et genuit filios et filias.
20 Vixit autem Reu triginta duobus annis, et genuit
Sarug. 21 Vixit quoque Reu, postquam genuit Sarug,
ducentis septem annis: et genuit filios et filias. 22
Vixit vero Sarug triginta annis, et genuit Nachor. 23
Vixitque Sarug, postquam genuit Nachor, ducentis
annis: et genuit filios et filias. 24 Vixit autem
Nachor viginti novem annis, et genuit Thare. 25

Vixitque Nachor, postquam genuit Thare, centum
decem et novem annis: et genuit filios et filias. 26
Vixitque Thare septuaginta annis, et genuit Abram,
et Nachor, et Aran. 27 Hæ sunt autem generationes
Thare: Thare genuit Abram, Nachor et Aran. Porro
Aran genuit Lot. 28 Mortuusque est Aran ante
Thare patrem suum, in terra nativitatis suæ, in Ur
Chaldæorum. 29 Duxerunt autem Abram et Nachor
uxores: nomen uxoris Abram, Sarai: et nomen
uxoris Nachor, Melcha filia Aran, patris Melchæ,
et patris Jeschæ. 30 Erat autem Sarai sterilis, nec
habebat liberos. 31 Tulit itaque Thare Abram filium
suum, et Lot filium Aran, filium filii sui, et Sarai
nurum suam, uxorem Abram filii sui, et eduxit eos
de Ur Chaldæorum, ut irent in terram Chanaan:
veneruntque usque Haran, et habitaverunt ibi.
32 Et facti sunt dies Thare ducentorum quinque
annorum, et mortuus est in Haran.

12 Dixit autem Dominus ad Abram: Egredere de
terra tua, et de cognatione tua, et de domo
patris tui, et veni in terram quam monstrabo tibi. 2
Faciamque te in gentem magnam, et benedicam tibi,
et magnificabo nomen tuum, erisque benedictus.
3 Benedicam benedicentibus tibi, et maledicam
maledicentibus tibi, atque in te benedicentur
universæ cognationes terræ. 4 Egressus est itaque
Abram sicut præceperat ei Dominus, et ivit cum
eo Lot: septuaginta quinque annorum erat Abram
cum egrederetur de Haran. 5 Tulitque Sarai uxorem
suam, et Lot filium fratris sui, universamque
substantiam quam possederant, et animas quas
fecerant in Haran: et egressi sunt ut irent in terram
Chanaan. Cumque venissent in eam, 6 pertransivit
Abram terram usque ad locum Sichem, usque
ad convallem illustrem: Chananæus autem tunc
erat in terra. 7 Apparuit autem Dominus Abram,
et dixit ei: Semini tuo dabo terram hanc. Qui
ædificavit ibi altare Domino, qui apparuerat ei. 8
Et inde transgrediens ad montem, qui erat contra
orientem Bethel, tetendit ibi tabernaculum suum,
ab occidente habens Bethel, et ab oriente Hai:
ædificavit quoque ibi altare Domino, et invocavit
nomen ejus. 9 Perrexitque Abram vadens, et ultra
progrediens ad meridiem. 10 Facta est autem
fames in terra: descenditque Abram in Ægyptum,
ut peregrinaretur ibi: prævaluerat enim fames
in terra. 11 Cumque prope esset ut ingrederetur
Ægyptum, dixit Sarai uxori suæ: Novi quod pulchra
sis mulier: 12 et quod cum viderint te Ægyptii,
dicturi sunt: Uxor ipsius est: et interficient me, et
te reservabunt. 13 Dic ergo, obsecro te, quod soror
mea sis: ut bene sit mihi propter te, et vivat anima
mea ob gratiam tui. 14 Cum itaque ingressus esset
Abram Ægyptum, viderunt Ægyptii mulierem quod
esset pulchra nimis. 15 Et nuntiaverunt principes
Pharaoni, et laudaverunt eam apud illum: et sublata
est mulier in domum Pharaonis. 16 Abram vero
bene usi sunt propter illam: fueruntque ei oves et
boves et asini, et servi et famulæ, et asinæ et cameli.
17 Flagellavit autem Dominus Pharaonem plagis
maximis, et domum ejus, propter Sarai uxorem
Abram. 18 Vocavitque Pharao Abram, et dixit ei:
Quidnam est hoc quod fecisti mihi? quare non
indicasti quod uxor tua esset? 19 quam ob causam
dixisti esse sororem tuam, ut tollerem eam mihi in
uxorem? Nunc igitur ecce conjux tua, accipe eam,
et vade. 20 Præcepitque Pharao super Abram viris:
et deduxerunt eum, et uxorem illius, et omnia quæ
habebat.

13 Ascendit ergo Abram de Ægypto, ipse et uxor
ejus, et omnia quæ habebat, et Lot cum eo,
ad australem plagam. 2 Erat autem dives valde in
possessione auri et argenti. 3 Reversusque est per
iter, quo venerat, a meridie in Bethel, usque ad
locum ubi prius fixerat tabernaculum inter Bethel et
Hai, 4 in loco altaris quod fecerat prius: et invocavit
ibi nomen Domini. 5 Sed et Lot qui erat cum Abram,
fuerunt greges ovium, et armenta, et tabernacula.
6 Nec poterat eos capere terra, ut habitarent simul:
erat quippe substantia eorum multa, et nequibant
habitare communiter. 7 Unde et facta est rixa
inter pastores gregum Abram et Lot. Eo autem
tempore Chananæus et Pherezæus habitabant in
terra illa. 8 Dixit ergo Abram ad Lot: Ne quæso sit
jurgium inter me et te, et inter pastores meos et
pastores tuos: fratres enim sumus. 9 Ecce universa
terra coram te est: recede a me, obsecro: si ad
sinistram ieris, ego dexteram tenebo: si tu dexteram
elegeris, ego ad sinistram pergam. 10 Elevatis itaque
Lot oculis, vidit omnem circa regionem Jordanis,
quæ universa irrigabatur antequam subverteret
Dominus Sodomam et Gomorrham, sicut paradisus
Domini, et sicut Ægyptus venientibus in Segor.
11 Elegitque sibi Lot regionem circa Jordanem, et
recessit ab oriente: divisique sunt alterutrum a
fratre suo. 12 Abram habitavit in terra Chanaan;
Lot vero moratus est in oppidis, quæ erant circa
Jordanem, et habitavit in Sodomis. 13 Homines
autem Sodomitæ pessimi erant, et peccatores coram
Domino nimis. 14 Dixitque Dominus ad Abram,
postquam divisus est ab eo Lot: Leva oculos tuos
et vide a loco, in quo nunc es, ad aquilonem et
meridiem, ad orientem et occidentem. 15 Omnem
terram, quam conspicis, tibi dabo, et semini tuo

usque in sempiternum. 16 Faciamque semen tuum
sicut pulverem terræ: si quis potest hominum
numerare pulverem terræ, semen quoque tuum
numerare poterit. 17 Surge, et perambula terram in
longitudine et in latitudine sua: quia tibi daturus
sum eam. 18 Movens igitur tabernaculum suum
Abram, venit, et habitavit juxta convallem Mambre,
quæ est in Hebron: ædificavitque ibi altare Domino.

14 Factum est autem in illo tempore, ut
Amraphel rex Sennaar, et Arioch rex Ponti,
et Chodorlahomor rex Elamitarum, et Thadal rex
gentium 2 inirent bellum contra Bara regem
Sodomorum, et contra Bersa regem Gomorrhæ, et
contra Sennaab regem Adamæ, et contra Semeber
regem Seboim, contraque regem Balæ, ipsa est
Segor. 3 Omnes hi convenerunt in vallem Silvestrem,
quæ nunc est mare salis. 4 Duodecim enim annis
servierunt Chodorlahomor, et tertiodecimo anno
recesserunt ab eo. 5 Igitur quartodecimo anno
venit Chodorlahomor, et reges qui erant cum eo:
percusseruntque Raphaim in Astarothcarnaim, et
Zuzim cum eis, et Emim in Save Cariathaim, 6 et
Chorræos in montibus Seir, usque ad Campestria
Pharan, quæ est in solitudine. 7 Reversique sunt,
et venerunt ad fontem Misphat, ipsa est Cades: et
percusserunt omnem regionem Amalecitarum, et
Amorrhæum, qui habitabat in Asasonthamar. 8 Et
egressi sunt rex Sodomorum, et rex Gomorrhæ,
rexque Adamæ, et rex Seboim, necnon et rex Balæ,
quæ est Segor: et direxerunt aciem contra eos in
valle Silvestri: 9 scilicet adversus Chodorlahomor
regem Elamitarum, et Thadal regem Gentium, et
Amraphel regem Sennaar, et Arioch regem Ponti:
quatuor reges adversus quinque. 10 Vallis autem
Silvestris habebat puteos multos bituminis. Itaque
rex Sodomorum, et Gomorrhæ, terga verterunt,
ceciderunt que ibi: et qui remanserant, fugerunt ad
montem. 11 Tulerunt autem omnem substantiam
Sodomorum et Gomorrhæ, et universa quæ ad
cibum pertinent, et abierunt: 12 necnon et Lot,
et substantiam ejus, filium fratris Abram, qui
habitabat in Sodomis. 13 Et ecce unus, qui evaserat,
nuntiavit Abram Hebræo, qui habitabat in convalle
Mambre Amorrhæi, fratris Escol, et fratris Aner: hi
enim pepigerant fœdus cum Abram. 14 Quod cum
audisset Abram, captum videlicet Lot fratrem suum,
numeravit expeditos vernaculos suos trecentos
decem et octo: et persecutus est usque Dan. 15 Et
divisis sociis, irruit super eos nocte: percussitque
eos, et persecutus est eos usque Hoba, quæ est ad
lævam Damasci. 16 Reduxitque omnem substantiam,
et Lot fratrem suum cum substantia illius, mulieres
quoque et populum. 17 Egressus est autem rex
Sodomorum in occursum ejus postquam reversus
est a cæde Chodorlahomor, et regum qui cum eo
erant in valle Save, quæ est vallis regis. 18 At
vero Melchisedech rex Salem, proferens panem
et vinum, erat enim sacerdos Dei altissimi, 19
benedixit ei, et ait: Benedictus Abram Deo excelso,
qui creavit cælum et terram: 20 et benedictus Deus
excelsus, quo protegente, hostes in manibus tuis
sunt. Et dedit ei decimas ex omnibus. 21 Dixit
autem rex Sodomorum ad Abram: Da mihi animas,
cetera tolle tibi. 22 Qui respondit ei: Levo manum
meam ad Dominum Deum excelsum possessorem
cæli et terræ, 23 quod a filo subtegminis usque ad
corigiam caligæ, non accipiam ex omnibus quæ
tua sunt, ne dicas: Ego ditavi Abram: 24 exceptis
his, quæ comederunt juvenes, et partibus virorum,
qui venerunt mecum, Aner, Escol et Mambre: isti
accipient partes suas.

15 His itaque transactis, factus est sermo Domini
ad Abram per visionem dicens: Noli timere,
Abram: ego protector tuus sum, et merces tua
magna nimis. 2 Dixitque Abram: Domine Deus,
quid dabis mihi? ego vadam absque liberis, et filius
procuratoris domus meæ iste Damascus Eliezer. 3
Addiditque Abram: Mihi autem non dedisti semen,
et ecce vernaculus meus, hæres meus erit. 4
Statimque sermo Domini factus est ad eum, dicens:
Non erit hic hæres tuus, sed qui egredietur de
utero tuo, ipsum habebis hæredem. 5 Eduxitque
eum foras, et ait illi: Suspice cælum, et numera
stellas, si potes. Et dixit ei: Sic erit semen tuum.
6 Credidit Abram Deo, et reputatum est illi ad
justitiam. 7 Dixitque ad eum: Ego Dominus qui
eduxi te de Ur Chaldæorum ut darem tibi terram
istam, et possideres eam. 8 At ille ait: Domine
Deus, unde scire possum quod possessurus sim
eam? 9 Et respondens Dominus: Sume, inquit, mihi
vaccam triennem, et capram trimam, et arietem
annorum trium, turturem quoque et columbam. 10
Qui tollens universa hæc, divisit ea per medium, et
utrasque partes contra se altrinsecus posuit; aves
autem non divisit. 11 Descenderuntque volucres
super cadavera, et abigebat eas Abram. 12 Cumque
sol occumberet, sopor irruit super Abram, et horror
magnus et tenebrosus invasit eum. 13 Dictumque
est ad eum: Scito prænoscens quod peregrinum
futurum sit semen tuum in terra non sua, et
subjicient eos servituti, et affligent quadringentis
annis. 14 Verumtamen gentem, cui servituri sunt,
ego judicabo: et post hæc egredientur cum magna
substantia. 15 Tu autem ibis ad patres tuos in pace,

sepultus in senectute bona. 16 Generatione autem
quarta revertentur huc: necdum enim completæ
sunt iniquitates Amorrhæorum usque ad præsens
tempus. 17 Cum ergo occubuisset sol, facta est
caligo tenebrosa, et apparuit clibanus fumans, et
lampas ignis transiens inter divisiones illas. 18
In illo die pepigit Dominus fœdus cum Abram,
dicens: Semini tuo dabo terram hanc a fluvio
Ægypti usque ad fluvium magnum Euphraten, 19
Cinæos, et Cenezæos, Cedmonæos, 20 et Hethæos,
et Pherezæos, Raphaim quoque, 21 et Amorrhæos,
et Chananæos, et Gergesæos, et Jebusæos.

16 Igitur Sarai, uxor Abram, non genuerat liberos:
sed habens ancillam ægyptiam nomine Agar,
2 dixit marito suo: Ecce, conclusit me Dominus,
ne parerem. Ingredere ad ancillam meam, si
forte saltem ex illa suscipiam filios. Cumque ille
acquiesceret deprecanti, 3 tulit Agar ægyptiam
ancillam suam post annos decem quam habitare
cœperant in terra Chanaan: et dedit eam viro
suo uxorem. 4 Qui ingressus est ad eam. At illa
concepisse se videns, despexit dominam suam. 5
Dixitque Sarai ad Abram: Inique agis contra me:
ego dedi ancillam meam in sinum tuum, quæ
videns quod conceperit, despectui me habet: judicet
Dominus inter me et te. 6 Cui respondens Abram:
Ecce, ait, ancilla tua in manu tua est, utere ea
ut libet. Affligente igitur eam Sarai, fugam iniit.
7 Cumque invenisset eam angelus Domini juxta
fontem aquæ in solitudine, qui est in via Sur in
deserto, 8 dixit ad illam: Agar ancilla Sarai, unde
venis? et quo vadis? Quæ respondit: A facie Sarai
dominæ meæ ego fugio. 9 Dixitque ei angelus
Domini: Revertere ad dominam tuam, et humiliare
sub manu illius. 10 Et rursum: Multiplicans, inquit,
multiplicabo semen tuum, et non numerabitur præ
multitudine. 11 Ac deinceps: Ecce, ait, concepisti, et
paries filium: vocabisque nomen ejus Ismaël, eo
quod audierit Dominus afflictionem tuam. 12 Hic
erit ferus homo: manus ejus contra omnes, et manus
omnium contra eum: et e regione universorum
fratrum suorum figet tabernacula. 13 Vocavit autem
nomen Domini qui loquebatur ad eam: Tu Deus qui
vidisti me. Dixit enim: Profecto hic vidi posteriora
videntis me. 14 Propterea appellavit puteum illum
Puteum viventis et videntis me. Ipse est inter
Cades et Barad. 15 Peperitque Agar Abræ filium:
qui vocavit nomen ejus Ismaël. 16 Octoginta et
sex annorum erat Abram quando peperit ei Agar
Ismaëlem.

17 Postquam vero nonaginta et novem annorum
esse cœperat, apparuit ei Dominus, dixitque
ad eum: Ego Deus omnipotens: ambula coram me,
et esto perfectus. 2 Ponamque fœdus meum inter
me et te, et multiplicabo te vehementer nimis.
3 Cecidit Abram pronus in faciem. 4 Dixitque ei
Deus: Ego sum, et pactum meum tecum, erisque
pater multarum gentium. 5 Nec ultra vocabitur
nomen tuum Abram, sed appellaberis Abraham:
quia patrem multarum gentium constitui te. 6
Faciamque te crescere vehementissime, et ponam
te in gentibus, regesque ex te egredientur. 7 Et
statuam pactum meum inter me et te, et inter
semen tuum post te in generationibus suis, fœdere
sempiterno: ut sim Deus tuus, et seminis tui post te.
8 Daboque tibi et semini tuo terram peregrinationis
tuæ, omnem terram Chanaan in possessionem
æternam, eroque Deus eorum. 9 Dixit iterum Deus
ad Abraham: Et tu ergo custodies pactum meum, et
semen tuum post te in generationibus suis. 10 Hoc
est pactum meum quod observabitis inter me et
vos, et semen tuum post te: circumcidetur ex vobis
omne masculinum: 11 et circumcidetis carnem
præputii vestri, ut sit in signum fœderis inter me
et vos. 12 Infans octo dierum circumcidetur in
vobis, omne masculinum in generationibus vestris:
tam vernaculus, quam emptitius circumcidetur, et
quicumque non fuerit de stirpe vestra: 13 eritque
pactum meum in carne vestra in fœdus æternum.
14 Masculus, cujus præputii caro circumcisa non
fuerit, delebitur anima illa de populo suo: quia
pactum meum irritum fecit. 15 Dixit quoque Deus
ad Abraham: Sarai uxorem tuam non vocabis
Sarai, sed Saram. 16 Et benedicam ei, et ex illa
dabo tibi filium cui benedicturus sum: eritque in
nationes, et reges populorum orientur ex eo. 17
Cecidit Abraham in faciem suam, et risit, dicens
in corde suo: Putasne centenario nascetur filius?
et Sara nonagenaria pariet? 18 Dixitque ad Deum:
Utinam Ismaël vivat coram te. 19 Et ait Deus
ad Abraham: Sara uxor tua pariet tibi filium,
vocabisque nomen ejus Isaac, et constituam pactum
meum illi in fœdus sempiternum, et semini ejus
post eum. 20 Super Ismaël quoque exaudivi te:
ecce, benedicam ei, et augebo, et multiplicabo eum
valde: duodecim duces generabit, et faciam illum in
gentem magnam. 21 Pactum vero meum statuam
ad Isaac, quem pariet tibi Sara tempore isto in anno
altero. 22 Cumque finitus esset sermo loquentis
cum eo, ascendit Deus ab Abraham. 23 Tulit autem
Abraham Ismaël filium suum, et omnes vernaculos
domus suæ, universosque quos emerat, cunctos
mares ex omnibus viris domus suæ: et circumcidit
carnem præputii eorum statim in ipsa die, sicut
præceperat ei Deus. 24 Abraham nonaginta et

novem erat annorum quando circumcidit carnem præputii sui. 25 Et Ismaël filius tredecim annos
impleverat tempore circumcisionis suæ. 26 Eadem
die circumcisus est Abraham et Ismaël filius ejus:
27 et omnes viri domus illius, tam vernaculi, quam
emptitii et alienigenæ pariter circumcisi sunt.

18 Apparuit autem ei Dominus in convalle
Mambre sedenti in ostio tabernaculi sui in
ipso fervore diei. 2 Cumque elevasset oculos,
apparuerunt ei tres viri stantes prope eum: quos
cum vidisset, cucurrit in occursum eorum de ostio
tabernaculi, et adoravit in terram. 3 Et dixit:
Domine, si inveni gratiam in oculis tuis, ne transeas
servum tuum: 4 sed afferam pauxillum aquæ, et
lavate pedes vestros, et requiescite sub arbore.
5 Ponamque buccellam panis, et confortate cor
vestrum: postea transibitis: idcirco enim declinastis
ad servum vestrum. Qui dixerunt: Fac ut locutus es.
6 Festinavit Abraham in tabernaculum ad Saram,
dixitque ei: Accelera, tria sata similæ commisce, et
fac subcinericios panes. 7 Ipse vero ad armentum
cucurrit, et tulit inde vitulum tenerrimum et
optimum, deditque puero: qui festinavit et coxit
illum. 8 Tulit quoque butyrum et lac, et vitulum
quem coxerat, et posuit coram eis: ipse vero stabat
juxta eos sub arbore. 9 Cumque comedissent,
dixerunt ad eum: Ubi est Sara uxor tua? Ille
respondit: Ecce in tabernaculo est. 10 Cui dixit:
Revertens veniam ad te tempore isto, vita comite,
et habebit filium Sara uxor tua. Quo audito, Sara
risit post ostium tabernaculi. 11 Erant autem ambo
senes, provectæque ætatis, et desierant Saræ fieri
muliebria. 12 Quæ risit occulte dicens: Postquam
consenui, et dominus meus vetulus est, voluptati
operam dabo? 13 Dixit autem Dominus ad Abraham:
Quare risit Sara, dicens: Num vere paritura sum
anus? 14 Numquid Deo quidquam est difficile?
juxta condictum revertar ad te hoc eodem tempore,
vita comite, et habebit Sara filium. 15 Negavit
Sara, dicens: Non risi, timore perterrita. Dominus
autem: Non est, inquit, ita: sed risisti. 16 Cum ergo
surrexissent inde viri, direxerunt oculos contra
Sodomam: et Abraham simul gradiebatur, deducens
eos. 17 Dixitque Dominus: Num celare potero
Abraham quæ gesturus sum: 18 cum futurus sit in
gentem magnam, ac robustissimam, et benedicendæ
sint in illo omnes nationes terræ? 19 Scio enim
quod præcepturus sit filiis suis, et domui suæ
post se ut custodiant viam Domini, et faciant
judicium et justitiam: ut adducat Dominus propter
Abraham omnia quæ locutus est ad eum. 20 Dixit
itaque Dominus: Clamor Sodomorum et Gomorrhæ
multiplicatus est, et peccatum eorum aggravatum
est nimis. 21 Descendam, et videbo utrum clamorem
qui venit ad me, opere compleverint; an non est ita,
ut sciam. 22 Converteruntque se inde, et abierunt
Sodomam: Abraham vero adhuc stabat coram
Domino. 23 Et appropinquans ait: Numquid perdes
justum cum impio? 24 si fuerint quinquaginta justi
in civitate, peribunt simul? et non parces loco illi
propter quinquaginta justos, si fuerint in eo? 25
Absit a te ut rem hanc facias, et occidas justum
cum impio, fiatque justus sicut impius, non est
hoc tuum: qui judicas omnem terram, nequaquam
facies judicium hoc. 26 Dixitque Dominus ad eum:
Si invenero Sodomis quinquaginta justos in medio
civitatis, dimittam omni loco propter eos. 27
Respondensque Abraham, ait: Quia semel cœpi,
loquar ad Dominum meum, cum sim pulvis et
cinis. 28 Quid si minus quinquaginta justis quinque
fuerint? delebis, propter quadraginta quinque,
universam urbem? Et ait: Non delebo, si invenero ibi
quadraginta quinque. 29 Rursumque locutus est ad
eum: Sin autem quadraginta ibi inventi fuerint, quid
facies? Ait: Non percutiam propter quadraginta.
30 Ne quæso, inquit, indigneris, Domine, si loquar:
quid si ibi inventi fuerint triginta? Respondit: Non
faciam, si invenero ibi triginta. 31 Quia semel, ait,
cœpi loquar ad Dominum meum: quid si ibi inventi
fuerint viginti? Ait: Non interficiam propter viginti.
32 Obsecro, inquit, ne irascaris, Domine, si loquar
adhuc semel: quid si inventi fuerint ibi decem?
Et dixit: Non delebo propter decem. 33 Abiitque
Dominus, postquam cessavit loqui ad Abraham: et
ille reversus est in locum suum.

19 Veneruntque duo angeli Sodomam vespere,
et sedente Lot in foribus civitatis. Qui cum
vidisset eos, surrexit, et ivit obviam eis: adoravitque
pronus in terram, 2 et dixit: Obsecro, domini,
declinate in domum pueri vestri, et manete ibi:
lavate pedes vestros, et mane proficiscemini in
viam vestram. Qui dixerunt: Minime, sed in platea
manebimus. 3 Compulit illos oppido ut diverterent
ad eum: ingressisque domum illius fecit convivium,
et coxit azyma, et comederunt. 4 Prius autem quam
irent cubitum, viri civitatis vallaverunt domum a
puero usque ad senem, omnis populus simul. 5
Vocaveruntque Lot, et dixerunt ei: Ubi sunt viri
qui introierunt ad te nocte? educ illos huc, ut
cognoscamus eos. 6 Egressus ad eos Lot, post tergum
occludens ostium, ait: 7 Nolite, quæso, fratres mei,
nolite malum hoc facere. 8 Habeo duas filias, quæ
necdum cognoverunt virum: educam eas ad vos,
et abutimini eis sicut vobis placuerit, dummodo

viris istis nihil mali faciatis, quia ingressi sunt sub
umbra culminis mei. 9 At illi dixerunt: Recede
illuc. Et rursus: Ingressus es, inquiunt, ut advena;
numquid ut judices? te ergo ipsum magis quam hos
affligemus. Vimque faciebant Lot vehementissime:
jamque prope erat ut effringerent fores. 10 Et
ecce miserunt manum viri, et introduxerunt ad
se Lot, clauseruntque ostium: 11 et eos, qui foris
erant, percusserunt cæcitate a minimo usque ad
maximum, ita ut ostium invenire non possent.
12 Dixerunt autem ad Lot: Habes hic quempiam
tuorum? generum, aut filios, aut filias, omnes, qui
tui sunt, educ de urbe hac: 13 delebimus enim locum
istum, eo quod increverit clamor eorum coram
Domino, qui misit nos ut perdamus illos. 14 Egressus
itaque Lot, locutus est ad generos suos qui accepturi
erant filias ejus, et dixit: Surgite, egredimini de loco
isto: quia delebit Dominus civitatem hanc. Et visus
est eis quasi ludens loqui. 15 Cumque esset mane,
cogebant eum angeli, dicentes: Surge, tolle uxorem
tuam, et duas filias quas habes: ne et tu pariter
pereas in scelere civitatis. 16 Dissimulante illo,
apprehenderunt manum ejus, et manum uxoris, ac
duarum filiarum ejus, eo quod parceret Dominus illi.
17 Eduxeruntque eum, et posuerunt extra civitatem:
ibique locuti sunt ad eum, dicentes: Salva animam
tuam: noli respicere post tergum, nec stes in omni
circa regione: sed in monte salvum te fac, ne et
tu simul pereas. 18 Dixitque Lot ad eos: Quæso,
domine mi, 19 quia invenit servus tuus gratiam
coram te, et magnificasti misericordiam tuam quam
fecisti mecum, ut salvares animam meam, nec
possum in monte salvari, ne forte apprehendat me
malum, et moriar: 20 est civitas hæc juxta, ad quam
possum fugere, parva, et salvabor in ea: numquid
non modica est, et vivet anima mea? 21 Dixitque ad
eum: Ecce etiam in hoc suscepi preces tuas, ut non
subvertam urbem pro qua locutus es. 22 Festina, et
salvare ibi: quia non potero facere quidquam donec
ingrediaris illuc. Idcirco vocatum est nomen urbis
illius Segor. 23 Sol egressus est super terram, et
Lot ingressus est Segor. 24 Igitur Dominus pluit
super Sodomam et Gomorrham sulphur et ignem
a Domino de cælo: 25 et subvertit civitates has,
et omnem circa regionem, universos habitatores
urbium, et cuncta terræ virentia. 26 Respiciensque
uxor ejus post se, versa est in statuam salis. 27
Abraham autem consurgens mane, ubi steterat
prius cum Domino, 28 intuitus est Sodomam et
Gomorrham, et universam terram regionis illius:
viditque ascendentem favillam de terra quasi
fornacis fumum. 29 Cum enim subverteret Deus
civitates regionis illius, recordatus Abrahæ, liberavit
Lot de subversione urbium in quibus habitaverat. 30
Ascenditque Lot de Segor, et mansit in monte, duæ
quoque filiæ ejus cum eo (timuerat enim manere in
Segor) et mansit in spelunca ipse, et duæ filiæ ejus
cum eo. 31 Dixitque major ad minorem: Pater noster
senex est, et nullus virorum remansit in terra, qui
possit ingredi ad nos juxta morem universæ terræ.
32 Veni, inebriemus eum vino, dormiamusque cum
eo, ut servare possimus ex patre nostro semen.
33 Dederunt itaque patri suo bibere vinum nocte
illa. Et ingressa est major, dormivitque cum patre;
at ille non sensit, nec quando accubuit filia, nec
quando surrexit. 34 Altera quoque die dixit major
ad minorem: Ecce dormivi heri cum patre meo,
demus ei bibere vinum etiam hac nocte, et dormies
cum eo, ut salvemus semen de patre nostro. 35
Dederunt etiam et illa nocte patri suo bibere vinum,
ingressaque minor filia, dormivit cum eo: et ne tunc
quidem sensit quando concubuerit, vel quando illa
surrexerit. 36 Conceperunt ergo duæ filiæ Lot de
patre suo. 37 Peperitque major filium, et vocavit
nomen ejus Moab: ipse est pater Moabitarum usque
in præsentem diem. 38 Minor quoque peperit
filium, et vocavit nomen ejus Ammon, id est, Filius
populi mei: ipse est pater Ammonitarum usque
hodie.

20 Profectus inde Abraham in terram australem,
habitavit inter Cades et Sur: et peregrinatus
est in Geraris. 2 Dixitque de Sara uxore suo: Soror
mea est. Misit ergo Abimelech rex Geraræ, et tulit
eam. 3 Venit autem Deus ad Abimelech per somnium
nocte, et ait illi: En morieris propter mulierem
quam tulisti: habet enim virum. 4 Abimelech vero
non tetigerat eam, et ait: Domine, num gentem
ignorantem et justam interficies? 5 nonne ipse dixit
mihi: Soror mea est: et ipsa ait: Frater meus est?
In simplicitate cordis mei, et munditia manuum
mearum feci hoc. 6 Dixitque ad eum Deus: Et ego
scio quod simplici corde feceris: et ideo custodivi te
ne peccares in me, et non dimisi ut tangeres eam. 7
Nunc ergo redde viro suo uxorem, quia propheta
est: et orabit pro te, et vives: si autem nolueris
reddere, scito quod morte morieris tu, et omnia
quæ tua sunt. 8 Statimque de nocte consurgens
Abimelech, vocavit omnes servos suos: et locutus est
universa verba hæc in auribus eorum, timueruntque
omnes viri valde. 9 Vocavit autem Abimelech
etiam Abraham, et dixit ei: Quid fecisti nobis? quid
peccavimus in te, quia induxisti super me et super
regnum meum peccatum grande? quæ non debuisti
facere, fecisti nobis. 10 Rursumque expostulans,
ait: Quid vidisti, ut hoc faceres? 11 Respondit

Abraham: Cogitavi mecum, dicens: Forsitan non est
timor Dei in loco isto: et interficient me propter
uxorem meam: 12 alias autem et vere soror mea
est, filia patris mei, et non filia matris meæ, et
duxi eam in uxorem. 13 Postquam autem eduxit
me Deus de domo patris mei, dixi ad eam: Hanc
misericordiam facies mecum: in omni loco, ad
quem ingrediemur, dices quod frater tuus sim. 14
Tulit igitur Abimelech oves et boves, et servos et
ancillas, et dedit Abraham: reddiditque illi Saram
uxorem suam, 15 et ait: Terra coram vobis est,
ubicumque tibi placuerit habita. 16 Saræ autem
dixit: Ecce mille argenteos dedi fratri tuo, hoc erit
tibi in velamen oculorum ad omnes qui tecum
sunt, et quocumque perrexeris: mementoque te
deprehensam. 17 Orante autem Abraham, sanavit
Deus Abimelech et uxorem, ancillasque ejus, et
pepererunt: 18 concluserat enim Dominus omnem
vulvam domus Abimelech propter Saram uxorem
Abrahæ.

21 Visitavit autem Dominus Saram, sicut
promiserat: et implevit quæ locutus est. 2
Concepitque et peperit filium in senectute sua,
tempore quo prædixerat ei Deus. 3 Vocavitque
Abraham nomen filii sui, quem genuit ei Sara, Isaac:
4 et circumcidit eum octavo die, sicut præceperat ei
Deus, 5 cum centum esset annorum: hac quippe
ætate patris, natus est Isaac. 6 Dixitque Sara: Risum
fecit mihi Deus: quicumque audierit, corridebit
mihi. 7 Rursumque ait: Quis auditurus crederet
Abraham quod Sara lactaret filium, quem peperit
ei jam seni? 8 Crevit igitur puer, et ablactatus
est: fecitque Abraham grande convivium in die
ablactationis ejus. 9 Cumque vidisset Sara filium
Agar Ægyptiæ ludentem cum Isaac filio suo, dixit ad
Abraham: 10 Ejice ancillam hanc, et filium ejus: non
enim erit hæres filius ancillæ cum filio meo Isaac.
11 Dure accepit hoc Abraham pro filio suo. 12 Cui
dixit Deus: Non tibi videatur asperum super puero,
et super ancilla tua: omnia quæ dixerit tibi Sara,
audi vocem ejus: quia in Isaac vocabitur tibi semen.
13 Sed et filium ancillæ faciam in gentem magnam,
quia semen tuum est. 14 Surrexit itaque Abraham
mane, et tollens panem et utrem aquæ, imposuit
scapulæ ejus, tradiditque puerum, et dimisit eam.
Quæ cum abiisset, errabat in solitudine Bersabee.
15 Cumque consumpta esset aqua in utre, abjecit
puerum subter unam arborum, quæ ibi erant. 16 Et
abiit, seditque e regione procul quantum potest
arcus jacere: dixit enim: Non videbo morientem
puerum: et sedens contra, levavit vocem suam
et flevit. 17 Exaudivit autem Deus vocem pueri:
vocavitque angelus Dei Agar de cælo, dicens: Quid
agis Agar? noli timere: exaudivit enim Deus vocem
pueri de loco in quo est. 18 Surge, tolle puerum, et
tene manum illius: quia in gentem magnam faciam
eum. 19 Aperuitque oculos ejus Deus: quæ videns
puteum aquæ, abiit, et implevit utrem, deditque
puero bibere. 20 Et fuit cum eo: qui crevit, et
moratus est in solitudine, factusque est juvenis
sagittarius. 21 Habitavitque in deserto Pharan, et
accepit illi mater sua uxorem de terra Ægypti. 22
Eodem tempore dixit Abimelech, et Phicol princeps
exercitus ejus, ad Abraham: Deus tecum est in
universis quæ agis. 23 Jura ergo per Deum, ne noceas
mihi, et posteris meis, stirpique meæ: sed juxta
misericordiam, quam feci tibi, facies mihi, et terræ
in qua versatus es advena. 24 Dixitque Abraham:
Ego jurabo. 25 Et increpavit Abimelech propter
puteum aquæ quem vi abstulerunt servi ejus. 26
Responditque Abimelech: Nescivi quis fecerit hanc
rem: sed et tu non indicasti mihi, et ego non audivi
præter hodie. 27 Tulit itaque Abraham oves et
boves, et dedit Abimelech: percusseruntque ambo
fœdus. 28 Et statuit Abraham septem agnas gregis
seorsum. 29 Cui dixit Abimelech: Quid sibi volunt
septem agnæ istæ, quas stare fecisti seorsum? 30 At
ille: Septem, inquit, agnas accipies de manu mea: ut
sint mihi in testimonium, quoniam ego fodi puteum
istum. 31 Idcirco vocatus est locus ille Bersabee:
quia ibi uterque juravit. 32 Et inierunt fœdus pro
puteo juramenti. 33 Surrexit autem Abimelech,
et Phicol princeps exercitus ejus, reversique sunt
in terram Palæstinorum. Abraham vero plantavit
nemus in Bersabee, et invocavit ibi nomen Domini
Dei æterni. 34 Et fuit colonus terræ Palæstinorum
diebus multis.

22 Quæ postquam gesta sunt, tentavit Deus
Abraham, et dixit ad eum: Abraham, Abraham.
At ille respondit: Adsum. 2 Ait illi: Tolle filium tuum
unigenitum, quem diligis, Isaac, et vade in terram
visionis, atque ibi offeres eum in holocaustum
super unum montium quem monstravero tibi. 3
Igitur Abraham de nocte consurgens, stravit asinum
suum, ducens secum duos juvenes, et Isaac filium
suum: cumque concidisset ligna in holocaustum,
abiit ad locum quem præceperat ei Deus. 4 Die
autem tertio, elevatis oculis, vidit locum procul: 5
dixitque ad pueros suos: Expectate hic cum asino:
ego et puer illuc usque properantes, postquam
adoraverimus, revertemur ad vos. 6 Tulit quoque
ligna holocausti, et imposuit super Isaac filium
suum: ipse vero portabat in manibus ignem et
gladium. Cumque duo pergerent simul, 7 dixit

Isaac patri suo: Pater mi. At ille respondit: Quid
vis, fili? Ecce, inquit, ignis et ligna: ubi est victima
holocausti? 8 Dixit autem Abraham: Deus providebit
sibi victimam holocausti, fili mi. Pergebant ergo
pariter. 9 Et venerunt ad locum quem ostenderat
ei Deus, in quo ædificavit altare, et desuper ligna
composuit; cumque alligasset Isaac filium suum,
posuit eum in altare super struem lignorum.
10 Extenditque manum, et arripuit gladium, ut
immolaret filium suum. 11 Et ecce angelus Domini
de cælo clamavit, dicens: Abraham, Abraham. Qui
respondit: Adsum. 12 Dixitque ei: Non extendas
manum tuam super puerum, neque facias illi
quidquam: nunc cognovi quod times Deum, et non
pepercisti unigenito filio tuo propter me. 13 Levavit
Abraham oculos suos, viditque post tergum arietem
inter vepres hærentem cornibus, quem assumens
obtulit holocaustum pro filio. 14 Appellavitque
nomen loci illius, Dominus videt. Unde usque hodie
dicitur: In monte Dominus videbit. 15 Vocavit autem
angelus Domini Abraham secundo de cælo, dicens:
16 Per memetipsum juravi, dicit Dominus: quia
fecisti hanc rem, et non pepercisti filio tuo unigenito
propter me: 17 benedicam tibi, et multiplicabo
semen tuum sicut stellas cæli, et velut arenam
quæ est in littore maris: possidebit semen tuum
portas inimicorum suorum, 18 et benedicentur in
semine tuo omnes gentes terræ, quia obedisti voci
meæ. 19 Reversus est Abraham ad pueros suos,
abieruntque Bersabee simul, et habitavit ibi. 20
His ita gestis, nuntiatum est Abrahæ quod Melcha
quoque genuisset filios Nachor fratri suo: 21 Hus
primogenitum, et Buz fratrem ejus, et Camuel
patrem Syrorum, 22 et Cased, et Azau, Pheldas
quoque et Jedlaph, 23 ac Bathuel, de quo nata est
Rebecca: octo istos genuit Melcha, Nachor fratri
Abrahæ. 24 Concubina vero illius, nomine Roma,
peperit Tabee, et Gaham, et Thahas, et Maacha.

23 Vixit autem Sara centum viginti septem annis.
2 Et mortua est in civitate Arbee, quæ est
Hebron, in terra Chanaan: venitque Abraham ut
plangeret et fleret eam. 3 Cumque surrexisset ab
officio funeris, locutus est ad filios Heth, dicens:
4 Advena sum et peregrinus apud vos: date mihi
jus sepulchri vobiscum, ut sepeliam mortuum
meum. 5 Responderunt filii Heth, dicentes: 6
Audi nos, domine: princeps Dei es apud nos: in
electis sepulchris nostris sepeli mortuum tuum,
nullusque te prohibere poterit quin in monumento
ejus sepelias mortuum tuum. 7 Surrexit Abraham,
et adoravit populum terræ, filios videlicet Heth: 8
dixitque ad eos: Si placet animæ vestræ ut sepeliam
mortuum meum, audite me, et intercedite pro me
apud Ephron filium Seor: 9 ut det mihi speluncam
duplicem, quam habet in extrema parte agri sui:
pecunia digna tradat eam mihi coram vobis in
possessionem sepulchri. 10 Habitabat autem Ephron
in medio filiorum Heth. Responditque Ephron ad
Abraham, cunctis audientibus qui ingrediebantur
portam civitatis illius, dicens: 11 Nequaquam ita
fiat, domine mi, sed tu magis ausculta quod loquor.
Agrum trado tibi, et speluncam quæ in eo est,
præsentibus filiis populi mei; sepeli mortuum
tuum. 12 Adoravit Abraham coram populo terræ.
13 Et locutus est ad Ephron circumstante plebe:
Quæso ut audias me: dabo pecuniam pro agro:
suscipe eam, et sic sepeliam mortuum meum in
eo. 14 Responditque Ephron: 15 Domine mi, audi
me: terra, quam postulas, quadringentis siclis
argenti valet: istud est pretium inter me et te:
sed quantum est hoc? sepeli mortuum tuum. 16
Quod cum audisset Abraham, appendit pecuniam,
quam Ephron postulaverat, audientibus filiis Heth,
quadringentos siclos argenti probatæ monetæ
publicæ. 17 Confirmatusque est ager quondam
Ephronis, in quo erat spelunca duplex, respiciens
Mambre, tam ipse, quam spelunca, et omnes arbores
ejus in cunctis terminis ejus per circuitum, 18
Abrahæ in possessionem, videntibus filiis Heth,
et cunctis qui intrabant portam civitatis illius. 19
Atque ita sepelivit Abraham Saram uxorem suam
in spelunca agri duplici, quæ respiciebat Mambre.
Hæc est Hebron in terra Chanaan. 20 Et confirmatus
est ager, et antrum quod erat in eo, Abrahæ in
possessionem monumenti a filiis Heth.

24 Erat autem Abraham senex, dierumque
multorum: et Dominus in cunctis benedixerat
ei. 2 Dixitque ad servum seniorem domus suæ,
qui præerat omnibus quæ habebat: Pone manum
tuam subter femur meum, 3 ut adjurem te per
Dominum Deum cæli et terræ, ut non accipias
uxorem filio meo de filiabus Chananæorum, inter
quos habito: 4 sed ad terram et cognationem meam
proficiscaris et inde accipias uxorem filio meo Isaac.
5 Respondit servus: Si noluerit mulier venire mecum
in terram hanc, numquid reducere debeo filium
tuum ad locum, de quo egressus es? 6 Dixitque
Abraham: Cave nequando reducas filium meum
illuc. 7 Dominus Deus cæli, qui tulit me de domo
patris mei, et de terra nativitatis meæ, qui locutus
est mihi, et juravit mihi, dicens: Semini tuo dabo
terram hanc: ipse mittet angelum suum coram te,
et accipies inde uxorem filio meo: 8 sin autem
mulier noluerit sequi te, non teneberis juramento:

filium meum tantum ne reducas illuc. **9** Posuit ergo
servus manum sub femore Abraham domini sui, et
juravit illi super sermone hoc. **10** Tulitque decem
camelos de grege domini sui, et abiit, ex omnibus
bonis ejus portans secum, profectusque perrexit
in Mesopotamiam ad urbem Nachor. **11** Cumque
camelos fecisset accumbere extra oppidum juxta
puteum aquæ vespere, tempore quo solent mulieres
egredi ad hauriendam aquam, dixit: **12** Domine
Deus domini mei Abraham, occurre, obsecro, mihi
hodie, et fac misericordiam cum domino meo
Abraham. **13** Ecce ego sto prope fontem aquæ,
et filiæ habitatorum hujus civitatis egredientur
ad hauriendam aquam. **14** Igitur puella, cui ego
dixero: Inclina hydriam tuam ut bibam: et illa
responderit: Bibe, quin et camelis tuis dabo potum:
ipsa est quam præparasti servo tuo Isaac: et per hoc
intelligam quod feceris misericordiam cum domino
meo. **15** Necdum intra se verba compleverat, et ecce
Rebecca egrediebatur, filia Bathuel, filii Melchæ
uxoris Nachor fratris Abraham, habens hydriam
in scapula sua: **16** puella decora nimis, virgoque
pulcherrima, et incognita viro: descenderat autem
ad fontem, et impleverat hydriam, ac revertebatur.
17 Occurritque ei servus, et ait: Pauxillum aquæ
mihi ad bibendum præbe de hydria tua. **18** Quæ
respondit: Bibe, domine mi: celeriterque deposuit
hydriam super ulnam suam, et dedit ei potum.
19 Cumque ille bibisset, adjecit: Quin et camelis
tuis hauriam aquam, donec cuncti bibant. **20**
Effundensque hydriam in canalibus, recurrit ad
puteum ut hauriret aquam: et haustam omnibus
camelis dedit. **21** Ipse autem contemplabatur
eam tacitus, scire volens utrum prosperum iter
suum fecisset Dominus, an non. **22** Postquam
autem biberunt cameli, protulit vir inaures aureas,
appendentes siclos duos, et armillas totidem pondo
siclorum decem. **23** Dixitque ad eam: Cujus es
filia? indica mihi, est in domo patris tui locus ad
manendum? **24** Quæ respondit: Filia sum Bathuelis,
filii Melchæ, quem peperit ipsi Nachor. **25** Et addidit,
dicens: Palearum quoque et fœni plurimum est
apud nos, et locus spatiosus ad manendum. **26**
Inclinavit se homo, et adoravit Dominum, **27** dicens:
Benedictus Dominus Deus domini mei Abraham,
qui non abstulit misericordiam et veritatem suam a
domino meo, et recto itinere me perduxit in domum
fratris domini mei. **28** Cucurrit itaque puella, et
nuntiavit in domum matris suæ omnia quæ audierat.
29 Habebat autem Rebecca fratrem nomine Laban,
qui festinus egressus est ad hominem, ubi erat fons.
30 Cumque vidisset inaures et armillas in manibus
sororis suæ, et audisset cuncta verba referentis:
Hæc locutus est mihi homo: venit ad virum qui
stabat juxta camelos, et prope fontem aquæ: **31**
dixitque ad eum: Ingredere, benedicte Domini: cur
foris stas? præparavi domum, et locum camelis.
32 Et introduxit eum in hospitium: ac destravit
camelos, deditque paleas et fœnum, et aquam ad
lavandos pedes ejus, et virorum qui venerant cum
eo. **33** Et appositus est in conspectu ejus panis.
Qui ait: Non comedam, donec loquar sermones
meos. Respondit ei: Loquere. **34** At ille: Servus,
inquit, Abraham sum: **35** et Dominus benedixit
domino meo valde, magnificatusque est: et dedit
ei oves et boves, argentum et aurum, servos et
ancillas, camelos et asinos. **36** Et peperit Sara uxor
domini mei filium domino meo in senectute sua,
deditque illi omnia quæ habuerat. **37** Et adjuravit
me dominus meus, dicens: Non accipies uxorem
filio meo de filiabus Chananæorum, in quorum
terra habito: **38** sed ad domum patris mei perges, et
de cognatione mea accipies uxorem filio meo. **39**
Ego vero respondi domino meo: Quid si noluerit
venire mecum mulier? **40** Dominus, ait, in cujus
conspectu ambulo, mittet angelum suum tecum, et
diriget viam tuam: accipiesque uxorem filio meo
de cognatione mea, et de domo patris mei. **41**
Innocens eris a maledictione mea, cum veneris ad
propinquos meos, et non dederint tibi. **42** Veni ergo
hodie ad fontem aquæ, et dixi: Domine Deus domini
mei Abraham, si direxisti viam meam, in qua nunc
ambulo, **43** ecce sto juxta fontem aquæ, et virgo,
quæ egredietur ad hauriendam aquam, audierit a
me: Da mihi pauxillum aquæ ad bibendum ex hydria
tua: **44** et dixerit mihi: Et tu bibe, et camelis tuis
hauriam: ipsa est mulier, quam præparavit Dominus
filio domini mei. **45** Dumque hæc tacitus mecum
volverem, apparuit Rebecca veniens cum hydria,
quam portabat in scapula: descenditque ad fontem,
et hausit aquam. Et aio ad eam: Da mihi paululum
bibere. **46** Quæ festinans deposuit hydriam de
humero, et dixit mihi: Et tu bibe, et camelis tuis
tribuam potum. Bibi, et adaquavit camelos. **47**
Interrogavique eam, et dixi: Cujus es filia? Quæ
respondit: Filia Bathuelis sum, filii Nachor, quem
peperit ei Melcha. Suspendi itaque inaures ad
ornandam faciem ejus, et armillas posui in manibus
ejus. **48** Pronusque adoravi Dominum, benedicens
Domino Deo domini mei Abraham, qui perduxit me
recto itinere, ut sumerem filiam fratris domini mei
filio ejus. **49** Quam ob rem si facitis misericordiam
et veritatem cum domino meo, indicate mihi: sin
autem aliud placet, et hoc dicite mihi, ut vadam ad
dextram, sive ad sinistram. **50** Responderuntque
Laban et Bathuel: A Domino egressus est sermo:

non possumus extra placitum ejus quidquam aliud
loqui tecum. 51 En Rebecca coram te est, tolle eam,
et proficiscere, et sit uxor filii domini tui, sicut
locutus est Dominus. 52 Quod cum audisset puer
Abraham, procidens adoravit in terram Dominum.
53 Prolatisque vasis argenteis, et aureis, ac vestibus,
dedit ea Rebeccæ pro munere: fratribus quoque ejus
et matri dona obtulit. 54 Inito convivio, vescentes
pariter et bibentes manserunt ibi. Surgens autem
mane, locutus est puer: Dimitte me, ut vadam
ad dominum meum. 55 Responderuntque fratres
ejus et mater: Maneat puella saltem decem dies
apud nos, et postea proficiscetur. 56 Nolite, ait,
me retinere, quia Dominus direxit viam meam:
dimittite me ut pergam ad dominum meum. 57 Et
dixerunt: Vocemus puellam, et quæramus ipsius
voluntatem. 58 Cumque vocata venisset, sciscitati
sunt: Vis ire cum homine isto? Quæ ait: Vadam. 59
Dimiserunt ergo eam, et nutricem illius, servumque
Abraham, et comites ejus, 60 imprecantes prospera
sorori suæ, atque dicentes: Soror nostra es, crescas
in mille millia, et possideat semen tuum portas
inimicorum suorum. 61 Igitur Rebecca et puellæ
illius, ascensis camelis, secutæ sunt virum: qui
festinus revertebatur ad dominum suum. 62 Eo
autem tempore deambulabat Isaac per viam quæ
ducit ad puteum, cujus nomen est Viventis et
videntis: habitabat enim in terra australi: 63 et
egressus fuerat ad meditandum in agro, inclinata
jam die: cumque elevasset oculos, vidit camelos
venientes procul. 64 Rebecca quoque, conspecto
Isaac, descendit de camelo, 65 et ait ad puerum:
Quis est ille homo qui venit per agrum in occursum
nobis? Dixitque ei: Ipse est dominus meus. At
illa tollens cito pallium, operuit se. 66 Servus
autem cuncta, quæ gesserat, narravit Isaac. 67 Qui
introduxit eam in tabernaculum Saræ matris suæ,
et accepit eam uxorem: et in tantum dilexit eam,
ut dolorem, qui ex morte matris ejus acciderat,
temperaret.

25 Abraham vero aliam duxit uxorem nomine
Ceturam: 2 quæ peperit ei Zamran et Jecsan,
et Madan, et Madian, et Jesboc, et Sue. 3 Jecsan
quoque genuit Saba et Dadan. Filii Dadan fuerunt
Assurim, et Latusim, et Loomin. 4 At vero ex
Madian ortus est Epha, et Opher, et Henoch, et
Abida, et Eldaa: omnes hi filii Ceturæ. 5 Deditque
Abraham cuncta quæ possederat, Isaac: 6 filiis autem
concubinarum largitus est munera, et separavit eos
ab Isaac filio suo, dum adhuc ipse viveret, ad plagam
orientalem. 7 Fuerunt autem dies vitæ Abrahæ,
centum septuaginta quinque anni. 8 Et deficiens
mortuus est in senectute bona, provectæque ætatis
et plenus dierum: congregatusque est ad populum
suum. 9 Et sepelierunt eum Isaac et Ismaël filii sui
in spelunca duplici, quæ sita est in agro Ephron
filii Seor Hethæi, e regione Mambre, 10 quem
emerat a filiis Heth: ibi sepultus est ipse, et Sara
uxor ejus. 11 Et post obitum illius benedixit Deus
Isaac filio ejus, qui habitabat juxta puteum nomine
Viventis et videntis. 12 Hæ sunt generationes
Ismaël filii Abrahæ, quem peperit ei Agar Ægyptia,
famula Saræ: et 13 hæc nomina filiorum ejus in
vocabulis et generationibus suis. Primogenitus
Ismaëlis Nabaioth, deinde Cedar, et Adbeel, et
Mabsam, 14 Masma quoque, et Duma, et Massa, 15
Hadar, et Thema, et Jethur, et Naphis, et Cedma. 16
Isti sunt filii Ismaëlis: et hæc nomina per castella et
oppida eorum, duodecim principes tribuum suarum.
17 Et facti sunt anni vitæ Ismaëlis centum triginta
septem, deficiensque mortuus est, et appositus
ad populum suum. 18 Habitavit autem ab Hevila
usque Sur, quæ respicit Ægyptum introëuntibus
Assyrios; coram cunctis fratribus suis obiit. 19
Hæ quoque sunt generationes Isaac filii Abraham:
Abraham genuit Isaac: 20 qui cum quadraginta
esset annorum, duxit uxorem Rebeccam filiam
Bathuelis Syri de Mesopotamia, sororem Laban.
21 Deprecatusque est Isaac Dominum pro uxore
sua, eo quod esset sterilis: qui exaudivit eum, et
dedit conceptum Rebeccæ. 22 Sed collidebantur
in utero ejus parvuli; quæ ait: Si sic mihi futurum
erat, quid necesse fuit concipere? perrexitque ut
consuleret Dominum. 23 Qui respondens ait: Duæ
gentes sunt in utero tuo, et duo populi ex ventre
tuo dividentur, populusque populum superabit,
et major serviet minori. 24 Jam tempus pariendi
advenerat, et ecce gemini in utero ejus reperti
sunt. 25 Qui prior egressus est, rufus erat, et totus
in morem pellis hispidus: vocatumque est nomen
ejus Esau. Protinus alter egrediens, plantam fratris
tenebat manu: et idcirco appellavit eum Jacob.
26 Sexagenarius erat Isaac quando nati sunt ei
parvuli. 27 Quibus adultis, factus est Esau vir gnarus
venandi, et homo agricola: Jacob autem vir simplex
habitabat in tabernaculis. 28 Isaac amabat Esau, eo
quod de venationibus illius vesceretur: et Rebecca
diligebat Jacob. 29 Coxit autem Jacob pulmentum:
ad quem cum venisset Esau de agro lassus, 30 ait: Da
mihi de coctione hac rufa, quia oppido lassus sum.
Quam ob causam vocatum est nomen ejus Edom.
31 Cui dixit Jacob: Vende mihi primogenita tua.
32 Ille respondit: En morior, quid mihi proderunt
primogenita? 33 Ait Jacob: Jura ergo mihi. Juravit
ei Esau et vendidit primogenita. 34 Et sic, accepto

pane et lentis edulio, comedit et bibit, et abiit,
parvipendens quod primogenita vendidisset.

26 Orta autem fame super terram post eam
sterilitatem, quæ acciderat in diebus Abraham,
abiit Isaac ad Abimelech regem Palæstinorum in
Gerara. **2** Apparuitque ei Dominus, et ait: Ne
descendas in Ægyptum, sed quiesce in terra quam
dixero tibi, **3** et peregrinare in ea: eroque tecum,
et benedicam tibi: tibi enim et semini tuo dabo
universas regiones has, complens juramentum quod
spopondi Abraham patri tuo. **4** Et multiplicabo
semen tuum sicut stellas cæli: daboque posteris
tuis universas regiones has: et benedicentur in
semine tuo omnes gentes terræ, **5** eo quod obedierit
Abraham voci meæ, et custodierit præcepta et
mandata mea, et cæremonias legesque servaverit.
6 Mansit itaque Isaac in Geraris. **7** Qui cum
interrogaretur a viris loci illius super uxore sua,
respondit: Soror mea est: timuerat enim confiteri
quod sibi esset sociata conjugio, reputans ne forte
interficerent eum propter illius pulchritudinem.
8 Cumque pertransissent dies plurimi, et ibidem
moraretur, prospiciens Abimelech rex Palæstinorum
per fenestram, vidit eum jocantem cum Rebecca
uxore sua. **9** Et accersito eo, ait: Perspicuum est quod
uxor tua sit: cur mentitus es eam sororem tuam
esse? Respondit: Timui ne morerer propter eam.
10 Dixitque Abimelech: Quare imposuisti nobis?
potuit coire quispiam de populo cum uxore tua, et
induxeras super nos grande peccatum. Præcepitque
omni populo, dicens: **11** Qui tetigerit hominis hujus
uxorem, morte morietur. **12** Sevit autem Isaac
in terra illa, et invenit in ipso anno centuplum:
benedixitque ei Dominus. **13** Et locupletatus est
homo, et ibat proficiens atque succrescens, donec
magnus vehementer effectus est: **14** habuit quoque
possessiones ovium et armentorum, et familiæ
plurimum. Ob hoc invidentes ei Palæstini, **15** omnes
puteos, quos foderant servi patris illius Abraham,
illo tempore obstruxerunt, implentes humo: **16**
in tantum, ut ipse Abimelech diceret ad Isaac:
Recede a nobis, quoniam potentior nobis factus es
valde. **17** Et ille discedens, ut veniret ad torrentem
Geraræ, habitaretque ibi, **18** rursum fodit alios
puteos, quos foderant servi patris sui Abraham, et
quos, illo mortuo, olim obstruxerant Philisthiim:
appellavitque eos eisdem nominibus quibus ante
pater vocaverat. **19** Foderuntque in torrente, et
repererunt aquam vivam. **20** Sed et ibi jurgium
fuit pastorum Geraræ adversus pastores Isaac,
dicentium: Nostra est aqua, quam ob rem nomen
putei ex eo, quod acciderat, vocavit Calumniam. **21**
Foderunt autem et alium: et pro illo quoque rixati
sunt, appellavitque eum Inimicitias. **22** Profectus
inde fodit alium puteum, pro quo non contenderunt:
itaque vocavit nomen ejus Latitudo, dicens: Nunc
dilatavit nos Dominus, et fecit crescere super
terram. **23** Ascendit autem ex illo loco in Bersabee,
24 ubi apparuit ei Dominus in ipsa nocte, dicens: Ego
sum Deus Abraham patris tui: noli timere, quia ego
tecum sum: benedicam tibi, et multiplicabo semen
tuum propter servum meum Abraham. **25** Itaque
ædificavit ibi altare: et invocato nomine Domini,
extendit tabernaculum, præcepitque servis suis ut
foderent puteum. **26** Ad quem locum cum venissent
de Geraris Abimelech, et Ochozath amicus illius, et
Phicol dux militum, **27** locutus est eis Isaac: Quid
venistis ad me, hominem quem odistis, et expulistis
a vobis? **28** Qui responderunt: Vidimus tecum esse
Dominum, et idcirco nos diximus: Sit juramentum
inter nos, et ineamus fœdus, **29** ut non facias
nobis quidquam mali, sicut et nos nihil tuorum
attigimus, nec fecimus quod te læderet: sed cum
pace dimisimus auctum benedictione Domini. **30**
Fecit ergo eis convivium, et post cibum et potum **31**
surgentes mane, juraverunt sibi mutuo: dimisitque
eos Isaac pacifice in locum suum. **32** Ecce autem
venerunt in ipso die servi Isaac annuntiantes ei de
puteo, quem foderant, atque dicentes: Invenimus
aquam. **33** Unde appellavit eum Abundantiam:
et nomen urbi impositum est Bersabee, usque in
præsentem diem. **34** Esau vero quadragenarius duxit
uxores, Judith filiam Beeri Hethæi, et Basemath
filiam Elon ejusdem loci: **35** quæ ambæ offenderant
animum Isaac et Rebeccæ.

27 Senuit autem Isaac, et caligaverunt oculi
ejus, et videre non poterat: vocavitque Esau
filium suum majorem, et dixit ei: Fili mi? Qui
respondit: Adsum. **2** Cui pater: Vides, inquit, quod
senuerim, et ignorem diem mortis meæ. **3** Sume
arma tua, pharetram, et arcum, et egredere foras:
cumque venatu aliquid apprehenderis, **4** fac mihi
inde pulmentum sicut velle me nosti, et affer ut
comedam: et benedicat tibi anima mea antequam
moriar. **5** Quod cum audisset Rebecca, et ille abiisset
in agrum ut jussionem patris impleret, **6** dixit filio
suo Jacob: Audivi patrem tuum loquentem cum Esau
fratre tuo, et dicentem ei: **7** Affer mihi de venatione
tua, et fac cibos ut comedam, et benedicam tibi
coram Domino antequam moriar. **8** Nunc ergo,
fili mi, acquiesce consiliis meis: **9** et pergens ad
gregem, affer mihi duos hædos optimos, ut faciam
ex eis escas patri tuo, quibus libenter vescitur: **10**
quas cum intuleris, et comederit, benedicat tibi

priusquam moriatur. 11 Cui ille respondit: Nosti
quod Esau frater meus homo pilosus sit, et ego lenis:
12 si attrectaverit me pater meus, et senserit, timeo
ne putet me sibi voluisse illudere, et inducam super
me maledictionem pro benedictione. 13 Ad quem
mater: In me sit, ait, ista maledictio, fili mi: tantum
audi vocem meam, et pergens, affer quæ dixi. 14
Abiit, et attulit, deditque matri. Paravit illa cibos,
sicut velle noverat patrem illius. 15 Et vestibus Esau
valde bonis, quas apud se habebat domi, induit eum:
16 pelliculasque hædorum circumdedit manibus,
et colli nuda protexit: 17 deditque pulmentum, et
panes, quos coxerat, tradidit. 18 Quibus illatis, dixit:
Pater mi? At ille respondit: Audio. Quis es tu, fili mi?
19 Dixitque Jacob: Ego sum primogenitus tuus Esau:
feci sicut præcepisti mihi: surge, sede, et comede
de venatione mea, ut benedicat mihi anima tua. 20
Rursumque Isaac ad filium suum: Quomodo, inquit,
tam cito invenire potuisti, fili mi? Qui respondit:
Voluntas Dei fuit ut cito occurreret mihi quod
volebam. 21 Dixitque Isaac: Accede huc, ut tangam
te, fili mi, et probem utrum tu sis filius meus Esau,
an non. 22 Accessit ille ad patrem, et palpato eo,
dixit Isaac: Vox quidem, vox Jacob est: sed manus,
manus sunt Esau. 23 Et non cognovit eum, quia
pilosæ manus similitudinem majoris expresserant.
Benedicens ergo illi, 24 ait: Tu es filius meus Esau?
Respondit: Ego sum. 25 At ille: Affer mihi, inquit,
cibos de venatione tua, fili mi, ut benedicat tibi
anima mea. Quos cum oblatos comedisset, obtulit
ei etiam vinum. Quo hausto, 26 dixit ad eum:
Accede ad me, et da mihi osculum, fili mi. 27
Accessit, et osculatus est eum. Statimque ut sensit
vestimentorum illius fragrantiam, benedicens illi,
ait: Ecce odor filii mei sicut odor agri pleni, cui
benedixit Dominus. 28 Det tibi Deus de rore cæli et
de pinguedine terræ abundantiam frumenti et vini.
29 Et serviant tibi populi, et adorent te tribus: esto
dominus fratrum tuorum, et incurventur ante te filii
matris tuæ: qui maledixerit tibi, sit ille maledictus,
et qui benedixerit tibi, benedictionibus repleatur.
30 Vix Isaac sermonem impleverat, et egresso Jacob
foras, venit Esau, 31 coctosque de venatione cibos
intulit patri, dicens: Surge, pater mi, et comede
de venatione filii tui, ut benedicat mihi anima
tua. 32 Dixitque illi Isaac: Quis enim es tu? Qui
respondit: Ego sum filius tuus primogenitus Esau.
33 Expavit Isaac stupore vehementi: et ultra quam
credi potest admirans, ait: Quis igitur ille est qui
dudum captam venationem attulit mihi, et comedi
ex omnibus priusquam tu venires; benedixique ei,
et erit benedictus? 34 Auditis Esau sermonibus
patris, irrugiit clamore magno: et consternatus,
ait: Benedic etiam et mihi, pater mi. 35 Qui
ait: Venit germanus tuus fraudulenter, et accepit
benedictionem tuam. 36 At ille subjunxit: Juste
vocatum est nomen ejus Jacob: supplantavit enim
me en altera vice: primogenita mea ante tulit,
et nunc secundo surripuit benedictionem meam.
Rursumque ad patrem: Numquid non reservasti,
ait, et mihi benedictionem? 37 Respondit Isaac:
Dominum tuum illum constitui, et omnes fratres
ejus servituti illius subjugavi; frumento et vino
stabilivi eum: et tibi post hæc, fili mi, ultra quid
faciam? 38 Cui Esau: Num unam, inquit, tantum
benedictionem habes, pater? mihi quoque obsecro
ut benedicas. Cumque ejulatu magno fleret, 39
motus Isaac, dixit ad eum: In pinguedine terræ, et
in rore cæli desuper, 40 erit benedictio tua. Vives in
gladio, et fratri tuo servies: tempusque veniet, cum
excutias et solvas jugum ejus de cervicibus tuis. 41
Oderat ergo semper Esau Jacob pro benedictione qua
benedixerat ei pater: dixitque in corde suo: Venient
dies luctus patris mei, et occidam Jacob fratrem
meum. 42 Nuntiata sunt hæc Rebeccæ: quæ mittens
et vocans Jacob filium suum, dixit ad eum: Ecce Esau
frater tuus minatur ut occidat te. 43 Nunc ergo, fili
mi, audi vocem meam, et consurgens fuge ad Laban
fratrem meum in Haran: 44 habitabisque cum eo
dies paucos, donec requiescat furor fratris tui, 45
et cesset indignatio ejus, obliviscaturque eorum
quæ fecisti in eum: postea mittam, et adducam te
inde huc: cur utroque orbabor filio in uno die? 46
Dixitque Rebecca ad Isaac: Tædet me vitæ meæ
propter filias Heth: si acceperit Jacob uxorem de
stirpe hujus terræ, nolo vivere.

28 Vocavit itaque Isaac Jacob, et benedixit eum,
præcepitque ei dicens: Noli accipere conjugem
de genere Chanaan: 2 sed vade, et proficiscere
in Mesopotamiam Syriæ, ad domum Bathuel
patris matris tuæ, et accipe tibi inde uxorem
de filiabus Laban avunculi tui. 3 Deus autem
omnipotens benedicat tibi, et crescere te faciat,
atque multiplicet, ut sis in turbas populorum. 4
Et det tibi benedictiones Abrahæ, et semini tuo
post te: ut possideas terram peregrinationis tuæ,
quam pollicitus est avo tuo. 5 Cumque dimisisset
eum Isaac, profectus venit in Mesopotamiam Syriæ
ad Laban filium Bathuel Syri, fratrem Rebeccæ
matris suæ. 6 Videns autem Esau quod benedixisset
pater suus Jacob, et misisset eum in Mesopotamiam
Syriæ, ut inde uxorem duceret; et quod post
benedictionem præcepisset ei, dicens: Non accipies
uxorem de filiabus Chanaan: 7 quodque obediens
Jacob parentibus suis isset in Syriam: 8 probans

quoque quod non libenter aspiceret filias Chanaan
pater suus: 9 ivit ad Ismaëlem, et duxit uxorem
absque iis, quas prius habebat, Maheleth filiam
Ismaël filii Abraham, sororem Nabaioth. 10 Igitur
egressus Jacob de Bersabee, pergebat Haran. 11
Cumque venisset ad quemdam locum, et vellet in eo
requiescere post solis occubitum, tulit de lapidibus
qui jacebant, et supponens capiti suo, dormivit in
eodem loco. 12 Viditque in somnis scalam stantem
super terram, et cacumen illius tangens cælum:
angelos quoque Dei ascendentes et descendentes
per eam, 13 et Dominum innixum scalæ dicentem
sibi: Ego sum Dominus Deus Abraham patris tui,
et Deus Isaac: terram, in qua dormis, tibi dabo et
semini tuo. 14 Eritque semen tuum quasi pulvis
terræ: dilataberis ad occidentem, et orientem, et
septentrionem, et meridiem: et benedicentur in
te et in semine tuo cunctæ tribus terræ. 15 Et ero
custos tuus quocumque perrexeris, et reducam
te in terram hanc: nec dimittam nisi complevero
universa quæ dixi. 16 Cumque evigilasset Jacob
de somno, ait: Vere Dominus est in loco isto, et
ego nesciebam. 17 Pavensque, Quam terribilis est,
inquit, locus iste! non est hic aliud nisi domus Dei,
et porta cæli. 18 Surgens ergo Jacob mane, tulit
lapidem quem supposuerat capiti suo, et erexit in
titulum, fundens oleum desuper. 19 Appellavitque
nomen urbis Bethel, quæ prius Luza vocabatur. 20
Vovit etiam votum, dicens: Si fuerit Deus mecum,
et custodierit me in via, per quam ego ambulo, et
dederit mihi panem ad vescendum, et vestimentum
ad induendum, 21 reversusque fuero prospere ad
domum patris mei: erit mihi Dominus in Deum, 22 et
lapis iste, quem erexi in titulum, vocabitur Domus
Dei: cunctorumque quæ dederis mihi, decimas
offeram tibi.

29 Profectus ergo Jacob venit in terram
orientalem. 2 Et vidit puteum in agro, tres
quoque greges ovium accubantes juxta eum: nam
ex illo adaquabantur pecora, et os ejus grandi
lapide claudebatur. 3 Morisque erat ut cunctis
ovibus congregatis devolverent lapidem, et refectis
gregibus rursum super os putei ponerent. 4 Dixitque
ad pastores: Fratres, unde estis? Qui responderunt:
De Haran. 5 Quos interrogans, Numquid, ait, nostis
Laban filium Nachor? Dixerunt: Novimus. 6 Sanusne
est? inquit. Valet, inquiunt: et ecce Rachel filia
ejus venit cum grege suo. 7 Dixitque Jacob: Adhuc
multum diei superest, nec est tempus ut reducantur
ad caulas greges: date ante potum ovibus, et sic
eas ad pastum reducite. 8 Qui responderunt: Non
possumus, donec omnia pecora congregentur, et
amoveamus lapidem de ore putei, ut adaquemus
greges. 9 Adhuc loquebantur, et ecce Rachel veniebat
cum ovibus patris sui: nam gregem ipsa pascebat.
10 Quam cum vidisset Jacob, et sciret consobrinam
suam, ovesque Laban avunculi sui, amovit lapidem
quo puteus claudebatur. 11 Et adaquato grege,
osculatus est eam: et elevata voce flevit, 12 et
indicavit ei quod frater esset patris sui, et filius
Rebeccæ: at illa festinans nuntiavit patri suo. 13
Qui cum audisset venisse Jacob filium sororis suæ,
cucurrit obviam ei: complexusque eum, et in oscula
ruens, duxit in domum suam. Auditis autem causis
itineris, 14 respondit: Os meum es, et caro mea. Et
postquam impleti sunt dies mensis unius, 15 dixit
ei: Num quia frater meus es, gratis servies mihi?
dic quid mercedis accipias. 16 Habebat vero duas
filias: nomen majoris Lia, minor vero appellabatur
Rachel. 17 Sed Lia lippis erat oculis: Rachel decora
facie, et venusto aspectu. 18 Quam diligens Jacob,
ait: Serviam tibi pro Rachel filia tua minore, septem
annis. 19 Respondit Laban: Melius est ut tibi eam
dem quam alteri viro: mane apud me. 20 Servivit
ergo Jacob pro Rachel septem annis: et videbantur
illi pauci dies præ amoris magnitudine. 21 Dixitque
ad Laban: Da mihi uxorem meam: quia jam tempus
impletum est, ut ingrediar ad illam. 22 Qui vocatis
multis amicorum turbis ad convivium, fecit nuptias.
23 Et vespere Liam filiam suam introduxit ad eum,
24 dans ancillam filiæ, Zelpham nomine. Ad quam
cum ex more Jacob fuisset ingressus, facto mane
vidit Liam: 25 et dixit ad socerum suum: Quid est
quod facere voluisti? nonne pro Rachel servivi
tibi? quare imposuisti mihi? 26 Respondit Laban:
Non est in loco nostro consuetudinis, ut minores
ante tradamus ad nuptias. 27 Imple hebdomadam
dierum hujus copulæ: et hanc quoque dabo tibi
pro opere quo serviturus es mihi septem annis
aliis. 28 Acquievit placito: et hebdomada transacta,
Rachel duxit uxorem: 29 cui pater servam Balam
tradiderat. 30 Tandemque potitus optatis nuptiis,
amorem sequentis priori prætulit, serviens apud
eum septem annis aliis. 31 Videns autem Dominus
quod despiceret Liam, aperuit vulvam ejus, sorore
sterili permanente. 32 Quæ conceptum genuit
filium, vocavitque nomen ejus Ruben, dicens:
Vidit Dominus humilitatem meam: nunc amabit
me vir meus. 33 Rursumque concepit et peperit
filium, et ait: Quoniam audivit me Dominus haberi
contemptui, dedit etiam istum mihi; vocavitque
nomen ejus Simeon. 34 Concepitque tertio, et genuit
alium filium: dixitque: Nunc quoque copulabitur
mihi maritus meus: eo quod pepererim ei tres filios:
et idcirco appellavit nomen ejus Levi. 35 Quarto

concepit, et peperit filium, et ait: Modo confitebor
Domino, et ob hoc vocavit eum Judam: cessavitque
parere.

30 Cernens autem Rachel quod infecunda esset,
invidit sorori suæ, et ait marito suo: Da mihi
liberos, alioquin moriar. **2** Cui iratus respondit
Jacob: Num pro Deo ego sum, qui privavit te fructu
ventris tui? **3** At illa: Habeo, inquit, famulam Balam:
ingredere ad illam, ut pariat super genua mea,
et habeam ex illa filios. **4** Deditque illi Balam in
conjugium: quæ, **5** ingresso ad se viro, concepit, et
peperit filium. **6** Dixitque Rachel: Judicavit mihi
Dominus, et exaudivit vocem meam, dans mihi
filium, et idcirco appellavit nomen ejus Dan. **7**
Rursumque Bala concipiens, peperit alterum, **8** pro
quo ait Rachel: Comparavit me Deus cum sorore mea,
et invalui: vocavitque eum Nephthali. **9** Sentiens
Lia quod parere desiisset, Zelpham ancillam suam
marito tradidit. **10** Qua post conceptum edente
filium, **11** dixit: Feliciter, et idcirco vocavit nomen
ejus Gad. **12** Peperit quoque Zelpha alterum. **13**
Dixitque Lia: Hoc pro beatitudine mea: beatam
quippe me dicent mulieres: propterea appellavit
eum Aser. **14** Egressus autem Ruben tempore messis
triticeæ in agrum, reperit mandragoras, quas matri
Liæ detulit. Dixitque Rachel: Da mihi partem de
mandragoris filii tui. **15** Illa respondit: Parumne
tibi videtur quod præripueris maritum mihi, nisi
etiam mandragoras filii mei tuleris? Ait Rachel:
Dormiat tecum hac nocte pro mandragoris filii tui.
16 Redeuntique ad vesperam Jacob de agro, egressa
est in occursum ejus Lia, et Ad me, inquit, intrabis:
quia mercede conduxi te pro mandragoris filii mei.
Dormivitque cum ea nocte illa. **17** Et exaudivit Deus
preces ejus, concepitque et peperit filium quintum,
18 et ait: Dedit Deus mercedem mihi, quia dedi
ancillam meam viro meo: appellavitque nomen
ejus Issachar. **19** Rursum Lia concipiens, peperit
sextum filium, **20** et ait: Dotavit me Deus dote bona:
etiam hac vice mecum erit maritus meus, eo quod
genuerim ei sex filios: et idcirco appellavit nomen
ejus Zabulon. **21** Post quem peperit filiam, nomine
Dinam. **22** Recordatus quoque Dominus Rachelis,
exaudivit eam, et aperuit vulvam ejus. **23** Quæ
concepit, et peperit filium, dicens: Abstulit Deus
opprobrium meum. **24** Et vocavit nomen ejus Joseph,
dicens: Addat mihi Dominus filium alterum. **25**
Nato autem Joseph, dixit Jacob socero suo: Dimitte
me ut revertar in patriam, et ad terram meam.
26 Da mihi uxores, et liberos meos, pro quibus
servivi tibi, ut abeam: tu nosti servitutem qua
servivi tibi. **27** Ait illi Laban: Inveniam gratiam in
conspectu tuo, experimento didici, quia benedixerit
mihi Deus propter te: **28** constitue mercedem
tuam quam dem tibi. **29** At ille respondit: Tu nosti
quomodo servierim tibi, et quanta in manibus
meis fuerit possessio tua. **30** Modicum habuisti
antequam venirem ad te, et nunc dives effectus
es: benedixitque tibi Dominus ad introitum meum.
Justum est igitur ut aliquando provideam etiam
domui meæ. **31** Dixitque Laban: Quid tibi dabo?
At ille ait: Nihil volo: sed si feceris quod postulo,
iterum pascam, et custodiam pecora tua. **32** Gyra
omnes greges tuos, et separa cunctas oves varias, et
sparso vellere; quodcumque furvum, et maculosum,
variumque fuerit, tam in ovibus quam in capris, erit
merces mea. **33** Respondebitque mihi cras justitia
mea, quando placiti tempus advenerit coram te: et
omnia quæ non fuerint varia, et maculosa, et furva,
tam in ovibus quam in capris, furti me arguent. **34**
Dixitque Laban: Gratum habeo quod petis. **35** Et
separavit in die illa capras, et oves, et hircos, et
arietes varios, atque maculosos: cunctum autem
gregem unicolorem, id est albi et nigri velleris,
tradidit in manu filiorum suorum. **36** Et posuit
spatium itineris trium dierum inter se et generum,
qui pascebat reliquos greges ejus. **37** Tollens ergo
Jacob virgas populeas virides, et amygdalinas, et
ex platanis, ex parte decorticavit eas: detractisque
corticibus, in his, quæ spoliata fuerant, candor
apparuit: illa vero quæ integra fuerant, viridia
permanserunt: atque in hunc modum color effectus
est varius. **38** Posuitque eas in canalibus, ubi
effundebatur aqua: ut cum venissent greges ad
bibendum, ante oculos haberent virgas, et in
aspectu earum conciperent. **39** Factumque est
ut in ipso calore coitus, oves intuerentur virgas,
et parerent maculosa, et varia, et diverso colore
respersa. **40** Divisitque gregem Jacob, et posuit
virgas in canalibus ante oculos arietum: erant
autem alba et nigra quæque, Laban; cetera vero,
Jacob, separatis inter se gregibus. **41** Igitur quando
primo tempore ascendebantur oves, ponebat Jacob
virgas in canalibus aquarum ante oculos arietum et
ovium, ut in earum contemplatione conciperent: **42**
quando vero serotina admissura erat, et conceptus
extremus, non ponebat eas. Factaque sunt ea quæ
erant serotina, Laban: et quæ primi temporis, Jacob.
43 Ditatusque est homo ultra modum, et habuit
greges multos, ancillas et servos, camelos et asinos.

31 Postquam autem audivit verba filiorum Laban
dicentium: Tulit Jacob omnia quæ fuerunt
patris nostri, et de illius facultate ditatus, factus
est inclytus: **2** animadvertit quoque faciem Laban,

quod non esset erga se sicut heri et nudiustertius,
3 maxime dicente sibi Domino: Revertere in terram
patrum tuorum, et ad generationem tuam, eroque
tecum. 4 Misit, et vocavit Rachel et Liam in agrum,
ubi pascebat greges, 5 dixitque eis: Video faciem
patris vestri quod non sit erga me sicut heri et
nudiustertius: Deus autem patris mei fuit mecum. 6
Et ipsæ nostis quod totis viribus meis servierim
patri vestro. 7 Sed et pater vester circumvenit me et
mutavit mercedem meam decem vicibus: et tamen
non dimisit eum Deus ut noceret mihi. 8 Si quando
dixit: Variæ erunt mercedes tuæ: pariebant omnes
oves varios fœtus; quando vero e contrario, ait: Alba
quæque accipies pro mercede: omnes greges alba
pepererunt. 9 Tulitque Deus substantiam patris
vestri, et dedit mihi. 10 Postquam enim conceptus
ovium tempus advenerat, levavi oculos meos, et
vidi in somnis ascendentes mares super feminas,
varios et maculosos, et diversorum colorum. 11
Dixitque angelus Dei ad me in somnis: Jacob?
Et ego respondi: Adsum. 12 Qui ait: Leva oculos
tuos, et vide universos masculos ascendentes super
feminas, varios, maculosos, atque respersos. Vidi
enim omnia quæ fecit tibi Laban. 13 Ego sum Deus
Bethel, ubi unxisti lapidem, et votum vovisti mihi.
Nunc ergo surge, et egredere de terra hac, revertens
in terram nativitatis tuæ. 14 Responderuntque
Rachel et Lia: Numquid habemus residui quidquam
in facultatibus et hæreditate domus patris nostri?
15 nonne quasi alienas reputavit nos, et vendidit,
comeditque pretium nostrum? 16 Sed Deus tulit
opes patris nostri, et eas tradidit nobis, ac filiis
nostris: unde omnia quæ præcepit tibi Deus, fac.
17 Surrexit itaque Jacob, et impositis liberis ac
conjugibus suis super camelos, abiit. 18 Tulitque
omnem substantiam suam, et greges, et quidquid in
Mesopotamia acquisierat, pergens ad Isaac patrem
suum in terram Chanaan. 19 Eo tempore ierat
Laban ad tondendas oves, et Rachel furata est idola
patris sui. 20 Noluitque Jacob confiteri socero suo
quod fugeret. 21 Cumque abiisset tam ipse quam
omnia quæ juris sui erant, et amne transmisso
pergeret contra montem Galaad, 22 nuntiatum
est Laban die tertio quod fugeret Jacob. 23 Qui,
assumptis fratribus suis, persecutus est eum diebus
septem: et comprehendit eum in monte Galaad. 24
Viditque in somnis dicentem sibi Deum: Cave ne
quidquam aspere loquaris contra Jacob. 25 Jamque
Jacob extenderat in monte tabernaculum: cumque
ille consecutus fuisset eum cum fratribus suis, in
eodem monte Galaad fixit tentorium. 26 Et dixit ad
Jacob: Quare ita egisti, ut clam me abigeres filias
meas quasi captivas gladio? 27 cur ignorante me
fugere voluisti, nec indicare mihi, ut prosequerer te
cum gaudio, et canticis, et tympanis, et citharis?
28 Non es passus ut oscularer filios meos et filias:
stulte operatus es: et nunc quidem 29 valet manus
mea reddere tibi malum: sed Deus patris vestri heri
dixit mihi: Cave ne loquaris contra Jacob quidquam
durius. 30 Esto, ad tuos ire cupiebas, et desiderio
erat tibi domus patris tui: cur furatus es deos meos?
31 Respondit Jacob: Quod inscio te profectus sum,
timui ne violenter auferres filias tuas. 32 Quod
autem furti me arguis: apud quemcumque inveneris
deos tuos, necetur coram fratribus nostris: scrutare,
quidquid tuorum apud me inveneris, et aufer. Hæc
dicens, ignorabat quod Rachel furata esset idola. 33
Ingressus itaque Laban tabernaculum Jacob, et Liæ,
et utriusque famulæ, non invenit. Cumque intrasset
tentorium Rachelis, 34 illa festinans abscondit
idola subter stramenta cameli, et sedit desuper:
scrutantique omne tentorium, et nihil invenienti,
35 ait: Ne irascatur dominus meus quod coram
te assurgere nequeo: quia juxta consuetudinem
feminarum nunc accidit mihi: sic delusa sollicitudo
quærentis est. 36 Tumensque Jacob, cum jurgio
ait: Quam ob culpam meam, et ob quod peccatum
meum sic exarsisti post me, 37 et scrutatus es
omnem supellectilem meam? quid invenisti de
cuncta substantia domus tuæ? pone hic coram
fratribus meis, et fratribus tuis, et judicent inter
me et te. 38 Idcirco viginti annis fui tecum? oves
tuæ et capræ steriles non fuerunt, arietes gregis
tui non comedi: 39 nec captum a bestia ostendi
tibi, ego damnum omne reddebam: quidquid furto
peribat, a me exigebas: 40 die noctuque æstu urebar,
et gelu, fugiebatque somnus ab oculis meis. 41
Sicque per viginti annos in domo tua servivi tibi,
quatuordecim pro filiabus, et sex pro gregibus tuis:
immutasti quoque mercedem meam decem vicibus.
42 Nisi Deus patris mei Abraham, et timor Isaac
affuisset mihi, forsitan modo nudum me dimisisses:
afflictionem meam et laborem manuum mearum
respexit Deus, et arguit te heri. 43 Respondit ei
Laban: Filiæ meæ et filii, et greges tui, et omnia
quæ cernis, mea sunt: quid possum facere filiis et
nepotibus meis? 44 Veni ergo, et ineamus fœdus, ut
sit in testimonium inter me et te. 45 Tulit itaque
Jacob lapidem, et erexit illum in titulum: 46 dixitque
fratribus suis: Afferte lapides. Qui congregantes
fecerunt tumulum, comederuntque super eum:
47 quem vocavit Laban Tumulum testis: et Jacob,
Acervum testimonii, uterque juxta proprietatem
linguæ suæ. 48 Dixitque Laban: Tumulus iste erit
testis inter me et te hodie, et idcirco appellatum
est nomen ejus Galaad, id est, Tumulus testis. 49

Intueatur et judicet Dominus inter nos quando
recesserimus a nobis, 50 si afflixeris filias meas,
et si introduxeris alias uxores super eas: nullus
sermonis nostri testis est absque Deo, qui præsens
respicit. 51 Dixitque rursus ad Jacob: En tumulus
hic, et lapis quem erexi inter me et te, 52 testis erit:
tumulus, inquam, iste et lapis sint in testimonium,
si aut ego transiero illum pergens ad te, aut tu
præterieris, malum mihi cogitans. 53 Deus Abraham,
et Deus Nachor, judicet inter nos, Deus patris eorum.
Juravit ergo Jacob per timorem patris sui Isaac: 54
immolatisque victimis in monte, vocavit fratres
suos ut ederent panem. Qui cum comedissent,
manserunt ibi: 55 Laban vero de nocte consurgens,
osculatus est filios, et filias suas, et benedixit illis:
reversusque est in locum suum.

32 Jacob quoque abiit itinere quo cœperat:
fueruntque ei obviam angeli Dei. 2 Quos cum
vidisset, ait: Castra Dei sunt hæc: et appellavit
nomen loci illius Mahanaim, id est, Castra. 3 Misit
autem et nuntios ante se ad Esau fratrem suum in
terram Seir, in regionem Edom: 4 præcepitque eis,
dicens: Sic loquimini domino meo Esau: Hæc dicit
frater tuus Jacob: Apud Laban peregrinatus sum,
et fui usque in præsentem diem. 5 Habeo boves,
et asinos, et oves, et servos, et ancillas: mittoque
nunc legationem ad dominum meum, ut inveniam
gratiam in conspectu tuo. 6 Reversique sunt nuntii
ad Jacob, dicentes: Venimus ad Esau fratrem tuum,
et ecce properat tibi in occursum cum quadringentis
viris. 7 Timuit Jacob valde: et perterritus divisit
populum qui secum erat, greges quoque et oves,
et boves, et camelos, in duas turmas, 8 dicens: Si
venerit Esau ad unam turmam, et percusserit eam,
alia turma, quæ relicta est, salvabitur. 9 Dixitque
Jacob: Deus patris mei Abraham, et Deus patris mei
Isaac: Domine qui dixisti mihi: Revertere in terram
tuam, et in locum nativitatis tuæ, et benefaciam
tibi: 10 minor sum cunctis miserationibus tuis, et
veritate tua quam explevisti servo tuo. In baculo
meo transivi Jordanem istum: et nunc cum duabus
turmis regredior. 11 Erue me de manu fratris
mei Esau, quia valde eum timeo: ne forte veniens
percutiat matrem cum filiis. 12 Tu locutus es quod
benefaceres mihi, et dilatares semen meum sicut
arenam maris, quæ præ multitudine numerari non
potest. 13 Cumque dormisset ibi nocte illa, separavit
de his quæ habebat, munera Esau fratri suo, 14
capras ducentas, hircos viginti, oves ducentas, et
arietes viginti, 15 camelos fœtas cum pullis suis
triginta, vaccas quadraginta, et tauros viginti, asinas
viginti et pullos earum decem. 16 Et misit per
manus servorum suorum singulos seorsum greges,
dixitque pueris suis: Antecedite me, et sit spatium
inter gregem et gregem. 17 Et præcepit priori,
dicens: Si obvium habueris fratrem meum Esau, et
interrogaverit te: Cujus es? aut, Quo vadis? aut, Cujus
sunt ista quæ sequeris? 18 respondebis: Servi tui
Jacob, munera misit domino meo Esau, ipse quoque
post nos venit. 19 Similiter dedit mandata secundo,
et tertio, et cunctis qui sequebantur greges, dicens:
Iisdem verbis loquimini ad Esau cum inveneritis
eum. 20 Et addetis: Ipse quoque servus tuus Jacob
iter nostrum insequitur. Dixit enim: Placabo illum
muneribus quæ præcedunt, et postea videbo illum:
forsitan propitiabitur mihi. 21 Præcesserunt itaque
munera ante eum, ipse vero mansit nocte illa in
castris. 22 Cumque mature surrexisset, tulit duas
uxores suas, et totidem famulas cum undecim filiis,
et transivit vadum Jaboc. 23 Traductisque omnibus
quæ ad se pertinebant, 24 mansit solus: et ecce vir
luctabatur cum eo usque mane. 25 Qui cum videret
quod eum superare non posset, tetigit nervum
femoris ejus, et statim emarcuit. 26 Dixitque ad eum:
Dimitte me: jam enim ascendit aurora. Respondit:
Non dimittam te, nisi benedixeris mihi. 27 Ait
ergo: Quod nomen est tibi? Respondit: Jacob. 28 At
ille: Nequaquam, inquit, Jacob appellabitur nomen
tuum, sed Israël: quoniam si contra Deum fortis
fuisti, quanto magis contra homines prævalebis? 29
Interrogavit eum Jacob: Dic mihi, quo appellaris
nomine? Respondit: Cur quæris nomen meum? Et
benedixit ei in eodem loco. 30 Vocavitque Jacob
nomen loci illius Phanuel, dicens: Vidi Deum facie
ad faciem, et salva facta est anima mea. 31 Ortusque
est ei statim sol, postquam transgressus est Phanuel:
ipse vero claudicabat pede. 32 Quam ob causam
non comedunt nervum filii Israël, qui emarcuit in
femore Jacob, usque in præsentem diem: eo quod
tetigerit nervum femoris ejus, et obstupuerit.

33 Elevans autem Jacob oculos suos, vidit
venientem Esau, et cum eo quadringentos
viros: divisitque filios Liæ et Rachel, ambarumque
famularum: 2 et posuit utramque ancillam, et
liberos earum, in principio: Liam vero, et filios ejus,
in secundo loco: Rachel autem et Joseph novissimos.
3 Et ipse progrediens adoravit pronus in terram
septies, donec appropinquaret frater ejus. 4 Currens
itaque Esau obviam fratri suo, amplexatus est eum:
stringensque collum ejus, et osculans flevit. 5
Levatisque oculis, vidit mulieres et parvulos earum,
et ait: Quid sibi volunt isti? et si ad te pertinent?
Respondit: Parvuli sunt quos donavit mihi Deus
servo tuo. 6 Et appropinquantes ancillæ et filii

earum, incurvati sunt. 7 Accessit quoque Lia cum
pueris suis: et cum similiter adorassent, extremi
Joseph et Rachel adoraverunt. 8 Dixitque Esau:
Quænam sunt istæ turmæ quas obviam habui?
Respondit: Ut invenirem gratiam coram domino
meo. 9 At ille ait: Habeo plurima, frater mi, sint
tua tibi. 10 Dixitque Jacob: Noli ita, obsecro: sed si
inveni gratiam in oculis tuis, accipe munusculum
de manibus meis. Sic enim vidi faciem tuam,
quasi viderim vultum Dei: esto mihi propitius,
11 et suscipe benedictionem quam attuli tibi, et
quam donavit mihi Deus tribuens omnia. Vix fratre
compellente, suscipiens, 12 ait: Gradiamur simul,
eroque socius itineris tui. 13 Dixitque Jacob: Nosti,
domine mi, quod parvulos habeam teneros, et oves,
et boves fœtas mecum: quas si plus in ambulando
fecero laborare, morientur una die cuncti greges. 14
Præcedat dominus meus ante servum suum: et ego
sequar paulatim vestigia ejus, sicut videro parvulos
meos posse, donec veniam ad dominum meum
in Seir. 15 Respondit Esau: Oro te, ut de populo
qui mecum est, saltem socii remaneant viæ tuæ.
Non est, inquit, necesse: hoc uno tantum indigeo,
ut inveniam gratiam in conspectu tuo, domine
mi. 16 Reversus est itaque illo die Esau itinere
quo venerat in Seir. 17 Et Jacob venit in Socoth:
ubi ædificata domo et fixis tentoriis appellavit
nomen loci illius Socoth, id est, Tabernacula. 18
Transivitque in Salem urbem Sichimorum, quæ
est in terra Chanaan, postquam reversus est de
Mesopotamia Syriæ: et habitavit juxta oppidum. 19
Emitque partem agri, in qua fixerat tabernacula,
a filiis Hemor patris Sichem centum agnis. 20 Et
erecto ibi altari, invocavit super illud fortissimum
Deum Israël.

34 Egressa est autem Dina filia Liæ ut videret
mulieres regionis illius. 2 Quam cum vidisset
Sichem filius Hemor Hevæi, princeps terræ illius,
adamavit eam: et rapuit, et dormivit cum illa, vi
opprimens virginem. 3 Et conglutinata est anima
ejus cum ea, tristemque delinivit blanditiis. 4 Et
pergens ad Hemor patrem suum: Accipe, inquit, mihi
puellam hanc conjugem. 5 Quod cum audisset Jacob
absentibus filiis, et in pastu pecorum occupatis,
siluit donec redirent. 6 Egresso autem Hemor
patre Sichem ut loqueretur ad Jacob, 7 ecce filii
ejus veniebant de agro: auditoque quod acciderat,
irati sunt valde, eo quod fœdam rem operatus
esset in Israël et, violata filia Jacob, rem illicitam
perpetrasset. 8 Locutus est itaque Hemor ad eos:
Sichem filii mei adhæsit anima filiæ vestræ: date
eam illi uxorem: 9 et jungamus vicissim connubia:
filias vestras tradite nobis, et filias nostras accipite,
10 et habitate nobiscum: terra in potestate vestra
est: exercete, negotiamini, et possidete eam. 11 Sed
et Sichem ad patrem et ad fratres ejus ait: Inveniam
gratiam coram vobis: et quæcumque statueritis,
dabo: 12 augete dotem, et munera postulate, et
libenter tribuam quod petieritis: tantum date mihi
puellam hanc uxorem. 13 Responderunt filii Jacob
Sichem et patri ejus in dolo, sævientes ob stuprum
sororis: 14 Non possumus facere quod petitis, nec
dare sororem nostram homini incircumciso: quod
illicitum et nefarium est apud nos. 15 Sed in hoc
valebimus fœderari, si volueritis esse similes nostri,
et circumcidatur in vobis omne masculini sexus; 16
tunc dabimus et accipiemus mutuo filias vestras ac
nostras: et habitabimus vobiscum, erimusque unus
populus. 17 Si autem circumcidi nolueritis, tollemus
filiam nostram, et recedemus. 18 Placuit oblatio
eorum Hemor, et Sichem filio ejus, 19 nec distulit
adolescens quin statim quod petebatur expleret:
amabat enim puellam valde, et ipse erat inclytus in
omni domo patris sui. 20 Ingressique portam urbis,
locuti sunt ad populum: 21 Viri isti pacifici sunt,
et volunt habitare nobiscum: negotientur in terra,
et exerceant eam, quæ spatiosa et lata cultoribus
indiget: filias eorum accipiemus uxores, et nostras
illis dabimus. 22 Unum est quo differtur tantum
bonum: si circumcidamus masculos nostros, ritum
gentis imitantes. 23 Et substantia eorum, et pecora,
et cuncta quæ possident, nostra erunt: tantum
in hoc acquiescamus, et habitantes simul, unum
efficiemus populum. 24 Assensique sunt omnes,
circumcisis cunctis maribus. 25 Et ecce, die tertio,
quando gravissimus vulnerum dolor est: arreptis
duo filii Jacob, Simeon et Levi fratres Dinæ, gladiis,
ingressi sunt urbem confidenter: interfectisque
omnibus masculis, 26 Hemor et Sichem pariter
necaverunt, tollentes Dinam de domo Sichem
sororem suam. 27 Quibus egressis, irruerunt super
occisos ceteri filii Jacob: et depopulati sunt urbem
in ultionem stupri. 28 Oves eorum, et armenta,
et asinos, cunctaque vastantes quæ in domibus
et in agris erant, 29 parvulos quoque eorum
et uxores duxerunt captivas. 30 Quibus patratis
audacter, Jacob dixit ad Simeon et Levi: Turbastis
me, et odiosum fecistis me Chananæis, et Pherezæis
habitatoribus terræ hujus: nos pauci sumus; illi
congregati percutient me, et delebor ego, et domus
mea. 31 Responderunt: Numquid ut scorto abuti
debuere sorore nostra?

35 Interea locutus est Deus ad Jacob: Surge, et
ascende Bethel, et habita ibi, facque altare

Deo qui apparuit tibi quando fugiebas Esau fratrem
tuum. 2 Jacob vero convocata omni domo sua, ait:
Abjicite deos alienos qui in medio vestri sunt, et
mundamini, ac mutate vestimenta vestra. 3 Surgite,
et ascendamus in Bethel, ut faciamus ibi altare Deo:
qui exaudivit me in die tribulationis meæ, et socius
fuit itineris mei. 4 Dederunt ergo ei omnes deos
alienos quos habebant, et inaures quæ erant in
auribus eorum: at ille infodit ea subter terebinthum,
quæ est post urbem Sichem. 5 Cumque profecti
essent, terror Dei invasit omnes per circuitum
civitates, et non sunt ausi persequi recedentes. 6
Venit igitur Jacob Luzam, quæ est in terra Chanaan,
cognomento Bethel: ipse et omnis populus cum eo.
7 Ædificavitque ibi altare, et appellavit nomen loci
illius, Domus Dei: ibi enim apparuit ei Deus cum
fugeret fratrem suum. 8 Eodem tempore mortua
est Debora nutrix Rebeccæ, et sepulta est ad radices
Bethel subter quercum: vocatumque est nomen loci
illius, Quercus fletus. 9 Apparuit autem iterum Deus
Jacob postquam reversus est de Mesopotamia Syriæ,
benedixitque ei 10 dicens: Non vocaberis ultra
Jacob, sed Israël erit nomen tuum. Et appellavit
eum Israël, 11 dixitque ei: Ego Deus omnipotens:
cresce, et multiplicare: gentes et populi nationum
ex te erunt, reges de lumbis tuis egredientur, 12
terramque quam dedi Abraham et Isaac, dabo tibi et
semini tuo post te. 13 Et recessit ab eo. 14 Ille vero
erexit titulum lapideum in loco quo locutus fuerat
ei Deus: libans super eum libamina, et effundens
oleum: 15 vocansque nomen loci illius Bethel.
16 Egressus autem inde, venit verno tempore ad
terram quæ ducit Ephratam: in qua cum parturiret
Rachel, 17 ob difficultatem partus periclitari cœpit.
Dixitque ei obstetrix: Noli timere, quia et hunc
habebis filium. 18 Egrediente autem anima præ
dolore, et imminente jam morte, vocavit nomen
filii sui Benomi, id est, Filius doloris mei: pater vero
appellavit eum Benjamin, id est, Filius dextræ. 19
Mortua est ergo Rachel, et sepulta est in via quæ
ducit Ephratam, hæc est Bethlehem. 20 Erexitque
Jacob titulum super sepulchrum ejus: hic est titulus
monumenti Rachel, usque in præsentem diem. 21
Egressus inde, fixit tabernaculum trans Turrem
gregis. 22 Cumque habitaret in illa regione, abiit
Ruben, et dormivit cum Bala concubina patris sui:
quod illum minime latuit. Erant autem filii Jacob
duodecim. 23 Filii Liæ: primogenitus Ruben, et
Simeon, et Levi, et Judas, et Issachar, et Zabulon. 24
Filii Rachel: Joseph et Benjamin. 25 Filii Balæ ancillæ
Rachelis: Dan et Nephthali. 26 Filii Zelphæ ancillæ
Liæ: Gad et Aser: hi sunt filii Jacob, qui nati sunt
ei in Mesopotamia Syriæ. 27 Venit etiam ad Isaac
patrem suum in Mambre, civitatem Arbee, hæc est
Hebron, in qua peregrinatus est Abraham et Isaac.
28 Et completi sunt dies Isaac centum octoginta
annorum. 29 Consumptusque ætate mortuus est: et
appositus est populo suo senex et plenus dierum:
et sepelierunt eum Esau et Jacob filii sui.

36 Hæ sunt autem generationes Esau, ipse est
Edom. 2 Esau accepit uxores de filiabus
Chanaan: Ada filiam Elon Hethæi, et Oolibama
filiam Anæ filiæ Sebeon Hevæi: 3 Basemath quoque
filiam Ismaël sororem Nabaioth. 4 Peperit autem
Ada Eliphaz: Basemath genuit Rahuel: 5 Oolibama
genuit Jehus et Ihelon et Core. Hi filii Esau qui
nati sunt ei in terra Chanaan. 6 Tulit autem Esau
uxores suas et filios et filias, et omnem animam
domus suæ, et substantiam, et pecora, et cuncta
quæ habere poterat in terra Chanaan: et abiit in
alteram regionem, recessitque a fratre suo Jacob.
7 Divites enim erant valde, et simul habitare non
poterant: nec sustinebat eos terra peregrinationis
eorum præ multitudine gregum. 8 Habitavitque
Esau in monte Seir, ipse est Edom. 9 Hæ autem sunt
generationes Esau patris Edom in monte Seir, 10 et
hæc nomina filiorum ejus: Eliphaz filius Ada uxoris
Esau: Rahuel quoque filius Basemath uxoris ejus. 11
Fueruntque Eliphaz filii: Theman, Omar, Sepho, et
Gatham, et Cenez. 12 Erat autem Thamna concubina
Eliphaz filii Esau: quæ peperit ei Amalech. Hi sunt
filii Ada uxoris Esau. 13 Filii autem Rahuel: Nahath
et Zara, Samma et Meza: hi filii Basemath uxoris
Esau. 14 Isti quoque erant filii Oolibama filiæ Anæ
filiæ Sebeon, uxoris Esau, quos genuit ei, Jehus
et Ihelon et Core. 15 Hi duces filiorum Esau: filii
Eliphaz primogeniti Esau: dux Theman, dux Omra,
dux Sepho, dux Cenez, 16 dux Core, dux Gathan,
dux Amalech. Hi filii Eliphaz in terra Edom, et hi
filii Ada. 17 Hi quoque filii Rahuel filii Esau: dux
Nahath, dux Zara, dux Samma, dux Meza: hi autem
duces Rahuel in terra Edom: isti filii Basemath
uxoris Esau. 18 Hi autem filii Oolibama uxoris Esau:
dux Jehus, dux Ihelon, dux Core: hi duces Oolibama
filiæ Anæ uxoris Esau. 19 Isti sunt filii Esau, et
hi duces eorum: ipse est Edom. 20 Isti sunt filii
Seir Horræi, habitatores terræ: Lotan, et Sobal,
et Sebeon, et Ana, 21 et Dison, et Eser, et Disan:
hi duces Horræi, filii Seir in terra Edom. 22 Facti
sunt autem filii Lotan: Hori et Heman. Erat autem
soror Lotan, Thamna. 23 Et isti filii Sobal: Alvan
et Manahat et Ebal, et Sepho et Onam. 24 Et hi
filii Sebeon: Aja et Ana. Iste est Ana qui invenit
aquas calidas in solitudine, cum pasceret asinos
Sebeon patris sui: 25 habuitque filium Dison, et

filiam Oolibama. 26 Et isti filii Dison: Hamdan, et
Eseban, et Jethram, et Charan. 27 Hi quoque filii
Eser: Balaan, et Zavan, et Acan. 28 Habuit autem
filios Disan: Hus et Aram. 29 Hi duces Horræorum:
dux Lotan, dux Sobal, dux Sebeon, dux Ana, 30 dux
Dison, dux Eser, dux Disan: isti duces Horræorum
qui imperaverunt in terra Seir. 31 Reges autem
qui regnaverunt in terra Edom antequam haberent
regem filii Israël, fuerunt hi: 32 Bela filius Beor,
nomenque urbis ejus Denaba. 33 Mortuus est autem
Bela, et regnavit pro eo Jobab filius Zaræ de Bosra.
34 Cumque mortuus esset Jobab, regnavit pro eo
Husam de terra Themanorum. 35 Hoc quoque
mortuo, regnavit pro eo Adad filius Badad, qui
percussit Madian in regione Moab: et nomen urbis
ejus Avith. 36 Cumque mortuus esset Adad, regnavit
pro eo Semla de Masreca. 37 Hoc quoque mortuo
regnavit pro eo Saul de fluvio Rohoboth. 38 Cumque
et hic obiisset, successit in regnum Balanan filius
Achobor. 39 Isto quoque mortuo regnavit pro eo
Adar, nomenque urbis ejus Phau: et appellabatur
uxor ejus Meetabel, filia Matred filiæ Mezaab. 40
Hæc ergo nomina ducum Esau in cognationibus,
et locis, et vocabulis suis: dux Thamna, dux Alva,
dux Jetheth, 41 dux Oolibama, dux Ela, dux Phinon,
42 dux Cenez, dux Theman, dux Mabsar, 43 dux
Magdiel, dux Hiram: hi duces Edom habitantes in
terra imperii sui, ipse est Esau pater Idumæorum.

37 Habitavit autem Jacob in terra Chanaan, in
qua pater suus peregrinatus est. 2 Et hæ
sunt generationes ejus: Joseph cum sedecim esset
annorum, pascebat gregem cum fratribus suis adhuc
puer: et erat cum filiis Balæ et Zelphæ uxorum patris
sui: accusavitque fratres suos apud patrem crimine
pessimo. 3 Israël autem diligebat Joseph super
omnes filios suos, eo quod in senectute genuisset
eum: fecitque ei tunicam polymitam. 4 Videntes
autem fratres ejus quod a patre plus cunctis filiis
amaretur, oderant eum, nec poterant ei quidquam
pacifice loqui. 5 Accidit quoque ut visum somnium
referret fratribus suis: quæ causa majoris odii
seminarium fuit. 6 Dixitque ad eos: Audite somnium
meum quod vidi: 7 putabam nos ligare manipulos
in agro: et quasi consurgere manipulum meum, et
stare, vestrosque manipulos circumstantes adorare
manipulum meum. 8 Responderunt fratres ejus:
Numquid rex noster eris? aut subjiciemur ditioni
tuæ? Hæc ergo causa somniorum atque sermonum,
invidiæ et odii fomitem ministravit. 9 Aliud quoque
vidit somnium, quod narrans fratribus, ait: Vidi
per somnium, quasi solem, et lunam, et stellas
undecim adorare me. 10 Quod cum patri suo, et
fratribus retulisset, increpavit eum pater suus, et
dixit: Quid sibi vult hoc somnium quod vidisti? num
ego et mater tua, et fratres tui adorabimus te super
terram? 11 Invidebant ei igitur fratres sui: pater vero
rem tacitus considerabat. 12 Cumque fratres illius
in pascendis gregibus patris morarentur in Sichem,
13 dixit ad eum Israël: Fratres tui pascunt oves in
Sichimis: veni, mittam te ad eos. Quo respondente,
14 Præsto sum, ait ei: Vade, et vide si cuncta prospera
sint erga fratres tuos, et pecora: et renuntia mihi
quid agatur. Missus de valle Hebron, venit in
Sichem: 15 invenitque eum vir errantem in agro, et
interrogavit quid quæreret. 16 At ille respondit:
Fratres meos quæro: indica mihi ubi pascant
greges. 17 Dixitque ei vir: Recesserunt de loco
isto: audivi autem eos dicentes: Eamus in Dothain.
Perrexit ergo Joseph post fratres suos, et invenit
eos in Dothain. 18 Qui cum vidissent eum procul,
antequam accederet ad eos, cogitaverunt illum
occidere: 19 et mutuo loquebantur: Ecce somniator
venit: 20 venite, occidamus eum, et mittamus
in cisternam veterem: dicemusque: Fera pessima
devoravit eum: et tunc apparebit quid illi prosint
somnia sua. 21 Audiens autem hoc Ruben, nitebatur
liberare eum de manibus eorum, et dicebat: 22 Non
interficiatis animam ejus, nec effundatis sanguinem:
sed projicite eum in cisternam hanc, quæ est in
solitudine, manusque vestras servate innoxias: hoc
autem dicebat, volens eripere eum de manibus
eorum, et reddere patri suo. 23 Confestim igitur ut
pervenit ad fratres suos, nudaverunt eum tunica
talari et polymita: 24 miseruntque eum in cisternam
veterem, quæ non habebat aquam. 25 Et sedentes
ut comederent panem, viderunt Ismaëlitas viatores
venire de Galaad, et camelos eorum portantes
aromata, et resinam, et stacten in Ægyptum. 26
Dixit ergo Judas fratribus suis: Quid nobis prodest
si occiderimus fratrem nostrum, et celaverimus
sanguinem ipsius? 27 melius est ut venundetur
Ismaëlitis, et manus nostræ non polluantur: frater
enim et caro nostra est. Acquieverunt fratres
sermonibus illius. 28 Et prætereuntibus Madianitis
negotiatoribus, extrahentes eum de cisterna,
vendiderunt eum Ismaëlitis, viginti argenteis: qui
duxerunt eum in Ægyptum. 29 Reversusque Ruben
ad cisternam, non invenit puerum: 30 et scissis
vestibus pergens ad fratres suos, ait: Puer non
comparet, et ego quo ibo? 31 Tulerunt autem
tunicam ejus, et in sanguine hædi, quem occiderant,
tinxerunt: 32 mittentes qui ferrent ad patrem, et
dicerent: Hanc invenimus: vide utrum tunica filii
tui sit, an non. 33 Quam cum agnovisset pater, ait:
Tunica filii mei est: fera pessima comedit eum,

bestia devoravit Joseph. **34** Scissisque vestibus, indutus est cilicio, lugens filium suum multo tempore. **35** Congregatis autem cunctis liberis ejus ut lenirent dolorem patris, noluit consolationem accipere, sed ait: Descendam ad filium meum lugens in infernum. Et illo perseverante in fletu, **(Sheol h7585)** **36** Madianitæ vendiderunt Joseph in Ægypto Putiphari eunucho Pharaonis, magistro militum.

38 Eodem tempore, descendens Judas a fratribus suis, divertit ad virum Odollamitem, nomine Hiram. **2** Viditque ibi filiam hominis Chananæi, vocabulo Sue: et accepta uxore, ingressus est ad eam. **3** Quæ concepit, et peperit filium, et vocavit nomen ejus Her. **4** Rursumque concepto fœtu, natum filium vocavit Onan. **5** Tertium quoque peperit: quem appellavit Sela; quo nato, parere ultra cessavit. **6** Dedit autem Judas uxorem primogenito suo Her, nomine Thamar. **7** Fuit quoque Her primogenitus Judæ nequam in conspectu Domini: et ab eo occisus est. **8** Dixit ergo Judas ad Onan filium suum: Ingredere uxorem fratris tui, et sociare illi, ut suscites semen fratri tuo. **9** Ille sciens non sibi nasci filios, introiens ad uxorem fratris sui, semen fundebat in terram, ne liberi fratris nomine nascerentur. **10** Et idcirco percussit eum Dominus, quod rem detestabilem faceret. **11** Quam ob rem dixit Judas Thamar nurui suæ: Esto vidua in domo patris tui, donec crescat Sela filius meus: timebat enim ne et ipse moreretur, sicut fratres ejus. Quæ abiit, et habitavit in domo patris sui. **12** Evolutis autem multis diebus, mortua est filia Sue uxor Judæ: qui, post luctum consolatione suscepta, ascendebat ad tonsores ovium suarum, ipse et Hiras opilio gregis Odollamites, in Thamnas. **13** Nuntiatumque est Thamar quod socer illius ascenderet in Thamnas ad tondendas oves. **14** Quæ, depositis viduitatis vestibus, assumpsit theristrum: et mutato habitu, sedit in bivio itineris, quod ducit Thamnam: eo quod crevisset Sela, et non eum accepisset maritum. **15** Quam cum vidisset Judas, suspicatus est esse meretricem: operuerat enim vultum suum, ne agnosceretur. **16** Ingrediensque ad eam, ait: Dimitte me ut coëam tecum: nesciebat enim quod nurus sua esset. Qua respondente: Quid dabis mihi ut fruaris concubitu meo? **17** dixit: Mittam tibi hædum de gregibus. Rursumque illa dicente: Patiar quod vis, si dederis mihi arrhabonem, donec mittas quod polliceris. **18** Ait Judas: Quid tibi vis pro arrhabone dari? Respondit: Annulum tuum, et armillam, et baculum quem manu tenes. Ad unum igitur coitum mulier concepit, **19** et surgens abiit: depositoque habitu quem sumpserat, induta est viduitatis vestibus. **20** Misit autem Judas hædum per pastorem suum Odollamitem, ut reciperet pignus quod dederat mulieri: qui cum non invenisset eam, **21** interrogavit homines loci illius: Ubi est mulier quæ sedebat in bivio? Respondentibus cunctis: Non fuit in loco ista meretrix. **22** Reversus est ad Judam, et dixit ei: Non inveni eam: sed et homines loci illius dixerunt mihi, numquam sedisse ibi scortum. **23** Ait Judas: Habeat sibi, certe mendacii arguere nos non potest, ego misi hædum quem promiseram: et tu non invenisti eam. **24** Ecce autem post tres menses nuntiaverunt Judæ, dicentes: Fornicata est Thamar nurus tua, et videtur uterus illius intumescere. Dixitque Judas: Producite eam ut comburatur. **25** Quæ cum duceretur ad pœnam, misit ad socerum suum, dicens: De viro, cujus hæc sunt, concepi: cognosce cujus sit annulus, et armilla, et baculus. **26** Qui, agnitis muneribus, ait: Justior me est: quia non tradidi eam Sela filio meo. Attamen ultra non cognovit eam. **27** Instante autem partu, apparuerunt gemini in utero: atque in ipsa effusione infantium unus protulit manum, in qua obstetrix ligavit coccinum, dicens: **28** Iste egredietur prior. **29** Illo vero retrahente manum, egressus est alter: dixitque mulier: Quare divisa est propter te maceria? et ob hanc causam, vocavit nomen ejus Phares. **30** Postea egressus est frater ejus, in cujus manu erat coccinum: quem appellavit Zara.

39 Igitur Joseph ductus est in Ægyptum, emitque eum Putiphar eunuchus Pharaonis, princeps exercitus, vir ægyptius, de manu Ismaëlitarum, a quibus perductus erat. **2** Fuitque Dominus cum eo, et erat vir in cunctis prospere agens: habitavitque in domo domini sui, **3** qui optime noverat Dominum esse cum eo, et omnia, quæ gerebat, ab eo dirigi in manu illius. **4** Invenitque Joseph gratiam coram domino suo, et ministrabat ei: a quo præpositus omnibus gubernabat creditam sibi domum, et universa quæ ei tradita fuerant: **5** benedixitque Dominus domui Ægyptii propter Joseph, et multiplicavit tam in ædibus quam in agris cunctam ejus substantiam: **6** nec quidquam aliud noverat, nisi panem quo vescebatur. Erat autem Joseph pulchra facie, et decorus aspectu. **7** Post multos itaque dies injecit domina sua oculos suos in Joseph, et ait: Dormi mecum. **8** Qui nequaquam acquiescens operi nefario, dixit ad eam: Ecce dominus meus, omnibus mihi traditis, ignorat quid habeat in domo sua: **9** nec quidquam est quod non in mea sit potestate, vel non tradiderit mihi, præter te, quæ uxor ejus es: quomodo ergo possum

hoc malum facere, et peccare in Deum meum? 10
Hujuscemodi verbis per singulos dies, et mulier
molesta erat adolescenti: et ille recusabat stuprum.
11 Accidit autem quadam die ut intraret Joseph
domum, et operis quippiam absque arbitris faceret:
12 et illa, apprehensa lacinia vestimenti ejus, diceret:
Dormi mecum. Qui relicto in manu ejus pallio fugit,
et egressus est foras. 13 Cumque vidisset mulier
vestem in manibus suis, et se esse contemptam, 14
vocavit ad se homines domus suæ, et ait ad eos:
En introduxit virum hebræum, ut illuderet nobis:
ingressus est ad me, ut coiret mecum: cumque
ego succlamassem, 15 et audisset vocem meam,
reliquit pallium quod tenebam, et fugit foras. 16 In
argumentum ergo fidei retentum pallium ostendit
marito revertenti domum, 17 et ait: Ingressus est
ad me servus hebræus quem adduxisti, ut illuderet
mihi: 18 cumque audisset me clamare, reliquit
pallium quod tenebam, et fugit foras. 19 His auditis
dominus, et nimium credulus verbis conjugis, iratus
est valde: 20 tradiditque Joseph in carcerem, ubi
vincti regis custodiebantur, et erat ibi clausus. 21
Fuit autem Dominus cum Joseph, et misertus illius
dedit ei gratiam in conspectu principis carceris. 22
Qui tradidit in manu illius universos vinctos qui in
custodia tenebantur: et quidquid fiebat, sub ipso
erat. 23 Nec noverat aliquid, cunctis ei creditis:
Dominus enim erat cum illo, et omnia opera ejus
dirigebat.

40 His ita gestis, accidit ut peccarent duo eunuchi,
pincerna regis Ægypti, et pistor, domino suo.
2 Iratusque contra eos Pharao (nam alter pincernis
præerat, alter pistoribus), 3 misit eos in carcerem
principis militum, in quo erat vinctus et Joseph.
4 At custos carceris tradidit eos Joseph, qui et
ministrabat eis: aliquantulum temporis fluxerat,
et illi in custodia tenebantur. 5 Videruntque
ambo somnium nocte una, juxta interpretationem
congruam sibi: 6 ad quos cum introisset Joseph
mane, et vidisset eos tristes, 7 sciscitatus est
eos, dicens: Cur tristior est hodie solito facies
vestra? 8 Qui responderunt: Somnium vidimus,
et non est qui interpretetur nobis. Dixitque ad
eos Joseph: Numquid non Dei est interpretatio?
referte mihi quid videritis. 9 Narravit prior,
præpositus pincernarum, somnium suum: Videbam
coram me vitem, 10 in qua erant tres propagines,
crescere paulatim in gemmas, et post flores uvas
maturescere: 11 calicemque Pharaonis in manu mea:
tuli ergo uvas, et expressi in calicem quem tenebam,
et tradidi poculum Pharaoni. 12 Respondit Joseph:
Hæc est interpretatio somnii: tres propagines, tres
adhuc dies sunt: 13 post quos recordabitur Pharao
ministerii tui, et restituet te in gradum pristinum:
dabisque ei calicem juxta officium tuum, sicut ante
facere consueveras. 14 Tantum memento mei, cum
bene tibi fuerit, et facias mecum misericordiam: ut
suggeras Pharaoni ut educat me de isto carcere: 15
quia furto sublatus sum de terra Hebræorum, et hic
innocens in lacum missus sum. 16 Videns pistorum
magister quod prudenter somnium dissolvisset,
ait: Et ego vidi somnium: quod tria canistra farinæ
haberem super caput meum: 17 et in uno canistro
quod erat excelsius, portare me omnes cibos qui
fiunt arte pistoria, avesque comedere ex eo. 18
Respondit Joseph: Hæc est interpretatio somnii: tria
canistra, tres adhuc dies sunt: 19 post quos auferet
Pharao caput tuum, ac suspendet te in cruce, et
lacerabunt volucres carnes tuas. 20 Exinde dies
tertius natalitius Pharaonis erat: qui faciens grande
convivium pueris suis, recordatus est inter epulas
magistri pincernarum, et pistorum principis. 21
Restituitque alterum in locum suum, ut porrigeret
ei poculum: 22 alterum suspendit in patibulo,
ut conjectoris veritas probaretur. 23 Et tamen
succedentibus prosperis, præpositus pincernarum
oblitus est interpretis sui.

41 Post duos annos vidit Pharao somnium.
Putabat se stare super fluvium, 2 de quo
ascendebant septem boves, pulchræ et crassæ nimis:
et pascebantur in locis palustribus. 3 Aliæ quoque
septem emergebant de flumine, fœdæ confectæque
macie: et pascebantur in ipsa amnis ripa in locis
virentibus: 4 devoraveruntque eas, quarum mira
species et habitudo corporum erat. Expergefactus
Pharao, 5 rursum dormivit, et vidit alterum
somnium: septem spicæ pullulabant in culmo uno
plenæ atque formosæ: 6 aliæ quoque totidem
spicæ tenues, et percussæ uredine oriebantur,
7 devorantes omnium priorum pulchritudinem.
Evigilans Pharao post quietem, 8 et facto mane,
pavore perterritus, misit ad omnes conjectores
Ægypti, cunctosque sapientes, et accersitis narravit
somnium, nec erat qui interpretaretur. 9 Tunc
demum reminiscens pincernarum magister, ait:
Confiteor peccatum meum: 10 iratus rex servis suis,
me et magistrum pistorum retrudi jussit in carcerem
principis militum: 11 ubi una nocte uterque vidimus
somnium præsagum futurorum. 12 Erat ibi puer
hebræus, ejusdem ducis militum famulus: cui
narrantes somnia, 13 audivimus quidquid postea
rei probavit eventus; ego enim redditus sum officio
meo, et ille suspensus est in cruce. 14 Protinus
ad regis imperium eductum de carcere Joseph

totonderunt: ac veste mutata obtulerunt ei. **15** Cui
ille ait: Vidi somnia, nec est qui edisserat: quæ audivi
te sapientissime conjicere. **16** Respondit Joseph:
Absque me Deus respondebit prospera Pharaoni. **17**
Narravit ergo Pharao quod viderat: Putabam me
stare super ripam fluminis, **18** et septem boves
de amne conscendere, pulchras nimis, et obesis
carnibus: quæ in pastu paludis virecta carpebant.
19 Et ecce, has sequebantur aliæ septem boves,
in tantum deformes et macilentæ, ut numquam
tales in terra Ægypti viderim: **20** quæ, devoratis et
consumptis prioribus, **21** nullum saturitatis dedere
vestigium: sed simili macie et squalore torpebant.
Evigilans, rursus sopore depressus, **22** vidi somnium.
Septem spicæ pullulabant in culmo uno plenæ
atque pulcherrimæ. **23** Aliæ quoque septem tenues
et percussæ uredine, oriebantur e stipula: **24** quæ
priorum pulchritudinem devoraverunt. Narravi
conjectoribus somnium, et nemo est qui edisserat.
25 Respondit Joseph: Somnium regis unum est:
quæ facturus est Deus, ostendit Pharaoni. **26**
Septem boves pulchræ, et septem spicæ plenæ,
septem ubertatis anni sunt: eamdemque vim
somnii comprehendunt. **27** Septem quoque boves
tenues atque macilentæ, quæ ascenderunt post
eas, et septem spicæ tenues, et vento urente
percussæ, septem anni venturæ sunt famis. **28**
Qui hoc ordine complebuntur: **29** ecce septem
anni venient fertilitatis magnæ in universa terra
Ægypti, **30** quos sequentur septem anni alii tantæ
sterilitatis, ut oblivioni tradatur cuncta retro
abundantia: consumptura est enim fames omnem
terram, **31** et ubertatis magnitudinem perditura
est inopiæ magnitudo. **32** Quod autem vidisti
secundo ad eamdem rem pertinens somnium:
firmitatis indicium est, eo quod fiat sermo Dei, et
velocius impleatur. **33** Nunc ergo provideat rex
virum sapientem et industrium, et præficiat eum
terræ Ægypti: **34** qui constituat præpositos per
cunctas regiones: et quintam partem fructuum per
septem annos fertilitatis, **35** qui jam nunc futuri
sunt, congreget in horrea: et omne frumentum
sub Pharaonis potestate condatur, serveturque
in urbibus. **36** Et præparetur futuræ septem
annorum fami, quæ oppressura est Ægyptum, et
non consumetur terra inopia. **37** Placuit Pharaoni
consilium et cunctis ministris ejus: **38** locutusque
est ad eos: Num invenire poterimus talem virum,
qui spiritu Dei plenus sit? **39** Dixit ergo ad Joseph:
Quia ostendit tibi Deus omnia quæ locutus es,
numquid sapientiorem et consimilem tui invenire
potero? **40** Tu eris super domum meam, et ad
tui oris imperium cunctus populus obediet: uno
tantum regni solio te præcedam. **41** Dixitque rursus
Pharao ad Joseph: Ecce, constitui te super universam
terram Ægypti. **42** Tulitque annulum de manu sua,
et dedit eum in manu ejus: vestivitque eum stola
byssina, et collo torquem auream circumposuit.
43 Fecitque eum ascendere super currum suum
secundum, clamante præcone, ut omnes coram
eo genu flecterent, et præpositum esse scirent
universæ terræ Ægypti. **44** Dixit quoque rex ad
Joseph: Ego sum Pharao: absque tuo imperio non
movebit quisquam manum aut pedem in omni terra
Ægypti. **45** Vertitque nomen ejus, et vocavit eum,
lingua ægyptiaca, Salvatorem mundi. Deditque
illi uxorem Aseneth filiam Putiphare sacerdotis
Heliopoleos. Egressus est itaque Joseph ad terram
Ægypti **46** (triginta autem annorum erat quando
stetit in conspectu regis Pharaonis), et circuivit
omnes regiones Ægypti. **47** Venitque fertilitas
septem annorum: et in manipulos redactæ segetes
congregatæ sunt in horrea Ægypti. **48** Omnis etiam
frugum abundantia in singulis urbibus condita est.
49 Tantaque fuit abundantia tritici, ut arenæ maris
coæquaretur, et copia mensuram excederet. **50** Nati
sunt autem Joseph filii duo antequam veniret fames:
quos peperit ei Aseneth filia Putiphare sacerdotis
Heliopoleos. **51** Vocavitque nomen primogeniti
Manasses, dicens: Oblivisci me fecit Deus omnium
laborum meorum, et domus patris mei. **52** Nomen
quoque secundi appellavit Ephraim, dicens: Crescere
me fecit Deus in terra paupertatis meæ. **53** Igitur
transactis septem ubertatis annis, qui fuerant in
Ægypto, **54** cœperunt venire septem anni inopiæ,
quos prædixerat Joseph: et in universo orbe fames
prævaluit, in cuncta autem terra Ægypti panis erat.
55 Qua esuriente, clamavit populus ad Pharaonem,
alimenta petens. Quibus ille respondit: Ite ad Joseph:
et quidquid ipse vobis dixerit, facite. **56** Crescebat
autem quotidie fames in omni terra: aperuitque
Joseph universa horrea, et vendebat Ægyptiis: nam
et illos oppresserat fames. **57** Omnesque provinciæ
veniebant in Ægyptum, ut emerent escas, et malum
inopiæ temperarent.

42 Audiens autem Jacob quod alimenta
venderentur in Ægypto, dixit filiis suis: Quare
negligitis? **2** audivi quod triticum venundetur in
Ægypto: descendite, et emite nobis necessaria,
ut possimus vivere, et non consumamur inopia.
3 Descendentes igitur fratres Joseph decem, ut
emerent frumenta in Ægypto, **4** Benjamin domi
retento a Jacob, qui dixerat fratribus ejus: Ne
forte in itinere quidquam patiatur mali: **5** ingressi
sunt terram Ægypti cum aliis qui pergebant ad

emendum. Erat autem fames in terra Chanaan. **6** Et Joseph erat princeps in terra Ægypti, atque ad ejus nutum frumenta populis vendebantur. Cumque adorassent eum fratres sui, **7** et agnovisset eos, quasi ad alienos durius loquebatur, interrogans eos: Unde venistis? Qui responderunt: De terra Chanaan, ut emamus victui necessaria. **8** Et tamen fratres ipse cognoscens, non est cognitus ab eis. **9** Recordatusque somniorum, quæ aliquando viderat, ait ad eos: Exploratores estis: ut videatis infirmiora terræ venistis. **10** Qui dixerunt: Non est ita, domine, sed servi tui venerunt ut emerent cibos. **11** Omnes filii unius viri sumus: pacifici venimus, nec quidquam famuli tui machinantur mali. **12** Quibus ille respondit: Aliter est: immunita terræ hujus considerare venistis. **13** At illi: Duodecim, inquiunt, servi tui, fratres sumus, filii viri unius in terra Chanaan: minimus cum patre nostro est, alius non est super. **14** Hoc est, ait, quod locutus sum: exploratores estis. **15** Jam nunc experimentum vestri capiam: per salutem Pharaonis non egrediemini hinc, donec veniat frater vester minimus. **16** Mittite ex vobis unum, et adducat eum: vos autem eritis in vinculis, donec probentur quæ dixistis utrum vera an falsa sint: alioquin per salutem Pharaonis exploratores estis. **17** Tradidit ergo illos custodiæ tribus diebus. **18** Die autem tertio eductis de carcere, ait: Facite quæ dixi, et vivetis: Deum enim timeo. **19** Si pacifici estis, frater vester unus ligetur in carcere: vos autem abite, et ferte frumenta quæ emistis, in domos vestras, **20** et fratrem vestrum minimum ad me adducite, ut possim vestros probare sermones, et non moriamini. Fecerunt ut dixerat, **21** et locuti sunt ad invicem: Merito hæc patimur, quia peccavimus in fratrem nostrum, videntes angustiam animæ illius, dum deprecaretur nos, et non audivimus: idcirco venit super nos ista tribulatio. **22** E quibus unus Ruben, ait: Numquid non dixi vobis: Nolite peccare in puerum: et non audistis me? en sanguis ejus exquiritur. **23** Nesciebant autem quod intelligeret Joseph, eo quod per interpretem loqueretur ad eos. **24** Avertitque se parumper, et flevit: et reversus locutus est ad eos. **25** Tollensque Simeon, et ligans illis præsentibus, jussit ministris ut implerent eorum saccos tritico, et reponerent pecunias singulorum in sacculis suis, datis supra cibariis in viam: qui fecerunt ita. **26** At illi portantes frumenta in asinis suis, profecti sunt. **27** Apertoque unus sacco, ut daret jumento pabulum in diversorio, contemplatus pecuniam in ore sacculi, **28** dixit fratribus suis: Reddita est mihi pecunia, en habetur in sacco. Et obstupefacti, turbatique, mutuo dixerunt: Quidnam est hoc quod fecit nobis Deus? **29** Veneruntque ad Jacob patrem suum in terram Chanaan, et narraverunt ei omnia quæ accidissent sibi, dicentes: **30** Locutus est nobis dominus terræ dure, et putavit nos exploratores esse provinciæ. **31** Cui respondimus: Pacifici sumus, nec ullas molimur insidias. **32** Duodecim fratres uno patre geniti sumus: unus non est super, minimus cum patre nostro est in terra Chanaan. **33** Qui ait nobis: Sic probabo quod pacifici sitis: fratrem vestrum unum dimittite apud me, et cibaria domibus vestris necessaria sumite, et abite, **34** fratremque vestrum minimum adducite ad me, ut sciam quod non sitis exploratores: et istum, qui tenetur in vinculis, recipere possitis: ac deinceps quæ vultis, emendi habeatis licentiam. **35** His dictis, cum frumenta effunderent, singuli repererunt in ore saccorum ligatas pecunias, exterritisque simul omnibus, **36** dixit pater Jacob: Absque liberis me esse fecistis: Joseph non est super, Simeon tenetur in vinculis, et Benjamin auferetis: in me hæc omnia mala reciderunt. **37** Cui respondit Ruben: Duos filios meos interfice, si non reduxero illum tibi: trade illum in manu mea, et ego eum tibi restituam. **38** At ille: Non descendet, inquit, filius meus vobiscum: frater ejus mortuus est, et ipse solus remansit: si quid ei adversi acciderit in terra ad quam pergitis, deducetis canos meos cum dolore ad inferos. **(Sheol h7585)**

43 Interim fames omnem terram vehementer premebat. **2** Consumptisque cibis quos ex Ægypto detulerant, dixit Jacob ad filios suos: Revertimini, et emite nobis pauxillum escarum. **3** Respondit Judas: Denuntiavit nobis vir ille sub attestatione jurisjurandi, dicens: Non videbitis faciem meam, nisi fratrem vestrum minimum adduxeritis vobiscum. **4** Si ergo vis eum mittere nobiscum, pergemus pariter, et ememus tibi necessaria: **5** sin autem non vis, non ibimus: vir enim, ut sæpe diximus, denuntiavit nobis, dicens: Non videbitis faciem meam absque fratre vestro minimo. **6** Dixit eis Israël: In meam hoc fecistis miseriam, ut indicaretis ei et alium habere vos fratrem. **7** At illi responderunt: Interrogavit nos homo per ordinem nostram progeniem: si pater viveret: si haberemus fratrem: et nos respondimus ei consequenter juxta id quod fuerat sciscitatus: numquid scire poteramus quod dicturus esset: Adducite fratrem vestrum vobiscum? **8** Judas quoque dixit patri suo: Mitte puerum mecum, ut proficiscamur, et possimus vivere: ne moriamur nos et parvuli nostri. **9** Ego suscipio puerum: de manu mea require illum: nisi reduxero, et reddidero eum

tibi, ero peccati reus in te omni tempore. 10 Si non
intercessisset dilatio, jam vice alter venissemus.
11 Igitur Israël pater eorum dixit ad eos: Si sic
necesse est, facite quod vultis: sumite de optimis
terræ fructibus in vasis vestris, et deferte viro
munera, modicum resinæ, et mellis, et storacis,
stactes, et terebinthi, et amygdalarum. 12 Pecuniam
quoque duplicem ferte vobiscum: et illam, quam
invenistis in sacculis, reportate, ne forte errore
factum sit: 13 sed et fratrem vestrum tollite, et
ite ad virum. 14 Deus autem meus omnipotens
faciat vobis eum placabilem: et remittat vobiscum
fratrem vestrum quem tenet, et hunc Benjamin:
ego autem quasi orbatus absque liberis ero. 15
Tulerunt ergo viri munera, et pecuniam duplicem,
et Benjamin: descenderuntque in Ægyptum, et
steterunt coram Joseph. 16 Quos cum ille vidisset et
Benjamin simul, præcepit dispensatori domus suæ,
dicens: Introduc viros domum, et occide victimas, et
instrue convivium: quoniam mecum sunt comesturi
meridie. 17 Fecit ille quod sibi fuerat imperatum,
et introduxit viros domum. 18 Ibique exterriti,
dixerunt mutuo: Propter pecuniam, quam retulimus
prius in saccis nostris, introducti sumus: ut devolvat
in nos calumniam, et violenter subjiciat servituti
et nos, et asinos nostros. 19 Quam ob rem in ipsis
foribus accedentes ad dispensatorem domus, 20
locuti sunt: Oramus, domine, ut audias nos. Jam ante
descendimus ut emeremus escas: 21 quibus emptis,
cum venissemus ad diversorium, aperuimus saccos
nostros, et invenimus pecuniam in ore saccorum:
quam nunc eodem pondere reportavimus. 22 Sed et
aliud attulimus argentum, ut emamus quæ nobis
necessaria sunt: non est in nostra conscientia
quis posuerit eam in marsupiis nostris. 23 At ille
respondit: Pax vobiscum, nolite timere: Deus vester,
et Deus patris vestri, dedit vobis thesauros in
saccis vestris: nam pecuniam, quam dedistis mihi,
probatam ego habeo. Eduxitque ad eos Simeon. 24
Et introductis domum, attulit aquam, et laverunt
pedes suos, deditque pabulum asinis eorum. 25 Illi
vero parabant munera, donec ingrederetur Joseph
meridie: audierant enim quod ibi comesturi essent
panem. 26 Igitur ingressus est Joseph domum suam,
obtuleruntque ei munera, tenentes in manibus
suis: et adoraverunt proni in terram. 27 At ille,
clementer resalutatis eis, interrogavit eos, dicens:
Salvusne est pater vester senex, de quo dixeratis
mihi? adhuc vivit? 28 Qui responderunt: Sospes est
servus tuus pater noster, adhuc vivit. Et incurvati,
adoraverunt eum. 29 Attollens autem Joseph oculos,
vidit Benjamin fratrem suum uterinum, et ait: Iste
est frater vester parvulus, de quo dixeratis mihi?
Et rursum: Deus, inquit, misereatur tui, fili mi.
30 Festinavitque, quia commota fuerant viscera
ejus super fratre suo, et erumpebant lacrimæ: et
introiens cubiculum flevit. 31 Rursumque lota
facie egressus, continuit se, et ait: Ponite panes.
32 Quibus appositis, seorsum Joseph, et seorsum
fratribus, Ægyptiis quoque qui vescebantur simul,
seorsum (illicitum est enim Ægyptiis comedere
cum Hebræis, et profanum putant hujuscemodi
convivium) 33 sederunt coram eo, primogenitus
juxta primogenita sua, et minimus juxta ætatem
suam. Et mirabantur nimis, 34 sumptis partibus quas
ab eo acceperant: majorque pars venit Benjamin,
ita ut quinque partibus excederet. Biberuntque et
inebriati sunt cum eo.

44 Præcepit autem Joseph dispensatori domus
suæ, dicens: Imple saccos eorum frumento,
quantum possunt capere: et pone pecuniam
singulorum in summitate sacci. 2 Scyphum autem
meum argenteum, et pretium quod dedit tritici,
pone in ore sacci junioris. Factumque est ita. 3
Et orto mane, dimissi sunt cum asinis suis. 4
Jamque urbem exierant, et processerant paululum:
tunc Joseph accersito dispensatore domus, Surge,
inquit, et persequere viros: et apprehensis dicito:
Quare reddidistis malum pro bono? 5 scyphus,
quem furati estis, ipse est in quo bibit dominus
meus, et in quo augurari solet: pessimam rem
fecistis. 6 Fecit ille ut jusserat: et apprehensis per
ordinem locutus est. 7 Qui responderunt: Quare
sic loquitur dominus noster, ut servi tui tantum
flagitii commiserint? 8 pecuniam, quam invenimus
in summitate saccorum, reportavimus ad te de
terra Chanaan: et quomodo consequens est ut furati
simus de domo domini tui aurum vel argentum?
9 apud quemcumque fuerit inventum servorum
tuorum quod quæris, moriatur, et nos erimus servi
domini nostri. 10 Qui dixit eis: Fiat juxta vestram
sententiam: apud quemcumque fuerit inventum,
ipse sit servus meus, vos autem eritis innoxii.
11 Itaque festinato deponentes in terram saccos,
aperuerunt singuli. 12 Quos scrutatus, incipiens
a majore usque ad minimum, invenit scyphum
in sacco Benjamin. 13 At illi, scissis vestibus,
oneratisque rursum asinis, reversi sunt in oppidum.
14 Primusque Judas cum fratribus ingressus est ad
Joseph (necdum enim de loco abierat) omnesque
ante eum pariter in terram corruerunt. 15 Quibus
ille ait: Cur sic agere voluistis? an ignoratis quod
non sit similis mei in augurandi scientia? 16 Cui
Judas: Quid respondebimus, inquit, domino meo?
vel quid loquemur, aut juste poterimus obtendere?

Deus invenit iniquitatem servorum tuorum: en
omnes servi sumus domini mei, et nos, et apud
quem inventus est scyphus. 17 Respondit Joseph:
Absit a me ut sic agam: qui furatus est scyphum,
ipse sit servus meus: vos autem abite liberi ad
patrem vestrum. 18 Accedens autem propius Judas,
confidenter ait: Oro, domine mi, loquatur servus
tuus verbum in auribus tuis, et ne irascaris famulo
tuo: tu es enim post Pharaonem 19 dominus meus.
Interrogasti prius servos tuos: Habetis patrem aut
fratrem? 20 et nos respondimus tibi domino meo:
Est nobis pater senex, et puer parvulus, qui in
senectute illius natus est: cujus uterinus frater
mortuus est: et ipsum solum habet mater sua, pater
vero tenere diligit eum. 21 Dixistique servis tuis:
Adducite eum ad me, et ponam oculos meos super
illum. 22 Suggessimus domino meo: Non potest puer
relinquere patrem suum: si enim illum dimiserit,
morietur. 23 Et dixisti servis tuis: Nisi venerit
frater vester minimus vobiscum, non videbitis
amplius faciem meam. 24 Cum ergo ascendissemus
ad famulum tuum patrem nostrum, narravimus
ei omnia quæ locutus est dominus meus. 25 Et
dixit pater noster: Revertimini, et emite nobis
parum tritici. 26 Cui diximus: Ire non possumus:
si frater noster minimus descenderit nobiscum,
proficiscemur simul: alioquin illo absente, non
audemus videre faciem viri. 27 Ad quæ ille respondit:
Vos scitis quod duos genuerit mihi uxor mea. 28
Egressus est unus, et dixistis: Bestia devoravit eum:
et hucusque non comparet. 29 Si tuleritis et istum,
et aliquid ei in via contigerit, deducetis canos meos
cum mœrore ad inferos. (Sheol h7585) 30 Igitur si
intravero ad servum tuum patrem nostrum, et puer
defuerit (cum anima illius ex hujus anima pendeat),
31 videritque eum non esse nobiscum, morietur,
et deducent famuli tui canos ejus cum dolore ad
inferos. (Sheol h7585) 32 Ego proprie servus tuus
sim qui in meam hunc recepi fidem, et spopondi
dicens: Nisi reduxero eum, peccati reus ero in
patrem meum omni tempore. 33 Manebo itaque
servus tuus pro puero in ministerio domini mei,
et puer ascendat cum fratribus suis. 34 Non enim
possum redire ad patrem meum, absente puero:
ne calamitatis, quæ oppressura est patrem meum,
testis assistam.

45 Non se poterat ultra cohibere Joseph
multis coram astantibus: unde præcepit ut
egrederentur cuncti foras, et nullus interesset
alienus agnitioni mutuæ. 2 Elevavitque vocem
cum fletu, quam audierunt Ægyptii, omnisque
domus Pharaonis. 3 Et dixit fratribus suis: Ego
sum Joseph: adhuc pater meus vivit? Non poterant
respondere fratres nimio terrore perterriti. 4
Ad quos ille clementer: Accedite, inquit, ad me.
Et cum accessissent prope: Ego sum, ait, Joseph,
frater vester, quem vendidistis in Ægyptum. 5
Nolite pavere, neque vobis durum esse videatur
quod vendidistis me in his regionibus: pro salute
enim vestra misit me Deus ante vos in Ægyptum.
6 Biennium est enim quod cœpit fames esse in
terra: et adhuc quinque anni restant, quibus nec
arari poterit, nec meti. 7 Præmisitque me Deus ut
reservemini super terram, et escas ad vivendum
habere possitis. 8 Non vestro consilio, sed Dei
voluntate huc missus sum: qui fecit me quasi patrem
Pharaonis, et dominum universæ domus ejus, ac
principem in omni terra Ægypti. 9 Festinate, et
ascendite ad patrem meum, et dicetis ei: Hæc
mandat filius tuus Joseph: Deus fecit me dominum
universæ terræ Ægypti: descende ad me, ne moreris,
10 et habitabis in terra Gessen: erisque juxta me
tu, et filii tui, et filii filiorum tuorum, oves tuæ, et
armenta tua, et universa quæ possides: 11 ibique
te pascam (adhuc enim quinque anni residui sunt
famis) ne et tu pereas, et domus tua, et omnia
quæ possides. 12 En oculi vestri, et oculi fratris
mei Benjamin, vident quod os meum loquatur ad
vos. 13 Nuntiate patri meo universam gloriam
meam, et cuncta quæ vidistis in Ægypto: festinate,
et adducite eum ad me. 14 Cumque amplexatus
recidisset in collum Benjamin fratris sui, flevit:
illo quoque similiter flente super collum ejus. 15
Osculatusque est Joseph omnes fratres suos, et
ploravit super singulos: post quæ ausi sunt loqui
ad eum. 16 Auditumque est, et celebri sermone
vulgatum in aula regis: Venerunt fratres Joseph:
et gavisus est Pharao, atque omnis familia ejus.
17 Dixitque ad Joseph ut imperaret fratribus suis,
dicens: Onerantes jumenta, ite in terram Chanaan,
18 et tollite inde patrem vestrum et cognationem,
et venite ad me: et ego dabo vobis omnia bona
Ægypti, ut comedatis medullam terræ. 19 Præcipe
etiam ut tollant plaustra de terra Ægypti, ad
subvectionem parvulorum suorum ac conjugum:
et dicito: Tollite patrem vestrum, et properate
quantocius venientes. 20 Nec dimittatis quidquam de
supellectili vestra: quia omnes opes Ægypti vestræ
erunt. 21 Feceruntque filii Israël ut eis mandatum
fuerat. Quibus dedit Joseph plaustra, secundum
Pharaonis imperium, et cibaria in itinere. 22 Singulis
quoque proferri jussit binas stolas: Benjamin vero
dedit trecentos argenteos cum quinque stolis
optimis: 23 tantumdem pecuniæ et vestium mittens
patri suo, addens et asinos decem, qui subveherent

ex omnibus divitiis Ægypti, et totidem asinas,
triticum in itinere, panesque portantes. 24 Dimisit
ergo fratres suos, et proficiscentibus ait: Ne
irascamini in via. 25 Qui ascendentes ex Ægypto,
venerunt in terram Chanaan ad patrem suum Jacob.
26 Et nuntiaverunt ei, dicentes: Joseph filius tuus
vivit: et ipse dominatur in omni terra Ægypti. Quo
audito Jacob, quasi de gravi somno evigilans, tamen
non credebat eis. 27 Illi e contra referebant omnem
ordinem rei. Cumque vidisset plaustra et universa
quæ miserat, revixit spiritus ejus, 28 et ait: Sufficit
mihi si adhuc Joseph filius meus vivit: vadam, et
videbo illum antequam moriar.

46 Profectusque Israël cum omnibus quæ
habebat, venit ad Puteum juramenti: et
mactatis ibi victimis Deo patris sui Isaac, 2 audivit
eum per visionem noctis vocantem se, et dicentem
sibi: Jacob, Jacob. Cui respondit: Ecce adsum. 3
Ait illi Deus: Ego sum fortissimus Deus patris tui:
noli timere, descende in Ægyptum, quia in gentem
magnam faciam te ibi. 4 Ego descendam tecum illuc,
et ego inde adducam te revertentem: Joseph quoque
ponet manus suas super oculos tuos. 5 Surrexit
autem Jacob a Puteo juramenti: tuleruntque eum
filii cum parvulis et uxoribus suis in plaustris
quæ miserat Pharao ad portandum senem, 6 et
omnia quæ possederat in terra Chanaan: venitque
in Ægyptum cum omni semine suo, 7 filii ejus, et
nepotes, filiæ, et cuncta simul progenies. 8 Hæc
sunt autem nomina filiorum Israël, qui ingressi sunt
in Ægyptum, ipse cum liberis suis. Primogenitus
Ruben. 9 Filii Ruben: Henoch et Phallu et Hesron et
Charmi. 10 Filii Simeon: Jamuel et Jamin et Ahod,
et Jachin et Sohar, et Saul filius Chanaanitidis. 11
Filii Levi: Gerson et Caath et Merari. 12 Filii Juda:
Her et Onan et Sela et Phares et Zara; mortui sunt
autem Her et Onan in terra Chanaan. Natique sunt
filii Phares: Hesron et Hamul. 13 Filii Issachar:
Thola et Phua et Job et Semron. 14 Filii Zabulon:
Sared et Elon et Jahelel. 15 Hi filii Liæ quos genuit
in Mesopotamia Syriæ cum Dina filia sua: omnes
animæ filiorum ejus et filiarum, triginta tres. 16
Filii Gad: Sephion et Haggi et Suni et Esebon et
Heri et Arodi et Areli. 17 Filii Aser: Jamne et Jesua
et Jessui et Beria, Sara quoque soror eorum. Filii
Beria: Heber et Melchiel. 18 Hi filii Zelphæ, quam
dedit Laban Liæ filiæ suæ: et hos genuit Jacob
sedecim animas. 19 Filii Rachel uxoris Jacob: Joseph
et Benjamin. 20 Natique sunt Joseph filii in terra
Ægypti, quos genuit ei Aseneth filia Putiphare
sacerdotis Heliopoleos: Manasses et Ephraim. 21
Filii Benjamin: Bela et Bechor et Asbel et Gera et
Naaman et Echi et Ros et Mophim et Ophim et
Ared. 22 Hi filii Rachel quos genuit Jacob: omnes
animæ, quatuordecim. 23 Filii Dan: Husim. 24 Filii
Nephthali: Jasiel et Guni et Jeser et Sallem. 25
Hi filii Balæ, quam dedit Laban Racheli filiæ suæ:
et hos genuit Jacob: omnes animæ, septem. 26
Cunctæ animæ, quæ ingressæ sunt cum Jacob in
Ægyptum, et egressæ sunt de femore illius, absque
uxoribus filiorum ejus, sexaginta sex. 27 Filii autem
Joseph, qui nati sunt ei in terra Ægypti, animæ
duæ. Omnes animæ domus Jacob, quæ ingressæ
sunt in Ægyptum, fuere septuaginta. 28 Misit
autem Judam ante se ad Joseph, ut nuntiaret ei,
et occurreret in Gessen. 29 Quo cum pervenisset,
juncto Joseph curro suo, ascendit obviam patri suo
ad eumdem locum: videnque eum, irruit super
collum ejus, et inter amplexus flevit. 30 Dixitque
pater ad Joseph: Jam lætus moriar, quia vidi faciem
tuam, et superstitem te relinquo. 31 At ille locutus
est ad fratres suos, et ad omnem domum patris
sui: Ascendam, et nuntiabo Pharaoni, dicamque
ei: Fratres mei, et domus patris mei, qui erant
in terra Chanaan, venerunt ad me: 32 et sunt
viri pastores ovium, curamque habent alendorum
gregum: pecora sua, et armenta, et omnia quæ
habere potuerunt, adduxerunt secum. 33 Cumque
vocaverit vos, et dixerit: Quod est opus vestrum?
34 respondebitis: Viri pastores sumus servi tui, ab
infantia nostra usque in præsens, et nos et patres
nostri. Hæc autem dicetis, ut habitare possitis
in terra Gessen: quia detestantur Ægyptii omnes
pastores ovium.

47 Ingressus ergo Joseph nuntiavit Pharaoni,
dicens: Pater meus et fratres, oves eorum et
armenta, et cuncta quæ possident, venerunt de
terra Chanaan: et ecce consistunt in terra Gessen. 2
Extremos quoque fratrum suorum quinque viros
constituit coram rege: 3 quos ille interrogavit:
Quid habetis operis? Responderunt: Pastores ovium
sumus servi tui, et nos et patres nostri. 4 Ad
peregrinandum in terra tua venimus: quoniam non
est herba gregibus servorum tuorum, ingravescente
fame in terra Chanaan: petimusque ut esse nos
jubeas servos tuos in terra Gessen. 5 Dixit itaque
rex ad Joseph: Pater tuus et fratres tui venerunt
ad te. 6 Terra Ægypti in conspectu tuo est: in
optimo loco fac eos habitare, et trade eis terram
Gessen. Quod si nosti in eis esse viros industrios,
constitue illos magistros pecorum meorum. 7 Post
hæc introduxit Joseph patrem suum ad regem,
et statuit eum coram eo: qui benedicens illi, 8
et interrogatus ab eo: Quot sunt dies annorum

vitæ tuæ? 9 respondit: Dies peregrinationis meæ
centum triginta annorum sunt, parvi et mali, et
non pervenerunt usque ad dies patrum meorum
quibus peregrinati sunt. 10 Et benedicto rege,
egressus est foras. 11 Joseph vero patri et fratribus
suis dedit possessionem in Ægypto in optimo
terræ loco, Ramesses, ut præceperat Pharao. 12 Et
alebat eos, omnemque domum patris sui, præbens
cibaria singulis. 13 In toto enim orbe panis deerat,
et oppresserat fames terram, maxime Ægypti et
Chanaan. 14 E quibus omnem pecuniam congregavit
pro venditione frumenti, et intulit eam in ærarium
regis. 15 Cumque defecisset emptoribus pretium,
venit cuncta Ægyptus ad Joseph, dicens: Da nobis
panes: quare morimur coram te, deficiente pecunia?
16 Quibus ille respondit: Adducite pecora vestra, et
dabo vobis pro eis cibos, si pretium non habetis. 17
Quæ cum adduxissent, dedit eis alimenta pro equis,
et ovibus, et bobus, et asinis: sustentavitque eos
illo anno pro commutatione pecorum. 18 Venerunt
quoque anno secundo, et dixerunt ei: Non celabimus
dominum nostrum quod deficiente pecunia, pecora
simul defecerunt: nec clam te est, quod absque
corporibus et terra nihil habeamus. 19 Cur ergo
moriemur te vidente? et nos et terra nostra tui
erimus: eme nos in servitutem regiam, et præbe
semina, ne pereunte cultore redigatur terra in
solitudinem. 20 Emit igitur Joseph omnem terram
Ægypti, vendentibus singulis possessiones suas præ
magnitudine famis. Subjecitque eam Pharaoni, 21 et
cunctos populos ejus a novissimis terminis Ægypti
usque ad extremos fines ejus, 22 præter terram
sacerdotum, quæ a rege tradita fuerat eis: quibus et
statuta cibaria ex horreis publicis præbebantur, et
idcirco non sunt compulsi vendere possessiones
suas. 23 Dixit ergo Joseph ad populos: En ut cernitis,
et vos et terram vestram Pharao possidet: accipite
semina, et serite agros, 24 ut fruges habere possitis.
Quintam partem regi dabitis: quatuor reliquas
permitto vobis in sementem, et in cibum familiis et
liberis vestris. 25 Qui responderunt: Salus nostra
in manu tua est: respiciat nos tantum dominus
noster, et læti serviemus regi. 26 Ex eo tempore
usque in præsentem diem, in universa terra Ægypti
regibus quinta pars solvitur, et factum est quasi
in legem, absque terra sacerdotali, quæ libera ab
hac conditione fuit. 27 Habitavit ergo Israël in
Ægypto, id est, in terra Gessen, et possedit eam:
auctusque est, et multiplicatus nimis. 28 Et vixit in
ea decem et septem annis: factique sunt omnes dies
vitæ illius, centum quadraginta septem annorum.
29 Cumque appropinquare cerneret diem mortis
suæ, vocavit filium suum Joseph, et dixit ad eum:
Si inveni gratiam in conspectu tuo, pone manum
tuam sub femore meo: et facies mihi misericordiam
et veritatem, ut non sepelias me in Ægypto: 30 sed
dormiam cum patribus meis, et auferas me de terra
hac, condasque in sepulchro majorum meorum. Cui
respondit Joseph: Ego faciam quod jussisti. 31 Et
ille: Jura ergo, inquit, mihi. Quo jurante, adoravit
Israël Deum, conversus ad lectuli caput.

48 His ita transactis, nuntiatum est Joseph quod
ægrotaret pater suus: qui, assumptis duobus
filiis Manasse et Ephraim, ire perrexit. 2 Dictumque
est seni: Ecce filius tuus Joseph venit ad te. Qui
confortatus sedit in lectulo. 3 Et ingresso ad se ait:
Deus omnipotens apparuit mihi in Luza, quæ est
in terra Chanaan: benedixitque mihi, 4 et ait: Ego
te augebo et multiplicabo, et faciam te in turbas
populorum: daboque tibi terram hanc, et semini
tuo post te in possessionem sempiternam. 5 Duo
ergo filii tui, qui nati sunt tibi in terra Ægypti
antequam huc venirem ad te, mei erunt: Ephraim
et Manasses, sicut Ruben et Simeon reputabuntur
mihi. 6 Reliquos autem quos genueris post eos, tui
erunt, et nomine fratrum suorum vocabuntur in
possessionibus suis. 7 Mihi enim, quando veniebam
de Mesopotamia, mortua est Rachel in terra
Chanaan in ipso itinere, eratque vernum tempus: et
ingrediebar Ephratam, et sepelivi eam juxta viam
Ephratæ, quæ alio nomine appellatur Bethlehem.
8 Videns autem filios ejus dixit ad eum: Qui sunt
isti? 9 Respondit: Filii mei sunt, quos donavit mihi
Deus in hoc loco. Adduc, inquit, eos ad me, ut
benedicam illis. 10 Oculi enim Israël caligabant
præ nimia senectute, et clare videre non poterat.
Applicitosque ad se, deosculatus et circumplexus
eos, 11 dixit ad filium suum: Non sum fraudatus
aspectu tuo: insuper ostendit mihi Deus semen
tuum. 12 Cumque tulisset eos Joseph de gremio
patris, adoravit pronus in terram. 13 Et posuit
Ephraim ad dexteram suam, id est, ad sinistram
Israël: Manassen vero in sinistra sua, ad dexteram
scilicet patris, applicuitque ambos ad eum. 14 Qui
extendens manum dexteram, posuit super caput
Ephraim minoris fratris: sinistram autem super
caput Manasse qui major natu erat, commutans
manus. 15 Benedixitque Jacob filiis Joseph, et ait:
Deus, in cujus conspectu ambulaverunt patres
mei Abraham, et Isaac; Deus qui pascit me ab
adolescentia mea usque in præsentem diem: 16
angelus, qui eruit me de cunctis malis, benedicat
pueris istis: et invocetur super eos nomen meum,
nomina quoque patrum meorum Abraham et Isaac,
et crescant in multitudinem super terram. 17 Videns

autem Joseph quod posuisset pater suus dexteram
manum super caput Ephraim, graviter accepit: et
apprehensam manum patris levare conatus est de
capite Ephraim, et transferre super caput Manasse.
18 Dixitque ad patrem: Non ita convenit, pater: quia
hic est primogenitus, pone dexteram tuam super
caput ejus. 19 Qui renuens, ait: Scio, fili mi, scio:
et iste quidem erit in populos, et multiplicabitur:
sed frater ejus minor, major erit illo: et semen
illius crescet in gentes. 20 Benedixitque eis in
tempore illo, dicens: In te benedicetur Israël, atque
dicetur: Faciat tibi Deus sicut Ephraim, et sicut
Manasse. Constituitque Ephraim ante Manassen. 21
Et ait ad Joseph filium suum: En ego morior, et erit
Deus vobiscum, reducetque vos ad terram patrum
vestrorum. 22 Do tibi partem unam extra fratres
tuos, quam tuli de manu Amorrhæi in gladio et
arcu meo.

49 Vocavit autem Jacob filios suos, et ait eis:
Congregamini, ut annuntiem quæ ventura
sunt vobis in diebus novissimis. 2 Congregamini, et
audite, filii Jacob, audite Israël patrem vestrum: 3
Ruben, primogenitus meus, tu fortitudo mea, et
principium doloris mei; prior in donis, major in
imperio. 4 Effusus es sicut aqua, non crescas: quia
ascendisti cubile patris tui, et maculasti stratum
ejus. 5 Simeon et Levi fratres vasa iniquitatis
bellantia. 6 In consilium eorum non veniat anima
mea, et in cœtu illorum non sit gloria mea: quia in
furore suo occiderunt virum, et in voluntate sua
suffoderunt murum. 7 Maledictus furor eorum, quia
pertinax: et indignatio eorum, quia dura: dividam
eos in Jacob, et dispergam eos in Israël. 8 Juda,
te laudabunt fratres tui: manus tua in cervicibus
inimicorum tuorum, adorabunt te filii patris tui. 9
Catulus leonis Juda: ad prædam, fili mi, ascendisti:
requiescens accubuisti ut leo, et quasi leæna: quis
suscitabit eum? 10 Non auferetur sceptrum de Juda,
et dux de femore ejus, donec veniat qui mittendus
est, et ipse erit expectatio gentium. 11 Ligans
ad vineam pullum suum, et ad vitem, o fili mi,
asinam suam, lavabit in vino stolam suam et in
sanguine uvæ pallium suum. 12 Pulchriores sunt
oculi ejus vino, et dentes ejus lacte candidiores. 13
Zabulon in littore maris habitabit, et in statione
navium pertingens usque ad Sidonem. 14 Issachar
asinus fortis accubans inter terminos. 15 Vidit
requiem, quod esset bona et terram, quod optima: et
supposuit humerum suum ad portandum, factusque
est tributis serviens. 16 Dan judicabit populum
suum sicut et alia tribus in Israël. 17 Fiat Dan
coluber in via, cerastes in semita, mordens ungulas
equi, ut cadat ascensor ejus retro. 18 Salutare tuum
expectabo, Domine. 19 Gad, accinctus præliabitur
ante eum: et ipse accingetur retrorsum. 20 Aser,
pinguis panis ejus, et præbebit delicias regibus.
21 Nephthali, cervus emissus, et dans eloquia
pulchritudinis. 22 Filius accrescens Joseph, filius
accrescens et decorus aspectu: filiæ discurrerunt
super murum. 23 Sed exasperaverunt eum et
jurgati sunt, invideruntque illi habentes jacula. 24
Sedit in forti arcus ejus, et dissoluta sunt vincula
brachiorum et manuum illius per manus potentis
Jacob: inde pastor egressus est, lapis Israël. 25 Deus
patris tui erit adjutor tuus, et omnipotens benedicet
tibi benedictionibus cæli desuper, benedictionibus
abyssi jacentis deorsum, benedictionibus uberum
et vulvæ. 26 Benedictiones patris tui confortatæ
sunt benedictionibus patrum ejus, donec veniret
desiderium collium æternorum: fiant in capite
Joseph, et in vertice Nazaræi inter fratres suos. 27
Benjamin lupus rapax, mane comedat prædam, et
vespere dividet spolia. 28 Omnes hi in tribubus
Israël duodecim: hæc locutus est eis pater suus,
benedixitque singulis benedictionibus propriis. 29
Et præcepit eis, dicens: Ego congregor ad populum
meum: sepelite me cum patribus meis in spelunca
duplici quæ est in agro Ephron Hethæi, 30 contra
Mambre in terra Chanaan, quam emit Abraham cum
agro ab Ephron Hethæo in possessionem sepulchri.
31 Ibi sepelierunt eum, et Saram uxorem ejus: ibi
sepultus est Isaac cum Rebecca conjuge sua: ibi et
Lia condita jacet. 33 Finitisque mandatis quibus
filios instruebat, collegit pedes suos super lectulum,
et obiit: appositusque est ad populum suum.

50 Quod cernens Joseph, ruit super faciem patris,
flens et deosculans eum. 2 Præcepitque servis
suis medicis ut aromatibus condirent patrem. 3
Quibus jussa explentibus, transierunt quadraginta
dies: iste quippe mos erat cadaverum conditorum:
flevitque eum Ægyptus septuaginta diebus. 4 Et
expleto planctus tempore, locutus est Joseph ad
familiam Pharaonis: Si inveni gratiam in conspectu
vestro, loquimini in auribus Pharaonis: 5 eo quod
pater meus adjuraverit me dicens: En morior: in
sepulchro meo, quod fodi mihi in terra Chanaan,
sepelies me. Ascendam igitur, et sepeliam patrem
meum, ac revertar. 6 Dixitque ei Pharao: Ascende,
et sepeli patrem tuum sicut adjuratus es. 7 Quo
ascendente, ierunt cum eo omnes senes domus
Pharaonis, cunctique majores natu terræ Ægypti: 8
domus Joseph cum fratribus suis, absque parvulis,
et gregibus atque armentis, quæ dereliquerant
in terra Gessen. 9 Habuit quoque in comitatu

currus et equites: et facta est turba non modica.
10 Veneruntque ad Aream Atad, quæ sita est trans
Jordanem: ubi celebrantes exequias planctu magno
atque vehementi impleverunt septem dies. **11** Quod
cum vidissent habitatores terræ Chanaan, dixerunt:
Planctus magnus est iste Ægyptiis. Et idcirco
vocatum est nomen loci illius, Planctus Ægypti. **12**
Fecerunt ergo filii Jacob sicut præceperat eis: **13**
et portantes eum in terram Chanaan, sepelierunt
eum in spelunca duplici, quam emerat Abraham
cum agro in possessionem sepulchri ab Ephron
Hethæo, contra faciem Mambre. **14** Reversusque
est Joseph in Ægyptum cum fratribus suis, et
omni comitatu, sepulto patre. **15** Quo mortuo,
timentes fratres ejus, et mutuo colloquentes: Ne
forte memor sit injuriæ quam passus est, et reddat
nobis omne malum quod fecimus, **16** mandaverunt
ei dicentes: Pater tuus præcepit nobis antequam
moreretur, **17** ut hæc tibi verbis illius diceremus:
Obsecro ut obliviscaris sceleris fratrum tuorum,
et peccati atque malitiæ quam exercuerunt in te:
nos quoque oramus ut servis Dei patris tui dimittas
iniquitatem hanc. Quibus auditis flevit Joseph. **18**
Veneruntque ad eum fratres sui: et proni adorantes
in terram, dixerunt: Servi tui sumus. **19** Quibus
ille respondit: Nolite timere: num Dei possumus
resistere voluntati? **20** Vos cogitastis de me malum:
sed Deus vertit illud in bonum, ut exaltaret me,
sicut in præsentiarum cernitis, et salvos faceret
multos populos. **21** Nolite timere: ego pascam vos et
parvulos vestros: consolatusque est eos, et blande
ac leniter est locutus. **22** Et habitavit in Ægypto
cum omni domo patris sui: vixitque centum decem
annis. **23** Et vidit Ephraim filios usque ad tertiam
generationem. Filii quoque Machir filii Manasse
nati sunt in genibus Joseph. **24** Quibus transactis,
locutus est fratribus suis: Post mortem meam Deus
visitabit vos, et ascendere vos faciet de terra ista ad
terram quam juravit Abraham, Isaac et Jacob. **25**
Cumque adjurasset eos atque dixisset: Deus visitabit
vos, asportate ossa mea vobiscum de loco isto: **26**
mortuus est, expletis centum decem vitæ suæ annis.
Et conditus aromatibus, repositus est in loculo in
Ægypto.

Exodus

1 Hæc sunt nomina filiorum Israël qui ingressi sunt
in Ægyptum cum Jacob: singuli cum domibus
suis introierunt: **2** Ruben, Simeon, Levi, Judas, **3**
Issachar, Zabulon et Benjamin, **4** Dan et Nephthali,
Gad et Aser. **5** Erant igitur omnes animæ eorum qui
egressi sunt de femore Jacob, septuaginta: Joseph
autem in Ægypto erat. **6** Quo mortuo, et universis
fratribus ejus, omnique cognatione illa, **7** filii Israël
creverunt, et quasi germinantes multiplicati sunt:
ac roborati nimis, impleverunt terram. **8** Surrexit
interea rex novus super Ægyptum, qui ignorabat
Joseph. **9** Et ait ad populum suum: Ecce, populus
filiorum Israël multus, et fortior nobis est. **10** Venite,
sapienter opprimamus eum, ne forte multiplicetur:
et si ingruerit contra nos bellum, addatur inimicis
nostris, expugnatisque nobis egrediatur de terra.
11 Præposuit itaque eis magistros operum, ut
affligerent eos oneribus: ædificaveruntque urbes
tabernaculorum Pharaoni, Phithom et Ramesses.
12 Quantoque opprimebant eos, tanto magis
multiplicabantur, et crescebant: **13** oderantque
filios Israël Ægyptii, et affligebant illudentes eis, **14**
atque ad amaritudinem perducebant vitam eorum
operibus duris luti et lateris, omnique famulatu,
quo in terræ operibus premebantur. **15** Dixit autem
rex Ægypti obstetricibus Hebræorum, quarum una
vocabatur Sephora, altera Phua, **16** præcipiens
eis: Quando obstetricabitis Hebræas, et partus
tempus advenerit: si masculus fuerit, interficite
eum: si femina, reservate. **17** Timuerunt autem
obstetrices Deum, et non fecerunt juxta præceptum
regis Ægypti, sed conservabant mares. **18** Quibus
ad se accersitis, rex ait: Quidnam est hoc quod
facere voluistis, ut pueros servaretis? **19** Quæ
responderunt: Non sunt Hebreæ sicut ægyptiæ
mulieres: ipsæ enim obstetricandi habent scientiam,
et priusquam veniamus ad eas, pariunt. **20** Bene
ergo fecit Deus obstetricibus: et crevit populus,
confortatusque est nimis. **21** Et quia timuerunt
obstetrices Deum, ædificavit eis domos. **22** Præcepit
ergo Pharao omni populo suo, dicens: Quidquid
masculini sexus natum fuerit, in flumen projicite:
quidquid feminini, reservate.

2 Egressus est post hæc vir de domo Levi: et
accepit uxorem stirpis suæ. **2** Quæ concepit, et
peperit filium: et videns eum elegantem, abscondit
tribus mensibus. **3** Cumque jam celare non posset,
sumpsit fiscellam scirpeam, et linivit eam bitumine
ac pice: posuitque intus infantulum, et exposuit
eum in carecto ripæ fluminis, **4** stante procul sorore
ejus, et considerante eventum rei. **5** Ecce autem
descendebat filia Pharaonis ut lavaretur in flumine:
et puellæ ejus gradiebantur per crepidinem alvei.
Quæ cum vidisset fiscellam in papyrione, misit unam
e famulabus suis: et allatam **6** aperiens, cernensque
in ea parvulum vagientem, miserta ejus, ait: De
infantibus Hebræorum est hic. **7** Cui soror pueri: Vis,
inquit, ut vadam, et vocem tibi mulierem hebræam,
quæ nutrire possit infantulum? **8** Respondit: Vade.
Perrexit puella et vocavit matrem suam. **9** Ad
quam locuta filia Pharaonis: Accipe, ait, puerum
istum, et nutri mihi: ego dabo tibi mercedem tuam.
Suscepit mulier, et nutrivit puerum: adultumque
tradidit filiæ Pharaonis. **10** Quem illa adoptavit
in locum filii, vocavitque nomen ejus Moyses,
dicens: Quia de aqua tuli eum. **11** In diebus
illis postquam creverat Moyses, egressus est ad
fratres suos: viditque afflictionem eorum, et virum
ægyptium percutientem quemdam de Hebræis
fratribus suis. **12** Cumque circumspexisset huc
atque illuc, et nullum adesse vidisset, percussum
Ægyptium abscondit sabulo. **13** Et egressus die
altero conspexit duos Hebræos rixantes: dixitque ei
qui faciebat injuriam: Quare percutis proximum
tuum? **14** Qui respondit: Quis te constituit principem
et judicem super nos? num occidere me tu vis,
sicut heri occidisti Ægyptium? Timuit Moyses, et
ait: Quomodo palam factum est verbum istud? **15**
Audivitque Pharao sermonem hunc, et quærebat
occidere Moysen: qui fugiens de conspectu ejus,
moratus est in terra Madian, et sedit juxta puteum.
16 Erant autem sacerdoti Madian septem filiæ,
quæ venerunt ad hauriendam aquam: et impletis
canalibus adaquare cupiebant greges patris sui. **17**
Supervenere pastores, et ejecerunt eas: surrexitque
Moyses, et defensis puellis, adaquavit oves earum.
18 Quæ cum revertissent ad Raguel patrem suum,
dixit ad eas: Cur velocius venistis solito? **19**
Responderunt: Vir ægyptius liberavit nos de manu
pastorum: insuper et hausit aquam nobiscum,
potumque dedit ovibus. **20** At ille: Ubi est? inquit:
quare dimisistis hominem? vocate eum ut comedat
panem. **21** Juravit ergo Moyses quod habitaret cum
eo. Accepitque Sephoram filiam ejus uxorem: **22**
quæ peperit ei filium, quem vocavit Gersam, dicens:
Advena fui in terra aliena. Alterum vero peperit,
quem vocavit Eliezer, dicens: Deus enim patris
mei adjutor meus eripuit me de manu Pharaonis.
23 Post multum vero tempore mortuus est rex
Ægypti: et ingemiscentes filii Israël, propter opera
vociferati sunt: ascenditque clamor eorum ad Deum
ab operibus. **24** Et audivit gemitum eorum, ac
recordatus est fœderis quod pepigit cum Abraham,

Isaac et Jacob. 25 Et respexit Dominus filios Israël
et cognovit eos.

3 Moyses autem pascebat oves Jethro soceri sui
sacerdotis Madian: cumque minasset gregem
ad interiora deserti, venit ad montem Dei Horeb.
2 Apparuitque ei Dominus in flamma ignis de
medio rubi: et videbat quod rubus arderet, et
non combureretur. 3 Dixit ergo Moyses: Vadam,
et videbo visionem hanc magnam, quare non
comburatur rubus. 4 Cernens autem Dominus quod
pergeret ad videndum, vocavit eum de medio rubi,
et ait: Moyses, Moyses. Qui respondit: Adsum. 5 At
ille: Ne appropies, inquit, huc: solve calceamentum
de pedibus tuis: locus enim, in quo stas, terra
sancta est. 6 Et ait: Ego sum Deus patris tui, Deus
Abraham, Deus Isaac et Deus Jacob. Abscondit
Moyses faciem suam: non enim audebat aspicere
contra Deum. 7 Cui ait Dominus: Vidi afflictionem
populi mei in Ægypto, et clamorem ejus audivi
propter duritiam eorum qui præsunt operibus: 8
et sciens dolorem ejus, descendi ut liberem eum
de manibus Ægyptiorum, et educam de terra illa
in terram bonam, et spatiosam, in terram quæ
fluit lacte et melle, ad loca Chananæi et Hethæi,
et Amorrhæi, et Pherezæi, et Hevæi, et Jebusæi. 9
Clamor ergo filiorum Israël venit ad me: vidique
afflictionem eorum, qua ab Ægyptiis opprimuntur.
10 Sed veni, et mittam te ad Pharaonem, ut educas
populum meum, filios Israël, de Ægypto. 11 Dixitque
Moyses ad Deum: Quis sum ego ut vadam ad
Pharaonem, et educam filios Israël de Ægypto? 12
Qui dixit ei: Ego ero tecum: et hoc habebis signum,
quod miserim te: cum eduxeris populum meum
de Ægypto, immolabis Deo super montem istum.
13 Ait Moyses ad Deum: Ecce ego vadam ad filios
Israël, et dicam eis: Deus patrum vestrorum misit
me ad vos. Si dixerint mihi: Quod est nomen ejus?
quid dicam eis? 14 Dixit Deus ad Moysen: Ego sum
qui sum. Ait: Sic dices filiis Israël: Qui est, misit me
ad vos. 15 Dixitque iterum Deus ad Moysen: Hæc
dices filiis Israël: Dominus Deus patrum vestrorum,
Deus Abraham, Deus Isaac et Deus Jacob, misit me
ad vos: hoc nomen mihi est in æternum, et hoc
memoriale meum in generationem et generationem.
16 Vade, et congrega seniores Israël, et dices ad
eos: Dominus Deus patrum vestrorum apparuit
mihi, Deus Abraham, Deus Isaac et Deus Jacob,
dicens: Visitans visitavi vos: et vidi omnia quæ
acciderunt vobis in Ægypto. 17 Et dixi ut educam
vos de afflictione Ægypti in terram Chananæi, et
Hethæi, et Amorrhæi, et Pherezæi, et Hevæi, et
Jebusæi, ad terram fluentem lacte et melle. 18 Et
audient vocem tuam: ingredierisque tu, et seniores
Israël, ad regem Ægypti, et dices ad eum: Dominus
Deus Hebræorum vocavit nos: ibimus viam trium
dierum in solitudinem, ut immolemus Domino
Deo nostro. 19 Sed ego scio quod non dimittet
vos rex Ægypti ut eatis nisi per manum validam.
20 Extendam enim manum meam, et percutiam
Ægyptum in cunctis mirabilibus meis, quæ facturus
sum in medio eorum: post hæc dimittet vos. 21
Daboque gratiam populo huic coram Ægyptiis:
et cum egrediemini, non exibitis vacui: 22 sed
postulabit mulier a vicina sua et ab hospita sua,
vasa argentea et aurea, ac vestes: ponetisque eas
super filios et filias vestras, et spoliabitis Ægyptum.

4 Respondens Moyses ait: Non credent mihi, neque
audient vocem meam, sed dicent: Non apparuit
tibi Dominus. 2 Dixit ergo ad eum: Quid est quod
tenes in manu tua? Respondit: Virga. 3 Dixitque
Dominus: Projice eam in terram. Projecit, et versa
est in colubrum, ita ut fugeret Moyses. 4 Dixitque
Dominus: Extende manum tuam, et apprehende
caudam ejus. Extendit, et tenuit, versaque est in
virgam. 5 Ut credant, inquit, quod apparuerit tibi
Dominus Deus patrum suorum, Deus Abraham,
Deus Isaac et Deus Jacob. 6 Dixitque Dominus
rursum: Mitte manum tuam in sinum tuum. Quam
cum misisset in sinum, protulit leprosam instar
nivis. 7 Retrahe, ait, manum tuam in sinum tuum.
Retraxit, et protulit iterum, et erat similis carni
reliquæ. 8 Si non crediderint, inquit, tibi, neque
audierint sermonem signi prioris, credent verbo
signi sequentis. 9 Quod si nec duobus quidem
his signis crediderint, neque audierint vocem
tuam: sume aquam fluminis, et effunde eam super
aridam, et quidquid hauseris de fluvio, vertetur
in sanguinem. 10 Ait Moyses: Obsecro, Domine,
non sum eloquens ab heri et nudiustertius: et ex
quo locutus es ad servum tuum, impeditioris et
tardioris linguæ sum. 11 Dixit Dominus ad eum: Quis
fecit os hominis? aut quis fabricatus est mutum
et surdum, videntem et cæcum? nonne ego? 12
Perge, igitur, et ego ero in ore tuo: doceboque te
quid loquaris. 13 At ille: Obsecro, inquit, Domine,
mitte quem missurus es. 14 Iratus Dominus in
Moysen, ait: Aaron frater tuus Levites, scio quod
eloquens sit: ecce ipse egreditur in occursum tuum,
videnque te lætabitur corde. 15 Loquere ad eum,
et pone verba mea in ore ejus: et ego ero in ore
tuo, et in ore illius, et ostendam vobis quid agere
debeatis. 16 Ipse loquetur pro te ad populum,
et erit os tuum: tu autem eris ei in his quæ ad
Deum pertinent. 17 Virgam quoque hanc sume

in manu tua, in qua facturus es signa. 18 Abiit
Moyses, et reversus est ad Jethro socerum suum,
dixitque ei: Vadam et revertar ad fratres meos
in Ægyptum, ut videam si adhuc vivant. Cui ait
Jethro: Vade in pace. 19 Dixit ergo Dominus ad
Moysen in Madian: Vade, et revertere in Ægyptum,
mortui sunt enim omnes qui quærebant animam
tuam. 20 Tulit ergo Moyses uxorem suam, et filios
suos, et imposuit eos super asinum: reversusque
est in Ægyptum, portans virgam Dei in manu sua.
21 Dixitque ei Dominus revertenti in Ægyptum:
Vide ut omnia ostenta quæ posui in manu tua,
facias coram Pharaone: ego indurabo cor ejus, et
non dimittet populum. 22 Dicesque ad eum: Hæc
dicit Dominus: Filius meus primogenitus Israël.
23 Dixi tibi: Dimitte filium meum ut serviat mihi;
et noluisti dimittere eum: ecce ego interficiam
filium tuum primogenitum. 24 Cumque esset
in itinere, in diversorio occurrit ei Dominus, et
volebat occidere eum. 25 Tulit idcirco Sephora
acutissimam petram, et circumcidit præputium filii
sui, tetigitque pedes ejus, et ait: Sponsus sanguinum
tu mihi es. 26 Et dimisit eum postquam dixerat:
Sponsus sanguinum ob circumcisionem. 27 Dixit
autem Dominus ad Aaron: Vade in occursum Moysi
in desertum. Qui perrexit obviam ei in montem
Dei, et osculatus est eum. 28 Narravitque Moyses
Aaron omnia verba Domini quibus miserat eum, et
signa quæ mandaverat. 29 Veneruntque simul, et
congregaverunt cunctos seniores filiorum Israël.
30 Locutusque est Aaron omnia verba quæ dixerat
Dominus ad Moysen: et fecit signa coram populo,
31 et credidit populus. Audieruntque quod visitasset
Dominus filios Israël, et respexisset afflictionem
illorum: et proni adoraverunt.

5 Post hæc ingressi sunt Moyses et Aaron, et
dixerunt Pharaoni: Hæc dicit Dominus Deus
Israël: Dimitte populum meum ut sacrificet mihi
in deserto. 2 At ille respondit: Quis est Dominus,
ut audiam vocem ejus, et dimittam Israël? nescio
Dominum, et Israël non dimittam. 3 Dixeruntque:
Deus Hebræorum vocavit nos, ut eamus viam trium
dierum in solitudinem, et sacrificemus Domino Deo
nostro: ne forte accidat nobis pestis aut gladius.
4 Ait ad eos rex Ægypti: Quare Moyses et Aaron
sollicitatis populum ab operibus suis? ite ad onera
vestra. 5 Dixitque Pharao: Multus est populus terræ:
videtis quod turba succreverit: quanto magis si
dederitis eis requiem ab operibus? 6 Præcepit ergo
in die illo præfectis operum et exactoribus populi,
dicens: 7 Nequaquam ultra dabitis paleas populo ad
conficiendos lateres, sicut prius: sed ipsi vadant, et
colligant stipulas. 8 Et mensuram laterum, quam
prius faciebant, imponetis super eos, nec minuetis
quidquam: vacant enim, et idcirco vociferantur,
dicentes: Eamus, et sacrificemus Deo nostro. 9
Opprimantur operibus, et expleant ea: ut non
acquiescant verbis mendacibus. 10 Igitur egressi
præfecti operum et exactores ad populum, dixerunt:
Sic dicit Pharao: Non do vobis paleas: 11 ite, et
colligite sicubi invenire poteritis, nec minuetur
quidquam de opere vestro. 12 Dispersusque est
populus per omnem terram Ægypti ad colligendas
paleas. 13 Præfecti quoque operum instabant,
dicentes: Complete opus vestrum quotidie, ut prius
facere solebatis quando dabantur vobis paleæ. 14
Flagellatique sunt qui præerant operibus filiorum
Israël, ab exactoribus Pharaonis, dicentibus: Quare
non impletis mensuram laterum sicut prius, nec
heri, nec hodie? 15 Veneruntque præpositi filiorum
Israël, et vociferati sunt ad Pharaonem dicentes:
Cur ita agis contra servos tuos? 16 paleæ non dantur
nobis, et lateres similiter imperantur: en famuli tui
flagellis cædimur, et injuste agitur contra populum
tuum. 17 Qui ait: Vacatis otio, et idcirco dicitis:
Eamus, et sacrificemus Domino. 18 Ite ergo, et
operamini: paleæ non dabuntur vobis, et reddetis
consuetum numerum laterum. 19 Videbantque se
præpositi filiorum Israël in malo, eo quod diceretur
eis: Non minuetur quidquam de lateribus per
singulos dies. 20 Occurreruntque Moysi et Aaron,
qui stabant ex adverso, egredientibus a Pharaone:
21 et dixerunt ad eos: Videat Dominus et judicet,
quoniam fœtere fecistis odorem nostrum coram
Pharaone et servis ejus, et præbuistis ei gladium,
ut occideret nos. 22 Reversusque est Moyses ad
Dominum, et ait: Domine, cur afflixisti populum
istum? quare misisti me? 23 ex eo enim quo
ingressus sum ad Pharaonem ut loquerer in nomine
tuo, afflixit populum tuum: et non liberasti eos.

6 Dixitque Dominus ad Moysen: Nunc videbis quæ
facturus sim Pharaoni: per manum enim fortem
dimittet eos, et in manu robusta ejiciet illos de terra
sua. 2 Locutusque est Dominus ad Moysen dicens:
Ego Dominus 3 qui apparui Abraham, Isaac et Jacob
in Deo omnipotente: et nomen meum Adonai non
indicavi eis. 4 Pepigique fœdus cum eis, ut darem
eis terram Chanaan, terram peregrinationis eorum,
in qua fuerunt advenæ. 5 Ego audivi gemitum
filiorum Israël, quo Ægyptii oppresserunt eos: et
recordatus sum pacti mei. 6 Ideo dic filiis Israël: Ego
Dominus qui educam vos de ergastulo Ægyptiorum,
et eruam de servitute, ac redimam in brachio
excelso et judiciis magnis. 7 Et assumam vos mihi in

populum, et ero vester Deus: et scietis quod ego sum
Dominus Deus vester qui eduxerim vos de ergastulo
Ægyptiorum, 8 et induxerim in terram, super quam
levavi manum meam ut darem eam Abraham, Isaac
et Jacob: daboque illam vobis possidendam. Ego
Dominus. 9 Narravit ergo Moyses omnia filiis Israël:
qui non acquieverunt ei propter angustiam spiritus,
et opus durissimum. 10 Locutusque est Dominus
ad Moysen, dicens: 11 Ingredere, et loquere ad
Pharaonem regem Ægypti, ut dimittat filios Israël
de terra sua. 12 Respondit Moyses coram Domino:
Ecce filii Israël non audiunt me: et quomodo audiet
Pharao, præsertim cum incircumcisus sim labiis?
13 Locutusque est Dominus ad Moysen et Aaron, et
dedit mandatum ad filios Israël, et ad Pharaonem
regem Ægypti ut educerent filios Israël de terra
Ægypti. 14 Isti sunt principes domorum per familias
suas. Filii Ruben primogeniti Israëlis: Henoch et
Phallu, Hesron et Charmi: 15 hæ cognationes Ruben.
Filii Simeon: Jamuel, et Jamin, et Ahod, et Jachin,
et Soar, et Saul filius Chananitidis: hæ progenies
Simeon. 16 Et hæc nomina filiorum Levi per
cognationes suas: Gerson, et Caath, et Merari. Anni
autem vitæ Levi fuerunt centum triginta septem.
17 Filii Gerson: Lobni et Semei, per cognationes
suas. 18 Filii Caath: Amram, et Isaar, et Hebron,
et Oziel; anni quoque vitæ Caath, centum triginta
tres. 19 Filii Merari: Moholi et Musi: hæ cognationes
Levi per familias suas. 20 Accepit autem Amram
uxorem Jochabed patruelem suam: quæ peperit ei
Aaron et Moysen. Fueruntque anni vitæ Amram,
centum triginta septem. 21 Filii quoque Isaar:
Core, et Nepheg, et Zechri. 22 Filii quoque Oziel:
Misaël, et Elisaphan, et Sethri. 23 Accepit autem
Aaron uxorem Elisabeth filiam Aminadab, sororem
Nahason, quæ peperit ei Nadab, et Abiu, et Eleazar,
et Ithamar. 24 Filii quoque Core: Aser, et Elcana,
et Abiasaph: hæ sunt cognationes Coritarum. 25
At vero Eleazar filius Aaron accepit uxorem de
filiabus Phutiel: quæ peperit ei Phinees. Hi sunt
principes familiarum Leviticarum per cognationes
suas. 26 Iste est Aaron et Moyses, quibus præcepit
Dominus ut educerent filios Israël de terra Ægypti
per turmas suas. 27 Hi sunt, qui loquuntur ad
Pharaonem regem Ægypti, ut educant filios Israël
de Ægypto: iste est Moyses et Aaron, 28 in die qua
locutus est Dominus ad Moysen, in terra Ægypti.
29 Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens: Ego
Dominus: loquere ad Pharaonem regem Ægypti,
omnia quæ ego loquor tibi. 30 Et ait Moyses coram
Domino: En incircumcisus labiis sum, quomodo
audiet me Pharao?

7 Dixitque Dominus ad Moysen: Ecce constitui
te Deum Pharaonis: et Aaron frater tuus erit
propheta tuus. 2 Tu loqueris ei omnia quæ mando
tibi: et ille loquetur ad Pharaonem, ut dimittat
filios Israël de terra sua. 3 Sed ego indurabo cor
ejus, et multiplicabo signa et ostenta mea in terra
Ægypti, 4 et non audiet vos: immittamque manum
meam super Ægyptum, et educam exercitum et
populum meum filios Israël de terra Ægypti per
judicia maxima. 5 Et scient Ægyptii quia ego sum
Dominus qui extenderim manum meam super
Ægyptum, et eduxerim filios Israël de medio
eorum. 6 Fecit itaque Moyses et Aaron sicut
præceperat Dominus: ita egerunt. 7 Erat autem
Moyses octoginta annorum, et Aaron octoginta
trium, quando locuti sunt ad Pharaonem. 8 Dixitque
Dominus ad Moysen et Aaron: 9 Cum dixerit vobis
Pharao, Ostendite signa: dices ad Aaron: Tolle
virgam tuam, et projice eam coram Pharaone, ac
vertetur in colubrum. 10 Ingressi itaque Moyses et
Aaron ad Pharaonem, fecerunt sicut præceperat
Dominus: tulitque Aaron virgam coram Pharaone et
servis ejus, quæ versa est in colubrum. 11 Vocavit
autem Pharao sapientes et maleficos: et fecerunt
etiam ipsi per incantationes ægyptiacas et arcana
quædam similiter. 12 Projeceruntque singuli virgas
suas, quæ versæ sunt in dracones: sed devoravit
virga Aaron virgas eorum. 13 Induratumque est
cor Pharaonis, et non audivit eos, sicut præceperat
Dominus. 14 Dixit autem Dominus ad Moysen:
Ingravatum est cor Pharaonis: non vult dimittere
populum. 15 Vade ad eum mane, ecce egredietur
ad aquas: et stabis in occursum ejus super ripam
fluminis: et virgam quæ conversa est in draconem,
tolles in manu tua. 16 Dicesque ad eum: Dominus
Deus Hebræorum misit me ad te, dicens: Dimitte
populum meum ut sacrificet mihi in deserto: et
usque ad præsens audire noluisti. 17 Hæc igitur
dicit Dominus: In hoc scies quod sim Dominus:
ecce percutiam virga, quæ in manu mea est,
aquam fluminis, et vertetur in sanguinem. 18
Pisces quoque, qui sunt in fluvio, morientur,
et computrescent aquæ, et affligentur Ægyptii
bibentes aquam fluminis. 19 Dixit quoque Dominus
ad Moysen: Dic ad Aaron: Tolle virgam tuam, et
extende manum tuam super aquas Ægypti, et super
fluvios eorum, et rivos ac paludes, et omnes lacus
aquarum, ut vertantur in sanguinem: et sit cruor
in omni terra Ægypti, tam in ligneis vasis quam
in saxeis. 20 Feceruntque Moyses et Aaron sicut
præceperat Dominus: et elevans virgam percussit
aquam fluminis coram Pharaone et servis ejus: quæ
versa est in sanguinem. 21 Et pisces, qui erant in

flumine, mortui sunt: computruitque fluvius, et
non poterant Ægyptii bibere aquam fluminis, et
fuit sanguis in tota terra Ægypti. 22 Feceruntque
similiter malefici Ægyptiorum incantationibus suis:
et induratum est cor Pharaonis, nec audivit eos,
sicut præceperat Dominus. 23 Avertitque se, et
ingressus est domum suam, nec apposuit cor etiam
hac vice. 24 Foderunt autem omnes Ægyptii per
circuitum fluminis aquam ut biberent: non enim
poterant bibere de aqua fluminis. 25 Impletique
sunt septem dies, postquam percussit Dominus
fluvium.

8 Dixit quoque Dominus ad Moysen: Ingredere ad
Pharaonem, et dices ad eum: Hæc dicit Dominus:
Dimitte populum meum, ut sacrificet mihi: 2
sin autem nolueris dimittere, ecce ego percutiam
omnes terminos tuos ranis, 3 et ebulliet fluvius
ranas: quæ ascendent, et ingredientur domum
tuam, et cubiculum lectuli tui, et super stratum
tuum, et in domos servorum tuorum, et in populum
tuum, et in furnos tuos, et in reliquias ciborum
tuorum: 4 et ad te, et ad populum tuum, et ad omnes
servos tuos intrabunt ranæ. 5 Dixitque Dominus ad
Moysen: Dic ad Aaron: Extende manum tuam super
fluvios ac super rivos et paludes, et educ ranas super
terram Ægypti. 6 Et extendit Aaron manum super
aquas Ægypti, et ascenderunt ranæ, operueruntque
terram Ægypti. 7 Fecerunt autem et malefici per
incantationes suas similiter, eduxeruntque ranas
super terram Ægypti. 8 Vocavit autem Pharao
Moysen et Aaron, et dixit eis: Orate Dominum ut
auferat ranas a me et a populo meo, et dimittam
populum ut sacrificet Domino. 9 Dixitque Moyses
ad Pharaonem: Constitue mihi quando deprecer pro
te, et pro servis tuis, et pro populo tuo, ut abigantur
ranæ a te, et a domo tua, et a servis tuis, et a
populo tuo: et tantum in flumine remaneant. 10 Qui
respondit: Cras. At ille: Juxta, inquit, verbum tuum
faciam: ut scias quoniam non est sicut Dominus
Deus noster. 11 Et recedent ranæ a te, et a domo tua,
et a servis tuis, et a populo tuo: et tantum in flumine
remanebunt. 12 Egressique sunt Moyses et Aaron
a Pharaone: et clamavit Moyses ad Dominum pro
sponsione ranarum quam condixerat Pharaoni. 13
Fecitque Dominus juxta verbum Moysi: et mortuæ
sunt ranæ de domibus, et de villis, et de agris. 14
Congregaveruntque eas in immensos aggeres, et
computruit terra. 15 Videns autem Pharao quod
data esset requies, ingravavit cor suum, et non
audivit eos, sicut præceperat Dominus. 16 Dixitque
Dominus ad Moysen: Loquere ad Aaron: Extende
virgam tuam, et percute pulverem terræ: et sint
sciniphes in universa terra Ægypti. 17 Feceruntque
ita. Et extendit Aaron manum, virgam tenens:
percussitque pulverem terræ, et facti sunt sciniphes
in hominibus, et in jumentis: omnis pulvis terræ
versus est in sciniphes per totam terram Ægypti.
18 Feceruntque similiter malefici incantationibus
suis, ut educerent sciniphes, et non potuerunt:
erantque sciniphes tam in hominibus quam in
jumentis. 19 Et dixerunt malefici ad Pharaonem:
Digitus Dei est hic; induratumque est cor Pharaonis,
et non audivit eos sicut præceperat Dominus.
20 Dixit quoque Dominus ad Moysen: Consurge
diluculo, et sta coram Pharaone: egredietur enim
ad aquas: et dices ad eum: Hæc dicit Dominus:
Dimitte populum meum ut sacrificet mihi. 21 Quod
si non dimiseris eum, ecce ego immittam in te, et in
servos tuos, et in populum tuum, et in domos tuas,
omne genus muscarum: et implebuntur domus
Ægyptiorum muscis diversi generis, et universa
terra in qua fuerint. 22 Faciamque mirabilem in
die illa terram Gessen, in qua populus meus est, ut
non sint ibi muscæ: et scias quoniam ego Dominus
in medio terræ. 23 Ponamque divisionem inter
populum meum et populum tuum: cras erit signum
istud. 24 Fecitque Dominus ita. Et venit musca
gravissima in domos Pharaonis et servorum ejus, et
in omnem terram Ægypti: corruptaque est terra ab
hujuscemodi muscis. 25 Vocavitque Pharao Moysen
et Aaron, et ait eis: Ite et sacrificate Deo vestro in
terra hac. 26 Et ait Moyses: Non potest ita fieri:
abominationes enim Ægyptiorum immolabimus
Domino Deo nostro: quod si mactaverimus ea quæ
colunt Ægyptii coram eis, lapidibus nos obruent. 27
Viam trium dierum pergemus in solitudinem: et
sacrificabimus Domino Deo nostro, sicut præcepit
nobis. 28 Dixitque Pharao: Ego dimittam vos
ut sacrificetis Domino Deo vestro in deserto:
verumtamen longius ne abeatis, rogate pro me.
29 At ait Moyses: Egressus a te, orabo Dominum:
et recedet musca a Pharaone, et a servis suis, et a
populo ejus cras: verumtamen noli ultra fallere,
ut non dimittas populum sacrificare Domino. 30
Egressusque Moyses a Pharaone, oravit Dominum.
31 Qui fecit juxta verbum illius, et abstulit muscas
a Pharaone, et a servis suis, et a populo ejus: non
superfuit ne una quidem. 32 Et ingravatum est cor
Pharaonis, ita ut nec hac quidem vice dimitteret
populum.

9 Dixit autem Dominus ad Moysen: Ingredere
ad Pharaonem, et loquere ad eum: Hæc dicit
Dominus Deus Hebræorum: Dimitte populum meum
ut sacrificet mihi. 2 Quod si adhuc renuis, et retines

eos, 3 ecce manus mea erit super agros tuos, et super
equos, et asinos, et camelos, et boves, et oves, pestis
valde gravis. 4 Et faciet Dominus mirabile inter
possessiones Israël et possessiones Ægyptiorum, ut
nihil omnino pereat ex eis quæ pertinent ad filios
Israël. 5 Constituitque Dominus tempus, dicens:
Cras faciet Dominus verbum istud in terra. 6 Fecit
ergo Dominus verbum hoc altera die: mortuaque
sunt omnia animantia Ægyptiorum; de animalibus
vero filiorum Israël, nihil omnino periit. 7 Et misit
Pharao ad videndum: nec erat quidquam mortuum
de his quæ possidebat Israël. Ingravatumque est
cor Pharaonis, et non dimisit populum. 8 Et dixit
Dominus ad Moysen et Aaron: Tollite plenas manus
cineris de camino, et spargat illum Moyses in cælum
coram Pharaone. 9 Sitque pulvis super omnem
terram Ægypti: erunt enim in hominibus et jumentis
ulcera, et vesicæ turgentes in universa terra Ægypti.
10 Tuleruntque cinerem de camino, et steterunt
coram Pharaone, et sparsit illum Moyses in cælum:
factaque sunt ulcera vesicarum turgentium in
hominibus et jumentis: 11 nec poterant malefici
stare coram Moyse propter ulcera quæ in illis erant,
et in omni terra Ægypti. 12 Induravitque Dominus
cor Pharaonis, et non audivit eos, sicut locutus
est Dominus ad Moysen. 13 Dixitque Dominus ad
Moysen: Mane consurge, et sta coram Pharaone, et
dices ad eum: Hæc dicit Dominus Deus Hebræorum:
Dimitte populum meum ut sacrificet mihi. 14 Quia
in hac vice mittam omnes plagas meas super cor
tuum, et super servos tuos, et super populum tuum:
ut scias quod non sit similis mei in omni terra.
15 Nunc enim extendens manum percutiam te, et
populum tuum peste, peribisque de terra. 16 Idcirco
autem posui te, ut ostendam in te fortitudinem
meam, et narretur nomen meum in omni terra. 17
Adhuc retines populum meum, et non vis dimittere
eum? 18 En pluam cras hac ipsa hora grandinem
multam nimis, qualis non fuit in Ægypto a die qua
fundata est, usque in præsens tempus. 19 Mitte
ergo jam nunc, et congrega jumenta tua, et omnia
quæ habes in agro: homines enim, et jumenta, et
universa quæ inventa fuerint foris, nec congregata
de agris, ecciderit que super ea grando, morientur.
20 Qui timuit verbum Domini de servis Pharaonis,
facit confugere servos suos et jumenta in domos:
21 qui autem neglexit sermonem Domini, dimisit
servos suos et jumenta in agris. 22 Et dixit Dominus
ad Moysen: Extende manum tuam in cælum, ut fiat
grando in universa terra Ægypti super homines,
et super jumenta, et super omnem herbam agri
in terra Ægypti. 23 Extenditque Moyses virgam in
cælum, et Dominus dedit tonitrua, et grandinem,
ac discurrentia fulgura super terram: pluitque
Dominus grandinem super terram Ægypti. 24 Et
grando et ignis mista pariter ferebantur: tantæque
fuit magnitudinis, quanta ante numquam apparuit
in universa terra Ægypti ex quo gens illa condita
est. 25 Et percussit grando in omni terra Ægypti
cuncta quæ fuerunt in agris, ab homine usque
ad jumentum: cunctamque herbam agri percussit
grando, et omne lignum regionis confregit. 26
Tantum in terra Gessen, ubi erant filii Israël,
grando non cecidit. 27 Misitque Pharao, et vocavit
Moysen et Aaron, dicens ad eos: Peccavi etiam nunc:
Dominus justus; ego et populus meus, impii. 28 Orate
Dominum ut desinant tonitrua Dei, et grando: ut
dimittam vos, et nequaquam hic ultra maneatis. 29
Ait Moyses: Cum egressus fuero de urbe, extendam
palmas meas ad Dominum, et cessabunt tonitrua, et
grando non erit, ut scias quia Domini est terra: 30
novi autem quod et tu et servi tui necdum timeatis
Dominum Deum. 31 Linum ergo et hordeum læsum
est, eo quod hordeum esset virens, et linum jam
folliculos germinaret: 32 triticum autem et far
non sunt læsa, quia serotina erant. 33 Egressusque
Moyses a Pharaone ex urbe, tetendit manus ad
Dominum: et cessaverunt tonitrua et grando, nec
ultra stillavit pluvia super terram. 34 Videns autem
Pharao quod cessasset pluvia, et grando, et tonitrua,
auxit peccatum: 35 et ingravatum est cor ejus, et
servorum illius, et induratum nimis: nec dimisit
filios Israël, sicut præceperat Dominus per manum
Moysi.

10 Et dixit Dominus ad Moysen: Ingredere ad
Pharaonem: ego enim induravi cor ejus, et
servorum illius, ut faciam signa mea hæc in eo: 2
et narres in auribus filii tui, et nepotum tuorum,
quoties contriverim Ægyptios, et signa mea fecerim
in eis: et sciatis quia ego Dominus. 3 Introierunt
ergo Moyses et Aaron ad Pharaonem, et dixerunt
ei: Hæc dicit Dominus Deus Hebræorum: Usquequo
non vis subjici mihi? dimitte populum meum, ut
sacrificet mihi. 4 Sin autem resistis, et non vis
dimittere eum: ecce ego inducam cras locustam
in fines tuos: 5 quæ operiat superficiem terræ,
ne quidquam ejus appareat, sed comedatur quod
residuum fuerit grandini: corrodet enim omnia
ligna quæ germinant in agris. 6 Et implebunt
domos tuas, et servorum tuorum, et omnium
Ægyptiorum, quantam non viderunt patres tui,
et avi, ex quo orti sunt super terram, usque in
præsentem diem. Avertitque se, et egressus est a
Pharaone. 7 Dixerunt autem servi Pharaonis ad
eum: Usquequo patiemur hoc scandalum? dimitte

homines, ut sacrificent Domino Deo suo; nonne
vides quod perierit Ægyptus? 8 Revocaveruntque
Moysen et Aaron ad Pharaonem: qui dixit eis: Ite,
sacrificate Domino Deo vestro: quinam sunt qui
ituri sunt? 9 Ait Moyses: Cum parvulis nostris, et
senioribus pergemus, cum filiis et filiabus, cum
ovibus et armentis: est enim solemnitas Domini
Dei nostri. 10 Et respondit Pharao: Sic Dominus sit
vobiscum, quomodo ego dimittam vos, et parvulos
vestros, cui dubium est quod pessime cogitetis?
11 non fiet ita, sed ite tantum viri, et sacrificate
Domino: hoc enim et ipsi petistis. Statimque ejecti
sunt de conspectu Pharaonis. 12 Dixit autem
Dominus ad Moysen: Extende manum tuam super
terram Ægypti ad locustam, ut ascendat super
eam, et devoret omnem herbam quæ residua
fuerit grandini. 13 Et extendit Moyses virgam
super terram Ægypti: et Dominus induxit ventum
urentem tota die illa et nocte: et mane facto, ventus
urens levavit locustas. 14 Quæ ascenderunt super
universam terram Ægypti: et sederunt in cunctis
finibus Ægyptiorum innumerabiles, quales ante
illud tempus non fuerant, nec postea futuræ sunt.
15 Operueruntque universam superficiem terræ,
vastantes omnia. Devorata est igitur herba terræ, et
quidquid pomorum in arboribus fuit, quæ grando
dimiserat: nihilque omnino virens relictum est in
lignis et in herbis terræ, in cuncta Ægypto. 16 Quam
ob rem festinus Pharao vocavit Moysen et Aaron, et
dixit eis: Peccavi in Dominum Deum vestrum, et in
vos. 17 Sed nunc dimittite peccatum mihi etiam
hac vice, et rogate Dominum Deum vestrum, ut
auferat a me mortem istam. 18 Egressusque Moyses
de conspectu Pharaonis, oravit Dominum. 19 Qui
flare fecit ventum ab occidente vehementissimum,
et arreptam locustam projecit in mare Rubrum:
non remansit ne una quidem in cunctis finibus
Ægypti. 20 Et induravit Dominus cor Pharaonis,
nec dimisit filios Israël. 21 Dixit autem Dominus
ad Moysen: Extende manum tuam in cælum: et
sint tenebræ super terram Ægypti tam densæ, ut
palpari queant. 22 Extenditque Moyses manum
in cælum: et factæ sunt tenebræ horribiles in
universa terra Ægypti tribus diebus. 23 Nemo vidit
fratrem suum, nec movit se de loco in quo erat:
ubicumque autem habitabant filii Israël, lux erat. 24
Vocavitque Pharao Moysen et Aaron, et dixit eis: Ite,
sacrificate Domino: oves tantum vestræ et armenta
remaneant, parvuli vestri eant vobiscum. 25 Ait
Moyses: Hostias quoque et holocausta dabis nobis,
quæ offeramus Domino Deo nostro. 26 Cuncti greges
pergent nobiscum; non remanebit ex eis ungula:
quæ necessaria sunt in cultum Domini Dei nostri:
præsertim cum ignoremus quid debeat immolari,
donec ad ipsum locum perveniamus. 27 Induravit
autem Dominus cor Pharaonis, et noluit dimittere
eos. 28 Dixitque Pharao ad Moysen: Recede a me, et
cave ne ultra videas faciem meam: quocumque die
apparueris mihi, morieris. 29 Respondit Moyses: Ita
fiet ut locutus es: non videbo ultra faciem tuam.

11 Et dixit Dominus ad Moysen: Adhuc una
plaga tangam Pharaonem et Ægyptum, et
post hæc dimittet vos, et exire compellet. 2 Dices
ergo omni plebi ut postulet vir ab amico suo, et
mulier a vicina sua, vasa argentea et aurea. 3
Dabit autem Dominus gratiam populo suo coram
Ægyptiis. Fuitque Moyses vir magnus valde in terra
Ægypti coram servis Pharaonis et omni populo. 4
Et ait: Hæc dicit Dominus: Media nocte egrediar
in Ægyptum: 5 et morietur omne primogenitum
in terra Ægyptiorum, a primogenito Pharaonis,
qui sedet in solio ejus, usque ad primogenitum
ancillæ quæ est ad molam, et omnia primogenita
jumentorum. 6 Eritque clamor magnus in universa
terra Ægypti, qualis nec ante fuit, nec postea
futurus est. 7 Apud omnes autem filios Israël
non mutiet canis ab homine usque ad pecus: ut
sciatis quanto miraculo dividat Dominus Ægyptios
et Israël. 8 Descendentque omnes servi tui isti
ad me, et adorabunt me, dicentes: Egredere tu,
et omnis populus qui subjectus est tibi: post hæc
egrediemur. 9 Et exivit a Pharaone iratus nimis.
Dixit autem Dominus ad Moysen: Non audiet vos
Pharao ut multa signa fiant in terra Ægypti. 10
Moyses autem et Aaron fecerunt omnia ostenta,
quæ scripta sunt, coram Pharaone. Et induravit
Dominus cor Pharaonis, nec dimisit filios Israël de
terra sua.

12 Dixit quoque Dominus ad Moysen et Aaron in
terra Ægypti: 2 Mensis iste, vobis principium
mensium: primus erit in mensibus anni. 3 Loquimini
ad universum cœtum filiorum Israël, et dicite eis:
Decima die mensis hujus tollat unusquisque agnum
per familias et domos suas. 4 Sin autem minor est
numerus ut sufficere possit ad vescendum agnum,
assumet vicinum suum qui junctus est domui
suæ, juxta numerum animarum quæ sufficere
possunt ad esum agni. 5 Erit autem agnus absque
macula, masculus, anniculus: juxta quem ritum
tolletis et hædum. 6 Et servabitis eum usque ad
quartamdecimam diem mensis hujus: immolabitque
eum universa multitudo filiorum Israël ad vesperam.
7 Et sument de sanguine ejus, ac ponent super
utrumque postem, et in superliminaribus domorum,
in quibus comedent illum. 8 Et edent carnes

nocte illa assas igni, et azymos panes cum lactucis
agrestibus. 9 Non comedetis ex eo crudum quid, nec
coctum aqua, sed tantum assum igni: caput cum
pedibus ejus et intestinis vorabitis. 10 Nec remanebit
quidquam ex eo usque mane; si quid residuum
fuerit, igne comburetis. 11 Sic autem comedetis
illum: renes vestros accingetis, et calceamenta
habebitis in pedibus, tenentes baculos in manibus,
et comedetis festinanter: est enim Phase (id est,
transitus) Domini. 12 Et transibo per terram Ægypti
nocte illa, percutiamque omne primogenitum in
terra Ægypti ab homine usque ad pecus: et in
cunctis diis Ægypti faciam judicia. Ego Dominus.
13 Erit autem sanguis vobis in signum in ædibus
in quibus eritis: et videbo sanguinem, et transibo
vos: nec erit in vobis plaga disperdens quando
percussero terram Ægypti. 14 Habebitis autem
hunc diem in monimentum: et celebrabitis eam
solemnem Domino in generationibus vestris cultu
sempiterno. 15 Septem diebus azyma comedetis:
in die primo non erit fermentum in domibus
vestris: quicumque comederit fermentatum, peribit
anima illa de Israël, a primo die usque ad diem
septimum. 16 Dies prima erit sancta atque solemnis,
et dies septima eadem festivitate venerabilis:
nihil operis facietis in eis, exceptis his, quæ ad
vescendum pertinent. 17 Et observabitis azyma: in
eadem enim ipsa die educam exercitum vestrum
de terra Ægypti, et custodietis diem istum in
generationes vestras ritu perpetuo. 18 Primo mense,
quartadecima die mensis ad vesperam, comedetis
azyma usque ad diem vigesimam primam ejusdem
mensis ad vesperam. 19 Septem diebus fermentum
non invenietur in domibus vestris: qui comederit
fermentatum, peribit anima ejus de cœtu Israël,
tam de advenis quam de indigenis terræ. 20
Omne fermentatum non comedetis: in cunctis
habitaculis vestris edetis azyma. 21 Vocavit autem
Moyses omnes seniores filiorum Israël, et dixit
ad eos: Ite tollentes animal per familias vestras,
et immolate Phase. 22 Fasciculumque hyssopi
tingite in sanguine qui est in limine, et aspergite
ex eo superliminare, et utrumque postem: nullus
vestrum egrediatur ostium domus suæ usque mane.
23 Transibit enim Dominus percutiens Ægyptios:
cumque viderit sanguinem in superliminari, et in
utroque poste, transcendet ostium domus, et non
sinet percussorem ingredi domos vestras et lædere.
24 Custodi verbum istud legitimum tibi et filiis tuis
usque in æternum. 25 Cumque introieritis terram,
quam Dominus daturus est vobis ut pollicitus
est, observabitis cæremonias istas. 26 Et cum
dixerint vobis filii vestri: Quæ est ista religio? 27
Dicetis eis: Victima transitus Domini est, quando
transivit super domos filiorum Israël in Ægypto,
percutiens Ægyptios, et domos nostras liberans.
Incurvatusque populus adoravit. 28 Et egressi
filii Israël fecerunt sicut præceperat Dominus
Moysi et Aaron. 29 Factum est autem in noctis
medio, percussit Dominus omne primogenitum
in terra Ægypti, a primogenito Pharaonis, qui
in solio ejus sedebat, usque ad primogenitum
captivæ quæ erat in carcere, et omne primogenitum
jumentorum. 30 Surrexitque Pharao nocte, et omnes
servi ejus, cunctaque Ægyptus: et ortus est clamor
magnus in Ægypto: neque enim erat domus in
qua non jaceret mortuus. 31 Vocatisque Pharao
Moyse et Aaron nocte, ait: Surgite et egredimini
a populo meo, vos et filii Israël: ite, immolate
Domino sicut dicitis. 32 Oves vestras et armenta
assumite ut petieratis, et abeuntes benedicite
mihi. 33 Urgebantque Ægyptii populum de terra
exire velociter, dicentes: Omnes moriemur. 34
Tulit igitur populus conspersam farinam antequam
fermentaretur: et ligans in palliis, posuit super
humeros suos. 35 Feceruntque filii Israël sicut
præceperat Moyses: et petierunt ab Ægyptiis vasa
argentea et aurea, vestemque plurimam. 36 Dominus
autem dedit gratiam populo coram Ægyptiis ut
commodarent eis: et spoliaverunt Ægyptios. 37
Profectique sunt filii Israël de Ramesse in Socoth,
sexcenta fere millia peditum virorum, absque
parvulis. 38 Sed et vulgus promiscuum innumerabile
ascendit cum eis, oves et armenta et animantia
diversi generis multa nimis. 39 Coxeruntque
farinam, quam dudum de Ægypto conspersam
tulerant: et fecerunt subcinericios panes azymos:
neque enim poterant fermentari, cogentibus exire
Ægyptiis, et nullam facere sinentibus moram: nec
pulmenti quidquam occurrerat præparare. 40
Habitatio autem filiorum Israël qua manserunt in
Ægypto, fuit quadringentorum triginta annorum.
41 Quibus expletis, eadem die egressus est omnis
exercitus Domini de terra Ægypti. 42 Nox ista est
observabilis Domini, quando eduxit eos de terra
Ægypti: hanc observare debent omnes filii Israël
in generationibus suis. 43 Dixitque Dominus ad
Moysen et Aaron: Hæc est religio Phase: omnis
alienigena non comedet ex eo. 44 Omnis autem
servus emptitius circumcidetur, et sic comedet.
45 Advena et mercenarius non edent ex eo. 46 In
una domo comedetur, nec efferetis de carnibus
ejus foras, nec os illius confringetis. 47 Omnis
cœtus filiorum Israël faciet illud. 48 Quod si quis
peregrinorum in vestram voluerit transire coloniam,
et facere Phase Domini, circumcidetur prius omne

masculinum ejus, et tunc rite celebrabit: eritque
sicut indigena terræ: si quis autem circumcisus
non fuerit, non vescetur ex eo. 49 Eadem lex erit
indigenæ et colono qui peregrinatur apud vos. 50
Feceruntque omnes filii Israël sicut præceperat
Dominus Moysi et Aaron. 51 Et eadem die eduxit
Dominus filios Israël de terra Ægypti per turmas
suas.

13 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Sanctifica mihi omne primogenitum quod
aperit vulvam in filiis Israël, tam de hominibus
quam de jumentis: mea sunt enim omnia. 3 Et
ait Moyses ad populum: Mementote diei hujus in
qua egressi estis de Ægypto et de domo servitutis,
quoniam in manu forti eduxit vos Dominus de loco
isto: ut non comedatis fermentatum panem. 4 Hodie
egredimini mense novarum frugum. 5 Cumque
introduxerit te Dominus in terram Chananæi, et
Hethæi, et Amorrhæi, et Hevæi, et Jebusæi, quam
juravit patribus tuis ut daret tibi, terram fluentem
lacte et melle, celebrabis hunc morem sacrorum
mense isto. 6 Septem diebus vesceris azymis: et
in die septimo erit solemnitas Domini. 7 Azyma
comedetis septem diebus: non apparebit apud te
aliquid fermentatum, nec in cunctis finibus tuis.
8 Narrabisque filio tuo in die illo, dicens: Hoc est
quod fecit mihi Dominus quando egressus sum de
Ægypto. 9 Et erit quasi signum in manu tua, et quasi
monimentum ante oculos tuos: et ut lex Domini
semper sit in ore tuo, in manu enim forti eduxit
te Dominus de Ægypto. 10 Custodies hujuscemodi
cultum statuto tempore a diebus in dies. 11 Cumque
introduxerit te Dominus in terram Chananæi, sicut
juravit tibi et patribus tuis, et dederit tibi eam: 12
separabis omne quod aperit vulvam Domino, et
quod primitivum est in pecoribus tuis: quidquid
habueris masculini sexus, consecrabis Domino.
13 Primogenitum asini mutabis ove: quod si non
redemeris, interficies. Omne autem primogenitum
hominis de filiis tuis, pretio redimes. 14 Cumque
interrogaverit te filius tuus cras, dicens: Quid est
hoc? respondebis ei: In manu forti eduxit nos
Dominus de terra Ægypti, de domo servitutis. 15
Nam cum induratus esset Pharao, et nollet nos
dimittere, occidit Dominus omne primogenitum
in terra Ægypti, a primogenito hominis usque ad
primogenitum jumentorum: idcirco immolo Domino
omne quod aperit vulvam masculini sexus, et omnia
primogenita filiorum meorum redimo. 16 Erit igitur
quasi signum in manu tua, et quasi appensum quid,
ob recordationem, inter oculos tuos: eo quod in
manu forti eduxit nos Dominus de Ægypto. 17
Igitur cum emisisset Pharao populum, non eos
duxit Deus per viam terræ Philisthiim quæ vicina
est: reputans ne forte pœniteret eum, si vidisset
adversum se bella consurgere, et reverteretur in
Ægyptum. 18 Sed circumduxit per viam deserti,
quæ est juxta mare Rubrum: et armati ascenderunt
filii Israël de terra Ægypti. 19 Tulit quoque Moyses
ossa Joseph secum: eo quod adjurasset filios Israël,
dicens: Visitabit vos Deus; efferte ossa mea hinc
vobiscum. 20 Profectique de Socoth castrametati
sunt in Etham, in extremis finibus solitudinis. 21
Dominus autem præcedebat eos ad ostendendam
viam per diem in columna nubis, et per noctem
in columna ignis: ut dux esset itineris utroque
tempore. 22 Numquam defuit columna nubis per
diem, nec columna ignis per noctem, coram populo.

14 Locutus est autem Dominus ad Moysen, dicens:
2 Loquere filiis Israël: Reversi castrametentur
e regione Phihahiroth, quæ est inter Magdalum
et mare contra Beelsephon: in conspectu ejus
castra ponetis super mare. 3 Dicturusque est
Pharao super filiis Israël: Coarctati sunt in terra;
conclusit eos desertum. 4 Et indurabo cor ejus, ac
persequetur vos: et glorificabor in Pharaone, et in
omni exercitu ejus; scientque Ægyptii quia ego sum
Dominus. Feceruntque ita. 5 Et nuntiatum est regi
Ægyptiorum quod fugisset populus: immutatumque
est cor Pharaonis et servorum ejus super populo, et
dixerunt: Quid voluimus facere ut dimitteremus
Israël, ne serviret nobis? 6 Junxit ergo currum,
et omnem populum suum assumpsit secum. 7
Tulitque sexcentos currus electos, et quidquid in
Ægypto curruum fuit: et duces totius exercitus. 8
Induravitque Dominus cor Pharaonis regis Ægypti,
et persecutus est filios Israël: at illi egressi sunt in
manu excelsa. 9 Cumque persequerentur Ægyptii
vestigia præcedentium, repererunt eos in castris
super mare: omnis equitatus et currus Pharaonis,
et universus exercitus, erant in Phihahiroth contra
Beelsephon. 10 Cumque appropinquasset Pharao,
levantes filii Israël oculos, viderunt Ægyptios
post se, et timuerunt valde: clamaveruntque ad
Dominum, 11 et dixerunt ad Moysen: Forsitan
non erant sepulchra in Ægypto, ideo tulisti nos ut
moreremur in solitudine: quid hoc facere voluisti,
ut educeres nos ex Ægypto? 12 nonne iste est sermo,
quem loquebamur ad te in Ægypto, dicentes: Recede
a nobis, ut serviamus Ægyptiis? multo enim melius
erat servire eis, quam mori in solitudine. 13 Et ait
Moyses ad populum: Nolite timere: state, et videte
magnalia Domini quæ facturus est hodie: Ægyptios
enim, quos nunc videtis, nequaquam ultra videbitis

usque in sempiternum. 14 Dominus pugnabit pro
vobis, et vos tacebitis. 15 Dixitque Dominus ad
Moysen: Quid clamas ad me? loquere filiis Israël
ut proficiscantur. 16 Tu autem eleva virgam tuam,
et extende manum tuam super mare, et divide
illud: ut gradiantur filii Israël in medio mari per
siccum. 17 Ego autem indurabo cor Ægyptiorum ut
persequantur vos: et glorificabor in Pharaone, et in
omni exercitu ejus, et in curribus et in equitibus
illius. 18 Et scient Ægyptii quia ego sum Dominus
cum glorificatus fuero in Pharaone, et in curribus
atque in equitibus ejus. 19 Tollensque se angelus
Dei, qui præcedebat castra Israël, abiit post eos: et
cum eo pariter columna nubis, priora dimittens,
post tergum 20 stetit, inter castra Ægyptiorum et
castra Israël: et erat nubes tenebrosa, et illuminans
noctem, ita ut ad se invicem toto noctis tempore
accedere non valerent. 21 Cumque extendisset
Moyses manum super mare, abstulit illud Dominus
flante vento vehementi et urente tota nocte, et vertit
in siccum: divisaque est aqua. 22 Et ingressi sunt filii
Israël per medium sicci maris: erat enim aqua quasi
murus a dextra eorum et læva. 23 Persequentesque
Ægyptii ingressi sunt post eos, et omnis equitatus
Pharaonis, currus ejus et equites per medium
maris. 24 Jamque advenerat vigilia matutina, et
ecce respiciens Dominus super castra Ægyptiorum
per columnam ignis et nubis, interfecit exercitum
eorum, 25 et subvertit rotas curruum, ferebanturque
in profundum. Dixerunt ergo Ægyptii: Fugiamus
Israëlem: Dominus enim pugnat pro eis contra nos.
26 Et ait Dominus ad Moysen: Extende manum tuam
super mare, ut revertantur aquæ ad Ægyptios super
currus et equites eorum. 27 Cumque extendisset
Moyses manum contra mare, reversum est primo
diluculo ad priorem locum: fugientibusque Ægyptiis
occurrerunt aquæ, et involvit eos Dominus in mediis
fluctibus. 28 Reversæque sunt aquæ, et operuerunt
currus et equites cuncti exercitus Pharaonis, qui
sequentes ingressi fuerant mare: nec unus quidem
superfuit ex eis. 29 Filii autem Israël perrexerunt
per medium sicci maris, et aquæ eis erant quasi
pro muro a dextris et a sinistris: 30 liberavitque
Dominus in die illa Israël de manu Ægyptiorum. 31
Et viderunt Ægyptios mortuos super littus maris, et
manum magnam quam exercuerat Dominus contra
eos: timuitque populus Dominum, et crediderunt
Domino, et Moysi servo ejus.

15 Tunc cecinit Moyses et filii Israël carmen
hoc Domino, et dixerunt: Cantemus Domino:
gloriose enim magnificatus est, equum et
ascensorem dejecit in mare. 2 Fortitudo mea, et
laus mea Dominus, et factus est mihi in salutem:
iste Deus meus, et glorificabo eum: Deus patris mei,
et exaltabo eum. 3 Dominus quasi vir pugnator,
Omnipotens nomen ejus, 4 currus Pharaonis et
exercitum ejus projecit in mare: electi principes ejus
submersi sunt in mari Rubro. 5 Abyssi operuerunt
eos; descenderunt in profundum quasi lapis. 6
Dextera tua, Domine, magnificata est in fortitudine:
dextera tua, Domine, percussit inimicum. 7 Et
in multitudine gloriæ tuæ deposuisti adversarios
tuos: misisti iram tuam, quæ devoravit eos sicut
stipulam. 8 Et in spiritu furoris tui congregatæ
sunt aquæ: stetit unda fluens, congregata sunt
abyssi in medio mari. 9 Dixit inimicus: Persequar et
comprehendam, dividam spolia, implebitur anima
mea: evaginabo gladium meum, interficiet eos
manus mea. 10 Flavit spiritus tuus, et operuit
eos mare: submersi sunt quasi plumbum in aquis
vehementibus. 11 Quis similis tui in fortibus,
Domine? quis similis tui, magnificus in sanctitate,
terribilis atque laudabilis, faciens mirabilia? 12
Extendisti manum tuam, et devoravit eos terra.
13 Dux fuisti in misericordia tua populo quem
redemisti: et portasti eum in fortitudine tua,
ad habitaculum sanctum tuum. 14 Ascenderunt
populi, et irati sunt: dolores obtinuerunt habitatores
Philisthiim. 15 Tunc conturbati sunt principes
Edom, robustos Moab obtinuit tremor: obriguerunt
omnes habitatores Chanaan. 16 Irruat super eos
formido et pavor, in magnitudine brachii tui: fiant
immobiles quasi lapis, donec pertranseat populus
tuus, Domine, donec pertranseat populus tuus iste,
quem possedisti. 17 Introduces eos, et plantabis
in monte hæreditatis tuæ, firmissimo habitaculo
tuo quod operatus es, Domine: sanctuarium tuum,
Domine, quod firmaverunt manus tuæ. 18 Dominus
regnabit in æternum et ultra. 19 Ingressus est
enim eques Pharao cum curribus et equitibus
ejus in mare: et reduxit super eos Dominus aquas
maris: filii autem Israël ambulaverunt per siccum
in medio ejus. 20 Sumpsit ergo Maria prophetissa,
soror Aaron, tympanum in manu sua: egressæque
sunt omnes mulieres post eam cum tympanis et
choris, 21 quibus præcinebat, dicens: Cantemus
Domino, gloriose enim magnificatus est: equum et
ascensorem ejus dejecit in mare. 22 Tulit autem
Moyses Israël de mari Rubro, et egressi sunt in
desertum Sur: ambulaveruntque tribus diebus per
solitudinem, et non inveniebant aquam. 23 Et
venerunt in Mara, nec poterant bibere aquas de
Mara, eo quod essent amaræ: unde et congruum
loco nomen imposuit, vocans illum Mara, id est,
amaritudinem. 24 Et murmuravit populus contra

Moysen, dicens: Quid bibemus? 25 At ille clamavit
ad Dominum, qui ostendit ei lignum: quod cum
misisset in aquas, in dulcedinem versæ sunt: ibi
constituit ei præcepta, atque judicia, et ibi tentavit
eum, 26 dicens: Si audieris vocem Domini Dei tui,
et quod rectum est coram eo feceris, et obedieris
mandatis ejus, custodierisque omnia præcepta
illius, cunctum languorem, quem posui in Ægypto,
non inducam super te: ego enim Dominus sanator
tuus. 27 Venerunt autem in Elim filii Israël, ubi
erant duodecim fontes aquarum, et septuaginta
palmæ: et castrametati sunt juxta aquas.

16 Profectique sunt de Elim, et venit omnis
multitudo filiorum Israël in desertum Sin,
quod est inter Elim et Sinai, quintodecimo die
mensis secundi, postquam egressi sunt de terra
Ægypti. 2 Et murmuravit omnis congregatio filiorum
Israël contra Moysen et Aaron in solitudine. 3
Dixeruntque filii Israël ad eos: Utinam mortui
essemus per manum Domini in terra Ægypti, quando
sedebamus super ollas carnium, et comedebamus
panem in saturitate: cur eduxistis nos in desertum
istud, ut occideretis omnem multitudinem fame? 4
Dixit autem Dominus ad Moysen: Ecce ego pluam
vobis panes de cælo: egrediatur populus, et colligat
quæ sufficiunt per singulos dies: ut tentem eum
utrum ambulet in lege mea, an non. 5 Die autem
sexto parent quod inferant: et sit duplum quam
colligere solebant per singulos dies. 6 Dixeruntque
Moyses et Aaron ad omnes filios Israël: Vespere
scietis quod Dominus eduxerit vos de terra Ægypti,
7 et mane videbitis gloriam Domini: audivit enim
murmur vestrum contra Dominum: nos vero quid
sumus, quia mussitastis contra nos? 8 Et ait Moyses:
Dabit vobis Dominus vespere carnes edere, et mane
panes in saturitate: eo quod audierit murmurationes
vestras quibus murmurati estis contra eum: nos
enim quid sumus? nec contra nos est murmur
vestrum, sed contra Dominum. 9 Dixit quoque
Moyses ad Aaron: Dic universæ congregationi
filiorum Israël: Accedite coram Domino: audivit
enim murmur vestrum. 10 Cumque loqueretur Aaron
ad omnem cœtum filiorum Israël, respexerunt ad
solitudinem: et ecce gloria Domini apparuit in
nube. 11 Locutus est autem Dominus ad Moysen,
dicens: 12 Audivi murmurationes filiorum Israël.
Loquere ad eos: Vespere comedetis carnes, et mane
saturabimini panibus: scietisque quod ego sum
Dominus Deus vester. 13 Factum est ergo vespere, et
ascendens coturnix, cooperuit castra: mane quoque
ros jacuit per circuitum castrorum. 14 Cumque
operuisset superficiem terræ, apparuit in solitudine
minutum, et quasi pilo tusum in similitudinem
pruinæ super terram. 15 Quod cum vidissent filii
Israël, dixerunt ad invicem: Manhu? quod significat:
Quid est hoc? ignorabant enim quid esset. Quibus
ait Moyses: Iste est panis quem Dominus dedit vobis
ad vescendum. 16 Hic est sermo, quem præcepit
Dominus: Colligat unusquisque ex eo quantum
sufficit ad vescendum: gomor per singula capita,
juxta numerum animarum vestrarum quæ habitant
in tabernaculo sic tolletis. 17 Feceruntque ita filii
Israël: et collegerunt, alius plus, alius minus. 18
Et mensi sunt ad mensuram gomor: nec qui plus
collegerat, habuit amplius: nec qui minus paraverat,
reperit minus: sed singuli juxta id quod edere
poterant, congregaverunt. 19 Dixitque Moyses ad
eos: Nullus relinquat ex eo in mane. 20 Qui non
audierunt eum, sed dimiserunt quidam ex eis usque
mane, et scatere cœpit vermibus, atque computruit:
et iratus est contra eos Moyses. 21 Colligebant
autem mane singuli, quantum sufficere poterat ad
vescendum: cumque incaluisset sol, liquefiebat. 22
In die autem sexta collegerunt cibos duplices, id
est, duo gomor per singulos homines: venerunt
autem omnes principes multitudinis, et narraverunt
Moysi. 23 Qui ait eis: Hoc est quod locutus est
Dominus: Requies sabbati sanctificata est Domino
cras: quodcumque operandum est, facite, et quæ
coquenda sunt coquite: quidquid autem reliquum
fuerit, reponite usque in mane. 24 Feceruntque
ita ut præceperat Moyses, et non computruit,
neque vermis inventus est in eo. 25 Dixitque
Moyses: Comedite illud hodie, quia sabbatum est
Domini: non invenietur hodie in agro. 26 Sex
diebus colligite: in die autem septimo sabbatum
est Domini, idcirco non invenietur. 27 Venitque
septima dies: et egressi de populo ut colligerent,
non invenerunt. 28 Dixit autem Dominus ad Moysen:
Usquequo non vultis custodire mandata mea et
legem meam? 29 videte quod Dominus dederit
vobis sabbatum, et propter hoc die sexta tribuit
vobis cibos duplices: maneat unusquisque apud
semetipsum; nullus egrediatur de loco suo die
septimo. 30 Et sabbatizavit populus die septimo. 31
Appellavitque domus Israël nomen ejus Man: quod
erat quasi semen coriandri album, gustusque ejus
quasi similæ cum melle. 32 Dixit autem Moyses: Iste
est sermo, quem præcepit Dominus: Imple gomor
ex eo, et custodiatur in futuras retro generationes:
ut noverint panem, quo alui vos in solitudine,
quando educti estis de terra Ægypti. 33 Dixitque
Moyses ad Aaron: Sume vas unum, et mitte ibi man,
quantum potest capere gomor, et repone coram
Domino ad servandum in generationes vestras,

34 sicut præcepit Dominus Moysi. Posuitque illud
Aaron in tabernaculo reservandum. 35 Filii autem
Israël comederunt man quadraginta annis, donec
venirent in terram habitabilem: hoc cibo aliti sunt,
usquequo tangerent fines terræ Chanaan. 36 Gomor
autem decima pars est ephi.

17 Igitur profecta omnis multitudo filiorum Israël
de deserto Sin per mansiones suas, juxta
sermonem Domini, castrametati sunt in Raphidim,
ubi non erat aqua ad bibendum populo. 2 Qui
jurgatus contra Moysen, ait: Da nobis aquam, ut
bibamus. Quibus respondit Moyses: Quid jurgamini
contra me? cur tentatis Dominum? 3 Sitivit ergo ibi
populus præ aquæ penuria, et murmuravit contra
Moysen, dicens: Cur fecisti nos exire de Ægypto,
ut occideres nos, et liberos nostros, ac jumenta
siti? 4 Clamavit autem Moyses ad Dominum, dicens:
Quid faciam populo huic? adhuc paululum, et
lapidabit me. 5 Et ait Dominus ad Moysen: Antecede
populum, et sume tecum de senioribus Israël: et
virgam qua percussisti fluvium, tolle in manu tua,
et vade. 6 En ego stabo ibi coram te, supra petram
Horeb: percutiesque petram, et exibit ex ea aqua,
ut bibat populus. Fecit Moyses ita coram senioribus
Israël: 7 et vocavit nomen loci illius, Tentatio,
propter jurgium filiorum Israël, et quia tentaverunt
Dominum, dicentes: Estne Dominus in nobis, an
non? 8 Venit autem Amalec, et pugnabat contra
Israël in Raphidim. 9 Dixitque Moyses ad Josue:
Elige viros: et egressus, pugna contra Amalec: cras
ego stabo in vertice collis, habens virgam Dei in
manu mea. 10 Fecit Josue ut locutus erat Moyses, et
pugnavit contra Amalec: Moyses autem et Aaron et
Hur ascenderunt super verticem collis. 11 Cumque
levaret Moyses manus, vincebat Israël: sin autem
paululum remisisset, superabat Amalec. 12 Manus
autem Moysi erant graves: sumentes igitur lapidem,
posuerunt subter eum, in quo sedit: Aaron autem
et Hur sustentabant manus ejus ex utraque parte.
Et factum est ut manus illius non lassarentur usque
ad occasum solis. 13 Fugavitque Josue Amalec, et
populum ejus in ore gladii. 14 Dixit autem Dominus
ad Moysen: Scribe hoc ob monimentum in libro,
et trade auribus Josue: delebo enim memoriam
Amalec sub cælo. 15 Ædificavitque Moyses altare: et
vocavit nomen ejus, Dominus exaltatio mea, dicens:
16 Quia manus solii Domini, et bellum Domini erit
contra Amalec, a generatione in generationem.

18 Cumque audisset Jethro, sacerdos Madian,
cognatus Moysi, omnia quæ fecerat Deus
Moysi, et Israëli populo suo, et quod eduxisset
Dominus Israël de Ægypto, 2 tulit Sephoram uxorem
Moysi quam remiserat, 3 et duos filios ejus: quorum
unus vocabatur Gersam, dicente patre: Advena fui
in terra aliena; 4 alter vero Eliezer: Deus enim,
ait, patris mei adjutor meus, et eruit me de gladio
Pharaonis. 5 Venit ergo Jethro cognatus Moysi, et
filii ejus, et uxor ejus ad Moysen in desertum, ubi
erat castrametatus juxta montem Dei. 6 Et mandavit
Moysi, dicens: Ego Jethro cognatus tuus venio ad
te, et uxor tua, et duo filii cum ea. 7 Qui egressus
in occursum cognati sui, adoravit, et osculatus est
eum: salutaveruntque se mutuo verbis pacificis.
Cumque intrasset tabernaculum, 8 narravit Moyses
cognato suo cuncta quæ fecerat Dominus Pharaoni
et Ægyptiis propter Israël: universumque laborem,
qui accidisset eis in itinere, et quod liberaverat eos
Dominus. 9 Lætatusque est Jethro super omnibus
bonis, quæ fecerat Dominus Israëli, eo quod eruisset
eum de manu Ægyptiorum. 10 Et ait: Benedictus
Dominus, qui liberavit vos de manu Ægyptiorum,
et de manu Pharaonis; qui eruit populum suum
de manu Ægypti. 11 Nunc cognovi, quia magnus
Dominus super omnes deos: eo quod superbe
egerint contra illos. 12 Obtulit ergo Jethro cognatus
Moysi holocausta et hostias Deo: veneruntque
Aaron et omnes seniores Israël, ut comederent
panem cum eo coram Deo. 13 Altera autem die
sedit Moyses ut judicaret populum, qui assistebat
Moysi a mane usque ad vesperam. 14 Quod cum
vidisset cognatus ejus, omnia scilicet quæ agebat in
populo, ait: Quid est hoc quod facis in plebe? cur
solus sedes, et omnis populus præstolatur de mane
usque ad vesperam? 15 Cui respondit Moyses: Venit
ad me populus quærens sententiam Dei: 16 cumque
acciderit eis aliqua disceptatio, veniunt ad me ut
judicem inter eos, et ostendam præcepta Dei, et
leges ejus. 17 At ille: Non bonam, inquit, rem facis.
18 Stulto labore consumeris et tu, et populus iste qui
tecum est: ultra vires tuas est negotium; solus illud
non poteris sustinere. 19 Sed audi verba mea atque
consilia, et erit Deus tecum. Esto tu populo in his
quæ ad Deum pertinent, ut referas quæ dicuntur ad
eum: 20 ostendasque populo cæremonias et ritum
colendi, viamque per quam ingredi debeant, et opus
quod facere debeant. 21 Provide autem de omni
plebe viros potentes, et timentes Deum, in quibus
sit veritas, et qui oderint avaritiam, et constitue ex
eis tribunos, et centuriones, et quinquagenarios, et
decanos, 22 qui judicent populum omni tempore:
quidquid autem majus fuerit, referant ad te, et ipsi
minora tantummodo judicent: leviusque sit tibi,
partito in alios onere. 23 Si hoc feceris, implebis
imperium Dei, et præcepta ejus poteris sustentare:
et omnis hic populus revertetur ad loca sua cum

pace. 24 Quibus auditis, Moyses fecit omnia quæ ille
suggesserat. 25 Et electis viris strenuis de cuncto
Israël, constituit eos principes populi, tribunos, et
centuriones, et quinquagenarios, et decanos. 26
Qui judicabant plebem omni tempore: quidquid
autem gravius erat, referebant ad eum, faciliora
tantummodo judicantes. 27 Dimisitque cognatum
suum: qui reversus abiit in terram suam.

19 Mense tertio egressionis Israël de terra Ægypti,
in die hac venerunt in solitudinem Sinai. 2
Nam profecti de Raphidim, et pervenientes usque
in desertum Sinai, castrametati sunt in eodem loco,
ibique Israël fixit tentoria e regione montis. 3
Moyses autem ascendit ad Deum: vocavitque eum
Dominus de monte, et ait: Hæc dices domui Jacob,
et annuntiabis filiis Israël: 4 Vos ipsi vidistis quæ
fecerim Ægyptiis, quomodo portaverim vos super
alas aquilarum, et assumpserim mihi. 5 Si ergo
audieritis vocem meam, et custodieritis pactum
meum, eritis mihi in peculium de cunctis populis:
mea est enim omnis terra: 6 et vos eritis mihi
in regnum sacerdotale, et gens sancta. Hæc sunt
verba quæ loqueris ad filios Israël. 7 Venit Moyses:
et convocatis majoribus natu populi, exposuit
omnes sermones quos mandaverat Dominus. 8
Responditque omnis populus simul: Cuncta quæ
locutus est Dominus, faciemus. Cumque retulisset
Moyses verba populi ad Dominum, 9 ait ei Dominus:
Jam nunc veniam ad te in caligine nubis, ut audiat
me populus loquentem ad te, et credat tibi in
perpetuum. Nuntiavit ergo Moyses verba populi
ad Dominum. 10 Qui dixit ei: Vade ad populum, et
sanctifica illos hodie, et cras, laventque vestimenta
sua. 11 Et sint parati in diem tertium: in die
enim tertia descendet Dominus coram omni plebe
super montem Sinai. 12 Constituesque terminos
populo per circuitum, et dices ad eos: Cavete ne
ascendatis in montem, nec tangatis fines illius:
omnis qui tetigerit montem, morte morietur. 13
Manus non tanget eum, sed lapidibus opprimetur,
aut confodietur jaculis: sive jumentum fuerit, sive
homo, non vivet: cum cœperit clangere buccina,
tunc ascendant in montem. 14 Descenditque Moyses
de monte ad populum, et sanctificavit eum. Cumque
lavissent vestimenta sua, 15 ait ad eos: Estote
parati in diem tertium, et ne appropinquetis
uxoribus vestris. 16 Jamque advenerat tertius
dies, et mane inclaruerat: et ecce cœperunt audiri
tonitrua, ac micare fulgura, et nubes densissima
operire montem, clangorque buccinæ vehementius
perstrepebat: et timuit populus qui erat in castris.
17 Cumque eduxisset eos Moyses in occursum Dei
de loco castrorum, steterunt ad radices montis.
18 Totus autem mons Sinai fumabat, eo quod
descendisset Dominus super eum in igne: et
ascenderet fumus ex eo quasi de fornace, eratque
omnis mons terribilis. 19 Et sonitus buccinæ
paulatim crescebat in majus, et prolixius tendebatur:
Moyses loquebatur, et Deus respondebat ei. 20
Descenditque Dominus super montem Sinai in ipso
montis vertice, et vocavit Moysen in cacumen
ejus. Quo cum ascendisset, 21 dixit ad eum:
Descende, et contestare populum: ne forte velit
transcendere terminos ad videndum Dominum,
et pereat ex eis plurima multitudo. 22 Sacerdotes
quoque qui accedunt ad Dominum, sanctificentur,
ne percutiat eos. 23 Dixitque Moyses ad Dominum:
Non poterit vulgus ascendere in montem Sinai:
tu enim testificatus es, et jussisti, dicens: Pone
terminos circa montem, et sanctifica illum. 24
Cui ait Dominus: Vade, descende: ascendesque tu,
et Aaron tecum: sacerdotes autem et populus ne
transeant terminos, nec ascendant ad Dominum, ne
forte interficiat illos. 25 Descenditque Moyses ad
populum, et omnia narravit eis.

20 Locutusque est Dominus cunctos sermones
hos: 2 Ego sum Dominus Deus tuus, qui eduxi
te de terra Ægypti, de domo servitutis. 3 Non
habebis deos alienos coram me. 4 Non facies tibi
sculptile, neque omnem similitudinem quæ est
in cælo desuper, et quæ in terra deorsum, nec
eorum quæ sunt in aquis sub terra. 5 Non adorabis
ea, neque coles: ego sum Dominus Deus tuus
fortis, zelotes, visitans iniquitatem patrum in filios,
in tertiam et quartam generationem eorum qui
oderunt me: 6 et faciens misericordiam in millia his
qui diligunt me, et custodiunt præcepta mea. 7 Non
assumes nomen Domini Dei tui in vanum: nec enim
habebit insontem Dominus eum qui assumpserit
nomen Domini Dei sui frustra. 8 Memento ut diem
sabbati sanctifices. 9 Sex diebus operaberis, et facies
omnia opera tua. 10 Septimo autem die sabbatum
Domini Dei tui est: non facies omne opus in eo,
tu, et filius tuus et filia tua, servus tuus et ancilla
tua, jumentum tuum, et advena qui est intra portas
tuas. 11 Sex enim diebus fecit Dominus cælum
et terram, et mare, et omnia quæ in eis sunt, et
requievit in die septimo: idcirco benedixit Dominus
diei sabbati, et sanctificavit eum. 12 Honora patrem
tuum et matrem tuam, ut sis longævus super
terram, quam Dominus Deus tuus dabit tibi. 13
Non occides. 14 Non mœchaberis. 15 Non furtum
facies. 16 Non loqueris contra proximum tuum
falsum testimonium. 17 Non concupisces domum

proximi tui, nec desiderabis uxorem ejus, non
servum, non ancillam, non bovem, non asinum, nec
omnia quæ illius sunt. 18 Cunctus autem populus
videbat voces et lampades, et sonitum buccinæ,
montemque fumantem: et perterriti ac pavore
concussi, steterunt procul, 19 dicentes Moysi:
Loquere tu nobis, et audiemus: non loquatur nobis
Dominus, ne forte moriamur. 20 Et ait Moyses
ad populum: Nolite timere: ut enim probaret vos
venit Deus, et ut terror illius esset in vobis, et non
peccaretis. 21 Stetitque populus de longe. Moyses
autem accessit ad caliginem in qua erat Deus. 22
Dixit præterea Dominus ad Moysen: Hæc dices filiis
Israël: Vos vidistis quod de cælo locutus sim vobis.
23 Non facietis deos argenteos, nec deos aureos
facietis vobis. 24 Altare de terra facietis mihi, et
offeretis super eo holocausta et pacifica vestra, oves
vestras et boves in omni loco in quo memoria fuerit
nominis mei: veniam ad te, et benedicam tibi. 25
Quod si altare lapideum feceris mihi, non ædificabis
illud de sectis lapidibus: si enim levaveris cultrum
super eo, polluetur. 26 Non ascendes per gradus ad
altare meum, ne reveletur turpitudo tua.

21 Hæc sunt judicia quæ propones eis. 2 Si emeris
servum hebræum, sex annis serviet tibi: in
septimo egredietur liber gratis. 3 Cum quali veste
intraverit, cum tali exeat: si habens uxorem, et uxor
egredietur simul. 4 Sin autem dominus dederit illi
uxorem, et pepererit filios et filias: mulier et liberi
ejus erunt domini sui, ipse vero exibit cum vestitu
suo. 5 Quod si dixerit servus: Diligo dominum
meum et uxorem ac liberos; non egrediar liber: 6
offeret eum dominus diis, et applicabitur ad ostium
et postes, perforabitque aurem ejus subula: et erit
ei servus in sæculum. 7 Si quis vendiderit filiam
suam in famulam, non egredietur sicut ancillæ exire
consueverunt. 8 Si displicuerit oculis domini sui cui
tradita fuerat, dimittet eam: populo autem alieno
vendendi non habebit potestatem, si spreverit eam.
9 Sin autem filio suo desponderit eam, juxta morem
filiarum faciet illi. 10 Quod si alteram ei acceperit,
providebit puellæ nuptias, et vestimenta, et pretium
pudicitiæ non negabit. 11 Si tria ista non fecerit,
egredietur gratis absque pecunia. 12 Qui percusserit
hominem volens occidere, morte moriatur. 13 Qui
autem non est insidiatus, sed Deus illum tradidit
in manus ejus, constituam tibi locum in quem
fugere debeat. 14 Si quis per industriam occiderit
proximum suum, et per insidias: ab altari meo
evelles eum, ut moriatur. 15 Qui percusserit patrem
suum aut matrem, morte moriatur. 16 Qui furatus
fuerit hominem, et vendiderit eum, convictus noxæ,
morte moriatur. 17 Qui maledixerit patri suo, vel
matri, morte moriatur. 18 Si rixati fuerint viri, et
percusserit alter proximum suum lapide vel pugno,
et ille mortuus non fuerit, sed jacuerit in lectulo:
19 si surrexerit, et ambulaverit foris super baculum
suum, innocens erit qui percusserit, ita tamen ut
operas ejus et impensas in medicos restituat. 20
Qui percusserit servum suum, vel ancillam virga,
et mortui fuerint in manibus ejus, criminis reus
erit. 21 Sin autem uno die vel duobus supervixerit,
non subjacebit pœnæ, quia pecunia illius est. 22
Si rixati fuerint viri, et percusserit quis mulierem
prægnantem, et abortivum quidem fecerit, sed
ipsa vixerit: subjacebit damno quantum maritus
mulieris expetierit, et arbitri judicaverint. 23 Sin
autem mors ejus fuerit subsecuta, reddet animam
pro anima, 24 oculum pro oculo, dentem pro dente,
manum pro manu, pedem pro pede, 25 adustionem
pro adustione, vulnus pro vulnere, livorem pro
livore. 26 Si percusserit quispiam oculum servi
sui aut ancillæ, et luscos eos fecerit, dimittet eos
liberos pro oculo quem eruit. 27 Dentem quoque si
excusserit servo vel ancillæ suæ, similiter dimittet
eos liberos. 28 Si bos cornu percusserit virum aut
mulierem, et mortui fuerint, lapidibus obruetur:
et non comedentur carnes ejus, dominus quoque
bovis innocens erit. 29 Quod si bos cornupeta
fuerit ab heri et nudiustertius, et contestati sunt
dominum ejus, nec recluserit eum, occideritque
virum aut mulierem: et bos lapidibus obruetur,
et dominum ejus occident. 30 Quod si pretium
fuerit ei impositum, dabit pro anima sua quidquid
fuerit postulatus. 31 Filium quoque et filiam si
cornu percusserit, simili sententiæ subjacebit. 32 Si
servum ancillamque invaserit, triginta siclos argenti
domino dabit, bos vero lapidibus opprimetur. 33
Si quis aperuerit cisternam, et foderit, et non
operuerit eam, ceciderit que bos aut asinus in eam,
34 reddet dominus cisternæ pretium jumentorum:
quod autem mortuum est, ipsius erit. 35 Si bos
alienus bovem alterius vulneraverit, et ille mortuus
fuerit: vendent bovem vivum, et divident pretium,
cadaver autem mortui inter se dispertient. 36 Sin
autem sciebat quod bos cornupeta esset ab heri
et nudiustertius, et non custodivit eum dominus
suus: reddet bovem pro bove, et cadaver integrum
accipiet.

22 Si quis furatus fuerit bovem aut ovem, et
occiderit vel vendiderit: quinque boves pro
uno bove restituet, et quatuor oves pro una
ove. 2 Si effringens fur domum sive suffodiens
fuerit inventus, et accepto vulnere mortuus fuerit,

percussor non erit reus sanguinis. **3** Quod si orto
sole hoc fecerit, homicidium perpetravit, et ipse
morietur. Si non habuerit quod pro furto reddat, ipse
venundabitur. **4** Si inventum fuerit apud eum quod
furatus est, vivens: sive bos, sive asinus, sive ovis,
duplum restituet. **5** Si læserit quispiam agrum vel
vineam, et dimiserit jumentum suum ut depascatur
aliena: quidquid optimum habuerit in agro suo,
vel in vinea, pro damni æstimatione restituet. **6** Si
egressus ignis invenerit spinas, et comprehenderit
acervos frugum, sive stantes segetes in agris,
reddet damnum qui ignem succenderit. **7** Si
quis commendaverit amico pecuniam aut vas in
custodiam, et ab eo, qui susceperat, furto ablata
fuerint: si invenitur fur, duplum reddet: **8** si latet
fur, dominus domus applicabitur ad deos, et jurabit
quod non extenderit manum in rem proximi sui, **9**
ad perpetrandam fraudem, tam in bove quam in
asino, et ove ac vestimento, et quidquid damnum
inferre potest: ad deos utriusque causa perveniet,
et si illi judicaverint, duplum restituet proximo
suo. **10** Si quis commendaverit proximo suo asinum,
bovem, ovem, et omne jumentum ad custodiam,
et mortuum fuerit, aut debilitatum, vel captum ab
hostibus, nullusque hoc viderit: **11** jusjurandum
erit in medio, quod non extenderit manum ad rem
proximi sui: suscipietque dominus juramentum, et
ille reddere non cogetur. **12** Quod si furto ablatum
fuerit, restituet damnum domino; **13** si comestum
a bestia, deferat ad eum quod occisum est, et
non restituet. **14** Qui a proximo suo quidquam
horum mutuo postulaverit, et debilitatum aut
mortuum fuerit domino non præsente, reddere
compelletur. **15** Quod si impræsentiarum dominus
fuerit, non restituet, maxime si conductum venerat
pro mercede operis sui. **16** Si seduxerit quis
virginem necdum desponsatam, dormieritque cum
ea: dotabit eam, et habebit eam uxorem. **17** Si
pater virginis dare noluerit, reddet pecuniam juxta
modum dotis, quam virgines accipere consueverunt.
18 Maleficos non patieris vivere. **19** Qui coierit cum
jumento, morte moriatur. **20** Qui immolat diis,
occidetur, præterquam Domino soli. **21** Advenam
non contristabis, neque affliges eum: advenæ enim
et ipsi fuistis in terra Ægypti. **22** Viduæ et pupillo
non nocebitis. **23** Si læseritis eos, vociferabuntur
ad me, et ego audiam clamorem eorum: **24** et
indignabitur furor meus, percutiamque vos gladio,
et erunt uxores vestræ viduæ, et filii vestri pupilli.
25 Si pecuniam mutuam dederis populo meo pauperi
qui habitat tecum, non urgebis eum quasi exactor,
nec usuris opprimes. **26** Si pignus a proximo
tuo acceperis vestimentum, ante solis occasum
reddes ei. **27** Ipsum enim est solum, quo operitur,
indumentum carnis ejus, nec habet aliud in quo
dormiat: si clamaverit ad me, exaudiam eum, quia
misericors sum. **28** Diis non detrahes, et principi
populi tui non maledices. **29** Decimas tuas et
primitias tuas non tardabis reddere: primogenitum
filiorum tuorum dabis mihi. **30** De bobus quoque, et
ovibus similiter facies: septem diebus sit cum matre
sua, die octava reddes illum mihi. **31** Viri sancti
eritis mihi: carnem, quæ a bestiis fuerit prægustata,
non comedetis, sed projicietis canibus.

23 Non suscipies vocem mendacii, nec junges
manum tuam ut pro impio dicas falsum
testimonium. **2** Non sequeris turbam ad faciendum
malum: nec in judicio, plurimorum acquiesces
sententiæ, ut a vero devies. **3** Pauperis quoque
non misereberis in judicio. **4** Si occurreris bovi
inimici tui, aut asino erranti, reduc ad eum. **5** Si
videris asinum odientis te jacere sub onere, non
pertransibis, sed sublevabis cum eo. **6** Non declinabis
in judicium pauperis. **7** Mendacium fugies. Insontem
et justum non occides: quia aversor impium. **8** Nec
accipies munera, quæ etiam excæcant prudentes, et
subvertunt verba justorum. **9** Peregrino molestus
non eris. Scitis enim advenarum animas: quia et
ipsi peregrini fuistis in terra Ægypti. **10** Sex annis
seminabis terram tuam, et congregabis fruges ejus:
11 anno autem septimo dimittes eam, et requiescere
facies, ut comedant pauperes populi tui: et quidquid
reliquum fuerit, edant bestiæ agri: ita facies in vinea
et in oliveto tuo. **12** Sex diebus operaberis: septimo
die cessabis, ut requiescat bos et asinus tuus, et
refrigeretur filius ancillæ tuæ, et advena. **13** Omnia
quæ dixi vobis, custodite. Et per nomen externorum
deorum non jurabitis, neque audietur ex ore vestro.
14 Tribus vicibus per singulos annos mihi festa
celebrabitis. **15** Solemnitatem azymorum custodies.
Septem diebus comedes azyma, sicut præcepi tibi,
tempore mensis novorum, quando egressus es de
Ægypto: non apparebis in conspectu meo vacuus.
16 Et solemnitatem messis primitivorum operis tui,
quæcumque seminaveris in agro: solemnitatem
quoque in exitu anni, quando congregaveris omnes
fruges tuas de agro. **17** Ter in anno apparebit omne
masculinum tuum coram Domino Deo tuo. **18** Non
immolabis super fermento sanguinem victimæ
meæ, nec remanebit adeps solemnitatis meæ usque
mane. **19** Primitias frugum terræ tuæ deferes in
domum Domini Dei tui. Non coques hædum in lacte
matris suæ. **20** Ecce ego mittam angelum meum,
qui præcedat te, et custodiat in via, et introducat
in locum quem paravi. **21** Observa eum, et audi

vocem ejus, nec contemnendum putes: quia non
dimittet cum peccaveris, et est nomen meum in
illo. 22 Quod si audieris vocem ejus, et feceris omnia
quæ loquor, inimicus ero inimicis tuis, et affligam
affligentes te. 23 Præcedetque te angelus meus,
et introducet te ad Amorrhæum, et Hethæum,
et Pherezæum, Chananæumque, et Hevæum, et
Jebusæum, quos ego conteram. 24 Non adorabis
deos eorum, nec coles eos: non facies opera eorum,
sed destrues eos, et confringes statuas eorum. 25
Servietisque Domino Deo vestro, ut benedicam
panibus tuis et aquis, et auferam infirmitatem de
medio tui. 26 Non erit infœcunda, nec sterilis in
terra tua: numerum dierum tuorum implebo. 27
Terrorem meum mittam in præcursum tuum, et
occidam omnem populum, ad quem ingredieris:
cunctorumque inimicorum tuorum coram te terga
vertam: 28 emittens crabrones prius, qui fugabunt
Hevæum, et Chananæum, et Hethæum, antequam
introëas. 29 Non ejiciam eos a facie tua anno
uno: ne terra in solitudinem redigatur, et crescant
contra te bestiæ. 30 Paulatim expellam eos de
conspectu tuo, donec augearis, et possideas terram.
31 Ponam autem terminos tuos a mari Rubro usque
ad mare Palæstinorum, et a deserto usque ad
fluvium: tradam in manibus vestris habitatores
terræ, et ejiciam eos de conspectu vestro. 32 Non
inibis cum eis fœdus, nec cum diis eorum. 33 Non
habitent in terra tua, ne forte peccare te faciant in
me, si servieris diis eorum: quod tibi certe erit in
scandalum.

24 Moysi quoque dixit: Ascende ad Dominum tu,
et Aaron, Nadab et Abiu, et septuaginta senes
ex Israël, et adorabitis procul. 2 Solusque Moyses
ascendet ad Dominum, et illi non appropinquabunt:
nec populus ascendet cum eo. 3 Venit ergo Moyses
et narravit plebi omnia verba Domini, atque judicia:
responditque omnis populus una voce: Omnia
verba Domini, quæ locutus est, faciemus. 4 Scripsit
autem Moyses universos sermones Domini: et
mane consurgens, ædificavit altare ad radices
montis, et duodecim titulos per duodecim tribus
Israël. 5 Misitque juvenes de filiis Israël, et
obtulerunt holocausta, immolaveruntque victimas
pacificas Domino, vitulos. 6 Tulit itaque Moyses
dimidiam partem sanguinis, et misit in crateras:
partem autem residuam fudit super altare. 7
Assumensque volumen fœderis, legit audiente
populo: qui dixerunt: Omnia quæ locutus est
Dominus, faciemus, et erimus obedientes. 8 Ille
vero sumptum sanguinem respersit in populum,
et ait: Hic est sanguis fœderis quod pepigit
Dominus vobiscum super cunctis sermonibus his. 9
Ascenderuntque Moyses et Aaron, Nadab et Abiu,
et septuaginta de senioribus Israël: 10 et viderunt
Deum Israël: et sub pedibus ejus quasi opus lapidis
sapphirini, et quasi cælum, cum serenum est. 11 Nec
super eos qui procul recesserant de filiis Israël, misit
manum suam, videruntque Deum, et comederunt,
ac biberunt. 12 Dixit autem Dominus ad Moysen:
Ascende ad me in montem, et esto ibi: daboque tibi
tabulas lapideas, et legem, ac mandata quæ scripsi:
ut doceas eos. 13 Surrexerunt Moyses et Josue
minister ejus: ascendensque Moyses in montem Dei,
14 senioribus ait: Expectate hic donec revertamur ad
vos. Habetis Aaron et Hur vobiscum: si quid natum
fuerit quæstionis, referetis ad eos. 15 Cumque
ascendisset Moyses, operuit nubes montem, 16 et
habitavit gloria Domini super Sinai, tegens illum
nube sex diebus: septimo autem die vocavit eum
de medio caliginis. 17 Erat autem species gloriæ
Domini quasi ignis ardens super verticem montis in
conspectu filiorum Israël. 18 Ingressusque Moyses
medium nebulæ, ascendit in montem: et fuit ibi
quadraginta diebus, et quadraginta noctibus.

25 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Loquere filiis Israël, ut tollant mihi primitias:
ab omni homine qui offeret ultroneus, accipietis
eas. 3 Hæc sunt autem quæ accipere debeatis:
aurum, et argentum, et æs, 4 hyacinthum et
purpuram, coccumque bis tinctum, et byssum,
pilos caprarum, 5 et pelles arietum rubricatas,
pellesque janthinas, et ligna setim: 6 oleum ad
luminaria concinnanda: aromata in unguentum,
et thymiamata boni odoris: 7 lapides onychinos,
et gemmas ad ornandum ephod, ac rationale. 8
Facientque mihi sanctuarium, et habitabo in medio
eorum: 9 juxta omnem similitudinem tabernaculi
quod ostendam tibi, et omnium vasorum in cultum
ejus. Sicque facietis illud: 10 arcam de lignis setim
compingite, cujus longitudo habeat duos et semis
cubitos: latitudo, cubitum et dimidium: altitudo,
cubitum similiter ac semissem. 11 Et deaurabis eam
auro mundissimo intus et foris: faciesque supra,
coronam auream per circuitum: 12 et quatuor
circulos aureos, quos pones per quatuor arcæ
angulos: duo circuli sint in latere uno, et duo in
altero. 13 Facies quoque vectes de lignis setim, et
operies eos auro. 14 Inducesque per circulos qui
sunt in arcæ lateribus, ut portetur in eis: 15 qui
semper erunt in circulis, nec umquam extrahentur
ab eis. 16 Ponesque in arca testificationem quam
dabo tibi. 17 Facies et propitiatorium de auro
mundissimo: duos cubitos et dimidium tenebit

longitudo ejus, et cubitum ac semissem latitudo. **18** Duos quoque cherubim aureos et productiles facies, ex utraque parte oraculi. **19** Cherub unus sit in latere uno, et alter in altero. **20** Utrumque latus propitiatorii tegant expandentes alas, et operientes oraculum, respiciantque se mutuo versis vultibus in propitiatorium quo operienda est arca, **21** in qua pones testimonium quod dabo tibi. **22** Inde præcipiam, et loquar ad te supra propitiatorium, ac de medio duorum cherubim, qui erunt super arcam testimonii, cuncta quæ mandabo per te filiis Israël. **23** Facies et mensam de lignis setim, habentem duos cubitos longitudinis, et in latitudine cubitum, et in altitudine cubitum et semissem. **24** Et inaurabis eam auro purissimo: faciesque illi labium aureum per circuitum, **25** et ipsi labio coronam interrasilem altam quatuor digitis: et super illam, alteram coronam aureolam. **26** Quatuor quoque circulos aureos præparabis, et pones eis in quatuor angulis ejusdem mensæ per singulos pedes. **27** Subter coronam erunt circuli aurei, ut mittantur vectes per eos, et possit mensa portari. **28** Ipsos quoque vectes facies de lignis setim, et circumdabis auro ad subvehendam mensam. **29** Parabis et acetabula, ac phialas, thuribula, et cyathos, in quibus offerenda sunt libamina, ex auro purissimo. **30** Et pones super mensam panes propositionis in conspectu meo semper. **31** Facies et candelabrum ductile de auro mundissimo, hastile ejus, et calamos, scyphos, et sphærulas, ac lilia ex ipso procedentia. **32** Sex calami egredientur de lateribus, tres ex uno latere, et tres ex altero. **33** Tres scyphi quasi in nucis modum per calamos singulos, sphærulaque simul, et lilium: et tres similiter scyphi instar nucis in calamo altero, sphærulaque simul et lilium. Hoc erit opus sex calamorum, qui producendi sunt de hastili: **34** in ipso autem candelabro erunt quatuor scyphi in nucis modum, sphærulæque per singulos, et lilia. **35** Sphærulæ sub duobus calamis per tria loca, qui simul sex fiunt procedentes de hastili uno. **36** Et sphærulæ igitur et calami ex ipso erunt, universa ductilia de auro purissimo. **37** Facies et lucernas septem, et pones eas super candelabrum, ut luceant ex adverso. **38** Emunctoria quoque, et ubi quæ emuncta sunt extinguantur, fiant de auro purissimo. **39** Omne pondus candelabri cum universis vasis suis habebit talentum auri purissimi. **40** Inspice, et fac secundum exemplar quod tibi in monte monstratum est.

26 Tabernaculum vero ita facies: decem cortinas de bysso retorta, et hyacintho, ac purpura, coccoque bis tincto, variatas opere plumario facies. **2** Longitudo cortinæ unius habebit viginti octo cubitos: latitudo, quatuor cubitorum erit. Unius mensuræ fient universa tentoria. **3** Quinque cortinæ sibi jungentur mutuo, et aliæ quinque nexu simili cohærebunt. **4** Ansulas hyacinthinas in lateribus ac summitatibus facies cortinarum, ut possint invicem copulari. **5** Quinquagenas ansulas cortina habebit in utraque parte, ita insertas ut ansa contra ansam veniat, et altera alteri possit aptari. **6** Facies et quinquaginta circulos aureos quibus cortinarum vela jungenda sunt, ut unum tabernaculum fiat. **7** Facies et saga cilicina undecim, ad operiendum tectum tabernaculi. **8** Longitudo sagi unius habebit triginta cubitos, et latitudo, quatuor: æqua erit mensura sagorum omnium. **9** E quibus quinque junges seorsum, et sex sibi mutuo copulabis, ita ut sextum sagum in fronte tecti duplices. **10** Facies et quinquaginta ansas in ora sagi unius, ut conjungi cum altero queat, et quinquaginta ansas in ora sagi alterius, ut cum altero copuletur. **11** Facies et quinquaginta fibulas æneas quibus jungantur ansæ, ut unum ex omnibus operimentum fiat. **12** Quod autem superfuerit in sagis quæ parantur tecto, id est unum sagum quod amplius est, ex medietate ejus operies posteriora tabernaculi. **13** Et cubitus ex una parte pendebit, et alter ex altera qui plus est in sagorum longitudine, utrumque latus tabernaculi protegens. **14** Facies et operimentum aliud tecto de pellibus arietum rubricatis: et super hoc rursum aliud operimentum de janthinis pellibus. **15** Facies et tabulas stantes tabernaculi de lignis setim, **16** quæ singulæ denos cubitos in longitudine habeant, et in latitudine singulos ac semissem. **17** In lateribus tabulæ, duæ incastraturæ fient, quibus tabula alteri tabulæ connectatur: atque in hunc modum cunctæ tabulæ parabuntur. **18** Quarum viginti erunt in latere meridiano quod vergit ad austrum. **19** Quibus quadraginta bases argenteas fundes, ut binæ bases singulis tabulis per duos angulos subjiciantur. **20** In latere quoque secundo tabernaculi quod vergit ad aquilonem, viginti tabulæ erunt, **21** quadraginta habentes bases argenteas, binæ bases singulis tabulis supponentur. **22** Ad occidentalem vero plagam tabernaculi facies sex tabulas, **23** et rursum alias duas quæ in angulis erigantur post tergum tabernaculi. **24** Eruntque conjunctæ a deorsum usque sursum, et una omnes compago retinebit. Duabus quoque tabulis quæ in angulis ponendæ sunt, similis junctura servabitur. **25** Et erunt simul tabulæ octo, bases earum argenteæ sedecim, duabus basibus per unam tabulam supputatis. **26** Facies et vectes de lignis setim quinque ad continendas tabulas in uno latere tabernaculi, **27** et quinque

alios in altero, et ejusdem numeri ad occidentalem
plagam: 28 qui mittentur per medias tabulas a
summo usque ad summum. 29 Ipsas quoque tabulas
deaurabis, et fundes in eis annulos aureos per
quos vectes tabulata contineant: quos operies
laminis aureis. 30 Et eriges tabernaculum juxta
exemplar quod tibi in monte monstratum est. 31
Facies et velum de hyacintho, et purpura, coccoque
bis tincto, et bysso retorta, opere plumario et
pulchra varietate contextum: 32 quod appendes
ante quatuor columnas de lignis setim, quæ ipsæ
quidem deauratæ erunt, et habebunt capita aurea,
sed bases argenteas. 33 Inseretur autem velum per
circulos, intra quod pones arcam testimonii, quo et
sanctuarium, et sanctuarii sanctuaria dividentur. 34
Pones et propitiatorium super arcam testimonii in
Sancto sanctorum, 35 mensamque extra velum, et
contra mensam candelabrum in latere tabernaculi
meridiano: mensa enim stabit in parte aquilonis.
36 Facies et tentorium in introitu tabernaculi
de hyacintho, et purpura, coccoque bis tincto,
et bysso retorta, opere plumarii. 37 Et quinque
columnas deaurabis lignorum setim, ante quas
ducetur tentorium: quarum erunt capita aurea, et
bases æneæ.

27 Facies et altare de lignis setim, quod habebit
quinque cubitus in longitudine, et totidem
in latitudine, id est, quadrum, et tres cubitos in
altitudine. 2 Cornua autem per quatuor angulos ex
ipso erunt: et operies illud ære. 3 Faciesque in usus
ejus lebetes ad suscipiendos cineres, et forcipes
atque fuscinulas, et ignium receptacula; omnia vasa
ex ære fabricabis. 4 Craticulamque in modum retis
æneam: per cujus quatuor angulos erunt quatuor
annuli ænei. 5 Quos pones subter arulam altaris:
eritque craticula usque ad altaris medium. 6 Facies
et vectes altaris de lignis setim duos, quos operies
laminis æneis: 7 et induces per circulos, eruntque
ex utroque latere altaris ad portandum. 8 Non
solidum, sed inane et cavum intrinsecus facies illud,
sicut tibi in monte monstratum est. 9 Facies et
atrium tabernaculi, in cujus australi plaga contra
meridiem erunt tentoria de bysso retorta: centum
cubitos unum latus tenebit in longitudine. 10 Et
columnas viginti cum basibus totidem æneis, quæ
capita cum cælaturis suis habebunt argentea. 11
Similiter et in latere aquilonis per longum erunt
tentoria centum cubitorum, columnæ viginti, et
bases æneæ ejusdem numeri, et capita earum
cum cælaturis suis argentea. 12 In latitudine
vero atrii, quod respicit ad occidentem, erunt
tentoria per quinquaginta cubitos, et columnæ
decem, basesque totidem. 13 In ea quoque atrii
latitudine, quæ respicit ad orientem, quinquaginta
cubiti erunt. 14 In quibus quindecim cubitorum
tentoria lateri uno deputabuntur, columnæque
tres et bases totidem: 15 et in latere altero erunt
tentoria cubitos obtinentia quindecim, columnæ
tres, et bases totidem. 16 In introitu vero atrii
fiet tentorium cubitorum viginti ex hyacintho et
purpura, coccoque bis tincto, et bysso retorta, opere
plumarii: columnas habebit quatuor, cum basibus
totidem. 17 Omnes columnæ atrii per circuitum
vestitæ erunt argenteis laminis, capitibus argenteis,
et basibus æneis. 18 In longitudine occupabit
atrium cubitos centum, in latitudine quinquaginta,
altitudo quinque cubitorum erit: fietque de bysso
retorta, et habebit bases æneas. 19 Cuncta vasa
tabernaculi in omnes usus et cæremonias, tam
paxillos ejus quam atrii, ex ære facies. 20 Præcipe
filiis Israël ut afferant tibi oleum de arboribus
olivarum purissimum, piloque contusum, ut ardeat
lucerna semper 21 in tabernaculo testimonii,
extra velum quod oppansum est testimonio. Et
collocabunt eam Aaron et filii ejus, ut usque mane
luceat coram Domino. Perpetuus erit cultus per
successiones eorum a filiis Israël.

28 Applica quoque ad te Aaron fratrem tuum
cum filiis suis de medio filiorum Israël, ut
sacerdotio fungantur mihi: Aaron, Nadab, et Abiu,
Eleazar, et Ithamar. 2 Faciesque vestem sanctam
Aaron fratri tuo in gloriam et decorem. 3 Et
loqueris cunctis sapientibus corde quos replevi
spiritu prudentiæ, ut faciant vestes Aaron, in quibus
sanctificatus ministret mihi. 4 Hæc autem erunt
vestimenta quæ faciet: rationale et superhumerale,
tunicam et lineam strictam, cidarim et balteum.
Facient vestimenta sancta fratri tuo Aaron et filiis
ejus, ut sacerdotio fungantur mihi. 5 Accipientque
aurum, et hyacinthum, et purpuram, coccumque bis
tinctum, et byssum. 6 Facient autem superhumerale
de auro et hyacintho et purpura, coccoque bis
tincto, et bysso retorta, opere polymito. 7 Duas
oras junctas habebit in utroque latere summitatum,
ut in unum redeant. 8 Ipsa quoque textura et
cuncta operis varietas erit ex auro et hyacintho, et
purpura, coccoque bis tincto, et bysso retorta. 9
Sumesque duos lapides onychinos, et sculpes in eis
nomina filiorum Israël: 10 sex nomina in lapide uno,
et sex reliqua in altero, juxta ordinem nativitatis
eorum. 11 Opere sculptoris et cælatura gemmarii,
sculpes eos nominibus filiorum Israël, inclusos
auro atque circumdatos: 12 et pones in utroque
latere superhumeralis, memoriale filiis Israël.

Portabitque Aaron nomina eorum coram Domino
super utrumque humerum, ob recordationem. 13
Facies et uncinos ex auro, 14 et duas catenulas
ex auro purissimo sibi invicem cohærentes, quas
inseres uncinis. 15 Rationale quoque judicii facies
opere polymito juxta texturam superhumeralis, ex
auro, hyacintho, et purpura, coccoque bis tincto,
et bysso retorta. 16 Quadrangulum erit et duplex:
mensuram palmi habebit tam in longitudine quam
in latitudine. 17 Ponesque in eo quatuor ordines
lapidum: in primo versu erit lapis sardius, et
topazius, et smaragdus: 18 in secundo carbunculus,
sapphirus, et jaspis: 19 in tertio ligurius, achates, et
amethystus: 20 in quarto chrysolithus, onychinus,
et beryllus. Inclusi auro erunt per ordines suos.
21 Habebuntque nomina filiorum Israël: duodecim
nominibus cælabuntur, singuli lapides nominibus
singulorum per duodecim tribus. 22 Facies in
rationali catenas sibi invicem cohærentes ex auro
purissimo, 23 et duos annulos aureos, quos pones
in utraque rationalis summitate: 24 catenasque
aureas junges annulis, qui sunt in marginibus
ejus, 25 et ipsarum catenarum extrema duobus
copulabis uncinis in utroque latere superhumeralis
quod rationale respicit. 26 Facies et duos annulos
aureos, quos pones in summitatibus rationalis,
in oris, quæ e regione sunt superhumeralis, et
posteriora ejus aspiciunt. 27 Necnon et alios
duos annulos aureos, qui ponendi sunt in utroque
latere superhumeralis deorsum, quod respicit
contra faciem juncturæ inferioris, ut aptari possit
cum superhumerali, 28 et stringatur rationale
annulis suis cum annulis superhumeralis vitta
hyacinthina, ut maneat junctura fabrefacta, et a
se invicem rationale et superhumerale nequeant
separari. 29 Portabitque Aaron nomina filiorum
Israël in rationali judicii super pectus suum, quando
ingredietur Sanctuarium, memoriale coram Domino
in æternum. 30 Pones autem in rationali judicii
Doctrinam et Veritatem, quæ erunt in pectore
Aaron, quando ingredietur coram Domino: et
gestabit judicium filiorum Israël in pectore suo,
in conspectu Domini semper. 31 Facies et tunicam
superhumeralis totam hyacinthinam, 32 in cujus
medio supra erit capitium, et ora per gyrum
ejus textilis, sicut fieri solet in extremis vestium
partibus, ne facile rumpatur. 33 Deorsum vero, ad
pedes ejusdem tunicæ, per circuitum, quasi mala
punica facies, ex hyacintho, et purpura, et cocco
bis tincto, mistis in medio tintinnabulis, 34 ita
ut tintinnabulum sit aureum et malum punicum:
rursumque tintinnabulum aliud aureum et malum
punicum. 35 Et vestietur ea Aaron in officio
ministerii, ut audiatur sonitus quando ingreditur et
egreditur sanctuarium in conspectu Domini, et non
moriatur. 36 Facies et laminam de auro purissimo,
in qua sculpes opere cælatoris, Sanctum Domino.
37 Ligabisque eam vitta hyacinthina, et erit super
tiaram, 38 imminens fronti pontificis. Portabitque
Aaron iniquitates eorum, quæ obtulerunt et
sanctificaverunt filii Israël, in cunctis muneribus et
donariis suis. Erit autem lamina semper in fronte
ejus, ut placatus sit eis Dominus. 39 Stringesque
tunicam bysso, et tiaram byssinam facies, et balteum
opere plumarii. 40 Porro filiis Aaron tunicas lineas
parabis et balteos ac tiaras in gloriam et decorem:
41 vestiesque his omnibus Aaron fratrem tuum et
filios ejus cum eo. Et cunctorum consecrabis manus,
sanctificabisque illos, ut sacerdotio fungantur
mihi. 42 Facies et feminalia linea, ut operiant
carnem turpitudinis suæ, a renibus usque ad
femora: 43 et utentur eis Aaron et filii ejus
quando ingredientur tabernaculum testimonii, vel
quando appropinquant ad altare ut ministrent in
sanctuario, ne iniquitatis rei moriantur. Legitimum
sempiternum erit Aaron, et semini ejus post eum.

29 Sed et hoc facies, ut mihi in sacerdotio
consecrentur. Tolle vitulum de armento, et
arietes duos immaculatos, 2 panesque azymos,
et crustulam absque fermento, quæ conspersa sit
oleo, lagana quoque azyma oleo lita: de simila
triticea cuncta facies. 3 Et posita in canistro offeres:
vitulum autem et duos arietes. 4 Et Aaron ac filios
ejus applicabis ad ostium tabernaculi testimonii.
Cumque laveris patrem cum filiis suis aqua, 5 indues
Aaron vestimentis suis, id est, linea et tunica, et
superhumerali et rationali, quod constringes balteo.
6 Et pones tiaram in capite ejus, et laminam sanctam
super tiaram, 7 et oleum unctionis fundes super
caput ejus: atque hoc ritu consecrabitur. 8 Filios
quoque illius applicabis, et indues tunicis lineis,
cingesque balteo, 9 Aaron scilicet et liberos ejus,
et impones eis mitras: eruntque sacerdotes mihi
religione perpetua. Postquam initiaveris manus
eorum, 10 applicabis et vitulum coram tabernaculo
testimonii. Imponentque Aaron et filii ejus manus
super caput illius, 11 et mactabis eum in conspectu
Domini, juxta ostium tabernaculi testimonii. 12
Sumptumque de sanguine vituli, pones super cornua
altaris digito tuo, reliquum autem sanguinem
fundes juxta basim ejus. 13 Sumes et adipem totum
qui operit intestina, et reticulum jecoris, ac duos
renes, et adipem qui super eos est, et offeres
incensum super altare: 14 carnes vero vituli et
corium et fimum combures foris extra castra, eo

quod pro peccato sit. 15 Unum quoque arietem
sumes, super cujus caput ponent Aaron et filii
ejus manus. 16 Quem cum mactaveris, tolles de
sanguine ejus, et fundes circa altare. 17 Ipsum
autem arietem secabis in frustra: lotaque intestina
ejus ac pedes, pones super concisas carnes, et
super caput illius. 18 Et offeres totum arietem in
incensum super altare: oblatio est Domino, odor
suavissimus victimæ Domini. 19 Tolles quoque
arietem alterum, super cujus caput Aaron et filii
ejus ponent manus. 20 Quem cum immolaveris,
sumes de sanguine ejus, et pones super extremum
auriculæ dextræ Aaron et filiorum ejus, et super
pollices manus eorum ac pedis dextri, fundesque
sanguinem super altare per circuitum. 21 Cumque
tuleris de sanguine qui est super altare, et de oleo
unctionis, asperges Aaron et vestes ejus, filios et
vestimenta eorum. Consecratisque ipsis et vestibus,
22 tolles adipem de ariete, et caudam et arvinam,
quæ operit vitalia, ac reticulum jecoris, et duos
renes, atque adipem, qui super eos est, armumque
dextrum, eo quod sit aries consecrationis: 23
tortamque panis unius, crustulam conspersam oleo,
laganum de canistro azymorum, quod positum est
in conspectu Domini: 24 ponesque omnia super
manus Aaron et filiorum ejus, et sanctificabis eos
elevans coram Domino. 25 Suscipiesque universa
de manibus eorum: et incendes super altare in
holocaustum, odorem suavissimum in conspectu
Domini, quia oblatio ejus est. 26 Sumes quoque
pectusculum de ariete, quo initiatus est Aaron,
sanctificabisque illud elevatum coram Domino,
et cedet in partem tuam. 27 Sanctificabisque et
pectusculum consecratum, et armum quem de
ariete separasti, 28 quo initiatus est Aaron et filii
ejus, cedentque in partem Aaron et filiorum ejus
jure perpetuo a filiis Israël: quia primitiva sunt
et initia de victimis eorum pacificis quæ offerunt
Domino. 29 Vestem autem sanctam, qua utetur
Aaron, habebunt filii ejus post eum, ut ungantur in
ea, et consecrantur manus eorum. 30 Septem diebus
utetur illa qui pontifex pro eo fuerit constitutus
de filiis ejus, et qui ingredietur tabernaculum
testimonii ut ministret in sanctuario. 31 Arietem
autem consecrationis tolles, et coques carnes ejus
in loco sancto: 32 quibus vescetur Aaron et filii ejus.
Panes quoque, qui sunt in canistro, in vestibulo
tabernaculi testimonii comedent, 33 ut sit placabile
sacrificium, et sanctificentur offerentium manus.
Alienigena non vescetur ex eis, quia sancti sunt. 34
Quod si remanserit de carnibus consecratis, sive de
panibus usque mane, combures reliquias igni: non
comedentur, quia sanctificata sunt. 35 Omnia, quæ
præcepi tibi, facies super Aaron et filiis ejus. Septem
diebus consecrabis manus eorum: 36 et vitulum pro
peccato offeres per singulos dies ad expiandum.
Mundabisque altare cum immolaveris expiationis
hostiam, et unges illud in sanctificationem. 37
Septem diebus expiabis altare, et sanctificabis, et
erit Sanctum sanctorum: omnis, qui tetigerit illud,
sanctificabitur. 38 Hoc est quod facies in altari:
agnos anniculos duos per singulos dies jugiter,
39 unum agnum mane, et alterum vespere, 40
decimam partem similæ conspersæ oleo tuso, quod
habeat mensuram quartam partem hin, et vinum
ad libandum ejusdem mensuræ in agno uno. 41
Alterum vero agnum offeres ad vesperam juxta
ritum matutinæ oblationis, et juxta ea quæ diximus,
in odorem suavitatis: 42 sacrificium est Domino,
oblatione perpetua in generationes vestras, ad
ostium tabernaculi testimonii coram Domino, ubi
constituam ut loquar ad te. 43 Ibique præcipiam
filiis Israël, et sanctificabitur altare in gloria mea. 44
Sanctificabo et tabernaculum testimonii cum altari,
et Aaron cum filiis suis, ut sacerdotio fungantur
mihi. 45 Et habitabo in medio filiorum Israël, eroque
eis Deus, 46 et scient quia ego Dominus Deus eorum,
qui eduxi eos de terra Ægypti, ut manerem inter
illos, ego Dominus Deus ipsorum.

30 Facies quoque altare ad adolendum thymiama,
de lignis setim, 2 habens cubitum longitudinis,
et alterum latitudinis, id est, quadrangulum,
et duos cubitos in altitudine. Cornua ex ipso
procedent. 3 Vestiesque illud auro purissimo,
tam craticulam ejus, quam parietes per circuitum,
et cornua. Faciesque ei coronam aureolam per
gyrum, 4 et duos annulos aureos sub corona
per singula latera, ut mittantur in eos vectes,
et altare portetur. 5 Ipsos quoque vectes facies
de lignis setim, et inaurabis. 6 Ponesque altare
contra velum, quod ante arcum pendet testimonii
coram propitiatorio quo tegitur testimonium, ubi
loquar tibi. 7 Et adolebit incensum super eo Aaron,
suave fragrans, mane. Quando componet lucernas,
incendet illud: 8 et quando collocabit eas ad
vesperum, uret thymiama sempiternum coram
Domino in generationes vestras. 9 Non offeretis
super eo thymiama compositionis alterius, nec
oblationem, et victimam, nec libabitis libamina. 10
Et deprecabitur Aaron super cornua ejus semel per
annum, in sanguine quod oblatum est pro peccato,
et placabit super eo in generationibus vestris.
Sanctum sanctorum erit Domino. 11 Locutusque
est Dominus ad Moysen, dicens: 12 Quando tuleris
summam filiorum Israël juxta numerum, dabunt

singuli pretium pro animabus suis Domino, et non
erit plaga in eis, cum fuerint recensiti. 13 Hoc autem
dabit omnis qui transit ad nomen, dimidium sicli
juxta mensuram templi (siclus viginti obolos habet);
media pars sicli offeretur Domino. 14 Qui habetur
in numero, a viginti annis et supra, dabit pretium.
15 Dives non addet ad medium sicli, et pauper nihil
minuet. 16 Susceptamque pecuniam, quæ collata est
a filiis Israël, trades in usus tabernaculi testimonii,
ut sit monimentum eorum coram Domino, et
propitietur animabus eorum. 17 Locutusque est
Dominus ad Moysen, dicens: 18 Facies et labrum
æneum cum basi sua ad lavandum: ponesque
illud inter tabernaculum testimonii et altare. Et
missa aqua, 19 lavabunt in ea Aaron et filii ejus
manus suas ac pedes, 20 quando ingressuri sunt
tabernaculum testimonii, et quando accessuri sunt
ad altare, ut offerant in eo thymiama Domino, 21
ne forte moriantur; legitimum sempiternum erit
ipsi, et semini ejus per successiones. 22 Locutusque
est Dominus ad Moysen, 23 dicens: Sume tibi
aromata, primæ myrrhæ et electæ quingentos
siclos, et cinnamomi medium, id est, ducentos
quinquaginta siclos, calami similiter ducentos
quinquaginta, 24 casiæ autem quingentos siclos, in
pondere sanctuarii, olei de olivetis mensuram hin:
25 faciesque unctionis oleum sanctum, unguentum
compositum opere unguentarii, 26 et unges ex eo
tabernaculum testimonii, et arcam testamenti, 27
mensamque cum vasis suis, et candelabrum, et
utensilia ejus, altaria thymiamatis, 28 et holocausti,
et universam supellectilem quæ ad cultum eorum
pertinet. 29 Sanctificabisque omnia, et erunt Sancta
sanctorum; qui tetigerit ea, sanctificabitur. 30
Aaron et filios ejus unges, sanctificabisque eos,
ut sacerdotio fungantur mihi. 31 Filiis quoque
Israël dices: Hoc oleum unctionis sanctum erit
mihi in generationes vestras. 32 Caro hominis non
ungetur ex eo, et juxta compositionem ejus non
facietis aliud, quia sanctificatum est, et sanctum
erit vobis. 33 Homo quicumque tale composuerit,
et dederit ex eo alieno, exterminabitur de populo
suo. 34 Dixitque Dominus ad Moysen: Sume
tibi aromata, stacten et onycha, galbanum boni
odoris, et thus lucidissimum; æqualis ponderis
erunt omnia: 35 faciesque thymiama compositum
opere unguentarii, mistum diligenter, et purum,
et sanctificatione dignissimum. 36 Cumque in
tenuissimum pulverem universa contuderis, pones
ex eo coram tabernaculo testimonii, in quo loco
apparebo tibi. Sanctum sanctorum erit vobis
thymiama. 37 Talem compositionem non facietis in
usus vestros, quia sanctum est Domino. 38 Homo
quicumque fecerit simile, ut odore illius perfruatur,
peribit de populis suis.

31 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Ecce, vocavi ex nomine Beseleel filium Uri
filii Hur de tribu Juda, 3 et implevi spiritu Dei,
sapientia, et intelligentia et scientia in omni opere,
4 ad excogitandum quidquid fabrefieri potest ex
auro, et argento, et ære, 5 marmore, et gemmis, et
diversitate lignorum. 6 Dedique ei socium Ooliab
filium Achisamech de tribu Dan. Et in corde omnis
eruditi posui sapientiam: ut faciant cuncta quæ
præcepi tibi, 7 tabernaculum fœderis, et arcam
testimonii, et propitiatorium, quod super eam est,
et cuncta vasa tabernaculi, 8 mensamque et vasa
ejus, candelabrum purissimum cum vasis suis, et
altaris thymiamatis, 9 et holocausti, et omnia vasa
eorum, labrum cum basi sua, 10 vestes sanctas
in ministerio Aaron sacerdoti, et filiis ejus, ut
fungantur officio suo in sacris: 11 oleum unctionis,
et thymiama aromatum in sanctuario, omnia quæ
præcepi tibi, facient. 12 Et locutus est Dominus ad
Moysen, dicens: 13 Loquere filiis Israël, et dices ad
eos: Videte ut sabbatum meum custodiatis: quia
signum est inter me et vos in generationibus vestris:
ut sciatis quia ego Dominus, qui sanctifico vos.
14 Custodite sabbatum meum, sanctum est enim
vobis: qui polluerit illud, morte morietur; qui fecerit
in eo opus, peribit anima illius de medio populi
sui. 15 Sex diebus facietis opus: in die septimo
sabbatum est, requies sancta Domino; omnis qui
fecerit opus in hac die, morietur. 16 Custodiant filii
Israël sabbatum, et celebrent illud in generationibus
suis. Pactum est sempiternum 17 inter me et filios
Israël, signumque perpetuum; sex enim diebus
fecit Dominus cælum et terram, et in septimo
ab opere cessavit. 18 Deditque Dominus Moysi,
completis hujuscemodi sermonibus in monte Sinai,
duas tabulas testimonii lapideas, scriptas digito
Dei.

32 Videns autem populus quod moram faceret
descendendi de monte Moyses, congregatus
adversus Aaron, dixit: Surge, fac nobis deos, qui
nos præcedant: Moysi enim huic viro, qui nos
eduxit de terra Ægypti, ignoramus quid acciderit.
2 Dixitque ad eos Aaron: Tollite inaures aureas
de uxorum, filiorumque et filiarum vestrarum
auribus, et afferte ad me. 3 Fecitque populus quæ
jusserat, deferens inaures ad Aaron. 4 Quas cum ille
accepisset, formavit opere fusorio, et fecit ex eis
vitulum conflatilem: dixeruntque: Hi sunt dii tui
Israël, qui te eduxerunt de terra Ægypti. 5 Quod
cum vidisset Aaron, ædificavit altare coram eo, et

præconis voce clamavit dicens: Cras solemnitas
Domini est. 6 Surgentesque mane, obtulerunt
holocausta, et hostias pacificas, et sedit populus
manducare, et bibere, et surrexerunt ludere. 7
Locutus est autem Dominus ad Moysen, dicens:
Vade, descende: peccavit populus tuus, quem
eduxisti de terra Ægypti. 8 Recesserunt cito de
via, quam ostendisti eis: feceruntque sibi vitulum
conflatilem, et adoraverunt, atque immolantes
ei hostias, dixerunt: Isti sunt dii tui Israël, qui
te eduxerunt de terra Ægypti. 9 Rursumque ait
Dominus ad Moysen: Cerno quod populus iste duræ
cervicis sit: 10 dimitte me, ut irascatur furor meus
contra eos, et deleam eos, faciamque te in gentem
magnam. 11 Moyses autem orabat Dominum Deum
suum, dicens: Cur, Domine, irascitur furor tuus
contra populum tuum, quem eduxisti de terra
Ægypti, in fortitudine magna, et in manu robusta?
12 Ne quæso dicant Ægyptii: Callide eduxit eos,
ut interficeret in montibus, et deleret e terra:
quiescat ira tua, et esto placabilis super nequitia
populi tui. 13 Recordare Abraham, Isaac, et Israël
servorum tuorum, quibus jurasti per temetipsum,
dicens: Multiplicabo semen vestrum sicut stellas
cæli; et universam terram hanc, de qua locutus sum,
dabo semini vestro, et possidebitis eam semper.
14 Placatusque est Dominus ne faceret malum
quod locutus fuerat adversus populum suum. 15
Et reversus est Moyses de monte, portans duas
tabulas testimonii in manu sua, scriptas ex utraque
parte, 16 et factas opere Dei: scriptura quoque Dei
erat sculpta in tabulis. 17 Audiens autem Josue
tumultum populi vociferantis, dixit ad Moysen:
Ululatus pugnæ auditur in castris. 18 Qui respondit:
Non est clamor adhortantium ad pugnam, neque
vociferatio compellentium ad fugam: sed vocem
cantantium ego audio. 19 Cumque appropinquasset
ad castra, vidit vitulum, et choros: iratusque valde,
projecit de manu tabulas, et confregit eas ad
radicem montis: 20 arripiensque vitulum quem
fecerant, combussit, et contrivit usque ad pulverem,
quem sparsit in aquam, et dedit ex eo potum
filiis Israël. 21 Dixitque ad Aaron: Quid tibi fecit
hic populus, ut induceres super eum peccatum
maximum? 22 Cui ille respondit: Ne indignetur
dominus meus: tu enim nosti populum istum, quod
pronus sit ad malum: 23 dixerunt mihi: Fac nobis
deos, qui nos præcedant: huic enim Moysi, qui nos
eduxit de terra Ægypti, nescimus quid acciderit.
24 Quibus ego dixi: Quis vestrum habet aurum?
Tulerunt, et dederunt mihi: et projeci illud in ignem,
egressusque est hic vitulus. 25 Videns ergo Moyses
populum quod esset nudatus (spoliaverat enim
eum Aaron propter ignominiam sordis, et inter
hostes nudum constituerat), 26 et stans in porta
castrorum, ait: Si quis est Domini, jungatur mihi.
Congregatique sunt ad eum omnes filii Levi: 27
quibus ait: Hæc dicit Dominus Deus Israël: Ponat vir
gladium super femur suum: ite, et redite de porta
usque ad portam per medium castrorum, et occidat
unusquisque fratrem, et amicum, et proximum
suum. 28 Feceruntque filii Levi juxta sermonem
Moysi, cecideruntque in die illa quasi viginti tria
millia hominum. 29 Et ait Moyses: Consecrastis
manus vestras hodie Domino, unusquisque in filio,
et in fratre suo, ut detur vobis benedictio. 30
Facto autem altero die, locutus est Moyses ad
populum: Peccastis peccatum maximum: ascendam
ad Dominum, si quomodo quivero eum deprecari
pro scelere vestro. 31 Reversusque ad Dominum, ait:
Obsecro, peccavit populus iste peccatum maximum,
feceruntque sibi deos aureos: aut dimitte eis hanc
noxam, 32 aut si non facis, dele me de libro tuo
quem scripsisti. 33 Cui respondit Dominus: Qui
peccaverit mihi, delebo eum de libro meo: 34 tu
autem vade, et duc populum istum quo locutus
sum tibi: angelus meus præcedet te. Ego autem in
die ultionis visitabo et hoc peccatum eorum. 35
Percussit ergo Dominus populum pro reatu vituli,
quem fecerat Aaron.

33 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
Vade, ascende de loco isto tu, et populus tuus
quem eduxisti de terra Ægypti, in terram quam
juravi Abraham, Isaac et Jacob, dicens: Semini tuo
dabo eam: 2 et mittam præcursorem tui angelum, ut
ejiciam Chananæum, et Amorrhæum, et Hethæum,
et Pherezæum, et Hevæum, et Jebusæum, 3 et
intres in terram fluentem lacte et melle. Non enim
ascendam tecum, quia populus duræ cervicis es: ne
forte disperdam te in via. 4 Audiensque populus
sermonem hunc pessimum, luxit: et nullus ex
more indutus est cultu suo. 5 Dixitque Dominus
ad Moysen: Loquere filiis Israël: Populus duræ
cervicis es: semel ascendam in medio tui, et delebo
te. Jam nunc depone ornatum tuum, ut sciam
quid faciam tibi. 6 Deposuerunt ergo filii Israël
ornatum suum a monte Horeb. 7 Moyses quoque
tollens tabernaculum, tetendit extra castra procul,
vocavitque nomen ejus, Tabernaculum fœderis. Et
omnis populus, qui habebat aliquam quæstionem,
egrediebatur ad tabernaculum fœderis, extra castra.
8 Cumque egrederetur Moyses ad tabernaculum,
surgebat universa plebs, et stabat unusquisque in
ostio papilionis sui, aspiciebantque tergum Moysi,
donec ingrederetur tentorium. 9 Ingresso autem illo

tabernaculum fœderis, descendebat columna nubis,
et stabat ad ostium, loquebaturque cum Moyse, **10**
cernentibus universis quod columna nubis staret ad
ostium tabernaculi. Stabantque ipsi, et adorabant
per fores tabernaculorum suorum. **11** Loquebatur
autem Dominus ad Moysen facie ad faciem, sicut
solet loqui homo ad amicum suum. Cumque ille
reverteretur in castra, minister ejus Josue filius
Nun, puer, non recedebat de tabernaculo. **12** Dixit
autem Moyses ad Dominum: Præcipis ut educam
populum istum: et non indicas mihi quem missurus
es mecum, præsertim cum dixeris: Novi te ex
nomine, et invenisti gratiam coram me. **13** Si ergo
inveni gratiam in conspectu tuo, ostende mihi
faciem tuam, ut sciam te, et inveniam gratiam ante
oculos tuos: respice populum tuum gentem hanc.
14 Dixitque Dominus: Facies mea præcedet te, et
requiem dabo tibi. **15** Et ait Moyses: Si non tu ipse
præcedas, ne educas nos de loco isto. **16** In quo
enim scire poterimus ego et populus tuus invenisse
nos gratiam in conspectu tuo, nisi ambulaveris
nobiscum, ut glorificemur ab omnibus populis qui
habitant super terram? **17** Dixit autem Dominus ad
Moysen: Et verbum istud, quod locutus es, faciam:
invenisti enim gratiam coram me, et teipsum novi
ex nomine. **18** Qui ait: Ostende mihi gloriam tuam.
19 Respondit: Ego ostendam omne bonum tibi, et
vocabo in nomine Domini coram te: et miserebor
cui voluero, et clemens ero in quem mihi placuerit.
20 Rursumque ait: Non poteris videre faciem meam:
non enim videbit me homo et vivet. **21** Et iterum:
Ecce, inquit, est locus apud me, et stabis supra
petram. **22** Cumque transibit gloria mea, ponam te
in foramine petræ, et protegam dextera mea, donec
transeam: **23** tollamque manum meam, et videbis
posteriora mea: faciem autem meam videre non
poteris.

34 Ac deinceps: Præcide, ait, tibi duas tabulas
lapideas instar priorum, et scribam super eas
verba, quæ habuerunt tabulæ quas fregisti. **2** Esto
paratus mane, ut ascendas statim in montem Sinai,
stabisque mecum super verticem montis. **3** Nullus
ascendat tecum, nec videatur quispiam per totum
montem: boves quoque et oves non pascantur e
contra. **4** Excidit ergo duas tabulas lapideas, quales
antea fuerant: et de nocte consurgens ascendit in
montem Sinai, sicut præceperat ei Dominus, portans
secum tabulas. **5** Cumque descendisset Dominus
per nubem, stetit Moyses cum eo, invocans nomen
Domini. **6** Quo transeunte coram eo, ait: Dominator
Domine Deus, misericors et clemens, patiens et
multæ miserationis, ac verax, **7** qui custodis
misericordiam in millia; qui aufers iniquitatem, et
scelera, atque peccata, nullusque apud te per se
innocens est; qui reddis iniquitatem patrum filiis,
ac nepotibus in tertiam et quartam progeniem. **8**
Festinusque Moyses, curvatus est pronus in terram,
et adorans **9** ait: Si inveni gratiam in conspectu tuo,
Domine, obsecro ut gradiaris nobiscum (populus
enim duræ cervicis est) et auferas iniquitates nostras
atque peccata, nosque possideas. **10** Respondit
Dominus: Ego inibo pactum videntibus cunctis:
signa faciam quæ numquam visa sunt super terram,
nec in ullis gentibus, ut cernat populus iste, in
cujus es medio, opus Domini terribile quod facturus
sum. **11** Observa cuncta quæ hodie mando tibi:
ego ipse ejiciam ante faciem tuam Amorrhæum,
et Chananæum, et Hethæum, Pherezæum quoque,
et Hevæum, et Jebusæum. **12** Cave ne umquam
cum habitatoribus terræ illius jungas amicitias,
quæ sint tibi in ruinam: **13** sed aras eorum destrue,
confringe statuas, lucosque succide: **14** noli adorare
deum alienum. Dominus zelotes nomen ejus; Deus
est æmulator. **15** Ne ineas pactum cum hominibus
illarum regionum: ne, cum fornicati fuerint cum
diis suis, et adoraverint simulacra eorum, vocet
te quispiam ut comedas de immolatis. **16** Nec
uxorem de filiabus eorum accipies filiis tuis: ne,
postquam ipsæ fuerint fornicatæ, fornicari faciant
et filios tuos in deos suos. **17** Deos conflatiles non
facies tibi. **18** Solemnitatem azymorum custodies.
Septem diebus vesceris azymis, sicut præcepi
tibi, in tempore mensis novorum: mense enim
verni temporis egressus es de Ægypto. **19** Omne
quod aperit vulvam generis masculini, meum erit.
De cunctis animantibus, tam de bobus, quam
de ovibus, meum erit. **20** Primogenitum asini
redimes ove: sin autem nec pretium pro eo dederis,
occidetur. Primogenitum filiorum tuorum redimes:
nec apparebis in conspectu meo vacuus. **21** Sex
diebus operaberis; die septimo cessabis arare et
metere. **22** Solemnitatem hebdomadarum facies
tibi in primitiis frugum messis tuæ triticeæ, et
solemnitatem, quando redeunte anni tempore
cuncta conduntur. **23** Tribus temporibus anni
apparebit omne masculinum tuum in conspectu
omnipotentis Domini Dei Israël. **24** Cum enim tulero
gentes a facie tua, et dilatavero terminos tuos,
nullus insidiabitur terræ tuæ, ascendente te, et
apparente in conspectu Domini Dei tui ter in anno.
25 Non immolabis super fermento sanguinem hostiæ
meæ: neque residebit mane de victima solemnitatis
Phase. **26** Primitias frugum terræ tuæ offeres in
domo Domini Dei tui. Non coques hædum in lacte
matris suæ. **27** Dixitque Dominus ad Moysen: Scribe

tibi verba hæc, quibus et tecum et cum Israël pepigi
fœdus. 28 Fuit ergo ibi cum Domino quadraginta
dies et quadraginta noctes: panem non comedit, et
aquam non bibit, et scripsit in tabulis verba fœderis
decem. 29 Cumque descenderet Moyses de monte
Sinai, tenebat duas tabulas testimonii, et ignorabat
quod cornuta esset facies sua ex consortio sermonis
Domini. 30 Videntes autem Aaron et filii Israël
cornutam Moysi faciem, timuerunt prope accedere.
31 Vocatique ab eo, reversi sunt tam Aaron, quam
principes synagogæ. Et postquam locutus est ad
eos, 32 venerunt ad eum etiam omnes filii Israël:
quibus præcepit cuncta quæ audierat a Domino in
monte Sinai. 33 Impletisque sermonibus, posuit
velamen super faciem suam. 34 Quod ingressus
ad Dominum, et loquens cum eo, auferebat donec
exiret, et tunc loquebatur ad filios Israël omnia
quæ sibi fuerant imperata. 35 Qui videbant faciem
egredientis Moysi esse cornutam, sed operiebat ille
rursus faciem suam, siquando loquebatur ad eos.

35 Igitur congregata omni turba filiorum Israël,
dixit ad eos: Hæc sunt quæ jussit Dominus
fieri. 2 Sex diebus facietis opus: septimus dies erit
vobis sanctus, sabbatum, et requies Domini: qui
fecerit opus in eo, occidetur. 3 Non succendetis
ignem in omnibus habitaculis vestris per diem
sabbati. 4 Et ait Moyses ad omnem catervam filiorum
Israël: Iste est sermo quem præcepit Dominus,
dicens: 5 Separate apud vos primitias Domino.
Omnis voluntarius et prono animo offerat eas
Domino: aurum et argentum, et æs, 6 hyacinthum
et purpuram, coccumque bis tinctum, et byssum,
pilos caprarum, 7 pellesque arietum rubricatas,
et janthinas, ligna setim, 8 et oleum ad luminaria
concinnanda, et ut conficiatur unguentum, et
thymiama suavissimum, 9 lapides onychinos, et
gemmas ad ornatum superhumeralis et rationalis.
10 Quisque vestrum sapiens est, veniat, et faciat
quod Dominus imperavit: 11 tabernaculum scilicet,
et tectum ejus, atque operimentum, annulos, et
tabulata cum vectibus, paxillos, et bases: 12 arcam
et vectes, propitiatorium, et velum, quod ante
illud oppanditur: 13 mensam cum vectibus et
vasis, et propositionis panibus: 14 candelabrum ad
luminaria sustentanda, vasa illius et lucernas, et
oleum ad nutrimenta ignium: 15 altare thymiamatis,
et vectes, et oleum unctionis et thymiama ex
aromatibus: tentorium ad ostium tabernaculi: 16
altare holocausti, et craticulam ejus æneam cum
vectibus et vasis suis: labrum et basim ejus: 17
cortinas atrii cum columnis et basibus, tentorium
in foribus vestibuli, 18 paxillos tabernaculi et
atrii cum funiculis suis: 19 vestimenta, quorum
usus est in ministerio sanctuarii, vestes Aaron
pontificis ac filiorum ejus, ut sacerdotio fungantur
mihi. 20 Egressaque omnis multitudo filiorum
Israël de conspectu Moysi, 21 obtulerunt mente
promptissima atque devota primitias Domino, ad
faciendum opus tabernaculi testimonii. Quidquid
ad cultum et ad vestes sanctas necessarium erat,
22 viri cum mulieribus præbuerunt, armillas et
inaures, annulos et dextralia: omne vas aureum
in donaria Domini separatum est. 23 Si quis
habebat hyacinthum, et purpuram, coccumque
bis tinctum, byssum et pilos caprarum, pelles
arietum rubricatas, et janthinas, 24 argenti, ærisque
metalla, obtulerunt Domino, lignaque setim in
varios usus. 25 Sed et mulieres doctæ, quæ neverant,
dederunt hyacinthum, purpuram, et vermiculum,
ac byssum, 26 et pilos caprarum, sponte propria
cuncta tribuentes. 27 Principes vero obtulerunt
lapides onychinos, et gemmas ad superhumerale et
rationale, 28 aromataque et oleum ad luminaria
concinnanda, et ad præparandum unguentum, ac
thymiama odoris suavissimi componendum. 29
Omnes viri et mulieres mente devota obtulerunt
donaria, ut fierent opera, quæ jusserat Dominus per
manum Moysi. Cuncti filii Israël voluntaria Domino
dedicaverunt. 30 Dixitque Moyses ad filios Israël:
Ecce, vocavit Dominus ex nomine Beseleel filium Uri,
filii Hur de tribu Juda, 31 implevitque eum spiritu
Dei, sapientia et intelligentia, et scientia et omni
doctrina, 32 ad excogitandum, et faciendum opus in
auro, et argento, et ære, 33 sculpendisque lapidibus,
et opere carpentario, quidquid fabre adinveniri
potest, 34 dedit in corde ejus: Ooliab quoque
filium Achisamech de tribu Dan: 35 ambos erudivit
sapientia, ut faciant opera abietarii, polymitarii, ac
plumarii, de hyacintho ac purpura, coccoque bis
tincto, et bysso, et texant omnia, ac nova quæque
reperiant.

36 Fecit ergo Beseleel, et Ooliab, et omnis vir
sapiens, quibus dedit Dominus sapientiam
et intellectum, ut scirent fabre operari quæ in
usus sanctuarii necessaria sunt, et quæ præcepit
Dominus. 2 Cumque vocasset eos Moyses et omnem
eruditum virum, cui dederat Dominus sapientiam,
et qui sponte sua obtulerant se ad faciendum
opus, 3 tradidit eis universa donaria filiorum
Israël. Qui cum instarent operi, quotidie mane
vota populus offerebat. 4 Unde artifices venire
compulsi, 5 dixerunt Moysi: Plus offert populus
quam necessarium est. 6 Jussit ergo Moyses
præconis voce cantari: Nec vir, nec mulier quidquam

offerat ultra in opere sanctuarii. Sicque cessatum est
a muneribus offerendis, 7 eo quod oblata sufficerent
et superabundarent. 8 Feceruntque omnes corde
sapientes ad explendum opus tabernaculi, cortinas
decem de bysso retorta, et hyacintho, et purpura,
coccoque bis tincto, opere vario, et arte polymita: 9
quarum una habebat in longitudine viginti octo
cubitos, et in latitudine quatuor; una mensura erat
omnium cortinarum. 10 Conjunxitque cortinas
quinque, alteram alteri, et alias quinque sibi
invicem copulavit. 11 Fecit et ansas hyacinthinas
in ora cortinæ unius ex utroque latere, et in ora
cortinæ alterius similiter, 12 ut contra se invicem
venirent ansæ, et mutuo jungerentur. 13 Unde et
quinquaginta fudit circulos aureos, qui morderent
cortinarum ansas, et fieret unum tabernaculum.
14 Fecit et saga undecim de pilis caprarum ad
operiendum tectum tabernaculi: 15 unum sagum in
longitudine habebat cubitos triginta, et in latitudine
cubitos quatuor: unius mensuræ erant omnia
saga: 16 quorum quinque junxit seorsum, et sex
alia separatim. 17 Fecitque ansas quinquaginta
in ora sagi unius, et quinquaginta in ora sagi
alterius, ut sibi invicem jungerentur. 18 Et fibulas
æneas quinquaginta, quibus necteretur tectum,
ut unum pallium ex omnibus sagis fieret. 19 Fecit
et opertorium tabernaculi de pellibus arietum
rubricatis: aliudque desuper velamentum de pellibus
janthinis. 20 Fecit et tabulas tabernaculi de lignis
setim stantes. 21 Decem cubitorum erat longitudo
tabulæ unius: et unum ac semis cubitum latitudo
retinebat. 22 Binæ incastraturæ erant per singulas
tabulas, ut altera alteri jungeretur. Sic fecit in
omnibus tabernaculi tabulis. 23 E quibus viginti ad
plagam meridianam erant contra austrum, 24 cum
quadraginta basibus argenteis. Duæ bases sub una
tabula ponebantur ex utraque parte angulorum,
ubi incastraturæ laterum in angulis terminantur.
25 Ad plagam quoque tabernaculi, quæ respicit ad
aquilonem, fecit viginti tabulas, 26 cum quadraginta
basibus argenteis, duas bases per singulas tabulas.
27 Contra occidentem vero, id est, ad eam partem
tabernaculi quæ mare respicit, fecit sex tabulas, 28
et duas alias per singulos angulos tabernaculi retro:
29 quæ junctæ erant a deorsum usque sursum, et
in unam compaginem pariter ferebantur. Ita fecit
ex utraque parte per angulos: 30 ut octo essent
simul tabulæ, et haberent bases argenteas sedecim,
binas scilicet bases sub singulis tabulis. 31 Fecit
et vectes de lignis setim, quinque ad continendas
tabulas unius lateris tabernaculi, 32 et quinque
alios ad alterius lateris coaptandas tabulas: et extra
hos, quinque alios vectes ad occidentalem plagam
tabernaculi contra mare. 33 Fecit quoque vectem
alium, qui per medias tabulas ab angulo usque
ad angulum perveniret. 34 Ipsa autem tabulata
deauravit, fusis basibus earum argenteis. Et circulos
eorum fecit aureos, per quos vectes induci possent:
quos et ipsos laminis aureis operuit. 35 Fecit et
velum de hyacintho, et purpura, vermiculo, ac
bysso retorta, opere polymitario, varium atque
distinctum: 36 et quatuor columnas de lignis
setim, quas cum capitibus deauravit, fusis basibus
earum argenteis. 37 Fecit et tentorium in introitu
tabernaculi ex hyacintho, purpura, vermiculo,
byssoque retorta, opere plumarii: 38 et columnas
quinque cum capitibus suis, quas operuit auro,
basesque earum fudit æneas.

37 Fecit autem Beseleel et arcam de lignis setim,
habentem duos semis cubitos in longitudine,
et cubitum ac semissem in latitudine, altitudo
quoque unius cubiti fuit et dimidii: vestivitque eam
auro purissimo intus ac foris. 2 Et fecit illi coronam
auream per gyrum, 3 conflans quatuor annulos
aureos per quatuor angulos ejus: duos annulos
in latere uno, et duos in altero. 4 Vectes quoque
fecit de lignis setim, quos vestivit auro, 5 et quos
misit in annulos, qui erant in lateribus arcæ ad
portandum eam. 6 Fecit et propitiatorium, id est,
oraculum, de auro mundissimo, duorum cubitorum
et dimidii in longitudine, et cubiti ac semis in
latitudine. 7 Duos etiam cherubim ex auro ductili,
quos posuit ex utraque parte propitiatorii: 8 cherub
unum in summitate unius partis, et cherub alterum
in summitate partis alterius: duos cherubim in
singulis summitatibus propitiatorii, 9 extendentes
alas, et tegentes propitiatorium, seque mutuo et
illud respicientes. 10 Fecit et mensam de lignis
setim in longitudine duorum cubitorum, et in
latitudine unius cubiti, quæ habebat in altitudine
cubitum ac semissem. 11 Circumdeditque eam
auro mundissimo, et fecit illi labium aureum
per gyrum, 12 ipsique labio coronam auream
interrasilem quatuor digitorum, et super eamdem,
alteram coronam auream. 13 Fudit et quatuor
circulos aureos, quos posuit in quatuor angulis
per singulos pedes mensæ 14 contra coronam:
misitque in eos vectes, ut possit mensa portari.
15 Ipsos quoque vectes fecit de lignis setim, et
circumdedit eos auro. 16 Et vasa ad diversos usus
mensæ, acetabula, phialas, et cyathos, et thuribula,
ex auro puro, in quibus offerenda sunt libamina. 17
Fecit et candelabrum ductile de auro mundissimo,
de cujus vecte calami, scyphi, sphærulæque, ac lilia
procedebant: 18 sex in utroque latere, tres calami

ex parte una, et tres ex altera: 19 tres scyphi in
nucis modum per calamos singulos, sphærulæque
simul et lilia: et tres scyphi instar nucis in calamo
altero, sphærulæque simul et lilia. Æquum erat
opus sex calamorum, qui procedebant de stipite
candelabri. 20 In ipso autem vecte erant quatuor
scyphi in nucis modum, sphærulæque per singulos
simul et lilia: 21 et sphærulæ sub duobus calamis
per loca tria, qui simul sex fiunt calami procedentes
de vecte uno. 22 Et sphærulæ igitur, et calami ex
ipso erant, universa ductilia ex auro purissimo. 23
Fecit et lucernas septem cum emunctoriis suis, et
vasa ubi ea, quæ emuncta sunt, extinguantur, de
auro mundissimo. 24 Talentum auri appendebat
candelabrum cum omnibus vasis suis. 25 Fecit et
altare thymiamatis de lignis setim, per quadrum
singulos habens cubitos, et in altitudine duos: e
cujus angulis procedebant cornua. 26 Vestivitque
illud auro purissimo cum craticula ac parietibus
et cornibus. 27 Fecitque ei coronam aureolam per
gyrum, et duos annulos aureos sub corona per
singula latera, ut mittantur in eos vectes, et possit
altare portari. 28 Ipsos autem vectes fecit de lignis
setim, et operuit laminis aureis. 29 Composuit et
oleum ad sanctificationis unguentum, et thymiama
de aromatibus mundissimis opere pigmentarii.

38 Fecit et altare holocausti de lignis setim,
quinque cubitorum per quadrum, et trium in
altitudine: 2 cujus cornua de angulis procedebant,
operuitque illum laminis æneis. 3 Et in usus ejus
paravit ex ære vasa diversa, lebetes, forcipes,
fuscinulas, uncinos, et ignium receptacula. 4
Craticulamque ejus in modum retis fecit æneam,
et subter eam in altaris medio arulam, 5 fusis
quatuor annulis per totidem retiaculi summitates,
ad immittendos vectes ad portandum: 6 quos
et ipsos fecit de lignis setim, et operuit laminis
æneis: 7 induxitque in circulos, qui in lateribus
altaris eminebant. Ipsum autem altare non erat
solidum, sed cavum ex tabulis, et intus vacuum. 8
Fecit et labrum æneum cum basi sua de speculis
mulierum, quæ excubabant in ostio tabernaculi.
9 Fecit et atrium, in cujus australi plaga erant
tentoria de bysso retorta, cubitorum centum, 10
columnæ æneæ viginti cum basibus suis, capita
columnarum, et tota operis cælatura, argentea. 11
Æque ad septentrionalem plagam tentoria columnæ,
basesque et capita columnarum ejusdem mensuræ,
et operis ac metalli, erant. 12 In ea vero plaga,
quæ ad occidentem respicit, fuerunt tentoria
cubitorum quinquaginta, columnæ decem cum
basibus suis æneæ, et capita columnarum, et tota
operis cælatura, argentea. 13 Porro contra orientem
quinquaginta cubitorum paravit tentoria: 14 e
quibus, quindecim cubitos columnarum trium, cum
basibus suis, unum tenebat latus: 15 et in parte
altera (quia inter utraque introitum tabernaculi
fecit) quindecim æque cubitorum erant tentoria,
columnæque tres, et bases totidem. 16 Cuncta
atrii tentoria byssus retorta texuerat. 17 Bases
columnarum fuere æneæ, capita autem earum
cum cunctis cælaturis suis argentea: sed et ipsas
columnas atrii vestivit argento. 18 Et in introitu
ejus opere plumario fecit tentorium ex hyacintho,
purpura, vermiculo, ac bysso retorta, quod habebat
viginti cubitos in longitudine, altitudo vero quinque
cubitorum erat juxta mensuram, quam cuncta
atrii tentoria habebant. 19 Columnæ autem in
ingressu fuere quatuor cum basibus æneis, capitaque
earum et cælaturæ argenteæ. 20 Paxillos quoque
tabernaculi et atrii per gyrum fecit æneos. 21
Hæc sunt instrumenta tabernaculi testimonii,
quæ enumerata sunt juxta præceptum Moysi in
cæremoniis Levitarum per manum Ithamar filii
Aaron sacerdotis: 22 quæ Beseleel filius Uri filii
Hur de tribu Juda, Domino per Moysen jubente,
compleverat, 23 juncto sibi socio Ooliab filio
Achisamech de tribu Dan: qui et ipse artifex
lignorum egregius fuit, et polymitarius atque
plumarius ex hyacintho, purpura, vermiculo et
bysso. 24 Omne aurum quod expensum est in opere
sanctuarii, et quod oblatum est in donariis, viginti
novem talentorum fuit, et septingentorum triginta
siclorum ad mensuram sanctuarii. 25 Oblatum
est autem ab his qui transierunt ad numerum a
viginti annis et supra, de sexcentis tribus millibus
et quingentis quinquaginta armatorum. 26 Fuerunt
præterea centum talenta argenti e quibus conflatæ
sunt bases sanctuarii, et introitus, ubi velum pendet.
27 Centum bases factæ sunt de talentis centum,
singulis talentis per bases singulas supputatis.
28 De mille autem septingentis et septuaginta
quinque, fecit capita columnarum, quas et ipsas
vestivit argento. 29 Æris quoque oblata sunt talenta
septuaginta duo millia, et quadringenti supra sicli,
30 ex quibus fusæ sunt bases in introitu tabernaculi
testimonii, et altare æneum cum craticula sua,
omniaque vasa quæ ad usum ejus pertinent, 31 et
bases atrii tam in circuitu quam in ingressu ejus, et
paxilli tabernaculi atque atrii per gyrum.

39 De hyacintho vero et purpura, vermiculo ac
bysso, fecit vestes, quibus indueretur Aaron
quando ministrabat in sanctis, sicut præcepit
Dominus Moysi. 2 Fecit igitur superhumerale de

auro, hyacintho, et purpura, coccoque bis tincto,
et bysso retorta, 3 opere polymitario: inciditque
bracteas aureas, et extenuavit in fila, ut possent
torqueri cum priorum colorum subtegmine, 4
duasque oras sibi invicem copulatas in utroque
latere summitatum, 5 et balteum ex eisdem
coloribus, sicut præceperat Dominus Moysi. 6
Paravit et duos lapides onychinos, astrictos et
inclusos auro, et sculptos arte gemmaria nominibus
filiorum Israël: 7 posuitque eos in lateribus
superhumeralis in monimentum filiorum Israël,
sicut præceperat Dominus Moysi. 8 Fecit et rationale
opere polymito juxta opus superhumeralis, ex auro,
hyacintho, purpura, coccoque bis tincto, et bysso
retorta: 9 quadrangulum, duplex, mensuræ palmi.
10 Et posuit in eo gemmarum ordines quatuor.
In primo versu erat sardius, topazius, smaragdus.
11 In secundo, carbunculus, sapphirus, et jaspis.
12 In tertio, ligurius, achates, et amethystus. 13
In quarto, chrysolithus, onychinus, et beryllus,
circumdati et inclusi auro per ordines suos. 14
Ipsique lapides duodecim sculpti erant nominibus
duodecim tribuum Israël, singuli per nomina
singulorum. 15 Fecerunt in rationali et catenulas sibi
invicem cohærentes, de auro purissimo: 16 et duos
uncinos, totidemque annulos aureos. Porro annulos
posuerunt in utroque latere rationalis, 17 e quibus
penderent duæ catenæ aureæ, quas inseruerunt
uncinis, qui in superhumeralis angulis eminebant.
18 Hæc et ante et retro ita conveniebant sibi, ut
superhumerale et rationale mutuo necterentur, 19
stricta ad balteum et annulis fortius copulata, quos
jungebat vitta hyacinthina, ne laxa fluerent, et a se
invicem moverentur, sicut præcepit Dominus Moysi.
20 Feceruntque quoque tunicam superhumeralis
totam hyacinthinam, 21 et capitium in superiori
parte contra medium, oramque per gyrum capitii
textilem: 22 deorsum autem ad pedes mala punica
ex hyacintho, purpura, vermiculo, ac bysso retorta:
23 et tintinnabula de auro purissimo, quæ posuerunt
inter malogranata, in extrema parte tunicæ per
gyrum: 24 tintinnabulum autem aureum, et malum
punicum, quibus ornatus incedebat pontifex quando
ministerio fungebatur, sicut præceperat Dominus
Moysi. 25 Fecerunt et tunicas byssinas opere textili
Aaron et filiis ejus: 26 et mitras cum coronulis
suis ex bysso: 27 feminalia quoque linea, byssina:
28 cingulum vero de bysso retorta, hyacintho,
purpura, ac vermiculo bis tincto, arte plumaria,
sicut præceperat Dominus Moysi. 29 Fecerunt et
laminam sacræ venerationis de auro purissimo,
scripseruntque in ea opere gemmario, Sanctum
Domini: 30 et strinxerunt eam cum mitra vitta
hyacinthina, sicut præceperat Dominus Moysi. 31
Perfectum est igitur omne opus tabernaculi et
tecti testimonii: feceruntque filii Israël cuncta
quæ præceperat Dominus Moysi. 32 Et obtulerunt
tabernaculum et tectum et universam supellectilem,
annulos, tabulas, vectes, columnas ac bases, 33
opertorium de pellibus arietum rubricatis, et aliud
operimentum de janthinis pellibus, 34 velum; arcam,
vectes, propitiatorium, 35 mensam cum vasis suis
et propositionis panibus; 36 candelabrum, lucernas,
et utensilia earum cum oleo; 37 altare aureum,
et unguentum, et thymiama ex aromatibus, 38 et
tentorium in introitu tabernaculi; 39 altare æneum,
retiaculum, vectes, et vasa ejus omnia; labrum cum
basi sua; tentoria atrii, et columnas cum basibus
suis; 40 tentorium in introitu atrii, funiculosque
illius et paxillos. Nihil ex vasis defuit, quæ in
ministerium tabernaculi, et in tectum fœderis jussa
sunt fieri. 41 Vestes quoque, quibus sacerdotes
utuntur in sanctuario, Aaron scilicet et filii ejus, 42
obtulerunt filii Israël, sicut præceperat Dominus.
43 Quæ postquam Moyses cuncta vidit completa,
benedixit eis.

40 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Mense primo, prima die mensis, eriges
tabernaculum testimonii, 3 et pones in eo
arcam, dimittesque ante illam velum: 4 et illata
mensa, pones super eam quæ rite præcepta sunt.
Candelabrum stabit cum lucernis suis, 5 et altare
aureum, in quo adoletur incensum, coram arca
testimonii. Tentorium in introitu tabernaculi pones,
6 et ante illud altare holocausti: 7 labrum inter
altare et tabernaculum, quod implebis aqua. 8
Circumdabisque atrium tentoriis, et ingressum ejus.
9 Et assumpto unctionis oleo unges tabernaculum
cum vasis suis, ut sanctificentur: 10 altare holocausti
et omnia vasa ejus, 11 labrum cum basi sua:
omnia unctionis oleo consecrabis, ut sint Sancta
sanctorum. 12 Applicabisque Aaron et filios ejus ad
fores tabernaculi testimonii, et lotos aqua 15 indues
sanctis vestibus, ut ministrent mihi, et unctio
eorum in sacerdotium sempiternum proficiat. 16
Fecitque Moyses omnia quæ præceperat Dominus.
17 Igitur mense primo anni secundi, prima die
mensis, collocatum est tabernaculum. 18 Erexitque
Moyses illud, et posuit tabulas ac bases et vectes,
statuitque columnas, 19 et expandit tectum super
tabernaculum, imposito desuper operimento, sicut
Dominus imperaverat. 20 Posuit et testimonium in
arca, subditis infra vectibus, et oraculum desuper. 21
Cumque intulisset arcam in tabernaculum, appendit
ante eam velum ut expleret Domini jussionem. 22

Posuit et mensam in tabernaculo testimonii ad
plagam septentrionalem extra velum, **23** ordinatis
coram propositionis panibus, sicut præceperat
Dominus Moysi. **24** Posuit et candelabrum in
tabernaculo testimonii e regione mensæ in parte
australi, **25** locatis per ordinem lucernis, juxta
præceptum Domini. **26** Posuit et altare aureum sub
tecto testimonii contra velum, **27** et adolevit super
eo incensum aromatum, sicut jusserat Dominus
Moysi. **28** Posuit et tentorium in introitu tabernaculi
testimonii, **29** et altare holocausti in vestibulo
testimonii, offerens in eo holocaustum, et sacrificia,
ut Dominus imperaverat. **30** Labrum quoque
statuit inter tabernaculum testimonii et altare,
implens illud aqua. **31** Laveruntque Moyses et
Aaron ac filii ejus manus suas et pedes, **32** cum
ingrederentur tectum fœderis, et accederent ad
altare, sicut præceperat Dominus Moysi. **33** Erexit
et atrium per gyrum tabernaculi et altaris, ducto in
introitu ejus tentorio. Postquam omnia perfecta
sunt, **34** operuit nubes tabernaculum testimonii,
et gloria Domini implevit illud. **35** Nec poterat
Moyses ingredi tectum fœderis, nube operiente
omnia, et majestate Domini coruscante, quia cuncta
nubes operuerat. **36** Siquando nubes tabernaculum
deserebat, proficiscebantur filii Israël per turmas
suas: **37** si pendebat desuper, manebant in eodem
loco. **38** Nubes quippe Domini incubabat per diem
tabernaculo, et ignis in nocte, videntibus cunctis
populis Israël per cunctas mansiones suas.

Leviticus

1 Vocavit autem Moysen, et locutus est ei Dominus
de tabernaculo testimonii, dicens: **2** Loquere
filiis Israël, et dices ad eos: Homo, qui obtulerit ex
vobis hostiam Domino de pecoribus, id est, de bobus
et ovibus offerens victimas, **3** si holocaustum fuerit
ejus oblatio, ac de armento: masculum immaculatum
offeret ad ostium tabernaculi testimonii, ad
placandum sibi Dominum: **4** ponetque manum
super caput hostiæ, et acceptabilis erit, atque
in expiationem ejus proficiens. **5** Immolabitque
vitulum coram Domino, et offerent filii Aaron
sacerdotes sanguinem ejus, fundentes per altaris
circuitum, quod est ante ostium tabernaculi: **6**
detractaque pelle hostiæ, artus in frusta concident.
7 Et subjicient in altari ignem, strue lignorum
ante composita: **8** et membra quæ sunt cæsa,
desuper ordinantes, caput videlicet, et cuncta
quæ adhærent jecori, **9** intestinis et pedibus
lotis aqua: adolebitque ea sacerdos super altare
in holocaustum et suavem odorem Domino. **10**
Quod si de pecoribus oblatio est, de ovibus sive
de capris holocaustum, masculum absque macula
offeret: **11** immolabitque ad latus altaris, quod
respicit ad aquilonem, coram Domino: sanguinem
vero illius fundent super altare filii Aaron per
circuitum: **12** dividentque membra, caput, et omnia
quæ adhærent jecori, et ponent super ligna, quibus
subjiciendus est ignis: **13** intestina vero et pedes
lavabunt aqua. Et oblata omnia adolebit sacerdos
super altare in holocaustum et odorem suavissimum
Domino. **14** Si autem de avibus, holocausti oblatio
fuerit Domino, de turturibus, aut pullis columbæ,
15 offeret eam sacerdos ad altare: et retorto ad
collum capite, ac rupto vulneris loco, decurrere
faciet sanguinem super crepidinem altaris: **16**
vesiculam vero gutturis, et plumas projiciet prope
altare ad orientalem plagam, in loco in quo cineres
effundi solent, **17** confringetque ascellas ejus, et
non secabit, neque ferro dividet eam, et adolebit
super altare, lignis igne supposito. Holocaustum est
et oblatio suavissimi odoris Domino.

2 Anima cum obtulerit oblationem sacrificii
Domino, simila erit ejus oblatio; fundetque super
eam oleum, et ponet thus, **2** ac deferet ad filios
Aaron sacerdotes: quorum unus tollet pugillum
plenum similæ et olei, ac totum thus, et ponet
memoriale super altare in odorem suavissimum
Domino. **3** Quod autem reliquum fuerit de sacrificio,
erit Aaron et filiorum ejus, Sanctum sanctorum
de oblationibus Domini. **4** Cum autem obtuleris
sacrificium coctum in clibano: de simila, panes
scilicet absque fermento, conspersos oleo, et lagana
azyma oleo lita. **5** Si oblatio tua fuerit de sartagine,
similæ conspersæ oleo et absque fermento, **6** divides
eam minutatim, et fundes super eam oleum. **7** Sin
autem de craticula fuerit sacrificium, æque simila
oleo conspergetur: **8** quam offerens Domino, trades
manibus sacerdotis. **9** Qui cum obtulerit eam, tollet
memoriale de sacrificio, et adolebit super altare
in odorem suavitatis Domino: **10** quidquid autem
reliquum est, erit Aaron, et filiorum ejus, Sanctum
sanctorum de oblationibus Domini. **11** Omnis oblatio
quæ offeretur Domino, absque fermento fiet, nec
quidquam fermenti ac mellis adolebitur in sacrificio
Domino. **12** Primitias tantum eorum offeretis ac
munera: super altare vero non imponentur in
odorem suavitatis. **13** Quidquid obtuleris sacrificii,
sale condies, nec auferes sal fœderis Dei tui de
sacrificio tuo: in omni oblatione tua offeres sal.
14 Si autem obtuleris munus primarum frugum
tuarum Domino de spicis adhuc virentibus, torrebis
igni, et confringes in morem farris, et sic offeres
primitias tuas Domino, **15** fundens supra oleum, et
thus imponens, quia oblatio Domini est: **16** de qua
adolebit sacerdos in memoriam muneris partem
farris fracti, et olei, ac totum thus.

3 Quod si hostia pacificorum fuerit ejus oblatio, et
de bobus voluerit offerre, marem sive feminam,
immaculata offeret coram Domino. **2** Ponetque
manum super caput victimæ suæ, quæ immolabitur
in introitu tabernaculi testimonii, fundentque filii
Aaron sacerdotes sanguinem per altaris circuitum.
3 Et offerent de hostia pacificorum in oblationem
Domino, adipem qui operit vitalia, et quidquid
pinguedinis est intrinsecus: **4** duos renes cum
adipe quo teguntur ilia, et reticulum jecoris cum
renunculis. **5** Adolebuntque ea super altare in
holocaustum, lignis igne supposito, in oblationem
suavissimi odoris Domino. **6** Si vero de ovibus fuerit
ejus oblatio et pacificorum hostia, sive masculum
obtulerit, sive feminam, immaculata erunt. **7** Si
agnum obtulerit coram Domino, **8** ponet manum
suam super caput victimæ suæ: quæ immolabitur
in vestibulo tabernaculi testimonii: fundentque
filii Aaron sanguinem ejus per circuitum altaris.
9 Et offerent de pacificorum hostia sacrificium
Domino: adipem et caudam totam **10** cum renibus,
et pinguedinem quæ operit ventrem atque universa
vitalia, et utrumque renunculum cum adipe qui
est juxta ilia, reticulumque jecoris cum renunculis.
11 Et adolebit ea sacerdos super altare in pabulum
ignis et oblationis Domini. **12** Si capra fuerit

ejus oblatio, et obtulerit eam Domino, 13 ponet
manum suam super caput ejus: immolabitque eam
in introitu tabernaculi testimonii, et fundent filii
Aaron sanguinem ejus per altaris circuitum. 14
Tollentque ex ea in pastum ignis dominici, adipem
qui operit ventrem, et qui tegit universa vitalia: 15
duos renunculos cum reticulo, quod est super eos
juxta ilia, et arvinam jecoris cum renunculis: 16
adolebitque ea super altare sacerdos in alimoniam
ignis, et suavissimi odoris. Omnis adeps, Domini
erit 17 jure perpetuo in generationibus, et cunctis
habitaculis vestris: nec sanguinem nec adipem
omnino comedetis.

4 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Loquere filiis Israël: Anima, quæ peccaverit
per ignorantiam, et de universis mandatis Domini,
quæ præcepit ut non fierent, quippiam fecerit: 3
si sacerdos, qui unctus est, peccaverit, delinquere
faciens populum, offeret pro peccato suo vitulum
immaculatum Domino: 4 et adducet illum ad
ostium tabernaculi testimonii coram Domino,
ponetque manum super caput ejus, et immolabit
eum Domino. 5 Hauriet quoque de sanguine vituli,
inferens illum in tabernaculum testimonii. 6
Cumque intinxerit digitum in sanguine, asperget
eo septies coram Domino contra velum sanctuarii.
7 Ponetque de eodem sanguine super cornua
altaris thymiamatis gratissimi Domino, quod est in
tabernaculo testimonii: omnem autem reliquum
sanguinem fundet in basim altaris holocausti in
introitu tabernaculi. 8 Et adipem vituli auferet
pro peccato, tam eum qui vitalia operit quam
omnia quæ intrinsecus sunt: 9 duos renunculos
et reticulum quod est super eos juxta ilia, et
adipem jecoris cum renunculis, 10 sicut aufertur
de vitulo hostiæ pacificorum: et adolebit ea super
altare holocausti. 11 Pellem vero et omnes carnes,
cum capite et pedibus et intestinis et fimo, 12
et reliquo corpore, efferet extra castra in locum
mundum, ubi cineres effundi solent: incendetque
ea super lignorum struem, quæ in loco effusorum
cinerum cremabuntur. 13 Quod si omnis turba Israël
ignoraverit, et per imperitiam fecerit quod contra
mandatum Domini est, 14 et postea intellexerit
peccatum suum, offeret pro peccato suo vitulum,
adducetque eum ad ostium tabernaculi. 15 Et
ponent seniores populi manus super caput ejus
coram Domino. Immolatoque vitulo in conspectu
Domini, 16 inferet sacerdos, qui unctus est, de
sanguine ejus in tabernaculum testimonii, 17
tincto digito aspergens septies contra velum. 18
Ponetque de eodem sanguine in cornibus altaris,
quod est coram Domino in tabernaculo testimonii:
reliquum autem sanguinem fundet juxta basim
altaris holocaustorum, quod est in ostio tabernaculi
testimonii. 19 Omnemque ejus adipem tollet, et
adolebit super altare: 20 sic faciens et de hoc
vitulo quomodo fecit et prius: et rogante pro eis
sacerdote, propitius erit eis Dominus. 21 Ipsum
autem vitulum efferet extra castra, atque comburet
sicut et priorem vitulum: quia est pro peccato
multitudinis. 22 Si peccaverit princeps, et fecerit
unum e pluribus per ignorantiam, quod Domini
lege prohibetur: 23 et postea intellexerit peccatum
suum, offeret hostiam Domino, hircum de capris
immaculatum. 24 Ponetque manum suam super
caput ejus: cumque immolaverit eum loco ubi
solet mactari holocaustum coram Domino, quia
pro peccato est, 25 tinget sacerdos digitum in
sanguine hostiæ pro peccato, tangens cornua altaris
holocausti, et reliquum fundens ad basim ejus.
26 Adipem vero adolebit supra, sicut in victimis
pacificorum fieri solet: rogabitque pro eo sacerdos,
et pro peccato ejus, et dimittetur ei. 27 Quod
si peccaverit anima per ignorantiam, de populo
terræ, ut faciat quidquam de his, quæ Domini lege
prohibentur, atque delinquat, 28 et cognoverit
peccatum suum, offeret capram immaculatam. 29
Ponetque manum super caput hostiæ quæ pro
peccato est, et immolabit eam in loco holocausti.
30 Tolletque sacerdos de sanguine in digito suo:
et tangens cornua altaris holocausti, reliquum
fundet ad basim ejus. 31 Omnem autem adipem
auferens, sicut auferri solet de victimis pacificorum,
adolebit super altare in odorem suavitatis Domino:
rogabitque pro eo, et dimittetur ei. 32 Sin autem de
pecoribus obtulerit victimam pro peccato, ovem
scilicet immaculatam: 33 ponet manum super caput
ejus, et immolabit eam in loco ubi solent cædi
holocaustorum hostiæ. 34 Sumetque sacerdos de
sanguine ejus digito suo, et tangens cornua altaris
holocausti, reliquum fundet ad basim ejus. 35
Omnem quoque adipem auferens, sicut auferri solet
adeps arietis, qui immolatur pro pacificis, cremabit
super altare in incensum Domini: rogabitque pro
eo, et pro peccato ejus, et dimittetur ei.

5 Si peccaverit anima, et audierit vocem jurantis,
testisque fuerit quod aut ipse vidit, aut conscius
est: nisi indicaverit, portabit iniquitatem suam.
2 Anima quæ tetigerit aliquid immundum, sive
quod occisum a bestia est, aut per se mortuum, aut
quodlibet aliud reptile: et oblita fuerit immunditiæ
suæ, rea est, et deliquit: 3 et si tetigerit quidquam de
immunditia hominis juxta omnem impuritatem, qua

pollui solet, oblitaque cognoverit postea, subjacebit
delicto. 4 Anima, quæ juraverit, et protulerit labiis
suis, ut vel male quid faceret, vel bene, et idipsum
juramento et sermone firmaverit, oblitaque postea
intellexerit delictum suum, 5 agat pœnitentiam
pro peccato, 6 et offerat de gregibus agnam sive
capram, orabitque pro ea sacerdos et pro peccato
ejus. 7 Sin autem non potuerit offerre pecus, offerat
duos turtures, vel duos pullos columbarum Domino,
unum pro peccato, et alterum in holocaustum,
8 dabitque eos sacerdoti: qui primum offerens
pro peccato, retorquebit caput ejus ad pennulas,
ita ut collo hæreat, et non penitus abrumpatur.
9 Et asperget de sanguine ejus parietem altaris;
quidquid autem reliquum fuerit, faciet distillare
ad fundamentum ejus, quia pro peccato est. 10
Alterum vero adolebit in holocaustum, ut fieri
solet: rogabitque pro eo sacerdos et pro peccato
ejus, et dimittetur ei. 11 Quod si non quiverit
manus ejus duos offerre turtures, aut duos pullos
columbarum, offeret pro peccato suo similæ partem
ephi decimam: non mittet in eam oleum, nec thuris
aliquid imponet, quia pro peccato est. 12 Tradetque
eam sacerdoti: qui plenum ex ea pugillum hauriens,
cremabit super altare in monimentum ejus qui
obtulerit, 13 rogans pro illo et expians: reliquam
vero partem ipse habebit in munere. 14 Locutusque
est Dominus ad Moysen, dicens: 15 Anima si
prævaricans cæremonias, per errorem, in his quæ
Domino sunt sanctificata, peccaverit, offeret pro
delicto suo arietem immaculatum de gregibus, qui
emi potest duobus siclis, juxta pondus sanctuarii: 16
ipsumque quod intulit damni restituet, et quintam
partem ponet supra, tradens sacerdoti, qui rogabit
pro eo offerens arietem, et dimittetur ei. 17
Anima si peccaverit per ignorantiam, feceritque
unum ex his quæ Domini lege prohibentur, et
peccati rea intellexerit iniquitatem suam, 18 offeret
arietem immaculatum de gregibus sacerdoti, juxta
mensuram æstimationemque peccati: qui orabit
pro eo, quia nesciens fecerit: et dimittetur ei, 19
quia per errorem deliquit in Dominum.

6 Locutus est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Anima quæ peccaverit, et contempto Domino,
negaverit proximo suo depositum quod fidei ejus
creditum fuerat, vel vi aliquid extorserit, aut
calumniam fecerit, 3 sive rem perditam invenerit, et
inficians insuper pejeraverit, et quodlibet aliud ex
pluribus fecerit, in quibus solent peccare homines,
4 convicta delicti, 5 reddet omnia, quæ per fraudem
voluit obtinere, integra, et quintam insuper partem
domino cui damnum intulerat. 6 Pro peccato autem
suo offeret arietem immaculatum de grege, et dabit
eum sacerdoti, juxta æstimationem mensuramque
delicti: 7 qui rogabit pro eo coram Domino, et
dimittetur illi pro singulis quæ faciendo peccavit.
8 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 9
Præcipe Aaron et filiis ejus: Hæc est lex holocausti:
cremabitur in altari tota nocte usque mane: ignis
ex eodem altari erit. 10 Vestietur tunica sacerdos et
feminalibus lineis: tolletque cineres, quos vorans
ignis exussit, et ponens juxta altare, 11 spoliabitur
prioribus vestimentis, indutusque aliis, efferret
eos extra castra, et in loco mundissimo usque ad
favillam consumi faciet. 12 Ignis autem in altari
semper ardebit, quem nutriet sacerdos subjiciens
ligna mane per singulos dies, et imposito holocausto,
desuper adolebit adipes pacificorum. 13 Ignis est
iste perpetuus, qui numquam deficiet in altari.
14 Hæc est lex sacrificii et libamentorum, quæ
offerent filii Aaron coram Domino, et coram altari.
15 Tollet sacerdos pugillum similæ, quæ conspersa
est oleo, et totum thus, quod super similam positum
est: adolebitque illud in altari in monimentum
odoris suavissimi Domino: 16 reliquam autem
partem similæ comedet Aaron cum filiis suis,
absque fermento: et comedet in loco sancto atrii
tabernaculi. 17 Ideo autem non fermentabitur, quia
pars ejus in Domini offertur incensum. Sanctum
sanctorum erit, sicut pro peccato atque delicto.
18 Mares tantum stirpis Aaron comedent illud.
Legitimum ac sempiternum erit in generationibus
vestris de sacrificiis Domini: omnis qui tetigerit
illa, sanctificabitur. 19 Locutusque est Dominus
ad Moysen, dicens: 20 Hæc est oblatio Aaron,
et filiorum ejus, quam offerre debent Domino in
die unctionis suæ. Decimam partem ephi offerent
similæ in sacrificio sempiterno, medium ejus mane,
et medium ejus vespere: 21 quæ in sartagine oleo
conspersa frigetur. Offeret autem eam calidam
in odorem suavissimum Domino 22 sacerdos,
qui jure patri successerit, et tota cremabitur in
altari. 23 Omne enim sacrificium sacerdotum igne
consumetur, nec quisquam comedet ex eo. 24
Locutus est autem Dominus ad Moysen, dicens:
25 Loquere Aaron et filiis ejus: Ista est lex hostiæ
pro peccato: in loco ubi offertur holocaustum,
immolabitur coram Domino. Sanctum sanctorum
est. 26 Sacerdos, qui offert, comedet eam in loco
sancto, in atrio tabernaculi. 27 Quidquid tetigerit
carnes ejus, sanctificabitur. Si de sanguine illius
vestis fuerit aspersa, lavabitur in loco sancto. 28 Vas
autem fictile, in quo cocta est, confringetur; quod
si vas æneum fuerit, defricabitur, et lavabitur aqua.
29 Omnis masculus de genere sacerdotali vescetur

de carnibus ejus, quia Sanctum sanctorum est. 30
Hostia enim quæ cæditur pro peccato, cujus sanguis
infertur in tabernaculum testimonii ad expiandum
in sanctuario, non comedetur, sed comburetur igni.

7 Hæc quoque lex hostiæ pro delicto, Sancta
sanctorum est: 2 idcirco ubi immolabitur
holocaustum, mactabitur et victima pro delicto:
sanguis ejus per gyrum altaris fundetur. 3 Offerent
ex ea caudam et adipem qui operit vitalia: 4 duos
renunculos, et pinguedinem quæ juxta ilia est,
reticulumque jecoris cum renunculis. 5 Et adolebit
ea sacerdos super altare: incensum est Domini pro
delicto. 6 Omnis masculus de sacerdotali genere, in
loco sancto vescetur his carnibus, quia Sanctum
sanctorum est. 7 Sicut pro peccato offertur hostia,
ita et pro delicto: utriusque hostiæ lex una erit:
ad sacerdotem, qui eam obtulerit, pertinebit. 8
Sacerdos qui offert holocausti victimam, habebit
pellem ejus. 9 Et omne sacrificium similæ, quod
coquitur in clibano, et quidquid in craticula, vel
in sartagine præparatur, ejus erit sacerdotis a quo
offertur: 10 sive oleo conspersa, sive arida fuerint,
cunctis filiis Aaron mensura æqua per singulos
dividetur. 11 Hæc est lex hostiæ pacificorum quæ
offertur Domino. 12 Si pro gratiarum actione
oblatio fuerit, offerent panes absque fermento
conspersos oleo, et lagana azyma uncta oleo,
coctamque similam, et collyridas olei admistione
conspersas: 13 panes quoque fermentatos cum
hostia gratiarum, quæ immolatur pro pacificis: 14
ex quibus unus pro primitiis offeretur Domino, et
erit sacerdotis qui fundet hostiæ sanguinem, 15
cujus carnes eadem comedentur die, nec remanebit
ex eis quidquam usque mane. 16 Si voto, vel sponte
quispiam obtulerit hostiam, eadem similiter edetur
die: sed et si quid in crastinum remanserit, vesci
licitum est: 17 quidquid autem tertius invenerit
dies, ignis absumet. 18 Si quis de carnibus victimæ
pacificorum die tertio comederit, irrita fiet oblatio,
nec proderit offerenti: quin potius quæcumque
anima tali se edulio contaminaverit, prævaricationis
rea erit. 19 Caro, quæ aliquid tetigerit immundum,
non comedetur, sed comburetur igni: qui fuerit
mundus, vescetur ex ea. 20 Anima polluta quæ
ederit de carnibus hostiæ pacificorum, quæ oblata
est Domino, peribit de populis suis. 21 Et quæ
tetigerit immunditiam hominis, vel jumenti, sive
omnis rei quæ polluere potest, et comederit de
hujuscemodi carnibus, interibit de populis suis.
22 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 23
Loquere filiis Israël: Adipem ovis, et bovis, et capræ
non comedetis. 24 Adipem cadaveris morticini, et
ejus animalis, quod a bestia captum est, habebitis
in varios usus. 25 Si quis adipem, qui offerri debet
in incensum Domini, comederit, peribit de populo
suo. 26 Sanguinem quoque omnis animalis non
sumetis in cibo, tam de avibus quam de pecoribus.
27 Omnis anima, quæ ederit sanguinem, peribit
de populis suis. 28 Locutusque est Dominus ad
Moysen, dicens: 29 Loquere filiis Israël, dicens:
Qui offert victimam pacificorum Domino, offerat
simul et sacrificium, id est, libamenta ejus. 30
Tenebit manibus adipem hostiæ, et pectusculum:
cumque ambo oblata Domino consecraverit, tradet
sacerdoti, 31 qui adolebit adipem super altare,
pectusculum autem erit Aaron et filiorum ejus. 32
Armus quoque dexter de pacificorum hostiis cedet
in primitias sacerdotis. 33 Qui obtulerit sanguinem
et adipem filiorum Aaron, ipse habebit et armum
dextrum in portione sua. 34 Pectusculum enim
elevationis, et armum separationis, tuli a filiis Israël
de hostiis eorum pacificis, et dedi Aaron sacerdoti,
et filiis ejus, lege perpetua, ab omni populo Israël. 35
Hæc est unctio Aaron et filiorum ejus in cæremoniis
Domini die qua obtulit eos Moyses, ut sacerdotio
fungerentur, 36 et quæ præcepit eis dari Dominus a
filiis Israël religione perpetua in generationibus
suis. 37 Ista est lex holocausti, et sacrificii pro
peccato atque delicto, et pro consecratione et
pacificorum victimis, 38 quam constituit Dominus
Moysi in monte Sinai, quando mandabit filiis Israël
ut offerrent oblationes suas Domino in deserto
Sinai.

8 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Tolle Aaron cum filiis suis, vestes eorum,
et unctionis oleum, vitulum pro peccato, duos
arietes, canistrum cum azymis: 3 et congregabis
omnem cœtum ad ostium tabernaculi. 4 Fecit
Moyses ut Dominus imperaverat. Congregataque
omni turba ante fores tabernaculi, 5 ait: Iste est
sermo, quem jussit Dominus fieri. 6 Statimque
obtulit Aaron et filios ejus. Cumque lavisset eos,
7 vestivit pontificem subucula linea, accingens
eum balteo, et induens eum tunica hyacinthina,
et desuper humerale imposuit, 8 quod astringens
cingulo aptavit rationali, in quo erat Doctrina et
Veritas. 9 Cidari quoque texit caput: et super
eam, contra frontem, posuit laminam auream
consecratam in sanctificatione, sicut præceperat
ei Dominus. 10 Tulit et unctionis oleum, quo
linivit tabernaculum cum omni supellectili sua.
11 Cumque sanctificans aspersisset altare septem
vicibus, unxit illud, et omnia vasa ejus, labrumque
cum basi sua sanctificavit oleo. 12 Quod fundens

super caput Aaron, unxit eum, et consecravit: **13** filios quoque ejus oblatos vestivit tunicis lineis, et cinxit balteis, imposuitque mitras, ut jusserat Dominus. **14** Obtulit et vitulum pro peccato: cumque super caput ejus posuisset Aaron et filii ejus manus suas, **15** immolavit eum, hauriens sanguinem, et tincto digito, tetigit cornua altaris per gyrum: quo expiato et sanctificato, fudit reliquum sanguinem ad fundamenta ejus. **16** Adipem vero qui erat super vitalia, et reticulum jecoris, duosque renunculos, cum arvinulis suis, adolevit super altare: **17** vitulum cum pelle, et carnibus, et fimo, cremans extra castra, sicut præceperat Dominus. **18** Obtulit et arietem in holocaustum: super cujus caput cum imposuissent Aaron et filii ejus manus suas, **19** immolavit eum, et fudit sanguinem ejus per circuitum altaris. **20** Ipsumque arietem in frusta concidens, caput ejus, et artus, et adipem adolevit igni, **21** lotis prius intestinis et pedibus: totumque simul arietem incendit super altare, eo quod esset holocaustum suavissimi odoris Domino, sicut præceperat ei. **22** Obtulit et arietem secundum in consecratione sacerdotum, posueruntque super caput ejus Aaron et filii ejus manus suas: **23** quem cum immolasset Moyses, sumens de sanguine ejus, tetigit extremum auriculæ dextræ Aaron, et pollicem manus ejus dextræ, similiter et pedis. **24** Obtulit et filios Aaron: cumque de sanguine arietis immolati tetigisset extremum auriculæ singulorum dextræ, et pollices manus ac pedis dextri, reliquum fudit super altare per circuitum: **25** adipem vero, et caudam, omnemque pinguedinem quæ operit intestina, reticulumque jecoris, et duos renes cum adipibus suis et armo dextro separavit. **26** Tollens autem de canistro azymorum, quod erat coram Domino, panem absque fermento, et collyridam conspersam oleo, laganumque, posuit super adipes, et armum dextrum, **27** tradens simul omnia Aaron et filiis ejus. Qui postquam levaverunt ea coram Domino, **28** rursum suscepta de manibus eorum, adolevit super altare holocausti, eo quod consecrationis esset oblatio, in odorem suavitatis, sacrificii Domino. **29** Tulitque pectusculum, elevans illud coram Domino, de ariete consecrationis in partem suam, sicut præceperat ei Dominus. **30** Assumensque unguentum, et sanguinem qui erat in altari, aspersit super Aaron et vestimenta ejus, et super filios illius ac vestes eorum. **31** Cumque sanctificasset eos in vestitu suo, præcepit eis, dicens: Coquite carnes ante fores tabernaculi, et ibi comedite eas; panes quoque consecrationis edite, qui positi sunt in canistro, sicut præcepit mihi Dominus, dicens: Aaron et filii ejus comedent eos: **32** quidquid autem reliquum fuerit de carne et panibus, ignis absumet. **33** De ostio quoque tabernaculi non exibitis septem diebus, usque ad diem quo complebitur tempus consecrationis vestræ; septem enim diebus finitur consecratio: **34** sicut et impræsentiarum factum est, ut ritus sacrificii compleretur. **35** Die ac nocte manebitis in tabernaculo observantes custodias Domini, ne moriamini: sic enim mihi præceptum est. **36** Feceruntque Aaron et filii ejus cuncta quæ locutus est Dominus per manum Moysi.

9 Facto autem octavo die, vocavit Moyses Aaron, et filios ejus, ac majores natu Israël, dixitque ad Aaron: **2** Tolle de armento vitulum pro peccato, et arietem in holocaustum, utrumque immaculatum, et offer illos coram Domino. **3** Et ad filios Israël loqueris: Tollite hircum pro peccato, et vitulum, atque agnum, anniculos, et sine macula in holocaustum, **4** bovem et arietem pro pacificis: et immolate eos coram Domino, in sacrificio singulorum similam conspersam oleo offerentes: hodie enim Dominus apparebit vobis. **5** Tulerunt ergo cuncta quæ jusserat Moyses ad ostium tabernaculi: ubi cum omnis multitudo astaret, **6** ait Moyses: Iste est sermo, quem præcepit Dominus: facite, et apparebit vobis gloria ejus. **7** Et dixit ad Aaron: Accede ad altare, et immola pro peccato tuo: offer holocaustum, et deprecare pro te et pro populo: cumque mactaveris hostiam populi, ora pro eo, sicut præcepit Dominus. **8** Statimque Aaron accedens ad altare, immolavit vitulum pro peccato suo: **9** cujus sanguinem obtulerunt ei filii sui: in quo tingens digitum, tetigit cornua altaris, et fudit residuum ad basim ejus. **10** Adipemque, et renunculos, ac reticulum jecoris, quæ sunt pro peccato, adolevit super altare, sicut præceperat Dominus Moysi: **11** carnes vero et pellem ejus extra castra combussit igni. **12** Immolavit et holocausti victimam: obtuleruntque ei filii sui sanguinem ejus, quem fudit per altaris circuitum. **13** Ipsam etiam hostiam in frusta concisam, cum capite et membris singulis obtulerunt; quæ omnia super altare cremavit igni, **14** lotis aqua prius intestinis et pedibus. **15** Et pro peccato populi offerens, mactavit hircum: expiatoque altari, **16** fecit holocaustum, **17** addens in sacrificio libamenta, quæ pariter offeruntur, et adolens ea super altare, absque cæremoniis holocausti matutini. **18** Immolavit et bovem atque arietem, hostias pacificas populi: obtuleruntque ei filii sui sanguinem, quem fudit super altare in circuitum. **19** Adipem autem bovis, et caudam arietis, renunculosque cum adipibus suis,

et reticulum jecoris, 20 posuerunt super pectora:
cumque cremati essent adipes super altare, 21
pectora eorum, et armos dextros separavit Aaron,
elevans coram Domino, sicut præceperat Moyses.
22 Et extendens manus ad populum, benedixit ei.
Sicque completis hostiis pro peccato, et holocaustis,
et pacificis, descendit. 23 Ingressi autem Moyses
et Aaron in tabernaculum testimonii, et deinceps
egressi, benedixerunt populo. Apparuitque gloria
Domini omni multitudini: 24 et ecce egressus ignis
a Domino, devoravit holocaustum, et adipes qui
erant super altare. Quod cum vidissent turbæ,
laudaverunt Dominum, ruentes in facies suas.

10 Arreptisque Nadab et Abiu filii Aaron
thuribulis, posuerunt ignem, et incensum
desuper, offerentes coram Domino ignem alienum:
quod eis præceptum non erat. 2 Egressusque ignis
a Domino, devoravit eos, et mortui sunt coram
Domino. 3 Dixitque Moyses ad Aaron: Hoc est
quod locutus est Dominus: Sanctificabor in iis
qui appropinquant mihi, et in conspectu omnis
populi glorificabor. Quod audiens tacuit Aaron. 4
Vocatis autem Moyses Misaële et Elisaphan filiis
Oziel, patrui Aaron, ait ad eos: Ite, et tollite fratres
vestros de conspectu sanctuarii, et asportate extra
castra. 5 Confestimque pergentes, tulerunt eos sicut
jacebant, vestitos lineis tunicis, et ejecerunt foras,
ut sibi fuerat imperatum. 6 Locutusque est Moyses
ad Aaron, et ad Eleazar, et Ithamar, filios ejus: Capita
vestra nolite nudare, et vestimenta nolite scindere,
ne forte moriamini, et super omnem cœtum oriatur
indignatio. Fratres vestri, et omnis domus Israël,
plangant incendium quod Dominus suscitavit: 7 vos
autem non egrediemini fores tabernaculi, alioquin
peribitis: oleum quippe sanctæ unctionis est super
vos. Qui fecerunt omnia juxta præceptum Moysi.
8 Dixit quoque Dominus ad Aaron: 9 Vinum, et
omne quod inebriare potest, non bibetis tu et filii
tui, quando intratis in tabernaculum testimonii, ne
moriamini: quia præceptum sempiternum est in
generationes vestras: 10 et ut habeatis scientiam
discernendi inter sanctum et profanum, inter
pollutum et mundum; 11 doceatisque filios Israël
omnia legitima mea quæ locutus est Dominus ad
eos per manum Moysi. 12 Locutusque est Moyses
ad Aaron, et ad Eleazar, et Ithamar, filios ejus, qui
erant residui: Tollite sacrificium, quod remansit
de oblatione Domini, et comedite illud absque
fermento juxta altare, quia Sanctum sanctorum
est. 13 Comedetis autem in loco sancto: quod
datum est tibi et filiis tuis de oblationibus Domini,
sicut præceptum est mihi. 14 Pectusculum quoque
quod oblatum est, et armum qui separatus est,
edetis in loco mundissimo tu et filii tui, et filiæ
tuæ tecum: tibi enim ac liberis tuis reposita sunt
de hostiis salutaribus filiorum Israël: 15 eo quod
armum et pectus, et adipes qui cremantur in altari,
elevaverunt coram Domino, et pertineant ad te,
et ad filios tuos, lege perpetua, sicut præcepit
Dominus. 16 Inter hæc, hircum, qui oblatus fuerat
pro peccato, cum quæreret Moyses, exustum reperit:
iratusque contra Eleazar et Ithamar filios Aaron, qui
remanserant, ait: 17 Cur non comedistis hostiam pro
peccato in loco sancto, quæ Sancta sanctorum est,
et data vobis ut portetis iniquitatem multitudinis,
et rogetis pro ea in conspectu Domini, 18 præsertim
cum de sanguine illius non sit illatum intra sancta,
et comedere debueritis eam in Sanctuario, sicut
præceptum est mihi? 19 Respondit Aaron: Oblata
est hodie victima pro peccato, et holocaustum
coram Domino: mihi autem accidit quod vides;
quomodo potui comedere eam, aut placere Domino
in cæremoniis mente lugubri? 20 Quod cum audisset
Moyses, recepit satisfactionem.

11 Locutusque est Dominus ad Moysen et Aaron,
dicens: 2 Dicite filiis Israël: Hæc sunt animalia
quæ comedere debetis de cunctis animantibus
terræ: 3 omne quod habet divisam ungulam, et
ruminat in pecoribus, comedetis. 4 Quidquid autem
ruminat quidem, et habet ungulam, sed non dividit
eam, sicut camelus et cetera, non comedetis illud,
et inter immunda reputabitis. 5 Chœrogryllus
qui ruminat, ungulamque non dividit, immundus
est. 6 Lepus quoque: nam et ipse ruminat, sed
ungulam non dividit. 7 Et sus: qui cum ungulam
dividat, non ruminat. 8 Horum carnibus non
vescemini, nec cadavera contingetis, quia immunda
sunt vobis. 9 Hæc sunt quæ gignuntur in aquis,
et vesci licitum est: omne quod habet pinnulas
et squamas, tam in mari quam in fluminibus et
stagnis, comedetis. 10 Quidquid autem pinnulas et
squamas non habet, eorum quæ in aquis moventur
et vivunt, abominabile vobis, 11 execrandumque
erit: carnes eorum non comedetis, et morticina
vitabitis. 12 Cuncta quæ non habent pinnulas et
squamas in aquis, polluta erunt. 13 Hæc sunt quæ de
avibus comedere non debetis, et vitanda sunt vobis:
aquilam, et gryphem, et haliæetum, 14 et milvum
ac vulturem juxta genus suum, 15 et omne corvini
generis in similitudinem suam, 16 struthionem,
et noctuam, et larum, et accipitrem juxta genus
suum: 17 bubonem, et mergulum, et ibin, 18 et
cygnum, et onocrotalum, et porphyrionem, 19
herodionem, et charadrion juxta genus suum,

upupam quoque, et vespertilionem. **20** Omne de
volucribus quod graditur super quatuor pedes,
abominabile erit vobis. **21** Quidquid autem ambulat
quidem super quatuor pedes, sed habet longiora
retro crura, per quæ salit super terram, **22** comedere
debetis, ut est bruchus in genere suo, et attacus
atque ophiomachus, ac locusta, singula juxta genus
suum. **23** Quidquid autem ex volucribus quatuor
tantum habet pedes, execrabile erit vobis: **24** et
quicumque morticina eorum tetigerit, polluetur, et
erit immundus usque ad vesperum: **25** et si necesse
fuerit ut portet quippiam horum mortuum, lavabit
vestimenta sua, et immundus erit usque ad occasum
solis. **26** Omne animal quod habet quidem ungulam,
sed non dividit eam, nec ruminat, immundum
erit: et qui tetigerit illud, contaminabitur. **27** Quod
ambulat super manus ex cunctis animantibus,
quæ incedunt quadrupedia, immundum erit: qui
tetigerit morticina eorum, polluetur usque ad
vesperum. **28** Et qui portaverit hujuscemodi
cadavera, lavabit vestimenta sua, et immundus erit
usque ad vesperum: quia omnia hæc immunda sunt
vobis. **29** Hæc quoque inter polluta reputabuntur
de his quæ moventur in terra, mustela et mus et
crocodilus, singula juxta genus suum, **30** mygale,
et chamæleon, et stellio, et lacerta, et talpa. **31**
Omnia hæc immunda sunt. Qui tetigerit morticina
eorum, immundus erit usque ad vesperum: **32**
et super quod ceciderit quidquam de morticinis
eorum, polluetur, tam vas ligneum et vestimentum,
quam pelles et cilicia: et in quocumque fit opus,
tingentur aqua, et polluta erunt usque ad vesperum,
et sic postea mundabuntur. **33** Vas autem fictile,
in quod horum quidquam intro cecidit, polluetur,
et idcirco frangendum est. **34** Omnis cibus, quem
comedetis, si fusa fuerit super eum aqua, immundus
erit: et omne liquens quod bibitur de universo
vase, immundum erit. **35** Et quidquid de morticinis
hujuscemodi ceciderit super illud, immundum
erit: sive clibani, sive chytropodes, destruentur, et
immundi erunt. **36** Fontes vero et cisternæ, et omnis
aquarum congregatio munda erit. Qui morticinum
eorum tetigerit, polluetur. **37** Si ceciderit super
sementem, non polluet eam. **38** Si autem quispiam
aqua sementem perfuderit, et postea morticinis
tacta fuerit, illico polluetur. **39** Si mortuum fuerit
animal, quod licet vobis comedere, qui cadaver ejus
tetigerit, immundus erit usque ad vesperum: **40**
et qui comederit ex eo quippiam, sive portaverit,
lavabit vestimenta sua, et immundus erit usque
ad vesperum. **41** Omne quod reptat super terram,
abominabile erit, nec assumetur in cibum. **42**
Quidquid super pectus quadrupes graditur, et
multos habet pedes, sive per humum trahitur,
non comedetis, quia abominabile est. **43** Nolite
contaminare animas vestras, nec tangatis quidquam
eorum, ne immundi sitis. **44** Ego enim sum Dominus
Deus vester: sancti estote, quia ego sanctus sum.
Ne polluatis animas vestras in omni reptili quod
movetur super terram. **45** Ego enim sum Dominus,
qui eduxi vos de terra Ægypti, ut essem vobis in
Deum. Sancti eritis, quia ego sanctus sum. **46** Ista
est lex animantium ac volucrum, et omnis animæ
viventis, quæ movetur in aqua, et reptat in terra,
47 ut differentias noveritis mundi et immundi, et
sciatis quid comedere et quid respuere debeatis.

12 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: **2**
Loquere filiis Israël, et dices ad eos: Mulier, si
suscepto semine pepererit masculum, immunda erit
septem diebus juxta dies separationis menstruæ.
3 Et die octavo circumcidetur infantulus: **4** ipsa
vero triginta tribus diebus manebit in sanguine
purificationis suæ. Omne sanctum non tanget, nec
ingredietur in sanctuarium, donec impleantur dies
purificationis suæ. **5** Sin autem feminam pepererit,
immunda erit duabus hebdomadibus juxta ritum
fluxus menstrui, et sexaginta sex diebus manebit
in sanguine purificationis suæ. **6** Cumque expleti
fuerint dies purificationis suæ, pro filio sive pro
filia, deferet agnum anniculum in holocaustum,
et pullum columbæ sive turturem pro peccato, ad
ostium tabernaculi testimonii, et tradet sacerdoti,
7 qui offeret illa coram Domino, et orabit pro ea, et
sic mundabitur a profluvio sanguinis sui: ista est
lex parientis masculum aut feminam. **8** Quod si non
invenerit manus ejus, nec potuerit offerre agnum,
sumet duos turtures vel duos pullos columbarum,
unum in holocaustum, et alterum pro peccato:
orabitque pro ea sacerdos, et sic mundabitur.

13 Locutusque est Dominus ad Moysen, et Aaron,
dicens: **2** Homo, in cujus cute et carne
ortus fuerit diversus color, sive pustula, aut quasi
lucens quippiam, id est, plaga lepræ, adducetur ad
Aaron sacerdotem, vel ad unum quemlibet filiorum
ejus. **3** Qui cum viderit lepram in cute, et pilos
in album mutatos colorem, ipsamque speciem
lepræ humiliorem cute et carne reliqua: plaga
lepræ est, et ad arbitrium ejus separabitur. **4** Sin
autem lucens candor fuerit in cute, nec humilior
carne reliqua, et pili coloris pristini, recludet eum
sacerdos septem diebus: **5** et considerabit die
septimo: et si quidem lepra ultra non creverit,
nec transierit in cute priores terminos, rursum
recludet eum septem diebus aliis. **6** Et die septimo

contemplabitur: si obscurior fuerit lepra, et non
creverit in cute, mundabit eum, quia scabies est:
lavabitque homo vestimenta sua, et mundus erit. **7**
Quod si postquam a sacerdote visus est, et redditus
munditiæ, iterum lepra creverit: adducetur ad eum,
8 et immunditiæ condemnabitur. **9** Plaga lepræ
si fuerit in homine, adducetur ad sacerdotem,
10 et videbit eum. Cumque color albus in cute
fuerit, et capillorum mutaverit aspectum, ipsa
quoque caro viva apparuerit: **11** lepra vetustissima
judicabitur, atque inolita cuti. Contaminabit itaque
eum sacerdos, et non recludet, quia perspicuæ
immunditiæ est. **12** Sin autem effloruerit discurrens
lepra in cute, et operuerit omnem cutem a capite
usque ad pedes, quidquid sub aspectum oculorum
cadit, **13** considerabit eum sacerdos, et teneri lepra
mundissima judicabit: eo quod omnis in candorem
versa sit, et idcirco homo mundus erit. **14** Quando
vero caro vivens in eo apparuerit, **15** tunc sacerdotis
judicio polluetur, et inter immundos reputabitur:
caro enim viva, si lepra aspergitur, immunda est. **16**
Quod si rursum versa fuerit in alborem, et totum
hominem operuerit, **17** considerabit eum sacerdos,
et mundum esse decernet. **18** Caro autem et cutis
in qua ulcus natum est, et sanatum, **19** et in
loco ulceris cicatrix alba apparuerit, sive subrufa,
adducetur homo ad sacerdotem. **20** Qui cum viderit
locum lepræ humiliorem carne reliqua, et pilos
versos in candorem, contaminabit eum: plaga enim
lepræ orta est in ulcere. **21** Quod si pilus coloris est
pristini, et cicatrix subobscura, et vicina carne non
est humilior, recludet eum septem diebus: **22** et
si quidem creverit, adjudicabit eum lepræ; **23** sin
autem steterit in loco suo, ulceris est cicatrix, et
homo mundus erit. **24** Caro autem et cutis, quam
ignis exusserit, et sanata albam sive rufam habuerit
cicatricem, **25** considerabit eam sacerdos: et ecce
versa est in alborem, et locus ejus reliqua cute est
humilior, contaminabit eum, quia plaga lepræ in
cicatrice orta est. **26** Quod si pilorum color non fuerit
immutatus, nec humilior plaga carne reliqua, et
ipsa lepræ species fuerit subobscura, recludet eum
septem diebus, **27** et die septimo contemplabitur: si
creverit in cute lepra, contaminabit eum. **28** Sin
autem in loco suo candor steterit non satis clarus,
plaga combustionis est, et idcirco mundabitur, quia
cicatrix est combusturæ. **29** Vir, sive mulier, in
cujus capite vel barba germinaverit lepra, videbit
eos sacerdos. **30** Et si quidem humilior fuerit locus
carne reliqua, et capillus flavus, solitoque subtilior,
contaminabit eos, quia lepra capitis ac barbæ est.
31 Sin autem viderit locum maculæ æqualem vicinæ
carni, et capillum nigrum: recludet eum septem
diebus, **32** et die septimo intuebitur. Si non creverit
macula, et capillus sui coloris est, et locus plagæ
carni reliquæ æqualis: **33** radetur homo absque
loco maculæ, et includetur septem diebus aliis.
34 Si die septimo visa fuerit stetisse plaga in loco
suo, nec humilior carne reliqua, mundabit eum:
lotisque vestibus suis, mundus erit. **35** Sin autem
post emundationem rursus creverit macula in cute,
36 non quæret amplius utrum capillus in flavum
colorem sit immutatus, quia aperte immundus est.
37 Porro si steterit macula, et capilli nigri fuerint,
noverit hominem sanatum esse, et confidenter eum
pronuntiet mundum. **38** Vir, sive mulier, in cujus
cute candor apparuerit, **39** intuebitur eos sacerdos.
Si deprehenderit subobscurum alborem lucere in
cute, sciat non esse lepram, sed maculam coloris
candidi, et hominem mundum. **40** Vir, de cujus
capite capilli fluunt, calvus et mundus est: **41** et si a
fronte ceciderint pili, recalvaster et mundus est. **42**
Sin autem in calvitio sive in recalvatione albus vel
rufus color fuerit exortus, **43** et hoc sacerdos viderit,
condemnabit eum haud dubiæ lepræ, quæ orta est
in calvitio. **44** Quicumque ergo maculatus fuerit
lepra, et separatus est ad arbitrium sacerdotis, **45**
habebit vestimenta dissuta, caput nudum, os veste
contectum, contaminatum ac sordidum se clamabit.
46 Omni tempore quo leprosus est et immundus,
solus habitabit extra castra. **47** Vestis lanea sive
linea, quæ lepram habuerit, **48** in stamine atque
subtegmine, aut certe pellis, vel quidquid ex pelle
confectum est, **49** si alba vel rufa macula fuerit
infecta, lepra reputabitur, ostendeturque sacerdoti:
50 qui consideratam recludet septem diebus: **51**
et die septimo rursus aspiciens, si deprehenderit
crevisse, lepra perseverans est: pollutum judicabit
vestimentum, et omne in quo fuerit inventa: **52**
et idcirco comburetur flammis. **53** Quod si eam
viderit non crevisse, **54** præcipiet, et lavabunt id in
quo lepra est, recludetque illud septem diebus aliis.
55 Et cum viderit faciem quidem pristinam non
reversam, nec tamen crevisse lepram, immundum
judicabit, et igne comburet, eo quod infusa sit
in superficie vestimenti, vel per totum, lepra. **56**
Sin autem obscurior fuerit locus lepræ, postquam
vestis est lota, abrumpet eum, et a solido dividet.
57 Quod si ultra apparuerit in his locis, quæ prius
immaculata erant, lepra volatilis et vaga, debet
igne comburi. **58** Si cessaverit, lavabit aqua ea,
quæ pura sunt, secundo, et munda erunt. **59** Ista
est lex lepræ vestimenti lanei et linei, staminis,
atque subtegminis, omnisque supellectilis pelliceæ,
quomodo mundari debeat, vel contaminari.

14 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Hic est ritus leprosi, quando mundandus
est. Adducetur ad sacerdotem: **3** qui egressus de
castris, cum invenerit lepram esse mundatam,
4 præcipiet ei, qui purificatur, ut offerat duos
passeres vivos pro se, quibus vesci licitum est, et
lignum cedrinum, vermiculumque et hyssopum.
5 Et unum ex passeribus immolari jubebit in vase
fictili super aquas viventes: **6** alium autem vivum
cum ligno cedrino, et cocco et hyssopo, tinget in
sanguine passeris immolati, **7** quo asperget illum,
qui mundandus est, septies, ut jure purgetur: et
dimittet passerem vivum, ut in agrum avolet. **8**
Cumque laverit homo vestimenta sua, radet omnes
pilos corporis, et lavabitur aqua: purificatusque
ingredietur castra, ita dumtaxat ut maneat extra
tabernaculum suum septem diebus, **9** et die septimo
radet capillos capitis, barbamque et supercilia,
ac totius corporis pilos. Et lotis rursum vestibus
et corpore, **10** die octavo assumet duos agnos
immaculatos, et ovem anniculam absque macula, et
tres decimas similæ in sacrificium, quæ conspersa
sit oleo, et seorsum olei sextarium. **11** Cumque
sacerdos purificans hominem, statuerit eum, et
hæc omnia coram Domino in ostio tabernaculi
testimonii, **12** tollet agnum et offeret eum pro
delicto, oleique sextarium: et oblatis ante Dominum
omnibus, **13** immolabit agnum, ubi solet immolari
hostia pro peccato, et holocaustum, id est, in loco
sancto. Sicut enim pro peccato, ita et pro delicto ad
sacerdotem pertinet hostia: Sancta sanctorum est.
14 Assumensque sacerdos de sanguine hostiæ, quæ
immolata est pro delicto, ponet super extremum
auriculæ dextræ ejus qui mundatur, et super pollices
manus dextræ et pedis: **15** et de olei sextario
mittet in manum suam sinistram, **16** tingetque
digitum dextrum in eo, et asperget coram Domino
septies. **17** Quod autem reliquum est olei in læva
manu, fundet super extremum auriculæ dextræ
ejus qui mundatur, et super pollices manus ac
pedis dextri, et super sanguinem qui effusus est
pro delicto, **18** et super caput ejus. **19** Rogabitque
pro eo coram Domino, et faciet sacrificium pro
peccato: tunc immolabit holocaustum, **20** et ponet
illud in altari cum libamentis suis, et homo rite
mundabitur. **21** Quod si pauper est, et non potest
manus ejus invenire quæ dicta sunt pro delicto,
assumet agnum ad oblationem, ut roget pro eo
sacerdos, decimamque partem similæ conspersæ
oleo in sacrificium, et olei sextarium, **22** duosque
turtures sive duos pullos columbæ, quorum unus sit
pro peccato, et alter in holocaustum: **23** offeretque
ea die octavo purificationis suæ sacerdoti, ad
ostium tabernaculi testimonii coram Domino. **24**
Qui suscipiens agnum pro delicto et sextarium olei,
levabit simul: **25** immolatoque agno, de sanguine
ejus ponet super extremum auriculæ dextræ illius
qui mundatur, et super pollices manus ejus ac pedis
dextri: **26** olei vero partem mittet in manum suam
sinistram, **27** in quo tingens digitum dextræ manus
asperget septies coram Domino: **28** tangetque
extremum dextræ auriculæ illius qui mundatur, et
pollices manus ac pedis dextri, in loco sanguinis
qui effusus est pro delicto: **29** reliquam autem
partem olei, quæ est in sinistra manu, mittet super
caput purificati, ut placet pro eo Dominum: **30** et
turturem sive pullum columbæ offeret, **31** unum pro
delicto, et alterum in holocaustum cum libamentis
suis. **32** Hoc est sacrificium leprosi, qui habere non
potest omnia in emundationem sui. **33** Locutusque
est Dominus ad Moysen et Aaron, dicens: **34** Cum
ingressi fueritis terram Chanaan, quam ego dabo
vobis in possessionem, si fuerit plaga lepræ in
ædibus, **35** ibit cujus est domus, nuntians sacerdoti,
et dicet: Quasi plaga lepræ videtur mihi esse in
domo mea. **36** At ille præcipiet ut efferant universa
de domo, priusquam ingrediatur eam, et videat
utrum leprosa sit, ne immunda fiant omnia quæ
in domo sunt. Intrabitque postea ut consideret
lepram domus: **37** et cum viderit in parietibus illius
quasi valliculas pallore sive rubore deformes, et
humiliores superficie reliqua, **38** egredietur ostium
domus, et statim claudet illam septem diebus.
39 Reversusque die septimo, considerabit eam: si
invenerit crevisse lepram, **40** jubebit erui lapides
in quibus lepra est, et projici eos extra civitatem
in locum immundum: **41** domum autem ipsam
radi intrinsecus per circuitum, et spargi pulverem
rasuræ extra urbem in locum immundum, **42**
lapidesque alios reponi pro his qui ablati fuerint,
et luto alio liniri domum. **43** Sin autem postquam
eruti sunt lapides, et pulvis erasus, et alia terra lita,
44 ingressus sacerdos viderit reversam lepram, et
parietes respersos maculis, lepra est perseverans,
et immunda domus: **45** quam statim destruent, et
lapides ejus ac ligna, atque universum pulverem
projicient extra oppidum in locum immundum. **46**
Qui intraverit domum quando clausa est, immundus
erit usque ad vesperum: **47** et qui dormierit in ea, et
comederit quippiam, lavabit vestimenta sua. **48** Quod
si introiens sacerdos viderit lepram non crevisse in
domo, postquam denuo lita fuerit, purificabit eam
reddita sanitate: **49** et in purificationem ejus sumet
duos passeres, lignumque cedrinum, et vermiculum
atque hyssopum: **50** et immolato uno passere in vase
fictili super aquas vivas, **51** tollet lignum cedrinum,

et hyssopum, et coccum, et passerem vivum, et
tinget omnia in sanguine passeris immolati, atque
in aquis viventibus, et asperget domum septies, 52
purificabitque eam tam in sanguine passeris quam
in aquis viventibus, et in passere vivo, lignoque
cedrino et hyssopo atque vermiculo. 53 Cumque
dimiserit passerem avolare in agrum libere, orabit
pro domo, et jure mundabitur. 54 Ista est lex omnis
lepræ et percussuræ, 55 lepræ vestium et domorum,
56 cicatricis et erumpentium papularum, lucentis
maculæ, et in varias species, coloribus immutatis,
57 ut possit sciri quo tempore mundum quid, vel
immundum sit.

15 Locutusque est Dominus ad Moysen et Aaron,
dicens: 2 Loquimini filiis Israël, et dicite eis:
Vir, qui patitur fluxum seminis, immundus erit.
3 Et tunc judicabitur huic vitio subjacere, cum
per singula momenta adhæserit carni ejus, atque
concreverit fœdus humor. 4 Omne stratum, in quo
dormierit, immundum erit, et ubicumque sederit.
5 Si quis hominum tetigerit lectum ejus, lavabit
vestimenta sua, et ipse lotus aqua, immundus
erit usque ad vesperum. 6 Si sederit ubi ille
sederat, et ipse lavabit vestimenta sua: et lotus
aqua, immundus erit usque ad vesperum. 7 Qui
tetigerit carnem ejus, lavabit vestimenta sua: et
ipse lotus aqua, immundus erit usque ad vesperum.
8 Si salivam hujuscemodi homo jecerit super
eum qui mundus est, lavabit vestimenta sua: et
lotus aqua, immundus erit usque ad vesperum. 9
Sagma, super quo sederit, immundum erit: 10 et
quidquid sub eo fuerit, qui fluxum seminis patitur,
pollutum erit usque ad vesperum. Qui portaverit
horum aliquid, lavabit vestimenta sua: et ipse
lotus aqua, immundus erit usque ad vesperum.
11 Omnis, quem tetigerit qui talis est, non lotis
ante manibus, lavabit vestimenta sua, et lotus
aqua, immundus erit usque ad vesperum. 12
Vas fictile quod tetigerit confringetur: vas autem
ligneum lavabitur aqua. 13 Si sanatus fuerit qui
hujuscemodi sustinet passionem, numerabit septem
dies post emundationem sui, et lotis vestibus et
toto corpore in aquis viventibus, erit mundus. 14
Die autem octavo sumet duos turtures, aut duos
pullos columbæ, et veniet in conspectum Domini
ad ostium tabernaculi testimonii, dabitque eos
sacerdoti: 15 qui faciet unum pro peccato et alterum
in holocaustum: rogabitque pro eo coram Domino,
ut emundetur a fluxi seminis sui. 16 Vir de quo
egreditur semen coitus, lavabit aqua omne corpus
suum: et immundus erit usque ad vesperum. 17
Vestem et pellem, quam habuerit, lavabit aqua,
et immunda erit usque ad vesperum. 18 Mulier,
cum qua coierit, lavabitur aqua, et immunda erit
usque ad vesperum. 19 Mulier, quæ redeunte
mense patitur fluxum sanguinis, septem diebus
separabitur. 20 Omnis qui tetigerit eam, immundus
erit usque ad vesperum: 21 et in quo dormierit vel
sederit diebus separationis suæ, polluetur. 22 Qui
tetigerit lectum ejus, lavabit vestimenta sua: et ipse
lotus aqua, immundus erit usque ad vesperum. 23
Omne vas, super quo illa sederit, quisquis attigerit,
lavabit vestimenta sua: et ipse lotus aqua, pollutus
erit usque ad vesperum. 24 Si coierit cum ea vir
tempore sanguinis menstrualis, immundus erit
septem diebus: et omne stratum, in quo dormierit,
polluetur. 25 Mulier, quæ patitur multis diebus
fluxum sanguinis non in tempore menstruali,
vel quæ post menstruum sanguinem fluere non
cessat, quamdiu subjacet huic passioni, immunda
erit quasi sit in tempore menstruo. 26 Omne
stratum, in quo dormierit, et vas in quo sederit,
pollutum erit. 27 Quicumque tetigerit ea, lavabit
vestimenta sua: et ipse lotus aqua, immundus erit
usque ad vesperam. 28 Si steterit sanguis, et fluere
cessaverit, numerabit septem dies purificationis
suæ: 29 et die octavo offeret pro se sacerdoti duos
turtures, aut duos pullos columbarum, ad ostium
tabernaculi testimonii: 30 qui unum faciet pro
peccato, et alterum in holocaustum, rogabitque pro
ea coram Domino, et pro fluxu immunditiæ ejus. 31
Docebitis ergo filios Israël ut caveant immunditiam,
et non moriantur in sordibus suis, cum polluerint
tabernaculum meum quod est inter eos. 32 Ista
est lex ejus, qui patitur fluxum seminis, et qui
polluitur coitu, 33 et quæ menstruis temporibus
separatur, vel quæ jugi fluit sanguine, et hominis
qui dormierit cum ea.

16 Locutusque est Dominus ad Moysen post
mortem duorum filiorum Aaron, quando
offerentes ignem alienum interfecti sunt: 2 et
præcepit ei, dicens: Loquere ad Aaron fratrem tuum,
ne omni tempore ingrediatur sanctuarium, quod
est intra velum coram propitiatorio quo tegitur
arca, ut non moriatur (quia in nube apparebo super
oraculum), 3 nisi hæc ante fecerit: vitulum pro
peccato offeret, et arietem in holocaustum. 4 Tunica
linea vestietur, feminalibus lineis verenda celabit:
accingetur zona linea, cidarim lineam imponet
capiti: hæc enim vestimenta sunt sancta: quibus
cunctis, cum lotus fuerit, induetur. 5 Suscipietque
ab universa multitudine filiorum Israël duos hircos
pro peccato, et unum arietem in holocaustum. 6
Cumque obtulerit vitulum, et oraverit pro se et pro

domo sua, 7 duos hircos stare faciet coram Domino
in ostio tabernaculi testimonii: 8 mittensque super
utrumque sortem, unam Domino, alteram capro
emissario: 9 cujus exierit sors Domino, offeret illum
pro peccato: 10 cujus autem in caprum emissarium,
statuet eum vivum coram Domino, ut fundat preces
super eo, et emittat eum in solitudinem. 11 His
rite celebratis, offeret vitulum, et rogans pro se,
et pro domo sua, immolabit eum: 12 assumptoque
thuribulo, quod de prunis altaris impleverit, et
hauriens manu compositum thymiama in incensum,
ultra velum intrabit in sancta: 13 ut, positis super
ignem aromatibus, nebula eorum et vapor operiat
oraculum quod est supra testimonium, et non
moriatur. 14 Tollet quoque de sanguine vituli,
et asperget digito septies contra propitiatorium
ad orientem. 15 Cumque mactaverit hircum pro
peccato populi, inferet sanguinem ejus intra velum,
sicut præceptum est de sanguine vituli, ut aspergat
e regione oraculi, 16 et expiet sanctuarium ab
immunditiis filiorum Israël, et a prævaricationibus
eorum, cunctisque peccatis. Juxta hunc ritum
faciet tabernaculo testimonii, quod fixum est
inter eos, in medio sordium habitationis eorum.
17 Nullus hominum sit in tabernaculo, quando
pontifex sanctuarium ingreditur, ut roget pro se,
et pro domo sua, et pro universo cœtu Israël,
donec egrediatur. 18 Cum autem exierit ad altare
quod coram Domino est, oret pro se, et sumptum
sanguinem vituli atque hirci fundat super cornua
ejus per gyrum: 19 aspergensque digito septies,
expiet, et sanctificet illud ab immunditiis filiorum
Israël. 20 Postquam emundaverit sanctuarium,
et tabernaculum, et altare, tunc offerat hircum
viventem: 21 et posita utraque manu super caput
ejus, confiteatur omnes iniquitates filiorum Israël,
et universa delicta atque peccata eorum: quæ
imprecans capiti ejus, emittet illum per hominem
paratum, in desertum. 22 Cumque portaverit hircus
omnes iniquitates eorum in terram solitariam, et
dimissus fuerit in deserto, 23 revertetur Aaron
in tabernaculum testimonii, et depositis vestibus,
quibus prius indutus erat, cum intraret sanctuarium,
relictisque ibi, 24 lavabit carnem suam in loco
sancto, indueturque vestibus suis. Et postquam
egressus obtulerit holocaustum suum, ac plebis,
rogabit tam pro se quam pro populo: 25 et adipem,
qui oblatus est pro peccatis, adolebit super altare.
26 Ille vero, qui dimiserit caprum emissarium,
lavabit vestimenta sua, et corpus aqua, et sic
ingredietur in castra. 27 Vitulum autem, et hircum,
qui pro peccato fuerant immolati, et quorum
sanguis illatus est in sanctuarium, ut expiatio
compleretur, asportabunt foras castra, et comburent
igni tam pelles quam carnes eorum, ac fimum: 28 et
quicumque combusserit ea, lavabit vestimenta sua et
carnem aqua, et sic ingredietur in castra. 29 Eritque
vobis hoc legitimum sempiternum: mense septimo,
decima die mensis, affligetis animas vestras,
nullumque opus facietis, sive indigena, sive advena
qui peregrinatur inter vos. 30 In hac die expiatio
erit vestri, atque mundatio ab omnibus peccatis
vestris: coram Domino mundabimini. 31 Sabbatum
enim requietionis est, et affligetis animas vestras
religione perpetua. 32 Expiabit autem sacerdos,
qui unctus fuerit, et cujus manus initiatæ sunt ut
sacerdotio fungatur pro patre suo: indueturque stola
linea et vestibus sanctis, 33 et expiabit sanctuarium
et tabernaculum testimonii atque altare, sacerdotes
quoque et universum populum. 34 Eritque vobis
hoc legitimum sempiternum, ut oretis pro filiis
Israël, et pro cunctis peccatis eorum semel in anno.
Fecit igitur sicut præceperat Dominus Moysi.

17 Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Loquere Aaron et filiis ejus, et cunctis filiis
Israël, dicens ad eos: Iste est sermo quem mandavit
Dominus, dicens: 3 Homo quilibet de domo Israël,
si occiderit bovem aut ovem, sive capram, in castris
vel extra castra, 4 et non obtulerit ad ostium
tabernaculi oblationem Domino, sanguinis reus erit:
quasi si sanguinem fuderit, sic peribit de medio
populi sui. 5 Ideo sacerdoti offerre debent filii Israël
hostias suas, quas occident in agro, ut sanctificentur
Domino ante ostium tabernaculi testimonii, et
immolent eas hostias pacificas Domino. 6 Fundetque
sacerdos sanguinem super altare Domini ad ostium
tabernaculi testimonii, et adolebit adipem in
odorem suavitatis Domino: 7 et nequaquam ultra
immolabunt hostias suas dæmonibus, cum quibus
fornicati sunt. Legitimum sempiternum erit illis
et posteris eorum. 8 Et ad ipsos dices: Homo de
domo Israël, et de advenis qui peregrinantur apud
vos, qui obtulerit holocaustum sive victimam, 9
et ad ostium tabernaculi testimonii non adduxerit
eam, ut offeratur Domino, interibit de populo suo.
10 Homo quilibet de domo Israël et de advenis qui
peregrinantur inter eos, si comederit sanguinem,
obfirmabo faciem meam contra animam illius, et
disperdam eam de populo suo, 11 quia anima carnis
in sanguine est: et ego dedi illum vobis, ut super
altare in eo expietis pro animabus vestris, et sanguis
pro animæ piaculo sit. 12 Idcirco dixi filiis Israël:
Omnis anima ex vobis non comedet sanguinem,
nec ex advenis qui peregrinantur apud vos. 13
Homo quicumque de filiis Israël, et de advenis qui

peregrinantur apud vos, si venatione atque aucupio
ceperit feram, vel avem, quibus vesci licitum est,
fundat sanguinem ejus, et operiat illum terra. 14
Anima enim omnis carnis in sanguine est: unde
dixi filiis Israël: Sanguinem universæ carnis non
comedetis, quia anima carnis in sanguine est: et
quicumque comederit illum, interibit. 15 Anima,
quæ comederit morticinum, vel captum a bestia, tam
de indigenis, quam de advenis, lavabit vestimenta
sua et semetipsum aqua, et contaminatus erit usque
ad vesperum: et hoc ordine mundus fiet. 16 Quod
si non laverit vestimenta sua et corpus, portabit
iniquitatem suam.

18 Locutus est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Loquere filiis Israël, et dices ad eos: Ego
Dominus Deus vester: 3 juxta consuetudinem
terræ Ægypti, in qua habitastis, non facietis: et
juxta morem regionis Chanaan, ad quam ego
introducturus sum vos, non agetis, nec in legitimis
eorum ambulabitis. 4 Facietis judicia mea, et
præcepta mea servabitis, et ambulabitis in eis.
Ego Dominus Deus vester. 5 Custodite leges meas
atque judicia, quæ faciens homo, vivet in eis. Ego
Dominus. 6 Omnis homo ad proximam sanguinis
sui non accedet, ut revelet turpitudinem ejus. Ego
Dominus. 7 Turpitudinem patris tui et turpitudinem
matris tuæ non discooperies: mater tua est: non
revelabis turpitudinem ejus. 8 Turpitudinem uxoris
patris tui non discooperies: turpitudo enim patris
tui est. 9 Turpitudinem sororis tuæ ex patre sive ex
matre, quæ domi vel foris genita est, non revelabis.
10 Turpitudinem filiæ filii tui vel neptis ex filia non
revelabis: quia turpitudo tua est. 11 Turpitudinem
filiæ uxoris patris tui, quam peperit patri tuo,
et est soror tua, non revelabis. 12 Turpitudinem
sororis patris tui non discooperies: quia caro est
patris tui. 13 Turpitudinem sororis matris tuæ
non revelabis, eo quod caro sit matris tuæ. 14
Turpitudinem patrui tui non revelabis, nec accedes
ad uxorem ejus, quæ tibi affinitate conjungitur.
15 Turpitudinem nurus tuæ non revelabis, quia
uxor filii tui est: nec discooperies ignominiam ejus.
16 Turpitudinem uxoris fratris tui non revelabis:
quia turpitudo fratris tui est. 17 Turpitudinem
uxoris tuæ et filiæ ejus non revelabis. Filiam filii
ejus, et filiam filiæ illius non sumes, ut reveles
ignominiam ejus: quia caro illius sunt, et talis coitus
incestus est. 18 Sororem uxoris tuæ in pellicatum
illius non accipies, nec revelabis turpitudinem ejus
adhuc illa vivente. 19 Ad mulierem quæ patitur
menstrua non accedes, nec revelabis fœditatem
ejus. 20 Cum uxore proximi tui non coibis, nec
seminis commistione maculaberis. 21 De semine
tuo non dabis ut consecretur idolo Moloch, nec
pollues nomen Dei tui. Ego Dominus. 22 Cum
masculo non commiscearis coitu femineo, quia
abominatio est. 23 Cum omni pecore non coibis,
nec maculaberis cum eo. Mulier non succumbet
jumento, nec miscebitur ei, quia scelus est. 24 Nec
polluamini in omnibus his quibus contaminatæ sunt
universæ gentes, quas ego ejiciam ante conspectum
vestrum, 25 et quibus polluta est terra: cujus ego
scelera visitabo, ut evomat habitatores suos. 26
Custodite legitima mea atque judicia, et non faciatis
ex omnibus abominationibus istis, tam indigena
quam colonus qui peregrinantur apud vos. 27
Omnes enim execrationes istas fecerunt accolæ
terræ qui fuerunt ante vos, et polluerunt eam. 28
Cavete ergo ne et vos similiter evomat, cum paria
feceritis, sicut evomuit gentem, quæ fuit ante vos.
29 Omnis anima, quæ fecerit de abominationibus his
quippiam, peribit de medio populi sui. 30 Custodite
mandata mea. Nolite facere quæ fecerunt hi qui
fuerunt ante vos, et ne polluamini in eis. Ego
Dominus Deus vester.

19 Locutus est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Loquere ad omnem cœtum filiorum Israël, et
dices ad eos: Sancti estote, quia ego sanctus sum,
Dominus Deus vester. 3 Unusquisque patrem suum,
et matrem suam timeat. Sabbata mea custodite. Ego
Dominus Deus vester. 4 Nolite converti ad idola,
nec deos conflatiles faciatis vobis. Ego Dominus
Deus vester. 5 Si immolaveritis hostiam pacificorum
Domino, ut sit placabilis, 6 eo die quo fuerit
immolata, comedetis eam, et die altero: quidquid
autem residuum fuerit in diem tertium, igne
comburetis. 7 Si quis post biduum comederit ex
ea, profanus erit, et impietatis reus: 8 portabitque
iniquitatem suam, quia sanctum Domini polluit,
et peribit anima illa de populo suo. 9 Cumque
messueris segetes terræ tuæ, non tondebis usque
ad solum superficiem terræ, nec remanentes spicas
colliges, 10 neque in vinea tua racemos et grana
decidentia congregabis: sed pauperibus et peregrinis
carpenda dimittes. Ego Dominus Deus vester. 11
Non facietis furtum. Non mentiemini, nec decipiet
unusquisque proximum suum. 12 Non perjurabis
in nomine meo, nec pollues nomen Dei tui. Ego
Dominus. 13 Non facies calumniam proximo tuo nec
vi opprimes eum. Non morabitur opus mercenarii
tui apud te usque mane. 14 Non maledices surdo,
nec coram cæco pones offendiculum: sed timebis
Dominum Deum tuum, quia ego sum Dominus. 15
Non facies quod iniquum est, nec injuste judicabis.

Non consideres personam pauperis, nec honores
vultum potentis. Juste judica proximo tuo. 16 Non
eris criminator, nec susurro in populo. Non stabis
contra sanguinem proximi tui. Ego Dominus. 17 Non
oderis fratrem tuum in corde tuo, sed publice argue
eum, ne habeas super illo peccatum. 18 Non quæras
ultionem, nec memor eris injuriæ civium tuorum.
Diliges amicum tuum sicut teipsum. Ego Dominus.
19 Leges meas custodite. Jumentum tuum non facies
coire cum alterius generis animantibus. Agrum
tuum non seres diverso semine. Veste, quæ ex
duobus texta est, non indueris. 20 Homo, si dormierit
cum muliere coitu seminis, quæ sit ancilla etiam
nubilis, et tamen pretio non redempta, nec libertate
donata: vapulabunt ambo, et non morientur, quia
non fuit libera. 21 Pro delicto autem suo offeret
Domino ad ostium tabernaculi testimonii arietem:
22 orabitque pro eo sacerdos, et pro peccato ejus
coram Domino, et repropitiabitur ei, dimitteturque
peccatum. 23 Quando ingressi fueritis terram,
et plantaveritis in ea ligna pomifera, auferetis
præputia eorum: poma, quæ germinant, immunda
erunt vobis, nec edetis ex eis. 24 Quarto autem anno
omnis fructus eorum sanctificabitur, laudabilis
Domino. 25 Quinto autem anno comedetis fructus,
congregantes poma, quæ proferunt. Ego Dominus
Deus vester. 26 Non comedetis cum sanguine. Non
augurabimini, nec observabitis somnia. 27 Neque in
rotundum attondebitis comam, nec radetis barbam.
28 Et super mortuo non incidetis carnem vestram,
neque figuras aliquas aut stigmata facietis vobis.
Ego Dominus. 29 Ne prostituas filiam tuam, ne
contaminetur terra et impleatur piaculo. 30 Sabbata
mea custodite, et sanctuarium meum metuite.
Ego Dominus. 31 Non declinetis ad magos, nec
ab ariolis aliquid sciscitemini, ut polluamini per
eos. Ego Dominus Deus vester. 32 Coram cano
capite consurge, et honora personam senis: et
time Dominum Deum tuum. Ego sum Dominus. 33
Si habitaverit advena in terra vestra, et moratus
fuerit inter vos, non exprobretis ei: 34 sed sit
inter vos quasi indigena, et diligetis eum quasi
vosmetipsos: fuistis enim et vos advenæ in terra
Ægypti. Ego Dominus Deus vester. 35 Nolite facere
iniquum aliquid in judicio, in regula, in pondere, in
mensura. 36 Statera justa, et æqua sint pondera,
justus modius, æquusque sextarius. Ego Dominus
Deus vester, qui eduxi vos de terra Ægypti. 37
Custodite omnia præcepta mea, et universa judicia,
et facite ea. Ego Dominus.

20 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Hæc loqueris filiis Israël: Homo de filiis Israël,
et de advenis qui habitant in Israël, si quis dederit de
semine suo idolo Moloch, morte moriatur: populus
terræ lapidabit eum. 3 Et ego ponam faciem meam
contra illum: succidamque eum de medio populi
sui, eo quod dederit de semine suo Moloch, et
contaminaverit sanctuarium meum, ac polluerit
nomen sanctum meum. 4 Quod si negligens populus
terræ, et quasi parvipendens imperium meum,
dimiserit hominem qui dedit de semine suo Moloch,
nec voluerit eum occidere: 5 ponam faciem meam
super hominem illum, et super cognationem ejus,
succidamque et ipsum, et omnes qui consenserunt
ei ut fornicarentur cum Moloch, de medio populi
sui. 6 Anima, quæ declinaverit ad magos et ariolos,
et fornicata fuerit cum eis, ponam faciem meam
contra eam, et interficiam illam de medio populi
sui. 7 Sanctificamini et estote sancti, quia ego sum
Dominus Deus vester. 8 Custodite præcepta mea,
et facite ea: ego Dominus qui sanctifico vos. 9 Qui
maledixerit patri suo, aut matri, morte moriatur:
patri matrique maledixit: sanguis ejus sit super
eum. 10 Si mœchatus quis fuerit cum uxore alterius,
et adulterium perpetraverit cum conjuge proximi
sui, morte moriantur et mœchus et adultera. 11
Qui dormierit cum noverca sua, et revelaverit
ignominiam patris sui, morte moriantur ambo:
sanguis eorum sit super eos. 12 Si quis dormierit
cum nuru sua, uterque moriatur, quia scelus operati
sunt: sanguis eorum sit super eos. 13 Qui dormierit
cum masculo coitu femineo, uterque operatus est
nefas: morte moriantur: sit sanguis eorum super
eos. 14 Qui supra uxorem filiam, duxerit matrem
ejus, scelus operatus est: vivus ardebit cum eis, nec
permanebit tantum nefas in medio vestri. 15 Qui
cum jumento et pecore coierit, morte moriatur:
pecus quoque occidite. 16 Mulier, quæ succubuerit
cuilibet jumento, simul interficietur cum eo: sanguis
eorum sit super eos. 17 Qui acceperit sororem
suam filiam patris sui, vel filiam matris suæ, et
viderit turpitudinem ejus, illaque conspexerit fratris
ignominiam, nefariam rem operati sunt: occidentur
in conspectu populi sui, eo quod turpitudinem
suam mutuo revelaverint, et portabunt iniquitatem
suam. 18 Qui coierit cum muliere in fluxu menstruo,
et revelaverit turpitudinem ejus, ipsaque aperuerit
fontem sanguinis sui, interficientur ambo de medio
populi sui. 19 Turpitudinem materteræ et amitæ
tuæ non discooperies: qui hoc fecerit, ignominiam
carnis suæ nudavit; portabunt ambo iniquitatem
suam. 20 Qui coierit cum uxore patrui vel avunculi
sui, et revelaverit ignominiam cognationis suæ,
portabunt ambo peccatum suum: absque liberis
morientur. 21 Qui duxerit uxorem fratris sui, rem

facit illicitam: turpitudinem fratris sui revelavit:
absque liberis erunt. 22 Custodite leges meas, atque
judicia, et facite ea: ne et vos evomat terra quam
intraturi estis et habitaturi. 23 Nolite ambulare
in legitimis nationum, quas ego expulsurus sum
ante vos. Omnia enim hæc fecerunt, et abominatus
sum eas. 24 Vobis autem loquor. Possidete terram
eorum, quam dabo vobis in hæreditatem, terram
fluentem lacte et melle. Ego Dominus Deus vester,
qui separavi vos a ceteris populis. 25 Separate ergo
et vos jumentum mundum ab immundo, et avem
mundam ab immunda: ne polluatis animas vestras
in pecore, et avibus, et cunctis quæ moventur in
terra, et quæ vobis ostendi esse polluta. 26 Eritis
mihi sancti, quia sanctus sum ego Dominus, et
separavi vos a ceteris populis, ut essetis mei. 27 Vir,
sive mulier, in quibus pythonicus, vel divinationis
fuerit spiritus, morte moriantur: lapidibus obruent
eos: sanguis eorum sit super illos.

21 Dixit quoque Dominus ad Moysen: Loquere
ad sacerdotes filios Aaron, et dices ad eos: Ne
contaminetur sacerdos in mortibus civium suorum,
2 nisi tantum in consanguineis, ac propinquis, id
est, super patre et matre, et filio, et filia, fratre
quoque, 3 et sorore virgine quæ non est nupta viro:
4 sed nec in principe populi sui contaminabitur. 5
Non radent caput, nec barbam, neque in carnibus
suis facient incisuras. 6 Sancti erunt Deo suo, et
non polluent nomen ejus: incensum enim Domini,
et panes Dei sui offerunt, et ideo sancti erunt. 7
Scortum et vile prostibulum non ducent uxorem,
nec eam quæ repudiata est a marito: quia consecrati
sunt Deo suo, 8 et panes propositionis offerunt. Sint
ergo sancti, quia et ego sanctus sum, Dominus qui
sanctifico eos. 9 Sacerdotis filia si deprehensa fuerit
in stupro, et violaverit nomen patris sui, flammis
exuretur. 10 Pontifex, id est, sacerdos maximus inter
fratres suos, super cujus caput fusum est unctionis
oleum, et cujus manus in sacerdotio consecratæ
sunt, vestitusque est sanctis vestibus, caput suum
non discooperiet, vestimenta non scindet: 11 et ad
omnem mortuum non ingredietur omnino: super
patre quoque suo et matre non contaminabitur. 12
Nec egredietur de sanctis, ne polluat sanctuarium
Domini, quia oleum sanctæ unctionis Dei sui super
eum est. Ego Dominus. 13 Virginem ducet uxorem:
14 viduam autem et repudiatam, et sordidam, atque
meretricem non accipiet, sed puellam de populo
suo: 15 ne commisceat stirpem generis sui vulgo
gentis suæ: quia ego Dominus, qui sanctifico eum.
16 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
17 Loquere ad Aaron: Homo de semine tuo per
familias qui habuerit maculam, non offeret panes
Deo suo, 18 nec accedet ad ministerium ejus: si
cæcus fuerit, si claudus, si parvo vel grandi, vel
torto naso, 19 si fracto pede, si manu, 20 si gibbus,
si lippus, si albuginem habens in oculo, si jugem
scabiem, si impetiginem in corpore, vel herniosus.
21 Omnis qui habuerit maculam de semine Aaron
sacerdotis, non accedet offerre hostias Domino,
nec panes Deo suo: 22 vescetur tamen panibus
qui offeruntur in sanctuario, 23 ita dumtaxat, ut
intra velum non ingrediatur, nec accedat ad altare,
quia maculam habet, et contaminare non debet
sanctuarium meum. Ego Dominus qui sanctifico
eos. 24 Locutus est ergo Moyses ad Aaron, et ad
filios ejus, et ad omnem Israël cuncta quæ fuerant
sibi imperata.

22 Locutus quoque est Dominus ad Moysen,
dicens: 2 Loquere ad Aaron et ad filios ejus,
ut caveant ab his quæ consecrata sunt filiorum
Israël, et non contaminent nomen sanctificatorum
mihi, quæ ipsi offerunt. Ego Dominus. 3 Dic
ad eos, et ad posteros eorum: Omnis homo qui
accesserit de stirpe vestra ad ea quæ consecrata
sunt, et quæ obtulerunt filii Israël Domino, in quo
est immunditia, peribit coram Domino. Ego sum
Dominus. 4 Homo de semine Aaron, qui fuerit
leprosus, aut patiens fluxum seminis, non vescetur
de his quæ sanctificata sunt mihi, donec sanetur.
Qui tetigerit immundum super mortuo, et ex quo
egreditur semen quasi coitus, 5 et qui tangit
reptile, et quodlibet immundum cujus tactus est
sordidus, 6 immundus erit usque ad vesperum,
et non vescetur his quæ sanctificata sunt: sed
cum laverit carnem suam aqua, 7 et occubuerit
sol, tunc mundatus vescetur de sanctificatis, quia
cibus illius est. 8 Morticinum et captum a bestia
non comedent, nec polluentur in eis. Ego sum
Dominus. 9 Custodiant præcepta mea, ut non
subjaceant peccato, et moriantur in sanctuario, cum
polluerint illud. Ego Dominus qui sanctifico eos.
10 Omnis alienigena non comedet de sanctificatis;
inquilinus sacerdotis et mercenarius non vescentur
ex eis. 11 Quem autem sacerdos emerit, et qui
vernaculus domus ejus fuerit, his comedent ex
eis. 12 Si filia sacerdotis cuilibet ex populo nupta
fuerit, de his quæ sanctificata sunt, et de primitiis
non vescetur. 13 Sin autem vidua, vel repudiata,
et absque liberis reversa fuerit ad domum patris
sui: sicut puella consueverat, aletur cibis patris
sui. Omnis alienigena comedendi ex eis non habet
potestatem. 14 Qui comederit de sanctificatis per
ignorantiam, addet quintam partem cum eo quod

comedit, et dabit sacerdoti in sanctuarium. **15** Nec contaminabunt sanctificata filiorum Israël, quæ offerunt Domino: **16** ne forte sustineant iniquitatem delicti sui, cum sanctificata comederint. Ego Dominus qui sanctifico eos. **17** Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: **18** Loquere ad Aaron et filios ejus, et ad omnes filios Israël, dicesque ad eos: Homo de domo Israël, et de advenis qui habitant apud vos, qui obtulerit oblationem suam, vel vota solvens, vel sponte offerens, quidquid illud obtulerit in holocaustum Domini, **19** ut offeratur per vos, masculus immaculatus erit ex bobus, et ovibus, et ex capris: **20** si maculam habuerit, non offeretis, neque erit acceptabile. **21** Homo qui obtulerit victimam pacificorum Domino, vel vota solvens, vel sponte offerens, tam de bobus quam de ovibus, immaculatum offeret ut acceptabile sit: omnis macula non erit in eo. **22** Si cæcum fuerit, si fractum, si cicatricem habens, si papulas, aut scabiem, aut impetiginem: non offeretis ea Domino, nec adolebitis ex eis super altare Domini. **23** Bovem et ovem, aure et cauda amputatis, voluntarie offerre potes, votum autem ex eis solvi non potest. **24** Omne animal, quod vel contritis, vel tusis, vel sectis ablatisque testiculis est, non offeretis Domino, et in terra vestra hoc omnino ne faciatis. **25** De manu alienigenæ non offeretis panes Deo vestro, et quidquid aliud dare voluerit, quia corrupta, et maculata sunt omnia: non suscipietis ea. **26** Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: **27** Bos, ovis et capra, cum genita fuerint, septem diebus erunt sub ubere matris suæ: die autem octavo, et deinceps, offerri poterunt Domino. **28** Sive illa bos, sive ovis, non immolabuntur una die cum fœtibus suis. **29** Si immolaveritis hostiam pro gratiarum actione Domino, ut possit esse placabilis, **30** eodem die comedetis eam: non remanebit quidquam in mane alterius diei. Ego Dominus. **31** Custodite mandata mea, et facite ea. Ego Dominus. **32** Ne polluatis nomen meum sanctum, ut sanctificer in medio filiorum Israël. Ego Dominus qui sanctifico vos, **33** et eduxi de terra Ægypti, ut essem vobis in Deum. Ego Dominus.

23 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: **2** Loquere filiis Israël, et dices ad eos: Hæ sunt feriæ Domini, quas vocabitis sanctas. **3** Sex diebus facietis opus: dies septimus, quia sabbati requies est, vocabitur sanctus: omne opus non facietis in eo: sabbatum Domini est in cunctis habitationibus vestris. **4** Hæ sunt ergo feriæ Domini sanctæ, quas celebrare debetis temporibus suis. **5** Mense primo, quartadecima die mensis ad vesperum, Phase Domini est: **6** et quintadecima die mensis hujus, solemnitas azymorum Domini est. Septem diebus azyma comedetis. **7** Dies primus erit vobis celeberrimus, sanctusque: omne opus servile non facietis in eo, **8** sed offeretis sacrificium in igne Domino septem diebus. Dies autem septimus erit celebrior et sanctior: nullumque servile opus facietis in eo. **9** Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: **10** Loquere filiis Israël, et dices ad eos: Cum ingressi fueritis terram, quam ego dabo vobis, et messueritis segetem, feretis manipulos spicarum, primitias messis vestræ, ad sacerdotem: **11** qui elevabit fasciculum coram Domino, ut acceptabile sit pro vobis, altero die sabbati, et sanctificabit illum. **12** Atque in eodem die quo manipulus consecratur, cædetur agnus immaculatus anniculus in holocaustum Domini. **13** Et libamenta offerentur cum eo, duæ decimæ similæ conspersæ oleo in incensum Domini, odoremque suavissimum: liba quoque vini, quarta pars hin. **14** Panem, et polentam, et pultes non comedetis ex segete, usque ad diem qua offeretis ex ea Deo vestro. Præceptum est sempiternum in generationibus, cunctisque habitaculis vestris. **15** Numerabitis ergo ab altero die sabbati, in quo obtulistis manipulum primitiarum, septem hebdomadas plenas, **16** usque ad alteram diem expletionis hebdomadæ septimæ, id est, quinquaginta dies: et sic offeretis sacrificium novum Domino **17** ex omnibus habitaculis vestris, panes primitiarum duos de duabus decimis similæ fermentatæ, quos coquetis in primitias Domini. **18** Offeretisque cum panibus septem agnos immaculatos anniculos, et vitulum de armento unum, et arietes duos, et erunt in holocaustum cum libamentis suis, in odorem suavissimum Domini. **19** Facietis et hircum pro peccato, duosque agnos anniculos hostias pacificorum. **20** Cumque elevaverit eos sacerdos cum panibus primitiarum coram Domino, cedent in usum ejus. **21** Et vocabitis hunc diem celeberrimum, atque sanctissimum: omne opus servile non facietis in eo. Legitimum sempiternum erit in cunctis habitaculis, et generationibus vestris. **22** Postquam autem messueritis segetem terræ vestræ, nec secabitis eam usque ad solum, nec remanentes spicas colligetis: sed pauperibus et peregrinis dimittetis eas. Ego sum Dominus Deus vester. **23** Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: **24** Loquere filiis Israël: Mense septimo, prima die mensis, erit vobis sabbatum, memoriale, clangentibus tubis, et vocabitur sanctum: **25** omne opus servile non facietis in eo, et offeretis holocaustum Domino. **26** Locutusque est Dominus

ad Moysen, dicens: **27** Decimo die mensis hujus
septimi, dies expiationum erit celeberrimus, et
vocabitur sanctus: affligetisque animas vestras in
eo, et offeretis holocaustum Domino. **28** Omne
opus servile non facietis in tempore diei hujus:
quia dies propitiationis est, ut propitietur vobis
Dominus Deus vester. **29** Omnis anima, quæ afflicta
non fuerit die hac, peribit de populis suis: **30** et
quæ operis quippiam fecerit, delebo eam de populo
suo. **31** Nihil ergo operis facietis in eo: legitimum
sempiternum erit vobis in cunctis generationibus,
et habitationibus vestris. **32** Sabbatum requietionis
est, et affligetis animas vestras die nono mensis: a
vespera usque ad vesperam celebrabitis sabbata
vestra. **33** Et locutus est Dominus ad Moysen,
dicens: **34** Loquere filiis Israël: A quintodecimo die
mensis hujus septimi, erunt feriæ tabernaculorum
septem diebus Domino. **35** Dies primus vocabitur
celeberrimus atque sanctissimus: omne opus servile
non facietis in eo. **36** Et septem diebus offeretis
holocausta Domino. Dies quoque octavus erit
celeberrimus, atque sanctissimus, et offeretis
holocaustum Domino: est enim cœtus atque
collectæ: omne opus servile non facietis in eo. **37**
Hæ sunt feriæ Domini, quas vocabitis celeberrimas
atque sanctissimas, offeretisque in eis oblationes
Domino, holocausta et libamenta juxta ritum
uniuscujusque diei: **38** exceptis sabbatis Domini,
donisque vestris, et quæ offeretis ex voto, vel
quæ sponte tribuetis Domino. **39** A quintodecimo
ergo die mensis septimi, quando congregaveritis
omnes fructus terræ vestræ, celebrabitis ferias
Domini septem diebus: die primo et die octavo erit
sabbatum, id est, requies. **40** Sumetisque vobis die
primo fructus arboris pulcherrimæ, spatulasque
palmarum, et ramos ligni densarum frondium, et
salices de torrente, et lætabimini coram Domino
Deo vestro. **41** Celebrabitisque solemnitatem ejus
septem diebus per annum: legitimum sempiternum
erit in generationibus vestris. Mense septimo
festa celebrabitis, **42** et habitabitis in umbraculis
septem diebus: omnis, qui de genere est Israël,
manebit in tabernaculis, **43** ut discant posteri
vestri quod in tabernaculis habitare fecerim filios
Israël, cum educerem eos de terra Ægypti. Ego
Dominus Deus vester. **44** Locutusque est Moyses
super solemnitatibus Domini ad filios Israël.

24 Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens: **2**
Præcipe filiis Israël, ut afferant tibi oleum de
olivis purissimum, ac lucidum, ad concinnandas
lucernas jugiter, **3** extra velum testimonii in
tabernaculo fœderis. Ponetque eas Aaron a vespere
usque ad mane coram Domino, cultu rituque
perpetuo in generationibus vestris. **4** Super
candelabrum mundissimum ponentur semper in
conspectu Domini. **5** Accipies quoque similam, et
coques ex ea duodecim panes, qui singuli habebunt
duas decimas: **6** quorum senos altrinsecus super
mensam purissimam coram Domino statues: **7** et
pones super eos thus lucidissimum, ut sit panis
in monimentum oblationis Domini. **8** Per singula
sabbata mutabuntur coram Domino suscepti a filiis
Israël fœdere sempiterno: **9** eruntque Aaron et
filiorum ejus, ut comedant eos in loco sancto: quia
Sanctum sanctorum est de sacrificiis Domini jure
perpetuo. **10** Ecce autem egressus filius mulieris
Israëlitidis, quem pepererat de viro ægyptio inter
filios Israël, jurgatus est in castris cum viro Israëlita.
11 Cumque blasphemasset nomen, et maledixisset
ei, adductus est ad Moysen. (Vocabatur autem
mater ejus Salumith, filia Dabri de tribu Dan.) **12**
Miseruntque eum in carcerem, donec nossent quid
juberet Dominus. **13** Qui locutus est ad Moysen, **14**
dicens: Educ blasphemum extra castra, et ponant
omnes qui audierunt, manus suas super caput
ejus, et lapidet eum populus universus. **15** Et
ad filios Israël loqueris: Homo, qui maledixerit
Deo suo, portabit peccatum suum; **16** et qui
blasphemaverit nomen Domini, morte moriatur:
lapidibus opprimet eum omnis multitudo, sive ille
civis, sive peregrinus fuerit. Qui blasphemaverit
nomen Domini, morte moriatur. **17** Qui percusserit,
et occiderit hominem, morte moriatur. **18** Qui
percusserit animal, reddet vicarium, id est, animam
pro anima. **19** Qui irrogaverit maculam cuilibet
civium suorum, sicut fecit, sic fiet ei: **20** fracturam
pro fractura, oculum pro oculo, dentem pro
dente restituet: qualem inflixerit maculam, talem
sustinere cogetur. **21** Qui percusserit jumentum,
reddet aliud. Qui percusserit hominem, punietur.
22 Æquum judicium sit inter vos, sive peregrinus,
sive civis peccaverit: quia ego sum Dominus Deus
vester. **23** Locutusque est Moyses ad filios Israël: et
eduxerunt eum, qui blasphemaverat, extra castra,
ac lapidibus oppresserunt. Feceruntque filii Israël
sicut præceperat Dominus Moysi.

25 Locutusque est Dominus ad Moysen in monte
Sinai, dicens: **2** Loquere filiis Israël, et dices
ad eos: Quando ingressi fueritis terram quam ego
dabo vobis, sabbatizes sabbatum Domino. **3** Sex
annis seres agrum tuum, et sex annis putabis
vineam tuam, colligesque fructus ejus: **4** septimo
autem anno sabbatum erit terræ, requietionis
Domini: agrum non seres, et vineam non putabis.

5 Quæ sponte gignet humus, non metes: et uvas
primitiarum tuarum non colliges quasi vindemiam:
annus enim requietionis terræ est: 6 sed erunt vobis
in cibum, tibi et servo tuo, ancillæ et mercenario
tuo, et advenæ qui peregrinantur apud te: 7
jumentis tuis et pecoribus, omnia quæ nascuntur
præbebunt cibum. 8 Numerabis quoque tibi septem
hebdomadas annorum, id est, septies septem, quæ
simul faciunt annos quadraginta novem: 9 et
clanges buccina mense septimo, decima die mensis,
propitiationis tempore, in universa terra vestra.
10 Sanctificabisque annum quinquagesimum, et
vocabis remissionem cunctis habitatoribus terræ
tuæ: ipse est enim jubilæus. Revertetur homo
ad possessionem suam, et unusquisque rediet
ad familiam pristinam: 11 quia jubilæus est, et
quinquagesimus annus. Non seretis neque metetis
sponte in agro nascentia, et primitias vindemiæ
non colligetis, 12 ob sanctificationem jubilæi: sed
statim oblata comedetis. 13 Anno jubilæi, redient
omnes ad possessiones suas. 14 Quando vendes
quippiam civi tuo, vel emes ab eo, ne contristes
fratrem tuum, sed juxta numerum annorum jubilæi
emes ab eo, 15 et juxta supputationem frugum
vendet tibi. 16 Quanto plures anni remanserint
post jubilæum, tanto crescet et pretium: et quanto
minus temporis numeraveris, tanto minoris et
emptio constabit: tempus enim frugum vendet tibi.
17 Nolite affligere contribules vestros, sed timeat
unusquisque Deum suum, quia ego Dominus Deus
vester. 18 Facite præcepta mea, et judicia custodite,
et implete ea: ut habitare possitis in terra absque
ullo pavore, 19 et gignat vobis humus fructus suos,
quibus vescamini usque ad saturitatem, nullius
impetum formidantes. 20 Quod si dixeritis: Quid
comedemus anno septimo, si non severimus, neque
collegerimus fruges nostras? 21 dabo benedictionem
meam vobis anno sexto, et faciet fructus trium
annorum: 22 seretisque anno octavo, et comedetis
veteres fruges usque ad nonum annum: donec
nova nascantur, edetis vetera. 23 Terra quoque non
vendetur in perpetuum, quia mea est, et vos advenæ
et coloni mei estis: 24 unde cuncta regio possessionis
vestræ sub redemptionis conditione vendetur. 25 Si
attenuatus frater tuus vendiderit possessiunculam
suam, et voluerit propinquus ejus, potest redimere
quod ille vendiderat. 26 Sin autem non habuerit
proximum, et ipse pretium ad redimendum potuerit
invenire, 27 computabuntur fructus ex eo tempore
quo vendidit: et quod reliquum est, reddet emptori,
sicque recipiet possessionem suam. 28 Quod si non
invenerit manus ejus ut reddat pretium, habebit
emptor quod emerat, usque ad annum jubilæum. In
ipso enim omnis venditio redibit ad dominum et ad
possessorem pristinum. 29 Qui vendiderit domum
intra urbis muros, habebit licentiam redimendi,
donec unus impleatur annus. 30 Si non redemerit, et
anni circulus fuerit evolutus, emptor possidebit eam,
et posteri ejus in perpetuum, et redimi non poterit,
etiam in jubilæo. 31 Sin autem in villa domus,
quæ muros non habet, agrorum jure vendetur: si
ante redempta non fuerit, in jubilæo revertetur
ad dominum. 32 Ædes Levitarum quæ in urbibus
sunt, semper possunt redimi: 33 si redemptæ non
fuerint, in jubilæo revertentur ad dominos, quia
domus urbium Levitarum pro possessionibus sunt
inter filios Israël. 34 Suburbana autem eorum
non veneant, quia possessio sempiterna est. 35 Si
attenuatus fuerit frater tuus, et infirmus manu,
et susceperis eum quasi advenam et peregrinum,
et vixerit tecum, 36 ne accipias usuras ab eo, nec
amplius quam dedisti: time Deum tuum, ut vivere
possit frater tuus apud te. 37 Pecuniam tuam non
dabis ei ad usuram, et frugum superabundantiam
non exiges. 38 Ego Dominus Deus vester, qui eduxi
vos de terra Ægypti, ut darem vobis terram Chanaan,
et essem vester Deus. 39 Si paupertate compulsus
vendiderit se tibi frater tuus, non eum opprimes
servitute famulorum, 40 sed quasi mercenarius et
colonus erit: usque ad annum jubilæum operabitur
apud te, 41 et postea egredietur cum liberis suis,
et revertetur ad cognationem, ad possessionem
patrum suorum. 42 Mei enim servi sunt, et ego
eduxi eos de terra Ægypti: non veneant conditione
servorum: 43 ne affligas eum per potentiam, sed
metuito Deum tuum. 44 Servus et ancilla sint vobis
de nationibus quæ in circuitu vestro sunt: 45 et
de advenis qui peregrinantur apud vos, vel qui
ex his nati fuerint in terra vestra, hos habebitis
famulos: 46 et hæreditario jure transmittetis ad
posteros, ac possidebitis in æternum: fratres autem
vestros filios Israël ne opprimatis per potentiam.
47 Si invaluerit apud vos manus advenæ atque
peregrini, et attenuatus frater tuus vendiderit se ei,
aut cuiquam de stirpe ejus: 48 post venditionem
potest redimi. Qui voluerit ex fratribus suis, redimet
eum, 49 et patruus, et patruelis, et consanguineus,
et affinis. Sin autem et ipse potuerit, redimet se, 50
supputatis dumtaxat annis a tempore venditionis
suæ usque ad annum jubilæum: et pecunia, qua
venditus fuerat, juxta annorum numerum, et
rationem mercenarii supputata. 51 Si plures fuerint
anni qui remanent usque ad jubilæum, secundum
hos reddet et pretium: 52 si pauci, ponet rationem
cum eo juxta annorum numerum, et reddet emptori
quod reliquum est annorum, 53 quibus ante servivit

mercedibus imputatis: non affliget eum violenter
in conspectu tuo. 54 Quod si per hæc redimi non
potuerit, anno jubilæo egredietur cum liberis suis.
55 Mei enim sunt servi filii Israël, quos eduxi de
terra Ægypti.

26 Ego Dominus Deus vester: non facietis vobis
idolum, et sculptile, nec titulos erigetis, nec
insignem lapidem ponetis in terra vestra, ut adoretis
eum. Ego enim sum Dominus Deus vester. 2
Custodite sabbata mea, et pavete ad sanctuarium
meum. Ego Dominus. 3 Si in præceptis meis
ambulaveritis, et mandata mea custodieritis, et
feceritis ea, dabo vobis pluvias temporibus suis,
4 et terra gignet germen suum, et pomis arbores
replebuntur. 5 Apprehendet messium tritura
vindemiam, et vindemia occupabit sementem:
et comedetis panem vestrum in saturitate, et
absque pavore habitabitis in terra vestra. 6 Dabo
pacem in finibus vestris: dormietis, et non erit qui
exterreat. Auferam malas bestias, et gladius non
transibit terminos vestros. 7 Persequemini inimicos
vestros, et corruent coram vobis. 8 Persequentur
quinque de vestris centum alienos, et centum de
vobis decem millia: cadent inimici vestri gladio
in conspectu vestro. 9 Respiciam vos, et crescere
faciam: multiplicabimini, et firmabo pactum meum
vobiscum. 10 Comedetis vetustissima veterum,
et vetera novis supervenientibus projicietis. 11
Ponam tabernaculum meum in medio vestri, et
non abjiciet vos anima mea. 12 Ambulabo inter
vos, et ero Deus vester, vosque eritis populus meus.
13 Ego Dominus Deus vester, qui eduxi vos de
terra Ægyptiorum, ne serviretis eis: et qui confregi
catenas cervicum vestrarum, ut incederetis erecti.
14 Quod si non audieritis me, nec feceritis omnia
mandata mea, 15 si spreveritis leges meas, et judicia
mea contempseritis, ut non faciatis ea quæ a me
constituta sunt, et ad irritum perducatis pactum
meum: 16 ego quoque hæc faciam vobis: visitabo
vos velociter in egestate, et ardore, qui conficiat
oculos vestros, et consumat animas vestras. Frustra
seretis sementem, quæ ab hostibus devorabitur.
17 Ponam faciem meam contra vos, et corruetis
coram hostibus vestris, et subjiciemini his qui
oderunt vos: fugietis, nemine persequente. 18 Sin
autem nec sic obedieritis mihi, addam correptiones
vestras septuplum propter peccata vestra, 19 et
conteram superbiam duritiæ vestræ. Daboque vobis
cælum desuper sicut ferrum, et terram æneam. 20
Consumetur incassum labor vester, non proferet
terra germen, nec arbores poma præbebunt. 21
Si ambulaveritis ex adverso mihi, nec volueritis
audire me, addam plagas vestras in septuplum
propter peccata vestra: 22 immittamque in vos
bestias agri, quæ consumant vos, et pecora vestra,
et ad paucitatem cuncta redigant, desertæque fiant
viæ vestræ. 23 Quod si nec sic volueritis recipere
disciplinam, sed ambulaveritis ex adverso mihi:
24 ego quoque contra vos adversus incedam, et
percutiam vos septies propter peccata vestra, 25
inducamque super vos gladium ultorem fœderis mei.
Cumque confugeritis in urbes, mittam pestilentiam
in medio vestri, et trademini in manibus hostium,
26 postquam confregero baculum panis vestri:
ita ut decem mulieres in uno clibano coquant
panes, et reddant eos ad pondus: et comedetis,
et non saturabimini. 27 Sin autem nec per hæc
audieritis me, sed ambulaveritis contra me: 28 et
ego incedam adversus vos in furore contrario, et
corripiam vos septem plagis propter peccata vestra:
29 ita ut comedatis carnes filiorum vestrorum et
filiarum vestrarum. 30 Destruam excelsa vestra, et
simulacra confringam. Cadetis inter ruinas idolorum
vestrorum, et abominabitur vos anima mea, 31 in
tantum ut urbes vestras redigam in solitudinem, et
deserta faciam sanctuaria vestra, nec recipiam ultra
odorem suavissimum. 32 Disperdamque terram
vestram, et stupebunt super ea inimici vestri, cum
habitatores illius fuerint. 33 Vos autem dispergam
in gentes, et evaginabo post vos gladium, eritque
terra vestra deserta, et civitates vestræ dirutæ. 34
Tunc placebunt terræ sabbata sua cunctis diebus
solitudinis suæ: quando fueritis 35 in terra hostili,
sabbatizabit, et requiescet in sabbatis solitudinis
suæ, eo quod non requieverit in sabbatis vestris
quando habitabatis in ea. 36 Et qui de vobis
remanserint, dabo pavorem in cordibus eorum
in regionibus hostium, terrebit eos sonitus folii
volantis, et ita fugient quasi gladium: cadent,
nullo persequente, 37 et corruent singuli super
fratres suos, quasi bella fugientes, nemo vestrum
inimicis audebit resistere. 38 Peribitis inter gentes,
et hostilis vos terra consumet. 39 Quod si et de
iis aliqui remanserint, tabescent in iniquitatibus
suis, in terra inimicorum suorum, et propter
peccata patrum suorum et sua affligentur: 40 donec
confiteantur iniquitates suas, et majorum suorum,
quibus prævaricati sunt in me, et ambulaverunt
ex adverso mihi. 41 Ambulabo igitur et ego contra
eos, et inducam illos in terram hostilem, donec
erubescat incircumcisa mens eorum: tunc orabunt
pro impietatibus suis. 42 Et recordabor fœderis
mei, quod pepigi cum Jacob, et Isaac, et Abraham.
Terræ quoque memor ero: 43 quæ cum relicta fuerit
ab eis, complacebit sibi in sabbatis suis, patiens

solitudinem propter illos. Ipsi vero rogabunt pro
peccatis suis, eo quod abjecerint judicia mea, et
leges meas despexerint. 44 Et tamen etiam cum
essent in terra hostili, non penitus abjeci eos, neque
sic despexi ut consumerentur, et irritum facerent
pactum meum cum eis. Ego enim sum Dominus
Deus eorum, 45 et recordabor fœderis mei pristini,
quando eduxi eos de terra Ægypti in conspectu
gentium, ut essem Deus eorum. Ego Dominus. 46
Hæc sunt judicia atque præcepta et leges quas dedit
Dominus inter se et filios Israël in monte Sinai per
manum Moysi.

27 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Loquere filiis Israël, et dices ad eos: Homo qui
votum fecerit, et spoponderit Deo animam suam,
sub æstimatione dabit pretium. 3 Si fuerit masculus
a vigesimo anno usque ad sexagesimum annum,
dabit quinquaginta siclos argenti ad mensuram
sanctuarii: 4 si mulier, triginta. 5 A quinto autem
anno usque ad vigesimum, masculus dabit viginti
siclos: femina, decem. 6 Ab uno mense usque ad
annum quintum, pro masculo dabuntur quinque
sicli: pro femina, tres. 7 Sexagenarius et ultra
masculus dabit quindecim siclos: femina, decem. 8 Si
pauper fuerit, et æstimationem reddere non valebit,
stabit coram sacerdote: et quantum ille æstimaverit,
et viderit eum posse reddere, tantum dabit. 9
Animal autem, quod immolari potest Domino, si
quis voverit, sanctum erit, 10 et mutari non poterit,
id est, nec melius malo, nec pejus bono: quod si
mutaverit, et ipsum quod mutatum est, et illud pro
quo mutatum est, consecratum erit Domino. 11
Animal immundum, quod immolari Domino non
potest, si quis voverit, adducetur ante sacerdotem:
12 qui judicans utrum bonum an malum sit, statuet
pretium. 13 Quod si dare voluerit is qui offert, addet
supra æstimationem quintam partem. 14 Homo si
voverit domum suam, et sanctificaverit Domino,
considerabit eam sacerdos utrum bona an mala sit,
et juxta pretium, quod ab eo fuerit constitutum,
venundabitur: 15 sin autem ille qui voverat,
voluerit redimere eam, dabit quintam partem
æstimationis supra, et habebit domum. 16 Quod si
agrum possessionis suæ voverit, et consecraverit
Domino, juxta mensuram sementis æstimabitur
pretium: si triginta modiis hordei seritur terra,
quinquaginta siclis venundetur argenti. 17 Si
statim ab anno incipientis jubilæi voverit agrum,
quanto valere potest, tanto æstimabitur. 18 Sin
autem post aliquantum temporis, supputabit
sacerdos pecuniam juxta annorum, qui reliqui
sunt, numerum usque ad jubilæum, et detrahetur
ex pretio. 19 Quod si voluerit redimere agrum
ille qui voverat, addet quintam partem æstimatæ
pecuniæ, et possidebit eum. 20 Sin autem noluerit
redimere, sed alteri cuilibet fuerit venundatus,
ultra eum qui voverat redimere non poterit. 21
Quia cum jubilæi venerit dies, sanctificatus erit
Domino, et possessio consecrata ad jus pertinet
sacerdotum. 22 Si ager emptus est, et non de
possessione majorum sanctificatus fuerit Domino,
23 supputabit sacerdos juxta annorum numerum
usque ad jubilæum, pretium: et dabit ille qui voverat
eum, Domino. 24 In jubilæo autem revertetur ad
priorem dominum, qui vendiderat eum, et habuerat
in sorte possessionis suæ. 25 Omnis æstimatio siclo
sanctuarii ponderabitur. Siclus viginti obolos habet.
26 Primogenita, quæ ad Dominum pertinent, nemo
sanctificare poterit et vovere: sive bos, sive ovis
fuerit, Domini sunt. 27 Quod si immundum est
animal, redimet qui obtulit, juxta æstimationem
tuam, et addet quintam partem pretii: si redimere
noluerit, vendetur alteri quantocumque a te fuerit
æstimatum. 28 Omne quod Domino consecratur,
sive homo fuerit, sive animal, sive ager, non
vendetur, nec redimi poterit. Quidquid semel fuerit
consecratum, Sanctum sanctorum erit Domino: 29
et omnis consecratio, quæ offertur ab homine, non
redimetur, sed morte morietur. 30 Omnes decimæ
terræ, sive de frugibus, sive de pomis arborum,
Domini sunt, et illi sanctificantur. 31 Si quis autem
voluerit redimere decimas suas, addet quintam
partem earum. 32 Omnium decimarum bovis et
ovis et capræ, quæ sub pastoris virga transeunt,
quidquid decimum venerit, sanctificabitur Domino.
33 Non eligetur nec bonum nec malum, nec altero
commutabitur, si quis mutaverit: et quod mutatum
est, et pro quo mutatum est, sanctificabitur Domino,
et non redimetur. 34 Hæc sunt præcepta, quæ
mandavit Dominus Moysi ad filios Israël in monte
Sinai.

Liber Numeri

1 Locutusque est Dominus ad Moysen in deserto
Sinai in tabernaculo fœderis, prima die mensis
secundi, anno altero egressionis eorum ex Ægypto,
dicens: **2** Tollite summam universæ congregationis
filiorum Israël per cognationes et domos suas, et
nomina singulorum, quidquid sexus est masculini **3**
a vigesimo anno et supra, omnium virorum fortium
ex Israël, et numerabitis eos per turmas suas, tu et
Aaron. **4** Eruntque vobiscum principes tribuum ac
domorum in cognationibus suis, **5** quorum ista sunt
nomina: de Ruben, Elisur, filius Sedeur; **6** de Simeon,
Salamiel filius Surisaddai; **7** de Juda, Nahasson filius
Aminadab; **8** de Issachar, Nathanaël filius Suar; **9**
de Zabulon, Eliab filius Helon; **10** filiorum autem
Joseph, de Ephraim, Elisama filius Ammiud; de
Manasse, Gamaliel filius Phadassur; **11** de Benjamin,
Abidan filius Gedeonis; **12** de Dan, Ahiezer filius
Ammisaddai; **13** de Aser, Phegiel filius Ochran; **14**
de Gad, Eliasaph filius Duel; **15** de Nephthali, Ahira
filius Enan. **16** Hi nobilissimi principes multitudinis
per tribus et cognationes suas, et capita exercitus
Israël, **17** quos tulerunt Moyses et Aaron cum omni
vulgi multitudine: **18** et congregaverunt primo die
mensis secundi, recensentes eos per cognationes, et
domos, ac familias, et capita, et nomina singulorum
a vigesimo anno et supra, **19** sicut præceperat
Dominus Moysi. Numeratique sunt in deserto Sinai.
20 De Ruben primogenito Israëlis per generationes
et familias ac domos suas, et nomina capitum
singulorum, omne quod sexus est masculini a
vigesimo anno et supra, procedentium ad bellum,
21 quadraginta sex millia quingenti. **22** De filiis
Simeon per generationes et familias ac domos
cognationum suarum recensiti sunt per nomina et
capita singulorum, omne quod sexus est masculini a
vigesimo anno et supra, procedentium ad bellum, **23**
quinquaginta novem millia trecenti. **24** De filiis Gad
per generationes et familias ac domos cognationum
suarum recensiti sunt per nomina singulorum
a viginti annis et supra, omnes qui ad bella
procederent, **25** quadraginta quinque millia sexcenti
quinquaginta. **26** De filiis Juda per generationes
et familias ac domos cognationum suarum, per
nomina singulorum a vigesimo anno et supra,
omnes qui poterant ad bella procedere, **27** recensiti
sunt septuaginta quatuor millia sexcenti. **28** De filiis
Issachar, per generationes et familias ac domos
cognationum suarum, per nomina singulorum
a vigesimo anno et supra, omnes qui ad bella
procederent, **29** recensiti sunt quinquaginta quatuor
millia quadringenti. **30** De filiis Zabulon per
generationes et familias ac domos cognationum
suarum recensiti sunt per nomina singulorum a
vigesimo anno et supra, omnes qui poterant ad
bella procedere, **31** quinquaginta septem millia
quadringenti. **32** De filiis Joseph, filiorum Ephraim
per generationes et familias ac domos cognationum
suarum recensiti sunt per nomina singulorum a
vigesimo anno et supra, omnes qui poterant ad
bella procedere, **33** quadraginta millia quingenti.
34 Porro filiorum Manasse per generationes et
familias ac domos cognationum suarum recensiti
sunt per nomina singulorum a viginti annis et
supra, omnes qui poterant ad bella procedere, **35**
triginta duo millia ducenti. **36** De filiis Benjamin
per generationes et familias ac domos cognationum
suarum recensiti sunt nominibus singulorum a
vigesimo anno et supra, omnes qui poterant ad bella
procedere, **37** triginta quinque millia quadringenti.
38 De filiis Dan per generationes et familias ac domos
cognationum suarum recensiti sunt nominibus
singulorum a vigesimo anno et supra, omnes qui
poterant ad bella procedere, **39** sexaginta duo millia
septingenti. **40** De filiis Aser per generationes et
familias ac domos cognationum suarum recensiti
sunt per nomina singulorum a vigesimo anno et
supra, omnes qui poterant ad bella procedere, **41**
quadraginta millia et mille quingenti. **42** De filiis
Nephthali per generationes et familias ac domos
cognationum suarum recensiti sunt nominibus
singulorum a vigesimo anno et supra, omnes qui
poterant ad bella procedere, **43** quinquaginta tria
millia quadringenti. **44** Hi sunt, quos numeraverunt
Moyses et Aaron, et duodecim principes Israël,
singulos per domos cognationum suarum. **45**
Fueruntque omnis numerus filiorum Israël per
domos et familias suas a vigesimo anno et supra, qui
poterant ad bella procedere, **46** sexcenta tria millia
virorum quingenti quinquaginta. **47** Levitæ autem
in tribu familiarum suarum non sunt numerati cum
eis. **48** Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
49 Tribum Levi noli numerare, neque pones summam
eorum cum filiis Israël: **50** sed constitue eos super
tabernaculum testimonii et cuncta vasa ejus, et
quidquid ad cæremonias pertinet. Ipsi portabunt
tabernaculum et omnia utensilia ejus: et erunt in
ministerio, ac per gyrum tabernaculi metabuntur.
51 Cum proficiscendum fuerit, deponent Levitæ
tabernaculum; cum castrametandum, erigent.
Quisquis externorum accesserit, occidetur. **52**
Metabuntur autem castra filii Israël unusquisque
per turmas et cuneos atque exercitum suum. **53**
Porro Levitæ per gyrum tabernaculi figent tentoria,

ne fiat indignatio super multitudinem filiorum
Israël, et excubabunt in custodiis tabernaculi
testimonii. 54 Fecerunt ergo filii Israël juxta omnia
quæ præceperat Dominus Moysi.

2 Locutusque est Dominus ad Moysen et Aaron,
dicens: 2 Singuli per turmas, signa, atque vexilla,
et domos cognationum suarum, castrametabuntur
filii Israël, per gyrum tabernaculi fœderis. 3 Ad
orientem Judas figet tentoria per turmas exercitus
sui: eritque princeps filiorum ejus Nahasson filius
Aminadab. 4 Et omnis de stirpe ejus summa
pugnantium, septuaginta quatuor millia sexcenti.
5 Juxta eum castrametati sunt de tribu Issachar,
quorum princeps fuit Nathanaël filius Suar. 6 Et
omnis numerus pugnatorum ejus quinquaginta
quatuor millia quadringenti. 7 In tribu Zabulon
princeps fuit Eliab filius Helon. 8 Omnis de
stirpe ejus exercitus pugnatorum, quinquaginta
septem millia quadringenti. 9 Universi qui in
castris Judæ enumerati sunt, fuerunt centum
octoginta sex millia quadringenti: et per turmas
suas primi egredientur. 10 In castris filiorum
Ruben ad meridianam plagam erit princeps Elisur
filius Sedeur. 11 Et cunctus exercitus pugnatorum
ejus qui numerati sunt, quadraginta sex millia
quingenti. 12 Juxta eum castrametati sunt de
tribu Simeon: quorum princeps fuit Salamiel filius
Surisaddai. 13 Et cunctus exercitus pugnatorum
ejus qui numerati sunt, quinquaginta novem millia
trecenti. 14 In tribu Gad princeps fuit Eliasaph
filius Duel. 15 Et cunctus exercitus pugnatorum
ejus, qui numerati sunt, quadraginta quinque millia
sexcenti quinquaginta. 16 Omnes qui recensiti sunt
in castris Ruben, centum quinquaginta millia et
mille quadringenti quinquaginta per turmas suas:
in secundo loco proficiscentur. 17 Levabitur autem
tabernaculum testimonii per officia Levitarum, et
turmas eorum: quomodo erigetur, ita et deponetur.
Singuli per loca et ordines suos proficiscentur. 18 Ad
occidentalem plagam erunt castra filiorum Ephraim,
quorum princeps fuit Elisama filius Ammiud. 19
Cunctus exercitus pugnatorum ejus, qui numerati
sunt, quadraginta millia quingenti. 20 Et cum eis
tribus filiorum Manasse, quorum princeps fuit
Gamaliel filius Phadassur. 21 Cunctusque exercitus
pugnatorum ejus, qui numerati sunt, triginta duo
millia ducenti. 22 In tribu filiorum Benjamin
princeps fuit Abidan filius Gedeonis. 23 Et cunctus
exercitus pugnatorum ejus, qui recensiti sunt,
triginta quinque millia quadringenti. 24 Omnes
qui numerati sunt in castris Ephraim, centum octo
millia centum per turmas suas: tertii proficiscentur.
25 Ad aquilonis partem castrametati sunt filii Dan:
quorum princeps fuit Ahiezer filius Ammisaddai. 26
Cunctus exercitus pugnatorum ejus, qui numerati
sunt, sexaginta duo millia septingenti. 27 Juxta
eum fixere tentoria de tribu Aser: quorum princeps
fuit Phegiel filius Ochran. 28 Cunctus exercitus
pugnatorum ejus, qui numerati sunt, quadraginta
millia et mille quingenti. 29 De tribu filiorum
Nephthali princeps fuit Ahira filius Enan. 30 Cunctus
exercitus pugnatorum ejus, quinquaginta tria millia
quadringenti. 31 Omnes qui numerati sunt in
castris Dan, fuerunt centum quinquaginta septem
millia sexcenti: et novissimi proficiscentur. 32 Hic
numerus filiorum Israël, per domos cognationum
suarum et turmas divisi exercitus, sexcenta tria
millia quingenti quinquaginta. 33 Levitæ autem non
sunt numerati inter filios Israël: sic enim præceperat
Dominus Moysi. 34 Feceruntque filii Israël juxta
omnia quæ mandaverat Dominus. Castrametati sunt
per turmas suas, et profecti per familias ac domos
patrum suorum.

3 Hæ sunt generationes Aaron et Moysi in die qua
locutus est Dominus ad Moysen in monte Sinai.
2 Et hæc nomina filiorum Aaron: primogenitus
ejus Nadab, deinde Abiu, et Eleazar, et Ithamar. 3
Hæc nomina filiorum Aaron sacerdotum qui uncti
sunt, et quorum repletæ et consecratæ manus
ut sacerdotio fungerentur. 4 Mortui sunt enim
Nadab et Abiu cum offerrent ignem alienum in
conspectu Domini in deserto Sinai, absque liberis:
functique sunt sacerdotio Eleazar et Ithamar coram
Aaron patre suo. 5 Locutusque est Dominus ad
Moysen, dicens: 6 Applica tribum Levi, et fac stare
in conspectu Aaron sacerdotis ut ministrent ei,
et excubent, 7 et observent quidquid ad cultum
pertinet multitudinis coram tabernaculo testimonii,
8 et custodiant vasa tabernaculi, servientes in
ministerio ejus. 9 Dabisque dono Levitas 10
Aaron et filiis ejus, quibus traditi sunt a filiis
Israël. Aaron autem et filios ejus constitues super
cultum sacerdotii. Externus, qui ad ministrandum
accesserit, morietur. 11 Locutusque est Dominus ad
Moysen, dicens: 12 Ego tuli Levitas a filiis Israël
pro omni primogenito, qui aperit vulvam in filiis
Israël, eruntque Levitæ mei. 13 Meum est enim
omne primogenitum: ex quo percussi primogenitos
in terra Ægypti, sanctificavi mihi quidquid primum
nascitur in Israël: ab homine usque ad pecus, mei
sunt. Ego Dominus. 14 Locutusque est Dominus ad
Moysen in deserto Sinai, dicens: 15 Numera filios
Levi per domos patrum suorum et familias, omnem
masculum ab uno mense et supra. 16 Numeravit

Moyses, ut præceperat Dominus, 17 et inventi sunt
filii Levi per nomina sua, Gerson et Caath et Merari.
18 Filii Gerson: Lebni et Semei. 19 Filii Caath: Amram
et Jesaar, Hebron et Oziel. 20 Filii Merari: Moholi et
Musi. 21 De Gerson fuere familiæ duæ, Lebnitica, et
Semeitica: 22 quarum numeratus est populus sexus
masculini ab uno mense et supra, septem millia
quingenti. 23 Hi post tabernaculum metabuntur ad
occidentem, 24 sub principe Eliasaph filio Laël. 25 Et
habebunt excubias in tabernaculo fœderis, 26 ipsum
tabernaculum et operimentum ejus, tentorium
quod trahitur ante fores tecti fœderis, et cortinas
atrii: tentorium quoque quod appenditur in introitu
atrii tabernaculi, et quidquid ad ritum altaris
pertinet, funes tabernaculi et omnia utensilia ejus.
27 Cognatio Caath habebit populos Amramitas
et Jesaaritas et Hebronitas et Ozielitas. Hæ sunt
familiæ Caathitarum recensitæ per nomina sua. 28
Omnes generis masculini ab uno mense et supra,
octo millia sexcenti habebunt excubias sanctuarii,
29 et castrametabuntur ad meridianam plagam. 30
Princepsque eorum erit Elisaphan filius Oziel: 31
et custodient arcam, mensamque et candelabrum,
altaria et vasa sanctuarii, in quibus ministratur, et
velum, cunctamque hujuscemodi supellectilem. 32
Princeps autem principum Levitarum Eleazar filius
Aaron sacerdotis, erit super excubitores custodiæ
sanctuarii. 33 At vero de Merari erunt populi
Moholitæ et Musitæ recensiti per nomina sua: 34
omnes generis masculini ab uno mense et supra,
sex millia ducenti. 35 Princeps eorum Suriel filius
Abihaiel: in plaga septentrionali castrametabuntur.
36 Erunt sub custodia eorum tabulæ tabernaculi et
vectes, et columnæ ac bases earum, et omnia quæ
ad cultum hujuscemodi pertinent: 37 columnæque
atrii per circuitum cum basibus suis, et paxilli cum
funibus. 38 Castrametabuntur ante tabernaculum
fœderis, id est, ad orientalem plagam, Moyses et
Aaron cum filiis suis, habentes custodiam sanctuarii
in medio filiorum Israël. Quisquis alienus accesserit,
morietur. 39 Omnes Levitæ, quos numeraverunt
Moyses et Aaron juxta præceptum Domini per
familias suas in genere masculino a mense uno
et supra, fuerunt viginti duo millia. 40 Et ait
Dominus ad Moysen: Numera primogenitos sexus
masculini de filiis Israël ab uno mense et supra,
et habebis summam eorum. 41 Tollesque Levitas
mihi pro omni primogenito filiorum Israël: ego
sum Dominus: et pecora eorum pro universis
primogenitis pecorum filiorum Israël. 42 Recensuit
Moyses, sicut præceperat Dominus, primogenitos
filiorum Israël: 43 et fuerunt masculi per nomina
sua, a mense uno et supra, viginti duo millia ducenti
septuaginta tres. 44 Locutusque est Dominus ad
Moysen, dicens: 45 Tolle Levitas pro primogenitis
filiorum Israël, et pecora Levitarum pro pecoribus
eorum, eruntque Levitæ mei. Ego sum Dominus. 46
In pretio autem ducentorum septuaginta trium,
qui excedunt numerum Levitarum de primogenitis
filiorum Israël, 47 accipies quinque siclos per
singula capita ad mensuram sanctuarii (siclus
habet viginti obolos): 48 dabisque pecuniam Aaron
et filiis ejus pretium eorum qui supra sunt. 49
Tulit igitur Moyses pecuniam eorum, qui fuerant
amplius, et quos redemerant a Levitis, 50 pro
primogenitis filiorum Israël, mille trecentorum
sexaginta quinque siclorum juxta pondus sanctuarii:
51 et dedit eam Aaron et filiis ejus juxta verbum
quod præceperat sibi Dominus.

4 Locutusque est Dominus ad Moysen et Aaron,
dicens: 2 Tolle summam filiorum Caath de medio
Levitarum per domos et familias suas, 3 a trigesimo
anno et supra, usque ad quinquagesimum annum,
omnium qui ingrediuntur ut stent et ministrent in
tabernaculo fœderis. 4 Hic est cultus filiorum Caath:
tabernaculum fœderis, et Sanctum sanctorum 5
ingredientur Aaron et filii ejus, quando movenda
sunt castra, et deponent velum quod pendet
ante fores, involventque eo arcam testimonii,
6 et operient rursum velamine janthinarum
pellium, extendentque desuper pallium totum
hyacinthinum, et inducent vectes. 7 Mensam
quoque propositionis involvent hyacinthino pallio,
et ponent cum ea thuribula et mortariola, cyathos
et crateras ad liba fundenda: panes semper in ea
erunt: 8 extendentque desuper pallium coccineum,
quod rursum operient velamento janthinarum
pellium, et inducent vectes. 9 Sument et pallium
hyacinthinum, quo operient candelabrum cum
lucernis et forcipibus suis et emunctoriis et cunctis
vasis olei, quæ ad concinnandas lucernas necessaria
sunt: 10 et super omnia ponent operimentum
janthinarum pellium, et inducent vectes. 11
Necnon et altare aureum involvent hyacinthino
vestimento, et extendent desuper operimentum
janthinarum pellium, inducentque vectes. 12
Omnia vasa, quibus ministratur in sanctuario,
involvent hyacinthino pallio, et extendent desuper
operimentum janthinarum pellium, inducentque
vectes. 13 Sed et altare mundabunt cinere, et
involvent illud purpureo vestimento, 14 ponentque
cum eo omnia vasa, quibus in ministerio ejus
utuntur, id est, ignium receptacula, fuscinulas ac
tridentes, uncinos et batilla. Cuncta vasa altaris
operient simul velamine janthinarum pellium, et

inducent vectes. 15 Cumque involverint Aaron
et filii ejus sanctuarium et omnia vasa ejus in
commotione castrorum, tunc intrabunt filii Caath
ut portent involuta: et non tangent vasa sanctuarii,
ne moriantur. Ista sunt onera filiorum Caath in
tabernaculo fœderis: 16 super quos erit Eleazar
filius Aaron sacerdotis, ad cujus curam pertinet
oleum ad concinnandas lucernas, et compositionis
incensum, et sacrificium, quod semper offertur, et
oleum unctionis, et quidquid ad cultum tabernaculi
pertinet, omniumque vasorum, quæ in sanctuario
sunt. 17 Locutusque est Dominus ad Moysen et
Aaron, dicens: 18 Nolite perdere populum Caath de
medio Levitarum: 19 sed hoc facite eis, ut vivant,
et non moriantur, si tetigerint Sancta sanctorum.
Aaron et filii ejus intrabunt, ipsique disponent opera
singulorum, et divident quid portare quis debeat. 20
Alii nulla curiositate videant quæ sunt in sanctuario
priusquam involvantur, alioquin morientur. 21
Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 22
Tolle summam etiam filiorum Gerson per domos ac
familias et cognationes suas, 23 a triginta annis et
supra, usque ad annos quinquaginta. Numera omnes
qui ingrediuntur et ministrant in tabernaculo
fœderis. 24 Hoc est officium familiæ Gersonitarum,
25 ut portent cortinas tabernaculi et tectum fœderis,
operimentum aliud, et super omnia velamen
janthinum tentoriumque quod pendet in introitu
tabernaculi fœderis, 26 cortinas atrii, et velum in
introitu quod est ante tabernaculum. Omnia quæ
ad altare pertinent, funiculos, et vasa ministerii, 27
jubente Aaron et filiis ejus, portabunt filii Gerson:
et scient singuli cui debeant oneri mancipari. 28
Hic est cultus familiæ Gersonitarum in tabernaculo
fœderis, eruntque sub manu Ithamar filii Aaron
sacerdotis. 29 Filios quoque Merari per familias et
domos patrum suorum recensebis, 30 a triginta
annis et supra, usque ad annos quinquaginta,
omnes qui ingrediuntur ad officium ministerii sui
et cultum fœderis testimonii. 31 Hæc sunt onera
eorum: portabunt tabulas tabernaculi et vectes ejus,
columnas ac bases earum, 32 columnas quoque atrii
per circuitum cum basibus et paxillis et funibus
suis. Omnia vasa et supellectilem ad numerum
accipient, sicque portabunt. 33 Hoc est officium
familiæ Meraritarum et ministerium in tabernaculo
fœderis: eruntque sub manu Ithamar filii Aaron
sacerdotis. 34 Recensuerunt igitur Moyses et Aaron
et principes synagogæ filios Caath per cognationes
et domos patrum suorum, 35 a triginta annis et
supra, usque ad annum quinquagesimum, omnes qui
ingrediuntur ad ministerium tabernaculi fœderis: 36
et inventi sunt duo millia septingenti quinquaginta.
37 Hic est numerus populi Caath qui intrant
tabernaculum fœderis: hos numeravit Moyses et
Aaron juxta sermonem Domini per manum Moysi.
38 Numerati sunt et filii Gerson per cognationes et
domos patrum suorum, 39 a triginta annos et supra,
usque ad quinquagesimum annum, omnes qui
ingrediuntur ut ministrent in tabernaculo fœderis:
40 et inventi sunt duo millia sexcenti triginta. 41
Hic est populus Gersonitarum, quos numeraverunt
Moyses et Aaron juxta verbum Domini. 42 Numerati
sunt et filii Merari per cognationes et domos patrum
suorum, 43 a triginta annis et supra, usque ad
annum quinquagesimum, omnes qui ingrediuntur
ad explendos ritus tabernaculi fœderis: 44 et inventi
sunt tria millia ducenti. 45 Hic est numerus filiorum
Merari, quos recensuerunt Moyses et Aaron juxta
imperium Domini per manum Moysi. 46 Omnes qui
recensiti sunt de Levitis, et quos recenseri fecit ad
nomen Moyses et Aaron, et principes Israël per
cognationes et domos patrum suorum, 47 a triginta
annis et supra, usque ad annum quinquagesimum,
ingredientes ad ministerium tabernaculi, et onera
portanda, 48 fuerunt simul octo millia quingenti
octoginta. 49 Juxta verbum Domini recensuit eos
Moyses, unumquemque juxta officium et onera sua,
sicut præceperat ei Dominus.

5 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Præcipe filiis Israël, ut ejiciant de castris omnem
leprosum, et qui semine fluit, pollutusque est super
mortuo: 3 tam masculum quam feminam ejicite
de castris, ne contaminent ea cum habitaverint
vobiscum. 4 Feceruntque ita filii Israël, et ejecerunt
eos extra castra, sicut locutus erat Dominus
Moysi. 5 Locutusque est Dominus ad Moysen,
dicens: 6 Loquere ad filios Israël: Vir, sive mulier,
cum fecerint ex omnibus peccatis, quæ solent
hominibus accidere, et per negligentiam transgressi
fuerint mandatum Domini, atque deliquerint, 7
confitebuntur peccatum suum, et reddent ipsum
caput, quintamque partem desuper, ei in quem
peccaverint. 8 Sin autem non fuerit qui recipiat,
dabunt Domino, et erit sacerdotis, excepto ariete,
qui offertur pro expiatione, ut sit placabilis hostia. 9
Omnes quoque primitiæ, quas offerunt filii Israël, ad
sacerdotem pertinent: 10 et quidquid in sanctuarium
offertur a singulis, et traditur manibus sacerdotis,
ipsius erit. 11 Locutusque est Dominus ad Moysen,
dicens: 12 Loquere ad filios Israël, et dices ad eos:
Vir cujus uxor erraverit, maritumque contemnens
13 dormierit cum altero viro, et hoc maritus
deprehendere non quiverit, sed latet adulterium, et
testibus argui non potest, quia non est inventa in

stupro: **14** si spiritus zelotypiæ concitaverit virum
contra uxorem suam, quæ vel polluta est, vel falsa
suspicione appetitur: **15** adducet eam ad sacerdotem,
et offeret oblationem pro illa, decimam partem sati
farinæ hordeaceæ: non fundet super eam oleum,
nec imponet thus: quia sacrificium zelotypiæ est, et
oblatio investigans adulterium. **16** Offeret igitur eam
sacerdos, et statuet coram Domino, **17** assumetque
aquam sanctam in vase fictili, et pauxillum terræ
de pavimento tabernaculi mittet in eam. **18**
Cumque steterit mulier in conspectu Domini,
discooperiet caput ejus, et ponet super manus
illius sacrificium recordationis, et oblationem
zelotypiæ: ipse autem tenebit aquas amarissimas,
in quibus cum execratione maledicta congessit.
19 Adjurabitque eam, et dicet: Si non dormivit vir
alienus tecum, et si non polluta es deserto mariti
thoro, non te nocebunt aquæ istæ amarissimæ, in
quas maledicta congessi. **20** Sin autem declinasti
a viro tuo, atque polluta es, et concubuisti cum
altero viro: **21** his maledictionibus subjacebis:
det te Dominus in maledictionem, exemplumque
cunctorum in populo suo: putrescere faciat femur
tuum, et tumens uterus tuus disrumpatur. **22**
Ingrediantur aquæ maledictæ in ventrem tuum, et
utero tumescente putrescat femur. Et respondebit
mulier: Amen, amen. **23** Scribetque sacerdos in
libello ista maledicta, et delebit ea aquis amarissimis,
in quas maledicta congessit, **24** et dabit ei bibere.
Quas cum exhauserit, **25** tollet sacerdos de manu
ejus sacrificium zelotypiæ, et elevabit illud coram
Domino, imponetque illud super altare, ita dumtaxat
ut prius: **26** pugillum sacrificii tollat de eo, quod
offertur, et incendat super altare: et sic potum det
mulieri aquas amarissimas. **27** Quas cum biberit,
si polluta est, et contempto viro adulterii rea,
pertransibunt eam aquæ maledictionis, et inflato
ventre, computrescet femur: eritque mulier in
maledictionem, et in exemplum omni populo. **28**
Quod si polluta non fuerit, erit innoxia, et faciet
liberos. **29** Ista est lex zelotypiæ. Si declinaverit
mulier a viro suo, et si polluta fuerit, **30** maritusque
zelotypiæ spiritu concitatus adduxerit eam in
conspectu Domini, et fecerit ei sacerdos juxta omnia
quæ scripta sunt: **31** maritus absque culpa erit, et
illa recipiet iniquitatem suam.

6 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: **2**
Loquere ad filios Israël, et dices ad eos: Vir, sive
mulier, cum fecerint votum ut sanctificentur, et
se voluerint Domino consecrare: **3** a vino, et omni
quod inebriare potest, abstinebunt. Acetum ex vino,
et ex qualibet alia potione, et quidquid de uva
exprimitur, non bibent: uvas recentes siccasque non
comedent **4** cunctis diebus quibus ex voto Domino
consecrantur: quidquid ex vinea esse potest, ab
uva passa usque ad acinum non comedent. **5** Omni
tempore separationis suæ novacula non transibit
per caput ejus usque ad completum diem, quo
Domino consecratur. Sanctus erit, crescente cæsarie
capitis ejus. **6** Omni tempore consecrationis suæ,
super mortuum non ingredietur, **7** nec super
patris quidem et matris et fratris sororisque funere
contaminabitur, quia consecratio Dei sui super
caput ejus est. **8** Omnibus diebus separationis
suæ sanctus erit Domino. **9** Sin autem mortuus
fuerit subito quispiam coram eo, polluetur caput
consecrationis ejus: quod radet illico in eadem die
purgationis suæ, et rursum septima. **10** In octava
autem die offeret duos turtures, vel duos pullos
columbæ sacerdoti in introitu fœderis testimonii. **11**
Facietque sacerdos unum pro peccato, et alterum in
holocaustum, et deprecabitur pro eo, quia peccavit
super mortuo: sanctificabitque caput ejus in die
illo: **12** et consecrabit Domino dies separationis
illius, offerens agnum anniculum pro peccato: ita
tamen ut dies priores irriti fiant, quoniam polluta
est sanctificatio ejus. **13** Ista est lex consecrationis.
Cum dies, quos ex voto decreverat, complebuntur,
adducet eum ad ostium tabernaculi fœderis, **14** et
offeret oblationes ejus Domino, agnum anniculum
immaculatum in holocaustum, et ovem anniculam
immaculatam pro peccato, et arietem immaculatum,
hostiam pacificam, **15** canistrum quoque panum
azymorum qui conspersi sint oleo, et lagana absque
fermento uncta oleo, ac libamina singulorum: **16**
quæ offeret sacerdos coram Domino, et faciet tam
pro peccato, quam in holocaustum. **17** Arietem vero
immolabit hostiam pacificam Domino, offerens
simul canistrum azymorum, et libamenta quæ ex
more debentur. **18** Tunc radetur nazaræus ante
ostium tabernaculi fœderis cæsarie consecrationis
suæ: tolletque capillos ejus, et ponet super ignem,
qui est suppositus sacrificio pacificorum: **19** et
armum coctum arietis, tortamque absque fermento
unam de canistro, et laganum azymum unum, et
tradet in manus nazaræi, postquam rasum fuerit
caput ejus. **20** Susceptaque rursum ab eo, elevabit in
conspectu Domini: et sanctificata sacerdotis erunt,
sicut pectusculum, quod separari jussum est, et
femur. Post hæc, potest bibere nazaræus vinum.
21 Ista est lex nazaræi, cum voverit oblationem
suam Domino tempore consecrationis suæ, exceptis
his, quæ invenerit manus ejus: juxta quod mente
devoverat, ita faciet ad perfectionem sanctificationis
suæ. **22** Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:

23 Loquere Aaron et filiis ejus: Sic benedicetis filiis
Israël, et dicetis eis: 24 Benedicat tibi Dominus, et
custodiat te. 25 Ostendat Dominus faciem suam tibi,
et misereatur tui. 26 Convertat Dominus vultum
suum ad te, et det tibi pacem. 27 Invocabuntque
nomen meum super filios Israël, et ego benedicam
eis.

7 Factum est autem in die qua complevit Moyses
tabernaculum, et erexit illud, unxitque et
sanctificavit cum omnibus vasis suis, altare similiter
et omnia vasa ejus: 2 obtulerunt principes Israël et
capita familiarum, qui erant per singulas tribus,
præfectique eorum, qui numerati fuerant, 3 munera
coram Domino sex plaustra tecta cum duodecim
bobus. Unum plaustrum obtulere duo duces, et
unum bovem singuli, obtuleruntque ea in conspectu
tabernaculi. 4 Ait autem Dominus ad Moysen: 5
Suscipe ab eis ut serviant in ministerio tabernaculi,
et trades ea Levitis juxta ordinem ministerii
sui. 6 Itaque cum suscepisset Moyses plaustra
et boves, tradidit eos Levitis. 7 Duo plaustra et
quatuor boves dedit filiis Gerson, juxta id quod
habebant necessarium. 8 Quatuor alia plaustra
et octo boves dedit filiis Merari secundum officia
et cultum suum, sub manu Ithamar filii Aaron
sacerdotis. 9 Filiis autem Caath non dedit plaustra
et boves: quia in sanctuario serviunt, et onera
propriis portant humeris. 10 Igitur obtulerunt
duces in dedicationem altaris, die qua unctum est,
oblationem suam ante altare. 11 Dixitque Dominus
ad Moysen: Singuli duces per singulos dies offerant
munera in dedicationem altaris. 12 Primo die
obtulit oblationem suam Nahasson filius Aminadab
de tribu Juda: 13 fueruntque in ea acetabulum
argenteum pondo centum triginta siclorum, phiala
argentea habens septuaginta siclos, juxta pondus
sanctuarii, utrumque plenum simila conspersa oleo
in sacrificium: 14 mortariolum ex decem siclis
aureis plenum incenso: 15 bovem de armento,
et arietem, et agnum anniculum in holocaustum:
16 hircumque pro peccato: 17 et in sacrificio
pacificorum boves duos, arietes quinque, hircos
quinque, agnos anniculos quinque. Hæc est oblatio
Nahasson filii Aminadab. 18 Secundo die obtulit
Nathanaël filius Suar, dux de tribu Issachar, 19
acetabulum argenteum appendens centum triginta
siclos, phialam argenteam habentem septuaginta
siclos, juxta pondus sanctuarii, utrumque plenum
simila conspersa oleo in sacrificium: 20 mortariolum
aureum habens decem siclos plenum incenso: 21
bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum
in holocaustum: 22 hircumque pro peccato: 23 et in
sacrificio pacificorum boves duos, arietes quinque,
hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit
oblatio Nathanaël filii Suar. 24 Tertio die princeps
filiorum Zabulon, Eliab filius Helon, 25 obtulit
acetabulum argenteum appendens centum triginta
siclos, phialam argenteam habentem septuaginta
siclos, ad pondus sanctuarii, utrumque plenum
simila conspersa oleo in sacrificium: 26 mortariolum
aureum appendens decem siclos, plenum incenso: 27
bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum
in holocaustum: 28 hircumque pro peccato: 29
et in sacrificio pacificorum boves duos, arietes
quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque.
Hæc est oblatio Eliab filii Helon. 30 Die quarto
princeps filiorum Ruben, Elisur filius Sedeur, 31
obtulit acetabulum argenteum appendens centum
triginta siclos, phialam argenteam habentem
septuaginta siclos, ad pondus sanctuarii, utrumque
plenum simila conspersa oleo in sacrificum: 32
mortariolum aureum appendens decem siclos,
plenum incenso: 33 bovem de armento, et arietem,
et agnum anniculum in holocaustum: 34 hircumque
pro peccato: 35 et in hostias pacificorum boves
duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos
anniculos quinque. Hæc fuit oblatio Elisur filii
Sedeur. 36 Die quinto princeps filiorum Simeon,
Salamiel filius Surisaddai, 37 obtulit acetabulum
argenteum appendens centum triginta siclos,
phialam argenteam habentem septuaginta siclos,
ad pondus sanctuarii, utrumque plenum simila
conspersa oleo in sacrificum: 38 mortariolum
aureum appendens decem siclos, plenum incenso: 39
bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum
in holocaustum: 40 hircumque pro peccato: 41 et in
hostias pacificorum boves duos, arietes quinque,
hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc
fuit oblatio Salamiel filii Surisaddai. 42 Die sexto
princeps filiorum Gad, Eliasaph filius Duel, 43 obtulit
acetabulum argenteum appendens centum triginta
siclos, phialam argenteam habentem septuaginta
siclos, ad pondus sanctuarii, utrumque plenum
simila conspersa oleo in sacrificum: 44 mortariolum
aureum appendens decem siclos, plenum incenso: 45
bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum
in holocaustum: 46 hircumque pro peccato: 47 et in
hostias pacificorum boves duos, arietes quinque,
hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit
oblatio Eliasaph filii Duel. 48 Die septimo princeps
filiorum Ephraim, Elisama filius Ammiud, 49 obtulit
acetabulum argenteum appendens centum triginta
siclos, phialam argenteam habentem septuaginta
siclos, ad pondus sanctuarii, utrumque plenum
simila conspersa oleo in sacrificum: 50 mortariolum

aureum appendens decem siclos, plenum incenso: **51** bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum in holocaustum: **52** hircumque pro peccato: **53** et in hostias pacificorum boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit oblatio Elisama filii Ammiud. **54** Die octavo, princeps filiorum Manasse, Gamaliel filius Phadassur, **55** obtulit acetabulum argenteum appendens centum triginta siclos, phialam argenteam habentem septuaginta siclos, ad pondus sanctuarii, utrumque plenum simila conspersa oleo in sacrificum: **56** mortariolum aureum appendens decem siclos, plenum incenso: **57** bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum in holocaustum: **58** hircumque pro peccato: **59** et in hostias pacificorum boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit oblatio Gamaliel filii Phadassur. **60** Die nono princeps filiorum Benjamin, Abidan filius Gedeonis, **61** obtulit acetabulum argenteum appendens centum triginta siclos, phialam argenteam habentem septuaginta siclos, ad pondus sanctuarii, utrumque plenum simila conspersa oleo in sacrificum: **62** et mortariolum aureum appendens decem siclos, plenum incenso: **63** bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum in holocaustum: **64** hircumque pro peccato: **65** et in hostias pacificorum boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit oblatio Abidan filii Gedeonis. **66** Die decimo princeps filiorum Dan, Ahiezer filius Ammisaddai, **67** obtulit acetabulum argenteum appendens centum triginta siclos, phialam argenteam habentem septuaginta siclos, ad pondus sanctuarii, utrumque plenum simila conspersa oleo in sacrificum: **68** mortariolum aureum appendens decem siclos, plenum incenso: **69** bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum in holocaustum: **70** hircumque pro peccato: **71** et in hostias pacificorum boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit oblatio Ahiezer filii Ammisaddai. **72** Die undecimo princeps filiorum Aser, Phegiel filius Ochran, **73** obtulit acetabulum argenteum appendens centum triginta siclos, phialam argenteam habentem septuaginta siclos, ad pondus sanctuarii, utrumque plenum simila conspersa oleo in sacrificum: **74** mortariolum aureum appendens decem siclos, plenum incenso: **75** bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum in holocaustum: **76** hircumque pro peccato: **77** et in hostias pacificorum boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit oblatio Phegiel filii Ochran. **78** Die duodecimo princeps filiorum Nephthali, Ahira filius Enan, **79** obtulit acetabulum argenteum appendens centum triginta siclos, phialam argenteam habentem septuaginta siclos, ad pondus sanctuarii, utrumque plenum simila oleo conspersa in sacrificum: **80** mortariolum aureum appendens decem siclos, plenum incenso: **81** bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum in holocaustum: **82** hircumque pro peccato: **83** et in hostias pacificorum boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit oblatio Ahira filii Enan. **84** Hæc in dedicatione altaris oblata sunt a principibus Israël, in die qua consecratum est: acetabula argentea duodecim: phialæ argenteæ duodecim: mortariola aurea duodecim: **85** ita ut centum triginta siclos argenti haberet unum acetabulum, et septuaginta siclos haberet una phiala: id est, in commune vasorum omnium ex argento sicli duo millia quadringenti, pondere sanctuarii: **86** mortariola aurea duodecim plena incenso, denos siclos appendentia pondere sanctuarii: id est, simul auri sicli centum viginti: **87** boves de armento in holocaustum duodecim, arietes duodecim, agni anniculi duodecim, et libamenta eorum: hirci duodecim pro peccato. **88** In hostias pacificorum, boves viginti quatuor, arietes sexaginta, hirci sexaginta, agni anniculi sexaginta. Hæc oblata sunt in dedicatione altaris, quando unctum est. **89** Cumque ingrederetur Moyses tabernaculum fœderis, ut consuleret oraculum, audiebat vocem loquentis ad se de propitiatorio quod erat super arcam testimonii inter duos cherubim, unde et loquebatur ei.

8 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: **2** Loquere Aaron, et dices ad eum: Cum posueris septem lucernas, candelabrum in australi parte erigatur. Hoc igitur præcipe ut lucernæ contra boream e regione respiciant ad mensam panum propositionis, contra eam partem, quam candelabrum respicit, lucere debebunt. **3** Fecitque Aaron, et imposuit lucernas super candelabrum, ut præceperat Dominus Moysi. **4** Hæc autem erat factura candelabri, ex auro ductili, tam medius stipes, quam cuncta quæ ex utroque calamorum latere nascebantur: juxta exemplum quod ostendit Dominus Moysi, ita operatus est candelabrum. **5** Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens: **6** Tolle Levitas de medio filiorum Israël, et purificabis eos **7** juxta hunc ritum: aspergantur aqua lustrationis, et radant omnes pilos carnis suæ. Cumque laverint vestimenta sua, et mundati fuerint, **8** tollent bovem de armentis, et libamentum ejus similam oleo conspersam: bovem autem alterum de armento tu accipies pro peccato: **9** et applicabis Levitas coram

tabernaculo fœderis, convocata omni multitudine
filiorum Israël. 10 Cumque Levitæ fuerint coram
Domino, ponent filii Israël manus suas super eos.
11 Et offeret Aaron Levitas, munus in conspectu
Domini a filiis Israël, ut serviant in ministerio
ejus. 12 Levitæ quoque ponent manus suas super
capita boum, e quibus unum facies pro peccato, et
alterum in holocaustum Domini, ut depreceris pro
eis. 13 Statuesque Levitas in conspectu Aaron et
filiorum ejus, et consecrabis oblatos Domino, 14
ac separabis de medio filiorum Israël, ut sint mei.
15 Et postea ingredientur tabernaculum fœderis,
ut serviant mihi. Sicque purificabis et consecrabis
eos in oblationem Domini: quoniam dono donati
sunt mihi a filiis Israël. 16 Pro primogenitis quæ
aperiunt omnem vulvam in Israël, accepi eos.
17 Mea sunt enim omnia primogenita filiorum
Israël, tam ex hominibus quam ex jumentis. Ex
die quo percussi omne primogenitum in terra
Ægypti, sanctificavi eos mihi: 18 et tuli Levitas pro
cunctis primogenitis filiorum Israël, 19 tradidique
eos dono Aaron et filiis ejus de medio populi, ut
serviant mihi pro Israël in tabernaculo fœderis,
et orent pro eis ne sit in populo plaga, si ausi
fuerint accedere ad sanctuarium. 20 Feceruntque
Moyses et Aaron et omnis multitudo filiorum Israël
super Levitas quæ præceperat Dominus Moysi:
21 purificatique sunt, et laverunt vestimenta sua.
Elevavitque eos Aaron in conspectu Domini, et
oravit pro eis, 22 ut purificati ingrederentur ad
officia sua in tabernaculum fœderis coram Aaron
et filiis ejus. Sicut præceperat Dominus Moysi de
Levitis, ita factum est. 23 Locutusque est Dominus
ad Moysen, dicens: 24 Hæc est lex Levitarum: a
viginti quinque annis et supra, ingredientur ut
ministrent in tabernaculo fœderis. 25 Cumque
quinquagesimum annum ætatis impleverint, servire
cessabunt, 26 eruntque ministri fratrum suorum in
tabernaculo fœderis, ut custodiant quæ sibi fuerunt
commendata: opera autem ipsa non faciant. Sic
dispones Levitis in custodiis suis.

9 Locutus est Dominus ad Moysen in deserto Sinai
anno secundo, postquam egressi sunt de terra
Ægypti, mense primo, dicens: 2 Faciant filii Israël
Phase in tempore suo, 3 quartadecima die mensis
hujus ad vesperam, juxta omnes cæremonias et
justificationes ejus. 4 Præcepitque Moyses filiis
Israël ut facerent Phase. 5 Qui fecerunt tempore suo,
quartadecima die mensis ad vesperam, in monte
Sinai. Juxta omnia quæ mandaverat Dominus Moysi,
fecerunt filii Israël. 6 Ecce autem quidam immundi
super anima hominis, qui non poterant facere
Phase in die illo, accedentes ad Moysen et Aaron, 7
dixerunt eis: Immundi sumus super anima hominis:
quare fraudamur ut non valeamus oblationem
offerre Domino in tempore suo inter filios Israël? 8
Quibus respondit Moyses: State ut consulam quid
præcipiat Dominus de vobis. 9 Locutusque est
Dominus ad Moysen, dicens: 10 Loquere filiis Israël:
Homo, qui fuerit immundus super anima, sive in
via procul in gente vestra, faciat Phase Domino
11 in mense secundo, quartadecima die mensis
ad vesperam. Cum azymis et lactucis agrestibus
comedent illud: 12 non relinquent ex eo quippiam
usque mane, et os ejus non confringent: omnem
ritum Phase observabunt. 13 Si quis autem et
mundus est, et in itinere non fuit, et tamen non fecit
Phase, exterminabitur anima illa de populis suis,
quia sacrificium Domino non obtulit tempore suo:
peccatum suum ipse portabit. 14 Peregrinus quoque
et advena si fuerint apud vos, facient Phase Domino
juxta cæremonias et justificationes ejus. Præceptum
idem erit apud vos tam advenæ quam indigenæ. 15
Igitur die qua erectum est tabernaculum, operuit
illud nubes. A vespere autem super tentorium
erat quasi species ignis usque mane. 16 Sic fiebat
jugiter: per diem operiebat illud nubes, et per
noctem quasi species ignis. 17 Cumque ablata
fuisset nubes, quæ tabernaculum protegebat, tunc
proficiscebantur filii Israël: et in loco ubi stetisset
nubes, ibi castrametabantur. 18 Ad imperium Domini
proficiscebantur, et ad imperium illius figebant
tabernaculum. Cunctis diebus quibus stabat nubes
super tabernaculum, manebant in eodem loco: 19
et si evenisset ut multo tempore maneret super
illud, erant filii Israël in excubiis Domini, et non
proficiscebantur 20 quot diebus fuisset nubes super
tabernaculum. Ad imperium Domini erigebant
tentoria, et ad imperium illius deponebant. 21
Si fuisset nubes a vespere usque mane, et statim
diluculo tabernaculum reliquisset, proficiscebantur:
et si post diem et noctem recessisset, dissipabant
tentoria. 22 Si vero biduo aut uno mense vel longiori
tempore fuisset super tabernaculum, manebant
filii Israël in eodem loco, et non proficiscebantur:
statim autem ut recessisset, movebant castra. 23 Per
verbum Domini figebant tentoria, et per verbum
illius proficiscebantur: erantque in excubiis Domini
juxta imperium ejus per manum Moysi.

10 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Fac tibi duas tubas argenteas ductiles,
quibus convocare possis multitudinem quando
movenda sunt castra. 3 Cumque increpueris
tubis, congregabitur ad te omnis turba ad ostium

tabernaculi fœderis. 4 Si semel clangueris, venient
ad te principes, et capita multitudinis Israël. 5 Si
autem prolixior atque concisus clangor increpuerit,
movebunt castra primi qui sunt ad orientalem
plagam. 6 In secundo autem sonitu et pari ululatu
tubæ, levabunt tentoria qui habitant ad meridiem; et
juxta hunc modum reliqui facient, ululantibus tubis
in profectionem. 7 Quando autem congregandus
est populus, simplex tubarum clangor erit, et non
concise ululabunt. 8 Filii autem Aaron sacerdotes
clangent tubis: eritque hoc legitimum sempiternum
in generationibus vestris. 9 Si exieritis ad bellum de
terra vestra contra hostes qui dimicant adversum
vos, clangetis ululantibus tubis, et erit recordatio
vestri coram Domino Deo vestro, ut eruamini
de manibus inimicorum vestrorum. 10 Siquando
habebitis epulum, et dies festos, et calendas,
canetis tubis super holocaustis, et pacificis victimis,
ut sint vobis in recordationem Dei vestri. Ego
Dominus Deus vester. 11 Anno secundo, mense
secundo, vigesima die mensis, elevata est nubes de
tabernaculo fœderis: 12 profectique sunt filii Israël
per turmas suas de deserto Sinai, et recubuit nubes
in solitudine Pharan. 13 Moveruntque castra primi
juxta imperium Domini in manu Moysi. 14 Filii Juda
per turmas suas: quorum princeps erat Nahasson
filius Aminadab. 15 In tribu filiorum Issachar fuit
princeps Nathanaël filius Suar. 16 In tribu Zabulon
erat princeps Eliab filius Helon. 17 Depositumque
est tabernaculum, quod portantes egressi sunt filii
Gerson et Merari. 18 Profectique sunt et filii Ruben,
per turmas et ordinem suum: quorum princeps erat
Helisur filius Sedeur. 19 In tribu autem filiorum
Simeon, princeps fuit Salamiel filius Surisaddai.
20 Porro in tribu Gad erat princeps Eliasaph filius
Duel. 21 Profectique sunt et Caathitæ portantes
sanctuarium. Tamdiu tabernaculum portabatur,
donec venirent ad erectionis locum. 22 Moverunt
castra et filii Ephraim per turmas suas, in quorum
exercitu princeps erat Elisama filius Ammiud. 23 In
tribu autem filiorum Manasse princeps fuit Gamaliel
filius Phadassur. 24 Et in tribu Benjamin erat dux
Abidan filius Gedeonis. 25 Novissimi castrorum
omnium profecti sunt filii Dan per turmas suas,
in quorum exercitu princeps fuit Ahiezer filius
Ammisaddai. 26 In tribu autem filiorum Aser
erat princeps Phegiel filius Ochran. 27 Et in tribu
filiorum Nephthali princeps fuit Ahira filius Enan.
28 Hæc sunt castra, et profectiones filiorum Israël
per turmas suas quando egrediebantur. 29 Dixitque
Moyses Hobab filio Raguel Madianitæ, cognato suo:
Proficiscimur ad locum quem Dominus daturus est
nobis: veni nobiscum, ut benefaciamus tibi, quia
Dominus bona promisit Israëli. 30 Cui ille respondit:
Non vadam tecum, sed revertar in terram meam, in
qua natus sum. 31 Et ille: Noli, inquit, nos relinquere:
tu enim nosti in quibus locis per desertum castra
ponere debeamus, et eris ductor noster. 32 Cumque
nobiscum veneris, quidquid optimum fuerit ex
opibus, quas nobis traditurus est Dominus, dabimus
tibi. 33 Profecti sunt ergo de monte Domini viam
trium dierum, arcaque fœderis Domini præcedebat
eos, per dies tres providens castrorum locum. 34
Nubes quoque Domini super eos erat per diem cum
incederent. 35 Cumque elevaretur arca, dicebat
Moyses: Surge, Domine, et dissipentur inimici tui,
et fugiant qui oderunt te, a facie tua. 36 Cum
autem deponeretur, aiebat: Revertere, Domine, ad
multitudinem exercitus Israël.

11 Interea ortum est murmur populi, quasi
dolentium pro labore, contra Dominum. Quod
cum audisset Dominus, iratus est. Et accensus in
eos ignis Domini, devoravit extremam castrorum
partem. 2 Cumque clamasset populus ad Moysen,
oravit Moyses ad Dominum, et absorptus est ignis.
3 Vocavitque nomen loci illius, Incensio: eo quod
incensus fuisset contra eos ignis Domini. 4 Vulgus
quippe promiscuum, quod ascenderat cum eis,
flagravit desiderio, sedens et flens, junctis sibi
pariter filiis Israël, et ait: Quis dabit nobis ad
vescendum carnes? 5 recordamur piscium quos
comedebamus in Ægypto gratis: in mentem nobis
veniunt cucumeres, et pepones, porrique, et cæpe,
et allia. 6 Anima nostra arida est: nihil aliud
respiciunt oculi nostri nisi man. 7 Erat autem man
quasi semen coriandri, coloris bdellii. 8 Circuibatque
populus, et colligens illud, frangebat mola, sive
terebat in mortario, coquens in olla, et faciens ex
eo tortulas saporis quasi panis oleati. 9 Cumque
descenderet nocte super castra ros, descendebat
pariter et man. 10 Audivit ergo Moyses flentem
populum per familias, singulos per ostia tentorii
sui. Iratusque est furor Domini valde: sed et Moysi
intoleranda res visa est, 11 et ait ad Dominum: Cur
afflixisti servum tuum? quare non invenio gratiam
coram te? et cur imposuisti pondus universi populi
hujus super me? 12 Numquid ego concepi omnem
hanc multitudinem, vel genui eam, ut dicas mihi:
Porta eos in sinu tuo sicut portare solet nutrix
infantulum, et defer in terram, pro qua jurasti
patribus eorum? 13 Unde mihi carnes ut dem
tantæ multitudini? flent contra me, dicentes: Da
nobis carnes ut comedamus. 14 Non possum solus
sustinere omnem hunc populum, quia gravis est
mihi. 15 Sin aliter tibi videtur, obsecro ut interficias

me, et inveniam gratiam in oculis tuis, ne tantis
afficiar malis. 16 Et dixit Dominus ad Moysen:
Congrega mihi septuaginta viros de senibus Israël,
quos tu nosti quod senes populi sint ac magistri: et
duces eos ad ostium tabernaculi fœderis, faciesque
ibi stare tecum, 17 ut descendam et loquar tibi: et
auferam de spiritu tuo, tradamque eis, ut sustentent
tecum onus populi, et non tu solus graveris. 18
Populo quoque dices: Sanctificamini (cras comedetis
carnes: ego enim audivi vos dicere: Quis dabit nobis
escas carnium? bene nobis erat in Ægypto), ut det
vobis Dominus carnes, et comedatis: 19 non uno
die, nec duobus, vel quinque aut decem, nec viginti
quidem, 20 sed usque ad mensem dierum, donec
exeat per nares vestras, et vertatur in nauseam,
eo quod repuleritis Dominum, qui in medio vestri
est, et fleveritis coram eo, dicentes: Quare egressi
sumus ex Ægypto? 21 Et ait Moyses: Sexcenta millia
peditum hujus populi sunt: et tu dicis: Dabo eis esum
carnium mense integro? 22 numquid ovium et boum
multitudo cædetur, ut possit sufficere ad cibum? vel
omnes pisces maris in unum congregabuntur, ut eos
satient? 23 Cui respondit Dominus: Numquid manus
Domini invalida est? jam nunc videbis utrum meus
sermo opere compleatur. 24 Venit igitur Moyses,
et narravit populo verba Domini, congregans
septuaginta viros de senibus Israël, quos stare fecit
circa tabernaculum. 25 Descenditque Dominus per
nubem, et locutus est ad eum, auferens de spiritu
qui erat in Moyse, et dans septuaginta viris. Cumque
requievisset in eis spiritus, prophetaverunt, nec
ultra cessaverunt. 26 Remanserat autem in castris
duo viri, quorum unus vocabatur Eldad, et alter
Medad, super quos requievit spiritus. Nam et ipsi
descripti fuerant, et non exierant ad tabernaculum.
27 Cumque prophetarent in castris, cucurrit puer, et
nuntiavit Moysi, dicens: Eldad et Medad prophetant
in castris. 28 Statim Josue filius Nun, minister
Moysi, et electus e pluribus, ait: Domine mi Moyses,
prohibe eos. 29 At ille: Quid, inquit æmularis pro
me? quis tribuat ut omnis populus prophetet, et
det eis Dominus spiritum suum? 30 Reversusque
est Moyses, et majores natu Israël in castra. 31
Ventus autem egrediens a Domino, arreptans trans
mare coturnices detulit, et demisit in castra itinere
quantum uno die confici potest, ex omni parte
castrorum per circuitum, volabantque in aëre
duobus cubitis altitudine super terram. 32 Surgens
ergo populus toto die illo, et nocte, ac die altero,
congregavit coturnicum: qui parum, decem coros:
et siccaverunt eas per gyrum castrorum. 33 Adhuc
carnes erant in dentibus eorum, nec defecerat
hujuscemodi cibus: et ecce furor Domini concitatus
in populum, percussit eum plaga magna nimis. 34
Vocatusque est ille locus, Sepulchra concupiscentiæ:
ibi enim sepelierunt populum qui desideraverat.
35 Egressi autem de Sepulchris concupiscentiæ,
venerunt in Haseroth, et manserunt ibi.

12 Locutaque est Maria et Aaron contra Moysen
propter uxorem ejus Æthiopissam, 2 et
dixerunt: Num per solum Moysen locutus est
Dominus? nonne et nobis similiter est locutus?
Quod cum audisset Dominus 3 (erat enim Moyses vir
mitissimus super omnes homines qui morabantur
in terra), 4 statim locutus est ad eum, et ad
Aaron et Mariam: Egredimini vos tantum tres ad
tabernaculum fœderis. Cumque fuissent egressi,
5 descendit Dominus in columna nubis, et stetit
in introitu tabernaculi, vocans Aaron et Mariam.
Qui cum issent, 6 dixit ad eos: Audite sermones
meos: si quis fuerit inter vos propheta Domini, in
visione apparebo ei, vel per somnium loquar ad
illum. 7 At non talis servus meus Moyses, qui in
omni domo mea fidelissimus est: 8 ore enim ad
os loquor ei: et palam, et non per ænigmata et
figuras Dominum videt. Quare ergo non timuistis
detrahere servo meo Moysi? 9 Iratusque contra
eos, abiit: 10 nubes quoque recessit quæ erat super
tabernaculum: et ecce Maria apparuit candens
lepra quasi nix. Cumque respexisset eam Aaron, et
vidisset perfusam lepra, 11 ait ad Moysen: Obsecro,
domine mi, ne imponas nobis hoc peccatum quod
stulte commisimus, 12 ne fiat hæc quasi mortua, et
ut abortivum quod projicitur de vulva matris suæ:
ecce jam medium carnis ejus devoratum est a lepra.
13 Clamavitque Moyses ad Dominum, dicens: Deus,
obsecro, sana eam. 14 Cui respondit Dominus: Si
pater ejus spuisset in faciem illius, nonne debuerat
saltem septem diebus rubore suffundi? separetur
septem diebus extra castra, et postea revocabitur.
15 Exclusa est itaque Maria extra castra septem
diebus: et populus non est motus de loco illo, donec
revocata est Maria. 16 Profectusque est populus de
Haseroth, fixis tentoriis in deserto Pharan.

13 Ibique locutus est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Mitte viros, qui considerent terram Chanaan,
quam daturus sum filiis Israël, singulos de singulis
tribubus, ex principibus. 3 Fecit Moyses quod
Dominus imperaverat, de deserto Pharan mittens
principes viros, quorum ista sunt nomina. 4 De
tribu Ruben, Sammua filium Zechur. 5 De tribu
Simeon, Saphat filium Huri. 6 De tribu Juda, Caleb
filium Jephone. 7 De tribu Issachar, Igal filium
Joseph. 8 De tribu Ephraim, Osee filium Nun. 9
De tribu Benjamin, Phalti filium Raphu. 10 De

tribu Zabulon, Geddiel filium Sodi. 11 De tribu
Joseph, sceptri Manasse, Gaddi filium Susi. 12 De
tribu Dan, Ammiel filium Gemalli. 13 De tribu Aser,
Sthur filium Michaël. 14 De tribu Nephthali, Nahabi
filium Vapsi. 15 De tribu Gad, Guel filium Machi. 16
Hæc sunt nomina virorum, quos misit Moyses ad
considerandam terram: vocavitque Osee filium Nun,
Josue. 17 Misit ergo eos Moyses ad considerandam
terram Chanaan, et dixit ad eos: Ascendite per
meridianam plagam. Cumque veneritis ad montes,
18 considerate terram, qualis sit: et populum qui
habitator est ejus, utrum fortis sit an infirmus: si
pauci numero an plures: 19 ipsa terra, bona an mala:
urbes quales, muratæ an absque muris: 20 humus,
pinguis an sterilis, nemorosa an absque arboribus.
Confortamini, et afferte nobis de fructibus terræ.
Erat autem tempus quando jam præcoquæ uvæ vesci
possunt. 21 Cumque ascendissent, exploraverunt
terram a deserto Sin, usque Rohob intrantibus
Emath. 22 Ascenderuntque ad meridiem, et venerunt
in Hebron, ubi erant Achiman et Sisai et Tholmai
filii Enac: nam Hebron septem annis ante Tanim
urbem Ægypti condita est. 23 Pergentesque usque
ad Torrentem botri, absciderunt palmitem cum
uva sua, quem portaverunt in vecte duo viri. De
malis quoque granatis et de ficis loci illius tulerunt:
24 qui appellatus est Nehelescol, id est Torrens
botri, eo quod botrum portassent inde filii Israël.
25 Reversique exploratores terræ post quadraginta
dies, omni regione circuita, 26 venerunt ad Moysen
et Aaron et ad omnem cœtum filiorum Israël in
desertum Pharan, quod est in Cades. Locutique eis
et omni multitudini ostenderunt fructus terræ: 27
et narraverunt, dicentes: Venimus in terram, ad
quam misisti nos, quæ revera fluit lacte et melle, ut
ex his fructibus cognosci potest: 28 sed cultores
fortissimos habet, et urbes grandes atque muratas.
Stirpem Enac vidimus ibi. 29 Amalec habitat in
meridie, Hethæus et Jebusæus et Amorrhæus in
montanis: Chananæus vero moratur juxta mare
et circa fluenta Jordanis. 30 Inter hæc Caleb
compescens murmur populi, qui oriebatur contra
Moysen, ait: Ascendamus, et possideamus terram,
quoniam poterimus obtinere eam. 31 Alii vero, qui
fuerant cum eo, dicebant: Nequaquam ad hunc
populum valemus ascendere, quia fortior nobis est.
32 Detraxeruntque terræ, quam inspexerant, apud
filios Israël, dicentes: Terra, quam lustravimus,
devorat habitatores suos: populus, quem aspeximus,
proceræ staturæ est. 33 Ibi vidimus monstra
quædam filiorum Enac de genere giganteo: quibus
comparati, quasi locustæ videbamur.

14 Igitur vociferans omnis turba flevit nocte
illa, 2 et murmurati sunt contra Moysen et
Aaron cuncti filii Israël, dicentes: 3 Utinam mortui
essemus in Ægypto: et in hac vasta solitudine
utinam pereamus, et non inducat nos Dominus in
terram istam, ne cadamus gladio, et uxores ac liberi
nostri ducantur captivi. Nonne melius est reverti
in Ægyptum? 4 Dixeruntque alter ad alterum:
Constituamus nobis ducem, et revertamur in
Ægyptum. 5 Quo audito, Moyses et Aaron ceciderunt
proni in terram coram omni multitudine filiorum
Israël. 6 At vero Josue filius Nun et Caleb filius
Jephone, qui et ipsi lustraverant terram, sciderunt
vestimenta sua, 7 et ad omnem multitudinem
filiorum Israël locuti sunt: Terra, quam circuivimus,
valde bona est. 8 Si propitius fuerit Dominus,
inducet nos in eam, et tradet humum lacte et melle
manantem. 9 Nolite rebelles esse contra Dominum:
neque timeatis populum terræ hujus, quia sicut
panem ita eos possumus devorare. Recessit ab eis
omne præsidium: Dominus nobiscum est, nolite
metuere. 10 Cumque clamaret omnis multitudo,
et lapidibus eos vellet opprimere, apparuit gloria
Domini super tectum fœderis cunctis filiis Israël. 11
Et dixit Dominus ad Moysen: Usquequo detrahet
mihi populus iste? quousque non credent mihi, in
omnibus signis quæ feci coram eis? 12 Feriam igitur
eos pestilentia, atque consumam: te autem faciam
principem super gentem magnam, et fortiorem
quam hæc est. 13 Et ait Moyses ad Dominum:
Ut audiant Ægyptii, de quorum medio eduxisti
populum istum, 14 et habitatores terræ hujus, qui
audierunt quod tu, Domine, in populo isto sis, et
facie videaris ad faciem, et nubes tua protegat illos,
et in columna nubis præcedas eos per diem, et
in columna ignis per noctem: 15 quod occideris
tantam multitudinem quasi unum hominem, et
dicant: 16 Non poterat introducere populum in
terram pro qua juraverat: idcirco occidit eos in
solitudine? 17 Magnificetur ergo fortitudo Domini
sicut jurasti, dicens: 18 Dominus patiens et multæ
misericordiæ, auferens iniquitatem et scelera,
nullumque innoxium derelinquens, qui visitas
peccata patrum in filios in tertiam et quartam
generationem. 19 Dimitte, obsecro, peccatum populi
hujus secundum magnitudinem misericordiæ tuæ,
sicut propitius fuisti egredientibus de Ægypto usque
ad locum istum. 20 Dixitque Dominus: Dimisi juxta
verbum tuum. 21 Vivo ego: et implebitur gloria
Domini universa terra. 22 Attamen omnes homines
qui viderunt majestatem meam, et signa quæ feci
in Ægypto et in solitudine, et tentaverunt me
jam per decem vices, nec obedierunt voci meæ,

23 non videbunt terram pro qua juravi patribus
eorum, nec quisquam ex illis qui detraxit mihi,
intuebitur eam. 24 Servum meum Caleb, qui plenus
alio spiritu secutus est me, inducam in terram
hanc, quam circuivit; et semen ejus possidebit eam.
25 Quoniam Amalecites et Chananæus habitant
in vallibus. Cras movete castra, et revertimini in
solitudinem per viam maris Rubri. 26 Locutusque est
Dominus ad Moysen et Aaron, dicens: 27 Usquequo
multitudo hæc pessima murmurat contra me?
querelas filiorum Israël audivi. 28 Dic ergo eis:
Vivo ego, ait Dominus: sicut locuti estis audiente
me, sic faciam vobis. 29 In solitudine hac jacebunt
cadavera vestra. Omnes qui numerati estis a viginti
annis et supra, et murmurastis contra me, 30
non intrabitis terram, super quam levavi manum
meam ut habitare vos facerem, præter Caleb
filium Jephone, et Josue filium Nun. 31 Parvulos
autem vestros, de quibus dixistis quod prædæ
hostibus forent, introducam, ut videant terram,
quæ vobis displicuit. 32 Vestra cadavera jacebunt in
solitudine. 33 Filii vestri erunt vagi in deserto annis
quadraginta, et portabunt fornicationem vestram,
donec consumantur cadavera patrum in deserto,
34 juxta numerum quadraginta dierum, quibus
considerastis terram: annus pro die imputabitur. Et
quadraginta annis recipietis iniquitates vestras, et
scietis ultionem meam: 35 quoniam sicut locutus
sum, ita faciam omni multitudini huic pessimæ,
quæ consurrexit adversum me: in solitudine
hac deficiet, et morietur. 36 Igitur omnes viri,
quos miserat Moyses ad contemplandam terram,
et qui reversi murmurare fecerant contra eum
omnem multitudinem, detrahentes terræ quod esset
mala, 37 mortui sunt atque percussi in conspectu
Domini. 38 Josue autem filius Nun, et Caleb filius
Jephone, vixerunt ex omnibus qui perrexerant ad
considerandam terram. 39 Locutusque est Moyses
universa verba hæc ad omnes filios Israël, et luxit
populus nimis. 40 Et ecce mane primo surgentes
ascenderunt verticem montis, atque dixerunt:
Parati sumus ascendere ad locum, de quo Dominus
locutus est: quia peccavimus. 41 Quibus Moyses:
Cur, inquit, transgredimini verbum Domini, quod
vobis non cedet in prosperum? 42 nolite ascendere:
non enim est Dominus vobiscum: ne corruatis
coram inimicis vestris. 43 Amalecites et Chananæus
ante vos sunt, quorum gladio corruetis, eo quod
nolueritis acquiescere Domino: nec erit Dominus
vobiscum. 44 At illi contenebrati ascenderunt in
verticem montis. Arca autem testamenti Domini et
Moyses non recesserunt de castris. 45 Descenditque
Amalecites et Chananæus, qui habitabat in monte:
et percutiens eos atque concidens, persecutus est
eos usque Horma.

15 Locutus est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Loquere ad filios Israël, et dices ad eos: Cum
ingressi fueritis terram habitationis vestræ, quam
ego dabo vobis, 3 et feceritis oblationem Domino
in holocaustum, aut victimam, vota solventes, vel
sponte offerentes munera, aut in solemnitatibus
vestris adolentes odorem suavitatis Domino, de
bobus sive de ovibus: 4 offeret quicumque
immolaverit victimam, sacrificium similæ, decimam
partem ephi, conspersæ oleo, quod mensuram
habebit quartam partem hin: 5 et vinum ad liba
fundenda ejusdem mensuræ dabit in holocaustum
sive in victimam. Per agnos singulos 6 et arietes
erit sacrificium similæ duarum decimarum, quæ
conspersa sit oleo tertiæ partis hin: 7 et vinum
ad libamentum tertiæ partis ejusdem mensuræ
offeret in odorem suavitatis Domino. 8 Quando
vero de bobus feceris holocaustum aut hostiam,
ut impleas votum vel pacificas victimas, 9 dabis
per singulos boves similæ tres decimas conspersæ
oleo, quod habeat medium mensuræ hin: 10 et
vinum ad liba fundenda ejusdem mensuræ in
oblationem suavissimi odoris Domino. 11 Sic facies
12 per singulos boves et arietis et agnos et hædos.
13 Tam indigenæ quam peregrini 14 eodem ritu
offerent sacrificia. 15 Unum præceptum erit atque
judicium tam vobis quam advenis terræ. 16 Locutus
est Dominus ad Moysen, dicens: 17 Loquere filiis
Israël, et dices ad eos: 18 Cum veneritis in terram,
quam dabo vobis, 19 et comederitis de panibus
regionis illius, separabitis primitias Domino 20 de
cibis vestris. Sicut de areis primitias separatis, 21
ita et de pulmentis dabitis primitiva Domino. 22
Quod si per ignorantiam præterieritis quidquam
horum, quæ locutus est Dominus ad Moysen, 23
et mandavit per eum ad vos, a die qua cœpit
jubere et ultra, 24 oblitaque fuerit facere multitudo:
offeret vitulum de armento, holocaustum in odorem
suavissimum Domino, et sacrificum ejus ac liba, ut
cæremoniæ postulant, hircumque pro peccato: 25
et rogabit sacerdos pro omni multitudine filiorum
Israël, et dimittetur eis, quoniam non sponte
peccaverunt, nihilominus offerentes incensum
Domino pro se et pro peccato atque errore suo:
26 et dimittetur universæ plebi filiorum Israël,
et advenis qui peregrinantur inter eos: quoniam
culpa est omnis populi per ignorantiam. 27 Quod
si anima una nesciens peccaverit, offeret capram
anniculam pro peccato suo: 28 et deprecabitur pro
ea sacerdos, quod inscia peccaverit coram Domino:

impetrabitque ei veniam, et dimittetur illi. **29**
Tam indigenis quam advenis una lex erit omnium,
qui peccaverint ignorantes. **30** Anima vero, quæ
per superbiam aliquid commiserit, sive civis sit
ille, sive peregrinus (quoniam adversus Dominum
rebellis fuit), peribit de populo suo: **31** verbum
enim Domini contempsit, et præceptum illius fecit
irritum: idcirco delebitur, et portabit iniquitatem
suam. **32** Factum est autem, cum essent filii Israël
in solitudine, et invenissent hominem colligentem
ligna in die sabbati, **33** obtulerunt eum Moysi et
Aaron et universæ multitudini. **34** Qui recluserunt
eum in carcerem, nescientes quid super eo facere
deberent. **35** Dixitque Dominus ad Moysen: Morte
moriatur homo iste: obruat eum lapidibus omnis
turba extra castra. **36** Cumque eduxissent eum
foras, obruerunt lapidibus, et mortuus est, sicut
præceperat Dominus. **37** Dixit quoque Dominus
ad Moysen: **38** Loquere filiis Israël, et dices ad
eos ut faciant sibi fimbrias per angulos palliorum,
ponentes in eis vittas hyacinthinas: **39** quas cum
viderint, recordentur omnium mandatorum Domini,
nec sequantur cogitationes suas et oculos per
res varias fornicantes, **40** sed magis memores
præceptorum Domini faciant ea, sintque sancti Deo
suo. **41** Ego Dominus Deus vester, qui eduxi vos de
terra Ægypti, ut essem Deus vester.

16 Ecce autem Core filius Isaar, filii Caath,
filii Levi, et Dathan atque Abiron filii Eliab,
Hon quoque filius Pheleth de filiis Ruben, **2**
surrexerunt contra Moysen, aliique filiorum Israël
ducenti quinquaginta viri proceres synagogæ, et qui
tempore concilii per nomina vocabantur. **3** Cumque
stetissent adversum Moysen et Aaron, dixerunt:
Sufficiat vobis, quia omnis multitudo sanctorum
est, et in ipsis est Dominus: cur elevamini super
populum Domini? **4** Quod cum audisset Moyses,
cecidit pronus in faciem: **5** locutusque ad Core et ad
omnem multitudinem: Mane, inquit, notum faciet
Dominus qui ad se pertineant, et sanctos applicabit
sibi: et quos elegerit, appropinquabunt ei. **6** Hoc
igitur facite: tollat unusquisque thuribula sua, tu
Core, et omne concilium tuum: **7** et hausto cras
igne, ponite desuper thymiama coram Domino: et
quemcumque elegerit, ipse erit sanctus: multum
erigimini filii Levi. **8** Dixitque rursum ad Core:
Audite, filii Levi: **9** num parum vobis est quod
separavit vos Deus Israël ab omni populo, et junxit
sibi, ut serviretis ei in cultu tabernaculi, et staretis
coram frequentia populi, et ministraretis ei? **10**
idcirco ad se fecit accedere te et omnes fratres tuos
filios Levi, ut vobis etiam sacerdotium vindicetis,
11 et omnis globus tuus stet contra Dominum? quid
est enim Aaron ut murmuretis contra eum? **12**
Misit ergo Moyses ut vocaret Dathan et Abiron
filios Eliab. Qui responderunt: Non venimus. **13**
Numquid parum est tibi quod eduxisti nos de terra,
quæ lacte et melle manabat, ut occideres in deserto,
nisi et dominatus fueris nostri? **14** Revera induxisti
nos in terram, quæ fluit rivis lactis et mellis, et
dedisti nobis possessiones agrorum et vinearum:
an et oculos nostros vis eruere? non venimus.
15 Iratusque Moyses valde, ait ad Dominum: Ne
respicias sacrificia eorum: tu scis quod ne asellum
quidem umquam acceperim ab eis, nec afflixerim
quempiam eorum. **16** Dixitque ad Core: Tu, et omnis
congregatio tua, state seorsum coram Domino, et
Aaron die crastino separatim. **17** Tollite singuli
thuribula vestra, et ponite super ea incensum,
offerentes Domino ducenta quinquaginta thuribula:
Aaron quoque teneat thuribulum suum. **18** Quod
cum fecissent, stantibus Moyses et Aaron, **19** et
coacervassent adversum eos omnem multitudinem
ad ostium tabernaculi, apparuit cunctis gloria
Domini. **20** Locutusque Dominus ad Moysen et Aaron,
ait: **21** Separamini de medio congregationis hujus, ut
eos repente disperdam. **22** Qui ceciderunt proni in
faciem, atque dixerunt: Fortissime Deus spirituum
universæ carnis, num uno peccante, contra omnes
ira tua desæviet? **23** Et ait Dominus ad Moysen: **24**
Præcipe universo populo ut separetur a tabernaculis
Core et Dathan et Abiron. **25** Surrexitque Moyses,
et abiit ad Dathan et Abiron: et sequentibus eum
senioribus Israël, **26** dixit ad turbam: Recedite a
tabernaculis hominum impiorum, et nolite tangere
quæ ad eos pertinent, ne involvamini in peccatis
eorum. **27** Cumque recessissent a tentoriis eorum
per circuitum, Dathan et Abiron egressi stabant in
introitu papilionum suorum cum uxoribus et liberis,
omnique frequentia. **28** Et ait Moyses: In hoc scietis
quod Dominus miserit me ut facerem universa quæ
cernitis, et non ex proprio ea corde protulerim: **29** si
consueta hominum morte interierint, et visitaverit
eos plaga, qua et ceteri visitari solent, non misit me
Dominus: **30** sin autem novam rem fecerit Dominus,
ut aperiens terra os suum deglutiat eos et omnia
quæ ad illos pertinent, descenderintque viventes in
infernum, scietis quod blasphemaverint Dominum.
(Sheol h7585) **31** Confestim igitur ut cessavit loqui,
dirupta est terra sub pedibus eorum: **32** et aperiens
os suum, devoravit illos cum tabernaculis suis et
universa substantia eorum, **33** descenderuntque
vivi in infernum operti humo, et perierunt de
medio multitudinis. **(Sheol h7585)** **34** At vero omnis
Israël, qui stabat per gyrum, fugit ad clamorem

pereuntium, dicens: Ne forte et nos terra deglutiat.
35 Sed et ignis egressus a Domino interfecit ducentos
quinquaginta viros, qui offerebant incensum. 36
Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 37
Præcipe Eleazaro filio Aaron sacerdoti ut tollat
thuribula quæ jacent in incendio, et ignem huc
illucque dispergat: quoniam sanctificata sunt 38 in
mortibus peccatorum: producatque ea in laminas,
et affigat altari, eo quod oblatum sit in eis incensum
Domino, et sanctificata sint, ut cernant ea pro signo
et monimento filii Israël. 39 Tulit ergo Eleazar
sacerdos thuribula ænea, in quibus obtulerant hi
quos incendium devoravit, et produxit ea in laminas,
affigens altari: 40 ut haberent postea filii Israël,
quibus commonerentur ne quis accedat alienigena,
et qui non est de semine Aaron ad offerendum
incensum Domino, ne patiatur sicut passus est
Core, et omnis congregatio ejus, loquente Domino
ad Moysen. 41 Murmuravit autem omnis multitudo
filiorum Israël sequenti die contra Moysen et
Aaron, dicens: Vos interfecistis populum Domini. 42
Cumque oriretur seditio, et tumultus incresceret, 43
Moyses et Aaron fugerunt ad tabernaculum fœderis.
Quod, postquam ingressi sunt, operuit nubes, et
apparuit gloria Domini. 44 Dixitque Dominus ad
Moysen: 45 Recedite de medio hujus multitudinis,
etiam nunc delebo eos. Cumque jacerent in terra, 46
dixit Moyses ad Aaron: Tolle thuribulum, et hausto
igne de altari, mitte incensum desuper, pergens cito
ad populum, ut roges pro eis: jam enim egressa est
ira a Domino, et plaga desævit. 47 Quod cum fecisset
Aaron, et cucurrisset ad mediam multitudinem,
quam jam vastabat incendium, obtulit thymiama:
48 et stans inter mortuos ac viventes, pro populo
deprecatus est, et plaga cessavit. 49 Fuerunt autem
qui percussi sunt, quatuordecim millia hominum,
et septingenti, absque his qui perierant in seditione
Core. 50 Reversusque est Aaron ad Moysen ad ostium
tabernaculi fœderis postquam quievit interitus.

17 Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Loquere ad filios Israël, et accipe ab eis virgas
singulas per cognationes suas, a cunctis principibus
tribuum, virgas duodecim, et uniuscujusque nomen
superscribes virgæ suæ. 3 Nomen autem Aaron
erit in tribu Levi, et una virga cunctas seorsum
familias continebit: 4 ponesque eas in tabernaculo
fœderis coram testimonio, ubi loquar ad te. 5 Quem
ex his elegero, germinabit virga ejus: et cohibebo a
me querimonias filiorum Israël, quibus contra vos
murmurant. 6 Locutusque est Moyses ad filios Israël:
et dederunt ei omnes principes virgas per singulas
tribus: fueruntque virgæ duodecim absque virga
Aaron. 7 Quas cum posuisset Moyses coram Domino
in tabernaculo testimonii, 8 sequenti die regressus
invenit germinasse virgam Aaron in domo Levi:
et turgentibus gemmis eruperant flores, qui, foliis
dilatatis, in amygdalas deformati sunt. 9 Protulit
ergo Moyses omnes virgas de conspectu Domini
ad cunctos filios Israël: videruntque, et receperunt
singuli virgas suas. 10 Dixitque Dominus ad Moysen:
Refer virgam Aaron in tabernaculum testimonii, ut
servetur ibi in signum rebellium filiorum Israël,
et quiescant querelæ eorum a me, ne moriantur.
11 Fecitque Moyses sicut præceperat Dominus.
12 Dixerunt autem filii Israël ad Moysen: Ecce
consumpti sumus, omnes perivimus. 13 Quicumque
accedit ad tabernaculum Domini, moritur. Num
usque ad internecionem cuncti delendi sumus?

18 Dixitque Dominus ad Aaron: Tu, et filii tui, et
domus patris tui tecum, portabitis iniquitatem
sanctuarii: et tu et filii tui simul sustinebitis
peccata sacerdotii vestri. 2 Sed et fratres tuos de
tribu Levi, et sceptrum patris tui sume tecum,
præstoque sint, et ministrent tibi: tu autem et
filii tui ministrabitis in tabernaculo testimonii.
3 Excubabuntque Levitæ ad præcepta tua, et ad
cuncta opera tabernaculi: ita dumtaxat ut ad vasa
sanctuarii et ad altare non accedant, ne et illi
moriantur, et vos pereatis simul. 4 Sint autem tecum,
et excubent in custodiis tabernaculi, et in omnibus
cæremoniis ejus. Alienigena non miscebitur vobis.
5 Excubate in custodia sanctuarii, et in ministerio
altaris: ne oriatur indignatio super filios Israël. 6 Ego
dedi vobis fratres vestros Levitas de medio filiorum
Israël, et tradidi donum Domino, ut serviant in
ministeriis tabernaculi ejus. 7 Tu autem et filii
tui custodite sacerdotium vestrum: et omnia quæ
ad cultum altaris pertinent, et intra velum sunt,
per sacerdotes administrabuntur: si quis externus
accesserit, occidetur. 8 Locutusque est Dominus
ad Aaron: Ecce dedi tibi custodiam primitiarum
mearum. Omnia quæ sanctificantur a filiis Israël,
tradidi tibi et filiis tuis pro officio sacerdotali
legitima sempiterna. 9 Hæc ergo accipies de his,
quæ sanctificantur et oblata sunt Domino. Omnis
oblatio, et sacrificium, et quidquid pro peccato
atque delicto redditur mihi, et cedit in Sancta
sanctorum, tuum erit, et filiorum tuorum. 10 In
sanctuario comedes illud: mares tantum edent ex eo,
quia consecratum est tibi. 11 Primitias autem, quas
voverint et obtulerint filii Israël, tibi dedi, et filiis
tuis, ac filiabus tuis, jure perpetuo: qui mundus est
in domo tua, vescetur eis. 12 Omnem medullam olei,
et vini, ac frumenti, quidquid offerunt primitiarum

Domino, tibi dedi. 13 Universa frugum initia, quas
gignit humus, et Domino deportantur, cedent in
usus tuos: qui mundus est in domo tua, vescetur
eis. 14 Omne quod ex voto reddiderint filii Israël,
tuum erit. 15 Quidquid primum erumpit e vulva
cunctæ carnis, quam offerunt Domino, sive ex
hominibus, sive de pecoribus fuerit, tui juris erit:
ita dumtaxat ut pro hominis primogenito pretium
accipias, et omne animal quod immundum est
redimi facias, 16 cujus redemptio erit post unum
mensem, siclis argenti quinque, pondere sanctuarii.
Siclus viginti obolos habet. 17 Primogenitum
autem bovis, et ovis, et capræ, non facies redimi,
quia sanctificata sunt Domino. Sanguinem tantum
eorum fundes super altare, et adipes adolebis in
suavissimum odorem Domino. 18 Carnes vero in
usum tuum cedent, sicut pectusculum consecratum,
et armus dexter: tua erunt. 19 Omnes primitias
sanctuarii, quas offerunt filii Israël Domino, tibi
dedi, et filiis, ac filiabus tuis, jure perpetuo. Pactum
salis est sempiternum coram Domino, tibi ac filiis
tuis. 20 Dixitque Dominus ad Aaron: In terra
eorum nihil possidebitis, nec habebitis partem
inter eos: ego pars et hæreditas tua in medio
filiorum Israël. 21 Filiis autem Levi dedi omnes
decimas Israëlis in possessionem, pro ministerio,
quo serviunt mihi in tabernaculo fœderis: 22 ut
non accedant ultra filii Israël ad tabernaculum, nec
committant peccatum mortiferum, 23 solis filiis Levi
mihi in tabernaculo servientibus, et portantibus
peccata populi. Legitimum sempiternum erit in
generationibus vestris. Nihil aliud possidebunt,
24 decimarum oblatione contenti, quas in usus
eorum et necessaria separavi. 25 Locutusque est
Dominus ad Moysen, dicens: 26 Præcipe Levitis,
atque denuntia: Cum acceperitis a filiis Israël
decimas, quas dedi vobis, primitias earum offerte
Domino, id est, decimam partem decimæ, 27 ut
reputetur vobis in oblationem primitivorum, tam de
areis quam de torcularibus: 28 et universis quorum
accipitis primitias, offerte Domino, et date Aaron
sacerdoti. 29 Omnia quæ offeretis ex decimis, et in
donaria Domini separabitis, optima et electa erunt.
30 Dicesque ad eos: Si præclara et meliora quæque
obtuleritis ex decimis, reputabitur vobis quasi de
area, et torculari dederitis primitias: 31 et comedetis
eas in omnibus locis vestris, tam vos quam familiæ
vestræ: quia pretium est pro ministerio, quo servitis
in tabernaculo testimonii. 32 Et non peccabitis
super hoc, egregia vobis et pinguia reservantes, ne
polluatis oblationes filiorum Israël, et moriamini.

19 Locutusque est Dominus ad Moysen et Aaron,
dicens: 2 Ista est religio victimæ, quam
constituit Dominus. Præcipe filiis Israël, ut adducant
ad te vaccam rufam ætatis integræ, in qua nulla
sit macula, nec portaverit jugum: 3 tradetisque
eam Eleazaro sacerdoti, qui eductam extra castra,
immolabit in conspectu omnium: 4 et tingens
digitum in sanguine ejus, asperget contra fores
tabernaculi septem vicibus, 5 comburetque eam
cunctis videntibus, tam pelle et carnibus ejus quam
sanguine et fimo flammæ traditis. 6 Lignum quoque
cedrinum, et hyssopum, coccumque bis tinctum
sacerdos mittet in flammam, quæ vaccam vorat.
7 Et tunc demum, lotis vestibus et corpore suo,
ingredietur in castra, commaculatusque erit usque
ad vesperum. 8 Sed et ille qui combusserit eam,
lavabit vestimenta sua et corpus, et immundus
erit usque ad vesperum. 9 Colliget autem vir
mundus cineres vaccæ, et effundet eos extra castra
in loco purissimo, ut sint multitudini filiorum
Israël in custodiam, et in aquam aspersionis:
quia pro peccato vacca combusta est. 10 Cumque
laverit qui vaccæ portaverat cineres vestimenta
sua, immundus erit usque ad vesperum. Habebunt
hoc filii Israël, et advenæ qui habitant inter eos,
sanctum jure perpetuo. 11 Qui tetigerit cadaver
hominis, et propter hoc septem diebus fuerit
immundus, 12 aspergetur ex hac aqua die tertio et
septimo, et sic mundabitur. Si die tertio aspersus
non fuerit, septimo non poterit emundari. 13
Omnis qui tetigerit humanæ animæ morticinum,
et aspersus hac commistione non fuerit, polluet
tabernaculum Domini et peribit ex Israël: quia aqua
expiationis non est aspersus, immundus erit, et
manebit spurcitia ejus super eum. 14 Ista est lex
hominis qui moritur in tabernaculo: omnes qui
ingrediuntur tentorium illius, et universa vasa quæ
ibi sunt, polluta erunt septem diebus. 15 Vas, quod
non habuerit operculum nec ligaturam desuper,
immundum erit. 16 Si quis in agro tetigerit cadaver
occisi hominis, aut per se mortui, sive os illius,
vel sepulchrum, immundus erit septem diebus. 17
Tollentque de cineribus combustionis atque peccati,
et mittent aquas vivas super eos in vas: 18 in quibus
cum homo mundus tinxerit hyssopum, asperget
ex eo omne tentorium, et cunctam supellectilem,
et homines hujuscemodi contagione pollutos: 19
atque hoc modo mundus lustrabit immundum
tertio et septimo die: expiatusque die septimo,
lavabit et se et vestimenta sua, et immundus
erit usque ad vesperum. 20 Si quis hoc ritu non
fuerit expiatus, peribit anima illius de medio
ecclesiæ: quia sanctuarium Domini polluit, et

non est aqua lustrationis aspersus. 21 Erit hoc
præceptum legitimum sempiternum. Ipse quoque
qui aspergit aquas, lavabit vestimenta sua. Omnis
qui tetigerit aquas expiationis, immundus erit usque
ad vesperum. 22 Quidquid tetigerit immundus,
immundum faciet: et anima, quæ horum quippiam
tetigerit, immunda erit usque ad vesperum.

20 Veneruntque filii Israël et omnis multitudo in
desertum Sin, mense primo, et mansit populus
in Cades. Mortuaque est ibi Maria, et sepulta in
eodem loco. 2 Cumque indigeret aqua populus,
convenerunt adversum Moysen et Aaron: 3 et versi
in seditionem, dixerunt: Utinam periissemus inter
fratres nostros coram Domino. 4 Cur eduxistis
ecclesiam Domini in solitudinem, ut et nos et
nostra jumenta moriamur? 5 quare nos fecistis
ascendere de Ægypto, et adduxistis in locum istum
pessimum, qui seri non potest, qui nec ficum gignit,
nec vineas, nec malogranata, insuper et aquam
non habet ad bibendum? 6 Ingressusque Moyses et
Aaron, dimissa multitudine, tabernaculum fœderis,
corruerunt proni in terram, clamaveruntque ad
Dominum, atque dixerunt: Domine Deus, audi
clamorem hujus populi, et aperi eis thesaurum tuum
fontem aquæ vivæ, ut satiati, cesset murmuratio
eorum. Et apparuit gloria Domini super eos. 7
Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 8 Tolle
virgam, et congrega populum, tu et Aaron frater
tuus, et loquimini ad petram coram eis, et illa dabit
aquas. Cumque eduxeris aquam de petra, bibet
omnis multitudo et jumenta ejus. 9 Tulit igitur
Moyses virgam, quæ erat in conspectu Domini,
sicut præceperat ei, 10 congregata multitudine
ante petram: dixitque eis: Audite, rebelles et
increduli: num de petra hac vobis aquam poterimus
ejicere? 11 Cumque elevasset Moyses manum,
percutiens virga bis silicem, egressæ sunt aquæ
largissimæ, ita ut populus biberet et jumenta. 12
Dixitque Dominus ad Moysen et Aaron: Quia non
credidistis mihi, ut sanctificaretis me coram filiis
Israël, non introducetis hos populos in terram,
quam dabo eis. 13 Hæc est aqua contradictionis,
ubi jurgati sunt filii Israël contra Dominum, et
sanctificatus est in eis. 14 Misit interea nuntios
Moyses de Cades ad regem Edom, qui dicerent: Hæc
mandat frater tuus Israël: Nosti omnem laborem
qui apprehendit nos, 15 quomodo descenderint
patres nostri in Ægyptum, et habitaverimus ibi
multo tempore, afflixerintque nos Ægyptii, et patres
nostros: 16 et quomodo clamaverimus ad Dominum,
et exaudierit nos, miseritque angelum, qui eduxerit
nos de Ægypto. Ecce in urbe Cades, quæ est in
extremis finibus tuis, positi, 17 obsecramus ut
nobis transire liceat per terram tuam. Non ibimus
per agros, nec per vineas; non bibemus aquas
de puteis tuis: sed gradiemur via publica, nec
ad dexteram nec ad sinistram declinantes, donec
transeamus terminos tuos. 18 Cui respondit Edom:
Non transibis per me, alioquin armatus occurram
tibi. 19 Dixeruntque filii Israël: Per tritam gradiemur
viam: et si biberimus aquas tuas, nos et pecora
nostra, dabimus quod justum est: nulla erit in pretio
difficultas, tantum velociter transeamus. 20 At ille
respondit: Non transibis. Statimque egressus est
obvius, cum infinita multitudo, et manu forti, 21
nec voluit acquiescere deprecanti, ut concederet
transitum per fines suos. Quam ob rem divertit ab
eo Israël. 22 Cumque castra movissent de Cades,
venerunt in montem Hor, qui est in finibus terræ
Edom: 23 ubi locutus est Dominus ad Moysen: 24
Pergat, inquit, Aaron ad populos suos: non enim
intrabit terram, quam dedi filiis Israël, eo quod
incredulus fuerit ori meo, ad aquas contradictionis.
25 Tolle Aaron et filium ejus cum eo, et duces eos
in montem Hor. 26 Cumque nudaveris patrem
veste sua, indues ea Eleazarum filium ejus: Aaron
colligetur, et morietur ibi. 27 Fecit Moyses ut
præceperat Dominus: et ascenderunt in montem
Hor coram omni multitudine. 28 Cumque Aaron
spoliasset vestibus suis, induit eis Eleazarum filium
ejus. Illo mortuo in montis supercilio, descendit
cum Eleazaro. 29 Omnis autem multitudo videns
occubuisse Aaron, flevit super eo triginta diebus
per cunctas familias suas.

21 Quod cum audisset Chananæus rex Arad,
qui habitabat ad meridiem, venisse scilicet
Israël per exploratorum viam, pugnavit contra
illum, et victor existens, duxit ex eo prædam. 2 At
Israël voto se Domino obligans, ait: Si tradideris
populum istum in manu mea, delebo urbes ejus.
3 Exaudivitque Dominus preces Israël, et tradidit
Chananæum, quem ille interfecit subversis urbibus
ejus: et vocavit nomen loci illius Horma, id est,
anathema. 4 Profecti sunt autem et de monte Hor,
per viam quæ ducit ad mare Rubrum, ut circumirent
terram Edom. Et tædere cœpit populum itineris
ac laboris: 5 locutusque contra Deum et Moysen,
ait: Cur eduxisti nos de Ægypto, ut moreremur
in solitudine? deest panis, non sunt aquæ: anima
nostra jam nauseat super cibo isto levissimo. 6
Quam ob rem misit Dominus in populum ignitos
serpentes, ad quorum plagas et mortes plurimorum,
7 venerunt ad Moysen, atque dixerunt: Peccavimus,
quia locuti sumus contra Dominum et te: ora ut

tollat a nobis serpentes. Oravitque Moyses pro
populo, 8 et locutus est Dominus ad eum: Fac
serpentem æneum, et pone eum pro signo: qui
percussus aspexerit eum, vivet. 9 Fecit ergo Moyses
serpentem æneum, et posuit eum pro signo: quem
cum percussi aspicerent, sanabantur. 10 Profectique
filii Israël castrametati sunt in Oboth. 11 Unde
egressi fixere tentoria in Jeabarim, in solitudine
quæ respicit Moab contra orientalem plagam. 12
Et inde moventes, venerunt ad torrentem Zared.
13 Quem relinquentes castrametati sunt contra
Arnon, quæ est in deserto, et prominet in finibus
Amorrhæi. Siquidem Arnon terminus est Moab,
dividens Moabitas et Amorrhæos. 14 Unde dicitur
in libro bellorum Domini: Sicut fecit in mari
Rubro, sic faciet in torrentibus Arnon. 15 Scopuli
torrentium inclinati sunt, ut requiescerent in Ar,
et recumberent in finibus Moabitarum. 16 Ex
eo loco apparuit puteus, super quo locutus est
Dominus ad Moysen: Congrega populum, et dabo
ei aquam. 17 Tunc cecinit Israël carmen istud:
Ascendat puteus. Concinebant: 18 Puteus, quem
foderunt principes et paraverunt duces multitudinis
in datore legis, et in baculis suis. De solitudine,
Matthana. 19 De Matthana in Nahaliel: de Nahaliel
in Bamoth. 20 De Bamoth, vallis est in regione Moab,
in vertice Phasga, quod respicit contra desertum.
21 Misit autem Israël nuntios ad Sehon regem
Amorrhæorum, dicens: 22 Obsecro ut transire mihi
liceat per terram tuam: non declinabimus in agros
et vineas; non bibemus aquas ex puteis: via regia
gradiemur, donec transeamus terminos tuos. 23
Qui concedere noluit ut transiret Israël per fines
suos: quin potius exercitu congregato, egressus est
obviam in desertum, et venit in Jasa, pugnavitque
contra eum. 24 A quo percussus est in ore gladii,
et possessa est terra ejus ab Arnon usque Jeboc,
et filios Ammon: quia forti præsidio tenebantur
termini Ammonitarum. 25 Tulit ergo Israël omnes
civitates ejus, et habitavit in urbibus Amorrhæi, in
Hesebon scilicet, et viculis ejus. 26 Urbs Hesebon fuit
Sehon regis Amorrhæi, qui pugnavit contra regem
Moab: et tulit omnem terram, quæ ditionis illius
fuerat usque Arnon. 27 Idcirco dicitur in proverbio:
Venite in Hesebon: ædificetur, et construatur civitas
Sehon: 28 ignis egressus est de Hesebon, flamma
de oppido Sehon, et devoravit Ar Moabitarum, et
habitatores excelsorum Arnon. 29 Væ tibi Moab;
peristi populo Chamos. Dedit filios ejus in fugam, et
filias in captivitatem regi Amorrhæorum Sehon. 30
Jugum ipsorum disperiit ad Hesebon usque Dibon:
lassi pervenerunt in Nophe, et usque Medaba.
31 Habitavit itaque Israël in terra Amorrhæi. 32
Misitque Moyses qui explorarent Jazer: cujus
ceperunt viculos, et possederunt habitatores. 33
Verteruntque se, et ascenderunt per viam Basan,
et occurrit eis Og, rex Basan, cum omni populo
suo, pugnaturus in Edrai. 34 Dixitque Dominus
ad Moysen: Ne timeas eum, quia in manu tua
tradidi illum, et omnem populum ac terram ejus:
faciesque illi sicut fecisti Sehon, regi Amorrhæorum
habitatori Hesebon. 35 Percusserunt igitur et hunc
cum filiis suis, universumque populum ejus usque
ad internecionem, et possederunt terram illius.

22 Profectique castrametati sunt in campestribus
Moab, ubi trans Jordanem Jericho sita est.
2 Videns autem Balac filius Sephor omnia quæ
fecerat Israël Amorrhæo, 3 et quod pertimuissent
eum Moabitæ, et impetum ejus ferre non possent,
4 dixit ad majores natu Madian: Ita delebit hic
populus omnes, qui in nostris finibus commorantur,
quomodo solet bos herbas usque ad radices carpere.
Ipse erat eo tempore rex in Moab. 5 Misit
ergo nuntios ad Balaam filium Beor ariolum, qui
habitabat super flumen terræ filiorum Ammon, ut
vocarent eum, et dicerent: Ecce egressus est populus
ex Ægypto, qui operuit superficiem terræ, sedens
contra me. 6 Veni igitur, et maledic populo huic,
quia fortior me est: si quomodo possim percutere
et ejicere eum de terra mea. Novi enim quod
benedictus sit cui benedixeris, et maledictus in
quem maledicta congesseris. 7 Perrexeruntque
seniores Moab, et majores natu Madian, habentes
divinationis pretium in manibus. Cumque venissent
ad Balaam, et narrassent ei omnia verba Balac, 8
ille respondit: Manete hic nocte, et respondebo
quidquid mihi dixerit Dominus. Manentibus illis
apud Balaam, venit Deus, et ait ad eum: 9 Quid sibi
volunt homines isti apud te? 10 Respondit: Balac
filius Sephor rex Moabitarum misit ad me, 11 dicens:
Ecce populus qui egressus est de Ægypto, operuit
superficiem terræ: veni, et maledic ei, si quomodo
possim pugnans abigere eum. 12 Dixitque Deus ad
Balaam: Noli ire cum eis, neque maledicas populo:
quia benedictus est. 13 Qui mane consurgens dixit
ad principes: Ite in terram vestram, quia prohibuit
me Dominus venire vobiscum. 14 Reversi principes
dixerunt ad Balac: Noluit Balaam venire nobiscum.
15 Rursum ille multo plures et nobiliores quam ante
miserat, misit. 16 Qui cum venissent ad Balaam,
dixerunt: Sic dicit Balac filius Sephor: Ne cuncteris
venire ad me: 17 paratus sum honorare te, et
quidquid volueris, dabo tibi: veni, et maledic populo
isti. 18 Respondit Balaam: Si dederit mihi Balac
plenam domum suam argenti et auri, non potero

immutare verbum Domini Dei mei, ut vel plus, vel minus loquar. **19** Obsecro ut hic maneatis etiam hac nocte, et scire queam quid mihi rursum respondeat Dominus. **20** Venit ergo Deus ad Balaam nocte, et ait ei: Si vocare te venerunt homines isti, surge, et vade cum eis: ita dumtaxat, ut quod tibi præcepero, facias. **21** Surrexit Balaam mane, et strata asina sua profectus est cum eis. **22** Et iratus est Deus. Stetitque angelus Domini in via contra Balaam, qui insidebat asinæ, et duos pueros habebat secum. **23** Cernens asina angelum stantem in via, evaginato gladio, avertit se de itinere, et ibat per agrum. Quam cum verberaret Balaam, et vellet ad semitam reducere, **24** stetit angelus in angustiis duarum maceriarum, quibus vineæ cingebantur. **25** Quem videns asina, junxit se parieti, et attrivit sedentis pedem. At ille iterum verberabat eam: **26** et nihilominus angelus ad locum angustum transiens, ubi nec ad dexteram, nec ad sinistram poterat deviare, obvius stetit. **27** Cumque vidisset asina stantem angelum, concidit sub pedibus sedentis: qui iratus, vehementius cædebat fuste latera ejus. **28** Aperuitque Dominus os asinæ, et locuta est: Quid feci tibi? cur percutis me ecce jam tertio? **29** Respondit Balaam: Quia commeruisti, et illusisti mihi: utinam haberem gladium, ut te percuterem! **30** Dixit asina: Nonne animal tuum sum, cui semper sedere consuevisti usque in præsentem diem? dic quid simile umquam fecerim tibi. At ille ait: Numquam. **31** Protinus aperuit Dominus oculos Balaam, et vidit angelum stantem in via, evaginato gladio, adoravitque eum pronus in terram. **32** Cui angelus: Cur, inquit, tertio verberas asinam tuam? ego veni ut adversarer tibi, quia perversa est via tua, mihique contraria: **33** et nisi asina declinasset de via, dans locum resistenti, te occidissem, et illa viveret. **34** Dixit Balaam: Peccavi, nesciens quod tu stares contra me: et nunc si displicet tibi ut vadam, revertar. **35** Ait angelus: Vade cum istis, et cave ne aliud quam præcepero tibi loquaris. Ivit igitur cum principibus. **36** Quod cum audisset Balac, egressus est in occursum ejus in oppido Moabitarum, quod situm est in extremis finibus Arnon. **37** Dixitque ad Balaam: Misi nuntios ut vocarent te: cur non statim venisti ad me? an quia mercedem adventui tuo reddere nequeo? **38** Cui ille respondit: Ecce adsum: numquid loqui potero aliud, nisi quod Deus posuerit in ore meo? **39** Perrexerunt ergo simul, et venerunt in urbem, quæ in extremis regni ejus finibus erat. **40** Cumque occidisset Balac boves et oves, misit ad Balaam, et principes qui cum eo erant, munera. **41** Mane autem facto, duxit eum ad excelsa Baal, et intuitus est extremam partem populi.

23 Dixitque Balaam ad Balac: Ædifica mihi hic septem aras, et para totidem vitulos, ejusdemque numeri arietes. **2** Cumque fecisset juxta sermonem Balaam, imposuerunt simul vitulum et arietem super aram. **3** Dixitque Balaam ad Balac: Sta paulisper juxta holocaustum tuum, donec vadam, si forte occurrat mihi Dominus, et quodcumque imperaverit, loquar tibi. **4** Cumque abiisset velociter, occurrit illi Deus. Locutusque ad eum Balaam: Septem, inquit, aras erexi, et imposui vitulum et arietem desuper. **5** Dominus autem posuit verbum in ore ejus, et ait: Revertere ad Balac, et hæc loqueris. **6** Reversus invenit stantem Balac juxta holocaustum suum, et omnes principes Moabitarum: **7** assumptaque parabola sua, dixit: De Aram adduxit me Balac rex Moabitarum, de montibus orientis: Veni, inquit, et maledic Jacob; propera, et detestare Israël. **8** Quomodo maledicam, cui non maledixit Deus? qua ratione detester, quem Dominus non detestatur? **9** De summis silicibus videbo eum, et de collibus considerabo illum. Populus solus habitabit, et inter gentes non reputabitur. **10** Quis dinumerare possit pulverem Jacob, et nosse numerum stirpis Israël? Moriatur anima mea morte justorum, et fiant novissima mea horum similia. **11** Dixitque Balac ad Balaam: Quid est hoc quod agis? ut malediceres inimicis meis vocavi te, et tu e contrario benedicis eis. **12** Cui ille respondit: Num aliud possum loqui, nisi quod jusserit Dominus? **13** Dixit ergo Balac: Veni mecum in alterum locum unde partem Israël videas, et totum videre non possis: inde maledicito ei. **14** Cumque duxisset eum in locum sublimem, super verticem montis Phasga, ædificavit Balaam septem aras, et impositis supra vitulo atque ariete, **15** dixit ad Balac: Sta hic juxta holocaustum tuum, donec ego obvius pergam. **16** Cui cum Dominus occurrisset, posuissetque verbum in ore ejus, ait: Revertere ad Balac, et hæc loqueris ei. **17** Reversus invenit eum stantem juxta holocaustum suum, et principes Moabitarum cum eo. Ad quem Balac: Quid, inquit, locutus est Dominus? **18** At ille, assumpta parabola sua, ait: Sta, Balac, et ausculta; audi, fili Sephor: **19** non est Deus quasi homo, ut mentiatur, nec ut filius hominis, ut mutetur. Dixit ergo, et non faciet? locutus est, et non implebit? **20** Ad benedicendum adductus sum: benedictionem prohibere non valeo. **21** Non est idolum in Jacob, nec videtur simulacrum in Israël. Dominus Deus ejus cum eo est, et clangor victoriæ regis in illo. **22** Deus eduxit illum de

Ægypto, cujus fortitudo similis est rhinocerotis.
23 Non est augurium in Jacob, nec divinatio in
Israël: temporibus suis dicetur Jacob et Israëli
quid operatus sit Deus. 24 Ecce populus ut leæna
consurget, et quasi leo erigetur: non accubabit
donec devoret prædam, et occisorum sanguinem
bibat. 25 Dixitque Balac ad Balaam: Nec maledicas
ei, nec benedicas. 26 Et ille ait: Nonne dixi tibi quod
quidquid mihi Deus imperaret, hoc facerem? 27
Et ait Balac ad eum: Veni, et ducam te ad alium
locum: si forte placeat Deo ut inde maledicas eis.
28 Cumque duxisset eum super verticem montis
Phogor, qui respicit solitudinem, 29 dixit ei Balaam:
Ædifica mihi hic septem aras, et para totidem
vitulos, ejusdemque numeri arietes. 30 Fecit Balac
ut Balaam dixerat: imposuitque vitulos et arietes
per singulas aras.

24 Cumque vidisset Balaam quod placeret Domino
ut benediceret Israëli, nequaquam abiit ut
ante perrexerat, ut augurium quæreret: sed dirigens
contra desertum vultum suum, 2 et elevans
oculos, vidit Israël in tentoriis commorantem
per tribus suas: et irruente in se spiritu Dei, 3
assumpta parabola, ait: Dixit Balaam filius Beor:
dixit homo, cujus obturatus est oculus: 4 dixit
auditor sermonum Dei, qui visionem Omnipotentis
intuitus est, qui cadit, et sic aperiuntur oculi ejus: 5
Quam pulchra tabernacula tua, Jacob, et tentoria
tua, Israël! 6 ut valles nemorosæ, ut horti juxta
fluvios irrigui, ut tabernacula quæ fixit Dominus,
quasi cedri prope aquas. 7 Fluet aqua de situla
ejus, et semen illius erit in aquas multas. Tolletur
propter Agag, rex ejus, et auferetur regnum illius. 8
Deus eduxit illum de Ægypto, cujus fortitudo similis
est rhinocerotis. Devorabunt gentes hostes illius,
ossaque eorum confringent, et perforabunt sagittis.
9 Accubans dormivit ut leo, et quasi leæna, quam
suscitare nullus audebit. Qui benedixerit tibi, erit et
ipse benedictus: qui maledixerit, in maledictione
reputabitur. 10 Iratusque Balac contra Balaam,
complosis manibus ait: Ad maledicendum inimicis
meis vocavi te, quibus e contrario tertio benedixisti:
11 revertere ad locum tuum. Decreveram quidem
magnifice honorare te, sed Dominus privavit te
honore disposito. 12 Respondit Balaam ad Balac:
Nonne nuntiis tuis, quos misisti ad me, dixi: 13 Si
dederit mihi Balac plenam domum suam argenti
et auri, non potero præterire sermonem Domini
Dei mei, ut vel boni quid vel mali proferam ex
corde meo: sed quidquid Dominus dixerit, hoc
loquar? 14 verumtamen pergens ad populum
meum, dabo consilium, quid populus tuus populo
huic faciat extremo tempore. 15 Sumpta igitur
parabola, rursum ait: Dixit Balaam filius Beor: dixit
homo, cujus obturatus est oculus: 16 dixit auditor
sermonum Dei, qui novit doctrinam Altissimi, et
visiones Omnipotentis videt, qui cadens apertos
habet oculos: 17 Videbo eum, sed non modo:
intuebor illum, sed non prope. Orietur stella ex
Jacob, et consurget virga de Israël: et percutiet
duces Moab, vastabitque omnes filios Seth. 18 Et
erit Idumæa possessio ejus: hæreditas Seir cedet
inimicis suis: Israël vero fortiter aget. 19 De Jacob
erit qui dominetur, et perdat reliquias civitatis.
20 Cumque vidisset Amalec, assumens parabolam,
ait: Principium gentium Amalec, cujus extrema
perdentur. 21 Vidit quoque Cinæum: et assumpta
parabola, ait: Robustum quidem est habitaculum
tuum: sed si in petra posueris nidum tuum, 22
et fueris electus de stirpe Cin, quamdiu poteris
permanere? Assur enim capiet te. 23 Assumptaque
parabola iterum locutus est: Heu! quis victurus est,
quando ista faciet Deus? 24 Venient in trieribus de
Italia: superabunt Assyrios, vastabuntque Hebræos,
et ad extremum etiam ipsi peribunt. 25 Surrexitque
Balaam, et reversus est in locum suum: Balac
quoque via, qua venerat, rediit.

25 Morabatur autem eo tempore Israël in
Settim, et fornicatus est populus cum filiabus
Moab, 2 quæ vocaverunt eos ad sacrificia sua.
At ille comederunt et adoraverunt deos earum.
3 Initiatusque est Israël Beelphegor: et iratus
Dominus, 4 ait ad Moysen: Tolle cunctos principes
populi, et suspende eos contra solem in patibulis,
ut avertatur furor meus ab Israël. 5 Dixitque
Moyses ad judices Israël: Occidat unusquisque
proximos suos, qui initiati sunt Beelphegor. 6 Et
ecce unus de filiis Israël intravit coram fratribus
suis ad scortum Madianitidem, vidente Moyse,
et omni turba filiorum Israël, qui flebant ante
fores tabernaculi. 7 Quod cum vidisset Phinees
filius Eleazari filii Aaron sacerdotis, surrexit de
medio multitudinis, et arrepto pugione, 8 ingressus
est post virum Israëlitem in lupanar, et perfodit
ambos simul, virum scilicet et mulierem in locis
genitalibus. Cessavitque plaga a filiis Israël: 9 et
occisi sunt viginti quatuor millia hominum. 10
Dixitque Dominus ad Moysen: 11 Phinees filius
Eleazari filii Aaron sacerdotis avertit iram meam a
filiis Israël: quia zelo meo commotus est contra eos,
ut non ipse delerem filios Israël in zelo meo. 12
Idcirco loquere ad eum: Ecce do ei pacem fœderis
mei, 13 et erit tam ipsi quam semini ejus pactum
sacerdotii sempiternum: quia zelatus est pro Deo

suo, et expiavit scelus filiorum Israël. **14** Erat
autem nomen viri Israëlitæ, qui occisus est cum
Madianitide, Zambri filius Salu, dux de cognatione
et tribu Simeonis. **15** Porro mulier Madianitis, quæ
pariter interfecta est, vocabatur Cozbi filia Sur
principis nobilissimi Madianitarum. **16** Locutusque
est Dominus ad Moysen, dicens: **17** Hostes vos
sentiant Madianitæ, et percutite eos: **18** quia et ipsi
hostiliter egerunt contra vos, et decepere insidiis
per idolum Phogor, et Cozbi filiam ducis Madian
sororem suam, quæ percussa est in die plagæ pro
sacrilegio Phogor.

26 Postquam noxiorum sanguis effusus est, dixit
Dominus ad Moysen et Eleazarum filium
Aaron sacerdotem: **2** Numerate omnem summam
filiorum Israël a viginti annis et supra, per domos
et cognationes suas, cunctos qui possunt ad bella
procedere. **3** Locuti sunt itaque Moyses et Eleazar
sacerdos, in campestribus Moab super Jordanem
contra Jericho, ad eos qui erant **4** a viginti annis et
supra, sicut Dominus imperaverat, quorum iste est
numerus. **5** Ruben primogenitus Israël: hujus filius,
Henoch, a quo familia Henochitarum: et Phallu,
a quo familia Phalluitarum: **6** et Hesron, a quo
familia Hesronitarum: et Charmi, a quo familia
Charmitarum. **7** Hæ sunt familiæ de stirpe Ruben:
quarum numerus inventus est quadraginta tria
millia, et septingenti triginta. **8** Filius Phallu, Eliab:
9 hujus filii, Namuel et Dathan et Abiron: isti sunt
Dathan et Abiron principes populi, qui surrexerunt
contra Moysen et Aaron in seditione Core, quando
adversus Dominum rebellaverunt: **10** et aperiens
terra os suum devoravit Core, morientibus plurimis,
quando combussit ignis ducentos quinquaginta
viros. Et factum est grande miraculum, **11** ut, Core
pereunte, filii illius non perirent. **12** Filii Simeon
per cognationes suas: Namuel, ab hoc familia
Namuelitarum: Jamin, ab hoc familia Jaminitarum:
Jachin, ab hoc familia Jachinitarum: **13** Zare, ab hoc
familia Zareitarum: Saul, ab hoc familia Saulitarum.
14 Hæ sunt familiæ de stirpe Simeon, quarum omnis
numerus fuit viginti duo millia ducenti. **15** Filii
Gad per cognationes suas: Sephon, ab hoc familia
Sephonitarum: Aggi, ab hoc familia Aggitarum:
Suni, ab hoc familia Sunitarum: **16** Ozni, ab hoc
familia Oznitarum: Her, ab hoc familia Heritarum:
17 Arod, ab hoc familia Aroditarum: Ariel, ab hoc
familia Arielitarum. **18** Istæ sunt familiæ Gad,
quarum omnis numerus fuit quadraginta millia
quingenti. **19** Filii Juda, Her et Onan, qui ambo
mortui sunt in terra Chanaan. **20** Fueruntque filii
Juda per cognationes suas: Sela, a quo familia
Selaitarum: Phares, a quo familia Pharesitarum:
Zare, a quo familia Zareitarum. **21** Porro filii
Phares: Hesron, a quo familia Hesronitarum: et
Hamul, a quo familia Hamulitarum. **22** Istæ
sunt familiæ Juda, quarum omnis numerus fuit
septuaginta sex millia quingenti. **23** Filii Issachar per
cognationes suas: Thola, a quo familia Tholaitarum:
Phua, a quo familia Phuaitarum: **24** Jasub, a
quo familia Jasubitarum: Semran, a quo familia
Semranitarum. **25** Hæ sunt cognationes Issachar,
quarum numerus fuit sexaginta quatuor millia
trecenti. **26** Filii Zabulon per cognationes suas:
Sared, a quo familia Sareditarum: Elon, a quo familia
Elonitarum: Jalel, a quo familia Jalelitarum. **27**
Hæ sunt cognationes Zabulon, quarum numerus
fuit sexaginta millia quingenti. **28** Filii Joseph
per cognationes suas, Manasse et Ephraim. **29**
De Manasse ortus est Machir, a quo familia
Machiritarum. Machir genuit Galaad, a quo familia
Galaaditarum. **30** Galaad habuit filios: Jezer, a
quo familia Jezeritarum: et Helec, a quo familia
Helecitarum: **31** et Asriel, a quo familia Asrielitarum:
et Sechem, a quo familia Sechemitarum: **32** et
Semida, a quo familia Semidaitarum: et Hepher,
a quo familia Hepheritarum. **33** Fuit autem
Hepher pater Salphaad, qui filios non habebat,
sed tantum filias: quarum ista sunt nomina:
Maala, et Noa, et Hegla, et Melcha, et Thersa.
34 Hæ sunt familiæ Manasse, et numerus earum
quinquaginta duo millia septingenti. **35** Filii autem
Ephraim per cognationes suas fuerunt hi: Suthala, a
quo familia Suthalaitarum: Becher, a quo familia
Becheritarum: Thehen, a quo familia Thehenitarum.
36 Porro filius Suthala fuit Heran, a quo familia
Heranitarum. **37** Hæ sunt cognationes filiorum
Ephraim: quarum numerus fuit triginta duo millia
quingenti. **38** Isti sunt filii Joseph per familias
suas. Filii Benjamin in cognationibus suis: Bela,
a quo familia Belaitarum: Asbel, a quo familia
Asbelitarum: Ahiram, a quo familia Ahiramitarum:
39 Supham, a quo familia Suphamitarum: Hupham,
a quo familia Huphamitarum. **40** Filii Bela: Hered,
et Noëman. De Hered, familia Hereditarum: de
Noëman, familia Noëmanitarum. **41** Hi sunt filii
Benjamin per cognationes suas: quorum numerus
fuit quadraginta quinque millia sexcenti. **42** Filii
Dan per cognationes suas: Suham, a quo familia
Suhamitarum. Hæ sunt cognationes Dan per familias
suas. **43** Omnes fuere Suhamitæ, quorum numerus
erat sexaginta quatuor millia quadringenti. **44** Filii
Aser per cognationes suas: Jemna, a quo familia
Jemnaitarum: Jessui, a quo familia Jessuitarum:
Brie, a quo familia Brieitarum. **45** Filii Brie: Heber, a

quo familia Heberitarum: et Melchiel, a quo familia
Melchielitarum. 46 Nomen autem filiæ Aser fuit
Sara. 47 Hæ cognationes filiorum Aser, et numerus
eorum quinquaginta tria millia quadringenti. 48
Filii Nephthali per cognationes suas: Jesiel, a quo
familia Jesielitarum: Guni, a quo familia Gunitarum:
49 Jeser, a quo familia Jeseritarum: Sellem, a quo
familia Sellemitarum. 50 Hæ sunt cognationes
filiorum Nephthali per familias suas: quorum
numerus quadraginta quinque millia quadringenti.
51 Ista est summa filiorum Israël, qui recensiti sunt,
sexcenta millia, et mille septingenti triginta. 52
Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 53 Istis
dividetur terra juxta numerum vocabulorum in
possessiones suas. 54 Pluribus majorem partem
dabis, et paucioribus minorem: singulis, sicut nunc
recensiti sunt, tradetur possessio: 55 ita dumtaxat
ut sors terram tribubus dividat et familiis. 56
Quidquid sorte contigerit, hoc vel plures accipiant,
vel pauciores. 57 Hic quoque est numerus filiorum
Levi per familias suas: Gerson, a quo familia
Gersonitarum: Caath, a quo familia Caathitarum:
Merari, a quo familia Meraritarum. 58 Hæ sunt
familiæ Levi: familia Lobni, familia Hebroni, familia
Moholi, familia Musi, familia Core. At vero Caath
genuit Amram: 59 qui habuit uxorem Jochabed
filiam Levi, quæ nata est ei in Ægypto. Hæc genuit
Amram viro suo filios, Aaron, et Moysen, et Mariam
sororem eorum. 60 De Aaron orti sunt Nadab et
Abiu, et Eleazar et Ithamar: 61 quorum Nadab et
Abiu mortui sunt, cum obtulissent ignem alienum
coram Domino. 62 Fueruntque omnes qui numerati
sunt, viginti tria millia generis masculini ab uno
mense et supra: quia non sunt recensiti inter filios
Israël, nec eis cum ceteris data possessio est. 63
Hic est numerus filiorum Israël, qui descripti sunt
a Moyse et Eleazaro sacerdote, in campestribus
Moab supra Jordanem contra Jericho: 64 inter quos,
nullus fuit eorum qui ante numerati sunt a Moyse
et Aaron in deserto Sinai: 65 prædixerat enim
Dominus quod omnes morerentur in solitudine.
Nullusque remansit ex eis, nisi Caleb filius Jephone,
et Josue filius Nun.

27 Accesserunt autem filiæ Salphaad, filii Hepher,
filii Galaad, filii Machir, filii Manasse, qui fuit
filius Joseph: quarum sunt nomina, Maala, et Noa,
et Hegla, et Melcha, et Thersa. 2 Steteruntque
coram Moyse et Eleazaro sacerdote et cunctis
principibus populi ad ostium tabernaculi fœderis,
atque dixerunt: 3 Pater noster mortuus est in
deserto, nec fuit in seditione, quæ concitata est
contra Dominum sub Core, sed in peccato suo
mortuus est: hic non habuit mares filios. Cur tollitur
nomen illius de familia sua, quia non habuit filium?
date nobis possessionem inter cognatos patris
nostri. 4 Retulitque Moyses causam earum ad
judicium Domini. 5 Qui dixit ad eum: 6 Justam rem
postulant filiæ Salphaad: da eis possessionem inter
cognatos patris sui, et ei in hæreditatem succedant.
7 Ad filios autem Israël loqueris hæc: 8 Homo
cum mortuus fuerit absque filio, ad filiam ejus
transibit hæreditas. 9 Si filiam non habuerit, habebit
successores fratres suos. 10 Quod si et fratres
non fuerint, dabitis hæreditatem fratribus patris
ejus. 11 Sin autem nec patruos habuerit, dabitur
hæreditas his qui ei proximi sunt. Eritque hoc
filiis Israël sanctum lege perpetua, sicut præcepit
Dominus Moysi. 12 Dixit quoque Dominus ad
Moysen: Ascende in montem istum Abarim, et
contemplare inde terram, quam daturus sum filiis
Israël. 13 Cumque videris eam, ibis et tu ad populum
tuum, sicut ivit frater tuus Aaron: 14 quia offendistis
me in deserto Sin in contradictione multitudinis,
nec sanctificare me voluistis coram ea super aquas.
Hæ sunt aquæ contradictionis in Cades deserti Sin.
15 Cui respondit Moyses: 16 Provideat Dominus
Deus spirituum omnis carnis hominem, qui sit
super multitudinem hanc: 17 et possit exire et
intrare ante eos, et educere eos vel introducere: ne
sit populus Domini sicut oves absque pastore. 18
Dixitque Dominus ad eum: Tolle Josue filium Nun,
virum in quo est spiritus, et pone manum tuam
super eum. 19 Qui stabit coram Eleazaro sacerdote
et omni multitudine: 20 et dabis ei præcepta cunctis
videntibus, et partem gloriæ tuæ, ut audiat eum
omnis synagoga filiorum Israël. 21 Pro hoc, si quid
agendum erit, Eleazar sacerdos consulet Dominum.
Ad verbum ejus egredietur et ingredietur ipse,
et omnes filii Israël cum eo, et cetera multitudo.
22 Fecit Moyses ut præceperat Dominus: cumque
tulisset Josue, statuit eum coram Eleazaro sacerdote
et omni frequentia populi. 23 Et impositis capiti
ejus manibus, cuncta replicavit quæ mandaverat
Dominus.

28 Dixit quoque Dominus ad Moysen: 2 Præcipe
filiis Israël, et dices ad eos: Oblationem
meam et panes, et incensum odoris suavissimi
offerte per tempora sua. 3 Hæc sunt sacrificia
quæ offerre debetis: agnos anniculos immaculatos
duos quotidie in holocaustum sempiternum: 4
unum offeretis mane, et alterum ad vesperum: 5
decimam partem ephi similæ, quæ conspersa sit
oleo purissimo, et habeat quartam partem hin. 6
Holocaustum juge est quod obtulistis in monte

Sinai in odorem suavissimum incensi Domini. 7
Et libabitis vini quartam partem hin per agnos
singulos in sanctuario Domini. 8 Alterumque
agnum similiter offeretis ad vesperam juxta omnem
ritum sacrificii matutini, et libamentorum ejus,
oblationem suavissimi odoris Domino. 9 Die autem
sabbati offeretis duos agnos anniculos immaculatos,
et duas decimas similæ oleo conspersæ in sacrificio,
et liba: 10 quæ rite funduntur per singula sabbata
in holocaustum sempiternum. 11 In calendis
autem offeretis holocaustum Domino, vitulos de
armento duos, arietem unum, agnos anniculos
septem immaculatos, 12 et tres decimas similæ oleo
conspersæ in sacrificio per singulos vitulos: et duas
decimas similæ oleo conspersæ per singulos arietes:
13 et decimam decimæ similæ ex oleo in sacrificio
per agnos singulos: holocaustum suavissimi odoris
atque incensi est Domino. 14 Libamenta autem
vini, quæ per singulas fundenda sunt victimas,
ista erunt: media pars hin per singulos vitulos,
tertia per arietem, quarta per agnum. Hoc erit
holocaustum per omnes menses, qui sibi anno
vertente succedunt. 15 Hircus quoque offeretur
Domino pro peccatis in holocaustum sempiternum
cum libamentis suis. 16 Mense autem primo,
quartadecima die mensis, Phase Domini erit, 17
et quintadecima die solemnitas: septem diebus
vescentur azymis. 18 Quarum dies prima venerabilis
et sancta erit: omne opus servile non facietis in
ea. 19 Offeretisque incensum holocaustum Domino,
vitulos de armento duos, arietem unum, agnos
anniculos immaculatos septem: 20 et sacrificia
singulorum ex simila quæ conspersa sit oleo, tres
decimas per singulos vitulos, et duas decimas per
arietem, 21 et decimam decimæ per agnos singulos,
id est, per septem agnos. 22 Et hircum pro peccato
unum, ut expietur pro vobis, 23 præter holocaustum
matutinum, quod semper offeretis. 24 Ita facietis
per singulos dies septem dierum in fomitem ignis,
et in odorem suavissimum Domino, qui surget
de holocausto, et de libationibus singulorum. 25
Dies quoque septimus celeberrimus et sanctus erit
vobis: omne opus servile non facietis in eo. 26 Dies
etiam primitivorum, quando offeretis novas fruges
Domino, expletis hebdomadibus, venerabilis et
sancta erit: omne opus servile non facietis in ea. 27
Offeretisque holocaustum in odorem suavissimum
Domino, vitulos de armento duos, arietem unum,
et agnos anniculos immaculatos septem: 28 atque
in sacrificiis eorum, similæ oleo conspersæ tres
decimas per singulos vitulos, per arietes duas,
29 per agnos decimam decimæ, qui simul sunt
agni septem. Hircum quoque, 30 qui mactatur
pro expiatione: præter holocaustum sempiternum
et liba ejus. 31 Immaculata offeretis omnia cum
libationibus suis.

29 Mensis etiam septimi prima dies venerabilis
et sancta erit vobis. Omne opus servile
non facietis in ea, quia dies clangoris est et
tubarum. 2 Offeretisque holocaustum in odorem
suavissimum Domino, vitulum de armento unum,
arietem unum, et agnos anniculos immaculatos
septem: 3 et in sacrificiis eorum, similæ oleo
conspersæ tres decimas per singulos vitulos, duas
decimas per arietem, 4 unam decimam per agnum,
qui simul sunt agni septem: 5 et hircum pro
peccato, qui offertur in expiationem populi, 6
præter holocaustum calendarum cum sacrificiis
suis, et holocaustum sempiternum cum libationibus
solitis: eisdem cæremoniis offeretis in odorem
suavissimum incensum Domino. 7 Decima quoque
dies mensis hujus septimi erit vobis sancta atque
venerabilis, et affligetis animas vestras: omne
opus servile non facietis in ea. 8 Offeretisque
holocaustum Domino in odorem suavissimum,
vitulum de armento unum, arietem unum, agnos
anniculos immaculatos septem: 9 et in sacrificiis
eorum similæ oleo conspersæ tres decimas per
singulos vitulos, duas decimas per arietem, 10
decimam decimæ per agnos singulos, qui sunt
simul agni septem: 11 et hircum pro peccato,
absque his quæ offerri pro delicto solent in
expiationem, et holocaustum sempiternum, cum
sacrificio et libaminibus eorum. 12 Quintadecima
vero die mensis septimi, quæ vobis sancta erit atque
venerabilis, omne opus servile non facietis in ea, sed
celebrabitis solemnitatem Domino septem diebus.
13 Offeretisque holocaustum in odorem suavissimum
Domino, vitulos de armento tredecim, arietes duos,
agnos anniculos immaculatos quatuordecim: 14 et
in libamentis eorum, similæ oleo conspersæ tres
decimas per vitulos singulos, qui sunt simul vituli
tredecim, et duas decimas arieti uno, id est, simul
arietibus duobus, 15 et decimam decimæ agnis
singulis, qui sunt simul agni quatuordecim: 16 et
hircum pro peccato, absque holocausto sempiterno,
et sacrificio, et libamine ejus. 17 In die altero
offeretis vitulos de armento duodecim, arietes duos,
agnos anniculos immaculatos quatuordecim: 18
sacrificiaque et libamina singulorum, per vitulos,
et arietes, et agnos rite celebrabitis: 19 et
hircum pro peccato, absque holocausto sempiterno,
sacrificioque et libamine ejus. 20 Die tertio offeretis
vitulos undecim, arietes duos, agnos anniculos
immaculatos quatuordecim: 21 sacrificiaque et

libamina singulorum, per vitulos, et arietes, et agnos
rite celebrabitis: 22 et hircum pro peccato, absque
holocausto sempiterno, sacrificioque et libamine
ejus. 23 Die quarto offeretis vitulos decem, arietes
duos, agnos anniculos immaculatos quatuordecim:
24 sacrificiaque et libamina singulorum, per vitulos,
et arietes, et agnos rite celebrabitis: 25 et
hircum pro peccato, absque holocausto sempiterno,
sacrificioque ejus et libamine. 26 Die quinto offeretis
vitulos novem, arietes duos, agnos anniculos
immaculatos quatuordecim: 27 sacrificiaque et
libamina singulorum, per vitulos, et arietes, et
agnos rite celebrabitis: 28 et hircum pro peccato,
absque holocausto sempiterno, sacrificioque ejus et
libamine. 29 Die sexto offeretis vitulos octo, arietes
duos, agnos anniculos immaculatos quatuordecim:
30 sacrificiaque et libamina singulorum, per
vitulos, et arietes, et agnos rite celebrabitis:
31 et hircum pro peccato, absque holocausto
sempiterno, sacrificioque ejus et libamine. 32 Die
septimo offeretis vitulos septem, et arietes duos,
agnos anniculos immaculatos quatuordecim: 33
sacrificiaque et libamina singulorum, per vitulos,
et arietes, et agnos rite celebrabitis: 34 et
hircum pro peccato, absque holocausto sempiterno,
sacrificioque ejus et libamine. 35 Die octavo, qui est
celeberrimus, omne opus servile non facietis, 36
offerentes holocaustum in odorem suavissimum
Domino, vitulum unum, arietem unum, agnos
anniculos immaculatos septem: 37 sacrificiaque
et libamina singulorum, per vitulos, et arietes, et
agnos rite celebrabitis: 38 et hircum pro peccato,
absque holocausto sempiterno, sacrificioque ejus et
libamine. 39 Hæc offeretis Domino in solemnitatibus
vestris: præter vota et oblationes spontaneas in
holocausto, in sacrificio, in libamine, et in hostiis
pacificis. 40 Narravitque Moyses filiis Israël omnia
quæ ei Dominus imperarat.

30 Et locutus est ad principes tribuum filiorum
Israël: Iste est sermo quem præcepit Dominus:
2 Si quis virorum votum Domino voverit, aut se
constrinxerit juramento: non faciet irritum verbum
suum, sed omne quod promisit, implebit. 3 Mulier
si quippiam voverit, et se constrinxerit juramento,
quæ est in domo patris sui, et in ætate adhuc
puellari: si cognoverit pater votum quod pollicita
est, et juramentum quo obligavit animam suam,
et tacuerit, voti rea erit: 4 quidquid pollicita est,
et juravit, opere complebit. 5 Sin autem statim ut
audierit, contradixerit pater: et vota et juramenta
ejus irrita erunt, nec obnoxia tenebitur sponsioni,
eo quod contradixerit pater. 6 Si maritum habuerit,
et voverit aliquid, et semel de ore ejus verbum
egrediens animam ejus obligaverit juramento: 7
quo die audierit vir, et non contradixerit, voti rea
erit, reddetque quodcumque promiserat. 8 Sin
autem audiens statim contradixerit, et irritas fecerit
pollicitationes ejus, verbaque quibus obstrinxerat
animam suam, propitius erit ei Dominus. 9 Vidua
et repudiata quidquid voverint, reddent. 10 Uxor in
domo viri cum se voto constrinxerit et juramento,
11 si audierit vir, et tacuerit, nec contradixerit
sponsioni, reddet quodcumque promiserat. 12
Sin autem extemplo contradixerit, non tenebitur
promissionis rea: quia maritus contradixit, et
Dominus ei propitius erit. 13 Si voverit, et juramento
se constrinxerit, ut per jejunium, vel ceterarum
rerum abstinentiam affligat animam suam, in
arbitrio viri erit ut faciat, sive non faciat. 14 Quod
si audiens vir tacuerit, et in alteram diem distulerit
sententiam, quidquid voverat atque promiserat,
reddet: quia statim ut audivit, tacuit. 15 Sin
autem contradixerit postquam rescivit, portabit
ipse iniquitatem ejus. 16 Istæ sunt leges, quas
constituit Dominus Moysi inter virum et uxorem,
inter patrem et filiam, quæ in puellari adhuc ætate
est, vel quæ manet in parentis domo.

31 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Ulciscere prius filios Israël de Madianitis, et sic
colligeris ad populum tuum. 3 Statimque Moyses:
Armate, inquit, ex vobis viros ad pugnam, qui
possint ultionem Domini expetere de Madianitis.
4 Mille viri de singulis tribubus eligantur ex
Israël qui mittantur ad bellum. 5 Dederuntque
millenos de singulis tribubus, id est, duodecim
millia expeditorum ad pugnam: 6 quos misit
Moyses cum Phinees filio Eleazari sacerdotis,
vasa quoque sancta, et tubas ad clangendum
tradidit ei. 7 Cumque pugnassent contra Madianitas
atque vicissent, omnes mares occiderunt, 8 et
reges eorum, Evi, et Recem, et Sur, et Hur, et
Rebe, quinque principes gentis: Balaam quoque
filium Beor interfecerunt gladio. 9 Ceperuntque
mulieres eorum, et parvulos, omniaque pecora, et
cunctam supellectilem: quidquid habere potuerant
depopulati sunt: 10 tam urbes quam viculos et
castella flamma consumpsit. 11 Et tulerunt prædam,
et universa quæ ceperant tam ex hominibus quam
ex jumentis, 12 et adduxerunt ad Moysen, et
Eleazarum sacerdotem, et ad omnem multitudinem
filiorum Israël: reliqua autem utensilia portaverunt
ad castra in campestribus Moab juxta Jordanem
contra Jericho. 13 Egressi sunt autem Moyses et
Eleazar sacerdos, et omnes principes synagogæ, in

occursum eorum extra castra. 14 Iratusque Moyses
principibus exercitus, tribunis, et centurionibus qui
venerant de bello, 15 ait: Cur feminas reservastis?
16 nonne istæ sunt, quæ deceperunt filios Israël ad
suggestionem Balaam, et prævaricari vos fecerunt
in Domino super peccato Phogor, unde et percussus
est populus? 17 ergo cunctos interficite quidquid
est generis masculini, etiam in parvulis: et mulieres,
quæ noverunt viros in coitu, jugulate: 18 puellas
autem et omnes feminas virgines reservate vobis: 19
et manete extra castra septem diebus. Qui occiderit
hominem, vel occisum tetigerit, lustrabitur die
tertio et septimo. 20 Et de omni præda, sive
vestimentum fuerit, sive vas, et aliquid in utensilia
præparatum, de caprarum pellibus, et pilis, et
ligno, expiabitur. 21 Eleazar quoque sacerdos ad
viros exercitus, qui pugnaverunt, sic locutus est:
Hoc est præceptum legis, quod mandavit Dominus
Moysi: 22 aurum, et argentum, et æs, et ferrum, et
plumbum, et stannum, 23 et omne, quod potest
transire per flammas, igne purgabitur: quidquid
autem ignem non potest sustinere, aqua expiationis
sanctificabitur: 24 et lavabitis vestimenta vestra
die septimo, et purificati postea castra intrabitis.
25 Dixit quoque Dominus ad Moysen: 26 Tollite
summam eorum quæ capta sunt, ab homine usque
ad pecus, tu et Eleazar sacerdos et principes vulgi:
27 dividesque ex æquo prædam inter eos qui
pugnaverunt egressique sunt ad bellum, et inter
omnem reliquam multitudinem. 28 Et separabis
partem Domino ab his qui pugnaverunt et fuerunt
in bello, unam animam de quingentis, tam ex
hominibus quam ex bobus et asinis et ovibus, 29
et dabis eam Eleazaro sacerdoti, quia primitiæ
Domini sunt. 30 Ex media quoque parte filiorum
Israël accipies quinquagesimum caput hominum,
et boum, et asinorum, et ovium, cunctorum
animantium, et dabis ea Levitis, qui excubant
in custodiis tabernaculi Domini. 31 Feceruntque
Moyses et Eleazar sicut præceperat Dominus. 32
Fuit autem præda, quam exercitus ceperat, ovium
sexcenta septuaginta quinque millia, 33 boum
septuaginta duo millia, 34 asinorum sexaginta
millia et mille: 35 animæ hominum sexus feminei,
quæ non cognoverant viros, triginta duo millia. 36
Dataque est media pars his qui in prælio fuerant,
ovium trecenta triginta septem millia quingentæ:
37 e quibus in partem Domini supputatæ sunt oves
sexcentæ septuaginta quinque: 38 et de bobus
triginta sex millibus, boves septuaginta et duo: 39 de
asinis triginta millibus quingentis, asini sexaginta
unus: 40 de animabus hominum sedecim millibus,
cesserunt in partem Domini triginta duæ animæ. 41
Tradiditque Moyses numerum primitiarum Domini
Eleazaro sacerdoti, sicut fuerat ei imperatum, 42 ex
media parte filiorum Israël, quam separaverat his
qui in prælio fuerant. 43 De media vero parte, quæ
contigerat reliquæ multitudini, id est, de ovibus
trecentis triginta septem millibus quingentis, 44 et
de bobus triginta sex millibus, 45 et de asinis triginta
millibus quingentis, 46 et de hominibus sedecim
millibus, 47 tulit Moyses quinquagesimum caput,
et dedit Levitis, qui excubabant in tabernaculo
Domini, sicut præceperat Dominus. 48 Cumque
accessissent principes exercitus ad Moysen, et
tribuni, centurionesque, dixerunt: 49 Nos servi tui
recensuimus numerum pugnatorum, quos habuimus
sub manu nostra: et ne unus quidem defuit. 50 Ob
hanc causam offerimus in donariis Domini singuli
quod in præda auri potuimus invenire, periscelides
et armillas, annulos et dextralia, ac murænulas, ut
depreceris pro nobis Dominum. 51 Susceperuntque
Moyses et Eleazar sacerdos omne aurum in diversis
speciebus, 52 pondo sedecim millia septingentos
quinquaginta siclos, a tribunis et centurionibus. 53
Unusquisque enim quod in præda rapuerat, suum
erat. 54 Et susceptum intulerunt in tabernaculum
testimonii, in monimentum filiorum Israël coram
Domino.

32 Filii autem Ruben et Gad habebant pecora
multa, et erat illis in jumentis infinita
substantia. Cumque vidissent Jazer et Galaad aptas
animalibus alendis terras, 2 venerunt ad Moysen, et
ad Elezarum sacerdotem, et principes multitudinis,
atque dixerunt: 3 Ataroth, et Dibon, et Jazer, et
Nemra, Hesebon, et Eleale, et Saban, et Nebo,
et Beon, 4 terra, quam percussit Dominus in
conspectu filiorum Israël, regio uberrima est ad
pastum animalium: et nos servi tui habemus
jumenta plurima, 5 precamurque si invenimus
gratiam coram te, ut des nobis famulis tuis eam in
possessionem, nec facias nos transire Jordanem. 6
Quibus respondit Moyses: Numquid fratres vestri
ibunt ad pugnam, et vos hic sedebitis? 7 cur
subvertitis mentes filiorum Israël, ne transire
audeant in locum, quem eis daturus est Dominus?
8 Nonne ita egerunt patres vestri, quando misi de
Cadesbarne ad explorandam terram? 9 cumque
venissent usque ad Vallem botri, lustrata omni
regione, subverterunt cor filiorum Israël, ut non
intrarent fines, quos eis Dominus dedit. 10 Qui
iratus juravit, dicens: 11 Si videbunt homines
isti, qui ascenderunt ex Ægypto a viginti annis
et supra, terram, quam sub juramento pollicitus
sum Abraham, Isaac, et Jacob: et noluerunt sequi

me, 12 præter Caleb filium Jephone Cenezæum,
et Josue filium Nun: isti impleverunt voluntatem
meam. 13 Iratusque Dominus adversum Israël,
circumduxit eum per desertum quadraginta annis,
donec consumeretur universa generatio, quæ
fecerat malum in conspectu ejus. 14 Et ecce, inquit,
vos surrexistis pro patribus vestris, incrementa
et alumni hominum peccatorum, ut augeretis
furorem Domini contra Israël. 15 Quod si nolueritis
sequi eum, in solitudine populum derelinquet, et
vos causa eritis necis omnium. 16 At illi prope
accedentes, dixerunt: Caulas ovium fabricabimus,
et stabula jumentorum, parvulis quoque nostris
urbes munitas: 17 nos autem ipsi armati et accincti
pergemus ad prælium ante filios Israël, donec
introducamus eos ad loca sua. Parvuli nostri,
et quidquid habere possumus, erunt in urbibus
muratis, propter habitatorum insidias. 18 Non
revertemur in domos nostras, usque dum possideant
filii Israël hæreditatem suam: 19 nec quidquam
quæremus trans Jordanem, quia jam habemus
nostram possessionem in orientali ejus plaga. 20
Quibus Moyses ait: Si facitis quod promittitis,
expediti pergite coram Domino ad pugnam: 21
et omnis vir bellator armatus Jordanem transeat,
donec subvertat Dominus inimicos suos, 22 et
subjiciatur ei omnis terra: tunc eritis inculpabiles
apud Dominum et apud Israël, et obtinebitis
regiones, quas vultis, coram Domino. 23 Sin
autem quod dicitis, non feceritis, nulli dubium
est quin peccetis in Deum: et scitote quoniam
peccatum vestrum apprehendet vos. 24 Ædificate
ergo urbes parvulis vestris, et caulas, et stabula
ovibus ac jumentis: et quod polliciti estis, implete.
25 Dixeruntque filii Gad et Ruben ad Moysen: Servi
tui sumus: faciemus quod jubet dominus noster.
26 Parvulos nostros, et mulieres, et pecora, ac
jumenta relinquemus in urbibus Galaad: 27 nos
autem famuli tui omnes expediti pergemus ad
bellum, sicut tu, domine, loqueris. 28 Præcepit ergo
Moyses Eleazaro sacerdoti, et Josue filio Nun, et
principibus familiarum per tribus Israël, et dixit
ad eos: 29 Si transierint filii Gad et filii Ruben
vobiscum Jordanem omnes armati ad bellum coram
Domino, et vobis fuerit terra subjecta, date eis
Galaad in possessionem. 30 Sin autem noluerint
transire armati vobiscum in terram Chanaan, inter
vos habitandi accipiant loca. 31 Responderuntque
filii Gad et filii Ruben: Sicut locutus est Dominus
servis suis, ita faciemus: 32 ipsi armati pergemus
coram Domino in terram Chanaan, et possessionem
jam suscepisse nos confitemur trans Jordanem. 33
Dedit itaque Moyses filiis Gad et Ruben, et dimidiæ
tribui Manasse filii Joseph, regnum Sehon regis
Amorrhæi, et regnum Og regis Basan, et terram
eorum cum urbibus suis per circuitum. 34 Igitur
exstruxerunt filii Gad, Dibon, et Ataroth, et Aroër,
35 et Etroth, et Sophan, et Jazer, et Jegbaa, 36 et
Bethnemra, et Betharan, urbes munitas, et caulas
pecoribus suis. 37 Filii vero Ruben ædificaverunt
Hesebon, et Eleale, et Cariathaim, 38 et Nabo,
et Baalmeon versis nominibus, Sabama quoque:
imponentes vocabula urbibus, quas exstruxerunt.
39 Porro filii Machir filii Manasse, perrexerunt in
Galaad, et vastaverunt eam interfecto Amorrhæo
habitatore ejus. 40 Dedit ergo Moyses terram Galaad
Machir filio Manasse, qui habitavit in ea. 41 Jair
autem filius Manasse abiit, et occupavit vicos ejus,
quos appellavit Havoth Jair, id est, Villas Jair. 42
Nobe quoque perrexit, et apprehendit Chanath cum
viculis suis: vocavitque eam ex nomine suo Nobe.

33 Hæ sunt mansiones filiorum Israël, qui
egressi sunt de Ægypto per turmas suas
in manu Moysi et Aaron, 2 quas descripsit
Moyses juxta castrorum loca, quæ Domini jussione
mutabant. 3 Profecti igitur de Ramesse mense
primo, quintadecima die mensis primi, altera die
Phase, filii Israël in manu excelsa, videntibus
cunctis Ægyptiis, 4 et sepelientibus primogenitos,
quos percusserat Dominus (nam et in diis eorum
exercuerat ultionem), 5 castrametati sunt in
Soccoth. 6 Et de Soccoth venerunt in Etham,
quæ est in extremis finibus solitudinis. 7 Inde
egressi venerunt contra Phihahiroth, quæ respicit
Beelsephon, et castrametati sunt ante Magdalum. 8
Profectique de Phihahiroth, transierunt per medium
mare in solitudinem: et ambulantes tribus diebus
per desertum Etham, castrametati sunt in Mara. 9
Profectique de Mara, venerunt in Elim, ubi erant
duodecim fontes aquarum, et palmæ septuaginta:
ibique castrametati sunt. 10 Sed et inde egressi,
fixerunt tentoria super mare Rubrum. Profectique
de mari Rubro, 11 castrametati sunt in deserto
Sin. 12 Unde egressi, venerunt in Daphca. 13
Profectique de Daphca, castrametati sunt in Alus.
14 Egressique de Alus, in Raphidim fixere tentoria,
ubi populo defuit aqua ad bibendum. 15 Profectique
de Raphidim, castrametati sunt in deserto Sinai.
16 Sed et de solitudine Sinai egressi, venerunt
ad sepulchra concupiscentiæ. 17 Profectique de
sepulchris concupiscentiæ, castrametati sunt in
Haseroth. 18 Et de Haseroth venerunt in Rethma.
19 Profectique de Rethma, castrametati sunt in
Remmomphares. 20 Unde egressi venerunt in
Lebna. 21 De Lebna castrametati sunt in Ressa. 22

Egressique de Ressa, venerunt in Ceelatha. **23** Unde
profecti, castrametati sunt in monte Sepher. **24**
Egressi de monte Sepher, venerunt in Arada. **25**
Inde proficiscentes, castrametati sunt in Maceloth.
26 Profectique de Maceloth, venerunt in Thahath.
27 De Thahath, castrametati sunt in Thare. **28** Unde
egressi, fixere tentoria in Methca. **29** Et de Methca,
castrametati sunt in Hesmona. **30** Profectique de
Hesmona, venerunt in Moseroth. **31** Et de Moseroth,
castrametati sunt in Benejaacan. **32** Profectique de
Benejaacan, venerunt in montem Gadgad. **33** Unde
profecti, castrametati sunt in Jetebatha. **34** Et de
Jetebatha venerunt in Hebrona. **35** Egressique de
Hebrona, castrametati sunt in Asiongaber. **36** Inde
profecti, venerunt in desertum Sin, hæc est Cades.
37 Egressique de Cades, castrametati sunt in monte
Hor, in extremis finibus terræ Edom. **38** Ascenditque
Aaron sacerdos in montem Hor jubente Domino:
et ibi mortuus est anno quadragesimo egressionis
filiorum Israël ex Ægypto, mense quinto, prima die
mensis, **39** cum esset annorum centum viginti trium.
40 Audivitque Chananæus rex Arad, qui habitabat
ad meridiem, in terram Chanaan venisse filios
Israël. **41** Et profecti de monte Hor, castrametati
sunt in Salmona. **42** Unde egressi, venerunt in
Phunon. **43** Profectique de Phunon, castrametati
sunt in Oboth. **44** Et de Oboth venerunt in Ijeabarim,
quæ est in finibus Moabitarum. **45** Profectique de
Ijeabarim, fixere tentoria in Dibongad. **46** Unde
egressi, castrametati sunt in Helmondeblathaim.
47 Egressique de Helmondeblathaim, venerunt
ad montes Abarim contra Nabo. **48** Profectique
de montibus Abarim, transierunt ad campestria
Moab, supra Jordanem, contra Jericho. **49** Ibique
castrametati sunt de Bethsimoth usque ad Abelsatim
in planioribus locis Moabitarum. **50** Ubi locutus est
Dominus ad Moysen: **51** Præcipe filiis Israël, et dic ad
eos: Quando transieritis Jordanem, intrantes terram
Chanaan, **52** disperdite cunctos habitatores terræ
illius: confringite titulos, et statuas comminuite,
atque omnia excelsa vastate, **53** mundantes terram,
et habitantes in ea. Ego enim dedi vobis illam
in possessionem, **54** quam dividetis vobis sorte.
Pluribus dabitis latiorem, et paucis angustiorem.
Singulis ut sors ceciderit, ita tribuetur hæreditas.
Per tribus et familias possessio dividetur. **55** Sin
autem nolueritis interficere habitatores terræ: qui
remanserint, erunt vobis quasi clavi in oculis, et
lanceæ in lateribus, et adversabuntur vobis in terra
habitationis vestræ: **56** et quidquid illis cogitaveram
facere, vobis faciam.

34 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Præcipe filiis Israël, et dices ad eos: Cum
ingressi fueritis terram Chanaan, et in possessionem
vobis sorte ceciderit, his finibus terminabitur. **3** Pars
meridiana incipiet a solitudine Sin, quæ est juxta
Edom: et habebit terminos contra orientem mare
salsissimum. **4** Qui circuibunt australem plagam
per ascensum Scorpionis, ita ut transeant in Senna,
et perveniant a meridie usque ad Cadesbarne, unde
egredientur confinia ad villam nomine Adar, et
tendent usque ad Asemona. **5** Ibitque per gyrum
terminus ab Asemona usque ad torrentem Ægypti,
et maris magni littore finietur. **6** Plaga autem
occidentalis a mari magno incipiet, et ipso fine
claudetur. **7** Porro ad septentrionalem plagam a
mari magno termini incipient, pervenientes usque
ad montem altissimum, **8** a quo venient in Emath
usque ad terminos Sedada: **9** ibuntque confinia
usque ad Zephrona, et villam Enan. Hi erunt termini
in parte aquilonis. **10** Inde metabuntur fines contra
orientalem plagam de villa Enan usque Sephama,
11 et de Sephama descendent termini in Rebla
contra fontem Daphnim: inde pervenient contra
orientem ad mare Cenereth, **12** et tendent usque
ad Jordanem, et ad ultimum salsissimo claudentur
mari. Hanc habebitis terram per fines suos in
circuitu. **13** Præcepitque Moyses filiis Israël, dicens:
Hæc erit terra, quam possidebitis sorte, et quam
jussit Dominus dari novem tribubus, et dimidiæ
tribui. **14** Tribus enim filiorum Ruben per familias
suas, et tribus filiorum Gad juxta cognationum
numerum, media quoque tribus Manasse, **15** id est,
duæ semis tribus, acceperunt partem suam trans
Jordanem contra Jericho ad orientalem plagam. **16**
Et ait Dominus ad Moysen: **17** Hæc sunt nomina
virorum qui terram vobis divident, Eleazar sacerdos,
et Josue filius Nun, **18** et singuli principes de
tribubus singulis, **19** quorum ista sunt vocabula. De
tribu Juda, Caleb filius Jephone. **20** De tribu Simeon,
Samuel filius Ammiud. **21** De tribu Benjamin, Elidad
filius Chaselon. **22** De tribu filiorum Dan, Bocci
filius Jogli. **23** Filiorum Joseph de tribu Manasse,
Hanniel filius Ephod. **24** De tribu Ephraim, Camuel
filius Sephthan. **25** De tribu Zabulon, Elisaphan
filius Pharnach. **26** De tribu Issachar, dux Phaltiel
filius Ozan. **27** De tribu Aser, Ahiud filius Salomi. **28**
De tribu Nephthali, Phedaël filius Ammiud. **29** Hi
sunt, quibus præcepit Dominus ut dividerent filiis
Israël terram Chanaan.

35 Hæc quoque locutus est Dominus ad Moysen
in campestribus Moab supra Jordanem, contra
Jericho: **2** Præcipe filiis Israël ut dent Levitis de

possessionibus suis 3 urbes ad habitandum, et
suburbana earum per circuitum: ut ipsi in oppidis
maneant, et suburbana sint pecoribus ac jumentis:
4 quæ a muris civitatum forinsecus, per circuitum,
mille passuum spatio tendentur. 5 Contra orientem
duo millia erunt cubiti, et contra meridiem similiter
erunt duo millia: ad mare quoque, quod respicit ad
occidentem, eadem mensura erit, et septentrionalis
plaga æquali termino finietur, eruntque urbes in
medio, et foris suburbana. 6 De ipsis autem oppidis,
quæ Levitis dabitis, sex erunt in fugitivorum auxilia
separata, ut fugiat ad ea qui fuderit sanguinem:
et exceptis his, alia quadraginta duo oppida, 7 id
est, simul quadraginta octo cum suburbanis suis. 8
Ipsæque urbes, quæ dabuntur de possessionibus
filiorum Israël, ab his qui plus habent, plures
auferentur: et qui minus, pauciores: singuli juxta
mensuram hæreditatis suæ dabunt oppida Levitis.
9 Ait Dominus ad Moysen: 10 Loquere filiis Israël, et
dices ad eos: Quando transgressi fueritis Jordanem
in terram Chanaan, 11 decernite quæ urbes esse
debeant in præsidia fugitivorum, qui nolentes
sanguinem fuderint: 12 in quibus cum fuerit
profugus, cognatus occisi non poterit eum occidere,
donec stet in conspectu multitudinis, et causa
illius judicetur. 13 De ipsis autem urbibus, quæ
ad fugitivorum subsidia separantur, 14 tres erunt
trans Jordanem, et tres in terra Chanaan, 15 tam
filiis Israël quam advenis atque peregrinis, ut
confugiat ad eas qui nolens sanguinem fuderit.
16 Si quis ferro percusserit, et mortuus fuerit qui
percussus est, reus erit homicidii, et ipse morietur.
17 Si lapidem jecerit, et ictus occubuerit, similiter
punietur. 18 Si ligno percussus interierit, percussoris
sanguine vindicabitur. 19 Propinquus occisi,
homicidam interficiet: statim ut apprehenderit
eum, interficiet. 20 Si per odium quis hominem
impulerit, vel jecerit quippiam in eum per insidias:
21 aut cum esset inimicus, manu percusserit,
et ille mortuus fuerit: percussor homicidii reus
erit: cognatus occisi statim ut invenerit eum,
jugulabit. 22 Quod si fortuitu, et absque odio
23 et inimicitiis quidquam horum fecerit, 24
et hoc audiente populo fuerit comprobatum,
atque inter percussorem et propinquum sanguinis
quæstio ventilata: 25 liberabitur innocens de ultoris
manu, et reducetur per sententiam in urbem, ad
quam confugerat, manebitque ibi, donec sacerdos
magnus, qui oleo sancto unctus est, moriatur. 26
Si interfector extra fines urbium, quæ exulibus
deputatæ sunt, 27 fuerit inventus, et percussus ab
eo qui ultor est sanguinis: absque noxa erit qui
eum occiderit. 28 Debuerat enim profugus usque
ad mortem pontificis in urbe residere. Postquam
autem ille obierit, homicida revertetur in terram
suam. 29 Hæc sempiterna erunt, et legitima in
cunctis habitationibus vestris. 30 Homicida sub
testibus punietur: ad unius testimonium nullus
condemnabitur. 31 Non accipietis pretium ab eo
qui reus est sanguinis, statim et ipse morietur.
32 Exules et profugi ante mortem pontificis nullo
modo in urbes suas reverti poterunt, 33 ne polluatis
terram habitationis vestræ, quæ insontium cruore
maculatur: nec aliter expiari potest, nisi per ejus
sanguinem, qui alterius sanguinem fuderit. 34 Atque
ita emundabitur vestra possessio me commorante
vobiscum. Ego enim sum Dominus qui habito inter
filios Israël.

36 Accesserunt autem et principes familiarum
Galaad filii Machir filii Manasse, de stirpe
filiorum Joseph: locutique sunt Moysi coram
principibus Israël, atque dixerunt: 2 Tibi domino
nostro præcepit Dominus ut terram sorte divideres
filiis Israël, et ut filiabus Salphaad fratris nostri
dares possessionem debitam patri: 3 quas si
alterius tribus homines uxores acceperint, sequetur
possessio sua, et translata ad aliam tribum, de
nostra hæreditate minuetur. 4 Atque ita fiet, ut cum
jubilæus, id est, quinquagesimus annus remissionis
advenerit, confundatur sortium distributio, et
aliorum possessio ad alios transeat. 5 Respondit
Moyses filiis Israël, et Domino præcipiente ait: Recte
tribus filiorum Joseph locuta est. 6 Et hæc lex super
filiabus Salphaad a Domino promulgata est: nubant
quibus volunt, tantum ut suæ tribus hominibus:
7 ne commisceatur possessio filiorum Israël de
tribu in tribum. Omnes enim viri ducent uxores
de tribu et cognatione sua: 8 et cunctæ feminæ
de eadem tribu maritos accipient: ut hæreditas
permaneat in familiis, 9 nec sibi misceantur tribus,
sed ita maneant 10 ut a Domino separatæ sunt.
Feceruntque filiæ Salphaad ut fuerat imperatum: 11
et nupserunt Maala, et Thersa, et Hegla, et Melcha,
et Noa, filiis patrui sui 12 de familia Manasse,
qui fuit filius Joseph: et possessio, quæ illis fuerat
attributa, mansit in tribu et familia patris earum.
13 Hæc sunt mandata atque judicia, quæ mandavit
Dominus per manum Moysi ad filios Israël, in
campestribus Moab supra Jordanem contra Jericho.

Deuteronomii

1 Hæc sunt verba quæ locutus est Moyses ad
omnem Israël trans Jordanem in solitudine
campestri, contra mare Rubrum, inter Pharan et
Tophel et Laban et Haseroth, ubi auri est plurimum:
2 undecim diebus de Horeb per viam montis
Seir usque ad Cadesbarne. 3 Quadragesimo anno,
undecimo mense, prima die mensis, locutus est
Moyses ad filios Israël omnia quæ præceperat illi
Dominus, ut diceret eis, 4 postquam percussit Sehon
regem Amorrhæorum, qui habitabat in Hesebon,
et Og regem Basan, qui mansit in Astaroth, et in
Edrai, 5 trans Jordanem in terra Moab. Cœpitque
Moyses explanare legem, et dicere: 6 Dominus
Deus noster locutus est ad nos in Horeb, dicens:
Sufficit vobis quod in hoc monte mansistis: 7
revertimini, et venite ad montem Amorrhæorum,
et ad cetera quæ ei proxima sunt campestria
atque montana et humiliora loca contra meridiem,
et juxta littus maris, terram Chananæorum, et
Libani usque ad flumen magnum Euphraten. 8
En, inquit, tradidi vobis: ingredimini et possidete
eam, super qua juravit Dominus patribus vestris
Abraham, Isaac, et Jacob, ut daret illam eis, et
semini eorum post eos. 9 Dixique vobis illo in
tempore: 10 Non possum solus sustinere vos: quia
Dominus Deus vester multiplicavit vos, et estis
hodie sicut stellæ cæli, plurimi. 11 (Dominus Deus
patrum vestrorum addat ad hunc numerum multa
millia, et benedicat vobis sicut locutus est.) 12 Non
valeo solus negotia vestra sustinere, et pondus ac
jurgia. 13 Date ex vobis viros sapientes et gnaros,
et quorum conversatio sit probata in tribubus
vestris, ut ponam eos vobis principes. 14 Tunc
respondistis mihi: Bona res est, quam vis facere.
15 Tulique de tribubus vestris viros sapientes et
nobiles, et constitui eos principes, tribunos, et
centuriones, et quinquagenarios ac decanos, qui
docerent vos singula. 16 Præcepique eis, dicens:
Audite illos, et quod justum est judicate: sive civis
sit ille, sive peregrinus. 17 Nulla erit distantia
personarum: ita parvum audietis ut magnum, nec
accipietis cujusquam personam, quia Dei judicium
est. Quod si difficile vobis visum aliquid fuerit,
referte ad me, et ego audiam. 18 Præcepique omnia
quæ facere deberetis. 19 Profecti autem de Horeb,
transivimus per eremum terribilem et maximam,
quam vidistis, per viam montis Amorrhæi, sicut
præceperat Dominus Deus noster nobis. Cumque
venissemus in Cadesbarne, 20 dixi vobis: Venistis
ad montem Amorrhæi, quem Dominus Deus noster
daturus est nobis: 21 vide terram, quam Dominus
Deus tuus dat tibi: ascende et posside eam, sicut
locutus est Dominus Deus noster patribus tuis: noli
timere, nec quidquam paveas. 22 Et accessistis
ad me omnes, atque dixistis: Mittamus viros qui
considerent terram: et renuntient per quod iter
debeamus ascendere, et ad quas pergere civitates.
23 Cumque mihi sermo placuisset, misi ex vobis
duodecim viros, singulos de tribubus suis. 24 Qui
cum perrexissent, et ascendissent in montana,
venerunt usque ad Vallem botri: et considerata
terra, 25 sumentes de fructibus ejus, ut ostenderent
ubertatem, attulerunt ad nos, atque dixerunt: Bona
est terra, quam Dominus Deus noster daturus est
nobis. 26 Et noluistis ascendere, sed increduli ad
sermonem Domini Dei nostri, 27 murmurastis
in tabernaculis vestris, atque dixistis: Odit nos
Dominus, et idcirco eduxit nos de terra Ægypti, ut
traderet nos in manu Amorrhæi, atque deleret. 28
Quo ascendemus? nuntii terruerunt cor nostrum,
dicentes: Maxima multitudo est, et nobis statura
procerior; urbes magnæ, et ad cælum usque munitæ:
filios Enacim vidimus ibi. 29 Et dixi vobis: Nolite
metuere, nec timeatis eos: 30 Dominus Deus, qui
ductor est vester, pro vobis ipse pugnabit, sicut fecit
in Ægypto cunctis videntibus. 31 Et in solitudine
(ipse vidisti) portavit te Dominus Deus tuus, ut
solet homo gestare parvulum filium suum, in
omni via per quam ambulastis, donec veniretis
ad locum istum. 32 Et nec sic quidem credidistis
Domino Deo vestro, 33 qui præcessit vos in via, et
metatus est locum in quo tentoria figere deberetis,
nocte ostendens vobis iter per ignem, et die per
columnam nubis. 34 Cumque audisset Dominus
vocem sermonum vestrorum, iratus juravit, et ait:
35 Non videbit quispiam de hominibus generationis
hujus pessimæ terram bonam, quam sub juramento
pollicitus sum patribus vestris, 36 præter Caleb
filium Jephone: ipse enim videbit eam, et ipsi
dabo terram, quam calcavit, et filiis ejus, quia
secutus est Dominum. 37 Nec miranda indignatio
in populum, cum mihi quoque iratus Dominus
propter vos dixerit: Nec tu ingredieris illuc: 38 sed
Josue filius Nun minister tuus, ipse intrabit pro
te. Hunc exhortare et robora, et ipse sorte terram
dividet Israëli. 39 Parvuli vestri, de quibus dixistis
quod captivi ducerentur, et filii qui hodie boni ac
mali ignorant distantiam, ipsi ingredientur: et ipsis
dabo terram, et possidebunt eam. 40 Vos autem
revertimini, et abite in solitudinem per viam maris
Rubri. 41 Et respondistis mihi: Peccavimus Domino:
ascendemus et pugnabimus, sicut præcepit Dominus
Deus noster. Cumque instructi armis pergeretis in

montem, 42 ait mihi Dominus: Dic ad eos: Nolite
ascendere, neque pugnetis: non enim sum vobiscum:
ne cadatis coram inimicis vestris. 43 Locutus sum,
et non audistis: sed adversantes imperio Domini, et
tumentes superbia, ascendistis in montem. 44 Itaque
egressus Amorrhæus, qui habitabat in montibus, et
obviam veniens, persecutus est vos, sicut solent
apes persequi: et cecidit de Seir usque Horma.
45 Cumque reversi ploraretis coram Domino, non
audivit vos, nec voci vestræ voluit acquiescere. 46
Sedistis ergo in Cadesbarne multo tempore.

2 Profectique inde, venimus in solitudinem, quæ
ducit ad mare Rubrum, sicut mihi dixerat
Dominus: et circuivimus montem Seir longo
tempore. 2 Dixitque Dominus ad me: 3 Sufficit vobis
circuire montem istum: ite contra aquilonem: 4 et
populo præcipe, dicens: Transibitis per terminos
fratrum vestrorum filiorum Esau, qui habitant in
Seir, et timebunt vos. 5 Videte ergo diligenter ne
moveamini contra eos. Neque enim dabo vobis de
terra eorum quantum potest unius pedis calcare
vestigium, quia in possessionem Esau dedi montem
Seir. 6 Cibos emetis ab eis pecunia, et comedetis:
aquam emptam haurietis, et bibetis. 7 Dominus Deus
tuus benedixit tibi in omni opere manuum tuarum:
novit iter tuum, quomodo transieris solitudinem
hanc magnam, per quadraginta annos habitans
tecum Dominus Deus tuus, et nihil tibi defuit. 8
Cumque transissemus fratres nostros filios Esau,
qui habitabant in Seir, per viam campestrem de
Elath, et de Asiongaber, venimus ad iter quod ducit
in desertum Moab. 9 Dixitque Dominus ad me: Non
pugnes contra Moabitas, nec ineas adversus eos
prælium: non enim dabo tibi quidquam de terra
eorum, quia filiis Loth tradidi Ar in possessionem.
10 Emim primi fuerunt habitatores ejus, populus
magnus, et validus, et tam excelsus ut de Enacim
stirpe, 11 quasi gigantes crederentur, et essent
similes filiorum Enacim. Denique Moabitæ appellant
eos Emim. 12 In Seir autem prius habitaverunt
Horrhæi: quibus expulsis atque deletis, habitaverunt
filii Esau, sicut fecit Israël in terra possessionis
suæ, quam dedit illi Dominus. 13 Surgentes ergo ut
transiremus torrentem Zared, venimus ad eum. 14
Tempus autem, quo ambulavimus de Cadesbarne
usque ad transitum torrentis Zared, triginta et
octo annorum fuit: donec consumeretur omnis
generatio hominum bellatorum de castris, sicut
juraverat Dominus: 15 cujus manus fuit adversum
eos, ut interirent de castrorum medio. 16 Postquam
autem universi ceciderunt pugnatores, 17 locutus
est Dominus ad me, dicens: 18 Tu transibis hodie
terminos Moab, urbem nomine Ar: 19 et accedens
in vicina filiorum Ammon, cave ne pugnes contra
eos, nec movearis ad prælium: non enim dabo tibi
de terra filiorum Ammon, quia filiis Loth dedi eam
in possessionem. 20 Terra gigantum reputata est: et
in ipsa olim habitaverunt gigantes, quos Ammonitæ
vocant Zomzommim, 21 populus magnus, et multus,
et proceræ longitudinis, sicut Enacim, quos delevit
Dominus a facie eorum: et fecit illos habitare pro
eis, 22 sicut fecerat filiis Esau, qui habitant in Seir,
delens Horrhæos, et terram eorum illis tradens,
quam possident usque in præsens. 23 Hevæos
quoque, qui habitabant in Haserim usque Gazan,
Cappadoces expulerunt: qui egressi de Cappadocia
deleverunt eos, et habitaverunt pro illis. 24 Surgite,
et transite torrentem Arnon: ecce tradidi in manu
tua Sehon regem Hesebon Amorrhæum, et terram
ejus incipe possidere, et committe adversus eum
prælium. 25 Hodie incipiam mittere terrorem atque
formidinem tuam in populos, qui habitant sub omni
cælo: ut audito nomine tuo paveant, et in morem
parturientium contremiscant, et dolore teneantur.
26 Misi ergo nuntios de solitudine Cademoth ad
Sehon regem Hesebon verbis pacificis, dicens: 27
Transibimus per terram tuam: publica gradiemur
via; non declinabimus neque ad dexteram, neque
ad sinistram. 28 Alimenta pretio vende nobis, ut
vescamur: aquam pecunia tribue, et sic bibemus.
Tantum est ut nobis concedas transitum, 29
sicut fecerunt filii Esau, qui habitant in Seir, et
Moabitæ, qui morantur in Ar: donec veniamus
ad Jordanem, et transeamus ad terram, quam
Dominus Deus noster daturus est nobis. 30 Noluitque
Sehon rex Hesebon dare nobis transitum: quia
induraverat Dominus Deus tuus spiritum ejus, et
obfirmaverat cor illius, ut traderetur in manus
tuas, sicut nunc vides. 31 Dixitque Dominus ad
me: Ecce cœpi tibi tradere Sehon, et terram ejus:
incipe possidere eam. 32 Egressusque est Sehon
obviam nobis cum omni populo suo ad prælium
in Jasa. 33 Et tradidit eum Dominus Deus noster
nobis: percussimusque eum cum filiis suis et omni
populo suo. 34 Cunctasque urbes in tempore illo
cepimus, interfectis habitatoribus earum, viris
ac mulieribus et parvulis: non reliquimus in eis
quidquam, 35 absque jumentis, quæ in partem
venere prædantium: et spoliis urbium, quas cepimus
36 ab Aroër, quæ est super ripam torrentis Arnon,
oppido quod in valle situm est, usque Galaad.
Non fuit vicus et civitas, quæ nostras effugeret
manus: omnes tradidit Dominus Deus noster nobis,
37 absque terra filiorum Ammon, ad quam non
accessimus: et cunctis quæ adjacent torrenti Jeboc,

et urbibus montanis, universisque locis, a quibus
nos prohibuit Dominus Deus noster.

3 Itaque conversi ascendimus per iter Basan:
egressusque est Og rex Basan in occursum nobis
cum populo suo ad bellandum in Edrai. **2** Dixitque
Dominus ad me: Ne timeas eum: quia in manu tua
traditus est cum omni populo ac terra sua: faciesque
ei sicut fecisti Sehon regi Amorrhæorum, qui
habitavit in Hesebon. **3** Tradidit ergo Dominus Deus
noster in manibus nostris etiam Og regem Basan, et
universum populum ejus: percussimusque eos usque
ad internecionem, **4** vastantes cunctas civitates
illius uno tempore. Non fuit oppidum, quod nos
effugeret: sexaginta urbes, omnem regionem Argob
regni Og in Basan. **5** Cunctæ urbes erant munitæ
muris altissimis, portisque et vectibus, absque
oppidis innumeris, quæ non habebant muros.
6 Et delevimus eos, sicut feceramus Sehon regi
Hesebon, disperdentes omnem civitatem, virosque
ac mulieres et parvulos: **7** jumenta autem et spolia
urbium diripuimus. **8** Tulimusque illo in tempore
terram de manu duorum regum Amorrhæorum, qui
erant trans Jordanem: a torrente Arnon usque ad
montem Hermon, **9** quem Sidonii Sarion vocant, et
Amorrhæi Sanir: **10** omnes civitates, quæ sitæ sunt
in planitie, et universam terram Galaad et Basan
usque ad Selcha, et Edrai civitates regni Og in Basan.
11 Solus quippe Og rex Basan restiterat de stirpe
gigantum. Monstratur lectus ejus ferreus, qui est in
Rabbath filiorum Ammon, novem cubitos habens
longitudinis, et quatuor latitudinis ad mensuram
cubiti virilis manus. **12** Terramque possedimus
tempore illo ab Aroër, quæ est super ripam torrentis
Arnon, usque ad mediam partem montis Galaad:
et civitates illius dedi Ruben et Gad. **13** Reliquam
autem partem Galaad, et omnem Basan regni Og,
tradidi mediæ tribui Manasse, omnem regionem
Argob: cunctaque Basan vocatur Terra gigantum.
14 Jair filius Manasse possedit omnem regionem
Argob usque ad terminos Gessuri et Machati.
Vocavitque ex nomine suo Basan, Havoth Jair,
id est, Villas Jair, usque in præsentem diem. **15**
Machir quoque dedi Galaad. **16** Et tribubus Ruben
et Gad dedi de terra Galaad usque ad torrentem
Arnon medium torrentis, et confinium usque ad
torrentem Jeboc, qui est terminus filiorum Ammon:
17 et planitiem solitudinis, atque Jordanem, et
terminos Cenereth usque ad mare deserti, quod
est salsissimum, ad radices montis Phasga contra
orientem. **18** Præcepique vobis in tempore illo,
dicens: Dominus Deus vester dat vobis terram
hanc in hæreditatem: expediti præcedite fratres
vestros filios Israël omnes viri robusti, **19** absque
uxoribus, et parvulis, atque jumentis. Novi enim
quod plura habeatis pecora, et in urbibus remanere
debebunt, quas tradidi vobis, **20** donec requiem
tribuat Dominus fratribus vestris, sicut vobis tribuit:
et possideant ipsi etiam terram, quam daturus est
eis trans Jordanem: tunc revertetur unusquisque
in possessionem suam, quam dedi vobis. **21** Josue
quoque in tempore illo præcepi, dicens: Oculi tui
viderunt quæ fecit Dominus Deus vester duobus
his regibus: sic faciet omnibus regnis, ad quæ
transiturus es. **22** Ne timeas eos: Dominus enim
Deus vester pugnabit pro vobis. **23** Precatusque
sum Dominum in tempore illo, dicens: **24** Domine
Deus, tu cœpisti ostendere servo tuo magnitudinem
tuam, manumque fortissimam: neque enim est alius
deus vel in cælo, vel in terra, qui possit facere opera
tua, et comparari fortitudini tuæ. **25** Transibo igitur,
et videbo terram hanc optimam trans Jordanem, et
montem istum egregium, et Libanum. **26** Iratusque
est Dominus mihi propter vos, nec exaudivit me, sed
dixit mihi: Sufficit tibi: nequaquam ultra loquaris
de hac re ad me. **27** Ascende cacumen Phasgæ,
et oculos tuos circumfer ad occidentem, et ad
aquilonem, austrumque et orientem, et aspice; nec
enim transibis Jordanem istum. **28** Præcipe Josue, et
corrobora eum atque conforta: quia ipse præcedet
populum istum, et dividet eis terram quam visurus
es. **29** Mansimusque in valle contra fanum Phogor.

4 Et nunc, Israël, audi præcepta et judicia, quæ
ego doceo te: ut faciens ea, vivas, et ingrediens
possideas terram, quam Dominus Deus patrum
vestrorum daturus est vobis. **2** Non addetis ad
verbum, quod vobis loquor, nec auferetis ex eo:
custodite mandata Domini Dei vestri, quæ ego
præcipio vobis. **3** Oculi vestri viderunt omnia
quæ fecit Dominus contra Beelphegor, quomodo
contriverit omnes cultores ejus de medio vestri.
4 Vos autem qui adhæretis Domino Deo vestro,
vivitis universi usque in præsentem diem. **5** Scitis
quod docuerim vos præcepta atque justitias, sicut
mandavit mihi Dominus Deus meus: sic facietis ea
in terra, quam possessuri estis: **6** et observabitis et
implebitis opere. Hæc est enim vestra sapientia, et
intellectus coram populis, ut audientes universa
præcepta hæc, dicant: En populus sapiens et
intelligens, gens magna. **7** Nec est alia natio tam
grandis, quæ habeat deos appropinquantes sibi,
sicut Deus noster adest cunctis obsecrationibus
nostris. **8** Quæ est enim alia gens sic inclyta, ut
habeat cæremonias, justaque judicia, et universam
legem, quam ego proponam hodie ante oculos

vestros? 9 Custodi igitur temetipsum, et animam
tuam sollicite. Ne obliviscaris verborum, quæ
viderunt oculi tui, et ne excidant de corde tuo
cunctis diebus vitæ tuæ. Docebis ea filios ac nepotes
tuos, 10 a die in quo stetisti coram Domino Deo tuo
in Horeb, quando Dominus locutus est mihi, dicens:
Congrega ad me populum, ut audiant sermones
meos, et discant timere me omni tempore quo
vivunt in terra, doceantque filios suos. 11 Et
accessistis ad radices montis, qui ardebat usque ad
cælum: erantque in eo tenebræ, et nubes, et caligo.
12 Locutusque est Dominus ad vos de medio ignis.
Vocem verborum ejus audistis, et formam penitus
non vidistis. 13 Et ostendit vobis pactum suum, quod
præcepit ut faceretis, et decem verba, quæ scripsit
in duabus tabulis lapideis. 14 Mihique mandavit in
illo tempore ut docerem vos cæremonias et judicia,
quæ facere deberetis in terra, quam possessuri estis.
15 Custodite igitur sollicite animas vestras. Non
vidistis aliquam similitudinem in die, qua locutus
est vobis Dominus in Horeb de medio ignis: 16 ne
forte decepti faciatis vobis sculptam similitudinem,
aut imaginem masculi vel feminæ: 17 similitudinem
omnium jumentorum, quæ sunt super terram, vel
avium sub cælo volantium, 18 atque reptilium,
quæ moventur in terra, sive piscium qui sub terra
morantur in aquis: 19 ne forte elevatis oculis ad
cælum, videas solem et lunam, et omnia astra cæli,
et errore deceptus adores ea, et colas quæ creavit
Dominus Deus tuus in ministerium cunctis gentibus,
quæ sub cælo sunt. 20 Vos autem tulit Dominus,
et eduxit de fornace ferrea Ægypti, ut haberet
populum hæreditarium, sicut est in præsenti die. 21
Iratusque est Dominus contra me propter sermones
vestros, et juravit ut non transirem Jordanem, nec
ingrederer terram optimam, quam daturus est vobis.
22 Ecce morior in hac humo; non transibo Jordanem:
vos transibitis, et possidebitis terram egregiam.
23 Cave nequando obliviscaris pacti Domini Dei
tui, quod pepigit tecum, et facias tibi sculptam
similitudinem eorum, quæ fieri Dominus prohibuit:
24 quia Dominus Deus tuus ignis consumens est,
Deus æmulator. 25 Si genueritis filios ac nepotes,
et morati fueritis in terra, deceptique feceritis
vobis aliquam similitudinem, patrantes malum
coram Domino Deo vestro, ut eum ad iracundiam
provocetis: 26 testes invoco hodie cælum et terram,
cito perituros vos esse de terra, quam transito
Jordane possessuri estis: non habitabitis in ea
longo tempore, sed delebit vos Dominus, 27 atque
disperget in omnes gentes, et remanebitis pauci in
nationibus, ad quas vos ducturus est Dominus. 28
Ibique servietis diis, qui hominum manu fabricati
sunt, ligno et lapidi qui non vident, nec audiunt, nec
comedunt, nec odorantur. 29 Cumque quæsieris ibi
Dominum Deum tuum, invenies eum: si tamen toto
corde quæsieris, et tota tribulatione animæ tuæ.
30 Postquam te invenerint omnia quæ prædicta
sunt, novissimo tempore reverteris ad Dominum
Deum tuum, et audies vocem ejus. 31 Quia Deus
misericors Dominus Deus tuus est: non dimittet te,
nec omnino delebit, neque obliviscetur pacti, in
quo juravit patribus tuis. 32 Interroga de diebus
antiquis, qui fuerunt ante te ex die quo creavit Deus
hominem super terram, a summo cælo usque ad
summum ejus, si facta est aliquando hujuscemodi
res, aut umquam cognitum est, 33 ut audiret
populus vocem Dei loquentis de medio ignis, sicut
tu audisti, et vixisti: 34 si fecit Deus ut ingrederetur,
et tolleret sibi gentem de medio nationum, per
tentationes, signa atque portenta, per pugnam
et robustam manum, extentumque brachium, et
horribiles visiones juxta omnia quæ fecit pro vobis
Dominus Deus vester in Ægypto, videntibus oculis
tuis: 35 ut scires quoniam Dominus ipse est Deus, et
non est alius præter eum. 36 De cælo te fecit audire
vocem suam, ut doceret te, et in terra ostendit tibi
ignem suum maximum, et audisti verba illius de
medio ignis: 37 quia dilexit patres tuos, et elegit
semen eorum post eos. Eduxitque te præcedens
in virtute sua magna ex Ægypto, 38 ut deleret
nationes maximas et fortiores te in introitu tuo:
et introduceret te, daretque tibi terram earum in
possessionem, sicut cernis in præsenti die. 39 Scito
ergo hodie, et cogitato in corde tuo quod Dominus
ipse sit Deus in cælo sursum, et in terra deorsum,
et non sit alius. 40 Custodi præcepta ejus atque
mandata, quæ ego præcipio tibi: ut bene sit tibi,
et filiis tuis post te, et permaneas multo tempore
super terram, quam Dominus Deus tuus daturus est
tibi. 41 Tunc separavit Moyses tres civitates trans
Jordanem ad orientalem plagam, 42 ut confugiat ad
eas qui occiderit nolens proximum suum, nec sibi
fuerit inimicus ante unum et alterum diem, et ad
harum aliquam urbium possit evadere: 43 Bosor in
solitudine, quæ sita est in terra campestri de tribu
Ruben: et Ramoth in Galaad, quæ est in tribu Gad:
et Golan in Basan, quæ est in tribu Manasse. 44 Ista
est lex, quam proposuit Moyses coram filiis Israël:
45 et hæc testimonia et cæremoniæ atque judicia,
quæ locutus est ad filios Israël, quando egressi
sunt de Ægypto, 46 trans Jordanem in valle contra
fanum Phogor in terra Sehon regis Amorrhæi, qui
habitavit in Hesebon, quem percussit Moyses. Filii
quoque Israël egressi ex Ægypto 47 possederunt
terram ejus, et terram Og regis Basan, duorum

regum Amorrhæorum, qui erant trans Jordanem ad
solis ortum: 48 ab Aroër, quæ sita est super ripam
torrentis Arnon, usque ad montem Sion, qui est et
Hermon, 49 omnem planitiem trans Jordanem ad
orientalem plagam, usque ad mare solitudinis, et
usque ad radices montis Phasga.

5 Vocavitque Moyses omnem Israëlem, et dixit
ad eum: Audi, Israël, cæremonias atque judicia,
quæ ego loquor in auribus vestris hodie: discite
ea, et opere complete. 2 Dominus Deus noster
pepigit nobiscum fœdus in Horeb. 3 Non cum
patribus nostris iniit pactum, sed nobiscum qui
in præsentiarum sumus, et vivimus. 4 Facie ad
faciem locutus est nobis in monte de medio ignis.
5 Ego sequester et medius fui inter Dominum et
vos in tempore illo, ut annuntiarem vobis verba
ejus: timuistis enim ignem, et non ascendistis in
montem. Et ait: 6 Ego Dominus Deus tuus, qui
eduxi te de terra Ægypti, de domo servitutis. 7 Non
habebis deos alienos in conspectu meo. 8 Non facies
tibi sculptile, nec similitudinem omnium, quæ in
cælo sunt desuper, et quæ in terra deorsum, et quæ
versantur in aquis sub terra. 9 Non adorabis ea, et
non coles. Ego enim sum Dominus Deus tuus: Deus
æmulator, reddens iniquitatem patrum super filios
in tertiam et quartam generationem his qui oderunt
me: 10 et faciens misericordiam in multa millia
diligentibus me, et custodientibus præcepta mea. 11
Non usurpabis nomen Domini Dei tui frustra: quia
non erit impunitus qui super re vana nomen ejus
assumpserit. 12 Observa diem sabbati, ut sanctifices
eum, sicut præcepit tibi Dominus Deus tuus. 13 Sex
diebus operaberis, et facies omnia opera tua. 14
Septimus dies sabbati est, id est, requies Domini Dei
tui. Non facies in eo quidquam operis tu, et filius
tuus, et filia, servus et ancilla, et bos, et asinus, et
omne jumentum tuum, et peregrinus qui est intra
portas tuas: ut requiescat servus tuus, et ancilla
tua, sicut et tu. 15 Memento quod et ipse servieris
in Ægypto, et eduxerit te inde Dominus Deus tuus
in manu forti, et brachio extento. Idcirco præcepit
tibi ut observares diem sabbati. 16 Honora patrem
tuum et matrem, sicut præcepit tibi Dominus Deus
tuus, ut longo vivas tempore, et bene sit tibi in
terra, quam Dominus Deus tuus daturus est tibi. 17
Non occides, 18 neque mœchaberis, 19 furtumque
non facies: 20 nec loqueris contra proximum tuum
falsum testimonium. 21 Non concupisces uxorem
proximi tui: non domum, non agrum, non servum,
non ancillam, non bovem, non asinum, et universa
quæ illius sunt. 22 Hæc verba locutus est Dominus
ad omnem multitudinem vestram in monte de
medio ignis et nubis, et caliginis, voce magna, nihil
addens amplius: et scripsit ea in duabus tabulis
lapideis, quas tradidit mihi. 23 Vos autem postquam
audistis vocem de medio tenebrarum, et montem
ardere vidistis, accessistis ad me omnes principes
tribuum et majores natu, atque dixistis: 24 Ecce
ostendit nobis Dominus Deus noster majestatem
et magnitudinem suam: vocem ejus audivimus de
medio ignis, et probavimus hodie, quod loquente
Deo cum homine, vixerit homo. 25 Cur ergo
moriemur, et devorabit nos ignis hic maximus? si
enim audierimus ultra vocem Domini Dei nostri,
moriemur. 26 Quid est omnis caro, ut audiat vocem
Dei viventis, qui de medio ignis loquitur sicut nos
audivimus, et possit vivere? 27 Tu magis accede:
et audi cuncta quæ dixerit Dominus Deus noster
tibi: loquerisque ad nos, et nos audientes faciemus
ea. 28 Quod cum audisset Dominus, ait ad me:
Audivi vocem verborum populi hujus quæ locuti
sunt tibi: bene omnia sunt locuti. 29 Quis det talem
eos habere mentem, ut timeant me, et custodiant
universa mandata mea in omni tempore, ut bene
sit eis et filiis eorum in sempiternum? 30 Vade et
dic eis: Revertimini in tentoria vestra. 31 Tu vero
hic sta mecum, et loquar tibi omnia mandata mea,
et cæremonias atque judicia: quæ docebis eos, ut
faciant ea in terra, quam dabo illis in possessionem.
32 Custodite igitur et facite quæ præcepit Dominus
Deus vobis: non declinabitis neque ad dexteram,
neque ad sinistram: 33 sed per viam, quam præcepit
Dominus Deus vester, ambulabitis, ut vivatis, et bene
sit vobis, et protelentur dies in terra possessionis
vestræ.

6 Hæc sunt præcepta, et cæremoniæ, atque judicia,
quæ mandavit Dominus Deus vester ut docerem
vos, et faciatis ea in terra, ad quam transgredimini
possidendam: 2 ut timeas Dominum Deum tuum,
et custodias omnia mandata et præcepta ejus,
quæ ego præcipio tibi, et filiis, ac nepotibus tuis,
cunctis diebus vitæ tuæ, ut prolongentur dies tui.
3 Audi, Israël, et observa ut facias quæ præcepit
tibi Dominus, et bene sit tibi, et multipliceris
amplius, sicut pollicitus est Dominus Deus patrum
tuorum tibi terram lacte et melle manantem. 4
Audi, Israël: Dominus Deus noster, Dominus unus
est. 5 Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde
tuo, et ex tota anima tua, et ex tota fortitudine
tua. 6 Eruntque verba hæc, quæ ego præcipio
tibi hodie, in corde tuo: 7 et narrabis ea filiis
tuis, et meditaberis in eis sedens in domo tua, et
ambulans in itinere, dormiens atque consurgens. 8
Et ligabis ea quasi signum in manu tua, eruntque

et movebuntur inter oculos tuos, 9 scribesque
ea in limine, et ostiis domus tuæ. 10 Cumque
introduxerit te Dominus Deus tuus in terram, pro
qua juravit patribus tuis Abraham, Isaac, et Jacob, et
dederit tibi civitates magnas et optimas, quas non
ædificasti, 11 domos plenas cunctarum opum, quas
non exstruxisti, cisternas, quas non fodisti, vineta
et oliveta, quæ non plantasti, 12 et comederis, et
saturatus fueris: 13 cave diligenter ne obliviscaris
Domini, qui eduxit te de terra Ægypti, de domo
servitutis. Dominum Deum tuum timebis, et illi soli
servies, ac per nomen illius jurabis. 14 Non ibitis post
deos alienos cunctarum gentium, quæ in circuitu
vestro sunt: 15 quoniam Deus æmulator Dominus
Deus tuus in medio tui: nequando irascatur furor
Domini Dei tui contra te, et auferat te de superficie
terræ. 16 Non tentabis Dominum Deum tuum, sicut
tentasti in loco tentationis. 17 Custodi præcepta
Domini Dei tui, ac testimonia et cæremonias,
quas præcepit tibi: 18 et fac quod placitum est
et bonum in conspectu Domini, ut bene sit tibi:
et ingressus possideas terram optimam, de qua
juravit Dominus patribus tuis, 19 ut deleret omnes
inimicos tuos coram te, sicut locutus est. 20 Cumque
interrogaverit te filius tuus cras, dicens: Quid sibi
volunt testimonia hæc, et cæremoniæ, atque judicia,
quæ præcepit Dominus Deus noster nobis? 21
dices ei: Servi eramus Pharaonis in Ægypto, et
eduxit nos Dominus de Ægypto in manu forti: 22
fecitque signa atque prodigia magna et pessima
in Ægypto contra Pharaonem, et omnem domum
illius in conspectu nostro, 23 et eduxit nos inde, ut
introductis daret terram, super qua juravit patribus
nostris. 24 Præcepitque nobis Dominus ut faciamus
omnia legitima hæc, et timeamus Dominum Deum
nostrum, ut bene sit nobis cunctis diebus vitæ
nostræ, sicut est hodie. 25 Eritque nostri misericors,
si custodierimus et fecerimus omnia præcepta ejus
coram Domino Deo nostro, sicut mandavit nobis.

7 Cum introduxerit te Dominus Deus tuus in
terram, quam possessurus ingrederis, et deleverit
gentes multas coram te, Hethæum, et Gergezæum,
et Amorrhæum, Chananæum, et Pherezæum, et
Hevæum, et Jebusæum, septem gentes multo
majoris numeri quam tu es, et robustiores te: 2
tradideritque eas Dominus Deus tuus tibi, percuties
eas usque ad internecionem. Non inibis cum eis
fœdus, nec misereberis earum, 3 neque sociabis
cum eis conjugia. Filiam tuam non dabis filio ejus,
nec filiam illius accipies filio tuo: 4 quia seducet
filium tuum, ne sequatur me, et ut magis serviat
diis alienis: irasceturque furor Domini, et delebit
te cito. 5 Quin potius hæc facietis eis: aras eorum
subvertite, et confringite statuas, lucosque succidite,
et sculptilia comburite: 6 quia populus sanctus es
Domino Deo tuo. Te elegit Dominus Deus tuus, ut
sis ei populus peculiaris de cunctis populis, qui sunt
super terram. 7 Non quia cunctas gentes numero
vincebatis, vobis junctus est Dominus, et elegit vos,
cum omnibus sitis populis pauciores: 8 sed quia
dilexit vos Dominus, et custodivit juramentum,
quod juravit patribus vestris: eduxitque vos in
manu forti, et redemit de domo servitutis, de manu
Pharaonis regis Ægypti. 9 Et scies, quia Dominus
Deus tuus, ipse est Deus fortis et fidelis, custodiens
pactum et misericordiam diligentibus se, et his qui
custodiunt præcepta ejus in mille generationes: 10
et reddens odientibus se statim, ita ut disperdat eos,
et ultra non differat, protinus eis restituens quod
merentur. 11 Custodi ergo præcepta et cæremonias
atque judicia, quæ ego mando tibi hodie ut facias.
12 Si postquam audieris hæc judicia, custodieris ea,
et feceris, custodiet et Dominus Deus tuus pactum
tibi, et misericordiam quam juravit patribus tuis: 13
et diliget te, ac multiplicabit, benedicetque fructui
ventris tui, et fructui terræ tuæ, frumento tuo,
atque vindemiæ, oleo, et armentis, gregibus ovium
tuarum super terram, pro qua juravit patribus tuis
ut daret eam tibi. 14 Benedictus eris inter omnes
populos. Non erit apud te sterilis utriusque sexus,
tam in hominibus quam in gregibus tuis. 15 Auferet
Dominus a te omnem languorem: et infirmitates
Ægypti pessimas, quas novisti, non inferet tibi, sed
cunctis hostibus tuis. 16 Devorabis omnes populos,
quos Dominus Deus tuus daturus est tibi. Non
parcet eis oculus tuus, nec servies diis eorum, ne
sint in ruinam tui. 17 Si dixeris in corde tuo: Plures
sunt gentes istæ quam ego: quomodo potero delere
eas? 18 noli metuere, sed recordare quæ fecerit
Dominus Deus tuus Pharaoni, et cunctis Ægyptiis,
19 plagas maximas, quas viderunt oculi tui, et signa
atque portenta, manumque robustam, et extentum
brachium, ut educeret te Dominus Deus tuus: sic
faciet cunctis populis, quos metuis. 20 Insuper et
crabrones mittet Dominus Deus tuus in eos, donec
deleat omnes atque disperdat qui te fugerint, et
latere potuerint. 21 Non timebis eos, quia Dominus
Deus tuus in medio tui est, Deus magnus et terribilis:
22 ipse consumet nationes has in conspectu tuo
paulatim atque per partes. Non poteris eas delere
pariter: ne forte multiplicentur contra te bestiæ
terræ. 23 Dabitque eos Dominus Deus tuus in
conspectu tuo: et interficiet illos, donec penitus
deleantur. 24 Tradetque reges eorum in manus tuas,
et disperdes nomina eorum sub cælo: nullus poterit

resistere tibi, donec conteras eos. 25 Sculptilia
eorum igne combures: non concupisces argentum
et aurum, de quibus facta sunt, neque assumes
ex eis tibi quidquam, ne offendas, propterea quia
abominatio est Domini tui: 26 nec inferes quippiam
ex idolo in domum tuam, ne fias anathema, sicut
et illud est. Quasi spurcitiam detestaberis, et velut
inquinamentum ac sordes abominationi habebis,
quia anathema est.

8 Omne mandatum, quod ego præcipio tibi hodie,
cave diligenter ut facias, ut possitis vivere, et
multiplicemini, ingressique possideatis terram,
pro qua juravit Dominus patribus vestris. 2 Et
recordaberis cuncti itineris, per quod adduxit te
Dominus Deus tuus quadraginta annis per desertum,
ut affligeret te, atque tentaret, et nota fierent
quæ in tuo animo versabantur, utrum custodires
mandata illius, an non. 3 Afflixit te penuria, et
dedit tibi cibum manna, quod ignorabas tu et patres
tui: ut ostenderet tibi quod non in solo pane vivat
homo, sed in omni verbo quod egreditur de ore Dei.
4 Vestimentum tuum, quo operiebaris, nequaquam
vetustate defecit, et pes tuus non est subtritus,
en quadragesimus annus est: 5 ut recogites in
corde tuo, quia sicut erudit filium suum homo,
sic Dominus Deus tuus erudivit te, 6 ut custodias
mandata Domini Dei tui, et ambules in viis ejus, et
timeas eum. 7 Dominus enim Deus tuus introducet
te in terram bonam, terram rivorum, aquarumque
et fontium, in cujus campis et montibus erumpunt
fluviorum abyssi: 8 terram frumenti, hordei ac
vinearum, in qua ficus, et malogranata, et oliveta
nascuntur: terram olei ac mellis, 9 ubi absque ulla
penuria comedes panem tuum, et rerum omnium
abundantia perfrueris: cujus lapides ferrum sunt,
et de montibus ejus æris metalla fodiuntur: 10
ut cum comederis, et satiatus fueris, benedicas
Domino Deo tuo pro terra optima, quam dedit
tibi. 11 Observa, et cave nequando obliviscaris
Domini Dei tui, et negligas mandata ejus atque
judicia et cæremonias, quas ego præcipio tibi
hodie: 12 ne postquam comederis et satiatus fueris,
domos pulchras ædificaveris, et habitaveris in eis,
13 habuerisque armenta boum, et ovium greges,
argenti et auri, cunctarumque rerum copiam, 14
elevetur cor tuum, et non reminiscaris Domini
Dei tui, qui eduxit te de terra Ægypti, de domo
servitutis, 15 et ductor tuus fuit in solitudine magna
atque terribili, in qua erat serpens flatu adurens, et
scorpio, ac dipsas, et nullæ omnino aquæ: qui eduxit
rivos de petra durissima, 16 et cibavit te manna in
solitudine, quod nescierunt patres tui. Et postquam
afflixit ac probavit, ad extremum misertus est tui,
17 ne diceres in corde tuo: Fortitudo mea, et robur
manus meæ, hæc mihi omnia præstiterunt: 18
sed recorderis Domini Dei tui, quod ipse vires tibi
præbuerit, ut impleret pactum suum, super quo
juravit patribus tuis, sicut præsens indicat dies. 19
Sin autem oblitus Domini Dei tui, secutus fueris
deos alienos, coluerisque illos et adoraveris: ecce
nunc prædico tibi quod omnino dispereas. 20 Sicut
gentes, quas delevit Dominus in introitu tuo, ita et
vos peribitis, si inobedientes fueritis voci Domini
Dei vestri.

9 Audi, Israël: tu transgredieris hodie Jordanem,
ut possideas nationes maximas et fortiores te,
civitates ingentes, et ad cælum usque muratas, 2
populum magnum atque sublimem, filios Enacim,
quos ipse vidisti et audisti, quibus nullus potest
ex adverso resistere. 3 Scies ergo hodie quod
Dominus Deus tuus ipse transibit ante te, ignis
devorans atque consumens, qui conterat eos, et
deleat atque disperdat ante faciem tuam velociter,
sicut locutus est tibi: 4 ne dicas in corde tuo, cum
deleverit eos Dominus Deus tuus in conspectu tuo:
Propter justitiam meam introduxit me Dominus ut
terram hanc possiderem, cum propter impietates
suas istæ deletæ sint nationes. 5 Neque enim
propter justitias tuas, et æquitatem cordis tui
ingredieris, ut possideas terras earum: sed quia
illæ egerunt impie, introëunte te deletæ sunt: et
ut compleret verbum suum Dominus, quod sub
juramento pollicitus est patribus tuis, Abraham,
Isaac, et Jacob. 6 Scito ergo quod non propter
justitias tuas Dominus Deus tuus dederit tibi terram
hanc optimam in possessionem, cum durissimæ
cervicis sis populus. 7 Memento, et ne obliviscaris,
quomodo ad iracundiam provocaveris Dominum
Deum tuum in solitudine. Ex eo die, quo egressus
es ex Ægypto usque ad locum istum, semper
adversum Dominum contendisti. 8 Nam et in Horeb
provocasti eum, et iratus delere te voluit, 9 quando
ascendi in montem, ut acciperem tabulas lapideas,
tabulas pacti quod pepigit vobiscum Dominus:
et perseveravi in monte quadraginta diebus ac
noctibus, panem non comedens, et aquam non
bibens. 10 Deditque mihi Dominus duas tabulas
lapideas scriptas digito Dei, et continentes omnia
verba quæ vobis locutus est in monte de medio ignis,
quando concio populi congregata est. 11 Cumque
transissent quadraginta dies, et totidem noctes,
dedit mihi Dominus duas tabulas lapideas, tabulas
fœderis, 12 dixitque mihi: Surge, et descende hinc
cito: quia populus tuus, quem eduxisti de Ægypto,

deseruerunt velociter viam, quam demonstrasti
eis, feceruntque sibi conflatile. 13 Rursumque ait
Dominus ad me: Cerno quod populus iste duræ
cervicis sit: 14 dimitte me ut conteram eum, et
deleam nomen ejus de sub cælo, et constituam
te super gentem, quæ hac major et fortior sit.
15 Cumque de monte ardente descenderem, et
duas tabulas fœderis utraque tenerem manu, 16
vidissemque vos peccasse Domino Deo vestro, et
fecisse vobis vitulum conflatilem, ac deseruisse
velociter viam ejus, quam vobis ostenderat: 17
projeci tabulas de manibus meis, confregique eas in
conspectu vestro. 18 Et procidi ante Dominum sicut
prius, quadraginta diebus et noctibus panem non
comedens, et aquam non bibens, propter omnia
peccata vestra quæ gessistis contra Dominum, et
eum ad iracundiam provocastis: 19 timui enim
indignationem et iram illius, qua adversum vos
concitatus, delere vos voluit. Et exaudivit me
Dominus etiam hac vice. 20 Adversum Aaron quoque
vehementer iratus, voluit eum conterere, et pro
illo similiter deprecatus sum. 21 Peccatum autem
vestrum quod feceratis, id est, vitulum, arripiens,
igne combussi, et in frusta comminuens, omninoque
in pulverem redigens, projeci in torrentem, qui
de monte descendit. 22 In incendio quoque, et
in tentatione, et in Sepulchris concupiscentiæ
provocastis Dominum: 23 et quando misit vos
de Cadesbarne, dicens: Ascendite, et possidete
terram, quam dedi vobis, et contempsistis imperium
Domini Dei vestri, et non credidistis ei, neque
vocem ejus audire voluistis: 24 sed semper fuistis
rebelles a die qua nosse vos cœpi. 25 Et jacui
coram Domino quadraginta diebus ac noctibus,
quibus eum suppliciter deprecabar, ne deleret vos
ut fuerat comminatus: 26 et orans dixi: Domine
Deus, ne disperdas populum tuum, et hæreditatem
tuam, quam redemisti in magnitudine tua, quos
eduxisti de Ægypto in manu forti. 27 Recordare
servorum tuorum Abraham, Isaac, et Jacob: ne
aspicias duritiam populi hujus, et impietatem atque
peccatum: 28 ne forte dicant habitatores terræ, de
qua eduxisti nos: Non poterat Dominus introducere
eos in terram, quam pollicitus est eis, et oderat
illos: idcirco eduxit, ut interficeret eos in solitudine:
29 qui sunt populus tuus et hæreditas tua, quos
eduxisti in fortitudine tua magna, et in brachio tuo
extento.

10 In tempore illo dixit Dominus ad me: Dola tibi
duas tabulas lapideas, sicut priores fuerunt,
et ascende ad me in montem: faciesque arcam
ligneam, 2 et scribam in tabulis verba quæ fuerunt
in his qui ante confregisti: ponesque eas in arca. 3
Feci igitur arcam de lignis setim. Cumque dolassem
duas tabulas lapideas instar priorum, ascendi in
montem, habens eas in manibus. 4 Scripsitque in
tabulis, juxta id quod prius scripserat, verba decem,
quæ locutus est Dominus ad vos in monte de medio
ignis, quando populus congregatus est: et dedit eas
mihi. 5 Reversusque de monte, descendi, et posui
tabulas in arcam, quam feceram, quæ hucusque ibi
sunt, sicut mihi præcepit Dominus. 6 Filii autem
Israël moverunt castra ex Beroth filiorum Jacan
in Mosera, ubi Aaron mortuus ac sepultus est, pro
quo sacerdotio functus est Eleazar filius ejus. 7
Inde venerunt in Gadgad: de quo loco profecti,
castrametati sunt in Jetebatha, in terra aquarum
atque torrentium. 8 Eo tempore separavit tribum
Levi, ut portaret arcam fœderis Domini, et staret
coram eo in ministerio, ac benediceret in nomine
illius usque in præsentem diem. 9 Quam ob rem
non habuit Levi partem, neque possessionem cum
fratribus suis: quia ipse Dominus possessio ejus est,
sicut promisit ei Dominus Deus tuus. 10 Ego autem
steti in monte, sicut prius, quadraginta diebus
ac noctibus: exaudivitque me Dominus etiam hac
vice, et te perdere noluit. 11 Dixitque mihi: Vade,
et præcede populum, ut ingrediatur, et possideat
terram, quam juravi patribus eorum ut traderem
eis. 12 Et nunc Israël, quid Dominus Deus tuus
petit a te, nisi ut timeas Dominum Deum tuum,
et ambules in viis ejus, et diligas eum, ac servias
Domino Deo tuo in toto corde tuo, et in tota
anima tua: 13 custodiasque mandata Domini, et
cæremonias ejus, quas ego hodie præcipio tibi, ut
bene sit tibi? 14 En Domini Dei tui cælum est, et
cælum cæli, terra, et omnia quæ in ea sunt: 15 et
tamen patribus tuis conglutinatus est Dominus, et
amavit eos, elegitque semen eorum post eos, id est,
vos, de cunctis gentibus, sicut hodie comprobatur.
16 Circumcidite igitur præputium cordis vestri, et
cervicem vestram ne induretis amplius: 17 quia
Dominus Deus vester ipse est Deus deorum, et
Dominus dominantium, Deus magnus, et potens, et
terribilis, qui personam non accipit, nec munera. 18
Facit judicium pupillo et viduæ; amat peregrinum,
et dat ei victum atque vestitum. 19 Et vos ergo
amate peregrinos, quia et ipsi fuistis advenæ in
terra Ægypti. 20 Dominum Deum tuum timebis, et
ei soli servies: ipsi adhærebis, jurabisque in nomine
illius. 21 Ipse est laus tua, et Deus tuus, qui fecit tibi
hæc magnalia et terribilia, quæ viderunt oculi tui.
22 In septuaginta animabus descenderunt patres tui
in Ægyptum, et ecce nunc multiplicavit te Dominus
Deus tuus sicut astra cæli.

11 Ama itaque Dominum Deum tuum, et observa
præcepta ejus et cæremonias, judicia atque
mandata, omni tempore. **2** Cognoscite hodie quæ
ignorant filii vestri, qui non viderunt disciplinam
Domini Dei vestri, magnalia ejus et robustam
manum, extentumque brachium, **3** signa et opera
quæ fecit in medio Ægypti Pharaoni regi, et universæ
terræ ejus, **4** omnique exercitui Ægyptiorum, et
equis ac curribus: quomodo operuerint eos aquæ
maris Rubri, cum vos persequerentur, et deleverit
eos Dominus usque in præsentem diem: **5** vobisque
quæ fecerit in solitudine donec veniretis ad hunc
locum: **6** et Dathan atque Abiron filiis Eliab, qui fuit
filius Ruben: quos aperto ore suo terra absorbuit,
cum domibus et tabernaculis, et universa substantia
eorum, quam habebant in medio Israël. **7** Oculi
vestri viderunt opera Domini magna quæ fecit, **8** ut
custodiatis universa mandata illius, quæ ego hodie
præcipio vobis, et possitis introire, et possidere
terram, ad quam ingredimini, **9** multoque in ea
vivatis tempore: quam sub juramento pollicitus
est Dominus patribus vestris, et semini eorum,
lacte et melle manantem. **10** Terra enim, ad quam
ingrederis possidendam, non est sicut terra Ægypti,
de qua existi, ubi jacto semine in hortorum morem
aquæ ducuntur irriguæ: **11** sed montuosa est et
campestris, de cælo expectans pluvias, **12** quam
Dominus Deus tuus semper invisit, et oculi illius
in ea sunt a principio anni usque ad finem ejus.
13 Si ergo obedieritis mandatis meis, quæ ego
hodie præcipio vobis, ut diligatis Dominum Deum
vestrum, et serviatis ei in toto corde vestro, et
in tota anima vestra: **14** dabit pluviam terræ
vestræ temporaneam et serotinam, ut colligatis
frumentum, et vinum, et oleum, **15** fœnumque ex
agris ad pascenda jumenta, et ut ipsi comedatis
ac saturemini. **16** Cavete ne forte decipiatur cor
vestrum, et recedatis a Domino, serviatisque diis
alienis, et adoretis eos: **17** iratusque Dominus
claudat cælum, et pluviæ non descendant, nec terra
det germen suum, pereatisque velociter de terra
optima, quam Dominus daturus est vobis. **18** Ponite
hæc verba mea in cordibus et in animis vestris,
et suspendite ea pro signo in manibus, et inter
oculos vestros collocate. **19** Docete filios vestros
ut illa meditentur: quando sederis in domo tua, et
ambulaveris in via, et accubueris atque surrexeris.
20 Scribes ea super postes et januas domus tuæ,
21 ut multiplicentur dies tui, et filiorum tuorum
in terra, quam juravit Dominus patribus tuis, ut
daret eis quamdiu cælum imminet terræ. **22** Si enim
custodieritis mandata quæ ego præcipio vobis, et
feceritis ea, ut diligatis Dominum Deum vestrum,
et ambuletis in omnibus viis ejus, adhærentes
ei, **23** disperdet Dominus omnes gentes istas ante
faciem vestram, et possidebitis eas, quæ majores
et fortiores vobis sunt. **24** Omnis locus, quem
calcaverit pes vester, vester erit. A deserto, et
a Libano, a flumine magno Euphrate usque ad
mare occidentale erunt termini vestri. **25** Nullus
stabit contra vos: terrorem vestrum et formidinem
dabit Dominus Deus vester super omnem terram
quam calcaturi estis, sicut locutus est vobis. **26** En
propono in conspectu vestro hodie benedictionem
et maledictionem: **27** benedictionem, si obedieritis
mandatis Domini Dei vestri, quæ ego hodie præcipio
vobis: **28** maledictionem, si non obedieritis mandatis
Domini Dei vestri, sed recesseritis de via, quam
ego nunc ostendo vobis, et ambulaveritis post deos
alienos, quos ignoratis. **29** Cum vero introduxerit
te Dominus Deus tuus in terram, ad quam pergis
habitandam, pones benedictionem super montem
Garizim, maledictionem super montem Hebal: **30**
qui sunt trans Jordanem, post viam quæ vergit
ad solis occubitum in terra Chananæi, qui habitat
in campestribus contra Galgalam, quæ est juxta
vallem tendentem et intrantem procul. **31** Vos enim
transibitis Jordanem, ut possideatis terram quam
Dominus Deus vester daturus est vobis, ut habeatis
et possideatis illam. **32** Videte ergo ut impleatis
cæremonias atque judicia, quæ ego hodie ponam in
conspectu vestro.

12 Hæc sunt præcepta atque judicia, quæ facere
debetis in terra, quam Dominus Deus patrum
tuorum daturus est tibi, ut possideas eam cunctis
diebus, quibus super humum gradieris. **2** Subvertite
omnia loca, in quibus coluerunt gentes, quas
possessuri estis, deos suos super montes excelsos,
et colles, et subter omne lignum frondosum. **3**
Dissipate aras eorum, et confringite statuas: lucos
igne comburite, et idola comminuite: disperdite
nomina eorum de locis illis. **4** Non facietis ita
Domino Deo vestro: **5** sed ad locum, quem elegerit
Dominus Deus vester de cunctis tribubus vestris, ut
ponat nomen suum ibi, et habitet in eo, venietis:
6 et offeretis in loco illo holocausta et victimas
vestras, decimas et primitias manuum vestrarum,
et vota atque donaria, primogenita boum et ovium.
7 Et comedetis ibi in conspectu Domini Dei vestri:
ac lætabimini in cunctis, ad quæ miseritis manum
vos et domus vestræ, in quibus benedixerit vobis
Dominus Deus vester. **8** Non facietis ibi quæ nos hic
facimus hodie, singuli quod sibi rectum videtur:
9 neque enim usque in præsens tempus venistis
ad requiem, et possessionem, quam Dominus Deus

vester daturus est vobis. 10 Transibitis Jordanem,
et habitabitis in terra, quam Dominus Deus vester
daturus est vobis, ut requiescatis a cunctis hostibus
per circuitum: et absque ullo timore habitetis 11
in loco, quem elegerit Dominus Deus vester, ut
sit nomen ejus in eo: illuc omnia, quæ præcipio,
conferetis, holocausta, et hostias, ac decimas,
et primitias manuum vestrarum: et quidquid
præcipuum est in muneribus, quæ vovebitis Domino.
12 Ibi epulabimini coram Domino Deo vestro, vos
et filii ac filiæ vestræ, famuli et famulæ, atque
Levites qui in urbibus vestris commoratur: neque
enim habet aliam partem et possessionem inter
vos. 13 Cave ne offeras holocausta tua in omni
loco, quem videris: 14 sed in eo, quem elegerit
Dominus, in una tribuum tuarum offeres hostias,
et facies quæcumque præcipio tibi. 15 Sin autem
comedere volueris, et te esus carnium delectaverit,
occide, comede juxta benedictionem Domini Dei
tui, quam dedit tibi in urbibus tuis: sive immundum
fuerit, hoc est, maculatum et debile: sive mundum,
hoc est, integrum et sine macula, quod offerri
licet, sicut capream et cervum, comedes: 16 absque
esu dumtaxat sanguinis, quem super terram quasi
aquam effundes. 17 Non poteris comedere in
oppidis tuis decimam frumenti, et vini, et olei tui,
primogenita armentorum et pecorum, et omnia
quæ voveris, et sponte offerre volueris, et primitias
manuum tuarum: 18 sed coram Domino Deo tuo
comedes ea in loco, quem elegerit Dominus Deus
tuus, tu et filius tuus, et filia tua, et servus et
famula, atque Levites qui manet in urbibus tuis:
et lætaberis et reficieris coram Domino Deo tuo
in cunctis ad quæ extenderis manum tuam. 19
Cave ne derelinquas Levitem in omni tempore quo
versaris in terra. 20 Quando dilataverit Dominus
Deus tuus terminos tuos, sicut locutus est tibi, et
volueris vesci carnibus, quas desiderat anima tua:
21 locus autem, quem elegerit Dominus Deus tuus
ut sit nomen ejus ibi, si procul fuerit, occides de
armentis et pecoribus, quæ habueris, sicut præcepi
tibi, et comedes in oppidis tuis, ut tibi placet. 22
Sicut comeditur caprea et cervus, ita vesceris eis: et
mundus et immundus in commune vescentur. 23
Hoc solum cave, ne sanguinem comedas: sanguis
enim eorum pro anima est, et idcirco non debes
animam comedere cum carnibus: 24 sed super
terram fundes quasi aquam, 25 ut bene sit tibi
et filiis tuis post te, cum feceris quod placet in
conspectu Domini. 26 Quæ autem sanctificaveris, et
voveris Domino, tolles, et venies ad locum, quem
elegerit Dominus: 27 et offeres oblationes tuas
carnem et sanguinem super altare Domini Dei tui:
sanguinem hostiarum fundes in altari; carnibus
autem ipse vesceris. 28 Observa et audi omnia quæ
ego præcipio tibi, ut bene sit tibi et filiis tuis post
te in sempiternum, cum feceris quod bonum est et
placitum in conspectu Domini Dei tui. 29 Quando
disperdiderit Dominus Deus tuus ante faciem
tuam gentes, ad quas ingredieris possidendas, et
possederis eas, atque habitaveris in terra earum: 30
cave ne imiteris eas, postquam te fuerint introëunte
subversæ, et requiras cæremonias earum, dicens:
Sicut coluerunt gentes istæ deos suos, ita et
ego colam. 31 Non facies similiter Domino Deo
tuo. Omnes enim abominationes, quas aversatur
Dominus, fecerunt diis suis, offerentes filios et
filias, et comburentes igni. 32 Quod præcipio tibi,
hoc tantum facito Domino: nec addas quidquam,
nec minuas.

13 Si surrexerit in medio tui prophetes, aut
qui somnium vidisse se dicat, et prædixerit
signum atque portentum, 2 et evenerit quod locutus
est, et dixerit tibi: Eamus, et sequamur deos alienos
quos ignoras, et serviamus eis: 3 non audies verba
prophetæ illius aut somniatoris: quia tentat vos
Dominus Deus vester, ut palam fiat utrum diligatis
eum an non, in toto corde, et in tota anima vestra.
4 Dominum Deum vestrum sequimini, et ipsum
timete, et mandata illius custodite, et audite vocem
ejus: ipsi servietis, et ipsi adhærebitis. 5 Propheta
autem ille aut fictor somniorum interficietur: quia
locutus est ut vos averteret a Domino Deo vestro,
qui eduxit vos de terra Ægypti, et redemit vos
de domo servitutis: ut errare te faceret de via,
quam tibi præcepit Dominus Deus tuus: et auferes
malum de medio tui. 6 Si tibi voluerit persuadere
frater tuus filius matris tuæ, aut filius tuus vel filia,
sive uxor quæ est in sinu tuo, aut amicus, quem
diligis ut animam tuam, clam dicens: Eamus, et
serviamus diis alienis, quos ignoras tu, et patres
tui, 7 cunctarum in circuitu gentium, quæ juxta vel
procul sunt, ab initio usque ad finem terræ, 8 non
acquiescas ei, nec audias, neque parcat ei oculus
tuus ut miserearis et occultes eum, 9 sed statim
interficies: sit primum manus tua super eum, et
postea omnis populus mittat manum. 10 Lapidibus
obrutus necabitur: quia voluit te abstrahere a
Domino Deo tuo, qui eduxit te de terra Ægypti,
de domo servitutis: 11 ut omnis Israël audiens
timeat, et nequaquam ultra faciat quippiam hujus
rei simile. 12 Si audieris in una urbium tuarum,
quas Dominus Deus tuus dabit tibi ad habitandum,
dicentes aliquos: 13 Egressi sunt filii Belial de
medio tui, et averterunt habitatores urbis suæ,

atque dixerunt: Eamus, et serviamus diis alienis
quos ignoratis: 14 quære sollicite et diligenter, rei
veritate perspecta, si inveneris certum esse quod
dicitur, et abominationem hanc opere perpetratam,
15 statim percuties habitatores urbis illius in ore
gladii, et delebis eam ac omnia quæ in illa sunt,
usque ad pecora. 16 Quidquid etiam supellectilis
fuerit, congregabis in medio platearum ejus, et cum
ipsa civitate succendes, ita ut universa consumas
Domino Deo tuo, et sit tumulus sempiternus. Non
ædificabitur amplius, 17 et non adhærebit de illo
anathemate quidquam in manu tua: ut avertatur
Dominus ab ira furoris sui, et misereatur tui,
multiplicetque te sicut juravit patribus tuis, 18
quando audieris vocem Domini Dei tui custodiens
omnia præcepta ejus, quæ ego præcipio tibi hodie,
ut facias quod placitum est in conspectu Domini
Dei tui.

14 Filii estote Domini Dei vestri: non vos incidetis,
nec facietis calvitium super mortuo: 2
quoniam populus sanctus es Domino Deo tuo,
et te elegit ut sis ei in populum peculiarem de
cunctis gentibus, quæ sunt super terram. 3 Ne
comedatis quæ immunda sunt. 4 Hoc est animal
quod comedere debetis: bovem, et ovem, et capram,
5 cervum et capream, bubalum, tragelaphum,
pygargum, orygem, camelopardalum. 6 Omne
animal, quod in duas partes findit ungulam, et
ruminat, comedetis. 7 De his autem, quæ ruminant,
et ungulam non findunt, comedere non debetis,
ut camelum, leporem, chœrogryllum: hæc, quia
ruminant et non dividunt ungulam, immunda erunt
vobis. 8 Sus quoque, quoniam dividat ungulam
et non ruminat, immunda erit. Carnibus eorum
non vescemini, et cadavera non tangetis. 9 Hæc
comedetis ex omnibus quæ morantur in aquis: quæ
habent pinnulas et squamas, comedite: 10 quæ
absque pinnulis et squamis sunt, ne comedatis,
quia immunda sunt. 11 Omnes aves mundas
comedite. 12 Immundas ne comedatis: aquilam
scilicet, et gryphem, et haliæetum, 13 ixion et
vulturem ac milvum juxta genus suum: 14 et
omne corvini generis, 15 et struthionem, ac
noctuam, et larum, atque accipitrem juxta genus
suum: 16 herodium ac cygnum, et ibin, 17 ac
mergulum, porphyrionem, et nycticoracem, 18
onocrotalum, et charadrium, singula in genere suo:
upupam quoque et vespertilionem. 19 Et omne
quod reptat et pennulas habet, immundum erit,
et non comedetur. 20 Omne quod mundum est,
comedite. 21 Quidquid autem morticinum est, ne
vescamini ex eo. Peregrino, qui intra portas tuas
est, da ut comedat, aut vende ei: quia tu populus
sanctus Domini Dei tui es. Non coques hædum in
lacte matris suæ. 22 Decimam partem separabis de
cunctis fructibus tuis qui nascuntur in terra per
annos singulos, 23 et comedes in conspectu Domini
Dei tui in loco quem elegerit, ut in eo nomen
illius invocetur, decimam frumenti tui, et vini, et
olei, et primogenita de armentis et ovibus tuis: ut
discas timere Dominum Deum tuum omni tempore.
24 Cum autem longior fuerit via, et locus quem
elegerit Dominus Deus tuus, tibique benedixerit,
nec potueris ad eum hæc cuncta portare, 25 vendes
omnia, et in pretium rediges, portabisque manu tua,
et proficisceris ad locum quem elegerit Dominus
Deus tuus: 26 et emes ex eadem pecunia quidquid
tibi placuerit, sive ex armentis, sive ex ovibus,
vinum quoque et siceram, et omne quod desiderat
anima tua: et comedes coram Domino Deo tuo, et
epulaberis tu et domus tua: 27 et Levites qui intra
portas tuas est, cave ne derelinquas eum, quia non
habet aliam partem in possessione tua. 28 Anno
tertio separabis aliam decimam ex omnibus quæ
nascuntur tibi eo tempore, et repones intra januas
tuas. 29 Venietque Levites qui aliam non habet
partem nec possessionem tecum, et peregrinus
ac pupillus et vidua, qui intra portas tuas sunt,
et comedent et saturabuntur: ut benedicat tibi
Dominus Deus tuus in cunctis operibus manuum
tuarum quæ feceris.

15 Septimo anno facies remissionem, 2 quæ hoc
ordine celebrabitur. Cui debetur aliquid ab
amico vel proximo ac fratre suo, repetere non
poterit, quia annus remissionis est Domini. 3 A
peregrino et advena exiges: civem et propinquum
repetendi non habebis potestatem. 4 Et omnino
indigens et mendicus non erit inter vos: ut benedicat
tibi Dominus Deus tuus in terra, quam traditurus
est tibi in possessionem. 5 Si tamen audieris vocem
Domini Dei tui, et custodieris universa quæ jussit,
et quæ ego hodie præcipio tibi, benedicet tibi, ut
pollicitus est. 6 Fœnerabis gentibus multis, et ipse
a nullo accipies mutuum. Dominaberis nationibus
plurimis, et tui nemo dominabitur. 7 Si unus de
fratribus tuis, qui morantur intra portas civitatis
tuæ in terra quam Dominus Deus tuus daturus
est tibi, ad paupertatem venerit, non obdurabis
cor tuum, nec contrahes manum, 8 sed aperies
eam pauperi, et dabis mutuum, quo eum indigere
perspexeris. 9 Cave ne forte subrepat tibi impia
cogitatio, et dicas in corde tuo: Appropinquat
septimus annus remissionis: et avertas oculos tuos a
paupere fratre tuo, nolens ei quod postulat mutuum

commodare: ne clamet contra te ad Dominum, et
fiat tibi in peccatum. 10 Sed dabis ei: nec ages
quippiam callide in ejus necessitatibus sublevandis,
ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in omni
tempore, et in cunctis ad quæ manum miseris. 11
Non deerunt pauperes in terra habitationis tuæ:
idcirco ego præcipio tibi, ut aperias manum fratri
tuo egeno et pauperi, qui tecum versatur in terra.
12 Cum tibi venditus fuerit frater tuus Hebræus
aut Hebræa, et sex annis servierit tibi, in septimo
anno dimittes eum liberum: 13 et quem libertate
donaveris, nequaquam vacuum abire patieris: 14 sed
dabis viaticum de gregibus, et de area, et torculari
tuo, quibus Dominus Deus tuus benedixerit tibi. 15
Memento quod et ipse servieris in terra Ægypti, et
liberaverit te Dominus Deus tuus, et idcirco ego
nunc præcipio tibi. 16 Sin autem dixerit: Nolo
egredi: eo quod diligat te, et domum tuam, et bene
sibi apud te esse sentiat: 17 assumes subulam, et
perforabis aurem ejus in janua domus tuæ, et serviet
tibi usque in æternum. Ancillæ quoque similiter
facies. 18 Non avertas ab eis oculos tuos, quando
dimiseris eos liberos, quoniam juxta mercedem
mercenarii per sex annos servivit tibi: ut benedicat
tibi Dominus Deus tuus in cunctis operibus quæ agis.
19 De primogenitis, quæ nascuntur in armentis,
et in ovibus tuis, quidquid est sexus masculini,
sanctificabis Domino Deo tuo. Non operaberis in
primogenito bovis, et non tondebis primogenita
ovium. 20 In conspectu Domini Dei tui comedes ea
per annos singulos in loco quem elegerit Dominus,
tu et domus tua. 21 Sin autem habuerit maculam,
vel claudum fuerit, vel cæcum, aut in aliqua parte
deforme vel debile, non immolabitur Domino Deo
tuo: 22 sed intra portas urbis tuæ comedes illud:
tam mundus quam immundus similiter vescentur
eis, quasi caprea et cervo. 23 Hoc solum observabis,
ut sanguinem eorum non comedas, sed effundes in
terram quasi aquam.

16 Observa mensem novarum frugum, et verni
primum temporis, ut facias Phase Domino
Deo tuo: quoniam in isto mense eduxit te Dominus
Deus tuus de Ægypto nocte. 2 Immolabisque Phase
Domino Deo tuo de ovibus, et de bobus, in loco
quem elegerit Dominus Deus tuus, ut habitet nomen
ejus ibi. 3 Non comedes in eo panem fermentatum:
septem diebus comedes absque fermento afflictionis
panem, quoniam in pavore egressus es de Ægypto: ut
memineris diei egressionis tuæ de Ægypto, omnibus
diebus vitæ tuæ. 4 Non apparebit fermentum
in omnibus terminis tuis septem diebus, et non
remanebit de carnibus ejus, quod immolatum est
vespere in die primo, usque mane. 5 Non poteris
immolare Phase in qualibet urbium tuarum, quas
Dominus Deus tuus daturus est tibi, 6 sed in loco
quem elegerit Dominus Deus tuus, ut habitet nomen
ejus ibi: immolabis Phase vespere ad solis occasum,
quando egressus es de Ægypto. 7 Et coques, et
comedes in loco quem elegerit Dominus Deus tuus,
maneque consurgens vades in tabernacula tua.
8 Sex diebus comedes azyma: et in die septima,
quia collecta est Domini Dei tui, non facies opus.
9 Septem hebdomadas numerabis tibi ab ea die
qua falcem in segetem miseris. 10 Et celebrabis
diem festum hebdomadarum Domino Deo tuo,
oblationem spontaneam manus tuæ, quam offeres
juxta benedictionem Domini Dei tui: 11 et epulaberis
coram Domino Deo tuo, tu, filius tuus et filia
tua, servus tuus et ancilla tua, et Levites qui est
intra portas tuas, advena ac pupillus et vidua,
qui morantur vobiscum: in loco quem elegerit
Dominus Deus tuus, ut habitet nomen ejus ibi. 12
Et recordaberis quoniam servus fueris in Ægypto:
custodiesque ac facies quæ præcepta sunt. 13
Solemnitatem quoque tabernaculorum celebrabis
per septem dies, quando collegeris de area et
torculari fruges tuas: 14 et epulaberis in festivitate
tua, tu, filius tuus et filia, servus tuus et ancilla,
Levites quoque et advena, pupillus et vidua qui intra
portas tuas sunt. 15 Septem diebus Domino Deo
tuo festa celebrabis in loco quem elegerit Dominus:
benedicetque tibi Dominus Deus tuus in cunctis
frugibus tuis, et in omni opere manuum tuarum,
erisque in lætitia. 16 Tribus vicibus per annum
apparebit omne masculinum tuum in conspectu
Domini Dei tui in loco quem elegerit: in solemnitate
azymorum, in solemnitate hebdomadarum, et in
solemnitate tabernaculorum. Non apparebit ante
Dominum vacuus: 17 sed offeret unusquisque
secundum quod habuerit juxta benedictionem
Domini Dei sui, quam dederit ei. 18 Judices et
magistros constitues in omnibus portis tuis, quas
Dominus Deus tuus dederit tibi, per singulas
tribus tuas: ut judicent populum justo judicio, 19
nec in alteram partem declinent. Non accipies
personam, nec munera: quia munera excæcant
oculos sapientum, et mutant verba justorum. 20
Juste quod justum est persequeris: ut vivas, et
possideas terram, quam Dominus Deus tuus dederit
tibi. 21 Non plantabis lucum, et omnem arborem
juxta altare Domini Dei tui. 22 Nec facies tibi, neque
constitues statuam: quæ odit Dominus Deus tuus.

17 Non immolabis Domino Deo tuo ovem, et
bovem, in quo est macula, aut quippiam

vitii: quia abominatio est Domino Deo tuo. 2
Cum reperti fuerint apud te intra unam portarum
tuarum, quas Dominus Deus tuus dabit tibi, vir
aut mulier qui faciant malum in conspectu Domini
Dei tui, et transgrediantur pactum illius, 3 ut
vadant et servant diis alienis, et adorent eos,
solem et lunam, et omnem militiam cæli, quæ non
præcepi: 4 et hoc tibi fuerit nuntiatum, audiensque
inquisieris diligenter et verum esse repereris, et
abominatio facta est in Israël: 5 educes virum ac
mulierem, qui rem sceleratissimam perpetrarunt,
ad portas civitatis tuæ, et lapidibus obruentur.
6 In ore duorum aut trium testium peribit qui
interficietur. Nemo occidatur, uno contra se dicente
testimonium. 7 Manus testium prima interficiet
eum, et manus reliqui populi extrema mittetur:
ut auferas malum de medio tui. 8 Si difficile
et ambiguum apud te judicium esse perspexeris
inter sanguinem et sanguinem, causam et causam,
lepram et lepram: et judicum intra portas tuas
videris verba variari: surge, et ascende ad locum,
quem elegerit Dominus Deus tuus. 9 Veniesque ad
sacerdotes Levitici generis, et ad judicem qui fuerit
illo tempore: quæresque ab eis, qui indicabunt
tibi judicii veritatem. 10 Et facies quodcumque
dixerint qui præsunt loco quem elegerit Dominus,
et docuerint te 11 juxta legem ejus, sequerisque
sententiam eorum, nec declinabis ad dexteram
neque ad sinistram. 12 Qui autem superbierit,
nolens obedire sacerdotis imperio, qui eo tempore
ministrat Domino Deo tuo, et decreto judicis,
morietur homo ille, et auferes malum de Israël:
13 cunctusque populus audiens timebit, ut nullus
deinceps intumescat superbia. 14 Cum ingressus
fueris terram, quam Dominus Deus tuus dabit tibi,
et possederis eam, habitaverisque in illa, et dixeris:
Constituam super me regem, sicut habent omnes
per circuitum nationes: 15 eum constitues, quem
Dominus Deus tuus elegerit de numero fratrum
tuorum. Non poteris alterius gentis hominem
regem facere, qui non sit frater tuus. 16 Cumque
fuerit constitutus, non multiplicabit sibi equos, nec
reducet populum in Ægyptum, equitatus numero
sublevatus, præsertim cum Dominus præceperit
vobis ut nequaquam amplius per eamdem viam
revertamini. 17 Non habebit uxores plurimas,
quæ alliciant animum ejus, neque argenti et auri
immensa pondera. 18 Postquam autem sederit
in solio regni sui, describet sibi Deuteronomium
legis hujus in volumine, accipiens exemplar a
sacerdotibus Leviticæ tribus, 19 et habebit secum,
legetque illud omnibus diebus vitæ suæ, ut discat
timere Dominum Deum suum, et custodire verba et
cæremonias ejus, quæ in lege præcepta sunt. 20 Nec
elevetur cor ejus in superbiam super fratres suos,
neque declinet in partem dexteram vel sinistram,
ut longo tempore regnet ipse et filii ejus super
Israël.

18 Non habebunt sacerdotes et Levitæ, et
omnes qui de eadem tribu sunt, partem et
hæreditatem cum reliquo Israël, quia sacrificia
Domini, et oblationes ejus comedent, 2 et nihil
aliud accipient de possessione fratrum suorum:
Dominus enim ipse est hæreditas eorum, sicut
locutus est illis. 3 Hoc erit judicium sacerdotum
a populo, et ab his qui offerunt victimas: sive
bovem, sive ovem immolaverint, dabunt sacerdoti
armum ac ventriculum: 4 primitias frumenti, vini,
et olei, et lanarum partem ex ovium tonsione. 5
Ipsum enim elegit Dominus Deus tuus de cunctis
tribubus tuis, ut stet, et ministret nomini Domini,
ipse, et filii ejus in sempiternum. 6 Si exierit
Levites ex una urbium tuarum ex omni Israël in
qua habitat, et voluerit venire, desiderans locum
quem elegerit Dominus, 7 ministrabit in nomine
Domini Dei sui, sicut omnes fratres ejus Levitæ,
qui stabunt eo tempore coram Domino. 8 Partem
ciborum eamdem accipiet, quam et ceteri: excepto
eo, quod in urbe sua ex paterna ei successione
debetur. 9 Quando ingressus fueris terram, quam
Dominus Deus tuus dabit tibi, cave ne imitari velis
abominationes illarum gentium. 10 Nec inveniatur
in te qui lustret filium suum, aut filiam, ducens
per ignem: aut qui ariolos sciscitetur, et observet
somnia atque auguria, nec sit maleficus, 11 nec
incantator, nec qui pythones consulat, nec divinos,
aut quærat a mortuis veritatem. 12 Omnia enim
hæc abominatur Dominus, et propter istiusmodi
scelera delebit eos in introitu tuo. 13 Perfectus
eris, et absque macula cum Domino Deo tuo. 14
Gentes istæ, quarum possidebis terram, augures
et divinos audiunt: tu autem a Domino Deo tuo
aliter institutus es. 15 Prophetam de gente tua et
de fratribus tuis, sicut me, suscitabit tibi Dominus
Deus tuus: ipsum audies, 16 ut petisti a Domino Deo
tuo in Horeb, quando concio congregata est, atque
dixisti: Ultra non audiam vocem Domini Dei mei,
et ignem hunc maximum amplius non videbo, ne
moriar. 17 Et ait Dominus mihi: Bene omnia sunt
locuti. 18 Prophetam suscitabo eis de medio fratrum
suorum similem tui: et ponam verba mea in ore
ejus, loqueturque ad eos omnia quæ præcepero illi.
19 Qui autem verba ejus, quæ loquetur in nomine
meo, audire noluerit, ego ultor existam. 20 Propheta
autem qui arrogantia depravatus voluerit loqui in

nomine meo, quæ ego non præcepi illi ut diceret,
aut ex nomine alienorum deorum, interficietur. 21
Quod si tacita cogitatione responderis: Quomodo
possum intelligere verbum, quod Dominus non est
locutus? 22 hoc habebis signum: quod in nomine
Domini propheta ille prædixerit, et non evenerit:
hoc Dominus non est locutus, sed per tumorem
animi sui propheta confinxit: et idcirco non timebis
eum.

19 Cum disperdiderit Dominus Deus tuus gentes,
quarum tibi traditurus est terram, et
possederis eam, habitaverisque in urbibus ejus
et in ædibus: 2 tres civitates separabis tibi in
medio terræ, quam Dominus Deus tuus dabit tibi
in possessionem, 3 sternens diligenter viam: et in
tres æqualiter partes totam terræ tuæ provinciam
divides: ut habeat e vicino qui propter homicidium
profugus est, quo possit evadere. 4 Hæc erit lex
homicidæ fugientis, cujus vita servanda est: qui
percusserit proximum suum nesciens, et qui heri et
nudiustertius nullum contra eum odium habuisse
comprobatur: 5 sed abiisse cum eo simpliciter
in silvam ad ligna cædenda, et in succisione
lignorum securis fugerit manu, ferrumque lapsum
de manubrio amicum ejus percusserit, et occiderit:
hic ad unam supradictarum urbium confugiet, et
vivet: 6 ne forsitan proximus ejus, cujus effusus
est sanguis, dolore stimulatus, persequatur, et
apprehendat eum si longior via fuerit, et percutiat
animam ejus, qui non est reus mortis: quia nullum
contra eum, qui occisus est, odium prius habuisse
monstratur. 7 Idcirco præcipio tibi, ut tres civitates
æqualis inter se spatii dividas. 8 Cum autem
dilataverit Dominus Deus tuus terminos tuos, sicut
juravit patribus tuis, et dederit tibi cunctam terram,
quam eis pollicitus est 9 (si tamen custodieris
mandata ejus, et feceris, quæ hodie præcipio
tibi, ut diligas Dominum Deum tuum, et ambules
in viis ejus omni tempore), addes tibi tres alias
civitates, et supradictarum trium urbium numerum
duplicabis: 10 ut non effundatur sanguis innoxius
in medio terræ, quam Dominus Deus tuus dabit tibi
possidendam, ne sis sanguinis reus. 11 Si quis autem,
odio habens proximum suum, insidiatus fuerit vitæ
ejus, surgensque percusserit illum, et mortuus
fuerit, fugeritque ad unam de supradictis urbibus,
12 mittent seniores civitatis illius, et arripient eum
de loco effugii, tradentque in manu proximi, cujus
sanguis effusus est, et morietur. 13 Non miseraberis
ejus, et auferes innoxium sanguinem de Israël,
ut bene sit tibi. 14 Non assumes, et transferes
terminos proximi tui, quos fixerunt priores in
possessione tua, quam Dominus Deus tuus dabit
tibi in terra quam acceperis possidendam. 15 Non
stabit testis unus contra aliquem, quidquid illud
peccati, et facinoris fuerit: sed in ore duorum aut
trium testium stabit omne verbum. 16 Si steterit
testis mendax contra hominem, accusans eum
prævaricationis, 17 stabunt ambo, quorum causa
est, ante Dominum in conspectu sacerdotum et
judicum qui fuerint in diebus illis. 18 Cumque
diligentissime perscrutantes, invenerint falsum
testem dixisse contra fratrem suum mendacium, 19
reddent ei sicut fratri suo facere cogitavit, et auferes
malum de medio tui: 20 ut audientes ceteri timorem
habeant, et nequaquam talia audeant facere. 21 Non
misereberis ejus, sed animam pro anima, oculum
pro oculo, dentem pro dente, manum pro manu,
pedem pro pede exiges.

20 Si exieris ad bellum contra hostes tuos, et
videris equitatus et currus, et majorem quam
tu habeas adversarii exercitus multitudinem, non
timebis eos: quia Dominus Deus tuus tecum est,
qui eduxit te de terra Ægypti. 2 Appropinquante
autem jam prælio, stabit sacerdos ante aciem, et
sic loquetur ad populum: 3 Audi, Israël: vos hodie
contra inimicos vestros pugnam committitis: non
pertimescat cor vestrum, nolite metuere, nolite
cedere, nec formidetis eos: 4 quia Dominus Deus
vester in medio vestri est, et pro vobis contra
adversarios dimicabit, ut eruat vos de periculo. 5
Duces quoque per singulas turmas audiente exercitu
proclamabunt: Quis est homo qui ædificavit domum
novam, et non dedicavit eam? vadat, et revertatur
in domum suam, ne forte moriatur in bello, et
alius dedicet eam. 6 Quis est homo qui plantavit
vineam, et necdum fecit eam esse communem,
de qua vesci omnibus liceat? vadat, et revertatur
in domum suam, ne forte moriatur in bello, et
alius homo ejus fungatur officio. 7 Quis est homo,
qui despondit uxorem, et non accepit eam? vadat,
et revertatur in domum suam, ne forte moriatur
in bello, et alius homo accipiat eam. 8 His dictis
addent reliqua, et loquentur ad populum: Quis
est homo formidolosus, et corde pavido? vadat,
et revertatur in domum suam, ne pavere faciat
corda fratrum suorum, sicut ipse timore perterritus
est. 9 Cumque siluerint duces exercitus, et finem
loquendi fecerint, unusquisque suos ad bellandum
cuneos præparabit. 10 Siquando accesseris ad
expugnandam civitatem, offeres ei primum pacem.
11 Si receperit, et aperuerit tibi portas, cunctus
populus, qui in ea est, salvabitur, et serviet tibi
sub tributo. 12 Sin autem fœdus inire noluerit,

et cœperit contra te bellum, oppugnabis eam. 13
Cumque tradiderit Dominus Deus tuus illam in
manu tua, percuties omne quod in ea generis
masculini est, in ore gladii, 14 absque mulieribus
et infantibus, jumentis et ceteris quæ in civitate
sunt. Omnem prædam exercitui divides, et comedes
de spoliis hostium tuorum, quæ Dominus Deus
tuus dederit tibi. 15 Sic facies cunctis civitatibus,
quæ a te procul valde sunt, et non sunt de his
urbibus, quas in possessionem accepturus es. 16 De
his autem civitatibus, quæ dabuntur tibi, nullum
omnino permittes vivere: 17 sed interficies in
ore gladii, Hethæum videlicet, et Amorrhæum, et
Chananæum, Pherezæum, et Hevæum, et Jebusæum,
sicut præcepit tibi Dominus Deus tuus: 18 ne forte
doceant vos facere cunctas abominationes, quas
ipsi operati sunt diis suis, et peccetis in Dominum
Deum vestrum. 19 Quando obsederis civitatem
multo tempore, et munitionibus circumdederis ut
expugnes eam, non succides arbores, de quibus
vesci potest, nec securibus per circuitum debes
vastare regionem: quoniam lignum est, et non
homo, nec potest bellantium contra te augere
numerum. 20 Si qua autem ligna non sunt pomifera,
sed agrestia, et in ceteros apta usus, succide, et
instrue machinas, donec capias civitatem, quæ
contra te dimicat.

21 Quando inventum fuerit in terra, quam
Dominus Deus tuus daturus est tibi, hominis
cadaver occisi, et ignorabitur cædis reus, 2
egredientur majores natu, et judices tui, et
metientur a loco cadaveris singularum per circuitum
spatia civitatum: 3 et quam viciniorem ceteris
esse perspexerint, seniores civitatis illius tollent
vitulam de armento, quæ non traxit jugum, nec
terram scidit vomere, 4 et ducent eam ad vallem
asperam atque saxosam, quæ numquam arata est,
nec sementem recepit: et cædent in ea cervices
vitulæ: 5 accedentque sacerdotes filii Levi, quos
elegerit Dominus Deus tuus ut ministrent ei,
et benedicant in nomine ejus, et ad verbum
eorum omne negotium, et quidquid mundum, vel
immundum est, judicetur. 6 Et venient majores
natu civitatis illius ad interfectum, lavabuntque
manus suas super vitulam, quæ in valle percussa
est, 7 et dicent: Manus nostræ non effuderunt
sanguinem hunc, nec oculi viderunt: 8 propitius
esto populo tuo Israël, quem redemisti, Domine, et
ne reputes sanguinem innocentem in medio populi
tui Israël. Et auferetur ab eis reatus sanguinis: 9
tu autem alienus eris ab innocentis cruore, qui
fusus est, cum feceris quod præcepit Dominus.
10 Si egressus fueris ad pugnam contra inimicos
tuos, et tradiderit eos Dominus Deus tuus in manu
tua, captivosque duxeris, 11 et videris in numero
captivorum mulierem pulchram, et adamaveris
eam, voluerisque habere uxorem, 12 introduces
eam in domum tuam: quæ radet cæsariem, et
circumcidet ungues, 13 et deponet vestem, in
qua capta est: sedensque in domo tua, flebit
patrem et matrem suam uno mense: et postea
intrabis ad eam, dormiesque cum illa, et erit uxor
tua. 14 Si autem postea non sederit animo tuo,
dimittes eam liberam, nec vendere poteris pecunia,
nec opprimere per potentiam: quia humiliasti
eam. 15 Si habuerit homo uxores duas, unam
dilectam, et alteram odiosam, genuerintque ex eo
liberos, et fuerit filius odiosæ primogenitus, 16
volueritque substantiam inter filios suos dividere,
non poterit filium dilectæ facere primogenitum, et
præferre filio odiosæ: 17 sed filium odiosæ agnoscet
primogenitum, dabitque ei de his quæ habuerit
cuncta duplicia: iste est enim principium liberorum
ejus, et huic debentur primogenita. 18 Si genuerit
homo filium contumacem et protervum, qui non
audiat patris aut matris imperium, et coërcitus
obedire contempserit: 19 apprehendent eum, et
ducent ad seniores civitatis illius, et ad portam
judicii, 20 dicentque ad eos: Filius noster iste
protervus et contumax est: monita nostra audire
contemnit, comessationibus vacat, et luxuriæ atque
conviviis: 21 lapidibus eum obruet populus civitatis,
et morietur, ut auferatis malum de medio vestri, et
universus Israël audiens pertimescat. 22 Quando
peccaverit homo quod morte plectendum est, et
adjudicatus morti appensus fuerit in patibulo:
23 non permanebit cadaver ejus in ligno, sed in
eadem die sepelietur: quia maledictus a Deo est
qui pendet in ligno: et nequaquam contaminabis
terram tuam, quam Dominus Deus tuus dederit tibi
in possessionem.

22 Non videbis bovem fratris tui, aut ovem
errantem, et præteribis: sed reduces fratri
tuo, 2 etiamsi non est propinquus frater tuus, nec
nosti eum: duces in domum tuam, et erunt apud
te quamdiu quærat ea frater tuus, et recipiat. 3
Similiter facies de asino, et de vestimento, et de
omni re fratris tui, quæ perierit: si inveneris eam,
ne negligas quasi alienam. 4 Si videris asinum
fratris tui aut bovem cecidisse in via, non despicies,
sed sublevabis cum eo. 5 Non induetur mulier veste
virili, nec vir utetur veste feminea: abominabilis
enim apud Deum est qui facit hæc. 6 Si ambulans per
viam, in arbore vel in terra nidum avis inveneris,

et matrem pullis vel ovis desuper incubantem:
non tenebis eam cum filiis, 7 sed abire patieris,
captos tenens filios: ut bene sit tibi, et longo vivas
tempore. 8 Cum ædificaveris domum novam, facies
murum tecti per circuitum: ne effundatur sanguis
in domo tua, et sis reus labente alio, et in præceps
ruente. 9 Non seres vineam tuam altero semine:
ne et sementis quam sevisti, et quæ nascuntur
ex vinea, pariter sanctificentur. 10 Non arabis in
bove simul et asino. 11 Non indueris vestimento,
quod ex lana linoque contextum est. 12 Funiculos
in fimbriis facies per quatuor angulos pallii tui,
quo operieris. 13 Si duxerit vir uxorem, et postea
odio habuerit eam, 14 quæsieritque occasiones
quibus dimittat eam, objiciens ei nomen pessimum,
et dixerit: Uxorem hanc accepi, et ingressus ad
eam non inveni virginem: 15 tollent eam pater
et mater ejus, et ferent secum signa virginitatis
ejus ad seniores urbis qui in porta sunt: 16 et dicet
pater: Filiam meam dedi huic uxorem: quam quia
odit, 17 imponit ei nomen pessimum, ut dicat: Non
inveni filiam tuam virginem: et ecce hæc sunt signa
virginitatis filiæ meæ. Expandent vestimentum
coram senioribus civitatis: 18 apprehendentque
senes urbis illius virum, et verberabunt illum, 19
condemnantes insuper centum siclis argenti, quos
dabit patri puellæ, quoniam diffamavit nomen
pessimum super virginem Israël: habebitque eam
uxorem, et non poterit dimittere eam omnibus
diebus vitæ suæ. 20 Quod si verum est quod objicit,
et non est in puella inventa virginitas, 21 ejicient
eam extra fores domus patris sui, et lapidibus
obruent viri civitatis illius, et morietur: quoniam
fecit nefas in Israël, ut fornicaretur in domo patris
sui: et auferes malum de medio tui. 22 Si dormierit
vir cum uxore alterius, uterque morietur, id est,
adulter et adultera: et auferes malum de Israël. 23 Si
puellam virginem desponderit vir, et invenerit eam
aliquis in civitate, et concubuerit cum ea, 24 educes
utrumque ad portam civitatis illius, et lapidibus
obruentur: puella, quia non clamavit, cum esset
in civitate: vir, quia humiliavit uxorem proximi
sui: et auferes malum de medio tui. 25 Sin autem
in agro repererit vir puellam, quæ desponsata
est, et apprehendens concubuerit cum ea, ipse
morietur solus: 26 puella nihil patietur, nec est
rea mortis: quoniam sicut latro consurgit contra
fratrem suum, et occidit animam ejus, ita et puella
perpessa est. 27 Sola erat in agro: clamavit, et
nullus affuit qui liberaret eam. 28 Si invenerit
vir puellam virginem, quæ non habet sponsum,
et apprehendens concubuerit cum illa, et res ad
judicium venerit: 29 dabit qui dormivit cum ea,
patri puellæ quinquaginta siclos argenti, et habebit
eam uxorem, quia humiliavit illam: non poterit
dimittere eam cunctis diebus vitæ suæ. 30 Non
accipiet homo uxorem patris sui, nec revelabit
operimentum ejus.

23 Non intravit eunuchus, attritis vel amputatis
testiculis et abscisso veretro, ecclesiam
Domini. 2 Non ingredietur mamzer, hoc est,
de scorto natus, in ecclesiam Domini, usque ad
decimam generationem. 3 Ammonites et Moabites
etiam post decimam generationem non intrabunt
ecclesiam Domini in æternum: 4 quia noluerunt
vobis occurrere cum pane et aqua in via quando
egressi estis de Ægypto: et quia conduxerunt contra
te Balaam filium Beor de Mesopotamia Syriæ,
ut malediceret tibi: 5 et noluit Dominus Deus
tuus audire Balaam, vertitque maledictionem ejus
in benedictionem tuam, eo quod diligeret te. 6
Non facies cum eis pacem, nec quæras eis bona
cunctis diebus vitæ tuæ in sempiternum. 7 Non
abominaberis Idumæum, quia frater tuus est: nec
Ægyptium, quia advena fuisti in terra ejus. 8 Qui
nati fuerint ex eis, tertia generatione intrabunt
in ecclesiam Domini. 9 Quando egressus fueris
adversus hostes tuos in pugnam, custodies te ab
omni re mala. 10 Si fuerit inter vos homo, qui
nocturno pollutus sit somnio, egredietur extra
castra, 11 et non revertetur, priusquam ad vesperam
lavetur aqua: et post solis occasum regredietur in
castra. 12 Habebis locum extra castra, ad quem
egrediaris ad requisita naturæ, 13 gerens paxillum
in balteo: cumque sederis, fodies per circuitum, et
egesta humo operies 14 quo revelatus es: Dominus
enim Deus tuus ambulat in medio castrorum, ut
eruat te, et tradat tibi inimicos tuos: et sint castra
tua sancta, et nihil in eis appareat fœditatis, ne
derelinquat te. 15 Non trades servum domino
suo, qui ad te confugerit. 16 Habitabit tecum in
loco, qui ei placuerit, et in una urbium tuarum
requiescet: ne contristes eum. 17 Non erit meretrix
de filiabus Israël, nec scortator de filiis Israël. 18
Non offeres mercedem prostibuli, nec pretium
canis in domo Domini Dei tui, quidquid illud est
quod voveris: quia abominatio est utrumque apud
Dominum Deum tuum. 19 Non fœnerabis fratri tuo
ad usuram pecuniam, nec fruges, nec quamlibet
aliam rem: 20 sed alieno. Fratri autem tuo absque
usura id quo indiget, commodabis: ut benedicat
tibi Dominus Deus tuus in omni opere tuo in terra,
ad quam ingredieris possidendam. 21 Cum votum
voveris Domino Deo tuo, non tardabis reddere: quia
requiret illud Dominus Deus tuus, et si moratus

fueris, reputabitur tibi in peccatum. 22 Si nolueris
polliceri, absque peccato eris. 23 Quod autem semel
egressum est de labiis tuis, observabis, et facies sicut
promisisti Domino Deo tuo, et propria voluntate et
ore tuo locutus es. 24 Ingressus vineam proximi tui,
comede uvas, quantum tibi placuerit: foras autem
ne efferas tecum. 25 Si intraveris in segetem amici
tui, franges spicas, et manu conteres: falce autem
non metes.

24 Si acceperit homo uxorem, et habuerit eam, et
non invenerit gratiam ante oculos ejus propter
aliquam fœditatem: scribet libellum repudii, et
dabit in manu illius, et dimittet eam de domo sua. 2
Cumque egressa alterum maritum duxerit, 3 et ille
quoque oderit eam, dederitque ei libellum repudii,
et dimiserit de domo sua, vel certe mortuus fuerit:
4 non poterit prior maritus recipere eam in uxorem:
quia polluta est, et abominabilis facta est coram
Domino: ne peccare facias terram tuam, quam
Dominus Deus tuus tradiderit tibi possidendam. 5
Cum acceperit homo nuper uxorem, non procedet
ad bellum, nec ei quippiam necessitatis injungetur
publicæ, sed vacabit absque culpa domi suæ, ut
uno anno lætetur cum uxore sua. 6 Non accipies
loco pignoris inferiorem, et superiorem molam:
quia animam suam opposuit tibi. 7 Si deprehensus
fuerit homo sollicitans fratrem suum de filiis Israël,
et vendito eo acceperit pretium, interficietur, et
auferes malum de medio tui. 8 Observa diligenter
ne incurras plagam lepræ, sed facies quæcumque
docuerint te sacerdotes Levitici generis, juxta id
quod præcepi eis, et imple sollicite. 9 Mementote
quæ fecerit Dominus Deus vester Mariæ in via cum
egrederemini de Ægypto. 10 Cum repetes a proximo
tuo rem aliquam, quam debet tibi, non ingredieris
domum ejus ut pignus auferas: 11 sed stabis foris,
et ille tibi proferet quod habuerit. 12 Sin autem
pauper est, non pernoctabit apud te pignus, 13 sed
statim reddes ei ante solis occasum: ut dormiens in
vestimento suo, benedicat tibi, et habeas justitiam
coram Domino Deo tuo. 14 Non negabis mercedem
indigentis, et pauperis fratris tui, sive advenæ,
qui tecum moratur in terra, et intra portas tuas
est: 15 sed eadem die reddes ei pretium laboris
sui ante solis occasum, quia pauper est, et ex eo
sustentat animam suam: ne clamet contra te ad
Dominum, et reputetur tibi in peccatum. 16 Non
occidentur patres pro filiis, nec filii pro patribus,
sed unusquisque pro peccato suo morietur. 17 Non
pervertes judicium advenæ et pupilli, nec auferes
pignoris loco viduæ vestimentum. 18 Memento quod
servieris in Ægypto, et eruerit te Dominus Deus
tuus inde. Idcirco præcipio tibi ut facias hanc rem.
19 Quando messueris segetem in agro tuo, et oblitus
manipulum reliqueris, non reverteris, ut tollas
illum: sed advenam, et pupillum, et viduam auferre
patieris, ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in
omni opere manuum tuarum. 20 Si fruges collegeris
olivarum, quidquid remanserit in arboribus, non
reverteris ut colligas: sed relinques advenæ, pupillo,
ac viduæ. 21 Si vindemiaveris vineam tuam, non
colliges remanentes racemos: sed cedent in usus
advenæ, pupilli, ac viduæ. 22 Memento quod et
tu servieris in Ægypto, et idcirco præcipio tibi ut
facias hanc rem.

25 Si fuerit causa inter aliquos, et interpellaverint
judices: quem justum esse perspexerint,
illi justitiæ palmam dabunt: quem impium,
condemnabunt impietatis. 2 Sin autem eum, qui
peccavit, dignum viderint plagis: prosternent, et
coram se facient verberari. Pro mensura peccati
erit et plagarum modus: 3 ita dumtaxat, ut
quadragenarium numerum non excedant: ne fœde
laceratus ante oculos tuos abeat frater tuus. 4
Non ligabis os bovis terentis in area fruges tuas.
5 Quando habitaverint fratres simul, et unus ex
eis absque liberis mortuus fuerit, uxor defuncti
non nubet alteri: sed accipiet eam frater ejus, et
suscitabit semen fratris sui: 6 et primogenitum ex
ea filium nomine illius appellabit, ut non deleatur
nomen ejus ex Israël. 7 Sin autem noluerit accipere
uxorem fratris sui, quæ ei lege debetur, perget
mulier ad portam civitatis, et interpellabit majores
natu, dicetque: Non vult frater viri mei suscitare
nomen fratris sui in Israël, nec me in conjugem
sumere. 8 Statimque accersiri eum facient, et
interrogabunt. Si responderit: Nolo eam uxorem
accipere: 9 accedet mulier ad eum coram senioribus,
et tollet calceamentum de pede ejus, spuetque
in faciem illius, et dicet: Sic fiet homini, qui non
ædificat domum fratris sui. 10 Et vocabitur nomen
illius in Israël, Domus discalceati. 11 Si habuerint
inter se jurgium viri duo, et unus contra alterum
rixari cœperit, volensque uxor alterius eruere
virum suum de manu fortioris, miseritque manum,
et apprehenderit verenda ejus: 12 abscides manum
illius, nec flecteris super eam ulla misericordia.
13 Non habebis in sacculo diversa pondera, majus
et minus: 14 nec erit in domo tua modius major,
et minor. 15 Pondus habebis justum et verum, et
modius æqualis et verus erit tibi: ut multo vivas
tempore super terram, quam Dominus Deus tuus
dederit tibi. 16 Abominatur enim Dominus tuus
eum qui facit hæc, et aversatur omnem injustitiam.

17 Memento quæ fecerit tibi Amalec in via quando
egrediebaris ex Ægypto: 18 quomodo occurrerit
tibi, et extremos agminis tui, qui lassi residebant,
ceciderit, quando tu eras fame et labore confectus:
et non timuerit Deum. 19 Cum ergo Dominus Deus
tuus dederit tibi requiem, et subjecerit cunctas per
circuitum nationes in terra, quam tibi pollicitus est:
delebis nomen ejus sub cælo. Cave ne obliviscaris.

26 Cumque intraveris terram, quam Dominus
Deus tuus tibi daturus est possidendam, et
obtinueris eam, atque habitaveris in ea: 2 tolles de
cunctis frugibus tuis primitias, et pones in cartallo,
pergesque ad locum quem Dominus Deus tuus
elegerit, ut ibi invocetur nomen ejus: 3 accedesque
ad sacerdotem, qui fuerit in diebus illis, et dices
ad eum: Profiteor hodie coram Domino Deo tuo,
quod ingressus sum in terram, pro qua juravit
patribus nostris, ut daret eam nobis. 4 Suscipiensque
sacerdos cartallum de manu tua, ponet ante
altare Domini Dei tui: 5 et loqueris in conspectu
Domini Dei tui: Syrus persequebatur patrem meum,
qui descendit in Ægyptum, et ibi peregrinatus
est in paucissimo numero: crevitque in gentem
magnam ac robustam et infinitæ multitudinis.
6 Afflixeruntque nos Ægyptii, et persecuti sunt,
imponentes onera gravissima: 7 et clamavimus ad
Dominum Deum patrum nostrorum: qui exaudivit
nos, et respexit humilitatem nostram, et laborem,
atque angustiam: 8 et eduxit nos de Ægypto in
manu forti, et brachio extento, in ingenti pavore, in
signis atque portentis: 9 et introduxit ad locum
istum, et tradidit nobis terram lacte et melle
manantem. 10 Et idcirco nunc offero primitias
frugum terræ, quam Dominus dedit mihi. Et dimittes
eas in conspectu Domini Dei tui, et adorato Domino
Deo tuo. 11 Et epulaberis in omnibus bonis, quæ
Dominus Deus tuus dederit tibi et domui tuæ, tu
et Levites, et advena qui tecum est. 12 Quando
compleveris decimam cunctarum frugum tuarum,
anno decimarum tertio, dabis Levitæ, et advenæ, et
pupillo et viduæ, ut comedant intra portas tuas, et
saturentur: 13 loquerisque in conspectu Domini
Deo tui: Abstuli quod sanctificatum est de domo
mea, et dedi illud Levitæ et advenæ, et pupillo ac
viduæ, sicut jussisti mihi: non præterivi mandata
tua, nec sum oblitus imperii tui. 14 Non comedi
ex eis in luctu meo, nec separavi ea in qualibet
immunditia, nec expendi ex his quidquam in re
funebri. Obedivi voci Domini Dei mei, et feci omnia
sicut præcepisti mihi. 15 Respice de sanctuario
tuo, et de excelso cælorum habitaculo, et benedic
populo tuo Israël, et terræ, quam dedisti nobis,
sicut jurasti patribus nostris, terræ lacte et melle
mananti. 16 Hodie Dominus Deus tuus præcepit tibi
ut facias mandata hæc atque judicia: et custodias
et impleas ex toto corde tuo, et ex tota anima
tua. 17 Dominum elegisti hodie, ut sit tibi Deus, et
ambules in viis ejus, et custodias cæremonias illius,
et mandata atque judicia, et obedias ejus imperio.
18 Et Dominus elegit te hodie ut sis ei populus
peculiaris, sicut locutus est tibi, et custodias omnia
præcepta illius: 19 et faciat te excelsiorem cunctis
gentibus quas creavit, in laudem, et nomen, et
gloriam suam: ut sis populus sanctus Domini Dei
tui, sicut locutus est.

27 Præcepit autem Moyses et seniores Israël
populo, dicentes: Custodite omne mandatum
quod præcipio vobis hodie. 2 Cumque transieritis
Jordanem in terram, quam Dominus Deus tuus
dabit tibi, eriges ingentes lapides, et calce lævigabis
eos, 3 ut possis in eis scribere omnia verba legis
hujus, Jordane transmisso: ut introëas terram,
quam Dominus Deus tuus dabit tibi, terram lacte
et melle manantem, sicut juravit patribus tuis. 4
Quando ergo transieritis Jordanem, erigite lapides,
quos ego hodie præcipio vobis in monte Hebal,
et lævigabis eos calce: 5 et ædificabis ibi altare
Domino Deo tuo de lapidibus, quos ferrum non
tetigit, 6 et de saxis informibus et impolitis: et
offeres super eo holocausta Domino Deo tuo, 7
et immolabis hostias pacificas, comedesque ibi, et
epulaberis coram Domino Deo tuo. 8 Et scribes
super lapides omnia verba legis hujus plane et
lucide. 9 Dixeruntque Moyses et sacerdotes Levitici
generis ad omnem Israëlem: Attende, et audi, Israël:
hodie factus es populus Domini Dei tui: 10 audies
vocem ejus, et facies mandata atque justitias, quas
ego præcipio tibi. 11 Præcepitque Moyses populo
in die illo, dicens: 12 Hi stabunt ad benedicendum
populo super montem Garizim, Jordane transmisso:
Simeon, Levi, Judas, Issachar, Joseph, et Benjamin.
13 Et e regione isti stabunt ad maledicendum in
monte Hebal: Ruben, Gad, et Aser, et Zabulon,
Dan, et Nephthali. 14 Et pronuntiabunt Levitæ,
dicentque ad omnes viros Israël excelsa voce: 15
Maledictus homo qui facit sculptile et conflatile,
abominationem Domini, opus manuum artificum,
ponetque illud in abscondito: et respondebit omnis
populus, et dicet: Amen. 16 Maledictus qui non
honorat patrem suum, et matrem: et dicet omnis
populus: Amen. 17 Maledictus qui transfert terminos
proximi sui: et dicet omnis populus: Amen. 18
Maledictus qui errare facit cæcum in itinere: et dicet
omnis populus: Amen. 19 Maledictus qui pervertit

judicium advenæ, pupilli et viduæ: et dicet omnis
populus: Amen. 20 Maledictus qui dormit cum uxore
patris sui, et revelat operimentum lectuli ejus:
et dicet omnis populus: Amen. 21 Maledictus qui
dormit cum omni jumento: et dicet omnis populus:
Amen. 22 Maledictus qui dormit cum sorore sua,
filia patris sui, vel matris suæ: et dicet omnis
populus: Amen. 23 Maledictus qui dormit cum socru
sua: et dicet omnis populus: Amen. 24 Maledictus
qui clam percusserit proximum suum: et dicet
omnis populus: Amen. 25 Maledictus qui accipit
munera, ut percutiat animam sanguinis innocentis:
et dicet omnis populus: Amen. 26 Maledictus qui
non permanet in sermonibus legis hujus, nec eos
opere perficit: et dicet omnis populus: Amen.

28 Si autem audieris vocem Domini Dei tui, ut
facias atque custodias omnia mandata ejus,
quæ ego præcipio tibi hodie, faciet te Dominus Deus
tuus excelsiorem cunctis gentibus, quæ versantur in
terra. 2 Venientque super te universæ benedictiones
istæ, et apprehendent te: si tamen præcepta ejus
audieris. 3 Benedictus tu in civitate, et benedictus
in agro. 4 Benedictus fructus ventris tui, et fructus
terræ tuæ, fructusque jumentorum tuorum, greges
armentorum tuorum, et caulæ ovium tuarum. 5
Benedicta horrea tua, et benedictæ reliquiæ tuæ. 6
Benedictus eris tu ingrediens et egrediens. 7 Dabit
Dominus inimicos tuos, qui consurgunt adversum te,
corruentes in conspectu tuo: per unam viam venient
contra te, et per septem fugient a facie tua. 8 Emittet
Dominus benedictionem super cellaria tua, et super
omnia opera manuum tuarum: benedicetque tibi in
terra, quam acceperis. 9 Suscitabit te Dominus sibi
in populum sanctum, sicut juravit tibi: si custodieris
mandata Domini Dei tui, et ambulaveris in viis
ejus. 10 Videbuntque omnes terrarum populi quod
nomen Domini invocatum sit super te, et timebunt
te. 11 Abundare te faciet Dominus omnibus bonis,
fructu uteri tui, et fructu jumentorum tuorum,
fructu terræ tuæ, quam juravit Dominus patribus
tuis ut daret tibi. 12 Aperiet Dominus thesaurum
suum optimum, cælum, ut tribuat pluviam terræ
tuæ in tempore suo: benedicetque cunctis operibus
manuum tuarum. Et fœnerabis gentibus multis,
et ipse a nullo fœnus accipies. 13 Constituet te
Dominus in caput, et non in caudam: et eris semper
supra, et non subter: si tamen audieris mandata
Domini Dei tui quæ ego præcipio tibi hodie, et
custodieris et feceris, 14 ac non declinaveris ab eis
nec ad dexteram, nec ad sinistram, nec secutus
fueris deos alienos, neque colueris eos. 15 Quod si
audire nolueris vocem Domini Dei tui, ut custodias,
et facias omnia mandata ejus et cæremonias,
quas ego præcipio tibi hodie, venient super te
omnes maledictiones istæ, et apprehendent te. 16
Maledictus eris in civitate, maledictus in agro. 17
Maledictum horreum tuum, et maledictæ reliquiæ
tuæ. 18 Maledictus fructus ventris tui, et fructus
terræ tuæ, armenta boum tuorum, et greges ovium
tuarum. 19 Maledictus eris ingrediens, et maledictus
egrediens. 20 Mittet Dominus super te famem
et esuriem, et increpationem in omnia opera
tua, quæ tu facies: donec conterat te, et perdat
velociter, propter adinventiones tuas pessimas in
quibus reliquisti me. 21 Adjungat tibi Dominus
pestilentiam, donec consumat te de terra ad quam
ingredieris possidendam. 22 Percutiat te Dominus
egestate, febri et frigore, ardore et æstu, et aëre
corrupto ac rubigine, et persequatur donec pereas.
23 Sit cælum, quod supra te est, æneum: et terra,
quam calcas, ferrea. 24 Det Dominus imbrem terræ
tuæ pulverem, et de cælo descendat super te cinis,
donec conteraris. 25 Tradat te Dominus corruentem
ante hostes tuos: per unam viam egrediaris contra
eos, et per septem fugias, et dispergaris per omnia
regna terræ, 26 sitque cadaver tuum in escam
cunctis volatilibus cæli, et bestiis terræ, et non
sit qui abigat. 27 Percutiat te Dominus ulcere
Ægypti, et partem corporis, per quam stercora
egeruntur, scabie quoque et prurigine: ita ut curari
nequeas. 28 Percutiat te Dominus amentia et
cæcitate ac furore mentis, 29 et palpes in meridie
sicut palpare solet cæcus in tenebris, et non dirigas
vias tuas. Omnique tempore calumniam sustineas,
et opprimaris violentia, nec habeas qui liberet te. 30
Uxorem accipias, et alius dormiat cum ea. Domum
ædifices, et non habites in ea. Plantes vineam, et
non vindemies eam. 31 Bos tuus immoletur coram
te, et non comedas ex eo. Asinus tuus rapiatur
in conspectu tuo, et non reddatur tibi. Oves tuæ
dentur inimicis tuis, et non sit qui te adjuvet. 32 Filii
tui et filiæ tuæ tradantur alteri populo, videntibus
oculis tuis, et deficientibus ad conspectum eorum
tota die, et non sit fortitudo in manu tua. 33
Fructus terræ tuæ, et omnes labores tuos, comedat
populus quem ignoras: et sis semper calumniam
sustinens, et oppressus cunctis diebus, 34 et stupens
ad terrorem eorum quæ videbunt oculi tui. 35
Percutiat te Dominus ulcere pessimo in genibus
et in suris, sanarique non possis a planta pedis
usque ad verticem tuum. 36 Ducet te Dominus,
et regem tuum, quem constitueris super te, in
gentem, quam ignoras tu et patres tui: et servies ibi
diis alienis, ligno et lapidi. 37 Et eris perditus in
proverbium ac fabulam omnibus populis, ad quos

te introduxerit Dominus. 38 Sementem multam
jacies in terram, et modicum congregabis: quia
locustæ devorabunt omnia. 39 Vineam plantabis,
et fodies: et vinum non bibes, nec colliges ex
ea quippiam: quoniam vastabitur vermibus. 40
Olivas habebis in omnibus terminis tuis, et non
ungeris oleo: quia defluent, et peribunt. 41 Filios
generabis et filias, et non frueris eis: quoniam
ducentur in captivitatem. 42 Omnes arbores tuas et
fruges terræ tuæ rubigo consumet. 43 Advena, qui
tecum versatur in terra, ascendet super te, eritque
sublimior: tu autem descendes, et eris inferior. 44
Ipse fœnerabit tibi, et tu non fœnerabis ei. Ipse
erit in caput, et tu eris in caudam. 45 Et venient
super te omnes maledictiones istæ, et persequentes
apprehendent te, donec intereas: quia non audisti
vocem Domini Dei tui, nec servasti mandata ejus
et cæremonias, quas præcepit tibi. 46 Et erunt in
te signa atque prodigia, et in semine tuo usque in
sempiternum: 47 eo quod non servieris Domino
Deo tuo in gaudio, cordisque lætitia, propter rerum
omnium abundantiam. 48 Servies inimico tuo,
quem immittet tibi Dominus, in fame, et siti, et
nuditate, et omni penuria: et ponet jugum ferreum
super cervicem tuam, donec te conterat. 49 Adducet
Dominus super te gentem de longinquo, et de
extremis terræ finibus in similitudinem aquilæ
volantis cum impetu, cujus linguam intelligere non
possis: 50 gentem procacissimam, quæ non deferat
seni, nec misereatur parvuli, 51 et devoret fructum
jumentorum tuorum, ac fruges terræ tuæ: donec
intereas, et non relinquat tibi triticum, vinum,
et oleum, armenta boum, et greges ovium: donec
te disperdat, 52 et conterat in cunctis urbibus
tuis, et destruantur muri tui firmi atque sublimes,
in quibus habebas fiduciam in omni terra tua.
Obsideberis intra portas tuas in omni terra tua,
quam dabit tibi Dominus Deus tuus: 53 et comedes
fructum uteri tui, et carnes filiorum tuorum et
filiarum tuarum, quas dederit tibi Dominus Deus
tuus, in angustia et vastitate qua opprimet te
hostis tuus. 54 Homo delicatus in te, et luxuriosus
valde, invidebit fratri suo, et uxori, quæ cubat
in sinu suo, 55 ne det eis de carnibus filiorum
suorum, quas comedet: eo quod nihil aliud habeat
in obsidione et penuria, qua vastaverint te inimici
tui intra omnes portas tuas. 56 Tenera mulier et
delicata, quæ super terram ingredi non valebat,
nec pedis vestigium figere, propter mollitiem et
teneritudinem nimiam, invidebit viro suo, qui cubat
in sinu ejus, super filii et filiæ carnibus, 57 et
illuvie secundarum, quæ egrediuntur de medio
feminum ejus, et super liberis qui eadem hora
nati sunt. Comedent enim eos clam propter rerum
omnium penuriam in obsidione et vastitate, qua
opprimet te inimicus tuus intra portas tuas. 58 Nisi
custodieris et feceris omnia verba legis hujus, quæ
scripta sunt in hoc volumine, et timueris nomen
ejus gloriosum et terribile, hoc est, Dominum
Deum tuum: 59 augebit Dominus plagas tuas, et
plagas seminis tui, plagas magnas et perseverantes,
infirmitates pessimas et perpetuas: 60 et convertet
in te omnes afflictiones Ægypti, quas timuisti, et
adhærebunt tibi. 61 Insuper et universos languores,
et plagas, quæ non sunt scriptæ in volumine legis
hujus, inducet Dominus super te, donec te conterat:
62 et remanebitis pauci numero, qui prius eratis
sicut astra cæli præ multitudine, quoniam non
audisti vocem Domini Dei tui. 63 Et sicut ante
lætatus est Dominus super vos, bene vobis faciens,
vosque multiplicans: sic lætabitur disperdens vos
atque subvertens, ut auferamini de terra, ad quam
ingredieris possidendam. 64 Disperget te Dominus
in omnes populos, a summitate terræ usque ad
terminos ejus: et servies ibi diis alienis, quos et
tu ignoras et patres tui, lignis et lapidibus. 65
In gentibus quoque illis non quiesces, neque erit
requies vestigio pedis tui. Dabit enim tibi Dominus
ibi cor pavidum, et deficientes oculos, et animam
consumptam mœrore: 66 et erit vita tua quasi
pendens ante te. Timebis nocte et die, et non credes
vitæ tuæ. 67 Mane dices: Quis mihi det vesperum?
et vespere: Quis mihi det mane? propter cordis tui
formidinem, qua terreberis, et propter ea, quæ tuis
videbis oculis. 68 Reducet te Dominus classibus in
Ægyptum per viam de qua dixit tibi ut eam amplius
non videres. Ibi venderis inimicis tuis in servos et
ancillas, et non erit qui emat.

29 Hæc sunt verba fœderis quod præcepit
Dominus Moysi ut feriret cum filiis Israël
in terra Moab: præter illud fœdus, quod cum eis
pepigit in Horeb. 2 Vocavitque Moyses omnem
Israël, et dixit ad eos: Vos vidistis universa, quæ fecit
Dominus coram vobis in terra Ægypti Pharaoni, et
omnibus servis ejus, universæque terræ illius, 3
tentationes magnas, quas viderunt oculi tui, signa
illa, portentaque ingentia, 4 et non dedit vobis
Dominus cor intelligens, et oculos videntes, et aures
quæ possunt audire, usque in præsentem diem. 5
Adduxit vos quadraginta annis per desertum: non
sunt attrita vestimenta vestra, nec calceamenta
pedum vestrorum vetustate consumpta sunt. 6
Panem non comedistis, vinum et siceram non
bibistis: ut sciretis quia ego sum Dominus Deus
vester. 7 Et venistis ad hunc locum: egressusque est

Sehon rex Hesebon, et Og rex Basan, occurrentes
nobis ad pugnam. Et percussimus eos, 8 et tulimus
terram eorum, ac tradidimus possidendam Ruben
et Gad, et dimidiæ tribui Manasse. 9 Custodite
ergo verba pacti hujus, et implete ea: ut intelligatis
universa quæ facitis. 10 Vos statis hodie cuncti
coram Domino Deo vestro, principes vestri, et
tribus, ac majores natu, atque doctores, omnis
populus Israël, 11 liberi et uxores vestræ, et advena
qui tecum moratur in castris, exceptis lignorum
cæsoribus, et his qui comportant aquas: 12 ut
transeas in fœdere Domini Dei tui, et in jurejurando
quod hodie Dominus Deus tuus percutit tecum: 13
ut suscitet te sibi in populum, et ipse sit Deus tuus
sicut locutus est tibi, et sicut juravit patribus tuis,
Abraham, Isaac, et Jacob. 14 Nec vobis solis ego hoc
fœdus ferio, et hæc juramenta confirmo, 15 sed
cunctis præsentibus et absentibus. 16 Vos enim
nostis quomodo habitaverimus in terra Ægypti, et
quomodo transierimus per medium nationum, quas
transeuntes 17 vidistis abominationes et sordes, id
est, idola eorum, lignum et lapidem, argentum et
aurum, quæ colebant. 18 Ne forte sit inter vos vir
aut mulier, familia aut tribus, cujus cor aversum est
hodie a Domino Deo nostro, ut vadat et serviat diis
illarum gentium: et sit inter vos radix germinans
fel et amaritudinem. 19 Cumque audierit verba
juramenti hujus, benedicat sibi in corde suo, dicens:
Pax erit mihi, et ambulabo in pravitate cordis mei:
et absumat ebria sitientem, 20 et Dominus non
ignoscat ei: sed tunc quam maxime furor ejus fumet,
et zelus contra hominem illum, et sedeant super
eum omnia maledicta, quæ scripta sunt in hoc
volumine: et deleat Dominus nomen ejus sub cælo,
21 et consumat eum in perditionem ex omnibus
tribubus Israël, juxta maledictiones, quæ in libro
legis hujus ac fœderis continentur. 22 Dicetque
sequens generatio, et filii qui nascentur deinceps,
et peregrini qui de longe venerint, videntes plagas
terræ illius, et infirmitates, quibus eam afflixerit
Dominus, 23 sulphure, et salis ardore comburens, ita
ut ultra non seratur, nec virens quippiam germinet,
in exemplum subversionis Sodomæ et Gomorrhæ,
Adamæ et Seboim, quas subvertit Dominus in ira
et furore suo. 24 Et dicent omnes gentes: Quare
sic fecit Dominus terræ huic? quæ est hæc ira
furoris ejus immensa? 25 Et respondebunt: Quia
dereliquerunt pactum Domini, quod pepigit cum
patribus eorum, quando eduxit eos de terra Ægypti:
26 et servierunt diis alienis, et adoraverunt eos,
quos nesciebant, et quibus non fuerant attributi:
27 idcirco iratus est furor Domini contra terram
istam, ut induceret super eam omnia maledicta,
quæ in hoc volumine scripta sunt: 28 et ejecit eos
de terra sua in ira et in furore, et in indignatione
maxima, projecitque in terram alienam, sicut hodie
comprobatur. 29 Abscondita, Domino Deo nostro;
quæ manifesta sunt, nobis et filiis nostris usque
in sempiternum, ut faciamus universa verba legis
hujus.

30 Cum ergo venerint super te omnes sermones
isti, benedictio sive maledictio, quam proposui
in conspectu tuo: et ductus pœnitudine cordis tui in
universis gentibus, in quas disperserit te Dominus
Deus tuus, 2 et reversus fueris ad eum, et obedieris
ejus imperiis, sicut ego hodie præcipio tibi, cum
filiis tuis, in toto corde tuo, et in tota anima tua: 3
reducet Dominus Deus tuus captivitatem tuam, ac
miserebitur tui, et rursum congregabit te de cunctis
populis, in quos te ante dispersit. 4 Si ad cardines
cæli fueris dissipatus, inde te retrahet Dominus
Deus tuus, 5 et assumet, atque introducet in terram,
quam possederunt patres tui, et obtinebis eam: et
benedicens tibi, majoris numeri te esse faciat quam
fuerunt patres tui. 6 Circumcidet Dominus Deus tuus
cor tuum, et cor seminis tui, ut diligas Dominum
Deum tuum in toto corde tuo, et in tota anima tua,
ut possis vivere. 7 Omnes autem maledictiones has
convertet super inimicos tuos, et eos qui oderunt
te et persequuntur. 8 Tu autem reverteris, et
audies vocem Domini Dei tui, faciesque universa
mandata quæ ego præcipio tibi hodie: 9 et abundare
te faciet Dominus Deus tuus in cunctis operibus
manuum tuarum, in sobole uteri tui, et in fructu
jumentorum tuorum, in ubertate terræ tuæ, et in
rerum omnium largitate. Revertetur enim Dominus,
ut gaudeat super te in omnibus bonis, sicut gavisus
est in patribus tuis: 10 si tamen audieris vocem
Domini Dei tui, et custodieris præcepta ejus et
cæremonias, quæ in hac lege conscripta sunt: et
revertaris ad Dominum Deum tuum in toto corde
tuo, et in tota anima tua. 11 Mandatum hoc, quod
ego præcipio tibi hodie, non supra te est, neque
procul positum, 12 nec in cælo situm, ut possis
dicere: Quis nostrum valet ad cælum ascendere,
ut deferat illud ad nos, et audiamus atque opere
compleamus? 13 neque trans mare positum: ut
causeris, et dicas: Quis ex nobis poterit transfretare
mare, et illud ad nos usque deferre, ut possimus
audire et facere quod præceptum est? 14 sed juxta
te est sermo valde, in ore tuo, et in corde tuo, ut
facias illum. 15 Considera quod hodie proposuerim
in conspectu tuo, vitam et bonum, et e contrario
mortem et malum: 16 ut diligas Dominum Deum
tuum, et ambules in viis ejus, et custodias mandata

illius ac cæremonias atque judicia: et vivas, atque
multiplicet te, benedicatque tibi in terra, ad quam
ingredieris possidendam. 17 Si autem aversum
fuerit cor tuum, et audire nolueris, atque errore
deceptus adoraveris deos alienos, et servieris eis: 18
prædico tibi hodie quod pereas, et parvo tempore
moreris in terra, ad quam, Jordane transmisso,
ingredieris possidendam. 19 Testes invoco hodie
cælum et terram, quod proposuerim vobis vitam et
mortem, benedictionem et maledictionem. Elige
ergo vitam, ut et tu vivas, et semen tuum: 20 et
diligas Dominum Deum tuum, atque obedias voci
ejus, et illi adhæreas (ipse est enim vita tua, et
longitudo dierum tuorum), ut habites in terra, pro
qua juravit Dominus patribus tuis, Abraham, Isaac,
et Jacob, ut daret eam illis.

31 Abiit itaque Moyses, et locutus est omnia
verba hæc ad universum Israël, 2 et dixit
ad eos: Centum viginti annorum sum hodie; non
possum ultra egredi et ingredi, præsertim cum
et Dominus dixerit mihi: Non transibis Jordanem
istum. 3 Dominus ergo Deus tuus transibit ante te:
ipse delebit omnes gentes has in conspectu tuo,
et possidebis eas: et Josue iste transibit ante te,
sicut locutus est Dominus. 4 Facietque Dominus
eis sicut fecit Sehon et Og regibus Amorrhæorum,
et terræ eorum, delebitque eos. 5 Cum ergo et
hos tradiderit vobis, similiter facietis eis, sicut
præcepi vobis. 6 Viriliter agite, et confortamini:
nolite timere, nec paveatis ad conspectum eorum:
quia Dominus Deus tuus ipse est ductor tuus, et non
dimittet, nec derelinquet te. 7 Vocavitque Moyses
Josue, et dixit ei coram omni Israël: Confortare,
et esto robustus: tu enim introduces populum
istum in terram, quam daturum se patribus eorum
juravit Dominus, et tu eam sorte divides. 8 Et
Dominus qui ductor est vester, ipse erit tecum:
non dimittet, nec derelinquet te: noli timere, nec
paveas. 9 Scripsit itaque Moyses legem hanc, et
tradidit eam sacerdotibus filiis Levi, qui portabant
arcam fœderis Domini, et cunctis senioribus Israël.
10 Præcepitque eis, dicens: Post septem annos, anno
remissionis, in solemnitate tabernaculorum, 11
convenientibus cunctis ex Israël, ut appareant in
conspectu Domini Dei tui in loco quem elegerit
Dominus, leges verba legis hujus coram omni
Israël, audientibus eis, 12 et in unum omni populo
congregato, tam viris quam mulieribus, parvulis, et
advenis, qui sunt intra portas tuas: ut audientes
discant, et timeant Dominum Deum vestrum, et
custodiant, impleantque omnes sermones legis
hujus. 13 Filii quoque eorum qui nunc ignorant, ut
audire possint, et timeant Dominum Deum suum
cunctis diebus quibus versantur in terra, ad quam
vos, Jordane transmisso, pergitis obtinendam. 14 Et
ait Dominus ad Moysen: Ecce prope sunt dies mortis
tuæ: voca Josue, et state in tabernaculo testimonii,
ut præcipiam ei. Abierunt ergo Moyses et Josue, et
steterunt in tabernaculo testimonii: 15 apparuitque
Dominus ibi in columna nubis, quæ stetit in introitu
tabernaculi. 16 Dixitque Dominus ad Moysen: Ecce
tu dormies cum patribus tuis, et populus iste
consurgens fornicabitur post deos alienos in terra,
ad quam ingreditur ut habitet in ea: ibi derelinquet
me, et irritum faciet fœdus, quod pepigi cum eo. 17
Et irascetur furor meus contra eum in die illo: et
derelinquam eum, et abscondam faciem meam ab
eo, et erit in devorationem: invenient eum omnia
mala et afflictiones, ita ut dicat in illo die: Vere quia
non est Deus mecum, invenerunt me hæc mala. 18
Ego autem abscondam, et celabo faciem meam in die
illo propter omnia mala, quæ fecit, quia secutus est
deos alienos. 19 Nunc itaque scribite vobis canticum
istud, et docete filios Israël: ut memoriter teneant,
et ore decantent, et sit mihi carmen istud pro
testimonio inter filios Israël. 20 Introducam enim
eum in terram, pro qua juravi patribus ejus, lacte et
melle manantem. Cumque comederint, et saturati,
crassique fuerint, avertentur ad deos alienos, et
servient eis: detrahentque mihi, et irritum facient
pactum meum. 21 Postquam invenerint eum mala
multa et afflictiones, respondebit ei canticum
istud pro testimonio, quod nulla delebit oblivio
ex ore seminis sui. Scio enim cogitationes ejus,
quæ facturus sit hodie, antequam introducam eum
in terram, quam ei pollicitus sum. 22 Scripsit
ergo Moyses canticum, et docuit filios Israël.
23 Præcepitque Dominus Josue filio Nun, et ait:
Confortare, et esto robustus: tu enim introduces
filios Israël in terram, quam pollicitus sum, et
ego ero tecum. 24 Postquam ergo scripsit Moyses
verba legis hujus in volumine, atque complevit,
25 præcepit Levitis, qui portabant arcam fœderis
Domini, dicens: 26 Tollite librum istum, et ponite
eum in latere arcæ fœderis Domini Dei vestri: ut
sit ibi contra te in testimonium. 27 Ego enim scio
contentionem tuam, et cervicem tuam durissimam.
Adhuc vivente me et ingrediente vobiscum, semper
contentiose egistis contra Dominum: quanto magis
cum mortuus fuero? 28 Congregate ad me omnes
majores natu per tribus vestras, atque doctores, et
loquar audientibus eis sermones istos, et invocabo
contra eos cælum et terram. 29 Novi enim quod
post mortem meam inique agetis, et declinabitis
cito de via, quam præcepi vobis: et occurrent vobis

mala in extremo tempore, quando feceritis malum
in conspectu Domini, ut irritetis eum per opera
manuum vestrarum. 30 Locutus est ergo Moyses,
audiente universo cœtu Israël, verba carminis
hujus, et ad finem usque complevit.

32 Audite, cæli, quæ loquor: audiat terra verba
oris mei. 2 Concrescat ut pluvia doctrina mea,
fluat ut ros eloquium meum, quasi imber super
herbam, et quasi stillæ super gramina. 3 Quia
nomen Domini invocabo: date magnificentiam Deo
nostro. 4 Dei perfecta sunt opera, et omnes viæ
ejus judicia: Deus fidelis, et absque ulla iniquitate,
justus et rectus. 5 Peccaverunt ei, et non filii ejus
in sordibus: generatio prava atque perversa. 6
Hæccine reddis Domino, popule stulte et insipiens?
numquid non ipse est pater tuus, qui possedit
te, et fecit, et creavit te? 7 Memento dierum
antiquorum, cogita generationes singulas: interroga
patrem tuum, et annuntiabit tibi: majores tuos, et
dicent tibi. 8 Quando dividebat Altissimus gentes,
quando separabat filios Adam, constituit terminos
populorum juxta numerum filiorum Israël. 9
Pars autem Domini, populus ejus: Jacob funiculus
hæreditatis ejus. 10 Invenit eum in terra deserta,
in loco horroris, et vastæ solitudinis: circumduxit
eum, et docuit: et custodivit quasi pupillam oculi
sui. 11 Sicut aquila provocans ad volandum pullos
suos, et super eos volitans, expandit alas suas, et
assumpsit eum, atque portavit in humeris suis. 12
Dominus solus dux ejus fuit, et non erat cum eo
deus alienus: 13 constituit eum super excelsam
terram, ut comederet fructus agrorum: ut sugeret
mel de petra, oleumque de saxo durissimo; 14
butyrum de armento, et lac de ovibus cum adipe
agnorum, et arietum filiorum Basan: et hircos
cum medulla tritici, et sanguinem uvæ biberet
meracissimum. 15 Incrassatus est dilectus, et
recalcitravit: incrassatus, impinguatus, dilatatus,
dereliquit Deum factorem suum, et recessit a Deo
salutari suo. 16 Provocaverunt eum in diis alienis, et
in abominationibus ad iracundiam concitaverunt.
17 Immolaverunt dæmoniis et non Deo, diis quos
ignorabant: novi recentesque venerunt, quos non
coluerunt patres eorum: 18 Deum qui te genuit
dereliquisti, et oblitus es Domini creatoris tui. 19
Vidit Dominus, et ad iracundiam concitatus est:
quia provocaverunt eum filii sui et filiæ. 20 Et ait:
Abscondam faciem meam ab eis, et considerabo
novissima eorum: generatio enim perversa est, et
infideles filii. 21 Ipsi me provocaverunt in eo qui
non erat Deus, et irritaverunt in vanitatibus suis: et
ego provocabo eos in eo qui non est populus, et in
gente stulta irritabo illos. 22 Ignis succensus est in
furore meo, et ardebit usque ad inferni novissima:
devorabitque terram cum germine suo, et montium
fundamenta comburet. (Sheol h7585) 23 Congregabo
super eos mala, et sagittas meas complebo in eis.
24 Consumentur fame, et devorabunt eos aves
morsu amarissimo: dentes bestiarum immittam in
eos, cum furore trahentium super terram, atque
serpentium. 25 Foris vastabit eos gladius, et intus
pavor, juvenem simul ac virginem, lactentem cum
homine sene. 26 Dixi: Ubinam sunt? cessare faciam
ex hominibus memoriam eorum. 27 Sed propter
iram inimicorum distuli: ne forte superbirent
hostes eorum, et dicerent: Manus nostra excelsa,
et non Dominus, fecit hæc omnia. 28 Gens absque
consilio est, et sine prudentia. 29 Utinam saperent,
et intelligerent, ac novissima providerent. 30
Quomodo persequatur unus mille, et duo fugent
decem millia? nonne ideo, quia Deus suus vendidit
eos, et Dominus conclusit illos? 31 Non enim est
Deus noster ut dii eorum: et inimici nostri sunt
judices. 32 De vinea Sodomorum, vinea eorum, et
de suburbanis Gomorrhæ: uva eorum, uva fellis, et
botri amarissimi. 33 Fel draconum vinum eorum, et
venenum aspidum insanabile. 34 Nonne hæc condita
sunt apud me, et signata in thesauris meis? 35 Mea
est ultio, et ego retribuam in tempore, ut labatur
pes eorum: juxta est dies perditionis, et adesse
festinant tempora. 36 Judicabit Dominus populum
suum, et in servis suis miserebitur: videbit quod
infirmata sit manus, et clausi quoque defecerunt,
residuique consumpti sunt. 37 Et dicet: Ubi sunt dii
eorum, in quibus habebant fiduciam? 38 de quorum
victimis comedebant adipes, et bibebant vinum
libaminum: surgant, et opitulentur vobis, et in
necessitate vos protegant. 39 Videte quod ego sim
solus, et non sit alius deus præter me: ego occidam,
et ego vivere faciam: percutiam, et ego sanabo, et
non est qui de manu mea possit eruere. 40 Levabo
ad cælum manum meam, et dicam: Vivo ego in
æternum. 41 Si acuero ut fulgur gladium meum, et
arripuerit judicium manus mea: reddam ultionem
hostibus meis, et his qui oderunt me retribuam.
42 Inebriabo sagittas meas sanguine, et gladius
meus devorabit carnes; de cruore occisorum et de
captivitate, nudati inimicorum capitis. 43 Laudate,
gentes, populum ejus, quia sanguinem servorum
suorum ulciscetur: et vindictam retribuet in hostes
eorum, et propitius erit terræ populi sui. 44 Venit
ergo Moyses, et locutus est omnia verba cantici
hujus in auribus populi, ipse et Josue filius Nun.
45 Complevitque omnes sermones istos, loquens
ad universum Israël, 46 et dixit ad eos: Ponite

corda vestra in omnia verba, quæ ego testificor
vobis hodie: ut mandetis ea filiis vestris custodire
et facere, et implere universa quæ scripta sunt
legis hujus: 47 quia non incassum præcepta sunt
vobis, sed ut singuli in eis viverent: quæ facientes
longo perseveretis tempore in terra, ad quam,
Jordane transmisso, ingredimini possidendam. 48
Locutusque est Dominus ad Moysen in eadem die,
dicens: 49 Ascende in montem istum Abarim, id
est, transitum, in montem Nebo, qui est in terra
Moab contra Jericho: et vide terram Chanaan,
quam ego tradam filiis Israël obtinendam, et
morere in monte. 50 Quem conscendens jungeris
populis tuis, sicut mortuus est Aaron frater tuus
in monte Hor, et appositus populis suis: 51 quia
prævaricati estis contra me in medio filiorum Israël
ad aquas contradictionis in Cades deserti Sin: et
non sanctificastis me inter filios Israël. 52 E contra
videbis terram, et non ingredieris in eam, quam
ego dabo filiis Israël.

33 Hæc est benedictio, qua benedixit Moyses,
homo Dei, filiis Israël ante mortem suam. 2
Et ait: Dominus de Sinai venit, et de Seir ortus
est nobis: apparuit de monte Pharan, et cum eo
sanctorum millia. In dextera ejus ignea lex. 3 Dilexit
populos, omnes sancti in manu illius sunt: et qui
appropinquant pedibus ejus, accipient de doctrina
illius. 4 Legem præcepit nobis Moyses, hæreditatem
multitudinis Jacob. 5 Erit apud rectissimum rex,
congregatis principibus populi cum tribubus Israël.
6 Vivat Ruben, et non moriatur, et sit parvus in
numero. 7 Hæc est Judæ benedictio: Audi, Domine,
vocem Judæ, et ad populum suum introduc eum:
manus ejus pugnabunt pro eo, et adjutor illius
contra adversarios ejus erit. 8 Levi quoque ait:
Perfectio tua, et doctrina tua viro sancto tuo,
quem probasti in tentatione, et judicasti ad aquas
contradictionis. 9 Qui dixit patri suo et matri
suæ: Nescio vos: et fratribus suis: Ignoro vos: et
nescierunt filios suos. Hi custodierunt eloquium
tuum, et pactum tuum servaverunt. 10 Judicia tua,
o Jacob, et legem tuam, o Israël: ponent thymiama
in furore tuo, et holocaustum super altare tuum.
11 Benedic, Domine, fortitudini ejus: et opera manuum
illius suscipe. Percute dorsa inimicorum ejus: et
qui oderunt eum, non consurgant. 12 Et Benjamin
ait: Amantissimus Domini habitabit confidenter in
eo: quasi in thalamo tota die morabitur, et inter
humeros illius requiescet. 13 Joseph quoque ait:
De benedictione Domini terra ejus, de pomis cæli,
et rore, atque abysso subjacente. 14 De pomis
fructuum solis ac lunæ, 15 de vertice antiquorum
montium, de pomis collium æternorum: 16 et de
frugibus terræ, et de plenitudine ejus. Benedictio
illius qui apparuit in rubo, veniat super caput
Joseph, et super verticem nazaræi inter fratres suos.
17 Quasi primogeniti tauri pulchritudo ejus, cornua
rhinocerotis cornua illius: in ipsis ventilabit gentes
usque ad terminos terræ. Hæ sunt multitudines
Ephraim: et hæc millia Manasse. 18 Et Zabulon
ait: Lætare, Zabulon, in exitu tuo, et Issachar in
tabernaculis tuis. 19 Populos vocabunt ad montem:
ibi immolabunt victimas justitiæ. Qui inundationem
maris quasi lac sugent, et thesauros absconditos
arenarum. 20 Et Gad ait: Benedictus in latitudine
Gad: quasi leo requievit, cepitque brachium et
verticem. 21 Et vidit principatum suum, quod
in parte sua doctor esset repositus: qui fuit cum
principibus populi, et fecit justitias Domini, et
judicium suum cum Israël. 22 Dan quoque ait:
Dan catulus leonis, fluet largiter de Basan. 23 Et
Nephthali dixit: Nephthali abundantia perfruetur,
et plenus erit benedictionibus Domini: mare et
meridiem possidebit. 24 Aser quoque ait: Benedictus
in filiis Aser, sit placens fratribus suis, et tingat in
oleo pedem suum: 25 ferrum et æs calceamentum
ejus. Sicut dies juventutis tuæ, ita et senectus tua.
26 Non est deus alius ut Deus rectissimi, ascensor
cæli, auxiliator tuus. Magnificentia ejus discurrunt
nubes, 27 habitaculum ejus sursum, et subter
brachia sempiterna ejiciet a facie tua inimicum,
dicetque: Conterere. 28 Habitabit Israël confidenter,
et solus. Oculus Jacob in terra frumenti et vini,
cælique caligabunt rore. 29 Beatus es tu, Israël:
quis similis tui, popule, qui salvaris in Domino?
Scutum auxilii tui, et gladius gloriæ tuæ: negabunt
te inimici tui, et tu eorum colla calcabis.

34 Ascendit ergo Moyses de campestribus Moab
super montem Nebo, in verticem Phasga
contra Jericho: ostenditque ei Dominus omnem
terram Galaad usque Dan, 2 et universum Nephthali,
terramque Ephraim et Manasse, et omnem terram
Juda usque ad mare novissimum, 3 et australem
partem, et latitudinem campi Jericho civitatis
palmarum usque Segor. 4 Dixitque Dominus ad
eum: Hæc est terra, pro qua juravi Abraham, Isaac,
et Jacob, dicens: Semini tuo dabo eam. Vidisti eam
oculis tuis, et non transibis ad illam. 5 Mortuusque
est ibi Moyses servus Domini, in terra Moab, jubente
Domino: 6 et sepelivit eum in valle terræ Moab
contra Phogor: et non cognovit homo sepulchrum
ejus usque in præsentem diem. 7 Moyses centum
et viginti annorum erat quando mortuus est: non
caligavit oculus ejus, nec dentes illius moti sunt.

8 Fleveruntque eum filii Israël in campestribus
Moab triginta diebus: et completi sunt dies planctus
lugentium Moysen. **9** Josue vero filius Nun repletus
est spiritu sapientiæ, quia Moyses posuit super eum
manus suas. Et obedierunt ei filii Israël, feceruntque
sicut præcepit Dominus Moysi. **10** Et non surrexit
ultra propheta in Israël sicut Moyses, quem nosset
Dominus facie ad faciem, **11** in omnibus signis
atque portentis, quæ misit per eum, ut faceret
in terra Ægypti Pharaoni, et omnibus servis ejus,
universæque terræ illius, **12** et cunctam manum
robustam, magnaque mirabilia, quæ fecit Moyses
coram universo Israël.

Iosue

1 Et factum est post mortem Moysi servi Domini,
ut loqueretur Dominus ad Josue filium Nun,
ministrum Moysi, et diceret ei: **2** Moyses servus
meus mortuus est: surge, et transi Jordanem istum
tu, et omnis populus tecum, in terram quam ego
dabo filiis Israël. **3** Omnem locum, quem calcaverit
vestigium pedis vestri, vobis tradam, sicut locutus
sum Moysi. **4** A deserto et Libano usque ad fluvium
magnum Euphraten, omnis terra Hethæorum usque
ad mare magnum contra solis occasum erit terminus
vester. **5** Nullus poterit vobis resistere cunctis
diebus vitæ tuæ: sicut fui cum Moyse, ita ero tecum:
non dimittam, nec derelinquam te. **6** Confortare, et
esto robustus: tu enim sorte divides populo huic
terram, pro qua juravi patribus suis, ut traderem
eam illis. **7** Confortare igitur, et esto robustus
valde, ut custodias, et facias omnem legem, quam
præcepit tibi Moyses servus meus: ne declines ab ea
ad dexteram vel ad sinistram, ut intelligas cuncta
quæ agis. **8** Non recedat volumen legis hujus ab
ore tuo: sed meditaberis in eo diebus ac noctibus,
ut custodias et facias omnia quæ scripta sunt in
eo: tunc diriges viam tuam, et intelliges eam. **9**
Ecce præcipio tibi: confortare, et esto robustus.
Noli metuere, et noli timere: quoniam tecum est
Dominus Deus tuus in omnibus ad quæcumque
perrexeris. **10** Præcepitque Josue principibus populi,
dicens: Transite per medium castrorum, et imperate
populo, ac dicite: **11** Præparate vobis cibaria:
quoniam post diem tertium transibitis Jordanem,
et intrabitis ad possidendam terram quam Dominus
Deus vester daturus est vobis. **12** Rubenitis quoque
et Gaditis, et dimidiæ tribui Manasse, ait: **13**
Mementote sermonis, quem præcepit vobis Moyses
famulus Domini, dicens: Dominus Deus vester
dedit vobis requiem, et omnem terram. **14** Uxores
vestræ, et filii, ac jumenta manebunt in terra, quam
tradidit vobis Moyses trans Jordanem: vos autem
transite armati ante fratres vestros, omnes fortes
manu, et pugnate pro eis, **15** donec det Dominus
requiem fratribus vestris sicut et vobis dedit, et
possideant ipsi quoque terram quam Dominus
Deus vester daturus est eis: et sic revertimini in
terram possessionis vestræ, et habitabitis in ea,
quam vobis dedit Moyses famulus Domini trans
Jordanem contra solis ortum. **16** Responderuntque
ad Josue, atque dixerunt: Omnia quæ præcepisti
nobis, faciemus: et quocumque miseris, ibimus. **17**
Sicut obedivimus in cunctis Moysi, ita obediemus
et tibi: tantum sit Dominus Deus tuus tecum, sicut
fuit cum Moyse. **18** Qui contradixerit ori tuo, et non
obedierit cunctis sermonibus, quos præceperis ei,
moriatur. Tu tantum confortare, et viriliter age.

2 Misit igitur Josue filius Nun de Setim duos
viros exploratores in abscondito: et dixit eis:
Ite, et considerate terram, urbemque Jericho.
Qui pergentes ingressi sunt domum mulieris
meretricis, nomine Rahab, et quieverunt apud eam.
2 Nuntiatumque est regi Jericho, et dictum: Ecce
viri ingressi sunt huc per noctem de filiis Israël,
ut explorarent terram. **3** Misitque rex Jericho ad
Rahab, dicens: Educ viros, qui venerunt ad te, et
ingressi sunt domum tuam: exploratores quippe
sunt, et omnem terram considerare venerunt. **4**
Tollensque mulier viros, abscondit, et ait: Fateor,
venerunt ad me, sed nesciebam unde essent: **5**
cumque porta clauderetur in tenebris, et illi pariter
exierunt; nescio quo abierunt: persequimini cito, et
comprehendetis eos. **6** Ipsa autem fecit ascendere
viros in solarium domus suæ, operuitque eos stipula
lini, quæ ibi erat. **7** Hi autem, qui missi fuerant,
secuti sunt eos per viam, quæ ducit ad vadum
Jordanis: illisque egressis statim porta clausa est. **8**
Necdum obdormierant qui latebant, et ecce mulier
ascendit ad eos, et ait: **9** Novi quod Dominus
tradiderit vobis terram: etenim irruit in nos terror
vester, et elanguerunt omnes habitatores terræ. **10**
Audivimus quod siccaverit Dominus aquas maris
Rubri ad vestrum introitum, quando egressi estis
ex Ægypto: et quæ feceritis duobus Amorrhæorum
regibus, qui erant trans Jordanem, Sehon et Og, quos
interfecistis. **11** Et hæc audientes pertimuimus, et
elanguit cor nostrum, nec remansit in nobis spiritus
ad introitum vestrum: Dominus enim Deus vester
ipse est Deus in cælo sursum et in terra deorsum. **12**
Nunc ergo jurate mihi per Dominum, ut quomodo
ego misericordiam feci vobiscum, ita et vos faciatis
cum domo patris mei: detisque mihi verum signum,
13 ut salvetis patrem meum et matrem, et fratres ac
sorores meas, et omnia quæ illorum sunt, et eruatis
animas nostras a morte. **14** Qui responderunt ei:
Anima nostra sit pro vobis in mortem, si tamen non
prodideris nos: cumque tradiderit nobis Dominus
terram, faciemus in te misericordiam et veritatem.
15 Demisit ergo eos per funem de fenestra: domus
enim ejus hærebat muro. **16** Dixitque ad eos: Ad
montana conscendite, ne forte occurrant vobis
revertentes: ibique latitate tribus diebus, donec
redeant, et sic ibitis per viam vestram. **17** Qui
dixerunt ad eam: Innoxii erimus a juramento hoc,
quo adjurasti nos: **18** si ingredientibus nobis terram,
signum fuerit funiculus iste coccineus, et ligaveris

eum in fenestra, per quam demisisti nos: et patrem
tuum ac matrem, fratresque et omnem cognationem
tuam congregaveris in domum tuam. 19 Qui ostium
domus tuæ egressus fuerit, sanguis ipsius erit in
caput ejus, et nos erimus alieni. Cunctorum autem
sanguis, qui tecum in domo fuerint, redundabit in
caput nostrum, si eos aliquis tetigerit. 20 Quod si
nos prodere volueris, et sermonem istum proferre
in medium, erimus mundi ab hoc juramento, quo
adjurasti nos. 21 Et illa respondit: Sicut locuti estis,
ita fiat: dimittensque eos ut pergerent, appendit
funiculum coccineum in fenestra. 22 Illi vero
ambulantes pervenerunt ad montana, et manserunt
ibi tres dies, donec reverterentur qui fuerant
persecuti: quærentes enim per omnem viam, non
repererunt eos. 23 Quibus urbem ingressis, reversi
sunt, et descenderunt exploratores de monte: et,
transmisso Jordane, venerunt ad Josue filium Nun,
narraveruntque ei omnia quæ acciderant sibi, 24
atque dixerunt: Tradidit Dominus omnem terram
hanc in manus nostras, et timore prostrati sunt
cuncti habitatores ejus.

3 Igitur Josue de nocte consurgens movit castra:
egredientesque de Setim, venerunt ad Jordanem
ipse et omnes filii Israël, et morati sunt ibi tres
dies. 2 Quibus evolutis transierunt præcones
per castrorum medium, 3 et clamare cœperunt:
Quando videritis arcam fœderis Domini Dei vestri,
et sacerdotes stirpis Leviticæ portantes eam, vos
quoque consurgite, et sequimini præcedentes:
4 sitque inter vos et arcam spatium cubitorum
duum millium: ut procul videre possitis, et nosse
per quam viam ingrediamini: quia prius non
ambulastis per eam: et cavete ne appropinquetis ad
arcam. 5 Dixitque Josue ad populum: Sanctificamini:
cras enim faciet Dominus inter vos mirabilia. 6
Et ait ad sacerdotes: Tollite arcam fœderis, et
præcedite populum. Qui jussa complentes, tulerunt,
et ambulaverunt ante eos. 7 Dixitque Dominus ad
Josue: Hodie incipiam exaltare te coram omni Israël:
ut sciant quod sicut cum Moyse fui, ita et tecum
sim. 8 Tu autem præcipe sacerdotibus, qui portant
arcam fœderis, et dic eis: Cum ingressi fueritis
partem aquæ Jordanis, state in ea. 9 Dixitque Josue
ad filios Israël: Accedite huc, et audite verbum
Domini Dei vestri. 10 Et rursum: In hoc, inquit,
scietis quod Dominus Deus vivens in medio vestri
est, et disperdet in conspectu vestro Chananæum
et Hethæum, Hevæum et Pherezæum, Gergesæum
quoque et Jebusæum, et Amorrhæum. 11 Ecce arca
fœderis Domini omnis terræ antecedet vos per
Jordanem. 12 Parate duodecim viros de tribubus
Israël, singulos per singulas tribus. 13 Et cum
posuerint vestigia pedum suorum sacerdotes qui
portant arcam Domini Dei universæ terræ in aquis
Jordanis, aquæ quæ inferiores sunt, decurrent
atque deficient: quæ autem desuper veniunt, in
una mole consistent. 14 Igitur egressus est populus
de tabernaculis suis, ut transiret Jordanem: et
sacerdotes, qui portabant arcam fœderis, pergebant
ante eum. 15 Ingressisque eis Jordanem, et pedibus
eorum in parte aquæ tinctis (Jordanis autem ripas
alvei sui tempore messis impleverat), 16 steterunt
aquæ descendentes in loco uno, et ad instar montis
intumescentes apparebant procul, ab urbe quæ
vocatur Adom usque ad locum Sarthan: quæ autem
inferiores erant, in mare Solitudinis (quod nunc
vocatur Mortuum) descenderunt, usquequo omnino
deficerent. 17 Populus autem incedebat contra
Jericho: et sacerdotes qui portabant arcam fœderis
Domini, stabant super siccam humum in medio
Jordanis accincti, omnisque populus per arentem
alveum transibat.

4 Quibus transgressis, dixit Dominus ad Josue:
2 Elige duodecim viros singulos per singulas
tribus: 3 et præcipe eis ut tollant de medio Jordanis
alveo, ubi steterunt pedes sacerdotum, duodecim
durissimos lapides, quos ponetis in loco castrorum,
ubi fixeritis hac nocte tentoria. 4 Vocavitque
Josue duodecim viros, quos elegerat de filiis Israël,
singulos de singulis tribubus, 5 et ait ad eos: Ite
ante arcam Domini Dei vestri ad Jordanis medium,
et portate inde singuli singulos lapides in humeris
vestris, juxta numerum filiorum Israël, 6 ut sit
signum inter vos: et quando interrogaverint vos
filii vestri cras, dicentes: Quid sibi volunt isti
lapides? 7 respondebitis eis: Defecerunt aquæ
Jordanis ante arcam fœderis Domini, cum transiret
eum: idcirco positi sunt lapides isti in monimentum
filiorum Israël usque in æternum. 8 Fecerunt
ergo filii Israël sicut præcepit eis Josue, portantes
de medio Jordanis alveo duodecim lapides, ut
Dominus ei imperarat, juxta numerum filiorum
Israël, usque ad locum in quo castrametati sunt,
ibique posuerunt eos. 9 Alios quoque duodecim
lapides posuit Josue in medio Jordanis alveo,
ubi steterunt sacerdotes qui portabant arcam
fœderis: et sunt ibi usque in præsentem diem. 10
Sacerdotes autem qui portabant arcam, stabant
in Jordanis medio, donec omnia complerentur,
quæ Josue, ut loqueretur ad populum, præceperat
Dominus, et dixerat ei Moyses. Festinavitque
populus, et transiit. 11 Cumque transissent omnes,
transivit et arca Domini, sacerdotesque pergebant

ante populum. 12 Filii quoque Ruben, et Gad,
et dimidia tribus Manasse, armati præcedebant
filios Israël, sicut eis præceperat Moyses: 13 et
quadraginta pugnatorum millia per turmas, et
cuneos, incedebant per plana atque campestria
urbis Jericho. 14 In die illo magnificavit Dominus
Josue coram omni Israël, ut timerent eum, sicut
timuerant Moysen, dum adviveret. 15 Dixitque ad
eum: 16 Præcipe sacerdotibus, qui portant arcam
fœderis, ut ascendant de Jordane. 17 Qui præcepit
eis, dicens: Ascendite de Jordane. 18 Cumque
ascendissent portantes arcam fœderis Domini, et
siccam humum calcare cœpissent, reversæ sunt
aquæ in alveum suum, et fluebant sicut ante
consueverant. 19 Populus autem ascendit de Jordane
decimo die mensis primi, et castrametati sunt in
Galgalis contra orientalem plagam urbis Jericho. 20
Duodecim quoque lapides, quos de Jordanis alveo
sumpserant, posuit Josue in Galgalis, 21 et dixit
ad filios Israël: Quando interrogaverint filii vestri
cras patres suos, et dixerint eis: Quid sibi volunt
lapides isti? 22 docebitis eos, atque dicetis: Per
arentem alveum transivit Israël Jordanem istum, 23
siccante Domino Deo vestro aquas ejus in conspectu
vestro, donec transiretis, sicut fecerat prius in
mari Rubro, quod siccavit donec transiremus: 24 ut
discant omnes terrarum populi fortissimam Domini
manum, ut et vos timeatis Dominum Deum vestrum
omni tempore.

5 Postquam ergo audierunt omnes reges
Amorrhæorum, qui habitabant trans Jordanem
ad occidentalem plagam, et cuncti reges Chanaan,
qui propinqua possidebant magni maris loca, quod
siccasset Dominus fluenta Jordanis coram filiis
Israël donec transirent, dissolutum est cor eorum,
et non remansit in eis spiritus, timentium introitum
filiorum Israël. 2 Eo tempore ait Dominus ad Josue:
Fac tibi cultros lapideos, et circumcide secundo
filios Israël. 3 Fecit quod jusserat Dominus, et
circumcidit filios Israël in colle præputiorum. 4
Hæc autem causa est secundæ circumcisionis:
omnis populus, qui egressus est de Ægypto generis
masculini, universi bellatores viri, mortui sunt
in deserto per longissimos viæ circuitus, 5 qui
omnes circumcisi erant. Populus autem qui natus
est in deserto, 6 per quadraginta annos itineris
latissimæ solitudinis incircumcisus fuit: donec
consumerentur qui non audierant vocem Domini, et
quibus ante juraverat ut non ostenderet eis terram
lacte et melle manantem. 7 Horum filii in locum
successerunt patrum, et circumcisi sunt a Josue:
quia sicut nati fuerant, in præputio erant, nec eos in
via aliquis circumciderat. 8 Postquam autem omnes
circumcisi sunt, manserunt in eodem castrorum
loco, donec sanarentur. 9 Dixitque Dominus ad
Josue: Hodie abstuli opprobrium Ægypti a vobis.
Vocatumque est nomen loci illius Galgala, usque
in præsentem diem. 10 Manseruntque filii Israël
in Galgalis, et fecerunt Phase quartadecima die
mensis ad vesperum in campestribus Jericho: 11 et
comederunt de frugibus terræ die altero, azymos
panes, et polentam ejusdem anni. 12 Defecitque
manna postquam comederunt de frugibus terræ,
nec usi sunt ultra cibo illo filii Israël, sed comederunt
de frugibus præsentis anni terræ Chanaan. 13 Cum
autem esset Josue in agro urbis Jericho, levavit
oculos, et vidit virum stantem contra se, evaginatum
tenentem gladium: perrexitque ad eum, et ait:
Noster es, an adversariorum? 14 Qui respondit:
Nequaquam: sed sum princeps exercitus Domini,
et nunc venio. Cecidit Josue pronus in terram, et
adorans ait: Quid dominus meus loquitur ad servum
suum? 15 Solve, inquit, calceamentum tuum de
pedibus tuis: locus enim, in quo stas, sanctus est.
Fecitque Josue ut sibi fuerat imperatum.

6 Jericho autem clausa erat atque munita, timore
filiorum Israël, et nullus egredi audebat aut
ingredi. 2 Dixitque Dominus ad Josue: Ecce dedi
in manu tua Jericho, et regem ejus, omnesque
fortes viros. 3 Circuite urbem cuncti bellatores
semel per diem: sic facietis sex diebus. 4
Septimo autem die, sacerdotes tollant septem
buccinas, quarum usus est in jubilæo, et præcedant
arcam fœderis: septiesque circuibitis civitatem, et
sacerdotes clangent buccinis. 5 Cumque insonuerit
vox tubæ longior atque concisior, et in auribus
vestris increpuerit, conclamabit omnis populus
vociferatione maxima, et muri funditus corruent
civitatis, ingredienturque singuli per locum contra
quem steterint. 6 Vocavit ergo Josue filius Nun
sacerdotes, et dixit ad eos: Tollite arcam fœderis: et
septem alii sacerdotes tollant septem jubilæorum
buccinas, et incedant ante arcam Domini. 7 Ad
populum quoque ait: Ite, et circuite civitatem,
armati, præcedentes arcam Domini. 8 Cumque Josue
verba finisset, et septem sacerdotes septem buccinis
clangerent ante arcam fœderis Domini, 9 omnisque
præcederet armatus exercitus, reliquum vulgus
arcam sequebatur, ac buccinis omnia concrepabant.
10 Præceperat autem Josue populo, dicens: Non
clamabitis, nec audietur vox vestra, neque ullus
sermo ex ore vestro egredietur, donec veniat dies
in quo dicam vobis: Clamate, et vociferamini. 11
Circuivit ergo arca Domini civitatem semel per

diem, et reversa in castra mansit ibi. 12 Igitur
Josue de nocte consurgente, tulerunt sacerdotes
arcam Domini, 13 et septem ex eis septem buccinas,
quarum in jubilæo usus est: præcedebantque arcam
Domini ambulantes atque clangentes: et armatus
populus ibat ante eos, vulgus autem reliquum
sequebatur arcam, et buccinis personabat. 14
Circuieruntque civitatem secundo die semel, et
reversi sunt in castra. Sic fecerunt sex diebus. 15 Dies
autem septimo, diluculo consurgentes, circuierunt
urbem, sicut dispositum erat, septies. 16 Cumque
septimo circuitu clangerent buccinis sacerdotes,
dixit Josue ad omnem Israël: Vociferamini: tradidit
enim vobis Dominus civitatem. 17 Sitque civitas hæc
anathema, et omnia quæ in ea sunt, Domino: sola
Rahab meretrix vivat, cum universis qui cum ea in
domo sunt: abscondit enim nuntios quos direximus.
18 Vos autem cavete ne de his, quæ præcepta
sunt, quippiam contingatis, et sitis prævaricationis
rei, et omnia castra Israël sub peccato sint atque
turbentur. 19 Quidquid autem auri et argenti fuerit,
et vasorum æneorum ac ferri, Domino consecretur,
repositum in thesauris ejus. 20 Igitur omni populo
vociferante, et clangentibus tubis, postquam in
aures multitudinis vox sonitusque increpuit, muri
illico corruerunt: et ascendit unusquisque per locum
qui contra se erat: ceperuntque civitatem, 21 et
interfecerunt omnia quæ erant in ea, a viro usque ad
mulierem, ab infante usque ad senem. Boves quoque
et oves et asinos in ore gladii percusserunt. 22
Duobus autem viris, qui exploratores missi fuerant,
dixit Josue: Ingredimini domum mulieris meretricis,
et producite eam, et omnia quæ illius sunt, sicut
illi juramento firmastis. 23 Ingressique juvenes
eduxerunt Rahab, et parentes ejus, fratres quoque,
et cunctam supellectilem ac cognationem illius,
et extra castra Israël manere fecerunt. 24 Urbem
autem, et omnia quæ erant in ea, succenderunt,
absque auro et argento, et vasis æneis, ac ferro,
quæ in ærarium Domini consecrarunt. 25 Rahab
vero meretricem, et domum patris ejus, et omnia
quæ habebat, fecit Josue vivere, et habitaverunt in
medio Israël, usque in præsentem diem: eo quod
absconderit nuntios, quos miserat ut explorarent
Jericho. In tempore illo, imprecatus est Josue,
dicens: 26 Maledictus vir coram Domino, qui
suscitaverit et ædificaverit civitatem Jericho. In
primogenito suo fundamenta illius jaciat, et in
novissimo liberorum ponat portas ejus. 27 Fuit ergo
Dominus cum Josue, et nomen ejus vulgatum est in
omni terra.

7 Filii autem Israël prævaricati sunt mandatum,
et usurpaverunt de anathemate. Nam Achan
filius Charmi filii Zabdi filii Zare de tribu Juda
tulit aliquid de anathemate: iratusque est Dominus
contra filios Israël. 2 Cumque mitteret Josue de
Jericho viros contra Hai, quæ est juxta Bethaven,
ad orientalem plagam oppidi Bethel, dixit eis:
Ascendite, et explorate terram. Qui præcepta
complentes exploraverunt Hai. 3 Et reversi dixerunt
ei: Non ascendat omnis populus, sed duo vel
tria millia virorum pergant, et deleant civitatem:
quare omnis populus frustra vexabitur contra
hostes paucissimos? 4 Ascenderunt ergo tria millia
pugnatorum. Qui statim terga vertentes, 5 percussi
sunt a viris urbis Hai, et corruerunt ex eis triginta
sex homines: persecutique sunt eos adversarii de
porta usque ad Sabarim, et ceciderunt per prona
fugientes: pertimuitque cor populi, et instar aquæ
liquefactum est. 6 Josue vero scidit vestimenta sua,
et pronus cecidit in terram coram arca Domini
usque ad vesperam, tam ipse quam omnes senes
Israël: miseruntque pulverem super capita sua,
7 et dixit Josue: Heu Domine Deus, quid voluisti
traducere populum istum Jordanem fluvium, ut
traderes nos in manus Amorrhæi, et perderes?
utinam ut cœpimus, mansissemus trans Jordanem.
8 Mi Domine Deus, quid dicam, videns Israëlem
hostibus suis terga vertentem? 9 Audient Chananæi,
et omnes habitatores terræ, et pariter conglobati
circumdabunt nos, atque delebunt nomen nostrum
de terra: et quid facies magno nomini tuo? 10
Dixitque Dominus ad Josue: Surge: cur jaces pronus
in terra? 11 Peccavit Israël, et prævaricatus est
pactum meum: tuleruntque de anathemate, et furati
sunt atque mentiti, et absconderunt inter vasa
sua. 12 Nec poterit Israël stare ante hostes suos,
eosque fugiet: quia pollutus est anathemate. Non
ero ultra vobiscum, donec conteratis eum qui hujus
sceleris reus est. 13 Surge, sanctifica populum,
et dic eis: Sanctificamini in crastinum: hæc enim
dicit Dominus Deus Israël: Anathema in medio tui
est, Israël: non poteris stare coram hostibus tuis,
donec deleatur ex te qui hoc contaminatus est
scelere. 14 Accedetisque mane singuli per tribus
vestras: et quamcumque tribum sors invenerit,
accedet per cognationes suas, et cognatio per
domos, domusque per viros. 15 Et quicumque ille in
hoc facinore fuerit deprehensus, comburetur igni
cum omni substantia sua: quoniam prævaricatus
est pactum Domini, et fecit nefas in Israël. 16
Surgens itaque Josue mane, applicuit Israël per
tribus suas, et inventa est tribus Juda. 17 Quæ
cum juxta familias suas esset oblata, inventa est

familia Zare. Illam quoque per domos offerens,
reperit Zabdi: 18 cujus domum in singulos dividens
viros, invenit Achan filium Charmi filii Zabdi filii
Zare de tribu Juda. 19 Et ait Josue ad Achan: Fili
mi, da gloriam Domino Deo Israël, et confitere,
atque indica mihi quid feceris, ne abscondas. 20
Responditque Achan Josue, et dixit ei: Vere ego
peccavi Domino Deo Israël, et sic et sic feci. 21 Vidi
enim inter spolia pallium coccineum valde bonum,
et ducentos siclos argenti, regulamque auream
quinquaginta siclorum: et concupiscens abstuli,
et abscondi in terra contra medium tabernaculi
mei, argentumque fossa humo operui. 22 Misit ergo
Josue ministros: qui currentes ad tabernaculum
illius, repererunt cuncta abscondita in eodem loco,
et argentum simul. 23 Auferentesque de tentorio,
tulerunt ea ad Josue, et ad omnes filios Israël,
projeceruntque ante Dominum. 24 Tollens itaque
Josue Achan filium Zare, argentumque et pallium, et
auream regulam, filios quoque et filias ejus, boves et
asinos et oves, ipsumque tabernaculum, et cunctam
supellectilem (et omnis Israël cum eo), duxerunt
eos ad vallem Achor: 25 ubi dixit Josue: Quia turbasti
nos, exturbet te Dominus in die hac. Lapidavitque
eum omnis Israël: et cuncta quæ illius erant, igne
consumpta sunt. 26 Congregaveruntque super eum
acervum magnum lapidum, qui permanet usque in
præsentem diem. Et aversus est furor Domini ab
eis. Vocatumque est nomen loci illius, vallis Achor,
usque hodie.

8 Dixit autem Dominus ad Josue: Ne timeas, neque
formides: tolle tecum omnem multitudinem
pugnatorum, et consurgens ascende in oppidum
Hai. Ecce tradidi in manu tua regem ejus et populum,
urbemque et terram. 2 Faciesque urbi Hai, et regi
ejus, sicut fecisti Jericho, et regi illius: prædam
vero, et omnia animantia diripietis vobis: pone
insidias urbi post eam. 3 Surrexitque Josue, et omnis
exercitus bellatorum cum eo, ut ascenderent in
Hai: et electa triginta millia virorum fortium misit
nocte, 4 præcepitque eis, dicens: Ponite insidias
post civitatem, nec longius recedatis: et eritis omnes
parati. 5 Ego autem, et reliqua multitudo, quæ
mecum est, accedemus ex adverso contra urbem.
Cumque exierint contra nos, sicut ante fecimus,
fugiemus, et terga vertemus, 6 donec persequentes
ab urbe longius protrahantur: putabunt enim nos
fugere sicut prius. 7 Nobis ergo fugientibus, et illis
persequentibus, consurgetis de insidiis, et vastabitis
civitatem: tradetque eam Dominus Deus vester in
manus vestras. 8 Cumque ceperitis, succendite eam,
et sic omnia facietis, ut jussi. 9 Dimisitque eos,
et perrexerunt ad locum insidiarum, sederuntque
inter Bethel et Hai, ad occidentalem plagam urbis
Hai: Josue autem nocte illa in medio mansit populi,
10 surgensque diluculo recensuit socios, et ascendit
cum senioribus in fronte exercitus, vallatus auxilio
pugnatorum. 11 Cumque venissent et ascendissent
ex adverso civitatis, steterunt ad septentrionalem
urbis plagam, inter quam et eos erat vallis media.
12 Quinque autem millia viros elegerat, et posuerat
in insidiis inter Bethel et Hai ex occidentali parte
ejusdem civitatis: 13 omnis vero reliquus exercitus
ad aquilonem aciem dirigebat, ita ut novissimi illius
multitudinis occidentalem plagam urbis attingerent.
Abiit ergo Josue nocte illa, et stetit in vallis medio.
14 Quod cum vidisset rex Hai, festinavit mane, et
egressus est cum omni exercitu civitatis, direxitque
aciem contra desertum, ignorans quod post tergum
laterent insidiæ. 15 Josue vero et omnis Israël
cesserunt loco, simulantes metum, et fugientes per
solitudinis viam. 16 At illi vociferantes pariter, et se
mutuo cohortantes, persecuti sunt eos. Cumque
recessissent a civitate, 17 et ne unus quidem in urbe
Hai et Bethel remansisset qui non persequeretur
Israël (sicut eruperant aperta oppida relinquentes),
18 dixit Dominus ad Josue: Leva clypeum, qui in
manu tua est, contra urbem Hai, quoniam tibi
tradam eam. 19 Cumque elevasset clypeum ex
adverso civitatis, insidiæ, quæ latebant, surrexerunt
confestim: et pergentes ad civitatem, ceperunt,
et succenderunt eam. 20 Viri autem civitatis, qui
persequebantur Josue, respicientes et videntes
fumum urbis ad cælum usque conscendere, non
potuerunt ultra huc illucque diffugere: præsertim
cum hi qui simulaverant fugam, et tendebant
ad solitudinem, contra persequentes fortissime
restitissent. 21 Videnque Josue et omnis Israël
quod capta esset civitas, et fumus urbis ascenderet,
reversus percussit viros Hai. 22 Siquidem et illi qui
ceperant et succenderant civitatem, egressi ex urbe
contra suos, medios hostium ferire cœperunt. Cum
ergo ex utraque parte adversarii cæderentur, ita ut
nullus de tanta multitudine salvaretur, 23 regem
quoque urbis Hai apprehenderunt viventem, et
obtulerunt Josue. 24 Igitur omnibus interfectis, qui
Israëlem ad deserta tendentem fuerant persecuti,
et in eodem loco gladio corruentibus, reversi filii
Israël percusserunt civitatem. 25 Erant autem qui in
eodem die conciderant a viro usque ad mulierem,
duodecim millia hominum, omnes urbis Hai. 26
Josue vero non contraxit manum, quam in sublime
porrexerat, tenens clypeum donec interficerentur
omnes habitatores Hai. 27 Jumenta autem et prædam
civitatis diviserunt sibi filii Israël, sicut præceperat

Dominus Josue. 28 Qui succendit urbem, et fecit
eam tumulum sempiternum: 29 regem quoque
ejus suspendit in patibulo usque ad vesperam et
solis occasum. Præcepitque Josue, et deposuerunt
cadaver ejus de cruce: projeceruntque in ipso
introitu civitatis, congesto super eum magno acervo
lapidum, qui permanet usque in præsentem diem.
30 Tunc ædificavit Josue altare Domino Deo Israël in
monte Hebal, 31 sicut præceperat Moyses famulus
Domini filiis Israël, et scriptum est in volumine
legis Moysi: altare vero de lapidibus impolitis, quos
ferrum non tetigit: et obtulit super eo holocausta
Domino, immolavitque pacificas victimas. 32 Et
scripsit super lapides Deuteronomium legis Moysi,
quod ille digesserat coram filiis Israël. 33 Omnis
autem populus, et majores natu, ducesque ac
judices, stabant ex utraque parte arcæ, in conspectu
sacerdotum qui portabant arcam fœderis Domini,
ut advena, ita et indigena. Media pars eorum
juxta montem Garizim, et media juxta montem
Hebal, sicut præceperat Moyses famulus Domini. Et
primum quidem benedixit populo Israël. 34 Post hæc
legit omnia verba benedictionis et maledictionis,
et cuncta quæ scripta erant in legis volumine. 35
Nihil ex his quæ Moyses jusserat, reliquit intactum,
sed universa replicavit coram omni multitudine
Israël, mulieribus ac parvulis, et advenis qui inter
eos morabantur.

9 Quibus auditis, cuncti reges trans Jordanem, qui
versabantur in montanis et campestribus, in
maritimis ac littore magni maris, hi quoque qui
habitabant juxta Libanum, Hethæus et Amorrhæus,
Chananæus, Pherezæus, et Hevæus, et Jebusæus, 2
congregati sunt pariter, ut pugnarent contra Josue
et Israël uno animo, eademque sententia. 3 At
hi qui habitabant in Gabaon, audientes cuncta
quæ fecerat Josue Jericho, et Hai, 4 et callide
cogitantes, tulerunt sibi cibaria, saccos veteres asinis
imponentes, et utres vinarios scissos atque consutos,
5 calceamentaque perantiqua quæ ad indicium
vetustatis pittaciis consuta erant, induti veteribus
vestimentis: panes quoque, quos portabant ob
viaticum, duri erant, et in frustra comminuti: 6
perrexeruntque ad Josue, qui tunc morabatur in
castris Galgalæ, et dixerunt ei, atque simul omni
Israëli: De terra longinqua venimus, pacem vobiscum
facere cupientes. Responderuntque viri Israël ad
eos, atque dixerunt: 7 Ne forte in terra, quæ nobis
sorte debetur, habitetis, et non possimus fœdus
inire vobiscum. 8 At illi ad Josue: Servi, inquiunt,
tui sumus. Quibus Josue ait: Quinam estis vos? et
unde venistis? 9 Responderunt: De terra longinqua
valde venerunt servi tui in nomine Domini Dei tui.
Audivimus enim famam potentiæ ejus, cuncta quæ
fecit in Ægypto, 10 et duobus regibus Amorrhæorum
qui fuerunt trans Jordanem, Sehon regi Hesebon, et
Og regi Basan, qui erat in Astaroth: 11 dixeruntque
nobis seniores, et omnes habitatores terræ nostræ:
Tollite in manibus cibaria ob longissimam viam, et
occurrite eis, et dicite: Servi vestri sumus: fœdus
inite nobiscum. 12 En panes quando egressi sumus
de domibus nostris, ut veniremus ad vos, calidos
sumpsimus; nunc sicci facti sunt, et vetustate
nimia comminuti. 13 Utres vini novos implevimus;
nunc rupti sunt et soluti. Vestes et calceamenta
quibus induimur, et quæ habemus in pedibus, ob
longitudinem longioris viæ trita sunt, et pene
consumpta. 14 Susceperunt igitur de cibariis eorum,
et os Domini non interrogaverunt. 15 Fecitque Josue
cum eis pacem, et inito fœdere pollicitus est quod
non occiderentur: principes quoque multitudinis
juraverunt eis. 16 Post dies autem tres initi fœderis,
audierunt quod in vicino habitarent, et inter eos
futuri essent. 17 Moveruntque castra filii Israël,
et venerunt in civitates eorum die tertio, quarum
hæc vocabula sunt: Gabaon, et Caphira, et Beroth,
et Cariathiarim. 18 Et non percusserunt eos,
eo quod jurassent eis principes multitudinis in
nomine Domini Dei Israël. Murmuravit itaque omne
vulgus contra principes. 19 Qui responderunt eis:
Juravimus illis in nomine Domini Dei Israël, et
idcirco non possumus eos contingere. 20 Sed hoc
faciemus eis: reserventur quidem ut vivant, ne
contra nos ira Domini concitetur, si pejeraverimus:
21 sed sic vivant, ut in usus universæ multitudinis
ligna cædant, aquasque comportent. Quibus hæc
loquentibus, 22 vocavit Gabaonitas Josue, et dixit
eis: Cur nos decipere fraude voluistis, ut diceretis:
Procul valde habitamus a vobis, cum in medio
nostri sitis? 23 itaque sub maledictione eritis,
et non deficiet de stirpe vestra ligna cædens,
aquasque comportans in domum Dei mei. 24 Qui
responderunt: Nuntiatum est nobis servis tuis, quod
promisisset Dominus Deus tuus Moysi servo suo
ut traderet vobis omnem terram, et disperderet
cunctos habitatores ejus. Timuimus igitur valde,
et providimus animabus nostris, vestro terrore
compulsi, et hoc consilium inivimus. 25 Nunc
autem in manu tua sumus: quod tibi bonum et
rectum videtur, fac nobis. 26 Fecit ergo Josue ut
dixerat, et liberavit eos de manu filiorum Israël,
ut non occiderentur. 27 Decrevitque in illo die eos
esse in ministerio cuncti populi, et altaris Domini,
cædentes ligna, et aquas comportantes, usque in
præsens tempus, in loco quem Dominus elegisset.

10 Quæ cum audisset Adonisedec rex Jerusalem,
quod scilicet cepisset Josue Hai, et subvertisset
eam (sicut enim fecerat Jericho et regi ejus, sic
fecit Hai et regi illius), et quod transfugissent
Gabaonitæ ad Israël, et essent fœderati eorum,
2 timuit valde. Urbs enim magna erat Gabaon,
et una civitatum regalium, et major oppido Hai,
omnesque bellatores ejus fortissimi. **3** Misit ergo
Adonisedec rex Jerusalem ad Oham regem Hebron,
et ad Pharam regem Jerimoth, ad Japhia quoque
regem Lachis, et ad Dabir regem Eglon, dicens: **4** Ad
me ascendite, et ferte præsidium, ut expugnemus
Gabaon, quare transfugerit ad Josue, et ad filios
Israël. **5** Congregati igitur ascenderunt quinque
reges Amorrhæorum: rex Jerusalem, rex Hebron,
rex Jerimoth, rex Lachis, rex Eglon, simul cum
exercitibus suis: et castrametati sunt circa Gabaon,
oppugnantes eam. **6** Habitatores autem Gabaon
urbis obsessæ miserunt ad Josue, qui tunc morabatur
in castris apud Galgalam, et dixerunt ei: Ne retrahas
manus tuas ab auxilio servorum tuorum: ascende
cito, et libera nos, ferque præsidium: convenerunt
enim adversum nos omnes reges Amorrhæorum,
qui habitant in montanis. **7** Ascenditque Josue de
Galgalis, et omnis exercitus bellatorum cum eo, viri
fortissimi. **8** Dixitque Dominus ad Josue: Ne timeas
eos: in manus enim tuas tradidi illos: nullus ex eis
tibi resistere poterit. **9** Irruit itaque Josue super eos
repente, tota nocte ascendens de Galgalis. **10** Et
conturbavit eos Dominus a facie Israël: contrivitque
plaga magna in Gabaon, ac persecutus est eos
per viam ascensus Bethoron, et percussit usque
Azeca et Maceda. **11** Cumque fugerent filios Israël,
et essent in descensu Bethoron, Dominus misit
super eos lapides magnos de cælo usque ad Azeca:
et mortui sunt multo plures lapidibus grandinis,
quam quos gladio percusserant filii Israël. **12**
Tunc locutus est Josue Domino, in die qua tradidit
Amorrhæum in conspectu filiorum Israël, dixitque
coram eis: Sol, contra Gabaon ne movearis, et
luna contra vallem Ajalon. **13** Steteruntque sol
et luna, donec ulcisceretur se gens de inimicis
suis. Nonne scriptum est hoc in libro justorum?
Stetit itaque sol in medio cæli, et non festinavit
occumbere spatio unius diei. **14** Non fuit antea
nec postea tam longa dies, obediente Domino voci
hominis, et pugnante pro Israël. **15** Reversusque
est Josue cum omni Israël in castra Galgalæ. **16**
Fugerant enim quinque reges et se absconderant
in spelunca urbis Maceda. **17** Nuntiatumque est
Josue quod inventi essent quinque reges latentes
in spelunca urbis Maceda. **18** Qui præcepit sociis,
et ait: Volvite saxa ingentia ad os speluncæ, et
ponite viros industrios, qui clausos custodiant: **19**
vos autem nolite stare, sed persequimini hostes, et
extremos quosque fugientium cædite: nec dimittatis
eos urbium suarum intrare præsidia, quos tradidit
Dominus Deus in manus vestras. **20** Cæsis ergo
adversariis plaga magna, et usque ad internecionem
pene consumptis, hi qui Israël effugere potuerunt,
ingressi sunt civitates munitas. **21** Reversusque est
omnis exercitus ad Josue in Maceda, ubi tunc erant
castra, sani et integro numero: nullusque contra
filios Israël mutire ausus est. **22** Præcepitque Josue,
dicens: Aperite os speluncæ, et producite ad me
quinque reges, qui in ea latitant. **23** Feceruntque
ministri ut sibi fuerat imperatum: et eduxerunt ad
eum quinque reges de spelunca, regem Jerusalem,
regem Hebron, regem Jerimoth, regem Lachis,
regem Eglon. **24** Cumque educti essent ad eum,
vocavit omnes viros Israël, et ait ad principes
exercitus qui secum erant: Ite, et ponite pedes
super colla regum istorum. Qui cum perrexissent, et
subjectorum colla pedibus calcarent, **25** rursum ait
ad eos: Nolite timere, nec paveatis: confortamini,
et estote robusti: sic enim faciet Dominus cunctis
hostibus vestris, adversum quos dimicatis. **26**
Percussitque Josue, et interfecit eos, atque suspendit
super quinque stipites: fueruntque suspensi usque
ad vesperum. **27** Cumque occumberet sol, præcepit
sociis ut deponerent eos de patibulis. Qui depositos
projecerunt in speluncam in qua latuerant, et
posuerunt super os ejus saxa ingentia, quæ
permanent usque in præsens. **28** Eodem quoque
die, Macedam cepit Josue, et percussit eam in
ore gladii, regemque illius interfecit, et omnes
habitatores ejus: non dimisit in ea saltem parvas
reliquias. Fecitque regi Maceda sicut fecerat regi
Jericho. **29** Transivit autem cum omni Israël de
Maceda in Lebna, et pugnabat contra eam: **30**
quam tradidit Dominus cum rege suo in manus
Israël: percusseruntque urbem in ore gladii, et
omnes habitatores ejus: non dimiserunt in ea ullas
reliquias. Feceruntque regi Lebna sicut fecerant regi
Jericho. **31** De Lebna transivit in Lachis cum omni
Israël: et exercitu per gyrum disposito, oppugnabat
eam. **32** Tradiditque Dominus Lachis in manus
Israël, et cepit eam die altero, atque percussit in ore
gladii, omnemque animam quæ fuerat in ea, sicut
fecerat Lebna. **33** Eo tempore ascendit Horam rex
Gazer, ut auxiliaretur Lachis: quem percussit Josue
cum omni populo ejus usque ad internecionem. **34**
Transivitque de Lachis in Eglon, et circumdedit,
35 atque expugnavit eam eadem die: percussitque
in ore gladii omnes animas quæ erant in ea, juxta
omnia quæ fecerat Lachis. **36** Ascendit quoque

cum omni Israël de Eglon in Hebron, et pugnavit
contra eam: 37 cepit eam, et percussit in ore gladii,
regem quoque ejus, et omnia oppida regionis illius,
universasque animas quæ in ea fuerant commoratæ:
non reliquit in ea ullas reliquias: sicut fecerat
Eglon, sic fecit et Hebron, cuncta quæ in ea reperit
consumens gladio. 38 Inde reversus in Dabir, 39 cepit
eam atque vastavit: regem quoque ejus atque omnia
per circuitum oppida percussit in ore gladii: non
dimisit in ea ullas reliquias: sicut fecerat Hebron
et Lebna et regibus earum, sic fecit Dabir et regi
illius. 40 Percussit itaque Josue omnem terram
montanam et meridianam atque campestrem, et
Asedoth, cum regibus suis: non dimisit in ea ullas
reliquias, sed omne quod spirare poterat interfecit,
sicut præceperat ei Dominus Deus Israël, 41 a
Cadesbarne usque Gazam. Omnem terram Gosen
usque Gabaon, 42 universosque reges, et regiones
eorum uno impetu cepit atque vastavit: Dominus
enim Deus Israël pugnavit pro eo. 43 Reversusque
est cum omni Israël ad locum castrorum in Galgala.

11 Quæ cum audisset Jabin rex Asor, misit ad
Jobab regem Madon, et ad regem Semeron,
atque ad regem Achsaph: 2 ad reges quoque
aquilonis, qui habitabant in montanis et in planitie
contra meridiem Ceneroth, in campestribus quoque
et in regionibus Dor juxta mare: 3 Chananæum
quoque ab oriente et occidente, et Amorrhæum
atque Hethæum ac Pherezæum et Jebusæum in
montanis: Hevæum quoque qui habitabat ad radices
Hermon in terra Maspha. 4 Egressique sunt omnes
cum turmis suis, populus multus nimis sicut
arena quæ est in littore maris, equi quoque et
currus immensæ multitudinis. 5 Conveneruntque
omnes reges isti in unum ad aquas Merom, ut
pugnarent contra Israël. 6 Dixitque Dominus
ad Josue: Ne timeas eos: cras enim hac eadem
hora ego tradam omnes istos vulnerandos in
conspectu Israël: equos eorum subnervabis, et
currus igne combures. 7 Venitque Josue, et omnis
exercitus cum eo, adversus illos ad aquas Merom
subito, et irruerunt super eos, 8 tradiditque illos
Dominus in manus Israël. Qui percusserunt eos,
et persecuti sunt usque ad Sidonem magnam, et
aquas Maserephoth, campumque Masphe, qui est
ad orientalem illius partem. Ita percussit omnes, ut
nullas dimitteret ex eis reliquias: 9 fecitque sicut
præceperat ei Dominus: equos eorum subnervavit,
currusque combussit igni. 10 Reversusque statim
cepit Asor, et regem ejus percussit gladio. Asor enim
antiquitus inter omnia regna hæc principatum
tenebat. 11 Percussitque omnes animas quæ ibidem
morabantur: non dimisit in ea ullas reliquias,
sed usque ad internecionem universa vastavit,
ipsamque urbem peremit incendio. 12 Et omnes
per circuitum civitates, regesque earum, cepit,
percussit atque delevit, sicut præceperat ei Moyses
famulus Domini. 13 Absque urbibus, quæ erant
in collibus et in tumulis sitæ, ceteras succendit
Israël: unam tantum Asor munitissimam flamma
consumpsit. 14 Omnemque prædam istarum urbium
ac jumenta diviserunt sibi filii Israël, cunctis
hominibus interfectis. 15 Sicut præceperat Dominus
Moysi servo suo, ita præcepit Moyses Josue, et
ille universa complevit: non præteriit de universis
mandatis, nec unum quidem verbum quod jusserat
Dominus Moysi. 16 Cepit itaque Josue omnem terram
montanam et meridianam, terramque Gosen, et
planitiem, et occidentalem plagam, montemque
Israël, et campestria ejus, 17 et partem montis, quæ
ascendit Seir usque Baalgad, per planitiem Libani
subter montem Hermon: omnes reges eorum cepit,
percussit, et occidit. 18 Multo tempore pugnavit
Josue contra reges istos. 19 Non fuit civitas quæ se
traderet filiis Israël, præter Hevæum, qui habitabat
in Gabaon: omnes enim bellando cepit. 20 Domini
enim sententia fuerat, ut indurarentur corda eorum,
et pugnarent contra Israël, et caderent, et non
mererentur ullam clementiam, ac perirent, sicut
præceperat Dominus Moysi. 21 In illo tempore venit
Josue, et interfecit Enacim de montanis, Hebron, et
Dabir, et Anab, et de omni monte Juda et Israël,
urbesque eorum delevit. 22 Non reliquit ullum
de stirpe Enacim, in terra filiorum Israël: absque
civitatibus Gaza, et Geth, et Azoto, in quibus solis
relicti sunt. 23 Cepit ergo Josue omnem terram,
sicut locutus est Dominus ad Moysen, et tradidit
eam in possessionem filiis Israël secundum partes
et tribus suas: quievitque terra a præliis.

12 Hi sunt reges, quos percusserunt filii Israël, et
possederunt terram eorum trans Jordanem ad
solis ortum, a torrente Arnon usque ad montem
Hermon, et omnem orientalem plagam, quæ respicit
solitudinem. 2 Sehon rex Amorrhæorum, qui
habitavit in Hesebon, dominatus est ab Aroër,
quæ sita est super ripam torrentis Arnon, et
mediæ partis in valle, dimidiæque Galaad, usque ad
torrentem Jaboc, qui est terminus filiorum Ammon.
3 Et a solitudine usque ad mare Ceneroth contra
orientem, et usque ad mare deserti, quod est mare
salsissimum, ad orientalem plagam per viam quæ
ducit Bethsimoth: et ab australi parte, quæ subjacet
Asedoth, Phasga. 4 Terminus Og regis Basan, de
reliquiis Raphaim, qui habitavit in Astaroth, et in

Edrai, et dominatus est in monte Hermon, et in
Salecha, atque in universa Basan, usque ad terminos
5 Gessuri, et Machati, et dimidiæ partis Galaad:
terminos Sehon regis Hesebon. 6 Moyses famulus
Domini et filii Israël percusserunt eos, tradiditque
terram eorum Moyses in possessionem Rubenitis,
et Gaditis, et dimidiæ tribui Manasse. 7 Hi sunt
reges terræ, quos percussit Josue et filii Israël trans
Jordanem ad occidentalem plagam, a Baalgad in
campo Libani, usque ad montem cujus pars ascendit
in Seir: tradiditque eam Josue in possessionem
tribubus Israël, singulis partes suas, 8 tam in
montanis quam in planis atque campestribus. In
Asedoth, et in solitudine, ac in meridie, Hethæus
fuit et Amorrhæus, Chananæus, et Pherezæus,
Hevæus et Jebusæus. 9 Rex Jericho unus: rex Hai,
quæ est ex latere Bethel, unus: 10 rex Jerusalem
unus, rex Hebron unus, 11 rex Jerimoth unus, rex
Lachis unus, 12 rex Eglon unus, rex Gazer unus, 13
rex Dabir unus, rex Gader unus, 14 rex Herma unus,
rex Hered unus, 15 rex Lebna unus, rex Odullam
unus, 16 rex Maceda unus, rex Bethel unus, 17 rex
Taphua unus, rex Opher unus, 18 rex Aphec unus,
rex Saron unus, 19 rex Madon unus, rex Asor unus,
20 rex Semeron unus, rex Achsaph unus, 21 rex
Thenac unus, rex Mageddo unus, 22 rex Cades unus,
rex Jachanan Carmeli unus, 23 rex Dor et provinciæ
Dor unus, rex gentium Galgal unus, 24 rex Thersa
unus: omnes reges triginta unus.

13 Josue senex provectæque ætatis erat, et dixit
Dominus ad eum: Senuisti, et longævus es,
terraque latissima derelicta est, quæ necdum sorte
divisa est: 2 omnis videlicet Galilæa, Philisthiim,
et universa Gessuri. 3 A fluvio turbido, qui
irrigat Ægyptum, usque ad terminos Accaron
contra aquilonem: terra Chanaan, quæ in quinque
regulos Philisthiim dividitur, Gazæos, et Azotios,
Ascalonitas, Gethæos, et Accaronitas. 4 Ad meridiem
vero sunt Hevæi, omnis terra Chanaan, et Maara
Sidoniorum, usque Apheca et terminos Amorrhæi,
5 ejusque confinia. Libani quoque regio contra
orientem, a Baalgad sub monte Hermon, donec
ingrediaris Emath; 6 omnium qui habitant in
monte a Libano usque ad aquas Maserephoth,
universique Sidonii. Ego sum qui delebo eos
a facie filiorum Israël. Veniat ergo in partem
hæreditatis Israël, sicut præcepi tibi. 7 Et nunc
divide terram in possessionem novem tribubus,
et dimidiæ tribui Manasse, 8 cum qua Ruben
et Gad possederunt terram, quam tradidit eis
Moyses famulus Domini trans fluenta Jordanis, ad
orientalem plagam. 9 Ab Aroër, quæ sita est in ripa
torrentis Arnon, et in vallis medio, universaque
campestria Medaba, usque Dibon, 10 et cunctas
civitates Sehon regis Amorrhæi, qui regnavit in
Hesebon, usque ad terminos filiorum Ammon, 11
et Galaad, ac terminum Gessuri et Machati, et
omnem montem Hermon, et universam Basan,
usque ad Salecha, 12 omne regnum Og in Basan, qui
regnavit in Astaroth et Edrai, ipse fuit de reliquiis
Raphaim: percussitque eos Moyses, atque delevit.
13 Nolueruntque disperdere filii Israël Gessuri et
Machati: et habitaverunt in medio Israël usque in
præsentem diem. 14 Tribui autem Levi non dedit
possessionem: sed sacrificia et victimæ Domini Dei
Israël, ipsa est ejus hæreditas, sicut locutus est illi.
15 Dedit ergo Moyses possessionem tribui filiorum
Ruben juxta cognationes suas. 16 Fuitque terminus
eorum ab Aroër, quæ sita est in ripa torrentis Arnon,
et in valle ejusdem torrentis media: universam
planitiem, quæ ducit Medaba, 17 et Hesebon,
cunctosque viculos earum, qui sunt in campestribus:
Dibon quoque et Bamothbaal, et oppidum Baalmaon,
18 et Jassa, et Cedimoth, et Mephaath, 19 et
Cariathaim, et Sabama, et Sarathasar in monte
convallis. 20 Bethphogor et Asedoth, Phasga et
Bethiesimoth, 21 et omnes urbes campestres,
universaque regna Sehon regis Amorrhæi, qui
regnavit in Hesebon, quem percussit Moyses cum
principibus Madian: Hevæum, et Recem, et Sur,
et Hur, et Rebe duces Sehon habitatores terræ.
22 Et Balaam filium Beor ariolum occiderunt filii
Israël gladio cum ceteris interfectis. 23 Factusque
est terminus filiorum Ruben Jordanis fluvius. Hæc
est possessio Rubenitarum per cognationes suas
urbium et viculorum. 24 Deditque Moyses tribui
Gad et filiis ejus per cognationes suas possessionem,
cujus hæc divisio est. 25 Terminus Jaser, et omnes
civitates Galaad, et dimidiam partem terræ filiorum
Ammon, usque ad Aroër, quæ est contra Rabba, 26
et ab Hesebon usque Ramoth, Masphe et Betonim:
et a Manaim usque ad terminos Dabir. 27 In
valle quoque Betharan, et Bethnemra, et Socoth,
et Saphon reliquam partem regni Sehon regis
Hesebon: hujus quoque finis, Jordanis est, usque ad
extremam partem maris Cenereth trans Jordanem
ad orientalem plagam. 28 Hæc est possessio filiorum
Gad per familias suas, civitates et villæ earum.
29 Dedit et dimidiæ tribui Manasse, filiisque ejus
juxta cognationes suas, possessionem, 30 cujus
hoc principium est: a Manaim universam Basan,
et cuncta regna Og regis Basan, omnesque vicos
Jair, qui sunt in Basan, sexaginta oppida: 31 et
dimidiam partem Galaad, et Astaroth, et Edrai,
urbes regni Og in Basan: filiis Machir, filii Manasse,

dimidiæ parti filiorum Machir juxta cognationes
suas. 32 Hanc possessionem divisit Moyses in
campestribus Moab trans Jordanem contra Jericho
ad orientalem plagam. 33 Tribui autem Levi non
dedit possessionem: quoniam Dominus Deus Israël
ipse est possessio ejus, ut locutus est illi.

14 Hoc est quod possederunt filii Israël in terra
Chanaan, quam dederunt eis Eleazar sacerdos,
et Josue filius Nun, et principes familiarum per
tribus Israël: 2 sorte omnia dividentes, sicut
præceperat Dominus in manu Moysi, novem
tribubus, et dimidiæ tribui. 3 Duabus enim tribubus,
et dimidiæ, dederat Moyses trans Jordanem
possessionem: absque Levitis, qui nihil terræ
acceperunt inter fratres suos: 4 sed in eorum
successerunt locum filii Joseph in duas divisi tribus,
Manasse et Ephraim: nec acceperunt Levitæ aliam
in terra partem, nisi urbes ad habitandum, et
suburbana earum ad alenda jumenta et pecora sua.
5 Sicut præceperat Dominus Moysi, ita fecerunt
filii Israël, et diviserunt terram. 6 Accesserunt
itaque filii Juda ad Josue in Galgala, locutusque est
ad eum Caleb filius Jephone Cenezæus: Nosti quid
locutus sit Dominus ad Moysen hominem Dei de
me et te in Cadesbarne. 7 Quadraginta annorum
eram quando misit me Moyses famulus Domini de
Cadesbarne, ut considerarem terram, nuntiavique
ei quod mihi verum videbatur. 8 Fratres autem mei,
qui ascenderant mecum, dissolverunt cor populi:
et nihilominus ego secutus sum Dominum Deum
meum. 9 Juravitque Moyses in die illo, dicens:
Terra, quam calcavit pes tuus, erit possessio tua,
et filiorum tuorum in æternum: quia secutus es
Dominum Deum meum. 10 Concessit ergo Dominus
vitam mihi, sicut pollicitus est, usque in præsentem
diem. Quadraginta et quinque anni sunt, ex quo
locutus est Dominus verbum istud ad Moysen,
quando ambulabat Israël per solitudinem: hodie
octoginta quinque annorum sum, 11 sic valens
ut eo valebam tempore quando ad explorandum
missus sum: illius in me temporis fortitudo usque
hodie perseverat, tam ad bellandum quam ad
gradiendum. 12 Da ergo mihi montem istum, quem
pollicitus est Dominus, te quoque audiente, in quo
Enacim sunt, et urbes magnæ atque munitæ: si
forte sit Dominus mecum, et potuero delere eos,
sicut promisit mihi. 13 Benedixitque ei Josue, et
tradidit ei Hebron in possessionem: 14 atque ex eo
fuit Hebron Caleb filio Jephone Cenezæo usque in
præsentem diem, quia secutus est Dominum Deum
Israël. 15 Nomen Hebron ante vocabatur Cariath
Arbe: Adam maximus ibi inter Enacim situs est: et
terra cessavit a præliis.

15 Igitur sors filiorum Judæ per cognationes
suas ista fuit: a termino Edom, desertum Sin,
contra meridiem, et usque ad extremam partem
australis plagæ. 2 Initium ejus a summitate maris
salsissimi, et a lingua ejus, quæ respicit meridiem.
3 Egrediturque contra ascensum Scorpionis, et
pertransit in Sina: ascenditque in Cadesbarne,
et pervenit in Esron, ascendens ad Addar, et
circuiens Carcaa, 4 atque inde pertransiens in
Asemona, et perveniens ad torrentem Ægypti:
eruntque termini ejus mare magnum. Hic erit finis
meridianæ plagæ. 5 Ab oriente vero erit initium,
mare salsissimum usque ad extrema Jordanis: et
ea quæ respiciunt ad aquilonem, a lingua maris
usque ad eumdem Jordanis fluvium. 6 Ascenditque
terminus in Beth Hagla, et transit ab aquilone in
Beth Araba, ascendens ad lapidem Boën filii Ruben:
7 et tendens usque ad terminos Debera de valle
Achor, contra aquilonem respiciens Galgala, quæ est
ex adverso ascensionis Adommim, ab australi parte
torrentis: transitque aquas, quæ vocantur fons solis:
et erunt exitus ejus ad fontem Rogel. 8 Ascenditque
per convallem filii Ennom ex latere Jebusæi ad
meridiem, hæc est Jerusalem: et inde se erigens
ad verticem montis, qui est contra Geennom ad
occidentem in summitate vallis Raphaim contra
aquilonem: 9 pertransitque a vertice montis usque
ad fontem aquæ Nephtoa: et pervenit usque ad
vicos montis Ephron: inclinaturque in Baala, quæ
est Cariathiarim, id est, urbs silvarum. 10 Et circuit
de Baala contra occidentem, usque ad montem Seir:
transitque juxta latus montis Jarim ad aquilonem
in Cheslon: et descendit in Bethsames, transitque
in Thamna. 11 Et pervenit contra aquilonem partis
Accaron ex latere: inclinaturque Sechrona, et transit
montem Baala: pervenitque in Jebneel, et magni
maris contra occidentem fine concluditur. 12
Hi sunt termini filiorum Juda per circuitum in
cognationibus suis. 13 Caleb vero filio Jephone dedit
partem in medio filiorum Juda, sicut præceperat
ei Dominus: Cariath Arbe patris Enac, ipsa est
Hebron. 14 Delevitque ex ea Caleb tres filios Enac,
Sesai et Ahiman et Tholmai de stirpe Enac. 15
Atque inde conscendens venit ad habitatores Dabir,
quæ prius vocabatur Cariath Sepher, id est, civitas
litterarum. 16 Dixitque Caleb: Qui percusserit
Cariath Sepher, et ceperit eam, dabo ei Axam
filiam meam uxorem. 17 Cepitque eam Othoniel
filius Cenez frater Caleb junior: deditque ei Axam
filiam suam uxorem. 18 Quæ, cum pergerent

simul, suasa est a viro suo ut peteret a patre
suo agrum. Suspiravitque ut sedebat in asino: cui
Caleb: Quid habes? inquit. 19 At illa respondit: Da
mihi benedictionem: terram australem et arentem
dedisti mihi; junge et irriguam. Dedit itaque ei
Caleb irriguum superius et inferius. 20 Hæc est
possessio tribus filiorum Juda per cognationes suas.
21 Erantque civitates ab extremis partibus filiorum
Juda juxta terminos Edom a meridie: Cabseel et
Eder et Jagur, 22 et Cyna et Dimona et Adada, 23
et Cades et Asor et Jethnam, 24 Ziph et Telem et
Baloth, 25 Asor nova et Carioth, Hesron, hæc est
Asor; 26 Amam, Sama, et Molada, 27 et Asergadda
et Hassemon et Bethphelet, 28 et Hasersual et
Bersabee et Baziothia, 29 et Baala et Jim et Esem,
30 et Eltholad et Cesil et Harma, 31 et Siceleg et
Medemena et Sensenna, 32 Lebaoth et Selim et Aën
et Remon. Omnes civitates viginti novem, et villæ
earum. 33 In campestribus vero: Estaol et Sarea
et Asena, 34 et Zanoë et Ænganim et Taphua et
Enaim, 35 et Jerimoth et Adullam, Socho et Azeca,
36 et Saraim et Adithaim et Gedera et Gederothaim:
urbes quatuordecim, et villæ earum. 37 Sanan et
Hadassa et Magdalgad, 38 Delean et Masepha et
Jecthel, 39 Lachis et Bascath et Eglon, 40 Chebbon
et Leheman et Cethlis, 41 et Gideroth et Bethdagon
et Naama et Maceda: civitates sedecim, et villæ
earum. 42 Labana et Ether et Asan, 43 Jephtha
et Esna et Nesib, 44 et Ceila et Achzib et Maresa:
civitates novem, et villæ earum. 45 Accaron cum
vicis et villulis suis. 46 Ab Accaron usque ad mare:
omnia quæ vergunt ad Azotum et viculos ejus. 47
Azotus cum vicis et villulis suis. Gaza cum vicis et
villulis suis, usque ad torrentem Ægypti, et mare
magnum terminus ejus. 48 Et in monte: Samir et
Jether et Socoth 49 et Danna et Cariathsenna, hæc
est Dabir: 50 Anab et Istemo et Anim, 51 Gosen et
Olon et Gilo: civitates undecim et villæ earum. 52
Arab et Ruma et Esaan, 53 et Janum et Beththaphua
et Apheca, 54 Athmatha, et Cariath Arbe, hæc est
Hebron, et Sior: civitates novem, et villæ earum.
55 Maon et Carmel et Ziph et Jota, 56 Jezraël et
Jucadam et Zanoë, 57 Accain, Gabaa et Thamna:
civitates decem et villæ earum. 58 Halhul, et Besur,
et Gedor, 59 Mareth, et Bethanoth, et Eltecon:
civitates sex et villæ earum. 60 Cariathbaal, hæc
est Cariathiarim urbs silvarum, et Arebba: civitates
duæ, et villæ earum. 61 In deserto Betharaba,
Meddin, et Sachacha, 62 et Nebsan, et civitas salis, et
Engaddi: civitates sex, et villæ earum. 63 Jebusæum
autem habitatorem Jerusalem non potuerunt filii
Juda delere: habitavitque Jebusæus cum filiis Juda
in Jerusalem usque in præsentem diem.

16 Cecidit quoque sors filiorum Joseph ab Jordane
contra Jericho et aquas ejus ab oriente:
solitudo quæ ascendit de Jericho ad montem Bethel:
2 et egreditur de Bethel Luza: transitque terminum
Archi, Ataroth: 3 et descendit ad occidentem
juxta terminum Jephleti, usque ad terminos Beth-
horon inferioris, et Gazer: finiunturque regiones
ejus mari magno: 4 possederuntque filii Joseph,
Manasses et Ephraim. 5 Et factus est terminus
filiorum Ephraim per cognationes suas: et possessio
eorum contra orientem Ataroth Addar usque Beth-
horon superiorem. 6 Egrediunturque confinia in
mare: Machmethath vero aquilonem respicit, et
circuit terminos contra orientem in Thanathselo:
et pertransit ab oriente Janoë. 7 Descenditque
de Janoë in Ataroth et Naaratha: et pervenit in
Jericho, egrediturque ad Jordanem. 8 De Taphua
pertransit contra mare in vallem arundineti,
suntque egressus ejus in mare salsissimum. Hæc est
possessio tribus filiorum Ephraim per familias suas.
9 Urbesque separatæ sunt filiis Ephraim in medio
possessionis filiorum Manasse, et villæ earum. 10
Et non interfecerunt filii Ephraim Chananæum,
qui habitabat in Gazer: habitavitque Chananæus in
medio Ephraim usque in diem hanc tributarius.

17 Cecidit autem sors tribui Manasse (ipse enim
est primogenitus Joseph): Machir primogenito
Manasse patri Galaad, qui fuit vir pugnator,
habuitque possessionem Galaad et Basan: 2 et
reliquis filiorum Manasse juxta familias suas, filiis
Abiezer, et filiis Helec, et filiis Esriel, et filiis
Sechem, et filiis Hepher, et filiis Semida. Isti sunt
filii Manasse filii Joseph, mares, per cognationes
suas. 3 Salphaad vero filio Hepher filii Galaad
filii Machir filii Manasse non erant filii, sed solæ
filiæ: quarum ista sunt nomina: Maala et Noa et
Hegla et Melcha et Thersa. 4 Veneruntque in
conspectu Eleazari sacerdotis, et Josue filii Nun,
et principum, dicentes: Dominus præcepit per
manum Moysi, ut daretur nobis possessio in medio
fratrum nostrorum. Deditque eis juxta imperium
Domini possessionem in medio fratrum patris
earum. 5 Et ceciderunt funiculi Manasse, decem,
absque terra Galaad et Basan trans Jordanem. 6
Filiæ enim Manasse possederunt hæreditatem in
medio filiorum ejus. Terra autem Galaad cecidit
in sortem filiorum Manasse qui reliqui erant. 7
Fuitque terminus Manasse ab Aser, Machmethath
quæ respicit Sichem: et egreditur ad dexteram
juxta habitatores fontis Taphuæ. 8 Etenim in sorte
Manasse ceciderat terra Taphuæ, quæ est juxta
terminos Manasse filiorum Ephraim. 9 Descenditque

terminus vallis arundineti in meridiem torrentis civitatum Ephraim, quæ in medio sunt urbium Manasse: terminus Manasse ab aquilone torrentis, et exitus ejus pergit ad mare: **10** ita ut possessio Ephraim sit ab austro, et ab aquilone Manasse, et utramque claudat mare, et conjungantur sibi in tribu Aser ab aquilone, et in tribu Issachar ab oriente. **11** Fuitque hæreditas Manasse in Issachar et in Aser, Bethsan et viculi ejus, et Jeblaam cum viculis suis, et habitatores Dor cum oppidis suis, habitatores quoque Endor cum viculis suis: similiterque habitatores Thenac cum viculis suis, et habitatores Mageddo cum viculis suis, et tertia pars urbis Nopheth. **12** Nec potuerunt filii Manasse has civitates subvertere, sed cœpit Chananæus habitare in terra sua. **13** Postquam autem convaluerunt filii Israël, subjecerunt Chananæos, et fecerunt sibi tributarios, nec interfecerunt eos. **14** Locutique sunt filii Joseph ad Josue, et dixerunt: Quare dedisti mihi possessionem sortis et funiculi unius, cum sim tantæ multitudinis, et benedixerit mihi Dominus? **15** Ad quos Josue ait: Si populus multus es, ascende in silvam, et succide tibi spatia in terra Pherezæi et Raphaim: quia angusta est tibi possessio montis Ephraim. **16** Cui responderunt filii Joseph: Non poterimus ad montana conscendere, cum ferreis curribus utantur Chananæi, qui habitant in terra campestri, in qua sitæ sunt Bethsan cum viculis suis, et Jezraël mediam possidens vallem. **17** Dixitque Josue ad domum Joseph, Ephraim et Manasse: Populus multus es, et magnæ fortitudinis: non habebis sortem unam, **18** sed transibis ad montem, et succides tibi, atque purgabis ad habitandum spatia: et poteris ultra procedere cum subverteris Chananæum, quem dicis ferreos habere currus, et esse fortissimum.

18 Congregatique sunt omnes filii Israël in Silo, ibique fixerunt tabernaculum testimonii, et fuit eis terra subjecta. **2** Remanserant autem filiorum Israël septem tribus, quæ necdum acceperant possessiones suas. **3** Ad quos Josue ait: Usquequo marcetis ignavia, et non intratis ad possidendam terram, quam Dominus Deus patrum vestrorum dedit vobis? **4** Eligite de singulis tribubus ternos viros, ut mittam eos, et pergant atque circumeant terram, et describant eam juxta numerum uniuscujusque multitudinis: referantque ad me quod descripserint. **5** Dividite vobis terram in septem partes: Judas sit in terminis suis ab australi plaga, et domus Joseph ab aquilone. **6** Mediam inter hos terram in septem partes describite: et huc venietis ad me, ut coram Domino Deo vestro mittam vobis hic sortem: **7** quia non est inter vos pars Levitarum, sed sacerdotium Domini est eorum hæreditas. Gad autem et Ruben, et dimidia tribus Manasse, jam acceperant possessiones suas trans Jordanem ad orientalem plagam, quas dedit eis Moyses famulus Domini. **8** Cumque surrexissent viri, ut pergerent ad describendam terram, præcepit eis Josue, dicens: Circuite terram, et describite eam, ac revertimini ad me: ut hic coram Domino, in Silo, mittam vobis sortem. **9** Itaque perrexerunt: et lustrantes eam, in septem partes diviserunt, scribentes in volumine. Reversique sunt ad Josue in castra Silo. **10** Qui misit sortes coram Domino in Silo, divisitque terram filiis Israël in septem partes. **11** Et ascendit sors prima filiorum Benjamin per familias suas, ut possiderent terram inter filios Juda et filios Joseph. **12** Fuitque terminus eorum contra aquilonem a Jordane: pergens juxta latus Jericho septentrionalis plagæ, et inde contra occidentem ad montana conscendens et perveniens ad solitudinem Bethaven, **13** atque pertransiens juxta Luzam ad meridiem, ipsa est Bethel: descenditque in Ataroth Addar, in montem qui est ad meridiem Beth-horon inferioris: **14** et inclinatur circuiens contra mare ad meridiem montis qui respicit Beth-horon contra Africum: suntque exitus ejus in Cariath-baal, quæ vocatur et Cariathiarim, urbem filiorum Juda. Hæc est plaga contra mare, ad occidentem. **15** A meridie autem ex parte Cariathiarim egreditur terminus contra mare, et pervenit usque ad fontem aquarum Nephtoa. **16** Descenditque in partem montis, qui respicit vallem filiorum Ennom: et est contra septentrionalem plagam in extrema parte vallis Raphaim. Descenditque in Geennom (id est, vallem Ennom) juxta latus Jebusæi ad austrum: et pervenit ad fontem Rogel, **17** transiens ad aquilonem, et egrediens ad Ensemes, id est, fontem solis: **18** et pertransit usque ad tumulos, qui sunt e regione ascensus Adommim: descenditque ad Abenboën, id est, lapidem Boën filii Ruben: et pertransit ex latere aquilonis ad campestria: descenditque in planitiem, **19** et prætergreditur contra aquilonem Beth Hagla: suntque exitus ejus contra linguam maris salsissimi ab aquilone in fine Jordanis ad australem plagam: **20** qui est terminus illius ab oriente. Hæc est possessio filiorum Benjamin per terminos suos in circuitu, et familias suas. **21** Fueruntque civitates ejus, Jericho et Beth Hagla et vallis Casis, **22** Beth Araba et Samaraim et Bethel **23** et Avim et Aphara et Ophera, **24** villa Emona et Ophni et Gabee: civitates duodecim, et villæ earum. **25** Gabaon et Rama et Beroth, **26** et Mesphe et Caphara, et Amosa **27** et Recem, Jarephel et Tharela, **28** et Sela, Eleph,

et Jebus, quæ est Jerusalem, Gabaath et Cariath:
civitates quatuordecim, et villæ earum. Hæc est
possessio filiorum Benjamin juxta familias suas.

19 Et egressa est sors secunda filiorum Simeon
per cognationes suas: fuitque hæreditas **2**
eorum in medio possessionis filiorum Juda: Bersabee
et Sabee et Molada **3** et Hasersual, Bala et Asem
4 et Eltholad, Bethul et Harma **5** et Siceleg et
Bethmarchaboth et Hasersusa **6** et Bethlebaoth et
Sarohen: civitates tredecim, et villæ earum. **7** Ain
et Remmon et Athar et Asan: civitates quatuor,
et villæ earum: **8** omnes viculi per circuitum
urbium istarum usque ad Baalath Beer Ramath
contra australem plagam. Hæc est hæreditas
filiorum Simeon juxta cognationes suas, **9** in
possessione et funiculo filiorum Juda: quia major
erat, et idcirco filii Simeon possederunt in medio
hæreditatis eorum. **10** Ceciditque sors tertia filiorum
Zabulon per cognationes suas: factus est terminus
possessionis eorum usque Sarid. **11** Ascenditque de
mari et Merala, et pervenit in Debbaseth, usque ad
torrentem qui est contra Jeconam. **12** Et revertitur
de Sared contra orientem in fines Ceseleththabor: et
egreditur ad Dabereth, ascenditque contra Japhie.
13 Et inde pertransit usque ad orientalem plagam
Gethepher et Thacasin: et egreditur in Remmon,
Amthar et Noa. **14** Et circuit ad aquilonem Hanathon:
suntque egressus ejus vallis Jephthaël, **15** et Cateth
et Naalol et Semeron et Jerala et Bethlehem:
civitates duodecim, et villæ earum. **16** Hæc est
hæreditas tribus filiorum Zabulon per cognationes
suas, urbes et viculi earum. **17** Issachar egressa
est sors quarta per cognationes suas: **18** fuitque
ejus hæreditas Jezraël et Casaloth et Sunem **19** et
Hapharaim et Seon, et Anaharath **20** et Rabboth et
Cesion, Abes, **21** et Rameth, et Engannim, et Enhadda
et Bethpheses. **22** Et pervenit terminus ejus usque
Thabor et Sehesima et Bethsames, eruntque exitus
ejus Jordanis: civitates sedecim, et villæ earum. **23**
Hæc est possessio filiorum Issachar per cognationes
suas, urbes et viculi earum. **24** Ceciditque sors
quinta tribui filiorum Aser per cognationes suas:
25 fuitque terminus eorum Halcath et Chali et
Beten et Axaph **26** et Elmelech et Amaad et Messal:
et pervenit usque ad Carmelum maris et Sihor
et Labanath, **27** ac revertitur contra orientem
Bethdagon: et pertransit usque Zabulon et vallem
Jephthaël contra aquilonem in Bethemec et Nehiel.
Egrediturque ad lævam Cabul, **28** et Abran et Rohob
et Hamon et Cana, usque ad Sidonem magnam.
29 Revertiturque in Horma usque ad civitatem
munitissimam Tyrum, et usque Hosa: eruntque
exitus ejus in mare de funiculo Achziba: **30** et
Amma et Aphec et Rohob: civitates viginti duæ, et
villæ earum. **31** Hæc est possessio filiorum Aser
per cognationes suas, urbesque et viculi earum. **32**
Filiorum Nephthali sexta sors cecidit per familias
suas: **33** et cœpit terminus de Heleph et Elon in
Saananim, et Adami, quæ est Neceb, et Jebnaël
usque Lecum: et egressus eorum usque ad Jordanem:
34 revertiturque terminus contra occidentem in
Azanotthabor, atque inde egreditur in Hucuca, et
pertransit in Zabulon contra meridiem, et in Aser
contra occidentem, et in Juda ad Jordanem contra
ortum solis: **35** civitates munitissimæ, Assedim, Ser,
et Emath, et Reccath et Cenereth, **36** et Edema et
Arama, Asor **37** et Cedes et Edrai, Enhasor, **38** et Jeron
et Magdalel, Horem et Bethanath et Bethsames:
civitates decem et novem, et villæ earum. **39**
Hæc est possessio tribus filiorum Nephthali per
cognationes suas, urbes et viculi earum. **40** Tribui
filiorum Dan per familias suas egressa est sors
septima: **41** et fuit terminus possessionis ejus Sara
et Esthaol, et Hirsemes, id est, civitas solis. **42**
Selebin et Ajalon et Jethela, **43** Elon et Themna et
Acron, **44** Elthece, Gebbethon et Balaath, **45** et Jud
et Bane et Barach et Gethremmon: **46** et Mejarcon
et Arecon, cum termino qui respicit Joppen, **47** et
ipso fine concluditur. Ascenderuntque filii Dan, et
pugnaverunt contra Lesem, ceperuntque eam: et
percusserunt eam in ore gladii, et possederunt, et
habitaverunt in ea, vocantes nomen ejus Lesem
Dan, ex nomine Dan patris sui. **48** Hæc est possessio
tribus filiorum Dan, per cognationes suas, urbes
et viculi earum. **49** Cumque complesset sorte
dividere terram singulis per tribus suas, dederunt
filii Israël possessionem Josue filio Nun in medio
sui, **50** juxta præceptum Domini, urbem quam
postulavit Thamnath Saraa in monte Ephraim: et
ædificavit civitatem, habitavitque in ea. **51** Hæ
sunt possessiones, quas sorte diviserunt Eleazar
sacerdos, et Josue filius Nun, et principes familiarum
ac tribuum filiorum Israël in Silo, coram Domino
ad ostium tabernaculi testimonii: partitique sunt
terram.

20 Et locutus est Dominus ad Josue, dicens:
Loquere filiis Israël, et dic eis: **2** Separate
urbes fugitivorum, de quibus locutus sum ad vos
per manum Moysi: **3** ut confugiat ad eas quicumque
animam percusserit nescius, et possit evadere iram
proximi, qui ultor est sanguinis: **4** cum ad unam
harum confugerit civitatum, stabit ante portam
civitatis, et loquetur senioribus urbis illius ea quæ
se comprobent innocentem: sicque suscipient eum,

et dabunt ei locum ad habitandum. 5 Cumque ultor
sanguinis eum fuerit persecutus, non tradent in
manus ejus: quia ignorans percussit proximum
ejus, nec ante biduum triduumve ejus probatur
inimicus. 6 Et habitabit in civitate illa, donec stet
ante judicium, causam reddens facti sui, et moriatur
sacerdos magnus, qui fuerit in illo tempore: tunc
revertetur homicida, et ingredietur civitatem et
domum suam de qua fugerat. 7 Decreveruntque
Cedes in Galilæa montis Nephthali, et Sichem in
monte Ephraim, et Cariatharbe, ipsa est Hebron in
monte Juda. 8 Et trans Jordanem contra orientalem
plagam Jericho, statuerunt Bosor, quæ sita est in
campestri solitudine de tribu Ruben, et Ramoth in
Galaad de tribu Gad, et Gaulon in Basan de tribu
Manasse. 9 Hæ civitates constitutæ sunt cunctis filiis
Israël, et advenis qui habitabant inter eos, ut fugeret
ad eas qui animam nescius percussisset, et non
moreretur in manu proximi, effusum sanguinem
vindicare cupientis, donec staret ante populum
expositurus causam suam.

21 Accesseruntque principes familiarum Levi ad
Eleazarum sacerdotem, et Josue filium Nun, et
ad duces cognationum per singulas tribus filiorum
Israël: 2 locutique sunt ad eos in Silo terræ Chanaan,
atque dixerunt: Dominus præcepit per manum
Moysi, ut darentur nobis urbes ad habitandum, et
suburbana earum ad alenda jumenta. 3 Dederuntque
filii Israël de possessionibus suis juxta imperium
Domini, civitates et suburbana earum. 4 Egressaque
est sors in familiam Caath filiorum Aaron sacerdotis,
de tribubus Juda, et Simeon, et Benjamin, civitates
tredecim: 5 et reliquis filiorum Caath, id est Levitis,
qui superfuerant, de tribubus Ephraim, et Dan, et
dimidia tribu Manasse, civitates decem. 6 Porro filii
Gerson egressa est sors, ut acciperent de tribubus
Issachar et Aser et Nephthali, dimidiaque tribu
Manasse in Basan, civitates numero tredecim. 7 Et
filiis Merari per cognationes suas de tribubus Ruben
et Gad et Zabulon urbes duodecim. 8 Dederuntque
filii Israël Levitis civitates et suburbana earum, sicut
præcepit Dominus per manum Moysi, singulis sorte
tribuentes. 9 De tribubus filiorum Juda et Simeon
dedit Josue civitates, quarum ista sunt nomina,
10 filiis Aaron per familias Caath Levitici generis
(prima enim sors illis egressa est), 11 Cariatharbe
patris Enac, quæ vocatur Hebron, in monte Juda, et
suburbana ejus per circuitum. 12 Agros vero et villas
ejus dederat Caleb filio Jephone ad possidendum.
13 Dedit ergo filiis Aaron sacerdotis Hebron confugii
civitatem, ac suburbana ejus: et Lobnam cum
suburbanis suis: 14 et Jether, et Esthemo, 15 et
Holon, et Dabir, 16 et Ain, et Jeta, et Bethsames,
cum suburbanis suis: civitates novem de tribubus,
ut dictum est, duabus. 17 De tribu autem filiorum
Benjamin, Gabaon, et Gabæ, 18 et Anathoth et
Almon, cum suburbanis suis: civitates quatuor. 19
Omnes simul civitates filiorum Aaron sacerdotis,
tredecim, cum suburbanis suis. 20 Reliquis vero per
familias filiorum Caath Levitici generis, hæc est
data possessio. 21 De tribu Ephraim urbes confugii,
Sichem cum suburbanis suis in monte Ephraim, et
Gazer 22 et Cibsaim et Beth-horon, cum suburbanis
suis, civitates quatuor. 23 De tribu quoque Dan,
Eltheco et Gabathon, 24 et Ajalon et Gethremmon,
cum suburbanis suis, civitates quatuor. 25 Porro de
dimidia tribu Manasse, Thanach et Gethremmon,
cum suburbanis suis, civitates duæ. 26 Omnes
civitates decem, et suburbana earum, datæ sunt
filiis Caath inferioris gradus. 27 Filiis quoque Gerson
Levitici generis dedit de dimidia tribu Manasse
confugii civitates, Gaulon in Basan, et Bosram, cum
suburbanis suis, civitates duas. 28 Porro de tribu
Issachar, Cesion, et Dabereth, 29 et Jaramoth, et
Engannim, cum suburbanis suis, civitates quatuor.
30 De tribu autem Aser, Masal et Abdon, 31 et
Helcath, et Rohob, cum suburbanis suis, civitates
quatuor. 32 De tribu quoque Nephthali civitates
confugii, Cedes in Galilæa, et Hammoth Dor, et
Carthan, cum suburbanis suis, civitates tres. 33
Omnes urbes familiarum Gerson, tredecim, cum
suburbanis suis. 34 Filiis autem Merari Levitis
inferioris gradus per familias suas data est de
tribu Zabulon, Jecnam, et Cartha 35 et Damna et
Naalol, civitates quatuor cum suburbanis suis. 36 De
tribu Ruben ultra Jordanem contra Jericho civitates
refugii, Bosor in solitudine, Misor et Jaser et Jethson
et Mephaath, civitates quatuor cum suburbanis suis.
37 De tribu Gad civitates confugii, Ramoth in Galaad,
et Manaim et Hesebon et Jazer, civitates quatuor
cum suburbanis suis. 40 Omnes urbes filiorum
Merari per familias et cognationes suas, duodecim.
41 Itaque civitates universæ Levitarum in medio
possessionis filiorum Israël fuerunt quadraginta
octo 42 cum suburbanis suis, singulæ per familias
distributæ. 43 Deditque Dominus Deus Israëli
omnem terram, quam traditurum se patribus eorum
juraverat: et possederunt illam, atque habitaverunt
in ea. 44 Dataque est ab eo pax in omnes per
circuitum nationes: nullusque eis hostium resistere
ausus est, sed cuncti in eorum ditionem redacti
sunt. 45 Ne unum quidem verbum, quod illis
præstiturum se esse promiserat, irritum fuit, sed
rebus expleta sunt omnia.

22 Eodem tempore vocavit Josue Rubenitas, et
Gaditas, et dimidiam tribum Manasse, **2**
dixitque ad eos: Fecistis omnia quæ præcepit vobis
Moyses famulus Domini: mihi quoque in omnibus
obedistis, **3** nec reliquistis fratres vestros longo
tempore, usque in præsentem diem, custodientes
imperium Domini Dei vestri. **4** Quia igitur dedit
Dominus Deus vester fratribus vestris quietem
et pacem, sicut pollicitus est: revertimini, et ite
in tabernacula vestra, et in terram possessionis,
quam tradidit vobis Moyses famulus Domini trans
Jordanem: **5** ita dumtaxat ut custodiatis attente,
et opere compleatis mandatum et legem quam
præcepit vobis Moyses famulus Domini, ut diligatis
Dominum Deum vestrum, et ambuletis in omnibus
viis ejus, et observetis mandata illius, adhæreatisque
ei, ac serviatis in omni corde, et in omni anima
vestra. **6** Benedixitque eis Josue, et dimisit eos. Qui
reversi sunt in tabernacula sua. **7** Dimidiæ autem
tribui Manasse possessionem Moyses dederat in
Basan: et idcirco mediæ, quæ superfuit, dedit Josue
sortem inter ceteros fratres suos trans Jordanem ad
occidentalem plagam. Cumque dimitteret eos in
tabernacula sua, et benedixisset eis, **8** dixit ad eos:
In multa substantia atque divitiis revertimini ad
sedes vestras, cum argento et auro, ære ac ferro,
et veste multiplici: dividite prædam hostium cum
fratribus vestris. **9** Reversique sunt, et abierunt
filii Ruben, et filii Gad, et dimidia tribus Manasse,
a filiis Israël de Silo, quæ sita est in Chanaan, ut
intrarent Galaad terram possessionis suæ, quam
obtinuerant juxta imperium Domini in manu Moysi.
10 Cumque venissent ad tumulos Jordanis in terram
Chanaan, ædificaverunt juxta Jordanem altare
infinitæ magnitudinis. **11** Quod cum audissent filii
Israël, et ad eos certi nuntii detulissent, ædificasse
filios Ruben, et Gad, et dimidiæ tribus Manasse,
altare in terra Chanaan, super Jordanis tumulos,
contra filios Israël: **12** convenerunt omnes in Silo, ut
ascenderent, et dimicarent contra eos. **13** Et interim
miserunt ad illos in terram Galaad Phinees filium
Eleazari sacerdotis, **14** et decem principes cum eo,
singulos de singulis tribubus. **15** Qui venerunt ad
filios Ruben, et Gad, et dimidiæ tribus Manasse in
terram Galaad, dixeruntque ad eos: **16** Hæc mandat
omnis populus Domini: Quæ est ista transgressio?
cur reliquistis Dominum Deum Israël, ædificantes
altare sacrilegum, et a cultu illius recedentes? **17**
an parum vobis est quod peccastis in Beelphegor, et
usque in præsentem diem macula hujus sceleris in
nobis permanet, multique de populo corruerunt?
18 Et vos hodie reliquistis Dominum, et cras in
universum Israël ira ejus desæviet. **19** Quod si
putatis immundam esse terram possessionis vestræ,
transite ad terram, in qua tabernaculum Domini
est, et habitate inter nos: tantum ut a Domino et
a nostro consortio non recedatis, ædificato altari
præter altare Domini Dei nostri. **20** Nonne Achan
filius Zare præteriit mandatum Domini, et super
omnem populum Israël ira ejus incubuit? et ille
erat unus homo, atque utinam solum periisset
in scelere suo. **21** Responderuntque filii Ruben
et Gad, et dimidia tribus Manasse, principibus
legationis Israël: **22** Fortissimus Deus Dominus,
fortissimus Deus Dominus, ipse novit, et Israël
simul intelliget: si prævaricationis animo hoc
altare construximus, non custodiat nos, sed puniat
nos in præsenti: **23** et si ea mente fecimus ut
holocausta, et sacrificium, et pacificas victimas
super eo imponeremus, ipse quærat et judicet:
24 et non ea magis cogitatione atque tractatu, ut
diceremus: Cras dicent filii vestri filiis nostris:
Quid vobis et Domino Deo Israël? **25** terminum
posuit Dominus inter nos et vos, o filii Ruben,
et filii Gad, Jordanem fluvium, et idcirco partem
non habetis in Domino: et per hanc occasionem
avertent filii vestri filios nostros a timore Domini.
Putavimus itaque melius, **26** et diximus: Exstruamus
nobis altare, non in holocausta, neque ad victimas
offerendas, **27** sed in testimonium inter nos et
vos, et sobolem nostram vestramque progeniem,
ut serviamus Domino, et juris nostri sit offerre
et holocausta, et victimas, et pacificas hostias: et
nequaquam dicant cras filii vestri filiis nostris: Non
est vobis pars in Domino. **28** Quod si voluerint
dicere, respondebunt eis: Ecce altare Domini, quod
fecerunt patres nostri, non in holocausta, neque
in sacrificium, sed in testimonium nostrum ac
vestrum. **29** Absit a nobis hoc scelus, ut recedamus
a Domino, et ejus vestigia relinquamus, exstructo
altari ad holocausta, et sacrificia, et victimas
offerendas, præter altare Domini Dei nostri, quod
exstructum est ante tabernaculum ejus. **30** Quibus
auditis, Phinees sacerdos, et principes legationis
Israël, qui erant cum eo, placati sunt: et verba
filiorum Ruben, et Gad, et dimidiæ tribus Manasse,
libentissime susceperunt. **31** Dixitque Phinees
filius Eleazari sacerdos ad eos: Nunc scimus quod
nobiscum sit Dominus, quoniam alieni estis a
prævaricatione hac, et liberastis filios Israël de
manu Domini. **32** Reversusque est cum principibus a
filiis Ruben et Gad de terra Galaad, finium Chanaan,
ad filios Israël, et retulit eis. **33** Placuitque sermo
cunctis audientibus. Et laudaverunt Deum filii
Israël, et nequaquam ultra dixerunt, ut ascenderent
contra eos, atque pugnarent, et delerent terram

possessionis eorum. 34 Vocaveruntque filii Ruben,
et filii Gad, altare quod exstruxerant, Testimonium
nostrum, quod Dominus ipse sit Deus.

23 Evoluto autem multo tempore, postquam
pacem dederat Dominus Israëli, subjectis in
gyro nationibus universis, et Josue jam longævo, et
persenilis ætatis, 2 vocavit Josue omnem Israëlem,
majoresque natu, et principes ac duces, et magistros,
dixitque ad eos: Ego senui, et progressioris ætatis
sum: 3 vosque cernitis omnia, quæ fecerit Dominus
Deus vester cunctis per circuitum nationibus,
quomodo pro vobis ipse pugnaverit: 4 et nunc
quia vobis sorte divisit omnem terram, ab orientali
parte Jordanis usque ad mare magnum, multæque
adhuc supersunt nationes: 5 Dominus Deus vester
disperdet eas et auferet a facie vestra, et possidebitis
terram, sicut vobis pollicitus est. 6 Tantum
confortamini, et estote solliciti, ut custodiatis
cuncta quæ scripta sunt in volumine legis Moysi: et
non declinetis ab eis neque ad dexteram neque ad
sinistram: 7 ne postquam intraveritis ad gentes quæ
inter vos futuræ sunt, juretis in nomine deorum
earum, et serviatis eis, et adoretis illos: 8 sed
adhæreatis Domino Deo vestro: quod fecistis usque
in diem hanc. 9 Et tunc auferet Dominus Deus in
conspectu vestro gentes magnas et robustissimas,
et nullus vobis resistere poterit. 10 Unus e vobis
persequetur hostium mille viros: quia Dominus
Deus vester pro vobis ipse pugnabit, sicut pollicitus
est. 11 Hoc tantum diligentissime præcavete: ut
diligatis Dominum Deum vestrum. 12 Quod si
volueritis gentium harum, quæ inter vos habitant,
erroribus adhærere, et cum eis miscere connubia,
atque amicitias copulare: 13 jam nunc scitote quod
Dominus Deus vester non eas deleat ante faciem
vestram, sed sint vobis in foveam ac laqueum,
et offendiculum ex latere vestro, et sudes in
oculis vestris, donec vos auferat atque disperdat
de terra hac optima, quam tradidit vobis. 14 En
ego hodie ingredior viam universæ terræ, et toto
animo cognoscetis quod de omnibus verbis, quæ
se Dominus præstiturum vobis esse pollicitus est,
unum non præterierit incassum. 15 Sicut ergo
implevit opere quod promisit, et prospera cuncta
venerunt: sic adducet super vos quidquid malorum
comminatus est, donec vos auferat atque disperdat
de terra hac optima, quam tradidit vobis, 16 eo
quod præterieritis pactum Domini Dei vestri, quod
pepigit vobiscum, et servieritis diis alienis, et
adoraveritis eos: cito atque velociter consurget
in vos furor Domini, et auferemini ab hac terra
optima, quam tradidit vobis.

24 Congregavitque Josue omnes tribus Israël in
Sichem, et vocavit majores natu, ac principes,
et judices, et magistros: steteruntque in conspectu
Domini, 2 et ad populum sic locutus est: Hæc dicit
Dominus Deus Israël: Trans fluvium habitaverunt
patres vestri ab initio, Thare pater Abraham et
Nachor: servieruntque diis alienis. 3 Tuli ergo
patrem vestrum Abraham de Mesopotamiæ finibus,
et adduxi eum in terram Chanaan, multiplicavique
semen ejus, 4 et dedi ei Isaac: illique rursum
dedi Jacob et Esau. E quibus, Esau dedi montem
Seir ad possidendum: Jacob vero et filii ejus
descenderunt in Ægyptum. 5 Misique Moysen et
Aaron, et percussi Ægyptum multis signis atque
portentis. 6 Eduxique vos et patres vestros de
Ægypto, et venistis ad mare: persecutique sunt
Ægyptii patres vestros cum curribus et equitatu,
usque ad mare Rubrum. 7 Clamaverunt autem ad
Dominum filii Israël: qui posuit tenebras inter vos
et Ægyptios, et adduxit super eos mare, et operuit
eos. Viderunt oculi vestri cuncta quæ in Ægypto
fecerim, et habitastis in solitudine multo tempore: 8
et introduxi vos in terram Amorrhæi, qui habitabat
trans Jordanem. Cumque pugnarent contra vos,
tradidi eos in manus vestras, et possedistis terram
eorum, atque interfecistis eos. 9 Surrexit autem
Balac filius Sephor rex Moab, et pugnavit contra
Israëlem. Misitque et vocavit Balaam filium Beor, ut
malediceret vobis: 10 et ego nolui audire eum, sed e
contrario per illum benedixi vobis, et liberavi vos
de manu ejus. 11 Transistisque Jordanem, et venistis
ad Jericho. Pugnaveruntque contra vos viri civitatis
ejus, Amorrhæus et Pherezæus, et Chananæus, et
Hethæus, et Gergezæus, et Hevæus, et Jebusæus:
et tradidi illos in manus vestras. 12 Misique ante
vos crabrones: et ejeci eos de locis suis, duos reges
Amorrhæorum, non in gladio nec in arcu tuo. 13
Dedique vobis terram, in qua non laborastis, et
urbes quas non ædificastis, ut habitaretis in eis:
vineas, et oliveta, quæ non plantastis. 14 Nunc ergo
timete Dominum, et servite ei perfecto corde atque
verissimo: et auferte deos quibus servierunt patres
vestri in Mesopotamia et in Ægypto, ac servite
Domino. 15 Sin autem malum vobis videtur ut
Domino serviatis, optio vobis datur: eligite hodie
quod placet, cui servire potissimum debeatis: utrum
diis, quibus servierunt patres vestri in Mesopotamia,
an diis Amorrhæorum, in quorum terra habitatis:
ego autem et domus mea serviemus Domino. 16
Responditque populus, et ait: Absit a nobis ut
relinquamus Dominum, et serviamus diis alienis.
17 Dominus Deus noster, ipse eduxit nos et patres
nostros de terra Ægypti, de domo servitutis: fecitque

videntibus nobis signa ingentia, et custodivit nos
in omni via per quam ambulavimus, et in cunctis
populis per quos transivimus. **18** Et ejecit universas
gentes, Amorrhæum habitatorem terræ quam nos
intravimus. Serviemus igitur Domino, quia ipse
est Deus noster. **19** Dixitque Josue ad populum:
Non poteritis servire Domino: Deus enim sanctus
et fortis æmulator est, nec ignoscet sceleribus
vestris atque peccatis. **20** Si dimiseritis Dominum,
et servieritis diis alienis, convertet se, et affliget
vos atque subvertet, postquam vobis præstiterit
bona. **21** Dixitque populus ad Josue: Nequaquam
ita ut loqueris erit, sed Domino serviemus. **22**
Et Josue ad populum: Testes, inquit, vos estis,
quia ipsi elegeritis vobis Dominum ut serviatis
ei. Responderuntque: Testes. **23** Nunc ergo, ait,
auferte deos alienos de medio vestri, et inclinate
corda vestra ad Dominum Deum Israël. **24** Dixitque
populus ad Josue: Domino Deo nostro serviemus,
et obedientes erimus præceptis ejus. **25** Percussit
ergo Josue in die illo fœdus, et proposuit populo
præcepta atque judicia in Sichem. **26** Scripsit
quoque omnia verba hæc in volumine legis Domini:
et tulit lapidem pergrandem, posuitque eum subter
quercum, quæ erat in sanctuario Domini: **27** et
dixit ad omnem populum: En lapis iste erit vobis in
testimonium, quod audierit omnia verba Domini,
quæ locutus est vobis: ne forte postea negare
velitis, et mentiri Domino Deo vestro. **28** Dimisitque
populum, singulos in possessionem suam. **29** Et post
hæc mortuus est Josue filius Nun servus Domini,
centum et decem annorum: **30** sepelieruntque
eum in finibus possessionis suæ in Thamnathsare,
quæ est sita in monte Ephraim, a septentrionali
parte montis Gaas. **31** Servivitque Israël Domino
cunctis diebus Josue et seniorum, qui longo vixerunt
tempore post Josue, et qui noverunt omnia opera
Domini quæ fecerat in Israël. **32** Ossa quoque Joseph,
quæ tulerant filii Israël de Ægypto, sepelierunt in
Sichem, in parte agri quem emerat Jacob a filiis
Hemor patris Sichem, centum novellis ovibus, et
fuit in possessionem filiorum Joseph. **33** Eleazar
quoque filius Aaron mortuus est: et sepelierunt
eum in Gabaath Phinees filii ejus, quæ data est ei in
monte Ephraim.

Iudicum

1 Post mortem Josue, consuluerunt filii Israël
Dominum, dicentes: Quis ascendet ante nos
contra Chananæum, et erit dux belli? **2** Dixitque
Dominus: Judas ascendet: ecce tradidi terram in
manus ejus. **3** Et ait Judas Simeoni fratri suo:
Ascende mecum in sortem meam, et pugna contra
Chananæum, ut et ego pergam tecum in sortem
tuam. Et abiit cum eo Simeon. **4** Ascenditque Judas,
et tradidit Dominus Chananæum ac Pherezæum
in manus eorum: et percusserunt in Bezec decem
millia virorum. **5** Inveneruntque Adonibezec in
Bezec, et pugnaverunt contra eum, ac percusserunt
Chananæum et Pherezæum. **6** Fugit autem
Adonibezec: quem persecuti comprehenderunt,
cæsis summitatibus manuum ejus ac pedum. **7**
Dixitque Adonibezec: Septuaginta reges amputatis
manuum ac pedum summitatibus colligebant sub
mensa mea ciborum reliquias: sicut feci, ita reddidit
mihi Deus. Adduxeruntque eum in Jerusalem,
et ibi mortuus est. **8** Oppugnantes ergo filii
Juda Jerusalem, ceperunt eam, et percusserunt in
ore gladii, tradentes cunctam incendio civitatem.
9 Et postea descendentes pugnaverunt contra
Chananæum, qui habitabat in montanis, et ad
meridiem, et in campestribus. **10** Pergensque Judas
contra Chananæum, qui habitabat in Hebron (cujus
nomen fuit antiquitus Cariath Arbe), percussit Sesai,
et Ahiman, et Tholmai: **11** atque inde profectus
abiit ad habitatores Dabir, cujus nomen vetus
erat Cariath Sepher, id est, civitas litterarum. **12**
Dixitque Caleb: Qui percusserit Cariath Sepher,
et vastaverit eam, dabo ei Axam filiam meam
uxorem. **13** Cumque cepisset eam Othoniel filius
Cenez frater Caleb minor, dedit ei Axam filiam
suam conjugem. **14** Quam pergentem in itinere
monuit vir suus ut peteret a patre suo agrum.
Quæ cum suspirasset sedens in asino, dixit ei
Caleb: Quid habes? **15** At illa respondit: Da mihi
benedictionem, quia terram arentem dedisti mihi:
da et irriguam aquis. Dedit ergo ei Caleb irriguum
superius, et irriguum inferius. **16** Filii autem Cinæi
cognati Moysi ascenderunt de civitate palmarum
cum filiis Juda, in desertum sortis ejus, quod est
ad meridiem Arad, et habitaverunt cum eo. **17**
Abiit autem Judas cum Simeone fratre suo, et
percusserunt simul Chananæum qui habitabat in
Sephaath, et interfecerunt eum. Vocatumque est
nomen urbis, Horma, id est, anathema. **18** Cepitque
Judas Gazam cum finibus suis, et Ascalonem, atque
Accaron cum terminis suis. **19** Fuitque Dominus
cum Juda, et montana possedit: nec potuit delere
habitatores vallis, quia falcatis curribus abundabant.
20 Dederuntque Caleb Hebron, sicut dixerat Moyses,
qui delevit ex ea tres filios Enac. **21** Jebusæum
autem habitatorem Jerusalem non deleverunt
filii Benjamin: habitavitque Jebusæus cum filiis
Benjamin in Jerusalem, usque in præsentem diem.
22 Domus quoque Joseph ascendit in Bethel, fuitque
Dominus cum eis. **23** Nam cum obsiderent urbem,
quæ prius Luza vocabatur, **24** viderunt hominem
egredientem de civitate, dixeruntque ad eum:
Ostende nobis introitum civitatis, et faciemus
tecum misericordiam. **25** Qui cum ostendisset eis,
percusserunt urbem in ore gladii: hominem autem
illum, et omnem cognationem ejus, dimiserunt. **26**
Qui dimissus, abiit in terram Hetthim, et ædificavit
ibi civitatem, vocavitque eam Luzam: quæ ita
appellatur usque in præsentem diem. **27** Manasses
quoque non delevit Bethsan, et Thanac cum viculis
suis, et habitatores Dor, et Jeblaam, et Mageddo cum
viculis suis, cœpitque Chananæus habitare cum eis.
28 Postquam autem confortatus est Israël, fecit eos
tributarios, et delere noluit. **29** Ephraim etiam non
interfecit Chananæum, qui habitabat in Gazer, sed
habitavit cum eo. **30** Zabulon non delevit habitatores
Cetron, et Naalol: sed habitavit Chananæus in
medio ejus, factusque est ei tributarius. **31** Aser
quoque non delevit habitatores Accho, et Sidonis,
Ahalab, et Achazib, et Helba, et Aphec, et Rohob: **32**
habitavitque in medio Chananæi habitatoris illius
terræ, nec interfecit eum. **33** Nephthali quoque
non delevit habitatores Bethsames, et Bethanath:
et habitavit inter Chananæum habitatorem terræ,
fueruntque ei Bethsamitæ et Bethanitæ tributarii.
34 Arctavitque Amorrhæus filios Dan in monte, nec
dedit eis locum ut ad planiora descenderent: **35**
habitavitque in monte Hares, quod interpretatur
testaceo, in Ajalon et Salebim. Et aggravata est
manus domus Joseph, factusque est ei tributarius.
36 Fuit autem terminus Amorrhæi ab ascensu
Scorpionis, petra, et superiora loca.

2 Ascenditque angelus Domini de Galgalis ad
Locum flentium, et ait: Eduxi vos de Ægypto, et
introduxi in terram, pro qua juravi patribus vestris:
et pollicitus sum ut non facerem irritum pactum
meum vobiscum in sempiternum, **2** ita dumtaxat ut
non feriretis fœdus cum habitatoribus terræ hujus,
sed aras eorum subverteretis: et noluistis audire
vocem meam: cur hoc fecistis? **3** Quam ob rem nolui
delere eos a facie vestra: ut habeatis hostes, et dii
eorum sint vobis in ruinam. **4** Cumque loqueretur
angelus Domini hæc verba ad omnes filios Israël,

elevaverunt ipsi vocem suam, et fleverunt. 5 Et
vocatum est nomen loci illius, Locus flentium, sive
lacrimarum: immolaveruntque ibi hostias Domini.
6 Dimisit ergo Josue populum, et abierunt filii Israël
unusquisque in possessionem suam, ut obtinerent
eam: 7 servieruntque Domino cunctis diebus ejus,
et seniorum, qui longo post eum vixerunt tempore,
et noverant omnia opera Domini quæ fecerat cum
Israël. 8 Mortuus est autem Josue filius Nun,
famulus Domini, centum et decem annorum, 9
et sepelierunt eum in finibus possessionis suæ in
Thamnathsare in monte Ephraim, a septentrionali
plaga montis Gaas. 10 Omnisque illa generatio
congregata est ad patres suos: et surrexerunt
alii, qui non noverant Dominum, et opera quæ
fecerat cum Israël. 11 Feceruntque filii Israël malum
in conspectu Domini, et servierunt Baalim. 12
Ac dimiserunt Dominum Deum patrum suorum,
qui eduxerat eos de terra Ægypti, et secuti sunt
deos alienos, deosque populorum, qui habitabant
in circuitu eorum, et adoraverunt eos: et ad
iracundiam concitaverunt Dominum, 13 dimittentes
eum, et servientes Baal et Astaroth. 14 Iratusque
Dominus contra Israël, tradidit eos in manus
diripientium: qui ceperunt eos, et vendiderunt
hostibus qui habitabant per gyrum: nec potuerunt
resistere adversariis suis, 15 sed quocumque pergere
voluissent, manus Domini super eos erat, sicut
locutus est, et juravit eis, et vehementer afflicti sunt.
16 Suscitavitque Dominus judices, qui liberarent
eos de vastantium manibus: sed nec eos audire
voluerunt, 17 fornicantes cum diis alienis, et
adorantes eos. Cito deseruerunt viam, per quam
ingressi fuerant patres eorum: et audientes mandata
Domini, omnia fecere contraria. 18 Cumque Dominus
judices suscitaret, in diebus eorum flectebatur
misericordia, et audiebat afflictorum gemitus, et
liberabat eos de cæde vastantium. 19 Postquam
autem mortuus esset judex, revertebantur, et multo
faciebant pejora quam fecerant patres eorum,
sequentes deos alienos, servientes eis, et adorantes
illos. Non dimiserunt adinventiones suas, et viam
durissimam per quam ambulare consueverunt.
20 Iratusque est furor Domini in Israël, et ait:
Quia irritum fecit gens ista pactum meum, quod
pepigeram cum patribus eorum, et vocem meam
audire contempsit: 21 et ego non delebo gentes,
quas dimisit Josue, et mortuus est: 22 ut in ipsis
experiar Israël, utrum custodiant viam Domini, et
ambulent in ea, sicut custodierunt patres eorum,
an non. 23 Dimisit ergo Dominus omnes nationes
has, et cito subvertere noluit, nec tradidit in manus
Josue.

3 Hæ sunt gentes quas Dominus dereliquit,
ut erudiret in eis Israëlem, et omnes qui
non noverant bella Chananæorum: 2 ut postea
discerent filii eorum certare cum hostibus, et
habere consuetudinem præliandi: 3 quinque
satrapas Philisthinorum, omnemque Chananæum,
et Sidonium, atque Hevæum, qui habitabat in monte
Libano, de monte Baal Hermon usque ad introitum
Emath. 4 Dimisitque eos, ut in ipsis experiretur
Israëlem, utrum audiret mandata Domini quæ
præceperat patribus eorum per manum Moysi, an
non. 5 Itaque filii Israël habitaverunt in medio
Chananæi, et Hethæi, et Amorrhæi, et Pherezæi,
et Hevæi, et Jebusæi: 6 et duxerunt uxores filias
eorum, ipsique filias suas filiis eorum tradiderunt,
et servierunt diis eorum. 7 Feceruntque malum in
conspectu Domini, et obliti sunt Dei sui, servientes
Baalim et Astaroth. 8 Iratusque contra Israël
Dominus, tradidit eos in manus Chusan Rasathaim
regis Mesopotamiæ, servieruntque ei octo annis.
9 Et clamaverunt ad Dominum, qui suscitavit eis
salvatorem, et liberavit eos, Othoniel videlicet
filium Cenez, fratrem Caleb minorem: 10 fuitque in
eo spiritus Domini, et judicavit Israël. Egressusque
est ad pugnam, et tradidit Dominus in manus ejus
Chusan Rasathaim regem Syriæ, et oppressit eum.
11 Quievitque terra quadraginta annis, et mortuus
est Othoniel filius Cenez. 12 Addiderunt autem
filii Israël facere malum in conspectu Domini:
qui confortavit adversum eos Eglon regem Moab,
quia fecerunt malum in conspectu ejus. 13 Et
copulavit ei filios Ammon, et Amalec: abiitque et
percussit Israël, atque possedit urbem palmarum. 14
Servieruntque filii Israël Eglon regi Moab decem et
octo annis. 15 Et postea clamaverunt ad Dominum,
qui suscitavit eis salvatorem vocabulo Aod, filium
Gera, filii Jemini, qui utraque manu pro dextera
utebatur. Miseruntque filii Israël per illum munera
Eglon regi Moab. 16 Qui fecit sibi gladium ancipitem,
habentem in medio capulum longitudinis palmæ
manus, et accinctus est eo subter sagum in dextro
femore. 17 Obtulitque munera Eglon regi Moab. Erat
autem Eglon crassus nimis. 18 Cumque obtulisset ei
munera, prosecutus est socios, qui cum eo venerant.
19 Et reversus de Galgalis, ubi erant idola, dixit ad
regem: Verbum secretum habeo ad te, o rex. Et ille
imperavit silentium: egressisque omnibus qui circa
eum erant, 20 ingressus est Aod ad eum: sedebat
autem in æstivo cœnaculo solus: dixitque: Verbum
Dei habeo ad te. Qui statim surrexit de throno. 21
Extenditque Aod sinistram manum, et tulit sicam
de dextro femore suo, infixitque eam in ventre
ejus 22 tam valide, ut capulus sequeretur ferrum

in vulnere, ac pinguissimo adipe stringeretur. Nec
eduxit gladium, sed ita ut percusserat, reliquit in
corpore: statimque per secreta naturæ alvi stercora
proruperunt. 23 Aod autem clausis diligentissime
ostiis cœnaculi, et obfirmatis sera, 24 per posticum
egressus est. Servique regis ingressi viderunt
clausas fores cœnaculi, atque dixerunt: Forsitan
purgat alvum in æstivo cubiculo. 25 Expectantesque
diu donec erubescerent, et videntes quod nullus
aperiret, tulerunt clavem: et aperientes invenerunt
dominum suum in terra jacentem mortuum. 26 Aod
autem, dum illi turbarentur, effugit, et pertransiit
locum idolorum, unde reversus fuerat. Venitque
in Seirath: 27 et statim insonuit buccina in monte
Ephraim, descenderuntque cum eo filii Israël, ipso in
fronte gradiente. 28 Qui dixit ad eos: Sequimini me:
tradidit enim Dominus inimicos nostros Moabitas
in manus nostras. Descenderuntque post eum, et
occupaverunt vada Jordanis quæ transmittunt in
Moab: et non dimiserunt transire quemquam: 29
sed percusserunt Moabitas in tempore illo, circiter
decem millia, omnes robustos et fortes viros. Nullus
eorum evadere potuit. 30 Humiliatusque est Moab
in die illo sub manu Israël: et quievit terra octoginta
annis. 31 Post hunc fuit Samgar filius Anath, qui
percussit de Philisthiim sexcentos viros vomere: et
ipse quoque defendit Israël.

4 Addideruntque filii Israël facere malum in
conspectu Domini post mortem Aod, 2 et tradidit
illos Dominus in manus Jabin regis Chanaan, qui
regnavit in Asor: habuitque ducem exercitus sui
nomine Sisaram, ipse autem habitabat in Haroseth
gentium. 3 Clamaveruntque filii Israël ad Dominum:
nongentos enim habebat falcatos currus, et per
viginti annos vehementer oppresserat eos. 4 Erat
autem Debbora prophetis uxor Lapidoth, quæ
judicabat populum in illo tempore. 5 Et sedebat sub
palma, quæ nomine illius vocabatur, inter Rama et
Bethel in monte Ephraim: ascendebantque ad eam
filii Israël in omne judicium. 6 Quæ misit et vocavit
Barac filium Abinoëm de Cedes Nephthali: dixitque
ad eum: Præcepit tibi Dominus Deus Israël: Vade, et
duc exercitum in montem Thabor, tollesque tecum
decem millia pugnatorum de filiis Nephthali, et
de filiis Zabulon: 7 ego autem adducam ad te in
loco torrentis Cison, Sisaram principem exercitus
Jabin, et currus ejus, atque omnem multitudinem,
et tradam eos in manu tua. 8 Dixitque ad eam Barac:
Si venis mecum, vadam: si nolueris venire mecum,
non pergam. 9 Quæ dixit ad eum: Ibo quidem
tecum, sed in hac vice victoria non reputabitur
tibi, quia in manu mulieris tradetur Sisara. Surrexit
itaque Debbora, et perrexit cum Barac in Cedes.
10 Qui, accitis Zabulon et Nephthali, ascendit cum
decem millibus pugnatorum, habens Debboram in
comitatu suo. 11 Haber autem Cinæus recesserat
quondam a ceteris Cinæis fratribus suis, filiis Hobab
cognati Moysi: et tetenderat tabernacula usque ad
vallem, quæ vocatur Sennim, et erat juxta Cedes. 12
Nuntiatumque est Sisaræ quod ascendisset Barac
filius Abinoëm in montem Thabor: 13 et congregavit
nongentos falcatos currus, et omnem exercitum
de Haroseth gentium ad torrentem Cison. 14
Dixitque Debbora ad Barac: Surge, hæc est enim
dies, in qua tradidit Dominus Sisaram in manus
tuas: en ipse ductor est tuus. Descendit itaque Barac
de monte Thabor, et decem millia pugnatorum
cum eo. 15 Perterruitque Dominus Sisaram, et
omnes currus ejus, universamque multitudinem
in ore gladii ad conspectum Barac: in tantum, ut
Sisara de curru desiliens, pedibus fugeret, 16 et
Barac persequeretur fugientes currus, et exercitum
usque ad Haroseth gentium, et omnis hostium
multitudo usque ad internecionem caderet. 17
Sisara autem fugiens pervenit ad tentorium Jahel
uxoris Haber Cinæi. Erat enim pax inter Jabin regem
Asor, et domum Haber Cinæi. 18 Egressa igitur
Jahel in occursum Sisaræ, dixit ad eum: Intra ad
me, domine mi: intra, ne timeas. Qui ingressus
tabernaculum ejus, et opertus ab ea pallio, 19
dixit ad eam: Da mihi, obsecro, paululum aquæ,
quia sitio valde. Quæ aperuit utrem lactis, et dedit
ei bibere, et operuit illum. 20 Dixitque Sisara ad
eam: Sta ante ostium tabernaculi: et cum venerit
aliquis interrogans te, et dicens: Numquid hic est
aliquis? respondebis: Nullus est. 21 Tulit itaque
Jahel uxor Haber clavum tabernaculi, assumens
pariter et malleum: et ingressa abscondite et cum
silentio, posuit supra tempus capitis ejus clavum,
percussumque malleo defixit in cerebrum usque
ad terram: qui soporem morti consocians defecit,
et mortuus est. 22 Et ecce Barac sequens Sisaram
veniebat: egressaque Jahel in occursum ejus, dixit ei:
Veni, et ostendam tibi virum quem quæris. Qui cum
intrasset ad eam, vidit Sisaram jacentem mortuum,
et clavum infixum in tempore ejus. 23 Humiliavit
ergo Deus in die illo Jabin regem Chanaan coram
filiis Israël: 24 qui crescebant quotidie, et forti
manu opprimebant Jabin regem Chanaan, donec
delerent eum.

5 Cecineruntque Debbora et Barac filius Abinoëm
in illo die, dicentes: 2 Qui sponte obtulistis
de Israël animas vestras ad periculum, benedicite
Domino. 3 Audite, reges; auribus percipite,

principes: ego sum, ego sum, quæ Domino canam,
psallam Domino Deo Israël. 4 Domine, cum exires
de Seir, et transires per regiones Edom, terra
mota est, cælique ac nubes distillaverunt aquis.
5 Montes fluxerunt a facie Domini, et Sinai a
facie Domini Dei Israël. 6 In diebus Samgar filii
Anath, in diebus Jahel quieverunt semitæ: et qui
ingrediebantur per eas, ambulaverunt per calles
devios. 7 Cessaverunt fortes in Israël, et quieverunt:
donec surgeret Debbora, surgeret mater in Israël.
8 Nova bella elegit Dominus, et portas hostium
ipse subvertit: clypeus et hasta si apparuerint in
quadraginta millibus Israël. 9 Cor meum diligit
principes Israël: qui propria voluntate obtulistis vos
discrimini, benedicite Domino. 10 Qui ascenditis
super nitentes asinos, et sedetis in judicio, et
ambulatis in via, loquimini. 11 Ubi collisi sunt
currus, et hostium suffocatus est exercitus, ibi
narrentur justitiæ Domini, et clementia in fortes
Israël: tunc descendit populus Domini ad portas,
et obtinuit principatum. 12 Surge, surge Debbora;
surge, surge, et loquere canticum: surge Barac,
et apprehende captivos tuos, fili Abinoëm. 13
Salvatæ sunt reliquiæ populi: Dominus in fortibus
dimicavit. 14 Ex Ephraim delevit eos in Amalec, et
post eum ex Benjamin in populos tuos, o Amalec: de
Machir principes descenderunt, et de Zabulon qui
exercitum ducerent ad bellandum. 15 Duces Issachar
fuere cum Debbora, et Barac vestigia sunt secuti,
qui quasi in præceps ac barathrum se discrimini
dedit: diviso contra se Ruben, magnanimorum
reperta est contentio. 16 Quare habitas inter duos
terminos, ut audias sibilos gregum? diviso contra
se Ruben, magnanimorum reperta est contentio. 17
Galaad trans Jordanem quiescebat, et Dan vacabat
navibus: Aser habitabat in littore maris, et in
portubus morabatur. 18 Zabulon vero et Nephthali
obtulerunt animas suas morti in regione Merome.
19 Venerunt reges et pugnaverunt: pugnaverunt
reges Chanaan in Thanach juxta aquas Mageddo, et
tamen nihil tulere prædantes. 20 De cælo dimicatum
est contra eos: stellæ manentes in ordine et cursu
suo, adversus Sisaram pugnaverunt. 21 Torrens
Cison traxit cadavera eorum, torrens Cadumim,
torrens Cison: conculca, anima mea, robustos. 22
Ungulæ equorum ceciderunt, fugientibus impetu,
et per præceps ruentibus fortissimis hostium. 23
Maledicite terræ Meroz, dixit angelus Domini:
maledicite habitatoribus ejus, quia non venerunt
ad auxilium Domini, in adjutorium fortissimorum
ejus. 24 Benedicta inter mulieres Jahel uxor Haber
Cinæi, et benedicatur in tabernaculo suo. 25 Aquam
petenti lac dedit, et in phiala principum obtulit
butyrum. 26 Sinistram manum misit ad clavum,
et dexteram ad fabrorum malleos. Percussitque
Sisaram quærens in capite vulneri locum, et tempus
valide perforans: 27 inter pedes ejus ruit; defecit, et
mortuus est: volvebatur ante pedes ejus, et jacebat
exanimis et miserabilis. 28 Per fenestram respiciens,
ululabat mater ejus: et de cœnaculo loquebatur:
Cur moratur regredi currus ejus? quare tardaverunt
pedes quadrigarum illius? 29 Una sapientior
ceteris uxoribus ejus, hæc socrui verba respondit:
30 Forsitan nunc dividit spolia, et pulcherrima
feminarum eligitur ei: vestes diversorum colorum
Sisaræ traduntur in prædam, et supellex varia ad
ornanda colla congeritur. 31 Sic pereant omnes
inimici tui, Domine: qui autem diligunt te, sicut sol
in ortu suo splendet, ita rutilent. Quievitque terra
per quadraginta annos.

6 Fecerunt autem filii Israël malum in conspectu
Domini: qui tradidit illos in manu Madian septem
annis, 2 et oppressi sunt valde ab eis. Feceruntque
sibi antra et speluncas in montibus, et munitissima
ad repugnandum loca. 3 Cumque sevisset Israël,
ascendebat Madian et Amalec, ceterique orientalium
nationum: 4 et apud eos figentes tentoria, sicut erant
in herbis cuncta vastabant usque ad introitum Gazæ:
nihilque omnino ad vitam pertinens relinquebant
in Israël, non oves, non boves, non asinos. 5 Ipsi
enim et universi greges eorum veniebant cum
tabernaculis suis, et instar locustarum universa
complebant, innumera multitudo hominum et
camelorum, quidquid tetigerant devastantes. 6
Humiliatusque est Israël valde in conspectu Madian.
7 Et clamavit ad Dominum postulans auxilium contra
Madianitas. 8 Qui misit ad eos virum prophetam, et
locutus est: Hæc dicit Dominus Deus Israël: Ego vos
feci conscendere de Ægypto, et eduxi vos de domo
servitutis, 9 et liberavi de manu Ægyptiorum, et
omnium inimicorum qui affligebant vos: ejecique
eos ad introitum vestrum, et tradidi vobis terram
eorum. 10 Et dixi: Ego Dominus Deus vester: ne
timeatis deos Amorrhæorum, in quorum terra
habitatis. Et noluistis audire vocem meam. 11
Venit autem angelus Domini, et sedit sub quercu,
quæ erat in Ephra, et pertinebat ad Joas patrem
familiæ Ezri. Cumque Gedeon filius ejus excuteret
atque purgaret frumenta in torculari, ut fugeret
Madian, 12 apparuit ei angelus Domini, et ait:
Dominus tecum, virorum fortissime. 13 Dixitque ei
Gedeon: Obsecro, mi domine, si Dominus nobiscum
est, cur apprehenderunt nos hæc omnia? ubi sunt
mirabilia ejus, quæ narraverunt patres nostri, atque
dixerunt: De Ægypto eduxit nos Dominus? nunc

autem dereliquit nos Dominus, et tradidit in manu
Madian. **14** Respexitque ad eum Dominus, et ait:
Vade in hac fortitudine tua, et liberabis Israël
de manu Madian: scito quod miserim te. **15** Qui
respondens ait: Obsecro, mi domine, in quo liberabo
Israël? ecce familia mea infima est in Manasse, et
ego minimus in domo patris mei. **16** Dixitque ei
Dominus: Ego ero tecum: et percuties Madian quasi
unum virum. **17** Et ille: Si inveni, inquit, gratiam
coram te, da mihi signum quod tu sis qui loqueris
ad me: **18** nec recedas hinc, donec revertar ad te,
portans sacrificium, et offerens tibi. Qui respondit:
Ego præstolabor adventum tuum. **19** Ingressus est
itaque Gedeon, et coxit hædum, et de farinæ modio
azymos panes: carnesque ponens in canistro, et jus
carnium mittens in ollam, tulit omnia sub quercu,
et obtulit ei. **20** Cui dixit angelus Domini: Tolle
carnes et azymos panes, et pone supra petram
illam, et jus desuper funde. Cumque fecisset ita, **21**
extendit angelus Domini summitatem virgæ, quam
tenebat in manu, et tetigit carnes et panes azymos:
ascenditque ignis de petra, et carnes azymosque
panes consumpsit: angelus autem Domini evanuit ex
oculis ejus. **22** Videnque Gedeon quod esset angelus
Domini, ait: Heu mi Domine Deus: quia vidi angelum
Domini facie ad faciem. **23** Dixitque ei Dominus:
Pax tecum: ne timeas, non morieris. **24** Ædificavit
ergo ibi Gedeon altare Domino, vocavitque illud,
Domini pax, usque in præsentem diem. Cumque
adhuc esset in Ephra, quæ est familiæ Ezri, **25**
nocte illa dixit Dominus ad eum: Tolle taurum
patris tui, et alterum taurum annorum septem,
destruesque aram Baal, quæ est patris tui, et nemus,
quod circa aram est, succide. **26** Et ædificabis altare
Domino Deo tuo in summitate petræ hujus, super
quam ante sacrificium posuisti: tollesque taurum
secundum, et offeres holocaustum super struem
lignorum, quæ de nemore succideris. **27** Assumptis
ergo Gedeon decem viris de servis suis, fecit sicut
præceperat ei Dominus. Timens autem domum
patris sui, et homines illius civitatis, per diem
noluit id facere, sed omnia nocte complevit. **28**
Cumque surrexissent viri oppidi ejus mane, viderunt
destructam aram Baal, lucumque succisum, et
taurum alterum impositum super altare, quod tunc
ædificatum erat. **29** Dixeruntque ad invicem: Quis
hoc fecit? Cumque perquirerent auctorem facti,
dictum est: Gedeon filius Joas fecit hæc omnia.
30 Et dixerunt ad Joas: Produc filium tuum huc,
ut moriatur: quia destruxit aram Baal, et succidit
nemus. **31** Quibus ille respondit: Numquid ultores
estis Baal, ut pugnetis pro eo? qui adversarius
est ejus, moriatur antequam lux crastina veniat:
si deus est, vindicet se de eo, qui suffodit aram
ejus. **32** Ex illo die vocatus est Gedeon Jerobaal,
eo quod dixisset Joas: Ulciscatur se de eo Baal,
qui suffodit aram ejus. **33** Igitur omnis Madian,
et Amalec, et orientales populi, congregati sunt
simul: et transeuntes Jordanem, castrametati sunt
in valle Jezraël. **34** Spiritus autem Domini induit
Gedeon, qui clangens buccina convocavit domum
Abiezer, ut sequeretur se. **35** Misitque nuntios in
universum Manassen, qui et ipse secutus est eum:
et alios nuntios in Aser et Zabulon et Nephthali,
qui occurrerunt ei. **36** Dixitque Gedeon ad Deum: Si
salvum facis per manum meam Israël, sicut locutus
es, **37** ponam hoc vellus lanæ in area: si ros in
solo vellere fuerit, et in omni terra siccitas, sciam
quod per manum meam, sicut locutus es, liberabis
Israël. **38** Factumque est ita. Et de nocte consurgens
expresso vellere, concham rore implevit. **39** Dixitque
rursus ad Deum: Ne irascatur furor tuus contra
me si adhuc semel tentavero, signum quærens in
vellere. Oro ut solum vellus siccum sit, et omnis
terra rore madens. **40** Fecitque Deus nocte illa ut
postulaverat: et fuit siccitas in solo vellere, et ros in
omni terra.

7 Igitur Jerobaal qui et Gedeon, de nocte
consurgens, et omnis populus cum eo, venit
ad fontem qui vocatur Harad. Erant autem castra
Madian in valle ad septentrionalem plagam collis
excelsi. **2** Dixitque Dominus ad Gedeon: Multus
tecum est populus, nec tradetur Madian in manus
ejus: ne glorietur contra me Israël, et dicat: Meis
viribus liberatus sum. **3** Loquere ad populum, et
cunctis audientibus prædica: Qui formidolosus et
timidus est, revertatur. Recesseruntque de monte
Galaad, et reversi sunt de populo viginti duo millia
virorum, et tantum decem millia remanserunt.
4 Dixitque Dominus ad Gedeon: Adhuc populus
multus est: duc eos ad aquas et ibi probabo illos: et
de quo dixero tibi ut tecum vadat, ipse pergat; quem
ire prohibuero, revertatur. **5** Cumque descendisset
populus ad aquas, dixit Dominus ad Gedeon: Qui
lingua lambuerint aquas, sicut solent canes lambere,
separabis eos seorsum: qui autem curvatis genibus
biberint, in altera parte erunt. **6** Fuit itaque numerus
eorum qui manu ad os projiciente lambuerunt
aquas, trecenti viri: omnis autem reliqua multitudo
flexo poplite biberat. **7** Et ait Dominus ad Gedeon: In
trecentis viris qui lambuerunt aquas, liberabo vos,
et tradam in manu tua Madian: omnis autem reliqua
multitudo revertatur in locum suum. **8** Sumptis
itaque pro numero cibariis et tubis, omnem reliquam
multitudinem abire præcepit ad tabernacula sua: et

ipse cum trecentis viris se certamini dedit. Castra
autem Madian erant subter in valle. 9 Eadem nocte
dixit Dominus ad eum: Surge, et descende in castra:
quia tradidi eos in manu tua. 10 Sin autem solus ire
formidas, descendat tecum Phara puer tuus. 11 Et
cum audieris quid loquantur, tunc confortabuntur
manus tuæ, et securior ad hostium castra descendes.
Descendit ergo ipse et Phara puer ejus in partem
castrorum, ubi erant armatorum vigiliæ. 12 Madian
autem et Amalec, et omnes orientales populi, fusi
jacebant in valle, ut locustarum multitudo: cameli
quoque innumerabiles erant, sicut arena quæ jacet
in littore maris. 13 Cumque venisset Gedeon,
narrabat aliquis somnium proximo suo: et in hunc
modum referebat quod viderat: Vidi somnium, et
videbatur mihi quasi subcinericius panis ex hordeo
volvi, et in castra Madian descendere: cumque
pervenisset ad tabernaculum, percussit illud, atque
subvertit, et terræ funditus coæquavit. 14 Respondit
is, cui loquebatur: Non est hoc aliud, nisi gladius
Gedeonis filii Joas viri Israëlitæ: tradidit enim
Dominus in manus ejus Madian, et omnia castra
ejus. 15 Cumque audisset Gedeon somnium, et
interpretationem ejus, adoravit: et reversus est ad
castra Israël, et ait: Surgite, tradidit enim Dominus
in manus nostras castra Madian. 16 Divisitque
trecentos viros in tres partes, et dedit tubas in
manibus eorum, lagenasque vacuas, ac lampades in
medio lagenarum. 17 Et dixit ad eos: Quod me facere
videritis, hoc facite: ingrediar partem castrorum, et
quod fecero, sectamini. 18 Quando personuerit tuba
in manu mea, vos quoque per castrorum circuitum
clangite, et conclamate: Domino et Gedeoni. 19
Ingressusque est Gedeon, et trecenti viri qui
erant cum eo, in partem castrorum, incipientibus
vigiliis noctis mediæ: et custodibus suscitatis,
cœperunt buccinis clangere, et complodere inter
se lagenas. 20 Cumque per gyrum castrorum in
tribus personarent locis, et hydrias confregissent,
tenuerunt sinistris manibus lampades, et dextris
sonantes tubas, clamaveruntque: Gladius Domini
et Gedeonis: 21 stantes singuli in loco suo per
circuitum castrorum hostilium. Omnia itaque
castra turbata sunt, et vociferantes ululantesque
fugerunt: 22 et nihilominus insistebant trecenti viri
buccinis personantes. Immisitque Dominus gladium
omnibus castris, et mutua se cæde truncabant,
23 fugientes usque ad Bethsetta, et crepidinem
Abelmehula in Tebbath. Conclamantes autem viri
Israël de Nephthali, et Aser, et omni Manasse,
persequebantur Madian. 24 Misitque Gedeon
nuntios in omnem montem Ephraim, dicens:
Descendite in occursum Madian, et occupate aquas
usque Bethbera atque Jordanem. Clamavitque omnis
Ephraim, et præoccupavit aquas atque Jordanem
usque Bethbera. 25 Apprehensosque duos viros
Madian, Oreb et Zeb, interfecit Oreb in petra Oreb,
Zeb vero in torculari Zeb. Et persecuti sunt Madian,
capita Oreb et Zeb portantes ad Gedeon trans
fluenta Jordanis.

8 Dixeruntque ad eum viri Ephraim: Quid est hoc
quod facere voluisti, ut nos non vocares, cum ad
pugnam pergeres contra Madian? jurgantes fortiter,
et prope vim inferentes. 2 Quibus ille respondit:
Quod enim tale facere potui, quale vos fecistis?
nonne melior est racemus Ephraim, vindemiis
Abiezer? 3 In manus vestras Dominus tradidit
principes Madian, Oreb et Zeb: quid tale facere
potui, quale vos fecistis? Quod cum locutus esset,
requievit spiritus eorum, quo tumebant contra
eum. 4 Cumque venisset Gedeon ad Jordanem,
transivit eum cum trecentis viris, qui secum erant:
et præ lassitudine, fugientes persequi non poterant.
5 Dixitque ad viros Soccoth: Date, obsecro, panes
populo qui mecum est, quia valde defecerunt:
ut possimus persequi Zebee et Salmana reges
Madian. 6 Responderunt principes Soccoth: Forsitan
palmæ manuum Zebee et Salmana in manu tua
sunt, et idcirco postulas ut demus exercitui tuo
panes. 7 Quibus ille ait: Cum ergo tradiderit
Dominus Zebee et Salmana in manus meas,
conteram carnes vestras cum spinis tribulisque
deserti. 8 Et inde conscendens, venit in Phanuel:
locutusque est ad viros loci illius similia. Cui et
illi responderunt, sicut responderant viri Soccoth.
9 Dixit itaque et eis: Cum reversus fuero victor
in pace, destruam turrim hanc. 10 Zebee autem
et Salmana requiescebant cum omni exercitu
suo. Quindecim enim millia viri remanserant ex
omnibus turmis orientalium populorum, cæsis
centum viginti millibus bellatorum educentium
gladium. 11 Ascendensque Gedeon per viam eorum,
qui in tabernaculis morabantur, ad orientalem
partem Nobe et Jegbaa, percussit castra hostium,
qui securi erant, et nihil adversi suspicabantur. 12
Fugeruntque Zebee et Salmana, quos persequens
Gedeon comprehendit, turbato omni exercitu
eorum. 13 Revertensque de bello ante solis
ortum, 14 apprehendit puerum de viris Soccoth:
interrogavitque eum nomina principum et seniorum
Soccoth, et descripsit septuaginta septem viros.
15 Venitque ad Soccoth, et dixit eis: En Zebee et
Salmana, super quibus exprobrastis mihi, dicentes:
Forsitan manus Zebee et Salmana in manibus tuis
sunt, et idcirco postulas ut demus viris, qui lassi sunt

et defecerunt, panes. 16 Tulit ergo seniores civitatis
et spinas deserti ac tribulos, et contrivit cum eis
atque comminuit viros Soccoth. 17 Turrim quoque
Phanuel subvertit, occisis habitatoribus civitatis.
18 Dixitque ad Zebee et Salmana: Quales fuerunt
viri, quos occidistis in Thabor? Qui responderunt:
Similes tui, et unus ex eis quasi filius regis. 19
Quibus ille respondit: Fratres mei fuerunt, filii
matris meæ. Vivit Dominus, quia si servassetis eos,
non vos occiderem. 20 Dixitque Jether primogenito
suo: Surge, et interfice eos. Qui non eduxit
gladium: timebat enim, quia adhuc puer erat.
21 Dixeruntque Zebee et Salmana: Tu surge, et
irrue in nos: quia juxta ætatem robur est hominis.
Surrexit Gedeon, et interfecit Zebee et Salmana:
et tulit ornamenta ac bullas quibus colla regalium
camelorum decorari solent. 22 Dixeruntque omnes
viri Israël ad Gedeon: Dominare nostri tu, et filius
tuus, et filius filii tui: quia liberasti nos de manu
Madian. 23 Quibus ille ait: Non dominabor vestri,
nec dominabitur in vos filius meus, sed dominabitur
vobis Dominus. 24 Dixitque ad eos: Unam petitionem
postulo a vobis: date mihi inaures ex præda
vestra. Inaures enim aureas Ismaëlitæ habere
consueverant. 25 Qui responderunt: Libentissime
dabimus. Expandentesque super terram pallium,
projecerunt in eo inaures de præda: 26 et fuit
pondus postulatarum inaurium, mille septingenti
auri sicli, absque ornamentis, et monilibus, et veste
purpurea, quibus reges Madian uti soliti erant, et
præter torques aureas camelorum. 27 Fecitque ex eo
Gedeon ephod, et posuit illud in civitate sua Ephra.
Fornicatusque est omnis Israël in eo, et factum
est Gedeoni et omni domui ejus in ruinam. 28
Humiliatus est autem Madian coram filiis Israël, nec
potuerunt ultra cervices elevare: sed quievit terra
per quadraginta annos, quibus Gedeon præfuit. 29
Abiit itaque Jerobaal filius Joas, et habitavit in domo
sua: 30 habuitque septuaginta filios, qui egressi
sunt de femore ejus: eo quod plures haberet uxores.
31 Concubina autem illius, quam habebat in Sichem,
genuit ei filium nomine Abimelech. 32 Mortuusque
est Gedeon filius Joas in senectute bona, et sepultus
est in sepulchro Joas patris sui in Ephra de familia
Ezri. 33 Postquam autem mortuus est Gedeon,
aversi sunt filii Israël, et fornicati sunt cum Baalim.
Percusseruntque cum Baal fœdus, ut esset eis in
deum: 34 nec recordati sunt Domini Dei sui, qui
eruit eos de manibus inimicorum suorum omnium
per circuitum: 35 nec fecerunt misericordiam cum
domo Jerobaal Gedeon, juxta omnia bona quæ
fecerat Israëli.

9 Abiit autem Abimelech filius Jerobaal in Sichem
ad fratres matris suæ, et locutus est ad eos, et
ad omnem cognationem domus patris matris suæ,
dicens: 2 Loquimini ad omnes viros Sichem: Quid
vobis est melius, ut dominentur vestri septuaginta
viri omnes filii Jerobaal, an ut dominetur unus
vir? simulque considerate quod os vestrum et caro
vestra sum. 3 Locutique sunt fratres matris ejus
de eo ad omnes viros Sichem universos sermones
istos, et inclinaverunt cor eorum post Abimelech,
dicentes: Frater noster est. 4 Dederuntque illi
septuaginta pondo argenti de fano Baalberit. Qui
conduxit sibi ex eo viros inopes et vagos, secutique
sunt eum. 5 Et venit in domum patris sui in Ephra, et
occidit fratres suos filios Jerobaal, septuaginta viros
super lapidem unum: remansitque Joatham filius
Jerobaal minimus, et absconditus est. 6 Congregati
sunt autem omnes viri Sichem, et universæ familiæ
urbis Mello: abieruntque et constituerunt regem
Abimelech, juxta quercum quæ stabat in Sichem. 7
Quod cum nuntiatum esset Joatham, ivit, et stetit in
vertice montis Garizim: elevataque voce, clamavit,
et dixit: Audite me, viri Sichem; ita audiat vos
Deus. 8 Ierunt ligna, ut ungerent super se regem:
dixeruntque olivæ: Impera nobis. 9 Quæ respondit:
Numquid possum deserere pinguedinem meam, qua
et dii utuntur et homines, et venire ut inter ligna
promovear? 10 Dixeruntque ligna ad arborem ficum:
Veni, et super nos regnum accipe. 11 Quæ respondit
eis: Numquid possum deserere dulcedinem meam,
fructusque suavissimos, et ire ut inter cetera ligna
promovear? 12 Locutaque sunt ligna ad vitem: Veni,
et impera nobis. 13 Quæ respondit eis: Numquid
possum deserere vinum meum, quod lætificat Deum
et homines, et inter ligna cetera promoveri? 14
Dixeruntque omnia ligna ad rhamnum: Veni, et
impera super nos. 15 Quæ respondit eis: Si vere
me regem vobis constituitis, venite, et sub umbra
mea requiescite: si autem non vultis, egrediatur
ignis de rhamno, et devoret cedros Libani. 16 Nunc
igitur, si recte et absque peccato constituistis super
vos regem Abimelech, et bene egistis cum Jerobaal,
et cum domo ejus, et reddidistis vicem beneficiis
ejus, qui pugnavit pro vobis, 17 et animam suam
dedit periculis, ut erueret vos de manu Madian,
18 qui nunc surrexistis contra domum patris mei,
et interfecistis filios ejus septuaginta viros super
unum lapidem, et constituistis regem Abimelech
filium ancillæ ejus super habitatores Sichem, eo
quod frater vester sit: 19 si ergo recte et absque
vitio egistis cum Jerobaal et domo ejus, hodie
lætamini in Abimelech, et ille lætetur in vobis.
20 Sin autem perverse: egrediatur ignis ex eo, et

consumat habitatores Sichem, et oppidum Mello:
egrediaturque ignis de viris Sichem, et de oppido
Mello, et devoret Abimelech. 21 Quæ cum dixisset,
fugit, et abiit in Bera: habitavitque ibi ob metum
Abimelech fratris sui. 22 Regnavit itaque Abimelech
super Israël tribus annis. 23 Misitque Dominus
spiritum pessimum inter Abimelech et habitatores
Sichem: qui cœperunt eum detestari, 24 et scelus
interfectionis septuaginta filiorum Jerobaal, et
effusionem sanguinis eorum conferre in Abimelech
fratrem suum, et in ceteros Sichimorum principes,
qui eum adjuverant. 25 Posueruntque insidias
adversus eum in summitate montium: et dum illius
præstolabantur adventum, exercebant latrocinia,
agentes prædas de prætereuntibus: nuntiatumque
est Abimelech. 26 Venit autem Gaal filius Obed
cum fratribus suis, et transivit in Sichimam. Ad
cujus adventum erecti habitatores Sichem, 27
egressi sunt in agros, vastantes vineas, uvasque
calcantes: et factis cantantium choris, ingressi
sunt fanum dei sui, et inter epulas et pocula
maledicebant Abimelech, 28 clamante Gaal filio
Obed: Quis est Abimelech, et quæ est Sichem, ut
serviamus ei? numquid non est filius Jerobaal, et
constituit principem Zebul servum suum super
viros Emor patris Sichem? cur ergo serviemus ei?
29 utinam daret aliquis populum istum sub manu
mea, ut auferrem de medio Abimelech. Dictumque
est Abimelech: Congrega exercitus multitudinem,
et veni. 30 Zebul enim princeps civitatis, auditis
sermonibus Gaal filii Obed, iratus est valde, 31
et misit clam ad Abimelech nuntios, dicens: Ecce
Gaal filius Obed venit in Sichimam cum fratribus
suis, et oppugnat adversum te civitatem. 32 Surge
itaque nocte cum populo qui tecum est, et latita
in agro: 33 et primo mane, oriente sole, irrue
super civitatem. Illo autem egrediente adversum te
cum populo suo, fac ei quod potueris. 34 Surrexit
itaque Abimelech cum omni exercitu suo nocte, et
tetendit insidias juxta Sichimam in quatuor locis.
35 Egressusque est Gaal filius Obed, et stetit in
introitu portæ civitatis. Surrexit autem Abimelech,
et omnis exercitus cum eo, de insidiarum loco. 36
Cumque vidisset populum Gaal, dixit ad Zebul: Ecce
de montibus multitudo descendit. Cui ille respondit:
Umbras montium vides quasi capita hominum,
et hoc errore deciperis. 37 Rursumque Gaal ait:
Ecce populus de umbilico terræ descendit, et unus
cuneus venit per viam quæ respicit quercum.
38 Cui dixit Zebul: Ubi est nunc os tuum, quo
loquebaris: Quis est Abimelech ut serviamus ei?
nonne hic populus est, quem despiciebas? egredere,
et pugna contra eum. 39 Abiit ergo Gaal, spectante
Sichimorum populo, et pugnavit contra Abimelech,
40 qui persecutus est eum fugientem, et in urbem
compulit: ceciderunt que ex parte ejus plurimi,
usque ad portam civitatis. 41 Et Abimelech sedit
in Ruma: Zebul autem Gaal et socios ejus expulit
de urbe, nec in ea passus est commorari. 42
Sequenti ergo die, egressus est populus in campum.
Quod cum nuntiatum esset Abimelech, 43 tulit
exercitum suum, et divisit in tres turmas, tendens
insidias in agris. Videnque quod egrederetur
populus de civitate, surrexit, et irruit in eos 44 cum
cuneo suo, oppugnans et obsidens civitatem: duæ
autem turmæ palantes per campum adversarios
persequebantur. 45 Porro Abimelech omni die
illo oppugnabat urbem: quam cepit, interfectis
habitatoribus ejus, ipsaque destructa, ita ut sal in ea
dispergeret. 46 Quod cum audissent qui habitabant
in turre Sichimorum, ingressi sunt fanum dei sui
Berith, ubi fœdus cum eo pepigerant, et ex eo
locus nomen acceperat: qui erat munitus valde. 47
Abimelech quoque audiens viros turris Sichimorum
pariter conglobatos, 48 ascendit in montem Selmon
cum omni populo suo: et arrepta securi, præcidit
arboris ramum, impositumque ferens humero, dixit
ad socios: Quod me videtis facere, cito facite. 49
Igitur certatim ramos de arboribus præcidentes,
sequebantur ducem. Qui circumdantes præsidium,
succenderunt: atque ita factum est, ut fumo et
igne mille homines necarentur, viri pariter et
mulieres, habitatorum turris Sichem. 50 Abimelech
autem inde proficiscens venit ad oppidum Thebes,
quod circumdans obsidebat exercitu. 51 Erat
autem turris excelsa in media civitate, ad quam
confugerant simul viri ac mulieres, et omnes
principes civitatis, clausa firmissime janua, et
super turris tectum stantes per propugnacula. 52
Accedensque Abimelech juxta turrim, pugnabat
fortiter: et appropinquans ostio, ignem supponere
nitebatur: 53 et ecce una mulier fragmen molæ
desuper jaciens, illisit capiti Abimelech, et confregit
cerebrum ejus. 54 Qui vocavit cito armigerum suum,
et ait ad eum: Evagina gladium tuum, et percute
me, ne forte dicatur quod a femina interfectus
sim. Qui jussa perficiens, interfecit eum. 55 Illoque
mortuo, omnes qui cum eo erant de Israël, reversi
sunt in sedes suas: 56 et reddidit Deus malum quod
fecerat Abimelech contra patrem suum, interfectis
septuaginta fratribus suis. 57 Sichimitis quoque
quod operati erant, retributum est, et venit super
eos maledictio Joatham filii Jerobaal.

10 Post Abimelech surrexit dux in Israël Thola
filius Phua patrui Abimelech, vir de Issachar,

qui habitavit in Samir montis Ephraim: 2 et judicavit
Israëlem viginti et tribus annis, mortuusque est, ac
sepultus in Samir. 3 Huic successit Jair Galaadites,
qui judicavit Israël per viginti et duos annos, 4
habens triginta filios sedentes super triginta pullos
asinarum, et principes triginta civitatum, quæ ex
nomine ejus sunt appellatæ Havoth Jair, id est,
oppida Jair, usque in præsentem diem, in terra
Galaad. 5 Mortuusque est Jair, ac sepultus in loco
cui est vocabulum Camon. 6 Filii autem Israël
peccatis veteribus jungentes nova, fecerunt malum
in conspectu Domini, et servierunt idolis, Baalim
et Astaroth, et diis Syriæ ac Sidonis et Moab et
filiorum Ammon et Philisthiim: dimiseruntque
Dominum, et non coluerunt eum. 7 Contra quos
Dominus iratus, tradidit eos in manus Philisthiim et
filiorum Ammon. 8 Afflictique sunt, et vehementer
oppressi per annos decem et octo, omnes qui
habitabant trans Jordanem in terra Amorrhæi,
qui est in Galaad: 9 in tantum ut filii Ammon,
Jordane transmisso, vastarent Judam et Benjamin
et Ephraim: afflictusque est Israël nimis. 10 Et
clamantes ad Dominum, dixerunt: Peccavimus tibi,
quia dereliquimus Dominum Deum nostrum, et
servivimus Baalim. 11 Quibus locutus est Dominus:
Numquid non Ægyptii et Amorrhæi, filiique Ammon
et Philisthiim, 12 Sidonii quoque et Amalec et
Chanaan oppresserunt vos, et clamastis ad me, et
erui vos de manu eorum? 13 Et tamen reliquistis
me, et coluistis deos alienos: idcirco non addam
ut ultra vos liberem: 14 ite, et invocate deos quos
elegistis: ipsi vos liberent in tempore angustiæ. 15
Dixeruntque filii Israël ad Dominum: Peccavimus,
redde tu nobis quidquid tibi placet: tantum nunc
libera nos. 16 Quæ dicentes, omnia de finibus suis
alienorum deorum idola projecerunt, et servierunt
Domino Deo: qui doluit super miseriis eorum. 17
Itaque filii Ammon conclamantes in Galaad fixere
tentoria, contra quos congregati filii Israël in
Maspha castrametati sunt. 18 Dixeruntque principes
Galaad singuli ad proximos suos: Qui primus ex
nobis contra filios Ammon cœperit dimicare, erit
dux populi Galaad.

11 Fuit illo tempore Jephte Galaadites vir
fortissimus atque pugnator, filius mulieris
meretricis, qui natus est de Galaad. 2 Habuit autem
Galaad uxorem, de qua suscepit filios: qui postquam
creverant, ejecerunt Jephte, dicentes: Hæres in
domo patris nostri esse non poteris, quia de altera
matre natus es. 3 Quos ille fugiens atque devitans,
habitavit in terra Tob: congregatique sunt ad eum
viri inopes, et latrocinantes, et quasi principem
sequebantur. 4 In illis diebus pugnabant filii
Ammon contra Israël. 5 Quibus acriter instantibus
perrexerunt majores natu de Galaad, ut tollerent in
auxilium sui Jephte de terra Tob: 6 dixeruntque ad
eum: Veni et esto princeps noster, et pugna contra
filios Ammon. 7 Quibus ille respondit: Nonne vos
estis, qui odistis me, et ejecistis de domo patris
mei? et nunc venistis ad me necessitate compulsi.
8 Dixeruntque principes Galaad ad Jephte: Ob hanc
igitur causam nunc ad te venimus, ut proficiscaris
nobiscum, et pugnes contra filios Ammon, sisque
dux omnium qui habitant in Galaad. 9 Jephte
quoque dixit eis: Si vere venistis ad me, ut pugnem
pro vobis contra filios Ammon, tradideritque eos
Dominus in manus meas, ego ero vester princeps?
10 Qui responderunt ei: Dominus, qui hæc audit,
ipse mediator ac testis est quod nostra promissa
faciemus. 11 Abiit itaque Jephte cum principibus
Galaad, fecitque eum omnis populus principem sui.
Locutusque est Jephte omnes sermones suos coram
Domino in Maspha. 12 Et misit nuntios ad regem
filiorum Ammon, qui ex persona sua dicerent:
Quid mihi et tibi est, quia venisti contra me, ut
vastares terram meam? 13 Quibus ille respondit:
Quia tulit Israël terram meam, quando ascendit
de Ægypto, a finibus Arnon usque Jaboc atque
Jordanem: nunc ergo cum pace redde mihi eam.
14 Per quos rursum mandavit Jephte, et imperavit
eis ut dicerent regi Ammon: 15 Hæc dicit Jephte:
Non tulit Israël terram Moab, nec terram filiorum
Ammon: 16 sed quando de Ægypto conscenderunt,
ambulavit per solitudinem usque ad mare Rubrum,
et venit in Cades. 17 Misitque nuntios ad regem
Edom, dicens: Dimitte me ut transeam per terram
tuam. Qui noluit acquiescere precibus ejus. Misit
quoque ad regem Moab, qui et ipse transitum
præbere contempsit. Mansit itaque in Cades, 18 et
circuivit ex latere terram Edom et terram Moab:
venitque contra orientalem plagam terræ Moab, et
castrametatus est trans Arnon: nec voluit intrare
terminos Moab. (Arnon quippe confinium est terræ
Moab.) 19 Misit itaque Israël nuntios ad Sehon
regem Amorrhæorum, qui habitabat in Hesebon,
et dixerunt ei: Dimitte ut transeam per terram
tuam usque ad fluvium. 20 Qui et ipse Israël verba
despiciens, non dimisit eum transire per terminos
suos: sed infinita multitudine congregata, egressus
est contra eum in Jasa, et fortiter resistebat. 21
Tradiditque eum Dominus in manus Israël cum
omni exercitu suo: qui percussit eum, et possedit
omnem terram Amorrhæi habitatoris regionis illius,
22 et universos fines ejus, de Arnon usque Jaboc, et
de solitudine usque ad Jordanem. 23 Dominus ergo

Deus Israël subvertit Amorrhæum, pugnante contra
illum populo suo Israël, et tu nunc vis possidere
terram ejus? 24 nonne ea quæ possidet Chamos
deus tuus, tibi jure debentur? quæ autem Dominus
Deus noster victor obtinuit, in nostram cedent
possessionem: 25 nisi forte melior es Balac filio
Sephor rege Moab; aut docere potes, quod jurgatus
sit contra Israël, et pugnaverit contra eum, 26
quando habitavit in Hesebon et viculis ejus, et
in Aroër et villis illius, vel in cunctis civitatibus
juxta Jordanem, per trecentos annos. Quare tanto
tempore nihil super hac repetitione tentastis? 27
Igitur non ego pecco in te, sed tu contra me male
agis, indicens mihi bella non justa. Judicet Dominus
arbiter hujus diei inter Israël, et inter filios Ammon.
28 Noluitque acquiescere rex filiorum Ammon verbis
Jephte, quæ per nuntios mandaverat. 29 Factus
est ergo super Jephte spiritus Domini, et circuiens
Galaad et Manasse, Maspha quoque Galaad, et inde
transiens ad filios Ammon, 30 votum vovit Domino,
dicens: Si tradideris filios Ammon in manus meas,
31 quicumque primus fuerit egressus de foribus
domus meæ, mihique occurrerit revertenti cum
pace a filiis Ammon, eum holocaustum offeram
Domino. 32 Transivitque Jephte ad filios Ammon,
ut pugnaret contra eos: quos tradidit Dominus in
manus ejus. 33 Percussitque ab Aroër usque dum
venias in Mennith, viginti civitates, et usque ad
Abel, quæ est vineis consita, plaga magna nimis:
humiliatique sunt filii Ammon a filiis Israël. 34
Revertente autem Jephte in Maspha domum suam,
occurrit ei unigenita filia sua cum tympanis et
choris: non enim habebat alios liberos. 35 Qua visa,
scidit vestimenta sua, et ait: Heu me, filia mea!
decepisti me, et ipsa decepta es: aperui enim os
meum ad Dominum, et aliud facere non potero. 36
Cui illa respondit: Pater mi, si aperuisti os tuum
ad Dominum, fac mihi quodcumque pollicitus es,
concessa tibi ultione atque victoria de hostibus
tuis. 37 Dixitque ad patrem: Hoc solum mihi præsta
quod deprecor: dimitte me ut duobus mensibus
circumeam montes, et plangam virginitatem meam
cum sodalibus meis. 38 Cui ille respondit: Vade. Et
dimisit eam duobus mensibus. Cumque abiisset cum
sociis ac sodalibus suis, flebat virginitatem suam in
montibus. 39 Expletisque duobus mensibus, reversa
est ad patrem suum, et fecit ei sicut voverat, quæ
ignorabat virum. Exinde mos increbruit in Israël, et
consuetudo servata est, 40 ut post anni circulum
conveniant in unum filiæ Israël, et plangant filiam
Jephte Galaaditæ diebus quatuor.

12 Ecce autem in Ephraim orta est seditio: nam
transeuntes contra aquilonem, dixerunt ad
Jephte: Quare vadens ad pugnam contra filios
Ammon, vocare nos noluisti, ut pergeremus tecum?
igitur incendemus domum tuam. 2 Quibus ille
respondit: Disceptatio erat mihi et populo meo
contra filios Ammon vehemens: vocavique vos, ut
præberetis mihi auxilium, et facere noluistis. 3 Quod
cernens, posui animam meam in manibus meis,
transivique ad filios Ammon, et tradidit eos Dominus
in manus meas. Quid commerui, ut adversum me
consurgatis in prælium? 4 Vocatis itaque ad se
cunctis viris Galaad, pugnabat contra Ephraim:
percusseruntque viri Galaad Ephraim, quia dixerat:
Fugitivus est Galaad de Ephraim, et habitat in medio
Ephraim et Manasse. 5 Occupaveruntque Galaaditæ
vada Jordanis, per quæ Ephraim reversurus erat.
Cumque venisset ad ea de Ephraim numero, fugiens,
atque dixisset: Obsecro ut me transire permittatis:
dicebant ei Galaaditæ: Numquid Ephrathæus es?
quo dicente: Non sum: 6 interrogabant eum:
Dic ergo Scibboleth, quod interpretatur Spica.
Qui respondebat: Sibboleth: eadem littera spicam
exprimere non valens. Statimque apprehensum
jugulabant in ipso Jordanis transitu. Et ceciderunt
in illo tempore de Ephraim quadraginta duo millia.
7 Judicavit itaque Jephte Galaadites Israël sex
annis: et mortuus est, ac sepultus in civitate sua
Galaad. 8 Post hunc judicavit Israël Abesan de
Bethlehem: 9 qui habuit triginta filios, et totidem
filias, quas emittens foras, maritis dedit, et ejusdem
numeri filiis suis accepit uxores, introducens in
domum suam. Qui septem annis judicavit Israël: 10
mortuusque est, ac sepultus in Bethlehem. 11 Cui
successit Ahialon Zabulonites: et judicavit Israël
decem annis: 12 mortuusque est, ac sepultus in
Zabulon. 13 Post hunc judicavit Israël Abdon filius
Illel Pharathonites: 14 qui habuit quadraginta
filios, et triginta ex eis nepotes, ascendentes super
septuaginta pullos asinarum. Et judicavit Israël octo
annis: 15 mortuusque est, ac sepultus in Pharathon
terræ Ephraim, in monte Amalec.

13 Rursumque filii Israël fecerunt malum in
conspectu Domini: qui tradidit eos in manus
Philisthinorum quadraginta annis. 2 Erat autem
quidam vir de Saraa, et de stirpe Dan, nomine
Manue, habens uxorem sterilem. 3 Cui apparuit
angelus Domini, et dixit ad eam: Sterilis es et
absque liberis: sed concipies, et paries filium. 4 Cave
ergo ne bibas vinum ac siceram, nec immundum
quidquam comedas: 5 quia concipies, et paries
filium, cujus non tanget caput novacula: erit enim

nazaræus Dei ab infantia sua et ex matris utero, et
ipse incipiet liberare Israël de manu Philisthinorum.
6 Quæ cum venisset ad maritum suum, dixit ei:
Vir Dei venit ad me, habens vultum angelicum,
terribilis nimis. Quem cum interrogassem quis
esset, et unde venisset, et quo nomine vocaretur,
noluit mihi dicere: 7 sed hoc respondit: Ecce
concipies et paries filium: cave ne vinum bibas,
nec siceram, et ne aliquo vescaris immundo: erit
enim puer nazaræus Dei ab infantia sua, ex utero
matris suæ usque ad diem mortis suæ. 8 Oravit
itaque Manue Dominum, et ait: Obsecro, Domine,
ut vir Dei, quem misisti, veniat iterum, et doceat
nos quid debeamus facere de puero, qui nasciturus
est. 9 Exaudivitque Dominus deprecantem Manue,
et apparuit rursum angelus Dei uxori ejus sedenti
in agro: Manue autem maritus ejus non erat cum
ea. Quæ cum vidisset angelum, 10 festinavit, et
cucurrit ad virum suum: nuntiavitque ei, dicens:
Ecce apparuit mihi vir, quem ante videram. 11 Qui
surrexit, et secutus est uxorem suam: veniensque
ad virum, dixit ei: Tu es qui locutus es mulieri? Et
ille respondit: Ego sum. 12 Cui Manue: Quando,
inquit, sermo tuus fuerit expletus, quid vis ut faciat
puer? aut a quo se observare debebit? 13 Dixitque
angelus Domini ad Manue: Ab omnibus, quæ locutus
sum uxori tuæ, abstineat se, 14 et quidquid ex
vinea nascitur, non comedat: vinum et siceram non
bibat; nullo vescatur immundo: et quod ei præcepi,
impleat atque custodiat. 15 Dixitque Manue ad
angelum Domini: Obsecro te ut acquiescas precibus
meis, et faciamus tibi hædum de capris. 16 Cui
respondit angelus: Si me cogis, non comedam panes
tuos: si autem vis holocaustum facere, offer illud
Domino. Et nesciebat Manue quod angelus Domini
esset. 17 Dixitque ad eum: Quod est tibi nomen,
ut, si sermo tuus fuerit expletus, honoremus te?
18 Cui ille respondit: Cur quæris nomen meum,
quod est mirabile? 19 Tulit itaque Manue hædum
de capris, et libamenta, et posuit super petram,
offerens Domino, qui facit mirabilia: ipse autem
et uxor ejus intuebantur. 20 Cumque ascenderet
flamma altaris in cælum, angelus Domini pariter
in flamma ascendit. Quod cum vidissent Manue
et uxor ejus, proni ceciderunt in terram, 21 et
ultra eis non apparuit angelus Domini. Statimque
intellexit Manue angelum Domini esse, 22 et dixit
ad uxorem suam: Morte moriemur, quia vidimus
Deum. 23 Cui respondit mulier: Si Dominus nos
vellet occidere, de manibus nostris holocaustum et
libamenta non suscepisset, nec ostendisset nobis
hæc omnia, neque ea quæ sunt ventura dixisset.
24 Peperit itaque filium, et vocavit nomen ejus
Samson. Crevitque puer, et benedixit ei Dominus.
25 Cœpitque spiritus Domini esse cum eo in castris
Dan inter Saraa et Esthaol.

14 Descendit ergo Samson in Thamnatha:
videnque ibi mulierem de filiabus Philisthiim,
2 ascendit, et nuntiavit patri suo et matri suæ,
dicens: Vidi mulierem in Thamnatha de filiabus
Philisthinorum: quam quæso ut mihi accipiatis
uxorem. 3 Cui dixerunt pater et mater sua: Numquid
non est mulier in filiabus fratrum tuorum, et in
omni populo meo, quia vis accipere uxorem de
Philisthiim, qui incircumcisi sunt? Dixitque Samson
ad patrem suum: Hanc mihi accipe: quia placuit
oculis meis. 4 Parentes autem ejus nesciebant
quod res a Domino fieret, et quæreret occasionem
contra Philisthiim: eo enim tempore Philisthiim
dominabantur Israëli. 5 Descendit itaque Samson
cum patre suo et matre in Thamnatha. Cumque
venissent ad vineas oppidi, apparuit catulus leonis
sævus, et rugiens, et occurrit ei. 6 Irruit autem
spiritus Domini in Samson, et dilaceravit leonem,
quasi hædum in frustra discerpens, nihil omnino
habens in manu: et hoc patri et matri noluit
indicare. 7 Descenditque, et locutus est mulieri
quæ placuerat oculis ejus. 8 Et post aliquot dies
revertens ut acciperet eam, declinavit ut videret
cadaver leonis, et ecce examen apum in ore leonis
erat ac favus mellis. 9 Quem cum sumpsisset in
manibus comedebat in via: veniensque ad patrem
suum et matrem, dedit eis partem, qui et ipsi
comederunt: nec tamen eis voluit indicare quod mel
de corpore leonis assumpserat. 10 Descendit itaque
pater ejus ad mulierem, et fecit filio suo Samson
convivium: sic enim juvenes facere consueverant.
11 Cum ergo cives loci illius vidissent eum, dederunt
ei sodales triginta ut essent cum eo. 12 Quibus
locutus est Samson: Proponam vobis problema:
quod si solveritis mihi intra septem dies convivii,
dabo vobis triginta sindones, et totidem tunicas: 13
sin autem non potueritis solvere, vos dabitis mihi
triginta sindones, et ejusdem numeri tunicas. Qui
responderunt ei: Propone problema, ut audiamus.
14 Dixitque eis: De comedente exivit cibus, et de
forti egressa est dulcedo. Nec potuerunt per tres
dies propositionem solvere. 15 Cumque adesset dies
septimus, dixerunt ad uxorem Samson: Blandire
viro tuo et suade ei ut indicet tibi quid significet
problema: quod si facere nolueris, incendemus
te, et domum patris tui: an idcirco vocastis nos
ad nuptias ut spoliaretis? 16 Quæ fundebat apud
Samson lacrimas, et quærebatur, dicens: Odisti me,
et non diligis: idcirco problema, quod proposuisti

filiis populi mei, non vis mihi exponere. At ille
respondit: Patri meo et matri nolui dicere: et tibi
indicare potero? 17 Septem igitur diebus convivii
flebat ante eum: tandemque die septimo cum
ei esset molesta, exposuit. Quæ statim indicavit
civibus suis. 18 Et illi dixerunt ei die septimo ante
solis occubitum: Quid dulcius melle, et quid fortius
leone? Qui ait ad eos: Si non arassetis in vitula
mea, non invenissetis propositionem meam. 19
Irruit itaque in eum spiritus Domini, descenditque
Ascalonem, et percussit ibi triginta viros: quorum
ablatas vestes dedit iis qui problema solverant.
Iratusque nimis ascendit in domum patris sui: 20
uxor autem ejus accepit maritum unum de amicis
ejus et pronubis.

15 Post aliquantulum autem temporis, cum
dies triticeæ messis instarent, venit Samson,
invisere volens uxorem suam, et attulit ei hædum
de capris. Cumque cubiculum ejus solito vellet
intrare, prohibuit eum pater illius, dicens: 2 Putavi
quod odisses eam, et ideo tradidi illam amico tuo:
sed habet sororem, quæ junior et pulchrior illa est:
sit tibi pro ea uxor. 3 Cui Samson respondit: Ab
hac die non erit culpa in me contra Philisthæos:
faciam enim vobis mala. 4 Perrexitque et cepit
trecentas vulpes, caudasque earum junxit ad caudas,
et faces ligavit in medio: 5 quas igne succendens,
dimisit ut huc illucque discurrerent. Quæ statim
perrexerunt in segetes Philisthinorum. Quibus
succensis, et comportatæ jam fruges, et adhuc
stantes in stipula, concrematæ sunt, in tantum
ut vineas quoque et oliveta flamma consumeret.
6 Dixeruntque Philisthiim: Quis fecit hanc rem?
Quibus dictum est: Samson gener Thamnathæi: quia
tulit uxorem ejus, et alteri tradidit, hæc operatus
est. Ascenderuntque Philisthiim, et combusserunt
tam mulierem quam patrem ejus. 7 Quibus ait
Samson: Licet hæc feceritis, tamen adhuc ex vobis
expetam ultionem, et tunc quiescam. 8 Percussitque
eos ingenti plaga, ita ut stupentes suram femori
imponerent. Et descendens habitavit in spelunca
petræ Etam. 9 Igitur ascendentes Philisthiim in
terram Juda, castrametati sunt in loco, qui postea
vocatus est Lechi, id est, Maxilla, ubi eorum effusus
est exercitus. 10 Dixeruntque ad eos de tribu Juda:
Cur ascendistis adversum nos? Qui responderunt:
Ut ligemus Samson venimus, et reddamus ei quæ in
nos operatus est. 11 Descenderunt ergo tria millia
virorum de Juda ad specum silicis Etam, dixeruntque
ad Samson: Nescis quod Philisthiim imperent nobis?
quare hoc facere voluisti? Quibus ille ait: Sicut
fecerunt mihi, sic feci eis. 12 Ligare, inquiunt,
te venimus, et tradere in manus Philisthinorum.
Quibus Samson: Jurate, ait, et spondete mihi quod
non occidatis me. 13 Dixerunt: Non te occidemus,
sed vinctum trademus. Ligaveruntque eum duobus
novis funibus, et tulerunt eum de petra Etam. 14
Qui cum venisset ad locum Maxillæ, et Philisthiim
vociferantes occurrissent ei, irruit spiritus Domini in
eum: et sicut solent ad odorem ignis lina consumi, ita
vincula, quibus ligatus erat, dissipata sunt et soluta.
15 Inventamque maxillam, id est, mandibulam
asini, quæ jacebat, arripiens interfecit in ea mille
viros, 16 et ait: In maxilla asini, in mandibula pulli
asinarum, delevi eos, et percussi mille viros. 17
Cumque hæc verba canens complesset, projecit
mandibulam de manu, et vocavit nomen loci illius
Ramathlechi, quod interpretatur, Elevatio maxillæ.
18 Sitiensque valde, clamavit ad Dominum, et ait: Tu
dedisti in manu servi tui salutem hanc maximam
atque victoriam: en siti morior, incidamque in
manus incircumcisorum. 19 Aperuit itaque Dominus
molarem dentem in maxilla asini, et egressæ sunt
ex eo aquæ. Quibus haustis, refocillavit spiritum,
et vires recepit. Idcirco appellatum est nomen
loci illius, Fons invocantis de maxilla, usque in
præsentem diem. 20 Judicavitque Israël in diebus
Philisthiim viginti annis.

16 Abiit quoque in Gazam, et vidit ibi mulierem
meretricem, ingressusque est ad eam. 2 Quod
cum audissent Philisthiim, et percrebruisset apud
eos intrasse urbem Samson, circumdederunt eum,
positis in porta civitatis custodibus: et ibi tota
nocte cum silentio præstolantes, ut facto mane
exeuntem occiderent. 3 Dormivit autem Samson
usque ad medium noctem: et inde consurgens,
apprehendit ambas portæ fores cum postibus suis
et sera, impositasque humeris suis portavit ad
verticem montis, qui respicit Hebron. 4 Post hæc
amavit mulierem, quæ habitabat in valle Sorec, et
vocabatur Dalila. 5 Veneruntque ad eam principes
Philisthinorum, atque dixerunt: Decipe eum, et
disce ab illo, in quo habeat tantam fortitudinem,
et quomodo eum superare valeamus, et vinctum
affligere: quod si feceris, dabimus tibi singuli mille
et centum argenteos. 6 Locuta est ergo Dalila ad
Samson: Dic mihi, obsecro, in quo sit tua maxima
fortitudo, et quid sit quo ligatus erumpere nequeas?
7 Cui respondit Samson: Si septem nerviceis funibus
necdum siccis, et adhuc humentibus, ligatus fuero,
infirmus ero ut ceteri homines. 8 Attuleruntque
ad eam satrapæ Philisthinorum septem funes, ut
dixerat: quibus vinxit eum, 9 latentibus apud se
insidiis, et in cubiculo finem rei expectantibus:

clamavitque ad eum: Philisthiim super te, Samson. Qui rupit vincula, quomodo si rumpat quis filum de stuppæ tortum putamine, cum odorem ignis acceperit: et non est cognitum in quo esset fortitudo ejus. **10** Dixitque ad eum Dalila: Ecce illusisti mihi, et falsum locutus es: saltem nunc indica mihi quo ligari debeas. **11** Cui ille respondit: Si ligatus fuero novis funibus, qui numquam fuerunt in opere, infirmus ero, et aliorum hominum similis. **12** Quibus rursum Dalila vinxit eum, et clamavit: Philisthiim super te, Samson: in cubiculo insidiis præparatis. Qui ita rupit vincula quasi fila telarum. **13** Dixitque Dalila rursum ad eum: Usquequo decipis me, et falsum loqueris? ostende quo vinciri debeas. Cui respondit Samson: Si septem crines capitis mei cum licio plexueris, et clavum his circumligatum terræ fixeris, infirmus ero. **14** Quod cum fecisset Dalila, dixit ad eum: Philisthiim super te, Samson. Qui consurgens de somno extraxit clavum cum crinibus et licio. **15** Dixitque ad eum Dalila: Quomodo dicis quod amas me, cum animus tuus non sit mecum? Per tres vices mentitus es mihi, et noluisti dicere in quo sit maxima fortitudo tua. **16** Cumque molesta esset ei, et per multos dies jugiter adhæreret, spatium ad quietem non tribuens, defecit anima ejus, et ad mortem usque lassata est. **17** Tunc aperiens veritatem rei, dixit ad eam: Ferrum numquam ascendit super caput meum, quia nazaræus, id est, consecratus Deo, sum de utero matris meæ: si rasum fuerit caput meum, recedet a me fortitudo mea, et deficiam, eroque sicut ceteri homines. **18** Videnque illa quod confessus ei esset omnem animum suum, misit ad principes Philisthinorum ac mandavit: Ascende adhuc semel, quia nunc mihi aperuit cor suum. Qui ascenderunt assumpta pecunia, quam promiserant. **19** At illa dormire eum fecit super genua sua, et in sinu suo reclinare caput. Vocavitque tonsorem, et rasit septem crines ejus, et cœpit abigere eum, et a se repellere: statim enim ab eo fortitudo discessit. **20** Dixitque: Philisthiim super te, Samson. Qui de somno consurgens, dixit in animo suo: Egrediar sicut ante feci, et me excutiam: nesciens quod recessisset ab eo Dominus. **21** Quem cum apprehendissent Philisthiim, statim eruerunt oculos ejus, et duxerunt Gazam vinctum catenis, et clausum in carcere molere fecerunt. **22** Jamque capilli ejus renasci cœperunt. **23** Et principes Philisthinorum convenerunt in unum ut immolarent hostias magnificas Dagon deo suo, et epularentur, dicentes: Tradidit deus noster inimicum nostrum Samson in manus nostras. **24** Quod etiam populus videns, laudabat deum suum, eademque dicebat: Tradidit deus noster adversarium nostrum in manus nostras, qui delevit terram nostram, et occidit plurimos. **25** Lætantesque per convivia, sumptis jam epulis, præceperunt ut vocaretur Samson, et ante eos luderet. Qui adductus de carcere ludebat ante eos, feceruntque eum stare inter duas columnas. **26** Qui dixit puero regenti gressus suos: Dimitte me, ut tangam columnas, quibus omnis imminet domus, et recliner super eas, et paululum requiescam. **27** Domus autem erat plena virorum ac mulierum, et erant ibi omnes principes Philisthinorum, ac de tecto et solario circiter tria millia utriusque sexus spectantes ludentem Samson. **28** At ille invocato Domino ait: Domine Deus, memento mei, et redde mihi nunc fortitudinem pristinam, Deus meus, ut ulciscar me de hostibus meis, et pro amissione duorum luminum unam ultionem recipiam. **29** Et apprehendens ambas columnas quibus innitebatur domus, alteramque earum dextera et alteram læva tenens, **30** ait: Moriatur anima mea cum Philisthiim. Concussisque fortiter columnis, cecidit domus super omnes principes, et ceteram multitudinem quæ ibi erat: multoque plures interfecit moriens, quam ante vivus occiderat. **31** Descendentes autem fratres ejus et universa cognatio, tulerunt corpus ejus, et sepelierunt inter Saraa et Esthaol in sepulchro patris sui Manue: judicavitque Israël viginti annis.

17 Fuit eo tempore vir quidam de monte Ephraim nomine Michas, **2** qui dixit matri suæ: Mille et centum argenteos, quos separaveras tibi, et super quibus me audiente juraveras, ecce ego habeo, et apud me sunt. Cui illa respondit: Benedictus filius meus Domino. **3** Reddidit ergo eos matri suæ, quæ dixerat ei: Consecravi et vovi hoc argentum Domino, ut de manu mea suscipiat filius meus, et faciat sculptile atque conflatile: et nunc trado illud tibi. **4** Reddidit igitur eos matri suæ: quæ tulit ducentos argenteos, et dedit eos argentario, ut faceret ex eis sculptile atque conflatile, quod fuit in domo Michæ. **5** Qui ædiculam quoque in ea deo separavit, et fecit ephod, et theraphim, id est, vestem sacerdotalem, et idola: implevitque unius filiorum suorum manum, et factus est ei sacerdos. **6** In diebus illis non erat rex in Israël, sed unusquisque quod sibi rectum videbatur, hoc faciebat. **7** Fuit quoque alter adolescens de Bethlehem Juda, ex cognatione ejus: eratque ipse Levites, et habitabat ibi. **8** Egressusque de civitate Bethlehem, peregrinari voluit ubicumque sibi commodum reperisset. Cumque venisset in montem Ephraim, iter faciens, et declinasset parumper in domum Michæ, **9** interrogatus est ab eo unde venisset. Qui respondit: Levita sum de Bethlehem Juda, et vado ut habitem ubi potuero, et utile mihi

esse perspexero. 10 Dixitque Michas: Mane apud
me, et esto mihi parens ac sacerdos: daboque tibi
per annos singulos decem argenteos, ac vestem
duplicem, et quæ ad victum sunt necessaria. 11
Acquievit, et mansit apud hominem, fuitque illi
quasi unus de filiis. 12 Implevitque Michas manum
ejus, et habuit puerum sacerdotem apud se: 13 Nunc
scio, dicens, quod benefaciet mihi Deus habenti
Levitici generis sacerdotem.

18 In diebus illis non erat rex in Israël, et tribus
Dan quærebat possessionem sibi, ut habitaret
in ea: usque ad illum enim diem inter ceteras
tribus sortem non acceperat. 2 Miserunt ergo
filii Dan stirpis et familiæ suæ quinque viros
fortissimos de Saraa et Esthaol, ut explorarent
terram, et diligenter inspicerent: dixeruntque eis:
Ite, et considerate terram. Qui cum pergentes
venissent in montem Ephraim, et intrassent domum
Michæ, requieverunt ibi: 3 et agnoscentes vocem
adolescentis Levitæ, utentesque illius diversorio,
dixerunt ad eum: Quis te huc adducit? quid hic
agis? quam ob causam huc venire voluisti? 4 Qui
respondit eis: Hæc et hæc præstitit mihi Michas,
et me mercede conduxit, ut sim ei sacerdos. 5
Rogaverunt autem eum ut consuleret Dominum
ut scire possent an prospero itinere pergerent, et
res haberet effectum. 6 Qui respondit eis: Ite in
pace: Dominus respicit viam vestram, et iter quo
pergitis. 7 Euntes igitur quinque viri venerunt Lais:
videruntque populum habitantem in ea absque
ullo timore, juxta consuetudinem Sidoniorum,
securum et quietum, nullo ei penitus resistente,
magnarumque opum, et procul a Sidone atque a
cunctis hominibus separatum. 8 Reversique ad
fratres suos in Saraa et Esthaol, et quid egissent
sciscitantibus responderunt: 9 Surgite, ascendamus
ad eos: vidimus enim terram valde opulentam et
uberem. Nolite negligere, nolite cessare: eamus, et
possideamus eam: nullus erit labor. 10 Intrabimus
ad securos, in regionem latissimam, tradetque nobis
Dominus locum, in quo nullius rei est penuria eorum
quæ gignuntur in terra. 11 Profecti igitur sunt de
cognatione Dan, id est, de Saraa et Esthaol, sexcenti
viri accincti armis bellicis, 12 ascendentesque
manserunt in Cariathiarim Judæ: qui locus ex eo
tempore Castrorum Dan nomen accepit, et est
post tergum Cariathiarim. 13 Inde transierunt in
montem Ephraim. Cumque venissent ad domum
Michæ, 14 dixerunt quinque viri, qui prius missi
fuerant ad considerandam terram Lais, ceteris
fratribus suis: Nostis quod in domibus istis sit
ephod, et theraphim, et sculptile, atque conflatile:
videte quid vobis placeat. 15 Et cum paululum
declinassent, ingressi sunt domum adolescentis
Levitæ, qui erat in domo Michæ: salutaveruntque
eum verbis pacificis. 16 Sexcenti autem viri ita ut
erant armati, stabant ante ostium. 17 At illi, qui
ingressi fuerant domum juvenis, sculptile, et ephod,
et theraphim, atque conflatile tollere nitebantur,
et sacerdos stabat ante ostium, sexcentis viris
fortissimis haud procul expectantibus. 18 Tulerunt
igitur qui intraverant sculptile, ephod, et idola,
atque conflatile. Quibus dixit sacerdos: Quid facitis?
19 Cui responderunt: Tace et pone digitum super os
tuum: venique nobiscum, ut habeamus te patrem, ac
sacerdotem. Quid tibi melius est, ut sis sacerdos in
domo unius viri, an in una tribu et familia in Israël?
20 Quod cum audisset, acquievit sermonibus eorum,
et tulit ephod, et idola, ac sculptile, et profectus
est cum eis. 21 Qui cum pergerent, et ante se ire
fecissent parvulos ac jumenta, et omne quod erat
pretiosum, 22 et jam a domo Michæ essent procul,
viri qui habitabant in ædibus Michæ conclamantes
secuti sunt, 23 et post tergum clamare cœperunt.
Qui cum respexissent, dixerunt ad Micham: Quid
tibi vis? cur clamas? 24 Qui respondit: Deos meos,
quos mihi feci, tulistis, et sacerdotem, et omnia quæ
habeo, et dicitis: Quid tibi est? 25 Dixeruntque ei
filii Dan: Cave ne ultra loquaris ad nos, et veniant ad
te viri animo concitati, et ipse cum omni domo tua
pereas. 26 Et sic cœpto itinere perrexerunt. Videns
autem Michas quod fortiores se essent, reversus est
in domum suam. 27 Sexcenti autem viri tulerunt
sacerdotem, et quæ supra diximus: veneruntque in
Lais ad populum quiescentem atque securum, et
percusserunt eos in ore gladii: urbemque incendio
tradiderunt, 28 nullo penitus ferente præsidium,
eo quod procul habitarent a Sidone, et cum nullo
hominum haberent quidquam societatis ac negotii.
Erat autem civitas sita in regione Rohob: quam
rursum exstruentes habitaverunt in ea, 29 vocato
nomine civitatis Dan, juxta vocabulum patris sui,
quem genuerat Israël, quæ prius Lais dicebatur.
30 Posueruntque sibi sculptile, et Jonathan filium
Gersam filii Moysi ac filios ejus sacerdotes in tribu
Dan, usque ad diem captivitatis suæ. 31 Mansitque
apud eos idolum Michæ omni tempore quo fuit
domus Dei in Silo. In diebus illis non erat rex in
Israël.

19 Fuit quidam vir Levites habitans in latere
montis Ephraim, qui accepit uxorem de
Bethlehem Juda: 2 quæ reliquit eum, et reversa est
in domum patris sui in Bethlehem, mansitque apud
eum quatuor mensibus. 3 Secutusque est eam vir

suus, volens reconciliari ei, atque blandiri, et secum
reducere, habens in comitatu puerum et duos
asinos: quæ suscepit eum, et introduxit in domum
patris sui. Quod cum audisset socer ejus, eumque
vidisset, occurrit ei lætus, **4** et amplexatus est
hominem. Mansitque gener in domo soceri tribus
diebus, comedens cum eo et bibens familiariter. **5**
Die autem quarto de nocte consurgens, proficisci
voluit: quem tenuit socer, et ait ad eum: Gusta prius
pauxillum panis, et conforta stomachum, et sic
proficisceris. **6** Sederuntque simul, ac comederunt
et biberunt. Dixitque pater puellæ ad generum
suum: Quæso te ut hodie hic maneas, pariterque
lætemur. **7** At ille consurgens, cœpit velle proficisci.
Et nihilominus obnixe eum socer tenuit, et apud se
fecit manere. **8** Mane autem facto, parabat Levites
iter. Cui socer rursum: Oro te, inquit, ut paululum
cibi capias, et assumptis viribus donec increscat
dies, postea proficiscaris. Comederunt ergo simul. **9**
Surrexitque adolescens, ut pergeret cum uxore sua
et puero. Cui rursum locutus est socer: Considera
quod dies ad occasum declivior sit, et propinquat ad
vesperum: mane apud me etiam hodie, et duc lætum
diem, et cras proficisceris ut vadas in domum tuam.
10 Noluit gener acquiescere sermonibus ejus: sed
statim perrexit, et venit contra Jebus, quæ altero
nomine vocatur Jerusalem, ducens secum duos
asinos onustos, et concubinam. **11** Jamque erant
juxta Jebus, et dies mutabatur in noctem: dixitque
puer ad dominum suum: Veni, obsecro: declinemus
ad urbem Jebusæorum, et maneamus in ea. **12** Cui
respondit dominus: Non ingrediar oppidum gentis
alienæ, quæ non est de filiis Israël: sed transibo
usque Gabaa, **13** et cum illuc pervenero, manebimus
in ea, aut certe in urbe Rama. **14** Transierunt ergo
Jebus, et cœptum carpebant iter, occubuitque eis
sol juxta Gabaa, quæ est in tribu Benjamin: **15**
diverteruntque ad eam, ut manerent ibi. Quo cum
intrassent, sedebant in platea civitatis, et nullus eos
recipere voluit hospitio. **16** Et ecce, apparuit homo
senex, revertens de agro et de opere suo vesperi,
qui et ipse de monte erat Ephraim, et peregrinus
habitabat in Gabaa: homines autem regionis illius
erant filii Jemini. **17** Elevatisque oculis, vidit senex
sedentem hominem cum sarcinulis suis in platea
civitatis, et dixit ad eum: Unde venis? et quo vadis?
18 Qui respondit ei: Profecti sumus de Bethlehem
Juda, et pergimus ad locum nostrum, qui est in
latere montis Ephraim, unde ieramus in Bethlehem:
et nunc vadimus ad domum Dei, nullusque sub
tectum suum nos vult recipere, **19** habentes paleas
et fœnum in asinorum pabulum, et panem ac
vinum in meos et ancillæ tuæ usus, et pueri qui
mecum est: nulla re indigemus nisi hospitio. **20** Cui
respondit senex: Pax tecum sit, ego præbebo omnia
quæ necessaria sunt: tantum, quæso, ne in platea
maneas. **21** Introduxitque eum in domum suam,
et pabulum asinis præbuit: ac postquam laverunt
pedes suos, recepit eos in convivium. **22** Illis
epulantibus, et post laborem itineris cibo et potu
reficientibus corpora, venerunt viri civitatis illius,
filii Belial (id est, absque jugo), et circumdantes
domum senis, fores pulsare cœperunt, clamantes
ad dominum domus atque dicentes: Educ virum,
qui ingressus est domum tuam, ut abutamur eo.
23 Egressusque est ad eos senex, et ait: Nolite,
fratres, nolite facere malum hoc, quia ingressus
est homo hospitium meum: et cessate ab hac
stultitia. **24** Habeo filiam virginem, et hic homo
habet concubinam: educam eas ad vos, ut humilietis
eas, et vestram libidinem compleatis: tantum,
obsecro, ne scelus hoc contra naturam operemini in
virum. **25** Nolebant acquiescere sermonibus illius:
quod cernens homo, eduxit ad eos concubinam
suam, et eis tradidit illudendam: qua cum tota
nocte abusi essent, dimiserunt eam mane. **26** At
mulier, recedentibus tenebris, venit ad ostium
domus, ubi manebat dominus suus, et ibi corruit.
27 Mane facto, surrexit homo, et aperuit ostium,
ut cœptam expleret viam: et ecce concubina ejus
jacebat ante ostium sparsis in limine manibus. **28**
Cui ille, putans eam quiescere, loquebatur: Surge,
et ambulemus. Qua nihil respondente, intelligens
quod erat mortua, tulit eam, et imposuit asino,
reversusque est in domum suam. **29** Quam cum
esset ingressus, arripuit gladium, et cadaver uxoris
cum ossibus suis in duodecim partes ac frustra
concidens, misit in omnes terminos Israël. **30** Quod
cum vidissent singuli, conclamabant: Numquam res
talis facta est in Israël, ex eo die quo ascenderunt
patres nostri de Ægypto usque in præsens tempus:
ferte sententiam, et in commune decernite quid
facto opus sit.

20 Egressi itaque sunt omnes filii Israël, et
pariter congregati, quasi vir unus, de Dan
usque Bersabee, et terra Galaad, ad Dominum in
Maspha. **2** Omnesque anguli populorum, et cunctæ
tribus Israël in ecclesiam populi Dei convenerunt,
quadringenta millia peditum pugnatorum. **3** (Nec
latuit filios Benjamin quod ascendissent filii Israël in
Maspha.) Interrogatusque Levita, maritus mulieris
interfectæ, quomodo tantum scelus perpetratum
esset, **4** respondit: Veni in Gabaa Benjamin cum
uxore mea, illucque diverti: **5** et ecce homines
civitatis illius circumdederunt nocte domum in

qua manebam, volentes me occidere, et uxorem
meam incredibili furore libidinis vexantes, denique
mortua est. 6 Quam arreptam, in frustra concidi,
misique partes in omnes terminos possessionis
vestræ: quia numquam tantum nefas, et tam grande
piaculum, factum est in Israël. 7 Adestis, omnes filii
Israël: decernite quid facere debeatis. 8 Stansque
omnis populus, quasi unius hominis sermone
respondit: Non recedemus in tabernacula nostra,
nec suam quisquam intrabit domum: 9 sed hoc
contra Gabaa in commune faciamus. 10 Decem viri
eligantur e centum ex omnibus tribubus Israël, et
centum de mille, et mille de decem millibus, ut
comportent exercitui cibaria, et possimus pugnare
contra Gabaa Benjamin, et reddere ei pro scelere,
quod meretur. 11 Convenitque universus Israël
ad civitatem, quasi homo unus eadem mente,
unoque consilio. 12 Et miserunt nuntios ad omnem
tribum Benjamin, qui dicerent: Cur tantum nefas in
vobis repertum est? 13 Tradite homines de Gabaa,
qui hoc flagitium perpetrarunt, ut moriantur, et
auferatur malum de Israël. Qui noluerunt fratrum
suorum filiorum Israël audire mandatum: 14
sed ex cunctis urbibus, quæ sortis suæ erant,
convenerunt in Gabaa, ut illis ferrent auxilium, et
contra universum populum Israël dimicarent. 15
Inventique sunt viginti quinque millia de Benjamin
educentium gladium, præter habitatores Gabaa, 16
qui septingenti erant viri fortissimi, ita sinistra ut
dextra præliantes: et sic fundis lapides ad certum
jacientes, ut capillum quoque possent percutere,
et nequaquam in alteram partem ictus lapidis
deferretur. 17 Virorum quoque Israël, absque
filiis Benjamin, inventa sunt quadringenta millia
educentium gladium, et paratorum ad pugnam.
18 Qui surgentes venerunt in domum Dei, hoc est,
in Silo: consulueruntque Deum, atque dixerunt:
Quis erit in exercitu nostro princeps certaminis
contra filios Benjamin? Quibus respondit Dominus:
Judas sit dux vester. 19 Statimque filii Israël
surgentes mane, castrametati sunt juxta Gabaa: 20
et inde procedentes ad pugnam contra Benjamin,
urbem oppugnare cœperunt. 21 Egressique filii
Benjamin de Gabaa, occiderunt de filiis Israël die
illo viginti duo millia virorum. 22 Rursum filii Israël
et fortitudine et numero confidentes, in eodem
loco in quo prius certaverant, aciem direxerunt: 23
ita tamen ut prius ascenderent et flerent coram
Domino usque ad noctem, consulerentque eum, et
dicerent: Debeo ultra procedere ad dimicandum
contra filios Benjamin fratres meos, an non? Quibus
ille respondit: Ascendite ad eos, et inite certamen.
24 Cumque filii Israël altera die contra filios
Benjamin ad prælium processissent, 25 eruperunt
filii Benjamin de portis Gabaa: et occurrentes eis
tanta in illos cæde bacchati sunt, ut decem et octo
millia virorum educentium gladium prosternerent.
26 Quam ob rem omnes filii Israël venerunt in
domum Dei, et sedentes flebant coram Domino:
jejunaveruntque die illo usque ad vesperam, et
obtulerunt ei holocausta, atque pacificas victimas,
27 et super statu suo interrogaverunt. Eo tempore
ibi erat arca fœderis Dei, 28 et Phinees filius Eleazari
filii Aaron præpositus domus. Consuluerunt igitur
Dominum, atque dixerunt: Exire ultra debemus ad
pugnam contra filios Benjamin fratres nostros, an
quiescere? Quibus ait Dominus: Ascendite: cras enim
tradam eos in manus vestras. 29 Posueruntque filii
Israël insidias per circuitum urbis Gabaa: 30 et tertia
vice, sicut semel et bis, contra Benjamin exercitum
produxerunt. 31 Sed et filii Benjamin audacter
eruperunt de civitate, et fugientes adversarios
longius persecuti sunt, ita ut vulnerarent ex eis
sicut primo die et secundo, et cæderent per duas
semitas vertentes terga, quarum una ferebatur
in Bethel et altera in Gabaa, atque prosternerent
triginta circiter viros: 32 putaverunt enim solito eos
more cedere. Qui fugam arte simulantes inierunt
consilium ut abstraherent eos de civitate, et quasi
fugientes ad supradictas semitas perducerent. 33
Omnes itaque filii Israël surgentes de sedibus suis,
tetenderunt aciem in loco qui vocatur Baalthamar.
Insidiæ quoque, quæ circa urbem erant, paulatim
se aperire cœperunt, 34 et ab occidentali urbis
parte procedere. Sed et alia decem millia virorum
de universo Israël, habitatores urbis ad certamina
provocabant. Ingravatumque est bellum contra
filios Benjamin: et non intellexerunt quod ex
omni parte illis instaret interitus. 35 Percussitque
eos Dominus in conspectu filiorum Israël, et
interfecerunt ex eis in illo die viginti quinque millia,
et centum viros, omnes bellatores et educentes
gladium. 36 Filii autem Benjamin cum se inferiores
esse vidissent, cœperunt fugere. Quod cernentes
filii Israël, dederunt eis ad fugiendum locum,
ut ad præparatas insidias devenirent, quas juxta
urbem posuerant. 37 Qui cum repente de latibulis
surrexissent, et Benjamin terga cædentibus daret,
ingressi sunt civitatem, et percusserunt eam in ore
gladii. 38 Signum autem dederant filii Israël his
quos in insidiis collocaverant, ut postquam urbem
cepissent, ignem accenderent: ut ascendente in
altum fumo, captam urbem demonstrarent. 39
Quod cum cernerent filii Israël in ipso certamine
positi (putaverunt enim filii Benjamin eos fugere, et
instantius persequebantur, cæsis de exercitu eorum

triginta viris), 40 et viderent quasi columnam
fumi de civitate conscendere: Benjamin quoque
aspiciens retro, cum captam cerneret civitatem, et
flammas in sublime ferri: 41 qui prius simulaverant
fugam, versa facie fortius resistebant. Quod cum
vidissent filii Benjamin, in fugam versi sunt, 42
et ad viam deserti ire cœperunt, illuc quoque eos
adversariis persequentibus: sed et hi qui urbem
succenderant, occurrerunt eis. 43 Atque ita factum
est, ut ex utraque parte ab hostibus cæderentur,
nec erat ulla requies morientium. Ceciderunt, atque
prostrati sunt ad orientalem plagam urbis Gabaa.
44 Fuerunt autem qui in eodem loco interfecti sunt,
decem et octo millia virorum, omnes robustissimi
pugnatores. 45 Quod cum vidissent qui remanserant
de Benjamin, fugerunt in solitudinem: et pergebant
ad petram, cujus vocabulum est Remmon. In illa
quoque fuga palantes, et in diversa tendentes,
occiderunt quinque millia virorum. Et cum ultra
tenderent, persecuti sunt eos, et interfecerunt
etiam alia duo millia. 46 Et sic factum est, ut
omnes qui ceciderant de Benjamin in diversis
locis essent viginti quinque millia pugnatores ad
bella promptissimi. 47 Remanserunt itaque de
omni numero Benjamin, qui evadere et fugere in
solitudinem potuerunt, sexcenti viri: sederuntque in
petra Remmon mensibus quatuor. 48 Regressi autem
filii Israël, omnes reliquias civitatis a viris usque ad
jumenta gladio percusserunt, cunctasque urbes et
viculos Benjamin vorax flamma consumpsit.

21 Juraverunt quoque filii Israël in Maspha, et
dixerunt: Nullus nostrum dabit filiis Benjamin
de filiabus suis uxorem. 2 Veneruntque omnes ad
domum Dei in Silo, et in conspectu ejus sedentes
usque ad vesperam, levaverunt vocem, et magno
ululatu cœperunt flere, dicentes: 3 Quare, Domine
Deus Israël, factum est hoc malum in populo tuo, ut
hodie una tribus auferretur ex nobis? 4 Altera autem
die diluculo consurgentes, exstruxerunt altare:
obtuleruntque ibi holocausta, et pacificas victimas,
et dixerunt: 5 Quis non ascendit in exercitu Domini
de universis tribubus Israël? grandi enim juramento
se constrinxerant, cum essent in Maspha, interfici
eos qui defuissent. 6 Ductique pœnitentia filii Israël
super fratre suo Benjamin, cœperunt dicere: Ablata
est tribus una de Israël: 7 unde uxores accipient?
omnes enim in commune juravimus, non daturos
nos his filias nostras. 8 Idcirco dixerunt: Quis
est de universis tribubus Israël, qui non ascendit
ad Dominum in Maspha? Et ecce inventi sunt
habitatores Jabes Galaad in illo exercitu non fuisse.
9 (Eo quoque tempore cum essent in Silo, nullus
ex eis ibi repertus est.) 10 Miserunt itaque decem
millia viros robustissimos, et præceperunt eis:
Ite, et percutite habitatores Jabes Galaad in ore
gladii, tam uxores quam parvulos eorum. 11 Et
hoc erit quod observare debebitis: omne generis
masculini, et mulieres quæ cognoverunt viros,
interficite; virgines autem reservate. 12 Inventæque
sunt de Jabes Galaad quadringentæ virgines, quæ
nescierunt viri thorum: et adduxerunt eas ad castra
in Silo, in terram Chanaan. 13 Miseruntque nuntios
ad filios Benjamin, qui erant in petra Remmon,
et præceperunt eis, ut eos susciperent in pace.
14 Veneruntque filii Benjamin in illo tempore,
et datæ sunt eis uxores de filiabus Jabes Galaad:
alias autem non repererunt, quas simili modo
traderent. 15 Universusque Israël valde doluit,
et egit pœnitentiam super interfectione unius
tribus ex Israël. 16 Dixeruntque majores natu:
Quid faciemus reliquis, qui non acceperunt uxores?
omnes in Benjamin feminæ conciderunt, 17 et
magna nobis cura, ingentique studio providendum
est, ne una tribus deleatur ex Israël. 18 Filias
enim nostras eis dare non possumus, constricti
juramento et maledictione qua diximus: Maledictus
qui dederit de filiabus suis uxorem Benjamin.
19 Ceperuntque consilium, atque dixerunt: Ecce
solemnitas Domini est in Silo anniversaria, quæ
sita est ad septentrionem urbis Bethel, et ad
orientalem plagam viæ, quæ de Bethel tendit
ad Sichimam, et ad meridiem oppidi Lebona. 20
Præceperuntque filiis Benjamin, atque dixerunt: Ite,
et latitate in vineis. 21 Cumque videritis filias Silo ad
ducendos choros ex more procedere, exite repente
de vineis, et rapite ex eis singuli uxores singulas, et
pergite in terram Benjamin. 22 Cumque venerint
patres earum, ac fratres, et adversum vos queri
cœperint atque jurgari, dicemus eis: Miseremini
eorum: non enim rapuerunt eas jure bellantium
atque victorum: sed rogantibus ut acciperent,
non dedistis, et a vestra parte peccatum est. 23
Feceruntque filii Benjamin ut sibi fuerat imperatum:
et juxta numerum suum, rapuerunt sibi de his quæ
ducebant choros, uxores singulas: abieruntque in
possessionem suam ædificantes urbes, et habitantes
in eis. 24 Filii quoque Israël reversi sunt per tribus
et familias in tabernacula sua. 25 In diebus illis non
erat rex in Israël: sed unusquisque quod sibi rectum
videbatur, hoc faciebat.

Ruth

1 In diebus unius judicis, quando judices præerant,
facta est fames in terra. Abiitque homo de
Bethlehem Juda, ut peregrinaretur in regione
Moabitide cum uxore sua ac duobus liberis. **2** Ipse
vocabatur Elimelech, et uxor ejus Noëmi: et duo
filii, alter Mahalon, et alter Chelion, Ephrathæi de
Bethlehem Juda. Ingressique regionem Moabitidem,
morabantur ibi. **3** Et mortuus est Elimelech maritus
Noëmi: remansitque ipsa cum filiis. **4** Qui acceperunt
uxores Moabitidas, quarum una vocabatur Orpha,
altera vero Ruth. Manseruntque ibi decem annis,
5 et ambo mortui sunt, Mahalon videlicet et
Chelion: remansitque mulier orbata duobus liberis
ac marito. **6** Et surrexit ut in patriam pergeret cum
utraque nuru sua de regione Moabitide: audierat
enim quod respexisset Dominus populum suum,
et dedisset eis escas. **7** Egressa est itaque de loco
peregrinationis suæ, cum utraque nuru: et jam in
via revertendi posita in terram Juda, **8** dixit ad
eas: Ite in domum matris vestræ: faciat vobiscum
Dominus misericordiam, sicut fecistis cum mortuis,
et mecum. **9** Det vobis invenire requiem in domibus
virorum quos sortituræ estis. Et osculata est eas.
Quæ elevata voce flere cœperunt, **10** et dicere:
Tecum pergemus ad populum tuum. **11** Quibus
illa respondit: Revertimini, filiæ meæ, cur venitis
mecum? num ultra habeo filios in utero meo, ut
viros ex me sperare possitis? **12** Revertimini, filiæ
meæ, et abite: jam enim senectute confecta sum,
nec apta vinculo conjugali: etiamsi possem hac
nocte concipere, et parere filios, **13** si eos expectare
velitis donec crescant, et annos pubertatis impleant,
ante eritis vetulæ quam nubatis. Nolite, quæso,
filiæ meæ: quia vestra angustia magis me premit, et
egressa est manus Domini contra me. **14** Elevata
igitur voce, rursum flere cœperunt: Orpha osculata
est socrum, ac reversa est; Ruth adhæsit socrui suæ:
15 cui dixit Noëmi: En reversa est cognata tua ad
populum suum, et ad deos suos, vade cum ea. **16**
Quæ respondit: Ne adverseris mihi ut relinquam te
et abeam: quocumque enim perrexeris, pergam,
et ubi morata fueris, et ego pariter morabor.
Populus tuus populus meus, et Deus tuus Deus
meus. **17** Quæ te terra morientem susceperit, in
ea moriar: ibique locum accipiam sepulturæ. Hæc
mihi faciat Dominus, et hæc addat, si non sola
mors me et te separaverit. **18** Videns ergo Noëmi
quod obstinato animo Ruth decrevisset secum
pergere, adversari noluit, nec ad suos ultra reditum
persuadere: **19** profectæque sunt simul, et venerunt
in Bethlehem. Quibus urbem ingressis, velox apud
cunctos fama percrebruit: dicebantque mulieres:
Hæc est illa Noëmi. **20** Quibus ait: Ne vocetis me
Noëmi (id est, pulchram), sed vocate me Mara (id
est, amaram), quia amaritudine valde replevit me
Omnipotens. **21** Egressa sum plena, et vacuam
reduxit me Dominus. Cur ergo vocatis me Noëmi,
quam Dominus humiliavit, et afflixit Omnipotens?
22 Venit ergo Noëmi cum Ruth Moabitide nuru
sua, de terra peregrinationis suæ: ac reversa est in
Bethlehem, quando primum hordea metebantur.

2 Erat autem viro Elimelech consanguineus, homo
potens, et magnarum opum, nomine Booz. **2**
Dixitque Ruth Moabitis ad socrum suam: Si jubes,
vadam in agrum, et colligam spicas quæ fugerint
manus metentium, ubicumque clementis in me
patrisfamilias reperero gratiam. Cui illa respondit:
Vade, filia mea. **3** Abiit itaque et colligebat spicas
post terga metentium. Accidit autem ut ager
ille haberet dominum nomine Booz, qui erat de
cognatione Elimelech. **4** Et ecce, ipse veniebat
de Bethlehem, dixitque messoribus: Dominus
vobiscum. Qui responderunt ei: Benedicat tibi
Dominus. **5** Dixitque Booz juveni, qui messoribus
præerat: Cujus est hæc puella? **6** Cui respondit:
Hæc est Moabitis, quæ venit cum Noëmi, de
regione Moabitide, **7** et rogavit ut spicas colligeret
remanentes, sequens messorum vestigia: et de
mane usque nunc stat in agro, et ne ad momentum
quidem domum reversa est. **8** Et ait Booz ad
Ruth: Audi, filia, ne vadas in alterum agrum ad
colligendum, nec recedas ab hoc loco: sed jungere
puellis meis, **9** et ubi messuerint, sequere. Mandavi
enim pueris meis, ut nemo molestus sit tibi: sed
etiam si sitieris, vade ad sarcinulas, et bibe aquas,
de quibus et pueri bibunt. **10** Quæ cadens in faciem
suam et adorans super terram, dixit ad eum: Unde
mihi hoc, ut invenirem gratiam ante oculos tuos, et
nosse me dignareris peregrinam mulierem? **11** Cui
ille respondit: Nuntiata sunt mihi omnia quæ feceris
socrui tuæ post mortem viri tui: et quod reliqueris
parentes tuos, et terram in qua nata es, et veneris
ad populum, quem antea nesciebas. **12** Reddat
tibi Dominus pro opere tuo, et plenam mercedem
recipias a Domino Deo Israël, ad quem venisti, et
sub cujus confugisti alas. **13** Quæ ait: Inveni gratiam
apud oculos tuos, domine mi, qui consolatus es
me, et locutus es ad cor ancillæ tuæ, quæ non sum
similis unius puellarum tuarum. **14** Dixitque ad
eam Booz: Quando hora vescendi fuerit, veni huc,
et comede panem, et intinge buccellam tuam in
aceto. Sedit itaque ad messorum latus, et congessit

polentam sibi, comeditque et saturata est, et tulit
reliquias. 15 Atque inde surrexit, ut spicas ex more
colligeret. Præcepit autem Booz pueris suis, dicens:
Etiamsi vobiscum metere voluerit, ne prohibeatis
eam: 16 et de vestris quoque manipulis projicite de
industria, et remanere permittite, ut absque rubore
colligat, et colligentem nemo corripiat. 17 Collegit
ergo in agro usque ad vesperam: et quæ collegerat
virga cædens et excutiens, invenit hordei quasi ephi
mensuram, id est, tres modios. 18 Quos portans
reversa est in civitatem, et ostendit socrui suæ:
insuper protulit, et dedit ei de reliquiis cibi sui, quo
saturata fuerat. 19 Dixitque ei socrus sua: Ubi hodie
collegisti, et ubi fecisti opus? sit benedictus qui
misertus est tui. Indicavitque ei apud quem fuisset
operata: et nomen dixit viri, quod Booz vocaretur.
20 Cui respondit Noëmi: Benedictus sit a Domino:
quoniam eamdem gratiam, quam præbuerat vivis,
servavit et mortuis. Rursumque ait: Propinquus
noster est homo. 21 Et ait Ruth: Hoc quoque, inquit,
præcepit mihi, ut tamdiu messoribus ejus jungerer,
donec omnes segetes meterentur. 22 Cui dixit
socrus: Melius est, filia mea, ut cum puellis ejus
exeas ad metendum, ne in alieno agro quispiam
resistat tibi. 23 Juncta est itaque puellis Booz: et
tamdiu cum eis messuit, donec hordea et triticum
in horreis conderentur.

3 Postquam autem reversa est ad socrum suam,
audivit ab ea: Filia mea, quæram tibi requiem, et
providebo ut bene sit tibi. 2 Booz iste, cujus puellis
in agro juncta es, propinquus noster est, et hac nocte
aream hordei ventilat. 3 Lavare igitur, et ungere,
et induere cultioribus vestimentis, et descende in
aream: non te videat homo, donec esum potumque
finierit. 4 Quando autem ierit ad dormiendum, nota
locum in quo dormiat: veniesque et discooperies
pallium, quo operitur a parte pedum, et projicies te,
et ibi jacebis: ipse autem dicet quid agere debeas.
5 Quæ respondit: Quidquid præceperis, faciam. 6
Descenditque in aream, et fecit omnia quæ sibi
imperaverat socrus. 7 Cumque comedisset Booz,
et bibisset, et factus esset hilarior, issetque ad
dormiendum juxta acervum manipulorum, venit
abscondite, et discooperto pallio, a pedibus ejus se
projecit. 8 Et ecce, nocte jam media expavit homo,
et conturbatus est: viditque mulierem jacentem ad
pedes suos, 9 et ait illi: Quæ es? Illaque respondit:
Ego sum Ruth ancilla tua: expande pallium tuum
super famulam tuam, quia propinquus es. 10 Et ille:
Benedicta, inquit, es a Domino, filia, et priorem
misericordiam posteriore superasti: quia non est
secuta juvenes, pauperes sive divites. 11 Noli ergo
metuere, sed quidquid dixeris mihi, faciam tibi.
Scit enim omnis populus, qui habitat intra portas
urbis meæ, mulierem te esse virtutis. 12 Nec abnuo
me propinquum, sed est alius me propinquior. 13
Quiesce hac nocte: et facto mane, si te voluerit
propinquitatis jure retinere, bene res acta est: sin
autem ille noluerit, ego te absque ulla dubitatione
suscipiam, vivit Dominus. Dormi usque mane. 14
Dormivit itaque ad pedes ejus, usque ad noctis
abscessum. Surrexit itaque antequam homines se
cognoscerent mutuo, et dixit Booz: Cave ne quis
noverit quod huc veneris. 15 Et rursum: Expande,
inquit, pallium tuum, quo operiris, et tene utraque
manu. Qua extendente, et tenente, mensus est sex
modios hordei, et posuit super eam. Quæ portans
ingressa est civitatem, 16 et venit ad socrum suam.
Quæ dixit ei: Quid egisti, filia? Narravitque ei omnia,
quæ sibi fecisset homo. 17 Et ait: Ecce sex modios
hordei dedit mihi, et ait: Nolo vacuam te reverti
ad socrum tuam. 18 Dixitque Noëmi: Expecta, filia,
donec videamus quem res exitum habeat: neque
enim cessabit homo, nisi compleverit quod locutus
est.

4 Ascendit ergo Booz ad portam, et sedit ibi.
Cumque vidisset propinquum præterire, de quo
prius sermo habitus est, dixit ad eum: Declina
paulisper, et sede hic: vocans eum nomine suo. Qui
divertit, et sedit. 2 Tollens autem Booz decem viros
de senioribus civitatis, dixit ad eos: Sedete hic.
3 Quibus sedentibus, locutus est ad propinquum:
Partem agri fratris nostri Elimelech vendet Noëmi,
quæ reversa est de regione Moabitide: 4 quod audire
te volui, et tibi dicere coram cunctis sedentibus,
et majoribus natu de populo meo. Si vis possidere
jure propinquitatis, eme, et posside: sin autem
displicet tibi, hoc ipsum indica mihi, ut sciam
quid facere debeam: nullus enim est propinquus,
excepto te, qui prior es, et me, qui secundus sum.
At ille respondit: Ego agrum emam. 5 Cui dixit
Booz: Quando emeris agrum de manu mulieris,
Ruth quoque Moabitidem, quæ uxor defuncti fuit,
debes accipere: ut suscites nomen propinqui tui
in hæreditate sua. 6 Qui respondit: Cedo juri
propinquitatis: neque enim posteritatem familiæ
meæ delere debeo: tu meo utere privilegio, quo
me libenter carere profiteor. 7 Hic autem erat
mos antiquitus in Israël inter propinquos, ut
siquando alter alteri suo juri cedebat, ut esset firma
concessio, solvebat homo calceamentum suum, et
dabat proximo suo: hoc erat testimonium cessionis
in Israël. 8 Dixit ergo propinquo suo Booz: Tolle
calceamentum tuum. Quod statim solvit de pede suo.

9 At ille majoribus natu, et universo populo: Testes
vos, inquit, estis hodie, quod possederim omnis
quæ fuerunt Elimelech, et Chelion, et Mahalon,
tradente Noëmi; **10** et Ruth Moabitidem, uxorem
Mahalon, in conjugium sumpserim, ut suscitem
nomen defuncti in hæreditate sua, ne vocabulum
ejus de familia sua ac fratribus et populo deleatur.
Vos, inquam, hujus rei testes estis. **11** Respondit
omnis populus, qui erat in porta, et majores natu:
Nos testes sumus: faciat Dominus hanc mulierem,
quæ ingreditur domum tuam, sicut Rachel et Liam,
quæ ædificaverunt domum Israël: ut sit exemplum
virtutis in Ephratha, et habeat celebre nomen in
Bethlehem: **12** fiatque domus tua sicut domus
Phares, quem Thamar peperit Judæ, de semine
quod tibi dederit Dominus ex hac puella. **13** Tulit
itaque Booz Ruth, et accepit uxorem: ingressusque
est ad eam, et dedit illi Dominus ut conciperet, et
pareret filium. **14** Dixeruntque mulieres ad Noëmi:
Benedictus Dominus, qui non est passus ut deficeret
successor familiæ tuæ, et vocaretur nomen ejus
in Israël: **15** et habeas qui consoletur animam
tuam, et enutriat senectutem: de nuru enim tua
natus est, quæ te diligit, et multo tibi melior est,
quam si septem haberes filios. **16** Susceptumque
Noëmi puerum posuit in sinu suo, et nutricis ac
gerulæ fungebatur officio. **17** Vicinæ autem mulieris
congratulantes ei, et dicentes: Natus est filius
Noëmi: vocaverunt nomen ejus Obed: hic est pater
Isai, patris David. **18** Hæ sunt generationes Phares:
Phares genuit Esron, **19** Esron genuit Aram, Aram
genuit Aminadab, **20** Aminadab genuit Nahasson,
Nahasson genuit Salmon, **21** Salmon genuit Booz,
Booz genuit Obed, **22** Obed genuit Isai, Isai genuit
David.

I Samuelis

1 Fuit vir unus de Ramathaimsophim, de monte
Ephraim, et nomen ejus Elcana, filius Jeroham,
filii Eliu, filii Thohu, filii Suph, Ephrathæus: **2** et
habuit duas uxores, nomen uni Anna, et nomen
secundæ Phenenna. Fueruntque Phenennæ filii:
Annæ autem non erant liberi. **3** Et ascendebat
vir ille de civitate sua statutis diebus, ut adoraret
et sacrificaret Domino exercituum in Silo. Erant
autem ibi duo filii Heli, Ophni et Phinees, sacerdotes
Domini. **4** Venit ergo dies, et immolavit Elcana,
deditque Phenennæ uxori suæ, et cunctis filiis ejus
et filiabus, partes: **5** Annæ autem dedit partem
unam tristis, quia Annam diligebat. Dominus autem
concluserat vulvam ejus. **6** Affligebat quoque eam
æmula ejus, et vehementer angebat, in tantum ut
exprobraret quod Dominus conclusisset vulvam
ejus: **7** sicque faciebat per singulos annos: cum
redeunte tempore ascenderent ad templum Domini,
et sic provocabat eam: porro illa flebat, et non
capiebat cibum. **8** Dixit ergo ei Elcana vir suus:
Anna, cur fles? et quare non comedis? et quam ob
rem affligitur cor tuum? numquid non ego melior
tibi sum, quam decem filii? **9** Surrexit autem Anna
postquam comederat et biberat in Silo. Et Heli
sacerdote sedente super sellam ante postes templi
Domini, **10** cum esset Anna amaro animo, oravit
ad Dominum, flens largiter, **11** et votum vovit,
dicens: Domine exercituum, si respiciens videris
afflictionem famulæ tuæ, et recordatus mei fueris,
nec oblitus ancillæ tuæ, dederisque servæ tuæ
sexum virilem: dabo eum Domino omnibus diebus
vitæ ejus, et novacula non ascendet super caput ejus.
12 Factum est autem, cum illa multiplicaret preces
coram Domino, ut Heli observaret os ejus. **13** Porro
Anna loquebatur in corde suo, tantumque labia
illius movebantur, et vox penitus non audiebatur.
Æstimavit ergo eam Heli temulentam, **14** dixitque
ei: Usquequo ebria eris? digere paulisper vinum,
quo mades. **15** Respondens Anna: Nequaquam,
inquit, domine mi: nam mulier infelix nimis ego
sum: vinumque et omne quod inebriare potest,
non bibi, sed effudi animam meam in conspectu
Domini. **16** Ne reputes ancillam tuam quasi unam
de filiabus Belial: quia ex multitudine doloris et
mœroris mei locuta sum usque in præsens. **17**
Tunc Heli ait ei: Vade in pace: et Deus Israël det
tibi petitionem tuam quam rogasti eum. **18** Et illa
dixit: Utinam inveniat ancilla tua gratiam in oculis
tuis. Et abiit mulier in viam suam, et comedit,
vultusque illius non sunt amplius in diversa mutati.
19 Et surrexerunt mane, et adoraverunt coram
Domino: reversique sunt, et venerunt in domum
suam Ramatha. Cognovit autem Elcana Annam
uxorem suam: et recordatus est ejus Dominus. **20** Et
factum est post circulum dierum, concepit Anna, et
peperit filium: vocavitque nomen ejus Samuel, eo
quod a Domino postulasset eum. **21** Ascendit autem
vir ejus Elcana, et omnis domus ejus, ut immolaret
Domino hostiam solemnem, et votum suum. **22** Et
Anna non ascendit: dixit enim viro suo: Non vadam
donec ablactetur infans, et ducam eum, ut appareat
ante conspectum Domini, et maneat ibi jugiter.
23 Et ait ei Elcana vir suus: Fac quod bonum tibi
videtur, et mane donec ablactes eum: precorque
ut impleat Dominus verbum suum. Mansit ergo
mulier, et lactavit filium suum, donec amoveret
eum a lacte. **24** Et adduxit eum secum, postquam
ablactaverat, in vitulis tribus, et tribus modiis
farinæ, et amphora vini, et adduxit eum ad domum
Domini in Silo. Puer autem erat adhuc infantulus:
25 et immolaverunt vitulum, et obtulerunt puerum
Heli. **26** Et ait Anna: Obsecro mi domine, vivit anima
tua, domine: ego sum illa mulier, quæ steti coram te
hic orans Dominum. **27** Pro puero isto oravi, et dedit
mihi Dominus petitionem meam quam postulavi
eum. **28** Idcirco et ego commodavi eum Domino
cunctis diebus quibus fuerit commodatus Domino.
Et adoraverunt ibi Dominum. Et oravit Anna, et ait:

2 Exultavit cor meum in Domino, et exaltatum est
cornu meum in Deo meo; dilatatum est os meum
super inimicos meos: quia lætata sum in salutari
tuo. **2** Non est sanctus, ut est Dominus, neque enim
est alius extra te, et non est fortis sicut Deus noster.
3 Nolite multiplicare loqui sublimia gloriantes;
recedant vetera de ore vestro: quia Deus scientiarum
Dominus est, et ipsi præparantur cogitationes. **4**
Arcus fortium superatus est, et infirmi accincti sunt
robore. **5** Repleti prius, pro panibus se locaverunt:
et famelici saturati sunt, donec sterilis peperit
plurimos: et quæ multos habebat filios, infirmata
est. **6** Dominus mortificat et vivificat; deducit
ad inferos et reducit. **(Sheol h7585)** **7** Dominus
pauperem facit et ditat, humiliat et sublevat. **8**
Suscitat de pulvere egenum, et de stercore elevat
pauperem: ut sedeat cum principibus, et solium
gloriæ teneat. Domini enim sunt cardines terræ,
et posuit super eos orbem. **9** Pedes sanctorum
suorum servabit, et impii in tenebris conticescent:
quia non in fortitudine sua roborabitur vir. **10**
Dominum formidabunt adversarii ejus: et super
ipsos in cælis tonabit. Dominus judicabit fines
terræ, et dabit imperium regi suo, et sublimabit

cornu christi sui. 11 Et abiit Elcana Ramatha,
in domum suam: puer autem erat minister in
conspectu Domini ante faciem Heli sacerdotis. 12
Porro filii Heli, filii Belial, nescientes Dominum,
13 neque officium sacerdotum ad populum: sed
quicumque immolasset victimam, veniebat puer
sacerdotis, dum coquerentur carnes, et habebat
fuscinulam tridentem in manu sua, 14 et mittebat
eam in lebetem, vel in caldariam, aut in ollam,
sive in cacabum: et omne quod levabat fuscinula,
tollebat sacerdos sibi: sic faciebant universo Israëli
venientium in Silo. 15 Etiam antequam adolerent
adipem, veniebat puer sacerdotis, et dicebat
immolanti: Da mihi carnem, ut coquam sacerdoti:
non enim accipiam a te carnem coctam, sed
crudam. 16 Dicebatque illi immolans: Incendatur
primum juxta morem hodie adeps, et tolle
tibi quantumcumque desiderat anima tua. Qui
respondens aiebat ei: Nequaquam: nunc enim dabis,
alioquin tollam vi. 17 Erat ergo peccatum puerorum
grande nimis coram Domino: quia retrahebant
homines a sacrificio Domini. 18 Samuel autem
ministrabat ante faciem Domini, puer accinctus
ephod lineo. 19 Et tunicam parvam faciebat ei mater
sua, quam afferebat statutis diebus, ascendens cum
viro suo, ut immolaret hostiam solemnem. 20 Et
benedixit Heli Elcanæ et uxori ejus: dixitque ei:
Reddat tibi Dominus semen de muliere hac, pro
fœnore quod commodasti Domino. Et abierunt in
locum suum. 21 Visitavit ergo Dominus Annam,
et concepit, et peperit tres filios, et duas filias:
et magnificatus est puer Samuel apud Dominum.
22 Heli autem erat senex valde, et audivit omnia
quæ faciebant filii sui universo Israëli, et quomodo
dormiebant cum mulieribus quæ observabant ad
ostium tabernaculi: 23 et dixit eis: Quare facitis res
hujuscemodi quas ego audio, res pessimas, ab omni
populo? 24 Nolite, filii mei: non enim est bona fama
quam ego audio, ut transgredi faciatis populum
Domini. 25 Si peccaverit vir in virum, placari ei
potest Deus: si autem in Dominum peccaverit vir,
quis orabit pro eo? Et non audierunt vocem patris
sui: quia voluit Dominus occidere eos. 26 Puer autem
Samuel proficiebat atque crescebat, et placebat
tam Domino quam hominibus. 27 Venit autem vir
Dei ad Heli, et ait ad eum: Hæc dicit Dominus:
Numquid non aperte revelatus sum domui patris
tui, cum essent in Ægypto in domo Pharaonis?
28 Et elegi eum ex omnibus tribubus Israël mihi
in sacerdotem, ut ascenderet ad altare meum, et
adoleret mihi incensum, et portaret ephod coram
me: et dedi domui patris tui omnia de sacrificiis
filiorum Israël. 29 Quare calce abjecistis victimam
meam, et munera mea quæ præcepi ut offerrentur
in templo: et magis honorasti filios tuos quam
me, ut comederetis primitias omnis sacrificii Israël
populi mei? 30 Propterea ait Dominus Deus Israël:
Loquens locutus sum, ut domus tua, et domus
patris tui, ministraret in conspectu meo usque in
sempiternum. Nunc autem dicit Dominus: Absit hoc
a me: sed quicumque glorificaverit me, glorificabo
eum: qui autem contemnunt me, erunt ignobiles.
31 Ecce dies veniunt, et præcidam brachium tuum,
et brachium domus patris tui, ut non sit senex in
domo tua. 32 Et videbis æmulum tuum in templo,
in universis prosperis Israël: et non erit senex in
domo tua omnibus diebus. 33 Verumtamen non
auferam penitus virum ex te ab altari meo: sed
ut deficiant oculi tui, et tabescat anima tua: et
pars magna domus tuæ morietur cum ad virilem
ætatem venerit. 34 Hoc autem erit tibi signum, quod
venturum est duobus filiis tuis, Ophni et Phinees:
in die uno morientur ambo. 35 Et suscitabo mihi
sacerdotem fidelem, qui juxta cor meum et animam
meam faciet: et ædificabo ei domum fidelem, et
ambulabit coram christo meo cunctis diebus. 36
Futurum est autem, ut quicumque remanserit
in domo tua, veniat ut oretur pro eo, et offerat
nummum argenteum, et tortam panis, dicatque:
Dimitte me, obsecro, ad unam partem sacerdotalem,
ut comedam buccellam panis.

3 Puer autem Samuel ministrabat Domino coram
Heli, et sermo Domini erat pretiosus in diebus
illis: non erat visio manifesta. 2 Factum est ergo
in die quadam, Heli jacebat in loco suo, et oculi
ejus caligaverant, nec poterat videre: 3 lucerna
Dei antequam extingueretur, Samuel dormiebat
in templo Domini, ubi erat arca Dei. 4 Et vocavit
Dominus Samuel. Qui respondens, ait: Ecce ego. 5 Et
cucurrit ad Heli, et dixit: Ecce ego: vocasti enim me.
Qui dixit: Non vocavi: revertere, et dormi. Et abiit,
et dormivit. 6 Et adjecit Dominus rursum vocare
Samuelem. Consurgensque Samuel, abiit ad Heli, et
dixit: Ecce ego, quia vocasti me. Qui respondit: Non
vocavi te, fili mi: revertere et dormi. 7 Porro Samuel
necdum sciebat Dominum, neque revelatus fuerat
ei sermo Domini. 8 Et adjecit Dominus, et vocavit
adhuc Samuelem tertio. Qui consurgens abiit ad
Heli, 9 et ait: Ecce ego, quia vocasti me. Intellexit
ergo Heli quia Dominus vocaret puerum: et ait ad
Samuelem: Vade, et dormi: et si deinceps vocaverit
te, dices: Loquere, Domine, quia audit servus tuus.
Abiit ergo Samuel, et dormivit in loco suo. 10 Et
venit Dominus, et stetit: et vocavit, sicut vocaverat
secundo: Samuel, Samuel. Et ait Samuel: Loquere,

Domine, quia audit servus tuus. 11 Et dixit Dominus
ad Samuelem: Ecce ego facio verbum in Israël, quod
quicumque audierit, tinnient ambæ aures ejus. 12 In
die illa suscitabo adversum Heli omnia quæ locutus
sum super domum ejus: incipiam, et complebo. 13
Prædixi enim ei quod judicaturus essem domum
ejus in æternum propter iniquitatem, eo quod
noverat indigne agere filios suos, et non corripuerit
eos. 14 Idcirco juravi domui Heli quod non expietur
iniquitas domus ejus victimis et muneribus usque
in æternum. 15 Dormivit autem Samuel usque
mane, aperuitque ostia domus Domini. Et Samuel
timebat indicare visionem Heli. 16 Vocavit ergo Heli
Samuelem, et dixit: Samuel fili mi? Qui respondens
ait: Præsto sum. 17 Et interrogavit eum: Quis est
sermo, quem locutus est Dominus ad te? oro te ne
celaveris me: hæc faciat tibi Deus, et hæc addat,
si absconderis a me sermonem ex omnibus verbis
quæ dicta sunt tibi. 18 Indicavit itaque ei Samuel
universos sermones, et non abscondit ab eo. Et ille
respondit: Dominus est: quod bonum est in oculis
suis faciat. 19 Crevit autem Samuel, et Dominus
erat cum eo, et non cecidit ex omnibus verbis ejus
in terram. 20 Et cognovit universus Israël, a Dan
usque Bersabee, quod fidelis Samuel propheta esset
Domini. 21 Et addidit Dominus ut appareret in Silo,
quoniam revelatus fuerat Dominus Samueli in Silo
juxta verbum Domini. Et evenit sermo Samuelis
universo Israëli.

4 Et factum est in diebus illis, convenerunt
Philisthiim in pugnam: et egressus est Israël
obviam Philisthiim in prælium, et castrametatus est
juxta lapidem Adjutorii. Porro Philisthiim venerunt
in Aphec, 2 et instruxerunt aciem contra Israël. Inito
autem certamine, terga vertit Israël Philisthæis:
et cæsa sunt in illo certamine passim per agros,
quasi quatuor millia virorum. 3 Et reversus est
populus ad castra: dixeruntque majores natu de
Israël: Quare percussit nos Dominus hodie coram
Philisthiim? afferamus ad nos de Silo arcam fœderis
Domini, et veniat in medium nostri, ut salvet nos de
manu inimicorum nostrorum. 4 Misit ergo populus
in Silo, et tulerunt inde arcam fœderis Domini
exercituum sedentis super cherubim: erantque
duo filii Heli cum arca fœderis Dei, Ophni et
Phinees. 5 Cumque venisset arca fœderis Domini in
castra, vociferatus est omnis Israël clamore grandi,
et personuit terra. 6 Et audierunt Philisthiim
vocem clamoris, dixeruntque: Quænam est hæc
vox clamoris magni in castris Hebræorum? Et
cognoverunt quod arca Domini venisset in castra. 7
Timueruntque Philisthiim, dicentes: Venit Deus in
castra. Et ingemuerunt, dicentes: 8 Væ nobis: non
enim fuit tanta exultatio heri et nudiustertius: væ
nobis. Quis nos salvabit de manu deorum sublimium
istorum? hi sunt dii, qui percusserunt Ægyptum
omni plaga in deserto. 9 Confortamini, et estote
viri, Philisthiim, ne serviatis Hebræis, sicut et
illi servierunt vobis: confortamini, et bellate. 10
Pugnaverunt ergo Philisthiim, et cæsus est Israël,
et fugit unusquisque in tabernaculum suum: et
facta est plaga magna nimis, et ceciderunt de Israël
triginta millia peditum. 11 Et arca Dei capta est: duo
quoque filii Heli mortui sunt, Ophni et Phinees. 12
Currens autem vir de Benjamin ex acie, venit in Silo
in die illa, scissa veste, et conspersus pulvere caput.
13 Cumque ille venisset, Heli sedebat super sellam
contra viam spectans. Erat enim cor ejus pavens
pro arca Dei. Vir autem ille postquam ingressus
est, nuntiavit urbi: et ululavit omnis civitas. 14 Et
audivit Heli sonitum clamoris, dixitque: Quis est hic
sonitus tumultus hujus? At ille festinavit, et venit,
et nuntiavit Heli. 15 Heli autem erat nonaginta et
octo annorum, et oculi ejus caligaverant, et videre
non poterat. 16 Et dixit ad Heli: Ego sum qui veni de
prælio, et ego qui de acie fugi hodie. Cui ille ait: Quid
actum est, fili mi? 17 Respondens autem ille qui
nuntiabat: Fugit, inquit, Israël coram Philisthiim, et
ruina magna facta est in populo: insuper et duo
filii tui mortui sunt, Ophni et Phinees, et arca Dei
capta est. 18 Cumque ille nominasset arcam Dei,
cecidit de sella retrorsum juxta ostium, et fractis
cervicibus mortuus est. Senex enim erat vir et
grandævus: et ipse judicavit Israël quadraginta
annis. 19 Nurus autem ejus, uxor Phinees, prægnans
erat, vicinaque partui: et audito nuntio quod capta
esset arca Dei, et mortuus esset socer suus et vir
suus, incurvavit se et peperit: irruerant enim in
eam dolores subiti. 20 In ipso autem momento
mortis ejus, dixerunt ei quæ stabant circa eam: Ne
timeas, quia filium peperisti. Quæ non respondit
eis, neque animadvertit. 21 Et vocabit puerum
Ichabod, dicens: Translata est gloria de Israël, quia
capta est arca Dei, et pro socero suo et pro viro
suo; 22 et ait: Translata est gloria ab Israël, eo quod
capta esset arca Dei.

5 Philisthiim autem tulerunt arcam Dei, et
asportaverunt eam a lapide Adjutorii in Azotum.
2 Tuleruntque Philisthiim arcam Dei, et intulerunt
eam in templum Dagon, et statuerunt eam juxta
Dagon. 3 Cumque surrexissent diluculo Azotii altera
die, ecce Dagon jacebat pronus in terra ante arcam
Domini: et tulerunt Dagon, et restituerunt eum
in locum suum. 4 Rursumque mane die altera

consurgentes, invenerunt Dagon jacentem super
faciem suam in terra coram arca Domini: caput
autem Dagon, et duæ palmæ manuum ejus abscissæ
erant super limen: 5 porro Dagon solus truncus
remanserat in loco suo. Propter hanc causam non
calcant sacerdotes Dagon, et omnes qui ingrediuntur
templum ejus, super limen Dagon in Azoto, usque
in hodiernum diem. 6 Aggravata est autem manus
Domini super Azotios, et demolitus est eos: et
percussit in secretiori parte natium Azotum, et fines
ejus. Et ebullierunt villæ et agri in medio regionis
illius, et nati sunt mures et facta est confusio mortis
magnæ in civitate. 7 Videntes autem viri Azotii
hujuscemodi plagam, dixerunt: Non maneat arca Dei
Israël apud nos: quoniam dura est manus ejus super
nos, et super Dagon deum nostrum. 8 Et mittentes
congregaverunt omnes satrapas Philisthinorum ad
se, et dixerunt: Quid faciemus de arca Dei Israël?
Responderuntque Gethæi: Circumducatur arca Dei
Israël. Et circumduxerunt arcam Dei Israël. 9 Illis
autem circumducentibus eam, fiebat manus Domini
per singulas civitates interfectionis magnæ nimis: et
percutiebat viros uniuscujusque urbis, a parvo usque
ad majorem, et computrescebant prominentes
extales eorum. Inieruntque Gethæi consilium, et
fecerunt sibi sedes pelliceas. 10 Miserunt ergo
arcam Dei in Accaron. Cumque venisset arca Dei
in Accaron, exclamaverunt Accaronitæ, dicentes:
Adduxerunt ad nos arcam Dei Israël ut interficiat
nos et populum nostrum. 11 Miserunt itaque et
congregaverunt omnes satrapas Philisthinorum: qui
dixerunt: Dimittite arcam Dei Israël, et revertatur
in locum suum, et non interficiat nos cum populo
nostro. 12 Fiebat enim pavor mortis in singulis
urbibus, et gravissima valde manus Dei. Viri quoque
qui mortui non fuerant, percutiebantur in secretiori
parte natium: et ascendebat ululatus uniuscujusque
civitatis in cælum.

6 Fuit ergo arca Domini in regione Philisthinorum
septem mensibus. 2 Et vocaverunt Philisthiim
sacerdotes et divinos, dicentes: Quid faciemus de
arca Domini? indicate nobis quomodo remittamus
eam in locum suum. Qui dixerunt: 3 Si remittitis
arcam Dei Israël, nolite dimittere eam vacuam,
sed quod debetis, reddite ei pro peccato, et tunc
curabimini: et scietis quare non recedat manus
ejus a vobis. 4 Qui dixerunt: Quid est quod pro
delicto reddere debeamus ei? Responderuntque
illi: 5 Juxta numerum provinciarum Philisthinorum
quinque anos aureos facietis, et quinque mures
aureos: quia plaga una fuit omnibus vobis, et
satrapis vestris. Facietisque similitudines anorum
vestrorum, et similitudines murium, qui demoliti
sunt terram: et dabitis Deo Israël gloriam, si forte
relevet manum suam a vobis, et a diis vestris, et
a terra vestra. 6 Quare aggravatis corda vestra,
sicut aggravavit Ægyptus et Pharao cor suum?
nonne postquam percussus est, tunc dimisit eos, et
abierunt? 7 Nunc ergo arripite et facite plaustrum
novum unum: et duas vaccas fœtas, quibus non est
impositum jugum, jungite in plaustro, et recludite
vitulos earum domi. 8 Tolletisque arcam Domini, et
ponetis in plaustro, et vasa aurea quæ exsolvistis
ei pro delicto, ponetis in capsellam ad latus ejus:
et dimittite eam ut vadat. 9 Et aspicietis: et si
quidem per viam finium suorum ascenderit contra
Bethsames, ipse fecit nobis hoc malum grande: sin
autem, minime: sciemus quia nequaquam manus
ejus tetigit nos, sed casu accidit. 10 Fecerunt ergo illi
hoc modo: et tollentes duas vaccas quæ lactabant
vitulos, junxerunt ad plaustrum, vitulosque earum
concluserunt domi. 11 Et posuerunt arcam Dei
super plaustrum, et capsellam quæ habebat mures
aureos et similitudines anorum. 12 Ibant autem in
directum vaccæ per viam quæ ducit Bethsames, et
itinere uno gradiebantur, pergentes et mugientes:
et non declinabant neque ad dextram neque ad
sinistram: sed et satrapæ Philisthiim sequebantur
usque ad terminos Bethsames. 13 Porro Bethsamitæ
metebant triticum in valle: et elevantes oculos suos,
viderunt arcam, et gavisi sunt cum vidissent. 14 Et
plaustrum venit in agrum Josue Bethsamitæ, et stetit
ibi. Erat autem ibi lapis magnus, et conciderunt
ligna plaustri, vaccasque imposuerunt super ea
holocaustum Domino. 15 Levitæ autem deposuerunt
arcam Dei, et capsellam quæ erat juxta eam, in
qua erant vasa aurea, et posuerunt super lapidem
grandem. Viri autem Bethsamitæ obtulerunt
holocausta, et immolaverunt victimas in die illa
Domino. 16 Et quinque satrapæ Philisthinorum
viderunt, et reversi sunt in Accaron in die illa.
17 Hi sunt autem ani aurei quos reddiderunt
Philisthiim pro delicto, Domino: Azotus unum,
Gaza unum, Ascalon unum, Geth unum, Accaron
unum: 18 et mures aureos secundum numerum
urbium Philisthiim, quinque provinciarum, ab urbe
murata usque ad villam quæ erat absque muro,
et usque ad Abelmagnum, super quem posuerunt
arcam Domini, quæ erat usque in illum diem
in agro Josue Bethsamitis. 19 Percussit autem
de viris Bethsamitibus, eo quod vidissent arcam
Domini: et percussit de populo septuaginta viros, et
quinquaginta millia plebis. Luxitque populus, eo
quod Dominus percussisset plebem plaga magna.
20 Et dixerunt viri Bethsamitæ: Quis poterit stare

in conspectu Domini Dei sancti hujus? et ad quem
ascendet a nobis? 21 Miseruntque nuntios ad
habitatores Cariathiarim, dicentes: Reduxerunt
Philisthiim arcam Domini: descendite, et reducite
eam ad vos.

7 Venerunt ergo viri Cariathiarim, et reduxerunt
arcam Domini, et intulerunt eam in domum
Abinadab in Gabaa: Eleazarum autem filium ejus
sanctificaverunt, ut custodiret arcam Domini. 2
Et factum est, ex qua die mansit arca Domini in
Cariathiarim, multiplicati sunt dies (erat quippe jam
annus vigesimus), et requievit omnis domus Israël
post Dominum. 3 Ait autem Samuel ad universam
domum Israël, dicens: Si in toto corde vestro
revertimini ad Dominum, auferte deos alienos de
medio vestri, Baalim et Astaroth: et præparate corda
vestra Domino, et servite ei soli, et eruet vos de manu
Philisthiim. 4 Abstulerunt ergo filii Israël Baalim et
Astaroth, et servierunt Domino soli. 5 Dixit autem
Samuel: Congregate universum Israël in Masphath,
ut orem pro vobis Dominum. 6 Et convenerunt in
Masphath: hauseruntque aquam, et effuderunt in
conspectu Domini: et jejunaverunt in die illa atque
dixerunt ibi: Peccavimus Domino. Judicavitque
Samuel filios Israël in Masphath. 7 Et audierunt
Philisthiim quod congregati essent filii Israël in
Masphath, et ascenderunt satrapæ Philisthinorum
ad Israël. Quod cum audissent filii Israël, timuerunt
a facie Philisthinorum. 8 Dixeruntque ad Samuelem:
Ne cesses pro nobis clamare ad Dominum Deum
nostrum, ut salvet nos de manu Philisthinorum.
9 Tulit autem Samuel agnum lactentem unum, et
obtulit illum holocaustum integrum Domino: et
clamavit Samuel ad Dominum pro Israël, et exaudivit
eum Dominus. 10 Factum est autem, cum Samuel
offerret holocaustum, Philisthiim iniere prælium
contra Israël: intonuit autem Dominus fragore
magno in die illa super Philisthiim, et exterruit
eos, et cæsi sunt a facie Israël. 11 Egressique viri
Israël de Masphath, persecuti sunt Philisthæos, et
percusserunt eos usque ad locum qui erat subter
Bethchar. 12 Tulit autem Samuel lapidem unum,
et posuit eum inter Masphath et inter Sen: et
vocavit nomen loci illius, Lapis adjutorii. Dixitque:
Hucusque auxiliatus est nobis Dominus. 13 Et
humiliati sunt Philisthiim, nec apposuerunt ultra ut
venirent in terminos Israël. Facta est itaque manus
Domini super Philisthæos cunctis diebus Samuelis.
14 Et redditæ sunt urbes quas tulerant Philisthiim ab
Israël, Israëli, ab Accaron usque Geth, et terminos
suos: liberavitque Israël de manu Philisthinorum,
eratque pax inter Israël et Amorrhæum. 15 Judicabat
quoque Samuel Israëlem cunctis diebus vitæ suæ:
16 et ibat per singulos annos circuiens Bethel
et Galgala et Masphath, et judicabat Israëlem in
supradictis locis. 17 Revertebaturque in Ramatha:
ibi enim erat domus ejus, et ibi judicabat Israëlem:
ædificavit etiam ibi altare Domino.

8 Factum est autem cum senuisset Samuel, posuit
filios suos judices Israël. 2 Fuitque nomen filii
ejus primogeniti Joël: et nomen secundi Abia,
judicum in Bersabee. 3 Et non ambulaverunt filii
illius in viis ejus: sed declinaverunt post avaritiam,
acceperuntque munera, et perverterunt judicium.
4 Congregati ergo universi majores natu Israël,
venerunt ad Samuelem in Ramatha. 5 Dixeruntque
ei: Ecce tu senuisti, et filii tui non ambulant in
viis tuis: constitue nobis regem, ut judicet nos,
sicut et universæ habent nationes. 6 Displicuit
sermo in oculis Samuelis, eo quod dixissent: Da
nobis regem, ut judicet nos. Et oravit Samuel ad
Dominum. 7 Dixit autem Dominus ad Samuelem:
Audi vocem populi in omnibus quæ loquuntur tibi:
non enim te abjecerunt, sed me, ne regnem super
eos. 8 Juxta omnia opera sua quæ fecerunt, a die
qua eduxi eos de Ægypto usque ad diem hanc:
sicut dereliquerunt me, et servierunt diis alienis,
sic faciunt etiam tibi. 9 Nunc ergo vocem eorum
audi: verumtamen contestare eos, et prædic eis
jus regis, qui regnaturus est super eos. 10 Dixit
itaque Samuel omnia verba Domini ad populum,
qui petierat a se regem. 11 Et ait: Hoc erit jus regis,
qui imperaturus est vobis: filios vestros tollet, et
ponet in curribus suis: facietque sibi equites et
præcursores quadrigarum suarum, 12 et constituet
sibi tribunos, et centuriones, et aratores agrorum
suorum, et messores segetum, et fabros armorum
et curruum suorum. 13 Filias quoque vestras faciet
sibi unguentarias, et focarias, et panificas. 14 Agros
quoque vestros, et vineas, et oliveta optima tollet,
et dabit servis suis. 15 Sed et segetes vestras et
vinearum reditus addecimabit, ut det eunuchis et
famulis suis. 16 Servos etiam vestros, et ancillas,
et juvenes optimos, et asinos, auferet, et ponet in
opere suo. 17 Greges quoque vestros addecimabit,
vosque eritis ei servi. 18 Et clamabitis in die illa
a facie regis vestri, quem elegistis vobis: et non
exaudiet vos Dominus in die illa, quia petistis vobis
regem. 19 Noluit autem populus audire vocem
Samuelis, sed dixerunt: Nequaquam: rex enim erit
super nos, 20 et erimus nos quoque sicut omnes
gentes: et judicabit nos rex noster, et egredietur
ante nos, et pugnabit bella nostra pro nobis. 21 Et
audivit Samuel omnia verba populi, et locutus est

ea in auribus Domini. 22 Dixit autem Dominus ad
Samuelem: Audi vocem eorum, et constitue super
eos regem. Et ait Samuel ad viros Israël: Vadat
unusquisque in civitatem suam.

9 Et erat vir de Benjamin nomine Cis, filius Abiel,
filii Seror, filii Bechorath, filii Aphia, filii viri
Jemini, fortis robore. 2 Et erat ei filius vocabulo
Saul, electus et bonus: et non erat vir de filiis
Israël melior illo: ab humero et sursum eminebat
super omnem populum. 3 Perierant autem asinæ
Cis patris Saul: et dixit Cis ad Saul filium suum:
Tolle tecum unum de pueris, et consurgens vade,
et quære asinas. Qui cum transissent per montem
Ephraim 4 et per terram Salisa, et non invenissent,
transierunt etiam per terram Salim, et non erant:
sed et per terram Jemini, et minime repererunt. 5
Cum autem venissent in terram Suph, dixit Saul ad
puerum qui erat cum eo: Veni et revertamur, ne
forte dimiserit pater meus asinas, et sollicitus sit
pro nobis. 6 Qui ait ei: Ecce vir Dei est in civitate hac,
vir nobilis: omne quod loquitur, sine ambiguitate
venit. Nunc ergo eamus illuc, si forte indicet nobis
de via nostra, propter quam venimus. 7 Dixitque
Saul ad puerum suum: Ecce ibimus: quid feremus
ad virum Dei? panis defecit in sitarciis nostris, et
sportulam non habemus ut demus homini Dei, nec
quidquam aliud. 8 Rursum puer respondit Sauli,
et ait: Ecce inventa est in manu mea quarta pars
stateris argenti: demus homini Dei, ut indicet nobis
viam nostram. 9 (Olim in Israël sic loquebatur
unusquisque vadens consulere Deum: Venite, et
eamus ad videntem. Qui enim propheta dicitur
hodie, vocabatur olim videns.) 10 Et dixit Saul ad
puerum suum: Optimus sermo tuus. Veni, eamus. Et
ierunt in civitatem in qua erat vir Dei. 11 Cumque
ascenderent clivum civitatis, invenerunt puellas
egredientes ad hauriendam aquam, et dixerunt
eis: Num hic est videns? 12 Quæ respondentes,
dixerunt illis: Hic est: ecce ante te, festina nunc:
hodie enim venit in civitatem, quia sacrificium est
hodie populi in excelso. 13 Ingredientes urbem,
statim invenietis eum antequam ascendat excelsum
ad vescendum, neque enim comesurus est populus
donec ille veniat: quia ipse benedicit hostiæ, et
deinceps comedunt qui vocati sunt. Nunc ergo
conscendite, quia hodie reperietis eum. 14 Et
ascenderunt in civitatem. Cumque illi ambularent
in medio urbis, apparuit Samuel egrediens obviam
eis, ut ascenderet in excelsum. 15 Dominus autem
revelaverat auriculam Samuelis ante unam diem
quam veniret Saul, dicens: 16 Hac ipsa hora quæ
nunc est, cras mittam virum ad te de terra Benjamin,
et unges eum ducem super populum meum Israël:
et salvabit populum meum de manu Philisthinorum,
quia respexi populum meum: venit enim clamor
eorum ad me. 17 Cumque aspexisset Samuel Saulem,
Dominus dixit ei: Ecce vir quem dixeram tibi: iste
dominabitur populo meo. 18 Accessit autem Saul ad
Samuelem in medio portæ, et ait: Indica, oro, mihi,
ubi est domus videntis. 19 Et respondit Samuel
Sauli, dicens: Ego sum videns: ascende ante me in
excelsum, ut comedatis mecum hodie, et dimittam
te mane: et omnia quæ sunt in corde tuo indicabo
tibi. 20 Et de asinis quas nudiustertius perdidisti,
ne sollicitus sis, quia inventæ sunt. Et cujus erunt
optima quæque Israël? nonne tibi et omni domui
patris tui? 21 Respondens autem Saul, ait: Numquid
non filius Jemini ego sum de minima tribu Israël,
et cognatio mea novissima inter omnes familias
de tribu Benjamin? quare ergo locutus es mihi
sermonem istum? 22 Assumens itaque Samuel
Saulem et puerum ejus, introduxit eos in triclinium,
et dedit eis locum in capite eorum qui fuerant
invitati: erant enim quasi triginta viri. 23 Dixitque
Samuel coco: Da partem quam dedi tibi, et præcepi
ut reponeres seorsum apud te. 24 Levavit autem
cocus armum, et posuit ante Saul. Dixitque Samuel:
Ecce quod remansit: pone ante te, et comede, quia
de industria servatum est tibi quando populum
vocavi. Et comedit Saul cum Samuele in die illa. 25
Et descenderunt de excelso in oppidum, et locutus
est cum Saule in solario: stravitque Saul in solario,
et dormivit. 26 Cumque mane surrexissent, et
jam elucesceret, vocavit Samuel Saulem in solario,
dicens: Surge, et dimittam te. Et surrexit Saul:
egressique sunt ambo, ipse videlicet, et Samuel. 27
Cumque descenderent in extrema parte civitatis,
Samuel dixit ad Saul: Dic puero ut antecedat nos et
transeat: tu autem subsiste paulisper, ut indicem
tibi verbum Domini.

10 Tulit autem Samuel lenticulam olei, et effudit
super caput ejus: et deosculatus est eum,
et ait: Ecce unxit te Dominus super hæreditatem
suam in principem, et liberabis populum suum de
manibus inimicorum ejus qui in circuitu ejus sunt.
Et hoc tibi signum, quia unxit te Deus in principem.
2 Cum abieris hodie a me, invenies duos viros
juxta sepulchrum Rachel in finibus Benjamin, in
meridie: dicentque tibi: Inventæ sunt asinæ ad quas
ieras perquirendas: et intermissis pater tuus asinis,
sollicitus est pro vobis, et dicit: Quid faciam de filio
meo? 3 Cumque abieris inde, et ultra transieris, et
veneris ad quercum Thabor, invenient te ibi tres viri
ascendentes ad Deum in Bethel, unus portans tres

hædos, et alius tres tortas panis, et alius portans
lagenam vini. 4 Cumque te salutaverint, dabunt tibi
duos panes, et accipies de manu eorum. 5 Post hæc
venies in collem Dei, ubi est statio Philisthinorum:
et cum ingressus fueris ibi urbem, obvium habebis
gregem prophetarum descendentium de excelso,
et ante eos psalterium, et tympanum, et tibiam,
et citharam, ipsosque prophetantes. 6 Et insiliet
in te spiritus Domini, et prophetabis cum eis, et
mutaberis in virum alium. 7 Quando ergo evenerint
signa hæc omnia tibi, fac quæcumque invenerit
manus tua, quia Dominus tecum est. 8 Et descendes
ante me in Galgala (ego quippe descendam ad te), ut
offeras oblationem, et immoles victimas pacificas:
septem diebus expectabis, donec veniam ad te, et
ostendam tibi quid facias. 9 Itaque cum avertisset
humerum suum ut abiret a Samuele, immutavit
ei Deus cor aliud, et venerunt omnia signa hæc
in die illa. 10 Veneruntque ad prædictum collem,
et ecce cuneus prophetarum obvius ei: et insiluit
super eum spiritus Domini, et prophetavit in medio
eorum. 11 Videntes autem omnes qui noverant eum
heri et nudiustertius quod esset cum prophetis,
et prophetaret, dixerunt ad invicem: Quænam res
accidit filio Cis? num et Saul inter prophetas?
12 Responditque alius ad alterum, dicens: Et quis
pater eorum? Propterea versum est in proverbium:
Num et Saul inter prophetas? 13 Cessavit autem
prophetare, et venit ad excelsum. 14 Dixitque
patruus Saul ad eum, et ad puerum ejus: Quo abistis?
Qui responderunt: Quærere asinas: quas cum non
reperissemus, venimus ad Samuelem. 15 Et dixit ei
patruus suus: Indica mihi quid dixerit tibi Samuel.
16 Et ait Saul ad patruum suum: Indicavit nobis quia
inventæ essent asinæ. De sermone autem regni
non indicavit ei quem locutus fuerat ei Samuel.
17 Et convocavit Samuel populum ad Dominum in
Maspha: 18 et ait ad filios Israël: Hæc dicit Dominus
Deus Israël: Ego eduxi Israël de Ægypto, et erui
vos de manu Ægyptiorum, et de manu omnium
regum qui affligebant vos. 19 Vos autem hodie
projecistis Deum vestrum, qui solus salvavit vos de
universis malis et tribulationibus vestris: et dixistis:
Nequaquam: sed regem constitue super nos. Nunc
ergo state coram Domino per tribus vestras, et per
familias. 20 Et applicuit Samuel omnes tribus Israël,
et cecidit sors tribus Benjamin. 21 Et applicuit
tribum Benjamin et cognationes ejus, et cecidit
cognatio Metri: et pervenit usque ad Saul filium
Cis. Quæsierunt ergo eum, et non est inventus. 22
Et consuluerunt post hæc Dominum utrumnam
venturus esset illuc. Responditque Dominus: Ecce
absconditus est domi. 23 Cucurrerunt itaque et
tulerunt eum inde: stetitque in medio populi, et
altior fuit universo populo ab humero et sursum.
24 Et ait Samuel ad omnem populum: Certe videtis
quem elegit Dominus, quoniam non sit similis
illi in omni populo. Et clamavit omnis populus,
et ait: Vivat rex. 25 Locutus est autem Samuel
ad populum legem regni, et scripsit in libro, et
reposuit coram Domino: et dimisit Samuel omnem
populum, singulos in domum suam. 26 Sed et Saul
abiit in domum suam in Gabaa: et abiit cum eo pars
exercitus, quorum tetigerat Deus corda. 27 Filii vero
Belial dixerunt: Num salvare nos poterit iste? Et
despexerunt eum, et non attulerunt ei munera: ille
vero dissimulabat se audire.

11 Et factum est quasi post mensem, ascendit
Naas Ammonites, et pugnare cœpit adversum
Jabes Galaad. Dixeruntque omnes viri Jabes ad
Naas: Habeto nos fœderatos, et serviemus tibi. 2 Et
respondit ad eos Naas Ammonites: In hoc feriam
vobiscum fœdus, ut eruam omnium vestrum oculos
dextros, ponamque vos opprobrium in universo
Israël. 3 Et dixerunt ad eum seniores Jabes: Concede
nobis septem dies, ut mittamus nuntios ad universos
terminos Israël, et si non fuerit qui defendat nos,
egrediemur ad te. 4 Venerunt ergo nuntii in Gabaa
Saulis: et locuti sunt verba hæc, audiente populo: et
levavit omnis populus vocem suam, et flevit. 5 Et
ecce Saul veniebat, sequens boves de agro, et ait:
Quid habet populus quod plorat? Et narraverunt ei
verba virorum Jabes. 6 Et insilivit spiritus Domini in
Saul cum audisset verba hæc, et iratus est furor ejus
nimis. 7 Et assumens utrumque bovem, concidit
in frustra, misitque in omnes terminos Israël per
manum nuntiorum, dicens: Quicumque non exierit,
et secutus fuerit Saul et Samuel, sic fiet bobus
ejus. Invasit ergo timor Domini populum, et egressi
sunt quasi vir unus. 8 Et recensuit eos in Bezech:
fueruntque filiorum Israël trecenta millia, virorum
autem Juda triginta millia. 9 Et dixerunt nuntiis
qui venerant: Sic dicetis viris qui sunt in Jabes
Galaad: Cras erit vobis salus, cum incaluerit sol.
Venerunt ergo nuntii, et annuntiaverunt viris Jabes:
qui lætati sunt. 10 Et dixerunt: Mane exibimus
ad vos: et facietis nobis omne quod placuerit
vobis. 11 Et factum est, cum dies crastinus venisset,
constituit Saul populum in tres partes: et ingressus
est media castra in vigilia matutina, et percussit
Ammon usque dum incalesceret dies: reliqui autem
dispersi sunt, ita ut non relinquerentur in eis
duo pariter. 12 Et ait populus ad Samuelem: Quis
est iste qui dixit: Saul num regnabit super nos?
Date viros, et interficiemus eos. 13 Et ait Saul:

Non occidetur quisquam in die hac, quia hodie
fecit Dominus salutem in Israël. 14 Dixit autem
Samuel ad populum: Venite, et eamus in Galgala,
et innovemus ibi regnum. 15 Et perrexit omnis
populus in Galgala, et fecerunt ibi regem Saul coram
Domino in Galgala, et immolaverunt ibi victimas
pacificas coram Domino. Et lætatus est ibi Saul, et
cuncti viri Israël nimis.

12 Dixit autem Samuel ad universum Israël:
Ecce audivi vocem vestram juxta omnia quæ
locuti estis ad me, et constitui super vos regem. 2
Et nunc rex graditur ante vos: ego autem senui,
et incanui: porro filii mei vobiscum sunt: itaque
conversatus coram vobis ab adolescentia mea usque
ad hanc diem, ecce præsto sum. 3 Loquimini de
me coram Domino, et coram christo ejus, utrum
bovem cujusquam tulerim, aut asinum: si quempiam
calumniatus sum, si oppressi aliquem, si de manu
cujusquam munus accepi: et contemnam illud
hodie, restituamque vobis. 4 Et dixerunt: Non es
calumniatus nos, neque oppressisti, neque tulisti
de manu alicujus quippiam. 5 Dixitque ad eos:
Testis est Dominus adversum vos, et testis christus
ejus in die hac, quia non inveneritis in manu mea
quippiam. Et dixerunt: Testis. 6 Et ait Samuel ad
populum: Dominus, qui fecit Moysen et Aaron, et
eduxit patres nostros de terra Ægypti. 7 Nunc ergo
state, ut judicio contendam adversum vos coram
Domino de omnibus misericordiis Domini quas fecit
vobiscum et cum patribus vestris: 8 quomodo Jacob
ingressus est in Ægyptum, et clamaverunt patres
vestri ad Dominum: et misit Dominus Moysen
et Aaron, et eduxit patres vestros de Ægypto, et
collocavit eos in loco hoc. 9 Qui obliti sunt Domini
Dei sui, et tradidit eos in manu Sisaræ magistri
militiæ Hasor, et in manu Philisthinorum, et in
manu regis Moab: et pugnaverunt adversum eos.
10 Postea autem clamaverunt ad Dominum, et
dixerunt: Peccavimus, quia dereliquimus Dominum,
et servivimus Baalim et Astaroth: nunc ergo erue
nos de manu inimicorum nostrorum, et serviemus
tibi. 11 Et misit Dominus Jerobaal, et Badan, et
Jephte, et Samuel, et eruit vos de manu inimicorum
vestrorum per circuitum, et habitastis confidenter.
12 Videntes autem quod Naas rex filiorum Ammon
venisset adversum vos, dixistis mihi: Nequaquam,
sed rex imperabit nobis: cum Dominus Deus vester
regnaret in vobis. 13 Nunc ergo præsto est rex
vester, quem elegistis et petistis: ecce dedit vobis
Dominus regem. 14 Si timueritis Dominum, et
servieritis ei, et audieritis vocem ejus, et non
exasperaveritis os Domini, eritis et vos, et rex qui
imperat vobis, sequentes Dominum Deum vestrum:
15 si autem non audieritis vocem Domini, sed
exasperaveritis sermones ejus, erit manus Domini
super vos, et super patres vestros. 16 Sed et nunc
state, et videte rem istam grandem quam facturus
est Dominus in conspectu vestro. 17 Numquid non
messis tritici est hodie? invocabo Dominum, et
dabit voces et pluvias: et scietis, et videbitis, quia
grande malum feceritis vobis in conspectu Domini,
petentes super vos regem. 18 Et clamavit Samuel ad
Dominum, et dedit Dominus voces et pluvias in illa
die. 19 Et timuit omnis populus nimis Dominum et
Samuelem, et dixit universus populus ad Samuelem:
Ora pro servis tuis ad Dominum Deum tuum, ut
non moriamur: addidimus enim universis peccatis
nostris malum, ut peteremus nobis regem. 20
Dixit autem Samuel ad populum: Nolite timere: vos
fecistis universum malum hoc, verumtamen nolite
recedere a tergo Domini, sed servite Domino in
omni corde vestro. 21 Et nolite declinare post vana,
quæ non proderunt vobis, neque eruent vos, quia
vana sunt. 22 Et non derelinquet Dominus populum
suum propter nomen suum magnum: quia juravit
Dominus facere vos sibi populum. 23 Absit autem a
me hoc peccatum in Dominum, ut cessem orare
pro vobis, et docebo vos viam bonam et rectam. 24
Igitur timete Dominum, et servite ei in veritate, et
ex toto corde vestro: vidistis enim magnifica quæ
in vobis gesserit. 25 Quod si perseveraveritis in
malitia, et vos et rex vester pariter peribitis.

13 Filius unius anni erat Saul cum regnare
cœpisset: duobus autem annis regnavit super
Israël. 2 Et elegit sibi Saul tria millia de Israël:
et erant cum Saul duo millia in Machmas, et
in monte Bethel: mille autem cum Jonatha in
Gabaa Benjamin: porro ceterum populum remisit
unumquemque in tabernacula sua. 3 Et percussit
Jonathas stationem Philisthinorum quæ erat in
Gabaa. Quod cum audissent Philisthiim, Saul cecinit
buccina in omni terra, dicens: Audiant Hebræi. 4
Et universus Israël audivit hujuscemodi famam:
Percussit Saul stationem Philisthinorum, et erexit se
Israël adversus Philisthiim. Clamavit ergo populus
post Saul in Galgala. 5 Et Philisthiim congregati
sunt ad præliandum contra Israël, triginta millia
curruum, et sex millia equitum, et reliquum vulgus,
sicut arena quæ est in littore maris plurima. Et
ascendentes castrametati sunt in Machmas ad
orientem Bethaven. 6 Quod cum vidissent viri Israël
se in arcto positos (afflictus enim erat populus),
absconderunt se in speluncis, et in abditis, in petris
quoque, et in antris, et in cisternis. 7 Hebræi autem

transierunt Jordanem in terram Gad et Galaad.
Cumque adhuc esset Saul in Galgala, universus
populus perterritus est qui sequebatur eum. **8** Et
expectavit septem diebus juxta placitum Samuelis,
et non venit Samuel in Galgala, dilapsusque est
populus ab eo. **9** Ait ergo Saul: Afferte mihi
holocaustum et pacifica. Et obtulit holocaustum. **10**
Cumque complesset offerens holocaustum, ecce
Samuel veniebat: et egressus est Saul obviam
ei ut salutaret eum. **11** Locutusque est ad eum
Samuel: Quid fecisti? Respondit Saul: Quia vidi quod
populus dilaberetur a me, et tu non veneras juxta
placitos dies, porro Philisthiim congregati fuerant
in Machmas, **12** dixi: Nunc descendent Philisthiim
ad me in Galgala, et faciem Domini non placavi.
Necessitate compulsus, obtuli holocaustum. **13**
Dixitque Samuel ad Saul: Stulte egisti, nec custodisti
mandata Domini Dei tui quæ præcepit tibi. Quod
si non fecisses, jam nunc præparasset Dominus
regnum tuum super Israël in sempiternum: **14** sed
nequaquam regnum tuum ultra consurget. Quæsivit
Dominus sibi virum juxta cor suum: et præcepit
ei Dominus ut esset dux super populum suum, eo
quod non servaveris quæ præcepit Dominus. **15**
Surrexit autem Samuel, et ascendit de Galgalis in
Gabaa Benjamin. Et reliqui populi ascenderunt post
Saul obviam populo, qui expugnabant eos venientes
de Galgala in Gabaa, in colle Benjamin. Et recensuit
Saul populum qui inventi fuerant cum eo, quasi
sexcentos viros. **16** Et Saul et Jonathas filius ejus,
populusque qui inventus fuerat cum eis, erat in
Gabaa Benjamin: porro Philisthiim consederant
in Machmas. **17** Et egressi sunt ad prædandum
de castris Philisthinorum tres cunei. Unus cuneus
pergebat contra viam Ephra ad terram Sual: **18** porro
alius ingrediebatur per viam Beth-horon: tertius
autem verterat se ad iter termini imminentis valli
Seboim contra desertum. **19** Porro faber ferrarius
non inveniebatur in omni terra Israël: caverant
enim Philisthiim, ne forte facerent Hebræi gladium
aut lanceam. **20** Descendebat ergo omnis Israël ad
Philisthiim, ut exacueret unusquisque vomerem
suum, et ligonem, et securim, et sarculum. **21**
Retusæ itaque erant acies vomerum, et ligonum,
et tridentum, et securium, usque ad stimulum
corrigendum. **22** Cumque venisset dies prælii, non
est inventus ensis et lancea in manu totius populi
qui erat cum Saule et Jonatha, excepto Saul et
Jonatha filio ejus. **23** Egressa est autem statio
Philisthiim, ut transcenderet in Machmas.

14 Et accidit quadam die ut diceret Jonathas
filius Saul ad adolescentem armigerum suum:
Veni, et transeamus ad stationem Philisthinorum,
quæ est trans locum illum. Patri autem suo hoc
ipsum non indicavit. **2** Porro Saul morabatur in
extrema parte Gabaa sub malogranato, quæ erat in
Magron: et erat populus cum eo quasi sexcentorum
virorum. **3** Et Achias filius Achitob fratris Ichabod
filii Phinees, qui ortus fuerat ex Heli sacerdote
Domini in Silo, portabat ephod. Sed et populus
ignorabat quo isset Jonathas. **4** Erant autem inter
ascensus per quos nitebatur Jonathas transire
ad stationem Philisthinorum, eminentes petræ
ex utraque parte, et quasi in modum dentium
scopuli hinc et inde prærupti: nomen uni Boses,
et nomen alteri Sene: **5** unus scopulus prominens
ad aquilonem ex adverso Machmas, et alter ad
meridiem contra Gabaa. **6** Dixit autem Jonathas ad
adolescentem armigerum suum: Veni, transeamus
ad stationem incircumcisorum horum, si forte faciat
Dominus pro nobis: quia non est Domino difficile
salvare, vel in multis, vel in paucis. **7** Dixitque
ei armiger suus: Fac omnia quæ placent animo
tuo: perge quo cupis, et ero tecum ubicumque
volueris. **8** Et ait Jonathas: Ecce nos transimus ad
viros istos. Cumque apparuerimus eis, **9** si taliter
locuti fuerint ad nos: Manete donec veniamus ad
vos: stemus in loco nostro, nec ascendamus ad eos.
10 Si autem dixerint: Ascendite ad nos: ascendamus,
quia tradidit eos Dominus in manibus nostris:
hoc erit nobis signum. **11** Apparuit igitur uterque
stationi Philisthinorum: dixeruntque Philisthiim: En
Hebræi egrediuntur de cavernis in quibus absconditi
fuerant. **12** Et locuti sunt viri de statione ad Jonathan
et ad armigerum ejus, dixeruntque: Ascendite ad
nos, et ostendemus vobis rem. Et ait Jonathas ad
armigerum suum: Ascendamus: sequere me: tradidit
enim Dominus eos in manus Israël. **13** Ascendit
autem Jonathas manibus et pedibus reptans, et
armiger ejus post eum. Itaque alii cadebant ante
Jonathan, alios armiger ejus interficiebat sequens
eum. **14** Et facta est plaga prima qua percussit
Jonathas et armiger ejus, quasi viginti virorum in
media parte jugeri quam par boum in die arare
consuevit. **15** Et factum est miraculum in castris
per agros: sed et omnis populus stationis eorum
qui ierant ad prædandum, obstupuit, et conturbata
est terra: et accidit quasi miraculum a Deo. **16** Et
respexerunt speculatores Saul qui erant in Gabaa
Benjamin, et ecce multitudo prostrata, et huc
illucque diffugiens. **17** Et ait Saul populo qui erat
cum eo: Requirite, et videte quis abierit ex nobis.
Cumque requisissent, repertum est non adesse
Jonathan et armigerum ejus. **18** Et ait Saul ad
Achiam: Applica arcam Dei. (Erat enim ibi arca Dei

in die illa cum filiis Israël.) **19** Cumque loqueretur
Saul ad sacerdotem, tumultus magnus exortus est
in castris Philisthinorum: crescebatque paulatim,
et clarius resonabat. Et ait Saul ad sacerdotem:
Contrahe manum tuam. **20** Conclamavit ergo Saul,
et omnis populus qui erat cum eo, et venerunt
usque ad locum certaminis: et ecce versus fuerat
gladius uniuscujusque ad proximum suum, et cædes
magna nimis. **21** Sed et Hebræi qui fuerant cum
Philisthiim heri et nudiustertius, ascenderantque
cum eis in castris, reversi sunt ut essent cum Israël
qui erant cum Saul et Jonatha. **22** Omnes quoque
Israëlitæ qui se absconderant in monte Ephraim,
audientes quod fugissent Philisthæi, sociaverunt
se cum suis in prælio. Et erant cum Saul quasi
decem millia virorum. **23** Et salvavit Dominus in
die illa Israël: pugna autem pervenit usque ad
Bethaven. **24** Et viri Israël sociati sunt sibi in
die illa: adjuravit autem Saul populum, dicens:
Maledictus vir qui comederit panem usque ad
vesperam, donec ulciscar de inimicis meis. Et
non manducavit universus populus panem: **25**
omneque terræ vulgus venit in saltum, in quo
erat mel super faciem agri. **26** Ingressus est itaque
populus saltum, et apparuit fluens mel, nullusque
applicuit manum ad os suum: timebat enim populus
juramentum. **27** Porro Jonathas non audierat
cum adjuraret pater ejus populum: extenditque
summitatem virgæ quam habebat in manu, et
intinxit in favum mellis: et convertit manum suam
ad os suum, et illuminati sunt oculi ejus. **28**
Respondensque unus de populo, ait: Jurejurando
constrinxit pater tuus populum, dicens: Maledictus
vir qui comederit panem hodie. (Defecerat autem
populus.) **29** Dixitque Jonathas: Turbavit pater
meus terram: vidistis ipsi quia illuminati sunt oculi
mei, eo quod gustaverim paululum de melle isto:
30 quanto magis si comedisset populus de præda
inimicorum suorum, quam reperit? nonne major
plaga facta fuisset in Philisthiim? **31** Percusserunt
ergo in die illa Philisthæos a Machmis usque in
Ajalon. Defatigatus est autem populus nimis: **32** et
versus ad prædam tulit oves, et boves, et vitulos,
et mactaverunt in terra: comeditque populus cum
sanguine. **33** Nuntiaverunt autem Sauli dicentes
quod populus peccasset Domino, comedens cum
sanguine. Qui ait: Prævaricati estis: volvite ad
me jam nunc saxum grande. **34** Et dixit Saul:
Dispergimini in vulgus, et dicite eis ut adducat
ad me unusquisque bovem suum et arietem, et
occidite super istud, et vescimini, et non peccabitis
Domino comedentes cum sanguine. Adduxit itaque
omnis populus unusquisque bovem in manu sua
usque ad noctem: et occiderunt ibi. **35** Ædificavit
autem Saul altare Domino, tuncque primum cœpit
ædificare altare Domino. **36** Et dixit Saul: Irruamus
super Philisthæos nocte, et vastemus eos usque
dum illucescat mane, nec relinquamus ex eis virum.
Dixitque populus: Omne quod bonum videtur in
oculis tuis, fac. Et ait sacerdos: Accedamus huc
ad Deum. **37** Et consuluit Saul Dominum: Num
persequar Philisthiim? si trades eos in manus
Israël? Et non respondit ei in die illa. **38** Dixitque
Saul: Applicate huc universos angulos populi: et
scitote, et videte per quem acciderit peccatum
hoc hodie. **39** Vivit Dominus salvator Israël, quia
si per Jonathan filium meum factum est, absque
retractione morietur. Ad quod nullus contradixit
ei de omni populo. **40** Et ait ad universum Israël:
Separamini vos in partem unam, et ego cum
Jonatha filio meo ero in parte altera. Responditque
populus ad Saul: Quod bonum videtur in oculis
tuis, fac. **41** Et dixit Saul ad Dominum Deum
Israël: Domine Deus Israël, da indicium: quid est
quod non responderis servo tuo hodie? si in me,
aut in Jonatha filio meo, est iniquitas hæc, da
ostensionem: aut si hæc iniquitas est in populo
tuo, da sanctitatem. Et deprehensus est Jonathas et
Saul: populus autem exivit. **42** Et ait Saul: Mittite
sortem inter me et inter Jonathan filium meum.
Et captus est Jonathas. **43** Dixit autem Saul ad
Jonathan: Indica mihi quid feceris. Et indicavit ei
Jonathas, et ait: Gustans gustavi in summitate virgæ
quæ erat in manu mea, paululum mellis, et ecce
ego morior. **44** Et ait Saul: Hæc faciat mihi Deus,
et hæc addat, quia morte morieris, Jonatha. **45**
Dixitque populus ad Saul: Ergone Jonathas morietur,
qui fecit salutem hanc magnam in Israël? hoc
nefas est: vivit Dominus, si ceciderit capillus de
capite ejus in terram, quia cum Deo operatus est
hodie. Liberavit ergo populus Jonathan, ut non
moreretur. **46** Recessitque Saul, nec persecutus est
Philisthiim: porro Philisthiim abierunt in loca sua.
47 Et Saul, confirmato regno super Israël, pugnabat
per circuitum adversum omnes inimicos ejus, contra
Moab, et filios Ammon, et Edom, et reges Soba, et
Philisthæos: et quocumque se verterat, superabat.
48 Congregatoque exercitu, percussit Amalec, et
eruit Israël de manu vastatorum ejus. **49** Fuerunt
autem filii Saul, Jonathas, et Jessui, et Melchisua: et
nomina duarum filiarum ejus, nomen primogenitæ
Merob, et nomen minoris Michol. **50** Et nomen
uxoris Saul Achinoam filia Achimaas: et nomen
principis militiæ ejus Abner filius Ner, patruelis
Saul. **51** Porro Cis fuit pater Saul, et Ner pater
Abner, filius Abiel. **52** Erat autem bellum potens

adversum Philisthæos omnibus diebus Saul. Nam
quemcumque viderat Saul virum fortem, et aptum
ad prælium, sociabat eum sibi.

15 Et dixit Samuel ad Saul: Me misit Dominus
ut ungerem te in regem super populum ejus
Israël: nunc ergo audi vocem Domini. **2** Hæc dicit
Dominus exercituum: Recensui quæcumque fecit
Amalec Israëli: quomodo restitit ei in via cum
ascenderet de Ægypto. **3** Nunc ergo vade, et percute
Amalec, et demolire universa ejus: non parcas ei,
et non concupiscas ex rebus ipsius aliquid, sed
interfice a viro usque ad mulierem, et parvulum
atque lactentem, bovem et ovem, camelum et
asinum. **4** Præcepit itaque Saul populo, et recensuit
eos quasi agnos: ducenta millia peditum, et decem
millia virorum Juda. **5** Cumque venisset Saul
usque ad civitatem Amalec, tetendit insidias in
torrente. **6** Dixitque Saul Cinæo: Abite, recedite,
atque descendite ab Amalec, ne forte involvam
te cum eo: tu enim fecisti misericordiam cum
omnibus filiis Israël, cum ascenderent de Ægypto.
Et recessit Cinæus de medio Amalec. **7** Percussitque
Saul Amalec ab Hevila donec venias ad Sur, quæ est
e regione Ægypti. **8** Et apprehendit Agag regem
Amalec vivum: omne autem vulgus interfecit in
ore gladii. **9** Et pepercit Saul et populus Agag,
et optimis gregibus ovium et armentorum, et
vestibus et arietibus, et universis quæ pulchra
erant, nec voluerunt disperdere ea: quidquid vero
vile fuit et reprobum, hoc demoliti sunt. **10**
Factum est autem verbum Domini ad Samuel,
dicens: **11** Pœnitet me quod constituerim Saul
regem: quia dereliquit me, et verba mea opere non
implevit. Contristatusque est Samuel, et clamavit
ad Dominum tota nocte. **12** Cumque de nocte
surrexisset Samuel ut iret ad Saul mane, nuntiatum
est Samueli eo quod venisset Saul in Carmelum, et
erexisset sibi fornicem triumphalem, et reversus
transisset, descendissetque in Galgala. Venit ergo
Samuel ad Saul, et Saul offerebat holocaustum
Domino de initiis prædarum quæ attulerat ex
Amalec. **13** Et cum venisset Samuel ad Saul, dixit
ei Saul: Benedictus tu Domino: implevi verbum
Domini. **14** Dixitque Samuel: Et quæ est hæc
vox gregum, quæ resonat in auribus meis, et
armentorum, quam ego audio? **15** Et ait Saul: De
Amalec adduxerunt ea: pepercit enim populus
melioribus ovibus et armentis ut immolarentur
Domino Deo tuo, reliqua vero occidimus. **16** Ait
autem Samuel ad Saul: Sine me, et indicabo tibi
quæ locutus sit Dominus ad me nocte. Dixitque ei:
Loquere. **17** Et ait Samuel: Nonne cum parvulus
esses in oculis tuis, caput in tribubus Israël factus
es? unxitque te Dominus in regem super Israël,
18 et misit te Dominus in viam, et ait: Vade, et
interfice peccatores Amalec, et pugnabis contra
eos usque ad internecionem eorum? **19** Quare
ergo non audisti vocem Domini: sed versus ad
prædam es, et fecisti malum in oculis Domini?
20 Et ait Saul ad Samuelem: Immo audivi vocem
Domini, et ambulavi in via per quam misit me
Dominus, et adduxi Agag regem Amalec, et Amalec
interfeci. **21** Tulit autem de præda populus oves et
boves, primitias eorum quæ cæsa sunt, ut immolet
Domino Deo suo in Galgalis. **22** Et ait Samuel:
Numquid vult Dominus holocausta et victimas, et
non potius ut obediatur voci Domini? melior est
enim obedientia quam victimæ, et auscultare magis
quam offerre adipem arietum. **23** Quoniam quasi
peccatum ariolandi est, repugnare: et quasi scelus
idololatriæ, nolle acquiescere. Pro eo ergo quod
abjecisti sermonem Domini, abjecit te Dominus ne
sis rex. **24** Dixitque Saul ad Samuelem: Peccavi, quia
prævaricatus sum sermonem Domini et verba tua,
timens populum, et obediens voci eorum. **25** Sed
nunc porta, quæso, peccatum meum, et revertere
mecum, ut adorem Dominum. **26** Et ait Samuel ad
Saul: Non revertar tecum, quia projecisti sermonem
Domini, et projecit te Dominus ne sis rex super
Israël. **27** Et conversus est Samuel ut abiret: ille
autem apprehendit summitatem pallii ejus, quæ et
scissa est. **28** Et ait ad eum Samuel: Scidit Dominus
regnum Israël a te hodie, et tradidit illud proximo
tuo meliori te. **29** Porro triumphator in Israël
non parcet, et pœnitudine non flectetur: neque
enim homo est ut agat pœnitentiam. **30** At ille ait:
Peccavi: sed nunc honora me coram senioribus
populi mei et coram Israël, et revertere mecum,
ut adorem Dominum Deum tuum. **31** Reversus
ergo Samuel secutus est Saulem: et adoravit Saul
Dominum. **32** Dixitque Samuel: Adducite ad me Agag
regem Amalec. Et oblatus est ei Agag, pinguissimus
et tremens. Et dixit Agag: Siccine separat amara
mors? **33** Et ait Samuel: Sicut fecit absque liberis
mulieres gladius tuus, sic absque liberis erit inter
mulieres mater tua. Et in frustra concidit eum
Samuel coram Domino in Galgalis. **34** Abiit autem
Samuel in Ramatha: Saul vero ascendit in domum
suam in Gabaa. **35** Et non vidit Samuel ultra Saul
usque ad diem mortis suæ: verumtamen lugebat
Samuel Saulem, quoniam Dominum pœnitebat quod
constituisset eum regem super Israël.

16 Dixitque Dominus ad Samuelem: Usquequo tu
luges Saul, cum ego projecerim eum ne regnet

super Israël? Imple cornu tuum oleo, et veni, ut
mittam te ad Isai Bethlehemitem: providi enim in
filiis ejus mihi regem. 2 Et ait Samuel: Quomodo
vadam? audiet enim Saul, et interficiet me. Et
ait Dominus: Vitulum de armento tolles in manu
tua, et dices: Ad immolandum Domino veni. 3 Et
vocabis Isai ad victimam, et ego ostendam tibi quid
facias, et unges quemcumque monstravero tibi. 4
Fecit ergo Samuel sicut locutus est ei Dominus.
Venitque in Bethlehem, et admirati sunt seniores
civitatis occurrentes ei: dixeruntque: Pacificusne est
ingressus tuus? 5 Et ait: Pacificus: ad immolandum
Domino veni: sanctificamini, et venite mecum ut
immolem. Sanctificavit ergo Isai et filios ejus, et
vocavit eos ad sacrificium. 6 Cumque ingressi
essent, vidit Eliab, et ait: Num coram Domino est
christus ejus? 7 Et dixit Dominus ad Samuelem: Ne
respicias vultum ejus, neque altitudinem staturæ
ejus: quoniam abjeci eum, nec juxta intuitum
hominis ego judico: homo enim videt ea quæ
parent, Dominus autem intuetur cor. 8 Et vocavit
Isai Abinadab, et adduxit eum coram Samuele.
Qui dixit: Nec hunc elegit Dominus. 9 Adduxit
autem Isai Samma, de quo ait: Etiam hunc non
elegit Dominus. 10 Adduxit itaque Isai septem filios
suos coram Samuele: et ait Samuel ad Isai: Non
elegit Dominus ex istis. 11 Dixitque Samuel ad Isai:
Numquid jam completi sunt filii? Qui respondit:
Adhuc reliquus est parvulus, et pascit oves. Et ait
Samuel ad Isai: Mitte, et adduc eum: nec enim
discumbemus priusquam huc ille veniat. 12 Misit
ergo, et adduxit eum. Erat autem rufus, et pulcher
aspectu, decoraque facie: et ait Dominus: Surge,
unge eum: ipse est enim. 13 Tulit ergo Samuel
cornu olei, et unxit eum in medio fratrum ejus: et
directus est spiritus Domini a die illa in David, et
deinceps. Surgensque Samuel abiit in Ramatha. 14
Spiritus autem Domini recessit a Saul, et exagitabat
eum spiritus nequam a Domino. 15 Dixeruntque
servi Saul ad eum: Ecce spiritus Dei malus exagitat
te. 16 Jubeat dominus noster, et servi tui qui
coram te sunt quærent hominem scientem psallere
cithara, ut quando arripuerit te spiritus Domini
malus, psallat manu sua, et levius feras. 17 Et ait
Saul ad servos suos: Providete ergo mihi aliquem
bene psallentem, et adducite eum ad me. 18 Et
respondens unus de pueris, ait: Ecce vidi filium Isai
Bethlehemitem scientem psallere, et fortissimum
robore, et virum bellicosum, et prudentem in verbis,
et virum pulchrum: et Dominus est cum eo. 19
Misit ergo Saul nuntios ad Isai, dicens: Mitte ad me
David filium tuum, qui est in pascuis. 20 Tulit itaque
Isai asinum plenum panibus, et lagenam vini, et
hædum de capris unum, et misit per manum David
filii sui Sauli. 21 Et venit David ad Saul, et stetit
coram eo: at ille dilexit eum nimis, et factus est ejus
armiger. 22 Misitque Saul ad Isai, dicens: Stet David
in conspectu meo: invenit enim gratiam in oculis
meis. 23 Igitur quandocumque spiritus Domini
malus arripiebat Saul, David tollebat citharam,
et percutiebat manu sua, et refocillabatur Saul,
et levius habebat: recedebat enim ab eo spiritus
malus.

17 Congregantes autem Philisthiim agmina sua
in prælium, convenerunt in Socho Judæ: et
castrametati sunt inter Socho et Azeca in finibus
Dommim. 2 Porro Saul et filii Israël congregati
venerunt in Vallem terebinthi, et direxerunt aciem
ad pugnandum contra Philisthiim. 3 Et Philisthiim
stabant super montem ex parte hac, et Israël
stabat supra montem ex altera parte: vallisque erat
inter eos. 4 Et egressus est vir spurius de castris
Philisthinorum nomine Goliath, de Geth, altitudinis
sex cubitorum et palmi: 5 et cassis ærea super caput
ejus, et lorica squamata induebatur. Porro pondus
loricæ ejus, quinque millia siclorum æris erat: 6
et ocreas æreas habebat in cruribus, et clypeus
æreus tegebat humeros ejus. 7 Hastile autem hastæ
ejus erat quasi liciatorium texentium: ipsum autem
ferrum hastæ ejus sexcentos siclos habebat ferri: et
armiger ejus antecedebat eum. 8 Stansque clamabat
adversum phalangas Israël, et dicebat eis: Quare
venistis parati ad prælium? numquid ego non sum
Philisthæus, et vos servi Saul? eligite ex vobis
virum, et descendat ad singulare certamen. 9 Si
quiverit pugnare mecum, et percusserit me, erimus
vobis servi: si autem ego prævaluero, et percussero
eum, vos servi eritis, et servietis nobis. 10 Et
aiebat Philisthæus: Ego exprobravi agminibus Israël
hodie: date mihi virum, et ineat mecum singulare
certamen. 11 Audiens autem Saul et omnes Israëlitæ
sermones Philisthæi hujuscemodi, stupebant, et
metuebant nimis. 12 David autem erat filius viri
Ephrathæi, de quo supra dictum est, de Bethlehem
Juda, cui nomen erat Isai, qui habebat octo filios, et
erat vir in diebus Saul senex, et grandævus inter
viros. 13 Abierunt autem tres filii ejus majores post
Saul in prælium: et nomina trium filiorum ejus
qui perrexerunt ad bellum, Eliab primogenitus, et
secundus Abinadab, tertiusque Samma. 14 David
autem erat minimus. Tribus ergo majoribus secutis
Saulem, 15 abiit David, et reversus est a Saul
ut pasceret gregem patris sui in Bethlehem. 16
Procedebat vero Philisthæus mane et vespere, et
stabat quadraginta diebus. 17 Dixit autem Isai

ad David filium suum: Accipe fratribus tuis ephi
polentæ, et decem panes istos, et curre in castra ad
fratres tuos, 18 et decem formellas casei has deferes
ad tribunum: et fratres tuos visitabis, si recte agant:
et cum quibus ordinati sunt, disce. 19 Saul autem,
et illi, et omnes filii Israël, in Valle terebinthi
pugnabant adversum Philisthiim. 20 Surrexit itaque
David mane, et commendavit gregem custodi: et
onustus abiit, sicut præceperat ei Isai. Et venit ad
locum Magala, et ad exercitum, qui egressus ad
pugnam vociferatus erat in certamine. 21 Direxerat
enim aciem Israël, sed et Philisthiim ex adverso
fuerant præparati. 22 Derelinquens ergo David
vasa quæ attulerat sub manu custodis ad sarcinas,
cucurrit ad locum certaminis, et interrogabat
si omnia recte agerentur erga fratres suos. 23
Cumque adhuc ille loqueretur eis, apparuit vir ille
spurius ascendens, Goliath nomine, Philisthæus
de Geth, de castris Philisthinorum: et loquente
eo hæc eadem verba audivit David. 24 Omnes
autem Israëlitæ, cum vidissent virum, fugerunt a
facie ejus, timentes eum valde. 25 Et dixit unus
quispiam de Israël: Num vidistis virum hunc, qui
ascendit? ad exprobrandum enim Israëli ascendit.
Virum ergo qui percusserit eum, ditabit rex divitiis
magnis, et filiam suam dabit ei, et domum patris
ejus faciet absque tributo in Israël. 26 Et ait David
ad viros qui stabant secum, dicens: Quid dabitur
viro qui percusserit Philisthæum hunc, et tulerit
opprobrium de Israël? quis enim est hic Philisthæus
incircumcisus, qui exprobravit acies Dei viventis?
27 Referebat autem ei populus eumdem sermonem,
dicens: Hæc dabuntur viro qui percusserit eum. 28
Quod cum audisset Eliab frater ejus major, loquente
eo cum aliis, iratus est contra David, et ait: Quare
venisti, et quare dereliquisti pauculas oves illas in
deserto? Ego novi superbiam tuam, et nequitiam
cordis tui: quia ut videres prælium, descendisti. 29
Et dixit David: Quid feci? numquid non verbum est?
30 Et declinavit paululum ab eo ad alium: dixitque
eumdem sermonem. Et respondit ei populus verbum
sicut prius. 31 Audita sunt autem verba quæ locutus
est David, et annuntiata in conspectu Saul. 32 Ad
quem cum fuisset adductus, locutus est ei: Non
concidat cor cujusquam in eo: ego servus tuus
vadam, et pugnabo adversus Philisthæum. 33 Et ait
Saul ad David: Non vales resistere Philisthæo isti, nec
pugnare adversus eum, quia puer es: hic autem vir
bellator est ab adolescentia sua. 34 Dixitque David
ad Saul: Pascebat servus tuus patris sui gregem, et
veniebat leo vel ursus, et tollebat arietem de medio
gregis: 35 et persequebar eos, et percutiebam,
eruebamque de ore eorum: et illi consurgebant
adversum me, et apprehendebam mentum eorum,
et suffocabam, interficiebamque eos. 36 Nam et
leonem et ursum interfeci ego servus tuus: erit
igitur et Philisthæus hic incircumcisus quasi unus
ex eis. Nunc vadam, et auferam opprobrium populi:
quoniam quis est iste Philisthæus incircumcisus, qui
ausus est maledicere exercitui Dei viventis? 37 Et ait
David: Dominus qui eripuit me de manu leonis, et
de manu ursi, ipse me liberabit de manu Philisthæi
hujus. Dixit autem Saul ad David: Vade, et Dominus
tecum sit. 38 Et induit Saul David vestimentis suis,
et imposuit galeam æream super caput ejus, et
vestivit eum lorica. 39 Accinctus ergo David gladio
ejus super vestem suam, cœpit tentare si armatus
posset incedere: non enim habebat consuetudinem.
Dixitque David ad Saul: Non possum sic incedere,
quia non usum habeo. Et deposuit ea, 40 et tulit
baculum suum, quem semper habebat in manibus:
et elegit sibi quinque limpidissimos lapides de
torrente, et misit eos in peram pastoralem quam
habebat secum, et fundam manu tulit: et processit
adversum Philisthæum. 41 Ibat autem Philisthæus
incedens, et appropinquans adversum David, et
armiger ejus ante eum. 42 Cumque inspexisset
Philisthæus, et vidisset David, despexit eum. Erat
enim adolescens, rufus, et pulcher aspectu. 43 Et
dixit Philisthæus ad David: Numquid ego canis sum,
quod tu venis ad me cum baculo? Et maledixit
Philisthæus David in diis suis: 44 dixitque ad David:
Veni ad me, et dabo carnes tuas volatilibus cæli et
bestiis terræ. 45 Dixit autem David ad Philisthæum:
Tu venis ad me cum gladio, et hasta, et clypeo: ego
autem venio ad te in nomine Domini exercituum,
Dei agminum Israël quibus exprobrasti 46 hodie,
et dabit te Dominus in manu mea, et percutiam
te, et auferam caput tuum a te: et dabo cadavera
castrorum Philisthiim hodie volatilibus cæli, et
bestiis terræ, ut sciat omnis terra quia est Deus in
Israël, 47 et noverit universa ecclesia hæc, quia
non in gladio nec in hasta salvat Dominus: ipsius
enim est bellum, et tradet vos in manus nostras.
48 Cum ergo surrexisset Philisthæus, et veniret,
et appropinquaret contra David, festinavit David
et cucurrit ad pugnam ex adverso Philisthæi. 49
Et misit manum suam in peram, tulitque unum
lapidem, et funda jecit, et circumducens percussit
Philisthæum in fronte: et infixus est lapis in fronte
ejus, et cecidit in faciem suam super terram. 50
Prævaluitque David adversum Philisthæum in funda
et lapide, percussumque Philisthæum interfecit.
Cumque gladium non haberet in manu David,
51 cucurrit, et stetit super Philisthæum, et tulit
gladium ejus, et eduxit eum de vagina sua: et

interfecit eum, præciditque caput ejus. Videntes
autem Philisthiim quod mortuus esset fortissimus
eorum, fugerunt. 52 Et consurgentes viri Israël et
Juda vociferati sunt, et persecuti sunt Philisthæos
usque dum venirent in vallem, et usque ad portas
Accaron: ceciderunt que vulnerati de Philisthiim in
via Saraim, et usque ad Geth, et usque ad Accaron.
53 Et revertentes filii Israël postquam persecuti
fuerant Philisthæos, invaserunt castra eorum. 54
Assumens autem David caput Philisthæi, attulit illud
in Jerusalem: arma vero ejus posuit in tabernaculo
suo. 55 Eo autem tempore quo viderat Saul David
egredientem contra Philisthæum, ait ad Abner
principem militiæ: De qua stirpe descendit hic
adolescens, Abner? Dixitque Abner: Vivit anima
tua, rex, si novi. 56 Et ait rex: Interroga tu, cujus
filius sit iste puer. 57 Cumque regressus esset
David, percusso Philisthæo, tulit eum Abner, et
introduxit coram Saule, caput Philisthæi habentem
in manu. 58 Et ait ad eum Saul: De qua progenie es,
o adolescens? Dixitque David: Filius servi tui Isai
Bethlehemitæ ego sum.

18 Et factum est cum complesset loqui ad Saul,
anima Jonathæ conglutinata est animæ David,
et dilexit eum Jonathas quasi animam suam. 2
Tulitque eum Saul in die illa, et non concessit ei
ut reverteretur in domum patris sui. 3 Inierunt
autem David et Jonathas fœdus: diligebat enim
eum quasi animam suam. 4 Nam expoliavit se
Jonathas tunica qua erat indutus, et dedit eam
David, et reliqua vestimenta sua, usque ad gladium
et arcum suum, et usque ad balteum. 5 Egrediebatur
quoque David ad omnia quæcumque misisset eum
Saul, et prudenter se agebat: posuitque eum Saul
super viros belli, et acceptus erat in oculis universi
populi, maximeque in conspectu famulorum Saul.
6 Porro cum reverteretur percusso Philisthæo
David, egressæ sunt mulieres de universis urbibus
Israël, cantantes, chorosque ducentes in occursum
Saul regis, in tympanis lætitiæ, et in sistris. 7 Et
præcinebant mulieres, ludentes, atque dicentes:
Percussit Saul mille, et David decem millia. 8
Iratus est autem Saul nimis, et displicuit in oculis
ejus sermo iste: dixitque: Dederunt David decem
millia, et mihi mille dederunt: quid ei superest,
nisi solum regnum? 9 Non rectis ergo oculis Saul
aspiciebat David a die illa et deinceps. 10 Post
diem autem alteram, invasit spiritus Dei malus
Saul, et prophetabat in medio domus suæ: David
autem psallebat manu sua, sicut per singulos
dies. Tenebatque Saul lanceam, 11 et misit eam,
putans quod configere posset David cum pariete:
et declinavit David a facie ejus secundo. 12 Et
timuit Saul David, eo quod Dominus esset cum
eo, et a se recessisset. 13 Amovit ergo eum Saul
a se, et fecit eum tribunum super mille viros:
et egrediebatur, et intrabat in conspectu populi.
14 In omnibus quoque viis suis David prudenter
agebat, et Dominus erat cum eo. 15 Vidit itaque
Saul quod prudens esset nimis, et cœpit cavere
eum. 16 Omnis autem Israël et Juda diligebat David:
ipse enim ingrediebatur et egrediebatur ante eos.
17 Dixitque Saul ad David: Ecce filia mea major
Merob: ipsam dabo tibi uxorem: tantummodo esto
vir fortis, et præliare bella Domini. Saul autem
reputabat, dicens: Non sit manus mea in eum,
sed sit super eum manus Philisthinorum. 18 Ait
autem David ad Saul: Quis ego sum, aut quæ est
vita mea, aut cognatio patris mei in Israël, ut fiam
gener regis? 19 Factum est autem tempus cum
deberet dari Merob filia Saul David, data est Hadrieli
Molathitæ uxor. 20 Dilexit autem David Michol
filia Saul altera. Et nuntiatum est Saul, et placuit
ei. 21 Dixitque Saul: Dabo eam illi, ut fiat ei in
scandalum, et sit super eum manus Philisthinorum.
Dixitque Saul ad David: In duabus rebus gener
meus eris hodie. 22 Et mandavit Saul servis suis:
Loquimini ad David clam me, dicentes: Ecce places
regi, et omnes servi ejus diligunt te: nunc ergo esto
gener regis. 23 Et locuti sunt servi Saul in auribus
David omnia verba hæc. Et ait David: Num parum
videtur vobis, generum esse regis? ego autem sum
vir pauper et tenuis. 24 Et renuntiaverunt servi
Saul dicentes: Hujuscemodi verba locutus est David.
25 Dixit autem Saul: Sic loquimini ad David: Non
habet rex sponsalia necesse, nisi tantum centum
præputia Philisthinorum, ut fiat ultio de inimicis
regis. Porro Saul cogitabat tradere David in manus
Philisthinorum. 26 Cumque renuntiassent servi
ejus David verba quæ dixerat Saul, placuit sermo
in oculis David, ut fieret gener regis. 27 Et post
paucos dies surgens David, abiit cum viris qui sub
eo erant. Et percussit ex Philisthiim ducentos viros,
et attulit eorum præputia et annumeravit ea regi,
ut esset gener ejus. Dedit itaque Saul ei Michol
filiam suam uxorem. 28 Et vidit Saul, et intellexit
quod Dominus esset cum David. Michol autem filia
Saul diligebat eum. 29 Et Saul magis cœpit timere
David: factusque est Saul inimicus David cunctis
diebus. 30 Et egressi sunt principes Philisthinorum.
A principio autem egressionis eorum, prudentius se
gerebat David quam omnes servi Saul, et celebre
factum est nomen ejus nimis.

19 Locutus est autem Saul ad Jonathan filium
suum, et ad omnes servos suos, ut occiderent
David. Porro Jonathas filius Saul diligebat David
valde: **2** et indicavit Jonathas David, dicens: Quærit
Saul pater meus occidere te: quapropter observa
te, quæso, mane: et manebis clam, et absconderis.
3 Ego autem egrediens stabo juxta patrem meum
in agro, ubicumque fueris: et ego loquar de te ad
patrem meum, et quodcumque videro, nuntiabo
tibi. **4** Locutus est ergo Jonathas de David bona ad
Saul patrem suum: dixitque ad eum: Ne pecces rex
in servum tuum David, quia non peccavit tibi, et
opera ejus bona sunt tibi valde. **5** Et posuit animam
suam in manu sua, et percussit Philisthæum, et
fecit Dominus salutem magnam universo Israëli:
vidisti, et lætatus es. Quare ergo peccas in sanguine
innoxio, interficiens David, qui est absque culpa? **6**
Quod cum audisset Saul, placatus voce Jonathæ,
juravit: Vivit Dominus, quia non occidetur. **7** Vocavit
itaque Jonathas David, et indicavit ei omnia verba
hæc: et introduxit Jonathas David ad Saul, et fuit
ante eum sicut fuerat heri et nudiustertius. **8**
Motum est autem rursum bellum: et egressus David,
pugnavit adversum Philisthiim: percussitque eos
plaga magna, et fugerunt a facie ejus. **9** Et factus
est spiritus Domini malus in Saul: sedebat autem
in domo sua, et tenebat lanceam: porro David
psallebat manu sua. **10** Nisusque est Saul configere
David lancea in pariete, et declinavit David a facie
Saul: lancea autem casso vulnere perlata est in
parietem, et David fugit, et salvatus est nocte
illa. **11** Misit ergo Saul satellites suos in domum
David, ut custodirent eum, et interficeretur mane.
Quod cum annuntiasset David Michol uxor sua,
dicens: Nisi salvaveris te nocte hac, cras morieris:
12 deposuit eum per fenestram. Porro ille abiit
et aufugit, atque salvatus est. **13** Tulit autem
Michol statuam, et posuit eam super lectum, et
pellem pilosam caprarum posuit ad caput ejus,
et operuit eam vestimentis. **14** Misit autem Saul
apparitores, qui raperent David: et responsum est
quod ægrotaret. **15** Rursumque misit Saul nuntios
ut viderent David, dicens: Afferte eum ad me in
lecto, ut occidatur. **16** Cumque venissent nuntii,
inventum est simulacrum super lectum, et pellis
caprarum ad caput ejus. **17** Dixitque Saul ad Michol:
Quare sic illusisti mihi, et dimisisti inimicum meum
ut fugeret? Et respondit Michol ad Saul: Quia ipse
locutus est mihi: Dimitte me, alioquin interficiam
te. **18** David autem fugiens salvatus est, et venit
ad Samuel in Ramatha, et nuntiavit ei omnia quæ
fecerat sibi Saul: et abierunt ipse et Samuel, et
morati sunt in Najoth. **19** Nuntiatum est autem
Sauli a dicentibus: Ecce David in Najoth in Ramatha.
20 Misit ergo Saul lictores, ut raperent David: qui
cum vidissent cuneum prophetarum vaticinantium,
et Samuelem stantem super eos, factus est etiam
spiritus Domini in illis, et prophetare cœperunt
etiam ipsi. **21** Quod cum nuntiatum esset Sauli,
misit et alios nuntios: prophetaverunt autem et illi.
Et rursum misit Saul tertios nuntios: qui et ipsi
prophetaverunt. Et iratus iracundia Saul, **22** abiit
etiam ipse in Ramatha, et venit usque ad cisternam
magnam quæ est in Socho, et interrogavit, et dixit:
In quo loco sunt Samuel et David? Dictumque est
ei: Ecce in Najoth sunt in Ramatha. **23** Et abiit
in Najoth in Ramatha, et factus est etiam super
eum spiritus Domini, et ambulabat ingrediens,
et prophetabat usque dum veniret in Najoth in
Ramatha. **24** Et expoliavit etiam ipse se vestimentis
suis, et prophetavit cum ceteris coram Samuele, et
cecidit nudus tota die illa et nocte. Unde et exivit
proverbium: Num et Saul inter prophetas?

20 Fugit autem David de Najoth, quæ est in
Ramatha, veniensque locutus est coram
Jonatha: Quid feci? quæ est iniquitas mea, et quod
peccatum meum in patrem tuum, quia quærit
animam meam? **2** Qui dixit ei: Absit, non morieris:
neque enim faciet pater meus quidquam grande
vel parvum, nisi prius indicaverit mihi: hunc ergo
celavit me pater meus sermonem tantummodo?
nequaquam erit istud. **3** Et juravit rursum Davidi. Et
ille ait: Scit profecto pater tuus quia inveni gratiam
in oculis tuis, et dicet: Nesciat hoc Jonathas, ne
forte tristetur. Quinimmo vivit Dominus, et vivit
anima tua, quia uno tantum (ut ita dicam) gradu
ego morsque dividimur. **4** Et ait Jonathas ad David:
Quodcumque dixerit mihi anima tua, faciam tibi. **5**
Dixit autem David ad Jonathan: Ecce calendæ sunt
crastino, et ego ex more sedere soleo juxta regem
ad vescendum: dimitte ergo me ut abscondar in
agro usque ad vesperam diei tertiæ. **6** Si respiciens
requisierit me pater tuus, respondebis ei: Rogavit
me David ut iret celeriter in Bethlehem civitatem
suam, quia victimæ solemnes ibi sunt universis
contribulibus suis. **7** Si dixerit: Bene: pax erit servo
tuo. Si autem fuerit iratus, scito quia completa est
malitia ejus. **8** Fac ergo misericordiam in servum
tuum, quia fœdus Domini me famulum tuum tecum
inire fecisti: si autem est iniquitas aliqua in me, tu
me interfice, et ad patrem tuum ne introducas me.
9 Et ait Jonathas: Absit hoc a te: neque enim fieri
potest, ut si certe cognovero completam esse patris
mei malitiam contra te, non annuntiem tibi. **10**
Responditque David ad Jonathan: Quis renuntiabit

mihi, si quid forte responderit tibi pater tuus
dure de me? 11 Et ait Jonathas ad David: Veni,
et egrediamur foras in agrum. Cumque exissent
ambo in agrum, 12 ait Jonathas ad David: Domine
Deus Israël, si investigavero sententiam patris mei
crastino vel perendie, et aliquid boni fuerit super
David, et non statim misero ad te, et notum tibi
fecero, 13 hæc faciat Dominus Jonathæ, et hæc
addat. Si autem perseveraverit patris mei malitia
adversum te, revelabo aurem tuam, et dimittam
te, ut vadas in pace, et sit Dominus tecum, sicut
fuit cum patre meo. 14 Et si vixero, facies mihi
misericordiam Domini: si vero mortuus fuero, 15
non auferes misericordiam tuam a domo mea usque
in sempiternum, quando eradicaverit Dominus
inimicos David, unumquemque de terra: auferat
Jonathan de domo sua, et requirat Dominus de
manu inimicorum David. 16 Pepigit ergo Jonathas
fœdus cum domo David: et requisivit Dominus de
manu inimicorum David. 17 Et addidit Jonathas
dejerare David, eo quod diligeret illum: sicut enim
animam suam, ita diligebat eum. 18 Dixitque ad
eum Jonathas: Cras calendæ sunt, et requireris:
19 requiretur enim sessio tua usque perendie.
Descendes ergo festinus, et venies in locum ubi
celandus es in die qua operari licet, et sedebis
juxta lapidem cui nomen est Ezel. 20 Et ego tres
sagittas mittam juxta eum, et jaciam quasi exercens
me ad signum. 21 Mittam quoque et puerum,
dicens ei: Vade, et affer mihi sagittas. 22 Si dixero
puero: Ecce sagittæ intra te sunt, tolle eas: tu veni
ad me, quia pax tibi est, et nihil est mali, vivit
Dominus. Si autem sic locutus fuero puero: Ecce
sagittæ ultra te sunt: vade in pace, quia dimisit te
Dominus. 23 De verbo autem quod locuti sumus
ego et tu, sit Dominus inter me et te usque in
sempiternum. 24 Absconditus est ergo David in agro,
et venerunt calendæ, et sedit rex ad comedendum
panem. 25 Cumque sedisset rex super cathedram
suam (secundum consuetudinem) quæ erat juxta
parietem, surrexit Jonathas, et sedit Abner ex latere
Saul: vacuusque apparuit locus David. 26 Et non
est locutus Saul quidquam in die illa: cogitabat
enim quod forte evenisset ei, ut non esset mundus,
nec purificatus. 27 Cumque illuxisset dies secunda
post calendas, rursus apparuit vacuus locus David.
Dixitque Saul ad Jonathan filium suum: Cur non
venit filius Isai nec heri nec hodie ad vescendum?
28 Responditque Jonathas Sauli: Rogavit me obnixe
ut iret in Bethlehem, 29 et ait: Dimitte me, quoniam
sacrificium solemne est in civitate, unus de fratribus
meis accersivit me: nunc ergo si inveni gratiam
in oculis tuis, vadam cito, et videbo fratres meos.
Ob hanc causam non venit ad mensam regis. 30
Iratus autem Saul adversum Jonathan, dixit ei: Fili
mulieris virum ultro rapientis, numquid ignoro
quia diligis filium Isai in confusionem tuam, et in
confusionem ignominiosæ matris tuæ? 31 Omnibus
enim diebus quibus filius Isai vixerit super terram,
non stabilieris tu, neque regnum tuum. Itaque jam
nunc mitte, et adduc eum ad me: quia filius mortis
est. 32 Respondens autem Jonathas Sauli patri suo,
ait: Quare morietur? quid fecit? 33 Et arripuit Saul
lanceam ut percuteret eum. Et intellexit Jonathas
quod definitum esset a patre suo, ut interficeret
David. 34 Surrexit ergo Jonathas a mensa in ira
furoris, et non comedit in die calendarum secunda
panem. Contristatus est enim super David, eo quod
confudisset eum pater suus. 35 Cumque illuxisset
mane, venit Jonathas in agrum juxta placitum
David, et puer parvulus cum eo. 36 Et ait ad puerum
suum: Vade, et affer mihi sagittas quas ego jacio.
Cumque puer cucurrisset, jecit aliam sagittam trans
puerum. 37 Venit itaque puer ad locum jaculi quod
miserat Jonathas: et clamavit Jonathas post tergum
pueri, et ait: Ecce ibi est sagitta porro ultra te. 38
Clamavitque iterum Jonathas post tergum pueri,
dicens: Festina velociter, ne steteris. Collegit autem
puer Jonathæ sagittas, et attulit ad dominum suum:
39 et quid ageretur, penitus ignorabat, tantummodo
enim Jonathas et David rem noverant. 40 Dedit ergo
Jonathas arma sua puero, et dixit ei: Vade, et defer
in civitatem. 41 Cumque abiisset puer, surrexit
David de loco qui vergebat ad austrum, et cadens
pronus in terram, adoravit tertio: et osculantes se
alterutrum, fleverunt pariter, David autem amplius.
42 Dixit ergo Jonathas ad David: Vade in pace:
quæcumque juravimus ambo in nomine Domini,
dicentes: Dominus sit inter me et te, et inter semen
meum et semen tuum usque in sempiternum. Et
surrexit David, et abiit: sed et Jonathas ingressus
est civitatem.

21 Venit autem David in Nobe ad Achimelech
sacerdotem: et obstupuit Achimelech, eo quod
venisset David. Et dixit ei: Quare tu solus, et
nullus est tecum? 2 Et ait David ad Achimelech
sacerdotem: Rex præcepit mihi sermonem, et dixit:
Nemo sciat rem propter quam missus es a me, et
cujusmodi præcepta tibi dederim: nam et pueris
condixi in illum et illum locum. 3 Nunc ergo
si quid habes ad manum, vel quinque panes, da
mihi, aut quidquid inveneris. 4 Et respondens
sacerdos ad David, ait illi: Non habeo laicos panes ad
manum, sed tantum panem sanctum: si mundi sunt
pueri, maxime a mulieribus? 5 Et respondit David

sacerdoti, et dixit ei: Equidem, si de mulieribus
agitur: continuimus nos ab heri et nudiustertius
quando egrediebamur, et fuerunt vasa puerorum
sancta. Porro via hæc polluta est, sed et ipsa hodie
sanctificabitur in vasis. 6 Dedit ergo ei sacerdos
sanctificatum panem: neque enim erat ibi panis,
nisi tantum panes propositionis, qui sublati fuerant
a facie Domini, ut ponerentur panes calidi. 7 Erat
autem ibi vir quidam de servis Saul in die illa,
intus in tabernaculo Domini: et nomen ejus Doëg
Idumæus, potentissimus pastorum Saul. 8 Dixit
autem David ad Achimelech: Si habes hic ad manum
hastam aut gladium? quia gladium meum et arma
mea non tuli mecum: sermo enim regis urgebat. 9 Et
dixit sacerdos: Ecce hic gladius Goliath Philisthæi,
quem percussisti in Valle terebinthi: est involutus
pallio post ephod: si istum vis tollere, tolle: neque
enim hic est alius absque eo. Et ait David: Non
est huic alter similis: da mihi eum. 10 Surrexit
itaque David, et fugit in die illa a facie Saul: et
venit ad Achis regem Geth. 11 Dixeruntque servi
Achis ad eum cum vidissent David: Numquid non
iste est David rex terræ? nonne huic cantabant
per choros, dicentes: Percussit Saul mille, et David
decem millia? 12 Posuit autem David sermones
istos in corde suo, et extimuit valde a facie Achis
regis Geth. 13 Et immutavit os suum coram eis, et
collabebatur inter manus eorum: et impingebat in
ostia portæ, defluebantque salivæ ejus in barbam.
14 Et ait Achis ad servos suos: Vidistis hominem
insanum: quare adduxistis eum ad me? 15 an desunt
nobis furiosi, quod introduxistis istum, ut fureret
me præsente? hiccine ingredietur domum meam?

22 Abiit ergo David inde, et fugit in speluncam
Odollam. Quod cum audissent fratres ejus, et
omnis domus patris ejus, descenderunt ad eum
illuc. 2 Et convenerunt ad eum omnes qui erant
in angustia constituti, et oppressi ære alieno,
et amaro animo: et factus est eorum princeps,
fueruntque cum eo quasi quadringenti viri. 3 Et
profectus est David inde in Maspha, quæ est Moab:
et dixit ad regem Moab: Maneat, oro, pater meus
et mater mea vobiscum, donec sciam quid faciat
mihi Deus. 4 Et reliquit eos ante faciem regis Moab:
manseruntque apud eum cunctis diebus quibus
David fuit in præsidio. 5 Dixitque Gad propheta
ad David: Noli manere in præsidio: proficiscere, et
vade in terram Juda. Et profectus est David, et venit
in saltum Haret. 6 Et audivit Saul quod apparuisset
David, et viri qui erant cum eo. Saul autem cum
maneret in Gabaa, et esset in nemore quod est
in Rama, hastam manu tenens, cunctique servi
ejus circumstarent eum, 7 ait ad servos suos qui
assistebant ei: Audite nunc, filii Jemini: numquid
omnibus vobis dabit filius Isai agros et vineas, et
universos vos faciet tribunos et centuriones? 8
quoniam conjurastis omnes adversum me, et non
est qui mihi renuntiet, maxime cum et filius meus
fœdus inierit cum filio Isai. Non est qui vicem meam
doleat ex vobis, nec qui annuntiet mihi: eo quod
suscitaverit filius meus servum meum adversum
me, insidiantem mihi usque hodie. 9 Respondens
autem Doëg Idumæus, qui assistebat, et erat primus
inter servos Saul: Vidi, inquit, filium Isai in Nobe
apud Achimelech filium Achitob sacerdotem. 10
Qui consuluit pro eo Dominum, et cibaria dedit
ei: sed et gladium Goliath Philisthæi dedit illi.
11 Misit ergo rex ad accersendum Achimelech
sacerdotem filium Achitob, et omnem domum patris
ejus, sacerdotum qui erant in Nobe, qui universi
venerunt ad regem. 12 Et ait Saul ad Achimelech:
Audi, fili Achitob. Qui respondit: Præsto sum,
domine. 13 Dixitque ad eum Saul: Quare conjurastis
adversum me, tu et filius Isai, et dedisti ei panes et
gladium, et consuluisti pro eo Deum, ut consurgeret
adversum me, insidiator usque hodie permanens?
14 Respondensque Achimelech regi, ait: Et quis in
omnibus servis tuis sicut David, fidelis, et gener
regis, et pergens ad imperium tuum, et gloriosus in
domo tua? 15 num hodie cœpi pro eo consulere
Deum? absit hoc a me: ne suspicetur rex adversus
servum suum rem hujuscemodi, in universa domo
patris mei: non enim scivit servus tuus quidquam
super hoc negotio, vel modicum vel grande. 16
Dixitque rex: Morte morieris Achimelech, tu et
omnis domus patris tui. 17 Et ait rex emissariis
qui circumstabant eum: Convertimini, et interficite
sacerdotes Domini, nam manus eorum cum David
est: scientes quod fugisset, et non indicaverunt
mihi. Noluerunt autem servi regis extendere manus
suas in sacerdotes Domini. 18 Et ait rex ad Doëg:
Convertere tu, et irrue in sacerdotes. Conversusque
Doëg Idumæus, irruit in sacerdotes, et trucidavit in
die illa octoginta quinque viros vestitos ephod lineo.
19 Nobe autem civitatem sacerdotum percussit in
ore gladii, viros et mulieres, et parvulos et lactentes,
bovemque, et asinum, et ovem in ore gladii. 20
Evadens autem unus filius Achimelech filii Achitob,
cujus nomen erat Abiathar, fugit ad David, 21
et annuntiavit ei quod occidisset Saul sacerdotes
Domini. 22 Et ait David ad Abiathar: Sciebam in
die illa quod cum ibi esset Doëg Idumæus, procul
dubio annuntiaret Sauli: ego sum reus omnium
animarum patris tui. 23 Mane mecum: ne timeas: si

quis quæsierit animam meam, quæret et animam
tuam, mecumque servaberis.

23 Et annuntiaverunt David, dicentes: Ecce
Philisthiim oppugnant Ceilam et diripiunt
areas. **2** Consuluit ergo David Dominum, dicens:
Num vadam, et percutiam Philisthæos istos? Et ait
Dominus ad David: Vade, et percuties Philisthæos,
et Ceilam salvabis. **3** Et dixerunt viri qui erant cum
David ad eum: Ecce nos hic in Judæa consistentes
timemus: quanto magis si ierimus in Ceilam
adversum agmina Philisthinorum? **4** Rursum ergo
David consuluit Dominum. Qui respondens, ait
ei: Surge, et vade in Ceilam: ego enim tradam
Philisthæos in manu tua. **5** Abiit ergo David et viri
ejus in Ceilam, et pugnavit adversum Philisthæos: et
abegit jumenta eorum, et percussit eos plaga magna:
et salvavit David habitatores Ceilæ. **6** Porro eo
tempore quo fugiebat Abiathar filius Achimelech ad
David in Ceilam, ephod secum habens descenderat.
7 Nuntiatum est autem Sauli quod venisset David in
Ceilam: et ait Saul: Tradidit eum Deus in manus
meas, conclususque est introgressus urbem, in
qua portæ et seræ sunt. **8** Et præcepit Saul omni
populo ut ad pugnam descenderet in Ceilam, et
obsideret David et viros ejus. **9** Quod cum David
rescisset quia præpararet ei Saul clam malum,
dixit ad Abiathar sacerdotem: Applica ephod. **10**
Et ait David: Domine Deus Israël, audivit famam
servus tuus, quod disponat Saul venire in Ceilam,
ut evertat urbem propter me: **11** si tradent me viri
Ceilæ in manus ejus? et si descendet Saul, sicut
audivit servus tuus? Domine Deus Israël, indica
servo tuo. Et ait Dominus: Descendet. **12** Dixitque
David: Si tradent me viri Ceilæ, et viros qui sunt
mecum, in manus Saul? Et dixit Dominus: Tradent.
13 Surrexit ergo David et viri ejus quasi sexcenti, et
egressi de Ceila, huc atque illuc vagabantur incerti:
nuntiatumque est Sauli quod fugisset David de
Ceila, et salvatus esset: quam ob rem dissimulavit
exire. **14** Morabatur autem David in deserto in locis
firmissimis, mansitque in monte solitudinis Ziph,
in monte opaco: quærebat eum tamen Saul cunctis
diebus, et non tradidit eum Deus in manus ejus. **15**
Et vidit David quod egressus esset Saul ut quæreret
animam ejus. Porro David erat in deserto Ziph in
silva. **16** Et surrexit Jonathas filius Saul, et abiit ad
David in silvam, et confortavit manus ejus in Deo:
dixitque ei: **17** Ne timeas: neque enim inveniet te
manus Saul patris mei, et tu regnabis super Israël,
et ego ero tibi secundus: sed et Saul pater meus
scit hoc. **18** Percussit ergo uterque fœdus coram
Domino: mansitque David in silva, Jonathas autem
reversus est in domum suam. **19** Ascenderunt autem
Ziphæi ad Saul in Gabaa, dicentes: Nonne ecce
David latitat apud nos in locis tutissimis silvæ, in
colle Hachila, quæ est ad dexteram deserti? **20** Nunc
ergo, sicut desideravit anima tua ut descenderes,
descende: nostrum autem erit ut tradamus eum
in manus regis. **21** Dixitque Saul: Benedicti vos a
Domino, quia doluistis vicem meam. **22** Abite ergo,
oro, et diligentius præparate, et curiosius agite, et
considerate locum ubi sit pes ejus, vel quis viderit
eum ibi: recogitat enim de me, quod callide insidier
ei. **23** Considerate, et videte omnia latibula ejus
in quibus absconditur: et revertimini ad me ad
rem certam, ut vadam vobiscum. Quod si etiam in
terram se abstruserit, perscrutabor eum in cunctis
millibus Juda. **24** At illi surgentes abierunt in Ziph
ante Saul: David autem et viri ejus erant in deserto
Maon, in campestribus ad dexteram Jesimon. **25**
Ivit ergo Saul et socii ejus ad quærendum eum.
Et nuntiatum est David: statimque descendit ad
petram, et versabatur in deserto Maon: quod cum
audisset Saul, persecutus est David in deserto Maon.
26 Et ibat Saul ad latus montis ex parte una: David
autem et viri ejus erant in latere montis ex parte
altera. Porro David desperabat se posse evadere a
facie Saul: itaque Saul et viri ejus in modum coronæ
cingebant David et viros ejus, ut caperent eos. **27**
Et nuntius venit ad Saul, dicens: Festina, et veni,
quoniam infuderunt se Philisthiim super terram.
28 Reversus est ergo Saul desistens persequi David,
et perrexit in occursum Philisthinorum: propter
hoc vocaverunt locum illum, Petram dividentem.
29 Ascendit ergo David inde: et habitavit in locis
tutissimis Engaddi.

24 Cumque reversus esset Saul, postquam
persecutus est Philisthæos, nuntiaverunt ei,
dicentes: Ecce David in deserto est Engaddi. **2**
Assumens ergo Saul tria millia electorum virorum
ex omni Israël, perrexit ad investigandum David
et viros ejus, etiam super abruptissimas petras,
quæ solis ibicibus perviæ sunt. **3** Et venit ad
caulas ovium, quæ se offerebant vianti: eratque
ibi spelunca, quam ingressus est Saul ut purgaret
ventrem: porro David et viri ejus in interiore parte
speluncæ latebant. **4** Et dixerunt servi David ad
eum: Ecce dies de qua locutus est Dominus ad te:
Ego tradam tibi inimicum tuum, ut facias ei sicut
placuerit in oculis tuis. Surrexit ergo David, et
præcidit oram chlamydis Saul silenter. **5** Post hæc
percussit cor suum David, eo quod abscidisset oram
chlamydis Saul. **6** Dixitque ad viros suos: Propitius
sit mihi Dominus, ne faciam hanc rem domino

meo, christo Domini, ut mittam manum meam
in eum: quia christus Domini est. 7 Et confregit
David viros suos sermonibus, et non permisit eos
ut consurgerent in Saul: porro Saul exsurgens
de spelunca, pergebat cœpto itinere. 8 Surrexit
autem et David post eum: et egressus de spelunca,
clamavit post tergum Saul, dicens: Domine mi
rex. Et respexit Saul post se: et inclinans se David
pronus in terram adoravit, 9 dixitque ad Saul: Quare
audis verba hominum loquentium: David quærit
malum adversum te? 10 Ecce hodie viderunt oculi
tui quod tradiderit te Dominus in manu mea in
spelunca: et cogitavi ut occiderem te, sed pepercit
tibi oculus meus: dixi enim: Non extendam manum
meam in dominum meum, quia christus Domini
est. 11 Quin potius pater mi, vide, et cognosce
oram chlamydis tuæ in manu mea: quoniam cum
præscinderem summitatem chlamydis tuæ, nolui
extendere manum meam in te: animadverte, et
vide, quoniam non est in manu mea malum, neque
iniquitas, neque peccavi in te: tu autem insidiaris
animæ meæ ut auferas eam. 12 Judicet Dominus
inter me et te, et ulciscatur me Dominus ex te:
manus autem mea non sit in te. 13 Sicut et in
proverbio antiquo dicitur: Ab impiis egredietur
impietas: manus ergo mea non sit in te. 14 Quem
persequeris, rex Israël? quem persequeris? canem
mortuum persequeris, et pulicem unum. 15 Sit
Dominus judex, et judicet inter me et te: et videat,
et judicet causam meam, et eruat me de manu tua.
16 Cum autem complesset David loquens sermones
hujuscemodi ad Saul, dixit Saul: Numquid vox hæc
tua est, fili mi David? Et levavit Saul vocem suam, et
flevit: 17 dixitque ad David: Justior tu es quam ego:
tu enim tribuisti mihi bona, ego autem reddidi tibi
mala. 18 Et tu indicasti hodie quæ feceris mihi bona:
quomodo tradiderit me Dominus in manum tuam,
et non occideris me. 19 Quis enim cum invenerit
inimicum suum, dimittet eum in via bona? sed
Dominus reddat tibi vicissitudinem hanc pro eo
quod hodie operatus es in me. 20 Et nunc quia
scio quod certissime regnaturus sis, et habiturus in
manu tua regnum Israël: 21 jura mihi in Domino, ne
deleas semen meum post me, neque auferas nomen
meum de domo patris mei. 22 Et juravit David Sauli.
Abiit ergo Saul in domum suam: et David et viri
ejus ascenderunt ad tutiora loca.

25 Mortuus est autem Samuel, et congregatus
est universus Israël, et planxerunt eum,
et sepelierunt eum in domo sua in Ramatha.
Consurgensque David descendit in desertum Pharan.
2 Erat autem vir quispiam in solitudine Maon, et
possessio ejus in Carmelo, et homo ille magnus
nimis: erantque ei oves tria millia, et mille capræ:
et accidit ut tonderetur grex ejus in Carmelo. 3
Nomen autem viri illius erat Nabal. Et nomen uxoris
ejus Abigail: eratque mulier illa prudentissima,
et speciosa: porro vir ejus durus, et pessimus, et
malitiosus: erat autem de genere Caleb. 4 Cum
ergo audisset David in deserto quod tonderet Nabal
gregem suum, 5 misit decem juvenes, et dixit
eis: Ascendite in Carmelum, et venietis ad Nabal,
et salutabitis eum ex nomine meo pacifice. 6 Et
dicetis: Sit fratribus meis et tibi pax, et domui
tuæ pax, et omnibus, quæcumque habes, sit pax.
7 Audivi quod tonderent pastores tui, qui erant
nobiscum in deserto: numquam eis molesti fuimus,
nec aliquando defuit quidquam eis de grege, omni
tempore quo fuerunt nobiscum in Carmelo. 8
Interroga pueros tuos, et indicabunt tibi. Nunc
ergo inveniant pueri tui gratiam in oculis tuis: in
die enim bona venimus: quodcumque invenerit
manus tua, da servis tuis, et filio tuo David. 9
Cumque venissent pueri David, locuti sunt ad Nabal
omnia verba hæc ex nomine David: et siluerunt. 10
Respondens autem Nabal pueris David, ait: Quis
est David? et quis est filius Isai? hodie increverunt
servi qui fugiunt dominos suos. 11 Tollam ergo
panes meos, et aquas meas, et carnes pecorum quæ
occidi tonsoribus meis, et dabo viris quos nescio
unde sint? 12 Regressi sunt itaque pueri David per
viam suam, et reversi venerunt, et nuntiaverunt ei
omnia verba quæ dixerat. 13 Tunc ait David pueris
suis: Accingatur unusquisque gladio suo. Et accincti
sunt singuli gladiis suis, accinctusque est et David
ense suo: et secuti sunt David quasi quadringenti
viri: porro ducenti remanserunt ad sarcinas. 14
Abigail autem uxori Nabal nuntiavit unus de pueris
suis, dicens: Ecce David misit nuntios de deserto,
ut benedicerent domino nostro: et aversatus est
eos. 15 Homines isti boni satis fuerant nobis, et
non molesti: nec quidquam aliquando periit omni
tempore quo fuimus conversati cum eis in deserto:
16 pro muro erant nobis tam in nocte quam in die,
omnibus diebus quibus pavimus apud eos greges.
17 Quam ob rem considera, et recogita quid facias:
quoniam completa est malitia adversum virum
tuum, et adversum domum tuam, et ipse est filius
Belial, ita ut nemo possit ei loqui. 18 Festinavit
igitur Abigail, et tulit ducentos panes, et duos
utres vini, et quinque arietes coctos, et quinque
sata polentæ, et centum ligaturas uvæ passæ, et
ducentas massas caricarum, et posuit super asinos:
19 dixitque pueris suis: Præcedite me: ecce ego
post tergum sequar vos: viro autem suo Nabal

non indicavit. 20 Cum ergo ascendisset asinum,
et descenderet ad radices montis, David et viri
ejus descendebant in occursum ejus: quibus et illa
occurrit. 21 Et ait David: Vere frustra servavi omnia
quæ hujus erant in deserto, et non periit quidquam
de cunctis quæ ad eum pertinebant: et reddidit
mihi malum pro bono. 22 Hæc faciat Deus inimicis
David, et hæc addat, si reliquero de omnibus quæ
ad ipsum pertinent usque mane mingentem ad
parietem. 23 Cum autem vidisset Abigail David,
festinavit, et descendit de asino, et procidit coram
David super faciem suam, et adoravit super terram,
24 et cecidit ad pedes ejus, et dixit: In me sit, domine
mi, hæc iniquitas: loquatur, obsecro, ancilla tua in
auribus tuis, et audi verba famulæ tuæ. 25 Ne ponat,
oro, dominus meus rex cor suum super virum
istum iniquum Nabal: quoniam secundum nomen
suum stultus est, et stultitia est cum eo: ego autem
ancilla tua non vidi pueros tuos, domine mi, quos
misisti. 26 Nunc ergo, domine mi, vivit Dominus,
et vivit anima tua, qui prohibuit te ne venires in
sanguinem, et salvavit manum tuam tibi: et nunc
fiant sicut Nabal inimici tui, et qui quærunt domino
meo malum. 27 Quapropter suscipe benedictionem
hanc, quam attulit ancilla tua tibi domino meo, et
da pueris qui sequuntur te dominum meum. 28
Aufer iniquitatem famulæ tuæ: faciens enim faciet
Dominus tibi domino meo domum fidelem, quia
prælia Domini, domine mi, tu præliaris: malitia
ergo non inveniatur in te omnibus diebus vitæ tuæ.
29 Si enim surrexerit aliquando homo persequens
te, et quærens animam tuam, erit anima domini
mei custodita quasi in fasciculo viventium apud
Dominum Deum tuum: porro inimicorum tuorum
anima rotabitur, quasi in impetu et circulo fundæ.
30 Cum ergo fecerit Dominus tibi domino meo
omnia quæ locutus est bona de te, et constituerit
te ducem super Israël, 31 non erit tibi hoc in
singultum, et in scrupulum cordis domino meo,
quod effuderis sanguinem innoxium, aut ipse te
ultus fueris: et cum benefecerit Dominus domino
meo, recordaberis ancillæ tuæ. 32 Et ait David
ad Abigail: Benedictus Dominus Deus Israël, qui
misit hodie te in occursum meum, et benedictum
eloquium tuum, 33 et benedicta tu, quæ prohibuisti
me hodie ne irem ad sanguinem, et ulciscerer me
manu mea. 34 Alioquin vivit Dominus Deus Israël,
qui prohibuit me ne malum facerem tibi: nisi cito
venisses in occursum mihi, non remansisset Nabal
usque ad lucem matutinam mingens ad parietem.
35 Suscepit ergo David de manu ejus omnia quæ
attulerat ei, dixitque ei: Vade pacifice in domum
tuam: ecce audivi vocem tuam, et honoravi faciem
tuam. 36 Venit autem Abigail ad Nabal: et ecce erat
ei convivium in domo ejus quasi convivium regis,
et cor Nabal jucundum: erat enim ebrius nimis:
et non indicavit ei verbum pusillum aut grande
usque mane. 37 Diluculo autem cum digessisset
vinum Nabal, indicavit ei uxor sua verba hæc: et
emortuum est cor ejus intrinsecus, et factus est
quasi lapis. 38 Cumque pertransissent decem dies,
percussit Dominus Nabal, et mortuus est. 39 Quod
cum audisset David mortuum Nabal, ait: Benedictus
Dominus, qui judicavit causam opprobrii mei de
manu Nabal, et servum suum custodivit a malo,
et malitiam Nabal reddidit Dominus in caput ejus.
Misit ergo David, et locutus est ad Abigail, ut
sumeret eam sibi in uxorem. 40 Et venerunt pueri
David ad Abigail in Carmelum, et locuti sunt ad
eam, dicentes: David misit nos ad te, ut accipiat te
sibi in uxorem. 41 Quæ consurgens, adoravit prona
in terram, et ait: Ecce famula tua sit in ancillam, ut
lavet pedes servorum domini mei. 42 Et festinavit,
et surrexit Abigail, et ascendit super asinum, et
quinque puellæ ierunt cum ea, pedissequæ ejus,
et secuta est nuntios David: et facta est illi uxor.
43 Sed et Achinoam accepit David de Jezraël: et
fuit utraque uxor ejus. 44 Saul autem dedit Michol
filiam suam, uxorem David, Phalti filio Lais, qui erat
de Gallim.

26 Et venerunt Ziphæi ad Saul in Gabaa, dicentes:
Ecce David absconditus est in colle Hachila,
quæ est ex adverso solitudinis. 2 Et surrexit Saul,
et descendit in desertum Ziph, et cum eo tria
millia virorum de electis Israël, ut quæreret David
in deserto Ziph. 3 Et castrametatus est Saul in
Gabaa Hachila, quæ erat ex adverso solitudinis
in via: David autem habitabat in deserto. Videns
autem quod venisset Saul post se in desertum, 4
misit exploratores, et didicit quod illuc venisset
certissime. 5 Et surrexit David clam, et venit ad
locum ubi erat Saul: cumque vidisset locum in
quo dormiebat Saul, et Abner filius Ner, princeps
militiæ ejus, et Saulem dormientem in tentorio,
et reliquum vulgus per circuitum ejus, 6 ait David
ad Achimelech Hethæum, et Abisai filium Sarviæ
fratrem Joab, dicens: Quis descendet mecum ad
Saul in castra? Dixitque Abisai: Ego descendam
tecum. 7 Venerunt ergo David et Abisai ad populum
nocte, et invenerunt Saul jacentem et dormientem
in tentorio, et hastam fixam in terra ad caput ejus:
Abner autem et populum dormientes in circuitu
ejus. 8 Dixitque Abisai ad David: Conclusit Deus
inimicum tuum hodie in manus tuas: nunc ergo
perfodiam eum lancea in terra semel, et secundo

opus non erit. 9 Et dixit David ad Abisai: Ne
interficias eum: quis enim extendet manum suam in
christum Domini, et innocens erit? 10 Et dixit David:
Vivit Dominus, quia nisi Dominus percusserit eum,
aut dies ejus venerit ut moriatur, aut in prælium
descendens perierit: 11 propitius sit mihi Dominus
ne extendam manum meam in christum Domini.
Nunc igitur tolle hastam quæ est ad caput ejus, et
scyphum aquæ, et abeamus. 12 Tulit igitur David
hastam, et scyphum aquæ qui erat ad caput Saul,
et abierunt: et non erat quisquam qui videret, et
intelligeret, et evigilaret, sed omnes dormiebant,
quia sopor Domini irruerat super eos. 13 Cumque
transisset David ex adverso, et stetisset in vertice
montis de longe, et esset grande intervallum inter
eos, 14 clamavit David ad populum, et ad Abner
filium Ner, dicens: Nonne respondebis, Abner? Et
respondens Abner, ait: Quis es tu, qui clamas, et
inquietas regem? 15 Et ait David ad Abner: Numquid
non vir tu es? et quis alius similis tui in Israël?
quare ergo non custodisti dominum tuum regem?
ingressus est enim unus de turba ut interficeret
regem dominum tuum. 16 Non est bonum hoc, quod
fecisti: vivit Dominus, quoniam filii mortis estis vos,
qui non custodistis dominum vestrum, christum
Domini: nunc ergo vide ubi sit hasta regis, et ubi sit
scyphus aquæ qui erat ad caput ejus. 17 Cognovit
autem Saul vocem David, et dixit: Numquid vox
hæc tua, fili mi David? Et ait David: Vox mea,
domine mi rex. 18 Et ait: Quam ob causam dominus
meus persequitur servum suum? quid feci? aut
quod est malum in manu mea? 19 Nunc ergo audi,
oro, domine mi rex, verba servi tui: si Dominus
incitat te adversum me, odoretur sacrificium: si
autem filii hominum, maledicti sunt in conspectu
Domini qui ejecerunt me hodie ut non habitem
in hæreditate Domini, dicentes: Vade, servi diis
alienis. 20 Et nunc non effundatur sanguis meus in
terram coram Domino: quia egressus est rex Israël
ut quærat pulicem unum, sicut persequitur perdix
in montibus. 21 Et ait Saul: Peccavi: revertere, fili mi
David: nequaquam enim ultra tibi malefaciam, eo
quod pretiosa fuerit anima mea in oculis tuis hodie:
apparet enim quod stulte egerim, et ignoraverim
multa nimis. 22 Et respondens David, ait: Ecce hasta
regis: transeat unus de pueris regis, et tollat eam.
23 Dominus autem retribuet unicuique secundum
justitiam suam et fidem: tradidit enim te Dominus
hodie in manum meam, et nolui extendere manum
meam in christum Domini. 24 Et sicut magnificata
est anima tua hodie in oculis meis, sic magnificetur
anima mea in oculis Domini, et liberet me de omni
angustia. 25 Ait ergo Saul ad David: Benedictus tu,
fili mi David: et quidem faciens facies, et potens
poteris. Abiit autem David in viam suam, et Saul
reversus est in locum suum.

27 Et ait David in corde suo: Aliquando incidam
una die in manus Saul: nonne melius est
ut fugiam, et salver in terra Philisthinorum, ut
desperet Saul, cessetque me quærere in cunctis
finibus Israël? fugiam ergo manus ejus. 2 Et surrexit
David, et abiit ipse, et sexcenti viri cum eo, ad
Achis filium Maoch regem Geth. 3 Et habitavit
David cum Achis in Geth, ipse et viri ejus: vir et
domus ejus: et David, et duæ uxores ejus, Achinoam
Jezrahelitis, et Abigail uxor Nabal Carmeli. 4 Et
nuntiatum est Sauli quod fugisset David in Geth,
et non addidit ultra quærere eum. 5 Dixit autem
David ad Achis: Si inveni gratiam in oculis tuis,
detur mihi locus in una urbium regionis hujus,
ut habitem ibi: cur enim manet servus tuus in
civitate regis tecum? 6 Dedit itaque ei Achis in
die illa Siceleg: propter quam causam facta est
Siceleg regum Juda usque in diem hanc. 7 Fuit
autem numerus dierum quibus habitavit David
in regione Philisthinorum, quatuor mensium. 8
Et ascendit David et viri ejus, et agebant prædas
de Gessuri, et de Gerzi, et de Amalecitis: hi enim
pagi habitabantur in terra antiquitus, euntibus
Sur usque ad terram Ægypti. 9 Et percutiebat
David omnem terram, nec relinquebat viventem
virum et mulierem: tollensque oves, et boves,
et asinos, et camelos, et vestes, revertebatur, et
veniebat ad Achis. 10 Dicebat autem ei Achis: In
quem irruisti hodie? Respondebat David: Contra
meridiem Judæ, et contra meridiem Jerameel, et
contra meridiem Ceni. 11 Virum et mulierem non
vivificabat David, nec adducebat in Geth, dicens:
Ne forte loquantur adversum nos: Hæc fecit David:
et hoc erat decretum illi omnibus diebus quibus
habitavit in regione Philisthinorum. 12 Credidit
ergo Achis David, dicens: Multa mala operatus est
contra populum suum Israël: erit igitur mihi servus
sempiternus.

28 Factum est autem in diebus illis,
congregaverunt Philisthiim agmina sua, ut
præpararentur ad bellum contra Israël: dixitque
Achis ad David: Sciens nunc scito quoniam mecum
egredieris in castris, tu et viri tui. 2 Dixitque David
ad Achis: Nunc scies quæ facturus est servus tuus.
Et ait Achis ad David: Et ego custodem capitis
mei ponam te cunctis diebus. 3 Samuel autem
mortuus est, planxitque eum omnis Israël, et
sepelierunt eum in Ramatha urbe sua. Et Saul
abstulit magos et hariolos de terra. 4 Congregatique

sunt Philisthiim, et venerunt, et castrametati sunt
in Sunam: congregavit autem et Saul universum
Israël, et venit in Gelboë. 5 Et vidit Saul castra
Philisthiim, et timuit, et expavit cor ejus nimis.
6 Consuluitque Dominum, et non respondit ei
neque per somnia, neque per sacerdotes, neque
per prophetas. 7 Dixitque Saul servis suis: Quærite
mihi mulierem habentem pythonem, et vadam ad
eam, et sciscitabor per illam. Et dixerunt servi ejus
ad eum: Est mulier pythonem habens in Endor.
8 Mutavit ergo habitum suum, vestitusque est
aliis vestimentis, et abiit ipse, et duo viri cum eo:
veneruntque ad mulierem nocte, et ait illi: Divina
mihi in pythone, et suscita mihi quem dixero
tibi. 9 Et ait mulier ad eum: Ecce, tu nosti quanta
fecerit Saul, et quomodo eraserit magos et hariolos
de terra: quare ergo insidiaris animæ meæ, ut
occidar? 10 Et juravit ei Saul in Domino, dicens:
Vivit Dominus, quia non eveniet tibi quidquam
mali propter hanc rem. 11 Dixitque ei mulier: Quem
suscitabo tibi? Qui ait: Samuelem mihi suscita. 12
Cum autem vidisset mulier Samuelem, exclamavit
voce magna, et dixit ad Saul: Quare imposuisti
mihi? tu es enim Saul. 13 Dixitque ei rex: Noli
timere: quid vidisti? Et ait mulier ad Saul: Deos
vidi ascendentes de terra. 14 Dixitque ei: Qualis est
forma ejus? Quæ ait: Vir senex ascendit, et ipse
amictus est pallio. Et intellexit Saul quod Samuel
esset, et inclinavit se super faciem suam in terra, et
adoravit. 15 Dixit autem Samuel ad Saul: Quare
inquietasti me ut suscitarer? Et ait Saul: Coarctor
nimis: siquidem Philisthiim pugnant adversum
me, et Deus recessit a me, et exaudire me noluit
neque in manu prophetarum, neque per somnia:
vocavi ergo te, ut ostenderes mihi quid faciam. 16
Et ait Samuel: Quid interrogas me, cum Dominus
recesserit a te, et transierit ad æmulum tuum?
17 Faciet enim tibi Dominus sicut locutus est in
manu mea, et scindet regnum tuum de manu tua et
dabit illud proximo tuo David: 18 quia non obedisti
voci Domini, neque fecisti iram furoris ejus in
Amalec: idcirco quod pateris, fecit tibi Dominus
hodie. 19 Et dabit Dominus etiam Israël tecum in
manus Philisthiim: cras autem tu et filii tui mecum
eritis: sed et castra Israël tradet Dominus in manus
Philisthiim. 20 Statimque Saul cecidit porrectus in
terram: extimuerat enim verba Samuelis, et robur
non erat in eo, quia non comederat panem tota
die illa. 21 Ingressa est itaque mulier illa ad Saul
(conturbatus enim erat valde), dixitque ad eum:
Ecce obedivit ancilla tua voci tuæ, et posui animam
meam in manu mea: et audivi sermones tuos, quos
locutus es ad me. 22 Nunc igitur audi et tu vocem
ancillæ tuæ, et ponam coram te buccellam panis, ut
comedens convalescas, et possis iter agere. 23 Qui
renuit, et ait: Non comedam. Coëgerunt autem eum
servi sui et mulier, et tandem audita voce eorum
surrexit de terra, et sedit super lectum. 24 Mulier
autem illa habebat vitulum pascualem in domo,
et festinavit, et occidit eum: tollensque farinam,
miscuit eam, et coxit azyma, 25 et posuit ante
Saul et ante servos ejus. Qui cum comedissent,
surrexerunt, et ambulaverunt per totam noctem
illam.

29 Congregata sunt ergo Philisthiim universa
agmina in Aphec: sed et Israël castrametatus
est super fontem qui erat in Jezrahel. 2 Et satrapæ
quidem Philisthiim incedebant in centuriis et
millibus: David autem et viri ejus erant in novissimo
agmine cum Achis. 3 Dixeruntque principes
Philisthiim ad Achis: Quid sibi volunt Hebræi isti?
Et ait Achis ad principes Philisthiim: Num ignoratis
David, qui fuit servus Saul regis Israël, et est apud
me multis diebus, vel annis, et non inveni in eo
quidquam ex die qua transfugit ad me usque ad
diem hanc? 4 Irati sunt autem adversus eum
principes Philisthiim, et dixerunt ei: Revertatur
vir iste, et sedeat in loco suo in quo constituisti
eum, et non descendat nobiscum in prælium, ne
fiat nobis adversarius, cum præliari cœperimus:
quomodo enim aliter poterit placare dominum
suum, nisi in capitibus nostris? 5 Nonne iste est
David, cui cantabant in choris, dicentes: Percussit
Saul in millibus suis, et David in decem millibus
suis? 6 Vocavit ergo Achis David, et ait ei: Vivit
Dominus, quia rectus es tu, et bonus in conspectu
meo: et exitus tuus, et introitus tuus mecum est in
castris: et non inveni in te quidquam mali ex die
qua venisti ad me usque in diem hanc: sed satrapis
non places. 7 Revertere ergo, et vade in pace, et non
offendas oculos satraparum Philisthiim. 8 Dixitque
David ad Achis: Quid enim feci, et quid invenisti
in me servo tuo, a die qua fui in conspectu tuo
usque in diem hanc, ut non veniam et pugnem
contra inimicos domini mei regis? 9 Respondens
autem Achis, locutus est ad David: Scio quia bonus
es tu in oculis meis, sicut angelus Dei: sed principes
Philisthinorum dixerunt: Non ascendet nobiscum
in prælium. 10 Igitur consurge mane tu, et servi
domini tui qui venerunt tecum: et cum de nocte
surrexeritis, et cœperit dilucescere, pergite. 11
Surrexit itaque de nocte David, ipse et viri ejus,
ut proficiscerentur mane, et reverterentur ad
terram Philisthiim: Philisthiim autem ascenderunt
in Jezrahel.

30 Cumque venissent David et viri ejus in Siceleg
die tertia, Amalecitæ impetum fecerant ex
parte australi in Siceleg, et percusserant Siceleg,
et succenderant eam igni. **2** Et captivas duxerant
mulieres ex ea, a minimo usque ad magnum: et non
interfecerant quemquam, sed secum duxerant, et
pergebant itinere suo. **3** Cum ergo venissent David et
viri ejus ad civitatem, et invenissent eam succensam
igni, et uxores suas, et filios suos et filias, ductas esse
captivas, **4** levaverunt David et populus qui erat cum
eo voces suas, et planxerunt donec deficerent in eis
lacrimæ. **5** Siquidem et duæ uxores David captivæ
ductæ fuerant, Achinoam Jezrahelites, et Abigail
uxor Nabal Carmeli. **6** Et contristatus est David
valde: volebat enim eum populus lapidare, quia
amara erat anima uniuscujusque viri super filiis suis
et filiabus: confortatus est autem David in Domino
Deo suo. **7** Et ait ad Abiathar sacerdotem filium
Achimelech: Applica ad me ephod. Et applicavit
Abiathar ephod ad David. **8** Et consuluit David
Dominum, dicens: Persequar latrunculos hos, et
comprehendam eos, an non? Dixitque ei Dominus:
Persequere: absque dubio enim comprehendes eos,
et excuties prædam. **9** Abiit ergo David, ipse et
sexcenti viri qui erant cum eo, et venerunt usque
ad torrentem Besor: et lassi quidam substiterunt.
10 Persecutus est autem David ipse, et quadringenti
viri: substiterant enim ducenti, qui lassi transire
non poterant torrentem Besor. **11** Et invenerunt
virum ægyptium in agro, et adduxerunt eum ad
David: dederuntque ei panem ut comederet, et
biberet aquam, **12** sed et fragmen massæ caricarum,
et duas ligaturas uvæ passæ. Quæ cum comedisset,
reversus est spiritus ejus, et refocillatus est: non
enim comederat panem, neque biberat aquam,
tribus diebus et tribus noctibus. **13** Dixit itaque ei
David: Cujus es tu? vel unde? et quo pergis? Qui
ait: Puer ægyptius ego sum, servus viri Amalecitæ:
dereliquit autem me dominus meus, quia ægrotare
cœpi nudiustertius. **14** Siquidem nos erupimus ad
australem plagam Cerethi, et contra Judam, et ad
meridiem Caleb, et Siceleg succendimus igni. **15**
Dixitque ei David: Potes me ducere ad cuneum
istum? Qui ait: Jura mihi per Deum quod non occidas
me, et non tradas me in manus domini mei, et ego
ducam te ad cuneum istum. Et juravit ei David. **16**
Qui cum duxisset eum, ecce illi discumbebant super
faciem universæ terræ comedentes et bibentes, et
quasi festum celebrantes diem, pro cuncta præda
et spoliis quæ ceperant de terra Philisthiim et de
terra Juda. **17** Et percussit eos David a vespere
usque ad vesperam alterius diei, et non evasit ex
eis quisquam, nisi quadringenti viri adolescentes,
qui ascenderant camelos et fugerant. **18** Eruit
ergo David omnia quæ tulerant Amalecitæ, et duas
uxores suas eruit. **19** Nec defuit quidquam a parvo
usque ad magnum, tam de filiis quam de filiabus, et
de spoliis, et quæcumque rapuerant: omnia reduxit
David. **20** Et tulit universos greges et armenta, et
minavit ante faciem suam: dixeruntque: Hæc est
præda David. **21** Venit autem David ad ducentos
viros qui lassi substiterant, nec sequi potuerant
David, et residere eos jusserat in torrente Besor: qui
egressi sunt obviam David et populo qui erat cum
eo. Accedens autem David ad populum, salutavit
eos pacifice. **22** Respondensque omnis vir pessimus
et iniquus de viris qui ierant cum David, dixit: Quia
non venerunt nobiscum, non dabimus eis quidquam
de præda quam eruimus: sed sufficiat unicuique
uxor sua et filii: quos cum acceperint, recedant. **23**
Dixit autem David: Non sic facietis, fratres mei, de
his quæ tradidit nobis Dominus, et custodivit nos,
et dedit latrunculos qui eruperant adversum nos, in
manus nostras: **24** nec audiet vos quisquam super
sermone hoc: æqua enim pars erit descendentis
ad prælium, et remanentis ad sarcinas, et similiter
divident. **25** Et factum est hoc ex die illa et deinceps,
constitutum et præfinitum, et quasi lex in Israël
usque in diem hanc. **26** Venit ergo David in Siceleg,
et misit dona de præda senioribus Juda proximis
suis, dicens: Accipite benedictionem de præda
hostium Domini: **27** his qui erant in Bethel, et qui
in Ramoth ad meridiem, et qui in Jether, **28** et qui
in Aroër, et qui in Sephamoth, et qui in Esthamo,
29 et qui in Rachal, et qui in urbibus Jerameel, et
qui in urbibus Ceni, **30** et qui in Arama, et qui in
lacu Asan, et qui in Athach, **31** et qui in Hebron, et
reliquis qui erant in his locis in quibus commoratus
fuerat David, ipse et viri ejus.

31 Philisthiim autem pugnabant adversum Israël:
et fugerunt viri Israël ante faciem Philisthiim,
et ceciderunt interfecti in monte Gelboë. **2**
Irrueruntque Philisthiim in Saul et in filios ejus, et
percusserunt Jonathan, et Abinadab, et Melchisua
filios Saul: **3** totumque pondus prælii versum
est in Saul, et consecuti sunt eum viri sagittarii,
et vulneratus est vehementer a sagittariis. **4**
Dixitque Saul ad armigerum suum: Evagina gladium
tuum, et percute me: ne forte veniant incircumcisi
isti, et interficiant me, illudentes mihi. Et noluit
armiger ejus: fuerat enim nimio terrore perterritus.
Arripuit itaque Saul gladium, et irruit super eum.
5 Quod cum vidisset armiger ejus, videlicet quod
mortuus esset Saul, irruit etiam ipse super gladium
suum, et mortuus est cum eo. **6** Mortuus est

ergo Saul, et tres filii ejus, et armiger illius, et
universi viri ejus in die illa pariter. 7 Videntes
autem viri Israël qui erant trans vallem et trans
Jordanem, quod fugissent viri Israëlitæ, et quod
mortuus esset Saul et filii ejus, reliquerunt civitates
suas, et fugerunt: veneruntque Philisthiim, et
habitaverunt ibi. 8 Facta autem die altera, venerunt
Philisthiim ut spoliarent interfectos, et invenerunt
Saul et tres filios ejus jacentes in monte Gelboë.
9 Et præciderunt caput Saul, et spoliaverunt eum
armis: et miserunt in terram Philisthinorum per
circuitum, ut annuntiaretur in templo idolorum, et
in populis. 10 Et posuerunt arma ejus in templo
Astaroth, corpus vero ejus suspenderunt in muro
Bethsan. 11 Quod cum audissent habitatores Jabes
Galaad, quæcumque fecerant Philisthiim Saul, 12
surrexerunt omnes viri fortissimi, et ambulaverunt
tota nocte, et tulerunt cadaver Saul, et cadavera
filiorum ejus, de muro Bethsan: veneruntque Jabes
Galaad, et combusserunt ea ibi: 13 et tulerunt
ossa eorum, et sepelierunt in nemore Jabes, et
jejunaverunt septem diebus.

Ii Samuelis

1 Factum est autem, postquam mortuus est Saul,
ut David reverteretur a cæde Amalec, et maneret
in Siceleg duos dies. **2** In die autem tertia apparuit
homo veniens de castris Saul veste conscissa, et
pulvere conspersus caput: et ut venit ad David,
cecidit super faciem suam, et adoravit. **3** Dixitque
ad eum David: Unde venis? Qui ait ad eum: De
castris Israël fugi. **4** Et dixit ad eum David: Quod
est verbum quod factum est? indica mihi. Qui ait:
Fugit populus ex prælio, et multi corruentes e
populo mortui sunt: sed et Saul et Jonathas filius
ejus interierunt. **5** Dixitque David ad adolescentem
qui nuntiabat ei: Unde scis quia mortuus est Saul,
et Jonathas filius ejus? **6** Et ait adolescens qui
nuntiabat ei: Casu veni in montem Gelboë, et Saul
incumbebat super hastam suam: porro currus et
equites appropinquabant ei, **7** et conversus post
tergum suum, videnque me, vocavit. Cui cum
respondissem: Adsum: **8** dixit mihi: Quisnam es tu?
Et aio ad eum: Amalecites ego sum. **9** Et locutus
est mihi: Sta super me, et interfice me: quoniam
tenent me angustiæ, et adhuc tota anima mea in me
est. **10** Stansque super eum, occidi illum: sciebam
enim quod vivere non poterat post ruinam: et tuli
diadema quod erat in capite ejus, et armillam de
brachio illius, et attuli ad te dominum meum huc. **11**
Apprehendens autem David, vestimenta sua scidit,
omnesque viri qui erant cum eo, **12** et planxerunt,
et fleverunt, et jejunaverunt usque ad vesperam
super Saul, et super Jonathan filium ejus, et super
populum Domini, et super domum Israël, eo quod
corruissent gladio. **13** Dixitque David ad juvenem
qui nuntiaverat ei: Unde es tu? Qui respondit: Filius
hominis advenæ Amalecitæ ego sum. **14** Et ait ad
eum David: Quare non timuisti mittere manum
tuam ut occideres christum Domini? **15** Vocansque
David unum de pueris suis, ait: Accedens irrue
in eum. Qui percussit illum, et mortuus est. **16**
Et ait ad eum David: Sanguis tuus super caput
tuum: os enim tuum locutum est adversum te,
dicens: Ego interfeci christum Domini. **17** Planxit
autem David planctum hujuscemodi super Saul,
et super Jonathan filium ejus **18** (et præcepit ut
docerent filios Juda arcum, sicut scriptum est in
libro justorum), et ait: Considera, Israël, pro his
qui mortui sunt, super excelsa tua vulnerati. **19**
Inclyti Israël super montes tuos interfecti sunt:
quomodo ceciderunt fortes? **20** Nolite annuntiare
in Geth, neque annuntietis in compitis Ascalonis:
ne forte lætentur filiæ Philisthiim; ne exultent
filiæ incircumcisorum. **21** Montes Gelboë, nec
ros, nec pluvia veniant super vos, neque sint agri
primitiarum: quia ibi abjectus est clypeus fortium:
clypeus Saul, quasi non esset unctus oleo. **22** A
sanguine interfectorum, ab adipe fortium, sagitta
Jonathæ numquam rediit retrorsum, et gladius
Saul non est reversus inanis. **23** Saul et Jonathas
amabiles, et decori in vita sua, in morte quoque non
sunt divisi: aquilis velociores, leonibus fortiores.
24 Filiæ Israël, super Saul flete, qui vestiebat vos
coccino in deliciis, qui præbebat ornamenta aurea
cultui vestro. **25** Quomodo ceciderunt fortes in
prælio? Jonathas in excelsis tuis occisus est? **26**
Doleo super te, frater mi Jonatha, decore nimis,
et amabilis super amorem mulierum. Sicut mater
unicum amat filium suum, ita ego te diligebam. **27**
Quomodo ceciderunt robusti, et perierunt arma
bellica?

2 Igitur post hæc consuluit David Dominum,
dicens: Num ascendam in unam de civitatibus
Juda? Et ait Dominus ad eum: Ascende. Dixitque
David: Quo ascendam? Et respondit ei: In Hebron. **2**
Ascendit ergo David, et duæ uxores ejus, Achinoam
Jezraëlites, et Abigail uxor Nabal Carmeli: **3** sed
et viros, qui erant cum eo, duxit David singulos
cum domo sua: et manserunt in oppidis Hebron.
4 Veneruntque viri Juda, et unxerunt ibi David
ut regnaret super domum Juda. Et nuntiatum est
David quod viri Jabes Galaad sepelissent Saul. **5**
Misit ergo David nuntios ad viros Jabes Galaad,
dixitque ad eos: Benedicti vos Domino, qui fecistis
misericordiam hanc cum domino vestro Saul,
et sepelistis eum. **6** Et nunc retribuet vobis
quidem Dominus misericordiam et veritatem: sed
et ego reddam gratiam, eo quod fecistis verbum
istud. **7** Confortentur manus vestræ, et estote filii
fortitudinis: licet enim mortuus sit dominus vester
Saul, tamen me unxit domus Juda in regem sibi. **8**
Abner autem filius Ner, princeps exercitus Saul,
tulit Isboseth filium Saul, et circumduxit eum per
castra, **9** regemque constituit super Galaad, et
super Gessuri, et super Jezraël, et super Ephraim,
et super Benjamin, et super Israël universum. **10**
Quadraginta annorum erat Isboseth filius Saul cum
regnare cœpisset super Israël, et duobus annis
regnavit: sola autem domus Juda sequebatur David.
11 Et fuit numerus dierum quos commoratus est
David imperans in Hebron super domum Juda,
septem annorum et sex mensium. **12** Egressusque
est Abner filius Ner, et pueri Isboseth filii Saul, de
castris in Gabaon. **13** Porro Joab filius Sarviæ, et
pueri David, egressi sunt, et occurrerunt eis juxta

piscinam Gabaon. Et cum in unum convenissent,
e regione sederunt: hi ex una parte piscinæ, et
illi ex altera. 14 Dixitque Abner ad Joab: Surgant
pueri, et ludant coram nobis. Et respondit Joab:
Surgant. 15 Surrexerunt ergo, et transierunt numero
duodecim de Benjamin, ex parte Isboseth filii Saul,
et duodecim de pueris David. 16 Apprehensoque
unusquisque capite comparis sui, defixit gladium in
latus contrarii, et ceciderunt simul: vocatumque est
nomen loci illius: Ager robustorum, in Gabaon. 17 Et
ortum est bellum durum satis in die illa: fugatusque
est Abner et viri Israël a pueris David. 18 Erant
autem ibi tres filii Sarviæ, Joab, et Abisai, et Asaël:
porro Asaël cursor velocissimus fuit, quasi unus de
capreis quæ morantur in silvis. 19 Persequebatur
autem Asaël Abner, et non declinavit ad dextram
neque ad sinistram omittens persequi Abner. 20
Respexit itaque Abner post tergum suum, et ait:
Tune es Asaël? Qui respondit: Ego sum. 21 Dixitque
ei Abner: Vade ad dexteram, sive ad sinistram, et
apprehende unum de adolescentibus, et tolle tibi
spolia ejus. Noluit autem Asaël omittere quin urgeret
eum. 22 Rursumque locutus est Abner ad Asaël:
Recede, noli me sequi, ne compellar confodere te in
terram, et levare non potero faciem meam ad Joab
fratrem tuum. 23 Qui audire contempsit, et noluit
declinare: percussit ergo eum Abner aversa hasta
in inguine, et transfodit, et mortuus est in eodem
loco: omnesque qui transibant per locum illum, in
quo ceciderat Asaël et mortuus erat, subsistebant.
24 Persequentibus autem Joab et Abisai fugientem
Abner, sol occubuit: et venerunt usque ad collem
aquæductus, qui est ex adverso vallis itineris deserti
in Gabaon. 25 Congregatique sunt filii Benjamin ad
Abner: et conglobati in unum cuneum, steterunt in
summitate tumuli unius. 26 Et exclamavit Abner
ad Joab, et ait: Num usque ad internecionem
tuus mucro desæviet? an ignoras quod periculosa
sit desperatio? usquequo non dicis populo ut
omittat persequi fratres suos? 27 Et ait Joab:
Vivit Dominus, si locutus fuisses, mane recessisset
populus persequens fratrem suum. 28 Insonuit
ergo Joab buccina, et stetit omnis exercitus, nec
persecuti sunt ultra Israël, neque iniere certamen.
29 Abner autem et viri ejus abierunt per campestria,
tota nocte illa: et transierunt Jordanem, et lustrata
omni Beth-horon, venerunt ad castra. 30 Porro
Joab reversus, omisso Abner, congregavit omnem
populum: et defuerunt de pueris David decem et
novem viri, excepto Asaële. 31 Servi autem David
percusserunt de Benjamin, et de viris qui erant cum
Abner, trecentos sexaginta, qui et mortui sunt. 32
Tuleruntque Asaël, et sepelierunt eum in sepulchro
patris sui in Bethlehem: et ambulaverunt tota nocte
Joab et viri qui erant cum eo, et in ipso crepusculo
pervenerunt in Hebron.

3 Facta est ergo longa concertatio inter domum
Saul et inter domum David: David proficiscens,
et semper seipso robustior, domus autem Saul
decrescens quotidie. 2 Natique sunt filii David
in Hebron: fuitque primogenitus ejus Amnon, de
Achinoam Jezraëlitide. 3 Et post eum Cheleab, de
Abigail uxore Nabal Carmeli: porro tertius Absalom,
filius Maacha filiæ Tholmai regis Gessur. 4 Quartus
autem Adonias, filius Haggith: et quintus Saphathia,
filius Abital. 5 Sextus quoque Jethraam, de Egla
uxore David: hi nati sunt David in Hebron. 6 Cum
ergo esset prælium inter domum Saul et domum
David, Abner filius Ner regebat domum Saul. 7
Fuerat autem Sauli concubina nomine Respha,
filia Aja. Dixitque Isboseth ad Abner: 8 Quare
ingressus es ad concubinam patris mei? Qui iratus
nimis propter verba Isboseth, ait: Numquid caput
canis ego sum adversum Judam hodie, qui fecerim
misericordiam super domum Saul patris tui, et
super fratres et proximos ejus, et non tradidi te in
manus David, et tu requisisti in me quod argueres
pro muliere hodie? 9 Hæc faciat Deus Abner, et
hæc addat ei, nisi quomodo juravit Dominus David,
sic faciam cum eo, 10 ut transferatur regnum de
domo Saul, et elevetur thronus David super Israël
et super Judam, a Dan usque Bersabee. 11 Et non
potuit respondere ei quidquam, quia metuebat
illum. 12 Misit ergo Abner nuntios ad David pro
se dicentes: Cujus est terra? et ut loquerentur: Fac
mecum amicitias, et erit manus mea tecum, et
reducam ad te universum Israël. 13 Qui ait: Optime:
ego faciam tecum amicitias: sed unam rem peto
a te, dicens: Non videbis faciem meam antequam
adduxeris Michol filiam Saul: et sic venies, et videbis
me. 14 Misit autem David nuntios ad Isboseth
filium Saul, dicens: Redde uxorem meam Michol,
quam despondi mihi centum præputiis Philisthiim.
15 Misit ergo Isboseth, et tulit eam a viro suo
Phaltiel filio Lais. 16 Sequebaturque eam vir suus,
plorans usque Bahurim: et dixit ad eum Abner:
Vade, et revertere. Qui reversus est. 17 Sermonem
quoque intulit Abner ad seniores Israël, dicens:
Tam heri quam nudiustertius quærebatis David ut
regnaret super vos. 18 Nunc ergo facite: quoniam
Dominus locutus est ad David, dicens: In manu
servi mei David salvabo populum meum Israël de
manu Philisthiim, et omnium inimicorum ejus.
19 Locutus est autem Abner etiam ad Benjamin.
Et abiit ut loqueretur ad David in Hebron omnia

quæ placuerant Israëli et universo Benjamin. **20** Venitque ad David in Hebron cum viginti viris: et fecit David Abner, et viris ejus qui venerant cum eo, convivium. **21** Et dixit Abner ad David: Surgam, ut congregem ad te dominum meum regem omnem Israël, et ineam tecum fœdus, et imperes omnibus, sicut desiderat anima tua. Cum ergo deduxisset David Abner, et ille isset in pace, **22** statim pueri David et Joab venerunt, cæsis latronibus, cum præda magna nimis: Abner autem non erat cum David in Hebron, quia jam dimiserat eum, et profectus fuerat in pace. **23** Et Joab, et omnis exercitus qui erat cum eo, postea venerunt: nuntiatum est itaque Joab a narrantibus: Venit Abner filius Ner ad regem, et dimisit eum, et abiit in pace. **24** Et ingressus est Joab ad regem, et ait: Quid fecisti? Ecce venit Abner ad te: quare dimisisti eum, et abiit et recessit? **25** ignoras Abner filium Ner, quoniam ad hoc venit ad te ut deciperet te, et sciret exitum tuum et introitum tuum, et nosset omnia quæ agis? **26** Egressus itaque Joab a David, misit nuntios post Abner, et reduxit eum a cisterna Sira, ignorante David. **27** Cumque rediisset Abner in Hebron, seorsum adduxit eum Joab ad medium portæ ut loqueretur ei, in dolo: et percussit illum ibi in inguine, et mortuus est in ultionem sanguinis Asaël fratris ejus. **28** Quod cum audisset David rem jam gestam, ait: Mundus ego sum, et regnum meum apud Dominum usque in sempiternum, a sanguine Abner filii Ner: **29** et veniat super caput Joab, et super omnem domum patris ejus: nec deficiat de domo Joab fluxum seminis sustinens, et leprosus, et tenens fusum, et cadens gladio, et indigens pane. **30** Igitur Joab et Abisai frater ejus interfecerunt Abner, eo quod occidisset Asaël fratrem eorum in Gabaon in prælio. **31** Dixit autem David ad Joab, et ad omnem populum qui erat cum eo: Scindite vestimenta vestra, et accingimini saccis, et plangite ante exequias Abner. Porro rex David sequebatur feretrum. **32** Cumque sepelissent Abner in Hebron, levavit rex David vocem suam, et flevit super tumulum Abner: flevit autem et omnis populus. **33** Plangensque rex, et lugens Abner, ait: Nequaquam ut mori solent ignavi, mortuus est Abner. **34** Manus tuæ ligatæ non sunt, et pedes tui non sunt compedibus aggravati: sed sicut solent cadere coram filiis iniquitatis, sic corruisti. Congeminansque omnis populus flevit super eum. **35** Cumque venisset universa multitudo cibum capere cum David, clara adhuc die juravit David, dicens: Hæc faciat mihi Deus, et hæc addat, si ante occasum solis gustavero panem vel aliud quidquam. **36** Omnisque populus audivit, et placuerunt eis cuncta quæ fecit rex in conspectu totius populi. **37** Et cognovit omne vulgus et universus Israël in die illa, quoniam non actum fuisset a rege ut occideretur Abner filius Ner. **38** Dixit quoque rex ad servos suos: Num ignoratis quoniam princeps et maximus cecidit hodie in Israël? **39** Ego autem adhuc delicatus, et unctus rex: porro viri isti filii Sarviæ duri sunt mihi: retribuat Dominus facienti malum juxta malitiam suam.

4 Audivit autem Isboseth filius Saul quod cecidisset Abner in Hebron: et dissolutæ sunt manus ejus, omnisque Israël perturbatus est. **2** Duo autem viri principes latronum erant filio Saul, nomen uni Baana, et nomen alteri Rechab, filii Remmon Berothitæ de filiis Benjamin: siquidem et Beroth reputata est in Benjamin. **3** Et fugerunt Berothitæ in Gethaim, fueruntque ibi advenæ usque ad tempus illud. **4** Erat autem Jonathæ filio Saul filius debilis pedibus: quinquennis enim fuit, quando venit nuntius de Saul et Jonatha ex Jezrahel. Tollens itaque eum nutrix sua, fugit: cumque festinaret ut fugeret, cecidit, et claudus effectus est: habuitque vocabulum Miphiboseth. **5** Venientes igitur filii Remmon Berothitæ, Rechab et Baana, ingressi sunt fervente die domum Isboseth: qui dormiebat super stratum suum meridie. Et ostiaria domus purgans triticum, obdormivit. **6** Ingressi sunt autem domum latenter assumentes spicas tritici, et percusserunt eum in inguine Rechab, et Baana frater ejus, et fugerunt. **7** Cum autem ingressi fuissent domum, ille dormiebat super lectum suum in conclavi, et percutientes interfecerunt eum: sublatoque capite ejus, abierunt per viam deserti tota nocte, **8** et attulerunt caput Isboseth ad David in Hebron: dixeruntque ad regem: Ecce caput Isboseth filii Saul inimici tui, qui quærebat animam tuam: et dedit Dominus domino meo regi ultionem hodie de Saul, et de semine ejus. **9** Respondens autem David Rechab, et Baana fratri ejus, filiis Remmon Berothitæ, dixit ad eos: Vivit Dominus, qui eruit animam meam de omni angustia, **10** quoniam eum qui annuntiaverat mihi, et dixerat: Mortuus est Saul: qui putabat se prospera nuntiare, tenui, et occidi eum in Siceleg, cui oportebat mercedem dare pro nuntio. **11** Quanto magis nunc cum homines impii interfecerunt virum innoxium in domo sua, super lectum suum, non quæram sanguinem ejus de manu vestra, et auferam vos de terra? **12** Præcepit itaque David pueris suis, et interfecerunt eos: præcidentesque manus et pedes eorum, suspenderunt eos super piscinam in Hebron: caput autem Isboseth tulerunt, et sepelierunt in sepulchro Abner in Hebron.

5 Et venerunt universæ tribus Israël ad David in
Hebron, dicentes: Ecce nos os tuum et caro tua
sumus. 2 Sed et heri et nudiustertius cum esset Saul
rex super nos, tu eras educens et reducens Israël:
dixit autem Dominus ad te: Tu pasces populum
meum Israël, et tu eris dux super Israël. 3 Venerunt
quoque et seniores Israël ad regem in Hebron,
et percussit cum eis rex David fœdus in Hebron
coram Domino: unxeruntque David in regem super
Israël. 4 Filius triginta annorum erat David cum
regnare cœpisset, et quadraginta annis regnavit. 5
In Hebron regnavit super Judam septem annis et
sex mensibus: in Jerusalem autem regnavit triginta
tribus annis super omnem Israël et Judam. 6 Et abiit
rex, et omnes viri qui erant cum eo, in Jerusalem,
ad Jebusæum habitatorem terræ: dictumque est
David ab eis: Non ingredieris huc, nisi abstuleris
cæcos et claudos dicentes: Non ingredietur David
huc. 7 Cepit autem David arcem Sion: hæc est
civitas David. 8 Proposuerat enim David in die illa
præmium, qui percussisset Jebusæum, et tetigisset
domatum fistulas, et abstulisset cæcos et claudos
odientes animam David. Idcirco dicitur in proverbio:
Cæcus et claudus non intrabunt in templum. 9
Habitavit autem David in arce, et vocavit eam
civitatem David: et ædificavit per gyrum a Mello et
intrinsecus. 10 Et ingrediebatur proficiens atque
succrescens, et Dominus Deus exercituum erat cum
eo. 11 Misit quoque Hiram rex Tyri nuntios ad David,
et ligna cedrina, et artifices lignorum, artificesque
lapidum ad parietes: et ædificaverunt domum
David. 12 Et cognovit David quoniam confirmasset
eum Dominus regem super Israël, et quoniam
exaltasset regnum ejus super populum suum Israël.
13 Accepit ergo David adhuc concubinas et uxores
de Jerusalem, postquam venerat de Hebron: natique
sunt David et alii filii et filiæ: 14 et hæc nomina
eorum, qui nati sunt ei in Jerusalem: Samua, et
Sobab, et Nathan, et Salomon, 15 et Jebahar, et
Elisua, et Nepheg, 16 et Japhia, et Elisama, et
Elioda, et Eliphaleth. 17 Audierunt ergo Philisthiim
quod unxissent David in regem super Israël, et
ascenderunt universi ut quærerent David: quod
cum audisset David, descendit in præsidium. 18
Philisthiim autem venientes diffusi sunt in valle
Raphaim. 19 Et consuluit David Dominum, dicens:
Si ascendam ad Philisthiim? et si dabis eos in manu
mea? Et dixit Dominus ad David: Ascende, quia
tradens dabo Philisthiim in manu tua. 20 Venit ergo
David in Baal Pharasim: et percussit eos ibi, et dixit:
Divisit Dominus inimicos meos coram me, sicut
dividuntur aquæ. Propterea vocatum est nomen
loci illius, Baal Pharasim. 21 Et reliquerunt ibi
sculptilia sua, quæ tulit David et viri ejus. 22 Et
addiderunt adhuc Philisthiim ut ascenderent, et
diffusi sunt in valle Raphaim. 23 Consuluit autem
David Dominum: Si ascendam contra Philisthæos,
et tradas eos in manus meas? Qui respondit: Non
ascendas contra eos, sed gyra post tergum eorum,
et venies ad eos ex adverso pyrorum. 24 Et cum
audieris sonitum gradientis in cacumine pyrorum,
tunc inibis prælium: quia tunc egredietur Dominus
ante faciem tuam, ut percutiat castra Philisthiim.
25 Fecit itaque David sicut præceperat ei Dominus,
et percussit Philisthiim de Gabaa usque dum venias
Gezer.

6 Congregavit autem rursum David omnes electos
ex Israël, triginta millia. 2 Surrexitque David,
et abiit, et universus populus qui erat cum eo de
viris Juda, ut adducerent arcam Dei, super quam
invocatum est nomen Domini exercituum, sedentis
in cherubim super eam. 3 Et imposuerunt arcam
Dei super plaustrum novum: tuleruntque eam de
domo Abinadab, qui erat in Gabaa: Oza autem et
Ahio, filii Abinadab, minabant plaustrum novum. 4
Cumque tulissent eam de domo Abinadab, qui erat
in Gabaa, custodiens arcam Dei Ahio præcedebat
arcam. 5 David autem et omnis Israël ludebant
coram Domino in omnibus lignis fabrefactis, et
citharis et lyris et tympanis et sistris et cymbalis.
6 Postquam autem venerunt ad aream Nachon,
extendit Oza manum ad arcam Dei, et tenuit eam:
quoniam calcitrabant boves, et declinaverunt eam.
7 Iratusque est indignatione Dominus contra Ozam,
et percussit eum super temeritate: qui mortuus est
ibi juxta arcam Dei. 8 Contristatus est autem David,
eo quod percussisset Dominus Ozam, et vocatum
est nomen loci illius: Percussio Ozæ, usque in diem
hanc. 9 Et extimuit David Dominum in die illa,
dicens: Quomodo ingredietur ad me arca Domini? 10
Et noluit divertere ad se arcam Domini in civitatem
David: sed divertit eam in domum Obededom
Gethæi. 11 Et habitavit arca Domini in domo
Obededom Gethæi tribus mensibus: et benedixit
Dominus Obededom, et omnem domum ejus. 12
Nuntiatumque est regi David quod benedixisset
Dominus Obededom, et omnia ejus, propter arcam
Dei. Abiit ergo David, et adduxit arcam Dei de
domo Obededom in civitatem David cum gaudio: et
erant cum David septem chori, et victima vituli.
13 Cumque transcendissent qui portabant arcam
Domini sex passus, immolabat bovem et arietem,
14 et David saltabat totis viribus ante Dominum:
porro David erat accinctus ephod lineo. 15 Et David
et omnis domus Israël ducebant arcam testamenti

Domini in jubilo, et in clangore buccinæ. **16** Cumque
intrasset arca Domini in civitatem David, Michol
filia Saul, prospiciens per fenestram, vidit regem
David subsilientem atque saltantem coram Domino:
et despexit eum in corde suo. **17** Et introduxerunt
arcam Domini, et imposuerunt eam in loco suo
in medio tabernaculi, quod tetenderat ei David:
et obtulit David holocausta et pacifica coram
Domino. **18** Cumque complesset offerens holocausta
et pacifica, benedixit populo in nomine Domini
exercituum. **19** Et partitus est universæ multitudini
Israël tam viro quam mulieri singulis collyridam
panis unam, et assaturam bubulæ carnis unam,
et similam frixam oleo: et abiit omnis populus,
unusquisque in domum suam. **20** Reversusque est
David ut benediceret domui suæ: et egressa Michol
filia Saul in occursum David, ait: Quam gloriosus
fuit hodie rex Israël discooperiens se ante ancillas
servorum suorum, et nudatus est, quasi si nudetur
unus de scurris. **21** Dixitque David ad Michol: Ante
Dominum, qui elegit me potius quam patrem tuum
et quam omnem domum ejus, et præcepit mihi ut
essem dux super populum Domini in Israël, **22** et
ludam, et vilior fiam plus quam factus sum: et ero
humilis in oculis meis, et cum ancillis de quibus
locuta es, gloriosior apparebo. **23** Igitur Michol filiæ
Saul non est natus filius usque in diem mortis suæ.

7 Factum est autem cum sedisset rex in domo
sua, et Dominus dedisset ei requiem undique ab
universis inimicis suis, **2** dixit ad Nathan prophetam:
Videsne quod ego habitem in domo cedrina, et
arca Dei posita sit in medio pellium? **3** Dixitque
Nathan ad regem: Omne quod est in corde tuo, vade,
fac: quia Dominus tecum est. **4** Factum est autem
in illa nocte: et ecce sermo Domini ad Nathan,
dicens: **5** Vade, et loquere ad servum meum David:
Hæc dicit Dominus: Numquid tu ædificabis mihi
domum ad habitandum? **6** Neque enim habitavi
in domo ex die illa, qua eduxi filios Israël de terra
Ægypti, usque in diem hanc: sed ambulabam in
tabernaculo, et in tentorio. **7** Per cuncta loca quæ
transivi cum omnibus filiis Israël, numquid loquens
locutus sum ad unam de tribubus Israël, cui præcepi
ut pasceret populum meum Israël, dicens: Quare
non ædificastis mihi domum cedrinam? **8** Et nunc
hæc dices servo meo David: Hæc dicit Dominus
exercituum: Ego tuli te de pascuis sequentem
greges, ut esses dux super populum meum Israël:
9 et fui tecum in omnibus ubicumque ambulasti,
et interfeci universos inimicos tuos a facie tua:
fecique tibi nomen grande, juxta nomen magnorum
qui sunt in terra. **10** Et ponam locum populo meo
Israël, et plantabo eum, et habitabit sub eo, et non
turbabitur amplius: nec addent filii iniquitatis ut
affligant eum sicut prius, **11** ex die qua constitui
judices super populum meum Israël: et requiem
dabo tibi ab omnibus inimicis tuis: prædicitque
tibi Dominus quod domum faciat tibi Dominus. **12**
Cumque completi fuerint dies tui, et dormieris cum
patribus tuis, suscitabo semen tuum post te, quod
egredietur de utero tuo, et firmabo regnum ejus. **13**
Ipse ædificabit domum nomini meo, et stabiliam
thronum regni ejus usque in sempiternum. **14**
Ego ero ei in patrem, et ipse erit mihi in filium:
qui si inique aliquid gesserit, arguam eum in
virga virorum, et in plagis filiorum hominum. **15**
Misericordiam autem meam non auferam ab eo,
sicut abstuli a Saul, quem amovi a facie mea. **16** Et
fidelis erit domus tua, et regnum tuum usque in
æternum ante faciem tuam, et thronus tuus erit
firmus jugiter. **17** Secundum omnia verba hæc, et
juxta universam visionem istam, sic locutus est
Nathan ad David. **18** Ingressus est autem rex David,
et sedit coram Domino, et dixit: Quis ego sum,
Domine Deus, et quæ domus mea, quia adduxisti
me hucusque? **19** Sed et hoc parum visum est in
conspectu tuo, Domine Deus, nisi loquereris etiam
de domo servi tui in longinquum: ista est enim lex
Adam, Domine Deus. **20** Quid ergo addere poterit
adhuc David, ut loquatur ad te? tu enim scis servum
tuum, Domine Deus. **21** Propter verbum tuum,
et secundum cor tuum, fecisti omnia magnalia
hæc, ita ut notum faceres servo tuo. **22** Idcirco
magnificatus es, Domine Deus, quia non est similis
tui, neque est deus extra te, in omnibus quæ
audivimus auribus nostris. **23** Quæ est autem ut
populus tuus Israël gens in terra, propter quam ivit
Deus ut redimeret eam sibi in populum, et poneret
sibi nomen, faceretque eis magnalia et horribilia
super terram a facie populi tui quem redemisti tibi
ex Ægypto, gentem, et deum ejus. **24** Firmasti enim
tibi populum tuum Israël in populum sempiternum:
et tu, Domine Deus, factus es eis in Deum. **25**
Nunc ergo Domine Deus, verbum quod locutus es
super servum tuum, et super domum ejus, suscita
in sempiternum: et fac sicut locutus es, **26** ut
magnificetur nomen tuum usque in sempiternum,
atque dicatur: Dominus exercituum, Deus super
Israël. Et domus servi tui David erit stabilita coram
Domino, **27** quia tu, Domine exercituum Deus Israël,
revelasti aurem servi tui, dicens: Domum ædificabo
tibi: propterea invenit servus tuus cor suum ut
oraret te oratione hac. **28** Nunc ergo Domine Deus,
tu es Deus, et verba tua erunt vera: locutus es
enim ad servum tuum bona hæc. **29** Incipe ergo,

et benedic domui servi tui, ut sit in sempiternum
coram te: quia tu, Domine Deus, locutus es, et
benedictione tua benedicetur domus servi tui in
sempiternum.

8 Factum est autem post hæc, percussit David
Philisthiim, et humiliavit eos, et tulit David
frenum tributi de manu Philisthiim. **2** Et percussit
Moab, et mensus est eos funiculo, coæquans
terræ: mensus est autem duos funiculos, unum ad
occidendum, et unum ad vivificandum: factusque
est Moab David serviens sub tributo. **3** Et
percussit David Adarezer filium Rohob regem Soba,
quando profectus est ut dominaretur super flumen
Euphraten. **4** Et captis David ex parte ejus mille
septingentis equitibus, et viginti millibus peditum,
subnervavit omnes jugales curruum: dereliquit
autem ex eis centum currus. **5** Venit quoque
Syria Damasci, ut præsidium ferret Adarezer regi
Soba: et percussit David de Syria viginti duo millia
virorum. **6** Et posuit David præsidium in Syria
Damasci: factaque est Syria David serviens sub
tributo: servavitque Dominus David in omnibus ad
quæcumque profectus est. **7** Et tulit David arma
aurea quæ habebant servi Adarezer, et detulit ea in
Jerusalem. **8** Et de Bete et de Beroth, civitatibus
Adarezer, tulit rex David æs multum nimis. **9**
Audivit autem Thou rex Emath quod percussisset
David omne robur Adarezer, **10** et misit Thou Joram
filium suum ad regem David, ut salutaret eum
congratulans, et gratias ageret: eo quod expugnasset
Adarezer, et percussisset eum. Hostis quippe erat
Thou Adarezer, et in manu ejus erant vasa aurea,
et vasa argentea, et vasa ærea: **11** quæ et ipsa
sanctificavit rex David Domino cum argento et
auro quæ sanctificaverat de universis gentibus
quas subegerat, **12** de Syria, et Moab, et filiis
Ammon, et Philisthiim, et Amalec, et de manubiis
Adarezer filii Rohob regis Soba. **13** Fecit quoque
sibi David nomen cum reverteretur capta Syria in
valle Salinarum, cæsis decem et octo millibus: **14** et
posuit in Idumæa custodes, statuitque præsidium:
et facta est universa Idumæa serviens David, et
servavit Dominus David in omnibus ad quæcumque
profectus est. **15** Et regnavit David super omnem
Israël: faciebat quoque David judicium et justitiam
omni populo suo. **16** Joab autem filius Sarviæ
erat super exercitum: porro Josaphat filius Ahilud
erat a commentariis: **17** et Sadoc filius Achitob,
et Achimelech filius Abiathar, erant sacerdotes: et
Saraias, scriba: **18** Banaias autem filius Jojadæ super
Cerethi et Phelethi: filii autem David sacerdotes
erant.

9 Et dixit David: Putasne est aliquis qui remanserit
de domo Saul, ut faciam cum eo misericordiam
propter Jonathan? **2** Erat autem de domo Saul
servus nomine Siba: quem cum vocasset rex ad se,
dixit ei: Tune es Siba? Et ille respondit: Ego sum
servus tuus. **3** Et ait rex: Numquid superest aliquis
de domo Saul, ut faciam cum eo misericordiam Dei?
Dixitque Siba regi: Superest filius Jonathæ, debilis
pedibus. **4** Ubi, inquit, est? Et Siba ad regem: Ecce,
ait, in domo est Machir filii Ammiel, in Lodabar. **5**
Misit ergo rex David, et tulit eum de domo Machir
filii Ammiel, de Lodabar. **6** Cum autem venisset
Miphiboseth filius Jonathæ filii Saul ad David,
corruit in faciem suam, et adoravit. Dixitque David:
Miphiboseth? Qui respondit: Adsum servus tuus. **7**
Et ait ei David: Ne timeas, quia faciens faciam in
te misericordiam propter Jonathan patrem tuum,
et restituam tibi omnes agros Saul patris tui: et
tu comedes panem in mensa mea semper. **8** Qui
adorans eum, dixit: Quis ego sum servus tuus,
quoniam respexisti super canem mortuum similem
mei? **9** Vocavit itaque rex Sibam puerum Saul,
et dixit ei: Omnia quæcumque fuerunt Saul, et
universam domum ejus, dedi filio domini tui. **10**
Operare igitur ei terram tu, et filii tui, et servi tui, et
inferes filio domini tui cibos ut alatur: Miphiboseth
autem filius domini tui comedet semper panem
super mensam meam. Erant autem Sibæ quindecim
filii, et viginti servi. **11** Dixitque Siba ad regem:
Sicut jussisti, domine mi rex, servo tuo, sic faciet
servus tuus: et Miphiboseth comedet super mensam
meam, quasi unus de filiis regis. **12** Habebat autem
Miphiboseth filium parvulum nomine Micha: omnis
vero cognatio domus Sibæ serviebat Miphiboseth.
13 Porro Miphiboseth habitabat in Jerusalem, quia
de mensa regis jugiter vescebatur: et erat claudus
utroque pede.

10 Factum est autem post hæc ut moreretur rex
filiorum Ammon, et regnavit Hanon filius ejus
pro eo. **2** Dixitque David: Faciam misericordiam
cum Hanon filio Naas, sicut fecit pater ejus mecum
misericordiam. Misit ergo David, consolans eum
per servos suos super patris interitu. Cum autem
venissent servi David in terram filiorum Ammon,
3 dixerunt principes filiorum Ammon ad Hanon
dominum suum: Putas quod propter honorem
patris tui miserit David ad te consolatores, et non
ideo ut investigaret, et exploraret civitatem, et
everteret eam, misit David servos suos ad te? **4**
Tulit itaque Hanon servos David, rasitque dimidiam
partem barbæ eorum et præscidit vestes eorum
medias usque ad nates, et dimisit eos. **5** Quod cum

nuntiatum esset David, misit in occursum eorum:
erant enim viri confusi turpiter valde, et mandavit
eis David: Manete in Jericho donec crescat barba
vestra, et tunc revertimini. 6 Videntes autem filii
Ammon quod injuriam fecissent David, miserunt,
et conduxerunt mercede Syrum Rohob, et Syrum
Soba, viginti millia peditum, et a rege Maacha mille
viros, et ab Istob duodecim millia virorum. 7 Quod
cum audisset David, misit Joab et omnem exercitum
bellatorum. 8 Egressi sunt ergo filii Ammon, et
direxerunt aciem ante ipsum introitum portæ:
Syrus autem Soba, et Rohob, et Istob, et Maacha,
seorsum erant in campo. 9 Videns igitur Joab
quod præparatum esset adversum se prælium et ex
adverso et post tergum, elegit ex omnibus electis
Israël, et instruxit aciem contra Syrum: 10 reliquam
autem partem populi tradidit Abisai fratri suo, qui
direxit aciem adversus filios Ammon. 11 Et ait Joab:
Si prævaluerint adversum me Syri, eris mihi in
adjutorium: si autem filii Ammon prævaluerint
adversum te, auxiliabor tibi. 12 Esto vir fortis, et
pugnemus pro populo nostro et civitate Dei nostri:
Dominus autem faciet quod bonum est in conspectu
suo. 13 Iniit itaque Joab, et populus qui erat cum
eo, certamen contra Syros: qui statim fugerunt a
facie ejus. 14 Filii autem Ammon videntes quia
fugissent Syri, fugerunt et ipsi a facie Abisai, et
ingressi sunt civitatem: reversusque est Joab a filiis
Ammon, et venit Jerusalem. 15 Videntes igitur Syri
quoniam corruissent coram Israël, congregati sunt
pariter. 16 Misitque Adarezer, et eduxit Syros qui
erant trans fluvium, et adduxit eorum exercitum:
Sobach autem, magister militiæ Adarezer, erat
princeps eorum. 17 Quod cum nuntiatum esset
David, contraxit omnem Israëlem, et transivit
Jordanem, venitque in Helam: et direxerunt aciem
Syri ex adverso David, et pugnaverunt contra eum.
18 Fugeruntque Syri a facie Israël, et occidit David
de Syris septingentos currus, et quadraginta millia
equitum: et Sobach principem militiæ percussit,
qui statim mortuus est. 19 Videntes autem universi
reges qui erant in præsidio Adarezer, se victos esse
ab Israël, expaverunt, et fugerunt quinquaginta et
octo millia coram Israël. Et fecerunt pacem cum
Israël, et servierunt eis: timueruntque Syri auxilium
præbere ultra filiis Ammon.

11 Factum est autem, vertente anno, eo tempore
quo solent reges ad bella procedere, misit
David Joab, et servos suos cum eo, et universum
Israël, et vastaverunt filios Ammon, et obsederunt
Rabba: David autem remansit in Jerusalem. 2
Dum hæc agerentur, accidit ut surgeret David de
strato suo post meridiem, et deambularet in solario
domus regiæ: viditque mulierem se lavantem ex
adverso super solarium suum: erat autem mulier
pulchra valde. 3 Misit ergo rex, et requisivit
quæ esset mulier. Nuntiatumque est ei quod ipsa
esset Bethsabee filia Eliam, uxor Uriæ Hethæi. 4
Missis itaque David nuntiis, tulit eam: quæ cum
ingressa esset ad illum, dormivit cum ea: statimque
sanctificata est ab immunditia sua, 5 et reversa est
domum suam concepto fœtu. Mittensque nuntiavit
David, et ait: Concepi. 6 Misit autem David ad Joab,
dicens: Mitte ad me Uriam Hethæum. Misitque
Joab Uriam ad David. 7 Et venit Urias ad David.
Quæsivitque David quam recte ageret Joab et
populus, et quomodo administraretur bellum. 8 Et
dixit David ad Uriam: Vade in domum tuam, et lava
pedes tuos. Et egressus est Urias de domo regis,
secutusque est eum cibus regius. 9 Dormivit autem
Urias ante portam domus regiæ cum aliis servis
domini sui, et non descendit ad domum suam. 10
Nuntiatumque est David a dicentibus: Non ivit Urias
in domum suam. Et ait David ad Uriam: Numquid
non de via venisti? quare non descendisti in domum
tuam? 11 Et ait Urias ad David: Arca Dei et Israël et
Juda habitant in papilionibus, et dominus meus Joab
et servi domini mei super faciem terræ manent: et
ego ingrediar domum meam, ut comedam et bibam,
et dormiam cum uxore mea? Per salutem tuam, et
per salutem animæ tuæ, non faciam rem hanc. 12
Ait ergo David ad Uriam: Mane hic etiam hodie,
et cras dimittam te. Mansit Urias in Jerusalem
in die illa et altera: 13 et vocavit eum David ut
comederet coram se et biberet, et inebriavit eum:
qui egressus vespere, dormivit in strato suo cum
servis domini sui, et in domum suam non descendit.
14 Factum est ergo mane, et scripsit David epistolam
ad Joab: misitque per manum Uriæ, 15 scribens
in epistola: Ponite Uriam ex adverso belli, ubi
fortissimum est prælium: et derelinquite eum, ut
percussus intereat. 16 Igitur cum Joab obsideret
urbem, posuit Uriam in loco ubi sciebat viros esse
fortissimos. 17 Egressique viri de civitate, bellabant
adversum Joab, et ceciderunt de populo servorum
David, et mortuus est etiam Urias Hethæus. 18 Misit
itaque Joab, et nuntiavit David omnia verba prælii:
19 præcepitque nuntio, dicens: Cum compleveris
universos sermones belli ad regem, 20 si eum
videris indignari, et dixerit: Quare accessistis ad
murum, ut præliaremini? an ignorabatis quod multa
desuper ex muro tela mittantur? 21 Quis percussit
Abimelech filium Jerobaal? nonne mulier misit
super eum fragmen molæ de muro, et interfecit
eum in Thebes? quare juxta murum accessistis?

dices: Etiam servus tuus Urias Hethæus occubuit. 22
Abiit ergo nuntius, et venit, et narravit David omnia
quæ ei præceperat Joab. 23 Et dixit nuntius ad
David: Prævaluerunt adversum nos viri, et egressi
sunt ad nos in agrum: nos autem facto impetu
persecuti eos sumus usque ad portam civitatis. 24 Et
direxerunt jacula sagittarii ad servos tuos ex muro
desuper, mortuique sunt de servis regis: quin etiam
servus tuus Urias Hethæus mortuus est. 25 Et dixit
David ad nuntium: Hæc dices Joab: Non te frangat
ista res: varius enim eventus est belli, nunc hunc,
et nunc illum consumit gladius: conforta bellatores
tuos adversus urbem ut destruas eam, et exhortare
eos. 26 Audivit autem uxor Uriæ quod mortuus
esset Urias vir suus, et planxit eum. 27 Transacto
autem luctu, misit David, et introduxit eam in
domum suam, et facta est ei uxor, peperitque ei
filium: et displicuit verbum hoc quod fecerat David,
coram Domino.

12 Misit ergo Dominus Nathan ad David: qui
cum venisset ad eum, dixit ei: Duo viri erant
in civitate una, unus dives, et alter pauper. 2
Dives habebat oves et boves plurimos valde. 3
Pauper autem nihil habebat omnino, præter ovem
unam parvulam quam emerat et nutrierat, et quæ
creverat apud eum cum filiis ejus simul, de pane
illius comedens, et de calice ejus bibens, et in sinu
illius dormiens: eratque illi sicut filia. 4 Cum autem
peregrinus quidam venisset ad divitem, parcens ille
sumere de ovibus et de bobus suis, ut exhiberet
convivium peregrino illi qui venerat ad se, tulit
ovem viri pauperis, et præparavit cibos homini qui
venerat ad se. 5 Iratus autem indignatione David
adversus hominem illum nimis, dixit ad Nathan:
Vivit Dominus, quoniam filius mortis est vir qui
fecit hoc. 6 Ovem reddet in quadruplum, eo quod
fecerit verbum istud, et non pepercerit. 7 Dixit
autem Nathan ad David: Tu es ille vir. Hæc dicit
Dominus Deus Israël: Ego unxi te in regem super
Israël, et ego erui te de manu Saul, 8 et dedi tibi
domum domini tui, et uxores domini tui in sinu
tuo, dedique tibi domum Israël et Juda: et si parva
sunt ista, adjiciam tibi multo majora. 9 Quare ergo
contempsisti verbum Domini, ut faceres malum
in conspectu meo? Uriam Hethæum percussisti
gladio, et uxorem illius accepisti in uxorem tibi, et
interfecisti eum gladio filiorum Ammon. 10 Quam
ob rem non recedet gladius de domo tua usque in
sempiternum, eo quod despexeris me, et tuleris
uxorem Uriæ Hethæi ut esset uxor tua. 11 Itaque hæc
dicit Dominus: Ecce ego suscitabo super te malum
de domo tua, et tollam uxores tuas in oculis tuis, et
dabo proximo tuo: et dormiet cum uxoribus tuis in
oculis solis hujus. 12 Tu enim fecisti abscondite:
ego autem faciam verbum istud in conspectu omnis
Israël, et in conspectu solis. 13 Et dixit David ad
Nathan: Peccavi Domino. Dixitque Nathan ad David:
Dominus quoque transtulit peccatum tuum: non
morieris. 14 Verumtamen quoniam blasphemare
fecisti inimicos Domini, propter verbum hoc, filius
qui natus est tibi, morte morietur. 15 Et reversus
est Nathan in domum suam. Percussit quoque
Dominus parvulum quem pepererat uxor Uriæ
David, et desperatus est. 16 Deprecatusque est David
Dominum pro parvulo: et jejunavit David jejunio,
et ingressus seorsum, jacuit super terram. 17
Venerunt autem seniores domus ejus, cogentes eum
ut surgeret de terra: qui noluit, nec comedit cum eis
cibum. 18 Accidit autem die septima ut moreretur
infans: timueruntque servi David nuntiare ei quod
mortuus esset parvulus: dixerunt enim: Ecce cum
parvulus adhuc viveret, loquebamur ad eum, et
non audiebat vocem nostram: quanto magis si
dixerimus: Mortuus est puer, se affliget? 19 Cum ergo
David vidisset servos suos mussitantes, intellexit
quod mortuus esset infantulus: dixitque ad servos
suos: Num mortuus est puer? Qui responderunt ei:
Mortuus est. 20 Surrexit ergo David de terra, et lotus
unctusque est: cumque mutasset vestem, ingressus
est domum Domini: et adoravit, et venit in domum
suam, petivitque ut ponerent ei panem, et comedit.
21 Dixerunt autem ei servi sui: Quis est sermo
quem fecisti? propter infantem, cum adhuc viveret,
jejunasti et flebas: mortuo autem puero, surrexisti,
et comedisti panem. 22 Qui ait: Propter infantem,
dum adhuc viveret, jejunavi et flevi: dicebam enim:
Quis scit si forte donet eum mihi Dominus, et vivat
infans? 23 Nunc autem quia mortuus est, quare
jejunem? numquid potero revocare eum amplius?
ego vadam magis ad eum: ille vero non revertetur
ad me. 24 Et consolatus est David Bethsabee uxorem
suam, ingressusque ad eam dormivit cum ea: quæ
genuit filium, et vocavit nomen ejus Salomon:
et Dominus dilexit eum. 25 Misitque in manu
Nathan prophetæ, et vocavit nomen ejus, Amabilis
Domino, eo quod diligeret eum Dominus. 26 Igitur
pugnabat Joab contra Rabbath filiorum Ammon, et
expugnabat urbem regiam. 27 Misitque Joab nuntios
ad David, dicens: Dimicavi adversum Rabbath, et
capienda est Urbs aquarum. 28 Nunc igitur congrega
reliquam partem populi, et obside civitatem, et
cape eam: ne cum a me vastata fuerit urbs, nomini
meo ascribatur victoria. 29 Congregavit itaque
David omnem populum, et profectus est adversum
Rabbath: cumque dimicasset, cepit eam. 30 Et

tulit diadema regis eorum de capite ejus, pondo
auri talentum, habens gemmas pretiosissimas: et
impositum est super caput David. Sed et prædam
civitatis asportavit multam valde: 31 populum
quoque ejus adducens serravit, et circumegit super
eos ferrata carpenta: divisitque cultris, et traduxit
in typo laterum: sic fecit universis civitatibus
filiorum Ammon. Et reversus est David et omnis
exercitus in Jerusalem.

13 Factum est autem post hæc ut Absalom
filii David sororem speciosissimam, vocabulo
Thamar, adamaret Amnon filius David, 2 et deperiret
eam valde, ita ut propter amorem ejus ægrotaret:
quia cum esset virgo, difficile ei videbatur ut
quippiam inhoneste ageret cum ea. 3 Erat autem
Amnon amicus nomine Jonadab, filius Semmaa
fratris David, vir prudens valde. 4 Qui dixit ad
eum: Quare sic attenuaris macie, fili regis, per
singulos dies? cur non indicas mihi? Dixitque ei
Amnon: Thamar sororem fratris mei Absalom amo.
5 Cui respondit Jonadab: Cuba super lectum tuum,
et languorem simula: cumque venerit pater tuus
ut visitet te, dic ei: Veniat, oro, Thamar soror
mea, ut det mihi cibum, et faciat pulmentum, ut
comedam de manu ejus. 6 Accubuit itaque Amnon,
et quasi ægrotare cœpit: cumque venisset rex ad
visitandum eum, ait Amnon ad regem: Veniat,
obsecro, Thamar soror mea, ut faciat in oculis
meis duas sorbitiunculas, et cibum capiam de
manu ejus. 7 Misit ergo David ad Thamar domum,
dicens: Veni in domum Amnon fratris tui, et fac ei
pulmentum. 8 Venitque Thamar in domum Amnon
fratris sui: ille autem jacebat. Quæ tollens farinam
commiscuit, et liquefaciens, in oculis ejus coxit
sorbitiunculas. 9 Tollensque quod coxerat, effudit,
et posuit coram eo, et noluit comedere: dixitque
Amnon: Ejicite universos a me. Cumque ejecissent
omnes, 10 dixit Amnon ad Thamar: Infer cibum in
conclave, ut vescar de manu tua. Tulit ergo Thamar
sorbitiunculas quas fecerat, et intulit ad Amnon
fratrem suum in conclave. 11 Cumque obtulisset ei
cibum, apprehendit eam, et ait: Veni, cuba mecum,
soror mea. 12 Quæ respondit ei: Noli frater mi, noli
opprimere me: neque enim hoc fas est in Israël:
noli facere stultitiam hanc. 13 Ego enim ferre non
potero opprobrium meum, et tu eris quasi unus
de insipientibus in Israël: quin potius loquere ad
regem, et non negabit me tibi. 14 Noluit autem
acquiescere precibus ejus, sed prævalens viribus
oppressit eam, et cubavit cum ea. 15 Et exosam eam
habuit Amnon odio magno nimis: ita ut majus esset
odium quo oderat eam, amore quo ante dilexerat.
Dixitque ei Amnon: Surge, et vade. 16 Quæ respondit
ei: Majus est hoc malum quod nunc agis adversum
me, quam quod ante fecisti, expellens me. Et noluit
audire eam: 17 sed vocato puero qui ministrabat ei,
dixit: Ejice hanc a me foras, et claude ostium post
eam. 18 Quæ induta erat talari tunica: hujuscemodi
enim filiæ regis virgines vestibus utebantur. Ejecit
itaque eam minister illius foras: clausitque fores
post eam. 19 Quæ aspergens cinerem capiti suo,
scissa talari tunica, impositisque manibus super
caput suum, ibat ingrediens, et clamans. 20 Dixit
autem ei Absalom frater suus: Numquid Amnon
frater tuus concubuit tecum? sed nunc soror, tace:
frater tuus est: neque affligas cor tuum pro hac
re. Mansit itaque Thamar contabescens in domo
Absalom fratris sui. 21 Cum autem audisset rex
David verba hæc, contristatus est valde: et noluit
contristare spiritum Amnon filii sui, quoniam
diligebat eum, quia primogenitus erat ei. 22 Porro
non est locutus Absalom ad Amnon nec malum
nec bonum: oderat enim Absalom Amnon, eo quod
violasset Thamar sororem suam. 23 Factum est
autem post tempus biennii ut tonderentur oves
Absalom in Baalhasor, quæ est juxta Ephraim: et
vocavit Absalom omnes filios regis, 24 venitque ad
regem, et ait ad eum: Ecce tondentur oves servi tui:
veniat, oro, rex cum servis suis ad servum suum. 25
Dixitque rex ad Absalom: Noli fili mi, noli rogare
ut veniamus omnes et gravemus te. Cum autem
cogeret eum, et noluisset ire, benedixit ei. 26 Et
ait Absalom: Si non vis venire, veniat, obsecro,
nobiscum saltem Amnon frater meus. Dixitque
ad eum rex: Non est necesse ut vadat tecum. 27
Coëgit itaque Absalom eum, et dimisit cum eo
Amnon et universos filios regis. Feceratque Absalom
convivium quasi convivium regis. 28 Præceperat
autem Absalom pueris suis, dicens: Observate cum
temulentus fuerit Amnon vino, et dixero vobis:
Percutite eum, et interficite: nolite timere: ego enim
sum qui præcipio vobis: roboramini, et estote viri
fortes. 29 Fecerunt ergo pueri Absalom adversum
Amnon sicut præceperat eis Absalom. Surgentesque
omnes filii regis ascenderunt singuli mulas suas, et
fugerunt. 30 Cumque adhuc pergerent in itinere,
fama pervenit ad David, dicens: Percussit Absalom
omnes filios regis, et non remansit ex eis saltem
unus. 31 Surrexit itaque rex, et scidit vestimenta
sua, et cecidit super terram: et omnes servi illius
qui assistebant ei, sciderunt vestimenta sua. 32
Respondens autem Jonadab filius Semmaa fratris
David, dixit: Ne æstimet dominus meus rex quod
omnes pueri filii regis occisi sint: Amnon solus
mortuus est, quoniam in ore Absalom erat positus

ex die qua oppressit Thamar sororem ejus. 33 Nunc
ergo ne ponat dominus meus rex super cor suum
verbum istud, dicens: Omnes filii regis occisi sunt:
quoniam Amnon solus mortuus est. 34 Fugit autem
Absalom. Et elevavit puer speculator oculos suos, et
aspexit: et ecce populus multus veniebat per iter
devium ex latere montis. 35 Dixit autem Jonadab
ad regem: Ecce filii regis adsunt: juxta verbum
servi tui, sic factum est. 36 Cumque cessasset loqui,
apparuerunt et filii regis: et intrantes levaverunt
vocem suam, et fleverunt: sed et rex et omnes
servi ejus fleverunt ploratu magno nimis. 37 Porro
Absalom fugiens abiit ad Tholomai filium Ammiud
regem Gessur. Luxit ergo David filium suum cunctis
diebus. 38 Absalom autem cum fugisset, et venisset
in Gessur, fuit ibi tribus annis. 39 Cessavitque rex
David persequi Absalom, eo quod consolatus esset
super Amnon interitu.

14 Intelligens autem Joab filius Sarviæ quod
cor regis versum esset ad Absalom, 2 misit
Thecuam, et tulit inde mulierem sapientem: dixitque
ad eam: Lugere te simula, et induere veste lugubri,
et ne ungaris oleo, ut sis quasi mulier jam plurimo
tempore lugens mortuum: 3 et ingredieris ad regem,
et loqueris ad eum sermones hujuscemodi. Posuit
autem Joab verba in ore ejus. 4 Itaque cum ingressa
fuisset mulier Thecuitis ad regem, cecidit coram
eo super terram, et adoravit, et dixit: Serva me,
rex. 5 Et ait ad eam rex: Quid causæ habes? Quæ
respondit: Heu, mulier vidua ego sum: mortuus est
enim vir meus. 6 Et ancillæ tuæ erant duo filii: qui
rixati sunt adversum se in agro, nullusque erat qui
eos prohibere posset: et percussit alter alterum,
et interfecit eum. 7 Et ecce consurgens universa
cognatio adversum ancillam tuam, dicit: Trade eum
qui percussit fratrem suum, ut occidamus eum
pro anima fratris sui quem interfecit, et deleamus
hæredem: et quærunt extinguere scintillam meam
quæ relicta est, ut non supersit viro meo nomen, et
reliquiæ super terram. 8 Et ait rex ad mulierem:
Vade in domum tuam, et ego jubebo pro te. 9
Dixitque mulier Thecuitis ad regem: In me, domine
mi rex, sit iniquitas, et in domum patris mei: rex
autem et thronus ejus sit innocens. 10 Et ait rex: Qui
contradixerit tibi, adduc eum ad me, et ultra non
addet ut tangat te. 11 Quæ ait: Recordetur rex Domini
Dei sui, ut non multiplicentur proximi sanguinis
ad ulciscendum, et nequaquam interficiant filium
meum. Qui ait: Vivit Dominus, quia non cadet de
capillis filii tui super terram. 12 Dixit ergo mulier:
Loquatur ancilla tua ad dominum meum regem
verbum. Et ait: Loquere. 13 Dixitque mulier: Quare
cogitasti hujuscemodi rem contra populum Dei,
et locutus est rex verbum istud, ut peccet, et non
reducat ejectum suum? 14 Omnes morimur, et quasi
aquæ dilabimur in terram, quæ non revertuntur:
nec vult Deus perire animam, sed retractat cogitans
ne penitus pereat qui abjectus est. 15 Nunc igitur
veni, ut loquar ad dominum meum regem verbum
hoc, præsente populo. Et dixit ancilla tua: Loquar
ad regem, si quomodo faciat rex verbum ancillæ
suæ. 16 Et audivit rex, ut liberaret ancillam suam
de manu omnium qui volebant de hæreditate Dei
delere me, et filium meum simul. 17 Dicat ergo
ancilla tua, ut fiat verbum domini mei regis sicut
sacrificium. Sicut enim angelus Dei, sic est dominus
meus rex, ut nec benedictione, nec maledictione
moveatur: unde et Dominus Deus tuus est tecum. 18
Et respondens rex, dixit ad mulierem: Ne abscondas
a me verbum quod te interrogo. Dixitque ei mulier:
Loquere, domine mi rex. 19 Et ait rex: Numquid
manus Joab tecum est in omnibus istis? Respondit
mulier, et ait: Per salutem animæ tuæ, domine
mi rex, nec ad sinistram, nec ad dexteram est
ex omnibus his quæ locutus est dominus meus
rex: servus enim tuus Joab, ipse præcepit mihi, et
ipse posuit in os ancillæ tuæ omnia verba hæc.
20 Ut verterem figuram sermonis hujus, servus
tuus Joab præcepit istud: tu autem, domine mi
rex, sapiens es, sicut habet sapientiam angelus
Dei, ut intelligas omnia super terram. 21 Et ait
rex ad Joab: Ecce placatus feci verbum tuum: vade
ergo, et revoca puerum Absalom. 22 Cadensque
Joab super faciem suam in terram, adoravit, et
benedixit regi: et dixit Joab: Hodie intellexit servus
tuus quia inveni gratiam in oculis tuis, domine mi
rex: fecisti enim sermonem servi tui. 23 Surrexit
ergo Joab et abiit in Gessur, et adduxit Absalom
in Jerusalem. 24 Dixit autem rex: Revertatur in
domum suam, et faciem meam non videat. Reversus
est itaque Absalom in domum suam, et faciem
regis non vidit. 25 Porro sicut Absalom, vir non
erat pulcher in omni Israël, et decorus nimis: a
vestigio pedis usque ad verticem non erat in eo ulla
macula. 26 Et quando tondebat capillum (semel
autem in anno tondebatur, quia gravabat eum
cæsaries), ponderabat capillos capitis sui ducentis
siclis, pondere publico. 27 Nati sunt autem Absalom
filii tres, et filia una nomine Thamar, elegantis
formæ. 28 Mansitque Absalom in Jerusalem duobus
annis, et faciem regis non vidit. 29 Misit itaque ad
Joab, ut mitteret eum ad regem: qui noluit venire
ad eum. Cumque secundo misisset, et ille noluisset
venire ad eum, 30 dixit servis suis: Scitis agrum Joab
juxta agrum meum, habentem messem hordei: ite

igitur, et succendite eum igni. Succenderunt ergo
servi Absalom segetem igni. Et venientes servi Joab,
scissis vestibus suis, dixerunt: Succenderunt servi
Absalom partem agri igni. 31 Surrexitque Joab, et
venit ad Absalom in domum ejus, et dixit: Quare
succenderunt servi tui segetem meam igni? 32 Et
respondit Absalom ad Joab: Misi ad te obsecrans
ut venires ad me, et mitterem te ad regem, et
diceres ei: Quare veni de Gessur? melius mihi erat
ibi esse: obsecro ergo ut videam faciem regis: quod
si memor est iniquitatis meæ, interficiat me. 33
Ingressus itaque Joab ad regem, nuntiavit ei omnia:
vocatusque est Absalom, et intravit ad regem, et
adoravit super faciem terræ coram eo: osculatusque
est rex Absalom.

15 Igitur post hæc fecit sibi Absalom currus, et
equites, et quinquaginta viros qui præcederent
eum. 2 Et mane consurgens Absalom, stabat juxta
introitum portæ, et omnem virum qui habebat
negotium ut veniret ad regis judicium, vocabat
Absalom ad se, et dicebat: De qua civitate es tu?
Qui respondens aiebat: Ex una tribu Israël ego sum
servus tuus. 3 Respondebatque ei Absalom: Videntur
mihi sermones tui boni et justi, sed non est qui te
audiat constitutus a rege. Dicebatque Absalom: 4
Quis me constituat judicem super terram, ut ad
me veniant omnes qui habent negotium, et juste
judicem? 5 Sed et cum accederet ad eum homo
ut salutaret illum, extendebat manum suam, et
apprehendens osculabatur eum. 6 Faciebatque
hoc omni Israël venienti ad judicium ut audiretur
a rege, et sollicitabat corda virorum Israël. 7
Post quadraginta autem annos, dixit Absalom ad
regem David: Vadam, et reddam vota mea quæ
vovi Domino in Hebron. 8 Vovens enim vovit
servus tuus cum esset in Gessur Syriæ, dicens: Si
reduxerit me Dominus in Jerusalem, sacrificabo
Domino. 9 Dixitque ei rex David: Vade in pace.
Et surrexit, et abiit in Hebron. 10 Misit autem
Absalom exploratores in universas tribus Israël,
dicens: Statim ut audieritis clangorem buccinæ,
dicite: Regnavit Absalom in Hebron. 11 Porro cum
Absalom ierunt ducenti viri de Jerusalem vocati,
euntes simplici corde, et causam penitus ignorantes.
12 Accersivit quoque Absalom Achitophel Gilonitem
consiliarium David, de civitate sua Gilo. Cumque
immolaret victimas, facta est conjuratio valida,
populusque concurrens augebatur cum Absalom.
13 Venit igitur nuntius ad David, dicens: Toto corde
universus Israël sequitur Absalom. 14 Et ait David
servis suis qui erant cum eo in Jerusalem: Surgite,
fugiamus: neque enim erit nobis effugium a facie
Absalom: festinate egredi, ne forte veniens occupet
nos, et impellat super nos ruinam, et percutiat
civitatem in ore gladii. 15 Dixeruntque servi regis
ad eum: Omnia quæcumque præceperit dominus
noster rex, libenter exequemur servi tui. 16 Egressus
est ergo rex et universa domus ejus pedibus suis:
et dereliquit rex decem mulieres concubinas ad
custodiendam domum. 17 Egressusque rex et
omnis Israël pedibus suis, stetit procul a domo:
18 et universi servi ejus ambulabant juxta eum,
et legiones Cerethi, et Phelethi, et omnes Gethæi,
pugnatores validi, sexcenti viri qui secuti eum
fuerant de Geth pedites, præcedebant regem. 19
Dixit autem rex ad Ethai Gethæum: Cur venis
nobiscum? revertere, et habita cum rege, quia
peregrinus es, et egressus es de loco tuo. 20 Heri
venisti, et hodie compelleris nobiscum egredi?
ego autem vadam quo iturus sum: revertere, et
reduc tecum fratres tuos, et Dominus faciet tecum
misericordiam et veritatem, quia ostendisti gratiam
et fidem. 21 Et respondit Ethai regi dicens: Vivit
Dominus, et vivit dominus meus rex, quoniam in
quocumque loco fueris, domine mi rex, sive in
morte, sive in vita, ibi erit servus tuus. 22 Et ait David
Ethai: Veni, et transi. Et transivit Ethai Gethæus, et
omnes viri qui cum eo erant, et reliqua multitudo.
23 Omnesque flebant voce magna, et universus
populus transibat: rex quoque transgrediebatur
torrentem Cedron, et cunctus populus incedebat
contra viam quæ respicit ad desertum. 24 Venit
autem et Sadoc sacerdos, et universi Levitæ cum eo,
portantes arcam fœderis Dei: et deposuerunt arcam
Dei. Et ascendit Abiathar, donec expletus esset
omnis populus qui egressus fuerat de civitate. 25 Et
dixit rex ad Sadoc: Reporta arcam Dei in urbem:
si invenero gratiam in oculis Domini, reducet me,
et ostendet mihi eam, et tabernaculum suum. 26
Si autem dixerit mihi: Non places: præsto sum:
faciat quod bonum est coram se. 27 Et dixit rex ad
Sadoc sacerdotem: O videns, revertere in civitatem
in pace: et Achimaas filius tuus, et Jonathas filius
Abiathar, duo filii vestri, sint vobiscum. 28 Ecce ego
abscondar in campestribus deserti, donec veniat
sermo a vobis indicans mihi. 29 Reportaverunt
ergo Sadoc et Abiathar arcam Dei in Jerusalem, et
manserunt ibi. 30 Porro David ascendebat clivum
Olivarum, scandens et flens, nudis pedibus incedens,
et operto capite: sed et omnis populus qui erat
cum eo, operto capite ascendebat plorans. 31
Nuntiatum est autem David quod et Achitophel
esset in conjuratione cum Absalom: dixitque David:
Infatua, quæso, Domine, consilium Achitophel. 32
Cumque ascenderet David summitatem montis

in quo adoraturus erat Dominum, ecce occurrit
ei Chusai Arachites, scissa veste, et terra pleno
capite. 33 Et dixit ei David: Si veneris mecum, eris
mihi oneri: 34 si autem in civitatem revertaris, et
dixeris Absalom: Servus tuus sum, rex: sicut fui
servus patris tui, sic ero servus tuus: dissipabis
consilium Achitophel. 35 Habes autem tecum
Sadoc et Abiathar sacerdotes: et omne verbum
quodcumque audieris de domo regis, indicabis
Sadoc et Abiathar sacerdotibus. 36 Sunt autem
cum eis duo filii eorum Achimaas filius Sadoc, et
Jonathas filius Abiathar: et mittetis per eos ad me
omne verbum quod audieritis. 37 Veniente ergo
Chusai amico David in civitatem, Absalom quoque
ingressus est Jerusalem.

16 Cumque David transisset paululum montis
verticem, apparuit Siba puer Miphiboseth in
occursum ejus, cum duobus asinis, qui onerati erant
ducentis panibus, et centum alligaturis uvæ passæ,
et centum massis palatharum, et utre vini. 2 Et
dixit rex Sibæ: Quid sibi volunt hæc? Responditque
Siba: Asini, domesticis regis ut sedeant: panes et
palathæ ad vescendum pueris tuis: vinum autem
ut bibat siquis defecerit in deserto. 3 Et ait rex:
Ubi est filius domini tui? Responditque Siba regi:
Remansit in Jerusalem, dicens: Hodie restituet mihi
domus Israël regnum patris mei. 4 Et ait rex Sibæ:
Tua sint omnia quæ fuerunt Miphiboseth. Dixitque
Siba: Oro ut inveniam gratiam coram te, domine
mi rex. 5 Venit ergo rex David usque Bahurim: et
ecce egrediebatur inde vir de cognatione domus
Saul, nomine Semei, filius Gera: procedebatque
egrediens, et maledicebat, 6 mittebatque lapides
contra David et contra universos servos regis David:
omnis autem populus, et universi bellatores, a
dextro et a sinistro latere regis incedebant. 7 Ita
autem loquebatur Semei cum malediceret regi:
Egredere, egredere, vir sanguinum, et vir Belial. 8
Reddidit tibi Dominus universum sanguinem domus
Saul: quoniam invasisti regnum pro eo, et dedit
Dominus regnum in manu Absalom filii tui: et ecce
premunt te mala tua, quoniam vir sanguinum es. 9
Dixit autem Abisai filius Sarviæ regi: Quare maledicit
canis hic mortuus domino meo regi? vadam, et
amputabo caput ejus. 10 Et ait rex: Quid mihi et
vobis est, filii Sarviæ? dimittite eum, ut maledicat:
Dominus enim præcepit ei ut malediceret David: et
quis est qui audeat dicere quare sic fecerit? 11 Et
ait rex Abisai, et universis servis suis: Ecce filius
meus qui egressus est de utero meo, quærit animam
meam: quanto magis nunc filius Jemini? Dimittite
eum ut maledicat juxta præceptum Domini: 12
si forte respiciat Dominus afflictionem meam, et
reddat mihi Dominus bonum pro maledictione hac
hodierna. 13 Ambulabat itaque David et socii ejus
per viam cum eo. Semei autem per jugum montis
ex latere contra illum gradiebatur, maledicens, et
mittens lapides adversum eum, terramque spargens.
14 Venit itaque rex, et universus populus cum eo
lassus, et refocillati sunt ibi. 15 Absalom autem et
omnis populus ejus ingressi sunt Jerusalem, sed et
Achitophel cum eo. 16 Cum autem venisset Chusai
Arachites amicus David ad Absalom, locutus est ad
eum: Salve rex, salve rex. 17 Ad quem Absalom:
Hæc est, inquit, gratia tua ad amicum tuum?
quare non ivisti cum amico tuo? 18 Responditque
Chusai ad Absalom: Nequaquam: quia illius ero,
quem elegit Dominus, et omnis hic populus, et
universus Israël: et cum eo manebo. 19 Sed ut
et hoc inferam, cui ego serviturus sum? nonne
filio regis? Sicut parui patri tuo, ita parebo et
tibi. 20 Dixit autem Absalom ad Achitophel: Inite
consilium quid agere debeamus. 21 Et ait Achitophel
ad Absalom: Ingredere ad concubinas patris tui,
quas dimisit ad custodiendam domum: ut cum
audierit omnis Israël quod fœdaveris patrem tuum,
roborentur tecum manus eorum. 22 Tetenderunt
ergo Absalom tabernaculum in solario, ingressusque
est ad concubinas patris sui coram universo Israël.
23 Consilium autem Achitophel quod dabat in diebus
illis, quasi si quis consuleret Deum: sic erat omne
consilium Achitophel, et cum esset cum David, et
cum esset cum Absalom.

17 Dixit ergo Achitophel ad Absalom: Eligam
mihi duodecim millia virorum, et consurgens
persequar David hac nocte. 2 Et irruens super
eum (quippe qui lassus est, et solutis manibus),
percutiam eum: cumque fugerit omnis populus
qui cum eo est, percutiam regem desolatum. 3
Et reducam universum populum, quomodo unus
homo reverti solet: unum enim virum tu quæris:
et omnis populus erit in pace. 4 Placuitque sermo
ejus Absalom, et cunctis majoribus natu Israël.
5 Ait autem Absalom: Vocate Chusai Arachiten,
et audiamus quid etiam ipse dicat. 6 Cumque
venisset Chusai ad Absalom, ait Absalom ad eum:
Hujuscemodi sermonem locutus est Achitophel:
facere debemus an non? quod das consilium? 7 Et
dixit Chusai ad Absalom: Non est bonum consilium
quod dedit Achitophel hac vice. 8 Et rursum intulit
Chusai: Tu nosti patrem tuum, et viros qui cum eo
sunt, esse fortissimos et amaro animo, veluti si ursa
raptis catulis in saltu sæviat: sed et pater tuus vir
bellator est, nec morabitur cum populo. 9 Forsitan

nunc latitat in foveis, aut in uno, quo voluerit, loco: et cum ceciderit unus quilibet in principio, audiet quicumque audierit, et dicet: Facta est plaga in populo qui sequebatur Absalom. **10** Et fortissimus quisque, cujus cor est quasi leonis, pavore solvetur: scit enim omnis populus Israël fortem esse patrem tuum, et robustos omnes qui cum eo sunt. **11** Sed hoc mihi videtur rectum esse consilium. Congregetur ad te universus Israël, a Dan usque Bersabee, quasi arena maris innumerabilis: et tu eris in medio eorum. **12** Et irruemus super eum in quocumque loco inventus fuerit, et operiemus eum, sicut cadere solet ros super terram: et non relinquemus de viris qui cum eo sunt, ne unum quidem. **13** Quod si urbem aliquam fuerit ingressus, circumdabit omnis Israël civitati illi funes, et trahemus eam in torrentem, ut non reperiatur ne calculus quidem ex ea. **14** Dixitque Absalom, et omnes viri Israël: Melius est consilium Chusai Arachitæ, consilio Achitophel: Domini autem nutu dissipatum est consilium Achitophel utile, ut induceret Dominus super Absalom malum. **15** Et ait Chusai Sadoc et Abiathar sacerdotibus: Hoc et hoc modo consilium dedit Achitophel Absalom et senioribus Israël: et ego tale et tale dedi consilium. **16** Nunc ergo mittite cito, et nuntiate David, dicentes: Ne moreris nocte hac in campestribus deserti, sed absque dilatione transgredere: ne forte absorbeatur rex, et omnis populus qui cum eo est. **17** Jonathas autem et Achimaas stabant juxta fontem Rogel: abiit ancilla et nuntiavit eis. Et illi profecti sunt, ut referrent ad regem David nuntium: non enim poterant videri, aut introire civitatem. **18** Vidit autem eos quidam puer, et indicavit Absalom: illi vero concito gradu ingressi sunt domum cujusdam viri in Bahurim, qui habebat puteum in vestibulo suo: et descenderunt in eum. **19** Tulit autem mulier, et expandit velamen super os putei, quasi siccans ptisanas: et sic latuit res. **20** Cumque venissent servi Absalom in domum, ad mulierem dixerunt: Ubi est Achimaas et Jonathas? Et respondit eis mulier: Transierunt festinanter, gustata paululum aqua. At hi qui quærebant, cum non reperissent, reversi sunt in Jerusalem. **21** Cumque abiissent, ascenderunt illi de puteo, et pergentes nuntiaverunt regi David, et dixerunt: Surgite, et transite cito fluvium: quoniam hujuscemodi dedit consilium contra vos Achitophel. **22** Surrexit ergo David, et omnis populus qui cum eo erat, et transierunt Jordanem, donec dilucesceret: et ne unus quidem residuus fuit, qui non transisset fluvium. **23** Porro Achitophel videns quod non fuisset factum consilium suum, stravit asinum suum, surrexitque, et abiit in domum suam et in civitatem suam: et disposita domo sua, suspendio interiit, et sepultus est in sepulchro patris sui. **24** David autem venit in castra, et Absalom transivit Jordanem, ipse et omnes viri Israël cum eo. **25** Amasam vero constituit Absalom pro Joab super exercitum: Amasa autem erat filius viri qui vocabatur Jetra de Jezraëli, qui ingressus est ad Abigail filiam Naas, sororem Sarviæ, quæ fuit mater Joab. **26** Et castrametatus est Israël cum Absalom in terra Galaad. **27** Cumque venisset David in castra, Sobi filius Naas de Rabbath filiorum Ammon, et Machir filius Ammihel de Lodabar, et Berzellai Galaadites de Rogelim, **28** obtulerunt ei stratoria, et tapetia, et vasa fictilia, frumentum, et hordeum, et farinam, et polentam, et fabam, et lentem, et frixum cicer, **29** et mel, et butyrum, oves, et pingues vitulos: dederuntque David, et populo qui cum eo erat, ad vescendum: suspicati enim sunt populum fame et siti fatigari in deserto.

18 Igitur considerato David populo suo, constituit super eos tribunos et centuriones, **2** et dedit populi tertiam partem sub manu Joab, et tertiam partem sub manu Abisai filii Sarviæ fratris Joab, et tertiam partem sub manu Ethai, qui erat de Geth. Dixitque rex ad populum: Egrediar et ego vobiscum. **3** Et respondit populus: Non exibis: sive enim fugerimus, non magnopere ad eos de nobis pertinebit: sive media pars ceciderit e nobis, non satis curabunt, quia tu unus pro decem millibus computaris: melius est igitur ut sis nobis in urbe præsidio. **4** Ad quos rex ait: Quod vobis videtur rectum, hoc faciam. Stetit ergo rex juxta portam: egrediebaturque populus per turmas suas centeni et milleni. **5** Et præcepit rex Joab, et Abisai, et Ethai, dicens: Servate mihi puerum Absalom. Et omnis populus audiebat præcipientem regem cunctis principibus pro Absalom. **6** Itaque egressus est populus in campum contra Israël, et factum est prælium in saltu Ephraim. **7** Et cæsus est ibi populus Israël ab exercitu David, factaque est plaga magna in die illa, viginti millium. **8** Fuit autem ibi prælium dispersum super faciem omnis terræ, et multo plures erant quos saltus consumpserat de populo, quam hi quos voraverat gladius in die illa. **9** Accidit autem ut occurreret Absalom servis David, sedens mulo: cumque ingressus fuisset mulus subter condensam quercum et magnam, adhæsit caput ejus quercui: et illo suspenso inter cælum et terram, mulus cui insederat, pertransivit. **10** Vidit autem hoc quispiam, et nuntiavit Joab, dicens: Vidi Absalom pendere de quercu. **11** Et ait Joab viro qui nuntiaverat ei: Si vidisti, quare non confodisti

eum cum terra, et ego dedissem tibi decem argenti
siclos, et unum balteum? 12 Qui dixit ad Joab:
Si appenderes in manibus meis mille argenteos,
nequaquam mitterem manum meam in filium regis:
audientibus enim nobis præcepit rex tibi, et Abisai,
et Ethai, dicens: Custodite mihi puerum Absalom.
13 Sed etsi fecissem contra animam meam audacter,
nequaquam hoc regem latere potuisset, et tu stares
ex adverso? 14 Et ait Joab: Non sicut tu vis, sed
aggrediar eum coram te. Tulit ergo tres lanceas in
manu sua, et infixit eas in corde Absalom: cumque
adhuc palpitaret hærens in quercu, 15 cucurrerunt
decem juvenes armigeri Joab, et percutientes
interfecerunt eum. 16 Cecinit autem Joab buccina,
et retinuit populum, ne persequeretur fugientem
Israël, volens parcere multitudini. 17 Et tulerunt
Absalom, et projecerunt eum in saltu, in foveam
grandem, et comportaverunt super eum acervum
lapidum magnum nimis: omnis autem Israël fugit
in tabernacula sua. 18 Porro Absalom erexerat
sibi, cum adhuc viveret, titulum qui est in Valle
regis: dixerat enim: Non habeo filium, et hoc erit
monimentum nominis mei. Vocavitque titulum
nomine suo, et appellatur Manus Absalom, usque
ad hanc diem. 19 Achimaas autem filius Sadoc, ait:
Curram, et nuntiabo regi quia judicium fecerit ei
Dominus de manu inimicorum ejus. 20 Ad quem
Joab dixit: Non eris nuntius in hac die, sed nuntiabis
in alia: hodie nolo te nuntiare: filius enim regis
est mortuus. 21 Et ait Joab Chusi: Vade, et nuntia
regi quæ vidisti. Adoravit Chusi Joab, et cucurrit.
22 Rursus autem Achimaas filius Sadoc dixit ad
Joab: Quid impedit si etiam ego curram post Chusi?
Dixitque ei Joab: Quid vis currere, fili mi? non eris
boni nuntii bajulus. 23 Qui respondit: Quid enim si
cucurrero? Et ait ei: Curre. Currens ergo Achimaas
per viam compendii, transivit Chusi. 24 David autem
sedebat inter duas portas: speculator vero, qui erat
in fastigio portæ super murum, elevans oculos,
vidit hominem currentem solum. 25 Et exclamans
indicavit regi: dixitque rex: Si solus est, bonus
est nuntius in ore ejus. Properante autem illo, et
accedente propius, 26 vidit speculator hominem
alterum currentem, et vociferans in culmine, ait:
Apparet mihi alter homo currens solus. Dixitque
rex: Et iste bonus est nuntius. 27 Speculator autem:
Contemplor, ait, cursum prioris, quasi cursum
Achimaas filii Sadoc. Et ait rex: Vir bonus est, et
nuntium portans bonum venit. 28 Clamans autem
Achimaas, dixit ad regem: Salve rex. Et adorans
regem coram eo pronus in terram, ait: Benedictus
Dominus Deus tuus, qui conclusit homines qui
levaverunt manus suas contra dominum meum
regem. 29 Et ait rex: Estne pax puero Absalom?
Dixitque Achimaas: Vidi tumultum magnum cum
mitteret Joab servus tuus, o rex, me servum tuum:
nescio aliud. 30 Ad quem rex: Transi, ait, et sta hic.
Cumque ille transisset, et staret, 31 apparuit Chusi:
et veniens ait: Bonum apporto nuntium, domine
mi rex: judicavit enim pro te Dominus hodie de
manu omnium qui surrexerunt contra te. 32 Dixit
autem rex ad Chusi: Estne pax puero Absalom?
Cui respondens Chusi: Fiant, inquit, sicut puer,
inimici domini mei regis, et universi qui consurgunt
adversus eum in malum. 33 Contristatus itaque
rex, ascendit cœnaculum portæ, et flevit. Et sic
loquebatur, vadens: Fili mi Absalom, Absalom fili
mi: quis mihi tribuat ut ego moriar pro te, Absalom
fili mi, fili mi Absalom?

19 Nuntiatum est autem Joab quod rex fleret et
lugeret filium suum, 2 et versa est victoria
in luctum in die illa omni populo: audivit enim
populus in die illa dici: Dolet rex super filio suo. 3
Et declinavit populus in die illa ingredi civitatem,
quomodo declinare solet populus versus et fugiens
de prælio. 4 Porro rex operuit caput suum, et
clamabat voce magna: Fili mi Absalom, Absalom
fili mi, fili mi. 5 Ingressus ergo Joab ad regem in
domum, dixit: Confudisti hodie vultus omnium
servorum tuorum, qui salvam fecerunt animam
tuam, et animam filiorum tuorum et filiarum
tuarum, et animam uxorum tuarum, et animam
concubinarum tuarum. 6 Diligis odientes te, et
odio habes diligentes te: et ostendisti hodie quia
non curas de ducibus tuis et de servis tuis: et vere
cognovi modo, quia si Absalom viveret, et omnes
nos occubuissemus, tunc placeret tibi. 7 Nunc igitur
surge, et procede, et alloquens satisfac servis tuis:
juro enim tibi per Dominum quod si non exieris, ne
unus quidem remansurus sit tecum nocte hac: et
pejus erit hoc tibi quam omnia mala quæ venerunt
super te ab adolescentia tua usque in præsens. 8
Surrexit ergo rex et sedit in porta: et omni populo
nuntiatum est quod rex sederet in porta. Venitque
universa multitudo coram rege: Israël autem fugit in
tabernacula sua. 9 Omnis quoque populus certabat
in cunctis tribubus Israël, dicens: Rex liberavit nos
de manu inimicorum nostrorum; ipse salvavit nos
de manu Philisthinorum: et nunc fugit de terra
propter Absalom. 10 Absalom autem, quem unximus
super nos, mortuus est in bello: usquequo siletis, et
non reducitis regem? 11 Rex vero David misit ad
Sadoc et Abiathar sacerdotes, dicens: Loquimini ad
majores natu Juda, dicentes: Cur venitis novissimi
ad reducendum regem in domum suam? (Sermo

autem omnis Israël pervenerat ad regem in domo
ejus.) 12 Fratres mei vos, os meum, et caro mea
vos, quare novissimi reducitis regem? 13 Et Amasæ
dicite: Nonne os meum, et caro mea es? hæc faciat
mihi Deus, et hæc addat, si non magister militiæ
fueris coram me omni tempore pro Joab. 14 Et
inclinavit cor omnium virorum Juda quasi viri
unius: miseruntque ad regem, dicentes: Revertere
tu, et omnes servi tui. 15 Et reversus est rex, et
venit usque ad Jordanem: et omnis Juda venit
usque in Galgalam ut occurreret regi, et traduceret
eum Jordanem. 16 Festinavit autem Semei filius
Gera filii Jemini de Bahurim, et descendit cum
viris Juda in occursum regis David, 17 cum mille
viris de Benjamin, et Siba puer de domo Saul: et
quindecim filii ejus, ac viginti servi erant cum eo: et
irrumpentes Jordanem, ante regem 18 transierunt
vada, ut traducerent domum regis, et facerent juxta
jussionem ejus: Semei autem filius Gera prostratus
coram rege, cum jam transisset Jordanem, 19 dixit
ad eum: Ne reputes mihi, domine mi, iniquitatem,
neque memineris injuriarum servi tui in die qua
egressus es, domine mi rex, de Jerusalem, neque
ponas, rex, in corde tuo. 20 Agnosco enim servus
tuus peccatum meum: et idcirco hodie primus veni
de omni domo Joseph, descendique in occursum
domini mei regis. 21 Respondens vero Abisai filius
Sarviæ, dixit: Numquid pro his verbis non occidetur
Semei, quia maledixit christo Domini? 22 Et ait
David: Quid mihi et vobis, filii Sarviæ? cur efficimini
mihi hodie in satan? ergone hodie interficietur
vir in Israël? an ignoro hodie me factum regem
super Israël? 23 Et ait rex Semei: Non morieris.
Juravitque ei. 24 Miphiboseth quoque filius Saul
descendit in occursum regis, illotis pedibus et
intonsa barba: vestesque suas non laverat a die qua
egressus fuerat rex, usque ad diem reversionis ejus
in pace. 25 Cumque Jerusalem occurrisset regi, dixit
ei rex: Quare non venisti mecum, Miphiboseth?
26 Et respondens ait: Domine mi rex, servus meus
contempsit me: dixique ei ego famulus tuus ut
sterneret mihi asinum, et ascendens abirem cum
rege: claudus enim sum servus tuus. 27 Insuper
et accusavit me servum tuum ad te dominum
meum regem: tu autem, domine mi rex, sicut
angelus Dei es: fac quod placitum est tibi. 28
Neque enim fuit domus patris mei, nisi morti
obnoxia domino meo regi: tu autem posuisti me
servum tuum inter convivas mensæ tuæ: quid
ergo habeo justæ querelæ? aut quid possum ultra
vociferari ad regem? 29 Ait ergo ei rex: Quid ultra
loqueris? fixum est quod locutus sum: tu et Siba
dividite possessiones. 30 Responditque Miphiboseth
regi: Etiam cuncta accipiat, postquam reversus
est dominus meus rex pacifice in domum suam.
31 Berzellai quoque Galaadites, descendens de
Rogelim, traduxit regem Jordanem, paratus etiam
ultra fluvium prosequi eum. 32 Erat autem Berzellai
Galaadites senex valde, id est, octogenarius, et ipse
præbuit alimenta regi cum moraretur in castris:
fuit quippe vir dives nimis. 33 Dixit itaque rex
ad Berzellai: Veni mecum, ut requiescas securus
mecum in Jerusalem. 34 Et ait Berzellai ad regem:
Quot sunt dies annorum vitæ meæ, ut ascendam
cum rege in Jerusalem? 35 Octogenarius sum hodie:
numquid vigent sensus mei ad discernendum suave
aut amarum? aut delectare potest servum tuum
cibus et potus? vel audire possum ultra vocem
cantorum atque cantatricum? quare servus tuus sit
oneri domino meo regi? 36 Paululum procedam
famulus tuus ab Jordane tecum: non indigeo hac
vicissitudine, 37 sed obsecro ut revertar servus
tuus, et moriar in civitate mea, et sepeliar juxta
sepulchrum patris mei et matris meæ. Est autem
servus tuus Chamaam: ipse vadat tecum, domine
mi rex, et fac ei quidquid tibi bonum videtur. 38
Dixit itaque ei rex: Mecum transeat Chamaam, et
ego faciam ei quidquid tibi placuerit: et omne quod
petieris a me, impetrabis. 39 Cumque transisset
universus populus et rex Jordanem, osculatus est
rex Berzellai, et benedixit ei: et ille reversus est
in locum suum. 40 Transivit ergo rex in Galgalam,
et Chamaam cum eo. Omnis autem populus Juda
traduxerat regem, et media tantum pars adfuerat
de populo Israël. 41 Itaque omnes viri Israël
concurrentes ad regem dixerunt ei: Quare te furati
sunt fratres nostri viri Juda, et traduxerunt regem
et domum ejus Jordanem, omnesque viros David
cum eo? 42 Et respondit omnis vir Juda ad viros
Israël: Quia mihi propior est rex: cur irasceris super
hac re? numquid comedimus aliquid ex rege, aut
munera nobis data sunt? 43 Et respondit vir Israël
ad viros Juda, et ait: Decem partibus major ego
sum apud regem, magisque ad me pertinet David
quam ad te: cur fecisti mihi injuriam, et non mihi
nuntiatum est priori, ut reducerem regem meum?
Durius autem responderunt viri Juda viris Israël.

20 Accidit quoque ut ibi esset vir Belial, nomine
Seba, filius Bochri, vir Jemineus: et cecinit
buccina, et ait: Non est nobis pars in David, neque
hæreditas in filio Isai: revertere in tabernacula
tua, Israël. 2 Et separatus est omnis Israël a
David, secutusque est Seba filium Bochri: viri
autem Juda adhæserunt regi suo a Jordane usque
Jerusalem. 3 Cumque venisset rex in domum suam

in Jerusalem, tulit decem mulieres concubinas quas
dereliquerat ad custodiendam domum, et tradidit
eas in custodiam, alimenta eis præbens: et non est
ingressus ad eas, sed erant clausæ usque in diem
mortis suæ in viduitate viventes. 4 Dixit autem rex
Amasæ: Convoca mihi omnes viros Juda in diem
tertium, et tu adesto præsens. 5 Abiit ergo Amasa
ut convocaret Judam, et moratus est extra placitum
quod ei constituerat rex. 6 Ait autem David ad
Abisai: Nunc magis afflicturus est nos Seba filius
Bochri quam Absalom: tolle igitur servos domini
tui, et persequere eum, ne forte inveniat civitates
munitas, et effugiat nos. 7 Egressi sunt ergo cum
eo viri Joab, Cerethi quoque et Phelethi: et omnes
robusti exierunt de Jerusalem ad persequendum
Seba filium Bochri. 8 Cumque illi essent juxta
lapidem grandem qui est in Gabaon, Amasa veniens
occurrit eis. Porro Joab vestitus erat tunica stricta ad
mensuram habitus sui, et desuper accinctus gladio
dependente usque ad ilia, in vagina, qui fabricatus
levi motu egredi poterat, et percutere. 9 Dixit
itaque Joab ad Amasam: Salve mi frater. Et tenuit
manu dextera mentum Amasæ, quasi osculans
eum. 10 Porro Amasa non observavit gladium quem
habebat Joab: qui percussit eum in latere, et effudit
intestina ejus in terram, nec secundum vulnus
apposuit: et mortuus est. Joab autem, et Abisai
frater ejus, persecuti sunt Seba filium Bochri. 11
Interea quidam viri, cum stetissent juxta cadaver
Amasæ, de sociis Joab, dixerunt: Ecce qui esse
voluit pro Joab comes David. 12 Amasa autem
conspersus sanguine jacebat in media via. Vidit
hoc quidam vir, quod subsisteret omnis populus
ad videndum eum, et amovit Amasam de via in
agrum, operuitque eum vestimento, ne subsisterent
transeuntes propter eum. 13 Amoto ergo illo de via,
transibat omnis vir sequens Joab ad persequendum
Seba filium Bochri. 14 Porro ille transierat per
omnes tribus Israël in Abelam et Bethmaacha:
omnesque viri electi congregati fuerant ad eum. 15
Venerunt itaque, et oppugnabant eum in Abela et
in Bethmaacha, et circumdederunt munitionibus
civitatem, et obsessa est urbs: omnis autem turba
quæ erat cum Joab, moliebatur destruere muros. 16
Et exclamavit mulier sapiens de civitate: Audite,
audite: dicite Joab: Appropinqua huc, et loquar
tecum. 17 Qui cum accessisset ad eam, ait illi: Tu es
Joab? Et ille respondit: Ego. Ad quem sic locuta est:
Audi sermones ancillæ tuæ. Qui respondit: Audio.
18 Rursumque illa: Sermo, inquit, dicebatur in veteri
proverbio: Qui interrogant, interrogent in Abela: et
sic perficiebant. 19 Nonne ego sum quæ respondeo
veritatem in Israël, et tu quæris subvertere civitatem
et evertere matrem in Israël? quare præcipitas
hæreditatem Domini? 20 Respondensque Joab,
ait: Absit, absit hoc a me: non præcipito, neque
demolior. 21 Non sic se habet res, sed homo de
monte Ephraim, Seba filius Bochri cognomine,
levavit manum suam contra regem David: tradite
illum solum, et recedemus a civitate. Et ait mulier
ad Joab: Ecce caput ejus mittetur ad te per murum.
22 Ingressa est ergo ad omnem populum, et locuta
est eis sapienter: qui abscissum caput Seba filii
Bochri projecerunt ad Joab. Et ille cecinit tuba, et
recesserunt ab urbe, unusquisque in tabernacula
sua: Joab autem reversus est Jerusalem ad regem.
23 Fuit ergo Joab super omnem exercitum Israël:
Banaias autem filius Jojadæ super Cerethæos et
Phelethæos: 24 Aduram vero super tributa: porro
Josaphat filius Ahilud, a commentariis: 25 Siva
autem, scriba: Sadoc vero et Abiathar, sacerdotes.
26 Ira autem Jairites erat sacerdos David.

21 Facta est quoque fames in diebus David
tribus annis jugiter: et consuluit David
oraculum Domini. Dixitque Dominus: Propter Saul,
et domum ejus sanguinum, quia occidit Gabaonitas.
2 Vocatis ergo Gabaonitis rex, dixit ad eos (porro
Gabaonitæ non erant de filiis Israël, sed reliquiæ
Amorrhæorum: filii quippe Israël juraverant eis,
et voluit Saul percutere eos zelo, quasi pro filiis
Israël et Juda), 3 dixit ergo David ad Gabaonitas:
Quid faciam vobis? et quod erit vestri piaculum, ut
benedicatis hæreditati Domini? 4 Dixeruntque ei
Gabaonitæ: Non est nobis super argento et auro
quæstio, sed contra Saul, et contra domum ejus:
neque volumus ut interficiatur homo de Israël.
Ad quos rex ait: Quid ergo vultis ut faciam vobis?
5 Qui dixerunt regi: Virum qui attrivit nos et
oppressit inique, ita delere debemus, ut ne unus
quidem residuus sit de stirpe ejus in cunctis finibus
Israël. 6 Dentur nobis septem viri de filiis ejus, ut
crucifigamus eos Domino in Gabaa Saul, quondam
electi Domini. Et ait rex: Ego dabo. 7 Pepercitque
rex Miphiboseth filio Jonathæ filii Saul, propter
jusjurandum Domini quod fuerat inter David et
inter Jonathan filium Saul. 8 Tulit itaque rex duos
filios Respha filiæ Aja quos peperit Sauli, Armoni,
et Miphiboseth: et quinque filios Michol filiæ Saul
quos genuerat Hadrieli filio Berzellai, qui fuit de
Molathi, 9 et dedit eos in manus Gabaonitarum:
qui crucifixerunt eos in monte coram Domino: et
ceciderunt hi septem simul occisi in diebus messis
primis, incipiente messione hordei. 10 Tollens
autem Respha filia Aja cilicium, substravit sibi supra
petram ab initio messis, donec stillaret aqua super

eos de cælo: et non dimisit aves lacerare eos per
diem, neque bestias per noctem. 11 Et nuntiata
sunt David quæ fecerat Respha filia Aja, concubina
Saul. 12 Et abiit David, et tulit ossa Saul, et ossa
Jonathæ filii ejus, a viris Jabes Galaad, qui furati
fuerant ea de platea Bethsan in qua suspenderant
eos Philisthiim cum interfecissent Saul in Gelboë:
13 et asportavit inde ossa Saul, et ossa Jonathæ filii
ejus: et colligentes ossa eorum qui affixi fuerant, 14
sepelierunt ea cum ossibus Saul et Jonathæ filii ejus
in terra Benjamin, in latere, in sepulchro Cis patris
ejus: feceruntque omnia quæ præceperat rex, et
repropitiatus est Deus terræ post hæc. 15 Factum est
autem rursum prælium Philisthinorum adversum
Israël, et descendit David, et servi ejus cum eo, et
pugnabant contra Philisthiim. Deficiente autem
David, 16 Jesbibenob, qui fuit de genere Arapha,
cujus ferrum hastæ trecentas uncias appendebat,
et accinctus erat ense novo, nisus est percutere
David. 17 Præsidioque ei fuit Abisai filius Sarviæ, et
percussum Philisthæum interfecit. Tunc juraverunt
viri David, dicentes: Jam non egredieris nobiscum in
bellum, ne extinguas lucernam Israël. 18 Secundum
quoque bellum fuit in Gob contra Philisthæos:
tunc percussit Sobochai de Husati, Saph de stirpe
Arapha de genere gigantum. 19 Tertium quoque fuit
bellum in Gob contra Philisthæos, in quo percussit
Adeodatus filius Saltus polymitarius Bethlehemites
Goliath Gethæum, cujus hastile hastæ erat quasi
liciatorium texentium. 20 Quartum bellum fuit in
Geth: in quo vir fuit excelsus, qui senos in manibus
pedibusque habebat digitos, id est, viginti quatuor:
et erat de origine Arapha. 21 Et blasphemavit Israël:
percussit autem eum Jonathan filius Samaa fratris
David. 22 Hi quatuor nati sunt de Arapha in Geth,
et ceciderunt in manu David et servorum ejus.

22 Locutus est autem David Domino verba
carminis hujus in die qua liberavit eum
Dominus de manu omnium inimicorum suorum,
et de manu Saul. 2 Et ait: Dominus petra mea, et
robur meum, et salvator meus. 3 Deus fortis meus:
sperabo in eum; scutum meum, et cornu salutis
meæ: elevator meus, et refugium meum; salvator
meus: de iniquitate liberabis me. 4 Laudabilem
invocabo Dominum, et ab inimicis meis salvus
ero. 5 Quia circumdederunt me contritiones
mortis: torrentes Belial terruerunt me. 6 Funes
inferni circumdederunt me: prævenerunt me laquei
mortis. (Sheol h7585) 7 In tribulatione mea invocabo
Dominum, et ad Deum meum clamabo: et exaudiet
de templo suo vocem meam, et clamor meus
veniet ad aures ejus. 8 Commota est et contremuit
terra; fundamenta montium concussa sunt, et
conquassata: quoniam iratus est eis. 9 Ascendit
fumus de naribus ejus, et ignis de ore ejus vorabit:
carbones succensi sunt ab eo. 10 Inclinavit cælos, et
descendit: et caligo sub pedibus ejus. 11 Et ascendit
super cherubim, et volavit: et lapsus est super
pennas venti. 12 Posuit tenebras in circuitu suo
latibulum, cribrans aquas de nubibus cælorum.
13 Præ fulgore in conspectu ejus, succensi sunt
carbones ignis. 14 Tonabit de cælo Dominus, et
excelsus dabit vocem suam. 15 Misit sagittas et
dissipavit eos; fulgur, et consumpsit eos. 16 Et
apparuerunt effusiones maris, et revelata sunt
fundamenta orbis ab increpatione Domini, ab
inspiratione spiritus furoris ejus. 17 Misit de excelso,
et assumpsit me, et extraxit me de aquis multis. 18
Liberavit me ab inimico meo potentissimo, et ab
his qui oderant me: quoniam robustiores me erant.
19 Prævenit me in die afflictionis meæ, et factus
est Dominus firmamentum meum. 20 Et eduxit me
in latitudinem: liberavit me, quia complacui ei. 21
Retribuet mihi Dominus secundum justitiam meam:
et secundum munditiam manuum mearum reddet
mihi. 22 Quia custodivi vias Domini, et non egi impie
a Deo meo. 23 Omnia enim judicia ejus in conspectu
meo, et præcepta ejus non amovi a me. 24 Et ero
perfectus cum eo, et custodiam me ab iniquitate
mea. 25 Et restituet mihi Dominus secundum
justitiam meam, et secundum munditiam manuum
mearum in conspectu oculorum suorum. 26 Cum
sancto sanctus eris, et cum robusto perfectus. 27
Cum electo electus eris, et cum perverso perverteris.
28 Et populum pauperem salvum facies: oculisque
tuis excelsos humiliabis. 29 Quia tu lucerna mea,
Domine, et tu, Domine, illuminabis tenebras meas. 30
In te enim curram accinctus: in Deo meo transiliam
murum. 31 Deus, immaculata via ejus; eloquium
Domini igne examinatum: scutum est omnium
sperantium in se. 32 Quis est Deus præter Dominum,
et quis fortis præter Deum nostrum? 33 Deus qui
accinxit me fortitudine, et complanavit perfectam
viam meam. 34 Coæquans pedes meos cervis, et
super excelsa mea statuens me; 35 docens manus
meas ad prælium, et componens quasi arcum æreum
brachia mea. 36 Dedisti mihi clypeum salutis tuæ,
et mansuetudo tua multiplicavit me. 37 Dilatabis
gressus meos subtus me, et non deficient tali mei.
38 Persequar inimicos meos, et conteram, et non
convertar donec consumam eos. 39 Consumam
eos et confringam, ut non consurgant: cadent
sub pedibus meis. 40 Accinxisti me fortitudine ad
prælium: incurvasti resistentes mihi subtus me. 41
Inimicos meos dedisti mihi dorsum; odientes me,

et disperdam eos. 42 Clamabunt, et non erit qui
salvet; ad Dominum, et non exaudiet eos. 43 Delebo
eos ut pulverem terræ; quasi lutum platearum
comminuam eos atque confringam. 44 Salvabis me a
contradictionibus populi mei; custodies me in caput
gentium: populus quem ignoro serviet mihi. 45 Filii
alieni resistent mihi; auditu auris obedient mihi. 46
Filii alieni defluxerunt, et contrahentur in angustiis
suis. 47 Vivit Dominus, et benedictus Deus meus, et
exaltabitur Deus fortis salutis meæ. 48 Deus qui das
vindictas mihi, et dejicis populos sub me. 49 Qui
educis me ab inimicis meis, et a resistentibus mihi
elevas me: a viro iniquo liberabis me. 50 Propterea
confitebor tibi, Domine, in gentibus, et nomini tuo
cantabo: 51 magnificans salutes regis sui, et faciens
misericordiam christo suo David, et semini ejus in
sempiternum.

23 Hæc autem sunt verba David novissima. Dixit
David filius Isai: Dixit vir, cui constitutum
est de christo Dei Jacob, egregius psaltes Israël: 2
Spiritus Domini locutus est per me, et sermo ejus per
linguam meam. 3 Dixit Deus Israël mihi, locutus est
fortis Israël: Dominator hominum, justus dominator
in timore Dei, 4 sicut lux auroræ, oriente sole, mane
absque nubibus rutilat: et sicut pluviis germinat
herba de terra. 5 Nec tanta est domus mea apud
Deum, ut pactum æternum iniret mecum, firmum
in omnibus atque munitum. Cuncta enim salus mea,
et omnis voluntas, nec est quidquam ex ea quod
non germinet. 6 Prævaricatores autem quasi spinæ
evellentur universi, quæ non tolluntur manibus.
7 Et si quis tangere voluerit eas, armabitur ferro
et ligno lanceato, igneque succensæ comburentur
usque ad nihilum. 8 Hæc nomina fortium David.
Sedens in cathedra sapientissimus princeps inter
tres, ipse est quasi tenerrimus ligni vermiculus,
qui octingentos interfecit impetu uno. 9 Post
hunc, Eleazar filius patrui ejus Ahohites inter tres
fortes, qui erant cum David quando exprobraverunt
Philisthiim, et congregati sunt illuc in prælium.
10 Cumque ascendissent viri Israël, ipse stetit et
percussit Philisthæos donec deficeret manus ejus, et
obrigesceret cum gladio: fecitque Dominus salutem
magnam in die illa: et populus qui fugerat, reversus
est ad cæsorum spolia detrahenda. 11 Et post
hunc, Semma filius Age de Arari. Et congregati
sunt Philisthiim in statione: erat quippe ibi ager
lente plenus. Cumque fugisset populus a facie
Philisthiim, 12 stetit ille in medio agri, et tuitus est
eum, percussitque Philisthæos: et fecit Dominus
salutem magnam. 13 Necnon et ante descenderant
tres qui erant principes inter triginta, et venerant
tempore messis ad David in speluncam Odollam:
castra autem Philisthinorum erant posita in Valle
gigantum. 14 Et David erat in præsidio: porro
statio Philisthinorum tunc erat in Bethlehem. 15
Desideravit ergo David, et ait: O si quis mihi daret
potum aquæ de cisterna quæ est in Bethlehem
juxta portam! 16 Irruperunt ergo tres fortes castra
Philisthinorum, et hauserunt aquam de cisterna
Bethlehem, quæ erat juxta portam, et attulerunt ad
David: at ille noluit bibere, sed libavit eam Domino,
17 dicens: Propitius sit mihi Dominus, ne faciam
hoc: num sanguinem hominum istorum qui profecti
sunt, et animarum periculum bibam? Noluit ergo
bibere. Hæc fecerunt tres robustissimi. 18 Abisai
quoque frater Joab filius Sarviæ, princeps erat de
tribus: ipse est qui levavit hastam suam contra
trecentos, quos interfecit: nominatus in tribus, 19
et inter tres nobilior, eratque eorum princeps, sed
usque ad tres primos non pervenerat. 20 Et Banaias
filius Jojadæ viri fortissimi, magnorum operum, de
Cabseel. Ipse percussit duos leones Moab, et ipse
descendit, et percussit leonem in media cisterna
in diebus nivis. 21 Ipse quoque interfecit virum
ægyptium, virum dignum spectaculo, habentem
in manu hastam: itaque cum descendisset ad eum
in virga, vi extorsit hastam de manu Ægyptii, et
interfecit eum hasta sua. 22 Hæc fecit Banaias filius
Jojadæ. 23 Et ipse nominatus inter tres robustos, qui
erant inter triginta nobiliores: verumtamen usque
ad tres non pervenerat: fecitque eum sibi David
auricularium, a secreto. 24 Asaël frater Joab inter
triginta, Elehanan filius patrui ejus de Bethlehem,
25 Semma de Harodi, Elica de Harodi, 26 Heles de
Phalti, Hira filius Acces de Thecua, 27 Abiezer de
Anathoth, Mobonnai de Husati, 28 Selmon Ahohites,
Maharai Netophathites, 29 Heled filius Baana, et
ipse Netophathites, Ithai filius Ribai de Gabaath
filiorum Benjamin, 30 Banaia Pharathonites, Heddai
de torrente Gaas, 31 Abialbon Arbathites, Azmaveth
de Beromi, 32 Eliaba de Salaboni. Filii Jassen,
Jonathan, 33 Semma de Orori, Ajam filius Sarar
Arorites, 34 Eliphelet filius Aasbai filii Machati,
Eliam filius Achitophel Gelonites, 35 Hesrai de
Carmelo, Pharai de Arbi, 36 Igaal filius Nathan de
Soba, Bonni de Gadi, 37 Selec de Ammoni, Naharai
Berothites armiger Joab filii Sarviæ, 38 Ira Jethrites,
Gareb et ipse Jethrites, 39 Urias Hethæus: omnes
triginta septem.

24 Et addidit furor Domini irasci contra Israël,
commovitque David in eis dicentem: Vade,
numera Israël et Judam. 2 Dixitque rex ad
Joab principem exercitus sui: Perambula omnes

tribus Israël a Dan usque Bersabee, et numerate
populum, ut sciam numerum ejus. 3 Dixitque Joab
regi: Adaugeat Dominus Deus tuus ad populum
tuum, quantus nunc est, iterumque centuplicet in
conspectu domini mei regis: sed quid sibi dominus
meus rex vult in re hujuscemodi? 4 Obtinuit autem
sermo regis verba Joab et principum exercitus:
egressusque est Joab et princeps militum a facie
regis, ut numerarent populum Israël. 5 Cumque
pertransissent Jordanem, venerunt in Aroër ad
dexteram urbis, quæ est in valle Gad: 6 et per Jazer
transierunt in Galaad, et in terram inferiorem Hodsi,
et venerunt in Dan silvestria. Circumeuntesque
juxta Sidonem, 7 transierunt prope mœnia Tyri, et
omnem terram Hevæi et Chananæi, veneruntque ad
meridiem Juda in Bersabee: 8 et lustrata universa
terra, affuerunt post novem menses et viginti dies in
Jerusalem. 9 Dedit ergo Joab numerum descriptionis
populi regi, et inventa sunt de Israël octingenta
millia virorum fortium qui educerent gladium, et
de Juda quingenta millia pugnatorum. 10 Percussit
autem cor David eum, postquam numeratus est
populus: et dixit David ad Dominum: Peccavi valde
in hoc facto: sed precor, Domine, ut transferas
iniquitatem servi tui, quia stulte egi nimis. 11
Surrexit itaque David mane, et sermo Domini factus
est ad Gad prophetam et videntem David, dicens:
12 Vade, et loquere ad David: Hæc dicit Dominus:
Trium tibi datur optio: elige unum quod volueris
ex his, ut faciam tibi. 13 Cumque venisset Gad
ad David, nuntiavit ei, dicens: Aut septem annis
veniet tibi fames in terra tua: aut tribus mensibus
fugies adversarios tuos, et ille te persequentur: aut
certe tribus diebus erit pestilentia in terra tua.
Nunc ergo delibera, et vide quem respondeam ei
qui me misit sermonem. 14 Dixit autem David ad
Gad: Coarctor nimis: sed melius est ut incidam in
manus Domini (multæ enim misericordiæ ejus sunt)
quam in manus hominum. 15 Immisitque Dominus
pestilentiam in Israël, de mane usque ad tempus
constitutum, et mortui sunt ex populo a Dan usque
ad Bersabee septuaginta millia virorum. 16 Cumque
extendisset manum suam angelus Domini super
Jerusalem ut disperderet eam, misertus est Dominus
super afflictione, et ait angelo percutienti populum:
Sufficit: nunc contine manum tuam. Erat autem
angelus Domini juxta aream Areuna Jebusæi. 17
Dixitque David ad Dominum cum vidisset angelum
cædentem populum: Ego sum qui peccavi, ego
inique egi: isti qui oves sunt, quid fecerunt? vertatur,
obsecro, manus tua contra me, et contra domum
patris mei. 18 Venit autem Gad ad David in die illa,
et dixit ei: Ascende, et constitue altare Domino in
area Areuna Jebusæi. 19 Et ascendit David juxta
sermonem Gad, quem præceperat ei Dominus. 20
Conspiciensque Areuna, animadvertit regem et
servos ejus transire ad se: 21 et egressus adoravit
regem prono vultu in terram, et ait: Quid causæ
est ut veniat dominus meus rex ad servum suum?
Cui David ait: Ut emam a te aream, et ædificem
altare Domino, et cesset interfectio quæ grassatur
in populo. 22 Et ait Areuna ad David: Accipiat, et
offerat dominus meus rex sicut placet ei: habes
boves in holocaustum, et plaustrum, et juga boum
in usum lignorum. 23 Omnia dedit Areuna rex
regi: dixitque Areuna ad regem: Dominus Deus
tuus suscipiat votum tuum. 24 Cui respondens
rex, ait: Nequaquam ut vis, sed emam pretio a
te, et non offeram Domino Deo meo holocausta
gratuita. Emit ergo David aream, et boves, argenti
siclis quinquaginta: 25 et ædificavit ibi David
altare Domino, et obtulit holocausta et pacifica: et
propitiatus est Dominus terræ, et cohibita est plaga
ab Israël.

I Regum

1 Et rex David senuerat, habebatque ætatis
plurimos dies: cumque operiretur vestibus, non
calefiebat. **2** Dixerunt ergo ei servi sui: Quæramus
domino nostro regi adolescentulam virginem, et
stet coram rege, et foveat eum, dormiatque in
sinu suo, et calefaciat dominum nostrum regem.
3 Quæsierunt igitur adolescentulam speciosam
in omnibus finibus Israël, et invenerunt Abisag
Sunamitidem, et adduxerunt eam ad regem. **4**
Erat autem puella pulchra nimis, dormiebatque
cum rege, et ministrabat ei: rex vero non cognovit
eam. **5** Adonias autem filius Haggith elevabatur,
dicens: Ego regnabo. Fecitque sibi currus et equites,
et quinquaginta viros qui currerent ante eum. **6**
Nec corripuit eum pater suus aliquando, dicens:
Quare hoc fecisti? Erat autem et ipse pulcher valde,
secundus natu post Absalom. **7** Et sermo ei cum
Joab filio Sarviæ, et cum Abiathar sacerdote, qui
adjuvabant partes Adoniæ. **8** Sadoc vero sacerdos,
et Banaias filius Jojadæ, et Nathan propheta, et
Semei et Rei, et robur exercitus David, non erat
cum Adonia. **9** Immolatis ergo Adonias arietibus
et vitulis, et universis pinguibus, juxta lapidem
Zoheleth, qui erat vicinus fonti Rogel, vocavit
universos fratres suos filios regis, et omnes viros
Juda servos regis. **10** Nathan autem prophetam,
et Banaiam, et robustos quosque, et Salomonem
fratrem suum non vocavit. **11** Dixit itaque Nathan
ad Bethsabee matrem Salomonis: Num audisti
quod regnaverit Adonias filius Haggith, et dominus
noster David hoc ignorat? **12** Nunc ergo veni, accipe
consilium a me, et salva animam tuam, filiique tui
Salomonis. **13** Vade, et ingredere ad regem David,
et dic ei: Nonne tu, domine mi rex, jurasti mihi
ancillæ tuæ, dicens: Salomon filius tuus regnabit
post me, et ipse sedebit in solio meo? quare ergo
regnat Adonias? **14** Et adhuc ibi te loquente cum
rege, ego veniam post te, et complebo sermones
tuos. **15** Ingressa est itaque Bethsabee ad regem in
cubiculum: rex autem senuerat nimis, et Abisag
Sunamitis ministrabat ei. **16** Inclinavit se Bethsabee,
et adoravit regem. Ad quam rex: Quid tibi, inquit,
vis? **17** Quæ respondens, ait: Domine mi, tu jurasti
per Dominum Deum tuum ancillæ tuæ: Salomon
filius tuus regnabit post me, et ipse sedebit in
solio meo. **18** Et ecce nunc Adonias regnat, te,
domine mi rex, ignorante. **19** Mactavit boves, et
pinguia quæque, et arietes plurimos, et vocavit
omnes filios regis, Abiathar quoque sacerdotem, et
Joab principem militiæ: Salomonem autem servum
tuum non vocavit. **20** Verumtamen, domine mi rex,
in te oculi respiciunt totius Israël, ut indices eis
quis sedere debeat in solio tuo, domine mi rex,
post te. **21** Eritque, cum dormierit dominus meus
rex cum patribus suis, erimus ego et filius meus
Salomon peccatores. **22** Adhuc illa loquente cum
rege, Nathan propheta venit. **23** Et nuntiaverunt
regi, dicentes: Adest Nathan propheta. Cumque
introisset in conspectu regis, et adorasset eum
pronus in terram, **24** dixit Nathan: Domine mi rex,
tu dixisti: Adonias regnet post me, et ipse sedeat
super thronum meum? **25** Quia descendit hodie, et
immolavit boves, et pinguia, et arietes plurimos, et
vocavit universos filios regis et principes exercitus,
Abiathar quoque sacerdotem, illisque vescentibus
et bibentibus coram eo, et dicentibus: Vivat rex
Adonias: **26** me servum tuum, et Sadoc sacerdotem,
et Banaiam filium Jojadæ, et Salomonem famulum
tuum non vocavit. **27** Numquid a domino meo rege
exivit hoc verbum, et mihi non indicasti servo
tuo quis sessurus esset super thronum domini
mei regis post eum? **28** Et respondit rex David,
dicens: Vocate ad me Bethsabee. Quæ cum fuisset
ingressa coram rege, et stetisset ante eum, **29**
juravit rex, et ait: Vivit Dominus, qui eruit animam
meam de omni angustia, **30** quia sicut juravi tibi
per Dominum Deum Israël, dicens: Salomon filius
tuus regnabit post me, et ipse sedebit super solium
meum pro me: sic faciam hodie. **31** Summissoque
Bethsabee in terram vultu, adoravit regem, dicens:
Vivat dominus meus David in æternum. **32** Dixit
quoque rex David: Vocate mihi Sadoc sacerdotem,
et Nathan prophetam, et Banaiam filium Jojadæ.
Qui cum ingressi fuissent coram rege, **33** dixit
ad eos: Tollite vobiscum servos domini vestri, et
imponite Salomonem filium meum super mulam
meam, et ducite eum in Gihon. **34** Et ungat eum
ibi Sadoc sacerdos et Nathan propheta in regem
super Israël: et canetis buccina, atque dicetis: Vivat
rex Salomon. **35** Et ascendetis post eum, et veniet,
et sedebit super solium meum, et ipse regnabit
pro me: illique præcipiam ut sit dux super Israël
et super Judam. **36** Et respondit Banaias filius
Jojadæ regi, dicens: Amen: sic loquatur Dominus
Deus domini mei regis. **37** Quomodo fuit Dominus
cum domino meo rege, sic sit cum Salomone, et
sublimius faciat solium ejus a solio domini mei
regis David. **38** Descendit ergo Sadoc sacerdos,
et Nathan propheta, et Banaias filius Jojadæ, et
Cerethi, et Phelethi: et imposuerunt Salomonem
super mulam regis David, et adduxerunt eum in
Gihon. **39** Sumpsitque Sadoc sacerdos cornu olei de
tabernaculo, et unxit Salomonem: et cecinerunt

buccina, et dixit omnis populus: Vivat rex Salomon.
40 Et ascendit universa multitudo post eum, et
populus canentium tibiis, et lætantium gaudio
magno: et insonuit terra a clamore eorum. 41
Audivit autem Adonias, et omnes qui invitati fuerant
ab eo: jamque convivium finitum erat: sed et Joab,
audita voce tubæ, ait: Quid sibi vult clamor civitatis
tumultuantis? 42 Adhuc illo loquente, Jonathas
filius Abiathar sacerdotis venit: cui dixit Adonias:
Ingredere, quia vir fortis es, et bona nuntians.
43 Responditque Jonathas Adoniæ: Nequaquam:
dominus enim noster rex David regem constituit
Salomonem: 44 misitque cum eo Sadoc sacerdotem,
et Nathan prophetam, et Banaiam filium Jojadæ,
et Cerethi, et Phelethi, et imposuerunt eum super
mulam regis. 45 Unxeruntque eum Sadoc sacerdos
et Nathan propheta regem in Gihon: et ascenderunt
inde lætantes, et insonuit civitas: hæc est vox
quam audistis. 46 Sed et Salomon sedet super
solium regni. 47 Et ingressi servi regis benedixerunt
domino nostro regi David, dicentes: Amplificet Deus
nomen Salomonis super nomen tuum, et magnificet
thronus ejus super thronum tuum. Et adoravit
rex in lectulo suo: 48 et locutus est: Benedictus
Dominus Deus Israël, qui dedit hodie sedentem in
solio meo, videntibus oculis meis. 49 Territi sunt
ergo, et surrexerunt omnes qui invitati fuerant
ab Adonia, et ivit unusquisque in viam suam. 50
Adonias autem timens Salomonem, surrexit, et
abiit, tenuitque cornu altaris. 51 Et nuntiaverunt
Salomoni, dicentes: Ecce Adonias timens regem
Salomonem, tenuit cornu altaris, dicens: Juret mihi
rex Salomon hodie, quod non interficiat servum
suum gladio. 52 Dixitque Salomon: Si fuerit vir
bonus, non cadet ne unus quidem capillus ejus in
terram: sin autem malum inventum fuerit in eo,
morietur. 53 Misit ergo rex Salomon, et eduxit eum
ab altari: et ingressus adoravit regem Salomonem:
dixitque ei Salomon: Vade in domum tuam.

2 Appropinquaverunt autem dies David ut
moreretur: præcepitque Salomoni filio suo,
dicens: 2 Ego ingredior viam universæ terræ:
confortare, et esto vir. 3 Et observa custodias
Domini Dei tui, ut ambules in viis ejus: ut custodias
cæremonias ejus, et præcepta ejus, et judicia, et
testimonia, sicut scriptum est in lege Moysi: ut
intelligas universa quæ facis, et quocumque te
verteris: 4 ut confirmet Dominus sermones suos
quos locutus est de me, dicens: Si custodierint
filii tui vias suas, et ambulaverint coram me in
veritate, in omni corde suo et in omni anima sua,
non auferetur tibi vir de solio Israël. 5 Tu quoque
nosti quæ fecerit mihi Joab filius Sarviæ, quæ
fecerit duobus principibus exercitus Israël, Abner
filio Ner, et Amasæ filio Jether: quos occidit, et
effudit sanguinem belli in pace, et posuit cruorem
prælii in balteo suo qui erat circa lumbos ejus, et
in calceamento suo quod erat in pedibus ejus. 6
Facies ergo juxta sapientiam tuam, et non deduces
canitiem ejus pacifice ad inferos. (Sheol h7585) 7
Sed et filiis Berzellai Galaaditis reddes gratiam,
eruntque comedentes in mensa tua: occurrerunt
enim mihi quando fugiebam a facie Absalom fratris
tui. 8 Habes quoque apud te Semei filium Gera filii
Jemini de Bahurim, qui maledixit mihi maledictione
pessima quando ibam ad castra: sed quia descendit
mihi in occursum cum transirem Jordanem, et
juravi ei per Dominum, dicens: Non te interficiam
gladio: 9 tu noli pati eum esse innoxium. Vir
autem sapiens es, ut scias quæ facies ei: deducesque
canos ejus cum sanguine ad inferos. (Sheol h7585)
10 Dormivit igitur David cum patribus suis, et
sepultus est in civitate David. 11 Dies autem
quibus regnavit David super Israël, quadraginta
anni sunt: in Hebron regnavit septem annis; in
Jerusalem, triginta tribus. 12 Salomon autem sedit
super thronum David patris sui, et firmatum est
regnum ejus nimis. 13 Et ingressus est Adonias
filius Haggith ad Bethsabee matrem Salomonis.
Quæ dixit ei: Pacificusne est ingressus tuus? Qui
respondit: Pacificus. 14 Addiditque: Sermo mihi est
ad te. Cui ait: Loquere. Et ille: 15 Tu, inquit, nosti,
quia meum erat regnum, et me præposuerat omnis
Israël sibi in regem: sed translatum est regnum, et
factum est fratris mei: a Domino enim constitutum
est ei. 16 Nunc ergo petitionem unam precor a
te: ne confundas faciem meam. Quæ dixit ad eum:
Loquere. 17 Et ille ait: Precor ut dicas Salomoni
regi (neque enim negare tibi quidquam potest) ut
det mihi Abisag Sunamitidem uxorem. 18 Et ait
Bethsabee: Bene: ego loquar pro te regi. 19 Venit
ergo Bethsabee ad regem Salomonem ut loqueretur
ei pro Adonia: et surrexit rex in occursum ejus,
adoravitque eam, et sedit super thronum suum:
positusque est thronus matri regis, quæ sedit ad
dexteram ejus. 20 Dixitque ei: Petitionem unam
parvulam ego deprecor a te: ne confundas faciem
meam. Et dixit ei rex: Pete, mater mea: neque
enim fas est ut avertam faciem tuam. 21 Quæ ait:
Detur Abisag Sunamitis Adoniæ fratri tuo uxor. 22
Responditque rex Salomon, et dixit matri suæ: Quare
postulas Abisag Sunamitidem Adoniæ? postula ei et
regnum: ipse est enim frater meus major me, et
habet Abiathar sacerdotem, et Joab filium Sarviæ.
23 Juravit itaque rex Salomon per Dominum, dicens:

Hæc faciat mihi Deus, et hæc addat, quia contra
animam suam locutus est Adonias verbum hoc. **24**
Et nunc vivit Dominus, qui firmavit me, et collocavit
me super solium David patris mei, et qui fecit mihi
domum, sicut locutus est, quia hodie occidetur
Adonias. **25** Misitque rex Salomon per manum
Banaiæ filii Jojadæ, qui interfecit eum, et mortuus
est. **26** Abiathar quoque sacerdoti dixit rex: Vade in
Anathoth ad agrum tuum: equidem vir mortis es:
sed hodie te non interficiam, quia portasti arcam
Domini Dei coram David patre meo, et sustinuisti
laborem in omnibus in quibus laboravit pater
meus. **27** Ejecit ergo Salomon Abiathar ut non esset
sacerdos Domini, ut impleretur sermo Domini quem
locutus est super domum Heli in Silo. **28** Venit
autem nuntius ad Joab, quod Joab declinasset post
Adoniam, et post Salomonem non declinasset: fugit
ergo Joab in tabernaculum Domini, et apprehendit
cornu altaris. **29** Nuntiatumque est regi Salomoni
quod fugisset Joab in tabernaculum Domini, et
esset juxta altare: misitque Salomon Banaiam filium
Jojadæ, dicens: Vade, interfice eum. **30** Et venit
Banaias ad tabernaculum Domini, et dixit ei: Hæc
dicit rex: Egredere. Qui ait: Non egrediar, sed
hic moriar. Renuntiavit Banaias regi sermonem,
dicens: Hæc locutus est Joab, et hæc respondit
mihi. **31** Dixitque ei rex: Fac sicut locutus est, et
interfice eum, et sepeli: et amovebis sanguinem
innocentem qui effusus est a Joab, a me, et a
domo patris mei. **32** Et reddet Dominus sanguinem
ejus super caput ejus, quia interfecit duos viros
justos, melioresque se: et occidit eos gladio, patre
meo David ignorante, Abner filium Ner principem
militiæ Israël, et Amasam filium Jether principem
exercitus Juda: **33** et revertetur sanguis illorum in
caput Joab, et in caput seminis ejus in sempiternum.
David autem et semini ejus, et domui, et throno
illius, sit pax usque in æternum a Domino. **34**
Ascendit itaque Banaias filius Jojadæ, et aggressus
eum interfecit: sepultusque est in domo sua in
deserto. **35** Et constituit rex Banaiam filium Jojadæ
pro eo super exercitum, et Sadoc sacerdotem posuit
pro Abiathar. **36** Misit quoque rex, et vocavit Semei:
dixitque ei: Ædifica tibi domum in Jerusalem, et
habita ibi: et non egredieris inde huc atque illuc. **37**
Quacumque autem die egressus fueris, et transieris
torrentem Cedron, scito te interficiendum: sanguis
tuus erit super caput tuum. **38** Dixitque Semei regi:
Bonus sermo: sicut locutus est dominus meus rex,
sic faciet servus tuus. Habitavit itaque Semei in
Jerusalem diebus multis. **39** Factum est autem post
annos tres ut fugerent servi Semei ad Achis filium
Maacha regem Geth: nuntiatumque est Semei quod
servi ejus issent in Geth. **40** Et surrexit Semei, et
stravit asinum suum, ivitque ad Achis in Geth ad
requirendum servos suos, et adduxit eos de Geth.
41 Nuntiatum est autem Salomoni quod isset Semei
in Geth de Jerusalem, et rediisset. **42** Et mittens
vocavit eum, dixitque illi: Nonne testificatus sum
tibi per Dominum, et prædixi tibi: Quacumque die
egressus ieris huc et illuc, scito te esse moriturum:
et respondisti mihi: Bonus sermo, quem audivi? **43**
quare ergo non custodisti jusjurandum Domini, et
præceptum quod præceperam tibi? **44** Dixitque rex
ad Semei: Tu nosti omne malum cujus tibi conscium
est cor tuum, quod fecisti David patri meo: reddidit
Dominus malitiam tuam in caput tuum: **45** et
rex Salomon benedictus, et thronus David erit
stabilis coram Domino usque in sempiternum. **46**
Jussit itaque rex Banaiæ filio Jojadæ, qui egressus,
percussit eum, et mortuus est.

3 Confirmatum est igitur regnum in manu
Salomonis, et affinitate conjunctus est Pharaoni
regi Ægypti: accepit namque filiam ejus, et adduxit
in civitatem David, donec compleret ædificans
domum suam, et domum Domini, et murum
Jerusalem per circuitum. **2** Attamen populus
immolabat in excelsis: non enim ædificatum erat
templum nomini Domini usque in diem illum. **3**
Dilexit autem Salomon Dominum, ambulans in
præceptis David patris sui, excepto quod in excelsis
immolabat, et accendebat thymiama. **4** Abiit itaque
in Gabaon, ut immolaret ibi: illud quippe erat
excelsum maximum: mille hostias in holocaustum
obtulit Salomon super altare illud in Gabaon. **5**
Apparuit autem Dominus Salomoni per somnium
nocte, dicens: Postula quod vis ut dem tibi. **6** Et
ait Salomon: Tu fecisti cum servo tuo David patre
meo misericordiam magnam, sicut ambulavit in
conspectu tuo in veritate et justitia, et recto corde
tecum: custodisti ei misericordiam tuam grandem,
et dedisti ei filium sedentem super thronum
ejus, sicut est hodie. **7** Et nunc Domine Deus,
tu regnare fecisti servum tuum pro David patre
meo: ego autem sum puer parvulus, et ignorans
egressum et introitum meum. **8** Et servus tuus in
medio est populi quem elegisti, populi infiniti, qui
numerari et supputari non potest præ multitudine.
9 Dabis ergo servo tuo cor docile, ut populum
tuum judicare possit, et discernere inter bonum et
malum. Quis enim poterit judicare populum istum,
populum tuum hunc multum? **10** Placuit ergo
sermo coram Domino, quod Salomon postulasset
hujuscemodi rem. **11** Et dixit Dominus Salomoni:
Quia postulasti verbum hoc, et non petisti tibi dies

multos, nec divitias, aut animas inimicorum tuorum,
sed postulasti tibi sapientiam ad discernendum
judicium: 12 ecce feci tibi secundum sermones
tuos, et dedi tibi cor sapiens et intelligens, in
tantum ut nullus ante te similis tui fuerit, nec
post te surrecturus sit. 13 Sed et hæc quæ non
postulasti, dedi tibi: divitias scilicet, et gloriam,
ut nemo fuerit similis tui in regibus cunctis retro
diebus. 14 Si autem ambulaveris in viis meis, et
custodieris præcepta mea et mandata mea, sicut
ambulavit pater tuus, longos faciam dies tuos. 15
Igitur evigilavit Salomon, et intellexit quod esset
somnium: cumque venisset Jerusalem, stetit coram
arca fœderis Domini, et obtulit holocausta, et fecit
victimas pacificas, et grande convivium universis
famulis suis. 16 Tunc venerunt duæ mulieres
meretrices ad regem, steteruntque coram eo: 17
quarum una ait: Obsecro, mi domine: ego et mulier
hæc habitabamus in domo una, et peperi apud eam
in cubiculo. 18 Tertia autem die postquam ego
peperi, peperit et hæc: et eramus simul, nullusque
alius nobiscum in domo, exceptis nobis duabus.
19 Mortuus est autem filius mulieris hujus nocte:
dormiens quippe oppressit eum. 20 Et consurgens
intempestæ noctis silentio, tulit filium meum de
latere meo, ancillæ tuæ dormientis, et collocavit
in sinu suo: suum autem filium, qui erat mortuus,
posuit in sinu meo. 21 Cumque surrexissem mane
ut darem lac filio meo, apparuit mortuus: quem
diligentius intuens clara luce, deprehendi non esse
meum quem genueram. 22 Responditque altera
mulier: Non est ita ut dicis, sed filius tuus mortuus
est, meus autem vivit. E contrario illa dicebat:
Mentiris: filius quippe meus vivit, et filius tuus
mortuus est. Atque in hunc modum contendebant
coram rege. 23 Tunc rex ait: Hæc dicit: Filius meus
vivit, et filius tuus mortuus est: et ista respondit:
Non, sed filius tuus mortuus est, meus autem vivit.
24 Dixit ergo rex: Afferte mihi gladium. Cumque
attulissent gladium coram rege, 25 Dividite, inquit,
infantem vivum in duas partes, et date dimidiam
partem uni, et dimidiam partem alteri. 26 Dixit
autem mulier, cujus filius erat vivus, ad regem
(commota sunt quippe viscera ejus super filio suo):
Obsecro, domine, date illi infantem vivum, et nolite
interficere eum. E contrario illa dicebat: Nec mihi
nec tibi sit, sed dividatur. 27 Respondit rex, et ait:
Date huic infantem vivum, et non occidatur: hæc
est enim mater ejus. 28 Audivit itaque omnis Israël
judicium quod judicasset rex, et timuerunt regem,
videntes sapientiam Dei esse in eo ad faciendum
judicium.

4 Erat autem rex Salomon regnans super omnem
Israël: 2 et hi principes quos habebat: Azarias
filius Sadoc sacerdotis: 3 Elihoreph et Ahia filii Sisa
scribæ: Josaphat filius Ahilud a commentariis: 4
Banaias filius Jojadæ super exercitum: Sadoc autem
et Abiathar sacerdotes: 5 Azarias filius Nathan
super eos qui assistebant regi: Zabud filius Nathan
sacerdos, amicus regis: 6 et Ahisar præpositus
domus: et Adoniram filius Abda super tributa. 7
Habebat autem Salomon duodecim præfectos super
omnem Israël, qui præbebant annonam regi et
domui ejus: per singulos enim menses in anno,
singuli necessaria ministrabant. 8 Et hæc nomina
eorum: Benhur in monte Ephraim. 9 Bendecar in
Macces, et in Salebim, et in Bethsames, et in Elon,
et in Bethanan. 10 Benhesed in Aruboth: ipsius
erat Socho, et omnis terra Epher. 11 Benabinadab,
cujus omnis Nephath Dor: Tapheth filiam Salomonis
habebat uxorem. 12 Bana filius Ahilud regebat
Thanac et Mageddo, et universam Bethsan, quæ est
juxta Sarthana subter Jezrahel, a Bethsan usque
Abelmehula e regione Jecmaan. 13 Bengaber in
Ramoth Galaad: habebat Avothjair filii Manasse in
Galaad: ipse præerat in omni regione Argob, quæ
est in Basan, sexaginta civitatibus magnis atque
muratis quæ habebant seras æreas. 14 Ahinadab
filius Addo præerat in Manaim. 15 Achimaas in
Nephthali: sed et ipse habebat Basemath filiam
Salomonis in conjugio. 16 Baana filius Husi in
Aser, et in Baloth. 17 Josaphat filius Pharue in
Issachar. 18 Semei filius Ela in Benjamin. 19 Gaber
filius Uri in terra Galaad, in terra Sehon regis
Amorrhæi et Og regis Basan, super omnia quæ
erant in illa terra. 20 Juda et Israël innumerabiles,
sicut arena maris in multitudine: comedentes, et
bibentes, atque lætantes. 21 Salomon autem erat in
ditione sua, habens omnia regna a flumine terræ
Philisthiim usque ad terminum Ægypti: offerentium
sibi munera, et servientium ei cunctis diebus vitæ
ejus. 22 Erat autem cibus Salomonis per dies
singulos triginta cori similæ, et sexaginta cori
farinæ, 23 decem boves pingues, et viginti boves
pascuales, et centum arietes, excepta venatione
cervorum, caprearum, atque bubalorum, et avium
altilium. 24 Ipse enim obtinebat omnem regionem
quæ erat trans flumen, a Thaphsa usque ad Gazan,
et cunctos reges illarum regionum: et habebat
pacem ex omni parte in circuitu. 25 Habitabatque
Juda et Israël absque timore ullo, unusquisque sub
vite sua et sub ficu sua, a Dan usque Bersabee,
cunctis diebus Salomonis. 26 Et habebat Salomon
quadraginta millia præsepia equorum currilium,
et duodecim millia equestrium. 27 Nutriebantque

eos supradicti regis præfecti: sed et necessaria
mensæ regis Salomonis cum ingenti cura præbebant
in tempore suo. 28 Hordeum quoque, et paleas
equorum et jumentorum, deferebant in locum ubi
erat rex, juxta constitutum sibi. 29 Dedit quoque
Deus sapientiam Salomoni, et prudentiam multam
nimis, et latitudinem cordis quasi arenam quæ est in
littore maris. 30 Et præcedebat sapientia Salomonis
sapientiam omnium Orientalium et Ægyptiorum,
31 et erat sapientior cunctis hominibus: sapientior
Ethan Ezrahita, et Heman, et Chalcol, et Dorda filiis
Mahol: et erat nominatus in universis gentibus
per circuitum. 32 Locutus est quoque Salomon tria
millia parabolas: et fuerunt carmina ejus quinque
et mille. 33 Et disputavit super lignis a cedro quæ
est in Libano, usque ad hyssopum quæ egreditur de
pariete: et disseruit de jumentis, et volucribus, et
reptilibus, et piscibus. 34 Et veniebant de cunctis
populis ad audiendam sapientiam Salomonis, et ab
universis regibus terræ qui audiebant sapientiam
ejus.

5 Misit quoque Hiram rex Tyri servos suos ad
Salomonem: audivit enim quod ipsum unxissent
regem pro patre ejus: quia amicus fuerat Hiram
David omni tempore. 2 Misit autem Salomon
ad Hiram, dicens: 3 Tu scis voluntatem David
patris mei, et quia non potuerit ædificare domum
nomini Domini Dei sui propter bella imminentia per
circuitum, donec daret Dominus eos sub vestigio
pedum ejus. 4 Nunc autem requiem dedit Dominus
Deus meus mihi per circuitum, et non est satan,
neque occursus malus. 5 Quam ob rem cogito
ædificare templum nomini Domini Dei mei, sicut
locutus est Dominus David patri meo, dicens: Filius
tuus, quem dabo pro te super solium tuum, ipse
ædificabit domum nomini meo. 6 Præcipe igitur
ut præcidant mihi servi tui cedros de Libano, et
servi mei sint cum servis tuis: mercedem autem
servorum tuorum dabo tibi quamcumque petieris:
scis enim quomodo non est in populo meo vir
qui noverit ligna cædere sicut Sidonii. 7 Cum
ergo audisset Hiram verba Salomonis, lætatus est
valde, et ait: Benedictus Dominus Deus hodie, qui
dedit David filium sapientissimum super populum
hunc plurimum. 8 Et misit Hiram ad Salomonem,
dicens: Audivi quæcumque mandasti mihi: ego
faciam omnem voluntatem tuam in lignis cedrinis
et abiegnis. 9 Servi mei deponent ea de Libano ad
mare, et ego componam ea in ratibus in mari usque
ad locum quem significaveris mihi: et applicabo
ea ibi, et tu tolles ea: præbebisque necessaria
mihi, ut detur cibus domui meæ. 10 Itaque Hiram
dabat Salomoni ligna cedrina, et ligna abiegna,
juxta omnem voluntatem ejus. 11 Salomon autem
præbebat Hiram coros tritici viginti millia in cibum
domui ejus, et viginti coros purissimi olei: hæc
tribuebat Salomon Hiram per singulos annos. 12
Dedit quoque Dominus sapientiam Salomoni, sicut
locutus est ei: et erat pax inter Hiram et Salomonem,
et percusserunt ambo fœdus. 13 Elegitque rex
Salomon operarios de omni Israël, et erat indictio
triginta millia virorum. 14 Mittebatque eos in
Libanum, decem millia per menses singulos vicissim,
ita ut duobus mensibus essent in domibus suis: et
Adoniram erat super hujuscemodi indictione. 15
Fueruntque Salomoni septuaginta millia eorum qui
onera portabant, et octoginta millia latomorum in
monte, 16 absque præpositis qui præerant singulis
operibus, numero trium millium et trecentorum,
præcipientium populo et his qui faciebant opus. 17
Præcepitque rex ut tollerent lapides grandes, lapides
pretiosos in fundamentum templi, et quadrarent
eos: 18 quos dolaverunt cæmentarii Salomonis
et cæmentarii Hiram: porro Giblii præparaverunt
ligna et lapides ad ædificandam domum.

6 Factum est ergo quadringentesimo et octogesimo
anno egressionis filiorum Israël de terra Ægypti,
in anno quarto, mense Zio (ipse est mensis
secundus), regni Salomonis super Israël, ædificari
cœpit domus Domino. 2 Domus autem quam
ædificabat rex Salomon Domino, habebat sexaginta
cubitos in longitudine, et viginti cubitos in
latitudine, et triginta cubitos in altitudine. 3 Et
porticus erat ante templum viginti cubitorum
longitudinis, juxta mensuram latitudinis templi:
et habebat decem cubitos latitudinis ante faciem
templi. 4 Fecitque in templo fenestras obliquas.
5 Et ædificavit super parietem templi tabulata
per gyrum, in parietibus domus per circuitum
templi et oraculi, et fecit latera in circuitu. 6
Tabulatum quod subter erat, quinque cubitos
habebat latitudinis, et medium tabulatum sex
cubitorum latitudinis, et tertium tabulatum septem
habens cubitos latitudinis. Trabes autem posuit in
domo per circuitum forinsecus, ut non hærerent
muris templi. 7 Domus autem cum ædificaretur, de
lapidibus dolatis atque perfectis ædificata est: et
malleus, et securis, et omne ferramentum non sunt
audita in domo cum ædificaretur. 8 Ostium lateris
medii in parte erat domus dextræ: et per cochleam
ascendebant in medium cœnaculum, et a medio in
tertium. 9 Et ædificavit domum, et consummavit
eam: texit quoque domum laquearibus cedrinis.
10 Et ædificavit tabulatum super omnem domum

quinque cubitis altitudinis, et operuit domum
lignis cedrinis. 11 Et factus est sermo Domini ad
Salomonem, dicens: 12 Domus hæc, quam ædificas,
si ambulaveris in præceptis meis, et judicia mea
feceris, et custodieris omnia mandata mea, gradiens
per ea, firmabo sermonem meum tibi, quem locutus
sum ad David patrem tuum: 13 et habitabo in
medio filiorum Israël, et non derelinquam populum
meum Israël. 14 Igitur ædificavit Salomon domum,
et consummavit eam. 15 Et ædificavit parietes
domus intrinsecus tabulatis cedrinis: a pavimento
domus usque ad summitatem parietum, et usque
ad laquearia, operuit lignis cedrinis intrinsecus:
et texit pavimentum domus tabulis abiegnis. 16
Ædificavitque viginti cubitorum ad posteriorem
partem templi tabulata cedrina, a pavimento usque
ad superiora: et fecit interiorem domum oraculi
in Sanctum sanctorum. 17 Porro quadraginta
cubitorum erat ipsum templum pro foribus oraculi.
18 Et cedro omnis domus intrinsecus vestiebatur,
habens tornaturas et juncturas suas fabrefactas,
et cælaturas eminentes: omnia cedrinis tabulis
vestiebantur: nec omnino lapis apparere poterat
in pariete. 19 Oraculum autem in medio domus,
in interiori parte fecerat, ut poneret ibi arcam
fœderis Domini. 20 Porro oraculum habebat viginti
cubitos longitudinis, et viginti cubitos latitudinis,
et viginti cubitos altitudinis: et operuit illud atque
vestivit auro purissimo: sed et altare vestivit cedro.
21 Domum quoque ante oraculum operuit auro
purissimo, et affixit laminas clavis aureis. 22
Nihilque erat in templo quod non auro tegeretur:
sed et totum altare oraculi texit auro. 23 Et fecit in
oraculo duos cherubim de lignis olivarum, decem
cubitorum altitudinis. 24 Quinque cubitorum ala
cherub una, et quinque cubitorum ala cherub
altera: id est, decem cubitos habentes, a summitate
alæ unius usque ad alæ alterius summitatem. 25
Decem quoque cubitorum erat cherub secundus:
in mensura pari, et opus unum erat in duobus
cherubim, 26 id est, altitudinem habebat unus
cherub decem cubitorum, et similiter cherub
secundus. 27 Posuitque cherubim in medio templi
interioris: extendebant autem alas suas cherubim,
et tangebat ala una parietem, et ala cherub secundi
tangebat parietem alterum: alæ autem alteræ in
media parte templi se invicem contingebant. 28
Texit quoque cherubim auro. 29 Et omnes parietes
templi per circuitum sculpsit variis cælaturis et
torno: et fecit in eis cherubim, et palmas, et picturas
varias, quasi prominentes de pariete, et egredientes.
30 Sed et pavimentum domus texit auro intrinsecus
et extrinsecus. 31 Et in ingressu oraculi fecit ostiola
de lignis olivarum, postesque angulorum quinque.
32 Et duo ostia de lignis olivarum: et sculpsit in
eis picturam cherubim, et palmarum species, et
anaglypha valde prominentia: et texit ea auro, et
operuit tam cherubim quam palmas, et cetera,
auro. 33 Fecitque in introitu templi postes de
lignis olivarum quadrangulatos, 34 et duo ostia
de lignis abiegnis altrinsecus: et utrumque ostium
duplex erat, et se invicem tenens aperiebatur. 35 Et
sculpsit cherubim, et palmas, et cælaturas valde
eminentes: operuitque omnia laminis aureis opere
quadro ad regulam. 36 Et ædificavit atrium interius
tribus ordinibus lapidum politorum, et uno ordine
lignorum cedri. 37 Anno quarto fundata est domus
Domini in mense Zio: 38 et in anno undecimo,
mense Bul (ipse est mensis octavus), perfecta est
domus in omni opere suo, et in universis utensilibus
suis: ædificavitque eam annis septem.

7 Domum autem suam ædificavit Salomon
tredecim annis, et ad perfectum usque perduxit.
2 Ædificavit quoque domum saltus Libani centum
cubitorum longitudinis, et quinquaginta cubitorum
latitudinis, et triginta cubitorum altitudinis: et
quatuor deambulacra inter columnas cedrinas:
ligna quippe cedrina exciderat in columnas. 3
Et tabulatis cedrinis vestivit totam cameram,
quæ quadraginta quinque columnis sustentabatur.
Unus autem ordo habebat columnas quindecim
4 contra se invicem positas, 5 et e regione se
respicientes, æquali spatio inter columnas, et super
columnas quadrangulata ligna in cunctis æqualia.
6 Et porticum columnarum fecit quinquaginta
cubitorum longitudinis, et triginta cubitorum
latitudinis: et alteram porticum in facie majoris
porticus: et columnas, et epistylia super columnas.
7 Porticum quoque solii, in qua tribunal est, fecit:
et texit lignis cedrinis a pavimento usque ad
summitatem. 8 Et domuncula, in qua sedebatur
ad judicandum, erat in media porticu simili opere.
Domum quoque fecit filiæ Pharaonis (quam uxorem
duxerat Salomon) tali opere, quali et hanc porticum.
9 Omnia lapidibus pretiosis, qui ad normam
quamdam atque mensuram tam intrinsecus quam
extrinsecus serrati erant: a fundamento usque
ad summitatem parietum, et extrinsecus usque
ad atrium majus. 10 Fundamenta autem de
lapidibus pretiosis, lapidibus magnis, decem sive
octo cubitorum. 11 Et desuper lapides pretiosi
æqualis mensuræ secti erant, similiterque de cedro.
12 Et atrium majus rotundum trium ordinum de
lapidibus sectis, et unius ordinis de dolata cedro:
necnon et in atrio domus Domini interiori, et in

porticu domus. 13 Misit quoque rex Salomon, et
tulit Hiram de Tyro, 14 filium mulieris viduæ de
tribu Nephthali, patre Tyrio, artificem ærarium, et
plenum sapientia, et intelligentia, et doctrina, ad
faciendum omne opus ex ære. Qui cum venisset ad
regem Salomonem, fecit omne opus ejus. 15 Et finxit
duas columnas æreas, decem et octo cubitorum
altitudinis columnam unam: et linea duodecim
cubitorum ambiebat columnam utramque. 16 Duo
quoque capitella fecit, quæ ponerentur super capita
columnarum, fusilia ex ære: quinque cubitorum
altitudinis capitellum unum, et quinque cubitorum
altitudinis capitellum alterum: 17 et quasi in
modum retis, et catenarum sibi invicem miro opere
contextarum. Utrumque capitellum columnarum
fusile erat: septena versuum retiacula in capitello
uno, et septena retiacula in capitello altero. 18 Et
perfecit columnas, et duos ordines per circuitum
retiaculorum singulorum, ut tegerent capitella quæ
erant super summitatem, malogranatorum: eodem
modo fecit et capitello secundo. 19 Capitella autem
quæ erant super capita columnarum, quasi opere
lilii fabricata erant in porticu quatuor cubitorum. 20
Et rursum alia capitella in summitate columnarum
desuper juxta mensuram columnæ contra retiacula:
malogranatorum autem ducenti ordines erant
in circuitu capitelli secundi. 21 Et statuit duas
columnas in porticu templi: cumque statuisset
columnam dexteram, vocavit eam nomine Jachin:
similiter erexit columnam secundam, et vocavit
nomen ejus Booz. 22 Et super capita columnarum
opus in modum lilii posuit: perfectumque est opus
columnarum. 23 Fecit quoque mare fusile decem
cubitorum a labio usque ad labium, rotundum
in circuitu: quinque cubitorum altitudo ejus,
et resticula triginta cubitorum cingebat illud
per circuitum. 24 Et sculptura subter labium
circuibat illud decem cubitis ambiens mare: duo
ordines sculpturarum striatarum erant fusiles. 25
Et stabat super duodecim boves, e quibus tres
respiciebant ad aquilonem, et tres ad occidentem,
et tres ad meridiem, et tres ad orientem: et
mare super eos desuper erat: quorum posteriora
universa intrinsecus latitabant. 26 Grossitudo autem
luteris, trium unciarum erat: labiumque ejus quasi
labium calicis, et folium repandi lilii: duo millia
batos capiebat. 27 Et fecit decem bases æneas,
quatuor cubitorum longitudinis bases singulas, et
quatuor cubitorum latitudinis, et trium cubitorum
altitudinis. 28 Et ipsum opus basium, interrasile
erat: et sculpturæ inter juncturas. 29 Et inter
coronulas et plectas, leones et boves et cherubim,
et in juncturis similiter desuper: et subter leones
et boves, quasi lora ex ære dependentia. 30 Et
quatuor rotæ per bases singulas, et axes ærei: et
per quatuor partes quasi humeruli subter luterem
fusiles, contra se invicem respectantes. 31 Os quoque
luteris intrinsecus erat in capitis summitate: et
quod forinsecus apparebat, unius cubiti erat totum
rotundum, pariterque habebat unum cubitum et
dimidium: in angulis autem columnarum variæ
cælaturæ erant: et media intercolumnia, quadrata
non rotunda. 32 Quatuor quoque rotæ quæ per
quatuor angulos basis erant, cohærebant sibi subter
basim: una rota habebat altitudinis cubitum et
semis. 33 Tales autem rotæ erant quales solent
in curru fieri: et axes earum, et radii, et canthi,
et modioli, omnia fusilia. 34 Nam et humeruli illi
quatuor per singulos angulos basis unius, ex ipsa
basi fusiles et conjuncti erant. 35 In summitate
autem basis erat quædam rotunditas dimidii cubiti,
ita fabrefacta ut luter desuper posset imponi,
habens cælaturas suas, variasque sculpturas ex
semetipsa. 36 Sculpsit quoque in tabulatis illis quæ
erant ex ære, et in angulis, cherubim, et leones, et
palmas, quasi in similitudinem hominis stantis, ut
non cælata, sed apposita per circuitum viderentur.
37 In hunc modum fecit decem bases, fusura una, et
mensura, sculpturaque consimili. 38 Fecit quoque
decem luteres æneos: quadraginta batos capiebat
luter unus, eratque quatuor cubitorum: singulos
quoque luteres per singulas, id est, decem bases,
posuit. 39 Et constituit decem bases, quinque ad
dexteram partem templi, et quinque ad sinistram:
mare autem posuit ad dexteram partem templi
contra orientem ad meridiem. 40 Fecit ergo Hiram
lebetes, et scutras, et hamulas, et perfecit omne opus
regis Salomonis in templo Domini. 41 Columnas
duas, et funiculos capitellorum super capitella
columnarum duos: et retiacula duo, ut operirent
duos funiculos qui erant super capita columnarum.
42 Et malogranata quadringenta in duobus retiaculis:
duos versus malogranatorum in retiaculis singulis,
ad operiendos funiculos capitellorum qui erant
super capita columnarum. 43 Et bases decem, et
luteres decem super bases. 44 Et mare unum, et boves
duodecim subter mare. 45 Et lebetes, et scutras, et
hamulas, omnia vasa quæ fecit Hiram regi Salomoni
in domo Domini, de auricalco erant. 46 In campestri
regione Jordanis fudit ea rex in argillosa terra, inter
Sochoth et Sarthan. 47 Et posuit Salomon omnia
vasa: propter multitudinem autem nimiam non
erat pondus æris. 48 Fecitque Salomon omnia vasa
in domo Domini: altare aureum, et mensam super
quam ponerentur panes propositionis, auream:
49 et candelabra aurea, quinque ad dexteram, et

quinque ad sinistram contra oraculum, ex auro
puro: et quasi lilii flores, et lucernas desuper aureas:
et forcipes aureos, 50 et hydrias, et fuscinulas,
et phialas, et mortariola, et thuribula, de auro
purissimo: et cardines ostiorum domus interioris
Sancti sanctorum, et ostiorum domus templi,
ex auro erant. 51 Et perfecit omne opus quod
faciebat Salomon in domo Domini, et intulit quæ
sanctificaverat David pater suus, argentum, et
aurum, et vasa, reposuitque in thesauris domus
Domini.

8 Tunc congregati sunt omnes majores natu Israël
cum principibus tribuum, et duces familiarum
filiorum Israël, ad regem Salomonem in Jerusalem,
ut deferrent arcam fœderis Domini de civitate
David, id est, de Sion. 2 Convenitque ad regem
Salomonem universus Israël in mense Ethanim,
in solemni die: ipse est mensis septimus. 3
Veneruntque cuncti senes de Israël, et tulerunt
arcam sacerdotes, 4 et portaverunt arcam Domini,
et tabernaculum fœderis, et omnia vasa sanctuarii
quæ erant in tabernaculo: et ferebant ea sacerdotes
et Levitæ. 5 Rex autem Salomon, et omnis multitudo
Israël quæ convenerat ad eum, gradiebatur cum
illo ante arcam, et immolabant oves et boves
absque æstimatione et numero. 6 Et intulerunt
sacerdotes arcam fœderis Domini in locum suum,
in oraculum templi, in Sanctum sanctorum, subter
alas cherubim. 7 Siquidem cherubim expandebant
alas super locum arcæ, et protegebant arcam, et
vectes ejus desuper. 8 Cumque eminerent vectes, et
apparerent summitates eorum foris sanctuarium
ante oraculum, non apparebant ultra extrinsecus,
qui et fuerunt ibi usque in præsentem diem. 9
In arca autem non erat aliud nisi duæ tabulæ
lapideæ quas posuerat in ea Moyses in Horeb,
quando pepigit Dominus fœdus cum filiis Israël,
cum egrederentur de terra Ægypti. 10 Factum
est autem cum exissent sacerdotes de sanctuario,
nebula implevit domum Domini, 11 et non poterant
sacerdotes stare et ministrare propter nebulam:
impleverat enim gloria Domini domum Domini.
12 Tunc ait Salomon: Dominus dixit ut habitaret
in nebula. 13 Ædificans ædificavi domum in
habitaculum tuum: firmissimum solium tuum in
sempiternum. 14 Convertitque rex faciem suam, et
benedixit omni ecclesiæ Israël: omnia enim ecclesia
Israël stabat. 15 Et ait Salomon: Benedictus Dominus
Deus Israël, qui locutus est ore suo ad David patrem
meum, et in manibus ejus perfecit, dicens: 16 A
die qua eduxi populum meum Israël de Ægypto,
non elegi civitatem de universis tribubus Israël,
ut ædificaretur domus, et esset nomen meum ibi:
sed elegi David ut esset super populum meum
Israël. 17 Voluitque David pater meus ædificare
domum nomini Domini Dei Israël: 18 et ait Dominus
ad David patrem meum: Quod cogitasti in corde
tuo ædificare domum nomini meo, bene fecisti,
hoc ipsum mente tractans. 19 Verumtamen tu
non ædificabis mihi domum, sed filius tuus, qui
egredietur de renibus tuis, ipse ædificabit domum
nomini meo. 20 Confirmavit Dominus sermonem
suum quem locutus est: stetique pro David patre
meo, et sedi super thronum Israël, sicut locutus est
Dominus: et ædificavi domum nomini Domini Dei
Israël. 21 Et constitui ibi locum arcæ in qua fœdus
Domini est, quod percussit cum patribus nostris
quando egressi sunt de terra Ægypti. 22 Stetit
autem Salomon ante altare Domini in conspectu
ecclesiæ Israël, et expandit manus suas in cælum,
23 et ait: Domine Deus Israël, non est similis tui
deus in cælo desuper, et super terram deorsum:
qui custodis pactum et misericordiam servis tuis
qui ambulant coram te in toto corde suo. 24 Qui
custodisti servo tuo David patri meo quæ locutus es
ei: ore locutus es, et manibus perfecisti, ut hæc dies
probat. 25 Nunc igitur Domine Deus Israël, conserva
famulo tuo David patri meo quæ locutus es ei,
dicens: Non auferetur de te vir coram me, qui sedeat
super thronum Israël: ita tamen si custodierint
filii tui viam suam, ut ambulent coram me sicut tu
ambulasti in conspectu meo. 26 Et nunc Domine
Deus Israël, firmentur verba tua quæ locutus es
servo tuo David patri meo. 27 Ergone putandum
est quod vere Deus habitet super terram? si enim
cælum, et cæli cælorum, te capere non possunt,
quanto magis domus hæc, quam ædificavi? 28 Sed
respice ad orationem servi tui, et ad preces ejus,
Domine Deus meus: audi hymnum et orationem
quam servus tuus orat coram te hodie: 29 ut sint
oculi tui aperti super domum hanc nocte ac die:
super domum, de qua dixisti: Erit nomen meum ibi:
ut exaudias orationem quam orat in loco isto ad te
servus tuus: 30 ut exaudias deprecationem servi
tui et populi tui Israël, quodcumque oraverint in
loco isto, et exaudies in loco habitaculi tui in cælo:
et cum exaudieris, propitius eris. 31 Si peccaverit
homo in proximum suum, et habuerit aliquod
juramentum quo teneatur astrictus, et venerit
propter juramentum coram altari tuo in domum
tuam, 32 tu exaudies in cælo: et facies, et judicabis
servos tuos, condemnans impium, et reddens viam
suam super caput ejus, justificansque justum, et
retribuens ei secundum justitiam suam. 33 Si fugerit
populus tuus Israël inimicos suos (quia peccaturus

est tibi), et agentes pœnitentiam, et confitentes
nomini tuo, venerint, et oraverint, et deprecati te
fuerint in domo hac: **34** exaudi in cælo, et dimitte
peccatum populi tui Israël, et reduces eos in terram
quam dedisti patribus eorum. **35** Si clausum fuerit
cælum, et non pluerit propter peccata eorum, et
orantes in loco isto, pœnitentiam egerint nomini
tuo, et a peccatis suis conversi fuerint propter
afflictionem suam: **36** exaudi eos in cælo, et dimitte
peccata servorum tuorum, et populi tui Israël:
et ostende eis viam bonam per quam ambulent,
et da pluviam super terram tuam, quam dedisti
populo tuo in possessionem. **37** Fames si oborta
fuerit in terra, aut pestilentia, aut corruptus aër,
aut ærugo, aut locusta, vel rubigo, et afflixerit eum
inimicus ejus portas obsidens: omnis plaga, universa
infirmitas, **38** cuncta devotatio, et imprecatio quæ
acciderit omni homini de populo tuo Israël: si quis
cognoverit plagam cordis sui, et expanderit manus
suas in domo hac, **39** tu exaudies in cælo in loco
habitationis tuæ, et repropitiaberis, et facies ut
des unicuique secundum omnes vias suas, sicut
videris cor ejus (quia tu nosti solus cor omnium
filiorum hominum), **40** ut timeant te cunctis diebus
quibus vivunt super faciem terræ quam dedisti
patribus nostris. **41** Insuper et alienigena, qui non
est de populo tuo Israël, cum venerit de terra
longinqua propter nomen tuum (audietur enim
nomen tuum magnum, et manus tua fortis, et
brachium tuum **42** extentum ubique), cum venerit
ergo, et oraverit in hoc loco, **43** tu exaudies in
cælo, in firmamento habitaculi tui, et facies omnia
pro quibus invocaverit te alienigena: ut discant
universi populi terrarum nomen tuum timere,
sicut populus tuus Israël, et probent quia nomen
tuum invocatum est super domum hanc quam
ædificavi. **44** Si egressus fuerit populus tuus ad
bellum contra inimicos suos per viam, quocumque
miseris eos, orabunt te contra viam civitatis quam
elegisti, et contra domum quam ædificavi nomini
tuo, **45** et exaudies in cælo orationes eorum et
preces eorum, et facies judicium eorum. **46** Quod
si peccaverint tibi (non est enim homo qui non
peccet) et iratus tradideris eos inimicis suis, et
captivi ducti fuerint in terram inimicorum longe
vel prope, **47** et egerint pœnitentiam in corde
suo in loco captivitatis, et conversi deprecati te
fuerint in captivitate sua, dicentes: Peccavimus:
inique egimus, impie gessimus: **48** et reversi fuerint
ad te in universo corde suo et tota anima sua
in terra inimicorum suorum, ad quam captivi
ducti fuerint: et oraverint te contra viam terræ
suæ, quam dedisti patribus eorum, et civitatis
quam elegisti, et templi quod ædificavi nomini
tuo: **49** exaudies in cælo, in firmamento solii
tui, orationes eorum et preces eorum, et facies
judicium eorum: **50** et propitiaberis populo tuo qui
peccavit tibi, et omnibus iniquitatibus eorum quibus
prævaricati sunt in te: et dabis misericordiam coram
eis qui eos captivos habuerint, ut misereantur
eis. **51** Populus enim tuus est, et hæreditas tua,
quos eduxisti de terra Ægypti, de medio fornacis
ferreæ. **52** Ut sint oculi tui aperti ad deprecationem
servi tui, et populi tui Israël, et exaudias eos in
universis pro quibus invocaverint te. **53** Tu enim
separasti eos tibi in hæreditatem de universis
populis terræ, sicut locutus es per Moysen servum
tuum quando eduxisti patres nostros de Ægypto,
Domine Deus. **54** Factum est autem, cum complesset
Salomon orans Dominum omnem orationem et
deprecationem hanc, surrexit de conspectu altaris
Domini: utrumque enim genu in terram fixerat,
et manus expanderat in cælum. **55** Stetit ergo, et
benedixit omni ecclesiæ Israël voce magna, dicens:
56 Benedictus Dominus, qui dedit requiem populo
suo Israël, juxta omnia quæ locutus est: non cecidit
ne unus quidem sermo ex omnibus bonis quæ
locutus est per Moysen servum suum. **57** Sit Dominus
Deus noster nobiscum, sicut fuit cum patribus
nostris, non derelinquens nos, neque projiciens.
58 Sed inclinet corda nostra ad se, ut ambulemus
in universis viis ejus, et custodiamus mandata
ejus, et cæremonias ejus, et judicia quæcumque
mandavit patribus nostris. **59** Et sint sermones
mei isti, quibus deprecatus sum coram Domino,
appropinquantes Domino Deo nostro die ac nocte,
ut faciat judicium servo suo, et populo suo Israël
per singulos dies: **60** ut sciant omnes populi terræ
quia Dominus ipse est Deus, et non est ultra absque
eo. **61** Sit quoque cor nostrum perfectum cum
Domino Deo nostro, ut ambulemus in decretis ejus,
et custodiamus mandata ejus, sicut et hodie. **62**
Igitur rex, et omnis Israël cum eo, immolabant
victimas coram Domino. **63** Mactavitque Salomon
hostias pacificas, quas immolavit Domino, boum
viginti duo millia, et ovium centum viginti millia:
et dedicaverunt templum Domini rex et filii Israël.
64 In die illa sanctificavit rex medium atrii quod
erat ante domum Domini: fecit quippe holocaustum
ibi, et sacrificium, et adipem pacificorum: quoniam
altare æreum quod erat coram Domino, minus erat,
et capere non poterat holocaustum, et sacrificium,
et adipem pacificorum. **65** Fecit ergo Salomon in
tempore illo festivitatem celebrem, et omnis Israël
cum eo, multitudo magna ab introitu Emath usque
ad rivum Ægypti, coram Domino Deo nostro, septem

diebus et septem diebus, id est, quatuordecim
diebus. 66 Et in die octava dimisit populos: qui
benedicentes regi, profecti sunt in tabernacula sua
lætantes, et alacri corde super omnibus bonis quæ
fecerat Dominus David servo suo, et Israël populo
suo.

9 Factum est autem cum perfecisset Salomon
ædificium domus Domini, et ædificium regis,
et omne quod optaverat et voluerat facere, 2
apparuit ei Dominus secundo, sicut apparuerat ei
in Gabaon. 3 Dixitque Dominus ad eum: Exaudivi
orationem tuam et deprecationem tuam, quam
deprecatus es coram me: sanctificavi domum hanc
quam ædificasti, ut ponerem nomen meum ibi in
sempiternum, et erunt oculi mei et cor meum ibi
cunctis diebus. 4 Tu quoque si ambulaveris coram
me sicut ambulavit pater tuus, in simplicitate cordis
et in æquitate, et feceris omnia quæ præcepi tibi, et
legitima mea et judicia mea servaveris, 5 ponam
thronum regni tui super Israël in sempiternum,
sicut locutus sum David patri tuo, dicens: Non
auferetur vir de genere tuo de solio Israël. 6 Si
autem aversione aversi fueritis vos et filii vestri,
non sequentes me, nec custodientes mandata mea
et cæremonias meas quas proposui vobis, sed
abieritis et colueritis deos alienos, et adoraveritis
eos: 7 auferam Israël de superficie terræ quam
dedi eis, et templum quod sanctificavi nomini
meo, projiciam a conspectu meo: eritque Israël in
proverbium, et in fabulam cunctis populis. 8 Et
domus hæc erit in exemplum: omnis qui transierit
per eam, stupebit, et sibilabit, et dicet: Quare
fecit Dominus sic terræ huic, et domui huic? 9 Et
respondebunt: Quia dereliquerunt Dominum Deum
suum, qui eduxit patres eorum de terra Ægypti,
et secuti sunt deos alienos, et adoraverunt eos, et
coluerunt eos: idcirco induxit Dominus super eos
omne malum hoc. 10 Expletis autem annis viginti
postquam ædificaverat Salomon duas domos, id est,
domum Domini, et domum regis 11 (Hiram rege
Tyri præbente Salomoni ligna cedrina et abiegna, et
aurum juxta omne quod opus habuerat), tunc dedit
Salomon Hiram viginti oppida in terra Galilææ. 12
Et egressus est Hiram de Tyro ut videret oppida
quæ dederat ei Salomon, et non placuerunt ei. 13
Et ait: Hæccine sunt civitates quas dedisti mihi,
frater? Et appellavit eas terram Chabul, usque
in diem hanc. 14 Misit quoque Hiram ad regem
Salomonem centum viginti talenta auri. 15 Hæc est
summa expensarum quam obtulit rex Salomon ad
ædificandam domum Domini et domum suam, et
Mello, et murum Jerusalem, et Heser, et Mageddo,
et Gazer. 16 Pharao rex Ægypti ascendit, et cepit
Gazar, succenditque eam igni, et Chananæum, qui
habitabat in civitate, interfecit: et dedit eam in
dotem filiæ suæ uxori Salomonis. 17 Ædificavit
ergo Salomon Gazer, et Bethoron inferiorem, 18 et
Balaath, et Palmiram in terra solitudinis. 19 Et omnes
vicos qui ad se pertinebant et erant absque muro,
munivit, et civitates curruum et civitates equitum,
et quodcumque ei placuit ut ædificaret in Jerusalem,
et in Libano, et in omni terra potestatis suæ. 20
Universum populum qui remanserat de Amorrhæis,
et Hethæis, et Pherezæis, et Hevæis, et Jebusæis,
qui non sunt de filiis Israël: 21 horum filios qui
remanserant in terra, quos scilicet non potuerant
filii Israël exterminare, fecit Salomon tributarios
usque in diem hanc. 22 De filiis autem Israël non
constituit Salomon servire quemquam, sed erant
viri bellatores, et ministri ejus, et principes, et duces,
et præfecti curruum et equorum. 23 Erant autem
principes super omnia opera Salomonis præpositi
quingenti quinquaginta, qui habebant subjectum
populum, et statutis operibus imperabant. 24 Filia
autem Pharaonis ascendit de civitate David in
domum suam, quam ædificaverat ei Salomon: tunc
ædificavit Mello. 25 Offerebat quoque Salomon,
tribus vicibus per annos singulos, holocausta et
pacificas victimas super altare quod ædificaverat
Domino, et adolebat thymiama coram Domino:
perfectumque est templum. 26 Classem quoque
fecit rex Salomon in Asiongaber, quæ est juxta
Ailath in littore maris Rubri, in terra Idumææ.
27 Misitque Hiram in classe illa servos suos viros
nauticos et gnaros maris, cum servis Salomonis. 28
Qui cum venissent in Ophir, sumptum inde aurum
quadringentorum viginti talentorum, detulerunt
ad regem Salomonem.

10 Sed et regina Saba, audita fama Salomonis
in nomine Domini, venit tentare eum in
ænigmatibus. 2 Et ingressa Jerusalem multo cum
comitatu et divitiis, camelis portantibus aromata, et
aurum infinitum nimis, et gemmas pretiosas, venit
ad regem Salomonem, et locuta est ei universa quæ
habebat in corde suo. 3 Et docuit eam Salomon
omnia verba quæ proposuerat: non fuit sermo qui
regem posset latere, et non responderet ei. 4 Videns
autem regina Saba omnem sapientiam Salomonis, et
domum quam ædificaverat, 5 et cibos mensæ ejus,
et habitacula servorum, et ordines ministrantium,
vestesque eorum, et pincernas, et holocausta quæ
offerebat in domo Domini: non habebat ultra
spiritum. 6 Dixitque ad regem: Verus est sermo
quem audivi in terra mea 7 super sermonibus

tuis, et super sapientia tua: et non credebam
narrantibus mihi, donec ipsa veni, et vidi oculis
meis, et probavi quod media pars mihi nuntiata non
fuerit: major est sapientia et opera tua, quam rumor
quem audivi. 8 Beati viri tui, et beati servi tui,
qui stant coram te semper, et audiunt sapientiam
tuam. 9 Sit Dominus Deus tuus benedictus, cui
complacuisti, et posuit te super thronum Israël, eo
quod dilexerit Dominus Israël in sempiternum, et
constituit te regem ut faceres judicium et justitiam.
10 Dedit ergo regi centum viginti talenta auri, et
aromata multa nimis, et gemmas pretiosas: non
sunt allata ultra aromata tam multa, quam ea
quæ dedit regina Saba regi Salomoni. 11 (Sed et
classis Hiram, quæ portabat aurum de Ophir, attulit
ex Ophir ligna thyina multa nimis, et gemmas
pretiosas. 12 Fecitque rex de lignis thyinis fulcra
domus Domini et domus regiæ, et citharas lyrasque
cantoribus: non sunt allata hujuscemodi ligna
thyina, neque visa usque in præsentem diem.)
13 Rex autem Salomon dedit reginæ Saba omnia
quæ voluit et petivit ab eo, exceptis his quæ ultro
obtulerat ei munere regio. Quæ reversa est, et abiit
in terram suam cum servis suis. 14 Erat autem
pondus auri quod afferebatur Salomoni per annos
singulos, sexcentorum sexaginta sex talentorum
auri, 15 excepto eo quod afferebant viri qui super
vectigalia erant, et negotiatores, universique scruta
vendentes, et omnes reges Arabiæ, ducesque terræ.
16 Fecit quoque rex Salomon ducenta scuta de auro
purissimo: sexcentos auri siclos dedit in laminas
scuti unius. 17 Et trecentas peltas ex auro probato:
trecentæ minæ auri unam peltam vestiebant:
posuitque eas rex in domo saltus Libani. 18 Fecit
etiam rex Salomon thronum de ebore grandem:
et vestivit eum auro fulvo nimis, 19 qui habebat
sex gradus: et summitas throni rotunda erat in
parte posteriori: et duæ manus hinc atque inde
tenentes sedile: et duo leones stabant juxta manus
singulas. 20 Et duodecim leunculi stantes super sex
gradus hinc atque inde: non est factum tale opus
in universis regnis. 21 Sed et omnia vasa quibus
potabat rex Salomon, erant aurea: et universa
supellex domus saltus Libani de auro purissimo:
non erat argentum, nec alicujus pretii putabatur in
diebus Salomonis, 22 quia classis regis per mare cum
classe Hiram semel per tres annos ibat in Tharsis,
deferens inde aurum, et argentum, et dentes
elephantorum, et simias, et pavos. 23 Magnificatus
est ergo rex Salomon super omnes reges terræ
divitiis et sapientia. 24 Et universa terra desiderabat
vultum Salomonis, ut audiret sapientiam ejus,
quam dederat Deus in corde ejus. 25 Et singuli
deferebant ei munera, vasa argentea et aurea, vestes
et arma bellica, aromata quoque, et equos et mulos
per annos singulos. 26 Congregavitque Salomon
currus et equites, et facti sunt ei mille quadringenti
currus, et duodecim millia equitum: et disposuit
eos per civitates munitas, et cum rege in Jerusalem.
27 Fecitque ut tanta esset abundantia argenti in
Jerusalem, quanta et lapidum: et cedrorum præbuit
multitudinem quasi sycomoros quæ nascuntur in
campestribus. 28 Et educebantur equi Salomoni
de Ægypto, et de Coa. Negotiatores enim regis
emebant de Coa, et statuto pretio perducebant. 29
Egrediebatur autem quadriga ex Ægypto sexcentis
siclis argenti, et equus centum quinquaginta. Atque
in hunc modum cuncti reges Hethæorum et Syriæ
equos venundabant.

11 Rex autem Salomon adamavit mulieres
alienigenas multas, filiam quoque Pharaonis, et
Moabitidas, et Ammonitidas, Idumæas, et Sidonias,
et Hethæas: 2 de gentibus super quibus dixit
Dominus filiis Israël: Non ingrediemini ad eas, neque
de illis ingredientur ad vestras: certissime enim
avertent corda vestra ut sequamini deos earum. His
itaque copulatus est Salomon ardentissimo amore.
3 Fueruntque ei uxores quasi reginæ septingentæ,
et concubinæ trecentæ: et averterunt mulieres cor
ejus. 4 Cumque jam esset senex, depravatum est
cor ejus per mulieres, ut sequeretur deos alienos:
nec erat cor ejus perfectum cum Domino Deo
suo, sicut cor David patris ejus. 5 Sed colebat
Salomon Astarthen deam Sidoniorum, et Moloch
idolum Ammonitarum. 6 Fecitque Salomon quod
non placuerat coram Domino, et non adimplevit ut
sequeretur Dominum sicut David pater ejus. 7 Tunc
ædificavit Salomon fanum Chamos idolo Moab in
monte qui est contra Jerusalem, et Moloch idolo
filiorum Ammon. 8 Atque in hunc modum fecit
universis uxoribus suis alienigenis, quæ adolebant
thura, et immolabant diis suis. 9 Igitur iratus est
Dominus Salomoni, quod aversa esset mens ejus
a Domino Deo Israël, qui apparuerat ei secundo,
10 et præceperat de verbo hoc ne sequeretur deos
alienos: et non custodivit quæ mandavit ei Dominus.
11 Dixit itaque Dominus Salomoni: Quia habuisti
hoc apud te, et non custodisti pactum meum,
et præcepta mea quæ mandavi tibi, disrumpens
scindam regnum tuum, et dabo illud servo tuo. 12
Verumtamen in diebus tuis non faciam propter
David patrem tuum: de manu filii tui scindam
illud, 13 nec totum regnum auferam, sed tribum
unam dabo filio tuo propter David servum meum,
et Jerusalem, quam elegi. 14 Suscitavit autem

Dominus adversarium Salomoni Adad Idumæum
de semine regio, qui erat in Edom. 15 Cum enim
esset David in Idumæa, et ascendisset Joab princeps
militiæ ad sepeliendum eos qui fuerant interfecti,
et occidisset omnem masculinum in Idumæa 16 (sex
enim mensibus ibi moratus est Joab, et omnis Israël,
donec interimeret omne masculinum in Idumæa),
17 fugit Adad ipse, et viri Idumæi de servis patris ejus
cum eo, ut ingrederetur Ægyptum: erat autem Adad
puer parvulus. 18 Cumque surrexissent de Madian,
venerunt in Pharan, tuleruntque secum viros de
Pharan, et introierunt Ægyptum ad Pharaonem
regem Ægypti: qui dedit ei domum, et cibos
constituit, et terram delegavit. 19 Et invenit Adad
gratiam coram Pharaone valde, in tantum ut daret
ei uxorem sororem uxoris suæ germanam Taphnes
reginæ. 20 Genuitque ei soror Taphnes Genubath
filium, et nutrivit eum Taphnes in domo Pharaonis:
eratque Genubath habitans apud Pharaonem cum
filiis ejus. 21 Cumque audisset Adad in Ægypto
dormisse David cum patribus suis, et mortuum esse
Joab principem militiæ, dixit Pharaoni: Dimitte
me, ut vadam in terram meam. 22 Dixitque ei
Pharao: Qua enim re apud me indiges, ut quæras
ire ad terram tuam? At ille respondit: Nulla: sed
obsecro te ut dimittas me. 23 Suscitavit quoque
ei Deus adversarium Razon filium Eliada, qui
fugerat Adarezer regem Soba dominum suum: 24 et
congregavit contra eum viros, et factus est princeps
latronum cum interficeret eos David: abieruntque
Damascum, et habitaverunt ibi, et constituerunt
eum regem in Damasco: 25 eratque adversarius
Israëli cunctis diebus Salomonis: et hoc est malum
Adad, et odium contra Israël: regnavitque in Syria.
26 Jeroboam quoque filius Nabat, Ephrathæus, de
Sareda, servus Salomonis, cujus mater erat nomine
Sarva, mulier vidua, levavit manum contra regem.
27 Et hæc est causa rebellionis adversus eum, quia
Salomon ædificavit Mello, et coæquavit voraginem
civitatis David patris sui. 28 Erat autem Jeroboam vir
fortis et potens: videnque Salomon adolescentem
bonæ indolis et industrium, constituerat eum
præfectum super tributa universæ domus Joseph.
29 Factum est igitur in tempore illo, ut Jeroboam
egrederetur de Jerusalem, et inveniret eum Ahias
Silonites propheta in via, opertus pallio novo: erant
autem duo tantum in agro. 30 Apprehendensque
Ahias pallium suum novum quo coopertus erat,
scidit in duodecim partes. 31 Et ait ad Jeroboam:
Tolle tibi decem scissuras: hæc enim dicit Dominus
Deus Israël: Ecce ego scindam regnum de manu
Salomonis, et dabo tibi decem tribus. 32 Porro una
tribus remanebit ei propter servum meum David,
et Jerusalem civitatem, quam elegi ex omnibus
tribubus Israël: 33 eo quod dereliquerit me, et
adoraverit Astarthen deam Sidoniorum, et Chamos
deum Moab, et Moloch deum filiorum Ammon: et
non ambulaverit in viis meis, ut faceret justitiam
coram me, et præcepta mea et judicia, sicut David
pater ejus. 34 Nec auferam omne regnum de manu
ejus, sed ducem ponam eum cunctis diebus vitæ
suæ, propter David servum meum quem elegi,
qui custodivit mandata mea et præcepta mea. 35
Auferam autem regnum de manu filii ejus, et dabo
tibi decem tribus: 36 filio autem ejus dabo tribum
unam, ut remaneat lucerna David servo meo cunctis
diebus coram me in Jerusalem civitate, quam elegi
ut esset nomen meum ibi. 37 Te autem assumam,
et regnabis super omnia quæ desiderat anima tua,
erisque rex super Israël. 38 Si igitur audieris omnia
quæ præcepero tibi, et ambulaveris in viis meis,
et feceris quod rectum est coram me, custodiens
mandata mea et præcepta mea, sicut fecit David
servus meus: ero tecum, et ædificabo tibi domum
fidelem, quomodo ædificavi David domum: et
tradam tibi Israël: 39 et affligam semen David super
hoc, verumtamen non cunctis diebus. 40 Voluit
ergo Salomon interficere Jeroboam: qui surrexit,
et aufugit in Ægyptum ad Sesac regem Ægypti, et
fuit in Ægypto usque ad mortem Salomonis. 41
Reliquum autem verborum Salomonis, et omnia
quæ fecit, et sapientia ejus, ecce universa scripta
sunt in libro verborum dierum Salomonis. 42
Dies autem quos regnavit Salomon in Jerusalem
super omnem Israël, quadraginta anni sunt. 43
Dormivitque Salomon cum patribus suis, et sepultus
est in civitate David patris sui: regnavitque Roboam
filius ejus pro eo.

12 Venit autem Roboam in Sichem: illuc
enim congregatus erat omnis Israël ad
constituendum eum regem. 2 At vero Jeroboam
filius Nabat, cum adhuc esset in Ægypto profugus a
facie regis Salomonis, audita morte ejus, reversus est
de Ægypto. 3 Miseruntque et vocaverunt eum: venit
ergo Jeroboam, et omnis multitudo Israël, et locuti
sunt ad Roboam, dicentes: 4 Pater tuus durissimum
jugum imposuit nobis: tu itaque nunc imminue
paululum de imperio patris tui durissimo, et de jugo
gravissimo quod imposuit nobis, et serviemus tibi. 5
Qui ait eis: Ite usque ad tertium diem, et revertimini
ad me. Cumque abiisset populus, 6 iniit consilium
rex Roboam cum senioribus qui assistebant coram
Salomone patre ejus cum adhuc viveret, et ait: Quod
datis mihi consilium, ut respondeam populo huic?
7 Qui dixerunt ei: Si hodie obedieris populo huic, et

servieris, et petitioni eorum cesseris, locutusque
fueris ad eos verba lenia, erunt tibi servi cunctis
diebus. 8 Qui dereliquit consilium senum, quod
dederant ei, et adhibuit adolescentes, qui nutriti
fuerant cum eo, et assistebant illi, 9 dixitque ad
eos: Quod mihi datis consilium, ut respondeam
populo huic, qui dixerunt mihi: Levius fac jugum
quod imposuit pater tuus super nos? 10 Et dixerunt
ei juvenes qui nutriti fuerant cum eo: Sic loqueris
populo huic, qui locuti sunt ad te, dicentes: Pater
tuus aggravavit jugum nostrum: tu releva nos. Sic
loqueris ad eos: Minimus digitus meus grossior est
dorso patris mei. 11 Et nunc pater meus posuit
super vos jugum grave, ego autem addam super
jugum vestrum: pater meus cecidit vos flagellis,
ego autem cædam vos scorpionibus. 12 Venit ergo
Jeroboam et omnis populus ad Roboam die tertia,
sicut locutus fuerat rex, dicens: Revertimini ad
me die tertia. 13 Responditque rex populo dura,
derelicto consilio seniorum quod ei dederant, 14
et locutus est eis secundum consilium juvenum,
dicens: Pater meus aggravavit jugum vestrum, ego
autem addam jugo vestro: pater meus cecidit vos
flagellis, ego autem cædam vos scorpionibus. 15 Et
non acquievit rex populo: quoniam aversatus fuerat
eum Dominus, ut suscitaret verbum suum quod
locutus fuerat in manu Ahiæ Silonitæ, ad Jeroboam
filium Nabat. 16 Videns itaque populus quod
noluisset eos audire rex, respondit ei dicens: Quæ
nobis pars in David? vel quæ hæreditas in filio Isai?
vade in tabernacula tua, Israël: nunc vide domum
tuam, David. Et abiit Israël in tabernacula sua. 17
Super filios autem Israël, quicumque habitabant in
civitatibus Juda, regnavit Roboam. 18 Misit ergo
rex Roboam Aduram, qui erat super tributa: et
lapidavit eum omnis Israël, et mortuus est. Porro
rex Roboam festinus ascendit currum, et fugit
in Jerusalem: 19 recessitque Israël a domo David
usque in præsentem diem. 20 Factum est autem
cum audisset omnis Israël quod reversus esset
Jeroboam, miserunt, et vocaverunt eum congregato
cœtu, et constituerunt eum regem super omnem
Israël: nec secutus est quisquam domum David
præter tribum Juda solam. 21 Venit autem Roboam
Jerusalem, et congregavit universam domum Juda,
et tribum Benjamin, centum octoginta millia
electorum virorum bellatorum, ut pugnarent contra
domum Israël, et reducerent regnum Roboam filio
Salomonis. 22 Factus est autem sermo Domini ad
Semeiam virum Dei, dicens: 23 Loquere ad Roboam
filium Salomonis regem Juda, et ad omnem domum
Juda, et Benjamin, et reliquos de populo, dicens: 24
Hæc dicit Dominus: Non ascendetis, neque bellabitis
contra fratres vestros filios Israël: revertatur vir in
domum suam: a me enim factum est verbum hoc.
Audierunt sermonem Domini, et reversi sunt de
itinere, sicut eis præceperat Dominus. 25 Ædificavit
autem Jeroboam Sichem in monte Ephraim, et
habitavit ibi: et egressus inde ædificavit Phanuel.
26 Dixitque Jeroboam in corde suo: Nunc revertetur
regnum ad domum David, 27 si ascenderit populus
iste ut faciat sacrificia in domo Domini in Jerusalem:
et convertetur cor populi hujus ad dominum
suum Roboam regem Juda, interficientque me,
et revertentur ad eum. 28 Et excogitato consilio
fecit duos vitulos aureos, et dixit eis: Nolite ultra
ascendere in Jerusalem: ecce dii tui Israël, qui te
eduxerunt de terra Ægypti. 29 Posuitque unum in
Bethel, et alterum in Dan: 30 et factum est verbum
hoc in peccatum: ibat enim populus ad adorandum
vitulum usque in Dan. 31 Et fecit fana in excelsis, et
sacerdotes de extremis populi, qui non erant de filiis
Levi. 32 Constituitque diem solemnem in mense
octavo, quintadecima die mensis, in similitudinem
solemnitatis quæ celebrabatur in Juda. Et ascendens
altare, similiter fecit in Bethel, ut immolaret
vitulis quos fabricatus fuerat: constituitque in
Bethel sacerdotes excelsorum quæ fecerat. 33 Et
ascendit super altare quod exstruxerat in Bethel,
quintadecima die mensis octavi, quem finxerat de
corde suo: et fecit solemnitatem filiis Israël, et
ascendit super altare, ut adoleret incensum.

13 Et ecce vir Dei venit de Juda in sermone
Domini in Bethel, Jeroboam stante super
altare, et thus jaciente. 2 Et exclamavit contra
altare in sermone Domini, et ait: Altare, altare, hæc
dicit Dominus: Ecce filius nascetur domui David,
Josias nomine, et immolabit super te sacerdotes
excelsorum, qui nunc in te thura succendunt: et
ossa hominum super te incendet. 3 Deditque in illa
die signum, dicens: Hoc erit signum quod locutus
est Dominus: ecce altare scindetur, et effundetur
cinis qui in eo est. 4 Cumque audisset rex sermonem
hominis Dei quem inclamaverat contra altare in
Bethel, extendit manum suam de altari, dicens:
Apprehendite eum. Et exaruit manus ejus quam
extenderat contra eum, nec valuit retrahere eam
ad se. 5 Altare quoque scissum est, et effusus est
cinis de altari, juxta signum quod prædixerat vir
Dei in sermone Domini. 6 Et ait rex ad virum Dei:
Deprecare faciem Domini Dei tui, et ora pro me,
ut restituatur manus mea mihi. Oravitque vir Dei
faciem Domini, et reversa est manus regis ad eum,
et facta est sicut prius fuerat. 7 Locutus est autem
rex ad virum Dei: Veni mecum domum ut prandeas,

et dabo tibi munera. 8 Responditque vir Dei ad
regem: Si dederis mihi mediam partem domus tuæ,
non veniam tecum, nec comedam panem, neque
bibam aquam in loco isto: 9 sic enim mandatum est
mihi in sermone Domini præcipientis: Non comedes
panem, neque bibes aquam, nec reverteris per viam
qua venisti. 10 Abiit ergo per aliam viam, et non
est reversus per iter quo venerat in Bethel. 11
Prophetes autem quidam senex habitabat in Bethel:
ad quem venerunt filii sui, et narraverunt ei omnia
opera quæ fecerat vir Dei illa die in Bethel: et verba
quæ locutus fuerat ad regem, narraverunt patri suo.
12 Et dixit eis pater eorum: Per quam viam abiit?
Ostenderunt ei filii sui viam per quam abierat vir
Dei, qui venerat de Juda. 13 Et ait filiis suis: Sternite
mihi asinum. Qui cum stravissent, ascendit, 14
et abiit post virum Dei, et invenit eum sedentem
subtus terebinthum: et ait illi: Tune es vir Dei qui
venisti de Juda? Respondit ille: Ego sum. 15 Dixitque
ad eum: Veni mecum domum, ut comedas panem.
16 Qui ait: Non possum reverti, neque venire tecum:
nec comedam panem, neque bibam aquam in loco
isto, 17 quia locutus est Dominus ad me in sermone
Domini, dicens: Non comedes panem, et non bibes
aquam ibi, nec reverteris per viam qua ieris. 18
Qui ait illi: Et ego propheta sum similis tui: et
angelus locutus est mihi in sermone Domini, dicens:
Reduc eum tecum in domum tuam, ut comedat
panem, et bibat aquam. Fefellit eum, 19 et reduxit
secum: comedit ergo panem in domo ejus, et bibit
aquam. 20 Cumque sederent ad mensam, factus
est sermo Domini ad prophetam qui reduxerat
eum. 21 Et exclamavit ad virum Dei qui venerat de
Juda, dicens: Hæc dicit Dominus: Quia non obediens
fuisti ori Domini, et non custodisti mandatum quod
præcepit tibi Dominus Deus tuus, 22 et reversus es,
et comedisti panem, et bibisti aquam in loco in quo
præcepit tibi ne comederes panem neque biberes
aquam, non inferetur cadaver tuum in sepulchrum
patrum tuorum. 23 Cumque comedisset et bibisset,
stravit asinum suum prophetæ quem reduxerat. 24
Qui cum abiisset, invenit eum leo in via, et occidit, et
erat cadaver ejus projectum in itinere: asinus autem
stabat juxta illum, et leo stabat juxta cadaver. 25 Et
ecce viri transeuntes viderunt cadaver projectum in
via, et leonem stantem juxta cadaver. Et venerunt,
et divulgaverunt in civitate in qua prophetes ille
senex habitabat. 26 Quod cum audisset propheta
ille qui reduxerat eum de via, ait: Vir Dei est, qui
inobediens fuit ori Domini, et tradidit eum Dominus
leoni, et confregit eum, et occidit juxta verbum
Domini quod locutus est ei. 27 Dixitque ad filios
suos: Sternite mihi asinum. Qui cum stravissent,
28 et ille abiisset, invenit cadaver ejus projectum
in via, et asinum et leonem stantes juxta cadaver:
non comedit leo de cadavere, nec læsit asinum.
29 Tulit ergo prophetes cadaver viri Dei, et posuit
illud super asinum, et reversus intulit in civitatem
prophetæ senis ut plangeret eum. 30 Et posuit
cadaver ejus in sepulchro suo, et planxerunt eum:
Heu, heu mi frater! 31 Cumque planxissent eum,
dixit ad filios suos: Cum mortuus fuero, sepelite me
in sepulchro in quo vir Dei sepultus est: juxta ossa
ejus ponite ossa mea. 32 Profecto enim veniet sermo
quem prædixit in sermone Domini contra altare
quod est in Bethel, et contra omnia fana excelsorum
quæ sunt in urbibus Samariæ. 33 Post verba hæc
non est reversus Jeroboam de via sua pessima, sed
e contrario fecit de novissimis populi sacerdotes
excelsorum: quicumque volebat, implebat manum
suam, et fiebat sacerdos excelsorum. 34 Et propter
hanc causam peccavit domus Jeroboam, et eversa
est, et deleta de superficie terræ.

14 In tempore illo ægrotavit Abia filius Jeroboam.
2 Dixitque Jeroboam uxori suæ: Surge, et
commuta habitum, ne cognoscaris quod sis uxor
Jeroboam, et vade in Silo, ubi est Ahias propheta,
qui locutus est mihi quod regnaturus essem super
populum hunc. 3 Tolle quoque in manu tua decem
panes, et crustulam, et vas mellis, et vade ad
illum: ipse enim indicabit tibi quid eventurum sit
puero huic. 4 Fecit ut dixerat, uxor Jeroboam: et
consurgens abiit in Silo, et venit in domum Ahiæ:
at ille non poterat videre, quia caligaverant oculi
ejus præ senectute. 5 Dixit autem Dominus ad
Ahiam: Ecce uxor Jeroboam ingreditur ut consulat
te super filio suo qui ægrotat: hæc et hæc loqueris
ei. Cum ergo illa intraret, et dissimularet se esse
quæ erat, 6 audivit Ahias sonitum pedum ejus
introëuntis per ostium, et ait: Ingredere, uxor
Jeroboam: quare aliam te esse simulas? ego autem
missus sum ad te durus nuntius. 7 Vade, et dic
Jeroboam: Hæc dicit Dominus Deus Israël: Quia
exaltavi te de medio populi, et dedi te ducem super
populum meum Israël, 8 et scidi regnum domus
David, et dedi illud tibi, et non fuisti sicut servus
meus David, qui custodivit mandata mea, et secutus
est me in toto corde suo, faciens quod placitum
esset in conspectu meo: 9 sed operatus es mala
super omnes qui fuerunt ante te, et fecisti tibi
deos alienos et conflatiles, ut me ad iracundiam
provocares, me autem projecisti post corpus tuum:
10 idcirco ecce ego inducam mala super domum
Jeroboam, et percutiam de Jeroboam mingentem ad
parietem, et clausum, et novissimum in Israël: et

mundabo reliquias domus Jeroboam, sicut mundari
solet fimus usque ad purum. 11 Qui mortui fuerint
de Jeroboam in civitate, comedent eos canes:
qui autem mortui fuerint in agro, vorabunt eos
aves cæli: quia Dominus locutus est. 12 Tu igitur
surge, et vade in domum tuam: et in ipso introitu
pedum tuorum in urbem, morietur puer, 13 et
planget eum omnis Israël, et sepeliet: iste enim
solus inferetur de Jeroboam in sepulchrum, quia
inventus est super eo sermo bonus a Domino Deo
Israël in domo Jeroboam. 14 Constituet autem sibi
Dominus regem super Israël, qui percutiet domum
Jeroboam in hac die, et in hoc tempore: 15 et
percutiet Dominus Deus Israël, sicut moveri solet
arundo in aqua: et evellet Israël de terra bona
hac, quam dedit patribus eorum, et ventilabit eos
trans flumen: quia fecerunt sibi lucos, ut irritarent
Dominum. 16 Et tradet Dominus Israël propter
peccata Jeroboam, qui peccavit, et peccare fecit
Israël. 17 Surrexit itaque uxor Jeroboam, et abiit, et
venit in Thersa: cumque illa ingrederetur limen
domus, puer mortuus est, 18 et sepelierunt eum. Et
planxit eum omnis Israël juxta sermonem Domini,
quem locutus est in manu servi sui Ahiæ prophetæ.
19 Reliqua autem verborum Jeroboam, quomodo
pugnaverit, et quomodo regnaverit, ecce scripta
sunt in libro verborum dierum regum Israël. 20 Dies
autem quibus regnavit Jeroboam, viginti duo anni
sunt: et dormivit cum patribus suis, regnavitque
Nadab filius ejus pro eo. 21 Porro Roboam filius
Salomonis regnavit in Juda. Quadraginta et unius
anni erat Roboam cum regnare cœpisset: decem
et septem annos regnavit in Jerusalem civitate,
quam elegit Dominus ut poneret nomen suum ibi,
ex omnibus tribubus Israël. Nomen autem matris
ejus Naama Ammanitis. 22 Et fecit Judas malum
coram Domino, et irritaverunt eum super omnibus
quæ fecerant patres eorum in peccatis suis quæ
peccaverunt. 23 Ædificaverunt enim et ipsi sibi aras,
et statuas, et lucos super omnem collem excelsum,
et subter omnem arborem frondosam: 24 sed et
effeminati fuerunt in terra, feceruntque omnes
abominationes gentium quas attrivit Dominus
ante faciem filiorum Israël. 25 In quinto autem
anno regni Roboam, ascendit Sesac rex Ægypti in
Jerusalem, 26 et tulit thesauros domus Domini, et
thesauros regios, et universa diripuit: scuta quoque
aurea, quæ fecerat Salomon: 27 pro quibus fecit rex
Roboam scuta ærea, et tradidit ea in manum ducum
scutariorum, et eorum qui excubabant ante ostium
domus regis. 28 Cumque ingrederetur rex in domum
Domini, portabant ea qui præeundi habebant
officium: et postea reportabant ad armamentarium
scutariorum. 29 Reliqua autem sermonum Roboam,
et omnia quæ fecit, ecce scripta sunt in libro
sermonum dierum regum Juda. 30 Fuitque bellum
inter Roboam et Jeroboam cunctis diebus. 31
Dormivitque Roboam cum patribus suis, et sepultus
est cum eis in civitate David: nomen autem matris
ejus Naama Ammanitis: et regnavit Abiam filius
ejus pro eo.

15 Igitur in octavodecimo anno regni Jeroboam
filii Nabat, regnavit Abiam super Judam. 2
Tribus annis regnavit in Jerusalem: nomen matris
ejus Maacha filia Abessalom. 3 Ambulavitque in
omnibus peccatis patris sui, quæ fecerat ante eum:
nec erat cor ejus perfectum cum Domino Deo suo,
sicut cor David patris ejus. 4 Sed propter David
dedit ei Dominus Deus suus lucernam in Jerusalem,
ut suscitaret filium ejus post eum, et statueret
Jerusalem: 5 eo quod fecisset David rectum in
oculis Domini, et non declinasset ab omnibus quæ
præceperat ei cunctis diebus vitæ suæ, excepto
sermone Uriæ Hethæi. 6 Attamen bellum fuit inter
Roboam et Jeroboam omni tempore vitæ ejus. 7
Reliqua autem sermonum Abiam, et omnia quæ
fecit, nonne hæc scripta sunt in libro verborum
dierum regum Juda? Fuitque prælium inter Abiam
et inter Jeroboam. 8 Et dormivit Abiam cum
patribus suis, et sepelierunt eum in civitate David,
regnavitque Asa filius ejus pro eo. 9 In anno ergo
vigesimo Jeroboam regis Israël regnavit Asa rex
Juda, 10 et quadraginta et uno anno regnavit
in Jerusalem. Nomen matris ejus Maacha filia
Abessalom. 11 Et fecit Asa rectum ante conspectum
Domini, sicut David pater ejus: 12 et abstulit
effeminatos de terra, purgavitque universas sordes
idolorum quæ fecerant patres ejus. 13 Insuper et
Maacham matrem suam amovit, ne esset princeps
in sacris Priapi, et in luco ejus quem consecraverat:
subvertitque specum ejus, et confregit simulacrum
turpissimum, et combussit in torrente Cedron: 14
excelsa autem non abstulit. Verumtamen cor Asa
perfectum erat cum Domino cunctis diebus suis:
15 et intulit ea quæ sanctificaverat pater suus, et
voverat, in domum Domini, argentum, et aurum,
et vasa. 16 Bellum autem erat inter Asa, et Baasa
regem Israël cunctis diebus eorum. 17 Ascendit
quoque Baasa rex Israël in Judam, et ædificavit
Rama, ut non posset quispiam egredi vel ingredi de
parte Asa regis Juda. 18 Tollens itaque Asa omne
argentum et aurum quod remanserat in thesauris
domus Domini, et in thesauris domus regiæ, et
dedit illud in manus servorum suorum: et misit
ad Benadad filium Tabremon filii Hezion, regem

Syriæ, qui habitabat in Damasco, dicens: 19 Fœdus
est inter me et te, et inter patrem meum et patrem
tuum: ideo misi tibi munera, argentum et aurum:
et peto ut venias, et irritum facias fœdus quod
habes cum Baasa rege Israël, et recedat a me.
20 Acquiescens Benadad regi Asa, misit principes
exercitus sui in civitates Israël, et percusserunt
Ahion, et Dan, et Abeldomum Maacha, et universam
Cenneroth, omnem scilicet terram Nephthali. 21
Quod cum audisset Baasa, intermisit ædificare
Rama, et reversus est in Thersa. 22 Rex autem Asa
nuntium misit in omnem Judam, dicens: Nemo sit
excusatus. Et tulerunt lapides de Rama, et ligna ejus,
quibus ædificaverat Baasa, et exstruxit de eis rex
Asa Gabaa Benjamin, et Maspha. 23 Reliqua autem
omnium sermonum Asa, et universæ fortitudines
ejus, et cuncta quæ fecit, et civitates quas exstruxit,
nonne hæc scripta sunt in libro verborum dierum
regum Juda? Verumtamen in tempore senectutis
suæ doluit pedes. 24 Et dormivit cum patribus suis,
et sepultus est cum eis in civitate David patris
sui. Regnavitque Josaphat filius ejus pro eo. 25
Nadab vero filius Jeroboam regnavit super Israël
anno secundo Asa regis Juda: regnavitque super
Israël duobus annis. 26 Et fecit quod malum est in
conspectu Domini, et ambulavit in viis patris sui,
et in peccatis ejus quibus peccare fecit Israël. 27
Insidiatus est autem ei Baasa filius Ahiæ de domo
Issachar, et percussit eum in Gebbethon, quæ est
urbs Philisthinorum: siquidem Nadab et omnis
Israël obsidebant Gebbethon. 28 Interfecit ergo
illum Baasa in anno tertio Asa regis Juda, et regnavit
pro eo. 29 Cumque regnasset, percussit omnem
domum Jeroboam: non dimisit ne unam quidem
animam de semine ejus donec deleret eum, juxta
verbum Domini quod locutus fuerat in manu servi
sui Ahiæ Silonitis, 30 propter peccata Jeroboam,
quæ peccaverat, et quibus peccare fecerat Israël: et
propter delictum quo irritaverat Dominum Deum
Israël. 31 Reliqua autem sermonum Nadab, et omnia
quæ operatus est, nonne hæc scripta sunt in libro
verborum dierum regum Israël? 32 Fuitque bellum
inter Asa, et Baasa regem Israël, cunctis diebus
eorum. 33 Anno tertio Asa regis Juda, regnavit Baasa
filius Ahiæ super omnem Israël in Thersa, viginti
quatuor annis. 34 Et fecit malum coram Domino,
ambulavitque in via Jeroboam, et in peccatis ejus
quibus peccare fecit Israël.

16 Factus est autem sermo Domini ad Jehu filium
Hanani contra Baasa, dicens: 2 Pro eo quod
exaltavi te de pulvere, et posui te ducem super
populum meum Israël, tu autem ambulasti in via
Jeroboam, et peccare fecisti populum meum Israël,
ut me irritares in peccatis eorum: 3 ecce ego
demetam posteriora Baasa, et posteriora domus
ejus, et faciam domum tuam sicut domum Jeroboam
filii Nabat. 4 Qui mortuus fuerit de Baasa in civitate,
comedent eum canes: et qui mortuus fuerit ex
eo in regione, comedent eum volucres cæli. 5
Reliqua autem sermonum Baasa, et quæcumque
fecit, et prælia ejus, nonne hæc scripta sunt in libro
verborum dierum regum Israël? 6 Dormivit ergo
Baasa cum patribus suis, sepultusque est in Thersa:
et regnavit Ela filius ejus pro eo. 7 Cum autem in
manu Jehu filii Hanani prophetæ verbum Domini
factum esset contra Baasa, et contra domum ejus,
et contra omne malum quod fecerat coram Domino,
ad irritandum eum in operibus manuum suarum,
ut fieret sicut domus Jeroboam: ob hanc causam
occidit eum, hoc est, Jehu filium Hanani prophetam.
8 Anno vigesimo sexto Asa regis Juda, regnavit Ela
filius Baasa super Israël in Thersa, duobus annis. 9
Et rebellavit contra eum servus suus Zambri, dux
mediæ partis equitum: erat autem Ela in Thersa
bibens, et temulentus in domo Arsa præfecti Thersa.
10 Irruens ergo Zambri, percussit et occidit eum,
anno vigesimo septimo Asa regis Juda, et regnavit
pro eo. 11 Cumque regnasset, et sedisset super
solium ejus, percussit omnem domum Baasa, et
non dereliquit ex ea mingentem ad parietem: et
propinquos et amicos ejus. 12 Delevitque Zambri
omnem domum Baasa, juxta verbum Domini quod
locutus fuerat ad Baasa in manu Jehu prophetæ, 13
propter universa peccata Baasa, et peccata Ela filii
ejus, qui peccaverunt, et peccare fecerunt Israël,
provocantes Dominum Deum Israël in vanitatibus
suis. 14 Reliqua autem sermonum Ela, et omnia quæ
fecit, nonne hæc scripta sunt in libro verborum
dierum regum Israël? 15 Anno vigesimo septimo
Asa regis Juda, regnavit Zambri septem diebus in
Thersa: porro exercitus obsidebat Gebbethon urbem
Philisthinorum. 16 Cumque audisset rebellasse
Zambri, et occidisse regem, fecit sibi regem omnis
Israël Amri, qui erat princeps militiæ super Israël
in die illa in castris. 17 Ascendit ergo Amri, et
omnis Israël cum eo, de Gebbethon, et obsidebant
Thersa. 18 Videns autem Zambri quod expugnanda
esset civitas, ingressus est palatium, et succendit se
cum domo regia: et mortuus est 19 in peccatis suis
quæ peccaverat, faciens malum coram Domino, et
ambulans in via Jeroboam, et in peccato ejus, quo
fecit peccare Israël. 20 Reliqua autem sermonum
Zambri, et insidiarum ejus, et tyrannidis, nonne
hæc scripta sunt in libro verborum dierum regum
Israël? 21 Tunc divisus est populus Israël in duas

partes: media pars populi sequebatur Thebni filium
Gineth, ut constitueret eum regem: et media pars
Amri. 22 Prævaluit autem populus qui erat cum
Amri, populo qui sequebatur Thebni filium Gineth:
mortuusque est Thebni, et regnavit Amri. 23 Anno
trigesimo primo Asa regis Juda, regnavit Amri
super Israël, duodecim annis: in Thersa regnavit sex
annis. 24 Emitque montem Samariæ a Somer duobus
talentis argenti: et ædificavit eum, et vocavit nomen
civitatis quam exstruxerat, nomine Semer domini
montis, Samariam. 25 Fecit autem Amri malum in
conspectu Domini, et operatus est nequiter, super
omnes qui fuerunt ante eum. 26 Ambulavitque in
omni via Jeroboam filii Nabat, et in peccatis ejus
quibus peccare fecerat Israël, ut irritaret Dominum
Deum Israël in vanitatibus suis. 27 Reliqua autem
sermonum Amri, et prælia ejus quæ gessit, nonne
hæc scripta sunt in libro verborum dierum regum
Israël? 28 Dormivitque Amri cum patribus suis, et
sepultus est in Samaria: regnavitque Achab filius
ejus pro eo. 29 Achab vero filius Amri regnavit
super Israël anno trigesimo octavo Asa regis Juda. Et
regnavit Achab filius Amri super Israël in Samaria
viginti et duobus annis. 30 Et fecit Achab filius
Amri malum in conspectu Domini super omnes qui
fuerunt ante eum. 31 Nec suffecit ei ut ambularet in
peccatis Jeroboam filii Nabat: insuper duxit uxorem
Jezabel filiam Ethbaal regis Sidoniorum. Et abiit, et
servivit Baal, et adoravit eum. 32 Et posuit aram
Baal in templo Baal, quod ædificaverat in Samaria,
33 et plantavit lucum: et addidit Achab in opere
suo, irritans Dominum Deum Israël super omnes
reges Israël qui fuerunt ante eum. 34 In diebus
ejus ædificavit Hiel de Bethel Jericho: in Abiram
primitivo suo fundavit eam, et in Segub novissimo
suo posuit portas ejus, juxta verbum Domini quod
locutus fuerat in manu Josue filii Nun.

17 Et dixit Elias Thesbites de habitatoribus Galaad
ad Achab: Vivit Dominus Deus Israël, in cujus
conspectu sto, si erit annis his ros et pluvia, nisi
juxta oris mei verba. 2 Et factum est verbum Domini
ad eum, dicens: 3 Recede hinc, et vade contra
orientem, et abscondere in torrente Carith, qui
est contra Jordanem, 4 et ibi de torrente bibes:
corvisque præcepi ut pascant te ibi. 5 Abiit ergo,
et fecit juxta verbum Domini: cumque abiisset,
sedit in torrente Carith, qui est contra Jordanem. 6
Corvi quoque deferebant ei panem et carnes mane,
similiter panem et carnes vesperi, et bibebat de
torrente. 7 Post dies autem siccatus est torrens:
non enim pluerat super terram. 8 Factus est ergo
sermo Domini ad eum, dicens: 9 Surge, et vade
in Sarephta Sidoniorum, et manebis ibi: præcepi
enim ibi mulieri viduæ ut pascat te. 10 Surrexit,
et abiit in Sarephta. Cumque venisset ad portam
civitatis, apparuit ei mulier vidua colligens ligna,
et vocavit eam, dixitque ei: Da mihi paululum
aquæ in vase ut bibam. 11 Cumque illa pergeret ut
afferret, clamavit post tergum ejus, dicens: Affer
mihi, obsecro, et buccellam panis in manu tua.
12 Quæ respondit: Vivit Dominus Deus tuus, quia
non habeo panem, nisi quantum pugillus capere
potest farinæ in hydria, et paululum olei in lecytho:
en colligo duo ligna ut ingrediar et faciam illum
mihi et filio meo, ut comedamus, et moriamur. 13
Ad quam Elias ait: Noli timere, sed vade, et fac
sicut dixisti: verumtamen mihi primum fac de ipsa
farinula subcinericium panem parvulum, et affer
ad me: tibi autem et filio tuo facies postea. 14 Hæc
autem dicit Dominus Deus Israël: Hydria farinæ
non deficiet, nec lecythus olei minuetur, usque ad
diem in qua Dominus daturus est pluviam super
faciem terræ. 15 Quæ abiit, et fecit juxta verbum
Eliæ: et comedit ipse, et illa, et domus ejus: et ex
illa die 16 hydria farinæ non defecit, et lecythus
olei non est imminutus, juxta verbum Domini quod
locutus fuerat in manu Eliæ. 17 Factum est autem
post hæc, ægrotavit filius mulieris matrisfamilias,
et erat languor fortissimus, ita ut non remaneret in
eo halitus. 18 Dixit ergo ad Eliam: Quid mihi et tibi,
vir Dei? ingressus es ad me, ut rememorarentur
iniquitates meæ, et interficeres filium meum? 19
Et ait ad eam Elias: Da mihi filium tuum. Tulitque
eum de sinu ejus, et portavit in cœnaculum ubi
ipse manebat, et posuit super lectulum suum. 20
Et clamavit ad Dominum, et dixit: Domine Deus
meus, etiam ne viduam apud quam ego utcumque
sustentor, afflixisti ut interficeres filium ejus? 21
Et expandit se, atque mensus est super puerum
tribus vicibus, et clamavit ad Dominum, et ait:
Domine Deus meus, revertatur, obsecro, anima
pueri hujus in viscera ejus. 22 Et exaudivit Dominus
vocem Eliæ: et reversa est anima pueri intra eum,
et revixit. 23 Tulitque Elias puerum, et deposuit
eum de cœnaculo in inferiorem domum, et tradidit
matri suæ, et ait illi: En vivit filius tuus. 24 Dixitque
mulier ad Eliam: Nunc in isto cognovi quoniam vir
Dei es tu, et verbum Domini in ore tuo verum est.

18 Post dies multos factum est verbum Domini
ad Eliam, in anno tertio, dicens: Vade, et
ostende te Achab, ut dem pluviam super faciem
terræ. 2 Ivit ergo Elias, ut ostenderet se Achab: erat
autem fames vehemens in Samaria. 3 Vocavitque
Achab Abdiam dispensatorem domus suæ: Abdias

autem timebat Dominum valde. **4** Nam cum
interficeret Jezabel prophetas Domini, tulit ille
centum prophetas, et abscondit eos quinquagenos
et quinquagenos in speluncis, et pavit eos pane
et aqua. **5** Dixit ergo Achab ad Abdiam: Vade in
terram ad universos fontes aquarum, et in cunctas
valles, si forte possimus invenire herbam, et salvare
equos et mulos, et non penitus jumenta intereant.
6 Diviseruntque sibi regiones ut circuirent eas:
Achab ibat per viam unam, et Abdias per viam
alteram seorsum. **7** Cumque esset Abdias in via,
Elias occurrit ei: qui cum cognovisset eum, cecidit
super faciem suam, et ait: Num tu es, domine mi,
Elias? **8** Cui ille respondit: Ego. Vade, et dic domino
tuo: Adest Elias. **9** Et ille: Quid peccavi, inquit,
quoniam tradis me servum tuum in manu Achab,
ut interficiat me? **10** Vivit Dominus Deus tuus,
quia non est gens aut regnum quo non miserit
dominus meus te requirens: et respondentibus
cunctis: Non est hic: adjuravit regna singula et
gentes, eo quod minime reperireris. **11** Et nunc tu
dicis mihi: Vade, et dic domino tuo: Adest Elias. **12**
Cumque recessero a te, spiritus Domini asportabit
te in locum quem ego ignoro: et ingressus nuntiabo
Achab, et non inveniens te, interficiet me: servus
autem tuus timet Dominum ab infantia sua. **13**
Numquid non indicatum est tibi domino meo quid
fecerim cum interficeret Jezabel prophetas Domini,
quod absconderim de prophetis Domini centum
viros, quinquagenos et quinquagenos, in speluncis,
et paverim eos pane et aqua? **14** et nunc tu dicis:
Vade, et dic domino tuo: Adest Elias: ut interficiat
me? **15** Et dixit Elias: Vivit Dominus exercituum,
ante cujus vultum sto, quia hodie apparebo ei. **16**
Abiit ergo Abdias in occursum Achab, et indicavit ei:
venitque Achab in occursum Eliæ. **17** Et cum vidisset
eum, ait: Tune es ille, qui conturbas Israël? **18** Et ille
ait: Non ego turbavi Israël, sed tu, et domus patris
tui, qui dereliquistis mandata Domini, et secuti estis
Baalim. **19** Verumtamen nunc mitte, et congrega ad
me universum Israël in monte Carmeli, et prophetas
Baal quadringentos quinquaginta, prophetasque
lucorum quadringentos, qui comedunt de mensa
Jezabel. **20** Misit Achab ad omnes filios Israël,
et congregavit prophetas in monte Carmeli. **21**
Accedens autem Elias ad omnem populum, ait:
Usquequo claudicatis in duas partes? si Dominus
est Deus, sequimini eum: si autem Baal, sequimini
illum. Et non respondit ei populus verbum. **22** Et
ait rursus Elias ad populum: Ego remansi propheta
Domini solus: prophetæ autem Baal quadringenti et
quinquaginta viri sunt. **23** Dentur nobis duo boves,
et illi eligant sibi bovem unum, et in frusta cædentes
ponant super ligna, ignem autem non supponant:
et ego faciam bovem alterum, et imponam super
ligna, ignem autem non supponam. **24** Invocate
nomina deorum vestrorum, et ego invocabo nomen
Domini mei: et Deus qui exaudierit per ignem,
ipse sit Deus. Respondens omnis populus ait:
Optima propositio. **25** Dixit ergo Elias prophetis
Baal: Eligite vobis bovem unum, et facite primi,
quia vos plures estis: et invocate nomina deorum
vestrorum, ignemque non supponatis. **26** Qui
cum tulissent bovem quem dederat eis, fecerunt:
et invocabant nomen Baal de mane usque ad
meridiem, dicentes: Baal, exaudi nos. Et non erat
vox, nec qui responderet: transiliebantque altare
quod fecerant. **27** Cumque esset jam meridies,
illudebat illis Elias, dicens: Clamate voce majore:
deus enim est, et forsitan loquitur, aut in diversorio
est, aut in itinere, aut certe dormit, ut excitetur.
28 Clamabant ergo voce magna, et incidebant
se juxta ritum suum cultris et lanceolis, donec
perfunderentur sanguine. **29** Postquam autem
transiit meridies, et illis prophetantibus venerat
tempus quo sacrificium offerri solet, nec audiebatur
vox, nec aliquis respondebat, nec attendebat
orantes, **30** dixit Elias omni populo: Venite ad me.
Et accedente ad se populo, curavit altare Domini
quod destructum fuerat. **31** Et tulit duodecim
lapides juxta numerum tribuum filiorum Jacob,
ad quem factus est sermo Domini, dicens: Israël
erit nomen tuum. **32** Et ædificavit de lapidibus
altare in nomine Domini: fecitque aquæductum,
quasi per duas aratiunculas in circuitu altaris, **33** et
composuit ligna: divisitque per membra bovem,
et posuit super ligna, **34** et ait: Implete quatuor
hydrias aqua, et fundite super holocaustum et
super ligna. Rursumque dixit: Etiam secundo hoc
facite. Qui cum fecissent secundo, ait: Etiam tertio
idipsum facite. Feceruntque tertio, **35** et currebant
aquæ circum altare, et fossa aquæductus repleta
est. **36** Cumque jam tempus esset ut offerretur
holocaustum, accedens Elias propheta ait: Domine
Deus Abraham, et Isaac, et Israël, ostende hodie
quia tu es Deus Israël, et ego servus tuus, et juxta
præceptum tuum feci omnia verba hæc. **37** Exaudi
me, Domine, exaudi me: ut discat populus iste quia
tu es Dominus Deus, et tu convertisti cor eorum
iterum. **38** Cecidit autem ignis Domini, et voravit
holocaustum, et ligna, et lapides, pulverem quoque,
et aquam quæ erat in aquæductu lambens. **39** Quod
cum vidisset omnis populus, cecidit in faciem suam,
et ait: Dominus ipse est Deus, Dominus ipse est Deus.
40 Dixitque Elias ad eos: Apprehendite prophetas
Baal, et ne unus quidem effugiat ex eis. Quos cum

apprehendissent, duxit eos Elias ad torrentem
Cison, et interfecit eos ibi. 41 Et ait Elias ad Achab:
Ascende, comede, et bibe, quia sonus multæ pluviæ
est. 42 Ascendit Achab ut comederet et biberet:
Elias autem ascendit in verticem Carmeli, et pronus
in terram posuit faciem suam inter genua sua, 43
et dixit ad puerum suum: Ascende, et prospice
contra mare. Qui cum ascendisset, et contemplatus
esset, ait: Non est quidquam. Et rursum ait illi:
Revertere septem vicibus. 44 In septima autem
vice, ecce nubecula parva quasi vestigium hominis
ascendebat de mari. Qui ait: Ascende, et dic Achab:
Junge currum tuum et descende, ne occupet te
pluvia. 45 Cumque se verteret huc atque illuc, ecce
cæli contenebrati sunt, et nubes, et ventus, et facta
est pluvia grandis. Ascendens itaque Achab, abiit in
Jezrahel: 46 et manus Domini facta est super Eliam,
accinctisque lumbis currebat ante Achab, donec
veniret in Jezrahel.

19 Nuntiavit autem Achab Jezabel omnia quæ
fecerat Elias, et quomodo occidisset universos
prophetas gladio. 2 Misitque Jezabel nuntium ad
Eliam, dicens: Hæc mihi faciant dii, et hæc addant,
nisi hac hora cras posuero animam tuam sicut
animam unius ex illis. 3 Timuit ergo Elias, et
surgens abiit quocumque eum ferebat voluntas:
venitque in Bersabee Juda, et dimisit ibi puerum
suum, 4 et perrexit in desertum, viam unius
diei. Cumque venisset, et sederet subter unam
juniperum, petivit animæ suæ ut moreretur, et ait:
Sufficit mihi, Domine: tolle animam meam: neque
enim melior sum quam patres mei. 5 Projecitque
se, et obdormivit in umbra juniperi: et ecce angelus
Domini tetigit eum, et dixit illi: Surge, et comede.
6 Respexit, et ecce ad caput suum subcinericius
panis, et vas aquæ: comedit ergo, et bibit, et rursum
obdormivit. 7 Reversusque est angelus Domini
secundo, et tetigit eum, dixitque illi: Surge, comede:
grandis enim tibi restat via. 8 Qui cum surrexisset,
comedit et bibit, et ambulavit in fortitudine cibi
illius quadraginta diebus et quadraginta noctibus
usque ad montem Dei Horeb. 9 Cumque venisset
illuc, mansit in spelunca: et ecce sermo Domini
ad eum, dixitque illi: Quid hic agis, Elia? 10 At
ille respondit: Zelo zelatus sum pro Domino Deo
exercituum, quia dereliquerunt pactum tuum filii
Israël: altaria tua destruxerunt, prophetas tuos
occiderunt gladio, derelictus sum ego solus, et
quærunt animam meam ut auferant eam. 11 Et
ait ei: Egredere, et sta in monte coram Domino:
et ecce Dominus transit. Et spiritus grandis et
fortis subvertens montes, et conterens petras, ante
Dominum: non in spiritu Dominus. Et post spiritum
commotio: non in commotione Dominus. 12 Et
post commotionem ignis: non in igne Dominus.
Et post ignem sibilus auræ tenuis. 13 Quod cum
audisset Elias, operuit vultum suum pallio, et
egressus stetit in ostio speluncæ. Et ecce vox ad
eum dicens: Quid hic agis, Elia? Et ille respondit: 14
Zelo zelatus sum pro Domino Deo exercituum, quia
dereliquerunt pactum tuum filii Israël: altaria tua
destruxerunt, prophetas tuos occiderunt gladio,
derelictus sum ego solus, et quærunt animam
meam ut auferant eam. 15 Et ait Dominus ad eum:
Vade, et revertere in viam tuam per desertum in
Damascum: cumque perveneris illuc, unges Hazaël
regem super Syriam, 16 et Jehu filium Namsi unges
regem super Israël: Eliseum autem filium Saphat,
qui est de Abelmehula, unges prophetam pro te. 17
Et erit: quicumque fugerit gladium Hazaël, occidet
eum Jehu: et quicumque fugerit gladium Jehu,
interficiet eum Eliseus. 18 Et derelinquam mihi in
Israël septem millia virorum, quorum genua non
sunt incurvata ante Baal, et omne os quod non
adoravit eum osculans manus. 19 Profectus ergo
inde Elias, reperit Eliseum filium Saphat, arantem
in duodecim jugis boum. Et ipse in duodecim jugis
boum arantibus unus erat: cumque venisset Elias
ad eum, misit pallium suum super illum. 20 Qui
statim relictis bobus cucurrit post Eliam, et ait:
Osculer, oro, patrem meum, et matrem meam,
et sic sequar te. Dixitque ei: Vade, et revertere:
quod enim meum erat, feci tibi. 21 Reversus autem
ab eo, tulit par boum, et mactavit illud, et in
aratro boum coxit carnes, et dedit populo, et
comederunt: consurgensque abiit, et secutus est
Eliam, et ministrabat ei.

20 Porro Benadad rex Syriæ congregavit omnem
exercitum suum, et triginta duos reges secum,
et equos, et currus: et ascendens pugnabat contra
Samariam, et obsidebat eam. 2 Mittensque nuntios
ad Achab regem Israël in civitatem, 3 ait: Hæc
dicit Benadad: Argentum tuum, et aurum tuum
meum est: et uxores tuæ, et filii tui optimi, mei
sunt. 4 Responditque rex Israël: Juxta verbum
tuum, domine mi rex, tuus sum ego, et omnia
mea. 5 Revertentesque nuntii, dixerunt: Hæc dicit
Benadad, qui misit nos ad te: Argentum tuum,
et aurum tuum, et uxores tuas, et filios tuos,
dabis mihi. 6 Cras igitur hac eadem hora mittam
servos meos ad te, et scrutabuntur domum tuam,
et domum servorum tuorum: et omne quod eis
placuerit, ponent in manibus suis, et auferent. 7
Vocavit autem rex Israël omnes seniores terræ, et

ait: Animadvertite, et videte quoniam insidietur
nobis: misit enim ad me pro uxoribus meis, et filiis,
et pro argento et auro: et non abnui. 8 Dixeruntque
omnes majores natu, et universus populus, ad eum:
Non audias, neque acquiescas illi. 9 Respondit
itaque nuntiis Benadad: Dicite domino meo regi:
Omnia propter quæ misisti ad me servum tuum in
initio, faciam: hanc autem rem facere non possum.
10 Reversique nuntii retulerunt ei. Qui remisit, et
ait: Hæc faciant mihi dii, et hæc addant, si suffecerit
pulvis Samariæ pugillis omnis populi qui sequitur
me. 11 Et respondens rex Israël, ait: Dicite ei: Ne
glorietur, accinctus æque ut discinctus. 12 Factum
est autem cum audisset Benadad verbum istud,
bibebat ipse et reges in umbraculis: et ait servis suis:
Circumdate civitatem. Et circumdederunt eam. 13 Et
ecce propheta unus accedens ad Achab regem Israël,
ait ei: Hæc dicit Dominus: Certe vidisti omnem
multitudinem hanc nimiam? ecce ego tradam eam
in manu tua hodie, ut scias quia ego sum Dominus.
14 Et ait Achab: Per quem? Dixitque ei: Hæc dicit
Dominus: Per pedissequos principum provinciarum.
Et ait: Quis incipiet præliari? Et ille dixit: Tu. 15
Recensuit ergo pueros principum provinciarum, et
reperit numerum ducentorum triginta duorum: et
recensuit post eos populum, omnes filios Israël,
septem millia. 16 Et egressi sunt meridie. Benadad
autem bibebat temulentus in umbraculo suo, et
reges triginta duo cum eo, qui ad auxilium ejus
venerant. 17 Egressi sunt autem pueri principum
provinciarum in prima fronte. Misit itaque Benadad:
qui nuntiaverunt ei, dicentes: Viri egressi sunt
de Samaria. 18 Et ille ait: Sive pro pace veniunt,
apprehendite eos vivos: sive ut prælientur, vivos
eos capite. 19 Egressi sunt ergo pueri principum
provinciarum, ac reliquus exercitus sequebatur:
20 et percussit unusquisque virum qui contra se
veniebat: fugeruntque Syri, et persecutus est eos
Israël. Fugit quoque Benadad rex Syriæ in equo
cum equitibus suis. 21 Necnon egressus rex Israël
percussit equos et currus, et percussit Syriam plaga
magna. 22 Accedens autem propheta ad regem
Israël, dixit ei: Vade, et confortare, et scito, et vide
quid facias: sequenti enim anno rex Syriæ ascendet
contra te. 23 Servi vero regis Syriæ dixerunt ei: Dii
montium sunt dii eorum, ideo superaverunt nos: sed
melius est ut pugnemus contra eos in campestribus,
et obtinebimus eos. 24 Tu ergo verbum hoc fac:
amove reges singulos ab exercitu tuo, et pone
principes pro eis: 25 et instaura numerum militum
qui ceciderunt de tuis, et equos secundum equos
pristinos, et currus secundum currus quos ante
habuisti: et pugnabimus contra eos in campestribus,
et videbis quod obtinebimus eos. Credidit consilio
eorum, et fecit ita. 26 Igitur postquam annus
transierat, recensuit Benadad Syros, et ascendit
in Aphec ut pugnaret contra Israël. 27 Porro filii
Israël recensiti sunt, et acceptis cibariis profecti ex
adverso, castraque metati sunt contra eos, quasi
duo parvi greges caprarum: Syri autem repleverunt
terram. 28 (Et accedens unus vir Dei, dixit ad
regem Israël: Hæc dicit Dominus: Quia dixerunt
Syri: Deus montium est Dominus, et non est Deus
vallium: dabo omnem multitudinem hanc grandem
in manu tua, et scietis quia ego sum Dominus.)
29 Dirigebantque septem diebus ex adverso hi
atque illi acies, septima autem die commissum est
bellum: percusseruntque filii Israël de Syris centum
millia peditum in die una. 30 Fugerunt autem
qui remanserant in Aphec, in civitatem: et cecidit
murus super viginti septem millia hominum qui
remanserant. Porro Benadad fugiens ingressus est
civitatem, in cubiculum quod erat intra cubiculum.
31 Dixeruntque ei servi sui: Ecce, audivimus quod
reges domus Israël clementes sint: ponamus itaque
saccos in lumbis nostris, et funiculos in capitibus
nostris, et egrediamur ad regem Israël: forsitan
salvabit animas nostras. 32 Accinxerunt saccis
lumbos suos, et posuerunt funiculos in capitibus
suis, veneruntque ad regem Israël, et dixerunt ei:
Servus tuus Benadad dicit: Vivat, oro te, anima
mea. Et ille ait: Si adhuc vivit, frater meus est. 33
Quod acceperunt viri pro omine: et festinantes
rapuerunt verbum ex ore ejus, atque dixerunt:
Frater tuus Benadad. Et dixit eis: Ite, et adducite
eum ad me. Egressus est ergo ad eum Benadad,
et levavit eum in currum suum. 34 Qui dixit ei:
Civitates quas tulit pater meus a patre tuo, reddam:
et plateas fac tibi in Damasco, sicut fecit pater meus
in Samaria, et ego fœderatus recedam a te. Pepigit
ergo fœdus, et dimisit eum. 35 Tunc vir quidam de
filiis prophetarum dixit ad socium suum in sermone
Domini: Percute me. At ille noluit percutere. 36
Cui ait: Quia noluisti audire vocem Domini, ecce
recedes a me, et percutiet te leo. Cumque paululum
recessisset ab eo, invenit eum leo, atque percussit.
37 Sed et alterum inveniens virum, dixit ad eum:
Percute me. Qui percussit eum, et vulneravit. 38
Abiit ergo propheta, et occurrit regi in via, et
mutavit aspersione pulveris os et oculos suos. 39
Cumque rex transisset, clamavit ad regem, et ait:
Servus tuus egressus est ad præliandum cominus:
cumque fugisset vir unus, adduxit eum quidam
ad me, et ait: Custodi virum istum: qui si lapsus
fuerit, erit anima tua pro anima ejus, aut talentum
argenti appendes. 40 Dum autem ego turbatus huc

illucque me verterem, subito non comparuit. Et ait
rex Israël ad eum: Hoc est judicium tuum, quod
ipse decrevisti. 41 At ille statim abstersit pulverem
de facie sua, et cognovit eum rex Israël, quod esset
de prophetis. 42 Qui ait ad eum: Hæc dicit Dominus:
Quia dimisisti virum dignum morte de manu tua,
erit anima tua pro anima ejus, et populus tuus pro
populo ejus. 43 Reversus est igitur rex Israël in
domum suam, audire contemnens, et furibundus
venit in Samariam.

21 Post verba autem hæc, tempore illo vinea erat
Naboth Jezrahelitæ, quæ erat in Jezrahel, juxta
palatium Achab regis Samariæ. 2 Locutus est ergo
Achab ad Naboth, dicens: Da mihi vineam tuam,
ut faciam mihi hortum olerum, quia vicina est, et
prope domum meam: daboque tibi pro ea vineam
meliorem, aut si commodius tibi putas, argenti
pretium, quanto digna est. 3 Cui respondit Naboth:
Propitius sit mihi Dominus, ne dem hæreditatem
patrum meorum tibi. 4 Venit ergo Achab in domum
suam indignans, et frendens super verbo quod
locutus fuerat ad eum Naboth Jezrahelites, dicens:
Non dabo tibi hæreditatem patrum meorum. Et
projiciens se in lectulum suum, avertit faciem suam
ad parietem, et non comedit panem. 5 Ingressa est
autem ad eum Jezabel uxor sua, dixitque ei: Quid
est hoc, unde anima tua contristata est? et quare
non comedis panem? 6 Qui respondit ei: Locutus
sum Naboth Jezrahelitæ, et dixi ei: Da mihi vineam
tuam, accepta pecunia: aut, si tibi placet, dabo tibi
vineam meliorem pro ea. Et ille ait: Non dabo tibi
vineam meam. 7 Dixit ergo ad eum Jezabel uxor
ejus: Grandis auctoritatis es, et bene regis regnum
Israël. Surge, et comede panem, et æquo animo esto:
ego dabo tibi vineam Naboth Jezrahelitæ. 8 Scripsit
itaque litteras ex nomine Achab, et signavit eas
annulo ejus, et misit ad majores natu, et optimates,
qui erant in civitate ejus, et habitabant cum Naboth.
9 Litterarum autem hæc erat sententia: Prædicate
jejunium, et sedere facite Naboth inter primos
populi: 10 et submittite duos viros filios Belial contra
eum, et falsum testimonium dicant: Benedixit
Deum et regem: et educite eum, et lapidate, sicque
moriatur. 11 Fecerunt ergo cives ejus majores natu
et optimates, qui habitabant cum eo in urbe, sicut
præceperat eis Jezabel, et sicut scriptum erat in
litteris quas miserat ad eos: 12 prædicaverunt
jejunium, et sedere fecerunt Naboth inter primos
populi. 13 Et adductis duobus viris filiis diaboli,
fecerunt eos sedere contra eum: at illi, scilicet ut viri
diabolici, dixerunt contra eum testimonium coram
multitudine: Benedixit Naboth Deum et regem:
quam ob rem eduxerunt eum extra civitatem, et
lapidibus interfecerunt. 14 Miseruntque ad Jezabel,
dicentes: Lapidatus est Naboth, et mortuus est. 15
Factum est autem, cum audisset Jezabel lapidatum
Naboth et mortuum, locuta est ad Achab: Surge,
et posside vineam Naboth Jezrahelitæ, qui noluit
tibi acquiescere, et dare eam accepta pecunia: non
enim vivit Naboth, sed mortuus est. 16 Quod cum
audisset Achab, mortuum videlicet Naboth, surrexit,
et descendebat in vineam Naboth Jezrahelitæ, ut
possideret eam. 17 Factus est igitur sermo Domini
ad Eliam Thesbiten, dicens: 18 Surge, et descende
in occursum Achab regis Israël, qui est in Samaria:
ecce ad vineam Naboth descendit, ut possideat
eam. 19 Et loqueris ad eum, dicens: Hæc dicit
Dominus: Occidisti, insuper et possedisti. Et post
hæc addes: Hæc dicit Dominus: In loco hoc, in quo
linxerunt canes sanguinem Naboth, lambent quoque
sanguinem tuum. 20 Et ait Achab ad Eliam: Num
invenisti me inimicum tibi? Qui dixit: Inveni, eo
quod venundatus sis, ut faceres malum in conspectu
Domini. 21 Ecce ego inducam super te malum, et
demetam posteriora tua, et interficiam de Achab
mingentem ad parietem, et clausum et ultimum
in Israël. 22 Et dabo domum tuam sicut domum
Jeroboam filii Nabat, et sicut domum Baasa filii
Ahia: quia egisti ut me ad iracundiam provocares,
et peccare fecisti Israël. 23 Sed et de Jezabel locutus
est Dominus, dicens: Canes comedent Jezabel in
agro Jezrahel. 24 Si mortuus fuerit Achab in civitate,
comedent eum canes: si autem mortuus fuerit in
agro, comedent eum volucres cæli. 25 Igitur non
fuit alter talis sicut Achab, qui venundatus est ut
faceret malum in conspectu Domini: concitavit
enim eum Jezabel uxor sua, 26 et abominabilis
factus est, in tantum ut sequeretur idola quæ
fecerant Amorrhæi, quos consumpsit Dominus a
facie filiorum Israël. 27 Itaque cum audisset Achab
sermones istos, scidit vestimenta sua, et operuit
cilicio carnem suam, jejunavitque et dormivit in
sacco, et ambulavit demisso capite. 28 Et factus est
sermo Domini ad Eliam Thesbiten, dicens: 29 Nonne
vidisti humiliatum Achab coram me? quia igitur
humiliatus est mei causa, non inducam malum in
diebus ejus, sed in diebus filii sui inferam malum
domui ejus.

22 Transierunt igitur tres anni absque bello inter
Syriam et Israël. 2 In anno autem tertio,
descendit Josaphat rex Juda ad regem Israël. 3
(Dixitque rex Israël ad servos suos: Ignoratis quod
nostra sit Ramoth Galaad, et negligimus tollere
eam de manu regis Syriæ?) 4 Et ait ad Josaphat:

Veniesne mecum ad præliandum in Ramoth Galaad?
5 Dixitque Josaphat ad regem Israël: Sicut ego sum,
ita et tu: populus meus et populus tuus unum
sunt: et equites mei, equites tui. Dixitque Josaphat
ad regem Israël: Quære, oro te, hodie sermonem
Domini. 6 Congregavit ergo rex Israël prophetas,
quadringentos circiter viros, et ait ad eos: Ire debeo
in Ramoth Galaad ad bellandum, an quiescere? Qui
responderunt: Ascende, et dabit eam Dominus in
manu regis. 7 Dixit autem Josaphat: Non est hic
propheta Domini quispiam, ut interrogemus per
eum? 8 Et ait rex Israël ad Josaphat: Remansit vir
unus per quem possumus interrogare Dominum:
sed ego odi eum, quia non prophetat mihi bonum,
sed malum: Michæas filius Jemla. Cui Josaphat
ait: Ne loquaris ita, rex. 9 Vocavit ergo rex Israël
eunuchum quemdam, et dixit ei: Festina adducere
Michæam filium Jemla. 10 Rex autem Israël, et
Josaphat rex Juda, sedebant unusquisque in solio
suo, vestiti cultu regio, in area juxta ostium portæ
Samariæ: et universi prophetæ prophetabant in
conspectu eorum. 11 Fecit quoque sibi Sedecias
filius Chanaana cornua ferrea, et ait: Hæc dicit
Dominus: His ventilabis Syriam, donec deleas eam.
12 Omnesque prophetæ similiter prophetabant,
dicentes: Ascende in Ramoth Galaad, et vade
prospere, et tradet Dominus in manus regis. 13
Nuntius vero qui ierat ut vocaret Michæam, locutus
est ad eum, dicens: Ecce sermones prophetarum
ore uno regi bona prædicant: sit ergo sermo tuus
similis eorum, et loquere bona. 14 Cui Michæas
ait: Vivit Dominus, quia quodcumque dixerit mihi
Dominus, hoc loquar. 15 Venit itaque ad regem, et
ait illi rex: Michæa, ire debemus in Ramoth Galaad
ad præliandum, an cessare? Cui ille respondit:
Ascende, et vade prospere, et tradet eam Dominus
in manus regis. 16 Dixit autem rex ad eum: Iterum
atque iterum adjuro te, ut non loquaris mihi nisi
quod verum est, in nomine Domini. 17 Et ille ait:
Vidi cunctum Israël dispersum in montibus, quasi
oves non habentes pastorem. Et ait Dominus: Non
habent isti dominum: revertatur unusquisque in
domum suam in pace. 18 (Dixit ergo rex Israël ad
Josaphat: Numquid non dixi tibi, quia non prophetat
mihi bonum, sed semper malum?) 19 Ille vero
addens, ait: Propterea audi sermonem Domini: vidi
Dominum sedentem super solium suum, et omnem
exercitum cæli assistentem ei a dextris et a sinistris:
20 et ait Dominus: Quis decipiet Achab regem Israël,
ut ascendat, et cadat in Ramoth Galaad? Et dixit
unus verba hujuscemodi, et alius aliter. 21 Egressus
est autem spiritus, et stetit coram Domino, et
ait: Ego decipiam illum. Cui locutus est Dominus:
In quo? 22 Et ille ait: Egrediar, et ero spiritus
mendax in ore omnium prophetarum ejus. Et dixit
Dominus: Decipies, et prævalebis: egredere, et fac
ita. 23 Nunc igitur ecce dedit Dominus spiritum
mendacii in ore omnium prophetarum tuorum, qui
hic sunt, et Dominus locutus est contra te malum.
24 Accessit autem Sedecias filius Chanaana, et
percussit Michæam in maxillam, et dixit: Mene ergo
dimisit spiritus Domini, et locutus est tibi? 25 Et ait
Michæas: Visurus es in die illa quando ingredieris
cubiculum intra cubiculum ut abscondaris. 26 Et ait
rex Israël: Tollite Michæam, et maneat apud Amon
principem civitatis, et apud Joas filium Amelech, 27
et dicite eis: Hæc dicit rex: Mittite virum istum in
carcerem, et sustentate eum pane tribulationis, et
aqua angustiæ, donec revertar in pace. 28 Dixitque
Michæas: Si reversus fueris in pace, non est locutus
in me Dominus. Et ait: Audite, populi omnes. 29
Ascendit itaque rex Israël, et Josaphat rex Juda,
in Ramoth Galaad. 30 Dixit itaque rex Israël ad
Josaphat: Sume arma, et ingredere prælium, et
induere vestibus tuis. Porro rex Israël mutavit
habitum suum, et ingressus est bellum. 31 Rex autem
Syriæ præceperat principibus curruum triginta
duobus, dicens: Non pugnabitis contra minorem
et majorem quempiam, nisi contra regem Israël
solum. 32 Cum ergo vidissent principes curruum
Josaphat, suspicati sunt quod ipse esset rex Israël, et
impetu facto pugnabant contra eum: et exclamavit
Josaphat. 33 Intellexeruntque principes curruum
quod non esset rex Israël, et cessaverunt ab eo.
34 Vir autem quidam tetendit arcum, in incertum
sagittam dirigens, et casu percussit regem Israël
inter pulmonem et stomachum. At ille dixit aurigæ
suo: Verte manum tuam, et ejice me de exercitu,
quia graviter vulneratus sum. 35 Commissum est
ergo prælium in die illa, et rex Israël stabat in
curru suo contra Syros, et mortuus est vespere:
fluebat autem sanguis plagæ in sinum currus, 36
et præco insonuit in universo exercitu antequam
sol occumberet, dicens: Unusquisque revertatur in
civitatem, et in terram suam. 37 Mortuus est autem
rex, et perlatus est in Samariam: sepelieruntque
regem in Samaria, 38 et laverunt currum ejus in
piscina Samariæ: et linxerunt canes sanguinem ejus,
et habenas laverunt, juxta verbum Domini quod
locutus fuerat. 39 Reliqua autem sermonum Achab,
et universa quæ fecit, et domus eburnea quam
ædificavit, cunctarumque urbium quas exstruxit,
nonne hæc scripta sunt in libro sermonum dierum
regum Israël? 40 Dormivit ergo Achab cum patribus
suis, et regnavit Ochozias filius ejus pro eo. 41
Josaphat vero filius Asa regnare cœperat super

Judam anno quarto Achab regis Israël. **42** Triginta
quinque annorum erat cum regnare cœpisset, et
viginti quinque annis regnavit in Jerusalem: nomen
matris ejus Azuba filia Salai. **43** Et ambulavit in
omni via Asa patris sui, et non declinavit ex ea:
fecitque quod rectum erat in conspectu Domini.
Verumtamen excelsa non abstulit: adhuc enim
populus sacrificabat, et adolebat incensum in
excelsis. **44** Pacemque habuit Josaphat cum rege
Israël. **45** Reliqua autem verborum Josaphat, et
opera ejus quæ gessit, et prælia, nonne hæc scripta
sunt in libro verborum dierum regum Juda? **46**
Sed et reliquias effeminatorum qui remanserant
in diebus Asa patris ejus, abstulit de terra. **47** Nec
erat tunc rex constitutus in Edom. **48** Rex vero
Josaphat fecerat classes in mari, quæ navigarent
in Ophir propter aurum: et ire non potuerunt,
quia confractæ sunt in Asiongaber. **49** Tunc ait
Ochozias filius Achab ad Josaphat: Vadant servi
mei cum servis tuis in navibus. Et noluit Josaphat.
50 Dormivitque Josaphat cum patribus suis, et
sepultus est cum eis in civitate David patris sui:
regnavitque Joram filius ejus pro eo. **51** Ochozias
autem filius Achab regnare cœperat super Israël in
Samaria, anno septimodecimo Josaphat regis Juda:
regnavitque super Israël duobus annis. **52** Et fecit
malum in conspectu Domini, et ambulavit in via
patris sui et matris suæ, et in via Jeroboam filii
Nabat, qui peccare fecit Israël. **53** Servivit quoque
Baal, et adoravit eum, et irritavit Dominum Deum
Israël, juxta omnia quæ fecerat pater ejus.

Ii Regum

1 Prævaricatus est autem Moab in Israël, postquam
mortuus est Achab. **2** Ceciditque Ochozias per
cancellos cœnaculi sui, quod habebat in Samaria,
et ægrotavit: misitque nuntios, dicens ad eos: Ite,
consulite Beelzebub deum Accaron, utrum vivere
queam de infirmitate mea hac. **3** Angelus autem
Domini locutus est ad Eliam Thesbiten, dicens:
Surge, et ascende in occursum nuntiorum regis
Samariæ, et dices ad eos: Numquid non est Deus in
Israël, ut eatis ad consulendum Beelzebub deum
Accaron? **4** Quam ob rem hæc dicit Dominus: De
lectulo, super quem ascendisti, non descendes,
sed morte morieris. Et abiit Elias. **5** Reversique
sunt nuntii ad Ochoziam. Qui dixit eis: Quare
reversi estis? **6** At illi responderunt ei: Vir occurrit
nobis, et dixit ad nos: Ite, et revertimini ad regem
qui misit vos, et dicetis ei: Hæc dicit Dominus:
Numquid quia non erat Deus in Israël, mittis ut
consulatur Beelzebub deus Accaron? idcirco de
lectulo, super quem ascendisti, non descendes, sed
morte morieris. **7** Qui dixit eis: Cujus figuræ et
habitus est vir ille, qui occurrit vobis, et locutus
est verba hæc? **8** At illi dixerunt: Vir pilosus,
et zona pellicea accinctus renibus. Qui ait: Elias
Thesbites est. **9** Misitque ad eum quinquagenarium
principem, et quinquaginta qui erant sub eo. Qui
ascendit ad eum: sedentique in vertice montis,
ait: Homo Dei, rex præcepit ut descendas. **10**
Respondensque Elias, dixit quinquagenario: Si homo
Dei sum, descendat ignis de cælo, et devoret te,
et quinquaginta tuos. Descendit itaque ignis de
cælo, et devoravit eum, et quinquaginta qui erant
cum eo. **11** Rursumque misit ad eum principem
quinquagenarium alterum, et quinquaginta cum
eo. Qui locutus est illi: Homo Dei, hæc dicit rex:
Festina, descende. **12** Respondens Elias, ait: Si homo
Dei ego sum, descendat ignis de cælo, et devoret
te, et quinquaginta tuos. Descendit ergo ignis de
cælo, et devoravit illum, et quinquaginta ejus. **13**
Iterum misit principem quinquagenarium tertium,
et quinquaginta qui erant cum eo. Qui cum venisset,
curvavit genua contra Eliam, et precatus est eum,
et ait: Homo Dei, noli despicere animam meam, et
animas servorum tuorum qui mecum sunt. **14** Ecce
descendit ignis de cælo, et devoravit duos principes
quinquagenarios primos, et quinquagenos qui cum
eis erant: sed nunc obsecro ut miserearis animæ
meæ. **15** Locutus est autem angelus Domini ad
Eliam, dicens: Descende cum eo: ne timeas. Surrexit
igitur, et descendit cum eo ad regem, **16** et locutus
est ei: Hæc dicit Dominus: Quia misisti nuntios
ad consulendum Beelzebub deum Accaron, quasi
non esset Deus in Israël a quo posses interrogare
sermonem, ideo de lectulo super quem ascendisti,
non descendes, sed morte morieris. **17** Mortuus
est ergo juxta sermonem Domini quem locutus
est Elias, et regnavit Joram frater ejus pro eo,
anno secundo Joram filii Josaphat regis Judæ: non
enim habebat filium. **18** Reliqua autem verborum
Ochoziæ quæ operatus est, nonne hæc scripta sunt
in libro sermonum dierum regum Israël?

2 Factum est autem cum levare vellet Dominus
Eliam per turbinem in cælum, ibant Elias et
Eliseus de Galgalis. **2** Dixitque Elias ad Eliseum:
Sede hic, quia Dominus misit me usque in Bethel.
Cui ait Eliseus: Vivit Dominus, et vivit anima tua,
quia non derelinquam te. Cumque descendissent
Bethel, **3** egressi sunt filii prophetarum qui erant in
Bethel, ad Eliseum, et dixerunt ei: Numquid nosti
quia hodie Dominus tollet dominum tuum a te? Qui
respondit: Et ego novi: silete. **4** Dixit autem Elias
ad Eliseum: Sede hic, quia Dominus misit me in
Jericho. Et ille ait: Vivit Dominus, et vivit anima
tua, quia non derelinquam te. Cumque venissent
Jericho, **5** accesserunt filii prophetarum qui erant in
Jericho, ad Eliseum, et dixerunt ei: Numquid nosti
quia Dominus hodie tollet dominum tuum a te? Et
ait: Et ego novi: silete. **6** Dixit autem ei Elias: Sede
hic, quia Dominus misit me usque ad Jordanem.
Qui ait: Vivit Dominus, et vivit anima tua, quia
non derelinquam te. Ierunt igitur ambo pariter, **7**
et quinquaginta viri de filiis prophetarum secuti
sunt eos, qui et steterunt e contra, longe: illi autem
ambo stabant super Jordanem. **8** Tulitque Elias
pallium suum, et involvit illud, et percussit aquas:
quæ divisæ sunt in utramque partem, et transierunt
ambo per siccum. **9** Cumque transissent, Elias
dixit ad Eliseum: Postula quod vis ut faciam tibi,
antequam tollar a te. Dixitque Eliseus: Obsecro ut
fiat in me duplex spiritus tuus. **10** Qui respondit:
Rem difficilem postulasti: attamen si videris me
quando tollar a te, erit tibi quod petisti: si autem
non videris, non erit. **11** Cumque pergerent, et
incedentes sermocinarentur, ecce currus igneus,
et equi ignei diviserunt utrumque: et ascendit
Elias per turbinem in cælum. **12** Eliseus autem
videbat, et clamabat: Pater mi, pater mi, currus
Israël, et auriga ejus. Et non vidit eum amplius:
apprehenditque vestimenta sua, et scidit illa in duas
partes. **13** Et levavit pallium Eliæ, quod ceciderat
ei: reversusque stetit super ripam Jordanis, **14**
et pallio Eliæ, quod ceciderat ei, percussit aquas,

et non sunt divisæ: et dixit: Ubi est Deus Eliæ
etiam nunc? Percussitque aquas, et divisæ sunt huc
atque illuc, et transiit Eliseus. 15 Videntes autem
filii prophetarum qui erant in Jericho e contra,
dixerunt: Requievit spiritus Eliæ super Eliseum.
Et venientes in occursum ejus, adoraverunt eum
proni in terram, 16 dixeruntque illi: Ecce cum
servis tuis sunt quinquaginta viri fortes qui possunt
ire, et quærere dominum tuum, ne forte tulerit
eum spiritus Domini, et projecerit eum in unum
montium, aut in unam vallium. Qui ait: Nolite
mittere. 17 Coëgeruntque eum donec acquiesceret,
et diceret: Mittite. Et miserunt quinquaginta viros:
qui cum quæsissent tribus diebus, non invenerunt.
18 Et reversi sunt ad eum: at ille habitabat in Jericho,
et dixit eis: Numquid non dixi vobis: Nolite mittere?
19 Dixerunt quoque viri civitatis ad Eliseum: Ecce
habitatio civitatis hujus optima est, sicut tu ipse,
domine, perspicis: sed aquæ pessimæ sunt, et terra
sterilis. 20 At ille ait: Afferte mihi vas novum,
et mittite in illud sal. Quod cum attulissent, 21
egressus ad fontem aquarum misit in illum sal, et
ait: Hæc dicit Dominus: Sanavi aquas has, et non erit
ultra in eis mors, neque sterilitas. 22 Sanatæ sunt
ergo aquæ usque in diem hanc, juxta verbum Elisei
quod locutus est. 23 Ascendit autem inde in Bethel:
cumque ascenderet per viam, pueri parvi egressi
sunt de civitate, et illudebant ei, dicentes: Ascende
calve, ascende calve. 24 Qui cum respexisset, vidit
eos, et maledixit eis in nomine Domini: egressique
sunt duo ursi de saltu, et laceraverunt ex eis
quadraginta duos pueros. 25 Abiit autem inde in
montem Carmeli, et inde reversus est in Samariam.

3 Joram vero filius Achab regnavit super Israël
in Samaria anno decimooctavo Josaphat regis
Judæ: regnavitque duodecim annis. 2 Et fecit malum
coram Domino, sed non sicut pater suus et mater:
tulit enim statuas Baal quas fecerat pater ejus. 3
Verumtamen in peccatis Jeroboam filii Nabat, qui
peccare fecit Israël, adhæsit, nec recessit ab eis.
4 Porro Mesa rex Moab nutriebat pecora multa,
et solvebat regi Israël centum millia agnorum,
et centum millia arietum cum velleribus suis. 5
Cumque mortuus fuisset Achab, prævaricatus est
fœdus quod habebat cum rege Israël. 6 Egressus
est igitur rex Joram in die illa de Samaria, et
recensuit universum Israël. 7 Misitque ad Josaphat
regem Juda, dicens: Rex Moab recessit a me: veni
mecum contra eum ad prælium. Qui respondit:
Ascendam: qui meus est, tuus est: populus meus,
populus tuus, et equi mei, equi tui. 8 Dixitque:
Per quam viam ascendemus? At ille respondit: Per
desertum Idumææ. 9 Perrexerunt igitur rex Israël,
et rex Juda, et rex Edom, et circuierunt per viam
septem dierum, nec erat aqua exercitui et jumentis
quæ sequebantur eos. 10 Dixitque rex Israël: Heu!
heu! heu! congregavit nos Dominus tres reges ut
traderet in manus Moab. 11 Et ait Josaphat: Estne
hic propheta Domini, ut deprecemur Dominum
per eum? Et respondit unus de servis regis Israël:
Est hic Eliseus filius Saphat, qui fundebat aquam
super manus Eliæ. 12 Et ait Josaphat: Est apud eum
sermo Domini. Descenditque ad eum rex Israël,
et Josaphat rex Juda, et rex Edom. 13 Dixit autem
Eliseus ad regem Israël: Quid mihi et tibi est? vade
ad prophetas patris tui et matris tuæ. Et ait illi rex
Israël: Quare congregavit Dominus tres reges hos
ut traderet eos in manus Moab? 14 Dixitque ad
eum Eliseus: Vivit Dominus exercituum, in cujus
conspectu sto, quod si non vultum Josaphat regis
Judæ erubescerem, non attendissem quidem te, nec
respexissem. 15 Nunc autem adducite mihi psaltem.
Cumque caneret psaltes, facta est super eum manus
Domini, et ait: 16 Hæc dicit Dominus: Facite alveum
torrentis hujus fossas et fossas. 17 Hæc enim dicit
Dominus: Non videbitis ventum, neque pluviam: et
alveus iste replebitur aquis, et bibetis vos, et familiæ
vestræ, et jumenta vestra. 18 Parumque est hoc in
conspectu Domini: insuper tradet etiam Moab in
manus vestras. 19 Et percutietis omnem civitatem
munitam, et omnem urbem electam, et universum
lignum fructiferum succidetis, cunctosque fontes
aquarum obturabitis, et omnem agrum egregium
operietis lapidibus. 20 Factum est igitur mane,
quando sacrificium offerri solet, et ecce aquæ
veniebant per viam Edom, et repleta est terra
aquis. 21 Universi autem Moabitæ audientes quod
ascendissent reges ut pugnarent adversum eos,
convocaverunt omnes qui accincti erant balteo
desuper, et steterunt in terminis. 22 Primoque mane
surgentes, et orto jam sole ex adverso aquarum,
viderunt Moabitæ e contra aquas rubras quasi
sanguinem, 23 dixeruntque: Sanguis gladii est:
pugnaverunt reges contra se, et cæsi sunt mutuo:
nunc perge ad prædam, Moab. 24 Perrexeruntque
in castra Israël: porro consurgens Israël, percussit
Moab: at illi fugerunt coram eis. Venerunt igitur
qui vicerant, et percusserunt Moab, 25 et civitates
destruxerunt: et omnem agrum optimum, mittentes
singuli lapides, repleverunt: et universos fontes
aquarum obturaverunt: et omnia ligna fructifera
succiderunt, ita ut muri tantum fictiles remanerent:
et circumdata est civitas a fundibulariis, et magna
ex parte percussa. 26 Quod cum vidisset rex Moab,
prævaluisse scilicet hostes, tulit secum septingentos

viros educentes gladium, ut irrumperent ad regem
Edom: et non potuerunt. 27 Arripiensque filium
suum primogenitum, qui regnaturus erat pro eo,
obtulit holocaustum super murum: et facta est
indignatio magna in Israël, statimque recesserunt
ab eo, et reversi sunt in terram suam.

4 Mulier autem quædam de uxoribus prophetarum
clamabat ad Eliseum, dicens: Servus tuus vir
meus mortuus est, et tu nosti quia servus tuus fuit
timens Dominum: et ecce creditor venit ut tollat
duos filios meos ad serviendum sibi. 2 Cui dixit
Eliseus: Quid vis ut faciam tibi? dic mihi, quid habes
in domo tua? At illa respondit: Non habeo ancilla
tua quidquam in domo mea, nisi parum olei quo
ungar. 3 Cui ait: Vade, pete mutuo ab omnibus
vicinis tuis vasa vacua non pauca, 4 et ingredere, et
claude ostium tuum cum intrinsecus fueris tu, et
filii tui: et mitte inde in omnia vasa hæc, et cum
plena fuerint, tolles. 5 Ivit itaque mulier, et clausit
ostium super se, et super filios suos: illi offerebant
vasa, et illa infundebat. 6 Cumque plena fuissent
vasa, dixit ad filium suum: Affer mihi adhuc vas.
Et ille respondit: Non habeo. Stetitque oleum. 7
Venit autem illa, et indicavit homini Dei. Et ille:
Vade, inquit, vende oleum, et redde creditori tuo:
tu autem, et filii tui vivite de reliquo. 8 Facta
est autem quædam dies, et transibat Eliseus per
Sunam: erat autem ibi mulier magna, quæ tenuit
eum ut comederet panem: cumque frequenter
inde transiret, divertebat ad eam ut comederet
panem. 9 Quæ dixit ad virum suum: Animadverto
quod vir Dei sanctus est iste, qui transit per nos
frequenter. 10 Faciamus ergo ei cœnaculum parvum,
et ponamus ei in eo lectulum, et mensam, et sellam,
et candelabrum, ut cum venerit ad nos, maneat ibi.
11 Facta est ergo dies quædam, et veniens divertit
in cœnaculum, et requievit ibi. 12 Dixitque ad Giezi
puerum suum: Voca Sunamitidem istam. Qui cum
vocasset eam, et illa stetisset coram eo, 13 dixit
ad puerum suum: Loquere ad eam: Ecce, sedule
in omnibus ministrasti nobis: quid vis ut faciam
tibi? numquid habes negotium, et vis ut loquar
regi, sive principi militiæ? Quæ respondit: In medio
populi mei habito. 14 Et ait: Quid ergo vult ut
faciam ei? Dixitque Giezi: Ne quæras: filium enim
non habet, et vir ejus senex est. 15 Præcepit itaque
ut vocaret eam: quæ cum vocata fuisset, et stetisset
ante ostium, 16 dixit ad eam: In tempore isto, et in
hac eadem hora, si vita comes fuerit, habebis in
utero filium. At illa respondit: Noli quæso, domine
mi vir Dei, noli mentiri ancillæ tuæ. 17 Et concepit
mulier, et peperit filium in tempore, et in hora
eadem, qua dixerat Eliseus. 18 Crevit autem puer: et
cum esset quædam dies, et egressus isset ad patrem
suum, ad messores, 19 ait patri suo: Caput meum
doleo, caput meum doleo. At ille dixit puero: Tolle,
et duc eum ad matrem suam. 20 Qui cum tulisset,
et duxisset eum ad matrem suam, posuit eum illa
super genua sua usque ad meridiem, et mortuus est.
21 Ascendit autem, et collocavit eum super lectulum
hominis Dei, et clausit ostium: et egressa, 22 vocavit
virum suum, et ait: Mitte mecum, obsecro, unum de
pueris, et asinam, ut excurram usque ad hominem
Dei, et revertar. 23 Qui ait illi: Quam ob causam vadis
ad eum? hodie non sunt calendæ, neque sabbatum.
Quæ respondit: Vadam. 24 Stravitque asinam, et
præcepit puero: Mina, et propera: ne mihi moram
facias in eundo: et hoc age quod præcipio tibi. 25
Profecta est igitur, et venit ad virum Dei in montem
Carmeli: cumque vidisset eam vir Dei e contra,
ait ad Giezi puerum suum: Ecce Sunamitis illa. 26
Vade ergo in occursum ejus, et dic ei: Recte ne
agitur circa te, et circa virum tuum, et circa filium
tuum? Quæ respondit: Recte. 27 Cumque venisset
ad virum Dei in montem, apprehendit pedes ejus:
et accessit Giezi ut amoveret eam. Et ait homo Dei:
Dimitte illam: anima enim ejus in amaritudine est,
et Dominus celavit a me, et non indicavit mihi.
28 Quæ dixit illi: Numquid petivi filium a domino
meo? numquid non dixi tibi: Ne illudas me? 29
Et ille ait ad Giezi: Accinge lumbos tuos, et tolle
baculum meum in manu tua, et vade. Si occurrerit
tibi homo, non salutes eum: et si salutaverit te
quispiam, non respondeas illi: et pones baculum
meum super faciem pueri. 30 Porro mater pueri ait:
Vivit Dominus, et vivit anima tua, non dimittam
te. Surrexit ergo, et secutus est eam. 31 Giezi
autem præcesserat ante eos, et posuerat baculum
super faciem pueri, et non erat vox, neque sensus:
reversusque est in occursum ejus, et nuntiavit ei,
dicens: Non surrexit puer. 32 Ingressus est ergo
Eliseus domum, et ecce puer mortuus jacebat in
lectulo ejus: 33 ingressusque clausit ostium super
se et super puerum, et oravit ad Dominum. 34 Et
ascendit, et incubuit super puerum: posuitque os
suum super os ejus, et oculos suos super oculos
ejus, et manus suas super manus ejus: et incurvavit
se super eum, et calefacta est caro pueri. 35 At ille
reversus, deambulavit in domo, semel huc atque
illuc: et ascendit, et incubuit super eum: et oscitavit
puer septies, aperuitque oculos. 36 At ille vocavit
Giezi, et dixit ei: Voca Sunamitidem hanc. Quæ
vocata, ingressa est ad eum. Qui ait: Tolle filium
tuum. 37 Venit illa, et corruit ad pedes ejus, et
adoravit super terram: tulitque filium suum, et

egressa est. 38 Et Eliseus reversus est in Galgala.
Erat autem fames in terra, et filii prophetarum
habitabant coram eo. Dixitque uni de pueris suis:
Pone ollam grandem, et coque pulmentum filiis
prophetarum. 39 Et egressus est unus in agrum ut
colligeret herbas agrestes: invenitque quasi vitem
silvestrem, et collegit ex ea colocynthidas agri, et
implevit pallium suum, et reversus concidit in ollam
pulmenti: nesciebat enim quid esset. 40 Infuderunt
ergo sociis ut comederent: cumque gustassent de
coctione, clamaverunt, dicentes: Mors in olla, vir
Dei. Et non potuerunt comedere. 41 At ille: Afferte,
inquit, farinam. Cumque tulissent, misit in ollam,
et ait: Infunde turbæ, ut comedant. Et non fuit
amplius quidquam amaritudinis in olla. 42 Vir
autem quidam venit de Baalsalisa deferens viro Dei
panes primitiarum, viginti panes hordeaceos, et
frumentum novum in pera sua. At ille dixit: Da
populo, ut comedat. 43 Responditque ei minister
ejus: Quantum est hoc, ut apponam centum viris?
Rursum ille ait: Da populo, ut comedat: hæc enim
dicit Dominus: Comedent, et supererit. 44 Posuit
itaque coram eis: qui comederunt, et superfuit juxta
verbum Domini.

5 Naaman princeps militiæ regis Syriæ erat vir
magnus apud dominum suum, et honoratus:
per illum enim dedit Dominus salutem Syriæ: erat
autem vir fortis et dives, sed leprosus. 2 Porro
de Syria egressi fuerant latrunculi, et captivam
duxerant de terra Israël puellam parvulam, quæ erat
in obsequio uxoris Naaman: 3 quæ ait ad dominam
suam: Utinam fuisset dominus meus ad prophetam
qui est in Samaria, profecto curasset eum a lepra
quam habet. 4 Ingressus est itaque Naaman ad
dominum suum, et nuntiavit ei, dicens: Sic et sic
locuta est puella de terra Israël. 5 Dixitque ei rex
Syriæ: Vade, et mittam litteras ad regem Israël. Qui
cum profectus esset, et tulisset secum decem talenta
argenti, et sex millia aureos, et decem mutatoria
vestimentorum, 6 detulit litteras ad regem Israël in
hæc verba: Cum acceperis epistolam hanc, scito
quod miserim ad te Naaman servum meum, ut
cures eum a lepra sua. 7 Cumque legisset rex Israël
litteras, scidit vestimenta sua, et ait: Numquid deus
ego sum, ut occidere possim et vivificare, quia
iste misit ad me ut curem hominem a lepra sua?
animadvertite, et videte quod occasiones quærat
adversum me. 8 Quod cum audisset Eliseus vir
Dei, scidisse videlicet regem Israël vestimenta sua,
misit ad eum, dicens: Quare scidisti vestimenta tua?
veniat ad me, et sciat esse prophetam in Israël.
9 Venit ergo Naaman cum equis et curribus, et
stetit ad ostium domus Elisei: 10 misitque ad eum
Eliseus nuntium, dicens: Vade, et lavare septies
in Jordane, et recipiet sanitatem caro tua, atque
mundaberis. 11 Iratus Naaman recedebat, dicens:
Putabam quod egrederetur ad me, et stans invocaret
nomen Domini Dei sui, et tangeret manu sua locum
lepræ, et curaret me. 12 Numquid non meliores
sunt Abana et Pharphar fluvii Damasci, omnibus
aquis Israël, ut laver in eis, et munder? Cum ergo
vertisset se, et abiret indignans, 13 accesserunt
ad eum servi sui, et locuti sunt ei: Pater, etsi
rem grandem dixisset tibi propheta, certe facere
debueras: quanto magis quia nunc dixit tibi: Lavare,
et mundaberis? 14 Descendit, et lavit in Jordane
septies juxta sermonem viri Dei: et restituta est
caro ejus sicut caro pueri parvuli, et mundatus est.
15 Reversusque ad virum Dei cum universo comitatu
suo, venit, et stetit coram eo, et ait: Vere scio quod
non sit alius deus in universa terra, nisi tantum in
Israël. Obsecro itaque ut accipias benedictionem a
servo tuo. 16 At ille respondit: Vivit Dominus, ante
quem sto, quia non accipiam. Cumque vim faceret,
penitus non acquievit. 17 Dixitque Naaman: Ut
vis: sed, obsecro, concede mihi servo tuo ut tollam
onus duorum burdonum de terra: non enim faciet
ultra servus tuus holocaustum aut victimam diis
alienis, nisi Domino. 18 Hoc autem solum est, de
quo depreceris Dominum pro servo tuo, quando
ingredietur dominus meus templum Remmon ut
adoret: et illo innitente super manum meam, si
adoravero in templo Remmon, adorante eo in
eodem loco, ut ignoscat mihi Dominus servo tuo
pro hac re. 19 Qui dixit ei: Vade in pace. Abiit ergo
ab eo electo terræ tempore. 20 Dixitque Giezi puer
viri Dei: Pepercit dominus meus Naaman Syro isti,
ut non acciperet ab eo quæ attulit: vivit Dominus,
quia curram post eum, et accipiam ab eo aliquid. 21
Et secutus est Giezi post tergum Naaman: quem
cum vidisset ille currentem ad se, desiliit de curru
in occursum ejus, et ait: Rectene sunt omnia? 22
Et ille ait: Recte. Dominus meus misit me ad te
dicens: Modo venerunt ad me duo adolescentes
de monte Ephraim, ex filiis prophetarum: da eis
talentum argenti, et vestes mutatorias duplices. 23
Dixitque Naaman: Melius est ut accipias duo talenta.
Et coëgit eum, ligavitque duo talenta argenti in
duobus saccis, et duplicia vestimenta, et imposuit
duobus pueris suis, qui et portaverunt coram eo. 24
Cumque venisset jam vesperi, tulit de manu eorum,
et reposuit in domo, dimisitque viros, et abierunt.
25 Ipse autem ingressus, stetit coram domino suo.
Et dixit Eliseus: Unde venis, Giezi? Qui respondit:
Non ivit servus tuus quoquam. 26 At ille ait: Nonne

cor meum in præsenti erat, quando reversus est
homo de curru suo in occursum tui? nunc igitur
accepisti argentum, et accepisti vestes ut emas
oliveta, et vineas, et oves, et boves, et servos, et
ancillas. 27 Sed et lepra Naaman adhærebit tibi, et
semini tuo usque in sempiternum. Et egressus est
ab eo leprosus quasi nix.

6 Dixerunt autem filii prophetarum ad Eliseum:
Ecce locus in quo habitamus coram te, angustus
est nobis. 2 Eamus usque ad Jordanem, et tollant
singuli de silva materias singulas, ut ædificemus
nobis ibi locum ad habitandum. Qui dixit: Ite. 3 Et
ait unus ex illis: Veni ergo et tu cum servis tuis.
Respondit: Ego veniam. 4 Et abiit cum eis. Cumque
venissent ad Jordanem, cædebant ligna. 5 Accidit
autem ut cum unus materiam succidisset, caderet
ferrum securis in aquam: exclamavitque ille, et ait:
Heu! heu! heu! domine mi: et hoc ipsum mutuo
acceperam. 6 Dixit autem homo Dei: Ubi cecidit?
At ille monstravit ei locum. Præcidit ergo lignum,
et misit illuc: natavitque ferrum, 7 et ait: Tolle.
Qui extendit manum, et tulit illud. 8 Rex autem
Syriæ pugnabat contra Israël, consiliumque iniit
cum servis suis, dicens: In loco illo et illo ponamus
insidias. 9 Misit itaque vir Dei ad regem Israël,
dicens: Cave ne transeas in locum illum: quia ibi
Syri in insidiis sunt. 10 Misit itaque rex Israël ad
locum quem dixerat ei vir Dei, et præoccupavit
eum, et observavit se ibi non semel neque bis. 11
Conturbatumque est cor regis Syriæ pro hac re: et
convocatis servis suis, ait: Quare non indicatis mihi
quis proditor mei sit apud regem Israël? 12 Dixitque
unus servorum ejus: Nequaquam, domine mi rex,
sed Eliseus propheta qui est in Israël, indicat regi
Israël omnia verba quæcumque locutus fueris in
conclavi tuo. 13 Dixitque eis: Ite, et videte ubi sit,
ut mittam, et capiam eum. Annuntiaveruntque ei,
dicentes: Ecce in Dothan. 14 Misit ergo illuc equos
et currus, et robur exercitus: qui cum venissent
nocte, circumdederunt civitatem. 15 Consurgens
autem diluculo minister viri Dei, egressus vidit
exercitum in circuitu civitatis, et equos et currus:
nuntiavitque ei, dicens: Heu! heu! heu! domine
mi: quid faciemus? 16 At ille respondit: Noli
timere: plures enim nobiscum sunt, quam cum
illis. 17 Cumque orasset Eliseus, ait: Domine, aperi
oculos hujus, ut videat. Et aperuit Dominus oculos
pueri, et vidit: et ecce mons plenus equorum et
curruum igneorum in circuitu Elisei. 18 Hostes
vero descenderunt ad eum: porro Eliseus oravit ad
Dominum, dicens: Percute, obsecro, gentem hanc
cæcitate. Percussitque eos Dominus ne viderent,
juxta verbum Elisei. 19 Dixit autem ad eos Eliseus:
Non est hæc via, neque ista est civitas: sequimini
me, et ostendam vobis virum quem quæritis. Duxit
ergo eos in Samariam: 20 cumque ingressi fuissent
in Samariam, dixit Eliseus: Domine, aperi oculos
istorum, ut videant. Aperuitque Dominus oculos
eorum, et viderunt se esse in medio Samariæ. 21
Dixitque rex Israël ad Eliseum, cum vidisset eos:
Numquid percutiam eos, pater mi? 22 At ille ait:
Non percuties: neque enim cepisti eos gladio et
arcu tuo, ut percutias: sed pone panem et aquam
coram eis, ut comedant et bibant, et vadant ad
dominum suum. 23 Appositaque est eis ciborum
magna præparatio, et comederunt et biberunt,
et dimisit eos, abieruntque ad dominum suum,
et ultra non venerunt latrones Syriæ in terram
Israël. 24 Factum est autem post hæc, congregavit
Benadad rex Syriæ universum exercitum suum,
et ascendit, et obsidebat Samariam. 25 Factaque
est fames magna in Samaria: et tamdiu obsessa
est, donec venundaretur caput asini octoginta
argenteis, et quarta pars cabi stercoris columbarum
quinque argenteis. 26 Cumque rex Israël transiret
per murum, mulier quædam exclamavit ad eum,
dicens: Salva me, domine mi rex. 27 Qui ait: Non te
salvat Dominus: unde te possum salvare? de area,
vel de torculari? Dixitque ad eam rex: Quid tibi
vis? Quæ respondit: 28 Mulier ista dixit mihi: Da
filium tuum, ut comedamus eum hodie, et filium
meum comedemus cras. 29 Coximus ergo filium
meum, et comedimus. Dixique ei die altera: Da
filium tuum, ut comedamus eum. Quæ abscondit
filium suum. 30 Quod cum audisset rex, scidit
vestimenta sua, et transibat per murum. Viditque
omnis populus cilicium quo vestitus erat ad carnem
intrinsecus. 31 Et ait rex: Hæc mihi faciat Deus, et
hæc addat, si steterit caput Elisei filii Saphat super
ipsum hodie. 32 Eliseus autem sedebat in domo
sua, et senes sedebant cum eo. Præmisit itaque
virum: et antequam veniret nuntius ille, dixit ad
senes: Numquid scitis quod miserit filius homicidæ
hic, ut præcidatur caput meum? videte ergo: cum
venerit nuntius, claudite ostium, et non sinatis
eum introire: ecce enim sonitus pedum domini ejus
post eum est. 33 Adhuc illo loquente eis, apparuit
nuntius qui veniebat ad eum. Et ait: Ecce, tantum
malum a Domino est: quid amplius expectabo a
Domino?

7 Dixit autem Eliseus: Audite verbum Domini:
Hæc dicit Dominus: In tempore hoc cras modius
similæ uno statere erit, et duo modii hordei statere
uno, in porta Samariæ. 2 Respondens unus de

ducibus, super cujus manum rex incumbebat,
homini Dei, ait: Si Dominus fecerit etiam cataractas
in cælo, numquid poterit esse quod loqueris? Qui
ait: Videbis oculis tuis, et inde non comedes. 3
Quatuor ergo viri erant leprosi juxta introitum
portæ: qui dixerunt ad invicem: Quid hic esse
volumus donec moriamur? 4 sive ingredi voluerimus
civitatem, fame moriemur: sive manserimus hic,
moriendum nobis est: venite ergo, et transfugiamus
ad castra Syriæ: si pepercerint nobis, vivemus: si
autem occidere voluerint, nihilominus moriemur.
5 Surrexerunt ergo vesperi, ut venirent ad castra
Syriæ. Cumque venissent ad principium castrorum
Syriæ, nullum ibidem repererunt. 6 Siquidem
Dominus sonitum audiri fecerat in castris Syriæ,
curruum, et equorum, et exercitus plurimi:
dixeruntque ad invicem: Ecce mercede conduxit
adversum nos rex Israël reges Hethæorum et
Ægyptiorum, et venerunt super nos. 7 Surrexerunt
ergo, et fugerunt in tenebris, et dereliquerunt
tentoria sua, et equos et asinos, in castris,
fugeruntque animas tantum suas salvare cupientes.
8 Igitur cum venissent leprosi illi ad principium
castrorum, ingressi sunt unum tabernaculum,
et comederunt et biberunt: tuleruntque inde
argentum, et aurum, et vestes, et abierunt,
et absconderunt: et rursum reversi sunt ad
aliud tabernaculum, et inde similiter auferentes
absconderunt. 9 Dixeruntque ad invicem: Non
recte facimus: hæc enim dies boni nuntii est. Si
tacuerimus et noluerimus nuntiare usque mane,
sceleris arguemur: venite, eamus, et nuntiemus in
aula regis. 10 Cumque venissent ad portam civitatis,
narraverunt eis, dicentes: Ivimus ad castra Syriæ,
et nullum ibidem reperimus hominem, nisi equos
et asinos alligatos, et fixa tentoria. 11 Ierunt ergo
portarii, et nuntiaverunt in palatio regis intrinsecus.
12 Qui surrexit nocte, et ait ad servos suos: Dico vobis
quid fecerint nobis Syri: sciunt quia fame laboramus,
et idcirco egressi sunt de castris, et latitant in
agris, dicentes: Cum egressi fuerint de civitate,
capiemus eos vivos, et tunc civitatem ingredi
poterimus. 13 Respondit autem unus servorum
ejus: Tollamus quinque equos qui remanserunt in
urbe (quia ipsi tantum sunt in universa multitudine
Israël, alii enim consumpti sunt), et mittentes,
explorare poterimus. 14 Adduxerunt ergo duos
equos, misitque rex in castra Syrorum, dicens:
Ite, et videte. 15 Qui abierunt post eos usque ad
Jordanem: ecce autem omnis via plena erat vestibus
et vasis quæ projecerant Syri cum turbarentur:
reversique nuntii indicaverunt regi. 16 Et egressus
populus diripuit castra Syriæ: factusque est modius
similæ statere uno, et duo modii hordei statere
uno, juxta verbum Domini. 17 Porro rex ducem
illum, in cujus manu incumbebat, constituit ad
portam: quem conculcavit turba in introitu portæ,
et mortuus est, juxta quod locutus fuerat vir Dei,
quando descenderat rex ad eum. 18 Factumque est
secundum sermonem viri Dei quem dixerat regi,
quando ait: Duo modii hordei statere uno erunt, et
modius similæ statere uno, hoc eodem tempore
cras in porta Samariæ: 19 quando responderat dux
ille viro Dei, et dixerat: Etiamsi Dominus fecerit
cataractas in cælo, numquid poterit fieri quod
loqueris? Et dixit ei: Videbis oculis tuis, et inde non
comedes. 20 Evenit ergo ei sicut prædictum fuerat,
et conculcavit eum populus in porta, et mortuus
est.

8 Eliseus autem locutus est ad mulierem cujus
vivere fecerat filium, dicens: Surge, vade tu et
domus tua, et peregrinare ubicumque repereris:
vocavit enim Dominus famem, et veniet super
terram septem annis. 2 Quæ surrexit, et fecit juxta
verbum hominis Dei: et vadens cum domo sua,
peregrinata est in terra Philisthiim diebus multis. 3
Cumque finiti essent anni septem, reversa est mulier
de terra Philisthiim: et egressa est ut interpellaret
regem pro domo sua, et pro agris suis. 4 Rex autem
loquebatur cum Giezi puero viri Dei, dicens: Narra
mihi omnia magnalia quæ fecit Eliseus. 5 Cumque
ille narraret regi quomodo mortuum suscitasset,
apparuit mulier cujus vivificaverat filium, clamans
ad regem pro domo sua, et pro agris suis. Dixitque
Giezi: Domine mi rex, hæc est mulier, et hic est
filius ejus quem suscitavit Eliseus. 6 Et interrogavit
rex mulierem: quæ narravit ei. Deditque ei rex
eunuchum unum, dicens: Restitue ei omnia quæ
sua sunt, et universos reditus agrorum, a die qua
reliquit terram usque ad præsens. 7 Venit quoque
Eliseus Damascum, et Benadad rex Syriæ ægrotabat:
nuntiaveruntque ei, dicentes: Venit vir Dei huc. 8
Et ait rex ad Hazaël: Tolle tecum munera, et vade in
occursum viri Dei, et consule Dominum per eum,
dicens: Si evadere potero de infirmitate mea hac? 9
Ivit igitur Hazaël in occursum ejus, habens secum
munera, et omnia bona Damasci, onera quadraginta
camelorum. Cumque stetisset coram eo, ait: Filius
tuus Benadad rex Syriæ misit me ad te, dicens: Si
sanari potero de infirmitate mea hac? 10 Dixitque ei
Eliseus: Vade, dic ei: Sanaberis: porro ostendit mihi
Dominus quia morte morietur. 11 Stetique cum eo,
et conturbatus est usque ad suffusionem vultus:
flevitque vir Dei. 12 Cui Hazaël ait: Quare dominus
meus flet? At ille dixit: Quia scio quæ facturus sis

filiis Israël mala. Civitates eorum munitas igne
succendes, et juvenes eorum interficies gladio,
et parvulos eorum elides, et prægnantes divides.
13 Dixitque Hazaël: Quid enim sum servus tuus
canis, ut faciam rem istam magnam? Et ait Eliseus:
Ostendit mihi Dominus te regem Syriæ fore. 14 Qui
cum recessisset ab Eliseo, venit ad dominum suum.
Qui ait ei: Quid dixit tibi Eliseus? At ille respondit:
Dixit mihi: Recipies sanitatem. 15 Cumque venisset
dies altera, tulit stragulum, et infudit aquam, et
expandit super faciem ejus: quo mortuo, regnavit
Hazaël pro eo. 16 Anno quinto Joram filii Achab regis
Israël, et Josaphat regis Juda, regnavit Joram filius
Josaphat rex Juda. 17 Triginta duorum annorum
erat cum regnare cœpisset, et octo annis regnavit
in Jerusalem. 18 Ambulavitque in viis regum
Israël, sicut ambulaverat domus Achab: filia enim
Achab erat uxor ejus: et fecit quod malum est
in conspectu Domini. 19 Noluit autem Dominus
disperdere Judam, propter David servum suum,
sicut promiserat ei, ut daret illi lucernam, et filiis
ejus cunctis diebus. 20 In diebus ejus recessit Edom
ne esset sub Juda, et constituit sibi regem. 21
Venitque Joram Seira, et omnes currus cum eo:
et surrexit nocte, percussitque Idumæos qui eum
circumdederant, et principes curruum: populus
autem fugit in tabernacula sua. 22 Recessit ergo
Edom ne esset sub Juda, usque ad diem hanc.
Tunc recessit et Lobna in tempore illo. 23 Reliqua
autem sermonum Joram, et universa quæ fecit,
nonne hæc scripta sunt in libro verborum dierum
regum Juda? 24 Et dormivit Joram cum patribus
suis, sepultusque est cum eis in civitate David,
et regnavit Ochozias filius ejus pro eo. 25 Anno
duodecimo Joram filii Achab regis Israël regnavit
Ochozias filius Joram regis Judæ. 26 Viginti duorum
annorum erat Ochozias cum regnare cœpisset, et
uno anno regnavit in Jerusalem: nomen matris
ejus Athalia filia Amri regis Israël. 27 Et ambulavit
in viis domus Achab: et fecit quod malum est
coram Domino, sicut domus Achab: gener enim
domus Achab fuit. 28 Abiit quoque cum Joram filio
Achab ad præliandum contra Hazaël regem Syriæ
in Ramoth Galaad, et vulneraverunt Syri Joram.
29 Qui reversus est ut curaretur in Jezrahel, quia
vulneraverant eum Syri in Ramoth præliantem
contra Hazaël regem Syriæ. Porro Ochozias filius
Joram rex Juda descendit invisere Joram filium
Achab in Jezrahel, quia ægrotabat ibi.

9 Eliseus autem prophetes vocavit unum de filiis
prophetarum, et ait illi: Accinge lumbos tuos, et
tolle lenticulam olei hanc in manu tua, et vade in
Ramoth Galaad. 2 Cumque veneris illuc, videbis Jehu
filium Josaphat filii Namsi: et ingressus suscitabis
eum de medio fratrum suorum, et introduces
in interius cubiculum. 3 Tenensque lenticulam
olei, fundes super caput ejus, et dices: Hæc dicit
Dominus: Unxi te regem super Israël. Aperiesque
ostium, et fugies, et non ibi subsistes. 4 Abiit ergo
adolescens puer prophetæ in Ramoth Galaad, 5 et
ingressus est illuc: ecce autem principes exercitus
sedebant: et ait: Verbum mihi ad te, o princeps.
Dixitque Jehu: Ad quem ex omnibus nobis? At ille
dixit: Ad te, o princeps. 6 Et surrexit, et ingressus
est cubiculum: at ille fudit oleum super caput ejus,
et ait: Hæc dicit Dominus Deus Israël: Unxi te
regem super populum Domini Israël, 7 et percuties
domum Achab domini tui, et ulciscar sanguinem
servorum meorum prophetarum, et sanguinem
omnium servorum Domini de manu Jezabel. 8
Perdamque omnem domum Achab: et interficiam
de Achab mingentem ad parietem, et clausum et
novissimum in Israël. 9 Et dabo domum Achab sicut
domum Jeroboam filii Nabat, et sicut domum Baasa
filii Ahia. 10 Jezabel quoque comedent canes in
agro Jezrahel, nec erit qui sepeliat eam. Aperuitque
ostium, et fugit. 11 Jehu autem egressus est ad
servos domini sui: qui dixerunt ei: Rectene sunt
omnia? quid venit insanus iste ad te? Qui ait
eis: Nostis hominem, et quid locutus sit. 12 At
ille responderunt: Falsum est, sed magis narra
nobis. Qui ait eis: Hæc et hæc locutus est mihi,
et ait: Hæc dicit Dominus: Unxi te regem super
Israël. 13 Festinaverunt itaque, et unusquisque
tollens pallium suum posuerunt sub pedibus ejus
in similitudinem tribunalis, et cecinerunt tuba,
atque dixerunt: Regnavit Jehu. 14 Conjuravit ergo
Jehu filius Josaphat filii Namsi contra Joram: porro
Joram obsederat Ramoth Galaad, ipse et omnis
Israël contra Hazaël regem Syriæ: 15 et reversus
fuerat ut curaretur in Jezrahel propter vulnera,
quia percusserant eum Syri præliantem contra
Hazaël regem Syriæ. Dixitque Jehu: Si placet vobis,
nemo egrediatur profugus de civitate, ne vadat, et
nuntiet in Jezrahel. 16 Et ascendit, et profectus est
in Jezrahel: Joram enim ægrotabat ibi, et Ochozias
rex Juda descenderat ad visitandum Joram. 17 Igitur
speculator qui stabat super turrim Jezrahel, vidit
globum Jehu venientis, et ait: Video ego globum.
Dixitque Joram: Tolle currum, et mitte in occursum
eorum, et dicat vadens: Rectene sunt omnia? 18
Abiit ergo qui ascenderat currum, in occursum
ejus, et ait: Hæc dicit rex: Pacatane sunt omnia?
Dixitque Jehu: Quid tibi et paci? transi, et sequere
me. Nuntiavit quoque speculator, dicens: Venit

nuntius ad eos, et non revertitur. 19 Misit etiam
currum equorum secundum: venitque ad eos, et ait:
Hæc dicit rex: Numquid pax est? Et ait Jehu: Quid
tibi et paci? transi, et sequere me. 20 Nuntiavit
autem speculator, dicens: Venit usque ad eos, et
non revertitur: est autem incessus quasi incessus
Jehu filii Namsi, præceps enim graditur. 21 Et ait
Joram: Junge currum. Junxeruntque currum ejus,
et egressus est Joram rex Israël, et Ochozias rex
Juda, singuli in curribus suis, egressique sunt in
occursum Jehu, et invenerunt eum in agro Naboth
Jezrahelitæ. 22 Cumque vidisset Joram Jehu, dixit:
Pax est, Jehu? At ille respondit: Quæ pax? adhuc
fornicationes Jezabel matris tuæ, et veneficia ejus
multa, vigent. 23 Convertit autem Joram manum
suam, et fugiens ait ad Ochoziam: Insidiæ, Ochozia.
24 Porro Jehu tetendit arcum manu, et percussit
Joram inter scapulas: et egressa est sagitta per cor
ejus, statimque corruit in curru suo. 25 Dixitque
Jehu ad Badacer ducem: Tolle, projice eum in agro
Naboth Jezrahelitæ: memini enim quando ego et
tu sedentes in curru sequebamur Achab patrem
hujus, quod Dominus onus hoc levaverit super
eum, dicens: 26 Si non pro sanguine Naboth, et
pro sanguine filiorum ejus, quem vidi heri, ait
Dominus, reddam tibi in agro isto, dicit Dominus.
Nunc ergo tolle, et projice eum in agrum juxta
verbum Domini. 27 Ochozias autem rex Juda videns
hoc, fugit per viam domus horti: persecutusque
est eum Jehu, et ait: Etiam hunc percutite in
curru suo. Et percusserunt eum in ascensu Gaver,
qui est juxta Jeblaam: qui fugit in Mageddo, et
mortuus est ibi. 28 Et imposuerunt eum servi
ejus super currum suum, et tulerunt in Jerusalem:
sepelieruntque eum in sepulchro cum patribus suis
in civitate David. 29 Anno undecimo Joram filii
Achab, regnavit Ochozias super Judam, 30 venitque
Jehu in Jezrahel. Porro Jezabel, introitu ejus audito,
depinxit oculos suos stibio, et ornavit caput suum,
et respexit per fenestram 31 ingredientem Jehu per
portam, et ait: Numquid pax potest esse Zambri,
qui interfecit dominum suum? 32 Levavitque Jehu
faciem suam ad fenestram, et ait: Quæ est ista?
et inclinaverunt se ad eum duo vel tres eunuchi.
33 At ille dixit eis: Præcipitate eam deorsum: et
præcipitaverunt eam, aspersusque est sanguine
paries, et equorum ungulæ conculcaverunt eam. 34
Cumque introgressus esset ut comederet biberetque,
ait: Ite, et videte maledictam illam, et sepelite eam:
quia filia regis est. 35 Cumque issent ut sepelirent
eam, non invenerunt nisi calvariam, et pedes, et
summas manus. 36 Reversique nuntiaverunt ei.
Et ait Jehu: Sermo Domini est, quem locutus est
per servum suum Eliam Thesbiten, dicens: In agro
Jezrahel comedent canes carnes Jezabel, 37 et erunt
carnes Jezabel sicut stercus super faciem terræ in
agro Jezrahel, ita ut prætereuntes dicant: Hæccine
est illa Jezabel?

10 Erant autem Achab septuaginta filii in
Samaria: scripsit ergo Jehu litteras, et misit
in Samariam, ad optimates civitatis, et ad majores
natu, et ad nutritios Achab, dicens: 2 Statim ut
acceperitis litteras has, qui habetis filios domini
vestri, et currus, et equos, et civitates firmas,
et arma, 3 eligite meliorem, et eum qui vobis
placuerit de filiis domini vestri, et eum ponite super
solium patris sui, et pugnate pro domo domini
vestri. 4 Timuerunt illi vehementer, et dixerunt:
Ecce duo reges non potuerunt stare coram eo, et
quomodo nos valebimus resistere? 5 Miserunt ergo
præpositi domus, et præfecti civitatis, et majores
natu, et nutritii, ad Jehu, dicentes: Servi tui sumus:
quæcumque jusseris faciemus, nec constituemus
nobis regem: quæcumque tibi placent, fac. 6
Rescripsit autem eis litteras secundo, dicens: Si
mei estis, et obeditis mihi, tollite capita filiorum
domini vestri, et venite ad me hac eadem hora
cras in Jezrahel. Porro filii regis, septuaginta viri,
apud optimates civitates nutriebantur. 7 Cumque
venissent litteras ad eos, tulerunt filios regis, et
occiderunt septuaginta viros, et posuerunt capita
eorum in cophinis, et miserunt ad eum in Jezrahel.
8 Venit autem nuntius, et indicavit ei, dicens:
Attulerunt capita filiorum regis. Qui respondit:
Ponite ea ad duos acervos juxta introitum portæ
usque mane. 9 Cumque diluxisset, egressus est,
et stans dixit ad omnem populum: Justi estis: si
ego conjuravi contra dominum meum et interfeci
eum, quis percussit omnes hos? 10 videte ergo
nunc quoniam non cecidit de sermonibus Domini
in terram, quos locutus est Dominus super domum
Achab: et Dominus fecit quod locutus est in manu
servi sui Eliæ. 11 Percussit igitur Jehu omnes
qui reliqui erant de domo Achab in Jezrahel, et
universos optimates ejus, et notos, et sacerdotes,
donec non remanerent ex eo reliquiæ. 12 Et
surrexit, et venit in Samariam: cumque venisset
ad Cameram pastorum in via, 13 invenit fratres
Ochoziæ regis Juda: dixitque ad eos: Quinam estis
vos? Qui responderunt: Fratres Ochoziæ sumus,
et descendimus ad salutandos filios regis, et filios
reginæ. 14 Qui ait: Comprehendite eos vivos. Quos
cum comprehendissent vivos, jugulaverunt eos in
cisterna juxta Cameram, quadraginta duos viros: et
non reliquit ex eis quemquam. 15 Cumque abiisset

inde, invenit Jonadab filium Rechab in occursum
sibi, et benedixit ei. Et ait ad eum: Numquid est
cor tuum rectum, sicut cor meum cum corde tuo?
Et ait Jonadab: Est. Si est, inquit, da manum tuam.
Qui dedit ei manum suam. At ille levavit eum ad
se in currum: **16** dixitque ad eum: Veni mecum,
et vide zelum meum pro Domino. Et impositum
in curru suo **17** duxit in Samariam. Et percussit
omnes qui reliqui fuerant de Achab in Samaria
usque ad unum, juxta verbum Domini quod locutus
est per Eliam. **18** Congregavit ergo Jehu omnem
populum, et dixit ad eos: Achab coluit Baal parum,
ego autem colam eum amplius. **19** Nunc igitur
omnes prophetas Baal, et universos servos ejus,
et cunctos sacerdotes ipsius vocate ad me: nullus
sit qui non veniat: sacrificium enim grande est
mihi Baal: quicumque defuerit, non vivet. Porro
Jehu faciebat hoc insidiose, ut disperderet cultores
Baal. **20** Et dixit: Sanctificate diem solemnem Baal.
Vocavitque, **21** et misit in universos terminos Israël,
et venerunt cuncti servi Baal: non fuit residuus
ne unus quidem qui non veniret. Et ingressi sunt
templum Baal: et repleta est domus Baal, a summo
usque ad summum. **22** Dixitque his qui erant
super vestes: Proferte vestimenta universis servis
Baal. Et protulerunt eis vestes. **23** Ingressusque
Jehu, et Jonadab filius Rechab, templum Baal, ait
cultoribus Baal: Perquirite, et videte, ne quis forte
vobiscum sit de servis Domini, sed ut sint servi Baal
soli. **24** Ingressi sunt igitur ut facerent victimas
et holocausta: Jehu autem præparaverat sibi foris
octoginta viros, et dixerat eis: Quicumque fugerit
de hominibus his, quos ego adduxero in manus
vestras, anima ejus erit pro anima illius. **25** Factum
est autem, cum completum esset holocaustum,
præcepit Jehu militibus et ducibus suis: Ingredimini,
et percutite eos: nullus evadat. Percusseruntque
eos in ore gladii, et projecerunt milites et duces: et
ierunt in civitatem templi Baal, **26** et protulerunt
statuam de fano Baal, et combusserunt, **27** et
comminuerunt eam. Destruxerunt quoque ædem
Baal, et fecerunt pro ea latrinas usque in diem hanc.
28 Delevit itaque Jehu Baal de Israël: **29** verumtamen
a peccatis Jeroboam filii Nabat, qui peccare fecit
Israël, non recessit, nec dereliquit vitulos aureos qui
erant in Bethel et in Dan. **30** Dixit autem Dominus
ad Jehu: Quia studiose egisti quod rectum erat,
et placebat in oculis meis, et omnia quæ erant in
corde meo fecisti contra domum Achab: filii tui
usque ad quartam generationem sedebunt super
thronum Israël. **31** Porro Jehu non custodivit ut
ambularet in lege Domini Dei Israël in toto corde
suo: non enim recessit a peccatis Jeroboam, qui
peccare fecerat Israël. **32** In diebus illis cœpit
Dominus tædere super Israël: percussitque eos
Hazaël in universis finibus Israël, **33** a Jordane
contra orientalem plagam, omnem terram Galaad,
et Gad, et Ruben, et Manasse, ab Aroër, quæ est
super torrentem Arnon, et Galaad, et Basan. **34**
Reliqua autem verborum Jehu, et universa quæ
fecit, et fortitudo ejus, nonne hæc scripta sunt in
libro verborum dierum regum Israël? **35** Et dormivit
Jehu cum patribus suis, sepelieruntque eum in
Samaria: et regnavit Joachaz filius ejus pro eo. **36**
Dies autem quos regnavit Jehu super Israël, viginti
et octo anni sunt in Samaria.

11 Athalia vero mater Ochoziæ, videns mortuum
filium suum, surrexit, et interfecit omne
semen regium. **2** Tollens autem Josaba filia regis
Joram, soror Ochoziæ, Joas filium Ochoziæ, furata
est eum de medio filiorum regis qui interficiebantur,
et nutricem ejus de triclinio: et abscondit eum a
facie Athaliæ ut non interficeretur. **3** Eratque cum
ea sex annis clam in domo Domini: porro Athalia
regnavit super terram. **4** Anno autem septimo
misit Jojada, et assumens centuriones et milites,
introduxit ad se in templum Domini, pepigitque
cum eis fœdus: et adjurans eos in domo Domini,
ostendit eis filium regis: **5** et præcepit illis, dicens:
Iste est sermo, quem facere debetis: **6** tertia pars
vestrum introëat sabbato, et observet excubias
domus regis. Tertia autem pars sit ad portam Sur, et
tertia pars sit ad portam quæ est post habitaculum
scutariorum: et custodietis excubias domus Messa. **7**
Duæ vero partes e vobis, omnes egredientes sabbato,
custodiant excubias domus Domini circa regem.
8 Et vallabitis eum, habentes arma in manibus
vestris: si quis autem ingressus fuerit septum
templi, interficiatur: eritisque cum rege introëunte
et egrediente. **9** Et fecerunt centuriones juxta omnia
quæ præceperat eis Jojada sacerdos: et assumentes
singuli viros suos qui ingrediebantur sabbatum, cum
his qui egrediebantur sabbato, venerunt ad Jojadam
sacerdotem. **10** Qui dedit eis hastas et arma regis
David, quæ erant in domo Domini. **11** Et steterunt
singuli habentes arma in manu sua, a parte templi
dextera usque ad partem sinistram altaris et ædis,
circum regem. **12** Produxitque filium regis, et posuit
super eum diadema et testimonium: feceruntque
eum regem, et unxerunt: et plaudentes manu,
dixerunt: Vivat rex. **13** Audivit autem Athalia vocem
populi currentis: et ingressa ad turbas in templum
Domini, **14** vidit regem stantem super tribunal juxta
morem, et cantores, et tubas prope eum, omnemque
populum terræ lætantem, et canentem tubis: et

scidit vestimenta sua, clamavitque: Conjuratio,
conjuratio. 15 Præcepit autem Jojada centurionibus
qui erant super exercitum, et ait eis: Educite eam
extra septa templi, et quicumque eam secutus
fuerit, feriatur gladio. Dixerat enim sacerdos: Non
occidatur in templo Domini. 16 Imposueruntque
ei manus, et impegerunt eam per viam introitus
equorum, juxta palatium, et interfecta est ibi. 17
Pepigit ergo Jojada fœdus inter Dominum, et inter
regem, et inter populum, ut esset populus Domini:
et inter regem et populum. 18 Ingressusque est
omnis populus terræ templum Baal, et destruxerunt
aras ejus, et imagines contriverunt valide: Mathan
quoque sacerdotem Baal occiderunt coram altari.
Et posuit sacerdos custodias in domo Domini.
19 Tulitque centuriones, et Cerethi et Phelethi
legiones, et omnem populum terræ, deduxeruntque
regem de domo Domini: et venerunt per viam portæ
scutariorum in palatium, et sedit super thronum
regum. 20 Lætatusque est omnis populus terræ, et
civitas conquievit: Athalia autem occisa est gladio
in domo regis. 21 Septemque annorum erat Joas,
cum regnare cœpisset.

12 Anno septimo Jehu, regnavit Joas: et
quadraginta annis regnavit in Jerusalem.
Nomen matris ejus Sebia de Bersabee. 2 Fecitque
Joas rectum coram Domino cunctis diebus quibus
docuit eum Jojada sacerdos. 3 Verumtamen excelsa
non abstulit: adhuc enim populus immolabat, et
adolebat in excelsis incensum. 4 Dixitque Joas
ad sacerdotes: Omnem pecuniam sanctorum, quæ
illata fuerit in templum Domini a prætereuntibus,
quæ offertur pro pretio animæ, et quam sponte et
arbitrio cordis sui inferunt in templum Domini: 5
accipiant illam sacerdotes juxta ordinem suum, et
instaurent sartatecta domus, si quid necessarium
viderint instauratione. 6 Igitur usque ad vigesimum
tertium annum regis Joas, non instauraverunt
sacerdotes sartatecta templi. 7 Vocavitque rex
Joas Jojadam pontificem et sacerdotes, dicens eis:
Quare sartatecta non instauratis templi? nolite
ergo amplius accipere pecuniam juxta ordinem
vestrum, sed ad instaurationem templi reddite
eam. 8 Prohibitique sunt sacerdotes ultra accipere
pecuniam a populo, et instaurare sartatecta domus.
9 Et tulit Jojada pontifex gazophylacium unum,
aperuitque foramen desuper, et posuit illud juxta
altare ad dexteram ingredientium domum Domini:
mittebantque in eo sacerdotes qui custodiebant
ostia, omnem pecuniam quæ deferebatur ad
templum Domini. 10 Cumque viderent nimiam
pecuniam esse in gazophylacio, ascendebat scriba
regis, et pontifex, effundebantque et numerabant
pecuniam quæ inveniebatur in domo Domini: 11
et dabant eam juxta numerum atque mensuram
in manu eorum qui præerant cæmentariis domus
Domini: qui impendebant eam in fabris lignorum
et in cæmentariis, iis qui operabantur in domo
Domini, 12 et sartatecta faciebant: et in iis qui
cædebant saxa, et ut emerent ligna, et lapides, qui
excidebantur, ita ut impleretur instauratio domus
Domini in universis quæ indigebant expensa ad
muniendam domum. 13 Verumtamen non fiebant ex
eadem pecunia hydriæ templi Domini, et fuscinulæ,
et thuribula, et tubæ, et omne vas aureum et
argenteum, de pecunia quæ inferebatur in templum
Domini. 14 Iis enim qui faciebant opus, dabatur ut
instauraretur templum Domini: 15 et non fiebat
ratio iis hominibus qui accipiebant pecuniam ut
distribuerent eam artificibus, sed in fide tractabant
eam. 16 Pecuniam vero pro delicto, et pecuniam
pro peccatis non inferebant in templum Domini,
quia sacerdotum erat. 17 Tunc ascendit Hazaël rex
Syriæ, et pugnabat contra Geth, cepitque eam: et
direxit faciem suam ut ascenderet in Jerusalem. 18
Quam ob rem tulit Joas rex Juda omnia sanctificata
quæ consecraverant Josaphat, et Joram, et Ochozias,
patres ejus reges Juda, et quæ ipse obtulerat:
et universum argentum quod inveniri potuit in
thesauris templi Domini et in palatio regis: misitque
Hazaëli regi Syriæ, et recessit ab Jerusalem. 19
Reliqua autem sermonum Joas, et universa quæ
fecit, nonne hæc scripta sunt in libro verborum
dierum regum Juda? 20 Surrexerunt autem servi
ejus, et conjuraverunt inter se, percusseruntque
Joas in domo Mello in descensu Sella. 21 Josachar
namque filius Semaath, et Jozabad filius Somer
servi ejus, percusserunt eum, et mortuus est: et
sepelierunt eum cum patribus suis in civitate David:
regnavitque Amasias filius ejus pro eo.

13 Anno vigesimo tertio Joas filii Ochoziæ regis
Juda, regnavit Joachaz filius Jehu super Israël
in Samaria decem et septem annis. 2 Et fecit malum
coram Domino, secutusque est peccata Jeroboam
filii Nabat, qui peccare fecit Israël, et non declinavit
ab eis. 3 Iratusque est furor Domini contra Israël,
et tradidit eos in manu Hazaël regis Syriæ, et
in manu Benadad filii Hazaël, cunctis diebus. 4
Deprecatus est autem Joachaz faciem Domini, et
audivit eum Dominus: vidit enim angustiam Israël,
quia attriverat eos rex Syriæ: 5 et dedit Dominus
salvatorem Israëli, et liberatus est de manu regis
Syriæ: habitaveruntque filii Israël in tabernaculis
suis sicut heri et nudiustertius. 6 Verumtamen non

recesserunt a peccatis domus Jeroboam, qui peccare
fecit Israël, sed in ipsis ambulaverunt: siquidem et
lucus permansit in Samaria. 7 Et non sunt derelicti
Joachaz de populo nisi quinquaginta equites, et
decem currus, et decem millia peditum: interfecerat
enim eos rex Syriæ, et redegerat quasi pulverem in
tritura areæ. 8 Reliqua autem sermonum Joachaz,
et universa quæ fecit, et fortitudo ejus, nonne
hæc scripta sunt in libro sermonum dierum regum
Israël? 9 Dormivitque Joachaz cum patribus suis, et
sepelierunt eum in Samaria: regnavitque Joas filius
ejus pro eo. 10 Anno trigesimo septimo Joas regis
Juda, regnavit Joas filius Joachaz super Israël in
Samaria sedecim annis. 11 Et fecit quod malum est
in conspectu Domini: non declinavit ab omnibus
peccatis Jeroboam filii Nabat, qui peccare fecit
Israël, sed in ipsis ambulavit. 12 Reliqua autem
sermonum Joas, et universa quæ fecit, et fortitudo
ejus, quomodo pugnaverit contra Amasiam regem
Juda, nonne hæc scripta sunt in libro sermonum
dierum regum Israël? 13 Et dormivit Joas cum
patribus suis: Jeroboam autem sedit super solium
ejus. Porro Joas sepultus est in Samaria cum regibus
Israël. 14 Eliseus autem ægrotabat infirmitate,
qua et mortuus est: descenditque ad eum Joas rex
Israël, et flebat coram eo, dicebatque: Pater mi,
pater mi, currus Israël et auriga ejus. 15 Et ait illi
Eliseus: Affer arcum et sagittas. Cumque attulisset
ad eum arcum et sagittas, 16 dixit ad regem Israël:
Pone manum tuam super arcum. Et cum posuisset
ille manum suam, superposuit Eliseus manus suas
manibus regis, 17 et ait: Aperi fenestram orientalem.
Cumque aperuisset, dixit Eliseus: Jace sagittam.
Et jecit. Et ait Eliseus: Sagitta salutis Domini, et
sagitta salutis contra Syriam: percutiesque Syriam
in Aphec, donec consumas eam. 18 Et ait: Tolle
sagittas. Qui cum tulisset, rursum dixit ei: Percute
jaculo terram. Et cum percussisset tribus vicibus, et
stetisset, 19 iratus est vir Dei contra eum, et ait:
Si percussisses quinquies, aut sexies, sive septies,
percussisses Syriam usque ad consumptionem: nunc
autem tribus vicibus percuties eam. 20 Mortuus
est ergo Eliseus, et sepelierunt eum. Latrunculi
autem de Moab venerunt in terram in ipso anno.
21 Quidam autem sepelientes hominem, viderunt
latrunculos, et projecerunt cadaver in sepulchro
Elisei. Quod cum tetigisset ossa Elisei, revixit homo,
et stetit super pedes suos. 22 Igitur Hazaël rex Syriæ
afflixit Israël cunctis diebus Joachaz: 23 et misertus
est Dominus eorum, et reversus est ad eos propter
pactum suum, quod habebat cum Abraham, et Isaac,
et Jacob: et noluit disperdere eos, neque projicere
penitus usque in præsens tempus. 24 Mortuus
est autem Hazaël rex Syriæ, et regnavit Benadad
filius ejus pro eo. 25 Porro Joas filius Joachaz tulit
urbes de manu Benadad filii Hazaël, quas tulerat de
manu Joachaz patris sui jure prælii: tribus vicibus
percussit eum Joas, et reddidit civitates Israël.

14 In anno secundo Joas filii Joachaz regis Israël,
regnavit Amasias filius Joas regis Juda. 2 Viginti
quinque annorum erat cum regnare cœpisset:
viginti autem et novem annis regnavit in Jerusalem.
Nomen matris ejus Joadan de Jerusalem. 3 Et
fecit rectum coram Domino, verumtamen non
ut David pater ejus. Juxta omnia quæ fecit Joas
pater suus, fecit: 4 nisi hoc tantum, quod excelsa
non abstulit: adhuc enim populus immolabat, et
adolebat incensum in excelsis. 5 Cumque obtinuisset
regnum, percussit servos suos, qui interfecerant
regem patrem suum: 6 filios autem eorum qui
occiderant, non occidit, juxta quod scriptum est
in libro legis Moysi, sicut præcepit Dominus,
dicens: Non morientur patres pro filiis, neque
filii morientur pro patribus: sed unusquisque in
peccato suo morietur. 7 Ipse percussit Edom in valle
Salinarum decem millia, et apprehendit petram in
prælio, vocavitque nomen ejus Jectehel usque in
præsentem diem. 8 Tunc misit Amasias nuntios ad
Joas filium Joachaz filii Jehu regis Israël, dicens:
Veni, et videamus nos. 9 Remisitque Joas rex Israël
ad Amasiam regem Juda, dicens: Carduus Libani
misit ad cedrum quæ est in Libano, dicens: Da
filiam tuam filio meo uxorem. Transieruntque
bestiæ saltus quæ sunt in Libano, et conculcaverunt
carduum. 10 Percutiens invaluisti super Edom, et
sublevavit te cor tuum: contentus esto gloria, et
sede in domo tua: quare provocas malum, ut cadas
tu et Judas tecum? 11 Et non acquievit Amasias.
Ascenditque Joas rex Israël, et viderunt se, ipse et
Amasias rex Juda, in Bethsames oppido Judæ. 12
Percussusque est Juda coram Israël, et fugerunt
unusquisque in tabernacula sua. 13 Amasiam vero
regem Juda, filium Joas filii Ochoziæ, cepit Joas rex
Israël in Bethsames, et adduxit eum in Jerusalem:
et interrupit murum Jerusalem, a porta Ephraim
usque ad portam anguli, quadringentis cubitis. 14
Tulitque omne aurum et argentum, et universa vasa
quæ inventa sunt in domo Domini et in thesauris
regis, et obsides, et reversus est in Samariam. 15
Reliqua autem verborum Joas quæ fecit, et fortitudo
ejus qua pugnavit contra Amasiam regem Juda,
nonne hæc scripta sunt in libro sermonum dierum
regum Israël? 16 Dormivitque Joas cum patribus
suis, et sepultus est in Samaria cum regibus Israël, et
regnavit Jeroboam filius ejus pro eo. 17 Vixit autem

Amasias filius Joas rex Juda postquam mortuus est
Joas filius Joachaz regis Israël, quindecim annis.
18 Reliqua autem sermonum Amasiæ, nonne hæc
scripta sunt in libro sermonum dierum regum
Juda? 19 Factaque est contra eum conjuratio in
Jerusalem: at ille fugit in Lachis. Miseruntque post
eum in Lachis, et interfecerunt eum ibi: 20 et
asportaverunt in equis, sepultusque est in Jerusalem
cum patribus suis in civitate David. 21 Tulit autem
universus populus Judæ Azariam annos natum
sedecim, et constituerunt eum regem pro patre ejus
Amasia. 22 Ipse ædificavit Ælath, et restituit eam
Judæ, postquam dormivit rex cum patribus suis. 23
Anno quintodecimo Amasiæ filii Joas regis Juda,
regnavit Jeroboam filius Joas regis Israël in Samaria,
quadraginta et uno anno. 24 Et fecit quod malum est
coram Domino: non recessit ab omnibus peccatis
Jeroboam filii Nabat, qui peccare fecit Israël. 25 Ipse
restituit terminos Israël ab introitu Emath usque
ad mare solitudinis, juxta sermonem Domini Dei
Israël quem locutus est per servum suum Jonam
filium Amathi prophetam, qui erat de Geth, quæ
est in Opher. 26 Vidit enim Dominus afflictionem
Israël amaram nimis, et quod consumpti essent
usque ad clausos carcere et extremos, et non
esset qui auxiliaretur Israëli. 27 Nec locutus est
Dominus ut deleret nomen Israël de sub cælo, sed
salvavit eos in manu Jeroboam filii Joas. 28 Reliqua
autem sermonum Jeroboam, et universa quæ fecit,
et fortitudo ejus qua præliatus est, et quomodo
restituit Damascum et Emath Judæ in Israël, nonne
hæc scripta sunt in libro sermonum dierum regum
Israël? 29 Dormivitque Jeroboam cum patribus suis
regibus Israël, et regnavit Zacharias filius ejus pro
eo.

15 Anno vigesimo septimo Jeroboam regis Israël,
regnavit Azarias filius Amasiæ regis Juda. 2
Sedecim annorum erat cum regnare cœpisset, et
quinquaginta duobus annis regnavit in Jerusalem:
nomen matris ejus Jechelia de Jerusalem. 3 Fecitque
quod erat placitum coram Domino, juxta omnia quæ
fecit Amasias pater ejus. 4 Verumtamen excelsa
non est demolitus: adhuc populus sacrificabat,
et adolebat incensum in excelsis. 5 Percussit
autem Dominus regem, et fuit leprosus usque in
diem mortis suæ, et habitabat in domo libera
seorsum: Joatham vero filius regis gubernabat
palatium, et judicabit populum terræ. 6 Reliqua
autem sermonum Azariæ, et universa quæ fecit,
nonne hæc scripta sunt in libro verborum dierum
regum Juda? 7 Et dormivit Azarias cum patribus
suis: sepelieruntque eum cum majoribus suis in
civitate David, et regnavit Joatham filius ejus pro
eo. 8 Anno trigesimo octavo Azariæ regis Juda,
regnavit Zacharias filius Jeroboam super Israël
in Samaria sex mensibus. 9 Et fecit quod malum
est coram Domino, sicut fecerant patres ejus:
non recessit a peccatis Jeroboam filii Nabat, qui
peccare fecit Israël. 10 Conjuravit autem contra
eum Sellum filius Jabes: percussitque eum palam,
et interfecit, regnavitque pro eo. 11 Reliqua autem
verborum Zachariæ, nonne hæc scripta sunt in libro
sermonum dierum regum Israël? 12 Iste est sermo
Domini quem locutus est ad Jehu, dicens: Filii tui
usque ad quartam generationem sedebunt super
thronum Israël. Factumque est ita. 13 Sellum filius
Jabes regnavit trigesimo novo anno Azariæ regis
Juda: regnavit autem uno mense in Samaria. 14 Et
ascendit Manahem filius Gadi de Thersa, venitque
in Samariam, et percussit Sellum filium Jabes in
Samaria, et interfecit eum: regnavitque pro eo. 15
Reliqua autem verborum Sellum, et conjuratio ejus,
per quam tetendit insidias, nonne hæc scripta sunt
in libro sermonum dierum regum Israël? 16 Tunc
percussit Manahem Thapsam, et omnes qui erant
in ea, et terminos ejus de Thersa: noluerant enim
aperire ei: et interfecit omnes prægnantes ejus, et
scidit eas. 17 Anno trigesimo nono Azariæ regis Juda,
regnavit Manahem filius Gadi super Israël decem
annis in Samaria. 18 Fecitque quod erat malum
coram Domino: non recessit a peccatis Jeroboam filii
Nabat, qui peccare fecit Israël, cunctis diebus ejus.
19 Veniebat Phul rex Assyriorum in terram, et dabat
Manahem Phul mille talenta argenti, ut esset ei in
auxilium, et firmaret regnum ejus. 20 Indixitque
Manahem argentum super Israël cunctis potentibus
et divitibus, ut daret regi Assyriorum quinquaginta
siclos argenti per singulos: reversusque est rex
Assyriorum, et non est moratus in terra. 21 Reliqua
autem sermonum Manahem, et universa quæ fecit,
nonne hæc scripta sunt in libro sermonum dierum
regum Israël? 22 Et dormivit Manahem cum patribus
suis: regnavitque Phaceia filius ejus pro eo. 23
Anno quinquagesimo Azariæ regis Juda, regnavit
Phaceia filius Manahem super Israël in Samaria
biennio. 24 Et fecit quod erat malum coram Domino:
non recessit a peccatis Jeroboam filii Nabat, qui
peccare fecit Israël. 25 Conjuravit autem adversus
eum Phacee filius Romeliæ, dux ejus, et percussit
eum in Samaria in turre domus regiæ, juxta Argob
et juxta Arie, et cum eo quinquaginta viros de
filiis Galaaditarum: et interfecit eum, regnavitque
pro eo. 26 Reliqua autem sermonum Phaceia, et
universa quæ fecit, nonne hæc scripta sunt in
libro sermonum dierum regum Israël? 27 Anno

quinquagesimo secundo Azariæ regis Juda, regnavit
Phacee filius Romeliæ super Israël in Samaria viginti
annis. 28 Et fecit quod erat malum coram Domino:
non recessit a peccatis Jeroboam filii Nabat, qui
peccare fecit Israël. 29 In diebus Phacee regis Israël,
venit Theglathphalasar rex Assur, et cepit Ajon, et
Abel Domum, Maacha et Janoë, et Cedes, et Asor, et
Galaad, et Galilæam, et universam terram Nephthali:
et transtulit eos in Assyrios. 30 Conjuravit autem
et tetendit insidias Osee filius Ela contra Phacee
filium Romeliæ, et percussit eum, et interfecit:
regnavitque pro eo vigesimo anno Joatham filii
Oziæ. 31 Reliqua autem sermonum Phacee, et
universa quæ fecit, nonne hæc scripta sunt in
libro sermonum dierum regum Israël? 32 Anno
secundo Phacee filii Romeliæ regis Israël, regnavit
Joatham filius Oziæ regis Juda. 33 Viginti quinque
annorum erat cum regnare cœpisset, et sedecim
annis regnavit in Jerusalem: nomen matris ejus
Jerusa filia Sadoc. 34 Fecitque quod erat placitum
coram Domino: juxta omnia quæ fecerat Ozias pater
suus, operatus est. 35 Verumtamen excelsa non
abstulit: adhuc populus immolabat, et adolebat
incensum in excelsis. Ipse ædificavit portam domus
Domini sublimissimam. 36 Reliqua autem sermonum
Joatham, et universa quæ fecit, nonne hæc scripta
sunt in libro verborum dierum regum Juda? 37
In diebus illis cœpit Dominus mittere in Judam
Rasin regem Syriæ, et Phacee filium Romeliæ. 38 Et
dormivit Joatham cum patribus suis, sepultusque
est cum eis in civitate David patris sui: et regnavit
Achaz filius ejus pro eo.

16 Anno decimoseptimo Phacee filii Romeliæ,
regnavit Achaz filius Joatham regis Juda. 2
Viginti annorum erat Achaz cum regnare cœpisset,
et sedecim annis regnavit in Jerusalem. Non fecit
quod erat placitum in conspectu Domini Dei sui
sicut David pater ejus, 3 sed ambulavit in via
regum Israël: insuper et filium suum consecravit,
transferens per ignem secundum idola gentium,
quæ dissipavit Dominus coram filiis Israël. 4
Immolabat quoque victimas, et adolebat incensum
in excelsis, et in collibus, et sub omni ligno frondoso.
5 Tunc ascendit Rasin rex Syriæ, et Phacee filius
Romeliæ rex Israël, in Jerusalem ad præliandum:
cumque obsiderent Achaz, non valuerunt superare
eum. 6 In tempore illo restituit Rasin rex Syriæ,
Ailam Syriæ, et ejecit Judæos de Aila: et Idumæi
venerunt in Ailam, et habitaverunt ibi usque
in diem hanc. 7 Misit autem Achaz nuntios ad
Theglathphalasar regem Assyriorum, dicens: Servus
tuus, et filius tuus ego sum: ascende, et salvum
me fac de manu regis Syriæ, et de manu regis
Israël, qui consurrexerunt adversum me. 8 Et cum
collegisset argentum et aurum quod inveniri potuit
in domo Domini et in thesauris regis, misit regi
Assyriorum munera. 9 Qui et acquievit voluntati
ejus: ascendit enim rex Assyriorum in Damascum, et
vastavit eam, et transtulit habitatores ejus Cyrenen:
Rasin autem interfecit. 10 Perrexitque rex Achaz in
occursum Theglathphalasar regis Assyriorum in
Damascum: cumque vidisset altare Damasci, misit
rex Achaz ad Uriam sacerdotem exemplar ejus, et
similitudinem juxta omne opus ejus. 11 Exstruxitque
Urias sacerdos altare: juxta omnia quæ præceperat
rex Achaz de Damasco, ita fecit sacerdos Urias
donec veniret rex Achaz de Damasco. 12 Cumque
venisset rex de Damasco, vidit altare, et veneratus
est illud: ascenditque et immolavit holocausta
et sacrificium suum, 13 et libavit libamina, et
fudit sanguinem pacificorum quæ obtulerat super
altare. 14 Porro altare æreum quod erat coram
Domino, transtulit de facie templi, et de loco
altaris, et de loco templi Domini: posuitque illud ex
latere altaris ad aquilonem. 15 Præcepit quoque
rex Achaz Uriæ sacerdoti, dicens: Super altare
majus offer holocaustum matutinum, et sacrificium
vespertinum, et holocaustum regis, et sacrificium
ejus, et holocaustum universi populi terræ, et
sacrificia eorum, et libamina eorum: et omnem
sanguinem holocausti, et universum sanguinem
victimæ super illud effundes: altare vero æreum
erit paratum ad voluntatem meam. 16 Fecit igitur
Urias sacerdos juxta omnia quæ præceperat rex
Achaz. 17 Tulit autem rex Achaz cælatas bases,
et luterem qui erat desuper: et mare deposuit de
bobus æreis qui sustentabant illud, et posuit super
pavimentum stratum lapide. 18 Musach quoque
sabbati quod ædificaverat in templo: et ingressum
regis exterius convertit in templum Domini propter
regem Assyriorum. 19 Reliqua autem verborum
Achaz quæ fecit, nonne hæc scripta sunt in libro
sermonum dierum regum Juda? 20 Dormivitque
Achaz cum patribus suis, et sepultus est cum eis in
civitate David: et regnavit Ezechias filius ejus pro
eo.

17 Anno duodecimo Achaz regis Juda, regnavit
Osee filius Ela in Samaria super Israël novem
annis. 2 Fecitque malum coram Domino, sed
non sicut reges Israël qui ante eum fuerant. 3
Contra hunc ascendit Salmanasar rex Assyriorum,
et factus est ei Osee servus, reddebatque illi tributa.
4 Cumque deprehendisset rex Assyriorum Osee,
quod rebellare nitens misisset nuntios ad Sua

regem Ægypti ne præstaret tributa regi Assyriorum
sicut singulis annis solitus erat, obsedit eum, et
vinctum misit in carcerem. **5** Pervagatusque est
omnem terram: et ascendens Samariam, obsedit
eam tribus annis. **6** Anno autem nono Osee, cepit
rex Assyriorum Samariam, et transtulit Israël
in Assyrios: posuitque eos in Hala et in Habor
juxta fluvium Gozan, in civitatibus Medorum. **7**
Factum est enim, cum peccassent filii Israël Domino
Deo suo, qui eduxerat eos de terra Ægypti, de
manu Pharaonis regis Ægypti, coluerunt deos
alienos. **8** Et ambulaverunt juxta ritum gentium
quas consumpserat Dominus in conspectu filiorum
Israël et regum Israël, quia similiter fecerant. **9** Et
offenderunt filii Israël verbis non rectis Dominum
Deum suum: et ædificaverunt sibi excelsa in cunctis
urbibus suis, a turre custodum usque ad civitatem
munitam. **10** Feceruntque sibi statuas et lucos
in omni colle sublimi, et subter omne lignum
nemorosum: **11** et adolebant ibi incensum super
aras in morem gentium quas transtulerat Dominus
a facie eorum: feceruntque verba pessima irritantes
Dominum. **12** Et coluerunt immunditias de quibus
præcepit eis Dominus ne facerent verbum hoc. **13**
Et testificatus est Dominus in Israël et in Juda per
manum omnium prophetarum et videntium, dicens:
Revertimini a viis vestris pessimis, et custodite
præcepta mea et cæremonias, juxta omnem legem
quam præcepi patribus vestris, et sicut misi ad
vos in manu servorum meorum prophetarum. **14**
Qui non audierunt, sed induraverunt cervicem
suam juxta cervicem patrum suorum, qui noluerunt
obedire Domino Deo suo. **15** Et abjecerunt legitima
ejus, et pactum quod pepigit cum patribus eorum, et
testificationes quibus contestatus est eos: secutique
sunt vanitates, et vane egerunt: et secuti sunt gentes
quæ erant per circuitum eorum, super quibus
præceperat Dominus eis ut non facerent sicut et
illæ faciebant. **16** Et dereliquerunt omnia præcepta
Domini Dei sui: feceruntque sibi conflatiles duos
vitulos, et lucos, et adoraverunt universam militiam
cæli: servieruntque Baal, **17** et consecraverunt filios
suos et filias suas per ignem: et divinationibus
inserviebant, et auguriis: et tradiderunt se ut
facerent malum coram Domino, ut irritarent eum.
18 Iratusque est Dominus vehementer Israëli, et
abstulit eos a conspectu suo, et non remansit
nisi tribus Juda tantummodo. **19** Sed nec ipse
Juda custodivit mandata Domini Dei sui: verum
ambulavit in erroribus Israël, quos operatus fuerat.
20 Projecitque Dominus omne semen Israël, et
afflixit eos, et tradidit eos in manu diripientium,
donec projiceret eos a facie sua: **21** ex eo jam
tempore quo scissus est Israël a domo David, et
constituerunt sibi regem Jeroboam filium Nabat:
separavit enim Jeroboam Israël a Domino, et peccare
eos fecit peccatum magnum. **22** Et ambulaverunt filii
Israël in universis peccatis Jeroboam quæ fecerat:
et non recesserunt ab eis, **23** usquequo Dominus
auferret Israël a facie sua, sicut locutus fuerat in
manu omnium servorum suorum prophetarum:
translatusque est Israël de terra sua in Assyrios,
usque in diem hanc. **24** Adduxit autem rex
Assyriorum de Babylone, et de Cutha, et de Avah, et
de Emath, et de Sepharvaim: et collocavit eos in
civitatibus Samariæ pro filiis Israël: qui possederunt
Samariam, et habitaverunt in urbibus ejus. **25**
Cumque ibi habitare cœpissent, non timebant
Dominum: et immisit in eos Dominus leones,
qui interficiebant eos. **26** Nuntiatumque est regi
Assyriorum, et dictum: Gentes quas transtulisti, et
habitare fecisti in civitatibus Samariæ, ignorant
legitima Dei terræ: et immisit in eos Dominus
leones, et ecce interficiunt eos, eo quod ignorent
ritum Dei terræ. **27** Præcepit autem rex Assyriorum,
dicens: Ducite illuc unum de sacerdotibus quos
inde captivos adduxistis, et vadat, et habitet
cum eis: et doceat eos legitima Dei terræ. **28**
Igitur cum venisset unus de sacerdotibus his
qui captivi ducti fuerant de Samaria, habitavit
in Bethel, et docebat eos quomodo colerent
Dominum. **29** Et unaquæque gens fabricata est
deum suum: posueruntque eos in fanis excelsis
quæ fecerant Samaritæ, gens et gens in urbibus
suis, in quibus habitabat. **30** Viri enim Babylonii
fecerunt Sochothbenoth: viri autem Cuthæi fecerunt
Nergel: et viri de Emath fecerunt Asima. **31** Porro
Hevæi fecerunt Nebahaz et Tharthac. Hi autem
qui erant de Sepharvaim, comburebant filios suos
igni, Adramelech et Anamelech diis Sepharvaim,
32 et nihilominus colebant Dominum. Fecerunt
autem sibi de novissimis sacerdotes excelsorum,
et ponebant eos in fanis sublimibus. **33** Et cum
Dominum colerent, diis quoque suis serviebant
juxta consuetudinem gentium, de quibus translati
fuerant Samariam. **34** Usque in præsentem diem
morem sequuntur antiquum: non timent Dominum,
neque custodiunt cæremonias ejus, judicia, et
legem, et mandatum, quod præceperat Dominus
filiis Jacob, quem cognominavit Israël: **35** et
percusserat cum eis pactum, et mandaverat eis,
dicens: Nolite timere deos alienos, et non adoretis
eos, neque colatis eos, et non immoletis eis: **36**
sed Dominum Deum vestrum, qui eduxit vos de
terra Ægypti in fortitudine magna et in brachio
extento, ipsum timete, et illum adorate, et ipsi

immolate. 37 Cæremonias quoque, et judicia, et
legem, et mandatum, quod scripsit vobis, custodite
ut faciatis cunctis diebus: et non timeatis deos
alienos. 38 Et pactum quod percussit vobiscum,
nolite oblivisci: nec colatis deos alienos, 39 sed
Dominum Deum vestrum timete, et ipse eruet vos
de manu omnium inimicorum vestrorum. 40 Illi
vero non audierunt, sed juxta consuetudinem suam
pristinam perpetrabant. 41 Fuerunt igitur gentes
istæ timentes quidem Dominum, sed nihilominus
et idolis suis servientes: nam et filii eorum, et
nepotes, sicut fecerunt patres sui, ita faciunt usque
in præsentem diem.

18 Anno tertio Osee filii Ela regis Israël, regnavit
Ezechias filius Achaz regis Juda. 2 Viginti
quinque annorum erat cum regnare cœpisset, et
viginti novem annis regnavit in Jerusalem: nomen
matris ejus Abi filia Zachariæ. 3 Fecitque quod erat
bonum coram Domino, juxta omnia quæ fecerat
David pater ejus. 4 Ipse dissipavit excelsa, et
contrivit statuas, et succidit lucos, confregitque
serpentem æneum quem fecerat Moyses: siquidem
usque ad illud tempus filii Israël adolebant ei
incensum: vocavitque nomen ejus Nohestan. 5
In Domino Deo Israël speravit: itaque post eum
non fuit similis ei de cunctis regibus Juda, sed
neque in his qui ante eum fuerunt: 6 et adhæsit
Domino, et non recessit a vestigiis ejus, fecitque
mandata ejus, quæ præceperat Dominus Moysi.
7 Unde et erat Dominus cum eo, et in cunctis ad
quæ procedebat, sapienter se agebat. Rebellavit
quoque contra regem Assyriorum, et non servivit
ei. 8 Ipse percussit Philisthæos usque ad Gazam, et
omnes terminos eorum, a turre custodum usque ad
civitatem munitam. 9 Anno quarto regis Ezechiæ,
qui erat annus septimus Osee filii Ela regis Israël,
ascendit Salmanasar rex Assyriorum in Samariam,
et oppugnavit eam, 10 et cepit. Nam post annos
tres, anno sexto Ezechiæ, id est nono anno Osee
regis Israël, capta est Samaria: 11 et transtulit rex
Assyriorum Israël in Assyrios, collocavitque eos
in Hala et in Habor fluviis Gozan in civitatibus
Medorum: 12 quia non audierunt vocem Domini Dei
sui, sed prætergressi sunt pactum ejus: omnia quæ
præceperat Moyses servus Domini non audierunt,
neque fecerunt. 13 Anno quartodecimo regis
Ezechiæ, ascendit Sennacherib rex Assyriorum ad
universas civitates Juda munitas, et cepit eas. 14
Tunc misit Ezechias rex Juda nuntios ad regem
Assyriorum in Lachis, dicens: Peccavi: recede a
me, et omne quod imposueris mihi, feram. Indixit
itaque rex Assyriorum Ezechiæ regi Judæ trecenta
talenta argenti, et triginta talenta auri. 15 Deditque
Ezechias omne argentum quod repertum fuerat in
domo Domini et in thesauris regis. 16 In tempore illo
confregit Ezechias valvas templi Domini, et laminas
auri quas ipse affixerat, et dedit eas regi Assyriorum.
17 Misit autem rex Assyriorum Tharthan, et Rabsaris,
et Rabsacen de Lachis ad regem Ezechiam cum
manu valida Jerusalem: qui cum ascendissent,
venerunt Jerusalem, et steterunt juxta aquæductum
piscinæ superioris, quæ est in via Agrifullonis. 18
Vocaveruntque regem: egressus est autem ad eos
Eliacim filius Helciæ præpositus domus, et Sobna
scriba, et Joahe filius Asaph a commentariis. 19
Dixitque ad eos Rabsaces: Loquimini Ezechiæ: Hæc
dicit rex magnus, rex Assyriorum: Quæ est ista
fiducia, qua niteris? 20 forsitan inisti consilium,
ut præpares te ad prælium. In quo confidis, ut
audeas rebellare? 21 an speras in baculo arundineo
atque confracto Ægypto, super quem, si incubuerit
homo, comminutus ingredietur manum ejus, et
perforabit eam? sic est Pharao rex Ægypti omnibus
qui confidunt in se. 22 Quod si dixeritis mihi:
In Domino Deo nostro habemus fiduciam: nonne
iste est, cujus abstulit Ezechias excelsa et altaria,
et præcepit Judæ et Jerusalem: Ante altare hoc
adorabitis in Jerusalem? 23 Nunc igitur transite ad
dominum meum regem Assyriorum, et dabo vobis
duo millia equorum, et videte an habere valeatis
ascensores eorum. 24 Et quomodo potestis resistere
ante unum satrapam de servis domini mei minimis?
an fiduciam habes in Ægypto propter currus et
equites? 25 Numquid sine Domini voluntate ascendi
ad locum istum, ut demolirer eum? Dominus dixit
mihi: Ascende ad terram hanc, et demolire eam. 26
Dixerunt autem Eliacim filius Helciæ, et Sobna, et
Joahe Rabsaci: Precamur ut loquaris nobis servis
tuis syriace: siquidem intelligimus hanc linguam: et
non loquaris nobis judaice, audiente populo qui
est super murum. 27 Responditque eis Rabsaces,
dicens: Numquid ad dominum tuum, et ad te misit
me dominus meus, ut loquerer sermones hos, et
non potius ad viros qui sedent super murum, ut
comedant stercora sua, et bibant urinam suam
vobiscum? 28 Stetit itaque Rabsaces, et exclamavit
voce magna judaice, et ait: Audite verba regis
magni, regis Assyriorum. 29 Hæc dicit rex: Non vos
seducat Ezechias: non enim poterit eruere vos de
manu mea: 30 neque fiduciam vobis tribuat super
Dominum, dicens: Eruens liberabit nos Dominus, et
non tradetur civitas hæc in manu regis Assyriorum.
31 Nolite audire Ezechiam. Hæc enim dicit rex
Assyriorum: Facite mecum quod vobis est utile,
et egredimini ad me: et comedet unusquisque

de vinea sua, et de ficu sua: et bibetis aquas de
cisternis vestris, 32 donec veniam, et transferam
vos in terram quæ similis est terræ vestræ, in
terram fructiferam, et fertilem vini, terram panis
et vinearum, terram olivarum et olei ac mellis: et
vivetis, et non moriemini. Nolite audire Ezechiam,
qui vos decipit, dicens: Dominus liberabit nos. 33
Numquid liberaverunt dii gentium terram suam
de manu regis Assyriorum? 34 ubi est deus Emath,
et Arphad? ubi est deus Sepharvaim, Ana, et Ava?
numquid liberaverunt Samariam de manu mea?
35 Quinam illi sunt in universis diis terrarum, qui
eruerunt regionem suam de manu mea, ut possit
eruere Dominus Jerusalem de manu mea? 36 Tacuit
itaque populus, et non respondit ei quidquam:
siquidem præceptum regis acceperant ut non
responderent ei. 37 Venitque Eliacim filius Helciæ,
præpositus domus, et Sobna scriba, et Joahe filius
Asaph a commentariis ad Ezechiam scissis vestibus,
et nuntiaverunt ei verba Rabsacis.

19 Quæ cum audisset Ezechias rex, scidit
vestimenta sua, et opertus est sacco,
ingressusque est domum Domini. 2 Et misit Eliacim
præpositum domus, et Sobnam scribam, et senes de
sacerdotibus, opertos saccis, ad Isaiam prophetam
filium Amos. 3 Qui dixerunt: Hæc dicit Ezechias:
Dies tribulationis, et increpationis, et blasphemiæ
dies iste: venerunt filii usque ad partum, et vires
non habet parturiens. 4 Si forte audiat Dominus
Deus tuus universa verba Rabsacis, quem misit rex
Assyriorum dominus suus ut exprobraret Deum
viventem et argueret verbis, quæ audivit Dominus
Deus tuus: et fac orationem pro reliquiis quæ
repertæ sunt. 5 Venerunt ergo servi regis Ezechiæ
ad Isaiam. 6 Dixitque eis Isaias: Hæc dicetis domino
vestro: Hæc dicit Dominus: Noli timere a facie
sermonum quos audisti, quibus blasphemaverunt
pueri regis Assyriorum me. 7 Ecce ego immittam
ei spiritum, et audiet nuntium, et revertetur in
terram suam, et dejiciam eum gladio in terra sua.
8 Reversus est ergo Rabsaces, et invenit regem
Assyriorum expugnantem Lobnam: audierat enim
quod recessisset de Lachis. 9 Cumque audisset de
Tharaca rege Æthiopiæ, dicentes: Ecce egressus
est ut pugnet adversum te: et iret contra eum,
misit nuntios ad Ezechiam, dicens: 10 Hæc dicite
Ezechiæ regi Juda: Non te seducat Deus tuus in
quo habes fiduciam, neque dicas: Non tradetur
Jerusalem in manus regis Assyriorum. 11 Tu
enim ipse audisti quæ fecerunt reges Assyriorum
universis terris, quomodo vastaverunt eas: num
ergo solus poteris liberari? 12 Numquid liberaverunt
dii gentium singulos quos vastaverunt patres mei,
Gozan videlicet, et Haran, et Reseph, et filios Eden
qui erant in Thelassar? 13 ubi est rex Emath, et
rex Arphad, et rex civitatis Sepharvaim, Ana, et
Ava? 14 Itaque cum accepisset Ezechias litteras
de manu nuntiorum, et legisset eas, ascendit in
domum Domini, et expandit eas coram Domino, 15
et oravit in conspectu ejus, dicens: Domine Deus
Israël, qui sedes super cherubim, tu es Deus solus
regum omnium terræ: tu fecisti cælum et terram. 16
Inclina aurem tuam, et audi: aperi, Domine, oculos
tuos, et vide: audi omnia verba Sennacherib, qui
misit ut exprobraret nobis Deum viventem. 17 Vere,
Domine, dissipaverunt reges Assyriorum gentes,
et terras omnium. 18 Et miserunt deos eorum in
ignem: non enim erant dii, sed opera manuum
hominum, ex ligno et lapide: et perdiderunt eos.
19 Nunc igitur Domine Deus noster, salvos nos
fac de manu ejus, ut sciant omnia regna terræ
quia tu es Dominus Deus solus. 20 Misit autem
Isaias filius Amos ad Ezechiam, dicens: Hæc dicit
Dominus Deus Israël: Quæ deprecatus es me super
Sennacherib rege Assyriorum, audivi. 21 Iste est
sermo, quem locutus est Dominus de eo: Sprevit te,
et subsannavit te, virgo filia Sion: post tergum tuum
caput movit, filia Jerusalem. 22 Cui exprobrasti, et
quem blasphemasti? contra quem exaltasti vocem
tuam, et elevasti in excelsum oculos tuos? Contra
Sanctum Israël. 23 Per manum servorum tuorum
exprobrasti Domino, et dixisti: In multitudine
curruum meorum ascendi excelsa montium in
summitate Libani, et succidi sublimes cedros ejus,
et electas abietes illius. Et ingressus sum usque ad
terminos ejus, et saltum Carmeli ejus 24 ego succidi.
Et bibi aquas alienas, et siccavi vestigiis pedum
meorum omnes aquas clausas. 25 Numquid non
audisti quid ab initio fecerim? ex diebus antiquis
plasmavi illud, et nunc adduxi: eruntque in ruinam
collium pugnantium civitates munitæ. 26 Et qui
sedent in eis, humiles manu, contremuerunt et
confusi sunt: facti sunt velut fœnum agri, et virens
herba tectorum, quæ arefacta est antequam veniret
ad maturitatem. 27 Habitaculum tuum, et egressum
tuum, et introitum tuum, et viam tuam ego præscivi,
et furorem tuum contra me. 28 Insanisti in me, et
superbia tua ascendit in aures meas: ponam itaque
circulum in naribus tuis, et camum in labiis tuis,
et reducam te in viam per quam venisti. 29 Tibi
autem, Ezechia, hoc erit signum: comede hoc anno
quæ repereris: in secundo autem anno, quæ sponte
nascuntur: porro in tertio anno seminate et metite:
plantate vineas, et comedite fructum earum. 30 Et
quodcumque reliquum fuerit de domo Juda, mittet

radicem deorsum, et faciet fructum sursum. **31** De
Jerusalem quippe egredientur reliquiæ, et quod
salvetur de monte Sion: zelus Domini exercituum
faciet hoc. **32** Quam ob rem hæc dicit Dominus de
rege Assyriorum: Non ingredietur urbem hanc, nec
mittet in eam sagittam, nec occupabit eam clypeus,
nec circumdabit eam munitio. **33** Per viam qua venit,
revertetur: et civitatem hanc non ingredietur, dicit
Dominus. **34** Protegamque urbem hanc, et salvabo
eam propter me, et propter David servum meum. **35**
Factum est igitur in nocte illa, venit angelus Domini,
et percussit in castris Assyriorum centum octoginta
quinque millia. Cumque diluculo surrexisset, vidit
omnia corpora mortuorum: et recedens abiit, **36**
et reversus est Sennacherib rex Assyriorum, et
mansit in Ninive. **37** Cumque adoraret in templo
Nesroch deum suum, Adramelech et Sarasar filii ejus
percusserunt eum gladio, fugeruntque in terram
Armeniorum: et regnavit Asarhaddon filius ejus
pro eo.

20 In diebus illis ægrotavit Ezechias usque ad
mortem: et venit ad eum Isaias filius Amos
propheta, dixitque ei: Hæc dicit Dominus Deus:
Præcipe domui tuæ: morieris enim tu, et non vives.
2 Qui convertit faciem suam ad parietem, et oravit
Dominum, dicens: **3** Obsecro, Domine: memento,
quæso, quomodo ambulaverim coram te in veritate,
et in corde perfecto, et quod placitum est coram te
fecerim. Flevit itaque Ezechias fletu magno. **4** Et
antequam egrederetur Isaias mediam partem atrii,
factus est sermo Domini ad eum, dicens: **5** Revertere,
et dic Ezechiæ duci populi mei: Hæc dicit Dominus
Deus David patris tui: Audivi orationem tuam, et
vidi lacrimas tuas, et ecce sanavi te: die tertio
ascendes templum Domini. **6** Et addam diebus tuis
quindecim annos: sed et de manu regis Assyriorum
liberabo te, et civitatem hanc: et protegam urbem
istam propter me, et propter David servum meum.
7 Dixitque Isaias: Afferte massam ficorum. Quam
cum attulissent, et posuissent super ulcus ejus,
curatus est. **8** Dixerat autem Ezechias ad Isaiam:
Quod erit signum, quia Dominus me sanabit, et quia
ascensurus sum die tertia templum Domini? **9** Cui
ait Isaias: Hoc erit signum a Domino quod facturus
sit Dominus sermonem quem locutus est: vis ut
ascendat umbra decem lineis, an ut revertatur
totidem gradibus? **10** Et ait Ezechias: Facile est
umbram crescere decem lineis: nec hoc volo ut
fiat, sed ut revertatur retrorsum decem gradibus.
11 Invocavit itaque Isaias propheta Dominum, et
reduxit umbram per lineas quibus jam descenderat
in horologio Achaz, retrorsum decem gradibus. **12** In
tempore illo misit Berodach Baladan, filius Baladan,
rex Babyloniorum, litteras et munera ad Ezechiam:
audierat enim quod ægrotasset Ezechias. **13** Lætatus
est autem in adventu eorum Ezechias, et ostendit
eis domum aromatum, et aurum et argentum,
et pigmenta varia, unguenta quoque, et domum
vasorum suorum, et omnia quæ habere poterat
in thesauris suis. Non fuit quod non monstraret
eis Ezechias in domo sua, et in omni potestate
sua. **14** Venit autem Isaias propheta ad regem
Ezechiam, dixitque ei: Quid dixerunt viri isti? aut
unde venerunt ad te? Cui ait Ezechias: De terra
longinqua venerunt ad me, de Babylone. **15** At
ille respondit: Quid viderunt in domo tua? Ait
Ezechias: Omnia quæcumque sunt in domo mea,
viderunt: nihil est quod non monstraverim eis
in thesauris meis. **16** Dixit itaque Isaias Ezechiæ:
Audi sermonem Domini: **17** Ecce dies venient, et
auferentur omnia quæ sunt in domo tua, et quæ
condiderunt patres tui usque in diem hanc, in
Babylonem: non remanebit quidquam, ait Dominus.
18 Sed et de filiis tuis qui egredientur ex te, quos
generabis, tollentur, et erunt eunuchi in palatio
regis Babylonis. **19** Dixit Ezechias ad Isaiam: Bonus
sermo Domini quem locutus es: sit pax et veritas in
diebus meis. **20** Reliqua autem sermonum Ezechiæ,
et omnis fortitudo ejus, et quomodo fecerit piscinam
et aquæductum, et introduxerit aquas in civitatem,
nonne hæc scripta sunt in libro sermonum dierum
regum Juda? **21** Dormivitque Ezechias cum patribus
suis, et regnavit Manasses filius ejus pro eo.

21 Duodecim annorum erat Manasses cum
regnare cœpisset, et quinquaginta quinque
annis regnavit in Jerusalem: nomen matris ejus
Haphsiba. **2** Fecitque malum in conspectu Domini,
juxta idola gentium quas delevit Dominus a facie
filiorum Israël. **3** Conversusque est, et ædificavit
excelsa quæ dissipaverat Ezechias pater ejus: et
erexit aras Baal, et fecit lucos sicut fecerat Achab rex
Israël, et adoravit omnem militiam cæli, et coluit
eam. **4** Exstruxitque aras in domo Domini, de qua
dixit Dominus: In Jerusalem ponam nomen meum. **5**
Et exstruxit altaria universæ militiæ cæli in duobus
atriis templi Domini. **6** Et traduxit filium suum
per ignem: et ariolatus est, et observavit auguria,
et fecit pythones, et aruspices multiplicavit, ut
faceret malum coram Domino, et irritaret eum. **7**
Posuit quoque idolum luci quem fecerat, in templo
Domini, super quod locutus est Dominus ad David,
et ad Salomonem filium ejus: In templo hoc, et in
Jerusalem quam elegi de cunctis tribubus Israël,
ponam nomen meum in sempiternum. **8** Et ultra

non faciam commoveri pedem Israël de terra quam
dedi patribus eorum: si tamen custodierint opere
omnia quæ præcepi eis, et universam legem quam
mandavit eis servus meus Moyses. 9 Illi vero non
audierunt: sed seducti sunt a Manasse, ut facerent
malum super gentes quas contrivit Dominus a
facie filiorum Israël. 10 Locutusque est Dominus in
manu servorum suorum prophetarum, dicens: 11
Quia fecit Manasses rex Juda abominationes istas
pessimas, super omnia quæ fecerunt Amorrhæi ante
eum, et peccare fecit etiam Judam in immunditiis
suis: 12 propterea hæc dicit Dominus Deus Israël:
Ecce ego inducam mala super Jerusalem et Judam,
ut quicumque audierit, tinniant ambæ aures ejus. 13
Et extendam super Jerusalem funiculum Samariæ,
et pondus domus Achab: et delebo Jerusalem, sicut
deleri solent tabulæ: et delens vertam, et ducam
crebrius stylum super faciem ejus. 14 Dimittam
vero reliquias hæreditatis meæ, et tradam eas in
manus inimicorum ejus, eruntque in vastitatem,
et in rapinam cunctis adversariis suis: 15 eo quod
fecerint malum coram me, et perseveraverint
irritantes me, ex die qua egressi sunt patres eorum
ex Ægypto usque ad hanc diem. 16 Insuper et
sanguinem innoxium fudit Manasses multum nimis,
donec impleret Jerusalem usque ad os: absque
peccatis suis quibus peccare fecit Judam, ut faceret
malum coram Domino. 17 Reliqua autem sermonum
Manasse, ut universa quæ fecit, et peccatum ejus
quod peccavit, nonne hæc scripta sunt in libro
sermonum dierum regum Juda? 18 Dormivitque
Manasses cum patribus suis, et sepultus est in
horto domus suæ, in horto Oza: et regnavit Amon
filius ejus pro eo. 19 Viginti duorum annorum
erat Amon cum regnare cœpisset: duobus quoque
annis regnavit in Jerusalem: nomen matris ejus
Messalemeth filia Harus de Jeteba. 20 Fecitque
malum in conspectu Domini, sicut fecerat Manasses
pater ejus. 21 Et ambulavit in omni via per quam
ambulaverat pater ejus, servivitque immunditiis
quibus servierat pater ejus, et adoravit eas: 22 et
dereliquit Dominum Deum patrum suorum, et non
ambulavit in via Domini. 23 Tetenderuntque ei
insidias servi sui, et interfecerunt regem in domo
sua. 24 Percussit autem populus terræ omnes qui
conjuraverant contra regem Amon, et constituerunt
sibi regem Josiam filium ejus pro eo. 25 Reliqua
autem sermonum Amon quæ fecit, nonne hæc
scripta sunt in libro sermonum dierum regum Juda?
26 Sepelieruntque eum in sepulchro suo, in horto
Oza: et regnavit Josias filius ejus pro eo.

22 Octo annorum erat Josias cum regnare
cœpisset: triginta et uno anno regnavit in
Jerusalem: nomen matris ejus Idida filia Hadaia
de Besecath. 2 Fecitque quod placitum erat coram
Domino, et ambulavit per omnes vias David patris
sui: non declinavit ad dexteram, sive ad sinistram.
3 Anno autem octavodecimo regis Josiæ, misit
rex Saphan filium Aslia filii Messulam scribam
templi Domini, dicens ei: 4 Vade ad Helciam
sacerdotem magnum, ut confletur pecunia quæ
illata est in templum Domini, quam collegerunt
janitores templi a populo: 5 deturque fabris per
præpositos domus Domini, qui et distribuant
eam his qui operantur in templo Domini, ad
instauranda sartatecta templi: 6 tignariis videlicet
et cæmentariis, et iis qui interrupta componunt:
et ut emantur ligna, et lapides de lapicidinis, ad
instaurandum templum Domini. 7 Verumtamen
non supputetur eis argentum quod accipiunt, sed in
potestate habeant, et in fide. 8 Dixit autem Helcias
pontifex ad Saphan scribam: Librum legis reperi in
domo Domini. Deditque Helcias volumen Saphan,
qui et legit illud. 9 Venit quoque Saphan scriba ad
regem, et renuntiavit ei quod præceperat, et ait:
Conflaverunt servi tui pecuniam quæ reperta est in
domo Domini, et dederunt ut distribueretur fabris
a præfectis operum templi Domini. 10 Narravit
quoque Saphan scriba regi, dicens: Librum dedit
mihi Helcias sacerdos. Quem cum legisset Saphan
coram rege, 11 et audisset rex verba libri legis
Domini, scidit vestimenta sua. 12 Et præcepit Helciæ
sacerdoti, et Ahicam filio Saphan, et Achobor filio
Micha, et Saphan scribæ, et Asaiæ servo regis,
dicens: 13 Ite et consulite Dominum super me,
et super populo, et super omni Juda, de verbis
voluminis istius, quod inventum est: magna enim ira
Domini succensa est contra nos, quia non audierunt
patres nostri verba libri hujus, ut facerent omne
quod scriptum est nobis. 14 Ierunt itaque Helcias
sacerdos, et Ahicam, et Achobor, et Sapham, et
Asaia, ad Holdam prophetidem, uxorem Sellum filii
Thecuæ filii Araas custodis vestium, quæ habitabat
in Jerusalem in Secunda: locutique sunt ad eam.
15 Et illa respondit eis: Hæc dicit Dominus Deus
Israël: Dicite viro qui misit vos ad me: 16 Hæc dicit
Dominus: Ecce ego adducam mala super locum
istum, et super habitatores ejus, omnia verba legis
quæ legit rex Juda: 17 quia dereliquerunt me,
et sacrificaverunt diis alienis, irritantes me in
cunctis operibus manuum suarum: et succendetur
indignatio mea in loco hoc, et non extinguetur.
18 Regi autem Juda, qui misit vos ut consuleretis
Dominum, sic dicetis: Hæc dicit Dominus Deus

Israël: Pro eo quod audisti verba voluminis, 19 et
perterritum est cor tuum, et humiliatus es coram
Domino, auditis sermonibus contra locum istum et
habitatores ejus, quod videlicet fierent in stuporem
et in maledictum: et scidisti vestimenta tua, et
flevisti coram me, et ego audivi, ait Dominus: 20
idcirco colligam te ad patres tuos, et colligeris ad
sepulchrum tuum in pace, ut non videant oculi
tui omnia mala quæ inducturus sum super locum
istum.

23 Et renuntiaverunt regi quod dixerat. Qui misit:
et congregati sunt ad eum omnes senes Juda
et Jerusalem. 2 Ascenditque rex templum Domini,
et omnes viri Juda, universique qui habitabant
in Jerusalem cum eo sacerdotes et prophetæ,
et omnis populus a parvo usque ad magnum:
legitque, cunctis audientibus, omnia verba libri
fœderis, qui inventus est in domo Domini. 3
Stetitque rex super gradum: et fœdus percussit
coram Domino, ut ambularent post Dominum,
et custodirent præcepta ejus, et testimonia, et
cæremonias in omni corde, et in tota anima,
et suscitarent verba fœderis hujus, quæ scripta
erant in libro illo: acquievitque populus pacto. 4
Et præcepit rex Helciæ pontifici, et sacerdotibus
secundi ordinis, et janitoribus, ut projicerent de
templo Domini omnia vasa quæ facta fuerant Baal,
et in luco, et universæ militiæ cæli: et combussit
ea foris Jerusalem in convalle Cedron, et tulit
pulverem eorum in Bethel. 5 Et delevit aruspices
quos posuerant reges Juda ad sacrificandum in
excelsis per civitates Juda, et in circuitu Jerusalem:
et eos qui adolebant incensum Baal, et soli, et lunæ,
et duodecim signis, et omni militiæ cæli. 6 Et efferri
fecit lucum de domo Domini foras Jerusalem in
convalle Cedron, et combussit eum ibi, et redegit
in pulverem, et projecit super sepulchra vulgi. 7
Destruxit quoque ædiculas effeminatorum quæ
erant in domo Domini, pro quibus mulieres texebant
quasi domunculas luci. 8 Congregavitque omnes
sacerdotes de civitatibus Juda, et contaminavit
excelsa ubi sacrificabant sacerdotes de Gabaa
usque Bersabee, et destruxit aras portarum in
introitu ostii Josue principis civitatis, quod erat
ad sinistram portæ civitatis. 9 Verumtamen non
ascendebant sacerdotes excelsorum ad altare
Domini in Jerusalem: sed tantum comedebant
azyma in medio fratrum suorum. 10 Contaminavit
quoque Topheth, quod est in convalle filii Ennom,
ut nemo consecraret filium suum aut filiam per
ignem, Moloch. 11 Abstulit quoque equos quos
dederant reges Juda soli in introitu templi Domini
juxta exedram Nathanmelech eunuchi, qui erat in
Pharurim: currus autem solis combussit igni. 12
Altaria quoque quæ erant super tecta cœnaculi
Achaz, quæ fecerant reges Juda, et altaria quæ
fecerat Manasses in duobus atriis templi Domini,
destruxit rex, et cucurrit inde, et dispersit cinerem
eorum in torrentem Cedron. 13 Excelsa quoque,
quæ erant in Jerusalem ad dexteram partem montis
offensionis, quæ ædificaverat Salomon rex Israël
Astaroth idolo Sidoniorum, et Chamos offensioni
Moab, et Melchom abominationi filiorum Ammon,
polluit rex. 14 Et contrivit statuas, et succidit lucos:
replevitque loca eorum ossibus mortuorum. 15
Insuper et altare quod erat in Bethel, et excelsum
quod fecerat Jeroboam filius Nabat, qui peccare fecit
Israël: et altare illud, et excelsum destruxit, atque
combussit, et comminuit in pulverem, succenditque
etiam lucum. 16 Et conversus Josias, vidit ibi
sepulchra quæ erant in monte: misitque et tulit
ossa de sepulchris, et combussit ea super altare, et
polluit illud juxta verbum Domini quod locutus est
vir Dei, qui prædixerat verba hæc. 17 Et ait: Quis
est titulus ille, quem video? Responderuntque ei
cives urbis illius: Sepulchrum est hominis Dei, qui
venit de Juda, et prædixit verba hæc, quæ fecisti
super altare Bethel. 18 Et ait: Dimitte eum: nemo
commoveat ossa ejus. Et intacta manserunt ossa
illius cum ossibus prophetæ qui venerat de Samaria.
19 Insuper et omnia fana excelsorum quæ erant in
civitatibus Samariæ, quæ fecerant reges Israël ad
irritandum Dominum, abstulit Josias: et fecit eis
secundum omnia opera quæ fecerat in Bethel. 20 Et
occidit universos sacerdotes excelsorum qui erant
ibi super altaria, et combussit ossa humana super
ea: reversusque est Jerusalem. 21 Et præcepit omni
populo, dicens: Facite Phase Domino Deo vestro,
secundum quod scriptum est in libro fœderis hujus.
22 Nec enim factum est Phase tale a diebus judicum
qui judicaverunt Israël, et omnium dierum regum
Israël et regum Juda, 23 sicut in octavodecimo
anno regis Josiæ factum est Phase istud Domino in
Jerusalem. 24 Sed et pythones, et ariolos, et figuras
idolorum, et immunditias, et abominationes, quæ
fuerant in terra Juda et Jerusalem, abstulit Josias:
ut statueret verba legis quæ scripta sunt in libro
quem invenit Helcias sacerdos in templo Domini. 25
Similis illi non fuit ante eum rex, qui reverteretur ad
Dominum in omni corde suo, et in tota anima sua, et
in universa virtute sua juxta omnem legem Moysi:
neque post eum surrexit similis illi. 26 Verumtamen
non est aversus Dominus ab ira furoris sui magni
quo iratus est furor ejus contra Judam propter
irritationes quibus provocaverat eum Manasses. 27

Dixit itaque Dominus: Etiam Judam auferam a facie
mea, sicut abstuli Israël: et projiciam civitatem
hanc quam elegi Jerusalem, et domum de qua dixi:
Erit nomen meum ibi. 28 Reliqua autem sermonum
Josiæ, et universa quæ fecit, nonne hæc scripta
sunt in libro verborum dierum regum Juda? 29 In
diebus ejus ascendit Pharao Nechao rex Ægypti
contra regem Assyriorum ad flumen Euphraten,
et abiit Josias rex in occursum ejus: et occisus est
in Mageddo cum vidisset eum. 30 Et portaverunt
eum servi sui mortuum de Mageddo: et pertulerunt
in Jerusalem, et sepelierunt eum in sepulchro
suo. Tulitque populus terræ Joachaz filium Josiæ:
et unxerunt eum, et constituerunt eum regem
pro patre suo. 31 Viginti trium annorum erat
Joachaz cum regnare cœpisset, et tribus mensibus
regnavit in Jerusalem: nomen matris ejus Amital
filia Jeremiæ de Lobna. 32 Et fecit malum coram
Domino, juxta omnia quæ fecerant patres ejus.
33 Vinxitque eum Pharao Nechao in Rebla, quæ
est in terra Emath, ne regnaret in Jerusalem: et
imposuit mulctam terræ centum talentis argenti, et
talento auri. 34 Regemque constituit Pharao Nechao
Eliacim filium Josiæ pro Josia patre ejus: vertitque
nomen ejus Joakim. Porro Joachaz tulit, et duxit in
Ægyptum, et mortuus est ibi. 35 Argentum autem
et aurum dedit Joakim Pharaoni, cum indixisset
terræ per singulos, ut conferretur juxta præceptum
Pharaonis: et unumquemque juxta vires suas exegit,
tam argentum quam aurum, de populo terræ, ut
daret Pharaoni Nechao. 36 Viginti quinque annorum
erat Joakim cum regnare cœpisset, et undecim
annis regnavit in Jerusalem: nomen matris ejus
Zebida filia Phadaia de Ruma. 37 Et fecit malum
coram Domino juxta omnia quæ fecerant patres
ejus.

24 In diebus ejus ascendit Nabuchodonosor rex
Babylonis, et factus est ei Joakim servus tribus
annis: et rursum rebellavit contra eum. 2 Immisitque
ei Dominus latrunculos Chaldæorum, et latrunculos
Syriæ, et latrunculos Moab, et latrunculos filiorum
Ammon: et immisit eos in Judam ut disperderent
eum, juxta verbum Domini quod locutus fuerat
per servos suos prophetas. 3 Factum est autem
hoc per verbum Domini contra Judam, ut auferret
eum coram se propter peccata Manasse universa
quæ fecit, 4 et propter sanguinem innoxium quem
effudit, et implevit Jerusalem cruore innocentium:
et ob hanc rem noluit Dominus propitiari. 5 Reliqua
autem sermonum Joakim, et universa quæ fecit,
nonne hæc scripta sunt in libro sermonum dierum
regum Juda? Et dormivit Joakim cum patribus
suis: 6 et regnavit Joachin filius ejus pro eo. 7
Et ultra non addidit rex Ægypti ut egrederetur
de terra sua: tulerat enim rex Babylonis, a rivo
Ægypti usque ad fluvium Euphraten, omnia quæ
fuerant regis Ægypti. 8 Decem et octo annorum erat
Joachin cum regnare cœpisset, et tribus mensibus
regnavit in Jerusalem: nomen matris ejus Nohesta
filia Elnathan de Jerusalem. 9 Et fecit malum coram
Domino, juxta omnia quæ fecerat pater ejus. 10 In
tempore illo ascenderunt servi Nabuchodonosor
regis Babylonis in Jerusalem, et circumdata est
urbs munitionibus. 11 Venitque Nabuchodonosor
rex Babylonis ad civitatem cum servis suis ut
oppugnarent eam. 12 Egressusque est Joachin rex
Juda ad regem Babylonis, ipse et mater ejus, et servi
ejus, et principes ejus, et eunuchi ejus: et suscepit
eum rex Babylonis anno octavo regni sui. 13 Et
protulit inde omnes thesauros domus Domini, et
thesauros domus regiæ: et concidit universa vasa
aurea quæ fecerat Salomon rex Israël in templo
Domini juxta verbum Domini. 14 Et transtulit
omnem Jerusalem, et universos principes, et omnes
fortes exercitus, decem millia, in captivitatem, et
omnem artificem et clusorem: nihilque relictum
est, exceptis pauperibus populi terræ. 15 Transtulit
quoque Joachin in Babylonem, et matrem regis,
et uxores regis, et eunuchos ejus: et judices terræ
duxit in captivitatem de Jerusalem in Babylonem. 16
Et omnes viros robustos, septem millia, et artifices,
et clusores mille, omnes viros fortes et bellatores:
duxitque eos rex Babylonis captivos in Babylonem.
17 Et constituit Matthaniam patruum ejus pro eo:
imposuitque nomen ei Sedeciam. 18 Vigesimum
et primum annum ætatis habebat Sedecias cum
regnare cœpisset, et undecim annis regnavit in
Jerusalem: nomen matris ejus erat Amital filia
Jeremiæ de Lobna. 19 Et fecit malum coram Domino,
juxta omnia quæ fecerat Joakim. 20 Irascebatur
enim Dominus contra Jerusalem et contra Judam,
donec projiceret eos a facie sua: recessitque Sedecias
a rege Babylonis.

25 Factum est autem anno nono regni ejus,
mense decimo, decima die mensis, venit
Nabuchodonosor rex Babylonis, ipse et omnis
exercitus ejus, in Jerusalem, et circumdederunt
eam: et exstruxerunt in circuitu ejus munitiones.
2 Et clausa est civitas atque vallata usque ad
undecimum annum regis Sedeciæ, 3 nona die
mensis: prævaluitque fames in civitate, nec erat
panis populo terræ. 4 Et interrupta est civitas: et
omnes viri bellatores nocte fugerunt per viam portæ
quæ est inter duplicem murum ad hortum regis.

Porro Chaldæi obsidebant in circuitu civitatem.
Fugit itaque Sedecias per viam quæ ducit ad
campestria solitudinis. 5 Et persecutus est exercitus
Chaldæorum regem, comprehenditque eum in
planitie Jericho: et omnes bellatores qui erant
cum eo, dispersi sunt, et reliquerunt eum. 6
Apprehensum ergo regem duxerunt ad regem
Babylonis in Reblatha: qui locutus est cum eo
judicium. 7 Filios autem Sedeciæ occidit coram eo, et
oculos ejus effodit, vinxitque eum catenis, et adduxit
in Babylonem. 8 Mense quinto, septima die mensis,
ipse est annus nonusdecimus regis Babylonis,
venit Nabuzardan princeps exercitus, servus regis
Babylonis, in Jerusalem. 9 Et succendit domum
Domini, et domum regis: et domos Jerusalem,
omnemque domum combussit igni. 10 Et muros
Jerusalem in circuitu destruxit omnis exercitus
Chaldæorum, qui erat cum principe militum. 11
Reliquam autem populi partem quæ remanserat in
civitate, et perfugas qui transfugerant ad regem
Babylonis, et reliquum vulgus transtulit Nabuzardan
princeps militiæ. 12 Et de pauperibus terræ reliquit
vinitores et agricolas. 13 Columnas autem æreas
quæ erant in templo Domini, et bases, et mare
æreum quod erat in domo Domini, confregerunt
Chaldæi, et transtulerunt æs omne in Babylonem.
14 Ollas quoque æreas, et trullas, et tridentes, et
scyphos, et mortariola, et omnia vasa ærea, in quibus
ministrabant, tulerunt. 15 Necnon et thuribula, et
phialas: quæ aurea, aurea, et quæ argentea, argentea
tulit princeps militiæ, 16 id est, columnas duas, mare
unum, et bases quas fecerat Salomon in templo
Domini: non erat pondus æris omnium vasorum. 17
Decem et octo cubitos altitudinis habebat columna
una: et capitellum æreum super se altitudinis
trium cubitorum: et retiaculum, et malogranata
super capitellum columnæ, omnia ærea: similem et
columna secunda habebat ornatum. 18 Tulit quoque
princeps militiæ Saraiam sacerdotem primum, et
Sophoniam sacerdotem secundum, et tres janitores.
19 Et de civitate eunuchum unum, qui erat præfectus
super bellatores viros: et quinque viros de his qui
steterant coram rege, quos reperit in civitate: et
Sopher principem exercitus, qui probabat tyrones
de populo terræ: et sexaginta viros e vulgo,
qui inventi fuerant in civitate. 20 Quos tollens
Nabuzardan princeps militum, duxit ad regem
Babylonis in Reblatha. 21 Percussitque eos rex
Babylonis, et interfecit eos in Reblatha in terra
Emath: et translatus est Juda de terra sua. 22
Populo autem qui relictus erat in terra Juda, quem
dimiserat Nabuchodonosor rex Babylonis, præfecit
Godoliam filium Ahicam filii Saphan. 23 Quod
cum audissent omnes duces militum, ipsi et viri
qui erant cum eis, videlicet quod constituisset
rex Babylonis Godoliam, venerunt ad Godoliam in
Maspha, Ismahel filius Nathaniæ, et Johanan filius
Caree, et Saraia filius Thanehumeth Netophathites,
et Jezonias filius Maachathi, ipsi et socii eorum. 24
Juravitque Godolias ipsis et sociis eorum, dicens:
Nolite timere servire Chaldæis: manete in terra, et
servite regi Babylonis, et bene erit vobis. 25 Factum
est autem in mense septimo, venit Ismahel filius
Nathaniæ filii Elisama de semine regio, et decem viri
cum eo: percusseruntque Godoliam, qui et mortuus
est: sed et Judæos et Chaldæos qui erant cum eo in
Maspha. 26 Consurgensque omnis populus a parvo
usque ad magnum, et principes militum, venerunt
in Ægyptum timentes Chaldæos. 27 Factum est vero
in anno trigesimo septimo transmigrationis Joachin
regis Juda, mense duodecimo, vigesima septima
die mensis: sublevavit Evilmerodach rex Babylonis,
anno quo regnare cœperat, caput Joachin regis Juda
de carcere. 28 Et locutus est ei benigne, et posuit
thronum ejus super thronum regum qui erant cum
eo in Babylone. 29 Et mutavit vestes ejus quas
habuerat in carcere, et comedebat panem semper
in conspectu ejus cunctis diebus vitæ suæ. 30
Annonam quoque constituit ei sine intermissione,
quæ et dabatur ei a rege per singulos dies omnibus
diebus vitæ suæ.

I Paralipomenon

1 Adam, Seth, Enos, **2** Cainan, Malaleel, Jared, **3** Henoch, Mathusale, Lamech, **4** Noë, Sem, Cham, et Japtheth. **5** Filii Japheth: Gomer, et Magog, et Madai, et Javan, Thubal, Mosoch, Thiras. **6** Porro filii Gomer: Ascenez, et Riphath, et Thogorma. **7** Filii autem Javan: Elisa et Tharsis, Cethim et Dodanim. **8** Filii Cham: Chus, et Mesraim, et Phut, et Chanaan. **9** Filii autem Chus: Saba, et Hevila, Sabatha, et Regma, et Sabathacha. Porro filii Regma: Saba, et Dadan. **10** Chus autem genuit Nemrod: iste cœpit esse potens in terra. **11** Mesraim vero genuit Ludim, et Anamim, et Laabim, et Nephtuim, **12** Phetrusim quoque, et Casluim: de quibus egressi sunt Philisthiim, et Caphtorim. **13** Chanaan vero genuit Sidonem primogenitum suum, Hethæum quoque, **14** et Jebusæum, et Amorrhæum, et Gergesæum, **15** Hevæumque et Aracæum, et Sinæum. **16** Aradium quoque, et Samaræum, et Hamathæum. **17** Filii Sem: Ælam, et Assur, et Arphaxad, et Lud, et Aram, et Hus, et Hul, et Gether, et Mosoch. **18** Arphaxad autem genuit Sale, qui et ipse genuit Heber. **19** Porro Heber nati sunt duo filii: nomen uni Phaleg, quia in diebus ejus divisa est terra; et nomen fratris ejus Jectan. **20** Jectan autem genuit Elmodad, et Saleph, et Asarmoth, et Jare, **21** Adoram quoque, et Huzal, et Decla, **22** Hebal etiam, et Abimaël, et Saba, necnon **23** et Ophir, et Hevila, et Jobab: omnes isti filii Jectan. **24** Sem, Arphaxad, Sale, **25** Heber, Phaleg, Ragau, **26** Serug, Nachor, Thare, **27** Abram: iste est Abraham. **28** Filii autem Abraham, Isaac et Ismahel. **29** Et hæ generationes eorum. Primogenitus Ismahelis, Nabaioth, et Cedar, et Adbeel, et Mabsam, **30** et Masma, et Duma, Massa, Hadad, et Thema, **31** Jetur, Naphis, Cedma: hi sunt filii Ismahelis. **32** Filii autem Ceturæ concubinæ Abraham, quos genuit: Zamran, Jecsan, Madan, Madian, Jesboc, et Sue. Porro filii Jecsan: Saba, et Dadan. Filii autem Dadan: Assurim, et Latussim, et Laomim. **33** Filii autem Madian: Epha, et Epher, et Henoch, et Abida, et Eldaa: omnes hi filii Ceturæ. **34** Genuit autem Abraham Isaac: cujus fuerunt filii Esau, et Israël. **35** Filii Esau: Eliphaz, Rahuel, Jehus, Ihelom, et Core. **36** Filii Eliphaz: Theman, Omar, Sephi, Gathan, Cenez, Thamna, Amalec. **37** Filii Rahuel: Nahath, Zara, Samma, Meza. **38** Filii Seir: Lotan, Sobal, Sebeon, Ana, Dison, Eser, Disan. **39** Filii Lotan: Hori, Homam. Soror autem Lotan fuit Thamna. **40** Filii Sobal: Alian, et Manahath, et Ebal, Sephi et Onam. Filii Sebeon: Aja et Ana. Filii Ana: Dison. **41** Filii Dison: Hamram, et Heseban, et Jethran, et Charan. **42** Filii Eser: Balaan, et Zavan, et Jacan. Filii Disan: Hus et Aran. **43** Isti sunt reges qui imperaverunt in terra Edom, antequam esset rex super filios Israël. Bale filius Beor: et nomen civitatis ejus, Denaba. **44** Mortuus est autem Bale, et regnavit pro eo Jobab filius Zare de Bosra. **45** Cumque et Jobab fuisset mortuus, regnavit pro eo Husam de terra Themanorum. **46** Obiit quoque et Husam, et regnavit pro eo Adad filius Badad, qui percussit Madian in terra Moab: et nomen civitatis ejus Avith. **47** Cumque et Adad fuisset mortuus, regnavit pro eo Semla de Masreca. **48** Sed et Semla mortuus est, et regnavit pro eo Saul de Rohoboth, quæ juxta amnem sita est. **49** Mortuo quoque Saul, regnavit pro eo Balanan filius Achobor. **50** Sed et hic mortuus est, et regnavit pro eo Adad: cujus urbis nomen fuit Phau, et appellata est uxor ejus Meetabel filia Matred filiæ Mezaab. **51** Adad autem mortuo, duces pro regibus in Edom esse cœperunt: dux Thamna, dux Alva, dux Jetheth, **52** dux Oolibama, dux Ela, dux Phinon, **53** dux Cenez, dux Theman, dux Mabsar, **54** dux Magdiel, dux Hiram: hi duces Edom.

2 Filii autem Israël: Ruben, Simeon, Levi, Juda, Issachar, et Zabulon, **2** Dan, Joseph, Benjamin, Nephthali, Gad, et Aser. **3** Filii Juda: Her, Onan, et Sela: hi tres nati sunt ei de filia Sue Chananitide. Fuit autem Her primogenitus Juda malus coram Domino, et occidit eum. **4** Thamar autem nurus ejus peperit ei Phares et Zara: omnes ergo filii Juda, quinque. **5** Filii autem Phares: Hesron et Hamul. **6** Filii quoque Zaræ: Zamri, et Ethan, et Eman, Chalchal quoque, et Dara, simul quinque. **7** Filii Charmi: Achar, qui turbavit Israël, et peccavit in furto anathematis. **8** Filii Ethan: Azarias. **9** Filii autem Hesron qui nati sunt ei: Jerameel, et Ram, et Calubi. **10** Porro Ram genuit Aminadab. Aminadab autem genuit Nahasson, principem filiorum Juda. **11** Nahasson quoque genuit Salma, de quo ortus est Booz. **12** Booz vero genuit Obed, qui et ipse genuit Isai. **13** Isai autem genuit primogenitum Eliab, secundum Abinadab, tertium Simmaa, **14** quartum Nathanaël, quintum Raddai, **15** sextum Asom, septimum David. **16** Quorum sorores fuerunt Sarvia et Abigail. Filii Sarviæ: Abisai, Joab, et Asaël, tres. **17** Abigail autem genuit Amasa, cujus pater fuit Jether Ismahelites. **18** Caleb vero filius Hesron accepit uxorem nomine Azuba, de qua genuit Jerioth: fueruntque filii ejus Jaser, et Sobab, et Ardon. **19** Cumque mortua fuisset Azuba, accepit uxorem Caleb Ephratha, quæ peperit ei Hur. **20** Porro Hur genuit Uri, et Uri genuit Bezeleel. **21** Post hæc ingressus est Hesron ad

filiam Machir patris Galaad, et accepit eam cum
esset annorum sexaginta: quæ peperit ei Segub.
22 Sed et Segub genuit Jair, et possedit viginti tres
civitates in terra Galaad. 23 Cepitque Gessur et Aram
oppida Jair, et Canath, et viculos ejus sexaginta
civitatum: omnes isti filii Machir patris Galaad. 24
Cum autem mortuus esset Hesron, ingressus est
Caleb ad Ephratha. Habuit quoque Hesron uxorem
Abia, quæ peperit ei Assur patrem Thecuæ. 25 Nati
sunt autem filii Jerameel primogeniti Hesron, Ram
primogenitus ejus, et Buna, et Aram, et Asom, et
Achia. 26 Duxit quoque uxorem alteram Jerameel,
nomine Atara, quæ fuit mater Onam. 27 Sed et filii
Ram primogeniti Jerameel fuerunt Moos, Jamin,
et Achar. 28 Onam autem habuit filios Semei et
Jada. Filii autem Semei: Nadab et Abisur. 29 Nomen
vero uxoris Abisur, Abihail, quæ peperit ei Ahobban
et Molid. 30 Filii autem Nadab fuerunt Saled et
Apphaim. Mortuus est autem Saled absque liberis.
31 Filius vero Apphaim, Jesi: qui Jesi genuit Sesan.
Porro Sesan genuit Oholai. 32 Filii autem Jada
fratris Semei: Jether, et Jonathan. Sed et Jether
mortuus est absque liberis. 33 Porro Jonathan
genuit Phaleth, et Ziza. Isti fuerunt filii Jerameel. 34
Sesan autem non habuit filios, sed filias: et servum
ægyptium nomine Jeraa. 35 Deditque ei filiam
suam uxorem: quæ peperit ei Ethei. 36 Ethei autem
genuit Nathan, et Nathan genuit Zabad. 37 Zabad
quoque genuit Ophlal, et Ophlal genuit Obed. 38
Obed genuit Jehu, Jehu genuit Azariam, 39 Azarias
genuit Helles, et Helles genuit Elasa. 40 Elasa genuit
Sisamoi, Sisamoi genuit Sellum, 41 Sellum genuit
Icamiam, Icamia autem genuit Elisama. 42 Filii
autem Caleb fratris Jerameel: Mesa primogenitus
ejus; ipse est pater Ziph: et filii Maresa patris
Hebron. 43 Porro filii Hebron, Core, et Taphua, et
Recem, et Samma. 44 Samma autem genuit Raham,
patrem Jercaam, et Recem genuit Sammai. 45 Filius
Sammai, Maon: et Maon pater Bethsur. 46 Epha
autem concubina Caleb peperit Haran, et Mosa, et
Gezez. Porro Haran genuit Gezez. 47 Filii autem
Jahaddai, Regom, et Joathan, et Gesan, et Phalet,
et Epha, et Saaph. 48 Concubina Caleb Maacha,
peperit Saber, et Tharana. 49 Genuit autem Saaph
pater Madmena Sue, patrem Machbena et patrem
Gabaa. Filia vero Caleb fuit Achsa. 50 Hi erant
filii Caleb, filii Hur primogeniti Ephratha, Sobal
pater Cariathiarim. 51 Salma pater Bethlehem,
Hariph pater Bethgader. 52 Fuerunt autem filii
Sobal patris Cariathiarim, qui videbat dimidium
requietionum. 53 Et de cognatione Cariathiarim,
Jethrei, et Aphuthei, et Semathei, et Maserei. Ex his
egressi sunt Saraitæ, et Esthaolitæ. 54 Filii Salma,
Bethlehem, et Netophathi, coronæ domus Joab, et
dimidium requietionis Sarai: 55 cognationes quoque
scribarum habitantium in Jabes, canentes atque
resonantes, et in tabernaculis commorantes. Hi
sunt Cinæi, qui venerunt de Calore patris domus
Rechab.

3 David vero hos habuit filios, qui ei nati
sunt in Hebron: primogenitum Amnon ex
Achinoam Jezrahelitide, secundum Daniel de Abigail
Carmelitide, 2 tertium Absalom filium Maacha filiæ
Tholmai regis Gessur, quartum Adoniam filium
Aggith, 3 quintum Saphathiam ex Abital, sextum
Jethraham de Egla uxore sua. 4 Sex ergo nati sunt
ei in Hebron, ubi regnavit septem annis et sex
mensibus. Triginta autem et tribus annis regnavit
in Jerusalem. 5 Porro in Jerusalem nati sunt ei filii,
Simmaa, et Sobab, et Nathan, et Salomon, quatuor de
Bethsabee filia Ammiel: 6 Jebaar quoque et Elisama,
7 et Eliphaleth, et Noge, et Nepheg, et Japhia, 8
necnon Elisama, et Eliada, et Elipheleth, novem: 9
omnes hi, filii David absque filiis concubinarum:
habueruntque sororem Thamar. 10 Filius autem
Salomonis, Roboam: cujus Abia filius genuit Asa.
De hoc quoque natus est Josaphat, 11 pater Joram:
qui Joram genuit Ochoziam, ex quo ortus est Joas:
12 et hujus Amasias filius genuit Azariam. Porro
Azariæ filius Joatham 13 procreavit Achaz patrem
Ezechiæ, de quo natus est Manasses. 14 Sed et
Manasses genuit Amon patrem Josiæ. 15 Filii autem
Josiæ fuerunt: primogenitus Johanan, secundus
Joakim, tertius Sedecias, quartus Sellum. 16 De
Joakim natus est Jechonias, et Sedecias. 17 Filii
Jechoniæ fuerunt: Asir, Salathiel, 18 Melchiram,
Phadaia, Senneser, et Jecemia, Sama, et Nadabia. 19
De Phadaia orti sunt Zorobabel et Semei. Zorobabel
genuit Mosollam, Hananiam, et Salomith sororem
eorum: 20 Hasaban quoque, et Ohol, et Barachian,
et Hasadian, Josabhesed, quinque. 21 Filius autem
Hananiæ, Phaltias pater Jeseiæ, cujus filius Raphaia:
hujus quoque filius, Arnan, de quo natus est Obdia,
cujus filius fuit Sechenias. 22 Filius Secheniæ,
Semeia: cujus filii Hattus, et Jegaal, et Baria, et
Naaria, et Saphat, sex numero. 23 Filius Naariæ,
Elioënai, et Ezechias, et Ezricam, tres. 24 Filii
Elioënai, Oduia, et Eliasub, et Pheleia, et Accub, et
Johanan, et Dalaia, et Anani, septem.

4 Filii Juda: Phares, Hesron, et Charmi, et Hur, et
Sobal. 2 Raia vero filius Sobal genuit Jahath, de
quo nati sunt Ahumai, et Laad: hæ cognationes
Sarathi. 3 Ista quoque stirps Etam: Jezrahel, et
Jesema, et Jedebos. Nomen quoque sororis eorum,
Asalelphuni. 4 Phanuel autem pater Gedor, et Ezer

pater Hosa: isti sunt filii Hur primogeniti Ephratha
patris Bethlehem. 5 Assur vero patri Thecuæ erant
duæ uxores, Halaa et Naara. 6 Peperit autem ei
Naara, Oozam, et Hepher, et Themani, et Ahasthari:
isti sunt filii Naara. 7 Porro filii Halaa, Sereth,
Isaar et Ethnan. 8 Cos autem genuit Anob, et
Soboba, et cognationem Aharehel filii Arum. 9
Fuit autem Jabes inclytus præ fratribus suis, et
mater ejus vocavit nomen illius Jabes, dicens: Quia
peperi eum in dolore. 10 Invocavit vero Jabes Deum
Israël, dicens: Si benedicens benedixeris mihi, et
dilataveris terminos meos, et fuerit manus tua
mecum, et feceris me a malitia non opprimi. Et
præstitit Deus quæ precatus est. 11 Caleb autem
frater Sua genuit Mahir, qui fuit pater Esthon.
12 Porro Esthon genuit Bethrapha, et Phesse, et
Tehinna patrem urbis Naas: hi sunt viri Recha.
13 Filii autem Cenez, Othoniel, et Saraia. Porro
filii Othoniel, Hathath, et Maonathi. 14 Maonathi
genuit Ophra, Saraia autem genuit Joab patrem
Vallis artificum: ibi quippe artifices erant. 15 Filii
vero Caleb filii Jephone, Hir, et Ela, et Naham. Filii
quoque Ela: Cenez. 16 Filii quoque Jaleleel: Ziph,
et Zipha, Thiria, et Asraël. 17 Et filii Ezra, Jether,
et Mered, et Epher, et Jalon, genuitque Mariam, et
Sammai, et Jesba patrem Esthamo. 18 Uxor quoque
ejus Judaia, peperit Jared patrem Gedor, et Heber
patrem Socho, et Icuthiel patrem Zanoë: hi autem
filii Bethiæ filiæ Pharaonis, quam accepit Mered.
19 Et filii uxoris Odaiæ sororis Naham patris Ceila,
Garmi, et Esthamo, qui fuit de Machathi. 20 Filii
quoque Simon, Amnon, et Rinna filius Hanan, et
Thilon. Et filii Jesi, Zoheth, et Benzoheth. 21 Filii
Sela, filii Juda: Her pater Lecha, et Laada pater
Maresa, et cognationes domus operantium byssum
in domo juramenti. 22 Et qui stare fecit solem,
virique Mendacii, et Securus, et Incendens, qui
principes fuerunt in Moab, et qui reversi sunt in
Lahem: hæc autem verba vetera. 23 Hi sunt figuli
habitantes in plantationibus et in sepibus, apud
regem in operibus ejus: commoratique sunt ibi. 24
Filii Simeon: Namuel et Jamin, Jarib, Zara, Saul. 25
Sellum filius ejus, Mapsam filius ejus, Masma filius
ejus. 26 Filii Masma: Hamuel filius ejus, Zachur
filius ejus, Semei filius ejus. 27 Filii Semei sedecim,
et filiæ sex: fratres autem ejus non habuerunt filios
multos, et universa cognatio non potuit adæquare
summam filiorum Juda. 28 Habitaverunt autem in
Bersabee, et Molada, et Hasarsuhal, 29 et in Bala,
et in Asom, et in Tholad, 30 et in Bathuel, et in
Horma, et in Siceleg, 31 et in Bethmarchaboth, et
in Hasarsusim, et in Bethberai, et in Saarim: hæ
civitates eorum usque ad regem David. 32 Villæ
quoque eorum: Etam, et Aën, Remmon, et Thochen,
et Asan, civitates quinque. 33 Et universi viculi
eorum per circuitum civitatum istarum usque ad
Baal: hæc est habitatio eorum, et sedium distributio.
34 Mosobab quoque et Jemlech, et Josa filius Amasiæ,
35 et Joël, et Jehu filius Josabiæ filii Saraiæ filii Asiel,
36 et Elioënai, et Jacoba, et Isuhaia, et Asaia, et
Adiel, et Ismiel, et Banaia, 37 Ziza quoque filius
Sephei filii Allon filii Idaia filii Semri filii Samaia. 38
Isti sunt nominati principes in cognationibus suis,
et in domo affinitatum suarum multiplicati sunt
vehementer. 39 Et profecti sunt ut ingrederentur in
Gador usque ad orientem vallis, et ut quærerent
pascua gregibus suis. 40 Inveneruntque pascuas
uberes, et valde bonas, et terram latissimam et
quietam et fertilem, in qua ante habitaverant
de stirpe Cham. 41 Hi ergo venerunt, quos
supra descripsimus nominatim, in diebus Ezechiæ
regis Juda: et percusserunt tabernacula eorum, et
habitatores qui inventi fuerant ibi, et deleverunt
eos usque in præsentem diem: habitaveruntque pro
eis, quoniam uberrimas pascuas ibidem repererunt.
42 De filiis quoque Simeon abierunt in montem
Seir viri quingenti, habentes principes Phalthiam
et Naariam et Raphaiam et Oziel filios Jesi: 43 et
percusserunt reliquias, quæ evadere potuerant,
Amalecitarum, et habitaverunt ibi pro eis usque ad
diem hanc.

5 Filii quoque Ruben primogeniti Israël. (Ipse
quippe fuit primogenitus ejus: sed cum violasset
thorum patris sui, data sunt primogenita ejus
filiis Joseph filii Israël, et non est ille reputatus in
primogenitum. 2 Porro Judas, qui erat fortissimus
inter fratres suos, de stirpe ejus principes germinati
sunt: primogenita autem reputata sunt Joseph.) 3
Filii ergo Ruben primogeniti Israël: Enoch, et Phallu,
Esron, et Carmi. 4 Filii Joël: Samia filius ejus, Gog
filius ejus, Semei filius ejus, 5 Micha filius ejus, Reia
filius ejus, Baal filius ejus, 6 Beera filius ejus, quem
captivum duxit Thelgathphalnasar rex Assyriorum,
et fuit princeps in tribu Ruben. 7 Fratres autem ejus,
et universa cognatio ejus, quando numerabantur
per familias suas, habuerunt principes Jehiel, et
Zachariam. 8 Porro Bala filius Azaz filii Samma
filii Joël, ipse habitavit in Aroër usque ad Nebo, et
Beelmeon. 9 Contra orientalem quoque plagam
habitavit usque ad introitum eremi, et flumen
Euphraten. Multum quippe jumentorum numerum
possidebant in terra Galaad. 10 In diebus autem Saul
præliati sunt contra Agareos, et interfecerunt illos,
habitaveruntque pro eis in tabernaculis eorum, in
omni plaga quæ respicit ad orientem Galaad. 11 Filii

vero Gad e regione eorum habitaverunt in terra
Basan usque Selcha: 12 Joël in capite, et Saphan
secundus: Janai autem et Saphat in Basan. 13 Fratres
vero eorum secundum domos cognationum suarum,
Michaël, et Mosollam, et Sebe, et Jorai, et Jachan, et
Zie, et Heber, septem. 14 Hi filii Abihail, filii Huri, filii
Jara, filii Galaad, filii Michaël, filii Jesesi, filii Jeddo,
filii Buz. 15 Fratres quoque, filii Abdiel filii Guni,
princeps domus in familiis suis. 16 Et habitaverunt
in Galaad, et in Basan, et in viculis ejus, et in cunctis
suburbanis Saron, usque ad terminos. 17 Omnes hi
numerati sunt in diebus Joathan regis Juda, et in
diebus Jeroboam regis Israël. 18 Filii Ruben, et Gad,
et dimidiæ tribus Manasse, viri bellatores, scuta
portantes et gladios, et tendentes arcum, eruditique
ad prælia, quadraginta quatuor millia et septingenti
sexaginta, procedentes ad pugnam. 19 Dimicaverunt
contra Agareos: Ituræi vero, et Naphis, et Nodab 20
præbuerunt eis auxilium. Traditique sunt in manus
eorum Agarei, et universi qui fuerant cum eis, quia
Deum invocaverunt cum præliarentur: et exaudivit
eos, eo quod credidissent in eum. 21 Ceperuntque
omnia quæ possederant, camelorum quinquaginta
millia, et ovium ducenta quinquaginta millia, et
asinos duo millia, et animas hominum centum
millia. 22 Vulnerati autem multi corruerunt: fuit
enim bellum Domini. Habitaveruntque pro eis usque
ad transmigrationem. 23 Filii quoque dimidiæ tribus
Manasse possederunt terram a finibus Basan usque
Baal, Hermon, et Sanir, et montem Hermon: ingens
quippe numerus erat. 24 Et hi fuerunt principes
domus cognationis eorum: Epher, et Jesi, et Eliel, et
Ezriel, et Jeremia, et Odoia, et Jediel, viri fortissimi
et potentes, et nominati duces in familiis suis.
25 Reliquerunt autem Deum patrum suorum, et
fornicati sunt post deos populorum terræ, quos
abstulit Deus coram eis. 26 Et suscitavit Deus
Israël spiritum Phul regis Assyriorum, et spiritum
Thelgathphalnasar regis Assur: et transtulit Ruben,
et Gad, et dimidiam tribum Manasse, et adduxit eos
in Lahela, et in Habor, et Ara, et fluvium Gozan,
usque ad diem hanc.

6 Filii Levi: Gerson, Caath, et Merari. 2 Filii Caath:
Amram, Isaar, Hebron, et Oziel. 3 Filii Amram:
Aaron, Moyses, et Maria. Filii Aaron: Nadab et
Abiu, Eleazar, et Ithamar. 4 Eleazar genuit Phinees,
et Phinees genuit Abisue. 5 Abisue vero genuit
Bocci, et Bocci genuit Ozi. 6 Ozi genuit Zaraiam, et
Zaraias genuit Meraioth. 7 Porro Meraioth genuit
Amariam, et Amarias genuit Achitob. 8 Achitob
genuit Sadoc, et Sadoc genuit Achimaas, 9 Achimaas
genuit Azariam, Azarias genuit Johanan, 10 Johanan
genuit Azariam: ipse est qui sacerdotio functus est
in domo quam ædificavit Salomon in Jerusalem. 11
Genuit autem Azarias Amariam, et Amarias genuit
Achitob, 12 Achitob genuit Sadoc, et Sadoc genuit
Sellum, 13 Sellum genuit Helciam, et Helcias genuit
Azariam, 14 Azarias genuit Saraiam, et Saraias
genuit Josedec. 15 Porro Josedec egressus est,
quando transtulit Dominus Judam et Jerusalem per
manus Nabuchodonosor. 16 Filii ergo Levi: Gersom,
Caath, et Merari. 17 Et hæc nomina filiorum Gersom:
Lobni, et Semei. 18 Filii Caath: Amram, et Isaar, et
Hebron, et Oziel. 19 Filii Merari: Moholi et Musi.
Hæ autem cognationes Levi secundum familias
eorum. 20 Gersom: Lobni filius ejus, Jahath filius
ejus, Zamma filius ejus, 21 Joah filius ejus, Addo
filius ejus, Zara filius ejus, Jethrai filius ejus. 22
Filii Caath: Aminadab filius ejus, Core filius ejus,
Asir filius ejus, 23 Elcana filius ejus, Abiasaph filius
ejus, Asir filius ejus, 24 Thahath filius ejus, Uriel
filius ejus, Ozias filius ejus, Saul filius ejus. 25
Filii Elcana, Amasai et Achimoth 26 et Elcana. Filii
Elcana: Sophai filius ejus, Nahath filius ejus, 27 Eliab
filius ejus, Jeroham filius ejus, Elcana filius ejus.
28 Filii Samuel: primogenitus Vasseni, et Abia. 29
Filii autem Merari, Moholi: Lobni filius ejus, Semei
filius ejus, Oza filius ejus, 30 Sammaa filius ejus,
Haggia filius ejus, Asaia filius ejus. 31 Isti sunt quos
constituit David super cantores domus Domini, ex
quo collocata est arca: 32 et ministrabant coram
tabernaculo testimonii, canentes donec ædificaret
Salomon domum Domini in Jerusalem: stabant
autem juxta ordinem suum in ministerio. 33 Hi
vero sunt qui assistebant cum filiis suis, de filiis
Caath, Hemam cantor filius Johel, filii Samuel, 34
filii Elcana, filii Jeroham, filii Eliel, filii Thohu, 35
filii Suph, filii Elcana, filii Mahath, filii Amasai, 36
filii Elcana, filii Johel, filii Azariæ, filii Sophoniæ,
37 filii Thahath, filii Asir, filii Abiasaph, filii Core,
38 filii Isaar, filii Caath, filii Levi, filii Israël. 39 Et
frater ejus Asaph, qui stabat a dextris ejus, Asaph
filius Barachiæ, filii Samaa, 40 filii Michaël, filii
Basaiæ, filii Melchiæ, 41 filii Athanai, filii Zara, filii
Adaia, 42 filii Ethan, filii Zamma, filii Semei, 43 filii
Jeth, filii Gersom, filii Levi. 44 Filii autem Merari
fratres eorum, ad sinistram, Ethan filius Cusi, filii
Abdi, filii Maloch, 45 filii Hasabiæ, filii Amasiæ,
filii Helciæ, 46 filii Amasai, filii Boni, filii Somer,
47 filii Moholi, filii Musi, filii Merari, filii Levi. 48
Fratres quoque eorum Levitæ, qui ordinati sunt in
cunctum ministerium tabernaculi domus Domini.
49 Aaron vero et filii ejus adolebant incensum super
altare holocausti, et super altare thymiamatis, in
omne opus Sancti sanctorum: et ut precarentur pro

Israël juxta omnia quæ præceperat Moyses servus
Dei. 50 Hi sunt autem filii Aaron: Eleazar filius ejus,
Phinees filius ejus, Abisue filius ejus, 51 Bocci filius
ejus, Ozi filius ejus, Zarahia filius ejus, 52 Meraioth
filius ejus, Amarias filius ejus, Achitob filius ejus, 53
Sadoc filius ejus, Achimaas filius ejus. 54 Et hæc
habitacula eorum per vicos atque confinia, filiorum
scilicet Aaron, juxta cognationes Caathitarum:
ipsis enim sorte contigerant. 55 Dederunt igitur
eis Hebron in terra Juda, et suburbana ejus per
circuitum: 56 agros autem civitatis, et villas, Caleb
filio Jephone. 57 Porro filiis Aaron dederunt civitates
ad confugiendum Hebron, et Lobna, et suburbana
ejus, 58 Jether quoque, et Esthemo cum suburbanis
suis, sed et Helon, et Dabir cum suburbanis suis, 59
Asan quoque, et Bethsemes, et suburbana earum. 60
De tribu autem Benjamin, Gabee et suburbana ejus,
et Almath cum suburbanis suis, Anathoth quoque
cum suburbanis suis: omnes civitates, tredecim, per
cognationes suas. 61 Filiis autem Caath residuis de
cognatione sua dederunt ex dimidia tribu Manasse
in possessionem urbes decem. 62 Porro filiis Gersom
per cognationes suas de tribu Issachar, et de tribu
Aser, et de tribu Nephthali, et de tribu Manasse
in Basan, urbes tredecim. 63 Filiis autem Merari
per cognationes suas de tribu Ruben, et de tribu
Gad, et de tribu Zabulon, dederunt sorte civitates
duodecim. 64 Dederunt quoque filii Israël Levitis
civitates, et suburbana earum: 65 dederuntque per
sortem, ex tribu filiorum Juda, et ex tribu filiorum
Simeon, et ex tribu filiorum Benjamin urbes has,
quas vocaverunt nominibus suis, 66 et his, qui erant
de cognatione filiorum Caath, fueruntque civitates
in terminis eorum de tribu Ephraim. 67 Dederunt
ergo eis urbes ad confugiendum, Sichem cum
suburbanis suis in monte Ephraim, et Gazer cum
suburbanis suis, 68 Jecmaam quoque cum suburbanis
suis, et Bethoron similiter, 69 necnon et Helon
cum suburbanis suis, et Gethremmon in eumdem
modum. 70 Porro ex dimidia tribu Manasse, Aner
et suburbana ejus, Balaam et suburbana ejus: his
videlicet, qui de cognatione filiorum Caath reliqui
erant. 71 Filiis autem Gersom de cognatione dimidiæ
tribus Manasse, Gaulon in Basan, et suburbana
ejus, et Astaroth cum suburbanis suis. 72 De tribu
Issachar, Cedes et suburbanis suis, et Dabereth cum
suburbanis suis, 73 Ramoth quoque et suburbana
ejus, et Anem cum suburbanis suis. 74 De tribu vero
Aser: Masal cum suburbanis suis, et Abdon similiter,
75 Hucac quoque et suburbana ejus, et Rohob cum
suburbanis suis. 76 Porro de tribu Nephthali, Cedes
in Galilæa et suburbana ejus, Hamon cum suburbanis
suis, et Cariathaim et suburbana ejus. 77 Filiis
autem Merari residuis: de tribu Zabulon, Remmono
et suburbana ejus, et Thabor cum suburbanis
sus: 78 trans Jordanem quoque ex adverso Jericho
contra orientem Jordanis, de tribu Ruben, Bosor
in solitudine cum suburbanis suis, et Jassa cum
suburbanis suis, 79 Cademoth quoque et suburbana
ejus, et Mephaat cum suburbanis suis. 80 Necnon et
de tribu Gad, Ramoth in Galaad et suburbana ejus,
et Manaim cum suburbanis suis, 81 sed et Hesebon
cum suburbanis suis, et Jezer cum suburbanis suis.

7 Porro filii Issachar: Thola, et Phua, Jasub, et
Simeron, quatuor. 2 Filii Thola: Ozi, et Raphaia,
et Jeriel, et Jemai, et Jebsem, et Samuel, principes
per domos cognationum suarum. De stirpe Thola
viri fortissimi numerati sunt in diebus David, viginti
duo millia sexcenti. 3 Filii Ozi: Izrahia, de quo nati
sunt Michaël, et Obadia, et Joël, et Jesia, quinque
omnes principes. 4 Cumque eis per familias et
populos suos, accincti ad prælium, viri fortissimi,
triginta sex millia: multas enim habuerunt uxores,
et filios. 5 Fratres quoque eorum per omnem
cognationem Issachar robustissimi ad pugnandum,
octoginta septem millia numerati sunt. 6 Filii
Benjamin: Bela, et Bechor, et Jadihel, tres. 7 Filii
Bela: Esbon, et Ozi, et Oziel, et Jerimoth, et Urai,
quinque principes familiarum, et ad pugnandum
robustissimi: numerus autem eorum, viginti duo
millia et triginta quatuor. 8 Porro filii Bechor:
Zamira, et Joas, et Eliezer, et Elioënai, et Amri, et
Jerimoth, et Abia, et Anathoth, et Almath: omnes hi
filii Bechor. 9 Numerati sunt autem per familias suas
principes cognationum suarum ad bella fortissimi,
viginti millia et ducenti. 10 Porro filii Jadihel:
Balan. Filii autem Balan: Jehus, et Benjamin, et
Aod, et Chanana, et Zethan, et Tharsis, et Ahisahar:
11 omnes hi filii Jadihel, principes cognationum
suarum viri fortissimi, decem et septem millia
et ducenti ad prælium procedentes. 12 Sepham
quoque et Hapham filii Hir: et Hasim filii Aher. 13
Filii autem Nephthali: Jaziel, et Guni, et Jeser, et
Sellum, filii Bala. 14 Porro filius Manasse, Esriel:
concubinaque ejus Syra peperit Machir patrem
Galaad. 15 Machir autem accepit uxores filiis suis
Happhim, et Saphan: et habuit sororem nomine
Maacha: nomen autem secundi, Salphaad, natæque
sunt Salphaad filiæ. 16 Et peperit Maacha uxor
Machir filium, vocavitque nomen ejus Phares: porro
nomen fratris ejus, Sares: et filii ejus, Ulam, et
Recen. 17 Filius autem Ulam, Badan: hi sunt filii
Galaad, filii Machir, filii Manasse. 18 Soror autem
ejus Regina peperit Virum decorum, et Abiezer,
et Mohola. 19 Erant autem filii Semida, Ahin, et

Sechem, et Leci, et Aniam. **20** Filii autem Ephraim:
Suthala, Bared filius ejus, Thahath filius ejus, Elada
filius ejus, Thahath filius ejus, hujus filius Zabad,
21 et hujus filius Suthula, et hujus filius Ezer et
Elad: occiderunt autem eos viri Geth indigenæ, quia
descenderant ut invaderent possessiones eorum. **22**
Luxit igitur Ephraim pater eorum multis diebus,
et venerunt fratres ejus ut consolarentur eum. **23**
Ingressusque est ad uxorem suam: quæ concepit, et
peperit filium, et vocavit nomen ejus Beria, eo quod
in malis domus ejus ortus esset: **24** filia autem ejus
fuit Sara, quæ ædificavit Bethoron inferiorem et
superiorem, et Ozensara. **25** Porro filius ejus Rapha,
et Reseph, et Thale, de quo natus est Thaan, **26**
qui genuit Laadan: hujus quoque filius Ammiud,
qui genuit Elisama, **27** de quo ortus est Nun, qui
habuit filium Josue. **28** Possessio autem eorum
et habitatio, Bethel cum filiabus suis, et contra
orientem Noran, ad occidentalem plagam Gazer et
filiæ ejus, Sichem quoque cum filiabus suis, usque
ad Aza cum filiabus ejus. **29** Juxta filios quoque
Manasse, Bethsan et filias ejus, Thanach et filias
ejus, Mageddo et filias ejus, Dor et filias ejus: in his
habitaverunt filii Joseph, filii Israël. **30** Filii Aser:
Jemna, et Jesua, et Jessui, et Baria, et Sara soror
eorum. **31** Filii autem Baria: Heber, et Melchiel: ipse
est pater Barsaith. **32** Heber autem genuit Jephlat,
et Somer, et Hotham, et Suaa sororem eorum. **33**
Filii Jephlat: Phosech, et Chamaal, et Asoth: hi filii
Jephlat. **34** Porro filii Somer: Ahi, et Roaga, et Haba,
et Aram. **35** Filii autem Helem fratris ejus: Supha,
et Jemna, et Selles, et Amal. **36** Filii Supha: Sue,
Harnapher, et Sual, et Beri, et Jamra, **37** Bosor, et
Hod, et Samma, et Salusa, et Jethran, et Bera. **38**
Filii Jether: Jephone, et Phaspha, et Ara. **39** Filii
autem Olla: Aree, et Haniel, et Resia. **40** Omnes
hi filii Aser, principes cognationum, electi atque
fortissimi duces ducum: numerus autem eorum
ætatis quæ apta esset ad bellum, viginti sex millia.

8 Benjamin autem genuit Bale primogenitum
suum, Asbel secundum, Ahara tertium, **2** Nohaa
quartum, et Rapha quintum. **3** Fueruntque filii Bale:
Addar, et Gera, et Abiud, **4** Abisue quoque et Naaman,
et Ahoë, **5** sed et Gera, et Sephuphan, et Huram. **6** Hi
sunt filii Ahod, principes cognationum habitantium
in Gabaa, qui translati sunt in Manahath. **7** Naaman
autem, et Achia, et Gera, ipse transtulit eos, et
genuit Osa, et Ahiud. **8** Porro Saharaim genuit in
regione Moab, postquam dimisit Husim et Bara
uxores suas. **9** Genuit autem de Hodes uxore sua
Jobab, et Sebia, et Mosa, et Molchom, **10** Jehus
quoque, et Sechia, et Marma: hi sunt filii ejus
principes in familiis suis. **11** Mehusim vero genuit
Abitob et Elphaal. **12** Porro filii Elphaal: Heber,
et Misaam, et Samad: hic ædificavit Ono, et Lod,
et filias ejus. **13** Baria autem et Sama principes
cognationum habitantium in Ajalon: hi fugaverunt
habitatores Geth. **14** Et Ahio, et Sesac, et Jerimoth,
15 et Zabadia, et Arod, et Heder, **16** Michaël quoque,
et Jespha, et Joha filii Baria. **17** Et Zabadia, et
Mosollam, et Hezeci, et Heber, **18** et Jesamari, et
Jezlia, et Jobab filii Elphaal, **19** et Jacim, et Zechri, et
Zabdi, **20** et Elioënai, et Selethai, et Eliel, **21** et Adaia,
et Baraia, et Samarath, filii Semei. **22** Et Jespham, et
Heber, et Eliel, **23** et Abdon, et Zechri, et Hanan, **24**
et Hanania, et Ælam, et Anathothia, **25** et Jephdaia,
et Phanuel, filii Sesac. **26** Et Samsari, et Sohoria, et
Otholia, **27** et Jersia, et Elia, et Zechri, filii Jeroham.
28 Hi patriarchæ, et cognationum principes, qui
habitaverunt in Jerusalem. **29** In Gabaon autem
habitaverunt Abigabaon, et nomen uxoris ejus
Maacha: **30** filiusque ejus primogenitus Abdon, et
Sur, et Cis, et Baal, et Nadab, **31** Gedor quoque,
et Ahio, et Zacher, et Macelloth: **32** et Macelloth
genuit Samaa: habitaveruntque ex adverso fratrum
suorum in Jerusalem cum fratribus suis. **33** Ner
autem genuit Cis, et Cis genuit Saul. Porro Saul
genuit Jonathan, et Melchisua, et Abinadab, et
Esbaal. **34** Filius autem Jonathan, Meribbaal: et
Meribbaal genuit Micha. **35** Filii Micha, Phithon, et
Melech, et Tharaa, et Ahaz. **36** Et Ahaz genuit Joada,
et Joada genuit Alamath, et Azmoth, et Zamri: porro
Zamri genuit Mosa, **37** et Mosa genuit Banaa, cujus
filius fuit Rapha, de quo ortus est Elasa, qui genuit
Asel. **38** Porro Asel sex filii fuerunt his nominibus:
Ezricam, Bocru, Ismahel, Saria, Obdia, et Hanan:
omnes hi filii Asel. **39** Filii autem Esec fratris ejus,
Ulam primogenitus, et Jehus secundus, et Eliphalet
tertius. **40** Fueruntque filii Ulam viri robustissimi, et
magno robore tendentes arcum: et multos habentes
filios ac nepotes, usque ad centum quinquaginta.
Omnes hi filii Benjamin.

9 Universus ergo Israël dinumeratus est, et summa
eorum scripta est in libro regum Israël et
Juda: translatique sunt in Babylonem propter
delictum suum. **2** Qui autem habitaverunt primi
in possessionibus et in urbibus suis: Israël, et
sacerdotes, et Levitæ, et Nathinæi. **3** Commorati
sunt in Jerusalem de filiis Juda, et de filiis Benjamin,
de filiis quoque Ephraim, et Manasse. **4** Othei
filius Ammiud, filii Amri, filii Omrai, filii Bonni,
de filiis Phares filii Juda. **5** Et de Siloni: Asaia
primogenitus, et filii ejus. **6** De filiis autem Zara,
Jehuel, et fratres eorum, sexcenti nonaginta. **7**

Porro de filiis Benjamin: Salo filius Mosollam, filii
Oduia, filii Asana, 8 et Jobania filius Jeroham, et Ela
filius Ozi, filii Mochori, et Mosollam filius Saphatiæ,
filii Rahuel, filii Jebaniæ, 9 et fratres eorum per
familias suas, nongenti quinquaginta sex. Omnes hi
principes cognationum per domos patrum suorum.
10 De sacerdotibus autem: Jedaia, Jojarib, et Jachin:
11 Azarias quoque filius Helciæ, filii Mosollam,
filii Sadoc, filii Maraioth, filii Achitob, pontifex
domus Dei. 12 Porro Adaias filius Jeroham, filii
Phassur, filii Melchiæ, et Maasai filius Adiel filii
Jezra, filii Mosollam, filii Mosollamith, filii Emmer.
13 Fratres quoque eorum principes per familias
suas, mille septingenti sexaginta, fortissimi robore
ad faciendum opus ministerii in domo Dei. 14 De
Levitis autem: Semeia filius Hassub filii Ezricam,
filii Hasebia de filiis Merari. 15 Bacbacar quoque
carpentarius, et Galal, et Mathania filius Micha, filii
Zechri, filii Asaph: 16 et Obdia filius Semeiæ, filii
Galal, filii Idithun: et Barachia filius Asa, filii Elcana,
qui habitavit in atriis Netophati. 17 Janitores autem:
Sellum, et Accub, et Telmon, et Ahimam: et frater
eorum Sellum princeps, 18 usque ad illud tempus, in
porta regis ad orientem, observabant per vices suas
de filiis Levi. 19 Sellum vero filius Core filii Abiasaph,
filii Core, cum fratribus suis, et domo patris sui,
hi sunt Coritæ super opera ministerii, custodes
vestibulorum tabernaculi: et familiæ eorum per
vices castrorum Domini custodientes introitum. 20
Phinees autem filius Eleazari erat dux eorum coram
Domino. 21 Porro Zacharias filius Mosollamia,
janitor portæ tabernaculi testimonii. 22 Omnes hi
electi in ostiarios per portas, ducenti duodecim:
et descripti in villis propriis, quos constituerunt
David, et Samuel videns, in fide sua, 23 tam ipsos
quam filios eorum, in ostiis domus Domini et in
tabernaculo vicibus suis. 24 Per quatuor ventos
erant ostiarii: id est, ad orientem, et ad occidentem,
et ad aquilonem, et ad austrum. 25 Fratres autem
eorum in viculis morabantur, et veniebant in
sabbatis suis de tempore usque ad tempus. 26
His quatuor Levitis creditus erat omnis numerus
janitorum, et erant super exedras et thesauros
domus Domini. 27 Per gyrum quoque templi Domini
morabantur in custodiis suis: ut cum tempus
fuisset, ipsi mane aperirent fores. 28 De horum
genere erant et super vasa ministerii: ad numerum
enim et inferebantur vasa, et efferebantur. 29 De
ipsis et qui credita habebant utensilia sanctuarii,
præerant similæ, et vino, et oleo, et thuri, et
aromatibus. 30 Filii autem sacerdotum unguenta ex
aromatibus conficiebant. 31 Et Mathathias Levites
primogenitus Sellum Coritæ, præfectus erat eorum
quæ in sartagine frigebantur. 32 Porro de filiis Caath
fratribus eorum, super panes erant propositionis, ut
semper novos per singula sabbata præpararent. 33
Hi sunt principes cantorum per familias Levitarum,
qui in exedris morabantur, ut die ac nocte jugiter
suo ministerio deservirent. 34 Capita Levitarum, per
familias suas principes, manserunt in Jerusalem. 35
In Gabaon autem commorati sunt pater Gabaon
Jehiel, et nomen uxoris ejus Maacha. 36 Filius
primogenitus ejus Abdon, et Sur, et Cis, et Baal,
et Ner, et Nadab, 37 Gedor quoque, et Ahio, et
Zacharias, et Macelloth. 38 Porro Macelloth genuit
Samaan: isti habitaverunt e regione fratrum suorum
in Jerusalem cum fratribus suis. 39 Ner autem genuit
Cis, et Cis genuit Saul, et Saul genuit Jonathan,
et Melchisua, et Abinadab, et Esbaal. 40 Filius
autem Jonathan, Meribbaal: et Meribbaal genuit
Micha. 41 Porro filii Micha, Phithon, et Melech,
et Tharaa, et Ahaz. 42 Ahaz autem genuit Jara, et
Jara genuit Alamath, et Azmoth, et Zamri. Zamri
autem genuit Mosa. 43 Mosa vero genuit Banaa,
cujus filius Raphaia, genuit Elasa, de quo ortus est
Asel. 44 Porro Asel sex filios habuit, his nominibus:
Ezricam, Bocru, Ismahel, Saria, Obdia, Hanan: hi
sunt filii Asel.

10 Philisthiim autem pugnabant contra Israël,
fugeruntque viri Israël Palæsthinos, et
ceciderunt vulnerati in monte Gelboë. 2 Cumque
appropinquassent Philisthæi, persequentes Saul et
filios ejus, percusserunt Jonathan, et Abinadab, et
Melchisua filios Saul. 3 Et aggravatum est prælium
contra Saul, inveneruntque eum sagittarii, et
vulneraverunt jaculis. 4 Et dixit Saul ad armigerum
suum: Evagina gladium tuum, et interfice me, ne
forte veniant incircumcisi isti, et illudant mihi.
Noluit autem armiger ejus hoc facere, timore
perterritus: arripuit ergo Saul ensem, et irruit in
eum. 5 Quod cum vidisset armiger ejus, videlicet
mortuum esse Saul, irruit etiam ipse in gladium
suum, et mortuus est. 6 Interiit ergo Saul: et tres
filii ejus, et omnis domus illius pariter concidit. 7
Quod cum vidissent viri Israël qui habitabant in
campestribus, fugerunt: et Saul ac filiis ejus mortuis,
dereliquerunt urbes suas, et huc illucque dispersi
sunt: veneruntque Philisthiim, et habitaverunt in
eis. 8 Die igitur altero detrahentes Philisthiim spolia
cæsorum, invenerunt Saul et filios ejus jacentes
in monte Gelboë. 9 Cumque spoliassent eum, et
amputassent caput, armisque nudassent, miserunt
in terram suam, ut circumferretur, et ostenderetur
idolorum templis, et populis: 10 arma autem ejus
consecraverunt in fano dei sui, et caput affixerunt

in templo Dagon. 11 Hoc cum audissent viri Jabes
Galaad, omnia scilicet quæ Philisthiim fecerant
super Saul, 12 consurrexerunt singuli virorum
fortium, et tulerunt cadavera Saul et filiorum
ejus: attuleruntque ea in Jabes, et sepelierunt
ossa eorum subter quercum, quæ erat in Jabes, et
jejunaverunt septem diebus. 13 Mortuus est ergo
Saul propter iniquitates suas, eo quod prævaricatus
sit mandatum Domini quod præceperat, et non
custodierit illud: sed insuper etiam pythonissam
consuluerit, 14 nec speraverit in Domino: propter
quod interfecit eum, et transtulit regnum ejus ad
David filium Isai.

11 Congregatus est igitur omnis Israël ad David
in Hebron, dicens: Os tuum sumus, et caro
tua. 2 Heri quoque et nudiustertius cum adhuc
regnaret Saul, tu eras qui educebas et introducebas
Israël: tibi enim dixit Dominus Deus tuus: Tu
pasces populum meum Israël, et tu eris princeps
super eum. 3 Venerunt ergo omnes majores natu
Israël ad regem in Hebron, et iniit David cum eis
fœdus coram Domino: unxeruntque eum regem
super Israël, juxta sermonem Domini quem locutus
est in manu Samuel. 4 Abiit quoque David et
omnis Israël in Jerusalem: hæc est Jebus, ubi
erant Jebusæi habitatores terræ. 5 Dixeruntque
qui habitabant in Jebus ad David: Non ingredieris
huc. Porro David cepit arcem Sion, quæ est civitas
David, 6 dixitque: Omnis qui percusserit Jebusæum
in primis, erit princeps et dux. Ascendit igitur
primus Joab filius Sarviæ, et factus est princeps. 7
Habitavit autem David in arce, et idcirco appellata
est civitas David. 8 Ædificavitque urbem in circuitu
a Mello usque ad gyrum; Joab autem reliqua
urbis exstruxit. 9 Proficiebatque David vadens
et crescens, et Dominus exercituum erat cum
eo. 10 Hi principes virorum fortium David, qui
adjuverunt eum ut rex fieret super omnem Israël,
juxta verbum Domini quod locutus est ad Israël. 11
Et iste numerus robustorum David: Jesbaam filius
Hachamoni princeps inter triginta: iste levavit
hastam suam super trecentos vulneratos una
vice. 12 Et post eum Eleazar filius patrui ejus
Ahohites, qui erat inter tres potentes. 13 Iste
fuit cum David in Phesdomim, quando Philisthiim
congregati sunt ad locum illum in prælium: et
erat ager regionis illius plenus hordeo, fugeratque
populus a facie Philisthinorum. 14 Hi steterunt
in medio agri, et defenderunt eum: cumque
percussissent Philisthæos, dedit Dominus salutem
magnam populo suo. 15 Descenderunt autem tres
de triginta principibus ad petram, in qua erat
David, ad speluncam Odollam, quando Philisthiim
fuerant castrametati in valle Raphaim. 16 Porro
David erat in præsidio, et statio Philisthinorum in
Bethlehem. 17 Desideravit igitur David, et dixit: O
si quis daret mihi aquam de cisterna Bethlehem,
quæ est in porta! 18 Tres ergo isti per media
castra Philisthinorum perrexerunt, et hauserunt
aquam de cisterna Bethlehem quæ erat in porta,
et attulerunt ad David ut biberet. Qui noluit, sed
magis libavit illam Domino, 19 dicens: Absit ut in
conspectu Dei mei hoc faciam, et sanguinem istorum
virorum bibam: quia in periculo animarum suarum
attulerunt mihi aquam. Et ob hanc causam noluit
bibere: hæc fecerunt tres robustissimi. 20 Abisai
quoque frater Joab ipse erat princeps trium, et ipse
levavit hastam suam contra trecentos vulneratos, et
ipse erat inter tres nominatissimus, 21 et inter tres
secundos inclytus, et princeps eorum: verumtamen
usque ad tres primos non pervenerat. 22 Banaias
filius Jojadæ viri robustissimi, qui multa opera
perpetrarat, de Cabseel: ipse percussit duos ariel
Moab, et ipse descendit et interfecit leonem in media
cisterna tempore nivis. 23 Et ipse percussit virum
ægyptium, cujus statura erat quinque cubitorum,
et habebat lanceam ut liciatorium texentium:
descendit igitur ad eum cum virga, et rapuit hastam
quam tenebat manu, et interfecit eum hasta sua.
24 Hæc fecit Banaias filius Jojadæ, qui erat inter
tres robustos nominatissimus, 25 inter triginta
primus, verumtamen ad tres usque non pervenerat:
posuit autem eum David ad auriculam suam. 26
Porro fortissimi viri in exercitu, Asahel frater
Joab, et Elchanan filius patrui ejus de Bethlehem,
27 Sammoth Arorites, Helles Pharonites, 28 Ira
filius Acces Thecuites, Abiezer Anathothites, 29
Sobbochai Husathites, Ilai Ahohites, 30 Maharai
Netophathites, Heled filius Baana Netophathites,
31 Ethai filius Ribai de Gabaath filiorum Benjamin,
Banaia Pharatonites, 32 Hurai de torrente Gaas, Abiel
Arbathites, Azmoth Bauramites, Eliaba Salabonites.
33 Filii Assem Gezonites, Jonathan filius Sage
Ararites, 34 Ahiam filius Sachar Ararites, 35 Eliphal
filius Ur, 36 Hepher Mecherathites, Ahia Phelonites,
37 Hesro Carmelites, Naarai filius Asbai, 38 Joël frater
Nathan, Mibahar filius Agarai, 39 Selec Ammonites,
Naharai Berothites armiger Joab filii Sarviæ, 40
Ira Jethræus, Gareb Jethræus, 41 Urias Hethæus,
Zabad filius Oholi, 42 Adina filius Siza Rubenites
princeps Rubenitarum, et cum eo triginta: 43 Hanan
filius Maacha, et Josaphat Mathanites, 44 Ozia
Astarothites, Samma, et Jehiel filii Hotham Arorites,
45 Jedihel filius Samri, et Joha frater ejus Thosaites,
46 Eliel Mahumites, et Jeribai, et Josaia filii Elnaëm,

et Jethma Moabites, 47 Eliel, et Obed, et Jasiel de
Masobia.

12 Hi quoque venerunt ad David in Siceleg,
cum adhuc fugeret Saul filium Cis, qui erant
fortissimi et egregii pugnatores, 2 tendentes
arcum, et utraque manu fundis saxa jacientes, et
dirigentes sagittas, de fratribus Saul ex Benjamin. 3
Princeps Ahiecer, et Joas filii Samaa Gabaathites,
et Jaziel, et Phallet filii Azmoth, et Baracha, et
Jehu Anathotites. 4 Samaias quoque Gabaonites
fortissimus inter triginta et super triginta. Jeremias,
et Jeheziel, et Johanan, et Jezabad Gaderothites.
5 Et Eluzai, et Jerimuth, et Baalia, et Samaria, et
Saphatia Haruphites. 6 Elcana, et Jesia, et Azareel,
et Joëzer, et Jesbaam de Carehim: 7 Joëla quoque, et
Zabadia filii Jeroham de Gedor. 8 Sed et de Gaddi
transfugerunt ad David cum lateret in deserto,
viri robustissimi, et pugnatores optimi, tenentes
clypeum et hastam: facies eorum quasi facies
leonis, et veloces quasi capreæ in montibus: 9
Ezer princeps, Obdias secundus, Eliab tertius, 10
Masmana quartus, Jeremias quintus, 11 Ethi sextus,
Eliel septimus, 12 Johanan octavus, Elzebad nonus,
13 Jeremias decimus, Machbanai undecimus. 14
Hi de filiis Gad principes exercitus: novissimus
centum militibus præerat, et maximus mille. 15
Isti sunt qui transierunt Jordanem mense primo,
quando inundare consuevit super ripas suas: et
omnes fugaverunt qui morabantur in vallibus ad
orientalem plagam et occidentalem. 16 Venerunt
autem et de Benjamin et de Juda ad præsidium in
quo morabatur David. 17 Egressusque est David
obviam eis, et ait: Si pacifice venistis ad me ut
auxiliemini mihi, cor meum jungatur vobis: si
autem insidiamini mihi pro adversariis meis, cum
ego iniquitatem in manibus non habeam, videat
Deus patrum nostrorum, et judicet. 18 Spiritus vero
induit Amasai principem inter triginta, et ait: Tui
sumus, o David, et tecum, fili Isai. Pax, pax tibi, et
pax adjutoribus tuis: te enim adjuvat Deus tuus.
Suscepit ergo eos David, et constituit principes
turmæ. 19 Porro de Manasse transfugerunt ad David,
quando veniebat cum Philisthiim adversus Saul
ut pugnaret: et non dimicavit cum eis, quia inito
consilio remiserunt eum principes Philisthinorum,
dicentes: Periculo capitis nostri revertetur ad
dominum suum Saul. 20 Quando igitur reversus
est in Siceleg, transfugerunt ad eum de Manasse,
Ednas, et Jozabad, et Jedihel, et Michaël, et Ednas,
et Jozabad, et Eliu, et Salathi, principes millium in
Manasse. 21 Hi præbuerunt auxilium David adversus
latrunculos: omnes enim erant viri fortissimi, et
facti sunt principes in exercitu. 22 Sed et per
singulos dies veniebant ad David ad auxiliandum ei,
usque dum fieret grandis numerus, quasi exercitus
Dei. 23 Iste quoque est numerus principum exercitus
qui venerunt ad David cum esset in Hebron, ut
transferrent regnum Saul ad eum, juxta verbum
Domini. 24 Filii Juda portantes clypeum et hastam,
sex millia octingenti expediti ad prælium. 25 De filiis
Simeon virorum fortissimorum ad pugnandum,
septem millia centum. 26 De filiis Levi, quatuor
millia sexcenti. 27 Jojoda quoque princeps de stirpe
Aaron, et cum eo tria millia septingenti. 28 Sadoc
etiam puer egregiæ indolis, et domus patris ejus,
principes viginti duo. 29 De filiis autem Benjamin
fratribus Saul, tria millia: magna enim pars eorum
adhuc sequebatur domum Saul. 30 Porro de filiis
Ephraim viginti millia octingenti, fortissimi robore,
viri nominati in cognationibus suis. 31 Et ex dimidia
tribu Manasse, decem et octo millia, singuli per
nomina sua, venerunt ut constituerent regem David.
32 De filiis quoque Issachar viri eruditi, qui noverant
singula tempora ad præcipiendum quid facere
deberet Israël, principes ducenti: omnis autem
reliqua tribus eorum consilium sequebatur. 33
Porro de Zabulon qui egrediebantur ad prælium, et
stabant in acie instructi armis bellicis, quinquaginta
millia venerunt in auxilium, non in corde duplici.
34 Et de Nephthali, principes mille, et cum eis
instructi clypeo et hasta, triginta et septem millia.
35 De Dan etiam præparati ad prælium, viginti
octo millia sexcenti. 36 Et de Aser egredientes
ad pugnam, et in acie provocantes, quadraginta
millia. 37 Trans Jordanem autem de filiis Ruben, et
de Gad, et dimidia parte tribus Manasse, instructi
armis bellicis, centum viginti millia. 38 Omnes
isti viri bellatores expediti ad pugnandum, corde
perfecto venerunt in Hebron, ut constituerent
regem David super universum Israël: sed et omnes
reliqui ex Israël uno corde erant, ut rex fieret
David. 39 Fueruntque ibi apud David tribus diebus
comedentes et bibentes: præparaverant enim eis
fratres sui. 40 Sed et qui juxta eos erant, usque
ad Issachar, et Zabulon, et Nephthali, afferebant
panes in asinis, et camelis, et mulis, et bobus
ad vescendum: farinam, palathas, uvam passam,
vinum, oleum, boves, arietes ad omnem copiam:
gaudium quippe erat in Israël.

13 Iniit autem consilium David cum tribunis, et
centurionibus, et universis principibus, 2 et
ait ad omnem cœtum Israël: Si placet vobis, et a
Domino Deo nostro egreditur sermo quem loquor,
mittamus ad fratres nostros reliquos in universas

regiones Israël, et ad sacerdotes et Levitas qui
habitant in suburbanis urbium, ut congregentur
ad nos, 3 et reducamus arcam Dei nostri ad nos:
non enim requisivimus eam in diebus Saul. 4 Et
respondit universa multitudo ut ita fieret: placuerat
enim sermo omni populo. 5 Congregavit ergo
David cunctum Israël, a Sihor Ægypti usque dum
ingrediaris Emath, ut adduceret arcam Dei de
Cariathiarim. 6 Et ascendit David, et omnis vir Israël,
ad collem Cariathiarim, qui est in Juda, ut afferret
inde arcam Domini Dei sedentis super cherubim, ubi
invocatum est nomen ejus. 7 Imposueruntque arcam
Dei super plaustrum novum, de domo Abinadab:
Oza autem, et frater ejus minabant plaustrum. 8
Porro David, et universus Israël, ludebant coram
Deo omni virtute in canticis, et in citharis, et
psalteriis, et tympanis, et cymbalis, et tubis. 9 Cum
autem pervenisset ad aream Chidon, tetendit Oza
manum suam, ut sustentaret arcam: bos quippe
lasciviens paululum inclinaverat eam. 10 Iratus est
itaque Dominus contra Ozam, et percussit eum, eo
quod tetigisset arcam: et mortuus est ibi coram
Domino. 11 Contristatusque est David, eo quod
divisisset Dominus Ozam: vocavitque locum illum
Divisio Ozæ, usque in præsentem diem. 12 Et timuit
Deum tunc temporis, dicens: Quomodo possum ad
me introducere arcam Dei? 13 et ob hanc causam
non adduxit eam ad se, hoc est, in civitatem David,
sed avertit in domum Obededom Gethæi. 14 Mansit
ergo arca Dei in domo Obededom tribus mensibus:
et benedixit Dominus domui ejus, et omnibus quæ
habebat.

14 Misit quoque Hiram rex Tyri nuntios ad
David, et ligna cedrina, et artifices parietum,
lignorumque, ut ædificarent ei domum. 2
Cognovitque David quod confirmasset eum Dominus
in regem super Israël, et sublevatum esset regnum
suum super populum ejus Israël. 3 Accepit quoque
David alias uxores in Jerusalem, genuitque filios et
filias. 4 Et hæc nomina eorum, qui nati sunt ei in
Jerusalem: Samua, et Sobab, Nathan, et Salomon,
5 Jebahar, et Elisua, et Eliphalet, 6 Noga quoque,
et Napheg, et Japhia, 7 Elisama, et Baaliada,
et Eliphalet. 8 Audientes autem Philisthiim eo
quod unctus esset David regem super universum
Israël, ascenderunt omnes ut quærerent eum: quod
cum audisset David, egressus est obviam eis. 9
Porro Philisthiim venientes, diffusi sunt in valle
Raphaim. 10 Consuluitque David Dominum, dicens:
Si ascendam ad Philisthæos, et si trades eos in
manu mea? Et dixit ei Dominus: Ascende, et tradam
eos in manu tua. 11 Cumque illi ascendissent in
Baalpharasim, percussit eos ibi David, et dixit:
Divisit Deus inimicos meos per manum meam, sicut
dividuntur aquæ: et idcirco vocatum est nomen
illius loci Baalpharasim. 12 Dereliqueruntque ibi
deos suos, quos David jussit exuri. 13 Alia etiam
vice Philisthiim irruerunt, et diffusi sunt in valle.
14 Consuluitque rursum David Deum, et dixit ei
Deus: Non ascendas post eos: recede ab eis, et
venies contra illos ex adverso pyrorum. 15 Cumque
audieris sonitum gradientis in cacumine pyrorum,
tunc egredieris ad bellum: egressus est enim Deus
ante te, ut percutiat castra Philisthiim. 16 Fecit
ergo David sicut præceperat ei Deus, et percussit
castra Philisthinorum, de Gabaon usque Gazera.
17 Divulgatumque est nomen David in universis
regionibus, et Dominus dedit pavorem ejus super
omnes gentes.

15 Fecit quoque sibi domos in civitate David:
et ædificavit locum arcæ Dei, tetenditque
ei tabernaculum. 2 Tunc dixit David: Illicitum
est ut a quocumque portetur arca Dei nisi a
Levitis, quos elegit Dominus ad portandum eam,
et ad ministrandum sibi usque in æternum. 3
Congregavitque universum Israël in Jerusalem,
ut afferretur arca Dei in locum suum, quem
præparaverat ei: 4 necnon et filios Aaron, et Levitas.
5 De filiis Caath, Uriel princeps fuit, et fratres ejus
centum viginti. 6 De filiis Merari, Asaia princeps: et
fratres ejus ducenti viginti. 7 De filiis Gersom, Joël
princeps: et fratres ejus centum triginta. 8 De filiis
Elisaphan, Semeias princeps: et fratres ejus ducenti.
9 De filiis Hebron, Eliel princeps: et fratres ejus
octoginta. 10 De filiis Oziel, Aminadab princeps:
et fratres ejus centum duodecim. 11 Vocavitque
David Sadoc et Abiathar sacerdotes, et Levitas,
Uriel, Asaiam, Joël, Semeiam, Eliel, et Aminadab: 12
et dixit ad eos: Vos, qui estis principes familiarum
Leviticarum, sanctificamini cum fratribus vestris,
et afferte arcam Domini Dei Israël ad locum qui
ei præparatus est: 13 ne ut a principio, quia non
eratis præsentes, percussit nos Dominus; sic et nunc
fiat, illicitum quid nobis agentibus. 14 Sanctificati
sunt ergo sacerdotes et Levitæ ut portarent
arcam Domini Dei Israël. 15 Et tulerunt filii Levi
arcam Dei, sicut præceperat Moyses juxta verbum
Domini, humeris suis in vectibus. 16 Dixitque
David principibus Levitarum, ut constituerent de
fratribus suis cantores in organis musicorum,
nablis videlicet, et lyris, et cymbalis, ut resonaret
in excelsis sonitus lætitiæ. 17 Constitueruntque
Levitas: Heman filium Joël, et de fratribus ejus Asaph
filium Barachiæ: de filiis vero Merari, fratribus

eorum: Ethan filium Casaiæ. 18 Et cum eis fratres
eorum: in secundo ordine, Zachariam, et Ben, et
Jaziel, et Semiramoth, et Jahiel, et Ani, Eliab, et
Banaiam, et Maasiam, et Mathathiam, et Eliphalu,
et Maceniam, et Obededom, et Jehiel, janitores. 19
Porro cantores, Heman, Asaph, et Ethan, in cymbalis
æneis concrepantes. 20 Zacharias autem, et Oziel, et
Semiramoth, et Jahiel, et Ani, et Eliab, et Maasias,
et Banaias in nablis arcana cantabant. 21 Porro
Mathathias, et Eliphalu, et Macenias, et Obededom,
et Jehiel, et Ozaziu, in citharis pro octava canebant
epinicion. 22 Chonenias autem princeps Levitarum,
prophetiæ præerat, ad præcinendam melodiam:
erat quippe valde sapiens. 23 Et Barachias, et Elcana,
janitores arcæ. 24 Porro Sebenias, et Josaphat, et
Nathanaël, et Amasai, et Zacharias, et Banaias, et
Eliezer sacerdotes, clangebant tubis coram arca
Dei: et Obededom et Jehias erant janitores arcæ.
25 Igitur David, et omnes majores natu Israël, et
tribuni, ierunt ad deportandam arcam fœderis
Domini de domo Obededom cum lætitia. 26 Cumque
adjuvisset Deus Levitas qui portabant arcam fœderis
Domini, immolabantur septem tauri, et septem
arietes. 27 Porro David erat indutus stola byssina, et
universi Levitæ qui portabant arcam, cantoresque,
et Chonenias princeps prophetiæ inter cantores:
David autem etiam indutus erat ephod lineo. 28
Universusque Israël deducebant arcam fœderis
Domini in jubilo, et sonitu buccinæ, et tubis, et
cymbalis, et nablis, et citharis concrepantes. 29
Cumque pervenisset arca fœderis Domini usque
ad civitatem David, Michol filia Saul prospiciens
per fenestram vidit regem David saltantem atque
ludentem, et despexit eum in corde suo.

16 Attulerunt igitur arcam Dei, et constituerunt
eam in medio tabernaculi quod tetenderat
ei David: et obtulerunt holocausta et pacifica
coram Deo. 2 Cumque complesset David offerens
holocausta et pacifica, benedixit populo in nomine
Domini. 3 Et divisit universis per singulos, a
viro usque ad mulierem, tortam panis, et partem
assæ carnis bubalæ, et frixam oleo similam. 4
Constituitque coram arca Domini de Levitis, qui
ministrarent, et recordarentur operum ejus, et
glorificarent atque laudarent Dominum Deum
Israël: 5 Asaph principem, et secundum ejus
Zachariam: porro Jahiel, et Semiramoth, et Jehiel,
et Mathathiam, et Eliab, et Banaiam, et Obededom:
Jehiel super organa psalterii et lyras: Asaph autem
ut cymbalis personaret: 6 Banaiam vero et Jaziel
sacerdotes canere tuba jugiter coram arca fœderis
Domini. 7 In illo die fecit David principem ad
confitendum Domino Asaph et fratres ejus: 8
Confitemini Domino, et invocate nomen ejus:
notas facite in populis adinventiones ejus. 9
Cantate ei, et psallite ei, et narrate omnia mirabilia
ejus. 10 Laudate nomen sanctum ejus: lætetur
cor quærentium Dominum. 11 Quærite Dominum,
et virtutem ejus: quærite faciem ejus semper. 12
Recordamini mirabilium ejus quæ fecit; signorum
illius, et judiciorum oris ejus, 13 semen Israël
servi ejus, filii Jacob electi ejus. 14 Ipse Dominus
Deus noster: in universa terra judicia ejus. 15
Recordamini in sempiternum pacti ejus: sermonis
quem præcepit in mille generationes, 16 quem
pepigit cum Abraham, et juramenti illius cum
Isaac. 17 Et constituit illud Jacob in præceptum,
et Israël in pactum sempiternum, 18 dicens:
Tibi dabo terram Chanaan, funiculum hæreditatis
vestræ: 19 cum essent pauci numero, parvi et
coloni ejus. 20 Et transierunt de gente in gentem,
et de regno ad populum alterum. 21 Non dimisit
quemquam calumniari eos, sed increpavit pro
eis reges. 22 Nolite tangere christos meos, et
in prophetis meis nolite malignari. 23 Cantate
Domino omnis terra; annuntiate ex die in diem
salutare ejus: 24 narrate in gentibus gloriam
ejus; in cunctis populis mirabilia ejus. 25 Quia
magnus Dominus, et laudabilis nimis, et horribilis
super omnes deos. 26 Omnes enim dii populorum
idola: Dominus autem cælos fecit. 27 Confessio et
magnificentia coram eo: fortitudo et gaudium in
loco ejus. 28 Afferte Domino, familiæ populorum:
afferte Domino gloriam et imperium. 29 Date
Domino gloriam; nomini ejus levate sacrificium,
et venite in conspectu ejus: et adorate Dominum
in decore sancto. 30 Commoveatur a facie ejus
omnis terra: ipse enim fundavit orbem immobilem.
31 Lætentur cæli, et exultet terra, et dicant in
nationibus: Dominus regnavit. 32 Tonet mare et
plenitudo ejus; exultent agri, et omnia quæ in
eis sunt. 33 Tunc laudabunt ligna saltus coram
Domino: quia venit judicare terram. 34 Confitemini
Domino, quoniam bonus: quoniam in æternum
misericordia ejus. 35 Et dicite: Salva nos, Deus
salvator noster, et congrega nos, et erue de gentibus:
ut confiteamur nomini sancto tuo, et exultemus in
carminibus tuis. 36 Benedictus Dominus Deus Israël,
ab æterno usque in æternum. Et dicat omnis populo:
Amen, et hymnum Domino. 37 Reliquit itaque
ibi coram arca fœderis Domini Asaph et fratres
ejus, ut ministrarent in conspectu arcæ jugiter per
singulos dies, et vices suas. 38 Porro Obededom,
et fratres ejus sexaginta octo: et Obededom filium
Idithun, et Hosa, constituit janitores; 39 Sadoc

autem sacerdotem, et fratres ejus sacerdotes, coram
tabernaculo Domini in excelso quod erat in Gabaon,
40 ut offerrent holocausta Domino super altare
holocautomatis jugiter, mane et vespere, juxta
omnia quæ scripta sunt in lege Domini, quam
præcepit Israëli. 41 Et post eum Heman, et Idithun,
et reliquos electos, unumquemque vocabulo suo
ad confitendum Domino, quoniam in æternum
misericordia ejus. 42 Heman quoque et Idithun
canentes tuba, et quatientes cymbala et omnia
musicorum organa ad canendum Deo: filios autem
Idithun fecit esse portarios. 43 Reversusque est
omnis populus in domum suam: et David, ut
benediceret etiam domui suæ.

17 Cum autem habitaret David in domo sua,
dixit ad Nathan prophetam: Ecce ego habito
in domo cedrina: arca autem fœderis Domini sub
pellibus est. 2 Et ait Nathan ad David: Omnia quæ
in corde tuo sunt, fac: Deus enim tecum est. 3
Igitur nocte illa factus est sermo Dei ad Nathan,
dicens: 4 Vade, et loquere David servo meo: Hæc
dicit Dominus: Non ædificabis tu mihi domum ad
habitandum. 5 Neque enim mansi in domo ex eo
tempore quo eduxi Israël usque ad diem hanc: sed
fui semper mutans loca tabernaculi, et in tentorio
6 manens cum omni Israël. Numquid locutus sum
saltem uni judicum Israël, quibus præceperam
ut pascerent populum meum, et dixi: Quare non
ædificastis mihi domum cedrinam? 7 Nunc itaque
sic loqueris ad servum meum David: Hæc dicit
Dominus exercituum: Ego tuli te, cum in pascuis
sequereris gregem, ut esses dux populi mei Israël:
8 et fui tecum quocumque perrexisti, et interfeci
omnes inimicos tuos coram te, fecique tibi nomen
quasi unius magnorum qui celebrantur in terra. 9
Et dedi locum populo meo Israël: plantabitur, et
habitabit in eo, et ultra non commovebitur: nec
filii iniquitatis atterent eos, sicut a principio, 10 ex
diebus quibus dedi judices populo meo Israël, et
humiliavi universos inimicos tuos. Annuntio ergo
tibi, quod ædificaturus sit tibi Dominus domum. 11
Cumque impleveris dies tuos ut vadas ad patres
tuos, suscitabo semen tuum post te, quod erit
de filiis tuis: et stabiliam regnum ejus. 12 Ipse
ædificabit mihi domum, et firmabo solium ejus
usque in æternum. 13 Ego ero ei in patrem, et
ipse erit mihi in filium: et misericordiam meam
non auferam ab eo, sicut abstuli ab eo qui ante te
fuit. 14 Et statuam eum in domo mea, et in regno
meo usque in sempiternum: et thronus ejus erit
firmissimus in perpetuum. 15 Juxta omnia verba
hæc, et juxta universam visionem istam, sic locutus
est Nathan ad David. 16 Cumque venisset rex David,
et sedisset coram Domino, dixit: Quis ego sum,
Domine Deus, et quæ domus mea, ut præstares mihi
talia? 17 sed et hoc parum visum est in conspectu
tuo, ideoque locutus es super domum servi tui
etiam in futurum: et fecisti me spectabilem super
omnes homines, Domine Deus. 18 Quid ultra addere
potest David, cum ita glorificaveris servum tuum,
et cognoveris eum? 19 Domine, propter famulum
tuum juxta cor tuum fecisti omnem magnificentiam
hanc, et nota esse voluisti universa magnalia. 20
Domine, non est similis tui, et non est alius deus
absque te, ex omnibus quos audivimus auribus
nostris. 21 Quis enim est alius, ut populus tuus
Israël, gens una in terra, ad quam perrexit Deus ut
liberaret et faceret populum sibi, et magnitudine
sua atque terroribus ejiceret nationes a facie ejus,
quem de Ægypto liberarat? 22 Et posuisti populum
tuum Israël tibi in populum usque in æternum,
et tu, Domine, factus es Deus ejus. 23 Nunc igitur
Domine, sermo quem locutus es famulo tuo et super
domum ejus confirmetur in perpetuum, et fac sicut
locutus es. 24 Permaneatque et magnificetur nomen
tuum usque in sempiternum, et dicatur: Dominus
exercituum Deus Israël, et domus David servi ejus
permanens coram eo. 25 Tu enim, Domine Deus
meus, revelasti auriculam servi tui, ut ædificares ei
domum: et idcirco invenit servus tuus fiduciam, ut
oret coram te. 26 Nunc ergo Domine, tu es Deus, et
locutus es ad servum tuum tanta beneficia. 27 Et
cœpisti benedicere domui servi tui, ut sit semper
coram te: te enim, Domine, benedicente, benedicta
erit in perpetuum.

18 Factum est autem post hæc, ut percuteret
David Philisthiim, et humiliaret eos, et
tolleret Geth et filias ejus de manu Philisthiim,
2 percuteretque Moab, et fierent Moabitæ servi
David, offerentes ei munera. 3 Eo tempore percussit
David etiam Adarezer regem Soba regionis Hemath,
quando perrexit ut dilataret imperium suum usque
ad flumen Euphraten. 4 Cepit ergo David mille
quadrigas ejus, et septem millia equitum, ac viginti
millia virorum peditum, subnervavitque omnes
equos curruum, exceptis centum quadrigis, quas
reservavit sibi. 5 Supervenit autem et Syrus
Damascenus, ut auxilium præberet Adarezer regi
Soba: sed et hujus percussit David viginti duo millia
virorum. 6 Et posuit milites in Damasco, ut Syria
quoque serviret sibi, et offerret munera. Adjuvitque
eum Dominus in cunctis ad quæ perrexerat. 7 Tulit
quoque David pharetras aureas, quas habuerant
servi Adarezer, et attulit eas in Jerusalem. 8

Necnon de Thebath et Chun urbibus Adarezer æris
plurimum, de quo fecit Salomon mare æneum, et
columnas, et vasa ænea. 9 Quod cum audisset Thou
rex Hemath, percussisse videlicet David omnem
exercitum Adarezer regis Soba, 10 misit Adoram
filium suum ad regem David, ut postularet ab eo
pacem, et congratularetur ei quod percussisset
et expugnasset Adarezer: adversarius quippe erat
Thou Adarezer. 11 Sed et omnia vasa aurea, et
argentea, et ænea consecravit David rex Domino,
cum argento et auro quod tulerat ex universis
gentibus, tam de Idumæa, et Moab, et filiis Ammon,
quam de Philisthiim et Amalec. 12 Abisai vero filius
Sarviæ percussit Edom in valle Salinarum, decem et
octo millia: 13 et constituit in Edom præsidium, ut
serviret Idumæa David: salvavitque Dominus David
in cunctis ad quæ perrexerat. 14 Regnavit ergo
David super universum Israël, et faciebat judicium
atque justitiam cuncto populo suo. 15 Porro Joab
filius Sarviæ erat super exercitum, et Josaphat
filius Ahilud a commentariis: 16 Sadoc autem filius
Achitob, et Ahimelech filius Abiathar, sacerdotes: et
Susa, scriba: 17 Banaias quoque filius Jojadæ super
legiones Cerethi et Phelethi: porro filii David, primi
ad manum regis.

19 Accidit autem ut moreretur Naas rex filiorum
Ammon, et regnaret filius ejus pro eo. 2
Dixitque David: Faciam misericordiam cum Hanon
filio Naas: præstitit enim mihi pater ejus gratiam.
Misitque David nuntios ad consolandum eum super
morte patris sui. Qui cum pervenissent in terram
filiorum Ammon ut consolarentur Hanon, 3 dixerunt
principes filiorum Ammon ad Hanon: Tu forsitan
putas, quod David honoris causa in patrem tuum
miserit qui consolentur te: nec animadvertis quod
ut explorent, et investigent, et scrutentur terram
tuam, venerint ad te servi ejus. 4 Igitur Hanon
pueros David decalvavit, et rasit, et præcidit tunicas
eorum a natibus usque ad pedes, et dimisit eos. 5
Qui cum abiissent, et hoc mandassent David, misit
in occursum eorum (grandem enim contumeliam
sustinuerant) et præcepit ut manerent in Jericho,
donec cresceret barba eorum, et tunc reverterentur.
6 Videntes autem filii Ammon quod injuriam
fecissent David, tam Hanon quam reliquus populus,
miserunt mille talenta argenti, ut conducerent sibi
de Mesopotamia, et de Syria Maacha, et de Soba
currus et equites. 7 Conduxeruntque triginta duo
millia curruum, et regem Maacha cum populo ejus.
Qui cum venissent, castrametati sunt e regione
Medaba. Filii quoque Ammon congregati de urbibus
suis venerunt ad bellum. 8 Quod cum audisset
David, misit Joab, et omnem exercitum virorum
fortium: 9 egressique filii Ammon, direxerunt aciem
juxta portam civitatis; reges autem, qui ad auxilium
ejus venerant, separatim in agro steterunt. 10 Igitur
Joab, intelligens bellum ex adverso et post tergum
contra se fieri, elegit viros fortissimos de universo
Israël, et perrexit contra Syrum. 11 Reliquam autem
partem populi dedit sub manu Abisai fratris sui:
et perrexerunt contra filios Ammon. 12 Dixitque:
Si vicerit me Syrus, auxilio eris mihi: si autem
superaverint te filii Ammon, ero tibi in præsidium.
13 Confortare, et agamus viriliter pro populo nostro,
et pro urbibus Dei nostri: Dominus autem, quod
in conspectu suo bonum est, faciet. 14 Perrexit
ergo Joab et populus qui cum eo erat, contra Syrum
ad prælium: et fugavit eos. 15 Porro filii Ammon
videntes quod fugisset Syrus, ipsi quoque fugerunt
Abisai fratrem ejus, et ingressi sunt civitatem:
reversusque est etiam Joab in Jerusalem. 16 Videns
autem Syrus quod cecidisset coram Israël, misit
nuntios, et adduxit Syrum, qui erat trans fluvium:
Sophach autem princeps militiæ Adarezer erat
dux eorum. 17 Quod cum nuntiatum esset David,
congregavit universum Israël, et transivit Jordanem,
irruitque in eos et direxit ex adverso aciem, illis
contra pugnantibus. 18 Fugit autem Syrus Israël, et
interfecit David de Syris septem millia curruum, et
quadraginta millia peditum, et Sophach exercitus
principem. 19 Videntes autem servi Adarezer se
ab Israël esse superatos, transfugerunt ad David,
et servierunt ei: noluitque ultra Syria auxilium
præbere filiis Ammon.

20 Factum est autem post anni circulum, eo
tempore quo solent reges ad bella procedere,
congregavit Joab exercitum, et robur militiæ, et
vastavit terram filiorum Ammon: perrexitque et
obsedit Rabba. Porro David manebat in Jerusalem,
quando Joab percussit Rabba et destruxit eam. 2
Tulit autem David coronam Melchom de capite
ejus, et invenit in ea auri pondo talentum, et
pretiosissimas gemmas, fecitque sibi inde diadema:
manubias quoque urbis plurimas tulit; 3 populum
autem, qui erat in ea, eduxit, et fecit super eos
tribulas, et trahas, et ferrata carpenta transire, ita
ut dissecarentur et contererentur. Sic fecit David
cunctis urbibus filiorum Ammon: et reversus est
cum omni populo suo in Jerusalem. 4 Post hæc
initum est bellum in Gazer adversum Philisthæos,
in quo percussit Sobochai Husathites, Saphai de
genere Raphaim, et humiliavit eos. 5 Aliud quoque
bellum gestum est adversus Philisthæos, in quo
percussit Adeodatus filius Saltus Bethlehemites

fratrem Goliath Gethæi, cujus hastæ lignum erat
quasi liciatorium texentium. 6 Sed et aliud bellum
accidit in Geth, in quo fuit homo longissimus, senos
habens digitos, id est, simul viginti quatuor: qui
et ipse de Rapha fuerat stirpe generatus. 7 Hic
blasphemavit Israël: et percussit eum Jonathan
filius Samaa fratris David. 8 Hi sunt filii Rapha in
Geth, qui ceciderunt in manu David et servorum
ejus.

21 Consurrexit autem Satan contra Israël, et
concitavit David ut numeraret Israël. 2
Dixitque David ad Joab et ad principes populi:
Ite, et numerate Israël a Bersabee usque Dan: et
afferte mihi numerum ut sciam. 3 Responditque
Joab: Augeat Dominus populum suum centuplum
quam sunt: nonne, domine mi rex, omnes servi
tui sunt? quare hoc quærit dominus meus, quod
in peccatum reputetur Israëli? 4 Sed sermo regis
magis prævaluit: egressusque est Joab, et circuivit
universum Israël: et reversus est Jerusalem, 5
deditque David numerum eorum quos circuierat:
et inventus est omnis numerus Israël, mille millia
et centum millia virorum educentium gladium:
de Juda autem quadringenta septuaginta millia
bellatorum. 6 Nam Levi et Benjamin non numeravit:
eo quod Joab invitus exsequeretur regis imperium. 7
Displicuit autem Deo quod jussum erat: et percussit
Israël. 8 Dixitque David ad Deum: Peccavi nimis ut
hoc facerem: obsecro, aufer iniquitatem servi tui,
quia insipienter egi. 9 Et locutus est Dominus ad
Gad videntem Davidis, dicens: 10 Vade, et loquere
ad David, et dic ei: Hæc dicit Dominus: Trium tibi
optionem do: unum, quod volueris, elige, et faciam
tibi. 11 Cumque venisset Gad ad David, dixit ei:
Hæc dicit Dominus: Elige, quod volueris: 12 aut
tribus annis famem; aut tribus mensibus te fugere
hostes tuos, et gladium eorum non posse evadere;
aut tribus diebus gladium Domini, et pestilentiam
versari in terra, et angelum Domini interficere
in universis finibus Israël: nunc igitur vide quid
respondeam ei qui misit me. 13 Et dixit David ad
Gad: Ex omni parte me angustiæ premunt: sed
melius mihi est ut incidam in manus Domini, quia
multæ sunt miserationes ejus, quam in manus
hominum. 14 Misit ergo Dominus pestilentiam in
Israël: et ceciderunt de Israël septuaginta millia
virorum. 15 Misit quoque angelum in Jerusalem
ut percuteret eam: cumque percuteretur, vidit
Dominus, et misertus est super magnitudine mali:
et imperavit angelo qui percutiebat: Sufficit, jam
cesset manus tua. Porro angelus Domini stabat
juxta aream Ornan Jebusæi. 16 Levansque David
oculos suos, vidit angelum Domini stantem inter
cælum et terram, et evaginatum gladium in manu
ejus, et versum contra Jerusalem: et ceciderunt tam
ipse quam majores natu, vestiti ciliciis, proni in
terram. 17 Dixitque David ad Deum: Nonne ego sum,
qui jussi ut numeraretur populus? ego, qui peccavi?
ego, qui malum feci? iste grex, quid commeruit?
Domine Deus meus, vertatur, obsecro, manus tua in
me, et in domum patris mei: populus autem tuus
non percutiatur. 18 Angelus autem Domini præcepit
Gad ut diceret Davidi ut ascenderet, exstrueretque
altare Domino Deo in area Ornan Jebusæi. 19
Ascendit ergo David juxta sermonem Gad, quem
locutus ei fuerat ex nomine Domini. 20 Porro Ornan
cum suspexisset et vidisset angelum, quatuorque
filii ejus cum eo, absconderunt se: nam eo tempore
terebat in area triticum. 21 Igitur cum veniret David
ad Ornan, conspexit eum Ornan, et processit ei
obviam de area, et adoravit eum pronus in terram.
22 Dixitque ei David: Da mihi locum areæ tuæ, ut
ædificem in ea altare Domino: ita ut quantum valet
argenti accipias, et cesset plaga a populo. 23 Dixit
autem Ornan ad David: Tolle, et faciat dominus
meus rex quodcumque ei placet: sed et boves do
in holocaustum, et tribulas in ligna, et triticum in
sacrificium: omnia libens præbebo. 24 Dixitque ei
rex David: Nequaquam ita fiet, sed argentum dabo
quantum valet: neque enim tibi auferre debeo, et sic
offerre Domino holocausta gratuita. 25 Dedit ergo
David Ornan pro loco siclos auri justissimi ponderis
sexcentos. 26 Et ædificavit ibi altare Domino,
obtulitque holocausta et pacifica, et invocavit
Dominum; et exaudivit eum in igne de cælo super
altare holocausti. 27 Præcepitque Dominus angelo,
et convertit gladium suum in vaginam. 28 Protinus
ergo David, videns quod exaudisset eum Dominus
in area Ornan Jebusæi, immolavit ibi victimas. 29
Tabernaculum autem Domini, quod fecerat Moyses
in deserto, et altare holocaustorum, ea tempestate
erat in excelso Gabaon. 30 Et non prævaluit David
ire ad altare ut ibi obsecraret Deum: nimio enim
fuerat in timore perterritus, videns gladium angeli
Domini.

22 Dixitque David: Hæc est domus Dei, et hoc
altare in holocaustum Israëli. 2 Et præcepit ut
congregarentur omnes proselyti de terra Israël, et
constituit ex eis latomos ad cædendos lapides et
poliendos, ut ædificaretur domus Dei. 3 Ferrum
quoque plurimum ad clavos januarum, et ad
commissuras atque juncturas, præparavit David:
et æris pondus innumerabile. 4 Ligna quoque
cedrina non poterant æstimari, quæ Sidonii et

Tyrii deportaverant ad David. 5 Et dixit David:
Solomon filius meus puer parvulus est et delicatus:
domus autem, quam ædificari volo Domino, talis
esse debet ut in cunctis regionibus nominetur:
præparabo ergo ei necessaria. Et ob hanc causam
ante mortem suam omnes præparavit impensas. 6
Vocavitque Salomonem filium suum, et præcepit ei
ut ædificaret domum Domino Deo Israël. 7 Dixitque
David ad Salomonem: Fili mi, voluntatis meæ fuit
ut ædificarem domum nomini Domini Dei mei: 8
sed factus est sermo Domini ad me, dicens: Multum
sanguinem effudisti, et plurima bella bellasti: non
poteris ædificare domum nomini meo, tanto effuso
sanguine coram me: 9 filius qui nascetur tibi, erit
vir quietissimus: faciam enim eum requiescere ab
omnibus inimicis suis per circuitum: et ob hanc
causam Pacificus vocabitur: et pacem et otium dabo
in Israël cunctis diebus ejus. 10 Ipse ædificabit
domum nomini meo, et ipse erit mihi in filium,
et ego ero illi in patrem: firmaboque solium regni
ejus super Israël in æternum. 11 Nunc ergo fili
mi, sit Dominus tecum, et prosperare, et ædifica
domum Domino Deo tuo sicut locutus est de te.
12 Det quoque Dominus prudentiam et sensum ut
regere possis Israël, et custodire legem Domini Dei
tui. 13 Tunc enim proficere poteris, si custodieris
mandata et judicia quæ præcepit Dominus Moysi
ut doceret Israël. Confortare, et viriliter age: ne
timeas, neque paveas. 14 Ecce ego in paupertate mea
præparavi impensas domus Domini, auri talenta
centum millia, et argenti mille millia talentorum:
æris vero et ferri non est pondus, vincitur enim
numerus magnitudine; ligna et lapides præparavi
ad universa impendia. 15 Habes quoque plurimos
artifices, latomos, et cæmentarios, artificesque
lignorum, et omnium artium ad faciendum opus
prudentissimos, 16 in auro et argento et ære
et ferro, cujus non est numerus. Surge igitur et
fac, et erit Dominus tecum. 17 Præcepit quoque
David cunctis principibus Israël ut adjuvarent
Salomonem filium suum: 18 Cernitis, inquiens,
quod Dominus Deus vester vobiscum sit, et dederit
vobis requiem per circuitum, et tradiderit omnes
inimicos vestros in manus vestras, et subjecta sit
terra coram Domino, et coram populo ejus. 19
Præbete igitur corda vestra et animas vestras, ut
quæratis Dominum Deum vestrum: et consurgite, et
ædificate sanctuarium Domino Deo, ut introducatur
arca fœderis Domini, et vasa Domino consecrata, in
domum quæ ædificatur nomini Domini.

23 Igitur David, senex et plenus dierum, regem
constituit Salomonem filium suum super
Israël. 2 Et congregavit omnes principes Israël,
et sacerdotes atque Levitas. 3 Numeratique sunt
Levitæ a triginta annis et supra: et inventa sunt
triginta octo millia virorum. 4 Ex his electi sunt, et
distributi in ministerium domus Domini, viginti
quatuor millia: præpositorum autem et judicum, sex
millia. 5 Porro quatuor millia janitores, et totidem
psaltæ, canentes Domino in organis quæ fecerat
ad canendum. 6 Et distribuit eos David per vices
filiorum Levi, Gerson videlicet, et Caath, et Merari.
7 Filii Gerson: Leedan, et Semei. 8 Filii Leedan:
princeps Jahiel, et Zethan, et Joël, tres. 9 Filii Semei:
Salomith, et Hosiel, et Aran, tres: isti principes
familiarum Leedan. 10 Porro filii Semei: Leheth, et
Ziza, et Jaus, et Baria: isti filii Semei, quatuor. 11
Erat autem Leheth prior, Ziza secundus: porro Jaus
et Baria non habuerunt plurimos filios, et idcirco in
una familia, unaque domo computati sunt. 12 Filii
Caath: Amram, et Isaar, Hebron, et Oziel, quatuor.
13 Filii Amram: Aaron et Moyses. Separatusque est
Aaron ut ministraret in Sancto sanctorum, ipse
et filii ejus in sempiternum, et adoleret incensum
Domino secundum ritum suum, ac benediceret
nomini ejus in perpetuum. 14 Moysi quoque hominis
Dei filii annumerati sunt in tribu Levi. 15 Filii Moysi:
Gersom et Eliezer. 16 Filii Gersom: Subuel primus.
17 Fuerunt autem filii Eliezer: Rohobia primus:
et non erant Eliezer filii alii. Porro filii Rohobia
multiplicati sunt nimis. 18 Filii Isaar: Salomith
primus. 19 Filii Hebron: Jeriau primus, Amarias
secundus, Jahaziel tertius, Jecmaam quartus. 20
Filii Oziel: Micha primus, Jesia secundus. 21 Filii
Merari: Moholi, et Musi. Filii Moholi: Eleazar et Cis.
22 Mortuus est autem Eleazar, et non habuit filios,
sed filias: acceperuntque eas filii Cis fratres earum.
23 Filii Musi: Moholi, et Eder, et Jerimoth, tres. 24 Hi
filii Levi in cognationibus et familiis suis, principes
per vices, et numerum capitum singulorum qui
faciebant opera ministerii domus Domini, a viginti
annis et supra. 25 Dixit enim David: Requiem dedit
Dominus Deus Israël populo suo, et habitationem
Jerusalem usque in æternum. 26 Nec erit officii
Levitarum ut ultra portent tabernaculum et omnia
vasa ejus ad ministrandum. 27 Juxta præcepta
quoque David novissima, supputabitur numerus
filiorum Levi a viginti annis et supra. 28 Et erunt
sub manu filiorum Aaron in cultum domus Domini,
in vestibulis, et in exedris, et in loco purificationis,
et in sanctuario, et in universis operibus ministerii
templi Domini. 29 Sacerdotes autem, super panes
propositionis, et ad similæ sacrificium, et ad lagana
azyma, et sartaginem, et ad torrendum, et super
omne pondus atque mensuram. 30 Levitæ vero ut

stent mane ad confitendum et canendum Domino:
similiterque ad vesperam, 31 tam in oblatione
holocaustorum Domini, quam in sabbatis et calendis
et solemnitatibus reliquis juxta numerum et
cæremonias uniuscujusque rei, jugiter coram
Domino. 32 Et custodiant observationes tabernaculi
fœderis, et ritum sanctuarii, et observationem
filiorum Aaron fratrum suorum, ut ministrent in
domo Domini.

24 Porro filiis Aaron hæ partitiones erant. Filii
Aaron: Nadab, et Abiu, et Eleazar, et Ithamar. 2
Mortui sunt autem Nadab et Abiu ante patrem suum
absque liberis: sacerdotioque functus est Eleazar, et
Ithamar. 3 Et divisit eos David, id est, Sadoc de filiis
Eleazari, et Ahimelech de filiis Ithamar, secundum
vices suas et ministerium. 4 Inventique sunt multo
plures filii Eleazar in principibus viris, quam filii
Ithamar. Divisit autem eis, hoc est, filiis Eleazar,
principes per familias sedecim: et filiis Ithamar
per familias et domos suas octo. 5 Porro divisit
utrasque inter se familias sortibus: erant enim
principes sanctuarii, et principes Dei, tam de filiis
Eleazar quam de filiis Ithamar. 6 Descripsitque eos
Semeias filius Nathanaël scriba Levites, coram rege
et principibus, et Sadoc sacerdote, et Ahimelech
filio Abiathar, principibus quoque familiarum
sacerdotalium, et Leviticarum: unam domum, quæ
ceteris præerat, Eleazar: et alteram domum, quæ
sub se habebat ceteros, Ithamar. 7 Exivit autem
sors prima Jojarib, secunda Jedei, 8 tertia Harim,
quarta Seorim, 9 quinta Melchia, sexta Maiman,
10 septima Accos, octava Abia, 11 nona Jesua,
decima Sechenia, 12 undecima Eliasib, duodecima
Jacim, 13 tertiadecima Hoppha, decimaquarta
Isbaab, 14 decimaquinta Belga, decimasexta Emmer,
15 decimaseptima Hezir, decimaoctava Aphses,
16 decimanona Pheteia, vigesima Hezechiel, 17
vigesima prima Jachin, vigesima secunda Gamul, 18
vigesima tertia Dalaiau, vigesima quarta Maaziau.
19 Hæ vices eorum secundum ministeria sua, ut
ingrediantur domum Domini, et juxta ritum suum
sub manu Aaron patris eorum, sicut præceperat
Dominus Deus Israël. 20 Porro filiorum Levi qui
reliqui fuerant, de filiis Amram erat Subaël, et
de filiis Subaël, Jehedeia. 21 De filiis quoque
Rohobiæ, princeps Jesias. 22 Isaari vero filius
Salemoth, filiusque Salemoth Jahath: 23 filiusque
ejus Jeriau primus, Amarias secundus, Jahaziel
tertius, Jecmaan quartus. 24 Filius Oziel, Micha:
filius Micha, Samir. 25 Frater Micha, Jesia: filiusque
Jesiæ, Zacharias. 26 Filii Merari: Moholi, et Musi.
Filius Oziau: Benno. 27 Filius quoque Merari: Oziau,
et Soam, et Zachur, et Hebri. 28 Porro Moholi
filius, Eleazar, qui non habebat liberos. 29 Filius
vero Cis, Jerameel. 30 Filii Musi: Moholi, Eder et
Jerimoth: isti filii Levi secundum domos familiarum
suarum. 31 Miseruntque et ipsi sortes contra fratres
suos filios Aaron coram David rege, et Sadoc, et
Ahimelech, et principibus familiarum sacerdotalium
et Leviticarum, tam majores quam minores: omnes
sors æqualiter dividebat.

25 Igitur David et magistratus exercitus
segregaverunt in ministerium filios Asaph, et
Heman, et Idithun, qui prophetarent in citharis,
et psalteriis, et cymbalis secundum numerum
suum, dedicato sibi officio servientes. 2 De filiis
Asaph: Zachur, et Joseph, et Nathania, et Asarela,
filii Asaph: sub manu Asaph prophetantis juxta
regem. 3 Porro Idithun: filii Idithun, Godolias,
Sori, Jeseias, et Hasabias, et Mathathias, sex, sub
manu patris sui Idithun, qui in cithara prophetabat
super confitentes et laudantes Dominum. 4 Heman
quoque: filii Heman, Bocciau, Mathaniau, Oziel,
Subuel, et Jerimoth, Hananias, Hanani, Eliatha,
Geddelthi, et Romemthiezer, et Jesbacassa, Mellothi,
Othir, Mahazioth: 5 omnes isti filii Heman videntis
regis in sermonibus Dei, ut exaltaret cornu: deditque
Deus Heman filios quatuordecim, et filias tres. 6
Universi sub manu patris sui ad cantandum in
templo Domini distributi erant, in cymbalis, et
psalteriis, et citharis, in ministeria domus Domini
juxta regem: Asaph videlicet, et Idithun, et Heman.
7 Fuit autem numerus eorum cum fratribus suis,
qui erudiebant canticum Domini, cuncti doctores,
ducenti octoginta octo. 8 Miseruntque sortes per
vices suas, ex æquo tam major quam minor, doctus
pariter et indoctus. 9 Egressaque est sors prima
Joseph, qui erat de Asaph. Secunda Godoliæ, ipsi
et filiis ejus, et fratribus ejus duodecim. 10 Tertia
Zachur, filiis et fratribus ejus duodecim. 11 Quarta
Isari, filiis et fratribus ejus duodecim. 12 Quinta
Nathaniæ, filiis et fratribus ejus duodecim. 13 Sexta
Bocciau, filiis et fratribus ejus duodecim. 14 Septima
Isreela, filiis et fratribus ejus duodecim. 15 Octava
Jesaiæ, filiis et fratribus ejus duodecim. 16 Nona
Mathaniæ, filiis et fratribus ejus duodecim. 17
Decima Semeiæ, filiis et fratribus ejus duodecim. 18
Undecima Azareel, filiis et fratribus ejus duodecim.
19 Duodecima Hasabiæ, filiis et fratribus ejus
duodecim. 20 Tertiadecima Subaël, filiis et fratribus
ejus duodecim. 21 Quartadecima Mathathiæ, filiis et
fratribus ejus duodecim. 22 Quintadecima Jerimoth,
filiis et fratribus ejus duodecim. 23 Sextadecima
Hananiæ, filiis et fratribus ejus duodecim. 24

Septimadecima Jesbacassæ, filiis et fratribus ejus
duodecim. 25 Octavadecima Hanani, filiis et fratribus
ejus duodecim. 26 Nonadecima Mellothi, filiis et
fratribus ejus duodecim. 27 Vigesima Eliatha, filiis
et fratribus ejus duodecim. 28 Vigesima prima
Othir, filiis et fratribus ejus duodecim. 29 Vigesima
secunda Geddelthi, filiis et fratribus ejus duodecim.
30 Vigesima tertia Mahazioth, filiis et fratribus ejus
duodecim. 31 Vigesima quarta Romemthiezer, filiis
et fratribus ejus duodecim.

26 Divisiones autem janitorum: de Coritis
Meselemia, filius Core, de filiis Asaph. 2
Filii Meselemiæ: Zacharias primogenitus, Jadihel
secundus, Zabadias tertius, Jathanaël quartus, 3
Ælam quintus, Johanan sextus, Elioënai septimus.
4 Filii autem Obededom: Semeias primogenitus,
Jozabad secundus, Joaha tertius, Sachar quartus,
Nathanaël quintus, 5 Ammiel sextus, Issachar
septimus, Phollathi octavus: quia benedixit illi
Dominus. 6 Semei autem filio ejus nati sunt
filii, præfecti familiarum suarum: erant enim
viri fortissimi. 7 Filii ergo Semeiæ: Othni, et
Raphaël, et Obed, Elzabad, fratres ejus viri fortissimi:
Eliu quoque et Samachias. 8 Omnes hi, de filiis
Obededom: ipsi, et filii et fratres eorum, fortissimi
ad ministrandum, sexaginta duo de Obededom. 9
Porro Meselemiæ filii, et fratres eorum robustissimi,
decem et octo. 10 De Hosa autem, id est, de
filiis Merari: Semri princeps (non enim habuerat
primogenitum, et idcirco posuerat eum pater ejus
in principem), 11 Helcias secundus, Tabelias tertius,
Zacharias quartus: omnes hi filii et fratres Hosa,
tredecim. 12 Hi divisi sunt in janitores, ut semper
principes custodiarum, sicut et fratres eorum
ministrarent in domo Domini. 13 Missæ sunt ergo
sortes ex æquo, et parvis et magnis, per familias
suas in unamquamque portarum. 14 Cecidit ergo
sors orientalis, Selemiæ. Porro Zachariæ filio ejus,
viro prudentissimo et erudito, sortito obtigit plaga
septentrionalis. 15 Obededom vero et filiis ejus
ad austrum: in qua parte domus erat seniorum
concilium. 16 Sephim et Hosa ad occidentem, juxta
portam, quæ ducit ad viam ascensionis: custodia
contra custodiam. 17 Ad orientem vero Levitæ sex: et
ad aquilonem, quatuor per diem: atque ad meridiem
similiter in die quatuor: et ubi erat concilium bini et
bini. 18 In cellulis quoque janitorum ad occidentem
quatuor in via, binique per cellulas. 19 Hæ sunt
divisiones janitorum filiorum Core et Merari. 20
Porro Achias erat super thesauros domus Dei, et
vasa sanctorum. 21 Filii Ledan, filii Gersonni: de
Ledan principes familiarum Ledan, et Gersonni,
Jehieli. 22 Filii Jehieli: Zathan, et Joël fratres ejus
super thesauros domus Domini. 23 Amramitis, et
Isaaritis, et Hebronitis, et Ozihelitis. 24 Subaël autem
filius Gersom filii Moysi, præpositus thesauris. 25
Fratres quoque ejus Eliezer, cujus filius Rahabia,
et hujus filius Isaias, et hujus filius Joram, hujus
quoque filius Zechri, et hujus filius Selemith. 26 Ipse
Selemith, et fratres ejus, super thesauros sanctorum
quæ sanctificavit David rex, et principes familiarum,
et tribuni, et centuriones, et duces exercitus, 27 de
bellis et manubiis præliorum, quæ consecraverant
ad instaurationem et supellectilem templi Domini.
28 Hæc autem universa sanctificavit Samuel videns,
et Saul filius Cis, et Abner filius Ner, et Joab filius
Sarviæ: omnes qui sanctificaverant ea per manum
Selemith et fratrum ejus. 29 Isaaritis vero præerat
Chonenias, et filii ejus ad opera forinsecus super
Israël ad docendum et judicandum eos. 30 Porro de
Hebronitis Hasabias, et fratres ejus viri fortissimi,
mille septingenti præerant Israëli trans Jordanem
contra occidentem, in cunctis operibus Domini,
et in ministerium regis. 31 Hebronitarum autem
princeps fuit Jeria secundum familias et cognationes
eorum. Quadragesimo anno regni David recensiti
sunt, et inventi sunt viri fortissimi in Jazer Galaad,
32 fratresque ejus robustioris ætatis, duo millia
septingenti principes familiarum. Præposuit autem
eos David rex Rubenitis, et Gadditis, et dimidiæ
tribui Manasse, in omne ministerium Dei et regis.

27 Filii autem Israël secundum numerum suum,
principes familiarum, tribuni, et centuriones,
et præfecti, qui ministrabant regi juxta turmas
suas, ingredientes et egredientes per singulos
menses in anno, viginti quatuor millibus singuli
præerant. 2 Primæ turmæ in primo mense Jesboam
præerat filius Zabdiel, et sub eo viginti quatuor
millia; 3 de filiis Phares, princeps cunctorum
principum in exercitu mense primo. 4 Secundi
mensis habebat turmam Dudia Ahohites, et post
se alter nomine Macelloth, qui regebat partem
exercitus viginti quatuor millium. 5 Dux quoque
turmæ tertiæ in mense tertio erat Banaias filius
Jojadæ sacerdos: et in divisione sua viginti quatuor
millia. 6 Ipse est Banaias fortissimus inter triginta,
et super triginta: præerat autem turmæ ipsius
Amizabad filius ejus. 7 Quartus, mense quarto,
Asahel frater Joab, et Zabadias filius ejus post eum:
et in turma ejus viginti quatuor millia. 8 Quintus,
mense quinto, princeps Samaoth Jezerites: et in
turma ejus viginti quatuor millia. 9 Sextus, mense
sexto, Hira filius Acces Thecuites: et in turma ejus
viginti quatuor millia. 10 Septimus, mense septimo,

Helles Phallonites de filiis Ephraim: et in turma
ejus viginti quatuor millia. 11 Octavus, mense
octavo, Sobochai Husathites de stirpe Zarahi: et
in turma ejus viginti quatuor millia. 12 Nonus,
mense nono, Abiezer Anathothites de filiis Jemini:
et in turma ejus viginti quatuor millia. 13 Decimus,
mense decimo, Marai, et ipse Netophathites de
stirpe Zarai: et in turma ejus viginti quatuor
millia. 14 Undecimus, mense undecimo, Banaias
Pharathonites de filiis Ephraim: et in turma
ejus viginti quatuor millia. 15 Duodecimus,
mense duodecimo, Holdai Netophathites, de stirpe
Gothoniel: et in turma ejus viginti quatuor millia.
16 Porro tribubus præerant Israël, Rubenitis, dux
Eliezer filius Zechri: Simeonitis, dux Saphatias
filius Maacha: 17 Levitis, Hasabias filius Camuel:
Aaronitis, Sadoc: 18 Juda, Eliu frater David: Issachar,
Amri filius Michaël. 19 Zabulonitis, Jesmaias filius
Abdiæ: Nephthalitibus, Jerimoth filius Ozriel: 20
filiis Ephraim, Osee filius Ozaziu: dimidiæ tribui
Manasse, Joël filius Phadaiæ: 21 et dimidiæ tribui
Manasse in Galaad, Jaddo filius Zachariæ: Benjamin
autem, Jasiel filius Abner: 22 Dan vero, Ezrihel filius
Jeroham: hi principes filiorum Israël. 23 Noluit
autem David numerare eos a viginti annis inferius:
quia dixerat Dominus ut multiplicaret Israël quasi
stellas cæli. 24 Joab filius Sarviæ cœperat numerare,
nec complevit: quia super hoc ira irruerat in Israël,
et idcirco numerus eorum qui fuerant recensiti,
non est relatus in fastos regis David. 25 Super
thesauros autem regis fuit Azmoth filius Adiel:
his autem thesauris, qui erant in urbibus, et in
vicis, et in turribus, præsidebat Jonathan filius
Oziæ. 26 Operi autem rustico, et agricolis qui
exercebant terram, præerat Ezri filius Chelub: 27
vinearumque cultoribus, Semeias Romathites: cellis
autem vinariis, Zabdias Aphonites. 28 Nam super
oliveta et ficeta quæ erant in campestribus, Balanam
Gederites: super apothecas autem olei, Joas. 29 Porro
armentis quæ pascebantur in Saron, præpositus fuit
Setrai Saronites: et super boves in vallibus, Saphat
filius Adli: 30 super camelos vero, Ubil Ismahelites:
et super asinos, Jadias Meronathites: 31 super
oves quoque, Jaziz Agareus: omnes hi, principes
substantiæ regis David. 32 Jonathan autem patruus
David, consiliarius, vir prudens et litteratus: ipse
et Jahiel filius Hachamoni erant cum filiis regis.
33 Achitophel etiam consiliarius regis, et Chusai
Arachites amicus regis. 34 Post Achitophel fuit
Jojada filius Banaiæ, et Abiathar. Princeps autem
exercitus regis erat Joab.

28 Convocavit igitur David omnes principes
Israël, duces tribuum, et præpositos
turmarum, qui ministrabant regi: tribunos quoque
et centuriones, et qui præerant substantiæ et
possessionibus regis, filiosque suos cum eunuchis,
et potentes et robustissimos quosque in exercitu
Jerusalem. 2 Cumque surrexisset rex, et stetisset,
ait: Audite me, fratres mei et populus meus: cogitavi
ut ædificarem domum, in qua requiesceret arca
fœderis Domini, et scabellum pedum Dei nostri: et
ad ædificandum, omnia præparavi. 3 Deus autem
dixit mihi: Non ædificabis domum nomini meo,
eo quod sis vir bellator, et sanguinem fuderis. 4
Sed elegit Dominus Deus Israël me de universa
domo patris mei, ut essem rex super Israël in
sempiternum: de Juda enim elegit principes: porro
de domo Juda, domum patris mei, et de filiis patris
mei placuit ei ut me eligeret regem super cunctum
Israël. 5 Sed et de filiis meis (filios enim mihi multos
dedit Dominus) elegit Salomonem filium meum
ut sederet in throno regni Domini super Israël, 6
dixitque mihi: Salomon filius tuus ædificabit domum
meam, et atria mea: ipsum enim elegi mihi in
filium, et ego ero ei in patrem. 7 Et firmabo regnum
ejus usque in æternum, si perseveraverit facere
præcepta mea et judicia, sicut et hodie. 8 Nunc ergo
coram universo cœtu Israël audiente Deo nostro,
custodite, et perquirite cuncta mandata Domini Dei
nostri: ut possideatis terram bonam, et relinquatis
eam filiis vestris post vos usque in sempiternum.
9 Tu autem, Salomon fili mi, scito Deum patris
tui, et servito ei corde perfecto, animo voluntario:
omnia enim corda scrutatur Dominus, et universas
mentium cogitationes intelligit. Si quæsieris eum,
invenies: si autem dereliqueris eum, projiciet te
in æternum. 10 Nunc ergo quia elegit te Dominus
ut ædificares domum sanctuarii, confortare,
et perfice. 11 Dedit autem David Salomoni
filio suo descriptionem porticus, et templi, et
cellariorum, et cœnaculi, et cubiculorum in adytis,
et domus propitiationis, 12 necnon et omnium quæ
cogitaverat atriorum et exedrarum per circuitum
in thesauros domus Domini, et in thesauros
sanctorum, 13 divisionumque sacerdotalium et
Leviticarum, in omnia opera domus Domini, et
in universa vasa ministerii templi Domini. 14
Aurum in pondere per singula vasa ministerii.
Argenti quoque pondus pro vasorum et operum
diversitate. 15 Sed et in candelabra aurea, et ad
lucernas eorum, aurum pro mensura uniuscujusque
candelabri et lucernarum. Similiter et in candelabra
argentea, et in lucernas eorum, pro diversitate
mensuræ, pondus argenti tradidit. 16 Aurum quoque

dedit in mensas propositionis pro diversitate
mensarum: similiter et argentum in alias mensas
argenteas. 17 Ad fuscinulas quoque, et phialas, et
thuribula ex auro purissimo, et leunculos aureos pro
qualitate mensuræ pondus distribuit in leunculum
et leunculum. Similiter et in leones argenteos
diversum argenti pondus separavit. 18 Altari autem,
in quo adoletur incensum, aurum purissimum dedit:
ut ex ipso fieret similitudo quadrigæ cherubim
extendentium alas, et velantium arcam fœderis
Domini. 19 Omnia, inquit, venerunt scripta manu
Domini ad me, ut intelligerem universa opera
exemplaris. 20 Dixit quoque David Salomoni filio
suo: Viriliter age, et confortare, et fac: ne timeas,
et ne paveas: Dominus enim Deus meus tecum
erit, et non dimittet te nec derelinquet, donec
perficias omne opus ministerii domus Domini. 21
Ecce divisiones sacerdotum et Levitarum: in omne
ministerium domus Domini assistunt tibi, et parati
sunt, et noverunt tam principes quam populus
facere omnia præcepta tua.

29 Locutusque est David rex ad omnem ecclesiam:
Salomonem filium meum unum elegit Deus,
adhuc puerum et tenellum: opus namque grande est,
neque enim homini præparatur habitatio, sed Deo.
2 Ego autem totis viribus meis præparavi impensas
domus Dei mei. Aurum ad vasa aurea, et argentum
in argentea, æs in ænea, ferrum in ferrea, ligna
ad lignea: et lapides onychinos, et quasi stibinos,
et diversorum colorum, omnemque pretiosum
lapidem, et marmor Parium abundantissime: 3
et super hæc quæ obtuli in domum Dei mei de
peculio meo aurum et argentum, do in templum
Dei mei, exceptis his quæ præparavi in ædem
sanctam. 4 Tria millia talenta auri de auro Ophir, et
septem millia talentorum argenti probatissimi ad
deaurandos parietes templi. 5 Et ubicumque opus
est aurum de auro, et ubicumque opus est argentum
de argento, opera fiant per manus artificum: et si
quis sponte offert, impleat manum suam hodie,
et offerat quod voluerit Domino. 6 Polliciti sunt
itaque principes familiarum, et proceres tribuum
Israël, tribuni quoque, et centuriones, et principes
possessionum regis. 7 Dederuntque in opera domus
Dei auri talenta quinque millia, et solidos decem
millia: argenti talenta decem millia, et æris talenta
decem et octo millia: ferri quoque centum millia
talentorum. 8 Et apud quemcumque inventi sunt
lapides, dederunt in thesauros domus Domini per
manum Jahiel Gersonitis. 9 Lætatusque est populus
cum vota sponte promitterent, quia corde toto
offerebant ea Domino: sed et David rex lætatus
est gaudio magno. 10 Et benedixit Domino coram
universa multitudine, et ait: Benedictus es, Domine
Deus Israël patris nostri, ab æterno in æternum.
11 Tua est, Domine, magnificentia, et potentia, et
gloria, atque victoria: et tibi laus: cuncta enim
quæ in cælo sunt et in terra, tua sunt: tuum,
Domine, regnum, et tu es super omnes principes.
12 Tuæ divitiæ, et tua est gloria: tu dominaris
omnium. In manu tua virtus et potentia: in manu
tua magnitudo, et imperium omnium. 13 Nunc
igitur Deus noster, confitemur tibi, et laudamus
nomen tuum inclytum. 14 Quis ego, et quis populus
meus, ut possimus hæc tibi universa promittere?
Tua sunt omnia: et quæ de manu tua accepimus,
dedimus tibi. 15 Peregrini enim sumus coram te, et
advenæ, sicut omnes patres nostri. Dies nostri quasi
umbra super terram, et nulla est mora. 16 Domine
Deus noster, omnis hæc copia quam paravimus ut
ædificaretur domus nomini sancto tuo, de manu
tua est, et tua sunt omnia. 17 Scio, Deus meus,
quod probes corda, et simplicitatem diligas, unde
et ego in simplicitate cordis mei lætus obtuli
universa hæc: et populum tuum qui hic repertus
est, vidi cum ingenti gaudio tibi offerre donaria. 18
Domine Deus Abraham, et Isaac, et Israël patrum
nostrorum, custodi in æternum hanc voluntatem
cordis eorum, et semper in venerationem tui mens
ista permaneat. 19 Salomoni quoque filio meo da cor
perfectum, ut custodiat mandata tua, testimonia
tua, et cæremonias tuas, et faciat universa: et
ædificet ædem, cujus impensas paravi. 20 Præcepit
autem David universæ ecclesiæ: Benedicite Domino
Deo nostro. Et benedixit omnis ecclesia Domino Deo
patrum suorum: et inclinaverunt se, et adoraverunt
Deum, et deinde regem. 21 Immolaveruntque
victimas Domino: et obtulerunt holocausta die
sequenti, tauros mille, arietes mille, agnos mille cum
libaminibus suis, et universo ritu abundantissime in
omnem Israël. 22 Et comederunt, et biberunt coram
Domino in die illo cum grandi lætitia. Et unxerunt
secundo Salomonem filium David. Unxerunt autem
eum Domino in principem, et Sadoc in pontificem.
23 Seditque Salomon super solium Domini in regem
pro David patre suo, et cunctis placuit: et paruit
illi omnis Israël. 24 Sed et universi principes, et
potentes, et cuncti filii regis David dederunt manum,
et subjecti fuerunt Salomoni regi. 25 Magnificavit
ergo Dominus Salomonem super omnem Israël: et
dedit illi gloriam regni, qualem nullus habuit ante
eum rex Israël. 26 Igitur David filius Isai regnavit
super universum Israël. 27 Et dies quibus regnavit
super Israël, fuerunt quadraginta anni: in Hebron
regnavit septem annis, et in Jerusalem annis triginta

tribus. **28** Et mortuus est in senectute bona, plenus
dierum, et divitiis, et gloria: et regnavit Salomon
filius ejus pro eo. **29** Gesta autem David regis priora
et novissima scripta sunt in libro Samuelis videntis,
et in libro Nathan prophetæ, atque in volumine Gad
videntis: **30** universique regni ejus, et fortitudinis,
et temporum quæ transierunt sub eo, sive in Israël,
sive in cunctis regnis terrarum.

Ii Paralipomenon

1 Confortatus est ergo Salomon filius David in
regno suo, et Dominus Deus ejus erat cum eo,
et magnificavit eum in excelsum. **2** Præcepitque
Salomon universo Israëli, tribunis, et centurionibus,
et ducibus, et judicibus omnis Israël, et principibus
familiarum: **3** et abiit cum universa multitudine in
excelsum Gabaon, ubi erat tabernaculum fœderis
Dei, quod fecit Moyses famulus Dei in solitudine. **4**
Arcam autem Dei adduxerat David de Cariathiarim
in locum quem præparaverat ei, et ubi fixerat
illi tabernaculum, hoc est, in Jerusalem. **5** Altare
quoque æneum quod fabricatus fuerat Beseleel filius
Uri filii Hur, ibi erat coram tabernaculo Domini:
quod et requisivit Salomon, et omnis ecclesia. **6**
Ascenditque Salomon ad altare æneum, coram
tabernaculo fœderis Domini, et obtulit in eo mille
hostias. **7** Ecce autem in ipsa nocte apparuit ei Deus,
dicens: Postula quod vis, ut dem tibi. **8** Dixitque
Salomon Deo: Tu fecisti cum David patre meo
misericordiam magnam, et constituisti me regem
pro eo. **9** Nunc ergo Domine Deus, impleatur sermo
tuus quem pollicitus es David patri meo: tu enim
me fecisti regem super populum tuum multum, qui
tam innumerabilis est quam pulvis terræ. **10** Da
mihi sapientiam et intelligentiam, ut ingrediar et
egrediar coram populo tuo: quis enim potest hunc
populum tuum digne, qui tam grandis est, judicare?
11 Dixit autem Deus ad Salomonem: Quia hoc magis
placuit cordi tuo, et non postulasti divitias, et
substantiam, et gloriam, neque animas eorum qui
te oderant, sed nec dies vitæ plurimos: petisti
autem sapientiam et scientiam, ut judicare possis
populum meum super quem constitui te regem: **12**
sapientia et scientia data sunt tibi: divitias autem
et substantiam et gloriam dabo tibi, ita ut nullus in
regibus nec ante te nec post te fuerit similis tui. **13**
Venit ergo Salomon ab excelso Gabaon in Jerusalem
coram tabernaculo fœderis, et regnavit super Israël.
14 Congregavitque sibi currus et equites, et facti sunt
ei mille quadringenti currus, et duodecim millia
equitum: et fecit eos esse in urbibus quadrigarum, et
cum rege in Jerusalem. **15** Præbuitque rex argentum
et aurum in Jerusalem quasi lapides, et cedros
quasi sycomoros quæ nascuntur in campestribus
multitudine magna. **16** Adducebantur autem ei equi
de Ægypto et de Coa a negotiatoribus regis, qui ibant
et emebant pretio, **17** quadrigam equorum sexcentis
argenteis, et equum centum quinquaginta: similiter
de universis regnis Hethæorum, et a regibus Syriæ
emptio celebrabatur.

2 Decrevit autem Salomon ædificare domum
nomini Domini, et palatium sibi. **2** Et numeravit
septuaginta millia virorum portantium humeris, et
octoginta millia qui cæderent lapides in montibus,
præpositosque eorum tria millia sexcentos. **3** Misit
quoque ad Hiram regem Tyri, dicens: Sicut egisti
cum David patre meo, et misisti ei ligna cedrina ut
ædificaret sibi domum, in qua et habitavit: **4** sic fac
mecum ut ædificem domum nomini Domini Dei mei,
ut consecrem eam ad adolendum incensum coram
illo, et fumiganda aromata, et ad propositionem
panum sempiternam, et ad holocautomata mane,
et vespere, sabbatis quoque, et neomeniis, et
solemnitatibus Domini Dei nostri in sempiternum,
quæ mandata sunt Israëli. **5** Domus enim quam
ædificare cupio, magna est: magnus est enim Deus
noster super omnes deos. **6** Quis ergo poterit
prævalere, ut ædificet ei dignam domum? si cælum,
et cæli cælorum, capere eum nequeunt, quantus
ego sum, ut possim ædificare ei domum? sed ad hoc
tantum, ut adoleatur incensum coram illo. **7** Mitte
ergo mihi virum eruditum, qui noverit operari in
auro, et argento, ære, et ferro, purpura, coccino,
et hyacintho: et qui sciat sculpere cælaturas cum
his artificibus quos mecum habeo in Judæa, et
Jerusalem, quos præparavit David pater meus. **8** Sed
et ligna cedrina mitte mihi, et arceuthina, et pinea
de Libano: scio enim quod servi tui noverint cædere
ligna de Libano: et erunt servi mei cum servis tuis,
9 ut parentur mihi ligna plurima. Domus enim quam
cupio ædificare, magna est nimis, et inclyta. **10**
Præterea operariis qui cæsuri sunt ligna, servis
tuis, dabo in cibaria tritici coros viginti millia, et
hordei coros totidem, et vini viginti millia metretas,
olei quoque sata viginti millia. **11** Dixit autem
Hiram rex Tyri per litteras quas miserat Salomoni:
Quia dilexit Dominus populum suum, idcirco te
regnare fecit super eum. **12** Et addidit, dicens:
Benedictus Dominus Deus Israël, qui fecit cælum
et terram: qui dedit David regi filium sapientem
et eruditum et sensatum atque prudentem, ut
ædificaret domum Domino, et palatium sibi. **13** Misi
ergo tibi virum prudentem et scientissimum Hiram
patrem meum, **14** filium mulieris de filiabus Dan,
cujus pater fuit Tyrius, qui novit operari in auro,
et argento, ære, et ferro, et marmore, et lignis, in
purpura quoque, et hyacintho, et bysso, et coccino:
et qui scit cælare omnem sculpturam, et adinvenire
prudenter quodcumque in opere necessarium est
cum artificibus tuis, et cum artificibus domini mei
David patris tui. **15** Triticum ergo, et hordeum, et
oleum, et vinum, quæ pollicitus es, domine mi, mitte
servis tuis. **16** Nos autem cædemus ligna de Libano,

quot necessaria habueris, et applicabimus ea ratibus
per mare in Joppe: tuum autem erit transferre ea
in Jerusalem. 17 Numeravit igitur Salomon omnes
viros proselytos qui erant in terra Israël, post
dinumerationem quam dinumeravit David pater
ejus, et inventi sunt centum quinquaginta millia, et
tria millia sexcenti. 18 Fecitque ex eis septuaginta
millia qui humeris onera portarent, et octoginta
millia qui lapides in montibus cæderent: tria autem
millia et sexcentos præpositos operum populi.

3 Et cœpit Salomon ædificare domum Domini in
Jerusalem in monte Moria, qui demonstratus
fuerat David patri ejus, in loco quem paraverat
David in area Ornan Jebusæi. 2 Cœpit autem
ædificare mense secundo, anno quarto regni sui.
3 Et hæc sunt fundamenta quæ jecit Salomon,
ut ædificaret domum Dei: longitudinis cubitos in
mensura prima sexaginta, latitudinis cubitos viginti.
4 Porticum vero ante frontem, quæ tendebatur
in longum juxta mensuram latitudinis domus,
cubitorum viginti: porro altitudo centum viginti
cubitorum erat: et deauravit eam intrinsecus auro
mundissimo. 5 Domum quoque majorem texit
tabulis ligneis abiegnis, et laminas auri obrizi
affixit per totum: sculpsitque in ea palmas, et
quasi catenulas se invicem complectentes. 6 Stravit
quoque pavimentum templi pretiosissimo marmore,
decore multo. 7 Porro aurum erat probatissimum,
de cujus laminis texit domum, et trabes ejus, et
postes, et parietes, et ostia: et cælavit cherubim in
parietibus. 8 Fecit quoque domum Sancti sanctorum:
longitudinem juxta latitudinem domus cubitorum
viginti: et latitudinem similiter viginti cubitorum:
et laminis aureis texit eam, quasi talentis sexcentis.
9 Sed et clavos fecit aureos, ita ut singuli clavi siclos
quinquagenos appenderent: cœnacula quoque texit
auro. 10 Fecit etiam in domo Sancti sanctorum
cherubim duos, opere statuario: et texit eos auro.
11 Alæ cherubim viginti cubitis extendebantur, ita
ut una ala haberet cubitos quinque et tangeret
parietem domus: et altera quinque cubitos habens,
alam tangeret alterius cherub. 12 Similiter cherub
alterius ala, quinque habebat cubitos, et tangebat
parietem: et ala ejus altera quinque cubitorum, alam
cherub alterius contingebat. 13 Igitur alæ utriusque
cherubim expansæ erant et extendebantur per
cubitos viginti: ipsi autem stabant erectis pedibus,
et facies eorum erant versæ ad exteriorem domum.
14 Fecit quoque velum ex hyacintho, purpura,
cocco, et bysso: et intexuit ei cherubim. 15 Ante
fores etiam templi duas columnas, quæ triginta et
quinque cubitos habebant altitudinis: porro capita
earum, quinque cubitorum. 16 Necnon et quasi
catenulas in oraculo, et superposuit eas capitibus
columnarum: malogranata etiam centum, quæ
catenulis interposuit. 17 Ipsas quoque columnas
posuit in vestibulo templi, unam a dextris, et
alteram a sinistris: eam quæ a dextris erat, vocavit
Jachin: et quæ ad lævam, Booz.

4 Fecit quoque altare æneum viginti cubitorum
longitudinis, et viginti cubitorum latitudinis, et
decem cubitorum altitudinis. 2 Mare etiam fusile
decem cubitis a labio usque ad labium, rotundum
per circuitum: quinque cubitos habebat altitudinis,
et funiculus triginta cubitorum ambiebat gyrum
ejus. 3 Similitudo quoque boum erat subter illud, et
decem cubitis quædam extrinsecus cælaturæ, quasi
duobus versibus alvum maris circuibant. Boves
autem erant fusiles: 4 et ipsum mare super duodecim
boves impositum erat, quorum tres respiciebant ad
aquilonem, et alii tres ad occidentem: porro tres
alii meridiem, et tres qui reliqui erant, orientem,
habentes mare superpositum: posteriora autem
boum erant intrinsecus sub mari. 5 Porro vastitas
ejus habebat mensuram palmi, et labium illius erat
quasi labium calicis, vel repandi lilii: capiebatque
tria millia metretas. 6 Fecit quoque conchas decem:
et posuit quinque a dextris, et quinque a sinistris, ut
lavarent in eis omnia quæ in holocaustum oblaturi
erant: porro in mari sacerdotes lavabantur. 7
Fecit autem et candelabra aurea decem secundum
speciem qua jussa erant fieri: et posuit ea in templo,
quinque a dextris, et quinque a sinistris. 8 Necnon
et mensas decem: et posuit eas in templo, quinque
a dextris, et quinque a sinistris: phialas quoque
aureas centum. 9 Fecit etiam atrium sacerdotum,
et basilicam grandem: et ostia in basilica, quæ
texit ære. 10 Porro mare posuit in latere dextro
contra orientem ad meridiem. 11 Fecit autem Hiram
lebetes, et creagras, et phialas: et complevit omne
opus regis in domo Dei: 12 hoc est, columnas duas,
et epistylia, et capita, et quasi quædam retiacula,
quæ capita tegerent super epistylia. 13 Malogranata
quoque quadringenta, et retiacula duo ita ut
bini ordines malogranatorum singulis retiaculis
jungerentur, quæ protegerent epistylia, et capita
columnarum. 14 Bases etiam fecit, et conchas, quas
superposuit basibus: 15 mare unum, boves quoque
duodecim sub mari, 16 et lebetes, et creagras, et
phialas. Omnia vasa fecit Salomoni Hiram pater
ejus in domo Domini ex ære mundissimo. 17 In
regione Jordanis, fudit ea rex in argillosa terra
inter Sochot et Saredatha. 18 Erat autem multitudo
vasorum innumerabilis, ita ut ignoraretur pondus

æris. 19 Fecitque Salomon omnia vasa domus Dei,
et altare aureum, et mensas, et super eas panes
propositionis: 20 candelabra quoque cum lucernis
suis ut lucerent ante oraculum juxta ritum ex auro
purissimo: 21 et florentia quædam, et lucernas,
et forcipes aureos: omnia de auro mundissimo
facta sunt. 22 Thymiateria quoque, et thuribula,
et phialas, et mortariola ex auro purissimo. Et
ostia cælavit templi interioris, id est, in Sancta
sanctorum: et ostia templi forinsecus aurea. Sicque
completum est omne opus quod fecit Salomon in
domo Domini.

5 Intulit igitur Salomon omnia quæ voverat
David pater suus: argentum, et aurum, et
universa vasa posuit in thesauris domus Dei. 2
Post quæ congregavit majores natu Israël, et
cunctos principes tribuum, et capita familiarum
de filiis Israël in Jerusalem, ut adducerent arcam
fœderis Domini de civitate David, quæ est Sion. 3
Venerunt itaque ad regem omnes viri Israël in die
solemni mensis septimi. 4 Cumque venissent cuncti
seniorum Israël, portaverunt Levitæ arcam, 5 et
intulerunt eam, et omnem paraturam tabernaculi.
Porro vasa sanctuarii, quæ erant in tabernaculo,
portaverunt sacerdotes cum Levitis. 6 Rex autem
Salomon, et universus cœtus Israël, et omnes qui
fuerunt congregati ante arcam, immolabant arietes
et boves absque ullo numero: tanta enim erat
multitudo victimarum. 7 Et intulerunt sacerdotes
arcam fœderis Domini in locum suum, id est, ad
oraculum templi, in Sancta sanctorum subter alas
cherubim: 8 ita ut cherubim expanderent alas
suas super locum in quo posita erat arca, et ipsam
arcam tegerent cum vectibus suis. 9 Vectium autem
quibus portabatur arca, quia paululum longiores
erant, capita parebant ante oraculum: si vero
quis paululum fuisset extrinsecus, eos videre non
poterat. Fuit itaque arca ibi usque in præsentem
diem. 10 Nihilque erat aliud in arca, nisi duæ
tabulæ quas posuerat Moyses in Horeb, quando
legem dedit Dominus filiis Israël egredientibus
ex Ægypto. 11 Egressis autem sacerdotibus de
sanctuario (omnes enim sacerdotes qui ibi potuerant
inveniri, sanctificati sunt: nec adhuc in illo tempore
vices et ministeriorum ordo inter eos divisus erat),
12 tam Levitæ quam cantores, id est, et qui sub
Asaph erant, et qui sub Eman, et qui sub Idithun,
filii et fratres eorum vestiti byssinis, cymbalis,
et psalteriis, et citharis concrepabant, stantes ad
orientalem plagam altaris: et cum eis sacerdotes
centum viginti canentes tubis. 13 Igitur cunctis
pariter, et tubis, et voce, et cymbalis, et organis, et
diversi generis musicorum concinentibus, et vocem
in sublime tollentibus, longe sonitus audiebatur,
ita ut cum Dominum laudare cœpissent et dicere:
Confitemini Domino quoniam bonus, quoniam in
æternum misericordia ejus: impleretur domus Dei
nube, 14 nec possent sacerdotes stare et ministrare
propter caliginem. Compleverat enim gloria Domini
domum Dei.

6 Tunc Salomon ait: Dominus pollicitus est ut
habitaret in caligine: 2 ego autem ædificavi
domum nomini ejus, ut habitaret ibi in perpetuum. 3
Et convertit rex faciem suam, et benedixit universæ
multitudini Israël (nam omnis turba stabat intenta),
et ait: 4 Benedictus Dominus Deus Israël, qui quod
locutus est David patri meo, opere complevit,
dicens: 5 A die qua eduxi populum meum de terra
Ægypti, non elegi civitatem de cunctis tribubus
Israël ut ædificaretur in ea domus nomini meo,
neque elegi quemquam alium virum ut esset dux in
populo Israël: 6 sed elegi Jerusalem ut sit nomen
meum in ea, et elegi David ut constituerem eum
super populum meum Israël. 7 Cumque fuisset
voluntatis David patris mei ut ædificaret domum
nomini Domini Dei Israël, 8 dixit Dominus ad eum:
Quia hæc fuit voluntas tua, ut ædificares domum
nomini meo, bene quidem fecisti hujuscemodi
habere voluntatem: 9 sed non tu ædificabis domum:
verum filius tuus, qui egredietur de lumbis tuis, ipse
ædificabit domum nomini meo. 10 Complevit ergo
Dominus sermonem suum quem locutus fuerat:
et ego surrexi pro David patre meo, et sedi super
thronum Israël, sicut locutus est Dominus: et
ædificavi domum nomini Domini Dei Israël. 11
Et posui in ea arcam in qua est pactum Domini
quod pepigit cum filiis Israël. 12 Stetit ergo coram
altari Domini ex adverso universæ multitudinis
Israël, et extendit manus suas. 13 Siquidem fecerat
Salomon basim æneam, et posuerat eam in medio
basilicæ, habentem quinque cubitos longitudinis,
et quinque cubitos latitudinis, et tres cubitos
altitudinis: stetitque super eam, et deinceps flexis
genibus contra universam multitudinem Israël, et
palmis in cælum levatis, 14 ait: Domine Deus Israël,
non est similis tui deus in cælo et in terra: qui
custodis pactum et misericordiam cum servis tuis
qui ambulant coram te in toto corde suo: 15 qui
præstitisti servo tuo David patri meo quæcumque
locutus fueras ei: et quæ ore promiseras, opere
complesti, sicut et præsens tempus probat. 16
Nunc ergo Domine Deus Israël, imple servo tuo
patri meo David quæcumque locutus es, dicens:
Non deficiet ex te vir coram me, qui sedeat super

thronum Israël: ita tamen si custodierint filii tui
vias suas, et ambulaverint in lege mea, sicut et
tu ambulasti coram me. 17 Et nunc Domine Deus
Israël, firmetur sermo tuus quem locutus es servo
tuo David. 18 Ergone credibile est ut habitet Deus
cum hominibus super terram? si cælum et cæli
cælorum non te capiunt, quanto magis domus ista
quam ædificavi? 19 Sed ad hoc tantum facta est,
ut respicias orationem servi tui, et obsecrationem
ejus, Domine Deus meus, et audias preces quas
fundit famulus tuus coram te: 20 ut aperias oculos
tuos super domum istam diebus ac noctibus, super
locum in quo pollicitus es ut invocaretur nomen
tuum, 21 et exaudires orationem quam servus tuus
orat in eo: et exaudias preces famuli tui, et populi
tui Israël. Quicumque oraverit in loco isto, exaudi
de habitaculo tuo, id est, de cælis, et propitiare.
22 Si peccaverit quispiam in proximum suum, et
jurare contra eum paratus venerit, seque maledicto
constrinxerit coram altari in domo ista: 23 tu audies
de cælo, et facies judicium servorum tuorum, ita
ut reddas iniquo viam suam in caput proprium, et
ulciscaris justum, retribuens ei secundum justitiam
suam. 24 Si superatus fuerit populus tuus Israël ab
inimicis (peccabunt enim tibi), et conversi egerint
pœnitentiam, et obsecraverint nomen tuum, et
fuerint deprecati in loco isto, 25 tu exaudies de
cælo: et propitiare peccato populi tui Israël, et
reduc eos in terram quam dedisti eis, et patribus
eorum. 26 Si clauso cælo pluvia non fluxerit propter
peccata populi, et deprecati te fuerint in loco isto, et
confessi nomini tuo, et conversi a peccatis suis, cum
eos afflixeris, 27 exaudi de cælo, Domine, et dimitte
peccata servis tuis et populi tui Israël, et doce eos
viam bonam, per quam ingrediantur: et da pluviam
terræ quam dedisti populo tuo ad possidendum. 28
Fames si orta fuerit in terra, et pestilentia, ærugo,
et aurugo, et locusta, et bruchus: et hostes, vastatis
regionibus, portas obsederint civitatis, omnisque
plaga et infirmitas presserit: 29 si quis de populo
tuo Israël fuerit deprecatus, cognoscens plagam
et infirmitatem suam, et expanderit manus suas
in domo hac, 30 tu exaudies de cælo, de sublimi
scilicet habitaculo tuo: et propitiare, et redde
unicuique secundum vias suas, quas nosti eum
habere in corde suo (tu enim solus nosti corda
filiorum hominum): 31 ut timeant te, et ambulent
in viis tuis cunctis diebus quibus vivunt super
faciem terræ quam dedisti patribus nostris. 32
Externum quoque, qui non est de populo tuo Israël,
si venerit de terra longinqua propter nomen tuum
magnum, et propter manum tuam robustam, et
brachium tuum extentum, et adoraverit in loco
isto, 33 tu exaudies de cælo firmissimo habitaculo
tuo, et facies cuncta pro quibus invocaverit te ille
peregrinus: ut sciant omnes populi terræ nomen
tuum, et timeant te sicut populus tuus Israël, et
cognoscant quia nomen tuum invocatum est super
domum hanc quam ædificavi. 34 Si egressus fuerit
populus tuus ad bellum contra adversarios suos
per viam in qua miseris eos, adorabunt te contra
viam in qua civitas hæc est, quam elegisti, et domus
quam ædificavi nomini tuo, 35 tu exaudies de
cælo preces eorum, et obsecrationem: et ulciscaris.
36 Si autem peccaverint tibi (neque enim est
homo qui non peccet), et iratus fueris eis, et
tradideris hostibus, et captivos duxerint eos in
terram longinquam, vel certe quæ juxta est, 37 et
conversi in corde suo in terra ad quam captivi ducti
fuerant, egerint pœnitentiam, et deprecati te fuerint
in terra captivitatis suæ, dicentes: Peccavimus:
inique fecimus, injuste egimus: 38 et reversi fuerint
ad te in toto corde suo, et in tota anima sua, in terra
captivitatis suæ ad quam ducti sunt, adorabunt
te contra viam terræ suæ, quam dedisti patribus
eorum, et urbis quam elegisti, et domus quam
ædificavi nomini tuo: 39 tu exaudies de cælo, hoc
est, de firmo habitaculo tuo, preces eorum: et
facias judicium, et dimittas populo tuo, quamvis
peccatori: 40 tu es enim Deus meus: aperiantur,
quæso, oculi tui, et aures tuæ intentæ sint ad
orationem quæ fit in loco isto. 41 Nunc igitur
consurge, Domine Deus, in requiem tuam, tu et
arca fortitudinis tuæ: sacerdotes tui, Domine Deus,
induantur salutem, et sancti tui lætentur in bonis.
42 Domine Deus, ne averteris faciem christi tui:
memento misericordiarum David servi tui.

7 Cumque complesset Salomon fundens preces,
ignis descendit de cælo, et devoravit holocausta
et victimas: et majestas Domini implevit domum. 2
Nec poterant sacerdotes ingredi templum Domini,
eo quod implesset majestas Domini templum
Domini. 3 Sed et omnes filii Israël videbant
descendentem ignem, et gloriam Domini super
domum: et corruentes proni in terram super
pavimentum stratum lapide, adoraverunt, et
laudaverunt Dominum, quoniam bonus, quoniam in
sæculum misericordia ejus. 4 Rex autem et omnis
populus immolabant victimas coram Domino. 5
Mactavit igitur rex Salomon hostias, boum viginti
duo millia, arietum centum viginti millia: et
dedicavit domum Dei rex, et universus populus. 6
Sacerdotes autem stabant in officiis suis, et Levitæ
in organis carminum Domini, quæ fecit David rex
ad laudandum Dominum: Quoniam in æternum

misericordia ejus, hymnos David canentes per
manus suas: porro sacerdotes canebant tubis ante
eos, cunctusque Israël stabat. 7 Sanctificavit quoque
Salomon medium atrii ante templum Domini:
obtulerat enim ibi holocausta et adipes pacificorum:
quia altare æneum quod fecerat, non poterat
sustinere holocausta et sacrificia et adipes. 8 Fecit
ergo Salomon solemnitatem in tempore illo septem
diebus, et omnis Israël cum eo, ecclesia magna valde,
ab introitu Emath usque ad torrentem Ægypti. 9
Fecitque die octavo collectam, eo quod dedicasset
altare septem diebus, et solemnitatem celebrasset
diebus septem. 10 Igitur in die vigesimo tertio
mensis septimi, dimisit populos ad tabernacula sua,
lætantes atque gaudentes super bono quod fecerat
Dominus Davidi, et Salomoni, et Israëli populo
suo. 11 Complevitque Salomon domum Domini, et
domum regis, et omnia quæ disposuerat in corde
suo ut faceret in domo Domini, et in domo sua,
et prosperatus est. 12 Apparuit autem ei Dominus
nocte, et ait: Audivi orationem tuam, et elegi locum
istum mihi in domum sacrificii. 13 Si clausero
cælum, et pluvia non fluxerit, et mandavero et
præcepero locustæ ut devoret terram, et misero
pestilentiam in populum meum: 14 conversus autem
populus meus, super quos invocatum est nomen
meum, deprecatus me fuerit, et exquisierit faciem
meam, et egerit pœnitentiam a viis suis pessimis:
et ego exaudiam de cælo, et propitius ero peccatis
eorum, et sanabo terram eorum. 15 Oculi quoque
mei erunt aperti, et aures meæ erectæ ad orationem
ejus, qui in loco isto oraverit. 16 Elegi enim, et
sanctificavi locum istum, ut sit nomen meum ibi in
sempiternum, et permaneant oculi mei et cor meum
ibi cunctis diebus. 17 Tu quoque si ambulaveris
coram me, sicut ambulaverit David pater tuus, et
feceris juxta omnia quæ præcepi tibi, et justitias
meas judiciaque servaveris: 18 suscitabo thronum
regni tui, sicut pollicitus sum David patri tuo, dicens:
Non auferetur de stirpe tua vir qui sit princeps in
Israël. 19 Si autem aversi fueritis, et dereliqueritis
justitias meas, et præcepta mea quæ proposui vobis,
et abeuntes servieritis diis alienis, et adoraveritis
eos, 20 evellam vos de terra mea quam dedi vobis:
et domum hanc, quam sanctificavi nomini meo,
projiciam a facie mea, et tradam eam in parabolam,
et in exemplum cunctis populis. 21 Et domus
ista erit in proverbium universis transeuntibus, et
dicent stupentes: Quare fecit Dominus sic terræ
huic, et domui huic? 22 Respondebuntque: Quia
dereliquerunt Dominum Deum patrum suorum, qui
eduxit eos de terra Ægypti, et apprehenderunt deos
alienos, et adoraverunt eos, et coluerunt: idcirco
venerunt super eos universa hæc mala.

8 Expletis autem viginti annis postquam ædificavit
Salomon domum Domini et domum suam, 2
civitates quas dederat Hiram Salomoni, ædificavit,
et habitare ibi fecit filios Israël. 3 Abiit quoque
in Emath Suba, et obtinuit eam. 4 Et ædificavit
Palmyram in deserto, et alias civitates munitissimas
ædificavit in Emath. 5 Exstruxitque Bethoron
superiorem, et Bethoron inferiorem, civitates
muratas habentes portas et vectes et seras: 6 Balaath
etiam et omnes urbes firmissimas quæ fuerunt
Salomonis, cunctasque urbes quadrigarum, et urbes
equitum. Omnia quæcumque voluit Salomon atque
disposuit, ædificavit in Jerusalem, et in Libano, et in
universa terra potestatis suæ. 7 Omnem populum
qui derelictus fuerat de Hethæis, et Amorrhæis, et
Pherezæis, et Hevæis, et Jebusæis, qui non erant de
stirpe Israël, 8 de filiis eorum, et de posteris, quos
non interfecerant filii Israël, subjugavit Salomon
in tributarios, usque in diem hanc. 9 Porro de
filiis Israël non posuit ut servirent operibus regis:
ipsi enim erant viri bellatores, et duces primi, et
principes quadrigarum et equitum ejus. 10 Omnes
autem principes exercitus regis Salomonis fuerunt
ducenti quinquaginta, qui erudiebant populum. 11
Filiam vero Pharaonis transtulit de civitate David
in domum quam ædificaverat ei. Dixit enim rex:
Non habitabit uxor mea in domo David regis Israël,
eo quod sanctificata sit: quia ingressa est in eam
arca Domini. 12 Tunc obtulit Salomon holocausta
Domino super altare Domini, quod exstruxerat
ante porticum, 13 ut per singulos dies offerretur
in eo juxta præceptum Moysi in sabbatis et in
calendis, et in festis diebus, ter per annum, id
est, in solemnitate azymorum, et in solemnitatem
hebdomadarum, et in solemnitate tabernaculorum.
14 Et constituit juxta dispositionem David patris sui
officia sacerdotum in ministeriis suis, et Levitas
in ordine suo, ut laudarent et ministrarent coram
sacerdotibus juxta ritum uniuscujusque diei, et
janitores in divisionibus suis per portam et portam:
sic enim præceperat David homo Dei. 15 Nec
prætergressi sunt de mandatis regis tam sacerdotes
quam Levitæ, ex omnibus quæ præceperat, et
in custodiis thesaurorum. 16 Omnes impensas
præparatas habuit Salomon ex eo die quo fundavit
domum Domini usque in diem quo perfecit eam. 17
Tunc abiit Salomon in Asiongaber, et in Ailath ad
oram maris Rubri, quæ est in terra Edom. 18 Misit
autem ei Hiram per manus servorum suorum naves,
et nautas gnaros maris, et abierunt cum servis

Salomonis in Ophir, tuleruntque inde quadringenta
quinquaginta talenta auri, et attulerunt ad regem
Salomonem.

9 Regina quoque Saba, cum audisset famam
Salomonis, venit ut tentaret eum in ænigmatibus
in Jerusalem, cum magnis opibus et camelis, qui
portabant aromata, et auri plurimum, gemmasque
pretiosas. Cumque venisset ad Salomonem, locuta
est ei quæcumque erant in corde suo. **2** Et exposuit
ei Salomon omnia quæ proposuerat: nec quidquam
fuit, quod non perspicuum ei fecerit. **3** Quæ
postquam vidit, sapientiam scilicet Salomonis, et
domum quam ædificaverat, **4** necnon et cibaria
mensæ ejus, et habitacula servorum, et officia
ministrorum ejus, et vestimenta eorum, pincernas
quoque et vestes eorum, et victimas quas immolabat
in domo Domini: non erat præ stupore ultra in
ea spiritus. **5** Dixitque ad regem: Verus est sermo
quem audieram in terra mea de virtutibus et
sapientia tua. **6** Non credebam narrantibus donec
ipsa venissem, et vidissent oculi mei, et probassem
vix medietatem sapientiæ tuæ mihi fuisse narratam:
vicisti famam virtutibus tuis. **7** Beati viri tui, et beati
servi tui, qui assistunt coram te omni tempore, et
audiunt sapientiam tuam. **8** Sit Dominus Deus tuus
benedictus, qui voluit te ordinare super thronum
suum, regem Domini Dei tui. Quia diligit Deus Israël,
et vult servare eum in æternum, idcirco posuit te
super eum regem ut facias judicia atque justitiam.
9 Dedit autem regi centum viginti talenta auri, et
aromata multa nimis, et gemmas pretiosissimas:
non fuerunt aromata talia, ut hæc quæ dedit regina
Saba regi Salomoni. **10** Sed et servi Hiram cum
servis Salomonis attulerunt aurum de Ophir, et
ligna thyina, et gemmas pretiosissimas: **11** de
quibus fecit rex, de lignis scilicet thyinis, gradus in
domo Domini, et in domo regia, citharas quoque,
et psalteria cantoribus: numquam visa sunt in
terra Juda ligna talia. **12** Rex autem Salomon dedit
reginæ Saba cuncta quæ voluit, et quæ postulavit,
et multo plura quam attulerat ad eum: quæ reversa
abiit in terram suam cum servis suis. **13** Erat
autem pondus auri quod afferebatur Salomoni
per singulos annos, sexcenta sexaginta sex talenta
auri, **14** excepta ea summa quam legati diversarum
gentium et negotiatores afferre consueverant,
omnesque reges Arabiæ, et satrapæ terrarum, qui
comportabant aurum et argentum Salomoni. **15**
Fecit igitur rex Salomon ducentas hastas aureas
de summa sexcentorum aureorum, qui in singulis
hastis expendebantur: **16** trecenta quoque scuta
aurea trecentorum aureorum, quibus tegebantur
singula scuta: posuitque ea rex in armentario,
quod erat consitum nemore. **17** Fecit quoque
rex solium eburneum grande, et vestivit illud
auro mundissimo. **18** Sex quoque gradus, quibus
ascendebatur ad solium, et scabellum aureum, et
brachiola duo altrinsecus, et duos leones stantes
juxta brachiola, **19** sed et alios duodecim leunculos
stantes super sex gradus ex utraque parte: non
fuit tale solium in universis regnis. **20** Omnia
quoque vasa convivii regis erant aurea, et vasa
domus saltus Libani ex auro purissimo. Argentum
enim in diebus illis pro nihilo reputabatur. **21**
Siquidem naves regis ibant in Tharsis cum servis
Hiram, semel in annis tribus: et deferebant inde
aurum, et argentum, et ebur, et simias, et pavos. **22**
Magnificatus est igitur Salomon super omnes reges
terræ præ divitiis et gloria. **23** Omnesque reges
terrarum desiderabant videre faciem Salomonis,
ut audirent sapientiam quam dederat Deus in
corde ejus: **24** et deferebant ei munera, vasa
argentea et aurea, et vestes, et arma, et aromata,
equos, et mulos, per singulos annos. **25** Habuit
quoque Salomon quadraginta millia equorum in
stabulis, et curruum equitumque duodecim millia:
constituitque eos in urbibus quadrigarum, et ubi
erat rex in Jerusalem. **26** Exercuit etiam potestatem
super cunctos reges a flumine Euphrate usque
ad terram Philisthinorum, et usque ad terminos
Ægypti. **27** Tantamque copiam præbuit argenti
in Jerusalem quasi lapidum: et cedrorum tantam
multitudinem velut sycomororum quæ gignuntur
in campestribus. **28** Adducebantur autem ei equi de
Ægypto, cunctisque regionibus. **29** Reliqua autem
operum Salomonis priorum et novissimorum scripta
sunt in verbis Nathan prophetæ, et in libris Ahiæ
Silonitis, in visione quoque Addo videntis contra
Jeroboam filium Nabat. **30** Regnavit autem Salomon
in Jerusalem super omnem Israël quadraginta annis.
31 Dormivitque cum patribus suis, et sepelierunt
eum in civitate David: regnavitque Roboam filius
ejus pro eo.

10 Profectus est autem Roboam in Sichem:
illuc enim cunctus Israël convenerat ut
constituerent eum regem. **2** Quod cum audisset
Jeroboam filius Nabat, qui erat in Ægypto (fugerat
quippe illuc ante Salomonem), statim reversus
est. **3** Vocaveruntque eum, et venit cum universo
Israël: et locuti sunt ad Roboam, dicentes: **4** Pater
tuus durissimo jugo nos pressit: tu leviora impera
patre tuo, qui nobis imposuit gravem servitutem, et
paululum de onere subleva, ut serviamus tibi. **5**
Qui ait: Post tres dies revertimini ad me. Cumque

abiisset populus, 6 iniit consilium cum senibus qui
steterant coram patre ejus Salomone dum adhuc
viveret, dicens: Quid datis consilii ut respondeam
populo? 7 Qui dixerunt ei: Si placueris populo
huic, et leniveris eos verbis clementibus, servient
tibi omni tempore. 8 At ille reliquit consilium
senum, et cum juvenibus tractare cœpit, qui cum
eo nutriti fuerant, et erant in comitatu illius. 9
Dixitque ad eos: Quid vobis videtur? vel respondere
quid debeo populo huic, qui dixit mihi: Subleva
jugum quod imposuit nobis pater tuus? 10 At
illi responderunt ut juvenes, et nutriti cum eo in
deliciis, atque dixerunt: Sic loqueris populo qui
dixit tibi: Pater tuus aggravavit jugum nostrum,
tu subleva: et sic respondebis ei: Minimus digitus
meus grossior est lumbis patris mei. 11 Pater
meus imposuit vobis grave jugum, et ego majus
pondus apponam; pater meus cecidit vos flagellis,
ego vero cædam vos scorpionibus. 12 Venit ergo
Jeroboam et universus populus ad Roboam die
tertio, sicut præceperat eis. 13 Responditque rex
dura, derelicto consilio seniorum: 14 locutusque
est juxta juvenum voluntatem: Pater meus grave
vobis imposuit jugum, quod ego gravius faciam;
pater meus cecidit vos flagellis, ego vero cædam vos
scorpionibus. 15 Et non acquievit populi precibus:
erat enim voluntatis Dei ut compleretur sermo ejus
quem locutus fuerat per manum Ahiæ Silonitis
ad Jeroboam filium Nabat. 16 Populus autem
universus rege duriora dicente, sic locutus est ad
eum: Non est nobis pars in David, neque hæreditas
in filio Isai. Revertere in tabernacula tua, Israël; tu
autem pasce domum tuam David. Et abiit Israël in
tabernacula sua. 17 Super filios autem Israël qui
habitabant in civitatibus Juda, regnavit Roboam. 18
Misitque rex Roboam Aduram, qui præerat tributis,
et lapidaverunt eum filii Israël, et mortuus est:
porro rex Roboam currum festinavit ascendere, et
fugit in Jerusalem. 19 Recessitque Israël a domo
David, usque ad diem hanc.

11 Venit autem Roboam in Jerusalem, et
convocavit universam domum Juda et
Benjamin, centum octoginta millia electorum
atque bellantium, ut dimicaret contra Israël, et
converteret ad se regnum suum. 2 Factusque est
sermo Domini ad Semeiam hominem Dei, dicens:
3 Loquere ad Roboam filium Salomonis regem
Juda, et ad universum Israël, qui est in Juda et
Benjamin: 4 Hæc dicit Dominus: Non ascendetis,
neque pugnabitis contra fratres vestros: revertatur
unusquisque in domum suam, quia mea hoc gestum
est voluntate. Qui cum audissent sermonem Domini,
reversi sunt, nec perrexerunt contra Jeroboam. 5
Habitavit autem Roboam in Jerusalem, et ædificavit
civitates muratas in Juda. 6 Exstruxitque Bethlehem,
et Etam, et Thecue, 7 Bethsur quoque, et Socho, et
Odollam, 8 necnon et Geth, et Maresa, et Ziph, 9 sed
et Aduram, et Lachis, et Azeca, 10 Saraa quoque, et
Ajalon, et Hebron, quæ erant in Juda et Benjamin,
civitates munitissimas. 11 Cumque clausisset eas
muris, posuit in eis principes, ciborumque horrea,
hoc est, olei, et vini. 12 Sed et in singulis urbibus fecit
armamentarium scutorum et hastarum, firmavitque
eas summa diligentia, et imperavit super Judam
et Benjamin. 13 Sacerdotes autem et Levitæ qui
erant in universo Israël, venerunt ad eum de
cunctis sedibus suis, 14 relinquentes suburbana
et possessiones suas, et transeuntes ad Judam et
Jerusalem: eo quod abjecisset eos Jeroboam et
posteri ejus, ne sacerdotio Domini fungerentur.
15 Qui constituit sibi sacerdotes excelsorum, et
dæmoniorum, vitulorumque quos fecerat. 16 Sed et
de cunctis tribubus Israël, quicumque dederant cor
suum ut quærerent Dominum Deum Israël, venerunt
in Jerusalem ad immolandum victimas suas coram
Domino Deo patrum suorum. 17 Et roboraverunt
regnum Juda, et confirmaverunt Roboam filium
Salomonis per tres annos: ambulaverunt enim
in viis David et Salomonis, annis tantum tribus.
18 Duxit autem Roboam uxorem Mahalath filiam
Jerimoth filii David: Abihail quoque filiam Eliab filii
Isai, 19 quæ peperit ei filios Jehus, et Somoriam,
et Zoom. 20 Post hanc quoque accepit Maacha
filiam Absalom, quæ peperit ei Abia, et Ethai,
et Ziza, et Salomith. 21 Amavit autem Roboam
Maacha filiam Absalom super omnes uxores suas et
concubinas: nam uxores decem et octo duxerat,
concubinas autem sexaginta: et genuit viginti octo
filios, et sexaginta filias. 22 Constituit vero in capite
Abiam filium Maacha ducem super omnes fratres
suos: ipsum enim regem facere cogitabat, 23 quia
sapientior fuit, et potentior super omnes filios
ejus, et in cunctis finibus Juda et Benjamin, et in
universis civitatibus muratis: præbuitque eis escas
plurimas, et multas petivit uxores.

12 Cumque roboratum fuisset regnum Roboam
et confortatum, dereliquit legem Domini,
et omnis Israël cum eo. 2 Anno autem quinto
regni Roboam, ascendit Sesac rex Ægypti in
Jerusalem (quia peccaverant Domino) 3 cum mille
ducentis curribus, et sexaginta millibus equitum:
nec erat numerus vulgi quod venerat cum eo
ex Ægypto, Libyes scilicet, et Troglodytæ, et
Æthiopes. 4 Cepitque civitates munitissimas in

Juda, et venit usque in Jerusalem. 5 Semeias autem
propheta ingressus est ad Roboam, et principes
Juda qui congregati fuerant in Jerusalem, fugientes
Sesac: dixitque ad eos: Hæc dicit Dominus: Vos
reliquistis me, et ego reliqui vos in manu Sesac. 6
Consternatique principes Israël et rex, dixerunt:
Justus est Dominus. 7 Cumque vidisset Dominus
quod humiliati essent, factus est sermo Domini
ad Semeiam, dicens: Quia humiliati sunt, non
disperdam eos, daboque eis pauxillum auxilii,
et non stillabit furor meus super Jerusalem per
manum Sesac. 8 Verumtamen servient ei, ut
sciant distantiam servitutis meæ, et servitutis regni
terrarum. 9 Recessit itaque Sesac rex Ægypti ab
Jerusalem, sublatis thesauris domus Domini et
domus regis: omniaque secum tulit, et clypeos
aureos quos fecerat Salomon: 10 pro quibus fecit rex
æneos, et tradidit illos principibus scutariorum, qui
custodiebant vestibulum palatii. 11 Cumque introiret
rex domum Domini, veniebant scutarii et tollebant
eos, iterumque referebant eos ad armamentarium
suum. 12 Verumtamen quia humiliati sunt, aversa
est ab eis ira Domini, nec deleti sunt penitus:
siquidem et in Juda inventa sunt opera bona. 13
Confortatus est ergo rex Roboam in Jerusalem, atque
regnavit: quadraginta autem et unius anni erat
cum regnare cœpisset, et decem et septem annis
regnavit in Jerusalem, urbe quam elegit Dominus ut
confirmaret nomen suum ibi, de cunctis tribubus
Israël: nomen autem matris ejus Naama Ammanitis.
14 Fecit autem malum, et non præparavit cor suum
ut quæreret Dominum. 15 Opera vero Roboam
prima et novissima scripta sunt in libris Semeiæ
prophetæ, et Addo videntis, et diligenter exposita:
pugnaveruntque adversum se Roboam et Jeroboam
cunctis diebus. 16 Et dormivit Roboam cum patribus
suis, sepultusque est in civitate David: et regnavit
Abia filius ejus pro eo.

13 Anno octavodecimo regis Jeroboam, regnavit
Abia super Judam. 2 Tribus annis regnavit
in Jerusalem, nomenque matris ejus Michaia filia
Uriel de Gabaa: et erat bellum inter Abiam et
Jeroboam. 3 Cumque iniisset Abia certamen,
et haberet bellicosissimos viros, et electorum
quadringenta millia: Jeroboam instruxit econtra
aciem octingenta millia virorum, qui et ipsi electi
erant, et ad bella fortissimi. 4 Stetit ergo Abia
super montem Semeron, qui erat in Ephraim,
et ait: Audi, Jeroboam, et omnis Israël. 5 Num
ignoratis quod Dominus Deus Israël dederit regnum
David super Israël in sempiternum, ipsi et filiis
ejus in pactum salis? 6 Et surrexit Jeroboam filius
Nabat, servus Salomonis filii David, et rebellavit
contra dominum suum. 7 Congregatique sunt ad
eum viri vanissimi, et filii Belial, et prævaluerunt
contra Roboam filium Salomonis: porro Roboam
erat rudis, et corde pavido, nec potuit resistere eis.
8 Nunc ergo vos dicitis quod resistere possitis regno
Domini, quod possidet per filios David, habetisque
grandem populi multitudinem, atque vitulos aureos
quos fecit vobis Jeroboam in deos. 9 Et ejecistis
sacerdotes Domini, filios Aaron, atque Levitas,
et fecistis vobis sacerdotes sicut omnes populi
terrarum: quicumque venerit, et initiaverit manum
suam in tauro de bobus, et in arietibus septem,
fit sacerdos eorum qui non sunt dii. 10 Noster
autem Dominus, Deus est, quem non relinquimus,
sacerdotesque ministrant Domino, de filiis Aaron,
et Levitæ sunt in ordine suo: 11 holocausta quoque
offerunt Domino per singulos dies mane et vespere,
et thymiama juxta legis præcepta confectum, et
proponuntur panes in mensa mundissima, estque
apud nos candelabrum aureum, et lucernæ ejus,
ut accendantur semper ad vesperam: nos quippe
custodimus præcepta Domini Dei nostri, quem
vos reliquistis. 12 Ergo in exercitu nostro dux
Deus est, et sacerdotes ejus, qui clangunt tubis,
et resonant contra vos: filii Israël, nolite pugnare
contra Dominum Deum patrum vestrorum, quia non
vobis expedit. 13 Hæc illo loquente, Jeroboam retro
moliebatur insidias. Cumque ex adverso hostium
staret, ignorantem Judam suo ambiebat exercitu.
14 Respiciensque Judas, vidit instare bellum ex
adverso et post tergum, et clamavit ad Dominum,
ac sacerdotes tubis canere cœperunt. 15 Omnesque
viri Juda vociferati sunt: et ecce illis clamantibus,
perterruit Deus Jeroboam, et omnem Israël qui
stabat ex adverso Abia et Juda. 16 Fugeruntque
filii Israël Judam, et tradidit eos Deus in manu
eorum. 17 Percussit ergo eos Abia et populus ejus
plaga magna: et corruerunt vulnerati ex Israël
quingenta millia virorum fortium. 18 Humiliatique
sunt filii Israël in tempore illo, et vehementissime
confortati filii Juda, eo quod sperassent in Domino
Deo patrum suorum. 19 Persecutus est autem Abia
fugientem Jeroboam, et cepit civitates ejus, Bethel
et filias ejus, et Jesana cum filiabus suis, Ephron
quoque et filias ejus: 20 nec valuit ultra resistere
Jeroboam in diebus Abia: quem percussit Dominus,
et mortuus est. 21 Igitur Abia, confortato imperio
suo, accepit uxores quatuordecim: procreavitque
viginti duos filios, et sedecim filias. 22 Reliqua
autem sermonum Abia, viarumque et operum ejus,
scripta sunt diligentissime in libro Addo prophetæ.

14 Dormivit autem Abia cum patribus suis, et
sepelierunt eum in civitate David: regnavitque
Asa filius ejus pro eo, in cujus diebus quievit terra
annis decem. **2** Fecit autem Asa quod bonum et
placitum erat in conspectu Dei sui, et subvertit
altaria peregrini cultus, et excelsa. **3** Et confregit
statuas, lucosque succidit: **4** et præcepit Judæ
ut quæreret Dominum Deum patrum suorum, et
faceret legem, et universa mandata: **5** et abstulit
de cunctis urbibus Juda aras et fana, et regnavit in
pace. **6** Ædificavit quoque urbes munitas in Juda,
quia quietus erat, et nulla temporibus ejus bella
surrexerant, pacem Domino largiente. **7** Dixit autem
Judæ: Ædificemus civitates istas, et vallemus muris,
et roboremus turribus, et portis, et seris, donec
a bellis quieta sunt omnia, eo quod quæsierimus
Dominum Deum patrum nostrorum, et dederit nobis
pacem per gyrum. Ædificaverunt igitur, et nullum
in exstruendo impedimentum fuit. **8** Habuit autem
Asa in exercitu suo portantium scuta et hastas de
Juda trecenta millia, de Benjamin vero scutariorum
et sagittariorum ducenta octoginta millia: omnes
isti viri fortissimi. **9** Egressus est autem contra
eos Zara Æthiops cum exercitu suo, decies centena
millia, et curribus trecentis: et venit usque Maresa.
10 Porro Asa perrexit obviam ei, et instruxit aciem
ad bellum in valle Sephata, quæ est juxta Maresa: **11**
et invocavit Dominum Deum, et ait: Domine, non est
apud te ulla distantia, utrum in paucis auxilieris, an
in pluribus. Adjuva nos, Domine Deus noster: in te
enim, et in tuo nomine habentes fiduciam, venimus
contra hanc multitudinem. Domine, Deus noster
tu es: non prævaleat contra te homo. **12** Exterruit
itaque Dominus Æthiopes coram Asa et Juda:
fugeruntque Æthiopes. **13** Et persecutus est eos Asa,
et populus qui cum eo erat, usque Gerara: et ruerunt
Æthiopes usque ad internecionem, quia Domino
cædente contriti sunt, et exercitu illius præliante.
Tulerunt ergo spolia multa, **14** et percusserunt
civitates omnes per circuitum Geraræ: grandis
quippe cunctos terror invaserat: et diripuerunt
urbes, et multam prædam asportaverunt. **15** Sed
et caulas ovium destruentes, tulerunt pecorum
infinitam multitudinem, et camelorum: reversique
sunt in Jerusalem.

15 Azarias autem filius Oded, facto in se spiritu
Dei, **2** egressus est in occursum Asa, et dixit ei:
Audite me, Asa, et omnis Juda et Benjamin: Dominus
vobiscum, quia fuistis cum eo. Si quæsieritis eum,
invenietis: si autem dereliqueritis eum, derelinquet
vos. **3** Transibant autem multi dies in Israël absque
Deo vero, et absque sacerdote doctore, et absque
lege. **4** Cumque reversi fuerint in angustia sua
ad Dominum Deum Israël, et quæsierint eum,
reperient eum. **5** In tempore illo, non erit pax
egredienti et ingredienti, sed terrores undique in
cunctis habitatoribus terrarum: **6** pugnavit enim
gens contra gentem, et civitas contra civitatem,
quia Dominus conturbabit eos in omni angustia. **7**
Vos ergo confortamini, et non dissolvantur manus
vestræ: erit enim merces operi vestro. **8** Quod cum
audisset Asa, verba scilicet, et prophetiam Azariæ
filii Oded prophetæ, confortatus est, et abstulit
idola de omni terra Juda et de Benjamin, et ex
urbibus quas ceperat, montis Ephraim: et dedicavit
altare Domini quod erat ante porticum Domini. **9**
Congregavitque universum Judam et Benjamin, et
advenas cum eis de Ephraim, et de Manasse, et de
Simeon: plures enim ad eum confugerant ex Israël,
videntes quod Dominus Deus illius esset cum eo. **10**
Cumque venissent in Jerusalem mense tertio, anno
decimoquinto regni Asa, **11** immolaverunt Domino
in die illa de manubiis et præda quam adduxerant,
boves septingentos, et arietes septem millia. **12**
Et intravit ex more ad corroborandum fœdus ut
quærerent Dominum Deum patrum suorum in toto
corde, et in tota anima sua. **13** Si quis autem, inquit,
non quæsierit Dominum Deum Israël, moriatur,
a minimo usque ad maximum, a viro usque ad
mulierem. **14** Juraveruntque Domino voce magna in
jubilo, et in clangore tubæ, et in sonitu buccinarum,
15 omnes qui erant in Juda, cum execratione: in
omni enim corde suo juraverunt, et in tota voluntate
quæsierunt eum, et invenerunt: præstititque eis
Dominus requiem per circuitum. **16** Sed et Maacham
matrem Asa regis ex augusto deposuit imperio, eo
quod fecisset in luco simulacrum Priapi: quod omne
contrivit, et in frustra comminuens combussit in
torrente Cedron. **17** Excelsa autem derelicta sunt
in Israël: attamen cor Asa erat perfectum cunctis
diebus ejus, **18** eaque quæ voverat pater suus, et
ipse, intulit in domum Domini, argentum, et aurum,
vasorumque diversam supellectilem. **19** Bellum
vero non fuit usque ad trigesimum quintum annum
regni Asa.

16 Anno autem trigesimo sexto regni ejus,
ascendit Baasa rex Israël in Judam, et muro
circumdabat Rama, ut nullus tute posset egredi
et ingredi de regno Asa. **2** Protulit ergo Asa
argentum et aurum de thesauris domus Domini,
et de thesauris regis, misitque ad Benadad regem
Syriæ, qui habitabat in Damasco, dicens: **3** Fœdus
inter me et te est; pater quoque meus et pater
tuus habuere concordiam: quam ob rem misi tibi

argentum et aurum, ut rupto fœdere quod habes
cum Baasa rege Israël, facias eum a me recedere. 4
Quo comperto, Benadad misit principes exercituum
suorum ad urbes Israël: qui percusserunt Ahion, et
Dan, et Abelmaim, et universas urbes Nephthali
muratas. 5 Quod cum audisset Baasa, desiit ædificare
Rama, et intermisit opus suum. 6 Porro Asa rex
assumpsit universum Judam, et tulerunt lapides
de Rama, et ligna quæ ædificationi præparaverat
Baasa, ædificavitque ex eis Gabaa et Maspha. 7
In tempore illo venit Hanani propheta ad Asa
regem Juda, et dixit ei: Quia habuisti fiduciam in
rege Syriæ, et non in Domino Deo tuo, idcirco
evasit Syriæ regis exercitus de manu tua. 8
Nonne Æthiopes et Libyes multo plures erant
quadrigis, et equitibus, et multitudine nimia, quos
cum Domino credidisses, tradidit in manu tua?
9 Oculi enim Domini contemplantur universam
terram, et præbent fortitudinem his qui corde
perfecto credunt in eum. Stulte igitur egisti, et
propter hoc ex præsenti tempore adversum te bella
consurgent. 10 Iratusque Asa adversus videntem,
jussit eum mitti in nervum: valde quippe super
hoc fuerat indignatus: et interfecit de populo in
tempore illo plurimos. 11 Opera autem Asa prima
et novissima scripta sunt in libro regum Juda et
Israël. 12 Ægrotavit etiam Asa anno trigesimo
nono regni sui, dolore pedum vehementissimo,
et nec in infirmitate sua quæsivit Dominum,
sed magis in medicorum arte confisus est. 13
Dormivitque cum patribus suis, et mortuus est anno
quadragesimo primo regni sui. 14 Et sepelierunt eum
in sepulchro suo quod foderat sibi in civitate David:
posueruntque eum super lectum suum plenum
aromatibus et unguentibus meretriciis, quæ erant
pigmentariorum arte confecta, et combusserunt
super eum ambitione nimia.

17 Regnavit autem Josaphat filius ejus pro eo, et
invaluit contra Israël. 2 Constituitque militum
numeros in cunctis urbibus Juda quæ erant vallatæ
muris. Præsidiaque disposuit in terra Juda, et in
civitatibus Ephraim quas ceperat Asa pater ejus. 3
Et fuit Dominus cum Josaphat, quia ambulavit in viis
David patris sui primis: et non speravit in Baalim,
4 sed in Deo patris sui: et perrexit in præceptis
illius, et non juxta peccata Israël. 5 Confirmavitque
Dominus regnum in manu ejus, et dedit omnis
Juda munera Josaphat: factæque sunt ei infinitæ
divitiæ, et multa gloria. 6 Cumque sumpsisset cor
ejus audaciam propter vias Domini, etiam excelsa
et lucos de Juda abstulit. 7 Tertio autem anno regni
sui misit de principibus suis Benhail, et Obdiam, et
Zachariam, et Nathanaël, et Michæam, ut docerent
in civitatibus Juda: 8 et cum eis Levitas Semeiam,
et Nathaniam, et Zabadiam, Asaël quoque, et
Semiramoth, et Jonathan, Adoniamque et Thobiam,
et Thobadoniam Levitas, et cum eis Elisama, et
Joran sacerdotes: 9 docebantque populum in Juda,
habentes librum legis Domini, et circuibant cunctas
urbes Juda, atque erudiebant populum. 10 Itaque
factus est pavor Domini super omnia regna terrarum
quæ erant per gyrum Juda, nec audebant bellare
contra Josaphat. 11 Sed et Philisthæi Josaphat
munera deferebant, et vectigal argenti: Arabes
quoque adducebant pecora, arietum septem millia
septingenta, et hircorum totidem. 12 Crevit ergo
Josaphat, et magnificatus est usque in sublime:
atque ædificavit in Juda domos ad instar turrium,
urbesque muratas. 13 Et multa opera paravit in
urbibus Juda: viri quoque bellatores et robusti
erant in Jerusalem, 14 quorum iste numerus per
domos atque familias singulorum: in Juda principes
exercitus, Ednas dux, et cum eo robustissimi viri
trecenta millia. 15 Post hunc Johanan princeps,
et cum eo ducenta octoginta millia. 16 Post istum
quoque Amasias filius Zechri, consecratus Domino,
et cum eo ducenta millia virorum fortium. 17 Hunc
sequebatur robustus ad prælia Eliada, et cum eo
tenentium arcum et clypeum ducenta millia. 18 Post
istum etiam Jozabad, et cum eo centum octoginta
millia expeditorum militum. 19 Hi omnes erant
ad manum regis, exceptis aliis quos posuerat in
urbibus muratis in universo Juda.

18 Fuit ergo Josaphat dives et inclytus multum,
et affinitate conjunctus est Achab. 2
Descenditque post annos ad eum in Samariam: ad
cujus adventum mactavit Achab arietes et boves
plurimos, ipsi, et populo qui venerat cum eo:
persuasitque illi ut ascenderet in Ramoth Galaad. 3
Dixitque Achab rex Israël ad Josaphat regem Juda:
Veni mecum in Ramoth Galaad. Cui ille respondit: Ut
ego, et tu: sicut populus tuus, sic et populus meus:
tecumque erimus in bello. 4 Dixitque Josaphat ad
regem Israël: Consule, obsecro, impræsentiarum
sermonem Domini. 5 Congregavit igitur rex Israël
prophetarum quadringentos viros, et dixit ad eos:
In Ramoth Galaad ad bellandum ire debemus, an
quiescere? At illi: Ascende, inquiunt, et tradet
Deus in manu regis. 6 Dixitque Josaphat: Numquid
non est hic prophetes Domini, ut ab illo etiam
requiramus? 7 Et ait rex Israël ad Josaphat: Est vir
unus a quo possumus quærere Domini voluntatem:
sed ego odi eum, quia non prophetat mihi bonum,
sed malum omni tempore: est autem Michæas filius

Jemla. Dixitque Josaphat: Ne loquaris, rex, hoc
modo. 8 Vocavit ergo rex Israël unum de eunuchis,
et dixit ei: Voca cito Michæam filium Jemla. 9
Porro rex Israël, et Josaphat rex Juda, uterque
sedebant in solio suo, vestiti cultu regio: sedebant
autem in area juxta portam Samariæ, omnesque
prophetæ vaticinabantur coram eis. 10 Sedecias
vero filius Chanaana fecit sibi cornua ferrea, et ait:
Hæc dicit Dominus: His ventilabis Syriam, donec
conteras eam. 11 Omnesque prophetæ similiter
prophetabant, atque dicebant: Ascende in Ramoth
Galaad, et prosperaberis, et tradet eos Dominus in
manu regis. 12 Nuntius autem qui ierat ad vocandum
Michæam, ait illi: En verba omnium prophetarum
uno ore bona regi annuntiant: quæso ergo te ut
et sermo tuus ab eis non dissentiat, loquarisque
prospera. 13 Cui respondit Michæas: Vivit Dominus,
quia quodcumque dixerit mihi Deus meus, hoc
loquar. 14 Venit ergo ad regem. Cui rex ait: Michæa,
ire debemus in Ramoth Galaad ad bellandum, an
quiescere? Cui ille respondit: Ascendite: cuncta
enim prospera evenient, et tradentur hostes in
manus vestras. 15 Dixitque rex: Iterum atque iterum
te adjuro, ut mihi non loquaris, nisi quod verum est
in nomine Domini. 16 At ille ait: Vidi universum
Israël dispersum in montibus, sicut oves absque
pastore: et dixit Dominus: Non habent isti dominos:
revertatur unusquisque in domum suam in pace.
17 Et ait rex Israël ad Josaphat: Nonne dixi tibi
quod non prophetaret iste mihi quidquam boni,
sed ea quæ mala sunt? 18 At ille: Idcirco, ait,
audite verbum Domini: vidi Dominum sedentem in
solio suo, et omnem exercitum cæli assistentem
ei a dextris et a sinistris. 19 Et dixit Dominus:
Quis decipiet Achab regem Israël ut ascendat et
corruat in Ramoth Galaad? Cumque diceret unus
hoc modo, et alter alio, 20 processit spiritus, et
stetit coram Domino, et ait: Ego decipiam eum.
Cui Dominus: In quo, inquit, decipies? 21 At ille
respondit: Egrediar, et ero spiritus mendax in ore
omnium prophetarum ejus. Dixitque Dominus:
Decipies, et prævalebis: egredere, et fac ita. 22 Nunc
igitur, ecce Dominus dedit spiritum mendacii in
ore omnium prophetarum tuorum, et Dominus
locutus est de te mala. 23 Accessit autem Sedecias
filius Chanaana, et percussit Michææ maxillam,
et ait: Per quam viam transivit spiritus Domini a
me, ut loqueretur tibi? 24 Dixitque Michæas: Tu
ipse videbis in die illo, quando ingressus fueris
cubiculum de cubiculo ut abscondaris. 25 Præcepit
autem rex Israël, dicens: Tollite Michæam, et ducite
eum ad Amon principem civitatis, et ad Joas filium
Amelech. 26 Et dicetis: Hæc dicit rex: Mittite hunc
in carcerem, et date ei panis modicum, et aquæ
pauxillum, donec revertar in pace. 27 Dixitque
Michæas: Si reversus fueris in pace, non est locutus
Dominus in me. Et ait: Audite, omnes populi. 28
Igitur ascenderunt rex Israël et Josaphat rex Juda in
Ramoth Galaad. 29 Dixitque rex Israël ad Josaphat:
Mutabo habitum, et sic ad pugnam vadam: tu autem
induere vestibus tuis. Mutatoque rex Israël habitu,
venit ad bellum. 30 Rex autem Syriæ præceperat
ducibus equitatus sui, dicens: Ne pugnetis contra
minimum aut contra maximum, nisi contra solum
regem Israël. 31 Itaque cum vidissent principes
equitatus Josaphat, dixerunt: Rex Israël est iste. Et
circumdederunt eum dimicantes: at ille clamavit ad
Dominum, et auxiliatus est ei, atque avertit eos ab
illo. 32 Cum enim vidissent duces equitatus quod
non esset rex Israël, reliquerunt eum. 33 Accidit
autem ut unus e populo sagittam in incertum
jaceret, et percuteret regem Israël inter cervicem
et scapulas. At ille aurigæ suo ait: Converte manum
tuam, et educ me de acie, quia vulneratus sum. 34
Et finita est pugna in die illo: porro rex Israël stabat
in curru suo contra Syros usque ad vesperam, et
mortuus est occidente sole.

19 Reversus est autem Josaphat rex Juda in
domum suam pacifice in Jerusalem. 2 Cui
occurrit Jehu filius Henani videns, et ait ad eum:
Impio præbes auxilium, et his qui oderunt Dominum
amicitia jungeris, et idcirco iram quidem Domini
merebaris: 3 sed bona opera inventa sunt in te, eo
quod abstuleris lucos de terra Juda, et præparaveris
cor tuum ut requireres Dominum Deum patrum
tuorum. 4 Habitavit ergo Josaphat in Jerusalem,
rursumque egressus est ad populum de Bersabee
usque ad montem Ephraim, et revocavit eos ad
Dominum Deum patrum suorum. 5 Constituitque
judices terræ in cunctis civitatibus Juda munitis
per singula loca, 6 et præcipiens judicibus: Videte,
ait, quid faciatis: non enim hominis exercetis
judicium, sed Domini: et quodcumque judicaveritis,
in vos redundabit. 7 Sit timor Domini vobiscum, et
cum diligentia cuncta facite: non est enim apud
Dominum Deum nostrum iniquitas, nec personarum
acceptio, nec cupido munerum. 8 In Jerusalem
quoque constituit Josaphat Levitas, et sacerdotes,
et principes familiarum ex Israël, ut judicium et
causam Domini judicarent habitatoribus ejus. 9
Præcepitque eis, dicens: Sic agetis in timore Domini
fideliter et corde perfecto. 10 Omnem causam quæ
venerit ad vos fratrum vestrorum, qui habitant in
urbibus suis inter cognationem et cognationem,
ubicumque quæstio est de lege, de mandato, de

cæremoniis, de justificationibus: ostendite eis, ut
non peccent in Dominum, et ne veniat ira super
vos et super fratres vestros: sic ergo agentes non
peccabitis. 11 Amarias autem sacerdos et pontifex
vester in his quæ ad Deum pertinent, præsidebit:
porro Zabadias filius Ismahel, qui est dux in domo
Juda, super ea opera erit quæ ad regis officium
pertinent: habetisque magistros Levitas coram
vobis. Confortamini, et agite diligenter, et erit
Dominus vobiscum in bonis.

20 Post hæc congregati sunt filii Moab et
filii Ammon, et cum eis de Ammonitis, ad
Josaphat, ut pugnarent contra eum. 2 Veneruntque
nuntii, et indicaverunt Josaphat, dicentes: Venit
contra te multitudo magna de his locis quæ trans
mare sunt, et de Syria: et ecce consistunt in
Asasonthamar, quæ est Engaddi. 3 Josaphat autem
timore perterritus, totum se contulit ad rogandum
Dominum, et prædicavit jejunium universo Juda.
4 Congregatusque est Judas ad deprecandum
Dominum: sed et omnes de urbibus suis venerunt
ad obsecrandum eum. 5 Cumque stetisset Josaphat
in medio cœtu Juda et Jerusalem, in domo Domini
ante atrium novum, 6 ait: Domine Deus patrum
nostrorum, tu es Deus in cælo, et dominaris cunctis
regnis gentium: in manu tua est fortitudo et
potentia, nec quisquam tibi potest resistere. 7 Nonne
tu, Deus noster, interfecisti omnes habitatores
terræ hujus coram populo tuo Israël, et dedisti
eam semini Abraham amici tui in sempiternum?
8 Habitaveruntque in ea, et exstruxerunt in illa
sanctuarium nomini tuo, dicentes: 9 Si irruerint
super nos mala, gladius judicii, pestilentia, et fames,
stabimus coram domo hac in conspectu tuo, in qua
invocatum est nomen tuum: et clamabimus ad te
in tribulationibus nostris, et exaudies, salvosque
facies. 10 Nunc igitur, ecce filii Ammon, et Moab,
et mons Seir, per quos non concessisti Israël ut
transirent quando egrediebantur de Ægypto, sed
declinaverunt ab eis, et non interfecerunt illos,
11 e contrario agunt, et nituntur ejicere nos de
possessione quam tradidisti nobis. 12 Deus noster,
ergo non judicabis eos? in nobis quidem non
est tanta fortitudo, ut possimus huic multitudini
resistere, quæ irruit super nos. Sed cum ignoremus
quid agere debeamus, hoc solum habemus residui,
ut oculos nostros dirigamus ad te. 13 Omnis
vero Juda stabat coram Domino cum parvulis, et
uxoribus, et liberis suis. 14 Erat autem Jahaziel
filius Zachariæ filii Banaiæ filii Jehiel filii Mathaniæ,
Levites de filiis Asaph, super quem factus est
spiritus Domini, in medio turbæ, 15 et ait: Attendite,
omnis Juda, et qui habitatis Jerusalem, et tu, rex
Josaphat: hæc dicit Dominus vobis: Nolite timere,
nec paveatis hanc multitudinem: non est enim
vestra pugna, sed Dei. 16 Cras descendetis contra
eos: ascensuri enim sunt per clivum nomine Sis, et
invenietis illos in summitate torrentis qui est contra
solitudinem Jeruel. 17 Non eritis vos qui dimicabitis,
sed tantummodo confidenter state, et videbitis
auxilium Domini super vos, o Juda et Jerusalem:
nolite timere, nec paveatis: cras egrediemini contra
eos, et Dominus erit vobiscum. 18 Josaphat ergo, et
Juda, et omnes habitatores Jerusalem ceciderunt
proni in terram coram Domino, et adoraverunt
eum. 19 Porro Levitæ de filiis Caath et de filiis Core
laudabant Dominum Deum Israël voce magna in
excelsum. 20 Cumque mane surrexissent, egressi
sunt per desertum Thecue: profectisque eis, stans
Josaphat in medio eorum, dixit: Audite me, viri Juda,
et omnes habitatores Jerusalem: credite in Domino
Deo vestro, et securi eritis: credite prophetis ejus,
et cuncta evenient prospera. 21 Deditque consilium
populo, et statuit cantores Domini ut laudarent eum
in turmis suis, et antecederent exercitum, ac voce
consona dicerent: Confitemini Domino quoniam in
æternum misericordia ejus. 22 Cumque cœpissent
laudes canere, vertit Dominus insidias eorum in
semetipsos, filiorum scilicet Ammon, et Moab, et
montis Seir, qui egressi fuerant ut pugnarent contra
Judam: et percussi sunt. 23 Namque filii Ammon
et Moab consurrexerunt adversum habitatores
montis Seir, ut interficerent et delerent eos: cumque
hoc opere perpetrassent, etiam in semetipsos
versi, mutuis concidere vulneribus. 24 Porro
Juda, cum venisset ad speculam quæ respicit
solitudinem, vidit procul omnem late regionem
plenam cadaveribus, nec superesse quemquam qui
necem potuisset evadere. 25 Venit ergo Josaphat,
et omnis populus cum eo, ad detrahenda spolia
mortuorum: inveneruntque inter cadavera variam
supellectilem, vestes quoque, et vasa pretiosissima,
et diripuerunt ita ut omnia portare non possent,
nec per tres dies spolia auferre præ prædæ
magnitudine. 26 Die autem quarto congregati
sunt in Valle benedictionis: etenim quoniam ibi
benedixerant Domino, vocaverunt locum illum
Vallis benedictionis usque in præsentem diem.
27 Reversusque est omnis vir Juda, et habitatores
Jerusalem, et Josaphat ante eos, in Jerusalem
cum lætitia magna, eo quod dedisset eis Dominus
gaudium de inimicis suis. 28 Ingressique sunt in
Jerusalem cum psalteriis, et citharis, et tubis in
domum Domini. 29 Irruit autem pavor Domini
super universa regna terrarum cum audissent

quod pugnasset Dominus contra inimicos Israël. 30
Quievitque regnum Josaphat, et præbuit ei Deus
pacem per circuitum. 31 Regnavit igitur Josaphat
super Judam, et erat triginta quinque annorum
cum regnare cœpisset: viginti autem et quinque
annis regnavit in Jerusalem, et nomen matris ejus
Azuba filia Selahi. 32 Et ambulavit in via patris
suis Asa, nec declinavit ab ea, faciens quæ placita
erant coram Domino. 33 Verumtamen excelsa non
abstulit, et adhuc populus non direxerat cor suum
ad Dominum Deum patrum suorum. 34 Reliqua
autem gestorum Josaphat priorum et novissimorum
scripta sunt in verbis Jehu filii Hanani, quæ digessit
in libros regum Israël. 35 Post hæc iniit amicitias
Josaphat rex Juda cum Ochozia rege Israël, cujus
opera fuerunt impiissima. 36 Et particeps fuit ut
facerent naves quæ irent in Tharsis: feceruntque
classem in Asiongaber. 37 Prophetavit autem Eliezer
filius Dodau de Maresa ad Josaphat, dicens: Quia
habuisti fœdus cum Ochozia, percussit Dominus
opera tua, contritæque sunt naves, nec potuerunt
ire in Tharsis.

21 Dormivit autem Josaphat cum patribus suis,
et sepultus est cum eis in civitate David:
regnavitque Joram filius ejus pro eo. 2 Qui
habuit fratres filios Josaphat, Azariam, et Jahiel, et
Zachariam, et Azariam, et Michaël, et Saphatiam:
omnes hi filii Josaphat regis Juda. 3 Deditque
eis pater suus multa munera argenti et auri, et
pensitationes, cum civitatibus munitissimis in
Juda: regnum autem tradidit Joram, eo quod esset
primogenitus. 4 Surrexit ergo Joram super regnum
patris sui: cumque se confirmasset, occidit omnes
fratres suos gladio, et quosdam de principibus
Israël. 5 Triginta duorum annorum erat Joram
cum regnare cœpisset, et octo annis regnavit in
Jerusalem. 6 Ambulavitque in viis regum Israël, sicut
egerat domus Achab: filia quippe Achab erat uxor
ejus: et fecit malum in conspectu Domini. 7 Noluit
autem Dominus disperdere domum David propter
pactum quod inierat cum eo: et quia promiserat ut
daret ei lucernam, et filiis ejus omni tempore. 8
In diebus illis rebellavit Edom, ne esset subditus
Judæ, et constituit sibi regem. 9 Cumque transisset
Joram cum principibus suis, et cuncto equitatu qui
erat secum, surrexit nocte, et percussit Edom, qui
se circumdederat, et omnes duces equitatus ejus.
10 Attamen rebellavit Edom, ne esset sub ditione
Juda usque ad hanc diem: eo tempore et Lobna
recessit ne esset sub manu illius. Dereliquerat enim
Dominum Deum patrum suorum: 11 insuper et
excelsa fabricatus est in urbibus Juda, et fornicari
fecit habitatores Jerusalem, et prævaricari Judam.
12 Allatæ sunt autem ei litteræ ab Elia propheta,
in quibus scriptum erat: Hæc dicit Dominus Deus
David patris tui: Quoniam non ambulasti in viis
Josaphat patris tui, et in viis Asa regis Juda, 13
sed incessisti per iter regum Israël, et fornicari
fecisti Judam et habitatores Jerusalem, imitatus
fornicationem domus Achab, insuper et fratres
tuos, domum patris tui, meliores te, occidisti:
14 ecce Dominus percutiet te plaga magna cum
populo tuo, et filiis, et uxoribus tuis, universaque
substantia tua. 15 Tu autem ægrotabis pessimo
languore uteri tui, donec egrediantur vitalia tua
paulatim per singulos dies. 16 Suscitavit ergo
Dominus contra Joram spiritum Philisthinorum,
et Arabum qui confines sunt Æthiopibus: 17 et
ascenderunt in terram Juda, et vastaverunt eam,
diripueruntque cunctam substantiam quæ inventa
est in domo regis, insuper et filios ejus, et uxores:
nec remansit ei filius, nisi Joachaz, qui minimus
natu erat. 18 Et super hæc omnia percussit eum
Dominus alvi languore insanabili. 19 Cumque diei
succederet dies, et temporum spatia volverentur,
duorum annorum expletus est circulus: et sic longa
consumptus tabe, ita ut egereret etiam viscera
sua, languore pariter, et vita caruit. Mortuusque
est in infirmitate pessima, et non fecit ei populus
secundum morem combustionis exequias, sicut
fecerat majoribus ejus. 20 Triginta duorum annorum
fuit cum regnare cœpisset, et octo annis regnavit in
Jerusalem. Ambulavitque non recte, et sepelierunt
eum in civitate David, verumtamen non in sepulchro
regum.

22 Constituerunt autem habitatores Jerusalem
Ochoziam filium ejus minimum regem pro eo:
omnes enim majores natu, qui ante eum fuerant,
interfecerant latrones Arabum qui irruerant in
castra: regnavitque Ochozias filius Joram regis Juda.
2 Quadraginta duorum annorum erat Ochozias
cum regnare cœpisset, et uno anno regnavit in
Jerusalem: et nomen matris ejus Athalia filia Amri.
3 Sed et ipse ingressus est per vias domus Achab:
mater enim ejus impulit eum ut impie ageret. 4 Fecit
igitur malum in conspectu Domini, sicut domus
Achab: ipsi enim fuerunt ei consiliarii post mortem
patris sui, in interitum ejus: 5 ambulavitque in
consiliis eorum. Et perrexit cum Joram filio Achab
rege Israël in bellum contra Hazaël regem Syriæ in
Ramoth Galaad: vulneraveruntque Syri Joram. 6 Qui
reversus est ut curaretur in Jezrahel: multas enim
plagas acceperat in supradicto certamine. Igitur
Ochozias filius Joram rex Juda descendit ut inviseret

Joram filium Achab in Jezrahel ægrotantem. 7
Voluntatis quippe fuit Dei adversus Ochoziam, ut
veniret ad Joram: et cum venisset, et egrederetur
cum eo adversum Jehu filium Namsi, quem unxit
Dominus ut deleret domum Achab. 8 Cum ergo
everteret Jehu domum Achab, invenit principes
Juda, et filios fratrum Ochoziæ, qui ministrabant
ei, et interfecit illos. 9 Ipsum quoque perquirens
Ochoziam, comprehendit latitantem in Samaria:
adductumque ad se, occidit: et sepelierunt eum, eo
quod esset filius Josaphat, qui quæsierat Dominum
in toto corde suo. Nec erat ultra spes aliqua ut de
stirpe quis regnaret Ochoziæ: 10 siquidem Athalia
mater ejus, videns quod mortuus esset filius suus,
surrexit, et interfecit omnem stirpem regiam domus
Joram. 11 Porro Josabeth filia regis tulit Joas filium
Ochoziæ, et furata est eum de medio filiorum
regis, cum interficerentur: absconditque eum cum
nutrice sua in cubiculo lectulorum: Josabeth autem,
quæ absconderat eum, erat filia regis Joram, uxor
Jojadæ pontificis, soror Ochoziæ: et idcirco Athalia
non interfecit eum. 12 Fuit ergo cum eis in domo
Dei absconditus sex annis, quibus regnavit Athalia
super terram.

23 Anno autem septimo, confortatus Jojada,
assumpsit centuriones, Azariam videlicet
filium Jeroham, et Ismahel filium Johanan, Azariam
quoque filium Obed, et Maasiam filium Adaiæ, et
Elisaphat filium Zechri: et iniit cum eis fœdus. 2
Qui circumeuntes Judam, congregaverunt Levitas
de cunctis urbibus Juda, et principes familiarum
Israël, veneruntque in Jerusalem. 3 Iniit ergo omnis
multitudo pactum in domo Dei cum rege, dixitque
ad eos Jojada: Ecce filius regis regnabit, sicut locutus
est Dominus super filios David. 4 Iste est ergo sermo
quem facietis: 5 tertia pars vestrum qui veniunt ad
sabbatum, sacerdotum, et Levitarum, et janitorum
erit in portis: tertia vero pars ad domum regis:
et tertia ad portam quæ appellatur Fundamenti:
omne vero reliquum vulgus sit in atriis domus
Domini. 6 Nec quispiam alius ingrediatur domum
Domini, nisi sacerdotes, et qui ministrant de Levitis:
ipsi tantummodo ingrediantur, quia sanctificati
sunt: et omne reliquum vulgus observet custodias
Domini. 7 Levitæ autem circumdent regem,
habentes singuli arma sua (et siquis alius ingressus
fuerit templum, interficiatur), sintque cum rege
et intrante et egrediente. 8 Fecerunt ergo Levitæ,
et universus Juda, juxta omnia quæ præceperat
Jojada pontifex: et assumpserunt singuli viros qui
sub se erant, et veniebant per ordinem sabbati,
cum his qui impleverant sabbatum et egressuri
erant: siquidem Jojada pontifex non dimiserat
abire turmas quæ sibi per singulas hebdomadas
succedere consueverant. 9 Deditque Jojada sacerdos
centurionibus lanceas, clypeosque et peltas regis
David, quas consecraverat in domo Domini. 10
Constituitque omnem populum tenentium pugiones
a parte templi dextra, usque ad partem templi
sinistram, coram altari et templo, per circuitum
regis. 11 Et eduxerunt filium regis, et imposuerunt
ei diadema et testimonium, dederuntque in manu
ejus tenendam legem, et constituerunt eum regem:
unxit quoque illum Jojada pontifex, et filii ejus:
imprecatique sunt ei, atque dixerunt: Vivat rex.
12 Quod cum audisset Athalia, vocem scilicet
currentium atque laudantium regem, ingressa
est ad populum in templum Domini. 13 Cumque
vidisset regem stantem super gradum in introitu,
et principes, turmasque circa eum, omnemque
populum terræ gaudentem, atque clangentem tubis,
et diversi generis organis concinentem, vocemque
laudantium, scidit vestimenta sua, et ait: Insidiæ,
insidiæ. 14 Egressus autem Jojada pontifex ad
centuriones et principes exercitus, dixit eis: Educite
illam extra septa templi, et interficiatur foris gladio.
Præcepitque sacerdos ne occideretur in domo
Domini, 15 et imposuerunt cervicibus ejus manus:
cumque intrasset portam equorum domus regis,
interfecerunt eam ibi. 16 Pepigit autem Jojada
fœdus inter se, universumque populum, et regem,
ut esset populus Domini. 17 Itaque ingressus est
omnis populus domum Baal, et destruxerunt eam,
et altaria ac simulacra illius confregerunt: Mathan
quoque sacerdotem Baal interfecerunt ante aras.
18 Constituit autem Jojada præpositos in domo
Domini sub manibus sacerdotum et Levitarum
quos distribuit David in domo Domini, ut offerrent
holocausta Domino, sicut scriptum est in lege Moysi,
in gaudio et canticis, juxta dispositionem David. 19
Constituit quoque janitores in portis domus Domini,
ut non ingrederetur eam immundus in omni re. 20
Assumpsitque centuriones, et fortissimos viros, ac
principes populi, et omne vulgus terræ, et fecerunt
descendere regem de domo Domini, et introire
per medium portæ superioris in domum regis, et
collocaverunt eum in solio regali. 21 Lætatusque est
omnis populus terræ, et urbs quievit: porro Athalia
interfecta est gladio.

24 Septem annorum erat Joas cum regnare
cœpisset, et quadraginta annis regnavit in
Jerusalem: nomen matris ejus Sebia de Bersabee. 2
Fecitque quod bonum est coram Domino cunctis
diebus Jojadæ sacerdotis. 3 Accepit autem ei Jojada

uxores duas, e quibus genuit filios et filias. 4 Post
quæ placuit Joas ut instauraret domum Domini.
5 Congregavitque sacerdotes et Levitas, et dixit
eis: Egredimini ad civitates Juda, et colligite de
universo Israël pecuniam ad sartatecta templi Dei
vestri per singulos annos, festinatoque hoc facite.
Porro Levitæ egere negligentius. 6 Vocavitque
rex Jojadam principem, et dixit ei: Quare tibi non
fuit curæ, ut cogeres Levitas inferre de Juda et de
Jerusalem pecuniam quæ constituta est a Moyse
servo Domini, ut inferret eam omnis multitudo
Israël in tabernaculum testimonii? 7 Athalia enim
impiissima, et filii ejus, destruxerunt domum Dei,
et de universis quæ sanctificata fuerant in templo
Domini, ornaverunt fanum Baalim. 8 Præcepit
ergo rex, et fecerunt arcam: posueruntque eam
juxta portam domus Domini forinsecus. 9 Et
prædicatum est in Juda et Jerusalem ut deferrent
singuli pretium Domino, quod constituit Moyses
servus Dei super omnem Israël in deserto. 10
Lætatique sunt cuncti principes, et omnis populus,
et ingressi contulerunt in arcam Domini, atque
miserunt ita ut impleretur. 11 Cumque tempus
esset ut deferrent arcam coram rege per manus
Levitarum (videbant enim multam pecuniam),
ingrediebatur scriba regis, et quem primus sacerdos
constituerat, effundebantque pecuniam quæ erat
in arca, porro arcam reportabant ad locum suum:
sicque faciebant per singulos dies. Et congregata
est infinita pecunia, 12 quam dederunt rex et Jojada
his qui præerant operibus domus Domini: at illi
conducebant ex ea cæsores lapidum, et artifices
operum singulorum ut instaurarent domum Domini:
fabros quoque ferri et æris, ut quod cadere cœperat,
fulciretur. 13 Egeruntque hi qui operabantur
industrie, et obducebatur parietum cicatrix per
manus eorum, ac suscitaverunt domum Domini in
statum pristinum, et firmiter eam stare fecerunt.
14 Cumque complessent omnia opera, detulerunt
coram rege et Jojada reliquam partem pecuniæ: de
qua facta sunt vasa templi in ministerium, et ad
holocausta, phialæ quoque, et cetera vasa aurea et
argentea: offerebantur holocausta in domo Domini
jugiter cunctis diebus Jojadæ. 15 Senuit autem Jojada
plenus dierum, et mortuus est cum esset centum
triginta annorum: 16 sepelieruntque eum in civitate
David cum regibus, eo quod fecisset bonum cum
Israël, et cum domo ejus. 17 Postquam autem obiit
Jojada, ingressi sunt principes Juda, et adoraverunt
regem: qui delinitus obsequiis eorum, acquievit eis.
18 Et dereliquerunt templum Domini Dei patrum
suorum, servieruntque lucis et sculptilibus: et
facta est ira contra Judam et Jerusalem propter
hoc peccatum. 19 Mittebatque eis prophetas ut
reverterentur ad Dominum, quos protestantes illi
audire nolebant. 20 Spiritus itaque Dei induit
Zachariam filium Jojadæ sacerdotem, et stetit in
conspectu populi, et dixit eis: Hæc dicit Dominus
Deus: Quare transgredimini præceptum Domini,
quod vobis non proderit, et dereliquistis Dominum
ut derelinqueret vos? 21 Qui congregati adversus
eum, miserunt lapides juxta regis imperium in
atrio domus Domini. 22 Et non est recordatus
Joas rex misericordiæ quam fecerat Jojada pater
illius secum, sed interfecit filium ejus. Qui cum
moreretur, ait: Videat Dominus, et requirat. 23
Cumque evolutus esset annus, ascendit contra eum
exercitus Syriæ: venitque in Judam et Jerusalem, et
interfecit cunctos principes populi, atque universam
prædam miserunt regi in Damascum. 24 Et
certe cum permodicus venisset numerus Syrorum,
tradidit Dominus in manibus eorum infinitam
multitudinem, eo quod dereliquissent Dominum
Deum patrum suorum: in Joas quoque ignominiosa
exercuere judicia. 25 Et abeuntes dimiserunt eum
in languoribus magnis: surrexerunt autem contra
eum servi sui in ultionem sanguinis filii Jojadæ
sacerdotis, et occiderunt eum in lectulo suo, et
mortuus est: sepelieruntque eum in civitate David,
sed non in sepulchris regum. 26 Insidiati vero sunt
ei Zabad filius Semaath Ammanitidis, et Jozabad
filius Semmarith Moabitidis. 27 Porro filii ejus, ac
summa pecuniæ quæ adunata fuerat sub eo, et
instauratio domus Dei, scripta sunt diligentius in
libro regum: regnavit autem Amasias filius ejus pro
eo.

25 Viginti quinque annorum erat Amasias cum
regnare cœpisset, et viginti novem annis
regnavit in Jerusalem: nomen matris ejus Joadan de
Jerusalem. 2 Fecitque bonum in conspectu Domini,
verumtamen non in corde perfecto. 3 Cumque
roboratum sibi videret imperium, jugulavit servos
qui occiderant regem patrem suum, 4 sed filios
eorum non interfecit, sicut scriptum est in libro
legis Moysi, ubi præcepit Dominus, dicens: Non
occidentur patres pro filiis, neque filii pro patribus
suis, sed unusquisque in suo peccato morietur. 5
Congregavit igitur Amasias Judam, et constituit
eos per familias, tribunosque et centuriones in
universo Juda et Benjamin: et recensuit a viginti
annis supra, invenitque trecenta millia juvenum
qui egrederentur ad pugnam, et tenerent hastam
et clypeum: 6 mercede quoque conduxit de Israël
centum millia robustorum, centum talentis argenti.
7 Venit autem homo Dei ad illum, et ait: O rex, ne

egrediatur tecum exercitus Israël: non est enim
Dominus cum Israël, et cunctis filiis Ephraim: 8
quod si putas in robore exercitus bella consistere,
superari te faciet Deus ab hostibus: Dei quippe est et
adjuvare, et in fugam convertere. 9 Dixitque Amasias
ad hominem Dei: Quid ergo fiet de centum talentis,
quæ dedi militibus Israël? Et respondit ei homo
Dei: Habet Dominus unde tibi dare possit multo
his plura. 10 Separavit itaque Amasias exercitum
qui venerat ad eum ex Ephraim, ut reverteretur
in locum suum: at illi contra Judam vehementer
irati, reversi sunt in regionem suam. 11 Porro
Amasias confidenter eduxit populum suum, et abiit
in vallem Salinarum, percussitque filios Seir decem
millia: 12 et alia decem millia virorum ceperunt filii
Juda, et adduxerunt ad præruptum cujusdam petræ,
præcipitaveruntque eos de summo in præceps:
qui universi crepuerunt. 13 At ille exercitus quem
remiserat Amasias ne secum iret ad prælium,
diffusus est in civitatibus Juda, a Samaria usque
ad Bethoron, et interfectis tribus millibus, diripuit
prædam magnam. 14 Amasias vero post cædem
Idumæorum, et allatos deos filiorum Seir, statuit
illos in deos sibi, et adorabat eos, et illis adolebat
incensum. 15 Quam ob rem iratus Dominus contra
Amasiam misit ad illum prophetam, qui diceret ei:
Cur adorasti deos qui non liberaverunt populum
suum de manu tua? 16 Cumque hæc ille loqueretur,
respondit ei: Num consiliarius regis es? quiesce, ne
interficiam te. Discedensque propheta: Scio, inquit,
quod cogitaverit Deus occidere te quia fecisti hoc
malum, et insuper non acquievisti consilio meo.
17 Igitur Amasias rex Juda inito pessimo consilio,
misit ad Joas filium Joachaz filii Jehu regem Israël,
dicens: Veni, videamus nos mutuo. 18 At ille remisit
nuntios, dicens: Carduus qui est in Libano misit ad
cedrum Libani, dicens: Da filiam tuam filio meo
uxorem: et ecce bestiæ quæ erant in silva Libani,
transierunt, et conculcaverunt carduum. 19 Dixisti:
Percussi Edom, et idcirco erigitur cor tuum in
superbiam: sede in domo tua: cur malum adversum
te provocas, ut cadas et tu, et Juda tecum? 20 Noluit
audire Amasias, eo quod Domini esset voluntas ut
traderetur in manus hostium propter deos Edom.
21 Ascendit igitur Joas rex Israël, et mutuos sibi
præbuere conspectus: Amasias autem rex Juda erat
in Bethsames Juda: 22 corruitque Juda coram Israël,
et fugit in tabernacula sua. 23 Porro Amasiam regem
Juda, filium Joas filii Joachaz, cepit Joas rex Israël in
Bethsames, et adduxit in Jerusalem: destruxitque
murum ejus a porta Ephraim usque ad portam
anguli quadringentis cubitis. 24 Omne quoque
aurum et argentum, et universa vasa quæ repererat
in domo Dei, et apud Obededom in thesauris
etiam domus regiæ, necnon et filios obsidum,
reduxit in Samariam. 25 Vixit autem Amasias filius
Joas rex Juda, postquam mortuus est Joas filius
Joachaz rex Israël, quindecim annis. 26 Reliqua
autem sermonum Amasiæ priorum et novissimorum
scripta sunt in libro regum Juda et Israël. 27 Qui
postquam recessit a Domino, tetenderunt ei insidias
in Jerusalem. Cumque fugisset in Lachis, miserunt,
et interfecerunt eum ibi. 28 Reportantesque super
equos, sepelierunt eum cum patribus suis in civitate
David.

26 Omnis autem populus Juda filium ejus Oziam,
annorum sedecim, constituit regem pro
Amasia patre suo. 2 Ipse ædificavit Ailath, et
restituit eam ditioni Juda, postquam dormivit
rex cum patribus suis. 3 Sedecim annorum erat
Ozias cum regnare cœpisset, et quinquaginta
duobus annis regnavit in Jerusalem: nomen matris
ejus Jechelia de Jerusalem. 4 Fecitque quod erat
rectum in oculis Domini, juxta omnia quæ fecerat
Amasias pater ejus. 5 Et exquisivit Dominum in
diebus Zachariæ intelligentis et videntis Deum:
cumque requireret Dominum, direxit eum in
omnibus. 6 Denique egressus est, et pugnavit
contra Philisthiim, et destruxit murum Geth, et
murum Jabniæ, murumque Azoti: ædificavit quoque
oppida in Azoto et in Philisthiim. 7 Et adjuvit
eum Deus contra Philisthiim, et contra Arabes
qui habitabant in Gurbaal, et contra Ammonitas.
8 Appendebantque Ammonitæ munera Oziæ: et
divulgatum est nomen ejus usque ad introitum
Ægypti propter crebras victorias. 9 Ædificavitque
Ozias turres in Jerusalem super portam anguli, et
super portam vallis, et reliquas in eodem muri
latere, firmavitque eas. 10 Exstruxit etiam turres
in solitudine, et effodit cisternas plurimas, eo
quod haberet multa pecora tam in campestribus
quam in eremi vastitate: vineas quoque habuit et
vinitores, in montibus et in Carmelo: erat quippe
homo agriculturæ deditus. 11 Fuit autem exercitus
bellatorum ejus, qui procedebant ad prælia sub
manu Jehiel scribæ, Maasiæque doctoris, et sub
manu Hananiæ, qui erat de ducibus regis. 12
Omnisque numerus principum per familias, virorum
fortium duorum millium sexcentorum. 13 Et sub eis
universus exercitus trecentorum et septem millium
quingentorum, qui erant apti ad bella, et pro
rege contra adversarios dimicabant. 14 Præparavit
quoque eis Ozias, id est, cuncto exercitui, clypeos,
et hastas, et galeas, et loricas, arcusque et fundas
ad jaciendos lapides. 15 Et fecit in Jerusalem diversi

generis machinas, quas in turribus collocavit et in
angulis murorum, ut mitterent sagittas, et saxa
grandia: egressumque est nomen ejus procul, eo
quod auxiliaretur ei Dominus, et corroborasset
illum. 16 Sed cum roboratus esset, elevatum est
cor ejus in interitum suum, et neglexit Dominum
Deum suum: ingressusque templum Domini, adolere
voluit incensum super altare thymiamatis. 17
Statimque ingressus post eum Azarias sacerdos, et
cum eo sacerdotes Domini octoginta, viri fortissimi,
18 restiterunt regi, atque dixerunt: Non est tui
officii, Ozia, ut adoleas incensum Domino, sed
sacerdotum, hoc est, filiorum Aaron, qui consecrati
sunt ad hujuscemodi ministerium: egredere de
sanctuario, ne contempseris: quia non reputabitur
tibi in gloriam hoc a Domino Deo. 19 Iratusque
Ozias, tenens in manu thuribulum ut adoleret
incensum, minabatur sacerdotibus. Statimque orta
est lepra in fronte ejus coram sacerdotibus, in
domo Domini super altare thymiamatis. 20 Cumque
respexisset eum Azarias pontifex, et omnes reliqui
sacerdotes, viderunt lepram in fronte ejus, et
festinato expulerunt eum. Sed et ipse perterritus,
acceleravit egredi, eo quod sensisset illico plagam
Domini. 21 Fuit igitur Ozias rex leprosus usque ad
diem mortis suæ, et habitavit in domo separata
plenus lepra, ob quam ejectus fuerat de domo
Domini. Porro Joatham filius ejus rexit domum
regis, et judicabat populum terræ. 22 Reliqua autem
sermonum Oziæ priorum et novissimorum scripsit
Isaias filius Amos propheta. 23 Dormivitque Ozias
cum patribus suis, et sepelierunt eum in agro
regalium sepulchrorum, eo quod esset leprosus:
regnavitque Joatham filius ejus pro eo.

27 Viginti quinque annorum erat Joatham cum
regnare cœpisset, et sedecim annis regnavit
in Jerusalem: nomen matris ejus Jerusa filia Sadoc.
2 Fecitque quod rectum erat coram Domino, juxta
omnia quæ fecerat Ozias pater suus, excepto quod
non est ingressus templum Domini: et adhuc
populus delinquebat. 3 Ipse ædificavit portam
domus Domini excelsam, et in muro Ophel multa
construxit. 4 Urbes quoque ædificavit in montibus
Juda, et in saltibus castella et turres. 5 Ipse
pugnavit contra regem filiorum Ammon, et vicit
eos, dederuntque ei filii Ammon in tempore
illo centum talenta argenti, et decem millia
coros tritici, ac totidem coros hordei: hæc ei
præbuerunt filii Ammon in anno secundo et tertio.
6 Corroboratusque est Joatham, eo quod direxisset
vias suas coram Domino Deo suo. 7 Reliqua autem
sermonum Joatham, et omnes pugnæ ejus et opera,
scripta sunt in libro regum Israël et Juda. 8 Viginti
quinque annorum erat cum regnare cœpisset, et
sedecim annis regnavit in Jerusalem. 9 Dormivitque
Joatham cum patribus suis, et sepelierunt eum in
civitate David: et regnavit Achaz filius ejus pro eo.

28 Viginti annorum erat Achaz cum regnare
cœpisset, et sedecim annis regnavit in
Jerusalem. Non fecit rectum in conspectu Domini
sicut David pater ejus, 2 sed ambulavit in viis
regum Israël, insuper et statuas fudit Baalim. 3 Ipse
est qui adolevit incensum in valle Benennom, et
lustravit filios suos in igne juxta ritum gentium
quas interfecit Dominus in adventu filiorum Israël.
4 Sacrificabat quoque, et thymiama succendebat in
excelsis, et in collibus, et sub omni ligno frondoso.
5 Tradiditque eum Dominus Deus ejus in manu regis
Syriæ, qui percussit eum, magnamque prædam cepit
de ejus imperio, et adduxit in Damascum: manibus
quoque regis Israël traditus est, et percussus plaga
grandi. 6 Occiditque Phacee filius Romeliæ, de
Juda centum viginti millia in die uno, omnes
viros bellatores: eo quod reliquissent Dominum
Deum patrum suorum. 7 Eodem tempore occidit
Zechri, vir potens ex Ephraim, Maasiam filium regis,
et Ezricam ducem domus ejus, Elcanam quoque
secundum a rege. 8 Ceperuntque filii Israël de
fratribus suis ducenta millia mulierum, puerorum,
et puellarum, et infinitam prædam: pertuleruntque
eam in Samariam. 9 Ea tempestate erat ibi propheta
Domini, nomine Oded: qui egressus obviam exercitui
venienti in Samariam, dixit eis: Ecce iratus Dominus
Deus patrum vestrorum contra Juda, tradidit eos in
manibus vestris, et occidistis eos atrociter, ita ut
ad cælum pertingeret vestra crudelitas. 10 Insuper
filios Juda et Jerusalem vultis vobis subjicere in
servos et ancillas: quod nequaquam facto opus est:
peccastis enim super hoc Domino Deo vestro. 11 Sed
audite consilium meum, et reducite captivos quos
adduxistis de fratribus vestris, quia magnus furor
Domini imminet vobis. 12 Steterunt itaque viri de
principibus filiorum Ephraim, Azarias filius Johanan,
Barachias filius Mosollamoth, Ezechias filius Sellum,
et Amasa filius Adali, contra eos qui veniebant
de prælio, 13 et dixerunt eis: Non introducetis
huc captivos, ne peccemus Domino. Quare vultis
adjicere super peccata nostra, et vetera cumulare
delicta? grande quippe peccatum est, et ira furoris
Domini imminet super Israël. 14 Dimiseruntque viri
bellatores prædam, et universa quæ ceperant, coram
principibus, et omni multitudine. 15 Steteruntque
viri quos supra memoravimus, et apprehendentes
captivos, omnesque qui nudi erant, vestierunt de

spoliis: cumque vestissent eos, et calceassent, et
refecissent cibo ac potu, unxissentque propter
laborem, et adhibuissent eis curam: quicumque
ambulare non poterant, et erant imbecillo corpore,
imposuerunt eos jumentis, et adduxerunt Jericho
civitatem palmarum ad fratres eorum, ipsique
reversi sunt in Samariam. 16 Tempore illo misit rex
Achaz ad regem Assyriorum, postulans auxilium.
17 Veneruntque Idumæi, et percusserunt multos ex
Juda, et ceperunt prædam magnam. 18 Philisthiim
quoque diffusi sunt per urbes campestres, et
ad meridiem Juda: ceperuntque Bethsames, et
Ajalon, et Gaderoth, Socho quoque, et Thamnan,
et Gamzo, cum viculis suis, et habitaverunt in
eis. 19 Humiliaverat enim Dominus Judam propter
Achaz regem Juda, eo quod nudasset eum auxilio,
et contemptui habuisset Dominum. 20 Adduxitque
contra eum Thelgathphalnasar regem Assyriorum,
qui et afflixit eum, et nullo resistente vastavit.
21 Igitur Achaz, spoliata domo Domini, et domo
regum ac principum, dedit regi Assyriorum munera,
et tamen nihil ei profuit. 22 Insuper et tempore
angustiæ suæ auxit contemptum in Dominum,
ipse per se rex Achaz, 23 immolavit diis Damasci
victimas percussoribus suis, et dixit: Dii regum
Syriæ auxiliantur eis, quos ego placabo hostiis,
et aderunt mihi: cum e contrario ipsi fuerint
ruinæ ei, et universo Israël. 24 Direptis itaque
Achaz omnibus vasis domus Dei, atque confractis,
clausit januas templi Dei, et fecit sibi altaria in
universis angulis Jerusalem. 25 In omnibus quoque
urbibus Juda exstruxit aras ad cremandum thus,
atque ad iracundiam provocavit Dominum Deum
patrum suorum. 26 Reliqua autem sermonum
ejus, et omnium operum suorum priorum et
novissimorum, scripta sunt in libro regum Juda et
Israël. 27 Dormivitque Achaz cum patribus suis,
et sepelierunt eum in civitate Jerusalem: neque
enim receperunt eum in sepulchra regum Israël.
Regnavitque Ezechias filius ejus pro eo.

29 Igitur Ezechias regnare cœpit, cum viginti
quinque esset annorum, et viginti novem
annis regnavit in Jerusalem: nomen matris ejus
Abia filia Zachariæ. 2 Fecitque quod erat placitum
in conspectu Domini, juxta omnia quæ fecerat
David pater ejus. 3 Ipse, anno et mense primo regni
sui, aperuit valvas domus Domini, et instauravit
eas. 4 Adduxitque sacerdotes atque Levitas, et
congregavit eos in plateam orientalem. 5 Dixitque
ad eos: Audite me, Levitæ, et sanctificamini:
mundate domum Domini Dei patrum vestrorum,
et auferte omnem immunditiam de sanctuario. 6
Peccaverunt patres nostri, et fecerunt malum in
conspectu Domini Dei nostri, derelinquentes eum:
averterunt facies suas a tabernaculo Domini, et
præbuerunt dorsum. 7 Clauserunt ostia quæ erant
in porticu, et extinxerunt lucernas, incensumque
non adoleverunt, et holocausta non obtulerunt in
sanctuario Deo Israël. 8 Concitatus est itaque furor
Domini super Judam et Jerusalem, tradiditque eos in
commotionem, et in interitum, et in sibilum, sicut
ipsi cernitis oculis vestris. 9 En corruerunt patres
nostri gladiis: filii nostri, et filiæ nostræ, et conjuges
captivæ ductæ sunt propter hoc scelus. 10 Nunc
ergo placet mihi ut ineamus fœdus cum Domino Deo
Israël, et avertet a nobis furorem iræ suæ. 11 Filii mei,
nolite negligere: vos elegit Dominus ut stetis coram
eo, et ministretis illi, colatisque eum, et cremetis
ei incensum. 12 Surrexerunt ergo Levitæ: Mahath
filius Amasai, et Joël filius Azariæ de filiis Caath:
porro de filiis Merari, Cis filius Abdi, et Azarias filius
Jalaleel. De filiis autem Gersom, Joah filius Zemma,
et Eden filius Joah. 13 At vero de filiis Elisaphan,
Samri, et Jahiel. De filiis quoque Asaph, Zacharias,
et Mathanias: 14 necnon de filiis Heman, Jahiel, et
Semei: sed et de filiis Idithun, Semeias, et Oziel. 15
Congregaveruntque fratres suos, et sanctificati sunt,
et ingressi sunt juxta mandatum regis et imperium
Domini, ut expiarent domum Dei. 16 Sacerdotes
quoque ingressi templum Domini ut sanctificarent
illud, extulerunt omnem immunditiam quam intro
repererant in vestibulo domus Domini: quam
tulerunt Levitæ, et asportaverunt ad torrentem
Cedron foras. 17 Cœperunt autem prima die
mensis primi mundare, et in die octavo ejusdem
mensis ingressi sunt porticum templi Domini,
expiaveruntque templum diebus octo, et in die
sextadecima mensis ejusdem, quod cœperant,
impleverunt. 18 Ingressi quoque sunt ad Ezechiam
regem, et dixerunt ei: Sanctificavimus omnem
domum Domini, et altare holocausti, vasaque ejus,
necnon et mensam propositionis cum omnibus
vasis suis, 19 cunctamque templi supellectilem,
quam polluerat rex Achaz in regno suo, postquam
prævaricatus est: et ecce exposita sunt omnia coram
altare Domini. 20 Consurgensque diluculo Ezechias
rex, adunavit omnes principes civitatis, et ascendit
in domum Domini: 21 obtuleruntque simul tauros
septem, et arietes septem, agnos septem, et hircos
septem pro peccato, pro regno, pro sanctuario,
pro Juda: dixitque sacerdotibus filiis Aaron, ut
offerrent super altare Domini. 22 Mactaverunt
igitur tauros, et susceperunt sanguinem sacerdotes,
et fuderunt illum super altare: mactaverunt
etiam arietes, et illorum sanguinem super altare

fuderunt, immolaveruntque agnos, et fuderunt
super altare sanguinem. 23 Applicuerunt hircos
pro peccato coram rege, et universa multitudine,
imposueruntque manus suas super eos: 24 et
immolaverunt illos sacerdotes, et asperserunt
sanguinem eorum coram altare pro piaculo universi
Israëlis: pro omni quippe Israël præceperat rex ut
holocaustum fieret, et pro peccato. 25 Constituit
quoque Levitas in domo Domini cum cymbalis, et
psalteriis, et citharis secundum dispositionem David
regis, et Gad videntis, et Nathan prophetæ: siquidem
Domini præceptum fuit per manum prophetarum
ejus. 26 Steteruntque Levitæ tenentes organa David,
et sacerdotes tubas. 27 Et jussit Ezechias ut offerrent
holocausta super altare: cumque offerrentur
holocausta, cœperunt laudes canere Domino, et
clangere tubis, atque in diversis organis quæ David
rex Israël præparaverat, concrepare. 28 Omni autem
turba adorante, cantores, et ii qui tenebant tubas,
erant in officio suo donec compleretur holocaustum.
29 Cumque finita esset oblatio, incurvatus est
rex, et omnes qui erant cum eo, et adoraverunt.
30 Præcepitque Ezechias et principes Levitis, ut
laudarent Dominum sermonibus David, et Asaph
videntis: qui laudaverunt eum magna lætitia, et
incurvato genu adoraverunt. 31 Ezechias autem
etiam hæc addidit: Implestis manus vestras Domino:
accedite, et offerte victimas et laudes in domo
Domini. Obtulit ergo universa multitudo hostias,
et laudes, et holocausta, mente devota. 32 Porro
numerus holocaustorum quæ obtulit multitudo,
hic fuit: tauros septuaginta, arietes centum, agnos
ducentos. 33 Sanctificaveruntque Domino boves
sexcentos, et oves tria millia. 34 Sacerdotes vero
pauci erant, nec poterant sufficere ut pelles
holocaustorum detraherent: unde et Levitæ fratres
eorum adjuverunt eos, donec impleretur opus, et
sanctificarentur antistites: Levitæ quippe faciliori
ritu sanctificantur quam sacerdotes. 35 Fuerunt
ergo holocausta plurima, adipes pacificorum, et
libamina holocaustorum: et completus est cultus
domus Domini. 36 Lætatusque est Ezechias et
omnis populus, eo quod ministerium Domini esset
expletum: de repente quippe hoc fieri placuerat.

30 Misit quoque Ezechias ad omnem Israël
et Judam: scripsitque epistolas ad Ephraim
et Manassen ut venirent ad domum Domini in
Jerusalem, et facerent Phase Domino Deo Israël. 2
Inito ergo consilio regis et principum, et universi
cœtus Jerusalem, decreverunt ut facerent Phase
mense secundo. 3 Non enim potuerant facere
in tempore suo, quia sacerdotes qui possent
sufficere, sanctificati non fuerant, et populus
nondum congregatus fuerat in Jerusalem. 4
Placuitque sermo regi, et omni multitudini. 5 Et
decreverunt ut mitterent nuntios in universum
Israël, de Bersabee usque Dan, ut venirent, et
facerent Phase Domino Deo Israël in Jerusalem:
multi enim non fecerant sicut lege præscriptum est.
6 Perrexeruntque cursores cum epistolis ex regis
imperio, et principum ejus, in universum Israël et
Judam, juxta id quod rex jusserat, prædicantes: Filii
Israël, revertimini ad Dominum Deum Abraham,
et Isaac, et Israël: et revertetur ad reliquias quæ
effugerunt manum regis Assyriorum. 7 Nolite fieri
sicut patres vestri et fratres, qui recesserunt a
Domino Deo patrum suorum, qui tradidit eos in
interitum, ut ipsi cernitis. 8 Nolite indurare cervices
vestras, sicut patres vestri: tradite manus Domino,
et venite ad sanctuarium ejus quod sanctificavit in
æternum: servite Domino Deo patrum vestrorum,
et avertetur a vobis ira furoris ejus. 9 Si enim
vos reversi fueritis ad Dominum, fratres vestri
et filii habebunt misericordiam coram dominis
suis, qui illos duxerunt captivos, et revertentur in
terram hanc: pius enim et clemens est Dominus
Deus vester, et non avertet faciem suam a vobis,
si reversi fueritis ad eum. 10 Igitur cursores
pergebant velociter de civitate in civitatem per
terram Ephraim et Manasse usque ad Zabulon, illis
irridentibus et subsannantibus eos. 11 Attamen
quidam viri ex Aser, et Manasse, et Zabulon
acquiescentes consilio, venerunt Jerusalem. 12
In Juda vero facta est manus Domini ut daret eis
cor unum, ut facerent juxta præceptum regis et
principum verbum Domini. 13 Congregatique sunt
in Jerusalem populi multi ut facerent solemnitatem
azymorum, in mense secundo: 14 et surgentes
destruxerunt altaria quæ erant in Jerusalem, atque
universa in quibus idolis adolebatur incensum,
subvertentes, projecerunt in torrentem Cedron.
15 Immolaverunt autem Phase quartadecima die
mensis secundi. Sacerdotes quoque atque Levitæ
tandem sanctificati, obtulerunt holocausta in
domo Domini: 16 steteruntque in ordine suo
juxta dispositionem et legem Moysi hominis
Dei: sacerdotes vero suscipiebant effundendum
sanguinem de manibus Levitarum, 17 eo quod multa
turba sanctificata non esset: et idcirco immolarent
Levitæ Phase his qui non occurrerant sanctificari
Domino. 18 Magna etiam pars populi de Ephraim, et
Manasse, et Issachar, et Zabulon, quæ sanctificata
non fuerat, comedit Phase non juxta quod scriptum
est: et oravit pro eis Ezechias, dicens: Dominus
bonus propitiabitur 19 cunctis, qui in toto corde

requirunt Dominum Deum patrum suorum: et non
imputabit eis quod minus sanctificati sunt. 20
Quem exaudivit Dominus, et placatus est populo.
21 Feceruntque filii Israël, qui inventi sunt in
Jerusalem, solemnitatem azymorum septem diebus
in lætitia magna, laudantes Dominum per singulos
dies: Levitæ quoque et sacerdotes per organa
quæ suo officio congruebant. 22 Et locutus est
Ezechias ad cor omnium Levitarum qui habebant
intelligentiam bonam super Domino: et comederunt
septem diebus solemnitatis, immolantes victimas
pacificorum, et laudantes Dominum Deum patrum
suorum. 23 Placuitque universæ multitudini ut
celebrarent etiam alios dies septem: quod et
fecerunt cum ingenti gaudio. 24 Ezechias enim rex
Juda præbuerat multitudini mille tauros, et septem
millia ovium: principes vero dederant populo tauros
mille, et oves decem millia: sanctificata est ergo
sacerdotum plurima multitudo. 25 Et hilaritate
perfusa omnis turba Juda, tam sacerdotum et
Levitarum, quam universæ frequentiæ quæ venerat
ex Israël: proselytorum quoque de terra Israël,
et habitantium in Juda. 26 Factaque est grandis
celebritas in Jerusalem, qualis a diebus Salomonis
filii David regis Israël in ea urbe non fuerat.
27 Surrexerunt autem sacerdotes atque Levitæ
benedicentes populo: et exaudita est vox eorum,
pervenitque oratio in habitaculum sanctum cæli.

31 Cumque hæc fuissent rite celebrata, egressus
est omnis Israël qui inventus fuerat in urbibus
Juda, et fregerunt simulacra, succideruntque lucos,
demoliti sunt excelsa, et altaria destruxerunt,
non solum de universo Juda et Benjamin, sed et
de Ephraim quoque et Manasse, donec penitus
everterent: reversique sunt omnes filii Israël
in possessiones et civitates suas. 2 Ezechias
autem constituit turmas sacerdotales et Leviticas
per divisiones suas, unumquemque in officio
proprio, tam sacerdotum videlicet quam Levitarum,
ad holocausta et pacifica, ut ministrarent et
confiterentur, canerentque in portis castrorum
Domini. 3 Pars autem regis erat, ut de propria
ejus substantia offerretur holocaustum, mane
semper et vespere: sabbatis quoque, et calendis,
et solemnitatibus ceteris, sicut scriptum est in
lege Moysi. 4 Præcepit etiam populo habitantium
Jerusalem ut darent partes sacerdotibus et Levitis,
ut possent vacare legi Domini. 5 Quod cum
percrebruisset in auribus multitudinis, plurimas
obtulere primitias filii Israël frumenti, vini, et
olei: mellis quoque, et omnium quæ gignit humus,
decimas obtulerunt. 6 Sed et filii Israël et
Juda qui habitabant in urbibus Juda, obtulerunt
decimas boum et ovium, decimasque sanctorum
quæ voverant Domino Deo suo: atque universa
portantes, fecerunt acervos plurimos. 7 Mense
tertio cœperunt acervorum jacere fundamenta,
et mense septimo compleverunt eos. 8 Cumque
ingressi fuissent Ezechias et principes ejus, viderunt
acervos, et benedixerunt Domino ac populo Israël.
9 Interrogavitque Ezechias sacerdotes et Levitas, cur
ita jacerent acervi. 10 Respondit illi Azarias sacerdos
primus de stirpe Sadoc, dicens: Ex quo cœperunt
offerri primitiæ in domo Domini, comedimus,
et saturati sumus, et remanserunt plurima, eo
quod benedixerit Dominus populo suo: reliquarum
autem copia est ista, quam cernis. 11 Præcepit
igitur Ezechias ut præpararent horrea in domo
Domini. Quod cum fecissent, 12 intulerunt tam
primitias quam decimas, et quæcumque voverant,
fideliter. Fuit autem præfectus eorum Chonenias
Levita, et Semei frater ejus secundus, 13 post
quem Jahiel, et Azarias, et Nahath, et Asaël, et
Jerimoth, Jozabad quoque, et Eliel, et Jesmachias,
et Mahath, et Banaias, præpositi sub manibus
Choneniæ et Semei fratris ejus, ex imperio Ezechiæ
regis et Azariæ pontificis domus Dei, ad quos omnia
pertinebant. 14 Core vero filius Jemna Levites,
et janitor orientalis portæ, præpositus erat iis
quæ sponte offerebantur Domino, primitiisque et
consecratis in Sancta sanctorum. 15 Et sub cura
ejus Eden, et Benjamin, Jesue, et Semeias, Amarias
quoque, et Sechenias in civitatibus sacerdotum,
ut fideliter distribuerent fratribus suis partes,
minoribus atque majoribus: 16 exceptis maribus ab
annis tribus et supra, cunctis qui ingrediebantur
templum Domini, et quidquid per singulos dies
conducebat in ministerio, atque observationibus
juxta divisiones suas, 17 sacerdotibus per familias,
et Levitis a vigesimo anno et supra, per ordines
et turmas suas, 18 universæque multitudini tam
uxoribus quam liberis eorum utriusque sexus,
fideliter cibi de his quæ sanctificata fuerant,
præbebantur. 19 Sed et filiorum Aaron per agros, et
suburbana urbium singularum, dispositi erant viri,
qui partes distribuerent universo sexui masculino
de sacerdotibus et Levitis. 20 Fecit ergo Ezechias
universa quæ diximus in omni Juda: operatusque est
bonum et rectum, et verum coram Domino Deo suo,
21 in universa cultura ministerii domus Domini,
juxta legem et cæremonias, volens requirere Deum
suum in toto corde suo: fecitque, et prosperatus
est.

32 Post quæ et hujuscemodi veritatem, venit
Sennacherib rex Assyriorum, et ingressus
Judam, obsedit civitates munitas, volens eas capere.
2 Quod cum vidisset Ezechias, venisse scilicet
Sennacherib, et totum belli impetum verti contra
Jerusalem, **3** inito cum principibus consilio, virisque
fortissimis, ut obturarent capita fontium qui
erant extra urbem: et hoc omnium decernente
sententia, **4** congregavit plurimam multitudinem,
et obturaverunt cunctos fontes, et rivum qui
fluebat in medio terræ, dicentes: Ne veniant reges
Assyriorum, et inveniant aquarum abundantiam. **5**
Ædificavit quoque, agens industrie, omnem murum
qui fuerat dissipatus, et exstruxit turres desuper, et
forinsecus alterum murum: instauravitque Mello in
civitate David, et fecit universi generis armaturam
et clypeos: **6** constituitque principes bellatorum in
exercitu, et convocavit universos in platea portæ
civitatis, ac locutus est ad cor eorum, dicens:
7 Viriliter agite, et confortamini: nolite timere,
nec paveatis regem Assyriorum, et universam
multitudinem quæ est cum eo: multo enim plures
nobiscum sunt, quam cum illo. **8** Cum illo enim
est brachium carneum: nobiscum Dominus Deus
noster, qui auxiliator est noster, pugnatque pro
nobis. Confortatusque est populus hujuscemodi
verbis Ezechiæ regis Juda. **9** Quæ postquam gesta
sunt, misit Sennacherib rex Assyriorum servos suos
in Jerusalem (ipse enim cum universo exercitu
obsidebat Lachis) ad Ezechiam regem Juda, et ad
omnem populum qui erat in urbe, dicens: **10**
Hæc dicit Sennacherib rex Assyriorum: In quo
habentes fiduciam sedetis obsessi in Jerusalem?
11 num Ezechias decipit vos, ut tradat morti in
fame et siti, affirmans quod Dominus Deus vester
liberet vos de manu regis Assyriorum? **12** Numquid
non iste est Ezechias, qui destruxit excelsa illius,
et altaria, et præcepit Juda et Jerusalem, dicens:
Coram altari uno adorabitis, et in ipso comburetis
incensum? **13** an ignoratis quæ ego fecerim, et
patres mei, cunctis terrarum populis? numquid
prævaluerunt dii gentium, omniumque terrarum,
liberare regionem suam de manu mea? **14** Quis
est de universis diis gentium, quas vastaverunt
patres mei, qui potuerit eruere populum suum de
manu mea, ut possit etiam Deus vester eruere vos
de hac manu? **15** non vos ergo decipiat Ezechias,
nec vana persuasione deludat, neque credatis ei. Si
enim nullus potuit deus cunctarum gentium atque
regnorum liberare populum suum de manu mea, et
de manu patrum meorum, consequenter nec Deus
vester poterit eruere vos de manu mea. **16** Sed et alia
multa locuti sunt servi ejus contra Dominum Deum,
et contra Ezechiam servum ejus. **17** Epistolas quoque
scripsit plenas blasphemiæ in Dominum Deum
Israël, et locutus est adversus eum: Sicut dii gentium
ceterarum non potuerunt liberare populum suum
de manu mea, sic et Deus Ezechiæ eruere non
poterit populum suum de manu ista. **18** Insuper et
clamore magno, lingua judaica, contra populum qui
sedebat in muris Jerusalem, personabat, ut terreret
eos, et caperet civitatem. **19** Locutusque est contra
Deum Jerusalem, sicut adversum deos populorum
terræ, opera manuum hominum. **20** Oraverunt
igitur Ezechias rex, et Isaias filius Amos prophetes,
adversum hanc blasphemiam, ac vociferati sunt
usque in cælum. **21** Et misit Dominus angelum, qui
percussit omnem virum robustum, et bellatorem, et
principem exercitus regis Assyriorum: reversusque
est cum ignominia in terram suam. Cumque
ingressus esset domum dei sui, filii qui egressi
fuerant de utero ejus interfecerunt eum gladio.
22 Salvavitque Dominus Ezechiam et habitatores
Jerusalem de manu Sennacherib regis Assyriorum,
et de manu omnium, et præstitit eis quietem per
circuitum. **23** Multi etiam deferebant hostias et
sacrificia Domino in Jerusalem, et munera Ezechiæ
regi Juda: qui exaltatus est post hæc coram cunctis
gentibus. **24** In diebus illis ægrotavit Ezechias usque
ad mortem, et oravit Dominum: exaudivitque eum,
et dedit ei signum. **25** Sed non juxta beneficia
quæ acceperat, retribuit, quia elevatum est cor
ejus: et facta est contra eum ira, et contra Judam
et Jerusalem. **26** Humiliatusque est postea, eo
quod exaltatum fuisset cor ejus, tam ipse quam
habitatores Jerusalem: et idcirco non venit super eos
ira Domini in diebus Ezechiæ. **27** Fuit autem Ezechias
dives, et inclytus valde, et thesauros sibi plurimos
congregavit argenti, et auri, et lapidis pretiosi,
aromatum, et armorum universi generis, et vasorum
magni pretii. **28** Apothecas quoque frumenti, vini,
et olei, et præsepia omnium jumentorum, caulasque
pecorum, **29** et urbes ædificavit sibi: habebat quippe
greges ovium et armentorum innumerabiles, eo
quod dedisset ei Dominus substantiam multam
nimis. **30** Ipse est Ezechias, qui obturavit superiorem
fontem aquarum Gihon, et avertit eas subter ad
occidentem urbis David: in omnibus operibus suis
fecit prospere quæ voluit. **31** Attamen in legatione
principum Babylonis, qui missi fuerant ad eum ut
interrogarent de portento quod acciderat super
terram, dereliquit eum Deus ut tentaretur, et nota
fierent omnia quæ erant in corde ejus. **32** Reliqua
autem sermonum Ezechiæ, et misericordiarum ejus,
scripta sunt in visione Isaiæ filii Amos prophetæ,
et in libro regum Juda et Israël. **33** Dormivitque

Ezechias cum patribus suis, et sepelierunt eum
super sepulchra filiorum David: et celebravit ejus
exequias universus Juda, et omnes habitatores
Jerusalem: regnavitque Manasses filius ejus pro eo.

33 Duodecim annorum erat Manasses cum
regnare cœpisset, et quinquaginta quinque
annis regnavit in Jerusalem. **2** Fecit autem malum
coram Domino, juxta abominationes gentium quas
subvertit Dominus coram filiis Israël: **3** et conversus
instauravit excelsa quæ demolitus fuerat Ezechias
pater ejus: construxitque aras Baalim, et fecit lucos,
et adoravit omnem militiam cæli, et coluit eam.
4 Ædificavit quoque altaria in domo Domini, de
qua dixerat Dominus: In Jerusalem erit nomen
meum in æternum. **5** Ædificavit autem ea cuncto
exercitui cæli in duobus atriis domus Domini. **6**
Transireque fecit filios suos per ignem in valle
Benennom: observabat somnia, sectabatur auguria,
maleficis artibus inserviebat, habebat secum magos
et incantatores, multaque mala operatus est coram
Domino ut irritaret eum. **7** Sculptile quoque et
conflatile signum posuit in domo Dei, de qua locutus
est Deus ad David, et ad Salomonem filium ejus,
dicens: In domo hac, et in Jerusalem quam elegi
de cunctis tribubus Israël, ponam nomen meum
in sempiternum. **8** Et moveri non faciam pedem
Israël de terra quam tradidi patribus eorum: ita
dumtaxat si custodierint facere quæ præcepi eis,
cunctamque legem, et cæremonias atque judicia,
per manum Moysi. **9** Igitur Manasses seduxit Judam,
et habitatores Jerusalem, ut facerent malum super
omnes gentes quas subverterat Dominus a facie
filiorum Israël. **10** Locutusque est Dominus ad eum,
et ad populum illius, et attendere noluerunt. **11**
Idcirco superinduxit eis principes exercitus regis
Assyriorum: ceperuntque Manassen, et vinctum
catenis atque compedibus duxerunt in Babylonem.
12 Qui postquam coangustatus est, oravit Dominum
Deum suum: et egit pœnitentiam valde coram Deo
patrum suorum. **13** Deprecatusque est eum, et
obsecravit intente: et exaudivit orationem ejus,
reduxitque eum Jerusalem in regnum suum, et
cognovit Manasses quod Dominus ipse esset Deus.
14 Post hæc ædificavit murum extra civitatem
David ad occidentem Gihon in convalle, ab introitu
portæ piscium per circuitum usque ad Ophel, et
exaltavit illum vehementer: constituitque principes
exercitus in cunctis civitatibus Juda munitis: **15**
et abstulit deos alienos, et simulacrum de domo
Domini: aras quoque, quas fecerat in monte domus
Domini et in Jerusalem: et projecit omnia extra
urbem. **16** Porro instauravit altare Domini, et
immolavit super illud victimas, et pacifica, et
laudem: præcepitque Judæ ut serviret Domino
Deo Israël. **17** Attamen adhuc populus immolabat
in excelsis Domino Deo suo. **18** Reliqua autem
gestorum Manasse, et obsecratio ejus ad Deum
suum, verba quoque videntium qui loquebantur ad
eum in nomine Domini Dei Israël, continentur in
sermonibus regum Israël. **19** Oratio quoque ejus
et exauditio, et cuncta peccata atque contemptus,
loca etiam in quibus ædificavit excelsa, et fecit
lucos et statuas antequam ageret pœnitentiam,
scripta sunt in sermonibus Hozai. **20** Dormivit ergo
Manasses cum patribus suis, et sepelierunt eum in
domo sua: regnavitque pro eo filius ejus Amon. **21**
Viginti duorum annorum erat Amon cum regnare
cœpisset, et duobus annis regnavit in Jerusalem. **22**
Fecitque malum in conspectu Domini, sicut fecerat
Manasses pater ejus: et cunctis idolis quæ Manasses
fuerat fabricatus, immolavit atque servivit. **23** Et
non est reveritus faciem Domini, sicut reveritus
est Manasses pater ejus, et multo majora deliquit.
24 Cumque conjurassent adversus eum servi sui,
interfecerunt eum in domo sua. **25** Porro reliqua
populi multitudo, cæsis iis qui Amon percusserant,
constituit regem Josiam filium ejus pro eo.

34 Octo annorum erat Josias cum regnare
cœpisset, et triginta et uno anno regnavit
in Jerusalem. **2** Fecitque quod erat rectum in
conspectu Domini, et ambulavit in viis David
patris sui: non declinavit neque ad dextram,
neque ad sinistram. **3** Octavo autem anno regni
sui, cum adhuc esset puer, cœpit quærere Deum
patris sui David: et duodecimo anno postquam
regnare cœperat, mundavit Judam et Jerusalem ab
excelsis, et lucis, simulacrisque et sculptilibus. **4**
Destruxeruntque coram eo aras Baalim, et simulacra
quæ superposita fuerant, demoliti sunt: lucos etiam
et sculptilia succidit atque comminuit, et super
tumulos eorum qui eis immolare consueverant,
fragmenta dispersit. **5** Ossa præterea sacerdotum
combussit in altaribus idolorum, mundavitque
Judam et Jerusalem. **6** Sed et in urbibus Manasse,
et Ephraim, et Simeon, usque Nephthali, cuncta
subvertit. **7** Cumque altaria dissipasset, et lucos et
sculptilia contrivisset in frustra, cunctaque delubra
demolitus esset de universa terra Israël, reversus
est in Jerusalem. **8** Igitur anno octavodecimo
regni sui, mundata jam terra et templo Domini,
misit Saphan filium Eseliæ, et Maasiam principem
civitatis, et Joha filium Joachaz a commentariis, ut
instaurarent domum Domini Dei sui. **9** Qui venerunt
ad Helciam sacerdotem magnum: acceptamque ab

eo pecuniam quæ illata fuerat in domum Domini,
et quam congregaverant Levitæ, et janitores de
Manasse, et Ephraim, et universis reliquiis Israël,
ab omni quoque Juda, et Benjamin, et habitatoribus
Jerusalem, 10 tradiderunt in manibus eorum qui
præerant operariis in domo Domini, ut instaurarent
templum, et infirma quæque sarcirent. 11 At illi
dederunt eam artificibus et cæmentariis, ut emerent
lapides de lapicidinis, et ligna ad commissuras
ædificii, et ad contignationem domorum quas
destruxerant reges Juda. 12 Qui fideliter cuncta
faciebant. Erant autem præpositi operantium Jahath
et Abdias de filiis Merari, Zacharias et Mosollam
de filiis Caath, qui urgebant opus: omnes Levitæ
scientes organis canere. 13 Super eos vero qui ad
diversos usus onera portabant, erant scribæ, et
magistri de Levitis, janitores. 14 Cumque efferrent
pecuniam quæ illata fuerat in templum Domini,
reperit Helcias sacerdos librum legis Domini per
manum Moysi. 15 Et ait ad Saphan scribam: Librum
legis inveni in domo Domini: et tradidit ei. 16 At ille
intulit volumen ad regem, et nuntiavit ei, dicens:
Omnia quæ dedisti in manu servorum tuorum,
ecce complentur. 17 Argentum quod repertum
est in domo Domini, conflaverunt, datumque est
præfectis artificum, et diversa opera fabricantium.
18 Præterea tradidit mihi Helcias sacerdos hunc
librum. Quem cum rege præsente recitasset, 19
audissetque ille verba legis, scidit vestimenta sua:
20 et præcepit Helciæ, et Ahicam filio Saphan, et
Abdon filio Micha, Saphan quoque scribæ, et Asaæ
servo regis, dicens: 21 Ite, et orate Dominum pro
me, et pro reliquiis Israël et Juda, super universis
sermonibus libri istius, qui repertus est: magnus
enim furor Domini stillavit super nos, eo quod
non custodierint patres nostri verba Domini ut
facerent omnia quæ scripta sunt in isto volumine.
22 Abiit ergo Helcias, et hi qui simul a rege missi
fuerant, ad Oldam prophetidem, uxorem Sellum
filii Thecuath filii Hasra custodis vestium, quæ
habitabat in Jerusalem in Secunda: et locuti sunt ei
verba quæ supra narravimus. 23 At illa respondit
eis: Hæc dicit Dominus Deus Israël: Dicite viro
qui misit vos ad me: 24 Hæc dicit Dominus: Ecce
ego inducam mala super locum istum et super
habitatores ejus, cunctaque maledicta quæ scripta
sunt in libro hoc, quem legerunt coram rege Juda.
25 Quia dereliquerunt me, et sacrificaverunt diis
alienis, ut me ad iracundiam provocarent in cunctis
operibus manuum suarum, idcirco stillabit furor
meus super locum istum, et non extinguetur. 26
Ad regem autem Juda, qui misit vos pro Domino
deprecando, sic loquimini: Hæc dicit Dominus
Deus Israël: Quoniam audisti verba voluminis, 27
atque emollitum est cor tuum, et humiliatus es
in conspectu Dei super his quæ dicta sunt contra
locum hunc et habitatores Jerusalem, reveritusque
faciem meam scidisti vestimenta tua, et flevisti
coram me: ego quoque exaudivi te, dicit Dominus.
28 Jam enim colligam te ad patres tuos, et infereris
in sepulchrum tuum in pace: nec videbunt oculi
tui omne malum quod ego inducturus sum super
locum istum, et super habitatores ejus. Retulerunt
itaque regi cuncta quæ dixerat. 29 At ille convocatis
universis majoribus natu Juda et Jerusalem, 30
ascendit in domum Domini, unaque omnes viri Juda
et habitatores Jerusalem, sacerdotes et Levitæ, et
cunctus populus a minimo usque ad maximum.
Quibus audientibus in domo Domini, legit rex
omnia verba voluminis: 31 et stans in tribunali
suo, percussit fœdus coram Domino ut ambularet
post eum, et custodiret præcepta, et testimonia,
et justificationes ejus in toto corde suo, et in tota
anima sua, faceretque quæ scripta sunt in volumine
illo, quod legerat. 32 Adjuravit quoque super hoc
omnes qui reperti fuerant in Jerusalem et Benjamin:
et fecerunt habitatores Jerusalem juxta pactum
Domini Dei patrum suorum. 33 Abstulit ergo Josias
cunctas abominationes de universis regionibus
filiorum Israël: et fecit omnes qui residui erant in
Israël, servire Domino Deo suo. Cunctis diebus ejus
non recesserunt a Domino Deo patrum suorum.

35 Fecit autem Josias in Jerusalem Phase Domino,
quod immolatum est quartadecima die mensis
primi: 2 et constituit sacerdotes in officiis suis,
hortatusque est eos ut ministrarent in domo
Domini: 3 Levitis quoque, ad quorum eruditionem
omnis Israël sanctificabatur Domino, locutus est:
Ponite arcam in sanctuario templi, quod ædificavit
Salomon filius David rex Israël, nequaquam enim
eam ultra portabitis: nunc autem ministrate Domino
Deo vestro, et populo ejus Israël. 4 Et præparate vos
per domos et cognationes vestras in divisionibus
singulorum, sicut præcepit David rex Israël, et
descripsit Salomon filius ejus. 5 Et ministrate
in sanctuario per familias turmasque Leviticas,
6 et sanctificati immolate Phase: fratres etiam
vestros, ut possint juxta verba quæ locutus est
Dominus in manu Moysi facere, præparate. 7 Dedit
præterea Josias omni populo qui ibi fuerat inventus
in solemnitate Phase, agnos et hædos de gregibus
et reliqui pecoris triginta millia, boum quoque tria
millia: hæc de regis universa substantia. 8 Duces
quoque ejus sponte quod voverant, obtulerunt, tam
populo quam sacerdotibus et Levitis. Porro Helcias,

et Zacharias, et Jahiel principes domus Domini
dederunt sacerdotibus ad faciendum Phase pecora
commixtim duo millia sexcenta, et boves trecentos.
9 Chonenias autem, et Semeias, etiam Nathanaël
fratres ejus, necnon Hasabias, et Jehiel, et Jozabad
principes Levitarum, dederunt ceteris Levitis
ad celebrandum Phase quinque millia pecorum,
et boves quingentos. 10 Præparatumque est
ministerium, et steterunt sacerdotes in officio suo:
Levitæ quoque in turmis, juxta regis imperium. 11
Et immolatum est Phase: asperseruntque sacerdotes
manu sua sanguinem, et Levitæ detraxerunt pelles
holocaustorum: 12 et separaverunt ea ut darent
per domos et familias singulorum, et offerrentur
Domino, sicut scriptum est in libro Moysi: de
bobus quoque fecerunt similiter. 13 Et assaverunt
Phase super ignem, juxta quod in lege scriptum
est: pacificas vero hostias coxerunt in lebetibus,
et cacabis, et ollis, et festinato distribuerunt
universæ plebi: 14 sibi autem et sacerdotibus
postea paraverunt, nam in oblatione holocaustorum
et adipum usque ad noctem sacerdotes fuerunt
occupati, unde Levitæ sibi et sacerdotibus filiis
Aaron paraverunt novissimis. 15 Porro cantores filii
Asaph stabant in ordine suo, juxta præceptum David,
et Asaph, et Heman, et Idithun prophetarum regis:
janitores vero per portas singulas observabant, ita
ut nec puncto quidem discederent a ministerio:
quam ob rem et fratres eorum Levitæ paraverunt
eis cibos. 16 Omnis igitur cultura Domini rite
completa est in die illa, ut facerent Phase, et
offerrent holocausta super altare Domini, juxta
præceptum regis Josiæ. 17 Feceruntque filii Israël,
qui reperti fuerant ibi, Phase in tempore illo, et
solemnitatem azymorum septem diebus. 18 Non
fuit Phase simile huic in Israël a diebus Samuelis
prophetæ: sed nec quisquam de cunctis regibus
Israël fecit Phase sicut Josias, sacerdotibus, et
Levitis, et omni Judæ et Israël qui repertus fuerat,
et habitantibus in Jerusalem. 19 Octavodecimo
anno regni Josiæ hoc Phase celebratum est. 20
Postquam instauraverat Josias templum, ascendit
Nechao rex Ægypti ad pugnandum in Charcamis
juxta Euphraten: et processit in occursum ejus
Josias. 21 At ille, missis ad eum nuntiis, ait: Quid
mihi et tibi est, rex Juda? non adversum te hodie
venio, sed contra aliam pugno domum, ad quam me
Deus festinato ire præcepit: desine adversum Deum
facere, qui mecum est, ne interficiat te. 22 Noluit
Josias reverti, sed præparavit contra eum bellum,
nec acquievit sermonibus Nechao ex ore Dei: verum
perrexit ut dimicaret in campo Mageddo. 23 Ibique
vulneratus a sagittariis, dixit pueris suis: Educite
me de prælio, quia oppido vulneratus sum. 24 Qui
transtulerunt eum de curru in alterum currum,
qui sequebatur eum more regio, et asportaverunt
eum in Jerusalem: mortuusque est, et sepultus
in mausoleo patrum suorum, et universus Juda
et Jerusalem luxerunt eum. 25 Jeremias maxime:
cujus omnes cantores atque cantatrices, usque
in præsentem diem, lamentationes super Josiam
replicant, et quasi lex obtinuit in Israël: Ecce
scriptum fertur in lamentationibus. 26 Reliqua
autem sermonum Josiæ, et misericordiarum ejus,
quæ lege præcepta sunt Domini, 27 opera quoque
illius prima et novissima, scripta sunt in libro
regum Juda et Israël.

36 Tulit ergo populus terræ Joachaz filium Josiæ,
et constituit regem pro patre suo in Jerusalem.
2 Viginti trium annorum erat Joachaz cum regnare
cœpisset, et tribus mensibus regnavit in Jerusalem.
3 Amovit autem eum rex Ægypti cum venisset
in Jerusalem, et condemnavit terram centum
talentis argenti, et talento auri. 4 Constituitque
pro eo regem Eliakim fratrem ejus super Judam
et Jerusalem, et vertit nomen ejus Joakim: ipsum
vero Joachaz tulit secum, et abduxit in Ægyptum. 5
Viginti quinque annorum erat Joakim cum regnare
cœpisset, et undecim annis regnavit in Jerusalem:
fecitque malum coram Domino Deo suo. 6 Contra
hunc ascendit Nabuchodonosor rex Chaldæorum,
et vinctum catenis duxit in Babylonem. 7 Ad
quam et vasa Domini transtulit, et posuit ea in
templo suo. 8 Reliqua autem verborum Joakim,
et abominationum ejus quas operatus est, et quæ
inventa sunt in eo, continentur in libro regum
Juda et Israël. Regnavit autem Joachin filius ejus
pro eo. 9 Octo annorum erat Joachin cum regnare
cœpisset, et tribus mensibus ac decem diebus
regnavit in Jerusalem: fecitque malum in conspectu
Domini. 10 Cumque anni circulus volveretur, misit
Nabuchodonosor rex, qui adduxerunt eum in
Babylonem, asportatis simul pretiosissimis vasis
domus Domini. Regem vero constituit Sedeciam
patruum ejus super Judam et Jerusalem. 11 Viginti
et unius anni erat Sedecias cum regnare cœpisset,
et undecim annis regnavit in Jerusalem: 12 fecitque
malum in oculis Domini Dei sui, nec erubuit faciem
Jeremiæ prophetæ, loquentis ad se ex ore Domini.
13 A rege quoque Nabuchodonosor recessit, qui
adjuraverat eum per Deum: et induravit cervicem
suam et cor ut non reverteretur ad Dominum Deum
Israël. 14 Sed et universi principes sacerdotum et
populus prævaricati sunt inique juxta universas
abominationes gentium, et polluerunt domum

Domini quam sanctificaverat sibi in Jerusalem. **15**
Mittebat autem Dominus Deus patrum suorum
ad illos per manum nuntiorum suorum de nocte
consurgens, et quotidie commonens: eo quod
parceret populo et habitaculo suo. **16** At illi
subsannabant nuntios Dei, et parvipendebant
sermones ejus, illudebantque prophetis, donec
ascenderet furor Domini in populum ejus, et esset
nulla curatio. **17** Adduxit enim super eos regem
Chaldæorum, et interfecit juvenes eorum gladio in
domo sanctuarii sui: non est misertus adolescentis,
et virginis, et senis, nec decrepiti quidem, sed
omnes tradidit in manibus ejus. **18** Universaque
vasa domus Domini, tam majora quam minora, et
thesauros templi, et regis, et principum, transtulit
in Babylonem. **19** Incenderunt hostes domum
Dei, destruxeruntque murum Jerusalem: universas
turres combusserunt, et quidquid pretiosum fuerat,
demoliti sunt. **20** Si quis evaserat gladium, ductus
in Babylonem servivit regi et filiis ejus, donec
imperaret rex Persarum, **21** et compleretur sermo
Domini ex ore Jeremiæ, et celebraret terra sabbata
sua: cunctis enim diebus desolationis egit sabbatum
usque dum complerentur septuaginta anni. **22** Anno
autem primo Cyri regis Persarum, ad explendum
sermonem Domini quem locutus fuerat per os
Jeremiæ, suscitavit Dominus spiritum Cyri regis
Persarum: qui jussit prædicari in universo regno
suo, etiam per scripturam, dicens: **23** Hæc dicit
Cyrus rex Persarum: Omnia regna terræ dedit
mihi Dominus Deus cæli, et ipse præcepit mihi
ut ædificarem ei domum in Jerusalem, quæ est in
Judæa: quis ex vobis est in omni populo ejus? sit
Dominus Deus suus cum eo, et ascendat.

Esdræ

1 In anno primo Cyri regis Persarum, ut compleretur verbum Domini ex ore Jeremiæ, suscitavit Dominus spiritum Cyri regis Persarum: et traduxit vocem in omni regno suo, etiam per scripturam, dicens: **2** Hæc dicit Cyrus rex Persarum: Omnia regna terræ dedit mihi Dominus Deus cæli, et ipse præcepit mihi ut ædificarem ei domum in Jerusalem, quæ est in Judæa. **3** Quis est in vobis de universo populo ejus? Sit Deus illius cum ipso. Ascendat in Jerusalem, quæ est in Judæa, et ædificet domum Domini Dei Israël: ipse est Deus qui est in Jerusalem. **4** Et omnes reliqui in cunctis locis ubicumque habitant, adjuvent eum viri de loco suo argento et auro, et substantia, et pecoribus, excepto quod voluntarie offerunt templo Dei, quod est in Jerusalem. **5** Et surrexerunt principes patrum de Juda et Benjamin, et sacerdotes, et Levitæ, et omnis cujus Deus suscitavit spiritum, ut ascenderent ad ædificandum templum Domini, quod erat in Jerusalem. **6** Universique qui erant in circuitu, adjuverunt manus eorum in vasis argenteis et aureis, in substantia et jumentis, in supellectili, exceptis his quæ sponte obtulerant. **7** Rex quoque Cyrus protulit vasa templi Domini, quæ tulerat Nabuchodonosor de Jerusalem, et posuerat ea in templo dei sui. **8** Protulit autem ea Cyrus rex Persarum per manum Mithridatis filii Gazabar, et annumeravit ea Sassabasar principi Juda. **9** Et hic est numerus eorum: phialæ aureæ triginta, phialæ argenteæ mille, cultri viginti novem, scyphi aurei triginta, **10** scyphi argentei secundi quadringenti decem, vasa alia mille. **11** Omnia vasa aurea et argentea quinque millia quadringenta: universa tulit Sassabasar cum his qui ascendebant de transmigratione Babylonis in Jerusalem.

2 Hi sunt autem provinciæ filii, qui ascenderunt de captivitate, quam transtulerat Nabuchodonosor rex Babylonis in Babylonem, et reversi sunt in Jerusalem et Judam, unusquisque in civitatem suam. **2** Qui venerunt cum Zorobabel, Josue, Nehemia, Saraia, Rahelaia, Mardochai, Belsan, Mesphar, Beguai, Rehum, Baana. Numerus virorum populi Israël: **3** filii Pharos duo millia centum septuaginta duo. **4** Filii Sephatia, trecenti septuaginta duo. **5** Filii Area, septingenti septuaginta quinque. **6** Filii Phahath Moab, filiorum Josue: Joab, duo millia octingenti duodecim. **7** Filii Ælam, mille ducenti quinquaginta quatuor. **8** Filii Zethua, nongenti quadraginta quinque. **9** Filii Zachai, septingenti sexaginta. **10** Filii Bani, sexcenti quadraginta duo. **11** Filii Bebai, sexcenti viginti tres. **12** Filii Azgad, mille ducenti viginti duo. **13** Filii Adonicam, sexcenti sexaginta sex. **14** Filii Beguai, duo millia quinquaginta sex. **15** Filii Adin, quadringenti quinquaginta quatuor. **16** Filii Ather, qui erant ex Ezechia, nonaginta octo. **17** Filii Besai, trecenti viginti tres. **18** Filii Jora, centum duodecim. **19** Filii Hasum, ducenti viginti tres. **20** Filii Gebbar, nonaginta quinque. **21** Filii Bethlehem, centum viginti tres. **22** Viri Netupha, quinquaginta sex. **23** Viri Anathoth, centum viginti octo. **24** Filii Azmaveth, quadraginta duo. **25** Filii Cariathiarim, Cephira et Beroth, septingenti quadraginta tres. **26** Filii Rama et Gabaa, sexcenti viginti unus. **27** Viri Machmas, centum viginti duo. **28** Viri Bethel et Hai, ducenti viginti tres. **29** Filii Nebo, quinquaginta duo. **30** Filii Megbis, centum quinquaginta sex. **31** Filii Ælam alterius, mille ducenti quinquaginta quatuor. **32** Filii Harim, trecenti viginti. **33** Filii Lod Hadid, et Ono, septingenti viginti quinque. **34** Filii Jericho, trecenti quadraginta quinque. **35** Filii Senaa, tria millia sexcenti triginta. **36** Sacerdotes: filii Jadaia in domo Josue, nongenti septuaginta tres. **37** Filii Emmer, mille quinquaginta duo. **38** Filii Pheshur, mille ducenti quadraginta septem. **39** Filii Harim, mille decem et septem. **40** Levitæ: filii Josue et Cedmihel filiorum Odoviæ, septuaginta quatuor. **41** Cantores: filii Asaph, centum viginti octo. **42** Filii janitorum: filii Sellum, filii Ater, filii Telmon, filii Accub, filii Hatitha, filii Sobai: universi centum triginta novem. **43** Nathinæi: filii Siha, filii Hasupha, filii Tabbaoth, **44** filii Ceros, filii Siaa, filii Phadon, **45** filii Lebana, filii Hagaba, filii Accub, **46** filii Hagab, filii Semlai, filii Hanan, **47** filii Gaddel, filii Gaher, filii Raaia, **48** filii Rasin, filii Necoda, filii Gazam, **49** filii Aza, filii Phasea, filii Besee, **50** filii Asena, filii Munim, filii Nephusim, **51** filii Bacbuc, filii Hacupha, filii Harhur, **52** filii Besluth, filii Mahida, filii Harsa, **53** filii Bercos, filii Sisara, filii Thema, **54** filii Nasia, filii Hatipha, **55** filii servorum Salomonis, filii Sotai, filii Sophereth, filii Pharuda, **56** filii Jala, filii Dercon, filii Geddel, **57** filii Saphatia, filii Hatil, filii Phochereth, qui erant de Asebaim, filii Ami: **58** omnes Nathinæi, et filii servorum Salomonis, trecenti nonaginta duo. **59** Et hi qui ascenderunt de Thelmala, Thelharsa, Cherub, et Adon, et Emer: et non potuerunt indicare domum patrum suorum et semen suum, utrum ex Israël essent. **60** Filii Dalaia, filii Tobia, filii Necoda, sexcenti quinquaginta duo. **61** Et de filiis sacerdotum: filii Hobia, filii Accos, filii Berzellai, qui accepit de filiabus Berzellai Galaaditis, uxorem, et vocatus est nomine eorum: **62** hi quæsierunt

scripturam genealogiæ suæ, et non invenerunt, et
ejecti sunt de sacerdotio. 63 Et dixit Athersatha
eis ut non comederent de Sancto sanctorum,
donec surgeret sacerdos doctus atque perfectus.
64 Omnis multitudo quasi unus, quadraginta duo
millia trecenti sexaginta: 65 exceptis servis eorum,
et ancillis, qui erant septem millia trecenti triginta
septem: et in ipsis cantores atque cantatrices
ducenti. 66 Equi eorum septingenti triginta sex,
muli eorum, ducenti quadraginta quinque, 67
cameli eorum, quadringenti triginta quinque, asini
eorum, sex millia septingenti viginti. 68 Et de
principibus patrum, cum ingrederentur templum
Domini, quod est in Jerusalem, sponte obtulerunt
in domum Dei ad exstruendam eam in loco suo. 69
Secundum vires suas dederunt impensas operis,
auri solidos sexaginta millia et mille, argenti mnas
quinque millia, et vestes sacerdotales centum. 70
Habitaverunt ergo sacerdotes, et Levitæ, et de
populo, et cantores, et janitores, et Nathinæi, in
urbibus suis, universusque Israël in civitatibus suis.

3 Jamque venerat mensis septimus, et erant filii
Israël in civitatibus suis: congregatus est ergo
populus quasi vir unus in Jerusalem. 2 Et surrexit
Josue filius Josedec, et fratres ejus sacerdotes,
et Zorobabel filius Salathiel, et fratres ejus, et
ædificaverunt altare Dei Israël ut offerrent in
eo holocautomata, sicut scriptum est in lege
Moysi viri Dei. 3 Collocaverunt autem altare
Dei super bases suas, deterrentibus eos per
circuitum populis terrarum: et obtulerunt super
illud holocaustum Domino mane et vespere. 4
Feceruntque solemnitatem tabernaculorum, sicut
scriptum est, et holocaustum diebus singulis per
ordinem secundum præceptum opus diei in die
suo. 5 Et post hæc holocaustum juge, tam in
calendis quam in universis solemnitatibus Domini
quæ erant consecratæ, et in omnibus in quibus
ultro offerebatur munus Domino. 6 A primo die
mensis septimi cœperunt offerre holocaustum
Domino: porro templum Dei nondum fundatum
erat. 7 Dederunt autem pecunias latomis et
cæmentariis: cibum quoque, et potum, et oleum
Sidoniis Tyriisque, ut deferrent ligna cedrina de
Libano ad mare Joppe, juxta quod præceperat Cyrus
rex Persarum eis. 8 Anno autem secundo adventus
eorum ad templum Dei in Jerusalem, mense secundo,
cœperunt Zorobabel filius Salathiel, et Josue filius
Josedec, et reliqui de fratribus eorum sacerdotes,
et Levitæ, et omnes qui venerant de captivitate in
Jerusalem, et constituerunt Levitas a viginti annis
et supra, ut urgerent opus Domini. 9 Stetitque Josue
et filii ejus et fratres ejus, Cedmihel et filii ejus,
et filii Juda, quasi vir unus, ut instarent super eos
qui faciebant opus in templo Dei: filii Henadad, et
filii eorum, et fratres eorum Levitæ. 10 Fundato
igitur a cæmentariis templo Domini, steterunt
sacerdotes in ornatu suo cum tubis, et Levitæ filii
Asaph in cymbalis, ut laudarent Deum per manus
David regis Israël. 11 Et concinebant in hymnis,
et confessione Domino: Quoniam bonus, quoniam
in æternum misericordia ejus super Israël. Omnis
quoque populus vociferabatur clamore magno
in laudando Dominum, eo quod fundatum esset
templum Domini. 12 Plurimi etiam de sacerdotibus
et Levitis, et principes patrum, et seniores, qui
viderant templum prius cum fundatum esset, et
hoc templum, in oculis eorum, flebant voce magna:
et multi vociferantes in lætitia, elevabant vocem.
13 Nec poterat quisquam agnoscere vocem clamoris
lætantium, et vocem fletus populi: commistim
enim populus vociferabatur clamore magno, et vox
audiebatur procul.

4 Audierunt autem hostes Judæ et Benjamin, quia
filii captivitatis ædificarent templum Domino
Deo Israël: 2 et accedentes ad Zorobabel, et
ad principes patrum, dixerunt eis: Ædificemus
vobiscum, quia ita ut vos, quærimus Deum
vestrum: ecce nos immolavimus victimas a diebus
Asor Haddan regis Assur, qui adduxit nos huc.
3 Et dixit eis Zorobabel, et Josue, et reliqui
principes patrum Israël: Non est vobis et nobis ut
ædificemus domum Deo nostro, sed nos ipsi soli
ædificabimus Domino Deo nostro, sicut præcepit
nobis Cyrus rex Persarum. 4 Factum est igitur ut
populus terræ impediret manus populi Judæ, et
turbaret eos in ædificando. 5 Conduxerunt autem
adversus eos consiliatores, ut destruerent consilium
eorum omnibus diebus Cyri regis Persarum, et
usque ad regnum Darii regis Persarum. 6 In
regno autem Assueri, in principio regni ejus,
scripserunt accusationem adversus habitatores
Judæ et Jerusalem. 7 Et in diebus Artaxerxis scripsit
Beselam, Mithridates, et Thabeel, et reliqui qui erant
in consilio eorum, ad Artaxerxem regem Persarum:
epistola autem accusationis scripta erat syriace, et
legebatur sermone syro. 8 Reum Beelteem, et Samsai
scriba, scripserunt epistolam unam de Jerusalem
Artaxerxi regi, hujuscemodi: 9 Reum Beelteem,
et Samsai scriba, et reliqui consiliatores eorum,
Dinæi, et Apharsathachæi, Terphalæi, Apharsæi,
Erchuæi, Babylonii, Susanechæi, Dievi, et Ælamitæ,
10 et ceteri de gentibus, quas transtulit Asenaphar
magnus et gloriosus, et habitare eas fecit in

civitatibus Samariæ, et in reliquis regionibus trans
flumen in pace **11** (hoc est exemplar epistolæ,
quam miserunt ad eum), Artaxerxi regi, servi tui,
viri qui sunt trans fluvium, salutem dicunt. **12**
Notum sit regi quia Judæi, qui ascenderunt a te ad
nos, venerunt in Jerusalem civitatem rebellem et
pessimam, quam ædificant exstruentes muros ejus,
et parietes componentes. **13** Nunc igitur notum
sit regi, quia si civitas illa ædificata fuerit, et muri
ejus instaurati, tributum, et vectigal, et annuos
reditus non dabunt, et usque ad reges hæc noxa
perveniet. **14** Nos autem memores salis, quod in
palatio comedimus, et quia læsiones regis videre
nefas ducimus, idcirco misimus et nuntiavimus
regi, **15** ut recenseas in libris historiarum patrum
tuorum, et invenies scriptum in commentariis: et
scies quoniam urbs illa, urbs rebellis est, et nocens
regibus et provinciis, et bella concitantur in ea
ex diebus antiquis: quam ob rem et civitas ipsa
destructa est. **16** Nuntiamus nos regi, quoniam si
civitas illa ædificata fuerit, et muri ipsius instaurati,
possessionem trans fluvium non habebis. **17** Verbum
misit rex ad Reum Beelteem, et Samsai scribam, et
ad reliquos, qui erant in consilio eorum habitatores
Samariæ, et ceteris trans fluvium, salutem dicens
et pacem. **18** Accusatio, quam misistis ad nos,
manifeste lecta est coram me, **19** et a me præceptum
est: et recensuerunt, inveneruntque quoniam civitas
illa a diebus antiquis adversum reges rebellat, et
seditiones, et prælia concitantur in ea: **20** nam
et reges fortissimi fuerunt in Jerusalem, qui et
dominati sunt omni regioni quæ trans fluvium est:
tributum quoque et vectigal, et reditus accipiebant.
21 Nunc ergo audite sententiam: prohibeatis viros
illos, ut urbs illa non ædificetur donec si forte a
me jussum fuerit. **22** Videte ne negligenter hoc
impleatis, et paulatim crescat malum contra reges.
23 Itaque exemplum edicti Artaxerxis regis lectum
est coram Reum Beelteem, et Samsai scriba, et
consiliariis eorum: et abierunt festini in Jerusalem
ad Judæos, et prohibuerunt eos in brachio et robore.
24 Tunc intermissum est opus domus Domini in
Jerusalem, et non fiebat usque ad annum secundum
regni Darii regis Persarum.

5 Prophetaverunt autem Aggæus propheta, et
Zacharias filius Addo, prophetantes ad Judæos
qui erant in Judæa et Jerusalem, in nomine Dei
Israël. **2** Tunc surrexerunt Zorobabel filius Salathiel,
et Josue filius Josedec, et cœperunt ædificare
templum Dei in Jerusalem, et cum eis prophetæ
Dei adjuvantes eos. **3** In ipso autem tempore venit
ad eos Thathanai, qui erat dux trans flumen, et
Stharbuzanai, et consiliarii eorum: sicque dixerunt
eis: Quis dedit vobis consilium ut domum hanc
ædificaretis, et muros ejus instauraretis? **4** Ad quod
respondimus eis, quæ essent nomina hominum
auctorum ædificationis illius. **5** Oculus autem
Dei eorum factus est super senes Judæorum, et
non potuerunt inhibere eos. Placuitque ut res ad
Darium referretur, et tunc satisfacerent adversus
accusationem illam. **6** Exemplar epistolæ, quam
misit Thathanai dux regionis trans flumen, et
Stharbuzanai, et consiliatores ejus Arphasachæi,
qui erant trans flumen, ad Darium regem. **7**
Sermo, quem miserant ei, sic scriptus erat: Dario
regi pax omnis. **8** Notum sit regi, isse nos ad
Judæam provinciam, ad domum Dei magni, quæ
ædificatur lapide impolito, et ligna ponuntur in
parietibus: opusque illud diligenter exstruitur,
et crescit in manibus eorum. **9** Interrogavimus
ergo senes illos, et ita diximus eis: Quis dedit
vobis potestatem ut domum hanc ædificaretis,
et muros hos instauraretis? **10** Sed et nomina
eorum quæsivimus ab eis, ut nuntiaremus tibi:
scripsimusque nomina eorum virorum, qui sunt
principes in eis. **11** Hujuscemodi autem sermonem
responderunt nobis dicentes: Nos sumus servi
Dei cæli et terræ, et ædificamus templum, quod
erat exstructum ante hos annos multos, quodque
rex Israël magnus ædificaverat, et exstruxerat. **12**
Postquam autem ad iracundiam provocaverunt
patres nostri Deum cæli, tradidit eos in manus
Nabuchodonosor regis Babylonis Chaldæi, domum
quoque hanc destruxit, et populum ejus transtulit
in Babylonem. **13** Anno autem primo Cyri regis
Babylonis, Cyrus rex proposuit edictum ut domus
Dei hæc ædificaretur. **14** Nam et vasa templi Dei
aurea et argentea, quæ Nabuchodonosor tulerat
de templo, quod erat in Jerusalem, et asportaverat
ea in templum Babylonis, protulit Cyrus rex de
templo Babylonis, et data sunt Sassabasar vocabulo,
quem et principem constituit, **15** dixitque ei:
Hæc vasa tolle, et vade, et pone ea in templo,
quod est in Jerusalem, et domus Dei ædificetur
in loco suo. **16** Tunc itaque Sassabasar ille venit
et posuit fundamenta templi Dei in Jerusalem, et
ex eo tempore usque nunc ædificatur, et necdum
completum est. **17** Nunc ergo si videtur regi bonum,
recenseat in bibliotheca regis, quæ est in Babylone,
utrumnam a Cyro rege jussum fuerit ut ædificaretur
domus Dei in Jerusalem, et voluntatem regis super
hac re mittat ad nos.

6 Tunc Darius rex præcepit: et recensuerunt
in bibliotheca librorum, qui erant repositi in

Babylone. 2 Et inventum est in Ecbatanis, quod
est castrum in Medena provincia, volumen unum:
talisque scriptus erat in eo commentarius: 3 Anno
primo Cyri regis, Cyrus rex decrevit ut domus
Dei ædificaretur, quæ est in Jerusalem, in loco
ubi immolent hostias, et ut ponant fundamenta
supportantia altitudinem cubitorum sexaginta, et
latitudinem cubitorum sexaginta, 4 ordines de
lapidibus impolitis tres, et sic ordines de lignis
novis: sumptus autem de domo regis dabuntur.
5 Sed et vasa templi Dei aurea et argentea, quæ
Nabuchodonosor tulerat de templo Jerusalem, et
attulerat ea in Babylonem, reddantur, et referantur
in templum in Jerusalem in locum suum, quæ et
posita sunt in templo Dei. 6 Nunc ergo Thathanai
dux regionis, quæ est trans flumen, Stharbuzanai,
et consiliarii vestri Apharsachæi, qui estis trans
flumen, procul recedite ab illis, 7 et dimittite fieri
templum Dei illud a duce Judæorum, et a senioribus
eorum, ut domum Dei illam ædificent in loco suo.
8 Sed et a me præceptum est quid oporteat fieri
a presbyteris Judæorum illis ut ædificetur domus
Dei, scilicet ut de arca regis, id est, de tributis quæ
dantur de regione trans flumen, studiose sumptus
dentur viris illis, ne impediatur opus. 9 Quod si
necesse fuerit, et vitulos, et agnos, et hædos in
holocaustum Deo cæli, frumentum, sal, vinum, et
oleum, secundum ritum sacerdotum, qui sunt in
Jerusalem, detur eis per singulos dies, ne sit in
aliquo querimonia. 10 Et offerant oblationes Deo
cæli, orentque pro vita regis, et filiorum ejus. 11
A me ergo positum est decretum: ut omnis homo
qui hanc mutaverit jussionem, tollatur lignum de
domum ipsius, et erigatur, et configatur in eo,
domus autem ejus publicetur. 12 Deus autem, qui
habitare fecit nomen suum ibi, dissipet omnia
regna, et populum qui extenderit manum suam
ut repugnet, et dissipet domum Dei illam, quæ
est in Jerusalem. Ego Darius statui decretum,
quod studiose impleri volo. 13 Igitur Thathanai
dux regionis trans flumen, et Stharbuzanai, et
consiliarii ejus, secundum quod præceperat Darius
rex, sic diligenter executi sunt. 14 Seniores autem
Judæorum ædificabant, et prosperabantur juxta
prophetiam Aggæi prophetæ, et Zachariæ filii Addo:
et ædificaverunt et construxerunt, jubente Deo
Israël, et jubente Cyro, et Dario, et Artaxerxe
regibus Persarum: 15 et compleverunt domum Dei
istam, usque ad diem tertium mensis Adar, qui
est annus sextus regni Darii regis. 16 Fecerunt
autem filii Israël sacerdotes et Levitæ, et reliqui
filiorum transmigrationis, dedicationem domus
Dei in gaudio. 17 Et obtulerunt in dedicationem
domus Dei, vitulos centum, arietes ducentos, agnos
quadringentos, hircos caprarum pro peccato totius
Israël duodecim, juxta numerum tribuum Israël. 18
Et statuerunt sacerdotes in ordinibus suis, et Levitas
in vicibus suis, super opera Dei in Jerusalem, sicut
scriptum est in libro Moysi. 19 Fecerunt autem filii
Israël transmigrationis Pascha, quartadecima die
mensis primi. 20 Purificati enim fuerant sacerdotes
et Levitæ quasi unus: omnes mundi ad immolandum
Pascha universis filiis transmigrationis, et fratribus
suis sacerdotibus, et sibi. 21 Et comederunt filii
Israël, qui reversi fuerant de transmigratione,
et omnes qui se separaverant a coinquinatione
gentium terræ ad eos, ut quærerent Dominum Deum
Israël. 22 Et fecerunt solemnitatem azymorum
septem diebus in lætitia, quoniam lætificaverat eos
Dominus, et converterat cor regis Assur ad eos, ut
adjuvaret manus eorum in opere domus Domini Dei
Israël.

7 Post hæc autem verba in regno Artaxerxis regis
Persarum, Esdras filius Saraiæ, filii Azariæ, filii
Helciæ, 2 filii Sellum, filii Sadoc, filii Achitob, 3 filii
Amariæ, filii Azariæ, filii Maraioth, 4 filii Zarahiæ,
filii Ozi, filii Bocci, 5 filii Abisue, filii Phinees, filii
Eleazar, filii Aaron sacerdotis ab initio. 6 Ipse Esdras
ascendit de Babylone, et ipse scriba velox in lege
Moysi, quam Dominus Deus dedit Israël: et dedit ei
rex secundum manum Domini Dei ejus super eum,
omnem petitionem ejus. 7 Et ascenderunt de filiis
Israël, et de filiis sacerdotum, et de filiis Levitarum,
et de cantoribus, et de janitoribus, et de Nathinæis,
in Jerusalem, anno septimo Artaxerxis regis. 8
Et venerunt in Jerusalem mense quinto, ipse est
annus septimus regis. 9 Quia in primo die mensis
primi cœpit ascendere de Babylone, et in primo
die mensis quinti venit in Jerusalem, juxta manum
Dei sui bonam super se. 10 Esdras enim paravit cor
suum, ut investigaret legem Domini, et faceret et
doceret in Israël præceptum et judicium. 11 Hoc
est autem exemplar epistolæ edicti, quod dedit
rex Artaxerxes Esdræ sacerdoti, scribæ erudito in
sermonibus et præceptis Domini, et cæremoniis ejus
in Israël. 12 Artaxerxes rex regum Esdræ sacerdoti
scribæ legis Dei cæli doctissimo, salutem. 13 A me
decretum est, ut cuicumque placuerit in regno meo
de populo Israël, et de sacerdotibus ejus, et de
Levitis, ire in Jerusalem, tecum vadat. 14 A facie
enim regis, et septem consiliatorum ejus, missus es,
ut visites Judæam et Jerusalem in lege Dei tui, quæ
est in manu tua: 15 et ut feras argentum et aurum
quod rex, et consiliatores ejus, sponte obtulerunt
Deo Israël, cujus in Jerusalem tabernaculum est. 16

Et omne argentum et aurum quodcumque inveneris
in universa provincia Babylonis, et populus offerre
voluerit, et de sacerdotibus quæ sponte obtulerint
domui Dei sui, quæ est in Jerusalem, 17 libere
accipe, et studiose eme de hac pecunia vitulos,
arietes, agnos, et sacrificia, et libamina eorum, et
offer ea super altare templi Dei vestri, quod est in
Jerusalem. 18 Sed et si quid tibi et fratribus tuis
placuerit de reliquo argento et auro ut faciatis, juxta
voluntatem Dei vestri facite. 19 Vasa quoque, quæ
dantur tibi in ministerium domus Dei tui, trade in
conspectu Dei in Jerusalem. 20 Sed et cetera, quibus
opus fuerit in domum Dei tui, quantumcumque
necesse est ut expendas, dabitur de thesauro, et de
fisco regis, 21 et a me. Ego Artaxerxes rex, statui
atque decrevi omnibus custodibus arcæ publicæ,
qui sunt trans flumen, ut quodcumque petierit a
vobis Esdras sacerdos, scriba legis Dei cæli, absque
mora detis, 22 usque ad argenti talenta centum, et
usque ad frumenti coros centum, et usque ad vini
batos centum, et usque ad batos olei centum, sal
vero absque mensura. 23 Omne quod ad ritum Dei
cæli pertinet, tribuatur diligenter in domo Dei cæli:
ne forte irascatur contra regnum regis, et filiorum
ejus. 24 Vobis quoque notum facimus de universis
sacerdotibus, et Levitis, et cantoribus, et janitoribus,
Nathinæis, et ministris domus Dei hujus, ut vectigal,
et tributum, et annonas non habeatis potestatem
imponendi super eos. 25 Tu autem Esdra, secundum
sapientiam Dei tui, quæ est in manu tua, constitue
judices et præsides, ut judicent omni populo qui
est trans flumen, his videlicet qui noverunt legem
Dei tui: sed et imperitos docete libere. 26 Et omnis
qui non fecerit legem Dei tui, et legem regis,
diligenter, judicium erit de eo sive in mortem, sive
in exilium, sive in condemnationem substantiæ
ejus, vel certe in carcerem. 27 Benedictus Dominus
Deus patrum nostrorum, qui dedit hoc in corde
regis ut glorificaret domum Domini quæ est in
Jerusalem, 28 et in me inclinavit misericordiam
suam coram rege et consiliatoribus ejus, et universis
principibus regis potentibus: et ego confortatus
manu Domini Dei mei, quæ erat in me, congregavi
de Israël principes qui ascenderent mecum.

8 Hi sunt ergo principes familiarum, et genealogia
eorum, qui ascenderunt mecum in regno
Artaxerxis regis de Babylone. 2 De filiis Phinees,
Gersom. De filiis Ithamar, Daniel. De filiis David,
Hattus. 3 De filiis Secheniæ, filiis Pharos, Zacharias:
et cum eo numerati sunt viri centum quinquaginta.
4 De filiis Phahath Moab, Elioënai filius Zarehe,
et cum eo ducenti viri. 5 De filiis Secheniæ, filius
Ezechiel, et cum eo trecenti viri. 6 De filiis Adan,
Abed filius Jonathan, et cum eo quinquaginta viri.
7 De filiis Alam, Isaias filius Athaliæ, et cum eo
septuaginta viri. 8 De filiis Saphatiæ, Zebedia filius
Michaël, et cum eo octoginta viri. 9 De filiis Joab,
Obedia filius Jahiel, et cum eo ducenti decem et octo
viri. 10 De filiis Selomith, filius Josphiæ, et cum eo
centum sexaginta viri. 11 De filiis Bebai, Zacharias
filius Bebai, et cum eo viginti octo viri. 12 De filiis
Azgad, Johanan filius Eccetan, et cum eo centum
et decem viri. 13 De filiis Adonicam, qui erant
novissimi: et hæc nomina eorum: Elipheleth, et
Jehiel, et Samaias, et cum eis sexaginta viri. 14 De filii
Begui, Uthai et Zachur, et cum eis septuaginta viri.
15 Congregavi autem eos ad fluvium qui decurrit ad
Ahava, et mansimus ibi tribus diebus: quæsivique in
populo et in sacerdotibus de filiis Levi, et non inveni
ibi. 16 Itaque misi Eliezer, et Ariel, et Semeiam, et
Elnathan, et Jarib, et alterum Elnathan, et Nathan,
et Zachariam, et Mosollam principes: et Jojarib, et
Elnathan sapientes. 17 Et misi eos ad Eddo, qui est
primus in Chasphiæ loco, et posui in ore eorum
verba, quæ loquerentur ad Eddo, et fratres ejus
Nathinæos in loco Chasphiæ, ut adducerent nobis
ministros domus Dei nostri. 18 Et adduxerunt nobis
per manum Dei nostri bonam super nos, virum
doctissimum de filiis Moholi filii Levi, filii Israël,
et Sarabiam et filios ejus et fratres ejus decem et
octo, 19 et Hasabiam, et cum eo Isaiam de filiis
Merari, fratresque ejus, et filios ejus viginti: 20 et
de Nathinæis, quos dederat David et principes ad
ministeria Levitarum, Nathinæos ducentos viginti:
omnes hi suis nominibus vocabantur. 21 Et prædicavi
ibi jejunium juxta fluvium Ahava, ut affligeremur
coram Domino Deo nostro, et peteremus ab eo
viam rectam nobis et filiis nostris, universæque
substantiæ nostræ. 22 Erubui enim petere a rege
auxilium et equites, qui defenderent nos ab inimico
in via: quia dixeramus regi: Manus Dei nostri est
super omnes qui quærunt eum in bonitate: et
imperium ejus, et fortitudo ejus, et furor, super
omnes qui derelinquunt eum. 23 Jejunavimus
autem, et rogavimus Deum nostrum per hoc: et
evenit nobis prospere. 24 Et separavi de principibus
sacerdotum duodecim, Sarabiam, et Hasabiam, et
cum eis de fratribus eorum decem: 25 appendique
eis argentum et aurum, et vasa consecrata domus
Dei nostri, quæ obtulerat rex et consiliatores ejus,
et principes ejus, universusque Israël eorum qui
inventi fuerant: 26 et appendi in manibus eorum
argenti talenta sexcenta quinquaginta, et vasa
argentea centum, auri centum talenta: 27 et crateres
aureos viginti, qui habebant solidos millenos, et

vasa æris fulgentis optimi duo, pulchra ut aurum.
28 Et dixi eis: Vos sancti Domini, et vasa sancta,
et argentum et aurum, quod sponte oblatum est
Domino Deo patrum nostrorum: 29 vigilate et
custodite, donec appendatis coram principibus
sacerdotum, et Levitarum, et ducibus familiarum
Israël in Jerusalem, in thesaurum domus Domini.
30 Susceperunt autem sacerdotes et Levitæ pondus
argenti, et auri, et vasorum, ut deferrent Jerusalem
in domum Dei nostri. 31 Promovimus ergo a flumine
Ahava duodecimo die mensis primi ut pergeremus
Jerusalem: et manus Dei nostri fuit super nos, et
liberavit nos de manu inimici et insidiatoris in
via. 32 Et venimus Jerusalem, et mansimus ibi
tribus diebus. 33 Die autem quarta appensum est
argentum, et aurum, et vasa in domo Dei nostri
per manum Meremoth filii Uriæ sacerdotis, et cum
eo Eleazar filius Phinees, cumque eis Jozabed filius
Josue, et Noadaia filius Bennoi Levitæ, 34 juxta
numerum et pondus omnium: descriptumque est
omne pondus in tempore illo. 35 Sed et qui venerant
de captivitate filii transmigrationis, obtulerunt
holocautomata Deo Israël, vitulos duodecim pro
omni populo Israël, arietes nonaginta sex, agnos
septuaginta septem, hircos pro peccato duodecim:
omnia in holocaustum Domino. 36 Dederunt autem
edicta regis satrapis qui erant de conspectu regis,
et ducibus trans flumen, et elevaverunt populum et
domum Dei.

9 Postquam autem hæc completa sunt, accesserunt
ad me principes, dicentes: Non est separatus
populus Israël, sacerdotes et Levitæ, a populis
terrarum et abominationibus eorum: Chananæi
videlicet, et Hethæi, et Pherezæi, et Jebusæi, et
Ammonitarum, et Moabitarum, et Ægyptiorum,
et Amorrhæorum: 2 tulerunt enim de filiabus
eorum sibi et filiis suis, et commiscuerunt semen
sanctum cum populis terrarum: manus etiam
principum et magistratuum fuit in transgressione
hac prima. 3 Cumque audissem sermonem istum,
scidi pallium meum et tunicam, et evelli capillos
capitis mei et barbæ, et sedi mœrens. 4 Convenerunt
autem ad me omnes qui timebant verbum Dei
Israël, pro transgressione eorum qui de captivitate
venerant, et ego sedebam tristis usque ad sacrificium
vespertinum: 5 et in sacrificio vespertino, surrexi
de afflictione mea, et scisso pallio et tunica, curvavi
genua mea, et expandi manus meas ad Dominum
Deum meum. 6 Et dixi: Deus meus, confundor
et erubesco levare faciem meam ad te: quoniam
iniquitates nostræ multiplicatæ sunt super caput
nostrum, et delicta nostra creverunt usque ad
cælum, 7 a diebus patrum nostrorum: sed et nos
ipsi peccavimus graviter usque ad diem hanc,
et in iniquitatibus nostris traditi sumus ipsi, et
reges nostri, et sacerdotes nostri, in manum regum
terrarum, et in gladium, et in captivitatem, et in
rapinam, et in confusionem vultus, sicut et die hac.
8 Et nunc quasi parum et ad momentum facta est
deprecatio nostra apud Dominum Deum nostrum,
ut dimitterentur nobis reliquiæ, et daretur nobis
paxillus in loco sancto ejus, et illuminaret oculos
nostros Deus noster, et daret nobis vitam modicam
in servitute nostra: 9 quia servi sumus, et in servitute
nostra non dereliquit nos Deus noster, sed inclinavit
super nos misericordiam coram rege Persarum,
ut daret nobis vitam, et sublimaret domum Dei
nostri, et exstrueret solitudines ejus, et daret nobis
sepem in Juda et Jerusalem. 10 Et nunc quid
dicemus, Deus noster, post hæc? Quia dereliquimus
mandata tua, 11 quæ præcepisti in manu servorum
tuorum prophetarum, dicens: Terra, ad quam vos
ingredimini ut possideatis eam, terra immunda
est juxta immunditiam populorum, ceterarumque
terrarum, abominationibus eorum qui repleverunt
eam ab ore usque ad os in coinquinatione sua. 12
Nunc ergo filias vestras ne detis filiis eorum, et filias
eorum ne accipiatis filiis vestris, et non quæratis
pacem eorum et prosperitatem eorum usque in
æternum: ut confortemini, et comedatis quæ bona
sunt terræ, et hæredes habeatis filios vestros usque
in sæculum. 13 Et post omnia quæ venerunt super
nos in operibus nostris pessimis, et in delicto
nostro magno, quia tu, Deus noster, liberasti nos de
iniquitate nostra, et dedisti nobis salutem sicut est
hodie, 14 ut non converteremur, et irrita faceremus
mandata tua, neque matrimonia jungeremus cum
populis abominationum istarum. Numquid iratus es
nobis usque ad consummationem, ne dimitteres
nobis reliquias ad salutem? 15 Domine Deus
Israël, justus es tu: quoniam derelicti sumus, qui
salvaremur sicut die hac. Ecce coram te sumus
in delicto nostro: non enim stari potest coram te
super hoc.

10 Sic ergo orante Esdra, et implorante eo et
flente, et jacente ante templum Dei, collectus
est ad eum de Israël cœtus grandis nimis virorum et
mulierum et puerorum, et flevit populus fletu multo.
2 Et respondit Sechenias filius Jehiel de filiis Ælam,
et dixit Esdræ: Nos prævaricati sumus in Deum
nostrum, et duximus uxores alienigenas de populis
terræ: et nunc, si est pœnitentia in Israël super hoc,
3 percutiamus fœdus cum Domino Deo nostro, ut
projiciamus universas uxores, et eos qui de his nati

sunt, juxta voluntatem Domini, et eorum qui timent
præceptum Domini Dei nostri: secundum legem
fiat. 4 Surge, tuum est decernere, nosque erimus
tecum: confortare, et fac. 5 Surrexit ergo Esdras, et
adjuravit principes sacerdotum et Levitarum, et
omnem Israël, ut facerent secundum verbum hoc:
et juraverunt. 6 Et surrexit Esdras ante domum
Dei, et abiit ad cubiculum Johanan filii Eliasib, et
ingressus est illuc: panem non comedit, et aquam
non bibit: lugebat enim transgressionem eorum,
qui venerant de captivitate. 7 Et missa est vox in
Juda et in Jerusalem omnibus filiis transmigrationis,
ut congregarentur in Jerusalem: 8 et omnis qui non
venerit in tribus diebus juxta consilium principum
et seniorum, auferetur universa substantia ejus,
et ipse abjicietur de cœtu transmigrationis. 9
Convenerunt igitur omnes viri Juda et Benjamin
in Jerusalem tribus diebus: ipse est mensis nonus,
vigesimo die mensis: et sedit omnis populus in
platea domus Dei, trementes pro peccato, et pluviis.
10 Et surrexit Esdras sacerdos, et dixit ad eos: Vos
transgressi estis, et duxistis uxores alienigenas, ut
adderetis super delictum Israël. 11 Et nunc date
confessionem Domino Deo patrum vestrorum, et
facite placitum ejus, et separamini a populis terræ,
et ab uxoribus alienigenis. 12 Et respondit universa
multitudo, dixitque voce magna: Juxta verbum
tuum ad nos, sic fiat. 13 Verumtamen quia populus
multus est, et tempus pluviæ, et non sustinemus
stare foris, et opus non est diei unius vel duorum
(vehementer quippe peccavimus in sermone isto),
14 constituantur principes in universa multitudine:
et omnes in civitatibus nostris qui duxerunt uxores
alienigenas veniant in temporibus statutis, et cum
his seniores per civitatem et civitatem, et judices
ejus, donec avertatur ira Dei nostri a nobis super
peccato hoc. 15 Igitur Jonathan filius Azahel,
et Jaasia filius Thecue, steterunt super hoc, et
Messollam et Sebethai Levites adjuverunt eos: 16
feceruntque sic filii transmigrationis. Et abierunt
Esdras sacerdos, et viri principes familiarum, in
domos patrum suorum, et omnes per nomina
sua, et sederunt in die primo mensis decimi ut
quærerent rem. 17 Et consummati sunt omnes viri,
qui duxerant uxores alienigenas, usque ad diem
primam mensis primi. 18 Et inventi sunt de filiis
sacerdotum qui duxerant uxores alienigenas. De
filiis Josue filii Josedec, et fratres ejus, Maasia, et
Eliezer, et Jarib, et Godolia. 19 Et dederunt manus
suas ut ejicerent uxores suas, et pro delicto suo
arietem de ovibus offerrent. 20 Et de filiis Emmer,
Hanani, et Zebedia. 21 Et de filiis Harim, Maasia,
et Elia, et Semeia, et Jehiel, et Ozias. 22 Et de
filiis Pheshur, Elioënai, Maasia, Ismaël, Nathanaël,
Jozabed, et Elasa. 23 Et de filiis Levitarum, Jozabed,
et Semei, et Celaia, ipse est Calita, Phataia, Juda, et
Eliezer. 24 Et de cantoribus, Eliasib. Et de janitoribus,
Sellum, et Telem, et Uri. 25 Et ex Israël, de filiis
Pharos, Remeia, et Jesia, et Melchia, et Miamin,
et Eliezer, et Melchia, et Banea. 26 Et de filiis
Ælam, Mathania, Zacharias, et Jehiel, et Abdi, et
Jerimoth, et Elia. 27 Et de filiis Zethua, Elioënai,
Eliasib, Mathania, et Jerimuth, et Zabad, et Aziza.
28 Et de filiis Bebai, Johanan, Hanania, Zabbai,
Athalai. 29 Et de filiis Bani, Mosollam, et Melluch,
et Adaia, Jasub, et Saal, et Ramoth. 30 Et de filiis
Phahath Moab, Edna, et Chalal, Banaias, et Maasias,
Mathanias, Beseleel, Bennui, et Manasse. 31 Et
de filiis Herem, Eliezer, Josue, Melchias, Semeias,
Simeon, 32 Benjamin, Maloch, Samarias. 33 Et de
filiis Hasom, Mathanai, Mathatha, Zabad, Eliphelet,
Jermai, Manasse, Semei. 34 De filiis Bani, Maadi,
Amram, et Vel, 35 Baneas, et Badaias, Cheliau, 36
Vania, Marimuth, et Eliasib, 37 Mathanias, Mathanai,
et Jasi, 38 et Bani, et Bennui, Semei, 39 et Salmias,
et Nathan, et Adaias, 40 et Mechnedebai, Sisai,
Sarai, 41 Ezrel, et Selemiau, Semeria, 42 Sellum,
Amaria, Joseph. 43 De filiis Nebo, Jehiel, Mathathias,
Zabad, Zabina, Jeddu, et Joël, et Banaia. 44 Omnes
hi acceperant uxores alienigenas, et fuerunt ex eis
mulieres, quæ pepererant filios.

Nehemiæ

1 Verba Nehemiæ filii Helchiæ. Et factum est in
mense Casleu, anno vigesimo, et ego eram in
Susis castro. **2** Et venit Hanani, unus de fratribus
meis, ipse et viri ex Juda: et interrogavi eos de Judæis
qui remanserant, et supererant de captivitate, et
Jerusalem. **3** Et dixerunt mihi: Qui remanserunt,
et relicti sunt de captivitate ibi in provincia, in
afflictione magna sunt, et in opprobrio: et murus
Jerusalem dissipatus est, et portæ ejus combustæ
sunt igni. **4** Cumque audissem verba hujuscemodi,
sedi, et flevi, et luxi diebus multis: jejunabam, et
orabam ante faciem Dei cæli: **5** et dixi: Quæso,
Domine Deus cæli fortis, magne atque terribilis,
qui custodis pactum et misericordiam cum his qui
te diligunt, et custodiunt mandata tua: **6** fiant
aures tuæ auscultantes, et oculi tui aperti, ut audias
orationem servi tui, quam ego oro coram te hodie
nocte et die pro filiis Israël servis tuis: et confiteor
pro peccatis filiorum Israël, quibus peccaverunt
tibi: ego et domus patris mei peccavimus, **7** vanitate
seducti sumus, et non custodivimus mandatum
tuum, et cæremonias, et judicia quæ præcepisti
Moysi famulo tuo. **8** Memento verbi quod mandasti
Moysi servo tuo, dicens: Cum transgressi fueritis,
ego dispergam vos in populos: **9** et si revertamini
ad me, et custodiatis præcepta mea, et faciatis
ea: etiamsi abducti fueritis ad extrema cæli, inde
congregabo vos, et reducam in locum quem elegi
ut habitaret nomen meum ibi. **10** Et ipsi servi tui,
et populus tuus, quos redemisti in fortitudine tua
magna, et in manu tua valida. **11** Obsecro, Domine,
sit auris tua attendens ad orationem servi tui, et
ad orationem servorum tuorum, qui volunt timere
nomen tuum: et dirige servum tuum hodie, et da ei
misericordiam ante virum hunc. Ego enim eram
pincerna regis.

2 Factum est autem in mense Nisan, anno vigesimo
Artaxerxis regis: et vinum erat ante eum, et
levavi vinum, et dedi regi: et eram quasi languidus
ante faciem ejus. **2** Dixitque mihi rex: Quare vultus
tuus tristis est, cum te ægrotum non videam? non
est hoc frustra, sed malum nescio quod in corde
tuo est. Et timui valde, ac nimis: **3** et dixi regi:
Rex, in æternum vive: quare non mœreat vultus
meus, quia civitas domus sepulchrorum patris mei
deserta est, et portæ ejus combustæ sunt igni? **4** Et
ait mihi rex: Pro qua re postulas? Et oravi Deum
cæli, **5** et dixi ad regem: Si videtur regi bonum, et
si placet servus tuus ante faciem tuam, ut mittas
me in Judæam ad civitatem sepulchri patris mei, et
ædificabo eam. **6** Dixitque mihi rex, et regina quæ
sedebat juxta eum: Usque ad quod tempus erit iter
tuum, et quando reverteris? Et placuit ante vultum
regis, et misit me: et constitui ei tempus. **7** Et
dixi regi: Si regi videtur bonum, epistolas det mihi
ad duces regionis trans flumen, ut traducant me,
donec veniam in Judæam: **8** et epistolam ad Asaph
custodem saltus regis, ut det mihi ligna, ut tegere
possim portas turris domus, et muros civitatis, et
domum quam ingressus fuero. Et dedit mihi rex
juxta manum Dei mei bonam mecum. **9** Et veni ad
duces regionis trans flumen, dedique eis epistolas
regis. Miserat autem rex mecum principes militum,
et equites. **10** Et audierunt Sanaballat Horonites,
et Tobias servus Ammanites: et contristati sunt
afflictione magna, quod venisset homo qui quæreret
prosperitatem filiorum Israël. **11** Et veni Jerusalem,
et eram ibi tribus diebus. **12** Et surrexi nocte ego, et
viri pauci mecum, et non indicavi cuiquam quid
Deus dedisset in corde meo ut facerem in Jerusalem:
et jumentum non erat mecum, nisi animal cui
sedebam. **13** Et egressus sum per portam vallis nocte,
et ante fontem draconis, et ad portam stercoris,
et considerabam murum Jerusalem dissipatum,
et portas ejus consumptas igni. **14** Et transivi ad
portam fontis, et ad aquæductum regis, et non
erat locus jumento cui sedebam ut transiret. **15**
Et ascendi per torrentem nocte, et considerabam
murum, et reversus veni ad portam vallis, et redii.
16 Magistratus autem nesciebant quo abiissem, aut
quid ego facerem: sed et Judæis, et sacerdotibus,
et optimatibus, et magistratibus, et reliquis qui
faciebant opus, usque ad id loci nihil indicaveram.
17 Et dixi eis: Vos nostis afflictionem in qua sumus:
quia Jerusalem deserta est, et portæ ejus consumptæ
sunt igni: venite, et ædificemus muros Jerusalem,
et non simus ultra opprobrium. **18** Et indicavi eis
manum Dei mei, quod esset bona mecum, et verba
regis quæ locutus esset mihi, et aio: Surgamus, et
ædificemus. Et confortatæ sunt manus eorum in
bono. **19** Audierunt autem Sanaballat Horonites,
et Tobias servus Ammanites, et Gosem Arabs, et
subsannaverunt nos, et despexerunt, dixeruntque:
Quæ est hæc res quam facitis? numquid contra
regem vos rebellatis? **20** Et reddidi eis sermonem,
dixique ad eos: Deus cæli ipse nos juvat, et nos servi
ejus sumus: surgamus et ædificemus: vobis autem
non est pars, et justitia, et memoria in Jerusalem.

3 Et surrexit Eliasib sacerdos magnus, et fratres
ejus sacerdotes, et ædificaverunt portam gregis:
ipsi sanctificaverunt eam, et statuerunt valvas
ejus, et usque ad turrim centum cubitorum

sanctificaverunt eam, usque ad turrim Hananeel. **2** Et juxta eum ædificaverunt viri Jericho: et juxta eum ædificavit Zachur filius Amri. **3** Portam autem piscium ædificaverunt filii Asnaa: ipsi texerunt eam, et statuerunt valvas ejus, et seras, et vectes. Et juxta eos ædificavit Marimuth filius Uriæ, filii Accus. **4** Et juxta eum ædificavit Mosollam filius Barachiæ, filii Mesezebel: et juxta eos ædificavit Sadoc filius Baana. **5** Et juxta eos ædificaverunt Thecueni: optimates autem eorum non supposuerunt colla sua in opere Domini sui. **6** Et portam veterem ædificaverunt Jojada filius Phasea, et Mosollam filius Besodia: ipsi texerunt eam, et statuerunt valvas ejus, et seras, et vectes. **7** Et juxta eos ædificaverunt Meltias Gabaonites, et Jadon Meronathites, viri de Gabaon et Maspha, pro duce qui erat in regione trans flumen. **8** Et juxta eum ædificavit Eziel filius Araia aurifex: et juxta eum ædificavit Ananias filius pigmentarii: et dimiserunt Jerusalem usque ad murum plateæ latioris. **9** Et juxta eum ædificavit Raphaia filius Hur, princeps vici Jerusalem. **10** Et juxta eum ædificavit Jedaia filius Haromaph contra domum suam: et juxta eum ædificavit Hattus filius Haseboniæ. **11** Mediam partem vici ædificavit Melchias filius Herem, et Hasub filius Phahath Moab, et turrim furnorum. **12** Et juxta eum ædificavit Sellum filius Alohes, princeps mediæ partis vici Jerusalem, ipse et filiæ ejus. **13** Et portam vallis ædificavit Hanun, et habitatores Zanoë: ipsi ædificaverunt eam, et statuerunt valvas ejus, et seras, et vectes, et mille cubitos in muro usque ad portam sterquilinii. **14** Et portam sterquilinii ædificavit Melchias filius Rechab, princeps vici Bethacharam: ipse ædificavit eam, et statuit valvas ejus, et seras, et vectes. **15** Et portam fontis ædificavit Sellum filius Cholhoza, princeps pagi Maspha: ipse ædificavit eam, et texit, et statuit valvas ejus, et seras, et vectes, et muros piscinæ Siloë in hortum regis, et usque ad gradus qui descendunt de civitate David. **16** Post eum ædificavit Nehemias filius Azboc, princeps dimidiæ partis vici Bethsur, usque contra sepulchrum David, et usque ad piscinam quæ grandi opere constructa est, et usque ad domum fortium. **17** Post eum ædificaverunt Levitæ, Rehum filius Benni: post eum ædificavit Hasebias princeps dimidiæ partis vici Ceilæ in vico suo. **18** Post eum ædificaverunt fratres eorum: Bavai filius Enadad, princeps dimidiæ partis Ceilæ: **19** et ædificavit juxta eum Azer filius Josue, princeps Maspha, mensuram secundam, contra ascensum firmissimi anguli. **20** Post eum in monte ædificavit Baruch filius Zachai mensuram secundam, ab angulo usque ad portam domus Eliasib sacerdotis magni. **21** Post eum ædificavit Merimuth filius Uriæ filii Haccus, mensuram secundam, a porta domus Eliasib, donec extenderetur domus Eliasib. **22** Et post eum ædificaverunt sacerdotes, viri de campestribus Jordanis. **23** Post eum ædificavit Benjamin et Hasub contra domum suam: et post eum ædificavit Azarias filius Maasiæ filii Ananiæ contra domum suam. **24** Post eum ædificavit Bennui filius Henadad mensuram secundam, a domo Azariæ usque ad flexuram, et usque ad angulum. **25** Phalel filius Ozi contra flexuram, et turrim quæ eminet de domo regis excelsa, id est, in atrio carceris: post eum Phadaia filius Pharos. **26** Nathinæi autem habitabant in Ophel usque contra portam aquarum ad orientem, et turrim quæ prominebat. **27** Post eum ædificaverunt Thecueni mensuram secundam e regione, a turre magna et eminente usque ad murum templi. **28** Sursum autem a porta equorum ædificaverunt sacerdotes, unusquisque contra domum suam. **29** Post eos ædificavit Sadoc filius Emmer contra domum suam. Et post eum ædificavit Semaia filius Secheniæ, custos portæ orientalis. **30** Post eum ædificavit Hanania filius Selemiæ, et Hanun filius Seleph sextus, mensuram secundam: post eum ædificavit Mosollam filius Barachiæ, contra gazophylacium suum. **31** Post eum ædificavit Melchias filius aurificis usque ad domum Nathinæorum, et scruta vendentium contra portam judicialem, et usque ad cœnaculum anguli. **32** Et inter cœnaculum anguli in porta gregis, ædificaverunt aurifices et negotiatores.

4 Factum est autem, cum audisset Sanaballat quod ædificaremus murum, iratus est valde: et motus nimis subsannavit Judæos, **2** et dixit coram fratribus suis, et frequentia Samaritanorum: Quid Judæi faciunt imbecilles? num dimittent eos gentes? num sacrificabunt, et complebunt in una die? numquid ædificare poterunt lapides de acervis pulveris, qui combusti sunt? **3** Sed et Tobias Ammanites, proximus ejus, ait: Ædificent: si ascenderit vulpes, transiliet murum eorum lapideum. **4** Audi, Deus noster, quia facti sumus despectui: converte opprobrium super caput eorum, et da eos in despectionem in terra captivitatis. **5** Ne operias iniquitatem eorum, et peccatum eorum coram facie tua non deleatur, quia irriserunt ædificantes. **6** Itaque ædificavimus murum, et conjunximus totum usque ad partem dimidiam: et provocatum est cor populi ad operandum. **7** Factum est autem, cum audisset Sanaballat, et Tobias, et Arabes, et Ammanitæ, et Azotii, quod obducta esset cicatrix muri Jerusalem, et quod cœpissent interrupta concludi, irati sunt nimis. **8**

Et congregati sunt omnes pariter ut venirent, et
pugnarent contra Jerusalem, et molirentur insidias.
9 Et oravimus Deum nostrum, et posuimus custodes
super murum die ac nocte contra eos. 10 Dixit
autem Judas: Debilitata est fortitudo portantis, et
humus nimia est, et nos non poterimus ædificare
murum. 11 Et dixerunt hostes nostri: Nesciant,
et ignorent donec veniamus in medium eorum,
et interficiamus eos, et cessare faciamus opus. 12
Factum est autem venientibus Judæis qui habitabant
juxta eos, et dicentibus nobis per decem vices, ex
omnibus locis quibus venerant ad nos, 13 statui
in loco post murum per circuitum populum in
ordinem cum gladiis suis, et lanceis, et arcubus. 14
Et perspexi atque surrexi: et aio ad optimates et
magistratus, et ad reliquam partem vulgi: Nolite
timere a facie eorum: Domini magni et terribilis
mementote, et pugnate pro fratribus vestris, filiis
vestris, et filiabus vestris, et uxoribus vestris, et
domibus vestris. 15 Factum est autem, cum audissent
inimici nostri nuntiatum esse nobis, dissipavit Deus
consilium eorum. Et reversi sumus omnes ad muros,
unusquisque ad opus suum. 16 Et factum est a die
illa, media pars juvenum eorum faciebat opus, et
media parata erat ad bellum: et lanceæ, et scuta,
et arcus, et loricæ, et principes post eos in omni
domo Juda. 17 Ædificantium in muro, et portantium
onera, et imponentium: una manu sua faciebat
opus, et altera tenebat gladium: 18 ædificentium
enim unusquisque gladio erat accinctus renes. Et
ædificabant, et clangebant buccina juxta me. 19 Et
dixi ad optimates, et ad magistratus, et ad reliquam
partem vulgi: Opus grande est et latum, et nos
separati sumus in muro procul alter ab altero:
20 in loco quocumque audieritis clangorem tubæ,
illuc concurrite ad nos: Deus noster pugnabit pro
nobis. 21 Et nos ipsi faciamus opus, et media pars
nostrum teneat lanceas ab ascensu auroræ donec
egrediantur astra. 22 In tempore quoque illo dixi
populo: Unusquisque cum puero suo maneat in
medio Jerusalem, et sint nobis vices per noctem
et diem ad operandum. 23 Ego autem et fratres
mei, et pueri mei, et custodes, qui erant post me,
non deponebamus vestimenta nostra: unusquisque
tantum nudabatur ad baptismum.

5 Et factus est clamor populi et uxorum ejus
magnus adversus fratres suos Judæos. 2 Et
erant qui dicerent: Filii nostri et filiæ nostræ
multæ sunt nimis: accipiamus pro pretio eorum
frumentum, et comedamus, et vivamus. 3 Et erant
qui dicerent: Agros nostros, et vineas, et domus
nostras opponamus, et accipiamus frumentum in
fame. 4 Et alii dicebant: Mutuo sumamus pecunias
in tributa regis, demusque agros nostros et vineas:
5 et nunc sicut carnes fratrum nostrorum, sic carnes
nostræ sunt: et sicut filii eorum, ita et filii nostri:
ecce nos subjugamus filios nostros et filias nostras
in servitutem, et de filiabus nostris sunt famulæ, nec
habemus unde possint redimi: et agros nostros et
vineas nostras alii possident. 6 Et iratus sum nimis
cum audissem clamorem eorum secundum verba
hæc: 7 cogitavitque cor meum mecum, et increpavi
optimates et magistratus, et dixi eis: Usurasne
singuli a fratribus vestris exigitis? Et congregavi
adversum eos concionem magnam, 8 et dixi eis:
Nos, ut scitis, redemimus fratres nostros Judæos, qui
venditi fuerant gentibus secundum possibilitatem
nostram: et vos igitur vendetis fratres vestros,
et redimemus eos? Et siluerunt, nec invenerunt
quid responderent. 9 Dixique ad eos: Non est bona
res quam facitis: quare non in timore Dei nostri
ambulastis, ne exprobretur nobis a gentibus inimicis
nostris? 10 Et ego, et fratres mei, et pueri mei
commodavimus plurimis pecuniam et frumentum.
Non repetamus in commune istud: æs alienum
concedamus quod debetur nobis. 11 Reddite eis
hodie agros suos, et vineas suas, et oliveta sua, et
domos suas: quin potius et centesimum pecuniæ,
frumenti, vini et olei, quam exigere soletis ab eis,
date pro illis. 12 Et dixerunt: Reddemus, et ab eis
nihil quæremus: sicque faciemus ut loqueris. Et
vocavi sacerdotes, et adjuravi eos ut facerent juxta
quod dixeram. 13 Insuper excussi sinum meum,
et dixi: Sic excutiat Deus omnem virum qui non
compleverit verbum istud, de domo sua, et de
laboribus suis: sic excutiatur, et vacuus fiat. Et dixit
universa multitudo: Amen: et laudaverunt Deum.
Fecit ergo populus sicut erat dictum. 14 A die autem
illa, qua præceperat rex mihi ut essem dux in terra
Juda, ab anno vigesimo usque ad annum trigesimum
secundum Artaxerxis regis per annos duodecim,
ego et fratres mei annonas quæ ducibus debebantur
non comedimus. 15 Duces autem primi, qui fuerant
ante me, gravaverunt populum, et acceperunt ab
eis in pane, et vino, et pecunia, quotidie siclos
quadraginta: sed et ministri eorum depresserunt
populum. Ego autem non feci ita propter timorem
Dei: 16 quin potius in opere muri ædificavi, et
agrum non emi, et omnes pueri mei congregati
ad opus erant. 17 Judæi quoque et magistratus
centum quinquaginta viri, et qui veniebant ad
nos de gentibus quæ in circuitu nostro sunt, in
mensa mea erant. 18 Parabatur autem mihi per
dies singulos bos unus, arietes sex electi, exceptis
volatilibus, et inter dies decem vina diversa, et alia

multa tribuebam: insuper et annonas ducatus mei
non quæsivi: valde enim attenuatus erat populus.
19 Memento mei, Deus meus, in bonum, secundum
omnia quæ feci populo huic.

6 Factum est autem, cum audisset Sanaballat, et
Tobias, et Gossem Arabs, et ceteri inimici nostri,
quod ædificassem ego murum, et non esset in
ipso residua interruptio (usque ad tempus autem
illud valvas non posueram in portis), 2 miserunt
Sanaballat et Gossem ad me, dicentes: Veni, et
percutiamus fœdus pariter in viculis in campo Ono.
Ipsi autem cogitabant ut facerent mihi malum. 3
Misi ergo ad eos nuntios, dicens: Opus grande ego
facio, et non possum descendere, ne forte negligatur
cum venero, et descendero ad vos. 4 Miserunt
autem ad me secundum verbum hoc per quatuor
vices: et respondi eis juxta sermonem priorem. 5 Et
misit ad me Sanaballat juxta verbum prius quinta
vice puerum suum, et epistolam habebat in manu
sua scriptam hoc modo: 6 In gentibus auditum
est, et Gossem dixit, quod tu et Judæi cogitetis
rebellare, et propterea ædifices murum, et levare
te velis super eos regem: propter quam causam
7 et prophetas posueris, qui prædicent de te in
Jerusalem, dicentes: Rex in Judæa est. Auditurus
est rex verba hæc: idcirco nunc veni, ut ineamus
consilium pariter. 8 Et misi ad eos, dicens: Non est
factum secundum verba hæc, quæ tu loqueris: de
corde enim tuo tu componis hæc. 9 Omnes enim hi
terrebant nos, cogitantes quod cessarent manus
nostræ ab opere, et quiesceremus: quam ob causam
magis confortavi manus meas. 10 Et ingressus sum
domum Semaiæ filii Dalaiæ filii Metabeel secreto.
Qui ait: Tractemus nobiscum in domo Dei in medio
templi, et claudamus portas ædis: quia venturi
sunt ut interficiant te, et nocte venturi sunt ad
occidendum te. 11 Et dixi: Num quisquam similis
mei fugit? et quis ut ego ingredietur templum,
et vivet? non ingrediar. 12 Et intellexi quod Deus
non misisset eum, sed quasi vaticinans locutus
esset ad me, et Tobias et Sanaballat conduxissent
eum. 13 Acceperat enim pretium, ut territus
facerem, et peccarem, et haberent malum quod
exprobrarent mihi. 14 Memento mei, Domine, pro
Tobia et Sanaballat, juxta opera eorum talia: sed
et Noadiæ prophetæ, et ceterorum prophetarum,
qui terrebant me. 15 Completus est autem murus
vigesimo quinto die mensis Elul, quinquaginta
duobus diebus. 16 Factum est ergo cum audissent
omnes inimici nostri, ut timerent universæ gentes
quæ erant in circuitu nostro, et conciderent intra
semetipsos, et scirent quod a Deo factum esset opus
hoc. 17 Sed et in diebus illis multæ optimatum
Judæorum epistolæ mittebantur ad Tobiam, et a
Tobia veniebant ad eos. 18 Multi enim erant in
Judæa habentes juramentum ejus, quia gener erat
Secheniæ filii Area, et Johanan filius ejus acceperat
filiam Mosollam filii Barachiæ: 19 sed et laudabant
eum coram me, et verba mea nuntiabant ei: et
Tobias mittebat epistolas ut terreret me.

7 Postquam autem ædificatus est murus, et posui
valvas, et recensui janitores, et cantores, et
Levitas, 2 præcepi Hanani fratri meo, et Hananiæ
principi domus de Jerusalem (ipse enim quasi vir
verax et timens Deum plus ceteris videbatur), 3 et
dixi eis: Non aperiantur portæ Jerusalem usque ad
calorem solis. Cumque adhuc assisterent, clausæ
portæ sunt, et oppilatæ: et posui custodes de
habitatoribus Jerusalem, singulos per vices suas,
et unumquemque contra domum suam. 4 Civitas
autem erat lata nimis et grandis, et populus parvus
in medio ejus, et non erant domus ædificatæ. 5
Deus autem dedit in corde meo, et congregavi
optimates, et magistratus, et vulgus, ut recenserem
eos: et inveni librum census eorum qui ascenderant
primum, et inventum est scriptum in eo. 6 Isti
filii provinciæ, qui ascenderunt de captivitate
migrantium, quos transtulerat Nabuchodonosor
rex Babylonis, et reversi sunt in Jerusalem et
in Judæam, unusquisque in civitatem suam. 7
Qui venerunt cum Zorobabel, Josue, Nehemias,
Azarias, Raamias, Nahamani, Mardochæus, Belsam,
Mespharath, Begoai, Nahum, Baana. Numerus
virorum populi Israël: 8 filii Pharos, duo millia
centum septuaginta duo: 9 filii Saphatia, trecenti
septuaginta duo: 10 filii Area, sexcenti quinquaginta
duo: 11 filii Phahathmoab filiorum Josue et Joab,
duo millia octingenti decem et octo: 12 filii Ælam,
mille ducenti quinquaginta quatuor: 13 filii Zethua,
octingenti quadraginta quinque: 14 filii Zachai,
septingenti sexaginta: 15 filii Bannui, sexcenti
quadraginta octo: 16 filii Bebai, sexcenti viginti
octo: 17 filii Azgad, duo millia trecenti viginti duo:
18 filii Adonicam, sexcenti sexaginta septem: 19 filii
Beguai, duo millia sexaginta septem: 20 filii Adin,
sexcenti quinquaginta quinque: 21 filii Ater, filii
Hezeciæ, nonaginta octo: 22 filii Hasem, trecenti
viginti octo: 23 filii Besai, trecenti viginti quatuor:
24 filii Hareph, centum duodecim: 25 filii Gabaon,
nonaginta quinque: 26 filii Bethlehem et Netupha,
centum octoginta octo. 27 Viri Anathoth, centum
viginti octo. 28 Viri Bethazmoth, quadraginta duo.
29 Viri Cariathiarim, Cephira, et Beroth, septingenti
quadraginta tres. 30 Viri Rama et Geba, sexcenti

viginti unus. 31 Viri Machmas, centum viginti
duo. 32 Viri Bethel et Hai, centum viginti tres.
33 Viri Nebo alterius, quinquaginta duo. 34 Viri
Ælam alterius, mille ducenti quinquaginta quatuor.
35 Filii Harem, trecenti viginti. 36 Filii Jericho,
trecenti quadraginta quinque. 37 Filii Lod Hadid et
Ono, septingenti viginti unus. 38 Filii Senaa, tria
millia nongenti triginta. 39 Sacerdotes: filii Idaia
in domo Josue, nongenti septuaginta tres. 40 Filii
Emmer, mille quinquaginta duo. 41 Filii Phashur,
mille ducenti quadraginta septem. 42 Filii Arem,
mille decem et septem. Levitæ: 43 filii Josue et
Cedmihel filiorum 44 Oduiæ, septuaginta quatuor.
Cantores: 45 filii Asaph, centum quadraginta octo.
46 Janitores: filii Sellum, filii Ater, filii Telmon, filii
Accub, filii Hatita, filii Sobai: centum triginta octo.
47 Nathinæi: filii Soha, filii Hasupha, filii Tebbaoth,
48 filii Ceros, filii Siaa, filii Phadon, filii Lebana,
filii Hagaba, filii Selmai, 49 filii Hanan, filii Geddel,
filii Gaher, 50 filii Raaia, filii Rasin, filii Necoda,
51 filii Gezem, filii Aza, filii Phasea, 52 filii Besai,
filii Munim, filii Nephussim, 53 filii Bacbuc, filii
Hacupha, filii Harhur, 54 filii Besloth, filii Mahida,
filii Harsa, 55 filii Bercos, filii Sisara, filii Thema, 56
filii Nasia, filii Hatipha, 57 filii servorum Salomonis,
filii Sothai, filii Sophereth, filii Pharida, 58 filii
Jahala, filii Darcon, filii Jeddel, 59 filii Saphatia, filii
Hatil, filii Phochereth, qui erat ortus ex Sabaim
filio Amon. 60 Omnes Nathinæi, et filii servorum
Salomonis, trecenti nonaginta duo. 61 Hi sunt autem
qui ascenderunt de Thelmela, Thelharsa, Cherub,
Addon, et Emmer: et non potuerunt indicare
domum patrum suorum, et semen suum, utrum ex
Israël essent, 62 filii Dalaia, filii Tobia, filii Necoda,
sexcenti quadraginta duo. 63 Et de sacerdotibus,
filii Habia, filii Accos, filii Berzellai, qui accepit
de filiabus Berzellai Galaaditis uxorem, et vocatus
est nomine eorum. 64 Hi quæsierunt scripturam
suam in censu, et non invenerunt: et ejecti sunt
de sacerdotio. 65 Dixitque Athersatha eis ut non
manducarent de Sanctis sanctorum, donec staret
sacerdos doctus et eruditus. 66 Omnis multitudo
quasi vir unus quadraginta duo millia trecenti
sexaginta, 67 absque servis et ancillis eorum, qui
erant septem millia trecenti triginta septem, et inter
eos cantores et cantatrices, ducenti quadraginta
quinque. 68 Equi eorum, septingenti triginta
sex: muli eorum, ducenti quadraginta quinque:
69 cameli eorum, quadringenti triginta quinque:
asini, sex millia septingenti viginti. 70 Nonnulli
autem de principibus familiarum dederunt in opus.
Athersatha dedit in thesaurum auri drachmas
mille, phialas quinquaginta, tunicas sacerdotales
quingentas triginta. 71 Et de principibus familiarum
dederunt in thesaurum operis, auri drachmas
viginti millia, et argenti mnas duo millia ducentas.
72 Et quod dedit reliquus populus, auri drachmas
viginti millia, et argenti mnas duo millia, et tunicas
sacerdotales sexaginta septem. 73 Habitaverunt
autem sacerdotes, et Levitæ, et janitores, et
cantores, et reliquum vulgus, et Nathinæi, et omnis
Israël, in civitatibus suis.

8 Et venerat mensis septimus: filii autem Israël
erant in civitatibus suis. Congregatusque est
omnis populus quasi vir unus ad plateam quæ est
ante portam aquarum: et dixerunt Esdræ scribæ
ut afferret librum legis Moysi, quam præceperat
Dominus Israëli. 2 Attulit ergo Esdras sacerdos
legem coram multitudine virorum et mulierum,
cunctisque qui poterant intelligere, in die prima
mensis septimi. 3 Et legit in eo aperte in platea
quæ erat ante portam aquarum, de mane usque ad
mediam diem, in conspectu virorum et mulierum,
et sapientium: et aures omnis populi erant erectæ
ad librum. 4 Stetit autem Esdras scriba super
gradum ligneum, quem fecerat ad loquendum: et
steterunt juxta eum Mathathias, et Semeia, et Ania,
et Uria, et Helcia, et Maasia, ad dexteram ejus: et ad
sinistram, Phadaia, Misaël, et Melchia, et Hasum,
et Hasbadana, Zacharia, et Mosollam. 5 Et aperuit
Esdras librum coram omni populo: super universum
quippe populum eminebat: et cum aperuisset eum,
stetit omnis populus. 6 Et benedixit Esdras Domino
Deo magno: et respondit omnis populus: Amen,
amen, elevans manus suas: et incurvati sunt, et
adoraverunt Deum proni in terram. 7 Porro Josue, et
Bani, et Serebia, Jamin, Accub, Septhai, Odia, Maasia,
Celita, Azarias, Jozabed, Hanan, Phalaia, Levitæ,
silentium faciebant in populo ad audiendam legem:
populus autem stabat in gradu suo. 8 Et legerunt in
libro legis Dei distincte, et aperte ad intelligendum:
et intellexerunt cum legeretur. 9 Dixit autem
Nehemias (ipse est Athersatha) et Esdras sacerdos
et scriba, et Levitæ interpretantes universo populo:
Dies sanctificatus est Domino Deo nostro: nolite
lugere, et nolite flere. Flebat enim omnis populus
cum audiret verba legis. 10 Et dixit eis: Ite, comedite
pinguia, et bibite mulsum, et mittite partes his qui
non præparaverunt sibi, quia sanctus dies Domini
est: et nolite contristari: gaudium etenim Domini
est fortitudo nostra. 11 Levitæ autem silentium
faciebant in omni populo, dicentes: Tacete, quia dies
sanctus est, et nolite dolere. 12 Abiit itaque omnis
populus ut comederet, et biberet, et mitteret partes,
et faceret lætitiam magnam: quia intellexerant

verba quæ docuerat eos. 13 Et in die secundo
congregati sunt principes familiarum universi
populi, sacerdotes et Levitæ, ad Esdram scribam, ut
interpretaretur eis verba legis. 14 Et invenerunt
scriptum in lege præcepisse Dominum in manu
Moysi ut habitent filii Israël in tabernaculis in
die solemni, mense septimo: 15 et ut prædicent,
et divulgent vocem in universis urbibus suis, et
in Jerusalem, dicentes: Egredimini in montem, et
afferte frondes olivæ, et frondes ligni pulcherrimi,
frondes myrti, et ramos palmarum, et frondes ligni
nemorosi, ut fiant tabernacula, sicut scriptum est. 16
Et egressus est populus, et attulerunt. Feceruntque
sibi tabernacula unusquisque in domate suo: et
in atriis suis, et in atriis domus Dei, et in platea
portæ aquarum, et in platea portæ Ephraim. 17
Fecit ergo universa ecclesia eorum qui redierant
de captivitate, tabernacula, et habitaverunt in
tabernaculis: non enim fecerant a diebus Josue filii
Nun taliter filii Israël usque ad diem illum. Et fuit
lætitia magna nimis. 18 Legit autem in libro legis
Dei per dies singulos, a die primo usque ad diem
novissimum. Et fecerunt solemnitatem septem
diebus, et in die octavo collectam juxta ritum.

9 In die autem vigesimo quarto mensis hujus,
convenerunt filii Israël in jejunio et in saccis,
et humus super eos. 2 Et separatum est semen
filiorum Israël ab omni filio alienigena: et steterunt,
et confitebantur peccata sua, et iniquitates patrum
suorum. 3 Et consurrexerunt ad standum: et
legerunt in volumine legis Domini Dei sui, quater in
die, et quater confitebantur, et adorabant Dominum
Deum suum. 4 Surrexerunt autem super gradum
Levitarum Josue, et Bani, et Cedmihel, Sabania,
Bonni, Sarebias, Bani, et Chanani: et clamaverunt
voce magna ad Dominum Deum suum. 5 Et dixerunt
Levitæ Josue, et Cedmihel, Bonni, Hasebnia, Serebia,
Odaia, Sebnia, Phathathia: Surgite, benedicite
Domino Deo vestro ab æterno usque in æternum:
et benedicant nomini gloriæ tuæ excelso in omni
benedictione et laude. 6 Tu ipse, Domine, solus,
tu fecisti cælum, et cælum cælorum, et omnem
exercitum eorum: terram, et universa quæ in ea
sunt: maria, et omnia quæ in eis sunt: et tu vivificas
omnia hæc, et exercitus cæli te adorat. 7 Tu ipse,
Domine Deus, qui elegisti Abram, et eduxisti eum de
igne Chaldæorum, et posuisti nomen ejus Abraham:
8 et invenisti cor ejus fidele coram te, et percussisti
cum eo fœdus ut dares ei terram Chananæi, Hethæi,
et Amorrhæi, et Pherezæi, et Jebusæi, et Gergesæi,
ut dares semini ejus: et implesti verba tua, quoniam
justus es. 9 Et vidisti afflictionem patrum nostrorum
in Ægypto, clamoremque eorum audisti super mare
Rubrum. 10 Et dedisti signa atque portenta in
Pharaone, et in universis servis ejus, et in omni
populo terræ illius: cognovisti enim quia superbe
egerant contra eos: et fecisti tibi nomen, sicut et in
hac die. 11 Et mare divisisti ante eos, et transierunt
per medium maris in sicco: persecutores autem
eorum projecisti in profundum, quasi lapidem in
aquas validas. 12 Et in columna nubis ductor eorum
fuisti per diem, et in columna ignis per noctem,
ut appareret eis via per quam ingrediebantur. 13
Ad montem quoque Sinai descendisti, et locutus
es cum eis de cælo, et dedisti eis judicia recta, et
legem veritatis, cæremonias, et præcepta bona: 14
et sabbatum sanctificatum tuum ostendisti eis: et
mandata, et cæremonias, et legem præcepisti eis in
manu Moysi servi tui. 15 Panem quoque de cælo
dedisti eis in fame eorum, et aquam de petra eduxisti
eis sitientibus, et dixisti eis ut ingrederentur et
possiderent terram, super quam levasti manum
tuam ut traderes eis. 16 Ipsi vero et patres nostri
superbe egerunt, et induraverunt cervices suas,
et non audierunt mandata tua. 17 Et noluerunt
audire, et non sunt recordati mirabilium tuorum
quæ feceras eis. Et induraverunt cervices suas, et
dederunt caput ut converterentur ad servitutem
suam, quasi per contentionem. Tu autem, Deus
propitius, clemens, et misericors, longanimis, et
multæ miserationis, non dereliquisti eos, 18 et
quidem cum fecissent sibi vitulum conflatilem,
et dixissent: Iste est deus tuus, qui eduxit te de
Ægypto: feceruntque blasphemias magnas: 19 tu
autem in misericordiis tuis multis non dimisisti
eos in deserto: columna nubis non recessit ab
eis per diem ut duceret eos in viam, et columna
ignis per noctem ut ostenderet eis iter per quod
ingrederentur. 20 Et spiritum tuum bonum dedisti,
qui doceret eos: et manna tuum non prohibuisti
ab ore eorum, et aquam dedisti eis in siti. 21
Quadraginta annis pavisti eos in deserto, nihilque
eis defuit: vestimenta eorum non inveteraverunt, et
pedes eorum non sunt attriti. 22 Et dedisti eis regna,
et populos, et partitus es eis sortes: et possederunt
terram Sehon, et terram regis Hesebon, et terram
Og regis Basan. 23 Et multiplicasti filios eorum
sicut stellas cæli, et adduxisti eos ad terram de
qua dixeras patribus eorum ut ingrederentur et
possiderent. 24 Et venerunt filii, et possederunt
terram, et humiliasti coram eis habitatores terræ
Chananæos, et dedisti eos in manu eorum, et reges
eorum, et populos terræ, ut facerent eis sicut
placebant illis. 25 Ceperunt itaque urbes munitas
et humum pinguem, et possederunt domos plenas

cunctis bonis: cisternas ab aliis fabricatas, vineas, et
oliveta, et ligna pomifera multa: et comederunt, et
saturati sunt, et impinguati sunt, et abundaverunt
deliciis in bonitate tua magna. 26 Provocaverunt
autem te ad iracundiam, et recesserunt a te,
et projecerunt legem tuam post terga sua: et
prophetas tuos occiderunt, qui contestabantur eos
ut reverterentur ad te: feceruntque blasphemias
grandes. 27 Et dedisti eos in manu hostium suorum,
et afflixerunt eos. Et in tempore tribulationis
suæ clamaverunt ad te, et tu de cælo audisti, et
secundum miserationes tuas multas dedisti eis
salvatores, qui salvarent eos de manu hostium
suorum. 28 Cumque requievissent, reversi sunt ut
facerent malum in conspectu tuo, et dereliquisti eos
in manu inimicorum suorum, et possederunt eos.
Conversique sunt, et clamaverunt ad te: tu autem
de cælo exaudisti, et liberasti eos in misericordiis
tuis, multis temporibus. 29 Et contestatus es eos
ut reverterentur ad legem tuam. Ipsi vero superbe
egerunt, et non audierunt mandata tua, et in judiciis
tuis peccaverunt, quæ faciet homo, et vivet in eis:
et dederunt humerum recedentem, et cervicem
suam induraverunt, nec audierunt. 30 Et protraxisti
super eos annos multos, et contestatus es eos in
spiritu tuo per manum prophetarum tuorum: et
non audierunt, et tradidisti eos in manu populorum
terrarum. 31 In misericordiis autem tuis plurimis
non fecisti eos in consumptionem, nec dereliquisti
eos: quoniam Deus miserationum et clemens es
tu. 32 Nunc itaque Deus noster magne, fortis et
terribilis, custodiens pactum et misericordiam, ne
avertas a facie tua omnem laborem, qui invenit nos,
reges nostros, et principes nostros, et sacerdotes
nostros, et prophetas nostros, et patres nostros, et
omnem populum tuum a diebus regis Assur usque
in diem hanc. 33 Et tu justus es in omnibus quæ
venerunt super nos: quia veritatem fecisti, nos
autem impie egimus. 34 Reges nostri, principes
nostri, sacerdotes nostri et patres nostri non
fecerunt legem tuam, et non attenderunt mandata
tua, et testimonia tua quæ testificatus es in eis. 35
Et ipsi in regnis suis, et in bonitate tua multa quam
dederas eis, et in terra latissima et pingui quam
tradideras in conspectu eorum, non servierunt tibi,
nec reversi sunt a studiis suis pessimis. 36 Ecce
nos ipsi hodie servi sumus: et terra quam dedisti
patribus nostris ut comederent panem ejus, et quæ
bona sunt ejus, et nos ipsi servi sumus in ea. 37 Et
fruges ejus multiplicantur regibus quos posuisti
super nos propter peccata nostra: et corporibus
nostris dominantur, et jumentis nostris secundum
voluntatem suam: et in tribulatione magna sumus.
38 Super omnibus ergo his nos ipsi percutimus
fœdus, et scribimus: et signant principes nostri,
Levitæ nostri, et sacerdotes nostri.

10 Signatores autem fuerunt Nehemias,
Athersatha filius Hachelai, et Sedecias, 2
Saraias, Azarias, Jeremias, 3 Pheshur, Amarias,
Melchias, 4 Hattus, Sebenia, Melluch, 5 Harem,
Merimuth, Obdias, 6 Daniel, Genthon, Baruch, 7
Mosollam, Abia, Miamin, 8 Maazia, Belgai, Semeia:
hi sacerdotes. 9 Porro Levitæ, Josue filius Azaniæ,
Bennui de filiis Henadad, Cedmihel, 10 et fratres
eorum, Sebenia, Odaia, Celita, Phalaia, Hanan,
11 Micha, Rohob, Hasebia, 12 Zachur, Serebia,
Sabania, 13 Odaia, Bani, Baninu. 14 Capita populi,
Pharos, Phahathmoab, Ælam, Zethu, Bani, 15 Bonni,
Azgad, Bebai, 16 Adonia, Begoai, Adin, 17 Ater,
Hezecia, Azur, 18 Odaia, Hasum, Besai, 19 Hareph,
Anathoth, Nebai, 20 Megphias, Mosollam, Hazir, 21
Mesizabel, Sadoc, Jeddua, 22 Pheltia, Hanan, Anaia,
23 Osee, Hanania, Hasub, 24 Alohes, Phalea, Sobec,
25 Rehum, Hasebna, Maasia, 26 Echaia, Hanan,
Anan, 27 Melluch, Haran, Baana. 28 Et reliqui de
populo, sacerdotes, Levitæ, janitores, et cantores,
Nathinæi, et omnes qui se separaverunt de populis
terrarum ad legem Dei, uxores eorum, filii eorum,
et filiæ eorum, 29 omnes qui poterant sapere
spondentes pro fratribus suis, optimates eorum,
et qui veniebant ad pollicendum et jurandum ut
ambularent in lege Dei, quam dederat in manu
Moysi servi Dei: ut facerent et custodirent universa
mandata Domini Dei nostri, et judicia ejus et
cæremonias ejus: 30 et ut non daremus filias nostras
populo terræ, et filias eorum non acciperemus filiis
nostris. 31 Populi quoque terræ, qui important
venalia, et omnia ad usum, per diem sabbati ut
vendant, non accipiemus ab eis in sabbato et in
die sanctificato. Et dimittemus annum septimum,
et exactionem universæ manus. 32 Et statuemus
super nos præcepta, ut demus tertiam partem sicli
per annum ad opus domus Dei nostri, 33 ad panes
propositionis, et ad sacrificium sempiternum,
et in holocaustum sempiternum in sabbatis, in
calendis, in solemnitatibus, et in sanctificatis, et
pro peccato: ut exoretur pro Israël, et in omnem
usum domus Dei nostri. 34 Sortes ergo misimus
super oblationem lignorum inter sacerdotes, et
Levitas, et populum, ut inferrentur in domum Dei
nostri per domos patrum nostrorum, per tempora,
a temporibus anni usque ad annum: ut arderent
super altare Domini Dei nostri, sicut scriptum est in
lege Moysi: 35 et ut afferremus primogenita terræ
nostræ, et primitiva universi fructus omnis ligni,

ab anno in annum, in domo Domini: 36 et primitiva
filiorum nostrorum et pecorum nostrorum, sicut
scriptum est in lege, et primitiva boum nostrorum
et ovium nostrarum, ut offerrentur in domo
Dei nostri, sacerdotibus qui ministrant in domo
Dei nostri: 37 et primitias ciborum nostrorum,
et libaminum nostrorum, et poma omnis ligni,
vindemiæ quoque et olei, afferemus sacerdotibus
ad gazophylacium Dei nostri, et decimam partem
terræ nostræ Levitis. Ipsi Levitæ decimas accipient
ex omnibus civitatibus operum nostrorum. 38 Erit
autem sacerdos filius Aaron cum Levitis in decimis
Levitarum, et Levitæ offerent decimam partem
decimæ suæ in domo Dei nostri ad gazophylacium
in domum thesauri. 39 Ad gazophylacium enim
deportabunt filii Israël, et filii Levi, primitias
frumenti, vini, et olei: et ibi erunt vasa sanctificata,
et sacerdotes, et cantores, et janitores, et ministri:
et non dimittemus domum Dei nostri.

11 Habitaverunt autem principes populi in
Jerusalem: reliqua vero plebs misit sortem,
ut tollerent unam partem de decem qui habitaturi
essent in Jerusalem civitate sancta, novem vero
partes in civitatibus. 2 Benedixit autem populus
omnibus viris qui se sponte obtulerant ut habitarent
in Jerusalem. 3 Hi sunt itaque principes provinciæ
qui habitaverunt in Jerusalem, et in civitatibus Juda.
Habitavit autem unusquisque in possessione sua, in
urbibus suis, Israël, sacerdotes, Levitæ, Nathinæi,
et filii servorum Salomonis. 4 Et in Jerusalem
habitaverunt de filiis Juda, et de filiis Benjamin: de
filiis Juda, Athaias filius Aziam, filii Zachariæ, filii
Amariæ, filii Saphatiæ, filii Melaleel: de filiis Phares,
5 Maasia filius Baruch, filius Cholhoza, filius Hazia,
filius Adaia, filius Jojarib, filius Zachariæ, filius
Silonitis: 6 omnes hi filii Phares, qui habitaverunt
in Jerusalem, quadringenti sexaginta octo viri
fortes. 7 Hi sunt autem filii Benjamin: Sellum
filius Mosollam, filius Joëd, filius Phadaia, filius
Colaia, filius Masia, filius Etheel, filius Isaia, 8 et
post eum Gebbai, Sellai, nongenti viginti octo, 9
et Joël filius Zechri præpositus eorum, et Judas
filius Senua super civitatem secundus. 10 Et de
sacerdotibus, Idaia filius Joarib, Jachin, 11 Saraia
filius Helciæ, filius Mosollam, filius Sadoc, filius
Meraioth, filius Achitob princeps domus Dei, 12 et
fratres eorum facientes opera templi: octingenti
viginti duo. Et Adaia filius Jeroham, filius Phelelia,
filius Amsi, filius Zachariæ, filius Pheshur, filius
Melchiæ, 13 et fratres ejus principes patrum:
ducenti quadraginta duo. Et Amassai filius Azreel,
filius Ahazi, filius Mosollamoth, filius Emmer, 14 et
fratres eorum potentes nimis: centum viginti octo,
et præpositus eorum Zabdiel filius potentium. 15 Et
de Levitis, Semeia filius Hasub, filius Azaricam, filius
Hasabia, filius Boni, 16 et Sabathai et Jozabed, super
omnia opera quæ erant forinsecus in domo Dei, a
principibus Levitarum. 17 Et Mathania filius Micha,
filius Zebedei, filius Asaph, princeps ad laudandum
et ad confitendum in oratione, et Becbecia secundus
de fratribus ejus, et Abda filius Samua, filius Galal,
filius Idithun: 18 omnes Levitæ in civitate sancta
ducenti octoginta quatuor. 19 Et janitores, Accub,
Telmon, et fratres eorum, qui custodiebant ostia:
centum septuaginta duo. 20 Et reliqui ex Israël
sacerdotes et Levitæ in universis civitatibus Juda,
unusquisque in possessione sua. 21 Et Nathinæi,
qui habitabant in Ophel, et Siaha, et Gaspha de
Nathinæis. 22 Et episcopus Levitarum in Jerusalem,
Azzi filius Bani, filius Hasabiæ, filius Mathaniæ,
filius Michæ. De filiis Asaph, cantores in ministerio
domus Dei. 23 Præceptum quippe regis super eos
erat, et ordo in cantoribus per dies singulos, 24 et
Phathahia filius Mesezebel, de filiis Zara filii Juda in
manu regis, juxta omne verbum populi, 25 et in
domibus per omnes regiones eorum. De filiis Juda
habitaverunt in Cariatharbe et in filiabus ejus: et in
Dibon, et in filiabus ejus: et in Cabseel, et in viculis
ejus: 26 et in Jesue, et in Molada, et in Bethphaleth,
27 et in Hasersual, et in Bersabee, et in filiabus ejus,
28 et in Siceleg, et in Mochona, et in filiabus ejus, 29
et in Remmon, et in Saraa, et in Jerimuth, 30 Zanoa,
Odollam, et in villis earum, Lachis et regionibus
ejus, et Azeca, et filiabus ejus. Et manserunt in
Bersabee usque ad vallem Ennom. 31 Filii autem
Benjamin, a Geba, Mechmas, et Hai, et Bethel, et
filiabus ejus 32 Anathoth, Nob, Anania, 33 Asor,
Rama, Gethaim, 34 Hadid, Seboim, et Neballat, Lod,
35 et Ono valle artificum. 36 Et de Levitis portiones
Judæ et Benjamin.

12 Hi sunt autem sacerdotes et Levitæ, qui
ascenderunt cum Zorobabel filio Salathiel, et
Josue: Saraia, Jeremias, Esdras, 2 Amaria, Melluch,
Hattus, 3 Sebenias, Rheum, Merimuth, 4 Addo,
Genthon, Abia, 5 Miamin, Madia, Belga, 6 Semeia,
et Jojarib, Idaia, Sellum, Amoc, Helcias, 7 Idaia. Isti
principes sacerdotum, et fratres eorum in diebus
Josue. 8 Porro Levitæ, Jesua, Bennui, Cedmihel,
Sarebia, Juda, Mathanias, super hymnos ipsi et
fratres eorum: 9 et Becbecia atque Hanni, et fratres
eorum, unusquisque in officio suo. 10 Josue autem
genuit Joacim, et Joacim genuit Eliasib, et Eliasib
genuit Jojada, 11 et Jojada genuit Jonathan, et
Jonathan genuit Jeddoa. 12 In diebus autem Joacim

erant sacerdotes et principes familiarum: Saraiæ,
Maraia: Jeremiæ, Hanania: 13 Esdræ, Mosollam:
Amariæ, Johanan: 14 Milicho, Jonathan: Sebeniæ,
Joseph: 15 Haram, Edna: Maraioth, Helci: 16 Adaiæ,
Zacharia: Genthon, Mosollam: 17 Abiæ, Zechri:
Miamin et Moadiæ, Phelti: 18 Belgæ, Sammua:
Semaiæ, Jonathan: 19 Jojarib, Mathanai: Jodaiæ,
Azzi: 20 Sellai, Celai: Amoc, Heber: 21 Helciæ,
Hasebia: Idaiæ, Nathanaël. 22 Levitæ in diebus
Eliasib, et Jojada, et Johanan, et Jeddoa, scripti
principes familiarum, et sacerdotes in regno Darii
Persæ. 23 Filii Levi principes familiarum, scripti in
libro verborum dierum, et usque ad dies Jonathan,
filii Eliasib. 24 Et principes Levitarum, Hasebia,
Serebia, et Josue filius Cedmihel: et fratres eorum
per vices suas, ut laudarent et confiterentur juxta
præceptum David viri Dei, et observarent æque
per ordinem. 25 Mathania, et Becbecia, Obedia,
Mosollam, Telmon, Accub, custodes portarum et
vestibulorum ante portas. 26 Hi in diebus Joacim
filii Josue, filii Josedec, et in diebus Nehemiæ ducis,
et Esdræ sacerdotis scribæque. 27 In dedicatione
autem muri Jerusalem, requisierunt Levitas de
omnibus locis suis ut adducerent eos in Jerusalem,
et facerent dedicationem et lætitiam in actione
gratiarum, et cantico, et in cymbalis, psalteriis, et
citharis. 28 Congregati sunt autem filii cantorum
de campestribus circa Jerusalem, et de villis
Nethuphathi, 29 et de domo Galgal, et de regionibus
Geba et Azmaveth: quoniam villas ædificaverunt sibi
cantores in circuitu Jerusalem. 30 Et mundati sunt
sacerdotes et Levitæ, et mundaverunt populum,
et portas, et murum. 31 Ascendere autem feci
principes Juda super murum, et statui duos magnos
choros laudantium. Et ierunt ad dexteram super
murum ad portam sterquilinii. 32 Et ivit post eos
Osaias, et media pars principum Juda, 33 et Azarias,
Esdras, et Mosollam, 34 Judas, et Benjamin, et
Semeia, et Jeremias. 35 Et de filiis sacerdotum
in tubis, Zacharias filius Jonathan, filius Semeiæ,
filius Mathaniæ, filius Michaiæ, filius Zechur, filius
Asaph, 36 et fratres ejus Semeia, et Azareel, Malalai,
Galalai, Maai, Nathanaël, et Judas, et Hanani, in
vasis cantici David viri Dei: et Esdras scriba ante
eos in porta fontis. 37 Et contra eos ascenderunt
in gradibus civitatis David in ascensu muri super
domum David, et usque ad portam aquarum ad
orientem. 38 Et chorus secundus gratias referentium
ibat ex adverso, et ego post eum, et media pars
populi super murum, et super turrim furnorum, et
usque ad murum latissimum, 39 et super portam
Ephraim, et super portam antiquam, et super
portam piscium et turrim Hananeel, et turrim
Emath, et usque ad portam gregis: et steterunt
in porta custodiæ, 40 steteruntque duo chori
laudantium in domo Dei, et ego, et dimidia pars
magistratuum mecum. 41 Et sacerdotes, Eliachim,
Maasia, Miamin, Michea, Elioënai, Zacharia, Hanania
in tubis, 42 et Maasia, et Semeia, et Eleazar, et
Azzi, et Johanan, et Melchia, et Ælam, et Ezer. Et
clare cecinerunt cantores, et Jezraia præpositus:
43 et immolaverunt in die illa victimas magnas,
et lætati sunt: Deus enim lætificaverat eos lætitia
magna: sed et uxores eorum et liberi gavisi sunt, et
audita est lætitia Jerusalem procul. 44 Recensuerunt
quoque in die illa viros super gazophylacia thesauri
ad libamina, et ad primitias, et ad decimas, ut
introferrent per eos principes civitatis in decore
gratiarum actionis, sacerdotes et Levitas: quia
lætificatus est Juda in sacerdotibus et Levitis
adstantibus. 45 Et custodierunt observationem Dei
sui, et observationem expiationis, et cantores, et
janitores juxta præceptum David, et Salomonis filii
ejus, 46 quia in diebus David et Asaph ab exordio
erant principes constituti cantorum in carmine
laudantium et confitentium Deo. 47 Et omnis Israël
in diebus Zorobabel et in diebus Nehemiæ, dabant
partes cantoribus et janitoribus per dies singulos,
et sanctificabant Levitas, et Levitæ sanctificabant
filios Aaron.

13 In die autem illo, lectum est in volumine Moysi,
audiente populo: et inventum est scriptum
in eo, quod non debeant introire Ammonites et
Moabites in ecclesiam Dei usque in æternum: 2
eo quod non occurrerint filiis Israël cum pane
et aqua, et conduxerint adversum eos Balaam
ad maledicendum eis: et convertit Deus noster
maledictionem in benedictionem. 3 Factum est
autem, cum audissent legem, separaverunt omnem
alienigenam ab Israël. 4 Et super hoc erat Eliasib
sacerdos, qui fuerat præpositus in gazophylacio
domus Dei nostri, et proximus Tobiæ. 5 Fecit
ergo sibi gazophylacium grande, et ibi erant ante
eum reponentes munera, et thus, et vasa, et
decimam frumenti, vini, et olei, partes Levitarum,
et cantorum, et janitorum, et primitias sacerdotales.
6 In omnibus autem his non fui in Jerusalem, quia
anno trigesimo secundo Artaxerxis regis Babylonis
veni ad regem, et in fine dierum rogavi regem. 7 Et
veni in Jerusalem, et intellexi malum quod fecerat
Eliasib Tobiæ, ut faceret ei thesaurum in vestibulis
domus Dei. 8 Et malum mihi visum est valde. Et
projeci vasa domus Tobiæ foras de gazophylacio:
9 præcepique et emundaverunt gazophylacia: et
retuli ibi vasa domus Dei, sacrificium, et thus. 10

Et cognovi quod partes Levitarum non fuissent
datæ, et fugisset unusquisque in regionem suam de
Levitis, et cantoribus, et de his qui ministrabant: 11
et egi causam adversus magistratus, et dixi: Quare
dereliquimus domum Dei? et congregavi eos, et feci
stare in stationibus suis. 12 Et omnis Juda apportabat
decimam frumenti, vini, et olei, in horrea. 13 Et
constituimus super horrea Selemiam sacerdotem,
et Sadoc scribam, et Phadaiam de Levitis, et juxta
eos Hanan filium Zachur, filium Mathaniæ: quoniam
fideles comprobati sunt, et ipsis creditæ sunt partes
fratrum suorum. 14 Memento mei, Deus meus,
pro hoc, et ne deleas miserationes meas quas feci
in domo Dei mei, et in cæremoniis ejus. 15 In
diebus illis vidi in Juda calcantes torcularia in
sabbato, portantes acervos, et onerantes super
asinos vinum, et uvas, et ficus, et omne onus, et
inferentes in Jerusalem, die sabbati. Et contestatus
sum ut in die qua vendere liceret, venderent. 16
Et Tyrii habitaverunt in ea, inferentes pisces, et
omnia venalia: et vendebant in sabbatis filiis Juda in
Jerusalem. 17 Et objurgavi optimates Juda, et dixi eis:
Quæ est hæc res mala quam vos facitis, et profanatis
diem sabbati? 18 numquid non hæc fecerunt patres
nostri, et adduxit Deus noster super nos omne
malum hoc, et super civitatem hanc? et vos additis
iracundiam super Israël violando sabbatum. 19
Factum est autem, cum quievissent portæ Jerusalem
in die sabbati, dixi: et clauserunt januas, et præcepi
ut non aperirent eas usque post sabbatum: et de
pueris meis constitui super portas, ut nullus inferret
onus in die sabbati. 20 Et manserunt negotiatores,
et vendentes universa venalia, foris Jerusalem semel
et bis. 21 Et contestatus sum eos, et dixi eis: Quare
manetis ex adverso muri? si secundo hoc feceritis,
manum mittam in vos. Itaque ex tempore illo non
venerunt in sabbato. 22 Dixi quoque Levitis ut
mundarentur, et venirent ad custodiendas portas,
et sanctificandam diem sabbati: et pro hoc ergo
memento mei, Deus meus, et parce mihi secundum
multitudinem miserationum tuarum. 23 Sed et in
diebus illis vidi Judæos ducentes uxores Azotidas,
Ammonitidas, et Moabitidas. 24 Et filii eorum ex
media parte loquebantur azotice, et nesciebant
loqui judaice, et loquebantur juxta linguam populi
et populi. 25 Et objurgavi eos, et maledixi. Et cecidi
ex eis viros, et decalvavi eos, et adjuravi in Deo ut
non darent filias suas filiis eorum, et non acciperent
de filiabus eorum filiis suis et sibimetipsis, dicens: 26
Numquid non in hujuscemodi re peccavit Salomon
rex Israël? et certe in gentibus multis non erat
rex similis ei, et dilectus Deo suo erat, et posuit
eum Deus regem super omnem Israël: et ipsum
ergo duxerunt ad peccatum mulieres alienigenæ.
27 Numquid et nos inobedientes faciemus omne
malum grande hoc ut prævaricemur in Deo nostro,
et ducamus uxores peregrinas? 28 De filiis autem
Jojada filii Eliasib sacerdotis magni, gener erat
Sanaballat Horonites, quem fugavi a me. 29
Recordare, Domine Deus meus, adversum eos
qui polluunt sacerdotium, jusque sacerdotale et
Leviticum. 30 Igitur mundavi eos ab omnibus
alienigenis, et constitui ordines sacerdotum et
Levitarum, unumquemque in ministerio suo: 31 et
in oblatione lignorum in temporibus constitutis, et
in primitivis: memento mei, Deus meus, in bonum.
Amen.

Esther

1 In diebus Assueri, qui regnavit ab India
usque Æthiopiam super centum viginti septem
provincias, **2** quando sedit in solio regni sui, Susan
civitas regni ejus exordium fuit. **3** Tertio igitur
anno imperii sui fecit grande convivium cunctis
principibus et pueris suis, fortissimis Persarum,
et Medorum inclytis, et præfectis provinciarum
coram se, **4** ut ostenderet divitias gloriæ regni
sui, ac magnitudinem atque jactantiam potentiæ
suæ, multo tempore, centum videlicet et octoginta
diebus. **5** Cumque implerentur dies convivii,
invitavit omnem populum, qui inventus est in Susan,
a maximo usque ad minimum: et jussit septem
diebus convivium præparari in vestibulo horti, et
nemoris quod regio cultu et manu consitum erat. **6**
Et pendebant ex omni parte tentoria ærii coloris
et carbasini ac hyacinthini, sustentata funibus
byssinis atque purpureis, qui eburneis circulis
inserti erant, et columnis marmoreis fulciebantur.
Lectuli quoque aurei et argentei, super pavimentum
smaragdino et pario stratum lapide, dispositi erant:
quod mira varietate pictura decorabat. **7** Bibebant
autem qui invitati erant aureis poculis, et aliis
atque aliis vasis cibi inferebantur. Vinum quoque,
ut magnificentia regia dignum erat, abundans, et
præcipuum ponebatur. **8** Nec erat qui nolentes
cogeret ad bibendum, sed sicut rex statuerat,
præponens mensis singulos de principibus suis ut
sumeret unusquisque quod vellet. **9** Vasthi quoque
regina fecit convivium feminarum in palatio, ubi
rex Assuerus manere consueverat. **10** Itaque die
septimo, cum rex esset hilarior, et post nimiam
potationem incaluisset mero, præcepit Maumam,
et Bazatha, et Harbona, et Bagatha, et Abgatha,
et Zethar, et Charchas, septem eunuchis qui in
conspectu ejus ministrabant, **11** ut introducerent
reginam Vasthi coram rege, posito super caput
ejus diademate, ut ostenderet cunctis populis
et principibus pulchritudinem illius: erat enim
pulchra valde. **12** Quæ renuit, et ad regis imperium
quod per eunuchos mandaverat, venire contempsit.
Unde iratus rex, et nimio furore succensus, **13**
interrogavit sapientes, qui ex more regio semper
ei aderant, et illorum faciebat cuncta consilio,
scientium leges, ac jura majorum **14** (erant autem
primi et proximi, Charsena, et Sethar, et Admatha, et
Tharsis, et Mares, et Marsana, et Mamuchan, septem
duces Persarum, atque Medorum, qui videbant
faciem regis, et primi post eum residere soliti
erant): **15** cui sententiæ Vasthi regina subjaceret,
quæ Assueri regis imperium, quod per eunuchos
mandaverat, facere noluisset. **16** Responditque
Mamuchan, audiente rege atque principibus: Non
solum regem læsit regina Vasthi, sed et omnes
populos et principes qui sunt in cunctis provinciis
regis Assueri. **17** Egredietur enim sermo reginæ
ad omnes mulieres, ut contemnant viros suos,
et dicant: Rex Assuerus jussit ut regina Vasthi
intraret ad eum, et illa noluit. **18** Atque hoc
exemplo omnes principum conjuges Persarum
atque Medorum parvipendent imperia maritorum:
unde regis justa est indignatio. **19** Si tibi placet,
egrediatur edictum a facie tua, et scribatur juxta
legem Persarum atque Medorum, quam præteriri
illicitum est, ut nequaquam ultra Vasthi ingrediatur
ad regem, sed regnum illius altera, quæ melior est
illa, accipiat. **20** Et hoc in omne (quod latissimum
est) provinciarum tuarum divulgetur imperium,
et cunctæ uxores, tam majorum quam minorum,
deferant maritis suis honorem. **21** Placuit consilium
ejus regi et principibus: fecitque rex juxta consilium
Mamuchan, **22** et misit epistolas ad universas
provincias regni sui, ut quæque gens audire et
legere poterat, diversis linguis et litteris, esse viros
principes ac majores in domibus suis: et hoc per
cunctos populos divulgari.

2 His ita gestis, postquam regis Assueri indignatio
deferbuerat, recordatus est Vasthi, et quæ
fecisset, vel quæ passa esset: **2** dixeruntque pueri
regis ac ministri ejus: Quærantur regi puellæ
virgines ac speciosæ, **3** et mittantur qui considerent
per universas provincias puellas speciosas et
virgines: et adducant eas ad civitatem Susan, et
tradant eas in domum feminarum sub manu Egei
eunuchi, qui est præpositus et custos mulierum
regiarum: et accipiant mundum muliebrem, et
cetera ad usus necessaria. **4** Et quæcumque inter
omnes oculis regis placuerit, ipsa regnet pro
Vasthi. Placuit sermo regi: et ita, ut suggesserant,
jussit fieri. **5** Erat vir Judæus in Susan civitate,
vocabulo Mardochæus filius Jair, filii Semei, filii
Cis, de stirpe Jemini, **6** qui translatus fuerat de
Jerusalem eo tempore quo Jechoniam regem Juda
Nabuchodonosor rex Babylonis transtulerat, **7**
qui fuit nutritius filiæ fratris sui Edissæ, quæ
altero nomine vocabatur Esther, et utrumque
parentem amiserat: pulchra nimis, et decora facie.
Mortuisque patre ejus ac matre, Mardochæus sibi
eam adoptavit in filiam. **8** Cumque percrebruisset
regis imperium, et juxta mandatum illius multæ
pulchræ virgines adducerentur Susan, et Egeo
traderentur eunucho, Esther quoque inter ceteras

puellas ei tradita est, ut servaretur in numero
feminarum. 9 Quæ placuit ei, et invenit gratiam
in conspectu illius. Et præcepit eunucho, ut
acceleraret mundum muliebrem, et traderet ei
partes suas, et septem puellas speciosissimas de
domo regis, et tam ipsam quam pedissequas ejus
ornaret atque excoleret. 10 Quæ noluit indicare
ei populum et patriam suam: Mardochæus enim
præceperat ei, ut de hac re omnino reticeret: 11
qui deambulabat quotidie ante vestibulum domus,
in qua electæ virgines servabantur, curam agens
salutis Esther, et scire volens quid ei accideret.
12 Cum autem venisset tempus singularum per
ordinem puellarum ut intrarent ad regem, expletis
omnibus quæ ad cultum muliebrem pertinebant,
mensis duodecimus vertebatur: ita dumtaxat, ut
sex mensibus oleo ungerentur myrrhino, et aliis
sex quibusdam pigmentis et aromatibus uterentur.
13 Ingredientesque ad regem, quidquid postulassent
ad ornatum pertinens, accipiebant: et ut eis
placuerat, compositæ de triclinio feminarum ad
regis cubiculum transibant. 14 Et quæ intraverat
vespere, egrediebatur mane, atque inde in secundas
ædes deducebatur, quæ sub manu Susagazi eunuchi
erant, qui concubinis regis præsidebat: nec habebat
potestatem ad regem ultra redeundi, nisi voluisset
rex, et eam venire jussisset ex nomine. 15 Evoluto
autem tempore per ordinem, instabat dies quo
Esther filia Abihail fratris Mardochæi, quam sibi
adoptaverat in filiam, deberet intrare ad regem. Quæ
non quæsivit muliebrem cultum, sed quæcumque
voluit Egeus eunuchus custos virginum, hæc ei
ad ornatum dedit. Erat enim formosa valde, et
incredibili pulchritudine: omnium oculis gratiosa et
amabilis videbatur. 16 Ducta est itaque ad cubiculum
regis Assueri mense decimo, qui vocatur Tebeth,
septimo anno regni ejus. 17 Et adamavit eam rex
plus quam omnes mulieres, habuitque gratiam et
misericordiam coram eo super omnes mulieres:
et posuit diadema regni in capite ejus, fecitque
eam regnare in loco Vasthi. 18 Et jussit convivium
præparari permagnificum cunctis principibus et
servis suis pro conjunctione et nuptiis Esther. Et
dedit requiem universis provinciis, ac dona largitus
est juxta magnificentiam principalem. 19 Cumque
secundo quærerentur virgines et congregarentur,
Mardochæus manebat ad januam regis: 20 necdum
prodiderat Esther patriam et populum suum, juxta
mandatum ejus. Quidquid enim ille præcipiebat,
observabat Esther: et ita cuncta faciebat ut eo
tempore solita erat, quo eam parvulam nutriebat.
21 Eo igitur tempore, quo Mardochæus ad regis
januam morabatur, irati sunt Bagathan et Thares
duo eunuchi regis, qui janitores erant, et in primo
palatii limine præsidebant: volueruntque insurgere
in regem, et occidere eum. 22 Quod Mardochæum
non latuit, statimque nuntiavit reginæ Esther: et illa
regi ex nomine Mardochæi, qui ad se rem detulerat.
23 Quæsitum est, et inventum: et appensus est
uterque eorum in patibulo. Mandatumque est
historiis, et annalibus traditum coram rege.

3 Post hæc rex Assuerus exaltavit Aman filium
Amadathi, qui erat de stirpe Agag: et posuit
solium ejus super omnes principes quos habebat.
2 Cunctique servi regis, qui in foribus palatii
versabantur, flectebant genua, et adorabant
Aman: sic enim præceperat eis imperator: solus
Mardochæus non flectebat genu, neque adorabat
eum. 3 Cui dixerunt pueri regis, qui ad fores palatii
præsidebant: Cur præter ceteros non observas
mandatum regis? 4 Cumque hoc crebrius dicerent,
et ille nollet audire, nuntiaverunt Aman, scire
cupientes utrum perseveraret in sententia: dixerat
enim eis se esse Judæum. 5 Quod cum audisset
Aman, et experimento probasset quod Mardochæus
non flecteret sibi genu, nec se adoraret, iratus est
valde, 6 et pro nihilo duxit in unum Mardochæum
mittere manus suas: audierat enim quod esset gentis
Judææ; magisque voluit omnem Judæorum, qui
erant in regno Assueri, perdere nationem. 7 Mense
primo (cujus vocabulum est Nisan), anno duodecimo
regni Assueri, missa est sors in urnam, quæ hebraice
dicitur phur, coram Aman, quo die et quo mense
gens Judæorum deberet interfici: et exivit mensis
duodecimus, qui vocatur Adar. 8 Dixitque Aman
regi Assuero: Est populus per omnes provincias
regni tui dispersus, et a se mutuo separatus, novis
utens legibus et cæremoniis, insuper et regis scita
contemnens: et optime nosti quod non expediat
regno tuo ut insolescat per licentiam. 9 Si tibi placet,
decerne, ut pereat, et decem millia talentorum
appendam arcariis gazæ tuæ. 10 Tulit ergo rex
annulum, quo utebatur, de manu sua, et dedit
eum Aman filio Amadathi de progenie Agag, hosti
Judæorum, 11 dixitque ad eum: Argentum, quod
tu polliceris, tuum sit; de populo age quod tibi
placet. 12 Vocatique sunt scribæ regis mense primo
Nisan, tertiadecima die ejusdem mensis: et scriptum
est, ut jusserat Aman, ad omnes satrapas regis, et
judices provinciarum, diversarumque gentium, ut
quæque gens legere poterat et audire pro varietate
linguarum ex nomine regis Assueri: et litteræ
signatæ ipsius annulo 13 missæ sunt per cursores
regis ad universas provincias, ut occiderent atque
delerent omnes Judæos, a puero usque ad senem,

parvulos et mulieres, uno die, hoc est tertiodecimo
mensis duodecimi, qui vocatur Adar; et bona eorum
diriperent. 14 Summa autem epistolarum hæc
fuit, ut omnes provinciæ scirent, et pararent se
ad prædictam diem. 15 Festinabant cursores, qui
missi erant, regis imperium explere. Statimque in
Susan pependit edictum, rege et Aman celebrante
convivium, et cunctis Judæis, qui in urbe erant,
flentibus.

4 Quæ cum audisset Mardochæus, scidit
vestimenta sua, et indutus est sacco, spargens
cinerem capiti: et in platea mediæ civitatis voce
magna clamabat, ostendens amaritudinem animi
sui, 2 et hoc ejulatu usque ad fores palatii gradiens.
Non enim erat licitum indutum sacco aulam
regis intrare. 3 In omnibus quoque provinciis,
oppidis, ac locis, ad quæ crudele regis dogma
pervenerat, planctus ingens erat apud Judæos,
jejunium, ululatus, et fletus, sacco et cinere multis
pro strato utentibus. 4 Ingressæ autem sunt
puellæ Esther et eunuchi, nuntiaveruntque ei. Quod
audiens consternata est, et vestem misit, ut ablato
sacco induerent eum: quam accipere noluit. 5
Accitoque Athach eunucho, quem rex ministrum
ei dederat, præcepit ei ut iret ad Mardochæum,
et disceret ab eo cur hoc faceret. 6 Egressusque
Athach, ivit ad Mardochæum stantem in platea
civitatis, ante ostium palatii: 7 qui indicavit ei
omnia quæ acciderant: quomodo Aman promisisset
ut in thesauros regis pro Judæorum nece inferret
argentum. 8 Exemplar quoque edicti, quod pendebat
in Susan, dedit ei, ut reginæ ostenderet, et moneret
eam ut intraret ad regem et deprecaretur eum
pro populo suo. 9 Regressus Athach, nuntiavit
Esther omnia quæ Mardochæus dixerat. 10 Quæ
respondit ei, et jussit ut diceret Mardochæo: 11
Omnes servi regis, et cunctæ, quæ sub ditione
ejus sunt, norunt provinciæ, quod sive vir, sive
mulier non vocatus, interius atrium regis intraverit,
absque ulla cunctatione statim interficiatur: nisi
forte rex auream virgam ad eum tetenderit pro
signo clementiæ, atque ita possit vivere. Ego igitur
quomodo ad regem intrare potero, quæ triginta
jam diebus non sum vocata ad eum? 12 Quod
cum audisset Mardochæus, 13 rursum mandavit
Esther, dicens: Ne putes quod animam tuam tantum
liberes, quia in domo regis es præ cunctis Judæis:
14 si enim nunc silueris, per aliam occasionem
liberabuntur Judæi: et tu, et domus patris tui,
peribitis. Et quis novit utrum idcirco ad regnum
veneris, ut in tali tempore parareris? 15 Rursumque
Esther hæc Mardochæo verba mandavit: 16 Vade,
et congrega omnes Judæos quos in Susan repereris,
et orate pro me. Non comedatis et non bibatis
tribus diebus et tribus noctibus: et ego cum ancillis
meis similiter jejunabo, et tunc ingrediar ad regem
contra legem faciens, non vocata, tradensque me
morti et periculo. 17 Ivit itaque Mardochæus, et
fecit omnia quæ ei Esther præceperat.

5 Die autem tertio induta est Esther regalibus
vestimentis, et stetit in atrio domus regiæ, quod
erat interius, contra basilicam regis: at ille sedebat
super solium suum in consistorio palatii contra
ostium domus. 2 Cumque vidisset Esther reginam
stantem, placuit oculis ejus, et extendit contra eam
virgam auream, quam tenebat manu: quæ accedens,
osculata est summitatem virgæ ejus. 3 Dixitque ad
eam rex: Quid vis, Esther regina? quæ est petitio
tua? etiam si dimidiam partem regni petieris,
dabitur tibi. 4 At illa respondit: Si regi placet,
obsecro ut venias ad me hodie, et Aman tecum, ad
convivium quod paravi. 5 Statimque rex: Vocate,
inquit, cito Aman ut Esther obediat voluntati.
Venerunt itaque rex et Aman ad convivium, quod
eis regina paraverat. 6 Dixitque ei rex, postquam
vinum biberat abundanter: Quid petis ut detur tibi?
et pro qua re postulas? etiam si dimidiam partem
regni mei petieris, impetrabis. 7 Cui respondit
Esther: Petitio mea, et preces sunt istæ: 8 si inveni
in conspectu regis gratiam, et si regi placet ut det
mihi quod postulo, et meam impleat petitionem:
veniat rex et Aman ad convivium quod paravi eis,
et cras aperiam regi voluntatem meam. 9 Egressus
est itaque illo die Aman lætus et alacer. Cumque
vidisset Mardochæum sedentem ante fores palatii,
et non solum non assurrexisse sibi, sed nec motum
quidem de loco sessionis suæ, indignatus est valde:
10 et dissimulata ira reversus in domum suam,
convocavit ad se amicos suos, et Zares uxorem
suam, 11 et exposuit illis magnitudinem divitiarum
suarum, filiorumque turbam, et quanta eum gloria
super omnes principes et servos suos rex elevasset.
12 Et post hæc ait: Regina quoque Esther nullum
alium vocavit ad convivium cum rege præter me:
apud quam etiam cras cum rege pransurus sum. 13
Et cum hæc omnia habeam, nihil me habere puto,
quamdiu videro Mardochæum Judæum sedentem
ante fores regias. 14 Responderuntque ei Zares uxor
ejus, et ceteri amici: Jube parari excelsam trabem,
habentem altitudinis quinquaginta cubitos, et dic
mane regi ut appendatur super eam Mardochæus,
et sic ibis cum rege lætus ad convivium. Placuit ei
consilium, et jussit excelsam parari crucem.

6 Noctem illam duxit rex insomnem, jussitque sibi
afferri historias et annales priorum temporum.
Quæ cum illo præsente legerentur, **2** ventum
est ad illum locum ubi scriptum erat quomodo
nuntiasset Mardochæus insidias Bagathan et Thares
eunuchorum, regem Assuerum jugulare cupientium.
3 Quod cum audisset rex, ait: Quid pro hac fide
honoris ac præmii Mardochæus consecutus est?
Dixerunt ei servi illius ac ministri: Nihil omnino
mercedis accepit. **4** Statimque rex: Quis est,
inquit, in atrio? Aman quippe interius atrium
domus regiæ intraverat, ut suggereret regi, et
juberet Mardochæum affigi patibulo, quod ei fuerat
præparatum. **5** Responderunt pueri: Aman stat
in atrio. Dixitque rex: Ingrediatur. **6** Cumque
esset ingressus, ait illi: Quid debet fieri viro,
quem rex honorare desiderat? Cogitans autem
in corde suo Aman, et reputans quod nullum
alium rex, nisi se, vellet honorare, **7** respondit:
Homo, quem rex honorare cupit, **8** debet indui
vestibus regiis, et imponi super equum, qui de
sella regis est, et accipere regium diadema super
caput suum: **9** et primus de regiis principibus
ac tyrannis teneat equum ejus, et per plateam
civitatis incedens clamet, et dicat: Sic honorabitur,
quemcumque voluerit rex honorare. **10** Dixitque
ei rex: Festina, et sumpta stola et equo, fac, ut
locutus es, Mardochæo Judæo, qui sedet ante fores
palatii. Cave ne quidquam de his, quæ locutus es,
prætermittas. **11** Tulit itaque Aman stolam et equum,
indutumque Mardochæum in platea civitatis, et
impositum equo præcedebat, atque clamabat: Hoc
honore condignus est, quemcumque rex voluerit
honorare. **12** Reversusque est Mardochæus ad
januam palatii: et Aman festinavit ire in domum
suam, lugens et operto capite: **13** narravitque
Zares uxori suæ, et amicis, omnia quæ evenissent
sibi. Cui responderunt sapientes quos habebat in
consilio, et uxor ejus: Si de semine Judæorum
est Mardochæus, ante quem cadere cœpisti, non
poteris ei resistere, sed cades in conspectu ejus. **14**
Adhuc illis loquentibus, venerunt eunuchi regis,
et cito eum ad convivium, quod regina paraverat,
pergere compulerunt.

7 Intravit itaque rex et Aman, ut biberent cum
regina. **2** Dixitque ei rex etiam secunda die,
postquam vino incaluerat: Quæ est petitio tua,
Esther, ut detur tibi? et quid vis fieri? etiam si
dimidiam partem regni mei petieris, impetrabis. **3**
Ad quem illa respondit: Si inveni gratiam in oculis
tuis o rex, et si tibi placet, dona mihi animam
meam pro qua rogo, et populum meum pro quo
obsecro. **4** Traditi enim sumus ego et populus
meus, ut conteramur, jugulemur, et pereamus.
Atque utinam in servos et famulas venderemur:
esset tolerabile malum, et gemens tacerem: nunc
autem hostis noster est, cujus crudelitas redundat
in regem. **5** Respondensque rex Assuerus, ait: Quis
est iste, et cujus potentiæ, ut hæc audeat facere? **6**
Dixitque Esther: Hostis et inimicus noster pessimus
iste est Aman. Quod ille audiens, illico obstupuit,
vultum regis ac reginæ ferre non sustinens. **7** Rex
autem iratus surrexit, et de loco convivii intravit
in hortum arboribus consitum. Aman quoque
surrexit ut rogaret Esther reginam pro anima sua:
intellexit enim a rege sibi paratum malum. **8** Qui
cum reversus esset de horto nemoribus consito,
et intrasset convivii locum, reperit Aman super
lectulum corruisse in quo jacebat Esther, et ait:
Etiam reginam vult opprimere, me præsente, in
domo mea. Necdum verbum de ore regis exierat, et
statim operuerunt faciem ejus. **9** Dixitque Harbona,
unus de eunuchis, qui stabant in ministerio regis:
En lignum quod paraverat Mardochæo, qui locutus
est pro rege, stat in domo Aman, habens altitudinis
quinquaginta cubitos. Cui dixit rex: Appendite eum
in eo. **10** Suspensus est itaque Aman in patibulo
quod paraverat Mardochæo: et regis ira quievit.

8 Die illo dedit rex Assuerus Esther reginæ domum
Aman adversarii Judæorum, et Mardochæus
ingressus est ante faciem regis. Confessa est enim
ei Esther quod esset patruus suus. **2** Tulitque rex
annulum, quem ab Aman recipi jusserat, et tradidit
Mardochæo. Esther autem constituit Mardochæum
super domum suam. **3** Nec his contenta, procidit
ad pedes regis, flevitque, et locuta ad eum oravit
ut malitiam Aman Agagitæ, et machinationes
ejus pessimas quas excogitaverat contra Judæos,
juberet irritas fieri. **4** At ille ex more sceptrum
aureum protendit manu, quo signum clementiæ
monstrabatur: illaque consurgens stetit ante eum,
5 et ait: Si placet regi, et si inveni gratiam in
oculis ejus, et deprecatio mea non ei videtur
esse contraria, obsecro ut novis epistolis, veteres
Aman litteræ, insidiatoris et hostis Judæorum,
quibus eos in cunctis regis provinciis perire
præceperat, corrigantur. **6** Quomodo enim potero
sustinere necem et interfectionem populi mei?
7 Responditque rex Assuerus Esther reginæ, et
Mardochæo Judæo: Domum Aman concessi Esther,
et ipsum jussi affigi cruci, quia ausus est manum
mittere in Judæos. **8** Scribite ergo Judæis, sicut vobis
placet, regis nomine, signantes litteras annulo meo.
Hæc enim consuetudo erat, ut epistolis, quæ ex regis

nomine mittebantur et illius annulo signatæ erant,
nemo auderet contradicere. 9 Accitisque scribis et
librariis regis (erat autem tempus tertii mensis, qui
appellatur Siban) vigesima et tertia die illius scriptæ
sunt epistolæ, ut Mardochæus voluerat, ad Judæos,
et ad principes, procuratoresque et judices, qui
centum viginti septem provinciis ab India usque ad
Æthiopiam præsidebant: provinciæ atque provinciæ,
populo et populo juxta linguas et litteras suas, et
Judæis, prout legere poterant et audire. 10 Ipsæque
epistolæ, quæ regis nomine mittebantur, annulo
ipsius obsignatæ sunt, et missæ per veredarios:
qui per omnes provincias discurrentes, veteres
litteras novis nuntiis prævenirent. 11 Quibus
imperavit rex, ut convenirent Judæos per singulas
civitates, et in unum præciperent congregari ut
starent pro animabus suis, et omnes inimicos suos
cum conjugibus ac liberis et universis domibus,
interficerent atque delerent, et spolia eorum
diriperent. 12 Et constituta est per omnes provincias
una ultionis dies, id est tertiadecima mensis
duodecimi Adar. 13 Summaque epistolæ hæc fuit,
ut in omnibus terris ac populis qui regis Assueri
subjacebant imperio, notum fieret paratos esse
Judæos ad capiendam vindictam de hostibus suis. 14
Egressique sunt veredarii celeres nuntia perferentes,
et edictum regis pependit in Susan. 15 Mardochæus
autem de palatio et de conspectu regis egrediens,
fulgebat vestibus regiis, hyacinthinis videlicet et
æriis, coronam auream portans in capite, et amictus
serico pallio atque purpureo. Omnisque civitas
exultavit atque lætata est. 16 Judæis autem nova
lux oriri visa est, gaudium, honor, et tripudium.
17 Apud omnes populos, urbes, atque provincias,
quocumque regis jussa veniebant, mira exultatio,
epulæ atque convivia, et festus dies: in tantum
ut plures alterius gentis et sectæ eorum religioni
et cæremoniis jungerentur. Grandis enim cunctos
judaici nominis terror invaserat.

9 Igitur duodecimi mensis, quem Adar vocari ante
jam diximus, tertiadecima die, quando cunctis
Judæis interfectio parabatur, et hostes eorum
inhiabant sanguini, versa vice Judæi superiores
esse cœperunt, et se de adversariis vindicare. 2
Congregatique sunt per singulas civitates, oppida,
et loca, ut extenderent manum contra inimicos, et
persecutores suos. Nullusque ausus est resistere, eo
quod omnes populos magnitudinis eorum formido
penetrarat. 3 Nam et provinciarum judices, et duces,
et procuratores, omnisque dignitas quæ singulis
locis ac operibus præerat, extollebant Judæos
timore Mardochæi, 4 quem principem esse palatii,
et plurimum posse cognoverant: fama quoque
nominis ejus crescebat quotidie, et per cunctorum
ora volitabat. 5 Itaque percusserunt Judæi inimicos
suos plaga magna, et occiderunt eos, reddentes
eis quod sibi paraverant facere: 6 in tantum ut
etiam in Susan quingentos viros interficerent,
extra decem filios Aman Agagitæ hostis Judæorum:
quorum ista sunt nomina: 7 Pharsandatha, et
Delphon, et Esphatha, 8 et Phoratha, et Adalia,
et Aridatha, 9 et Phermesta, et Arisai, et Aridai,
et Jezatha. 10 Quos cum occidissent, prædas de
substantiis eorum tangere noluerunt. 11 Statimque
numerus eorum, qui occisi erant in Susan, ad
regem relatus est. 12 Qui dixit reginæ: In urbe
Susan interfecerunt Judæi quingentos viros, et alios
decem filios Aman: quantam putas eos exercere
cædem in universis provinciis? quid ultra postulas,
et quid vis ut fieri jubeam? 13 Cui illa respondit: Si
regi placet, detur potestas Judæis, ut sicut fecerunt
hodie in Susan, sic et cras faciant, et decem filii
Aman in patibulis suspendantur. 14 Præcepitque
rex ut ita fieret. Statimque in Susan pependit
edictum, et decem filii Aman suspensi sunt. 15
Congregatis Judæis quartadecima die mensis Adar,
interfecti sunt in Susan trecenti viri: nec eorum
ab illis direpta substantia est. 16 Sed et per
omnes provincias quæ ditioni regis subjacebant, pro
animabus suis steterunt Judæi, interfectis hostibus
ac persecutoribus suis: in tantum ut septuaginta
quinque millia occisorum implerentur, et nullus
de substantiis eorum quidquam contingeret. 17
Dies autem tertiusdecimus mensis Adar primus
apud omnes interfectionis fuit, et quartadecima
die cædere desierunt. Quem constituerunt esse
solemnem, ut in eo omni tempore deinceps vacarent
epulis, gaudio, atque conviviis. 18 At hi, qui
in urbe Susan cædem exercuerant, tertiodecimo
et quartodecimo die ejusdem mensis in cæde
versati sunt: quintodecimo autem die percutere
desierunt. Et idcirco eumdem diem constituerunt
solemnem epularum atque lætitiæ. 19 Hi vero Judæi,
qui in oppidis non muratis ac villis morabantur,
quartumdecimum diem mensis Adar conviviorum
et gaudii decreverunt, ita ut exultent in eo, et
mittant sibi mutuo partes epularum et ciborum.
20 Scripsit itaque Mardochæus omnia hæc, et
litteris comprehensa misit ad Judæos qui in
omnibus regis provinciis morabantur, tam in vicino
positis, quam procul, 21 ut quartamdecimam et
quintamdecimam diem mensis Adar pro festis
susciperent, et revertente semper anno solemni
celebrarent honore: 22 quia in ipsis diebus se ulti
sunt Judæi de inimicis suis, et luctus atque tristitia

in hilaritatem gaudiumque conversa sunt, essentque
dies isti epularum atque lætitiæ, et mitterent sibi
invicem ciborum partes, et pauperibus munuscula
largirentur. 23 Susceperuntque Judæi in solemnem
ritum cuncta quæ eo tempore facere cœperant, et
quæ Mardochæus litteris facienda mandaverat. 24
Aman enim, filius Amadathi stirpis Agag, hostis et
adversarius Judæorum, cogitavit contra eos malum,
ut occideret illos atque deleret: et misit phur, quod
nostra lingua vertitur in sortem. 25 Et postea
ingressa est Esther ad regem, obsecrans ut conatus
ejus litteris regis irriti fierent, et malum quod
contra Judæos cogitaverat, reverteretur in caput
ejus. Denique et ipsum et filios ejus affixerunt cruci,
26 atque ex illo tempore dies isti appellati sunt
phurim, id est sortium: eo quod phur, id est sors,
in urnam missa fuerit. Et cuncta quæ gesta sunt,
epistolæ, id est, libri hujus volumine, continentur:
27 quæque sustinuerunt, et quæ deinceps immutata
sunt, susceperunt Judæi super se et semen suum,
et super cunctos qui religioni eorum voluerunt
copulari, ut nulli liceat duos hos dies absque
solemnitate transigere, quos scriptura testatur,
et certa expetunt tempora, annis sibi jugiter
succedentibus. 28 Isti sunt dies, quos nulla umquam
delebit oblivio, et per singulas generationes cunctæ
in toto orbe provinciæ celebrabunt: nec est ulla
civitas, in qua dies phurim, id est sortium, non
observentur a Judæis, et ab eorum progenie, quæ
his cæremoniis obligata est. 29 Scripseruntque
Esther regina filia Abihail, et Mardochæus Judæus,
etiam secundam epistolam, ut omni studio dies ista
solemnis sanciretur in posterum: 30 et miserunt
ad omnes Judæos qui in centum viginti septem
provinciis regis Assueri versabantur, ut haberent
pacem, et susciperent veritatem, 31 observantes dies
sortium, et suo tempore cum gaudio celebrarent:
sicut constituerant Mardochæus et Esther, et illi
observanda susceperunt a se, et a semine suo,
jejunia, et clamores, et sortium dies, 32 et omnia quæ
libri hujus, qui vocatur Esther, historia continentur.

10 Rex vero Assuerus omnem terram et cunctas
maris insulas fecit tributarias: 2 cujus
fortitudo et imperium, et dignitas atque sublimitas,
qua exaltavit Mardochæum, scripta sunt in
libris Medorum, atque Persarum: 3 et quomodo
Mardochæus judaici generis secundus a rege
Assuero fuerit, et magnus apud Judæos, et
acceptabilis plebi fratrum suorum, quærens bona
populo suo, et loquens ea quæ ad pacem seminis
sui pertinerent.

Job

1 Vir erat in terra Hus, nomine Job: et erat vir ille simplex, et rectus, ac timens Deum, et recedens a malo. **2** Natique sunt ei septem filii, et tres filiæ. **3** Et fuit possessio ejus septem millia ovium, et tria millia camelorum, quingenta quoque juga boum, et quingentæ asinæ, ac familia multa nimis: eratque vir ille magnus inter omnes orientales. **4** Et ibant filii ejus, et faciebant convivium per domos, unusquisque in die suo. Et mittentes vocabant tres sorores suas, ut comederent et biberent cum eis. **5** Cumque in orbem transissent dies convivii, mittebat ad eos Job, et sanctificabat illos: consurgensque diluculo, offerebat holocausta pro singulis. Dicebat enim: Ne forte peccaverint filii mei, et benedixerint Deo in cordibus suis. Sic faciebat Job cunctis diebus. **6** Quadam autem die, cum venissent filii Dei ut assisterent coram Domino, affuit inter eos etiam Satan. **7** Cui dixit Dominus: Unde venis? Qui respondens, ait: Circuivi terram, et perambulavi eam. **8** Dixitque Dominus ad eum: Numquid considerasti servum meum Job, quod non sit ei similis in terra, homo simplex et rectus, ac timens Deum, et recedens a malo? **9** Cui respondens Satan, ait: Numquid Job frustra timet Deum? **10** nonne tu vallasti eum, ac domum ejus, universamque substantiam per circuitum; operibus manuum ejus benedixisti, et possessio ejus crevit in terra? **11** sed extende paululum manum tuam et tange cuncta quæ possidet, nisi in faciem benedixerit tibi. **12** Dixit ergo Dominus ad Satan: Ecce universa quæ habet in manu tua sunt: tantum in eum ne extendas manum tuam. Egressusque est Satan a facie Domini. **13** Cum autem quadam die filii et filiæ ejus comederent et biberent vinum in domo fratris sui primogeniti, **14** nuntius venit ad Job, qui diceret: Boves arabant, et asinæ pascebantur juxta eos: **15** et irruerunt Sabæi, tuleruntque omnia, et pueros percusserunt gladio: et evasi ego solus, ut nuntiarem tibi. **16** Cumque adhuc ille loqueretur, venit alter, et dixit: Ignis Dei cecidit e cælo, et tactas oves puerosque consumpsit: et effugi ego solus, ut nuntiarem tibi. **17** Sed et illo adhuc loquente, venit alius, et dixit: Chaldæi fecerunt tres turmas, et invaserunt camelos, et tulerunt eos, necnon et pueros percusserunt gladio: et ego fugi solus, ut nuntiarem tibi. **18** Adhuc loquebatur ille, et ecce alius intravit, et dixit: Filiis tuis et filiabus vescentibus et bibentibus vinum in domo fratris sui primogeniti, **19** repente ventus vehemens irruit a regione deserti, et concussit quatuor angulos domus: quæ corruens oppressit liberos tuos, et mortui sunt: et effugi ego solus, ut nuntiarem tibi. **20** Tunc surrexit Job, et scidit vestimenta sua: et tonso capite corruens in terram, adoravit, **21** et dixit: Nudus egressus sum de utero matris meæ, et nudus revertar illuc. Dominus dedit, Dominus abstulit; sicut Domino placuit, ita factum est. Sit nomen Domini benedictum. **22** In omnibus his non peccavit Job labiis suis, neque stultum quid contra Deum locutus est.

2 Factum est autem, cum quadam die venissent filii Dei, et starent coram Domino, venisset quoque Satan inter eos, et staret in conspectu ejus, **2** ut diceret Dominus ad Satan: Unde venis? Qui respondens ait: Circuivi terram, et perambulavi eam. **3** Et dixit Dominus ad Satan: Numquid considerasti servum meum Job, quod non sit ei similis in terra, vir simplex et rectus, ac timens Deum, et recedens a malo, et adhuc retinens innocentiam? tu autem commovisti me adversus eum, ut affligerem eum frustra. **4** Cui respondens Satan, ait: Pellem pro pelle, et cuncta quæ habet homo dabit pro anima sua; **5** alioquin mitte manum tuam, et tange os ejus et carnem, et tunc videbis quod in faciem benedicat tibi. **6** Dixit ergo Dominus ad Satan: Ecce in manu tua est: verumtamen animam illius serva. **7** Egressus igitur Satan a facie Domini, percussit Job ulcere pessimo, a planta pedis usque ad verticem ejus; **8** qui testa saniem radebat, sedens in sterquilinio. **9** Dixit autem illi uxor sua: Adhuc tu permanes in simplicitate tua? Benedic Deo, et morere. **10** Qui ait ad illam: Quasi una de stultis mulieribus locuta es: si bona suscepimus de manu Dei, mala quare non suscipiamus? In omnibus his non peccavit Job labiis suis. **11** Igitur audientes tres amici Job omne malum quod accidisset ei, venerunt singuli de loco suo, Eliphaz Themanites, et Baldad Suhites, et Sophar Naamathites. Condixerant enim ut pariter venientes visitarent eum, et consolarentur. **12** Cumque elevassent procul oculos suos, non cognoverunt eum, et exclamantes ploraverunt, scissisque vestibus sparserunt pulverem super caput suum in cælum. **13** Et sederunt cum eo in terra septem diebus et septem noctibus: et nemo loquebatur ei verbum: videbant enim dolorem esse vehementem.

3 Post hæc aperuit Job os suum, et maledixit diei suo, **2** et locutus est: **3** Pereat dies in qua natus sum, et nox in qua dictum est: Conceptus est homo. **4** Dies ille vertatur in tenebras: non requirat eum Deus desuper, et non illustretur lumine. **5** Obscurent eum tenebræ et umbra mortis; occupet

eum caligo, et involvatur amaritudine. 6 Noctem
illam tenebrosus turbo possideat; non computetur
in diebus anni, nec numeretur in mensibus. 7 Sit
nox illa solitaria, nec laude digna. 8 Maledicant
ei qui maledicunt diei, qui parati sunt suscitare
Leviathan. 9 Obtenebrentur stellæ caligine ejus;
expectet lucem, et non videat, nec ortum surgentis
auroræ. 10 Quia non conclusit ostia ventris qui
portavit me, nec abstulit mala ab oculis meis. 11
Quare non in vulva mortuus sum? egressus ex utero
non statim perii? 12 Quare exceptus genibus? cur
lactatus uberibus? 13 Nunc enim dormiens silerem,
et somno meo requiescerem 14 cum regibus et
consulibus terræ, qui ædificant sibi solitudines;
15 aut cum principibus qui possident aurum, et
replent domos suas argento; 16 aut sicut abortivum
absconditum non subsisterem, vel qui concepti
non viderunt lucem. 17 Ibi impii cessaverunt
a tumultu, et ibi requieverunt fessi robore. 18
Et quondam vincti pariter sine molestia, non
audierunt vocem exactoris. 19 Parvus et magnus
ibi sunt, et servus liber a domino suo. 20 Quare
misero data est lux, et vita his qui in amaritudine
animæ sunt: 21 qui expectant mortem, et non
venit, quasi effodientes thesaurum; 22 gaudentque
vehementer cum invenerint sepulchrum? 23 viro
cujus abscondita est via et circumdedit eum Deus
tenebris? 24 Antequam comedam, suspiro; et
tamquam inundantes aquæ, sic rugitus meus: 25
quia timor quem timebam evenit mihi, et quod
verebar accidit. 26 Nonne dissimulavi? nonne silui?
nonne quievi? et venit super me indignatio.

4 Respondens autem Eliphaz Themanites, dixit:
2 Si cœperimus loqui tibi, forsitan moleste
accipies; sed conceptum sermonem tenere quis
poterit? 3 Ecce docuisti multos, et manus lassas
roborasti; 4 vacillantes confirmaverunt sermones
tui, et genua trementia confortasti. 5 Nunc autem
venit super te plaga, et defecisti; tetigit te, et
conturbatus es. 6 Ubi est timor tuus, fortitudo
tua, patientia tua, et perfectio viarum tuarum?
7 Recordare, obsecro te, quis umquam innocens
periit? aut quando recti deleti sunt? 8 Quin potius
vidi eos qui operantur iniquitatem, et seminant
dolores, et metunt eos, 9 flante Deo perisse, et
spiritu iræ ejus esse consumptos. 10 Rugitus leonis,
et vox leænæ, et dentes catulorum leonum contriti
sunt. 11 Tigris periit, eo quod non haberet prædam,
et catuli leonis dissipati sunt. 12 Porro ad me
dictum est verbum absconditum, et quasi furtive
suscepit auris mea venas susurri ejus. 13 In horrore
visionis nocturnæ, quando solet sopor occupare
homines, 14 pavor tenuit me, et tremor, et omnia
ossa mea perterrita sunt; 15 et cum spiritus, me
præsente, transiret, inhorruerunt pili carnis meæ.
16 Stetit quidam, cujus non agnoscebam vultum,
imago coram oculis meis, et vocem quasi auræ
lenis audivi. 17 Numquid homo, Dei comparatione,
justificabitur? aut factore suo purior erit vir? 18 Ecce
qui serviunt ei, non sunt stabiles, et in angelis suis
reperit pravitatem; 19 quanto magis hi qui habitant
domos luteas, qui terrenum habent fundamentum,
consumentur velut a tinea? 20 De mane usque ad
vesperam succidentur; et quia nullus intelligit, in
æternum peribunt. 21 Qui autem reliqui fuerint,
auferentur ex eis; morientur, et non in sapientia.

5 Voca ergo, si est qui tibi respondeat, et ad aliquem
sanctorum convertere. 2 Vere stultum interficit
iracundia, et parvulum occidit invidia. 3 Ego vidi
stultum firma radice, et maledixi pulchritudini ejus
statim. 4 Longe fient filii ejus a salute, et conterentur
in porta, et non erit qui eruat. 5 Cujus messem
famelicus comedet, et ipsum rapiet armatus, et
bibent sitientes divitias ejus. 6 Nihil in terra sine
causa fit, et de humo non oritur dolor. 7 Homo
nascitur ad laborem, et avis ad volatum. 8 Quam ob
rem ego deprecabor Dominum, et ad Deum ponam
eloquium meum: 9 qui facit magna et inscrutabilia,
et mirabilia absque numero; 10 qui dat pluviam
super faciem terræ, et irrigat aquis universa; 11
qui ponit humiles in sublime, et mœrentes erigit
sospitate; 12 qui dissipat cogitationes malignorum,
ne possint implere manus eorum quod cœperant;
13 qui apprehendit sapientes in astutia eorum, et
consilium pravorum dissipat. 14 Per diem incurrent
tenebras, et quasi in nocte, sic palpabunt in meridie.
15 Porro salvum faciet egenum a gladio oris eorum,
et de manu violenti pauperem. 16 Et erit egeno spes;
iniquitas autem contrahet os suum. 17 Beatus homo
qui corripitur a Deo: increpationem ergo Domini ne
reprobes: 18 quia ipse vulnerat, et medetur; percutit,
et manus ejus sanabunt. 19 In sex tribulationibus
liberabit te, et in septima non tanget te malum. 20
In fame eruet te de morte, et in bello de manu gladii.
21 A flagello linguæ absconderis, et non timebis
calamitatem cum venerit. 22 In vastitate et fame
ridebis, et bestias terræ non formidabis. 23 Sed cum
lapidibus regionum pactum tuum, et bestiæ terræ
pacificæ erunt tibi. 24 Et scies quod pacem habeat
tabernaculum tuum; et visitans speciem tuam,
non peccabis. 25 Scies quoque quoniam multiplex
erit semen tuum, et progenies tua quasi herba
terræ. 26 Ingredieris in abundantia sepulchrum,
sicut infertur acervus tritici in tempore suo. 27

Ecce hoc, ut investigavimus, ita est: quod auditum,
mente pertracta.

6 Respondens autem Job, dixit: **2** Utinam
appenderentur peccata mea quibus iram merui,
et calamitas quam patior, in statera! **3** Quasi arena
maris hæc gravior appareret; unde et verba mea
dolore sunt plena: **4** quia sagittæ Domini in me
sunt, quarum indignatio ebibit spiritum meum; et
terrores Domini militant contra me. **5** Numquid
rugiet onager cum habuerit herbam? aut mugiet bos
cum ante præsepe plenum steterit? **6** aut poterit
comedi insulsum, quod non est sale conditum? aut
potest aliquis gustare quod gustatum affert mortem?
7 Quæ prius nolebat tangere anima mea, nunc,
præ angustia, cibi mei sunt. **8** Quis det ut veniat
petitio mea, et quod expecto tribuat mihi Deus? **9**
et qui cœpit, ipse me conterat; solvat manum suam,
et succidat me? **10** Et hæc mihi sit consolatio, ut
affligens me dolore, non parcat, nec contradicam
sermonibus Sancti. **11** Quæ est enim fortitudo mea,
ut sustineam? aut quis finis meus, ut patienter
agam? **12** Nec fortitudo lapidum fortitudo mea, nec
caro mea ænea est. **13** Ecce non est auxilium mihi
in me, et necessarii quoque mei recesserunt a me.
14 Qui tollit ab amico suo misericordiam, timorem
Domini derelinquit. **15** Fratres mei præterierunt
me, sicut torrens qui raptim transit in convallibus.
16 Qui timent pruinam, irruet super eos nix. **17**
Tempore quo fuerint dissipati, peribunt; et ut
incaluerit, solventur de loco suo. **18** Involutæ sunt
semitæ gressuum eorum; ambulabunt in vacuum,
et peribunt. **19** Considerate semitas Thema, itinera
Saba, et expectate paulisper. **20** Confusi sunt, quia
speravi: venerunt quoque usque ad me, et pudore
cooperti sunt. **21** Nunc venistis; et modo videntes
plagam meam, timetis. **22** Numquid dixi: Afferte
mihi, et de substantia vestra donate mihi? **23** vel:
Liberate me de manu hostis, et de manu robustorum
eruite me? **24** Docete me, et ego tacebo: et si quid
forte ignoravi, instruite me. **25** Quare detraxistis
sermonibus veritatis, cum e vobis nullus sit qui
possit arguere me? **26** Ad increpandum tantum
eloquia concinnatis, et in ventum verba profertis.
27 Super pupillum irruitis, et subvertere nitimini
amicum vestrum. **28** Verumtamen quod cœpistis
explete: præbete aurem, et videte an mentiar.
29 Respondete, obsecro, absque contentione; et
loquentes id quod justum est, judicate. **30** Et non
invenietis in lingua mea iniquitatem, nec in faucibus
meis stultitia personabit.

7 Militia est vita hominis super terram, et sicut
dies mercenarii dies ejus. **2** Sicut servus desiderat
umbram, et sicut mercenarius præstolatur finem
operis sui, **3** sic et ego habui menses vacuos, et
noctes laboriosas enumeravi mihi. **4** Si dormiero,
dicam: Quando consurgam? et rursum expectabo
vesperam, et replebor doloribus usque ad tenebras.
5 Induta est caro mea putredine, et sordibus pulveris
cutis mea aruit et contracta est. **6** Dies mei velocius
transierunt quam a texente tela succiditur, et
consumpti sunt absque ulla spe. **7** Memento quia
ventus est vita mea, et non revertetur oculus meus
ut videat bona. **8** Nec aspiciet me visus hominis;
oculi tui in me, et non subsistam. **9** Sicut consumitur
nubes, et pertransit, sic qui descenderit ad inferos,
non ascendet. **(Sheol h7585)** **10** Nec revertetur ultra in
domum suam, neque cognoscet eum amplius locus
ejus. **11** Quapropter et ego non parcam ori meo:
loquar in tribulatione spiritus mei; confabulabor
cum amaritudine animæ meæ. **12** Numquid mare
ego sum, aut cetus, quia circumdedisti me carcere?
13 Si dixero: Consolabitur me lectulus meus, et
relevabor loquens mecum in strato meo: **14** terrebis
me per somnia, et per visiones horrore concuties.
15 Quam ob rem elegit suspendium anima mea,
et mortem ossa mea. **16** Desperavi: nequaquam
ultra jam vivam: parce mihi, nihil enim sunt dies
mei. **17** Quid est homo, quia magnificas eum? aut
quid apponis erga eum cor tuum? **18** Visitas eum
diluculo, et subito probas illum. **19** Usquequo non
parcis mihi, nec dimittis me ut glutiam salivam
meam? **20** Peccavi; quid faciam tibi, o custos
hominum? quare posuisti me contrarium tibi, et
factus sum mihimetipsi gravis? **21** Cur non tollis
peccatum meum, et quare non aufers iniquitatem
meam? ecce nunc in pulvere dormiam, et si mane
me quæsieris, non subsistam.

8 Respondens autem Baldad Suhites, dixit: **2**
Usquequo loqueris talia, et spiritus multiplex
sermones oris tui? **3** Numquid Deus supplantat
judicium? aut Omnipotens subvertit quod justum
est? **4** Etiam si filii tui peccaverunt ei, et dimisit
eos in manu iniquitatis suæ: **5** tu tamen si diluculo
consurrexeris ad Deum, et Omnipotentem fueris
deprecatus; **6** si mundus et rectus incesseris: statim
evigilabit ad te, et pacatum reddet habitaculum
justitiæ tuæ, **7** in tantum ut si priora tua fuerint
parva, et novissima tua multiplicentur nimis.
8 Interroga enim generationem pristinam, et
diligenter investiga patrum memoriam **9** (hesterni
quippe sumus, et ignoramus, quoniam sicut umbra
dies nostri sunt super terram), **10** et ipsi docebunt
te, loquentur tibi, et de corde suo proferent eloquia.
11 Numquid vivere potest scirpus absque humore?

aut crescere carectum sine aqua? 12 Cum adhuc sit
in flore, nec carpatur manu, ante omnes herbas
arescit. 13 Sic viæ omnium qui obliviscuntur Deum,
et spes hypocritæ peribit. 14 Non ei placebit
vecordia sua, et sicut tela aranearum fiducia ejus.
15 Innitetur super domum suam, et non stabit;
fulciet eam, et non consurget. 16 Humectus videtur
antequam veniat sol, et in ortu suo germen ejus
egredietur. 17 Super acervum petrarum radices
ejus densabuntur, et inter lapides commorabitur.
18 Si absorbuerit eum de loco suo, negabit eum,
et dicet: Non novi te. 19 Hæc est enim lætitia
viæ ejus, ut rursum de terra alii germinentur. 20
Deus non projiciet simplicem, nec porriget manum
malignis, 21 donec impleatur risu os tuum, et labia
tua jubilo. 22 Qui oderunt te induentur confusione,
et tabernaculum impiorum non subsistet.

9 Et respondens Job, ait: 2 Vere scio quod ita sit,
et quod non justificetur homo compositus Deo.
3 Si voluerit contendere cum eo, non poterit ei
respondere unum pro mille. 4 Sapiens corde est, et
fortis robore: quis restitit ei, et pacem habuit? 5 Qui
transtulit montes, et nescierunt hi quos subvertit
in furore suo. 6 Qui commovet terram de loco
suo, et columnæ ejus concutiuntur. 7 Qui præcipit
soli, et non oritur, et stellas claudit quasi sub
signaculo. 8 Qui extendit cælos solus, et graditur
super fluctus maris. 9 Qui facit Arcturum et Oriona,
et Hyadas et interiora austri. 10 Qui facit magna, et
incomprehensibilia, et mirabilia, quorum non est
numerus. 11 Si venerit ad me, non videbo eum; si
abierit, non intelligam. 12 Si repente interroget, quis
respondebit ei? vel quis dicere potest: Cur ita facis?
13 Deus, cujus iræ nemo resistere potest, et sub quo
curvantur qui portant orbem. 14 Quantus ergo sum
ego, ut respondeam ei, et loquar verbis meis cum
eo? 15 qui etiam si habuero quippiam justum, non
respondebo: sed meum judicem deprecabor. 16 Et
cum invocantem exaudierit me, non credo quod
audierit vocem meam. 17 In turbine enim conteret
me, et multiplicabit vulnera mea, etiam sine causa.
18 Non concedit requiescere spiritum meum, et
implet me amaritudinibus. 19 Si fortitudo quæritur,
robustissimus est; si æquitas judicii, nemo audet
pro me testimonium dicere. 20 Si justificare me
voluero, os meum condemnabit me; si innocentem
ostendero, pravum me comprobabit. 21 Etiam si
simplex fuero, hoc ipsum ignorabit anima mea, et
tædebit me vitæ meæ. 22 Unum est quod locutus
sum: et innocentem et impium ipse consumit.
23 Si flagellat, occidat semel, et non de pœnis
innocentum rideat. 24 Terra data est in manus impii;
vultum judicum ejus operit. Quod si non ille est, quis
ergo est? 25 Dies mei velociores fuerunt cursore;
fugerunt, et non viderunt bonum. 26 Pertransierunt
quasi naves poma portantes; sicut aquila volans
ad escam. 27 Cum dixero: Nequaquam ita loquar:
commuto faciem meam, et dolore torqueor. 28
Verebar omnia opera mea, sciens quod non parceres
delinquenti. 29 Si autem et sic impius sum, quare
frustra laboravi? 30 Si lotus fuero quasi aquis nivis,
et fulserint velut mundissimæ manus meæ, 31
tamen sordibus intinges me, et abominabuntur me
vestimenta mea. 32 Neque enim viro qui similis
mei est, respondebo; nec qui mecum in judicio ex
æquo possit audiri. 33 Non est qui utrumque valeat
arguere, et ponere manum suam in ambobus. 34
Auferat a me virgam suam, et pavor ejus non me
terreat. 35 Loquar, et non timebo eum; neque enim
possum metuens respondere.

10 Tædet animam meam vitæ meæ; dimittam
adversum me eloquium meum: loquar in
amaritudine animæ meæ. 2 Dicam Deo: Noli me
condemnare; indica mihi cur me ita judices. 3
Numquid bonum tibi videtur, si calumnieris me, et
opprimas me opus manuum tuarum, et consilium
impiorum adjuves? 4 Numquid oculi carnei tibi
sunt? aut sicut videt homo, et tu videbis? 5
Numquid sicut dies hominis dies tui, et anni tui sicut
humana sunt tempora, 6 ut quæras iniquitatem
meam, et peccatum meum scruteris, 7 et scias quia
nihil impium fecerim, cum sit nemo qui de manu
tua possit eruere? 8 Manus tuæ fecerunt me, et
plasmaverunt me totum in circuitu: et sic repente
præcipitas me? 9 Memento, quæso, quod sicut
lutum feceris me, et in pulverem reduces me. 10
Nonne sicut lac mulsisti me, et sicut caseum me
coagulasti? 11 Pelle et carnibus vestisti me; ossibus
et nervis compegisti me. 12 Vitam et misericordiam
tribuisti mihi, et visitatio tua custodivit spiritum
meum. 13 Licet hæc celes in corde tuo, tamen
scio quia universorum memineris. 14 Si peccavi, et
ad horam pepercisti mihi, cur ab iniquitate mea
mundum me esse non pateris? 15 Et si impius
fuero, væ mihi est; et si justus, non levabo caput,
saturatus afflictione et miseria. 16 Et propter
superbiam quasi leænam capies me, reversusque
mirabiliter me crucias. 17 Instauras testes tuos
contra me, et multiplicas iram tuam adversum
me, et pœnæ militant in me. 18 Quare de vulva
eduxisti me? qui utinam consumptus essem, ne
oculus me videret. 19 Fuissem quasi non essem,
de utero translatus ad tumulum. 20 Numquid non
paucitas dierum meorum finietur brevi? dimitte

ergo me, ut plangam paululum dolorem meum,
21 antequam vadam, et non revertar, ad terram
tenebrosam, et opertam mortis caligine: 22 terram
miseriæ et tenebrarum, ubi umbra mortis et nullus
ordo, sed sempiternus horror inhabitat.

11 Respondens autem Sophar Naamathites,
dixit: 2 Numquid qui multa loquitur, non
et audiet? aut vir verbosus justificabitur? 3 Tibi
soli tacebunt homines? et cum ceteros irriseris, a
nullo confutaberis? 4 Dixisti enim: Purus est sermo
meus, et mundus sum in conspectu tuo. 5 Atque
utinam Deus loqueretur tecum, et aperiret labia sua
tibi, 6 ut ostenderet tibi secreta sapientiæ, et quod
multiplex esset lex ejus: et intelligeres quod multo
minora exigaris ab eo quam meretur iniquitas tua!
7 Forsitan vestigia Dei comprehendes, et usque ad
perfectum Omnipotentem reperies? 8 Excelsior
cælo est, et quid facies? profundior inferno, et unde
cognosces? (Sheol h7585) 9 Longior terra mensura
ejus, et latior mari. 10 Si subverterit omnia, vel in
unum coarctaverit, quis contradicet ei? 11 Ipse enim
novit hominum vanitatem; et videns iniquitatem,
nonne considerat? 12 Vir vanus in superbiam
erigitur, et tamquam pullum onagri se liberum
natum putat. 13 Tu autem firmasti cor tuum, et
expandisti ad eum manus tuas. 14 Si iniquitatem
quæ est in manu tua abstuleris a te, et non manserit
in tabernaculo tuo injustitia, 15 tunc levare poteris
faciem tuam absque macula; et eris stabilis, et
non timebis. 16 Miseriæ quoque oblivisceris, et
quasi aquarum quæ præterierunt recordaberis.
17 Et quasi meridianus fulgor consurget tibi ad
vesperam; et cum te consumptum putaveris, orieris
ut lucifer. 18 Et habebis fiduciam, proposita tibi spe:
et defossus securus dormies. 19 Requiesces, et non
erit qui te exterreat; et deprecabuntur faciem tuam
plurimi. 20 Oculi autem impiorum deficient, et
effugium peribit ab eis: et spes illorum abominatio
animæ.

12 Respondens autem Job, dixit: 2 Ergo vos estis
soli homines, et vobiscum morietur sapientia?
3 Et mihi est cor sicut et vobis, nec inferior vestri
sum; quis enim hæc quæ nostis ignorat? 4 Qui
deridetur ab amico suo, sicut ego, invocabit Deum,
et exaudiet eum: deridetur enim justi simplicitas.
5 Lampas contempta apud cogitationes divitum
parata ad tempus statutum. 6 Abundant tabernacula
prædonum, et audacter provocant Deum, cum
ipse dederit omnia in manus eorum. 7 Nimirum
interroga jumenta, et docebunt te; et volatilia cæli,
et indicabunt tibi. 8 Loquere terræ, et respondebit
tibi, et narrabunt pisces maris. 9 Quis ignorat quod
omnia hæc manus Domini fecerit? 10 In cujus manu
anima omnis viventis, et spiritus universæ carnis
hominis. 11 Nonne auris verba dijudicat? et fauces
comedentis, saporem? 12 In antiquis est sapientia,
et in multo tempore prudentia. 13 Apud ipsum
est sapientia et fortitudo; ipse habet consilium
et intelligentiam. 14 Si destruxerit, nemo est qui
ædificet; si incluserit hominem, nullus est qui
aperiat. 15 Si continuerit aquas, omnia siccabuntur;
et si emiserit eas, subvertent terram. 16 Apud ipsum
est fortitudo et sapientia; ipse novit et decipientem,
et eum qui decipitur. 17 Adducit consiliarios in
stultum finem, et judices in stuporem. 18 Balteum
regum dissolvit, et præcingit fune renes eorum. 19
Ducit sacerdotes inglorios, et optimates supplantat:
20 commutans labium veracium, et doctrinam
senum auferens. 21 Effundit despectionem super
principes, eos qui oppressi fuerant relevans. 22
Qui revelat profunda de tenebris, et producit in
lucem umbram mortis. 23 Qui multiplicat gentes, et
perdit eas, et subversas in integrum restituit. 24
Qui immutat cor principum populi terræ, et decipit
eos ut frustra incedant per invium: 25 palpabunt
quasi in tenebris, et non in luce, et errare eos faciet
quasi ebrios.

13 Ecce omnia hæc vidit oculus meus, et audivit
auris mea, et intellexi singula. 2 Secundum
scientiam vestram et ego novi: nec inferior vestri
sum. 3 Sed tamen ad Omnipotentem loquar, et
disputare cum Deo cupio: 4 prius vos ostendens
fabricatores mendacii, et cultores perversorum
dogmatum. 5 Atque utinam taceretis, ut putaremini
esse sapientes. 6 Audite ergo correptionem meam,
et judicium labiorum meorum attendite. 7 Numquid
Deus indiget vestro mendacio, ut pro illo loquamini
dolos? 8 numquid faciem ejus accipitis, et pro
Deo judicare nitimini? 9 aut placebit ei quem
celare nihil potest? aut decipietur, ut homo,
vestris fraudulentiis? 10 Ipse vos arguet, quoniam
in abscondito faciem ejus accipitis. 11 Statim
ut se commoverit, turbabit vos, et terror ejus
irruet super vos. 12 Memoria vestra comparabitur
cineri, et redigentur in lutum cervices vestræ. 13
Tacete paulisper, ut loquar quodcumque mihi mens
suggesserit. 14 Quare lacero carnes meas dentibus
meis, et animam meam porto in manibus meis? 15
Etiam si occiderit me, in ipso sperabo: verumtamen
vias meas in conspectu ejus arguam. 16 Et ipse
erit salvator meus: non enim veniet in conspectu
ejus omnis hypocrita. 17 Audite sermonem meum,
et ænigmata percipite auribus vestris. 18 Si fuero
judicatus, scio quod justus inveniar. 19 Quis est qui

judicetur mecum? veniat: quare tacens consumor?
20 Duo tantum ne facias mihi, et tunc a facie tua
non abscondar: 21 manum tuam longe fac a me, et
formido tua non me terreat. 22 Voca me, et ego
respondebo tibi: aut certe loquar, et tu responde
mihi. 23 Quantas habeo iniquitates et peccata?
scelera mea et delicta ostende mihi. 24 Cur faciem
tuam abscondis, et arbitraris me inimicum tuum?
25 Contra folium, quod vento rapitur, ostendis
potentiam tuam, et stipulam siccam persequeris: 26
scribis enim contra me amaritudines, et consumere
me vis peccatis adolescentiæ meæ. 27 Posuisti in
nervo pedem meum, et observasti omnes semitas
meas, et vestigia pedum meorum considerasti:
28 qui quasi putredo consumendus sum, et quasi
vestimentum quod comeditur a tinea.

14 Homo natus de muliere, brevi vivens tempore,
repletur multis miseriis. 2 Qui quasi flos
egreditur et conteritur, et fugit velut umbra, et
numquam in eodem statu permanet. 3 Et dignum
ducis super hujuscemodi aperire oculos tuos, et
adducere eum tecum in judicium? 4 Quis potest
facere mundum de immundo conceptum semine?
nonne tu qui solus es? 5 Breves dies hominis sunt:
numerus mensium ejus apud te est: constituisti
terminos ejus, qui præteriri non poterunt. 6 Recede
paululum ab eo, ut quiescat, donec optata veniat,
sicut mercenarii, dies ejus. 7 Lignum habet spem:
si præcisum fuerit, rursum virescit, et rami ejus
pullulant. 8 Si senuerit in terra radix ejus, et
in pulvere emortuus fuerit truncus illius, 9 ad
odorem aquæ germinabit, et faciet comam, quasi
cum primum plantatum est. 10 Homo vero cum
mortuus fuerit, et nudatus, atque consumptus, ubi,
quæso, est? 11 Quomodo si recedant aquæ de mari,
et fluvius vacuefactus arescat: 12 sic homo, cum
dormierit, non resurget: donec atteratur cælum,
non evigilabit, nec consurget de somno suo. 13
Quis mihi hoc tribuat, ut in inferno protegas me,
et abscondas me donec pertranseat furor tuus, et
constituas mihi tempus in quo recorderis mei?
(Sheol h7585) 14 Putasne mortuus homo rursum
vivat? cunctis diebus quibus nunc milito, expecto
donec veniat immutatio mea. 15 Vocabis me, et ego
respondebo tibi: operi manuum tuarum porriges
dexteram. 16 Tu quidem gressus meos dinumerasti:
sed parce peccatis meis. 17 Signasti quasi in sacculo
delicta mea, sed curasti iniquitatem meam. 18 Mons
cadens defluit, et saxum transfertur de loco suo: 19
lapides excavant aquæ, et alluvione paulatim terra
consumitur: et hominem ergo similiter perdes.
20 Roborasti eum paululum, ut in perpetuum
transiret: immutabis faciem ejus, et emittes eum.
21 Sive nobiles fuerint filii ejus, sive ignobiles, non
intelliget. 22 Attamen caro ejus, dum vivet, dolebit,
et anima illius super semetipso lugebit.

15 Respondens autem Eliphaz Themanites, dixit:
2 Numquid sapiens respondebit quasi in
ventum loquens, et implebit ardore stomachum
suum? 3 Arguis verbis eum qui non est æqualis tibi,
et loqueris quod tibi non expedit. 4 Quantum in te
est, evacuasti timorem, et tulisti preces coram Deo.
5 Docuit enim iniquitas tua os tuum, et imitaris
linguam blasphemantium. 6 Condemnabit te os
tuum, et non ego: et labia tua respondebunt tibi. 7
Numquid primus homo tu natus es, et ante colles
formatus? 8 numquid consilium Dei audisti, et
inferior te erit ejus sapientia? 9 Quid nosti quod
ignoremus? quid intelligis quod nesciamus? 10 Et
senes et antiqui sunt in nobis, multo vetustiores
quam patres tui. 11 Numquid grande est ut
consoletur te Deus? sed verba tua prava hoc
prohibent. 12 Quid te elevat cor tuum, et quasi
magna cogitans attonitos habes oculos? 13 Quid
tumet contra Deum spiritus tuus, ut proferas de
ore tuo hujuscemodi sermones? 14 Quid est homo
ut immaculatus sit, et ut justus appareat natus
de muliere? 15 Ecce inter sanctos ejus nemo
immutabilis, et cæli non sunt mundi in conspectu
ejus. 16 Quanto magis abominabilis et inutilis homo,
qui bibit quasi aquam iniquitatem? 17 Ostendam
tibi: audi me: quod vidi, narrabo tibi. 18 Sapientes
confitentur, et non abscondunt patres suos: 19
quibus solis data est terra, et non transivit alienus
per eos. 20 Cunctis diebus suis impius superbit,
et numerus annorum incertus est tyrannidis ejus.
21 Sonitus terroris semper in auribus illius: et
cum pax sit, ille semper insidias suspicatur. 22
Non credit quod reverti possit de tenebris ad
lucem, circumspectans undique gladium. 23 Cum se
moverit ad quærendum panem, novit quod paratus
sit in manu ejus tenebrarum dies. 24 Terrebit eum
tribulatio, et angustia vallabit eum, sicut regem qui
præparatur ad prælium. 25 Tetendit enim adversus
Deum manum suam, et contra Omnipotentem
roboratus est. 26 Cucurrit adversus eum erecto
collo, et pingui cervice armatus est. 27 Operuit
faciem ejus crassitudo, et de lateribus ejus arvina
dependet. 28 Habitavit in civitatibus desolatis, et in
domibus desertis, quæ in tumulos sunt redactæ. 29
Non ditabitur, nec perseverabit substantia ejus, nec
mittet in terra radicem suam. 30 Non recedet de
tenebris: ramos ejus arefaciet flamma, et auferetur
spiritu oris sui. 31 Non credet, frustra errore

deceptus, quod aliquo pretio redimendus sit. 32
Antequam dies ejus impleantur peribit, et manus
ejus arescent. 33 Lædetur quasi vinea in primo
flore botrus ejus, et quasi oliva projiciens florem
suum. 34 Congregatio enim hypocritæ sterilis, et
ignis devorabit tabernacula eorum qui munera
libenter accipiunt. 35 Concepit dolorem, et peperit
iniquitatem, et uterus ejus præparat dolos.

16 Respondens autem Job, dixit: 2 Audivi
frequenter talia: consolatores onerosi omnes
vos estis. 3 Numquid habebunt finem verba ventosa?
aut aliquid tibi molestum est, si loquaris? 4 Poteram
et ego similia vestri loqui, atque utinam esset
anima vestra pro anima mea: consolarer et ego vos
sermonibus, et moverem caput meum super vos;
5 roborarem vos ore meo, et moverem labia mea,
quasi parcens vobis. 6 Sed quid agam? Si locutus
fuero, non quiescet dolor meus, et si tacuero,
non recedet a me. 7 Nunc autem oppressit me
dolor meus, et in nihilum redacti sunt omnes artus
mei. 8 Rugæ meæ testimonium dicunt contra me,
et suscitatur falsiloquus adversus faciem meam,
contradicens mihi. 9 Collegit furorem suum in
me, et comminans mihi, infremuit contra me
dentibus suis: hostis meus terribilibus oculis me
intuitus est. 10 Aperuerunt super me ora sua,
et exprobrantes percusserunt maxillam meam:
satiati sunt pœnis meis. 11 Conclusit me Deus apud
iniquum, et manibus impiorum me tradidit. 12 Ego
ille quondam opulentus, repente contritus sum:
tenuit cervicem meam, confregit me, et posuit me
sibi quasi in signum. 13 Circumdedit me lanceis
suis; convulneravit lumbos meos: non pepercit, et
effudit in terra viscera mea. 14 Concidit me vulnere
super vulnus: irruit in me quasi gigas. 15 Saccum
consui super cutem meam, et operui cinere carnem
meam. 16 Facies mea intumuit a fletu, et palpebræ
meæ caligaverunt. 17 Hæc passus sum absque
iniquitate manus meæ, cum haberem mundas ad
Deum preces. 18 Terra, ne operias sanguinem
meum, neque inveniat in te locum latendi clamor
meus: 19 ecce enim in cælo testis meus, et conscius
meus in excelsis. 20 Verbosi amici mei: ad Deum
stillat oculus meus: 21 atque utinam sic judicaretur
vir cum Deo, quomodo judicatur filius hominis cum
collega suo. 22 Ecce enim breves anni transeunt, et
semitam per quam non revertar ambulo.

17 Spiritus meus attenuabitur; dies mei
breviabuntur: et solum mihi superest
sepulchrum. 2 Non peccavi, et in amaritudinibus
moratur oculus meus. 3 Libera me, Domine, et pone
me juxta te, et cujusvis manus pugnet contra me.
4 Cor eorum longe fecisti a disciplina: propterea
non exaltabuntur. 5 Prædam pollicetur sociis, et
oculi filiorum ejus deficient. 6 Posuit me quasi in
proverbium vulgi, et exemplum sum coram eis. 7
Caligavit ab indignatione oculus meus, et membra
mea quasi in nihilum redacta sunt. 8 Stupebunt
justi super hoc, et innocens contra hypocritam
suscitabitur. 9 Et tenebit justus viam suam, et
mundis manibus addet fortitudinem. 10 Igitur
omnes vos convertimini, et venite, et non inveniam
in vobis ullum sapientem. 11 Dies mei transierunt;
cogitationes meæ dissipatæ sunt, torquentes cor
meum. 12 Noctem verterunt in diem, et rursum post
tenebras spero lucem. 13 Si sustinuero, infernus
domus mea est, et in tenebris stravi lectulum
meum. (Sheol h7585) 14 Putredini dixi: Pater meus
es; Mater mea, et soror mea, vermibus. 15 Ubi est
ergo nunc præstolatio mea? et patientiam meam
quis considerat? 16 In profundissimum infernum
descendent omnia mea: putasne saltem ibi erit
requies mihi? (Sheol h7585)

18 Respondens autem Baldad Suhites, dixit:
2 Usque ad quem finem verba jactabitis?
intelligite prius, et sic loquamur. 3 Quare reputati
sumus ut jumenta, et sorduimus coram vobis? 4 Qui
perdis animam tuam in furore tuo, numquid propter
te derelinquetur terra, et transferentur rupes de
loco suo? 5 Nonne lux impii extinguetur, nec
splendebit flamma ignis ejus? 6 Lux obtenebrescet
in tabernaculo illius, et lucerna quæ super eum est
extinguetur. 7 Arctabuntur gressus virtutis ejus,
et præcipitabit eum consilium suum. 8 Immisit
enim in rete pedes suos, et in maculis ejus ambulat.
9 Tenebitur planta illius laqueo, et exardescet
contra eum sitis. 10 Abscondita est in terra pedica
ejus, et decipula illius super semitam. 11 Undique
terrebunt eum formidines, et involvent pedes ejus.
12 Attenuetur fame robur ejus, et inedia invadat
costas illius. 13 Devoret pulchritudinem cutis ejus;
consumat brachia illius primogenita mors. 14
Avellatur de tabernaculo suo fiducia ejus, et calcet
super eum, quasi rex, interitus. 15 Habitent in
tabernaculo illius socii ejus qui non est; aspergatur
in tabernaculo ejus sulphur. 16 Deorsum radices
ejus siccentur: sursum autem atteratur messis ejus.
17 Memoria illius pereat de terra, et non celebretur
nomen ejus in plateis. 18 Expellet eum de luce in
tenebras, et de orbe transferet eum. 19 Non erit
semen ejus, neque progenies in populo suo, nec
ullæ reliquiæ in regionibus ejus. 20 In die ejus
stupebunt novissimi, et primos invadet horror. 21

Hæc sunt ergo tabernacula iniqui, et iste locus ejus
qui ignorat Deum.

19 Respondens autem Job, dixit: **2** Usquequo
affligitis animam meam, et atteritis me
sermonibus? **3** En decies confunditis me, et non
erubescitis opprimentes me. **4** Nempe etsi ignoravi,
mecum erit ignorantia mea. **5** At vos contra
me erigimini, et arguitis me opprobriis meis.
6 Saltem nunc intelligite quia Deus non æquo
judicio afflixerit me, et flagellis suis me cinxerit.
7 Ecce clamabo, vim patiens, et nemo audiet;
vociferabor, et non est qui judicet. **8** Semitam meam
circumsepsit, et transire non possum: et in calle
meo tenebras posuit. **9** Spoliavit me gloria mea, et
abstulit coronam de capite meo. **10** Destruxit me
undique, et pereo: et quasi evulsæ arbori abstulit
spem meam. **11** Iratus est contra me furor ejus,
et sic me habuit quasi hostem suum. **12** Simul
venerunt latrones ejus, et fecerunt sibi viam per
me, et obsederunt in gyro tabernaculum meum.
13 Fratres meos longe fecit a me, et noti mei
quasi alieni recesserunt a me. **14** Dereliquerunt
me propinqui mei, et qui me noverant obliti sunt
mei. **15** Inquilini domus meæ et ancillæ meæ
sicut alienum habuerunt me, et quasi peregrinus
fui in oculis eorum. **16** Servum meum vocavi, et
non respondit: ore proprio deprecabar illum. **17**
Halitum meum exhorruit uxor mea, et orabam
filios uteri mei. **18** Stulti quoque despiciebant me:
et cum ab eis recessissem, detrahebant mihi. **19**
Abominati sunt me quondam consiliarii mei, et
quem maxime diligebam, aversatus est me. **20**
Pelli meæ, consumptis carnibus, adhæsit os meum,
et derelicta sunt tantummodo labia circa dentes
meos. **21** Miseremini mei, miseremini mei saltem
vos, amici mei, quia manus Domini tetigit me. **22**
Quare persequimini me sicut Deus, et carnibus
meis saturamini? **23** Quis mihi tribuat ut scribantur
sermones mei? quis mihi det ut exarentur in libro
24 stylo ferreo et plumbi lamina, vel celte sculpantur
in silice? **25** Scio enim quod redemptor meus vivit,
et in novissimo die de terra surrecturus sum: **26** et
rursum circumdabor pelle mea, et in carne mea
videbo Deum meum: **27** quem visurus sum ego
ipse, et oculi mei conspecturi sunt, et non alius:
reposita est hæc spes mea in sinu meo. **28** Quare
ergo nunc dicitis: Persequamur eum, et radicem
verbi inveniamus contra eum? **29** Fugite ergo a
facie gladii, quoniam ultor iniquitatum gladius est:
et scitote esse judicium.

20 Respondens autem Sophar Naamathites, dixit:
2 Idcirco cogitationes meæ variæ succedunt
sibi, et mens in diversa rapitur. **3** Doctrinam
qua me arguis audiam, et spiritus intelligentiæ
meæ respondebit mihi. **4** Hoc scio a principio,
ex quo positus est homo super terram, **5** quod
laus impiorum brevis sit, et gaudium hypocritæ
ad instar puncti. **6** Si ascenderit usque ad cælum
superbia ejus, et caput ejus nubes tetigerit, **7**
quasi sterquilinium in fine perdetur, et qui eum
viderant, dicent: Ubi est? **8** Velut somnium avolans
non invenietur: transiet sicut visio nocturna. **9**
Oculus qui eum viderat non videbit, neque ultra
intuebitur eum locus suus. **10** Filii ejus atterentur
egestate, et manus illius reddent ei dolorem suum.
11 Ossa ejus implebuntur vitiis adolescentiæ ejus,
et cum eo in pulvere dormient. **12** Cum enim
dulce fuerit in ore ejus malum, abscondet illud
sub lingua sua. **13** Parcet illi, et non derelinquet
illud, et celabit in gutture suo. **14** Panis ejus in
utero illius vertetur in fel aspidum intrinsecus.
15 Divitias quas devoravit evomet, et de ventre
illius extrahet eas Deus. **16** Caput aspidum suget,
et occidet eum lingua viperæ. **17** (Non videat
rivulos fluminis, torrentes mellis et butyri.) **18**
Luet quæ fecit omnia, nec tamen consumetur:
juxta multitudinem adinventionum suarum, sic
et sustinebit. **19** Quoniam confringens nudavit
pauperes: domum rapuit, et non ædificavit eam. **20**
Nec est satiatus venter ejus: et cum habuerit quæ
concupierat, possidere non poterit. **21** Non remansit
de cibo ejus, et propterea nihil permanebit de bonis
ejus. **22** Cum satiatus fuerit, arctabitur: æstuabit, et
omnis dolor irruet super eum. **23** Utinam impleatur
venter ejus, ut emittat in eum iram furoris sui, et
pluat super illum bellum suum. **24** Fugiet arma
ferrea, et irruet in arcum æreum. **25** Eductus, et
egrediens de vagina sua, et fulgurans in amaritudine
sua: vadent et venient super eum horribiles. **26**
Omnes tenebræ absconditæ sunt in occultis ejus;
devorabit eum ignis qui non succenditur: affligetur
relictus in tabernaculo suo. **27** Revelabunt cæli
iniquitatem ejus, et terra consurget adversus eum.
28 Apertum erit germen domus illius: detrahetur in
die furoris Dei. **29** Hæc est pars hominis impii a
Deo, et hæreditas verborum ejus a Domino.

21 Respondens autem Job, dixit: **2** Audite, quæso,
sermones meos, et agite pœnitentiam. **3**
Sustinete me, et ego loquar: et post mea, si videbitur,
verba, ridete. **4** Numquid contra hominem disputatio
mea est, ut merito non debeam contristari? **5**
Attendite me et obstupescite, et superponite
digitum ori vestro. **6** Et ego, quando recordatus
fuero, pertimesco, et concutit carnem meam

tremor. 7 Quare ergo impii vivunt, sublevati sunt,
confortatique divitiis? 8 Semen eorum permanet
coram eis: propinquorum turba et nepotum in
conspectu eorum. 9 Domus eorum securæ sunt
et pacatæ, et non est virga Dei super illos. 10 Bos
eorum concepit, et non abortivit: vacca peperit,
et non est privata fœtu suo. 11 Egrediuntur quasi
greges parvuli eorum, et infantes eorum exultant
lusibus. 12 Tenent tympanum et citharam, et
gaudent ad sonitum organi. 13 Ducunt in bonis
dies suos, et in puncto ad inferna descendunt.
(Sheol h7585) 14 Qui dixerunt Deo: Recede a nobis,
et scientiam viarum tuarum nolumus. 15 Quis est
Omnipotens, ut serviamus ei? et quid nobis prodest
si oraverimus illum? 16 Verumtamen quia non
sunt in manu eorum bona sua, consilium impiorum
longe sit a me. 17 Quoties lucerna impiorum
extinguetur, et superveniet eis inundatio, et dolores
dividet furoris sui? 18 Erunt sicut paleæ ante
faciem venti, et sicut favilla quam turbo dispergit.
19 Deus servabit filiis illius dolorem patris, et
cum reddiderit, tunc sciet. 20 Videbunt oculi ejus
interfectionem suam, et de furore Omnipotentis
bibet. 21 Quid enim ad eum pertinet de domo sua
post se, et si numerus mensium ejus dimidietur?
22 Numquid Deus docebit quispiam scientiam, qui
excelsos judicat? 23 Iste moritur robustus et sanus,
dives et felix: 24 viscera ejus plena sunt adipe,
et medullis ossa illius irrigantur: 25 alius vero
moritur in amaritudine animæ absque ullis opibus:
26 et tamen simul in pulvere dormient, et vermes
operient eos. 27 Certe novi cogitationes vestras, et
sententias contra me iniquas. 28 Dicitis enim: Ubi
est domus principis? et ubi tabernacula impiorum?
29 Interrogate quemlibet de viatoribus, et hæc
eadem illum intelligere cognoscetis: 30 quia in
diem perditionis servatur malus, et ad diem furoris
ducetur. 31 Quis arguet coram eo viam ejus? et quæ
fecit, quis reddet illi? 32 Ipse ad sepulchra ducetur,
et in congerie mortuorum vigilabit. 33 Dulcis
fuit glareis Cocyti, et post se omnem hominem
trahet, et ante se innumerabiles. 34 Quomodo
igitur consolamini me frustra, cum responsio vestra
repugnare ostensa sit veritati?

22 Respondens autem Eliphaz Themanites, dixit:
2 Numquid Deo potest comparari homo, etiam
cum perfectæ fuerit scientiæ? 3 Quid prodest Deo,
si justus fueris? aut quid ei confers, si immaculata
fuerit via tua? 4 Numquid timens arguet te, et veniet
tecum in judicium, 5 et non propter malitiam tuam
plurimam, et infinitas iniquitates tuas? 6 Abstulisti
enim pignus fratrum tuorum sine causa, et nudos
spoliasti vestibus. 7 Aquam lasso non dedisti,
et esurienti subtraxisti panem. 8 In fortitudine
brachii tui possidebas terram, et potentissimus
obtinebas eam. 9 Viduas dimisisti vacuas, et lacertos
pupillorum comminuisti. 10 Propterea circumdatus
es laqueis, et conturbat te formido subita. 11
Et putabas te tenebras non visurum, et impetu
aquarum inundantium non oppressum iri? 12 an
non cogitas quod Deus excelsior cælo sit, et super
stellarum verticem sublimetur? 13 Et dicis: Quid
enim novit Deus? et quasi per caliginem judicat. 14
Nubes latibulum ejus, nec nostra considerat, et circa
cardines cæli perambulat. 15 Numquid semitam
sæculorum custodire cupis, quam calcaverunt viri
iniqui, 16 qui sublati sunt ante tempus suum, et
fluvius subvertit fundamentum eorum? 17 Qui
dicebant Deo: Recede a nobis: et quasi nihil posset
facere Omnipotens, æstimabant eum, 18 cum ille
implesset domos eorum bonis: quorum sententia
procul sit a me. 19 Videbunt justi, et lætabuntur,
et innocens subsannabit eos: 20 nonne succisa est
erectio eorum? et reliquias eorum devoravit ignis?
21 Acquiesce igitur ei, et habeto pacem, et per hæc
habebis fructus optimos. 22 Suscipe ex ore illius
legem, et pone sermones ejus in corde tuo. 23 Si
reversus fueris ad Omnipotentem, ædificaberis,
et longe facies iniquitatem a tabernaculo tuo. 24
Dabit pro terra silicem, et pro silice torrentes
aureos. 25 Eritque Omnipotens contra hostes tuos,
et argentum coacervabitur tibi. 26 Tunc super
Omnipotentem deliciis afflues, et elevabis ad Deum
faciem tuam. 27 Rogabis eum, et exaudiet te, et vota
tua reddes. 28 Decernes rem, et veniet tibi, et in
viis tuis splendebit lumen. 29 Qui enim humiliatus
fuerit, erit in gloria, et qui inclinaverit oculos, ipse
salvabitur. 30 Salvabitur innocens: salvabitur autem
in munditia manuum suarum.

23 Respondens autem Job, ait: 2 Nunc quoque in
amaritudine est sermo meus, et manus plagæ
meæ aggravata est super gemitum meum. 3 Quis
mihi tribuat ut cognoscam et inveniam illum, et
veniam usque ad solium ejus? 4 Ponam coram eo
judicium, et os meum replebo increpationibus: 5 ut
sciam verba quæ mihi respondeat, et intelligam
quid loquatur mihi. 6 Nolo multa fortitudine
contendat mecum, nec magnitudinis suæ mole
me premat. 7 Proponat æquitatem contra me, et
perveniat ad victoriam judicium meum. 8 Si ad
orientem iero, non apparet; si ad occidentem, non
intelligam eum. 9 Si ad sinistram, quid agam? non
apprehendam eum; si me vertam ad dexteram,
non videbo illum. 10 Ipse vero scit viam meam, et

probavit me quasi aurum quod per ignem transit.
11 Vestigia ejus secutus est pes meus: viam ejus
custodivi, et non declinavi ex ea. 12 A mandatis
labiorum ejus non recessi, et in sinu meo abscondi
verba oris ejus. 13 Ipse enim solus est, et nemo
avertere potest cogitationem ejus: et anima ejus
quodcumque voluit, hoc fecit. 14 Cum expleverit in
me voluntatem suam, et alia multa similia præsto
sunt ei. 15 Et idcirco a facie ejus turbatus sum, et
considerans eum, timore sollicitor. 16 Deus mollivit
cor meum, et Omnipotens conturbavit me. 17
Non enim perii propter imminentes tenebras, nec
faciem meam operuit caligo.

24 Ab Omnipotente non sunt abscondita tempora:
qui autem noverunt eum, ignorant dies illius.
2 Alii terminos transtulerunt; diripuerunt greges,
et paverunt eos. 3 Asinum pupillorum abegerunt,
et abstulerunt pro pignore bovem viduæ. 4
Subverterunt pauperum viam, et oppresserunt
pariter mansuetos terræ. 5 Alii quasi onagri in
deserto egrediuntur ad opus suum: vigilantes
ad prædam, præparant panem liberis. 6 Agrum
non suum demetunt, et vineam ejus, quem vi
oppresserint, vindemiant. 7 Nudos dimittunt
homines, indumenta tollentes, quibus non est
operimentum in frigore: 8 quos imbres montium
rigant, et non habentes velamen, amplexantur
lapides. 9 Vim fecerunt deprædantes pupillos,
et vulgum pauperem spoliaverunt. 10 Nudis
et incedentibus absque vestitu, et esurientibus
tulerunt spicas. 11 Inter acervos eorum meridiati
sunt, qui calcatis torcularibus sitiunt. 12 De
civitatibus fecerunt viros gemere, et anima
vulneratorum clamavit: et Deus inultum abire non
patitur. 13 Ipsi fuerunt rebelles lumini: nescierunt
vias ejus, nec reversi sunt per semitas ejus. 14
Mane primo consurgit homicida; interficit egenum
et pauperem: per noctem vero erit quasi fur. 15
Oculus adulteri observat caliginem, dicens: Non me
videbit oculus: et operiet vultum suum. 16 Perfodit
in tenebris domos, sicut in die condixerant sibi, et
ignoraverunt lucem. 17 Si subito apparuerit aurora,
arbitrantur umbram mortis: et sic in tenebris quasi
in luce ambulant. 18 Levis est super faciem aquæ:
maledicta sit pars ejus in terra, nec ambulet per
viam vinearum. 19 Ad nimium calorem transeat
ab aquis nivium, et usque ad inferos peccatum
illius. (Sheol h7585) 20 Obliviscatur ejus misericordia;
dulcedo illius vermes: non sit in recordatione, sed
conteratur quasi lignum infructuosum. 21 Pavit
enim sterilem quæ non parit, et viduæ bene non
fecit. 22 Detraxit fortes in fortitudine sua, et cum
steterit, non credet vitæ suæ. 23 Dedit ei Deus
locum pœnitentiæ, et ille abutitur eo in superbiam:
oculi autem ejus sunt in viis illius. 24 Elevati sunt ad
modicum, et non subsistent: et humiliabuntur sicut
omnia, et auferentur, et sicut summitates spicarum
conterentur. 25 Quod si non est ita, quis me potest
arguere esse mentitum, et ponere ante Deum verba
mea?

25 Respondens autem Baldad Suhites, dixit: 2
Potestas et terror apud eum est, qui facit
concordiam in sublimibus suis. 3 Numquid est
numerus militum ejus? et super quem non surget
lumen illius? 4 Numquid justificari potest homo
comparatus Deo? aut apparere mundus natus de
muliere? 5 Ecce luna etiam non splendet, et stellæ
non sunt mundæ in conspectu ejus: 6 quanto magis
homo putredo, et filius hominis vermis?

26 Respondens autem Job dixit: 2 Cujus adjutor
es? numquid imbecillis? et sustentas brachium
ejus qui non est fortis? 3 Cui dedisti consilium?
forsitan illi qui non habet sapientiam: et prudentiam
tuam ostendisti plurimam. 4 Quem docere voluisti?
nonne eum qui fecit spiramentum? 5 Ecce gigantes
gemunt sub aquis, et qui habitant cum eis. 6
Nudus est infernus coram illo, et nullum est
operimentum perditioni. (Sheol h7585) 7 Qui extendit
aquilonem super vacuum, et appendit terram super
nihilum. 8 Qui ligat aquas in nubibus suis, ut non
erumpant pariter deorsum. 9 Qui tenet vultum
solii sui, et expandit super illud nebulam suam. 10
Terminum circumdedit aquis, usque dum finiantur
lux et tenebræ. 11 Columnæ cæli contremiscunt,
et pavent ad nutum ejus. 12 In fortitudine illius
repente maria congregata sunt, et prudentia ejus
percussit superbum. 13 Spiritus ejus ornavit cælos,
et obstetricante manu ejus, eductus est coluber
tortuosus. 14 Ecce hæc ex parte dicta sunt viarum
ejus: et cum vix parvam stillam sermonis ejus
audierimus, quis poterit tonitruum magnitudinis
illius intueri?

27 Addidit quoque Job, assumens parabolam
suam, et dixit: 2 Vivit Deus, qui
abstulit judicium meum, et Omnipotens, qui ad
amaritudinem adduxit animam meam. 3 Quia donec
superest halitus in me, et spiritus Dei in naribus
meis, 4 non loquentur labia mea iniquitatem, nec
lingua mea meditabitur mendacium. 5 Absit a
me ut justos vos esse judicem: donec deficiam,
non recedam ab innocentia mea. 6 Justificationem
meam, quam cœpi tenere, non deseram: neque
enim reprehendit me cor meum in omni vita mea.

7 Sit ut impius, inimicus meus, et adversarius meus
quasi iniquus. 8 Quæ est enim spes hypocritæ, si
avare rapiat, et non liberet Deus animam ejus? 9
Numquid Deus audiet clamorem ejus, cum venerit
super eum angustia? 10 aut poterit in Omnipotente
delectari, et invocare Deum omni tempore? 11
Docebo vos per manum Dei quæ Omnipotens
habeat, nec abscondam. 12 Ecce vos omnes nostis:
et quid sine causa vana loquimini? 13 Hæc est
pars hominis impii apud Deum, et hæreditas
violentorum, quam ob Omnipotente suscipient. 14
Si multiplicati fuerint filii ejus, in gladio erunt, et
nepotes ejus non saturabuntur pane: 15 qui reliqui
fuerint ex eo sepelientur in interitu, et viduæ illius
non plorabunt. 16 Si comportaverit quasi terram
argentum, et sicut lutum præparaverit vestimenta:
17 præparabit quidem, sed justus vestietur illis, et
argentum innocens dividet. 18 Ædificavit sicut tinea
domum suam, et sicut custos fecit umbraculum. 19
Dives, cum dormierit, nihil secum auferet: aperiet
oculos suos, et nihil inveniet. 20 Apprehendet eum
quasi aqua inopia: nocte opprimet eum tempestas.
21 Tollet eum ventus urens, et auferet, et velut
turbo rapiet eum de loco suo. 22 Et mittet super
eum, et non parcet: de manu ejus fugiens fugiet. 23
Stringet super eum manus suas, et sibilabit super
illum, intuens locum ejus.

28 Habet argentum venarum suarum principia,
et auro locus est in quo conflatur. 2 Ferrum de
terra tollitur, et lapis solutus calore in æs vertitur. 3
Tempus posuit tenebris, et universorum finem ipse
considerat: lapidem quoque caliginis et umbram
mortis. 4 Dividit torrens a populo peregrinante
eos quos oblitus est pes egentis hominis, et invios.
5 Terra de qua oriebatur panis, in loco suo igni
subversa est. 6 Locus sapphiri lapides ejus, et glebæ
illius aurum. 7 Semitam ignoravit avis, nec intuitus
est eam oculus vulturis. 8 Non calcaverunt eam
filii institorum, nec pertransivit per eam leæna.
9 Ad silicem extendit manum suam: subvertit a
radicibus montes. 10 In petris rivos excidit, et omne
pretiosum vidit oculus ejus. 11 Profunda quoque
fluviorum scrutatus est, et abscondita in lucem
produxit. 12 Sapientia vero ubi invenitur? et quis
est locus intelligentiæ? 13 Nescit homo pretium
ejus, nec invenitur in terra suaviter viventium. 14
Abyssus dicit: Non est in me, et mare loquitur: Non
est mecum. 15 Non dabitur aurum obrizum pro
ea, nec appendetur argentum in commutatione
ejus. 16 Non conferetur tinctis Indiæ coloribus,
nec lapidi sardonycho pretiosissimo vel sapphiro.
17 Non adæquabitur ei aurum vel vitrum, nec
commutabuntur pro ea vasa auri. 18 Excelsa
et eminentia non memorabuntur comparatione
ejus: trahitur autem sapientia de occultis. 19 Non
adæquabitur ei topazius de Æthiopia, nec tincturæ
mundissimæ componetur. 20 Unde ergo sapientia
venit? et quis est locus intelligentiæ? 21 Abscondita
est ab oculis omnium viventium: volucres quoque
cæli latet. 22 Perditio et mors dixerunt: Auribus
nostris audivimus famam ejus. 23 Deus intelligit
viam ejus, et ipse novit locum illius. 24 Ipse enim
fines mundi intuetur, et omnia quæ sub cælo
sunt respicit. 25 Qui fecit ventis pondus, et aquas
appendit in mensura. 26 Quando ponebat pluviis
legem, et viam procellis sonantibus: 27 tunc vidit
illam et enarravit, et præparavit, et investigavit.
28 Et dixit homini: Ecce timor Domini, ipsa est
sapientia; et recedere a malo, intelligentia.

29 Addidit quoque Job, assumens parabolam
suam, et dixit: 2 Quis mihi tribuat ut sim
juxta menses pristinos, secundum dies quibus Deus
custodiebat me? 3 Quando splendebat lucerna ejus
super caput meum, et ad lumen ejus ambulabam
in tenebris: 4 sicut fui in diebus adolescentiæ
meæ, quando secreto Deus erat in tabernaculo
meo: 5 quando erat Omnipotens mecum, et in
circuitu meo pueri mei: 6 quando lavabam pedes
meos butyro, et petra fundebat mihi rivos olei:
7 quando procedebam ad portam civitatis, et in
platea parabant cathedram mihi. 8 Videbant me
juvenes, et abscondebantur: et senes assurgentes
stabant. 9 Principes cessabant loqui, et digitum
superponebant ori suo. 10 Vocem suam cohibebant
duces, et lingua eorum gutturi suo adhærebat. 11
Auris audiens beatificabat me, et oculus videns
testimonium reddebat mihi: 12 eo quod liberassem
pauperem vociferantem, et pupillum cui non esset
adjutor. 13 Benedictio perituri super me veniebat,
et cor viduæ consolatus sum. 14 Justitia indutus
sum, et vestivi me, sicut vestimento et diademate,
judicio meo. 15 Oculus fui cæco, et pes claudo. 16
Pater eram pauperum, et causam quam nesciebam
diligentissime investigabam. 17 Conterebam molas
iniqui, et de dentibus illius auferebam prædam. 18
Dicebamque: In nidulo meo moriar, et sicut palma
multiplicabo dies. 19 Radix mea aperta est secus
aquas, et ros morabitur in messione mea. 20 Gloria
mea semper innovabitur, et arcus meus in manu mea
instaurabitur. 21 Qui me audiebant, expectabant
sententiam, et intenti tacebant ad consilium meum.
22 Verbis meis addere nihil audebant, et super
illos stillabat eloquium meum. 23 Expectabant
me sicut pluviam, et os suum aperiebant quasi ad

imbrem serotinum. 24 Siquando ridebam ad eos,
non credebant: et lux vultus mei non cadebat in
terram. 25 Si voluissem ire ad eos, sedebam primus:
cumque sederem quasi rex, circumstante exercitu,
eram tamen mœrentium consolator.

30 Nunc autem derident me juniores tempore,
quorum non dignabar patres ponere cum
canibus gregis mei: 2 quorum virtus manuum
mihi erat pro nihilo, et vita ipsa putabantur
indigni: 3 egestate et fame steriles, qui rodebant in
solitudine, squallentes calamitate et miseria. 4 Et
mandebant herbas, et arborum cortices, et radix
juniperorum erat cibus eorum: 5 qui de convallibus
ista rapientes, cum singula reperissent, ad ea
cum clamore currebant. 6 In desertis habitabant
torrentium, et in cavernis terræ, vel super glaream:
7 qui inter hujuscemodi lætabantur, et esse sub
sentibus delicias computabant: 8 filii stultorum et
ignobilium, et in terra penitus non parentes. 9 Nunc
in eorum canticum versus sum, et factus sum eis in
proverbium. 10 Abominantur me, et longe fugiunt
a me, et faciem meam conspuere non verentur.
11 Pharetram enim suam aperuit, et afflixit me,
et frenum posuit in os meum. 12 Ad dexteram
orientis calamitates meæ illico surrexerunt: pedes
meos subverterunt, et oppresserunt quasi fluctibus
semitis suis. 13 Dissipaverunt itinera mea; insidiati
sunt mihi, et prævaluerunt: et non fuit qui ferret
auxilium. 14 Quasi rupto muro, et aperta janua,
irruerunt super me, et ad meas miserias devoluti
sunt. 15 Redactus sum in nihilum: abstulisti quasi
ventus desiderium meum, et velut nubes pertransiit
salus mea. 16 Nunc autem in memetipso marcescit
anima mea, et possident me dies afflictionis. 17
Nocte os meum perforatur doloribus, et qui me
comedunt, non dormiunt. 18 In multitudine eorum
consumitur vestimentum meum, et quasi capitio
tunicæ succinxerunt me. 19 Comparatus sum luto,
et assimilatus sum favillæ et cineri. 20 Clamo ad
te, et non exaudis me: sto, et non respicis me. 21
Mutatus es mihi in crudelem, et in duritia manus
tuæ adversaris mihi. 22 Elevasti me, et quasi super
ventum ponens; elisisti me valide. 23 Scio quia morti
trades me, ubi constituta est domus omni viventi.
24 Verumtamen non ad consumptionem eorum
emittis manum tuam: et si corruerint, ipse salvabis.
25 Flebam quondam super eo qui afflictus erat, et
compatiebatur anima mea pauperi. 26 Expectabam
bona, et venerunt mihi mala: præstolabar lucem, et
eruperunt tenebræ. 27 Interiora mea efferbuerunt
absque ulla requie: prævenerunt me dies afflictionis.
28 Mœrens incedebam sine furore; consurgens, in
turba clamabam. 29 Frater fui draconum, et socius
struthionum. 30 Cutis mea denigrata est super me,
et ossa mea aruerunt præ caumate. 31 Versa est in
luctum cithara mea, et organum meum in vocem
flentium.

31 Pepigi fœdus cum oculis meis, ut ne cogitarem
quidem de virgine. 2 Quam enim partem
haberet in me Deus desuper, et hæreditatem
Omnipotens de excelsis? 3 Numquid non perditio
est iniquo, et alienatio operantibus injustitiam? 4
Nonne ipse considerat vias meas, et cunctos gressus
meos dinumerat? 5 Si ambulavi in vanitate, et
festinavit in dolo pes meus, 6 appendat me in
statera justa, et sciat Deus simplicitatem meam. 7
Si declinavit gressus meus de via, et si secutum est
oculos meos cor meum, et si manibus meis adhæsit
macula, 8 seram, et alius comedat, et progenies
mea eradicetur. 9 Si deceptum est cor meum
super muliere, et si ad ostium amici mei insidiatus
sum, 10 scortum alterius sit uxor mea, et super
illam incurventur alii. 11 Hoc enim nefas est, et
iniquitas maxima. 12 Ignis est usque ad perditionem
devorans, et omnia eradicans genimina. 13 Si
contempsi subire judicium cum servo meo et ancilla
mea, cum disceptarent adversum me: 14 quid enim
faciam cum surrexerit ad judicandum Deus? et cum
quæsierit, quid respondebo illi? 15 Numquid non in
utero fecit me, qui et illum operatus est, et formavit
me in vulva unus? 16 Si negavi quod volebant
pauperibus, et oculos viduæ expectare feci; 17 si
comedi buccellam meam solus, et non comedit
pupillus ex ea 18 (quia ab infantia mea crevit
mecum miseratio, et de utero matris meæ egressa
est mecum); 19 si despexi pereuntem, eo quod
non habuerit indumentum, et absque operimento
pauperem; 20 si non benedixerunt mihi latera
ejus, et de velleribus ovium mearum calefactus est;
21 si levavi super pupillum manum meam, etiam
cum viderem me in porta superiorem: 22 humerus
meus a junctura sua cadat, et brachium meum cum
suis ossibus confringatur. 23 Semper enim quasi
tumentes super me fluctus timui Deum, et pondus
ejus ferre non potui. 24 Si putavi aurum robur
meum, et obrizo dixi: Fiducia mea; 25 si lætatus sum
super multis divitiis meis, et quia plurima reperit
manus mea; 26 si vidi solem cum fulgeret, et lunam
incedentem clare, 27 et lætatum est in abscondito
cor meum, et osculatus sum manum meam ore meo:
28 quæ est iniquitas maxima, et negatio contra Deum
altissimum. 29 Si gavisus sum ad ruinam ejus qui me
oderat, et exsultavi quod invenisset eum malum:
30 non enim dedi ad peccandum guttur meum,

ut expeterem maledicens animam ejus. 31 Si non
dixerunt viri tabernaculi mei: Quis det de carnibus
ejus, ut saturemur? 32 foris non mansit peregrinus:
ostium meum viatori patuit. 33 Si abscondi quasi
homo peccatum meum, et celavi in sinu meo
iniquitatem meam; 34 si expavi ad multitudinem
nimiam, et despectio propinquorum terruit me: et
non magis tacui, nec egressus sum ostium. 35 Quis
mihi tribuat auditorem, ut desiderium meum audiat
Omnipotens, et librum scribat ipse qui judicat, 36 ut
in humero meo portem illum, et circumdem illum
quasi coronam mihi? 37 Per singulos gradus meos
pronuntiabo illum, et quasi principi offeram eum.
38 Si adversum me terra mea clamat, et cum ipsa
sulci ejus deflent: 39 si fructus ejus comedi absque
pecunia, et animam agricolarum ejus afflixi: 40
pro frumento oriatur mihi tribulus, et pro hordeo
spina. Finita sunt verba Job.

32 Omiserunt autem tres viri isti respondere
Job, eo quod justus sibi videretur. 2 Et iratus
indignatusque est Eliu filius Barachel Buzites, de
cognatione Ram: iratus est autem adversum Job,
eo quod justum se esse diceret coram Deo. 3
Porro adversum amicos ejus indignatus est, eo
quod non invenissent responsionem rationabilem,
sed tantummodo condemnassent Job. 4 Igitur
Eliu expectavit Job loquentem, eo quod seniores
essent qui loquebantur. 5 Cum autem vidisset
quod tres respondere non potuissent, iratus est
vehementer. 6 Respondensque Eliu filius Barachel
Buzites, dixit: Junior sum tempore, vos autem
antiquiores: idcirco, demisso capite, veritus sum
vobis indicare meam sententiam. 7 Sperabam
enim quod ætas prolixior loqueretur, et annorum
multitudo doceret sapientiam. 8 Sed, ut video,
spiritus est in hominibus, et inspiratio Omnipotentis
dat intelligentiam. 9 Non sunt longævi sapientes,
nec senes intelligunt judicium. 10 Ideo dicam:
Audite me: ostendam vobis etiam ego meam
sapientiam. 11 Expectavi enim sermones vestros;
audivi prudentiam vestram, donec disceptaremini
sermonibus; 12 et donec putabam vos aliquid dicere,
considerabam: sed, ut video, non est qui possit
arguere Job, et respondere ex vobis sermonibus
ejus. 13 Ne forte dicatis: Invenimus sapientiam:
Deus projecit eum, non homo. 14 Nihil locutus
est mihi: et ego non secundum sermones vestros
respondebo illi. 15 Extimuerunt, nec responderunt
ultra, abstuleruntque a se eloquia. 16 Quoniam
igitur expectavi, et non sunt locuti: steterunt, nec
ultra responderunt: 17 respondebo et ego partem
meam, et ostendam scientiam meam. 18 Plenus
sum enim sermonibus, et coarctat me spiritus uteri
mei. 19 En venter meus quasi mustum absque
spiraculo, quod lagunculas novas disrumpit. 20
Loquar, et respirabo paululum: aperiam labia mea,
et respondebo. 21 Non accipiam personam viri, et
Deum homini non æquabo. 22 Nescio enim quamdiu
subsistam, et si post modicum tollat me factor
meus.

33 Audi igitur, Job, eloquia mea, et omnes
sermones meos ausculta. 2 Ecce aperui os
meum: loquatur lingua mea in faucibus meis. 3
Simplici corde meo sermones mei, et sententiam
puram labia mea loquentur. 4 Spiritus Dei fecit me, et
spiraculum Omnipotentis vivificavit me. 5 Si potes,
responde mihi, et adversus faciem meam consiste.
6 Ecce, et me sicut et te fecit Deus, et de eodem
luto ego quoque formatus sum. 7 Verumtamen
miraculum meum non te terreat, et eloquentia mea
non sit tibi gravis. 8 Dixisti ergo in auribus meis, et
vocem verborum tuorum audivi: 9 Mundus sum
ego, et absque delicto: immaculatus, et non est
iniquitas in me. 10 Quia querelas in me reperit,
ideo arbitratus est me inimicum sibi. 11 Posuit
in nervo pedes meos; custodivit omnes semitas
meas. 12 Hoc est ergo in quo non es justificatus:
respondebo tibi, quia major sit Deus homine. 13
Adversus eum contendis, quod non ad omnia verba
responderit tibi? 14 Semel loquitur Deus, et secundo
idipsum non repetit. 15 Per somnium, in visione
nocturna, quando irruit sopor super homines, et
dormiunt in lectulo, 16 tunc aperit aures virorum,
et erudiens eos instruit disciplina, 17 ut avertat
hominem ab his quæ facit, et liberet eum de
superbia, 18 eruens animam ejus a corruptione, et
vitam illius ut non transeat in gladium. 19 Increpat
quoque per dolorem in lectulo, et omnia ossa ejus
marcescere facit. 20 Abominabilis ei fit in vita
sua panis, et animæ illius cibus ante desiderabilis.
21 Tabescet caro ejus, et ossa, quæ tecta fuerant,
nudabuntur. 22 Appropinquavit corruptioni anima
ejus, et vita illius mortiferis. 23 Si fuerit pro eo
angelus loquens, unus de millibus, ut annuntiet
hominis æquitatem, 24 miserebitur ejus, et dicet:
Libera eum, ut non descendat in corruptionem:
inveni in quo ei propitier. 25 Consumpta est caro
ejus a suppliciis: revertatur ad dies adolescentiæ
suæ. 26 Deprecabitur Deum, et placabilis ei erit:
et videbit faciem ejus in jubilo, et reddet homini
justitiam suam. 27 Respiciet homines, et dicet:
Peccavi, et vere deliqui, et ut eram dignus, non
recepi. 28 Liberavit animam suam, ne pergeret in
interitum, sed vivens lucem videret. 29 Ecce hæc

omnia operatur Deus tribus vicibus per singulos, **30** ut revocet animas eorum a corruptione, et illuminet luce viventium. **31** Attende, Job, et audi me: et tace, dum ego loquor. **32** Si autem habes quod loquaris, responde mihi: loquere, volo enim te apparere justum. **33** Quod si non habes, audi me: tace, et docebo te sapientiam.

34 Pronuntians itaque Eliu, etiam hæc locutus est: **2** Audite, sapientes, verba mea: et eruditi, auscultate me. **3** Auris enim verba probat, et guttur escas gustu dijudicat. **4** Judicium eligamus nobis, et inter nos videamus quid sit melius. **5** Quia dixit Job: Justus sum, et Deus subvertit judicium meum. **6** In judicando enim me mendacium est: violenta sagitta mea absque ullo peccato. **7** Quis est vir ut est Job, qui bibit subsannationem quasi aquam: **8** qui graditur cum operantibus iniquitatem, et ambulat cum viris impiis? **9** Dixit enim: Non placebit vir Deo, etiam si cucurrerit cum eo. **10** Ideo, viri cordati, audite me: absit a Deo impietas, et ab Omnipotente iniquitas. **11** Opus enim hominis reddet ei, et juxta vias singulorum restituet eis. **12** Vere enim Deus non condemnabit frustra, nec Omnipotens subvertet judicium. **13** Quem constituit alium super terram? aut quem posuit super orbem quem fabricatus est? **14** Si direxerit ad eum cor suum, spiritum illius et flatum ad se trahet. **15** Deficiet omnis caro simul, et homo in cinerem revertetur. **16** Si habes ergo intellectum, audi quod dicitur, et ausculta vocem eloquii mei: **17** numquid qui non amat judicium sanari potest? et quomodo tu eum qui justus est in tantum condemnas? **18** Qui dicit regi: Apostata; qui vocat duces impios; **19** qui non accipit personas principum, nec cognovit tyrannum cum disceptaret contra pauperem: opus enim manuum ejus sunt universi. **20** Subito morientur, et in media nocte turbabuntur populi: et pertransibunt, et auferent violentum absque manu. **21** Oculi enim ejus super vias hominum, et omnes gressus eorum considerat. **22** Non sunt tenebræ, et non est umbra mortis, ut abscondantur ibi qui operantur iniquitatem, **23** neque enim ultra in hominis potestate est, ut veniat ad Deum in judicium. **24** Conteret multos, et innumerabiles, et stare faciet alios pro eis. **25** Novit enim opera eorum, et idcirco inducet noctem, et conterentur. **26** Quasi impios percussit eos in loco videntium: **27** qui quasi de industria recesserunt ab eo, et omnes vias ejus intelligere noluerunt: **28** ut pervenire facerent ad eum clamorem egeni, et audiret vocem pauperum. **29** Ipso enim concedente pacem, quis est qui condemnet? ex quo absconderit vultum, quis est qui contempletur eum, et super gentes, et super omnes homines? **30** Qui regnare facit hominem hypocritam propter peccata populi. **31** Quia ergo ego locutus sum ad Deum, te quoque non prohibebo. **32** Si erravi, tu doce me; si iniquitatem locutus sum, ultra non addam. **33** Numquid a te Deus expetit eam, quia displicuit tibi? tu enim cœpisti loqui, et non ego: quod si quid nosti melius, loquere. **34** Viri intelligentes loquantur mihi, et vir sapiens audiat me. **35** Job autem stulte locutus est, et verba illius non sonant disciplinam. **36** Pater mi, probetur Job usque ad finem: ne desinas ab homine iniquitatis: **37** quia addit super peccata sua blasphemiam, inter nos interim constringatur: et tunc ad judicium provocet sermonibus suis Deum.

35 Igitur Eliu hæc rursum locutus est: **2** Numquid æqua tibi videtur tua cogitatio, ut diceres: Justior sum Deo? **3** Dixisti enim: Non tibi placet quod rectum est: vel quid tibi proderit, si ego peccavero? **4** Itaque ego respondebo sermonibus tuis, et amicis tuis tecum. **5** Suspice cælum, et intuere: et contemplare æthera quod altior te sit. **6** Si peccaveris, quid ei nocebis? et si multiplicatæ fuerint iniquitates tuæ, quid facies contra eum? **7** Porro si juste egeris, quid donabis ei? aut quid de manu tua accipiet? **8** Homini qui similis tui est, nocebit impietas tua: et filium hominis adjuvabit justitia tua. **9** Propter multitudinem calumniatorum clamabunt, et ejulabunt propter vim brachii tyrannorum. **10** Et non dixit: Ubi est Deus qui fecit me, qui dedit carmina in nocte; **11** qui docet nos super jumenta terræ, et super volucres cæli erudit nos? **12** Ibi clamabunt, et non exaudiet, propter superbiam malorum. **13** Non ergo frustra audiet Deus, et Omnipotens causas singulorum intuebitur. **14** Etiam cum dixeris: Non considerat: judicare coram illo, et expecta eum. **15** Nunc enim non infert furorem suum, nec ulciscitur scelus valde. **16** Ergo Job frustra aperit os suum, et absque scientia verba multiplicat.

36 Addens quoque Eliu, hæc locutus est: **2** Sustine me paululum, et indicabo tibi: adhuc enim habeo quod pro Deo loquar. **3** Repetam scientiam meam a principio, et operatorem meum probabo justum. **4** Vere enim absque mendacio sermones mei, et perfecta scientia probabitur tibi. **5** Deus potentes non abjicit, cum et ipse sit potens: **6** sed non salvat impios, et judicium pauperibus tribuit. **7** Non auferet a justo oculos suos: et reges in solio collocat in perpetuum, et illi eriguntur. **8** Et si fuerint in catenis, et vinciantur funibus paupertatis, **9** indicabit eis opera eorum, et scelera eorum, quia violenti fuerunt. **10** Revelabit quoque aurem

eorum, ut corripiat: et loquetur, ut revertantur
ab iniquitate. 11 Si audierint et observaverint,
complebunt dies suos in bono, et annos suos in
gloria: 12 si autem non audierint, transibunt per
gladium, et consumentur in stultitia. 13 Simulatores
et callidi provocant iram Dei, neque clamabunt
cum vincti fuerint. 14 Morietur in tempestate
anima eorum, et vita eorum inter effeminatos. 15
Eripiet de angustia sua pauperem, et revelabit in
tribulatione aurem ejus. 16 Igitur salvabit te de ore
angusto latissime, et non habente fundamentum
subter se: requies autem mensæ tuæ erit plena
pinguedine. 17 Causa tua quasi impii judicata est:
causam judiciumque recipies. 18 Non te ergo superet
ira ut aliquem opprimas: nec multitudo donorum
inclinet te. 19 Depone magnitudinem tuam absque
tribulatione, et omnes robustos fortitudine. 20 Ne
protrahas noctem, ut ascendant populi pro eis. 21
Cave ne declines ad iniquitatem: hanc enim cœpisti
sequi post miseriam. 22 Ecce Deus excelsus in
fortitudine sua, et nullus ei similis in legislatoribus.
23 Quis poterit scrutari vias ejus? aut quis potest
ei dicere: Operatus es iniquitatem? 24 Memento
quod ignores opus ejus, de quo cecinerunt viri. 25
Omnes homines vident eum: unusquisque intuetur
procul. 26 Ecce Deus magnus vincens scientiam
nostram: numerus annorum ejus inæstimabilis.
27 Qui aufert stillas pluviæ, et effundit imbres ad
instar gurgitum, 28 qui de nubibus fluunt quæ
prætexunt cuncta desuper. 29 Si voluerit extendere
nubes quasi tentorium suum, 30 et fulgurare lumine
suo desuper, cardines quoque maris operiet. 31
Per hæc enim judicat populos, et dat escas multis
mortalibus. 32 In manibus abscondit lucem, et
præcepit ei ut rursus adveniat. 33 Annuntiat de ea
amico suo, quod possessio ejus sit, et ad eam possit
ascendere.

37 Super hoc expavit cor meum, et emotum est de
loco suo. 2 Audite auditionem in terrore vocis
ejus, et sonum de ore illius procedentem. 3 Subter
omnes cælos ipse considerat, et lumen illius super
terminos terræ. 4 Post eum rugiet sonitus; tonabit
voce magnitudinis suæ: et non investigabitur, cum
audita fuerit vox ejus. 5 Tonabit Deus in voce sua
mirabiliter, qui facit magna et inscrutabilia; 6 qui
præcipit nivi ut descendat in terram, et hiemis
pluviis, et imbri fortitudinis suæ; 7 qui in manu
omnium hominum signat, ut noverint singuli opera
sua. 8 Ingredietur bestia latibulum, et in antro suo
morabitur. 9 Ab interioribus egredietur tempestas,
et ab Arcturo frigus. 10 Flante Deo, concrescit
gelu, et rursum latissimæ funduntur aquæ. 11
Frumentum desiderat nubes, et nubes spargunt
lumen suum. 12 Quæ lustrant per circuitum,
quocumque eas voluntas gubernantis duxerit, ad
omne quod præceperit illis super faciem orbis
terrarum: 13 sive in una tribu, sive in terra sua, sive
in quocumque loco misericordiæ suæ eas jusserit
inveniri. 14 Ausculta hæc, Job: sta, et considera
mirabilia Dei. 15 Numquid scis quando præceperit
Deus pluviis, ut ostenderent lucem nubium ejus? 16
Numquid nosti semitas nubium magnas, et perfectas
scientias? 17 Nonne vestimenta tua calida sunt,
cum perflata fuerit terra austro? 18 Tu forsitan cum
eo fabricatus es cælos, qui solidissimi quasi ære
fusi sunt. 19 Ostende nobis quid dicamus illi: nos
quippe involvimur tenebris. 20 Quis narrabit ei quæ
loquor? etiam si locutus fuerit homo, devorabitur.
21 At nunc non vident lucem: subito aër cogetur
in nubes, et ventus transiens fugabit eas. 22 Ab
aquilone aurum venit, et ad Deum formidolosa
laudatio. 23 Digne eum invenire non possumus:
magnus fortitudine, et judicio, et justitia: et enarrari
non potest. 24 Ideo timebunt eum viri, et non
audebunt contemplari omnes qui sibi videntur esse
sapientes.

38 Respondens autem Dominus Job de turbine,
dixit: 2 Quis est iste involvens sententias
sermonibus imperitis? 3 Accinge sicut vir lumbos
tuos: interrogabo te, et responde mihi. 4 Ubi eras
quando ponebam fundamenta terræ? indica mihi, si
habes intelligentiam. 5 Quis posuit mensuras ejus, si
nosti? vel quis tetendit super eam lineam? 6 Super
quo bases illius solidatæ sunt? aut quis demisit
lapidem angularem ejus, 7 cum me laudarent
simul astra matutina, et jubilarent omnes filii Dei?
8 Quis conclusit ostiis mare, quando erumpebat
quasi de vulva procedens; 9 cum ponerem nubem
vestimentum ejus, et caligine illud quasi pannis
infantiæ obvolverem? 10 Circumdedi illud terminis
meis, et posui vectem et ostia, 11 et dixi: Usque
huc venies, et non procedes amplius, et hic
confringes tumentes fluctus tuos. 12 Numquid
post ortum tuum præcepisti diluculo, et ostendisti
auroræ locum suum? 13 Et tenuisti concutiens
extrema terræ, et excussisti impios ex ea? 14
Restituetur ut lutum signaculum, et stabit sicut
vestimentum: 15 auferetur ab impiis lux sua, et
brachium excelsum confringetur. 16 Numquid
ingressus es profunda maris, et in novissimis abyssi
deambulasti? 17 Numquid apertæ sunt tibi portæ
mortis, et ostia tenebrosa vidisti? 18 Numquid
considerasti latitudinem terræ? indica mihi, si nosti,
omnia: 19 in qua via lux habitet, et tenebrarum quis

locus sit: 20 ut ducas unumquodque ad terminos
suos, et intelligas semitas domus ejus. 21 Sciebas
tunc quod nasciturus esses, et numerum dierum
tuorum noveras? 22 Numquid ingressus es thesauros
nivis, aut thesauros grandinis aspexisti, 23 quæ
præparavi in tempus hostis, in diem pugnæ et
belli? 24 Per quam viam spargitur lux, dividitur
æstus super terram? 25 Quis dedit vehementissimo
imbri cursum, et viam sonantis tonitrui, 26 ut
plueret super terram absque homine in deserto,
ubi nullus mortalium commoratur; 27 ut impleret
inviam et desolatam, et produceret herbas virentes?
28 Quis est pluviæ pater? vel quis genuit stillas
roris? 29 De cujus utero egressa est glacies? et gelu
de cælo quis genuit? 30 In similitudinem lapidis
aquæ durantur, et superficies abyssi constringitur.
31 Numquid conjungere valebis micantes stellas
Pleiadas, aut gyrum Arcturi poteris dissipare? 32
Numquid producis luciferum in tempore suo, et
vesperum super filios terræ consurgere facis? 33
Numquid nosti ordinem cæli, et pones rationem
ejus in terra? 34 Numquid elevabis in nebula vocem
tuam, et impetus aquarum operiet te? 35 Numquid
mittes fulgura, et ibunt, et revertentia dicent tibi:
Adsumus? 36 Quis posuit in visceribus hominis
sapientiam? vel quis dedit gallo intelligentiam? 37
Quis enarrabit cælorum rationem? et concentum
cæli quis dormire faciet? 38 Quando fundebatur
pulvis in terra, et glebæ compingebantur? 39
Numquid capies leænæ prædam, et animam
catulorum ejus implebis, 40 quando cubant in
antris, et in specubus insidiantur? 41 Quis præparat
corvo escam suam, quando pulli ejus clamant ad
Deum, vagantes, eo quod non habeant cibos?

39 Numquid nosti tempus partus ibicum in
petris, vel parturientes cervas observasti? 2
Dinumerasti menses conceptus earum, et scisti
tempus partus earum? 3 Incurvantur ad fœtum,
et pariunt, et rugitus emittunt. 4 Separantur filii
earum, et pergunt ad pastum: egrediuntur, et
non revertuntur ad eas. 5 Quis dimisit onagrum
liberum, et vincula ejus quis solvit? 6 cui dedi in
solitudine domum, et tabernacula ejus in terra
salsuginis. 7 Contemnit multitudinem civitatis:
clamorem exactoris non audit. 8 Circumspicit
montes pascuæ suæ, et virentia quæque perquirit.
9 Numquid volet rhinoceros servire tibi, aut
morabitur ad præsepe tuum? 10 Numquid alligabis
rhinocerota ad arandum loro tuo, aut confringet
glebas vallium post te? 11 Numquid fiduciam
habebis in magna fortitudine ejus, et derelinques
ei labores tuos? 12 Numquid credes illi quod
sementem reddat tibi, et aream tuam congreget?
13 Penna struthionis similis est pennis herodii et
accipitris. 14 Quando derelinquit ova sua in terra,
tu forsitan in pulvere calefacies ea? 15 Obliviscitur
quod pes conculcet ea, aut bestia agri conterat. 16
Duratur ad filios suos, quasi non sint sui: frustra
laboravit, nullo timore cogente. 17 Privavit enim
eam Deus sapientia, nec dedit illi intelligentiam.
18 Cum tempus fuerit, in altum alas erigit: deridet
equum et ascensorem ejus. 19 Numquid præbebis
equo fortitudinem, aut circumdabis collo ejus
hinnitum? 20 Numquid suscitabis eum quasi
locustas? gloria narium ejus terror. 21 Terram
ungula fodit; exultat audacter: in occursum pergit
armatis. 22 Contemnit pavorem, nec cedit gladio.
23 Super ipsum sonabit pharetra; vibrabit hasta et
clypeus: 24 fervens et fremens sorbet terram, nec
reputat tubæ sonare clangorem. 25 Ubi audierit
buccinam, dicit: Vah! procul odoratur bellum:
exhortationem ducum, et ululatum exercitus. 26
Numquid per sapientiam tuam plumescit accipiter,
expandens alas suas ad austrum? 27 Numquid ad
præceptum tuum elevabitur aquila, et in arduis
ponet nidum suum? 28 In petris manet, et in
præruptis silicibus commoratur, atque inaccessis
rupibus. 29 Inde contemplatur escam, et de longe
oculi ejus prospiciunt. 30 Pulli ejus lambent
sanguinem: et ubicumque cadaver fuerit, statim
adest.

40 Et adjecit Dominus, et locutus est ad Job:
2 Numquid qui contendit cum Deo, tam
facile conquiescit? utique qui arguit Deum, debet
respondere ei. 3 Respondens autem Job Domino,
dixit: 4 Qui leviter locutus sum, respondere quid
possum? manum meam ponam super os meum. 5
Unum locutus sum, quod utinam non dixissem: et
alterum, quibus ultra non addam. 6 Respondens
autem Dominus Job de turbine, dixit: 7 Accinge
sicut vir lumbos tuos: interrogabo te, et indica
mihi. 8 Numquid irritum facies judicium meum,
et condemnabis me, ut tu justificeris? 9 Et si
habes brachium sicut Deus? et si voce simili tonas?
10 Circumda tibi decorem, et in sublime erigere,
et esto gloriosus, et speciosis induere vestibus.
11 Disperge superbos in furore tuo, et respiciens
omnem arrogantem humilia. 12 Respice cunctos
superbos, et confunde eos, et contere impios in
loco suo. 13 Absconde eos in pulvere simul, et facies
eorum demerge in foveam. 14 Et ego confitebor
quod salvare te possit dextera tua. 15 Ecce behemoth
quem feci tecum, fœnum quasi bos comedet. 16
Fortitudo ejus in lumbis ejus, et virtus illius in

umbilico ventris ejus. 17 Stringit caudam suam
quasi cedrum; nervi testiculorum ejus perplexi
sunt. 18 Ossa ejus velut fistulæ æris; cartilago illius
quasi laminæ ferreæ. 19 Ipse est principium viarum
Dei: qui fecit eum applicabit gladium ejus. 20 Huic
montes herbas ferunt: omnes bestiæ agri ludent
ibi. 21 Sub umbra dormit in secreto calami, et in
locis humentibus. 22 Protegunt umbræ umbram
ejus: circumdabunt eum salices torrentis. 23 Ecce
absorbebit fluvium, et non mirabitur, et habet
fiduciam quod influat Jordanis in os ejus. 24 In
oculis ejus quasi hamo capiet eum, et in sudibus
perforabit nares ejus.

41 An extrahere poteris Leviathan hamo, et
fune ligabis linguam ejus? 2 Numquid pones
circulum in naribus ejus, aut armilla perforabis
maxillam ejus? 3 Numquid multiplicabit ad te
preces, aut loquetur tibi mollia? 4 Numquid
feriet tecum pactum, et accipies eum servum
sempiternum? 5 Numquid illudes ei quasi avi,
aut ligabis eum ancillis tuis? 6 Concident eum
amici? divident illum negotiatores? 7 Numquid
implebis sagenas pelle ejus, et gurgustium piscium
capite illius? 8 Pone super eum manum tuam:
memento belli, nec ultra addas loqui. 9 Ecce
spes ejus frustrabitur eum, et videntibus cunctis
præcipitabitur. 10 Non quasi crudelis suscitabo eum:
quis enim resistere potest vultui meo? 11 Quis ante
dedit mihi, ut reddam ei? omnia quæ sub cælo sunt,
mea sunt. 12 Non parcam ei, et verbis potentibus,
et ad deprecandum compositis. 13 Quis revelabit
faciem indumenti ejus? et in medium oris ejus quis
intrabit? 14 Portas vultus ejus quis aperiet? per
gyrum dentium ejus formido. 15 Corpus illius quasi
scuta fusilia, compactum squamis se prementibus.
16 Una uni conjungitur, et ne spiraculum quidem
incedit per eas. 17 Una alteri adhærebit, et tenentes
se nequaquam separabuntur. 18 Sternutatio ejus
splendor ignis, et oculi ejus ut palpebræ diluculi.
19 De ore ejus lampades procedunt, sicut tædæ
ignis accensæ. 20 De naribus ejus procedit fumus,
sicut ollæ succensæ atque ferventis. 21 Halitus ejus
prunas ardere facit, et flamma de ore ejus egreditur.
22 In collo ejus morabitur fortitudo, et faciem
ejus præcedit egestas. 23 Membra carnium ejus
cohærentia sibi: mittet contra eum fulmina, et ad
locum alium non ferentur. 24 Cor ejus indurabitur
tamquam lapis, et stringetur quasi malleatoris
incus. 25 Cum sublatus fuerit, timebunt angeli, et
territi purgabuntur. 26 Cum apprehenderit eum
gladius, subsistere non poterit, neque hasta, neque
thorax: 27 reputabit enim quasi paleas ferrum, et
quasi lignum putridum æs. 28 Non fugabit eum vir
sagittarius: in stipulam versi sunt ei lapides fundæ.
29 Quasi stipulam æstimabit malleum, et deridebit
vibrantem hastam. 30 Sub ipso erunt radii solis,
et sternet sibi aurum quasi lutum. 31 Fervescere
faciet quasi ollam profundum mare, et ponet quasi
cum unguenta bulliunt. 32 Post eum lucebit semita:
æstimabit abyssum quasi senescentem. 33 Non
est super terram potestas quæ comparetur ei, qui
factus est ut nullum timeret. 34 Omne sublime
videt: ipse est rex super universos filios superbiæ.

42 Respondens autem Job Domino, dixit: 2 Scio
quia omnia potes, et nulla te latet cogitatio. 3
Quis est iste qui celat consilium absque scientia?
ideo insipienter locutus sum, et quæ ultra modum
excederent scientiam meam. 4 Audi, et ego loquar:
interrogabo te, et responde mihi. 5 Auditu auris
audivi te: nunc autem oculus meus videt te. 6
Idcirco ipse me reprehendo, et ago pœnitentiam
in favilla et cinere. 7 Postquam autem locutus
est Dominus verba hæc ad Job, dixit ad Eliphaz
Themanitem: Iratus est furor meus in te, et in duos
amicos tuos, quoniam non estis locuti coram me
rectum, sicut servus meus Job. 8 Sumite ergo vobis
septem tauros et septem arietes, et ite ad servum
meum Job, et offerte holocaustum pro vobis: Job
autem servus meus orabit pro vobis. Faciem ejus
suscipiam, ut non vobis imputetur stultitia: neque
enim locuti estis ad me recta, sicut servus meus
Job. 9 Abierunt ergo Eliphaz Themanites, et Baldad
Suhites, et Sophar Naamathites, et fecerunt sicut
locutus fuerat Dominus ad eos: et suscepit Dominus
faciem Job. 10 Dominus quoque conversus est ad
pœnitentiam Job, cum oraret ille pro amicis suis: et
addidit Dominus omnia quæcumque fuerant Job,
duplicia. 11 Venerunt autem ad eum omnes fratres
sui, et universæ sorores suæ, et cuncti qui noverant
eum prius, et comederunt cum eo panem in domo
ejus: et moverunt super eum caput, et consolati
sunt eum super omni malo quod intulerat Dominus
super eum: et dederunt ei unusquisque ovem unam,
et inaurem auream unam. 12 Dominus autem
benedixit novissimis Job magis quam principio
ejus: et facta sunt ei quatuordecim millia ovium,
et sex millia camelorum, et mille juga boum, et
mille asinæ. 13 Et fuerunt ei septem filii, et tres
filiæ. 14 Et vocavit nomen unius Diem, et nomen
secundæ Cassiam, et nomen tertiæ Cornustibii. 15
Non sunt autem inventæ mulieres speciosæ sicut
filiæ Job in universa terra: deditque eis pater suus
hæreditatem inter fratres earum. 16 Vixit autem Job
post hæc centum quadraginta annis, et vidit filios

suos, et filios filiorum suorum usque ad quartam
generationem: **17** et mortuus est senex, et plenus
dierum.

Psalmorum

1 Beatus vir qui non abiit in consilio impiorum, et in via peccatorum non stetit, et in cathedra pestilentiæ non sedit; **2** sed in lege Domini voluntas ejus, et in lege ejus meditabitur die ac nocte. **3** Et erit tamquam lignum quod plantatum est secus decursus aquarum, quod fructum suum dabit in tempore suo: et folium ejus non defluet; et omnia quæcumque faciet prosperabuntur. **4** Non sic impii, non sic; sed tamquam pulvis quem projicit ventus a facie terræ. **5** Ideo non resurgent impii in judicio, neque peccatores in concilio justorum: **6** quoniam novit Dominus viam justorum, et iter impiorum peribit.

2 Quare fremuerunt gentes, et populi meditati sunt inania? Astiterunt reges terræ, et principes convenerunt in unum adversus Dominum, et adversus christum ejus. **2** Dirumpamus vincula eorum, et projiciamus a nobis jugum ipsorum. **3** Qui habitat in cælis irridebit eos, et Dominus subsannabit eos. **4** Tunc loquetur ad eos in ira sua, et in furore suo conturbabit eos. **5** Ego autem constitutus sum rex ab eo super Sion, montem sanctum ejus, prædicans præceptum ejus. **6** Dominus dixit ad me: Filius meus es tu; ego hodie genui te. **7** Postula a me, et dabo tibi gentes hæreditatem tuam, et possessionem tuam terminos terræ. **8** Reges eos in virga ferrea, et tamquam vas figuli confringes eos. **9** Et nunc, reges, intelligite; erudimini, qui judicatis terram. **10** Servite Domino in timore, et exsultate ei cum tremore. **11** Apprehendite disciplinam, nequando irascatur Dominus, et pereatis de via justa. **12** Cum exarserit in brevi ira ejus, beati omnes qui confidunt in eo.

3 Psalmus David, cum fugeret a facie Absalom filii sui. Domine, quid multiplicati sunt qui tribulant me? Multi insurgunt adversum me; **2** multi dicunt animæ meæ: Non est salus ipsi in Deo ejus. **3** Tu autem Domine, susceptor meus es, gloria mea, et exaltans caput meum. **4** Voce mea ad Dominum clamavi; et exaudivit me de monte sancto suo. **5** Ego dormivi, et soporatus sum; et exsurrexi, quia Dominus suscepit me. **6** Non timebo millia populi circumdantis me. Exsurge, Domine; salvum me fac, Deus meus. **7** Quoniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa; dentes peccatorum contrivisti. **8** Domini est salus; et super populum tuum benedictio tua.

4 In finem, in carminibus. Psalmus David. Cum invocarem exaudivit me Deus justitiæ meæ, in tribulatione dilatasti mihi. Miserere mei, et exaudi orationem meam. Filii hominum, usquequo gravi corde? ut quid diligitis vanitatem, et quæritis mendacium? **2** Et scitote quoniam mirificavit Dominus sanctum suum; Dominus exaudiet me cum clamavero ad eum. **3** Irascimini, et nolite peccare; quæ dicitis in cordibus vestris, in cubilibus vestris compungimini. **4** Sacrificate sacrificium justitiæ, et sperate in Domino. Multi dicunt: Quis ostendit nobis bona? **5** Signatum est super nos lumen vultus tui, Domine: dedisti lætitiam in corde meo. **6** A fructu frumenti, vini, et olei sui, multiplicati sunt. **7** In pace in idipsum dormiam, et requiescam; **8** quoniam tu, Domine, singulariter in spe constituisti me.

5 In finem, pro ea quæ hæreditatem consequitur. Psalmus David. Verba mea auribus percipe, Domine; intellige clamorem meum. **2** Intende voci orationis meæ, rex meus et Deus meus. **3** Quoniam ad te orabo, Domine: mane exaudies vocem meam. **4** Mane astabo tibi, et videbo quoniam non Deus volens iniquitatem tu es. **5** Neque habitabit juxta te malignus, neque permanebunt injusti ante oculos tuos. **6** Odisti omnes qui operantur iniquitatem; perdes omnes qui loquuntur mendacium. Virum sanguinum et dolosum abominabitur Dominus. **7** Ego autem in multitudine misericordiæ tuæ introibo in domum tuam; adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo. **8** Domine, deduc me in justitia tua: propter inimicos meos dirige in conspectu tuo viam meam. **9** Quoniam non est in ore eorum veritas; cor eorum vanum est. **10** Sepulchrum patens est guttur eorum; linguis suis dolose agebant: judica illos, Deus. Decidant a cogitationibus suis; secundum multitudinem impietatum eorum expelle eos, quoniam irritaverunt te, Domine. **11** Et lætentur omnes qui sperant in te; in æternum exsultabunt, et habitabis in eis. Et gloriabuntur in te omnes qui diligunt nomen tuum, **12** quoniam tu benedices justo. Domine, ut scuto bonæ voluntatis tuæ coronasti nos.

6 In finem, in carminibus. Psalmus David. Pro octava. Domine, ne in furore tuo arguas me, neque in ira tua corripias me. **2** Miserere mei, Domine, quoniam infirmus sum; sana me, Domine, quoniam conturbata sunt ossa mea. **3** Et anima mea turbata est valde; sed tu, Domine, usquequo? **4** Convertere, Domine, et eripe animam meam; salvum me fac propter misericordiam tuam. **5** Quoniam non est in morte qui memor sit tui; in

inferno autem quis confitebitur tibi? (Sheol h7585)
6 Laboravi in gemitu meo; lavabo per singulas
noctes lectum meum: lacrimis meis stratum meum
rigabo. 7 Turbatus est a furore oculus meus;
inveteravi inter omnes inimicos meos. 8 Discedite
a me omnes qui operamini iniquitatem, quoniam
exaudivit Dominus vocem fletus mei. 9 Exaudivit
Dominus deprecationem meam; Dominus orationem
meam suscepit. 10 Erubescant, et conturbentur
vehementer, omnes inimici mei; convertantur, et
erubescant valde velociter.

7 Psalmus David, quem cantavit Domino pro verbis
Chusi, filii Jemini. Domine Deus meus, in te
speravi; salvum me fac ex omnibus persequentibus
me, et libera me: 2 nequando rapiat ut leo
animam meam, dum non est qui redimat, neque
qui salvum faciat. 3 Domine Deus meus, si feci
istud, si est iniquitas in manibus meis, 4 si
reddidi retribuentibus mihi mala, decidam merito
ab inimicis meis inanis. 5 Persequatur inimicus
animam meam, et comprehendat; et conculcet in
terra vitam meam, et gloriam meam in pulverem
deducat. 6 Exsurge, Domine, in ira tua, et exaltare
in finibus inimicorum meorum: et exsurge, Domine
Deus meus, in præcepto quod mandasti, 7 et
synagoga populorum circumdabit te: et propter
hanc in altum regredere: 8 Dominus judicat populos.
Judica me, Domine, secundum justitiam meam,
et secundum innocentiam meam super me. 9
Consumetur nequitia peccatorum, et diriges justum,
scrutans corda et renes, Deus. 10 Justum adjutorium
meum a Domino, qui salvos facit rectos corde.
11 Deus judex justus, fortis, et patiens; numquid
irascitur per singulos dies? 12 Nisi conversi fueritis,
gladium suum vibrabit; arcum suum tetendit, et
paravit illum. 13 Et in eo paravit vasa mortis, sagittas
suas ardentibus effecit. 14 Ecce parturiit injustitiam;
concepit dolorem, et peperit iniquitatem. 15 Lacum
aperuit, et effodit eum; et incidit in foveam quam
fecit. 16 Convertetur dolor ejus in caput ejus, et
in verticem ipsius iniquitas ejus descendet. 17
Confitebor Domino secundum justitiam ejus, et
psallam nomini Domini altissimi.

8 In finem, pro torcularibus. Psalmus David.
Domine, Dominus noster, quam admirabile est
nomen tuum in universa terra! quoniam elevata est
magnificentia tua super cælos. 2 Ex ore infantium
et lactentium perfecisti laudem propter inimicos
tuos, ut destruas inimicum et ultorem. 3 Quoniam
videbo cælos tuos, opera digitorum tuorum, lunam
et stellas quæ tu fundasti. 4 Quid est homo, quod
memor es ejus? aut filius hominis, quoniam visitas
eum? 5 Minuisti eum paulominus ab angelis;
gloria et honore coronasti eum; 6 et constituisti
eum super opera manuum tuarum. 7 Omnia
subjecisti sub pedibus ejus, oves et boves universas,
insuper et pecora campi, 8 volucres cæli, et pisces
maris qui perambulant semitas maris. 9 Domine,
Dominus noster, quam admirabile est nomen tuum
in universa terra!

9 In finem, pro occultis filii. Psalmus David.
Confitebor tibi, Domine, in toto corde meo;
narrabo omnia mirabilia tua. 2 Lætabor et
exsultabo in te; psallam nomini tuo, Altissime.
3 In convertendo inimicum meum retrorsum;
infirmabuntur, et peribunt a facie tua. 4 Quoniam
fecisti judicium meum et causam meam; sedisti
super thronum, qui judicas justitiam. 5 Increpasti
gentes, et periit impius: nomen eorum delesti
in æternum, et in sæculum sæculi. 6 Inimici
defecerunt frameæ in finem, et civitates eorum
destruxisti. Periit memoria eorum cum sonitu;
7 et Dominus in æternum permanet. Paravit in
judicio thronum suum, 8 et ipse judicabit orbem
terræ in æquitate: judicabit populos in justitia. 9
Et factus est Dominus refugium pauperi; adjutor
in opportunitatibus, in tribulatione. 10 Et sperent
in te qui noverunt nomen tuum, quoniam non
dereliquisti quærentes te, Domine. 11 Psallite
Domino qui habitat in Sion; annuntiate inter gentes
studia ejus: 12 quoniam requirens sanguinem eorum
recordatus est; non est oblitus clamorem pauperum.
13 Miserere mei, Domine: vide humilitatem meam
de inimicis meis, 14 qui exaltas me de portis
mortis, ut annuntiem omnes laudationes tuas in
portis filiæ Sion: 15 exultabo in salutari tuo. Infixæ
sunt gentes in interitu quem fecerunt; in laqueo
isto quem absconderunt comprehensus est pes
eorum. 16 Cognoscetur Dominus judicia faciens;
in operibus manuum suarum comprehensus est
peccator. 17 Convertantur peccatores in infernum,
omnes gentes quæ obliviscuntur Deum. (Sheol h7585)
18 Quoniam non in finem oblivio erit pauperis;
patientia pauperum non peribit in finem. 19
Exsurge, Domine; non confortetur homo: judicentur
gentes in conspectu tuo. 20 Constitue, Domine,
legislatorem super eos, ut sciant gentes quoniam
homines sunt.

10 Ut quid, Domine, recessisti longe; despicis
in opportunitatibus, in tribulatione? 2
Dum superbit impius, incenditur pauper:
comprehenduntur in consiliis quibus cogitant. 3
Quoniam laudatur peccator in desideriis animæ
suæ, et iniquus benedicitur. 4 Exacerbavit Dominum

peccator: secundum multitudinem iræ suæ, non
quæret. 5 Non est Deus in conspectu ejus; inquinatæ
sunt viæ illius in omni tempore. Auferuntur judicia
tua a facie ejus; omnium inimicorum suorum
dominabitur. 6 Dixit enim in corde suo: Non movebor
a generatione in generationem, sine malo. 7 Cujus
maledictione os plenum est, et amaritudine, et dolo;
sub lingua ejus labor et dolor. 8 Sedet in insidiis
cum divitibus in occultis, ut interficiat innocentem.
9 Oculi ejus in pauperem respiciunt; insidiatur in
abscondito, quasi leo in spelunca sua. Insidiatur ut
rapiat pauperem; rapere pauperem dum attrahit
eum. 10 In laqueo suo humiliabit eum; inclinabit
se, et cadet cum dominatus fuerit pauperum. 11
Dixit enim in corde suo: Oblitus est Deus; avertit
faciem suam, ne videat in finem. 12 Exsurge,
Domine Deus, exaltetur manus tua; ne obliviscaris
pauperum. 13 Propter quid irritavit impius Deum?
dixit enim in corde suo: Non requiret. 14 Vides,
quoniam tu laborem et dolorem consideras, ut
tradas eos in manus tuas. Tibi derelictus est pauper;
orphano tu eris adjutor. 15 Contere brachium
peccatoris et maligni; quæretur peccatum illius, et
non invenietur. 16 Dominus regnabit in æternum,
et in sæculum sæculi; peribitis, gentes, de terra
illius. 17 Desiderium pauperum exaudivit Dominus;
præparationem cordis eorum audivit auris tua: 18
judicare pupillo et humili, ut non apponat ultra
magnificare se homo super terram.

11 In finem. Psalmus David. In Domino confido;
quomodo dicitis animæ meæ: Transmigra in
montem sicut passer? 2 Quoniam ecce peccatores
intenderunt arcum; paraverunt sagittas suas in
pharetra, ut sagittent in obscuro rectos corde:
3 quoniam quæ perfecisti destruxerunt; justus
autem, quid fecit? 4 Dominus in templo sancto
suo; Dominus in cælo sedes ejus. Oculi ejus in
pauperem respiciunt; palpebræ ejus interrogant
filios hominum. 5 Dominus interrogat justum et
impium; qui autem diligit iniquitatem, odit animam
suam. 6 Pluet super peccatores laqueos; ignis et
sulphur, et spiritus procellarum, pars calicis eorum.
7 Quoniam justus Dominus, et justitias dilexit:
æquitatem vidit vultus ejus.

12 In finem, pro octava. Psalmus David. Salvum
me fac, Domine, quoniam defecit sanctus,
quoniam diminutæ sunt veritates a filiis hominum.
2 Vana locuti sunt unusquisque ad proximum suum;
labia dolosa, in corde et corde locuti sunt. 3
Disperdat Dominus universa labia dolosa, et linguam
magniloquam. 4 Qui dixerunt: Linguam nostram
magnificabimus; labia nostra a nobis sunt. Quis
noster dominus est? 5 Propter miseriam inopum, et
gemitum pauperum, nunc exsurgam, dicit Dominus.
Ponam in salutari; fiducialiter agam in eo. 6 Eloquia
Domini, eloquia casta; argentum igne examinatum,
probatum terræ, purgatum septuplum. 7 Tu,
Domine, servabis nos, et custodies nos a generatione
hac in æternum. 8 In circuitu impii ambulant:
secundum altitudinem tuam multiplicasti filios
hominum.

13 In finem. Psalmus David. Usquequo, Domine,
oblivisceris me in finem? usquequo avertis
faciem tuam a me? 2 quamdiu ponam consilia in
anima mea; dolorem in corde meo per diem? 3
usquequo exaltabitur inimicus meus super me? 4
Respice, et exaudi me, Domine Deus meus. Illumina
oculos meos, ne umquam obdormiam in morte; 5
nequando dicat inimicus meus: Prævalui adversus
eum. Qui tribulant me exsultabunt si motus fuero;
6 ego autem in misericordia tua speravi. Exsultabit
cor meum in salutari tuo. Cantabo Domino qui bona
tribuit mihi; et psallam nomini Domini altissimi.

14 In finem. Psalmus David. Dixit insipiens in
corde suo: Non est Deus. Corrupti sunt, et
abominabiles facti sunt in studiis suis; non est
qui faciat bonum, non est usque ad unum. 2
Dominus de cælo prospexit super filios hominum,
ut videat si est intelligens, aut requirens Deum.
3 Omnes declinaverunt, simul inutiles facti sunt.
Non est qui faciat bonum, non est usque ad unum.
Sepulchrum patens est guttur eorum; linguis suis
dolose agebant. Venenum aspidum sub labiis eorum,
quorum os maledictione et amaritudine plenum est;
veloces pedes eorum ad effundendum sanguinem.
Contritio et infelicitas in viis eorum, et viam pacis
non cognoverunt; non est timor Dei ante oculos
eorum. 4 Nonne cognoscent omnes qui operantur
iniquitatem, qui devorant plebem meam sicut
escam panis? 5 Dominum non invocaverunt; illic
trepidaverunt timore, ubi non erat timor. 6 Quoniam
Dominus in generatione justa est: consilium inopis
confudistis, quoniam Dominus spes ejus est. 7
Quis dabit ex Sion salutare Israël? Cum averterit
Dominus captivitatem plebis suæ, exsultabit Jacob,
et lætabitur Israël.

15 Psalmus David. Domine, quis habitabit in
tabernaculo tuo? aut quis requiescet in monte
sancto tuo? 2 Qui ingreditur sine macula, et
operatur justitiam; 3 qui loquitur veritatem in corde
suo: qui non egit dolum in lingua sua, nec fecit
proximo suo malum, et opprobrium non accepit
adversus proximos suos. 4 Ad nihilum deductus

est in conspectu ejus malignus; timentes autem
Dominum glorificat. Qui jurat proximo suo, et non
decipit; 5 qui pecuniam suam non dedit ad usuram,
et munera super innocentem non accepit: qui facit
hæc non movebitur in æternum.

16 Tituli inscriptio, ipsi David. Conserva me,
Domine, quoniam speravi in te. 2 Dixi Domino:
Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non
eges. 3 Sanctis qui sunt in terra ejus, mirificavit
omnes voluntates meas in eis. 4 Multiplicatæ sunt
infirmitates eorum: postea acceleraverunt. Non
congregabo conventicula eorum de sanguinibus,
nec memor ero nominum eorum per labia mea. 5
Dominus pars hæreditatis meæ, et calicis mei: tu
es qui restitues hæreditatem meam mihi. 6 Funes
ceciderunt mihi in præclaris; etenim hæreditas
mea præclara est mihi. 7 Benedicam Dominum
qui tribuit mihi intellectum; insuper et usque ad
noctem increpuerunt me renes mei. 8 Providebam
Dominum in conspectu meo semper: quoniam a
dextris est mihi, ne commovear. 9 Propter hoc
lætatum est cor meum, et exsultavit lingua mea;
insuper et caro mea requiescet in spe. 10 Quoniam
non derelinques animam meam in inferno, nec
dabis sanctum tuum videre corruptionem. (Sheol
h7585) 11 Notas mihi fecisti vias vitæ; adimplebis me
lætitia cum vultu tuo: delectationes in dextera tua
usque in finem.

17 Oratio David. Exaudi, Domine, justitiam
meam; intende deprecationem meam. Auribus
percipe orationem meam, non in labiis dolosis.
2 De vultu tuo judicium meum prodeat; oculi tui
videant æquitates. 3 Probasti cor meum, et visitasti
nocte; igne me examinasti, et non est inventa in
me iniquitas. 4 Ut non loquatur os meum opera
hominum: propter verba labiorum tuorum, ego
custodivi vias duras. 5 Perfice gressus meos in
semitis tuis, ut non moveantur vestigia mea. 6
Ego clamavi, quoniam exaudisti me, Deus; inclina
aurem tuam mihi, et exaudi verba mea. 7 Mirifica
misericordias tuas, qui salvos facis sperantes in te. 8
A resistentibus dexteræ tuæ custodi me ut pupillam
oculi. Sub umbra alarum tuarum protege me 9
a facie impiorum qui me afflixerunt. Inimici mei
animam meam circumdederunt; 10 adipem suum
concluserunt: os eorum locutum est superbiam. 11
Projicientes me nunc circumdederunt me; oculos
suos statuerunt declinare in terram. 12 Susceperunt
me sicut leo paratus ad prædam, et sicut catulus
leonis habitans in abditis. 13 Exsurge, Domine:
præveni eum, et supplanta eum: eripe animam
meam ab impio; frameam tuam 14 ab inimicis
manus tuæ. Domine, a paucis de terra divide eos
in vita eorum; de absconditis tuis adimpletus est
venter eorum. Saturati sunt filiis, et dimiserunt
reliquias suas parvulis suis. 15 Ego autem in justitia
apparebo conspectui tuo; satiabor cum apparuerit
gloria tua.

18 In finem. Puero Domini David, qui locutus
est Domino verba cantici hujus, in die qua
eripuit eum Dominus de manu omnium inimicorum
ejus, et de manu Saul, et dixit: Diligam te, Domine,
fortitudo mea. 2 Dominus firmamentum meum,
et refugium meum, et liberator meus. Deus meus
adjutor meus, et sperabo in eum; protector meus,
et cornu salutis meæ, et susceptor meus. 3 Laudans
invocabo Dominum, et ab inimicis meis salvus ero.
4 Circumdederunt me dolores mortis, et torrentes
iniquitatis conturbaverunt me. 5 Dolores inferni
circumdederunt me; præoccupaverunt me laquei
mortis. (Sheol h7585) 6 In tribulatione mea invocavi
Dominum, et ad Deum meum clamavi: et exaudivit
de templo sancto suo vocem meam; et clamor meus
in conspectu ejus introivit in aures ejus. 7 Commota
est, et contremuit terra; fundamenta montium
conturbata sunt, et commota sunt: quoniam iratus
est eis. 8 Ascendit fumus in ira ejus, et ignis
a facie ejus exarsit; carbones succensi sunt ab
eo. 9 Inclinavit cælos, et descendit, et caligo sub
pedibus ejus. 10 Et ascendit super cherubim, et
volavit; volavit super pennas ventorum. 11 Et
posuit tenebras latibulum suum; in circuitu ejus
tabernaculum ejus, tenebrosa aqua in nubibus aëris.
12 Præ fulgore in conspectu ejus nubes transierunt;
grando et carbones ignis. 13 Et intonuit de cælo
Dominus, et Altissimus dedit vocem suam: grando
et carbones ignis. 14 Et misit sagittas suas, et
dissipavit eos; fulgura multiplicavit, et conturbavit
eos. 15 Et apparuerunt fontes aquarum, et revelata
sunt fundamenta orbis terrarum, ab increpatione
tua, Domine, ab inspiratione spiritus iræ tuæ. 16
Misit de summo, et accepit me; et assumpsit me
de aquis multis. 17 Eripuit me de inimicis meis
fortissimis, et ab his qui oderunt me. Quoniam
confortati sunt super me; 18 prævenerunt me in die
afflictionis meæ: et factus est Dominus protector
meus. 19 Et eduxit me in latitudinem; salvum
me fecit, quoniam voluit me, 20 et retribuet mihi
Dominus secundum justitiam meam, et secundum
puritatem manuum mearum retribuet mihi: 21 quia
custodivi vias Domini, nec impie gessi a Deo meo;
22 quoniam omnia judicia ejus in conspectu meo, et
justitias ejus non repuli a me. 23 Et ero immaculatus

cum eo; et observabo me ab iniquitate mea. **24** Et retribuet mihi Dominus secundum justitiam meam, et secundum puritatem manuum mearum in conspectu oculorum ejus. **25** Cum sancto sanctus eris, et cum viro innocente innocens eris, **26** et cum electo electus eris, et cum perverso perverteris. **27** Quoniam tu populum humilem salvum facies, et oculos superborum humiliabis. **28** Quoniam tu illuminas lucernam meam, Domine; Deus meus, illumina tenebras meas. **29** Quoniam in te eripiar a tentatione; et in Deo meo transgrediar murum. **30** Deus meus, impolluta via ejus; eloquia Domini igne examinata: protector est omnium sperantium in se. **31** Quoniam quis deus præter Dominum? aut quis deus præter Deum nostrum? **32** Deus qui præcinxit me virtute, et posuit immaculatam viam meam; **33** qui perfecit pedes meos tamquam cervorum, et super excelsa statuens me; **34** qui docet manus meas ad prælium. Et posuisti, ut arcum æreum, brachia mea, **35** et dedisti mihi protectionem salutis tuæ: et dextera tua suscepit me, et disciplina tua correxit me in finem, et disciplina tua ipsa me docebit. **36** Dilatasti gressus meos subtus me, et non sunt infirmata vestigia mea. **37** Persequar inimicos meos, et comprehendam illos; et non convertar donec deficiant. **38** Confringam illos, nec poterunt stare; cadent subtus pedes meos. **39** Et præcinxisti me virtute ad bellum, et supplantasti insurgentes in me subtus me. **40** Et inimicos meos dedisti mihi dorsum, et odientes me disperdidisti. **41** Clamaverunt, nec erat qui salvos faceret; ad Dominum, nec exaudivit eos. **42** Et comminuam eos ut pulverem ante faciem venti; ut lutum platearum delebo eos. **43** Eripies me de contradictionibus populi; constitues me in caput gentium. **44** Populus quem non cognovi servivit mihi; in auditu auris obedivit mihi. **45** Filii alieni mentiti sunt mihi, filii alieni inveterati sunt, et claudicaverunt a semitis suis. **46** Vivit Dominus, et benedictus Deus meus, et exaltetur Deus salutis meæ. **47** Deus qui das vindictas mihi, et subdis populos sub me; liberator meus de inimicis meis iracundis. **48** Et ab insurgentibus in me exaltabis me; a viro iniquo eripies me. **49** Propterea confitebor tibi in nationibus, Domine, et nomini tuo psalmum dicam; **50** magnificans salutes regis ejus, et faciens misericordiam christo suo David, et semini ejus usque in sæculum.

19 In finem. Psalmus David. Cæli enarrant gloriam Dei, et opera manuum ejus annuntiat firmamentum. **2** Dies diei eructat verbum, et nox nocti indicat scientiam. **3** Non sunt loquelæ, neque sermones, quorum non audiantur voces eorum. **4** In omnem terram exivit sonus eorum, et in fines orbis terræ verba eorum. **5** In sole posuit tabernaculum suum; et ipse tamquam sponsus procedens de thalamo suo. Exsultavit ut gigas ad currendam viam; **6** a summo cælo egressio ejus. Et occursus ejus usque ad summum ejus; nec est qui se abscondat a calore ejus. **7** Lex Domini immaculata, convertens animas; testimonium Domini fidele, sapientiam præstans parvulis. **8** Justitiæ Domini rectæ, lætificantes corda; præceptum Domini lucidum, illuminans oculos. **9** Timor Domini sanctus, permanens in sæculum sæculi; judicia Domini vera, justificata in semetipsa, **10** desiderabilia super aurum et lapidem pretiosum multum, et dulciora super mel et favum. **11** Etenim servus tuus custodit ea; in custodiendis illis retributio multa. **12** Delicta quis intelligit? ab occultis meis munda me; **13** et ab alienis parce servo tuo. Si mei non fuerint dominati, tunc immaculatus ero, et emundabor a delicto maximo. **14** Et erunt ut complaceant eloquia oris mei, et meditatio cordis mei in conspectu tuo semper. Domine, adjutor meus, et redemptor meus.

20 In finem. Psalmus David. Exaudiat te Dominus in die tribulationis; protegat te nomen Dei Jacob. **2** Mittat tibi auxilium de sancto, et de Sion tueatur te. **3** Memor sit omnis sacrificii tui, et holocaustum tuum pingue fiat. **4** Tribuat tibi secundum cor tuum, et omne consilium tuum confirmet. **5** Lætabimur in salutari tuo; et in nomine Dei nostri magnificabimur. **6** Impleat Dominus omnes petitiones tuas; nunc cognovi quoniam salvum fecit Dominus christum suum. Exaudiet illum de cælo sancto suo, in potentatibus salus dexteræ ejus. **7** Hi in curribus, et hi in equis; nos autem in nomine Domini Dei nostri invocabimus. **8** Ipsi obligati sunt, et ceciderunt; nos autem surreximus, et erecti sumus. **9** Domine, salvum fac regem, et exaudi nos in die qua invocaverimus te.

21 In finem. Psalmus David. Domine, in virtute tua lætabitur rex, et super salutare tuum exsultabit vehementer. **2** Desiderium cordis ejus tribuisti ei, et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. **3** Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis; posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. **4** Vitam petiit a te, et tribuisti ei longitudinem dierum, in sæculum, et in sæculum sæculi. **5** Magna est gloria ejus in salutari tuo; gloriam et magnum decorem impones super eum. **6** Quoniam dabis eum in benedictionem in sæculum sæculi; lætificabis eum in gaudio cum vultu tuo. **7** Quoniam rex sperat in Domino, et in misericordia Altissimi non commovebitur. **8** Inveniatur manus

tua omnibus inimicis tuis; dextera tua inveniat
omnes qui te oderunt. 9 Pones eos ut clibanum
ignis in tempore vultus tui: Dominus in ira sua
conturbabit eos, et devorabit eos ignis. 10 Fructum
eorum de terra perdes, et semen eorum a filiis
hominum, 11 quoniam declinaverunt in te mala;
cogitaverunt consilia quæ non potuerunt stabilire.
12 Quoniam pones eos dorsum; in reliquiis tuis
præparabis vultum eorum. 13 Exaltare, Domine, in
virtute tua; cantabimus et psallemus virtutes tuas.

22 In finem, pro susceptione matutina. Psalmus
David. Deus, Deus meus, respice in me: quare
me dereliquisti? longe a salute mea verba delictorum
meorum. 2 Deus meus, clamabo per diem, et
non exaudies; et nocte, et non ad insipientiam
mihi. 3 Tu autem in sancto habitas, laus Israël.
4 In te speraverunt patres nostri; speraverunt, et
liberasti eos. 5 Ad te clamaverunt, et salvi facti
sunt; in te speraverunt, et non sunt confusi. 6
Ego autem sum vermis, et non homo; opprobrium
hominum, et abjectio plebis. 7 Omnes videntes
me deriserunt me; locuti sunt labiis, et moverunt
caput. 8 Speravit in Domino, eripiat eum: salvum
faciat eum, quoniam vult eum. 9 Quoniam tu es
qui extraxisti me de ventre, spes mea ab uberibus
matris meæ. 10 In te projectus sum ex utero;
de ventre matris meæ Deus meus es tu: 11 ne
discesseris a me, quoniam tribulatio proxima est,
quoniam non est qui adjuvet. 12 Circumdederunt
me vituli multi; tauri pingues obsederunt me. 13
Aperuerunt super me os suum, sicut leo rapiens et
rugiens. 14 Sicut aqua effusus sum, et dispersa sunt
omnia ossa mea: factum est cor meum tamquam
cera liquescens in medio ventris mei. 15 Aruit
tamquam testa virtus mea, et lingua mea adhæsit
faucibus meis: et in pulverem mortis deduxisti
me. 16 Quoniam circumdederunt me canes multi;
concilium malignantium obsedit me. Foderunt
manus meas et pedes meos; 17 dinumeraverunt
omnia ossa mea. Ipsi vero consideraverunt et
inspexerunt me. 18 Diviserunt sibi vestimenta mea,
et super vestem meam miserunt sortem. 19 Tu
autem, Domine, ne elongaveris auxilium tuum a me;
ad defensionem meam conspice. 20 Erue a framea,
Deus, animam meam, et de manu canis unicam
meam. 21 Salva me ex ore leonis, et a cornibus
unicornium humilitatem meam. 22 Narrabo nomen
tuum fratribus meis; in medio ecclesiæ laudabo te.
23 Qui timetis Dominum, laudate eum; universum
semen Jacob, glorificate eum. 24 Timeat eum
omne semen Israël, quoniam non sprevit, neque
despexit deprecationem pauperis, nec avertit faciem
suam a me: et cum clamarem ad eum, exaudivit
me. 25 Apud te laus mea in ecclesia magna; vota
mea reddam in conspectu timentium eum. 26
Edent pauperes, et saturabuntur, et laudabunt
Dominum qui requirunt eum: vivent corda eorum in
sæculum sæculi. 27 Reminiscentur et convertentur
ad Dominum universi fines terræ; et adorabunt
in conspectu ejus universæ familiæ gentium: 28
quoniam Domini est regnum, et ipse dominabitur
gentium. 29 Manducaverunt et adoraverunt omnes
pingues terræ; in conspectu ejus cadent omnes qui
descendunt in terram. 30 Et anima mea illi vivet; et
semen meum serviet ipsi. 31 Annuntiabitur Domino
generatio ventura; et annuntiabunt cæli justitiam
ejus populo qui nascetur, quem fecit Dominus.

23 Psalmus David. Dominus regit me, et nihil mihi
deerit: 2 in loco pascuæ, ibi me collocavit.
Super aquam refectionis educavit me; 3 animam
meam convertit. Deduxit me super semitas justitiæ
propter nomen suum. 4 Nam etsi ambulavero in
medio umbræ mortis, non timebo mala, quoniam
tu mecum es. Virga tua, et baculus tuus, ipsa
me consolata sunt. 5 Parasti in conspectu meo
mensam adversus eos qui tribulant me; impinguasti
in oleo caput meum: et calix meus inebrians, quam
præclarus est! 6 Et misericordia tua subsequetur
me omnibus diebus vitæ meæ; et ut inhabitem in
domo Domini in longitudinem dierum.

24 Prima sabbati. Psalmus David. Domini est
terra, et plenitudo ejus; orbis terrarum, et
universi qui habitant in eo. 2 Quia ipse super maria
fundavit eum, et super flumina præparavit eum. 3
Quis ascendet in montem Domini? aut quis stabit in
loco sancto ejus? 4 Innocens manibus et mundo
corde, qui non accepit in vano animam suam,
nec juravit in dolo proximo suo: 5 hic accipiet
benedictionem a Domino, et misericordiam a Deo
salutari suo. 6 Hæc est generatio quærentium eum,
quærentium faciem Dei Jacob. 7 Attollite portas,
principes, vestras, et elevamini, portæ æternales,
et introibit rex gloriæ. 8 Quis est iste rex gloriæ?
Dominus fortis et potens, Dominus potens in prælio.
9 Attollite portas, principes, vestras, et elevamini,
portæ æternales, et introibit rex gloriæ. 10 Quis
est iste rex gloriæ? Dominus virtutum ipse est rex
gloriæ.

25 In finem. Psalmus David. Ad te, Domine, levavi
animam meam: 2 Deus meus, in te confido;
non erubescam. 3 Neque irrideant me inimici mei:
etenim universi qui sustinent te, non confundentur.
4 Confundantur omnes iniqua agentes supervacue.

Vias tuas, Domine, demonstra mihi, et semitas tuas
edoce me. 5 Dirige me in veritate tua, et doce
me, quia tu es Deus salvator meus, et te sustinui
tota die. 6 Reminiscere miserationum tuarum,
Domine, et misericordiarum tuarum quæ a sæculo
sunt. 7 Delicta juventutis meæ, et ignorantias meas,
ne memineris. Secundum misericordiam tuam
memento mei tu, propter bonitatem tuam, Domine.
8 Dulcis et rectus Dominus; propter hoc legem
dabit delinquentibus in via. 9 Diriget mansuetos
in judicio; docebit mites vias suas. 10 Universæ
viæ Domini, misericordia et veritas, requirentibus
testamentum ejus et testimonia ejus. 11 Propter
nomen tuum, Domine, propitiaberis peccato meo;
multum est enim. 12 Quis est homo qui timet
Dominum? legem statuit ei in via quam elegit.
13 Anima ejus in bonis demorabitur, et semen
ejus hæreditabit terram. 14 Firmamentum est
Dominus timentibus eum; et testamentum ipsius
ut manifestetur illis. 15 Oculi mei semper ad
Dominum, quoniam ipse evellet de laqueo pedes
meos. 16 Respice in me, et miserere mei, quia
unicus et pauper sum ego. 17 Tribulationes cordis
mei multiplicatæ sunt: de necessitatibus meis erue
me. 18 Vide humilitatem meam et laborem meum,
et dimitte universa delicta mea. 19 Respice inimicos
meos, quoniam multiplicati sunt, et odio iniquo
oderunt me. 20 Custodi animam meam, et erue
me: non erubescam, quoniam speravi in te. 21
Innocentes et recti adhæserunt mihi, quia sustinui
te. 22 Libera, Deus, Israël ex omnibus tribulationibus
suis.

26 In finem. Psalmus David. Judica me, Domine,
quoniam ego in innocentia mea ingressus sum,
et in Domino sperans non infirmabor. 2 Proba me,
Domine, et tenta me; ure renes meos et cor meum.
3 Quoniam misericordia tua ante oculos meos est, et
complacui in veritate tua. 4 Non sedi cum concilio
vanitatis, et cum iniqua gerentibus non introibo. 5
Odivi ecclesiam malignantium, et cum impiis non
sedebo. 6 Lavabo inter innocentes manus meas,
et circumdabo altare tuum, Domine: 7 ut audiam
vocem laudis, et enarrem universa mirabilia tua.
8 Domine, dilexi decorem domus tuæ, et locum
habitationis gloriæ tuæ. 9 Ne perdas cum impiis,
Deus, animam meam, et cum viris sanguinum vitam
meam: 10 in quorum manibus iniquitates sunt;
dextera eorum repleta est muneribus. 11 Ego autem
in innocentia mea ingressus sum; redime me, et
miserere mei. 12 Pes meus stetit in directo; in
ecclesiis benedicam te, Domine.

27 Psalmus David, priusquam liniretur. Dominus
illuminatio mea et salus mea: quem timebo?
Dominus protector vitæ meæ: a quo trepidabo? 2
Dum appropiant super me nocentes ut edant carnes
meas, qui tribulant me inimici mei, ipsi infirmati
sunt et ceciderunt. 3 Si consistant adversum me
castra, non timebit cor meum; si exsurgat adversum
me prælium, in hoc ego sperabo. 4 Unam petii
a Domino, hanc requiram, ut inhabitem in domo
Domini omnibus diebus vitæ meæ; ut videam
voluptatem Domini, et visitem templum ejus. 5
Quoniam abscondit me in tabernaculo suo; in die
malorum protexit me in abscondito tabernaculi
sui. 6 In petra exaltavit me, et nunc exaltavit caput
meum super inimicos meos. Circuivi, et immolavi
in tabernaculo ejus hostiam vociferationis; cantabo,
et psalmum dicam Domino. 7 Exaudi, Domine,
vocem meam, qua clamavi ad te; miserere mei,
et exaudi me. 8 Tibi dixit cor meum: Exquisivit
te facies mea; faciem tuam, Domine, requiram. 9
Ne avertas faciem tuam a me; ne declines in ira
a servo tuo. Adjutor meus esto; ne derelinquas
me, neque despicias me, Deus salutaris meus. 10
Quoniam pater meus et mater mea dereliquerunt
me; Dominus autem assumpsit me. 11 Legem pone
mihi, Domine, in via tua, et dirige me in semitam
rectam, propter inimicos meos. 12 Ne tradideris me
in animas tribulantium me, quoniam insurrexerunt
in me testes iniqui, et mentita est iniquitas sibi. 13
Credo videre bona Domini in terra viventium. 14
Expecta Dominum, viriliter age: et confortetur cor
tuum, et sustine Dominum.

28 Psalmus ipsi David. Ad te, Domine, clamabo;
Deus meus, ne sileas a me: nequando taceas
a me, et assimilabor descendentibus in lacum. 2
Exaudi, Domine, vocem deprecationis meæ dum oro
ad te; dum extollo manus meas ad templum sanctum
tuum. 3 Ne simul trahas me cum peccatoribus, et
cum operantibus iniquitatem ne perdas me; qui
loquuntur pacem cum proximo suo, mala autem
in cordibus eorum. 4 Da illis secundum opera
eorum, et secundum nequitiam adinventionum
ipsorum. Secundum opera manuum eorum tribue
illis; redde retributionem eorum ipsis. 5 Quoniam
non intellexerunt opera Domini, et in opera
manuum ejus destrues illos, et non ædificabis eos.
6 Benedictus Dominus, quoniam exaudivit vocem
deprecationis meæ. 7 Dominus adjutor meus et
protector meus; in ipso speravit cor meum, et
adjutus sum: et refloruit caro mea, et ex voluntate
mea confitebor ei. 8 Dominus fortitudo plebis suæ,
et protector salvationum christi sui est. 9 Salvum

fac populum tuum, Domine, et benedic hæreditati
tuæ; et rege eos, et extolle illos usque in æternum.

29 Psalmus David, in consummatione tabernaculi.
Afferte Domino, filii Dei, afferte Domino filios
arietum. 2 Afferte Domino gloriam et honorem;
afferte Domino gloriam nomini ejus; adorate
Dominum in atrio sancto ejus. 3 Vox Domini super
aquas; Deus majestatis intonuit: Dominus super
aquas multas. 4 Vox Domini in virtute; vox Domini
in magnificentia. 5 Vox Domini confringentis
cedros, et confringet Dominus cedros Libani: 6
et comminuet eas, tamquam vitulum Libani, et
dilectus quemadmodum filius unicornium. 7 Vox
Domini intercidentis flammam ignis; 8 vox Domini
concutientis desertum: et commovebit Dominus
desertum Cades. 9 Vox Domini præparantis cervos:
et revelabit condensa, et in templo ejus omnes
dicent gloriam. 10 Dominus diluvium inhabitare
facit, et sedebit Dominus rex in æternum. 11
Dominus virtutem populo suo dabit; Dominus
benedicet populo suo in pace.

30 Psalmus cantici, in dedicatione domus David.
Exaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me,
nec delectasti inimicos meos super me. 2 Domine
Deus meus, clamavi ad te, et sanasti me. 3 Domine,
eduxisti ab inferno animam meam; salvasti me a
descendentibus in lacum. (Sheol h7585) 4 Psallite
Domino, sancti ejus; et confitemini memoriæ
sanctitatis ejus. 5 Quoniam ira in indignatione ejus,
et vita in voluntate ejus: ad vesperum demorabitur
fletus, et ad matutinum lætitia. 6 Ego autem dixi
in abundantia mea: Non movebor in æternum. 7
Domine, in voluntate tua præstitisti decori meo
virtutem; avertisti faciem tuam a me, et factus
sum conturbatus. 8 Ad te, Domine, clamabo, et ad
Deum meum deprecabor. 9 Quæ utilitas in sanguine
meo, dum descendo in corruptionem? numquid
confitebitur tibi pulvis, aut annuntiabit veritatem
tuam? 10 Audivit Dominus, et misertus est mei;
Dominus factus est adjutor meus. 11 Convertisti
planctum meum in gaudium mihi; conscidisti
saccum meum, et circumdedisti me lætitia: 12 ut
cantet tibi gloria mea, et non compungar. Domine
Deus meus, in æternum confitebor tibi.

31 In finem. Psalmus David, pro extasi. In te,
Domine, speravi; non confundar in æternum:
in justitia tua libera me. 2 Inclina ad me aurem
tuam; accelera ut eruas me. Esto mihi in Deum
protectorem, et in domum refugii, ut salvum me
facias: 3 quoniam fortitudo mea et refugium meum
es tu; et propter nomen tuum deduces me et
enutries me. 4 Educes me de laqueo hoc quem
absconderunt mihi, quoniam tu es protector meus. 5
In manus tuas commendo spiritum meum; redemisti
me, Domine Deus veritatis. 6 Odisti observantes
vanitates supervacue; ego autem in Domino
speravi. 7 Exsultabo, et lætabor in misericordia tua,
quoniam respexisti humilitatem meam; salvasti de
necessitatibus animam meam. 8 Nec conclusisti
me in manibus inimici: statuisti in loco spatioso
pedes meos. 9 Miserere mei, Domine, quoniam
tribulor; conturbatus est in ira oculus meus, anima
mea, et venter meus. 10 Quoniam defecit in dolore
vita mea, et anni mei in gemitibus. Infirmata est
in paupertate virtus mea, et ossa mea conturbata
sunt. 11 Super omnes inimicos meos factus sum
opprobrium, et vicinis meis valde, et timor notis
meis; qui videbant me foras fugerunt a me. 12
Oblivioni datus sum, tamquam mortuus a corde;
factus sum tamquam vas perditum: 13 quoniam
audivi vituperationem multorum commorantium
in circuitu. In eo dum convenirent simul adversum
me, accipere animam meam consiliati sunt. 14 Ego
autem in te speravi, Domine; dixi: Deus meus es
tu; 15 in manibus tuis sortes meæ: eripe me de
manu inimicorum meorum, et a persequentibus
me. 16 Illustra faciem tuam super servum tuum;
salvum me fac in misericordia tua. 17 Domine, non
confundar, quoniam invocavi te. Erubescant impii,
et deducantur in infernum; (Sheol h7585) 18 muta
fiant labia dolosa, quæ loquuntur adversus justum
iniquitatem, in superbia, et in abusione. 19 Quam
magna multitudo dulcedinis tuæ, Domine, quam
abscondisti timentibus te; perfecisti eis qui sperant
in te in conspectu filiorum hominum! 20 Abscondes
eos in abscondito faciei tuæ a conturbatione
hominum; proteges eos in tabernaculo tuo, a
contradictione linguarum. 21 Benedictus Dominus,
quoniam mirificavit misericordiam suam mihi in
civitate munita. 22 Ego autem dixi in excessu mentis
meæ: Projectus sum a facie oculorum tuorum: ideo
exaudisti vocem orationis meæ, dum clamarem
ad te. 23 Diligite Dominum, omnes sancti ejus,
quoniam veritatem requiret Dominus, et retribuet
abundanter facientibus superbiam. 24 Viriliter agite,
et confortetur cor vestrum, omnes qui speratis in
Domino.

32 Ipsi David intellectus. Beati quorum remissæ
sunt iniquitates, et quorum tecta sunt peccata.
2 Beatus vir cui non imputavit Dominus peccatum,
nec est in spiritu ejus dolus. 3 Quoniam tacui,
inveteraverunt ossa mea, dum clamarem tota die.
4 Quoniam die ac nocte gravata est super me

manus tua, conversus sum in ærumna mea, dum
configitur spina. 5 Delictum meum cognitum
tibi feci, et injustitiam meam non abscondi. Dixi:
Confitebor adversum me injustitiam meam Domino;
et tu remisisti impietatem peccati mei. 6 Pro hac
orabit ad te omnis sanctus in tempore opportuno.
Verumtamen in diluvio aquarum multarum, ad
eum non approximabunt. 7 Tu es refugium meum a
tribulatione quæ circumdedit me; exsultatio mea,
erue me a circumdantibus me. 8 Intellectum tibi
dabo, et instruam te in via hac qua gradieris; firmabo
super te oculos meos. 9 Nolite fieri sicut equus et
mulus, quibus non est intellectus. In camo et freno
maxillas eorum constringe, qui non approximant ad
te. 10 Multa flagella peccatoris; sperantem autem
in Domino misericordia circumdabit. 11 Lætamini
in Domino, et exsultate, justi; et gloriamini, omnes
recti corde.

33 Psalmus David. Exsultate, justi, in Domino;
rectos decet collaudatio. 2 Confitemini Domino
in cithara; in psalterio decem chordarum psallite
illi. 3 Cantate ei canticum novum; bene psallite
ei in vociferatione. 4 Quia rectum est verbum
Domini, et omnia opera ejus in fide. 5 Diligit
misericordiam et judicium; misericordia Domini
plena est terra. 6 Verbo Domini cæli firmati sunt, et
spiritu oris ejus omnis virtus eorum. 7 Congregans
sicut in utre aquas maris; ponens in thesauris
abyssos. 8 Timeat Dominum omnis terra; ab eo
autem commoveantur omnes inhabitantes orbem.
9 Quoniam ipse dixit, et facta sunt; ipse mandavit et
creata sunt. 10 Dominus dissipat consilia gentium;
reprobat autem cogitationes populorum, et reprobat
consilia principum. 11 Consilium autem Domini
in æternum manet; cogitationes cordis ejus in
generatione et generationem. 12 Beata gens cujus
est Dominus Deus ejus; populus quem elegit in
hæreditatem sibi. 13 De cælo respexit Dominus;
vidit omnes filios hominum. 14 De præparato
habitaculo suo respexit super omnes qui habitant
terram: 15 qui finxit sigillatim corda eorum; qui
intelligit omnia opera eorum. 16 Non salvatur
rex per multam virtutem, et gigas non salvabitur
in multitudine virtutis suæ. 17 Fallax equus ad
salutem; in abundantia autem virtutis suæ non
salvabitur. 18 Ecce oculi Domini super metuentes
eum, et in eis qui sperant super misericordia ejus:
19 ut eruat a morte animas eorum, et alat eos in
fame. 20 Anima nostra sustinet Dominum, quoniam
adjutor et protector noster est. 21 Quia in eo
lætabitur cor nostrum, et in nomine sancto ejus
speravimus. 22 Fiat misericordia tua, Domine, super
nos, quemadmodum speravimus in te.

34 Davidi, cum immutavit vultum suum coram
Achimelech, et dimisit eum, et abiit.
Benedicam Dominum in omni tempore; semper
laus ejus in ore meo. 2 In Domino laudabitur anima
mea: audiant mansueti, et lætentur. 3 Magnificate
Dominum mecum, et exaltemus nomen ejus in
idipsum. 4 Exquisivi Dominum, et exaudivit me; et ex
omnibus tribulationibus meis eripuit me. 5 Accedite
ad eum, et illuminamini; et facies vestræ non
confundentur. 6 Iste pauper clamavit, et Dominus
exaudivit eum, et de omnibus tribulationibus
ejus salvavit eum. 7 Immittet angelus Domini in
circuitu timentium eum, et eripiet eos. 8 Gustate
et videte quoniam suavis est Dominus; beatus vir
qui sperat in eo. 9 Timete Dominum, omnes sancti
ejus, quoniam non est inopia timentibus eum. 10
Divites eguerunt, et esurierunt; inquirentes autem
Dominum non minuentur omni bono. 11 Venite,
filii; audite me: timorem Domini docebo vos. 12
Quis est homo qui vult vitam; diligit dies videre
bonos? 13 Prohibe linguam tuam a malo, et labia
tua ne loquantur dolum. 14 Diverte a malo, et fac
bonum; inquire pacem, et persequere eam. 15 Oculi
Domini super justos, et aures ejus in preces eorum.
16 Vultus autem Domini super facientes mala, ut
perdat de terra memoriam eorum. 17 Clamaverunt
justi, et Dominus exaudivit eos; et ex omnibus
tribulationibus eorum liberavit eos. 18 Juxta est
Dominus iis qui tribulato sunt corde, et humiles
spiritu salvabit. 19 Multæ tribulationes justorum; et
de omnibus his liberabit eos Dominus. 20 Custodit
Dominus omnia ossa eorum: unum ex his non
conteretur. 21 Mors peccatorum pessima; et qui
oderunt justum delinquent. 22 Redimet Dominus
animas servorum suorum, et non delinquent omnes
qui sperant in eo.

35 Ipsi David. Judica, Domine, nocentes me;
expugna impugnantes me. 2 Apprehende
arma et scutum, et exsurge in adjutorium mihi.
3 Effunde frameam, et conclude adversus eos
qui persequuntur me; dic animæ meæ: Salus
tua ego sum. 4 Confundantur et revereantur
quærentes animam meam; avertantur retrorsum
et confundantur cogitantes mihi mala. 5 Fiant
tamquam pulvis ante faciem venti, et angelus
Domini coarctans eos. 6 Fiat via illorum tenebræ
et lubricum, et angelus Domini persequens eos. 7
Quoniam gratis absconderunt mihi interitum laquei
sui; supervacue exprobraverunt animam meam. 8
Veniat illi laqueus quem ignorat, et captio quam

abscondit apprehendat eum, et in laqueum cadat in
ipsum. 9 Anima autem mea exsultabit in Domino, et
delectabitur super salutari suo. 10 Omnia ossa mea
dicent: Domine, quis similis tibi? eripiens inopem
de manu fortiorum ejus; egenum et pauperem a
diripientibus eum. 11 Surgentes testes iniqui, quæ
ignorabam interrogabant me. 12 Retribuebant mihi
mala pro bonis, sterilitatem animæ meæ. 13 Ego
autem, cum mihi molesti essent, induebar cilicio;
humiliabam in jejunio animam meam, et oratio
mea in sinu meo convertetur. 14 Quasi proximum
et quasi fratrem nostrum sic complacebam; quasi
lugens et contristatus sic humiliabar. 15 Et adversum
me lætati sunt, et convenerunt; congregata sunt
super me flagella, et ignoravi. 16 Dissipati sunt,
nec compuncti; tentaverunt me, subsannaverunt
me subsannatione; frenduerunt super me dentibus
suis. 17 Domine, quando respicies? Restitue animam
meam a malignitate eorum; a leonibus unicam
meam. 18 Confitebor tibi in ecclesia magna; in
populo gravi laudabo te. 19 Non supergaudeant
mihi qui adversantur mihi inique, qui oderunt
me gratis, et annuunt oculis. 20 Quoniam mihi
quidem pacifice loquebantur; et in iracundia terræ
loquentes, dolos cogitabant. 21 Et dilataverunt
super me os suum; dixerunt: Euge, euge! viderunt
oculi nostri. 22 Vidisti, Domine: ne sileas; Domine,
ne discedas a me. 23 Exsurge et intende judicio meo,
Deus meus; et Dominus meus, in causam meam.
24 Judica me secundum justitiam tuam, Domine
Deus meus, et non supergaudeant mihi. 25 Non
dicant in cordibus suis: Euge, euge, animæ nostræ;
nec dicant: Devoravimus eum. 26 Erubescant et
revereantur simul qui gratulantur malis meis;
induantur confusione et reverentia qui magna
loquuntur super me. 27 Exsultent et lætentur
qui volunt justitiam meam; et dicant semper:
Magnificetur Dominus, qui volunt pacem servi ejus.
28 Et lingua mea meditabitur justitiam tuam; tota
die laudem tuam.

36 In finem. Servo Domini ipsi David. Dixit
injustus ut delinquat in semetipso: non est
timor Dei ante oculos ejus. 2 Quoniam dolose
egit in conspectu ejus, ut inveniatur iniquitas ejus
ad odium. 3 Verba oris ejus iniquitas, et dolus;
noluit intelligere ut bene ageret. 4 Iniquitatem
meditatus est in cubili suo; astitit omni viæ non
bonæ: malitiam autem non odivit. 5 Domine, in
cælo misericordia tua, et veritas tua usque ad nubes.
6 Justitia tua sicut montes Dei; judicia tua abyssus
multa. Homines et jumenta salvabis, Domine, 7
quemadmodum multiplicasti misericordiam tuam,
Deus. Filii autem hominum in tegmine alarum
tuarum sperabunt. 8 Inebriabuntur ab ubertate
domus tuæ, et torrente voluptatis tuæ potabis eos:
9 quoniam apud te est fons vitæ, et in lumine tuo
videbimus lumen. 10 Prætende misericordiam tuam
scientibus te, et justitiam tuam his qui recto sunt
corde. 11 Non veniat mihi pes superbiæ, et manus
peccatoris non moveat me. 12 Ibi ceciderunt qui
operantur iniquitatem; expulsi sunt, nec potuerunt
stare.

37 Psalmus ipsi David. Noli æmulari in
malignantibus, neque zelaveris facientes
iniquitatem: 2 quoniam tamquam fœnum velociter
arescent, et quemadmodum olera herbarum cito
decident. 3 Spera in Domino, et fac bonitatem;
et inhabita terram, et pasceris in divitiis ejus.
4 Delectare in Domino, et dabit tibi petitiones
cordis tui. 5 Revela Domino viam tuam, et
spera in eo, et ipse faciet. 6 Et educet quasi
lumen justitiam tuam, et judicium tuum tamquam
meridiem. 7 Subditus esto Domino, et ora eum.
Noli æmulari in eo qui prosperatur in via sua; in
homine faciente injustitias. 8 Desine ab ira, et
derelinque furorem; noli æmulari ut maligneris.
9 Quoniam qui malignantur exterminabuntur;
sustinentes autem Dominum, ipsi hæreditabunt
terram. 10 Et adhuc pusillum, et non erit peccator;
et quæres locum ejus, et non invenies. 11 Mansueti
autem hæreditabunt terram, et delectabuntur in
multitudine pacis. 12 Observabit peccator justum,
et stridebit super eum dentibus suis. 13 Dominus
autem irridebit eum, quoniam prospicit quod veniet
dies ejus. 14 Gladium evaginaverunt peccatores;
intenderunt arcum suum: ut dejiciant pauperem
et inopem, ut trucident rectos corde. 15 Gladius
eorum intret in corda ipsorum, et arcus eorum
confringatur. 16 Melius est modicum justo, super
divitias peccatorum multas: 17 quoniam brachia
peccatorum conterentur: confirmat autem justos
Dominus. 18 Novit Dominus dies immaculatorum,
et hæreditas eorum in æternum erit. 19 Non
confundentur in tempore malo, et in diebus famis
saturabuntur: 20 quia peccatores peribunt. Inimici
vero Domini mox ut honorificati fuerint et exaltati,
deficientes quemadmodum fumus deficient. 21
Mutuabitur peccator, et non solvet; justus autem
miseretur et tribuet: 22 quia benedicentes ei
hæreditabunt terram; maledicentes autem ei
disperibunt. 23 Apud Dominum gressus hominis
dirigentur, et viam ejus volet. 24 Cum ceciderit,
non collidetur, quia Dominus supponit manum
suam. 25 Junior fui, etenim senui; et non vidi

justum derelictum, nec semen ejus quærens panem.
26 Tota die miseretur et commodat; et semen
illius in benedictione erit. 27 Declina a malo, et
fac bonum, et inhabita in sæculum sæculi: 28
quia Dominus amat judicium, et non derelinquet
sanctos suos: in æternum conservabuntur. Injusti
punientur, et semen impiorum peribit. 29 Justi
autem hæreditabunt terram, et inhabitabunt in
sæculum sæculi super eam. 30 Os justi meditabitur
sapientiam, et lingua ejus loquetur judicium. 31 Lex
Dei ejus in corde ipsius, et non supplantabuntur
gressus ejus. 32 Considerat peccator justum, et
quærit mortificare eum. 33 Dominus autem non
derelinquet eum in manibus ejus, nec damnabit
eum cum judicabitur illi. 34 Exspecta Dominum,
et custodi viam ejus, et exaltabit te ut hæreditate
capias terram: cum perierint peccatores, videbis.
35 Vidi impium superexaltatum, et elevatum sicut
cedros Libani: 36 et transivi, et ecce non erat; et
quæsivi eum, et non est inventus locus ejus. 37
Custodi innocentiam, et vide æquitatem, quoniam
sunt reliquiæ homini pacifico. 38 Injusti autem
disperibunt simul; reliquiæ impiorum interibunt.
39 Salus autem justorum a Domino; et protector
eorum in tempore tribulationis. 40 Et adjuvabit
eos Dominus, et liberabit eos; et eruet eos a
peccatoribus, et salvabit eos, quia speraverunt in
eo.

38 Psalmus David, in rememorationem de
sabbato. Domine, ne in furore tuo arguas me,
neque in ira tua corripias me: 2 quoniam sagittæ
tuæ infixæ sunt mihi, et confirmasti super me
manum tuam. 3 Non est sanitas in carne mea, a
facie iræ tuæ; non est pax ossibus meis, a facie
peccatorum meorum: 4 quoniam iniquitates meæ
supergressæ sunt caput meum, et sicut onus grave
gravatæ sunt super me. 5 Putruerunt et corruptæ
sunt cicatrices meæ, a facie insipientiæ meæ. 6
Miser factus sum et curvatus sum usque in finem;
tota die contristatus ingrediebar. 7 Quoniam lumbi
mei impleti sunt illusionibus, et non est sanitas
in carne mea. 8 Afflictus sum, et humiliatus sum
nimis; rugiebam a gemitu cordis mei. 9 Domine,
ante te omne desiderium meum, et gemitus meus a
te non est absconditus. 10 Cor meum conturbatum
est; dereliquit me virtus mea, et lumen oculorum
meorum, et ipsum non est mecum. 11 Amici mei et
proximi mei adversum me appropinquaverunt, et
steterunt; et qui juxta me erant, de longe steterunt:
et vim faciebant qui quærebant animam meam. 12
Et qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates,
et dolos tota die meditabantur. 13 Ego autem,
tamquam surdus, non audiebam; et sicut mutus
non aperiens os suum. 14 Et factus sum sicut
homo non audiens, et non habens in ore suo
redargutiones. 15 Quoniam in te, Domine, speravi;
tu exaudies me, Domine Deus meus. 16 Quia dixi:
Nequando supergaudeant mihi inimici mei; et dum
commoventur pedes mei, super me magna locuti
sunt. 17 Quoniam ego in flagella paratus sum, et
dolor meus in conspectu meo semper. 18 Quoniam
iniquitatem meam annuntiabo, et cogitabo pro
peccato meo. 19 Inimici autem mei vivunt, et
confirmati sunt super me: et multiplicati sunt
qui oderunt me inique. 20 Qui retribuunt mala
pro bonis detrahebant mihi, quoniam sequebar
bonitatem. 21 Ne derelinquas me, Domine Deus
meus; ne discesseris a me. 22 Intende in adjutorium
meum, Domine Deus salutis meæ.

39 In finem, ipsi Idithun. Canticum David. Dixi:
Custodiam vias meas: ut non delinquam
in lingua mea. Posui ori meo custodiam, cum
consisteret peccator adversum me. 2 Obmutui, et
humiliatus sum, et silui a bonis; et dolor meus
renovatus est. 3 Concaluit cor meum intra me; et
in meditatione mea exardescet ignis. 4 Locutus
sum in lingua mea: Notum fac mihi, Domine, finem
meum, et numerum dierum meorum quis est, ut
sciam quid desit mihi. 5 Ecce mensurabiles posuisti
dies meos, et substantia mea tamquam nihilum
ante te. Verumtamen universa vanitas, omnis
homo vivens. 6 Verumtamen in imagine pertransit
homo; sed et frustra conturbatur: thesaurizat, et
ignorat cui congregabit ea. 7 Et nunc quæ est
exspectatio mea: nonne Dominus? et substantia
mea apud te est. 8 Ab omnibus iniquitatibus meis
erue me: opprobrium insipienti dedisti me. 9
Obmutui, et non aperui os meum, quoniam tu
fecisti; 10 amove a me plagas tuas. 11 A fortitudine
manus tuæ ego defeci in increpationibus: propter
iniquitatem corripuisti hominem. Et tabescere
fecisti sicut araneam animam ejus: verumtamen
vane conturbatur omnis homo. 12 Exaudi orationem
meam, Domine, et deprecationem meam; auribus
percipe lacrimas meas. Ne sileas, quoniam advena
ego sum apud te, et peregrinus sicut omnes patres
mei. 13 Remitte mihi, ut refrigerer priusquam
abeam et amplius non ero.

40 In finem. Psalmus ipsi David. Exspectans
exspectavi Dominum, et intendit mihi. 2 Et
exaudivit preces meas, et eduxit me de lacu miseriæ
et de luto fæcis. Et statuit super petram pedes meos,
et direxit gressus meos. 3 Et immisit in os meum
canticum novum, carmen Deo nostro. Videbunt

multi, et timebunt, et sperabunt in Domino. 4
Beatus vir cujus est nomen Domini spes ejus, et
non respexit in vanitates et insanias falsas. 5
Multa fecisti tu, Domine Deus meus, mirabilia tua;
et cogitationibus tuis non est qui similis sit tibi.
Annuntiavi et locutus sum: multiplicati sunt super
numerum. 6 Sacrificium et oblationem noluisti;
aures autem perfecisti mihi. Holocaustum et pro
peccato non postulasti; 7 tunc dixi: Ecce venio.
In capite libri scriptum est de me, 8 ut facerem
voluntatem tuam. Deus meus, volui, et legem tuam
in medio cordis mei. 9 Annuntiavi justitiam tuam
in ecclesia magna; ecce labia mea non prohibebo:
Domine, tu scisti. 10 Justitiam tuam non abscondi
in corde meo; veritatem tuam et salutare tuum dixi;
non abscondi misericordiam tuam et veritatem
tuam a concilio multo. 11 Tu autem, Domine, ne
longe facias miserationes tuas a me; misericordia tua
et veritas tua semper susceperunt me. 12 Quoniam
circumdederunt me mala quorum non est numerus;
comprehenderunt me iniquitates meæ, et non potui
ut viderem. Multiplicatæ sunt super capillos capitis
mei, et cor meum dereliquit me. 13 Complaceat
tibi, Domine, ut eruas me; Domine, ad adjuvandum
me respice. 14 Confundantur et revereantur simul,
qui quærunt animam meam ut auferant eam;
convertantur retrorsum et revereantur, qui volunt
mihi mala. 15 Ferant confestim confusionem suam,
qui dicunt mihi: Euge, euge! 16 Exsultent et lætentur
super te omnes quærentes te; et dicant semper:
Magnificetur Dominus, qui diligunt salutare tuum.
17 Ego autem mendicus sum et pauper; Dominus
sollicitus est mei. Adjutor meus et protector meus
tu es; Deus meus, ne tardaveris.

41 In finem. Psalmus ipsi David. Beatus qui
intelligit super egenum et pauperem: in die
mala liberabit eum Dominus. 2 Dominus conservet
eum, et vivificet eum, et beatum faciat eum in
terra, et non tradat eum in animam inimicorum
ejus. 3 Dominus opem ferat illi super lectum
doloris ejus; universum stratum ejus versasti in
infirmitate ejus. 4 Ego dixi: Domine, miserere mei;
sana animam meam, quia peccavi tibi. 5 Inimici mei
dixerunt mala mihi: Quando morietur, et peribit
nomen ejus? 6 Et si ingrediebatur ut videret, vana
loquebatur; cor ejus congregavit iniquitatem sibi.
Egrediebatur foras et loquebatur. 7 In idipsum
adversum me susurrabant omnes inimici mei;
adversum me cogitabant mala mihi. 8 Verbum
iniquum constituerunt adversum me: Numquid qui
dormit non adjiciet ut resurgat? 9 Etenim homo
pacis meæ in quo speravi, qui edebat panes meos,
magnificavit super me supplantationem. 10 Tu
autem, Domine, miserere mei, et resuscita me; et
retribuam eis. 11 In hoc cognovi quoniam voluisti
me, quoniam non gaudebit inimicus meus super
me. 12 Me autem propter innocentiam suscepisti;
et confirmasti me in conspectu tuo in æternum. 13
Benedictus Dominus Deus Israël a sæculo et usque
in sæculum. Fiat, fiat.

42 In finem. Intellectus filiis Core.
Quemadmodum desiderat cervus ad fontes
aquarum, ita desiderat anima mea ad te, Deus. 2
Sitivit anima mea ad Deum fortem, vivum; quando
veniam, et apparebo ante faciem Dei? 3 Fuerunt
mihi lacrimæ meæ panes die ac nocte, dum dicitur
mihi quotidie: Ubi est Deus tuus? 4 Hæc recordatus
sum, et effudi in me animam meam, quoniam
transibo in locum tabernaculi admirabilis, usque ad
domum Dei, in voce exsultationis et confessionis,
sonus epulantis. 5 Quare tristis es, anima mea? et
quare conturbas me? Spera in Deo, quoniam adhuc
confitebor illi, salutare vultus mei, 6 et Deus meus.
Ad meipsum anima mea conturbata est: propterea
memor ero tui de terra Jordanis et Hermoniim a
monte modico. 7 Abyssus abyssum invocat, in
voce cataractarum tuarum; omnia excelsa tua, et
fluctus tui super me transierunt. 8 In die mandavit
Dominus misericordiam suam, et nocte canticum
ejus; apud me oratio Deo vitæ meæ. 9 Dicam Deo:
Susceptor meus es; quare oblitus es mei? et quare
contristatus incedo, dum affligit me inimicus? 10
Dum confringuntur ossa mea, exprobraverunt mihi
qui tribulant me inimici mei, dum dicunt mihi per
singulos dies: Ubi est Deus tuus? 11 Quare tristis es,
anima mea? et quare conturbas me? Spera in Deo,
quoniam adhuc confitebor illi, salutare vultus mei,
et Deus meus.

43 Psalmus David. Judica me, Deus, et discerne
causam meam de gente non sancta: ab homine
iniquo et doloso erue me. 2 Quia tu es, Deus,
fortitudo mea: quare me repulisti? et quare tristis
incedo, dum affligit me inimicus? 3 Emitte lucem
tuam et veritatem tuam: ipsa me deduxerunt,
et adduxerunt in montem sanctum tuum, et in
tabernacula tua. 4 Et introibo ad altare Dei, ad
Deum qui lætificat juventutem meam. Confitebor
tibi in cithara, Deus, Deus meus. 5 Quare tristis es,
anima mea? et quare conturbas me? Spera in Deo,
quoniam adhuc confitebor illi, salutare vultus mei,
et Deus meus.

44 In finem. Filiis Core ad intellectum. 2 Deus,
auribus nostris audivimus, patres nostri

annuntiaverunt nobis, opus quod operatus es in
diebus eorum, et in diebus antiquis. 3 Manus
tua gentes disperdidit, et plantasti eos; afflixisti
populos, et expulisti eos. 4 Nec enim in gladio
suo possederunt terram, et brachium eorum non
salvavit eos: sed dextera tua et brachium tuum, et
illuminatio vultus tui, quoniam complacuisti in eis.
5 Tu es ipse rex meus et Deus meus, qui mandas
salutes Jacob. 6 In te inimicos nostros ventilabimus
cornu, et in nomine tuo spernemus insurgentes
in nobis. 7 Non enim in arcu meo sperabo, et
gladius meus non salvabit me: 8 salvasti enim nos
de affligentibus nos, et odientes nos confudisti.
9 In Deo laudabimur tota die, et in nomine tuo
confitebimur in sæculum. 10 Nunc autem repulisti et
confudisti nos, et non egredieris, Deus, in virtutibus
nostris. 11 Avertisti nos retrorsum post inimicos
nostros, et qui oderunt nos diripiebant sibi. 12
Dedisti nos tamquam oves escarum, et in gentibus
dispersisti nos. 13 Vendidisti populum tuum sine
pretio, et non fuit multitudo in commutationibus
eorum. 14 Posuisti nos opprobrium vicinis nostris;
subsannationem et derisum his qui sunt in circuitu
nostro. 15 Posuisti nos in similitudinem gentibus;
commotionem capitis in populis. 16 Tota die
verecundia mea contra me est, et confusio faciei
meæ cooperuit me: 17 a voce exprobrantis et
obloquentis, a facie inimici et persequentis. 18 Hæc
omnia venerunt super nos; nec obliti sumus te, et
inique non egimus in testamento tuo. 19 Et non
recessit retro cor nostrum; et declinasti semitas
nostras a via tua: 20 quoniam humiliasti nos in loco
afflictionis, et cooperuit nos umbra mortis. 21 Si
obliti sumus nomen Dei nostri, et si expandimus
manus nostras ad deum alienum, 22 nonne Deus
requiret ista? ipse enim novit abscondita cordis.
Quoniam propter te mortificamur tota die; æstimati
sumus sicut oves occisionis. 23 Exsurge; quare
obdormis, Domine? exsurge, et ne repellas in
finem. 24 Quare faciem tuam avertis? oblivisceris
inopiæ nostræ et tribulationis nostræ? 25 Quoniam
humiliata est in pulvere anima nostra; conglutinatus
est in terra venter noster. 26 Exsurge, Domine,
adjuva nos, et redime nos propter nomen tuum.

45 In finem, pro iis qui commutabuntur. Filiis
Core, ad intellectum. Canticum pro dilecto.
Eructavit cor meum verbum bonum: dico ego opera
mea regi. Lingua mea calamus scribæ velociter
scribentis. 2 Speciosus forma præ filiis hominum,
diffusa est gratia in labiis tuis: propterea benedixit
te Deus in æternum. 3 Accingere gladio tuo
super femur tuum, potentissime. 4 Specie tua et
pulchritudine tua intende, prospere procede, et
regna, propter veritatem, et mansuetudinem, et
justitiam; et deducet te mirabiliter dextera tua. 5
Sagittæ tuæ acutæ: populi sub te cadent, in corda
inimicorum regis. 6 Sedes tua, Deus, in sæculum
sæculi; virga directionis virga regni tui. 7 Dilexisti
justitiam, et odisti iniquitatem; propterea unxit te
Deus, Deus tuus, oleo lætitiæ, præ consortibus tuis.
8 Myrrha, et gutta, et casia a vestimentis tuis, a
domibus eburneis; ex quibus delectaverunt te 9
filiæ regum in honore tuo. Astitit regina a dextris
tuis in vestitu deaurato, circumdata varietate.
10 Audi, filia, et vide, et inclina aurem tuam; et
obliviscere populum tuum, et domum patris tui. 11
Et concupiscet rex decorem tuum, quoniam ipse est
Dominus Deus tuus, et adorabunt eum. 12 Et filiæ
Tyri in muneribus vultum tuum deprecabuntur;
omnes divites plebis. 13 Omnis gloria ejus filiæ
regis ab intus, in fimbriis aureis, 14 circumamicta
varietatibus. Adducentur regi virgines post eam;
proximæ ejus afferentur tibi. 15 Afferentur in lætitia
et exsultatione; adducentur in templum regis. 16
Pro patribus tuis nati sunt tibi filii; constitues eos
principes super omnem terram. 17 Memores erunt
nominis tui in omni generatione et generationem:
propterea populi confitebuntur tibi in æternum, et
in sæculum sæculi.

46 In finem, filiis Core, pro arcanis. Psalmus.
Deus noster refugium et virtus; adjutor in
tribulationibus quæ invenerunt nos nimis. 2
Propterea non timebimus dum turbabitur terra, et
transferentur montes in cor maris. 3 Sonuerunt,
et turbatæ sunt aquæ eorum; conturbati sunt
montes in fortitudine ejus. 4 Fluminis impetus
lætificat civitatem Dei: sanctificavit tabernaculum
suum Altissimus. 5 Deus in medio ejus, non
commovebitur; adjuvabit eam Deus mane diluculo.
6 Conturbatæ sunt gentes, et inclinata sunt regna:
dedit vocem suam, mota est terra. 7 Dominus
virtutum nobiscum; susceptor noster Deus Jacob. 8
Venite, et videte opera Domini, quæ posuit prodigia
super terram, 9 auferens bella usque ad finem
terræ. Arcum conteret, et confringet arma, et scuta
comburet igni. 10 Vacate, et videte quoniam ego
sum Deus; exaltabor in gentibus, et exaltabor in
terra. 11 Dominus virtutum nobiscum; susceptor
noster Deus Jacob.

47 In finem, pro filiis Core. Psalmus. Omnes
gentes, plaudite manibus; jubilate Deo in
voce exsultationis: 2 quoniam Dominus excelsus,
terribilis, rex magnus super omnem terram. 3
Subjecit populos nobis, et gentes sub pedibus

nostris. **4** Elegit nobis hæreditatem suam; speciem
Jacob quam dilexit. **5** Ascendit Deus in jubilo,
et Dominus in voce tubæ. **6** Psallite Deo nostro,
psallite; psallite regi nostro, psallite: **7** quoniam rex
omnis terræ Deus, psallite sapienter. **8** Regnabit
Deus super gentes; Deus sedet super sedem sanctam
suam. **9** Principes populorum congregati sunt cum
Deo Abraham, quoniam dii fortes terræ vehementer
elevati sunt.

48 Psalmus cantici. Filiis Core, secunda sabbati.
Magnus Dominus et laudabilis nimis, in
civitate Dei nostri, in monte sancto ejus. **2** Fundatur
exsultatione universæ terræ mons Sion; latera
aquilonis, civitas regis magni. **3** Deus in domibus
ejus cognoscetur cum suscipiet eam. **4** Quoniam
ecce reges terræ congregati sunt; convenerunt in
unum. **5** Ipsi videntes, sic admirati sunt, conturbati
sunt, commoti sunt. **6** Tremor apprehendit eos;
ibi dolores ut parturientis: **7** in spiritu vehementi
conteres naves Tharsis. **8** Sicut audivimus, sic
vidimus, in civitate Domini virtutum, in civitate
Dei nostri: Deus fundavit eam in æternum. **9**
Suscepimus, Deus, misericordiam tuam in medio
templi tui. **10** Secundum nomen tuum, Deus, sic et
laus tua in fines terræ; justitia plena est dextera
tua. **11** Lætetur mons Sion, et exsultent filiæ Judæ,
propter judicia tua, Domine. **12** Circumdate Sion,
et complectimini eam; narrate in turribus ejus. **13**
Ponite corda vestra in virtute ejus, et distribuite
domos ejus, ut enarretis in progenie altera. **14**
Quoniam hic est Deus, Deus noster in æternum, et
in sæculum sæculi: ipse reget nos in sæcula.

49 In finem, filiis Core. Psalmus. Audite hæc,
omnes gentes; auribus percipite, omnes qui
habitatis orbem: **2** quique terrigenæ et filii
hominum, simul in unum dives et pauper. **3** Os
meum loquetur sapientiam, et meditatio cordis
mei prudentiam. **4** Inclinabo in parabolam aurem
meam; aperiam in psalterio propositionem meam.
5 Cur timebo in die mala? iniquitas calcanei mei
circumdabit me. **6** Qui confidunt in virtute sua,
et in multitudine divitiarum suarum, gloriantur.
7 Frater non redimit, redimet homo: non dabit
Deo placationem suam, **8** et pretium redemptionis
animæ suæ. Et laborabit in æternum; **9** et vivet
adhuc in finem. **10** Non videbit interitum, cum
viderit sapientes morientes: simul insipiens et
stultus peribunt. Et relinquent alienis divitias
suas, **11** et sepulchra eorum domus illorum
in æternum; tabernacula eorum in progenie et
progenie: vocaverunt nomina sua in terris suis.
12 Et homo, cum in honore esset, non intellexit.
Comparatus est jumentis insipientibus, et similis
factus est illis. **13** Hæc via illorum scandalum
ipsis; et postea in ore suo complacebunt. **14** Sicut
oves in inferno positi sunt: mors depascet eos. Et
dominabuntur eorum justi in matutino; et auxilium
eorum veterascet in inferno a gloria eorum. **(Sheol h7585)** **15** Verumtamen Deus redimet animam meam
de manu inferi, cum acceperit me. **(Sheol h7585)** **16**
Ne timueris cum dives factus fuerit homo, et cum
multiplicata fuerit gloria domus ejus: **17** quoniam,
cum interierit, non sumet omnia, neque descendet
cum eo gloria ejus. **18** Quia anima ejus in vita ipsius
benedicetur; confitebitur tibi cum benefeceris ei.
19 Introibit usque in progenies patrum suorum; et
usque in æternum non videbit lumen. **20** Homo,
cum in honore esset, non intellexit. Comparatus est
jumentis insipientibus, et similis factus est illis.

50 Psalmus Asaph. Deus deorum Dominus locutus
est, et vocavit terram a solis ortu usque ad
occasum. **2** Ex Sion species decoris ejus: **3** Deus
manifeste veniet; Deus noster, et non silebit. Ignis
in conspectu ejus exardescet; et in circuitu ejus
tempestas valida. **4** Advocabit cælum desursum, et
terram, discernere populum suum. **5** Congregate illi
sanctos ejus, qui ordinant testamentum ejus super
sacrificia. **6** Et annuntiabunt cæli justitiam ejus,
quoniam Deus judex est. **7** Audi, populus meus, et
loquar; Israël, et testificabor tibi: Deus, Deus tuus ego
sum. **8** Non in sacrificiis tuis arguam te; holocausta
autem tua in conspectu meo sunt semper. **9** Non
accipiam de domo tua vitulos, neque de gregibus
tuis hircos: **10** quoniam meæ sunt omnes feræ
silvarum, jumenta in montibus, et boves. **11** Cognovi
omnia volatilia cæli, et pulchritudo agri mecum est.
12 Si esuriero, non dicam tibi: meus est enim orbis
terræ et plenitudo ejus. **13** Numquid manducabo
carnes taurorum? aut sanguinem hircorum potabo?
14 Immola Deo sacrificium laudis, et redde Altissimo
vota tua. **15** Et invoca me in die tribulationis: eruam
te, et honorificabis me. **16** Peccatori autem dixit
Deus: Quare tu enarras justitias meas? et assumis
testamentum meum per os tuum? **17** Tu vero
odisti disciplinam, et projecisti sermones meos
retrorsum. **18** Si videbas furem, currebas cum eo; et
cum adulteris portionem tuam ponebas. **19** Os tuum
abundavit malitia, et lingua tua concinnabat dolos.
20 Sedens adversus fratrem tuum loquebaris, et
adversus filium matris tuæ ponebas scandalum. **21**
Hæc fecisti, et tacui. Existimasti inique quod ero tui
similis: arguam te, et statuam contra faciem tuam.
22 Intelligite hæc, qui obliviscimini Deum, nequando
rapiat, et non sit qui eripiat. **23** Sacrificium laudis

honorificabit me, et illic iter quo ostendam illi
salutare Dei.

51 In finem. Psalmus David, cum venit ad
eum Nathan propheta, quando intravit ad
Bethsabee. Miserere mei, Deus, secundum magnam
misericordiam tuam; et secundum multitudinem
miserationum tuarum, dele iniquitatem meam. **2**
Amplius lava me ab iniquitate mea, et a peccato
meo munda me. **3** Quoniam iniquitatem meam
ego cognosco, et peccatum meum contra me est
semper. **4** Tibi soli peccavi, et malum coram te feci;
ut justificeris in sermonibus tuis, et vincas cum
judicaris. **5** Ecce enim in iniquitatibus conceptus
sum, et in peccatis concepit me mater mea. **6**
Ecce enim veritatem dilexisti; incerta et occulta
sapientiæ tuæ manifestasti mihi. **7** Asperges me
hyssopo, et mundabor; lavabis me, et super nivem
dealbabor. **8** Auditui meo dabis gaudium et lætitiam,
et exsultabunt ossa humiliata. **9** Averte faciem tuam
a peccatis meis, et omnes iniquitates meas dele. **10**
Cor mundum crea in me, Deus, et spiritum rectum
innova in visceribus meis. **11** Ne projicias me a
facie tua, et spiritum sanctum tuum ne auferas a
me. **12** Redde mihi lætitiam salutaris tui, et spiritu
principali confirma me. **13** Docebo iniquos vias
tuas, et impii ad te convertentur. **14** Libera me de
sanguinibus, Deus, Deus salutis meæ, et exsultabit
lingua mea justitiam tuam. **15** Domine, labia mea
aperies, et os meum annuntiabit laudem tuam. **16**
Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique;
holocaustis non delectaberis. **17** Sacrificium Deo
spiritus contribulatus; cor contritum et humiliatum,
Deus, non despicies. **18** Benigne fac, Domine, in bona
voluntate tua Sion, ut ædificentur muri Jerusalem.
19 Tunc acceptabis sacrificium justitiæ, oblationes
et holocausta; tunc imponent super altare tuum
vitulos.

52 In finem. Intellectus David, cum venit Doëg
Idumæus, et nuntiavit Sauli: Venit David in
domum Achimelech. Quid gloriaris in malitia, qui
potens es in iniquitate? **2** Tota die injustitiam
cogitavit lingua tua; sicut novacula acuta fecisti
dolum. **3** Dilexisti malitiam super benignitatem;
iniquitatem magis quam loqui æquitatem. **4** Dilexisti
omnia verba præcipitationis; lingua dolosa. **5**
Propterea Deus destruet te in finem; evellet te, et
emigrabit te de tabernaculo tuo, et radicem tuam
de terra viventium. **6** Videbunt justi, et timebunt;
et super eum ridebunt, et dicent: **7** Ecce homo qui
non posuit Deum adjutorem suum; sed speravit
in multitudine divitiarum suarum, et prævaluit in
vanitate sua. **8** Ego autem, sicut oliva fructifera in
domo Dei; speravi in misericordia Dei, in æternum
et in sæculum sæculi. **9** Confitebor tibi in sæculum,
quia fecisti; et exspectabo nomen tuum, quoniam
bonum est in conspectu sanctorum tuorum.

53 In finem, pro Maëleth intelligentiæ David.
Dixit insipiens in corde suo: Non est Deus.
Corrupti sunt, et abominabiles facti sunt in
iniquitatibus; non est qui faciat bonum. **2** Deus
de cælo prospexit super filios hominum, ut videat
si est intelligens, aut requirens Deum. **3** Omnes
declinaverunt; simul inutiles facti sunt: non est
qui faciat bonum, non est usque ad unum. **4**
Nonne scient omnes qui operantur iniquitatem, qui
devorant plebem meam ut cibum panis? **5** Deum
non invocaverunt; illic trepidaverunt timore, ubi
non erat timor. Quoniam Deus dissipavit ossa eorum
qui hominibus placent: confusi sunt, quoniam Deus
sprevit eos. **6** Quis dabit ex Sion salutare Israël?
cum converterit Deus captivitatem plebis suæ,
exsultabit Jacob, et lætabitur Israël.

54 In finem, in carminibus. Intellectus David, cum
venissent Ziphæi, et dixissent ad Saul: Nonne
David absconditus est apud nos? Deus, in nomine
tuo salvum me fac, et in virtute tua judica me.
2 Deus, exaudi orationem meam; auribus percipe
verba oris mei. **3** Quoniam alieni insurrexerunt
adversum me, et fortes quæsierunt animam meam,
et non proposuerunt Deum ante conspectum suum.
4 Ecce enim Deus adjuvat me, et Dominus susceptor
est animæ meæ. **5** Averte mala inimicis meis; et in
veritate tua disperde illos. **6** Voluntarie sacrificabo
tibi, et confitebor nomini tuo, Domine, quoniam
bonum est. **7** Quoniam ex omni tribulatione eripuisti
me, et super inimicos meos despexit oculus meus.

55 In finem, in carminibus. Intellectus David.
Exaudi, Deus, orationem meam, et ne
despexeris deprecationem meam: **2** intende mihi,
et exaudi me. Contristatus sum in exercitatione
mea, et conturbatus sum **3** a voce inimici, et a
tribulatione peccatoris. Quoniam declinaverunt in
me iniquitates, et in ira molesti erant mihi. **4** Cor
meum conturbatum est in me, et formido mortis
cecidit super me. **5** Timor et tremor venerunt
super me, et contexerunt me tenebræ. **6** Et dixi:
Quis dabit mihi pennas sicut columbæ, et volabo,
et requiescam? **7** Ecce elongavi fugiens, et mansi
in solitudine. **8** Exspectabam eum qui salvum me
fecit a pusillanimitate spiritus, et tempestate. **9**
Præcipita, Domine; divide linguas eorum: quoniam
vidi iniquitatem et contradictionem in civitate. **10**
Die ac nocte circumdabit eam super muros ejus

iniquitas; et labor in medio ejus, 11 et injustitia:
et non defecit de plateis ejus usura et dolus.
12 Quoniam si inimicus meus maledixisset mihi,
sustinuissem utique. Et si is qui oderat me super me
magna locutus fuisset, abscondissem me forsitan
ab eo. 13 Tu vero homo unanimis, dux meus, et
notus meus: 14 qui simul mecum dulces capiebas
cibos; in domo Dei ambulavimus cum consensu. 15
Veniat mors super illos, et descendant in infernum
viventes: quoniam nequitiæ in habitaculis eorum,
in medio eorum. (Sheol h7585) 16 Ego autem ad
Deum clamavi, et Dominus salvabit me. 17 Vespere,
et mane, et meridie, narrabo, et annuntiabo;
et exaudiet vocem meam. 18 Redimet in pace
animam meam ab his qui appropinquant mihi:
quoniam inter multos erant mecum. 19 Exaudiet
Deus, et humiliabit illos, qui est ante sæcula.
Non enim est illis commutatio, et non timuerunt
Deum. 20 Extendit manum suam in retribuendo;
contaminaverunt testamentum ejus: 21 divisi sunt
ab ira vultus ejus, et appropinquavit cor illius.
Molliti sunt sermones ejus super oleum; et ipsi sunt
jacula. 22 Jacta super Dominum curam tuam, et ipse
te enutriet; non dabit in æternum fluctuationem
justo. 23 Tu vero, Deus, deduces eos in puteum
interitus. Viri sanguinum et dolosi non dimidiabunt
dies suos; ego autem sperabo in te, Domine.

56 In finem, pro populo qui a sanctis longe
factus est. David in tituli inscriptionem, cum
tenuerunt eum Allophyli in Geth. Miserere mei,
Deus, quoniam conculcavit me homo; tota die
impugnans, tribulavit me. 2 Conculcaverunt me
inimici mei tota die, quoniam multi bellantes
adversum me. 3 Ab altitudine diei timebo: ego vero
in te sperabo. 4 In Deo laudabo sermones meos; in
Deo speravi: non timebo quid faciat mihi caro. 5 Tota
die verba mea execrabantur; adversum me omnes
cogitationes eorum in malum. 6 Inhabitabunt, et
abscondent; ipsi calcaneum meum observabunt.
Sicut sustinuerunt animam meam, 7 pro nihilo
salvos facies illos; in ira populos confringes. 8 Deus,
vitam meam annuntiavi tibi; posuisti lacrimas meas
in conspectu tuo, sicut et in promissione tua: 9 tunc
convertentur inimici mei retrorsum. In quacumque
die invocavero te, ecce cognovi quoniam Deus meus
es. 10 In Deo laudabo verbum; in Domino laudabo
sermonem. 11 In Deo speravi: non timebo quid
faciat mihi homo. 12 In me sunt, Deus, vota tua,
quæ reddam, laudationes tibi: 13 quoniam eripuisti
animam meam de morte, et pedes meos de lapsu,
ut placeam coram Deo in lumine viventium.

57 In finem, ne disperdas. David in tituli
inscriptionem, cum fugeret a facie Saul in
speluncam. Miserere mei, Deus, miserere mei,
quoniam in te confidit anima mea. Et in umbra
alarum tuarum sperabo, donec transeat iniquitas. 2
Clamabo ad Deum altissimum, Deum qui benefecit
mihi. 3 Misit de cælo, et liberavit me; dedit
in opprobrium conculcantes me. Misit Deus
misericordiam suam et veritatem suam, 4 et
eripuit animam meam de medio catulorum leonum.
Dormivi conturbatus. Filii hominum dentes eorum
arma et sagittæ, et lingua eorum gladius acutus. 5
Exaltare super cælos, Deus, et in omnem terram
gloria tua. 6 Laqueum paraverunt pedibus meis,
et incurvaverunt animam meam. Foderunt ante
faciem meam foveam, et inciderunt in eam. 7
Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum;
cantabo, et psalmum dicam. 8 Exsurge, gloria mea;
exsurge, psalterium et cithara: exsurgam diluculo.
9 Confitebor tibi in populis, Domine, et psalmum
dicam tibi in gentibus: 10 quoniam magnificata est
usque ad cælos misericordia tua, et usque ad nubes
veritas tua. 11 Exaltare super cælos, Deus, et super
omnem terram gloria tua.

58 In finem, ne disperdas. David in tituli
inscriptionem. Si vere utique justitiam
loquimini, recta judicate, filii hominum. 2 Etenim
in corde iniquitates operamini; in terra injustitias
manus vestræ concinnant. 3 Alienati sunt peccatores
a vulva; erraverunt ab utero: locuti sunt falsa.
4 Furor illis secundum similitudinem serpentis,
sicut aspidis surdæ et obturantis aures suas, 5
quæ non exaudiet vocem incantantium, et venefici
incantantis sapienter. 6 Deus conteret dentes eorum
in ore ipsorum; molas leonum confringet Dominus.
7 Ad nihilum devenient tamquam aqua decurrens;
intendit arcum suum donec infirmentur. 8 Sicut
cera quæ fluit auferentur; supercecidit ignis, et non
viderunt solem. 9 Priusquam intelligerent spinæ
vestræ rhamnum, sicut viventes sic in ira absorbet
eos. 10 Lætabitur justus cum viderit vindictam;
manus suas lavabit in sanguine peccatoris. 11 Et
dicet homo: Si utique est fructus justo, utique est
Deus judicans eos in terra.

59 In finem, ne disperdas. David in tituli
inscriptionem, quando misit Saul et custodivit
domum ejus ut eum interficeret. Eripe me de
inimicis meis, Deus meus, et ab insurgentibus in me
libera me. 2 Eripe me de operantibus iniquitatem, et
de viris sanguinum salva me. 3 Quia ecce ceperunt
animam meam; irruerunt in me fortes. 4 Neque
iniquitas mea, neque peccatum meum, Domine; sine

iniquitate cucurri, et direxi. 5 Exsurge in occursum
meum, et vide: et tu, Domine Deus virtutum, Deus
Israël, intende ad visitandas omnes gentes: non
miserearis omnibus qui operantur iniquitatem. 6
Convertentur ad vesperam, et famem patientur ut
canes: et circuibunt civitatem. 7 Ecce loquentur
in ore suo, et gladius in labiis eorum: quoniam
quis audivit? 8 Et tu, Domine, deridebis eos; ad
nihilum deduces omnes gentes. 9 Fortitudinem
meam ad te custodiam, quia, Deus, susceptor meus
es: 10 Deus meus misericordia ejus præveniet me.
11 Deus ostendet mihi super inimicos meos: ne
occidas eos, nequando obliviscantur populi mei.
Disperge illos in virtute tua, et depone eos, protector
meus, Domine: 12 delictum oris eorum, sermonem
labiorum ipsorum; et comprehendantur in superbia
sua. Et de execratione et mendacio annuntiabuntur
13 in consummatione: in ira consummationis, et
non erunt. Et scient quia Deus dominabitur Jacob,
et finium terræ. 14 Convertentur ad vesperam, et
famem patientur ut canes: et circuibunt civitatem.
15 Ipsi dispergentur ad manducandum; si vero non
fuerint saturati, et murmurabunt. 16 Ego autem
cantabo fortitudinem tuam, et exsultabo mane
misericordiam tuam: quia factus es susceptor meus,
et refugium meum in die tribulationis meæ. 17
Adjutor meus, tibi psallam, quia Deus susceptor
meus es; Deus meus, misericordia mea.

60 In finem, pro his qui immutabuntur, in
tituli inscriptionem ipsi David, in doctrinam,
cum succendit Mesopotamiam Syriæ et Sobal,
et convertit Joab, et percussit Idumæam in valle
Salinarum duodecim millia. Deus, repulisti nos,
et destruxisti nos; iratus es, et misertus es nobis.
2 Commovisti terram, et conturbasti eam; sana
contritiones ejus, quia commota est. 3 Ostendisti
populo tuo dura; potasti nos vino compunctionis. 4
Dedisti metuentibus te significationem, ut fugiant
a facie arcus; ut liberentur dilecti tui. 5 Salvum
fac dextera tua, et exaudi me. 6 Deus locutus est
in sancto suo: lætabor, et partibor Sichimam; et
convallem tabernaculorum metibor. 7 Meus est
Galaad, et meus est Manasses; et Ephraim fortitudo
capitis mei. Juda rex meus; 8 Moab olla spei meæ.
In Idumæam extendam calceamentum meum: mihi
alienigenæ subditi sunt. 9 Quis deducet me in
civitatem munitam? quis deducet me usque in
Idumæam? 10 nonne tu, Deus, qui repulisti nos?
et non egredieris, Deus, in virtutibus nostris? 11
Da nobis auxilium de tribulatione, quia vana salus
hominis. 12 In Deo faciemus virtutem; et ipse ad
nihilum deducet tribulantes nos.

61 In finem. In hymnis David. Exaudi, Deus,
deprecationem meam; intende orationi meæ.
2 A finibus terræ ad te clamavi, dum anxiaretur
cor meum; in petra exaltasti me. Deduxisti me,
3 quia factus es spes mea: turris fortitudinis a
facie inimici. 4 Inhabitabo in tabernaculo tuo in
sæcula; protegar in velamento alarum tuarum. 5
Quoniam tu, Deus meus, exaudisti orationem meam;
dedisti hæreditatem timentibus nomen tuum. 6
Dies super dies regis adjicies; annos ejus usque
in diem generationis et generationis. 7 Permanet
in æternum in conspectu Dei: misericordiam et
veritatem ejus quis requiret? 8 Sic psalmum dicam
nomini tuo in sæculum sæculi, ut reddam vota mea
de die in diem.

62 In finem, pro Idithun. Psalmus David. Nonne
Deo subjecta erit anima mea? ab ipso enim
salutare meum. 2 Nam et ipse Deus meus et
salutaris meus; susceptor meus, non movebor
amplius. 3 Quousque irruitis in hominem?
interficitis universi vos, tamquam parieti inclinato
et maceriæ depulsæ. 4 Verumtamen pretium
meum cogitaverunt repellere; cucurri in siti: ore
suo benedicebant, et corde suo maledicebant.
5 Verumtamen Deo subjecta esto, anima mea,
quoniam ab ipso patientia mea: 6 quia ipse Deus
meus et salvator meus, adjutor meus, non emigrabo.
7 In Deo salutare meum et gloria mea; Deus auxilii
mei, et spes mea in Deo est. 8 Sperate in eo,
omnis congregatio populi; effundite coram illo
corda vestra: Deus adjutor noster in æternum. 9
Verumtamen vani filii hominum, mendaces filii
hominum in stateris, ut decipiant ipsi de vanitate in
idipsum. 10 Nolite sperare in iniquitate, et rapinas
nolite concupiscere; divitiæ si affluant, nolite cor
apponere. 11 Semel locutus est Deus; duo hæc
audivi: quia potestas Dei est, 12 et tibi, Domine,
misericordia: quia tu reddes unicuique juxta opera
sua.

63 Psalmus David, cum esset in deserto Idumææ.
Deus, Deus meus, ad te de luce vigilo. Sitivit
in te anima mea; quam multipliciter tibi caro mea!
2 In terra deserta, et invia, et inaquosa, sic in sancto
apparui tibi, ut viderem virtutem tuam et gloriam
tuam. 3 Quoniam melior est misericordia tua super
vitas, labia mea laudabunt te. 4 Sic benedicam
te in vita mea, et in nomine tuo levabo manus
meas. 5 Sicut adipe et pinguedine repleatur anima
mea, et labiis exsultationis laudabit os meum. 6 Si
memor fui tui super stratum meum, in matutinis
meditabor in te. 7 Quia fuisti adjutor meus, et in
velamento alarum tuarum exsultabo. 8 Adhæsit

anima mea post te; me suscepit dextera tua. 9
Ipsi vero in vanum quæsierunt animam meam:
introibunt in inferiora terræ; 10 tradentur in manus
gladii: partes vulpium erunt. 11 Rex vero lætabitur
in Deo; laudabuntur omnes qui jurant in eo: quia
obstructum est os loquentium iniqua.

64 In finem. Psalmus David. Exaudi, Deus,
orationem meam cum deprecor; a timore
inimici eripe animam meam. 2 Protexisti me a
conventu malignantium, a multitudine operantium
iniquitatem. 3 Quia exacuerunt ut gladium linguas
suas; intenderunt arcum rem amaram, 4 ut
sagittent in occultis immaculatum. 5 Subito
sagittabunt eum, et non timebunt; firmaverunt sibi
sermonem nequam. Narraverunt ut absconderent
laqueos; dixerunt: Quis videbit eos? 6 Scrutati
sunt iniquitates; defecerunt scrutantes scrutinio.
Accedet homo ad cor altum, 7 et exaltabitur Deus.
Sagittæ parvulorum factæ sunt plagæ eorum, 8 et
infirmatæ sunt contra eos linguæ eorum. Conturbati
sunt omnes qui videbant eos, 9 et timuit omnis
homo. Et annuntiaverunt opera Dei, et facta ejus
intellexerunt. 10 Lætabitur justus in Domino, et
sperabit in eo, et laudabuntur omnes recti corde.

65 In finem. Psalmus David, canticum Jeremiæ
et Ezechielis populo transmigrationis, cum
inciperent exire. Te decet hymnus, Deus, in Sion,
et tibi reddetur votum in Jerusalem. 2 Exaudi
orationem meam; ad te omnis caro veniet. 3
Verba iniquorum prævaluerunt super nos, et
impietatibus nostris tu propitiaberis. 4 Beatus
quem elegisti et assumpsisti: inhabitabit in atriis
tuis. Replebimur in bonis domus tuæ; sanctum est
templum tuum, 5 mirabile in æquitate. Exaudi nos,
Deus, salutaris noster, spes omnium finium terræ,
et in mari longe. 6 Præparans montes in virtute
tua, accinctus potentia; 7 qui conturbas profundum
maris, sonum fluctuum ejus. Turbabuntur gentes,
8 et timebunt qui habitant terminos a signis tuis;
exitus matutini et vespere delectabis. 9 Visitasti
terram, et inebriasti eam; multiplicasti locupletare
eam. Flumen Dei repletum est aquis; parasti cibum
illorum: quoniam ita est præparatio ejus. 10 Rivos
ejus inebria; multiplica genimina ejus: in stillicidiis
ejus lætabitur germinans. 11 Benedices coronæ anni
benignitatis tuæ, et campi tui replebuntur ubertate.
12 Pinguescent speciosa deserti, et exsultatione
colles accingentur. 13 Induti sunt arietes ovium, et
valles abundabunt frumento; clamabunt, etenim
hymnum dicent.

66 In finem. Canticum psalmi resurrectionis.
Jubilate Deo, omnis terra; 2 psalmum dicite
nomini ejus; date gloriam laudi ejus. 3 Dicite
Deo: Quam terribilia sunt opera tua, Domine! in
multitudine virtutis tuæ mentientur tibi inimici tui.
4 Omnis terra adoret te, et psallat tibi; psalmum dicat
nomini tuo. 5 Venite, et videte opera Dei: terribilis
in consiliis super filios hominum. 6 Qui convertit
mare in aridam; in flumine pertransibunt pede:
ibi lætabimur in ipso. 7 Qui dominatur in virtute
sua in æternum; oculi ejus super gentes respiciunt:
qui exasperant non exaltentur in semetipsis. 8
Benedicite, gentes, Deum nostrum, et auditam
facite vocem laudis ejus: 9 qui posuit animam
meam ad vitam, et non dedit in commotionem
pedes meos. 10 Quoniam probasti nos, Deus; igne
nos examinasti, sicut examinatur argentum. 11
Induxisti nos in laqueum; posuisti tribulationes
in dorso nostro; 12 imposuisti homines super
capita nostra. Transivimus per ignem et aquam, et
eduxisti nos in refrigerium. 13 Introibo in domum
tuam in holocaustis; reddam tibi vota mea 14 quæ
distinxerunt labia mea: et locutum est os meum in
tribulatione mea. 15 Holocausta medullata offeram
tibi, cum incenso arietum; offeram tibi boves cum
hircis. 16 Venite, audite, et narrabo, omnes qui
timetis Deum, quanta fecit animæ meæ. 17 Ad
ipsum ore meo clamavi, et exaltavi sub lingua mea.
18 Iniquitatem si aspexi in corde meo, non exaudiet
Dominus. 19 Propterea exaudivit Deus, et attendit
voci deprecationis meæ. 20 Benedictus Deus, qui
non amovit orationem meam, et misericordiam
suam a me.

67 In finem, in hymnis. Psalmus cantici David.
Deus misereatur nostri, et benedicat nobis;
illuminet vultum suum super nos, et misereatur
nostri: 2 ut cognoscamus in terra viam tuam, in
omnibus gentibus salutare tuum. 3 Confiteantur
tibi populi, Deus: confiteantur tibi populi omnes.
4 Lætentur et exsultent gentes, quoniam judicas
populos in æquitate, et gentes in terra dirigis.
5 Confiteantur tibi populi, Deus: confiteantur
tibi populi omnes. 6 Terra dedit fructum suum:
benedicat nos Deus, Deus noster! 7 Benedicat nos
Deus, et metuant eum omnes fines terræ.

68 In finem. Psalmus cantici ipsi David. Exsurgat
Deus, et dissipentur inimici ejus; et fugiant
qui oderunt eum a facie ejus. 2 Sicut deficit
fumus, deficiant; sicut fluit cera a facie ignis, sic
pereant peccatores a facie Dei. 3 Et justi epulentur,
et exsultent in conspectu Dei, et delectentur in

lætitia. 4 Cantate Deo; psalmum dicite nomini
ejus: iter facite ei qui ascendit super occasum.
Dominus nomen illi; exsultate in conspectu ejus.
Turbabuntur a facie ejus, 5 patris orphanorum, et
judicis viduarum; Deus in loco sancto suo. 6 Deus
qui inhabitare facit unius moris in domo; qui educit
vinctos in fortitudine, similiter eos qui exasperant,
qui habitant in sepulchris. 7 Deus, cum egredereris
in conspectu populi tui, cum pertransires in deserto,
8 terra mota est, etenim cæli distillaverunt, a facie
Dei Sinai, a facie Dei Israël. 9 Pluviam voluntariam
segregabis, Deus, hæreditati tuæ; et infirmata est,
tu vero perfecisti eam. 10 Animalia tua habitabunt
in ea; parasti in dulcedine tua pauperi, Deus. 11
Dominus dabit verbum evangelizantibus, virtute
multa. 12 Rex virtutum dilecti, dilecti; et speciei
domus dividere spolia. 13 Si dormiatis inter medios
cleros, pennæ columbæ deargentatæ, et posteriora
dorsi ejus in pallore auri. 14 Dum discernit cælestis
reges super eam, nive dealbabuntur in Selmon.
15 Mons Dei, mons pinguis: mons coagulatus,
mons pinguis. 16 Ut quid suspicamini, montes
coagulatos? mons in quo beneplacitum est Deo
habitare in eo; etenim Dominus habitabit in
finem. 17 Currus Dei decem millibus multiplex,
millia lætantium; Dominus in eis in Sina, in
sancto. 18 Ascendisti in altum, cepisti captivitatem,
accepisti dona in hominibus; etenim non credentes
inhabitare Dominum Deum. 19 Benedictus Dominus
die quotidie: prosperum iter faciet nobis Deus
salutarium nostrorum. 20 Deus noster, Deus salvos
faciendi; et Domini, Domini exitus mortis. 21
Verumtamen Deus confringet capita inimicorum
suorum, verticem capilli perambulantium in delictis
suis. 22 Dixit Dominus: Ex Basan convertam,
convertam in profundum maris: 23 ut intingatur
pes tuus in sanguine; lingua canum tuorum ex
inimicis, ab ipso. 24 Viderunt ingressus tuos, Deus,
ingressus Dei mei, regis mei, qui est in sancto.
25 Prævenerunt principes conjuncti psallentibus,
in medio juvencularum tympanistriarum. 26 In
ecclesiis benedicite Deo Domino de fontibus Israël.
27 Ibi Benjamin adolescentulus, in mentis excessu;
principes Juda, duces eorum; principes Zabulon,
principes Nephthali. 28 Manda, Deus, virtuti tuæ;
confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis. 29 A
templo tuo in Jerusalem, tibi offerent reges munera.
30 Increpa feras arundinis; congregatio taurorum in
vaccis populorum: ut excludant eos qui probati sunt
argento. Dissipa gentes quæ bella volunt. 31 Venient
legati ex Ægypto; Æthiopia præveniet manus ejus
Deo. 32 Regna terræ, cantate Deo; psallite Domino;
psallite Deo. 33 Qui ascendit super cælum cæli, ad
orientem: ecce dabit voci suæ vocem virtutis. 34
Date gloriam Deo super Israël; magnificentia ejus et
virtus ejus in nubibus. 35 Mirabilis Deus in sanctis
suis; Deus Israël ipse dabit virtutem et fortitudinem
plebi suæ. Benedictus Deus!

69 In finem, pro iis qui commutabuntur. David.
Salvum me fac, Deus, quoniam intraverunt
aquæ usque ad animam meam. 2 Infixus sum in limo
profundi et non est substantia. Veni in altitudinem
maris, et tempestas demersit me. 3 Laboravi
clamans, raucæ factæ sunt fauces meæ; defecerunt
oculi mei, dum spero in Deum meum. 4 Multiplicati
sunt super capillos capitis mei qui oderunt me
gratis. Confortati sunt qui persecuti sunt me inimici
mei injuste; quæ non rapui, tunc exsolvebam. 5
Deus, tu scis insipientiam meam; et delicta mea a
te non sunt abscondita. 6 Non erubescant in me
qui exspectant te, Domine, Domine virtutum; non
confundantur super me qui quærunt te, Deus Israël.
7 Quoniam propter te sustinui opprobrium; operuit
confusio faciem meam. 8 Extraneus factus sum
fratribus meis, et peregrinus filiis matris meæ. 9
Quoniam zelus domus tuæ comedit me, et opprobria
exprobrantium tibi ceciderunt super me. 10 Et
operui in jejunio animam meam, et factum est
in opprobrium mihi. 11 Et posui vestimentum
meum cilicium; et factus sum illis in parabolam. 12
Adversum me loquebantur qui sedebant in porta,
et in me psallebant qui bibebant vinum. 13 Ego
vero orationem meam ad te, Domine; tempus
beneplaciti, Deus. In multitudine misericordiæ
tuæ, exaudi me in veritate salutis tuæ. 14 Eripe
me de luto, ut non infigar; libera me ab iis qui
oderunt me, et de profundis aquarum. 15 Non
me demergat tempestas aquæ, neque absorbeat
me profundum, neque urgeat super me puteus os
suum. 16 Exaudi me, Domine, quoniam benigna
est misericordia tua; secundum multitudinem
miserationum tuarum respice in me. 17 Et ne
avertas faciem tuam a puero tuo; quoniam tribulor,
velociter exaudi me. 18 Intende animæ meæ,
et libera eam; propter inimicos meos, eripe me.
19 Tu scis improperium meum, et confusionem
meam, et reverentiam meam; 20 in conspectu
tuo sunt omnes qui tribulant me. Improperium
exspectavit cor meum et miseriam: et sustinui qui
simul contristaretur, et non fuit; et qui consolaretur,
et non inveni. 21 Et dederunt in escam meam fel,
et in siti mea potaverunt me aceto. 22 Fiat mensa
eorum coram ipsis in laqueum, et in retributiones,
et in scandalum. 23 Obscurentur oculi eorum, ne
videant, et dorsum eorum semper incurva. 24

Effunde super eos iram tuam, et furor iræ tuæ
comprehendat eos. 25 Fiat habitatio eorum deserta,
et in tabernaculis eorum non sit qui inhabitet.
26 Quoniam quem tu percussisti persecuti sunt,
et super dolorem vulnerum meorum addiderunt.
27 Appone iniquitatem super iniquitatem eorum,
et non intrent in justitiam tuam. 28 Deleantur
de libro viventium, et cum justis non scribantur.
29 Ego sum pauper et dolens; salus tua, Deus,
suscepit me. 30 Laudabo nomen Dei cum cantico,
et magnificabo eum in laude: 31 et placebit Deo
super vitulum novellum, cornua producentem et
ungulas. 32 Videant pauperes, et lætentur; quærite
Deum, et vivet anima vestra: 33 quoniam exaudivit
pauperes Dominus, et vinctos suos non despexit. 34
Laudent illum cæli et terra; mare, et omnia reptilia
in eis. 35 Quoniam Deus salvam faciet Sion, et
ædificabuntur civitates Juda, et inhabitabunt ibi, et
hæreditate acquirent eam. 36 Et semen servorum
ejus possidebit eam; et qui diligunt nomen ejus
habitabunt in ea.

70 In finem. Psalmus David in rememorationem,
quod salvum fecerit eum Dominus. Deus, in
adjutorium meum intende; Domine, ad adjuvandum
me festina. 2 Confundantur, et revereantur, qui
quærunt animam meam. 3 Avertantur retrorsum,
et erubescant, qui volunt mihi mala; avertantur
statim erubescentes qui dicunt mihi: Euge, euge!
4 Exsultent et lætentur in te omnes qui quærunt
te; et dicant semper: Magnificetur Dominus, qui
diligunt salutare tuum. 5 Ego vero egenus et pauper
sum; Deus, adjuva me. Adjutor meus et liberator
meus es tu; Domine, ne moreris.

71 Psalmus David, filiorum Jonadab, et priorum
captivorum. In te, Domine, speravi; non
confundar in æternum. 2 In justitia tua libera
me, et eripe me: inclina ad me aurem tuam, et
salva me. 3 Esto mihi in Deum protectorem, et in
locum munitum, ut salvum me facias: quoniam
firmamentum meum et refugium meum es tu. 4
Deus meus, eripe me de manu peccatoris, et de
manu contra legem agentis, et iniqui: 5 quoniam
tu es patientia mea, Domine; Domine, spes mea a
juventute mea. 6 In te confirmatus sum ex utero;
de ventre matris meæ tu es protector meus; in
te cantatio mea semper. 7 Tamquam prodigium
factus sum multis; et tu adjutor fortis. 8 Repleatur
os meum laude, ut cantem gloriam tuam, tota
die magnitudinem tuam. 9 Ne projicias me in
tempore senectutis; cum defecerit virtus mea,
ne derelinquas me. 10 Quia dixerunt inimici mei
mihi, et qui custodiebant animam meam consilium
fecerunt in unum, 11 dicentes: Deus dereliquit
eum: persequimini et comprehendite eum, quia
non est qui eripiat. 12 Deus, ne elongeris a me; Deus
meus, in auxilium meum respice. 13 Confundantur
et deficiant detrahentes animæ meæ; operiantur
confusione et pudore qui quærunt mala mihi.
14 Ego autem semper sperabo, et adjiciam super
omnem laudem tuam. 15 Os meum annuntiabit
justitiam tuam, tota die salutare tuum. Quoniam
non cognovi litteraturam, 16 introibo in potentias
Domini; Domine, memorabor justitiæ tuæ solius.
17 Deus, docuisti me a juventute mea; et usque
nunc pronuntiabo mirabilia tua. 18 Et usque in
senectam et senium, Deus, ne derelinquas me,
donec annuntiem brachium tuum generationi
omni quæ ventura est, potentiam tuam, 19 et
justitiam tuam, Deus, usque in altissima; quæ
fecisti magnalia, Deus: quis similis tibi? 20 Quantas
ostendisti mihi tribulationes multas et malas! et
conversus vivificasti me, et de abyssis terræ iterum
reduxisti me. 21 Multiplicasti magnificentiam tuam;
et conversus consolatus es me. 22 Nam et ego
confitebor tibi in vasis psalmi veritatem tuam,
Deus; psallam tibi in cithara, sanctus Israël. 23
Exsultabunt labia mea cum cantavero tibi; et anima
mea quam redemisti. 24 Sed et lingua mea tota die
meditabitur justitiam tuam, cum confusi et reveriti
fuerint qui quærunt mala mihi.

72 Psalmus, in Salomonem. 2 Deus, judicium
tuum regi da, et justitiam tuam filio regis;
judicare populum tuum in justitia, et pauperes
tuos in judicio. 3 Suscipiant montes pacem populo,
et colles justitiam. 4 Judicabit pauperes populi,
et salvos faciet filios pauperum, et humiliabit
calumniatorem. 5 Et permanebit cum sole, et
ante lunam, in generatione et generationem. 6
Descendet sicut pluvia in vellus, et sicut stillicidia
stillantia super terram. 7 Orietur in diebus ejus
justitia, et abundantia pacis, donec auferatur luna.
8 Et dominabitur a mari usque ad mare, et a flumine
usque ad terminos orbis terrarum. 9 Coram illo
procident Æthiopes, et inimici ejus terram lingent.
10 Reges Tharsis et insulæ munera offerent; reges
Arabum et Saba dona adducent: 11 et adorabunt
eum omnes reges terræ; omnes gentes servient ei.
12 Quia liberabit pauperem a potente, et pauperem
cui non erat adjutor. 13 Parcet pauperi et inopi,
et animas pauperum salvas faciet. 14 Ex usuris et
iniquitate redimet animas eorum, et honorabile
nomen eorum coram illo. 15 Et vivet, et dabitur ei
de auro Arabiæ; et adorabunt de ipso semper, tota

die benedicent ei. 16 Et erit firmamentum in terra in
summis montium; superextolletur super Libanum
fructus ejus, et florebunt de civitate sicut fœnum
terræ. 17 Sit nomen ejus benedictum in sæcula; ante
solem permanet nomen ejus. Et benedicentur in ipso
omnes tribus terræ; omnes gentes magnificabunt
eum. 18 Benedictus Dominus Deus Israël, qui facit
mirabilia solus. 19 Et benedictum nomen majestatis
ejus in æternum, et replebitur majestate ejus omnis
terra. Fiat, fiat. 20 Defecerunt laudes David, filii
Jesse.

73 Psalmus Asaph. Quam bonus Israël Deus, his
qui recto sunt corde! 2 Mei autem pene
moti sunt pedes, pene effusi sunt gressus mei:
3 quia zelavi super iniquos, pacem peccatorum
videns. 4 Quia non est respectus morti eorum,
et firmamentum in plaga eorum. 5 In labore
hominum non sunt, et cum hominibus non
flagellabuntur. 6 Ideo tenuit eos superbia; operti
sunt iniquitate et impietate sua. 7 Prodiit quasi
ex adipe iniquitas eorum; transierunt in affectum
cordis. 8 Cogitaverunt et locuti sunt nequitiam;
iniquitatem in excelso locuti sunt. 9 Posuerunt
in cælum os suum, et lingua eorum transivit in
terra. 10 Ideo convertetur populus meus hic,
et dies pleni invenientur in eis. 11 Et dixerunt:
Quomodo scit Deus, et si est scientia in excelso?
12 Ecce ipsi peccatores, et abundantes in sæculo
obtinuerunt divitias. 13 Et dixi: Ergo sine causa
justificavi cor meum, et lavi inter innocentes manus
meas, 14 et fui flagellatus tota die, et castigatio
mea in matutinis. 15 Si dicebam: Narrabo sic;
ecce nationem filiorum tuorum reprobavi. 16
Existimabam ut cognoscerem hoc; labor est ante me:
17 donec intrem in sanctuarium Dei, et intelligam
in novissimis eorum. 18 Verumtamen propter
dolos posuisti eis; dejecisti eos dum allevarentur.
19 Quomodo facti sunt in desolationem? subito
defecerunt: perierunt propter iniquitatem suam.
20 Velut somnium surgentium, Domine, in civitate
tua imaginem ipsorum ad nihilum rediges. 21
Quia inflammatum est cor meum, et renes mei
commutati sunt; 22 et ego ad nihilum redactus sum,
et nescivi: 23 ut jumentum factus sum apud te, et
ego semper tecum. 24 Tenuisti manum dexteram
meam, et in voluntate tua deduxisti me, et cum
gloria suscepisti me. 25 Quid enim mihi est in cælo?
et a te quid volui super terram? 26 Defecit caro
mea et cor meum; Deus cordis mei, et pars mea,
Deus in æternum. 27 Quia ecce qui elongant se a te
peribunt; perdidisti omnes qui fornicantur abs te.
28 Mihi autem adhærere Deo bonum est; ponere
in Domino Deo spem meam: ut annuntiem omnes
prædicationes tuas in portis filiæ Sion.

74 Intellectus Asaph. Ut quid, Deus, repulisti in
finem, iratus est furor tuus super oves pascuæ
tuæ? 2 Memor esto congregationis tuæ, quam
possedisti ab initio. Redemisti virgam hæreditatis
tuæ, mons Sion, in quo habitasti in eo. 3 Leva
manus tuas in superbias eorum in finem: quanta
malignatus est inimicus in sancto! 4 Et gloriati sunt
qui oderunt te in medio solemnitatis tuæ; posuerunt
signa sua, signa: 5 et non cognoverunt sicut in exitu
super summum. Quasi in silva lignorum securibus 6
exciderunt januas ejus in idipsum; in securi et ascia
dejecerunt eam. 7 Incenderunt igni sanctuarium
tuum; in terra polluerunt tabernaculum nominis
tui. 8 Dixerunt in corde suo cognatio eorum simul:
Quiescere faciamus omnes dies festos Dei a terra. 9
Signa nostra non vidimus; jam non est propheta; et
nos non cognoscet amplius. 10 Usquequo, Deus,
improperabit inimicus? irritat adversarius nomen
tuum in finem? 11 Ut quid avertis manum tuam,
et dexteram tuam de medio sinu tuo in finem?
12 Deus autem rex noster ante sæcula: operatus
est salutem in medio terræ. 13 Tu confirmasti in
virtute tua mare; contribulasti capita draconum in
aquis. 14 Tu confregisti capita draconis; dedisti eum
escam populis Æthiopum. 15 Tu dirupisti fontes
et torrentes; tu siccasti fluvios Ethan. 16 Tuus est
dies, et tua est nox; tu fabricatus es auroram et
solem. 17 Tu fecisti omnes terminos terræ; æstatem
et ver tu plasmasti ea. 18 Memor esto hujus:
inimicus improperavit Domino, et populus insipiens
incitavit nomen tuum. 19 Ne tradas bestiis animas
confitentes tibi, et animas pauperum tuorum ne
obliviscaris in finem. 20 Respice in testamentum
tuum, quia repleti sunt qui obscurati sunt terræ
domibus iniquitatum. 21 Ne avertatur humilis factus
confusus; pauper et inops laudabunt nomen tuum.
22 Exsurge, Deus, judica causam tuam; memor esto
improperiorum tuorum, eorum quæ ab insipiente
sunt tota die. 23 Ne obliviscaris voces inimicorum
tuorum: superbia eorum qui te oderunt ascendit
semper.

75 In finem, ne corrumpas. Psalmus cantici
Asaph. Confitebimur tibi, Deus, confitebimur,
et invocabimus nomen tuum; narrabimus mirabilia
tua. 2 Cum accepero tempus, ego justitias judicabo.
3 Liquefacta est terra et omnes qui habitant in ea:
ego confirmavi columnas ejus. 4 Dixi iniquis: Nolite
inique agere: et delinquentibus: Nolite exaltare
cornu: 5 nolite extollere in altum cornu vestrum;
nolite loqui adversus Deum iniquitatem. 6 Quia

neque ab oriente, neque ab occidente, neque a
desertis montibus: 7 quoniam Deus judex est.
Hunc humiliat, et hunc exaltat: 8 quia calix in
manu Domini vini meri, plenus misto. Et inclinavit
ex hoc in hoc; verumtamen fæx ejus non est
exinanita: bibent omnes peccatores terræ. 9 Ego
autem annuntiabo in sæculum; cantabo Deo Jacob:
10 et omnia cornua peccatorum confringam, et
exaltabuntur cornua justi.

76 In finem, in laudibus. Psalmus Asaph, canticum
ad Assyrios. Notus in Judæa Deus; in Israël
magnum nomen ejus. 2 Et factus est in pace locus
ejus, et habitatio ejus in Sion. 3 Ibi confregit
potentias arcuum, scutum, gladium, et bellum. 4
Illuminans tu mirabiliter a montibus æternis; 5
turbati sunt omnes insipientes corde. Dormierunt
somnum suum, et nihil invenerunt omnes viri
divitiarum in manibus suis. 6 Ab increpatione tua,
Deus Jacob, dormitaverunt qui ascenderunt equos.
7 Tu terribilis es; et quis resistet tibi? ex tunc
ira tua. 8 De cælo auditum fecisti judicium: terra
tremuit et quievit 9 cum exsurgeret in judicium
Deus, ut salvos faceret omnes mansuetos terræ.
10 Quoniam cogitatio hominis confitebitur tibi, et
reliquiæ cogitationis diem festum agent tibi. 11
Vovete et reddite Domino Deo vestro, omnes qui
in circuitu ejus affertis munera: terribili, 12 et ei
qui aufert spiritum principum: terribili apud reges
terræ.

77 In finem, pro Idithun. Psalmus Asaph. Voce
mea ad Dominum clamavi; voce mea ad Deum,
et intendit mihi. 2 In die tribulationis meæ Deum
exquisivi; manibus meis nocte contra eum, et non
sum deceptus. Renuit consolari anima mea; 3
memor fui Dei, et delectatus sum, et exercitatus
sum, et defecit spiritus meus. 4 Anticipaverunt
vigilias oculi mei; turbatus sum, et non sum locutus.
5 Cogitavi dies antiquos, et annos æternos in mente
habui. 6 Et meditatus sum nocte cum corde meo,
et exercitabar, et scopebam spiritum meum. 7
Numquid in æternum projiciet Deus? aut non
apponet ut complacitior sit adhuc? 8 aut in finem
misericordiam suam abscindet, a generatione in
generationem? 9 aut obliviscetur misereri Deus?
aut continebit in ira sua misericordias suas? 10
Et dixi: Nunc cœpi; hæc mutatio dexteræ Excelsi.
11 Memor fui operum Domini, quia memor ero
ab initio mirabilium tuorum: 12 et meditabor in
omnibus operibus tuis, et in adinventionibus tuis
exercebor. 13 Deus, in sancto via tua: quis deus
magnus sicut Deus noster? 14 Tu es Deus qui facis
mirabilia: notam fecisti in populis virtutem tuam.
15 Redemisti in brachio tuo populum tuum, filios
Jacob et Joseph. 16 Viderunt te aquæ, Deus; viderunt
te aquæ, et timuerunt: et turbatæ sunt abyssi. 17
Multitudo sonitus aquarum; vocem dederunt nubes.
Etenim sagittæ tuæ transeunt; 18 vox tonitrui tui
in rota. Illuxerunt coruscationes tuæ orbi terræ;
commota est, et contremuit terra. 19 In mari via
tua, et semitæ tuæ in aquis multis, et vestigia tua
non cognoscentur. 20 Deduxisti sicut oves populum
tuum, in manu Moysi et Aaron.

78 Intellectus Asaph. Attendite, popule meus,
legem meam; inclinate aurem vestram in verba
oris mei. 2 Aperiam in parabolis os meum; loquar
propositiones ab initio. 3 Quanta audivimus, et
cognovimus ea, et patres nostri narraverunt nobis.
4 Non sunt occultata a filiis eorum in generatione
altera, narrantes laudes Domini et virtutes ejus, et
mirabilia ejus quæ fecit. 5 Et suscitavit testimonium
in Jacob, et legem posuit in Israël, quanta mandavit
patribus nostris nota facere ea filiis suis: 6 ut
cognoscat generatio altera: filii qui nascentur et
exsurgent, et narrabunt filiis suis, 7 ut ponant in
Deo spem suam, et non obliviscantur operum Dei,
et mandata ejus exquirant: 8 ne fiant, sicut patres
eorum, generatio prava et exasperans; generatio
quæ non direxit cor suum, et non est creditus cum
Deo spiritus ejus. 9 Filii Ephrem, intendentes et
mittentes arcum, conversi sunt in die belli. 10
Non custodierunt testamentum Dei, et in lege ejus
noluerunt ambulare. 11 Et obliti sunt benefactorum
ejus, et mirabilium ejus quæ ostendit eis. 12 Coram
patribus eorum fecit mirabilia in terra Ægypti, in
campo Taneos. 13 Interrupit mare, et perduxit
eos, et statuit aquas quasi in utre: 14 et deduxit
eos in nube diei, et tota nocte in illuminatione
ignis. 15 Interrupit petram in eremo, et adaquavit
eos velut in abysso multa. 16 Et eduxit aquam de
petra, et deduxit tamquam flumina aquas. 17 Et
apposuerunt adhuc peccare ei; in iram excitaverunt
Excelsum in inaquoso. 18 Et tentaverunt Deum
in cordibus suis, ut peterent escas animabus suis.
19 Et male locuti sunt de Deo; dixerunt: Numquid
poterit Deus parare mensam in deserto? 20 quoniam
percussit petram, et fluxerunt aquæ, et torrentes
inundaverunt. Numquid et panem poterit dare,
aut parare mensam populo suo? 21 Ideo audivit
Dominus et distulit; et ignis accensus est in Jacob,
et ira ascendit in Israël: 22 quia non crediderunt
in Deo, nec speraverunt in salutari ejus. 23 Et
mandavit nubibus desuper, et januas cæli aperuit.
24 Et pluit illis manna ad manducandum, et panem
cæli dedit eis. 25 Panem angelorum manducavit

homo; cibaria misit eis in abundantia. 26 Transtulit
austrum de cælo, et induxit in virtute sua africum.
27 Et pluit super eos sicut pulverem carnes, et sicut
arenam maris volatilia pennata. 28 Et ceciderunt in
medio castrorum eorum, circa tabernacula eorum.
29 Et manducaverunt, et saturati sunt nimis, et
desiderium eorum attulit eis: 30 non sunt fraudati
a desiderio suo. Adhuc escæ eorum erant in ore
ipsorum, 31 et ira Dei ascendit super eos: et occidit
pingues eorum, et electos Israël impedivit. 32 In
omnibus his peccaverunt adhuc, et non crediderunt
in mirabilibus ejus. 33 Et defecerunt in vanitate dies
eorum, et anni eorum cum festinatione. 34 Cum
occideret eos, quærebant eum et revertebantur,
et diluculo veniebant ad eum. 35 Et rememorati
sunt quia Deus adjutor est eorum, et Deus excelsus
redemptor eorum est. 36 Et dilexerunt eum in
ore suo, et lingua sua mentiti sunt ei; 37 cor
autem eorum non erat rectum cum eo, nec fideles
habiti sunt in testamento ejus. 38 Ipse autem est
misericors, et propitius fiet peccatis eorum, et
non disperdet eos. Et abundavit ut averteret iram
suam, et non accendit omnem iram suam. 39 Et
recordatus est quia caro sunt, spiritus vadens et
non rediens. 40 Quoties exacerbaverunt eum in
deserto; in iram concitaverunt eum in inaquoso? 41
Et conversi sunt, et tentaverunt Deum, et sanctum
Israël exacerbaverunt. 42 Non sunt recordati manus
ejus, die qua redemit eos de manu tribulantis: 43
sicut posuit in Ægypto signa sua, et prodigia sua in
campo Taneos; 44 et convertit in sanguinem flumina
eorum, et imbres eorum, ne biberent. 45 Misit
in eos cœnomyiam, et comedit eos, et ranam, et
disperdidit eos; 46 et dedit ærugini fructus eorum,
et labores eorum locustæ; 47 et occidit in grandine
vineas eorum, et moros eorum in pruina; 48 et
tradidit grandini jumenta eorum, et possessionem
eorum igni; 49 misit in eos iram indignationis
suæ, indignationem, et iram, et tribulationem,
immissiones per angelos malos. 50 Viam fecit
semitæ iræ suæ: non pepercit a morte animabus
eorum, et jumenta eorum in morte conclusit: 51
et percussit omne primogenitum in terra Ægypti;
primitias omnis laboris eorum in tabernaculis Cham:
52 et abstulit sicut oves populum suum, et perduxit
eos tamquam gregem in deserto: 53 et deduxit eos
in spe, et non timuerunt, et inimicos eorum operuit
mare. 54 Et induxit eos in montem sanctificationis
suæ, montem quem acquisivit dextera ejus; et ejecit
a facie eorum gentes, et sorte divisit eis terram
in funiculo distributionis; 55 et habitare fecit in
tabernaculis eorum tribus Israël. 56 Et tentaverunt,
et exacerbaverunt Deum excelsum, et testimonia
ejus non custodierunt. 57 Et averterunt se, et
non servaverunt pactum: quemadmodum patres
eorum, conversi sunt in arcum pravum. 58 In iram
concitaverunt eum in collibus suis, et in sculptilibus
suis ad æmulationem eum provocaverunt. 59
Audivit Deus, et sprevit, et ad nihilum redegit
valde Israël. 60 Et repulit tabernaculum Silo,
tabernaculum suum, ubi habitavit in hominibus.
61 Et tradidit in captivitatem virtutem eorum, et
pulchritudinem eorum in manus inimici. 62 Et
conclusit in gladio populum suum, et hæreditatem
suam sprevit. 63 Juvenes eorum comedit ignis, et
virgines eorum non sunt lamentatæ. 64 Sacerdotes
eorum in gladio ceciderunt, et viduæ eorum non
plorabantur. 65 Et excitatus est tamquam dormiens
Dominus, tamquam potens crapulatus a vino. 66 Et
percussit inimicos suos in posteriora; opprobrium
sempiternum dedit illis. 67 Et repulit tabernaculum
Joseph, et tribum Ephraim non elegit: 68 sed elegit
tribum Juda, montem Sion, quem dilexit. 69 Et
ædificavit sicut unicornium sanctificium suum, in
terra quam fundavit in sæcula. 70 Et elegit David,
servum suum, et sustulit eum de gregibus ovium;
de post fœtantes accepit eum: 71 pascere Jacob
servum suum, et Israël hæreditatem suam. 72 Et
pavit eos in innocentia cordis sui, et in intellectibus
manuum suarum deduxit eos.

79 Psalmus Asaph. Deus, venerunt gentes in
hæreditatem tuam; polluerunt templum
sanctum tuum; posuerunt Jerusalem in pomorum
custodiam. 2 Posuerunt morticina servorum tuorum
escas volatilibus cæli; carnes sanctorum tuorum
bestiis terræ. 3 Effuderunt sanguinem eorum
tamquam aquam in circuitu Jerusalem, et non erat
qui sepeliret. 4 Facti sumus opprobrium vicinis
nostris; subsannatio et illusio his qui in circuitu
nostro sunt. 5 Usquequo, Domine, irasceris in
finem? accendetur velut ignis zelus tuus? 6 Effunde
iram tuam in gentes quæ te non noverunt, et in
regna quæ nomen tuum non invocaverunt: 7 quia
comederunt Jacob, et locum ejus desolaverunt. 8 Ne
memineris iniquitatum nostrarum antiquarum; cito
anticipent nos misericordiæ tuæ, quia pauperes
facti sumus nimis. 9 Adjuva nos, Deus salutaris
noster, et propter gloriam nominis tui, Domine,
libera nos: et propitius esto peccatis nostris, propter
nomen tuum. 10 Ne forte dicant in gentibus: Ubi
est Deus eorum? et innotescat in nationibus coram
oculis nostris ultio sanguinis servorum tuorum qui
effusus est. 11 Introëat in conspectu tuo gemitus
compeditorum; secundum magnitudinem brachii
tui posside filios mortificatorum: 12 et redde vicinis

nostris septuplum in sinu eorum; improperium
ipsorum quod exprobraverunt tibi, Domine. 13
Nos autem populus tuus, et oves pascuæ tuæ,
confitebimur tibi in sæculum; in generationem et
generationem annuntiabimus laudem tuam.

80 In finem, pro iis qui commutabuntur.
Testimonium Asaph, psalmus. Qui regis Israël,
intende; qui deducis velut ovem Joseph. Qui sedes
super cherubim, manifestare 2 coram Ephraim,
Benjamin, et Manasse. Excita potentiam tuam, et
veni, ut salvos facias nos. 3 Deus, converte nos, et
ostende faciem tuam, et salvi erimus. 4 Domine
Deus virtutum, quousque irasceris super orationem
servi tui? 5 cibabis nos pane lacrimarum, et potum
dabis nobis in lacrimis in mensura? 6 Posuisti nos
in contradictionem vicinis nostris, et inimici nostri
subsannaverunt nos. 7 Deus virtutum, converte
nos, et ostende faciem tuam, et salvi erimus. 8
Vineam de Ægypto transtulisti: ejecisti gentes, et
plantasti eam. 9 Dux itineris fuisti in conspectu
ejus; plantasti radices ejus, et implevit terram.
10 Operuit montes umbra ejus, et arbusta ejus
cedros Dei. 11 Extendit palmites suos usque ad
mare, et usque ad flumen propagines ejus. 12 Ut
quid destruxisti maceriam ejus, et vindemiant eam
omnes qui prætergrediuntur viam? 13 Exterminavit
eam aper de silva, et singularis ferus depastus
est eam. 14 Deus virtutum, convertere, respice de
cælo, et vide, et visita vineam istam: 15 et perfice
eam quam plantavit dextera tua, et super filium
hominis quem confirmasti tibi. 16 Incensa igni et
suffossa, ab increpatione vultus tui peribunt. 17
Fiat manus tua super virum dexteræ tuæ, et super
filium hominis quem confirmasti tibi. 18 Et non
discedimus a te: vivificabis nos, et nomen tuum
invocabimus. 19 Domine Deus virtutum, converte
nos, et ostende faciem tuam, et salvi erimus.

81 In finem, pro torcularibus. Psalmus ipsi Asaph.
Exsultate Deo adjutori nostro; jubilate Deo
Jacob. 2 Sumite psalmum, et date tympanum;
psalterium jucundum cum cithara. 3 Buccinate in
neomenia tuba, in insigni die solemnitatis vestræ: 4
quia præceptum in Israël est, et judicium Deo Jacob.
5 Testimonium in Joseph posuit illud, cum exiret de
terra Ægypti; linguam quam non noverat, audivit. 6
Divertit ab oneribus dorsum ejus; manus ejus in
cophino servierunt. 7 In tribulatione invocasti me,
et liberavi te. Exaudivi te in abscondito tempestatis;
probavi te apud aquam contradictionis. 8 Audi,
populus meus, et contestabor te. Israël, si audieris
me, 9 non erit in te deus recens, neque adorabis
deum alienum. 10 Ego enim sum Dominus Deus
tuus, qui eduxi te de terra Ægypti. Dilata os tuum,
et implebo illud. 11 Et non audivit populus meus
vocem meam, et Israël non intendit mihi. 12 Et
dimisi eos secundum desideria cordis eorum; ibunt
in adinventionibus suis. 13 Si populus meus audisset
me, Israël si in viis meis ambulasset, 14 pro nihilo
forsitan inimicos eorum humiliassem, et super
tribulantes eos misissem manum meam. 15 Inimici
Domini mentiti sunt ei, et erit tempus eorum in
sæcula. 16 Et cibavit eos ex adipe frumenti, et de
petra melle saturavit eos.

82 Psalmus Asaph. Deus stetit in synagoga
deorum; in medio autem deos dijudicat.
2 Usquequo judicatis iniquitatem, et facies
peccatorum sumitis? 3 Judicate egeno et pupillo;
humilem et pauperem justificate. 4 Eripite
pauperem, et egenum de manu peccatoris liberate.
5 Nescierunt, neque intellexerunt; in tenebris
ambulant: movebuntur omnia fundamenta terræ.
6 Ego dixi: Dii estis, et filii Excelsi omnes. 7 Vos
autem sicut homines moriemini, et sicut unus de
principibus cadetis. 8 Surge, Deus, judica terram,
quoniam tu hæreditabis in omnibus gentibus.

83 Canticum Psalmi Asaph. Deus, quis similis
erit tibi? ne taceas, neque compescaris, Deus:
2 quoniam ecce inimici tui sonuerunt, et qui
oderunt te extulerunt caput. 3 Super populum
tuum malignaverunt consilium, et cogitaverunt
adversus sanctos tuos. 4 Dixerunt: Venite, et
disperdamus eos de gente, et non memoretur nomen
Israël ultra. 5 Quoniam cogitaverunt unanimiter;
simul adversum te testamentum disposuerunt: 6
tabernacula Idumæorum et Ismahelitæ, Moab et
Agareni, 7 Gebal, et Ammon, et Amalec; alienigenæ
cum habitantibus Tyrum. 8 Etenim Assur venit
cum illis: facti sunt in adjutorium filiis Lot. 9 Fac
illis sicut Madian et Sisaræ, sicut Jabin in torrente
Cisson. 10 Disperierunt in Endor; facti sunt ut
stercus terræ. 11 Pone principes eorum sicut Oreb,
et Zeb, et Zebee, et Salmana: omnes principes
eorum, 12 qui dixerunt: Hæreditate possideamus
sanctuarium Dei. 13 Deus meus, pone illos ut rotam,
et sicut stipulam ante faciem venti. 14 Sicut ignis
qui comburit silvam, et sicut flamma comburens
montes, 15 ita persequeris illos in tempestate tua,
et in ira tua turbabis eos. 16 Imple facies eorum
ignominia, et quærent nomen tuum, Domine. 17
Erubescant, et conturbentur in sæculum sæculi, et
confundantur, et pereant. 18 Et cognoscant quia

nomen tibi Dominus: tu solus Altissimus in omni
terra.

84 In finem, pro torcularibus filiis Core. Psalmus.
Quam dilecta tabernacula tua, Domine
virtutum! **2** Concupiscit, et deficit anima mea in
atria Domini; cor meum et caro mea exsultaverunt
in Deum vivum. **3** Etenim passer invenit sibi
domum, et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos:
altaria tua, Domine virtutum, rex meus, et Deus
meus. **4** Beati qui habitant in domo tua, Domine;
in sæcula sæculorum laudabunt te. **5** Beatus vir
cujus est auxilium abs te: ascensiones in corde
suo disposuit, **6** in valle lacrimarum, in loco quem
posuit. **7** Etenim benedictionem dabit legislator;
ibunt de virtute in virtutem: videbitur Deus deorum
in Sion. **8** Domine Deus virtutum, exaudi orationem
meam; auribus percipe, Deus Jacob. **9** Protector
noster, aspice, Deus, et respice in faciem christi
tui. **10** Quia melior est dies una in atriis tuis super
millia; elegi abjectus esse in domo Dei mei magis
quam habitare in tabernaculis peccatorum. **11** Quia
misericordiam et veritatem diligit Deus: gratiam
et gloriam dabit Dominus. **12** Non privabit bonis
eos qui ambulant in innocentia: Domine virtutum,
beatus homo qui sperat in te.

85 In finem, filiis Core. Psalmus. Benedixisti,
Domine, terram tuam; avertisti captivitatem
Jacob. **2** Remisisti iniquitatem plebis tuæ; operuisti
omnia peccata eorum. **3** Mitigasti omnem iram
tuam; avertisti ab ira indignationis tuæ. **4** Converte
nos, Deus salutaris noster, et averte iram tuam a
nobis. **5** Numquid in æternum irasceris nobis? aut
extendes iram tuam a generatione in generationem?
6 Deus, tu conversus vivificabis nos, et plebs
tua lætabitur in te. **7** Ostende nobis, Domine,
misericordiam tuam, et salutare tuum da nobis.
8 Audiam quid loquatur in me Dominus Deus,
quoniam loquetur pacem in plebem suam, et super
sanctos suos, et in eos qui convertuntur ad cor. **9**
Verumtamen prope timentes eum salutare ipsius,
ut inhabitet gloria in terra nostra. **10** Misericordia
et veritas obviaverunt sibi; justitia et pax osculatæ
sunt. **11** Veritas de terra orta est, et justitia de cælo
prospexit. **12** Etenim Dominus dabit benignitatem,
et terra nostra dabit fructum suum. **13** Justitia ante
eum ambulabit, et ponet in via gressus suos.

86 Oratio ipsi David. Inclina, Domine, aurem
tuam et exaudi me, quoniam inops et pauper
sum ego. **2** Custodi animam meam, quoniam
sanctus sum; salvum fac servum tuum, Deus meus,
sperantem in te. **3** Miserere mei, Domine, quoniam
ad te clamavi tota die; **4** lætifica animam servi
tui, quoniam ad te, Domine, animam meam levavi.
5 Quoniam tu, Domine, suavis et mitis, et multæ
misericordiæ omnibus invocantibus te. **6** Auribus
percipe, Domine, orationem meam, et intende voci
deprecationis meæ. **7** In die tribulationis meæ
clamavi ad te, quia exaudisti me. **8** Non est similis
tui in diis, Domine, et non est secundum opera
tua. **9** Omnes gentes quascumque fecisti venient,
et adorabunt coram te, Domine, et glorificabunt
nomen tuum. **10** Quoniam magnus es tu, et faciens
mirabilia; tu es Deus solus. **11** Deduc me, Domine,
in via tua, et ingrediar in veritate tua; lætetur cor
meum, ut timeat nomen tuum. **12** Confitebor tibi,
Domine Deus meus, in toto corde meo, et glorificabo
nomen tuum in æternum: **13** quia misericordia
tua magna est super me, et eruisti animam meam
ex inferno inferiori. **(Sheol h7585)** **14** Deus, iniqui
insurrexerunt super me, et synagoga potentium
quæsierunt animam meam: et non proposuerunt te
in conspectu suo. **15** Et tu, Domine Deus, miserator
et misericors; patiens, et multæ misericordiæ,
et verax. **16** Respice in me, et miserere mei; da
imperium tuum puero tuo, et salvum fac filium
ancillæ tuæ. **17** Fac mecum signum in bonum, ut
videant qui oderunt me, et confundantur: quoniam
tu, Domine, adjuvisti me, et consolatus es me.

87 Filiis Core. Psalmus cantici. Fundamenta ejus
in montibus sanctis; **2** diligit Dominus portas
Sion super omnia tabernacula Jacob. **3** Gloriosa
dicta sunt de te, civitas Dei! **4** Memor ero Rahab et
Babylonis, scientium me; ecce alienigenæ, et Tyrus,
et populus Æthiopum, hi fuerunt illic. **5** Numquid
Sion dicet: Homo et homo natus est in ea, et ipse
fundavit eam Altissimus? **6** Dominus narrabit in
scripturis populorum et principum, horum qui
fuerunt in ea. **7** Sicut lætantium omnium habitatio
est in te.

88 Canticum Psalmi, filiis Core, in finem, pro
Maheleth ad respondendum. Intellectus Eman
Ezrahitæ. Domine, Deus salutis meæ, in die clamavi
et nocte coram te. **2** Intret in conspectu tuo oratio
mea, inclina aurem tuam ad precem meam. **3**
Quia repleta est malis anima mea, et vita mea
inferno appropinquavit. **(Sheol h7585)** **4** Æstimatus
sum cum descendentibus in lacum, factus sum
sicut homo sine adjutorio, **5** inter mortuos liber;
sicut vulnerati dormientes in sepulchris, quorum
non es memor amplius, et ipsi de manu tua
repulsi sunt. **6** Posuerunt me in lacu inferiori,
in tenebrosis, et in umbra mortis. **7** Super me
confirmatus est furor tuus, et omnes fluctus

tuos induxisti super me. 8 Longe fecisti notos
meos a me; posuerunt me abominationem sibi.
Traditus sum, et non egrediebar; 9 oculi mei
languerunt præ inopia. Clamavi ad te, Domine,
tota die; expandi ad te manus meas. 10 Numquid
mortuis facies mirabilia? aut medici suscitabunt, et
confitebuntur tibi? 11 Numquid narrabit aliquis
in sepulchro misericordiam tuam, et veritatem
tuam in perditione? 12 Numquid cognoscentur
in tenebris mirabilia tua? et justitia tua in terra
oblivionis? 13 Et ego ad te, Domine, clamavi,
et mane oratio mea præveniet te. 14 Ut quid,
Domine, repellis orationem meam; avertis faciem
tuam a me? 15 Pauper sum ego, et in laboribus a
juventute mea; exaltatus autem, humiliatus sum
et conturbatus. 16 In me transierunt iræ tuæ, et
terrores tui conturbaverunt me: 17 circumdederunt
me sicut aqua tota die; circumdederunt me simul.
18 Elongasti a me amicum et proximum, et notos
meos a miseria.

89 Intellectus Ethan Ezrahitæ. Misericordias
Domini in æternum cantabo; in generationem
et generationem annuntiabo veritatem tuam in ore
meo. 2 Quoniam dixisti: In æternum misericordia
ædificabitur in cælis; præparabitur veritas tua in
eis. 3 Disposui testamentum electis meis; juravi
David servo meo: 4 Usque in æternum præparabo
semen tuum, et ædificabo in generationem et
generationem sedem tuam. 5 Confitebuntur cæli
mirabilia tua, Domine; etenim veritatem tuam in
ecclesia sanctorum. 6 Quoniam quis in nubibus
æquabitur Domino; similis erit Deo in filiis Dei?
7 Deus, qui glorificatur in consilio sanctorum,
magnus et terribilis super omnes qui in circuitu
ejus sunt. 8 Domine Deus virtutum, quis similis
tibi? potens es, Domine, et veritas tua in circuitu
tuo. 9 Tu dominaris potestati maris; motum autem
fluctuum ejus tu mitigas. 10 Tu humiliasti, sicut
vulneratum, superbum; in brachio virtutis tuæ
dispersisti inimicos tuos. 11 Tui sunt cæli, et tua est
terra: orbem terræ, et plenitudinem ejus tu fundasti;
12 aquilonem et mare tu creasti. Thabor et Hermon
in nomine tuo exsultabunt: 13 tuum brachium
cum potentia. Firmetur manus tua, et exaltetur
dextera tua: 14 justitia et judicium præparatio
sedis tuæ: misericordia et veritas præcedent faciem
tuam. 15 Beatus populus qui scit jubilationem:
Domine, in lumine vultus tui ambulabunt, 16 et in
nomine tuo exsultabunt tota die, et in justitia tua
exaltabuntur. 17 Quoniam gloria virtutis eorum tu
es, et in beneplacito tuo exaltabitur cornu nostrum.
18 Quia Domini est assumptio nostra, et sancti Israël
regis nostri. 19 Tunc locutus es in visione sanctis
tuis, et dixisti: Posui adjutorium in potente, et
exaltavi electum de plebe mea. 20 Inveni David,
servum meum; oleo sancto meo unxi eum. 21
Manus enim mea auxiliabitur ei, et brachium meum
confortabit eum. 22 Nihil proficiet inimicus in
eo, et filius iniquitatis non apponet nocere ei.
23 Et concidam a facie ipsius inimicos ejus, et
odientes eum in fugam convertam. 24 Et veritas
mea et misericordia mea cum ipso, et in nomine
meo exaltabitur cornu ejus. 25 Et ponam in mari
manum ejus, et in fluminibus dexteram ejus. 26
Ipse invocabit me: Pater meus es tu, Deus meus,
et susceptor salutis meæ. 27 Et ego primogenitum
ponam illum, excelsum præ regibus terræ. 28
In æternum servabo illi misericordiam meam, et
testamentum meum fidele ipsi. 29 Et ponam in
sæculum sæculi semen ejus, et thronum ejus sicut
dies cæli. 30 Si autem dereliquerint filii ejus legem
meam, et in judiciis meis non ambulaverint; 31 si
justitias meas profanaverint, et mandata mea non
custodierint: 32 visitabo in virga iniquitates eorum,
et in verberibus peccata eorum; 33 misericordiam
autem meam non dispergam ab eo, neque nocebo
in veritate mea, 34 neque profanabo testamentum
meum: et quæ procedunt de labiis meis non faciam
irrita. 35 Semel juravi in sancto meo, si David
mentiar: 36 semen ejus in æternum manebit. Et
thronus ejus sicut sol in conspectu meo, 37 et sicut
luna perfecta in æternum, et testis in cælo fidelis.
38 Tu vero repulisti et despexisti; distulisti christum
tuum. 39 Evertisti testamentum servi tui; profanasti
in terra sanctuarium ejus. 40 Destruxisti omnes
sepes ejus; posuisti firmamentum ejus formidinem.
41 Diripuerunt eum omnes transeuntes viam; factus
est opprobrium vicinis suis. 42 Exaltasti dexteram
deprimentium eum; lætificasti omnes inimicos
ejus. 43 Avertisti adjutorium gladii ejus, et non
es auxiliatus ei in bello. 44 Destruxisti eum ab
emundatione, et sedem ejus in terram collisisti.
45 Minorasti dies temporis ejus; perfudisti eum
confusione. 46 Usquequo, Domine, avertis in finem?
exardescet sicut ignis ira tua? 47 Memorare quæ
mea substantia: numquid enim vane constituisti
omnes filios hominum? 48 Quis est homo qui vivet
et non videbit mortem? eruet animam suam de
manu inferi? (Sheol h7585) 49 Ubi sunt misericordiæ
tuæ antiquæ, Domine, sicut jurasti David in veritate
tua? 50 Memor esto, Domine, opprobrii servorum
tuorum, quod continui in sinu meo, multarum
gentium: 51 quod exprobraverunt inimici tui,
Domine; quod exprobraverunt commutationem

christi tui. 52 Benedictus Dominus in æternum.
Fiat, fiat.

90 Oratio Moysi, hominis Dei. Domine, refugium
factus es nobis a generatione in generationem.
2 Priusquam montes fierent, aut formaretur terra
et orbis, a sæculo et usque in sæculum tu es, Deus.
3 Ne avertas hominem in humilitatem: et dixisti:
Convertimini, filii hominum. 4 Quoniam mille
anni ante oculos tuos tamquam dies hesterna quæ
præteriit: et custodia in nocte 5 quæ pro nihilo
habentur, eorum anni erunt. 6 Mane sicut herba
transeat; mane floreat, et transeat; vespere decidat,
induret, et arescat. 7 Quia defecimus in ira tua, et
in furore tuo turbati sumus. 8 Posuisti iniquitates
nostras in conspectu tuo; sæculum nostrum in
illuminatione vultus tui. 9 Quoniam omnes dies
nostri defecerunt, et in ira tua defecimus. Anni
nostri sicut aranea meditabuntur; 10 dies annorum
nostrorum in ipsis septuaginta anni. Si autem in
potentatibus octoginta anni, et amplius eorum
labor et dolor; quoniam supervenit mansuetudo,
et corripiemur. 11 Quis novit potestatem iræ tuæ,
et præ timore tuo iram tuam 12 dinumerare?
Dexteram tuam sic notam fac, et eruditos corde
in sapientia. 13 Convertere, Domine; usquequo?
et deprecabilis esto super servos tuos. 14 Repleti
sumus mane misericordia tua; et exsultavimus,
et delectati sumus omnibus diebus nostris. 15
Lætati sumus pro diebus quibus nos humiliasti;
annis quibus vidimus mala. 16 Respice in servos
tuos et in opera tua, et dirige filios eorum. 17
Et sit splendor Domini Dei nostri super nos, et
opera manuum nostrarum dirige super nos, et opus
manuum nostrarum dirige.

91 Laus cantici David. Qui habitat in
adjutorio Altissimi, in protectione Dei cæli
commorabitur. 2 Dicet Domino: Susceptor meus
es tu, et refugium meum; Deus meus, sperabo
in eum. 3 Quoniam ipse liberavit me de laqueo
venantium, et a verbo aspero. 4 Scapulis suis
obumbrabit tibi, et sub pennis ejus sperabis. 5
Scuto circumdabit te veritas ejus: non timebis
a timore nocturno; 6 a sagitta volante in die, a
negotio perambulante in tenebris, ab incursu,
et dæmonio meridiano. 7 Cadent a latere tuo
mille, et decem millia a dextris tuis; ad te autem
non appropinquabit. 8 Verumtamen oculis tuis
considerabis, et retributionem peccatorum videbis.
9 Quoniam tu es, Domine, spes mea; Altissimum
posuisti refugium tuum. 10 Non accedet ad
te malum, et flagellum non appropinquabit
tabernaculo tuo. 11 Quoniam angelis suis mandavit
de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis. 12 In
manibus portabunt te, ne forte offendas ad lapidem
pedem tuum. 13 Super aspidem et basiliscum
ambulabis, et conculcabis leonem et draconem. 14
Quoniam in me speravit, liberabo eum; protegam
eum, quoniam cognovit nomen meum. 15 Clamabit
ad me, et ego exaudiam eum; cum ipso sum in
tribulatione: eripiam eum, et glorificabo eum. 16
Longitudine dierum replebo eum, et ostendam illi
salutare meum.

92 Psalmus cantici, in die sabbati. Bonum est
confiteri Domino, et psallere nomini tuo,
Altissime: 2 ad annuntiandum mane misericordiam
tuam, et veritatem tuam per noctem, 3 in
decachordo, psalterio; cum cantico, in cithara.
4 Quia delectasti me, Domine, in factura tua;
et in operibus manuum tuarum exsultabo. 5
Quam magnificata sunt opera tua, Domine! nimis
profundæ factæ sunt cogitationes tuæ. 6 Vir
insipiens non cognoscet, et stultus non intelliget
hæc. 7 Cum exorti fuerint peccatores sicut fœnum,
et apparuerint omnes qui operantur iniquitatem, ut
intereant in sæculum sæculi: 8 tu autem Altissimus
in æternum, Domine. 9 Quoniam ecce inimici tui,
Domine, quoniam ecce inimici tui peribunt; et
dispergentur omnes qui operantur iniquitatem.
10 Et exaltabitur sicut unicornis cornu meum, et
senectus mea in misericordia uberi. 11 Et despexit
oculus meus inimicos meos, et in insurgentibus in
me malignantibus audiet auris mea. 12 Justus ut
palma florebit; sicut cedrus Libani multiplicabitur.
13 Plantati in domo Domini, in atriis domus Dei
nostri florebunt. 14 Adhuc multiplicabuntur in
senecta uberi, et bene patientes erunt: 15 ut
annuntient quoniam rectus Dominus Deus noster,
et non est iniquitas in eo.

93 Laus cantici ipsi David, in die ante sabbatum,
quando fundata est terra. Dominus regnavit,
decorem indutus est: indutus est Dominus
fortitudinem, et præcinxit se. Etenim firmavit
orbem terræ, qui non commovebitur. 2 Parata
sedes tua ex tunc; a sæculo tu es. 3 Elevaverunt
flumina, Domine, elevaverunt flumina vocem suam;
elevaverunt flumina fluctus suos, 4 a vocibus
aquarum multarum. Mirabiles elationes maris;
mirabilis in altis Dominus. 5 Testimonia tua
credibilia facta sunt nimis; domum tuam decet
sanctitudo, Domine, in longitudinem dierum.

94 Psalmus ipsi David, quarta sabbati. Deus
ultionum Dominus; Deus ultionum libere

egit. 2 Exaltare, qui judicas terram; redde
retributionem superbis. 3 Usquequo peccatores,
Domine, usquequo peccatores gloriabuntur; 4
effabuntur et loquentur iniquitatem; loquentur
omnes qui operantur injustitiam? 5 Populum
tuum, Domine, humiliaverunt, et hæreditatem tuam
vexaverunt. 6 Viduam et advenam interfecerunt,
et pupillos occiderunt. 7 Et dixerunt: Non videbit
Dominus, nec intelliget Deus Jacob. 8 Intelligite,
insipientes in populo; et stulti, aliquando sapite.
9 Qui plantavit aurem non audiet? aut qui finxit
oculum non considerat? 10 Qui corripit gentes
non arguet, qui docet hominem scientiam? 11
Dominus scit cogitationes hominum, quoniam
vanæ sunt. 12 Beatus homo quem tu erudieris,
Domine, et de lege tua docueris eum: 13 ut
mitiges ei a diebus malis, donec fodiatur peccatori
fovea. 14 Quia non repellet Dominus plebem
suam, et hæreditatem suam non derelinquet, 15
quoadusque justitia convertatur in judicium: et
qui juxta illam, omnes qui recto sunt corde. 16
Quis consurget mihi adversus malignantes? aut
quis stabit mecum adversus operantes iniquitatem?
17 Nisi quia Dominus adjuvit me, paulominus
habitasset in inferno anima mea. (questioned) 18 Si
dicebam: Motus est pes meus: misericordia tua,
Domine, adjuvabat me. 19 Secundum multitudinem
dolorum meorum in corde meo, consolationes
tuæ lætificaverunt animam meam. 20 Numquid
adhæret tibi sedes iniquitatis, qui fingis laborem
in præcepto? 21 Captabunt in animam justi, et
sanguinem innocentem condemnabunt. 22 Et
factus est mihi Dominus in refugium, et Deus
meus in adjutorium spei meæ. 23 Et reddet illis
iniquitatem ipsorum, et in malitia eorum disperdet
eos: disperdet illos Dominus Deus noster.

95 Laus cantici ipsi David. Venite, exsultemus
Domino; jubilemus Deo salutari nostro; 2
præoccupemus faciem ejus in confessione, et in
psalmis jubilemus ei: 3 quoniam Deus magnus
Dominus, et rex magnus super omnes deos. 4
Quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, et
altitudines montium ipsius sunt; 5 quoniam ipsius
est mare, et ipse fecit illud, et siccam manus ejus
formaverunt. 6 Venite, adoremus, et procidamus, et
ploremus ante Dominum qui fecit nos: 7 quia ipse
est Dominus Deus noster, et nos populus pascuæ
ejus, et oves manus ejus. 8 Hodie si vocem ejus
audieritis, nolite obdurare corda vestra 9 sicut in
irritatione, secundum diem tentationis in deserto,
ubi tentaverunt me patres vestri: probaverunt
me, et viderunt opera mea. 10 Quadraginta annis
offensus fui generationi illi, et dixi: Semper hi
errant corde. 11 Et isti non cognoverunt vias meas:
ut juravi in ira mea: Si introibunt in requiem meam.

96 Canticum ipsi David, quando domus
ædificabatur post captivitatem. Cantate
Domino canticum novum; cantate Domino omnis
terra. 2 Cantate Domino, et benedicite nomini
ejus; annuntiate de die in diem salutare ejus. 3
Annuntiate inter gentes gloriam ejus; in omnibus
populis mirabilia ejus. 4 Quoniam magnus Dominus,
et laudabilis nimis: terribilis est super omnes deos.
5 Quoniam omnes dii gentium dæmonia; Dominus
autem cælos fecit. 6 Confessio et pulchritudo
in conspectu ejus; sanctimonia et magnificentia
in sanctificatione ejus. 7 Afferte Domino, patriæ
gentium, afferte Domino gloriam et honorem; 8
afferte Domino gloriam nomini ejus. Tollite hostias,
et introite in atria ejus; 9 adorate Dominum
in atrio sancto ejus. Commoveatur a facie ejus
universa terra; 10 dicite in gentibus, quia Dominus
regnavit. Etenim correxit orbem terræ, qui non
commovebitur; judicabit populos in æquitate. 11
Lætentur cæli, et exsultet terra; commoveatur mare
et plenitudo ejus; 12 gaudebunt campi, et omnia
quæ in eis sunt. Tunc exsultabunt omnia ligna
silvarum 13 a facie Domini, quia venit, quoniam
venit judicare terram. Judicabit orbem terræ in
æquitate, et populos in veritate sua.

97 Huic David, quando terra ejus restituta est.
Dominus regnavit: exsultet terra; lætentur
insulæ multæ. 2 Nubes et caligo in circuitu ejus;
justitia et judicium correctio sedis ejus. 3 Ignis
ante ipsum præcedet, et inflammabit in circuitu
inimicos ejus. 4 Illuxerunt fulgura ejus orbi terræ;
vidit, et commota est terra. 5 Montes sicut cera
fluxerunt a facie Domini; a facie Domini omnis
terra. 6 Annuntiaverunt cæli justitiam ejus, et
viderunt omnes populi gloriam ejus. 7 Confundantur
omnes qui adorant sculptilia, et qui gloriantur in
simulacris suis. Adorate eum omnes angeli ejus. 8
Audivit, et lætata est Sion, et exsultaverunt filiæ
Judæ propter judicia tua, Domine. 9 Quoniam tu
Dominus altissimus super omnem terram; nimis
exaltatus es super omnes deos. 10 Qui diligitis
Dominum, odite malum: custodit Dominus animas
sanctorum suorum; de manu peccatoris liberabit
eos. 11 Lux orta est justo, et rectis corde lætitia. 12
Lætamini, justi, in Domino, et confitemini memoriæ
sanctificationis ejus.

98 Psalmus ipsi David. Cantate Domino canticum
novum, quia mirabilia fecit. Salvavit sibi

dextera ejus, et brachium sanctum ejus. 2
Notum fecit Dominus salutare suum; in conspectu
gentium revelavit justitiam suam. 3 Recordatus est
misericordiæ suæ, et veritatis suæ domui Israël.
Viderunt omnes termini terræ salutare Dei nostri.
4 Jubilate Deo, omnis terra; cantate, et exsultate,
et psallite. 5 Psallite Domino in cithara; in cithara
et voce psalmi; 6 in tubis ductilibus, et voce tubæ
corneæ. Jubilate in conspectu regis Domini: 7
moveatur mare, et plenitudo ejus; orbis terrarum,
et qui habitant in eo. 8 Flumina plaudent manu;
simul montes exsultabunt 9 a conspectu Domini:
quoniam venit judicare terram. Judicabit orbem
terrarum in justitia, et populos in æquitate.

99 Psalmus ipsi David. Dominus regnavit:
irascantur populi; qui sedet super cherubim:
moveatur terra. 2 Dominus in Sion magnus, et
excelsus super omnes populos. 3 Confiteantur
nomini tuo magno, quoniam terribile et sanctum
est, 4 et honor regis judicium diligit. Tu parasti
directiones; judicium et justitiam in Jacob tu fecisti.
5 Exaltate Dominum Deum nostrum, et adorate
scabellum pedum ejus, quoniam sanctum est. 6
Moyses et Aaron in sacerdotibus ejus, et Samuel
inter eos qui invocant nomen ejus: invocabant
Dominum, et ipse exaudiebat eos; 7 in columna
nubis loquebatur ad eos. Custodiebant testimonia
ejus, et præceptum quod dedit illis. 8 Domine Deus
noster, tu exaudiebas eos; Deus, tu propitius fuisti
eis, et ulciscens in omnes adinventiones eorum. 9
Exaltate Dominum Deum nostrum, et adorate in
monte sancto ejus, quoniam sanctus Dominus Deus
noster.

100 Psalmus in confessione. 2 Jubilate Deo,
omnis terra; servite Domino in lætitia.
Introite in conspectu ejus in exsultatione. 3 Scitote
quoniam Dominus ipse est Deus; ipse fecit nos,
et non ipsi nos: populus ejus, et oves pascuæ
ejus. 4 Introite portas ejus in confessione; atria
ejus in hymnis: confitemini illi. Laudate nomen
ejus, 5 quoniam suavis est Dominus, in æternum
misericordia ejus, et usque in generationem et
generationem veritas ejus.

101 Psalmus ipsi David. Misericordiam et
judicium cantabo tibi, Domine; psallam, 2 et
intelligam in via immaculata: quando venies ad me?
Perambulabam in innocentia cordis mei, in medio
domus meæ. 3 Non proponebam ante oculos meos
rem injustam; facientes prævaricationes odivi; non
adhæsit mihi 4 cor pravum; declinantem a me
malignum non cognoscebam. 5 Detrahentem secreto
proximo suo, hunc persequebar: superbo oculo, et
insatiabili corde, cum hoc non edebam. 6 Oculi mei
ad fideles terræ, ut sedeant mecum; ambulans in via
immaculata, hic mihi ministrabat. 7 Non habitabit in
medio domus meæ qui facit superbiam; qui loquitur
iniqua non direxit in conspectu oculorum meorum.
8 In matutino interficiebam omnes peccatores
terræ, ut disperderem de civitate Domini omnes
operantes iniquitatem.

102 Oratio pauperis, cum anxius fuerit, et in
conspectu Domini effuderit precem suam.
Domine, exaudi orationem meam, et clamor meus
ad te veniat. 2 Non avertas faciem tuam a me:
in quacumque die tribulor, inclina ad me aurem
tuam; in quacumque die invocavero te, velociter
exaudi me. 3 Quia defecerunt sicut fumus dies
mei, et ossa mea sicut cremium aruerunt. 4
Percussus sum ut fœnum, et aruit cor meum,
quia oblitus sum comedere panem meum. 5 A
voce gemitus mei adhæsit os meum carni meæ. 6
Similis factus sum pellicano solitudinis; factus sum
sicut nycticorax in domicilio. 7 Vigilavi, et factus
sum sicut passer solitarius in tecto. 8 Tota die
exprobrabant mihi inimici mei, et qui laudabant me
adversum me jurabant: 9 quia cinerem tamquam
panem manducabam, et potum meum cum fletu
miscebam, 10 a facie iræ et indignationis tuæ:
quia elevans allisisti me. 11 Dies mei sicut umbra
declinaverunt, et ego sicut fœnum arui. 12 Tu autem,
Domine, in æternum permanes, et memoriale
tuum in generationem et generationem. 13 Tu
exsurgens misereberis Sion, quia tempus miserendi
ejus, quia venit tempus: 14 quoniam placuerunt
servis tuis lapides ejus, et terræ ejus miserebuntur.
15 Et timebunt gentes nomen tuum, Domine, et
omnes reges terræ gloriam tuam: 16 quia ædificavit
Dominus Sion, et videbitur in gloria sua. 17 Respexit
in orationem humilium et non sprevit precem
eorum. 18 Scribantur hæc in generatione altera,
et populus qui creabitur laudabit Dominum. 19
Quia prospexit de excelso sancto suo; Dominus
de cælo in terram aspexit: 20 ut audiret gemitus
compeditorum; ut solveret filios interemptorum:
21 ut annuntient in Sion nomen Domini, et laudem
ejus in Jerusalem: 22 in conveniendo populos in
unum, et reges, ut serviant Domino. 23 Respondit
ei in via virtutis suæ: Paucitatem dierum meorum
nuntia mihi: 24 ne revoces me in dimidio dierum
meorum, in generationem et generationem anni
tui. 25 Initio tu, Domine, terram fundasti, et opera
manuum tuarum sunt cæli. 26 Ipsi peribunt, tu
autem permanes; et omnes sicut vestimentum

veterascent. Et sicut opertorium mutabis eos, et
mutabuntur; 27 tu autem idem ipse es, et anni tui
non deficient. 28 Filii servorum tuorum habitabunt,
et semen eorum in sæculum dirigetur.

103 Ipsi David. Benedic, anima mea, Domino,
et omnia quæ intra me sunt nomini sancto
ejus. 2 Benedic, anima mea, Domino, et noli oblivisci
omnes retributiones ejus. 3 Qui propitiatur omnibus
iniquitatibus tuis; qui sanat omnes infirmitates tuas:
4 qui redimit de interitu vitam tuam; qui coronat
te in misericordia et miserationibus: 5 qui replet
in bonis desiderium tuum; renovabitur ut aquilæ
juventus tua: 6 faciens misericordias Dominus, et
judicium omnibus injuriam patientibus. 7 Notas
fecit vias suas Moysi; filiis Israël voluntates suas.
8 Miserator et misericors Dominus: longanimis,
et multum misericors. 9 Non in perpetuum
irascetur, neque in æternum comminabitur. 10
Non secundum peccata nostra fecit nobis, neque
secundum iniquitates nostras retribuit nobis. 11
Quoniam secundum altitudinem cæli a terra,
corroboravit misericordiam suam super timentes
se; 12 quantum distat ortus ab occidente, longe
fecit a nobis iniquitates nostras. 13 Quomodo
miseretur pater filiorum, misertus est Dominus
timentibus se. 14 Quoniam ipse cognovit figmentum
nostrum; recordatus est quoniam pulvis sumus. 15
Homo, sicut fœnum dies ejus; tamquam flos agri,
sic efflorebit: 16 quoniam spiritus pertransibit in
illo, et non subsistet, et non cognoscet amplius
locum suum. 17 Misericordia autem Domini ab
æterno, et usque in æternum super timentes
eum. Et justitia illius in filios filiorum, 18 his
qui servant testamentum ejus, et memores sunt
mandatorum ipsius ad faciendum ea. 19 Dominus in
cælo paravit sedem suam, et regnum ipsius omnibus
dominabitur. 20 Benedicite Domino, omnes angeli
ejus: potentes virtute, facientes verbum illius, ad
audiendam vocem sermonum ejus. 21 Benedicite
Domino, omnes virtutes ejus; ministri ejus, qui
facitis voluntatem ejus. 22 Benedicite Domino,
omnia opera ejus: in omni loco dominationis ejus,
benedic, anima mea, Domino.

104 Ipsi David. Benedic, anima mea, Domino:
Domine Deus meus, magnificatus es
vehementer. Confessionem et decorem induisti, 2
amictus lumine sicut vestimento. Extendens cælum
sicut pellem, 3 qui tegis aquis superiora ejus:
qui ponis nubem ascensum tuum; qui ambulas
super pennas ventorum: 4 qui facis angelos tuos
spiritus, et ministros tuos ignem urentem. 5 Qui
fundasti terram super stabilitatem suam: non
inclinabitur in sæculum sæculi. 6 Abyssus sicut
vestimentum amictus ejus; super montes stabunt
aquæ. 7 Ab increpatione tua fugient; a voce
tonitrui tui formidabunt. 8 Ascendunt montes, et
descendunt campi, in locum quem fundasti eis.
9 Terminum posuisti quem non transgredientur,
neque convertentur operire terram. 10 Qui emittis
fontes in convallibus; inter medium montium
pertransibunt aquæ. 11 Potabunt omnes bestiæ agri;
expectabunt onagri in siti sua. 12 Super ea volucres
cæli habitabunt; de medio petrarum dabunt voces.
13 Rigans montes de superioribus suis; de fructu
operum tuorum satiabitur terra: 14 producens
fœnum jumentis, et herbam servituti hominum, ut
educas panem de terra, 15 et vinum lætificet cor
hominis: ut exhilaret faciem in oleo, et panis cor
hominis confirmet. 16 Saturabuntur ligna campi,
et cedri Libani quas plantavit: 17 illic passeres
nidificabunt: herodii domus dux est eorum. 18
Montes excelsi cervis; petra refugium herinaciis.
19 Fecit lunam in tempora; sol cognovit occasum
suum. 20 Posuisti tenebras, et facta est nox; in ipsa
pertransibunt omnes bestiæ silvæ: 21 catuli leonum
rugientes ut rapiant, et quærant a Deo escam sibi.
22 Ortus est sol, et congregati sunt, et in cubilibus
suis collocabuntur. 23 Exibit homo ad opus suum,
et ad operationem suam usque ad vesperum. 24
Quam magnificata sunt opera tua, Domine! omnia in
sapientia fecisti; impleta est terra possessione tua.
25 Hoc mare magnum et spatiosum manibus; illic
reptilia quorum non est numerus: animalia pusilla
cum magnis. 26 Illic naves pertransibunt; draco
iste quem formasti ad illudendum ei. 27 Omnia
a te expectant ut des illis escam in tempore. 28
Dante te illis, colligent; aperiente te manum tuam,
omnia implebuntur bonitate. 29 Avertente autem
te faciem, turbabuntur; auferes spiritum eorum,
et deficient, et in pulverem suum revertentur. 30
Emittes spiritum tuum, et creabuntur, et renovabis
faciem terræ. 31 Sit gloria Domini in sæculum;
lætabitur Dominus in operibus suis. 32 Qui respicit
terram, et facit eam tremere; qui tangit montes, et
fumigant. 33 Cantabo Domino in vita mea; psallam
Deo meo quamdiu sum. 34 Jucundum sit ei eloquium
meum; ego vero delectabor in Domino. 35 Deficiant
peccatores a terra, et iniqui, ita ut non sint. Benedic,
anima mea, Domino.

105 Alleluja. Confitemini Domino, et invocate
nomen ejus; annuntiate inter gentes opera
ejus. 2 Cantate ei, et psallite ei; narrate omnia
mirabilia ejus. 3 Laudamini in nomine sancto ejus;
lætetur cor quærentium Dominum. 4 Quærite

Dominum, et confirmamini; quærite faciem ejus
semper. 5 Mementote mirabilium ejus quæ fecit;
prodigia ejus, et judicia oris ejus: 6 semen Abraham
servi ejus; filii Jacob electi ejus. 7 Ipse Dominus Deus
noster; in universa terra judicia ejus. 8 Memor fuit
in sæculum testamenti sui; verbi quod mandavit in
mille generationes: 9 quod disposuit ad Abraham,
et juramenti sui ad Isaac: 10 et statuit illud Jacob
in præceptum, et Israël in testamentum æternum,
11 dicens: Tibi dabo terram Chanaan, funiculum
hæreditatis vestræ: 12 cum essent numero brevi,
paucissimi, et incolæ ejus. 13 Et pertransierunt de
gente in gentem, et de regno ad populum alterum.
14 Non reliquit hominem nocere eis: et corripuit
pro eis reges. 15 Nolite tangere christos meos, et
in prophetis meis nolite malignari. 16 Et vocavit
famem super terram, et omne firmamentum panis
contrivit. 17 Misit ante eos virum: in servum
venumdatus est, Joseph. 18 Humiliaverunt in
compedibus pedes ejus; ferrum pertransiit animam
ejus: 19 donec veniret verbum ejus. Eloquium
Domini inflammavit eum. 20 Misit rex, et solvit eum;
princeps populorum, et dimisit eum. 21 Constituit
eum dominum domus suæ, et principem omnis
possessionis suæ: 22 ut erudiret principes ejus sicut
semetipsum, et senes ejus prudentiam doceret.
23 Et intravit Israël in Ægyptum, et Jacob accola
fuit in terra Cham. 24 Et auxit populum suum
vehementer, et firmavit eum super inimicos ejus.
25 Convertit cor eorum, ut odirent populum ejus,
et dolum facerent in servos ejus. 26 Misit Moysen
servum suum; Aaron quem elegit ipsum. 27 Posuit
in eis verba signorum suorum, et prodigiorum in
terra Cham. 28 Misit tenebras, et obscuravit; et
non exacerbavit sermones suos. 29 Convertit aquas
eorum in sanguinem, et occidit pisces eorum. 30
Edidit terra eorum ranas in penetralibus regum
ipsorum. 31 Dixit, et venit cœnomyia et ciniphes in
omnibus finibus eorum. 32 Posuit pluvias eorum
grandinem: ignem comburentem in terra ipsorum.
33 Et percussit vineas eorum, et ficulneas eorum, et
contrivit lignum finium eorum. 34 Dixit, et venit
locusta, et bruchus cujus non erat numerus: 35 et
comedit omne fœnum in terra eorum, et comedit
omnem fructum terræ eorum. 36 Et percussit omne
primogenitum in terra eorum, primitias omnis
laboris eorum. 37 Et eduxit eos cum argento et
auro, et non erat in tribubus eorum infirmus. 38
Lætata est Ægyptus in profectione eorum, quia
incubuit timor eorum super eos. 39 Expandit nubem
in protectionem eorum, et ignem ut luceret eis per
noctem. 40 Petierunt, et venit coturnix, et pane cæli
saturavit eos. 41 Dirupit petram, et fluxerunt aquæ:
abierunt in sicco flumina. 42 Quoniam memor fuit
verbi sancti sui, quod habuit ad Abraham puerum
suum. 43 Et eduxit populum suum in exsultatione,
et electos suos in lætitia. 44 Et dedit illis regiones
gentium, et labores populorum possederunt: 45
ut custodiant justificationes ejus, et legem ejus
requirant.

106 Alleluja. Confitemini Domino, quoniam
bonus, quoniam in sæculum misericordia
ejus. 2 Quis loquetur potentias Domini; auditas
faciet omnes laudes ejus? 3 Beati qui custodiunt
judicium, et faciunt justitiam in omni tempore. 4
Memento nostri, Domine, in beneplacito populi tui;
visita nos in salutari tuo: 5 ad videndum in bonitate
electorum tuorum; ad lætandum in lætitia gentis
tuæ: ut lauderis cum hæreditate tua. 6 Peccavimus
cum patribus nostris: injuste egimus; iniquitatem
fecimus. 7 Patres nostri in Ægypto non intellexerunt
mirabilia tua; non fuerunt memores multitudinis
misericordiæ tuæ. Et irritaverunt ascendentes in
mare, mare Rubrum; 8 et salvavit eos propter
nomen suum, ut notam faceret potentiam suam.
9 Et increpuit mare Rubrum et exsiccatum est, et
deduxit eos in abyssis sicut in deserto. 10 Et salvavit
eos de manu odientium, et redemit eos de manu
inimici. 11 Et operuit aqua tribulantes eos; unus ex
eis non remansit. 12 Et crediderunt verbis ejus, et
laudaverunt laudem ejus. 13 Cito fecerunt; obliti
sunt operum ejus: et non sustinuerunt consilium
ejus. 14 Et concupierunt concupiscentiam in deserto,
et tentaverunt Deum in inaquoso. 15 Et dedit eis
petitionem ipsorum, et misit saturitatem in animas
eorum. 16 Et irritaverunt Moysen in castris; Aaron,
sanctum Domini. 17 Aperta est terra, et deglutivit
Dathan, et operuit super congregationem Abiron.
18 Et exarsit ignis in synagoga eorum: flamma
combussit peccatores. 19 Et fecerunt vitulum in
Horeb, et adoraverunt sculptile. 20 Et mutaverunt
gloriam suam in similitudinem vituli comedentis
fœnum. 21 Obliti sunt Deum qui salvavit eos; qui
fecit magnalia in Ægypto, 22 mirabilia in terra
Cham, terribilia in mari Rubro. 23 Et dixit ut
disperderet eos, si non Moyses, electus ejus, stetisset
in confractione in conspectu ejus, ut averteret iram
ejus, ne disperderet eos. 24 Et pro nihilo habuerunt
terram desiderabilem; non crediderunt verbo ejus.
25 Et murmuraverunt in tabernaculis suis; non
exaudierunt vocem Domini. 26 Et elevavit manum
suam super eos ut prosterneret eos in deserto:
27 et ut dejiceret semen eorum in nationibus, et
dispergeret eos in regionibus. 28 Et initiati sunt
Beelphegor, et comederunt sacrificia mortuorum.

29 Et irritaverunt eum in adinventionibus suis, et
multiplicata est in eis ruina. 30 Et stetit Phinees, et
placavit, et cessavit quassatio. 31 Et reputatum est
ei in justitiam, in generationem et generationem
usque in sempiternum. 32 Et irritaverunt eum
ad aquas contradictionis, et vexatus est Moyses
propter eos: 33 quia exacerbaverunt spiritum ejus, et
distinxit in labiis suis. 34 Non disperdiderunt gentes
quas dixit Dominus illis: 35 et commisti sunt inter
gentes, et didicerunt opera eorum; 36 et servierunt
sculptilibus eorum, et factum est illis in scandalum.
37 Et immolaverunt filios suos et filias suas
dæmoniis. 38 Et effuderunt sanguinem innocentem,
sanguinem filiorum suorum et filiarum suarum,
quas sacrificaverunt sculptilibus Chanaan. Et infecta
est terra in sanguinibus, 39 et contaminata est in
operibus eorum: et fornicati sunt in adinventionibus
suis. 40 Et iratus est furore Dominus in populum
suum, et abominatus est hæreditatem suam. 41 Et
tradidit eos in manus gentium; et dominati sunt
eorum qui oderunt eos. 42 Et tribulaverunt eos
inimici eorum, et humiliati sunt sub manibus eorum;
43 sæpe liberavit eos. Ipsi autem exacerbaverunt
eum in consilio suo, et humiliati sunt in iniquitatibus
suis. 44 Et vidit cum tribularentur, et audivit
orationem eorum. 45 Et memor fuit testamenti
sui, et pœnituit eum secundum multitudinem
misericordiæ suæ: 46 et dedit eos in misericordias,
in conspectu omnium qui ceperant eos. 47 Salvos
nos fac, Domine Deus noster, et congrega nos de
nationibus: ut confiteamur nomini sancto tuo, et
gloriemur in laude tua. 48 Benedictus Dominus
Deus Israël, a sæculo et usque in sæculum; et dicet
omnis populus: Fiat, fiat.

107 Alleluja. Confitemini Domino, quoniam
bonus, quoniam in sæculum misericordia
ejus. 2 Dicant qui redempti sunt a Domino,
quos redemit de manu inimici, et de regionibus
congregavit eos, 3 a solis ortu, et occasu, ab aquilone,
et mari. 4 Erraverunt in solitudine, in inaquoso; viam
civitatis habitaculi non invenerunt. 5 Esurientes
et sitientes, anima eorum in ipsis defecit. 6 Et
clamaverunt ad Dominum cum tribularentur, et de
necessitatibus eorum eripuit eos; 7 et deduxit eos
in viam rectam, ut irent in civitatem habitationis. 8
Confiteantur Domino misericordiæ ejus, et mirabilia
ejus filiis hominum. 9 Quia satiavit animam inanem,
et animam esurientem satiavit bonis. 10 Sedentes
in tenebris et umbra mortis; vinctos in mendicitate
et ferro. 11 Quia exacerbaverunt eloquia Dei, et
consilium Altissimi irritaverunt. 12 Et humiliatum
est in laboribus cor eorum; infirmati sunt, nec fuit
qui adjuvaret. 13 Et clamaverunt ad Dominum cum
tribularentur; et de necessitatibus eorum liberavit
eos. 14 Et eduxit eos de tenebris et umbra mortis,
et vincula eorum dirupit. 15 Confiteantur Domino
misericordiæ ejus, et mirabilia ejus filiis hominum.
16 Quia contrivit portas æreas, et vectes ferreos
confregit. 17 Suscepit eos de via iniquitatis eorum;
propter injustitias enim suas humiliati sunt. 18
Omnem escam abominata est anima eorum, et
appropinquaverunt usque ad portas mortis. 19
Et clamaverunt ad Dominum cum tribularentur,
et de necessitatibus eorum liberavit eos. 20 Misit
verbum suum, et sanavit eos, et eripuit eos de
interitionibus eorum. 21 Confiteantur Domino
misericordiæ ejus, et mirabilia ejus filiis hominum.
22 Et sacrificent sacrificium laudis, et annuntient
opera ejus in exsultatione. 23 Qui descendunt mare
in navibus, facientes operationem in aquis multis:
24 ipsi viderunt opera Domini, et mirabilia ejus
in profundo. 25 Dixit, et stetit spiritus procellæ,
et exaltati sunt fluctus ejus. 26 Ascendunt usque
ad cælos, et descendunt usque ad abyssos; anima
eorum in malis tabescebat. 27 Turbati sunt, et
moti sunt sicut ebrius, et omnis sapientia eorum
devorata est. 28 Et clamaverunt ad Dominum
cum tribularentur; et de necessitatibus eorum
eduxit eos. 29 Et statuit procellam ejus in auram,
et siluerunt fluctus ejus. 30 Et lætati sunt quia
siluerunt; et deduxit eos in portum voluntatis
eorum. 31 Confiteantur Domino misericordiæ ejus,
et mirabilia ejus filiis hominum. 32 Et exaltent
eum in ecclesia plebis, et in cathedra seniorum
laudent eum. 33 Posuit flumina in desertum, et
exitus aquarum in sitim; 34 terram fructiferam
in salsuginem, a malitia inhabitantium in ea. 35
Posuit desertum in stagna aquarum, et terram
sine aqua in exitus aquarum. 36 Et collocavit illic
esurientes, et constituerunt civitatem habitationis:
37 et seminaverunt agros et plantaverunt vineas, et
fecerunt fructum nativitatis. 38 Et benedixit eis,
et multiplicati sunt nimis; et jumenta eorum non
minoravit. 39 Et pauci facti sunt et vexati sunt,
a tribulatione malorum et dolore. 40 Effusa est
contemptio super principes: et errare fecit eos in
invio, et non in via. 41 Et adjuvit pauperem de
inopia, et posuit sicut oves familias. 42 Videbunt
recti, et lætabuntur; et omnis iniquitas oppilabit os
suum. 43 Quis sapiens, et custodiet hæc, et intelliget
misericordias Domini?

108 Canticum Psalmi, ipsi David. Paratum cor
meum, Deus, paratum cor meum; cantabo,
et psallam in gloria mea. 2 Exsurge, gloria mea;

exsurge, psalterium et cithara; exsurgam diluculo.
3 Confitebor tibi in populis, Domine, et psallam
tibi in nationibus: 4 quia magna est super cælos
misericordia tua, et usque ad nubes veritas tua. 5
Exaltare super cælos, Deus, et super omnem terram
gloria tua: 6 ut liberentur dilecti tui. Salvum fac
dextera tua, et exaudi me. 7 Deus locutus est in
sancto suo: Exsultabo, et dividam Sichimam; et
convallem tabernaculorum dimetiar. 8 Meus est
Galaad, et meus est Manasses, et Ephraim susceptio
capitis mei. Juda rex meus; 9 Moab lebes spei meæ:
in Idumæam extendam calceamentum meum; mihi
alienigenæ amici facti sunt. 10 Quis deducet me
in civitatem munitam? quis deducet me usque in
Idumæam? 11 nonne tu, Deus, qui repulisti nos? et
non exibis, Deus, in virtutibus nostris? 12 Da nobis
auxilium de tribulatione, quia vana salus hominis.
13 In Deo faciemus virtutem; et ipse ad nihilum
deducet inimicos nostros.

109 In finem. Psalmus David. 2 Deus, laudem
meam ne tacueris, quia os peccatoris et
os dolosi super me apertum est. 3 Locuti sunt
adversum me lingua dolosa, et sermonibus odii
circumdederunt me: et expugnaverunt me gratis.
4 Pro eo ut me diligerent, detrahebant mihi; ego
autem orabam. 5 Et posuerunt adversum me mala
pro bonis, et odium pro dilectione mea. 6 Constitue
super eum peccatorem, et diabolus stet a dextris
ejus. 7 Cum judicatur, exeat condemnatus; et oratio
ejus fiat in peccatum. 8 Fiant dies ejus pauci,
et episcopatum ejus accipiat alter. 9 Fiant filii
ejus orphani, et uxor ejus vidua. 10 Nutantes
transferantur filii ejus et mendicent, et ejiciantur de
habitationibus suis. 11 Scrutetur fœnerator omnem
substantiam ejus, et diripiant alieni labores ejus. 12
Non sit illi adjutor, nec sit qui misereatur pupillis
ejus. 13 Fiant nati ejus in interitum; in generatione
una deleatur nomen ejus. 14 In memoriam redeat
iniquitas patrum ejus in conspectu Domini, et
peccatum matris ejus non deleatur. 15 Fiant contra
Dominum semper, et dispereat de terra memoria
eorum: 16 pro eo quod non est recordatus facere
misericordiam, 17 et persecutus est hominem
inopem et mendicum, et compunctum corde,
mortificare. 18 Et dilexit maledictionem, et veniet
ei; et noluit benedictionem, et elongabitur ab eo. Et
induit maledictionem sicut vestimentum; et intravit
sicut aqua in interiora ejus, et sicut oleum in ossibus
ejus. 19 Fiat ei sicut vestimentum quo operitur, et
sicut zona qua semper præcingitur. 20 Hoc opus
eorum qui detrahunt mihi apud Dominum, et qui
loquuntur mala adversus animam meam. 21 Et
tu, Domine, Domine, fac mecum propter nomen
tuum, quia suavis est misericordia tua. 22 Libera
me, quia egenus et pauper ego sum, et cor meum
conturbatum est intra me. 23 Sicut umbra cum
declinat ablatus sum, et excussus sum sicut locustæ.
24 Genua mea infirmata sunt a jejunio, et caro mea
immutata est propter oleum. 25 Et ego factus sum
opprobrium illis; viderunt me, et moverunt capita
sua. 26 Adjuva me, Domine Deus meus; salvum me
fac secundum misericordiam tuam. 27 Et sciant
quia manus tua hæc, et tu, Domine, fecisti eam. 28
Maledicent illi, et tu benedices: qui insurgunt in
me confundantur; servus autem tuus lætabitur. 29
Induantur qui detrahunt mihi pudore, et operiantur
sicut diploide confusione sua. 30 Confitebor Domino
nimis in ore meo, et in medio multorum laudabo
eum: 31 quia astitit a dextris pauperis, ut salvam
faceret a persequentibus animam meam.

110 Psalmus David. Dixit Dominus Domino
meo: Sede a dextris meis, donec ponam
inimicos tuos scabellum pedum tuorum. 2 Virgam
virtutis tuæ emittet Dominus ex Sion: dominare in
medio inimicorum tuorum. 3 Tecum principium
in die virtutis tuæ in splendoribus sanctorum:
ex utero, ante luciferum, genui te. 4 Juravit
Dominus, et non pœnitebit eum: Tu es sacerdos
in æternum secundum ordinem Melchisedech.
5 Dominus a dextris tuis; confregit in die iræ
suæ reges. 6 Judicabit in nationibus, implebit
ruinas; conquassabit capita in terra multorum. 7 De
torrente in via bibet; propterea exaltabit caput.

111 Alleluja. Confitebor tibi, Domine, in toto
corde meo, in consilio justorum, et
congregatione. 2 Magna opera Domini: exquisita in
omnes voluntates ejus. 3 Confessio et magnificentia
opus ejus, et justitia ejus manet in sæculum sæculi.
4 Memoriam fecit mirabilium suorum, misericors et
miserator Dominus. 5 Escam dedit timentibus se;
memor erit in sæculum testamenti sui. 6 Virtutem
operum suorum annuntiabit populo suo, 7 ut det
illis hæreditatem gentium. Opera manuum ejus
veritas et judicium. 8 Fidelia omnia mandata ejus,
confirmata in sæculum sæculi, facta in veritate
et æquitate. 9 Redemptionem misit populo suo;
mandavit in æternum testamentum suum. Sanctum
et terribile nomen ejus. 10 Initium sapientiæ timor
Domini; intellectus bonus omnibus facientibus eum:
laudatio ejus manet in sæculum sæculi.

112 Alleluja, reversionis Aggæi et Zachariæ.
Beatus vir qui timet Dominum: in mandatis
ejus volet nimis. 2 Potens in terra erit semen ejus;

generatio rectorum benedicetur. 3 Gloria et divitiæ
in domo ejus, et justitia ejus manet in sæculum
sæculi. 4 Exortum est in tenebris lumen rectis:
misericors, et miserator, et justus. 5 Jucundus homo
qui miseretur et commodat; disponet sermones suos
in judicio: 6 quia in æternum non commovebitur. 7
In memoria æterna erit justus; ab auditione mala
non timebit. Paratum cor ejus sperare in Domino,
8 confirmatum est cor ejus; non commovebitur
donec despiciat inimicos suos. 9 Dispersit, dedit
pauperibus; justitia ejus manet in sæculum sæculi:
cornu ejus exaltabitur in gloria. 10 Peccator videbit,
et irascetur; dentibus suis fremet et tabescet:
desiderium peccatorum peribit.

113 Alleluja. Laudate, pueri, Dominum; laudate
nomen Domini. 2 Sit nomen Domini
benedictum ex hoc nunc et usque in sæculum. 3
A solis ortu usque ad occasum laudabile nomen
Domini. 4 Excelsus super omnes gentes Dominus, et
super cælos gloria ejus. 5 Quis sicut Dominus Deus
noster, qui in altis habitat, 6 et humilia respicit in
cælo et in terra? 7 Suscitans a terra inopem, et
de stercore erigens pauperem: 8 ut collocet eum
cum principibus, cum principibus populi sui. 9 Qui
habitare facit sterilem in domo, matrem filiorum
lætantem.

114 Alleluja. In exitu Israël de Ægypto, domus
Jacob de populo barbaro, 2 facta est Judæa
sanctificatio ejus; Israël potestas ejus. 3 Mare vidit,
et fugit; Jordanis conversus est retrorsum. 4 Montes
exsultaverunt ut arietes, et colles sicut agni ovium.
5 Quid est tibi, mare, quod fugisti? et tu, Jordanis,
quia conversus es retrorsum? 6 montes, exsultastis
sicut arietes? et colles, sicut agni ovium? 7 A facie
Domini mota est terra, a facie Dei Jacob: 8 qui
convertit petram in stagna aquarum, et rupem in
fontes aquarum.

115 Non nobis, Domine, non nobis, sed nomini
tuo da gloriam: 2 super misericordia tua
et veritate tua; nequando dicant gentes: Ubi est
Deus eorum? 3 Deus autem noster in cælo; omnia
quæcumque voluit fecit. 4 Simulacra gentium
argentum et aurum, opera manuum hominum. 5
Os habent, et non loquentur; oculos habent, et non
videbunt. 6 Aures habent, et non audient; nares
habent, et non odorabunt. 7 Manus habent, et
non palpabunt; pedes habent, et non ambulabunt;
non clamabunt in gutture suo. 8 Similes illis
fiant qui faciunt ea, et omnes qui confidunt in
eis. 9 Domus Israël speravit in Domino; adjutor
eorum et protector eorum est. 10 Domus Aaron
speravit in Domino; adjutor eorum et protector
eorum est. 11 Qui timent Dominum speraverunt
in Domino; adjutor eorum et protector eorum est.
12 Dominus memor fuit nostri, et benedixit nobis.
Benedixit domui Israël; benedixit domui Aaron. 13
Benedixit omnibus qui timent Dominum, pusillis
cum majoribus. 14 Adjiciat Dominus super vos,
super vos et super filios vestros. 15 Benedicti vos a
Domino, qui fecit cælum et terram. 16 Cælum cæli
Domino; terram autem dedit filiis hominum. 17
Non mortui laudabunt te, Domine, neque omnes
qui descendunt in infernum: **(questioned)** 18 sed nos
qui vivimus, benedicimus Domino, ex hoc nunc et
usque in sæculum.

116 Alleluja. Dilexi, quoniam exaudiet Dominus
vocem orationis meæ. 2 Quia inclinavit
aurem suam mihi, et in diebus meis invocabo. 3
Circumdederunt me dolores mortis; et pericula
inferni invenerunt me. Tribulationem et dolorem
inveni, **(Sheol h7585)** 4 et nomen Domini invocavi:
o Domine, libera animam meam. 5 Misericors
Dominus et justus, et Deus noster miseretur. 6
Custodiens parvulos Dominus; humiliatus sum, et
liberavit me. 7 Convertere, anima mea, in requiem
tuam, quia Dominus benefecit tibi: 8 quia eripuit
animam meam de morte, oculos meos a lacrimis,
pedes meos a lapsu. 9 Placebo Domino in regione
vivorum. 10 Alleluja. Credidi, propter quod locutus
sum; ego autem humiliatus sum nimis. 11 Ego dixi
in excessu meo: Omnis homo mendax. 12 Quid
retribuam Domino pro omnibus quæ retribuit mihi?
13 Calicem salutaris accipiam, et nomen Domini
invocabo. 14 Vota mea Domino reddam coram omni
populo ejus. 15 Pretiosa in conspectu Domini mors
sanctorum ejus. 16 O Domine, quia ego servus tuus;
ego servus tuus, et filius ancillæ tuæ. Dirupisti
vincula mea: 17 tibi sacrificabo hostiam laudis,
et nomen Domini invocabo. 18 Vota mea Domino
reddam in conspectu omnis populi ejus; 19 in atriis
domus Domini, in medio tui, Jerusalem.

117 Alleluja. Laudate Dominum, omnes gentes;
laudate eum, omnes populi. 2 Quoniam
confirmata est super nos misericordia ejus, et
veritas Domini manet in æternum.

118 Alleluja. Confitemini Domino, quoniam
bonus, quoniam in sæculum misericordia
ejus. 2 Dicat nunc Israël: Quoniam bonus, quoniam
in sæculum misericordia ejus. 3 Dicat nunc domus
Aaron: Quoniam in sæculum misericordia ejus.
4 Dicant nunc qui timent Dominum: Quoniam
in sæculum misericordia ejus. 5 De tribulatione

invocavi Dominum, et exaudivit me in latitudine
Dominus. 6 Dominus mihi adjutor; non timebo quid
faciat mihi homo. 7 Dominus mihi adjutor, et ego
despiciam inimicos meos. 8 Bonum est confidere in
Domino, quam confidere in homine. 9 Bonum est
sperare in Domino, quam sperare in principibus.
10 Omnes gentes circuierunt me, et in nomine
Domini, quia ultus sum in eos. 11 Circumdantes
circumdederunt me, et in nomine Domini, quia
ultus sum in eos. 12 Circumdederunt me sicut apes,
et exarserunt sicut ignis in spinis: et in nomine
Domini, quia ultus sum in eos. 13 Impulsus eversus
sum, ut caderem, et Dominus suscepit me. 14
Fortitudo mea et laus mea Dominus, et factus est
mihi in salutem. 15 Vox exsultationis et salutis
in tabernaculis justorum. 16 Dextera Domini fecit
virtutem; dextera Domini exaltavit me: dextera
Domini fecit virtutem. 17 Non moriar, sed vivam, et
narrabo opera Domini. 18 Castigans castigavit me
Dominus, et morti non tradidit me. 19 Aperite mihi
portas justitiæ: ingressus in eas confitebor Domino.
20 Hæc porta Domini: justi intrabunt in eam. 21
Confitebor tibi quoniam exaudisti me, et factus es
mihi in salutem. 22 Lapidem quem reprobaverunt
ædificantes, hic factus est in caput anguli. 23 A
Domino factum est istud, et est mirabile in oculis
nostris. 24 Hæc est dies quam fecit Dominus;
exsultemus, et lætemur in ea. 25 O Domine, salvum
me fac; o Domine, bene prosperare. 26 Benedictus
qui venit in nomine Domini: benediximus vobis de
domo Domini. 27 Deus Dominus, et illuxit nobis.
Constituite diem solemnem in condensis, usque
ad cornu altaris. 28 Deus meus es tu, et confitebor
tibi; Deus meus es tu, et exaltabo te. Confitebor tibi
quoniam exaudisti me, et factus es mihi in salutem.
29 Confitemini Domino, quoniam bonus, quoniam
in sæculum misericordia ejus.

119 Alleluja. Beati immaculati in via, qui
ambulant in lege Domini. 2 Beati qui
scrutantur testimonia ejus; in toto corde exquirunt
eum. 3 Non enim qui operantur iniquitatem in
viis ejus ambulaverunt. 4 Tu mandasti mandata
tua custodiri nimis. 5 Utinam dirigantur viæ meæ
ad custodiendas justificationes tuas. 6 Tunc non
confundar, cum perspexero in omnibus mandatis
tuis. 7 Confitebor tibi in directione cordis, in eo
quod didici judicia justitiæ tuæ. 8 Justificationes
tuas custodiam; non me derelinquas usquequaque.
9 In quo corrigit adolescentior viam suam? in
custodiendo sermones tuos. 10 In toto corde meo
exquisivi te; ne repellas me a mandatis tuis. 11 In
corde meo abscondi eloquia tua, ut non peccem tibi.
12 Benedictus es, Domine; doce me justificationes
tuas. 13 In labiis meis pronuntiavi omnia judicia
oris tui. 14 In via testimoniorum tuorum delectatus
sum, sicut in omnibus divitiis. 15 In mandatis
tuis exercebor, et considerabo vias tuas. 16 In
justificationibus tuis meditabor: non obliviscar
sermones tuos. 17 Retribue servo tuo, vivifica me,
et custodiam sermones tuos. 18 Revela oculos meos,
et considerabo mirabilia de lege tua. 19 Incola ego
sum in terra: non abscondas a me mandata tua. 20
Concupivit anima mea desiderare justificationes
tuas in omni tempore. 21 Increpasti superbos;
maledicti qui declinant a mandatis tuis. 22 Aufer a
me opprobrium et contemptum, quia testimonia
tua exquisivi. 23 Etenim sederunt principes, et
adversum me loquebantur; servus autem tuus
exercebatur in justificationibus tuis. 24 Nam et
testimonia tua meditatio mea est, et consilium
meum justificationes tuæ. 25 Adhæsit pavimento
anima mea: vivifica me secundum verbum tuum.
26 Vias meas enuntiavi, et exaudisti me; doce me
justificationes tuas. 27 Viam justificationum tuarum
instrue me, et exercebor in mirabilibus tuis. 28
Dormitavit anima mea præ tædio: confirma me
in verbis tuis. 29 Viam iniquitatis amove a me,
et de lege tua miserere mei. 30 Viam veritatis
elegi; judicia tua non sum oblitus. 31 Adhæsi
testimoniis tuis, Domine; noli me confundere. 32
Viam mandatorum tuorum cucurri, cum dilatasti
cor meum. 33 Legem pone mihi, Domine, viam
justificationum tuarum, et exquiram eam semper.
34 Da mihi intellectum, et scrutabor legem tuam,
et custodiam illam in toto corde meo. 35 Deduc
me in semitam mandatorum tuorum, quia ipsam
volui. 36 Inclina cor meum in testimonia tua, et
non in avaritiam. 37 Averte oculos meos, ne videant
vanitatem; in via tua vivifica me. 38 Statue servo
tuo eloquium tuum in timore tuo. 39 Amputa
opprobrium meum quod suspicatus sum, quia
judicia tua jucunda. 40 Ecce concupivi mandata tua:
in æquitate tua vivifica me. 41 Et veniat super me
misericordia tua, Domine; salutare tuum secundum
eloquium tuum. 42 Et respondebo exprobrantibus
mihi verbum, quia speravi in sermonibus tuis.
43 Et ne auferas de ore meo verbum veritatis
usquequaque, quia in judiciis tuis supersperavi. 44
Et custodiam legem tuam semper, in sæculum et in
sæculum sæculi. 45 Et ambulabam in latitudine, quia
mandata tua exquisivi. 46 Et loquebar in testimoniis
tuis in conspectu regum, et non confundebar. 47
Et meditabar in mandatis tuis, quæ dilexi. 48 Et
levavi manus meas ad mandata tua, quæ dilexi, et
exercebar in justificationibus tuis. 49 Memor esto

verbi tui servo tuo, in quo mihi spem dedisti. **50** Hæc
me consolata est in humilitate mea, quia eloquium
tuum vivificavit me. **51** Superbi inique agebant
usquequaque; a lege autem tua non declinavi. **52**
Memor fui judiciorum tuorum a sæculo, Domine,
et consolatus sum. **53** Defectio tenuit me, pro
peccatoribus derelinquentibus legem tuam. **54**
Cantabiles mihi erant justificationes tuæ in loco
peregrinationis meæ. **55** Memor fui nocte nominis
tui, Domine, et custodivi legem tuam. **56** Hæc facta
est mihi, quia justificationes tuas exquisivi. **57**
Portio mea, Domine, dixi custodire legem tuam. **58**
Deprecatus sum faciem tuam in toto corde meo;
miserere mei secundum eloquium tuum. **59** Cogitavi
vias meas, et converti pedes meos in testimonia
tua. **60** Paratus sum, et non sum turbatus, ut
custodiam mandata tua. **61** Funes peccatorum
circumplexi sunt me, et legem tuam non sum
oblitus. **62** Media nocte surgebam ad confitendum
tibi, super judicia justificationis tuæ. **63** Particeps
ego sum omnium timentium te, et custodientium
mandata tua. **64** Misericordia tua, Domine, plena
est terra; justificationes tuas doce me. **65** Bonitatem
fecisti cum servo tuo, Domine, secundum verbum
tuum. **66** Bonitatem, et disciplinam, et scientiam
doce me, quia mandatis tuis credidi. **67** Priusquam
humiliarer ego deliqui: propterea eloquium tuum
custodivi. **68** Bonus es tu, et in bonitate tua doce
me justificationes tuas. **69** Multiplicata est super
me iniquitas superborum; ego autem in toto corde
meo scrutabor mandata tua. **70** Coagulatum est
sicut lac cor eorum; ego vero legem tuam meditatus
sum. **71** Bonum mihi quia humiliasti me, ut discam
justificationes tuas. **72** Bonum mihi lex oris tui,
super millia auri et argenti. **73** Manus tuæ fecerunt
me, et plasmaverunt me: da mihi intellectum, et
discam mandata tua. **74** Qui timent te videbunt me
et lætabuntur, quia in verba tua supersperavi. **75**
Cognovi, Domine, quia æquitas judicia tua, et in
veritate tua humiliasti me. **76** Fiat misericordia tua
ut consoletur me, secundum eloquium tuum servo
tuo. **77** Veniant mihi miserationes tuæ, et vivam,
quia lex tua meditatio mea est. **78** Confundantur
superbi, quia injuste iniquitatem fecerunt in
me; ego autem exercebor in mandatis tuis. **79**
Convertantur mihi timentes te, et qui noverunt
testimonia tua. **80** Fiat cor meum immaculatum
in justificationibus tuis, ut non confundar. **81**
Defecit in salutare tuum anima mea, et in verbum
tuum supersperavi. **82** Defecerunt oculi mei in
eloquium tuum, dicentes: Quando consolaberis
me? **83** Quia factus sum sicut uter in pruina;
justificationes tuas non sum oblitus. **84** Quot sunt
dies servi tui? quando facies de persequentibus me
judicium? **85** Narraverunt mihi iniqui fabulationes,
sed non ut lex tua. **86** Omnia mandata tua
veritas: inique persecuti sunt me, adjuva me. **87**
Paulominus consummaverunt me in terra; ego
autem non dereliqui mandata tua. **88** Secundum
misericordiam tuam vivifica me, et custodiam
testimonia oris tui. **89** In æternum, Domine, verbum
tuum permanet in cælo. **90** In generationem
et generationem veritas tua; fundasti terram, et
permanet. **91** Ordinatione tua perseverat dies,
quoniam omnia serviunt tibi. **92** Nisi quod lex tua
meditatio mea est, tunc forte periissem in humilitate
mea. **93** In æternum non obliviscar justificationes
tuas, quia in ipsis vivificasti me. **94** Tuus sum
ego; salvum me fac: quoniam justificationes tuas
exquisivi. **95** Me exspectaverunt peccatores ut
perderent me; testimonia tua intellexi. **96** Omnis
consummationis vidi finem, latum mandatum tuum
nimis. **97** Quomodo dilexi legem tuam, Domine!
tota die meditatio mea est. **98** Super inimicos
meos prudentem me fecisti mandato tuo, quia
in æternum mihi est. **99** Super omnes docentes
me intellexi, quia testimonia tua meditatio mea
est. **100** Super senes intellexi, quia mandata tua
quæsivi. **101** Ab omni via mala prohibui pedes
meos, ut custodiam verba tua. **102** A judiciis tuis
non declinavi, quia tu legem posuisti mihi. **103**
Quam dulcia faucibus meis eloquia tua! super mel
ori meo. **104** A mandatis tuis intellexi; propterea
odivi omnem viam iniquitatis. **105** Lucerna pedibus
meis verbum tuum, et lumen semitis meis. **106**
Juravi et statui custodire judicia justitiæ tuæ. **107**
Humiliatus sum usquequaque, Domine; vivifica me
secundum verbum tuum. **108** Voluntaria oris mei
beneplacita fac, Domine, et judicia tua doce me.
109 Anima mea in manibus meis semper, et legem
tuam non sum oblitus. **110** Posuerunt peccatores
laqueum mihi, et de mandatis tuis non erravi. **111**
Hæreditate acquisivi testimonia tua in æternum,
quia exsultatio cordis mei sunt. **112** Inclinavi cor
meum ad faciendas justificationes tuas in æternum,
propter retributionem. **113** Iniquos odio habui, et
legem tuam dilexi. **114** Adjutor et susceptor meus es
tu, et in verbum tuum supersperavi. **115** Declinate
a me, maligni, et scrutabor mandata Dei mei. **116**
Suscipe me secundum eloquium tuum, et vivam, et
non confundas me ab exspectatione mea. **117** Adjuva
me, et salvus ero, et meditabor in justificationibus
tuis semper. **118** Sprevisti omnes discedentes a
judiciis tuis, quia injusta cogitatio eorum. **119**
Prævaricantes reputavi omnes peccatores terræ;
ideo dilexi testimonia tua. **120** Confige timore tuo

carnes meas; a judiciis enim tuis timui. **121** Feci
judicium et justitiam: non tradas me calumniantibus
me. **122** Suscipe servum tuum in bonum: non
calumnientur me superbi. **123** Oculi mei defecerunt
in salutare tuum, et in eloquium justitiæ tuæ. **124**
Fac cum servo tuo secundum misericordiam tuam,
et justificationes tuas doce me. **125** Servus tuus sum
ego: da mihi intellectum, ut sciam testimonia tua.
126 Tempus faciendi, Domine: dissipaverunt legem
tuam. **127** Ideo dilexi mandata tua super aurum
et topazion. **128** Propterea ad omnia mandata tua
dirigebar; omnem viam iniquam odio habui. **129**
Mirabilia testimonia tua: ideo scrutata est ea anima
mea. **130** Declaratio sermonum tuorum illuminat, et
intellectum dat parvulis. **131** Os meum aperui, et
attraxi spiritum: quia mandata tua desiderabam.
132 Aspice in me, et miserere mei, secundum
judicium diligentium nomen tuum. **133** Gressus
meos dirige secundum eloquium tuum, et non
dominetur mei omnis injustitia. **134** Redime me a
calumniis hominum ut custodiam mandata tua.
135 Faciem tuam illumina super servum tuum, et
doce me justificationes tuas. **136** Exitus aquarum
deduxerunt oculi mei, quia non custodierunt legem
tuam. **137** Justus es, Domine, et rectum judicium
tuum. **138** Mandasti justitiam testimonia tua, et
veritatem tuam nimis. **139** Tabescere me fecit
zelus meus, quia obliti sunt verba tua inimici
mei. **140** Ignitum eloquium tuum vehementer, et
servus tuus dilexit illud. **141** Adolescentulus sum
ego et contemptus; justificationes tuas non sum
oblitus. **142** Justitia tua, justitia in æternum, et lex
tua veritas. **143** Tribulatio et angustia invenerunt
me; mandata tua meditatio mea est. **144** Æquitas
testimonia tua in æternum: intellectum da mihi,
et vivam. **145** Clamavi in toto corde meo: exaudi
me, Domine; justificationes tuas requiram. **146**
Clamavi ad te; salvum me fac: ut custodiam mandata
tua. **147** Præveni in maturitate, et clamavi: quia
in verba tua supersperavi. **148** Prævenerunt oculi
mei ad te diluculo, ut meditarer eloquia tua. **149**
Vocem meam audi secundum misericordiam tuam,
Domine, et secundum judicium tuum vivifica me.
150 Appropinquaverunt persequentes me iniquitati:
a lege autem tua longe facti sunt. **151** Prope es tu,
Domine, et omnes viæ tuæ veritas. **152** Initio cognovi
de testimoniis tuis, quia in æternum fundasti ea. **153**
Vide humilitatem meam, et eripe me, quia legem
tuam non sum oblitus. **154** Judica judicium meum,
et redime me: propter eloquium tuum vivifica me.
155 Longe a peccatoribus salus, quia justificationes
tuas non exquisierunt. **156** Misericordiæ tuæ
multæ, Domine; secundum judicium tuum vivifica
me. **157** Multi qui persequuntur me, et tribulant
me; a testimoniis tuis non declinavi. **158** Vidi
prævaricantes et tabescebam, quia eloquia tua
non custodierunt. **159** Vide quoniam mandata
tua dilexi, Domine: in misericordia tua vivifica
me. **160** Principium verborum tuorum veritas; in
æternum omnia judicia justitiæ tuæ. **161** Principes
persecuti sunt me gratis, et a verbis tuis formidavit
cor meum. **162** Lætabor ego super eloquia tua,
sicut qui invenit spolia multa. **163** Iniquitatem
odio habui, et abominatus sum, legem autem tuam
dilexi. **164** Septies in die laudem dixi tibi, super
judicia justitiæ tuæ. **165** Pax multa diligentibus
legem tuam, et non est illis scandalum. **166**
Exspectabam salutare tuum, Domine, et mandata
tua dilexi. **167** Custodivit anima mea testimonia
tua, et dilexit ea vehementer. **168** Servavi mandata
tua et testimonia tua, quia omnes viæ meæ in
conspectu tuo. **169** Appropinquet deprecatio mea
in conspectu tuo, Domine; juxta eloquium tuum
da mihi intellectum. **170** Intret postulatio mea in
conspectu tuo; secundum eloquium tuum eripe me.
171 Eructabunt labia mea hymnum, cum docueris
me justificationes tuas. **172** Pronuntiabit lingua mea
eloquium tuum, quia omnia mandata tua æquitas.
173 Fiat manus tua ut salvet me, quoniam mandata
tua elegi. **174** Concupivi salutare tuum, Domine, et
lex tua meditatio mea est. **175** Vivet anima mea,
et laudabit te, et judicia tua adjuvabunt me. **176**
Erravi sicut ovis quæ periit: quære servum tuum,
quia mandata tua non sum oblitus.

120 Canticum graduum. Ad Dominum cum
tribularer clamavi, et exaudivit me. **2**
Domine, libera animam meam a labiis iniquis
et a lingua dolosa. **3** Quid detur tibi, aut quid
apponatur tibi ad linguam dolosam? **4** Sagittæ
potentis acutæ, cum carbonibus desolatoriis. **5**
Heu mihi, quia incolatus meus prolongatus est!
habitavi cum habitantibus Cedar; **6** multum incola
fuit anima mea. **7** Cum his qui oderunt pacem
eram pacificus; cum loquebar illis, impugnabant
me gratis.

121 Canticum graduum. Levavi oculos meos
in montes, unde veniet auxilium mihi.
2 Auxilium meum a Domino, qui fecit cælum
et terram. **3** Non det in commotionem pedem
tuum, neque dormitet qui custodit te. **4** Ecce non
dormitabit neque dormiet qui custodit Israël. **5**
Dominus custodit te; Dominus protectio tua super
manum dexteram tuam. **6** Per diem sol non uret te,
neque luna per noctem. **7** Dominus custodit te ab
omni malo; custodiat animam tuam Dominus. **8**

Dominus custodiat introitum tuum et exitum tuum,
ex hoc nunc et usque in sæculum.

122 Canticum graduum. Lætatus sum in his
quæ dicta sunt mihi: In domum Domini
ibimus. **2** Stantes erant pedes nostri in atriis tuis,
Jerusalem. **3** Jerusalem, quæ ædificatur ut civitas,
cujus participatio ejus in idipsum. **4** Illuc enim
ascenderunt tribus, tribus Domini: testimonium
Israël, ad confitendum nomini Domini. **5** Quia
illic sederunt sedes in judicio, sedes super domum
David. **6** Rogate quæ ad pacem sunt Jerusalem, et
abundantia diligentibus te. **7** Fiat pax in virtute tua,
et abundantia in turribus tuis. **8** Propter fratres
meos et proximos meos, loquebar pacem de te. **9**
Propter domum Domini Dei nostri, quæsivi bona
tibi.

123 Canticum graduum. Ad te levavi oculos
meos, qui habitas in cælis. **2** Ecce sicut
oculi servorum in manibus dominorum suorum;
sicut oculi ancillæ in manibus dominæ suæ: ita
oculi nostri ad Dominum Deum nostrum, donec
misereatur nostri. **3** Miserere nostri, Domine,
miserere nostri, quia multum repleti sumus
despectione; **4** quia multum repleta est anima
nostra opprobrium abundantibus, et despectio
superbis.

124 Canticum graduum. Nisi quia Dominus erat
in nobis, dicat nunc Israël, **2** nisi quia
Dominus erat in nobis: cum exsurgerent homines in
nos, **3** forte vivos deglutissent nos; cum irasceretur
furor eorum in nos, **4** forsitan aqua absorbuisset
nos; **5** torrentem pertransivit anima nostra; forsitan
pertransisset anima nostra aquam intolerabilem. **6**
Benedictus Dominus, qui non dedit nos in captionem
dentibus eorum. **7** Anima nostra sicut passer erepta
est de laqueo venantium; laqueus contritus est,
et nos liberati sumus. **8** Adjutorium nostrum in
nomine Domini, qui fecit cælum et terram.

125 Canticum graduum. Qui confidunt
in Domino, sicut mons Sion: non
commovebitur in æternum, qui habitat **2** in
Jerusalem. Montes in circuitu ejus; et Dominus
in circuitu populi sui, ex hoc nunc et usque
in sæculum. **3** Quia non relinquet Dominus
virgam peccatorum super sortem justorum:
ut non extendant justi ad iniquitatem manus
suas, **4** benefac, Domine, bonis, et rectis corde.
5 Declinantes autem in obligationes, adducet
Dominus cum operantibus iniquitatem. Pax super
Israël!

126 Canticum graduum. In convertendo
Dominus captivitatem Sion, facti sumus
sicut consolati. **2** Tunc repletum est gaudio os
nostrum, et lingua nostra exsultatione. Tunc dicent
inter gentes: Magnificavit Dominus facere cum
eis. **3** Magnificavit Dominus facere nobiscum; facti
sumus lætantes. **4** Converte, Domine, captivitatem
nostram, sicut torrens in austro. **5** Qui seminant in
lacrimis, in exsultatione metent. **6** Euntes ibant
et flebant, mittentes semina sua. Venientes autem
venient cum exsultatione, portantes manipulos
suos.

127 Canticum graduum Salomonis. Nisi
Dominus ædificaverit domum, in vanum
laboraverunt qui ædificant eam. Nisi Dominus
custodierit civitatem, frustra vigilat qui custodit
eam. **2** Vanum est vobis ante lucem surgere: surgite
postquam sederitis, qui manducatis panem doloris.
Cum dederit dilectis suis somnum, **3** ecce hæreditas
Domini, filii; merces, fructus ventris. **4** Sicut sagittæ
in manu potentis, ita filii excussorum. **5** Beatus
vir qui implevit desiderium suum ex ipsis: non
confundetur cum loquetur inimicis suis in porta.

128 Canticum graduum. Beati omnes qui timent
Dominum, qui ambulant in viis ejus. **2**
Labores manuum tuarum quia manducabis: beatus
es, et bene tibi erit. **3** Uxor tua sicut vitis abundans in
lateribus domus tuæ; filii tui sicut novellæ olivarum
in circuitu mensæ tuæ. **4** Ecce sic benedicetur homo
qui timet Dominum. **5** Benedicat tibi Dominus ex
Sion, et videas bona Jerusalem omnibus diebus vitæ
tuæ. **6** Et videas filios filiorum tuorum: pacem super
Israël.

129 Canticum graduum. Sæpe expugnaverunt
me a juventute mea, dicat nunc Israël;
2 sæpe expugnaverunt me a juventute mea:
etenim non potuerunt mihi. **3** Supra dorsum
meum fabricaverunt peccatores; prolongaverunt
iniquitatem suam. **4** Dominus justus concidit
cervices peccatorum. **5** Confundantur, et
convertantur retrorsum omnes qui oderunt Sion.
6 Fiant sicut fœnum tectorum, quod priusquam
evellatur exaruit: **7** de quo non implevit manum
suam qui metit, et sinum suum qui manipulos
colligit. **8** Et non dixerunt qui præteribant:
Benedictio Domini super vos. Benediximus vobis in
nomine Domini.

130 Canticum graduum. De profundis clamavi
ad te, Domine; **2** Domine, exaudi vocem
meam. Fiant aures tuæ intendentes in vocem

deprecationis meæ. 3 Si iniquitates observaveris,
Domine, Domine, quis sustinebit? 4 Quia apud te
propitiatio est; et propter legem tuam sustinui
te, Domine. Sustinuit anima mea in verbo ejus:
5 speravit anima mea in Domino. 6 A custodia
matutina usque ad noctem, speret Israël in Domino.
7 Quia apud Dominum misericordia, et copiosa apud
eum redemptio. 8 Et ipse redimet Israël ex omnibus
iniquitatibus ejus.

131 Canticum graduum David. Domine, non
est exaltatum cor meum, neque elati sunt
oculi mei, neque ambulavi in magnis, neque in
mirabilibus super me. 2 Si non humiliter sentiebam,
sed exaltavi animam meam: sicut ablactatus est
super matre sua, ita retributio in anima mea. 3
Speret Israël in Domino, ex hoc nunc et usque in
sæculum.

132 Canticum graduum. Memento, Domine,
David, et omnis mansuetudinis ejus: 2
sicut juravit Domino; votum vovit Deo Jacob: 3 Si
introiero in tabernaculum domus meæ; si ascendero
in lectum strati mei; 4 si dedero somnum oculis
meis, et palpebris meis dormitationem, 5 et requiem
temporibus meis, donec inveniam locum Domino,
tabernaculum Deo Jacob. 6 Ecce audivimus eam
in Ephrata; invenimus eam in campis silvæ. 7
Introibimus in tabernaculum ejus; adorabimus in
loco ubi steterunt pedes ejus. 8 Surge, Domine, in
requiem tuam, tu et arca sanctificationis tuæ. 9
Sacerdotes tui induantur justitiam, et sancti tui
exsultent. 10 Propter David servum tuum non
avertas faciem christi tui. 11 Juravit Dominus David
veritatem, et non frustrabitur eam: De fructu ventris
tui ponam super sedem tuam. 12 Si custodierint
filii tui testamentum meum, et testimonia mea hæc
quæ docebo eos, et filii eorum usque in sæculum
sedebunt super sedem tuam. 13 Quoniam elegit
Dominus Sion: elegit eam in habitationem sibi. 14
Hæc requies mea in sæculum sæculi; hic habitabo,
quoniam elegi eam. 15 Viduam ejus benedicens
benedicam; pauperes ejus saturabo panibus. 16
Sacerdotes ejus induam salutari, et sancti ejus
exsultatione exsultabunt. 17 Illuc producam cornu
David; paravi lucernam christo meo. 18 Inimicos ejus
induam confusione; super ipsum autem efflorebit
sanctificatio mea.

133 Canticum graduum David. Ecce quam
bonum et quam jucundum, habitare fratres
in unum! 2 Sicut unguentum in capite, quod
descendit in barbam, barbam Aaron, quod descendit
in oram vestimenti ejus; 3 sicut ros Hermon,
qui descendit in montem Sion. Quoniam illic
mandavit Dominus benedictionem, et vitam usque
in sæculum.

134 Canticum graduum. Ecce nunc benedicite
Dominum, omnes servi Domini: qui statis
in domo Domini, in atriis domus Dei nostri. 2
In noctibus extollite manus vestras in sancta, et
benedicite Dominum. 3 Benedicat te Dominus ex
Sion, qui fecit cælum et terram.

135 Alleluja. Laudate nomen Domini; laudate,
servi, Dominum: 2 qui statis in domo
Domini, in atriis domus Dei nostri. 3 Laudate
Dominum, quia bonus Dominus; psallite nomini
ejus, quoniam suave. 4 Quoniam Jacob elegit sibi
Dominus; Israël in possessionem sibi. 5 Quia ego
cognovi quod magnus est Dominus, et Deus noster
præ omnibus diis. 6 Omnia quæcumque voluit
Dominus fecit, in cælo, in terra, in mari et in omnibus
abyssis. 7 Educens nubes ab extremo terræ, fulgura
in pluviam fecit; qui producit ventos de thesauris
suis. 8 Qui percussit primogenita Ægypti, ab homine
usque ad pecus. 9 Et misit signa et prodigia in medio
tui, Ægypte: in Pharaonem, et in omnes servos ejus.
10 Qui percussit gentes multas, et occidit reges
fortes: 11 Sehon, regem Amorrhæorum, et Og, regem
Basan, et omnia regna Chanaan: 12 et dedit terram
eorum hæreditatem, hæreditatem Israël populo
suo. 13 Domine, nomen tuum in æternum; Domine,
memoriale tuum in generationem et generationem.
14 Quia judicabit Dominus populum suum, et in
servis suis deprecabitur. 15 Simulacra gentium
argentum et aurum, opera manuum hominum. 16
Os habent, et non loquentur; oculos habent, et non
videbunt. 17 Aures habent, et non audient; neque
enim est spiritus in ore ipsorum. 18 Similes illis
fiant qui faciunt ea, et omnes qui confidunt in eis.
19 Domus Israël, benedicite Domino; domus Aaron,
benedicite Domino. 20 Domus Levi, benedicite
Domino; qui timetis Dominum, benedicite Domino.
21 Benedictus Dominus ex Sion, qui habitat in
Jerusalem.

136 Alleluja. Confitemini Domino, quoniam
bonus, quoniam in æternum misericordia
ejus. 2 Confitemini Deo deorum, quoniam in
æternum misericordia ejus. 3 Confitemini Domino
dominorum, quoniam in æternum misericordia
ejus. 4 Qui facit mirabilia magna solus, quoniam
in æternum misericordia ejus. 5 Qui fecit cælos
in intellectu, quoniam in æternum misericordia
ejus. 6 Qui firmavit terram super aquas, quoniam
in æternum misericordia ejus. 7 Qui fecit luminaria

magna, quoniam in æternum misericordia ejus: **8** solem in potestatem diei, quoniam in æternum
misericordia ejus; **9** lunam et stellas in potestatem
noctis, quoniam in æternum misericordia ejus. **10**
Qui percussit Ægyptum cum primogenitis eorum,
quoniam in æternum misericordia ejus. **11** Qui
eduxit Israël de medio eorum, quoniam in æternum
misericordia ejus, **12** in manu potenti et brachio
excelso, quoniam in æternum misericordia ejus. **13**
Qui divisit mare Rubrum in divisiones, quoniam in
æternum misericordia ejus; **14** et eduxit Israël per
medium ejus, quoniam in æternum misericordia
ejus; **15** et excussit Pharaonem et virtutem ejus
in mari Rubro, quoniam in æternum misericordia
ejus. **16** Qui traduxit populum suum per desertum,
quoniam in æternum misericordia ejus. **17** Qui
percussit reges magnos, quoniam in æternum
misericordia ejus; **18** et occidit reges fortes, quoniam
in æternum misericordia ejus: **19** Sehon, regem
Amorrhæorum, quoniam in æternum misericordia
ejus; **20** et Og, regem Basan, quoniam in æternum
misericordia ejus: **21** et dedit terram eorum
hæreditatem, quoniam in æternum misericordia
ejus; **22** hæreditatem Israël, servo suo, quoniam in
æternum misericordia ejus. **23** Quia in humilitate
nostra memor fuit nostri, quoniam in æternum
misericordia ejus; **24** et redemit nos ab inimicis
nostris, quoniam in æternum misericordia ejus. **25**
Qui dat escam omni carni, quoniam in æternum
misericordia ejus. **26** Confitemini Deo cæli, quoniam
in æternum misericordia ejus. Confitemini Domino
dominorum, quoniam in æternum misericordia
ejus.

137 Psalmus David, Jeremiæ. Super flumina
Babylonis illic sedimus et flevimus, cum
recordaremur Sion. **2** In salicibus in medio
ejus suspendimus organa nostra: **3** quia illic
interrogaverunt nos, qui captivos duxerunt nos,
verba cantionum; et qui abduxerunt nos: Hymnum
cantate nobis de canticis Sion. **4** Quomodo
cantabimus canticum Domini in terra aliena? **5**
Si oblitus fuero tui, Jerusalem, oblivioni detur
dextera mea. **6** Adhæreat lingua mea faucibus
meis, si non meminero tui; si non proposuero
Jerusalem in principio lætitiæ meæ. **7** Memor
esto, Domine, filiorum Edom, in die Jerusalem: qui
dicunt: Exinanite, exinanite usque ad fundamentum
in ea. **8** Filia Babylonis misera! beatus qui retribuet
tibi retributionem tuam quam retribuisti nobis.
9 Beatus qui tenebit, et allidet parvulos tuos ad
petram.

138 Ipsi David. Confitebor tibi, Domine, in
toto corde meo, quoniam audisti verba
oris mei. In conspectu angelorum psallam tibi; **2**
adorabo ad templum sanctum tuum, et confitebor
nomini tuo: super misericordia tua et veritate
tua; quoniam magnificasti super omne, nomen
sanctum tuum. **3** In quacumque die invocavero te,
exaudi me; multiplicabis in anima mea virtutem.
4 Confiteantur tibi, Domine, omnes reges terræ,
quia audierunt omnia verba oris tui. **5** Et cantent
in viis Domini, quoniam magna est gloria Domini;
6 quoniam excelsus Dominus, et humilia respicit,
et alta a longe cognoscit. **7** Si ambulavero in
medio tribulationis, vivificabis me; et super iram
inimicorum meorum extendisti manum tuam, et
salvum me fecit dextera tua. **8** Dominus retribuet
pro me. Domine, misericordia tua in sæculum;
opera manuum tuarum ne despicias.

139 In finem, psalmus David. Domine, probasti
me, et cognovisti me; **2** tu cognovisti
sessionem meam et resurrectionem meam. **3**
Intellexisti cogitationes meas de longe; semitam
meam et funiculum meum investigasti: **4** et omnes
vias meas prævidisti, quia non est sermo in lingua
mea. **5** Ecce, Domine, tu cognovisti omnia, novissima
et antiqua. Tu formasti me, et posuisti super me
manum tuam. **6** Mirabilis facta est scientia tua
ex me; confortata est, et non potero ad eam. **7**
Quo ibo a spiritu tuo? et quo a facie tua fugiam? **8**
Si ascendero in cælum, tu illic es; si descendero
in infernum, ades. **(Sheol h7585)** **9** Si sumpsero
pennas meas diluculo, et habitavero in extremis
maris, **10** etenim illuc manus tua deducet me, et
tenebit me dextera tua. **11** Et dixi: Forsitan tenebræ
conculcabunt me; et nox illuminatio mea in deliciis
meis. **12** Quia tenebræ non obscurabuntur a te, et
nox sicut dies illuminabitur: sicut tenebræ ejus,
ita et lumen ejus. **13** Quia tu possedisti renes
meos; suscepisti me de utero matris meæ. **14**
Confitebor tibi, quia terribiliter magnificatus es;
mirabilia opera tua, et anima mea cognoscit nimis.
15 Non est occultatum os meum a te, quod fecisti in
occulto; et substantia mea in inferioribus terræ. **16**
Imperfectum meum viderunt oculi tui, et in libro
tuo omnes scribentur. Dies formabuntur, et nemo in
eis. **17** Mihi autem nimis honorificati sunt amici tui,
Deus; nimis confortatus est principatus eorum. **18**
Dinumerabo eos, et super arenam multiplicabuntur.
Exsurrexi, et adhuc sum tecum. **19** Si occideris, Deus,
peccatores, viri sanguinum, declinate a me: **20** quia
dicitis in cogitatione: Accipient in vanitate civitates
tuas. **21** Nonne qui oderunt te, Domine, oderam,

et super inimicos tuos tabescebam? 22 Perfecto
odio oderam illos, et inimici facti sunt mihi. 23
Proba me, Deus, et scito cor meum; interroga me, et
cognosce semitas meas. 24 Et vide si via iniquitatis
in me est, et deduc me in via æterna.

140 In finem. Psalmus David. Eripe me, Domine,
ab homine malo; a viro iniquo eripe me.
2 Qui cogitaverunt iniquitates in corde, tota die
constituebant prælia. 3 Acuerunt linguas suas sicut
serpentis; venenum aspidum sub labiis eorum.
4 Custodi me, Domine, de manu peccatoris, et
ab hominibus iniquis eripe me. Qui cogitaverunt
supplantare gressus meos: 5 absconderunt superbi
laqueum mihi. Et funes extenderunt in laqueum;
juxta iter, scandalum posuerunt mihi. 6 Dixi
Domino: Deus meus es tu; exaudi, Domine, vocem
deprecationis meæ. 7 Domine, Domine, virtus
salutis meæ, obumbrasti super caput meum in die
belli. 8 Ne tradas me, Domine, a desiderio meo
peccatori: cogitaverunt contra me; ne derelinquas
me, ne forte exaltentur. 9 Caput circuitus eorum:
labor labiorum ipsorum operiet eos. 10 Cadent super
eos carbones; in ignem dejicies eos: in miseriis non
subsistent. 11 Vir linguosus non dirigetur in terra;
virum injustum mala capient in interitu. 12 Cognovi
quia faciet Dominus judicium inopis, et vindictam
pauperum. 13 Verumtamen justi confitebuntur
nomini tuo, et habitabunt recti cum vultu tuo.

141 Psalmus David. Domine, clamavi ad te:
exaudi me; intende voci meæ, cum
clamavero ad te. 2 Dirigatur oratio mea sicut
incensum in conspectu tuo; elevatio manuum
mearum sacrificium vespertinum. 3 Pone, Domine,
custodiam ori meo, et ostium circumstantiæ
labiis meis. 4 Non declines cor meum in verba
malitiæ, ad excusandas excusationes in peccatis;
cum hominibus operantibus iniquitatem, et non
communicabo cum electis eorum. 5 Corripiet me
justus in misericordia, et increpabit me: oleum
autem peccatoris non impinguet caput meum.
Quoniam adhuc et oratio mea in beneplacitis eorum:
6 absorpti sunt juncti petræ judices eorum. Audient
verba mea, quoniam potuerunt. 7 Sicut crassitudo
terræ erupta est super terram, dissipata sunt ossa
nostra secus infernum. (Sheol h7585) 8 Quia ad te,
Domine, Domine, oculi mei; in te speravi, non
auferas animam meam. 9 Custodi me a laqueo
quem statuerunt mihi, et a scandalis operantium
iniquitatem. 10 Cadent in retiaculo ejus peccatores:
singulariter sum ego, donec transeam.

142 Intellectus David, cum esset in spelunca,
oratio. Voce mea ad Dominum clamavi, voce
mea ad Dominum deprecatus sum. 2 Effundo in
conspectu ejus orationem meam, et tribulationem
meam ante ipsum pronuntio: 3 in deficiendo ex
me spiritum meum, et tu cognovisti semitas meas.
In via hac qua ambulabam absconderunt laqueum
mihi. 4 Considerabam ad dexteram, et videbam,
et non erat qui cognosceret me: periit fuga a me,
et non est qui requirat animam meam. 5 Clamavi
ad te, Domine; dixi: Tu es spes mea, portio mea
in terra viventium. 6 Intende ad deprecationem
meam, quia humiliatus sum nimis. Libera me a
persequentibus me, quia confortati sunt super me.
7 Educ de custodia animam meam ad confitendum
nomini tuo; me exspectant justi donec retribuas
mihi.

143 Psalmus David, quando persequebatur
eum Absalom filius ejus. Domine, exaudi
orationem meam; auribus percipe obsecrationem
meam in veritate tua; exaudi me in tua justitia. 2
Et non intres in judicium cum servo tuo, quia non
justificabitur in conspectu tuo omnis vivens. 3 Quia
persecutus est inimicus animam meam; humiliavit
in terra vitam meam; collocavit me in obscuris,
sicut mortuos sæculi. 4 Et anxiatus est super me
spiritus meus; in me turbatum est cor meum. 5
Memor fui dierum antiquorum; meditatus sum in
omnibus operibus tuis: in factis manuum tuarum
meditabar. 6 Expandi manus meas ad te; anima mea
sicut terra sine aqua tibi. 7 Velociter exaudi me,
Domine; defecit spiritus meus. Non avertas faciem
tuam a me, et similis ero descendentibus in lacum.
8 Auditam fac mihi mane misericordiam tuam, quia
in te speravi. Notam fac mihi viam in qua ambulem,
quia ad te levavi animam meam. 9 Eripe me de
inimicis meis, Domine: ad te confugi. 10 Doce me
facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.
Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam.
11 Propter nomen tuum, Domine, vivificabis me:
in æquitate tua, educes de tribulatione animam
meam, 12 et in misericordia tua disperdes inimicos
meos, et perdes omnes qui tribulant animam meam,
quoniam ego servus tuus sum.

144 Psalmus David. Adversus Goliath.
Benedictus Dominus Deus meus, qui docet
manus meas ad prælium, et digitos meos ad
bellum. 2 Misericordia mea et refugium meum;
susceptor meus et liberator meus; protector meus,
et in ipso speravi, qui subdit populum meum sub
me. 3 Domine, quid est homo, quia innotuisti ei?
aut filius hominis, quia reputas eum? 4 Homo

vanitati similis factus est; dies ejus sicut umbra prætereunt. 5 Domine, inclina cælos tuos, et
descende; tange montes, et fumigabunt. 6 Fulgura
coruscationem, et dissipabis eos; emitte sagittas
tuas, et conturbabis eos. 7 Emitte manum tuam
de alto: eripe me, et libera me de aquis multis, de
manu filiorum alienorum: 8 quorum os locutum est
vanitatem, et dextera eorum dextera iniquitatis. 9
Deus, canticum novum cantabo tibi; in psalterio
decachordo psallam tibi. 10 Qui das salutem
regibus, qui redemisti David servum tuum de gladio
maligno, 11 eripe me, et erue me de manu filiorum
alienorum, quorum os locutum est vanitatem, et
dextera eorum dextera iniquitatis. 12 Quorum filii
sicut novellæ plantationes in juventute sua; filiæ
eorum compositæ, circumornatæ ut similitudo
templi. 13 Promptuaria eorum plena, eructantia ex
hoc in illud; oves eorum fœtosæ, abundantes in
egressibus suis; 14 boves eorum crassæ. Non est
ruina maceriæ, neque transitus, neque clamor in
plateis eorum. 15 Beatum dixerunt populum cui
hæc sunt; beatus populus cujus Dominus Deus ejus.

145 Laudatio ipsi David. Exaltabo te, Deus
meus rex, et benedicam nomini tuo in
sæculum, et in sæculum sæculi. 2 Per singulos
dies benedicam tibi, et laudabo nomen tuum in
sæculum, et in sæculum sæculi. 3 Magnus Dominus,
et laudabilis nimis, et magnitudinis ejus non est
finis. 4 Generatio et generatio laudabit opera tua, et
potentiam tuam pronuntiabunt. 5 Magnificentiam
gloriæ sanctitatis tuæ loquentur, et mirabilia tua
narrabunt. 6 Et virtutem terribilium tuorum dicent,
et magnitudinem tuam narrabunt. 7 Memoriam
abundantiæ suavitatis tuæ eructabunt, et justitia
tua exsultabunt. 8 Miserator et misericors Dominus:
patiens, et multum misericors. 9 Suavis Dominus
universis, et miserationes ejus super omnia opera
ejus. 10 Confiteantur tibi, Domine, omnia opera tua,
et sancti tui benedicant tibi. 11 Gloriam regni tui
dicent, et potentiam tuam loquentur: 12 ut notam
faciant filiis hominum potentiam tuam, et gloriam
magnificentiæ regni tui. 13 Regnum tuum regnum
omnium sæculorum; et dominatio tua in omni
generatione et generationem. Fidelis Dominus in
omnibus verbis suis, et sanctus in omnibus operibus
suis. 14 Allevat Dominus omnes qui corruunt,
et erigit omnes elisos. 15 Oculi omnium in te
sperant, Domine, et tu das escam illorum in tempore
opportuno. 16 Aperis tu manum tuam, et imples
omne animal benedictione. 17 Justus Dominus in
omnibus viis suis, et sanctus in omnibus operibus
suis. 18 Prope est Dominus omnibus invocantibus
eum, omnibus invocantibus eum in veritate. 19
Voluntatem timentium se faciet, et deprecationem
eorum exaudiet, et salvos faciet eos. 20 Custodit
Dominus omnes diligentes se, et omnes peccatores
disperdet. 21 Laudationem Domini loquetur os
meum; et benedicat omnis caro nomini sancto ejus
in sæculum, et in sæculum sæculi.

146 Alleluja, Aggæi et Zachariæ. 2 Lauda, anima
mea, Dominum. Laudabo Dominum in vita
mea; psallam Deo meo quamdiu fuero. Nolite
confidere in principibus, 3 in filiis hominum, in
quibus non est salus. 4 Exibit spiritus ejus, et
revertetur in terram suam; in illa die peribunt
omnes cogitationes eorum. 5 Beatus cujus Deus
Jacob adjutor ejus, spes ejus in Domino Deo ipsius:
6 qui fecit cælum et terram, mare, et omnia quæ
in eis sunt. 7 Qui custodit veritatem in sæculum;
facit judicium injuriam patientibus; dat escam
esurientibus. Dominus solvit compeditos; 8 Dominus
illuminat cæcos. Dominus erigit elisos; Dominus
diligit justos. 9 Dominus custodit advenas, pupillum
et viduam suscipiet, et vias peccatorum disperdet.
10 Regnabit Dominus in sæcula; Deus tuus, Sion, in
generationem et generationem.

147 Alleluja. Laudate Dominum, quoniam bonus
est psalmus; Deo nostro sit jucunda,
decoraque laudatio. 2 Ædificans Jerusalem Dominus,
dispersiones Israëlis congregabit: 3 qui sanat
contritos corde, et alligat contritiones eorum; 4 qui
numerat multitudinem stellarum, et omnibus eis
nomina vocat. 5 Magnus Dominus noster, et magna
virtus ejus, et sapientiæ ejus non est numerus. 6
Suscipiens mansuetos Dominus; humilians autem
peccatores usque ad terram. 7 Præcinite Domino in
confessione; psallite Deo nostro in cithara. 8 Qui
operit cælum nubibus, et parat terræ pluviam; qui
producit in montibus fœnum, et herbam servituti
hominum; 9 qui dat jumentis escam ipsorum,
et pullis corvorum invocantibus eum. 10 Non
in fortitudine equi voluntatem habebit, nec in
tibiis viri beneplacitum erit ei. 11 Beneplacitum
est Domino super timentes eum, et in eis qui
sperant super misericordia ejus. 12 Alleluja. Lauda,
Jerusalem, Dominum; lauda Deum tuum, Sion.
13 Quoniam confortavit seras portarum tuarum;
benedixit filiis tuis in te. 14 Qui posuit fines tuos
pacem, et adipe frumenti satiat te. 15 Qui emittit
eloquium suum terræ: velociter currit sermo ejus.
16 Qui dat nivem sicut lanam; nebulam sicut cinerem
spargit. 17 Mittit crystallum suam sicut buccellas:
ante faciem frigoris ejus quis sustinebit? 18 Emittet
verbum suum, et liquefaciet ea; flabit spiritus ejus,

et fluent aquæ. 19 Qui annuntiat verbum suum
Jacob, justitias et judicia sua Israël. 20 Non fecit
taliter omni nationi, et judicia sua non manifestavit
eis. Alleluja.

148 Alleluja. Laudate Dominum de cælis; laudate
eum in excelsis. 2 Laudate eum, omnes
angeli ejus; laudate eum, omnes virtutes ejus. 3
Laudate eum, sol et luna; laudate eum, omnes
stellæ et lumen. 4 Laudate eum, cæli cælorum;
et aquæ omnes quæ super cælos sunt, 5 laudent
nomen Domini. Quia ipse dixit, et facta sunt; ipse
mandavit, et creata sunt. 6 Statuit ea in æternum,
et in sæculum sæculi; præceptum posuit, et non
præteribit. 7 Laudate Dominum de terra, dracones
et omnes abyssi; 8 ignis, grando, nix, glacies,
spiritus procellarum, quæ faciunt verbum ejus; 9
montes, et omnes colles; ligna fructifera, et omnes
cedri; 10 bestiæ, et universa pecora; serpentes, et
volucres pennatæ; 11 reges terræ et omnes populi;
principes et omnes judices terræ; 12 juvenes et
virgines; senes cum junioribus, laudent nomen
Domini: 13 quia exaltatum est nomen ejus solius. 14
Confessio ejus super cælum et terram; et exaltavit
cornu populi sui. Hymnus omnibus sanctis ejus;
filiis Israël, populo appropinquanti sibi. Alleluja.

149 Alleluja. Cantate Domino canticum novum;
laus ejus in ecclesia sanctorum. 2 Lætetur
Israël in eo qui fecit eum, et filii Sion exsultent in
rege suo. 3 Laudent nomen ejus in choro; in tympano
et psalterio psallant ei. 4 Quia beneplacitum est
Domino in populo suo, et exaltabit mansuetos in
salutem. 5 Exsultabunt sancti in gloria; lætabuntur
in cubilibus suis. 6 Exaltationes Dei in gutture
eorum, et gladii ancipites in manibus eorum: 7 ad
faciendam vindictam in nationibus, increpationes in
populis; 8 ad alligandos reges eorum in compedibus,
et nobiles eorum in manicis ferreis; 9 ut faciant in
eis judicium conscriptum: gloria hæc est omnibus
sanctis ejus. Alleluja.

150 Alleluja. Laudate Dominum in sanctis ejus;
laudate eum in firmamento virtutis ejus.
2 Laudate eum in virtutibus ejus; laudate eum
secundum multitudinem magnitudinis ejus. 3
Laudate eum in sono tubæ; laudate eum in psalterio
et cithara. 4 Laudate eum in tympano et choro;
laudate eum in chordis et organo. 5 Laudate eum in
cymbalis benesonantibus; laudate eum in cymbalis
jubilationis. 6 Omnis spiritus laudet Dominum!
Alleluja.

Proverbiorum

1 Parabolæ Salomonis, filii David, regis Israël, **2** ad sciendam sapientiam et disciplinam; **3** ad intelligenda verba prudentiæ, et suscipiendam eruditionem doctrinæ, justitiam, et judicium, et æquitatem: **4** ut detur parvulis astutia, adolescenti scientia et intellectus. **5** Audiens sapiens, sapientior erit, et intelligens gubernacula possidebit. **6** Animadvertet parabolam et interpretationem, verba sapientum et ænigmata eorum. **7** Timor Domini principium sapientiæ; sapientiam atque doctrinam stulti despiciunt. **8** Audi, fili mi, disciplinam patris tui, et ne dimittas legem matris tuæ: **9** ut addatur gratia capiti tuo, et torques collo tuo. **10** Fili mi, si te lactaverint peccatores, ne acquiescas eis. **11** Si dixerint: Veni nobiscum, insidiemur sanguini; abscondamus tendiculas contra insontem frustra; **12** deglutiamus eum sicut infernus viventem, et integrum quasi descendentem in lacum; **(Sheol h7585)** **13** omnem pretiosam substantiam reperiemus; implebimus domos nostras spoliis: **14** sortem mitte nobiscum, marsupium unum sit omnium nostrum: **15** fili mi, ne ambules cum eis; prohibe pedem tuum a semitis eorum: **16** pedes enim illorum ad malum currunt, et festinant ut effundant sanguinem. **17** Frustra autem jacitur rete ante oculos pennatorum. **18** Ipsi quoque contra sanguinem suum insidiantur, et moliuntur fraudes contra animas suas. **19** Sic semitæ omnis avari: animas possidentium rapiunt. **20** Sapientia foris prædicat; in plateis dat vocem suam: **21** in capite turbarum clamitat; in foribus portarum urbis profert verba sua, dicens: **22** Usquequo, parvuli, diligitis infantiam, et stulti ea quæ sibi sunt noxia cupient, et imprudentes odibunt scientiam? **23** convertimini ad correptionem meam. En proferam vobis spiritum meum, et ostendam vobis verba mea. **24** Quia vocavi, et renuistis; extendi manum meam, et non fuit qui aspiceret: **25** despexistis omne consilium meum, et increpationes meas neglexistis. **26** Ego quoque in interitu vestro ridebo, et subsannabo cum vobis id quod timebatis advenerit. **27** Cum irruerit repentina calamitas, et interitus quasi tempestas ingruerit; quando venerit super vos tribulatio et angustia: **28** tunc invocabunt me, et non exaudiam; mane consurgent, et non invenient me: **29** eo quod exosam habuerint disciplinam, et timorem Domini non susceperint, **30** nec acquieverint consilio meo, et detraxerint universæ correptioni meæ. **31** Comedent igitur fructus viæ suæ, suisque consiliis saturabuntur. **32** Aversio parvulorum interficiet eos, et prosperitas stultorum perdet illos. **33** Qui autem me audierit, absque terrore requiescet, et abundantia perfruetur, timore malorum sublato.

2 Fili mi, si susceperis sermones meos, et mandata mea absconderis penes te: **2** ut audiat sapientiam auris tua, inclina cor tuum ad cognoscendam prudentiam. **3** Si enim sapientiam invocaveris, et inclinaveris cor tuum prudentiæ; **4** si quæsieris eam quasi pecuniam, et sicut thesauros effoderis illam: **5** tunc intelliges timorem Domini, et scientiam Dei invenies, **6** quia Dominus dat sapientiam, et ex ore ejus prudentia et scientia. **7** Custodiet rectorum salutem, et proteget gradientes simpliciter, **8** servans semitas justitiæ, et vias sanctorum custodiens. **9** Tunc intelliges justitiam, et judicium, et æquitatem, et omnem semitam bonam. **10** Si intraverit sapientia cor tuum, et scientia animæ tuæ placuerit, **11** consilium custodiet te, et prudentia servabit te: **12** ut eruaris a via mala, et ab homine qui perversa loquitur; **13** qui relinquunt iter rectum, et ambulant per vias tenebrosas; **14** qui lætantur cum malefecerint, et exsultant in rebus pessimis; **15** quorum viæ perversæ sunt, et infames gressus eorum. **16** Ut eruaris a muliere aliena, et ab extranea quæ mollit sermones suos, **17** et relinquit ducem pubertatis suæ, **18** et pacti Dei sui oblita est. Inclinata est enim ad mortem domus ejus, et ad inferos semitæ ipsius. **(questioned)** **19** Omnes qui ingrediuntur ad eam non revertentur, nec apprehendent semitas vitæ. **20** Ut ambules in via bona, et calles justorum custodias: **21** qui enim recti sunt habitabunt in terra, et simplices permanebunt in ea; **22** impii vero de terra perdentur, et qui inique agunt auferentur ex ea.

3 Fili mi, ne obliviscaris legis meæ, et præcepta mea cor tuum custodiat: **2** longitudinem enim dierum, et annos vitæ, et pacem, apponent tibi. **3** Misericordia et veritas te non deserant; circumda eas gutturi tuo, et describe in tabulis cordis tui: **4** et invenies gratiam, et disciplinam bonam, coram Deo et hominibus. **5** Habe fiduciam in Domino ex toto corde tuo, et ne innitaris prudentiæ tuæ. **6** In omnibus viis tuis cogita illum, et ipse diriget gressus tuos. **7** Ne sis sapiens apud temetipsum; time Deum, et recede a malo: **8** sanitas quippe erit umbilico tuo, et irrigatio ossium tuorum. **9** Honora Dominum de tua substantia, et de primitiis omnium frugum tuarum da ei: **10** et implebuntur horrea tua saturitate, et vino torcularia tua redundabunt. **11** Disciplinam Domini, fili mi, ne abjicias, nec deficias cum ab eo corriperis: **12** quem enim diligit

Dominus, corripit, et quasi pater in filio complacet
sibi. 13 Beatus homo qui invenit sapientiam, et
qui affluit prudentia. 14 Melior est acquisitio ejus
negotiatione argenti, et auri primi et purissimi
fructus ejus. 15 Pretiosior est cunctis opibus, et
omnia quæ desiderantur huic non valent comparari.
16 Longitudo dierum in dextera ejus, et in sinistra
illius divitiæ et gloria. 17 Viæ ejus viæ pulchræ, et
omnes semitæ illius pacificæ. 18 Lignum vitæ est his
qui apprehenderint eam, et qui tenuerit eam beatus.
19 Dominus sapientia fundavit terram; stabilivit
cælos prudentia. 20 Sapientia illius eruperunt
abyssi, et nubes rore concrescunt. 21 Fili mi, ne
effluant hæc ab oculis tuis. Custodi legem atque
consilium, 22 et erit vita animæ tuæ, et gratia
faucibus tuis. 23 Tunc ambulabis fiducialiter in
via tua, et pes tuus non impinget. 24 Si dormieris,
non timebis; quiesces, et suavis erit somnus tuus.
25 Ne paveas repentino terrore, et irruentes tibi
potentias impiorum. 26 Dominus enim erit in
latere tuo, et custodiet pedem tuum, ne capiaris.
27 Noli prohibere benefacere eum qui potest: si
vales, et ipse benefac. 28 Ne dicas amico tuo: Vade,
et revertere: cras dabo tibi: cum statim possis
dare. 29 Ne moliaris amico tuo malum, cum ille
in te habeat fiduciam. 30 Ne contendas adversus
hominem frustra, cum ipse tibi nihil mali fecerit.
31 Ne æmuleris hominem injustum, nec imiteris
vias ejus: 32 quia abominatio Domini est omnis
illusor, et cum simplicibus sermocinatio ejus. 33
Egestas a Domino in domo impii; habitacula autem
justorum benedicentur. 34 Ipse deludet illusores,
et mansuetis dabit gratiam. 35 Gloriam sapientes
possidebunt; stultorum exaltatio ignominia.

4 Audite, filii, disciplinam patris, et attendite ut
sciatis prudentiam. 2 Donum bonum tribuam
vobis: legem meam ne derelinquatis. 3 Nam et
ego filius fui patris mei, tenellus et unigenitus
coram matre mea. 4 Et docebat me, atque dicebat:
Suscipiat verba mea cor tuum; custodi præcepta
mea, et vives. 5 Posside sapientiam, posside
prudentiam: ne obliviscaris, neque declines a verbis
oris mei. 6 Ne dimittas eam, et custodiet te: dilige
eam, et conservabit te. 7 Principium sapientiæ:
posside sapientiam, et in omni possessione tua
acquire prudentiam. 8 Arripe illam, et exaltabit te;
glorificaberis ab ea cum eam fueris amplexatus.
9 Dabit capiti tuo augmenta gratiarum, et corona
inclyta proteget te. 10 Audi, fili mi, et suscipe
verba mea, ut multiplicentur tibi anni vitæ. 11
Viam sapientiæ monstrabo tibi; ducam te per
semitas æquitatis: 12 quas cum ingressus fueris,
non arctabuntur gressus tui, et currens non habebis
offendiculum. 13 Tene disciplinam, ne dimittas
eam; custodi illam, quia ipsa est vita tua. 14 Ne
delecteris in semitis impiorum, nec tibi placeat
malorum via. 15 Fuge ab ea, nec transeas per illam;
declina, et desere eam. 16 Non enim dormiunt
nisi malefecerint, et rapitur somnus ab eis nisi
supplantaverint. 17 Comedunt panem impietatis, et
vinum iniquitatis bibunt. 18 Justorum autem semita
quasi lux splendens procedit, et crescit usque
ad perfectam diem. 19 Via impiorum tenebrosa;
nesciunt ubi corruant. 20 Fili mi, ausculta sermones
meos, et ad eloquia mea inclina aurem tuam. 21 Ne
recedant ab oculis tuis: custodi ea in medio cordis
tui: 22 vita enim sunt invenientibus ea, et universæ
carni sanitas. 23 Omni custodia serva cor tuum, quia
ex ipso vita procedit. 24 Remove a te os pravum, et
detrahentia labia sint procul a te. 25 Oculi tui recta
videant, et palpebræ tuæ præcedant gressus tuos.
26 Dirige semitam pedibus tuis, et omnes viæ tuæ
stabilientur. 27 Ne declines ad dexteram neque ad
sinistram; averte pedem tuum a malo: vias enim
quæ a dextris sunt novit Dominus: perversæ vero
sunt quæ a sinistris sunt. Ipse autem rectos faciet
cursus tuos, itinera autem tua in pace producet.

5 Fili mi, attende ad sapientiam meam, et
prudentiæ meæ inclina aurem tuam: 2 ut
custodias cogitationes, et disciplinam labia tua
conservent. Ne attendas fallaciæ mulieris; 3 favus
enim distillans labia meretricis, et nitidius oleo
guttur ejus: 4 novissima autem illius amara quasi
absinthium, et acuta quasi gladius biceps. 5 Pedes
ejus descendunt in mortem, et ad inferos gressus
illius penetrant. (Sheol h7585) 6 Per semitam vitæ non
ambulant; vagi sunt gressus ejus et investigabiles. 7
Nunc ergo fili mi, audi me, et ne recedas a verbis
oris mei. 8 Longe fac ab ea viam tuam, et ne
appropinques foribus domus ejus. 9 Ne des alienis
honorem tuum, et annos tuos crudeli: 10 ne forte
impleantur extranei viribus tuis, et labores tui
sint in domo aliena, 11 et gemas in novissimis,
quando consumpseris carnes tuas et corpus tuum,
et dicas: 12 Cur detestatus sum disciplinam, et
increpationibus non acquievit cor meum, 13 nec
audivi vocem docentium me, et magistris non
inclinavi aurem meam? 14 pene fui in omni malo,
in medio ecclesiæ et synagogæ. 15 Bibe aquam de
cisterna tua, et fluenta putei tui; 16 deriventur
fontes tui foras, et in plateis aquas tuas divide.
17 Habeto eas solus, nec sint alieni participes tui.
18 Sit vena tua benedicta, et lætare cum muliere
adolescentiæ tuæ. 19 Cerva carissima, et gratissimus

hinnulus: ubera ejus inebrient te in omni tempore;
in amore ejus delectare jugiter. 20 Quare seduceris,
fili mi, ab aliena, et foveris in sinu alterius? 21
Respicit Dominus vias hominis, et omnes gressus
ejus considerat. 22 Iniquitates suas capiunt impium,
et funibus peccatorum suorum constringitur. 23
Ipse morietur, quia non habuit disciplinam, et in
multitudine stultitiæ suæ decipietur.

6 Fili mi, si spoponderis pro amico tuo, defixisti
apud extraneum manum tuam: 2 illaqueatus es
verbis oris tui, et captus propriis sermonibus. 3 Fac
ergo quod dico, fili mi, et temetipsum libera, quia
incidisti in manum proximi tui. Discurre, festina,
suscita amicum tuum. 4 Ne dederis somnum oculis
tuis, nec dormitent palpebræ tuæ. 5 Eruere quasi
damula de manu, et quasi avis de manu aucupis. 6
Vade ad formicam, o piger, et considera vias ejus,
et disce sapientiam. 7 Quæ cum non habeat ducem,
nec præceptorem, nec principem, 8 parat in æstate
cibum sibi, et congregat in messe quod comedat.
9 Usquequo, piger, dormies? quando consurges
e somno tuo? 10 Paululum dormies, paululum
dormitabis, paululum conseres manus ut dormias;
11 et veniet tibi quasi viator egestas, et pauperies
quasi vir armatus. Si vero impiger fueris, veniet
ut fons messis tua, et egestas longe fugiet a te. 12
Homo apostata, vir inutilis, graditur ore perverso;
13 annuit oculis, terit pede, digito loquitur, 14 pravo
corde machinatur malum, et omni tempore jurgia
seminat. 15 Huic extemplo veniet perditio sua, et
subito conteretur, nec habebit ultra medicinam. 16
Sex sunt quæ odit Dominus, et septimum detestatur
anima ejus: 17 oculos sublimes, linguam mendacem,
manus effundentes innoxium sanguinem, 18 cor
machinans cogitationes pessimas, pedes veloces ad
currendum in malum, 19 proferentem mendacia
testem fallacem, et eum qui seminat inter fratres
discordias. 20 Conserva, fili mi, præcepta patris
tui, et ne dimittas legem matris tuæ. 21 Liga ea in
corde tuo jugiter, et circumda gutturi tuo. 22 Cum
ambulaveris, gradiantur tecum; cum dormieris,
custodiant te: et evigilans loquere cum eis. 23
Quia mandatum lucerna est, et lex lux, et via
vitæ increpatio disciplinæ: 24 ut custodiant te a
muliere mala, et a blanda lingua extraneæ. 25
Non concupiscat pulchritudinem ejus cor tuum,
nec capiaris nutibus illius: 26 pretium enim scorti
vix est unius panis, mulier autem viri pretiosam
animam capit. 27 Numquid potest homo abscondere
ignem in sinu suo, ut vestimenta illius non ardeant?
28 aut ambulare super prunas, ut non comburantur
plantæ ejus? 29 sic qui ingreditur ad mulierem
proximi sui, non erit mundus cum tetigerit eam.
30 Non grandis est culpa cum quis furatus fuerit:
furatur enim ut esurientem impleat animam; 31
deprehensus quoque reddet septuplum, et omnem
substantiam domus suæ tradet. 32 Qui autem
adulter est, propter cordis inopiam perdet animam
suam; 33 turpitudinem et ignominiam congregat
sibi, et opprobrium illius non delebitur: 34 quia
zelus et furor viri non parcet in die vindictæ, 35
nec acquiescet cujusquam precibus, nec suscipiet
pro redemptione dona plurima.

7 Fili mi, custodi sermones meos, et præcepta mea
reconde tibi. Fili, 2 serva mandata mea, et vives;
et legem meam quasi pupillam oculi tui: 3 liga eam
in digitis tuis, scribe illam in tabulis cordis tui. 4
Dic sapientiæ: Soror mea es, et prudentiam voca
amicam tuam: 5 ut custodiant te a muliere extranea,
et ab aliena quæ verba sua dulcia facit. 6 De fenestra
enim domus meæ per cancellos prospexi, 7 et
video parvulos; considero vecordem juvenem, 8 qui
transit per plateam juxta angulum et prope viam
domus illius graditur: 9 in obscuro, advesperascente
die, in noctis tenebris et caligine. 10 Et ecce
occurrit illi mulier ornatu meretricio, præparata
ad capiendas animas: garrula et vaga, 11 quietis
impatiens, nec valens in domo consistere pedibus
suis; 12 nunc foris, nunc in plateis, nunc juxta
angulos insidians. 13 Apprehensumque deosculatur
juvenem, et procaci vultu blanditur, dicens: 14
Victimas pro salute vovi; hodie reddidi vota mea: 15
idcirco egressa sum in occursum tuum, desiderans te
videre, et reperi. 16 Intexui funibus lectulum meum;
stravi tapetibus pictis ex Ægypto: 17 aspersi cubile
meum myrrha, et aloë, et cinnamomo. 18 Veni,
inebriemur uberibus, et fruamur cupitis amplexibus
donec illucescat dies. 19 Non est enim vir in domo
sua: abiit via longissima: 20 sacculum pecuniæ
secum tulit; in die plenæ lunæ reversurus est in
domum suam. 21 Irretivit eum multis sermonibus,
et blanditiis labiorum protraxit illum. 22 Statim
eam sequitur quasi bos ductus ad victimam, et
quasi agnus lasciviens, et ignorans quod ad vincula
stultus trahatur: 23 donec transfigat sagitta jecur
ejus, velut si avis festinet ad laqueum, et nescit
quod de periculo animæ illius agitur. 24 Nunc ergo,
fili mi, audi me, et attende verbis oris mei. 25 Ne
abstrahatur in viis illius mens tua, neque decipiaris
semitis ejus; 26 multos enim vulneratos dejecit, et
fortissimi quique interfecti sunt ab ea. 27 Viæ inferi
domus ejus, penetrantes in interiora mortis. (Sheol
h7585)

8 Numquid non sapientia clamitat, et prudentia
dat vocem suam? **2** In summis excelsisque
verticibus supra viam, in mediis semitis stans,
3 juxta portas civitatis, in ipsis foribus loquitur,
dicens: **4** O viri, ad vos clamito, et vox mea ad
filios hominum. **5** Intelligite, parvuli, astutiam, et
insipientes, animadvertite. **6** Audite, quoniam de
rebus magnis locutura sum, et aperientur labia
mea ut recta prædicent. **7** Veritatem meditabitur
guttur meum, et labia mea detestabuntur impium.
8 Justi sunt omnes sermones mei: non est in
eis pravum quid, neque perversum; **9** recti sunt
intelligentibus, et æqui invenientibus scientiam.
10 Accipite disciplinam meam, et non pecuniam;
doctrinam magis quam aurum eligite: **11** melior
est enim sapientia cunctis pretiosissimis, et omne
desiderabile ei non potest comparari. **12** Ego
sapientia, habito in consilio, et eruditis intersum
cogitationibus. **13** Timor Domini odit malum:
arrogantiam, et superbiam, et viam pravam, et
os bilingue, detestor. **14** Meum est consilium et
æquitas; mea est prudentia, mea est fortitudo.
15 Per me reges regnant, et legum conditores
justa decernunt; **16** per me principes imperant, et
potentes decernunt justitiam. **17** Ego diligentes me
diligo, et qui mane vigilant ad me, invenient me.
18 Mecum sunt divitiæ et gloria, opes superbæ et
justitia. **19** Melior est enim fructus meus auro et
lapide pretioso, et genimina mea argento electo.
20 In viis justitiæ ambulo, in medio semitarum judicii:
21 ut ditem diligentes me, et thesauros eorum
repleam. **22** Dominus possedit me in initio viarum
suarum antequam quidquam faceret a principio.
23 Ab æterno ordinata sum, et ex antiquis antequam
terra fieret. **24** Nondum erant abyssi, et ego jam
concepta eram: necdum fontes aquarum eruperant,
25 necdum montes gravi mole constiterant: ante
colles ego parturiebar. **26** Adhuc terram non
fecerat, et flumina, et cardines orbis terræ. **27**
Quando præparabat cælos, aderam; quando certa
lege et gyro vallabat abyssos; **28** quando æthera
firmabat sursum, et librabat fontes aquarum; **29**
quando circumdabat mari terminum suum, et legem
ponebat aquis, ne transirent fines suos; quando
appendebat fundamenta terræ: **30** cum eo eram,
cuncta componens. Et delectabar per singulos
dies, ludens coram eo omni tempore, **31** ludens
in orbe terrarum; et deliciæ meæ esse cum filiis
hominum. **32** Nunc ergo, filii, audite me: beati qui
custodiunt vias meas. **33** Audite disciplinam, et
estote sapientes, et nolite abjicere eam. **34** Beatus
homo qui audit me, et qui vigilat ad fores meas
quotidie, et observat ad postes ostii mei. **35** Qui
me invenerit, inveniet vitam, et hauriet salutem
a Domino. **36** Qui autem in me peccaverit, lædet
animam suam; omnes qui me oderunt diligunt
mortem.

9 Sapientia ædificavit sibi domum: excidit
columnas septem. **2** Immolavit victimas suas,
miscuit vinum, et proposuit mensam suam. **3** Misit
ancillas suas ut vocarent ad arcem et ad mœnia
civitatis. **4** Si quis est parvulus, veniat ad me.
Et insipientibus locuta est: **5** Venite, comedite
panem meum, et bibite vinum quod miscui vobis. **6**
Relinquite infantiam, et vivite, et ambulate per vias
prudentiæ. **7** Qui erudit derisorem, ipse injuriam sibi
facit, et qui arguit impium, sibi maculam generat.
8 Noli arguere derisorem, ne oderit te: argue
sapientem, et diliget te. **9** Da sapienti occasionem,
et addetur ei sapientia; doce justum, et festinabit
accipere. **10** Principium sapientiæ timor Domini,
et scientia sanctorum prudentia. **11** Per me enim
multiplicabuntur dies tui, et addentur tibi anni
vitæ. **12** Si sapiens fueris, tibimetipsi eris; si autem
illusor, solus portabis malum. **13** Mulier stulta et
clamosa, plenaque illecebris, et nihil omnino sciens,
14 sedit in foribus domus suæ, super sellam in
excelso urbis loco, **15** ut vocaret transeuntes per
viam, et pergentes itinere suo: **16** Qui est parvulus
declinet ad me. Et vecordi locuta est: **17** Aquæ
furtivæ dulciores sunt, et panis absconditus suavior.
18 Et ignoravit quod ibi sint gigantes, et in profundis
inferni convivæ ejus. **(Sheol h7585)**

10 Filius sapiens lætificat patrem, filius vero
stultus mœstitia est matris suæ. **2** Nil
proderunt thesauri impietatis, justitia vero liberabit
a morte. **3** Non affliget Dominus fame animam
justi, et insidias impiorum subvertet. **4** Egestatem
operata est manus remissa; manus autem fortium
divitias parat. Qui nititur mendaciis, hic pascit
ventos; idem autem ipse sequitur aves volantes.
5 Qui congregat in messe, filius sapiens est; qui
autem stertit æstate, filius confusionis. **6** Benedictio
Domini super caput justi; os autem impiorum
operit iniquitas. **7** Memoria justi cum laudibus,
et nomen impiorum putrescet. **8** Sapiens corde
præcepta suscipit; stultus cæditur labiis. **9** Qui
ambulat simpliciter ambulat confidenter; qui autem
depravat vias suas manifestus erit. **10** Qui annuit
oculo dabit dolorem; et stultus labiis verberabitur.
11 Vena vitæ os justi, et os impiorum operit
iniquitatem. **12** Odium suscitat rixas, et universa
delicta operit caritas. **13** In labiis sapientis invenitur
sapientia, et virga in dorso ejus qui indiget corde.
14 Sapientes abscondunt scientiam; os autem stulti

confusioni proximum est. 15 Substantia divitis, urbs
fortitudinis ejus; pavor pauperum egestas eorum.
16 Opus justi ad vitam, fructus autem impii ad
peccatum. 17 Via vitæ custodienti disciplinam; qui
autem increpationes relinquit, errat. 18 Abscondunt
odium labia mendacia; qui profert contumeliam,
insipiens est. 19 In multiloquio non deerit peccatum,
qui autem moderatur labia sua prudentissimus
est. 20 Argentum electum lingua justi; cor autem
impiorum pro nihilo. 21 Labia justi erudiunt
plurimos; qui autem indocti sunt in cordis egestate
morientur. 22 Benedictio Domini divites facit,
nec sociabitur eis afflictio. 23 Quasi per risum
stultus operatur scelus, sapientia autem est viro
prudentia. 24 Quod timet impius veniet super
eum; desiderium suum justus dabitur. 25 Quasi
tempestas transiens non erit impius; justus autem
quasi fundamentum sempiternum. 26 Sicut acetum
dentibus, et fumus oculis, sic piger his qui miserunt
eum. 27 Timor Domini apponet dies, et anni
impiorum breviabuntur. 28 Exspectatio justorum
lætitia, spes autem impiorum peribit. 29 Fortitudo
simplicis via Domini, et pavor his qui operantur
malum. 30 Justus in æternum non commovebitur,
impii autem non habitabunt super terram. 31 Os
justi parturiet sapientiam; lingua pravorum peribit.
32 Labia justi considerant placita, et os impiorum
perversa.

11 Statera dolosa abominatio est apud Dominum,
et pondus æquum voluntas ejus. 2 Ubi fuerit
superbia, ibi erit et contumelia; ubi autem est
humilitas, ibi et sapientia. 3 Simplicitas justorum
diriget eos, et supplantatio perversorum vastabit
illos. 4 Non proderunt divitiæ in die ultionis; justitia
autem liberabit a morte. 5 Justitia simplicis diriget
viam ejus, et in impietate sua corruet impius. 6
Justitia rectorum liberabit eos, et in insidiis suis
capientur iniqui. 7 Mortuo homine impio, nulla erit
ultra spes, et exspectatio sollicitorum peribit. 8
Justus de angustia liberatus est, et tradetur impius
pro eo. 9 Simulator ore decipit amicum suum; justi
autem liberabuntur scientia. 10 In bonis justorum
exsultabit civitas, et in perditione impiorum erit
laudatio. 11 Benedictione justorum exaltabitur
civitas, et ore impiorum subvertetur. 12 Qui despicit
amicum suum indigens corde est; vir autem prudens
tacebit. 13 Qui ambulat fraudulenter, revelat arcana;
qui autem fidelis est animi, celat amici commissum.
14 Ubi non est gubernator, populus corruet; salus
autem, ubi multa consilia. 15 Affligetur malo
qui fidem facit pro extraneo; qui autem cavet
laqueos securus erit. 16 Mulier gratiosa inveniet
gloriam, et robusti habebunt divitias. 17 Benefacit
animæ suæ vir misericors; qui autem crudelis est,
etiam propinquos abjicit. 18 Impius facit opus
instabile, seminanti autem justitiam merces fidelis.
19 Clementia præparat vitam, et sectatio malorum
mortem. 20 Abominabile Domino cor pravum, et
voluntas ejus in iis qui simpliciter ambulant. 21
Manus in manu non erit innocens malus; semen
autem justorum salvabitur. 22 Circulus aureus in
naribus suis, mulier pulchra et fatua. 23 Desiderium
justorum omne bonum est; præstolatio impiorum
furor. 24 Alii dividunt propria, et ditiores fiunt; alii
rapiunt non sua, et semper in egestate sunt. 25
Anima quæ benedicit impinguabitur, et qui inebriat,
ipse quoque inebriabitur. 26 Qui abscondit frumenta
maledicetur in populis; benedictio autem super
caput vendentium. 27 Bene consurgit diluculo
qui quærit bona; qui autem investigator malorum
est, opprimetur ab eis. 28 Qui confidit in divitiis
suis corruet: justi autem quasi virens folium
germinabunt. 29 Qui conturbat domum suam
possidebit ventos, et qui stultus est serviet sapienti.
30 Fructus justi lignum vitæ, et qui suscipit animas
sapiens est. 31 Si justus in terra recipit, quanto
magis impius et peccator!

12 Qui diligit disciplinam diligit scientiam; qui
autem odit increpationes insipiens est. 2 Qui
bonus est hauriet gratiam a Domino; qui autem
confidit in cogitationibus suis impie agit. 3 Non
roborabitur homo ex impietate, et radix justorum
non commovebitur. 4 Mulier diligens corona est
viro suo; et putredo in ossibus ejus, quæ confusione
res dignas gerit. 5 Cogitationes justorum judicia, et
consilia impiorum fraudulenta. 6 Verba impiorum
insidiantur sanguini; os justorum liberabit eos. 7
Verte impios, et non erunt; domus autem justorum
permanebit. 8 Doctrina sua noscetur vir; qui autem
vanus et excors est patebit contemptui. 9 Melior
est pauper et sufficiens sibi quam gloriosus et
indigens pane. 10 Novit justus jumentorum suorum
animas; viscera autem impiorum crudelia. 11 Qui
operatur terram suam satiabitur panibus; qui autem
sectatur otium stultissimus est. Qui suavis est in
vini demorationibus, in suis munitionibus relinquit
contumeliam. 12 Desiderium impii munimentum
est pessimorum; radix autem justorum proficiet.
13 Propter peccata labiorum ruina proximat malo;
effugiet autem justus de angustia. 14 De fructu
oris sui unusquisque replebitur bonis, et juxta
opera manuum suarum retribuetur ei. 15 Via
stulti recta in oculis ejus; qui autem sapiens est
audit consilia. 16 Fatuus statim indicat iram suam;

qui autem dissimulat injuriam callidus est. **17** Qui quod novit loquitur, index justitiæ est; qui autem mentitur, testis est fraudulentus. **18** Est qui promittit, et quasi gladio pungitur conscientiæ: lingua autem sapientium sanitas est. **19** Labium veritatis firmum erit in perpetuum; qui autem testis est repentinus, concinnat linguam mendacii. **20** Dolus in corde cogitantium mala; qui autem pacis ineunt consilia, sequitur eos gaudium. **21** Non contristabit justum quidquid ei acciderit: impii autem replebuntur malo. **22** Abominatio est Domino labia mendacia; qui autem fideliter agunt placent ei. **23** Homo versatus celat scientiam, et cor insipientium provocat stultitiam. **24** Manus fortium dominabitur; quæ autem remissa est, tributis serviet. **25** Mœror in corde viri humiliabit illum, et sermone bono lætificabitur. **26** Qui negligit damnum propter amicum, justus est; iter autem impiorum decipiet eos. **27** Non inveniet fraudulentus lucrum, et substantia hominis erit auri pretium. **28** In semita justitiæ vita; iter autem devium ducit ad mortem.

13 Filius sapiens doctrina patris; qui autem illusor est non audit cum arguitur. **2** De fructu oris sui homo satiabitur bonis: anima autem prævaricatorum iniqua. **3** Qui custodit os suum custodit animam suam; qui autem inconsideratus est ad loquendum, sentiet mala. **4** Vult et non vult piger; anima autem operantium impinguabitur. **5** Verbum mendax justus detestabitur; impius autem confundit, et confundetur. **6** Justitia custodit innocentis viam, impietas autem peccatorem supplantat. **7** Est quasi dives, cum nihil habeat, et est quasi pauper, cum in multis divitiis sit. **8** Redemptio animæ viri divitiæ suæ; qui autem pauper est, increpationem non sustinet. **9** Lux justorum lætificat: lucerna autem impiorum extinguetur. **10** Inter superbos semper jurgia sunt; qui autem agunt omnia cum consilio, reguntur sapientia. **11** Substantia festinata minuetur; quæ autem paulatim colligitur manu, multiplicabitur. **12** Spes quæ differtur affligit animam; lignum vitæ desiderium veniens. **13** Qui detrahit alicui rei, ipse se in futurum obligat; qui autem timet præceptum, in pace versabitur. Animæ dolosæ errant in peccatis: justi autem misericordes sunt, et miserantur. **14** Lex sapientis fons vitæ, ut declinet a ruina mortis. **15** Doctrina bona dabit gratiam; in itinere contemptorum vorago. **16** Astutus omnia agit cum consilio; qui autem fatuus est aperit stultitiam. **17** Nuntius impii cadet in malum; legatus autem fidelis, sanitas. **18** Egestas et ignominia ei qui deserit disciplinam; qui autem acquiescit arguenti glorificabitur. **19** Desiderium si compleatur delectat animam; detestantur stulti eos qui fugiunt mala. **20** Qui cum sapientibus graditur sapiens erit; amicus stultorum similis efficietur. **21** Peccatores persequitur malum, et justis retribuentur bona. **22** Bonus reliquit hæredes filios et nepotes, et custoditur justo substantia peccatoris. **23** Multi cibi in novalibus patrum, et aliis congregantur absque judicio. **24** Qui parcit virgæ odit filium suum; qui autem diligit illum instanter erudit. **25** Justus comedit et replet animam suam; venter autem impiorum insaturabilis.

14 Sapiens mulier ædificat domum suam; insipiens exstructam quoque manibus destruet. **2** Ambulans recto itinere, et timens Deum, despicitur ab eo qui infami graditur via. **3** In ore stulti virga superbiæ; labia autem sapientium custodiunt eos. **4** Ubi non sunt boves, præsepe vacuum est; ubi autem plurimæ segetes, ibi manifesta est fortitudo bovis. **5** Testis fidelis non mentitur; profert autem mendacium dolosus testis. **6** Quærit derisor sapientiam, et non invenit; doctrina prudentium facilis. **7** Vade contra virum stultum, et nescit labia prudentiæ. **8** Sapientia callidi est intelligere viam suam, et imprudentia stultorum errans. **9** Stultus illudet peccatum, et inter justos morabitur gratia. **10** Cor quod novit amaritudinem animæ suæ, in gaudio ejus non miscebitur extraneus. **11** Domus impiorum delebitur: tabernacula vero justorum germinabunt. **12** Est via quæ videtur homini justa, novissima autem ejus deducunt ad mortem. **13** Risus dolore miscebitur, et extrema gaudii luctus occupat. **14** Viis suis replebitur stultus, et super eum erit vir bonus. **15** Innocens credit omni verbo; astutus considerat gressus suos. Filio doloso nihil erit boni; servo autem sapienti prosperi erunt actus, et dirigetur via ejus. **16** Sapiens timet, et declinat a malo; stultus transilit, et confidit. **17** Impatiens operabitur stultitiam, et vir versutus odiosus est. **18** Possidebunt parvuli stultitiam, et exspectabunt astuti scientiam. **19** Jacebunt mali ante bonos, et impii ante portas justorum. **20** Etiam proximo suo pauper odiosus erit: amici vero divitum multi. **21** Qui despicit proximum suum peccat; qui autem miseretur pauperis beatus erit. Qui credit in Domino misericordiam diligit. **22** Errant qui operantur malum; misericordia et veritas præparant bona. **23** In omni opere erit abundantia; ubi autem verba sunt plurima, ibi frequenter egestas. **24** Corona sapientium divitiæ eorum; fatuitas stultorum imprudentia. **25** Liberat animas testis fidelis, et profert mendacia versipellis.

26 In timore Domini fiducia fortitudinis, et filiis ejus
erit spes. 27 Timor Domini fons vitæ, ut declinent
a ruina mortis. 28 In multitudine populi dignitas
regis, et in paucitate plebis ignominia principis.
29 Qui patiens est multa gubernatur prudentia;
qui autem impatiens est exaltat stultitiam suam.
30 Vita carnium sanitas cordis; putredo ossium
invidia. 31 Qui calumniatur egentem exprobrat
factori ejus; honorat autem eum qui miseretur
pauperis. 32 In malitia sua expelletur impius: sperat
autem justus in morte sua. 33 In corde prudentis
requiescit sapientia, et indoctos quosque erudiet. 34
Justitia elevat gentem; miseros autem facit populos
peccatum. 35 Acceptus est regi minister intelligens;
iracundiam ejus inutilis sustinebit.

15 Responsio mollis frangit iram; sermo durus
suscitat furorem. 2 Lingua sapientium ornat
scientiam; os fatuorum ebullit stultitiam. 3 In
omni loco, oculi Domini contemplantur bonos
et malos. 4 Lingua placabilis lignum vitæ; quæ
autem immoderata est conteret spiritum. 5
Stultus irridet disciplinam patris sui; qui autem
custodit increpationes astutior fiet. In abundanti
justitia virtus maxima est: cogitationes autem
impiorum eradicabuntur. 6 Domus justi plurima
fortitudo, et in fructibus impii conturbatio. 7 Labia
sapientium disseminabunt scientiam; cor stultorum
dissimile erit. 8 Victimæ impiorum abominabiles
Domino; vota justorum placabilia. 9 Abominatio est
Domino via impii; qui sequitur justitiam diligitur
ab eo. 10 Doctrina mala deserenti viam vitæ;
qui increpationes odit, morietur. 11 Infernus et
perditio coram Domino; quanto magis corda filiorum
hominum! (Sheol h7585) 12 Non amat pestilens eum
qui se corripit, nec ad sapientes graditur. 13 Cor
gaudens exhilarat faciem; in mœrore animi dejicitur
spiritus. 14 Cor sapientis quærit doctrinam, et
os stultorum pascitur imperitia. 15 Omnes dies
pauperis, mali; secura mens quasi juge convivium.
16 Melius est parum cum timore Domini, quam
thesauri magni et insatiabiles. 17 Melius est vocari
ad olera cum caritate, quam ad vitulum saginatum
cum odio. 18 Vir iracundus provocat rixas; qui
patiens est mitigat suscitatas. 19 Iter pigrorum quasi
sepes spinarum; via justorum absque offendiculo.
20 Filius sapiens lætificat patrem, et stultus homo
despicit matrem suam. 21 Stultitia gaudium stulto,
et vir prudens dirigit gressus suos. 22 Dissipantur
cogitationes ubi non est consilium; ubi vero sunt
plures consiliarii, confirmantur. 23 Lætatur homo in
sententia oris sui, et sermo opportunus est optimus.
24 Semita vitæ super eruditum, ut declinet de inferno
novissimo. (Sheol h7585) 25 Domum superborum
demolietur Dominus, et firmos faciet terminos
viduæ. 26 Abominatio Domini cogitationes malæ,
et purus sermo pulcherrimus firmabitur ab eo. 27
Conturbat domum suam qui sectatur avaritiam;
qui autem odit munera, vivet. Per misericordiam
et fidem purgantur peccata: per timorem autem
Domini declinat omnis a malo. 28 Mens justi
meditatur obedientiam; os impiorum redundat
malis. 29 Longe est Dominus ab impiis, et orationes
justorum exaudiet. 30 Lux oculorum lætificat
animam; fama bona impinguat ossa. 31 Auris
quæ audit increpationes vitæ in medio sapientium
commorabitur. 32 Qui abjicit disciplinam despicit
animam suam; qui autem acquiescit increpationibus
possessor est cordis. 33 Timor Domini disciplina
sapientiæ, et gloriam præcedit humilitas.

16 Hominis est animam præparare, et Domini
gubernare linguam. 2 Omnes viæ hominis
patent oculis ejus; spirituum ponderator est
Dominus. 3 Revela Domino opera tua, et dirigentur
cogitationes tuæ. 4 Universa propter semetipsum
operatus est Dominus; impium quoque ad diem
malum. 5 Abominatio Domini est omnis arrogans;
etiamsi manus ad manum fuerit, non est innocens.
Initium viæ bonæ facere justitiam; accepta est
autem apud Deum magis quam immolare hostias.
6 Misericordia et veritate redimitur iniquitas,
et in timore Domini declinatur a malo. 7 Cum
placuerint Domino viæ hominis, inimicos quoque
ejus convertet ad pacem. 8 Melius est parum cum
justitia quam multi fructus cum iniquitate. 9 Cor
hominis disponit viam suam, sed Domini est dirigere
gressus ejus. 10 Divinatio in labiis regis; in judicio
non errabit os ejus. 11 Pondus et statera judicia
Domini sunt, et opera ejus omnes lapides sacculi. 12
Abominabiles regi qui agunt impie, quoniam justitia
firmatur solium. 13 Voluntas regum labia justa; qui
recta loquitur diligetur. 14 Indignatio regis nuntii
mortis, et vir sapiens placabit eam. 15 In hilaritate
vultus regis vita, et clementia ejus quasi imber
serotinus. 16 Posside sapientiam, quia auro melior
est, et acquire prudentiam, quia pretiosior est
argento. 17 Semita justorum declinat mala; custos
animæ suæ servat viam suam. 18 Contritionem
præcedit superbia, et ante ruinam exaltatur spiritus.
19 Melius est humiliari cum mitibus quam dividere
spolia cum superbis. 20 Eruditus in verbo reperiet
bona, et qui sperat in Domino beatus est. 21 Qui
sapiens est corde appellabitur prudens, et qui dulcis
eloquio majora percipiet. 22 Fons vitæ eruditio
possidentis; doctrina stultorum fatuitas. 23 Cor

sapientis erudiet os ejus, et labiis ejus addet gratiam. **24** Favus mellis composita verba; dulcedo animæ sanitas ossium. **25** Est via quæ videtur homini recta, et novissima ejus ducunt ad mortem. **26** Anima laborantis laborat sibi, quia compulit eum os suum. **27** Vir impius fodit malum, et in labiis ejus ignis ardescit. **28** Homo perversus suscitat lites, et verbosus separat principes. **29** Vir iniquus lactat amicum suum, et ducit eum per viam non bonam. **30** Qui attonitis oculis cogitat prava, mordens labia sua perficit malum. **31** Corona dignitatis senectus, quæ in viis justitiæ reperietur. **32** Melior est patiens viro forti, et qui dominatur animo suo expugnatore urbium. **33** Sortes mittuntur in sinum, sed a Domino temperantur.

17 Melior est buccella sicca cum gaudio quam domus plena victimis cum jurgio. **2** Servus sapiens dominabitur filiis stultis, et inter fratres hæreditatem dividet. **3** Sicut igne probatur argentum et aurum camino, ita corda probat Dominus. **4** Malus obedit linguæ iniquæ, et fallax obtemperat labiis mendacibus. **5** Qui despicit pauperem exprobrat factori ejus, et qui ruina lætatur alterius non erit impunitus. **6** Corona senum filii filiorum, et gloria filiorum patres eorum. **7** Non decent stultum verba composita, nec principem labium mentiens. **8** Gemma gratissima exspectatio præstolantis; quocumque se vertit, prudenter intelligit. **9** Qui celat delictum quærit amicitias; qui altero sermone repetit, separat fœderatos. **10** Plus proficit correptio apud prudentem, quam centum plagæ apud stultum. **11** Semper jurgia quærit malus: angelus autem crudelis mittetur contra eum. **12** Expedit magis ursæ occurrere raptis fœtibus, quam fatuo confidenti in stultitia sua. **13** Qui reddit mala pro bonis, non recedet malum de domo ejus. **14** Qui dimittit aquam caput est jurgiorum, et antequam patiatur contumeliam judicium deserit. **15** Qui justificat impium, et qui condemnat justum, abominabilis est uterque apud Deum. **16** Quid prodest stulto habere divitias, cum sapientiam emere non possit? Qui altum facit domum suam quærit ruinam, et qui evitat discere incidet in mala. **17** Omni tempore diligit qui amicus est, et frater in angustiis comprobatur. **18** Stultus homo plaudet manibus, cum spoponderit pro amico suo. **19** Qui meditatur discordias diligit rixas, et qui exaltat ostium quærit ruinam. **20** Qui perversi cordis est non inveniet bonum, et qui vertit linguam incidet in malum. **21** Natus est stultus in ignominiam suam; sed nec pater in fatuo lætabitur. **22** Animus gaudens ætatem floridam facit; spiritus tristis exsiccat ossa. **23** Munera de sinu impius accipit, ut pervertat semitas judicii. **24** In facie prudentis lucet sapientia; oculi stultorum in finibus terræ. **25** Ira patris filius stultus, et dolor matris quæ genuit eum. **26** Non est bonum damnum inferre justo, nec percutere principem qui recta judicat. **27** Qui moderatur sermones suos doctus et prudens est, et pretiosi spiritus vir eruditus. **28** Stultus quoque, si tacuerit, sapiens reputabitur, et si compresserit labia sua, intelligens.

18 Occasiones quærit qui vult recedere ab amico: omni tempore erit exprobrabilis. **2** Non recipit stultus verba prudentiæ, nisi ea dixeris quæ versantur in corde ejus. **3** Impius, cum in profundum venerit peccatorum, contemnit; sed sequitur eum ignominia et opprobrium. **4** Aqua profunda verba ex ore viri, et torrens redundans fons sapientiæ. **5** Accipere personam impii non est bonum, ut declines a veritate judicii. **6** Labia stulti miscent se rixis, et os ejus jurgia provocat. **7** Os stulti contritio ejus, et labia ipsius ruina animæ ejus. **8** Verba bilinguis quasi simplicia, et ipsa perveniunt usque ad interiora ventris. Pigrum dejicit timor; animæ autem effeminatorum esurient. **9** Qui mollis et dissolutus est in opere suo frater est sua opera dissipantis. **10** Turris fortissima nomen Domini; ad ipsum currit justus, et exaltabitur. **11** Substantia divitis urbs roboris ejus, et quasi murus validus circumdans eum. **12** Antequam conteratur, exaltatur cor hominis, et antequam glorificetur, humiliatur. **13** Qui prius respondet quam audiat, stultum se esse demonstrat, et confusione dignum. **14** Spiritus viri sustentat imbecillitatem suam; spiritum vero ad irascendum facilem quis poterit sustinere? **15** Cor prudens possidebit scientiam, et auris sapientium quærit doctrinam. **16** Donum hominis dilatat viam ejus, et ante principes spatium ei facit. **17** Justus prior est accusator sui: venit amicus ejus, et investigabit eum. **18** Contradictiones comprimit sors, et inter potentes quoque dijudicat. **19** Frater qui adjuvatur a fratre quasi civitas firma, et judicia quasi vectes urbium. **20** De fructu oris viri replebitur venter ejus, et genimina labiorum ipsius saturabunt eum. **21** Mors et vita in manu linguæ; qui diligunt eam comedent fructus ejus. **22** Qui invenit mulierem bonam invenit bonum, et hauriet jucunditatem a Domino. Qui expellit mulierem bonam expellit bonum; qui autem tenet adulteram stultus est et impius. **23** Cum obsecrationibus loquetur pauper, et dives effabitur rigide. **24** Vir amabilis ad societatem magis amicus erit quam frater.

19 Melior est pauper qui ambulat in simplicitate
sua quam dives torquens labia sua, et insipiens.
2 Ubi non est scientia animæ, non est bonum, et qui
festinus est pedibus offendet. **3** Stultitia hominis
supplantat gressus ejus, et contra Deum fervet
animo suo. **4** Divitiæ addunt amicos plurimos; a
paupere autem et hi quos habuit separantur. **5**
Testis falsus non erit impunitus, et qui mendacia
loquitur non effugiet. **6** Multi colunt personam
potentis, et amici sunt dona tribuentis. **7** Fratres
hominis pauperis oderunt eum; insuper et amici
procul recesserunt ab eo. Qui tantum verba sectatur
nihil habebit; **8** qui autem possessor est mentis
diligit animam suam, et custos prudentiæ inveniet
bona. **9** Falsus testis non erit impunitus, et qui
loquitur mendacia peribit. **10** Non decent stultum
deliciæ, nec servum dominari principibus. **11**
Doctrina viri per patientiam noscitur, et gloria
ejus est iniqua prætergredi. **12** Sicut fremitus
leonis, ita et regis ira, et sicut ros super herbam,
ita et hilaritas ejus. **13** Dolor patris filius stultus,
et tecta jugiter perstillantia litigiosa mulier. **14**
Domus et divitiæ dantur a parentibus; a Domino
autem proprie uxor prudens. **15** Pigredo immittit
soporem, et anima dissoluta esuriet. **16** Qui custodit
mandatum custodit animam suam; qui autem
negligit viam suam mortificabitur. **17** Fœneratur
Domino qui miseretur pauperis, et vicissitudinem
suam reddet ei. **18** Erudi filium tuum; ne desperes:
ad interfectionem autem ejus ne ponas animam
tuam. **19** Qui impatiens est sustinebit damnum, et
cum rapuerit, aliud apponet. **20** Audi consilium, et
suscipe disciplinam, ut sis sapiens in novissimis tuis.
21 Multæ cogitationes in corde viri; voluntas autem
Domini permanebit. **22** Homo indigens misericors
est, et melior est pauper quam vir mendax. **23** Timor
Domini ad vitam, et in plenitudine commorabitur
absque visitatione pessima. **24** Abscondit piger
manum suam sub ascella, nec ad os suum applicat
eam. **25** Pestilente flagellato stultus sapientior
erit; si autem corripueris sapientem, intelliget
disciplinam. **26** Qui affligit patrem, et fugat matrem,
ignominiosus est et infelix. **27** Non cesses, fili, audire
doctrinam, nec ignores sermones scientiæ. **28** Testis
iniquus deridet judicium, et os impiorum devorat
iniquitatem. **29** Parata sunt derisoribus judicia, et
mallei percutientes stultorum corporibus.

20 Luxuriosa res vinum, et tumultuosa ebrietas:
quicumque his delectatur non erit sapiens. **2**
Sicut rugitus leonis, ita et terror regis: qui provocat
eum peccat in animam suam. **3** Honor est homini
qui separat se a contentionibus; omnes autem stulti
miscentur contumeliis. **4** Propter frigus piger arare
noluit; mendicabit ergo æstate, et non dabitur illi.
5 Sicut aqua profunda, sic consilium in corde viri;
sed homo sapiens exhauriet illud. **6** Multi homines
misericordes vocantur; virum autem fidelem quis
inveniet? **7** Justus qui ambulat in simplicitate sua
beatos post se filios derelinquet. **8** Rex qui sedet in
solio judicii dissipat omne malum intuitu suo. **9**
Quis potest dicere: Mundum est cor meum; purus
sum a peccato? **10** Pondus et pondus, mensura et
mensura: utrumque abominabile est apud Deum. **11**
Ex studiis suis intelligitur puer, si munda et recta
sint opera ejus. **12** Aurem audientem, et oculum
videntem: Dominus fecit utrumque. **13** Noli diligere
somnum, ne te egestas opprimat: aperi oculos tuos,
et saturare panibus. **14** Malum est, malum est, dicit
omnis emptor; et cum recesserit, tunc gloriabitur.
15 Est aurum et multitudo gemmarum, et vas
pretiosum labia scientiæ. **16** Tolle vestimentum
ejus qui fidejussor extitit alieni, et pro extraneis
aufer pignus ab eo. **17** Suavis est homini panis
mendacii, et postea implebitur os ejus calculo. **18**
Cogitationes consiliis roborantur, et gubernaculis
tractanda sunt bella. **19** Ei qui revelat mysteria,
et ambulat fraudulenter, et dilatat labia sua, ne
commiscearis. **20** Qui maledicit patri suo et matri,
extinguetur lucerna ejus in mediis tenebris: **21**
hæreditas ad quam festinatur in principio, in
novissimo benedictione carebit. **22** Ne dicas: Reddam
malum: exspecta Dominum, et liberabit te. **23**
Abominatio est apud Dominum pondus et pondus;
statera dolosa non est bona. **24** A Domino diriguntur
gressus viri: quis autem hominum intelligere potest
viam suam? **25** Ruina est homini devorare sanctos,
et post vota retractare. **26** Dissipat impios rex
sapiens, et incurvat super eos fornicem. **27** Lucerna
Domini spiraculum hominis, quæ investigat omnia
secreta ventris. **28** Misericordia et veritas custodiunt
regem, et roboratur clementia thronus ejus. **29**
Exsultatio juvenum fortitudo eorum, et dignitas
senum canities. **30** Livor vulneris absterget mala, et
plagæ in secretioribus ventris.

21 Sicut divisiones aquarum, ita cor regis in
manu Domini: quocumque voluerit, inclinabit
illud. **2** Omnis via viri recta sibi videtur: appendit
autem corda Dominus. **3** Facere misericordiam et
judicium magis placet Domino quam victimæ. **4**
Exaltatio oculorum est dilatatio cordis; lucerna
impiorum peccatum. **5** Cogitationes robusti semper
in abundantia; omnis autem piger semper in
egestate est. **6** Qui congregat thesauros lingua
mendacii vanus et excors est, et impingetur ad

laqueos mortis. 7 Rapinæ impiorum detrahent eos,
quia noluerunt facere judicium. 8 Perversa via viri
aliena est; qui autem mundus est, rectum opus ejus.
9 Melius est sedere in angulo domatis, quam cum
muliere litigiosa, et in domo communi. 10 Anima
impii desiderat malum: non miserebitur proximo
suo. 11 Mulctato pestilente, sapientior erit parvulus,
et si sectetur sapientem, sumet scientiam. 12
Excogitat justus de domo impii, ut detrahat impios
a malo. 13 Qui obturat aurem suam ad clamorem
pauperis, et ipse clamabit, et non exaudietur. 14
Munus absconditum extinguit iras, et donum in
sinu indignationem maximam. 15 Gaudium justo est
facere judicium, et pavor operantibus iniquitatem.
16 Vir qui erraverit a via doctrinæ in cœtu gigantum
commorabitur. 17 Qui diligit epulas in egestate erit;
qui amat vinum et pinguia non ditabitur. 18 Pro justo
datur impius, et pro rectis iniquus. 19 Melius est
habitare in terra deserta quam cum muliere rixosa
et iracunda. 20 Thesaurus desiderabilis, et oleum
in habitaculo justi: et imprudens homo dissipabit
illud. 21 Qui sequitur justitiam et misericordiam
inveniet vitam, justitiam, et gloriam. 22 Civitatem
fortium ascendit sapiens, et destruxit robur fiduciæ
ejus. 23 Qui custodit os suum et linguam suam
custodit ab angustiis animam suam. 24 Superbus
et arrogans vocatur indoctus, qui in ira operatur
superbiam. 25 Desideria occidunt pigrum: noluerunt
enim quidquam manus ejus operari. 26 Tota die
concupiscit et desiderat; qui autem justus est,
tribuet, et non cessabit. 27 Hostiæ impiorum
abominabiles, quia offeruntur ex scelere. 28 Testis
mendax peribit; vir obediens loquetur victoriam.
29 Vir impius procaciter obfirmat vultum suum;
qui autem rectus est corrigit viam suam. 30 Non
est sapientia, non est prudentia, non est consilium
contra Dominum. 31 Equus paratur ad diem belli;
Dominus autem salutem tribuit.

22 Melius est nomen bonum quam divitiæ
multæ; super argentum et aurum gratia bona.
2 Dives et pauper obviaverunt sibi: utriusque
operator est Dominus. 3 Callidus vidit malum, et
abscondit se; innocens pertransiit, et afflictus est
damno. 4 Finis modestiæ timor Domini, divitiæ,
et gloria, et vita. 5 Arma et gladii in via perversi;
custos autem animæ suæ longe recedit ab eis.
6 Proverbium est: adolescens juxta viam suam;
etiam cum senuerit, non recedet ab ea. 7 Dives
pauperibus imperat, et qui accipit mutuum servus
est fœnerantis. 8 Qui seminat iniquitatem metet
mala, et virga iræ suæ consummabitur. 9 Qui pronus
est ad misericordiam benedicetur: de panibus
enim suis dedit pauperi. Victoriam et honorem
acquiret qui dat munera; animam autem aufert
accipientium. 10 Ejice derisorem, et exibit cum eo
jurgium, cessabuntque causæ et contumeliæ. 11 Qui
diligit cordis munditiam, propter gratiam labiorum
suorum habebit amicum regem. 12 Oculi Domini
custodiunt scientiam, et supplantantur verba iniqui.
13 Dicit piger: Leo est foris; in medio platearum
occidendus sum. 14 Fovea profunda os alienæ: cui
iratus est Dominus, incidet in eam. 15 Stultitia
colligata est in corde pueri, et virga disciplinæ
fugabit eam. 16 Qui calumniatur pauperem ut augeat
divitias suas, dabit ipse ditiori, et egebit. 17 Inclina
aurem tuam, et audi verba sapientium: appone
autem cor ad doctrinam meam, 18 quæ pulchra erit
tibi cum servaveris eam in ventre tuo, et redundabit
in labiis tuis: 19 ut sit in Domino fiducia tua, unde
et ostendi eam tibi hodie. 20 Ecce descripsi eam
tibi tripliciter, in cogitationibus et scientia: 21 ut
ostenderem tibi firmitatem et eloquia veritatis,
respondere ex his illis qui miserunt te. 22 Non facias
violentiam pauperi quia pauper est, neque conteras
egenum in porta: 23 quia judicabit Dominus causam
ejus, et configet eos qui confixerunt animam ejus.
24 Noli esse amicus homini iracundo, neque ambules
cum viro furioso: 25 ne forte discas semitas ejus, et
sumas scandalum animæ tuæ. 26 Noli esse cum his
qui defigunt manus suas, et qui vades se offerunt
pro debitis: 27 si enim non habes unde restituas,
quid causæ est ut tollat operimentum de cubili
tuo? 28 Ne transgrediaris terminos antiquos, quos
posuerunt patres tui. 29 Vidisti virum velocem
in opere suo? coram regibus stabit, nec erit ante
ignobiles.

23 Quando sederis ut comedas cum principe,
diligenter attende quæ apposita sunt ante
faciem tuam. 2 Et statue cultrum in gutture tuo:
si tamen habes in potestate animam tuam. 3 Ne
desideres de cibis ejus, in quo est panis mendacii. 4
Noli laborare ut diteris, sed prudentiæ tuæ pone
modum. 5 Ne erigas oculos tuos ad opes quas non
potes habere, quia facient sibi pennas quasi aquilæ,
et volabunt in cælum. 6 Ne comedas cum homine
invido, et ne desideres cibos ejus: 7 quoniam in
similitudinem arioli et conjectoris æstimat quod
ignorat. Comede et bibe, dicet tibi; et mens ejus
non est tecum. 8 Cibos quos comederas evomes,
et perdes pulchros sermones tuos. 9 In auribus
insipientium ne loquaris, qui despicient doctrinam
eloquii tui. 10 Ne attingas parvulorum terminos,
et agrum pupillorum ne introëas: 11 propinquus
enim illorum fortis est, et ipse judicabit contra

te causam illorum. 12 Ingrediatur ad doctrinam
cor tuum, et aures tuæ ad verba scientiæ. 13 Noli
subtrahere a puero disciplinam: si enim percusseris
eum virga, non morietur. 14 Tu virga percuties eum,
et animam ejus de inferno liberabis. (Sheol h7585)
15 Fili mi, si sapiens fuerit animus tuus, gaudebit
tecum cor meum: 16 et exsultabunt renes mei, cum
locuta fuerint rectum labia tua. 17 Non æmuletur
cor tuum peccatores, sed in timore Domini esto
tota die: 18 quia habebis spem in novissimo, et
præstolatio tua non auferetur. 19 Audi, fili mi, et
esto sapiens, et dirige in via animum tuum. 20 Noli
esse in conviviis potatorum, nec in comessationibus
eorum qui carnes ad vescendum conferunt: 21 quia
vacantes potibus et dantes symbola consumentur,
et vestietur pannis dormitatio. 22 Audi patrem
tuum, qui genuit te, et ne contemnas cum senuerit
mater tua. 23 Veritatem eme, et noli vendere
sapientiam, et doctrinam, et intelligentiam. 24
Exsultat gaudio pater justi; qui sapientem genuit,
lætabitur in eo. 25 Gaudeat pater tuus et mater
tua, et exsultet quæ genuit te. 26 Præbe, fili mi,
cor tuum mihi, et oculi tui vias meas custodiant.
27 Fovea enim profunda est meretrix, et puteus
angustus aliena. 28 Insidiatur in via quasi latro,
et quos incautos viderit, interficiet. 29 Cui væ?
cujus patri væ? cui rixæ? cui foveæ? cui sine causa
vulnera? cui suffusio oculorum? 30 nonne his
qui commorantur in vino, et student calicibus
epotandis? 31 Ne intuearis vinum quando flavescit,
cum splenduerit in vitro color ejus: ingreditur
blande, 32 sed in novissimo mordebit ut coluber, et
sicut regulus venena diffundet. 33 Oculi tui videbunt
extraneas, et cor tuum loquetur perversa. 34 Et
eris sicut dormiens in medio mari, et quasi sopitus
gubernator, amisso clavo. 35 Et dices: Verberaverunt
me, sed non dolui; traxerunt me, et ego non sensi.
Quando evigilabo, et rursus vina reperiam?

24 Ne æmuleris viros malos, nec desideres esse
cum eis: 2 quia rapinas meditatur mens eorum,
et fraudes labia eorum loquuntur. 3 Sapientia
ædificabitur domus, et prudentia roborabitur. 4 In
doctrina replebuntur cellaria, universa substantia
pretiosa et pulcherrima. 5 Vir sapiens fortis est,
et vir doctus robustus et validus: 6 quia cum
dispositione initur bellum, et erit salus ubi multa
consilia sunt. 7 Excelsa stulto sapientia; in porta
non aperiet os suum. 8 Qui cogitat mala facere
stultus vocabitur: 9 cogitatio stulti peccatum est, et
abominatio hominum detractor. 10 Si desperaveris
lassus in die angustiæ, imminuetur fortitudo tua. 11
Erue eos qui ducuntur ad mortem, et qui trahuntur
ad interitum, liberare ne cesses. 12 Si dixeris:
Vires non suppetunt; qui inspector est cordis ipse
intelligit: et servatorem animæ tuæ nihil fallit,
reddetque homini juxta opera sua. 13 Comede, fili
mi, mel, quia bonum est, et favum dulcissimum
gutturi tuo. 14 Sic et doctrina sapientiæ animæ
tuæ: quam cum inveneris, habebis in novissimis
spem, et spes tua non peribit. 15 Ne insidieris, et
quæras impietatem in domo justi, neque vastes
requiem ejus. 16 Septies enim cadet justus, et
resurget: impii autem corruent in malum. 17 Cum
ceciderit inimicus tuus ne gaudeas, et in ruina
ejus ne exsultet cor tuum: 18 ne forte videat
Dominus, et displiceat ei, et auferat ab eo iram
suam. 19 Ne contendas cum pessimis, nec æmuleris
impios: 20 quoniam non habent futurorum spem
mali, et lucerna impiorum extinguetur. 21 Time
Dominum, fili mi, et regem, et cum detractoribus
non commiscearis: 22 quoniam repente consurget
perditio eorum, et ruinam utriusque quis novit? 23
Hæc quoque sapientibus. Cognoscere personam in
judicio non est bonum. 24 Qui dicunt impio: Justus
es: maledicent eis populi, et detestabuntur eos
tribus. 25 Qui arguunt eum laudabuntur, et super
ipsos veniet benedictio. 26 Labia deosculabitur
qui recta verba respondet. 27 Præpara foris opus
tuum, et diligenter exerce agrum tuum, ut postea
ædifices domum tuam. 28 Ne sis testis frustra
contra proximum tuum, nec lactes quemquam
labiis tuis. 29 Ne dicas: Quomodo fecit mihi, sic
faciam ei; reddam unicuique secundum opus suum.
30 Per agrum hominis pigri transivi, et per vineam
viri stulti: 31 et ecce totum repleverant urticæ,
et operuerant superficiem ejus spinæ, et maceria
lapidum destructa erat. 32 Quod cum vidissem,
posui in corde meo, et exemplo didici disciplinam.
33 Parum, inquam, dormies, modicum dormitabis;
pauxillum manus conseres ut quiescas: 34 et veniet
tibi quasi cursor egestas, et mendicitas quasi vir
armatus.

25 Hæ quoque parabolæ Salomonis, quas
transtulerunt viri Ezechiæ regis Juda. 2 Gloria
Dei est celare verbum, et gloria regum investigare
sermonem. 3 Cælum sursum, et terra deorsum,
et cor regum inscrutabile. 4 Aufer rubiginem de
argento, et egredietur vas purissimum. 5 Aufer
impietatem de vultu regis, et firmabitur justitia
thronus ejus. 6 Ne gloriosus appareas coram rege, et
in loco magnorum ne steteris. 7 Melius est enim ut
dicatur tibi: Ascende huc, quam ut humilieris coram
principe. 8 Quæ viderunt oculi tui ne proferas in
jurgio cito, ne postea emendare non possis, cum

dehonestaveris amicum tuum. 9 Causam tuam tracta
cum amico tuo, et secretum extraneo ne reveles: 10
ne forte insultet tibi cum audierit, et exprobrare non
cesset. Gratia et amicitia liberant: quas tibi serva, ne
exprobrabilis fias. 11 Mala aurea in lectis argenteis,
qui loquitur verbum in tempore suo. 12 Inauris
aurea, et margaritum fulgens, qui arguit sapientem
et aurem obedientem. 13 Sicut frigus nivis in die
messis, ita legatus fidelis ei qui misit eum: animam
ipsius requiescere facit. 14 Nubes, et ventus, et
pluviæ non sequentes, vir gloriosus et promissa
non complens. 15 Patientia lenietur princeps, et
lingua mollis confringet duritiam. 16 Mel invenisti:
comede quod sufficit tibi, ne forte satiatus evomas
illud. 17 Subtrahe pedem tuum de domo proximi
tui, nequando satiatus oderit te. 18 Jaculum, et
gladius, et sagitta acuta, homo qui loquitur contra
proximum suum falsum testimonium. 19 Dens
putridus, et pes lassus, qui sperat super infideli in
die angustiæ, 20 et amittit pallium in die frigoris.
Acetum in nitro, qui cantat carmina cordi pessimo.
Sicut tinea vestimento, et vermis ligno, ita tristitia
viri nocet cordi. 21 Si esurierit inimicus tuus, ciba
illum; si sitierit, da ei aquam bibere: 22 prunas enim
congregabis super caput ejus, et Dominus reddet
tibi. 23 Ventus aquilo dissipat pluvias, et facies
tristis linguam detrahentem. 24 Melius est sedere
in angulo domatis quam cum muliere litigiosa et in
domo communi. 25 Aqua frigida animæ sitienti, et
nuntius bonus de terra longinqua. 26 Fons turbatus
pede et vena corrupta, justus cadens coram impio.
27 Sicut qui mel multum comedit non est ei bonum,
sic qui scrutator est majestatis opprimetur a gloria.
28 Sicut urbs patens et absque murorum ambitu, ita
vir qui non potest in loquendo cohibere spiritum
suum.

26 Quomodo nix in æstate, et pluviæ in messe,
sic indecens est stulto gloria. 2 Sicut avis
ad alia transvolans, et passer quolibet vadens,
sic maledictum frustra prolatum in quempiam
superveniet. 3 Flagellum equo, et camus asino, et
virga in dorso imprudentium. 4 Ne respondeas
stulto juxta stultitiam suam, ne efficiaris ei similis.
5 Responde stulto juxta stultitiam suam, ne sibi
sapiens esse videatur. 6 Claudus pedibus, et
iniquitatem bibens, qui mittit verba per nuntium
stultum. 7 Quomodo pulchras frustra habet claudus
tibias, sic indecens est in ore stultorum parabola.
8 Sicut qui mittit lapidem in acervum Mercurii,
ita qui tribuit insipienti honorem. 9 Quomodo si
spina nascatur in manu temulenti, sic parabola
in ore stultorum. 10 Judicium determinat causas,
et qui imponit stulto silentium iras mitigat. 11
Sicut canis qui revertitur ad vomitum suum, sic
imprudens qui iterat stultitiam suam. 12 Vidisti
hominem sapientem sibi videri? magis illo spem
habebit insipiens. 13 Dicit piger: Leo est in via,
et leæna in itineribus. 14 Sicut ostium vertitur in
cardine suo, ita piger in lectulo suo. 15 Abscondit
piger manum sub ascella sua, et laborat si ad os
suum eam converterit. 16 Sapientior sibi piger
videtur septem viris loquentibus sententias. 17
Sicut qui apprehendit auribus canem, sic qui transit
impatiens et commiscetur rixæ alterius. 18 Sicut
noxius est qui mittit sagittas et lanceas in mortem,
19 ita vir fraudulenter nocet amico suo, et cum
fuerit deprehensus dicit: Ludens feci. 20 Cum
defecerint ligna extinguetur ignis, et susurrone
subtracto, jurgia conquiescent. 21 Sicut carbones
ad prunas, et ligna ad ignem, sic homo iracundus
suscitat rixas. 22 Verba susurronis quasi simplicia,
et ipsa perveniunt ad intima ventris. 23 Quomodo
si argento sordido ornare velis vas fictile, sic labia
tumentia cum pessimo corde sociata. 24 Labiis suis
intelligitur inimicus, cum in corde tractaverit dolos.
25 Quando submiserit vocem suam, ne credideris ei,
quoniam septem nequitiæ sunt in corde illius. 26
Qui operit odium fraudulenter, revelabitur malitia
ejus in consilio. 27 Qui fodit foveam incidet in eam,
et qui volvit lapidem revertetur ad eum. 28 Lingua
fallax non amat veritatem, et os lubricum operatur
ruinas.

27 Ne glorieris in crastinum, ignorans quid
superventura pariat dies. 2 Laudet te alienus,
et non os tuum; extraneus, et non labia tua. 3
Grave est saxum, et onerosa arena, sed ira stulti
utroque gravior. 4 Ira non habet misericordiam nec
erumpens furor, et impetum concitati ferre quis
poterit? 5 Melior est manifesta correptio quam
amor absconditus. 6 Meliora sunt vulnera diligentis
quam fraudulenta oscula odientis. 7 Anima saturata
calcabit favum, et anima esuriens etiam amarum
pro dulci sumet. 8 Sicut avis transmigrans de nido
suo, sic vir qui derelinquit locum suum. 9 Unguento
et variis odoribus delectatur cor, et bonis amici
consiliis anima dulcoratur. 10 Amicum tuum et
amicum patris tui ne dimiseris, et domum fratris
tui ne ingrediaris in die afflictionis tuæ. Melior
est vicinus juxta quam frater procul. 11 Stude
sapientiæ, fili mi, et lætifica cor meum, ut possis
exprobranti respondere sermonem. 12 Astutus
videns malum, absconditus est: parvuli transeuntes
sustinuerunt dispendia. 13 Tolle vestimentum ejus
qui spopondit pro extraneo, et pro alienis aufer ei

pignus. 14 Qui benedicit proximo suo voce grandi,
de nocte consurgens maledicenti similis erit. 15
Tecta perstillantia in die frigoris et litigiosa mulier
comparantur. 16 Qui retinet eam quasi qui ventum
teneat, et oleum dexteræ suæ vocabit. 17 Ferrum
ferro exacuitur, et homo exacuit faciem amici sui.
18 Qui servat ficum comedet fructus ejus, et qui
custos est domini sui glorificabitur. 19 Quomodo
in aquis resplendent vultus prospicientium, sic
corda hominum manifesta sunt prudentibus. 20
Infernus et perditio numquam implentur: similiter
et oculi hominum insatiabiles. (Sheol h7585) 21
Quomodo probatur in conflatorio argentum et in
fornace aurum, sic probatur homo ore laudantis.
Cor iniqui inquirit mala, cor autem rectum inquirit
scientiam. 22 Si contuderis stultum in pila quasi
ptisanas feriente desuper pilo, non auferetur ab
eo stultitia ejus. 23 Diligenter agnosce vultum
pecoris tui, tuosque greges considera: 24 non enim
habebis jugiter potestatem, sed corona tribuetur
in generationem et generationem. 25 Aperta sunt
prata, et apparuerunt herbæ virentes, et collecta
sunt fœna de montibus. 26 Agni ad vestimentum
tuum, et hædi ad agri pretium. 27 Sufficiat tibi lac
caprarum in cibos tuos, et in necessaria domus tuæ,
et ad victum ancillis tuis.

28 Fugit impius nemine persequente; justus
autem, quasi leo confidens, absque terrore
erit. 2 Propter peccata terræ multi principes ejus;
et propter hominis sapientiam, et horum scientiam
quæ dicuntur, vita ducis longior erit. 3 Vir pauper
calumnians pauperes similis est imbri vehementi
in quo paratur fames. 4 Qui derelinquunt legem
laudant impium; qui custodiunt, succenduntur
contra eum. 5 Viri mali non cogitant judicium; qui
autem inquirunt Dominum animadvertunt omnia.
6 Melior est pauper ambulans in simplicitate sua
quam dives in pravis itineribus. 7 Qui custodit legem
filius sapiens est; qui autem comessatores pascit
confundit patrem suum. 8 Qui coacervat divitias
usuris et fœnore, liberali in pauperes congregat
eas. 9 Qui declinat aures suas ne audiat legem,
oratio ejus erit execrabilis. 10 Qui decipit justos
in via mala, in interitu suo corruet, et simplices
possidebunt bona ejus. 11 Sapiens sibi videtur vir
dives; pauper autem prudens scrutabitur eum. 12 In
exsultatione justorum multa gloria est; regnantibus
impiis, ruinæ hominum. 13 Qui abscondit scelera
sua non dirigetur; qui autem confessus fuerit et
reliquerit ea, misericordiam consequetur. 14 Beatus
homo qui semper est pavidus; qui vero mentis
est duræ corruet in malum. 15 Leo rugiens et
ursus esuriens, princeps impius super populum
pauperem. 16 Dux indigens prudentia multos
opprimet per calumniam; qui autem odit avaritiam,
longi fient dies ejus. 17 Hominem qui calumniatur
animæ sanguinem, si usque ad lacum fugerit, nemo
sustinet. 18 Qui ambulat simpliciter salvus erit;
qui perversis graditur viis concidet semel. 19 Qui
operatur terram suam satiabitur panibus; qui autem
sectatur otium replebitur egestate. 20 Vir fidelis
multum laudabitur; qui autem festinat ditari non
erit innocens. 21 Qui cognoscit in judicio faciem
non bene facit; iste et pro buccella panis deserit
veritatem. 22 Vir qui festinat ditari, et aliis invidet,
ignorat quod egestas superveniet ei. 23 Qui corripit
hominem gratiam postea inveniet apud eum, magis
quam ille qui per linguæ blandimenta decipit. 24
Qui subtrahit aliquid a patre suo et a matre, et dicit
hoc non esse peccatum, particeps homicidæ est.
25 Qui se jactat et dilatat, jurgia concitat; qui vero
sperat in Domino sanabitur. 26 Qui confidit in corde
suo stultus est; qui autem graditur sapienter, ipse
salvabitur. 27 Qui dat pauperi non indigebit; qui
despicit deprecantem sustinebit penuriam. 28 Cum
surrexerint impii, abscondentur homines; cum illi
perierint, multiplicabuntur justi.

29 Viro qui corripientem dura cervice contemnit,
repentinus ei superveniet interitus, et eum
sanitas non sequetur. 2 In multiplicatione
justorum lætabitur vulgus; cum impii sumpserint
principatum, gemet populus. 3 Vir qui amat
sapientiam lætificat patrem suum; qui autem nutrit
scorta perdet substantiam. 4 Rex justus erigit
terram; vir avarus destruet eam. 5 Homo qui
blandis fictisque sermonibus loquitur amico suo
rete expandit gressibus ejus. 6 Peccantem virum
iniquum involvet laqueus, et justus laudabit atque
gaudebit. 7 Novit justus causam pauperum; impius
ignorat scientiam. 8 Homines pestilentes dissipant
civitatem; sapientes vero avertunt furorem. 9 Vir
sapiens si cum stulto contenderit, sive irascatur, sive
rideat, non inveniet requiem. 10 Viri sanguinum
oderunt simplicem; justi autem quærunt animam
ejus. 11 Totum spiritum suum profert stultus;
sapiens differt, et reservat in posterum. 12 Princeps
qui libenter audit verba mendacii, omnes ministros
habet impios. 13 Pauper et creditor obviaverunt
sibi: utriusque illuminator est Dominus. 14 Rex
qui judicat in veritate pauperes, thronus ejus in
æternum firmabitur. 15 Virga atque correptio
tribuit sapientiam; puer autem qui dimittitur
voluntati suæ confundit matrem suam. 16 In
multiplicatione impiorum multiplicabuntur scelera,

et justi ruinas eorum videbunt. **17** Erudi filium
tuum, et refrigerabit te, et dabit delicias animæ
tuæ. **18** Cum prophetia defecerit, dissipabitur
populus; qui vero custodit legem beatus est. **19**
Servus verbis non potest erudiri, quia quod dicis
intelligit, et respondere contemnit. **20** Vidisti
hominem velocem ad loquendum? stultitia magis
speranda est quam illius correptio. **21** Qui delicate
a pueritia nutrit servum suum postea sentiet eum
contumacem. **22** Vir iracundus provocat rixas, et
qui ad indignandum facilis est erit ad peccandum
proclivior. **23** Superbum sequitur humilitas, et
humilem spiritu suscipiet gloria. **24** Qui cum fure
participat odit animam suam; adjurantem audit, et
non indicat. **25** Qui timet hominem cito corruet; qui
sperat in Domino sublevabitur. **26** Multi requirunt
faciem principis, et judicium a Domino egreditur
singulorum. **27** Abominantur justi virum impium,
et abominantur impii eos qui in recta sunt via.
Verbum custodiens filius extra perditionem erit.

30 Verba Congregantis, filii Vomentis. Visio
quam locutus est vir cum quo est Deus,
et qui Deo secum morante confortatus, ait: **2**
Stultissimus sum virorum, et sapientia hominum
non est mecum. **3** Non didici sapientiam, et non
novi scientiam sanctorum. **4** Quis ascendit in
cælum, atque descendit? quis continuit spiritum
in manibus suis? quis colligavit aquas quasi in
vestimento? quis suscitavit omnes terminos terræ?
quod nomen est ejus, et quod nomen filii ejus,
si nosti? **5** Omnis sermo Dei ignitus: clypeus est
sperantibus in se. **6** Ne addas quidquam verbis illius,
et arguaris, inveniarisque mendax. **7** Duo rogavi te:
ne deneges mihi antequam moriar: **8** vanitatem et
verba mendacia longe fac a me; mendicitatem et
divitias ne dederis mihi: tribue tantum victui meo
necessaria, **9** ne forte satiatus illiciar ad negandum,
et dicam: Quis est Dominus? aut egestate compulsus,
furer, et perjurem nomen Dei mei. **10** Ne accuses
servum ad dominum suum, ne forte maledicat tibi,
et corruas. **11** Generatio quæ patri suo maledicit,
et quæ matri suæ non benedicit; **12** generatio
quæ sibi munda videtur, et tamen non est lota a
sordibus suis; **13** generatio cujus excelsi sunt oculi,
et palpebræ ejus in alta surrectæ; **14** generatio quæ
pro dentibus gladios habet, et commandit molaribus
suis, ut comedat inopes de terra, et pauperes ex
hominibus. **15** Sanguisugæ duæ sunt filiæ, dicentes:
Affer, affer. Tria sunt insaturabilia, et quartum quod
numquam dicit: Sufficit. **16** Infernus, et os vulvæ, et
terra quæ non satiatur aqua: ignis vero numquam
dicit: Sufficit. **(Sheol h7585)** **17** Oculum qui subsannat
patrem, et qui despicit partum matris suæ, effodiant
eum corvi de torrentibus, et comedant eum filii
aquilæ! **18** Tria sunt difficilia mihi, et quartum
penitus ignoro: **19** viam aquilæ in cælo, viam colubri
super petram, viam navis in medio mari, et viam
viri in adolescentia. **20** Talis est et via mulieris
adulteræ, quæ comedit, et tergens os suum dicit:
Non sum operata malum. **21** Per tria movetur terra,
et quartum non potest sustinere: **22** per servum,
cum regnaverit; per stultum, cum saturatus fuerit
cibo; **23** per odiosam mulierem, cum in matrimonio
fuerit assumpta; et per ancillam, cum fuerit hæres
dominæ suæ. **24** Quatuor sunt minima terræ, et
ipsa sunt sapientiora sapientibus: **25** formicæ,
populus infirmus, qui præparat in messe cibum
sibi; **26** lepusculus, plebs invalida, qui collocat in
petra cubile suum; **27** regem locusta non habet,
et egreditur universa per turmas suas; **28** stellio
manibus nititur, et moratur in ædibus regis. **29** Tria
sunt quæ bene gradiuntur, et quartum quod incedit
feliciter: **30** leo, fortissimus bestiarum, ad nullius
pavebit occursum; **31** gallus succinctus lumbos;
et aries; nec est rex, qui resistat ei. **32** Est qui
stultus apparuit postquam elevatus est in sublime;
si enim intellexisset, ori suo imposuisset manum.
33 Qui autem fortiter premit ubera ad eliciendum
lac exprimit butyrum; et qui vehementer emungit
elicit sanguinem; et qui provocat iras producit
discordias.

31 Verba Lamuelis regis. Visio qua erudivit eum
mater sua. **2** Quid, dilecte mi? quid, dilecte
uteri mei? quid, dilecte votorum meorum? **3** Ne
dederis mulieribus substantiam tuam, et divitias
tuas ad delendos reges. **4** Noli regibus, o Lamuel, noli
regibus dare vinum, quia nullum secretum est ubi
regnat ebrietas; **5** et ne forte bibant, et obliviscantur
judiciorum, et mutent causam filiorum pauperis. **6**
Date siceram mœrentibus, et vinum his qui amaro
sunt animo. **7** Bibant, et obliviscantur egestatis
suæ, et doloris sui non recordentur amplius. **8**
Aperi os tuum muto, et causis omnium filiorum qui
pertranseunt. **9** Aperi os tuum, decerne quod justum
est, et judica inopem et pauperem. **10** Mulierem
fortem quis inveniet? procul et de ultimis finibus
pretium ejus. **11** Confidit in ea cor viri sui, et spoliis
non indigebit. **12** Reddet ei bonum, et non malum,
omnibus diebus vitæ suæ. **13** Quæsivit lanam et
linum, et operata est consilia manuum suarum. **14**
Facta est quasi navis institoris, de longe portans
panem suum. **15** Et de nocte surrexit, deditque
prædam domesticis suis, et cibaria ancillis suis. **16**
Consideravit agrum, et emit eum; de fructu manuum

suarum plantavit vineam. **17** Accinxit fortitudine
lumbos suos, et roboravit brachium suum. **18**
Gustavit, et vidit quia bona est negotiatio ejus;
non extinguetur in nocte lucerna ejus. **19** Manum
suam misit ad fortia, et digiti ejus apprehenderunt
fusum. **20** Manum suam aperuit inopi, et palmas
suas extendit ad pauperem. **21** Non timebit domui
suæ a frigoribus nivis; omnes enim domestici ejus
vestiti sunt duplicibus. **22** Stragulatam vestem
fecit sibi; byssus et purpura indumentum ejus.
23 Nobilis in portis vir ejus, quando sederit cum
senatoribus terræ. **24** Sindonem fecit, et vendidit,
et cingulum tradidit Chananæo. **25** Fortitudo et
decor indumentum ejus, et ridebit in die novissimo.
26 Os suum aperuit sapientiæ, et lex clementiæ in
lingua ejus. **27** Consideravit semitas domus suæ, et
panem otiosa non comedit. **28** Surrexerunt filii ejus,
et beatissimam prædicaverunt; vir ejus, et laudavit
eam. **29** Multæ filiæ congregaverunt divitias; tu
supergressa es universas. **30** Fallax gratia, et vana
est pulchritudo: mulier timens Dominum, ipsa
laudabitur. **31** Date ei de fructu manuum suarum, et
laudent eam in portis opera ejus.

Ecclesiastes

1 Verba Ecclesiastæ, filii David, regis Jerusalem. **2** Vanitas vanitatum, dixit Ecclesiastes; vanitas vanitatum, et omnia vanitas. **3** Quid habet amplius homo de universo labore suo quo laborat sub sole? **4** Generatio præterit, et generatio advenit; terra autem in æternum stat. **5** Oritur sol et occidit, et ad locum suum revertitur; ibique renascens, **6** gyrat per meridiem, et flectitur ad aquilonem. Lustrans universa in circuitu pergit spiritus, et in circulos suos revertitur. **7** Omnia flumina intrant in mare, et mare non redundat; ad locum unde exeunt flumina revertuntur ut iterum fluant. **8** Cunctæ res difficiles; non potest eas homo explicare sermone. Non saturatur oculus visu, nec auris auditu impletur. **9** Quid est quod fuit? Ipsum quod futurum est. Quid est quod factum est? Ipsum quod faciendum est. **10** Nihil sub sole novum, nec valet quisquam dicere: Ecce hoc recens est: jam enim præcessit in sæculis quæ fuerunt ante nos. **11** Non est priorum memoria; sed nec eorum quidem quæ postea futura sunt erit recordatio apud eos qui futuri sunt in novissimo. **12** Ego Ecclesiastes fui rex Israël in Jerusalem; **13** et proposui in animo meo quærere et investigare sapienter de omnibus quæ fiunt sub sole. Hanc occupationem pessimam dedit Deus filiis hominum, ut occuparentur in ea. **14** Vidi cuncta quæ fiunt sub sole, et ecce universa vanitas et afflictio spiritus. **15** Perversi difficile corriguntur, et stultorum infinitus est numerus. **16** Locutus sum in corde meo, dicens: Ecce magnus effectus sum, et præcessi omnes sapientia qui fuerunt ante me in Jerusalem; et mens mea contemplata est multa sapienter, et didici. **17** Dedique cor meum ut scirem prudentiam atque doctrinam, erroresque et stultitiam; et agnovi quod in his quoque esset labor et afflictio spiritus: **18** eo quod in multa sapientia multa sit indignatio; et qui addit scientiam, addit et laborem.

2 Dixi ego in corde meo: Vadam, et affluam deliciis, et fruar bonis; et vidi quod hoc quoque esset vanitas. **2** Risum reputavi errorem, et gaudio dixi: Quid frustra deciperis? **3** Cogitavi in corde meo abstrahere a vino carnem meam, ut animam meam transferrem ad sapientiam, devitaremque stultitiam, donec viderem quid esset utile filiis hominum, quo facto opus est sub sole numero dierum vitæ suæ. **4** Magnificavi opera mea, ædificavi mihi domos, et plantavi vineas; **5** feci hortos et pomaria, et consevi ea cuncti generis arboribus; **6** et exstruxi mihi piscinas aquarum, ut irrigarem silvam lignorum germinantium. **7** Possedi servos et ancillas, multamque familiam habui: armenta quoque, et magnos ovium greges, ultra omnes qui fuerunt ante me in Jerusalem; **8** coacervavi mihi argentum et aurum, et substantias regum ac provinciarum; feci mihi cantores et cantatrices, et delicias filiorum hominum, scyphos, et urceos in ministerio ad vina fundenda; **9** et supergressus sum opibus omnes qui ante me fuerunt in Jerusalem: sapientia quoque perseveravit mecum. **10** Et omnia quæ desideraverunt oculi mei non negavi eis, nec prohibui cor meum quin omni voluptate frueretur, et oblectaret se in his quæ præparaveram; et hanc ratus sum partem meam si uterer labore meo. **11** Cumque me convertissem ad universa opera quæ fecerant manus meæ, et ad labores in quibus frustra sudaveram, vidi in omnibus vanitatem et afflictionem animi, et nihil permanere sub sole. **12** Transivi ad contemplandam sapientiam, erroresque, et stultitiam. (Quid est, inquam, homo, ut sequi possit regem, factorem suum?) **13** Et vidi quod tantum præcederet sapientia stultitiam, quantum differt lux a tenebris. **14** Sapientis oculi in capite ejus; stultus in tenebris ambulat: et didici quod unus utriusque esset interitus. **15** Et dixi in corde meo: Si unus et stulti et meus occasus erit, quid mihi prodest quod majorem sapientiæ dedi operam? Locutusque cum mente mea, animadverti quod hoc quoque esset vanitas. **16** Non enim erit memoria sapientis similiter ut stulti in perpetuum, et futura tempora oblivione cuncta pariter operient: moritur doctus similiter ut indoctus. **17** Et idcirco tæduit me vitæ meæ, videntem mala universa esse sub sole, et cuncta vanitatem et afflictionem spiritus. **18** Rursus detestatus sum omnem industriam meam, qua sub sole studiosissime laboravi, habiturus hæredem post me, **19** quem ignoro utrum sapiens an stultus futurus sit, et dominabitur in laboribus meis, quibus desudavi et sollicitus fui: et est quidquam tam vanum? **20** Unde cessavi, renuntiavitque cor meum ultra laborare sub sole. **21** Nam cum alius laboret in sapientia, et doctrina, et sollicitudine, homini otioso quæsita dimittit; et hoc ergo vanitas et magnum malum. **22** Quid enim proderit homini de universo labore suo, et afflictione spiritus, qua sub sole cruciatus est? **23** Cuncti dies ejus doloribus et ærumnis pleni sunt, nec per noctem mente requiescit. Et hoc nonne vanitas est? **24** Nonne melius est comedere et bibere, et ostendere animæ suæ bona de laboribus suis? et hoc de manu Dei est. **25** Quis ita devorabit et deliciis affluet ut ego? **26** Homini bono in conspectu suo dedit Deus sapientiam, et scientiam, et lætitiam; peccatori

autem dedit afflictionem et curam superfluam, ut
addat, et congreget, et tradat ei qui placuit Deo; sed
et hoc vanitas est, et cassa sollicitudo mentis.

3 Omnia tempus habent, et suis spatiis transeunt
universa sub cælo. **2** Tempus nascendi, et
tempus moriendi; tempus plantandi, et tempus
evellendi quod plantatum est. **3** Tempus occidendi,
et tempus sanandi; tempus destruendi, et tempus
ædificandi. **4** Tempus flendi, et tempus ridendi;
tempus plangendi, et tempus saltandi. **5** Tempus
spargendi lapides, et tempus colligendi, tempus
amplexandi, et tempus longe fieri ab amplexibus. **6**
Tempus acquirendi, et tempus perdendi; tempus
custodiendi, et tempus abjiciendi. **7** Tempus
scindendi, et tempus consuendi; tempus tacendi, et
tempus loquendi. **8** Tempus dilectionis, et tempus
odii; tempus belli, et tempus pacis. **9** Quid habet
amplius homo de labore suo? **10** Vidi afflictionem
quam dedit Deus filiis hominum, ut distendantur in
ea. **11** Cuncta fecit bona in tempore suo, et mundum
tradidit disputationi eorum, ut non inveniat homo
opus quod operatus est Deus ab initio usque ad
finem. **12** Et cognovi quod non esset melius nisi
lætari, et facere bene in vita sua; **13** omnis enim
homo qui comedit et bibit, et videt bonum de labore
suo, hoc donum Dei est. **14** Didici quod omnia
opera quæ fecit Deus perseverent in perpetuum;
non possumus eis quidquam addere, nec auferre,
quæ fecit Deus ut timeatur. **15** Quod factum est,
ipsum permanet; quæ futura sunt jam fuerunt, et
Deus instaurat quod abiit. **16** Vidi sub sole in loco
judicii impietatem, et in loco justitiæ iniquitatem:
17 et dixi in corde meo: Justum et impium judicabit
Deus, et tempus omnis rei tunc erit. **18** Dixi in
corde meo de filiis hominum, ut probaret eos Deus,
et ostenderet similes esse bestiis. **19** Idcirco unus
interitus est hominis et jumentorum, et æqua
utriusque conditio. Sicut moritur homo, sic et illa
moriuntur. Similiter spirant omnia, et nihil habet
homo jumento amplius: cuncta subjacent vanitati,
20 et omnia pergunt ad unum locum. De terra facta
sunt, et in terram pariter revertuntur. **21** Quis novit
si spiritus filiorum Adam ascendat sursum, et si
spiritus jumentorum descendat deorsum? **22** Et
deprehendi nihil esse melius quam lætari hominem
in opere suo, et hanc esse partem illius. Quis enim
eum adducet ut post se futura cognoscat?

4 Verti me ad alia, et vidi calumnias quæ sub sole
geruntur, et lacrimas innocentium, et neminem
consolatorem, nec posse resistere eorum violentiæ,
cunctorum auxilio destitutos, **2** et laudavi magis
mortuos quam viventes; **3** et feliciorem utroque
judicavi qui necdum natus est, nec vidit mala quæ
sub sole fiunt. **4** Rursum contemplatus sum omnes
labores hominum, et industrias animadverti patere
invidiæ proximi; et in hoc ergo vanitas et cura
superflua est. **5** Stultus complicat manus suas, et
comedit carnes suas, dicens: **6** Melior est pugillus
cum requie, quam plena utraque manus cum labore
et afflictione animi. **7** Considerans, reperi et aliam
vanitatem sub sole. **8** Unus est, et secundum non
habet, non filium, non fratrem, et tamen laborare
non cessat, nec satiantur oculi ejus divitiis; nec
recogitat, dicens: Cui laboro, et fraudo animam
meam bonis? In hoc quoque vanitas est et afflictio
pessima. **9** Melius est ergo duos esse simul quam
unum; habent enim emolumentum societatis suæ.
10 Si unus ceciderit, ab altero fulcietur. Væ soli,
quia cum ceciderit, non habet sublevantem se.
11 Et si dormierint duo, fovebuntur mutuo; unus
quomodo calefiet? **12** Et si quispiam prævaluerit
contra unum, duo resistunt ei; funiculus triplex
difficile rumpitur. **13** Melior est puer pauper et
sapiens, rege sene et stulto, qui nescit prævidere in
posterum. **14** Quod de carcere catenisque interdum
quis egrediatur ad regnum; et alius, natus in regno,
inopia consumatur. **15** Vidi cunctos viventes qui
ambulant sub sole cum adolescente secundo, qui
consurget pro eo. **16** Infinitus numerus est populi
omnium qui fuerunt ante eum, et qui postea futuri
sunt non lætabuntur in eo; sed et hoc vanitas et
afflictio spiritus.

5 Custodi pedem tuum ingrediens domum Dei, et
appropinqua ut audias. Multo enim melior est
obedientia quam stultorum victimæ, qui nesciunt
quid faciunt mali. **2** Ne temere quid loquaris, neque
cor tuum sit velox ad proferendum sermonem
coram Deo. Deus enim in cælo, et tu super
terram; idcirco sint pauci sermones tui. **3** Multas
curas sequuntur somnia, et in multis sermonibus
invenietur stultitia. **4** Si quid vovisti Deo, ne
moreris reddere: displicet enim ei infidelis et
stulta promissio, sed quodcumque voveris redde:
5 multoque melius est non vovere, quam post
votum promissa non reddere. **6** Ne dederis os
tuum ut peccare facias carnem tuam, neque dicas
coram angelo: Non est providentia: ne forte iratus
Deus contra sermones tuos dissipet cuncta opera
manuum tuarum. **7** Ubi multa sunt somnia, plurimæ
sunt vanitates, et sermones innumeri; tu vero Deum
time. **8** Si videris calumnias egenorum, et violenta
judicia, et subverti justitiam in provincia, non
mireris super hoc negotio: quia excelso excelsior est

alius, et super hos quoque eminentiores sunt alii; 9
et insuper universæ terræ rex imperat servienti. 10
Avarus non implebitur pecunia, et qui amat divitias
fructum non capiet ex eis; et hoc ergo vanitas. 11
Ubi multæ sunt opes, multi et qui comedunt eas. Et
quid prodest possessori, nisi quod cernit divitias
oculis suis? 12 Dulcis est somnus operanti, sive
parum sive multum comedat; saturitas autem divitis
non sinit eum dormire. 13 Est et alia infirmitas
pessima quam vidi sub sole: divitiæ conservatæ in
malum domini sui. 14 Pereunt enim in afflictione
pessima: generavit filium qui in summa egestate
erit. 15 Sicut egressus est nudus de utero matris
suæ, sic revertetur, et nihil auferet secum de labore
suo. 16 Miserabilis prorsus infirmitas: quomodo
venit, sic revertetur. Quid ergo prodest ei quod
laboravit in ventum? 17 cunctis diebus vitæ suæ
comedit in tenebris, et in curis multis, et in ærumna
atque tristitia. 18 Hoc itaque visum est mihi bonum,
ut comedat quis et bibat, et fruatur lætitia ex labore
suo quo laboravit ipse sub sole, numero dierum
vitæ suæ quos dedit ei Deus; et hæc est pars illius.
19 Et omni homini cui dedit Deus divitias atque
substantiam, potestatemque ei tribuit ut comedat
ex eis, et fruatur parte sua, et lætetur de labore suo:
hoc est donum Dei. 20 Non enim satis recordabitur
dierum vitæ suæ, eo quod Deus occupet deliciis cor
ejus.

6 Est et aliud malum quod vidi sub sole, et quidem
frequens apud homines: 2 vir cui dedit Deus
divitias, et substantiam, et honorem, et nihil deest
animæ suæ ex omnibus quæ desiderat; nec tribuit
ei potestatem Deus ut comedat ex eo, sed homo
extraneus vorabit illud: hoc vanitas et miseria
magna est. 3 Si genuerit quispiam centum liberos, et
vixerit multos annos, et plures dies ætatis habuerit,
et anima illius non utatur bonis substantiæ suæ,
sepulturaque careat: de hoc ergo pronuntio quod
melior illo sit abortivus. 4 Frustra enim venit, et
pergit ad tenebras, et oblivione delebitur nomen
ejus. 5 Non vidit solem, neque cognovit distantiam
boni et mali. 6 Etiam si duobus millibus annis
vixerit, et non fuerit perfruitus bonis, nonne ad
unum locum properant omnia? 7 Omnis labor
hominis in ore ejus; sed anima ejus non implebitur.
8 Quid habet amplius sapiens a stulto? et quid
pauper, nisi ut pergat illuc ubi est vita? 9 Melius est
videre quod cupias, quam desiderare quod nescias.
Sed et hoc vanitas est, et præsumptio spiritus. 10
Qui futurus est, jam vocatum est nomen ejus; et
scitur quod homo sit, et non possit contra fortiorem
se in judicio contendere. 11 Verba sunt plurima,
multamque in disputando habentia vanitatem. 12
Quid necesse est homini majora se quærere, cum
ignoret quid conducat sibi in vita sua, numero
dierum peregrinationis suæ, et tempore quod velut
umbra præterit? aut quis ei poterit indicare quod
post eum futurum sub sole sit?

7 Melius est nomen bonum quam unguenta
pretiosa, et dies mortis die nativitatis. 2 Melius
est ire ad domum luctus quam ad domum convivii;
in illa enim finis cunctorum admonetur hominum,
et vivens cogitat quid futurum sit. 3 Melior est ira
risu, quia per tristitiam vultus corrigitur animus
delinquentis. 4 Cor sapientium ubi tristitia est, et
cor stultorum ubi lætitia. 5 Melius est a sapiente
corripi, quam stultorum adulatione decipi; 6 quia
sicut sonitus spinarum ardentium sub olla, sic risus
stulti. Sed et hoc vanitas. 7 Calumnia conturbat
sapientem, et perdet robur cordis illius. 8 Melior est
finis orationis quam principium. Melior est patiens
arrogante. 9 Ne sis velox ad irascendum, quia ira in
sinu stulti requiescit. 10 Ne dicas: Quid putas causæ
est quod priora tempora meliora fuere quam nunc
sunt? stulta enim est hujuscemodi interrogatio. 11
Utilior est sapientia cum divitiis, et magis prodest
videntibus solem. 12 Sicut enim protegit sapientia,
sic protegit pecunia; hoc autem plus habet eruditio
et sapientia, quod vitam tribuunt possessori suo. 13
Considera opera Dei, quod nemo possit corrigere
quem ille despexerit. 14 In die bona fruere bonis, et
malam diem præcave; sicut enim hanc, sic et illam
fecit Deus, ut non inveniat homo contra eum justas
querimonias. 15 Hæc quoque vidi in diebus vanitatis
meæ: justus perit in justitia sua, et impius multo
vivit tempore in malitia sua. 16 Noli esse justus
multum, neque plus sapias quam necesse est, ne
obstupescas. 17 Ne impie agas multum, et noli esse
stultus, ne moriaris in tempore non tuo. 18 Bonum
est te sustentare justum: sed et ab illo ne subtrahas
manum tuam; quia qui timet Deum nihil negligit.
19 Sapientia confortavit sapientem super decem
principes civitatis; 20 non est enim homo justus
in terra qui faciat bonum et non peccet. 21 Sed et
cunctis sermonibus qui dicuntur ne accomodes cor
tuum, ne forte audias servum tuum maledicentem
tibi; 22 scit enim conscientia tua quia et tu crebro
maledixisti aliis. 23 Cuncta tentavi in sapientia.
Dixi: Sapiens efficiar: et ipsa longius recessit a me,
24 multo magis quam erat. Et alta profunditas, quis
inveniet eam? 25 Lustravi universa animo meo, ut
scirem et considerarem, et quærerem sapientiam,
et rationem, et ut cognoscerem impietatem stulti,
et errorem imprudentium: 26 et inveni amariorem

morte mulierem, quæ laqueus venatorum est, et
sagena cor ejus; vincula sunt manus illius. Qui placet
Deo effugiet illam; qui autem peccator est capietur
ab illa. 27 Ecce hoc inveni, dixit Ecclesiastes, unum
et alterum ut invenirem rationem, 28 quam adhuc
quærit anima mea, et non inveni. Virum de mille
unum reperi; mulierem ex omnibus non inveni. 29
Solummodo hoc inveni, quod fecerit Deus hominem
rectum, et ipse se infinitis miscuerit quæstionibus.
Quis talis ut sapiens est? et quis cognovit solutionem
verbi?

8 Sapientia hominis lucet in vultu ejus, et
potentissimus faciem illius commutabit. 2 Ego
os regis observo, et præcepta juramenti Dei. 3 Ne
festines recedere a facie ejus, neque permaneas
in opere malo: quia omne quod voluerit faciet. 4
Et sermo illius potestate plenus est, nec dicere ei
quisquam potest: Quare ita facis? 5 Qui custodit
præceptum non experietur quidquam mali. Tempus
et responsionem cor sapientis intelligit. 6 Omni
negotio tempus est, et opportunitas: et multa
hominis afflictio, 7 quia ignorat præterita, et futura
nullo scire potest nuntio. 8 Non est in hominis
potestate prohibere spiritum, nec habet potestatem
in die mortis: nec sinitur quiescere ingruente bello,
neque salvabit impietas impium. 9 Omnia hæc
consideravi, et dedi cor meum in cunctis operibus
quæ fiunt sub sole. Interdum dominatur homo
homini in malum suum. 10 Vidi impios sepultos,
qui etiam cum adhuc viverent in loco sancto
erant, et laudabantur in civitate quasi justorum
operum. Sed et hoc vanitas est. 11 Etenim quia
non profertur cito contra malos sententia, absque
timore ullo filii hominum perpetrant mala. 12
Attamen peccator ex eo quod centies facit malum,
et per patientiam sustentatur; ego cognovi quod
erit bonum timentibus Deum, qui verentur faciem
ejus. 13 Non sit bonum impio, nec prolongentur
dies ejus, sed quasi umbra transeant qui non timent
faciem Domini. 14 Est et alia vanitas quæ fit super
terram: sunt justi quibus mala proveniunt quasi
opera egerint impiorum: et sunt impii qui ita securi
sunt quasi justorum facta habeant. Sed et hoc
vanissimum judico. 15 Laudavi igitur lætitiam;
quod non esset homini bonum sub sole, nisi quod
comederet, et biberet, atque gauderet, et hoc solum
secum auferret de labore suo, in diebus vitæ suæ
quos dedit ei Deus sub sole. 16 Et apposui cor meum
ut scirem sapientiam, et intelligerem distentionem
quæ versatur in terra. Est homo qui diebus et
noctibus somnum non capit oculis. 17 Et intellexi
quod omnium operum Dei nullam possit homo
invenire rationem eorum quæ fiunt sub sole; et
quanto plus laboraverit ad quærendum, tanto minus
inveniat: etiam si dixerit sapiens se nosse, non
poterit reperire.

9 Omnia hæc tractavi in corde meo, ut curiose
intelligerem. Sunt justi atque sapientes, et opera
eorum in manu Dei; et tamen nescit homo utrum
amore an odio dignus sit. 2 Sed omnia in futurum
servantur incerta, eo quod universa æque eveniant
justo et impio, bono et malo, mundo et immundo,
immolanti victimas et sacrificia contemnenti. Sicut
bonus, sic et peccator; ut perjurus, ita et ille qui
verum dejerat. 3 Hoc est pessimum inter omnia
quæ sub sole fiunt: quia eadem cunctis eveniunt.
Unde et corda filiorum hominum implentur malitia
et contemptu in vita sua, et post hæc ad inferos
deducentur. (questioned) 4 Nemo est qui semper
vivat, et qui hujus rei habeat fiduciam; melior est
canis vivus leone mortuo. 5 Viventes enim sciunt se
esse morituros; mortui vero nihil noverunt amplius,
nec habent ultra mercedem, quia oblivioni tradita
est memoria eorum. 6 Amor quoque, et odium, et
invidiæ simul perierunt; nec habent partem in hoc
sæculo, et in opere quod sub sole geritur. 7 Vade
ergo, et comede in lætitia panem tuum, et bibe
cum gaudio vinum tuum, quia Deo placent opera
tua. 8 Omni tempore sint vestimenta tua candida,
et oleum de capite tuo non deficiat. 9 Perfruere
vita cum uxore quam diligis, cunctis diebus vitæ
instabilitatis tuæ, qui dati sunt tibi sub sole omni
tempore vanitatis tuæ: hæc est enim pars in vita et
in labore tuo quo laboras sub sole. 10 Quodcumque
facere potest manus tua, instanter operare, quia
nec opus, nec ratio, nec sapientia, nec scientia
erunt apud inferos, quo tu properas. (Sheol h7585) 11
Verti me ad aliud, et vidi sub sole nec velocium esse
cursum, nec fortium bellum, nec sapientium panem,
nec doctorum divitias, nec artificum gratiam; sed
tempus casumque in omnibus. 12 Nescit homo finem
suum; sed sicut pisces capiuntur hamo, et sicut aves
laqueo comprehenduntur, sic capiuntur homines in
tempore malo, cum eis extemplo supervenerit. 13
Hanc quoque sub sole vidi sapientiam, et probavi
maximam: 14 civitas parva, et pauci in ea viri;
venit contra eam rex magnus, et vallavit eam,
exstruxitque munitiones per gyrum, et perfecta
est obsidio. 15 Inventusque est in ea vir pauper
et sapiens, et liberavit urbem per sapientiam
suam; et nullus deinceps recordatus est hominis
illius pauperis. 16 Et dicebam ego meliorem esse
sapientiam fortitudine. Quomodo ergo sapientia
pauperis contempta est, et verba ejus non sunt

audita? 17 Verba sapientium audiuntur in silentio,
plus quam clamor principis inter stultos. 18 Melior
est sapientia quam arma bellica; et qui in uno
peccaverit, multa bona perdet.

10 Muscæ morientes perdunt suavitatem
unguenti. Pretiosior est sapientia et gloria,
parva et ad tempus stultitia. 2 Cor sapientis in
dextera ejus, et cor stulti in sinistra illius. 3 Sed et in
via stultus ambulans, cum ipse insipiens sit, omnes
stultos æstimat. 4 Si spiritus potestatem habentis
ascenderit super te, locum tuum ne demiseris, quia
curatio faciet cessare peccata maxima. 5 Est malum
quod vidi sub sole, quasi per errorem egrediens
a facie principis: 6 positum stultum in dignitate
sublimi, et divites sedere deorsum. 7 Vidi servos
in equis, et principes ambulantes super terram
quasi servos. 8 Qui fodit foveam incidet in eam, et
qui dissipat sepem mordebit eum coluber. 9 Qui
transfert lapides affligetur in eis, et qui scindit ligna
vulnerabitur ab eis. 10 Si retusum fuerit ferrum, et
hoc non ut prius, sed hebetatum fuerit, multo labore
exacuetur, et post industriam sequetur sapientia. 11
Si mordeat serpens in silentio, nihil eo minus habet
qui occulte detrahit. 12 Verba oris sapientis gratia,
et labia insipientis præcipitabunt eum; 13 initium
verborum ejus stultitia, et novissimum oris illius
error pessimus. 14 Stultus verba multiplicat. Ignorat
homo quid ante se fuerit; et quid post se futurum
sit, quis ei poterit indicare? 15 Labor stultorum
affliget eos, qui nesciunt in urbem pergere. 16 Væ
tibi, terra, cujus rex puer est, et cujus principes
mane comedunt. 17 Beata terra cujus rex nobilis
est, et cujus principes vescuntur in tempore suo,
ad reficiendum, et non ad luxuriam. 18 In pigritiis
humiliabitur contignatio, et in infirmitate manuum
perstillabit domus. 19 In risum faciunt panem et
vinum ut epulentur viventes; et pecuniæ obediunt
omnia. 20 In cogitatione tua regi ne detrahas, et
in secreto cubiculi tui ne maledixeris diviti: quia
et aves cæli portabunt vocem tuam, et qui habet
pennas annuntiabit sententiam.

11 Mitte panem tuum super transeuntes aquas,
quia post tempora multa invenies illum. 2 Da
partem septem necnon et octo, quia ignoras quid
futurum sit mali super terram. 3 Si repletæ fuerint
nubes, imbrem super terram effundent. Si ceciderit
lignum ad austrum aut ad aquilonem, in quocumque
loco ceciderit, ibi erit. 4 Qui observat ventum non
seminat; et qui considerat nubes numquam metet.
5 Quomodo ignoras quæ sit via spiritus, et qua
ratione compingantur ossa in ventre prægnantis,
sic nescis opera Dei, qui fabricator est omnium. 6
Mane semina semen tuum, et vespere ne cesset
manus tua: quia nescis quid magis oriatur, hoc aut
illud; et si utrumque simul, melius erit. 7 Dulce
lumen, et delectabile est oculis videre solem. 8
Si annis multis vixerit homo, et in his omnibus
lætatus fuerit, meminisse debet tenebrosi temporis,
et dierum multorum, qui cum venerint, vanitatis
arguentur præterita. 9 Lætare ergo, juvenis, in
adolescentia tua, et in bono sit cor tuum in diebus
juventutis tuæ: et ambula in viis cordis tui, et
in intuitu oculorum tuorum, et scito quod pro
omnibus his adducet te Deus in judicium. 10 Aufer
iram a corde tuo, et amove malitiam a carne tua:
adolescentia enim et voluptas vana sunt.

12 Memento Creatoris tui in diebus juventutis
tuæ, antequam veniat tempus afflictionis, et
appropinquent anni de quibus dicas: Non mihi
placent; 2 antequam tenebrescat sol, et lumen, et
luna, et stellæ, et revertantur nubes post pluviam;
3 quando commovebuntur custodes domus, et
nutabunt viri fortissimi, et otiosæ erunt molentes
in minuto numero, et tenebrescent videntes per
foramina; 4 et claudent ostia in platea, in humilitate
vocis molentis, et consurgent ad vocem volucris,
et obsurdescent omnes filiæ carminis: 5 excelsa
quoque timebunt, et formidabunt in via. Florebit
amygdalus, impinguabitur locusta, et dissipabitur
capparis, quoniam ibit homo in domum æternitatis
suæ, et circuibunt in platea plangentes. 6 Antequam
rumpatur funiculus argenteus, et recurrat vitta
aurea, et conteratur hydria super fontem, et
confringatur rota super cisternam, 7 et revertatur
pulvis in terram suam unde erat, et spiritus redeat
ad Deum, qui dedit illum. 8 Vanitas vanitatum,
dixit Ecclesiastes, et omnia vanitas. 9 Cumque esset
sapientissimus Ecclesiastes, docuit populum, et
enarravit quæ fecerat; et investigans composuit
parabolas multas. 10 Quæsivit verba utilia, et
conscripsit sermones rectissimos ac veritate plenos.
11 Verba sapientium sicut stimuli, et quasi clavi
in altum defixi, quæ per magistrorum consilium
data sunt a pastore uno. 12 His amplius, fili mi,
ne requiras. Faciendi plures libros nullus est finis;
frequensque meditatio, carnis afflictio est. 13 Finem
loquendi pariter omnes audiamus. Deum time, et
mandata ejus observa: hoc est enim omnis homo,
14 et cuncta quæ fiunt adducet Deus in judicium
pro omni errato, sive bonum, sive malum illud sit.

Canticum Canticorum

1 **2** Osculetur me osculo oris sui; quia meliora sunt
ubera tua vino, **3** fragrantia unguentis optimis.
Oleum effusum nomen tuum; ideo adolescentulæ
dilexerunt te. **4** Trahe me, post te curremus
in odorem unguentorum tuorum. Introduxit me
rex in cellaria sua; exsultabimus et lætabimur
in te, memores uberum tuorum super vinum.
Recti diligunt te. **5** Nigra sum, sed formosa, filiæ
Jerusalem, sicut tabernacula Cedar, sicut pelles
Salomonis. **6** Nolite me considerare quod fusca
sim, quia decoloravit me sol. Filii matris meæ
pugnaverunt contra me; posuerunt me custodem in
vineis: vineam meam non custodivi. **7** Indica mihi,
quem diligit anima mea, ubi pascas, ubi cubes in
meridie, ne vagari incipiam post greges sodalium
tuorum. **8** Si ignoras te, o pulcherrima inter
mulieres, egredere, et abi post vestigia gregum,
et pasce hædos tuos juxta tabernacula pastorum.
9 Equitatui meo in curribus Pharaonis assimilavi
te, amica mea. **10** Pulchræ sunt genæ tuæ sicut
turturis; collum tuum sicut monilia. **11** Murenulas
aureas faciemus tibi, vermiculatas argento. **12** Dum
esset rex in accubitu suo, nardus mea dedit odorem
suum. **13** Fasciculus myrrhæ dilectus meus mihi;
inter ubera mea commorabitur. **14** Botrus cypri
dilectus meus mihi in vineis Engaddi. **15** Ecce tu
pulchra es, amica mea! ecce tu pulchra es! Oculi
tui columbarum. **16** Ecce tu pulcher es, dilecte
mi, et decorus! Lectulus noster floridus. **17** Tigna
domorum nostrarum cedrina, laquearia nostra
cypressina.

2 Ego flos campi, et lilium convallium. **2** Sicut
lilium inter spinas, sic amica mea inter filias. **3**
Sicut malus inter ligna silvarum, sic dilectus meus
inter filios. Sub umbra illius quem desideraveram
sedi, et fructus ejus dulcis gutturi meo. **4** Introduxit
me in cellam vinariam; ordinavit in me caritatem.
5 Fulcite me floribus, stipate me malis, quia amore
langueo. **6** Læva ejus sub capite meo, et dextera illius
amplexabitur me. **7** Adjuro vos, filiæ Jerusalem, per
capreas cervosque camporum, ne suscitetis, neque
evigilare faciatis dilectam, quoadusque ipsa velit. **8**
Vox dilecti mei; ecce iste venit, saliens in montibus,
transiliens colles. **9** Similis est dilectus meus capreæ,
hinnuloque cervorum. En ipse stat post parietem
nostrum, respiciens per fenestras, prospiciens per
cancellos. **10** En dilectus meus loquitur mihi. Surge,
propera, amica mea, columba mea, formosa mea,
et veni: **11** jam enim hiems transiit; imber abiit,
et recessit. **12** Flores apparuerunt in terra nostra;
tempus putationis advenit: vox turturis audita est
in terra nostra; **13** ficus protulit grossos suos; vineæ
florentes dederunt odorem suum. Surge, amica
mea, speciosa mea, et veni: **14** columba mea, in
foraminibus petræ, in caverna maceriæ, ostende
mihi faciem tuam, sonet vox tua in auribus meis:
vox enim tua dulcis, et facies tua decora. **15** Capite
nobis vulpes parvulas quæ demoliuntur vineas:
nam vinea nostra floruit. **16** Dilectus meus mihi, et
ego illi, qui pascitur inter lilia, **17** donec aspiret
dies, et inclinentur umbræ. Revertere; similis esto,
dilecte mi, capreæ, hinnuloque cervorum super
montes Bether.

3 In lectulo meo, per noctes, quæsivi quem diligit
anima mea: quæsivi illum, et non inveni. **2**
Surgam, et circuibo civitatem: per vicos et plateas
quæram quem diligit anima mea: quæsivi illum, et
non inveni. **3** Invenerunt me vigiles qui custodiunt
civitatem: Num quem diligit anima mea vidistis?
4 Paululum cum pertransissem eos, inveni quem
diligit anima mea: tenui eum, nec dimittam, donec
introducam illum in domum matris meæ, et in
cubiculum genetricis meæ. **5** Adjuro vos, filiæ
Jerusalem, per capreas cervosque camporum, ne
suscitetis, neque evigilare faciatis dilectam, donec
ipsa velit. **6** Quæ est ista quæ ascendit per desertum
sicut virgula fumi ex aromatibus myrrhæ, et thuris,
et universi pulveris pigmentarii? **7** En lectulum
Salomonis sexaginta fortes ambiunt ex fortissimis
Israël, **8** omnes tenentes gladios, et ad bella
doctissimi: uniuscujusque ensis super femur suum
propter timores nocturnos. **9** Ferculum fecit sibi
rex Salomon de lignis Libani; **10** columnas ejus
fecit argenteas, reclinatorium aureum, ascensum
purpureum; media caritate constravit, propter filias
Jerusalem. **11** Egredimini et videte, filiæ Sion, regem
Salomonem in diademate quo coronavit illum mater
sua in die desponsationis illius, et in die lætitiæ
cordis ejus.

4 Quam pulchra es, amica mea! quam pulchra
es! Oculi tui columbarum, absque eo quod
intrinsecus latet. Capilli tui sicut greges caprarum
quæ ascenderunt de monte Galaad. **2** Dentes tui
sicut greges tonsarum quæ ascenderunt de lavacro;
omnes gemellis fœtibus, et sterilis non est inter eas.
3 Sicut vitta coccinea labia tua, et eloquium tuum
dulce. Sicut fragmen mali punici, ita genæ tuæ,
absque eo quod intrinsecus latet. **4** Sicut turris David
collum tuum, quæ ædificata est cum propugnaculis;
mille clypei pendent ex ea, omnis armatura fortium.

5 Duo ubera tua sicut duo hinnuli, capreæ gemelli,
qui pascuntur in liliis. 6 Donec aspiret dies, et
inclinentur umbræ, vadam ad montem myrrhæ,
et ad collem thuris. 7 Tota pulchra es, amica mea,
et macula non est in te. 8 Veni de Libano, sponsa
mea: veni de Libano, veni, coronaberis: de capite
Amana, de vertice Sanir et Hermon, de cubilibus
leonum, de montibus pardorum. 9 Vulnerasti cor
meum, soror mea, sponsa; vulnerasti cor meum
in uno oculorum tuorum, et in uno crine colli tui.
10 Quam pulchræ sunt mammæ tuæ, soror mea
sponsa! pulchriora sunt ubera tua vino, et odor
unguentorum tuorum super omnia aromata. 11
Favus distillans labia tua, sponsa; mel et lac sub
lingua tua: et odor vestimentorum tuorum sicut
odor thuris. 12 Hortus conclusus soror mea, sponsa,
hortus conclusus, fons signatus. 13 Emissiones tuæ
paradisus malorum punicorum, cum pomorum
fructibus, cypri cum nardo. 14 Nardus et crocus,
fistula et cinnamomum, cum universis lignis Libani;
myrrha et aloë, cum omnibus primis unguentis. 15
Fons hortorum, puteus aquarum viventium, quæ
fluunt impetu de Libano. 16 Surge, aquilo, et veni,
auster: perfla hortum meum, et fluant aromata
illius. Veniat dilectus meus in hortum suum, et
comedat fructum pomorum suorum.

5 Veni in hortum meum, soror mea, sponsa; messui
myrrham meam cum aromatibus meis; comedi
favum cum melle meo; bibi vinum meum cum lacte
meo; comedite, amici, et bibite, et inebriamini,
carissimi. 2 Ego dormio, et cor meum vigilat. Vox
dilecti mei pulsantis: Aperi mihi, soror mea, amica
mea, columba mea, immaculata mea, quia caput
meum plenum est rore, et cincinni mei guttis
noctium. 3 Expoliavi me tunica mea: quomodo
induar illa? lavi pedes meos: quomodo inquinabo
illos? 4 Dilectus meus misit manum suam per
foramen, et venter meus intremuit ad tactum ejus.
5 Surrexi ut aperirem dilecto meo; manus meæ
stillaverunt myrrham, et digiti mei pleni myrrha
probatissima. 6 Pessulum ostii mei aperui dilecto
meo, at ille declinaverat, atque transierat. Anima
mea liquefacta est, ut locutus est; quæsivi, et non
inveni illum; vocavi, et non respondit mihi. 7
Invenerunt me custodes qui circumeunt civitatem;
percusserunt me, et vulneraverunt me. Tulerunt
pallium meum mihi custodes murorum. 8 Adjuro
vos, filiæ Jerusalem, si inveneritis dilectum meum,
ut nuntietis ei quia amore langueo. 9 Qualis est
dilectus tuus ex dilecto, o pulcherrima mulierum?
qualis est dilectus tuus ex dilecto, quia sic adjurasti
nos? 10 Dilectus meus candidus et rubicundus;
electus ex millibus. 11 Caput ejus aurum optimum;
comæ ejus sicut elatæ palmarum, nigræ quasi
corvus. 12 Oculi ejus sicut columbæ super rivulos
aquarum, quæ lacte sunt lotæ, et resident juxta
fluenta plenissima. 13 Genæ illius sicut areolæ
aromatum, consitæ a pigmentariis. Labia ejus lilia,
distillantia myrrham primam. 14 Manus illius
tornatiles, aureæ, plenæ hyacinthis. Venter ejus
eburneus, distinctus sapphiris. 15 Crura illius
columnæ marmoreæ quæ fundatæ sunt super bases
aureas. Species ejus ut Libani, electus ut cedri. 16
Guttur illius suavissimum, et totus desiderabilis.
Talis est dilectus meus, et ipse est amicus meus,
filiæ Jerusalem.

6 Quo abiit dilectus tuus, o pulcherrima mulierum?
quo declinavit dilectus tuus? et quæremus eum
tecum. 2 Dilectus meus descendit in hortum suum
ad areolam aromatum, ut pascatur in hortis, et
lilia colligat. 3 Ego dilecto meo, et dilectus meus
mihi, qui pascitur inter lilia. 4 Pulchra es, amica
mea; suavis, et decora sicut Jerusalem; terribilis
ut castrorum acies ordinata. 5 Averte oculos tuos
a me, quia ipsi me avolare fecerunt. Capilli tui
sicut grex caprarum quæ apparuerunt de Galaad. 6
Dentes tui sicut grex ovium quæ ascenderunt de
lavacro: omnes gemellis fœtibus, et sterilis non est
in eis. 7 Sicut cortex mali punici, sic genæ tuæ,
absque occultis tuis. 8 Sexaginta sunt reginæ, et
octoginta concubinæ, et adolescentularum non est
numerus. 9 Una est columba mea, perfecta mea,
una est matris suæ, electa genetrici suæ. Viderunt
eam filiæ, et beatissimam prædicaverunt; reginæ et
concubinæ, et laudaverunt eam. 10 Quæ est ista
quæ progreditur quasi aurora consurgens, pulchra
ut luna, electa ut sol, terribilis ut castrorum acies
ordinata? 11 Descendi in hortum nucum, ut viderem
poma convallium, et inspicerem si floruisset vinea,
et germinassent mala punica. 12 Nescivi: anima mea
conturbavit me, propter quadrigas Aminadab. 13
Revertere, revertere, Sulamitis! revertere, revertere
ut intueamur te. Quid videbis in Sulamite, nisi
choros castrorum?

7 Quam pulchri sunt gressus tui in calceamentis,
filia principis! Juncturæ femorum tuorum sicut
monilia quæ fabricata sunt manu artificis. 2
Umbilicus tuus crater tornatilis, numquam indigens
poculis. Venter tuus sicut acervus tritici vallatus
liliis. 3 Duo ubera tua sicut duo hinnuli, gemelli
capreæ. 4 Collum tuum sicut turris eburnea; oculi
tui sicut piscinæ in Hesebon quæ sunt in porta
filiæ multitudinis. Nasus tuus sicut turris Libani,

quæ respicit contra Damascum. 5 Caput tuum ut
Carmelus; et comæ capitis tui sicut purpura regis
vincta canalibus. 6 Quam pulchra es, et quam
decora, carissima, in deliciis! 7 Statura tua assimilata
est palmæ, et ubera tua botris. 8 Dixi: Ascendam
in palmam, et apprehendam fructus ejus; et erunt
ubera tua sicut botri vineæ, et odor oris tui sicut
malorum. 9 Guttur tuum sicut vinum optimum,
dignum dilecto meo ad potandum, labiisque et
dentibus illius ad ruminandum. 10 Ego dilecto
meo, et ad me conversio ejus. 11 Veni, dilecte mi,
egrediamur in agrum, commoremur in villis. 12
Mane surgamus ad vineas: videamus si floruit vinea,
si flores fructus parturiunt, si floruerunt mala
punica; ibi dabo tibi ubera mea. 13 Mandragoræ
dederunt odorem in portis nostris omnia poma:
nova et vetera, dilecte mi, servavi tibi.

8 Quis mihi det te fratrem meum, sugentem ubera
matris meæ, ut inveniam te foris, et deosculer
te, et jam me nemo despiciat? 2 Apprehendam te,
et ducam in domum matris meæ: ibi me docebis,
et dabo tibi poculum ex vino condito, et mustum
malorum granatorum meorum. 3 Læva ejus sub
capite meo, et dextera illius amplexabitur me. 4
Adjuro vos, filiæ Jerusalem, ne suscitetis, neque
evigilare faciatis dilectam, donec ipsa velit. 5
Quæ est ista quæ ascendit de deserto, deliciis
affluens, innixa super dilectum suum? Sub arbore
malo suscitavi te; ibi corrupta est mater tua, ibi
violata est genitrix tua. 6 Pone me ut signaculum
super cor tuum, ut signaculum super brachium
tuum, quia fortis est ut mors dilectio, dura sicut
infernus æmulatio: lampades ejus lampades ignis
atque flammarum. (Sheol h7585) 7 Aquæ multæ
non potuerunt extinguere caritatem, nec flumina
obruent illam. Si dederit homo omnem substantiam
domus suæ pro dilectione, quasi nihil despiciet
eam. 8 Soror nostra parva, et ubera non habet; quid
faciemus sorori nostræ in die quando alloquenda
est? 9 Si murus est, ædificemus super eum
propugnacula argentea; si ostium est, compingamus
illud tabulis cedrinis. 10 Ego murus, et ubera mea
sicut turris, ex quo facta sum coram eo, quasi
pacem reperiens. 11 Vinea fuit pacifico in ea quæ
habet populos: tradidit eam custodibus; vir affert
pro fructu ejus mille argenteos. 12 Vinea mea
coram me est. Mille tui pacifici, et ducenti his qui
custodiunt fructus ejus. 13 Quæ habitas in hortis,
amici auscultant; fac me audire vocem tuam. 14
Fuge, dilecte mi, et assimilare capreæ, hinnuloque
cervorum super montes aromatum.

Isaiæ

1 Visio Isaiæ, filii Amos, quam vidit super Judam
et Jerusalem, in diebus Oziæ, Joathan, Achaz,
et Ezechiæ, regum Juda. **2** Audite, cæli, et auribus
percipe, terra, quoniam Dominus locutus est. Filios
enutrivi, et exaltavi; ipsi autem spreverunt me. **3**
Cognovit bos possessorem suum, et asinus præsepe
domini sui; Israël autem me non cognovit, et populus
meus non intellexit. **4** Væ genti peccatrici, populo
gravi iniquitate, semini nequam, filiis sceleratis!
dereliquerunt Dominum; blasphemaverunt Sanctum
Israël; abalienati sunt retrorsum. **5** Super quo
percutiam vos ultra, addentes prævaricationem?
omne caput languidum, et omne cor mœrens. **6**
A planta pedis usque ad verticem, non est in eo
sanitas; vulnus, et livor, et plaga tumens, non
est circumligata, nec curata medicamine, neque
fota oleo. **7** Terra vestra deserta; civitates vestræ
succensæ igni: regionem vestram coram vobis alieni
devorant, et desolabitur sicut in vastitate hostili.
8 Et derelinquetur filia Sion ut umbraculum in
vinea, et sicut tugurium in cucumerario, et sicut
civitas quæ vastatur. **9** Nisi Dominus exercituum
reliquisset nobis semen, quasi Sodoma fuissemus,
et quasi Gomorrha similes essemus. **10** Audite
verbum Domini, principes Sodomorum; percipite
auribus legem Dei nostri, populus Gomorrhæ. **11**
Quo mihi multitudinem victimarum vestrarum?
dicit Dominus. Plenus sum: holocausta arietum,
et adipem pinguium, et sanguinem vitulorum et
agnorum et hircorum, nolui. **12** Cum veniretis ante
conspectum meum, quis quæsivit hæc de manibus
vestris, ut ambularetis in atriis meis? **13** Ne offeratis
ultra sacrificium frustra: incensum abominatio est
mihi. Neomeniam et sabbatum, et festivitates alias,
non feram; iniqui sunt cœtus vestri. **14** Calendas
vestras, et solemnitates vestras odivit anima mea:
facta sunt mihi molesta; laboravi sustinens. **15** Et
cum extenderitis manus vestras, avertam oculos
meos a vobis, et cum multiplicaveritis orationem,
non exaudiam: manus enim vestræ sanguine plenæ
sunt. **16** Lavamini, mundi estote; auferte malum
cogitationum vestrarum ab oculis meis: quiescite
agere perverse, **17** discite benefacere; quærite
judicium, subvenite oppresso, judicate pupillo,
defendite viduam. **18** Et venite, et arguite me, dicit
Dominus. Si fuerint peccata vestra ut coccinum,
quasi nix dealbabuntur; et si fuerint rubra quasi
vermiculus, velut lana alba erunt. **19** Si volueritis,
et audieritis me, bona terræ comeditis. **20** Quod
si nolueritis, et me ad iracundiam provocaveritis,
gladius devorabit vos, quia os Domini locutum
est. **21** Quomodo facta est meretrix civitas fidelis,
plena judicii? justitia habitavit in ea, nunc autem
homicidæ. **22** Argentum tuum versum est in
scoriam; vinum tuum mistum est aqua. **23** Principes
tui infideles, socii furum. Omnes diligunt munera,
sequuntur retributiones. Pupillo non judicant, et
causa viduæ non ingreditur ad illos. **24** Propter hoc
ait Dominus, Deus exercituum, Fortis Israël: Heu!
consolabor super hostibus meis, et vindicabor de
inimicis meis. **25** Et convertam manum meam ad te,
et excoquam ad puram scoriam tuam, et auferam
omne stannum tuum. **26** Et restituam judices tuos ut
fuerunt prius, et consiliarios tuos sicut antiquitus;
post hæc vocaberis civitas justi, urbs fidelis. **27**
Sion in judicio redimetur, et reducent eam in
justitia. **28** Et conteret scelestos, et peccatores simul;
et qui dereliquerunt Dominum consumentur. **29**
Confundentur enim ab idolis quibus sacrificaverunt,
et erubescetis super hortis quos elegeratis, **30** cum
fueritis velut quercus defluentibus foliis, et velut
hortus absque aqua. **31** Et erit fortitudo vestra
ut favilla stuppæ, et opus vestrum quasi scintilla,
et succendetur utrumque simul, et non erit qui
extinguat.

2 Verbum quod vidit Isaias, filius Amos, super
Juda et Jerusalem. **2** Et erit in novissimis
diebus: præparatus mons domus Domini in vertice
montium, et elevabitur super colles; et fluent ad
eum omnes gentes, **3** et ibunt populi multi, et
dicent: Venite, et ascendamus ad montem Domini,
et ad domum Dei Jacob; et docebit nos vias suas,
et ambulabimus in semitis ejus, quia de Sion
exibit lex, et verbum Domini de Jerusalem. **4**
Et judicabit gentes, et arguet populos multos; et
conflabunt gladios suos in vomeres, et lanceas suas
in falces. Non levabit gens contra gentem gladium,
nec exercebuntur ultra ad prælium. **5** Domus
Jacob, venite, et ambulemus in lumine Domini.
6 Projecisti enim populum tuum, domum Jacob,
quia repleti sunt ut olim, et augeres habuerunt
ut Philisthiim, et pueris alienis adhæserunt. **7**
Repleta est terra argento et auro, et non est finis
thesaurorum ejus. **8** Et repleta est terra ejus equis,
et innumerabiles quadrigæ ejus. Et repleta est terra
ejus idolis; opus manuum suarum adoraverunt,
quod fecerunt digiti eorum. **9** Et incurvavit se
homo, et humiliatus est vir; ne ergo dimittas eis.
10 Ingredere in petram, et abscondere in fossa
humo a facie timoris Domini, et a gloria majestatis
ejus. **11** Oculi sublimes hominis humiliati sunt, et
incurvabitur altitudo virorum; exaltabitur autem

Dominus solus in die illa. 12 Quia dies Domini
exercituum super omnem superbum, et excelsum,
et super omnem arrogantem, et humiliabitur; 13
et super omnes cedros Libani sublimes et erectas,
et super omnes quercus Basan, 14 et super omnes
montes excelsos, et super omnes colles elevatos, 15
et super omnem turrim excelsam, et super omnem
murum munitum, 16 et super omnes naves Tharsis,
et super omne quod visu pulchrum est, 17 et
incurvabitur sublimitas hominum, et humiliabitur
altitudo virorum, et elevabitur Dominus solus in die
illa; 18 et idola penitus conterentur; 19 et introibunt
in speluncas petrarum, et in voragines terræ, a facie
formidinis Domini et a gloria majestatis ejus, cum
surrexerit percutere terram. 20 In die illa projiciet
homo idola argenti sui, et simulacra auri sui, quæ
fecerat sibi ut adoraret, talpas et vespertiliones.
21 Et ingreditur scissuras petrarum et in cavernas
saxorum, a facie formidinis Domini, et a gloria
majestatis ejus, cum surrexerit percutere terram. 22
Quiescite ergo ab homine, cujus spiritus in naribus
ejus est, quia excelsus reputatus est ipse.

3 Ecce enim Dominator, Dominus exercituum,
auferet a Jerusalem et a Juda validum et fortem,
omne robur panis, et omne robor aquæ; 2 fortem,
et virum bellatorem, judicem, et prophetam, et
ariolum, et senem; 3 principem super quinquaginta,
et honorabilem vultu et consiliarium, et sapientem
de architectis, et prudentem eloquii mystici. 4
Et dabo pueros principes eorum, et effeminati
dominabuntur eis; 5 et irruet populus, vir ad virum,
et unusquisque ad proximum suum; tumultuabitur
puer contra senem, et ignobilis contra nobilem. 6
Apprehendet enim vir fratrem suum, domesticum
patris sui: Vestimentum tibi est, princeps esto
noster, ruina autem hæc sub manu tua. 7
Respondebit in die illa, dicens: Non sum medicus,
et in domo mea non est panis neque vestimentum:
nolite constituere me principem populi. 8 Ruit
enim Jerusalem, et Judas concidit, quia lingua
eorum et adinventiones eorum contra Dominum,
ut provocarent oculos majestatis ejus. 9 Agnitio
vultus eorum respondit eis; et peccatum suum
quasi Sodoma prædicaverunt, nec absconderunt.
Væ animæ eorum, quoniam reddita sunt eis mala!
10 Dicite justo quoniam bene, quoniam fructum
adinventionum suarum comedet. 11 Væ impio
in malum! retributio enim manuum ejus fiet ei.
12 Populum meum exactores sui spoliaverunt,
et mulieres dominatæ sunt eis. Popule meus,
qui te beatum dicunt, ipsi te decipiunt, et viam
gressuum tuorum dissipant. 13 Stat ad judicandum
Dominus, et stat ad judicandos populos. 14 Dominus
ad judicium veniet cum senibus populi sui, et
principibus ejus; vos enim depasti estis vineam,
et rapina pauperis in domo vestra. 15 Quare
atteritis populum meum, et facies pauperum
commolitis? dicit Dominus Deus exercituum. 16
Et dixit Dominus: Pro eo quod elevatæ sunt filiæ
Sion, et ambulaverunt extento collo, et nutibus
oculorum ibant, et plaudebant, ambulabant pedibus
suis, et composito gradu incedebant; 17 decalvabit
Dominus verticem filiarum Sion, et Dominus crinem
earum nudabit. 18 In die illa auferet Dominus
ornamentum calceamentum, 19 et lunulas, et
torques, et monilia, et armillas, et mitras, 20 et
discriminalia, et periscelidas, et murenulas, et
olfactoriola, et inaures, 21 et annulos, et gemmas
in fronte pendentes, 22 et mutatoria, et palliola,
et linteamina, et acus, 23 et specula, et sindones,
et vittas, et theristra. 24 Et erit pro suavi odore
fœtor, et pro zona funiculus, et pro crispanti
crine calvitium, et pro fascia pectorali cilicium. 25
Pulcherrimi quoque viri tui gladio cadent, et fortes
tui in prælio. 26 Et mœrebunt atque lugebunt portæ
ejus, et desolata in terra sedebit.

4 Et apprehendent septem mulieres virum unum
in die illa, dicentes: Panem nostrum comedemus,
et vestimentis nostris operiemur: tantummodo
invocetur nomen tuum super nos; aufer opprobrium
nostrum. 2 In die illa, erit germen Domini in
magnificentia et gloria, et fructus terræ sublimis,
et exsultatio his qui salvati fuerint de Israël. 3 Et
erit: omnis qui relictus fuerit in Sion, et residuus in
Jerusalem, Sanctus vocabitur, omnis qui scriptus est
in vita in Jerusalem. 4 Si abluerit Dominus sordes
filiarum Sion, et sanguinem Jerusalem laverit de
medio ejus, in spiritu judicii, et spiritu ardoris. 5 Et
creabit Dominus super omnem locum montis Sion,
et ubi invocatus est, nubem per diem et fumum,
et splendorem ignis flammantis in nocte: super
omnem enim gloriam protectio. 6 Et tabernaculum
erit in umbraculum, diei ab æstu, et in securitatem
et absconsionem a turbine et a pluvia.

5 Cantabo dilecto meo canticum patruelis mei
vineæ suæ. Vinea facta est dilecto meo in
cornu filio olei. 2 Et sepivit eam, et lapides elegit
ex illa, et plantavit eam electam; et ædificavit
turrim in medio ejus, et torcular exstruxit in ea;
et exspectavit ut faceret uvas, et fecit labruscas.
3 Nunc ergo, habitatores Jerusalem et viri Juda,
judicate inter me et vineam meam. 4 Quid est
quod debui ultra facere vineæ meæ, et non feci
ei? an quod exspectavi ut faceret uvas, et fecit

labruscas? 5 Et nunc ostendam vobis quid ego
faciam vineæ meæ: auferam sepem ejus, et erit
in direptionem; diruam maceriam ejus, et erit in
conculcationem. 6 Et ponam eam desertam; non
putabitur et non fodietur: et ascendent vepres et
spinæ, et nubibus mandabo ne pluant super eam
imbrem. 7 Vinea enim Domini exercituum domus
Israël est; et vir Juda germen ejus delectabile: et
exspectavi ut faceret judicium, et ecce iniquitas;
et justitiam, et ecce clamor. 8 Væ qui conjungitis
domum ad domum, et agrum agro copulatis usque
ad terminum loci! Numquid habitabitis vos soli in
medio terræ? 9 In auribus meis sunt hæc, dicit
Dominus exercituum; nisi domus multæ desertæ
fuerint, grandes et pulchræ, absque habitatore. 10
Decem enim jugera vinearum facient lagunculam
unam, et triginta modii sementis facient modios
tres. 11 Væ qui consurgitis mane ad ebrietatem
sectandam, et potandum usque ad vesperam, ut
vino æstuetis! 12 Cithara, et lyra, et tympanum, et
tibia, et vinum in conviviis vestris; et opus Domini
non respicitis, nec opera manuum ejus consideratis.
13 Propterea captivus ductus est populus meus, quia
non habuit scientiam, et nobiles ejus interierunt
fame, et multitudo ejus siti exaruit. 14 Propterea
dilatavit infernus animam suam, et aperuit os
suum absque ullo termino; et descendent fortes
ejus, et populus ejus, et sublimes gloriosique ejus,
ad eum. (Sheol h7585) 15 Et incurvabitur homo, et
humiliabitur vir, et oculi sublimium deprimentur.
16 Et exaltabitur Dominus exercituum in judicio;
et Deus sanctus sanctificabitur in justitia. 17 Et
pascentur agni juxta ordinem suum, et deserta
in ubertatem versa advenæ comedent. 18 Væ
qui trahitis iniquitatem in funiculis vanitatis, et
quasi vinculum plaustri peccatum! 19 qui dicitis:
Festinet, et cito veniat opus ejus, ut videamus;
et appropiet, et veniat consilium sancti Israël, et
sciemus illud! 20 Væ qui dicitis malum bonum,
et bonum malum; ponentes tenebras lucem, et
lucem tenebras; ponentes amarum in dulce, et
dulce in amarum! 21 Væ qui sapientes estis in
oculis vestris, et coram vobismetipsis prudentes. 22
Væ qui potentes estis ad bibendum vinum, et viri
fortes ad miscendam ebrietatem! 23 qui justificatis
impium pro muneribus, et justitiam justi aufertis
ab eo! 24 Propter hoc, sicut devorat stipulam lingua
ignis, et calor flammæ exurit, sic radix eorum quasi
favilla erit, et germen eorum ut pulvis ascendet;
abjecerunt enim legem Domini exercituum, et
eloquium sancti Israël blasphemaverunt. 25 Ideo
iratus est furor Domini in populum suum, et
extendit manum suam super eum, et percussit
eum: et conturbati sunt montes, et facta sunt
morticina eorum quasi stercus in medio platearum.
In his omnibus non est adversus furor ejus, sed
adhuc manus ejus extenta. 26 Et elevabit signum in
nationibus procul, et sibilabit ad eum de finibus
terræ: et ecce festinus velociter veniet. 27 Non est
deficiens neque laborans in eo; non dormitabit,
neque dormiet; neque solvetur cingulum renum
ejus, nec rumpetur corrigia calceamenti ejus. 28
Sagittæ ejus acutæ, et omnes arcus ejus extenti.
Ungulæ equorum ejus ut silex, et rotæ ejus quasi
impetus tempestatis. 29 Rugitus ejus ut leonis;
rugiet ut catuli leonum: et frendet, et tenebit
prædam, et amplexabitur, et non erit qui eruat. 30
Et sonabit super eum in die illa sicut sonitus maris:
aspiciemus in terram, et ecce tenebræ tribulationis,
et lux obtenebrata est in caligine ejus.

6 In anno quo mortuus est rex Ozias, vidi Dominum
sedentem super solium excelsum et elevatum;
et ea quæ sub ipso erant replebant templum. 2
Seraphim stabant super illud: sex alæ uni, et sex
alæ alteri; duabus velabant faciem ejus, et duabus
velabant pedes ejus, et duabus volabant. 3 Et
clamabant alter ad alterum, et dicebant: Sanctus,
sanctus, sanctus Dominus, Deus exercituum; plena
est omnis terra gloria ejus. 4 Et commota sunt
superliminaria cardinum a voce clamantis, et domus
repleta est fumo. 5 Et dixi: Væ mihi, quia tacui,
quia vir pollutus labiis ego sum, et in medio
populi polluta labia habentis ego habito, et regem
Dominum exercituum vidi oculis meis. 6 Et volavit
ad me unus de seraphim, et in manu ejus calculus,
quem forcipe tulerat de altari, 7 et tetigit os meum,
et dixit: Ecce tetigit hoc labia tua, et auferetur
iniquitas tua, et peccatum tuum mundabitur. 8
Et audivi vocem Domini dicentis: Quem mittam?
et quis ibit nobis? Et dixi: Ecce ego, mitte me.
9 Et dixit: Vade, et dices populo huic: Audite
audientes, et nolite intelligere; et videte visionem,
et nolite cognoscere. 10 Excæca cor populi hujus,
et aures ejus aggrava, et oculos ejus claude: ne
forte videat oculis suis, et auribus suis audiat,
et corde suo intelligat, et convertatur, et sanem
eum. 11 Et dixi: Usquequo, Domine? Et dixit: Donec
desolentur civitates absque habitatore, et domus
sine homine, et terra relinquetur deserta. 12 Et
longe faciet Dominus homines, et multiplicabitur
quæ derelicta fuerat in medio terræ. 13 Et adhuc in
ea decimatio, et convertetur, et erit in ostensionem
sicut terebinthus, et sicut quercus quæ expandit
ramos suos; semen sanctum erit id quod steterit in
ea.

7 Et factum est in diebus Achaz, filii Joathan,
filii Oziæ, regis Juda, ascendit Rasin, rex
Syriæ, et Phacee, filius Romeliæ, rex Israël, in
Jerusalem, ad præliandum contra eam: et non
potuerunt **2** debellare eam. Et nuntiaverunt domui
David, dicentes: Requievit Syria super Ephraim.
Et commotum est cor ejus, et cor populi ejus,
sicut moventur ligna silvarum a facie venti. **3** Et
dixit Dominus ad Isaiam: Egredere in occursum
Achaz, tu et qui derelictus est Jasub, filius tuus,
ad extremum aquæductus piscinæ superioris in
via agri Fullonis; **4** et dices ad eum: Vide ut sileas;
noli timere, et cor tuum ne formidet a duabus
caudis titionum fumigantium istorum, in ira furoris
Rasin, regis Syriæ, et filii Romeliæ; **5** eo quod
consilium inierit contra te Syria in malum, Ephraim,
et filius Romeliæ, dicentes: **6** Ascendamus ad Judam,
et suscitemus eum, et avellamus eum ad nos, et
ponamus regem in medio ejus filium Tabeel. **7** Hæc
dicit Dominus Deus: Non stabit, et non erit istud; **8**
sed caput Syriæ Damascus, et caput Damasci Rasin;
et adhuc sexaginta et quinque anni, et desinet
Ephraim esse populus; **9** et caput Ephraim Samaria,
et caput Samariæ filius Romeliæ. Si non credideritis,
non permanebitis. **10** Et adjecit Dominus loqui ad
Achaz, dicens: **11** Pete tibi signum a Domino Deo tuo,
in profundum inferni, sive in excelsum supra. **(Sheol
h7585)** **12** Et dixit Achaz: Non petam, et non tentabo
Dominum. **13** Et dixit: Audite ergo, domus David.
Numquid parum vobis est molestos esse hominibus,
quia molesti estis et Deo meo? **14** Propter hoc dabit
Dominus ipse vobis signum: ecce virgo concipiet, et
pariet filium, et vocabitur nomen ejus Emmanuel. **15**
Butyrum et mel comedet, ut sciat reprobare malum,
et eligere bonum. **16** Quia antequam sciat puer
reprobare malum et eligere bonum, derelinquetur
terra quam tu detestaris a facie duorum regum
suorum. **17** Adducet Dominus super te, et super
populum tuum, et super domum patris tui, dies
qui non venerunt a diebus separationis Ephraim
a Juda, cum rege Assyriorum. **18** Et erit in die
illa: sibilabit Dominus muscæ quæ est in extremo
fluminum Ægypti, et api quæ est in terra Assur;
19 et venient, et requiescent omnes in torrentibus
vallium, et in cavernis petrarum, et in omnibus
frutetis, et in universis foraminibus. **20** In die illa
radet Dominus in novacula conducta in his qui
trans flumen sunt, in rege Assyriorum, caput et
pilos pedum, et barbam universam. **21** Et erit in die
illa: nutriet homo vaccam boum, et duas oves, **22**
et præ ubertate lactis comedet butyrum; butyrum
enim et mel manducabit omnis qui relictus fuerit in
medio terræ. **23** Et erit in die illa: omnis locus ubi
fuerint mille vites, mille argenteis, in spinas et in
vepres erunt. **24** Cum sagittis et arcu ingredientur
illuc: vepres enim et spinæ erunt in universa terra.
25 Et omnes montes qui in sarculo sarrientur, non
veniet illuc terror spinarum et veprium: et erit in
pascua bovis, et in conculcationem pecoris.

8 Et dixit Dominus ad me: Sume tibi librum
grandem, et scribe in eo stylo hominis: Velociter
spolia detrahe, cito prædare. **2** Et adhibui mihi
testes fideles, Uriam sacerdotem, et Zachariam,
filium Barachiæ: **3** et accessi ad prophetissam, et
concepit, et peperit filium. Et dixit Dominus ad
me: Voca nomen ejus: Accelera spolia detrahere;
Festina prædari: **4** quia antequam sciat puer vocare
patrem suum et matrem suam, auferetur fortitudo
Damasci, et spolia Samariæ, coram rege Assyriorum.
5 Et adjecit Dominus loqui ad me adhuc, dicens: **6**
Pro eo quod abjecit populus iste aquas Siloë, quæ
vadunt cum silentio, et assumpsit magis Rasin,
et filium Romeliæ: **7** propter hoc ecce Dominus
adducet super eos aquas fluminis fortes et multas,
regem Assyriorum, et omnem gloriam ejus, et
ascendet super omnes rivos ejus, et fluet super
universas ripas ejus; **8** et ibit per Judam, inundans,
et transiens: usque ad collum veniet. Et erit extensio
alarum ejus implens latitudinem terræ tuæ, o
Emmanuel! **9** Congregamini, populi, et vincimini;
et audite, universæ procul terræ: confortamini,
et vincimini; accingite vos, et vincimini. **10** Inite
consilium, et dissipabitur; loquimini verbum, et non
fiet: quia nobiscum Deus. **11** Hæc enim ait Dominus
ad me: Sicut in manu forti erudivit me, ne irem in
via populi hujus, dicens: **12** Non dicatis: Conjuratio;
omnia enim quæ loquitur populus iste, conjuratio
est: et timorem ejus ne timeatis, neque paveatis.
13 Dominum exercituum ipsum sanctificate; ipse
pavor vester, et ipse terror vester: **14** et erit vobis
in sanctificationem; in lapidem autem offensionis,
et in petram scandali, duabus domibus Israël; in
laqueum et in ruinam habitantibus Jerusalem. **15** Et
offendent ex eis plurimi, et cadent, et conterentur,
et irretientur, et capientur. **16** Liga testimonium,
signa legem in discipulis meis. **17** Et exspectabo
Dominum qui abscondit faciem suam a domo Jacob,
et præstolabor eum. **18** Ecce ego et pueri mei quos
dedit mihi Dominus in signum, et in portentum
Israël a Domino exercituum, qui habitat in monte
Sion: **19** et cum dixerint ad vos: Quærite a pythonibus
et a divinis qui strident in incantationibus suis:
numquid non populus a Deo suo requiret, pro vivis
a mortuis? **20** ad legem magis et ad testimonium.
Quod si non dixerint juxta verbum hoc, non erit eis

matutina lux. 21 Et transibit per eam, corruet, et
esuriet; et cum esurierit, irascetur. Et maledicet
regi suo, et Deo suo, et suscipiet sursum, 22 et ad
terram intuebitur; et ecce tribulatio et tenebræ,
dissolutio et angustia, et caligo persequens, et non
poterit avolare de angustia sua.

9 Primo tempore alleviata est terra Zabulon et
terra Nephthali: et novissimo aggravata est via
maris trans Jordanem Galilææ gentium. 2 Populus
qui ambulabat in tenebris, vidit lucem magnam;
habitantibus in regione umbræ mortis, lux orta est
eis. 3 Multiplicasti gentem, et non magnificasti
lætitiam. Lætabuntur coram te, sicut qui lætantur in
messe; sicut exsultant victores capta præda, quando
dividunt spolia. 4 Jugum enim oneris ejus, et virgam
humeri ejus, et sceptrum exactoris ejus superasti,
sicut in die Madian. 5 Quia omnis violentia prædatio
cum tumultu, et vestimentum mistum sanguine, erit
in combustionem, et cibus ignis. 6 Parvulus enim
natus est nobis, et filius datus est nobis, et factus
est principatus super humerum ejus: et vocabitur
nomen ejus, Admirabilis, Consiliarius, Deus, Fortis,
Pater futuri sæculi, Princeps pacis. 7 Multiplicabitur
ejus imperium, et pacis non erit finis; super solium
David, et super regnum ejus sedebit, ut confirmet
illud et corroboret in judicio et justitia, amodo et
usque in sempiternum: zelus Domini exercituum
faciet hoc. 8 Verbum misit Dominus in Jacob, et
cecidit in Israël. 9 Et sciet omnis populus Ephraim,
et habitantes Samariam, in superbia et magnitudine
cordis dicentes: 10 Lateres ceciderunt, sed quadris
lapidibus ædificabimus; sycomoros succiderunt, sed
cedros immutabimus. 11 Et elevabit Dominus hostes
Rasin super eum, et inimicos ejus in tumultum
vertet. 12 Syriam ab oriente, et Philisthiim ab
occidente; et devorabunt Israël toto ore. In omnibus
his non est aversus furor ejus, sed adhuc manus
ejus extenta. 13 Et populus non est reversus ad
percutientem se, et Dominum exercituum non
inquisierunt. 14 Et disperdet Dominus ab Israël
caput et caudam, incurvantem et refrenantem, die
una. 15 Longævus et honorabilis, ipse est caput; et
propheta docens mendacium, ipse est cauda. 16 Et
erunt qui beatificant populum istum, seducentes;
et qui beatificantur, præcipitati. 17 Propter hoc
super adolescentulis ejus non lætabitur Dominus,
et pupillorum ejus et viduarum non miserebitur:
quia omnis hypocrita est et nequam, et universum
os locutum est stultitiam; in omnibus his non est
aversus furor ejus, sed adhuc manus ejus extenta.
18 Succensa est enim quasi ignis impietas: veprem et
spinam vorabit, et succendetur in densitate saltus,
et convolvetur superbia fumi. 19 In ira Domini
exercituum conturbata est terra, et erit populus
quasi esca ignis; vir fratri suo non parcet. 20 Et
declinabit ad dexteram, et esuriet; et comedet ad
sinistram, et non saturabitur; unusquisque carnem
brachii sui vorabit: Manasses Ephraim, et Ephraim
Manassen; simul ipsi contra Judam. 21 In omnibus
his non est aversus furor ejus, sed adhuc manus
ejus extenta.

10 Væ qui condunt leges iniquas, et scribentes
injustitiam scripserunt, 2 ut opprimerent in
judicio pauperes, et vim facerent causæ humilium
populi mei; ut essent viduæ præda eorum, et pupillos
diriperent. 3 Quid facietis in die visitationis, et
calamitatis de longe venientis? ad cujus confugietis
auxilium? et ubi derelinquetis gloriam vestram,
4 ne incurvemini sub vinculo, et cum interfectis
cadatis? Super omnibus his non est aversus furor
ejus, sed adhuc manus ejus extenta. 5 Væ Assur!
virga furoris mei et baculus ipse est; in manu eorum
indignatio mea. 6 Ad gentem fallacem mittam eum,
et contra populum furoris mei mandabo illi, ut
auferat spolia, et diripiat prædam, et ponat illum
in conculcationem quasi lutum platearum. 7 Ipse
autem non sic arbitrabitur, et cor ejus non ita
existimabit; sed ad conterendum erit cor ejus, et
ad internecionem gentium non paucarum. 8 Dicet
enim: 9 Numquid non principes mei simul reges
sunt? numquid non ut Charcamis, sic Calano? et ut
Arphad, sic Emath? numquid non ut Damascus, sic
Samaria? 10 Quomodo invenit manus mea regna
idoli, sic et simulacra eorum de Jerusalem et de
Samaria. 11 Numquid non sicut feci Samariæ et
idolis ejus, sic faciam Jerusalem et simulacris ejus?
12 Et erit, cum impleverit Dominus cuncta opera
sua in monte Sion et in Jerusalem, visitabo super
fructum magnifici cordis regis Assur, et super
gloriam altitudinis oculorum ejus. 13 Dixit enim:
In fortitudine manus meæ feci, et in sapientia
mea intellexi; et abstuli terminos populorum, et
principes eorum deprædatus sum, et detraxi quasi
potens in sublimi residentes. 14 Et invenit quasi
nidum manus mea fortitudinem populorum; et sicut
colliguntur ova quæ derelicta sunt, sic universam
terram ego congregavi; et non fuit qui moveret
pennam, et aperiret os, et ganniret. 15 Numquid
gloriabitur securis contra eum qui secat in ea?
aut exaltabitur serra contra eum a quo trahitur?
Quomodo si elevetur virga contra elevantem se, et
exaltetur baculus, qui utique lignum est. 16 Propter
hoc mittet Dominator, Dominus exercituum, in
pinguibus ejus tenuitatem; et subtus gloriam ejus

succensa ardebit quasi combustio ignis. 17 Et erit
lumen Israël in igne, et Sanctus ejus in flamma; et
succendetur, et devorabitur spina ejus et vepres
in die una. 18 Et gloria saltus ejus, et carmeli
ejus, ab anima usque ad carnem consumetur; et
erit terrore profugus. 19 Et reliquiæ ligni saltus
ejus præ paucitate numerabuntur, et puer scribet
eos. 20 Et erit in die illa: non adjiciet residuum
Israël, et hi qui fugerint de domo Jacob, inniti
super eo qui percutit eos; sed innitetur super
Dominum, Sanctum Israël, in veritate. 21 Reliquiæ
convertentur; reliquiæ, inquam, Jacob ad Deum
fortem. 22 Si enim fuerit populus tuus, Israël,
quasi arena maris, reliquiæ convertentur ex eo;
consummatio abbreviata inundabit justitiam. 23
Consummationem enim et abbreviationem Dominus
Deus exercituum faciet in medio omnis terræ. 24
Propter hoc, hæc dicit Dominus Deus exercituum:
Noli timere, populus meus, habitator Sion, ab Assur:
in virga percutiet te, et baculum suum levabit
super te, in via Ægypti. 25 Adhuc enim paululum
modicumque, et consummabitur indignatio et
furor meus super scelus eorum. 26 Et suscitabit
super eum Dominus exercituum flagellum, juxta
plagam Madian in petra Oreb: et virgam suam
super mare, et levabit eam in via Ægypti. 27 Et
erit in die illa: auferetur onus ejus de humero
tuo et jugum ejus de collo tuo, et computrescet
jugum a facie olei. 28 Veniet in Ajath, transibit
in Magron, apud Machmas commendabit vasa
sua. 29 Transierunt cursim, Gaba sedes nostra;
obstupuit Rama, Gabaath Saulis fugit. 30 Hinni
voce tua, filia Gallim, attende Laisa, paupercula
Anathoth. 31 Migravit Medemena; habitatores
Gabim, confortamini. 32 Adhuc dies est ut in
Nobe stetur; agitabit manum suam super montem
filiæ Sion, collem Jerusalem. 33 Ecce Dominator,
Dominus exercituum, confringet lagunculam in
terrore; et excelsi statura succidentur, et sublimes
humiliabuntur. 34 Et subvertentur condensa saltus
ferro; et Libanus cum excelsis cadet.

11 Et egredietur virga de radice Jesse, et flos de
radice ejus ascendet. 2 Et requiescet super eum
spiritus Domini: spiritus sapientiæ et intellectus,
spiritus consilii et fortitudinis, spiritus scientiæ et
pietatis; 3 et replebit eum spiritus timoris Domini.
Non secundum visionem oculorum judicabit, neque
secundum auditum aurium arguet; 4 sed judicabit
in justitia pauperes, et arguet in æquitate pro
mansuetis terræ; et percutiet terram virga oris sui,
et spiritu labiorum suorum interficiet impium. 5
Et erit justitia cingulum lumborum ejus, et fides
cinctorium renum ejus. 6 Habitabit lupus cum
agno, et pardus cum hædo accubabit; vitulus, et
leo, et ovis, simul morabuntur, et puer parvulus
minabit eos. 7 Vitulus et ursus pascentur, simul
requiescent catuli eorum; et leo quasi bos comedet
paleas. 8 Et delectabitur infans ab ubere super
foramine aspidis; et in caverna reguli qui ablactatus
fuerit manum suam mittet. 9 Non nocebunt, et
non occident in universo monte sancto meo, quia
repleta est terra scientia Domini, sicut aquæ maris
operientes. 10 In die illa radix Jesse, qui stat in
signum populorum, ipsum gentes deprecabuntur,
et erit sepulchrum ejus gloriosum. 11 Et erit in
die illa: adjiciet Dominus secundo manum suam ad
possidendum residuum populi sui, quod relinquetur
ab Assyriis, et ab Ægypto, et a Phetros, et ab
Æthiopia, et ab Ælam, et a Sennaar, et ab Emath, et
ab insulis maris. 12 Et levabit signum in nationes,
et congregabit profugos Israël, et dispersos Juda
colliget a quatuor plagis terræ. 13 Et auferetur zelus
Ephraim, et hostes Juda peribunt; Ephraim non
æmulabitur Judam, et Judas non pugnabit contra
Ephraim. 14 Et volabunt in humeros Philisthiim per
mare, simul prædabuntur filios orientis; Idumæa et
Moab præceptum manus eorum, et filii Ammon
obedientes erunt. 15 Et desolabit Dominus linguam
maris Ægypti, et levabit manum suam super flumen
in fortitudine spiritus sui; et percutiet eum in
septem rivis, ita ut transeant per eum calceati. 16
Et erit via residuo populo meo qui relinquetur ab
Assyriis, sicut fuit Israëli in die illa qua ascendit de
terra Ægypti.

12 Et dices in die illa: Confitebor tibi, Domine,
quoniam iratus es mihi; conversus est furor
tuus, et consolatus es me. 2 Ecce Deus salvator meus;
fiducialiter agam, et non timebo: quia fortitudo mea
et laus mea Dominus, et factus est mihi in salutem.
3 Haurietis aquas in gaudio de fontibus salvatoris. 4
Et dicetis in die illa: Confitemini Domino et invocate
nomen ejus; notas facite in populis adinventiones
ejus; mementote quoniam excelsum est nomen
ejus. 5 Cantate Domino, quoniam magnifice fecit;
annuntiate hoc in universa terra. 6 Exsulta et lauda,
habitatio Sion, quia magnus in medio tui Sanctus
Israël.

13 Onus Babylonis, quod vidit Isaias, filius Amos.
2 Super montem caliginosum levate signum:
exaltate vocem, levate manum, et ingrediantur
portas duces. 3 Ego mandavi sanctificatis meis,
et vocavi fortes meos in ira mea, exsultantes
in gloria mea. 4 Vox multitudinis in montibus,

quasi populorum frequentium; vox sonitus regum,
gentium congregatarum. Dominus exercituum
præcepit militiæ belli, 5 venientibus de terra
procul, a summitate cæli; Dominus, et vasa furoris
ejus, ut disperdat omnem terram. 6 Ululate, quia
prope est dies Domini; quasi vastitas a Domino
veniet. 7 Propter hoc omnes manus dissolventur, et
omne cor hominis contabescet, 8 et conteretur.
Torsiones et dolores tenebunt; quasi parturiens
dolebunt: unusquisque ad proximum suum stupebit,
facies combustæ vultus eorum. 9 Ecce dies Domini
veniet, crudelis, et indignationis plenus, et iræ,
furorisque, ad ponendam terram in solitudinem,
et peccatores ejus conterendos de ea. 10 Quoniam
stellæ cæli, et splendor earum, non expandent
lumen suum; obtenebratus est sol in ortu suo, et
luna non splendebit in lumine suo. 11 Et visitabo
super orbis mala, et contra impios iniquitatem
eorum; et quiescere faciam superbiam infidelium,
et arrogantiam fortium humiliabo. 12 Pretiosior
erit vir auro, et homo mundo obrizo. 13 Super
hoc cælum turbabo; et movebitur terra de loco
suo, propter indignationem Domini exercituum, et
propter diem iræ furoris ejus. 14 Et erit quasi damula
fugiens, et quasi ovis, et non erit qui congreget.
Unusquisque ad populum suum convertetur, et
singuli ad terram suam fugient. 15 Omnis qui
inventus fuerit occidetur, et omnis qui supervenerit
cadet in gladio; 16 infantes eorum allidentur in
oculis eorum, diripientur domus eorum, et uxores
eorum violabuntur. 17 Ecce ego suscitabo super
eos Medos, qui argentum non quærant, nec aurum
velint; 18 sed sagittis parvulos interficient, et
lactantibus uteris non miserebuntur, et super filios
non parcet oculus eorum. 19 Et erit Babylon illa
gloriosa in regnis, inclyta superbia Chaldæorum,
sicut subvertit Dominus Sodomam et Gomorrham.
20 Non habitabitur usque in finem, et non fundabitur
usque ad generationem et generationem; nec ponet
ibi tentoria Arabs, nec pastores requiescent ibi. 21
Sed requiescent ibi bestiæ, et replebuntur domus
eorum draconibus, et habitabunt ibi struthiones, et
pilosi saltabunt ibi; 22 et respondebunt ibi ululæ in
ædibus ejus, et sirenes in delubris voluptatis.

14 Prope est ut veniat tempus ejus, et dies ejus
non elongabuntur. Miserebitur enim Dominus
Jacob, et eliget adhuc de Israël, et requiescere eos
faciet super humum suam; adjungetur advena ad
eos, et adhærebit domui Jacob. 2 Et tenebunt eos
populi, et adducent eos in locum suum; et possidebit
eos domus Israël super terram Domini in servos
et ancillas: et erunt capientes eos qui se ceperant,
et subjicient exactores suos. 3 Et erit in die illa:
cum requiem dederit tibi Deus a labore tuo, et a
concussione tua, et a servitute dura qua ante servisti,
4 sumes parabolam istam contra regem Babylonis, et
dices: Quomodo cessavit exactor; quievit tributum?
5 Contrivit Dominus baculum impiorum, virgam
dominantium, 6 cædentem populos in indignatione
plaga insanabili, subjicientem in furore gentes,
persequentem crudeliter. 7 Conquievit et siluit
omnis terra, gavisa est et exsultavit; 8 abietes
quoque lætatæ sunt super te, et cedri Libani: ex quo
dormisti, non ascendet qui succidat nos. 9 Infernus
subter conturbatus est in occursum adventus
tui; suscitavit tibi gigantes. Omnes principes
terræ surrexerunt de soliis suis, omnes principes
nationum. **(Sheol h7585)** 10 Universi respondebunt,
et dicent tibi: Et tu vulneratus es sicut et nos;
nostri similis effectus es. 11 Detracta est ad
inferos superbia tua, concidit cadaver tuum; subter
te sternetur tinea, et operimentum tuum erunt
vermes. **(Sheol h7585)** 12 Quomodo cecidisti de cælo,
Lucifer, qui mane oriebaris? corruisti in terram, qui
vulnerabas gentes? 13 Qui dicebas in corde tuo:
In cælum conscendam, super astra Dei exaltabo
solium meum; sedebo in monte testamenti, in
lateribus aquilonis; 14 ascendam super altitudinem
nubium, similis ero Altissimo? 15 Verumtamen
ad infernum detraheris, in profundum laci. **(Sheol
h7585)** 16 Qui te viderint, ad te inclinabuntur, teque
prospicient: Numquid iste est vir qui conturbavit
terram, qui concussit regna, 17 qui posuit orbem
desertum, et urbes ejus destruxit, vinctis ejus non
aperuit carcerem? 18 Omnes reges gentium universi
dormierunt in gloria, vir in domo sua; 19 tu autem
projectus es de sepulchro tuo, quasi stirps inutilis
pollutus, et obvolutus cum his qui interfecti sunt
gladio, et descenderunt ad fundamenta laci, quasi
cadaver putridum. 20 Non habebis consortium,
neque cum eis in sepultura; tu enim terram tuam
disperdidisti, tu populum tuum occidisti: non
vocabitur in æternum semen pessimorum. 21
Præparate filios ejus occisioni, in iniquitate patrum
suorum: non consurgent, nec hæreditabunt terram,
neque implebunt faciem orbis civitatum. 22 Et
consurgam super eos, dicit Dominus exercituum; et
perdam Babylonis nomen, et reliquias, et germen,
et progeniem, dicit Dominus; 23 et ponam eam
in possessionem ericii, et in paludes aquarum,
et scopabo eam in scopa terens, dicit Dominus
exercituum. 24 Juravit Dominus exercituum, dicens:
Si non, ut putavi, ita erit; et quomodo mente
tractavi, 25 sic eveniet: ut conteram Assyrium in
terra mea, et in montibus meis conculcem eum;

et auferetur ab eis jugum ejus, et onus illius ab humero eorum tolletur. 26 Hoc consilium quod cogitavi super omnem terram; et hæc est manus extenta super universas gentes. 27 Dominus enim exercituum decrevit; et quis poterit infirmare? et manus ejus extenta; et quis avertet eam? 28 In anno quo mortuus est rex Achaz, factum est onus istud: 29 Ne lætaris, Philisthæa omnis tu, quoniam comminuta est virga percussoris tui; de radice enim colubri egredietur regulus, et semen ejus absorbens volucrem. 30 Et pascentur primogeniti pauperum, et pauperes fiducialiter requiescent; et interire faciam in fame radicem tuam, et reliquias tuas interficiam. 31 Ulula, porta; clama civitas; prostrata est Philisthæa omnis; ab aquilone enim fumus veniet, et non est qui effugiet agmen ejus. 32 Et quid respondebitur nuntiis gentis? Quia Dominus fundavit Sion, et in ipso sperabunt pauperes populi ejus.

15 Onus Moab. Quia nocte vastata est Ar Moab, conticuit; quia nocte vastatus est murus Moab, conticuit. 2 Ascendit domus, et Dibon ad excelsa, in planctum super Nabo; et super Medaba, Moab ululavit; in cunctis capitibus ejus calvitium, et omnis barba radetur. 3 In triviis ejus accincti sunt sacco; super tecta ejus et in plateis ejus omnis ululatus descendit in fletum. 4 Clamabit Hesebon et Eleale, usque Jasa audita est vox eorum; super hoc expediti Moab ululabunt, anima ejus ululabit sibi. 5 Cor meum ad Moab clamabit; vectes ejus usque ad Segor, vitulam conternantem; per ascensum enim Luith flens ascendet, et in via Oronaim clamorem contritionis levabunt. 6 Aquæ enim Nemrim desertæ erunt, quia aruit herba, defecit germen, viror omnis interiit. 7 Secundum magnitudinem operis, et visitatio eorum: ad torrentem Salicum ducent eos. 8 Quoniam circuivit clamor terminum Moab; usque ad Gallim ululatus ejus, et usque ad puteum Elim clamor ejus. 9 Quia aquæ Dibon repletæ sunt sanguine; ponam enim super Dibon additamenta; his qui fugerint de Moab leonem, et reliquiis terræ.

16 Emitte agnum, Domine, dominatorem terræ, de petra deserti ad montem filiæ Sion. 2 Et erit: sicut avis fugiens, et pulli de nido avolantes, sic erunt filiæ Moab in transcensu Arnon. 3 Ini consilium, coge concilium; pone quasi noctem umbram tuam in meridie; absconde fugientes, et vagos ne prodas. 4 Habitabunt apud te profugi mei; Moab, esto latibulum eorum a facie vastatoris: finitus est enim pulvis, consummatus est miser, defecit qui conculcabat terram. 5 Et præparabitur in misericordia solium, et sedebit super illud in veritate in tabernaculo David, judicans et quærens judicium, et velociter reddens quod justum est. 6 Audivimus superbiam Moab: superbus est valde; superbia ejus, et arrogantia ejus, et indignatio ejus plus quam fortitudo ejus. 7 Idcirco ululabit Moab ad Moab; universus ululabit: his qui lætantur super muros cocti lateris, loquimini plagas suas. 8 Quoniam suburbana Hesebon deserta sunt, et vineam Sabama domini gentium exciderunt: flagella ejus usque ad Jazer pervenerunt, erraverunt in deserto; propagines ejus relictæ sunt, transierunt mare. 9 Super hoc plorabo in fletu Jazer vineam Sabama; inebriabo de lacrima mea, Hesebon et Eleale, quoniam super vindemiam tuam et super messem tuam vox calcantium irruit. 10 Et auferetur lætitia et exsultatio de Carmelo, et in vineis non exsultabit neque jubilabit. Vinum in torculari non calcabit qui calcare consueverat; vocem calcantium abstuli. 11 Super hoc venter meus ad Moab quasi cithara sonabit, et viscera mea ad murum cocti lateris. 12 Et erit: cum apparuerit quod laboravit Moab super excelsis suis, ingredietur ad sancta sua ut obsecret, et non valebit. 13 Hoc verbum quod locutus est Dominus ad Moab ex tunc. 14 Et nunc locutus est Dominus, dicens: In tribus annis, quasi anni mercenarii, auferetur gloria Moab super omni populo multo, et relinquetur parvus et modicus, nequaquam multus.

17 Onus Damasci. Ecce Damascus desinet esse civitas, et erit sicut acervus lapidum in ruina. 2 Derelictæ civitates Aroër gregibus erunt, et requiescent ibi, et non erit qui exterreat. 3 Et cessabit adjutorium ab Ephraim, et regnum a Damasco; et reliquiæ Syriæ sicut gloria filiorum Israël erunt, dicit Dominus exercituum. 4 Et erit in die illa: attenuabitur gloria Jacob, et pinguedo carnis ejus marcescet. 5 Et erit sicut congregans in messe quod restiterit, et brachium ejus spicas leget; et erit sicut quærens spicas in valle Raphaim. 6 Et relinquetur in eo sicut racemus et sicut excussio oleæ duarum vel trium olivarum in summitate rami, sive quatuor aut quinque in cacuminibus ejus fructus ejus, dicit Dominus Deus Israël. 7 In die illa inclinabitur homo ad factorem suum, et oculi ejus ad Sanctum Israël respicient; 8 et non inclinabitur ad altaria quæ fecerunt manus ejus; et quæ operati sunt digiti ejus non respiciet lucos et delubra. 9 In die illa erunt civitates fortitudinis ejus derelictæ sicut aratra, et segetes quæ derelictæ sunt a facie filiorum Israël; et eris deserta. 10 Quia oblitus es Dei salvatoris tui, et fortis adjutoris tui non es recordata: propterea

plantabis plantationem fidelem, et germen alienum
seminabis; 11 in die plantationis tuæ labrusca,
et mane semen tuum florebit; ablata est messis
in die hæreditatis, et dolebit graviter. 12 Væ
multitudini populorum multorum, ut multitudo
maris sonantis; et tumultus turbarum, sicut sonitus
aquarum multarum. 13 Sonabunt populi sicut
sonitus aquarum inundantium, et increpabit eum,
et fugiet procul; et rapietur sicut pulvis montium a
facie venti, et sicut turbo coram tempestate. 14 In
tempore vespere, et ecce turbatio; in matutino, et
non subsistet. Hæc est pars eorum qui vastaverunt
nos, et sors diripientium nos.

18 Væ terræ cymbalo alarum, quæ est trans
flumina Æthiopiæ, 2 qui mittit in mare legatos,
et in vasis papyri super aquas. Ite, angeli veloces,
ad gentem convulsam et dilaceratam; ad populum
terribilem, post quem non est alius; ad gentem
exspectantem et conculcatam, cujus diripuerunt
flumina terram ejus. 3 Omnes habitatores orbis, qui
moramini in terra, cum elevatum fuerit signum in
montibus, videbitis, et clangorem tubæ audietis.
4 Quia hæc dicit Dominus ad me: Quiescam et
considerabo in loco meo, sicut meridiana lux
clara est, et sicut nubes roris in die messis. 5
Ante messem enim totus effloruit, et immatura
perfectio germinabit; et præcidentur ramusculi
ejus falcibus, et quæ derelicta fuerint abscindentur
et excutientur. 6 Et relinquentur simul avibus
montium et bestiis terræ; et æstate perpetua erunt
super eum volucres, et omnes bestiæ terræ super
illum hiemabunt. 7 In tempore illo deferetur munus
Domino exercituum a populo divulso et dilacerato,
a populo terribili, post quem non fuit alius; a
gente exspectante, exspectante et conculcata, cujus
diripuerunt flumina terram ejus; ad locum nominis
Domini exercituum, montem Sion.

19 Onus Ægypti. Ecce Dominus ascendet super
nubem levem, et ingredietur Ægyptum, et
commovebuntur simulacra Ægypti a facie ejus, et
cor Ægypti tabescet in medio ejus, 2 et concurrere
faciam Ægyptios adversus Ægyptios; et pugnabit
vir contra fratrem suum, et vir contra amicum
suum, civitas adversus civitatem, regnum adversus
regnum. 3 Et dirumpetur spiritus Ægypti in
visceribus ejus, et consilium ejus præcipitabo; et
interrogabunt simulacra sua, et divinos suos, et
pythones, et ariolos. 4 Et tradam Ægyptum in manu
dominorum crudelium, et rex fortis dominabitur
eorum, ait Dominus Deus exercituum. 5 Et arescet
aqua de mari, et fluvius desolabitur atque siccabitur.
6 Et deficient flumina, attenuabuntur et siccabuntur
rivi aggerum, calamus et juncus marcescet. 7
Nudabitur alveus rivi a fonte suo, et omnis sementis
irrigua siccabitur, arescet, et non erit. 8 Et
mœrebunt piscatores, et lugebunt omnes mittentes
in flumen hamum; et expandentes rete super
faciem aquarum emarcescent. 9 Confundentur qui
operabantur linum, pectentes et texentes subtilia. 10
Et erunt irrigua ejus flaccentia: omnes qui faciebant
lacunas ad capiendos pisces. 11 Stulti principes
Taneos, sapientes consiliarii Pharaonis dederunt
consilium insipiens. Quomodo dicetis Pharaoni:
Filius sapientium ego, filius regum antiquorum? 12
Ubi nunc sunt sapientes tui? annuntient tibi, et
indicent quid cogitaverit Dominus exercituum super
Ægyptum. 13 Stulti facti sunt principes Taneos,
emarcuerunt principes Mempheos; deceperunt
Ægyptum, angulum populorum ejus. 14 Dominus
miscuit in medio ejus spiritum vertiginis; et errare
fecerunt Ægyptum in omni opere suo, sicut errat
ebrius et vomens. 15 Et non erit Ægypto opus quod
faciat caput et caudam, incurvantem et refrenantem.
16 In die illa erit Ægyptus quasi mulieres; et
stupebunt, et timebunt a facie commotionis manus
Domini exercituum, quam ipse movebit super eam.
17 Et erit terra Juda Ægypto in pavorem; omnis
qui illius fuerit recordatus pavebit a facie consilii
Domini exercituum, quod ipse cogitavit super eam.
18 In die illa erunt quinque civitates in terra Ægypti
loquentes lingua Chanaan, et jurantes per Dominum
exercituum: Civitas solis vocabitur una. 19 In die illa
erit altare Domini in medio terræ Ægypti, et titulus
Domini juxta terminum ejus. 20 Erit in signum et in
testimonium Domino exercituum in terra Ægypti;
clamabunt enim ad Dominum a facie tribulationis,
et mittet eis salvatorem et propugnatorem qui
liberet eos. 21 Et cognoscetur Dominus ab Ægypto,
et cognoscent Ægyptii Dominum in die illa; et colent
eum in hostiis et in muneribus; et vota vovebunt
Domino, et solvent. 22 Et percutiet Dominus
Ægyptum plaga, et sanabit eam; et revertentur ad
Dominum, et placabitur eis, et sanabit eos. 23 In
die illa erit via de Ægypto in Assyrios; et intrabit
Assyrius Ægyptum, et Ægyptius in Assyrios, et
servient Ægyptii Assur. 24 In die illa erit Israël
tertius Ægyptio et Assyrio; benedictio in medio
terræ 25 cui benedixit Dominus exercituum, dicens:
Benedictus populus meus Ægypti, et opus manuum
mearum Assyrio; hæreditas autem mea Israël.

20 In anno quo ingressus est Thathan in Azotum,
cum misisset eum Sargon, rex Assyriorum,
et pugnasset contra Azotum, et cepisset eam: 2 in
tempore illo locutus est Dominus in manu Isaiæ,

filii Amos, dicens: Vade, et solve saccum de lumbis
tuis, et calceamenta tua tolle de pedibus tuis.
Et fecit sic, vadens nudus et discalceatus. 3 Et
dixit Dominus: Sicut ambulavit servus meus Isaias
nudus et discalceatus, trium annorum signum et
portentum erit super Ægyptum et super Æthiopiam;
4 sic minabit rex Assyriorum captivitatem Ægypti,
et transmigrationem Æthiopiæ, juvenum et senum,
nudam et discalceatam, discoopertis natibus, ad
ignominiam Ægypti. 5 Et timebunt, et confundentur
ab Æthiopia spe sua, et ab Ægypto gloria sua. 6 Et
dicet habitator insulæ hujus in die illa: Ecce hæc
erat spes nostra, ad quos confugimus in auxilium, ut
liberarent nos a facie regis Assyriorum: et quomodo
effugere poterimus nos?

21 Onus deserti maris. Sicut turbines ab africo
veniunt, de deserto venit, de terra horribili.
2 Visio dura nuntiata est mihi: qui incredulus
est infideliter agit; et qui depopulator est vastat.
Ascende, Ælam; obside, Mede; omnem gemitum
ejus cessare feci. 3 Propterea repleti sunt lumbi
mei dolore; angustia possedit me sicut angustia
parturientis; corrui cum audirem, conturbatus sum
cum viderem. 4 Emarcuit cor meum; tenebræ
stupefecerunt me: Babylon dilecta mea posita est
mihi in miraculum. 5 Pone mensam, contemplare in
specula comedentes et bibentes: surgite, principes,
arripite clypeum. 6 Hæc enim dixit mihi Dominus:
Vade, et pone speculatorem, et quodcumque
viderit annuntiet. 7 Et vidit currum duorum
equitum, ascensorem asini, et ascensorem cameli;
et contemplatus est diligenter multo intuitu. 8
Et clamavit leo: Super speculam Domini ego sum,
stans jugiter per diem; et super custodiam meam
ego sum, stans totis noctibus. 9 Ecce iste venit
ascensor vir bigæ equitum; et respondit, et dixit:
Cecidit, cecidit Babylon, et omnia sculptilia deorum
ejus contrita sunt in terram. 10 Tritura mea et
filii areæ meæ, quæ audivi a Domino exercituum,
Deo Israël, annuntiavi vobis. 11 Onus Duma. Ad me
clamat ex Seir: Custos, quid de nocte? custos, quid
de nocte? 12 Dixit custos: Venit mane et nox; si
quæritis, quærite; convertimini, venite. 13 Onus in
Arabia. In saltu ad vesperam dormietis, in semitis
Dedanim. 14 Occurrentes sitienti ferte aquam, qui
habitatis terram austri; cum panibus occurrite
fugienti. 15 A facie enim gladiorum fugerunt, a
facie gladii imminentis, a facie arcus extenti, a facie
gravis prælii. 16 Quoniam hæc dicit Dominus ad me:
Adhuc in uno anno, quasi in anno mercenarii, et
auferetur omnis gloria Cedar. 17 Et reliquiæ numeri
sagittariorum fortium de filiis Cedar imminuentur;
Dominus enim Deus Israël locutus est.

22 Onus vallis Visionis. Quidnam quoque tibi
est, quia ascendisti et tu omnis in tecta? 2
Clamoris plena, urbs frequens, civitas exsultans;
interfecti tui, non interfecti gladio, nec mortui in
bello. 3 Cuncti principes tui fugerunt simul dureque
ligati sunt; omnes qui inventi sunt vincti sunt
pariter; procul fugerunt. 4 Propterea dixi: Recedite
a me: amare flebo; nolite incumbere ut consolemini
me super vastitate filiæ populi mei; 5 dies enim
interfectionis, et conculcationis, et fletuum, Domino
Deo exercituum, in valle Visionis, scrutans murum,
et magnificus super montem. 6 Et Ælam sumpsit
pharetram, currum hominis equitis, et parietem
nudavit clypeus. 7 Et erunt electæ valles tuæ plenæ
quadrigarum, et equites ponent sedes suas in porta.
8 Et revelabitur operimentum Judæ, et videbis in
die illa armamentarium domus saltus. 9 Et scissuras
civitatis David videbitis, quia multiplicatæ sunt; et
congregastis aquas piscinæ inferioris, 10 et domos
Jerusalem numerastis, et destruxistis domos ad
muniendum murum. 11 Et lacum fecistis inter duos
muros ad aquam piscinæ veteris; et non suspexistis
ad eum qui fecerat eam, et operatorem ejus de
longe non vidistis. 12 Et vocabit Dominus Deus
exercituum in die illa ad fletum, et ad planctum, ad
calvitium, et ad cingulum sacci; 13 et ecce gaudium
et lætitia, occidere vitulos et jugulare arietes,
comedere carnes, et bibere vinum: comedamus et
bibamus, cras enim moriemur. 14 Et revelata est in
auribus meis vox Domini exercituum: Si dimittetur
iniquitas hæc vobis donec moriamini, dicit Dominus
Deus exercituum. 15 Hæc dicit Dominus Deus
exercituum: Vade, ingredere ad eum qui habitat
in tabernaculo, ad Sobnam, præpositum templi, et
dices ad eum: 16 Quid tu hic, aut quasi quis hic? quia
excidisti tibi hic sepulchrum, excidisti in excelso
memoriale diligenter, in petra tabernaculum tibi.
17 Ecce Dominus asportari te faciet, sicut asportatur
gallus gallinaceus; et quasi amictum, sic sublevabit
te. 18 Coronas coronabit te tribulatione; quasi
pilam mittet te in terram latam et spatiosam; ibi
morieris, et ibi erit currus gloriæ tuæ, ignominia
domus domini tui. 19 Et expellam te de statione
tua, et de ministerio tuo deponam te. 20 Et erit
in die illa: vocabo servum meum Eliacim, filium
Helciæ, 21 et induam illum tunica tua, et cingulo tuo
confortabo eum, et potestatem tuam dabo in manu
ejus; et erit quasi pater habitantibus Jerusalem et
domui Juda. 22 Et dabo clavem domus David super
humerum ejus; et aperiet, et non erit qui claudat;

et claudet, et non erit qui aperiat. 23 Et figam illum
paxillum in loco fideli, et erit in solium gloriæ
domui patris ejus. 24 Et suspendent super eum
omnem gloriam domus patris ejus; vasorum diversa
genera, omne vas parvulum, a vasis craterarum
usque ad omne vas musicorum. 25 In die illa, dicit
Dominus exercituum, auferetur paxillus qui fixus
fuerat in loco fideli, et frangetur, et cadet, et peribit
quod pependerat in eo, quia Dominus locutus est.

23 Onus Tyri. Ululate, naves maris, quia vastata
est domus unde venire consueverant: de terra
Cethim revelatum est eis. 2 Tacete, qui habitatis in
insula; negotiatores Sidonis, transfretantes mare,
repleverunt te. 3 In aquis multis semen Nili;
messis fluminis fruges ejus: et facta est negotiatio
gentium. 4 Erubesce, Sidon; ait enim mare, fortitudo
maris, dicens: Non parturivi, et non peperi, et non
enutrivi juvenes, nec ad incrementum perduxi
virgines. 5 Cum auditum fuerit in Ægypto, dolebunt
cum audierint de Tiro. 6 Transite maria, ululate,
qui habitatis in insula! 7 Numquid non vestra
hæc est, quæ gloriabatur a diebus pristinis in
antiquitate sua? Ducent eam pedes sui longe ad
peregrinandum. 8 Quis cogitavit hoc super Tyrum
quondam coronatam, cujus negotiatores principes,
institores ejus inclyti terræ? 9 Dominus exercituum
cogitavit hoc, ut detraheret superbiam omnis
gloriæ, et ad ignominiam deduceret universos
inclytos terræ. 10 Transi terram tuam quasi flumen,
filia maris! non est cingulum ultra tibi. 11 Manum
suam extendit super mare; conturbavit regna.
Dominus mandavit adversus Chanaan, ut contereret
fortes ejus; 12 et dixit: Non adjicies ultra ut glorieris,
calumniam sustinens virgo filia Sidonis: in Cethim
consurgens transfreta: ibi quoque non erit requies
tibi. 13 Ecce terra Chaldæorum, talis populus
non fuit: Assur fundavit eam; in captivitatem
traduxerunt robustos ejus, suffoderunt domos ejus,
posuerunt eam in ruinam. 14 Ululate, naves maris,
quia devastata est fortitudo vestra. 15 Et erit in die
illa: in oblivione eris, o Tyre! septuaginta annis,
sicut dies regis unius; post septuaginta autem
annos erit Tyro quasi canticum meretricis: 16
Sume citharam, circui civitatem, meretrix oblivioni
tradita: bene cane, frequenta canticum, ut memoria
tui sit. 17 Et erit post septuaginta annos: visitabit
Dominus Tyrum, et reducet eam ad mercedes suas,
et rursum fornicabitur cum universis regnis terræ
super faciem terræ; 18 et erunt negotiationes ejus et
mercedes ejus sanctificatæ Domino: non condentur
neque reponentur, quia his qui habitaverint coram
Domino erit negotiatio ejus, ut manducent in
saturitatem, et vestiantur usque ad vetustatem.

24 Ecce Dominus dissipabit terram: et nudabit
eam, et affliget faciem ejus, et disperget
habitatores ejus. 2 Et erit sicut populus, sic sacerdos;
et sicut servus, sic dominus ejus; sicut ancilla, sic
domina ejus; sicut emens, sic ille qui vendit; sicut
fœnerator, sic is qui mutuum accipit; sicut qui
repetit, sic qui debet. 3 Dissipatione dissipabitur
terra, et direptione prædabitur; Dominus enim
locutus est verbum hoc. 4 Luxit, et defluxit terra, et
infirmata est; defluxit orbis, infirmata est altitudo
populi terræ. 5 Et terra infecta est ab habitatoribus
suis, quia transgressi sunt leges, mutaverunt jus,
dissipaverunt fœdus sempiternum. 6 Propter hoc
maledictio vorabit terram, et peccabunt habitatores
ejus; ideoque insanient cultores ejus, et relinquentur
homines pauci. 7 Luxit vindemia, infirmata est
vitis, ingemuerunt omnes qui lætabantur corde;
8 cessavit gaudium tympanorum, quievit sonitus
lætantium, conticuit dulcedo citharæ. 9 Cum cantico
non bibent vinum; amara erit potio bibentibus
illam. 10 Attrita est civitas vanitatis, clausa est
omnis domus, nullo introëunte. 11 Clamor erit super
vino in plateis, deserta est omnia lætitia, translatum
est gaudium terræ. 12 Relicta est in urbe solitudo,
et calamitas opprimet portas. 13 Quia hæc erunt
in medio terræ in medio populorum, quomodo si
paucæ olivæ quæ remanserunt excutiantur ex olea
et racemi, cum fuerit finita vindemia. 14 Hi levabunt
vocem suam, atque laudabunt: cum glorificatus
fuerit Dominus, hinnient de mari. 15 Propter hoc
in doctrinis glorificate Dominum; in insulis maris
nomen Domini Dei Israël. 16 A finibus terræ laudes
audivimus, gloriam Justi. Et dixi: Secretum meum
mihi, secretum meum mihi. Væ mihi! prævaricantes
prævaricati sunt, et prævaricatione transgressorum
prævaricati sunt. 17 Formido, et fovea, et laqueus
super te, qui habitator es terræ. 18 Et erit: qui
fugerit a voce formidinis cadet in foveam; et qui
se explicaverit de fovea tenebitur laqueo; quia
cataractæ de excelsis apertæ sunt et concutientur
fundamenta terræ. 19 Confractione confringetur
terra, contritione conteretur terra, commotione
commovebitur terra; 20 agitatione agitabitur terra
sicut ebrius, et auferetur quasi tabernaculum
unius noctis; et gravabit eam iniquitas sua, et
corruet, et non adjiciet ut resurgat. 21 Et erit:
in die illa visitabit Dominus super militiam cæli
in excelso, et super reges terræ qui sunt super
terram; 22 et congregabuntur in congregatione
unius fascis in lacum, et claudentur ibi in carcere,

et post multos dies visitabuntur. 23 Et erubescet
luna, et confundetur sol, cum regnaverit Dominus
exercituum in monte Sion et in Jerusalem et in
conspectu senum suorum fuerit glorificatus.

25 Domine, Deus meus es tu; exaltabo te,
et confitebor nomini tuo: quoniam fecisti
mirabilia, cogitationes antiquas fideles. Amen. 2
Quia posuisti civitatem in tumulum, urbem fortem
in ruinam, domum alienorum: ut non sit civitas, et in
sempiternum non ædificetur. 3 Super hoc laudabit te
populus fortis; civitas gentium robustarum timebit
te: 4 quia factus es fortitudo pauperi, fortitudo egeno
in tribulatione sua, spes a turbine, umbraculum
ab æstu; spiritus enim robustorum quasi turbo
impellens parietem. 5 Sicut æstus in siti, tumultum
alienorum humiliabis; et quasi calore sub nube
torrente, propaginem fortium marcescere facies.
6 Et faciet Dominus exercituum omnibus populis
in monte hoc convivium pinguium, convivium
vindemiæ, pinguium medullatorum, vindemiæ
defæcatæ. 7 Et præcipitabit in monte isto faciem
vinculi colligati super omnes populos, et telam quam
orditus est super omnes nationes. 8 Præcipitabit
mortem in sempiternum; et auferet Dominus Deus
lacrimam ab omni facie, et opprobrium populi sui
auferet de universa terra: quia Dominus locutus
est. 9 Et dicet in die illa: Ecce Deus noster iste;
exspectavimus eum, et salvabit nos; iste Dominus,
sustinuimus eum: exsultabimus, et lætabimur in
salutari ejus. 10 Quia requiescet manus Domini
in monte isto; et triturabitur Moab sub eo, sicuti
teruntur paleæ in plaustro. 11 Et extendet manus
suas sub eo sicut extendit natans ad natandum;
et humiliabit gloriam ejus cum allisione manuum
ejus. 12 Et munimenta sublimium murorum tuorum
concident, et humiliabuntur, et detrahentur in
terram usque ad pulverem.

26 In die illa cantabitur canticum istud in terra
Juda: Urbs fortitudinis nostræ Sion; salvator
ponetur in ea murus et antemurale. 2 Aperite portas,
et ingrediatur gens justa, custodiens veritatem. 3
Vetus error abiit: servabis pacem; pacem, quia in
te speravimus. 4 Sperastis in Domino in sæculis
æternis; in Domino Deo forti in perpetuum. 5
Quia incurvabit habitantes in excelso; civitatem
sublimem humiliabit: humiliabit eam usque ad
terram, detrahet eam usque ad pulverem. 6
Conculcabit eam pes, pedes pauperis, gressus
egenorum. 7 Semita justi recta est, rectus callis justi
ad ambulandum. 8 Et in semita judiciorum tuorum,
Domine, sustinuimus te: nomen tuum et memoriale
tuum in desiderio animæ. 9 Anima mea desideravit
te in nocte, sed et spiritu meo in præcordiis meis
de mane vigilabo ad te. Cum feceris judicia tua
in terra, justitiam discent habitatores orbis. 10
Misereamur impio, et non discet justitiam; in terra
sanctorum iniqua gessit, et non videbit gloriam
Domini. 11 Domine, exaltetur manus tua, et non
videant; videant, et confundantur zelantes populi;
et ignis hostes tuos devoret. 12 Domine, dabis
pacem nobis: omnia enim opera nostra operatus
es nobis. 13 Domine Deus noster, possederunt
nos domini absque te; tantum in te recordemur
nominis tui. 14 Morientes non vivant, gigantes
non resurgant: propterea visitasti et contrivisti
eos, et perdidisti omnem memoriam eorum. 15
Indulsisti genti, Domine, indulsisti genti, numquid
glorificatus es? elongasti omnes terminos terræ. 16
Domine, in angustia requisierunt te, in tribulatione
murmuris doctrina tua eis. 17 Sicut quæ concipit,
cum appropinquaverit ad partum, dolens clamat in
doloribus suis, sic facti sumus a facie tua, Domine.
18 Concepimus, et quasi parturivimus, et peperimus
spiritum. Salutes non fecimus in terra; ideo non
ceciderunt habitatores terræ. 19 Vivent mortui
tui, interfecti mei resurgent. Expergiscimini, et
laudate, qui habitatis in pulvere, quia ros lucis
ros tuus, et terram gigantum detrahes in ruinam.
20 Vade, populus meus, intra in cubicula tua;
claude ostia tua super te, abscondere modicum
ad momentum, donec pertranseat indignatio. 21
Ecce enim Dominus egredietur de loco suo, ut
visitet iniquitatem habitatoris terræ contra eum;
et revelabit terra sanguinem suum, et non operiet
ultra interfectos suos.

27 In die illa visitabit Dominus in gladio suo duro,
et grandi, et forti, super Leviathan, serpentem
vectem, et super Leviathan, serpentem tortuosum,
et occidet cetum qui in mari est. 2 In die illa vinea
meri cantabit ei. 3 Ego Dominus qui servo eam;
repente propinabo ei. Ne forte visitetur contra eam,
nocte et die servo eam. 4 Indignatio non est mihi.
Quis dabit me spinam et veprem in prælio? gradiar
super eam, succendam eam pariter. 5 An potius
tenebit fortitudinem meam? faciet pacem mihi,
pacem faciet mihi. 6 Qui ingrediuntur impetu ad
Jacob, florebit et germinabit Israël, et implebunt
faciem orbis semine. 7 Numquid juxta plagam
percutientis se percussit eum? aut sicut occidit
interfectos ejus, sic occisus est? 8 In mensura
contra mensuram, cum abjecta fuerit, judicabis eam;
meditatus est in spiritu suo duro per diem æstus. 9
Idcirco super hoc dimittetur iniquitas domui Jacob;
et iste omnis fructus: ut auferatur peccatum ejus,

cum posuerit omnes lapides altaris sicut lapides
cineris allisos: non stabunt luci et delubra. 10 Civitas
enim munita desolata erit; speciosa relinquetur,
et dimittetur quasi desertum; ibi pascetur vitulus,
et ibi accubabit, et consumet summitates ejus.
11 In siccitate messes illius conterentur. Mulieres
venientes, et docentes eam; non est enim populus
sapiens: propterea non miserebitur ejus qui fecit
eum, et qui formavit eum non parcet ei. 12 Et erit: in
die illa percutiet Dominus ab alveo fluminis usque
ad torrentem Ægypti; et vos congregabimini unus
et unus, filii Israël. 13 Et erit: in die illa clangetur in
tuba magna; et venient qui perditi fuerant de terra
Assyriorum, et qui ejecti erant in terra Ægypti, et
adorabunt Dominum in monte sancto in Jerusalem.

28 Væ coronæ superbiæ, ebriis Ephraim, et
flori decidenti, gloriæ exsultationis ejus, qui
erant in vertice vallis pinguissimæ, errantes a
vino. 2 Ecce validus et fortis Dominus sicut
impetus grandinis; turbo confringens, sicut impetus
aquarum multarum inundantium et emissarum
super terram spatiosam. 3 Pedibus conculcabitur
corona superbiæ ebriorum Ephraim. 4 Et erit flos
decidens gloriæ exsultationis ejus, qui est super
verticem vallis pinguium, quasi temporaneum ante
maturitatem autumni, quod, cum aspexerit videns,
statim ut manu tenuerit, devorabit illud. 5 In die illa
erit Dominus exercituum corona gloriæ, et sertum
exsultationis residuo populi sui; 6 et spiritus judicii
sedenti super judicium, et fortitudo revertentibus
de bello ad portam. 7 Verum hi quoque præ vino
nescierunt, et præ ebrietate erraverunt; sacerdos
et propheta nescierunt præ ebrietate; absorpti
sunt a vino, erraverunt in ebrietate, nescierunt
videntem, ignoraverunt judicium. 8 Omnes enim
mensæ repletæ sunt vomitu sordiumque, ita ut
non esset ultra locus. 9 Quem docebit scientiam?
et quem intelligere faciet auditum? Ablactatos a
lacte, avulsos ab uberibus. 10 Quia manda, remanda;
manda, remanda; exspecta, reexspecta; exspecta,
reexspecta; modicum ibi, modicum ibi. 11 In loquela
enim labii, et lingua altera loquetur ad populum
istum. 12 Cui dixit: Hæc est requies mea, reficite
lassum; et hoc est meum refrigerium: et noluerunt
audire. 13 Et erit eis verbum Domini: Manda,
remanda; manda, remanda; exspecta, reexspecta;
exspecta, reexspecta; modicum ibi, modicum ibi;
ut vadant, et cadant retrorsum, et conterantur, et
illaqueentur, et capiantur. 14 Propter hoc audite
verbum Domini, viri illusores, qui dominamini super
populum meum, qui est in Jerusalem. 15 Dixistis
enim: Percussimus fœdus cum morte, et cum inferno
fecimus pactum: flagellum inundans cum transierit,
non veniet super nos quia posuimus mendacium
spem nostram, et mendacio protecti sumus. (Sheol
h7585) 16 Idcirco hæc dicit Dominus Deus: Ecce
ego mittam in fundamentis Sion lapidem, lapidem
probatum, angularem, pretiosum, in fundamento
fundatum; qui crediderit, non festinet. 17 Et ponam
in pondere judicium, et justitiam in mensura; et
subvertet grando spem mendacii, et protectionem
aquæ inundabunt. 18 Et delebitur fœdus vestrum
cum morte, et pactum vestrum cum inferno non
stabit: flagellum inundans cum transierit, eritis ei
in conculcationem. (Sheol h7585) 19 Quandocumque
pertransierit, tollet vos, quoniam in mane diluculo
pertransibit in die et in nocte; et tantummodo sola
vexatio intellectum dabit auditui. 20 Coangustatum
est enim stratum, ita ut alter decidat; et pallium
breve utrumque operire non potest. 21 Sicut
enim in monte divisionum stabit Dominus; sicut
in valle quæ est in Gabaon irascetur, ut faciat
opus suum, alienum opus ejus: ut operetur opus
suum, peregrinum est opus ejus ab eo. 22 Et nunc
nolite illudere, ne forte constringantur vincula
vestra; consummationem enim et abbreviationem
audivi a Domino Deo exercituum, super universam
terram. 23 Auribus percipite, et audite vocem
meam: attendite, et audite eloquium meum. 24
Numquid tota die arabit arans ut serat? proscindet
et sarriet humum suam? 25 Nonne cum adæquaverit
faciem ejus, seret gith et cyminum sparget? et
ponet triticum per ordinem, et hordeum, et milium,
et viciam in finibus suis? 26 Et erudiet illum in
judicio; Deus suus docebit illum. 27 Non enim in
serris triturabitur gith, nec rota plaustri super
cyminum circuibit; sed in virga excutietur gith, et
cyminum in baculo. 28 Panis autem comminuetur;
verum non in perpetuum triturans triturabit illum,
neque vexabit eum rota plaustri, neque ungulis
suis comminuet eum. 29 Et hoc a Domino Deo
exercituum exivit, ut mirabile faceret consilium, et
magnificaret justitiam.

29 Væ Ariel, Ariel civitas, quam expugnavit David!
additus est annus ad annum: solemnitates
evolutæ sunt. 2 Et circumvallabo Ariel, et erit tristis
et mœrens, et erit mihi quasi Ariel. 3 Et circumdabo
quasi sphæram in circuitu tuo, et jaciam contra
te aggerem, et munimenta ponam in obsidionem
tuam. 4 Humiliaberis, de terra loqueris, et de humo
audietur eloquium tuum; et erit quasi pythonis
de terra vox tua, et de humo eloquium tuum
mussitabit. 5 Et erit sicut pulvis tenuis multitudo
ventilantium te, et sicut favilla pertransiens

multitudo eorum qui contra te prævaluerunt; 6
eritque repente confestim. A Domino exercituum
visitabitur in tonitruo, et commotione terræ, et
voce magna turbinis et tempestatis, et flammæ
ignis devorantis. 7 Et erit sicut somnium
visionis nocturnæ multitudo omnium gentium
quæ dimicaverunt contra Ariel, et omnes qui
militaverunt, et obsederunt, et prævaluerunt
adversus eam. 8 Et sicut somniat esuriens, et
comedit, cum autem fuerit expergefactus, vacua
est anima ejus; et sicut somniat sitiens et bibit,
et postquam fuerit expergefactus, lassus adhuc
sitit, et anima ejus vacua est: sic erit multitudo
omnium gentium quæ dimicaverunt contra montem
Sion. 9 Obstupescite et admiramini; fluctuate et
vacillate; inebriamini, et non a vino; movemini,
et non ab ebrietate. 10 Quoniam miscuit vobis
Dominus spiritum soporis; claudet oculos vestros:
prophetas et principes vestros, qui vident visiones,
operiet. 11 Et erit vobis visio omnium sicut verba
libri signati, quem cum dederint scienti litteras,
dicent: Lege istum: et respondebit: Non possum,
signatus est enim. 12 Et dabitur liber nescienti
litteras, diceturque ei: Lege; et respondebit: Nescio
litteras. 13 Et dixit Dominus: Eo quod appropinquat
populus iste ore suo, et labiis suis glorificat me,
cor autem ejus longe est a me, et timuerunt me
mandato hominum et doctrinis, 14 ideo ecce
ego addam ut admirationem faciam populo huic
miraculo grandi et stupendo; peribit enim sapientia
a sapientibus ejus, et intellectus prudentium ejus
abscondetur. 15 Væ qui profundi estis corde, ut
a Domino abscondatis consilium; quorum sunt in
tenebris opera, et dicunt: Quis videt nos? et quis
novit nos? 16 Perversa est hæc vestra cogitatio;
quasi si lutum contra figulum cogitet, et dicat opus
factori suo: Non fecisti me; et figmentum dicat
fictori suo: Non intelligis. 17 Nonne adhuc in modico
et in brevi convertetur Libanus in carmel, et carmel
in saltum reputabitur? 18 Et audient in die illa surdi
verba libri, et de tenebris et caligine oculi cæcorum
videbunt. 19 Et addent mites in Domino lætitiam, et
pauperes homines in Sancto Israël exsultabunt; 20
quoniam defecit qui prævalebat, consummatus est
illusor, et succisi sunt omnes qui vigilabant super
iniquitatem, 21 qui peccare faciebant homines
in verbo, et arguentem in porta supplantabant,
et declinaverunt frustra a justo. 22 Propter hoc,
hæc dicit Dominus ad domum Jacob, qui redemit
Abraham: Non modo confundetur Jacob, nec modo
vultus ejus erubescet; 23 sed cum viderit filios suos,
opera manuum mearum in medio sui sanctificantes
nomen meum, et sanctificabunt Sanctum Jacob,
et Deum Israël prædicabunt; 24 et scient errantes
spiritu intellectum, et mussitatores discent legem.

30 Væ filii desertores, dicit Dominus, ut faceretis
consilium, et non ex me, et ordiremini telam,
et non per spiritum meum, ut adderetis peccatum
super peccatum; 2 qui ambulatis ut descendatis in
Ægyptum, et os meum non interrogastis, sperantes
auxilium in fortitudine Pharaonis, et habentes
fiduciam in umbra Ægypti! 3 Et erit vobis fortitudo
Pharaonis in confusionem, et fiducia umbræ Ægypti
in ignominiam. 4 Erant enim in Tani principes
tui, et nuntii tui usque ad Hanes pervenerunt. 5
Omnes confusi sunt super populo qui eis prodesse
non potuit: non fuerunt in auxilium et in aliquam
utilitatem, sed in confusionem et in opprobrium.
6 Onus jumentorum austri. In terra tribulationis
et angustiæ leæna, et leo ex eis, vipera et regulus
volans; portantes super humeros jumentorum
divitias suas, et super gibbum camelorum thesauros
suos, ad populum qui eis prodesse non poterit. 7
Ægyptus enim frustra et vane auxiliabitur. Ideo
clamavi super hoc: Superbia tantum est, quiesce. 8
Nunc ergo ingressus, scribe ei super buxum, et in
libro diligenter exara illud, et erit in die novissimo
in testimonium usque in æternum. 9 Populus enim
ad iracundiam provocans est: et filii mendaces, filii
nolentes audire legem Dei; 10 qui dicunt videntibus:
Nolite videre, et aspicientibus: Nolite aspicere nobis
ea quæ recta sunt; loquimini nobis placentia: videte
nobis errores. 11 Auferte a me viam; declinate a
me semitam; cesset a facie nostra Sanctus Israël.
12 Propterea hæc dicit Sanctus Israël: Pro eo quod
reprobastis verbum hoc, et sperastis in calumnia et
in tumultu, et innixi estis super eo; 13 propterea
erit vobis iniquitas hæc sicut interruptio cadens, et
requisita in muro excelso, quoniam subito, dum non
speratur, veniet contritio ejus. 14 Et comminuetur
sicut conteritur lagena figuli contritione pervalida,
et non invenietur de fragmentis ejus testa in qua
portetur igniculus de incendio, aut hauriatur parum
aquæ de fovea. 15 Quia hæc dicit Dominus Deus,
Sanctus Israël: Si revertamini et quiescatis, salvi
eritis; in silentio et in spe erit fortitudo vestra.
Et noluistis, 16 et dixistis: Nequaquam, sed ad
equos fugiemus: ideo fugietis; et: Super veloces
ascendemus: ideo velociores erunt qui persequentur
vos. 17 Mille homines a facie terroris unius; et a
facie terroris quinque fugietis, donec relinquamini
quasi malus navis in vertice montis, et quasi signum
super collem. 18 Propterea exspectat Dominus
ut misereatur vestri; et ideo exaltabitur parcens
vobis, quia Deus judicii Dominus: beati omnes qui

exspectant eum! 19 Populus enim Sion habitabit in
Jerusalem: plorans nequaquam plorabis: miserans
miserebitur tui, ad vocem clamoris tui: statim
ut audierit, respondebit tibi. 20 Et dabit vobis
Dominus panem arctum, et aquam brevem; et
non faciet avolare a te ultra doctorem tuum; et
erunt oculi tui videntes præceptorem tuum. 21 Et
aures tuæ audient verbum post tergum monentis:
Hæc est via; ambulate in ea, et non declinetis
neque ad dexteram, neque ad sinistram. 22 Et
contaminabis laminas sculptilium argenti tui, et
vestimentum conflatilis auri tui, et disperges ea
sicut immunditiam menstruatæ. Egredere, dices
ei. 23 Et dabitur pluvia semini tuo, ubicumque
seminaveris in terra, et panis frugum terræ erit
uberrimus et pinguis; pascetur in possessione
tua in die illo agnus spatiose, 24 et tauri tui, et
pulli asinorum, qui operantur terram, commistum
migma comedent sicut in area ventilatum est.
25 Et erunt super omnem montem excelsum, et
super omnem collem elevatum, rivi currentium
aquarum, in die interfectionis multorum, cum
ceciderint turres: 26 et erit lux lunæ sicut lux solis,
et lux solis erit septempliciter sicut lux septem
dierum, in die qua alligaverit Dominus vulnus
populi sui, et percussuram plagæ ejus sanaverit.
27 Ecce nomen Domini venit de longinquo, ardens
furor ejus, et gravis ad portandum; labia ejus
repleta sunt indignatione, et lingua ejus quasi ignis
devorans. 28 Spiritus ejus velut torrens inundans
usque ad medium colli, ad perdendas gentes in
nihilum, et frenum erroris quod erat in maxillis
populorum. 29 Canticum erit vobis sicut nox
sanctificatæ solemnitatis, et lætitia cordis sicut qui
pergit cum tibia, ut intret in montem Domini ad
Fortem Israël. 30 Et auditam faciet Dominus gloriam
vocis suæ, et terrorem brachii sui ostendet in
comminatione furoris, et flamma ignis devorantis:
allidet in turbine, et in lapide grandinis. 31 A voce
enim Domini pavebit Assur virga percussus. 32 Et
erit transitus virgæ fundatus, quam requiescere
faciet Dominus super eum in tympanis et citharis; et
in bellis præcipuis expugnabit eos. 33 Præparata est
enim ab heri Topheth, a rege præparata, profunda,
et dilatata. Nutrimenta ejus, ignis et ligna multa;
flatus Domini sicut torrens sulphuris succendens
eam.

31 Væ qui descendunt in Ægyptum ad auxilium,
in equis sperantes, et habentes fiduciam super
quadrigis, quia multæ sunt; et super equitibus,
quia prævalidi nimis; et non sunt confisi super
Sanctum Israël, et Dominum non requisierunt! 2
Ipse autem sapiens adduxit malum, et verba sua non
abstulit; et consurget contra domum pessimorum,
et contra auxilium operantium iniquitatem. 3
Ægyptus homo, et non deus; et equi eorum caro, et
non spiritus; et Dominus inclinabit manum suam, et
corruet auxiliator, et cadet cui præstatur auxilium,
simulque omnes consumentur. 4 Quia hæc dicit
Dominus ad me: Quomodo si rugiat leo et catulus
leonis super prædam suam; et cum occurrerit ei
multitudo pastorum, a voce eorum non formidabit,
et a multitudine eorum non pavebit: sic descendet
Dominus exercituum ut prælietur super montem
Sion et super collem ejus. 5 Sicut aves volantes, sic
proteget Dominus exercituum Jerusalem, protegens
et liberans, transiens et salvans. 6 Convertimini,
sicut in profundum recesseratis, filii Israël. 7 In die
enim illa abjiciet vir idola argenti sui, et idola auri
sui, quæ fecerunt vobis manus vestræ in peccatum.
8 Et cadet Assur in gladio non viri, et gladius non
hominis vorabit eum: et fugiet non a facie gladii, et
juvenes ejus vectigales erunt. 9 Et fortitudo ejus a
terrore transibit, et pavebunt fugientes principes
ejus, dixit Dominus: cujus ignis est in Sion et
caminus ejus in Jerusalem.

32 Ecce in justitia regnabit rex, et principes
in judicio præerunt. 2 Et erit vir sicut qui
absconditur a vento, et celat se a tempestate; sicut
rivi aquarum in siti, et umbra petræ prominentis in
terra deserta. 3 Non caligabunt oculi videntium,
et aures audientium diligenter auscultabunt. 4
Et cor stultorum intelliget scientiam, et lingua
balborum velociter loquetur et plane. 5 Non
vocabitur ultra is qui insipiens est, princeps, neque
fraudulentus appellabitur major; 6 stultus enim
fatua loquetur, et cor ejus faciet iniquitatem, ut
perficiat simulationem, et loquatur ad Dominum
fraudulenter, et vacuam faciat animam esurientis,
et potum sitienti auferat. 7 Fraudulenti vasa
pessima sunt; ipse enim cogitationes concinnavit
ad perdendos mites in sermone mendacii, cum
loqueretur pauper judicium. 8 Princeps vero ea
quæ digna sunt principe cogitabit, et ipse super
duces stabit. 9 Mulieres opulentæ, surgite, et audite
vocem meam; filiæ confidentes, percipite auribus
eloquium meum. 10 Post dies enim et annum, vos
conturbabimini confidentes; consummata est enim
vindemia, collectio ultra non veniet. 11 Obstupescite,
opulentæ; conturbamini, confidentes: exuite vos et
confundimini; accingite lumbos vestros. 12 Super
ubera plangite, super regione desiderabili, super
vinea fertili. 13 Super humum populi mei spinæ
et vepres ascendent: quanto magis super omnes

domos gaudii civitatis exultantis! 14 Domus enim
dimissa est, multitudo urbis relicta est, tenebræ
et palpatio factæ sunt super speluncas usque in
æternum; gaudium onagrorum, pascua gregum. 15
Donec effundatur super nos spiritus de excelso,
et erit desertum in carmel, et carmel in saltum
reputabitur. 16 Et habitabit in solitudine judicium,
et justitia in carmel sedebit. 17 Et erit opus justitiæ
pax, et cultus justitiæ silentium, et securitas usque
in sempiternum. 18 Et sedebit populus meus in
pulchritudine pacis, et in tabernaculis fiduciæ, et in
requie opulenta. 19 Grando autem in descensione
saltus, et humilitate humiliabitur civitas. 20 Beati
qui seminatis super omnes aquas, immittentes
pedem bovis et asini.

33 Væ qui prædaris! nonne et ipse prædaberis?
et qui spernis, nonne et ipse sperneris? Cum
consummaveris deprædationem, deprædaberis;
cum fatigatus desieris contemnere, contemneris. 2
Domine, miserere nostri, te enim exspectavimus;
esto brachium nostrum in mane, et salus nostra
in tempore tribulationis. 3 A voce angeli fugerunt
populi, et ab exaltatione tua dispersæ sunt gentes.
4 Et congregabuntur spolia vestra sicut colligitur
bruchus, velut cum fossæ plenæ fuerint de eo. 5
Magnificatus est Dominus, quoniam habitavit in
excelso; implevit Sion judicio et justitia. 6 Et erit
fides in temporibus tuis: divitiæ salutis sapientia et
scientia; timor Domini ipse est thesaurus ejus. 7
Ecce videntes clamabunt foris; angeli pacis amare
flebunt. 8 Dissipatæ sunt viæ, cessavit transiens
per semitam: irritum factum est pactum, projecit
civitates, non reputavit homines. 9 Luxit et elanguit
terra; confusus est Libanus, et obsorduit: et factus
est Saron sicut desertum, et concussa est Basan,
et Carmelus. 10 Nunc consurgam, dicit Dominus;
nunc exaltabor, nunc sublevabor. 11 Concipietis
ardorem, parietis stipulam; spiritus vester ut ignis
vorabit vos. 12 Et erunt populi quasi de incendio
cinis; spinæ congregatæ igni comburentur. 13
Audite, qui longe estis, quæ fecerim; et cognoscite,
vicini, fortitudinem meam. 14 Conterriti sunt in
Sion peccatores; possedit tremor hypocritas. Quis
poterit habitare de vobis cum igne devorante?
quis habitabit ex vobis cum ardoribus sempiternis?
15 Qui ambulat in justitiis et loquitur veritatem,
qui projicit avaritiam ex calumnia, et excutit
manus suas ab omni munere, qui obturat aures
suas ne audiat sanguinem, et claudit oculos suos
ne videat malum. 16 Iste in excelsis habitabit;
munimenta saxorum sublimitas ejus: panis ei
datus est, aquæ ejus fideles sunt. 17 Regem in
decore suo videbunt oculi ejus, cernent terram
de longe. 18 Cor tuum meditabitur timorem: ubi
est litteratus? ubi legis verba ponderans? ubi
doctor parvulorum? 19 Populum impudentem
non videbis, populum alti sermonis, ita ut non
possis intelligere disertitudinem linguæ ejus,
in quo nulla est sapientia. 20 Respice, Sion,
civitatem solemnitatis nostræ: oculi tui videbunt
Jerusalem, habitationem opulentam, tabernaculum
quod nequaquam transferri poterit; nec auferentur
clavi ejus in sempiternum, et omnes funiculi
ejus non rumpentur: 21 quia solummodo ibi
magnificus est Dominus noster: locus fluviorum
rivi latissimi et patentes: non transibit per eum
navis remigum, neque trieris magna transgredietur
eum. 22 Dominus enim judex noster, Dominus
legifer noster, Dominus rex noster, ipse salvabit
nos. 23 Laxati sunt funiculi tui, et non prævalebunt;
sic erit malus tuus ut dilatare signum non queas.
Tunc dividentur spolia prædarum multarum; claudi
diripient rapinam. 24 Nec dicet vicinus: Elangui;
populus qui habitat in ea, auferetur ab eo iniquitas.

34 Accedite, gentes, et audite; et populi, attendite:
audiat terra, et plenitudo ejus; orbis, et omne
germen ejus. 2 Quia indignatio Domini super
omnes gentes, et furor super universam militiam
eorum: interfecit eos, et dedit eos in occisionem.
3 Interfecti eorum projicientur, et de cadaveribus
eorum ascendet fœtor; tabescent montes a sanguine
eorum. 4 Et tabescet omnis militia cælorum, et
complicabuntur sicut liber cæli: et omnis militia
eorum defluet, sicut defluit folium de vinea et
de ficu. 5 Quoniam inebriatus est in cælo gladius
meus; ecce super Idumæam descendet, et super
populum interfectionis meæ, ad judicium. 6 Gladius
Domini repletus est sanguine, incrassatus est adipe,
de sanguine agnorum et hircorum, de sanguine
medullatorum arietum: victima enim Domini in
Bosra, et interfectio magna in terra Edom. 7
Et descendent unicornes cum eis, et tauri cum
potentibus; inebriabitur terra eorum sanguine, et
humus eorum adipe pinguium. 8 Quia dies ultionis
Domini, annus retributionum judicii Sion. 9 Et
convertentur torrentes ejus in picem, et humus ejus
in sulphur; et erit terra ejus in picem ardentem.
10 Nocte et die non extinguetur, in sempiternum
ascendet fumus ejus, a generatione in generationem
desolabitur, in sæcula sæculorum non erit transiens
per eam. 11 Et possidebunt illam onocrotalus et
ericius; ibis et corvus habitabunt in ea: et extendetur
super eam mensura, ut redigatur ad nihilum, et
perpendiculum in desolationem. 12 Nobiles ejus

non erunt ibi; regem potius invocabunt, et omnes
principes ejus erunt in nihilum. 13 Et orientur
in domibus ejus spinæ et urticæ, et paliurus in
munitionibus ejus; et erit cubile draconum, et
pascua struthionum. 14 Et occurrent dæmonia
onocentauris, et pilosus clamabit alter ad alterum;
ibi cubavit lamia, et invenit sibi requiem. 15 Ibi
habuit foveam ericius, et enutrivit catulos, et
circumfodit, et fovit in umbra ejus; illuc congregati
sunt milvi, alter ad alterum. 16 Requirite diligenter
in libro Domini, et legite: Unum ex eis non defuit,
alter alterum non quæsivit; quia quod ex ore
meo procedit, ille mandavit, et spiritus ejus ipse
congregavit ea. 17 Et ipse misit eis sortem, et
manus ejus divisit eam illis in mensuram: usque
in æternum possidebunt eam; in generationem et
generationem habitabunt in ea.

35 Lætabitur deserta et invia, et exsultabit
solitudo, et florebit quasi lilium. 2 Germinans
germinabit, et exsultabit lætabunda et laudans:
gloria Libani data est ei, decor Carmeli et Saron; ipsi
videbunt gloriam Domini, et decorem Dei nostri.
3 Confortate manus dissolutas, et genua debilia
roborate. 4 Dicite pusillanimis: Confortamini, et
nolite timere: ecce Deus vester ultionem adducet
retributionis; Deus ipse veniet, et salvabit vos. 5
Tunc aperientur oculi cæcorum, et aures surdorum
patebunt; 6 tunc saliet sicut cervus claudus, et
aperta erit lingua mutorum: quia scissæ sunt in
deserto aquæ, et torrentes in solitudine; 7 et quæ
erat arida, erit in stagnum, et sitiens in fontes
aquarum. In cubilibus, in quibus prius dracones
habitabant, orietur viror calami et junci. 8 Et erit ibi
semita et via, et via sancta vocabitur: non transibit
per eam pollutus, et hæc erit vobis directa via, ita ut
stulti non errent per eam. 9 Non erit ibi leo, et mala
bestia non ascendet per eam, nec invenietur ibi; et
ambulabunt qui liberati fuerint. 10 Et redempti a
Domino convertentur, et venient in Sion cum laude,
et lætitia sempiterna super caput eorum: gaudium
et lætitiam obtinebunt, et fugiet dolor et gemitus.

36 Et factum est in quartodecimo anno
regis Ezechiæ, ascendit Sennacherib, rex
Assyriorum, super omnes civitates Juda munitas, et
cepit eas. 2 Et misit rex Assyriorum Rabsacen de
Lachis in Jerusalem, ad regem Ezechiam in manu
gravi: et stetit in aquæductu piscinæ superioris in
via Agri fullonis. 3 Et egressus est ad eum Eliacim,
filius Helciæ, qui erat super domum, et Sobna
scriba, et Joahe filius Asaph, a commentariis. 4 Et
dixit ad eos Rabsaces: Dicite Ezechiæ: Hæc dicit
rex magnus, rex Assyriorum: Quæ est ista fiducia
qua confidis? 5 aut quo consilio vel fortitudine
rebellare disponis? super quem habes fiduciam,
quia recessisti a me? 6 Ecce confidis super baculum
arundineum confractum istum, super Ægyptum;
cui si innixus fuerit homo, intrabit in manum ejus,
et perforabit eam: sic Pharao, rex Ægypti, omnibus
qui confidunt in eo. 7 Quod si responderis mihi:
In Domino Deo nostro confidimus; nonne ipse est
cujus abstulit Ezechias excelsa et altaria, et dixit
Judæ et Jerusalem: Coram altari isto adorabitis?
8 Et nunc trade te domino meo, regi Assyriorum,
et dabo tibi duo millia equorum, nec poteris ex
te præbere ascensores eorum: 9 et quomodo
sustinebis faciem judicis unius loci ex servis domini
mei minoribus? Quod si confidis in Ægypto, in
quadrigis et in equitibus, 10 et nunc numquid sine
Domino ascendi ad terram istam, ut disperderem
eam? Dominus dixit ad me: Ascende super terram
istam, et disperde eam. 11 Et dixit Eliacim, et
Sobna, et Joahe, ad Rabsacen: Loquere ad servos
tuos syra lingua; intelligimus enim; ne loquaris
ad nos judaice in auribus populi qui est super
murum. 12 Et dixit ad eos Rabsaces: Numquid ad
dominum tuum et ad te misit me dominus meus, ut
loquerer omnia verba ista? et non potius ad viros
qui sedent in muro, ut comedant stercora sua, et
bibant urinam pedum suorum vobiscum? 13 Et
stetit Rabsaces, et clamavit voce magna judaice, et
dixit: Audite verba regis magni, regis Assyriorum!
14 Hæc dicit rex: Non seducat vos Ezechias, quia
non poterit eruere vos. 15 Et non vobis tribuat
fiduciam Ezechias super Domino, dicens: Eruens
liberabit nos Dominus: non dabitur civitas ista in
manu regis Assyriorum. 16 Nolite audire Ezechiam;
hæc enim dicit rex Assyriorum: Facite mecum
benedictionem, et egredimini ad me, et comedite
unusquisque vineam suam, et unusquisque ficum
suam, et bibite unusquisque aquam cisternæ suæ,
17 donec veniam, et tollam vos ad terram quæ est ut
terra vestra, terram frumenti et vini, terram panum
et vinearum. 18 Nec conturbet vos Ezechias, dicens:
Dominus liberabit nos. Numquid liberaverunt dii
gentium unusquisque terram suam de manu regis
Assyriorum? 19 Ubi est deus Emath et Arphad?
ubi est deus Sepharvaim? numquid liberaverunt
Samariam de manu mea? 20 Quis est ex omnibus diis
terrarum istarum qui eruerit terram suam de manu
mea, ut eruat Dominus Jerusalem de manu mea?
21 Et siluerunt, et non responderunt ei verbum.
Mandaverat enim rex, dicens: Ne respondeatis ei.
22 Et ingressus est Eliacim, filius Helciæ, qui erat
super domum, et Sobna scriba, et Joahe filius Asaph,

a commentariis, ad Ezechiam, scissis vestibus, et
nuntiaverunt ei verba Rabsacis.

37 Et factum est, cum audisset rex Ezechias,
scidit vestimenta sua, et obvolutus est sacco,
et intravit in domum Domini. **2** Et misit Eliacim, qui
erat super domum, et Sobnam scribam, et seniores
de sacerdotibus, opertos saccis, ad Isaiam, filium
Amos, prophetam, **3** et dixerunt ad eum: Hæc
dicit Ezechias: Dies tribulationis, et correptionis, et
blasphemiæ, dies hæc; quia venerunt filii usque
ad partum, et virtus non est pariendi. **4** Si
quomodo audiat Dominus Deus tuus verba Rabsacis,
quem misit rex Assyriorum dominus suus ad
blasphemandum Deum viventem et exprobrandum
sermonibus quos audivit Dominus Deus tuus: leva
ergo orationem pro reliquiis quæ repertæ sunt.
5 Et venerunt servi regis Ezechiæ ad Isaiam. **6**
Et dixit ad eos Isaias: Hæc dicetis domino vestro:
Hæc dicit Dominus: Ne timeas a facie verborum
quæ audisti, quibus blasphemaverunt pueri regis
Assyriorum me. **7** Ecce ego dabo ei spiritum, et
audiet nuntium, et revertetur ad terram suam, et
corruere eum faciam gladio in terra sua. **8** Reversus
est autem Rabsaces, et invenit regem Assyriorum
præliantem adversus Lobnam: audierat enim quia
profectus esset de Lachis. **9** Et audivit de Tharaca
rege Æthiopiæ, dicentes: Egressus est ut pugnet
contra te. Quod cum audisset, misit nuntios ad
Ezechiam, dicens: **10** Hæc dicetis Ezechiæ regi Judæ,
loquentes: Non te decipiat Deus tuus in quo tu
confidis, dicens: Non dabitur Jerusalem in manu
regis Assyriorum. **11** Ecce tu audisti omnia quæ
fecerunt reges Assyriorum omnibus terris, quas
subverterunt: et tu poteris liberari? **12** Numquid
eruerunt eos dii gentium quos subverterunt patres
mei, Gozam, et Haram, et Reseph, et filios Eden
qui erant in Thalassar? **13** Ubi est rex Emath, et
rex Arphad, et rex urbis Sepharvaim, Ana, et Ava?
14 Et tulit Ezechias libros de manu nuntiorum, et
legit eos, et ascendit in domum Domini, et expandit
eos Ezechias coram Domino: **15** et oravit Ezechias
ad Dominum, dicens: **16** Domine exercituum, Deus
Israël, qui sedes super cherubim, tu es Deus solus
omnium regnorum terræ: tu fecisti cælum et terram.
17 Inclina, Domine, aurem tuam, et audi; aperi,
Domine, oculos tuos, et vide: et audi omnia verba
Sennacherib, quæ misit ad blasphemandum Deum
viventem. **18** Vere enim, Domine, desertas fecerunt
reges Assyriorum terras, et regiones earum, **19**
et dederunt deos earum igni: non enim erant dii,
sed opera manuum hominum, lignum et lapis,
et comminuerunt eos. **20** Et nunc, Domine Deus
noster, salva nos de manu ejus, et cognoscant omnia
regna terræ quia tu es Dominus solus. **21** Et misit
Isaias, filius Amos, ad Ezechiam, dicens: Hæc dicit
Dominus Deus Israël: Pro quibus rogasti me de
Sennacherib, rege Assyriorum, **22** hoc est verbum
quod locutus est Dominus super eum: Despexit te
et subsannavit te, virgo filia Sion; post te caput
movit, filia Jerusalem. **23** Cui exprobrasti? et quem
blasphemasti? et super quem exaltasti vocem, et
levasti altitudinem oculorum tuorum? ad Sanctum
Israël. **24** In manu servorum tuorum exprobrasti
Domino, et dixisti: In multitudine quadrigarum
mearum ego ascendi altitudinem montium juga
Libani; et succidam excelsa cedrorum ejus, et electas
abietes illius, et introibo altitudinem summitatis
ejus, saltum Carmeli ejus. **25** Ego fodi, et bibi
aquam, et exsiccavi vestigio pedis mei omnes rivos
aggerum. **26** Numquid non audisti quæ olim fecerim
ei? Ex diebus antiquis ego plasmavi illud; et nunc
adduxi, et factum est in eradicationem collium
compugnantium, et civitatum munitarum. **27**
Habitatores earum breviata manu contremuerunt,
et confusi sunt. Facti sunt sicut fœnum agri, et
gramen pascuæ, et herba tectorum, quæ exaruit
antequam maturesceret. **28** Habitationem tuam,
et egressum tuum, et introitum tuum cognovi, et
insaniam tuam contra me. **29** Cum fureres adversum
me, superbia tua ascendit in aures meas. Ponam
ergo circulum in naribus tuis, et frenum in labiis
tuis, et reducam te in viam per quem venisti. **30**
Tibi autem hoc erit signum: comede hoc anno quæ
sponte nascuntur, et in anno secundo pomis vescere;
in anno autem tertio seminate et metite, et plantate
vineas, et comedite fructum earum. **31** Et mittet
id quod salvatum fuerit de domo Juda, et quod
reliquum est, radicem deorsum, et faciet fructum
sursum: **32** quia de Jerusalem exibunt reliquiæ, et
salvatio de monte Sion: zelus Domini exercituum
faciet istud. **33** Propterea hæc dicit Dominus de rege
Assyriorum: Non intrabit civitatem hanc, et non
jaciet ibi sagittam, et non occupabit eam clypeus,
et non mittet in circuitu ejus aggerem. **34** In via
qua venit, per eam revertetur, et civitatem hanc
non ingredietur, dicit Dominus. **35** Et protegam
civitatem istam, ut salvem eam propter me, et
propter David, servum meum. **36** Egressus est autem
angelus Domini, et percussit in castris Assyriorum
centum octoginta quinque millia. Et surrexerunt
mane, et ecce omnes cadavera mortuorum. **37** Et
egressus est, et abiit, et reversus est Sennacherib,
rex Assyriorum, et habitavit in Ninive. **38** Et factum
est, cum adoraret in templo Nesroch deum suum,
Adramelech et Sarasar, filii ejus, percusserunt eum

gladio, fugeruntque in terram Ararat; et regnavit
Asarhaddon, filius ejus, pro eo.

38 In diebus illis ægrotavit Ezechias usque ad
mortem; et introivit ad eum Isaias, filius Amos,
propheta, et dixit ei: Hæc dicit Dominus: Dispone
domui tuæ, quia morieris tu, et non vives. **2** Et
convertit Ezechias faciem suam ad parietem, et
oravit ad Dominum, **3** et dixit: Obsecro, Domine,
memento, quæso, quomodo ambulaverim coram te
in veritate et in corde perfecto, et quod bonum est
in oculis tuis fecerim. Et flevit Ezechias fletu magno.
4 Et factum est verbum Domini ad Isaiam, dicens: **5**
Vade, et dic Ezechiæ: Hæc dicit Dominus Deus David
patris tui: Audivi orationem tuam, et vidi lacrimas
tuas; ecce ego adjiciam super dies tuos quindecim
annos, **6** et de manu regis Assyriorum eruam te, et
civitatem istam, et protegam eam. **7** Hoc autem
tibi erit signum a Domino, quia faciet Dominus
verbum hoc quod locutus est: **8** ecce ego reverti
faciam umbram linearum per quas descenderat in
horologio Achaz in sole, retrorsum decem lineis.
Et reversus est sol decem lineis per gradus quos
descenderat. **9** Scriptura Ezechiæ, regis Juda, cum
ægrotasset et convaluisset de infirmitate sua. **10**
Ego dixi in dimidio dierum meorum: Vadam ad
portas inferi; quæsivi residuum annorum meorum.
(Sheol h7585) **11** Dixi: Non videbo Dominum Deum
in terra viventium; non aspiciam hominem ultra,
et habitatorem quietis. **12** Generatio mea ablata
est, et convoluta est a me, quasi tabernaculum
pastorum. Præcisa est velut a texente vita mea;
dum adhuc ordirer, succidit me: de mane usque
ad vesperam finies me. **13** Sperabam usque ad
mane; quasi leo, sic contrivit omnia ossa mea: de
mane usque ad vesperam finies me. **14** Sicut pullus
hirundinis, sic clamabo; meditabor ut columba.
Attenuati sunt oculi mei, suspicientes in excelsum.
Domine, vim patior: responde pro me. **15** Quid
dicam, aut quid respondebit mihi, cum ipse fecerit?
Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine
animæ meæ. **16** Domine, si sic vivitur, et in talibus
vita spiritus mei, corripies me, et vivificabis me. **17**
Ecce in pace amaritudo mea amarissima. Tu autem
eruisti animam meam ut non periret; projecisti
post tergum tuum omnia peccata mea. **18** Quia
non infernus confitebitur tibi, neque mors laudabit
te: non exspectabunt qui descendunt in lacum
veritatem tuam. **(Sheol h7585)** **19** Vivens, vivens ipse
confitebitur tibi, sicut et ego hodie; pater filiis
notam faciet veritatem tuam. **20** Domine, salvum me
fac! et psalmos nostros cantabimus cunctis diebus
vitæ nostræ in domo Domini. **21** Et jussit Isaias ut
tollerent massam de ficis, et cataplasmarent super
vulnus, et sanaretur. **22** Et dixit Ezechias: Quod erit
signum quia ascendam in domum Domini?

39 In tempore illo misit Merodach Baladan, filius
Baladan, rex Babylonis, libros et munera
ad Ezechiam: audierat enim quod ægrotasset et
convaluisset. **2** Lætatus est autem super eis Ezechias,
et ostendit eis cellam aromatum, et argenti, et
auri, et odoramentorum, et unguenti optimi, et
omnes apothecas supellectilis suæ, et universa quæ
inventa sunt in thesauris ejus. Non fuit verbum
quod non ostenderet eis Ezechias in domo sua,
et in omni potestate sua. **3** Introivit autem Isaias
propheta ad Ezechiam regem, et dixit ei: Quid
dixerunt viri isti, et unde venerunt ad te? Et dixit
Ezechias: De terra longinqua venerunt ad me, de
Babylone. **4** Et dixit: Quid viderunt in domo tua?
Et dixit Ezechias: Omnia quæ in domo mea sunt
viderunt; non fuit res quam non ostenderim eis in
thesauris meis. **5** Et dixit Isaias ad Ezechiam: Audi
verbum Domini exercituum. **6** Ecce dies venient, et
auferentur omnia quæ in domo tua sunt, et quæ
thesaurizaverunt patres tui usque ad diem hanc,
in Babylonem; non relinquetur quidquam, dicit
Dominus. **7** Et de filiis tuis, qui exibunt de te, quos
genueris, tollent, et erunt eunuchi in palatio regis
Babylonis. **8** Et dixit Ezechias ad Isaiam: Bonum
verbum Domini, quod locutus est. Et dixit: Fiat
tantum pax et veritas in diebus meis!

40 Consolamini, consolamini, popule meus, dicit
Deus vester. **2** Loquimini ad cor Jerusalem,
et advocate eam, quoniam completa est malitia
ejus, dimissa est iniquitas illius: suscepit de manu
Domini duplicia pro omnibus peccatis suis. **3** Vox
clamantis in deserto: Parate viam Domini, rectas
facite in solitudine semitas Dei nostri. **4** Omnis vallis
exaltabitur, et omnis mons et collis humiliabitur,
et erunt prava in directa, et aspera in vias planas:
5 et revelabitur gloria Domini, et videbit omnis
caro pariter quod os Domini locutum est. **6** Vox
dicentis: Clama. Et dixi: Quid clamabo? Omnis caro
fœnum, et omnis gloria ejus quasi flos agri. **7**
Exsiccatum est fœnum, et cecidit flos, quia spiritus
Domini sufflavit in eo. Vere fœnum est populus: **8**
exsiccatum est fœnum, et cecidit flos; verbum autem
Domini nostri manet in æternum. **9** Super montem
excelsum ascende, tu qui evangelizas Sion; exalta in
fortitudine vocem tuam, qui evangelizas Jerusalem:
exalta, noli timere. Dic civitatibus Juda: Ecce Deus
vester: **10** ecce Dominus Deus in fortitudine veniet,
et brachium ejus dominabitur: ecce merces ejus

cum eo, et opus illius coram illo. **11** Sicut pastor
gregem suum pascet, in brachio suo congregabit
agnos, et in sinu suo levabit; fœtas ipse portabit.
12 Quis mensus est pugillo aquas, et cælos palmo
ponderavit? quis appendit tribus digitis molem
terræ, et libravit in pondere montes, et colles in
statera? **13** Quis adjuvit spiritum Domini? aut quis
consiliarius ejus fuit, et ostendit illi? **14** cum quo
iniit consilium, et instruxit eum, et docuit eum
semitam justitiæ, et erudivit eum scientiam, et viam
prudentiæ ostendit illi? **15** Ecce gentes quasi stilla
situlæ, et quasi momentum stateræ reputatæ sunt;
ecce insulæ quasi pulvis exiguus. **16** Et Libanus non
sufficiet ad succendendum, et animalia ejus non
sufficient ad holocaustum. **17** Omnes gentes quasi
non sint, sic sunt coram eo, et quasi nihilum et
inane reputatæ sunt ei. **18** Cui ergo similem fecisti
Deum? aut quam imaginem ponetis ei? **19** Numquid
sculptile conflavit faber? aut aurifex auro figuravit
illud, et laminis argenteis argentarius? **20** Forte
lignum et imputribile elegit; artifex sapiens quærit
quomodo statuat simulacrum, quod non moveatur.
21 Numquid non scitis? numquid non audistis?
numquid non annuntiatum est vobis ab initio?
numquid non intellexistis fundamenta terræ? **22**
Qui sedet super gyrum terræ, et habitatores ejus
sunt quasi locustæ; qui extendit velut nihilum
cælos, et expandit eos sicut tabernaculum ad
inhabitandum; **23** qui dat secretorum scrutatores
quasi non sint, judices terræ velut inane fecit. **24**
Et quidem neque plantatus, neque satus, neque
radicatus in terra truncus eorum; repente flavit in
eos, et aruerunt, et turbo quasi stipulam auferet
eos. **25** Et cui assimilastis me, et adæquastis? dicit
Sanctus. **26** Levate in excelsum oculos vestros,
et videte quis creavit hæc: qui educit in numero
militiam eorum, et omnes ex nomine vocat; præ
multitudine fortitudinis et roboris, virtutisque
ejus, neque unum reliquum fuit. **27** Quare dicis,
Jacob, et loqueris, Israël: Abscondita est via mea a
Domino, et a Deo meo judicium meum transivit? **28**
Numquid nescis, aut non audisti? Deus sempiternus
Dominus, qui creavit terminos terræ: non deficiet,
neque laborabit, nec est investigatio sapientiæ
ejus. **29** Qui dat lasso virtutem, et his qui non sunt,
fortitudinem et robur multiplicat. **30** Deficient
pueri, et laborabunt, et juvenes in infirmitate
cadent; **31** qui autem sperant in Domino mutabunt
fortitudinem, assument pennas sicut aquilæ: current
et non laborabunt, ambulabunt et non deficient.

41 Taceant ad me insulæ, et gentes mutent
fortitudinem: accedant, et tunc loquantur;
simul ad judicium propinquemus. **2** Quis suscitavit
ab oriente Justum, vocavit eum ut sequeretur se?
Dabit in conspectu ejus gentes, et reges obtinebit:
dabit quasi pulverem gladio ejus, sicut stipulam
vento raptam arcui ejus. **3** Persequetur eos, transibit
in pace: semita in pedibus ejus non apparebit. **4**
Quis hæc operatus est, et fecit, vocans generationes
ab exordio? Ego Dominus: primus et novissimus ego
sum. **5** Viderunt insulæ, et timuerunt; extrema terræ
obstupuerunt: appropinquaverunt, et accesserunt.
6 Unusquisque proximo suo auxiliabitur, et fratri
suo dicet: Confortare. **7** Confortavit faber ærarius
percutiens malleo eum, qui cudebat tunc temporis,
dicens: Glutino bonum est; et confortavit eum
clavis, ut non moveretur. **8** Et tu, Israël, serve
meus, Jacob quem elegi, semen Abraham amici
mei: **9** in quo apprehendi te ab extremis terræ,
et a longinquis ejus vocavi te, et dixi tibi: Servus
meus es tu: elegi te, et non abjeci te. **10** Ne
timeas, quia ego tecum sum; ne declines, quia
ego Deus tuus: confortavi te, et auxiliatus sum
tibi, et suscepit te dextera Justi mei. **11** Ecce
confundentur et erubescent omnes qui pugnant
adversum te; erunt quasi non sint, et peribunt
viri qui contradicunt tibi. **12** Quæres eos, et non
invenies, viros rebelles tuos; erunt quasi non sint,
et veluti consumptio homines bellantes adversum
te. **13** Quia ego Dominus Deus tuus, apprehendens
manum tuam, dicensque tibi: Ne timeas: ego adjuvi
te. **14** Noli timere, vermis Jacob, qui mortui estis
ex Israël: ego auxiliatus sum tibi, dicit Dominus,
et redemptor tuus Sanctus Israël. **15** Ego posui te
quasi plaustrum triturans novum, habens rostra
serrantia; triturabis montes, et comminues, et
colles quasi pulverem pones. **16** Ventilabis eos, et
ventus tollet, et turbo disperget eos; et tu exsultabis
in Domino, in Sancto Israël lætaberis. **17** Egeni
et pauperes quærunt aquas, et non sunt; lingua
eorum siti aruit. Ego Dominus exaudiam eos, Deus
Israël, non derelinquam eos. **18** Aperiam in supinis
collibus flumina, et in medio camporum fontes:
ponam desertum in stagna aquarum, et terram
inviam in rivos aquarum. **19** Dabo in solitudinem
cedrum, et spinam, et myrtum, et lignum olivæ;
ponam in deserto abietem, ulmum, et buxum
simul: **20** ut videant, et sciant, et recogitent, et
intelligant pariter, quia manus Domini fecit hoc,
et Sanctus Israël creavit illud. **21** Prope facite
judicium vestrum, dicit Dominus; Afferte, si quid
forte habetis, dicit rex Jacob. **22** Accedant, et
nuntient nobis quæcumque ventura sunt; priora
quæ fuerunt, nuntiate, et ponemus cor nostrum, et
sciemus novissima eorum; et quæ ventura sunt,

indicate nobis. 23 Annuntiate quæ ventura sunt in
futurum, et sciemus quia dii estis vos; bene quoque
aut male, si potestis, facite, et loquamur et videamus
simul. 24 Ecce vos estis ex nihilo, et opus vestrum
ex eo quod non est: abominatio est qui elegit vos.
25 Suscitavi ab aquilone, et veniet ab ortu solis:
vocabit nomen meum, et adducet magistratus quasi
lutum, et velut plastes conculcans humum. 26 Quis
annuntiavit ab exordio ut sciamus, et a principio
ut dicamus: Justus es? Non est neque annuntians,
neque prædicens, neque audiens sermones vestros.
27 Primus ad Sion dicet: Ecce adsunt, et Jerusalem
evangelistam dabo. 28 Et vidi, et non erat neque ex
istis quisquam qui iniret consilium, et interrogatus
responderet verbum. 29 Ecce omnes injusti, et vana
opera eorum; ventus et inane simulacra eorum.

42 Ecce servus meus, suscipiam eum; electus
meus, complacuit sibi in illo anima mea:
dedi spiritum meum super eum: judicium gentibus
proferet. 2 Non clamabit, neque accipiet personam,
nec audietur vox ejus foris. 3 Calamum quassatum
non conteret, et linum fumigans non extinguet: in
veritate educet judicium. 4 Non erit tristis, neque
turbulentus, donec ponat in terra judicium; et legem
ejus insulæ exspectabunt. 5 Hæc dicit Dominus
Deus, creans cælos, et extendens eos; firmans
terram, et quæ germinant ex ea; dans flatum populo
qui est super eam, et spiritum calcantibus eam: 6
Ego Dominus vocavi te in justitia, et apprehendi
manum tuam, et servavi te: et dedi te in fœdus
populi, in lucem gentium, 7 ut aperires oculos
cæcorum, et educeres de conclusione vinctum,
de domo carceris sedentes in tenebris. 8 Ego
Dominus, hoc est nomen meum; gloriam meam
alteri non dabo, et laudem meam sculptilibus. 9
Quæ prima fuerunt, ecce venerunt; nova quoque
ego annuntio: antequam oriantur, audita vobis
faciam. 10 Cantate Domino canticum novum, laus
ejus ab extremis terræ, qui descenditis in mare, et
plenitudo ejus; insulæ, et habitatores earum. 11
Sublevetur desertum et civitates ejus. In domibus
habitabit Cedar: laudate, habitatores petræ; de
vertice montium clamabunt. 12 Ponent Domino
gloriam, et laudem ejus in insulis nuntiabunt. 13
Dominus sicut fortis egredietur, sicut vir præliator
suscitabit zelum; vociferabitur, et clamabit: super
inimicos suos confortabitur. 14 Tacui semper, silui,
patiens fui: sicut parturiens loquar; dissipabo, et
absorbebo simul. 15 Desertos faciam montes et
colles, et omne gramen eorum exsiccabo; et ponam
flumina in insulas, et stagna arefaciam. 16 Et ducam
cæcos in viam quam nesciunt, et in semitis quas
ignoraverunt ambulare eos faciam; ponam tenebras
coram eis in lucem, et prava in recta; hæc verba
feci eis, et non dereliqui eos. 17 Conversi sunt
retrorsum, confundantur confusione, qui confidunt
in sculptili; qui dicunt conflatili: Vos dii nostri.
18 Surdi, audite, et cæci, intuemini ad videndum.
19 Quis cæcus, nisi servus meus; et surdus, nisi
ad quem nuntios meos misi? quis cæcus, nisi qui
venundatus est? et quis cæcus, nisi servus Domini?
20 Qui vides multa, nonne custodies? qui apertas
habes aures, nonne audies? 21 Et Dominus voluit
ut sanctificaret eum, et magnificaret legem, et
extolleret. 22 Ipse autem populus direptus, et
vastatus; laqueus juvenum omnes, et in domibus
carcerum absconditi sunt; facti sunt in rapinam,
nec est qui eruat; in direptionem, nec est qui dicat:
Redde. 23 Quis est in vobis qui audiat hoc, attendat,
et auscultet futura? 24 Quis dedit in direptionem
Jacob, et Israël vastantibus? nonne Dominus ipse,
cui peccavimus? Et noluerunt in viis ejus ambulare,
et non audierunt legem ejus. 25 Et effudit super
eum indignationem furoris sui, et forte bellum;
et combussit eum in circuitu, et non cognovit; et
succendit eum, et non intellexit.

43 Et nunc hæc dicit Dominus creans te, Jacob, et
formans te, Israël: Noli timere, quia redemi te,
et vocavi te nomine tuo: meus es tu. 2 Cum transieris
per aquas, tecum ero, et flumina non operient te;
cum ambulaveris in igne, non combureris, et flamma
non ardebit in te. 3 Quia ego Dominus Deus tuus,
Sanctus Israël, salvator tuus, dedi propitiationem
tuam Ægyptum, Æthopiam, et Saba, pro te. 4 Ex quo
honorabilis factus es in oculis meis, et gloriosus,
ego dilexi te, et dabo homines pro te, et populos
pro anima tua. 5 Noli timere, quia ego tecum sum;
ab oriente adducam semen tuum, et ab occidente
congregabo te. 6 Dicam aquiloni: Da; et austro:
Noli prohibere: affer filios meos de longinquo, et
filias meas ab extremis terræ. 7 Et omnem qui
invocat nomen meum, in gloriam meam creavi eum,
formavi eum, et feci eum. 8 Educ foras populum
cæcum, et oculos habentem; surdum, et aures
ei sunt. 9 Omnes gentes congregatæ sunt simul,
et collectæ sunt tribus. Quis in vobis annuntiet
istud, et quæ prima sunt audire nos faciet? Dent
testes eorum, justificentur, et audiant, et dicant:
Vere. 10 Vos testes mei, dicit Dominus, et servus
meus quem elegi: ut sciatis, et credatis mihi, et
intelligatis quia ego ipse sum; ante me non est
formatus Deus, et post me non erit. 11 Ego sum,
ego sum Dominus, et non est absque me salvator.
12 Ego annuntiavi, et salvavi; auditum feci, et non

fuit in vobis alienus: vos testes mei, dicit Dominus,
et ego Deus. 13 Et ab initio ego ipse, et non est
qui de manu mea eruat. Operabor, et quis avertet
illud? 14 Hæc dicit Dominus, redemptor vester,
Sanctus Israël: Propter vos misi in Babylonem, et
detraxi vectes universos, et Chaldæos in navibus
suis gloriantes. 15 Ego Dominus, Sanctus vester,
creans Israël, rex vester. 16 Hæc dicit Dominus,
qui dedit in mari viam, et in aquis torrentibus
semitam; 17 qui eduxit quadrigam et equum, agmen
et robustum: simul obdormierunt, nec resurgent;
contriti sunt quasi linum, et extincti sunt. 18 Ne
memineritis priorum, et antiqua ne intueamini.
19 Ecce ego facio nova, et nunc orientur, utique
cognoscetis ea: ponam in deserto viam, et in invio
flumina. 20 Glorificabit me bestia agri, dracones, et
struthiones: quia dedi in deserto aquas, flumina in
invio, ut darem potum populo meo, electo meo.
21 Populum istum formavi mihi: laudem meam
narrabit. 22 Non me invocasti, Jacob, nec laborasti in
me, Israël. 23 Non obtulisti mihi arietem holocausti
tui, et victimis tuis non glorificasti me; non te
servire feci in oblatione, nec laborem tibi præbui
in thure. 24 Non emisti mihi argento calamum,
et adipe victimarum tuarum non inebriasti me:
verumtamen servire me fecisti in peccatis tuis;
præbuisti mihi laborem in iniquitatibus tuis. 25
Ego sum, ego sum ipse qui deleo iniquitates tuas
propter me, et peccatorum tuorum non recordabor.
26 Reduc me in memoriam, et judicemur simul:
narra si quid habes ut justificeris. 27 Pater tuus
primus peccavit, et interpretes tui prævaricati sunt
in me: 28 et contaminavi principes sanctos; dedi ad
internecionem Jacob, et Israël in blasphemiam.

44 Et nunc audi, Jacob, serve meus, et Israël,
quem elegi. 2 Hæc dicit Dominus faciens et
formans te, ab utero auxiliator tuus: Noli timere,
serve meus Jacob, et rectissime, quem elegi. 3
Effundam enim aquas super sitientem, et fluenta
super aridam; effundam spiritum meum super
semen tuum, et benedictionem meam super stirpem
tuam: 4 et germinabunt inter herbas, quasi salices
juxta præterfluentes aquas. 5 Iste dicet: Domini
ego sum; et ille vocabit in nomine Jacob; et hic
scribet manu sua: Domino, et in nomine Israël
assimilabitur. 6 Hæc dicit Dominus, rex Israël, et
redemptor ejus, Dominus exercituum: Ego primus,
et ego novissimus, et absque me non est deus. 7 Quis
similis mei? vocet, et annuntiet: et ordinem exponat
mihi, ex quo constitui populum antiquum; ventura
et quæ futura sunt annuntient eis. 8 Nolite timere,
neque conturbemini: ex tunc audire te feci, et
annuntiavi; vos estis testes mei. Numquid est Deus
absque me, et formator quem ego non noverim? 9
Plastæ idoli omnes nihil sunt, et amantissima eorum
non proderunt eis. Ipsi sunt testes eorum, quia
non vident, neque intelligunt, ut confundantur. 10
Quis formavit deum, et sculptile conflavit ad nihil
utile? 11 Ecce omnes participes ejus confundentur,
fabri enim sunt ex hominibus; convenient omnes,
stabunt et pavebunt, et confundentur simul. 12
Faber ferrarius lima operatus est, in prunis et in
malleis formavit illud, et operatus est in brachio
fortitudinis suæ; esuriet et deficiet, non bibet aquam
et lassescet. 13 Artifex lignarius extendit normam,
formavit illud in runcina, fecit illud in angularibus,
et in circino tornavit illud, et fecit imaginem viri
quasi speciosum hominem habitantem in domo;
14 succidit cedros, tulit ilicem, et quercum, quæ
steterat inter ligna saltus; plantavit pinum, quam
pluvia nutrivit: 15 et facta est hominibus in focum;
sumpsit ex eis, et calefactus est; et succendit et
coxit panes; de reliquo autem operatus est deum
et adoravit; fecit sculptile, et curvatus est ante
illud. 16 Medium ejus combussit igni, et de medio
ejus carnes comedit; coxit pulmentum, et saturatus
est, et calefactus est, et dixit: Vah! calefactus sum,
vidi focum; 17 reliquum autem ejus deum fecit et
sculptile sibi; curvatur ante illud, et adorat illud,
et obsecrat, dicens: Libera me, quia deus meus
es tu! 18 Nescierunt, neque intellexerunt; obliti
enim sunt ne videant oculi eorum, et ne intelligant
corde suo. 19 Non recogitant in mente sua, neque
cognoscunt, neque sentiunt, ut dicant: Medietatem
ejus combussi igni, et coxi super carbones ejus
panes; coxi carnes et comedi, et de reliquo ejus
idolum faciam? ante truncum ligni procidam? 20
Pars ejus cinis est; cor insipiens adoravit illud, et
non liberabit animam suam: neque dicet: Forte
mendacium est in dextera mea. 21 Memento horum
Jacob, et Israël, quoniam servus meus es tu. Formavi
te; servus meus es tu, Israël, ne obliviscaris mei. 22
Delevi ut nubem iniquitates tuas, et quasi nebulam
peccata tua: revertere ad me, quoniam redemi
te. 23 Laudate, cæli, quoniam misericordiam fecit
Dominus; jubilate, extrema terræ; resonate, montes,
laudationem, saltus et omne lignum ejus, quoniam
redemit Dominus Jacob, et Israël gloriabitur. 24
Hæc dicit Dominus, redemptor tuus, et formator
tuus ex utero: Ego sum Dominus, faciens omnia,
extendens cælos solus, stabiliens terram, et nullus
mecum; 25 irrita faciens signa divinorum, et
ariolos in furorem vertens; convertens sapientes
retrorsum, et scientiam eorum stultam faciens; 26
suscitans verbum servi sui, et consilium nuntiorum

suorum complens; qui dico Jerusalem: Habitaberis,
et civitatibus Juda: Ædificabimini, et deserta ejus
suscitabo; 27 qui dico profundo: Desolare, et flumina
tua arefaciam; 28 qui dico Cyro: Pastor meus es,
et omnem voluntatem meam complebis; qui dico
Jerusalem: Ædificaberis, et templo: Fundaberis.

45 Hæc dicit Dominus christo meo Cyro, cujus
apprehendi dexteram, ut subjiciam ante
faciem ejus gentes, et dorsa regum vertam, et
aperiam coram eo januas, et portæ non claudentur: 2
Ego ante te ibo, et gloriosos terræ humiliabo; portas
æreas conteram, et vectes ferreos confringam:
3 et dabo tibi thesauros absconditos, et arcana
secretorum, ut scias quia ego Dominus, qui voco
nomen tuum, Deus Israël, 4 propter servum meum
Jacob, et Israël, electum meum; et vocavi te nomine
tuo: assimilavi te, et non cognovisti me. 5 Ego
Dominus, et non est amplius; extra me non est
deus; accinxi te, et non cognovisti me: 6 ut sciant
hi qui ab ortu solis et qui ab occidente, quoniam
absque me non est: ego Dominus, et non est alter: 7
formans lucem et creans tenebras, faciens pacem et
creans malum: ego Dominus faciens omnia hæc.
8 Rorate, cæli, desuper, et nubes pluant justum;
aperiatur terra, et germinet Salvatorem, et justitia
oriatur simul: ego Dominus creavi eum. 9 Væ
qui contradicit fictori suo, testa de samiis terræ!
Numquid dicet lutum figulo suo: Quid facis, et
opus tuum absque manibus est? 10 Væ qui dicit
patri: Quid generas? et mulieri: Quid parturis? 11
Hæc dicit Dominus, Sanctus Israël, plastes ejus:
Ventura interrogate me; super filios meos et super
opus manuum mearum mandate mihi. 12 Ego feci
terram, et hominem super eam creavi ego: manus
meæ tetenderunt cælos, et omni militiæ eorum
mandavi. 13 Ego suscitavi eum ad justitiam, et
omnes vias ejus dirigam; ipse ædificabit civitatem
meam, et captivitatem meam dimittet, non in
pretio neque in muneribus, dicit Dominus Deus
exercituum. 14 Hæc dicit Dominus: Labor Ægypti,
et negotiatio Æthiopiæ, et Sabaim viri sublimes
ad te transibunt, et tui erunt; post te ambulabunt,
vincti manicis pergent, et te adorabunt, teque
deprecabuntur. Tantum in te est Deus, et non est
absque te deus. 15 Vere tu es Deus absconditus,
Deus Israël, salvator. 16 Confusi sunt, et erubuerunt
omnes: simul abierunt in confusionem fabricatores
errorum. 17 Israël salvatus est in Domino salute
æterna; non confundemini, et non erubescetis
usque in sæculum sæculi. 18 Quia hæc dicit Dominus
creans cælos, ipse Deus formans terram et faciens
eam, ipse plastes ejus; non in vanum creavit eam:
ut habitaretur formavit eam: Ego Dominus, et
non est alius. 19 Non in abscondito locutus sum,
in loco terræ tenebroso; non dixi semini Jacob
frustra: Quærite me: ego Dominus loquens justitiam,
annuntians recta. 20 Congregamini, et venite,
et accedite simul qui salvati estis ex gentibus:
nescierunt qui levant lignum sculpturæ suæ, et
rogant deum non salvantem. 21 Annuntiate, et
venite, et consiliamini simul. Quis auditum fecit
hoc ab initio, ex tunc prædixit illud? numquid
non ego Dominus, et non est ultra deus absque
me? Deus justus, et salvans non est præter me. 22
Convertimini ad me, et salvi eritis, omnes fines
terræ, quia ego Deus, et non est alius. 23 In
memetipso juravi; egredietur de ore meo justitiæ
verbum, et non revertetur: quia mihi curvabitur
omne genu, et jurabit omnis lingua. 24 Ergo in
Domino, dicet, meæ sunt justitiæ et imperium; ad
eum venient, et confundentur omnes qui repugnant
ei. 25 In Domino justificabitur, et laudabitur omne
semen Israël.

46 Confractus est Bel, contritus est Nabo; facta
sunt simulacra eorum bestiis et jumentis,
onera vestra gravi pondere usque ad lassitudinem. 2
Contabuerunt, et contrita sunt simul; non potuerunt
salvare portantem, et anima eorum in captivitatem
ibit. 3 Audite me, domus Jacob, et omne residuum
domus Israël; qui portamini a meo utero, qui
gestamini a mea vulva. 4 Usque ad senectam
ego ipse, et usque ad canos ego portabo; ego
feci, et ego feram; ego portabo, et salvabo. 5 Cui
assimilastis me, et adæquastis, et comparastis me, et
fecistis similem? 6 Qui confertis aurum de sacculo,
et argentum statera ponderatis, conducentes
aurificem ut faciat deum, et procidunt, et adorant.
7 Portant illum in humeris gestantes, et ponentes
in loco suo, et stabit, ac de loco suo non movebitur:
sed et cum clamaverint ad eum, non audiet; de
tribulatione non salvabit eos. 8 Mementote istud,
et confundamini; redite, prævaricatores, ad cor.
9 Recordamini prioris sæculi, quoniam ego sum
Deus, et non est ultra deus, nec est similis mei. 10
Annuntians ab exordio novissimum, et ab initio
quæ necdum facta sunt, dicens: Consilium meum
stabit, et omnis voluntas mea fiet. 11 Vocans ab
oriente avem, et de terra longinqua virum voluntatis
meæ: et locutus sum, et adducam illud; creavi et
faciam illud. 12 Audite me, duro corde, qui longe
estis a justitia. 13 Prope feci justitiam meam, non
elongabitur, et salus mea non morabitur. Dabo in
Sion salutem, et in Israël gloriam meam.

47 Descende, sede in pulvere, virgo filia Babylon:
sede in terra; non est solium filiæ Chaldæorum,
quia ultra non vocaberis mollis et tenera. **2** Tolle
molam, et mole farinam; denuda turpitudinem
tuam; discooperi humerum, revela crura, transi
flumina. **3** Revelabitur ignominia tua, et videbitur
opprobrium tuum; ultionem capiam, et non
resistet mihi homo. **4** Redemptor noster, Dominus
exercituum nomen illius, Sanctus Israël. **5** Sede
tacens, et intra in tenebras, filia Chaldæorum,
quia non vocaberis ultra domina regnorum. **6**
Iratus sum super populum meum: contaminavi
hæreditatem meam, et dedi eos in manu tua: non
posuisti eis misericordias; super senem aggravasti
jugum tuum valde. **7** Et dixisti: In sempiternum
ero domina. Non posuisti hæc super cor tuum,
neque recordata es novissimi tui. **8** Et nunc audi
hæc delicata, et habitans confidenter, quæ dicis in
corde tuo: Ego sum, et non est præter me amplius;
non sedebo vidua, et ignorabo sterilitatem. **9**
Venient tibi duo hæc subito in die una, sterilitas
et viduitas: universa venerunt super te, propter
multitudinem maleficiorum tuorum, et propter
duritiam incantatorum tuorum vehementem. **10**
Et fiduciam habuisti in malitia tua, et dixisti: Non
est qui videat me. Sapientia tua et scientia tua,
hæc decepit te. Et dixisti in corde tuo: Ego sum, et
præter me non est altera. **11** Veniet super te malum,
et nescies ortum ejus; et irruet super te calamitas
quam non poteris expiare; veniet super te repente
miseria quam nescies. **12** Sta cum incantatoribus
tuis et cum multitudine maleficiorum tuorum, in
quibus laborasti ab adolescentia tua, si forte quod
prosit tibi, aut si possis fieri fortior. **13** Defecisti
in multitudine consiliorum tuorum. Stent, et
salvent te augures cæli, qui contemplabantur sidera,
et supputabant menses, ut ex eis annuntiarent
ventura tibi. **14** Ecce facti sunt quasi stipula, ignis
combussit eos; non liberabunt animam suam de
manu flammæ; non sunt prunæ quibus calefiant,
nec focus ut sedeant ad eum. **15** Sic facta sunt tibi
in quibuscumque laboraveras: negotiatores tui ab
adolescentia tua, unusquisque in via sua erraverunt;
non est qui salvet te.

48 Audite hæc, domus Jacob, qui vocamini
nomine Israël, et de aquis Juda existis; qui
juratis in nomine Domini, et Dei Israël recordamini
non in veritate neque in justitia. **2** De civitate enim
sancta vocati sunt, et super Deum Israël constabiliti
sunt: Dominus exercituum nomen ejus. **3** Priora
ex tunc annuntiavi, et ex ore meo exierunt, et
audita feci ea: repente operatus sum, et venerunt.
4 Scivi enim quia durus es tu, et nervus ferreus
cervix tua, et frons tua ærea. **5** Prædixi tibi ex
tunc; antequam venirent, indicavi tibi, ne forte
diceres: Idola mea fecerunt hæc, et sculptilia mea
et conflatilia mandaverunt ista. **6** Quæ audisti, vide
omnia; vos autem, num annuntiastis? Audita feci
tibi nova ex tunc, et conservata sunt quæ nescis. **7**
Nunc creata sunt et non ex tunc; et ante diem, et
non audisti ea, ne forte dicas: Ecce ego cognovi ea.
8 Neque audisti, neque cognovisti, neque ex tunc
aperta est auris tua: scio enim quia prævaricans
prævaricaberis, et transgressorem ex utero vocavi
te. **9** Propter nomen meum longe faciam furorem
meum, et laude mea infrenabo te, ne intereas. **10**
Ecce excoxi te, sed non quasi argentum; elegi te
in camino paupertatis. **11** Propter me, propter me
faciam, ut non blasphemer; et gloriam meam alteri
non dabo. **12** Audi me, Jacob, et Israël, quem ego
voco: ego ipse, ego primus, et ego novissimus. **13**
Manus quoque mea fundavit terram, et dextera
mea mensa est cælos; ego vocabo eos, et stabunt
simul. **14** Congregamini, omnes vos, et audite: quis
de eis annuntiavit hæc? Dominus dilexit eum, faciet
voluntatem suam in Babylone, et brachium suum in
Chaldæis. **15** Ego, ego locutus sum, et vocavi eum;
adduxi eum, et directa est via ejus. **16** Accedite ad
me et audite hoc: non a principio in abscondito
locutus sum: ex tempore antequam fieret, ibi eram:
et nunc Dominus Deus misit me, et spiritus ejus. **17**
Hæc dicit Dominus, redemptor tuus, Sanctus Israël:
Ego Dominus Deus tuus, docens te utilia, gubernans
te in via qua ambulas. **18** Utinam attendisses
mandata mea: facta fuisset sicut flumen pax tua, et
justitia tua sicut gurgites maris: **19** et fuisset quasi
arena semen tuum, et stirps uteri tui ut lapilli ejus;
non interisset et non fuisset attritum nomen ejus
a facie mea. **20** Egredimini de Babylone, fugite a
Chaldæis, in voce exsultationis annuntiate: auditum
facite hoc, et efferte illud usque ad extrema terræ.
Dicite: Redemit Dominus servum suum Jacob. **21**
Non sitierunt in deserto, cum educeret eos: aquam
de petra produxit eis, et scidit petram, et fluxerunt
aquæ. **22** Non est pax impiis, dicit Dominus.

49 Audite, insulæ, et attendite, populi de longe:
Dominus ab utero vocavit me; de ventre matris
meæ recordatus est nominis mei. **2** Et posuit os
meum quasi gladium acutum, in umbra manus suæ
protexit me, et posuit me sicut sagittam electam:
in pharetra sua abscondit me. **3** Et dixit mihi:
Servus meus es tu Israël, quia in te gloriabor.
4 Et ego dixi: In vacuum laboravi; sine causa et
vane fortitudinem meam consumpsi: ergo judicium

meum cum Domino, et opus meum cum Deo meo.
5 Et nunc dicit Dominus, formans me ex utero
servum sibi, ut reducam Jacob ad eum, et Israël
non congregabitur; et glorificatus sum in oculis
Domini, et Deus meus factus est fortitudo mea. 6 Et
dixit: Parum est ut sis mihi servus ad suscitandas
tribus Jacob, et fæces Israël convertendas: ecce dedi
te in lucem gentium, ut sis salus mea usque ad
extremum terræ. 7 Hæc dicit Dominus, redemptor
Israël, Sanctus ejus, ad contemptibilem animam, ad
abominatam gentem, ad servum dominorum: Reges
videbunt, et consurgent principes, et adorabunt
propter Dominum, quia fidelis est, et Sanctum Israël
qui elegit te. 8 Hæc dicit Dominus: In tempore
placito exaudivi te, et in die salutis auxiliatus
sum tui: et servavi te, et dedi te in fœdus populi,
ut suscitares terram, et possideres hæreditates
dissipatas; 9 ut diceres his qui vincti sunt: Exite, et
his qui in tenebris: Revelamini. Super vias pascentur,
et in omnibus planis pascua eorum. 10 Non esurient
neque sitient, et non percutiet eos æstus et sol, quia
miserator eorum reget eos, et ad fontes aquarum
potabit eos. 11 Et ponam omnes montes meos in
viam, et semitæ meæ exaltabuntur. 12 Ecce isti de
longe venient, et ecce illi ab aquilone et mari, et
isti de terra australi. 13 Laudate, cæli, et exsulta,
terra; jubilate, montes, laudem, quia consolatus
est Dominus populum suum, et pauperum suorum
miserebitur. 14 Et dixit Sion: Dereliquit me Dominus,
et Dominus oblitus est mei. 15 Numquid oblivisci
potest mulier infantem suum, ut non misereatur
filio uteri sui? Etsi illa oblita fuerit, ego tamen non
obliviscar tui. 16 Ecce in manibus meis descripsi te;
muri tui coram oculis meis semper. 17 Venerunt
structores tui; destruentes te et dissipantes a te
exibunt. 18 Leva in circuitu oculos tuos, et vide:
omnes isti congregati sunt, venerunt tibi. Vivo ego,
dicit Dominus, quia omnibus his velut ornamento
vestieris, et circumdabis tibi eos quasi sponsa; 19
quia deserta tua, et solitudines tuæ, et terra ruinæ
tuæ, nunc angusta erunt præ habitatoribus; et
longe fugabuntur qui absorbebant te. 20 Adhuc
dicent in auribus tuis filii sterilitatis tuæ: Angustus
est mihi locus; fac spatium mihi ut habitem. 21
Et dices in corde tuo: Quis genuit mihi istos? ego
sterilis et non pariens, transmigrata, et captiva; et
istos quis enutrivit? ego destituta et sola; et isti
ubi erant? 22 Hæc dicit Dominus Deus: Ecce levabo
ad gentes manum meam, et ad populos exaltabo
signum meum: et afferent filios tuos in ulnis, et
filias tuas super humeros portabunt. 23 Et erunt
reges nutritii tui, et reginæ nutrices tuæ; vultu in
terram demisso adorabunt te, et pulverem pedum
tuorum lingent. Et scies quia ego Dominus, super
quo non confundentur qui exspectant eum. 24
Numquid tolletur a forti præda? aut quod captum
fuerit a robusto, salvum esse poterit? 25 Quia hæc
dicit Dominus: Equidem, et captivitas a forti tolletur,
et quod ablatum fuerit a robusto, salvabitur. Eos
vero qui judicaverunt te, ego judicabo, et filios
tuos ego salvabo. 26 Et cibabo hostes tuos carnibus
suis, et quasi musto, sanguine suo inebriabuntur, et
sciet omnis caro quia ego Dominus salvans te, et
redemptor tuus fortis Jacob.

50 Hæc dicit Dominus: Quis est hic liber repudii
matris vestræ, quo dimisi eam? aut quis est
creditor meus, cui vendidi vos? Ecce in iniquitatibus
vestris venditi estis, et in sceleribus vestris dimisi
matrem vestram. 2 Quia veni, et non erat vir;
vocavi, et non erat qui audiret. Numquid abbreviata
et parvula facta est manus mea, ut non possim
redimere? aut non est in me virtus ad liberandum?
Ecce in increpatione mea desertum faciam mare,
ponam flumina in siccum; computrescent pisces
sine aqua, et morientur in siti. 3 Induam cælos
tenebris, et saccum ponam operimentum eorum. 4
Dominus dedit mihi linguam eruditam, ut sciam
sustentare eum qui lassus est verbo. Erigit mane,
mane erigit mihi aurem, ut audiam quasi magistrum.
5 Dominus Deus aperuit mihi aurem, ego autem non
contradico: retrorsum non abii. 6 Corpus meum dedi
percutientibus, et genas meas vellentibus; faciem
meam non averti ab increpantibus et conspuentibus
in me. 7 Dominus Deus auxiliator meus, ideo non
sum confusus; ideo posui faciem meam ut petram
durissimam, et scio quoniam non confundar. 8 Juxta
est qui justificat me; quis contradicet mihi? Stemus
simul; quis est adversarius meus? accedat ad me. 9
Ecce Dominus Deus auxiliator meus; quis est qui
condemnet me? Ecce omnes quasi vestimentum
conterentur; tinea comedet eos. 10 Quis ex vobis
timens Dominum, audiens vocem servi sui? Qui
ambulavit in tenebris, et non est lumen ei, speret
in nomine Domini, et innitatur super Deum suum.
11 Ecce vos omnes accendentes ignem, accincti
flammis: ambulate in lumine ignis vestri, et in
flammis quas succendistis; de manu mea factum est
hoc vobis: in doloribus dormietis.

51 Audite me, qui sequimini quod justum est,
et quæritis Dominum; attendite ad petram
unde excisi estis, et ad cavernam laci de qua
præcisi estis. 2 Attendite ad Abraham, patrem
vestrum, et ad Saram, quæ peperit vos: quia unum
vocavi eum, et benedixi ei, et multiplicavi eum. 3
Consolabitur ergo Dominus Sion, et consolabitur

omnes ruinas ejus: et ponet desertum ejus quasi
delicias, et solitudinem ejus quasi hortum Domini.
Gaudium et lætitia invenietur in ea, gratiarum actio
et vox laudis. 4 Attendite ad me, popule meus,
et tribus mea, me audite: quia lex a me exiet, et
judicium meum in lucem populorum requiescet. 5
Prope est justus meus, egressus est salvator meus,
et brachia mea populos judicabunt; me insulæ
exspectabunt, et brachium meum sustinebunt.
6 Levate in cælum oculos vestros, et videte sub
terra deorsum: quia cæli sicut fumus liquescent, et
terra sicut vestimentum atteretur, et habitatores
ejus sicut hæc interibunt: salus autem mea in
sempiternum erit, et justitia mea non deficiet. 7
Audite me, qui scitis justum, populus meus, lex
mea in corde eorum: nolite timere opprobrium
hominum, et blasphemias eorum ne metuatis: 8
sicut enim vestimentum, sic comedet eos vermis, et
sicut lanam, sic devorabit eos tinea: salus autem mea
in sempiternum erit, et justitia mea in generationes
generationum. 9 Consurge, consurge, induere
fortitudinem, brachium Domini! consurge sicut
in diebus antiquis, in generationibus sæculorum.
Numquid non tu percussisti superbum, vulnerasti
draconem? 10 numquid non tu siccasti mare,
aquam abyssi vehementis; qui posuisti profundum
maris viam, ut transirent liberati? 11 Et nunc qui
redempti sunt a Domino, revertentur, et venient
in Sion laudantes, et lætitia sempiterna super
capita eorum: gaudium et lætitiam tenebunt; fugiet
dolor et gemitus. 12 Ego, ego ipse consolabor
vos. Quis tu, ut timeres ab homine mortali, et a
filio hominis qui quasi fœnum ita arescet? 13 Et
oblitus es Domini, factoris tui, qui tetendit cælos
et fundavit terram; et formidasti jugiter tota die
a facie furoris ejus qui te tribulabat, et paraverat
ad perdendum. Ubi nunc est furor tribulantis?
14 Cito veniet gradiens ad aperiendum; et non
interficiet usque ad internecionem, nec deficiet
panis ejus. 15 Ego autem sum Dominus Deus tuus,
qui conturbo mare, et intumescunt fluctus ejus:
Dominus exercituum nomen meum. 16 Posui verba
mea in ore tuo, et in umbra manus meæ protexi
te, ut plantes cælos, et fundes terram, et dicas
ad Sion: Populus meus es tu. 17 Elevare, elevare,
consurge, Jerusalem, quæ bibisti de manu Domini
calicem iræ ejus; usque ad fundum calicis soporis
bibisti, et potasti usque ad fæces. 18 Non est qui
sustentet eam, ex omnibus filiis quos genuit; et non
est qui apprehendat manum ejus, ex omnibus filiis
quos enutrivit. 19 Duo sunt quæ occurrerunt tibi;
quis contristabitur super te? Vastitas, et contritio,
et fames, et gladius; quis consolabitur te? 20 Filii
tui projecti sunt, dormierunt in capite omnium
viarum sicut oryx illaqueatus, pleni indignatione
Domini, increpatione Dei tui. 21 Idcirco audi hoc,
paupercula, et ebria non a vino. 22 Hæc dicit
dominator tuus Dominus, et Deus tuus, qui pugnabit
pro populo suo: Ecce tuli de manu tua calicem
soporis, fundum calicis indignationis meæ: non
adjicies ut bibas illum ultra. 23 Et ponam illum
in manu eorum qui te humiliaverunt, et dixerunt
animæ tuæ: Incurvare, ut transeamus; et posuisti ut
terram corpus tuum, et quasi viam transeuntibus.

52 Consurge, consurge, induere fortitudine
tua, Sion! induere vestimentis gloriæ tuæ,
Jerusalem, civitas Sancti, quia non adjiciet ultra
ut pertranseat per te incircumcisus et immundus.
2 Excutere de pulvere, consurge; sede, Jerusalem!
solve vincula colli tui, captiva filia Sion. 3 Quia
hæc dicit Dominus: Gratis venundati estis, et sine
argento redimemini. 4 Quia hæc dicit Dominus
Deus: In Ægyptum descendit populus meus in
principio, ut colonus esset ibi, et Assur absque
ulla causa calumniatus est eum. 5 Et nunc quid
mihi est hic, dicit Dominus, quoniam ablatus est
populus meus gratis? Dominatores ejus inique
agunt, dicit Dominus, et jugiter tota die nomen
meum blasphematur. 6 Propter hoc sciet populus
meus nomen meum in die illa: quia ego ipse
qui loquebar, ecce adsum. 7 Quam pulchri super
montes pedes annuntiantis et prædicantis pacem;
annuntiantis bonum, prædicantis salutem, dicentis
Sion: Regnabit Deus tuus! 8 Vox speculatorum
tuorum: levaverunt vocem, simul laudabunt, quia
oculo ad oculum videbunt cum converterit Dominus
Sion. 9 Gaudete, et laudate simul, deserta Jerusalem,
quia consolatus est Dominus populum suum;
redemit Jerusalem. 10 Paravit Dominus brachium
sanctum suum in oculis omnium gentium; et
videbunt omnes fines terræ salutare Dei nostri.
11 Recedite, recedite; exite inde, pollutum nolite
tangere; exite de medio ejus; mundamini, qui
fertis vasa Domini. 12 Quoniam non in tumultu
exibitis, nec in fuga properabitis; præcedet enim
vos Dominus, et congregabit vos Deus Israël. 13 Ecce
intelliget servus meus, exaltabitur et elevabitur, et
sublimis erit valde. 14 Sicut obstupuerunt super te
multi, sic inglorius erit inter viros aspectus ejus, et
forma ejus inter filios hominum. 15 Iste asperget
gentes multas; super ipsum continebunt reges os
suum: quia quibus non est narratum de eo viderunt,
et qui non audierunt contemplati sunt.

53 Quis credidit auditui nostro? et brachium
Domini cui revelatum est? 2 Et ascendet sicut

virgultum coram eo, et sicut radix de terra sitienti.
Non est species ei, neque decor, et vidimus eum,
et non erat aspectus, et desideravimus eum: 3
despectum, et novissimum virorum, virum dolorum,
et scientem infirmitatem, et quasi absconditus
vultus ejus et despectus, unde nec reputavimus
eum. 4 Vere languores nostros ipse tulit, et dolores
nostros ipse portavit; et nos putavimus eum quasi
leprosum, et percussum a Deo, et humiliatum. 5 Ipse
autem vulneratus est propter iniquitates nostras;
attritus est propter scelera nostra: disciplina pacis
nostræ super eum, et livore ejus sanati sumus.
6 Omnes nos quasi oves erravimus, unusquisque
in viam suam declinavit: et posuit Dominus in eo
iniquitatem omnium nostrum. 7 Oblatus est quia
ipse voluit, et non aperuit os suum; sicut ovis ad
occisionem ducetur, et quasi agnus coram tondente
se obmutescet, et non aperiet os suum. 8 De
angustia, et de judicio sublatus est. Generationem
ejus quis enarrabit? quia abscissus est de terra
viventium: propter scelus populi mei percussi eum.
9 Et dabit impios pro sepultura, et divitem pro morte
sua, eo quod iniquitatem non fecerit, neque dolus
fuerit in ore ejus. 10 Et Dominus voluit conterere
eum in infirmitate. Si posuerit pro peccato animam
suam, videbit semen longævum, et voluntas Domini
in manu ejus dirigetur. 11 Pro eo quod laboravit
anima ejus, videbit et saturabitur. In scientia sua
justificabit ipse justus servus meus multos, et
iniquitates eorum ipse portabit. 12 Ideo dispertiam
ei plurimos, et fortium dividet spolia, pro eo quod
tradidit in mortem animam suam, et cum sceleratis
reputatus est, et ipse peccata multorum tulit, et
pro transgressoribus rogavit.

54 Lauda, sterilis, quæ non paris; decanta laudem,
et hinni, quæ non pariebas: quoniam multi
filii desertæ magis quam ejus quæ habet virum,
dicit Dominus. 2 Dilata locum tentorii tui, et
pelles tabernaculorum tuorum extende: ne parcas:
longos fac funiculos tuos, et clavos tuos consolida.
3 Ad dexteram enim et ad lævam penetrabis,
et semen tuum gentes hæreditabit, et civitates
desertas inhabitabit. 4 Noli timere, quia non
confunderis, neque erubesces; non enim te pudebit,
quia confusionis adolescentiæ tuæ oblivisceris, et
opprobrii viduitatis tuæ non recordaberis amplius.
5 Quia dominabitur tui qui fecit te, Dominus
exercituum nomen ejus, et redemptor tuus, Sanctus
Israël: Deus omnis terræ vocabitur. 6 Quia ut
mulierem derelictam et mœrentem spiritu vocavit
te Dominus, et uxorem ab adolescentia abjectam,
dixit Deus tuus. 7 Ad punctum in modico dereliqui
te, et in miserationibus magnis congregabo te. 8
In momento indignationis abscondi faciem meam
parumper a te; et in misericordia sempiterna
misertus sum tui, dixit redemptor tuus, Dominus.
9 Sicut in diebus Noë istud mihi est, cui juravi ne
inducerem aquas Noë ultra super terram; sic juravi
ut non irascar tibi, et non increpem te. 10 Montes
enim commovebuntur, et colles contremiscent;
misericordia autem mea non recedet a te, et fœdus
pacis meæ non movebitur, dixit miserator tuus
Dominus. 11 Paupercula, tempestate convulsa
absque ulla consolatione, ecce ego sternam per
ordinem lapides tuos, et fundabo te in sapphiris:
12 et ponam jaspidem propugnacula tua, et portas
tuas in lapides sculptos, et omnes terminos tuos in
lapides desiderabiles; 13 universos filios tuos doctos
a Domino, et multitudinem pacis filiis tuis. 14 Et in
justitia fundaberis: recede procul a calumnia, quia
non timebis, et a pavore, quia non appropinquabit
tibi. 15 Ecce accola veniet qui non erat mecum,
advena quondam tuus adjungetur tibi. 16 Ecce
ego creavi fabrum sufflantem in igne prunas,
et proferentem vas in opus suum; et ego creavi
interfectorem ad disperdendum. 17 Omne vas quod
fictum est contra te, non dirigetur, et omnem
linguam resistentem tibi in judicio, judicabis. Hæc
est hæreditas servorum Domini, et justitia eorum
apud me, dicit Dominus.

55 Omnes sitientes, venite ad aquas, et qui
non habetis argentum, properate, emite, et
comedite: venite, emite absque argento et absque
ulla commutatione vinum et lac. 2 Quare appenditis
argentum non in panibus, et laborem vestrum non
in saturitate? Audite, audientes me, et comedite
bonum, et delectabitur in crassitudine anima vestra.
3 Inclinate aurem vestram, et venite ad me; audite,
et vivet anima vestra, et feriam vobiscum pactum
sempiternum, misericordias David fideles. 4 Ecce
testem populis dedi eum, ducem ac præceptorem
gentibus. 5 Ecce gentem quam nesciebas vocabis,
et gentes quæ te non cognoverunt ad te current,
propter Dominum Deum tuum, et Sanctum Israël,
quia glorificavit te. 6 Quærite Dominum dum
inveniri potest; invocate eum dum prope est. 7
Derelinquat impius viam suam, et vir iniquus
cogitationes suas, et revertatur ad Dominum, et
miserebitur ejus; et ad Deum nostrum, quoniam
multus est ad ignoscendum. 8 Non enim cogitationes
meæ cogitationes vestræ, neque viæ vestræ viæ
meæ, dicit Dominus. 9 Quia sicut exaltantur cæli
a terra, sic exaltatæ sunt viæ meæ a viis vestris,
et cogitationes meæ a cogitationibus vestris. 10

Et quomodo descendit imber et nix de cælo, et
illuc ultra non revertitur, sed inebriat terram, et
infundit eam, et germinare eam facit, et dat semen
serenti, et panem comedenti: 11 sic erit verbum
meum quod egredietur de ore meo; non revertetur
ad me vacuum, sed faciet quæcumque volui, et
prosperabitur in his ad quæ misi illud. 12 Quia in
lætitia egrediemini, et in pace deducemini; montes
et colles cantabunt coram vobis laudem, et omnia
ligna regionis plaudent manu. 13 Pro saliunca
ascendet abies, et pro urtica crescet myrtus; et erit
Dominus nominatus in signum æternum quod non
auferetur.

56 Hæc dicit Dominus: Custodite judicium, et
facite justitiam, quia juxta est salus mea ut
veniat, et justitia mea ut reveletur. 2 Beatus vir qui
facit hoc, et filius hominis qui apprehendet istud,
custodiens sabbatum ne polluat illud, custodiens
manus suas ne faciat omne malum. 3 Et non
dicat filius advenæ qui adhæret Domino, dicens:
Separatione dividet me Dominus a populo suo; et
non dicat eunuchus: Ecce ego lignum aridum. 4
Quia hæc dicit Dominus eunuchis: Qui custodierint
sabbata mea, et elegerint quæ ego volui, et tenuerint
fœdus meum, 5 dabo eis in domo mea et in muris
meis locum, et nomen melius a filiis et filiabus:
nomen sempiternum dabo eis, quod non peribit. 6
Et filios advenæ, qui adhærent Domino, ut colant
eum, et diligant nomen ejus, ut sint ei in servos;
omnem custodientem sabbatum ne polluat illud,
et tenentem fœdus meum; 7 adducam eos in
montem sanctum meum, et lætificabo eos in domo
orationis meæ; holocausta eorum et victimæ eorum
placebunt mihi super altari meo, quia domus mea
domus orationis vocabitur cunctis populis. 8 Ait
Dominus Deus, qui congregat dispersos Israël:
Adhuc congregabo ad eum congregatos ejus. 9
Omnes bestiæ agri, venite ad devorandum, universæ
bestiæ saltus. 10 Speculatores ejus cæci omnes;
nescierunt universi: canes muti non valentes latrare,
videntes vana, dormientes, et amantes somnia. 11
Et canes imprudentissimi nescierunt saturitatem;
ipsi pastores ignoraverunt intelligentiam: omnes in
viam suam declinaverunt; unusquisque ad avaritiam
suam, a summo usque ad novissimum. 12 Venite,
sumamus vinum, et impleamur ebrietate; et erit
sicut hodie, sic et cras, et multo amplius.

57 Justus perit, et non est qui recogitet in corde
suo; et viri misericordiæ colliguntur, quia non
est qui intelligat: a facie enim malitiæ collectus est
justus. 2 Veniat pax; requiescat in cubili suo qui
ambulavit in directione sua. 3 Vos autem accedite
huc, filii auguratricis, semen adulteri et fornicariæ.
4 Super quem lusistis? super quem dilatastis os, et
ejecistis linguam? Numquid non vos filii scelesti,
semen mendax, 5 qui consolamini in diis subter
omne lignum frondosum, immolantes parvulos in
torrentibus, subter eminentes petras? 6 In partibus
torrentis pars tua; hæc est sors tua: et ipsis effudisti
libamen, obtulisti sacrificium. Numquid super his
non indignabor? 7 Super montem excelsum et
sublimem posuisti cubile tuum, et illuc ascendisti
ut immolares hostias. 8 Et post ostium, et retro
postem, posuisti memoriale tuum. Quia juxta me
discooperuisti, et suscepisti adulterum, dilatasti
cubile tuum, et pepigisti cum eis fœdus; dilexisti
stratum eorum manu aperta. 9 Et ornasti te regi
unguento, et multiplicasti pigmenta tua. Misisti
legatos tuos procul, et humiliata es usque ad
inferos. (Sheol h7585) 10 In multitudine viæ tuæ
laborasti; non dixisti: Quiescam. Vitam manus
tuæ invenisti; propterea non rogasti. 11 Pro quo
sollicita timuisti, quia mentita es, et mei non es
recordata, neque cogitasti in corde tuo? Quia ego
tacens et quasi non videns, et mei oblita es. 12
Ego annuntiabo justitiam tuam, et opera tua non
proderunt tibi. 13 Cum clamaveris, liberent te
congregati tui, et omnes eos auferet ventus, tollet
aura. Qui autem fiduciam habet mei, hæreditabit
terram, et possidebit montem sanctum meum.
14 Et dicam: Viam facite, præbete iter; declinate
de semita, auferte offendicula de via populi mei.
15 Quia hæc dicit Excelsus, et Sublimis, habitans
æternitatem, et sanctum nomen ejus: in excelso
et in sancto habitans, et cum contrito et humili
spiritu: ut vivificet spiritum humilium, et vivificet
cor contritorum. 16 Non enim in sempiternum
litigabo, neque usque ad finem irascar, quia spiritus
a facie mea egredietur, et flatus ego faciam. 17
Propter iniquitatem avaritiæ ejus iratus sum, et
percussi eum. Abscondi a te faciem meam, et
indignatus sum; et abiit vagus in via cordis sui.
18 Vias ejus vidi, et sanavi eum; et reduxi eum,
et reddidi consolationes ipsi, et lugentibus ejus.
19 Creavi fructum labiorum pacem; pacem ei qui
longe est et qui prope, dixit Dominus, et sanavi
eum. 20 Impii autem quasi mare fervens, quod
quiescere non potest, et redundant fluctus ejus in
conculcationem et lutum. 21 Non est pax impiis,
dicit Dominus Deus.

58 Clama, ne cesses, quasi tuba exalta vocem
tuam, et annuntia populo meo scelera eorum,
et domui Jacob peccata eorum. 2 Me etenim de
die in diem quærunt, et scire vias meas volunt,

quasi gens quæ justitiam fecerit, et judicium Dei
sui non dereliquerit. Rogant me judicia justitiæ;
appropinquare Deo volunt. 3 Quare jejunavimus,
et non aspexisti; humiliavimus animas nostras, et
nescisti? Ecce in die jejunii vestri invenitur voluntas
vestra, et omnes debitores vestros repetitis. 4 Ecce
ad lites et contentiones jejunatis, et percutitis pugno
impie. Nolite jejunare sicut usque ad hanc diem,
ut audiatur in excelso clamor vester. 5 Numquid
tale est jejunium quod elegi, per diem affligere
hominem animam suam? numquid contorquere
quasi circulum caput suum, et saccum et cinerem
sternere? numquid istud vocabis jejunium, et
diem acceptabilem Domino? 6 Nonne hoc est
magis jejunium quod elegi? Dissolve colligationes
impietatis, solve fasciculos deprimentes, dimitte eos
qui confracti sunt liberos, et omne onus dirumpe; 7
frange esurienti panem tuum, et egenos vagosque
induc in domum tuam; cum videris nudum, operi
eum, et carnem tuam ne despexeris. 8 Tunc
erumpet quasi mane lumen tuum; et sanitas tua
citius orietur, et anteibit faciem tuam justitia tua,
et gloria Domini colliget te. 9 Tunc invocabis,
et Dominus exaudiet; clamabis, et dicet: Ecce
adsum. Si abstuleris de medio tui catenam, et
desieris extendere digitum et loqui quod non
prodest; 10 cum effuderis esurienti animam tuam,
et animam afflictam repleveris, orietur in tenebris
lux tua, et tenebræ tuæ erunt sicut meridies. 11
Et requiem tibi dabit Dominus semper, et implebit
splendoribus animam tuam, et ossa tua liberabit; et
eris quasi hortus irriguus, et sicut fons aquarum
cujus non deficient aquæ. 12 Et ædificabuntur in
te deserta sæculorum, fundamenta generationis
et generationis suscitabis; et vocaberis ædificator
sepium, avertens semitas in quietem. 13 Si averteris
a sabbato pedem tuum facere voluntatem tuam in
die sancto meo, et vocaveris sabbatum delicatum,
et sanctum Domini gloriosum, et glorificaveris eum
dum non facis vias tuas, et non invenitur voluntas
tua, ut loquaris sermonem: 14 tunc delectaberis
super Domino, et sustollam te super altitudines
terræ, et cibabo te hæreditate Jacob patris tui: os
enim Domini locutum est.

59 Ecce non est abbreviata manus Domini,
ut salvare nequeat, neque aggravata est
auris ejus, ut non exaudiat. 2 Sed iniquitates
vestræ diviserunt inter vos et Deum vestrum;
et peccata vestra absconderunt faciem ejus a
vobis, ne exaudiret. 3 Manus enim vestræ pollutæ
sunt sanguine, et digiti vestri iniquitate; labia
vestra locuta sunt mendacium, et lingua vestra
iniquitatem fatur. 4 Non est qui invocet justitiam,
neque est qui judicet vere: sed confidunt in nihilo,
et loquuntur vanitates; conceperunt laborem, et
pepererunt iniquitatem. 5 Ova aspidum ruperunt,
et telas araneæ texuerunt. Qui comederit de ovis
eorum, morietur; et quod confotum est, erumpet in
regulum. 6 Telæ eorum non erunt in vestimentum,
neque operientur operibus suis; opera eorum
opera inutilia, et opus iniquitatis in manibus
eorum. 7 Pedes eorum ad malum currunt, et
festinant ut effundant sanguinem innocentem;
cogitationes eorum cogitationes inutiles: vastitas et
contritio in viis eorum. 8 Viam pacis nescierunt,
et non est judicium in gressibus eorum; semitæ
eorum incurvatæ sunt eis: omnis qui calcat in
eis, ignorat pacem. 9 Propter hoc elongatum
est judicium a nobis, et non apprehendet nos
justitia. Exspectavimus lucem, et ecce tenebræ;
splendorem, et in tenebris ambulavimus. 10
Palpavimus sicut cæci parietem, et quasi absque
oculis attrectavimus: impegimus meridie quasi in
tenebris; in caliginosis quasi mortui. 11 Rugiemus
quasi ursi omnes, et quasi columbæ meditantes
gememus: exspectavimus judicium, et non est;
salutem, et elongata est a nobis. 12 Multiplicatæ sunt
enim iniquitates nostræ coram te, et peccata nostra
responderunt nobis, quia scelera nostra nobiscum
et iniquitates nostras cognovimus. 13 Peccare et
mentiri contra Dominum, et aversi sumus ne iremus
post tergum Dei nostri, ut loqueremur calumniam
et transgressionem; concepimus et locuti sumus
de corde verba mendacii. 14 Et conversum est
retrorsum judicium, et justitia longe stetit, quia
corruit in platea veritas, et æquitas non potuit
ingredi. 15 Et facta est veritas in oblivionem, et qui
recessit a malo, prædæ patuit. Et vidit Dominus,
et malum apparuit in oculis ejus, quia non est
judicium. 16 Et vidit quia non est vir, et aporiatus
est, quia non est qui occurrat; et salvavit sibi
brachium suum, et justitia ejus ipsa confirmavit
eum. 17 Indutus est justitia ut lorica, et galea salutis
in capite ejus; indutus est vestimentis ultionis, et
opertus est quasi pallio zeli: 18 sicut ad vindictam
quasi ad retributionem indignationis hostibus suis,
et vicissitudinem inimicis suis; insulis vicem reddet.
19 Et timebunt qui ab occidente nomen Domini, et
qui ab ortu solis gloriam ejus, cum venerit quasi
fluvius violentus quem spiritus Domini cogit; 20
et venerit Sion redemptor, et eis qui redeunt ab
iniquitate in Jacob, dicit Dominus. 21 Hoc fœdus
meum cum eis, dicit Dominus: spiritus meus qui
est in te, et verba mea quæ posui in ore tuo, non
recedent de ore tuo, et de ore seminis tui, et de ore

seminis seminis tui, dicit Dominus, amodo et usque
in sempiternum.

60 Surge, illuminare, Jerusalem, quia venit lumen
tuum, et gloria Domini super te orta est.
2 Quia ecce tenebræ operient terram, et caligo
populos; super te autem orietur Dominus, et gloria
ejus in te videbitur. **3** Et ambulabunt gentes in
lumine tuo, et reges in splendore ortus tui. **4**
Leva in circuitu oculos tuos, et vide: omnes isti
congregati sunt, venerunt tibi; filii tui de longe
venient et filiæ tuæ de latere surgent. **5** Tunc
videbis, et afflues; mirabitur et dilatabitur cor
tuum: quando conversa fuerit ad te multitudo
maris; fortitudo gentium venerit tibi. **6** Inundatio
camelorum operiet te, dromedarii Madian et Epha;
omnes de Saba venient, aurum et thus deferentes, et
laudem Domino annuntiantes. **7** Omne pecus Cedar
congregabitur tibi; arietes Nabaioth ministrabunt
tibi: offerentur super placabili altari meo, et domum
majestatis meæ glorificabo. **8** Qui sunt isti qui ut
nubes volant, et quasi columbæ ad fenestras suas?
9 Me enim insulæ exspectant, et naves maris in
principio, ut adducam filios tuos de longe; argentum
eorum, et aurum eorum cum eis, nomini Domini
Dei tui, et Sancto Israël, quia glorificavit te. **10** Et
ædificabunt filii peregrinorum muros tuos, et reges
eorum ministrabunt tibi; in indignatione enim mea
percussi te, et in reconciliatione mea misertus sum
tui. **11** Et aperientur portæ tuæ jugiter; die ac
nocte non claudentur, ut afferatur ad te fortitudo
gentium, et reges earum adducantur. **12** Gens enim
et regnum quod non servierit tibi peribit, et gentes
solitudine vastabuntur. **13** Gloria Libani ad te veniet,
abies, et buxus, et pinus simul ad ornandum locum
sanctificationis meæ; et locum pedum meorum
glorificabo. **14** Et venient ad te curvi filii eorum
qui humiliaverunt te, et adorabunt vestigia pedum
tuorum omnes qui detrahebant tibi: et vocabunt te
civitatem Domini, Sion Sancti Israël. **15** Pro eo quod
fuisti derelicta et odio habita, et non erat qui per
te transiret: ponam te in superbiam sæculorum,
gaudium in generationem et generationem: **16** et
suges lac gentium, et mamilla regum lactaberis; et
scies quia ego Dominus salvans te, et redemptor
tuus, Fortis Jacob. **17** Pro ære afferam aurum,
et pro ferro afferam argentum, et pro lignis æs,
et pro lapidibus ferrum: et ponam visitationem
tuam pacem, et præpositos tuos justitiam. **18** Non
audietur ultra iniquitas in terra tua; vastitas et
contritio in terminis tuis: et occupabit salus muros
tuos, et portas tuas laudatio. **19** Non erit tibi
amplius sol ad lucendum per diem, nec splendor
lunæ illuminabit te: sed erit tibi Dominus in lucem
sempiternam, et Deus tuus in gloriam tuam. **20** Non
occidet ultra sol tuus, et luna tua non minuetur,
quia erit tibi Dominus in lucem sempiternam, et
complebuntur dies luctus tui. **21** Populus autem tuus
omnes justi; in perpetuum hæreditabunt terram:
germen plantationis meæ, opus manus meæ ad
glorificandum. **22** Minimus erit in mille, et parvulus
in gentem fortissimam. Ego Dominus in tempore
ejus subito faciam istud.

61 Spiritus Domini super me, eo quod unxerit
Dominus me; ad annuntiandum mansuetis
misit me, ut mederer contritis corde, et prædicarem
captivis indulgentiam, et clausis apertionem; **2** ut
prædicarem annum placabilem Domino, et diem
ultionis Deo nostro; ut consolarer omnes lugentes,
3 ut ponerem lugentibus Sion, et darem eis coronam
pro cinere, oleum gaudii pro luctu, pallium laudis
pro spiritu mœroris; et vocabuntur in ea fortes
justitiæ, plantatio Domini ad glorificandum. **4** Et
ædificabunt deserta a sæculo, et ruinas antiquas
erigent, et instaurabunt civitates desertas, dissipatas
in generationem et generationem. **5** Et stabunt
alieni, et pascent pecora vestra, et filii peregrinorum
agricolæ et vinitores vestri erunt. **6** Vos autem
sacerdotes Domini vocabimini: Ministri Dei nostri,
dicetur vobis, fortitudinem gentium comedetis,
et in gloria earum superbietis. **7** Pro confusione
vestra duplici et rubore, laudabunt partem suam;
propter hoc in terra sua duplicia possidebunt, lætitia
sempiterna erit eis. **8** Quia ego Dominus diligens
judicium, et odio habens rapinam in holocausto; et
dabo opus eorum in veritate, et fœdus perpetuum
feriam eis. **9** Et scient in gentibus semen eorum,
et germen eorum in medio populorum; omnes
qui viderint eos cognoscent illos, quia isti sunt
semen cui benedixit Dominus. **10** Gaudens gaudebo
in Domino, et exsultabit anima mea in Deo meo,
quia induit me vestimentis salutis, et indumento
justitiæ circumdedit me, quasi sponsum decoratum
corona, et quasi sponsam ornatam monilibus suis.
11 Sicut enim terra profert germen suum, et sicut
hortus semen suum germinat, sic Dominus Deus
germinabit justitiam et laudem coram universis
gentibus.

62 Propter Sion non tacebo, et propter Jerusalem
non quiescam, donec egrediatur ut splendor
justus ejus, et salvator ejus ut lampas accendatur. **2**
Et videbunt gentes justum tuum, et cuncti reges
inclytum tuum; et vocabitur tibi nomen novum,
quod os Domini nominabit. **3** Et eris corona gloriæ

in manu Domini, et diadema regni in manu Dei
tui. 4 Non vocaberis ultra Derelicta, et terra tua
non vocabitur amplius Desolata; sed vocaberis,
Voluntas mea in ea, et terra tua Inhabitata, quia
complacuit Domino in te, et terra tua inhabitabitur.
5 Habitabit enim juvenis cum virgine, et habitabunt
in te filii tui; et gaudebit sponsus super sponsam, et
gaudebit super te Deus tuus. 6 Super muros tuos,
Jerusalem, constitui custodes; tota die et tota nocte
in perpetuum non tacebunt. Qui reminiscimini
Domini, ne taceatis, 7 et ne detis silentium ei,
donec stabiliat et donec ponat Jerusalem laudem
in terra. 8 Juravit Dominus in dextera sua, et in
brachio fortitudinis suæ: Si dedero triticum tuum
ultra cibum inimicis tuis; et si biberint filii alieni
vinum tuum in quo laborasti. 9 Quia qui congregant
illud, comedent, et laudabunt Dominum; et qui
comportant illud, bibent in atriis sanctis meis.
10 Transite, transite per portas, præparate viam
populo: planum facite iter, eligite lapides, et elevate
signum ad populos. 11 Ecce Dominus auditum fecit
in extremis terræ: Dicite filiæ Sion: Ecce Salvator
tuus venit; ecce merces ejus cum eo, et opus ejus
coram illo. 12 Et vocabunt eos, Populus sanctus,
redempti a Domino; tu autem vocaberis, Quæsita
civitas, et non Derelicta.

63 Quis est iste, qui venit de Edom, tinctis vestibus
de Bosra? iste formosus in stola sua, gradiens
in multitudine fortitudinis suæ? Ego qui loquor
justitiam, et propugnator sum ad salvandum. 2
Quare ergo rubrum est indumentum tuum, et
vestimenta tua sicut calcantium in torculari? 3
Torcular calcavi solus, et de gentibus non est vir
mecum; calcavi eos in furore meo, et conculcavi
eos in ira mea: et aspersus est sanguis eorum
super vestimenta mea, et omnia indumenta mea
inquinavi. 4 Dies enim ultionis in corde meo; annus
redemptionis meæ venit. 5 Circumspexi, et non
erat auxiliator; quæsivi, et non fuit qui adjuvaret:
et salvavit mihi brachium meum, et indignatio mea
ipsa auxiliata est mihi. 6 Et conculcavi populos
in furore meo, et inebriavi eos in indignatione
mea, et detraxi in terram virtutem eorum. 7
Miserationum Domini recordabor; laudem Domini
super omnibus quæ reddidit nobis Dominus, et
super multitudinem bonorum domui Israël, quæ
largitus est eis secundum indulgentiam suam, et
secundum multitudinem misericordiarum suarum.
8 Et dixit: Verumtamen populus meus est, filii non
negantes; et factus est eis salvator. 9 In omni
tribulatione eorum non est tribulatus, et angelus
faciei ejus salvavit eos: in dilectione sua et in
indulgentia sua ipse redemit eos, et portavit eos, et
elevavit eos cunctis diebus sæculi. 10 Ipsi autem ad
iracundiam provocaverunt, et afflixerunt spiritum
Sancti ejus: et conversus est eis in inimicum, et ipse
debellavit eos. 11 Et recordatus est dierum sæculi
Moysi, et populi sui. Ubi est qui eduxit eos de mari
cum pastoribus gregis sui? Ubi est qui posuit in
medio ejus spiritum Sancti sui; 12 qui eduxit ad
dexteram Moysen, brachio majestatis suæ; qui scidit
aquas ante eos, ut faceret sibi nomen sempiternum;
13 qui eduxit eos per abyssos, quasi equum in
deserto non impingentem? 14 Quasi animal in
campo descendens, spiritus Domini ductor ejus
fuit. Sic adduxisti populum tuum, ut faceres tibi
nomen gloriæ. 15 Attende de cælo, et vide de
habitaculo sancto tuo, et gloriæ tuæ. Ubi est zelus
tuus, et fortitudo tua, multitudo viscerum tuorum
et miserationum tuarum? Super me continuerunt
se. 16 Tu enim pater noster: et Abraham nescivit
nos, et Israël ignoravit nos: tu, Domine, pater noster,
redemptor noster, a sæculo nomen tuum. 17 Quare
errare nos fecisti, Domine, de viis tuis; indurasti
cor nostrum ne timeremus te? Convertere propter
servos tuos, tribus hæreditatis tuæ. 18 Quasi nihilum
possederunt populum sanctum tuum: hostes nostri
conculcaverunt sanctificationem tuam. 19 Facti
sumus quasi in principio, cum non dominareris
nostri, neque invocaretur nomen tuum super nos.

64 Utinam dirumperes cælos, et descenderes; a
facie tua montes defluerent; 2 sicut exustio
ignis tabescerent, aquæ arderent igni: ut notum
fieret nomen tuum inimicis tuis; a facie tua
gentes turbarentur. 3 Cum feceris mirabilia, non
sustinebimus; descendisti, et a facie tua montes
defluxerunt. 4 A sæculo non audierunt, neque
auribus perceperunt; oculus non vidit, Deus,
absque te, quæ præparasti exspectantibus te. 5
Occurristi lætanti, et facienti justitiam; in viis tuis
recordabuntur tui. Ecce tu iratus es, et peccavimus;
in ipsis fuimus semper, et salvabimur. 6 Et facti
sumus ut immundus omnes nos, et quasi pannus
menstruatæ universæ justitiæ nostræ; et cecidimus
quasi folium universi, et iniquitates nostræ quasi
ventus abstulerunt nos. 7 Non est qui invocet nomen
tuum; qui consurgat, et teneat te. Abscondisti faciem
tuam a nobis, et allisisti nos in manu iniquitatis
nostræ. 8 Et nunc, Domine, pater noster es tu, nos
vero lutum; et fictor noster tu, et opera manuum
tuarum omnes nos. 9 Ne irascaris, Domine, satis, et
ne ultra memineris iniquitatis nostræ; ecce, respice,
populus tuus omnes nos. 10 Civitas Sancti tui
facta est deserta, Sion deserta facta est, Jerusalem

desolata est. 11 Domus sanctificationis nostræ et
gloriæ nostræ, ubi laudaverunt te patres nostri,
facta est in exustionem ignis, et omnia desiderabilia
nostra versa sunt in ruinas. 12 Numquid super
his continebis te, Domine; tacebis, et affliges nos
vehementer?

65 Quæsierunt me qui ante non interrogabant;
invenerunt qui non quæsierunt me. Dixi:
Ecce ego, ecce ego, ad gentem quæ non invocabat
nomen meum. 2 Expandi manus meas tota die
ad populum incredulum, qui graditur in via non
bona post cogitationes suas. 3 Populus qui ad
iracundiam provocat me ante faciem meam semper;
qui immolant in hortis, et sacrificant super lateres;
4 qui habitant in sepulchris, et in delubris idolorum
dormiunt; qui comedunt carnem suillam, et jus
profanum in vasis eorum; 5 qui dicunt: Recede a
me, non appropinques mihi, quia immundus es.
Isti fumus erunt in furore meo, ignis ardens tota
die. 6 Ecce scriptum est coram me: Non tacebo, sed
reddam, et retribuam in sinum eorum. 7 Iniquitates
vestras, et iniquitates patrum vestrorum simul,
dicit Dominus; qui sacrificaverunt super montes,
et super colles exprobraverunt mihi; et remetiar
opus eorum primum in sinu eorum. 8 Hæc dicit
Dominus: Quomodo si inveniatur granum in botro,
et dicatur: Ne dissipes illud, quoniam benedictio est:
sic faciam propter servos meos, ut non disperdam
totum. 9 Et educam de Jacob semen, et de Juda
possidentem montes meos; et hæreditabunt eam
electi mei, et servi mei habitabunt ibi. 10 Et erunt
campestria in caulas gregum, et vallis Achor in
cubile armentorum, populo meo qui requisierunt
me. 11 Et vos qui dereliquistis Dominum, qui obliti
estis montem sanctum meum, qui ponitis fortunæ
mensam, et libatis super eam: 12 numerabo vos in
gladio, et omnes in cæde corruetis: pro eo quod
vocavi, et non respondistis; locutus sum, et non
audistis; et faciebatis malum in oculis meis, et quæ
nolui elegistis. 13 Propter hoc hæc dicit Dominus
Deus: Ecce servi mei comedent, et vos esurietis;
ecce servi mei bibent, et vos sitietis; 14 ecce servi
mei lætabuntur, et vos confundemini; ecce servi
mei laudabunt præ exsultatione cordis, et vos
clamabitis præ dolore cordis, et præ contritione
spiritus ululabitis, 15 et dimittetis nomen vestrum in
juramentum electis meis; et interficiet te Dominus
Deus, et servos suos vocabit nomine alio: 16 in
quo qui benedictus est super terram benedicetur
in Deo, amen, et qui jurat in terra jurabit in Deo,
amen: quia oblivioni traditæ sunt angustiæ priores,
et quia absconditæ sunt ab oculis meis. 17 Ecce
enim ego creo cælos novos, et terram novam; et
non erunt in memoria priora, et non ascendent
super cor. 18 Sed gaudebitis et exsultabitis usque
in sempiternum in his quæ ego creo: quia ecce
ego creo Jerusalem exsultationem, et populum ejus
gaudium. 19 Et exsultabo in Jerusalem, et gaudebo
in populo meo, et non audietur in eo ultra vox
fletus et vox clamoris. 20 Non erit ibi amplius infans
dierum, et senex qui non impleat dies suos, quoniam
puer centum annorum morietur, et peccator
centum annorum maledictus erit. 21 Et ædificabunt
domos, et habitabunt; et plantabunt vineas, et
comedent fructus earum. 22 Non ædificabunt, et
alius habitabit; non plantabunt, et alius comedet:
secundum enim dies ligni erunt dies populi mei,
et opera manuum eorum inveterabunt. 23 Electi
mei non laborabunt frustra, neque generabunt in
conturbatione, quia semen benedictorum Domini
est, et nepotes eorum cum eis. 24 Eritque antequam
clament, ego exaudiam; adhuc illis loquentibus, ego
audiam. 25 Lupus et agnus pascentur simul, leo
et bos comedent paleas, et serpenti pulvis panis
ejus. Non nocebunt, neque occident in omni monte
sancto meo, dicit Dominus.

66 Hæc dicit Dominus: Cælum sedes mea, terra
autem scabellum pedum meorum. Quæ est
ista domus quam ædificabitis mihi? et quis est
iste locus quietis meæ? 2 Omnia hæc manus mea
fecit, et facta sunt universa ista, dicit Dominus; ad
quem autem respiciam, nisi ad pauperculum, et
contritum spiritu, et trementem sermones meos? 3
Qui immolat bovem, quasi qui interficiat virum; qui
mactat pecus, quasi qui excerebret canem; qui offert
oblationem, quasi qui sanguinem suillum offerat;
qui recordatur thuris, quasi qui benedicat idolo. Hæc
omnia elegerunt in viis suis, et in abominationibus
suis anima eorum delectata est. 4 Unde et ego
eligam illusiones eorum, et quæ timebant adducam
eis; quia vocavi, et non erat qui responderet; locutus
sum, et non audierunt; feceruntque malum in oculis
meis, et quæ nolui elegerunt. 5 Audite verbum
Domini, qui tremitis ad verbum ejus. Dixerunt
fratres vestri odientes vos, et abjicientes propter
nomen meum: Glorificetur Dominus, et videbimus
in lætitia vestra; ipsi autem confundentur. 6 Vox
populi de civitate, vox de templo, vox Domini
reddentis retributionem inimicis suis. 7 Antequam
parturiret, peperit; antequam veniret partus ejus,
peperit masculum. 8 Quis audivit umquam tale? et
quis vidit huic simile? numquid parturiet terra in
die una, aut parietur gens simul, quia parturivit et
peperit Sion filios suos? 9 Numquid ego qui alios

parere facio, ipse non pariam? dicit Dominus. Si
ego, qui generationem ceteris tribuo, sterilis ero?
ait Dominus Deus tuus. **10** Lætamini cum Jerusalem
et exsultate in ea, omnes qui diligitis eam; gaudete
cum ea gaudio, universi qui lugetis super eam: **11** ut
sugatis et repleamini ab ubere consolationis ejus; ut
mulgeatis et deliciis affluatis ab omnimoda gloria
ejus. **12** Quia hæc dicit Dominus: Ecce ego declinabo
super eam quasi fluvium pacis, et quasi torrentem
inundantem gloriam gentium, quam sugetis: ad
ubera portabimini, et super genua blandientur
vobis. **13** Quomodo si cui mater blandiatur, ita ego
consolabor vos, et in Jerusalem consolabimini. **14**
Videbitis, et gaudebit cor vestrum, et ossa vestra
quasi herba germinabunt: et cognoscetur manus
Domini servis ejus, et indignabitur inimicis suis. **15**
Quia ecce Dominus in igne veniet, et quasi turbo
quadrigæ ejus, reddere in indignatione furorem
suum et increpationem suam in flamma ignis: **16**
quia in igne Dominus dijudicabit, et in gladio suo
ad omnem carnem; et multiplicabuntur interfecti
a Domino, **17** qui sanctificabantur et mundos se
putabant in hortis post januam intrinsecus, qui
comedebant carnem suillam, et abominationem et
murem: simul consumentur, dicit Dominus. **18** Ego
autem opera eorum et cogitationes eorum venio ut
congregem, cum omnibus gentibus et linguis: et
venient, et videbunt gloriam meam. **19** Et ponam in
eis signum, et mittam ex eis qui salvati fuerint, ad
gentes in mare, in Africam, et Lydiam, tendentes
sagittam; in Italiam et Græciam, ad insulas longe,
ad eos qui non audierunt de me, et non viderunt
gloriam meam. Et annuntiabunt gloriam meam
gentibus; **20** et adducent omnes fratres vestros de
cunctis gentibus donum Domino, in equis, et in
quadrigis, et in lecticis, et in mulis, et in carrucis, ad
montem sanctum meum Jerusalem, dicit Dominus:
quomodo si inferant filii Israël munus in vase
mundo in domum Domini. **21** Et assumam ex eis
in sacerdotes et Levitas, dicit Dominus. **22** Quia
sicut cæli novi et terra nova, quæ ego facio stare
coram me, dicit Dominus, sic stabit semen vestrum
et nomen vestrum. **23** Et erit mensis ex mense, et
sabbatum ex sabbato: veniet omnis caro ut adoret
coram facie mea, dicit Dominus. **24** Et egredientur,
et videbunt cadavera virorum qui prævaricati sunt
in me; vermis eorum non morietur, et ignis eorum
non extinguetur: et erunt usque ad satietatem
visionis omni carni.

Jeremiæ

1 Verba Jeremiæ filii Helciæ, de sacerdotibus qui fuerunt in Anathoth, in terra Benjamin. **2** Quod factum est verbum Domini ad eum in diebus Josiæ filii Amon, regis Juda, in tertiodecimo anno regni ejus. **3** Et factum est in diebus Joakim filii Josiæ, regis Juda, usque ad consummationem undecimi anni Sedeciæ, filii Josiæ, regis Juda, usque ad transmigrationem Jerusalem, in mense quinto. **4** Et factum est verbum Domini ad me, dicens: **5** Priusquam te formarem in utero, novi te, et antequam exires de vulva, sanctificavi te, et prophetam in gentibus dedi te. **6** Et dixi: A, a, a, Domine Deus, ecce nescio loqui, quia puer ego sum. **7** Et dixit Dominus ad me: Noli dicere: Puer sum: quoniam ad omnia quæ mittam te ibis, et universa quæcumque mandavero tibi loqueris. **8** Ne timeas a facie eorum, quia tecum ego sum ut eruam te, dicit Dominus. **9** Et misit Dominus manum suam, et tetigit os meum, et dixit Dominus ad me: Ecce dedi verba mea in ore tuo: **10** ecce constitui te hodie super gentes et super regna, ut evellas, et destruas, et disperdas, et dissipes, et ædifices, et plantes. **11** Et factum est verbum Domini ad me, dicens: Quid tu vides, Jeremia? Et dixi: Virgam vigilantem ego video. **12** Et dixit Dominus ad me: Bene vidisti: quia vigilabo ego super verbo meo, ut faciam illud. **13** Et factum est verbum Domini secundo ad me, dicens: Quid tu vides? Et dixi: Ollam succensam ego video, et faciem ejus a facie aquilonis. **14** Et dixit Dominus ad me: Ab aquilone pandetur malum super omnes habitatores terræ: **15** quia ecce ego convocabo omnes cognationes regnorum aquilonis, ait Dominus: et venient, et ponent unusquisque solium suum in introitu portarum Jerusalem, et super omnes muros ejus in circuitu, et super universas urbes Juda: **16** et loquar judicia mea cum eis super omnem malitiam eorum qui dereliquerunt me, et libaverunt diis alienis, et adoraverunt opus manuum suarum. **17** Tu ergo, accinge lumbos tuos, et surge, et loquere ad eos omnia quæ ego præcipio tibi. Ne formides a facie eorum, nec enim timere te faciam vultum eorum. **18** Ego quippe dedi te hodie in civitatem munitam, et in columnam ferream, et in murum æreum, super omnem terram, regibus Juda, principibus ejus, et sacerdotibus, et populo terræ. **19** Et bellabunt adversum te, et non prævalebunt, quia ego tecum sum, ait Dominus, ut liberem te.

2 Et factum est verbum Domini ad me, dicens: **2** Vade, et clama in auribus Jerusalem, dicens: Hæc dicit Dominus: Recordatus sum tui, miserans adolescentiam tuam, et caritatem desponsationis tuæ, quando secuta es me in deserto, in terra quæ non seminatur. **3** Sanctus Israël Domino, primitiæ frugum ejus: omnes qui devorant eum delinquunt: mala venient super eos, dicit Dominus. **4** Audite verbum Domini, domus Jacob, et omnes cognationes domus Israël. **5** Hæc dicit Dominus: Quid invenerunt patres vestri in me iniquitatis, quia elongaverunt a me, et ambulaverunt post vanitatem, et vani facti sunt? **6** Et non dixerunt: Ubi est Dominus qui ascendere nos fecit de terra Ægypti; qui traduxit nos per desertum, per terram inhabitabilem et inviam, per terram sitis, et imaginem mortis, per terram in qua non ambulavit vir, neque habitavit homo? **7** Et induxi vos in terram Carmeli, ut comederetis fructum ejus et optima illius: et ingressi contaminastis terram meam, et hæreditatem meam posuistis in abominationem. **8** Sacerdotes non dixerunt: Ubi est Dominus? et tenentes legem nescierunt me, et pastores prævaricati sunt in me, et prophetæ prophetaverunt in Baal, et idola secuti sunt. **9** Propterea adhuc judicio contendam vobiscum, ait Dominus, et cum filiis vestris disceptabo. **10** Transite ad insulas Cethim, et videte: et in Cedar mittite, et considerate vehementer: et videte si factum est hujuscemodi: **11** si mutavit gens deos suos, et certe ipsi non sunt dii: populus vero meus mutavit gloriam suam in idolum. **12** Obstupescite, cæli, super hoc, et portæ ejus, desolamini vehementer, dicit Dominus. **13** Duo enim mala fecit populus meus: me dereliquerunt fontem aquæ vivæ, et foderunt sibi cisternas, cisternas dissipatas, quia continere non valent aquas. **14** Numquid servus est Israël, aut vernaculus? quare ergo factus est in prædam? **15** Super eum rugierunt leones, et dederunt vocem suam: posuerunt terram ejus in solitudinem. Civitates ejus exustæ sunt, et non est qui habitet in eis. **16** Filii quoque Mempheos et Taphnes constupraverunt te usque ad verticem. **17** Numquid non istud factum est tibi, quia dereliquisti Dominum Deum tuum eo tempore quo ducebat te per viam? **18** Et nunc quid tibi vis in via Ægypti, ut bibas aquam turbidam? et quid tibi cum via Assyriorum, ut bibas aquam fluminis? **19** Arguet te malitia tua, et aversio tua increpabit te. Scito et vide quia malum et amarum est reliquisse te Dominum Deum tuum, et non esse timorem mei apud te, dicit Dominus Deus exercituum. **20** A sæculo confregisti jugum meum: rupisti vincula mea, et dixisti: Non serviam. In omni enim colle sublimi, et sub omni ligno frondoso, tu prosternebaris meretrix. **21** Ego

autem plantavi te vineam electam, omne semen
verum: quomodo ergo conversa es mihi in pravum,
vinea aliena? 22 Si laveris te nitro, et multiplicaveris
tibi herbam borith, maculata es in iniquitate tua
coram me, dicit Dominus Deus. 23 Quomodo dicis:
Non sum polluta; post Baalim non ambulavi? Vide
vias tuas in convalle; scito quid feceris: cursor
levis explicans vias suas. 24 Onager assuetus in
solitudine, in desiderio animæ suæ attraxit ventum
amoris sui: nullus avertet eam: omnes qui quærunt
eam non deficient: in menstruis ejus invenient eam.
25 Prohibe pedem tuum a nuditate, et guttur tuum
a siti. Et dixisti: Desperavi: nequaquam faciam:
adamavi quippe alienos, et post eos ambulabo. 26
Quomodo confunditur fur quando deprehenditur,
sic confusi sunt domus Israël, ipsi et reges eorum,
principes, et sacerdotes, et prophetæ eorum, 27
dicentes ligno: Pater meus es tu: et lapidi: Tu me
genuisti. Verterunt ad me tergum et non faciem,
et in tempore afflictionis suæ dicent: Surge, et
libera nos. 28 Ubi sunt dii tui quos fecisti tibi?
surgant, et liberent te in tempore afflictionis tuæ:
secundum numerum quippe civitatum tuarum
erant dii tui, Juda. 29 Quid vultis mecum judicio
contendere? omnes dereliquistis me, dicit Dominus.
30 Frustra percussi filios vestros: disciplinam non
receperunt. Devoravit gladius vester prophetas
vestros: quasi leo vastator 31 generatio vestra.
Videte verbum Domini: numquid solitudo factus
sum Israëli, aut terra serotina? quare ergo dixit
populus meus: Recessimus; non veniemus ultra ad
te? 32 Numquid obliviscetur virgo ornamenti sui,
aut sponsa fasciæ pectoralis suæ? populus vero
meus oblitus est mei diebus innumeris. 33 Quid
niteris bonam ostendere viam tuam ad quærendam
dilectionem, quæ insuper et malitias tuas docuisti
vias tuas, 34 et in alis tuis inventus est sanguis
animarum pauperum et innocentum? non in fossis
inveni eos, sed in omnibus quæ supra memoravi.
35 Et dixisti: Absque peccato et innocens ego sum,
et propterea avertatur furor tuus a me. Ecce ego
judicio contendam tecum, eo quod dixeris: Non
peccavi. 36 Quam vilis facta es nimis, iterans vias
tuas! et ab Ægypto confunderis, sicut confusa es ab
Assur. 37 Nam et ab ista egredieris, et manus tuæ
erunt super caput tuum: quoniam obtrivit Dominus
confidentiam tuam, et nihil habebis prosperum in
ea.

3 Vulgo dicitur: Si dimiserit vir uxorem suam, et
recedens ab eo duxerit virum alterum, numquid
revertetur ad eam ultra? numquid non polluta et
contaminata erit mulier illa? Tu autem fornicata
es cum amatoribus multis: tamen revertere ad
me, dicit Dominus, et ego suscipiam te. 2 Leva
oculos tuos in directum, et vide ubi non prostrata
sis. In viis sedebas, exspectans eos quasi latro in
solitudine: et polluisti terram in fornicationibus
tuis, et in malitiis tuis. 3 Quam ob rem prohibitæ
sunt stillæ pluviarum, et serotinus imber non fuit.
Frons mulieris meretricis facta est tibi; noluisti
erubescere. 4 Ergo saltem amodo voca me: Pater
meus, dux virginitatis meæ tu es: 5 numquid
irasceris in perpetuum, aut perseverabis in finem?
ecce locuta es, et fecisti mala, et potuisti. 6 Et dixit
Dominus ad me in diebus Josiæ regis: Numquid
vidisti quæ fecerit aversatrix Israël? Abiit sibimet
super omnem montem excelsum, et sub omni ligno
frondoso, et fornicata est ibi. 7 Et dixi, cum fecisset
hæc omnia: Ad me revertere: et non est reversa. Et
vidit prævaricatrix soror ejus Juda 8 quia pro eo
quod mœchata esset aversatrix Israël, dimisissem
eam, et dedissem ei libellum repudii: et non timuit
prævaricatrix Juda soror ejus, sed abiit, et fornicata
est etiam ipsa: 9 et facilitate fornicationis suæ
contaminavit terram, et mœchata est cum lapide
et ligno: 10 et in omnibus his non est reversa ad
me prævaricatrix soror ejus Juda in toto corde suo,
sed in mendacio, ait Dominus. 11 Et dixit Dominus
ad me: Justificavit animam suam aversatrix Israël,
comparatione prævaricatricis Judæ. 12 Vade, et
clama sermones istos contra aquilonem, et dices:
Revertere, aversatrix Israël, ait Dominus, et non
avertam faciem meam a vobis, quia sanctus ego
sum, dicit Dominus, et non irascar in perpetuum.
13 Verumtamen scito iniquitatem tuam, quia in
Dominum Deum tuum prævaricata es, et dispersisti
vias tuas alienis sub omni ligno frondoso, et vocem
meam non audisti, ait Dominus. 14 Convertimini,
filii revertentes, dicit Dominus, quia ego vir vester:
et assumam vos unum de civitate, et duos de
cognatione, et introducam vos in Sion. 15 Et dabo
vobis pastores juxta cor meum, et pascent vos
scientia et doctrina. 16 Cumque multiplicati fueritis,
et creveritis in terra in diebus illis, ait Dominus,
non dicent ultra: Arca testamenti Domini: neque
ascendet super cor, neque recordabuntur illius, nec
visitabitur, nec fiet ultra. 17 In tempore illo vocabunt
Jerusalem solium Domini: et congregabuntur ad
eam omnes gentes in nomine Domini in Jerusalem,
et non ambulabunt post pravitatem cordis sui
pessimi. 18 In diebus illis ibit domus Juda ad
domum Israël, et venient simul de terra aquilonis
ad terram quam dedi patribus vestris. 19 Ego autem
dixi: Quomodo ponam te in filios, et tribuam tibi
terram desiderabilem, hæreditatem præclaram

exercituum gentium? Et dixi: Patrem vocabis me, et
post me ingredi non cessabis. 20 Sed quomodo si
contemnat mulier amatorem suum, sic contempsit
me domus Israël, dicit Dominus. 21 Vox in viis audita
est, ploratus et ululatus filiorum Israël: quoniam
iniquam fecerunt viam suam; obliti sunt Domini
Dei sui. 22 Convertimini, filii revertentes, et sanabo
aversiones vestras. Ecce nos venimus ad te: tu enim
es Dominus Deus noster. 23 Vere mendaces erant
colles, et multitudo montium: vere in Domino Deo
nostro salus Israël. 24 Confusio comedit laborem
patrum nostrorum ab adolescentia nostra: greges
eorum, et armenta eorum, filios eorum, et filias
eorum. 25 Dormiemus in confusione nostra, et
operiet nos ignominia nostra: quoniam Domino
Deo nostro peccavimus nos, et patres nostri, ab
adolescentia nostra usque ad diem hanc: et non
audivimus vocem Domini Dei nostri.

4 Si reverteris, Israël, ait Dominus, ad me
convertere: si abstuleris offendicula tua a facie
mea, non commoveberis. 2 Et jurabis: Vivit
Dominus in veritate, et in judicio, et in justitia: et
benedicent eum gentes, ipsumque laudabunt. 3
Hæc enim dicit Dominus viro Juda et Jerusalem:
Novate vobis novale, et nolite serere super spinas.
4 Circumcidimini Domino, et auferte præputia
cordium vestrorum, viri Juda, et habitatores
Jerusalem: ne forte egrediatur ut ignis indignatio
mea, et succendatur, et non sit qui extinguat,
propter malitiam cogitationum vestrarum. 5
Annuntiate in Juda, et in Jerusalem auditum facite:
loquimini, et canite tuba in terra, clamate fortiter,
et dicite: Congregamini, et ingrediamur civitates
munitas. 6 Levate signum in Sion; confortamini,
nolite stare: quia malum ego adduco ab aquilone, et
contritionem magnam. 7 Ascendit leo de cubili suo,
et prædo gentium se levavit: egressus est de loco
suo ut ponat terram tuam in solitudinem: civitates
tuæ vastabuntur, remanentes absque habitatore. 8
Super hoc accingite vos ciliciis; plangite, et ululate:
quia non est aversa ira furoris Domini a nobis. 9 Et
erit in die illa, dicit Dominus: peribit cor regis, et cor
principum, et obstupescent sacerdotes, et prophetæ
consternabuntur. 10 Et dixi: Heu! heu! heu! Domine
Deus, ergone decepisti populum istum et Jerusalem,
dicens: Pax erit vobis: et ecce pervenit gladius
usque ad animam? 11 In tempore illo dicetur populo
huic et Jerusalem: Ventus urens in viis quæ sunt in
deserto viæ filiæ populi mei, non ad ventilandum
et ad purgandum. 12 Spiritus plenus ex his veniet
mihi, et nunc ego loquar judicia mea cum eis.
13 Ecce quasi nubes ascendet, et quasi tempestas
currus ejus: velociores aquilis equi illius. Væ nobis,
quoniam vastati sumus. 14 Lava a malitia cor tuum,
Jerusalem, ut salva fias: usquequo morabuntur in te
cogitationes noxiæ? 15 Vox enim annuntiantis a
Dan, et notum facientis idolum de monte Ephraim.
16 Dicite gentibus: Ecce auditum est in Jerusalem
custodes venire de terra longinqua, et dare super
civitates Juda vocem suam: 17 quasi custodes
agrorum facti sunt super eam in gyro, quia me ad
iracundiam provocavit, dicit Dominus. 18 Viæ tuæ
et cogitationes tuæ fecerunt hæc tibi: ista malitia
tua, quia amara, quia tetigit cor tuum. 19 Ventrem
meum, ventrem meum doleo; sensus cordis mei
turbati sunt in me. Non tacebo, quoniam vocem
buccinæ audivit anima mea, clamorem prælii. 20
Contritio super contritionem vocata est, et vastata
est omnis terra: repente vastata sunt tabernacula
mea; subito pelles meæ. 21 Usquequo videbo
fugientem; audiam vocem buccinæ? 22 Quia stultus
populus meus me non cognovit: filii insipientes
sunt et vecordes: sapientes sunt ut faciant mala,
bene autem facere nescierunt. 23 Aspexi terram, et
ecce vacua erat et nihili; et cælos, et non erat lux in
eis. 24 Vidi montes, et ecce movebantur: et omnes
colles conturbati sunt. 25 Intuitus sum, et non erat
homo: et omne volatile cæli recessit. 26 Aspexi,
et ecce Carmelus desertus, et omnes urbes ejus
destructæ sunt a facie Domini, et a facie iræ furoris
ejus. 27 Hæc enim dicit Dominus: Deserta erit omnis
terra, sed tamen consummationem non faciam. 28
Lugebit terra, et mœrebunt cæli desuper, eo quod
locutus sum. Cogitavi, et non pœnituit me, nec
aversus sum ab eo. 29 A voce equitis et mittentis
sagittam fugit omnis civitas: ingressi sunt ardua, et
ascenderunt rupes: universæ urbes derelictæ sunt,
et non habitat in eis homo. 30 Tu autem vastata,
quid facies? cum vestieris te coccino, cum ornata
fueris monili aureo, et pinxeris stibio oculos tuos,
frustra componeris: contempserunt te amatores
tui; animam tuam quærent. 31 Vocem enim quasi
parturientis audivi, angustias ut puerperæ: vox
filiæ Sion intermorientis, expandentisque manus
suas: Væ mihi, quia defecit anima mea propter
interfectos!

5 Circuite vias Jerusalem, et aspicite, et
considerate, et quærite in plateis ejus, an
inveniatis virum facientem judicium, et quærentem
fidem: et propitius ero ei. 2 Quod si etiam: Vivit
Dominus, dixerint, et hoc falso jurabunt. 3 Domine,
oculi tui respiciunt fidem: percussisti eos, et non
doluerunt; attrivisti eos, et renuerunt accipere
disciplinam: induraverunt facies suas supra petram,

et noluerunt reverti. 4 Ego autem dixi: Forsitan
pauperes sunt et stulti, ignorantes viam Domini,
judicium Dei sui. 5 Ibo igitur ad optimates, et loquar
eis: ipsi enim cognoverunt viam Domini, judicium
Dei sui: et ecce magis hi simul confregerunt jugum;
ruperunt vincula. 6 Idcirco percussit eos leo de silva;
lupus ad vesperam vastavit eos: pardus vigilans
super civitates eorum: omnis qui egressus fuerit ex
eis capietur: quia multiplicatæ sunt prævaricationes
eorum; confortatæ sunt aversiones eorum. 7 Super
quo propitius tibi esse potero? filii tui dereliquerunt
me, et jurant in his qui non sunt dii. Saturavi eos, et
mœchati sunt, et in domo meretricis luxuriabantur.
8 Equi amatores et emissarii facti sunt: unusquisque
ad uxorem proximi sui hinniebat. 9 Numquid super
his non visitabo, dicit Dominus, et in gente tali
non ulciscetur anima mea? 10 Ascendite muros
ejus, et dissipate: consummationem autem nolite
facere: auferte propagines ejus, quia non sunt
Domini. 11 Prævaricatione enim prævaricata est
in me domus Israël, et domus Juda, ait Dominus.
12 Negaverunt Dominum, et dixerunt: Non est
ipse: neque veniet super nos malum: gladium et
famem non videbimus. 13 Prophetæ fuerunt in
ventum locuti, et responsum non fuit in eis: hæc
ergo evenient illis. 14 Hæc dicit Dominus Deus
exercituum: Quia locuti estis verbum istud, ecce
ego do verba mea in ore tuo in ignem, et populum
istum in ligna, et vorabit eos. 15 Ecce ego adducam
super vos gentem de longinquo, domus Israël, ait
Dominus: gentem robustam, gentem antiquam,
gentem cujus ignorabis linguam, nec intelliges quid
loquatur. 16 Pharetra ejus quasi sepulchrum patens;
universi fortes. 17 Et comedet segetes tuas et panem
tuum; devorabit filios tuos et filias tuas; comedet
gregem tuum et armenta tua; comedet vineam
tuam et ficum tuam: et conteret urbes munitas tuas,
in quibus tu habes fiduciam, gladio. 18 Verumtamen
in diebus illis, ait Dominus, non faciam vos in
consummationem. 19 Quod si dixeritis: Quare fecit
nobis Dominus Deus noster hæc omnia? dices ad
eos: Sicut dereliquistis me, et servistis deo alieno
in terra vestra, sic servietis alienis in terra non
vestra. 20 Annuntiate hoc domui Jacob, et auditum
facite in Juda, dicentes: 21 Audi, popule stulte, qui
non habes cor: qui habentes oculos, non videtis; et
aures, et non auditis. 22 Me ergo non timebitis, ait
Dominus, et a facie mea non dolebitis? qui posui
arenam terminum mari, præceptum sempiternum
quod non præteribit: et commovebuntur, et non
poterunt; et intumescent fluctus ejus, et non
transibunt illud. 23 Populo autem huic factum
est cor incredulum et exasperans: recesserunt,
et abierunt. 24 Et non dixerunt in corde suo:
Metuamus Dominum Deum nostrum, qui dat nobis
pluviam temporaneam et serotinam in tempore suo,
plenitudinem annuæ messis custodientem nobis.
25 Iniquitates vestræ declinaverunt hæc, et peccata
vestra prohibuerunt bonum a vobis: 26 quia inventi
sunt in populo meo impii insidiantes quasi aucupes,
laqueos ponentes et pedicas ad capiendos viros. 27
Sicut decipula plena avibus, sic domus eorum plenæ
dolo: ideo magnificati sunt et ditati. 28 Incrassati
sunt et impinguati, et præterierunt sermones meos
pessime. Causam viduæ non judicaverunt, causam
pupilli non direxerunt, et judicium pauperum non
judicaverunt. 29 Numquid super his non visitabo,
dicit Dominus, aut super gentem hujuscemodi
non ulciscetur anima mea? 30 Stupor et mirabilia
facta sunt in terra: 31 prophetæ prophetabant
mendacium, et sacerdotes applaudebant manibus
suis, et populus meus dilexit talia. Quid igitur fiet
in novissimo ejus?

6 Confortamini, filii Benjamin, in medio Jerusalem:
et in Thecua clangite buccina, et super
Bethacarem levate vexillum, quia malum visum
est ab aquilone, et contritio magna. 2 Speciosæ
et delicatæ assimilavi filiam Sion. 3 Ad eam
venient pastores et greges eorum; fixerunt in ea
tentoria in circuitu: pascet unusquisque eos qui sub
manu sua sunt. 4 Sanctificate super eam bellum:
consurgite, et ascendamus in meridie: væ nobis,
quia declinavit dies; quia longiores factæ sunt
umbræ vesperi! 5 Surgite, et ascendamus in nocte,
et dissipemus domus ejus. 6 Quia hæc dicit Dominus
exercituum: Cædite lignum ejus, et fundite circa
Jerusalem aggerem. Hæc est civitas visitationis:
omnis calumnia in medio ejus. 7 Sicut frigidam fecit
cisterna aquam suam, sic frigidam fecit malitiam
suam. Iniquitas et vastitas audietur in ea, coram me
semper infirmitas et plaga. 8 Erudire, Jerusalem,
ne forte recedat anima mea a te; ne forte ponam
te desertam, terram inhabitabilem. 9 Hæc dicit
Dominus exercituum: Usque ad racemum colligent
quasi in vinea reliquias Israël. Converte manum
tuam quasi vindemiator ad cartallum. 10 Cui loquar,
et quem contestabor ut audiat? ecce incircumcisæ
aures eorum, et audire non possunt: ecce verbum
Domini factum est eis in opprobrium, et non
suscipient illud. 11 Idcirco furore Domini plenus
sum; laboravi sustinens. Effunde super parvulum
foris, et super consilium juvenum simul: vir enim
cum muliere capietur; senex cum pleno dierum.
12 Et transibunt domus eorum ad alteros, agri et
uxores pariter, quia extendam manum meam super

habitantes terram, dicit Dominus: **13** a minore
quippe usque ad majorem omnes avaritiæ student,
et a propheta usque ad sacerdotem cuncti faciunt
dolum. **14** Et curabant contritionem filiæ populi
mei cum ignominia, dicentes: Pax, pax! et non
erat pax. **15** Confusi sunt, quia abominationem
fecerunt: quin potius confusione non sunt confusi,
et erubescere nescierunt. Quam ob rem cadent inter
ruentes: in tempore visitationis suæ corruent, dicit
Dominus. **16** Hæc dicit Dominus: State super vias, et
videte, et interrogate de semitis antiquis quæ sit via
bona, et ambulate in ea: et invenietis refrigerium
animabus vestris. Et dixerunt: Non ambulabimus.
17 Et constitui super vos speculatores: Audite
vocem tubæ. Et dixerunt: Non audiemus. **18** Ideo
audite, gentes, et cognosce, congregatio, quanta
ego faciam eis. **19** Audi, terra: ecce ego adducam
mala super populum istum, fructum cogitationum
ejus: quia verba mea non audierunt, et legem meam
projecerunt. **20** Ut quid mihi thus de Saba affertis,
et calamum suave olentem de terra longinqua?
Holocautomata vestra non sunt accepta, et victimæ
vestræ non placuerunt mihi. **21** Propterea hæc
dicit Dominus: Ecce ego dabo in populum istum
ruinas: et ruent in eis patres et filii simul; vicinus
et proximus peribunt. **22** Hæc dicit Dominus: Ecce
populus venit de terra aquilonis, et gens magna
consurget a finibus terræ. **23** Sagittam et scutum
arripiet: crudelis est et non miserebitur. Vox ejus
quasi mare sonabit: et super equos ascendent,
præparati quasi vir ad prælium adversum te,
filia Sion. **24** Audivimus famam ejus; dissolutæ
sunt manus nostræ: tribulatio apprehendit nos,
dolores ut parturientem. **25** Nolite exire ad agros,
et in via ne ambuletis, quoniam gladius inimici,
pavor in circuitu. **26** Filia populi mei, accingere
cilicio, et conspergere cinere: luctum unigeniti
fac tibi, planctum amarum, quia repente veniet
vastator super nos. **27** Probatorem dedi te in populo
meo robustum: et scies, et probabis viam eorum.
28 Omnes isti principes declinantes, ambulantes
fraudulenter, æs et ferrum: universi corrupti sunt.
29 Defecit sufflatorium; in igne consumptum est
plumbum: frustra conflavit conflator, malitiæ enim
eorum non sunt consumptæ. **30** Argentum reprobum
vocate eos, quia Dominus projecit illos.

7 Verbum quod factum est ad Jeremiam a Domino,
dicens: **2** Sta in porta domus Domini, et prædica
ibi verbum istud, et dic: Audite verbum Domini,
omnis Juda, qui ingredimini per portas has ut
adoretis Dominum. **3** Hæc dicit Dominus exercituum,
Deus Israël: Bonas facite vias vestras, et studia
vestra, et habitabo vobiscum in loco isto. **4** Nolite
confidere in verbis mendacii, dicentes: Templum
Domini, templum Domini, templum Domini est!
5 Quoniam si bene direxeritis vias vestras, et
studia vestra; si feceritis judicium inter virum et
proximum ejus; **6** advenæ, et pupillo, et viduæ non
feceritis calumniam, nec sanguinem innocentem
effuderitis in loco hoc, et post deos alienos non
ambulaveritis in malum vobismetipsis: **7** habitabo
vobiscum in loco isto, in terra quam dedi patribus
vestris a sæculo et usque in sæculum. **8** Ecce vos
confiditis vobis in sermonibus mendacii, qui non
proderunt vobis: **9** furari, occidere, adulterari, jurare
mendaciter, libare Baalim, et ire post deos alienos
quos ignoratis: **10** et venistis, et stetistis coram me
in domo hac, in qua invocatum est nomen meum, et
dixistis: Liberati sumus, eo quod fecerimus omnes
abominationes istas. **11** Numquid ergo spelunca
latronum facta est domus ista, in qua invocatum
est nomen meum in oculis vestris? Ego, ego sum:
ego vidi, dicit Dominus. **12** Ite ad locum meum
in Silo, ubi habitavit nomen meum a principio,
et videte quæ fecerim ei propter malitiam populi
mei Israël. **13** Et nunc, quia fecistis omnia opera
hæc, dicit Dominus, et locutus sum ad vos mane
consurgens, et loquens, et non audistis: et vocavi
vos, et non respondistis: **14** faciam domui huic, in
qua invocatum est nomen meum, et in qua vos
habetis fiduciam, et loco quem dedi vobis et patribus
vestris, sicut feci Silo: **15** et projiciam vos a facie
mea sicut projeci omnes fratres vestros, universum
semen Ephraim. **16** Tu ergo, noli orare pro populo
hoc, nec assumas pro eis laudem et orationem: et
non obsistas mihi, quia non exaudiam te. **17** Nonne
vides quid isti faciunt in civitatibus Juda, et in
plateis Jerusalem? **18** Filii colligunt ligna, et patres
succendunt ignem, et mulieres conspergunt adipem,
ut faciant placentas reginæ cæli, et libent diis
alienis, et me ad iracundiam provocent. **19** Numquid
me ad iracundiam provocant? dicit Dominus; nonne
semetipsos in confusionem vultus sui? **20** Ideo hæc
dicit Dominus Deus: Ecce furor meus et indignatio
mea conflatur super locum istum, super viros, et
super jumenta, et super lignum regionis, et super
fruges terræ: et succendetur, et non extinguetur.
21 Hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israël:
Holocautomata vestra addite victimis vestris, et
comedite carnes: **22** quia non sum locutus cum
patribus vestris, et non præcepi eis, in die qua eduxi
eos de terra Ægypti, de verbo holocautomatum
et victimarum: **23** sed hoc verbum præcepi eis,
dicens: Audite vocem meam, et ero vobis Deus,
et vos eritis mihi populus: et ambulate in omni

via quam mandavi vobis, ut bene sit vobis. **24** Et
non audierunt, nec inclinaverunt aurem suam: sed
abierunt in voluntatibus et in pravitate cordis sui
mali: factique sunt retrorsum, et non in ante, **25** a
die qua egressi sunt patres eorum de terra Ægypti
usque ad diem hanc. Et misi ad vos omnes servos
meos prophetas per diem, consurgens diluculo, et
mittens: **26** et non audierunt me, nec inclinaverunt
aurem suam: sed induraverunt cervicem suam,
et pejus operati sunt quam patres eorum. **27** Et
loqueris ad eos omnia verba hæc, et non audient te:
et vocabis eos, et non respondebunt tibi. **28** Et dices
ad eos: Hæc est gens quæ non audivit vocem Domini
Dei sui, nec recepit disciplinam; periit fides, et
ablata est de ore eorum. **29** Tonde capillum tuum, et
projice, et sume in directum planctum: quia projecit
Dominus et reliquit generationem furoris sui; **30**
quia fecerunt filii Juda malum in oculis meis, dicit
Dominus. Posuerunt offendicula sua in domo in qua
invocatum est nomen meum, ut polluerent eam:
31 et ædificaverunt excelsa Topheth, quæ est in
valle filii Ennom, ut incenderent filios suos et filias
suas igni, quæ non præcepi, nec cogitavi in corde
meo. **32** Ideo ecce dies venient, dicit Dominus, et
non dicetur amplius Topheth, et vallis filii Ennom,
sed vallis interfectionis: et sepelient in Topheth, eo
quod non sit locus. **33** Et erit morticinum populi
hujus in cibos volucribus cæli et bestiis terræ,
et non erit qui abigat. **34** Et quiescere faciam de
urbibus Juda, et de plateis Jerusalem, vocem gaudii
et vocem lætitiæ, vocem sponsi et vocem sponsæ:
in desolationem enim erit terra.

8 In illo tempore, ait Dominus, ejicient ossa
regum Juda, et ossa principum ejus, et ossa
sacerdotum, et ossa prophetarum, et ossa eorum
qui habitaverunt Jerusalem, de sepulchris suis: **2**
et expandent ea ad solem, et lunam, et omnem
militiam cæli, quæ dilexerunt, et quibus servierunt,
et post quæ ambulaverunt, et quæ quæsierunt, et
adoraverunt. Non colligentur, et non sepelientur: in
sterquilinium super faciem terræ erunt. **3** Et eligent
magis mortem quam vitam, omnes qui residui
fuerint de cognatione hac pessima, in universis
locis quæ derelicta sunt, ad quæ ejeci eos, dicit
Dominus exercituum. **4** Et dices ad eos: Hæc dicit
Dominus: Numquid qui cadit non resurget? et qui
aversus est non revertetur? **5** Quare ergo aversus
est populus iste in Jerusalem aversione contentiosa?
Apprehenderunt mendacium, et noluerunt reverti.
6 Attendi, et auscultavi: nemo quod bonum est
loquitur; nullus est qui agat pœnitentiam super
peccato suo, dicens: Quid feci? Omnes conversi
sunt ad cursum suum, quasi equus impetu vadens
ad prælium. **7** Milvus in cælo cognovit tempus
suum: turtur, et hirundo, et ciconia custodierunt
tempus adventus sui: populus autem meus non
cognovit judicium Domini. **8** Quomodo dicitis:
Sapientes nos sumus, et lex Domini nobiscum
est? vere mendacium operatus est stylus mendax
scribarum! **9** Confusi sunt sapientes; perterriti
et capti sunt: verbum enim Domini projecerunt,
et sapientia nulla est in eis. **10** Propterea dabo
mulieres eorum exteris, agros eorum hæredibus,
quia a minimo usque ad maximum omnes avaritiam
sequuntur: a propheta usque ad sacerdotem cuncti
faciunt mendacium. **11** Et sanabant contritionem
filiæ populi mei ad ignominiam, dicentes: Pax,
pax! cum non esset pax. **12** Confusi sunt, quia
abominationem fecerunt: quinimmo confusione
non sunt confusi, et erubescere nescierunt. Idcirco
cadent inter corruentes: in tempore visitationis suæ
corruent, dicit Dominus. **13** Congregans congregabo
eos, ait Dominus. Non est uva in vitibus, et non sunt
ficus in ficulnea: folium defluxit, et dedi eis quæ
prætergressa sunt. **14** Quare sedemus? convenite,
et ingrediamur civitatem munitam, et sileamus
ibi: quia Dominus Deus noster silere nos fecit,
et potum dedit nobis aquam fellis: peccavimus
enim Domino. **15** Exspectavimus pacem, et non
erat bonum: tempus medelæ, et ecce formido.
16 A Dan auditus est fremitus equorum ejus; a
voce hinnituum pugnatorum ejus commota est
omnis terra: et venerunt, et devoraverunt terram
et plenitudinem ejus; urbem et habitatores ejus.
17 Quia ecce ego mittam vobis serpentes regulos,
quibus non est incantatio: et mordebunt vos, ait
Dominus. **18** Dolor meus super dolorem, in me cor
meum mœrens. **19** Ecce vox clamoris filiæ populi
mei de terra longinqua: Numquid Dominus non
est in Sion? aut rex ejus non est in ea? Quare ergo
me ad iracundiam concitaverunt in sculptilibus
suis, et in vanitatibus alienis? **20** Transiit messis,
finita est æstas, et nos salvati non sumus. **21**
Super contritione filiæ populi mei contritus sum,
et contristatus: stupor obtinuit me. **22** Numquid
resina non est in Galaad? aut medicus non est ibi?
quare igitur non est obducta cicatrix filiæ populi
mei?

9 Quis dabit capiti meo aquam, et oculis meis
fontem lacrimarum, et plorabo die ac nocte
interfectos filiæ populi mei? **2** Quis dabit me in
solitudine diversorium viatorum, et derelinquam
populum meum, et recedam ab eis? quia omnes
adulteri sunt, cœtus prævaricatorum. **3** Et

extenderunt linguam suam quasi arcum mendacii et
non veritatis: confortati sunt in terra, quia de malo
ad malum egressi sunt, et me non cognoverunt, dicit
Dominus. 4 Unusquisque se a proximo suo custodiat,
et in omni fratre suo non habeat fiduciam: quia
omnis frater supplantans supplantabit, et omnis
amicus fraudulenter incedet. 5 Et vir fratrem suum
deridebit, et veritatem non loquentur: docuerunt
enim linguam suam loqui mendacium; ut inique
agerent laboraverunt. 6 Habitatio tua in medio
doli: in dolo renuerunt scire me, dicit Dominus. 7
Propterea hæc dicit Dominus exercituum: Ecce ego
conflabo, et probabo eos: quid enim aliud faciam a
facie filiæ populi mei? 8 Sagitta vulnerans lingua
eorum, dolum locuta est. In ore suo pacem cum
amico suo loquitur, et occulte ponit ei insidias. 9
Numquid super his non visitabo, dicit Dominus, aut
in gente hujusmodi non ulciscetur anima mea? 10
Super montes assumam fletum ac lamentum, et
super speciosa deserti planctum, quoniam incensa
sunt, eo quod non sit vir pertransiens, et non
audierunt vocem possidentis: a volucre cæli usque
ad pecora transmigraverunt et recesserunt. 11
Et dabo Jerusalem in acervos arenæ, et cubilia
draconum: et civitates Juda dabo in desolationem,
eo quod non sit habitator. 12 Quis est vir sapiens qui
intelligat hoc, et ad quem verbum oris Domini fiat,
ut annuntiet istud, quare perierit terra, et exusta sit
quasi desertum, eo quod non sit qui pertranseat?
13 Et dixit Dominus: Quia dereliquerunt legem
meam quam dedi eis, et non audierunt vocem
meam, et non ambulaverunt in ea, 14 et abierunt
post pravitatem cordis sui, et post Baalim, quod
didicerunt a patribus suis: 15 idcirco hæc dicit
Dominus exercituum, Deus Israël: Ecce ego cibabo
populum istum absinthio, et potum dabo eis aquam
fellis. 16 Et dispergam eos in gentibus quas non
noverunt ipsi et patres eorum, et mittam post eos
gladium, donec consumantur. 17 Hæc dicit Dominus
exercituum, Deus Israël: Contemplamini, et vocate
lamentatrices, et veniant: et ad eas quæ sapientes
sunt mittite, et properent: 18 festinent, et assumant
super nos lamentum: deducant oculi nostri lacrimas,
et palpebræ nostræ defluant aquis. 19 Quia vox
lamentationis audita est de Sion: Quomodo vastati
sumus, et confusi vehementer? quia dereliquimus
terram; quoniam dejecta sunt tabernacula nostra. 20
Audite ergo, mulieres, verbum Domini, et assumant
aures vestræ sermonem oris ejus, et docete filias
vestras lamentum, et unaquæque proximam suam
planctum: 21 quia ascendit mors per fenestras
nostras; ingressa est domos nostras, disperdere
parvulos deforis, juvenes de plateis. 22 Loquere:
Hæc dicit Dominus: Et cadet morticinum hominis
quasi stercus super faciem regionis, et quasi fœnum
post tergum metentis, et non est qui colligat. 23 Hæc
dicit Dominus: Non glorietur sapiens in sapientia
sua, et non glorietur fortis in fortitudine sua, et
non glorietur dives in divitiis suis: 24 sed in hoc
glorietur, qui gloriatur, scire et nosse me, quia ego
sum Dominus qui facio misericordiam, et judicium,
et justitiam in terra: hæc enim placent mihi, ait
Dominus. 25 Ecce dies veniunt, dicit Dominus,
et visitabo super omnem qui circumcisum habet
præputium, 26 super Ægyptum, et super Juda,
et super Edom, et super filios Ammon, et super
Moab; et super omnes qui attonsi sunt in comam,
habitantes in deserto: quia omnes gentes habent
præputium, omnis autem domus Israël incircumcisi
sunt corde.

10 Audite verbum quod locutus est Dominus
super vos, domus Israël. 2 Hæc dicit Dominus:
Juxta vias gentium nolite discere, et a signis cæli
nolite metuere, quæ timent gentes, 3 quia leges
populorum vanæ sunt. Quia lignum de saltu præcidit
opus manus artificis in ascia: 4 argento et auro
decoravit illud: clavis et malleis compegit, ut non
dissolvatur: 5 in similitudinem palmæ fabricata
sunt, et non loquentur: portata tollentur, quia
incedere non valent. Nolite ergo timere ea, quia
nec male possunt facere, nec bene. 6 Non est
similis tui, Domine: magnus es tu, et magnum
nomen tuum in fortitudine. 7 Quis non timebit
te, o Rex gentium? tuum est enim decus: inter
cunctos sapientes gentium, et in universis regnis
eorum, nullus est similis tui. 8 Pariter insipientes et
fatui probabuntur: doctrina vanitatis eorum lignum
est. 9 Argentum involutum de Tharsis affertur, et
aurum de Ophaz: opus artificis et manus ærarii.
Hyacinthus et purpura indumentum eorum: opus
artificum universa hæc. 10 Dominus autem Deus
verus est, ipse Deus vivens, et rex sempiternus.
Ab indignatione ejus commovebitur terra, et non
sustinebunt gentes comminationem ejus. 11 Sic ergo
dicetis eis: Dii qui cælos et terram non fecerunt,
pereant de terra et de his quæ sub cælo sunt! 12 Qui
facit terram in fortitudine sua, præparat orbem in
sapientia sua, et prudentia sua extendit cælos: 13 ad
vocem suam dat multitudinem aquarum in cælo, et
elevat nebulas ab extremitatibus terræ: fulgura in
pluviam facit, et educit ventum de thesauris suis. 14
Stultus factus est omnis homo a scientia: confusus
est artifex omnis in sculptili, quoniam falsum est
quod conflavit, et non est spiritus in eis. 15 Vana
sunt, et opus risu dignum: in tempore visitationis

suæ peribunt. 16 Non est his similis pars Jacob:
qui enim formavit omnia, ipse est, et Israël virga
hæreditatis ejus: Dominus exercituum nomen illi. 17
Congrega de terra confusionem tuam, quæ habitas
in obsidione: 18 quia hæc dicit Dominus: Ecce ego
longe projiciam habitatores terræ in hac vice, et
tribulabo eos ita ut inveniantur. 19 Væ mihi super
contritione mea: pessima plaga mea. Ego autem dixi:
Plane hæc infirmitas mea est, et portabo illam. 20
Tabernaculum meum vastatum est; omnes funiculi
mei dirupti sunt: filii mei exierunt a me, et non
subsistunt. Non est qui extendat ultra tentorium
meum, et erigat pelles meas. 21 Quia stulte egerunt
pastores, et Dominum non quæsierunt: propterea
non intellexerunt, et omnis grex eorum dispersus
est. 22 Vox auditionis ecce venit, et commotio
magna de terra aquilonis: ut ponat civitates Juda
solitudinem, et habitaculum draconum. 23 Scio,
Domine, quia non est hominis via ejus, nec viri
est ut ambulet, et dirigat gressus suos. 24 Corripe
me, Domine, verumtamen in judicio, et non in
furore tuo, ne forte ad nihilum redigas me. 25
Effunde indignationem tuam super gentes quæ non
cognoverunt te, et super provincias quæ nomen
tuum non invocaverunt: quia comederunt Jacob,
et devoraverunt eum, et consumpserunt illum, et
decus ejus dissipaverunt.

11 Verbum quod factum est a Domino ad
Jeremiam, dicens: 2 Audite verba pacti hujus,
et loquimini ad viros Juda, et ad habitatores
Jerusalem, 3 et dices ad eos: Hæc dicit Dominus
Deus Israël: Maledictus vir qui non audierit verba
pacti hujus 4 quod præcepi patribus vestris, in die
qua eduxi eos de terra Ægypti, de fornace ferrea,
dicens: Audite vocem meam, et facite omnia quæ
præcipio vobis, et eritis mihi in populum, et ego
ero vobis in Deum: 5 ut suscitem juramentum quod
juravi patribus vestris, daturum me eis terram
fluentem lacte et melle, sicut est dies hæc. Et
respondi, et dixi: Amen, Domine. 6 Et dixit Dominus
ad me: Vociferare omnia verba hæc in civitatibus
Juda, et foris Jerusalem, dicens: Audite verba pacti
hujus, et facite illa, 7 quia contestans contestatus
sum patres vestros, in die qua eduxi eos de terra
Ægypti, usque ad diem hanc: mane consurgens
contestatus sum, et dixi: Audite vocem meam. 8
Et non audierunt, nec inclinaverunt aurem suam,
sed abierunt, unusquisque in pravitate cordis sui
mali: et induxi super eos omnia verba pacti hujus
quod præcepi ut facerent, et non fecerunt. 9 Et
dixit Dominus ad me: Inventa est conjuratio in
viris Juda et in habitatoribus Jerusalem. 10 Reversi
sunt ad iniquitates patrum suorum priores, qui
noluerunt audire verba mea: et hi ergo abierunt
post deos alienos, ut servirent eis: irritum fecerunt
domus Israël et domus Juda pactum meum quod
pepigi cum patribus eorum. 11 Quam ob rem hæc
dicit Dominus: Ecce ego inducam super eos mala de
quibus exire non poterunt: et clamabunt ad me,
et non exaudiam eos. 12 Et ibunt civitates Juda et
habitatores Jerusalem, et clamabunt ad deos quibus
libant, et non salvabunt eos in tempore afflictionis
eorum. 13 Secundum numerum enim civitatum
tuarum erant dii tui, Juda: et secundum numerum
viarum Jerusalem, posuisti aras confusionis, aras ad
libandum Baalim. 14 Tu ergo noli orare pro populo
hoc, et ne assumas pro eis laudem et orationem,
quia non exaudiam in tempore clamoris eorum ad
me, in tempore afflictionis eorum. 15 Quid est, quod
dilectus meus in domo mea fecit scelera multa?
numquid carnes sanctæ auferent a te malitias
tuas, in quibus gloriata es? 16 Olivam uberem,
pulchram, fructiferam, speciosam, vocavit Dominus
nomen tuum: ad vocem loquelæ, grandis exarsit
ignis in ea, et combusta sunt fruteta ejus. 17 Et
Dominus exercituum, qui plantavit te, locutus est
super te malum, pro malis domus Israël, et domus
Juda, quæ fecerunt sibi ad irritandum me, libantes
Baalim. 18 Tu autem, Domine, demonstrasti mihi,
et cognovi: tunc ostendisti mihi studia eorum. 19
Et ego quasi agnus mansuetus, qui portatur ad
victimam: et non cognovi quia cogitaverunt super
me consilia, dicentes: Mittamus lignum in panem
ejus, et eradamus eum de terra viventium, et nomen
ejus non memoretur amplius. 20 Tu autem, Domine
Sabaoth, qui judicas juste, et probas renes et corda,
videam ultionem tuam ex eis: tibi enim revelavi
causam meam. 21 Propterea hæc dicit Dominus
ad viros Anathoth, qui quærunt animam tuam, et
dicunt: Non prophetabis in nomine Domini, et non
morieris in manibus nostris: 22 propterea hæc dicit
Dominus exercituum: Ecce ego visitabo super eos:
juvenes morientur in gladio; filii eorum et filiæ
eorum morientur in fame. 23 Et reliquiæ non erunt
ex eis: inducam enim malum super viros Anathoth,
annum visitationis eorum.

12 Justus quidem tu es, Domine, si disputem
tecum: verumtamen justa loquar ad te: Quare
via impiorum prosperatur; bene est omnibus qui
prævaricantur et inique agunt? 2 Plantasti eos, et
radicem miserunt: proficiunt, et faciunt fructum:
prope es tu ori eorum, et longe a renibus eorum.
3 Et tu, Domine, nosti me, vidisti me, et probasti
cor meum tecum. Congrega eos quasi gregem ad

victimam, et sanctifica eos in die occisionis. 4
Usquequo lugebit terra, et herba omnis regionis
siccabitur, propter malitiam habitantium in ea?
Consumptum est animal, et volucre, quoniam
dixerunt: Non videbit novissima nostra. 5 Si cum
peditibus currens laborasti, quomodo contendere
poteris cum equis? cum autem in terra pacis
securus fueris, quid facies in superbia Jordanis?
6 Nam et fratres tui, et domus patris tui, etiam
ipsi pugnaverunt adversum te, et clamaverunt
post te plena voce: ne credas eis, cum locuti
fuerint tibi bona. 7 Reliqui domum meam; dimisi
hæreditatem meam: dedi dilectam animam meam
in manu inimicorum ejus. 8 Facta est mihi
hæreditas mea quasi leo in silva: dedit contra me
vocem, ideo odivi eam. 9 Numquid avis discolor
hæreditas mea mihi? numquid avis tincta per
totum? Venite, congregamini, omnes bestiæ terræ:
properate ad devorandum. 10 Pastores multi
demoliti sunt vineam meam, conculcaverunt partem
meam, dederunt portionem meam desiderabilem
in desertum solitudinis. 11 Posuerunt eam in
dissipationem, luxitque super me: desolatione
desolata est omnis terra, quia nullus est qui
recogitet corde. 12 Super omnes vias deserti
venerunt vastatores, quia gladius Domini devorabit:
ab extremo terræ usque ad extremum ejus, non
est pax universæ carni. 13 Seminaverunt triticum,
et spinas messuerunt: hæreditatem acceperunt,
et non eis proderit. Confundemini a fructibus
vestris propter iram furoris Domini. 14 Hæc dicit
Dominus adversum omnes vicinos meos pessimos,
qui tangunt hæreditatem quam distribui populo
meo Israël: Ecce ego evellam eos de terra sua, et
domum Juda evellam de medio eorum. 15 Et cum
evulsero eos, convertar, et miserebor eorum, et
reducam eos: virum ad hæreditatem suam, et virum
in terram suam. 16 Et erit: si eruditi didicerint
vias populi mei, ut jurent in nomine meo: Vivit
Dominus! sicut docuerunt populum meum jurare in
Baal, ædificabuntur in medio populi mei. 17 Quod si
non audierint, evellam gentem illam evulsione et
perditione, ait Dominus.

13 Hæc dicit Dominus ad me: Vade, et posside
tibi lumbare lineum, et pones illud super
lumbos tuos, et in aquam non inferes illud. 2 Et
possedi lumbare juxta verbum Domini, et posui
circa lumbos meos. 3 Et factus est sermo Domini
ad me secundo, dicens: 4 Tolle lumbare quod
possedisti, quod est circa lumbos tuos: et surgens
vade ad Euphraten, et absconde ibi illud in foramine
petræ. 5 Et abii, et abscondi illud in Euphrate, sicut
præceperat mihi Dominus. 6 Et factum est post
dies plurimos, dixit Dominus ad me: Surge, vade ad
Euphraten, et tolle inde lumbare quod præcepi tibi
ut absconderes illud ibi. 7 Et abii ad Euphraten,
et fodi, et tuli lumbare de loco ubi absconderam
illud: et ecce computruerat lumbare, ita ut nulli
usui aptum esset. 8 Et factum est verbum Domini
ad me, dicens: 9 Hæc dicit Dominus: Sic putrescere
faciam superbiam Juda, et superbiam Jerusalem
multam: 10 populum istum pessimum qui nolunt
audire verba mea, et ambulant in pravitate cordis
sui, abieruntque post deos alienos ut servirent eis
et adorarent eos: et erunt sicut lumbare istud, quod
nulli usui aptum est. 11 Sicut enim adhæret lumbare
ad lumbos viri, sic agglutinavi mihi omnem domum
Israël, et omnem domum Juda, dicit Dominus, ut
essent mihi in populum, et in nomen, et in laudem,
et in gloriam: et non audierunt. 12 Dices ergo
ad eos sermonem istum: Hæc dicit Dominus Deus
Israël: Omnis laguncula implebitur vino. Et dicent
ad te: Numquid ignoramus quia omnis laguncula
implebitur vino? 13 Et dices ad eos: Hæc dicit
Dominus: Ecce ego implebo omnes habitatores
terræ hujus, et reges qui sedent de stirpe David
super thronum ejus, et sacerdotes, et prophetas,
et omnes habitatores Jerusalem, ebrietate. 14 Et
dispergam eos virum a fratre suo, et patres et
filios pariter, ait Dominus. Non parcam, et non
concedam: neque miserebor, ut non disperdam eos.
15 Audite, et auribus percipite: nolite elevari, quia
Dominus locutus est. 16 Date Domino Deo vestro
gloriam antequam contenebrescat, et antequam
offendant pedes vestri ad montes caliginosos:
exspectabitis lucem, et ponet eam in umbram
mortis, et in caliginem. 17 Quod si hoc non
audieritis, in abscondito plorabit anima mea a facie
superbiæ: plorans plorabit, et deducet oculus meus
lacrimam, quia captus est grex Domini. 18 Dic
regi et dominatrici: Humiliamini, sedete, quoniam
descendit de capite vestro corona gloriæ vestræ.
19 Civitates austri clausæ sunt, et non est qui
aperiat: translata est omnis Juda transmigratione
perfecta. 20 Levate oculos vestros et videte, qui
venitis ab aquilone: ubi est grex qui datus est
tibi, pecus inclytum tuum? 21 Quid dices cum
visitaverit te? tu enim docuisti eos adversum te,
et erudisti in caput tuum. Numquid non dolores
apprehendent te, quasi mulierem parturientem?
22 Quod si dixeris in corde tuo: Quare venerunt
mihi hæc? propter multitudinem iniquitatis tuæ
revelata sunt verecundiora tua, pollutæ sunt plantæ
tuæ. 23 Si mutare potest Æthiops pellem suam, aut
pardus varietates suas, et vos poteritis benefacere,

cum didiceritis malum. 24 Et disseminabo eos quasi
stipulam quæ vento raptatur in deserto. 25 Hæc
sors tua, parsque mensuræ tuæ a me, dicit Dominus,
quia oblita es mei, et confisa es in mendacio. 26
Unde et ego nudavi femora tua contra faciem tuam,
et apparuit ignominia tua: 27 adulteria tua, et
hinnitus tuus, scelus fornicationis tuæ: super colles
in agro vidi abominationes tuas. Væ tibi, Jerusalem!
non mundaberis post me: usquequo adhuc?

14 Quod factum est verbum Domini ad Jeremiam,
de sermonibus siccitatis. 2 Luxit Judæa, et
portæ ejus corruerunt, et obscuratæ sunt in terra,
et clamor Jerusalem ascendit. 3 Majores miserunt
minores suos ad aquam: venerunt ad hauriendum.
Non invenerunt aquam: reportaverunt vasa sua
vacua. Confusi sunt, et afflicti, et operuerunt capita
sua. 4 Propter terræ vastitatem, quia non venit
pluvia in terram, confusi sunt agricolæ: operuerunt
capita sua. 5 Nam et cerva in agro peperit, et
reliquit, quia non erat herba. 6 Et onagri steterunt
in rupibus; traxerunt ventum quasi dracones:
defecerunt oculi eorum, quia non erat herba. 7
Si iniquitates nostræ responderint nobis, Domine,
fac propter nomen tuum: quoniam multæ sunt
aversiones nostræ: tibi peccavimus. 8 Exspectatio
Israël, salvator ejus in tempore tribulationis, quare
quasi colonus futurus es in terra, et quasi viator
declinans ad manendum? 9 quare futurus es velut
vir vagus, ut fortis qui non potest salvare? Tu autem
in nobis es, Domine, et nomen tuum invocatum est
super nos: ne derelinquas nos. 10 Hæc dicit Dominus
populo huic, qui dilexit movere pedes suos, et non
quievit, et Domino non placuit: Nunc recordabitur
iniquitatum eorum, et visitabit peccata eorum. 11 Et
dixit Dominus ad me: Noli orare pro populo isto in
bonum. 12 Cum jejunaverint, non exaudiam preces
eorum, et si obtulerint holocautomata et victimas,
non suscipiam ea: quoniam gladio, et fame, et peste
consumam eos. 13 Et dixi: A, a, a, Domine Deus:
prophetæ dicunt eis: Non videbitis gladium, et fames
non erit in vobis: sed pacem veram dabit vobis in
loco isto. 14 Et dicit Dominus ad me: Falso prophetæ
vaticinantur in nomine meo: non misi eos, et non
præcepi eis, neque locutus sum ad eos. Visionem
mendacem, et divinationem, et fraudulentiam, et
seductionem cordis sui, prophetant vobis. 15 Idcirco
hæc dicit Dominus de prophetis qui prophetant in
nomine meo, quos ego non misi, dicentes: Gladius
et fames non erit in terra hac: In gladio et fame
consumentur prophetæ illi. 16 Et populi quibus
prophetant erunt projecti in viis Jerusalem præ
fame et gladio, et non erit qui sepeliat eos: ipsi
et uxores eorum, filii et filiæ eorum: et effundam
super eos malum suum. 17 Et dices ad eos verbum
istud: Deducant oculi mei lacrimam per noctem
et diem, et non taceant, quoniam contritione
magna contrita est virgo filia populi mei, plaga
pessima vehementer. 18 Si egressus fuero ad agros,
ecce occisi gladio: et si introiero in civitatem,
ecce attenuati fame. Propheta quoque et sacerdos
abierunt in terram quam ignorabant. 19 Numquid
projiciens abjecisti Judam? aut Sion abominata est
anima tua? quare ergo percussisti nos ita ut nulla sit
sanitas? Exspectavimus pacem, et non est bonum: et
tempus curationis, et ecce turbatio. 20 Cognovimus,
Domine, impietates nostras, iniquitates patrum
nostrorum, quia peccavimus tibi. 21 Ne des nos in
opprobrium, propter nomen tuum, neque facias
nobis contumeliam solii gloriæ tuæ: recordare, ne
irritum facias fœdus tuum nobiscum. 22 Numquid
sunt in sculptilibus gentium qui pluant? aut cæli
possunt dare imbres? nonne tu es Dominus Deus
noster, quem exspectavimus? tu enim fecisti omnia
hæc.

15 Et dixit Dominus ad me: Si steterit Moyses
et Samuel coram me, non est anima mea
ad populum istum: ejice illos a facie mea, et
egrediantur. 2 Quod si dixerint ad te: Quo
egrediemur? dices ad eos: Hæc dicit Dominus: Qui ad
mortem, ad mortem, et qui ad gladium, ad gladium,
et qui ad famem, ad famem, et qui ad captivitatem,
ad captivitatem. 3 Et visitabo super eos quatuor
species, dicit Dominus: gladium ad occisionem, et
canes ad lacerandum, et volatilia cæli et bestias
terræ ad devorandum et dissipandum. 4 Et dabo
eos in fervorem universis regnis terræ, propter
Manassen filium Ezechiæ regis Juda, super omnibus
quæ fecit in Jerusalem. 5 Quis enim miserebitur
tui, Jerusalem, aut quis contristabitur pro te? aut
quis ibit ad rogandum pro pace tua? 6 Tu reliquisti
me, dicit Dominus; retrorsum abiisti: et extendam
manum meam super te, et interficiam te: laboravi
rogans. 7 Et dispergam eos ventilabro in portis
terræ: interfeci et disperdidi populum meum, et
tamen a viis suis non sunt reversi. 8 Multiplicatæ
sunt mihi viduæ ejus super arenam maris: induxi
eis super matrem adolescentis vastatorem meridie:
misi super civitates repente terrorem. 9 Infirmata
est quæ peperit septem; defecit anima ejus: occidit
ei sol cum adhuc esset dies: confusa est, et erubuit:
et residuos ejus in gladium dabo in conspectu
inimicorum eorum, ait Dominus. 10 Væ mihi,
mater mea! quare genuisti me, virum rixæ, virum
discordiæ in universa terra? Non fœneravi, nec

fœneravit mihi quisquam: omnes maledicunt mihi.
11 Dicit Dominus: Si non reliquiæ tuæ in bonum,
si non occurri tibi in tempore afflictionis, et
in tempore tribulationis adversus inimicum. 12
Numquid fœderabitur ferrum ferro ab aquilone, et
æs? 13 Divitias tuas et thesauros tuos in direptionem
dabo gratis, in omnibus peccatis tuis, et in omnibus
terminis tuis. 14 Et adducam inimicos tuos de terra
quam nescis, quia ignis succensus est in furore meo:
super vos ardebit. 15 Tu scis, Domine: recordare mei,
et visita me, et tuere me ab his qui persequuntur me.
Noli in patientia tua suscipere me: scito quoniam
sustinui propter te opprobrium. 16 Inventi sunt
sermones tui, et comedi eos: et factum est mihi
verbum tuum in gaudium et in lætitiam cordis mei,
quoniam invocatum est nomen tuum super me,
Domine Deus exercituum. 17 Non sedi in concilio
ludentium, et gloriatus sum a facie manus tuæ:
solus sedebam, quoniam comminatione replesti
me. 18 Quare factus est dolor meus perpetuus, et
plaga mea desperabilis renuit curari? facta est mihi
quasi mendacium aquarum infidelium. 19 Propter
hoc hæc dicit Dominus: Si converteris, convertam
te, et ante faciem meam stabis: et si separaveris
pretiosum a vili, quasi os meum eris: convertentur
ipsi ad te, et tu non converteris ad eos. 20 Et dabo te
populo huic in murum æreum fortem: et bellabunt
adversum te, et non prævalebunt, quia ego tecum
sum ut salvem te, et eruam te, dicit Dominus: 21 et
liberabo te de manu pessimorum, et redimam te de
manu fortium.

16 Et factum est verbum Domini ad me, dicens: 2
Non accipies uxorem, et non erunt tibi filii et
filiæ in loco isto. 3 Quia hæc dicit Dominus super
filios et filias qui generantur in loco isto, et super
matres eorum, quæ genuerunt eos, et super patres
eorum, de quorum stirpe sunt nati in terra hac: 4
Mortibus ægrotationum morientur: non plangentur,
et non sepelientur: in sterquilinium super faciem
terræ erunt, et gladio et fame consumentur: et erit
cadaver eorum in escam volatilibus cæli et bestiis
terræ. 5 Hæc enim dicit Dominus: Ne ingrediaris
domum convivii, neque vadas ad plangendum,
neque consoleris eos, quia abstuli pacem meam
a populo isto, dicit Dominus, misericordiam et
miserationes. 6 Et morientur grandes et parvi in
terra ista: non sepelientur, neque plangentur, et non
se incident, neque calvitium fiet pro eis. 7 Et non
frangent inter eos lugenti panem ad consolandum
super mortuo, et non dabunt eis potum calicis
ad consolandum super patre suo et matre. 8 Et
domum convivii non ingrediaris, ut sedeas cum eis,
et comedas, et bibas. 9 Quia hæc dicit Dominus
exercituum, Deus Israël: Ecce ego auferam de loco
isto, in oculis vestris, et in diebus vestris, vocem
gaudii et vocem lætitiæ, vocem sponsi et vocem
sponsæ. 10 Et cum annuntiaveris populo huic
omnia verba hæc, et dixerint tibi: Quare locutus est
Dominus super nos omne malum grande istud? quæ
iniquitas nostra, et quod peccatum nostrum, quod
peccavimus Domino Deo nostro? 11 dices ad eos:
Quia dereliquerunt me patres vestri, ait Dominus,
et abierunt post deos alienos, et servierunt eis, et
adoraverunt eos, et me dereliquerunt, et legem
meam non custodierunt. 12 Sed et vos pejus
operati estis quam patres vestri: ecce enim ambulat
unusquisque post pravitatem cordis sui mali, ut
me non audiat. 13 Et ejiciam vos de terra hac
in terram quam ignoratis, vos et patres vestri:
et servietis ibi diis alienis, die ac nocte, qui non
dabunt vobis requiem. 14 Propterea ecce dies
veniunt, dicit Dominus, et non dicetur ultra: Vivit
Dominus qui eduxit filios Israël de terra Ægypti,
15 sed: Vivit Dominus qui eduxit filios Israël de
terra aquilonis, et de universis terris ad quas ejeci
eos: et reducam eos in terram suam, quam dedi
patribus eorum. 16 Ecce ego mittam piscatores
multos, dicit Dominus, et piscabuntur eos: et post
hæc mittam eis multos venatores, et venabuntur
eos de omni monte, et de omni colle, et de cavernis
petrarum. 17 Quia oculi mei super omnes vias
eorum: non sunt absconditæ a facie mea, et non
fuit occultata iniquitas eorum ab oculis meis. 18
Et reddam primum duplices iniquitates et peccata
eorum, quia contaminaverunt terram meam in
morticinis idolorum suorum, et abominationibus
suis impleverunt hæreditatem meam. 19 Domine,
fortitudo mea, et robur meum, et refugium meum
in die tribulationis, ad te gentes venient ab extremis
terræ, et dicent: Vere mendacium possederunt
patres nostri, vanitatem quæ eis non profuit. 20
Numquid faciet sibi homo deos, et ipsi non sunt dii?
21 Idcirco ecce ego ostendam eis per vicem hanc,
ostendam eis manum meam, et virtutem meam, et
scient quia nomen mihi Dominus.

17 Peccatum Juda scriptum est stylo ferreo
in ungue adamantino, exaratum super
latitudinem cordis eorum, et in cornibus ararum
eorum. 2 Cum recordati fuerint filii eorum
ararum suarum, et lucorum suorum, lignorumque
frondentium, in montibus excelsis, 3 sacrificantes
in agro: fortitudinem tuam, et omnes thesauros
tuos in direptionem dabo; excelsa tua propter
peccata in universis finibus tuis. 4 Et relinqueris

sola ab hæreditate tua, quam dedi tibi, et servire te
faciam inimicis tuis in terra quam ignoras: quoniam
ignem succendisti in furore meo: usque in æternum
ardebit. **5** Hæc dicit Dominus: Maledictus homo
qui confidit in homine, et ponit carnem brachium
suum, et a Domino recedit cor ejus. **6** Erit enim
quasi myricæ in deserto, et non videbit cum venerit
bonum: sed habitabit in siccitate in deserto, in
terra salsuginis et inhabitabili. **7** Benedictus vir
qui confidit in Domino, et erit Dominus fiducia
ejus. **8** Et erit quasi lignum quod transplantatur
super aquas, quod ad humorem mittit radices
suas, et non timebit cum venerit æstus: et erit
folium ejus viride, et in tempore siccitatis non erit
sollicitum, nec aliquando desinet facere fructum.
9 Pravum est cor omnium, et inscrutabile: quis
cognoscet illud? **10** Ego Dominus scrutans cor,
et probans renes: qui do unicuique juxta viam
suam, et juxta fructum adinventionum suarum. **11**
Perdix fovit quæ non peperit: fecit divitias, et non
in judicio: in dimidio dierum suorum derelinquet
eas, et in novissimo suo erit insipiens. **12** Solium
gloriæ altitudinis a principio, locus sanctificationis
nostræ. **13** Exspectatio Israël, Domine, omnes qui te
derelinquunt confundentur: recedentes a te, in terra
scribentur, quoniam dereliquerunt venam aquarum
viventium Dominum. **14** Sana me, Domine, et
sanabor: salvum me fac, et salvus ero: quoniam laus
mea tu es. **15** Ecce ipsi dicunt ad me: Ubi est verbum
Domini? veniat: **16** et ego non sum turbatus, te
pastorem sequens: et diem hominis non desideravi,
tu scis: quod egressum est de labiis meis, rectum in
conspectu tuo fuit. **17** Non sis tu mihi formidini:
spes mea tu in die afflictionis. **18** Confundantur qui
me persequuntur, et non confundar ego: paveant
illi, et non paveam ego: induc super eos diem
afflictionis, et duplici contritione contere eos. **19**
Hæc dicit Dominus ad me: Vade, et sta in porta
filiorum populi, per quam ingrediuntur reges Juda,
et egrediuntur, et in cunctis portis Jerusalem: **20** et
dices ad eos: Audite verbum Domini, reges Juda,
et omnis Juda, cunctique habitatores Jerusalem,
qui ingredimini per portas istas. **21** Hæc dicit
Dominus: Custodite animas vestras, et nolite portare
pondera in die sabbati, nec inferatis per portas
Jerusalem: **22** et nolite ejicere onera de domibus
vestris in die sabbati, et omne opus non facietis:
sanctificate diem sabbati, sicut præcepi patribus
vestris. **23** Et non audierunt, nec inclinaverunt
aurem suam: sed induraverunt cervicem suam, ne
audirent me, et ne acciperent disciplinam. **24** Et
erit: si audieritis me, dicit Dominus, ut non inferatis
onera per portas civitatis hujus in die sabbati: et
si sanctificaveritis diem sabbati, ne faciatis in eo
omne opus: **25** ingredientur per portas civitatis
hujus reges et principes, sedentes super solium
David, et ascendentes in curribus et equis, ipsi et
principes eorum, viri Juda, et habitatores Jerusalem:
et habitabitur civitas hæc in sempiternum. **26** Et
venient de civitatibus Juda, et de circuitu Jerusalem,
et de terra Benjamin, et de campestribus, et de
montuosis, et ab austro, portantes holocaustum,
et victimam, et sacrificium, et thus, et inferent
oblationem in domum Domini. **27** Si autem non
audieritis me ut sanctificetis diem sabbati, et ne
portetis onus, et ne inferatis per portas Jerusalem
in die sabbati, succendam ignem in portis ejus, et
devorabit domos Jerusalem, et non extinguetur.

18 Verbum quod factum est ad Jeremiam a
Domino, dicens: **2** Surge, et descende in
domum figuli, et ibi audies verba mea. **3** Et descendi
in domum figuli, et ecce ipse faciebat opus super
rotam. **4** Et dissipatum est vas quod ipse faciebat
e luto manibus suis: conversusque fecit illud vas
alterum, sicut placuerat in oculis ejus ut faceret. **5** Et
factum est verbum Domini ad me, dicens: **6** Numquid
sicut figulus iste, non potero vobis facere, domus
Israël? ait Dominus: ecce sicut lutum in manu figuli,
sic vos in manu mea, domus Israël. **7** Repente loquar
adversum gentem et adversus regnum, ut eradicem,
et destruam, et disperdam illud: **8** si pœnitentiam
egerit gens illa a malo suo quod locutus sum
adversus eam, agam et ego pœnitentiam super
malo quod cogitavi ut facerem ei. **9** Et subito loquar
de gente et de regno, ut ædificem et plantem
illud. **10** Si fecerit malum in oculis meis, ut non
audiat vocem meam, pœnitentiam agam super
bono quod locutus sum ut facerem ei. **11** Nunc
ergo dic viro Juda, et habitatoribus Jerusalem,
dicens: Hæc dicit Dominus: Ecce ego fingo contra
vos malum, et cogito contra vos cogitationem:
revertatur unusquisque a via sua mala, et dirigite
vias vestras et studia vestra. **12** Qui dixerunt:
Desperavimus: post cogitationes enim nostras
ibimus, et unusquisque pravitatem cordis sui mali
faciemus. **13** Ideo hæc dicit Dominus: Interrogate
gentes: Quis audivit talia horribilia, quæ fecit nimis
virgo Israël? **14** Numquid deficiet de petra agri nix
Libani? aut evelli possunt aquæ erumpentes frigidæ,
et defluentes? **15** Quia oblitus est mei populus
meus, frustra libantes, et impingentes in viis suis, in
semitis sæculi, ut ambularent per eas in itinere non
trito, **16** ut fieret terra eorum in desolationem, et
in sibilum sempiternum: omnis qui præterierit per
eam obstupescet, et movebit caput suum. **17** Sicut

ventus urens dispergam eos coram inimico: dorsum,
et non faciem, ostendam eis in die perditionis
eorum. 18 Et dixerunt: Venite, et cogitemus contra
Jeremiam cogitationes: non enim peribit lex a
sacerdote, neque consilium a sapiente, nec sermo a
propheta: venite, et percutiamus eum lingua, et non
attendamus ad universos sermones ejus. 19 Attende,
Domine, ad me, et audi vocem adversariorum
meorum. 20 Numquid redditur pro bono malum,
quia foderunt foveam animæ meæ? Recordare
quod steterim in conspectu tuo ut loquerer pro eis
bonum, et averterem indignationem tuam ab eis.
21 Propterea da filios eorum in famem, et deduc
eos in manus gladii: fiant uxores eorum absque
liberis, et viduæ: et viri earum interficiantur morte:
juvenes eorum confodiantur gladio in prælio: 22
audiatur clamor de domibus eorum: adduces enim
super eos latronem repente, quia foderunt foveam
ut caperent me, et laqueos absconderunt pedibus
meis. 23 Tu autem, Domine, scis omne consilium
eorum adversum me in mortem: ne propitieris
iniquitati eorum, et peccatum eorum a facie tua
non deleatur: fiant corruentes in conspectu tuo; in
tempore furoris tui abutere eis.

19 Hæc dicit Dominus: Vade, et accipe lagunculam
figuli testeam a senioribus populi et a
senioribus sacerdotum, 2 et egredere ad vallem filii
Ennom, quæ est juxta introitum portæ fictilis: et
prædicabis ibi verba quæ ego loquar ad te. 3 Et dices:
Audite verbum Domini, reges Juda, et habitatores
Jerusalem. Hæc dicit Dominus exercituum, Deus
Israël: Ecce ego inducam afflictionem super locum
istum, ita ut omnis qui audierit illam, tinniant
aures ejus, 4 eo quod dereliquerint me, et alienum
fecerint locum istum, et libaverunt in eo diis alienis
quos nescierunt, ipsi et patres eorum, et reges Juda:
et repleverunt locum istum sanguine innocentum,
5 et ædificaverunt excelsa Baalim, ad comburendos
filios suos igni in holocaustum Baalim: quæ non
præcepi, nec locutus sum, nec ascenderunt in
cor meum. 6 Propterea ecce dies veniunt, dicit
Dominus, et non vocabitur amplius locus iste
Topheth, et vallis filii Ennom, sed vallis occisionis. 7
Et dissipabo consilium Juda et Jerusalem in loco isto,
et subvertam eos gladio in conspectu inimicorum
suorum, et in manu quærentium animas eorum:
et dabo cadavera eorum escam volatilibus cæli
et bestiis terræ. 8 Et ponam civitatem hanc in
stuporem, et in sibilum: omnis qui præterierit per
eam obstupescet, et sibilabit super universa plaga
ejus. 9 Et cibabo eos carnibus filiorum suorum et
carnibus filiarum suarum: et unusquisque carnem
amici sui comedet in obsidione, et in angustia in
qua concludent eos inimici eorum, et qui quærunt
animas eorum. 10 Et conteres lagunculam in
oculis virorum qui ibunt tecum, 11 et dices ad
eos: Hæc dicit Dominus exercituum: Sic conteram
populum istum, et civitatem istam, sicut conteritur
vas figuli, quod non potest ultra instaurari: et in
Topheth sepelientur, eo quod non sit alius locus ad
sepeliendum. 12 Sic faciam loco huic, ait Dominus,
et habitatoribus ejus, et ponam civitatem istam
sicut Topheth. 13 Et erunt domus Jerusalem, et
domus regum Juda, sicut locus Topheth, immundæ,
omnes domus in quarum domatibus sacrificaverunt
omni militiæ cæli, et libaverunt libamina diis
alienis. 14 Venit autem Jeremias de Topheth, quo
miserat eum Dominus ad prophetandum, et stetit in
atrio domus Domini, et dixit ad omnem populum:
15 Hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israël:
Ecce ego inducam super civitatem hanc, et super
omnes urbes ejus, universa mala quæ locutus sum
adversum eam, quoniam induraverunt cervicem
suam ut non audirent sermones meos.

20 Et audivit Phassur filius Emmer, sacerdos, qui
constitutus erat princeps in domo Domini,
Jeremiam prophetantem sermones istos. 2 Et
percussit Phassur Jeremiam prophetam, et misit
eum in nervum quod erat in porta Benjamin
superiori, in domo Domini. 3 Cumque illuxisset
in crastinum, eduxit Phassur Jeremiam de nervo,
et dixit ad eum Jeremias: Non Phassur vocavit
Dominus nomen tuum, sed Pavorem undique. 4
Quia hæc dicit Dominus: Ecce ego dabo te in
pavorem, te et omnes amicos tuos: et corruent
gladio inimicorum suorum, et oculi tui videbunt:
et omnem Judam dabo in manum regis Babylonis,
et traducet eos in Babylonem, et percutiet eos
gladio. 5 Et dabo universam substantiam civitatis
hujus, et omnem laborem ejus, omneque pretium,
et cunctos thesauros regum Juda dabo in manu
inimicorum eorum: et diripient eos, et tollent, et
ducent in Babylonem. 6 Tu autem, Phassur, et omnes
habitatores domus tuæ, ibitis in captivitatem:
et in Babylonem venies, et ibi morieris, ibique
sepelieris tu, et omnes amici tui, quibus prophetasti
mendacium. 7 Seduxisti me, Domine, et seductus
sum: fortior me fuisti, et invaluisti: factus sum
in derisum tota die; omnes subsannant me. 8
Quia jam olim loquor, vociferans iniquitatem, et
vastitatem clamito: et factus est mihi sermo Domini
in opprobrium, et in derisum tota die. 9 Et dixi: Non
recordabor ejus, neque loquar ultra in nomine illius:
et factus est in corde meo quasi ignis exæstuans,

clausuſque in oſſibus meis, et defeci, ferre non
ſuſtinens. 10 Audivi enim contumelias multorum, et
terrorem in circuitu: Perſequimini, et perſequamur
eum, ab omnibus viris qui erant pacifici mei, et
cuſtodientes latus meum: ſi quomodo decipiatur,
et prævaleamus adverſus eum, et conſequamur
ultionem ex eo. 11 Dominus autem mecum eſt, quaſi
bellator fortis: idcirco qui perſequuntur me cadent,
et infirmi erunt: confundentur vehementer, quia
non intellexerunt opprobrium ſempiternum, quod
numquam delebitur. 12 Et tu, Domine exercituum,
probator juſti, qui vides renes et cor, videam, quæſo,
ultionem tuam ex eis: tibi enim revelavi cauſam
meam. 13 Cantate Domino, laudate Dominum, quia
liberavit animam pauperis de manu malorum. 14
Maledicta dies in qua natus ſum! dies in qua peperit
me mater mea non ſit benedicta! 15 Maledictus
vir qui annuntiavit patri meo, dicens: Natus eſt
tibi puer maſculus, et quaſi gaudio lætificavit eum!
16 Sit homo ille ut ſunt civitates quæ ſubvertit
Dominus, et non pœnituit eum: audiat clamorem
mane, et ululatum in tempore meridiano, 17 qui
non me interfecit a vulva, ut fieret mihi mater mea
ſepulchrum, et vulva ejus conceptus æternus! 18
Quare de vulva egreſſus ſum, ut viderem laborem
et dolorem, et conſumerentur in confuſione dies
mei?

21 Verbum quod factum eſt ad Jeremiam a
Domino, quando miſit ad eum rex Sedecias
Phaſſur filium Melchiæ, et Sophoniam filium
Maaſiæ ſacerdotem, dicens: 2 Interroga pro nobis
Dominum, quia Nabuchodonoſor, rex Babylonis,
præliatur adverſum nos: ſi forte faciat Dominus
nobiſcum ſecundum omnia mirabilia ſua, et recedat
a nobis. 3 Et dixit Jeremias ad eos: Sic dicetis
Sedeciæ: 4 Hæc dicit Dominus Deus Israël: Ecce ego
convertam vaſa belli quæ in manibus veſtris ſunt,
et quibus vos pugnatis adverſum regem Babylonis
et Chaldæos qui obſident vos in circuitu murorum:
et congregabo ea in medio civitatis hujus. 5 Et
debellabo ego vos in manu extenta, et in brachio
forti, et in furore, et in indignatione, et in ira
grandi. 6 Et percutiam habitatores civitatis hujus:
homines et beſtiæ peſtilentia magna morientur. 7
Et poſt hæc, ait Dominus, dabo Sedeciam regem
Juda, et ſervos ejus, et populum ejus, et qui derelicti
ſunt in civitate hac a peſte, et gladio, et fame,
in manu Nabuchodonoſor regis Babylonis, et in
manu inimicorum eorum, et in manu quærentium
animam eorum: et percutiet eos in ore gladii, et
non flectetur, neque parcet, nec miſerebitur. 8 Et
ad populum hunc dices: Hæc dicit Dominus: Ecce
ego do coram vobis viam vitæ, et viam mortis. 9 Qui
habitaverit in urbe hac morietur gladio, et fame, et
peſte: qui autem egreſſus fuerit, et tranſfugerit
ad Chaldæos qui obſident vos, vivet, et erit ei
anima ſua quaſi ſpolium. 10 Poſui enim faciem
meam ſuper civitatem hanc in malum, et non
in bonum, ait Dominus: in manu regis Babylonis
dabitur, et exuret eam igni. 11 Et domui regis
Juda: Audite verba Domini, 12 domus David. Hæc
dicit Dominus: Judicate mane judicium, et eruite
vi oppreſſum de manu calumniantis, ne forte
egrediatur ut ignis indignatio mea, et ſuccendatur,
et non ſit qui extinguat, propter malitiam ſtudiorum
veſtrorum. 13 Ecce ego ad te, habitatricem vallis
ſolidæ atque campeſtris, ait Dominus: qui dicitis:
Quis percutiet nos? et quis ingredietur domos
noſtras? 14 Et viſitabo ſuper vos juxta fructum
ſtudiorum veſtrorum, dicit Dominus: et ſuccendam
ignem in ſaltu ejus, et devorabit omnia in circuitu
ejus.

22 Hæc dicit Dominus: Deſcende in domum regis
Juda, et loqueris ibi verbum hoc, 2 et dices:
Audi verbum Domini, rex Juda, qui ſedes ſuper
ſolium David: tu et ſervi tui, et populus tuus, qui
ingredimini per portas iſtas. 3 Hæc dicit Dominus:
Facite judicium et juſtitiam, et liberate vi oppreſſum
de manu calumniatoris: et advenam, et pupillum,
et viduam nolite contriſtare, neque opprimatis
inique, et ſanguinem innocentem ne effundatis
in loco iſto. 4 Si enim facientes feceritis verbum
iſtud, ingredientur per portas domus hujus reges
ſedentes de genere David ſuper thronum ejus,
et aſcendentes currus et equos, ipſi, et ſervi, et
populus eorum. 5 Quod ſi non audieritis verba
hæc: in memetipſo juravi, dicit Dominus, quia in
ſolitudinem erit domus hæc. 6 Quia hæc dicit
Dominus ſuper domum regis Juda: Galaad, tu
mihi caput Libani, ſi non poſuero te ſolitudinem,
urbes inhabitabiles! 7 Et ſanctificabo ſuper te,
interficientem virum et arma ejus: et ſuccident
electas cedros tuas, et præcipitabunt in ignem. 8 Et
pertranſibunt gentes multæ per civitatem hanc,
et dicet unuſquiſque proximo ſuo: Quare fecit
Dominus ſic civitati huic grandi? 9 Et reſpondebunt:
Eo quod dereliquerint pactum Domini Dei ſui, et
adoraverint deos alienos, et ſervierint eis. 10 Nolite
flere mortuum, neque lugeatis ſuper eum fletu:
plangite eum qui egreditur, quia non revertetur
ultra, nec videbit terram nativitatis ſuæ. 11 Quia
hæc dicit Dominus ad Sellum, filium Joſiæ, regem
Juda, qui regnavit pro Joſia patre ſuo, qui egreſſus
eſt de loco iſto: Non revertetur huc amplius, 12

sed in loco ad quem transtuli eum, ibi morietur,
et terram istam non videbit amplius. 13 Væ qui
ædificat domum suam in injustitia, et cœnacula sua
non in judicio: amicum suum opprimet frustra, et
mercedem ejus non reddet ei: 14 qui dicit: Ædificabo
mihi domum latam, et cœnacula spatiosa: qui aperit
sibi fenestras et facit laquearia cedrina, pingitque
sinopide. 15 Numquid regnabis quoniam confers te
cedro? pater tuus numquid non comedit et bibit,
et fecit judicium et justitiam tunc cum bene erat
ei? 16 Judicavit causam pauperis et egeni in bonum
suum: numquid non ideo quia cognovit me? dicit
Dominus. 17 Tui vero oculi et cor ad avaritiam,
et ad sanguinem innocentem fundendum, et ad
calumniam, et ad cursum mali operis. 18 Propterea
hæc dicit Dominus ad Joakim, filium Josiæ, regem
Juda: Non plangent eum: Væ frater! et væ soror!
non concrepabunt ei: Væ domine! et væ inclyte! 19
Sepultura asini sepelietur, putrefactus et projectus
extra portas Jerusalem. 20 Ascende Libanum, et
clama, et in Basan da vocem tuam: et clama ad
transeuntes, quia contriti sunt omnes amatores tui.
21 Locutus sum ad te in abundantia tua, et dixisti:
Non audiam: hæc est via tua ab adolescentia tua,
quia non audisti vocem meam. 22 Omnes pastores
tuos pascet ventus, et amatores tui in captivitatem
ibunt: et tunc confunderis, et erubesces ab omni
malitia tua. 23 Quæ sedes in Libano, et nidificas in
cedris, quomodo congemuisti cum venissent tibi
dolores, quasi dolores parturientis? 24 Vivo ego,
dicit Dominus, quia si fuerit Jechonias filius Joakim
regis Juda annulus in manu dextera mea, inde
evellam eum, 25 et dabo te in manu quærentium
animam tuam, et in manu quorum tu formidas
faciem, et in manu Nabuchodonosor regis Babylonis,
et in manu Chaldæorum: 26 et mittam te, et matrem
tuam quæ genuit te, in terram alienam, in qua
nati non estis, ibique moriemini. 27 Et in terram
ad quam ipsi levant animam suam ut revertantur
illuc, non revertentur. 28 Numquid vas fictile atque
contritum vir iste Jechonias? numquid vas absque
omni voluptate? quare abjecti sunt ipse et semen
ejus, et projecti in terram quam ignoraverunt? 29
Terra, terra, terra, audi sermonem Domini. 30 Hæc
dicit Dominus: Scribe virum istum sterilem, virum
qui in diebus suis non prosperabitur: nec enim erit
de semine ejus vir qui sedeat super solium David,
et potestatem habeat ultra in Juda.

23 Væ pastoribus qui disperdunt et dilacerant
gregem pascuæ meæ! dicit Dominus. 2 Ideo
hæc dicit Dominus Deus Israël ad pastores qui
pascunt populum meum: Vos dispersistis gregem
meum, et ejecistis eos, et non visitastis eos: ecce ego
visitabo super vos malitiam studiorum vestrorum,
ait Dominus. 3 Et ego congregabo reliquias gregis
mei de omnibus terris ad quas ejecero eos illuc:
et convertam eos ad rura sua, et crescent et
multiplicabuntur. 4 Et suscitabo super eos pastores,
et pascent eos: non formidabunt ultra, et non
pavebunt, et nullus quæretur ex numero, dicit
Dominus. 5 Ecce dies veniunt, dicit Dominus, et
suscitabo David germen justum: et regnabit rex, et
sapiens erit, et faciet judicium et justitiam in terra.
6 In diebus illis salvabitur Juda, et Israël habitabit
confidenter: et hoc est nomen quod vocabunt
eum: Dominus justus noster. 7 Propter hoc ecce
dies veniunt, dicit Dominus, et non dicent ultra:
Vivit Dominus, qui eduxit filios Israël de terra
Ægypti, 8 sed: Vivit Dominus, qui eduxit et adduxit
semen domus Israël de terra aquilonis, et de cunctis
terris ad quas ejeceram eos illuc, et habitabunt
in terra sua. 9 Ad prophetas: Contritum est cor
meum in medio mei; contremuerunt omnia ossa
mea: factus sum quasi vir ebrius, et quasi homo
madidus a vino, a facie Domini, et a facie verborum
sanctorum ejus. 10 Quia adulteris repleta est terra,
quia a facie maledictionis luxit terra, arefacta sunt
arva deserti: factus est cursus eorum malus, et
fortitudo eorum dissimilis. 11 Propheta namque et
sacerdos polluti sunt, et in domo mea inveni malum
eorum, ait Dominus. 12 Idcirco via eorum erit
quasi lubricum in tenebris: impellentur enim, et
corruent in ea: afferam enim super eos mala, annum
visitationis eorum, ait Dominus. 13 Et in prophetis
Samariæ vidi fatuitatem: prophetabant in Baal, et
decipiebant populum meum Israël. 14 Et in prophetis
Jerusalem vidi similitudinem adulterantium, et iter
mendacii: et confortaverunt manus pessimorum,
ut non converteretur unusquisque a malitia sua:
facti sunt mihi omnes ut Sodoma, et habitatores
ejus quasi Gomorrha. 15 Propterea hæc dicit
Dominus exercituum ad prophetas: Ecce ego cibabo
eos absinthio, et potabo eos felle: a prophetis
enim Jerusalem egressa est pollutio super omnem
terram. 16 Hæc dicit Dominus exercituum: Nolite
audire verba prophetarum qui prophetant vobis, et
decipiunt vos: visionem cordis sui loquuntur, non
de ore Domini. 17 Dicunt his qui blasphemant me:
Locutus est Dominus: Pax erit vobis: et omni qui
ambulat in pravitate cordis sui dixerunt: Non veniet
super vos malum. 18 Quis enim affuit in consilio
Domini, et vidit, et audivit sermonem ejus? quis
consideravit verbum illius, et audivit? 19 Ecce turbo
Dominicæ indignationis egredietur, et tempestas
erumpens super caput impiorum veniet. 20 Non

revertetur furor Domini, usque dum faciat et usque
dum compleat cogitationem cordis sui: in novissimis
diebus intelligetis consilium ejus. 21 Non mittebam
prophetas, et ipsi currebant: non loquebar ad eos, et
ipsi prophetabant. 22 Si stetissent in consilio meo,
et nota fecissent verba mea populo meo, avertissem
utique eos a via sua mala, et a cogitationibus suis
pessimis. 23 Putasne Deus e vicino ego sum, dicit
Dominus, et non Deus de longe? 24 Si occultabitur
vir in absconditis, et ego non videbo eum? dicit
Dominus. Numquid non cælum et terram ego
impleo? dicit Dominus. 25 Audivi quæ dixerunt
prophetæ prophetantes in nomine meo mendacium,
atque dicentes: Somniavi, somniavi. 26 Usquequo
istud est in corde prophetarum vaticinantium
mendacium, et prophetantium seductiones cordis
sui? 27 Qui volunt facere ut obliviscatur populus
meus nominis mei, propter somnia eorum quæ
narrat unusquisque ad proximum suum, sicut obliti
sunt patres eorum nominis mei propter Baal? 28
Propheta qui habet somnium, narret somnium: et
qui habet sermonem meum, loquatur sermonem
meum vere. Quid paleis ad triticum? dicit Dominus.
29 Numquid non verba mea sunt quasi ignis, dicit
Dominus, et quasi malleus conterens petram? 30
Propterea ecce ego ad prophetas, ait Dominus, qui
furantur verba mea unusquisque a proximo suo. 31
Ecce ego ad prophetas, ait Dominus, qui assumunt
linguas suas, et aiunt: Dicit Dominus. 32 Ecce ego
ad prophetas somniantes mendacium, ait Dominus,
qui narraverunt ea, et seduxerunt populum meum
in mendacio suo et in miraculis suis, cum ego
non misissem eos, nec mandassem eis: qui nihil
profuerunt populo huic, dicit Dominus. 33 Si igitur
interrogaverit te populus iste, vel propheta, aut
sacerdos, dicens: Quod est onus Domini? dices ad
eos: Vos estis onus: projiciam quippe vos, dicit
Dominus. 34 Et propheta, et sacerdos, et populus
qui dicit: Onus Domini: visitabo super virum illum
et super domum ejus. 35 Hæc dicetis unusquisque
ad proximum, et ad fratrem suum: Quid respondit
Dominus? et quid locutus est Dominus? 36 Et onus
Domini ultra non memorabitur: quia onus erit
unicuique sermo suus, et pervertistis verba Dei
viventis, Domini exercituum, Dei nostri. 37 Hæc
dices ad prophetam: Quid respondit tibi Dominus? et
quid locutus est Dominus? 38 Si autem onus Domini
dixeritis, propter hoc hæc dicit Dominus: Quia
dixistis sermonem istum: Onus Domini, et misi ad
vos dicens: Nolite dicere: Onus Domini: 39 propterea
ecce ego tollam vos portans, et derelinquam vos, et
civitatem quam dedi vobis et patribus vestris, a facie
mea: 40 et dabo vos in opprobrium sempiternum, et
in ignominiam æternam, quæ numquam oblivione
delebitur.

24 Ostendit mihi Dominus: et ecce duo calathi
pleni ficis, positi ante templum Domini,
postquam transtulit Nabuchodonosor rex Babylonis
Jechoniam filium Joakim, regem Juda, et principes
ejus, et fabrum, et inclusorem, de Jerusalem, et
adduxit eos in Babylonem. 2 Calathus unus ficus
bonas habebat nimis, ut solent ficus esse primi
temporis: et calathus unus ficus habebat malas
nimis, quæ comedi non poterant eo quod essent
malæ. 3 Et dixit Dominus ad me: Quid tu vides,
Jeremia? Et dixi: Ficus, ficus bonas, bonas valde: et
malas, malas valde, quæ comedi non possunt eo
quod sint malæ. 4 Et factum est verbum Domini ad
me, dicens: 5 Hæc dicit Dominus Deus Israël: Sicut
ficus hæ bonæ, sic cognoscam transmigrationem
Juda, quam emisi de loco isto in terram Chaldæorum,
in bonum. 6 Et ponam oculos meos super eos ad
placandum, et reducam eos in terram hanc: et
ædificabo eos, et non destruam: et plantabo eos, et
non evellam. 7 Et dabo eis cor ut sciant me, quia
ego sum Dominus: et erunt mihi in populum, et ego
ero eis in Deum, quia revertentur ad me in toto
corde suo. 8 Et sicut ficus pessimæ quæ comedi
non possunt eo quod sint malæ, hæc dicit Dominus:
Sic dabo Sedeciam regem Juda, et principes ejus, et
reliquos de Jerusalem, qui remanserunt in urbe hac,
et qui habitant in terra Ægypti. 9 Et dabo eos in
vexationem, afflictionemque omnibus regnis terræ,
in opprobrium, et in parabolam, et in proverbium,
et in maledictionem in universis locis ad quæ ejeci
eos. 10 Et mittam in eis gladium, et famem, et
pestem, donec consumantur de terra quam dedi eis
et patribus eorum.

25 Verbum quod factum est ad Jeremiam, de omni
populo Juda, in anno quarto Joakim filii Josiæ
regis Juda (ipse est annus primus Nabuchodonosor
regis Babylonis), 2 quod locutus est Jeremias
propheta ad omnem populum Juda, et ad universos
habitatores Jerusalem, dicens: 3 A tertiodecimo
anno Josiæ filii Amon regis Juda, usque ad diem
hanc, iste tertius et vigesimus annus, factum est
verbum Domini ad me, et locutus sum ad vos, de
nocte consurgens et loquens, et non audistis. 4 Et
misit Dominus ad vos omnes servos suos prophetas,
consurgens diluculo, mittensque: et non audistis,
neque inclinastis aures vestras ut audiretis, 5 cum
diceret: Revertimini unusquisque a via sua mala, et
a pessimis cogitationibus vestris, et habitabitis in
terra quam dedit Dominus vobis et patribus vestris,
a sæculo et usque in sæculum: 6 et nolite ire post

deos alienos, ut serviatis eis, adoretisque eos: neque
me ad iracundiam provocetis in operibus manuum
vestrarum, et non affligam vos. 7 Et non audistis me,
dicit Dominus, ut me ad iracundiam provocaretis in
operibus manuum vestrarum, in malum vestrum. 8
Propterea hæc dicit Dominus exercituum: Pro eo
quod non audistis verba mea, 9 ecce ego mittam
et assumam universas cognationes aquilonis, ait
Dominus, et Nabuchodonosor regem Babylonis
servum meum, et adducam eos super terram istam,
et super habitatores ejus, et super omnes nationes
quæ in circuitu illius sunt: et interficiam eos,
et ponam eos in stuporem et in sibilum, et in
solitudines sempiternas. 10 Perdamque ex eis
vocem gaudii et vocem lætitiæ, vocem sponsi et
vocem sponsæ, vocem molæ et lumen lucernæ.
11 Et erit universa terra hæc in solitudinem, et
in stuporem: et servient omnes gentes istæ regi
Babylonis septuaginta annis. 12 Cumque impleti
fuerint septuaginta anni, visitabo super regem
Babylonis et super gentem illam, dicit Dominus,
iniquitatem eorum, et super terram Chaldæorum,
et ponam illam in solitudines sempiternas. 13 Et
adducam super terram illam omnia verba mea,
quæ locutus sum contra eam, omne quod scriptum
est in libro isto, quæcumque prophetavit Jeremias
adversum omnes gentes: 14 quia servierunt eis, cum
essent gentes multæ, et reges magni: et reddam eis
secundum opera eorum, et secundum facta manuum
suarum. 15 Quia sic dicit Dominus exercituum, Deus
Israël: Sume calicem vini furoris hujus de manu
mea, et propinabis de illo cunctis gentibus ad quas
ego mittam te. 16 Et bibent, et turbabuntur et
insanient a facie gladii quem ego mittam inter eos.
17 Et accepi calicem de manu Domini, et propinavi
cunctis gentibus ad quas misit me Dominus, 18
Jerusalem, et civitatibus Juda, et regibus ejus, et
principibus ejus, ut darem eos in solitudinem, et
in stuporem, et in sibilum, et in maledictionem,
sicut est dies ista: 19 Pharaoni regi Ægypti, et
servis ejus, et principibus ejus, et omni populo ejus:
20 et universis generaliter: cunctis regibus terræ
Ausitidis, et cunctis regibus terræ Philisthiim, et
Ascaloni, et Gazæ, et Accaron, et reliquiis Azoti: 21
et Idumææ, et Moab, et filiis Ammon: 22 et cunctis
regibus Tyri, et universis regibus Sidonis, et regibus
terræ insularum qui sunt trans mare: 23 et Dedan,
et Thema, et Buz, et universis qui attonsi sunt in
comam: 24 et cunctis regibus Arabiæ, et cunctis
regibus occidentis, qui habitant in deserto: 25 et
cunctis regibus Zambri, et cunctis regibus Elam,
et cunctis regibus Medorum: 26 cunctis quoque
regibus aquilonis, de prope et de longe, unicuique
contra fratrem suum: et omnibus regnis terræ
quæ super faciem ejus sunt: et rex Sesach bibet
post eos. 27 Et dices ad eos: Hæc dicit Dominus
exercituum, Deus Israël: Bibite, et inebriamini, et
vomite: et cadite, neque surgatis a facie gladii quem
ego mittam inter vos. 28 Cumque noluerint accipere
calicem de manu tua ut bibant, dices ad eos: Hæc
dicit Dominus exercituum: Bibentes bibetis: 29 quia
ecce in civitate in qua invocatum est nomen meum
ego incipiam affligere, et vos quasi innocentes
et immunes eritis? non eritis immunes: gladium
enim ego voco super omnes habitatores terræ, dicit
Dominus exercituum. 30 Et tu prophetabis ad eos
omnia verba hæc, et dices ad illos: Dominus de
excelso rugiet, et de habitaculo sancto suo dabit
vocem suam: rugiens rugiet super decorem suum:
celeuma quasi calcantium concinetur adversus
omnes habitatores terræ. 31 Pervenit sonitus
usque ad extrema terræ, quia judicium Domino
cum gentibus: judicatur ipse cum omni carne.
Impios tradidi gladio, dicit Dominus. 32 Hæc dicit
Dominus exercituum: Ecce afflictio egredietur de
gente in gentem, et turbo magnus egredietur a
summitatibus terræ. 33 Et erunt interfecti Domini in
die illa, a summo terræ usque ad summum ejus: non
plangentur, et non colligentur, neque sepelientur:
in sterquilinium super faciem terræ jacebunt. 34
Ululate, pastores, et clamate, et aspergite vos
cinere, optimates gregis: quia completi sunt dies
vestri ut interficiamini, et dissipationes vestræ: et
cadetis quasi vasa pretiosa. 35 Et peribit fuga a
pastoribus, et salvatio ab optimatibus gregis. 36
Vox clamoris pastorum, et ululatus optimatum
gregis, quia vastavit Dominus pascua eorum: 37 et
conticuerunt arva pacis a facie iræ furoris Domini.
38 Dereliquit quasi leo umbraculum suum, quia
facta est terra eorum in desolationem a facie iræ
columbæ, et a facie iræ furoris Domini.

26 In principio regni Joakim filii Josiæ regis Juda,
factum est verbum istud a Domino, dicens:
2 Hæc dicit Dominus: Sta in atrio domus Domini,
et loqueris ad omnes civitates Juda, de quibus
veniunt ut adorent in domo Domini universos
sermones quos ego mandavi tibi ut loquaris ad
eos: noli subtrahere verbum, 3 si forte audiant,
et convertantur unusquisque a via sua mala, et
pœniteat me mali quod cogito facere eis propter
malitiam studiorum eorum. 4 Et dices ad eos: Hæc
dicit Dominus: Si non audieritis me, ut ambuletis in
lege mea quam dedi vobis, 5 ut audiatis sermones
servorum meorum prophetarum quos ego misi
ad vos, de nocte consurgens, et dirigens, et non

audistis: 6 dabo domum istam sicut Silo, et urbem
hanc dabo in maledictionem cunctis gentibus
terræ. 7 Et audierunt sacerdotes, et prophetæ, et
omnis populus, Jeremiam loquentem verba hæc
in domo Domini. 8 Cumque complesset Jeremias,
loquens omnia quæ præceperat ei Dominus ut
loqueretur ad universum populum, apprehenderunt
eum sacerdotes, et prophetæ, et omnis populus,
dicens: Morte moriatur. 9 Quare prophetavit in
nomine Domini, dicens: Sicut Silo erit domus hæc,
et urbs ista desolabitur eo quod non sit habitator? Et
congregatus est omnis populus adversus Jeremiam
in domo Domini. 10 Et audierunt principes Juda
verba hæc, et ascenderunt de domo regis in domum
Domini, et sederunt in introitu portæ domus Domini
novæ. 11 Et locuti sunt sacerdotes et prophetæ
ad principes, et ad omnem populum, dicentes:
Judicium mortis est viro huic, quia prophetavit
adversus civitatem istam, sicut audistis auribus
vestris. 12 Et ait Jeremias ad omnes principes, et
ad universum populum, dicens: Dominus misit me
ut prophetarem ad domum istam, et ad civitatem
hanc, omnia verba quæ audistis. 13 Nunc ergo bonas
facite vias vestras et studia vestra, et audite vocem
Domini Dei vestri, et pœnitebit Dominum mali quod
locutus est adversum vos. 14 Ego autem ecce in
manibus vestris sum: facite mihi quod bonum et
rectum est in oculis vestris. 15 Verumtamen scitote
et cognoscite quod, si occideritis me, sanguinem
innocentem tradetis contra vosmetipsos, et contra
civitatem istam, et habitatores ejus: in veritate enim
misit me Dominus ad vos, ut loquerer in auribus
vestris omnia verba hæc. 16 Et dixerunt principes
et omnis populus ad sacerdotes et ad prophetas:
Non est viro huic judicium mortis, quia in nomine
Domini Dei nostri locutus est ad nos. 17 Surrexerunt
ergo viri de senioribus terræ, et dixerunt ad omnem
cœtum populi, loquentes: 18 Michæas de Morasthi
fuit propheta in diebus Ezechiæ regis Juda, et ait ad
omnem populum Juda, dicens: Hæc dicit Dominus
exercituum: Sion quasi ager arabitur, et Jerusalem
in acervum lapidum erit, et mons domus in excelsa
silvarum. 19 Numquid morte condemnavit eum
Ezechias rex Juda, et omnis Juda? numquid non
timuerunt Dominum, et deprecati sunt faciem
Domini, et pœnituit Dominum mali quod locutus
fuerat adversum eos? Itaque nos facimus malum
grande contra animas nostras. 20 Fuit quoque
vir prophetans in nomine Domini, Urias filius
Semei de Cariathiarim, et prophetavit adversus
civitatem istam, et adversus terram hanc, juxta
omnia verba Jeremiæ. 21 Et audivit rex Joakim,
et omnes potentes et principes ejus, verba hæc,
et quæsivit rex interficere eum: et audivit Urias,
et timuit, fugitque, et ingressus est Ægyptum. 22
Et misit rex Joakim viros in Ægyptum, Elnathan
filium Achobor, et viros cum eo, in Ægyptum, 23 et
eduxerunt Uriam de Ægypto, et adduxerunt eum ad
regem Joakim, et percussit eum gladio, et projecit
cadaver ejus in sepulchris vulgi ignobilis. 24 Igitur
manus Ahicam filii Saphan fuit cum Jeremia, ut non
traderetur in manus populi, et interficerent eum.

27 In principio regni Joakim filii Josiæ regis
Juda, factum est verbum istud ad Jeremiam
a Domino, dicens: 2 Hæc dicit Dominus ad me:
Fac tibi vincula et catenas, et pones eas in collo
tuo, 3 et mittes eas ad regem Edom, et ad regem
Moab, et ad regem filiorum Ammon, et ad regem
Tyri, et ad regem Sidonis, in manu nuntiorum qui
venerunt Jerusalem ad Sedeciam regem Juda. 4
Et præcipies eis ut ad dominos suos loquantur:
Hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israël: Hæc
dicetis ad dominos vestros: 5 Ego feci terram,
et homines, et jumenta quæ sunt super faciem
terræ, in fortitudine mea magna, et in brachio
meo extento, et dedi eam ei qui placuit in oculis
meis. 6 Et nunc itaque ego dedi omnes terras istas
in manu Nabuchodonosor regis Babylonis servi
mei: insuper et bestias agri dedi ei, ut serviant
illi: 7 et servient ei omnes gentes, et filio ejus,
et filio filii ejus, donec veniat tempus terræ ejus
et ipsius: et servient ei gentes multæ et reges
magni. 8 Gens autem et regnum quod non servierit
Nabuchodonosor regi Babylonis, et quicumque non
curvaverit collum suum sub jugo regis Babylonis, in
gladio, et in fame, et in peste visitabo super gentem
illam, ait Dominus, donec consumam eos in manu
ejus. 9 Vos ergo nolite audire prophetas vestros, et
divinos, et somniatores, et augures, et maleficos,
qui dicunt vobis: Non servietis regi Babylonis: 10
quia mendacium prophetant vobis, ut longe vos
faciant de terra vestra, et ejiciant vos, et pereatis. 11
Porro gens quæ subjecerit cervicem suam sub jugo
regis Babylonis, et servierit ei, dimittam eam in
terra sua, dicit Dominus, et colet eam, et habitabit
in ea. 12 Et ad Sedeciam regem Juda locutus sum
secundum omnia verba hæc, dicens: Subjicite colla
vestra sub jugo regis Babylonis, et servite ei et
populo ejus, et vivetis. 13 Quare moriemini, tu et
populus tuus, gladio, et fame, et peste, sicut locutus
est Dominus ad gentem quæ servire noluerit regi
Babylonis? 14 Nolite audire verba prophetarum
dicentium vobis: Non servietis regi Babylonis: quia
mendacium ipsi loquuntur vobis: 15 quia non misi
eos, ait Dominus, et ipsi prophetant in nomine

meo mendaciter, ut ejiciant vos, et pereatis, tam
vos quam prophetæ qui vaticinantur vobis. 16 Et
ad sacerdotes, et ad populum istum, locutus sum,
dicens: Hæc dicit Dominus: Nolite audire verba
prophetarum vestrorum, qui prophetant vobis,
dicentes: Ecce vasa Domini revertentur de Babylone
nunc cito: mendacium enim prophetant vobis. 17
Nolite ergo audire eos: sed servite regi Babylonis,
ut vivatis: quare datur hæc civitas in solitudinem?
18 Et si prophetæ sunt, et est verbum Domini in
eis, occurrant Domino exercituum, ut non veniant
vasa quæ derelicta fuerant in domo Domini, et in
domo regis Juda, et in Jerusalem, in Babylonem. 19
Quia hæc dicit Dominus exercituum ad columnas,
et ad mare, et ad bases, et ad reliqua vasorum
quæ remanserunt in civitate hac, 20 quæ non tulit
Nabuchodonosor rex Babylonis cum transferret
Jechoniam filium Joakim regem Juda de Jerusalem in
Babylonem, et omnes optimates Juda et Jerusalem:
21 quia hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israël,
ad vasa quæ derelicta sunt in domo Domini, et in
domo regis Juda et Jerusalem: 22 In Babylonem
transferentur, et ibi erunt usque ad diem visitationis
suæ, dicit Dominus, et afferri faciam ea, et restitui
in loco isto.

28 Et factum est in anno illo, in principio
regni Sedeciæ regis Juda, in anno quarto, in
mense quinto, dixit ad me Hananias filius Azur,
propheta de Gabaon, in domo Domini, coram
sacerdotibus et omni populo, dicens: 2 Hæc dicit
Dominus exercituum, Deus Israël: Contrivi jugum
regis Babylonis. 3 Adhuc duo anni dierum, et
ego referri faciam ad locum istum omnia vasa
domus Domini, quæ tulit Nabuchodonosor rex
Babylonis de loco isto, et transtulit ea in Babylonem.
4 Et Jechoniam filium Joakim regem Juda, et
omnem transmigrationem Juda, qui ingressi sunt
in Babylonem, ego convertam ad locum istum, ait
Dominus: conteram enim jugum regis Babylonis. 5
Et dixit Jeremias propheta ad Hananiam prophetam,
in oculis sacerdotum, et in oculis omnis populi qui
stabat in domo Domini: 6 et ait Jeremias propheta:
Amen! sic faciat Dominus: suscitet Dominus verba
tua quæ prophetasti, ut referantur vasa in domum
Domini, et omnis transmigratio de Babylone ad
locum istum. 7 Verumtamen audi verbum hoc quod
ego loquor in auribus tuis, et in auribus universi
populi: 8 prophetæ qui fuerunt ante me et ante te,
ab initio, et prophetaverunt super terras multas et
super regna magna de prælio, et de afflictione, et
de fame: 9 propheta qui vaticinatus est pacem, cum
venerit verbum ejus, scietur propheta quem misit
Dominus in veritate. 10 Et tulit Hananias propheta
catenam de collo Jeremiæ prophetæ, et confregit
eam. 11 Et ait Hananias in conspectu omnis populi,
dicens: Hæc dicit Dominus: Sic confringam jugum
Nabuchodonosor regis Babylonis, post duos annos
dierum de collo omnium gentium. 12 Et abiit
Jeremias propheta in viam suam. Et factum est
verbum Domini ad Jeremiam, postquam confregit
Hananias propheta catenam de collo Jeremiæ
prophetæ, dicens: 13 Vade, et dices Hananiæ:
Hæc dicit Dominus: Catenas ligneas contrivisti, et
facies pro eis catenas ferreas. 14 Quia hæc dicit
Dominus exercituum, Deus Israël: Jugum ferreum
posui super collum cunctarum gentium istarum,
ut serviant Nabuchodonosor regi Babylonis, et
servient ei: insuper et bestias terræ dedi ei. 15 Et
dixit Jeremias propheta ad Hananiam prophetam:
Audi, Hanania: non misit te Dominus, et tu confidere
fecisti populum istum in mendacio. 16 Idcirco hæc
dicit Dominus: Ecce ego mittam te a facie terræ: hoc
anno morieris: adversum enim Dominum locutus
es. 17 Et mortuus est Hananias propheta in anno
illo, mense septimo.

29 Et hæc sunt verba libri quem misit
Jeremias propheta de Jerusalem ad reliquias
seniorum transmigrationis, et ad sacerdotes, et ad
prophetas, et ad omnem populum quem traduxerat
Nabuchodonosor de Jerusalem in Babylonem, 2
postquam egressus est Jechonias rex, et domina, et
eunuchi, et principes Juda et Jerusalem, et faber et
inclusor, de Jerusalem, 3 in manu Elasa filii Saphan,
et Gamariæ filii Helciæ, quos misit Sedecias rex Juda
ad Nabuchodonosor regem Babylonis in Babylonem,
dicens: 4 Hæc dicit Dominus exercituum, Deus
Israël, omni transmigrationi quam transtuli de
Jerusalem in Babylonem: 5 Ædificate domos, et
habitate: et plantate hortos, et comedite fructum
eorum. 6 Accipite uxores, et generate filios et filias:
et date filiis vestris uxores, et filias vestras date
viris, et pariant filios et filias: et multiplicamini ibi,
et nolite esse pauci numero. 7 Et quærite pacem
civitatis ad quam transmigrare vos feci, et orate
pro ea ad Dominum, quia in pace illius erit pax
vobis. 8 Hæc enim dicit Dominus exercituum, Deus
Israël: Non vos seducant prophetæ vestri qui sunt
in medio vestrum, et divini vestri, et ne attendatis
ad somnia vestra quæ vos somniatis: 9 quia falso
ipsi prophetant vobis in nomine meo, et non misi
eos, dicit Dominus. 10 Quia hæc dicit Dominus: Cum
cœperint impleri in Babylone septuaginta anni,
visitabo vos, et suscitabo super vos verbum meum
bonum, ut reducam vos ad locum istum. 11 Ego

enim scio cogitationes quas ego cogito super vos,
ait Dominus, cogitationes pacis et non afflictionis,
ut dem vobis finem et patientiam. 12 Et invocabitis
me, et ibitis: et orabitis me, et ego exaudiam vos.
13 Quæretis me, et invenietis, cum quæsieritis me
in toto corde vestro. 14 Et inveniar a vobis, ait
Dominus: et reducam captivitatem vestram, et
congregabo vos de universis gentibus et de cunctis
locis ad quæ expuli vos, dicit Dominus, et reverti vos
faciam de loco ad quem transmigrare vos feci. 15
Quia dixistis: Suscitavit nobis Dominus prophetas in
Babylone: 16 quia hæc dicit Dominus ad regem qui
sedet super solium David, et ad omnem populum
habitatorem urbis hujus, ad fratres vestros qui non
sunt egressi vobiscum in transmigrationem: 17
hæc dicit Dominus exercituum: Ecce mittam in
eos gladium, et famem, et pestem: et ponam eos
quasi ficus malas, quæ comedi non possunt eo quod
pessimæ sint: 18 et persequar eos in gladio, et in
fame, et in pestilentia: et dabo eos in vexationem
universis regnis terræ: in maledictionem, et in
stuporem, et in sibilum, et in opprobrium cunctis
gentibus ad quas ego ejeci eos, 19 eo quod non
audierint verba mea, dicit Dominus, quæ misit ad
eos per servos meos prophetas, de nocte consurgens
et mittens: et non audistis, dicit Dominus. 20 Vos
ergo audite verbum Domini, omnis transmigratio
quam emisi de Jerusalem in Babylonem. 21 Hæc dicit
Dominus exercituum, Deus Israël, ad Achab filium
Coliæ, et ad Sedeciam filium Maasiæ, qui prophetant
vobis in nomine meo mendaciter: Ecce ego tradam
eos in manus Nabuchodonosor regis Babylonis, et
percutiet eos in oculis vestris: 22 et assumetur ex
eis maledictio omni transmigrationi Juda quæ est
in Babylone, dicentium: Ponat te Dominus sicut
Sedeciam et sicut Achab, quos frixit rex Babylonis in
igne: 23 pro eo quod fecerint stultitiam in Israël, et
mœchati sunt in uxores amicorum suorum, et locuti
sunt verbum in nomine meo mendaciter, quod non
mandavi eis. Ego sum judex et testis, dicit Dominus.
24 Et ad Semeiam Nehelamiten dices: 25 Hæc dicit
Dominus exercituum, Deus Israël: Pro eo quod
misisti in nomine tuo libros ad omnem populum qui
est in Jerusalem, et ad Sophoniam filium Maasiæ
sacerdotem, et ad universos sacerdotes, dicens: 26
Dominus dedit te sacerdotem pro Jojade sacerdote,
ut sis dux in domo Domini, super omnem virum
arreptitium et prophetantem, ut mittas eum in
nervum et in carcerem: 27 et nunc quare non
increpasti Jeremiam Anathothiten, qui prophetat
vobis? 28 Quia super hoc misit in Babylonem
ad nos, dicens: Longum est: ædificate domos, et
habitate: et plantate hortos, et comedite fructus
eorum. 29 Legit ergo Sophonias sacerdos librum
istum in auribus Jeremiæ prophetæ. 30 Et factum
est verbum Domini ad Jeremiam, dicens: 31 Mitte
ad omnem transmigrationem, dicens: Hæc dicit
Dominus ad Semeiam Nehelamiten: Pro eo quod
prophetavit vobis Semeias, et ego non misi eum,
et fecit vos confidere in mendacio, 32 idcirco hæc
dicit Dominus: Ecce ego visitabo super Semeiam
Nehelamiten, et super semen ejus: non erit ei vir
sedens in medio populi hujus, et non videbit bonum
quod ego faciam populo meo, ait Dominus, quia
prævaricationem locutus est adversus Dominum.

30 Hoc verbum quod factum est ad Jeremiam a
Domino, dicens: 2 Hæc dicit Dominus Deus
Israël, dicens: Scribe tibi omnia verba quæ locutus
sum ad te, in libro. 3 Ecce enim dies veniunt, dicit
Dominus, et convertam conversionem populi mei
Israël et Juda, ait Dominus: et convertam eos ad
terram quam dedi patribus eorum, et possidebunt
eam. 4 Et hæc verba quæ locutus est Dominus ad
Israël et ad Judam: 5 Quoniam hæc dicit Dominus:
Vocem terroris audivimus: formido, et non est
pax. 6 Interrogate, et videte si generat masculus:
quare ergo vidi omnis viri manum super lumbum
suum, quasi parturientis, et conversæ sunt universæ
facies in auruginem? 7 Væ! quia magna dies illa,
nec est similis ejus: tempusque tribulationis est
Jacob, et ex ipso salvabitur. 8 Et erit in die illa,
ait Dominus exercituum: conteram jugum ejus
de collo tuo, et vincula ejus dirumpam, et non
dominabuntur ei amplius alieni: 9 sed servient
Domino Deo suo, et David regi suo, quem suscitabo
eis. 10 Tu ergo ne timeas, serve meus Jacob,
ait Dominus, neque paveas, Israël: quia ecce ego
salvabo te de terra longinqua, et semen tuum de
terra captivitatis eorum: et revertetur Jacob, et
quiescet, et cunctis affluet bonis, et non erit quem
formidet: 11 quoniam tecum ego sum, ait Dominus,
ut salvem te. Faciam enim consummationem in
cunctis gentibus in quibus dispersi te: te autem non
faciam in consummationem: sed castigabo te in
judicio, ut non videaris tibi innoxius. 12 Quia hæc
dicit Dominus: Insanabilis fractura tua; pessima
plaga tua: 13 non est qui judicet judicium tuum
ad alligandum: curationum utilitas non est tibi.
14 Omnes amatores tui obliti sunt tui, teque non
quærent: plaga enim inimici percussi te castigatione
crudeli: propter multitudinem iniquitatis tuæ dura
facta sunt peccata tua. 15 Quid clamas super
contritione tua? insanabilis est dolor tuus: propter
multitudinem iniquitatis tuæ, et propter dura
peccata tua, feci hæc tibi. 16 Propterea omnes

qui comedunt te devorabuntur, et universi hostes
tui in captivitatem ducentur: et qui te vastant
vastabuntur, cunctosque prædatores tuos dabo
in prædam. 17 Obducam enim cicatricem tibi,
et a vulneribus tuis sanabo te, dicit Dominus.
Quia ejectam vocaverunt te, Sion: hæc est, quæ
non habebat requirentem. 18 Hæc dicit Dominus:
Ecce ego convertam conversionem tabernaculorum
Jacob, et tectis ejus miserebor: et ædificabitur civitas
in excelso suo, et templum juxta ordinem suum
fundabitur: 19 et egredietur de eis laus, voxque
ludentium. Et multiplicabo eos, et non minuentur:
et glorificabo eos, et non attenuabuntur. 20 Et erunt
filii ejus sicut a principio, et cœtus ejus coram
me permanebit, et visitabo adversum omnes qui
tribulant eum. 21 Et erit dux ejus ex eo, et princeps
de medio ejus producetur: et applicabo eum, et
accedet ad me. Quis enim iste est qui applicet cor
suum ut appropinquet mihi? ait Dominus: 22 et
eritis mihi in populum, et ego ero vobis in Deum.
23 Ecce turbo Domini, furor egrediens, procella
ruens: in capite impiorum conquiescet. 24 Non
avertet iram indignationis Dominus, donec faciat
et compleat cogitationem cordis sui: in novissimo
dierum intelligetis ea.

31 In tempore illo, dicit Dominus, ero Deus
universis cognationibus Israël, et ipsi erunt
mihi in populum. 2 Hæc dicit Dominus: Invenit
gratiam in deserto populus qui remanserat a gladio:
vadet ad requiem suam Israël. 3 Longe Dominus
apparuit mihi. Et in caritate perpetua dilexi te:
ideo attraxi te, miserans. 4 Rursumque ædificabo
te, et ædificaberis, virgo Israël: adhuc ornaberis
tympanis tuis, et egredieris in choro ludentium.
5 Adhuc plantabis vineas in montibus Samariæ:
plantabunt plantantes, et donec tempus veniat, non
vindemiabunt. 6 Quia erit dies in qua clamabunt
custodes in monte Ephraim: Surgite, et ascendamus
in Sion ad Dominum Deum nostrum. 7 Quia hæc
dicit Dominus: Exsultate in lætitia, Jacob, et hinnite
contra caput gentium: personate, et canite, et
dicite: Salva, Domine, populum tuum, reliquias
Israël. 8 Ecce ego adducam eos de terra aquilonis,
et congregabo eos ab extremis terræ: inter quos
erunt cæcus et claudus, prægnans et pariens simul,
cœtus magnus revertentium huc. 9 In fletu venient,
et in misericordia reducam eos: et adducam eos per
torrentes aquarum in via recta, et non impingent
in ea, quia factus sum Israëli pater, et Ephraim
primogenitus meus est. 10 Audite verbum Domini,
gentes, et annuntiate in insulis quæ procul sunt,
et dicite: Qui dispersit Israël congregabit eum,
et custodiet eum sicut pastor gregem suum. 11
Redemit enim Dominus Jacob, et liberavit eum de
manu potentioris. 12 Et venient, et laudabunt in
monte Sion: et confluent ad bona Domini, super
frumento, et vino, et oleo, et fœtu pecorum et
armentorum: eritque anima eorum quasi hortus
irriguus, et ultra non esurient. 13 Tunc lætabitur
virgo in choro, juvenes et senes simul: et convertam
luctum eorum in gaudium, et consolabor eos, et
lætificabo a dolore suo. 14 Et inebriabo animam
sacerdotum pinguedine, et populus meus bonis meis
adimplebitur, ait Dominus. 15 Hæc dicit Dominus:
Vox in excelso audita est lamentationis: luctus,
et fletus Rachel plorantis filios suos, et nolentis
consolari super eis, quia non sunt. 16 Hæc dicit
Dominus: Quiescat vox tua a ploratu, et oculi tui a
lacrimis, quia est merces operi tuo, ait Dominus, et
revertentur de terra inimici: 17 et est spes novissimis
tuis, ait Dominus, et revertentur filii ad terminos
suos. 18 Audiens audivi Ephraim transmigrantem:
Castigasti me, et eruditus sum, quasi juvenculus
indomitus: converte me, et convertar, quia tu
Dominus Deus meus. 19 Postquam enim convertisti
me, egi pœnitentiam: et postquam ostendisti mihi,
percussi femur meum. Confusus sum, et erubui,
quoniam sustinui opprobrium adolescentiæ meæ. 20
Si filius honorabilis mihi Ephraim, si puer delicatus!
quia ex quo locutus sum de eo, adhuc recordabor
ejus. Idcirco conturbata sunt viscera mea super eum:
miserans miserebor ejus, ait Dominus. 21 Statue
tibi speculam; pone tibi amaritudines; dirige cor
tuum in viam rectam in qua ambulasti: revertere,
virgo Israël, revertere ad civitates tuas istas. 22
Usquequo deliciis dissolveris, filia vaga? quia creavit
Dominus novum super terram: femina circumdabit
virum. 23 Hæc dicit Dominus exercituum, Deus
Israël: Adhuc dicent verbum istud in terra Juda et in
urbibus ejus, cum convertero captivitatem eorum:
Benedicat tibi Dominus, pulchritudo justitiæ, mons
sanctus: 24 et habitabunt in eo Judas et omnes
civitates ejus simul, agricolæ et minantes greges. 25
Quia inebriavi animam lassam, et omnem animam
esurientem saturavi. 26 Ideo quasi de somno
suscitatus sum: et vidi, et somnus meus dulcis mihi.
27 Ecce dies veniunt, dicit Dominus, et seminabo
domum Israël et domum Juda semine hominum
et semine jumentorum. 28 Et sicut vigilavi super
eos ut evellerem, et demolirer, et dissiparem, et
disperderem, et affligerem, sic vigilabo super eos
ut ædificem et plantem, ait Dominus. 29 In diebus
illis non dicent ultra: Patres comederunt uvam
acerbam, et dentes filiorum obstupuerunt. 30 Sed
unusquisque in iniquitate sua morietur: omnis homo

qui comederit uvam acerbam, obstupescent dentes
ejus. 31 Ecce dies venient, dicit Dominus, et feriam
domui Israël et domui Juda fœdus novum, 32 non
secundum pactum quod pepigi cum patribus eorum
in die qua apprehendi manum eorum ut educerem
eos de terra Ægypti, pactum quod irritum fecerunt:
et ego dominatus sum eorum, dicit Dominus. 33
Sed hoc erit pactum quod feriam cum domo Israël
post dies illos, dicit Dominus: dabo legem meam in
visceribus eorum, et in corde eorum scribam eam,
et ero eis in Deum, et ipsi erunt mihi in populum:
34 et non docebit ultra vir proximum suum et vir
fratrem suum, dicens: Cognosce Dominum: omnes
enim cognoscent me, a minimo eorum usque ad
maximum, ait Dominus: quia propitiabor iniquitati
eorum, et peccati eorum non memorabor amplius.
35 Hæc dicit Dominus qui dat solem in lumine
diei, ordinem lunæ et stellarum in lumine noctis:
qui turbat mare, et sonant fluctus ejus: Dominus
exercituum nomen illi: 36 Si defecerint leges istæ
coram me, dicit Dominus, tunc et semen Israël
deficiet, ut non sit gens coram me cunctis diebus.
37 Hæc dicit Dominus: Si mensurari potuerint cæli
sursum, et investigari fundamenta terræ deorsum,
et ego abjiciam universum semen Israël, propter
omnia quæ fecerunt, dicit Dominus. 38 Ecce dies
veniunt, dicit Dominus, et ædificabitur civitas
Domino, a turre Hananeel usque ad portam anguli.
39 Et exibit ultra norma mensuræ in conspectu
ejus super collem Gareb, et circuibit Goatha, 40 et
omnem vallem cadaverum, et cineris, et universam
regionem mortis usque ad torrentem Cedron,
et usque ad angulum portæ equorum orientalis,
Sanctum Domini: non evelletur, et non destruetur
ultra in perpetuum.

32 Verbum quod factum est ad Jeremiam a
Domino, in anno decimo Sedeciæ regis Juda,
ipse est annus decimusoctavus Nabuchodonosor. 2
Tunc exercitus regis Babylonis obsidebat Jerusalem,
et Jeremias propheta erat clausus in atrio carceris
qui erat in domo regis Juda. 3 Clauserat enim eum
Sedecias rex Juda, dicens: Quare vaticinaris, dicens:
Hæc dicit Dominus: Ecce ego dabo civitatem istam in
manus regis Babylonis, et capiet eam: 4 et Sedecias
rex Juda non effugiet de manu Chaldæorum, sed
tradetur in manus regis Babylonis: et loquetur
os ejus cum ore illius, et oculi ejus oculos illius
videbunt: 5 et in Babylonem ducet Sedeciam,
et ibi erit donec visitem eum, ait Dominus: si
autem dimicaveritis adversum Chaldæos, nihil
prosperum habebitis? 6 Et dixit Jeremias: Factum
est verbum Domini ad me, dicens: 7 Ecce Hanameel
filius Sellum, patruelis tuus, veniet ad te, dicens:
Eme tibi agrum meum qui est in Anathoth, tibi
enim competit ex propinquitate ut emas. 8 Et
venit ad me Hanameel filius patrui mei, secundum
verbum Domini, ad vestibulum carceris, et ait ad
me: Posside agrum meum qui est in Anathoth, in
terra Benjamin, quia tibi competit hæreditas, et tu
propinquus es ut possideas. Intellexi autem quod
verbum Domini esset: 9 et emi agrum ab Hanameel
filio patrui mei, qui est in Anathoth, et appendi ei
argentum: septem stateres, et decem argenteos. 10
Et scripsi in libro, et signavi, et adhibui testes, et
appendi argentum in statera. 11 Et accepi librum
possessionis signatum, et stipulationes, et rata, et
signa forinsecus: 12 et dedi librum possessionis
Baruch filio Neri filii Maasiæ, in oculis Hanameel
patruelis mei, in oculis testium qui scripti erant in
libro emptionis, et in oculis omnium Judæorum qui
sedebant in atrio carceris. 13 Et præcepi Baruch
coram eis, dicens: 14 Hæc dicit Dominus exercituum,
Deus Israël: Sume libros istos, librum emptionis
hunc signatum, et librum hunc qui apertus est, et
pone illos in vase fictili, ut permanere possint diebus
multis: 15 hæc enim dicit Dominus exercituum,
Deus Israël: Adhuc possidebuntur domus, et agri,
et vineæ in terra ista. 16 Et oravi ad Dominum,
postquam tradidi librum possessionis Baruch filio
Neri, dicens: 17 Heu! heu! heu! Domine Deus,
ecce tu fecisti cælum et terram in fortitudine tua
magna, et in brachio tuo extento: non erit tibi
difficile omne verbum: 18 qui facis misericordiam
in millibus, et reddis iniquitatem patrum in sinum
filiorum eorum post eos: fortissime, magne, et
potens, Dominus exercituum nomen tibi. 19 Magnus
consilio, et incomprehensibilis cogitatu: cujus oculi
aperti sunt super omnes vias filiorum Adam, ut
reddas unicuique secundum vias suas, et secundum
fructum adinventionum ejus. 20 Qui posuisti signa
et portenta in terra Ægypti usque ad diem hanc,
et in Israël, et in hominibus, et fecisti tibi nomen
sicut est dies hæc. 21 Et eduxisti populum tuum
Israël de terra Ægypti, in signis et in portentis,
et in manu robusta et in brachio extento, et in
terrore magno: 22 et dedisti eis terram hanc, quam
jurasti patribus eorum ut dares eis, terram fluentem
lacte et melle. 23 Et ingressi sunt, et possederunt
eam, et non obedierunt voci tuæ, et in lege tua
non ambulaverunt: omnia quæ mandasti eis ut
facerent non fecerunt, et evenerunt eis omnia
mala hæc. 24 Ecce munitiones exstructæ sunt
adversum civitatem ut capiatur, et urbs data est in
manus Chaldæorum qui prœliantur adversus eam, a
facie gladii, et famis, et pestilentiæ: et quæcumque

locutus es, acciderunt, ut tu ipse cernis. 25 Et
tu dicis mihi, Domine Deus: Eme agrum argento,
et adhibe testes, cum urbs data sit in manus
Chaldæorum? 26 Et factum est verbum Domini
ad Jeremiam, dicens: 27 Ecce ego Dominus Deus
universæ carnis: numquid mihi difficile erit omne
verbum? 28 Propterea hæc dicit Dominus: Ecce ego
tradam civitatem istam in manus Chaldæorum,
et in manus regis Babylonis, et capient eam. 29
Et venient Chaldæi præliantes adversum urbem
hanc, et succendent eam igni, et comburent eam, et
domos in quarum domatibus sacrificabant Baal, et
libabant diis alienis libamina ad irritandum me. 30
Erant enim filii Israël et filii Juda jugiter facientes
malum in oculis meis ab adolescentia sua: filii Israël,
qui usque nunc exacerbant me in opere manuum
suarum, dicit Dominus. 31 Quia in furore et in
indignatione mea facta est mihi civitas hæc, a die
qua ædificaverunt eam usque ad diem istam qua
auferetur de conspectu meo, 32 propter malitiam
filiorum Israël et filiorum Juda, quam fecerunt ad
iracundiam me provocantes, ipsi et reges eorum,
principes eorum, et sacerdotes eorum, et prophetæ
eorum, viri Juda et habitatores Jerusalem. 33 Et
verterunt ad me terga, et non facies, cum docerem
eos diluculo et erudirem, et nollent audire, ut
acciperent disciplinam. 34 Et posuerunt idola sua
in domo in qua invocatum est nomen meum, ut
polluerent eam. 35 Et ædificaverunt excelsa Baal
quæ sunt in valle filii Ennom, ut initiarent filios suos
et filias suas Moloch, quod non mandavi eis, nec
ascendit in cor meum ut facerent abominationem
hanc: et in peccatum deducerent Judam. 36 Et
nunc propter ista, hæc dicit Dominus Deus Israël ad
civitatem hanc, de qua vos dicitis quod tradetur
in manus regis Babylonis, in gladio, et in fame, et
in peste: 37 Ecce ego congregabo eos de universis
terris ad quas ejeci eos in furore meo, et in ira mea,
et in indignatione grandi: et reducam eos ad locum
istum, et habitare eos faciam confidenter: 38 et
erunt mihi in populum, et ego ero eis in Deum. 39
Et dabo eis cor unum, et viam unam, ut timeant
me universis diebus, et bene sit eis, et filiis eorum
post eos. 40 Et feriam eis pactum sempiternum,
et non desinam eis benefacere: et timorem meum
dabo in corde eorum, ut non recedant a me. 41 Et
lætabor super eis, cum bene eis fecero: et plantabo
eos in terra ista in veritate, in toto corde meo et
in tota anima mea. 42 Quia hæc dicit Dominus:
Sicut adduxi super populum istum omne malum
hoc grande, sic adducam super eos omne bonum
quod ego loquor ad eos. 43 Et possidebuntur agri in
terra ista, de qua vos dicitis quod deserta sit, eo
quod non remanserit homo et jumentum, et data sit
in manus Chaldæorum. 44 Agri ementur pecunia,
et scribentur in libro, et imprimetur signum, et
testis adhibebitur, in terra Benjamin et in circuitu
Jerusalem, in civitatibus Juda, et in civitatibus
montanis, et in civitatibus campestribus, et in
civitatibus quæ ad austrum sunt, quia convertam
captivitatem eorum, ait Dominus.

33 Et factum est verbum Domini ad Jeremiam
secundo, cum adhuc clausus esset in atrio
carceris, dicens: 2 Hæc dicit Dominus, qui facturus
est, et formaturus illud, et paraturus: Dominus
nomen ejus: 3 Clama ad me, et exaudiam te, et
annuntiabo tibi grandia et firma quæ nescis. 4
Quia hæc dicit Dominus Deus Israël ad domos urbis
hujus, et ad domos regis Juda, quæ destructæ sunt,
et ad munitiones, et ad gladium 5 venientium ut
dimicent cum Chaldæis, et impleant eas cadaveribus
hominum quos percussi in furore meo et in
indignatione mea, abscondens faciem meam a
civitate hac, propter omnem malitiam eorum: 6
Ecce ego obducam eis cicatricem et sanitatem,
et curabo eos, et revelabo illis deprecationem
pacis et veritatis. 7 Et convertam conversionem
Juda et conversionem Jerusalem, et ædificabo
eos sicut a principio. 8 Et emundabo illos ab
omni iniquitate sua in qua peccaverunt mihi, et
propitius ero cunctis iniquitatibus eorum, in quibus
dereliquerunt mihi et spreverunt me. 9 Et erit
mihi in nomen, et in gaudium, et in laudem,
et in exsultationem cunctis gentibus terræ, quæ
audierint omnia bona quæ ego facturus sum eis:
et pavebunt et turbabuntur in universis bonis, et
in omni pace quam ego faciam eis. 10 Hæc dicit
Dominus: Adhuc audietur in loco isto quem vos
dicitis esse desertum, eo quod non sit homo nec
jumentum in civitatibus Juda, et foris Jerusalem,
quæ desolatæ sunt, absque homine, et absque
habitatore, et absque pecore, 11 vox gaudii et vox
lætitiæ, vox sponsi et vox sponsæ, vox dicentium:
Confitemini Domino exercituum, quoniam bonus
Dominus, quoniam in æternum misericordia ejus: et
portantium vota in domum Domini: reducam enim
conversionem terræ sicut a principio, dicit Dominus.
12 Hæc dicit Dominus exercituum: Adhuc erit in loco
isto deserto, absque homine et absque jumento, et
in cunctis civitatibus ejus, habitaculum pastorum
accubantium gregum. 13 In civitatibus montuosis,
et in civitatibus campestribus, et in civitatibus quæ
ad austrum sunt, et in terra Benjamin, et in circuitu
Jerusalem, et in civitatibus Juda, adhuc transibunt
greges ad manum numerantis, ait Dominus. 14

Ecce dies veniunt, dicit Dominus, et suscitabo
verbum bonum quod locutus sum ad domum
Israël et ad domum Juda. 15 In diebus illis et
in tempore illo germinare faciam David germen
justitiæ, et faciet judicium et justitiam in terra: 16
in diebus illis salvabitur Juda, et Jerusalem habitabit
confidenter: et hoc est nomen quod vocabunt
eum: Dominus justus noster. 17 Quia hæc dicit
Dominus: Non interibit de David vir qui sedeat
super thronum domus Israël: 18 et de sacerdotibus
et de Levitis non interibit vir a facie mea, qui offerat
holocautomata, et incendat sacrificum, et cædat
victimas omnibus diebus. 19 Et factum est verbum
Domini ad Jeremiam, dicens: 20 Hæc dicit Dominus:
Si irritum potest fieri pactum meum cum die, et
pactum meum cum nocte, ut non sit dies et nox
in tempore suo, 21 et pactum meum irritum esse
poterit cum David servo meo, ut non sit ex eo filius
qui regnet in throno ejus, et Levitæ et sacerdotes
ministri mei. 22 Sicuti enumerari non possunt stellæ
cæli, et metiri arena maris, sic multiplicabo semen
David servi mei, et Levitas ministros meos. 23 Et
factum est verbum Domini ad Jeremiam, dicens: 24
Numquid non vidisti quid populus hic locutus sit,
dicens: Duæ cognationes quas elegerat Dominus
abjectæ sunt? et populum meum despexerunt, eo
quod non sit ultra gens coram eis. 25 Hæc dicit
Dominus: Si pactum meum inter diem et noctem, et
leges cælo et terræ non posui, 26 equidem et semen
Jacob et David servi mei projiciam, ut non assumam
de semine ejus principes seminis Abraham, Isaac,
et Jacob: reducam enim conversionem eorum, et
miserebor eis.

34 Verbum quod factum est ad Jeremiam
a Domino quando Nabuchodonosor rex
Babylonis, et omnis exercitus ejus, universaque
regna terræ quæ erant sub potestate manus ejus,
et omnes populi, bellabant contra Jerusalem, et
contra omnes urbes ejus, dicens: 2 Hæc dicit
Dominus Deus Israël: Vade, et loquere ad Sedeciam
regem Juda, et dices ad eum: Hæc dicit Dominus:
Ecce ego tradam civitatem hanc in manus regis
Babylonis, et succendet eam igni: 3 et tu non
effugies de manu ejus, sed comprehensione capieris,
et in manu ejus traderis: et oculi tui oculos regis
Babylonis videbunt, et os ejus cum ore tuo loquetur,
et Babylonem introibis. 4 Attamen audi verbum
Domini, Sedecia, rex Juda: Hæc dicit Dominus ad te:
Non morieris in gladio, 5 sed in pace morieris: et
secundum combustiones patrum tuorum, regum
priorum qui fuerunt ante te, sic comburent te: et:
Væ domine, plangent te: quia verbum ego locutus
sum, dicit Dominus. 6 Et locutus est Jeremias
propheta ad Sedeciam regem Juda universa verba
hæc in Jerusalem. 7 Et exercitus regis Babylonis
pugnabat contra Jerusalem, et contra omnes
civitates Juda quæ reliquæ erant, contra Lachis et
contra Azecha: hæ enim supererant de civitatibus
Juda, urbes munitæ. 8 Verbum quod factum est
ad Jeremiam a Domino, postquam percussit rex
Sedecias fœdus cum omni populo in Jerusalem,
prædicans 9 ut dimitteret unusquisque servum
suum et unusquisque ancillam suam, Hebræum et
Hebræam, liberos, et nequaquam dominarentur
eis, id est, in Judæo et fratre suo. 10 Audierunt
ergo omnes principes et universus populus qui
inierant pactum ut dimitteret unusquisque servum
suum et unusquisque ancillam suam liberos, et
ultra non dominarentur eis: audierunt igitur,
et dimiserunt. 11 Et conversi sunt deinceps: et
retraxerunt servos et ancillas suas quos dimiserant
liberos, et subjugaverunt in famulos et famulas.
12 Et factum est verbum Domini ad Jeremiam a
Domino, dicens: 13 Hæc dicit Dominus Deus Israël:
Ego percussi fœdus cum patribus vestris in die
qua eduxi eos de terra Ægypti, de domo servitutis,
dicens: 14 Cum completi fuerint septem anni,
dimittat unusquisque fratrem suum Hebræum, qui
venditus est ei: et serviet tibi sex annis, et dimittes
eum a te liberum: et non audierunt patres vestri
me, nec inclinaverunt aurem suam. 15 Et conversi
estis vos hodie, et fecistis quod rectum est in oculis
meis, ut prædicaretis libertatem unusquisque ad
amicum suum: et inistis pactum in conspectu meo,
in domo in qua invocatum est nomen meum super
eam: 16 et reversi estis, et commaculastis nomen
meum, et reduxistis unusquisque servum suum et
unusquisque ancillam suam quos dimiseratis ut
essent liberi et suæ potestatis, et subjugastis eos
ut sint vobis servi et ancillæ. 17 Propterea hæc
dicit Dominus: Vos non audistis me, ut prædicaretis
libertatem unusquisque fratri suo et unusquisque
amico suo: ecce ego prædico vobis libertatem, ait
Dominus, ad gladium, ad pestem, et ad famem, et
dabo vos in commotionem cunctis regnis terræ. 18
Et dabo viros qui prævaricantur fœdus meum, et
non observaverunt verba fœderis quibus assensi
sunt in conspectu meo, vitulum quem conciderunt
in duas partes, et transierunt inter divisiones
ejus, 19 principes Juda et principes Jerusalem,
eunuchi et sacerdotes, et omnis populus terræ,
qui transierunt inter divisiones vituli: 20 et dabo
eos in manus inimicorum suorum, et in manus
quærentium animam eorum, et erit morticinum
eorum in escam volatilibus cæli et bestiis terræ.

21 Et Sedeciam regem Juda, et principes ejus,
dabo in manus inimicorum suorum, et in manus
quærentium animas eorum, et in manus exercituum
regis Babylonis, qui recesserunt a vobis. 22 Ecce
ego præcipio, dicit Dominus, et reducam eos in
civitatem hanc, et præliabuntur adversus eam, et
capient eam, et incendent igni: et civitates Juda
dabo in solitudinem, eo quod non sit habitator.

35 Verbum quod factum est ad Jeremiam a
Domino in diebus Joakim filii Josiæ regis
Juda, dicens: 2 Vade ad domum Rechabitarum, et
loquere eis, et introduces eos in domum Domini, in
unam exedram thesaurorum, et dabis eis bibere
vinum. 3 Et assumpsi Jezoniam filium Jeremiæ
filii Habsaniæ, et fratres ejus, et omnes filios
ejus, et universam domum Rechabitarum, 4 et
introduxi eos in domum Domini, ad gazophylacium
filiorum Hanan filii Jegedeliæ hominis Dei, quod erat
juxta gazophylacium principum, super thesaurum
Maasiæ filii Sellum, qui erat custos vestibuli: 5 et
posui coram filiis domus Rechabitarum scyphos
plenos vino, et calices, et dixi ad eos: Bibite vinum.
6 Qui responderunt Non bibemus vinum, quia
Jonadab filius Rechab, pater noster, præcepit nobis,
dicens: Non bibetis vinum, vos et filii vestri, usque
in sempiternum: 7 et domum non ædificabitis, et
sementem non seretis, et vineas non plantabitis,
nec habebitis: sed in tabernaculis habitabitis cunctis
diebus vestris, ut vivatis diebus multis super faciem
terræ in qua vos peregrinamini. 8 Obedivimus
ergo voci Jonadab filii Rechab, patris nostri, in
omnibus quæ præcepit nobis, ita ut non biberemus
vinum cunctis diebus nostris, nos, et mulieres
nostræ, filii, et filiæ nostræ, 9 et non ædificaremus
domos ad habitandum: et vineam, et agrum, et
sementem non habuimus: 10 sed habitavimus in
tabernaculis, et obedientes fuimus juxta omnia
quæ præcepit nobis Jonadab pater noster. 11 Cum
autem ascendisset Nabuchodonosor rex Babylonis
ad terram nostram, diximus: Venite, et ingrediamur
Jerusalem a facie exercitus Chaldæorum, et a facie
exercitus Syriæ: et mansimus in Jerusalem. 12 Et
factum est verbum Domini ad Jeremiam, dicens: 13
Hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israël: Vade, et
dic viris Juda et habitatoribus Jerusalem: Numquid
non recipietis disciplinam, ut obediatis verbis
meis? dicit Dominus. 14 Prævaluerunt sermones
Jonadab filii Rechab quos præcepit filiis suis ut non
biberent vinum, et non biberunt usque ad diem
hanc, quia obedierunt præcepto patris sui: ego
autem locutus sum ad vos, de mane consurgens et
loquens, et non obedistis mihi. 15 Misique ad vos
omnes servos meos prophetas, consurgens diluculo
mittensque, et dicens: Convertimini unusquisque
a via sua pessima, et bona facite studia vestra:
et nolite sequi deos alienos, neque colatis eos, et
habitabitis in terra quam dedi vobis et patribus
vestris: et non inclinastis aurem vestram, neque
audistis me. 16 Firmaverunt igitur filii Jonadab filii
Rechab præceptum patris sui quod præceperat eis:
populus autem iste non obedivit mihi. 17 Idcirco
hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israël: Ecce
ego adducam super Juda et super omnes habitatores
Jerusalem universam afflictionem quam locutus
sum adversum illos, eo quod locutus sum ad illos,
et non audierunt; vocavi illos, et non responderunt
mihi. 18 Domui autem Rechabitarum dixit Jeremias:
Hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israël: Pro eo
quod obedistis præcepto Jonadab patris vestri, et
custodistis omnia mandata ejus, et fecistis universa
quæ præcepit vobis, 19 propterea hæc dicit Dominus
exercituum, Deus Israël: Non deficiet vir de stirpe
Jonadab filii Rechab, stans in conspectu meo cunctis
diebus.

36 Et factum est in anno quarto Joakim filii
Josiæ regis Juda, factum est verbum hoc ad
Jeremiam a Domino, dicens: 2 Tolle volumen libri,
et scribes in eo omnia verba quæ locutus sum
tibi adversum Israël et Judam, et adversum omnes
gentes, a die qua locutus sum ad te ex diebus
Josiæ usque ad diem hanc: 3 si forte, audiente
domo Juda universa mala quæ ego cogito facere
eis, revertatur unusquisque a via sua pessima, et
propitius ero iniquitati et peccato eorum. 4 Vocavit
ergo Jeremias Baruch filium Neriæ: et scripsit
Baruch ex ore Jeremiæ omnes sermones Domini
quos locutus est ad eum, in volumine libri: 5 et
præcepit Jeremias Baruch, dicens: Ego clausus sum,
nec valeo ingredi domum Domini. 6 Ingredere ergo
tu, et lege de volumine in quo scripsisti ex ore meo
verba Domini, audiente populo in domo Domini, in
die jejunii: insuper et audiente universo Juda qui
veniunt de civitatibus suis, leges eis, 7 si forte cadat
oratio eorum in conspectu Domini, et revertatur
unusquisque a via sua pessima: quoniam magnus
furor et indignatio est quam locutus est Dominus
adversus populum hunc. 8 Et fecit Baruch filius
Neriæ juxta omnia quæ præceperat ei Jeremias
propheta, legens ex volumine sermones Domini
in domo Domini. 9 Factum est autem in anno
quinto Joakim filii Josiæ regis Juda, in mense nono:
prædicaverunt jejunium in conspectu Domini omni
populo in Jerusalem, et universæ multitudini quæ
confluxerat de civitatibus Juda in Jerusalem. 10

Legitque Baruch ex volumine sermones Jeremiæ
in domo Domini, in gazophylacio Gamariæ filii
Saphan scribæ, in vestibulo superiori, in introitu
portæ novæ domus Domini, audiente omni populo.
11 Cumque audisset Michæas filius Gamariæ filii
Saphan omnes sermones Domini ex libro, 12
descendit in domum regis, ad gazophylacium scribæ,
et ecce ibi omnes principes sedebant: Elisama
scriba, et Dalaias filius Semeiæ, et Elnathan filius
Achobor, et Gamarias filius Saphan, et Sedecias filius
Hananiæ, et universi principes: 13 et nuntiavit eis
Michæas omnia verba quæ audivit, legente Baruch
ex volumine in auribus populi. 14 Miserunt itaque
omnes principes ad Baruch Judi filium Nathaniæ
filii Selemiæ filii Chusi, dicentes: Volumen ex quo
legisti, audiente populo, sume in manu tua, et veni.
Tulit ergo Baruch filius Neriæ volumen in manu
sua, et venit ad eos: 15 et dixerunt ad eum: Sede,
et lege hæc in auribus nostris. Et legit Baruch in
auribus eorum. 16 Igitur cum audissent omnia
verba, obstupuerunt unusquisque ad proximum
suum, et dixerunt ad Baruch: Nuntiare debemus
regi omnes sermones istos. 17 Et interrogaverunt
eum, dicentes: Indica nobis quomodo scripsisti
omnes sermones istos ex ore ejus. 18 Dixit autem
eis Baruch: Ex ore suo loquebatur quasi legens ad
me omnes sermones istos, et ego scribebam in
volumine atramento. 19 Et dixerunt principes ad
Baruch: Vade, et abscondere, tu et Jeremias, et nemo
sciat ubi sitis. 20 Et ingressi sunt ad regem in atrium:
porro volumen commendaverunt in gazophylacio
Elisamæ scribæ, et nuntiaverunt, audiente rege,
omnes sermones. 21 Misitque rex Judi ut sumeret
volumen: qui tollens illud de gazophylacio Elisamæ
scribæ, legit, audiente rege et universis principibus
qui stabant circa regem. 22 Rex autem sedebat in
domo hiemali, in mense nono, et posita erat arula
coram eo plena prunis. 23 Cumque legisset Judi tres
pagellas vel quatuor, scidit illud scalpello scribæ,
et projecit in ignem qui erat super arulam, donec
consumeretur omne volumen igni qui erat in arula.
24 Et non timuerunt, neque sciderunt vestimenta
sua, rex et omnes servi ejus qui audierunt universos
sermones istos. 25 Verumtamen Elnathan, et Dalaias,
et Gamarias, contradixerunt regi, ne combureret
librum: et non audivit eos. 26 Et præcepit rex
Jeremiel filio Amelech, et Saraiæ filio Ezriel, et
Selemiæ filio Abdeel, ut comprehenderent Baruch
scribam, et Jeremiam prophetam: abscondit autem
eos Dominus. 27 Et factum est verbum Domini ad
Jeremiam prophetam, postquam combusserat rex
volumen et sermones quos scripserat Baruch ex ore
Jeremiæ, dicens: 28 Rursum tolle volumen aliud,
et scribe in eo omnes sermones priores qui erant
in primo volumine, quod combussit Joakim rex
Juda. 29 Et ad Joakim regem Juda dices: Hæc dicit
Dominus: Tu combussisti volumen illud, dicens:
Quare scripsisti in eo annuntians: Festinus veniet
rex Babylonis, et vastabit terram hanc, et cessare
faciet ex illa hominem et jumentum? 30 Propterea
hæc dicit Dominus contra Joakim regem Juda: Non
erit ex eo qui sedeat super solium David: et cadaver
ejus projicietur ad æstum per diem, et ad gelu per
noctem. 31 Et visitabo contra eum, et contra semen
ejus, et contra servos ejus, iniquitates suas: et
adducam super eos, et super habitatores Jerusalem,
et super viros Juda, omne malum quod locutus sum
ad eos, et non audierunt. 32 Jeremias autem tulit
volumen aliud, et dedit illud Baruch filio Neriæ
scribæ: qui scripsit in eo ex ore Jeremiæ omnes
sermones libri quem combusserat Joakim rex Juda
igni: et insuper additi sunt sermones multo plures
quam antea fuerant.

37 Et regnavit rex Sedecias filius Josiæ pro
Jechonia filio Joakim, quem constituit regem
Nabuchodonosor rex Babylonis in terra Juda: 2 et
non obedivit ipse, et servi ejus, et populus terræ,
verbis Domini, quæ locutus est in manu Jeremiæ
prophetæ. 3 Et misit rex Sedecias Juchal filium
Selemiæ, et Sophoniam filium Maasiæ, sacerdotem,
ad Jeremiam prophetam, dicens: Ora pro nobis
Dominum Deum nostrum. 4 Jeremias autem libere
ambulabat in medio populi: non enim miserant eum
in custodiam carceris. 5 Igitur exercitus Pharaonis
egressus est de Ægypto, et audientes Chaldæi
qui obsidebant Jerusalem, hujuscemodi nuntium,
recesserunt ab Jerusalem. 6 Et factum est verbum
Domini ad Jeremiam prophetam, dicens: 7 Hæc dicit
Dominus Deus Israël: Sic dicetis regi Juda, qui misit
vos ad me interrogandum: Ecce exercitus Pharaonis,
qui egressus est vobis in auxilium, revertetur in
terram suam in Ægyptum: 8 et redient Chaldæi, et
bellabunt contra civitatem hanc, et capient eam, et
succendent eam igni. 9 Hæc dicit Dominus: Nolite
decipere animas vestras, dicentes: Euntes abibunt, et
recedent a nobis Chaldæi: quia non abibunt. 10 Sed
etsi percusseritis omnem exercitum Chaldæorum
qui præliantur adversum vos, et derelicti fuerint
ex eis aliqui vulnerati, singuli de tentorio suo
consurgent, et incendent civitatem hanc igni. 11
Ergo cum recessisset exercitus Chaldæorum ab
Jerusalem, propter exercitum Pharaonis, 12 egressus
est Jeremias de Jerusalem ut iret in terram Benjamin,
et divideret ibi possessionem in conspectu civium.
13 Cumque pervenisset ad portam Benjamin, erat

ibi custos portæ per vices, nomine Jerias filius
Selemiæ filii Hananiæ: et apprehendit Jeremiam
prophetam, dicens: Ad Chaldæos profugis. **14**
Et respondit Jeremias: Falsum est: non fugio ad
Chaldæos. Et non audivit eum, sed comprehendit
Jerias Jeremiam, et adduxit eum ad principes: **15**
quam ob rem irati principes contra Jeremiam,
cæsum eum miserunt in carcerem qui erat in
domo Jonathan scribæ: ipse enim præpositus erat
super carcerem. **16** Itaque ingressus est Jeremias in
domum laci et in ergastulum: et sedit ibi Jeremias
diebus multis. **17** Mittens autem Sedecias rex, tulit
eum: et interrogavit eum in domo sua abscondite, et
dixit: Putasne est sermo a Domino? Et dixit Jeremias:
Est: et ait: In manus regis Babylonis traderis. **18** Et
dixit Jeremias ad regem Sedeciam: Quid peccavi
tibi, et servis tuis, et populo tuo, quia misisti me in
domum carceris? **19** ubi sunt prophetæ vestri, qui
prophetabant vobis, et dicebant: Non veniet rex
Babylonis super vos, et super terram hanc? **20** Nunc
ergo audi, obsecro, domine mi rex: valeat deprecatio
mea in conspectu tuo, et ne me remittas in domum
Jonathan scribæ, ne moriar ibi. **21** Præcepit ergo
rex Sedecias ut traderetur Jeremias in vestibulo
carceris, et daretur ei torta panis quotidie, excepto
pulmento, donec consumerentur omnes panes de
civitate: et mansit Jeremias in vestibulo carceris.

38 Audivit autem Saphatias filius Mathan, et
Gedelias filius Phassur, et Juchal filius Selemiæ,
et Phassur filius Melchiæ, sermones quos Jeremias
loquebatur ad omnem populum, dicens: **2** Hæc
dicit Dominus: Quicumque manserit in civitate
hac, morietur gladio, et fame, et peste: qui autem
profugerit ad Chaldæos, vivet, et erit anima ejus
sospes et vivens. **3** Hæc dicit Dominus: Tradendo
tradetur civitas hæc in manu exercitus regis
Babylonis, et capiet eam. **4** Et dixerunt principes
regi: Rogamus ut occidatur homo iste: de industria
enim dissolvit manus virorum bellantium qui
remanserunt in civitate hac, et manus universi
populi, loquens ad eos juxta verba hæc: siquidem
homo iste non quærit pacem populo huic, sed
malum. **5** Et dixit rex Sedecias: Ecce ipse in manibus
vestris est: nec enim fas est regem vobis quidquam
negare. **6** Tulerunt ergo Jeremiam, et projecerunt
eum in lacum Melchiæ filii Amelech, qui erat
in vestibulo carceris: et submiserunt Jeremiam
funibus in lacum, in quo non erat aqua, sed lutum:
descendit itaque Jeremias in cœnum. **7** Audivit
autem Abdemelech Æthiops, vir eunuchus, qui erat
in domo regis, quod misissent Jeremiam in lacum.
Porro rex sedebat in porta Benjamin: **8** et egressus
est Abdemelech de domo regis, et locutus est ad
regem, dicens: **9** Domine mi rex, male fecerunt
viri isti omnia quæcumque perpetrarunt contra
Jeremiam prophetam, mittentes eum in lacum,
ut moriatur ibi fame: non sunt enim panes ultra
in civitate. **10** Præcepit itaque rex Abdemelech
Æthiopi, dicens: Tolle tecum hinc triginta viros,
et leva Jeremiam prophetam de lacu, antequam
moriatur. **11** Assumptis ergo Abdemelech secum
viris, ingressus est domum regis, quæ erat sub
cellario, et tulit inde veteres pannos, et antiqua quæ
computruerant, et submisit ea ad Jeremiam in lacum
per funiculos. **12** Dixitque Abdemelech Æthiops
ad Jeremiam: Pone veteres pannos, et hæc scissa
et putrida, sub cubito manuum tuarum, et super
funes. Fecit ergo Jeremias sic, **13** et extraxerunt
Jeremiam funibus, et eduxerunt eum de lacu: mansit
autem Jeremias in vestibulo carceris. **14** Et misit
rex Sedecias, et tulit ad se Jeremiam prophetam ad
ostium tertium quod erat in domo Domini: et dixit
rex ad Jeremiam: Interrogo ego te sermonem, ne
abscondas a me aliquid. **15** Dixit autem Jeremias
ad Sedeciam: Si annuntiavero tibi, numquid non
interficies me? et si consilium dedero tibi, non
me audies. **16** Juravit ergo rex Sedecias Jeremiæ
clam, dicens: Vivit Dominus, qui fecit nobis animam
hanc, si occidero te, et si tradidero te in manus
virorum istorum qui quærunt animam tuam. **17**
Et dixit Jeremias ad Sedeciam: Hæc dicit Dominus
exercituum, Deus Israël: Si profectus exieris ad
principes regis Babylonis, vivet anima tua, et civitas
hæc non succendetur igni: et salvus eris tu, et
domus tua. **18** Si autem non exieris ad principes
regis Babylonis, tradetur civitas hæc in manus
Chaldæorum, et succendent eam igni: et tu non
effugies de manu eorum. **19** Et dixit rex Sedecias
ad Jeremiam: Sollicitus sum propter Judæos qui
transfugerunt ad Chaldæos, ne forte tradar in
manus eorum, et illudant mihi. **20** Respondit autem
Jeremias: Non te tradent. Audi, quæso, vocem
Domini, quam ego loquor ad te, et bene tibi erit, et
vivet anima tua. **21** Quod si nolueris egredi, iste
est sermo quem ostendit mihi Dominus: **22** ecce
omnes mulieres quæ remanserunt in domo regis
Juda educentur ad principes regis Babylonis, et ipsæ
dicent: Seduxerunt te, et prævaluerunt adversum
te, viri pacifici tui: demerserunt in cœno et in
lubrico pedes tuos, et recesserunt a te. **23** Et omnes
uxores tuæ et filii tui educentur ad Chaldæos:
et non effugies manus eorum, sed in manu regis
Babylonis capieris, et civitatem hanc comburet igni.
24 Dixit ergo Sedecias ad Jeremiam: Nullus sciat
verba hæc, et non morieris. **25** Si autem audierint

principes quia locutus sum tecum, et venerint ad
te, et dixerint tibi: Indica nobis quid locutus sis
cum rege: ne celes nos, et non te interficiemus:
et quid locutus est tecum rex: 26 dices ad eos:
Prostravi ego preces meas coram rege, ne me reduci
juberet in domum Jonathan, et ibi morerer. 27
Venerunt ergo omnes principes ad Jeremiam, et
interrogaverunt eum, et locutus est eis juxta omnia
verba quæ præceperat ei rex: et cessaverunt ab eo:
nihil enim fuerat auditum. 28 Mansit vero Jeremias
in vestibulo carceris usque ad diem quo capta est
Jerusalem: et factum est ut caperetur Jerusalem.

39 Anno nono Sedeciæ regis Juda, mense decimo,
venit Nabuchodonosor rex Babylonis, et omnis
exercitus ejus, ad Jerusalem, et obsidebant eam.
2 Undecimo autem anno Sedeciæ, mense quarto,
quinta mensis, aperta est civitas: 3 et ingressi
sunt omnes principes regis Babylonis, et sederunt
in porta media: Neregel, Sereser, Semegarnabu,
Sarsachim, Rabsares, Neregel, Sereser, Rebmag,
et omnes reliqui principes regis Babylonis. 4
Cumque vidisset eos Sedecias rex Juda, et omnes
viri bellatores, fugerunt: et egressi sunt nocte
de civitate per viam horti regis, et per portam
quæ erat inter duos muros, et egressi sunt ad
viam deserti. 5 Persecutus est autem eos exercitus
Chaldæorum, et comprehenderunt Sedeciam
in campo solitudinis Jerichontinæ, et captum
adduxerunt ad Nabuchodonosor regem Babylonis,
in Reblatha, quæ est in terra Emath: et locutus est
ad eum judicia. 6 Et occidit rex Babylonis filios
Sedeciæ in Reblatha, in oculis ejus: et omnes nobiles
Juda occidit rex Babylonis. 7 Oculos quoque Sedeciæ
eruit, et vinxit eum compedibus ut duceretur in
Babylonem. 8 Domum quoque regis et domum vulgi
succenderunt Chaldæi igni, et murum Jerusalem
subverterunt. 9 Et reliquias populi qui remanserant
in civitate, et perfugas qui transfugerant ad eum,
et superfluos vulgi qui remanserant, transtulit
Nabuzardan, magister militum, in Babylonem. 10
Et de plebe pauperum, qui nihil penitus habebant,
dimisit Nabuzardan magister militum in terra Juda,
et dedit eis vineas et cisternas in die illa. 11
Præceperat autem Nabuchodonosor rex Babylonis
de Jeremia Nabuzardan magistro militum, dicens:
12 Tolle illum, et pone super eum oculos tuos,
nihilque ei mali facias: sed ut voluerit, sic facias
ei. 13 Misit ergo Nabuzardan princeps militiæ, et
Nabusezban, et Rabsares, et Neregel, et Sereser,
et Rebmag, et omnes optimates regis Babylonis,
14 miserunt, et tulerunt Jeremiam de vestibulo
carceris, et tradiderunt eum Godoliæ filio Ahicam
filii Saphan, ut intraret in domum, et habitaret in
populo. 15 Ad Jeremiam autem factus fuerat sermo
Domini, cum clausus esset in vestibulo carceris,
dicens: 16 Vade, et dic Abdemelech Æthiopi, dicens:
Hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israël: Ecce
ego inducam sermones meos super civitatem hanc
in malum, et non in bonum, et erunt in conspectu
tuo in die illa. 17 Et liberabo te in die illa, ait
Dominus, et non traderis in manus virorum quos tu
formidas: 18 sed eruens liberabo te, et gladio non
cades, sed erit tibi anima tua in salutem, quia in me
habuisti fiduciam, ait Dominus.

40 Sermo qui factus est ad Jeremiam a Domino,
postquam dimissus est a Nabuzardan magistro
militiæ de Rama, quando tulit eum vinctum catenis
in medio omnium qui migrabant de Jerusalem et
Juda, et ducebantur in Babylonem. 2 Tollens ergo
princeps militiæ Jeremiam, dixit ad eum: Dominus
Deus tuus locutus est malum hoc super locum
istum: 3 et adduxit, et fecit Dominus sicut locutus
est, quia peccastis Domino, et non audistis vocem
ejus: et factus est vobis sermo hic. 4 Nunc ergo ecce
solvi te hodie de catenis quæ sunt in manibus tuis:
si placet tibi ut venias mecum in Babylonem, veni,
et ponam oculos meos super te: si autem displicet
tibi venire mecum in Babylonem, reside: ecce omnis
terra in conspectu tuo est: quod elegeris, et quo
placuerit tibi ut vadas, illuc perge: 5 et mecum noli
venire, sed habita apud Godoliam filium Ahicam filii
Saphan, quem præposuit rex Babylonis civitatibus
Juda: habita ergo cum eo in medio populi: vel
quocumque placuerit tibi ut vadas, vade. Dedit
quoque ei magister militiæ cibaria et munuscula, et
dimisit eum. 6 Venit autem Jeremias ad Godoliam
filium Ahicam in Masphath, et habitavit cum eo in
medio populi qui relictus fuerat in terra. 7 Cumque
audissent omnes principes exercitus, qui dispersi
fuerant per regiones, ipsi et socii eorum, quod
præfecisset rex Babylonis Godoliam filium Ahicam
terræ, et quod commendasset ei viros, et mulieres,
et parvulos, et de pauperibus terræ, qui non fuerant
translati in Babylonem, 8 venerunt ad Godoliam in
Masphath, et Ismahel filius Nathaniæ, et Johanan et
Jonathan filii Caree, et Sareas filius Thanehumeth,
et filii Ophi, qui erant de Netophathi, et Jezonias
filius Maachathi, ipsi et viri eorum. 9 Et juravit eis
Godolias filius Ahicam filii Saphan, et comitibus
eorum, dicens: Nolite timere servire Chaldæis:
habitate in terra, et servite regi Babylonis, et bene
erit vobis. 10 Ecce ego habito in Masphath, ut
respondeam præcepto Chaldæorum qui mittuntur
ad nos: vos autem colligite vindemiam, et messem,

et oleum, et condite in vasis vestris, et manete in
urbibus vestris quas tenetis. 11 Sed et omnes Judæi
qui erant in Moab, et in filiis Ammon, et in Idumæa,
et in universis regionibus, audito quod dedisset rex
Babylonis reliquias in Judæa, et quod præposuisset
super eos Godoliam filium Ahicam filii Saphan, 12
reversi sunt, inquam, omnes Judæi de universis locis
ad quæ profugerant, et venerunt in terram Juda
ad Godoliam in Masphath, et collegerunt vinum
et messem multam nimis. 13 Johanan autem filius
Caree, et omnes principes exercitus qui dispersi
fuerant in regionibus, venerunt ad Godoliam in
Masphath, 14 et dixerunt ei: Scito quod Baalis, rex
filiorum Ammon, misit Ismahel filium Nathaniæ
percutere animam tuam. Et non credidit eis Godolias
filius Ahicam. 15 Johanan autem filius Caree dixit
ad Godoliam seorsum in Masphath, loquens: Ibo, et
percutiam Ismahel filium Nathaniæ, nullo sciente,
ne interficiat animam tuam, et dissipentur omnes
Judæi qui congregati sunt ad te, et peribunt reliquiæ
Juda. 16 Et ait Godolias filius Ahicam ad Johanan
filium Caree: Noli facere verbum hoc: falsum enim
tu loqueris de Ismahel.

41 Et factum est in mense septimo, venit Ismahel
filius Nathaniæ filii Elisama, de semine
regali, et optimates regis, et decem viri cum
eo, ad Godoliam filium Ahicam, in Masphath,
et comederunt ibi panes simul in Masphath. 2
Surrexit autem Ismahel filius Nathaniæ, et decem
viri qui cum eo erant, et percusserunt Godoliam
filium Ahicam filii Saphan gladio, et interfecerunt
eum quem præfecerat rex Babylonis terræ. 3
Omnes quoque Judæos qui erant cum Godolia in
Masphath, et Chaldæos qui reperti sunt ibi, et
viros bellatores, percussit Ismahel. 4 Secundo
autem die postquam occiderat Godoliam, nullo
adhuc sciente, 5 venerunt viri de Sichem, et de
Silo, et de Samaria, octoginta viri, rasi barba, et
scissis vestibus, et squallentes: et munera et thus
habebant in manu, ut offerrent in domo Domini. 6
Egressus ergo Ismahel filius Nathaniæ in occursum
eorum de Masphath, incedens et plorans ibat:
cum autem occurrisset eis, dixit ad eos: Venite
ad Godoliam filium Ahicam. 7 Qui cum venissent
ad medium civitatis, interfecit eos Ismahel filius
Nathaniæ circa medium laci, ipse et viri qui erant
cum eo. 8 Decem autem viri reperti sunt inter eos,
qui dixerunt ad Ismahel: Noli occidere nos, quia
habemus thesauros in agro, frumenti, et hordei,
et olei, et mellis: et cessavit, et non interfecit
eos cum fratribus suis. 9 Lacus autem in quem
projecerat Ismahel omnia cadavera virorum quos
percussit propter Godoliam, ipse est quem fecit
rex Asa propter Baasa regem Israël: ipsum replevit
Ismahel filius Nathaniæ occisis. 10 Et captivas
duxit Ismahel omnes reliquias populi qui erant
in Masphath, filias regis, et universum populum
qui remanserat in Masphath, quos commendaverat
Nabuzardan princeps militiæ, Godoliæ filio Ahicam:
et cepit eos Ismahel filius Nathaniæ, et abiit ut
transiret ad filios Ammon. 11 Audivit autem Johanan
filius Caree, et omnes principes bellatorum qui
erant cum eo, omne malum quod fecerat Ismahel
filius Nathaniæ, 12 et assumptis universis viris,
profecti sunt ut bellarent adversum Ismahel filium
Nathaniæ: et invenerunt eum ad aquas multas quæ
sunt in Gabaon. 13 Cumque vidisset omnis populus
qui erat cum Ismahel Johanan filium Caree, et
universos principes bellatorum qui erant cum eo,
lætati sunt: 14 et reversus est omnis populus quem
ceperat Ismahel, in Masphath, reversusque abiit
ad Johanan filium Caree. 15 Ismahel autem filius
Nathaniæ fugit cum octo viris a facie Johanan, et
abiit ad filios Ammon. 16 Tulit ergo Johanan filius
Caree, et omnes principes bellatorum qui erant
cum eo, universas reliquias vulgi quas reduxerat
ab Ismahel filio Nathaniæ de Masphath, postquam
percussit Godoliam filium Ahicam: fortes viros
ad prælium, et mulieres, et pueros, et eunuchos,
quos reduxerat de Gabaon. 17 Et abierunt, et
sederunt peregrinantes in Chamaam, quæ est juxta
Bethlehem, ut pergerent, et introirent Ægyptum,
18 a facie Chaldæorum: timebant enim eos, quia
percusserat Ismahel filius Nathaniæ Godoliam
filium Ahicam, quem præposuerat rex Babylonis in
terra Juda.

42 Et accesserunt omnes principes bellatorum, et
Johanan filius Caree, et Jezonias filius Osaiæ,
et reliquum vulgus, a parvo usque ad magnum, 2
dixeruntque ad Jeremiam prophetam: Cadat oratio
nostra in conspectu tuo, et ora pro nobis ad
Dominum Deum tuum, pro universis reliquiis istis,
quia derelicti sumus pauci de pluribus, sicut oculi
tui nos intuentur: 3 et annuntiet nobis Dominus
Deus tuus viam per quam pergamus, et verbum
quod faciamus. 4 Dixit autem ad eos Jeremias
propheta: Audivi. Ecce ego oro ad Dominum Deum
vestrum secundum verba vestra: omne verbum
quodcumque responderit mihi indicabo vobis, nec
celabo vos quidquam. 5 Et illi dixerunt ad Jeremiam:
Sit Dominus inter nos testis veritatis et fidei, si
non juxta omne verbum in quo miserit te Dominus
Deus tuus ad nos, sic faciemus: 6 sive bonum
est, sive malum, voci Domini Dei nostri, ad quem

mittimus te, obediemus, ut bene sit nobis cum
audierimus vocem Domini Dei nostri. 7 Cum autem
completi essent decem dies, factum est verbum
Domini ad Jeremiam, 8 vocavitque Johanan filium
Caree, et omnes principes bellatorum qui erant
cum eo, et universum populum, a minimo usque
ad magnum. 9 Et dixit ad eos: Hæc dicit Dominus
Deus Israël, ad quem misistis me ut prosternerem
preces vestras in conspectu ejus: 10 Si quiescentes
manseritis in terra hac, ædificabo vos, et non
destruam: plantabo, et non evellam: jam enim
placatus sum super malo quod feci vobis. 11 Nolite
timere a facie regis Babylonis, quem vos pavidi
formidatis: nolite metuere eum, dicit Dominus, quia
vobiscum sum ego ut salvos vos faciam, et eruam
de manu ejus: 12 et dabo vobis misericordias, et
miserebor vestri, et habitare vos faciam in terra
vestra. 13 Si autem dixeritis vos: Non habitabimus
in terra ista, nec audiemus vocem Domini Dei
nostri, 14 dicentes: Nequaquam, sed ad terram
Ægypti pergemus, ubi non videbimus bellum, et
clangorem tubæ non audiemus, et famem non
sustinebimus, et ibi habitabimus: 15 propter hoc
nunc audite verbum Domini, reliquiæ Juda: Hæc
dicit Dominus exercituum, Deus Israël: Si posueritis
faciem vestram ut ingrediamini Ægyptum, et
intraveritis ut ibi habitetis, 16 gladius quem vos
formidatis ibi comprehendet vos in terra Ægypti: et
fames, pro qua estis solliciti, adhærebit vobis in
Ægypto, et ibi moriemini. 17 Omnesque viri qui
posuerunt faciem suam ut ingrediantur Ægyptum,
ut habitent ibi, morientur gladio, et fame, et peste:
nullus de eis remanebit, nec effugiet a facie mali
quod ego afferam super eos. 18 Quia hæc dicit
Dominus exercituum, Deus Israël: Sicut conflatus
est furor meus et indignatio mea super habitatores
Jerusalem, sic conflabitur indignatio mea super
vos cum ingressi fueritis Ægyptum: et eritis in
jusjurandum, et in stuporem, et in maledictum,
et in opprobrium, et nequaquam ultra videbitis
locum istum. 19 Verbum Domini super vos, reliquiæ
Juda: Nolite intrare Ægyptum: scientes scietis, quia
obtestatus sum vos hodie, 20 quia decepistis animas
vestras. Vos enim misistis me ad Dominum Deum
nostrum, dicentes: Ora pro nobis ad Dominum
Deum nostrum, et juxta omnia quæcumque dixerit
tibi Dominus Deus noster, sic annuntia nobis, et
faciemus. 21 Et annuntiavi vobis hodie, et non
audistis vocem Domini Dei vestri super universis
pro quibus misit me ad vos. 22 Nunc ergo scientes
scietis quia gladio, et fame, et peste moriemini in
loco ad quem voluistis intrare ut habitaretis ibi.

43 Factum est autem, cum complesset Jeremias
loquens ad populum universos sermones
Domini Dei eorum, pro quibus miserat eum Dominus
Deus eorum ad illos, omnia verba hæc, 2 dixit Azarias
filius Osaiæ, et Johanan filius Caree, et omnes
viri superbi, dicentes ad Jeremiam: Mendacium tu
loqueris: non misit te Dominus Deus noster, dicens:
Ne ingrediamini Ægyptum ut habitetis illuc. 3 Sed
Baruch filius Neriæ incitat te adversum nos, ut
tradat nos in manus Chaldæorum, ut interficiat
nos, et traduci faciat in Babylonem. 4 Et non
audivit Johanan filius Caree, et omnes principes
bellatorum, et universus populus, vocem Domini,
ut manerent in terra Juda. 5 Sed tollens Johanan
filius Caree, et universi principes bellatorum,
universos reliquiarum Juda, qui reversi fuerant
de cunctis gentibus ad quas fuerant ante dispersi,
ut habitarent in terra Juda, 6 viros, et mulieres,
et parvulos, et filias regis, et omnem animam
quam reliquerat Nabuzardan princeps militiæ cum
Godolia filio Ahicam filii Saphan, et Jeremiam
prophetam, et Baruch filium Neriæ: 7 et ingressi
sunt terram Ægypti, quia non obedierunt voci
Domini, et venerunt usque ad Taphnis. 8 Et
factus est sermo Domini ad Jeremiam in Taphnis,
dicens: 9 Sume lapides grandes in manu tua,
et abscondes eos in crypta quæ est sub muro
latericio in porta domus Pharaonis in Taphnis,
cernentibus viris Judæis: 10 et dices ad eos: Hæc dicit
Dominus exercituum, Deus Israël: Ecce ego mittam
et assumam Nabuchodonosor regem Babylonis,
servum meum: et ponam thronum ejus super
lapides istos quos abscondi, et statuet solium suum
super eos: 11 veniensque percutiet terram Ægypti,
quos in mortem, in mortem, et quos in captivitatem,
in captivitatem, et quos in gladium, in gladium: 12
et succendet ignem in delubris deorum Ægypti, et
comburet ea, et captivos ducet illos, et amicietur
terra Ægypti sicut amicitur pastor pallio suo, et
egredietur inde in pace: 13 et conteret statuas
domus solis quæ sunt in terra Ægypti, et delubra
deorum Ægypti comburet igni.

44 Verbum quod factum est per Jeremiam ad
omnes Judæos qui habitabant in terra Ægypti,
habitantes in Magdalo, et in Taphnis, et in Memphis,
et in terra Phatures, dicens: 2 Hæc dicit Dominus
exercituum, Deus Israël: Vos vidistis omne malum
istud quod adduxi super Jerusalem, et super omnes
urbes Juda: et ecce desertæ sunt hodie, et non
est in eis habitator, 3 propter malitiam quam
fecerunt ut me ad iracundiam provocarent, et
irent ut sacrificarent, et colerent deos alienos quos

nesciebant, et illi, et vos, et patres vestri. **4** Et misi
ad vos omnes servos meos prophetas, de nocte
consurgens, mittensque et dicens: Nolite facere
verbum abominationis hujuscemodi, quam odivi. **5**
Et non audierunt, nec inclinaverunt aurem suam,
ut converterentur a malis suis, et non sacrificarent
diis alienis. **6** Et conflata est indignatio mea et
furor meus, et succensa est in civitatibus Juda, et in
plateis Jerusalem: et versæ sunt in solitudinem et
vastitatem secundum diem hanc. **7** Et nunc hæc
dicit Dominus exercituum, Deus Israël: Quare vos
facitis malum grande hoc contra animas vestras, ut
intereat ex vobis vir et mulier, parvulus et lactens,
de medio Judæ, nec relinquatur vobis quidquam
residuum: **8** provocantes me in operibus manuum
vestrarum, sacrificando diis alienis in terra Ægypti,
in quam ingressi estis ut habitetis ibi: et dispereatis,
et sitis in maledictionem et in opprobrium cunctis
gentibus terræ? **9** Numquid obliti estis mala patrum
vestrorum, et mala regum Juda, et mala uxorum
ejus, et mala vestra, et mala uxorum vestrarum, quæ
fecerunt in terra Juda, et in regionibus Jerusalem?
10 Non sunt mundati usque ad diem hanc: et non
timuerunt, et non ambulaverunt in lege Domini,
et in præceptis meis quæ dedi coram vobis et
coram patribus vestris. **11** Ideo hæc dicit Dominus
exercituum, Deus Israël: Ecce ego ponam faciem
meam in vobis in malum: et disperdam omnem
Judam. **12** Et assumam reliquias Judæ, qui posuerunt
facies suas ut ingrederentur terram Ægypti, et
habitarent ibi, et consumentur omnes in terra
Ægypti: cadent in gladio, et in fame, et consumentur
a minimo usque ad maximum: in gladio et in
fame morientur, et erunt in jusjurandum, et in
miraculum, et in maledictionem, et in opprobrium.
13 Et visitabo super habitatores terræ Ægypti sicut
visitavi super Jerusalem, in gladio, et fame, et
peste: **14** et non erit qui effugiat, et sit residuus de
reliquiis Judæorum qui vadunt ut peregrinentur
in terra Ægypti, et revertantur in terram Juda, ad
quam ipsi elevant animas suas ut revertantur, et
habitent ibi: non revertentur, nisi qui fugerint. **15**
Responderunt autem Jeremiæ omnes viri scientes
quod sacrificarent uxores eorum diis alienis, et
universæ mulieres quarum stabat multitudo grandis,
et omnis populus habitantium in terra Ægypti in
Phatures, dicentes: **16** Sermonem quem locutus es
ad nos in nomine Domini, non audiemus ex te: **17** sed
facientes faciemus omne verbum quod egredietur de
ore nostro, ut sacrificemus reginæ cæli, et libemus
ei libamina, sicut fecimus nos et patres nostri, reges
nostri et principes nostri, in urbibus Juda, et in
plateis Jerusalem: et saturati sumus panibus, et
bene nobis erat, malumque non vidimus. **18** Ex eo
autem tempore quo cessavimus sacrificare reginæ
cæli, et libare ei libamina, indigemus omnibus, et
gladio et fame consumpti sumus. **19** Quod si nos
sacrificamus reginæ cæli, et libamus ei libamina,
numquid sine viris nostris fecimus ei placentas ad
colendum eam, et libandum ei libamina? **20** Et dixit
Jeremias ad omnem populum, adversum viros, et
adversum mulieres, et adversum universam plebem,
qui responderant ei verbum, dicens: **21** Numquid
non sacrificium quod sacrificastis in civitatibus
Juda, et in plateis Jerusalem, vos et patres vestri,
reges vestri, et principes vestri, et populus terræ,
horum recordatus est Dominus, et ascendit super
cor ejus? **22** Et non poterat Dominus ultra portare
propter malitiam studiorum vestrorum, et propter
abominationes quas fecistis: et facta est terra vestra
in desolationem, et in stuporem, et in maledictum,
eo quod non sit habitator, sicut est dies hæc. **23**
Propterea quod sacrificaveritis idolis, et peccaveritis
Domino, et non audieritis vocem Domini, et in
lege, et in præceptis, et in testimoniis ejus non
ambulaveritis, idcirco evenerunt vobis mala hæc,
sicut est dies hæc. **24** Dixit autem Jeremias ad
omnem populum, et ad universas mulieres: Audite
verbum Domini, omnis Juda qui estis in terra
Ægypti. **25** Hæc inquit Dominus exercituum, Deus
Israël, dicens: Vos et uxores vestræ locuti estis
ore vestro, et manibus vestris implestis, dicentes:
Faciamus vota nostra quæ vovimus, ut sacrificemus
reginæ cæli, et libemus ei libamina. Implestis vota
vestra, et opere perpetrastis ea. **26** Ideo audite
verbum Domini, omnis Juda qui habitatis in terra
Ægypti: Ecce ego juravi in nomine meo magno, ait
Dominus, quia nequaquam ultra vocabitur nomen
meum ex ore omnis viri Judæi, dicentis: Vivit
Dominus Deus, in omni terra Ægypti. **27** Ecce ego
vigilabo super eos in malum, et non in bonum:
et consumentur omnes viri Juda qui sunt in terra
Ægypti gladio et fame, donec penitus consumantur.
28 Et qui fugerint gladium, revertentur de terra
Ægypti in terram Juda viri pauci: et scient omnes
reliquiæ Juda, ingredientium terram Ægypti ut
habitent ibi, cujus sermo compleatur, meus an
illorum. **29** Et hoc vobis signum, ait Dominus, quod
visitem ego super vos in loco isto, ut sciatis quia vere
complebuntur sermones mei contra vos in malum:
30 hæc dicit Dominus: Ecce ego tradam Pharaonem
Ephree regem Ægypti in manu inimicorum ejus, et
in manu quærentium animam illius, sicut tradidi
Sedeciam regem Juda in manu Nabuchodonosor
regis Babylonis inimici sui, et quærentis animam
ejus.

45 Verbum quod locutus est Jeremias propheta
ad Baruch filium Neriæ, cum scripsisset verba
hæc in libro ex ore Jeremiæ, anno quarto Joakim
filii Josiæ regis Juda, dicens: **2** Hæc dicit Dominus
Deus Israël ad te, Baruch: **3** Dixisti: Væ misero mihi!
quoniam addidit Dominus dolorem dolori meo:
laboravi in gemitu meo, et requiem non inveni. **4**
Hæc dicit Dominus: Sic dices ad eum: Ecce quos
ædificavi, ego destruo, et quos plantavi, ego evello,
et universam terram hanc: **5** et tu quæris tibi
grandia? noli quærere, quia ecce ego adducam
malum super omnem carnem, ait Dominus, et dabo
tibi animam tuam in salutem in omnibus locis ad
quæcumque perrexeris.

46 Quod factum est verbum Domini ad Jeremiam
prophetam contra gentes. **2** Ad Ægyptum,
adversum exercitum Pharaonis Nechao regis Ægypti,
qui erat juxta fluvium Euphraten in Charcamis,
quem percussit Nabuchodonosor rex Babylonis,
in quarto anno Joakim filii Josiæ regis Juda. **3**
Præparate scutum et clypeum, et procedite ad
bellum. **4** Jungite equos, et ascendite, equites: state
in galeis, polite lanceas, induite vos loricis. **5** Quid
igitur? vidi ipsos pavidos, et terga vertentes, fortes
eorum cæsos: fugerunt conciti, nec respexerunt:
terror undique, ait Dominus. **6** Non fugiat velox,
nec salvari se putet fortis: ad aquilonem juxta
flumen Euphraten victi sunt, et ruerunt. **7** Quis est
iste, qui quasi flumen ascendit, et veluti fluviorum
intumescunt gurgites ejus? **8** Ægyptus fluminis
instar ascendit, et velut flumina movebuntur fluctus
ejus, et dicet: Ascendens operiam terram: perdam
civitatem, et habitatores ejus. **9** Ascendite equos, et
exsultate in curribus, et procedant fortes, Æthiopia
et Libyes tenentes scutum, et Lydii arripientes
et jacientes sagittas. **10** Dies autem ille Domini
Dei exercituum dies ultionis, ut sumat vindictam
de inimicis suis: devorabit gladius, et saturabitur,
et inebriabitur sanguine eorum: victima enim
Domini Dei exercituum in terra aquilonis juxta
flumen Euphraten. **11** Ascende in Galaad, et tolle
resinam, virgo filia Ægypti: frustra multiplicas
medicamina: sanitas non erit tibi. **12** Audierunt
gentes ignominiam tuam, et ululatus tuus replevit
terram: quia fortis impegit in fortem, et ambo
pariter conciderunt. **13** Verbum quod locutus est
Dominus ad Jeremiam prophetam, super eo quod
venturus esset Nabuchodonosor rex Babylonis,
et percussurus terram Ægypti: **14** Annuntiate
Ægypto, et auditum facite in Magdalo, et resonet in
Memphis, et in Taphnis: dicite: Sta, et præpara te,
quia devorabit gladius ea quæ per circuitum tuum
sunt. **15** Quare computruit fortis tuus? non stetit,
quoniam Dominus subvertit eum. **16** Multiplicavit
ruentes, ceciditque vir ad proximum suum, et
dicent: Surge, et revertamur ad populum nostrum,
et ad terram nativitatis nostræ, a facie gladii
columbæ. **17** Vocate nomen Pharaonis regis Ægypti:
tumultum adduxit tempus. **18** Vivo ego, inquit
Rex (Dominus exercituum nomen ejus), quoniam
sicut Thabor in montibus, et sicut Carmelus in
mari, veniet. **19** Vasa transmigrationis fac tibi,
habitatrix filia Ægypti: quia Memphis in solitudinem
erit, et deseretur, et inhabitabilis erit. **20** Vitula
elegans atque formosa Ægyptus, stimulator ab
aquilone veniet ei. **21** Mercenarii quoque ejus, qui
versabantur in medio ejus quasi vituli saginati,
versi sunt, et fugerunt simul, nec stare potuerunt:
quia dies interfectionis eorum venit super eos,
tempus visitationis eorum. **22** Vox ejus quasi æris
sonabit: quoniam cum exercitu properabunt, et
cum securibus venient ei quasi cædentes ligna. **23**
Succiderunt saltum ejus, ait Dominus, qui supputari
non potest: multiplicati sunt super locustas, et non
est eis numerus. **24** Confusa est filia Ægypti, et
tradita in manu populi aquilonis. **25** Dixit Dominus
exercituum, Deus Israël: Ecce ego visitabo super
tumultum Alexandriæ, et super Pharaonem, et
super Ægyptum, et super deos ejus, et super reges
ejus, et super Pharaonem, et super eos qui confidunt
in eo: **26** et dabo eos in manu quærentium animam
eorum, et in manu Nabuchodonosor regis Babylonis,
et in manu servorum ejus: et post hæc habitabitur
sicut diebus pristinis, ait Dominus. **27** Et tu ne
timeas, serve meus Jacob, et ne paveas, Israël: quia
ecce ego salvum te faciam de longinquo, et semen
tuum de terra captivitatis tuæ: et revertetur Jacob,
et requiescet, et prosperabitur, et non erit qui
exterreat eum. **28** Et tu noli timere, serve meus
Jacob, ait Dominus, quia tecum ego sum: quia ego
consumam cunctas gentes ad quas ejeci te, te vero
non consumam: sed castigabo te in judicio, nec
quasi innocenti parcam tibi.

47 Quod factum est verbum Domini ad Jeremiam
prophetam contra Palæstinos, antequam
percuteret Pharao Gazam. **2** Hæc dicit Dominus: Ecce
aquæ ascendunt ab aquilone, et erunt quasi torrens
inundans, et operient terram et plenitudinem ejus,
urbem et habitatores ejus. Clamabunt homines, et
ululabunt omnes habitatores terræ, **3** a strepitu
pompæ armorum, et bellatorum ejus, a commotione
quadrigarum ejus, et multitudine rotarum illius.
Non respexerunt patres filios manibus dissolutis,
4 pro adventu diei in quo vastabuntur omnes

Philisthiim, et dissipabitur Tyrus et Sidon cum omnibus reliquis auxiliis suis: depopulatus est enim Dominus Palæstinos, reliquias insulæ Cappadociæ. 5 Venit calvitium super Gazam; conticuit Ascalon, et reliquiæ vallis earum: usquequo concideris? 6 O mucro Domini, usquequo non quiesces? ingredere in vaginam tuam, refrigerare, et sile. 7 Quomodo quiescet, cum Dominus præceperit ei adversus Ascalonem, et adversus maritimas ejus regiones, ibique condixerit illi?

48 Ad Moab. Hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israël: Væ super Nabo, quoniam vastata est, et confusa! capta est Cariathaim, confusa est fortis, et tremuit. 2 Non est ultra exsultatio in Moab contra Hesebon: cogitaverunt malum: Venite, et disperdamus eam de gente. Ergo silens conticesces, sequeturque te gladius. 3 Vox clamoris de Oronaim, vastitas et contritio magna. 4 Contrita est Moab: annuntiate clamorem parvulis ejus. 5 Per ascensum enim Luith plorans ascendet in fletu, quoniam in descensu Oronaim hostes ululatum contritionis audierunt. 6 Fugite, salvate animas vestras, et eritis quasi myricæ in deserto: 7 pro eo enim quod habuisti fiduciam in munitionibus tuis et in thesauris tuis, tu quoque capieris: et ibit Chamos in transmigrationem, sacerdotes ejus et principes ejus simul. 8 Et veniet prædo ad omnem urbem, et urbs nulla salvabitur: et peribunt valles, et dissipabuntur campestria, quoniam dixit Dominus: 9 Date florem Moab, quia florens egredietur: et civitates ejus desertæ erunt, et inhabitabiles. 10 Maledictus qui facit opus Domini fraudulenter, et maledictus qui prohibet gladium suum a sanguine. 11 Fertilis fuit Moab ab adolescentia sua, et requievit in fæcibus suis: nec transfusus est de vase in vas, et in transmigrationem non abiit: idcirco permansit gustus ejus in eo, et odor ejus non est immutatus. 12 Propterea ecce dies veniunt, dicit Dominus, et mittam ei ordinatores et stratores laguncularum: et sternent eum, et vasa ejus exhaurient, et lagunculas eorum collident. 13 Et confundetur Moab a Chamos sicut confusa est domus Israël a Bethel, in qua habebat fiduciam. 14 Quomodo dicitis: Fortes sumus, et viri robusti ad præliandum? 15 Vastata est Moab, et civitates illius succiderunt, et electi juvenes ejus descenderunt in occisionem, ait Rex: Dominus exercituum nomen ejus. 16 Prope est interitus Moab ut veniat, et malum ejus velociter accurret nimis. 17 Consolamini eum, omnes qui estis in circuitu ejus: et universi qui scitis nomen ejus, dicite: Quomodo confracta est virga fortis, baculus gloriosus? 18 Descende de gloria, et sede in siti, habitatio filiæ Dibon, quoniam vastator Moab ascendit ad te: dissipavit munitiones tuas. 19 In via sta, et prospice, habitatio Aroër: interroga fugientem, et ei qui evasit dic: Quid accidit? 20 Confusus est Moab, quoniam victus est. Ululate, et clamate: annuntiate in Arnon, quoniam vastata est Moab, 21 et judicium venit ad terram campestrem, super Helon, et super Jasa, et super Mephaath, 22 et super Dibon, et super Nabo, et super domum Deblathaim, 23 et super Cariathaim, et super Bethgamul, et super Bethmaon, 24 et super Carioth, et super Bosra, et super omnes civitates terræ Moab, quæ longe et quæ prope sunt. 25 Abscissum est cornu Moab, et brachium ejus contritum est, ait Dominus. 26 Inebriate eum, quoniam contra Dominum erectus est: et allidet manum Moab in vomitu suo, et erit in derisum etiam ipse. 27 Fuit enim in derisum tibi Israël: quasi inter fures reperisses eum: propter verba ergo tua quæ adversum illum locutus es, captivus duceris. 28 Relinquite civitates, et habitate in petra, habitatores Moab: et estote quasi columba nidificans in summo ore foraminis. 29 Audivimus superbiam Moab: superbus est valde: sublimitatem ejus, et arrogantiam, et superbiam, et altitudinem cordis ejus. 30 Ego scio, ait Dominus, jactantiam ejus, et quod non sit juxta eam virtus ejus, nec juxta quod poterat conata sit facere. 31 Ideo super Moab ejulabo, et ad Moab universam clamabo, ad viros muri fictilis lamentantes: 32 de planctu Jazer plorabo tibi, vinea Sabama. Propagines tuæ transierunt mare; usque ad mare Jazer pervenerunt: super messem tuam et vindemiam tuam prædo irruit. 33 Ablata est lætitia et exsultatio de Carmelo et de terra Moab, et vinum de torcularibus sustuli: nequaquam calcator uvæ solitum celeuma cantabit. 34 De clamore Hesebon usque Eleale et Jasa, dederunt vocem suam; a Segor usque ad Oronaim, vitula conternante: aquæ quoque Nemrim pessimæ erunt. 35 Et auferam de Moab, ait Dominus, offerentem in excelsis, et sacrificantem diis ejus. 36 Propterea cor meum ad Moab quasi tibiæ resonabit, et cor meum ad viros muri fictilis dabit sonitum tibiarum: quia plus fecit quam potuit, idcirco perierunt. 37 Omne enim caput calvitium, et omnis barba rasa erit: in cunctis manibus colligatio, et super omne dorsum cilicium: 38 super omnia tecta Moab, et in plateis ejus, omnis planctus: quoniam contrivi Moab sicut vas inutile, ait Dominus. 39 Quomodo victa est, et ululaverunt? quomodo dejecit cervicem Moab, et confusus est? eritque Moab in derisum, et in exemplum omnibus in circuitu suo. 40 Hæc dicit Dominus: Ecce quasi aquila volabit, et extendet alas suas ad Moab. 41 Capta est Carioth, et munitiones

comprehensæ sunt: et erit cor fortium Moab in die
illa sicut cor mulieris parturientis, **42** et cessabit
Moab esse populus, quoniam contra Dominum
gloriatus est. **43** Pavor, et fovea, et laqueus super te,
o habitator Moab, dicit Dominus. **44** Qui fugerit a
facie pavoris cadet in foveam, et qui conscenderit
de fovea capietur laqueo: adducam enim super
Moab annum visitationis eorum, ait Dominus. **45**
In umbra Hesebon steterunt de laqueo fugientes,
quia ignis egressus est de Hesebon, et flamma de
medio Seon: et devorabit partem Moab, et verticem
filiorum tumultus. **46** Væ tibi, Moab: periisti, popule
Chamos, quia comprehensi sunt filii tui et filiæ
tuæ in captivitatem. **47** Et convertam captivitatem
Moab in novissimis diebus, ait Dominus. Hucusque
judicia Moab.

49 Ad filios Ammon. Hæc dicit Dominus: Numquid
non filii sunt Israël, aut hæres non est ei?
cur igitur hæreditate possedit Melchom Gad, et
populus ejus in urbibus ejus habitavit? **2** Ideo ecce
dies veniunt, dicit Dominus, et auditum faciam
super Rabbath filiorum Ammon fremitum prælii,
et erit in tumultum dissipata, filiæque ejus igni
succendentur, et possidebit Israël possessores suos,
ait Dominus. **3** Ulula, Hesebon, quoniam vastata est
Hai; clamate, filiæ Rabbath: accingite vos ciliciis,
plangite et circuite per sepes, quoniam Melchom
in transmigrationem ducetur, sacerdotes ejus et
principes ejus simul. **4** Quid gloriaris in vallibus?
defluxit vallis tua, filia delicata, quæ confidebas
in thesauris tuis, et dicebas: Quis veniet ad me? **5**
Ecce ego inducam super te terrorem, ait Dominus
Deus exercituum, ab omnibus qui sunt in circuitu
tuo: et dispergemini singuli a conspectu vestro, nec
erit qui congreget fugientes. **6** Et post hæc reverti
faciam captivos filiorum Ammon, ait Dominus. **7** Ad
Idumæam. Hæc dicit Dominus exercituum: Numquid
non ultra est sapientia in Theman? periit consilium
a filiis; inutilis facta est sapientia eorum. **8** Fugite, et
terga vertite; descendite in voraginem, habitatores
Dedan: quoniam perditionem Esau adduxi super
eum, tempus visitationis ejus. **9** Si vindemiatores
venissent super te, non reliquissent racemum: si
fures in nocte rapuissent quod sufficeret sibi. **10**
Ego vero discooperui Esau: revelavi abscondita
ejus, et celari non poterit: vastatum est semen
ejus, et fratres ejus, et vicini ejus, et non erit. **11**
Relinque pupillos tuos: ego faciam eos vivere: et
viduæ tuæ in me sperabunt. **12** Quia hæc dicit
Dominus: Ecce quibus non erat judicium ut biberent
calicem, bibentes bibent: et tu, quasi innocens
relinqueris? non eris innocens, sed bibens bibes.
13 Quia per memetipsum juravi, dicit Dominus,
quod in solitudinem, et in opprobrium, et in
desertum, et in maledictionem erit Bosra, et omnes
civitates ejus erunt in solitudines sempiternas. **14**
Auditum audivi a Domino, et legatus ad gentes
missus est: Congregamini, et venite contra eam, et
consurgamus in prælium. **15** Ecce enim parvulum
dedi te in gentibus, contemptibilem inter homines.
16 Arrogantia tua decepit te, et superbia cordis
tui, qui habitas in cavernis petræ, et apprehendere
niteris altitudinem collis: cum exaltaveris quasi
aquila nidum tuum, inde detraham te, dicit Dominus.
17 Et erit Idumæa deserta: omnis qui transibit per
eam stupebit, et sibilabit super omnes plagas ejus.
18 Sicut subversa est Sodoma et Gomorrha, et vicinæ
ejus, ait Dominus: non habitabit ibi vir, et non
incolet eam filius hominis. **19** Ecce quasi leo ascendet
de superbia Jordanis ad pulchritudinem robustam,
quia subito currere faciam eum ad illam. Et quis erit
electus, quem præponam ei? quis enim similis mei?
et quis sustinebit me? et quis est iste pastor, qui
resistat vultui meo? **20** Propterea audite consilium
Domini quod iniit de Edom, et cogitationes ejus
quas cogitavit de habitatoribus Theman: si non
dejecerint eos parvuli gregis, nisi dissipaverint cum
eis habitaculum eorum. **21** A voce ruinæ eorum
commota est terra; clamor in mari Rubro auditus
est vocis ejus. **22** Ecce quasi aquila ascendet, et
avolabit, et expandet alas suas super Bosran: et erit
cor fortium Idumææ in die illa quasi cor mulieris
parturientis. **23** Ad Damascum. Confusa est Emath
et Arphad, quia auditum pessimum audierunt:
turbati sunt in mari; præ sollicitudine quiescere
non potuit. **24** Dissoluta est Damascus, versa est in
fugam: tremor apprehendit eam, angustia et dolores
tenuerunt eam quasi parturientem. **25** Quomodo
dereliquerunt civitatem laudabilem, urbem lætitiæ?
26 Ideo cadent juvenes ejus in plateis ejus, et omnes
viri prælii conticescent in die illa, ait Dominus
exercituum. **27** Et succendam ignem in muro
Damasci, et devorabit mœnia Benadad. **28** Ad Cedar,
et ad regna Asor, quæ percussit Nabuchodonosor rex
Babylonis. Hæc dicit Dominus: Surgite, et ascendite
ad Cedar, et vastate filios orientis. **29** Tabernacula
eorum, et greges eorum capient: pelles eorum, et
omnia vasa eorum, et camelos eorum tollent sibi,
et vocabunt super eos formidinem in circuitu. **30**
Fugite, abite vehementer, in voraginibus sedete,
qui habitatis Asor, ait Dominus: iniit enim contra
vos Nabuchodonosor rex Babylonis consilium, et
cogitavit adversum vos cogitationes. **31** Consurgite,
et ascendite ad gentem quietam, et habitantem
confidenter, ait Dominus: non ostia, nec vectes

eis: soli habitant. 32 Et erunt cameli eorum in
direptionem, et multitudo jumentorum in prædam:
et dispergam eos in omnem ventum, qui sunt
attonsi in comam, et ex omni confinio eorum
adducam interitum super eos, ait Dominus. 33
Et erit Asor in habitaculum draconum, deserta
usque in æternum: non manebit ibi vir, nec incolet
eam filius hominis. 34 Quod facum est verbum
Domini ad Jeremiam prophetam adversus Ælam, in
principio regni Sedeciæ regis Juda, dicens: 35 Hæc
dicit Dominus exercituum: Ecce ego confringam
arcum Ælam, et summam fortitudinem eorum: 36
et inducam super Ælam quatuor ventos a quatuor
plagis cæli, et ventilabo eos in omnes ventos istos,
et non erit gens ad quam non perveniant profugi
Ælam. 37 Et pavere faciam Ælam coram inimicis
suis, et in conspectu quærentium animam eorum:
et adducam super eos malum, iram furoris mei,
dicit Dominus, et mittam post eos gladium donec
consumam eos. 38 Et ponam solium meum in Ælam,
et perdam inde reges et principes, ait Dominus. 39
In novissimis autem diebus reverti faciam captivos
Ælam, dicit Dominus.

50 Verbum quod locutus est Dominus de Babylone
et de terra Chaldæorum, in manu Jeremiæ
prophetæ. 2 Annuntiate in gentibus, et auditum
facite: levate signum, prædicate, et nolite celare:
dicite: Capta est Babylon, confusus est Bel, victus
est Merodach, confusa sunt sculptilia ejus, superata
sunt idola eorum. 3 Quoniam ascendit contra
eam gens ab aquilone, quæ ponet terram ejus in
solitudinem, et non erit qui habitet in ea ab homine
usque ad pecus: et moti sunt, et abierunt. 4 In diebus
illis, et in tempore illo, ait Dominus, venient filii
Israël ipsi et filii Juda simul: ambulantes et flentes
properabunt, et Dominum Deum suum quærent: 5 in
Sion interrogabunt viam, huc facies eorum: venient,
et apponentur ad Dominum fœdere sempiterno,
quod nulla oblivione delebitur. 6 Grex perditus
factus est populus meus: pastores eorum seduxerunt
eos, feceruntque vagari in montibus: de monte in
collem transierunt; obliti sunt cubilis sui. 7 Omnes
qui invenerunt comederunt eos, et hostes eorum
dixerunt: Non peccavimus: pro eo quod peccaverunt
Domino decori justitiæ, et exspectationi patrum
eorum Domino. 8 Recedite de medio Babylonis, et
de terra Chaldæorum egredimini, et estote quasi
hædi ante gregem. 9 Quoniam ecce ego suscito, et
adducam in Babylonem congregationem gentium
magnarum de terra aquilonis, et præparabuntur
adversus eam, et inde capietur: sagitta ejus quasi
viri fortis interfectoris: non revertetur vacua. 10
Et erit Chaldæa in prædam: omnes vastantes eam
replebuntur, ait Dominus. 11 Quoniam exsultatis, et
magna loquimini, diripientes hæreditatem meam:
quoniam effusi estis sicut vituli super herbam, et
mugistis sicut tauri: 12 confusa est mater vestra
nimis, et adæquata pulveri, quæ genuit vos: ecce
novissima erit in gentibus, deserta, invia, et arens.
13 Ab ira Domini non habitabitur, sed redigetur tota
in solitudinem: omnis qui transibit per Babylonem
stupebit, et sibilabit super universis plagis ejus.
14 Præparamini contra Babylonem per circuitum,
omnes qui tenditis arcum: debellate eam, non
parcatis jaculis, quia Domino peccavit. 15 Clamate
adversus eam, ubique dedit manum: ceciderunt
fundamenta ejus, destructi sunt muri ejus, quoniam
ultio Domini est: ultionem accipite de ea: sicut
fecit, facite ei. 16 Disperdite satorem de Babylone,
et tenentem falcem in tempore messis: a facie
gladii columbæ unusquisque ad populum suum
convertetur, et singuli ad terram suam fugient. 17
Grex dispersus Israël: leones ejecerunt eum. Primus
comedit eum rex Assur: iste novissimus exossavit
eum Nabuchodonosor rex Babylonis. 18 Propterea
hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israël: Ecce
ego visitabo regem Babylonis et terram ejus, sicut
visitavi regem Assur: 19 et reducam Israël ad
habitaculum suum: et pascetur Carmelum et Basan,
et in monte Ephraim et Galaad saturabitur anima
ejus. 20 In diebus illis, et in tempore illo, ait Dominus,
quæretur iniquitas Israël, et non erit, et peccatum
Juda, et non invenietur: quoniam propitius ero
eis quos reliquero. 21 Super terram dominantium
ascende, et super habitatores ejus visita: dissipa,
et interfice quæ post eos sunt, ait Dominus, et fac
juxta omnia quæ præcepi tibi. 22 Vox belli in terra,
et contritio magna. 23 Quomodo confractus est et
contritus malleus universæ terræ? quomodo versa
est in desertum Babylon in gentibus? 24 Illaqueavi
te, et capta es, Babylon, et nesciebas: inventa es
et apprehensa, quoniam Dominum provocasti. 25
Aperuit Dominus thesaurum suum, et protulit vasa
iræ suæ, quoniam opus est Domino Deo exercituum,
in terra Chaldæorum. 26 Venite ad eam ab extremis
finibus; aperite ut exeant qui conculcent eam:
tollite de via lapides, et redigite in acervos: et
interficite eam, nec sit quidquam reliquum. 27
Dissipate universos fortes ejus: descendant in
occisionem: væ eis, quia venit dies eorum, tempus
visitationis eorum! 28 Vox fugientium, et eorum qui
evaserunt de terra Babylonis, ut annuntient in Sion
ultionem Domini Dei nostri, ultionem templi ejus.
29 Annuntiate in Babylonem plurimis, omnibus
qui tendunt arcum: consistite adversus eam per

gyrum, et nullus evadat: reddite ei secundum opus
suum: juxta omnia quæ fecit, facite illi, quia contra
Dominum erecta est, adversum Sanctum Israël. 30
Idcirco cadent juvenes ejus in plateis ejus, et omnes
viri bellatores ejus conticescent in die illa, ait
Dominus. 31 Ecce ego ad te, superbe! dicit Dominus
Deus exercituum: quia venit dies tuus, tempus
visitationis tuæ. 32 Et cadet superbus, et corruet,
et non erit qui suscitet eum: et succendam ignem
in urbibus ejus, et devorabit omnia in circuitu
ejus. 33 Hæc dicit Dominus exercituum: Calumniam
sustinent filii Israël, et filii Juda simul: omnes
qui ceperunt eos, tenent: nolunt dimittere eos.
34 Redemptor eorum fortis, Dominus exercituum
nomen ejus: judicio defendet causam eorum,
ut exterreat terram, et commoveat habitatores
Babylonis. 35 Gladius ad Chaldæos, ait Dominus,
et ad habitatores Babylonis, et ad principes, et
ad sapientes ejus. 36 Gladius ad divinos ejus, qui
stulti erunt: gladius ad fortes illius, qui timebunt.
37 Gladius ad equos ejus, et ad currus ejus, et ad
omne vulgus quod est in medio ejus: et erunt quasi
mulieres: gladius ad thesauros ejus, qui diripientur.
38 Siccitas super aquas ejus erit, et arescent, quia
terra sculptilium est, et in portentis gloriantur. 39
Propterea habitabunt dracones cum faunis ficariis,
et habitabunt in ea struthiones: et non inhabitabitur
ultra usque in sempiternum, nec exstruetur usque
ad generationem et generationem. 40 Sicut subvertit
Dominus Sodomam et Gomorrham, et vicinas ejus,
ait Dominus, non habitabit ibi vir, et non incolet
eam filius hominis. 41 Ecce populus venit ab
aquilone, et gens magna, et reges multi consurgent
a finibus terræ. 42 Arcum et scutum apprehendent:
crudeles sunt, et immisericordes: vox eorum quasi
mare sonabit, et super equos ascendent, sicut vir
paratus ad prælium contra te, filia Babylon. 43
Audivit rex Babylonis famam eorum, et dissolutæ
sunt manus ejus: angustia apprehendit eum, dolor
quasi parturientem. 44 Ecce quasi leo ascendet,
de superbia Jordanis ad pulchritudinem robustam,
quia subito currere faciam eum ad illam. Et quis
erit electus, quem præponam ei? quis est enim
similis mei? et quis sustinebit me? et quis est iste
pastor, qui resistat vultui meo? 45 Propterea audite
consilium Domini quod mente concepit adversum
Babylonem, et cogitationes ejus quas cogitavit
super terram Chaldæorum: nisi detraxerint eos
parvuli gregum, nisi dissipatum fuerit cum ipsis
habitaculum eorum. 46 A voce captivitatis Babylonis
commota est terra, et clamor inter gentes auditus
est.

51 Hæc dicit Dominus: Ecce ego suscitabo super
Babylonem et super habitatores ejus, qui
cor suum levaverunt contra me, quasi ventum
pestilentem: 2 et mittam in Babylonem ventilatores,
et ventilabunt eam et demolientur terram ejus,
quoniam venerunt super eam undique in die
afflictionis ejus. 3 Non tendat qui tendit arcum
suum, et non ascendat loricatus: nolite parcere
juvenibus ejus; interficite omnem militiam ejus.
4 Et cadent interfecti in terra Chaldæorum, et
vulnerati in regionibus ejus. 5 Quoniam non
fuit viduatus Israël et Juda a Deo suo, Domino
exercituum, terra autem eorum repleta est delicto
a Sancto Israël. 6 Fugite de medio Babylonis, et
salvet unusquisque animam suam: nolite tacere
super iniquitatem ejus, quoniam tempus ultionis
est a Domino: vicissitudinem ipse retribuet ei. 7
Calix aureus Babylon in manu Domini, inebrians
omnem terram: de vino ejus biberunt gentes, et
ideo commotæ sunt. 8 Subito cecidit Babylon, et
contrita est. Ululate super eam: tollite resinam
ad dolorem ejus, si forte sanetur. 9 Curavimus
Babylonem, et non est sanata: derelinquamus eam,
et eamus unusquisque in terram suam: quoniam
pervenit usque ad cælos judicium ejus, et elevatum
est usque ad nubes. 10 Protulit Dominus justitias
nostras: venite, et narremus in Sion opus Domini
Dei nostri. 11 Acuite sagittas, implete pharetras:
suscitavit Dominus spiritum regum Medorum: et
contra Babylonem mens ejus est ut perdat eam,
quoniam ultio Domini est, ultio templi sui. 12 Super
muros Babylonis levate signum, augete custodiam,
levate custodes, præparate insidias: quia cogitavit
Dominus, et fecit quæcumque locutus est contra
habitatores Babylonis. 13 Quæ habitas super aquas
multas, locuples in thesauris: venit finis tuus, pedalis
præcisionis tuæ. 14 Juravit Dominus exercituum
per animam suam: Quoniam replebo te hominibus
quasi brucho, et super te celeuma cantabitur. 15 Qui
fecit terram in fortitudine sua, præparavit orbem
in sapientia sua, et prudentia sua extendit cælos. 16
Dante eo vocem, multiplicantur aquæ in cælo: qui
levat nubes ab extremo terræ, fulgura in pluviam
fecit, et produxit ventum de thesauris suis. 17
Stultus factus est omnis homo a scientia; confusus
est omnis conflator in sculptili: quia mendax est
conflatio eorum, nec est spiritus in eis. 18 Vana
sunt opera, et risu digna: in tempore visitationis
suæ peribunt. 19 Non sicut hæc, pars Jacob, quia qui
fecit omnia ipse est: et Israël sceptrum hæreditatis
ejus: Dominus exercituum nomen ejus. 20 Collidis
tu mihi vasa belli: et ego collidam in te gentes,
et disperdam in te regna: 21 et collidam in te

equum et equitem ejus: et collidam in te currum
et ascensorem ejus: 22 et collidam in te virum et
mulierem: et collidam in te senem et puerum: et
collidam in te juvenem et virginem: 23 et collidam
in te pastorem et gregem ejus: et collidam in te
agricolam et jugales ejus: et collidam in te duces
et magistratus: 24 et reddam Babyloni, et cunctis
habitatoribus Chaldææ, omne malum suum quod
fecerunt in Sion, in oculis vestris, ait Dominus. 25
Ecce ego ad te, mons pestifer, ait Dominus, qui
corrumpis universam terram: et extendam manum
meam super te, et evolvam te de petris, et dabo te
in montem combustionis: 26 et non tollent de te
lapidem in angulum, et lapidem in fundamenta:
sed perditus in æternum eris, ait Dominus. 27
Levate signum in terra, clangite buccina in gentibus,
sanctificate super eam gentes, annuntiate contra
illam regibus Ararat, Menni, et Ascenez: numerate
contra eam Taphsar, adducite equum quasi bruchum
aculeatum. 28 Sanctificate contra eam gentes,
reges Mediæ, duces ejus, et universos magistratus
ejus, cunctamque terram potestatis ejus. 29 Et
commovebitur terra et conturbabitur, quia evigilabit
contra Babylonem cogitatio Domini, ut ponat
terram Babylonis desertam et inhabitabilem. 30
Cessaverunt fortes Babylonis a prælio; habitaverunt
in præsidiis: devoratum est robur eorum, et facti
sunt quasi mulieres: incensa sunt tabernacula
ejus, contriti sunt vectes ejus. 31 Currens obviam
currenti veniet, et nuntius obvius nuntianti, ut
annuntiet regi Babylonis quia capta est civitas
ejus a summo usque ad summum. 32 Et vada
præoccupata sunt, et paludes incensæ sunt igni, et
viri bellatores conturbati sunt. 33 Quia hæc dicit
Dominus exercituum, Deus Israël: Filia Babylonis
quasi area, tempus trituræ ejus: adhuc modicum,
et veniet tempus messionis ejus. 34 Comedit
me, devoravit me Nabuchodonosor rex Babylonis:
reddidit me quasi vas inane, absorbuit me quasi
draco, replevit ventrem suum teneritudine mea,
et ejecit me. 35 Iniquitas adversum me et caro
mea super Babylonem, dicit habitatio Sion: et
sanguis meus super habitatores Chaldææ, dicit
Jerusalem. 36 Propterea hæc dicit Dominus: Ecce ego
judicabo causam tuam, et ulciscar ultionem tuam: et
desertum faciam mare ejus, et siccabo venam ejus.
37 Et erit Babylon in tumulos, habitatio draconum,
stupor et sibilus, eo quod non sit habitator. 38
Simul ut leones rugient; excutient comas veluti
catuli leonum. 39 In calore eorum ponam potus
eorum, et inebriabo eos ut sopiantur, et dormiant
somnum sempiternum, et non consurgant, dicit
Dominus. 40 Deducam eos quasi agnos ad victimam,
et quasi arietes cum hædis. 41 Quomodo capta
est Sesach, et comprehensa est inclyta universæ
terræ! quomodo facta est in stuporem Babylon
inter gentes! 42 Ascendit super Babylonem mare:
multitudine fluctuum ejus operta est. 43 Factæ sunt
civitates ejus in stuporem, terra inhabitabilis et
deserta, terra in qua nullus habitet, nec transeat
per eam filius hominis. 44 Et visitabo super Bel in
Babylone, et ejiciam quod absorbuerat de ore ejus:
et non confluent ad eum ultra gentes, siquidem et
murus Babylonis corruet. 45 Egredimini de medio
ejus, populus meus, ut salvet unusquisque animam
suam ab ira furoris Domini, 46 et ne forte mollescat
cor vestrum, et timeatis auditum qui audietur in
terra: et veniet in anno auditio, et post hunc annum
auditio, et iniquitas in terra, et dominator super
dominatorem. 47 Propterea ecce dies veniunt, et
visitabo super sculptilia Babylonis, et omnis terra
ejus confundetur, et universi interfecti ejus cadent
in medio ejus. 48 Et laudabunt super Babylonem
cæli et terra, et omnia quæ in eis sunt: quia ab
aquilone venient ei prædones, ait Dominus. 49
Et quomodo fecit Babylon, ut caderent occisi in
Israël, sic de Babylone cadent occisi in universa
terra. 50 Qui fugistis gladium, venite, nolite stare:
recordamini procul Domini, et Jerusalem ascendat
super cor vestrum. 51 Confusi sumus, quoniam
audivimus opprobrium: operuit ignominia facies
nostras, quia venerunt alieni super sanctificationem
domus Domini. 52 Propterea ecce dies veniunt, ait
Dominus, et visitabo super sculptilia ejus, et in
omni terra ejus mugiet vulneratus. 53 Si ascenderit
Babylon in cælum, et firmaverit in excelso robur
suum, a me venient vastatores ejus, ait Dominus. 54
Vox clamoris de Babylone, et contritio magna de
terra Chaldæorum: 55 quoniam vastavit Dominus
Babylonem, et perdidit ex ea vocem magnam: et
sonabunt fluctus eorum quasi aquæ multæ; dedit
sonitum vox eorum: 56 quia venit super eam, id
est super Babylonem, prædo, et apprehensi sunt
fortes ejus, et emarcuit arcus eorum, quia fortis
ultor Dominus reddens retribuet. 57 Et inebriabo
principes ejus, et sapientes ejus, et duces ejus,
et magistratus ejus, et fortes ejus: et dormient
somnum sempiternum, et non expergiscentur, ait
Rex (Dominus exercituum nomen ejus). 58 Hæc
dicit Dominus exercituum: Murus Babylonis ille
latissimus suffossione suffodietur, et portæ ejus
excelsæ igni comburentur, et labores populorum ad
nihilum, et gentium in ignem erunt, et disperibunt.
59 Verbum quod præcepit Jeremias propheta Saraiæ
filio Neriæ filii Maasiæ, cum pergeret cum Sedecia
rege in Babylonem, in anno quarto regni ejus:

Saraias autem erat princeps prophetiæ. 60 Et scripsit
Jeremias omne malum quod venturum erat super
Babylonem, in libro uno: omnia verba hæc quæ
scripta sunt contra Babylonem. 61 Et dixit Jeremias
ad Saraiam: Cum veneris in Babylonem, et videris,
et legeris omnia verba hæc, 62 dices: Domine,
tu locutus es contra locum istum, ut disperderes
eum, ne sit qui in eo habitet, ab homine usque
ad pecus, et ut sit perpetua solitudo. 63 Cumque
compleveris legere librum istum, ligabis ad eum
lapidem, et projicies illum in medium Euphraten, 64
et dices: Sic submergetur Babylon, et non consurget
a facie afflictionis quam ego adduco super eam, et
dissolvetur. Hucusque verba Jeremiæ.

52 Filius viginti et unius anni erat Sedecias cum
regnare cœpisset, et undecim annis regnavit in
Jerusalem. Et nomen matris ejus Amital filia Jeremiæ
de Lobna. 2 Et fecit malum in oculis Domini, juxta
omnia quæ fecerat Joakim, 3 quoniam furor Domini
erat in Jerusalem et in Juda, usquequo projiceret eos
a facie sua: et recessit Sedecias a rege Babylonis. 4
Factum est autem in anno nono regni ejus, in mense
decimo, decima mensis, venit Nabuchodonosor rex
Babylonis, ipse et omnis exercitus ejus, adversus
Jerusalem: et obsederunt eam, et ædificaverunt
contra eam munitiones in circuitu. 5 Et fuit civitas
obsessa usque ad undecimum annum regis Sedeciæ.
6 Mense autem quarto, nona mensis, obtinuit fames
civitatem, et non erant alimenta populo terræ.
7 Et dirupta est civitas, et omnes viri bellatores
ejus fugerunt, exieruntque de civitate nocte, per
viam portæ quæ est inter duos muros, et ducit
ad hortum regis, Chaldæis obsidentibus urbem in
gyro, et abierunt per viam quæ ducit in eremum. 8
Persecutus est autem Chadæorum exercitus regem,
et apprehenderunt Sedeciam in deserto quod est
juxta Jericho: et omnis comitatus ejus diffugit ab eo.
9 Cumque comprehendissent regem, adduxerunt
eum ad regem Babylonis in Reblatha, quæ est in
terra Emath, et locutus est ad eum judicia. 10 Et
jugulavit rex Babylonis filios Sedeciæ in oculis ejus,
sed et omnes principes Juda occidit in Reblatha. 11
Et oculos Sedeciæ eruit, et vinxit eum compedibus,
et adduxit eum rex Babylonis in Babylonem, et
posuit eum in domo carceris usque ad diem mortis
ejus. 12 In mense autem quinto, decima mensis,
ipse est annus nonusdecimus Nabuchodonosor
regis Babylonis, venit Nabuzardan princeps militiæ,
qui stabat coram rege Babylonis, in Jerusalem,
13 et incendit domum Domini, et domum regis,
et omnes domos Jerusalem: et omnem domum
magnam igni combussit: 14 et totum murum
Jerusalem per circuitum destruxit cunctus exercitus
Chaldæorum qui erat cum magistro militiæ. 15
De pauperibus autem populi, et de reliquo vulgo
quod remanserat in civitate, et de perfugis qui
transfugerant ad regem Babylonis, et ceteros de
multitudine transtulit Nabuzardan princeps militiæ.
16 De pauperibus vero terræ reliquit Nabuzardan
princeps militiæ vinitores et agricolas. 17 Columnas
quoque æreas quæ erant in domo Domini, et
bases, et mare æneum quod erat in domo Domini,
confregerunt Chaldæi, et tulerunt omne æs eorum
in Babylonem, 18 et lebetes, et creagras, et psalteria,
et phialas, et mortariola, et omnia vasa ærea quæ
in ministerio fuerant, tulerunt: 19 et hydrias, et
thymiamateria, et urceos, et pelves, et candelabra,
et mortaria, et cyathos, quotquot aurea, aurea, et
quotquot argentea, argentea, tulit magister militiæ:
20 et columnas duas, et mare unum, et vitulos
duodecim æreos qui erant sub basibus quas fecerat
rex Salomon in domo Domini. Non erat pondus æris
omnium horum vasorum. 21 De columnis autem
decem et octo cubiti altitudinis erant in columna
una, et funiculus duodecim cubitorum circuibat
eam: porro grossitudo ejus quatuor digitorum, et
intrinsecus cava erat. 22 Et capitella super utramque
ærea: altitudo capitelli unius quinque cubitorum,
et retiacula et malogranata super coronam in
circuitu, omnia ærea: similiter columnæ secundæ, et
malogranata. 23 Et fuerunt malogranata nonaginta
sex dependentia: et omnia malogranata centum,
retiaculis circumdabantur. 24 Et tulit magister
militiæ Saraiam sacerdotem primum, et Sophoniam
sacerdotem secundum, et tres custodes vestibuli:
25 et de civitate tulit eunuchum unum, qui erat
præpositus super viros bellatores: et septem viros
de his qui videbant faciem regis, qui inventi sunt
in civitate: et scribam principem militum, qui
probabat tyrones: et sexaginta viros de populo
terræ, qui inventi sunt in medio civitatis. 26 Tulit
autem eos Nabuzardan magister militiæ, et duxit
eos ad regem Babylonis in Reblatha: 27 et percussit
eos rex Babylonis, et interfecit eos in Reblatha in
terra Emath: et translatus est Juda de terra sua. 28
Iste est populus quem transtulit Nabuchodonosor:
in anno septimo, Judæos tria millia et viginti
tres: 29 in anno octavodecimo Nabuchodonosor, de
Jerusalem animas octingentas triginta duas: 30 in
anno vigesimo tertio Nabuchodonosor, transtulit
Nabuzardan magister militiæ animas Judæorum
septingentas quadraginta quinque. Omnes ergo
animæ, quatuor millia sexcentæ. 31 Et factum
est in trigesimo septimo anno transmigrationis
Joachin regis Juda, duodecimo mense, vigesima

quinta mensis, elevavit Evilmerodach rex Babylonis,
ipso anno regni sui, caput Joachin regis Juda, et
eduxit eum de domo carceris. **32** Et locutus est
cum eo bona, et posuit thronum ejus super thronos
regum qui erant post se in Babylone. **33** Et mutavit
vestimenta carceris ejus, et comedebat panem
coram eo semper cunctis diebus vitæ suæ. **34** Et
cibaria ejus, cibaria perpetua dabantur ei a rege
Babylonis, statuta per singulos dies, usque ad diem
mortis suæ, cunctis diebus vitæ ejus.

Lamentationes

1 Quomodo sedet sola civitas plena populo! Facta
est quasi vidua domina gentium; princeps
provinciarum facta est sub tributo. **2** Plorans
ploravit in nocte, et lacrimæ ejus in maxillis ejus:
non est qui consoletur eam ex omnibus caris ejus;
omnes amici ejus spreverunt eam, et facti sunt
ei inimici. **3** Migravit Judas propter afflictionem,
et multitudinem servitutis; habitavit inter gentes,
nec invenit requiem: omnes persecutores ejus
apprehenderunt eam inter angustias. **4** Viæ
Sion lugent, eo quod non sint qui veniant
ad solemnitatem: omnes portæ ejus destructæ,
sacerdotes ejus gementes; virgines ejus squalidæ,
et ipsa oppressa amaritudine. **5** Facti sunt hostes
ejus in capite; inimici ejus locupletati sunt:
quia Dominus locutus est super eam propter
multitudinem iniquitatum ejus. Parvuli ejus ducti
sunt in captivitatem ante faciem tribulantis. **6** Et
egressus est a filia Sion omnis decor ejus; facti
sunt principes ejus velut arietes non invenientes
pascua, et abierunt absque fortitudine ante
faciem subsequentis. **7** Recordata est Jerusalem
dierum afflictionis suæ, et prævaricationis, omnium
desiderabilium suorum, quæ habuerat a diebus
antiquis, cum caderet populus ejus in manu hostili,
et non esset auxiliator: viderunt eam hostes, et
deriserunt sabbata ejus. **8** Peccatum peccavit
Jerusalem, propterea instabilis facta est; omnes qui
glorificabant eam spreverunt illam, quia viderunt
ignominiam ejus: ipsa autem gemens conversa
est retrorsum. **9** Sordes ejus in pedibus ejus, nec
recordata est finis sui; deposita est vehementer, non
habens consolatorem. Vide, Domine, afflictionem
meam, quoniam erectus est inimicus. **10** Manum
suam misit hostis ad omnia desiderabilia ejus,
quia vidit gentes ingressas sanctuarium suum,
de quibus præceperas ne intrarent in ecclesiam
tuam. **11** Omnis populus ejus gemens, et quærens
panem; dederunt pretiosa quæque pro cibo ad
refocillandam animam. Vide, Domine, et considera
quoniam facta sum vilis! **12** O vos omnes qui
transitis per viam, attendite, et videte si est dolor
sicut dolor meus! quoniam vindemiavit me, ut
locutus est Dominus, in die iræ furoris sui. **13** De
excelso misit ignem in ossibus meis, et erudivit
me: expandit rete pedibus meis, convertit me
retrorsum; posuit me desolatam, tota die mœrore
confectam. **14** Vigilavit jugum iniquitatum mearum;
in manu ejus convolutæ sunt, et impositæ collo
meo. Infirmata est virtus mea: dedit me Dominus in
manu de qua non potero surgere. **15** Abstulit omnes
magnificos meos Dominus de medio mei; vocavit
adversum me tempus ut contereret electos meos.
Torcular calcavit Dominus virgini filiæ Juda. **16**
Idcirco ego plorans, et oculus meus deducens aquas,
quia longe factus est a me consolator, convertens
animam meam. Facti sunt filii mei perditi, quoniam
invaluit inimicus. **17** Expandit Sion manus suas;
non est qui consoletur eam. Mandavit Dominus
adversum Jacob in circuitu ejus hostes ejus; facta
est Jerusalem quasi polluta menstruis inter eos.
18 Justus est Dominus, quia os ejus ad iracundiam
provocavi. Audite, obsecro, universi populi, et
videte dolorem meum: virgines meæ et juvenes
mei abierunt in captivitatem. **19** Vocavi amicos
meos, et ipsi deceperunt me; sacerdotes mei et
senes mei in urbe consumpti sunt, quia quæsierunt
cibum sibi ut refocillarent animam suam. **20** Vide,
Domine, quoniam tribulor: conturbatus est venter
meus, subversum est cor meum in memetipsa,
quoniam amaritudine plena sum. Foris interfecit
gladius, et domi mors similis est. **21** Audierunt quia
ingemisco ego, et non est qui consoletur me; omnes
inimici mei audierunt malum meum, lætati sunt
quoniam tu fecisti: adduxisti diem consolationis,
et fient similes mei. **22** Ingrediatur omne malum
eorum coram te: et vindemia eos, sicut vindemiasti
me propter omnes iniquitates meas: multi enim
gemitus mei, et cor meum mœrens.

2 Quomodo obtexit caligine in furore suo Dominus
filiam Sion; projecit de cælo in terram inclytam
Israël, et non est recordatus scabelli pedum suorum
in die furoris sui! **2** Præcipitavit Dominus, nec
pepercit omnia speciosa Jacob: destruxit in furore
suo munitiones virginis Juda, et dejecit in terram;
polluit regnum et principes ejus. **3** Confregit in ira
furoris sui omne cornu Israël; avertit retrorsum
dexteram suam a facie inimici, et succendit in Jacob
quasi ignem flammæ devorantis in gyro. **4** Tetendit
arcum suum quasi inimicus, firmavit dexteram
suam quasi hostis, et occidit omne quod pulchrum
erat visu in tabernaculo filiæ Sion; effudit quasi
ignem indignationem suam. **5** Factus est Dominus
velut inimicus, præcipitavit Israël: præcipitavit
omnia mœnia ejus, dissipavit munitiones ejus, et
replevit in filia Juda humiliatum et humiliatam.
6 Et dissipavit quasi hortum tentorium suum;
demolitus est tabernaculum suum. Oblivioni tradidit
Dominus in Sion festivitatem et sabbatum; et in
opprobrium, et in indignationem furoris sui, regem
et sacerdotem. **7** Repulit Dominus altare suum;
maledixit sanctificationi suæ: tradidit in manu

inimici muros turrium ejus. Vocem dederunt in
domo Domini sicut in die solemni. 8 Cogitavit
Dominus dissipare murum filiæ Sion; tetendit
funiculum suum, et non avertit manum suam a
perditione: luxitque antemurale, et murus pariter
dissipatus est. 9 Defixæ sunt in terra portæ ejus,
perdidit et contrivit vectes ejus; regem ejus et
principes ejus in gentibus: non est lex, et prophetæ
ejus non invenerunt visionem a Domino. 10
Sederunt in terra, conticuerunt senes filiæ Sion;
consperserunt cinere capita sua, accincti sunt
ciliciis: abjecerunt in terram capita sua virgines
Jerusalem. 11 Defecerunt præ lacrimis oculi mei,
conturbata sunt viscera mea; effusum est in terra
jecur meum super contritione filiæ populi mei, cum
deficeret parvulus et lactens in plateis oppidi. 12
Matribus suis dixerunt: Ubi est triticum et vinum?
cum deficerent quasi vulnerati in plateis civitatis,
cum exhalarent animas suas in sinu matrum suarum.
13 Cui comparabo te, vel cui assimilabo te, filia
Jerusalem? cui exæquabo te, et consolabor te, virgo,
filia Sion? magna est enim velut mare contritio tua:
quis medebitur tui? 14 Prophetæ tui viderunt tibi
falsa et stulta; nec aperiebant iniquitatem tuam, ut
te ad pœnitentiam provocarent; viderunt autem tibi
assumptiones falsas, et ejectiones. 15 Plauserunt
super te manibus omnes transeuntes per viam;
sibilaverunt et moverunt caput suum super filiam
Jerusalem: Hæccine est urbs, dicentes, perfecti
decoris, gaudium universæ terræ? 16 Aperuerunt
super te os suum omnes inimici tui: sibilaverunt, et
fremuerunt dentibus, et dixerunt: Devorabimus:
en ista est dies quam exspectabamus; invenimus,
vidimus. 17 Fecit Dominus quæ cogitavit; complevit
sermonem suum, quem præceperat a diebus
antiquis: destruxit, et non pepercit, et lætificavit
super te inimicum, et exaltavit cornu hostium
tuorum. 18 Clamavit cor eorum ad Dominum super
muros filiæ Sion: Deduc quasi torrentem lacrimas
per diem et noctem; non des requiem tibi, neque
taceat pupilla oculi tui. 19 Consurge, lauda in nocte,
in principio vigiliarum; effunde sicut aquam cor
tuum ante conspectum Domini: leva ad eum manus
tuas pro anima parvulorum tuorum, qui defecerunt
in fame in capite omnium compitorum. 20 Vide,
Domine, et considera quem vindemiaveris ita.
Ergone comedent mulieres fructum suum, parvulos
ad mensuram palmæ? si occiditur in sanctuario
Domini sacerdos et propheta? 21 Jacuerunt in terra
foris puer et senex; virgines meæ et juvenes mei
ceciderunt in gladio: interfecisti in die furoris tui,
percussisti, nec misertus es. 22 Vocasti quasi ad
diem solemnem, qui terrerent me de circuitu; et
non fuit in die furoris Domini qui effugeret, et
relinqueretur: quos educavi et enutrivi, inimicus
meus consumpsit eos.

3 Ego vir videns paupertatem meam in virga
indignationis ejus. 2 Me minavit, et adduxit in
tenebras, et non in lucem. 3 Tantum in me vertit et
convertit manum suam tota die. 4 Vetustam fecit
pellem meam et carnem meam; contrivit ossa mea.
5 Ædificavit in gyro meo, et circumdedit me felle et
labore. 6 In tenebrosis collocavit me, quasi mortuos
sempiternos. 7 Circumædificavit adversum me, ut
non egrediar; aggravavit compedem meum. 8 Sed
et cum clamavero, et rogavero, exclusit orationem
meam. 9 Conclusit vias meas lapidibus quadris;
semitas meas subvertit. 10 Ursus insidians factus est
mihi, leo in absconditis. 11 Semitas meas subvertit,
et confregit me; posuit me desolatam. 12 Tetendit
arcum suum, et posuit me quasi signum ad sagittam.
13 Misit in renibus meis filias pharetræ suæ. 14
Factus sum in derisum omni populo meo, canticum
eorum tota die. 15 Replevit me amaritudinibus;
inebriavit me absinthio. 16 Et fregit ad numerum
dentes meos; cibavit me cinere. 17 Et repulsa est a
pace anima mea; oblitus sum bonorum. 18 Et dixi:
Periit finis meus, et spes mea a Domino. 19 Recordare
paupertatis, et transgressionis meæ, absinthii et
fellis. 20 Memoria memor ero, et tabescet in me
anima mea. 21 Hæc recolens in corde meo, ideo
sperabo. 22 Misericordiæ Domini, quia non sumus
consumpti; quia non defecerunt miserationes ejus.
23 Novi diluculo, multa est fides tua. 24 Pars mea
Dominus, dixit anima mea; propterea exspectabo
eum. 25 Bonus est Dominus sperantibus in eum,
animæ quærenti illum. 26 Bonum est præstolari
cum silentio salutare Dei. 27 Bonum est viro cum
portaverit jugum ab adolescentia sua. 28 Sedebit
solitarius, et tacebit, quia levavit super se. 29 Ponet
in pulvere os suum, si forte sit spes. 30 Dabit
percutienti se maxillam: saturabitur opprobriis. 31
Quia non repellet in sempiternum Dominus. 32 Quia
si abjecit, et miserebitur, secundum multitudinem
misericordiarum suarum. 33 Non enim humiliavit
ex corde suo et abjecit filios hominum. 34 Ut
conteret sub pedibus suis omnes vinctos terræ.
35 Ut declinaret judicium viri in conspectu vultus
Altissimi. 36 Ut perverteret hominem in judicio
suo; Dominus ignoravit. 37 Quis est iste qui dixit
ut fieret, Domino non jubente? 38 Ex ore Altissimi
non egredientur nec mala nec bona? 39 Quid
murmuravit homo vivens, vir pro peccatis suis? 40
Scrutemur vias nostras, et quæramus, et revertamur
ad Dominum. 41 Levemus corda nostra cum manibus

ad Dominum in cælos. **42** Nos inique egimus, et ad
iracundiam provocavimus; idcirco tu inexorabilis es.
43 Operuisti in furore, et percussisti nos; occidisti,
nec pepercisti. **44** Opposuisti nubem tibi, ne transeat
oratio. **45** Eradicationem et abjectionem posuisti
me in medio populorum. **46** Aperuerunt super nos
os suum omnes inimici. **47** Formido et laqueus facta
est nobis vaticinatio, et contritio. **48** Divisiones
aquarum deduxit oculus meus, in contritione filiæ
populi mei. **49** Oculus meus afflictus est, nec tacuit,
eo quod non esset requies. **50** Donec respiceret
et videret Dominus de cælis. **51** Oculus meus
deprædatus est animam meam in cunctis filiabus
urbis meæ. **52** Venatione ceperunt me quasi avem
inimici mei gratis. **53** Lapsa est in lacum vita mea,
et posuerunt lapidem super me. **54** Inundaverunt
aquæ super caput meum; dixi: Perii. **55** Invocavi
nomen tuum, Domine, de lacu novissimo. **56**
Vocem meam audisti; ne avertas aurem tuam a
singultu meo et clamoribus. **57** Appropinquasti
in die quando invocavi te; dixisti: Ne timeas. **58**
Judicasti, Domine, causam animæ meæ, redemptor
vitæ meæ. **59** Vidisti, Domine, iniquitatem illorum
adversum me: judica judicium meum. **60** Vidisti
omnem furorem, universas cogitationes eorum
adversum me. **61** Audisti opprobrium eorum,
Domine, omnes cogitationes eorum adversum me.
62 Labia insurgentium mihi, et meditationes eorum
adversum me tota die. **63** Sessionem eorum et
resurrectionem eorum vide; ego sum psalmus
eorum. **64** Redes eis vicem, Domine, juxta opera
manuum suarum. **65** Dabis eis scutum cordis,
laborem tuum. **66** Persequeris in furore, et conteres
eos sub cælis, Domine.

4 Quomodo obscuratum est aurum, mutatus est
color optimus! dispersi sunt lapides sanctuarii
in capite omnium platearum! **2** Filii Sion inclyti,
et amicti auro primo: quomodo reputati sunt in
vasa testea, opus manuum figuli! **3** Sed et lamiæ
nudaverunt mammam, lactaverunt catulos suos:
filia populi mei crudelis quasi struthio in deserto. **4**
Adhæsit lingua lactentis ad palatum ejus in siti;
parvuli petierunt panem, et non erat qui frangeret
eis. **5** Qui vescebantur voluptuose, interierunt in
viis; qui nutriebantur in croceis, amplexati sunt
stercora. **6** Et major effecta est iniquitas filiæ
populi mei peccato Sodomorum, quæ subversa
est in momento, et non ceperunt in ea manus.
7 Candidiores Nazaræi ejus nive, nitidiores lacte,
rubicundiores ebore antiquo, sapphiro pulchriores.
8 Denigrata est super carbones facies eorum et
non sunt cogniti in plateis; adhæsit cutis eorum
ossibus: aruit, et facta est quasi lignum. **9** Melius
fuit occisis gladio quam interfectis fame, quoniam
isti extabuerunt consumpti a sterilitate terræ. **10**
Manus mulierum misericordium coxerunt filios
suos; facti sunt cibus earum in contritione filiæ
populi mei. **11** Complevit Dominus furorem suum,
effudit iram indignationis suæ: et succendit ignem
in Sion, et devoravit fundamenta ejus. **12** Non
crediderunt reges terræ, et universi habitatores
orbis, quoniam ingrederetur hostis et inimicus per
portas Jerusalem. **13** Propter peccata prophetarum
ejus, et iniquitates sacerdotum ejus, qui effuderunt
in medio ejus sanguinem justorum. **14** Erraverunt
cæci in plateis, polluti sunt in sanguine; cumque
non possent, tenuerunt lacinias suas. **15** Recedite
polluti, clamaverunt eis; recedite, abite, nolite
tangere: jurgati quippe sunt, et commoti dixerunt
inter gentes: Non addet ultra ut habitet in eis. **16**
Facies Domini divisit eos, non addet ut respiciat
eos; facies sacerdotum non erubuerunt, neque
senum miserti sunt. **17** Cum adhuc subsisteremus,
defecerunt oculi nostri ad auxilium nostrum vanum;
cum respiceremus attenti ad gentem quæ salvare
non poterat. **18** Lubricaverunt vestigia nostra in
itinere platearum nostrarum; appropinquavit finis
noster, completi sunt dies nostri, quia venit finis
noster. **19** Velociores fuerunt persecutores nostri
aquilis cæli; super montes persecuti sunt nos, in
deserto insidiati sunt nobis. **20** Spiritus oris nostri,
christus Dominus, captus est in peccatis nostris,
cui diximus: In umbra tua vivemus in gentibus. **21**
Gaude et lætare, filia Edom, quæ habitas in terra
Hus! ad te quoque perveniet calix: inebriaberis,
atque nudaberis. **22** Completa est iniquitas tua, filia
Sion: non addet ultra ut transmigret te. Visitavit
iniquitatem tuam, filia Edom; discooperuit peccata
tua.

5 Recordare, Domine, quid acciderit nobis; intuere
et respice opprobrium nostrum. **2** Hæreditas
nostra versa est ad alienos, domus nostræ ad
extraneos. **3** Pupilli facti sumus absque patre,
matres nostræ quasi viduæ. **4** Aquam nostram
pecunia bibimus; ligna nostra pretio comparavimus.
5 Cervicibus nostris minabamur, lassis non dabatur
requies. **6** Ægypto dedimus manum et Assyriis, ut
saturaremur pane. **7** Patres nostri peccaverunt, et
non sunt: et nos iniquitates eorum portavimus. **8**
Servi dominati sunt nostri: non fuit qui redimeret
de manu eorum. **9** In animabus nostris afferebamus
panem nobis, a facie gladii in deserto. **10** Pellis nostra
quasi clibanus exusta est, a facie tempestatum
famis. **11** Mulieres in Sion humiliaverunt, et virgines

in civitatibus Juda. **12** Principes manu suspensi sunt;
facies senum non erubuerunt. **13** Adolescentibus
impudice abusi sunt, et pueri in ligno corruerunt.
14 Senes defecerunt de portis, juvenes de choro
psallentium. **15** Defecit gaudium cordis nostri;
versus est in luctum chorus noster. **16** Cecidit
corona capitis nostri: væ nobis, quia peccavimus!
17 Propterea mœstum factum est cor nostrum; ideo
contenebrati sunt oculi nostri, **18** propter montem
Sion quia disperiit; vulpes ambulaverunt in eo. **19**
Tu autem, Domine, in æternum permanebis, solium
tuum in generationem et generationem. **20** Quare
in perpetuum oblivisceris nostri, derelinques nos
in longitudine dierum? **21** Converte nos, Domine,
ad te, et convertemur; innova dies nostros, sicut a
principio. **22** Sed projiciens repulisti nos: iratus es
contra nos vehementer.

Hiezechielis Prophetæ

1 Et factum est in trigesimo anno, in quarto, in quinta mensis, cum essem in medio captivorum juxta fluvium Chobar, aperti sunt cæli, et vidi visiones Dei. **2** In quinta mensis, ipse est annus quintus transmigrationis regis Joachin, **3** factum est verbum Domini ad Ezechielem filium Buzi sacerdotem, in terra Chaldæorum, secus flumen Chobar: et facta est super eum ibi manus Domini. **4** Et vidi, et ecce ventus turbinis veniebat ab aquilone, et nubes magna, et ignis involvens, et splendor in circuitu ejus: et de medio ejus, quasi species electri, id est, de medio ignis: **5** et in medio ejus similitudo quatuor animalium. Et hic aspectus eorum, similitudo hominis in eis. **6** Quatuor facies uni, et quatuor pennæ uni. **7** Pedes eorum, pedes recti, et planta pedis eorum quasi planta pedis vituli: et scintillæ quasi aspectus æris candentis. **8** Et manus hominis sub pennis eorum, in quatuor partibus: et facies et pennas per quatuor partes habebant. **9** Junctæque erant pennæ eorum alterius ad alterum: non revertebantur cum incederent, sed unumquodque ante faciem suam gradiebatur. **10** Similitudo autem vultus eorum, facies hominis et facies leonis a dextris ipsorum quatuor, facies autem bovis a sinistris ipsorum quatuor, et facies aquilæ desuper ipsorum quatuor. **11** Facies eorum et pennæ eorum extentæ desuper: duæ pennæ singulorum jungebantur, et duæ tegebant corpora eorum. **12** Et unumquodque eorum coram facie sua ambulabat: ubi erat impetus spiritus, illuc gradiebantur, nec revertebantur cum ambularent. **13** Et similitudo animalium, aspectus eorum quasi carbonum ignis ardentium, et quasi aspectus lampadarum: hæc erat visio discurrens in medio animalium, splendor ignis, et de igne fulgur egrediens. **14** Et animalia ibant et revertebantur, in similitudinem fulguris coruscantis. **15** Cumque aspicerem animalia, apparuit rota una super terram juxta animalia, habens quatuor facies. **16** Et aspectus rotarum et opus earum quasi visio maris: et una similitudo ipsarum quatuor: et aspectus earum et opera quasi sit rota in medio rotæ. **17** Per quatuor partes earum euntes ibant, et non revertebantur cum ambularent. **18** Statura quoque erat rotis, et altitudo, et horribilis aspectus: et totum corpus oculis plenum in circuitu ipsarum quatuor. **19** Cumque ambularent animalia, ambulabant pariter et rotæ juxta ea: et cum elevarentur animalia de terra, elevabantur simul et rotæ. **20** Quocumque ibat spiritus, illuc, eunte spiritu, et rotæ pariter elevabantur sequentes eum: spiritus enim vitæ erat in rotis. **21** Cum euntibus ibant, et cum stantibus stabant: et cum elevatis a terra, pariter elevabantur et rotæ sequentes ea, quia spiritus vitæ erat in rotis. **22** Et similitudo super capita animalium firmamenti, quasi aspectus crystalli horribilis, et extenti super capita eorum desuper. **23** Sub firmamento autem pennæ eorum rectæ alterius ad alterum: unumquodque duabus alis velabat corpus suum, et alterum similiter velabatur. **24** Et audiebam sonum alarum, quasi sonum aquarum multarum, quasi sonum sublimis Dei: cum ambularent, quasi sonus erat multitudinis ut sonus castrorum: cumque starent, demittebantur pennæ eorum. **25** Nam cum fieret vox super firmamentum quod erat super caput eorum, stabant, et submittebant alas suas. **26** Et super firmamentum quod erat imminens capiti eorum, quasi aspectus lapidis sapphiri similitudo throni: et super similitudinem throni similitudo quasi aspectus hominis desuper. **27** Et vidi quasi speciem electri, velut aspectum ignis, intrinsecus ejus per circuitum: a lumbis ejus et desuper, et a lumbis ejus usque deorsum, vidi quasi speciem ignis splendentis in circuitu, **28** velut aspectum arcus cum fuerit in nube in die pluviæ. Hic erat aspectus splendoris per gyrum.

2 Hæc visio similitudinis gloriæ Domini. Et vidi, et cecidi in faciem meam, et audivi vocem loquentis, et dixit ad me: Fili hominis, sta super pedes tuos, et loquar tecum. **2** Et ingressus est in me spiritus postquam locutus est mihi, et statuit me supra pedes meos: et audivi loquentem ad me, **3** et dicentem: Fili hominis, mitto ego te ad filios Israël, ad gentes apostatrices quæ recesserunt a me: ipsi et patres eorum prævaricati sunt pactum meum usque ad diem hanc: **4** et filii dura facie et indomabili corde sunt, ad quos ego mitto te. Et dices ad eos: Hæc dicit Dominus Deus: **5** si forte vel ipsi audiant, et si forte quiescant, quoniam domus exasperans est: et scient quia propheta fuerit in medio eorum. **6** Tu ergo, fili hominis, ne timeas eos, neque sermones eorum metuas, quoniam increduli et subversores sunt tecum, et cum scorpionibus habitas. Verba eorum ne timeas, et vultus eorum ne formides, quia domus exasperans est. **7** Loqueris ergo verba mea ad eos, si forte audiant, et quiescant: quoniam irritatores sunt. **8** Tu autem, fili hominis, audi quæcumque loquor ad te, et noli esse exasperans, sicut domus exasperatrix est: aperi os tuum, et comede quæcumque ego do tibi. **9** Et vidi: et ecce

manus missa ad me, in qua erat involutus liber: **10** et expandit illum coram me, qui erat scriptus intus et foris: et scriptæ erant in eo lamentationes, et carmen, et væ.

3 Et dixit ad me: Fili hominis, quodcumque inveneris, comede: comede volumen istud, et vadens loquere ad filios Israël. **2** Et aperui os meum, et cibavit me volumine illo: **3** et dixit ad me: Fili hominis, venter tuus comedet, et viscera tua complebuntur volumine isto quod ego do tibi. Et comedi illud, et factum est in ore meo sicut mel dulce. **4** Et dixit ad me: Fili hominis, vade ad domum Israël, et loqueris verba mea ad eos. **5** Non enim ad populum profundi sermonis et ignotæ linguæ tu mitteris ad domum Israël: **6** neque ad populos multos profundi sermonis et ignotæ linguæ, quorum non possis audire sermones: et si ad illos mittereris, ipsi audirent te: **7** domus autem Israël nolunt audire te, quia nolunt audire me: omnis quippe domus Israël attrita fronte est, et duro corde. **8** Ecce dedi faciem tuam valentiorem faciebus eorum, et frontem tuam duriorem frontibus eorum: **9** ut adamantem et ut silicem dedi faciem tuam: ne timeas eos, neque metuas a facie eorum, quia domus exasperans est. **10** Et dixit ad me: Fili hominis, omnes sermones meos quos ego loquor ad te, assume in corde tuo, et auribus tuis audi: **11** et vade, ingredere ad transmigrationem, ad filios populi tui, et loqueris ad eos: et dices eis: Hæc dicit Dominus Deus: si forte audiant et quiescant. **12** Et assumpsit me spiritus, et audivi post me vocem commotionis magnæ: Benedicta gloria Domini de loco suo: **13** et vocem alarum animalium percutientium alteram ad alteram, et vocem rotarum sequentium animalia, et vocem commotionis magnæ. **14** Spiritus quoque levavit me, et assumpsit me: et abii amarus in indignatione spiritus mei: manus enim Domini erat mecum, confortans me. **15** Et veni ad transmigrationem, ad acervum novarum frugum, ad eos qui habitabant juxta flumen Chobar: et sedi ubi illi sedebant, et mansi ibi septem diebus mœrens in medio eorum. **16** Cum autem pertransissent septem dies, factum est verbum Domini ad me, dicens: **17** Fili hominis, speculatorem dedi te domui Israël, et audies de ore meo verbum, et annuntiabis eis ex me. **18** Si, dicente me ad impium: Morte morieris, non annuntiaveris ei, neque locutus fueris ut avertatur a via sua impia et vivat, ipse impius in iniquitate sua morietur, sanguinem autem ejus de manu tua requiram. **19** Si autem tu annuntiaveris impio, et ille non fuerit conversus ab impietate sua et a via sua impia, ipse quidem in iniquitate sua morietur: tu autem animam tuam liberasti. **20** Sed et si conversus justus a justitia sua fuerit, et fecerit iniquitatem, ponam offendiculum coram eo: ipse morietur quia non annuntiasti ei. In peccato suo morietur, et non erunt in memoria justitiæ ejus quas fecit: sanguinem vero ejus de manu tua requiram. **21** Si autem tu annuntiaveris justo ut non peccet justus, et ille non peccaverit, vivens vivet, quia annuntiasti ei, et tu animam tuam liberasti. **22** Et facta est super me manus Domini, et dixit ad me: Surgens egredere in campum, et ibi loquar tecum. **23** Et surgens egressus sum in campum: et ecce ibi gloria Domini stabat, quasi gloria quam vidi juxta fluvium Chobar: et cecidi in faciem meam. **24** Et ingressus est in me spiritus, et statuit me super pedes meos, et locutus est mihi, et dixit ad me: Ingredere, et includere in medio domus tuæ. **25** Et tu, fili hominis, ecce data sunt super te vincula, et ligabunt te in eis, et non egredieris de medio eorum. **26** Et linguam tuam adhærere faciam palato tuo, et eris mutus, nec quasi vir objurgans, quia domus exasperans est. **27** Cum autem locutus fuero tibi, aperiam os tuum, et dices ad eos: Hæc dicit Dominus Deus: Qui audit, audiat, et qui quiescit, quiescat: quia domus exasperans est.

4 Et tu, fili hominis, sume tibi laterem, et pones eum coram te, et describes in eo civitatem Jerusalem. **2** Et ordinabis adversus eam obsidionem, et ædificabis munitiones, et comportabis aggerem, et dabis contra eam castra, et pones arietes in gyro. **3** Et tu sume tibi sartaginem ferream, et pones eam in murum ferreum inter te et inter civitatem: et obfirmabis faciem tuam ad eam, et erit in obsidionem, et circumdabis eam: signum est domui Israël. **4** Et tu dormies super latus tuum sinistrum, et pones iniquitates domus Israël super eo, numero dierum quibus dormies super illud: et assumes iniquitatem eorum. **5** Ego autem dedi tibi annos iniquitatis eorum, numero dierum trecentos et nonaginta dies: et portabis iniquitatem domus Israël. **6** Et cum compleveris hæc, dormies super latus tuum dexterum secundo, et assumes iniquitatem domus Juda quadraginta diebus: diem pro anno, diem, inquam, pro anno, dedi tibi. **7** Et ad obsidionem Jerusalem convertes faciem tuam, et brachium tuum erit extentum: et prophetabis adversus eam. **8** Ecce circumdedi te vinculis: et non te convertes a latere tuo in latus aliud, donec compleas dies obsidionis tuæ. **9** Et tu, sume tibi frumentum, et hordeum, et fabam, et lentem, et milium, et viciam: et mittes ea in vas

unum, et facies tibi panes numero dierum quibus
dormies super latus tuum: trecentis et nonaginta
diebus comedes illud. 10 Cibus autem tuus, quo
vesceris, erit in pondere viginti stateres in die:
a tempore usque ad tempus comedes illud. 11
Et aquam in mensura bibes, sextam partem hin:
a tempore usque ad tempus bibes illud. 12 Et
quasi subcinericium hordeaceum comedes illud, et
stercore quod egreditur de homine operies illud in
oculis eorum. 13 Et dixit Dominus: Sic comedent
filii Israël panem suum pollutum inter gentes ad
quas ejiciam eos. Et dixi: 14 A, a, a, Domine Deus,
ecce anima mea non est polluta: et morticinum,
et laceratum a bestiis non comedi ab infantia mea
usque nunc, et non est ingressa in os meum omnis
caro immunda. 15 Et dixit ad me: Ecce dedi tibi
fimum boum pro stercoribus humanis, et facies
panem tuum in eo. 16 Et dixit ad me: Fili hominis,
ecce ego conteram baculum panis in Jerusalem, et
comedent panem in pondere et in sollicitudine,
et aquam in mensura et in angustia bibent, 17 ut
deficientibus pane et aqua, corruat unusquisque
ad fratrem suum, et contabescant in iniquitatibus
suis.

5 Et tu, fili hominis, sume tibi gladium acutum,
radentem pilos, et assumes eum et duces per
caput tuum et per barbam tuam, et assumes
tibi stateram ponderis et divides eos. 2 Tertiam
partem igni combures in medio civitatis, juxta
completionem dierum obsidionis, et assumes
tertiam partem, et concides gladio in circuitu ejus:
tertiam vero aliam disperges in ventum, et gladium
nudabo post eos. 3 Et sumes inde parvum numerum,
et ligabis eos in summitate pallii tui: 4 et ex eis
rursum tolles, et projicies eos in medio ignis, et
combures eos igni, et ex eo egredietur ignis in
omnem domum Israël. 5 Hæc dicit Dominus Deus:
Ista est Jerusalem: in medio gentium posui eam,
et in circuitu ejus terras. 6 Et contempsit judicia
mea, ut plus esset impia quam gentes, et præcepta
mea ultra quam terræ quæ in circuitu ejus sunt:
judicia enim mea projecerunt, et in præceptis meis
non ambulaverunt. 7 Idcirco hæc dicit Dominus
Deus: Quia superastis gentes quæ in circuitu vestro
sunt, et in præceptis meis non ambulastis, et judicia
mea non fecistis, et juxta judicia gentium quæ in
circuitu vestro sunt non estis operati, 8 ideo hæc
dicit Dominus Deus: Ecce ego ad te, et ipse ego
faciam in medio tui judicia in oculis gentium: 9
et faciam in te quod non feci, et quibus similia
ultra non faciam, propter omnes abominationes
tuas. 10 Ideo patres comedent filios in medio tui, et
filii comedent patres suos: et faciam in te judicia,
et ventilabo universas reliquias tuas in omnem
ventum. 11 Idcirco vivo ego, dicit Dominus Deus,
nisi pro eo quod sanctum meum violasti in omnibus
offensionibus tuis et in cunctis abominationibus
tuis, ego quoque confringam: et non parcet oculus
meus, et non miserebor. 12 Tertia pars tui peste
morietur, et fame consumetur in medio tui, et
tertia pars tui in gladio cadet in circuitu tuo:
tertiam vero partem tuam in omnem ventum
dispergam, et gladium evaginabo post eos. 13 Et
complebo furorem meum, et requiescere faciam
indignationem meam in eis, et consolabor: et scient
quia ego Dominus locutus sum in zelo meo, cum
implevero indignationem meam in eis. 14 Et dabo
te in desertum, et in opprobrium gentibus quæ in
circuitu tuo sunt, in conspectu omnis prætereuntis:
15 et eris opprobrium et blasphemia, exemplum et
stupor in gentibus quæ in circuitu tuo sunt, cum
fecero in te judicia in furore, et in indignatione,
et in increpationibus iræ. 16 Ego Dominus locutus
sum: quando misero sagittas famis pessimas in eos,
quæ erunt mortiferæ, et quas mittam ut disperdam
vos: et famem congregabo super vos, et conteram in
vobis baculum panis: 17 et immittam in vos famem
et bestias pessimas, usque ad internecionem: et
pestilentia et sanguis transibunt per te, et gladium
inducam super te. Ego Dominus locutus sum.

6 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2 Fili
hominis, pone faciem tuam ad montes Israël,
et prophetabis ad eos, 3 et dices: Montes Israël,
audite verbum Domini Dei. Hæc dicit Dominus Deus
montibus et collibus, rupibus et vallibus: Ecce ego
inducam super vos gladium, et disperdam excelsa
vestra, 4 et demoliar aras vestras, et confringentur
simulacra vestra, et dejiciam interfectos vestros
ante idola vestra: 5 et dabo cadavera filiorum Israël
ante faciem simulacrorum vestrorum, et dispergam
ossa vestra circum aras vestras: 6 in omnibus
habitationibus vestris urbes desertæ erunt, et
excelsa demolientur et dissipabuntur: et interibunt
aræ vestræ, et confringentur, et cessabunt idola
vestra, et conterentur delubra vestra, et delebuntur
opera vestra: 7 et cadet interfectus in medio vestri,
et scietis quia ego sum Dominus. 8 Et relinquam in
vobis eos qui fugerint gladium in gentibus, cum
dispersero vos in terris: 9 et recordabuntur mei
liberati vestri in gentibus ad quas captivi ducti
sunt: quia contrivi cor eorum fornicans et recedens
a me, et oculos eorum fornicantes post idola sua: et
displicebunt sibimet super malis quæ fecerunt in
universis abominationibus suis. 10 Et scient quia

ego Dominus non frustra locutus sum, ut facerem
eis malum hoc. 11 Hæc dicit Dominus Deus: Percute
manum tuam et allide pedem tuum, et dic: Heu! ad
omnes abominationes malorum domus Israël: quia
gladio, fame et peste ruituri sunt. 12 Qui longe est,
peste morietur: qui autem prope, gladio corruet:
et qui relictus fuerit et obsessus, fame morietur:
et complebo indignationem meam in eis. 13 Et
scietis quia ego Dominus, cum fuerint interfecti
vestri in medio idolorum vestrorum, in circuitu
ararum vestrarum, in omni colle excelso, et in
cunctis summitatibus montium, et subtus omne
lignum nemorosum, et subtus universam quercum
frondosam, locum ubi accenderunt thura redolentia
universis idolis suis. 14 Et extendam manum meam
super eos: et faciam terram desolatam et destitutam,
a deserto Deblatha, in omnibus habitationibus
eorum: et scient quia ego Dominus.

7 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2 Et
tu, fili hominis, hæc dicit Dominus Deus terræ
Israël: Finis venit: venit finis super quatuor plagas
terræ. 3 Nunc finis super te, et immittam furorem
meum in te: et judicabo te juxta vias tuas, et ponam
contra te omnes abominationes tuas. 4 Et non
parcet oculus meus super te, et non miserebor: sed
vias tuas ponam super te, et abominationes tuæ
in medio tui erunt, et scietis quia ego Dominus.
5 Hæc dicit Dominus Deus: Afflictio una, afflictio
ecce venit. 6 Finis venit, venit finis: evigilavit
adversum te, ecce venit. 7 Venit contritio super
te, qui habitas in terra: venit tempus, prope est
dies occisionis, et non gloriæ montium. 8 Nunc
de propinquo effundam iram meam super te, et
complebo furorem meum in te: et judicabo te juxta
vias tuas, et imponam tibi omnia scelera tua, 9
et non parcet oculus meus, nec miserebor: sed
vias tuas imponam tibi, et abominationes tuæ in
medio tui erunt, et scietis quia ego sum Dominus
percutiens. 10 Ecce dies, ecce venit: egressa est
contritio, floruit virga, germinavit superbia, 11
iniquitas surrexit in virga impietatis: non ex eis,
et non ex populo, neque ex sonitu eorum: et non
erit requies in eis. 12 Venit tempus, appropinquavit
dies: qui emit, non lætetur, et qui vendit, non
lugeat: quia ira super omnem populum ejus. 13
Quia qui vendit, ad id quod vendidit non revertetur:
et adhuc in viventibus vita eorum: visio enim ad
omnem multitudinem ejus non regredietur, et vir
in iniquitate vitæ suæ non confortabitur. 14 Canite
tuba, præparentur omnes: et non est qui vadat ad
prælium: ira enim mea super universum populum
ejus. 15 Gladium foris, et pestis et fames intrinsecus:
qui in agro est, gladio morietur, et qui in civitate,
pestilentia et fame devorabuntur. 16 Et salvabuntur
qui fugerint ex eis: et erunt in montibus quasi
columbæ convallium omnes trepidi, unusquisque
in iniquitate sua. 17 Omnes manus dissolventur, et
omnia genua fluent aquis. 18 Et accingent se ciliciis,
et operiet eos formido: et in omni facie confusio,
et in universis capitibus eorum calvitium. 19
Argentum eorum foras projicietur, et aurum eorum
in sterquilinium erit: argentum eorum et aurum
eorum non valebit liberare eos in die furoris Domini:
animam suam non saturabunt, et ventres eorum
non implebuntur, quia scandalum iniquitatis eorum
factum est. 20 Et ornamentum monilium suorum in
superbiam posuerunt, et imagines abominationum
suarum et simulacrorum fecerunt ex eo: propter
hoc dedi eis illud in immunditiam. 21 Et dabo illud
in manus alienorum ad diripiendum, et impiis terræ
in prædam, et contaminabunt illud. 22 Et avertam
faciem meam ab eis, et violabunt arcanum meum:
et introibunt in illud emissarii, et contaminabunt
illud. 23 Fac conclusionem, quoniam terra plena est
judicio sanguinum, et civitas plena iniquitate. 24
Et adducam pessimos de gentibus, et possidebunt
domos eorum: et quiescere faciam superbiam
potentium, et possidebunt sanctuaria eorum. 25
Angustia superveniente, requirent pacem, et non
erit. 26 Conturbatio super conturbationem veniet,
et auditus super auditum: et quærent visionem de
propheta, et lex peribit a sacerdote, et consilium
a senioribus. 27 Rex lugebit, et princeps induetur
mœrore, et manus populi terræ conturbabuntur:
secundum viam eorum faciam eis, et secundum
judicia eorum judicabo eos, et scient quia ego
Dominus.

8 Et factum est in anno sexto, in sexto mense,
in quinta mensis, ego sedebam in domo mea,
et senes Juda sedebant coram me, et cecidit
ibi super me manus Domini Dei. 2 Et vidi: et
ecce similitudo quasi aspectus ignis: ab aspectu
lumborum ejus et deorsum, ignis: et a lumbis ejus et
sursum, quasi aspectus splendoris, ut visio electri.
3 Et emissa similitudo manus apprehendit me in
cincinno capitis mei, et elevavit me spiritus inter
terram et cælum: et adduxit me in Jerusalem, in
visione Dei, juxta ostium interius quod respiciebat
ad aquilonem, ubi erat statutum idolum zeli ad
provocandam æmulationem. 4 Et ecce ibi gloria Dei
Israël, secundum visionem quam videram in campo.
5 Et dixit ad me: Fili hominis, leva oculos tuos
ad viam aquilonis. Et levavi oculos meos ad viam
aquilonis, et ecce ab aquilone portæ altaris idolum

zeli in ipso introitu. 6 Et dixit ad me: Fili hominis,
putasne vides tu quid isti faciunt, abominationes
magnas quas domus Israël facit hic, ut procul
recedam a sanctuario meo? et adhuc conversus
videbis abominationes majores. 7 Et introduxit
me ad ostium atrii, et vidi, et ecce foramen unum
in pariete. 8 Et dixit ad me: Fili hominis, fode
parietem. Et cum fodissem parietem, apparuit
ostium unum. 9 Et dixit ad me: Ingredere, et vide
abominationes pessimas quas isti faciunt hic. 10 Et
ingressus vidi, et ecce omnis similitudo reptilium
et animalium, abominatio, et universa idola domus
Israël, depicta erant in pariete in circuitu per totum:
11 et septuaginta viri de senioribus domus Israël:
et Jezonias filius Saphan stabat in medio eorum
stantium ante picturas: et unusquisque habebat
thuribulum in manu sua, et vapor nebulæ de thure
consurgebat. 12 Et dixit ad me: Certe vides, fili
hominis, quæ seniores domus Israël faciunt in
tenebris, unusquisque in abscondito cubiculi sui:
dicunt enim: Non videt Dominus nos; dereliquit
Dominus terram. 13 Et dixit ad me: Adhuc conversus
videbis abominationes majores, quas isti faciunt. 14
Et introduxit me per ostium portæ domus Domini
quod respiciebat ad aquilonem, et ecce ibi mulieres
sedebant plangentes Adonidem. 15 Et dixit ad me:
Certe vidisti, fili hominis: adhuc conversus videbis
abominationes majores his. 16 Et introduxit me
in atrium domus Domini interius, et ecce in ostio
templi Domini, inter vestibulum et altare, quasi
viginti quinque viri dorsa habentes contra templum
Domini, et facies ad orientem: et adorabant ad
ortum solis. 17 Et dixit ad me: Certe vidisti, fili
hominis: numquid leve est hoc domui Juda, ut
facerent abominationes istas quas fecerunt hic,
quia replentes terram iniquitate, conversi sunt ad
irritandum me? et ecce applicant ramum ad nares
suas. 18 Ergo et ego faciam in furore: non parcet
oculus meus, nec miserebor: et cum clamaverint ad
aures meas voce magna, non exaudiam eos.

9 Et clamavit in auribus meis voce magna,
dicens: Appropinquaverunt visitationes urbis, et
unusquisque vas interfectionis habet in manu sua.
2 Et ecce sex viri veniebant de via portæ superioris,
quæ respicit ad aquilonem, et uniuscujusque
vas interitus in manu ejus: vir quoque unus in
medio eorum vestitus erat lineis, et atramentarium
scriptoris ad renes ejus: et ingressi sunt, et steterunt
juxta altare æreum. 3 Et gloria Domini Israël
assumpta est de cherub, quæ erat super eum ad
limen domus: et vocavit virum qui indutus erat
lineis, et atramentarium scriptoris habebat in
lumbis suis: 4 et dixit Dominus ad eum: Transi
per mediam civitatem, in medio Jerusalem, et
signa thau super frontes virorum gementium et
dolentium super cunctis abominationibus quæ
fiunt in medio ejus. 5 Et illis dixit, audiente me:
Transite per civitatem sequentes eum, et percutite:
non parcat oculus vester, neque misereamini: 6
senem, adolescentulum et virginem, parvulum
et mulieres interficite usque ad internecionem:
omnem autem super quem videritis thau, ne
occidatis: et a sanctuario meo incipite. Cœperunt
ergo a viris senioribus, qui erant ante faciem domus.
7 Et dixit ad eos: Contaminate domum, et implete
atria interfectis; egredimini. Et egressi sunt, et
percutiebant eos qui erant in civitate. 8 Et cæde
completa, remansi ego, ruique super faciem meam,
et clamans aio: Heu! heu! heu! Domine Deus: ergone
disperdes omnes reliquias Israël, effundens furorem
tuum super Jerusalem? 9 Et dixit ad me: Iniquitas
domus Israël et Juda magna est nimis valde, et
repleta est terra sanguinibus, et civitas repleta
est aversione: dixerunt enim: Dereliquit Dominus
terram, et Dominus non videt. 10 Igitur et meus
non parcet oculus, neque miserebor: viam eorum
super caput eorum reddam. 11 Et ecce vir qui erat
indutus lineis, qui habebat atramentarium in dorso
suo, respondit verbum, dicens: Feci sicut præcepisti
mihi.

10 Et vidi: et ecce in firmamento quod erat
super caput cherubim, quasi lapis sapphirus,
quasi species similitudinis solii, apparuit super
ea. 2 Et dixit ad virum qui indutus erat lineis, et
ait: Ingredere in medio rotarum quæ sunt subtus
cherubim, et imple manum tuam prunis ignis quæ
sunt inter cherubim, et effunde super civitatem.
Ingressusque est in conspectu meo. 3 Cherubim
autem stabant a dextris domus cum ingrederetur
vir, et nubes implevit atrium interius. 4 Et elevata
est gloria Domini desuper cherub ad limen domus:
et repleta est domus nube, et atrium repletum
est splendore gloriæ Domini. 5 Et sonitus alarum
cherubim audiebatur usque ad atrium exterius,
quasi vox Dei omnipotentis loquentis. 6 Cumque
præcepisset viro qui indutus erat lineis, dicens:
Sume ignem de medio rotarum quæ sunt inter
cherubim: ingressus ille stetit juxta rotam. 7 Et
extendit cherub manum de medio cherubim ad
ignem qui erat inter cherubim, et sumpsit, et
dedit in manus ejus qui indutus erat lineis: qui
accipiens egressus est. 8 Et apparuit in cherubim
similitudo manus hominis subtus pennas eorum.
9 Et vidi: et ecce quatuor rotæ juxta cherubim:

rota una juxta cherub unum, et rota alia juxta
cherub unum: species autem rotarum erat quasi
visio lapidis chrysolithi: 10 et aspectus earum
similitudo una quatuor, quasi sit rota in medio
rotæ. 11 Cumque ambularent, in quatuor partes
gradiebantur, et non revertebantur ambulantes:
sed ad locum ad quem ire declinabat quæ prima
erat, sequebantur et ceteræ, nec convertebantur.
12 Et omne corpus earum, et colla, et manus, et
pennæ, et circuli, plena erant oculis in circuitu
quatuor rotarum. 13 Et rotas istas vocavit volubiles,
audiente me. 14 Quatuor autem facies habebat
unum: facies una, facies cherub, et facies secunda,
facies hominis: et in tertio facies leonis, et in quarto
facies aquilæ. 15 Et elevata sunt cherubim: ipsum
est animal quod videram juxta fluvium Chobar.
16 Cumque ambularent cherubim, ibant pariter et
rotæ juxta ea: et cum elevarent cherubim alas suas
ut exaltarentur de terra, non residebant rotæ, sed
et ipsæ juxta erant. 17 Stantibus illis stabant, et
cum elevatis elevabantur: spiritus enim vitæ erat
in eis. 18 Et egressa est gloria Domini a limine
templi, et stetit super cherubim. 19 Et elevantia
cherubim alas suas, exaltata sunt a terra coram
me: et illis egredientibus, rotæ quoque subsecutæ
sunt: et stetit in introitu portæ domus Domini
orientalis, et gloria Dei Israël erat super ea. 20
Ipsum est animal quod vidi subter Deum Israël
juxta fluvium Chobar, et intellexi quia cherubim
essent. 21 Quatuor vultus uni, et quatuor alæ uni:
et similitudo manus hominis sub alis eorum. 22 Et
similitudo vultuum eorum, ipsi vultus quos videram
juxta fluvium Chobar, et intuitus eorum, et impetus
singulorum ante faciem suam ingredi.

11 Et elevavit me spiritus, et introduxit me
ad portam domus Domini orientalem, quæ
respicit ad solis ortum: et ecce in introitu portæ
viginti quinque viri: et vidi in medio eorum Jezoniam
filium Azur, et Pheltiam filium Banaiæ, principes
populi. 2 Dixitque ad me: Fili hominis, hi sunt
viri qui cogitant iniquitatem, et tractant consilium
pessimum in urbe ista, 3 dicentes: Nonne dudum
ædificatæ sunt domus? hæc est lebes, nos autem
carnes. 4 Idcirco vaticinare de eis, vaticinare, fili
hominis. 5 Et irruit in me spiritus Domini, et dixit
ad me: Loquere: Hæc dicit Dominus: Sic locuti estis,
domus Israël, et cogitationes cordis vestri ego novi.
6 Plurimos occidistis in urbe hac, et implestis vias
ejus interfectis. 7 Propterea hæc dicit Dominus
Deus: Interfecti vestri, quos posuistis in medio ejus,
hi sunt carnes, et hæc est lebes: et educam vos
de medio ejus. 8 Gladium metuistis, et gladium
inducam super vos, ait Dominus Deus. 9 Et ejiciam
vos de medio ejus, daboque vos in manu hostium, et
faciam in vobis judicia. 10 Gladio cadetis: in finibus
Israël judicabo vos, et scietis quia ego Dominus. 11
Hæc non erit vobis in lebetem, et vos non eritis in
medio ejus in carnes: in finibus Israël judicabo vos,
12 et scietis quia ego Dominus: quia in præceptis
meis non ambulastis, et judicia mea non fecistis, sed
juxta judicia gentium quæ in circuitu vestro sunt
estis operati. 13 Et factum est cum prophetarem,
Pheltias filius Banaiæ mortuus est: et cecidi in
faciem meam clamans voce magna, et dixi: Heu!
heu! heu! Domine Deus, consummationem tu facis
reliquiarum Israël? 14 Et factum est verbum Domini
ad me, dicens: 15 Fili hominis, fratres tui, fratres
tui, viri propinqui tui, et omnis domus Israël,
universi quibus dixerunt habitatores Jerusalem:
Longe recedite a Domino: nobis data est terra in
possessionem. 16 Propterea hæc dicit Dominus
Deus: Quia longe feci eos in gentibus, et quia
dispersi eos in terris: ero eis in sanctificationem
modicam in terris ad quas venerunt. 17 Propterea
loquere: Hæc dicit Dominus Deus: Congregabo
vos de populis, et adunabo de terris in quibus
dispersi estis, daboque vobis humum Israël. 18 Et
ingredientur illuc, et auferent omnes offensiones,
cunctasque abominationes ejus de illa. 19 Et dabo eis
cor unum, et spiritum novum tribuam in visceribus
eorum: et auferam cor lapideum de carne eorum,
et dabo eis cor carneum, 20 ut in præceptis meis
ambulent, et judicia mea custodiant, faciantque ea,
et sint mihi in populum, et ego sim eis in Deum. 21
Quorum cor post offendicula et abominationes suas
ambulat, horum viam in capite suo ponam, dicit
Dominus Deus. 22 Et elevaverunt cherubim alas
suas, et rotæ cum eis, et gloria Dei Israël erat super
ea: 23 et ascendit gloria Domini de medio civitatis,
stetitque super montem qui est ad orientem urbis.
24 Et spiritus levavit me, adduxitque in Chaldæam
ad transmigrationem, in visione, in spiritu Dei: et
sublata est a me visio quam videram. 25 Et locutus
sum ad transmigrationem omnia verba Domini quæ
ostenderat mihi.

12 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2
Fili hominis, in medio domus exasperantis tu
habitas: qui oculos habent ad videndum, et non
vident, et aures ad audiendum, et non audiunt:
quia domus exasperans est. 3 Tu ergo, fili hominis,
fac tibi vasa transmigrationis, et transmigrabis per
diem coram eis. Transmigrabis autem de loco tuo
ad locum alterum in conspectu eorum, si forte
aspiciant, quia domus exasperans est: 4 et efferes

foras vasa tua quasi vasa transmigrantis per diem
in conspectu eorum: tu autem egredieris vespere
coram eis, sicut egreditur migrans. 5 Ante oculos
eorum perfode tibi parietem, et egredieris per
eum. 6 In conspectu eorum in humeris portaberis;
in caligine effereris: faciem tuam velabis, et non
videbis terram, quia portentum dedi te domui Israël.
7 Feci ergo sicut præceperat mihi Dominus: vasa
mea protuli quasi vasa transmigrantis per diem, et
vespere perfodi mihi parietem manu: et in caligine
egressus sum, in humeris portatus in conspectu
eorum. 8 Et factus est sermo Domini mane ad me,
dicens: 9 Fili hominis, numquid non dixerunt ad te
domus Israël, domus exasperans: Quid tu facis? 10
Dic ad eos: Hæc dicit Dominus Deus: Super ducem
onus istud, qui est in Jerusalem, et super omnem
domum Israël, quæ est in medio eorum. 11 Dic: Ego
portentum vestrum: quomodo feci, sic fiet illis: in
transmigrationem et in captivitatem ibunt. 12 Et
dux qui est in medio eorum, in humeris portabitur;
in caligine egredietur: parietem perfodient, ut
educant eum; facies ejus operietur, ut non videat
oculo terram. 13 Et extendam rete meum super
eum, et capietur in sagena mea: et adducam eum
in Babylonem, in terram Chaldæorum, et ipsam
non videbit: ibique morietur. 14 Et omnes qui
circa eum sunt, præsidium ejus, et agmina ejus,
dispergam in omnem ventum, et gladium evaginabo
post eos. 15 Et scient quia ego Dominus, quando
dispersero illos in gentibus, et disseminavero eos
in terris. 16 Et relinquam ex eis viros paucos a
gladio, et fame, et pestilentia, ut enarrent omnia
scelera eorum in gentibus ad quas ingredientur, et
scient quia ego Dominus. 17 Et factus est sermo
Domini ad me, dicens: 18 Fili hominis, panem
tuum in conturbatione comede, sed et aquam tuam
in festinatione et mœrore bibe. 19 Et dices ad
populum terræ: Hæc dicit Dominus Deus ad eos
qui habitant in Jerusalem, in terra Israël: Panem
suum in sollicitudine comedent, et aquam suam in
desolatione bibent: ut desoletur terra a multitudine
sua, propter iniquitatem omnium qui habitant in
ea. 20 Et civitates quæ nunc habitantur, desolatæ
erunt, terraque deserta, et scietis quia ego Dominus.
21 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 22
Fili hominis, quod est proverbium istud vobis in
terra Israël, dicentium: In longum differentur dies,
et peribit omnis visio? 23 Ideo dic ad eos: Hæc
dicit Dominus Deus: Quiescere faciam proverbium
istud, neque vulgo dicetur ultra in Israël: et loquere
ad eos quod appropinquaverint dies, et sermo
omnis visionis. 24 Non enim erit ultra omnis visio
cassa, neque divinatio ambigua in medio filiorum
Israël: 25 quia ego Dominus loquar, et quodcumque
locutus fuero verbum, fiet, et non prolongabitur
amplius: sed in diebus vestris, domus exasperans,
loquar verbum, et faciam illud, dicit Dominus Deus.
26 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 27
Fili hominis, ecce domus Israël dicentium: Visio
quam hic videt, in dies multos et in tempora
longa iste prophetat. 28 Propterea dic ad eos:
Hæc dicit Dominus Deus: Non prolongabitur ultra
omnis sermo meus: verbum quod locutus fuero,
complebitur, dicit Dominus Deus.

13 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2
Fili hominis, vaticinare ad prophetas Israël
qui prophetant, et dices prophetantibus de corde
suo: Audite verbum Domini. 3 Hæc dicit Dominus
Deus: Væ prophetis insipientibus, qui sequuntur
spiritum suum, et nihil vident! 4 Quasi vulpes
in desertis prophetæ tui, Israël, erant. 5 Non
ascendistis ex adverso, neque opposuistis murum
pro domo Israël, ut staretis in prælio in die Domini.
6 Vident vana, et divinant mendacium, dicentes:
Ait Dominus, cum Dominus non miserit eos: et
perseveraverunt confirmare sermonem. 7 Numquid
non visionem cassam vidistis, et divinationem
mendacem locuti estis, et dicitis: Ait Dominus,
cum ego non sim locutus? 8 Propterea hæc dicit
Dominus Deus: Quia locuti estis vana, et vidistis
mendacium, ideo ecce ego ad vos, dicit Dominus
Deus. 9 Et erit manus mea super prophetas qui
vident vana, et divinant mendacium: in consilio
populi mei non erunt, et in scriptura domus Israël
non scribentur, nec in terram Israël ingredientur,
et scietis quia ego Dominus Deus: 10 eo quod
deceperint populum meum, dicentes: Pax, et non
est pax: et ipse ædificabat parietem, illi autem
liniebant eum luto absque paleis. 11 Dic ad eos qui
liniunt absque temperatura, quod casurus sit: erit
enim imber inundans, et dabo lapides prægrandes
desuper irruentes, et ventum procellæ dissipantem.
12 Siquidem ecce cecidit paries: numquid non
dicetur vobis: Ubi est litura quam linistis? 13
Propterea hæc dicit Dominus Deus: Et erumpere
faciam spiritum tempestatum in indignatione mea,
et imber inundans in furore meo erit, et lapides
grandes in ira in consumptionem. 14 Et destruam
parietem quem linistis absque temperamento, et
adæquabo eum terræ, et revelabitur fundamentum
ejus: et cadet, et consumetur in medio ejus, et
scietis quia ego sum Dominus. 15 Et complebo
indignationem meam in pariete, et in his qui
liniunt eum absque temperamento: dicamque vobis:
Non est paries, et non sunt qui liniunt eum: 16

prophetæ Israël, qui prophetant ad Jerusalem,
et vident ei visionem pacis, et non est pax, ait
Dominus Deus. 17 Et tu, fili hominis, pone faciem
tuam contra filias populi tui quæ prophetant de
corde suo: et vaticinare super eas, 18 et dic: Hæc
dicit Dominus Deus: Væ quæ consuunt pulvillos
sub omni cubito manus, et faciunt cervicalia sub
capite universæ ætatis ad capiendas animas: et
cum caperent animas populi mei, vivificabant
animas eorum! 19 Et violabant me ad populum
meum propter pugillum hordei, et fragmen panis,
ut interficerent animas quæ non moriuntur, et
vivificarent animas quæ non vivunt, mentientes
populo meo credenti mendaciis. 20 Propter hoc hæc
dicit Dominus Deus: Ecce ego ad pulvillos vestros,
quibus vos capitis animas volantes: et dirumpam
eos de brachiis vestris, et dimittam animas quas
vos capitis, animas ad volandum. 21 Et dirumpam
cervicalia vestra, et liberabo populum meum de
manu vestra, neque erunt ultra in manibus vestris
ad prædandum: et scietis quia ego Dominus. 22 Pro
eo quod mœrere fecistis cor justi mendaciter, quem
ego non contristavi, et confortastis manus impii,
ut non reverteretur a via sua mala, et viveret: 23
propterea vana non videbitis, et divinationes non
divinabitis amplius, et eruam populum meum de
manu vestra: et scietis quia ego Dominus.

14 Et venerunt ad me viri seniorum Israël, et
sederunt coram me. 2 Et factus est sermo
Domini ad me, dicens: 3 Fili hominis, viri isti
posuerunt immunditias suas in cordibus suis, et
scandalum iniquitatis suæ statuerunt contra faciem
suam: numquid interrogatus respondebo eis? 4
Propter hoc loquere eis, et dices ad eos: Hæc
dicit Dominus Deus: Homo, homo de domo Israël,
qui posuerit immunditias suas in corde suo, et
scandalum iniquitatis suæ statuerit contra faciem
suam, et venerit ad prophetam interrogans per
eum me: ego Dominus respondebo ei in multitudine
immunditiarum suarum, 5 ut capiatur domus Israël
in corde suo, quo recesserunt a me in cunctis idolis
suis. 6 Propterea dic ad domum Israël: Hæc dicit
Dominus Deus: Convertimini, et recedite ab idolis
vestris, et ab universis contaminationibus vestris
avertite facies vestras. 7 Quia homo, homo de
domo Israël, et de proselytis quicumque advena
fuerit in Israël, si alienatus fuerit a me, et posuerit
idola sua in corde suo, et scandalum iniquitatis
suæ statuerit contra faciem suam, et venerit ad
prophetam ut interroget per eum me: ego Dominus
respondebo ei per me: 8 et ponam faciem meam
super hominem illum, et faciam eum in exemplum
et in proverbium, et disperdam eum de medio
populi mei: et scietis quia ego Dominus. 9 Et
propheta cum erraverit, et locutus fuerit verbum,
ego Dominus decepi prophetam illum, et extendam
manum meam super illum, et delebo eum de medio
populi mei Israël. 10 Et portabunt iniquitatem
suam: juxta iniquitatem interrogantis, sic iniquitas
prophetæ erit: 11 ut non erret ultra domus Israël a
me, neque polluatur in universis prævaricationibus
suis: sed sint mihi in populum, et ego sim eis in
Deum, ait Dominus exercituum. 12 Et factus est
sermo Domini ad me, dicens: 13 Fili hominis, terra
cum peccaverit mihi, ut prævaricetur prævaricans,
extendam manum meam super eam, et conteram
virgam panis ejus, et immittam in eam famem, et
interficiam de ea hominem et jumentum. 14 Et
si fuerint tres viri isti in medio ejus, Noë, Daniel,
et Job, ipsi justitia sua liberabunt animas suas, ait
Dominus exercituum. 15 Quod si et bestias pessimas
induxero super terram ut vastem eam, et fuerit
invia, eo quod non sit pertransiens propter bestias:
16 tres viri isti si fuerint in ea, vivo ego, dicit
Dominus Deus, quia nec filios nec filias liberabunt,
sed ipsi soli liberabuntur, terra autem desolabitur.
17 Vel si gladium induxero super terram illam, et
dixero gladio: Transi per terram: et interfecero
de ea hominem et jumentum, 18 et tres viri isti
fuerint in medio ejus: vivo ego, dicit Dominus
Deus, non liberabunt filios neque filias, sed ipsi soli
liberabuntur. 19 Si autem et pestilentiam immisero
super terram illam, et effudero indignationem
meam super eam in sanguine, ut auferam ex ea
hominem et jumentum, 20 et Noë, et Daniel, et
Job fuerint in medio ejus: vivo ego, dicit Dominus
Deus, quia filium et filiam non liberabunt, sed ipsi
justitia sua liberabunt animas suas. 21 Quoniam hæc
dicit Dominus Deus: Quod etsi quatuor judicia mea
pessima, gladium, et famem, ac bestias malas, et
pestilentiam, immisero in Jerusalem, ut interficiam
de ea hominem et pecus, 22 tamen relinquetur
in ea salvatio educentium filios et filias: ecce
ipsi ingredientur ad vos, et videbitis viam eorum
et adinventiones eorum, et consolabimini super
malo quod induxi in Jerusalem, in omnibus quæ
importavi super eam. 23 Et consolabuntur vos, cum
videritis viam eorum et adinventiones eorum: et
cognoscetis quod non frustra fecerim omnia quæ
feci in ea, ait Dominus Deus.

15 Et factus est sermo Domini ad me, dicens:
2 Fili hominis, quid fiet de ligno vitis, ex
omnibus lignis nemorum quæ sunt inter ligna
silvarum? 3 numquid tolletur de ea lignum ut fiat

opus, aut fabricabitur de ea paxillus ut dependeat
in eo quodcumque vas? 4 Ecce igni datum est in
escam: utramque partem ejus consumpsit ignis,
et medietas ejus redacta est in favillam: numquid
utile erit ad opus? 5 Etiam cum esset integrum,
non erat aptum ad opus: quanto magis cum illud
ignis devoraverit et combusserit, nihil ex eo fiet
operis? 6 Propterea hæc dicit Dominus Deus:
Quomodo lignum vitis inter ligna silvarum, quod
dedi igni ad devorandum, sic tradam habitatores
Jerusalem. 7 Et ponam faciem meam in eos: de igne
egredientur, et ignis consumet eos: et scietis quia
ego Dominus, cum posuero faciem meam in eos,
8 et dedero terram inviam et desolatam, eo quod
prævaricatores extiterint, dicit Dominus Deus.

16 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2 Fili
hominis, notas fac Jerusalem abominationes
suas, 3 et dices: Hæc dicit Dominus Deus Jerusalem:
Radix tua et generatio tua de terra Chanaan: pater
tuus Amorrhæus, et mater tua Cethæa. 4 Et quando
nata es, in die ortus tui non est præcisus umbilicus
tuus, et aqua non es lota in salutem, nec sale
salita, nec involuta pannis. 5 Non pepercit super te
oculus, ut faceret tibi unum de his, misertus tui:
sed projecta es super faciem terræ in abjectione
animæ tuæ in die qua nata es. 6 Transiens autem
per te, vidi te conculcari in sanguine tuo: et dixi
tibi cum esses in sanguine tuo: Vive, dixi, inquam,
tibi: in sanguine tuo vive. 7 Multiplicatam quasi
germen agri dedi te: et multiplicata es, et grandis
effecta, et ingressa es, et pervenisti ad mundum
muliebrem: ubera tua intumuerunt, et pilus tuus
germinavit: et eras nuda, et confusione plena. 8
Et transivi per te, et vidi te: et ecce tempus tuum,
tempus amantium: et expandi amictum meum
super te, et operui ignominiam tuam: et juravi tibi,
et ingressus sum pactum tecum, ait Dominus Deus,
et facta es mihi. 9 Et lavi te aqua, et emundavi
sanguinem tuum ex te, et unxi te oleo. 10 Et vestivi
te discoloribus, et calceavi te janthino, et cinxi
te bysso, et indui te subtilibus: 11 et ornavi te
ornamento, et dedi armillas in manibus tuis, et
torquem circa collum tuum: 12 et dedi inaurem
super os tuum, et circulos auribus tuis, et coronam
decoris in capite tuo. 13 Et ornata es auro et argento,
et vestita es bysso et polymito et multicoloribus:
similam, et mel, et oleum comedisti: et decora facta
es vehementer nimis, et profecisti in regnum. 14
Et egressum est nomen tuum in gentes propter
speciem tuam, quia perfecta eras in decore meo
quem posueram super te, dicit Dominus Deus. 15
Et habens fiduciam in pulchritudine tua, fornicata
es in nomine tuo: et exposuisti fornicationem
tuam omni transeunti, ut ejus fieres. 16 Et sumens
de vestimentis tuis, fecisti tibi excelsa hinc inde
consuta, et fornicata es super eis sicut non est
factum, neque futurum est. 17 Et tulisti vasa
decoris tui de auro meo atque argento meo, quæ
dedi tibi, et fecisti tibi imagines masculinas, et
fornicata es in eis. 18 Et sumpsisti vestimenta tua
multicoloria, et operuisti illas, et oleum meum et
thymiama meum posuisti coram eis. 19 Et panem
meum quem dedi tibi, similam, et oleum, et mel,
quibus enutrivi te, posuisti in conspectu eorum
in odorem suavitatis: et factum est, ait Dominus
Deus. 20 Et tulisti filios tuos et filias tuas quas
generasti mihi, et immolasti eis ad devorandum.
Numquid parva est fornicatio tua? 21 Immolasti
filios meos, et dedisti, illos consecrans, eis. 22 Et post
omnes abominationes tuas et fornicationes, non es
recordata dierum adolescentiæ tuæ, quando eras
nuda et confusione plena, conculcata in sanguine
tuo. 23 Et accidit post omnem malitiam tuam
(væ, væ tibi! ait Dominus Deus), 24 et ædificasti
tibi lupanar, et fecisti tibi prostibulum in cunctis
plateis. 25 Ad omne caput viæ ædificasti signum
prostitutionis tuæ, et abominabilem fecisti decorem
tuum: et divisisti pedes tuos omni transeunti, et
multiplicasti fornicationes tuas: 26 et fornicata es
cum filiis Ægypti, vicinis tuis, magnarum carnium:
et multiplicasti fornicationem tuam ad irritandum
me. 27 Ecce ego extendam manum meam super
te, et auferam justificationem tuam, et dabo te in
animas odientium te filiarum Palæstinarum, quæ
erubescunt in via tua scelerata. 28 Et fornicata es in
filiis Assyriorum eo quod necdum fueris expleta:
et postquam fornicata es, nec sic es satiata: 29 et
multiplicasti fornicationem tuam in terra Chanaan
cum Chaldæis, et nec sic satiata es. 30 In quo
mundabo cor tuum, ait Dominus Deus, cum facias
omnia hæc opera mulieris meretricis et procacis?
31 Quia fabricasti lupanar tuum in capite omnis viæ,
et excelsum tuum fecisti in omni platea: nec facta es
quasi meretrix fastidio augens pretium, 32 sed quasi
mulier adultera, quæ super virum suum inducit
alienos. 33 Omnibus meretricibus dantur mercedes:
tu autem dedisti mercedes cunctis amatoribus tuis,
et dona donabas eis, ut intrarent ad te undique
ad fornicandum tecum. 34 Factumque est in te
contra consuetudinem mulierum in fornicationibus
tuis, et post te non erit fornicatio: in eo enim quod
dedisti mercedes, et mercedes non accepisti, factum
est in te contrarium. 35 Propterea, meretrix, audi
verbum Domini. 36 Hæc dicit Dominus Deus: Quia
effusum est æs tuum et revelata est ignominia

tua in fornicationibus tuis super amatores tuos, et
super idola abominationum tuarum, in sanguine
filiorum tuorum quos dedisti eis, **37** ecce ego
congregabo omnes amatores tuos quibus commista
es, et omnes quos dilexisti, cum universis quos
oderas: et congregabo eos super te undique, et
nudabo ignominiam tuam coram eis, et videbunt
omnem turpitudinem tuam. **38** Et judicabo te
judiciis adulterarum, et effundentium sanguinem:
et dabo te in sanguinem furoris et zeli. **39** Et dabo
te in manus eorum, et destruent lupanar tuum, et
demolientur prostibulum tuum: et denudabunt te
vestimentis tuis, et auferent vasa decoris tui, et
derelinquent te nudam, plenamque ignominia: **40**
et adducent super te multitudinem, et lapidabunt
te lapidibus, et trucidabunt te gladiis suis: **41** et
comburent domos tuas igni, et facient in te judicia in
oculis mulierum plurimarum. Et desines fornicari,
et mercedes ultra non dabis: **42** et requiescet
indignatio mea in te, et auferetur zelus meus a
te: et quiescam, nec irascar amplius. **43** Eo quod
non fueris recordata dierum adolescentiæ tuæ, et
provocasti me in omnibus his, quapropter et ego
vias tuas in capite tuo dedi, ait Dominus Deus, et non
feci juxta scelera tua in omnibus abominationibus
tuis. **44** Ecce omnis qui dicit vulgo proverbium, in
te assumet illud, dicens: Sicut mater, ita et filia
ejus. **45** Filia matris tuæ es tu, quæ projecit virum
suum et filios suos: et soror sororum tuarum es tu,
quæ projecerunt viros suos et filios suos: mater
vestra Cethæa, et pater vester Amorrhæus. **46** Et
soror tua major, Samaria, ipsa et filiæ ejus, quæ
habitant ad sinistram tuam: soror autem tua minor
te, quæ habitat a dextris tuis, Sodoma, et filiæ
ejus. **47** Sed nec in viis earum ambulasti, neque
secundum scelera earum fecisti pauxillum minus:
pene sceleratiora fecisti illis in omnibus viis tuis. **48**
Vivo ego, dicit Dominus Deus, quia non fecit Sodoma
soror tua, ipsa et filiæ ejus, sicut fecisti tu et filiæ
tuæ. **49** Ecce hæc fuit iniquitas Sodomæ sororis tuæ:
superbia, saturitas panis et abundantia, et otium
ipsius et filiarum ejus: et manum egeno et pauperi
non porrigebant: **50** et elevatæ sunt, et fecerunt
abominationes coram me: et abstuli eas sicut vidisti.
51 Et Samaria dimidium peccatorum tuorum non
peccavit: sed vicisti eas sceleribus tuis, et justificasti
sorores tuas in omnibus abominationibus tuis quas
operata es. **52** Ergo et tu porta confusionem tuam,
quæ vicisti sorores tuas peccatis tuis, sceleratius
agens ab eis: justificatæ sunt enim a te: ergo et
tu confundere, et porta ignominiam tuam, quæ
justificasti sorores tuas. **53** Et convertam restituens
eas conversione Sodomorum cum filiabus suis, et
conversione Samariæ et filiarum ejus, et convertam
reversionem tuam in medio earum, **54** ut portes
ignominiam tuam, et confundaris in omnibus quæ
fecisti consolans eas. **55** Et soror tua Sodoma et filiæ
ejus revertentur ad antiquitatem suam, et Samaria
et filiæ ejus revertentur ad antiquitatem suam, et tu
et filiæ tuæ revertemini ad antiquitatem vestram.
56 Non fuit autem Sodoma soror tua audita in ore
tuo in die superbiæ tuæ, **57** antequam revelaretur
malitia tua, sicut hoc tempore in opprobrium
filiarum Syriæ, et cunctarum in circuitu tuo filiarum
Palæstinarum quæ ambiunt te per gyrum. **58** Scelus
tuum et ignominiam tuam tu portasti, ait Dominus
Deus. **59** Quia hæc dicit Dominus Deus: Et faciam
tibi sicut despexisti juramentum, ut irritum faceres
pactum: **60** et recordabor ego pacti mei tecum in
diebus adolescentiæ tuæ, et suscitabo tibi pactum
sempiternum. **61** Et recordaberis viarum tuarum, et
confunderis, cum receperis sorores tuas te majores
cum minoribus tuis: et dabo eas tibi in filias, sed
non ex pacto tuo. **62** Et suscitabo ego pactum meum
tecum, et scies quia ego Dominus: **63** ut recorderis,
et confundaris, et non sit tibi ultra aperire os præ
confusione tua, cum placatus tibi fuero in omnibus
quæ fecisti, ait Dominus Deus.

17 Et factum est verbum Domini ad me, dicens:
2 Fili hominis, propone ænigma, et narra
parabolam ad domum Israël, **3** et dices: Hæc dicit
Dominus Deus: Aquila grandis magnarum alarum,
longo membrorum ductu, plena plumis et varietate,
venit ad Libanum, et tulit medullam cedri. **4**
Summitatem frondium ejus avulsit, et transportavit
eam in terram Chanaan: in urbe negotiatorum
posuit illam. **5** Et tulit de semine terræ, et posuit
illud in terra pro semine, ut firmaret radicem
super aquas multas: in superficie posuit illud. **6**
Cumque germinasset, crevit in vineam latiorem,
humili statura, respicientibus ramis ejus ad eam, et
radices ejus sub illa erant: facta est ergo vinea, et
fructificavit in palmites, et emisit propagines. **7** Et
facta est aquila altera grandis, magnis alis, multisque
plumis: et ecce vinea ista quasi mittens radices suas
ad eam, palmites suos extendit ad illam, ut irrigaret
eam de areolis germinis sui. **8** In terra bona super
aquas multas plantata est, ut faciat frondes, et
portet fructum, ut sit in vineam grandem. **9** Dic:
Hæc dicit Dominus Deus: Ergone prosperabitur?
nonne radices ejus evellet, et fructus ejus distringet,
et siccabit omnes palmites germinis ejus, et arescet,
et non in brachio grandi, neque in populo multo,
ut evelleret eam radicitus? **10** Ecce plantata est:
ergone prosperabitur? nonne, cum tetigerit eam

ventus urens, siccabitur, et in areis germinis sui
arescet? 11 Et factum est verbum Domini ad me,
dicens: 12 Dic ad domum exasperantem: Nescitis
quid ista significent? Dic: Ecce venit rex Babylonis
in Jerusalem, et assumet regem et principes ejus,
et adducet eos ad semetipsum in Babylonem. 13
Et tollet de semine regni, ferietque cum eo fœdus,
et ab eo accipiet jusjurandum. Sed et fortes terræ
tollet, 14 ut sit regnum humile, et non elevetur,
sed custodiat pactum ejus, et servet illud. 15 Qui
recedens ab eo misit nuntios ad Ægyptum, ut
daret sibi equos et populum multum: numquid
prosperabitur, vel consequetur salutem, qui fecit
hæc? et qui dissolvit pactum, numquid effugiet?
16 Vivo ego, dicit Dominus Deus, quoniam in loco
regis qui constituit eum regem, cujus fecit irritum
juramentum, et solvit pactum quod habebat cum eo,
in medio Babylonis morietur. 17 Et non in exercitu
grandi, neque in populo multo, faciet contra eum
Pharao prælium: in jactu aggeris, et in exstructione
vallorum, ut interficiat animas multas. 18 Spreverat
enim juramentum, ut solveret fœdus, et ecce dedit
manum suam: et cum omnia hæc fecerit, non
effugiet. 19 Propterea hæc dicit Dominus Deus:
Vivo ego, quoniam juramentum quod sprevit, et
fœdus quod prævaricatus est, ponam in caput
ejus. 20 Et expandam super eum rete meum, et
comprehendetur in sagena mea: et adducam eum in
Babylonem, et judicabo eum ibi in prævaricatione
qua despexit me. 21 Et omnes profugi ejus, cum
universo agmine suo, gladio cadent: residui autem
in omnem ventum dispergentur: et scietis quia ego
Dominus locutus sum. 22 Hæc dicit Dominus Deus:
Et sumam ego de medulla cedri sublimis, et ponam:
de vertice ramorum ejus tenerum distringam, et
plantabo super montem excelsum et eminentem. 23
In monte sublimi Israël plantabo illud, et erumpet
in germen, et faciet fructum, et erit in cedrum
magnam: et habitabunt sub ea omnes volucres,
et universum volatile sub umbra frondium ejus
nidificabit: 24 et scient omnia ligna regionis quia
ego Dominus humiliavi lignum sublime, et exaltavi
lignum humile; et siccavi lignum viride, et frondere
feci lignum aridum. Ego Dominus locutus sum, et
feci.

18 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2
Quid est quod inter vos parabolam vertitis in
proverbium istud in terra Israël, dicentes: Patres
comederunt uvam acerbam, et dentes filiorum
obstupescunt? 3 Vivo ego, dicit Dominus Deus,
si erit ultra vobis parabola hæc in proverbium
in Israël. 4 Ecce omnes animæ meæ sunt: ut
anima patris, ita et anima filii mea est: anima quæ
peccaverit, ipsa morietur. 5 Et vir si fuerit justus, et
fecerit judicium et justitiam, 6 in montibus non
comederit, et oculos suos non levaverit ad idola
domus Israël: et uxorem proximi sui non violaverit,
et ad mulierem menstruatam non accesserit: 7
et hominem non contristaverit, pignus debitori
reddiderit, per vim nihil rapuerit: panem suum
esurienti dederit, et nudum operuerit vestimento:
8 ad usuram non commodaverit, et amplius non
acceperit: ab iniquitate averterit manum suam,
et judicium verum fecerit inter virum et virum:
9 in præceptis meis ambulaverit, et judicia mea
custodierit, ut faciat veritatem: hic justus est;
vita vivet, ait Dominus Deus. 10 Quod si genuerit
filium latronem, effundentem sanguinem, et fecerit
unum de istis: 11 et hæc quidem omnia non
facientem, sed in montibus comedentem, et uxorem
proximi sui polluentem: 12 egenum et pauperem
contristantem, rapientem rapinas, pignus non
reddentem, et ad idola levantem oculos suos,
abominationem facientem: 13 ad usuram dantem,
et amplius accipientem: numquid vivet? Non
vivet: cum universa hæc detestanda fecerit, morte
morietur; sanguis ejus in ipso erit. 14 Quod si
genuerit filium, qui videns omnia peccata patris
sui quæ fecit, timuerit, et non fecerit simile eis: 15
super montes non comederit, et oculos suos non
levaverit ad idola domus Israël, et uxorem proximi
sui non violaverit: 16 et virum non contristaverit,
pignus non retinuerit, et rapinam non rapuerit:
panem suum esurienti dederit, et nudum operuerit
vestimento: 17 a pauperis injuria averterit manum
suam, usuram et superabundantiam non acceperit,
judicia mea fecerit, in præceptis meis ambulaverit:
hic non morietur in iniquitate patris sui, sed vita
vivet. 18 Pater ejus, quia calumniatus est, et vim
fecit fratri, et malum operatus est in medio populi
sui, ecce mortuus est in iniquitate sua. 19 Et
dicitis: Quare non portavit filius iniquitatem patris?
Videlicet quia filius judicium et justitiam operatus
est, omnia præcepta mea custodivit, et fecit illa,
vivet vita. 20 Anima quæ peccaverit, ipsa morietur:
filius non portabit iniquitatem patris, et pater
non portabit iniquitatem filii: justitia justi super
eum erit, et impietas impii erit super eum. 21
Si autem impius egerit pœnitentiam ab omnibus
peccatis suis quæ operatus est, et custodierit omnia
præcepta mea, et fecerit judicium et justitiam, vita
vivet, et non morietur. 22 Omnium iniquitatum ejus
quas operatus est, non recordabor: in justitia sua
quam operatus est, vivet. 23 Numquid voluntatis
meæ est mors impii, dicit Dominus Deus, et non ut

convertatur a viis suis, et vivat? 24 Si autem averterit
se justus a justitia sua, et fecerit iniquitatem
secundum omnes abominationes quas operari solet
impius, numquid vivet? Omnes justitiæ ejus quas
fecerat, non recordabuntur: in prævaricatione qua
prævaricatus est, et in peccato suo quod peccavit,
in ipsis morietur. 25 Et dixistis: Non est æqua
via Domini! Audite ergo, domus Israël: numquid
via mea non est æqua, et non magis viæ vestræ
pravæ sunt? 26 Cum enim averterit se justus a
justitia sua, et fecerit iniquitatem, morietur in eis:
in injustitia quam operatus est morietur. 27 Et cum
averterit se impius ab impietate sua quam operatus
est, et fecerit judicium et justitiam, ipse animam
suam vivificabit: 28 considerans enim, et avertens
se ab omnibus iniquitatibus suis quas operatus
est, vita vivet, et non morietur. 29 Et dicunt filii
Israël: Non est æqua via Domini! Numquid viæ
meæ non sunt æquæ, domus Israël, et non magis
viæ vestræ pravæ? 30 Idcirco unumquemque juxta
vias suas judicabo, domus Israël, ait Dominus Deus.
Convertimini, et agite pœnitentiam ab omnibus
iniquitatibus vestris, et non erit vobis in ruinam
iniquitas. 31 Projicite a vobis omnes prævaricationes
vestras in quibus prævaricati estis, et facite vobis
cor novum, et spiritum novum: et quare moriemini,
domus Israël? 32 Quia nolo mortem morientis, dicit
Dominus Deus: revertimini, et vivite.

19 Et tu assume planctum super principes Israël,
2 et dices: Quare mater tua leæna inter leones
cubavit? in medio leunculorum enutrivit catulos
suos? 3 Et eduxit unum de leunculis suis, et leo
factus est: et didicit capere prædam, hominemque
comedere. 4 Et audierunt de eo gentes: et non
absque vulneribus suis ceperunt eum, et adduxerunt
eum in catenis in terram Ægypti. 5 Quæ cum
vidisset quoniam infirmata est, et periit exspectatio
ejus, tulit unum de leunculis suis; leonem constituit
eum. 6 Qui incedebat inter leones, et factus est leo:
et didicit prædam capere, et homines devorare: 7
didicit viduas facere, et civitates earum in desertum
adducere: et desolata est terra et plenitudo ejus a
voce rugitus illius. 8 Et convenerunt adversus eum
gentes undique de provinciis, et expanderunt super
eum rete suum: in vulneribus earum captus est, 9
et miserunt eum in caveam: in catenis adduxerunt
eum ad regem Babylonis, miseruntque eum in
carcerem, ne audiretur vox ejus ultra super montes
Israël. 10 Mater tua quasi vinea in sanguine tuo
super aquam plantata est: fructus ejus et frondes
ejus creverunt ex aquis multis. 11 Et factæ sunt ei
virgæ solidæ in sceptra dominantium, et exaltata
est statura ejus inter frondes, et vidit altitudinem
suam in multitudine palmitum suorum. 12 Et evulsa
est in ira, in terramque projecta, et ventus urens
siccavit fructum ejus: marcuerunt et arefactæ sunt
virgæ roboris ejus: ignis comedit eam. 13 Et nunc
transplantata est in desertum, in terra invia et
sitienti. 14 Et egressus est ignis de virga ramorum
ejus, qui fructum ejus comedit: et non fuit in ea
virga fortis, sceptrum dominantium. Planctus est,
et erit in planctum.

20 Et factum est in anno septimo, in quinto, in
decima mensis, venerunt viri de senioribus
Israël ut interrogarent Dominum, et sederunt coram
me. 2 Et factus est sermo Domini ad me, dicens:
3 Fili hominis, loquere senioribus Israël, et dices
ad eos: Hæc dicit Dominus Deus: Numquid ad
interrogandum me vos venistis? vivo ego quia non
respondebo vobis, ait Dominus Deus. 4 Si judicas
eos, si judicas, fili hominis, abominationes patrum
eorum ostende eis. 5 Et dices ad eos: Hæc dicit
Dominus Deus: In die qua elegi Israël, et levavi
manum meam pro stirpe domus Jacob, et apparui
eis in terra Ægypti, et levavi manum meam pro
eis, dicens: Ego Dominus Deus vester: 6 in die
illa levavi manum meam pro eis ut educerem eos
de terra Ægypti, in terram quam provideram eis,
fluentem lacte et melle, quæ est egregia inter
omnes terras. 7 Et dixi ad eos: Unusquisque
offensiones oculorum suorum abjiciat, et in idolis
Ægypti nolite pollui: ego Dominus Deus vester.
8 Et irritaverunt me, noluerunt que me audire:
unusquisque abominationes oculorum suorum non
projecit, nec idola Ægypti reliquerunt. Et dixi ut
effunderem indignationem meam super eos, et
implerem iram meam in eis, in medio terræ Ægypti.
9 Et feci propter nomen meum, ut non violaretur
coram gentibus in quarum medio erant, et inter
quas apparui eis ut educerem eos de terra Ægypti.
10 Ejeci ergo eos de terra Ægypti, et eduxi eos
in desertum. 11 Et dedi eis præcepta mea, et
judicia mea ostendi eis, quæ faciens homo vivet in
eis. 12 Insuper et sabbata mea dedi eis, ut essent
signum inter me et eos, et scirent quia ego Dominus
sanctificans eos. 13 Et irritaverunt me domus Israël
in deserto: in præceptis meis non ambulaverunt, et
judicia mea projecerunt, quæ faciens homo vivet in
eis, et sabbata mea violaverunt vehementer. Dixi
ergo ut effunderem furorem meum super eos in
deserto, et consumerem eos: 14 et feci propter
nomen meum, ne violaretur coram gentibus de
quibus ejeci eos in conspectu earum. 15 Ego igitur
levavi manum meam super eos in deserto, ne

inducerem eos in terram quam dedi eis, fluentem
lacte et melle, præcipuam terrarum omnium: **16**
quia judicia mea projecerunt, et in præceptis meis
non ambulaverunt, et sabbata mea violaverunt: post
idola enim cor eorum gradiebatur. **17** Et pepercit
oculus meus super eos, ut non interficerem eos: nec
consumpsi eos in deserto. **18** Dixi autem ad filios
eorum in solitudine: In præceptis patrum vestrorum
nolite incedere, nec judicia eorum custodiatis,
nec in idolis eorum polluamini. **19** Ego Dominus
Deus vester: in præceptis meis ambulate: judicia
mea custodite, et facite ea, **20** et sabbata mea
sanctificate, ut sint signum inter me et vos, et
sciatis quia ego sum Dominus Deus vester. **21** Et
exacerbaverunt me filii: in præceptis meis non
ambulaverunt, et judicia mea non custodierunt
ut facerent ea, quæ cum fecerit homo, vivet in
eis, et sabbata mea violaverunt. Et comminatus
sum ut effunderem furorem meum super eos, et
implerem iram meam in eis in deserto. **22** Averti
autem manum meam, et feci propter nomen meum,
ut non violaretur coram gentibus de quibus ejeci
eos in oculis earum. **23** Iterum levavi manum
meam in eos in solitudine, ut dispergerem illos in
nationes, et ventilarem in terras, **24** eo quod judicia
mea non fecissent, et præcepta mea reprobassent,
et sabbata mea violassent, et post idola patrum
suorum fuissent oculi eorum. **25** Ergo et ego dedi
eis præcepta non bona, et judicia in quibus non
vivent. **26** Et pollui eos in muneribus suis, cum
offerrent omne quod aperit vulvam, propter delicta
sua: et scient quia ego Dominus. **27** Quam ob rem
loquere ad domum Israël, fili hominis, et dices
ad eos: Hæc dicit Dominus Deus: Adhuc et in hoc
blasphemaverunt me patres vestri, cum sprevissent
me contemnentes, **28** et induxissem eos in terram
super quam levavi manum meam ut darem eis:
viderunt omnem collem excelsum, et omne lignum
nemorosum, et immolaverunt ibi victimas suas,
et dederunt ibi irritationem oblationis suæ, et
posuerunt ibi odorem suavitatis suæ, et libaverunt
libationes suas. **29** Et dixi ad eos: Quid est excelsum,
ad quod vos ingredimini? et vocatum est nomen
ejus Excelsum usque ad hanc diem. **30** Propterea
dic ad domum Israël: Hæc dicit Dominus Deus:
Certe in via patrum vestrorum vos polluimini,
et post offendicula eorum vos fornicamini: **31** et
in oblatione donorum vestrorum, cum traducitis
filios vestros per ignem, vos polluimini in omnibus
idolis vestris usque hodie: et ego respondebo vobis,
domus Israël? Vivo ego, dicit Dominus Deus, quia
non respondebo vobis. **32** Neque cogitatio mentis
vestræ fiet, dicentium: Erimus sicut gentes et sicut
cognationes terræ, ut colamus ligna et lapides. **33**
Vivo ego, dicit Dominus Deus, quoniam in manu
forti, et in brachio extento, et in furore effuso,
regnabo super vos. **34** Et educam vos de populis, et
congregabo vos de terris in quibus dispersi estis:
in manu valida, et in brachio extento, et in furore
effuso, regnabo super vos. **35** Et adducam vos in
desertum populorum, et judicabor vobiscum ibi
facie ad faciem. **36** Sicut judicio contendi adversum
patres vestros in deserto terræ Ægypti, sic judicabo
vos, dicit Dominus Deus. **37** Et subjiciam vos
sceptro meo, et inducam vos in vinculis fœderis.
38 Et eligam de vobis transgressores et impios,
et de terra incolatus eorum educam eos, et in
terram Israël non ingredientur: et scietis quia
ego Dominus. **39** Et vos, domus Israël, hæc dicit
Dominus Deus: Singuli post idola vestra ambulate,
et servite eis. Quod si et in hoc non audieritis
me, et nomen meum sanctum polluerit is ultra in
muneribus vestris et in idolis vestris: **40** in monte
sancto meo, in monte excelso Israël, ait Dominus
Deus, ibi serviet mihi omnis domus Israël: omnes,
inquam, in terra in qua placebunt mihi: et ibi
quæram primitias vestras, et initium decimarum
vestrarum, in omnibus sanctificationibus vestris.
41 In odorem suavitatis suscipiam vos, cum eduxero
vos de populis, et congregavero vos de terris in
quas dispersi estis: et sanctificabor in vobis in
oculis nationum. **42** Et scietis quia ego Dominus,
cum induxero vos ad terram Israël, in terram pro
qua levavi manum meam ut darem eam patribus
vestris. **43** Et recordabimini ibi viarum vestrarum,
et omnium scelerum vestrorum, quibus polluti estis
in eis: et displicebitis vobis in conspectu vestro,
in omnibus malitiis vestris quas fecistis. **44** Et
scietis quia ego Dominus, cum benefecero vobis
propter nomen meum, et non secundum vias vestras
malas, neque secundum scelera vestra pessima,
domus Israël, ait Dominus Deus. **45** Et factus est
sermo Domini ad me, dicens: **46** Fili hominis,
pone faciem tuam contra viam austri, et stilla ad
africum, et propheta ad saltum agri meridiani. **47**
Et dices saltui meridiano: Audi verbum Domini:
Hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego succendam
in te ignem, et comburam in te omne lignum
viride, et omne lignum aridum: non extinguetur
flamma succensionis: et comburetur in ea omnis
facies ab austro usque ad aquilonem, **48** et videbit
universa caro quia ego Dominus succendi eam, nec
extinguetur. **49** Et dixi: A, a, a, Domine Deus: ipsi
dicunt de me: Numquid non per parabolas loquitur
iste?

21 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: **2** Fili hominis, pone faciem tuam ad Jerusalem, et stilla ad sanctuaria, et propheta contra humum Israël. **3** Et dices terræ Israël: Hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego ad te, et ejiciam gladium meum de vagina sua, et occidam in te justum et impium. **4** Pro eo autem quod occidi in te justum et impium, idcirco egredietur gladius meus de vagina sua ad omnem carnem, ab austro usque ad aquilonem: **5** ut sciat omnis caro quia ego Dominus, eduxi gladium meum de vagina sua irrevocabilem. **6** Et tu, fili hominis, ingemisce in contritione lumborum, et in amaritudinibus ingemisce coram eis. **7** Cumque dixerint ad te: Quare tu gemis? dices: Pro auditu: quia venit, et tabescet omne cor, et dissolventur universæ manus, et infirmabitur omnis spiritus, et per cuncta genua fluent aquæ: ecce venit, et fiet, ait Dominus Deus. **8** Et factus est sermo Domini ad me, dicens: **9** Fili hominis, propheta, et dices: Hæc dicit Dominus Deus: loquere: Gladius, gladius exacutus est, et limatus: **10** ut cædat victimas, exacutus est: ut splendeat, limatus est: qui moves sceptrum filii mei, succidisti omne lignum. **11** Et dedi eum ad levigandum, ut teneatur manu: iste exacutus est gladius, et iste limatus est, ut sit in manu interficientis. **12** Clama et ulula, fili hominis, quia hic factus est in populo meo, hic in cunctis ducibus Israël qui fugerant: gladio traditi sunt cum populo meo: idcirco plaude super femur, **13** quia probatus est: et hoc, cum sceptrum subverterit, et non erit, dicit Dominus Deus. **14** Tu ergo, fili hominis, propheta, et percute manu ad manum: et duplicetur gladius, ac triplicetur gladius interfectorum: hic est gladius occisionis magnæ, qui obstupescere eos facit **15** et corde tabescere, et multiplicat ruinas. In omnibus portis eorum dedi conturbationem gladii acuti, et limati ad fulgendum, amicti ad cædem. **16** Exacuere, vade ad dexteram sive ad sinistram, quocumque faciei tuæ est appetitus. **17** Quin et ego plaudam manu ad manum, et implebo indignationem meam: ego Dominus locutus sum. **18** Et factus est sermo Domini ad me, dicens: **19** Et tu, fili hominis, pone tibi duas vias, ut veniat gladius regis Babylonis: de terra una egredientur ambæ: et manu capiet conjecturam; in capite viæ civitatis conjiciet. **20** Viam pones ut veniat gladius ad Rabbath filiorum Ammon, et ad Judam in Jerusalem munitissimam. **21** Stetit enim rex Babylonis in bivio, in capite duarum viarum, divinationem quærens, commiscens sagittas: interrogavit idola, exta consuluit. **22** Ad dexteram ejus facta est divinatio super Jerusalem, ut ponat arietes, ut aperiat os in cæde, ut elevet vocem in ululatu, ut ponat arietes contra portas, ut comportet aggerem, ut ædificet munitiones. **23** Eritque quasi consulens frustra oraculum in oculis eorum, et sabbatorum otium imitans: ipse autem recordabitur iniquitatis ad capiendum. **24** Idcirco hæc dicit Dominus Deus: Pro eo quod recordati estis iniquitatis vestræ, et revelastis prævaricationes vestras, et apparuerunt peccata vestra in omnibus cogitationibus vestris, pro eo, inquam, quod recordati estis, manu capiemini. **25** Tu autem, profane, impie dux Israël, cujus venit dies in tempore iniquitatis præfinita: **26** hæc dicit Dominus Deus: Aufer cidarim, tolle coronam: nonne hæc est quæ humilem sublevavit, et sublimem humiliavit? **27** Iniquitatem, iniquitatem, iniquitatem ponam eam: et hoc non factum est, donec veniret cujus est judicium, et tradam ei. **28** Et tu, fili hominis, propheta, et dic: Hæc dicit Dominus Deus ad filios Ammon, et ad opprobrium eorum: et dices: Mucro, mucro, evaginate ad occidendum: limate ut interficias et fulgeas: **29** cum tibi viderentur vana, et divinarentur mendacia, ut dareris super colla vulneratorum impiorum, quorum venit dies in tempore iniquitatis præfinita. **30** Revertere ad vaginam tuam, in loco in quo creatus es: in terra nativitatis tuæ judicabo te. **31** Et effundam super te indignationem meam; in igne furoris mei sufflabo in te: daboque te in manus hominum insipientium, et fabricantium interitum. **32** Igni eris cibus; sanguis tuus erit in medio terræ; oblivioni traderis: quia ego Dominus locutus sum.

22 Et factum est verbum Domini ad me, dicens: **2** Et tu, fili hominis, nonne judicas, nonne judicas civitatem sanguinum? **3** Et ostendes ei omnes abominationes suas, et dices: Hæc dicit Dominus Deus: Civitas effundens sanguinem in medio sui, ut veniat tempus ejus: et quæ fecit idola contra semetipsam, ut polluetur. **4** In sanguine tuo, qui a te effusus est, deliquisti, et in idolis tuis, quæ fecisti, polluta es: et appropinquare fecisti dies tuos, et adduxisti tempus annorum tuorum: propterea dedi te opprobrium gentibus, et irrisionem universis terris. **5** Quæ juxta sunt, et quæ procul a te, triumphabunt de te, sordida, nobilis, grandis interitu. **6** Ecce principes Israël singuli in brachio suo fuerunt in te, ad effundendum sanguinem. **7** Patrem et matrem contumeliis affecerunt: in te advenam calumniati sunt in medio tui: pupillum et viduam contristaverunt apud te. **8** Sanctuaria mea sprevisti, et sabbata mea polluisti. **9** Viri detractores fuerunt in te ad effundendum sanguinem, et super montes comederunt in te: scelus operati sunt in medio tui. **10** Verecundiora patris discooperuerunt

in te; immunditiam menstruatæ humiliaverunt
in te: 11 et unusquisque in uxorem proximi sui
operatus est abominationem, et socer nurum
suam polluit nefarie: frater sororem suam, filiam
patris sui, oppressit in te. 12 Munera acceperunt
apud te ad effundendum sanguinem: usuram et
superabundantiam accepisti, et avare proximos tuos
calumniabaris: meique oblita es, ait Dominus Deus.
13 Ecce complosi manus meas super avaritiam tuam
quam fecisti, et super sanguinem qui effusus est in
medio tui. 14 Numquid sustinebit cor tuum, aut
prævalebunt manus tuæ, in diebus quos ego faciam
tibi? Ego Dominus locutus sum, et faciam. 15 Et
dispergam te in nationes, et ventilabo te in terras,
et deficere faciam immunditiam tuam a te. 16 Et
possidebo te in conspectu gentium: et scies quia ego
Dominus. 17 Et factum est verbum Domini ad me,
dicens: 18 Fili hominis, versa est mihi domus Israël
in scoriam: omnes isti æs, et stannum, et ferrum,
et plumbum in medio fornacis: scoria argenti
facti sunt. 19 Propterea hæc dicit Dominus Deus:
Eo quod versi estis omnes in scoriam, propterea
ecce ego congregabo vos in medio Jerusalem, 20
congregatione argenti, et æris, et stanni, et ferri,
et plumbi, in medio fornacis, ut succendam in ea
ignem ad conflandum. Sic congregabo in furore
meo, et in ira mea: et requiescam, et conflabo
vos. 21 Et congregabo vos, et succendam vos in
igne furoris mei, et conflabimini in medio ejus.
22 Ut conflatur argentum in medio fornacis, sic
eritis in medio ejus: et scietis quia ego Dominus
cum effuderim indignationem meam super vos. 23
Et factum est verbum Domini ad me, dicens: 24
Fili hominis, dic ei: Tu es terra immunda, et non
compluta in die furoris. 25 Conjuratio prophetarum
in medio ejus: sicut leo rugiens, rapiensque prædam,
animas devoraverunt: opes et pretium acceperunt:
viduas ejus multiplicaverunt in medio illius. 26
Sacerdotes ejus contempserunt legem meam,
et polluerunt sanctuaria mea: inter sanctum et
profanum non habuerunt distantiam, et inter
pollutum et mundum non intellexerunt: et a sabbatis
meis averterunt oculos suos, et coinquinabar in
medio eorum. 27 Principes ejus in medio illius quasi
lupi rapientes prædam ad effundendum sanguinem,
et ad perdendas animas, et avare ad sectanda
lucra. 28 Prophetæ autem ejus liniebant eos absque
temperamento, videntes vana, et divinantes eis
mendacium, dicentes: Hæc dicit Dominus Deus:
cum Dominus non sit locutus. 29 Populi terræ
calumniabantur calumniam, et rapiebant violenter:
egenum et pauperem affligebant, et advenam
opprimebant calumnia absque judicio. 30 Et quæsivi
de eis virum qui interponeret sepem, et staret
oppositus contra me pro terra, ne dissiparem eam:
et non inveni. 31 Et effudi super eos indignationem
meam; in igne iræ meæ consumpsi eos: viam eorum
in caput eorum reddidi, ait Dominus Deus.

23 Et factus est sermo Domini ad me, dicens:
2 Fili hominis, duæ mulieres filiæ matris
unius fuerunt: 3 et fornicatæ sunt in Ægypto, in
adolescentia sua fornicatæ sunt: ibi subacta sunt
ubera earum, et fractæ sunt mammæ pubertatis
earum. 4 Nomina autem earum, Oolla major, et
Ooliba soror ejus minor: et habui eas, et pepererunt
filios et filias. Porro earum nomina, Samaria Oolla,
et Jerusalem Ooliba. 5 Fornicata est igitur super
me Oolla, et insanivit in amatores suos, in Assyrios
propinquantes, 6 vestitos hyacintho, principes et
magistratus, juvenes cupidinis, universos equites,
ascensores equorum. 7 Et dedit fornicationes suas
super eos electos, filios Assyriorum universos:
et in omnibus in quos insanivit, in immunditiis
eorum polluta est. 8 Insuper et fornicationes suas,
quas habuerat in Ægypto, non reliquit: nam et
illi dormierunt cum ea in adolescentia ejus, et illi
confregerunt ubera pubertatis ejus, et effuderunt
fornicationem suam super eam. 9 Propterea tradidi
eam in manus amatorum suorum, in manus filiorum
Assur, super quorum insanivit libidine. 10 Ipsi
discooperuerunt ignominiam ejus, filios et filias
ejus tulerunt, et ipsam occiderunt gladio: et factæ
sunt famosæ mulieres, et judicia perpetraverunt
in ea. 11 Quod cum vidisset soror ejus Ooliba,
plus quam illa insanivit libidine, et fornicationem
suam super fornicationem sororis suæ: 12 ad
filios Assyriorum præbuit impudenter, ducibus et
magistratibus ad se venientibus, indutis veste varia,
equitibus qui vectabantur equis, et adolescentibus
forma cunctis egregia. 13 Et vidi quod polluta esset
via una ambarum. 14 Et auxit fornicationes suas:
cumque vidisset viros depictos in pariete, imagines
Chaldæorum expressas coloribus, 15 et accinctos
balteis renes, et tiaras tinctas in capitibus eorum,
formam ducum omnium, similitudinem filiorum
Babylonis, terræque Chaldæorum, in qua orti sunt,
16 insanivit super eos concupiscentia oculorum
suorum, et misit nuntios ad eos in Chaldæam.
17 Cumque venissent ad eam filii Babylonis ad
cubile mammarum, polluerunt eam stupris suis:
et polluta est ab eis, et saturata est anima ejus
ab illis. 18 Denudavit quoque fornicationes suas,
et discooperuit ignominiam suam: et recessit
anima mea ab ea, sicut recesserat anima mea a
sorore ejus: 19 multiplicavit enim fornicationes

suas, recordans dies adolescentiæ suæ, quibus
fornicata est in terra Ægypti. 20 Et insanivit
libidine super concubitum eorum, quorum carnes
sunt ut carnes asinorum, et sicut fluxus equorum
fluxus eorum. 21 Et visitasti scelus adolescentiæ
tuæ, quando subacta sunt in Ægypto ubera tua,
et confractæ sunt mammæ pubertatis tuæ. 22
Propterea, Ooliba, hæc dicit Dominus Deus: Ecce
ego suscitabo omnes amatores tuos contra te,
de quibus satiata est anima tua, et congregabo
eos adversum te in circuitu: 23 filios Babylonis,
et universos Chaldæos, nobiles, tyrannosque, et
principes, omnes filios Assyriorum, juvenes forma
egregia, duces et magistratus universos, principes
principum, et nominatos ascensores equorum:
24 et venient super te instructi curru et rota,
multitudo populorum: lorica, et clypeo, et galea
armabuntur contra te undique: et dabo coram
eis judicium, et judicabunt te judiciis suis. 25 Et
ponam zelum meum in te, quem exercent tecum
in furore: nasum tuum et aures tuas præcident,
et quæ remanserint, gladio concident. Ipsi filios
tuos et filias tuas capient, et novissimum tuum
devorabitur igni: 26 et denudabunt te vestimentis
tuis, et tollent vasa gloriæ tuæ. 27 Et requiescere
faciam scelus tuum de te, et fornicationem tuam
de terra Ægypti: nec levabis oculos tuos ad eos, et
Ægypti non recordaberis amplius. 28 Quia hæc dicit
Dominus Deus: Ecce ego tradam te in manus eorum
quos odisti, in manus de quibus satiata est anima
tua. 29 Et agent tecum in odio, et tollent omnes
labores tuos, et dimittent te nudam et ignominia
plenam: et revelabitur ignominia fornicationum
tuarum, scelus tuum, et fornicationes tuæ. 30
Fecerunt hæc tibi, quia fornicata es post gentes
inter quas polluta es in idolis earum. 31 In via
sororis tuæ ambulasti, et dabo calicem ejus in manu
tua. 32 Hæc dicit Dominus Deus: Calicem sororis
tuæ bibes profundum et latum: eris in derisum
et in subsannationem quæ est capacissima. 33
Ebrietate et dolore repleberis: calice mœroris et
tristitiæ, calice sororis tuæ Samariæ. 34 Et bibes
illum, et epotabis usque ad fæces: et fragmenta ejus
devorabis, et ubera tua lacerabis, quia ego locutus
sum, ait Dominus Deus. 35 Propterea hæc dicit
Dominus Deus: Quia oblita es mei, et projecisti me
post corpus tuum, tu quoque porta scelus tuum et
fornicationes tuas. 36 Et ait Dominus ad me, dicens:
Fili hominis, numquid judicas Oollam et Oolibam,
et annuntias eis scelera earum? 37 Quia adulteratæ
sunt, et sanguis in manibus earum, et cum idolis
suis fornicatæ sunt: insuper et filios suos quos
genuerunt mihi, obtulerunt eis ad devorandum. 38
Sed et hoc fecerunt mihi: polluerunt sanctuarium
meum in die illa, et sabbata mea profanaverunt.
39 Cumque immolarent filios suos idolis suis, et
ingrederentur sanctuarium meum in die illa ut
polluerent illud, etiam hæc fecerunt in medio
domus meæ. 40 Miserunt ad viros venientes de
longe, ad quos nuntium miserant: itaque ecce
venerunt quibus te lavisti, et circumlinisti stibio
oculos tuos, et ornata es mundo muliebri. 41 Sedisti
in lecto pulcherrimo, et mensa ornata est ante te:
thymiama meum et unguentum meum posuisti
super eam. 42 Et vox multitudinis exsultantis erat
in ea: et in viris, qui de multitudine hominum
adducebantur, et veniebant de deserto, posuerunt
armillas in manibus eorum, et coronas speciosas
in capitibus eorum. 43 Et dixi ei, quæ attrita est
in adulteriis: Nunc fornicabitur in fornicatione
sua etiam hæc. 44 Et ingressi sunt ad eam quasi
ad mulierem meretricem: sic ingrediebantur ad
Oollam et Oolibam, mulieres nefarias. 45 Viri ergo
justi sunt: hi judicabunt eas judicio adulterarum,
et judicio effundentium sanguinem: quia adulteræ
sunt, et sanguis in manibus earum. 46 Hæc enim
dicit Dominus Deus: Adduc ad eas multitudinem,
et trade eas in tumultum et in rapinam. 47 Et
lapidentur lapidibus populorum, et confodiantur
gladiis eorum: filios et filias earum interficient,
et domos earum igne succendent. 48 Et auferam
scelus de terra, et discent omnes mulieres ne
faciant secundum scelus earum. 49 Et dabunt scelus
vestrum super vos, et peccata idolorum vestrorum
portabitis: et scietis quia ego Dominus Deus.

24 Et factum est verbum Domini ad me in anno
nono, in mense decimo, decima die mensis,
dicens: 2 Fili hominis, scribe tibi nomen diei hujus,
in qua confirmatus est rex Babylonis adversum
Jerusalem hodie. 3 Et dices per proverbium ad
domum irritatricem parabolam, et loqueris ad eos:
Hæc dicit Dominus Deus: Pone ollam; pone, inquam,
et mitte in eam aquam. 4 Congere frusta ejus in
eam, omnem partem bonam, femur et armum,
electa et ossibus plena. 5 Pinguissimum pecus
assume, compone quoque strues ossium sub ea:
efferbuit coctio ejus, et discocta sunt ossa illius in
medio ejus. 6 Propterea hæc dicit Dominus Deus:
Væ civitati sanguinum, ollæ cujus rubigo in ea
est, et rubigo ejus non exivit de ea! per partes et
per partes suas ejice eam: non cecidit super eam
sors. 7 Sanguis enim ejus in medio ejus est; super
limpidissimam petram effudit illum: non effudit
illum super terram, ut possit operiri pulvere. 8 Ut
superinducerem indignationem meam, et vindicta

ulciscerer, dedi sanguinem ejus super petram
limpidissimam, ne operiretur. 9 Propterea hæc
dicit Dominus Deus: Væ civitati sanguinum, cujus
ego grandem faciam pyram! 10 Congere ossa, quæ
igne succendam: consumentur carnes, et coquetur
universa compositio, et ossa tabescent. 11 Pone
quoque eam super prunas vacuam, ut incalescat,
et liquefiat æs ejus, et confletur in medio ejus
inquinamentum ejus, et consumatur rubigo ejus.
12 Multo labore sudatum est, et non exivit de ea
nimia rubigo ejus, neque per ignem. 13 Immunditia
tua execrabilis, quia mundare te volui, et non es
mundata a sordibus tuis: sed nec mundaberis prius,
donec quiescere faciam indignationem meam in
te. 14 Ego Dominus locutus sum: veniet, et faciam:
non transeam, nec parcam, nec placabor: juxta
vias tuas, et juxta adinventiones tuas judicabo te,
dicit Dominus. 15 Et factum est verbum Domini
ad me, dicens: 16 Fili hominis, ecce ego tollo a
te desiderabile oculorum tuorum in plaga: et non
planges, neque plorabis, neque fluent lacrimæ tuæ.
17 Ingemisce tacens: mortuorum luctum non facies:
corona tua circumligata sit tibi, et calceamenta tua
erunt in pedibus tuis: nec amictu ora velabis, nec
cibos lugentium comedes. 18 Locutus sum ergo ad
populum mane, et mortua est uxor mea vespere:
fecique mane sicut præceperat mihi. 19 Et dixit
ad me populus: Quare non indicas nobis quid ista
significent quæ tu facis? 20 Et dixi ad eos: Sermo
Domini factus est ad me, dicens: 21 Loquere domui
Israël: Hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego polluam
sanctuarium meum, superbiam imperii vestri, et
desiderabile oculorum vestrorum, et super quo
pavet anima vestra: filii vestri et filiæ vestræ quas
reliquistis, gladio cadent. 22 Et facietis sicut feci:
ora amictu non velabitis, et cibos lugentium non
comedetis: 23 coronas habebitis in capitibus vestris,
et calceamenta in pedibus: non plangetis, neque
flebitis, sed tabescetis in iniquitatibus vestris, et
unusquisque gemet ad fratrem suum. 24 Eritque
Ezechiel vobis in portentum: juxta omnia quæ
fecit, facietis cum venerit istud: et scietis quia ego
Dominus Deus. 25 Et tu, fili hominis, ecce in die
qua tollam ab eis fortitudinem eorum, et gaudium
dignitatis, et desiderium oculorum eorum, super
quo requiescunt animæ eorum, filios et filias eorum:
26 in die illa, cum venerit fugiens ad te ut annuntiet
tibi: 27 in die, inquam illa, aperietur os tuum cum
eo qui fugit, et loqueris, et non silebis ultra: erisque
eis in portentum, et scietis quia ego Dominus.

25 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2
Fili hominis, pone faciem tuam contra filios
Ammon, et prophetabis de eis. 3 Et dices filiis
Ammon: Audite verbum Domini Dei. Hæc dicit
Dominus Deus: Pro eo quod dixisti: Euge, euge, super
sanctuarium meum, quia pollutum est; et super
terram Israël, quoniam desolata est; et super domum
Juda, quoniam ducti sunt in captivitatem: 4 idcirco
ego tradam te filiis orientalibus in hæreditatem:
et collocabunt caulas suas in te, et ponent in te
tentoria sua: ipsi comedent fruges tuas, et ipsi
bibent lac tuum. 5 Daboque Rabbath in habitaculum
camelorum, et filios Ammon in cubile pecorum: et
scietis quia ego Dominus. 6 Quia hæc dicit Dominus
Deus: Pro eo quod plausisti manu et percussisti
pede, et gavisa es ex toto affectu super terram
Israël, 7 idcirco ecce ego extendam manum meam
super te, et tradam te in direptionem gentium, et
interficiam te de populis, et perdam de terris, et
conteram: et scies quia ego Dominus. 8 Hæc dicit
Dominus Deus: Pro eo quod dixerunt Moab et Seir:
Ecce sicut omnes gentes, domus Juda: 9 idcirco
ecce ego aperiam humerum Moab de civitatibus, de
civitatibus, inquam, ejus, et de finibus ejus, inclytas
terræ Bethiesimoth, et Beelmeon, et Cariathaim,
10 filiis orientis cum filiis Ammon, et dabo eam in
hæreditatem, ut non sit ultra memoria filiorum
Ammon in gentibus. 11 Et in Moab faciam judicia,
et scient quia ego Dominus. 12 Hæc dicit Dominus
Deus: Pro eo quod fecit Idumæa ultionem ut se
vindicaret de filiis Juda, peccavitque delinquens,
et vindictam expetivit de eis: 13 idcirco hæc dicit
Dominus Deus: Extendam manum meam super
Idumæam, et auferam de ea hominem et jumentum,
et faciam eam desertam ab austro: et qui sunt
in Dedan, gladio cadent. 14 Et dabo ultionem
meam super Idumæam per manum populi mei
Israël: et facient in Edom juxta iram meam et
furorem meum, et scient vindictam meam, dicit
Dominus Deus. 15 Hæc dicit Dominus Deus: Pro eo
quod fecerunt Palæstini vindictam, et ulti se sunt
toto animo, interficientes, et implentes inimicitias
veteres, 16 propterea hæc dicit Dominus Deus: Ecce
ego extendam manum meam super Palæstinos,
et interficiam interfectores, et perdam reliquias
maritimæ regionis, 17 faciamque in eis ultiones
magnas, arguens in furore: et scient quia ego
Dominus, cum dedero vindictam meam super eos.

26 Et factum est in undecimo anno, prima mensis:
factus est sermo Domini ad me, dicens: 2 Fili
hominis, pro eo quod dixit Tyrus de Jerusalem:
Euge, confractæ sunt portæ populorum, conversa
est ad me: implebor; deserta est: 3 propterea hæc
dicit Dominus Deus: Ecce ego super te, Tyre, et

ascendere faciam ad te gentes multas, sicut ascendit
mare fluctuans. 4 Et dissipabunt muros Tyri, et
destruent turres ejus: et radam pulverem ejus de ea,
et dabo eam in limpidissimam petram. 5 Siccatio
sagenarum erit in medio maris, quia ego locutus
sum, ait Dominus Deus: et erit in direptionem
gentibus. 6 Filiæ quoque ejus quæ sunt in agro,
gladio interficientur: et scient quia ego Dominus. 7
Quia hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego adducam
ad Tyrum Nabuchodonosor regem Babylonis ab
aquilone, regem regum, cum equis, et curribus, et
equitibus, et cœtu, populoque magno. 8 Filias tuas
quæ sunt in agro, gladio interficiet, et circumdabit
te munitionibus, et comportabit aggerem in gyro,
et elevabit contra te clypeum: 9 et vineas et arietes
temperabit in muros tuos, et turres tuas destruet
in armatura sua. 10 Inundatione equorum ejus
operiet te pulvis eorum: a sonitu equitum, et
rotarum, et curruum, movebuntur muri tui, cum
ingressus fuerit portas tuas quasi per introitum urbis
dissipatæ. 11 Ungulis equorum suorum conculcabit
omnes plateas tuas: populum tuum gladio cædet,
et statuæ tuæ nobiles in terram corruent. 12
Vastabunt opes tuas, diripient negotiationes tuas,
et destruent muros tuos, et domos tuas præclaras
subvertent: et lapides tuos, et ligna tua, et pulverem
tuum in medio aquarum ponent. 13 Et quiescere
faciam multitudinem canticorum tuorum: et sonitus
cithararum tuarum non audietur amplius. 14
Et dabo te in limpidissimam petram, siccatio
sagenarum eris, nec ædificaberis ultra, quia ego
locutus sum, ait Dominus Deus. 15 Hæc dicit
Dominus Deus Tyro: Numquid non a sonitu ruinæ
tuæ, et gemitu interfectorum tuorum, cum occisi
fuerint in medio tui, commovebuntur insulæ? 16 Et
descendent de sedibus suis omnes principes maris,
et auferent exuvias suas, et vestimenta sua varia
abjicient, et induentur stupore: in terra sedebunt,
et attoniti super repentino casu tuo admirabuntur:
17 et assumentes super te lamentum, dicent tibi:
Quomodo peristi, quæ habitas in mari, urbs inclyta,
quæ fuisti fortis in mari cum habitatoribus tuis,
quos formidabant universi? 18 Nunc stupebunt
naves in die pavoris tui, et turbabuntur insulæ
in mari, eo quod nullus egrediatur ex te. 19 Quia
hæc dicit Dominus Deus: Cum dedero te urbem
desolatam, sicut civitates quæ non habitantur; et
adduxero super te abyssum, et operuerint te aquæ
multæ; 20 et detraxero te cum his qui descendunt
in lacum ad populum sempiternum; et collocavero
te in terra novissima sicut solitudines veteres, cum
his qui deducuntur in lacum, ut non habiteris;
porro cum dedero gloriam in terra viventium: 21 in
nihilum redigam te, et non eris: et requisita non
invenieris ultra in sempiternum, dicit Dominus
Deus.

27 Et factum est verbum Domini ad me, dicens:
2 Tu ergo, fili hominis, assume super Tyrum
lamentum: 3 et dices Tyro, quæ habitat in introitu
maris, negotiationi populorum ad insulas multas:
Hæc dicit Dominus Deus: O Tyre, tu dixisti: Perfecti
decoris ego sum, 4 et in corde maris sita. Finitimi tui
qui te ædificaverunt, impleverunt decorem tuum: 5
abietibus de Sanir exstruxerunt te cum omnibus
tabulatis maris: cedrum de Libano tulerunt ut
facerent tibi malum. 6 Quercus de Basan dolaverunt
in remos tuos, et transtra tua fecerunt tibi ex
ebore indico, et prætoriola de insulis Italiæ. 7
Byssus varia de Ægypto texta est tibi in velum
ut poneretur in malo: hyacinthus et purpura de
insulis Elisa facta sunt operimentum tuum. 8
Habitatores Sidonis et Aradii fuerunt remiges tui:
sapientes tui, Tyre, facti sunt gubernatores tui. 9
Senes Giblii et prudentes ejus habuerunt nautas
ad ministerium variæ supellectilis tuæ: omnes
naves maris, et nautæ earum, fuerunt in populo
negotiationis tuæ. 10 Persæ, et Lydii, et Libyes
erant in exercitu tuo viri bellatores tui: clypeum
et galeam suspenderunt in te pro ornatu tuo. 11
Filii Aradii cum exercitu tuo erant super muros
tuos in circuitu: sed et Pigmæi qui erant in turribus
tuis, pharetras suas suspenderunt in muris tuis per
gyrum: ipsi compleverunt pulchritudinem tuam.
12 Carthaginenses negotiatores tui, a multitudine
cunctarum divitiarum, argento, ferro, stanno,
plumboque repleverunt nundinas tuas. 13 Græcia,
Thubal, et Mosoch, ipsi institores tui: mancipia,
et vasa ærea advexerunt populo tuo. 14 De domo
Thogorma, equos, et equites, et mulos adduxerunt
ad forum tuum. 15 Filii Dedan negotiatores tui;
insulæ multæ, negotiatio manus tuæ: dentes
eburneos et hebeninos commutaverunt in pretio
tuo. 16 Syrus negotiator tuus propter multitudinem
operum tuorum: gemmam, et purpuram, et
scutulata, et byssum, et sericum, et chodchod
proposuerunt in mercatu tuo. 17 Juda et terra Israël,
ipsi institores tui in frumento primo: balsamum,
et mel, et oleum, et resinam proposuerunt in
nundinis tuis. 18 Damascenus negotiator tuus
in multitudine operum tuorum, in multitudine
diversarum opum, in vino pingui, in lanis coloris
optimi. 19 Dan, et Græcia, et Mosel, in nundinis
tuis proposuerunt ferrum fabrefactum: stacte et
calamus in negotiatione tua. 20 Dedan institores
tui in tapetibus ad sedendum. 21 Arabia et

universi principes Cedar, ipsi negotiatores manus
tuæ: cum agnis, et arietibus, et hædis, venerunt
ad te negotiatores tui. 22 Venditores Saba et
Reema, ipsi negotiatores tui: cum universis primis
aromatibus, et lapide pretioso, et auro, quod
proposuerunt in mercatu tuo. 23 Haran, et Chene,
et Eden, negotiatores tui; Saba, Assur, et Chelmad
venditores tui. 24 Ipsi negotiatores tui multifariam,
involucris hyacinthi, et polymitorum, gazarumque
pretiosarum, quæ obvolutæ et astrictæ erant
funibus: cedros quoque habebant in negotiationibus
tuis. 25 Naves maris, principes tui in negotiatione
tua: et repleta es, et glorificata nimis in corde
maris. 26 In aquis multis adduxerunt te remiges tui:
ventus auster contrivit te in corde maris. 27 Divitiæ
tuæ, et thesauri tui, et multiplex instrumentum
tuum: nautæ tui et gubernatores tui, qui tenebant
supellectilem tuam, et populo tuo præerant: viri
quoque bellatores tui, qui erant in te, cum universa
multitudine tua quæ est in medio tui, cadent
in corde maris in die ruinæ tuæ: 28 a sonitu
clamoris gubernatorum tuorum conturbabuntur
classes. 29 Et descendent de navibus suis omnes qui
tenebant remum: nautæ et universi gubernatores
maris in terra stabunt. 30 Et ejulabunt super te
voce magna: et clamabunt amare, et superjacient
pulverem capitibus suis, et cinere conspergentur.
31 Et radent super te calvitium, et accingentur
ciliciis: et plorabunt te in amaritudine animæ,
ploratu amarissimo. 32 Et assument super te
carmen lugubre, et plangent te: Quæ est ut
Tyrus, quæ obmutuit in medio maris? 33 Quæ
in exitu negotiationum tuarum de mari implesti
populos multos: in multitudine divitiarum tuarum,
et populorum tuorum, ditasti reges terræ. 34
Nunc contrita es a mari: in profundis aquarum
opes tuæ, et omnis multitudo tua quæ erat in
medio tui, ceciderunt. 35 Universi habitatores
insularum obstupuerunt super te, et reges earum
omnes tempestate perculsi mutaverunt vultus. 36
Negotiatores populorum sibilaverunt super te: ad
nihilum deducta es, et non eris usque in perpetuum.

28 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2 Fili
hominis, dic principi Tyri: Hæc dicit Dominus
Deus: Eo quod elevatum est cor tuum, et dixisti:
Deus ego sum, et in cathedra Dei sedi in corde
maris, cum sis homo, et non deus: et dedisti cor
tuum quasi cor Dei: 3 ecce sapientior es tu Daniele:
omne secretum non est absconditum a te: 4 in
sapientia et prudentia tua fecisti tibi fortitudinem,
et acquisisti aurum et argentum in thesauris tuis: 5
in multitudine sapientiæ tuæ, et in negotiatione tua
multiplicasti tibi fortitudinem, et elevatum est cor
tuum in robore tuo: 6 propterea hæc dicit Dominus
Deus: Eo quod elevatum est cor tuum quasi cor
dei, 7 idcirco ecce ego adducam super te alienos,
robustissimos gentium: et nudabunt gladios suos
super pulchritudinem sapientiæ tuæ, et polluent
decorem tuum. 8 Interficient, et detrahent te: et
morieris in interitu occisorum in corde maris. 9
Numquid dicens loqueris: Deus ego sum, coram
interficientibus te, cum sis homo, et non deus, in
manu occidentium te? 10 Morte incircumcisorum
morieris in manu alienorum, quia ego locutus sum,
ait Dominus Deus. 11 Et factus est sermo Domini
ad me, dicens: Fili hominis, leva planctum super
regem Tyri, 12 et dices ei: Hæc dicit Dominus
Deus: Tu signaculum similitudinis, plenus sapientia,
et perfectus decore. 13 In deliciis paradisi Dei
fuisti: omnis lapis pretiosus operimentum tuum,
sardius, topazius, et jaspis, chrysolithus, et onyx, et
beryllus, sapphirus, et carbunculus, et smaragdus:
aurum, opus decoris tui: et foramina tua, in die qua
conditus es, præparata sunt. 14 Tu cherub extentus,
et protegens, et posui te in monte sancto Dei: in
medio lapidum ignitorum ambulasti, 15 perfectus
in viis tuis a die conditionis tuæ, donec inventa est
iniquitas in te. 16 In multitudine negotiationis tuæ
repleta sunt interiora tua iniquitate, et peccasti:
et ejeci te de monte Dei, et perdidi te, o cherub
protegens, de medio lapidum ignitorum. 17 Et
elevatum est cor tuum in decore tuo; perdidisti
sapientiam tuam in decore tuo: in terram projeci
te; ante faciem regum dedi te ut cernerent te. 18
In multitudine iniquitatum tuarum, et iniquitate
negotiationis tuæ, polluisti sanctificationem tuam:
producam ergo ignem de medio tui, qui comedat te,
et dabo te in cinerem super terram, in conspectu
omnium videntium te. 19 Omnes qui viderint te
in gentibus, obstupescent super te: nihili factus
es, et non eris in perpetuum. 20 Et factus est
sermo Domini ad me, dicens: 21 Fili hominis, pone
faciem tuam contra Sidonem, et prophetabis de
ea: 22 et dices: Hæc dicit Dominus Deus: Ecce
ego ad te, Sidon, et glorificabor in medio tui:
et scient quia ego Dominus, cum fecero in ea
judicia, et sanctificatus fuero in ea. 23 Et immittam
ei pestilentiam, et sanguinem in plateis ejus:
et corruent interfecti in medio ejus gladio per
circuitum, et scient quia ego Dominus. 24 Et non
erit ultra domui Israël offendiculum amaritudinis,
et spina dolorem inferens undique per circuitum
eorum qui adversantur eis: et scient quia ego
Dominus Deus. 25 Hæc dicit Dominus Deus: Quando
congregavero domum Israël de populis in quibus

dispersi sunt, sanctificabor in eis coram gentibus: et
habitabunt in terra sua, quam dedi servo meo Jacob:
26 et habitabunt in ea securi, et ædificabunt domos,
et plantabunt vineas, et habitabunt confidenter,
cum fecero judicia in omnibus qui adversantur eis
per circuitum: et scient quia ego Dominus Deus
eorum.

29 In anno decimo, decimo mense, undecima
die mensis, factum est verbum Domini ad
me, dicens: 2 Fili hominis, pone faciem tuam
contra Pharaonem regem Ægypti, et prophetabis
de eo, et de Ægypto universa. 3 Loquere, et
dices: Hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego ad te,
Pharao rex Ægypti, draco magne, qui cubas in
medio fluminum tuorum, et dicis: Meus est fluvius,
et ego feci memetipsum. 4 Et ponam frenum
in maxillis tuis, et agglutinabo pisces fluminum
tuorum squamis tuis, et extraham te de medio
fluminum tuorum, et universi pisces tui squamis
tuis adhærebunt. 5 Et projiciam te in desertum,
et omnes pisces fluminis tui: super faciem terræ
cades; non colligeris, neque congregaberis: bestiis
terræ et volatilibus cæli dedi te ad devorandum.
6 Et scient omnes habitatores Ægypti quia ego
Dominus, pro eo quod fuisti baculus arundineus
domui Israël: 7 quando apprehenderunt te manu,
et confractus es, et lacerasti omnem humerum
eorum: et innitentibus eis super te comminutus
es, et dissolvisti omnes renes eorum. 8 Propterea
hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego adducam super
te gladium, et interficiam de te hominem et
jumentum. 9 Et erit terra Ægypti in desertum et in
solitudinem: et scient quia ego Dominus, pro eo
quod dixeris: Fluvius meus est, et ego feci eum. 10
Idcirco ecce ego ad te, et ad flumina tua: daboque
terram Ægypti in solitudines, gladio dissipatam, a
turre Syenes usque ad terminos Æthiopiæ. 11 Non
pertransibit eam pes hominis, neque pes jumenti
gradietur in ea, et non habitabitur quadraginta
annis. 12 Daboque terram Ægypti desertam in
medio terrarum desertarum, et civitates ejus in
medio urbium subversarum, et erunt desolatæ
quadraginta annis: et dispergam Ægyptios in
nationes, et ventilabo eos in terras. 13 Quia hæc dicit
Dominus Deus: Post finem quadraginta annorum
congregabo Ægyptum de populis in quibus dispersi
fuerant. 14 Et reducam captivitatem Ægypti, et
collocabo eos in terra Phathures, in terra nativitatis
suæ, et erunt ibi in regnum humile. 15 Inter
cetera regna erit humillima, et non elevabitur ultra
super nationes, et imminuam eos ne imperent
gentibus. 16 Neque erunt ultra domui Israël in
confidentia, docentes iniquitatem ut fugiant, et
sequantur eos: et scient quia ego Dominus Deus.
17 Et factum est in vigesimo et septimo anno, in
primo, in una mensis: factum est verbum Domini
ad me, dicens: 18 Fili hominis, Nabuchodonosor rex
Babylonis servire fecit exercitum suum servitute
magna adversum Tyrum: omne caput decalvatum,
et omnis humerus depilatus est: et merces non
est reddita ei, neque exercitui ejus, de Tyro, pro
servitute qua servivit mihi adversus eam. 19
Propterea hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego dabo
Nabuchodonosor regem Babylonis in terra Ægypti:
et accipiet multitudinem ejus, et deprædabitur
manubias ejus, et diripiet spolia ejus: et erit merces
exercitui illius, 20 et operi quo servivit adversus
eam: dedi ei terram Ægypti pro eo quod laboraverit
mihi, ait Dominus Deus. 21 In die illo pullulabit
cornu domui Israël, et tibi dabo apertum os in
medio eorum, et scient quia ego Dominus.

30 Et factum est verbum Domini ad me, dicens:
2 Fili hominis, propheta, et dic: Hæc dicit
Dominus Deus: Ululate: Væ, væ diei! 3 quia
juxta est dies, et appropinquat dies Domini, dies
nubis: tempus gentium erit. 4 Et veniet gladius in
Ægyptum, et erit pavor in Æthiopia, cum ceciderint
vulnerati in Ægypto, et ablata fuerit multitudo
illius, et destructa fundamenta ejus. 5 Æthiopia, et
Libya, et Lydi, et omne reliquum vulgus, et Chub,
et filii terræ fœderis, cum eis gladio cadent. 6
Hæc dicit Dominus Deus: Et corruent fulcientes
Ægyptum, et destruetur superbia imperii ejus: a
turre Syenes gladio cadent in ea, ait Dominus Deus
exercituum. 7 Et dissipabuntur in medio terrarum
desolatarum, et urbes ejus in medio civitatum
desertarum erunt: 8 et scient quia ego Dominus, cum
dedero ignem in Ægypto, et attriti fuerint omnes
auxiliatores ejus. 9 In die illa egredientur nuntii a
facie mea in trieribus ad conterendam Æthiopiæ
confidentiam: et erit pavor in eis in die Ægypti,
quia absque dubio veniet. 10 Hæc dicit Dominus
Deus: Cessare faciam multitudinem Ægypti in manu
Nabuchodonosor regis Babylonis. 11 Ipse et populus
ejus cum eo, fortissimi gentium, adducentur ad
disperdendam terram: et evaginabunt gladios suos
super Ægyptum, et implebunt terram interfectis.
12 Et faciam alveos fluminum aridos, et tradam
terram in manus pessimorum: et dissipabo terram
et plenitudinem ejus manu alienorum: ego Dominus
locutus sum. 13 Hæc dicit Dominus Deus: Et
disperdam simulacra, et cessare faciam idola de
Memphis: et dux de terra Ægypti non erit amplius,
et dabo terrorem in terra Ægypti. 14 Et disperdam

terram Phathures, et dabo ignem in Taphnis,
et faciam judicia in Alexandria. 15 Et effundam
indignationem meam super Pelusium, robur Ægypti,
et interficiam multitudinem Alexandriæ. 16 Et
dabo ignem in Ægypto: quasi parturiens dolebit
Pelusium, et Alexandria erit dissipata, et in Memphis
angustiæ quotidianæ. 17 Juvenes Heliopoleos et
Bubasti gladio cadent, et ipsæ captivæ ducentur.
18 Et in Taphnis nigrescet dies, cum contrivero
ibi sceptra Ægypti, et defecerit in ea superbia
potentiæ ejus: ipsam nubes operiet, filiæ autem
ejus in captivitatem ducentur. 19 Et judicia faciam
in Ægypto: et scient quia ego Dominus. 20 Et
factum est in undecimo anno, in primo mense,
in septima mensis: factum est verbum Domini ad
me, dicens: 21 Fili hominis, brachium Pharaonis
regis Ægypti confregi, et ecce non est obvolutum
ut restitueretur ei sanitas, ut ligaretur pannis,
et fasciaretur linteolis, ut recepto robore posset
tenere gladium. 22 Propterea hæc dicit Dominus
Deus: Ecce ego ad Pharaonem regem Ægypti, et
comminuam brachium ejus forte, sed confractum:
et dejiciam gladium de manu ejus, 23 et dispergam
Ægyptum in gentibus, et ventilabo eos in terris.
24 Et confortabo brachia regis Babylonis, daboque
gladium meum in manu ejus, et confringam brachia
Pharaonis, et gement gemitibus interfecti coram
facie ejus. 25 Et confortabo brachia regis Babylonis,
et brachia Pharaonis concident: et scient quia ego
Dominus, cum dedero gladium meum in manu regis
Babylonis, et extenderit eum super terram Ægypti.
26 Et dispergam Ægyptum in nationes, et ventilabo
eos in terras: et scient quia ego Dominus.

31 Et factum est in anno undecimo, tertio mense,
una mensis: factum est verbum Domini ad
me, dicens: 2 Fili hominis, dic Pharaoni regi
Ægypti et populo ejus: Cui similis factus es in
magnitudine tua? 3 ecce Assur quasi cedrus in
Libano, pulcher ramis, et frondibus nemorosus,
excelsusque altitudine, et inter condensas frondes
elevatum est cacumen ejus. 4 Aquæ nutrierunt illum;
abyssus exaltavit illum: flumina ejus manabant
in circuitu radicum ejus, et rivos suos emisit
ad universa ligna regionis. 5 Propterea elevata
est altitudo ejus super omnia ligna regionis, et
multiplicata sunt arbusta ejus, et elevati sunt
rami ejus præ aquis multis. 6 Cumque extendisset
umbram suam, in ramis ejus fecerunt nidos omnia
volatilia cæli: et sub frondibus ejus genuerunt omnes
bestiæ saltuum, et sub umbraculo illius habitabat
cœtus gentium plurimarum. 7 Eratque pulcherrimus
in magnitudine sua, et in dilatatione arbustorum
suorum: erat enim radix illius juxta aquas multas.
8 Cedri non fuerunt altiores illo in paradiso Dei;
abietes non adæquaverunt summitatem ejus, et
platani non fuerunt æquæ frondibus illius: omne
lignum paradisi Dei non est assimilatum illi, et
pulchritudini ejus. 9 Quoniam speciosum feci eum,
et multis condensisque frondibus, et æmulata sunt
eum omnia ligna voluptatis quæ erant in paradiso
Dei. 10 Propterea hæc dicit Dominus Deus: Pro
eo quod sublimatus est in altitudine, et dedit
summitatem suam virentem atque condensam, et
elevatum est cor ejus in altitudine sua: 11 tradidi
eum in manu fortissimi gentium: faciens faciet ei:
juxta impietatem ejus ejeci eum. 12 Et succident eum
alieni, et crudelissimi nationum, et projicient eum
super montes: et in cunctis convallibus corruent
rami ejus, et confringentur arbusta ejus in universis
rupibus terræ: et recedent de umbraculo ejus
omnes populi terræ, et relinquent eum. 13 In ruina
ejus habitaverunt omnia volatilia cæli, et in ramis
ejus fuerunt universæ bestiæ regionis. 14 Quam
ob rem non elevabuntur in altitudine sua omnia
ligna aquarum, nec ponent sublimitatem suam
inter nemorosa atque frondosa, nec stabunt in
sublimitate sua omnia quæ irrigantur aquis: quia
omnes traditi sunt in mortem ad terram ultimam,
in medio filiorum hominum, ad eos qui descendunt
in lacum. 15 Hæc dicit Dominus Deus: In die quando
descendit ad inferos, induxi luctum: operui eum
abysso, et prohibui flumina ejus, et coërcui aquas
multas: contristatus est super eum Libanus, et
omnia ligna agri concussa sunt. (Sheol h7585) 16 A
sonitu ruinæ ejus commovi gentes cum deducerem
eum ad infernum cum his qui descendebant in
lacum: et consolata sunt in terra infima omnia
ligna voluptatis egregia atque præclara in Libano,
universa quæ irrigabantur aquis. (Sheol h7585) 17
Nam et ipsi cum eo descendent in infernum ad
interfectos gladio: et brachium uniuscujusque
sedebit sub umbraculo ejus in medio nationum.
(Sheol h7585) 18 Cui assimilatus es, o inclyte atque
sublimis inter ligna voluptatis? ecce deductus es
cum lignis voluptatis ad terram ultimam: in medio
incircumcisorum dormies, cum eis qui interfecti
sunt gladio: ipse est Pharao, et omnis multitudo
ejus, dicit Dominus Deus.

32 Et factum est, duodecimo anno, in mense
duodecimo, in una mensis: factum est verbum
Domini ad me, dicens: 2 Fili hominis, assume
lamentum super Pharaonem regem Ægypti, et
dices ad eum: Leoni gentium assimilatus es, et
draconi qui est in mari: et ventilabas cornu in

fluminibus tuis, et conturbabas aquas pedibus
tuis, et conculcabas flumina earum. 3 Propterea
hæc dicit Dominus Deus: Expandam super te rete
meum in multitudine populorum multorum, et
extraham te in sagena mea. 4 Et projiciam te in
terram; super faciem agri abjiciam te: et habitare
faciam super te omnia volatilia cæli, et saturabo
de te bestias universæ terræ. 5 Et dabo carnes
tuas super montes, et implebo colles tuos sanie
tua. 6 Et irrigabo terram fœtore sanguinis tui
super montes, et valles implebuntur ex te. 7 Et
operiam, cum extinctus fueris, cælum, et nigrescere
faciam stellas ejus: solem nube tegam, et luna
non dabit lumen suum. 8 Omnia luminaria cæli
mœrere faciam super te, et dabo tenebras super
terram tuam, dicit Dominus Deus, cum ceciderint
vulnerati tui in medio terræ, ait Dominus Deus. 9 Et
irritabo cor populorum multorum, cum induxero
contritionem tuam in gentibus super terras quas
nescis. 10 Et stupescere faciam super te populos
multos, et reges eorum horrore nimio formidabunt
super te, cum volare cœperit gladius meus super
facies eorum: et obstupescent repente singuli pro
anima sua in die ruinæ tuæ. 11 Quia hæc dicit
Dominus Deus: Gladius regis Babylonis veniet tibi.
12 In gladiis fortium dejiciam multitudinem tuam:
inexpugnabiles omnes gentes hæ, et vastabunt
superbiam Ægypti, et dissipabitur multitudo ejus.
13 Et perdam omnia jumenta ejus, quæ erant
super aquas plurimas: et non conturbabit eas pes
hominis ultra, neque ungula jumentorum turbabit
eas. 14 Tunc purissimas reddam aquas eorum, et
flumina eorum quasi oleum adducam, ait Dominus
Deus, 15 cum dedero terram Ægypti desolatam:
deseretur autem terra a plenitudine sua quando
percussero omnes habitatores ejus: et scient quia
ego Dominus. 16 Planctus est, et plangent eum:
filiæ gentium plangent eum: super Ægyptum et
super multitudinem ejus plangent eum, ait Dominus
Deus. 17 Et factum est in duodecimo anno, in
quintadecima mensis: factum est verbum Domini
ad me, dicens: 18 Fili hominis, cane lugubre super
multitudinem Ægypti: et detrahe eam ipsam, et
filias gentium robustarum, ad terram ultimam, cum
his qui descendunt in lacum. 19 Quo pulchrior
es? descende, et dormi cum incircumcisis. 20 In
medio interfectorum gladio cadent; gladius datus
est: attraxerunt eam et omnes populos ejus. 21
Loquentur ei potentissimi robustorum de medio
inferni, qui cum auxiliatoribus ejus descenderunt,
et dormierunt incircumcisi interfecti gladio. (Sheol
h7585) 22 Ibi Assur, et omnis multitudo ejus: in
circuitu illius sepulchra ejus, omnes interfecti, et qui
ceciderunt gladio. 23 Quorum data sunt sepulchra in
novissimis laci, et facta est multitudo ejus per gyrum
sepulchri ejus: universi interfecti, cadentesque
gladio, qui dederant quondam formidinem in terra
viventium. 24 Ibi Ælam, et omnis multitudo ejus
per gyrum sepulchri sui: omnes hi interfecti,
ruentesque gladio, qui descenderunt incircumcisi
ad terram ultimam; qui posuerunt terrorem suum
in terra viventium, et portaverunt ignominiam
suam cum his qui descendunt in lacum. 25 In
medio interfectorum posuerunt cubile ejus in
universis populis ejus: in circuitu ejus sepulchrum
illius: omnes hi incircumcisi, interfectique gladio.
Dederunt enim terrorem suum in terra viventium,
et portaverunt ignominiam suam cum his qui
descendunt in lacum: in medio interfectorum positi
sunt. 26 Ibi Mosoch et Thubal, et omnis multitudo
ejus: in circuitu ejus sepulchra illius: omnes hi
incircumcisi, interfectique et cadentes gladio, quia
dederunt formidinem suam in terra viventium. 27
Et non dormient cum fortibus, cadentibusque, et
incircumcisis, qui descenderunt ad infernum cum
armis suis, et posuerunt gladios suos sub capitibus
suis, et fuerunt iniquitates eorum in ossibus eorum:
quia terror fortium facti sunt in terra viventium.
(Sheol h7585) 28 Et tu ergo in medio incircumcisorum
contereris, et dormies cum interfectis gladio. 29
Ibi Idumæa, et reges ejus, et omnes duces ejus, qui
dati sunt cum exercitu suo cum interfectis gladio,
et qui cum incircumcisis dormierunt, et cum his
qui descendunt in lacum. 30 Ibi principes aquilonis
omnes, et universi venatores, qui deducti sunt cum
interfectis, paventes, et in sua fortitudine confusi:
qui dormierunt incircumcisi cum interfectis gladio,
et portaverunt confusionem suam cum his qui
descendunt in lacum. 31 Vidit eos Pharao, et
consolatus est super universa multitudine sua, quæ
interfecta est gladio: Pharao, et omnis exercitus
ejus, ait Dominus Deus. 32 Quia dedi terrorem
meum in terra viventium, et dormivit in medio
incircumcisorum cum interfectis gladio: Pharao, et
omnis multitudo ejus, ait Dominus Deus.

33 Et factum est verbum Domini ad me, dicens:
2 Fili hominis, loquere ad filios populi tui,
et dices ad eos: Terra, cum induxero super eam
gladium, et tulerit populus terræ virum unum
de novissimis suis, et constituerit eum super se
speculatorem: 3 et ille viderit gladium venientem
super terram, et cecinerit buccina, et annuntiaverit
populo: 4 audiens autem quisquis ille est sonitum
buccinæ, et non se observaverit, veneritque gladius,
et tulerit eum: sanguis ipsius super caput ejus erit.

5 Sonum buccinæ audivit, et non se observavit:
sanguis ejus in ipso erit. Si autem se custodierit,
animam suam salvabit. 6 Quod si speculator
viderit gladium venientem, et non insonuerit
buccina, et populus se non custodierit, veneritque
gladius, et tulerit de eis animam: ille quidem in
iniquitate sua captus est; sanguinem autem ejus de
manu speculatoris requiram. 7 Et tu, fili hominis,
speculatorem dedi te domui Israël: audiens ergo
ex ore meo sermonem, annuntiabis eis ex me. 8
Si me dicente ad impium: Impie, morte morieris:
non fueris locutus ut se custodiat impius a via sua,
ipse impius in iniquitate sua morietur; sanguinem
autem ejus de manu tua requiram. 9 Si autem
annuntiante te ad impium ut a viis suis convertatur,
non fuerit conversus a via sua, ipse in iniquitate
sua morietur, porro tu animam tuam liberasti.
10 Tu ergo, fili hominis, dic ad domum Israël:
Sic locuti estis, dicentes: Iniquitates nostræ et
peccata nostra super nos sunt, et in ipsis nos
tabescimus: quomodo ergo vivere poterimus? 11
Dic ad eos: Vivo ego, dicit Dominus Deus, nolo
mortem impii, sed ut convertatur impius a via sua,
et vivat. Convertimini, convertimini a viis vestris
pessimis, et quare moriemini, domus Israël? 12
Tu itaque, fili hominis, dic ad filios populi tui:
Justitia justi non liberabit eum, in quacumque
die peccaverit, et impietas impii non nocebit ei,
in quacumque die conversus fuerit ab impietate
sua: et justus non poterit vivere in justitia sua,
in quacumque die peccaverit. 13 Etiamsi dixero
justo quod vita vivat, et confisus in justitia sua
fecerit iniquitatem, omnes justitiæ ejus oblivioni
tradentur, et in iniquitate sua quam operatus est,
in ipsa morietur. 14 Si autem dixero impio: Morte
morieris: et egerit pœnitentiam a peccato suo,
feceritque judicium et justitiam, 15 et pignus
restituerit ille impius, rapinamque reddiderit, in
mandatis vitæ ambulaverit, nec fecerit quidquam
injustum: vita vivet, et non morietur. 16 Omnia
peccata ejus quæ peccavit, non imputabuntur ei:
judicium et justitiam fecit: vita vivet. 17 Et dixerunt
filii populi tui: Non est æqui ponderis via Domini:
et ipsorum via injusta est. 18 Cum enim recesserit
justus a justitia sua, feceritque iniquitates, morietur
in eis. 19 Et cum recesserit impius ab impietate sua,
feceritque judicium et justitiam, vivet in eis. 20 Et
dicitis: Non est recta via Domini. Unumquemque
juxta vias suas judicabo de vobis, domus Israël. 21
Et factum est in duodecimo anno, in decimo mense,
in quinta mensis transmigrationis nostræ, venit ad
me qui fugerat de Jerusalem, dicens: Vastata est
civitas. 22 Manus autem Domini facta fuerat ad me
vespere, antequam veniret qui fugerat: aperuitque
os meum donec veniret ad me mane: et aperto ore
meo, non silui amplius. 23 Et factum est verbum
Domini ad me, dicens: 24 Fili hominis, qui habitant
in ruinosis his super humum Israël, loquentes
aiunt: Unus erat Abraham, et hæreditate possedit
terram: nos autem multi sumus: nobis data est
terra in possessionem. 25 Idcirco dices ad eos: Hæc
dicit Dominus Deus: Qui in sanguine comeditis, et
oculos vestros levatis ad immunditias vestras, et
sanguinem funditis, numquid terram hæreditate
possidebitis? 26 stetistis in gladiis vestris, fecistis
abominationes, et unusquisque uxorem proximi
sui polluit: et terram hæreditate possidebitis? 27
Hæc dices ad eos: Sic dicit Dominus Deus: Vivo
ego, quia qui in ruinosis habitant, gladio cadent: et
qui in agro est, bestiis tradetur ad devorandum:
qui autem in præsidiis et speluncis sunt, peste
morientur. 28 Et dabo terram in solitudinem et
in desertum, et deficiet superba fortitudo ejus: et
desolabuntur montes Israël, eo quod nullus sit qui
per eos transeat: 29 et scient quia ego Dominus,
cum dedero terram eorum desolatam et desertam,
propter universas abominationes suas quas operati
sunt. 30 Et tu, fili hominis, filii populi tui, qui
loquuntur de te juxta muros et in ostiis domorum,
et dicunt unus ad alterum, vir ad proximum suum,
loquentes: Venite, et audiamus quis sit sermo
egrediens a Domino. 31 Et veniunt ad te, quasi si
ingrediatur populus, et sedent coram te populus
meus: et audiunt sermones tuos, et non faciunt eos:
quia in canticum oris sui vertunt illos, et avaritiam
suam sequitur cor eorum. 32 Et es eis quasi carmen
musicum, quod suavi dulcique sono canitur: et
audiunt verba tua, et non faciunt ea. 33 Et cum
venerit quod prædictum est (ecce enim venit), tunc
scient quod prophetes fuerit inter eos.

34 Et factum est verbum Domini ad me,
dicens: 2 Fili hominis, propheta de pastoribus
Israël: propheta, et dices pastoribus: Hæc dicit
Dominus Deus: Væ pastoribus Israël, qui pascebant
semetipsos! nonne greges a pastoribus pascuntur?
3 Lac comedebatis, et lanis operiebamini, et quod
crassum erat occidebatis: gregem autem meum non
pascebatis. 4 Quod infirmum fuit non consolidastis,
et quod ægrotum non sanastis: quod confractum est
non alligastis, et quod abjectum est non reduxistis,
et quod perierat non quæsistis: sed cum austeritate
imperabatis eis, et cum potentia. 5 Et dispersæ
sunt oves meæ, eo quod non esset pastor: et factæ
sunt in devorationem omnium bestiarum agri, et
dispersæ sunt. 6 Erraverunt greges mei in cunctis

montibus, et in universo colle excelso: et super
omnem faciem terræ dispersi sunt greges mei,
et non erat qui requireret: non erat, inquam, qui
requireret. 7 Propterea, pastores, audite verbum
Domini. 8 Vivo ego, dicit Dominus Deus, quia pro
eo quod facti sunt greges mei in rapinam, et oves
meæ in devorationem omnium bestiarum agri, eo
quod non esset pastor: neque enim quæsierunt
pastores mei gregem meum, sed pascebant pastores
semetipsos, et greges meos non pascebant: 9
propterea, pastores, audite verbum Domini. 10 Hæc
dicit Dominus Deus: Ecce ego ipse super pastores:
requiram gregem meum de manu eorum, et cessare
faciam eos, ut ultra non pascant gregem, nec
pascant amplius pastores semetipsos: et liberabo
gregem meum de ore eorum, et non erit ultra eis
in escam. 11 Quia hæc dicit Dominus Deus: Ecce
ego ipse requiram oves meas, et visitabo eas. 12
Sicut visitat pastor gregem suum, in die quando
fuerit in medio ovium suarum dissipatarum, sic
visitabo oves meas, et liberabo eas de omnibus locis
in quibus dispersæ fuerant in die nubis et caliginis.
13 Et educam eas de populis, et congregabo eas de
terris, et inducam eas in terram suam, et pascam
eas in montibus Israël, in rivis, et in cunctis sedibus
terræ. 14 In pascuis uberrimis pascam eas, et
in montibus excelsis Israël erunt pascua earum:
ibi requiescent in herbis virentibus, et in pascuis
pinguibus pascentur super montes Israël. 15 Ego
pascam oves meas, et ego eas accubare faciam, dicit
Dominus Deus. 16 Quod perierat requiram, et quod
abjectum erat reducam, et quod confractum fuerat
alligabo, et quod infirmum fuerat consolidabo, et
quod pingue et forte custodiam: et pascam illas
in judicio. 17 Vos autem, greges mei, hæc dicit
Dominus Deus: Ecce ego judico inter pecus et
pecus, arietum et hircorum. 18 Nonne satis vobis
erat pascua bona depasci? insuper et reliquias
pascuarum vestrarum conculcastis pedibus vestris:
et cum purissimam aquam biberetis, reliquam
pedibus vestris turbabatis: 19 et oves meæ his quæ
conculcata pedibus vestris fuerant, pascebantur: et
quæ pedes vestri turbaverant, hæc bibebant. 20
Propterea hæc dicit Dominus Deus ad vos: Ecce
ego ipse judico inter pecus pingue et macilentum:
21 pro eo quod lateribus et humeris impingebatis,
et cornibus vestris ventilabatis omnia infirma
pecora, donec dispergerentur foras, 22 salvabo
gregem meum, et non erit ultra in rapinam, et
judicabo inter pecus et pecus. 23 Et suscitabo
super eas pastorem unum qui pascat eas, servum
meum David: ipse pascet eas, et ipse erit eis in
pastorem. 24 Ego autem Dominus ero eis in Deum,
et servus meus David princeps in medio eorum:
ego Dominus locutus sum. 25 Et faciam cum eis
pactum pacis, et cessare faciam bestias pessimas de
terra: et qui habitant in deserto, securi dormient
in saltibus. 26 Et ponam eos in circuitu collis mei
benedictionem, et deducam imbrem in tempore
suo: pluviæ benedictionis erunt. 27 Et dabit lignum
agri fructum suum, et terra dabit germen suum, et
erunt in terra sua absque timore: et scient quia ego
Dominus, cum contrivero catenas jugi eorum, et
eruero eos de manu imperantium sibi. 28 Et non
erunt ultra in rapinam in gentibus, neque bestiæ
terræ devorabunt eos: sed habitabunt confidenter
absque ullo terrore. 29 Et suscitabo eis germen
nominatum, et non erunt ultra imminuti fame in
terra, neque portabunt ultra opprobrium gentium.
30 Et scient quia ego Dominus Deus eorum cum eis,
et ipsi populus meus domus Israël, ait Dominus
Deus. 31 Vos autem, greges mei, greges pascuæ
meæ, homines estis: et ego Dominus Deus vester,
dicit Dominus Deus.

35 Et factus est sermo Domini ad me, dicens:
2 Fili hominis, pone faciem tuam adversum
montem Seir, et prophetabis de eo, et dices illi:
3 Hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego ad te, mons
Seir: et extendam manum meam super te, et
dabo te desolatum atque desertum. 4 Urbes tuas
demoliar, et tu desertus eris: et scies quia ego
Dominus. 5 Eo quod fueris inimicus sempiternus, et
concluseris filios Israël in manus gladii in tempore
afflictionis eorum, in tempore iniquitatis extremæ:
6 propterea vivo ego, dicit Dominus Deus, quoniam
sanguini tradam te, et sanguis te persequetur: et
cum sanguinem oderis, sanguis persequetur te. 7 Et
dabo montem Seir desolatum atque desertum, et
auferam de eo euntem et redeuntem. 8 Et implebo
montes ejus occisorum suorum: in collibus tuis,
et in vallibus tuis atque in torrentibus, interfecti
gladio cadent. 9 In solitudines sempiternas tradam
te, et civitates tuæ non habitabuntur: et scietis
quia ego Dominus Deus. 10 Eo quod dixeris: Duæ
gentes et duæ terræ meæ erunt, et hæreditate
possidebo eas, cum Dominus esset ibi: 11 propterea
vivo ego, dicit Dominus Deus, quia faciam juxta
iram tuam, et secundum zelum tuum, quem fecisti
odio habens eos: et notus efficiar per eos, cum te
judicavero. 12 Et scies quia ego Dominus audivi
universa opprobria tua quæ locutus es de montibus
Israël, dicens: Deserti nobis ad devorandum dati
sunt. 13 Et insurrexistis super me ore vestro, et
derogastis adversum me verba vestra: ego audivi.
14 Hæc dicit Dominus Deus: Lætante universa terra,

in solitudinem te redigam: 15 sicuti gavisus es super
hæreditatem domus Israël eo quod fuerit dissipata,
sic faciam tibi: dissipatus eris, mons Seir, et Idumæa
omnis: et scient quia ego Dominus.

36 Tu autem, fili hominis, propheta super montes
Israël, et dices: Montes Israël, audite verbum
Domini. 2 Hæc dicit Dominus Deus: Eo quod dixerit
inimicus de vobis: Euge, altitudines sempiternæ
in hæreditatem datæ sunt nobis: 3 propterea
vaticinare, et dic: Hæc dicit Dominus Deus: Pro eo
quod desolati estis, et conculcati per circuitum, et
facti in hæreditatem reliquis gentibus, et ascendistis
super labium linguæ et opprobrium populi, 4
propterea, montes Israël, audite verbum Domini
Dei. Hæc dicit Dominus Deus montibus et collibus,
torrentibus, vallibusque et desertis, parietinis
et urbibus derelictis, quæ depopulatæ sunt et
subsannatæ a reliquis gentibus per circuitum. 5
Propterea hæc dicit Dominus Deus: Quoniam in
igne zeli mei locutus sum de reliquis gentibus, et
de Idumæa universa, quæ dederunt terram meam
sibi in hæreditatem cum gaudio, et toto corde et
ex animo, et ejecerunt eam ut vastarent: 6 idcirco
vaticinare super humum Israël, et dices montibus
et collibus, jugis et vallibus: Hæc dicit Dominus
Deus: Ecce ego in zelo meo et in furore meo locutus
sum, eo quod confusionem gentium sustinueritis. 7
Idcirco hæc dicit Dominus Deus: Ego levavi manum
meam, ut gentes quæ in circuitu vestro sunt,
ipsæ confusionem suam portent. 8 Vos autem,
montes Israël, ramos vestros germinetis, et fructum
vestrum afferatis populo meo Israël: prope enim
est ut veniat. 9 Quia ecce ego ad vos, et convertar
ad vos: et arabimini, et accipietis sementem. 10
Et multiplicabo in vobis homines, omnemque
domum Israël: et habitabuntur civitates, et ruinosa
instaurabuntur. 11 Et replebo vos hominibus
et jumentis, et multiplicabuntur, et crescent: et
habitare vos faciam sicut a principio, bonisque
donabo majoribus quam habuistis ab initio: et scietis
quia ego Dominus. 12 Et adducam super vos homines,
populum meum Israël, et hæreditate possidebunt
te: et eris eis in hæreditatem, et non addes ultra
ut absque eis sis. 13 Hæc dicit Dominus Deus: Pro
eo quod dicunt de vobis: Devoratrix hominum es,
et suffocans gentem tuam: 14 propterea homines
non comedes amplius, et gentem tuam non necabis
ultra, ait Dominus Deus. 15 Nec auditam faciam in
te amplius confusionem gentium, et opprobrium
populorum nequaquam portabis: et gentem tuam
non amittes amplius, ait Dominus Deus. 16 Et
factum est verbum Domini ad me, dicens: 17 Fili
hominis, domus Israël habitaverunt in humo sua,
et polluerunt eam in viis suis et in studiis suis:
juxta immunditiam menstruatæ facta est via eorum
coram me. 18 Et effudi indignationem meam super
eos pro sanguine quem fuderunt super terram, et
in idolis suis polluerunt eam. 19 Et dispersi eos
in gentes, et ventilati sunt in terras: juxta vias
eorum et adinventiones eorum judicavi eos. 20
Et ingressi sunt ad gentes ad quas introierunt: et
polluerunt nomen sanctum meum, cum diceretur
de eis: Populus Domini iste est, et de terra ejus
egressi sunt. 21 Et peperci nomini sancto meo,
quod polluerat domus Israël in gentibus ad quas
ingressi sunt. 22 Idcirco dices domui Israël: Hæc
dicit Dominus Deus: Non propter vos ego faciam,
domus Israël, sed propter nomen sanctum meum,
quod polluistis in gentibus ad quas intrastis. 23 Et
sanctificabo nomen meum magnum quod pollutum
est inter gentes, quod polluistis in medio earum:
ut sciant gentes quia ego Dominus, ait Dominus
exercituum, cum sanctificatus fuero in vobis coram
eis. 24 Tollam quippe vos de gentibus, et congregabo
vos de universis terris, et adducam vos in terram
vestram. 25 Et effundam super vos aquam mundam,
et mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris,
et ab universis idolis vestris mundabo vos. 26 Et
dabo vobis cor novum, et spiritum novum ponam
in medio vestri: et auferam cor lapideum de carne
vestra, et dabo vobis cor carneum. 27 Et spiritum
meum ponam in medio vestri: et faciam ut in
præceptis meis ambuletis, et judicia mea custodiatis
et operemini. 28 Et habitabitis in terra quam dedi
patribus vestris: et eritis mihi in populum, et ego
ero vobis in Deum. 29 Et salvabo vos ex universis
inquinamentis vestris: et vocabo frumentum et
multiplicabo illud, et non imponam vobis famem.
30 Et multiplicabo fructum ligni, et genimina agri,
ut non portetis ultra opprobrium famis in gentibus.
31 Et recordabimini viarum vestrarum pessimarum,
studiorumque non bonorum: et displicebunt vobis
iniquitates vestræ et scelera vestra. 32 Non propter
vos ego faciam, ait Dominus Deus, notum sit vobis:
confundimini, et erubescite super viis vestris,
domus Israël. 33 Hæc dicit Dominus Deus: In
die qua mundavero vos ex omnibus iniquitatibus
vestris, et inhabitari fecero urbes, et instauravero
ruinosa, 34 et terra deserta fuerit exculta, quæ
quondam erat desolata in oculis omnis viatoris,
35 dicent: Terra illa inculta facta est ut hortus
voluptatis: et civitates desertæ, et destitutæ atque
suffossæ, munitæ sederunt. 36 Et scient gentes
quæcumque derelictæ fuerint in circuitu vestro,
quia ego Dominus ædificavi dissipata, plantavique

inculta: ego Dominus locutus sim, et fecerim. 37
Hæc dicit Dominus Deus: Adhuc in hoc invenient
me domus Israël, ut faciam eis: multiplicabo eos
sicut gregem hominum, 38 ut gregem sanctum,
ut gregem Jerusalem in solemnitatibus ejus: sic
erunt civitates desertæ, plenæ gregibus hominum:
et scient quia ego Dominus.

37 Facta est super me manus Domini, et eduxit
me in spiritu Domini, et dimisit me in medio
campi qui erat plenus ossibus. 2 Et circumduxit
me per ea in gyro: erant autem multa valde super
faciem campi, siccaque vehementer. 3 Et dixit ad
me: Fili hominis, putasne vivent ossa ista? Et dixi:
Domine Deus, tu nosti. 4 Et dixit ad me: Vaticinare
de ossibus istis, et dices eis: Ossa arida, audite
verbum Domini. 5 Hæc dicit Dominus Deus ossibus
his: Ecce ego intromittam in vos spiritum, et vivetis.
6 Et dabo super vos nervos, et succrescere faciam
super vos carnes, et superextendam in vobis cutem,
et dabo vobis spiritum, et vivetis: et scietis quia
ego Dominus. 7 Et prophetavi sicut præceperat
mihi: factus est autem sonitus, prophetante me,
et ecce commotio: et accesserunt ossa ad ossa,
unumquodque ad juncturam suam. 8 Et vidi, et
ecce super ea nervi et carnes ascenderunt, et
extenta est in eis cutis desuper: et spiritum non
habebant. 9 Et dixit ad me: Vaticinare ad spiritum:
vaticinare, fili hominis, et dices ad spiritum: Hæc
dicit Dominus Deus: A quatuor ventis veni, spiritus,
et insuffla super interfectos istos, et reviviscant. 10
Et prophetavi sicut præceperat mihi: et ingressus
est in ea spiritus, et vixerunt: steteruntque super
pedes suos, exercitus grandis nimis valde. 11 Et
dixit ad me: Fili hominis, ossa hæc universa, domus
Israël est. Ipsi dicunt: Aruerunt ossa nostra, et
periit spes nostra, et abscissi sumus. 12 Propterea
vaticinare, et dices ad eos: Hæc dicit Dominus Deus:
Ecce ego aperiam tumulos vestros, et educam vos
de sepulchris vestris, populus meus, et inducam
vos in terram Israël. 13 Et scietis quia ego Dominus,
cum aperuero sepulchra vestra, et eduxero vos de
tumulis vestris, popule meus, 14 et dedero spiritum
meum in vobis, et vixeritis: et requiescere vos
faciam super humum vestram, et scietis quia ego
Dominus locutus sum, et feci, ait Dominus Deus. 15
Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 16 Et tu,
fili hominis, sume tibi lignum unum, et scribe super
illud: Judæ, et filiorum Israël sociorum ejus: et tolle
lignum alterum, et scribe super illud: Joseph, ligno
Ephraim, et cunctæ domui Israël sociorumque ejus.
17 Et adjunge illa unum ad alterum tibi in lignum
unum: et erunt in unionem in manu tua. 18 Cum
autem dixerint ad te filii populi tui, loquentes:
Nonne indicas nobis quid in his tibi velis? 19
loqueris ad eos: Hæc dicit Dominus Deus: Ecce
ego assumam lignum Joseph, quod est in manu
Ephraim, et tribus Israël, quæ sunt ei adjunctæ,
et dabo eas pariter cum ligno Juda, et faciam eas
in lignum unum: et erunt unum in manu ejus. 20
Erunt autem ligna super quæ scripseris in manu
tua in oculis eorum. 21 Et dices ad eos: Hæc dicit
Dominus Deus: Ecce ego assumam filios Israël de
medio nationum ad quas abierunt: et congregabo
eos undique, et adducam eos ad humum suam. 22
Et faciam eos in gentem unam in terra in montibus
Israël, et rex unus erit omnibus imperans: et non
erunt ultra duæ gentes, nec dividentur amplius in
duo regna, 23 neque polluentur ultra in idolis suis,
et abominationibus suis, et cunctis iniquitatibus
suis: et salvos eos faciam de universis sedibus in
quibus peccaverunt, et emundabo eos: et erunt
mihi populus, et ego ero eis Deus. 24 Et servus meus
David rex super eos, et pastor unus erit omnium
eorum. In judiciis meis ambulabunt, et mandata
mea custodient, et facient ea: 25 et habitabunt
super terram quam dedi servo meo Jacob, in qua
habitaverunt patres vestri: et habitabunt super eam
ipsi, et filii eorum, et filii filiorum eorum, usque
in sempiternum: et David servus meus princeps
eorum in perpetuum. 26 Et percutiam illis fœdus
pacis: pactum sempiternum erit eis. Et fundabo eos,
et multiplicabo, et dabo sanctificationem meam in
medio eorum in perpetuum. 27 Et erit tabernaculum
meum in eis: et ero eis Deus, et ipsi erunt mihi
populus. 28 Et scient gentes quia ego Dominus
sanctificator Israël, cum fuerit sanctificatio mea in
medio eorum in perpetuum.

38 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2
Fili hominis, pone faciem tuam contra Gog,
terram Magog, principem capitis Mosoch et Thubal,
et vaticinare de eo. 3 Et dices ad eum: Hæc dicit
Dominus Deus: Ecce ego ad te, Gog, principem
capitis Mosoch et Thubal. 4 Et circumagam te, et
ponam frenum in maxillis tuis: et educam te, et
omnem exercitum tuum, equos et equites vestitos
loricis universos, multitudinem magnam, hastam
et clypeum arripientium et gladium. 5 Persæ,
Æthiopes, et Libyes cum eis, omnes scutati et
galeati. 6 Gomer et universa agmina ejus, domus
Thogorma, latera aquilonis, et totum robur ejus,
populique multi tecum. 7 Præpara et instrue te, et
omnem multitudinem tuam quæ coacervata est ad
te: et esto eis in præceptum. 8 Post dies multos
visitaberis: in novissimo annorum venies ad terram

quæ reversa est a gladio, et congregata est de
populis multis ad montes Israël, qui fuerunt deserti
jugiter: hæc de populis educta est, et habitabunt
in ea confidenter universi. 9 Ascendens autem
quasi tempestas venies, et quasi nubes, ut operias
terram: tu et omnia agmina tua, et populi multi
tecum. 10 Hæc dicit Dominus Deus: In die illa,
ascendent sermones super cor tuum, et cogitabis
cogitationem pessimam: 11 et dices: Ascendam
ad terram absque muro: veniam ad quiescentes
habitantesque secure: hi omnes habitant sine muro;
vectes et portæ non sunt eis: 12 ut diripias spolia,
et invadas prædam; ut inferas manum tuam super
eos qui deserti fuerant, et postea restituti, et super
populum qui est congregatus ex gentibus, qui
possidere cœpit et esse habitator umbilici terræ. 13
Saba, et Dedan, et negotiatores Tharsis, et omnes
leones ejus, dicent tibi: Numquid ad sumenda spolia
tu venis? ecce ad diripiendam prædam congregasti
multitudinem tuam, ut tollas argentum et aurum,
et auferas supellectilem atque substantiam, et
diripias manubias infinitas. 14 Propterea vaticinare,
fili hominis, et dices ad Gog: Hæc dicit Dominus
Deus: Numquid non in die illo, cum habitaverit
populus meus Israël confidenter, scies? 15 Et venies
de loco tuo a lateribus aquilonis, tu et populi
multi tecum, ascensores equorum universi: cœtus
magnus, et exercitus vehemens. 16 Et ascendes
super populum meum Israël quasi nubes, ut operias
terram. In novissimis diebus eris, et adducam te
super terram meam: ut sciant gentes me cum
sanctificatus fuero in te in oculis eorum, o Gog! 17
Hæc dicit Dominus Deus: Tu ergo ille es, de quo
locutus sum in diebus antiquis in manu servorum
meorum prophetarum Israël, qui prophetaverunt in
diebus illorum temporum, ut adducerem te super
eos. 18 Et erit in die illa, in die adventus Gog super
terram Israël, ait Dominus Deus, ascendet indignatio
mea in furore meo. 19 Et in zelo meo, in igne iræ
meæ locutus sum, quia in die illa erit commotio
magna super terram Israël: 20 et commovebuntur a
facie mea pisces maris, et volucres cæli, et bestiæ
agri, et omne reptile quod movetur super humum,
cunctique homines qui sunt super faciem terræ:
et subvertentur montes, et cadent sepes, et omnis
murus corruet in terram. 21 Et convocabo adversus
eum in cunctis montibus meis gladium, ait Dominus
Deus: gladius uniuscujusque in fratrem suum
dirigetur. 22 Et judicabo eum peste, et sanguine, et
imbre vehementi, et lapidibus immensis: ignem et
sulphur pluam super eum, et super exercitum ejus,
et super populos multos qui sunt cum eo. 23 Et
magnificabor, et sanctificabor, et notus ero in oculis
multarum gentium: et scient quia ego Dominus.

39 Tu autem, fili hominis, vaticinare adversum
Gog, et dices: Hæc dicit Dominus Deus: Ecce
ego super te, Gog, principem capitis Mosoch et
Thubal. 2 Et circumagam te, et educam te, et
ascendere te faciam de lateribus aquilonis, et
adducam te super montes Israël. 3 Et percutiam
arcum tuum in manu sinistra tua, et sagittas tuas
de manu dextera tua dejiciam. 4 Super montes
Israël cades tu, et omnia agmina tua, et populi tui
qui sunt tecum: feris, avibus, omnique volatili et
bestiis terræ dedi te ad devorandum. 5 Super faciem
agri cades, quia ego locutus sum, ait Dominus
Deus. 6 Et immittam ignem in Magog, et in his
qui habitant in insulis confidenter: et scient quia
ego Dominus. 7 Et nomen sanctum meum notum
faciam in medio populi mei Israël, et non polluam
nomen sanctum meum amplius: et scient gentes
quia ego Dominus, Sanctus Israël. 8 Ecce venit,
et factum est, ait Dominus Deus: hæc est dies de
qua locutus sum. 9 Et egredientur habitatores
de civitatibus Israël, et succendent et comburent
arma, clypeum et hastas, arcum et sagittas, et
baculos manuum et contos: et succendent ea
igni septem annis. 10 Et non portabunt ligna de
regionibus, neque succident de saltibus: quoniam
arma succendent igni, et deprædabuntur eos quibus
prædæ fuerant, et diripient vastatores suos, ait
Dominus Deus. 11 Et erit in die illa: dabo Gog
locum nominatum sepulchrum in Israël, vallem
viatorum ad orientem maris, quæ obstupescere
faciet prætereuntes: et sepelient ibi Gog, et omnem
multitudinem ejus, et vocabitur vallis multitudinis
Gog. 12 Et sepelient eos domus Israël, ut mundent
terram septem mensibus. 13 Sepeliet autem eum
omnis populus terræ: et erit eis nominata dies
in qua glorificatus sum, ait Dominus Deus. 14 Et
viros jugiter constituent lustrantes terram, qui
sepeliant et requirant eos qui remanserant super
faciem terræ, ut emundent eam: post menses
autem septem quærere incipient. 15 Et circuibunt
peragrantes terram: cumque viderint os hominis,
statuent juxta illud titulum, donec sepeliant illud
pollinctores in valle multitudinis Gog. 16 Nomen
autem civitatis Amona: et mundabunt terram. 17
Tu ergo, fili hominis, hæc dicit Dominus Deus: Dic
omni volucri, et universis avibus, cunctisque bestiis
agri: Convenite, properate, concurrite undique ad
victimam meam quam ego immolo vobis, victimam
grandem super montes Israël, ut comedatis carnem,
et bibatis sanguinem. 18 Carnes fortium comedetis,

et sanguinem principum terræ bibetis: arietum, et
agnorum, et hircorum, taurorumque et altilium,
et pinguium omnium. 19 Et comedetis adipem in
saturitatem, et bibetis sanguinem in ebrietatem,
de victima quam ego immolabo vobis: 20 et
saturabimini super mensam meam de equo, et
equite forti, et de universis viris bellatoribus, ait
Dominus Deus. 21 Et ponam gloriam meam in
gentibus: et videbunt omnes gentes judicium meum
quod fecerim, et manum meam quam posuerim
super eos. 22 Et scient domus Israël quia ego
Dominus Deus eorum, a die illa et deinceps. 23
Et scient gentes quoniam in iniquitate sua capta
sit domus Israël, eo quod dereliquerint me, et
absconderim faciem meam ab eis, et tradiderim eos
in manus hostium, et ceciderint in gladio universi.
24 Juxta immunditiam eorum et scelus feci eis, et
abscondi faciem meam ab illis. 25 Propterea hæc
dicit Dominus Deus: Nunc reducam captivitatem
Jacob, et miserebor omnis domus Israël, et assumam
zelum pro nomine sancto meo. 26 Et portabunt
confusionem suam, et omnem prævaricationem
qua prævaricati sunt in me, cum habitaverint in
terra sua confidenter, neminem formidantes: 27 et
reduxero eos de populis, et congregavero de terris
inimicorum suorum, et sanctificatus fuero in eis, in
oculis gentium plurimarum. 28 Et scient quia ego
Dominus Deus eorum, eo quod transtulerim eos in
nationes, et congregaverim eos super terram suam,
et non dereliquerim quemquam ex eis ibi. 29 Et
non abscondam ultra faciem meam ab eis, eo quod
effuderim spiritum meum super omnem domum
Israël, ait Dominus Deus.

40 In vigesimo quinto anno transmigrationis
nostræ, in exordio anni, decima mensis,
quartodecimo anno postquam percussa est civitas,
in ipsa hac die, facta est super me manus Domini,
et adduxit me illuc. 2 In visionibus Dei adduxit
me in terram Israël, et dimisit me super montem
excelsum nimis, super quem erat quasi ædificium
civitatis vergentis ad austrum. 3 Et introduxit me
illuc: et ecce vir cujus erat species quasi species
æris, et funiculus lineus in manu ejus, et calamus
mensuræ in manu ejus: stabat autem in porta. 4
Et locutus est ad me idem vir: Fili hominis, vide
oculis tuis, et auribus tuis audi, et pone cor tuum in
omnia quæ ego ostendam tibi, quia ut ostendantur
tibi adductus es huc. Annuntia omnia quæ tu
vides domui Israël. 5 Et ecce murus forinsecus in
circuitu domus undique: et in manu viri calamus
mensuræ sex cubitorum et palmo: et mensus
est latitudinem ædificii calamo uno, altitudinem
quoque calamo uno. 6 Et venit ad portam quæ
respiciebat viam orientalem, et ascendit per gradus
ejus: et mensus est limen portæ calamo uno
latitudinem, id est, limen unum calamo uno in
latitudine. 7 Et thalamum uno calamo in longum,
et uno calamo in latum: et inter thalamos, quinque
cubitos. 8 Et limen portæ, juxta vestibulum portæ
intrinsecus, calamo uno. 9 Et mensus est vestibulum
portæ octo cubitorum, et frontem ejus duobus
cubitis: vestibulum autem portæ erat intrinsecus.
10 Porro thalami portæ ad viam orientalem, tres
hinc et tres inde: mensura una trium, et mensura
una frontium ex utraque parte. 11 Et mensus est
latitudinem liminis portæ decem cubitorum, et
longitudinem portæ tredecim cubitorum. 12 Et
marginem ante thalamos, cubiti unius, et cubitus
unus finis utrimque: thalami autem sex cubitorum
erant hinc et inde. 13 Et mensus est portam a tecto
thalami usque ad tectum ejus, latitudinem viginti
quinque cubitorum, ostium contra ostium. 14 Et fecit
frontes per sexaginta cubitos, et ad frontem atrium
portæ undique per circuitum. 15 Et ante faciem
portæ quæ pertingebat usque ad faciem vestibuli
portæ interioris, quinquaginta cubitos. 16 Et
fenestras obliquas in thalamis et in frontibus eorum,
quæ erant intra portam undique per circuitum:
similiter autem erant et in vestibulis fenestræ
per gyrum intrinsecus, et ante frontes pictura
palmarum. 17 Et eduxit me ad atrium exterius: et
ecce gazophylacia, et pavimentum stratum lapide
in atrio per circuitum: triginta gazophylacia in
circuitu pavimenti. 18 Et pavimentum in fronte
portarum, secundum longitudinem portarum erat
inferius. 19 Et mensus est latitudinem a facie
portæ inferioris usque ad frontem atrii interioris
extrinsecus: centum cubitos ad orientem et ad
aquilonem. 20 Portam quoque quæ respiciebat
viam aquilonis atrii exterioris, mensus est tam in
longitudine quam in latitudine. 21 Et thalamos
ejus tres hinc et tres inde, et frontem ejus et
vestibulum ejus secundum mensuram portæ prioris,
quinquaginta cubitorum longitudinem ejus, et
latitudinem viginti quinque cubitorum. 22 Fenestræ
autem ejus, et vestibulum, et sculpturæ secundum
mensuram portæ quæ respiciebat ad orientem: et
septem graduum erat ascensus ejus, et vestibulum
ante eam. 23 Et porta atrii interioris contra portam
aquilonis et orientalem: et mensus est a porta usque
ad portam centum cubitos. 24 Et eduxit me ad
viam australem: et ecce porta quæ respiciebat ad
austrum: et mensus est frontem ejus et vestibulum
ejus juxta mensuras superiores. 25 Et fenestras
ejus, et vestibula in circuitu, sicut fenestras ceteras:

quinquaginta cubitorum longitudine, et latitudine
viginti quinque cubitorum. 26 Et in gradibus septem
ascendebatur ad eam, et vestibulum ante fores ejus:
et cælatæ palmæ erant, una hinc, et altera inde, in
fronte ejus. 27 Et porta atrii interioris in via australi:
et mensus est a porta usque ad portam in via australi,
centum cubitos. 28 Et introduxit me in atrium
interius ad portam australem: et mensus est portam
juxta mensuras superiores. 29 Thalamum ejus, et
frontem ejus, et vestibulum ejus eisdem mensuris,
et fenestras ejus, et vestibulum ejus in circuitu,
quinquaginta cubitos longitudinis, et latitudinis
viginti quinque cubitos. 30 Et vestibulum per gyrum
longitudine viginti quinque cubitorum, et latitudine
quinque cubitorum: 31 et vestibulum ejus ad atrium
exterius, et palmas ejus in fronte: et octo gradus
erant quibus ascendebatur per eam. 32 Et introduxit
me in atrium interius, per viam orientalem: et
mensus est portam secundum mensuras superiores.
33 Thalamum ejus, et frontem ejus, et vestibulum
ejus, sicut supra: et fenestras ejus, et vestibula ejus
in circuitu, longitudine quinquaginta cubitorum,
et latitudine viginti quinque cubitorum. 34 Et
vestibulum ejus, id est, atrii exterioris, et palmæ
cælatæ in fronte ejus, hinc et inde: et in octo
gradibus ascensus ejus. 35 Et introduxit me ad
portam quæ respiciebat ad aquilonem: et mensus est
secundum mensuras superiores. 36 Thalamum ejus,
et frontem ejus, et vestibulum ejus, et fenestras ejus
per circuitum, longitudine quinquaginta cubitorum,
et latitudine viginti quinque cubitorum. 37 Et
vestibulum ejus respiciebat ad atrium exterius:
et cælatura palmarum in fronte ejus, hinc et
inde: et in octo gradibus ascensus ejus. 38 Et
per singula gazophylacia ostium in frontibus
portarum: ibi lavabant holocaustum. 39 Et in
vestibulo portæ, duæ mensæ hinc, et duæ mensæ
inde, ut immoletur super eas holocaustum, et pro
peccato et pro delicto. 40 Et ad latus exterius,
quod ascendit ad ostium portæ quæ pergit ad
aquilonem, duæ mensæ: et ad latus alterum,
ante vestibulum portæ, duæ mensæ: 41 quatuor
mensæ hinc, et quatuor mensæ inde: per latera
portæ octo mensæ erant, super quas immolabant.
42 Quatuor autem mensæ ad holocaustum de
lapidibus quadris exstructæ, longitudine cubiti
unius et dimidii, et latitudine cubiti unius et
dimidii, et altitudine cubiti unius: super quas
ponant vasa in quibus immolatur holocaustum et
victima. 43 Et labia earum palmi unius, reflexa
intrinsecus per circuitum: super mensas autem
carnes oblationis. 44 Et extra portam interiorem,
gazophylacia cantorum in atrio interiori, quod erat
in latere portæ respicientis ad aquilonem: et facies
eorum contra viam australem: una ex latere portæ
orientalis, quæ respiciebat ad viam aquilonis. 45 Et
dixit ad me: Hoc est gazophylacium quod respicit
viam meridianam: sacerdotum erit, qui excubant
in custodiis templi. 46 Porro gazophylacium quod
respicit ad viam aquilonis, sacerdotum erit, qui
excubant ad ministerium altaris: isti sunt filii
Sadoc, qui accedunt de filiis Levi ad Dominum ut
ministrent ei. 47 Et mensus est atrium longitudine
centum cubitorum, et latitudine centum cubitorum
per quadrum: et altare ante faciem templi. 48 Et
introduxit me in vestibulum templi: et mensus est
vestibulum quinque cubitis hinc, et quinque cubitis
inde: et latitudinem portæ trium cubitorum hinc,
et trium cubitorum inde. 49 Longitudinem autem
vestibuli viginti cubitorum, et latitudinem undecim
cubitorum, et octo gradibus ascendebatur ad eam.
Et columnæ erant in frontibus: una hinc, et altera
inde.

41 Et introduxit me in templum, et mensus est
frontes: sex cubitos latitudinis hinc, et sex
cubitos latitudinis inde, latitudinem tabernaculi. 2
Et latitudo portæ decem cubitorum erat: et latera
portæ, quinque cubitis hinc, et quinque cubitis
inde: et mensus est longitudinem ejus quadraginta
cubitorum, et latitudinem viginti cubitorum. 3
Et introgressus intrinsecus, mensus est in fronte
portæ duos cubitos: et portam, sex cubitorum:
et latitudinem portæ septem cubitorum. 4 Et
mensus est longitudinem ejus viginti cubitorum,
et latitudinem ejus viginti cubitorum, ante faciem
templi. Et dixit ad me: Hoc est Sanctum sanctorum.
5 Et mensus est parietem domus sex cubitorum:
et latitudinem lateris quatuor cubitorum undique
per circuitum domus. 6 Latera autem, latus ad
latus, bis triginta tria: et erant eminentia, quæ
ingrederentur per parietem domus, in lateribus
per circuitum, ut continerent, et non attingerent
parietem templi. 7 Et platea erat in rotundum,
ascendens sursum per cochleam, et in cœnaculum
templi deferebat per gyrum: idcirco latius erat
templum in superioribus: et sic de inferioribus
ascendebatur ad superiora in medium. 8 Et vidi
in domo altitudinem per circuitum, fundata latera
ad mensuram calami sex cubitorum spatio: 9 et
latitudinem per parietem lateris forinsecus quinque
cubitorum: et erat interior domus in lateribus
domus. 10 Et inter gazophylacia latitudinem
viginti cubitorum in circuitu domus undique, 11
et ostium lateris ad orationem: ostium unum
ad viam aquilonis, et ostium unum ad viam

australem: et latitudinem loci ad orationem, quinque
cubitorum in circuitu. 12 Et ædificium, quod erat
separatum, versumque ad viam respicientem ad
mare, latitudinis septuaginta cubitorum: paries
autem ædificii, quinque cubitorum latitudinis per
circuitum: et longitudo ejus nonaginta cubitorum.
13 Et mensus est domus longitudinem, centum
cubitorum: et quod separatum erat ædificium, et
parietes ejus, longitudinis centum cubitorum. 14
Latitudo autem ante faciem domus, et ejus quod erat
separatum contra orientem, centum cubitorum. 15
Et mensus est longitudinem ædificii contra faciem
ejus, quod erat separatum ad dorsum: ethecas
ex utraque parte centum cubitorum: et templum
interius, et vestibula atrii. 16 Limina, et fenestras
obliquas, et ethecas in circuitu per tres partes,
contra uniuscujusque limen, stratumque ligno per
gyrum in circuitu: terra autem usque ad fenestras, et
fenestræ clausæ super ostia. 17 Et usque ad domum
interiorem, et forinsecus per omnem parietem in
circuitu, intrinsecus et forinsecus, ad mensuram.
18 Et fabrefacta cherubim et palmæ: et palma inter
cherub et cherub, duasque facies habebat cherub.
19 Faciem hominis juxta palmam ex hac parte, et
faciem leonis juxta palmam ex alia parte: expressam
per omnem domum in circuitu. 20 De terra usque
ad superiora portæ, cherubim et palmæ cælatæ
erant in pariete templi. 21 Limen quadrangulum,
et facies sanctuarii, aspectus contra aspectum. 22
Altaris lignei trium cubitorum altitudo, et longitudo
ejus duorum cubitorum: et anguli ejus, et longitudo
ejus, et parietes ejus lignei. Et locutus est ad me:
Hæc est mensa coram Domino. 23 Et duo ostia
erant in templo et in sanctuario. 24 Et in duobus
ostiis ex utraque parte bina erant ostiola quæ in
se invicem plicabantur: bina enim ostia erant ex
utraque parte ostiorum. 25 Et cælata erant in ipsis
ostiis templi cherubim, et sculpturæ palmarum,
sicut in parietibus quoque expressæ erant: quam
ob rem et grossiora erant ligna in vestibuli fronte
forinsecus. 26 Super quæ fenestræ obliquæ, et
similitudo palmarum hinc atque inde in humerulis
vestibuli, secundum latera domus, latitudinemque
parietum.

42 Et eduxit me in atrium exterius, per viam
ducentem ad aquilonem, et introduxit me
in gazophylacium quod erat contra separatum
ædificium, et contra ædem vergentem ad aquilonem.
2 In facie longitudinis, centum cubitos ostii
aquilonis, et latitudinis quinquaginta cubitos, 3
contra viginti cubitos atrii interioris, et contra
pavimentum stratum lapide atrii exterioris, ubi
erat porticus juncta porticui triplici. 4 Et
ante gazophylacia deambulatio decem cubitorum
latitudinis, ad interiora respiciens viæ cubiti
unius. Et ostia eorum ad aquilonem: 5 ubi
erant gazophylacia in superioribus humiliora, quia
supportabant porticus quæ ex illis eminebant
de inferioribus, et de mediis ædificii. 6 Tristega
enim erant, et non habebant columnas, sicut
erant columnæ atriorum: propterea eminebant
de inferioribus, et de mediis a terra cubitis
quinquaginta. 7 Et peribolus exterior secundum
gazophylacia, quæ erant in via atrii exterioris
ante gazophylacia: longitudo ejus quinquaginta
cubitorum: 8 quia longitudo erat gazophylaciorum
atrii exterioris quinquaginta cubitorum, et
longitudo ante faciem templi, centum cubitorum.
9 Et erat subter gazophylacia hæc introitus ab
oriente, ingredientium in ea de atrio exteriori. 10
In latitudine periboli atrii quod erat contra viam
orientalem, in faciem ædificii separati, et erant ante
ædificium gazophylacia. 11 Et via ante faciem eorum,
juxta similitudinem gazophylaciorum quæ erant
in via aquilonis: secundum longitudinem eorum,
sic et latitudo eorum, et omnis introitus eorum, et
similitudines, et ostia eorum. 12 Secundum ostia
gazophylaciorum, quæ erant in via respiciente
ad notum: ostium in capite viæ, quæ via erat
ante vestibulum separatum per viam orientalem
ingredientibus. 13 Et dixit ad me: Gazophylacia
aquilonis, et gazophylacia austri, quæ sunt ante
ædificium separatum, hæc sunt gazophylacia sancta,
in quibus vescuntur sacerdotes qui appropinquant
ad Dominum in Sancta sanctorum: ibi ponent Sancta
sanctorum et oblationem pro peccato et pro delicto:
locus enim sanctus est. 14 Cum autem ingressi
fuerint sacerdotes, non egredientur de sanctis in
atrium exterius: et ibi reponent vestimenta sua in
quibus ministrant, quia sancta sunt, vestienturque
vestimentis aliis: et sic procedent ad populum. 15
Cumque complesset mensuras domus interioris,
eduxit me per viam portæ quæ respiciebat ad
viam orientalem: et mensus est eam undique
per circuitum. 16 Mensus est autem contra
ventum orientalem calamo mensuræ, quingentos
calamos in calamo mensuræ per circuitum. 17 Et
mensus est contra ventum aquilonis quingentos
calamos in calamo mensuræ per gyrum. 18 Et
ad ventum australem mensus est quingentos
calamos in calamo mensuræ per circuitum. 19 Et
ad ventum occidentalem mensus est quingentos
calamos in calamo mensuræ. 20 Per quatuor ventos
mensus est murum ejus undique per circuitum,
longitudinem quingentorum cubitorum, et

latitudinem quingentorum cubitorum, dividentem
inter sanctuarium et vulgi locum.

43 Et duxit me ad portam quæ respiciebat ad
viam orientalem. **2** Et ecce gloria Dei Israël
ingrediebatur per viam orientalem: et vox erat ei
quasi vox aquarum multarum, et terra splendebat
a majestate ejus. **3** Et vidi visionem secundum
speciem quam videram quando venit ut disperderet
civitatem, et species secundum aspectum quem
videram juxta fluvium Chobar: et cecidi super
faciem meam. **4** Et majestas Domini ingressa
est templum per viam portæ quæ respiciebat ad
orientem. **5** Et elevavit me spiritus, et introduxit
me in atrium interius: et ecce repleta erat gloria
Domini domus. **6** Et audivi loquentem ad me de
domo: et vir qui stabat juxta me **7** dixit ad me:
Fili hominis, locus solii mei, et locus vestigiorum
pedum meorum, ubi habito in medio filiorum Israël
in æternum: et non polluent ultra domus Israël
nomen sanctum meum, ipsi et reges eorum, in
fornicationibus suis, et in ruinis regum suorum,
et in excelsis. **8** Qui fabricati sunt limen suum
juxta limen meum, et postes suos juxta postes
meos, et murus erat inter me et eos: et polluerunt
nomen sanctum meum in abominationibus quas
fecerunt: propter quod consumpsi eos in ira mea. **9**
Nunc ergo repellant procul fornicationem suam
et ruinas regum suorum a me, et habitabo in
medio eorum semper. **10** Tu autem, fili hominis,
ostende domui Israël templum, et confundantur
ab iniquitatibus suis, et metiantur fabricam, **11**
et erubescant ex omnibus quæ fecerunt. Figuram
domus, et fabricæ ejus, exitus et introitus, et omnem
descriptionem ejus, et universa præcepta ejus,
cunctumque ordinem ejus, et omnes leges ejus
ostende eis, et scribes in oculis eorum, ut custodiant
omnes descriptiones ejus, et præcepta illius, et
faciant ea. **12** Ista est lex domus in summitate montis:
omnis finis ejus in circuitu, Sanctum sanctorum est.
Hæc est ergo lex domus. **13** Istæ autem mensuræ
altaris in cubito verissimo, qui habebat cubitum
et palmum: in sinu ejus erat cubitus, et cubitus in
latitudine: et definitio ejus usque ad labium ejus,
et in circuitu palmus unus: hæc quoque erat fossa
altaris. **14** Et de sinu terræ usque ad crepidinem
novissimam duo cubiti, et latitudo cubiti unius: et a
crepidine minore usque ad crepidinem majorem
quatuor cubiti, et latitudo cubiti unius. **15** Ipse
autem ariel quatuor cubitorum, et ab ariel usque
ad sursum cornua quatuor. **16** Et ariel duodecim
cubitorum in longitudine per duodecim cubitos
latitudinis, quadrangulatum æquis lateribus. **17**
Et crepido quatuordecim cubitorum longitudinis
per quatuordecim cubitos latitudinis in quatuor
angulis ejus: et corona in circuitu ejus dimidii
cubiti, et sinus ejus unius cubiti per circuitum:
gradus autem ejus versi ad orientem. **18** Et dixit ad
me: Fili hominis, hæc dicit Dominus Deus: Hi sunt
ritus altaris, in quacumque die fuerit fabricatum, ut
offeratur super illud holocaustum, et effundatur
sanguis. **19** Et dabis sacerdotibus et Levitis qui
sunt de semine Sadoc, qui accedunt ad me, ait
Dominus Deus, ut offerant mihi vitulum de armento
pro peccato. **20** Et assumens de sanguine ejus,
pones super quatuor cornua ejus, et super quatuor
angulos crepidinis, et super coronam in circuitu:
et mundabis illud et expiabis. **21** Et tolles vitulum
qui oblatus fuerit pro peccato, et combures eum in
separato loco domus, extra sanctuarium. **22** Et in
die secunda offeres hircum caprarum immaculatum
pro peccato: et expiabunt altare sicut expiaverunt in
vitulo. **23** Cumque compleveris expians illud, offeres
vitulum de armento immaculatum, et arietem de
grege immaculatum. **24** Et offeres eos in conspectu
Domini: et mittent sacerdotes super eos sal, et
offerent eos holocaustum Domino. **25** Septem diebus
facies hircum pro peccato quotidie: et vitulum de
armento, et arietem de pecoribus immaculatos
offerent. **26** Septem diebus expiabunt altare et
mundabunt illud, et implebunt manum ejus. **27**
Expletis autem diebus, in die octava et ultra, facient
sacerdotes super altare holocausta vestra, et quæ
pro pace offerunt: et placatus ero vobis, ait Dominus
Deus.

44 Et convertit me ad viam portæ sanctuarii
exterioris, quæ respiciebat ad orientem: et
erat clausa. **2** Et dixit Dominus ad me: Porta hæc
clausa erit: non aperietur, et vir non transibit per
eam, quoniam Dominus Deus Israël ingressus est
per eam: eritque clausa **3** principi. Princeps ipse
sedebit in ea, ut comedat panem coram Domino:
per viam portæ vestibuli ingredietur, et per viam
ejus egredietur. **4** Et adduxit me per viam portæ
aquilonis in conspectu domus: et vidi, et ecce
implevit gloria Domini domum Domini: et cecidi
in faciem meam. **5** Et dixit ad me Dominus: Fili
hominis, pone cor tuum, et vide oculis tuis, et
auribus tuis audi omnia quæ ego loquor ad te
de universis cæremoniis domus Domini, et de
cunctis legibus ejus: et pones cor tuum in viis
templi per omnes exitus sanctuarii. **6** Et dices
ad exasperantem me domum Israël: Hæc dicit
Dominus Deus: Sufficiant vobis omnia scelera vestra,
domus Israël: **7** eo quod inducitis filios alienos

incircumcisos corde, et incircumcisos carne, ut
sint in sanctuario meo, et polluant domum meam:
et offertis panes meos, adipem et sanguinem, et
dissolvitis pactum meum in omnibus sceleribus
vestris. 8 Et non servastis præcepta sanctuarii mei,
et posuistis custodes observationum mearum in
sanctuario meo vobismetipsis. 9 Hæc dicit Dominus
Deus: Omnis alienigena incircumcisus corde, et
incircumcisus carne, non ingredietur sanctuarium
meum: omnis filius alienus qui est in medio filiorum
Israël. 10 Sed et Levitæ qui longe recesserunt
a me in errore filiorum Israël, et erraverunt a
me post idola sua, et portaverunt iniquitatem
suam, 11 erunt in sanctuario meo æditui, et
janitores portarum domus, et ministri domus: ipsi
mactabunt holocausta et victimas populi, et ipsi
stabunt in conspectu eorum ut ministrent eis.
12 Pro eo quod ministraverunt illis in conspectu
idolorum suorum, et facti sunt domui Israël in
offendiculum iniquitatis: idcirco levavi manum
meam super eos, ait Dominus Deus, et portabunt
iniquitatem suam. 13 Et non appropinquabunt ad
me ut sacerdotio fungantur mihi, neque accedent ad
omne sanctuarium meum juxta Sancta sanctorum:
sed portabunt confusionem suam, et scelera sua
quæ fecerunt. 14 Et dabo eos janitores domus in
omni ministerio ejus, et in universis quæ fient
in ea. 15 Sacerdotes autem et Levitæ, filii Sadoc,
qui custodierunt cæremonias sanctuarii mei, cum
errarent filii Israël a me, ipsi accedent ad me ut
ministrent mihi: et stabunt in conspectu meo, ut
offerant mihi adipem et sanguinem, ait Dominus
Deus. 16 Ipsi ingredientur sanctuarium meum, et
ipsi accedent ad mensam meam, ut ministrent
mihi, et custodiant cæremonias meas. 17 Cumque
ingredientur portas atrii interioris, vestibus lineis
induentur: nec ascendet super eos quidquam
laneum, quando ministrant in portis atrii interioris
et intrinsecus. 18 Vittæ lineæ erunt in capitibus
eorum, et feminalia linea erunt in lumbis eorum, et
non accingentur in sudore. 19 Cumque egredientur
atrium exterius ad populum, exuent se vestimentis
suis in quibus ministraverant, et reponent ea in
gazophylacio sanctuarii: et vestient se vestimentis
aliis, et non sanctificabunt populum in vestibus
suis. 20 Caput autem suum non radent, neque
comam nutrient: sed tondentes attondent capita
sua. 21 Et vinum non bibet omnis sacerdos, quando
ingressurus est atrium interius. 22 Et viduam et
repudiatam non accipient uxores, sed virgines de
semine domus Israël: sed et viduam quæ fuerit
vidua a sacerdote, accipient. 23 Et populum meum
docebunt quid sit inter sanctum et pollutum, et
inter mundum et immundum ostendent eis. 24
Et cum fuerit controversia, stabunt in judiciis
meis, et judicabunt: leges meas et præcepta mea
in omnibus solemnitatibus meis custodient, et
sabbata mea sanctificabunt. 25 Et ad mortuum
hominem non ingredientur, ne polluantur, nisi ad
patrem et matrem, et filium et filiam, et fratrem,
et sororem quæ alterum virum non habuerit: in
quibus contaminabuntur. 26 Et postquam fuerit
emundatus, septem dies numerabuntur ei. 27 Et in
die introitus sui in sanctuarium ad atrium interius,
ut ministret mihi in sanctuario, offeret pro peccato
suo, ait Dominus Deus. 28 Non erit autem eis
hæreditas: ego hæreditas eorum. Et possessionem
non dabitis eis in Israël: ego enim possessio eorum.
29 Victimam et pro peccato et pro delicto ipsi
comedent, et omne votum in Israël ipsorum erit. 30
Et primitiva omnium primogenitorum, et omnia
libamenta ex omnibus quæ offeruntur, sacerdotum
erunt: et primitiva ciborum vestrorum dabitis
sacerdoti, ut reponat benedictionem domui tuæ. 31
Omne morticinum, et captum a bestia, de avibus et
de pecoribus, non comedent sacerdotes.

45 Cumque cœperitis terram dividere sortito,
separate primitias Domino, sanctificatum
de terra, longitudine viginti quinque millia, et
latitudine decem millia: sanctificatum erit in omni
termino ejus per circuitum. 2 Et erit ex omni
parte sanctificatum quingentos per quingentos,
quadrifariam per circuitum, et quinquaginta cubitis
in suburbana ejus per gyrum. 3 Et a mensura ista
mensurabis longitudinem viginti quinque millium,
et latitudinem decem millium: et in ipso erit
templum, Sanctumque sanctorum. 4 Sanctificatum
de terra erit sacerdotibus ministris sanctuarii, qui
accedunt ad ministerium Domini: et erit eis locus
in domos, et in sanctuarium sanctitatis. 5 Viginti
quinque autem millia longitudinis, et decem millia
latitudinis erunt Levitis qui ministrant domui: ipsi
possidebunt viginti gazophylacia. 6 Et possessionem
civitatis dabitis quinque millia latitudinis, et
longitudinis viginti quinque millia, secundum
separationem sanctuarii, omni domui Israël. 7
Principi quoque hinc et inde in separationem
sanctuarii, et in possessionem civitatis, contra
faciem separationis sanctuarii, et contra faciem
possessionis urbis, a latere maris usque ad mare, et
a latere orientis usque ad orientem: longitudinis
autem juxta unamquamque partem, a termino
occidentali usque ad terminum orientalem. 8
De terra erit ei possessio in Israël, et non
depopulabuntur ultra principes populum meum:

sed terram dabunt domui Israël secundum tribus
eorum. 9 Hæc dicit Dominus Deus: Sufficiat vobis,
principes Israël: iniquitatem et rapinas intermittite,
et judicium et justitiam facite: separate confinia
vestra a populo meo, ait Dominus Deus. 10
Statera justa, et ephi justum, et batus justus erit
vobis. 11 Ephi et batus æqualia et unius mensuræ
erunt, ut capiat decimam partem cori batus, et
decimam partem cori ephi: juxta mensuram cori
erit æqua libratio eorum. 12 Siclus autem viginti
obolos habet: porro viginti sicli, et viginti quinque
sicli, et quindecim sicli, mnam faciunt. 13 Et
hæ sunt primitiæ quas tolletis: sextam partem
ephi de coro frumenti, et sextam partem ephi
de coro hordei. 14 Mensura quoque olei, batus
olei, decima pars cori est: et decem bati corum
faciunt, quia decem bati implent corum. 15 Et
arietem unum de grege ducentorum, de his quæ
nutriunt Israël, in sacrificium, et in holocaustum,
et in pacifica, ad expiandum pro eis, ait Dominus
Deus. 16 Omnis populus terræ tenebitur primitiis
his principi in Israël. 17 Et super principem
erunt holocausta, et sacrificium, et libamina, in
solemnitatibus, et in calendis, et in sabbatis, et in
universis solemnitatibus domus Israël: ipse faciet
pro peccato sacrificium, et holocaustum, et pacifica,
ad expiandum pro domo Israël. 18 Hæc dicit
Dominus Deus: In primo mense, una mensis, sumes
vitulum de armento immaculatum, et expiabis
sanctuarium. 19 Et tollet sacerdos de sanguine quod
erit pro peccato, et ponet in postibus domus, et in
quatuor angulis crepidinis altaris, et in postibus
portæ atrii interioris. 20 Et sic facies in septima
mensis, pro unoquoque qui ignoravit, et errore
deceptus est: et expiabis pro domo. 21 In primo
mense, quartadecima die mensis, erit vobis Paschæ
solemnitas: septem diebus azyma comedentur. 22
Et faciet princeps in die illa, pro se et pro universo
populo terræ, vitulum pro peccato. 23 Et in septem
dierum solemnitate faciet holocaustum Domino,
septem vitulos et septem arietes immaculatos,
quotidie septem diebus: et pro peccato hircum
caprarum quotidie. 24 Et sacrificium ephi per
vitulum, et ephi per arietem faciet, et olei hin
per singula ephi. 25 Septimo mense, quintadecima
die mensis, in solemnitate, faciet sicut supra dicta
sunt per septem dies, tam pro peccato quam pro
holocausto, et in sacrificio, et in oleo.

46 Hæc dicit Dominus Deus: Porta atrii interioris
quæ respicit ad orientem, erit clausa sex diebus
in quibus opus fit: die autem sabbati aperietur,
sed et in die calendarum aperietur. 2 Et intrabit
princeps per viam vestibuli portæ deforis, et stabit
in limine portæ: et facient sacerdotes holocaustum
ejus, et pacifica ejus: et adorabit super limen portæ,
et egredietur: porta autem non claudetur usque ad
vesperam. 3 Et adorabit populus terræ ad ostium
portæ illius in sabbatis et in calendis coram Domino.
4 Holocaustum autem hoc offeret princeps Domino:
in die sabbati, sex agnos immaculatos, et arietem
immaculatum, 5 et sacrificium ephi per arietem, in
agnis autem sacrificium quod dederit manus ejus, et
olei hin per singula ephi. 6 In die autem calendarum
vitulum de armento immaculatum, et sex agni et
arietes immaculati erunt. 7 Et ephi per vitulum,
ephi quoque per arietem faciet sacrificium: de agnis
autem sicut invenerit manus ejus, et olei hin per
singula ephi. 8 Cumque ingressurus est princeps,
per viam vestibuli portæ ingrediatur, et per eamdem
viam exeat. 9 Et cum intrabit populus terræ in
conspectu Domini in solemnitatibus, qui ingreditur
per portam aquilonis ut adoret, egrediatur per
viam portæ meridianæ: porro qui ingreditur per
viam portæ meridianæ, egrediatur per viam portæ
aquilonis. Non revertetur per viam portæ per quam
ingressus est, sed e regione illius egredietur. 10
Princeps autem in medio eorum cum ingredientibus
ingredietur, et cum egredientibus egredietur. 11 Et
in nundinis, et in solemnitatibus, erit sacrificium
ephi per vitulum, et ephi per arietem: agnis autem
erit sacrificium sicut invenerit manus ejus, et olei
hin per singula ephi. 12 Cum autem fecerit princeps
spontaneum holocaustum, aut pacifica voluntaria
Domino, aperietur ei porta quæ respicit ad orientem,
et faciet holocaustum suum et pacifica sua, sicut
fieri solet in die sabbati: et egredietur, claudeturque
porta postquam exierit. 13 Et agnum ejusdem
anni immaculatum faciet holocaustum quotidie
Domino: semper mane faciet illud. 14 Et faciet
sacrificium super eo cata mane mane sextam partem
ephi, et de oleo tertiam partem hin, ut misceatur
similæ: sacrificium Domino legitimum, juge atque
perpetuum. 15 Faciet agnum, et sacrificium, et
oleum cata mane mane, holocaustum sempiternum.
16 Hæc dicit Dominus Deus: Si dederit princeps
donum alicui de filiis suis, hæreditas ejus filiorum
suorum erit: possidebunt eam hæreditarie. 17
Si autem dederit legatum de hæreditate sua uni
servorum suorum, erit illius usque ad annum
remissionis, et revertetur ad principem: hæreditas
autem ejus filiis ejus erit. 18 Et non accipiet
princeps de hæreditate populi per violentiam,
et de possessione eorum: sed de possessione sua
hæreditatem dabit filiis suis, ut non dispergatur
populus meus unusquisque a possessione sua. 19

Et introduxit me per ingressum qui erat ex latere
portæ, in gazophylacia sanctuarii ad sacerdotes,
quæ respiciebant ad aquilonem: et erat ibi locus
vergens ad occidentem. 20 Et dixit ad me: Iste est
locus ubi coquent sacerdotes pro peccato et pro
delicto: ubi coquent sacrificium, ut non efferant
in atrium exterius, et sanctificetur populus. 21
Et eduxit me in atrium exterius, et circumduxit
me per quatuor angulos atrii: et ecce atriolum
erat in angulo atrii, atriola singula per angulos
atrii. 22 In quatuor angulis atrii atriola disposita,
quadraginta cubitorum per longum, et triginta
per latum: mensuræ unius quatuor erant. 23 Et
paries per circuitum ambiens quatuor atriola: et
culinæ fabricatæ erant subter porticus per gyrum.
24 Et dixit ad me: Hæc est domus culinarum, in qua
coquent ministri domus Domini victimas populi.

47 Et convertit me ad portam domus, et ecce
aquæ egrediebantur subter limen domus
ad orientem: facies enim domus respiciebat ad
orientem, aquæ autem descendebant in latus templi
dextrum, ad meridiem altaris. 2 Et eduxit me per
viam portæ aquilonis, et convertit me ad viam
foras portam exteriorem, viam quæ respiciebat
ad orientem: et ecce aquæ redundantes a latere
dextro. 3 Cum egrederetur vir ad orientem, qui
habebat funiculum in manu sua, et mensus est
mille cubitos, et traduxit me per aquam usque ad
talos. 4 Rursumque mensus est mille, et traduxit
me per aquam usque ad genua. 5 Et mensus est
mille, et traduxit me per aquam usque ad renes.
Et mensus est mille, torrentem quem non potui
pertransire, quoniam intumuerant aquæ profundi
torrentis, qui non potest transvadari. 6 Et dixit
ad me: Certe vidisti, fili hominis. Et eduxit me,
et convertit ad ripam torrentis. 7 Cumque me
convertissem, ecce in ripa torrentis ligna multa
nimis ex utraque parte. 8 Et ait ad me: Aquæ istæ
quæ egrediuntur ad tumulos sabuli orientalis, et
descendunt ad plana deserti, intrabunt mare et
exibunt: et sanabuntur aquæ. 9 Et omnis anima
vivens quæ serpit quocumque venerit torrens,
vivet: et erunt pisces multi satis, postquam venerint
illuc aquæ istæ: et sanabuntur et vivent omnia
ad quæ venerit torrens. 10 Et stabunt super illas
piscatores: ab Engaddi usque ad Engallim siccatio
sagenarum erit: plurimæ species erunt piscium
ejus, sicut pisces maris magni, multitudinis nimiæ.
11 In littoribus autem ejus et in palustribus, non
sanabuntur, quia in salinas dabuntur. 12 Et super
torrentem orietur in ripis ejus, ex utraque parte,
omne lignum pomiferum: non defluet folium ex eo,
et non deficiet fructus ejus: per singulos menses
afferet primitiva, quia aquæ ejus de sanctuario
egredientur: et erunt fructus ejus in cibum, et folia
ejus ad medicinam. 13 Hæc dicit Dominus Deus:
Hic est terminus in quo possidebitis terram in
duodecim tribubus Israël: quia Joseph duplicem
funiculum habet. 14 Possidebitis autem eam singuli
æque ut frater suus, super quam levavi manum
meam ut darem patribus vestris: et cadet terra
hæc vobis in possessionem. 15 Hic est autem
terminus terræ: ad plagam septentrionalem, a
mari magno via Hethalon, venientibus Sedada, 16
Emath, Berotha, Sabarim, quæ est inter terminum
Damasci et confinium Emath, domus Tichon, quæ
est juxta terminum Auran. 17 Et erit terminus a
mari usque ad atrium Enon, terminus Damasci: et
ab aquilone ad aquilonem, terminus Emath plaga
septentrionalis. 18 Porro plaga orientalis de medio
Auran, et de medio Damasci, et de medio Galaad, et
de medio terræ Israël, Jordanis disterminans ad
mare orientale. Metiemini etiam plagam orientalem.
19 Plaga autem australis meridiana, a Thamar usque
ad aquas contradictionis Cades, et torrens usque
ad mare magnum: et hæc est plaga ad meridiem
australis. 20 Et plaga maris, mare magnum a confinio
per directum, donec venias Emath: hæc est plaga
maris. 21 Et dividetis terram istam vobis per tribus
Israël: 22 et mittetis eam in hæreditatem vobis, et
advenis qui accesserint ad vos, qui genuerint filios in
medio vestrum: et erunt vobis sicut indigenæ inter
filios Israël: vobiscum divident possessionem in
medio tribuum Israël. 23 In tribu autem quacumque
fuerit advena, ibi dabitis possessionem illi, ait
Dominus Deus.

48 Et hæc nomina tribuum a finibus aquilonis,
juxta viam Hethalon, pergentibus Emath,
atrium Enan terminus Damasci ad aquilonem, juxta
viam Emath: et erit ei plaga orientalis mare, Dan una.
2 Et super terminum Dan, a plaga orientali usque ad
plagam maris, Aser una. 3 Et super terminum Aser,
a plaga orientali usque ad plagam maris, Nephthali
una. 4 Et super terminum Nephthali, a plaga
orientali usque ad plagam maris, Manasse una. 5 Et
super terminum Manasse, a plaga orientali usque ad
plagam maris, Ephraim una. 6 Et super terminum
Ephraim, a plaga orientali usque ad plagam maris,
Ruben una. 7 Et super terminum Ruben, a plaga
orientali usque ad plagam maris, Juda una. 8 Et
super terminum Juda, a plaga orientali usque ad
plagam maris, erunt primitiæ quas separabitis,
viginti quinque millibus latitudinis et longitudinis,
sicuti singulæ partes a plaga orientali usque ad

plagam maris: et erit sanctuarium in medio ejus. **9** Primitiæ quas separabitis Domino, longitudo viginti quinque millibus, et latitudo decem millibus. **10** Hæ autem erunt primitiæ sanctuarii sacerdotum, ad aquilonem longitudinis viginti quinque millia, et ad mare latitudinis decem millia, sed et ad orientem latitudinis decem millia, et ad meridiem longitudinis viginti quinque millia: et erit sanctuarium Domini in medio ejus. **11** Sacerdotibus sanctuarium erit de filiis Sadoc, qui custodierunt cæremonias meas, et non erraverunt cum errarent filii Israël, sicut erraverunt et Levitæ. **12** Et erunt eis primitiæ de primitiis terræ Sanctum sanctorum, juxta terminum Levitarum. **13** Sed et Levitis similiter, juxta fines sacerdotum, viginti quinque millia longitudinis, et latitudinis decem millia. Omnis longitudo viginti et quinque millium, et latitudo decem millium. **14** Et non venundabunt ex eo, neque mutabunt: neque transferentur primitiæ terræ, quia sanctificatæ sunt Domino. **15** Quinque millia autem quæ supersunt in latitudine per viginti quinque millia, profana erunt urbis in habitaculum et in suburbana: et erit civitas in medio ejus. **16** Et hæ mensuræ ejus: ad plagam septentrionalem, quingenta et quatuor millia: et ad plagam meridianam, quingenta et quatuor millia: et ad plagam orientalem, quingenta et quatuor millia: et ad plagam occidentalem, quingenta et quatuor millia. **17** Erunt autem suburbana civitatis ad aquilonem, ducenta quinquaginta: et ad meridiem, ducenta quinquaginta: et ad orientem, ducenta quinquaginta: et ad mare, ducenta quinquaginta. **18** Quod autem reliquum fuerit in longitudine secundum primitias sanctuarii, decem millia in orientem, et decem millia in occidentem, erunt sicut primitiæ sanctuarii: et erunt fruges ejus in panes his qui serviunt civitati. **19** Servientes autem civitati, operabuntur ex omnibus tribubus Israël. **20** Omnes primitiæ viginti quinque millium, per viginti quinque millia in quadrum, separabuntur in primitias sanctuarii, et in possessionem civitatis. **21** Quod autem reliquum fuerit, principis erit ex omni parte primitiarum sanctuarii, et possessionis civitatis e regione viginti quinque millium primitiarum usque ad terminum orientalem: sed et ad mare, e regione viginti quinque millium, usque ad terminum maris, similiter in partibus principis erit: et erunt primitiæ sanctuarii, et sanctuarium templi, in medio ejus. **22** De possessione autem Levitarum, et de possessione civitatis in medio partium principis, erit inter terminum Juda et inter terminum Benjamin, et ad principem pertinebit. **23** Et reliquis tribubus, a plaga orientali usque ad plagam occidentalem, Benjamin una. **24** Et contra terminum Benjamin, a plaga orientali usque ad plagam occidentalem, Simeon una. **25** Et super terminum Simeonis, a plaga orientali usque ad plagam occidentalem, Issachar una. **26** Et super terminum Issachar, a plaga orientali usque ad plagam occidentalem, Zabulon una. **27** Et super terminum Zabulon, a plaga orientali usque ad plagam maris, Gad una. **28** Et super terminum Gad, ad plagam austri in meridie: et erit finis de Thamar usque ad aquas contradictionis Cades: hæreditas contra mare magnum. **29** Hæc est terra quam mittetis in sortem tribubus Israël, et hæ partitiones earum, ait Dominus Deus. **30** Et hi egressus civitatis: a plaga septentrionali, quingentos et quatuor millia mensurabis. **31** Et portæ civitatis ex nominibus tribuum Israël: portæ tres a septentrione: porta Ruben una, porta Juda una, porta Levi una. **32** Et ad plagam orientalem, quingentos et quatuor millia, et portæ tres: porta Joseph una, porta Benjamin una, porta Dan una. **33** Et ad plagam meridianam, quingentos et quatuor millia metieris, et portæ tres: porta Simeonis una, porta Issachar una, porta Zabulon una. **34** Et ad plagam occidentalem, quingentos et quatuor millia, et portæ eorum tres: porta Gad una, porta Aser una, porta Nephthali una. **35** Per circuitum, decem et octo millia: et nomen civitatis ex illa die, Dominus ibidem.

Danihelis Prophetæ

1 Anno tertio regni Joakim regis Juda, venit
Nabuchodonosor, rex Babylonis, in Jerusalem, et
obsedit eam: **2** et tradidit Dominus in manu ejus
Joakim, regem Juda, et partem vasorum domus
Dei: et asportavit ea in terram Sennaar in domum
dei sui, et vasa intulit in domum thesauri dei sui.
3 Et ait rex Asphenez præposito eunuchorum ut
introduceret de filiis Israël, et de semine regio et
tyrannorum, **4** pueros in quibus nulla esset macula,
decoros forma, et eruditos omni sapientia, cautos
scientia, et doctos disciplina, et qui possent stare
in palatio regis, ut doceret eos litteras et linguam
Chaldæorum. **5** Et constituit eis rex annonam
per singulos dies de cibis suis, et de vino unde
bibebat ipse, ut enutriti tribus annis, postea starent
in conspectu regis. **6** Fuerunt ergo inter eos de
filiis Juda, Daniel, Ananias, Misaël, et Azarias. **7**
Et imposuit eis præpositus eunuchorum nomina:
Danieli, Baltassar; Ananiæ, Sidrach; Misaëli, Misach;
et Azariæ, Abdenago. **8** Proposuit autem Daniel in
corde suo ne polluueretur de mensa regis, neque de
vino potus ejus: et rogavit eunuchorum præpositum
ne contaminaretur. **9** Dedit autem Deus Danieli
gratiam et misericordiam in conspectu principis
eunuchorum. **10** Et ait princeps eunuchorum ad
Danielem: Timeo ego dominum meum regem, qui
constituit vobis cibum et potum: qui si viderit vultus
vestros macilentiores præ ceteris adolescentibus
coævis vestris, condemnabitis caput meum regi.
11 Et dixit Daniel ad Malasar, quem constituerat
princeps eunuchorum super Danielem, Ananiam,
Misaëlem, et Azariam: **12** Tenta nos, obsecro, servos
tuos, diebus decem, et dentur nobis legumina
ad vescendum, et aqua ad bibendum: **13** et
contemplare vultus nostros, et vultus puerorum,
qui vescuntur cibo regio: et sicut videris, facies cum
servis tuis. **14** Qui, audito sermone hujuscemodi,
tentavit eos diebus decem. **15** Post dies autem
decem, apparuerunt vultus eorum meliores, et
corpulentiores præ omnibus pueris, qui vescebantur
cibo regio. **16** Porro Malasar tollebat cibaria,
et vinum potus eorum: dabatque eis legumina.
17 Pueris autem his dedit Deus scientiam et
disciplinam, in omni libro et sapientia: Danieli autem
intelligentiam omnium visionum et somniorum.
18 Completis itaque diebus, post quos dixerat
rex ut introducerentur, introduxit eos præpositus
eunuchorum in conspectu Nabuchodonosor. **19**
Cumque eis locutus fuisset rex, non sunt inventi
tales de universis, ut Daniel, Ananias, Misaël, et
Azarias: et steterunt in conspectu regis. **20** Et omne
verbum sapientiæ et intellectus, quod sciscitatus
est ab eis rex, invenit in eis decuplum super cunctos
ariolos et magos qui erant in universo regno ejus.
21 Fuit autem Daniel usque ad annum primum Cyri
regis.

2 In anno secundo regni Nabuchodonosor, vidit
Nabuchodonosor somnium, et conterritus est
spiritus ejus, et somnium ejus fugit ab eo. **2** Præcepit
autem rex ut convocarentur arioli, et magi, et
malefici, et Chaldæi, ut indicarent regi somnia sua.
Qui cum venissent, steterunt coram rege. **3** Et dixit
ad eos rex: Vidi somnium, et mente confusus ignoro
quid viderim. **4** Responderuntque Chaldæi regi
syriace: Rex, in sempiternum vive! dic somnium
servis tuis, et interpretationem ejus indicabimus. **5**
Et respondens rex ait Chaldæis: Sermo recessit a
me: nisi indicaveritis mihi somnium, et conjecturam
ejus, peribitis vos, et domus vestræ publicabuntur. **6**
Si autem somnium, et conjecturam ejus narraveritis,
præmia, et dona, et honorem multum accipietis
a me. Somnium igitur, et interpretationem ejus
indicate mihi. **7** Responderunt secundo, atque
dixerunt: Rex somnium dicat servis suis, et
interpretationem illius indicabimus. **8** Respondit
rex, et ait: Certe novi quod tempus redimitis,
scientes quod recesserit a me sermo. **9** Si ergo
somnium non indicaveritis mihi, una est de vobis
sententia, quod interpretationem quoque fallacem,
et deceptione plenam composueritis, ut loquamini
mihi donec tempus pertranseat. Somnium itaque
dicite mihi, ut sciam quod interpretationem quoque
ejus veram loquamini. **10** Respondentes ergo
Chaldæi coram rege, dixerunt: Non est homo super
terram, qui sermonem tuum, rex, possit implere:
sed neque regum quisquam magnus et potens
verbum hujuscemodi sciscitatur ab omni ariolo, et
mago, et Chaldæo. **11** Sermo enim, quem tu quæris,
rex, gravis est: nec reperietur quisquam qui indicet
illum in conspectu regis, exceptis diis, quorum non
est cum hominibus conversatio. **12** Quo audito,
rex, in furore et in ira magna, præcepit ut perirent
omnes sapientes Babylonis. **13** Et egressa sententia,
sapientes interficiebantur: quærebanturque Daniel
et socii ejus, ut perirent. **14** Tunc Daniel requisivit
de lege atque sententia ab Arioch principe militiæ
regis, qui egressus fuerat ad interficiendos sapientes
Babylonis. **15** Et interrogavit eum, qui a rege
potestatem acceperat, quam ob causam tam crudelis
sententia a facie regis esset egressa. Cum ergo
rem indicasset Arioch Danieli, **16** Daniel ingressus
rogavit regem ut tempus daret sibi ad solutionem

indicandam regi. 17 Et ingressus est domum suam,
Ananiæque et Misaëli et Azariæ, sociis suis, indicavit
negotium, 18 ut quærerent misericordiam a facie Dei
cæli super sacramento isto, et non perirent Daniel
et socii ejus cum ceteris sapientibus Babylonis.
19 Tunc Danieli mysterium per visionem nocte
revelatum est: et benedixit Daniel Deum cæli, 20 et
locutus ait: Sit nomen Domini benedictum a sæculo
et usque in sæculum: quia sapientia et fortitudo ejus
sunt. 21 Et ipse mutat tempora, et ætates: transfert
regna, atque constituit: dat sapientiam sapientibus,
et scientiam intelligentibus disciplinam. 22 Ipse
revelat profunda et abscondita, et novit in tenebris
constituta: et lux cum eo est. 23 Tibi, Deus patrum
nostrorum, confiteor, teque laudo, quia sapientiam
et fortitudinem dedisti mihi, et nunc ostendisti mihi
quæ rogavimus te, quia sermonem regis aperuisti
nobis. 24 Post hæc Daniel ingressus ad Arioch, quem
constituerat rex ut perderet sapientes Babylonis,
sic ei locutus est: Sapientes Babylonis ne perdas:
introduc me in conspectu regis, et solutionem
regi narrabo. 25 Tunc Arioch festinus introduxit
Danielem ad regem, et dixit ei: Inveni hominem
de filiis transmigrationis Juda, qui solutionem regi
annuntiet. 26 Respondit rex, et dixit Danieli, cujus
nomen erat Baltassar: Putasne vere potes mihi
indicare somnium, quod vidi, et interpretationem
ejus? 27 Et respondens Daniel coram rege, ait:
Mysterium, quod rex interrogat, sapientes, magi,
arioli, et aruspices nequeunt indicare regi: 28 sed
est Deus in cælo revelans mysteria, qui indicavit
tibi, rex Nabuchodonosor, quæ ventura sunt in
novissimis temporibus. Somnium tuum, et visiones
capitis tui in cubili tuo hujuscemodi sunt. 29
Tu, rex, cogitare cœpisti in strato tuo, quid esset
futurum post hæc: et qui revelat mysteria, ostendit
tibi quæ ventura sunt. 30 Mihi quoque non in
sapientia, quæ est in me plus quam in cunctis
viventibus, sacramentum hoc revelatum est: sed ut
interpretatio regi manifesta fieret, et cogitationes
mentis tuæ scires. 31 Tu, rex, videbas, et ecce quasi
statua una grandis: statua illa magna, et statura
sublimis stabat contra te, et intuitus ejus erat
terribilis. 32 Hujus statuæ caput ex auro optimo
erat, pectus autem et brachia de argento, porro
venter et femora ex ære, 33 tibiæ autem ferreæ:
pedum quædam pars erat ferrea, quædam autem
fictilis. 34 Videbas ita, donec abscissus est lapis de
monte sine manibus: et percussit statuam in pedibus
ejus ferreis et fictilibus, et comminuit eos. 35 Tunc
contrita sunt pariter ferrum, testa, æs, argentum,
et aurum, et redacta quasi in favillam æstivæ areæ,
quæ rapta sunt vento, nullusque locus inventus est
eis: lapis autem, qui percusserat statuam, factus est
mons magnus, et implevit universam terram. 36
Hoc est somnium: interpretationem quoque ejus
dicemus coram te, rex. 37 Tu rex regum es: et
Deus cæli regnum, et fortitudinem, et imperium, et
gloriam dedit tibi: 38 et omnia, in quibus habitant
filii hominum, et bestiæ agri: volucres quoque cæli
dedit in manu tua, et sub ditione tua universa
constituit: tu es ergo caput aureum. 39 Et post
te consurget regnum aliud minus te argenteum:
et regnum tertium aliud æreum, quod imperabit
universæ terræ. 40 Et regnum quartum erit velut
ferrum: quomodo ferrum comminuit, et domat
omnia, sic comminuet, et conteret omnia hæc. 41
Porro quia vidisti pedum, et digitorum partem testæ
figuli, et partem ferream, regnum divisum erit:
quod tamen de plantario ferri orietur, secundum
quod vidisti ferrum mistum testæ ex luto. 42
Et digitos pedum ex parte ferreos, et ex parte
fictiles: ex parte regnum erit solidum, et ex parte
contritum. 43 Quod autem vidisti ferrum mistum
testæ ex luto, commiscebuntur quidem humano
semine, sed non adhærebunt sibi, sicut ferrum
misceri non potest testæ. 44 In diebus autem
regnorum illorum suscitabit Deus cæli regnum,
quod in æternum non dissipabitur, et regnum ejus
alteri populo non tradetur: comminuet autem, et
consumet universa regna hæc, et ipsum stabit in
æternum. 45 Secundum quod vidisti, quod de monte
abscissus est lapis sine manibus, et comminuit
testam, et ferrum, et æs, et argentum, et aurum,
Deus magnus ostendit regi quæ ventura sunt postea:
et verum est somnium, et fidelis interpretatio ejus.
46 Tunc rex Nabuchodonosor cecidit in faciem
suam, et Danielem adoravit, et hostias, et incensum
præcepit ut sacrificarent ei. 47 Loquens ergo rex,
ait Danieli: Vere Deus vester Deus deorum est, et
Dominus regum, et revelans mysteria: quoniam
tu potuisti aperire hoc sacramentum. 48 Tunc
rex Danielem in sublime extulit, et munera multa
et magna dedit ei: et constituit eum principem
super omnes provincias Babylonis, et præfectum
magistratuum super cunctos sapientes Babylonis.
49 Daniel autem postulavit a rege, et constituit
super opera provinciæ Babylonis Sidrach, Misach,
et Abdenago: ipse autem Daniel erat in foribus
regis.

3 Nabuchodonosor rex fecit statuam auream,
altitudine cubitorum sexaginta, latitudine
cubitorum sex, et statuit eam in campo Dura,
provinciæ Babylonis. 2 Itaque Nabuchodonosor
rex misit ad congregandos satrapas, magistratus,

et judices, duces, et tyrannos, et præfectos, omnesque principes regionum, ut convenirent ad dedicationem statuæ quam erexerat Nabuchodonosor rex. 3 Tunc congregati sunt satrapæ, magistratus, et judices, duces, et tyranni, et optimates, qui erant in potestatibus constituti, et universi principes regionum, ut convenirent ad dedicationem statuæ, quam erexerat Nabuchodonosor rex. Stabant autem in conspectu statuæ, quam posuerat Nabuchodonosor rex: 4 et præco clamabat valenter: Vobis dicitur populis, tribubus, et linguis: 5 in hora qua audieritis sonitum tubæ, et fistulæ, et citharæ, sambucæ, et psalterii, et symphoniæ, et universi generis musicorum, cadentes adorate statuam auream, quam constituit Nabuchodonosor rex. 6 Si quis autem non prostratus adoraverit, eadem hora mittetur in fornacem ignis ardentis. 7 Post hæc igitur, statim ut audierunt omnes populi sonitum tubæ, fistulæ, et citharæ, sambucæ, et psalterii, et symphoniæ, et omnis generis musicorum, cadentes omnes populi, tribus, et linguæ adoraverunt statuam auream, quam constituerat Nabuchodonosor rex. 8 Statimque in ipso tempore accedentes viri Chaldæi accusaverunt Judæos: 9 dixeruntque Nabuchodonosor regi: Rex, in æternum vive! 10 tu, rex, posuisti decretum, ut omnis homo, qui audierit sonitum tubæ, fistulæ, et citharæ, sambucæ, et psalterii, et symphoniæ, et universi generis musicorum, prosternat se, et adoret statuam auream: 11 si quis autem non procidens adoraverit, mittatur in fornacem ignis ardentis. 12 Sunt ergo viri Judæi, quos constituisti super opera regionis Babylonis, Sidrach, Misach, et Abdenago: viri isti contempserunt, rex, decretum tuum: deos tuos non colunt, et statuam auream, quam erexisti, non adorant. 13 Tunc Nabuchodonosor, in furore et in ira, præcepit ut adducerentur Sidrach, Misach, et Abdenago: qui confestim adducti sunt in conspectu regis. 14 Pronuntiansque Nabuchodonosor rex, ait eis: Verene Sidrach, Misach, et Abdenago, deos meos non colitis, et statuam auream, quam constitui, non adoratis? 15 nunc ergo si estis parati, quacumque hora audieritis sonitum tubæ, fistulæ, citharæ, sambucæ, et psalterii, et symphoniæ, omnisque generis musicorum, prosternite vos, et adorate statuam, quam feci: quod si non adoraveritis, eadem hora mittemini in fornacem ignis ardentis: et quis est Deus, qui eripiet vos de manu mea? 16 Respondentes Sidrach, Misach, et Abdenago, dixerunt regi Nabuchodonosor: Non oportet nos de hac re respondere tibi. 17 Ecce enim Deus noster, quem colimus, potest eripere nos de camino ignis ardentis, et de manibus tuis, o rex, liberare. 18 Quod si noluerit, notum sit tibi, rex, quia deos tuos non colimus, et statuam auream, quam erexisti, non adoramus. 19 Tunc Nabuchodonosor repletus est furore, et aspectus faciei illius immutatus est super Sidrach, Misach, et Abdenago: et præcepit ut succenderetur fornax septuplum quam succendi consueverat. 20 Et viris fortissimis de exercitu suo jussit ut ligatis pedibus Sidrach, Misach, et Abdenago, mitterent eos in fornacem ignis ardentis. 21 Et confestim viri illi vincti, cum braccis suis, et tiaris, et calceamentis, et vestibus, missi sunt in medium fornacis ignis ardentis: 22 nam jussio regis urgebat. Fornax autem succensa erat nimis: porro viros illos, qui miserant Sidrach, Misach, et Abdenago, interfecit flamma ignis. 23 Viri autem hi tres, id est, Sidrach, Misach, et Abdenago, ceciderunt in medio camino ignis ardentis, colligati. 24 Tunc Nabuchodonosor rex obstupuit, et surrexit propere, et ait optimatibus suis: Nonne tres viros misimus in medium ignis compeditos? Qui respondentes regi, dixerunt: Vere, rex. 25 Respondit, et ait: Ecce ego video quatuor viros solutos, et ambulantes in medio ignis, et nihil corruptionis in eis est, et species quarti similis filio Dei. 26 Tunc accessit Nabuchodonosor ad ostium fornacis ignis ardentis, et ait: Sidrach, Misach, et Abdenago, servi Dei excelsi, egredimini, et venite. Statimque egressi sunt Sidrach, Misach, et Abdenago de medio ignis. 27 Et congregati satrapæ, et magistratus, et judices, et potentes regis contemplabantur viros illos, quoniam nihil potestatis habuisset ignis in corporibus eorum, et capillus capitis eorum non esset adustus, et sarabala eorum non fuissent immutata, et odor ignis non transisset per eos. 28 Et erumpens Nabuchodonosor, ait: Benedictus Deus eorum, Sidrach videlicet, Misach, et Abdenago: qui misit angelum suum, et eruit servos suos, qui crediderunt in eum: et verbum regis immutaverunt, et tradiderunt corpora sua ne servirent, et ne adorarent omnem deum, excepto Deo suo. 29 A me ergo positum est hoc decretum: ut omnis populus, tribus, et lingua, quæcumque locuta fuerit blasphemiam contra Deum Sidrach, Misach, et Abdenago, dispereat, et domus ejus vastetur: neque enim est alius deus, qui possit ita salvare. 30 Tunc rex promovit Sidrach, Misach, et Abdenago in provincia Babylonis.

4 Nabuchodonosor rex, omnibus populis, gentibus, et linguis, qui habitant in universa terra, pax vobis multiplicetur. 2 Signa, et mirabilia fecit apud me Deus excelsus. Placuit ergo mihi prædicare 3

signa ejus, quia magna sunt: et mirabilia ejus, quia
fortia: et regnum ejus regnum sempiternum, et
potestas ejus in generationem et generationem.
4 Ego Nabuchodonosor quietus eram in domo
mea, et florens in palatio meo: 5 somnium
vidi, quod perterruit me: et cogitationes meæ in
strato meo, et visiones capitis mei conturbaverunt
me. 6 Et per me propositum est decretum ut
introducerentur in conspectu meo cuncti sapientes
Babylonis, et ut solutionem somnii indicarent
mihi. 7 Tunc ingrediebantur arioli, magi, Chaldæi,
et aruspices, et somnium narravi in conspectu
eorum: et solutionem ejus non indicaverunt mihi,
8 donec collega ingressus est in conspectu meo
Daniel, cui nomen Baltassar secundum nomen
dei mei, qui habet spiritum deorum sanctorum
in semetipso: et somnium coram ipso locutus
sum. 9 Baltassar, princeps ariolorum, quoniam
ego scio quod spiritum sanctorum deorum habeas
in te, et omne sacramentum non est impossibile
tibi: visiones somniorum meorum, quas vidi, et
solutionem earum narra. 10 Visio capitis mei in
cubili meo: videbam, et ecce arbor in medio terræ,
et altitudo ejus nimia. 11 Magna arbor, et fortis,
et proceritas ejus contingens cælum: aspectus
illius erat usque ad terminos universæ terræ. 12
Folia ejus pulcherrima, et fructus ejus nimius: et
esca universorum in ea. Subter eam habitabant
animalia et bestiæ, et in ramis ejus conversabantur
volucres cæli: et ex ea vescebatur omnis caro.
13 Videbam in visione capitis mei super stratum
meum, et ecce vigil, et sanctus, de cælo descendit.
14 Clamavit fortiter, et sic ait: Succidite arborem,
et præcidite ramos ejus: excutite folia ejus, et
dispergite fructus ejus: fugiant bestiæ, quæ subter
eam sunt, et volucres de ramis ejus. 15 Verumtamen
germen radicum ejus in terra sinite, et alligetur
vinculo ferreo et æreo in herbis quæ foris sunt,
et rore cæli tingatur, et cum feris pars ejus in
herba terræ. 16 Cor ejus ab humano commutetur,
et cor feræ detur ei: et septem tempora mutentur
super eum. 17 In sententia vigilum decretum est,
et sermo sanctorum, et petitio: donec cognoscant
viventes quoniam dominatur Excelsus in regno
hominum, et cuicumque voluerit, dabit illud, et
humillimum hominem constituet super eum. 18
Hoc somnium vidi ego Nabuchodonosor rex: tu
ergo Baltassar interpretationem narra festinus, quia
omnes sapientes regni mei non queunt solutionem
edicere mihi: tu autem potes, quia spiritus deorum
sanctorum in te est. 19 Tunc Daniel, cujus nomen
Baltassar, cœpit intra semetipsum tacitus cogitare
quasi una hora: et cogitationes ejus conturbabant
eum. Respondens autem rex, ait: Baltassar, somnium
et interpretatio ejus non conturbent te. Respondit
Baltassar, et dixit: Domine mi, somnium his, qui te
oderunt, et interpretatio ejus hostibus tuis sit. 20
Arborem, quam vidisti sublimem atque robustam,
cujus altitudo pertingit ad cælum, et aspectus illius
in omnem terram; 21 et rami ejus pulcherrimi,
et fructus ejus nimius, et esca omnium in ea,
subter eam habitantes bestiæ agri, et in ramis
ejus commorantes aves cæli: 22 tu es rex, qui
magnificatus es, et invaluisti: et magnitudo tua
crevit, et pervenit usque ad cælum, et potestas
tua in terminos universæ terræ. 23 Quod autem
vidit rex vigilem, et sanctum descendere de cælo,
et dicere: Succidite arborem, et dissipate illam,
attamen germen radicum ejus in terra dimittite, et
vinciatur ferro et ære in herbis foris, et rore cæli
conspergatur, et cum feris sit pabulum ejus, donec
septem tempora mutentur super eum: 24 hæc est
interpretatio sententiæ Altissimi, quæ pervenit
super dominum meum regem, 25 Ejicient te ab
hominibus, et cum bestiis ferisque erit habitatio tua,
et fœnum ut bos comedes, et rore cæli infunderis:
septem quoque tempora mutabuntur super te,
donec scias quod dominetur Excelsus super regnum
hominum, et cuicumque voluerit, det illud. 26 Quod
autem præcepit ut relinqueretur germen radicum
ejus, id est arboris: regnum tuum tibi manebit
postquam cognoveris potestatem esse cælestem. 27
Quam ob rem, rex, consilium meum placeat tibi, et
peccata tua eleemosynis redime, et iniquitates tuas
misericordiis pauperum: forsitan ignoscet delictis
tuis. 28 Omnia hæc venerunt super Nabuchodonosor
regem. 29 Post finem mensium duodecim, in aula
Babylonis deambulabat. 30 Responditque rex, et ait:
Nonne hæc est Babylon magna, quam ego ædificavi
in domum regni, in robore fortitudinis meæ, et
in gloria decoris mei? 31 Cumque sermo adhuc
esset in ore regis, vox de cælo ruit: Tibi dicitur,
Nabuchodonosor rex: Regnum tuum transibit a te,
32 et ab hominibus ejicient te, et cum bestiis et
feris erit habitatio tua: fœnum quasi bos comedes,
et septem tempora mutabuntur super te, donec
scias quod dominetur Excelsus in regno hominum,
et cuicumque voluerit, det illud. 33 Eadem hora
sermo completus est super Nabuchodonosor, et ex
hominibus abjectus est, et fœnum ut bos comedit, et
rore cæli corpus ejus infectum est, donec capilli ejus
in similitudinem aquilarum crescerent, et ungues
ejus quasi avium. 34 Igitur post finem dierum, ego
Nabuchodonosor oculos meos ad cælum levavi, et
sensus meus redditus est mihi: et Altissimo benedixi,
et viventem in sempiternum laudavi et glorificavi:

quia potestas ejus potestas sempiterna, et regnum
ejus in generationem et generationem. 35 Et omnes
habitatores terræ apud eum in nihilum reputati
sunt: juxta voluntatem enim suam facit tam in
virtutibus cæli quam in habitatoribus terræ: et non
est qui resistat manui ejus, et dicat ei: Quare fecisti?
36 In ipso tempore sensus meus reversus est ad me,
et ad honorem regni mei, decoremque perveni: et
figura mea reversa est ad me, et optimates mei et
magistratus mei requisierunt me, et in regno meo
restitutus sum: et magnificentia amplior addita est
mihi. 37 Nunc igitur, ego Nabuchodonosor laudo,
et magnifico, et glorifico regem cæli: quia omnia
opera ejus vera, et viæ ejus judicia, et gradientes in
superbia potest humiliare.

5 Baltassar rex fecit grande convivium optimatibus
suis mille: et unusquisque secundum suam
bibebat ætatem. 2 Præcepit ergo jam temulentus ut
afferrentur vasa aurea et argentea, quæ asportaverat
Nabuchodonosor pater ejus de templo, quod fuit
in Ierusalem, ut biberent in eis rex, et optimates
ejus, uxoresque ejus, et concubinæ. 3 Tunc allata
sunt vasa aurea, et argentea, quæ asportaverat de
templo, quod fuerat in Ierusalem: et biberunt in eis
rex, et optimates ejus, uxores et concubinæ illius. 4
Bibebant vinum, et laudabant deos suos aureos et
argenteos, æreos, ferreos, ligneosque et lapideos.
5 In eadem hora apparuerunt digiti, quasi manus
hominis scribentis contra candelabrum in superficie
parietis aulæ regiæ: et rex aspiciebat articulos
manus scribentis. 6 Tunc facies regis commutata
est, et cogitationes ejus conturbabant eum: et
compages renum ejus solvebantur, et genua ejus
ad se invicem collidebantur. 7 Exclamavit itaque
rex fortiter ut introducerent magos, Chaldæos,
et aruspices. Et proloquens rex ait sapientibus
Babylonis: Quicumque legerit scripturam hanc, et
interpretationem ejus manifestam mihi fecerit,
purpura vestietur, et torquem auream habebit
in collo, et tertius in regno meo erit. 8 Tunc
ingressi omnes sapientes regis non potuerunt nec
scripturam legere, nec interpretationem indicare
regi. 9 Unde rex Baltassar satis conturbatus est,
et vultus illius immutatus est; sed et optimates
ejus turbabantur. 10 Regina autem pro re, quæ
acciderat regi et optimatibus ejus, domum convivii
ingressa est: et proloquens ait: Rex, in æternum
vive! non te conturbent cogitationes tuæ, neque
facies tua immutetur. 11 Est vir in regno tuo,
qui spiritum deorum sanctorum habet in se, et
in diebus patris tui scientia et sapientia inventæ
sunt in eo: nam et rex Nabuchodonosor pater tuus
principem magorum, incantatorum, Chaldæorum,
et aruspicum constituit eum, pater, inquam, tuus,
o rex: 12 quia spiritus amplior, et prudentia,
intelligentiaque et interpretatio somniorum, et
ostensio secretorum, ac solutio ligatorum inventæ
sunt in eo, hoc est in Daniele: cui rex posuit
nomen Baltassar. Nunc itaque Daniel vocetur, et
interpretationem narrabit. 13 Igitur introductus
est Daniel coram rege: ad quem præfatus rex
ait: Tu es Daniel de filiis captivitatis Judæ, quem
adduxit pater meus rex de Judæa? 14 audivi
de te, quoniam spiritum deorum habeas, et
scientia, intelligentiaque ac sapientia ampliores
inventæ sunt in te. 15 Et nunc introgressi sunt in
conspectu meo sapientes magi, ut scripturam hanc
legerent, et interpretationem ejus indicarent mihi:
et nequiverunt sensum hujus sermonis edicere.
16 Porro ego audivi de te, quod possis obscura
interpretari, et ligata dissolvere: si ergo vales
scripturam legere, et interpretationem ejus indicare
mihi, purpura vestieris, et torquem auream circa
collum tuum habebis, et tertius in regno meo
princeps eris. 17 Ad quæ respondens Daniel, ait
coram rege: Munera tua sint tibi, et dona domus
tuæ alteri da: scripturam autem legam tibi, rex, et
interpretationem ejus ostendam tibi. 18 O rex, Deus
altissimus regnum et magnificentiam, gloriam et
honorem dedit Nabuchodonosor patri tuo. 19 Et
propter magnificentiam, quam dederat ei, universi
populi, tribus, et linguæ tremebant, et metuebant
eum: quos volebat, interficiebat: et quos volebat,
percutiebat: et quos volebat, exaltabat: et quos
volebat, humiliabat. 20 Quando autem elevatum
est cor ejus, et spiritus illius obfirmatus est ad
superbiam, depositus est de solio regni sui, et
gloria ejus ablata est: 21 et a filiis hominum ejectus
est, sed et cor ejus cum bestiis positum est, et
cum onagris erat habitatio ejus: fœnum quoque ut
bos comedebat, et rore cæli corpus ejus infectum
est, donec cognosceret quod potestatem haberet
Altissimus in regno hominum, et quemcumque
voluerit, suscitabit super illud. 22 Tu quoque, filius
ejus Baltassar, non humiliasti cor tuum, cum scires
hæc omnia: 23 sed adversum Dominatorem cæli
elevatus es: et vasa domus ejus allata sunt coram te,
et tu, et optimates tui, et uxores tuæ, et concubinæ
tuæ vinum bibistis in eis: deos quoque argenteos,
et aureos, et æreos, ferreos, ligneosque et lapideos,
qui non vident, neque audiunt, neque sentiunt,
laudasti: porro Deum, qui habet flatum tuum in
manu sua, et omnes vias tuas, non glorificasti.
24 Idcirco ab eo missus est articulus manus, quæ
scripsit hoc quod exaratum est. 25 Hæc est autem

scriptura, quæ digesta est: Mane, Thecel, Phares. **26** Et hæc est interpretatio sermonis. Mane: numeravit Deus regnum tuum, et complevit illud. **27** Thecel: appensus es in statera, et inventus es minus habens. **28** Phares: divisum est regnum tuum, et datum est Medis, et Persis. **29** Tunc, jubente rege, indutus est Daniel purpura, et circumdata est torques aurea collo ejus: et prædicatum est de eo quod haberet potestatem tertius in regno suo. **30** Eadem nocte interfectus est Baltassar rex Chaldæus. **31** Et Darius Medus successit in regnum, annos natus sexaginta duos.

6 Placuit Dario, et constituit super regnum satrapas centum viginti ut essent in toto regno suo. **2** Et super eos principes tres, ex quibus Daniel unus erat: ut satrapæ illis redderent rationem, et rex non sustineret molestiam. **3** Igitur Daniel superabat omnes principes et satrapas, quia spiritus Dei amplior erat in illo. **4** Porro rex cogitabat constituere eum super omne regnum: unde principes, et satrapæ quærebant occasionem ut invenirent Danieli ex latere regis: nullamque causam, et suspicionem reperire potuerunt, eo quod fidelis esset, et omnis culpa, et suspicio non inveniretur in eo. **5** Dixerunt ergo viri illi: Non inveniemus Danieli huic aliquam occasionem, nisi forte in lege Dei sui. **6** Tunc principes et satrapæ surripuerunt regi, et sic locuti sunt ei: Dari rex, in æternum vive! **7** consilium inierunt omnes principes regni tui, magistratus, et satrapæ, senatores, et judices, ut decretum imperatorium exeat, et edictum: ut omnis, qui petierit aliquam petitionem a quocumque deo et homine usque ad triginta dies, nisi a te, rex, mittatur in lacum leonum. **8** Nunc itaque rex, confirma sententiam, et scribe decretum: ut non immutetur quod statutum est a Medis et Persis, nec prævaricari cuiquam liceat. **9** Porro rex Darius proposuit edictum, et statuit. **10** Quod cum Daniel comperisset, id est, constitutam legem, ingressus est domum suam: et fenestris apertis in cœnaculo suo contra Jerusalem tribus temporibus in die flectebat genua sua, et adorabat, confitebaturque coram Deo suo sicut et ante facere consueverat. **11** Viri ergo illi curiosius inquirentes invenerunt Danielem orantem, et obsecrantem Deum suum. **12** Et accedentes locuti sunt regi super edicto: Rex, numquid non constituisti ut omnis homo qui rogaret quemquam de diis et hominibus usque ad dies triginta, nisi te, rex, mitteretur in lacum leonum? Ad quos respondens rex, ait: Verus est sermo juxta decretum Medorum atque Persarum, quod prævaricari non licet. **13** Tunc respondentes dixerunt coram rege: Daniel de filiis captivitatis Juda, non curavit de lege tua, et de edicto quod constituisti: sed tribus temporibus per diem orat obsecratione sua. **14** Quod verbum cum audisset rex, satis contristatus est: et pro Daniele posuit cor ut liberaret eum, et usque ad occasum solis laborabat ut erueret illum. **15** Viri autem illi, intelligentes regem, dixerunt ei: Scito, rex, quia lex Medorum atque Persarum est ut omne decretum, quod constituerit rex, non liceat immutari. **16** Tunc rex præcepit, et adduxerunt Danielem, et miserunt eum in lacum leonum. Dixitque rex Danieli: Deus tuus, quem colis semper, ipse liberabit te. **17** Allatusque est lapis unus, et positus est super os laci: quem obsignavit rex annulo suo, et annulo optimatum suorum, ne quid fieret contra Danielem. **18** Et abiit rex in domum suam, et dormivit incœnatus, cibique non sunt allati coram eo, insuper et somnus recessit ab eo. **19** Tunc rex primo diluculo consurgens, festinus ad lacum leonum perrexit: **20** appropinquansque lacui, Danielem voce lacrimabili inclamavit, et affatus est eum: Daniel serve Dei viventis, Deus tuus, cui tu servis semper, putasne valuit te liberare a leonibus? **21** Et Daniel regi respondens ait: Rex, in æternum vive! **22** Deus meus misit angelum suum, et conclusit ora leonum, et non nocuerunt mihi: quia coram eo justitia inventa est in me: sed et coram te, rex, delictum non feci. **23** Tunc vehementer rex gavisus est super eo, et Danielem præcepit educi de lacu: eductusque est Daniel de lacu, et nulla læsio inventa est in eo, quia credidit Deo suo. **24** Jubente autem rege, adducti sunt viri illi, qui accusaverant Danielem: et in lacum leonum missi sunt, ipsi, et filii, et uxores eorum: et non pervenerunt usque ad pavimentum laci, donec arriperent eos leones, et omnia ossa eorum comminuerunt. **25** Tunc Darius rex scripsit universis populis, tribubus, et linguis habitantibus in universa terra: Pax vobis multiplicetur. **26** A me constitutum est decretum, ut in universo imperio et regno meo, tremiscant et paveant Deum Danielis: ipse est enim Deus vivens, et æternus in sæcula, et regnum ejus non dissipabitur, et potestas ejus usque in æternum. **27** Ipse liberator atque salvator, faciens signa et mirabilia in cælo et in terra: qui liberavit Danielem de lacu leonum. **28** Porro Daniel perseveravit usque ad regnum Darii, regnumque Cyri Persæ.

7 Anno primo Baltassar regis Babylonis, Daniel somnium vidit: visio autem capitis ejus in cubili suo: et somnium scribens, brevi sermone comprehendit: summatimque perstringens, ait: **2** Videbam in visione mea nocte: et ecce quatuor

venti cæli pugnabant in mari magno. 3 Et quatuor
bestiæ grandes ascendebant de mari diversæ inter
se. 4 Prima quasi leæna, et alas habebat aquilæ:
aspiciebam donec evulsæ sunt alæ ejus, et sublata
est de terra, et super pedes quasi homo stetit; et cor
hominis datum est ei. 5 Et ecce bestia alia similis
urso in parte stetit: et tres ordines erant in ore
ejus, et in dentibus ejus, et sic dicebant ei: Surge,
comede carnes plurimas. 6 Post hæc aspiciebam, et
ecce alia quasi pardus, et alas habebat quasi avis,
quatuor super se: et quatuor capita erant in bestia,
et potestas data est ei. 7 Post hæc aspiciebam
in visione noctis, et ecce bestia quarta terribilis
atque mirabilis, et fortis nimis: dentes ferreos
habebat magnos, comedens atque comminuens, et
reliqua pedibus suis conculcans: dissimilis autem
erat ceteris bestiis quas videram ante eam, et
habebat cornua decem. 8 Considerabam cornua,
et ecce cornu aliud parvulum ortum est de medio
eorum: et tria de cornibus primis evulsa sunt
a facie ejus: et ecce oculi, quasi oculi hominis
erant in cornu isto, et os loquens ingentia. 9
Aspiciebam donec throni positi sunt, et antiquus
dierum sedit. Vestimentum ejus candidum quasi
nix, et capilli capitis ejus quasi lana munda: thronus
ejus flammæ ignis: rotæ ejus ignis accensus. 10
Fluvius igneus rapidusque egrediebatur a facie ejus.
Millia millium ministrabant ei, et decies millies
centena millia assistebant ei: judicium sedit, et
libri aperti sunt. 11 Aspiciebam propter vocem
sermonum grandium, quos cornu illud loquebatur:
et vidi quoniam interfecta esset bestia, et perisset
corpus ejus, et traditum esset ad comburendum igni:
12 aliarum quoque bestiarum ablata esset potestas,
et tempora vitæ constituta essent eis usque ad
tempus et tempus. 13 Aspiciebam ergo in visione
noctis, et ecce cum nubibus cæli quasi filius hominis
veniebat, et usque ad antiquum dierum pervenit:
et in conspectu ejus obtulerunt eum. 14 Et dedit
ei potestatem, et honorem, et regnum: et omnes
populi, tribus, et linguæ ipsi servient: potestas ejus,
potestas æterna, quæ non auferetur: et regnum
ejus, quod non corrumpetur. 15 Horruit spiritus
meus: ego Daniel territus sum in his, et visiones
capitis mei conturbaverunt me. 16 Accessi ad unum
de assistentibus, et veritatem quærebam ab eo
de omnibus his. Qui dixit mihi interpretationem
sermonum, et docuit me: 17 Hæ quatuor bestiæ
magnæ, quatuor sunt regna, quæ consurgent de
terra. 18 Suscipient autem regnum sancti Dei
altissimi, et obtinebunt regnum usque in sæculum,
et sæculum sæculorum. 19 Post hoc volui diligenter
discere de bestia quarta, quæ erat dissimilis valde
ab omnibus, et terribilis nimis: dentes et ungues
ejus ferrei: comedebat, et comminuebat, et reliqua
pedibus suis conculcabat: 20 et de cornibus decem,
quæ habebat in capite, et de alio, quod ortum
fuerat, ante quod ceciderant tria cornua: et de
cornu illo, quod habebat oculos, et os loquens
grandia, et majus erat ceteris. 21 Aspiciebam, et
ecce cornu illud faciebat bellum adversus sanctos,
et prævalebat eis, 22 donec venit antiquus dierum,
et judicium dedit sanctis Excelsi, et tempus advenit,
et regnum obtinuerunt sancti. 23 Et sic ait: Bestia
quarta, regnum quartum erit in terra, quod majus
erit omnibus regnis, et devorabit universam terram,
et conculcabit, et comminuet eam. 24 Porro cornua
decem ipsius regni, decem reges erunt: et alius
consurget post eos, et ipse potentior erit prioribus,
et tres reges humiliabit. 25 Et sermones contra
Excelsum loquetur, et sanctos Altissimi conteret:
et putabit quod possit mutare tempora, et leges:
et tradentur in manu ejus usque ad tempus, et
tempora, et dimidium temporis. 26 Et judicium
sedebit, ut auferatur potentia, et conteratur, et
dispereat usque in finem. 27 Regnum autem, et
potestas, et magnitudo regni, quæ est subter omne
cælum, detur populo sanctorum Altissimi: cujus
regnum, regnum sempiternum est, et omnes reges
servient ei, et obedient. 28 Hucusque finis verbi. Ego
Daniel multum cogitationibus meis conturbabar,
et facies mea mutata est in me: verbum autem in
corde meo conservavi.

8 Anno tertio regni Baltassar regis, visio apparuit
mihi. Ego Daniel, post id quod videram in
principio, 2 vidi in visione mea, cum essem in
Susis castro, quod est in Ælam regione: vidi autem
in visione esse me super portam Ulai. 3 Et levavi
oculus meos, et vidi: et ecce aries unus stabat
ante paludem, habens cornua excelsa, et unum
excelsius altero atque succrescens. Postea 4 vidi
arietem cornibus ventilantem contra occidentem,
et contra aquilonem, et contra meridiem, et omnes
bestiæ non poterant resistere ei, neque liberari de
manu ejus: fecitque secundum voluntatem suam, et
magnificatus est. 5 Et ego intelligebam: ecce autem
hircus caprarum veniebat ab occidente super faciem
totius terræ, et non tangebat terram: porro hircus
habebat cornu insigne inter oculos suos. 6 Et venit
usque ad arietem illum cornutum, quem videram
stantem ante portam, et cucurrit ad eum in impetu
fortitudinis suæ. 7 Cumque appropinquasset prope
arietem, efferatus est in eum, et percussit arietem:
et comminuit duo cornua ejus, et non poterat
aries resistere ei: cumque eum misisset in terram,

conculcavit, et nemo quibat liberare arietem de
manu ejus. 8 Hircus autem caprarum magnus factus
est nimis: cumque crevisset, fractum est cornu
magnum, et orta sunt quatuor cornua subter illud
per quatuor ventos cæli. 9 De uno autem ex eis
egressum est cornu unum modicum: et factum est
grande contra meridiem, et contra orientem, et
contra fortitudinem. 10 Et magnificatum est usque
ad fortitudinem cæli: et dejecit de fortitudine, et de
stellis, et conculcavit eas. 11 Et usque ad principem
fortitudinis magnificatum est: et ab eo tulit juge
sacrificium, et dejecit locum sanctificationis ejus.
12 Robur autem datum est ei contra juge sacrificium
propter peccata: et prosternetur veritas in terra, et
faciet, et prosperabitur. 13 Et audivi unum de sanctis
loquentem: et dixit unus sanctus alteri nescio cui
loquenti: Usquequo visio, et juge sacrificium, et
peccatum desolationis quæ facta est: et sanctuarium,
et fortitudo conculcabitur? 14 Et dixit ei: Usque
ad vesperam et mane, dies duo millia trecenti: et
mundabitur sanctuarium. 15 Factum est autem
cum viderem ego Daniel visionem, et quærerem
intelligentiam: ecce stetit in conspectu meo quasi
species viri. 16 Et audivi vocem viri inter Ulai:
et clamavit, et ait: Gabriel, fac intelligere istam
visionem. 17 Et venit, et stetit juxta ubi ego
stabam: cumque venisset, pavens corrui in faciem
meam: et ait ad me: Intellige, fili hominis, quoniam
in tempore finis complebitur visio. 18 Cumque
loqueretur ad me, collapsus sum pronus in terram:
et tetigit me, et statuit me in gradu meo, 19
dixitque mihi: Ego ostendam tibi quæ futura sunt
in novissimo maledictionis: quoniam habet tempus
finem suum. 20 Aries, quem vidisti habere cornua,
rex Medorum est atque Persarum. 21 Porro hircus
caprarum, rex Græcorum est; et cornu grande,
quod erat inter oculos ejus, ipse est rex primus.
22 Quod autem fracto illo surrexerunt quatuor
pro eo: quatuor reges de gente ejus consurgent,
sed non in fortitudine ejus. 23 Et post regnum
eorum, cum creverint iniquitates, consurget rex
impudens facie, et intelligens propositiones; 24
et roborabitur fortitudo ejus, sed non in viribus
suis: et supra quam credi potest, universa vastabit,
et prosperabitur, et faciet. Et interficiet robustos,
et populum sanctorum 25 secundum voluntatem
suam, et dirigetur dolus in manu ejus: et cor suum
magnificabit, et in copia rerum omnium occidet
plurimos: et contra principem principum consurget,
et sine manu conteretur. 26 Et visio vespere et
mane, quæ dicta est, vera est: tu ergo visionem
signa, quia post multos dies erit. 27 Et ego Daniel
langui, et ægrotavi per dies: cumque surrexissem,
faciebam opera regis, et stupebam ad visionem, et
non erat qui interpretaretur.

9 In anno primo Darii filii Assueri de semine
Medorum, qui imperavit super regnum
Chaldæorum, 2 anno uno regni ejus, ego Daniel
intellexi in libris numerum annorum, de quo factus
est sermo Domini ad Jeremiam prophetam, ut
complerentur desolationis Jerusalem septuaginta
anni. 3 Et posui faciem meam ad Dominum Deum
meum rogare et deprecari in jejuniis, sacco, et
cinere. 4 Et oravi Dominum Deum meum, et
confessus sum, et dixi: Obsecro, Domine Deus magne
et terribilis, custodiens pactum, et misericordiam
diligentibus te, et custodientibus mandata tua: 5
peccavimus, iniquitatem fecimus, impie egimus,
et recessimus: et declinavimus a mandatis tuis ac
judiciis. 6 Non obedivimus servis tuis prophetis,
qui locuti sunt in nomine tuo regibus nostris,
principibus nostris, patribus nostris, omnique
populo terræ. 7 Tibi, Domine, justitia: nobis
autem confusio faciei, sicut est hodie viro Juda,
et habitatoribus Jerusalem, et omni Israël, his qui
prope sunt, et his qui procul in universis terris,
ad quas ejecisti eos propter iniquitates eorum,
in quibus peccaverunt in te. 8 Domine, nobis
confusio faciei, regibus nostris, principibus nostris,
et patribus nostris, qui peccaverunt. 9 Tibi autem
Domino Deo nostro misericordia et propitiatio,
quia recessimus a te, 10 et non audivimus vocem
Domini Dei nostri ut ambularemus in lege ejus,
quam posuit nobis per servos suos prophetas. 11
Et omnis Israël prævaricati sunt legem tuam, et
declinaverunt ne audirent vocem tuam: et stillavit
super nos maledictio et detestatio quæ scripta est
in libro Moysi servi Dei, quia peccavimus ei. 12
Et statuit sermones suos, quos locutus est super
nos et super principes nostros, qui judicaverunt
nos, ut superinduceret in nos magnum malum,
quale numquam fuit sub omni cælo, secundum
quod factum est in Jerusalem. 13 Sicut scriptum
est in lege Moysi, omne malum hoc venit super
nos: et non rogavimus faciem tuam, Domine Deus
noster, ut reverteremur ab iniquitatibus nostris,
et cogitaremus veritatem tuam. 14 Et vigilavit
Dominus super malitiam, et adduxit eam super
nos. Justus Dominus Deus noster in omnibus
operibus suis, quæ fecit: non enim audivimus
vocem ejus. 15 Et nunc Domine Deus noster, qui
eduxisti populum tuum de terra Ægypti in manu
forti, et fecisti tibi nomen secundum diem hanc:
peccavimus, iniquitatem fecimus. 16 Domine, in
omnem justitiam tuam avertatur, obsecro, ira tua et

furor tuus a civitate tua Jerusalem, et monte sancto
tuo. Propter peccata enim nostra, et iniquitates
patrum nostrorum, Jerusalem et populus tuus in
opprobrium sunt omnibus per circuitum nostrum.
17 Nunc ergo exaudi, Deus noster, orationem servi
tui, et preces ejus: et ostende faciem tuam super
sanctuarium tuum, quod desertum est propter
temetipsum. 18 Inclina, Deus meus, aurem tuam,
et audi: aperi oculos tuos, et vide desolationem
nostram, et civitatem super quam invocatum est
nomen tuum: neque enim in justificationibus
nostris prosternimus preces ante faciem tuam,
sed in miserationibus tuis multis. 19 Exaudi,
Domine; placare Domine: attende et fac: ne moreris
propter temetipsum, Deus meus, quia nomen tuum
invocatum est super civitatem et super populum
tuum. 20 Cumque adhuc loquerer, et orarem, et
confiterer peccata mea, et peccata populi mei
Israël, et prosternerem preces meas in conspectu
Dei mei, pro monte sancto Dei mei: 21 adhuc
me loquente in oratione, ecce vir Gabriel, quem
videram in visione a principio, cito volans tetigit
me in tempore sacrificii vespertini. 22 Et docuit me,
et locutus est mihi, dixitque: Daniel, nunc egressus
sum ut docerem te, et intelligeres. 23 Ab exordio
precum tuarum egressus est sermo: ego autem veni
ut indicarem tibi, quia vir desideriorum es: tu ergo
animadverte sermonem, et intellige visionem. 24
Septuaginta hebdomades abbreviatæ sunt super
populum tuum et super urbem sanctam tuam,
ut consummetur prævaricatio, et finem accipiat
peccatum, et deleatur iniquitas, et adducatur
justitia sempiterna, et impleatur visio et prophetia,
et ungatur Sanctus sanctorum. 25 Scito ergo,
et animadverte: ab exitu sermonis, ut iterum
ædificetur Jerusalem, usque ad christum ducem,
hebdomades septem, et hebdomades sexaginta
duæ erunt: et rursum ædificabitur platea, et muri
in angustia temporum. 26 Et post hebdomades
sexaginta duas occidetur christus: et non erit ejus
populus qui eum negaturus est. Et civitatem et
sanctuarium dissipabit populus cum duce venturo:
et finis ejus vastitas, et post finem belli statuta
desolatio. 27 Confirmabit autem pactum multis
hebdomada una: et in dimidio hebdomadis deficiet
hostia et sacrificium: et erit in templo abominatio
desolationis: et usque ad consummationem et finem
perseverabit desolatio.

10 Anno tertio Cyri regis Persarum, verbum
revelatum est Danieli cognomento Baltassar,
et verbum verum, et fortitudo magna: intellexitque
sermonem: intelligentia enim est opus in visione.
2 In diebus illis ego Daniel lugebam trium
hebdomadarum diebus: 3 panem desiderabilem
non comedi, et caro et vinum non introierunt
in os meum, sed neque unguento unctus sum,
donec complerentur trium hebdomadarum dies. 4
Die autem vigesima et quarta mensis primi, eram
juxta fluvium magnum, qui est Tigris. 5 Et levavi
oculos meos, et vidi: et ecce vir unus vestitus
lineis, et renes ejus accincti auro obrizo: 6 et
corpus ejus quasi chrysolithus, et facies ejus velut
species fulguris, et oculi ejus ut lampas ardens: et
brachia ejus, et quæ deorsum sunt usque ad pedes,
quasi species æris candentis: et vox sermonum
ejus ut vox multitudinis. 7 Vidi autem ego Daniel
solus visionem: porro viri qui erant mecum non
viderunt, sed terror nimius irruit super eos, et
fugerunt in absconditum. 8 Ego autem relictus
solus vidi visionem grandem hanc: et non remansit
in me fortitudo, sed et species mea immutata est in
me, et emarcui, nec habui quidquam virium. 9 Et
audivi vocem sermonum ejus: et audiens jacebam
consternatus super faciem meam, et vultus meus
hærebat terræ. 10 Et ecce manus tetigit me, et erexit
me super genua mea, et super articulos manuum
mearum. 11 Et dixit ad me: Daniel vir desideriorum,
intellige verba quæ ego loquor ad te, et sta in
gradu tuo: nunc enim sum missus ad te. Cumque
dixisset mihi sermonem istum, steti tremens. 12
Et ait ad me: Noli metuere, Daniel: quia ex die
primo, quo posuisti cor tuum ad intelligendum ut te
affligeres in conspectu Dei tui, exaudita sunt verba
tua: et ego veni propter sermones tuos. 13 Princeps
autem regni Persarum restitit mihi viginti et uno
diebus: et ecce Michaël, unus de principibus primis,
venit in adjutorium meum, et ego remansi ibi juxta
regem Persarum. 14 Veni autem ut docerem te
quæ ventura sunt populo tuo in novissimis diebus,
quoniam adhuc visio in dies. 15 Cumque loqueretur
mihi hujuscemodi verbis, dejeci vultum meum ad
terram, et tacui. 16 Et ecce quasi similitudo filii
hominis tetigit labia mea: et aperiens os meum
locutus sum, et dixi ad eum, qui stabat contra me:
Domine mi, in visione tua dissolutæ sunt compages
meæ, et nihil in me remansit virium. 17 Et quomodo
poterit servus domini mei loqui cum domino meo?
nihil enim in me remansit virium, sed et halitus
meus intercluditur. 18 Rursum ergo tetigit me quasi
visio hominis, et confortavit me, 19 et dixit: Noli
timere, vir desideriorum: pax tibi: confortare, et
esto robustus. Cumque loqueretur mecum, convalui,
et dixi: Loquere, domine mi, quia confortasti me. 20
Et ait: Numquid scis quare venerim ad te? et nunc
revertar ut prælier adversum principem Persarum.

Cum ego egrederer, apparuit princeps Græcorum
veniens. 21 Verumtamen annuntiabo tibi quod
expressum est in scriptura veritatis: et nemo est
adjutor meus in omnibus his, nisi Michaël princeps
vester.

11 Ego autem ab anno primo Darii Medi stabam
ut confortaretur et roboraretur. 2 Et nunc
veritatem annuntiabo tibi. Ecce adhuc tres reges
stabunt in Perside, et quartus ditabitur opibus
nimiis super omnes: et cum invaluerit divitiis suis,
concitabit omnes adversum regnum Græciæ. 3
Surget vero rex fortis, et dominabitur potestate
multa, et faciet quod placuerit ei. 4 Et cum steterit,
conteretur regnum ejus, et dividetur in quatuor
ventos cæli: sed non in posteros ejus, neque
secundum potentiam illius, qua dominatus est:
lacerabitur enim regnum ejus etiam in externos,
exceptis his. 5 Et confortabitur rex austri: et
de principibus ejus prævalebit super eum, et
dominabitur ditione: multa enim dominatio ejus. 6
Et post finem annorum fœderabuntur: filiaque regis
austri veniet ad regem aquilonis facere amicitiam,
et non obtinebit fortitudinem brachii, nec stabit
semen ejus: et tradetur ipsa, et qui adduxerunt
eam adolescentes ejus, et qui confortabant eam in
temporibus. 7 Et stabit de germine radicum ejus
plantatio: et veniet cum exercitu, et ingredietur
provinciam regis aquilonis: et abutetur eis, et
obtinebit. 8 Insuper et deos eorum, et sculptilia,
vasa quoque pretiosa argenti et auri, captiva
ducet in Ægyptum: ipse prævalebit adversus regem
aquilonis. 9 Et intrabit in regnum rex austri, et
revertetur ad terram suam. 10 Filii autem ejus
provocabuntur, et congregabunt multitudinem
exercituum plurimorum: et veniet properans,
et inundans: et revertetur, et concitabitur, et
congredietur cum robore ejus. 11 Et provocatus
rex austri egredietur, et pugnabit adversus regem
aquilonis, et præparabit multitudinem nimiam,
et dabitur multitudo in manu ejus. 12 Et capiet
multitudinem, et exaltabitur cor ejus, et dejiciet
multa millia, sed non prævalebit. 13 Convertetur
enim rex aquilonis, et præparabit multitudinem
multo majorem quam prius: et in fine temporum
annorumque veniet properans cum exercitu magno,
et opibus nimiis. 14 Et in temporibus illis multi
consurgent adversus regem austri: filii quoque
prævaricatorum populi tui extollentur ut impleant
visionem, et corruent. 15 Et venit rex aquilonis, et
comportabit aggerem, et capiet urbes munitissimas:
et brachia austri non sustinebunt, et consurgent
electi ejus ad resistendum, et non erit fortitudo.
16 Et faciet veniens super eum juxta placitum
suum, et non erit qui stet contra faciem ejus: et
stabit in terra inclyta, et consumetur in manu ejus.
17 Et ponet faciem suam ut veniat ad tenendum
universum regnum ejus, et recta faciet cum eo:
et filiam feminarum dabit ei, ut evertat illud:
et non stabit, nec illius erit. 18 Et convertet
faciem suam ad insulas, et capiet multas: et cessare
faciet principem opprobrii sui, et opprobrium
ejus convertetur in eum. 19 Et convertet faciem
suam ad imperium terræ suæ, et impinget, et
corruet, et non invenietur. 20 Et stabit in loco
ejus vilissimus, et indignus decore regio: et in
paucis diebus conteretur, non in furore, nec in
prælio. 21 Et stabit in loco ejus despectus, et non
tribuetur ei honor regius: et veniet clam, et obtinebit
regnum in fraudulentia. 22 Et brachia pugnantis
expugnabuntur a facie ejus, et conterentur: insuper
et dux fœderis. 23 Et post amicitias, cum eo faciet
dolum: et ascendet, et superabit in modico populo.
24 Et abundantes, et uberes urbes ingredietur: et
faciet quæ non fecerunt patres ejus, et patres
patrum ejus: rapinas, et prædam, et divitias eorum
dissipabit, et contra firmissimas cogitationes inibit:
et hoc usque ad tempus. 25 Et concitabitur fortitudo
ejus, et cor ejus adversum regem austri in exercitu
magno: et rex austri provocabitur ad bellum multis
auxiliis, et fortibus nimis: et non stabunt, quia
inibunt adversus eum consilia. 26 Et comedentes
panem cum eo, conterent illum, exercitusque
ejus opprimetur: et cadent interfecti plurimi. 27
Duorum quoque regum cor erit ut malefaciant, et
ad mensam unam mendacium loquentur: et non
proficient, quia adhuc finis in aliud tempus. 28
Et revertetur in terram suam cum opibus multis:
et cor ejus adversum testamentum sanctum, et
faciet, et revertetur in terram suam. 29 Statuto
tempore revertetur, et veniet ad austrum: et non
erit priori simile novissimum. 30 Et venient super
eum trieres, et Romani: et percutietur, et revertetur,
et indignabitur contra testamentum sanctuarii, et
faciet: reverteturque, et cogitabit adversum eos
qui dereliquerunt testamentum sanctuarii. 31 Et
brachia ex eo stabunt, et polluent sanctuarium
fortitudinis, et auferent juge sacrificium: et dabunt
abominationem in desolationem. 32 Et impii in
testamentum simulabunt fraudulenter: populus
autem sciens Deum suum, obtinebit, et faciet. 33
Et docti in populo docebunt plurimos: et ruent in
gladio, et in flamma, et in captivitate, et in rapina
dierum. 34 Cumque corruerint, sublevabuntur
auxilio parvulo: et applicabuntur eis plurimi
fraudulenter. 35 Et de eruditis ruent, ut conflentur,

et eligantur, et dealbentur usque ad tempus
præfinitum: quia adhuc aliud tempus erit. **36** Et
faciet juxta voluntatem suam rex, et elevabitur, et
magnificabitur adversus omnem deum: et adversus
Deum deorum loquetur magnifica, et dirigetur,
donec compleatur iracundia: perpetrata quippe
est definitio. **37** Et Deum patrum suorum non
reputabit: et erit in concupiscentiis feminarum,
nec quemquam deorum curabit, quia adversum
universa consurget. **38** Deum autem Maozim in
loco suo venerabitur: et deum, quem ignoraverunt
patres ejus, colet auro, et argento, et lapide pretioso,
rebusque pretiosis. **39** Et faciet ut muniat Maozim
cum deo alieno, quem cognovit, et multiplicabit
gloriam, et dabit eis potestatem in multis, et
terram dividet gratuito. **40** Et in tempore præfinito
præliabitur adversus eum rex austri, et quasi
tempestas veniet contra illum rex aquilonis in
curribus, et in equitibus, et in classe magna, et
ingredietur terras, et conteret, et pertransiet. **41** Et
introibit in terram gloriosam, et multæ corruent:
hæ autem solæ salvabuntur de manu ejus, Edom, et
Moab, et principium filiorum Ammon. **42** Et mittet
manum suam in terras: et terra Ægypti non effugiet.
43 Et dominabitur thesaurorum auri, et argenti, et
in omnibus pretiosis Ægypti: per Libyam quoque,
et Æthiopiam transibit. **44** Et fama turbabit eum
ab oriente et ab aquilone: et veniet in multitudine
magna ut conterat et interficiat plurimos. **45** Et
figet tabernaculum suum Apadno inter maria, super
montem inclytum et sanctum: et veniet usque ad
summitatem ejus, et nemo auxiliabitur ei.

12 In tempore autem illo consurget Michaël
princeps magnus, qui stat pro filiis populi
tui: et veniet tempus quale non fuit ab eo ex quo
gentes esse cœperunt usque ad tempus illud. Et
in tempore illo salvabitur populus tuus, omnis qui
inventus fuerit scriptus in libro. **2** Et multi de his
qui dormiunt in terræ pulvere evigilabunt, alii in
vitam æternam, et alii in opprobrium ut videant
semper. **3** Qui autem docti fuerint, fulgebunt quasi
splendor firmamenti: et qui ad justitiam erudiunt
multos, quasi stellæ in perpetuas æternitates. **4**
Tu autem Daniel, claude sermones, et signa librum
usque ad tempus statutum: plurimi pertransibunt,
et multiplex erit scientia. **5** Et vidi ego Daniel, et
ecce quasi duo alii stabant: unus hinc super ripam
fluminis, et alius inde ex altera ripa fluminis. **6** Et
dixi viro qui erat indutus lineis, qui stabat super
aquas fluminis: Usquequo finis horum mirabilium?
7 Et audivi virum qui indutus erat lineis, qui stabat
super aquas fluminis, cum elevasset dexteram et
sinistram suam in cælum, et jurasset per viventem in
æternum, quia in tempus, et tempora, et dimidium
temporis. Et cum completa fuerit dispersio manus
populi sancti, complebuntur universa hæc. **8** Et ego
audivi, et non intellexi. Et dixi: Domine mi, quid
erit post hæc? **9** Et ait: Vade, Daniel, quia clausi
sunt signatique sermones usque ad præfinitum
tempus. **10** Eligentur, et dealbabuntur, et quasi ignis
probabuntur multi: et impie agent impii, neque
intelligent omnes impii: porro docti intelligent. **11**
Et a tempore cum ablatum fuerit juge sacrificium,
et posita fuerit abominatio in desolationem, dies
mille ducenti nonaginta. **12** Beatus qui exspectat,
et pervenit usque ad dies mille trecentos triginta
quinque. **13** Tu autem vade ad præfinitum: et
requiesces, et stabis in sorte tua in finem dierum.

Osee Propheta

1 Verbum Domini, quod factum est ad Osee, filium
Beeri, in diebus Oziæ, Joathan, Achaz, Ezechiæ,
regum Juda; et in diebus Jeroboam, filii Joas, regis
Israël. **2** Principium loquendi Domino in Osee. Et
dixit Dominus ad Osee: Vade, sume tibi uxorem
fornicationum, et fac tibi filios fornicationum, quia
fornicans fornicabitur terra a Domino. **3** Et abiit,
et accepit Gomer, filiam Debelaim: et concepit, et
peperit ei filium. **4** Et dixit Dominus ad eum: Voca
nomen ejus Jezrahel, quoniam adhuc modicum, et
visitabo sanguinem Jezrahel super domum Jehu,
et quiescere faciam regnum domus Israël. **5** Et in
illa die conteram arcum Israël in valle Jezrahel.
6 Et concepit adhuc, et peperit filiam. Et dixit ei:
Voca nomen ejus, Absque misericordia, quia non
addam ultra misereri domui Israël, sed oblivione
obliviscar eorum. **7** Et domui Juda miserebor, et
salvabo eos in Domino Deo suo; et non salvabo
eos in arcu et gladio, et in bello, et in equis, et in
equitibus. **8** Et ablactavit eam quæ erat Absque
misericordia. Et concepit, et peperit filium. **9** Et
dixit: Voca nomen ejus, Non populus meus, quia
vos non populus meus, et ego non ero vester. **10** Et
erit numerus filiorum Israël quasi arena maris, quæ
sine mensura est, et non numerabitur. Et erit in
loco ubi dicetur eis: Non populus meus vos: dicetur
eis: Filii Dei viventis. **11** Et congregabuntur filii Juda
et filii Israël pariter; et ponent sibimet caput unum,
et ascendent de terra, quia magnus dies Jezrahel.

2 Dicite fratribus vestris: Populus meus; et sorori
vestræ: Misericordiam consecuta. **2** Judicate
matrem vestram, judicate, quoniam ipsa non uxor
mea, et ego non vir ejus. Auferat fornicationes
suas a facie sua, et adulteria sua de medio uberum
suorum; **3** ne forte expoliem eam nudam, et statuam
eam secundum diem nativitatis suæ, et ponam eam
quasi solitudinem, et statuam eam velut terram
inviam, et interficiam eam siti. **4** Et filiorum illius
non miserebor, quoniam filii fornicationum sunt. **5**
Quia fornicata est mater eorum, confusa est quæ
concepit eos; quia dixit: Vadam post amatores
meos, qui dant panes mihi, et aquas meas, lanam
meam, et linum meum, oleum meum, et potum
meum. **6** Propter hoc ecce ego sepiam viam tuam
spinis, et sepiam eam maceria, et semitas suas
non inveniet. **7** Et sequetur amatores suos, et non
apprehendet eos; et quæret eos, et non inveniet: et
dicet: Vadam, et revertar ad virum meum priorem,
quia bene mihi erat tunc magis quam nunc. **8** Et
hæc nescivit, quia ego dedi ei frumentum, et vinum,
et oleum, et argentum multiplicavi ei, et aurum,
quæ fecerunt Baal. **9** Idcirco convertar, et sumam
frumentum meum in tempore suo, et vinum meum
in tempore suo. Et liberabo lanam meam et linum
meum, quæ operiebant ignominiam ejus. **10** Et
nunc revelabo stultitiam ejus in oculis amatorum
ejus; et vir non eruet eam de manu mea; **11** et
cessare faciam omne gaudium ejus, solemnitatem
ejus, neomeniam ejus, sabbatum ejus, et omnia
festa tempora ejus. **12** Et corrumpam vineam ejus,
et ficum ejus, de quibus dixit: Mercedes hæ meæ
sunt, quas dederunt mihi amatores mei; et ponam
eam in saltum, et comedet eam bestia agri. **13** Et
visitabo super eam dies Baalim, quibus accendebat
incensum, et ornabatur in aure sua, et monili suo.
Et ibat post amatores suos, et mei obliviscebatur,
dicit Dominus. **14** Propter hoc ecce ego lactabo eam,
et ducam eam in solitudinem, et loquar ad cor ejus.
15 Et dabo ei vinitores ejus ex eodem loco, et vallem
Achor, ad aperiendam spem; et canet ibi juxta dies
juventutis suæ, et juxta dies ascensionis suæ de
terra Ægypti. **16** Et erit in die illa, ait Dominus:
vocabit me, Vir meus, et non vocabit me ultra Baali.
17 Et auferam nomina Baalim de ore ejus, et non
recordabitur ultra nominis eorum. **18** Et percutiam
cum eis fœdus in die illa, cum bestia agri, et cum
volucre cæli, et cum reptili terræ; et arcum, et
gladium, et bellum conteram de terra, et dormire
eos faciam fiducialiter. **19** Et sponsabo te mihi in
sempiternum; et sponsabo te mihi in justitia, et
judicio, et in misericordia, et in miserationibus.
20 Et sponsabo te mihi in fide; et scies quia ego
Dominus. **21** Et erit in die illa: exaudiam, dicit
Dominus, exaudiam cælos, et illi exaudient terram.
22 Et terra exaudiet triticum, et vinum, et oleum,
et hæc exaudient Jezrahel. **23** Et seminabo eam
mihi in terra, et miserebor ejus quæ fuit Absque
misericordia. Et dicam Non populo meo: Populus
meus es tu; et ipse dicet: Deus meus es tu.

3 Et dixit Dominus ad me: Adhuc vade, et dilige
mulierem dilectam amico et adulteram, sicut
diligit Dominus filios Israël, et ipsi respiciunt ad
deos alienos, et diligunt vinacia uvarum. **2** Et fodi
eam mihi quindecim argenteis, et coro hordei,
et dimidio coro hordæi. **3** Et dixi ad eam: Dies
multos exspectabis me; non fornicaberis, et non eris
viro; sed et ego exspectabo te. **4** Quia dies multos
sedebunt filii Israël sine rege, et sine principe, et
sine sacrificio, et sine altari, et sine ephod, et sine
theraphim. **5** Et post hæc revertentur filii Israël, et
quærent Dominum Deum suum, et David regem

suum: et pavebunt ad Dominum, et ad bonum ejus, in novissimo dierum.

4 Audite verbum Domini, filii Israël, quia judicium Domino cum habitatoribus terræ: non est enim veritas, et non est misericordia, et non est scientia Dei in terra. **2** Maledictum, et mendacium, et homicidium, et furtum, et adulterium inundaverunt, et sanguis sanguinem tetigit. **3** Propter hoc lugebit terra, et infirmabitur omnis qui habitat in ea, in bestia agri, et in volucre cæli; sed et pisces maris congregabuntur. **4** Verumtamen unusquisque non judicet, et non arguatur vir: populus enim tuus sicut hi qui contradicunt sacerdoti. **5** Et corrues hodie, et corruet etiam propheta tecum. Nocte tacere feci matrem tuam. **6** Conticuit populus meus, eo quod non habuerit scientiam: quia tu scientiam repulisti, repellam te, ne sacerdotio fungaris mihi; et oblita es legis Dei tui, obliviscar filiorum tuorum et ego. **7** Secundum multitudinem eorum sic peccaverunt mihi: gloriam eorum in ignominiam commutabo. **8** Peccata populi mei comedent, et ad iniquitatem eorum sublevabunt animas eorum. **9** Et erit sicut populus, sic sacerdos; et visitabo super eum vias ejus, et cogitationes ejus reddam ei. **10** Et comedent, et non saturabuntur; fornicati sunt, et non cessaverunt: quoniam Dominum dereliquerunt in non custodiendo. **11** Fornicatio, et vinum, et ebrietas auferunt cor. **12** Populus meus in ligno suo interrogavit, et baculus ejus annuntiavit ei; spiritus enim fornicationum decepit eos, et fornicati sunt a Deo suo. **13** Super capita montium sacrificabant, et super colles ascendebant thymiama; subtus quercum, et populum, et terebinthum, quia bona erat umbra ejus; ideo fornicabuntur filiæ vestræ, et sponsæ vestræ adulteræ erunt. **14** Non visitabo super filias vestras cum fuerint fornicatæ, et super sponsas vestras cum adulteraverint, quoniam ipsi cum meretricibus conversabantur, et cum effeminatis sacrificabant; et populus non intelligens vapulabit. **15** Si fornicaris tu, Israël, non delinquat saltem Juda; et nolite ingredi in Galgala, et ne ascenderitis in Bethaven, neque juraveritis: Vivit Dominus! **16** Quoniam sicut vacca lasciviens declinavit Israël; nunc pascet eos Dominus, quasi agnum in latitudine. **17** Particeps idolorum Ephraim: dimitte eum. **18** Separatum est convivium eorum; fornicatione fornicati sunt: dilexerunt afferre ignominiam protectores ejus. **19** Ligavit eum spiritus in alis suis, et confundentur a sacrificiis suis.

5 Audite hoc, sacerdotes, et attendite, domus Israël, et domus regis, auscultate: quia vobis judicium est, quoniam laqueus facti estis speculationi, et rete expansum super Thabor. **2** Et victimas declinastis in profundum; et ego eruditor omnium eorum. **3** Ego scio Ephraim, et Israël non est absconditus a me: quia nunc fornicatus est Ephraim; contaminatus est Israël. **4** Non dabunt cogitationes suas ut revertantur ad Deum suum, quia spiritus fornicationum in medio eorum, et Dominum non cognoverunt. **5** Et respondebit arrogantia Israël in facie ejus, et Israël et Ephraim ruent in iniquitate sua: ruet etiam Judas cum eis. **6** In gregibus suis et in armentis suis vadent ad quærendum Dominum, et non invenient: ablatus est ab eis. **7** In Dominum prævaricati sunt, quia filios alienos genuerunt: nunc devorabit eos mensis, cum partibus suis. **8** Clangite buccina in Gabaa, tuba in Rama; ululate in Bethaven, post tergum tuum, Benjamin. **9** Ephraim in desolatione erit in die correptionis; in tribubus Israël ostendi fidem. **10** Facti sunt principes Juda quasi assumentes terminum; super eos effundam quasi aquam iram meam. **11** Calumniam patiens est Ephraim, fractus judicio, quoniam cœpit abire post sordes. **12** Et ego quasi tinea Ephraim, et quasi putredo domui Juda. **13** Et vidit Ephraim languorem suum, et Juda vinculum suum; et abiit Ephraim ad Assur, et misit ad regem ultorem: et ipse non poterit sanare vos, nec solvere poterit a vobis vinculum. **14** Quoniam ego quasi leæna Ephraim, et quasi catulus leonis domui Juda. Ego, ego capiam, et vadam; tollam, et non est qui eruat. **15** Vadens revertar ad locum meum, donec deficiatis, et quæratis faciem meam.

6 In tribulatione sua mane consurgent ad me: Venite, et revertamur ad Dominum, **2** quia ipse cepit, et sanabit nos; percutiet, et curabit nos. **3** Vivificabit nos post duos dies; in die tertia suscitabit nos, et vivemus in conspectu ejus. Sciemus, sequemurque ut cognoscamus Dominum: quasi diluculum præparatus est egressus ejus, et veniet quasi imber nobis temporaneus et serotinus terræ. **4** Quid faciam tibi, Ephraim? quid faciam tibi, Juda? misericordia vestra quasi nubes matutina, et quasi ros mane pertransiens. **5** Propter hoc dolavi in prophetis; occidi eos in verbis oris mei: et judicia tua quasi lux egredientur. **6** Quia misericordiam volui, et non sacrificium; et scientiam Dei plus quam holocausta. **7** Ipsi autem sicut Adam transgressi sunt pactum: ibi prævaricati sunt in me. **8** Galaad civitas operantium idolum, supplantata sanguine. **9** Et quasi fauces virorum latronum, particeps sacerdotum, in via interficientium pergentes de Sichem: quia scelus operati sunt. **10** In domo Israël vidi horrendum: ibi fornicationes Ephraim,

contaminatus est Israël. 11 Sed et Juda, pone
messem tibi, cum convertero captivitatem populi
mei.

7 Cum sanare vellem Israël, revelata est iniquitas
Ephraim, et malitia Samariæ, quia operati
sunt mendacium; et fur ingressus est spolians,
latrunculus foris. 2 Et ne forte dicant in cordibus
suis, omnem malitiam eorum me recordatum, nunc
circumdederunt eos adinventiones suæ: coram facie
mea factæ sunt. 3 In malitia sua lætificaverunt
regem, et in mendaciis suis principes. 4 Omnes
adulterantes, quasi clibanus succensus a coquente;
quievit paululum civitas a commistione fermenti,
donec fermentaretur totum. 5 Dies regis nostri:
cœperunt principes furere a vino; extendit manum
suam cum illusoribus. 6 Quia applicuerunt quasi
clibanum cor suum, cum insidiaretur eis; tota
nocte dormivit coquens eos: mane ipse succensus
quasi ignis flammæ. 7 Omnes calefacti sunt quasi
clibanus, et devoraverunt judices suos: omnes reges
eorum ceciderunt; non est qui clamat in eis ad
me. 8 Ephraim in populis ipse commiscebatur;
Ephraim factus est subcinericius panis, qui non
reversatur. 9 Comederunt alieni robur ejus, et
ipse nescivit; sed et cani effusi sunt in eo, et ipse
ignoravit. 10 Et humiliabitur superbia Israël in facie
ejus; nec reversi sunt ad Dominum Deum suum, et
non quæsierunt eum in omnibus his. 11 Et factus
est Ephraim quasi columba seducta non habens
cor. Ægyptum invocabant; ad Assyrios abierunt.
12 Et cum profecti fuerint, expandam super eos
rete meum: quasi volucrem cæli detraham eos;
cædam eos secundum auditionem cœtus eorum. 13
Væ eis, quoniam recesserunt a me! vastabuntur,
quia prævaricati sunt in me, et ego redemi eos,
et ipsi locuti sunt contra me mendacia. 14 Et non
clamaverunt ad me in corde suo, sed ululabant in
cubilibus suis: super triticum et vinum ruminabant;
recesserunt a me. 15 Et ego erudivi eos, et confortavi
brachia eorum, et in me cogitaverunt malitiam. 16
Reversi sunt ut essent absque jugo; facti sunt quasi
arcus dolosus: cadent in gladio principes eorum, a
furore linguæ suæ. Ista subsannatio eorum in terra
Ægypti.

8 In gutture tuo sit tuba quasi aquila super domum
Domini, pro eo quod transgressi sunt fœdus
meum, et legem meam prævaricati sunt. 2 Me
invocabunt: Deus meus, cognovimus te Israël.
3 Projecit Israël bonum: inimicus persequetur
eum. 4 Ipsi regnaverunt, et non ex me; principes
exstiterunt, et non cognovi: argentum suum et
aurum suum fecerunt sibi idola, ut interirent. 5
Projectus est vitulus tuus, Samaria; iratus est furor
meus in eos. Usquequo non poterunt emundari?
6 Quia ex Israël et ipse est: artifex fecit illum, et
non est deus; quoniam in aranearum telas erit
vitulus Samariæ. 7 Quia ventum seminabunt, et
turbinem metent: culmus stans non est in eo;
germen non faciet farinam: quod etsi fecerit,
alieni comedent eam. 8 Devoratus est Israël; nunc
factus est in nationibus quasi vas immundum. 9
Quia ipsi ascenderunt ad Assur, onager solitarius
sibi; Ephraim munera dederunt amatoribus. 10
Sed et cum mercede conduxerint nationes, nunc
congregabo eos, et quiescent paulisper ab onere
regis et principum. 11 Quia multiplicavit Ephraim
altaria ad peccandum; factæ sunt ei aræ in delictum.
12 Scribam ei multiplices leges meas, quæ velut
alienæ computatæ sunt. 13 Hostias offerent,
immolabunt carnes et comedent, et Dominus
non suscipiet eas: nunc recordabitur iniquitatis
eorum, et visitabit peccata eorum: ipsi in Ægyptum
convertentur. 14 Et oblitus est Israël factoris sui,
et ædificavit delubra; et Judas multiplicavit urbes
munitas; et mittam ignem in civitates ejus, et
devorabit ædes illius.

9 Noli lætari, Israël; noli exsultare sicut populi:
quia fornicatus es a Deo tuo; dilexisti mercedem
super omnes areas tritici. 2 Area et torcular non
pascet eos, et vinum mentietur eis: 3 non habitabunt
in terra Domini. Reversus est Ephraim in Ægyptum,
et in Assyriis pollutum comedit. 4 Non libabunt
Domino vinum, et non placebunt ei. Sacrificia
eorum quasi panis lugentium; omnes qui comedent
eum, contaminabuntur: quia panis eorum animæ
ipsorum: non intrabit in domum Domini. 5 Quid
facietis in die solemni, in die festivitatis Domini?
6 Ecce enim profecti sunt a vastitate: Ægyptus
congregabit eos; Memphis sepeliet eos: desiderabile
argentum eorum urtica hæreditabit, lappa in
tabernaculis eorum. 7 Venerunt dies visitationis,
venerunt dies retributionis. Scitote, Israël, stultum
prophetam, insanum virum spiritualem, propter
multitudinem iniquitatis tuæ, et multitudinem
amentiæ. 8 Speculator Ephraim cum Deo meo,
propheta laqueus ruinæ factus est super omnes
vias ejus; insania in domo Dei ejus. 9 Profunde
peccaverunt, sicut in diebus Gabaa. Recordabitur
iniquitatis eorum, et visitabit peccata eorum. 10
Quasi uvas in deserto inveni Israël, quasi prima
poma ficulneæ in cacumine ejus vidi patres eorum:
ipsi autem intraverunt ad Beelphegor, et abalienati
sunt in confusionem, et facti sunt abominabiles

sicut ea quæ dilexerunt. **11** Ephraim quasi avis
avolavit; gloria eorum a partu, et ab utero, et
a conceptu. **12** Quod etsi enutrierint filios suos,
absque liberis eos faciam in hominibus; sed et væ
eis cum recessero ab eis! **13** Ephraim, ut vidi, Tyrus
erat fundata in pulchritudine; et Ephraim educet
ad interfectorem filios suos. **14** Da eis, Domine.
Quid dabis eis? da eis vulvam sine liberis, et ubera
arentia. **15** Omnes nequitiæ eorum in Galgal, quia ibi
exosos habui eos. Propter malitiam adinventionum
eorum, de domo mea ejiciam eos; non addam ut
diligam eos: omnes principes eorum recedentes. **16**
Percussus est Ephraim; radix eorum exsiccata est:
fructum nequaquam facient, quod etsi genuerint,
interficiam amantissima uteri eorum. **17** Abjiciet
eos Deus meus, quia non audierunt eum, et erunt
vagi in nationibus.

10 Vitis frondosa Israël, fructus adæquatus
est ei: secundum multitudinem fructus sui
multiplicavit altaria, juxta ubertatem terræ suæ
exuberavit simulacris. **2** Divisum est cor eorum,
nunc interibunt; ipse confringet simulacra eorum,
depopulabitur aras eorum. **3** Quia nunc dicent:
Non est rex nobis, non enim timemus Dominum; et
rex quid faciet nobis? **4** Loquimini verba visionis
inutilis, et ferietis fœdus; et germinabit quasi
amaritudo judicium super sulcos agri. **5** Vaccas
Bethaven coluerunt habitatores Samariæ; quia
luxit super eum populus ejus, et æditui ejus super
eum exsultaverunt in gloria ejus, quia migravit
ab eo. **6** Siquidem et ipse in Assur delatus est,
munus regi ultori. Confusio Ephraim capiet, et
confundetur Israël in voluntate sua. **7** Transire
fecit Samaria regem suum quasi spumam super
faciem aquæ. **8** Et disperdentur excelsa idoli,
peccatum Israël; lappa et tribulus ascendet super
aras eorum: et dicent montibus: Operite nos, et
collibus: Cadite super nos. **9** Ex diebus Gabaa
peccavit Israël; ibi steterunt. Non comprehendet eos
in Gabaa prælium super filios iniquitatis. **10** Juxta
desiderium meum corripiam eos: congregabuntur
super eos populi, cum corripientur propter duas
iniquitates suas. **11** Ephraim vitula docta diligere
trituram, et ego transivi super pulchritudinem
colli ejus: ascendam super Ephraim, arabit Judas;
confringet sibi sulcos Jacob. **12** Seminate vobis in
justitia, et metite in ore misericordiæ. Innovate
vobis novale; tempus autem requirendi Dominum,
cum venerit qui docebit vos justitiam. **13** Arastis
impietatem, iniquitatem messuistis: comedistis
frugem mendacii, quia confisus es in viis tuis,
in multitudine fortium tuorum. **14** Consurget
tumultus in populo tuo; et omnes munitiones tuæ
vastabuntur, sicut vastatus est Salmana a domo
ejus qui judicavit Baal in die prælii, matre super
filios allisa. **15** Sic fecit vobis Bethel, a facie malitiæ
nequitiarum vestrarum.

11 Sicut mane transiit, pertransiit rex Israël.
Quia puer Israël, et dilexi eum; et ex Ægypto
vocavi filium meum. **2** Vocaverunt eos, sic abierunt
a facie eorum; Baalim immolabant, et simulacris
sacrificabant. **3** Et ego quasi nutritius Ephraim:
portabam eos in brachiis meis, et nescierunt quod
curarem eos. **4** In funiculis Adam traham eos,
in vinculis caritatis; et ero eis quasi exaltans
jugum super maxillas eorum, et declinavi ad
eum ut vesceretur. **5** Non revertetur in terram
Ægypti, et Assur ipse rex ejus, quoniam noluerunt
converti. **6** Cœpit gladius in civitatibus ejus, et
consumet electos ejus, et comedet capita eorum. **7**
Et populus meus pendebit ad reditum meum; jugum
autem imponetur eis simul, quod non auferetur. **8**
Quomodo dabo te, Ephraim? protegam te, Israël?
Quomodo dabo te sicut Adama, ponam te ut Seboim?
Conversum est in me cor meum, pariter conturbata
est pœnitudo mea. **9** Non faciam furorem iræ meæ;
non convertar ut disperdam Ephraim, quoniam
Deus ego, et non homo; in medio tui sanctus, et non
ingrediar civitatem. **10** Post Dominum ambulabunt;
quasi leo rugiet, quia ipse rugiet, et formidabunt
filii maris. **11** Et avolabunt quasi avis ex Ægypto, et
quasi columba de terra Assyriorum: et collocabo eos
in domibus suis, dicit Dominus. **12** Circumdedit me
in negatione Ephraim, et in dolo domus Israël; Judas
autem testis descendit cum Deo, et cum sanctis
fidelis.

12 Ephraim pascit ventum, et sequitur æstum;
tota die mendacium et vastitatem multiplicat:
et fœdus cum Assyriis iniit, et oleum in Ægyptum
ferebat. **2** Judicium ergo Domini cum Juda, et
visitatio super Jacob: juxta vias ejus, et juxta
adinventiones ejus reddet ei. **3** In utero supplantavit
fratrem suum, et in fortitudine sua directus est cum
angelo. **4** Et invaluit ad angelum, et confortatus
est; flevit, et rogavit eum. In Bethel invenit eum,
et ibi locutus est nobiscum. **5** Et Dominus Deus
exercituum, Dominus memoriale ejus. **6** Et tu ad
Deum tuum converteris; misericordiam et judicium
custodi, et spera in Deo tuo semper. **7** Chanaan,
in manu ejus statera dolosa, calumniam dilexit.
8 Et dixit Ephraim: Verumtamen dives effectus
sum; inveni idolum mihi: omnes labores mei non
invenient mihi iniquitatem quam peccavi. **9** Et

ego Dominus Deus tuus ex terra Ægypti: adhuc
sedere te faciam in tabernaculis, sicut in diebus
festivitatis. 10 Et locutus sum super prophetas, et
ego visionem multiplicavi, et in manu prophetarum
assimilatus sum. 11 Si Galaad idolum, ergo frustra
erant in Galgal bobus immolantes; nam et altaria
eorum quasi acervi super sulcos agri. 12 Fugit Jacob
in regionem Syriæ, et servivit Israël in uxorem, et
in uxorem servavit. 13 In propheta autem eduxit
Dominus Israël de Ægypto, et in propheta servatus
est. 14 Ad iracundiam me provocavit Ephraim in
amaritudinibus suis: et sanguis ejus super eum
veniet, et opprobrium ejus restituet ei Dominus
suus.

13 Loquente Ephraim, horror invasit Israël;
et deliquit in Baal, et mortuus est. 2 Et
nunc addiderunt ad peccandum; feceruntque sibi
conflatile de argento suo quasi similitudinem
idolorum: factura artificum totum est: his ipsi
dicunt: Immolate homines, vitulos adorantes. 3
Idcirco erunt quasi nubes matutina, et sicut ros
matutinus præteriens; sicut pulvis turbine raptus
ex area, et sicut fumus de fumario. 4 Ego autem
Dominus Deus tuus, ex terra Ægypti; et Deum
absque me nescies, et salvator non est præter me.
5 Ego cognovi te in deserto, in terra solitudinis. 6
Juxta pascua sua adimpleti sunt et saturati sunt; et
levaverunt cor suum, et obliti sunt mei. 7 Et ego ero
eis quasi leæna, sicut pardus in via Assyriorum. 8
Occurram eis quasi ursa raptis catulis, et dirumpam
interiora jecoris eorum, et consumam eos ibi quasi
leo: bestia agri scindet eos. 9 Perditio tua, Israël:
tantummodo in me auxilium tuum. 10 Ubi est rex
tuus? maxime nunc salvet te in omnibus urbibus
tuis; et judices tui, de quibus dixisti: Da mihi regem
et principes. 11 Dabo tibi regem in furore meo,
et auferam in indignatione mea. 12 Colligata est
iniquitas Ephraim; absconditum peccatum ejus.
13 Dolores parturientis venient ei: ipse filius non
sapiens: nunc enim non stabit in contritione
filiorum. 14 De manu mortis liberabo eos; de morte
redimam eos. Ero mors tua, o mors! morsus tuus
ero, inferne! consolatio abscondita est ab oculis
meis. (Sheol h7585) 15 Quia ipse inter fratres dividet:
adducet urentem ventum Dominus de deserto
ascendentem, et siccabit venas ejus, et desolabit
fontem ejus: et ipse diripiet thesaurum omnis
vasis desiderabilis. 16 Pereat Samaria, quoniam ad
amaritudinem concitavit Deum suum! in gladio
pereant, parvuli eorum elidantur, et fœtæ ejus
discindantur!

14 Convertere, Israël, ad Dominum Deum tuum,
quoniam corruisti in iniquitate tua. 2 Tollite
vobiscum verba, et convertimini ad Dominum; et
dicite ei: Omnem aufer iniquitatem, accipe bonum,
et reddemus vitulos labiorum nostrorum. 3 Assur
non salvabit nos: super equum non ascendemus, nec
dicemus ultra, Dii nostri opera manuum nostrarum:
quia ejus, qui in te est, misereberis pupilli. 4
Sanabo contritiones eorum; diligam eos spontanee:
quia aversus est furor meus ab eis. 5 Ero quasi
ros; Israël germinabit sicut lilium, et erumpet
radix ejus ut Libani. 6 Ibunt rami ejus, et erit
quasi oliva gloria ejus, et odor ejus ut Libani. 7
Convertentur sedentes in umbra ejus; vivent tritico,
et germinabunt quasi vinea; memoriale ejus sicut
vinum Libani. 8 Ephraim, quid mihi ultra idola?
Ego exaudiam, et dirigam eum ego ut abietem
virentem; ex me fructus tuus inventus est. 9 Quis
sapiens, et intelliget ista? intelligens, et sciet hæc?
quia rectæ viæ Domini, et justi ambulabunt in eis;
prævaricatores vero corruent in eis.

Joël Propheta

1 Verbum Domini, quod factum est ad Joël, filium
Phatuel. **2** Audite hoc, senes, et auribus percipite,
omnes habitatores terræ: si factum est istud in
diebus vestris, aut in diebus patrum vestrorum? **3**
Super hoc filiis vestris narrate, et filii vestri filiis
suis, et filii eorum generationi alteræ. **4** Residuum
erucæ comedit locusta, et residuum locustæ comedit
bruchus, et residuum bruchi comedit rubigo. **5**
Expergiscimini, ebrii, et flete et ululate, omnes qui
bibitis vinum in dulcedine, quoniam periit ab ore
vestro. **6** Gens enim ascendit super terram meam,
fortis et innumerabilis: dentes ejus ut dentes leonis,
et molares ejus ut catuli leonis. **7** Posuit vineam
meam in desertum, et ficum meam decorticavit;
nudans spoliavit eam, et projecit: albi facti sunt
rami ejus. **8** Plange quasi virgo accincta sacco super
virum pubertatis suæ. **9** Periit sacrificium et libatio
de domo Domini; luxerunt sacerdotes, ministri
Domini. **10** Depopulata est regio, luxit humus,
quoniam devastatum est triticum, confusum est
vinum, elanguit oleum. **11** Confusi sunt agricolæ,
ululaverunt vinitores super frumento et hordeo,
quia periit messis agri. **12** Vinea confusa est,
et ficus elanguit; malogranatum, et palma, et
malum, et omnia ligna agri aruerunt, quia confusum
est gaudium a filiis hominum. **13** Accingite vos,
et plangite, sacerdotes: ululate, ministri altaris;
ingredimini, cubate in sacco, ministri Dei mei,
quoniam interiit de domo Dei vestri sacrificium
et libatio. **14** Sanctificate jejunium, vocate cœtum,
congregate senes, omnes habitatores terræ in
domum Dei vestri, et clamate ad Dominum: **15** A, a,
a, diei! quia prope est dies Domini, et quasi vastitas
a potente veniet. **16** Numquid non coram oculis
vestris alimenta perierunt de domo Dei nostri,
lætitia et exsultatio? **17** Computruerunt jumenta
in stercore suo, demolita sunt horrea, dissipatæ
sunt apothecæ, quoniam confusum est triticum. **18**
Quid ingemuit animal, mugierunt greges armenti?
quia non est pascua eis; sed et greges pecorum
disperierunt. **19** Ad te, Domine, clamabo, quia
ignis comedit speciosa deserti, et flamma succendit
omnia ligna regionis. **20** Sed et bestiæ agri, quasi
area sitiens imbrem, suspexerunt ad te, quoniam
exsiccati sunt fontes aquarum, et ignis devoravit
speciosa deserti.

2 Canite tuba in Sion, ululate in monte sancto
meo, conturbentur omnes habitatores terræ:
quia venit dies Domini, quia prope est. **2** Dies
tenebrarum et caliginis, dies nubis et turbinis; quasi
mane expansum super montes populus multus
et fortis: similis ei non fuit a principio, et post
eum non erit usque in annos generationis et
generationis. **3** Ante faciem ejus ignis vorans, et
post eum exurens flamma. Quasi hortus voluptatis
terra coram eo, et post eum solitudo deserti, neque
est qui effugiat eum. **4** Quasi aspectus equorum,
aspectus eorum; et quasi equites, sic current. **5** Sicut
sonitus quadrigarum super capita montium exilient,
sicut sonitus flammæ ignis devorantis stipulam,
velut populus fortis præparatus ad prælium. **6**
A facie ejus cruciabuntur populi; omnes vultus
redigentur in ollam. **7** Sicut fortes current; quasi
viri bellatores ascendent murum: viri in viis suis
gradientur, et non declinabunt a semitis suis. **8**
Unusquisque fratrem suum non coarctabit, singuli
in calle suo ambulabunt; sed et per fenestras cadent,
et non demolientur. **9** Urbem ingredientur, in
muro current, domos conscendent, per fenestras
intrabunt quasi fur. **10** A facie ejus contremuit
terra, moti sunt cæli, sol et luna obtenebrati sunt,
et stellæ retraxerunt splendorem suum. **11** Et
Dominus dedit vocem suam ante faciem exercitus
sui, quia multa sunt nimis castra ejus, quia fortia et
facientia verbum ejus: magnus enim dies Domini,
et terribilis valde, et quis sustinebit eum? **12** Nunc
ergo, dicit Dominus, convertimini ad me in toto
corde vestro, in jejunio, et in fletu, et in planctu.
13 Et scindite corda vestra, et non vestimenta
vestra; et convertimini ad Dominum Deum vestrum,
quia benignus et misericors est, patiens et multæ
misericordiæ, et præstabilis super malitia. **14** Quis
scit si convertatur, et ignoscat, et relinquat post
se benedictionem, sacrificium et libamen Domino
Deo vestro? **15** Canite tuba in Sion, sanctificate
jejunium, vocate cœtum: **16** congregate populum,
sanctificate ecclesiam, coadunate senes, congregate
parvulos, et sugentes ubera; egrediatur sponsus
de cubili suo, et sponsa de thalamo suo. **17** Inter
vestibulum et altare plorabunt sacerdotes, ministri
Domini, et dicent: Parce, Domine, parce populo
tuo; et ne des hæreditatem tuam in opprobrium, ut
dominentur eis nationes. Quare dicunt in populis:
Ubi est Deus eorum? **18** Zelatus est Dominus terram
suam, et pepercit populo suo. **19** Et respondit
Dominus, et dixit populo suo: Ecce ego mittam vobis
frumentum, et vinum, et oleum, et replebimini eis;
et non dabo vos ultra opprobrium in gentibus. **20**
Et eum qui ab aquilone est procul faciam a vobis,
et expellam eum in terram inviam et desertam:
faciem ejus contra mare orientale, et extremum
ejus ad mare novissimum: et ascendet fœtor ejus,
et ascendet putredo ejus, quia superbe egit. **21**

Noli timere, terra: exsulta, et lætare, quoniam
magnificavit Dominus ut faceret. 22 Nolite timere,
animalia regionis, quia germinaverunt speciosa
deserti; quia lignum attulit fructum suum, ficus
et vinea dederunt virtutem suam. 23 Et, filii Sion,
exsultate, et lætamini in Domino Deo vestro, quia
dedit vobis doctorem justitiæ, et descendere faciet
ad vos imbrem matutinum et serotinum, sicut in
principio. 24 Et implebuntur areæ frumento, et
redundabunt torcularia vino et oleo. 25 Et reddam
vobis annos, quos comedit locusta, bruchus, et
rubigo, et eruca: fortitudo mea magna quam misi
in vos. 26 Et comedetis vescentes, et saturabimini;
et laudabitis nomen Domini Dei vestri, qui fecit
mirabilia vobiscum; et non confundetur populus
meus in sempiternum. 27 Et scietis quia in medio
Israël ego sum, et ego Dominus Deus vester, et non
est amplius; et non confundetur populus meus in
æternum. 28 Et erit post hæc: effundam spiritum
meum super omnem carnem, et prophetabunt
filii vestri et filiæ vestræ: senes vestri somnia
somniabunt, et juvenes vestri visiones videbunt. 29
Sed et super servos meos et ancillas in diebus illis
effundam spiritum meum. 30 Et dabo prodigia in
cælo et in terra, sanguinem, et ignem, et vaporem
fumi. 31 Sol convertetur in tenebras, et luna in
sanguinem, antequam veniat dies Domini magnus
et horribilis. 32 Et erit: omnis qui invocaverit
nomen Domini, salvus erit: quia in monte Sion et in
Jerusalem erit salvatio, sicut dixit Dominus, et in
residuis quos Dominus vocaverit.

3 Quia ecce in diebus illis, et in tempore illo, cum
convertero captivitatem Juda et Jerusalem, 2
congregabo omnes gentes, et deducam eas in vallem
Josaphat; et disceptabo cum eis ibi super populo
meo, et hæreditate mea Israël, quos disperserunt in
nationibus, et terram meam diviserunt. 3 Et super
populum meum miserunt sortem; et posuerunt
puerum in prostibulo, et puellam vendiderunt pro
vino ut biberent. 4 Verum quid mihi et vobis, Tyrus
et Sidon, et omnis terminus Palæstinorum? numquid
ultionem vos reddetis mihi? et si ulciscimini vos
contra me, cito velociter reddam vicissitudinem
vobis super caput vestrum. 5 Argentum enim
meum et aurum tulistis, et desiderabilia mea et
pulcherrima intulistis in delubra vestra. 6 Et filios
Juda et filios Jerusalem vendidistis filiis Græcorum,
ut longe faceretis eos de finibus suis. 7 Ecce
ego suscitabo eos de loco in quo vendidistis eos,
et convertam retributionem vestram in caput
vestrum. 8 Et vendam filios vestros et filias vestras
in manibus filiorum Juda, et venundabunt eos
Sabæis, genti longinquæ, quia Dominus locutus
est. 9 Clamate hoc in gentibus, sanctificate bellum,
suscitate robustos: accedant, ascendant omnes viri
bellatores. 10 Concidite aratra vestra in gladios,
et ligones vestros in lanceas. Infirmus dicat: Quia
fortis ego sum. 11 Erumpite, et venite, omnes
gentes de circuitu, et congregamini; ibi occumbere
faciet Dominus robustos tuos. 12 Consurgant,
et ascendant gentes in vallem Josaphat, quia ibi
sedebo ut judicem omnes gentes in circuitu. 13
Mittite falces, quoniam maturavit messis; venite, et
descendite, quia plenum est torcular, exuberant
torcularia: quia multiplicata est malitia eorum. 14
Populi, populi, in valle concisionis, quia juxta est
dies Domini in valle concisionis. 15 Sol et luna
obtenebrati sunt, et stellæ retraxerunt splendorem
suum. 16 Et Dominus de Sion rugiet, et de Jerusalem
dabit vocem suam, et movebuntur cæli et terra; et
Dominus spes populi sui, et fortitudo filiorum Israël.
17 Et scietis quia ego Dominus Deus vester, habitans
in Sion monte sancto meo; et erit Jerusalem sancta,
et alieni non transibunt per eam amplius. 18 Et erit
in die illa: stillabunt montes dulcedinem, et colles
fluent lacte, et per omnes rivos Juda ibunt aquæ;
et fons de domo Domini egredietur, et irrigabit
torrentem spinarum. 19 Ægyptus in desolationem
erit, et Idumæa in desertum perditionis, pro eo
quod inique egerint in filios Juda, et effuderint
sanguinem innocentem in terra sua. 20 Et Judæa in
æternum habitabitur, et Jerusalem in generationem
et generationem. 21 Et mundabo sanguinem eorum,
quem non mundaveram; et Dominus commorabitur
in Sion.

Amos Propheta

1 Verba Amos, qui fuit in pastoribus de Thecue,
quæ vidit super Israël in diebus Oziæ, regis Juda,
et in diebus Jeroboam, filii Joas, regis Israël, ante
duos annos terræmotus. **2** Et dixit: Dominus de
Sion rugiet, et de Jerusalem dabit vocem suam;
et luxerunt speciosa pastorum, et exsiccatus est
vertex Carmeli. **3** Hæc dicit Dominus: Super tribus
sceleribus Damasci, et super quatuor non convertam
eum, eo quod trituraverint in plaustris ferreis
Galaad. **4** Et mittam ignem in domum Azaël, et
devorabit domos Benadad. **5** Et conteram vectem
Damasci: et disperdam habitatorem de campo
idoli, et tenentem sceptrum de domo voluptatis: et
transferetur populus Syriæ Cyrenen, dicit Dominus.
6 Hæc dicit Dominus: Super tribus sceleribus
Gazæ, et super quatuor non convertam eum, eo
quod transtulerint captivitatem perfectam, ut
concluderent eam in Idumæa. **7** Et mittam ignem in
murum Gazæ, et devorabit ædes ejus. **8** Et disperdam
habitatorem de Azoto, et tenentem sceptrum
de Ascalone: et convertam manum meam super
Accaron, et peribunt reliqui Philisthinorum, dicit
Dominus Deus. **9** Hæc dicit Dominus: Super tribus
sceleribus Tyri, et super quatuor non convertam
eum, eo quod concluserint captivitatem perfectam
in Idumæa, et non sint recordati fœderis fratrum.
10 Et mittam ignem in murum Tyri, et devorabit
ædes ejus. **11** Hæc dicit Dominus: Super tribus
sceleribus Edom, et super quatuor non convertam
eum, eo quod persecutus sit in gladio fratrem suum,
et violaverit misericordiam ejus, et tenuerit ultra
furorem suum, et indignationem suam servaverit
usque in finem. **12** Mittam ignem in Theman,
et devorabit ædes Bosræ. **13** Hæc dicit Dominus:
Super tribus sceleribus filiorum Ammon, et super
quatuor non convertam eum, eo quod dissecuerit
prægnantes Galaad ad dilatandum terminum suum.
14 Et succendam ignem in muro Rabba, et devorabit
ædes ejus in ululatu in die belli, et in turbine in die
commotionis. **15** Et ibit Melchom in captivitatem,
ipse et principes ejus simul, dicit Dominus.

2 Hæc dicit Dominus: Super tribus sceleribus
Moab, et super quatuor non convertam eum,
eo quod incenderit ossa regis Idumææ usque
ad cinerem. **2** Et mittam ignem in Moab, et
devorabit ædes Carioth: et morietur in sonitu Moab,
in clangore tubæ. **3** Et disperdam judicem de
medio ejus, et omnes principes ejus interficiam
cum eo, dicit Dominus. **4** Hæc dicit Dominus:
Super tribus sceleribus Juda, et super quatuor non
convertam eum, eo quod abjecerit legem Domini
et mandata ejus non custodierit: deceperant enim
eos idola sua, post quæ abierant patres eorum.
5 Et mittam ignem in Juda, et devorabit ædes
Jerusalem. **6** Hæc dicit Dominus: Super tribus
sceleribus Israël, et super quatuor non convertam
eum, pro eo quod vendiderit pro argento justum, et
pauperem pro calceamentis. **7** Qui conterunt super
pulverem terræ capita pauperum, et viam humilium
declinant: et filius ac pater ejus ierunt ad puellam,
ut violarent nomen sanctum meum. **8** Et super
vestimentis pignoratis accubuerunt juxta omne
altare, et vinum damnatorum bibebant in domo
Dei sui. **9** Ego autem exterminavi Amorrhæum a
facie eorum, cujus altitudo, cedrorum altitudo ejus,
et fortis ipse quasi quercus; et contrivi fructum
ejus desuper, et radices ejus subter. **10** Ego sum
qui ascendere vos feci de terra Ægypti, et duxi
vos in deserto quadraginta annis, ut possideretis
terram Amorrhæi. **11** Et suscitavi de filiis vestris
in prophetas, et de juvenibus vestris nazaræos.
Numquid non ita est, filii Israël? dicit Dominus.
12 Et propinabitis nazaræis vinum, et prophetis
mandabitis, dicentes: Ne prophetetis. **13** Ecce
ego stridebo subter vos, sicut stridet plaustrum
onustum fœno. **14** Et peribit fuga a veloce, et
fortis non obtinebit virtutem suam, et robustus
non salvabit animam suam: **15** et tenens arcum
non stabit, et velox pedibus suis non salvabitur,
et ascensor equi non salvabit animam suam: **16** et
robustus corde inter fortes nudus fugiet in illa die,
dicit Dominus.

3 Audite verbum quod locutus est Dominus super
vos, filii Israël, super omnem cognationem quam
eduxi de terra Ægypti, dicens: **2** Tantummodo vos
cognovi ex omnibus cognationibus terræ; idcirco
visitabo super vos omnes iniquitates vestras. **3**
Numquid ambulabunt duo pariter, nisi convenerit
eis? **4** numquid rugiet leo in saltu, nisi habuerit
prædam? numquid dabit catulus leonis vocem de
cubili suo, nisi aliquid apprehenderit? **5** numquid
cadet avis in laqueum terræ absque aucupe?
numquid auferetur laqueus de terra antequam
quid ceperit? **6** si clanget tuba in civitate, et
populus non expavescet? si erit malum in civitate,
quod Dominus non fecerit? **7** Quia non facit
Dominus Deus verbum, nisi revelaverit secretum
suum ad servos suos prophetas. **8** Leo rugiet, quis
non timebit? Dominus Deus locutus est, quis non
prophetabit? **9** Auditum facite in ædibus Azoti, et
in ædibus terræ Ægypti, et dicite: Congregamini
super montes Samariæ, et videte insanias multas in

medio ejus, et calumniam patientes in penetralibus
ejus. 10 Et nescierunt facere rectum, dicit Dominus,
thesaurizantes iniquitatem et rapinas in ædibus suis.
11 Propterea hæc dicit Dominus Deus: Tribulabitur
et circuietur terra: et detrahetur ex te fortitudo
tua, et diripientur ædes tuæ. 12 Hæc dicit Dominus:
Quomodo si eruat pastor de ore leonis duo crura,
aut extremum auriculæ, sic eruentur filii Israël, qui
habitant in Samaria in plaga lectuli, et in Damasci
grabato. 13 Audite, et contestamini in domo Jacob,
dicit Dominus Deus exercituum; 14 quia in die cum
visitare cœpero prævaricationes Israël, super eum
visitabo, et super altaria Bethel; et amputabuntur
cornua altaris, et cadent in terram. 15 Et percutiam
domum hiemalem cum domo æstiva, et peribunt
domus eburneæ, et dissipabuntur ædes multæ, dicit
Dominus.

4 Audite verbum hoc, vaccæ pingues, quæ estis in
monte Samariæ, quæ calumniam facitis egenis et
confringitis pauperes; quæ dicitis dominis vestris:
Afferte, et bibemus. 2 Juravit Dominus Deus in
sancto suo, quia ecce dies venient super vos, et
levabunt vos in contis, et reliquias vestras in ollis
ferventibus. 3 Et per aperturas exibitis altera contra
alteram, et projiciemini in Armon, dicit Dominus.
4 Venite ad Bethel, et impie agite; ad Galgalam,
et multiplicate prævaricationem: et afferte mane
victimas vestras, tribus diebus decimas vestras.
5 Et sacrificate de fermentato laudem, et vocate
voluntarias oblationes, et annuntiate; sic enim
voluistis, filii Israël, dicit Dominus Deus. 6 Unde et
ego dedi vobis stuporem dentium in cunctis urbibus
vestris, et indigentiam panum in omnibus locis
vestris; et non estis reversi ad me, dicit Dominus. 7
Ego quoque prohibui a vobis imbrem, cum adhuc
tres menses superessent usque ad messem: et plui
super unam civitatem, et super alteram civitatem
non plui; pars una compluta est, et pars super
quam non plui, aruit. 8 Et venerunt duæ et tres
civitates ad unam civitatem ut biberent aquam,
et non sunt satiatæ; et non redistis ad me, dicit
Dominus. 9 Percussi vos in vento urente, et in
aurugine: multitudinem hortorum vestrorum et
vinearum vestrarum, oliveta vestra et ficeta vestra
comedit eruca: et non redistis ad me, dicit Dominus.
10 Misi in vos mortem in via Ægypti; percussi
in gladio juvenes vestros, usque ad captivitatem
equorum vestrorum, et ascendere feci putredinem
castrorum vestrorum in nares vestras: et non
redistis ad me, dicit Dominus. 11 Subverti vos
sicut subvertit Deus Sodomam et Gomorrham, et
facti estis quasi torris raptus ab incendio: et non
redistis ad me, dicit Dominus. 12 Quapropter hæc
faciam tibi, Israël: postquam autem hæc fecero
tibi, præparare in occursum Dei tui, Israël. 13
Quia ecce formans montes, et creans ventum,
et annuntians homini eloquium suum, faciens
matutinam nebulam, et gradiens super excelsa
terræ: Dominus Deus exercituum nomen ejus.

5 Audite verbum istud, quod ego levo super vos
planctum: domus Israël cecidit, et non adjiciet ut
resurgat. 2 Virgo Israël projecta est in terram suam,
non est qui suscitet eam. 3 Quia hæc dicit Dominus
Deus: Urbs de qua egrediebantur mille, relinquentur
in ea centum; et de qua egrediebantur centum,
relinquentur in ea decem in domo Israël. 4 Quia hæc
dicit Dominus domui Israël: Quærite me, et vivetis.
5 Et nolite quærere Bethel, et in Galgalam nolite
intrare, et in Bersabee non transibitis, quia Galgala
captiva ducetur, et Bethel erit inutilis. 6 Quærite
Dominum, et vivite (ne forte comburatur ut ignis
domus Joseph, et devorabit, et non erit qui extinguat
Bethel: 7 qui convertitis in absinthium judicium, et
justitiam in terra relinquitis): 8 facientem Arcturum
et Orionem, et convertentem in mane tenebras, et
diem in noctem mutantem; qui vocat aquas maris,
et effundit eas super faciem terræ; Dominus nomen
est ejus: 9 qui subridet vastitatem super robustum,
et depopulationem super potentem affert. 10 Odio
habuerunt corripientem in porta, et loquentem
perfecte abominati sunt. 11 Idcirco, pro eo quod
diripiebatis pauperem, et prædam electam tollebatis
ab eo, domos quadro lapide ædificabitis, et non
habitabitis in eis; vineas plantabis amantissimas, et
non bibetis vinum earum. 12 Quia cognovi multa
scelera vestra, et fortia peccata vestra: hostes justi,
accipientes munus, et pauperes deprimentes in
porta. 13 Ideo prudens in tempore illo tacebit,
quia tempus malum est. 14 Quærite bonum, et non
malum, ut vivatis; et erit Dominus Deus exercituum
vobiscum, sicut dixistis. 15 Odite malum et diligite
bonum, et constituite in porta judicium: si forte
misereatur Dominus Deus exercituum reliquiis
Joseph. 16 Propterea hæc dicit Dominus Deus
exercituum, dominator: In omnibus plateis planctus;
et in cunctis quæ foris sunt, dicetur: Væ, væ! et
vocabunt agricolam ad luctum, et ad planctum
eos qui sciunt plangere. 17 Et in omnibus vineis
erit planctus, quia pertransibo in medio tui, dicit
Dominus. 18 Væ desiderantibus diem Domini! ad
quid eam vobis? Dies Domini ista, tenebræ, et
non lux. 19 Quomodo si fugiat vir a facie leonis,
et occurrat ei ursus; et ingrediatur domum, et
innitatur manu sua super parietem, et mordeat eum

coluber. 20 Numquid non tenebræ dies Domini, et
non lux; et caligo, et non splendor in ea? 21 Odi, et
projeci festivitates vestras, et non capiam odorem
cœtuum vestrorum. 22 Quod si obtuleritis mihi
holocautomata, et munera vestra, non suscipiam;
et vota pinguium vestrorum non respiciam. 23
Aufer a me tumultum carminum tuorum; et cantica
lyræ tuæ non audiam. 24 Et revelabitur quasi
aqua judicium, et justitia quasi torrens fortis. 25
Numquid hostias et sacrificium obtulistis mihi in
deserto quadraginta annis, domus Israël? 26 et
portastis tabernaculum Moloch vestro, et imaginem
idolorum vestrorum, sidus dei vestri, quæ fecistis
vobis. 27 Et migrare vos faciam trans Damascum,
dicit Dominus: Deus exercituum nomen ejus.

6 Væ qui opulenti estis in Sion, et confiditis in
monte Samariæ: optimates capita populorum,
ingredientes pompatice domum Israël! 2 Transite
in Chalane, et videte, et ite inde in Emath magnam,
et descendite in Geth Palæstinorum, et ad optima
quæque regna horum: si latior terminus eorum
termino vestro est. 3 Qui separati estis in diem
malum, et appropinquatis solio iniquitatis; 4
qui dormitis in lectis eburneis, et lascivitis in
stratis vestris; qui comeditis agnum de grege, et
vitulos de medio armenti; 5 qui canitis ad vocem
psalterii, sicut David putaverunt se habere vasa
cantici, 6 bibentes vinum in phialis, et optimo
unguento delibuti, et nihil patiebantur super
contritione Joseph. 7 Quapropter nunc migrabunt
in capite transmigrantium, et auferetur factio
lascivientium. 8 Juravit Dominus Deus in anima
sua, dicit Dominus Deus exercituum: Detestor ego
superbiam Jacob, et domos ejus odi, et tradam
civitatem cum habitatoribus suis. 9 Quod si reliqui
fuerint decem viri in domo una, et ipsi morientur.
10 Et tollet eum propinquus suus, et comburet
eum, ut efferat ossa de domo; et dicet ei, qui in
penetralibus domus est: Numquid adhuc est penes
te? Et respondebit: Finis est. Et dicet ei: Tace, et non
recorderis nominis Domini. 11 Quia ecce Dominus
mandabit, et percutiet domum majorem ruinis,
et domum minorem scissionibus. 12 Numquid
currere queunt in petris equi, aut arari potest in
bubalis? quoniam convertistis in amaritudinem
judicium, et fructum justitiæ in absinthium. 13
Qui lætamini in nihilo; qui dicitis: Numquid non in
fortitudine nostra assumpsimus nobis cornua? 14
Ecce enim suscitabo super vos, domus Israël, dicit
Dominus Deus exercituum, gentem, et conteret vos
ab introitu Emath usque ad torrentem deserti.

7 Hæc ostendit mihi Dominus Deus: et ecce fictor
locustæ in principio germinantium serotini
imbris, et ecce serotinus post tonsionem regis. 2 Et
factum est, cum consummasset comedere herbam
terræ, dixi: Domine Deus, propitius esto, obsecro;
quis suscitabit Jacob, quia parvulus est? 3 Misertus
est Dominus super hoc: Non erit, dixit Dominus. 4
Hæc ostendit mihi Dominus Deus: et ecce vocabat
judicium ad ignem Dominus Deus; et devoravit
abyssum multam, et comedit simul partem. 5 Et
dixi: Domine Deus, quiesce, obsecro; quis suscitabit
Jacob, quia parvulus est? 6 Misertus est Dominus
super hoc: Sed et istud non erit, dixit Dominus Deus.
7 Hæc ostendit mihi Dominus: et ecce Dominus
stans super murum litum, et in manu ejus trulla
cæmentarii. 8 Et dixit Dominus ad me: Quid tu
vides, Amos? Et dixi: Trullam cæmentarii. Et dixit
Dominus: Ecce ego ponam trullam in medio populi
mei Israël; non adjiciam ultra superinducere eum.
9 Et demolientur excelsa idoli, et sanctificationes
Israël desolabuntur, et consurgam super domum
Jeroboam in gladio. 10 Et misit Amasias, sacerdos
Bethel, ad Jeroboam, regem Israël, dicens: Rebellavit
contra te Amos in medio domus Israël; non poterit
terra sustinere universos sermones ejus. 11 Hæc
enim dicit Amos: In gladio morietur Jeroboam, et
Israël captivus migrabit de terra sua. 12 Et dixit
Amasias ad Amos: Qui vides, gradere: fuge in terram
Juda, et comede ibi panem, et prophetabis ibi.
13 Et in Bethel non adjicies ultra ut prophetes,
quia sanctificatio regis est, et domus regni est.
14 Responditque Amos, et dixit ad Amasiam: Non
sum propheta, et non sum filius prophetæ: sed
armentarius ego sum vellicans sycomoros. 15 Et
tulit me Dominus cum sequerer gregem, et dixit
Dominus ad me: Vade, propheta ad populum meum
Israël. 16 Et nunc audi verbum Domini: Tu dicis:
Non prophetabis super Israël, et non stillabis super
domum idoli. 17 Propter hoc hæc dicit Dominus:
Uxor tua in civitate fornicabitur, et filii tui et
filiæ tuæ in gladio cadent, et humus tua funiculo
metietur: et tu in terra polluta morieris, et Israël
captivus migrabit de terra sua.

8 Hæc ostendit mihi Dominus Deus: et ecce uncinus
pomorum. 2 Et dixit: Quid tu vides, Amos?
Et dixi: Uncinum pomorum. Et dixit Dominus ad
me: Venit finis super populum meum Israël; non
adjiciam ultra ut pertranseam eum. 3 Et stridebunt
cardines templi in die illa, dicit Dominus Deus:
multi morientur; in omni loco projicietur silentium.
4 Audite hoc, qui conteritis pauperem, et deficere
facitis egenos terræ, 5 dicentes: Quando transibit

mensis, et venundabimus merces? et sabbatum, et
aperiemus frumentum, ut imminuamus mensuram,
et augeamus siclum, et supponamus stateras
dolosas, 6 ut possideamus in argento egenos et
pauperes pro calceamentis, et quisquilias frumenti
vendamus? 7 Juravit Dominus in superbiam Jacob:
Si oblitus fuero usque ad finem omnia opera eorum.
8 Numquid super isto non commovebitur terra,
et lugebit omnis habitator ejus, et ascendet quasi
fluvius universus, et ejicicetur, et defluet, quasi
rivus Ægypti? 9 Et erit in die illa, dicit Dominus
Deus: occidet sol in meridie, et tenebrescere faciam
terram in die luminis: 10 et convertam festivitates
vestras in luctum, et omnia cantica vestra in
planctum, et inducam super omne dorsum vestrum
saccum, et super omne caput calvitium: et ponam
eam quasi luctum unigeniti, et novissima ejus quasi
diem amarum. 11 Ecce dies veniunt, dicet Dominus,
et mittam famem in terram: non famem panis,
neque sitim aquæ, sed audiendi verbum Domini. 12
Et commovebuntur a mari usque ad mare, et ab
aquilone usque ad orientem: circuibunt quærentes
verbum Domini, et non invenient. 13 In die illa
deficient virgines pulchræ et adolescentes in siti,
14 qui jurant in delicto Samariæ, et dicunt: Vivit
Deus tuus, Dan, et vivit via Bersabee; et cadent, et
non resurgent ultra.

9 Vidi Dominum stantem super altare, et
dixit: Percute cardinem, et commoveantur
superliminaria: avaritia enim in capite omnium,
et novissimum eorum in gladio interficiam; non
erit fuga eis. Fugient, et non salvabitur ex eis qui
fugerit. 2 Si descenderint usque ad infernum, inde
manus mea educet eos; et si ascenderint usque
in cælum, inde detraham eos. (Sheol h7585) 3 Et si
absconditi fuerint in vertice Carmeli, inde scrutans
auferam eos; et si celaverint se ab oculis meis in
profundo maris, ibi mandabo serpenti, et mordebit
eos. 4 Et si abierint in captivitatem coram inimicis
suis, ibi mandabo gladio, et occidet eos: et ponam
oculos meos super eos in malum, et non in bonum.
5 Et Dominus Deus exercituum, qui tangit terram,
et tabescet, et lugebunt omnes habitantes in ea: et
ascendet sicut rivus omnis, et defluet sicut fluvius
Ægypti. 6 Qui ædificat in cælo ascensionem suam,
et fasciculum suum super terram fundavit; qui
vocat aquas maris, et effundit eas super faciem
terræ: Dominus nomen ejus. 7 Numquid non ut filii
Æthiopum vos estis mihi, filii Israël? ait Dominus.
Numquid non Israël ascendere feci de terra Ægypti,
et Palæstinos de Cappadocia, et Syros de Cyrene? 8
Ecce oculi Domini Dei super regnum peccans: et
conteram illud a facie terræ; verumtamen conterens
non conteram domum Jacob, dicit Dominus. 9
Ecce enim mandabo ego, et concutiam in omnibus
gentibus domum Israël, sicut concutitur triticum in
cribro, et non cadet lapillus super terram. 10 In
gladio morientur omnes peccatores populi mei, qui
dicunt: Non appropinquabit, et non veniet super
nos malum. 11 In die illa suscitabo tabernaculum
David, quod cecidit: et reædificabo aperturas
murorum ejus, et ea quæ corruerant instaurabo:
et reædificabo illud sicut in diebus antiquis, 12 ut
possideant reliquias Idumææ, et omnes nationes:
eo quod invocatum sit nomen meum super eos,
dicit Dominus faciens hæc. 13 Ecce dies veniunt,
dicit Dominus, et comprehendet arator messorem,
et calcator uvæ mittentem semen: et stillabunt
montes dulcedinem, et omnes colli culti erunt.
14 Et convertam captivitatem populi mei Israël;
et ædificabunt civitates desertas, et inhabitabunt;
et plantabunt vineas, et bibent vinum earum, et
facient hortos, et comedent fructus eorum. 15 Et
plantabo eos super humum suam, et non evellam
eos ultra de terra sua, quam dedi eis, dicit Dominus
Deus tuus.

Abdias Propheta

1 Visio Abdiæ. Hæc dicit Dominus Deus ad Edom:
Auditum audivimus a Domino, et legatum ad
gentes misit: surgite, et consurgamus adversus eum
in prælium. 2 Ecce parvulum dedi te in gentibus:
contemptibilis tu es valde. 3 Superbia cordis
tui extulit te, habitantem in scissuris petrarum,
exaltantem solium tuum; qui dicis in corde tuo:
Quis detrahet me in terram? 4 Si exaltatus fueris
ut aquila, et si inter sidera posueris nidum tuum,
inde detraham te, dicit Dominus. 5 Si fures
introissent ad te, si latrones per noctem, quomodo
conticuisses? nonne furati essent sufficientia sibi?
Si vindemiatores introissent ad te, numquid saltem
racemum reliquissent tibi? 6 Quomodo scrutati
sunt Esau; investigaverunt abscondita ejus? 7 Usque
ad terminum emiserunt te: omnes viri fœderis tui
illuserunt tibi: invaluerunt adversum te viri pacis
tuæ, qui comedunt tecum, ponent insidias subter
te; non est prudentia in eo. 8 Numquid non in die
illa, dicit Dominus, perdam sapientes de Idumæa, et
prudentiam de monte Esau? 9 Et timebunt fortes
tui a meridie, ut intereat vir de monte Esau. 10
Propter interfectionem, et propter iniquitatem in
fratrem tuum Jacob, operiet te confusio, et peribis
in æternum. 11 In die cum stares adversus eum,
quando capiebant alieni exercitum ejus, et extranei
ingrediebantur portas ejus, et super Jerusalem
mittebant sortem, tu quoque eras quasi unus ex
eis. 12 Et non despicies in die fratris tui, in die
peregrinationis ejus: et non lætaberis super filios
Juda in die perditionis eorum: et non magnificabis os
tuum in die angustiæ. 13 Neque ingredieris portam
populi mei in die ruinæ eorum; neque despicies
et tu in malis ejus in die vastitatis illius. Et non
emitteris adversus exercitum ejus in die vastitatis
illius, 14 neque stabis in exitibus ut interficias
eos qui fugerint, et non concludes reliquos ejus
in die tribulationis. 15 Quoniam juxta est dies
Domini super omnes gentes: sicut fecisti, fiet tibi;
retributionem tuam convertet in caput tuum. 16
Quomodo enim bibistis super montem sanctum
meum, bibent omnes gentes jugiter: et bibent, et
absorbebunt, et erunt quasi non sint. 17 Et in monte
Sion erit salvatio, et erit sanctus; et possidebit
domus Jacob eos qui se possederant. 18 Et erit domus
Jacob ignis, et domus Joseph flamma, et domus
Esau stipula: et succendentur in eis, et devorabunt
eos, et non erunt reliquiæ domus Esau, quia
Dominus locutus est. 19 Et hæreditabunt hi, qui ad
austrum sunt, montem Esau, et qui in campestribus,
Philisthiim: et possidebunt regionem Ephraim et
regionem Samariæ, et Benjamin possidebit Galaad.
20 Et transmigratio exercitus hujus filiorum Israël,
omnia loca Chananæorum usque ad Sareptam:
et transmigratio Jerusalem, quæ in Bosphoro
est, possidebit civitates austri. 21 Et ascendent
salvatores in montem Sion judicare montem Esau,
et erit Domino regnum.

Jonas Propheta

1 Et factum est verbum Domini ad Jonam, filium
Amathi, dicens: **2** Surge, et vade in Niniven,
civitatem grandem, et prædica in ea, quia ascendit
malitia ejus coram me. **3** Et surrexit Jonas, ut
fugeret in Tharsis a facie Domini, et descendit
in Joppen: et invenit navem euntem in Tharsis,
et dedit naulum ejus, et descendit in eam ut iret
cum eis in Tharsis a facie Domini. **4** Dominus
autem misit ventum magnum in mare: et facta est
tempestas magna in mari, et navis periclitabatur
conteri. **5** Et timuerunt nautæ, et clamaverunt viri
ad deum suum, et miserunt vasa quæ erant in navi,
in mare, ut alleviaretur ab eis; et Jonas descendit
ad interiora navis, et dormiebat sopore gravi. **6**
Et accessit ad eum gubernator, et dixit ei: Quid tu
sopore deprimeris? surge, invoca Deum tuum, si
forte recogitet Deus de nobis, et non pereamus. **7**
Et dixit vir ad collegam suum: Venite et mittamus
sortes, et sciamus quare hoc malum sit nobis. Et
miserunt sortes, et cecidit sors super Jonam. **8** Et
dixerunt ad eum: Indica nobis cujus causa malum
istud sit nobis: quod est opus tuum? quæ terra tua,
et quo vadis? vel ex quo populo es tu? **9** Et dixit ad
eos: Hebræus ego sum, et Dominum Deum cæli ego
timeo, qui fecit mare et aridam. **10** Et timuerunt viri
timore magno, et dixerunt ad eum: Quid hoc fecisti?
cognoverunt enim viri quod a facie Domini fugeret,
quia indicaverat eis. **11** Et dixerunt ad eum: Quid
faciemus tibi, et cessabit mare a nobis? quia mare
ibat, et intumescebat. **12** Et dixit ad eos: Tollite
me, et mittite in mare, et cessabit mare a vobis:
scio enim ego quoniam propter me tempestas hæc
grandis venit super vos. **13** Et remigabant viri ut
reverterentur ad aridam, et non valebant, quia mare
ibat, et intumescebat super eos. **14** Et clamaverunt
ad Dominum, et dixerunt: Quæsumus, Domine,
ne pereamus in anima viri istius, et ne des super
nos sanguinem innocentem: quia tu, Domine, sicut
voluisti, fecisti. **15** Et tulerunt Jonam, et miserunt in
mare: et stetit mare a fervore suo. **16** Et timuerunt
viri timore magno Dominum: et immolaverunt
hostias Domino, et voverunt vota. **17** Et præparavit
Dominus piscem grandem ut deglutiret Jonam: et
erat Jonas in ventre piscis tribus diebus et tribus
noctibus.

2 Et oravit Jonas ad Dominum Deum suum de
ventre piscis, **2** et dixit: Clamavi de tribulatione
mea ad Dominum, et exaudivit me; de ventre
inferi clamavi, et exaudisti vocem meam. **(Sheol
h7585)** **3** Et projecisti me in profundum in corde
maris, et flumen circumdedit me: omnes gurgites
tui, et fluctus tui super me transierunt. **4** Et ego
dixi: Abjectus sum a conspectu oculorum tuorum;
verumtamen rursus videbo templum sanctum tuum.
5 Circumdederunt me aquæ usque ad animam:
abyssus vallavit me, pelagus operuit caput meum.
6 Ad extrema montium descendi; terræ vectes
concluserunt me in æternum: et sublevabis de
corruptione vitam meam, Domine Deus meus.
7 Cum angustiaretur in me anima mea, Domini
recordatus sum: ut veniat ad te oratio mea, ad
templum sanctum tuum. **8** Qui custodiunt vanitates
frustra, misericordiam suam derelinquunt. **9** Ego
autem in voce laudis immolabo tibi: quæcumque
vovi, reddam pro salute Domino. **10** Et dixit Dominus
pisci, et evomuit Jonam in aridam.

3 Et factum est verbum Domini ad Jonam secundo,
dicens: **2** Surge, et vade in Niniven, civitatem
magnam, et prædica in ea prædicationem quam
ego loquor ad te. **3** Et surrexit Jonas, et abiit
in Niniven juxta verbum Domini: et Ninive erat
civitas magna, itinere trium dierum. **4** Et cœpit
Jonas introire in civitatem itinere diei unius: et
clamavit, et dixit: Adhuc quadraginta dies, et Ninive
subvertetur. **5** Et crediderunt viri Ninivitæ in Deum,
et prædicaverunt jejunium, et vestiti sunt saccis, a
majore usque ad minorem. **6** Et pervenit verbum ad
regem Ninive: et surrexit de solio suo, et abjecit
vestimentum suum a se, et indutus est sacco, et
sedit in cinere. **7** Et clamavit, et dixit in Ninive ex
ore regis et principum ejus, dicens: Homines, et
jumenta, et boves, et pecora non gustent quidquam:
nec pascantur, et aquam non bibant. **8** Et operiantur
saccis homines et jumenta, et clament ad Dominum
in fortitudine: et convertatur vir a via sua mala, et
ab iniquitate quæ est in manibus eorum. **9** Quis
scit si convertatur et ignoscat Deus, et revertatur a
furore iræ suæ, et non peribimus? **10** Et vidit Deus
opera eorum, quia conversi sunt de via sua mala:
et misertus est Deus super malitiam quam locutus
fuerat ut faceret eis, et non fecit.

4 Et afflictus est Jonas afflictione magna, et iratus
est: **2** et oravit ad Dominum, et dixit: Obsecro,
Domine, numquid non hoc est verbum meum
cum adhuc essem in terra mea? propter hoc
præoccupavi ut fugerem in Tharsis: scio enim quia
tu Deus clemens et misericors es, patiens et multæ
miserationis, et ignoscens super malitia. **3** Et nunc,
Domine, tolle, quæso, animam meam a me, quia
melior est mihi mors quam vita. **4** Et dixit Dominus:
Putasne bene irasceris tu? **5** Et egressus est Jonas de
civitate, et sedit contra orientem civitatis: et fecit

sibimet umbraculum ibi, et sedebat subter illud in
umbra, donec videret quid accideret civitati. **6** Et
præparavit Dominus Deus hederam, et ascendit
super caput Jonæ, ut esset umbra super caput ejus,
et protegeret eum (laboraverat enim): et lætatus
est Jonas super hedera lætitia magna. **7** Et paravit
Deus vermen ascensu diluculi in crastinum: et
percussit hederam, et exaruit. **8** Et cum ortus fuisset
sol, præcepit Dominus vento calido et urenti: et
percussit sol super caput Jonæ, et æstuabat: et
petivit animæ suæ ut moreretur, et dixit: Melius
est mihi mori quam vivere. **9** Et dixit Dominus ad
Jonam: Putasne bene irasceris tu super hedera?
Et dixit: Bene irascor ego usque ad mortem. **10**
Et dixit Dominus: Tu doles super hederam in qua
non laborasti, neque fecisti ut cresceret; quæ sub
una nocte nata est, et sub una nocte periit: **11** et
ego non parcam Ninive, civitati magnæ, in qua
sunt plus quam centum viginti millia hominum qui
nesciunt quid sit inter dexteram et sinistram suam,
et jumenta multa?

Micha Propheta

1 Verbum Domini, quod factum est ad Michæam
Morasthiten, in diebus Joathan, Achaz, et
Ezechiæ, regum Juda, quod vidit super Samariam
et Jerusalem. **2** Audite, populi omnes, et attendat
terra, et plenitudo ejus: et sit Dominus Deus vobis
in testem, Dominus de templo sancto suo. **3** Quia
ecce Dominus egredietur de loco suo, et descendet,
et calcabit super excelsa terræ. **4** Et consumentur
montes subtus eum, et valles scindentur sicut
cera a facie ignis, et sicut aquæ quæ decurrunt
in præceps. **5** In scelere Jacob omne istud, et in
peccatis domus Israël. Quod scelus Jacob? nonne
Samaria? et quæ excelsa Judæ? nonne Jerusalem? **6**
Et ponam Samariam quasi acervum lapidum in agro,
cum plantatur vinea; et detraham in vallem lapides
ejus, et fundamenta ejus revelabo. **7** Et omnia
sculptilia ejus concidentur, et omnes mercedes
ejus comburentur igne, et omnia idola ejus ponam
in perditionem, quia de mercedibus meretricis
congregata sunt, et usque ad mercedem meretricis
revertentur. **8** Super hoc plangam, et ululabo;
vadam spoliatus, et nudus; faciam planctum velut
draconum, et luctum quasi struthionum: **9** quia
desperata est plaga ejus, quia venit usque ad Judam;
tetigit portam populi mei usque ad Jerusalem. **10**
In Geth nolite annuntiare; lacrimis ne ploretis;
in domo pulveris pulvere vos conspergite. **11** Et
transite vobis, habitatio pulchra, confusa ignominia:
non est egressa quæ habitat in exitu: planctum
domus vicina accipiet ex vobis, quæ stetit sibimet.
12 Quia infirmata est in bonum, quæ habitat in
amaritudinibus; quia descendit malum a Domino in
portam Jerusalem. **13** Tumultus quadrigæ stuporis
habitanti Lachis: principium peccati est filiæ Sion,
quia in te inventa sunt scelera Israël. **14** Propterea
dabit emissarios super hæreditatem Geth, domus
mendacii in deceptionem regibus Israël. **15** Adhuc
hæredem adducam tibi quæ habitas in Maresa;
usque ad Odollam veniet gloria Israël. **16** Decalvare,
et tondere super filios deliciarum tuarum; dilata
calvitium tuum sicut aquila, quoniam captivi ducti
sunt ex te.

2 Væ qui cogitatis inutile, et operamini malum
in cubilibus vestris! In luce matutina faciunt
illud, quoniam contra Deum est manus eorum.
2 Et concupierunt agros, et violenter tulerunt:
et rapuerunt domos, et calumniabantur virum,
et domum ejus: virum, et hæreditatem ejus. **3**
Idcirco hæc dicit Dominus: Ecce ego cogito super
familiam istam malum, unde non auferetis colla
vestra, et non ambulabitis superbi: quoniam tempus
pessimum est. **4** In die illa sumetur super vos
parabola, et cantabitur canticum cum suavitate,
dicentium: Depopulatione vastati sumus; pars
populi mei commutata est: quomodo recedet a me,
cum revertatur, qui regiones nostras dividat? **5**
Propter hoc non erit tibi mittens funiculum sortis
in cœtu Domini. **6** Ne loquamini loquentes; non
stillabit super istos, non comprehendet confusio. **7**
Dicit domus Jacob: Numquid abbreviatus est spiritus
Domini, aut tales sunt cogitationes ejus? nonne
verba mea bona sunt cum eo qui recte graditur?
8 et e contrario populus meus in adversarium
consurrexit. Desuper tunica pallium sustulistis: et
eos qui transibant simpliciter convertistis in bellum.
9 Mulieres populi mei ejecistis de domo deliciarum
suarum; a parvulis earum tulistis laudem meam in
perpetuum. **10** Surgite, et ite, quia non habetis hic
requiem: propter immunditiam ejus corrumpetur
putredine pessima. **11** Utinam non essem vir habens
spiritum, et mendacium potius loquerer! Stillabo
tibi in vinum et in ebrietatem; et erit super quem
stillatur populus iste. **12** Congregatione congregabo,
Jacob, totum te; in unum conducam reliquias
Israël: pariter ponam illum quasi gregem in ovili,
quasi pecus in medio caularum: tumultuabuntur a
multitudine hominum. **13** Ascendet enim pandens
iter ante eos: divident, et transibunt portam, et
ingredientur per eam: et transibit rex eorum coram
eis, et Dominus in capite eorum.

3 Et dixi: Audite, princeps Jacob, et duces domus
Israël: numquid non vestrum est scire judicium,
2 qui odio habetis bonum, et diligitis malum;
qui violenter tollitis pelles eorum desuper eis,
et carnem eorum desuper ossibus eorum; **3** qui
comederunt carnem populi mei, et pellem eorum
desuper excoriaverunt, et ossa eorum confregerunt,
et conciderunt sicut in lebete, et quasi carnem
in medio ollæ? **4** Tunc clamabunt ad Dominum,
et non exaudiet eos, et abscondet faciem suam
ab eis in tempore illo, sicut nequiter egerunt
in adinventionibus suis. **5** Hæc dicit Dominus
super prophetas, qui seducunt populum meum:
qui mordent dentibus suis, et prædicant pacem;
et si quis non dederit in ore eorum quippiam,
sanctificant super eum prælium. **6** Propterea
nox vobis pro visione erit, et tenebræ vobis pro
divinatione; et occumbet sol super prophetas, et
obtenebrabitur super eos dies. **7** Et confundentur
qui vident visiones, et confundentur divini; et
operient omnes vultos suos, quia non est responsum
Dei. **8** Verumtamen ego repletus sum fortitudine

spiritus Domini, judicio, et virtute, ut annuntiem
Jacob scelus suum, et Israël peccatum suum. 9
Audite hoc, principes domus Jacob, et judices domus
Israël, qui abominamini judicium, et omnia recta
pervertitis: 10 qui ædificatis Sion in sanguinibus,
et Jerusalem in iniquitate. 11 Principes ejus in
muneribus judicabant, et sacerdotes ejus in mercede
docebant, et prophetæ ejus in pecunia divinabant: et
super Dominum requiescebant, dicentes: Numquid
non Dominus in medio nostrum? non venient super
nos mala. 12 Propter hoc, causa vestri, Sion quasi
ager arabitur, et Jerusalem quasi acervus lapidum
erit, et mons templi in excelsa silvarum.

4 Et erit: in novissimo dierum erit mons domus
Domini præparatus in vertice montium, et
sublimis super colles: et fluent ad eum populi, 2
et properabunt gentes multæ, et dicent: Venite,
ascendamus ad montem Domini, et ad domum Dei
Jacob: et docebit nos de viis suis, et ibimus in semitis
ejus, quia de Sion egredietur lex, et verbum Domini
de Jerusalem. 3 Et judicabit inter populos multos,
et corripiet gentes fortes usque in longinquum: et
concident gladios suos in vomeres, et hastas suas in
ligones: non sumet gens adversus gentem gladium,
et non discent ultra belligerare. 4 Et sedebit vir
subtus vitem suam et subtus ficum suam, et non erit
qui deterreat, quia os Domini exercituum locutum
est. 5 Quia omnes populi ambulabunt unusquisque
in nomine dei sui; nos autem ambulabimus in
nomine Domini Dei nostri, in æternum et ultra. 6 In
die illa, dicit Dominus, congregabo claudicantem, et
eam quam ejeceram colligam, et quam afflixeram:
7 et ponam claudicantem in reliquias, et eam
quæ laboraverat, in gentem robustam: et regnabit
Dominus super eos in monte Sion, ex hoc nunc et
usque in æternum. 8 Et tu, turris gregis nebulosa
filiæ Sion, usque ad te veniet, et veniet potestas
prima, regnum filiæ Jerusalem. 9 Nunc quare
mœrore contraheris? numquid rex non est tibi, aut
consiliarius tuus periit, quia comprehendit te dolor
sicut parturientem? 10 Dole et satage, filia Sion,
quasi parturiens, quia nunc egredieris de civitate, et
habitabis in regione, et venies usque ad Babylonem:
ibi liberaberis, ibi redimet te Dominus de manu
inimicorum tuorum. 11 Et nunc congregatæ sunt
super te gentes multæ, quæ dicunt: Lapidetur,
et aspiciat in Sion oculus noster. 12 Ipsi autem
non cognoverunt cogitationes Domini, et non
intellexerunt consilium ejus, quia congregavit eos
quasi fœnum areæ. 13 Surge, et tritura, filia Sion,
quia cornu tuum ponam ferreum, et ungulas tuas
ponam æreas; et comminues populos multos, et
interficies Domino rapinas eorum, et fortitudinem
eorum Domino universæ terræ.

5 Nunc vastaberis, filia latronis. Obsidionem
posuerunt super nos: in virga percutient
maxillam judicis Israël. 2 Et tu, Bethlehem Ephrata,
parvulus es in millibus Juda; ex te mihi egredietur
qui sit dominator in Israël, et egressus ejus ab initio,
a diebus æternitatis. 3 Propter hoc dabit eos usque
ad tempus in quo parturiens pariet, et reliquiæ
fratrum ejus convertentur ad filios Israël. 4 Et stabit,
et pascet in fortitudine Domini, in sublimitate
nominis Domini Dei sui: et convertentur, quia nunc
magnificabitur usque ad terminos terræ. 5 Et erit
iste pax: cum venerit Assyrius in terram nostram, et
quando calcaverit domibus nostris, et suscitabimus
super eum septem pastores et octo primates
homines; 6 et pascent terram Assur in gladio, et
terram Nemrod in lanceis ejus, et liberabit ab Assur
cum venerit in terram nostram, et cum calcaverit in
finibus nostris. 7 Et erunt reliquiæ Jacob in medio
populorum multorum quasi ros a Domino, et quasi
stillæ super herbam, quæ non exspectat virum, et
non præstolatur filios hominum. 8 Et erunt reliquiæ
Jacob in gentibus, in medio populorum multorum,
quasi leo in jumentis silvarum, et quasi catulus
leonis in gregibus pecorum, qui cum transierit,
et conculcaverit, et ceperit, non est qui eruat. 9
Exaltabitur manus tua super hostes tuos, et omnes
inimici tui interibunt. 10 Et erit in die illa, dicit
Dominus: auferam equos tuos de medio tui, et
disperdam quadrigas tuas. 11 Et perdam civitates
terræ tuæ, et destruam omnes munitiones tuas: 12
et auferam maleficia de manu tua, et divinationes
non erunt in te: 13 et perire faciam sculptilia tua
et statuas tuas de medio tui, et non adorabis ultra
opera manuum tuarum: 14 et evellam lucos tuos de
medio tui, et conteram civitates tuas. 15 Et faciam,
in furore et in indignatione, ultionem in omnibus
gentibus quæ non audierunt.

6 Audite quæ Dominus loquitur: Surge, contende
judicio adversum montes, et audiant colles
vocem tuam. 2 Audiant montes judicium Domini, et
fortia fundamenta terræ; quia judicium Domini cum
populo suo, et cum Israël dijudicabitur. 3 Popule
meus, quid feci tibi? aut quid molestus fui tibi?
Responde mihi. 4 Quia eduxi te de terra Ægypti, et
de domo servientium liberavi te, et misi ante faciem
tuam Moysen, et Aaron, et Mariam. 5 Popule meus,
memento, quæso, quid cogitaverit Balach, rex Moab,
et quid responderit ei Balaam, filius Beor, de Setim
usque ad Galgalam, ut cognosceres justitias Domini.
6 Quid dignum offeram Domino? curvabo genu

Deo excelso? Numquid offeram ei holocautomata
et vitulos anniculos? 7 numquid placari potest
Dominus in millibus arietum, aut in multis millibus
hircorum pinguium? numquid dabo primogenitum
meum pro scelere meo, fructum ventris mei pro
peccato animæ meæ? 8 Indicabo tibi, o homo,
quid sit bonum, et quid Dominus requirat a te:
utique facere judicium, et diligere misericordiam,
et sollicitum ambulare cum Deo tuo. 9 Vox Domini
ad civitatem clamat, et salus erit timentibus nomen
tuum: audite, tribus, et quis approbabit illud? 10
Adhuc ignis in domo impii thesauri iniquitatis, et
mensura minor iræ plena. 11 Numquid justificabo
stateram impiam, et saccelli pondera dolosa? 12
In quibus divites ejus repleti sunt iniquitate, et
habitantes in ea loquebantur mendacium, et lingua
eorum fraudulenta in ore eorum. 13 Et ego ergo
cœpi percutere te perditione super peccatis tuis. 14
Tu comedes, et non saturaberis, et humiliatio tua in
medio tui: et apprehendes, et non salvabis, et quos
salvaveris, in gladium dabo. 15 Tu seminabis, et
non metes: tu calcabis olivam, et non ungeris oleo;
et mustum, et non bibes vinum. 16 Et custodisti
præcepta Amri, et omne opus domus Achab, et
ambulasti in voluntatibus eorum: ut darem te in
perditionem, et habitantes in ea in sibilum, et
opprobrium populi mei portabitis.

7 Væ mihi, quia factus sum sicut qui colligit in
autumno racemos vindemiæ! non est botrus ad
comedendum, præcoquas ficus desideravit anima
mea. 2 Periit sanctus de terra, et rectus in hominibus
non est: omnes in sanguine insidiantur; vir fratrem
suum ad mortem venatur. 3 Malum manuum
suarum dicunt bonum: princeps postulat, et judex
in reddendo est; et magnus locutus est desiderium
animæ suæ, et conturbaverunt eam. 4 Qui optimus
in eis est, quasi paliurus, et qui rectus, quasi spina
de sepe. Dies speculationis tuæ, visitatio tua venit:
nunc erit vastitas eorum. 5 Nolite credere amico,
et nolite confidere in duce: ab ea quæ dormit in
sinu tuo custodi claustra oris tui. 6 Quia filius
contumeliam facit patri, et filia consurgit adversus
matrem suam: nurus adversus socrum suam, et
inimici hominis domestici ejus. 7 Ego autem ad
Dominum aspiciam; exspectabo Deum, salvatorem
meum: audiet me Deus meus. 8 Ne læteris, inimica
mea, super me, quia cecidi: consurgam cum sedero
in tenebris: Dominus lux mea est. 9 Iram Domini
portabo, quoniam peccavi ei, donec causam meam
judicet, et faciat judicium meum. Educet me in
lucem: videbo justitiam ejus. 10 Et aspiciet inimica
mea, et operietur confusione, quæ dicit ad me:
Ubi est Dominus Deus tuus? Oculi mei videbunt
in eam: nunc erit in conculcationem ut lutum
platearum. 11 Dies, ut ædificentur maceriæ tuæ;
in die illa longe fiet lex. 12 In die illa et usque ad
te veniet de Assur, et usque ad civitates munitas,
et a civitatibus munitis usque ad flumen, et ad
mare de mari, et ad montem de monte. 13 Et terra
erit in desolationem propter habitatores suos, et
propter fructum cogitationum eorum. 14 Pasce
populum tuum in virga tua, gregem hæreditatis
tuæ, habitantes solos, in saltu, in medio Carmeli.
Pascentur Basan et Galaad juxta dies antiquos. 15
Secundum dies egressionis tuæ de terra Ægypti,
ostendam ei mirabilia. 16 Videbunt gentes, et
confundentur super omni fortitudine sua. Ponent
manum super os, aures eorum surdæ erunt. 17
Lingent pulverem sicut serpentes; velut reptilia
terræ perturbabuntur in ædibus suis. Dominum
Deum nostrum formidabunt, et timebunt te. 18
Quis, Deus, similis tui, qui aufers iniquitatem, et
transis peccatum reliquiarum hæreditatis tuæ?
Non immittet ultra furorem suum, quoniam volens
misericordiam est. 19 Revertetur, et miserebitur
nostri; deponet iniquitates nostras, et projiciet
in profundum maris omnia peccata nostra. 20
Dabis veritatem Jacob, misericordiam Abraham,
quæ jurasti patribus nostris a diebus antiquis.

Nahum Propheta

1 Onus Ninive. Liber visionis Nahum Elcesæi. **2** Deus æmulator, et ulciscens Dominus: ulciscens
Dominus, et habens furorem: ulciscens Dominus
in hostes suos, et irascens ipse inimicis suis. **3**
Dominus patiens, et magnus fortitudine, et mundans
non faciet innocentem. Dominus in tempestate
et turbine viæ ejus, et nebulæ pulvis pedum ejus.
4 Increpans mare, et exsiccans illud, et omnia
flumina ad desertum deducens. Infirmatus est
Basan et Carmelus, et flos Libani elanguit. **5** Montes
commoti sunt ab eo, et colles desolati sunt: et
contremuit terra a facie ejus, et orbis, et omnes
habitantes in eo. **6** Ante faciem indignationis ejus
quis stabit? et quis resistet in ira furoris ejus?
Indignatio ejus effusa est ut ignis, et petræ dissolutæ
sunt ab eo. **7** Bonus Dominus, et confortans in
die tribulationis, et sciens sperantes in se. **8** Et
in diluvio prætereunte consummationem faciet
loci ejus, et inimicos ejus persequentur tenebræ. **9**
Quid cogitatis contra Dominum? Consummationem
ipse faciet: non consurget duplex tribulatio, **10**
quia sicut spinæ se invicem complectuntur, sic
convivium eorum pariter potantium; consumentur
quasi stipula ariditate plena. **11** Ex te exibit cogitans
contra Dominum malitiam, mente pertractans
prævaricationem. **12** Hæc dicit Dominus: Si perfecti
fuerint, et ita plures, sic quoque attondentur, et
pertransibit: afflixi te, et non affligam te ultra. **13** Et
nunc conteram virgam ejus de dorso tuo, et vincula
tua disrumpam. **14** Et præcipiet super te Dominus;
non seminabitur ex nomine tuo amplius: de domo
Dei tui interficiam sculptile, et conflatile; ponam
sepulchrum tuum, quia inhonoratus es. **15** Ecce
super montes pedes evangelizantis, et annuntiantis
pacem. Celebra, Juda, festivitates tuas, et redde
vota tua, quia non adjiciet ultra ut pertranseat in te
Belial: universus interiit.

2 Ascendit qui dispergat coram te, qui custodiat
obsidionem: contemplare viam, conforta lumbos,
robora virtutem valde. **2** Quia reddidit Dominus
superbiam Jacob, sicut superbiam Israël; quia
vastatores dissipaverunt eos, et propagines eorum
corruperunt. **3** Clypeus fortium ejus ignitus, viri
exercitus in coccineis; igneæ habenæ currus in die
præparationis ejus, et agitatores consopiti sunt.
4 In itineribus conturbati sunt; quadrigæ collisæ
sunt in plateis: aspectus eorum quasi lampades,
quasi fulgura discurrentia. **5** Recordabitur fortium
suorum; ruent in itineribus suis: velociter ascendent
muros ejus, et præparabitur umbraculum. **6** Portæ
fluviorum apertæ sunt, et templum ad solum
dirutum. **7** Et miles captivus abductus est, et
ancillæ ejus minabantur gementes ut columbæ,
murmurantes in cordibus suis. **8** Et Ninive quasi
piscina aquarum aquæ ejus; ipsi vero fugerunt.
State, state! et non est qui revertatur. **9** Diripite
argentum, diripite aurum: et non est finis divitiarum
ex omnibus vasis desiderabilibus. **10** Dissipata est, et
scissa, et dilacerata; et cor tabescens, et dissolutio
geniculorum, et defectio in cunctis renibus, et
facies omnium eorum sicut nigredo ollæ. **11** Ubi est
habitaculum leonum, et pascua catulorum leonum,
ad quam ivit leo ut ingrederetur illuc catulus leonis,
et non est qui exterreat? **12** Leo cepit sufficienter
catulis suis, et necavit leænis suis, et implevit præda
speluncas suas, et cubile suum rapina. **13** Ecce ego
ad te, dicit Dominus exercituum, et succendam
usque ad fumum quadrigas tuas, et leunculos tuos
comedet gladius, et exterminabo de terra prædam
tuam, et non audietur ultra vox nuntiorum tuorum.

3 Væ civitas sanguinum, universa mendacii
dilaceratione plena! non recedet a te rapina. **2**
Vox flagelli, et vox impetus rotæ, et equi frementis,
et quadrigæ ferventis, et equitis ascendentis,
3 et micantis gladii, et fulgurantis hastæ, et
multitudinis interfectæ, et gravis ruinæ; nec est finis
cadaverum, et corruent in corporibus suis. **4** Propter
multitudinem fornicationum meretricis speciosæ,
et gratæ, et habentis maleficia, quæ vendidit gentes
in fornicationibus suis, et familias in maleficiis
suis. **5** Ecce ego ad te, dicit Dominus exercituum,
et revelabo pudenda tua in facie tua; et ostendam
gentibus nuditatem tuam, et regnis ignominiam
tuam. **6** Et projiciam super te abominationes, et
contumeliis te afficiam, et ponam te in exemplum.
7 Et erit: omnis qui viderit te resiliet a te, et
dicet: Vastata est Ninive. Quis commovebit super te
caput? unde quæram consolatorem tibi? **8** Numquid
melior es Alexandria populorum, quæ habitat in
fluminibus? aquæ in circuitu ejus; cujus divitiæ,
mare; aquæ, muri ejus. **9** Æthiopia fortitudo ejus, et
Ægyptus, et non est finis; Africa et Libyes fuerunt
in auxilio tuo. **10** Sed et ipsa in transmigrationem
ducta est in captivitatem: parvuli ejus elisi sunt
in capite omnium viarum, et super inclytos ejus
miserunt sortem, et omnes optimates ejus confixi
sunt in compedibus. **11** Et tu ergo inebriaberis, et
eris despecta: et tu quæres auxilium ab inimico. **12**
Omnes munitiones tuæ sicut ficus cum grossis suis:
si concussæ fuerint, cadent in os comedentis. **13** Ecce
populus tuus mulieres in medio tui: inimicis tuis
adapertione pandentur portæ terræ tuæ, devorabit

ignis vectes tuos. **14** Aquam propter obsidionem
hauri tibi: exstrue munitiones tuas, intra in lutum,
et calca, subigens tene laterem. **15** Ibi comedet
te ignis, peribis gladio, devorabit te ut bruchus:
congregare ut bruchus, multiplicare ut locusta.
16 Plures fecisti negotiationes tuas quam stellæ
sint cæli; bruchus expansus est, et avolavit. **17**
Custodes tui quasi locustæ, et parvuli tui quasi
locustæ locustarum, quæ considunt in sepibus in
die frigoris: sol ortus est, et avolaverunt, et non est
cognitus locus earum ubi fuerint. **18** Dormitaverunt
pastores tui, rex Assur, sepelientur principes tui:
latitavit populus tuus in montibus, et non est qui
congreget. **19** Non est obscura contritio tua; pessima
est plaga tua. Omnes qui audierunt auditionem
tuam compresserunt manum super te: quia super
quem non transiit malitia tua semper?

Habacuc Propheta

1 Onus quod vidit Habacuc propheta. **2** Usquequo, Domine, clamabo, et non exaudies? vociferabor ad te, vim patiens, et non salvabis? **3** Quare ostendisti mihi iniquitatem et laborem, videre prædam et injustitiam contra me? Et factum est judicium, et contradictio potentior. **4** Propter hoc lacerata est lex, et non pervenit usque ad finem judicium; quia impius prævalet adversus justum, propterea egreditur judicium perversum. **5** Aspicite in gentibus, et videte; admiramini, et obstupescite: quia opus factum est in diebus vestris, quod nemo credet cum narrabitur. **6** Quia ecce ego suscitabo Chaldæos, gentem amaram et velocem, ambulantem super latitudinem terræ, ut possideat tabernacula non sua. **7** Horribilis et terribilis est: ex semetipsa judicium et onus ejus egredietur. **8** Leviores pardis equi ejus, et velociores lupis vespertinis: et diffundentur equites ejus: equites namque ejus de longe venient; volabunt quasi aquila festinans ad comedendum. **9** Omnes ad prædam venient, facies eorum ventus urens; et congregabit quasi arenam captivitatem. **10** Et ipse de regibus triumphabit, et tyranni ridiculi ejus erunt; ipse super omnem munitionem ridebit, et comportabit aggerem, et capiet eam. **11** Tunc mutabitur spiritus, et pertransibit, et corruet: hæc est fortitudo ejus dei sui. **12** Numquid non tu a principio, Domine, Deus meus, sancte meus, et non moriemur? Domine, in judicium posuisti eum, et fortem, ut corriperes, fundasti eum. **13** Mundi sunt oculi tui, ne videas malum, et respicere ad iniquitatem non poteris. Quare respicis super iniqua agentes, et taces devorante impio justiorem se? **14** Et facies homines quasi pisces maris, et quasi reptile non habens principem. **15** Totum in hamo sublevavit, traxit illud in sagena sua, et congregavit in rete suum. Super hoc lætabitur, et exsultabit. **16** Propterea immolabit sagenæ suæ, et sacrificabit reti suo, quia in ipsis incrassata est pars ejus, et cibus ejus electus. **17** Propter hoc ergo expandit sagenam suam, et semper interficere gentes non parcet.

2 Super custodiam meam stabo, et figam gradum super munitionem: et contemplabor ut videam quid dicatur mihi, et quid respondeam ad arguentem me. **2** Et respondit mihi Dominus, et dixit: Scribe visum, et explana eum super tabulas, ut percurrat qui legerit eum. **3** Quia adhuc visus procul; et apparebit in finem, et non mentietur: si moram fecerit, exspecta illum, quia veniens veniet, et non tardabit. **4** Ecce qui incredulus est, non erit recta anima ejus in semetipso; justus autem in fide sua vivet. **5** Et quomodo vinum potantem decipit, sic erit vir superbus, et non decorabitur: qui dilatavit quasi infernus animam suam, et ipse quasi mors, et non adimpletur: et congregabit ad se omnes gentes, et coacervabit ad se omnes populos. **(Sheol h7585)** **6** Numquid non omnes isti super eum parabolam sument, et loquelam ænigmatum ejus, et dicetur: Væ ei qui multiplicat non sua? usquequo et aggravat contra se densum lutum? **7** Numquid non repente consurgent qui mordeant te, et suscitabuntur lacerantes te, et eris in rapinam eis? **8** Quia tu spoliasti gentes multas, spoliabunt te omnes qui reliqui fuerint de populis, propter sanguinem hominis, et iniquitatem terræ, civitatis, et omnium habitantium in ea. **9** Væ qui congregat avaritiam malam domui suæ, ut sit in excelso nidus ejus, et liberari se putat de manu mali! **10** Cogitasti confusionem domui tuæ; concidisti populos multos, et peccavit anima tua. **11** Quia lapis de pariete clamabit, et lignum, quod inter juncturas ædificiorum est, respondebit. **12** Væ qui ædificat civitatem in sanguinibus, et præparat urbem in iniquitate! **13** Numquid non hæc sunt a Domino exercituum? laborabunt enim populi in multo igne, et gentes in vacuum, et deficient. **14** Quia replebitur terra, ut cognoscant gloriam Domini, quasi aquæ operientes mare. **15** Væ qui potum dat amico suo mittens fel suum, et inebrians ut aspiciat nuditatem ejus! **16** Repletus es ignominia pro gloria; bibe tu quoque, et consopire. Circumdabit te calix dexteræ Domini, et vomitus ignominiæ super gloriam tuam. **17** Quia iniquitas Libani operiet te, et vastitas animalium deterrebit eos de sanguinibus hominum, et iniquitate terræ, et civitatis, et omnium habitantium in ea. **18** Quid prodest sculptile, quia sculpsit illud fictor suus, conflatile, et imaginem falsam? quia speravit in figmento fictor ejus, ut faceret simulacra muta. **19** Væ qui dicit ligno: Expergiscere; Surge, lapidi tacenti! Numquid ipse docere poterit? ecce iste coopertus est auro et argento, et omnis spiritus non est in visceribus ejus. **20** Dominus autem in templo sancto suo: sileat a facie ejus omnis terra!

3 Oratio Habacuc prophetæ, pro ignorantiis. **2** Domine, audivi auditionem tuam, et timui. Domine, opus tuum, in medio annorum vivifica illud; in medio annorum notum facies: cum iratus fueris, misericordiæ recordaberis. **3** Deus ab austro veniet, et Sanctus de monte Pharan: operuit cælos gloria ejus, et laudis ejus plena est terra. **4** Splendor ejus

ut lux erit, cornua in manibus ejus: ibi abscondita
est fortitudo ejus. **5** Ante faciem ejus ibit mors,
et egredietur diabolus ante pedes ejus. **6** Stetit,
et mensus est terram; aspexit, et dissolvit gentes,
et contriti sunt montes sæculi: incurvati sunt
colles mundi ab itineribus æternitatis ejus. **7** Pro
iniquitate vidi tentoria Æthiopiæ; turbabuntur
pelles terræ Madian. **8** Numquid in fluminibus
iratus es, Domine? aut in fluminibus furor tuus?
vel in mari indignatio tua? Qui ascendes super
equos tuos, et quadrigæ tuæ salvatio. **9** Suscitans
suscitabis arcum tuum, juramenta tribubus quæ
locutus es; fluvios scindes terræ. **10** Viderunt te,
et doluerunt montes; gurges aquarum transiit:
dedit abyssus vocem suam; altitudo manus suas
levavit. **11** Sol et luna steterunt in habitaculo suo:
in luce sagittarum tuarum ibunt, in splendore
fulgurantis hastæ tuæ. **12** In fremitu conculcabis
terram; in furore obstupefacies gentes. **13** Egressus
es in salutem populi tui, in salutem cum christo
tuo: percussisti caput de domo impii, denudasti
fundamentum ejus usque ad collum. **14** Maledixisti
sceptris ejus, capiti bellatorum ejus, venientibus
ut turbo ad dispergendum me: exsultatio eorum,
sicut ejus qui devorat pauperem in abscondito. **15**
Viam fecisti in mari equis tuis, in luto aquarum
multarum. **16** Audivi, et conturbatus est venter
meus; a voce contremuerunt labia mea. Ingrediatur
putredo in ossibus meis, et subter me scateat: ut
requiescam in die tribulationis, ut ascendam ad
populum accinctum nostrum. **17** Ficus enim non
florebit, et non erit germen in vineis; mentietur
opus olivæ, et arva non afferent cibum: abscindetur
de ovili pecus, et non erit armentum in præsepibus.
18 Ego autem in Domino gaudebo; et exsultabo in
Deo Jesu meo. **19** Deus Dominus fortitudo mea, et
ponet pedes meos quasi cervorum: et super excelsa
mea deducet me victor in psalmis canentem.

Sofonias Propheta

1 Verbum Domini quod factum est ad Sophoniam,
filium Chusi, filii Godoliæ, filii Amariæ, filii
Ezeciæ, in diebus Josiæ, filii Amon, regis Judæ.
2 Congregans congregabo omnia a facie terræ,
dicit Dominus: **3** congregans hominem et pecus,
congregans volatilia cæli et pisces maris: et ruinæ
impiorum erunt, et disperdam homines a facie
terræ, dicit Dominus. **4** Et extendam manum meam
super Judam et super omnes habitantes Jerusalem:
et disperdam de loco hoc reliquias Baal, et nomina
ædituorum cum sacerdotibus; **5** et eos qui adorant
super tecta militiam cæli, et adorant et jurant in
Domino, et jurant in Melchom; **6** et qui avertuntur
de post tergum Domini, et qui non quæsierunt
Dominum, nec investigaverunt eum. **7** Silete a
facie Domini Dei, quia juxta est dies Domini: quia
præparavit Dominus hostiam; sanctificavit vocatos
suos. **8** Et erit: in die hostiæ Domini, visitabo
super principes, et super filios regis, et super
omnes qui induti sunt veste peregrina; **9** et visitabo
super omnem qui arroganter ingreditur super
limen in die illa, qui complent domum Domini
Dei sui iniquitate et dolo. **10** Et erit in die illa,
dicit Dominus, vox clamoris a porta piscium, et
ululatus a Secunda, et contritio magna a collibus.
11 Ululate, habitatores Pilæ: conticuit omnis populus
Chanaan, disperierunt omnes involuti argento.
12 Et erit in tempore illo: scrutabor Jerusalem
in lucernis, et visitabo super viros defixos in
fæcibus suis, qui dicunt in cordibus suis: Non
faciet bene Dominus, et non faciet male. **13** Et erit
fortitudo eorum in direptionem, et domus eorum in
desertum: et ædificabunt domos, et non habitabunt;
et plantabunt vineas, et non bibent vinum earum.
14 Juxta est dies Domini magnus: juxta est, et velox
nimis. Vox diei Domini amara: tribulabitur ibi fortis.
15 Dies iræ dies illa, dies tribulationis et angustiæ,
dies calamitatis et miseriæ, dies tenebrarum et
caliginis, dies nebulæ et turbinis, **16** dies tubæ et
clangoris super civitates munitas, et super angulos
excelsos. **17** Et tribulabo homines, et ambulabunt
ut cæci, quia Domino peccaverunt; et effundetur
sanguis eorum sicut humus, et corpora eorum sicut
stercora. **18** Sed et argentum eorum et aurum
eorum non poterit liberare eos in die iræ Domini:
in igne zeli ejus devorabitur omnis terra, quia
consummationem cum festinatione faciet cunctis
habitantibus terram.

2 Convenite, congregamini, gens non amabilis,
2 priusquam pariat jussio quasi pulverem
transeuntem diem, antequam veniat super vos ira
furoris Domini, antequam veniat super vos dies
indignationis Domini. **3** Quærite Dominum, omnes
mansueti terræ, qui judicium ejus estis operati;
quærite justum, quærite mansuetum, si quomodo
abscondamini in die furoris Domini. **4** Quia Gaza
destructa erit, et Ascalon in desertum: Azotum in
meridie ejicient, et Accaron eradicabitur. **5** Væ qui
habitatis funiculum maris, gens perditorum! verbum
Domini super vos, Chanaan, terra Philisthinorum;
et disperdam te, ita ut non sit inhabitator. **6** Et
erit funiculus maris requies pastorum, et caulæ
pecorum; **7** et erit funiculus ejus qui remanserit de
domo Juda: ibi pascentur, in domibus Ascalonis ad
vesperam requiescent, quia visitabit eos Dominus
Deus eorum, et avertet captivitatem eorum. **8** Audivi
opprobrium Moab, et blasphemias filiorum Ammon,
quæ exprobraverunt populo meo, et magnificati
sunt super terminos eorum. **9** Propterea vivo ego,
dicit Dominus exercituum, Deus Israël, quia Moab
ut Sodoma erit, et filii Ammon quasi Gomorrha:
siccitas spinarum, et acervi salis, et desertum usque
in æternum: reliquiæ populi mei diripient eos, et
residui gentis meæ possidebunt illos. **10** Hoc eis
eveniet pro superbia sua, quia blasphemaverunt et
magnificati sunt super populum Domini exercituum.
11 Horribilis Dominus super eos, et attenuabit omnes
deos terræ: et adorabunt eum viri de loco suo, omnes
insulæ gentium. **12** Sed et vos, Æthiopes, interfecti
gladio meo eritis. **13** Et extendet manum suam super
aquilonem, et perdet Assur, et ponet speciosam in
solitudinem, et in invium, et quasi desertum. **14**
Et accubabunt in medio ejus greges, omnes bestiæ
gentium; et onocrotalus et ericius in liminibus ejus
morabuntur: vox cantantis in fenestra, corvus in
superliminari, quoniam attenuabo robur ejus. **15**
Hæc est civitas gloriosa habitans in confidentia,
quæ dicebat in corde suo: Ego sum, et extra me non
est alia amplius: quomodo facta est in desertum
cubile bestiæ? omnis qui transit per eam sibilabit,
et movebit manum suam.

3 Væ provocatrix, et redempta civitas, columba! **2**
non audivit vocem, et non suscepit disciplinam;
in Domino non est confisa, ad Deum suum non
appropinquavit. **3** Principes ejus in medio ejus
quasi leones rugientes; judices ejus lupi vespere,
non relinquebant in mane. **4** Prophetæ ejus vesani,
viri infideles; sacerdotes ejus polluerunt sanctum,
injuste egerunt contra legem. **5** Dominus justus
in medio ejus non faciet iniquitatem; mane, mane
judicium suum dabit in lucem, et non abscondetur;
nescivit autem iniquus confusionem. **6** Disperdidi

gentes, et dissipati sunt anguli earum; desertas feci
vias eorum, dum non est qui transeat; desolatæ sunt
civitates eorum, non remanente viro, neque ullo
habitatore. 7 Dixi: Attamen timebis me, suscipies
disciplinam; et non peribit habitaculum ejus,
propter omnia in quibus visitavi eam: verumtamen
diluculo surgentes corruperunt omnes cogitationes
suas. 8 Quapropter exspecta me, dicit Dominus, in
die resurrectionis meæ in futurum: quia judicium
meum ut congregem gentes, et colligam regna, et
effundam super eos indignationem meam, omnem
iram furoris mei: in igne enim zeli mei devorabitur
omnis terra. 9 Quia tunc reddam populis labium
electum, ut invocent omnes in nomine Domini,
et serviant ei humero uno. 10 Ultra flumina
Æthiopiæ, inde supplices mei; filii dispersorum
meorum deferent munus mihi. 11 In die illa
non confunderis super cunctis adinventionibus
tuis, quibus prævaricata es in me, quia tunc
auferam de medio tui magniloquos superbiæ tuæ,
et non adjicies exaltari amplius in monte sancto
meo. 12 Et derelinquam in medio tui populum
pauperem et egenum: et sperabunt in nomine
Domini. 13 Reliquiæ Israël non facient iniquitatem,
nec loquentur mendacium, et non invenietur in ore
eorum lingua dolosa, quoniam ipsi pascentur, et
accubabunt, et non erit qui exterreat. 14 Lauda, filia
Sion; jubila, Israël: lætare, et exsulta in omni corde,
filia Jerusalem. 15 Abstulit Dominus judicium tuum;
avertit inimicos tuos. Rex Israël Dominus in medio
tui: non timebis malum ultra. 16 In die illa dicetur
Jerusalem: Noli timere; Sion: Non dissolvantur
manus tuæ. 17 Dominus Deus tuus in medio tui
fortis, ipse salvabit: gaudebit super te in lætitia,
silebit in dilectione sua, exsultabit super te in laude.
18 Nugas, qui a lege recesserant, congregabo, quia ex
te erant: ut non ultra habeas super eis opprobrium.
19 Ecce ego interficiam omnes qui afflixerunt te in
tempore illo: et salvabo claudicantem, et eam quæ
ejecta fuerat congregabo: et ponam eos in laudem,
et in nomen, in omni terra confusionis eorum, 20
in tempore illo quo adducam vos, et in tempore
quo congregabo vos. Dabo enim vos in nomen, et in
laudem omnibus populis terræ, cum convertero
captivitatem vestram coram oculis vestris, dicit
Dominus.

Aggæi Prophetæ

1 In anno secundo Darii regis, in mense sexto, in die una mensis, factum est verbum Domini in manu Aggæi prophetæ, ad Zorobabel, filium Salathiel, ducem Juda, et ad Jesum, filium Josedec, sacerdotem magnum, dicens: **2** Hæc ait Dominus exercituum, dicens: Populus iste dicit: Nondum venit tempus domus Domini ædificandæ. **3** Et factum est verbum Domini in manu Aggæi prophetæ, dicens: **4** Numquid tempus vobis est ut habitetis in domibus laqueatis, et domus ista deserta? **5** Et nunc hæc dicit Dominus exercituum: Ponite corda vestra super vias vestras. **6** Seminastis multum, et intulistis parum; comedistis, et non estis satiati; bibistis, et non estis inebriati; operuistis vos, et non estis calefacti; et qui mercedes congregavit, misit eas in sacculum pertusum. **7** Hæc dicit Dominus exercituum: Ponite corda vestra super vias vestras; **8** ascendite in montem, portate ligna, et ædificate domum: et acceptabilis mihi erit, et glorificabor, dicit Dominus. **9** Respexistis ad amplius, et ecce factum est minus; et intulistis in domum, et exsufflavi illud: quam ob causam? dicit Dominus exercituum: quia domus mea deserta est, et vos festinatis unusquisque in domum suam. **10** Propter hoc super vos prohibiti sunt cæli ne darent rorem, et terra prohibita est ne daret germen suum: **11** et vocavi siccitatem super terram, et super montes, et super triticum, et super vinum, et super oleum, et quæcumque profert humus, et super homines, et super jumenta, et super omnem laborem manuum. **12** Et audivit Zorobabel, filius Salathiel, et Jesus, filius Josedec, sacerdos magnus, et omnes reliquiæ populi, vocem Domini Dei sui, et verba Aggæi prophetæ, sicut misit eum Dominus Deus eorum ad eos, et timuit populus a facie Domini. **13** Et dixit Aggæus, nuntius Domini de nuntiis Domini, populo dicens: Ego vobiscum sum, dicit Dominus. **14** Et suscitavit Dominus spiritum Zorobabel, filii Salathiel, ducis Juda, et spiritum Jesu, filii Josedec, sacerdotis magni, et spiritum reliquorum de omni populo: et ingressi sunt, et faciebant opus in domo Domini exercituum, Dei sui. **15** In die vigesima et quarta mensis, in sexto mense, in anno secundo Darii regis.

2 In septimo mense, vigesima et prima mensis, factum est verbum Domini in manu Aggæi prophetæ, dicens: **2** Loquere ad Zorobabel, filium Salathiel, ducem Juda, et ad Jesum, filium Josedec, sacerdotem magnum, et ad reliquos populi, dicens: **3** Quis in vobis est derelictus, qui vidit domum istam in gloria sua prima? et quid vos videtis hanc nunc? numquid non ita est, quasi non sit in oculis vestris? **4** Et nunc confortare, Zorobabel, dicit Dominus; et confortare, Jesu, fili Josedec, sacerdos magne; et confortare, omnis populus terræ, dicit Dominus exercituum: et facite (quoniam ego vobiscum sum, dicit Dominus exercituum) **5** verbum quod pepigi vobiscum cum egrederemini de terra Ægypti: et spiritus meus erit in medio vestrum: nolite timere. **6** Quia hæc dicit Dominus exercituum: Adhuc unum modicum est, et ego commovebo cælum, et terram, et mare, et aridam. **7** Et movebo omnes gentes, et veniet desideratus cunctis gentibus: et implebo domum istam gloria, dicit Dominus exercituum. **8** Meum est argentum, et meum est aurum, dicit Dominus exercituum. **9** Magna erit gloria domus istius novissimæ plus quam primæ, dicit Dominus exercituum: et in loco isto dabo pacem, dicit Dominus exercituum. **10** In vigesima et quarta noni mensis, in anno secundo Darii regis, factum est verbum Domini ad Aggæum prophetam, dicens: **11** Hæc dicit Dominus exercituum: Interroga sacerdotes legem, dicens: **12** Si tulerit homo carnem sanctificatam in ora vestimenti sui, et tetigerit de summitate ejus panem, aut pulmentum, aut vinum, aut oleum, aut omnem cibum, numquid sanctificabitur? Respondentes autem sacerdotes, dixerunt: Non. **13** Et dixit Aggæus: Si tetigerit pollutus in anima ex omnibus his, numquid contaminabitur? Et responderunt sacerdotes, et dixerunt: Contaminabitur. **14** Et respondit Aggæus, et dixit: Sic populus iste, et sic gens ista ante faciem meam, dicit Dominus, et sic omne opus manuum eorum: et omnia quæ obtulerunt ibi, contaminata erunt. **15** Et nunc ponite corda vestra a die hac et supra, antequam poneretur lapis super lapidem in templo Domini. **16** Cum accederetis ad acervum viginti modiorum, et fierent decem; et intraretis ad torcular, ut exprimeretis quinquaginta lagenas, et fiebant viginti. **17** Percussi vos vento urente, et aurugine, et grandine omnia opera manuum vestrarum: et non fuit in vobis qui reverteretur ad me, dicit Dominus. **18** Ponite corda vestra ex die ista, et in futurum, a die vigesima et quarta noni mensis: a die qua fundamenta jacta sunt templi Domini, ponite super cor vestrum. **19** Numquid jam semen in germine est, et adhuc vinea, et ficus, et malogranatum, et lignum olivæ non floruit? ex die ista benedicam. **20** Et factum est verbum Domini secundo ad Aggæum in vigesima et quarta mensis, dicens: **21** Loquere ad Zorobabel ducem Juda, dicens: Ego movebo cælum pariter et terram, **22** et subvertam solium regnorum, et conteram fortitudinem regni gentium: et subvertam

quadrigam et ascensorem ejus, et descendent equi,
et ascensores eorum, vir in gladio fratris sui. **23**
In die illa, dicit Dominus exercituum, assumam te,
Zorobabel, fili Salathiel, serve meus, dicit Dominus:
et ponam te quasi signaculum, quia te elegi, dicit
Dominus exercituum.

Zaccharias Propheta

1 In mense octavo, in anno secundo Darii regis, factum est verbum Domini ad Zachariam filium Barachiæ filii Addo prophetam, dicens: **2** Iratus est Dominus super patres vestros iracundia. **3** Et dices ad eos: Hæc dicit Dominus exercituum: Convertimini ad me, ait Dominus exercituum, et convertar ad vos, dicit Dominus exercituum. **4** Ne sitis sicut patres vestri, ad quos clamabant prophetæ priores, dicentes: Hæc dicit Dominus exercituum: Convertimini de viis vestris malis, et de cogitationibus vestris pessimis: et non audierunt, neque attenderunt ad me, dicit Dominus. **5** Patres vestri, ubi sunt? et prophetæ numquid in sempiternum vivent? **6** Verumtamen verba mea, et legitima mea, quæ mandavi servis meis prophetis, numquid non comprehenderunt patres vestros, et conversi sunt, et dixerunt: Sicut cogitavit Dominus exercituum facere nobis secundum vias nostras, et secundum adinventiones nostras, fecit nobis? **7** In die vigesima et quarta undecimi mensis Sabath, in anno secundo Darii, factum est verbum Domini ad Zachariam filium Barachiæ filii Addo prophetam, dicens: **8** Vidi per noctem, et ecce vir ascendens super equum rufum, et ipse stabat inter myrteta, quæ erant in profundo, et post eum equi rufi, varii, et albi. **9** Et dixi: Quid sunt isti, domine mi? Et dixit ad me angelus qui loquebatur in me: Ego ostendam tibi quid sint hæc. **10** Et respondit vir qui stabat inter myrteta, et dixit: Isti sunt quos misit Dominus ut perambulent terram. **11** Et responderunt angelo Domini, qui stabat inter myrteta, et dixerunt: Perambulavimus terram, et ecce omnis terra habitatur, et quiescit. **12** Et respondit angelus Domini, et dixit: Domine exercituum, usquequo tu non misereberis Jerusalem, et urbium Juda, quibus iratus es? iste jam septuagesimus annus est. **13** Et respondit Dominus angelo qui loquebatur in me verba bona, verba consolatoria. **14** Et dixit ad me angelus qui loquebatur in me: Clama, dicens: Hæc dicit Dominus exercituum: Zelatus sum Jerusalem et Sion zelo magno, **15** et ira magna ego irascor super gentes opulentas, quia ego iratus sum parum, ipsi vero adjuverunt in malum. **16** Propterea hæc dicit Dominus: Revertar ad Jerusalem in misericordiis, et domus mea ædificabitur in ea, ait Dominus exercituum, et perpendiculum extendetur super Jerusalem. **17** Adhuc clama, dicens: Hæc dicit Dominus exercituum: Adhuc affluent civitates meæ bonis, et consolabitur adhuc Dominus Sion, et eliget adhuc Jerusalem. **18** Et levavi oculos meos, et vidi, et ecce quatuor cornua. **19** Et dixi ad angelum qui loquebatur in me: Quid sunt hæc? Et dixit ad me: Hæc sunt cornua quæ ventilaverunt Judam, et Israël, et Jerusalem. **20** Et ostendit mihi Dominus quatuor fabros. **21** Et dixi: Quid isti veniunt facere? Qui ait, dicens: Hæc sunt cornua quæ ventilaverunt Judam per singulos viros, et nemo eorum levavit caput suum: et venerunt isti deterrere ea, ut dejiciant cornua gentium, quæ levaverunt cornu super terram Juda ut dispergerent eam.

2 Et levavi oculos meos, et vidi, et ecce vir, et in manu ejus funiculus mensorum. **2** Et dixi: Quo tu vadis? Et dixit ad me: Ut metiar Jerusalem, et videam quanta sit latitudo ejus, et quanta longitudo ejus. **3** Et ecce angelus qui loquebatur in me egrediebatur, et angelus alius egrediebatur in occursum ejus: **4** et dixit ad eum: Curre, loquere ad puerum istum, dicens: Absque muro habitabitur Jerusalem, præ multitudine hominum et jumentorum in medio ejus. **5** Et ego ero ei, ait Dominus, murus ignis in circuitu, et in gloria ero in medio ejus. **6** O, o, fugite de terra aquilonis, dicit Dominus, quoniam in quatuor ventos cæli dispersi vos, dicit Dominus. **7** O Sion! fuge, quæ habitas apud filiam Babylonis: **8** quia hæc dicit Dominus exercituum: Post gloriam misit me ad gentes quæ spoliaverunt vos: qui enim tetigerit vos, tangit pupillam oculi mei: **9** quia ecce ego levo manum meam super eos, et erunt prædæ his qui serviebant sibi: et cognoscetis quia Dominus exercituum misit me. **10** Lauda et lætare, filia Sion, quia ecce ego venio, et habitabo in medio tui, ait Dominus. **11** Et applicabuntur gentes multæ ad Dominum in die illa, et erunt mihi in populum, et habitabo in medio tui: et scies quia Dominus exercituum misit me ad te. **12** Et possidebit Dominus Judam partem suam in terra sanctificata, et eliget adhuc Jerusalem. **13** Sileat omnis caro a facie Domini, quia consurrexit de habitaculo sancto suo.

3 Et ostendit mihi Dominus Jesum sacerdotem magnum, stantem coram angelo Domini: et Satan stabat a dextris ejus ut adversaretur ei. **2** Et dixit Dominus ad Satan: Increpet Dominus in te, Satan! et increpet Dominus in te, qui elegit Jerusalem! numquid non iste torris est erutus de igne? **3** Et Jesus erat indutus vestibus sordidis, et stabat ante faciem angeli. **4** Qui respondit, et ait ad eos qui stabant coram se, dicens: Auferte vestimenta sordida ab eo. Et dixit ad eum: Ecce abstuli a te iniquitatem tuam, et indui te mutatoriis. **5** Et dixit: Ponite cidarim mundam super caput ejus. Et posuerunt cidarim mundam super caput

ejus, et induerunt eum vestibus: et angelus Domini
stabat. 6 Et contestabatur angelus Domini Jesum,
dicens: 7 Hæc dicit Dominus exercituum: Si in viis
meis ambulaveris, et custodiam meam custodieris,
tu quoque judicabis domum meam, et custodies
atria mea, et dabo tibi ambulantes de his qui
nunc hic assistunt. 8 Audi, Jesu sacerdos magne,
tu et amici tui, qui habitant coram te, quia viri
portendentes sunt: ecce enim ego adducam servum
meum Orientem. 9 Quia ecce lapis quem dedi
coram Jesu: super lapidem unum septem oculi
sunt: ecce ego cælabo sculpturam ejus, ait Dominus
exercituum, et auferam iniquitatem terræ illius in
die una. 10 In die illa, dicit Dominus exercituum,
vocabit vir amicum suum subter vitem et subter
ficum.

4 Et reversus est angelus qui loquebatur in me,
et suscitavit me quasi virum qui suscitatur de
somno suo. 2 Et dixit ad me: Quid tu vides? Et
dixi: Vidi, et ecce candelabrum aureum totum, et
lampas ejus super caput ipsius, et septem lucernæ
ejus super illud, et septem infusoria lucernis quæ
erant super caput ejus. 3 Et duæ olivæ super illud:
una a dextris lampadis, et una a sinistris ejus.
4 Et respondi, et aio ad angelum qui loquebatur
in me, dicens: Quid sunt hæc, domine mi? 5 Et
respondit angelus qui loquebatur in me, et dixit ad
me: Numquid nescis quid sunt hæc? Et dixi: Non,
domine mi. 6 Et respondit, et ait ad me, dicens:
Hoc est verbum Domini ad Zorobabel, dicens: Non
in exercitu, nec in robore, sed in spiritu meo,
dicit Dominus exercituum. 7 Quis tu, mons magne,
coram Zorobabel? In planum: et educet lapidem
primarium, et exæquabit gratiam gratiæ ejus. 8
Et factum est verbum Domini ad me, dicens: 9
Manus Zorobabel fundaverunt domum istam, et
manus ejus perficient eam: et scietis quia Dominus
exercituum misit me ad vos. 10 Quis enim despexit
dies parvos? Et lætabuntur, et videbunt lapidem
stanneum in manu Zorobabel. Septem isti oculi
sunt Domini, qui discurrunt in universam terram.
11 Et respondi, et dixi ad eum: Quid sunt duæ olivæ
istæ, ad dexteram candelabri, et ad sinistram ejus?
12 Et respondi secundo, et dixi ad eum: Quid sunt
duæ spicæ olivarum quæ sunt juxta duo rostra
aurea in quibus sunt suffusoria ex auro? 13 Et ait ad
me, dicens: Numquid nescis quid sunt hæc? Et dixi:
Non, domine mi. 14 Et dixit: Isti sunt duo filii olei,
qui assistunt Dominatori universæ terræ.

5 Et conversus sum, et levavi oculos meos, et
vidi, et ecce volumen volans. 2 Et dixit ad
me: Quid tu vides? Et dixi: Ego video volumen
volans: longitudo ejus viginti cubitorum, et latitudo
ejus decem cubitorum. 3 Et dixit ad me: Hæc est
maledictio quæ egreditur super faciem omnis terræ:
quia omnis fur, sicut ibi scriptum est, judicabitur,
et omnis jurans ex hoc similiter judicabitur. 4
Educam illud, dicit Dominus exercituum: et veniet
ad domum furis, et ad domum jurantis in nomine
meo mendaciter: et commorabitur in medio domus
ejus, et consumet eam, et ligna ejus, et lapides
ejus. 5 Et egressus est angelus qui loquebatur in
me, et dixit ad me: Leva oculos tuos, et vide quid
est hoc quod egreditur. 6 Et dixi: Quidnam est? Et
ait: Hæc est amphora egrediens. Et dixit: Hæc est
oculus eorum in universa terra. 7 Et ecce talentum
plumbi portabatur, et ecce mulier una sedens in
medio amphoræ. 8 Et dixit: Hæc est impietas. Et
projecit eam in medio amphoræ, et misit massam
plumbeam in os ejus. 9 Et levavi oculos meos, et
vidi: et ecce duæ mulieres egredientes: et spiritus
in alis earum, et habebant alas quasi alas milvi,
et levaverunt amphoram inter terram et cælum.
10 Et dixi ad angelum qui loquebatur in me: Quo
istæ deferunt amphoram? 11 Et dixit ad me: Ut
ædificetur ei domus in terra Sennaar, et stabiliatur,
et ponatur ibi super basem suam.

6 Et conversus sum, et levavi oculos meos, et vidi:
et ecce quatuor quadrigæ egredientes de medio
duorum montium: et montes, montes ærei. 2 In
quadriga prima equi rufi, et in quadriga secunda
equi nigri, 3 et in quadriga tertia equi albi, et in
quadriga quarta equi varii et fortes. 4 Et respondi,
et dixi ad angelum qui loquebatur in me: Quid
sunt hæc, domine mi? 5 Et respondit angelus,
et ait ad me: Isti sunt quatuor venti cæli, qui
egrediuntur ut stent coram Dominatore omnis
terræ. 6 In qua erant equi nigri, egrediebantur in
terram aquilonis: et albi egressi sunt post eos, et
varii egressi sunt ad terram austri. 7 Qui autem
erant robustissimi, exierunt, et quærebant ire
et discurrere per omnem terram. Et dixit: Ite,
perambulate terram: et perambulaverunt terram. 8
Et vocavit me, et locutus est ad me, dicens: Ecce
qui egrediuntur in terram aquilonis, requiescere
fecerunt spiritum meum in terra aquilonis. 9 Et
factum est verbum Domini ad me, dicens: 10 Sume
a transmigratione, ab Holdai, et a Tobia, et ab Idaia:
et venies tu in die illa, et intrabis domum Josiæ
filii Sophoniæ, qui venerunt de Babylone. 11 Et
sumes aurum et argentum, et facies coronas, et
pones in capite Jesu filii Josedec, sacerdotis magni:
12 et loqueris ad eum, dicens: Hæc ait Dominus
exercituum, dicens: Ecce vir, Oriens nomen ejus, et

subter eum orietur, et ædificabit templum Domino.
13 Et ipse exstruet templum Domino: et ipse portabit
gloriam, et sedebit, et dominabitur super solio suo:
et erit sacerdos super solio suo, et consilium pacis
erit inter illos duos. 14 Et coronæ erunt Helem, et
Tobiæ, et Idaiæ, et Hem filio Sophoniæ, memoriale
in templo Domini. 15 Et qui procul sunt, venient,
et ædificabunt in templo Domini: et scietis quia
Dominus exercituum misit me ad vos. Erit autem
hoc, si auditu audieritis vocem Domini Dei vestri.

7 Et factum est in anno quarto Darii regis, factum
est verbum Domini ad Zachariam, in quarta
mensis noni, qui est Casleu. 2 Et miserunt ad
domum Dei Sarasar et Rogommelech, et viri qui
erant cum eo, ad deprecandam faciem Domini: 3 ut
dicerent sacerdotibus domus Domini exercituum, et
prophetis, loquentes: Numquid flendum est mihi in
quinto mense, vel sanctificare me debeo, sicut jam
feci multis annis? 4 Et factum est verbum Domini
exercituum ad me, dicens: 5 Loquere ad omnem
populum terræ, et ad sacerdotes, dicens: Cum
jejunaretis, et plangeretis in quinto et septimo per
hos septuaginta annos, numquid jejunium jejunastis
mihi? 6 et cum comedistis et bibistis, numquid
non vobis comedistis et vobismetipsis bibistis? 7
numquid non sunt verba quæ locutus est Dominus in
manu prophetarum priorum, cum adhuc Jerusalem
habitaretur ut esset opulenta, ipsa et urbes in
circuitu ejus, et ad austrum, et in campestribus
habitaretur? 8 Et factum est verbum Domini ad
Zachariam, dicens: 9 Hæc ait Dominus exercituum,
dicens: Judicium verum judicate, et misericordiam
et miserationes facite, unusquisque cum fratre
suo. 10 Et viduam, et pupillum, et advenam, et
pauperem nolite calumniari: et malum vir fratri
suo non cogitet in corde suo. 11 Et noluerunt
attendere, et averterunt scapulam recedentem, et
aures suas aggravaverunt ne audirent. 12 Et cor
suum posuerunt ut adamantem, ne audirent legem,
et verba quæ misit Dominus exercituum in spiritu
suo per manum prophetarum priorum: et facta
est indignatio magna a Domino exercituum. 13
Et factum est sicut locutus est, et non audierunt:
sic clamabunt et non exaudiam, dicit Dominus
exercituum. 14 Et dispersi eos per omnia regna quæ
nesciunt: et terra desolata est ab eis, eo quod non
esset transiens et revertens: et posuerunt terram
desiderabilem in desertum.

8 Et factum est verbum Domini exercituum, dicens:
2 Hæc dicit Dominus exercituum: Zelatus sum
Sion zelo magno, et indignatione magna zelatus sum
eam. 3 Hæc dicit Dominus exercituum: Reversus
sum ad Sion, et habitabo in medio Jerusalem:
et vocabitur Jerusalem civitas veritatis, et mons
Domini exercituum mons sanctificatus. 4 Hæc dicit
Dominus exercituum: Adhuc habitabunt senes et
anus in plateis Jerusalem, et viri baculus in manu
ejus præ multitudine dierum. 5 Et plateæ civitatis
complebuntur infantibus et puellis, ludentibus in
plateis ejus. 6 Hæc dicit Dominus exercituum: Si
videbitur difficile in oculis reliquiarum populi hujus
in diebus illis, numquid in oculis meis difficile erit?
dicit Dominus exercituum. 7 Hæc dicit Dominus
exercituum: Ecce ego salvabo populum meum de
terra orientis et de terra occasus solis. 8 Et adducam
eos, et habitabunt in medio Jerusalem: et erunt
mihi in populum, et ego ero eis in Deum, in veritate
et in justitia. 9 Hæc dicit Dominus exercituum:
Confortentur manus vestræ, qui auditis in his
diebus sermones istos per os prophetarum, in
die qua fundata est domus Domini exercituum,
ut templum ædificaretur. 10 Siquidem ante dies
illos merces hominum non erat, nec merces
jumentorum erat: neque introëunti, neque exeunti
erat pax præ tribulatione: et dimisi omnes homines,
unumquemque contra proximum suum. 11 Nunc
autem non juxta dies priores ego faciam reliquiis
populi hujus, dicit Dominus exercituum, 12 sed
semen pacis erit: vinea dabit fructum suum, et terra
dabit germen suum, et cæli dabunt rorem suum: et
possidere faciam reliquias populi hujus universa
hæc. 13 Et erit: sicut eratis maledictio in gentibus,
domus Juda et domus Israël, sic salvabo vos, et
eritis benedictio. Nolite timere; confortentur manus
vestræ. 14 Quia hæc dicit Dominus exercituum:
Sicut cogitavi ut affligerem vos, cum ad iracundiam
provocassent patres vestri me, dicit Dominus, 15
et non sum misertus: sic conversus cogitavi, in
diebus istis, ut benefaciam domui Juda et Jerusalem.
Nolite timere. 16 Hæc sunt ergo verba quæ facietis:
loquimini veritatem unusquisque cum proximo suo:
veritatem et judicium pacis judicate in portis vestris.
17 Et unusquisque malum contra amicum suum
ne cogitetis in cordibus vestris, et juramentum
mendax ne diligatis: omnia enim hæc sunt quæ odi,
dicit Dominus. 18 Et factum est verbum Domini
exercituum ad me, dicens: 19 Hæc dicit Dominus
exercituum: Jejunium quarti, et jejunium quinti, et
jejunium septimi, et jejunium decimi erit domui
Juda in gaudium et lætitiam et in solemnitates
præclaras. Veritatem tantum et pacem diligite. 20
Hæc dicit Dominus exercituum, usquequo veniant
populi et habitent in civitatibus multis: 21 et vadant
habitatores, unus ad alterum, dicentes: Eamus, et
deprecemur faciem Domini, et quæramus Dominum

exercituum: vadam etiam ego. 22 Et venient populi
multi, et gentes robustæ, ad quærendum Dominum
exercituum in Jerusalem, et deprecandam faciem
Domini. 23 Hæc dicit Dominus exercituum: In
diebus illis, in quibus apprehendent decem homines
ex omnibus linguis gentium, et apprehendent
fimbriam viri Judæi, dicentes: Ibimus vobiscum:
audivimus enim quoniam Deus vobiscum est.

9 Onus verbi Domini in terra Hadrach et Damasci
requiei ejus, quia Domini est oculus hominis
et omnium tribuum Israël. 2 Emath quoque in
terminis ejus, et Tyrus, et Sidon: assumpserunt
quippe sibi sapientiam valde. 3 Et ædificavit Tyrus
munitionem suam, et coacervavit argentum quasi
humum, et aurum ut lutum platearum. 4 Ecce
Dominus possidebit eam: et percutiet in mari
fortitudinem ejus, et hæc igni devorabitur. 5 Videbit
Ascalon, et timebit, et Gaza, et dolebit nimis, et
Accaron, quoniam confusa est spes ejus: et peribit
rex de Gaza, et Ascalon non habitabitur. 6 Et
sedebit separator in Azoto, et disperdam superbiam
Philisthinorum. 7 Et auferam sanguinem ejus de
ore ejus, et abominationes ejus de medio dentium
ejus: et relinquetur etiam ipse Deo nostro, et erit
quasi dux in Juda, et Accaron quasi Jebusæus. 8
Et circumdabo domum meam ex his qui militant
mihi euntes et revertentes: et non transibit super
eos ultra exactor, quia nunc vidi in oculis meis. 9
Exsulta satis, filia Sion; jubila, filia Jerusalem: ecce
rex tuus veniet tibi justus, et salvator: ipse pauper,
et ascendens super asinam et super pullum filium
asinæ. 10 Et disperdam quadrigam ex Ephraim, et
equum de Jerusalem, et dissipabitur arcus belli:
et loquetur pacem gentibus, et potestas ejus a
mari usque ad mare, et a fluminibus usque ad
fines terræ. 11 Tu quoque in sanguine testamenti
tui emisisti vinctos tuos de lacu in quo non est
aqua. 12 Convertimini ad munitionem, vincti spei:
hodie quoque annuntians duplicia reddam tibi. 13
Quoniam extendi mihi Judam quasi arcum: implevi
Ephraim: et suscitabo filios tuos, Sion, super filios
tuos, Græcia: et ponam te quasi gladium fortium.
14 Et Dominus Deus super eos videbitur, et exibit ut
fulgur jaculum ejus: et Dominus Deus in tuba canet,
et vadet in turbine austri. 15 Dominus exercituum
proteget eos: et devorabunt, et subjicient lapidibus
fundæ: et bibentes inebriabuntur quasi a vino, et
replebuntur ut phialæ, et quasi cornua altaris. 16
Et salvabit eos Dominus Deus eorum in die illa, ut
gregem populi sui, quia lapides sancti elevabuntur
super terram ejus. 17 Quid enim bonum ejus est, et
quid pulchrum ejus, nisi frumentum electorum, et
vinum germinans virgines?

10 Petite a Domino pluviam in tempore serotino,
et Dominus faciet nives: et pluviam imbris
dabit eis, singulis herbam in agro. 2 Quia simulacra
locuta sunt inutile, et divini viderunt mendacium: et
somniatores locuti sunt frustra, vane consolabantur:
idcirco abducti sunt quasi grex: affligentur, quia
non est eis pastor. 3 Super pastores iratus est
furor meus, et super hircos visitabo: quia visitavit
Dominus exercituum gregem suum, domum Juda,
et posuit eos quasi equum gloriæ suæ in bello. 4 Ex
ipso angulus, ex ipso paxillus, ex ipso arcus prælii,
ex ipso egredietur omnis exactor simul. 5 Et erunt
quasi fortes conculcantes lutum viarum in prælio, et
bellabunt, quia Dominus cum eis: et confundentur
ascensores equorum. 6 Et confortabo domum Juda,
et domum Joseph salvabo: et convertam eos, quia
miserebor eorum: et erunt sicut fuerunt quando
non projeceram eos: ego enim Dominus Deus eorum,
et exaudiam eos. 7 Et erunt quasi fortes Ephraim,
et lætabitur cor eorum quasi a vino: et filii eorum
videbunt, et lætabuntur, et exsultabit cor eorum in
Domino. 8 Sibilabo eis, et congregabo illos, quia
redemi eos: et multiplicabo eos sicut ante fuerant
multiplicati. 9 Et seminabo eos in populis, et de
longe recordabuntur mei: et vivent cum filiis suis,
et revertentur. 10 Et reducam eos de terra Ægypti,
et de Assyriis congregabo eos, et ad terram Galaad
et Libani adducam eos, et non invenietur eis locus:
11 et transibit in maris freto, et percutiet in mari
fluctus, et confundentur omnia profunda fluminis:
et humiliabitur superbia Assur, et sceptrum Ægypti
recedet. 12 Confortabo eos in Domino, et in nomine
ejus ambulabunt, dicit Dominus.

11 Aperi, Libane, portas tuas, et comedat ignis
cedros tuas. 2 Ulula, abies, quia cecidit cedrus,
quoniam magnifici vastati sunt: ululate, quercus
Basan, quoniam succisus est saltus munitus. 3 Vox
ululatus pastorum, quia vastata est magnificentia
eorum: vox rugitus leonum, quoniam vastata est
superbia Jordanis. 4 Hæc dicit Dominus Deus meus:
Pasce pecora occisionis, 5 quæ qui possederant
occidebant, et non dolebant, et vendebant ea,
dicentes: Benedictus Dominus! divites facti sumus:
et pastores eorum non parcebant eis. 6 Et ego
non parcam ultra super habitantes terram, dicit
Dominus: ecce ego tradam homines, unumquemque
in manu proximi sui, et in manu regis sui: et
concident terram, et non eruam de manu eorum. 7
Et pascam pecus occisionis propter hoc, o pauperes
gregis! et assumpsi mihi duas virgas: unam vocavi

Decorem, et alteram vocavi Funiculum: et pavi
gregem. 8 Et succidi tres pastores in mense uno,
et contracta est anima mea in eis, siquidem et
anima eorum variavit in me. 9 Et dixi: Non pascam
vos: quod moritur, moriatur, et quod succiditur,
succidatur: et reliqui devorent unusquisque carnem
proximi sui. 10 Et tuli virgam meam quæ vocabatur
Decus, et abscidi eam, ut irritum facerem fœdus
meum quod percussi cum omnibus populis. 11 Et in
irritum deductum est in die illa: et cognoverunt
sic pauperes gregis, qui custodiunt mihi, quia
verbum Domini est. 12 Et dixi ad eos: Si bonum
est in oculis vestris, afferte mercedem meam: et si
non, quiescite. Et appenderunt mercedem meam
triginta argenteos. 13 Et dixit Dominus ad me:
Projice illud ad statuarium, decorum pretium quo
appretiatus sum ab eis. Et tuli triginta argenteos, et
projeci illos in domum Domini, ad statuarium. 14 Et
præcidi virgam meam secundam, quæ appellabatur
Funiculus, ut dissolverem germanitatem inter
Judam et Israël. 15 Et dixit Dominus ad me: Adhuc
sume tibi vasa pastoris stulti. 16 Quia ecce ego
suscitabo pastorem in terra, qui derelicta non
visitabit, dispersum non quæret, et contritum non
sanabit, et id quod stat non enutriet, et carnes
pinguium comedet, et ungulas eorum dissolvet. 17
O pastor, et idolum derelinquens gregem: gladius
super brachium ejus, et super oculum dextrum
ejus: brachium ejus ariditate siccabitur, et oculus
dexter ejus tenebrescens obscurabitur.

12 Onus verbi Domini super Israël. Dicit Dominus
extendens cælum, et fundans terram, et
fingens spiritum hominis in eo: 2 Ecce ego
ponam Jerusalem superliminare crapulæ omnibus
populis in circuitu: sed et Juda erit in obsidione
contra Jerusalem. 3 Et erit: in die illa ponam
Jerusalem lapidem oneris cunctis populis: omnes
qui levabunt eam concisione lacerabuntur, et
colligentur adversus eam omnia regna terræ. 4 In
die illa, dicit Dominus, percutiam omnem equum
in stuporem, et ascensorem ejus in amentiam:
et super domum Juda aperiam oculos meos, et
omnem equum populorum percutiam cæcitate. 5
Et dicent duces Juda in corde suo: Confortentur
mihi habitatores Jerusalem in Domino exercituum,
Deo eorum! 6 In die illa ponam duces Juda sicut
caminum ignis in lignis, et sicut facem ignis in
fœno: et devorabunt ad dexteram et ad sinistram
omnes populos in circuitu, et habitabitur Jerusalem
rursus in loco suo in Jerusalem. 7 Et salvabit
Dominus tabernacula Juda, sicut in principio, ut
non magnifice glorietur domus David, et gloria
habitantium Jerusalem contra Judam. 8 In die illa
proteget Dominus habitatores Jerusalem: et erit qui
offenderit ex eis in die illa quasi David, et domus
David quasi Dei, sicut angelus Domini in conspectu
eorum. 9 Et erit in die illa: quæram conterere
omnes gentes quæ veniunt contra Jerusalem. 10 Et
effundam super domum David et super habitatores
Jerusalem spiritum gratiæ et precum: et aspicient
ad me quem confixerunt, et plangent eum planctu
quasi super unigenitum, et dolebunt super eum,
ut doleri solet in morte primogeniti. 11 In die illa,
magnus erit planctus in Jerusalem, sicut planctus
Adadremmon in campo Mageddon. 12 Et planget
terra: familiæ et familiæ seorsum: familiæ domus
David seorsum, et mulieres eorum seorsum: 13
familiæ domus Nathan seorsum, et mulieres eorum
seorsum: familiæ domus Levi seorsum, et mulieres
eorum seorsum: familiæ Semei seorsum, et mulieres
eorum seorsum: 14 omnes familiæ reliquæ, familiæ
et familiæ seorsum, et mulieres eorum seorsum.

13 In die illa erit fons patens domui David
et habitantibus Jerusalem, in ablutionem
peccatoris et menstruatæ. 2 Et erit in die illa,
dicit Dominus exercituum: disperdam nomina
idolorum de terra, et non memorabuntur ultra: et
pseudoprophetas, et spiritum immundum auferam
de terra. 3 Et erit: cum prophetaverit quispiam ultra,
dicent ei pater ejus et mater ejus, qui genuerunt
eum: Non vives, quia mendacium locutus es in
nomine Domini: et configent eum pater ejus et
mater ejus, genitores ejus, cum prophetaverit. 4 Et
erit: in die illa confundentur prophetæ, unusquisque
ex visione sua cum prophetaverit: nec operientur
pallio saccino, ut mentiantur: 5 sed dicet: Non
sum propheta: homo agricola ego sum, quoniam
Adam exemplum meum ab adolescentia mea. 6
Et dicetur ei: Quid sunt plagæ istæ in medio
manuum tuarum? Et dicet: His plagatus sum in
domo eorum qui diligebant me. 7 Framea, suscitare
super pastorem meum, et super virum cohærentem
mihi, dicit Dominus exercituum: percute pastorem,
et dispergentur oves: et convertam manum meam
ad parvulos. 8 Et erunt in omni terra, dicit Dominus:
partes duæ in ea dispergentur, et deficient: et tertia
pars relinquetur in ea. 9 Et ducam tertiam partem
per ignem, et uram eos sicut uritur argentum, et
probabo eos sicut probatur aurum. Ipse vocabit
nomen meum, et ego exaudiam eum. Dicam: Populus
meus es: et ipse dicet: Dominus Deus meus.

14 Ecce venient dies Domini, et dividentur spolia
tua in medio tui. 2 Et congregabo omnes
gentes ad Jerusalem in prælium: et capietur civitas,

et vastabuntur domus, et mulieres violabuntur:
et egredietur media pars civitatis in captivitatem,
et reliquum populi non auferetur ex urbe. **3** Et
egredietur Dominus, et præliabitur contra gentes
illas, sicut præliatus est in die certaminis. **4**
Et stabunt pedes ejus in die illa super montem
Olivarum, qui est contra Jerusalem ad orientem:
et scindetur mons Olivarum ex media parte sui
ad orientem et ad occidentem, prærupto grandi
valde: et separabitur medium montis ad aquilonem,
et medium ejus ad meridiem. **5** Et fugietis ad
vallem montium eorum, quoniam conjungetur
vallis montium usque ad proximum: et fugietis
sicut fugistis a facie terræmotus in diebus Oziæ
regis Juda: et veniet Dominus Deus meus, omnesque
sancti cum eo. **6** Et erit in die illa: non erit lux,
sed frigus et gelu. **7** Et erit dies una quæ nota est
Domino, non dies neque nox: et in tempore vesperi
erit lux. **8** Et erit in die illa: exibunt aquæ vivæ de
Jerusalem: medium earum ad mare orientale, et
medium earum ad mare novissimum: in æstate et
in hieme erunt. **9** Et erit Dominus rex super omnem
terram: in die illa erit Dominus unus, et erit nomen
ejus unum. **10** Et revertetur omnis terra usque ad
desertum, de colle Remmon ad austrum Jerusalem:
et exaltabitur, et habitabit in loco suo, a porta
Benjamin usque ad locum portæ prioris, et usque
ad portam angulorum, et a turre Hananeel usque ad
torcularia regis. **11** Et habitabunt in ea, et anathema
non erit amplius, sed sedebit Jerusalem secura. **12** Et
hæc erit plaga qua percutiet Dominus omnes gentes
quæ pugnaverunt adversus Jerusalem: tabescet caro
uniuscujusque stantis super pedes suos: et oculi
ejus contabescent in foraminibus suis, et lingua
eorum contabescet in ore suo. **13** In die illa erit
tumultus Domini magnus in eis: et apprehendet
vir manum proximi sui, et conseretur manus ejus
super manum proximi sui. **14** Sed et Judas pugnabit
adversus Jerusalem: et congregabuntur divitiæ
omnium gentium in circuitu, aurum, et argentum,
et vestes multæ satis. **15** Et sic erit ruina equi, et
muli, et cameli, et asini, et omnium jumentorum
quæ fuerint in castris illis, sicut ruina hæc. **16** Et
omnes qui reliqui fuerint de universis gentibus quæ
venerunt contra Jerusalem, ascendent ab anno in
annum ut adorent regem, Dominum exercituum,
et celebrent festivitatem tabernaculorum. **17** Et
erit: qui non ascenderit de familiis terræ ad
Jerusalem ut adoret regem, Dominum exercituum,
non erit super eos imber. **18** Quod etsi familia
Ægypti non ascenderit et non venerit, nec super
eos erit: sed erit ruina, qua percutiet Dominus
omnes gentes quæ non ascenderint ad celebrandam
festivitatem tabernaculorum. **19** Hoc erit peccatum
Ægypti, et hoc peccatum omnium gentium quæ
non ascenderint ad celebrandam festivitatem
tabernaculorum. **20** In die illa, erit quod super
frenum equi est, sanctum Domino: et erunt lebetes
in domo Domini quasi phialæ coram altari. **21** Et erit
omnis lebes in Jerusalem et in Juda sanctificatus
Domino exercituum: et venient omnes immolantes,
et sument ex eis, et coquent in eis: et non erit
mercator ultra in domo Domini exercituum in die
illo.

Malachi Propheta

1 Onus verbi Domini ad Israël in manu Malachiæ.
2 Dilexi vos, dicit Dominus, et dixistis: In quo
dilexisti nos? Nonne frater erat Esau Jacob? dicit
Dominus: et dilexi Jacob, **3** Esau autem odio habui,
et posui montes ejus in solitudinem, et hæreditatem
ejus in dracones deserti. **4** Quod si dixerit Idumæa:
Destructi sumus, sed revertentes ædificabimus quæ
destructa sunt: hæc dicit Dominus exercituum: Isti
ædificabunt, et ego destruam: et vocabuntur termini
impietatis, et populus cui iratus est Dominus usque
in æternum. **5** Et oculi vestri videbunt, et vos
dicetis: Magnificetur Dominus super terminum
Israël. **6** Filius honorat patrem, et servus dominum
suum. Si ergo pater ego sum, ubi est honor meus?
et si Dominus ego sum, ubi est timor meus?
dicit Dominus exercituum. Ad vos, o sacerdotes,
qui despicitis nomen meum, et dixistis: In quo
despeximus nomen tuum? **7** Offertis super altare
meum panem pollutum, et dicitis: In quo polluimus
te? in eo quod dicitis: Mensa Domini despecta
est. **8** Si offeratis cæcum ad immolandum, nonne
malum est? et si offeratis claudum et languidum,
nonne malum est? offer illud duci tuo, si placuerit
ei, aut si susceperit faciem tuam, dicit Dominus
exercituum. **9** Et nunc deprecamini vultum Dei ut
misereatur vestri (de manu enim vestra factum
est hoc), si quomodo suscipiat facies vestras, dicit
Dominus exercituum. **10** Quis est in vobis qui
claudat ostia, et incendat altare meum gratuito?
non est mihi voluntas in vobis, dicit Dominus
exercituum, et munus non suscipiam de manu
vestra. **11** Ab ortu enim solis usque ad occasum,
magnum est nomen meum in gentibus, et in omni
loco sacrificatur: et offertur nomini meo oblatio
munda, quia magnum est nomen meum in gentibus,
dicit Dominus exercituum. **12** Et vos polluistis illud
in eo quod dicitis: Mensa Domini contaminata est,
et quod superponitur contemptibilis est, cum igne
qui illud devorat. **13** Et dixistis: Ecce de labore,
et exsufflastis illud, dicit Dominus exercituum:
et intulistis de rapinis claudum et languidum, et
intulistis munus: numquid suscipiam illud de manu
vestra? dicit Dominus. **14** Maledictus dolosus qui
habet in grege suo masculum, et votum faciens
immolat debile Domino: quia rex magnus ego, dicit
Dominus exercituum, et nomen meum horribile in
gentibus.

2 Et nunc ad vos mandatum hoc, o sacerdotes.
2 Si nolueritis audire, et si nolueritis ponere
super cor, ut detis gloriam nomini meo, ait Dominus
exercituum, mittam in vos egestatem, et maledicam
benedictionibus vestris, et maledicam illis, quoniam
non posuistis super cor. **3** Ecce ego projiciam vobis
brachium, et dispergam super vultum vestrum
stercus solemnitatum vestrarum, et assumet vos
secum. **4** Et scietis quia misi ad vos mandatum istud,
ut esset pactum meum cum Levi, dicit Dominus
exercituum. **5** Pactum meum fuit cum eo vitæ
et pacis: et dedi ei timorem, et timuit me, et a
facie nominis mei pavebat. **6** Lex veritatis fuit
in ore ejus, et iniquitas non est inventa in labiis
ejus: in pace et in æquitate ambulavit mecum,
et multos avertit ab iniquitate. **7** Labia enim
sacerdotis custodient scientiam, et legem requirent
ex ore ejus, quia angelus Domini exercituum est.
8 Vos autem recessistis de via, et scandalizastis
plurimos in lege: irritum fecistis pactum Levi, dicit
Dominus exercituum. **9** Propter quod et ego dedi
vos contemptibiles, et humiles omnibus populis,
sicut non servastis vias meas, et accepistis faciem
in lege. **10** Numquid non pater unus omnium
nostrum? numquid non Deus unus creavit nos?
quare ergo despicit unusquisque nostrum fratrem
suum, violans pactum patrum nostrorum? **11**
Transgressus est Juda, et abominatio facta est
in Israël et in Jerusalem, quia contaminavit Juda
sanctificationem Domini, quam dilexit, et habuit
filiam dei alieni. **12** Disperdet Dominus virum
qui fecerit hoc, magistrum et discipulum, de
tabernaculis Jacob, et offerentem munus Domino
exercituum. **13** Et hoc rursum fecistis: operiebatis
lacrimis altare Domini, fletu et mugitu, ita ut
non respiciam ultra ad sacrificium, nec accipiam
placabile quid de manu vestra. **14** Et dixistis: Quam
ob causam? Quia Dominus testificatus est inter te et
uxorem pubertatis tuæ, quam tu despexisti: et hæc
particeps tua, et uxor fœderis tui. **15** Nonne unus
fecit, et residuum spiritus ejus est? et quid unus
quærit, nisi semen Dei? custodite ergo spiritum
vestrum, et uxorem adolescentiæ tuæ noli despicere.
16 Cum odio habueris, dimitte, dicit Dominus
Deus Israël: operiet autem iniquitas vestimentum
ejus, dicit Dominus exercituum. Custodite spiritum
vestrum, et nolite despicere. **17** Laborare fecistis
Dominum in sermonibus vestris, et dixistis: In quo
eum fecimus laborare? In eo quod dicitis: Omnis
qui facit malum bonus est in conspectu Domini, et
tales ei placent: aut certe ubi est Deus judicii?

3 Ecce ego mitto angelum meum, et præparabit
viam ante faciem meam: et statim veniet ad
templum suum Dominator quem vos quæritis, et
angelus testamenti quem vos vultis. Ecce venit,

dicit Dominus exercituum. 2 Et quis poterit cogitare
diem adventus ejus, et quis stabit ad videndum
eum? ipse enim quasi ignis conflans, et quasi herba
fullonum: 3 et sedebit conflans, et emundans
argentum: et purgabit filios Levi, et colabit eos
quasi aurum et quasi argentum, et erunt Domino
offerentes sacrificia in justitia. 4 Et placebit Domino
sacrificium Juda et Jerusalem, sicut dies sæculi, et
sicut anni antiqui. 5 Et accedam ad vos in judicio, et
ero testis velox maleficis, et adulteris, et perjuris, et
qui calumniantur mercedem mercenarii, viduas et
pupillos, et opprimunt peregrinum, nec timuerunt
me, dicit Dominus exercituum. 6 Ego enim Dominus,
et non mutor: et vos filii Jacob, non estis consumpti.
7 A diebus enim patrum vestrorum recessistis a
legitimis meis, et non custodistis: revertimini ad
me, et revertar ad vos, dicit Dominus exercituum.
Et dixistis: In quo revertemur? 8 Si affliget homo
Deum, quia vos configitis me? Et dixistis: In quo
configimus te? In decimis et in primitiis. 9 Et in
penuria vos maledicti estis, et me vos configitis
gens tota. 10 Inferte omnem decimam in horreum,
et sit cibus in domo mea: et probate me super hoc,
dicit Dominus: si non aperuero vobis cataractas
cæli, et effudero vobis benedictionem usque ad
abundantiam: 11 et increpabo pro vobis devorantem,
et non corrumpet fructum terræ vestræ, nec erit
sterilis vinea in agro, dicit Dominus exercituum. 12
Et beatos vos dicent omnes gentes: eritis enim vos
terra desiderabilis, dicit Dominus exercituum. 13
Invaluerunt super me verba vestra, dicit Dominus.
14 Et dixistis: Quid locuti sumus contra te? Dixistis:
Vanus est qui servit Deo: et quod emolumentum quia
custodivimus præcepta ejus, et quia ambulavimus
tristes coram Domino exercituum? 15 Ergo nunc
beatos dicimus arrogantes: siquidem ædificati sunt
facientes impietatem, et tentaverunt Deum, et salvi
facti sunt. 16 Tunc locuti sunt timentes Dominum,
unusquisque cum proximo suo: et attendit Dominus,
et audivit, et scriptus est liber monumenti coram
eo timentibus Dominum, et cogitantibus nomen
ejus. 17 Et erunt mihi, ait Dominus exercituum, in
die qua ego facio, in peculium: et parcam eis, sicut
parcit vir filio suo servienti sibi. 18 Et convertemini,
et videbitis quid sit inter justum et impium, et inter
servientem Deo et non servientem ei.

4 Ecce enim dies veniet succensa quasi caminus:
et erunt omnes superbi et omnes facientes
impietatem stipula: et inflammabit eos dies veniens,
dicit Dominus exercituum, quæ non derelinquet eis
radicem et germen. 2 Et orietur vobis timentibus
nomen meum sol justitiæ, et sanitas in pennis
ejus: et egrediemini, et salietis sicut vituli de
armento. 3 Et calcabitis impios, cum fuerint cinis
sub planta pedum vestrorum, in die qua ego facio,
dicit Dominus exercituum. 4 Mementote legis Moysi
servi mei, quam mandavi ei in Horeb ad omnem
Israël, præcepta et judicia. 5 Ecce ego mittam vobis
Eliam prophetam, antequam veniat dies Domini
magnus et horribilis. 6 Et convertet cor patrum
ad filios, et cor filiorum ad patres eorum: ne forte
veniam, et percutiam terram anathemate.

NOVUM TESTAMENTUM

Jesus autem dicebat: Pater, dimitte illis: non enim sciunt quid faciunt.
Dividentes vero vestimenta ejus, miserunt sortes.
Lucam 23:34

Mattheum

1 Liber generationis Jesu Christi filii David, filii
Abraham. **2** Abraham genuit Isaac. Isaac autem
genuit Jacob. Jacob autem genuit Judam, et fratres
ejus. **3** Judas autem genuit Phares, et Zaram de
Thamar. Phares autem genuit Esron. Esron autem
genuit Aram. **4** Aram autem genuit Aminadab.
Aminadab autem genuit Naasson. Naasson autem
genuit Salmon. **5** Salmon autem genuit Booz de
Rahab. Booz autem genuit Obed ex Ruth. Obed
autem genuit Jesse. Jesse autem genuit David
regem. **6** David autem rex genuit Salomonem
ex ea quæ fuit Uriæ. **7** Salomon autem genuit
Roboam. Roboam autem genuit Abiam. Abias
autem genuit Asa. **8** Asa autem genuit Josophat.
Josophat autem genuit Joram. Joram autem genuit
Oziam. **9** Ozias autem genuit Joatham. Joatham
autem genuit Achaz. Achaz autem genuit Ezechiam.
10 Ezechias autem genuit Manassen. Manasses
autem genuit Amon. Amon autem genuit Josiam.
11 Josias autem genuit Jechoniam, et fratres
ejus in transmigratione Babylonis. **12** Et post
transmigrationem Babylonis: Jechonias genuit
Salathiel. Salathiel autem genuit Zorobabel. **13**
Zorobabel autem genuit Abiud. Abiud autem genuit
Eliacim. Eliacim autem genuit Azor. **14** Azor autem
genuit Sadoc. Sadoc autem genuit Achim. Achim
autem genuit Eliud. **15** Eliud autem genuit Eleazar.
Eleazar autem genuit Mathan. Mathan autem genuit
Jacob. **16** Jacob autem genuit Joseph virum Mariæ,
de qua natus est Jesus, qui vocatur Christus. **17**
Omnes itaque generationes ab Abraham usque
ad David, generationes quatuordecim: et a David
usque ad transmigrationem Babylonis, generationes
quatuordecim: et a transmigratione Babylonis
usque ad Christum, generationes quatuordecim.
18 Christi autem generatio sic erat: cum esset
desponsata mater ejus Maria Joseph, antequam
convenirent inventa est in utero habens de Spiritu
Sancto. **19** Joseph autem vir ejus cum esset justus,
et nollet eam traducere, voluit occulte dimittere
eam. **20** Hæc autem eo cogitante, ecce angelus
Domini apparuit in somnis ei, dicens: Joseph, fili
David, noli timere accipere Mariam conjugem tuam:
quod enim in ea natum est, de Spiritu Sancto
est. **21** Pariet autem filium: et vocabis nomen ejus
Jesum: ipse enim salvum faciet populum suum
a peccatis eorum. **22** Hoc autem totum factum
est, ut adimpleretur quod dictum est a Domino
per prophetam dicentem: **23** Ecce virgo in utero
habebit, et pariet filium: et vocabunt nomen ejus
Emmanuel, quod est interpretatum Nobiscum Deus.
24 Exsurgens autem Joseph a somno, fecit sicut
præcepit ei angelus Domini, et accepit conjugem
suam. **25** Et non cognoscebat eam donec peperit
filium suum primogenitum: et vocavit nomen ejus
Jesum.

2 Cum ergo natus esset Jesus in Bethlehem Juda
in diebus Herodis regis, ecce magi ab oriente
venerunt Jerosolymam, **2** dicentes: Ubi est qui natus
est rex Judæorum? vidimus enim stellam ejus in
oriente, et venimus adorare eum. **3** Audiens autem
Herodes rex, turbatus est, et omnis Jerosolyma cum
illo. **4** Et congregans omnes principes sacerdotum,
et scribas populi, sciscitabatur ab eis ubi Christus
nasceretur. **5** At illi dixerunt: In Bethlehem Judæ: sic
enim scriptum est per prophetam: **6** Et tu Bethlehem
terra Juda, nequaquam minima es in principibus
Juda: ex te enim exiet dux, qui regat populum
meum Israël. **7** Tunc Herodes clam vocatis magis
diligenter didicit ab eis tempus stellæ, quæ apparuit
eis: **8** et mittens illos in Bethlehem, dixit: Ite, et
interrogate diligenter de puero: et cum inveneritis,
renuntiate mihi, ut et ego veniens adorem eum. **9**
Qui cum audissent regem, abierunt, et ecce stella,
quam viderant in oriente, antecedebat eos, usque
dum veniens staret supra, ubi erat puer. **10** Videntes
autem stellam gavisi sunt gaudio magno valde. **11** Et
intrantes domum, invenerunt puerum cum Maria
matre ejus, et procidentes adoraverunt eum: et
apertis thesauris suis obtulerunt ei munera, aurum,
thus, et myrrham. **12** Et responso accepto in somnis
ne redirent ad Herodem, per aliam viam reversi
sunt in regionem suam. **13** Qui cum recessissent,
ecce angelus Domini apparuit in somnis Joseph,
dicens: Surge, et accipe puerum, et matrem ejus, et
fuge in Ægyptum, et esto ibi usque dum dicam tibi.
Futurum est enim ut Herodes quærat puerum ad
perdendum eum. **14** Qui consurgens accepit puerum
et matrem ejus nocte, et secessit in Ægyptum: **15** et
erat ibi usque ad obitum Herodis: ut adimpleretur
quod dictum est a Domino per prophetam dicentem:
Ex Ægypto vocavi filium meum. **16** Tunc Herodes
videns quoniam illusus esset a magis, iratus est
valde, et mittens occidit omnes pueros, qui erant in
Bethlehem, et in omnibus finibus ejus, a bimatu
et infra secundum tempus, quod exquisierat a
magis. **17** Tunc adimpletum est quod dictum est
per Jeremiam prophetam dicentem: **18** Vox in
Rama audita est ploratus, et ululatus multus: Rachel
plorans filios suos, et noluit consolari, quia non
sunt. **19** Defuncto autem Herode, ecce angelus
Domini apparuit in somnis Joseph in Ægypto, **20**

dicens: Surge, et accipe puerum, et matrem ejus,
et vade in terram Israël: defuncti sunt enim qui
quærebant animam pueri. 21 Qui consurgens,
accepit puerum, et matrem ejus, et venit in terram
Israël. 22 Audiens autem quod Archelaus regnaret
in Judæa pro Herode patre suo, timuit illo ire: et
admonitus in somnis, secessit in partes Galilææ.
23 Et veniens habitavit in civitate quæ vocatur
Nazareth: ut adimpleretur quod dictum est per
prophetas: Quoniam Nazaræus vocabitur.

3 In diebus autem illis venit Joannes Baptista
prædicans in deserto Judææ, 2 et dicens:
Pœnitentiam agite: appropinquavit enim regnum
cælorum. 3 Hic est enim, qui dictus est per Isaiam
prophetam dicentem: Vox clamantis in deserto:
Parate viam Domini; rectas facite semitas ejus. 4
Ipse autem Joannes habebat vestimentum de pilis
camelorum, et zonam pelliceam circa lumbos suos:
esca autem ejus erat locustæ, et mel silvestre. 5 Tunc
exibat ad eum Jerosolyma, et omnis Judæa, et omnis
regio circa Jordanem; 6 et baptizabantur ab eo in
Jordane, confitentes peccata sua. 7 Videns autem
multos pharisæorum, et sadducæorum, venientes
ad baptismum suum, dixit eis: Progenies viperarum,
quis demonstravit vobis fugere a ventura ira? 8
Facite ergo fructum dignum pœnitentiæ. 9 Et ne
velitis dicere intra vos: Patrem habemus Abraham.
Dico enim vobis quoniam potens est Deus de
lapidibus istis suscitare filios Abrahæ. 10 Jam enim
securis ad radicem arborum posita est. Omnis ergo
arbor, quæ non facit fructum bonum, excidetur,
et in ignem mittetur. 11 Ego quidem baptizo
vos in aqua in pœnitentiam: qui autem post me
venturus est, fortior me est, cujus non sum dignus
calceamenta portare: ipse vos baptizabit in Spiritu
Sancto, et igni. 12 Cujus ventilabrum in manu
sua: et permundabit aream suam: et congregabit
triticum suum in horreum, paleas autem comburet
igni inextinguibili. 13 Tunc venit Jesus a Galilæa in
Jordanem ad Joannem, ut baptizaretur ab eo. 14
Joannes autem prohibebat eum, dicens: Ego a te
debeo baptizari, et tu venis ad me? 15 Respondens
autem Jesus, dixit ei: Sine modo: sic enim decet
nos implere omnem justitiam. Tunc dimisit eum.
16 Baptizatus autem Jesus, confestim ascendit de
aqua, et ecce aperti sunt ei cæli: et vidit Spiritum
Dei descendentem sicut columbam, et venientem
super se. 17 Et ecce vox de cælis dicens: Hic est
Filius meus dilectus, in quo mihi complacui.

4 Tunc Jesus ductus est in desertum a Spiritu,
ut tentaretur a diabolo. 2 Et cum jejunasset
quadraginta diebus, et quadraginta noctibus, postea
esuriit. 3 Et accedens tentator dixit ei: Si Filius Dei
es, dic ut lapides isti panes fiant. 4 Qui respondens
dixit: Scriptum est: Non in solo pane vivit homo,
sed in omni verbo, quod procedit de ore Dei. 5 Tunc
assumpsit eum diabolus in sanctam civitatem, et
statuit eum super pinnaculum templi, 6 et dixit
ei: Si Filius Dei es, mitte te deorsum. Scriptum
est enim: Quia angelis suis mandavit de te, et in
manibus tollent te, ne forte offendas ad lapidem
pedem tuum. 7 Ait illi Jesus: Rursum scriptum
est: Non tentabis Dominum Deum tuum. 8 Iterum
assumpsit eum diabolus in montem excelsum valde:
et ostendit ei omnia regna mundi, et gloriam
eorum, 9 et dixit ei: Hæc omnia tibi dabo, si cadens
adoraveris me. 10 Tunc dicit ei Jesus: Vade Satana:
Scriptum est enim: Dominum Deum tuum adorabis,
et illi soli servies. 11 Tunc reliquit eum diabolus: et
ecce angeli accesserunt, et ministrabant ei. 12 Cum
autem audisset Jesus quod Joannes traditus esset,
secessit in Galilæam: 13 et, relicta civitate Nazareth,
venit, et habitavit in Capharnaum maritima, in
finibus Zabulon et Nephthalim: 14 ut adimpleretur
quod dictum est per Isaiam prophetam: 15 Terra
Zabulon, et terra Nephthalim, via maris trans
Jordanem, Galilæa gentium: 16 populus, qui sedebat
in tenebris, vidit lucem magnam: et sedentibus in
regione umbræ mortis, lux orta est eis. 17 Exinde
cœpit Jesus prædicare, et dicere: Pœnitentiam
agite: appropinquavit enim regnum cælorum. 18
Ambulans autem Jesus juxta mare Galilææ, vidit
duos fratres, Simonem, qui vocatur Petrus, et
Andream fratrem ejus, mittentes rete in mare (erant
enim piscatores), 19 et ait illis: Venite post me,
et faciam vos fieri piscatores hominum. 20 At illi
continuo relictis retibus secuti sunt eum. 21 Et
procedens inde, vidit alios duos fratres, Jacobum
Zebedæi, et Joannem fratrem ejus, in navi cum
Zebedæo patre eorum, reficientes retia sua: et
vocavit eos. 22 Illi autem statim relictis retibus
et patre, secuti sunt eum. 23 Et circuibat Jesus
totam Galilæam, docens in synagogis eorum, et
prædicans Evangelium regni: et sanans omnem
languorem, et omnem infirmitatem in populo. 24
Et abiit opinio ejus in totam Syriam, et obtulerunt
ei omnes male habentes, variis languoribus, et
tormentis comprehensos, et qui dæmonia habebant,
et lunaticos, et paralyticos, et curavit eos: 25
et secutæ sunt eum turbæ multæ de Galilæa, et
Decapoli, et de Jerosolymis, et de Judæa, et de trans
Jordanem.

5 Videns autem Jesus turbas, ascendit in montem,
et cum sedisset, accesserunt ad eum discipuli
ejus, **2** et aperiens os suum docebat eos dicens:
3 Beati pauperes spiritu: quoniam ipsorum est
regnum cælorum. **4** Beati mites: quoniam ipsi
possidebunt terram. **5** Beati qui lugent: quoniam
ipsi consolabuntur. **6** Beati qui esuriunt et
sitiunt justitiam: quoniam ipsi saturabuntur. **7**
Beati misericordes: quoniam ipsi misericordiam
consequentur. **8** Beati mundo corde: quoniam ipsi
Deum videbunt. **9** Beati pacifici: quoniam filii Dei
vocabuntur. **10** Beati qui persecutionem patiuntur
propter justitiam: quoniam ipsorum est regnum
cælorum. **11** Beati estis cum maledixerint vobis,
et persecuti vos fuerint, et dixerint omne malum
adversum vos mentientes, propter me: **12** gaudete,
et exsultate, quoniam merces vestra copiosa est
in cælis. Sic enim persecuti sunt prophetas, qui
fuerunt ante vos. **13** Vos estis sal terræ. Quod si
sal evanuerit, in quo salietur? ad nihilum valet
ultra, nisi ut mittatur foras, et conculcetur ab
hominibus. **14** Vos estis lux mundi. Non potest
civitas abscondi supra montem posita, **15** neque
accendunt lucernam, et ponunt eam sub modio, sed
super candelabrum, ut luceat omnibus qui in domo
sunt. **16** Sic luceat lux vestra coram hominibus: ut
videant opera vestra bona, et glorificent Patrem
vestrum, qui in cælis est. **17** Nolite putare quoniam
veni solvere legem aut prophetas: non veni solvere,
sed adimplere. **18** Amen quippe dico vobis, donec
transeat cælum et terra, jota unum aut unus apex
non præteribit a lege, donec omnia fiant. **19** Qui ergo
solverit unum de mandatis istis minimis, et docuerit
sic homines, minimus vocabitur in regno cælorum:
qui autem fecerit et docuerit, hic magnus vocabitur
in regno cælorum. **20** Dico enim vobis, quia nisi
abundaverit justitia vestra plus quam scribarum et
pharisæorum, non intrabitis in regnum cælorum. **21**
Audistis quia dictum est antiquis: Non occides: qui
autem occiderit, reus erit judicio. **22** Ego autem dico
vobis: quia omnis qui irascitur fratri suo, reus erit
judicio. Qui autem dixerit fratri suo, raca: reus erit
concilio. Qui autem dixerit, fatue: reus erit gehennæ
ignis. **(Geenna g1067)** **23** Si ergo offers munus tuum
ad altare, et ibi recordatus fueris quia frater tuus
habet aliquid adversum te: **24** relinque ibi munus
tuum ante altare, et vade prius reconciliari fratri
tuo: et tunc veniens offeres munus tuum. **25** Esto
consentiens adversario tuo cito dum es in via cum
eo: ne forte tradat te adversarius judici, et judex
tradat te ministro: et in carcerem mittaris. **26** Amen
dico tibi, non exies inde, donec reddas novissimum
quadrantem. **27** Audistis quia dictum est antiquis:
Non mœchaberis. **28** Ego autem dico vobis: quia
omnis qui viderit mulierem ad concupiscendum
eam, jam mœchatus est eam in corde suo. **29** Quod
si oculus tuus dexter scandalizat te, erue eum, et
projice abs te: expedit enim tibi ut pereat unum
membrorum tuorum, quam totum corpus tuum
mittatur in gehennam. **(Geenna g1067)** **30** Et si dextra
manus tua scandalizat te, abscide eam, et projice abs
te: expedit enim tibi ut pereat unum membrorum
tuorum, quam totum corpus tuum eat in gehennam.
(Geenna g1067) **31** Dictum est autem: Quicumque
dimiserit uxorem suam, det ei libellum repudii.
32 Ego autem dico vobis: quia omnis qui dimiserit
uxorem suam, excepta fornicationis causa, facit
eam mœchari: et qui dimissam duxerit, adulterat.
33 Iterum audistis quia dictum est antiquis: Non
perjurabis: reddes autem Domino juramenta tua. **34**
Ego autem dico vobis, non jurare omnino, neque
per cælum, quia thronus Dei est: **35** neque per
terram, quia scabellum est pedum ejus: neque per
Jerosolymam, quia civitas est magni regis: **36** neque
per caput tuum juraveris, quia non potes unum
capillum album facere, aut nigrum. **37** Sit autem
sermo vester, est, est: non, non: quod autem his
abundantius est, a malo est. **38** Audistis quia dictum
est: Oculum pro oculo, et dentem pro dente. **39**
Ego autem dico vobis, non resistere malo: sed si
quis te percusserit in dexteram maxillam tuam,
præbe illi et alteram: **40** et ei, qui vult tecum judicio
contendere, et tunicam tuam tollere, dimitte ei
et pallium: **41** et quicumque te angariaverit mille
passus, vade cum illo et alia duo. **42** Qui petit a
te, da ei: et volenti mutuari a te, ne avertaris. **43**
Audistis quia dictum est: Diliges proximum tuum,
et odio habebis inimicum tuum. **44** Ego autem
dico vobis: diligite inimicos vestros, benefacite his
qui oderunt vos, et orate pro persequentibus et
calumniantibus vos: **45** ut sitis filii Patris vestri, qui
in cælis est: qui solem suum oriri facit super bonos
et malos: et pluit super justos et injustos. **46** Si
enim diligitis eos qui vos diligunt, quam mercedem
habebitis? nonne et publicani hoc faciunt? **47** Et si
salutaveritis fratres vestros tantum, quid amplius
facitis? nonne et ethnici hoc faciunt? **48** Estote ergo
vos perfecti, sicut et Pater vester cælestis perfectus
est.

6 Attendite ne justitiam vestram faciatis coram
hominibus, ut videamini ab eis: alioquin
mercedem non habebitis apud Patrem vestrum qui
in cælis est. **2** Cum ergo facis eleemosynam, noli tuba
canere ante te, sicut hypocritæ faciunt in synagogis,
et in vicis, ut honorificentur ab hominibus. Amen

dico vobis, receperunt mercedem suam. **3** Te autem
faciente eleemosynam, nesciat sinistra tua quid
faciat dextera tua: **4** ut sit eleemosyna tua in
abscondito, et Pater tuus, qui videt in abscondito,
reddet tibi. **5** Et cum oratis, non eritis sicut
hypocritæ qui amant in synagogis et in angulis
platearum stantes orare, ut videantur ab hominibus:
amen dico vobis, receperunt mercedem suam. **6**
Tu autem cum oraveris, intra in cubiculum tuum,
et clauso ostio, ora Patrem tuum in abscondito:
et Pater tuus, qui videt in abscondito, reddet
tibi. **7** Orantes autem, nolite multum loqui, sicut
ethnici, putant enim quod in multiloquio suo
exaudiantur. **8** Nolite ergo assimilari eis: scit enim
Pater vester, quid opus sit vobis, antequam petatis
eum. **9** Sic ergo vos orabitis: Pater noster, qui es
in cælis, sanctificetur nomen tuum. **10** Adveniat
regnum tuum; fiat voluntas tua, sicut in cælo et
in terra. **11** Panem nostrum supersubstantialem
da nobis hodie, **12** et dimitte nobis debita nostra,
sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. **13**
Et ne nos inducas in tentationem, sed libera nos
a malo. Amen. **14** Si enim dimiseritis hominibus
peccata eorum: dimittet et vobis Pater vester
cælestis delicta vestra. **15** Si autem non dimiseritis
hominibus: nec Pater vester dimittet vobis peccata
vestra. **16** Cum autem jejunatis, nolite fieri sicut
hypocritæ, tristes. Exterminant enim facies suas, ut
appareant hominibus jejunantes. Amen dico vobis,
quia receperunt mercedem suam. **17** Tu autem, cum
jejunas, unge caput tuum, et faciem tuam lava, **18** ne
videaris hominibus jejunans, sed Patri tuo, qui est
in abscondito: et Pater tuus, qui videt in abscondito,
reddet tibi. **19** Nolite thesaurizare vobis thesauros
in terra: ubi ærugo, et tinea demolitur: et ubi fures
effodiunt, et furantur. **20** Thesaurizate autem vobis
thesauros in cælo, ubi neque ærugo, neque tinea
demolitur, et ubi fures non effodiunt, nec furantur.
21 Ubi enim est thesaurus tuus, ibi est et cor tuum.
22 Lucerna corporis tui est oculus tuus. Si oculus
tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum
erit. **23** Si autem oculus tuus fuerit nequam, totum
corpus tuum tenebrosum erit. Si ergo lumen, quod
in te est, tenebræ sunt: ipsæ tenebræ quantæ erunt?
24 Nemo potest duobus dominis servire: aut enim
unum odio habebit, et alterum diliget: aut unum
sustinebit, et alterum contemnet. Non potestis
Deo servire et mammonæ. **25** Ideo dico vobis, ne
solliciti sitis animæ vestræ quid manducetis, neque
corpori vestro quid induamini. Nonne anima plus
est quam esca, et corpus plus quam vestimentum?
26 Respicite volatilia cæli, quoniam non serunt,
neque metunt, neque congregant in horrea: et
Pater vester cælestis pascit illa. Nonne vos magis
pluris estis illis? **27** Quis autem vestrum cogitans
potest adjicere ad staturam suam cubitum unum?
28 Et de vestimento quid solliciti estis? Considerate
lilia agri quomodo crescunt: non laborant, neque
nent. **29** Dico autem vobis, quoniam nec Salomon in
omni gloria sua coopertus est sicut unum ex istis.
30 Si autem fœnum agri, quod hodie est, et cras in
clibanum mittitur, Deus sic vestit, quanto magis vos
modicæ fidei? **31** Nolite ergo solliciti esse, dicentes:
Quid manducabimus, aut quid bibemus, aut quo
operiemur? **32** hæc enim omnia gentes inquirunt.
Scit enim Pater vester, quia his omnibus indigetis.
33 Quærite ergo primum regnum Dei, et justitiam
ejus: et hæc omnia adjicientur vobis. **34** Nolite
ergo solliciti esse in crastinum. Crastinus enim dies
sollicitus erit sibi ipsi: sufficit diei malitia sua.

7 Nolite judicare, ut non judicemini. **2** In quo
enim judicio judicaveritis, judicabimini: et in
qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis. **3**
Quid autem vides festucam in oculo fratris tui, et
trabem in oculo tuo non vides? **4** aut quomodo
dicis fratri tuo: Sine ejiciam festucam de oculo
tuo, et ecce trabs est in oculo tuo? **5** Hypocrita,
ejice primum trabem de oculo tuo, et tunc videbis
ejicere festucam de oculo fratris tui. **6** Nolite dare
sanctum canibus: neque mittatis margaritas vestras
ante porcos, ne forte conculcent eas pedibus suis,
et conversi dirumpant vos. **7** Petite, et dabitur
vobis: quærite, et invenietis: pulsate, et aperietur
vobis. **8** Omnis enim qui petit, accipit: et qui quærit,
invenit: et pulsanti aperietur. **9** Aut quis est ex
vobis homo, quem si petierit filius suus panem,
numquid lapidem porriget ei? **10** aut si piscem
petierit, numquid serpentem porriget ei? **11** Si
ergo vos, cum sitis mali, nostis bona data dare
filiis vestris: quanto magis Pater vester, qui in
cælis est, dabit bona petentibus se? **12** Omnia ergo
quæcumque vultis ut faciant vobis homines, et
vos facite illis. Hæc est enim lex, et prophetæ. **13**
Intrate per angustam portam: quia lata porta, et
spatiosa via est, quæ ducit ad perditionem, et multi
sunt qui intrant per eam. **14** Quam angusta porta, et
arcta via est, quæ ducit ad vitam: et pauci sunt qui
inveniunt eam! **15** Attendite a falsis prophetis, qui
veniunt ad vos in vestimentis ovium, intrinsecus
autem sunt lupi rapaces: **16** a fructibus eorum
cognoscetis eos. Numquid colligunt de spinis uvas,
aut de tribulis ficus? **17** Sic omnis arbor bona
fructus bonos facit: mala autem arbor malos fructus
facit. **18** Non potest arbor bona malos fructus facere:
neque arbor mala bonos fructus facere. **19** Omnis

arbor, quæ non facit fructum bonum, excidetur,
et in ignem mittetur. 20 Igitur ex fructibus eorum
cognoscetis eos. 21 Non omnis qui dicit mihi,
Domine, Domine, intrabit in regnum cælorum: sed
qui facit voluntatem Patris mei, qui in cælis est,
ipse intrabit in regnum cælorum. 22 Multi dicent
mihi in illa die: Domine, Domine, nonne in nomine
tuo prophetavimus, et in nomine tuo dæmonia
ejecimus, et in nomine tuo virtutes multas fecimus?
23 Et tunc confitebor illis: Quia numquam novi
vos: discedite a me, qui operamini iniquitatem. 24
Omnis ergo qui audit verba mea hæc, et facit ea,
assimilabitur viro sapienti, qui ædificavit domum
suam supra petram, 25 et descendit pluvia, et
venerunt flumina, et flaverunt venti, et irruerunt
in domum illam, et non cecidit: fundata enim erat
super petram. 26 Et omnis qui audit verba mea hæc,
et non facit ea, similis erit viro stulto, qui ædificavit
domum suam super arenam: 27 et descendit pluvia,
et venerunt flumina, et flaverunt venti, et irruerunt
in domum illam, et cecidit, et fuit ruina illius
magna. 28 Et factum est: cum consummasset Jesus
verba hæc, admirabantur turbæ super doctrina
ejus. 29 Erat enim docens eos sicut potestatem
habens, et non sicut scribæ eorum, et pharisæi.

8 Cum autem descendisset de monte, secutæ sunt
eum turbæ multæ: 2 et ecce leprosus veniens,
adorabat eum, dicens: Domine, si vis, potes me
mundare. 3 Et extendens Jesus manum, tetigit eum,
dicens: Volo: mundare. Et confestim mundata est
lepra ejus. 4 Et ait illi Jesus: Vide, nemini dixeris:
sed vade, ostende te sacerdoti, et offer munus, quod
præcepit Moyses, in testimonium illis. 5 Cum autem
introisset Capharnaum, accessit ad eum centurio,
rogans eum, 6 et dicens: Domine, puer meus jacet
in domo paralyticus, et male torquetur. 7 Et ait illi
Jesus: Ego veniam, et curabo eum. 8 Et respondens
centurio, ait: Domine, non sum dignus ut intres sub
tectum meum: sed tantum dic verbo, et sanabitur
puer meus. 9 Nam et ego homo sum sub potestate
constitutus, habens sub me milites, et dico huic:
Vade, et vadit: et alii: Veni, et venit: et servo meo:
Fac hoc, et facit. 10 Audiens autem Jesus miratus
est, et sequentibus se dixit: Amen dico vobis, non
inveni tantam fidem in Israël. 11 Dico autem vobis,
quod multi ab oriente et occidente venient, et
recumbent cum Abraham, et Isaac, et Jacob in regno
cælorum: 12 filii autem regni ejicientur in tenebras
exteriores: ibi erit fletus et stridor dentium. 13
Et dixit Jesus centurioni: Vade, et sicut credidisti,
fiat tibi. Et sanatus est puer in illa hora. 14 Et cum
venisset Jesus in domum Petri, vidit socrum ejus
jacentem, et febricitantem: 15 et tetigit manum
ejus, et dimisit eam febris, et surrexit, et ministrabat
eis. 16 Vespere autem facto, obtulerunt ei multos
dæmonia habentes: et ejiciebat spiritus verbo, et
omnes male habentes curavit: 17 ut adimpleretur
quod dictum est per Isaiam prophetam, dicentem:
Ipse infirmitates nostras accepit: et ægrotationes
nostras portavit. 18 Videns autem Jesus turbas
multas circum se, jussit ire trans fretum. 19 Et
accedens unus scriba, ait illi: Magister, sequar te,
quocumque ieris. 20 Et dicit ei Jesus: Vulpes foveas
habent, et volucres cæli nidos; Filius autem hominis
non habet ubi caput reclinet. 21 Alius autem de
discipulis ejus ait illi: Domine, permitte me primum
ire, et sepelire patrem meum. 22 Jesus autem ait illi:
Sequere me, et dimitte mortuos sepelire mortuos
suos. 23 Et ascendente eo in naviculam, secuti sunt
eum discipuli ejus: 24 et ecce motus magnus factus
est in mari, ita ut navicula operiretur fluctibus: ipse
vero dormiebat. 25 Et accesserunt ad eum discipuli
ejus, et suscitaverunt eum, dicentes: Domine, salva
nos: perimus. 26 Et dicit eis Jesus: Quid timidi estis,
modicæ fidei? Tunc surgens imperavit ventis, et
mari, et facta est tranquillitas magna. 27 Porro
homines mirati sunt, dicentes: Qualis est hic, quia
venti et mare obediunt ei? 28 Et cum venisset trans
fretum in regionem Gerasenorum, occurrerunt ei
duo habentes dæmonia, de monumentis exeuntes,
sævi nimis, ita ut nemo posset transire per viam
illam. 29 Et ecce clamaverunt, dicentes: Quid nobis
et tibi, Jesu fili Dei? Venisti huc ante tempus
torquere nos? 30 Erat autem non longe ab illis grex
multorum porcorum pascens. 31 Dæmones autem
rogabant eum, dicentes: Si ejicis nos hinc, mitte
nos in gregem porcorum. 32 Et ait illis: Ite. At illi
exeuntes abierunt in porcos, et ecce impetu abiit
totus grex per præceps in mare: et mortui sunt in
aquis. 33 Pastores autem fugerunt: et venientes
in civitatem, nuntiaverunt omnia, et de eis qui
dæmonia habuerant. 34 Et ecce tota civitas exiit
obviam Jesu: et viso eo, rogabant ut transiret a
finibus eorum.

9 Et ascendens in naviculam, transfretavit, et
venit in civitatem suam. 2 Et ecce offerebant ei
paralyticum jacentem in lecto. Et videns Jesus fidem
illorum, dixit paralytico: Confide fili, remittuntur
tibi peccata tua. 3 Et ecce quidam de scribis dixerunt
intra se: Hic blasphemat. 4 Et cum vidisset Jesus
cogitationes eorum, dixit: Ut quid cogitatis mala
in cordibus vestris? 5 Quid est facilius dicere:
Dimittuntur tibi peccata tua: an dicere: Surge, et
ambula? 6 Ut autem sciatis, quia Filius hominis

habet potestatem in terra dimittendi peccata, tunc
ait paralytico: Surge, tolle lectum tuum, et vade
in domum tuam. 7 Et surrexit, et abiit in domum
suam. 8 Videntes autem turbæ timuerunt, et
glorificaverunt Deum, qui dedit potestatem talem
hominibus. 9 Et, cum transiret inde Jesus, vidit
hominem sedentem in telonio, Matthæum nomine.
Et ait illi: Sequere me. Et surgens, secutus est eum.
10 Et factum est, discumbente eo in domo, ecce multi
publicani et peccatores venientes, discumbebant
cum Jesu, et discipulis ejus. 11 Et videntes pharisæi,
dicebant discipulis ejus: Quare cum publicanis et
peccatoribus manducat magister vester? 12 At Jesus
audiens, ait: Non est opus valentibus medicus, sed
male habentibus. 13 Euntes autem discite quid
est: Misericordiam volo, et non sacrificium. Non
enim veni vocare justos, sed peccatores. 14 Tunc
accesserunt ad eum discipuli Joannis, dicentes:
Quare nos, et pharisæi, jejunamus frequenter:
discipuli autem tui non jejunant? 15 Et ait illis Jesus:
Numquid possunt filii sponsi lugere, quamdiu cum
illis est sponsus? Venient autem dies cum auferetur
ab eis sponsus: et tunc jejunabunt. 16 Nemo autem
immittit commissuram panni rudis in vestimentum
vetus: tollit enim plenitudinem ejus a vestimento, et
pejor scissura fit. 17 Neque mittunt vinum novum in
utres veteres: alioquin rumpuntur utres, et vinum
effunditur, et utres pereunt. Sed vinum novum in
utres novos mittunt: et ambo conservantur. 18 Hæc
illo loquente ad eos, ecce princeps unus accessit,
et adorabat eum, dicens: Domine, filia mea modo
defuncta est: sed veni, impone manum tuam super
eam, et vivet. 19 Et surgens Jesus, sequebatur eum,
et discipuli ejus. 20 Et ecce mulier, quæ sanguinis
fluxum patiebatur duodecim annis, accessit retro,
et tetigit fimbriam vestimenti ejus. 21 Dicebat enim
intra se: Si tetigero tantum vestimentum ejus, salva
ero. 22 At Jesus conversus, et videns eam, dixit:
Confide, filia, fides tua te salvam fecit. Et salva
facta est mulier ex illa hora. 23 Et cum venisset
Jesus in domum principis, et vidisset tibicines et
turbam tumultuantem, dicebat: 24 Recedite: non
est enim mortua puella, sed dormit. Et deridebant
eum. 25 Et cum ejecta esset turba, intravit: et tenuit
manum ejus, et surrexit puella. 26 Et exiit fama
hæc in universam terram illam. 27 Et transeunte
inde Jesu, secuti sunt eum duo cæci, clamantes,
et dicentes: Miserere nostri, fili David. 28 Cum
autem venisset domum, accesserunt ad eum cæci.
Et dicit eis Jesus: Creditis quia hoc possum facere
vobis? Dicunt ei: Utique, Domine. 29 Tunc tetigit
oculos eorum, dicens: Secundum fidem vestram, fiat
vobis. 30 Et aperti sunt oculi eorum: et comminatus
est illis Jesus, dicens: Videte ne quis sciat. 31 Illi
autem exeuntes, diffamaverunt eum in tota terra
illa. 32 Egressis autem illis, ecce obtulerunt ei
hominem mutum, dæmonium habentem. 33 Et
ejecto dæmonio, locutus est mutus, et miratæ sunt
turbæ, dicentes: Numquam apparuit sic in Israël. 34
Pharisæi autem dicebant: In principe dæmoniorum
ejicit dæmones. 35 Et circuibat Jesus omnes civitates,
et castella, docens in synagogis eorum, et prædicans
Evangelium regni, et curans omnem languorem,
et omnem infirmitatem. 36 Videns autem turbas,
misertus est eis: quia erant vexati, et jacentes
sicut oves non habentes pastorem. 37 Tunc dicit
discipulis suis: Messis quidem multa, operarii autem
pauci. 38 Rogate ergo Dominum messis, ut mittat
operarios in messem suam.

10 Et convocatis duodecim discipulis suis, dedit
illis potestatem spirituum immundorum, ut
ejicerent eos, et curarent omnem languorem,
et omnem infirmitatem. 2 Duodecim autem
Apostolorum nomina sunt hæc. Primus, Simon, qui
dicitur Petrus: et Andreas frater ejus, 3 Jacobus
Zebedæi, et Joannes frater ejus, Philippus, et
Bartholomæus, Thomas, et Matthæus publicanus,
Jacobus Alphæi, et Thaddæus, 4 Simon Chananæus,
et Judas Iscariotes, qui et tradidit eum. 5 Hos
duodecim misit Jesus, præcipiens eis, dicens: In viam
gentium ne abieritis, et in civitates Samaritanorum
ne intraveritis: 6 sed potius ite ad oves quæ
perierunt domus Israël. 7 Euntes autem prædicate,
dicentes: Quia appropinquavit regnum cælorum.
8 Infirmos curate, mortuos suscitate, leprosos
mundate, dæmones ejicite: gratis accepistis, gratis
date. 9 Nolite possidere aurum, neque argentum,
neque pecuniam in zonis vestris: 10 non peram in
via, neque duas tunicas, neque calceamenta, neque
virgam: dignus enim est operarius cibo suo. 11
In quamcumque autem civitatem aut castellum
intraveritis, interrogate, quis in ea dignus sit: et ibi
manete donec exeatis. 12 Intrantes autem in domum,
salutate eam, dicentes: Pax huic domui. 13 Et
siquidem fuerit domus illa digna, veniet pax vestra
super eam: si autem non fuerit digna, pax vestra
revertetur ad vos. 14 Et quicumque non receperit
vos, neque audierit sermones vestros: exeuntes
foras de domo, vel civitate, excutite pulverem de
pedibus vestris. 15 Amen dico vobis: Tolerabilius
erit terræ Sodomorum et Gomorrhæorum in die
judicii, quam illi civitati. 16 Ecce ego mitto vos
sicut oves in medio luporum. Estote ergo prudentes
sicut serpentes, et simplices sicut columbæ. 17
Cavete autem ab hominibus. Tradent enim vos in

conciliis, et in synagogis suis flagellabunt vos: 18
et ad præsides, et ad reges ducemini propter me
in testimonium illis, et gentibus. 19 Cum autem
tradent vos, nolite cogitare quomodo, aut quid
loquamini: dabitur enim vobis in illa hora, quid
loquamini: 20 non enim vos estis qui loquimini,
sed Spiritus Patris vestri, qui loquitur in vobis. 21
Tradet autem frater fratrem in mortem, et pater
filium: et insurgent filii in parentes, et morte
eos afficient: 22 et eritis odio omnibus propter
nomen meum: qui autem perseveraverit usque in
finem, hic salvus erit. 23 Cum autem persequentur
vos in civitate ista, fugite in aliam. Amen dico
vobis, non consummabitis civitates Israël, donec
veniat Filius hominis. 24 Non est discipulus super
magistrum, nec servus super dominum suum: 25
sufficit discipulo ut sit sicut magister ejus, et servo,
sicut dominus ejus. Si patremfamilias Beelzebub
vocaverunt, quanto magis domesticos ejus? 26 Ne
ergo timueritis eos. Nihil enim est opertum, quod
non revelabitur: et occultum, quod non scietur.
27 Quod dico vobis in tenebris, dicite in lumine:
et quod in aure auditis, prædicate super tecta. 28
Et nolite timere eos qui occidunt corpus, animam
autem non possunt occidere: sed potius timete
eum, qui potest et animam et corpus perdere in
gehennam. (Geenna g1067) 29 Nonne duo passeres
asse veneunt? et unus ex illis non cadet super
terram sine Patre vestro. 30 Vestri autem capilli
capitis omnes numerati sunt. 31 Nolite ergo timere:
multis passeribus meliores estis vos. 32 Omnis ergo
qui confitebitur me coram hominibus, confitebor et
ego eum coram Patre meo, qui in cælis est. 33 Qui
autem negaverit me coram hominibus, negabo et
ego eum coram Patre meo, qui in cælis est. 34 Nolite
arbitrari quia pacem venerim mittere in terram:
non veni pacem mittere, sed gladium: 35 veni
enim separare hominem adversus patrem suum, et
filiam adversus matrem suam, et nurum adversus
socrum suam: 36 et inimici hominis, domestici ejus.
37 Qui amat patrem aut matrem plus quam me,
non est me dignus: et qui amat filium aut filiam
super me, non est me dignus. 38 Et qui non accipit
crucem suam, et sequitur me, non est me dignus.
39 Qui invenit animam suam, perdet illam: et qui
perdiderit animam suam propter me, inveniet eam.
40 Qui recipit vos, me recipit: et qui me recipit,
recipit eum qui me misit. 41 Qui recipit prophetam
in nomine prophetæ, mercedem prophetæ accipiet:
et qui recipit justum in nomine justi, mercedem
justi accipiet. 42 Et quicumque potum dederit uni
ex minimis istis calicem aquæ frigidæ tantum in
nomine discipuli: amen dico vobis, non perdet
mercedem suam.

11 Et factum est, cum consummasset Jesus,
præcipiens duodecim discipulis suis, transiit
inde ut doceret, et prædicaret in civitatibus eorum.
2 Joannes autem cum audisset in vinculis opera
Christi, mittens duos de discipulis suis, 3 ait illi:
Tu es, qui venturus es, an alium exspectamus?
4 Et respondens Jesus ait illis: Euntes renuntiate
Joanni quæ audistis, et vidistis. 5 Cæci vident,
claudi ambulant, leprosi mundantur, surdi audiunt,
mortui resurgunt, pauperes evangelizantur: 6 et
beatus est, qui non fuerit scandalizatus in me.
7 Illis autem abeuntibus, cœpit Jesus dicere ad
turbas de Joanne: Quid existis in desertum videre?
arundinem vento agitatam? 8 Sed quid existis
videre? hominem mollibus vestitum? Ecce qui
mollibus vestiuntur, in domibus regum sunt. 9 Sed
quid existis videre? prophetam? Etiam dico vobis,
et plus quam prophetam. 10 Hic est enim de quo
scriptum est: Ecce ego mitto angelum meum ante
faciem tuam, qui præparabit viam tuam ante te. 11
Amen dico vobis, non surrexit inter natos mulierum
major Joanne Baptista: qui autem minor est in
regno cælorum, major est illo. 12 A diebus autem
Joannis Baptistæ usque nunc, regnum cælorum vim
patitur, et violenti rapiunt illud. 13 Omnes enim
prophetæ et lex usque ad Joannem prophetaverunt:
14 et si vultis recipere, ipse est Elias, qui venturus
est. 15 Qui habet aures audiendi, audiat. 16 Cui
autem similem æstimabo generationem istam?
Similis est pueris sedentibus in foro: qui clamantes
coæqualibus 17 dicunt: Cecinimus vobis, et non
saltastis: lamentavimus, et non planxistis. 18
Venit enim Joannes neque manducans, neque
bibens, et dicunt: Dæmonium habet. 19 Venit
Filius hominis manducans, et bibens, et dicunt:
Ecce homo vorax, et potator vini, publicanorum et
peccatorum amicus. Et justificata est sapientia a
filiis suis. 20 Tunc cœpit exprobrare civitatibus, in
quibus factæ sunt plurimæ virtutes ejus, quia non
egissent pœnitentiam: 21 Væ tibi Corozain, væ tibi
Bethsaida: quia, si in Tyro et Sidone factæ essent
virtutes quæ factæ sunt in vobis, olim in cilicio et
cinere pœnitentiam egissent. 22 Verumtamen dico
vobis: Tyro et Sidoni remissius erit in die judicii,
quam vobis. 23 Et tu Capharnaum, numquid usque
in cælum exaltaberis? usque in infernum descendes,
quia si in Sodomis factæ fuissent virtutes quæ factæ
sunt in te, forte mansissent usque in hanc diem.
(Hadēs g86) 24 Verumtamen dico vobis, quia terræ
Sodomorum remissius erit in die judicii, quam tibi.

25 In illo tempore respondens Jesus dixit: Confiteor
tibi, Pater, Domine cæli et terræ, quia abscondisti
hæc a sapientibus, et prudentibus, et revelasti ea
parvulis. 26 Ita Pater: quoniam sic fuit placitum
ante te. 27 Omnia mihi tradita sunt a Patre meo. Et
nemo novit Filium, nisi Pater: neque Patrem quis
novit, nisi Filius, et cui voluerit Filius revelare. 28
Venite ad me omnes qui laboratis, et onerati estis,
et ego reficiam vos. 29 Tollite jugum meum super
vos, et discite a me, quia mitis sum, et humilis
corde: et invenietis requiem animabus vestris. 30
Jugum enim meum suave est, et onus meum leve.

12 In illo tempore abiit Jesus per sata sabbato:
discipuli autem ejus esurientes cœperunt
vellere spicas, et manducare. 2 Pharisæi autem
videntes, dixerunt ei: Ecce discipuli tui faciunt quod
non licet facere sabbatis. 3 At ille dixit eis: Non
legistis quid fecerit David, quando esuriit, et qui
cum eo erant: 4 quomodo intravit in domum Dei,
et panes propositionis comedit, quos non licebat
ei edere, neque his qui cum eo erant, nisi solis
sacerdotibus? 5 aut non legistis in lege quia sabbatis
sacerdotes in templo sabbatum violant, et sine
crimine sunt? 6 Dico autem vobis, quia templo major
est hic. 7 Si autem sciretis, quid est: Misericordiam
volo, et non sacrificium: numquam condemnassetis
innocentes: 8 dominus enim est Filius hominis
etiam sabbati. 9 Et cum inde transisset, venit in
synagogam eorum. 10 Et ecce homo manum habens
aridam, et interrogabant eum, dicentes: Si licet
sabbatis curare? ut accusarent eum. 11 Ipse autem
dixit illis: Quis erit ex vobis homo, qui habeat ovem
unam, et si ceciderit hæc sabbatis in foveam, nonne
tenebit et levabit eam? 12 Quanto magis melior
est homo ove? itaque licet sabbatis benefacere. 13
Tunc ait homini: Extende manum tuam. Et extendit,
et restituta est sanitati sicut altera. 14 Exeuntes
autem pharisæi, consilium faciebant adversus eum,
quomodo perderent eum. 15 Jesus autem sciens
recessit inde: et secuti sunt eum multi, et curavit
eos omnes: 16 et præcepit eis ne manifestum
eum facerent. 17 Ut adimpleretur quod dictum
est per Isaiam prophetam, dicentem: 18 Ecce puer
meus, quem elegi, dilectus meus, in quo bene
complacuit animæ meæ. Ponam spiritum meum
super eum, et judicium gentibus nuntiabit. 19 Non
contendet, neque clamabit, neque audiet aliquis in
plateis vocem ejus: 20 arundinem quassatam non
confringet, et linum fumigans non extinguet, donec
ejiciat ad victoriam judicium: 21 et in nomine ejus
gentes sperabunt. 22 Tunc oblatus est ei dæmonium
habens, cæcus, et mutus, et curavit eum ita ut
loqueretur, et videret. 23 Et stupebant omnes
turbæ, et dicebant: Numquid hic est filius David? 24
Pharisæi autem audientes, dixerunt: Hic non ejicit
dæmones nisi in Beelzebub principe dæmoniorum.
25 Jesus autem sciens cogitationes eorum, dixit
eis: Omne regnum divisum contra se desolabitur:
et omnis civitas vel domus divisa contra se, non
stabit. 26 Et si Satanas Satanam ejicit, adversus se
divisus est: quomodo ergo stabit regnum ejus? 27
Et si ego in Beelzebub ejicio dæmones, filii vestri
in quo ejiciunt? ideo ipsi judices vestri erunt. 28
Si autem ego in Spiritu Dei ejicio dæmones, igitur
pervenit in vos regnum Dei. 29 Aut quomodo
potest quisquam intrare in domum fortis, et vasa
ejus diripere, nisi prius alligaverit fortem? et tunc
domum illius diripiet. 30 Qui non est mecum, contra
me est; et qui non congregat mecum, spargit. 31
Ideo dico vobis: Omne peccatum et blasphemia
remittetur hominibus, Spiritus autem blasphemia
non remittetur. 32 Et quicumque dixerit verbum
contra Filium hominis, remittetur ei: qui autem
dixerit contra Spiritum Sanctum, non remittetur ei,
neque in hoc sæculo, neque in futuro. (aiōn g165) 33
Aut facite arborem bonam, et fructum ejus bonum:
aut facite arborem malam, et fructum ejus malum:
siquidem ex fructu arbor agnoscitur. 34 Progenies
viperarum, quomodo potestis bona loqui, cum sitis
mali? ex abundantia enim cordis os loquitur. 35
Bonus homo de bono thesauro profert bona: et
malus homo de malo thesauro profert mala. 36 Dico
autem vobis quoniam omne verbum otiosum, quod
locuti fuerint homines, reddent rationem de eo in
die judicii. 37 Ex verbis enim tuis justificaberis et ex
verbis tuis condemnaberis. 38 Tunc responderunt ei
quidam de scribis et pharisæis, dicentes: Magister,
volumus a te signum videre. 39 Qui respondens ait
illis: Generatio mala et adultera signum quærit: et
signum non dabitur ei, nisi signum Jonæ prophetæ.
40 Sicut enim fuit Jonas in ventre ceti tribus diebus,
et tribus noctibus, sic erit Filius hominis in corde
terræ tribus diebus et tribus noctibus. 41 Viri
Ninivitæ surgent in judicio cum generatione ista, et
condemnabunt eam: quia pœnitentiam egerunt in
prædicatione Jonæ, et ecce plus quam Jonas hic. 42
Regina austri surget in judicio cum generatione
ista, et condemnabit eam: quia venit a finibus terræ
audire sapientiam Salomonis, et ecce plus quam
Salomon hic. 43 Cum autem immundus spiritus
exierit ab homine, ambulat per loca arida, quærens
requiem, et non invenit. 44 Tunc dicit: Revertar
in domum meam, unde exivi. Et veniens invenit
eam vacantem, scopis mundatam, et ornatam. 45
Tunc vadit, et assumit septem alios spiritus secum

nequiores se, et intrantes habitant ibi: et fiunt
novissima hominis illius pejora prioribus. Sic erit et
generationi huic pessimæ. 46 Adhuc eo loquente
ad turbas, ecce mater ejus et fratres stabant foris,
quærentes loqui ei. 47 Dixit autem ei quidam: Ecce
mater tua, et fratres tui foris stant quærentes te.
48 At ipse respondens dicenti sibi, ait: Quæ est
mater mea, et qui sunt fratres mei? 49 Et extendens
manum in discipulos suos, dixit: Ecce mater mea, et
fratres mei. 50 Quicumque enim fecerit voluntatem
Patris mei, qui in cælis est, ipse meus frater, et
soror, et mater est.

13 In illo die exiens Jesus de domo, sedebat
secus mare. 2 Et congregatæ sunt ad eum
turbæ multæ, ita ut naviculam ascendens sederet:
et omnis turba stabat in littore, 3 et locutus
est eis multa in parabolis, dicens: Ecce exiit qui
seminat, seminare. 4 Et dum seminat, quædam
ceciderunt secus viam, et venerunt volucres cæli, et
comederunt ea. 5 Alia autem ceciderunt in petrosa,
ubi non habebant terram multam: et continuo
exorta sunt, quia non habebant altitudinem terræ: 6
sole autem orto æstuaverunt; et quia non habebant
radicem, aruerunt. 7 Alia autem ceciderunt in
spinas: et creverunt spinæ, et suffocaverunt ea. 8
Alia autem ceciderunt in terram bonam: et dabant
fructum, aliud centesimum, aliud sexagesimum,
aliud trigesimum. 9 Qui habet aures audiendi,
audiat. 10 Et accedentes discipuli dixerunt ei: Quare
in parabolis loqueris eis? 11 Qui respondens, ait
illis: Quia vobis datum est nosse mysteria regni
cælorum: illis autem non est datum. 12 Qui enim
habet, dabitur ei, et abundabit: qui autem non
habet, et quod habet auferetur ab eo. 13 Ideo in
parabolis loquor eis: quia videntes non vident, et
audientes non audiunt, neque intelligunt. 14 Et
adimpletur in eis prophetia Isaiæ, dicentis: Auditu
audietis, et non intelligetis: et videntes videbitis, et
non videbitis. 15 Incrassatum est enim cor populi
hujus, et auribus graviter audierunt, et oculos suos
clauserunt: nequando videant oculis, et auribus
audiant, et corde intelligant, et convertantur,
et sanem eos. 16 Vestri autem beati oculi quia
vident, et aures vestræ quia audiunt. 17 Amen
quippe dico vobis, quia multi prophetæ et justi
cupierunt videre quæ videtis, et non viderunt:
et audire quæ auditis, et non audierunt. 18 Vos
ergo audite parabolam seminantis. 19 Omnis qui
audit verbum regni, et non intelligit, venit malus,
et rapit quod seminatum est in corde ejus: hic
est qui secus viam seminatus est. 20 Qui autem
super petrosa seminatus est, hic est qui verbum
audit, et continuo cum gaudio accipit illud: 21 non
habet autem in se radicem, sed est temporalis: facta
autem tribulatione et persecutione propter verbum,
continuo scandalizatur. 22 Qui autem seminatus est
in spinis, hic est qui verbum audit, et sollicitudo
sæculi istius, et fallacia divitiarum suffocat verbum,
et sine fructu efficitur. (aiōn g165) 23 Qui vero in
terram bonam seminatus est, hic est qui audit
verbum, et intelligit, et fructum affert, et facit aliud
quidem centesimum, aliud autem sexagesimum,
aliud vero trigesimum. 24 Aliam parabolam
proposuit illis, dicens: Simile factum est regnum
cælorum homini, qui seminavit bonum semen in
agro suo: 25 cum autem dormirent homines, venit
inimicus ejus, et superseminavit zizania in medio
tritici, et abiit. 26 Cum autem crevisset herba, et
fructum fecisset, tunc apparuerunt et zizania. 27
Accedentes autem servi patrisfamilias, dixerunt
ei: Domine, nonne bonum semen seminasti in
agro tuo? unde ergo habet zizania? 28 Et ait illis:
Inimicus homo hoc fecit. Servi autem dixerunt
ei: Vis, imus, et colligimus ea? 29 Et ait: Non: ne
forte colligentes zizania, eradicetis simul cum eis
et triticum. 30 Sinite utraque crescere usque ad
messem, et in tempore messis dicam messoribus:
Colligite primum zizania, et alligate ea in fasciculos
ad comburendum: triticum autem congregate in
horreum meum. 31 Aliam parabolam proposuit eis
dicens: Simile est regnum cælorum grano sinapis,
quod accipiens homo seminavit in agro suo: 32
quod minimum quidem est omnibus seminibus:
cum autem creverit, majus est omnibus oleribus, et
fit arbor, ita ut volucres cæli veniant, et habitent
in ramis ejus. 33 Aliam parabolam locutus est
eis: Simile est regnum cælorum fermento, quod
acceptum mulier abscondit in farinæ satis tribus,
donec fermentatum est totum. 34 Hæc omnia
locutus est Jesus in parabolis ad turbas: et sine
parabolis non loquebatur eis: 35 ut impleretur quod
dictum erat per prophetam dicentem: Aperiam
in parabolis os meum; eructabo abscondita a
constitutione mundi. 36 Tunc, dimissis turbis, venit
in domum: et accesserunt ad eum discipuli ejus,
dicentes: Edissere nobis parabolam zizaniorum agri.
37 Qui respondens ait illis: Qui seminat bonum
semen, est Filius hominis. 38 Ager autem est
mundus. Bonum vero semen, hi sunt filii regni.
Zizania autem, filii sunt nequam. 39 Inimicus
autem, qui seminavit ea, est diabolus. Messis vero,
consummatio sæculi est. Messores autem, angeli
sunt. (aiōn g165) 40 Sicut ergo colliguntur zizania,
et igni comburuntur: sic erit in consummatione
sæculi. (aiōn g165) 41 Mittet Filius hominis angelos

suos, et colligent de regno ejus omnia scandala, et
eos qui faciunt iniquitatem: 42 et mittent eos in
caminum ignis. Ibi erit fletus et stridor dentium.
43 Tunc justi fulgebunt sicut sol in regno Patris
eorum. Qui habet aures audiendi, audiat. 44 Simile
est regnum cælorum thesauro abscondito in agro:
quem qui invenit homo, abscondit, et præ gaudio
illius vadit, et vendit universa quæ habet, et emit
agrum illum. 45 Iterum simile est regnum cælorum
homini negotiatori, quærenti bonas margaritas.
46 Inventa autem una pretiosa margarita, abiit,
et vendidit omnia quæ habuit, et emit eam. 47
Iterum simile est regnum cælorum sagenæ missæ
in mare, et ex omni genere piscium congreganti.
48 Quam, cum impleta esset, educentes, et secus
littus sedentes, elegerunt bonos in vasa, malos
autem foras miserunt. 49 Sic erit in consummatione
sæculi: exibunt angeli, et separabunt malos de
medio justorum, (aiōn g165) 50 et mittent eos in
caminum ignis: ibi erit fletus, et stridor dentium.
51 Intellexistis hæc omnia? Dicunt ei: Etiam. 52 Ait
illis: Ideo omnis scriba doctus in regno cælorum,
similis est homini patrifamilias, qui profert de
thesauro suo nova et vetera. 53 Et factum est,
cum consummasset Jesus parabolas istas, transiit
inde. 54 Et veniens in patriam suam, docebat eos in
synagogis eorum, ita ut mirarentur, et dicerent:
Unde huic sapientia hæc, et virtutes? 55 Nonne hic
est fabri filius? nonne mater ejus dicitur Maria, et
fratres ejus, Jacobus, et Joseph, et Simon, et Judas?
56 et sorores ejus, nonne omnes apud nos sunt?
unde ergo huic omnia ista? 57 Et scandalizabantur
in eo. Jesus autem dixit eis: Non est propheta sine
honore, nisi in patria sua, et in domo sua. 58 Et
non fecit ibi virtutes multas propter incredulitatem
illorum.

14 In illo tempore audivit Herodes tetrarcha
famam Jesu: 2 et ait pueris suis: Hic est Joannes
Baptista: ipse surrexit a mortuis, et ideo virtutes
operantur in eo. 3 Herodes enim tenuit Joannem,
et alligavit eum: et posuit in carcerem propter
Herodiadem uxorem fratris sui. 4 Dicebat enim illi
Joannes: Non licet tibi habere eam. 5 Et volens illum
occidere, timuit populum: quia sicut prophetam
eum habebant. 6 Die autem natalis Herodis saltavit
filia Herodiadis in medio, et placuit Herodi: 7 unde
cum juramento pollicitus est ei dare quodcumque
postulasset ab eo. 8 At illa præmonita a matre sua:
Da mihi, inquit, hic in disco caput Joannis Baptistæ.
9 Et contristatus est rex: propter juramentum
autem, et eos qui pariter recumbebant, jussit dari.
10 Misitque et decollavit Joannem in carcere. 11 Et
allatum est caput ejus in disco, et datum est puellæ,
et attulit matri suæ. 12 Et accedentes discipuli
ejus, tulerunt corpus ejus, et sepelierunt illud: et
venientes nuntiaverunt Jesu. 13 Quod cum audisset
Jesus, secessit inde in navicula, in locum desertum
seorsum: et cum audissent turbæ, secutæ sunt eum
pedestres de civitatibus. 14 Et exiens vidit turbam
multam, et misertus est eis, et curavit languidos
eorum. 15 Vespere autem facto, accesserunt ad
eum discipuli ejus, dicentes: Desertus est locus, et
hora jam præteriit: dimitte turbas, ut euntes in
castella, emant sibi escas. 16 Jesus autem dixit eis:
Non habent necesse ire: date illis vos manducare.
17 Responderunt ei: Non habemus hic nisi quinque
panes et duos pisces. 18 Qui ait eis: Afferte mihi
illos huc. 19 Et cum jussisset turbam discumbere
super fœnum, acceptis quinque panibus et duobus
piscibus, aspiciens in cælum benedixit, et fregit, et
dedit discipulis panes, discipuli autem turbis. 20 Et
manducaverunt omnes, et saturati sunt. Et tulerunt
reliquias, duodecim cophinos fragmentorum plenos.
21 Manducantium autem fuit numerus quinque
millia virorum, exceptis mulieribus et parvulis. 22
Et statim compulit Jesus discipulos ascendere in
naviculam, et præcedere eum trans fretum, donec
dimitteret turbas. 23 Et dimissa turba, ascendit in
montem solus orare. Vespere autem facto solus erat
ibi: 24 navicula autem in medio mari jactabatur
fluctibus: erat enim contrarius ventus. 25 Quarta
enim vigilia noctis, venit ad eos ambulans super
mare. 26 Et videntes eum super mare ambulantem,
turbati sunt, dicentes: Quia phantasma est. Et præ
timore clamaverunt. 27 Statimque Jesus locutus est
eis, dicens: Habete fiduciam: ego sum, nolite timere.
28 Respondens autem Petrus, dixit: Domine, si tu es,
jube me ad te venire super aquas. 29 At ipse ait:
Veni. Et descendens Petrus de navicula, ambulabat
super aquam ut veniret ad Jesum. 30 Videns vero
ventum validum, timuit: et cum cœpisset mergi,
clamavit dicens: Domine, salvum me fac. 31 Et
continuo Jesus extendens manum, apprehendit
eum: et ait illi: Modicæ fidei, quare dubitasti?
32 Et cum ascendissent in naviculam, cessavit
ventus. 33 Qui autem in navicula erant, venerunt, et
adoraverunt eum, dicentes: Vere Filius Dei es. 34 Et
cum transfretassent, venerunt in terram Genesar.
35 Et cum cognovissent eum viri loci illius, miserunt
in universam regionem illam, et obtulerunt ei
omnes male habentes: 36 et rogabant eum ut vel
fimbriam vestimenti ejus tangerent. Et quicumque
tetigerunt, salvi facti sunt.

15 Tunc accesserunt ad eum ab Jerosolymis
scribæ et pharisæi, dicentes: **2** Quare discipuli
tui transgrediuntur traditionem seniorum? non
enim lavant manus suas cum panem manducant.
3 Ipse autem respondens ait illis: Quare et vos
transgredimini mandatum Dei propter traditionem
vestram? Nam Deus dixit: **4** Honora patrem, et
matrem: et, Qui maledixerit patri, vel matri, morte
moriatur. **5** Vos autem dicitis: Quicumque dixerit
patri, vel matri: Munus, quodcumque est ex me,
tibi proderit: **6** et non honorificabit patrem suum,
aut matrem suam: et irritum fecistis mandatum Dei
propter traditionem vestram. **7** Hypocritæ, bene
prophetavit de vobis Isaias, dicens: **8** Populus hic
labiis me honorat: cor autem eorum longe est a me.
9 Sine causa autem colunt me, docentes doctrinas
et mandata hominum. **10** Et convocatis ad se turbis,
dixit eis: Audite, et intelligite. **11** Non quod intrat
in os, coinquinat hominem: sed quod procedit ex
ore, hoc coinquinat hominem. **12** Tunc accedentes
discipuli ejus, dixerunt ei: Scis quia pharisæi audito
verbo hoc, scandalizati sunt? **13** At ille respondens
ait: Omnis plantatio, quam non plantavit Pater meus
cælestis, eradicabitur. **14** Sinite illos: cæci sunt,
et duces cæcorum; cæcus autem si cæco ducatum
præstet, ambo in foveam cadunt. **15** Respondens
autem Petrus dixit ei: Edissere nobis parabolam
istam. **16** At ille dixit: Adhuc et vos sine intellectu
estis? **17** Non intelligitis quia omne quod in os
intrat, in ventrem vadit, et in secessum emittitur?
18 Quæ autem procedunt de ore, de corde exeunt,
et ea coinquinant hominem: **19** de corde enim
exeunt cogitationes malæ, homicidia, adulteria,
fornicationes, furta, falsa testimonia, blasphemiæ:
20 hæc sunt, quæ coinquinant hominem. Non
lotis autem manibus manducare, non coinquinat
hominem. **21** Et egressus inde Jesus secessit in
partes Tyri et Sidonis. **22** Et ecce mulier chananæa
a finibus illis egressa clamavit, dicens ei: Miserere
mei, Domine fili David: filia mea male a dæmonio
vexatur. **23** Qui non respondit ei verbum. Et
accedentes discipuli ejus rogabant eum dicentes:
Dimitte eam: quia clamat post nos. **24** Ipse autem
respondens ait: Non sum missus nisi ad oves, quæ
perierunt domus Israël. **25** At illa venit, et adoravit
eum, dicens: Domine, adjuva me. **26** Qui respondens
ait: Non est bonum sumere panem filiorum, et
mittere canibus. **27** At illa dixit: Etiam Domine:
nam et catelli edunt de micis quæ cadunt de mensa
dominorum suorum. **28** Tunc respondens Jesus,
ait illi: O mulier, magna est fides tua: fiat tibi
sicut vis. Et sanata est filia ejus ex illa hora. **29**
Et cum transisset inde Jesus, venit secus mare
Galilææ: et ascendens in montem, sedebat ibi. **30**
Et accesserunt ad eum turbæ multæ, habentes
secum mutos, cæcos, claudos, debiles, et alios
multos: et projecerunt eos ad pedes ejus, et curavit
eos, **31** ita ut turbæ mirarentur, videntes mutos
loquentes, claudos ambulantes, cæcos videntes:
et magnificabant Deum Israël. **32** Jesus autem,
convocatis discipulis suis, dixit: Misereor turbæ,
quia triduo jam perseverant mecum, et non habent
quod manducent: et dimittere eos jejunos nolo, ne
deficiant in via. **33** Et dicunt ei discipuli: Unde ergo
nobis in deserto panes tantos, ut saturemus turbam
tantam? **34** Et ait illis Jesus: Quot habetis panes?
At illi dixerunt: Septem, et paucos pisciculos. **35**
Et præcepit turbæ ut discumberent super terram.
36 Et accipiens septem panes, et pisces, et gratias
agens, fregit, et dedit discipulis suis, et discipuli
dederunt populo. **37** Et comederunt omnes, et
saturati sunt. Et quod superfuit de fragmentis,
tulerunt septem sportas plenas. **38** Erant autem
qui manducaverunt quatuor millia hominum, extra
parvulos et mulieres. **39** Et, dimissa turba, ascendit
in naviculam: et venit in fines Magedan.

16 Et accesserunt ad eum pharisæi et sadducæi
tentantes: et rogaverunt eum ut signum de
cælo ostenderet eis. **2** At ille respondens, ait illis:
Facto vespere dicitis: Serenum erit, rubicundum est
enim cælum. **3** Et mane: Hodie tempestas, rutilat
enim triste cælum. **4** Faciem ergo cæli dijudicare
nostis: signa autem temporum non potestis scire?
Generatio mala et adultera signum quærit: et
signum non dabitur ei, nisi signum Jonæ prophetæ.
Et relictis illis, abiit. **5** Et cum venissent discipuli
ejus trans fretum, obliti sunt panes accipere. **6**
Qui dixit illis: Intuemini, et cavete a fermento
pharisæorum et sadducæorum. **7** At illi cogitabant
intra se dicentes: Quia panes non accepimus. **8**
Sciens autem Jesus, dixit: Quid cogitatis intra vos
modicæ fidei, quia panes non habetis? **9** Nondum
intelligitis, neque recordamini quinque panum
in quinque millia hominum, et quot cophinos
sumpsistis? **10** neque septem panum in quatuor
millia hominum, et quot sportas sumpsistis? **11**
Quare non intelligitis, quia non de pane dixi vobis:
Cavete a fermento pharisæorum et sadducæorum?
12 Tunc intellexerunt quia non dixerit cavendum
a fermento panum, sed a doctrina pharisæorum
et sadducæorum. **13** Venit autem Jesus in partes
Cæsareæ Philippi: et interrogabat discipulos suos,
dicens: Quem dicunt homines esse Filium hominis?
14 At illi dixerunt: Alii Joannem Baptistam, alii
autem Eliam, alii vero Jeremiam, aut unum ex

prophetis. 15 Dicit illis Jesus: Vos autem, quem me
esse dicitis? 16 Respondens Simon Petrus dixit: Tu
es Christus, Filius Dei vivi. 17 Respondens autem
Jesus, dixit ei: Beatus es Simon Bar Jona: quia caro
et sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus, qui
in cælis est. 18 Et ego dico tibi, quia tu es Petrus,
et super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam,
et portæ inferi non prævalebunt adversus eam.
(Hadēs g86) 19 Et tibi dabo claves regni cælorum. Et
quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum et
in cælis: et quodcumque solveris super terram, erit
solutum et in cælis. 20 Tunc præcepit discipulis suis
ut nemini dicerent quia ipse esset Jesus Christus.
21 Exinde cœpit Jesus ostendere discipulis suis, quia
oporteret eum ire Jerosolymam, et multa pati a
senioribus, et scribis, et principibus sacerdotum,
et occidi, et tertia die resurgere. 22 Et assumens
eum Petrus, cœpit increpare illum dicens: Absit
a te, Domine: non erit tibi hoc. 23 Qui conversus,
dixit Petro: Vade post me Satana, scandalum es
mihi: quia non sapis ea quæ Dei sunt, sed ea quæ
hominum. 24 Tunc Jesus dixit discipulis suis: Si quis
vult post me venire, abneget semetipsum, et tollat
crucem suam, et sequatur me. 25 Qui enim voluerit
animam suam salvam facere, perdet eam: qui autem
perdiderit animam suam propter me, inveniet
eam. 26 Quid enim prodest homini, si mundum
universum lucretur, animæ vero suæ detrimentum
patiatur? aut quam dabit homo commutationem
pro anima sua? 27 Filius enim hominis venturus
est in gloria Patris sui cum angelis suis: et tunc
reddet unicuique secundum opera ejus. 28 Amen
dico vobis, sunt quidam de hic stantibus, qui non
gustabunt mortem, donec videant Filium hominis
venientem in regno suo.

17 Et post dies sex assumit Jesus Petrum, et
Jacobum, et Joannem fratrem ejus, et ducit illos
in montem excelsum seorsum: 2 et transfiguratus
est ante eos. Et resplenduit facies ejus sicut sol:
vestimenta autem ejus facta sunt alba sicut nix.
3 Et ecce apparuerunt illis Moyses et Elias cum
eo loquentes. 4 Respondens autem Petrus, dixit
ad Jesum: Domine, bonum est nos hic esse: si
vis, faciamus tria tabernacula, tibi unum, Moysi
unum, et Eliæ unum. 5 Adhuc eo loquente, ecce
nubes lucida obumbravit eos. Et ecce vox de nube,
dicens: Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi
bene complacui: ipsum audite. 6 Et audientes
discipuli ceciderunt in faciem suam, et timuerunt
valde. 7 Et accessit Jesus, et tetigit eos: dixitque eis:
Surgite, et nolite timere. 8 Levantes autem oculos
suos, neminem viderunt, nisi solum Jesum. 9 Et
descendentibus illis de monte, præcepit eis Jesus,
dicens: Nemini dixeritis visionem, donec Filius
hominis a mortuis resurgat. 10 Et interrogaverunt
eum discipuli, dicentes: Quid ergo scribæ dicunt,
quod Eliam oporteat primum venire? 11 At ille
respondens, ait eis: Elias quidem venturus est, et
restituet omnia. 12 Dico autem vobis, quia Elias
jam venit, et non cognoverunt eum, sed fecerunt
in eo quæcumque voluerunt. Sic et Filius hominis
passurus est ab eis. 13 Tunc intellexerunt discipuli,
quia de Joanne Baptista dixisset eis. 14 Et cum
venisset ad turbam, accessit ad eum homo genibus
provolutus ante eum, dicens: 15 Domine, miserere
filio meo, quia lunaticus est, et male patitur: nam
sæpe cadit in ignem, et crebro in aquam. 16
Et obtuli eum discipulis tuis, et non potuerunt
curare eum. 17 Respondens autem Jesus, ait: O
generatio incredula, et perversa, quousque ero
vobiscum? usquequo patiar vos? Afferte huc illum
ad me. 18 Et increpavit illum Jesus, et exiit ab eo
dæmonium, et curatus est puer ex illa hora. 19
Tunc accesserunt discipuli ad Jesum secreto, et
dixerunt: Quare nos non potuimus ejicere illum? 20
Dixit illis Jesus: Propter incredulitatem vestram.
Amen quippe dico vobis, si habueritis fidem sicut
granum sinapis, dicetis monti huic: Transi hinc
illuc, et transibit, et nihil impossibile erit vobis. 21
Hoc autem genus non ejicitur nisi per orationem et
jejunium. 22 Conversantibus autem eis in Galilæa,
dixit illis Jesus: Filius hominis tradendus est in
manus hominum: 23 et occident eum, et tertia die
resurget. Et contristati sunt vehementer. 24 Et cum
venissent Capharnaum, accesserunt qui didrachma
accipiebant ad Petrum, et dixerunt ei: Magister
vester non solvit didrachma? 25 Ait: Etiam. Et cum
intrasset in domum, prævenit eum Jesus, dicens:
Quid tibi videtur Simon? reges terræ a quibus
accipiunt tributum vel censum? a filiis suis, an ab
alienis? 26 Et ille dixit: Ab alienis. Dixit illi Jesus:
Ergo liberi sunt filii. 27 Ut autem non scandalizemus
eos, vade ad mare, et mitte hamum: et eum piscem,
qui primus ascenderit, tolle: et aperto ore ejus,
invenies staterem: illum sumens, da eis pro me et
te.

18 In illa hora accesserunt discipuli ad Jesum,
dicentes: Quis, putas, major est in regno
cælorum? 2 Et advocans Jesus parvulum, statuit
eum in medio eorum, 3 et dixit: Amen dico vobis,
nisi conversi fueritis, et efficiamini sicut parvuli,
non intrabitis in regnum cælorum. 4 Quicumque
ergo humiliaverit se sicut parvulus iste, hic est
major in regno cælorum. 5 Et qui susceperit unum

parvulum talem in nomine meo, me suscipit: 6 qui
autem scandalizaverit unum de pusillis istis, qui in
me credunt, expedit ei ut suspendatur mola asinaria
in collo ejus, et demergatur in profundum maris. 7
Væ mundo a scandalis! Necesse est enim ut veniant
scandala: verumtamen væ homini illi, per quem
scandalum venit. 8 Si autem manus tua, vel pes tuus
scandalizat te, abscide eum, et projice abs te: bonum
tibi est ad vitam ingredi debilem, vel claudum,
quam duas manus vel duos pedes habentem mitti
in ignem æternum. (aiōnios g166) 9 Et si oculus tuus
scandalizat te, erue eum, et projice abs te: bonum
tibi est cum uno oculo in vitam intrare, quam
duos oculos habentem mitti in gehennam ignis.
(Geenna g1067) 10 Videte ne contemnatis unum ex his
pusillis: dico enim vobis, quia angeli eorum in cælis
semper vident faciem Patris mei, qui in cælis est.
11 Venit enim Filius hominis salvare quod perierat.
12 Quid vobis videtur? si fuerint alicui centum oves,
et erravit una ex eis: nonne relinquit nonaginta
novem in montibus, et vadit quærere eam quæ
erravit? 13 Et si contigerit ut inveniat eam: amen
dico vobis, quia gaudet super eam magis quam
super nonaginta novem, quæ non erraverunt. 14 Sic
non est voluntas ante Patrem vestrum, qui in cælis
est, ut pereat unus de pusillis istis. 15 Si autem
peccaverit in te frater tuus, vade, et corripe eum
inter te, et ipsum solum: si te audierit, lucratus eris
fratrem tuum. 16 Si autem te non audierit, adhibe
tecum adhuc unum, vel duos, ut in ore duorum, vel
trium testium stet omne verbum. 17 Quod si non
audierit eos: dic ecclesiæ. Si autem ecclesiam non
audierit, sit tibi sicut ethnicus et publicanus. 18
Amen dico vobis, quæcumque alligaveritis super
terram, erunt ligata et in cælo: et quæcumque
solveritis super terram, erunt soluta et in cælo. 19
Iterum dico vobis, quia si duo ex vobis consenserint
super terram, de omni re quamcumque petierint,
fiet illis a Patre meo, qui in cælis est. 20 Ubi enim
sunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi
sum in medio eorum. 21 Tunc accedens Petrus
ad eum, dixit: Domine, quoties peccabit in me
frater meus, et dimittam ei? usque septies? 22 Dicit
illi Jesus: Non dico tibi usque septies: sed usque
septuagies septies. 23 Ideo assimilatum est regnum
cælorum homini regi, qui voluit rationem ponere
cum servis suis. 24 Et cum cœpisset rationem
ponere, oblatus est ei unus, qui debebat ei decem
millia talenta. 25 Cum autem non haberet unde
redderet, jussit eum dominus ejus venundari, et
uxorem ejus, et filios, et omnia quæ habebat, et
reddi. 26 Procidens autem servus ille, orabat eum,
dicens: Patientiam habe in me, et omnia reddam
tibi. 27 Misertus autem dominus servi illius, dimisit
eum, et debitum dimisit ei. 28 Egressus autem
servus ille invenit unum de conservis suis, qui
debebat ei centum denarios: et tenens suffocavit
eum, dicens: Redde quod debes. 29 Et procidens
conservus ejus, rogabat eum, dicens: Patientiam
habe in me, et omnia reddam tibi. 30 Ille autem
noluit: sed abiit, et misit eum in carcerem donec
redderet debitum. 31 Videntes autem conservi ejus
quæ fiebant, contristati sunt valde: et venerunt, et
narraverunt domino suo omnia quæ facta fuerant.
32 Tunc vocavit illum dominus suus: et ait illi: Serve
nequam, omne debitum dimisi tibi quoniam rogasti
me: 33 nonne ergo oportuit et te misereri conservi
tui, sicut et ego tui misertus sum? 34 Et iratus
dominus ejus tradidit eum tortoribus, quoadusque
redderet universum debitum. 35 Sic et Pater meus
cælestis faciet vobis, si non remiseritis unusquisque
fratri suo de cordibus vestris.

19 Et factum est, cum consummasset Jesus
sermones istos, migravit a Galilæa, et venit in
fines Judææ trans Jordanem, 2 et secutæ sunt eum
turbæ multæ, et curavit eos ibi. 3 Et accesserunt ad
eum pharisæi tentantes eum, et dicentes: Si licet
homini dimittere uxorem suam, quacumque ex
causa? 4 Qui respondens, ait eis: Non legistis, quia
qui fecit hominem ab initio, masculum et feminam
fecit eos? Et dixit: 5 Propter hoc dimittet homo
patrem, et matrem, et adhærebit uxori suæ, et
erunt duo in carne una. 6 Itaque jam non sunt duo,
sed una caro. Quod ergo Deus conjunxit, homo non
separet. 7 Dicunt illi: Quid ergo Moyses mandavit
dare libellum repudii, et dimittere? 8 Ait illis:
Quoniam Moyses ad duritiam cordis vestri permisit
vobis dimittere uxores vestras: ab initio autem
non fuit sic. 9 Dico autem vobis, quia quicumque
dimiserit uxorem suam, nisi ob fornicationem, et
aliam duxerit, mœchatur: et qui dimissam duxerit,
mœchatur. 10 Dicunt ei discipuli ejus: Si ita est
causa hominis cum uxore, non expedit nubere. 11
Qui dixit illis: Non omnes capiunt verbum istud,
sed quibus datum est. 12 Sunt enim eunuchi, qui
de matris utero sic nati sunt: et sunt eunuchi,
qui facti sunt ab hominibus: et sunt eunuchi, qui
seipsos castraverunt propter regnum cælorum.
Qui potest capere capiat. 13 Tunc oblati sunt ei
parvuli, ut manus eis imponeret, et oraret. Discipuli
autem increpabant eos. 14 Jesus vero ait eis: Sinite
parvulos, et nolite eos prohibere ad me venire:
talium est enim regnum cælorum. 15 Et cum
imposuisset eis manus, abiit inde. 16 Et ecce unus
accedens, ait illi: Magister bone, quid boni faciam

ut habeam vitam æternam? (aiōnios g166) 17 Qui
dixit ei: Quid me interrogas de bono? Unus est
bonus, Deus. Si autem vis ad vitam ingredi, serva
mandata. 18 Dicit illi: Quæ? Jesus autem dixit:
Non homicidium facies; non adulterabis; non facies
furtum; non falsum testimonium dices; 19 honora
patrem tuum, et matrem tuam, et diliges proximum
tuum sicut teipsum. 20 Dicit illi adolescens: Omnia
hæc custodivi a juventute mea: quid adhuc mihi
deest? 21 Ait illi Jesus: Si vis perfectus esse, vade,
vende quæ habes, et da pauperibus, et habebis
thesaurum in cælo: et veni, sequere me. 22 Cum
audisset autem adolescens verbum, abiit tristis:
erat enim habens multas possessiones. 23 Jesus
autem dixit discipulis suis: Amen dico vobis, quia
dives difficile intrabit in regnum cælorum. 24
Et iterum dico vobis: Facilius est camelum per
foramen acus transire, quam divitem intrare in
regnum cælorum. 25 Auditis autem his, discipuli
mirabantur valde, dicentes: Quis ergo poterit salvus
esse? 26 Aspiciens autem Jesus, dixit illis: Apud
homines hoc impossibile est: apud Deum autem
omnia possibilia sunt. 27 Tunc respondens Petrus,
dixit ei: Ecce nos reliquimus omnia, et secuti sumus
te: quid ergo erit nobis? 28 Jesus autem dixit illis:
Amen dico vobis, quod vos, qui secuti estis me,
in regeneratione cum sederit Filius hominis in
sede majestatis suæ, sedebitis et vos super sedes
duodecim, judicantes duodecim tribus Israël. 29
Et omnis qui reliquerit domum, vel fratres, aut
sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut
filios, aut agros propter nomen meum, centuplum
accipiet, et vitam æternam possidebit. (aiōnios g166)
30 Multi autem erunt primi novissimi, et novissimi
primi.

20 Simile est regnum cælorum homini
patrifamilias, qui exiit primo mane conducere
operarios in vineam suam. 2 Conventione autem
facta cum operariis ex denario diurno, misit
eos in vineam suam. 3 Et egressus circa horam
tertiam, vidit alios stantes in foro otiosos, 4 et
dixit illis: Ite et vos in vineam meam, et quod
justum fuerit dabo vobis. 5 Illi autem abierunt.
Iterum autem exiit circa sextam et nonam horam:
et fecit similiter. 6 Circa undecimam vero exiit,
et invenit alios stantes, et dicit illis: Quid hic
statis tota die otiosi? 7 Dicunt ei: Quia nemo nos
conduxit. Dicit illis: Ite et vos in vineam meam.
8 Cum sero autem factum esset, dicit dominus
vineæ procuratori suo: Voca operarios, et redde
illis mercedem incipiens a novissimis usque ad
primos. 9 Cum venissent ergo qui circa undecimam
horam venerant, acceperunt singulos denarios. 10
Venientes autem et primi, arbitrati sunt quod plus
essent accepturi: acceperunt autem et ipsi singulos
denarios. 11 Et accipientes murmurabant adversus
patremfamilias, 12 dicentes: Hi novissimi una hora
fecerunt, et pares illos nobis fecisti, qui portavimus
pondus diei, et æstus. 13 At ille respondens uni
eorum, dixit: Amice, non facio tibi injuriam: nonne
ex denario convenisti mecum? 14 Tolle quod tuum
est, et vade: volo autem et huic novissimo dare sicut
et tibi. 15 Aut non licet mihi quod volo, facere?
an oculus tuus nequam est, quia ego bonus sum?
16 Sic erunt novissimi primi, et primi novissimi.
Multi enim sunt vocati, pauci vero electi. 17 Et
ascendens Jesus Jerosolymam, assumpsit duodecim
discipulos secreto, et ait illis: 18 Ecce ascendimus
Jerosolymam, et Filius hominis tradetur principibus
sacerdotum, et scribis, et condemnabunt eum
morte, 19 et tradent eum gentibus ad illudendum,
et flagellandum, et crucifigendum, et tertia die
resurget. 20 Tunc accessit ad eum mater filiorum
Zebedæi cum filiis suis, adorans et petens aliquid ab
eo. 21 Qui dixit ei: Quid vis? Ait illi: Dic ut sedeant
hi duo filii mei, unus ad dexteram tuam, et unus ad
sinistram in regno tuo. 22 Respondens autem Jesus,
dixit: Nescitis quid petatis. Potestis bibere calicem,
quem ego bibiturus sum? Dicunt ei: Possumus. 23
Ait illis: Calicem quidem meum bibetis: sedere
autem ad dexteram meam vel sinistram non est
meum dare vobis, sed quibus paratum est a Patre
meo. 24 Et audientes decem, indignati sunt de
duobus fratribus. 25 Jesus autem vocavit eos ad se,
et ait: Scitis quia principes gentium dominantur
eorum: et qui majores sunt, potestatem exercent
in eos. 26 Non ita erit inter vos: sed quicumque
voluerit inter vos major fieri, sit vester minister:
27 et qui voluerit inter vos primus esse, erit
vester servus. 28 Sicut Filius hominis non venit
ministrari, sed ministrare, et dare animam suam
redemptionem pro multis. 29 Et egredientibus
illis ab Jericho, secuta est eum turba multa, 30
et ecce duo cæci sedentes secus viam audierunt
quia Jesus transiret: et clamaverunt, dicentes:
Domine, miserere nostri, fili David. 31 Turba autem
increpabat eos ut tacerent. At illi magis clamabant,
dicentes: Domine, miserere nostri, fili David. 32 Et
stetit Jesus, et vocavit eos, et ait: Quid vultis ut
faciam vobis? 33 Dicunt illi: Domine, ut aperiantur
oculi nostri. 34 Misertus autem eorum Jesus, tetigit
oculos eorum. Et confestim viderunt, et secuti sunt
eum.

21 Et cum appropinquassent Jerosolymis, et
venissent Bethphage ad montem Oliveti: tunc
Jesus misit duos discipulos, **2** dicens eis: Ite in
castellum, quod contra vos est, et statim invenietis
asinam alligatam, et pullum cum ea: solvite, et
adducite mihi: **3** et si quis vobis aliquid dixerit, dicite
quia Dominus his opus habet: et confestim dimittet
eos. **4** Hoc autem totum factum est, ut adimpleretur
quod dictum est per prophetam dicentem: **5** Dicite
filiæ Sion: Ecce rex tuus venit tibi mansuetus, sedens
super asinam, et pullum filium subjugalis. **6** Euntes
autem discipuli fecerunt sicut præcepit illis Jesus.
7 Et adduxerunt asinam, et pullum: et imposuerunt
super eos vestimenta sua, et eum desuper sedere
fecerunt. **8** Plurima autem turba straverunt
vestimenta sua in via: alii autem cædebant ramos
de arboribus, et sternebant in via: **9** turbæ autem,
quæ præcedebant, et quæ sequebantur, clamabant,
dicentes: Hosanna filio David: benedictus, qui
venit in nomine Domini: hosanna in altissimis.
10 Et cum intrasset Jerosolymam, commota est
universa civitas, dicens: Quis est hic? **11** Populi
autem dicebant: Hic est Jesus propheta a Nazareth
Galilææ. **12** Et intravit Jesus in templum Dei, et
ejiciebat omnes vendentes et ementes in templo, et
mensas numulariorum, et cathedras vendentium
columbas evertit: **13** et dicit eis: Scriptum est:
Domus mea domus orationis vocabitur: vos autem
fecistis illam speluncam latronum. **14** Et accesserunt
ad eum cæci, et claudi in templo: et sanavit eos. **15**
Videntes autem principes sacerdotum et scribæ
mirabilia quæ fecit, et pueros clamantes in templo,
et dicentes: Hosanna filio David: indignati sunt,
16 et dixerunt ei: Audis quid isti dicunt? Jesus
autem dixit eis: Utique. Numquam legistis: Quia
ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem?
17 Et relictis illis, abiit foras extra civitatem in
Bethaniam: ibique mansit. **18** Mane autem revertens
in civitatem, esuriit. **19** Et videns fici arborem
unam secus viam, venit ad eam: et nihil invenit
in ea nisi folia tantum, et ait illi: Numquam ex te
fructus nascatur in sempiternum. Et arefacta est
continuo ficulnea. **(aiōn g165)** **20** Et videntes discipuli,
mirati sunt, dicentes: Quomodo continuo aruit? **21**
Respondens autem Jesus, ait eis: Amen dico vobis, si
habueritis fidem, et non hæsitaveritis, non solum de
ficulnea facietis, sed et si monti huic dixeritis: Tolle,
et jacta te in mare, fiet. **22** Et omnia quæcumque
petieritis in oratione credentes, accipietis. **23** Et
cum venisset in templum, accesserunt ad eum
docentem principes sacerdotum, et seniores populi,
dicentes: In qua potestate hæc facis? et quis tibi
dedit hanc potestatem? **24** Respondens Jesus dixit
eis: Interrogabo vos et ego unum sermonem: quem
si dixeritis mihi, et ego vobis dicam in qua potestate
hæc facio. **25** Baptismus Joannis unde erat? e
cælo, an ex hominibus? At illi cogitabant inter se,
dicentes: **26** Si dixerimus, e cælo, dicet nobis: Quare
ergo non credidistis illi? Si autem dixerimus, ex
hominibus, timemus turbam: omnes enim habebant
Joannem sicut prophetam. **27** Et respondentes Jesu,
dixerunt: Nescimus. Ait illis et ipse: Nec ego dico
vobis in qua potestate hæc facio. **28** Quid autem
vobis videtur? Homo quidam habebat duos filios, et
accedens ad primum, dixit: Fili, vade hodie, operare
in vinea mea. **29** Ille autem respondens, ait: Nolo.
Postea autem, pœnitentia motus, abiit. **30** Accedens
autem ad alterum, dixit similiter. At ille respondens,
ait: Eo, domine, et non ivit: **31** quis ex duobus fecit
voluntatem patris? Dicunt ei: Primus. Dicit illis
Jesus: Amen dico vobis, quia publicani et meretrices
præcedent vos in regnum Dei. **32** Venit enim
ad vos Joannes in via justitiæ, et non credidistis
ei: publicani autem et meretrices crediderunt ei:
vos autem videntes nec pœnitentiam habuistis
postea, ut crederetis ei. **33** Aliam parabolam audite:
Homo erat paterfamilias, qui plantavit vineam,
et sepem circumdedit ei, et fodit in ea torcular,
et ædificavit turrim, et locavit eam agricolis, et
peregre profectus est. **34** Cum autem tempus
fructuum appropinquasset, misit servos suos ad
agricolas, ut acciperent fructus ejus. **35** Et agricolæ,
apprehensis servis ejus, alium ceciderunt, alium
occiderunt, alium vero lapidaverunt. **36** Iterum
misit alios servos plures prioribus, et fecerunt
illis similiter. **37** Novissime autem misit ad eos
filium suum, dicens: Verebuntur filium meum.
38 Agricolæ autem videntes filium dixerunt intra
se: Hic est hæres, venite, occidamus eum, et
habebimus hæreditatem ejus. **39** Et apprehensum
eum ejecerunt extra vineam, et occiderunt. **40** Cum
ergo venerit dominus vineæ, quid faciet agricolis
illis? **41** Aiunt illi: Malos male perdet: et vineam
suam locabit aliis agricolis, qui reddant ei fructum
temporibus suis. **42** Dicit illis Jesus: Numquam
legistis in Scripturis: Lapidem quem reprobaverunt
ædificantes, hic factus est in caput anguli: a Domino
factum est istud, et est mirabile in oculis nostris?
43 Ideo dico vobis, quia auferetur a vobis regnum
Dei, et dabitur genti facienti fructus ejus. **44** Et
qui ceciderit super lapidem istum, confringetur:
super quem vero ceciderit, conteret eum. **45** Et
cum audissent principes sacerdotum et pharisæi
parabolas ejus, cognoverunt quod de ipsis diceret.
46 Et quærentes eum tenere, timuerunt turbas:
quoniam sicut prophetam eum habebant.

22 Et respondens Jesus, dixit iterum in parabolis
eis, dicens: **2** Simile factum est regnum
cælorum homini regi, qui fecit nuptias filio suo. **3**
Et misit servos suos vocare invitatos ad nuptias, et
nolebant venire. **4** Iterum misit alios servos, dicens:
Dicite invitatis: Ecce prandium meum paravi, tauri
mei et altilia occisa sunt, et omnia parata: venite ad
nuptias. **5** Illi autem neglexerunt: et abierunt, alius
in villam suam, alius vero ad negotiationem suam:
6 reliqui vero tenuerunt servos ejus, et contumeliis
affectos occiderunt. **7** Rex autem cum audisset,
iratus est: et missis exercitibus suis, perdidit
homicidas illos, et civitatem illorum succendit. **8**
Tunc ait servis suis: Nuptiæ quidem paratæ sunt,
sed qui invitati erant, non fuerunt digni: **9** ite
ergo ad exitus viarum, et quoscumque inveneritis,
vocate ad nuptias. **10** Et egressi servi ejus in vias,
congregaverunt omnes quos invenerunt, malos et
bonos: et impletæ sunt nuptiæ discumbentium.
11 Intravit autem rex ut videret discumbentes, et
vidit ibi hominem non vestitum veste nuptiali.
12 Et ait illi: Amice, quomodo huc intrasti non
habens vestem nuptialem? At ille obmutuit. **13**
Tunc dicit rex ministris: Ligatis manibus et pedibus
ejus, mittite eum in tenebras exteriores: ibi erit
fletus et stridor dentium. **14** Multi enim sunt
vocati, pauci vero electi. **15** Tunc abeuntes pharisæi,
consilium inierunt ut caperent eum in sermone.
16 Et mittunt ei discipulos suos cum Herodianis,
dicentes: Magister, scimus quia verax es, et viam Dei
in veritate doces, et non est tibi cura de aliquo: non
enim respicis personam hominum: **17** dic ergo nobis
quid tibi videtur, licet censum dare Cæsari, an non?
18 Cognita autem Jesus nequitia eorum, ait: Quid
me tentatis, hypocritæ? **19** ostendite mihi numisma
census. At illi obtulerunt ei denarium. **20** Et ait illis
Jesus: Cujus est imago hæc, et superscriptio? **21**
Dicunt ei: Cæsaris. Tunc ait illis: Reddite ergo quæ
sunt Cæsaris, Cæsari: et quæ sunt Dei, Deo. **22** Et
audientes mirati sunt, et relicto eo abierunt. **23** In
illo die accesserunt ad eum sadducæi, qui dicunt
non esse resurrectionem: et interrogaverunt eum,
24 dicentes: Magister, Moyses dixit: Si quis mortuus
fuerit non habens filium, ut ducat frater ejus
uxorem illius, et suscitet semen fratri suo. **25** Erant
autem apud nos septem fratres: et primus, uxore
ducta, defunctus est: et non habens semen, reliquit
uxorem suam fratri suo. **26** Similiter secundus, et
tertius usque ad septimum. **27** Novissime autem
omnium et mulier defuncta est. **28** In resurrectione
ergo cujus erit de septem uxor? omnes enim
habuerunt eam. **29** Respondens autem Jesus, ait
illis: Erratis nescientes Scripturas, neque virtutem
Dei. **30** In resurrectione enim neque nubent, neque
nubentur: sed erunt sicut angeli Dei in cælo. **31** De
resurrectione autem mortuorum non legistis quod
dictum est a Deo dicente vobis: **32** Ego sum Deus
Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob? Non est Deus
mortuorum, sed viventium. **33** Et audientes turbæ,
mirabantur in doctrina ejus. **34** Pharisæi autem
audientes quod silentium imposuisset sadducæis,
convenerunt in unum: **35** et interrogavit eum unus
ex eis legis doctor, tentans eum: **36** Magister, quod
est mandatum magnum in lege? **37** Ait illi Jesus:
Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et
in tota anima tua, et in tota mente tua. **38** Hoc est
maximum, et primum mandatum. **39** Secundum
autem simile est huic: Diliges proximum tuum,
sicut teipsum. **40** In his duobus mandatis universa
lex pendet, et prophetæ. **41** Congregatis autem
pharisæis, interrogavit eos Jesus, **42** dicens: Quid
vobis videtur de Christo? cujus filius est? Dicunt ei:
David. **43** Ait illis: Quomodo ergo David in spiritu
vocat eum Dominum, dicens: **44** Dixit Dominus
Domino meo: Sede a dextris meis, donec ponam
inimicos tuos scabellum pedum tuorum? **45** Si ergo
David vocat eum Dominum, quomodo filius ejus
est? **46** Et nemo poterat ei respondere verbum:
neque ausus fuit quisquam ex illa die eum amplius
interrogare.

23 Tunc Jesus locutus est ad turbas, et ad
discipulos suos, **2** dicens: Super cathedram
Moysi sederunt scribæ et pharisæi. **3** Omnia
ergo quæcumque dixerint vobis, servate, et facite:
secundum opera vero eorum nolite facere: dicunt
enim, et non faciunt. **4** Alligant enim onera gravia,
et importabilia, et imponunt in humeros hominum:
digito autem suo nolunt ea movere. **5** Omnia
vero opera sua faciunt ut videantur ab hominibus:
dilatant enim phylacteria sua, et magnificant
fimbrias. **6** Amant autem primos recubitus in
cœnis, et primas cathedras in synagogis, **7** et
salutationes in foro, et vocari ab hominibus Rabbi.
8 Vos autem nolite vocari Rabbi: unus est enim
magister vester, omnes autem vos fratres estis. **9**
Et patrem nolite vocare vobis super terram: unus
est enim pater vester qui in cælis est. **10** Nec
vocemini magistri: quia magister vester unus est,
Christus. **11** Qui major est vestrum, erit minister
vester. **12** Qui autem se exaltaverit, humiliabitur:
et qui se humiliaverit, exaltabitur. **13** Væ autem
vobis scribæ et pharisæi hypocritæ, quia clauditis
regnum cælorum ante homines! vos enim non
intratis, nec introëuntes sinitis intrare. **14** Væ vobis
scribæ et pharisæi hypocritæ, quia comeditis domos

viduarum, orationes longas orantes! propter hoc
amplius accipietis judicium. 15 Væ vobis scribæ et
pharisæi hypocritæ, quia circuitis mare, et aridam,
ut faciatis unum proselytum, et cum fuerit factus,
facitis eum filium gehennæ duplo quam vos. (Geenna
g1067) 16 Væ vobis duces cæci, qui dicitis: Quicumque
juraverit per templum, nihil est: qui autem juraverit
in auro templi, debet. 17 Stulti et cæci: quid enim
majus est? aurum, an templum, quod sanctificat
aurum? 18 Et quicumque juraverit in altari, nihil est:
quicumque autem juraverit in dono, quod est super
illud, debet. 19 Cæci: quid enim majus est, donum,
an altare, quod sanctificat donum? 20 Qui ergo jurat
in altari, jurat in eo, et in omnibus quæ super illud
sunt. 21 Et quicumque juraverit in templo, jurat in
illo, et in eo qui habitat in ipso: 22 et qui jurat in
cælo, jurat in throno Dei, et in eo qui sedet super
eum. 23 Væ vobis scribæ et pharisæi hypocritæ,
qui decimatis mentham, et anethum, et cyminum,
et reliquistis quæ graviora sunt legis, judicium, et
misericordiam, et fidem! hæc oportuit facere, et illa
non omittere. 24 Duces cæci, excolantes culicem,
camelum autem glutientes. 25 Væ vobis scribæ et
pharisæi hypocritæ, quia mundatis quod deforis est
calicis et paropsidis; intus autem pleni estis rapina
et immunditia! 26 Pharisæe cæce, munda prius
quod intus est calicis, et paropsidis, ut fiat id, quod
deforis est, mundum. 27 Væ vobis scribæ et pharisæi
hypocritæ, quia similes estis sepulchris dealbatis,
quæ a foris parent hominibus speciosa, intus vero
pleni sunt ossibus mortuorum, et omni spurcitia!
28 Sic et vos a foris quidem paretis hominibus justi:
intus autem pleni estis hypocrisi et iniquitate. 29 Væ
vobis scribæ et pharisæi hypocritæ, qui ædificatis
sepulchra prophetarum, et ornatis monumenta
justorum, 30 et dicitis: Si fuissemus in diebus
patrum nostrorum, non essemus socii eorum in
sanguine prophetarum! 31 itaque testimonio estis
vobismetipsis, quia filii estis eorum, qui prophetas
occiderunt. 32 Et vos implete mensuram patrum
vestrorum. 33 Serpentes, genimina viperarum,
quomodo fugietis a judicio gehennæ? (Geenna g1067)
34 Ideo ecce ego mitto ad vos prophetas, et sapientes,
et scribas, et ex illis occidetis, et crucifigetis, et ex
eis flagellabitis in synagogis vestris, et persequemini
de civitate in civitatem: 35 ut veniat super vos
omnis sanguis justus, qui effusus est super terram,
a sanguine Abel justi usque ad sanguinem Zachariæ,
filii Barachiæ, quem occidistis inter templum et
altare. 36 Amen dico vobis, venient hæc omnia
super generationem istam. 37 Jerusalem, Jerusalem,
quæ occidis prophetas, et lapidas eos, qui ad te
missi sunt, quoties volui congregare filios tuos,
quemadmodum gallina congregat pullos suos sub
alas, et noluisti? 38 Ecce relinquetur vobis domus
vestra deserta. 39 Dico enim vobis, non me videbitis
amodo, donec dicatis: Benedictus, qui venit in
nomine Domini.

24 Et egressus Jesus de templo, ibat. Et
accesserunt discipuli ejus, ut ostenderent ei
ædificationes templi. 2 Ipse autem respondens
dixit illis: Videtis hæc omnia? amen dico vobis,
non relinquetur hic lapis super lapidem, qui non
destruatur. 3 Sedente autem eo super montem
Oliveti, accesserunt ad eum discipuli secreto,
dicentes: Dic nobis, quando hæc erunt? et quod
signum adventus tui, et consummationis sæculi?
(aiōn g165) 4 Et respondens Jesus, dixit eis: Videte
ne quis vos seducat: 5 multi enim venient in
nomine meo, dicentes: Ego sum Christus: et multos
seducent. 6 Audituri enim estis prælia, et opiniones
præliorum. Videte ne turbemini: oportet enim
hæc fieri, sed nondum est finis: 7 consurget enim
gens in gentem, et regnum in regnum, et erunt
pestilentiæ, et fames, et terræmotus per loca: 8
hæc autem omnia initia sunt dolorum. 9 Tunc
tradent vos in tribulationem, et occident vos: et
eritis odio omnibus gentibus propter nomen meum.
10 Et tunc scandalizabuntur multi, et invicem
tradent, et odio habebunt invicem. 11 Et multi
pseudoprophetæ surgent, et seducent multos. 12 Et
quoniam abundavit iniquitas, refrigescet caritas
multorum: 13 qui autem perseveraverit usque
in finem, hic salvus erit. 14 Et prædicabitur hoc
Evangelium regni in universo orbe, in testimonium
omnibus gentibus: et tunc veniet consummatio. 15
Cum ergo videritis abominationem desolationis,
quæ dicta est a Daniele propheta, stantem in loco
sancto, qui legit, intelligat: 16 tunc qui in Judæa
sunt, fugiant ad montes: 17 et qui in tecto, non
descendat tollere aliquid de domo sua: 18 et qui in
agro, non revertatur tollere tunicam suam. 19 Væ
autem prægnantibus et nutrientibus in illis diebus!
20 Orate autem ut non fiat fuga vestra in hieme,
vel sabbato: 21 erit enim tunc tribulatio magna,
qualis non fuit ab initio mundi usque modo, neque
fiet. 22 Et nisi breviati fuissent dies illi, non fieret
salva omnis caro: sed propter electos breviabuntur
dies illi. 23 Tunc si quis vobis dixerit: Ecce hic est
Christus, aut illic: nolite credere. 24 Surgent enim
pseudochristi, et pseudoprophetæ: et dabunt signa
magna, et prodigia, ita ut in errorem inducantur (si
fieri potest) etiam electi. 25 Ecce prædixi vobis. 26
Si ergo dixerint vobis: Ecce in deserto est, nolite
exire; Ecce in penetralibus, nolite credere. 27 Sicut

enim fulgur exit ab oriente, et paret usque in
occidentem: ita erit et adventus Filii hominis. 28
Ubicumque fuerit corpus, illic congregabuntur et
aquilæ. 29 Statim autem post tribulationem dierum
illorum sol obscurabitur, et luna non dabit lumen
suum, et stellæ cadent de cælo, et virtutes cælorum
commovebuntur: 30 et tunc parebit signum Filii
hominis in cælo: et tunc plangent omnes tribus
terræ: et videbunt Filium hominis venientem in
nubibus cæli cum virtute multa et majestate. 31
Et mittet angelos suos cum tuba, et voce magna:
et congregabunt electos ejus a quatuor ventis, a
summis cælorum usque ad terminos eorum. 32 Ab
arbore autem fici discite parabolam: cum jam ramus
ejus tener fuerit, et folia nata, scitis quia prope
est æstas: 33 ita et vos cum videritis hæc omnia,
scitote quia prope est, in januis. 34 Amen dico
vobis, quia non præteribit generatio hæc, donec
omnia hæc fiant. 35 Cælum et terra transibunt,
verba autem mea non præteribunt. 36 De die autem
illa et hora nemo scit, neque angeli cælorum, nisi
solus Pater. 37 Sicut autem in diebus Noë, ita erit et
adventus Filii hominis: 38 sicut enim erant in diebus
ante diluvium comedentes et bibentes, nubentes et
nuptum tradentes, usque ad eum diem, quo intravit
Noë in arcam, 39 et non cognoverunt donec venit
diluvium, et tulit omnes: ita erit et adventus Filii
hominis. 40 Tunc duo erunt in agro: unus assumetur,
et unus relinquetur. 41 Duæ molentes in mola: una
assumetur, et una relinquetur. 42 Vigilate ergo, quia
nescitis qua hora Dominus vester venturus sit. 43
Illud autem scitote, quoniam si sciret paterfamilias
qua hora fur venturus esset, vigilaret utique, et
non sineret perfodi domum suam. 44 Ideo et vos
estote parati: quia qua nescitis hora Filius hominis
venturus est. 45 Quis, putas, est fidelis servus,
et prudens, quem constituit dominus suus super
familiam suam ut det illis cibum in tempore? 46
Beatus ille servus, quem cum venerit dominus
ejus, invenerit sic facientem. 47 Amen dico vobis,
quoniam super omnia bona sua constituet eum.
48 Si autem dixerit malus servus ille in corde suo:
Moram fecit dominus meus venire: 49 et cœperit
percutere conservos suos, manducet autem et bibat
cum ebriosis: 50 veniet dominus servi illius in die
qua non sperat, et hora qua ignorat: 51 et dividet
eum, partemque ejus ponet cum hypocritis: illic
erit fletus et stridor dentium.

25 Tunc simile erit regnum cælorum decem
virginibus: quæ accipientes lampades suas
exierunt obviam sponso et sponsæ. 2 Quinque
autem ex eis erant fatuæ, et quinque prudentes:
3 sed quinque fatuæ, acceptis lampadibus, non
sumpserunt oleum secum: 4 prudentes vero
acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus.
5 Moram autem faciente sponso, dormitaverunt
omnes et dormierunt. 6 Media autem nocte clamor
factus est: Ecce sponsus venit, exite obviam ei. 7
Tunc surrexerunt omnes virgines illæ, et ornaverunt
lampades suas. 8 Fatuæ autem sapientibus dixerunt:
Date nobis de oleo vestro, quia lampades nostræ
extinguuntur. 9 Responderunt prudentes, dicentes:
Ne forte non sufficiat nobis, et vobis, ite potius
ad vendentes, et emite vobis. 10 Dum autem
irent emere, venit sponsus: et quæ paratæ erant,
intraverunt cum eo ad nuptias, et clausa est janua.
11 Novissime vero veniunt et reliquæ virgines,
dicentes: Domine, domine, aperi nobis. 12 At ille
respondens, ait: Amen dico vobis, nescio vos. 13
Vigilate itaque, quia nescitis diem, neque horam.
14 Sicut enim homo peregre proficiscens, vocavit
servos suos, et tradidit illis bona sua. 15 Et uni
dedit quinque talenta, alii autem duo, alii vero
unum, unicuique secundum propriam virtutem: et
profectus est statim. 16 Abiit autem qui quinque
talenta acceperat, et operatus est in eis, et lucratus
est alia quinque. 17 Similiter et qui duo acceperat,
lucratus est alia duo. 18 Qui autem unum acceperat,
abiens fodit in terram, et abscondit pecuniam
domini sui. 19 Post multum vero temporis venit
dominus servorum illorum, et posuit rationem
cum eis. 20 Et accedens qui quinque talenta
acceperat, obtulit alia quinque talenta, dicens:
Domine, quinque talenta tradidisti mihi, ecce alia
quinque superlucratus sum. 21 Ait illi dominus
ejus: Euge serve bone, et fidelis: quia super pauca
fuisti fidelis, super multa te constituam; intra in
gaudium domini tui. 22 Accessit autem et qui
duo talenta acceperat, et ait: Domine, duo talenta
tradidisti mihi, ecce alia duo lucratus sum. 23 Ait illi
dominus ejus: Euge serve bone, et fidelis: quia super
pauca fuisti fidelis, super multa te constituam;
intra in gaudium domini tui. 24 Accedens autem
et qui unum talentum acceperat, ait: Domine, scio
quia homo durus es; metis ubi non seminasti, et
congregas ubi non sparsisti: 25 et timens abii,
et abscondi talentum tuum in terra: ecce habes
quod tuum est. 26 Respondens autem dominus
ejus, dixit ei: Serve male, et piger, sciebas quia
meto ubi non semino, et congrego ubi non sparsi:
27 oportuit ergo te committere pecuniam meam
numulariis, et veniens ego recepissem utique quod
meum est cum usura. 28 Tollite itaque ab eo
talentum, et date ei qui habet decem talenta: 29
omni enim habenti dabitur, et abundabit: ei autem

qui non habet, et quod videtur habere, auferetur
ab eo. 30 Et inutilem servum ejicite in tenebras
exteriores: illic erit fletus, et stridor dentium. 31
Cum autem venerit Filius hominis in majestate
sua, et omnes angeli cum eo, tunc sedebit super
sedem majestatis suæ: 32 et congregabuntur ante
eum omnes gentes, et separabit eos ab invicem,
sicut pastor segregat oves ab hædis: 33 et statuet
oves quidem a dextris suis, hædos autem a sinistris.
34 Tunc dicet rex his qui a dextris ejus erunt:
Venite benedicti Patris mei, possidete paratum
vobis regnum a constitutione mundi: 35 esurivi
enim, et dedistis mihi manducare: sitivi, et dedistis
mihi bibere: hospes eram, et collegistis me: 36
nudus, et cooperuistis me: infirmus, et visitastis
me: in carcere eram, et venistis ad me. 37 Tunc
respondebunt ei justi, dicentes: Domine, quando
te vidimus esurientem, et pavimus te: sitientem,
et dedimus tibi potum? 38 quando autem te
vidimus hospitem, et collegimus te: aut nudum,
et cooperuimus te? 39 aut quando te vidimus
infirmum, aut in carcere, et venimus ad te? 40
Et respondens rex, dicet illis: Amen dico vobis,
quamdiu fecistis uni ex his fratribus meis minimis,
mihi fecistis. 41 Tunc dicet et his qui a sinistris
erunt: Discedite a me maledicti in ignem æternum,
qui paratus est diabolo, et angelis ejus: (aiōnios g166)
42 esurivi enim, et non dedistis mihi manducare:
sitivi, et non dedistis mihi potum: 43 hospes eram,
et non collegistis me: nudus, et non cooperuistis
me: infirmus, et in carcere, et non visitastis me. 44
Tunc respondebunt ei et ipsi, dicentes: Domine,
quando te vidimus esurientem, aut sitientem, aut
hospitem, aut nudum, aut infirmum, aut in carcere,
et non ministravimus tibi? 45 Tunc respondebit
illis, dicens: Amen dico vobis: Quamdiu non fecistis
uni de minoribus his, nec mihi fecistis. 46 Et ibunt
hi in supplicium æternum: justi autem in vitam
æternam. (aiōnios g166)

26 Et factum est: cum consummasset Jesus
sermones hos omnes, dixit discipulis suis: 2
Scitis quia post biduum Pascha fiet, et Filius hominis
tradetur ut crucifigatur. 3 Tunc congregati sunt
principes sacerdotum, et seniores populi, in atrium
principis sacerdotum, qui dicebatur Caiphas: 4
et consilium fecerunt ut Jesum dolo tenerent, et
occiderent. 5 Dicebant autem: Non in die festo,
ne forte tumultus fieret in populo. 6 Cum autem
Jesus esset in Bethania in domo Simonis leprosi, 7
accessit ad eum mulier habens alabastrum unguenti
pretiosi, et effudit super caput ipsius recumbentis.
8 Videntes autem discipuli, indignati sunt, dicentes:
Ut quid perditio hæc? 9 potuit enim istud venundari
multo, et dari pauperibus. 10 Sciens autem Jesus,
ait illis: Quid molesti estis huic mulieri? opus enim
bonum operata est in me. 11 Nam semper pauperes
habetis vobiscum: me autem non semper habetis. 12
Mittens enim hæc unguentum hoc in corpus meum,
ad sepeliendum me fecit. 13 Amen dico vobis,
ubicumque prædicatum fuerit hoc Evangelium in
toto mundo, dicetur et quod hæc fecit in memoriam
ejus. 14 Tunc abiit unus de duodecim, qui dicebatur
Judas Iscariotes, ad principes sacerdotum: 15 et
ait illis: Quid vultis mihi dare, et ego vobis eum
tradam? At illi constituerunt ei triginta argenteos.
16 Et exinde quærebat opportunitatem ut eum
traderet. 17 Prima autem die azymorum accesserunt
discipuli ad Jesum, dicentes: Ubi vis paremus tibi
comedere Pascha? 18 At Jesus dixit: Ite in civitatem
ad quemdam, et dicite ei: Magister dicit: Tempus
meum prope est, apud te facio Pascha cum discipulis
meis. 19 Et fecerunt discipuli sicut constituit illis
Jesus, et paraverunt Pascha. 20 Vespere autem
facto, discumbebat cum duodecim discipulis suis.
21 Et edentibus illis, dixit: Amen dico vobis, quia
unus vestrum me traditurus est. 22 Et contristati
valde, cœperunt singuli dicere: Numquid ego sum
Domine? 23 At ipse respondens, ait: Qui intingit
mecum manum in paropside, hic me tradet. 24
Filius quidem hominis vadit, sicut scriptum est de
illo: væ autem homini illi, per quem Filius hominis
tradetur! bonum erat ei, si natus non fuisset homo
ille. 25 Respondens autem Judas, qui tradidit eum,
dixit: Numquid ego sum Rabbi? Ait illi: Tu dixisti.
26 Cœnantibus autem eis, accepit Jesus panem, et
benedixit, ac fregit, deditque discipulis suis, et
ait: Accipite, et comedite: hoc est corpus meum.
27 Et accipiens calicem, gratias egit: et dedit illis,
dicens: Bibite ex hoc omnes. 28 Hic est enim sanguis
meus novi testamenti, qui pro multis effundetur
in remissionem peccatorum. 29 Dico autem vobis:
non bibam amodo de hoc genimine vitis usque in
diem illum, cum illud bibam vobiscum novum in
regno Patris mei. 30 Et hymno dicto, exierunt in
montem Oliveti. 31 Tunc dicit illis Jesus: Omnes vos
scandalum patiemini in me in ista nocte. Scriptum
est enim: Percutiam pastorem, et dispergentur oves
gregis. 32 Postquam autem resurrexero, præcedam
vos in Galilæam. 33 Respondens autem Petrus,
ait illi: Et si omnes scandalizati fuerint in te, ego
numquam scandalizabor. 34 Ait illi Jesus: Amen
dico tibi, quia in hac nocte, antequam gallus cantet,
ter me negabis. 35 Ait illi Petrus: Etiamsi oportuerit
me mori tecum, non te negabo. Similiter et omnes
discipuli dixerunt. 36 Tunc venit Jesus cum illis in

villam, quæ dicitur Gethsemani, et dixit discipulis
suis: Sedete hic donec vadam illuc, et orem. 37 Et
assumpto Petro, et duobus filiis Zebedæi, cœpit
contristari et mœstus esse. 38 Tunc ait illis: Tristis
est anima mea usque ad mortem: sustinete hic, et
vigilate mecum. 39 Et progressus pusillum, procidit
in faciem suam, orans, et dicens: Pater mi, si
possibile est, transeat a me calix iste: verumtamen
non sicut ego volo, sed sicut tu. 40 Et venit ad
discipulos suos, et invenit eos dormientes, et dicit
Petro: Sic non potuistis una hora vigilare mecum?
41 Vigilate, et orate ut non intretis in tentationem.
Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma.
42 Iterum secundo abiit, et oravit, dicens: Pater
mi, si non potest hic calix transire nisi bibam
illum, fiat voluntas tua. 43 Et venit iterum, et
invenit eos dormientes: erant enim oculi eorum
gravati. 44 Et relictis illis, iterum abiit, et oravit
tertio, eumdem sermonem dicens. 45 Tunc venit
ad discipulos suos, et dicit illis: Dormite jam, et
requiescite: ecce appropinquavit hora, et Filius
hominis tradetur in manus peccatorum. 46 Surgite,
eamus: ecce appropinquavit qui me tradet. 47 Adhuc
eo loquente, ecce Judas unus de duodecim venit, et
cum eo turba multa cum gladiis et fustibus, missi a
principibus sacerdotum, et senioribus populi. 48
Qui autem tradidit eum, dedit illis signum, dicens:
Quemcumque osculatus fuero, ipse est, tenete eum.
49 Et confestim accedens ad Jesum, dixit: Ave Rabbi.
Et osculatus est eum. 50 Dixitque illi Jesus: Amice, ad
quid venisti? Tunc accesserunt, et manus injecerunt
in Jesum, et tenuerunt eum. 51 Et ecce unus ex
his qui erant cum Jesu, extendens manum, exemit
gladium suum, et percutiens servum principis
sacerdotum amputavit auriculam ejus. 52 Tunc
ait illi Jesus: Converte gladium tuum in locum
suum: omnes enim, qui acceperint gladium, gladio
peribunt. 53 An putas, quia non possum rogare
patrem meum, et exhibebit mihi modo plusquam
duodecim legiones angelorum? 54 Quomodo ergo
implebuntur Scripturæ, quia sic oportet fieri? 55 In
illa hora dixit Jesus turbis: Tamquam ad latronem
existis cum gladiis et fustibus comprehendere me:
quotidie apud vos sedebam docens in templo, et
non me tenuistis. 56 Hoc autem totum factum est,
ut adimplerentur Scripturæ prophetarum. Tunc
discipuli omnes, relicto eo, fugerunt. 57 At illi
tenentes Jesum, duxerunt ad Caipham principem
sacerdotum, ubi scribæ et seniores convenerant. 58
Petrus autem sequebatur eum a longe, usque in
atrium principis sacerdotum. Et ingressus intro,
sedebat cum ministris, ut videret finem. 59 Principes
autem sacerdotum, et omne concilium, quærebant
falsum testimonium contra Jesum, ut eum morti
traderent: 60 et non invenerunt, cum multi falsi
testes accessissent. Novissime autem venerunt
duo falsi testes, 61 et dixerunt: Hic dixit: Possum
destruere templum Dei, et post triduum reædificare
illud. 62 Et surgens princeps sacerdotum, ait
illi: Nihil respondes ad ea, quæ isti adversum te
testificantur? 63 Jesus autem tacebat. Et princeps
sacerdotum ait illi: Adjuro te per Deum vivum,
ut dicas nobis si tu es Christus Filius Dei. 64
Dicit illi Jesus: Tu dixisti. Verumtamen dico vobis,
amodo videbitis Filium hominis sedentem a dextris
virtutis Dei, et venientem in nubibus cæli. 65 Tunc
princeps sacerdotum scidit vestimenta sua, dicens:
Blasphemavit: quid adhuc egemus testibus? ecce
nunc audistis blasphemiam: 66 quid vobis videtur?
At illi respondentes dixerunt: Reus est mortis.
67 Tunc exspuerunt in faciem ejus, et colaphis
eum ceciderunt, alii autem palmas in faciem ejus
dederunt, 68 dicentes: Prophetiza nobis Christe,
quis est qui te percussit? 69 Petrus vero sedebat
foris in atrio: et accessit ad eum una ancilla, dicens:
Et tu cum Jesu Galilæo eras. 70 At ille negavit coram
omnibus, dicens: Nescio quid dicis. 71 Exeunte
autem illo januam, vidit eum alia ancilla, et ait his
qui erant ibi: Et hic erat cum Jesu Nazareno. 72
Et iterum negavit cum juramento: Quia non novi
hominem. 73 Et post pusillum accesserunt qui
stabant, et dixerunt Petro: Vere et tu ex illis es: nam
et loquela tua manifestum te facit. 74 Tunc cœpit
detestari et jurare quia non novisset hominem. Et
continuo gallus cantavit. 75 Et recordatus est Petrus
verbi Jesu, quod dixerat: Priusquam gallus cantet,
ter me negabis. Et egressus foras, flevit amare.

27 Mane autem facto, consilium inierunt omnes
principes sacerdotum et seniores populi
adversus Jesum, ut eum morti traderent. 2 Et
vinctum adduxerunt eum, et tradiderunt Pontio
Pilato præsidi. 3 Tunc videns Judas, qui eum
tradidit, quod damnatus esset, pœnitentia ductus,
retulit triginta argenteos principibus sacerdotum,
et senioribus, 4 dicens: Peccavi, tradens sanguinem
justum. At illi dixerunt: Quid ad nos? tu videris. 5
Et projectis argenteis in templo, recessit: et abiens
laqueo se suspendit. 6 Principes autem sacerdotum,
acceptis argenteis, dixerunt: Non licet eos mittere
in corbonam: quia pretium sanguinis est. 7 Consilio
autem inito, emerunt ex illis agrum figuli, in
sepulturam peregrinorum. 8 Propter hoc vocatus est
ager ille, Haceldama, hoc est, Ager sanguinis, usque
in hodiernum diem. 9 Tunc impletum est quod
dictum est per Jeremiam prophetam, dicentem: Et

acceperunt triginta argenteos pretium appretiati,
quem appretiaverunt a filiis Israël: 10 et dederunt
eos in agrum figuli, sicut constituit mihi Dominus.
11 Jesus autem stetit ante præsidem, et interrogavit
eum præses, dicens: Tu es rex Judæorum? Dicit illi
Jesus: Tu dicis. 12 Et cum accusaretur a principibus
sacerdotum et senioribus, nihil respondit. 13 Tunc
dicit illi Pilatus: Non audis quanta adversum te
dicunt testimonia? 14 Et non respondit ei ad ullum
verbum, ita ut miraretur præses vehementer. 15
Per diem autem solemnem consueverat præses
populo dimittere unum vinctum, quem voluissent:
16 habebat autem tunc vinctum insignem, qui
dicebatur Barabbas. 17 Congregatis ergo illis, dixit
Pilatus: Quem vultis dimittam vobis: Barabbam, an
Jesum, qui dicitur Christus? 18 Sciebat enim quod
per invidiam tradidissent eum. 19 Sedente autem illo
pro tribunali, misit ad eum uxor ejus, dicens: Nihil
tibi, et justo illi: multa enim passa sum hodie per
visum propter eum. 20 Principes autem sacerdotum
et seniores persuaserunt populis ut peterent
Barabbam, Jesum vero perderent. 21 Respondens
autem præses, ait illis: Quem vultis vobis de duobus
dimitti? At illi dixerunt: Barabbam. 22 Dicit illis
Pilatus: Quid igitur faciam de Jesu, qui dicitur
Christus? 23 Dicunt omnes: Crucifigatur. Ait illis
præses: Quid enim mali fecit? At illi magis clamabant
dicentes: Crucifigatur. 24 Videns autem Pilatus quia
nihil proficeret, sed magis tumultus fieret: accepta
aqua, lavit manus coram populo, dicens: Innocens
ego sum a sanguine justi hujus: vos videritis. 25 Et
respondens universus populus, dixit: Sanguis ejus
super nos, et super filios nostros. 26 Tunc dimisit
illis Barabbam: Jesum autem flagellatum tradidit
eis ut crucifigeretur. 27 Tunc milites præsidis
suscipientes Jesum in prætorium, congregaverunt
ad eum universam cohortem: 28 et exuentes
eum, chlamydem coccineam circumdederunt ei,
29 et plectentes coronam de spinis, posuerunt
super caput ejus, et arundinem in dextera ejus.
Et genu flexo ante eum, illudebant ei, dicentes:
Ave rex Judæorum. 30 Et exspuentes in eum,
acceperunt arundinem, et percutiebant caput
ejus. 31 Et postquam illuserunt ei, exuerunt eum
chlamyde, et induerunt eum vestimentis ejus,
et duxerunt eum ut crucifigerent. 32 Exeuntes
autem invenerunt hominem Cyrenæum, nomine
Simonem: hunc angariaverunt ut tolleret crucem
ejus. 33 Et venerunt in locum qui dicitur Golgotha,
quod est Calvariæ locus. 34 Et dederunt ei vinum
bibere cum felle mistum. Et cum gustasset, noluit
bibere. 35 Postquam autem crucifixerunt eum,
diviserunt vestimenta ejus, sortem mittentes:
ut impleretur quod dictum est per prophetam
dicentem: Diviserunt sibi vestimenta mea, et super
vestem meam miserunt sortem. 36 Et sedentes
servabant eum. 37 Et imposuerunt super caput ejus
causam ipsius scriptam: Hic est Jesus rex Judæorum.
38 Tunc crucifixi sunt cum eo duo latrones: unus
a dextris, et unus a sinistris. 39 Prætereuntes
autem blasphemabant eum moventes capita sua,
40 et dicentes: Vah! qui destruis templum Dei, et
in triduo illud reædificas: salva temetipsum: si
Filius Dei es, descende de cruce. 41 Similiter et
principes sacerdotum illudentes cum scribis et
senioribus dicebant: 42 Alios salvos fecit, seipsum
non potest salvum facere: si rex Israël est, descendat
nunc de cruce, et credimus ei: 43 confidit in Deo:
liberet nunc, si vult eum: dixit enim: Quia Filius Dei
sum. 44 Idipsum autem et latrones, qui crucifixi
erant cum eo, improperabant ei. 45 A sexta autem
hora tenebræ factæ sunt super universam terram
usque ad horam nonam. 46 Et circa horam nonam
clamavit Jesus voce magna, dicens: Eli, Eli, lamma
sabacthani? hoc est: Deus meus, Deus meus, ut quid
dereliquisti me? 47 Quidam autem illic stantes, et
audientes, dicebant: Eliam vocat iste. 48 Et continuo
currens unus ex eis, acceptam spongiam implevit
aceto, et imposuit arundini, et dabat ei bibere.
49 Ceteri vero dicebant: Sine, videamus an veniat
Elias liberans eum. 50 Jesus autem iterum clamans
voce magna, emisit spiritum. 51 Et ecce velum
templi scissum est in duas partes a summo usque
deorsum: et terra mota est, et petræ scissæ sunt,
52 et monumenta aperta sunt: et multa corpora
sanctorum, qui dormierant, surrexerunt. 53 Et
exeuntes de monumentis post resurrectionem ejus,
venerunt in sanctam civitatem, et apparuerunt
multis. 54 Centurio autem, et qui cum eo erant,
custodientes Jesum, viso terræmotu, et his quæ
fiebant, timuerunt valde, dicentes: Vere Filius Dei
erat iste. 55 Erant autem ibi mulieres multæ a longe,
quæ secutæ erant Jesum a Galilæa, ministrantes
ei: 56 inter quas erat Maria Magdalene, et Maria
Jacobi, et Joseph mater, et mater filiorum Zebedæi.
57 Cum autem sero factum esset, venit quidam
homo dives ab Arimathæa, nomine Joseph, qui
et ipse discipulus erat Jesu: 58 hic accessit ad
Pilatum, et petiit corpus Jesu. Tunc Pilatus jussit
reddi corpus. 59 Et accepto corpore, Joseph involvit
illud in sindone munda, 60 et posuit illud in
monumento suo novo, quod exciderat in petra. Et
advolvit saxum magnum ad ostium monumenti,
et abiit. 61 Erant autem ibi Maria Magdalene, et
altera Maria, sedentes contra sepulchrum. 62 Altera
autem die, quæ est post Parasceven, convenerunt

principes sacerdotum et pharisæi ad Pilatum, **63**
dicentes: Domine, recordati sumus, quia seductor
ille dixit adhuc vivens: Post tres dies resurgam.
64 Jube ergo custodiri sepulchrum usque in diem
tertium: ne forte veniant discipuli ejus, et furentur
eum, et dicant plebi: Surrexit a mortuis: et erit
novissimus error pejor priore. **65** Ait illis Pilatus:
Habetis custodiam, ite, custodite sicut scitis. **66** Illi
autem abeuntes, munierunt sepulchrum, signantes
lapidem, cum custodibus.

28 Vespere autem sabbati, quæ lucescit in prima
sabbati, venit Maria Magdalene, et altera
Maria, videre sepulchrum. **2** Et ecce terræmotus
factus est magnus. Angelus enim Domini descendit
de cælo: et accedens revolvit lapidem, et sedebat
super eum: **3** erat autem aspectus ejus sicut fulgur:
et vestimentum ejus sicut nix. **4** Præ timore
autem ejus exterriti sunt custodes, et facti sunt
velut mortui. **5** Respondens autem angelus dixit
mulieribus: Nolite timere vos: scio enim, quod
Jesum, qui crucifixus est, quæritis. **6** Non est hic:
surrexit enim, sicut dixit: venite, et videte locum
ubi positus erat Dominus. **7** Et cito euntes, dicite
discipulis ejus quia surrexit: et ecce præcedit vos
in Galilæam: ibi eum videbitis: ecce prædixi vobis.
8 Et exierunt cito de monumento cum timore et
gaudio magno, currentes nuntiare discipulis ejus. **9**
Et ecce Jesus occurrit illis, dicens: Avete. Illæ autem
accesserunt, et tenuerunt pedes ejus, et adoraverunt
eum. **10** Tunc ait illis Jesus: Nolite timere: ite,
nuntiate fratribus meis ut eant in Galilæam; ibi me
videbunt. **11** Quæ cum abiissent, ecce quidam de
custodibus venerunt in civitatem, et nuntiaverunt
principibus sacerdotum omnia quæ facta fuerant.
12 Et congregati cum senioribus consilio accepto,
pecuniam copiosam dederunt militibus, **13** dicentes:
Dicite quia discipuli ejus nocte venerunt, et furati
sunt eum, nobis dormientibus. **14** Et si hoc auditum
fuerit a præside, nos suadebimus ei, et securos vos
faciemus. **15** At illi, accepta pecunia, fecerunt sicut
erant edocti. Et divulgatum est verbum istud apud
Judæos, usque in hodiernum diem. **16** Undecim
autem discipuli abierunt in Galilæam in montem
ubi constituerat illis Jesus. **17** Et videntes eum
adoraverunt: quidam autem dubitaverunt. **18** Et
accedens Jesus locutus est eis, dicens: Data est mihi
omnis potestas in cælo et in terra: **19** euntes ergo
docete omnes gentes: baptizantes eos in nomine
Patris, et Filii, et Spiritus Sancti: **20** docentes
eos servare omnia quæcumque mandavi vobis: et
ecce ego vobiscum sum omnibus diebus, usque ad
consummationem sæculi. **(aiōn g165)**

Marcum

1 Initium Evangelii Jesu Christi, Filii Dei. **2** Sicut scriptum est in Isaia propheta: Ecce ego
mitto angelum meum ante faciem tuam, qui
præparabit viam tuam ante te. **3** Vox clamantis in
deserto: Parate viam Domini, rectas facite semitas
ejus. **4** Fuit Joannes in deserto baptizans, et
prædicans baptismum pœnitentiæ in remissionem
peccatorum. **5** Et egrediebatur ad eum omnis Judææ
regio, et Jerosolymitæ universi, et baptizabantur ab
illo in Jordanis flumine, confitentes peccata sua. **6**
Et erat Joannes vestitus pilis cameli, et zona pellicea
circa lumbos ejus, et locustas et mel silvestre
edebat. **7** Et prædicabat dicens: Venit fortior me
post me, cujus non sum dignus procumbens solvere
corrigiam calceamentorum ejus. **8** Ego baptizavi
vos aqua, ille vero baptizabit vos Spiritu Sancto. **9**
Et factum est: in diebus illis venit Jesus a Nazareth
Galilææ: et baptizatus est a Joanne in Jordane. **10**
Et statim ascendens de aqua, vidit cælos apertos,
et Spiritum tamquam columbam descendentem,
et manentem in ipso. **11** Et vox facta est de cælis:
Tu es Filius meus dilectus, in te complacui. **12** Et
statim Spiritus expulit eum in desertum. **13** Et
erat in deserto quadraginta diebus, et quadraginta
noctibus: et tentabatur a Satana: eratque cum
bestiis, et angeli ministrabant illi. **14** Postquam
autem traditus est Joannes, venit Jesus in Galilæam,
prædicans Evangelium regni Dei, **15** et dicens:
Quoniam impletum est tempus, et appropinquavit
regnum Dei: pœnitemini, et credite Evangelio. **16**
Et præteriens secus mare Galilææ, vidit Simonem,
et Andream fratrem ejus, mittentes retia in mare
(erant enim piscatores), **17** et dixit eis Jesus: Venite
post me, et faciam vos fieri piscatores hominum. **18**
Et protinus relictis retibus, secuti sunt eum. **19** Et
progressus inde pusillum, vidit Jacobum Zebedæi,
et Joannem fratrem ejus, et ipsos componentes
retia in navi: **20** et statim vocavit illos. Et relicto
patre suo Zebedæo in navi cum mercenariis, secuti
sunt eum. **21** Et ingrediuntur Capharnaum: et
statim sabbatis ingressus in synagogam, docebat
eos. **22** Et stupebant super doctrina ejus: erat enim
docens eos quasi potestatem habens, et non sicut
scribæ. **23** Et erat in synagoga eorum homo in
spiritu immundo: et exclamavit, **24** dicens: Quid
nobis et tibi, Jesu Nazarene? venisti perdere nos?
scio qui sis, Sanctus Dei. **25** Et comminatus est ei
Jesus, dicens: Obmutesce, et exi de homine. **26** Et
discerpens eum spiritus immundus, et exclamans
voce magna, exiit ab eo. **27** Et mirati sunt omnes, ita
ut conquirerent inter se dicentes: Quidnam est hoc?
quænam doctrina hæc nova? quia in potestate etiam
spiritibus immundis imperat, et obediunt ei. **28** Et
processit rumor ejus statim in omnem regionem
Galilææ. **29** Et protinus egredientes de synagoga,
venerunt in domum Simonis et Andreæ, cum Jacobo
et Joanne. **30** Decumbebat autem socrus Simonis
febricitans: et statim dicunt ei de illa. **31** Et accedens
elevavit eam, apprehensa manu ejus: et continuo
dimisit eam febris, et ministrabat eis. **32** Vespere
autem facto cum occidisset sol, afferebant ad eum
omnes male habentes, et dæmonia habentes: **33**
et erat omnis civitas congregata ad januam. **34** Et
curavit multos, qui vexabantur variis languoribus,
et dæmonia multa ejiciebat, et non sinebat ea loqui,
quoniam sciebant eum. **35** Et diluculo valde surgens,
egressus abiit in desertum locum, ibique orabat.
36 Et prosecutus est eum Simon, et qui cum illo
erant. **37** Et cum invenissent eum, dixerunt ei:
Quia omnes quærunt te. **38** Et ait illis: Eamus in
proximos vicos, et civitates, ut et ibi prædicem: ad
hoc enim veni. **39** Et erat prædicans in synagogis
eorum, et in omni Galilæa, et dæmonia ejiciens. **40**
Et venit ad eum leprosus deprecans eum: et genu
flexo dixit ei: Si vis, potes me mundare. **41** Jesus
autem misertus ejus, extendit manum suam: et
tangens eum, ait illi: Volo: mundare. **42** Et cum
dixisset, statim discessit ab eo lepra, et mundatus
est. **43** Et comminatus est ei, statimque ejecit illum,
44 et dicit ei: Vide nemini dixeris: sed vade, ostende
te principi sacerdotum, et offer pro emundatione
tua, quæ præcepit Moyses in testimonium illis.
45 At ille egressus cœpit prædicare, et diffamare
sermonem, ita ut jam non posset manifeste introire
in civitatem, sed foris in desertis locis esset, et
conveniebant ad eum undique.

2 Et iterum intravit Capharnaum post dies, **2** et
auditum est quod in domo esset, et convenerunt
multi, ita ut non caperet neque ad januam, et
loquebatur eis verbum. **3** Et venerunt ad eum
ferentes paralyticum, qui a quatuor portabatur.
4 Et cum non possent offerre eum illi præ turba,
nudaverunt tectum ubi erat: et patefacientes
submiserunt grabatum in quo paralyticus jacebat.
5 Cum autem vidisset Jesus fidem illorum, ait
paralytico: Fili, dimittuntur tibi peccata tua. **6**
Erant autem illic quidam de scribis sedentes, et
cogitantes in cordibus suis: **7** Quid hic sic loquitur?
blasphemat. Quis potest dimittere peccata, nisi
solus Deus? **8** Quo statim cognito Jesus spiritu suo,
quia sic cogitarent intra se, dicit illis: Quid ista
cogitatis in cordibus vestris? **9** Quid est facilius

dicere paralytico: Dimittuntur tibi peccata: an
dicere: Surge, tolle grabatum tuum, et ambula? 10 Ut
autem sciatis quia Filius hominis habet potestatem
in terra dimittendi peccata (ait paralytico), 11 tibi
dico: Surge, tolle grabatum tuum, et vade in domum
tuam. 12 Et statim surrexit ille: et, sublato grabato,
abiit coram omnibus, ita ut mirarentur omnes,
et honorificent Deum, dicentes: Quia numquam
sic vidimus. 13 Et egressus est rursus ad mare,
omnisque turba veniebat ad eum, et docebat eos.
14 Et cum præteriret, vidit Levi Alphæi sedentem
ad telonium, et ait illi: Sequere me. Et surgens
secutus est eum. 15 Et factum est, cum accumberet
in domo illius, multi publicani et peccatores simul
discumbebant cum Jesu et discipulis ejus: erant
enim multi, qui et sequebantur eum. 16 Et scribæ et
pharisæi videntes quia manducaret cum publicanis
et peccatoribus, dicebant discipulis ejus: Quare
cum publicanis et peccatoribus manducat et bibit
Magister vester? 17 Hoc audito Jesus ait illis: Non
necesse habent sani medico, sed qui male habent:
non enim veni vocare justos, sed peccatores. 18
Et erant discipuli Joannis et pharisæi jejunantes:
et veniunt, et dicunt illi: Quare discipuli Joannis
et pharisæorum jejunant, tui autem discipuli non
jejunant? 19 Et ait illis Jesus: Numquid possunt
filii nuptiarum, quamdiu sponsus cum illis est,
jejunare? Quanto tempore habent secum sponsum,
non possunt jejunare. 20 Venient autem dies cum
auferetur ab eis sponsus: et tunc jejunabunt in illis
diebus. 21 Nemo assumentum panni rudis assuit
vestimento veteri: alioquin aufert supplementum
novum a veteri, et major scissura fit. 22 Et nemo
mittit vinum novum in utres veteres: alioquin
dirumpet vinum utres, et vinum effundetur, et utres
peribunt: sed vinum novum in utres novos mitti
debet. 23 Et factum est iterum cum Dominus sabbatis
ambularet per sata, et discipuli ejus cœperunt
progredi, et vellere spicas. 24 Pharisæi autem
dicebant ei: Ecce, quid faciunt sabbatis quod non
licet? 25 Et ait illis: Numquam legistis quid fecerit
David, quando necessitatem habuit, et esuriit ipse,
et qui cum eo erant? 26 quomodo introivit in
domum Dei sub Abiathar principe sacerdotum, et
panes propositionis manducavit, quos non licebat
manducare, nisi sacerdotibus, et dedit eis qui cum eo
erant? 27 Et dicebat eis: Sabbatum propter hominem
factum est, et non homo propter sabbatum. 28
Itaque Dominus est Filius hominis, etiam sabbati.

3 Et introivit iterum in synagogam: et erat ibi
homo habens manum aridam. 2 Et observabant
eum, si sabbatis curaret, ut accusarent illum. 3
Et ait homini habenti manum aridam: Surge in
medium. 4 Et dicit eis: Licet sabbatis benefacere,
an male? animam salvam facere, an perdere? At
illi tacebant. 5 Et circumspiciens eos cum ira,
contristatus super cæcitate cordis eorum, dicit
homini: Extende manum tuam. Et extendit, et
restituta est manus illi. 6 Exeuntes autem pharisæi,
statim cum Herodianis consilium faciebant adversus
eum quomodo eum perderent. 7 Jesus autem cum
discipulis suis secessit ad mare: et multa turba a
Galilæa et Judæa secuta est eum, 8 et ab Jerosolymis,
et ab Idumæa, et trans Jordanem: et qui circa
Tyrum et Sidonem multitudo magna, audientes
quæ faciebat, venerunt ad eum. 9 Et dicit discipulis
suis ut navicula sibi deserviret propter turbam, ne
comprimerent eum: 10 multos enim sanabat, ita
ut irruerent in eum ut illum tangerent, quotquot
habebant plagas. 11 Et spiritus immundi, cum illum
videbant, procidebant ei: et clamabant, dicentes: 12
Tu es Filius Dei. Et vehementer comminabatur eis
ne manifestarent illum. 13 Et ascendens in montem
vocavit ad se quos voluit ipse: et venerunt ad
eum. 14 Et fecit ut essent duodecim cum illo: et ut
mitteret eos prædicare. 15 Et dedit illis potestatem
curandi infirmitates et ejiciendi dæmonia. 16 Et
imposuit Simoni nomen Petrus: 17 et Jacobum
Zebedæi, et Joannem fratrem Jacobi, et imposuit
eis nomina Boanerges, quod est, Filii tonitrui: 18
et Andream, et Philippum, et Bartholomæum, et
Matthæum, et Thomam, et Jacobum Alphæi, et
Thaddæum, et Simonem Cananæum, 19 et Judam
Iscariotem, qui et tradidit illum. 20 Et veniunt ad
domum: et convenit iterum turba, ita ut non possent
neque panem manducare. 21 Et cum audissent sui,
exierunt tenere eum: dicebant enim: Quoniam in
furorem versus est. 22 Et scribæ, qui ab Jerosolymis
descenderant, dicebant: Quoniam Beelzebub habet,
et quia in principe dæmoniorum ejicit dæmonia. 23
Et convocatis eis in parabolis dicebat illis: Quomodo
potest Satanas Satanam ejicere? 24 Et si regnum in
se dividatur, non potest regnum illud stare. 25 Et si
domus super semetipsam dispertiatur, non potest
domus illa stare. 26 Et si Satanas consurrexerit
in semetipsum, dispertitus est, et non poterit
stare, sed finem habet. 27 Nemo potest vasa fortis
ingressus in domum diripere, nisi prius fortem
alliget, et tunc domum ejus diripiet. 28 Amen dico
vobis, quoniam omnia dimittentur filiis hominum
peccata, et blasphemiæ quibus blasphemaverint: 29
qui autem blasphemaverit in Spiritum Sanctum,
non habebit remissionem in æternum, sed reus erit
æterni delicti. (aiōn g165, aiōnios g166) 30 Quoniam
dicebant: Spiritum immundum habet. 31 Et veniunt

mater ejus et fratres: et foris stantes miserunt ad
eum vocantes eum, 32 et sedebat circa eum turba:
et dicunt ei: Ecce mater tua et fratres tui foris
quærunt te. 33 Et respondens eis, ait: Quæ est mater
mea et fratres mei? 34 Et circumspiciens eos, qui
in circuitu ejus sedebant, ait: Ecce mater mea et
fratres mei. 35 Qui enim fecerit voluntatem Dei, hic
frater meus, et soror mea, et mater est.

4 Et iterum cœpit docere ad mare: et congregata
est ad eum turba multa, ita ut navim ascendens
sederet in mari, et omnis turba circa mare super
terram erat: 2 et docebat eos in parabolis multa,
et dicebat illis in doctrina sua: 3 Audite: ecce
exiit seminans ad seminandum. 4 Et dum seminat,
aliud cecidit circa viam, et venerunt volucres cæli,
et comederunt illud. 5 Aliud vero cecidit super
petrosa, ubi non habuit terram multam: et statim
exortum est, quoniam non habebat altitudinem
terræ: 6 et quando exortus est sol, exæstuavit:
et eo quod non habebat radicem, exaruit. 7 Et
aliud cecidit in spinas: et ascenderunt spinæ, et
suffocaverunt illud, et fructum non dedit. 8 Et
aliud cecidit in terram bonam: et dabat fructum
ascendentem et crescentem, et afferebat unum
triginta, unum sexaginta, et unum centum. 9 Et
dicebat: Qui habet aures audiendi, audiat. 10 Et
cum esset singularis, interrogaverunt eum hi qui
cum eo erant duodecim, parabolam. 11 Et dicebat
eis: Vobis datum est nosse mysterium regni Dei:
illis autem, qui foris sunt, in parabolis omnia
fiunt: 12 ut videntes videant, et non videant: et
audientes audiant, et non intelligant: nequando
convertantur, et dimittantur eis peccata. 13 Et ait
illis: Nescitis parabolam hanc? Et quomodo omnes
parabolas cognoscetis? 14 Qui seminat, verbum
seminat. 15 Hi autem sunt, qui circa viam, ubi
seminatur verbum, et cum audierint, confestim
venit Satanas, et aufert verbum, quod seminatum
est in cordibus eorum. 16 Et hi sunt similiter,
qui super petrosa seminantur: qui cum audierint
verbum, statim cum gaudio accipiunt illud: 17 et
non habent radicem in se, sed temporales sunt:
deinde orta tribulatione et persecutione propter
verbum, confestim scandalizantur. 18 Et alii sunt qui
in spinas seminantur: hi sunt qui verbum audiunt,
19 et ærumnæ sæculi, et deceptio divitiarum, et
circa reliqua concupiscentiæ introëuntes suffocant
verbum, et sine fructu efficitur. (aiōn g165) 20 Et hi
sunt qui super terram bonam seminati sunt, qui
audiunt verbum, et suscipiunt, et fructificant, unum
triginta, unum sexaginta, et unum centum. 21 Et
dicebat illis: Numquid venit lucerna ut sub modio
ponatur, aut sub lecto? nonne ut super candelabrum
ponatur? 22 Non est enim aliquid absconditum,
quod non manifestetur: nec factum est occultum,
sed ut in palam veniat. 23 Si quis habet aures
audiendi, audiat. 24 Et dicebat illis: Videte quid
audiatis. In qua mensura mensi fueritis, remetietur
vobis, et adjicietur vobis. 25 Qui enim habet, dabitur
illi: et qui non habet, etiam quod habet auferetur ab
eo. 26 Et dicebat: Sic est regnum Dei, quemadmodum
si homo jaciat sementem in terram, 27 et dormiat,
et exsurgat nocte et die, et semen germinet, et
increscat dum nescit ille. 28 Ultro enim terra
fructificat, primum herbam, deinde spicam, deinde
plenum frumentum in spica. 29 Et cum produxerit
fructus, statim mittit falcem, quoniam adest messis.
30 Et dicebat: Cui assimilabimus regnum Dei? aut
cui parabolæ comparabimus illud? 31 Sicut granum
sinapis, quod cum seminatum fuerit in terra, minus
est omnibus seminibus, quæ sunt in terra: 32
et cum seminatum fuerit, ascendit, et fit majus
omnibus oleribus, et facit ramos magnos, ita ut
possint sub umbra ejus aves cæli habitare. 33 Et
talibus multis parabolis loquebatur eis verbum,
prout poterant audire: 34 sine parabola autem
non loquebatur eis: seorsum autem discipulis suis
disserebat omnia. 35 Et ait illis in illa die, cum sero
esset factum: Transeamus contra. 36 Et dimittentes
turbam, assumunt eum ita ut erat in navi: et
aliæ naves erant cum illo. 37 Et facta est procella
magna venti, et fluctus mittebat in navim, ita ut
impleretur navis. 38 Et erat ipse in puppi super
cervical dormiens: et excitant eum, et dicunt illi:
Magister, non ad te pertinet, quia perimus? 39 Et
exsurgens comminatus est vento, et dixit mari:
Tace, obmutesce. Et cessavit ventus: et facta est
tranquillitas magna. 40 Et ait illis: Quid timidi estis?
necdum habetis fidem? 41 et timuerunt timore
magno, et dicebant ad alterutrum: Quis, putas, est
iste, quia et ventus et mare obediunt ei?

5 Et venerunt trans fretum maris in regionem
Gerasenorum. 2 Et exeunti ei de navi, statim
occurrit de monumentis homo in spiritu immundo,
3 qui domicilium habebat in monumentis, et neque
catenis jam quisquam poterat eum ligare: 4 quoniam
sæpe compedibus et catenis vinctus, dirupisset
catenas, et compedes comminuisset, et nemo
poterat eum domare: 5 et semper die ac nocte
in monumentis, et in montibus erat, clamans, et
concidens se lapidibus. 6 Videns autem Jesum a
longe, cucurrit, et adoravit eum: 7 et clamans voce
magna dixit: Quid mihi et tibi, Jesu Fili Dei altissimi?
adjuro te per Deum, ne me torqueas. 8 Dicebat

enim illi: Exi spiritus immunde ab homine. **9** Et
interrogabat eum: Quod tibi nomen est? Et dicit
ei: Legio mihi nomen est, quia multi sumus. **10** Et
deprecabatur eum multum, ne se expelleret extra
regionem. **11** Erat autem ibi circa montem grex
porcorum magnus, pascens. **12** Et deprecabantur
eum spiritus, dicentes: Mitte nos in porcos ut in
eos introëamus. **13** Et concessit eis statim Jesus. Et
exeuntes spiritus immundi introierunt in porcos:
et magno impetu grex præcipitatus est in mare
ad duo millia, et suffocati sunt in mari. **14** Qui
autem pascebant eos, fugerunt, et nuntiaverunt in
civitatem et in agros. Et egressi sunt videre quid
esset factum: **15** et veniunt ad Jesum: et vident illum
qui a dæmonio vexabatur, sedentem, vestitum,
et sanæ mentis, et timuerunt. **16** Et narraverunt
illis, qui viderant, qualiter factum esset ei qui
dæmonium habuerat, et de porcis. **17** Et rogare
cœperunt eum ut discederet de finibus eorum. **18**
Cumque ascenderet navim, cœpit illum deprecari,
qui a dæmonio vexatus fuerat, ut esset cum illo, **19**
et non admisit eum, sed ait illi: Vade in domum
tuam ad tuos, et annuntia illis quanta tibi Dominus
fecerit, et misertus sit tui. **20** Et abiit, et cœpit
prædicare in Decapoli, quanta sibi fecisset Jesus: et
omnes mirabantur. **21** Et cum transcendisset Jesus
in navi rursum trans fretum, convenit turba multa
ad eum, et erat circa mare. **22** Et venit quidam
de archisynagogis nomine Jairus, et videns eum
procidit ad pedes ejus, **23** et deprecabatur eum
multum, dicens: Quoniam filia mea in extremis est,
veni, impone manum super eam, ut salva sit, et
vivat. **24** Et abiit cum illo, et sequebatur eum turba
multa, et comprimebant eum. **25** Et mulier, quæ
erat in profluvio sanguinis annis duodecim, **26** et
fuerat multa perpessa a compluribus medicis: et
erogaverat omnia sua, nec quidquam profecerat,
sed magis deterius habebat: **27** cum audisset de
Jesu, venit in turba retro, et tetigit vestimentum
ejus: **28** dicebat enim: Quia si vel vestimentum ejus
tetigero, salva ero. **29** Et confestim siccatus est fons
sanguinis ejus: et sensit corpore quia sanata esset a
plaga. **30** Et statim Jesus in semetipso cognoscens
virtutem quæ exierat de illo, conversus ad turbam,
aiebat: Quis tetigit vestimenta mea? **31** Et dicebant
ei discipuli sui: Vides turbam comprimentem te, et
dicis: Quis me tetigit? **32** Et circumspiciebat videre
eam, quæ hoc fecerat. **33** Mulier vero timens et
tremens, sciens quod factum esset in se, venit et
procidit ante eum, et dixit ei omnem veritatem. **34**
Ille autem dixit ei: Filia, fides tua te salvam fecit:
vade in pace, et esto sana a plaga tua. **35** Adhuc eo
loquente, veniunt ab archisynagogo, dicentes: Quia
filia tua mortua est: quid ultra vexas magistrum?
36 Jesus autem audito verbo quod dicebatur, ait
archisynagogo: Noli timere: tantummodo crede. **37**
Et non admisit quemquam se sequi nisi Petrum, et
Jacobum, et Joannem fratrem Jacobi. **38** Et veniunt
in domum archisynagogi, et videt tumultum, et
flentes, et ejulantes multum. **39** Et ingressus, ait
illis: Quid turbamini, et ploratis? puella non est
mortua, sed dormit. **40** Et irridebant eum. Ipse vero
ejectis omnibus assumit patrem, et matrem puellæ,
et qui secum erant, et ingreditur ubi puella erat
jacens. **41** Et tenens manum puellæ, ait illi: Talitha
cumi, quod est interpretatum: Puella (tibi dico),
surge. **42** Et confestim surrexit puella, et ambulabat:
erat autem annorum duodecim: et obstupuerunt
stupore magno. **43** Et præcepit illis vehementer ut
nemo id sciret: et dixit dari illi manducare.

6 Et egressus inde, abiit in patriam suam: et
sequebantur eum discipuli sui: **2** et facto sabbato
cœpit in synagoga docere: et multi audientes
admirabantur in doctrina ejus, dicentes: Unde huic
hæc omnia? et quæ est sapientia, quæ data est illi,
et virtutes tales, quæ per manus ejus efficiuntur? **3**
Nonne hic est faber, filius Mariæ, frater Jacobi, et
Joseph, et Judæ, et Simonis? nonne et sorores ejus
hic nobiscum sunt? Et scandalizabantur in illo. **4**
Et dicebat illis Jesus: Quia non est propheta sine
honore nisi in patria sua, et in domo sua, et in
cognatione sua. **5** Et non poterat ibi virtutem ullam
facere, nisi paucos infirmos impositis manibus
curavit: **6** et mirabatur propter incredulitatem
eorum, et circuibat castella in circuitu docens. **7** Et
vocavit duodecim: et cœpit eos mittere binos, et
dabat illis potestatem spirituum immundorum. **8** Et
præcepit eis ne quid tollerent in via, nisi virgam
tantum: non peram, non panem, neque in zona
æs, **9** sed calceatos sandaliis, et ne induerentur
duabus tunicis. **10** Et dicebat eis: Quocumque
introieritis in domum, illic manete donec exeatis
inde: **11** et quicumque non receperint vos, nec
audierint vos, exeuntes inde, excutite pulverem
de pedibus vestris in testimonium illis. **12** Et
exeuntes prædicabant ut pœnitentiam agerent:
13 et dæmonia multa ejiciebant, et ungebant oleo
multos ægros, et sanabant. **14** Et audivit rex Herodes
(manifestum enim factum est nomen ejus), et
dicebat: Quia Joannes Baptista resurrexit a mortuis:
et propterea virtutes operantur in illo. **15** Alii
autem dicebant: Quia Elias est; alii vero dicebant:
Quia propheta est, quasi unus ex prophetis. **16** Quo
audito Herodes ait: Quem ego decollavi Joannem,
hic a mortuis resurrexit. **17** Ipse enim Herodes

misit, ac tenuit Joannem, et vinxit eum in carcere
propter Herodiadem uxorem Philippi fratris sui,
quia duxerat eam. 18 Dicebat enim Joannes Herodi:
Non licet tibi habere uxorem fratris tui. 19 Herodias
autem insidiabatur illi: et volebat occidere eum,
nec poterat. 20 Herodes enim metuebat Joannem,
sciens eum virum justum et sanctum: et custodiebat
eum, et audito eo multa faciebat, et libenter eum
audiebat. 21 Et cum dies opportunus accidisset,
Herodes natalis sui cœnam fecit principibus, et
tribunis, et primis Galilææ: 22 cumque introisset
filia ipsius Herodiadis, et saltasset, et placuisset
Herodi, simulque recumbentibus, rex ait puellæ:
Pete a me quod vis, et dabo tibi: 23 et juravit illi:
Quia quidquid petieris dabo tibi, licet dimidium
regni mei. 24 Quæ cum exisset, dixit matri suæ:
Quid petam? At illa dixit: Caput Joannis Baptistæ.
25 Cumque introisset statim cum festinatione ad
regem, petivit dicens: Volo ut protinus des mihi
in disco caput Joannis Baptistæ. 26 Et contristatus
est rex: propter jusjurandum, et propter simul
discumbentes, noluit eam contristare: 27 sed misso
spiculatore præcepit afferri caput ejus in disco. Et
decollavit eum in carcere, 28 et attulit caput ejus in
disco: et dedit illud puellæ, et puella dedit matri suæ.
29 Quo audito, discipuli ejus venerunt, et tulerunt
corpus ejus: et posuerunt illud in monumento. 30
Et convenientes Apostoli ad Jesum, renuntiaverunt
ei omnia quæ egerant, et docuerant. 31 Et ait illis:
Venite seorsum in desertum locum, et requiescite
pusillum. Erant enim qui veniebant et redibant
multi: et nec spatium manducandi habebant. 32
Et ascendentes in navim, abierunt in desertum
locum seorsum. 33 Et viderunt eos abeuntes,
et cognoverunt multi: et pedestres de omnibus
civitatibus concurrerunt illuc, et prævenerunt eos.
34 Et exiens vidit turbam multam Jesus: et misertus
est super eos, quia erant sicut oves non habentes
pastorem, et cœpit docere multa. 35 Et cum jam hora
multa fieret, accesserunt discipuli ejus, dicentes:
Desertus est locus hic, et jam hora præteriit: 36
dimitte illos, ut euntes in proximas villas et vicos,
emant sibi cibos, quos manducent. 37 Et respondens
ait illis: Date illis vos manducare. Et dixerunt ei:
Euntes emamus ducentis denariis panes, et dabimus
illis manducare. 38 Et dicit eis: Quot panes habetis?
ite, et videte. Et cum cognovissent, dicunt: Quinque,
et duos pisces. 39 Et præcepit illis ut accumbere
facerent omnes secundum contubernia super viride
fœnum. 40 Et discubuerunt in partes per centenos
et quinquagenos. 41 Et acceptis quinque panibus et
duobus piscibus, intuens in cælum, benedixit, et
fregit panes, et dedit discipulis suis, ut ponerent
ante eos: et duos pisces divisit omnibus. 42 Et
manducaverunt omnes, et saturati sunt. 43 Et
sustulerunt reliquias, fragmentorum duodecim
cophinos plenos, et de piscibus. 44 Erant autem
qui manducaverunt quinque millia virorum. 45
Et statim coëgit discipulos suos ascendere navim,
ut præcederent eum trans fretum ad Bethsaidam,
dum ipse dimitteret populum. 46 Et cum dimisisset
eos, abiit in montem orare. 47 Et cum sero esset,
erat navis in medio mari et ipse solus in terra. 48
Et videns eos laborantes in remigando (erat enim
ventus contrarius eis) et circa quartam vigiliam
noctis venit ad eos ambulans supra mare: et
volebat præterire eos. 49 At illi ut viderunt eum
ambulantem supra mare, putaverunt phantasma
esse, et exclamaverunt. 50 Omnes enim viderunt
eum, et conturbati sunt. Et statim locutus est cum
eis, et dixit eis: Confidite, ego sum: nolite timere.
51 Et ascendit ad illos in navim, et cessavit ventus.
Et plus magis intra se stupebant: 52 non enim
intellexerunt de panibus: erat enim cor eorum
obcæcatum. 53 Et cum transfretassent, venerunt in
terram Genesareth, et applicuerunt. 54 Cumque
egressi essent de navi, continuo cognoverunt
eum: 55 et percurrentes universam regionem
illam, cœperunt in grabatis eos, qui se male
habebant, circumferre, ubi audiebant eum esse.
56 Et quocumque introibat, in vicos, vel in villas
aut civitates, in plateis ponebant infirmos, et
deprecabantur eum, ut vel fimbriam vestimenti
ejus tangerent, et quotquot tangebant eum, salvi
fiebant.

7 Et conveniunt ad eum pharisæi, et quidam de
scribis, venientes ab Jerosolymis. 2 Et cum
vidissent quosdam ex discipulis ejus communibus
manibus, id est non lotis, manducare panes,
vituperaverunt. 3 Pharisæi enim, et omnes Judæi,
nisi crebro laverint manus, non manducant,
tenentes traditionem seniorum: 4 et a foro nisi
baptizentur, non comedunt: et alia multa sunt,
quæ tradita sunt illis servare, baptismata calicum,
et urceorum, et æramentorum, et lectorum: 5
et interrogabant eum pharisæi et scribæ: Quare
discipuli tui non ambulant juxta traditionem
seniorum, sed communibus manibus manducant
panem? 6 At ille respondens, dixit eis: Bene
prophetavit Isaias de vobis hypocritis, sicut
scriptum est: Populus hic labiis me honorat,
cor autem eorum longe est a me: 7 in vanum
autem me colunt, docentes doctrinas, et præcepta
hominum. 8 Relinquentes enim mandatum Dei,
tenetis traditionem hominum, baptismata urceorum

et calicum: et alia similia his facitis multa. 9 Et
dicebat illis: Bene irritum facitis præceptum Dei,
ut traditionem vestram servetis. 10 Moyses enim
dixit: Honora patrem tuum, et matrem tuam. Et:
Qui maledixerit patri, vel matri, morte moriatur. 11
Vos autem dicitis: Si dixerit homo patri, aut matri,
Corban (quod est donum) quodcumque ex me, tibi
profuerit: 12 et ultra non dimittitis eum quidquam
facere patri suo, aut matri, 13 rescindentes verbum
Dei per traditionem vestram, quam tradidistis: et
similia hujusmodi multa facitis. 14 Et advocans
iterum turbam, dicebat illis: Audite me omnes, et
intelligite. 15 Nihil est extra hominem introiens
in eum, quod possit eum coinquinare, sed quæ
de homine procedunt illa sunt quæ communicant
hominem. 16 Si quis habet aures audiendi, audiat. 17
Et cum introisset in domum a turba, interrogabant
eum discipuli ejus parabolam. 18 Et ait illis: Sic et
vos imprudentes estis? Non intelligitis quia omne
extrinsecus introiens in hominem, non potest eum
communicare: 19 quia non intrat in cor ejus, sed
in ventrum vadit, et in secessum exit, purgans
omnes escas? 20 Dicebat autem, quoniam quæ de
homine exeunt, illa communicant hominem. 21 Ab
intus enim de corde hominum malæ cogitationes
procedunt, adulteria, fornicationes, homicidia, 22
furta, avaritiæ, nequitiæ, dolus, impudicitiæ, oculus
malus, blasphemia, superbia, stultitia. 23 Omnia
hæc mala ab intus procedunt, et communicant
hominem. 24 Et inde surgens abiit in fines Tyri et
Sidonis: et ingressus domum, neminem voluit scire,
et non potuit latere. 25 Mulier enim statim ut audivit
de eo, cujus filia habebat spiritum immundum,
intravit, et procidit ad pedes ejus. 26 Erat enim
mulier gentilis, Syrophœnissa genere. Et rogabat
eum ut dæmonium ejiceret de filia ejus. 27 Qui dixit
illi: Sine prius saturari filios: non est enim bonum
sumere panem filiorum, et mittere canibus. 28 At
illa respondit, et dixit illi: Utique Domine, nam et
catelli comedunt sub mensa de micis puerorum.
29 Et ait illi: Propter hunc sermonem vade: exiit
dæmonium a filia tua. 30 Et cum abiisset domum
suam, invenit puellam jacentem supra lectum, et
dæmonium exiisse. 31 Et iterum exiens de finibus
Tyri, venit per Sidonem ad mare Galilææ inter
medios fines Decapoleos. 32 Et adducunt ei surdum,
et mutum, et deprecabantur eum, ut imponat illi
manum. 33 Et apprehendens eum de turba seorsum,
misit digitos suos in auriculas ejus: et exspuens,
tetigit linguam ejus: 34 et suspiciens in cælum,
ingemuit, et ait illi: Ephphetha, quod est, Adaperire.
35 Et statim apertæ sunt aures ejus, et solutum est
vinculum linguæ ejus, et loquebatur recte. 36 Et
præcepit illis ne cui dicerent. Quanto autem eis
præcipiebat, tanto magis plus prædicabant: 37 et eo
amplius admirabantur, dicentes: Bene omnia fecit:
et surdos fecit audire, et mutos loqui.

8 In diebus illis iterum cum turba multa esset,
nec haberent quod manducarent, convocatis
discipulis, ait illis: 2 Misereor super turbam: quia
ecce jam triduo sustinent me, nec habent quod
manducent: 3 et si dimisero eos jejunos in domum
suam, deficient in via: quidam enim ex eis de
longe venerunt. 4 Et responderunt ei discipuli
sui: Unde illos quis poterit saturare panibus in
solitudine? 5 Et interrogavit eos: Quot panes
habetis? Qui dixerunt: Septem. 6 Et præcepit turbæ
discumbere super terram. Et accipiens septem
panes, gratias agens fregit, et dabat discipulis
suis ut apponerent, et apposuerunt turbæ. 7 Et
habebant pisciculos paucos: et ipsos benedixit, et
jussit apponi. 8 Et manducaverunt, et saturati sunt,
et sustulerunt quod superaverat de fragmentis,
septem sportas. 9 Erant autem qui manducaverunt,
quasi quatuor millia: et dimisit eos. 10 Et statim
ascendens navim cum discipulis suis, venit in partes
Dalmanutha. 11 Et exierunt pharisæi, et cœperunt
conquirere cum eo, quærentes ab illo signum de
cælo, tentantes eum. 12 Et ingemiscens spiritu,
ait: Quid generatio ista signum quærit? Amen
dico vobis, si dabitur generationi isti signum. 13
Et dimittens eos, ascendit iterum navim et abiit
trans fretum. 14 Et obliti sunt panes sumere: et
nisi unum panem non habebant secum in navi.
15 Et præcipiebat eis, dicens: Videte, et cavete
a fermento pharisæorum, et fermento Herodis.
16 Et cogitabant ad alterutrum, dicentes: quia
panes non habemus. 17 Quo cognito, ait illis Jesus:
Quid cogitatis, quia panes non habetis? nondum
cognoscetis nec intelligitis? adhuc cæcatum habetis
cor vestrum? 18 oculos habentes non videtis? et
aures habentes non auditis? nec recordamini, 19
quando quinque panes fregi in quinque millia:
quot cophinos fragmentorum plenos sustulistis?
Dicunt ei: Duodecim. 20 Quando et septem panes in
quatuor millia: quot sportas fragmentorum tulistis?
Et dicunt ei: Septem. 21 Et dicebat eis: Quomodo
nondum intelligitis? 22 Et veniunt Bethsaidam,
et adducunt ei cæcum, et rogabant eum ut illum
tangeret. 23 Et apprehensa manu cæci, eduxit eum
extra vicum: et exspuens in oculos ejus impositis
manibus suis, interrogavit eum si quid videret.
24 Et aspiciens, ait: Video homines velut arbores
ambulantes. 25 Deinde iterum imposuit manus
super oculos ejus: et cœpit videre: et restitutus

est ita ut clare videret omnia. **26** Et misit illum in
domum suam, dicens: Vade in domum tuam: et si in
vicum introieris, nemini dixeris. **27** Et egressus est
Jesus, et discipuli ejus in castella Cæsareæ Philippi:
et in via interrogabat discipulos suos, dicens eis:
Quem me dicunt esse homines? **28** Qui responderunt
illi, dicentes: Joannem Baptistam, alii Eliam, alii
vero quasi unum de prophetis. **29** Tunc dicit illis:
Vos vero quem me esse dicitis? Respondens Petrus,
ait ei: Tu es Christus. **30** Et comminatus est eis, ne
cui dicerent de illo. **31** Et cœpit docere eos quoniam
oportet Filium hominis pati multa, et reprobari
a senioribus, et a summis sacerdotibus et scribis,
et occidi: et post tres dies resurgere. **32** Et palam
verbum loquebatur. Et apprehendens eum Petrus,
cœpit increpare eum. **33** Qui conversus, et videns
discipulos suos, comminatus est Petro, dicens: Vade
retro me Satana, quoniam non sapis quæ Dei sunt,
sed quæ sunt hominum. **34** Et convocata turba
cum discipulis suis, dixit eis: Si quis vult me sequi,
deneget semetipsum: et tollat crucem suam, et
sequatur me. **35** Qui enim voluerit animam suam
salvam facere, perdet eam: qui autem perdiderit
animam suam propter me, et Evangelium, salvam
faciet eam. **36** Quid enim proderit homini, si lucretur
mundum totum et detrimentum animæ suæ faciat?
37 Aut quid dabit homo commutationis pro anima
sua? **38** Qui enim me confusus fuerit, et verba mea
in generatione ista adultera et peccatrice, et Filius
hominis confundetur eum, cum venerit in gloria
Patris sui cum angelis sanctis.

9 Et dicebat illis: Amen dico vobis, quia sunt
quidam de hic stantibus, qui non gustabunt
mortem donec videant regnum Dei veniens in
virtute. **2** Et post dies sex assumit Jesus Petrum,
et Jacobum, et Joannem, et ducit illos in montem
excelsum seorsum solos, et transfiguratus est coram
ipsis. **3** Et vestimenta ejus facta sunt splendentia,
et candida nimis velut nix, qualia fullo non potest
super terram candida facere. **4** Et apparuit illis
Elias cum Moyse: et erant loquentes cum Jesu.
5 Et respondens Petrus, ait Jesu: Rabbi, bonum
est nos hic esse: et faciamus tria tabernacula, tibi
unum, et Moysi unum, et Eliæ unum. **6** Non enim
sciebat quid diceret: erant enim timore exterriti.
7 Et facta est nubes obumbrans eos: et venit vox
de nube, dicens: Hic est Filius meus carissimus:
audite illum. **8** Et statim circumspicientes, neminem
amplius viderunt, nisi Jesum tantum secum. **9**
Et descendentibus illis de monte, præcepit illis
ne cuiquam quæ vidissent, narrarent: nisi cum
Filius hominis a mortuis resurrexerit. **10** Et verbum
continuerunt apud se: conquirentes quid esset, cum
a mortuis resurrexerit. **11** Et interrogabant eum,
dicentes: Quid ergo dicunt pharisæi et scribæ, quia
Eliam oportet venire primum? **12** Qui respondens,
ait illis: Elias cum venerit primo, restituet omnia:
et quomodo scriptum est in Filium hominis, ut
multa patiatur et contemnatur. **13** Sed dico vobis
quia et Elias venit (et fecerunt illi quæcumque
voluerunt) sicut scriptum est de eo. **14** Et veniens
ad discipulos suos, vidit turbam magnam circa eos,
et scribas conquirentes cum illis. **15** Et confestim
omnis populus videns Jesum, stupefactus est, et
expaverunt, et accurrentes salutabant eum. **16** Et
interrogavit eos: Quid inter vos conquiritis? **17** Et
respondens unus de turba, dixit: Magister, attuli
filium meum ad te habentem spiritum mutum: **18**
qui ubicumque eum apprehenderit, allidit illum,
et spumat, et stridet dentibus, et arescit: et dixi
discipulis tuis ut ejicerent illum, et non potuerunt.
19 Qui respondens eis, dixit: O generatio incredula,
quamdiu apud vos ero? quamdiu vos patiar?
afferte illum ad me. **20** Et attulerunt eum. Et cum
vidisset eum, statim spiritus conturbavit illum:
et elisus in terram, volutabatur spumans. **21** Et
interrogavit patrem ejus: Quantum temporis est
ex quo ei hoc accidit? At ille ait: Ab infantia: **22** et
frequenter eum in ignem, et in aquas misit ut eum
perderet: sed si quid potes, adjuva nos, misertus
nostri. **23** Jesus autem ait illi: Si potes credere,
omnia possibilia sunt credenti. **24** Et continuo
exclamans pater pueri, cum lacrimis aiebat: Credo,
Domine; adjuva incredulitatem meam. **25** Et cum
videret Jesus concurrentem turbam, comminatus
est spiritui immundo, dicens illi: Surde et mute
spiritus, ego præcipio tibi, exi ab eo: et amplius
ne introëas in eum. **26** Et exclamans, et multum
discerpens eum, exiit ab eo, et factus est sicut
mortuus, ita ut multi dicerent: Quia mortuus est. **27**
Jesus autem tenens manum ejus elevavit eum, et
surrexit. **28** Et cum introisset in domum, discipuli
ejus secreto interrogabant eum: Quare nos non
potuimus ejicere eum? **29** Et dixit illis: Hoc genus
in nullo potest exire, nisi in oratione et jejunio.
30 Et inde profecti prætergrediebantur Galilæam:
nec volebat quemquam scire. **31** Docebat autem
discipulos suos, et dicebat illis: Quoniam Filius
hominis tradetur in manus hominum, et occident
eum, et occisus tertia die resurget. **32** At illi
ignorabant verbum: et timebant interrogare eum.
33 Et venerunt Capharnaum. Qui cum domi essent,
interrogabat eos: Quid in via tractabatis? **34** At illi
tacebant: siquidem in via inter se disputaverunt:
quis eorum major esset. **35** Et residens vocavit

duodecim, et ait illis: Si quis vult primus esse, erit
omnium novissimus, et omnium minister. **36** Et
accipiens puerum, statuit eum in medio eorum:
quem cum complexus esset, ait illis: **37** Quisquis
unum ex hujusmodi pueris receperit in nomine
meo, me recipit: et quicumque me susceperit, non
me suscipit, sed eum qui misit me. **38** Respondit
illi Joannes, dicens: Magister, vidimus quemdam in
nomine tuo ejicientem dæmonia, qui non sequitur
nos, et prohibuimus eum. **39** Jesus autem ait: Nolite
prohibere eum: nemo est enim qui faciat virtutem
in nomine meo, et possit cito male loqui de me:
40 qui enim non est adversum vos, pro vobis est.
41 Quisquis enim potum dederit vobis calicem
aquæ in nomine meo, quia Christi estis: amen dico
vobis, non perdet mercedem suam. **42** Et quisquis
scandalizaverit unum ex his pusillis credentibus
in me: bonum est ei magis si circumdaretur mola
asinaria collo ejus, et in mare mitteretur. **43** Et
si scandalizaverit te manus tua, abscide illam:
bonum est tibi debilem introire in vitam, quam
duas manus habentem ire in gehennam, in ignem
inextinguibilem, **(Geenna g1067)** **44** ubi vermis eorum
non moritur, et ignis non extinguitur. **45** Et si
pes tuus te scandalizat, amputa illum: bonum est
tibi claudum introire in vitam æternam, quam
duos pedes habentem mitti in gehennam ignis
inextinguibilis, **(Geenna g1067)** **46** ubi vermis eorum
non moritur, et ignis non extinguitur. **47** Quod si
oculus tuus scandalizat te, ejice eum: bonum est
tibi luscum introire in regnum Dei, quam duos
oculos habentem mitti in gehennam ignis, **(Geenna
g1067)** **48** ubi vermis eorum non moritur, et ignis
non extinguitur. **49** Omnis enim igne salietur, et
omnis victima sale salietur. **50** Bonum est sal: quod
si sal insulsum fuerit, in quo illud condietis? Habete
in vobis sal, et pacem habete inter vos.

10 Et inde exsurgens venit in fines Judææ ultra
Jordanem: et conveniunt iterum turbæ ad
eum: et sicut consueverat, iterum docebat illos. **2**
Et accedentes pharisæi interrogabant eum: Si licet
viro uxorem dimittere: tentantes eum. **3** At ille
respondens, dixit eis: Quid vobis præcepit Moyses?
4 Qui dixerunt: Moyses permisit libellum repudii
scribere, et dimittere. **5** Quibus respondens Jesus, ait:
Ad duritiam cordis vestri scripsit vobis præceptum
istud: **6** ab initio autem creaturæ masculum et
feminam fecit eos Deus. **7** Propter hoc relinquet
homo patrem suum et matrem, et adhærebit ad
uxorem suam: **8** et erunt duo in carne una. Itaque
jam non sunt duo, sed una caro. **9** Quod ergo Deus
conjunxit, homo non separet. **10** Et in domo iterum
discipuli ejus de eodem interrogaverunt eum. **11**
Et ait illis: Quicumque dimiserit uxorem suam, et
aliam duxerit, adulterium committit super eam. **12**
Et si uxor dimiserit virum suum, et alii nupserit,
mœchatur. **13** Et offerebant illi parvulos ut tangeret
illos. Discipuli autem comminabantur offerentibus.
14 Quos cum videret Jesus, indigne tulit, et ait illis:
Sinite parvulos venire ad me, et ne prohibueritis
eos: talium enim est regnum Dei. **15** Amen dico
vobis: Quisquis non receperit regnum Dei velut
parvulus, non intrabit in illud. **16** Et complexans
eos, et imponens manus super illos, benedicebat
eos. **17** Et cum egressus esset in viam, procurrens
quidam genu flexo ante eum, rogabat eum: Magister
bone, quid faciam ut vitam æternam percipiam?
(aiōnios g166) **18** Jesus autem dixit ei: Quid me dicis
bonum? nemo bonus, nisi unus Deus. **19** Præcepta
nosti: ne adulteres, ne occidas, ne fureris, ne falsum
testimonium dixeris, ne fraudem feceris, honora
patrem tuum et matrem. **20** At ille respondens, ait
illi: Magister, hæc omnia observavi a juventute mea.
21 Jesus autem intuitus eum, dilexit eum, et dixit ei:
Unum tibi deest: vade, quæcumque habes vende, et
da pauperibus, et habebis thesaurum in cælo: et
veni, sequere me. **22** Qui contristatus in verbo, abiit
mœrens: erat enim habens multas possessiones.
23 Et circumspiciens Jesus, ait discipulis suis:
Quam difficile qui pecunias habent, in regnum Dei
introibunt! **24** Discipuli autem obstupescebant in
verbis ejus. At Jesus rursus respondens ait illis:
Filioli, quam difficile est, confidentes in pecuniis,
in regnum Dei introire! **25** Facilius est camelum
per foramen acus transire, quam divitem intrare in
regnum Dei. **26** Qui magis admirabantur, dicentes
ad semetipsos: Et quis potest salvus fieri? **27** Et
intuens illos Jesus, ait: Apud homines impossibile
est, sed non apud Deum: omnia enim possibilia
sunt apud Deum. **28** Et cœpit ei Petrus dicere:
Ecce nos dimisimus omnia, et secuti sumus te. **29**
Respondens Jesus, ait: Amen dico vobis: Nemo est
qui reliquerit domum, aut fratres, aut sorores, aut
patrem, aut matrem, aut filios, aut agros propter
me et propter Evangelium, **30** qui non accipiat
centies tantum, nunc in tempore hoc: domos, et
fratres, et sorores, et matres, et filios, et agros, cum
persecutionibus, et in sæculo futuro vitam æternam.
(aiōn g165, aiōnios g166) **31** Multi autem erunt primi
novissimi, et novissimi primi. **32** Erant autem in via
ascendentes Jerosolymam: et præcedebat illos Jesus,
et stupebant: et sequentes timebant. Et assumens
iterum duodecim, cœpit illis dicere quæ essent ei
eventura. **33** Quia ecce ascendimus Jerosolymam, et
Filius hominis tradetur principibus sacerdotum, et

scribis, et senioribus, et damnabunt eum morte,
et tradent eum gentibus: **34** et illudent ei, et
conspuent eum, et flagellabunt eum, et interficient
eum: et tertia die resurget. **35** Et accedunt ad
eum Jacobus et Joannes filii Zebedæi, dicentes:
Magister, volumus ut quodcumque petierimus,
facias nobis. **36** At ille dixit eis: Quid vultis ut
faciam vobis? **37** Et dixerunt: Da nobis ut unus
ad dexteram tuam, et alius ad sinistram tuam
sedeamus in gloria tua. **38** Jesus autem ait eis:
Nescitis quid petatis: potestis bibere calicem, quem
ego bibo, aut baptismo, quo ego baptizor, baptizari?
39 At illi dixerunt ei: Possumus. Jesus autem ait
eis: Calicem quidem, quem ego bibo, bibetis; et
baptismo, quo ego baptizor, baptizabimini: **40**
sedere autem ad dexteram meam, vel ad sinistram,
non est meum dare vobis, sed quibus paratum
est. **41** Et audientes decem, cœperunt indignari de
Jacobo et Joanne. **42** Jesus autem vocans eos, ait
illis: Scitis quia hi, qui videntur principari gentibus,
dominantur eis: et principes eorum potestatem
habent ipsorum. **43** Non ita est autem in vobis, sed
quicumque voluerit fieri major, erit vester minister:
44 et quicumque voluerit in vobis primus esse, erit
omnium servus. **45** Nam et Filius hominis non venit
ut ministraretur ei, sed ut ministraret, et daret
animam suam redemptionem pro multis. **46** Et
veniunt Jericho: et proficiscente eo de Jericho, et
discipulis ejus, et plurima multitudine, filius Timæi
Bartimæus cæcus, sedebat juxta viam mendicans.
47 Qui cum audisset quia Jesus Nazarenus est, cœpit
clamare, et dicere: Jesu fili David, miserere mei.
48 Et comminabantur ei multi ut taceret. At ille
multo magis clamabat: Fili David, miserere mei.
49 Et stans Jesus præcepit illum vocari. Et vocant
cæcum, dicentes ei: Animæquior esto: surge, vocat
te. **50** Qui projecto vestimento suo exiliens, venit ad
eum. **51** Et respondens Jesus dixit illi: Quid tibi vis
faciam? Cæcus autem dixit ei: Rabboni, ut videam.
52 Jesus autem ait illi: Vade, fides tua te salvum
fecit. Et confestim vidit, et sequebatur eum in via.

11 Et cum appropinquarent Jerosolymæ et
Bethaniæ ad montem Olivarum, mittit duos ex
discipulis suis, **2** et ait illis: Ite in castellum, quod
contra vos est, et statim introëuntes illuc, invenietis
pullum ligatum, super quem nemo adhuc hominum
sedit: solvite illum, et adducite. **3** Et si quis vobis
dixerit: Quid facitis? dicite, quia Domino necessarius
est: et continuo illum dimittet huc. **4** Et abeuntes
invenerunt pullum ligatum ante januam foris in
bivio: et solvunt eum. **5** Et quidam de illic stantibus
dicebant illis: Quid facitis solventes pullum? **6**
Qui dixerunt eis sicut præceperat illis Jesus, et
dimiserunt eis. **7** Et duxerunt pullum ad Jesum: et
imponunt illi vestimenta sua, et sedit super eum. **8**
Multi autem vestimenta sua straverunt in via: alii
autem frondes cædebant de arboribus, et sternebant
in via. **9** Et qui præibant, et qui sequebantur,
clamabant, dicentes: Hosanna: benedictus qui
venit in nomine Domini: **10** benedictum quod
venit regnum patris nostri David: hosanna in
excelsis. **11** Et introivit Jerosolymam in templum:
et circumspectis omnibus, cum jam vespera esset
hora, exiit in Bethaniam cum duodecim. **12** Et alia
die cum exirent a Bethania, esuriit. **13** Cumque
vidisset a longe ficum habentem folia, venit si
quid forte inveniret in ea: et cum venisset ad eam,
nihil invenit præter folia: non enim erat tempus
ficorum. **14** Et respondens dixit ei: Jam non amplius
in æternum ex te fructum quisquam manducet. Et
audiebant discipuli ejus. **(aiōn g165)** **15** Et veniunt in
Jerosolymam. Et cum introisset in templum, cœpit
ejicere vendentes et ementes in templo: et mensas
numulariorum, et cathedras vendentium columbas
evertit: **16** et non sinebat ut quisquam transferret
vas per templum: **17** et docebat, dicens eis: Nonne
scriptum est: Quia domus mea, domus orationis
vocabitur omnibus gentibus? vos autem fecistis
eam speluncam latronum. **18** Quo audito principes
sacerdotum et scribæ, quærebant quomodo eum
perderent: timebant enim eum, quoniam universa
turba admirabatur super doctrina ejus. **19** Et cum
vespera facta esset, egrediebatur de civitate. **20** Et
cum mane transirent, viderunt ficum aridam factam
a radicibus. **21** Et recordatus Petrus, dixit ei: Rabbi,
ecce ficus, cui maledixisti, aruit. **22** Et respondens
Jesus ait illis: Habete fidem Dei. **23** Amen dico
vobis, quia quicumque dixerit huic monti: Tollere,
et mittere in mare, et non hæsitaverit in corde
suo, sed crediderit, quia quodcumque dixerit fiat,
fiet ei. **24** Propterea dico vobis, omnia quæcumque
orantes petitis, credite quia accipietis, et evenient
vobis. **25** Et cum stabitis ad orandum, dimittite si
quid habetis adversus aliquem: ut et Pater vester,
qui in cælis est, dimittat vobis peccata vestra. **26**
Quod si vos non dimiseritis: nec Pater vester, qui
in cælis est, dimittet vobis peccata vestra. **27** Et
veniunt rursus Jerosolymam. Et cum ambularet
in templo, accedunt ad eum summi sacerdotes, et
scribæ, et seniores: **28** et dicunt ei: In qua potestate
hæc facis? et quis dedit tibi hanc potestatem ut
ista facias? **29** Jesus autem respondens, ait illis:
Interrogabo vos et ego unum verbum, et respondete
mihi: et dicam vobis in qua potestate hæc faciam. **30**
Baptismus Joannis, de cælo erat, an ex hominibus?

Respondete mihi. 31 At illi cogitabant secum,
dicentes: Si dixerimus: De cælo, dicet: Quare ergo
non credidistis ei? 32 Si dixerimus: Ex hominibus,
timemus populum: omnes enim habebant Joannem
quia vere propheta esset. 33 Et respondentes dicunt
Jesu: Nescimus. Et respondens Jesus ait illis: Neque
ego dico vobis in qua potestate hæc faciam.

12 Et cœpit illis in parabolis loqui: Vineam
pastinavit homo, et circumdedit sepem, et
fodit lacum, et ædificavit turrim, et locavit eam
agricolis, et peregre profectus est. 2 Et misit
ad agricolas in tempore servum ut ab agricolis
acciperet de fructu vineæ. 3 Qui apprehensum eum
ceciderunt, et dimiserunt vacuum. 4 Et iterum
misit ad illos alium servum: et illum in capite
vulneraverunt, et contumeliis affecerunt. 5 Et
rursum alium misit, et illum occiderunt: et plures
alios: quosdam cædentes, alios vero occidentes.
6 Adhuc ergo unum habens filium carissimum,
et illum misit ad eos novissimum, dicens: Quia
reverebuntur filium meum. 7 Coloni autem dixerunt
ad invicem: Hic est hæres: venite, occidamus eum:
et nostra erit hæreditas. 8 Et apprehendentes eum,
occiderunt: et ejecerunt extra vineam. 9 Quid ergo
faciet dominus vineæ? Veniet, et perdet colonos,
et dabit vineam aliis. 10 Nec scripturam hanc
legistis: Lapidem quem reprobaverunt ædificantes,
hic factus est in caput anguli: 11 a Domino factum
est istud, et est mirabile in oculis nostris? 12
Et quærebant eum tenere: et timuerunt turbam:
cognoverunt enim quoniam ad eos parabolam
hanc dixerit. Et relicto eo abierunt. 13 Et mittunt
ad eum quosdam ex pharisæis, et herodianis, ut
eum caperent in verbo. 14 Qui venientes dicunt
ei: Magister, scimus quia verax es, et non curas
quemquam: nec enim vides in faciem hominum,
sed in veritate viam Dei doces. Licet dari tributum
Cæsari, an non dabimus? 15 Qui sciens versutiam
illorum, ait illis: Quid me tentatis? afferte mihi
denarium ut videam. 16 At illi attulerunt ei. Et ait
illis: Cujus est imago hæc, et inscriptio? Dicunt
ei: Cæsaris. 17 Respondens autem Jesus dixit illis:
Reddite igitur quæ sunt Cæsaris, Cæsari: et quæ sunt
Dei, Deo. Et mirabantur super eo. 18 Et venerunt ad
eum sadducæi, qui dicunt resurrectionem non esse:
et interrogabant eum, dicentes: 19 Magister, Moyses
nobis scripsit, ut si cujus frater mortuus fuerit, et
dimiserit uxorem, et filios non reliquerit, accipiat
frater ejus uxorem ipsius, et resuscitet semen fratri
suo. 20 Septem ergo fratres erant: et primus accepit
uxorem, et mortuus est non relicto semine. 21 Et
secundus accepit eam, et mortuus est: et nec iste
reliquit semen. Et tertius similiter. 22 Et acceperunt
eam similiter septem: et non reliquerunt semen.
Novissima omnium defuncta est et mulier. 23 In
resurrectione ergo cum resurrexerint, cujus de his
erit uxor? septem enim habuerunt eam uxorem. 24
Et respondens Jesus, ait illis: Nonne ideo erratis,
non scientes Scripturas, neque virtutem Dei? 25
Cum enim a mortuis resurrexerint, neque nubent,
neque nubentur, sed sunt sicut angeli in cælis. 26 De
mortuis autem quod resurgant, non legistis in libro
Moysi, super rubum, quomodo dixerit illi Deus,
inquiens: Ego sum Deus Abraham, et Deus Isaac,
et Deus Jacob? 27 Non est Deus mortuorum, sed
vivorum. Vos ergo multum erratis. 28 Et accessit
unus de scribis, qui audierat illos conquirentes, et
videns quoniam bene illis responderit, interrogavit
eum quod esset primum omnium mandatum. 29
Jesus autem respondit ei: Quia primum omnium
mandatum est: Audi Israël, Dominus Deus tuus,
Deus unus est: 30 et diliges Dominum Deum tuum
ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex
tota mente tua, et ex tota virtute tua. Hoc est
primum mandatum. 31 Secundum autem simile
est illi: Diliges proximum tuum tamquam teipsum.
Majus horum aliud mandatum non est. 32 Et ait
illi scriba: Bene, Magister, in veritate dixisti, quia
unus est Deus, et non est alius præter eum. 33 Et
ut diligatur ex toto corde, et ex toto intellectu, et
ex tota anima, et ex tota fortitudine, et diligere
proximum tamquam seipsum, majus est omnibus
holocautomatibus, et sacrificiis. 34 Jesus autem
videns quod sapienter respondisset, dixit illi: Non
es longe a regno Dei. Et nemo jam audebat eum
interrogare. 35 Et respondens Jesus dicebat, docens
in templo: Quomodo dicunt scribæ Christum filium
esse David? 36 Ipse enim David dicit in Spiritu
Sancto: Dixit Dominus Domino meo: Sede a dextris
meis, donec ponam inimicos tuos scabellum pedum
tuorum. 37 Ipse ergo David dicit eum Dominum, et
unde est filius ejus? Et multa turba eum libenter
audivit. 38 Et dicebat eis in doctrina sua: Cavete a
scribis, qui volunt in stolis ambulare, et salutari in
foro, 39 et in primis cathedris sedere in synagogis,
et primos discubitus in cœnis: 40 qui devorant
domos viduarum sub obtentu prolixæ orationis:
hi accipient prolixius judicium. 41 Et sedens Jesus
contra gazophylacium, aspiciebat quomodo turba
jactaret æs in gazophylacium, et multi divites
jactabant multa. 42 Cum venisset autem vidua una
pauper, misit duo minuta, quod est quadrans, 43
et convocans discipulos suos, ait illis: Amen dico
vobis, quoniam vidua hæc pauper plus omnibus
misit, qui miserunt in gazophylacium. 44 Omnes

enim ex eo, quod abundabat illis, miserunt: hæc
vero de penuria sua omnia quæ habuit misit totum
victum suum.

13 Et cum egrederetur de templo, ait illi unus
ex discipulis suis: Magister, aspice quales
lapides, et quales structuræ. **2** Et respondens Jesus,
ait illi: Vides has omnes magnas ædificationes?
Non relinquetur lapis super lapidem, qui non
destruatur. **3** Et cum sederet in monte Olivarum
contra templum, interrogabant eum separatim
Petrus, et Jacobus, et Joannes, et Andreas: **4** Dic
nobis, quando ista fient? et quod signum erit,
quando hæc omnia incipient consummari? **5** Et
respondens Jesus cœpit dicere illis: Videte ne quis
vos seducat: **6** multi enim venient in nomine meo,
dicentes quia ego sum: et multos seducent. **7** Cum
audieritis autem bella, et opiniones bellorum, ne
timueritis: oportet enim hæc fieri: sed nondum
finis. **8** Exsurget enim gens contra gentem, et
regnum super regnum, et erunt terræmotus per
loca, et fames. Initium dolorum hæc. **9** Videte
autem vosmetipsos. Tradent enim vos in consiliis,
et in synagogis vapulabitis, et ante præsides et
reges stabitis propter me, in testimonium illis.
10 Et in omnes gentes primum oportet prædicari
Evangelium. **11** Et cum duxerint vos tradentes,
nolite præcogitare quid loquamini: sed quod datum
vobis fuerit in illa hora, id loquimini: non enim
vos estis loquentes, sed Spiritus Sanctus. **12** Tradet
autem frater fratrem in mortem, et pater filium: et
consurgent filii in parentes, et morte afficient eos.
13 Et eritis odio omnibus propter nomen meum.
Qui autem sustinuerit in finem, hic salvus erit. **14**
Cum autem videritis abominationem desolationis
stantem, ubi non debet, qui legit, intelligat: tunc
qui in Judæa sunt, fugiant in montes: **15** et qui
super tectum, ne descendat in domum, nec introëat
ut tollat quid de domo sua: **16** et qui in agro erit,
non revertatur retro tollere vestimentum suum.
17 Væ autem prægnantibus et nutrientibus in illis
diebus. **18** Orate vero ut hieme non fiant. **19** Erunt
enim dies illi tribulationes tales quales non fuerunt
ab initio creaturæ, quam condidit Deus usque
nunc, neque fient. **20** Et nisi breviasset Dominus
dies, non fuisset salva omnis caro: sed propter
electos, quos elegit, breviavit dies. **21** Et tunc si
quis vobis dixerit: Ecce hic est Christus, ecce illic,
ne credideritis. **22** Exsurgent enim pseudochristi
et pseudoprophetæ, et dabunt signa et portenta
ad seducendos, si fieri potest, etiam electos. **23**
Vos ergo videte: ecce prædixi vobis omnia. **24**
Sed in illis diebus, post tribulationem illam, sol
contenebrabitur, et luna non dabit splendorem
suum: **25** et stellæ cæli erunt decidentes, et virtutes,
quæ in cælis sunt, movebuntur. **26** Et tunc videbunt
Filium hominis venientem in nubibus cum virtute
multa et gloria. **27** Et tunc mittet angelos suos, et
congregabit electos suos a quatuor ventis, a summo
terræ usque ad summum cæli. **28** A ficu autem
discite parabolam. Cum jam ramus ejus tener fuerit,
et nata fuerint folia, cognoscitis quia in proximo sit
æstas: **29** sic et vos cum videritis hæc fieri, scitote
quod in proximo sit, in ostiis. **30** Amen dico vobis,
quoniam non transibit generatio hæc, donec omnia
ista fiant. **31** Cælum et terra transibunt, verba
autem mea non transibunt. **32** De die autem illo vel
hora nemo scit, neque angeli in cælo, neque Filius,
nisi Pater. **33** Videte, vigilate, et orate: nescitis
enim quando tempus sit. **34** Sicut homo qui peregre
profectus reliquit domum suam, et dedit servis suis
potestatem cujusque operis, et janitori præcepit
ut vigilet, **35** vigilate ergo (nescitis enim quando
dominus domus veniat: sero, an media nocte, an
galli cantu, an mane), **36** ne, cum venerit repente,
inveniat vos dormientes. **37** Quod autem vobis dico,
omnibus dico: Vigilate.

14 Erat autem Pascha et azyma post biduum:
et quærebant summi sacerdotes et scribæ
quomodo eum dolo tenerent, et occiderent. **2**
Dicebant autem: Non in die festo, ne forte tumultus
fieret in populo. **3** Et cum esset Bethaniæ in
domo Simonis leprosi, et recumberet, venit mulier
habens alabastrum unguenti nardi spicati pretiosi:
et fracto alabastro, effudit super caput ejus. **4** Erant
autem quidam indigne ferentes intra semetipsos,
et dicentes: Ut quid perditio ista unguenti facta
est? **5** poterat enim unguentum istud venundari
plus quam trecentis denariis, et dari pauperibus. Et
fremebant in eam. **6** Jesus autem dixit: Sinite eam,
quid illi molesti estis? Bonum opus operata est in
me: **7** semper enim pauperes habetis vobiscum: et
cum volueritis, potestis illis benefacere: me autem
non semper habetis. **8** Quod habuit hæc, fecit:
prævenit ungere corpus meum in sepulturam. **9**
Amen dico vobis: Ubicumque prædicatum fuerit
Evangelium istud in universo mundo, et quod fecit
hæc, narrabitur in memoriam ejus. **10** Et Judas
Iscariotes, unus de duodecim, abiit ad summos
sacerdotes, ut proderet eum illis. **11** Qui audientes
gavisi sunt: et promiserunt ei pecuniam se daturos.
Et quærebat quomodo illum opportune traderet. **12**
Et primo die azymorum quando Pascha immolabant,
dicunt ei discipuli: Quo vis eamus, et paremus tibi
ut manduces Pascha? **13** Et mittit duos ex discipulis

suis, et dicit eis: Ite in civitatem, et occurret vobis
homo lagenam aquæ bajulans: sequimini eum, **14** et
quocumque introierit, dicite domino domus, quia
magister dicit: Ubi est refectio mea, ubi Pascha
cum discipulis meis manducem? **15** Et ipse vobis
demonstrabit cœnaculum grande, stratum: et illic
parate nobis. **16** Et abierunt discipuli ejus, et
venerunt in civitatem: et invenerunt sicut dixerat
illis, et paraverunt Pascha. **17** Vespere autem facto,
venit cum duodecim. **18** Et discumbentibus eis, et
manducantibus, ait Jesus: Amen dico vobis, quia
unus ex vobis tradet me, qui manducat mecum. **19**
At illi cœperunt contristari, et dicere ei singulatim:
Numquid ego? **20** Qui ait illis: Unus ex duodecim,
qui intingit mecum manum in catino. **21** Et Filius
quidem hominis vadit sicut scriptum est de eo: væ
autem homini illi per quem Filius hominis tradetur!
bonum erat ei, si non esset natus homo ille. **22**
Et manducantibus illis, accepit Jesus panem: et
benedicens fregit, et dedit eis, et ait: Sumite, hoc
est corpus meum. **23** Et accepto calice, gratias
agens dedit eis: et biberunt ex illo omnes. **24** Et ait
illis: Hic est sanguis meus novi testamenti, qui pro
multis effundetur. **25** Amen dico vobis, quia jam
non bibam de hoc genimine vitis usque in diem
illum, cum illud bibam novum in regno Dei. **26**
Et hymno dicto exierunt in montem Olivarum. **27**
Et ait eis Jesus: Omnes scandalizabimini in me in
nocte ista: quia scriptum est: Percutiam pastorem,
et dispergentur oves. **28** Sed postquam resurrexero,
præcedam vos in Galilæam. **29** Petrus autem ait illi:
Et si omnes scandalizati fuerint in te, sed non ego.
30 Et ait illi Jesus: Amen dico tibi, quia tu hodie in
nocte hac, priusquam gallus vocem bis dederit, ter
me es negaturus. **31** At ille amplius loquebatur: Et si
oportuerit me simul commori tibi, non te negabo.
Similiter autem et omnes dicebant. **32** Et veniunt in
prædium, cui nomen Gethsemani. Et ait discipulis
suis: Sedete hic donec orem. **33** Et assumit Petrum,
et Jacobum, et Joannem secum: et cœpit pavere
et tædere. **34** Et ait illis: Tristis est anima mea
usque ad mortem: sustinete hic, et vigilate. **35** Et
cum processisset paululum, procidit super terram,
et orabat ut, si fieri posset, transiret ab eo hora.
36 Et dixit: Abba pater, omnia tibi possibilia sunt:
transfer calicem hunc a me: sed non quod ego volo,
sed quod tu. **37** Et venit, et invenit eos dormientes.
Et ait Petro: Simon, dormis? non potuisti una hora
vigilare? **38** vigilate et orate, ut non intretis in
tentationem. Spiritus quidem promptus est, caro
vero infirma. **39** Et iterum abiens oravit, eumdem
sermonem dicens. **40** Et reversus, denuo invenit eos
dormientes (erant enim oculi eorum gravati), et
ignorabant quid responderent ei. **41** Et venit tertio,
et ait illis: Dormite jam, et requiescite. Sufficit:
venit hora: ecce Filius hominis tradetur in manus
peccatorum. **42** Surgite, eamus: ecce qui me tradet,
prope est. **43** Et, adhuc eo loquente, venit Judas
Iscariotes unus de duodecim, et cum eo turba multa
cum gladiis et lignis, a summis sacerdotibus, et
scribis, et senioribus. **44** Dederat autem traditor ejus
signum eis, dicens: Quemcumque osculatus fuero,
ipse est, tenete eum, et ducite caute. **45** Et cum
venisset, statim accedens ad eum, ait: Ave Rabbi: et
osculatus est eum. **46** At illi manus injecerunt in
eum, et tenuerunt eum. **47** Unus autem quidam de
circumstantibus educens gladium, percussit servum
summi sacerdotis, et amputavit illi auriculam. **48** Et
respondens Jesus, ait illis: Tamquam ad latronem
existis cum gladiis et lignis comprehendere me?
49 quotidie eram apud vos in templo docens, et
non me tenuistis. Sed ut impleantur Scripturæ.
50 Tunc discipuli ejus relinquentes eum, omnes
fugerunt. **51** Adolescens autem quidam sequebatur
eum amictus sindone super nudo: et tenuerunt
eum. **52** At ille rejecta sindone, nudus profugit
ab eis. **53** Et adduxerunt Jesum ad summum
sacerdotem: et convenerunt omnes sacerdotes,
et scribæ, et seniores. **54** Petrus autem a longe
secutus est eum usque intro in atrium summi
sacerdotis: et sedebat cum ministris ad ignem, et
calefaciebat se. **55** Summi vero sacerdotes et omne
concilium quærebant adversus Jesum testimonium
ut eum morti traderent: nec inveniebant. **56**
Multi enim testimonium falsum dicebant adversus
eum: et convenientia testimonia non erant. **57** Et
quidam surgentes, falsum testimonium ferebant
adversus eum, dicentes: **58** Quoniam nos audivimus
eum dicentem: Ego dissolvam templum hoc manu
factum, et per triduum aliud non manu factum
ædificabo. **59** Et non erat conveniens testimonium
illorum. **60** Et exsurgens summus sacerdos in
medium, interrogavit Jesum, dicens: Non respondes
quidquam ad ea quæ tibi objiciuntur ab his? **61**
Ille autem tacebat, et nihil respondit. Rursum
summus sacerdos interrogabat eum, et dixit ei: Tu
es Christus Filius Dei benedicti? **62** Jesus autem
dixit illi: Ego sum: et videbitis Filium hominis
sedentem a dextris virtutis Dei, et venientem cum
nubibus cæli. **63** Summus autem sacerdos scindens
vestimenta sua, ait: Quid adhuc desideramus testes?
64 Audistis blasphemiam: quid vobis videtur? Qui
omnes condemnaverunt eum esse reum mortis.
65 Et cœperunt quidam conspuere eum, et velare
faciem ejus, et colaphis eum cædere, et dicere ei:
Prophetiza: et ministri alapis eum cædebant. **66**

Et cum esset Petrus in atrio deorsum, venit una
ex ancillis summi sacerdotis: 67 et cum vidisset
Petrum calefacientem se, aspiciens illum, ait: Et tu
cum Jesu Nazareno eras. 68 At ille negavit, dicens:
Neque scio, neque novi quid dicas. Et exiit foras ante
atrium, et gallus cantavit. 69 Rursus autem cum
vidisset illum ancilla, cœpit dicere circumstantibus:
Quia hic ex illis est. 70 At ille iterum negavit.
Et post pusillum rursus qui astabant, dicebant
Petro: Vere ex illis es: nam et Galilæus es. 71 Ille
autem cœpit anathematizare et jurare: Quia nescio
hominem istum, quem dicitis. 72 Et statim gallus
iterum cantavit. Et recordatus est Petrus verbi quod
dixerat ei Jesus: Priusquam gallus cantet bis, ter me
negabis. Et cœpit flere.

15 Et confestim mane consilium facientes summi
sacerdotes cum senioribus, et scribis, et
universo concilio, vincientes Jesum, duxerunt, et
tradiderunt Pilato. 2 Et interrogavit eum Pilatus:
Tu es rex Judæorum? At ille respondens, ait illi:
Tu dicis. 3 Et accusabant eum summi sacerdotes
in multis. 4 Pilatus autem rursum interrogavit
eum, dicens: Non respondes quidquam? vide in
quantis te accusant. 5 Jesus autem amplius nihil
respondit, ita ut miraretur Pilatus. 6 Per diem autem
festum solebat dimittere illis unum ex vinctis,
quemcumque petissent. 7 Erat autem qui dicebatur
Barrabas, qui cum seditiosis erat vinctus, qui in
seditione fecerat homicidium. 8 Et cum ascendisset
turba, cœpit rogare, sicut semper faciebat illis. 9
Pilatus autem respondit eis, et dixit: Vultis dimittam
vobis regem Judæorum? 10 Sciebat enim quod per
invidiam tradidissent eum summi sacerdotes. 11
Pontifices autem concitaverunt turbam, ut magis
Barabbam dimitteret eis. 12 Pilatus autem iterum
respondens, ait illis: Quid ergo vultis faciam regi
Judæorum? 13 At illi iterum clamaverunt: Crucifige
eum. 14 Pilatus vero dicebat illis: Quid enim mali
fecit? At illi magis clamabant: Crucifige eum. 15
Pilatus autem volens populo satisfacere, dimisit
illis Barabbam, et tradidit Jesum flagellis cæsum, ut
crucifigeretur. 16 Milites autem duxerunt eum in
atrium prætorii, et convocant totam cohortem, 17
et induunt eum purpura, et imponunt ei plectentes
spineam coronam. 18 Et cœperunt salutare eum:
Ave rex Judæorum. 19 Et percutiebant caput
ejus arundine: et conspuebant eum, et ponentes
genua, adorabant eum. 20 Et postquam illuserunt
ei, exuerunt illum purpura, et induerunt eum
vestimentis suis: et educunt illum ut crucifigerent
eum. 21 Et angariaverunt prætereuntem quempiam,
Simonem Cyrenæum venientem de villa, patrem
Alexandri et Rufi, ut tolleret crucem ejus. 22
Et perducunt illum in Golgotha locum: quod est
interpretatum Calvariæ locus. 23 Et dabant ei
bibere myrrhatum vinum: et non accepit. 24 Et
crucifigentes eum, diviserunt vestimenta ejus,
mittentes sortem super eis, quis quid tolleret. 25
Erat autem hora tertia: et crucifixerunt eum. 26 Et
erat titulus causæ ejus inscriptus: Rex Judæorum.
27 Et cum eo crucifigunt duos latrones: unum a
dextris, et alium a sinistris ejus. 28 Et impleta est
Scriptura, quæ dicit: Et cum iniquis reputatus est.
29 Et prætereuntes blasphemabant eum, moventes
capita sua, et dicentes: Vah! qui destruis templum
Dei, et in tribus diebus reædificas, 30 salvum fac
temetipsum descendens de cruce. 31 Similiter
et summi sacerdotes illudentes, ad alterutrum
cum scribis dicebant: Alios salvos fecit; seipsum
non potest salvum facere. 32 Christus rex Israël
descendat nunc de cruce, ut videamus, et credamus.
Et qui cum eo crucifixi erant, convitiabantur ei. 33
Et facta hora sexta, tenebræ factæ sunt per totam
terram usque in horam nonam. 34 Et hora nona
exclamavit Jesus voce magna, dicens: Eloi, eloi,
lamma sabacthani? quod est interpretatum: Deus
meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? 35 Et
quidam de circumstantibus audientes, dicebant:
Ecce Eliam vocat. 36 Currens autem unus, et implens
spongiam aceto, circumponensque calamo, potum
dabat ei, dicens: Sinite, videamus si veniat Elias
ad deponendum eum. 37 Jesus autem emissa voce
magna expiravit. 38 Et velum templi scissum est in
duo, a summo usque deorsum. 39 Videns autem
centurio, qui ex adverso stabat, quia sic clamans
expirasset, ait: Vere hic homo Filius Dei erat. 40
Erant autem et mulieres de longe aspicientes:
inter quas erat Maria Magdalene, et Maria Jacobi
minoris, et Joseph mater, et Salome: 41 et cum
esset in Galilæa, sequebantur eum, et ministrabant
ei, et aliæ multæ, quæ simul cum eo ascenderant
Jerosolymam. 42 Et cum jam sero esset factum (quia
erat parasceve, quod est ante sabbatum), 43 venit
Joseph ab Arimathæa nobilis decurio, qui et ipse
erat exspectans regnum Dei, et audacter introivit
ad Pilatum, et petiit corpus Jesu. 44 Pilatus autem
mirabatur si jam obiisset. Et accersito centurione,
interrogavit eum si jam mortuus esset. 45 Et cum
cognovisset a centurione, donavit corpus Joseph.
46 Joseph autem mercatus sindonem, et deponens
eum involvit sindone, et posuit eum in monumento
quod erat excisum de petra, et advolvit lapidem ad
ostium monumenti. 47 Maria autem Magdalene et
Maria Joseph aspiciebant ubi poneretur.

16 Et cum transisset sabbatum, Maria Magdalene,
et Maria Jacobi, et Salome emerunt aromata
ut venientes ungerent Jesum. **2** Et valde mane una
sabbatorum, veniunt ad monumentum, orto jam
sole. **3** Et dicebant ad invicem: Quis revolvet nobis
lapidem ab ostio monumenti? **4** Et respicientes
viderunt revolutum lapidem. Erat quippe magnus
valde. **5** Et introëuntes in monumentum viderunt
juvenem sedentem in dextris, coopertum stola
candida, et obstupuerunt. **6** Qui dicit illis:
Nolite expavescere: Jesum quæritis Nazarenum,
crucifixum: surrexit, non est hic, ecce locus ubi
posuerunt eum. **7** Sed ite, dicite discipulis ejus,
et Petro, quia præcedit vos in Galilæam: ibi eum
videbitis, sicut dixit vobis. **8** At illæ exeuntes,
fugerunt de monumento: invaserat enim eas tremor
et pavor: et nemini quidquam dixerunt: timebant
enim. **9 (note: The most reliable and earliest manuscripts do
not include Mark 16:9-20.)** Surgens autem mane prima
sabbati, apparuit primo Mariæ Magdalene, de qua
ejecerat septem dæmonia. **10** Illa vadens nuntiavit
his, qui cum eo fuerant, lugentibus et flentibus. **11**
Et illi audientes quia viveret, et visus esset ab ea,
non crediderunt. **12** Post hæc autem duobus ex his
ambulantibus ostensus est in alia effigie, euntibus
in villam: **13** et illi euntes nuntiaverunt ceteris: nec
illis crediderunt. **14** Novissime recumbentibus illis
undecim apparuit: et exprobravit incredulitatem
eorum et duritiam cordis: quia iis, qui viderant eum
resurrexisse, non crediderunt. **15** Et dixit eis: Euntes
in mundum universum prædicate Evangelium omni
creaturæ. **16** Qui crediderit, et baptizatus fuerit,
salvus erit: qui vero non crediderit, condemnabitur.
17 Signa autem eos qui crediderint, hæc sequentur:
in nomine meo dæmonia ejicient: linguis loquentur
novis: **18** serpentes tollent: et si mortiferum quid
biberint, non eis nocebit: super ægros manus
imponent, et bene habebunt. **19** Et Dominus quidem
Jesus postquam locutus est eis, assumptus est
in cælum, et sedet a dextris Dei. **20** Illi autem
profecti prædicaverunt ubique, Domino cooperante,
et sermonem confirmante, sequentibus signis.

Lucam

1 Quoniam quidem multi conati sunt ordinare
narrationem, quæ in nobis completæ sunt,
rerum: 2 sicut tradiderunt nobis, qui ab initio ipsi
viderunt, et ministri fuerunt sermonis: 3 visum
est et mihi, assecuto omnia a principio diligenter,
ex ordine tibi scribere, optime Theophile, 4 ut
cognoscas eorum verborum, de quibus eruditus es,
veritatem. 5 Fuit in diebus Herodis, regis Judææ,
sacerdos quidam nomine Zacharias de vice Abia,
et uxor illius de filiabus Aaron, et nomen ejus
Elisabeth. 6 Erant autem justi ambo ante Deum,
incedentes in omnibus mandatis et justificationibus
Domini sine querela. 7 Et non erat illis filius, eo
quod esset Elisabeth sterilis, et ambo processissent
in diebus suis. 8 Factum est autem, cum sacerdotio
fungeretur in ordine vicis suæ ante Deum, 9
secundum consuetudinem sacerdotii, sorte exiit ut
incensum poneret, ingressus in templum Domini:
10 et omnis multitudo populi erat orans foris hora
incensi. 11 Apparuit autem illi angelus Domini,
stans a dextris altaris incensi. 12 Et Zacharias
turbatus est videns, et timor irruit super eum. 13
Ait autem ad illum angelus: Ne timeas, Zacharia,
quoniam exaudita est deprecatio tua: et uxor tua
Elisabeth pariet tibi filium, et vocabis nomen ejus
Joannem: 14 et erit gaudium tibi, et exsultatio, et
multi in nativitate ejus gaudebunt: 15 erit enim
magnus coram Domino: et vinum et siceram non
bibet, et Spiritu Sancto replebitur adhuc ex utero
matris suæ: 16 et multos filiorum Israël convertet
ad Dominum Deum ipsorum: 17 et ipse præcedet
ante illum in spiritu et virtute Eliæ: ut convertat
corda patrum in filios, et incredulos ad prudentiam
justorum, parare Domino plebem perfectam. 18
Et dixit Zacharias ad angelum: Unde hoc sciam?
ego enim sum senex, et uxor mea processit in
diebus suis. 19 Et respondens angelus dixit ei: Ego
sum Gabriel, qui asto ante Deum: et missus sum
loqui ad te, et hæc tibi evangelizare. 20 Et ecce
eris tacens, et non poteris loqui usque in diem
quo hæc fiant, pro eo quod non credidisti verbis
meis, quæ implebuntur in tempore suo. 21 Et erat
plebs exspectans Zachariam: et mirabantur quod
tardaret ipse in templo. 22 Egressus autem non
poterat loqui ad illos, et cognoverunt quod visionem
vidisset in templo. Et ipse erat innuens illis, et
permansit mutus. 23 Et factum est, ut impleti sunt
dies officii ejus, abiit in domum suam: 24 post
hos autem dies concepit Elisabeth uxor ejus, et
occultabat se mensibus quinque, dicens: 25 Quia
sic fecit mihi Dominus in diebus, quibus respexit
auferre opprobrium meum inter homines. 26 In
mense autem sexto, missus est angelus Gabriel a
Deo in civitatem Galilææ, cui nomen Nazareth,
27 ad virginem desponsatam viro, cui nomen erat
Joseph, de domo David: et nomen virginis Maria. 28
Et ingressus angelus ad eam dixit: Ave gratia plena:
Dominus tecum: benedicta tu in mulieribus. 29
Quæ cum audisset, turbata est in sermone ejus, et
cogitabat qualis esset ista salutatio. 30 Et ait angelus
ei: Ne timeas, Maria: invenisti enim gratiam apud
Deum. 31 Ecce concipies in utero, et paries filium,
et vocabis nomen ejus Jesum: 32 hic erit magnus,
et Filius Altissimi vocabitur, et dabit illi Dominus
Deus sedem David patris ejus: 33 et regnabit in
domo Jacob in æternum, et regni ejus non erit
finis. (aiōn g165) 34 Dixit autem Maria ad angelum:
Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco?
35 Et respondens angelus dixit ei: Spiritus Sanctus
superveniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit
tibi. Ideoque et quod nascetur ex te sanctum,
vocabitur Filius Dei. 36 Et ecce Elisabeth cognata
tua, et ipsa concepit filium in senectute sua: et hic
mensis sextus est illi, quæ vocatur sterilis: 37 quia
non erit impossibile apud Deum omne verbum. 38
Dixit autem Maria: Ecce ancilla Domini: fiat mihi
secundum verbum tuum. Et discessit ab illa angelus.
39 Exsurgens autem Maria in diebus illis, abiit in
montana cum festinatione, in civitatem Juda: 40 et
intravit in domum Zachariæ, et salutavit Elisabeth.
41 Et factum est, ut audivit salutationem Mariæ
Elisabeth, exsultavit infans in utero ejus: et repleta
est Spiritu Sancto Elisabeth: 42 et exclamavit voce
magna, et dixit: Benedicta tu inter mulieres, et
benedictus fructus ventris tui. 43 Et unde hoc mihi,
ut veniat mater Domini mei ad me? 44 Ecce enim
ut facta est vox salutationis tuæ in auribus meis,
exsultavit in gaudio infans in utero meo. 45 Et beata,
quæ credidisti, quoniam perficientur ea, quæ dicta
sunt tibi a Domino. 46 Et ait Maria: Magnificat anima
mea Dominum: 47 et exsultavit spiritus meus in Deo
salutari meo. 48 Quia respexit humilitatem ancillæ
suæ: ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes
generationes, 49 quia fecit mihi magna qui potens
est: et sanctum nomen ejus, 50 et misericordia ejus
a progenie in progenies timentibus eum. 51 Fecit
potentiam in brachio suo: dispersit superbos mente
cordis sui. 52 Deposuit potentes de sede, et exaltavit
humiles. 53 Esurientes implevit bonis: et divites
dimisit inanes. 54 Suscepit Israël puerum suum,
recordatus misericordiæ suæ: 55 sicut locutus est ad
patres nostros, Abraham et semini ejus in sæcula.
(aiōn g165) 56 Mansit autem Maria cum illa quasi

mensibus tribus: et reversa est in domum suam. **57** Elisabeth autem impletum est tempus pariendi, et peperit filium. **58** Et audierunt vicini et cognati ejus quia magnificavit Dominus misericordiam suam cum illa, et congratulabantur ei. **59** Et factum est in die octavo, venerunt circumcidere puerum, et vocabant eum nomine patris sui Zachariam. **60** Et respondens mater ejus, dixit: Nequaquam, sed vocabitur Joannes. **61** Et dixerunt ad illam: Quia nemo est in cognatione tua, qui vocetur hoc nomine. **62** Innuebant autem patri ejus, quem vellet vocari eum. **63** Et postulans pugillarem scripsit, dicens: Joannes est nomen ejus. Et mirati sunt universi. **64** Apertum est autem illico os ejus, et lingua ejus, et loquebatur benedicens Deum. **65** Et factus est timor super omnes vicinos eorum: et super omnia montana Judææ divulgabantur omnia verba hæc: **66** et posuerunt omnes qui audierant in corde suo, dicentes: Quis, putas, puer iste erit? etenim manus Domini erat cum illo. **67** Et Zacharias pater ejus repletus est Spiritu Sancto: et prophetavit, dicens: **68** Benedictus Dominus Deus Israël, quia visitavit, et fecit redemptionem plebis suæ: **69** et erexit cornu salutis nobis in domo David pueri sui, **70** sicut locutus est per os sanctorum, qui a sæculo sunt, prophetarum ejus: **(aiōn g165)** **71** salutem ex inimicis nostris, et de manu omnium qui oderunt nos: **72** ad faciendam misericordiam cum patribus nostris: et memorari testamenti sui sancti: **73** jusjurandum, quod juravit ad Abraham patrem nostrum, daturum se nobis **74** ut sine timore, de manu inimicorum nostrorum liberati, serviamus illi **75** in sanctitate et justitia coram ipso, omnibus diebus nostris. **76** Et tu puer, propheta Altissimi vocaberis: præibis enim ante faciem Domini parare vias ejus, **77** ad dandam scientiam salutis plebi ejus in remissionem peccatorum eorum **78** per viscera misericordiæ Dei nostri, in quibus visitavit nos, oriens ex alto: **79** illuminare his qui in tenebris et in umbra mortis sedent: ad dirigendos pedes nostros in viam pacis. **80** Puer autem crescebat, et confortabatur spiritu: et erat in desertis usque in diem ostensionis suæ ad Israël.

2 Factum est autem in diebus illis, exiit edictum a Cæsare Augusto ut describeretur universus orbis. **2** Hæc descriptio prima facta est a præside Syriæ Cyrino: **3** et ibant omnes ut profiterentur singuli in suam civitatem. **4** Ascendit autem et Joseph a Galilæa de civitate Nazareth in Judæam, in civitatem David, quæ vocatur Bethlehem: eo quod esset de domo et familia David, **5** ut profiteretur cum Maria desponsata sibi uxore prægnante. **6** Factum est autem, cum essent ibi, impleti sunt dies ut pareret. **7** Et peperit filium suum primogenitum, et pannis eum involvit, et reclinavit eum in præsepio: quia non erat eis locus in diversorio. **8** Et pastores erant in regione eadem vigilantes, et custodientes vigilias noctis super gregem suum. **9** Et ecce angelus Domini stetit juxta illos, et claritas Dei circumfulsit illos, et timuerunt timore magno. **10** Et dixit illis angelus: Nolite timere: ecce enim evangelizo vobis gaudium magnum, quod erit omni populo: **11** quia natus est vobis hodie Salvator, qui est Christus Dominus, in civitate David. **12** Et hoc vobis signum: invenietis infantem pannis involutum, et positum in præsepio. **13** Et subito facta est cum angelo multitudo militiæ cælestis laudantium Deum, et dicentium: **14** Gloria in altissimis Deo, et in terra pax hominibus bonæ voluntatis. **15** Et factum est, ut discesserunt ab eis angeli in cælum: pastores loquebantur ad invicem: Transeamus usque Bethlehem, et videamus hoc verbum, quod factum est, quod Dominus ostendit nobis. **16** Et venerunt festinantes: et invenerunt Mariam, et Joseph, et infantem positum in præsepio. **17** Videntes autem cognoverunt de verbo, quod dictum erat illis de puero hoc. **18** Et omnes qui audierunt, mirati sunt: et de his quæ dicta erant a pastoribus ad ipsos. **19** Maria autem conservabat omnia verba hæc, conferens in corde suo. **20** Et reversi sunt pastores glorificantes et laudantes Deum in omnibus quæ audierant et viderant, sicut dictum est ad illos. **21** Et postquam consummati sunt dies octo, ut circumcideretur puer, vocatum est nomen ejus Jesus, quod vocatum est ab angelo priusquam in utero conciperetur. **22** Et postquam impleti sunt dies purgationis ejus secundum legem Moysi, tulerunt illum in Jerusalem, ut sisterent eum Domino, **23** sicut scriptum est in lege Domini: Quia omne masculinum adaperiens vulvam, sanctum Domino vocabitur: **24** et ut darent hostiam secundum quod dictum est in lege Domini, par turturum, aut duos pullos columbarum. **25** Et ecce homo erat in Jerusalem, cui nomen Simeon, et homo iste justus, et timoratus, exspectans consolationem Israël: et Spiritus Sanctus erat in eo. **26** Et responsum acceperat a Spiritu Sancto, non visurum se mortem, nisi prius videret Christum Domini. **27** Et venit in spiritu in templum. Et cum inducerent puerum Jesum parentes ejus, ut facerent secundum consuetudinem legis pro eo, **28** et ipse accepit eum in ulnas suas: et benedixit Deum, et dixit: **29** Nunc dimittis servum tuum Domine, secundum verbum tuum in pace: **30** quia viderunt oculi mei salutare tuum, **31** quod parasti ante faciem omnium populorum: **32** lumen

ad revelationem gentium, et gloriam plebis tuæ
Israël. 33 Et erat pater ejus et mater mirantes
super his quæ dicebantur de illo. 34 Et benedixit
illis Simeon, et dixit ad Mariam matrem ejus: Ecce
positus est hic in ruinam et in resurrectionem
multorum in Israël, et in signum cui contradicetur:
35 et tuam ipsius animam pertransibit gladius
ut revelentur ex multis cordibus cogitationes.
36 Et erat Anna prophetissa, filia Phanuel, de
tribu Aser: hæc processerat in diebus multis, et
vixerat cum viro suo annis septem a virginitate
sua. 37 Et hæc vidua usque ad annos octoginta
quatuor: quæ non discedebat de templo, jejuniis
et obsecrationibus serviens nocte ac die. 38 Et
hæc, ipsa hora superveniens, confitebatur Domino:
et loquebatur de illo omnibus, qui exspectabant
redemptionem Israël. 39 Et ut perfecerunt omnia
secundum legem Domini, reversi sunt in Galilæam in
civitatem suam Nazareth. 40 Puer autem crescebat,
et confortabatur plenus sapientia: et gratia Dei erat
in illo. 41 Et ibant parentes ejus per omnes annos
in Jerusalem, in die solemni Paschæ. 42 Et cum
factus esset annorum duodecim, ascendentibus illis
Jerosolymam secundum consuetudinem diei festi,
43 consummatisque diebus, cum redirent, remansit
puer Jesus in Jerusalem, et non cognoverunt
parentes ejus. 44 Existimantes autem illum esse in
comitatu, venerunt iter diei, et requirebant eum
inter cognatos et notos. 45 Et non invenientes,
regressi sunt in Jerusalem, requirentes eum. 46
Et factum est, post triduum invenerunt illum in
templo sedentem in medio doctorum, audientem
illos, et interrogantem eos. 47 Stupebant autem
omnes qui eum audiebant, super prudentia et
responsis ejus. 48 Et videntes admirati sunt. Et
dixit mater ejus ad illum: Fili, quid fecisti nobis
sic? ecce pater tuus et ego dolentes quærebamus
te. 49 Et ait ad illos: Quid est quod me quærebatis?
nesciebatis quia in his quæ Patris mei sunt, oportet
me esse? 50 Et ipsi non intellexerunt verbum quod
locutus est ad eos. 51 Et descendit cum eis, et
venit Nazareth: et erat subditus illis. Et mater ejus
conservabat omnia verba hæc in corde suo. 52 Et
Jesus proficiebat sapientia, et ætate, et gratia apud
Deum et homines.

3 Anno autem quintodecimo imperii Tiberii
Cæsaris, procurante Pontio Pilato Judæam,
tetrarcha autem Galilææ Herode, Philippo autem
fratre ejus tetrarcha Iturææ, et Trachonitidis
regionis, et Lysania Abilinæ tetrarcha, 2 sub
principibus sacerdotum Anna et Caipha: factum
est verbum Domini super Joannem, Zachariæ
filium, in deserto. 3 Et venit in omnem regionem
Jordanis, prædicans baptismum pœnitentiæ in
remissionem peccatorum, 4 sicut scriptum est in
libro sermonum Isaiæ prophetæ: Vox clamantis in
deserto: Parate viam Domini; rectas facite semitas
ejus: 5 omnis vallis implebitur, et omnis mons,
et collis humiliabitur: et erunt prava in directa,
et aspera in vias planas: 6 et videbit omnis caro
salutare Dei. 7 Dicebat ergo ad turbas quæ exibant
ut baptizarentur ab ipso: Genimina viperarum,
quis ostendit vobis fugere a ventura ira? 8 Facite
ergo fructus dignos pœnitentiæ, et ne cœperitis
dicere: Patrem habemus Abraham. Dico enim vobis
quia potens est Deus de lapidibus istis suscitare
filios Abrahæ. 9 Jam enim securis ad radicem
arborum posita est. Omnis ergo arbor non faciens
fructum bonum, excidetur, et in ignem mittetur.
10 Et interrogabant eum turbæ, dicentes: Quid
ergo faciemus? 11 Respondens autem dicebat
illis: Qui habet duas tunicas, det non habenti:
et qui habet escas, similiter faciat. 12 Venerunt
autem et publicani ut baptizarentur, et dixerunt
ad illum: Magister, quid faciemus? 13 At ille dixit
ad eos: Nihil amplius, quam quod constitutum est
vobis, faciatis. 14 Interrogabant autem eum et
milites, dicentes: Quid faciemus et nos? Et ait illis:
Neminem concutiatis, neque calumniam faciatis: et
contenti estote stipendiis vestris. 15 Existimante
autem populo, et cogitantibus omnibus in cordibus
suis de Joanne, ne forte ipse esset Christus, 16
respondit Joannes, dicens omnibus: Ego quidem
aqua baptizo vos: veniet autem fortior me, cujus
non sum dignus solvere corrigiam calceamentorum
ejus: ipse vos baptizabit in Spiritu Sancto et igni: 17
cujus ventilabrum in manu ejus, et purgabit aream
suam, et congregabit triticum in horreum suum,
paleas autem comburet igni inextinguibili. 18 Multa
quidem et alia exhortans evangelizabat populo. 19
Herodes autem tetrarcha cum corriperetur ab illo
de Herodiade uxore fratris sui, et de omnibus malis
quæ fecit Herodes, 20 adjecit et hoc super omnia, et
inclusit Joannem in carcere. 21 Factum est autem
cum baptizaretur omnis populus, et Jesu baptizato,
et orante, apertum est cælum: 22 et descendit
Spiritus Sanctus corporali specie sicut columba in
ipsum: et vox de cælo facta est: Tu es filius meus
dilectus, in te complacui mihi. 23 Et ipse Jesus erat
incipiens quasi annorum triginta, ut putabatur,
filius Joseph, qui fuit Heli, qui fuit Mathat, 24 qui
fuit Levi, qui fuit Melchi, qui fuit Janne, qui fuit
Joseph, 25 qui fuit Mathathiæ, qui fuit Amos, qui
fuit Nahum, qui fuit Hesli, qui fuit Nagge, 26 qui
fuit Mahath, qui fuit Mathathiæ, qui fuit Semei, qui

fuit Joseph, qui fuit Juda, 27 qui fuit Joanna, qui
fuit Resa, qui fuit Zorobabel, qui fuit Salathiel, qui
fuit Neri, 28 qui fuit Melchi, qui fuit Addi, qui fuit
Cosan, qui fuit Elmadan, qui fuit Her, 29 qui fuit
Jesu, qui fuit Eliezer, qui fuit Jorim, qui fuit Mathat,
qui fuit Levi, 30 qui fuit Simeon, qui fuit Juda, qui
fuit Joseph, qui fuit Jona, qui fuit Eliakim, 31 qui
fuit Melea, qui fuit Menna, qui fuit Mathatha, qui
fuit Natham, qui fuit David, 32 qui fuit Jesse, qui
fuit Obed, qui fuit Booz, qui fuit Salmon, qui fuit
Naasson, 33 qui fuit Aminadab, qui fuit Aram, qui
fuit Esron, qui fuit Phares, qui fuit Judæ, 34 qui fuit
Jacob, qui fuit Isaac, qui fuit Abrahæ, qui fuit Thare,
qui fuit Nachor, 35 qui fuit Sarug, qui fuit Ragau,
qui fuit Phaleg, qui fuit Heber, qui fuit Sale, 36 qui
fuit Cainan, qui fuit Arphaxad, qui fuit Sem, qui fuit
Noë, qui fuit Lamech, 37 qui fuit Methusale, qui
fuit Henoch, qui fuit Jared, qui fuit Malaleel, qui
fuit Cainan, 38 qui fuit Henos, qui fuit Seth, qui fuit
Adam, qui fuit Dei.

4 Jesus autem plenus Spiritu Sancto regressus est
a Jordane: et agebatur a Spiritu in desertum
2 diebus quadraginta, et tentabatur a diabolo. Et
nihil manducavit in diebus illis: et consummatis
illis esuriit. 3 Dixit autem illi diabolus: Si Filius Dei
es, dic lapidi huic ut panis fiat. 4 Et respondit ad
illum Jesus: Scriptum est: Quia non in solo pane
vivit homo, sed in omni verbo Dei. 5 Et duxit
illum diabolus in montem excelsum, et ostendit illi
omnia regna orbis terræ in momento temporis, 6
et ait illi: Tibi dabo potestatem hanc universam,
et gloriam illorum: quia mihi tradita sunt, et cui
volo do illa. 7 Tu ergo si adoraveris coram me,
erunt tua omnia. 8 Et respondens Jesus, dixit illi:
Scriptum est: Dominum Deum tuum adorabis, et illi
soli servies. 9 Et duxit illum in Jerusalem, et statuit
eum super pinnam templi, et dixit illi: Si Filius Dei
es, mitte te hinc deorsum. 10 Scriptum est enim
quod angelis suis mandavit de te, ut conservent te:
11 et quia in manibus tollent te, ne forte offendas
ad lapidem pedem tuum. 12 Et respondens Jesus,
ait illi: Dictum est: Non tentabis Dominum Deum
tuum. 13 Et consummata omni tentatione, diabolus
recessit ab illo, usque ad tempus. 14 Et regressus
est Jesus in virtute Spiritus in Galilæam, et fama
exiit per universam regionem de illo. 15 Et ipse
docebat in synagogis eorum, et magnificabatur ab
omnibus. 16 Et venit Nazareth, ubi erat nutritus, et
intravit secundum consuetudinem suam die sabbati
in synagogam, et surrexit legere. 17 Et traditus
est illi liber Isaiæ prophetæ. Et ut revolvit librum,
invenit locum ubi scriptum erat: 18 Spiritus Domini
super me: propter quod unxit me, evangelizare
pauperibus misit me, sanare contritos corde, 19
prædicare captivis remissionem, et cæcis visum,
dimittere confractos in remissionem, prædicare
annum Domini acceptum et diem retributionis. 20
Et cum plicuisset librum, reddit ministro, et sedit.
Et omnium in synagoga oculi erant intendentes in
eum. 21 Cœpit autem dicere ad illos: Quia hodie
impleta est hæc scriptura in auribus vestris. 22
Et omnes testimonium illi dabant: et mirabantur
in verbis gratiæ, quæ procedebant de ore ipsius,
et dicebant: Nonne hic est filius Joseph? 23 Et
ait illis: Utique dicetis mihi hanc similitudinem:
Medice cura teipsum: quanta audivimus facta in
Capharnaum, fac et hic in patria tua. 24 Ait autem:
Amen dico vobis, quia nemo propheta acceptus est
in patria sua. 25 In veritate dico vobis, multæ viduæ
erant in diebus Eliæ in Israël, quando clausum est
cælum annis tribus et mensibus sex, cum facta
esset fames magna in omni terra: 26 et ad nullam
illarum missus est Elias, nisi in Sarepta Sidoniæ, ad
mulierem viduam. 27 Et multi leprosi erant in Israël
sub Eliseo propheta: et nemo eorum mundatus est
nisi Naaman Syrus. 28 Et repleti sunt omnes in
synagoga ira, hæc audientes. 29 Et surrexerunt, et
ejecerunt illum extra civitatem: et duxerunt illum
usque ad supercilium montis, super quem civitas
illorum erat ædificata, ut præcipitarent eum. 30
Ipse autem transiens per medium illorum, ibat. 31
Et descendit in Capharnaum civitatem Galilææ,
ibique docebat illos sabbatis. 32 Et stupebant in
doctrina ejus, quia in potestate erat sermo ipsius.
33 Et in synagoga erat homo habens dæmonium
immundum, et exclamavit voce magna, 34 dicens:
Sine, quid nobis et tibi, Jesu Nazarene? venisti
perdere nos? scio te quis sis, Sanctus Dei. 35 Et
increpavit illum Jesus, dicens: Obmutesce, et exi ab
eo. Et cum projecisset illum dæmonium in medium,
exiit ab illo, nihilque illum nocuit. 36 Et factus est
pavor in omnibus, et colloquebantur ad invicem,
dicentes: Quod est hoc verbum, quia in potestate et
virtute imperat immundis spiritibus, et exeunt?
37 Et divulgabatur fama de illo in omnem locum
regionis. 38 Surgens autem Jesus de synagoga,
introivit in domum Simonis. Socrus autem Simonis
tenebatur magnis febribus: et rogaverunt illum
pro ea. 39 Et stans super illam imperavit febri: et
dimisit illam. Et continuo surgens, ministrabat illis.
40 Cum autem sol occidisset, omnes qui habebant
infirmos variis languoribus, ducebant illos ad eum.
At ille singulis manus imponens, curabat eos. 41
Exibant autem dæmonia a multis clamantia, et
dicentia: Quia tu es Filius Dei: et increpans non

sinebat ea loqui: quia sciebant ipsum esse Christum.
42 Facta autem die egressus ibat in desertum locum,
et turbæ requirebant eum, et venerunt usque ad
ipsum: et detinebant illum ne discederet ab eis. 43
Quibus ille ait: Quia et aliis civitatibus oportet me
evangelizare regnum Dei: quia ideo missus sum. 44
Et erat prædicans in synagogis Galilææ.

5 Factum est autem, cum turbæ irruerunt in eum
ut audirent verbum Dei, et ipse stabat secus
stagnum Genesareth. 2 Et vidit duas naves stantes
secus stagnum: piscatores autem descenderant, et
lavabant retia. 3 Ascendens autem in unam navim,
quæ erat Simonis, rogavit eum a terra reducere
pusillum. Et sedens docebat de navicula turbas. 4
Ut cessavit autem loqui, dixit ad Simonem: Duc
in altum, et laxate retia vestra in capturam. 5
Et respondens Simon, dixit illi: Præceptor, per
totam noctem laborantes nihil cepimus: in verbo
autem tuo laxabo rete. 6 Et cum hoc fecissent,
concluserunt piscium multitudinem copiosam:
rumpebatur autem rete eorum. 7 Et annuerunt
sociis, qui erant in alia navi, ut venirent, et
adjuvarent eos. Et venerunt, et impleverunt ambas
naviculas, ita ut pene mergerentur. 8 Quod cum
videret Simon Petrus, procidit ad genua Jesu, dicens:
Exi a me, quia homo peccator sum, Domine. 9
Stupor enim circumdederat eum, et omnes qui cum
illo erant, in captura piscium, quam ceperant: 10
similiter autem Jacobum et Joannem, filios Zebedæi,
qui erant socii Simonis. Et ait ad Simonem Jesus:
Noli timere: ex hoc jam homines eris capiens. 11
Et subductis ad terram navibus, relictis omnibus,
secuti sunt eum. 12 Et factum est, cum esset in una
civitatum, et ecce vir plenus lepra, et videns Jesum,
et procidens in faciem, rogavit eum, dicens: Domine,
si vis, potes me mundare. 13 Et extendens manum,
tetigit eum dicens: Volo: mundare. Et confestim
lepra discessit ab illo. 14 Et ipse præcepit illi ut
nemini diceret: sed, Vade, ostende te sacerdoti, et
offer pro emundatione tua, sicut præcepit Moyses,
in testimonium illis. 15 Perambulabat autem magis
sermo de illo: et conveniebant turbæ multæ ut
audirent, et curarentur ab infirmitatibus suis. 16
Ipse autem secedebat in desertum, et orabat. 17 Et
factum est in una dierum, et ipse sedebat docens.
Et erant pharisæi sedentes, et legis doctores, qui
venerant ex omni castello Galilææ, et Judææ, et
Jerusalem: et virtus Domini erat ad sanandum
eos. 18 Et ecce viri portantes in lecto hominem,
qui erat paralyticus: et quærebant eum inferre,
et ponere ante eum. 19 Et non invenientes qua
parte illum inferrent præ turba, ascenderunt supra
tectum, et per tegulas summiserunt eum cum
lecto in medium ante Jesum. 20 Quorum fidem
ut vidit, dixit: Homo, remittuntur tibi peccata
tua. 21 Et cœperunt cogitare scribæ et pharisæi,
dicentes: Quis est hic, qui loquitur blasphemias?
quis potest dimittere peccata, nisi solus Deus?
22 Ut cognovit autem Jesus cogitationes eorum,
respondens, dixit ad illos: Quid cogitatis in cordibus
vestris? 23 Quid est facilius dicere: Dimittuntur
tibi peccata: an dicere: Surge, et ambula? 24 Ut
autem sciatis quia Filius hominis habet potestatem
in terra dimittendi peccata, (ait paralytico) tibi
dico, surge, tolle lectum tuum, et vade in domum
tuam. 25 Et confestim consurgens coram illis,
tulit lectum in quo jacebat: et abiit in domum
suam, magnificans Deum. 26 Et stupor apprehendit
omnes, et magnificabant Deum. Et repleti sunt
timore, dicentes: Quia vidimus mirabilia hodie. 27
Et post hæc exiit, et vidit publicanum nomine Levi,
sedentem ad telonium, et ait illi: Sequere me. 28 Et
relictis omnibus, surgens secutus est eum. 29 Et
fecit ei convivium magnum Levi in domo sua: et erat
turba multa publicanorum, et aliorum qui cum illis
erant discumbentes. 30 Et murmurabant pharisæi
et scribæ eorum, dicentes ad discipulos ejus: Quare
cum publicanis et peccatoribus manducatis et
bibitis? 31 Et respondens Jesus, dixit ad illos:
Non egent qui sani sunt medico, sed qui male
habent. 32 Non veni vocare justos, sed peccatores
ad pœnitentiam. 33 At illi dixerunt ad eum:
Quare discipuli Joannis jejunant frequenter, et
obsecrationes faciunt, similiter et pharisæorum: tui
autem edunt et bibunt? 34 Quibus ipse ait: Numquid
potestis filios sponsi, dum cum illis est sponsus,
facere jejunare? 35 Venient autem dies, cum ablatus
fuerit ab illis sponsus: tunc jejunabunt in illis diebus.
36 Dicebat autem et similitudinem ad illos: Quia
nemo commissuram a novo vestimento immittit
in vestimentum vetus: alioquin et novum rumpit,
et veteri non convenit commissura a novo. 37 Et
nemo mittit vinum novum in utres veteres: alioquin
rumpet vinum novum utres, et ipsum effundetur,
et utres peribunt: 38 sed vinum novum in utres
novos mittendum est, et utraque conservantur. 39
Et nemo bibens vetus, statim vult novum: dicit
enim: Vetus melius est.

6 Factum est autem in sabbato secundo, primo,
cum transiret per sata, vellebant discipuli ejus
spicas, et manducabant confricantes manibus. 2
Quidam autem pharisæorum, dicebant illis: Quid
facitis quod non licet in sabbatis? 3 Et respondens
Jesus ad eos, dixit: Nec hoc legistis quod fecit David,

cum esurisset ipse, et qui cum illo erant? **4** quomodo
intravit in domum Dei, et panes propositionis
sumpsit, et manducavit, et dedit his qui cum
ipso erant: quos non licet manducare nisi tantum
sacerdotibus? **5** Et dicebat illis: Quia dominus
est Filius hominis etiam sabbati. **6** Factum est
autem in alio sabbato, ut intraret in synagogam, et
doceret. Et erat ibi homo, et manus ejus dextra erat
arida. **7** Observabant autem scribæ et pharisæi si
in sabbato curaret, ut invenirent unde accusarent
eum. **8** Ipse vero sciebat cogitationes eorum: et ait
homini qui habebat manum aridam: Surge, et sta
in medium. Et surgens stetit. **9** Ait autem ad illos
Jesus: Interrogo vos si licet sabbatis benefacere,
an male: animam salvam facere, an perdere? **10**
Et circumspectis omnibus dixit homini: Extende
manum tuam. Et extendit: et restituta est manus
ejus. **11** Ipsi autem repleti sunt insipientia, et
colloquebantur ad invicem, quidnam facerent Jesu.
12 Factum est autem in illis diebus, exiit in montem
orare, et erat pernoctans in oratione Dei. **13** Et cum
dies factus esset, vocavit discipulos suos: et elegit
duodecim ex ipsis (quos et apostolos nominavit): **14**
Simonem, quem cognominavit Petrum, et Andream
fratrem ejus, Jacobum, et Joannem, Philippum,
et Bartholomæum, **15** Matthæum, et Thomam,
Jacobum Alphæi, et Simonem, qui vocatur Zelotes,
16 et Judam Jacobi, et Judam Iscariotem, qui fuit
proditor. **17** Et descendens cum illis, stetit in loco
campestri, et turba discipulorum ejus, et multitudo
copiosa plebis ab omni Judæa, et Jerusalem, et
maritima, et Tyri, et Sidonis, **18** qui venerant ut
audirent eum, et sanarentur a languoribus suis. Et
qui vexabantur a spiritibus immundis, curabantur.
19 Et omnis turba quærebat eum tangere: quia virtus
de illo exibat, et sanabat omnes. **20** Et ipse elevatis
oculis in discipulis suis, dicebat: Beati pauperes,
quia vestrum est regnum Dei. **21** Beati qui nunc
esuritis, quia saturabimini. Beati qui nunc fletis, quia
ridebitis. **22** Beati eritis cum vos oderint homines, et
cum separaverint vos, et exprobraverint, et ejicerint
nomen vestrum tamquam malum propter Filium
hominis. **23** Gaudete in illa die, et exsultate: ecce
enim merces vestra multa est in cælo: secundum
hæc enim faciebant prophetis patres eorum. **24**
Verumtamen væ vobis divitibus, quia habetis
consolationem vestram. **25** Væ vobis, qui saturati
estis: quia esurietis. Væ vobis, qui ridetis nunc:
quia lugebitis et flebitis. **26** Væ cum benedixerint
vobis homines: secundum hæc enim faciebant
pseudoprophetis patres eorum. **27** Sed vobis dico,
qui auditis: diligite inimicos vestros, benefacite
his qui oderunt vos. **28** Benedicite maledicentibus
vobis, et orate pro calumniantibus vos. **29** Et qui te
percutit in maxillam, præbe et alteram. Et ab eo
qui aufert tibi vestimentum, etiam tunicam noli
prohibere. **30** Omni autem petenti te, tribue: et
qui aufert quæ tua sunt, ne repetas. **31** Et prout
vultis ut faciant vobis homines, et vos facite illis
similiter. **32** Et si diligitis eos qui vos diligunt,
quæ vobis est gratia? nam et peccatores diligentes
se diligunt. **33** Et si benefeceritis his qui vobis
benefaciunt, quæ vobis est gratia? siquidem et
peccatores hoc faciunt. **34** Et si mutuum dederitis
his a quibus speratis recipere, quæ gratia est
vobis? nam et peccatores peccatoribus fœnerantur,
ut recipiant æqualia. **35** Verumtamen diligite
inimicos vestros: benefacite, et mutuum date, nihil
inde sperantes: et erit merces vestra multa, et
eritis filii Altissimi, quia ipse benignus est super
ingratos et malos. **36** Estote ergo misericordes
sicut et Pater vester misericors est. **37** Nolite
judicare, et non judicabimini: nolite condemnare,
et non condemnabimini. Dimittite, et dimittemini.
38 Date, et dabitur vobis: mensuram bonam, et
confertam, et coagitatam, et supereffluentem
dabunt in sinum vestrum. Eadem quippe mensura,
qua mensi fueritis, remetietur vobis. **39** Dicebat
autem illis et similitudinem: Numquid potest cæcus
cæcum ducere? nonne ambo in foveam cadunt?
40 Non est discipulus super magistrum: perfectus
autem omnis erit, si sit sicut magister ejus. **41** Quid
autem vides festucam in oculo fratris tui, trabem
autem, quæ in oculo tuo est, non consideras? **42** aut
quomodo potes dicere fratri tuo: Frater, sine ejiciam
festucam de oculo tuo: ipse in oculo tuo trabem non
videns? Hypocrita, ejice primum trabem de oculo
tuo: et tunc perspicies ut educas festucam de oculo
fratris tui. **43** Non est enim arbor bona, quæ facit
fructus malos: neque arbor mala, faciens fructum
bonum. **44** Unaquæque enim arbor de fructu suo
cognoscitur. Neque enim de spinis colligunt ficus:
neque de rubo vindemiant uvam. **45** Bonus homo
de bono thesauro cordis sui profert bonum: et
malus homo de malo thesauro profert malum. Ex
abundantia enim cordis os loquitur. **46** Quid autem
vocatis me Domine, Domine: et non facitis quæ
dico? **47** Omnis qui venit ad me, et audit sermones
meos, et facit eos, ostendam vobis cui similis sit:
48 similis est homini ædificanti domum, qui fodit
in altum, et posuit fundamentum super petram:
inundatione autem facta, illisum est flumen domui
illi, et non potuit eam movere: fundata enim erat
super petram. **49** Qui autem audit, et non facit,
similis est homini ædificanti domum suam super
terram sine fundamento: in quam illisus est fluvius,

et continuo cecidit: et facta est ruina domus illius
magna.

7 Cum autem implesset omnia verba sua in aures
plebis, intravit Capharnaum. 2 Centurionis autem
cujusdam servus male habens, erat moriturus: qui
illi erat pretiosus. 3 Et cum audisset de Jesu, misit
ad eum seniores Judæorum, rogans eum ut veniret
et salvaret servum ejus. 4 At illi cum venissent ad
Jesum, rogabant eum sollicite, dicentes ei: Quia
dignus est ut hoc illi præstes: 5 diligit enim gentem
nostram, et synagogam ipse ædificavit nobis. 6
Jesus autem ibat cum illis. Et cum jam non longe
esset a domo, misit ad eum centurio amicos, dicens:
Domine, noli vexari: non enim sum dignus ut sub
tectum meum intres: 7 propter quod et meipsum
non sum dignum arbitratus ut venirem ad te: sed
dic verbo, et sanabitur puer meus. 8 Nam et ego
homo sum sub potestate constitutus, habens sub
me milites: et dico huic, Vade, et vadit: et alii, Veni,
et venit: et servo meo, Fac hoc, et facit. 9 Quo
audito Jesus miratus est: et conversus sequentibus
se turbis, dixit: Amen dico vobis, nec in Israël
tantam fidem inveni. 10 Et reversi, qui missi fuerant,
domum, invenerunt servum, qui languerat, sanum.
11 Et factum est: deinceps ibat in civitatem quæ
vocatur Naim: et ibant cum eo discipuli ejus et
turba copiosa. 12 Cum autem appropinquaret portæ
civitatis, ecce defunctus efferebatur filius unicus
matris suæ: et hæc vidua erat: et turba civitatis
multa cum illa. 13 Quam cum vidisset Dominus,
misericordia motus super eam, dixit illi: Noli flere.
14 Et accessit, et tetigit loculum. (Hi autem qui
portabant, steterunt.) Et ait: Adolescens, tibi dico,
surge. 15 Et resedit qui erat mortuus, et cœpit
loqui. Et dedit illum matri suæ. 16 Accepit autem
omnes timor: et magnificabant Deum, dicentes:
Quia propheta magnus surrexit in nobis: et quia
Deus visitavit plebem suam. 17 Et exiit hic sermo
in universam Judæam de eo, et in omnem circa
regionem. 18 Et nuntiaverunt Joanni discipuli ejus
de omnibus his. 19 Et convocavit duos de discipulis
suis Joannes, et misit ad Jesum, dicens: Tu es
qui venturus es, an alium exspectamus? 20 Cum
autem venissent ad eum viri, dixerunt: Joannes
Baptista misit nos ad te dicens: Tu es qui venturus
es, an alium exspectamus? 21 (In ipsa autem
hora multos curavit a languoribus, et plagis, et
spiritibus malis, et cæcis multis donavit visum.) 22
Et respondens, dixit illis: Euntes renuntiate Joanni
quæ audistis et vidistis: quia cæci vident, claudi
ambulant, leprosi mundantur, surdi audiunt, mortui
resurgunt, pauperes evangelizantur: 23 et beatus
est quicumque non fuerit scandalizatus in me. 24 Et
cum discessissent nuntii Joannis, cœpit de Joanne
dicere ad turbas: Quid existis in desertum videre?
arundinem vento agitatam? 25 Sed quid existis
videre? hominem mollibus vestibus indutum? Ecce
qui in veste pretiosa sunt et deliciis, in domibus
regum sunt. 26 Sed quid existis videre? prophetam?
Utique dico vobis, et plus quam prophetam: 27
hic est, de quo scriptum est: Ecce mitto angelum
meum ante faciem tuam, qui præparabit viam
tuam ante te. 28 Dico enim vobis: major inter
natos mulierum propheta Joanne Baptista nemo
est: qui autem minor est in regno Dei, major est
illo. 29 Et omnis populus audiens et publicani,
justificaverunt Deum, baptizati baptismo Joannis.
30 Pharisæi autem et legisperiti consilium Dei
spreverunt in semetipsos, non baptizati ab eo. 31
Ait autem Dominus: Cui ergo similes dicam homines
generationis hujus? et cui similes sunt? 32 Similes
sunt pueris sedentibus in foro, et loquentibus ad
invicem, et dicentibus: Cantavimus vobis tibiis, et
non saltastis: lamentavimus, et non plorastis. 33
Venit enim Joannes Baptista, neque manducans
panem, neque bibens vinum, et dicitis: Dæmonium
habet. 34 Venit Filius hominis manducans, et
bibens, et dicitis: Ecce homo devorator, et bibens
vinum, amicus publicanorum et peccatorum. 35
Et justificata est sapientia ab omnibus filiis suis.
36 Rogabat autem illum quidam de pharisæis ut
manducaret cum illo. Et ingressus domum pharisæi
discubuit. 37 Et ecce mulier, quæ erat in civitate
peccatrix, ut cognovit quod accubuisset in domo
pharisæi, attulit alabastrum unguenti: 38 et stans
retro secus pedes ejus, lacrimis cœpit rigare pedes
ejus, et capillis capitis sui tergebat, et osculabatur
pedes ejus, et unguento ungebat. 39 Videns autem
pharisæus, qui vocaverat eum, ait intra se dicens:
Hic si esset propheta, sciret utique quæ et qualis
est mulier, quæ tangit eum: quia peccatrix est. 40
Et respondens Jesus, dixit ad illum: Simon, habeo
tibi aliquid dicere. At ille ait: Magister, dic. 41 Duo
debitores erant cuidam fœneratori: unus debebat
denarios quingentos, et alius quinquaginta. 42 Non
habentibus illis unde redderent, donavit utrisque.
Quis ergo eum plus diligit? 43 Respondens Simon
dixit: Æstimo quia is cui plus donavit. At ille dixit
ei: Recte judicasti. 44 Et conversus ad mulierem,
dixit Simoni: Vides hanc mulierem? Intravi in
domum tuam, aquam pedibus meis non dedisti:
hæc autem lacrimis rigavit pedes meos, et capillis
suis tersit. 45 Osculum mihi non dedisti: hæc
autem ex quo intravit, non cessavit osculari pedes
meos. 46 Oleo caput meum non unxisti: hæc autem

unguento unxit pedes meos. 47 Propter quod dico
tibi: remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit
multum. Cui autem minus dimittitur, minus diligit.
48 Dixit autem ad illam: Remittuntur tibi peccata.
49 Et cœperunt qui simul accumbebant, dicere intra
se: Quis est hic qui etiam peccata dimittit? 50 Dixit
autem ad mulierem: Fides tua te salvam fecit: vade
in pace.

8 Et factum est deinceps, et ipse iter faciebat per
civitates, et castella prædicans, et evangelizans
regnum Dei: et duodecim cum illo, 2 et mulieres
aliquæ, quæ erant curatæ a spiritibus malignis
et infirmantibus: Maria, quæ vocatur Magdalene,
de qua septem dæmonia exierant, 3 et Joanna
uxor Chusæ procuratoris Herodis, et Susanna, et
aliæ multæ, quæ ministrabant ei de facultatibus
suis. 4 Cum autem turba plurima convenirent,
et de civitatibus properarent ad eum, dixit per
similitudinem: 5 Exiit qui seminat, seminare semen
suum. Et dum seminat, aliud cecidit secus viam,
et conculcatum est, et volucres cæli comederunt
illud. 6 Et aliud cecidit supra petram: et natum
aruit, quia non habebat humorem. 7 Et aliud cecidit
inter spinas, et simul exortæ spinæ suffocaverunt
illud. 8 Et aliud cecidit in terram bonam: et ortum
fecit fructum centuplum. Hæc dicens clamabat: Qui
habet aures audiendi, audiat. 9 Interrogabant autem
eum discipuli ejus, quæ esset hæc parabola. 10
Quibus ipse dixit: Vobis datum est nosse mysterium
regni Dei, ceteris autem in parabolis: ut videntes
non videant, et audientes non intelligant. 11
Est autem hæc parabola: Semen est verbum Dei.
12 Qui autem secus viam, hi sunt qui audiunt:
deinde venit diabolus, et tollit verbum de corde
eorum, ne credentes salvi fiant. 13 Nam qui supra
petram, qui cum audierint, cum gaudio suscipiunt
verbum: et hi radices non habent: qui ad tempus
credunt, et in tempore tentationis recedunt. 14
Quod autem in spinas cecidit: hi sunt qui audierunt,
et a sollicitudinibus, et divitiis, et voluptatibus
vitæ euntes, suffocantur, et non referunt fructum.
15 Quod autem in bonam terram: hi sunt qui in
corde bono et optimo audientes verbum retinent,
et fructum afferunt in patientia. 16 Nemo autem
lucernam accendens, operit eam vase, aut subtus
lectum ponit: sed supra candelabrum ponit, ut
intrantes videant lumen. 17 Non est enim occultum,
quod non manifestetur: nec absconditum, quod
non cognoscatur, et in palam veniat. 18 Videte ergo
quomodo audiatis? Qui enim habet, dabitur illi: et
quicumque non habet, etiam quod putat se habere,
auferetur ab illo. 19 Venerunt autem ad illum mater
et fratres ejus, et non poterant adire eum præ turba.
20 Et nuntiatum est illi: Mater tua et fratres tui
stant foris, volentes te videre. 21 Qui respondens,
dixit ad eos: Mater mea et fratres mei hi sunt,
qui verbum Dei audiunt et faciunt. 22 Factum est
autem in una dierum: et ipse ascendit in naviculam,
et discipuli ejus, et ait ad illos: Transfretemus
trans stagnum. Et ascenderunt. 23 Et navigantibus
illis, obdormivit, et descendit procella venti in
stagnum, et complebantur, et periclitabantur. 24
Accedentes autem suscitaverunt eum, dicentes:
Præceptor, perimus. At ille surgens, increpavit
ventum, et tempestatem aquæ, et cessavit: et
facta est tranquillitas. 25 Dixit autem illis: Ubi est
fides vestra? Qui timentes, mirati sunt ad invicem,
dicentes: Quis putas hic est, quia et ventis, et mari
imperat, et obediunt ei? 26 Et navigaverunt ad
regionem Gerasenorum, quæ est contra Galilæam.
27 Et cum egressus esset ad terram, occurrit illi vir
quidam, qui habebat dæmonium jam temporibus
multis, et vestimento non induebatur, neque in
domo manebat, sed in monumentis. 28 Is, ut vidit
Jesum, procidit ante illum: et exclamans voce
magna, dixit: Quid mihi et tibi est, Jesu Fili Dei
Altissimi? obsecro te, ne me torqueas. 29 Præcipiebat
enim spiritui immundo ut exiret ab homine. Multis
enim temporibus arripiebat illum, et vinciebatur
catenis, et compedibus custoditus. Et ruptis vinculis
agebatur a dæmonio in deserta. 30 Interrogavit
autem illum Jesus, dicens: Quod tibi nomen est? At
ille dixit: Legio: quia intraverant dæmonia multa
in eum. 31 Et rogabant illum ne imperaret illis ut
in abyssum irent. (Abyssos g12) 32 Erat autem ibi
grex porcorum multorum pascentium in monte: et
rogabant eum, ut permitteret eis in illos ingredi. Et
permisit illis. 33 Exierunt ergo dæmonia ab homine,
et intraverunt in porcos: et impetu abiit grex per
præceps in stagnum, et suffocatus est. 34 Quod
ut viderunt factum qui pascebant, fugerunt, et
nuntiaverunt in civitatem et in villas. 35 Exierunt
autem videre quod factum est, et venerunt ad
Jesum, et invenerunt hominem sedentem, a quo
dæmonia exierant, vestitum ac sana mente, ad
pedes ejus, et timuerunt. 36 Nuntiaverunt autem
illis et qui viderant, quomodo sanus factus esset a
legione: 37 et rogaverunt illum omnis multitudo
regionis Gerasenorum ut discederet ab ipsis: quia
magno timore tenebantur. Ipse autem ascendens
navim, reversus est. 38 Et rogabat illum vir, a quo
dæmonia exierant, ut cum eo esset. Dimisit autem
eum Jesus, dicens: 39 Redi in domum tuam, et
narra quanta tibi fecit Deus. Et abiit per universam
civitatem, prædicans quanta illi fecisset Jesus. 40

Factum est autem cum rediisset Jesus, excepit illum
turba: erunt enim omnes exspectantes eum. 41 Et
ecce venit vir, cui nomen Jairus, et ipse princeps
synagogæ erat: et cecidit ad pedes Jesu, rogans eum
ut intraret in domum ejus, 42 quia unica filia erat
ei fere annorum duodecim, et hæc moriebatur. Et
contigit, dum iret, a turba comprimebatur. 43 Et
mulier quædam erat in fluxu sanguinis ab annis
duodecim, quæ in medicos erogaverat omnem
substantiam suam, nec ab ullo potuit curari: 44
accessit retro, et tetigit fimbriam vestimenti ejus: et
confestim stetit fluxus sanguinis ejus. 45 Et ait Jesus:
Quis est, qui me tetigit? Negantibus autem omnibus,
dixit Petrus, et qui cum illo erant: Præceptor,
turbæ te comprimunt, et affligunt, et dicis: Quis me
tetigit? 46 Et dicit Jesus: Tetigit me aliquis: nam
ego novi virtutem de me exiisse. 47 Videns autem
mulier, quia non latuit, tremens venit, et procidit
ante pedes ejus: et ob quam causam tetigerit eum,
indicavit coram omni populo: et quemadmodum
confestim sanata sit. 48 At ipse dixit ei: Filia, fides
tua salvam te fecit: vade in pace. 49 Adhuc illo
loquente, venit quidam ad principem synagogæ,
dicens ei: Quia mortua est filia tua, noli vexare illum.
50 Jesus autem, audito hoc verbo, respondit patri
puellæ: Noli timere, crede tantum, et salva erit.
51 Et cum venisset domum, non permisit intrare
secum quemquam, nisi Petrum, et Jacobum, et
Joannem, et patrem, et matrem puellæ. 52 Flebant
autem omnes, et plangebant illam. At ille dixit:
Nolite flere: non est mortua puella, sed dormit. 53
Et deridebant eum, scientes quod mortua esset. 54
Ipse autem tenens manum ejus clamavit, dicens:
Puella, surge. 55 Et reversus est spiritus ejus, et
surrexit continuo. Et jussit illi dari manducare. 56
Et stupuerunt parentes ejus, quibus præcepit ne
alicui dicerent quod factum erat.

9 Convocatis autem duodecim Apostolis, dedit illis
virtutem et potestatem super omnia dæmonia,
et ut languores curarent. 2 Et misit illos prædicare
regnum Dei, et sanare infirmos. 3 Et ait ad illos:
Nihil tuleritis in via, neque virgam, neque peram,
neque panem, neque pecuniam, neque duas tunicas
habeatis. 4 Et in quamcumque domum intraveritis,
ibi manete, et inde ne exeatis. 5 Et quicumque
non receperint vos: exeuntes de civitate illa, etiam
pulverem pedum vestrorum excutite in testimonium
supra illos. 6 Egressi autem circuibant per castella
evangelizantes, et curantes ubique. 7 Audivit autem
Herodes tetrarcha omnia quæ fiebant ab eo, et
hæsitabat eo quod diceretur 8 a quibusdam: Quia
Joannes surrexit a mortuis: a quibusdam vero: Quia
Elias apparuit: ab aliis autem: Quia propheta unus
de antiquis surrexit. 9 Et ait Herodes: Joannem
ego decollavi: quis est autem iste, de quo ego
talia audio? Et quærebat videre eum. 10 Et reversi
Apostoli, narraverunt illi quæcumque fecerunt: et
assumptis illis secessit seorsum in locum desertum,
qui est Bethsaidæ. 11 Quod cum cognovissent turbæ,
secutæ sunt illum: et excepit eos, et loquebatur illis
de regno Dei, et eos, qui cura indigebant, sanabat.
12 Dies autem cœperat declinare, et accedentes
duodecim dixerunt illi: Dimitte turbas, ut euntes
in castella villasque quæ circa sunt, divertant, et
inveniant escas: quia hic in loco deserto sumus. 13
Ait autem ad illos: Vos date illis manducare. At illi
dixerunt: Non sunt nobis plus quam quinque panes
et duo pisces: nisi forte nos eamus, et emamus in
omnem hanc turbam escas. 14 Erant autem fere
viri quinque millia. Ait autem ad discipulos suos:
Facite illos discumbere per convivia quinquagenos.
15 Et ita fecerunt: et discumbere fecerunt omnes. 16
Acceptis autem quinque panibus et duobus piscibus,
respexit in cælum, et benedixit illis: et fregit, et
distribuit discipulis suis, ut ponerent ante turbas.
17 Et manducaverunt omnes, et saturati sunt. Et
sublatum est quod superfuit illis, fragmentorum
cophini duodecim. 18 Et factum est cum solus esset
orans, erant cum illo et discipuli: et interrogavit
illos, dicens: Quem me dicunt esse turbæ? 19 At
illi responderunt, et dixerunt: Joannem Baptistam,
alii autem Eliam, alii vero quia unus propheta
de prioribus surrexit. 20 Dixit autem illis: Vos
autem quem me esse dicitis? Respondens Simon
Petrus, dixit: Christum Dei. 21 At ille increpans illos,
præcepit ne cui dicerent hoc, 22 dicens: Quia oportet
Filium hominis multa pati, et reprobari a senioribus,
et principibus sacerdotum, et scribis, et occidi, et
tertia die resurgere. 23 Dicebat autem ad omnes: Si
quis vult post me venire, abneget semetipsum, et
tollat crucem suam quotidie, et sequatur me. 24 Qui
enim voluerit animam suam salvam facere, perdet
illam: nam qui perdiderit animam suam propter
me, salvam faciet illam. 25 Quid enim proficit homo,
si lucretur universum mundum, se autem ipsum
perdat, et detrimentum sui faciat? 26 Nam qui me
erubuerit, et meos sermones: hunc Filius hominis
erubescet cum venerit in majestate sua, et Patris,
et sanctorum angelorum. 27 Dico autem vobis
vere: sunt aliqui hic stantes, qui non gustabunt
mortem donec videant regnum Dei. 28 Factum est
autem post hæc verba fere dies octo, et assumpsit
Petrum, et Jacobum, et Joannem, et ascendit in
montem ut oraret. 29 Et facta est, dum oraret,
species vultus ejus altera: et vestitus ejus albus et

refulgens. 30 Et ecce duo viri loquebantur cum illo.
Erant autem Moyses et Elias, 31 visi in majestate:
et dicebant excessum ejus, quem completurus
erat in Jerusalem. 32 Petrus vero, et qui cum illo
erant, gravati erant somno. Et evigilantes viderunt
majestatem ejus, et duos viros qui stabant cum
illo. 33 Et factum est cum discederent ab illo, ait
Petrus ad Jesum: Præceptor, bonum est nos hic
esse: et faciamus tria tabernacula, unum tibi, et
unum Moysi, et unum Eliæ: nesciens quid diceret.
34 Hæc autem illo loquente, facta est nubes, et
obumbravit eos: et timuerunt, intrantibus illis in
nubem. 35 Et vox facta est de nube, dicens: Hic est
Filius meus dilectus, ipsum audite. 36 Et dum fieret
vox, inventus est Jesus solus. Et ipsi tacuerunt, et
nemini dixerunt in illis diebus quidquam ex his
quæ viderant. 37 Factum est autem in sequenti die,
descendentibus illis de monte, occurrit illis turba
multa. 38 Et ecce vir de turba exclamavit, dicens:
Magister, obsecro te, respice in filium meum quia
unicus est mihi: 39 et ecce spiritus apprehendit
eum, et subito clamat, et elidit, et dissipat eum
cum spuma, et vix discedit dilanians eum: 40 et
rogavi discipulos tuos ut ejicerent illum, et non
potuerunt. 41 Respondens autem Jesus, dixit: O
generatio infidelis, et perversa, usquequo ero apud
vos, et patiar vos? adduc huc filium tuum. 42 Et cum
accederet, elisit illum dæmonium, et dissipavit. 43
Et increpavit Jesus spiritum immundum, et sanavit
puerum, et reddidit illum patri ejus. 44 Stupebant
autem omnes in magnitudine Dei: omnibusque
mirantibus in omnibus quæ faciebat, dixit ad
discipulos suos: Ponite vos in cordibus vestris
sermones istos: Filius enim hominis futurum est ut
tradatur in manus hominum. 45 At illi ignorabant
verbum istud, et erat velatum ante eos ut non
sentirent illud: et timebant eum interrogare de hoc
verbo. 46 Intravit autem cogitatio in eos quis eorum
major esset. 47 At Jesus videns cogitationes cordis
illorum, apprehendit puerum, et statuit illum secus
se, 48 et ait illis: Quicumque susceperit puerum
istum in nomine meo, me recipit: et quicumque me
receperit, recipit eum qui me misit. Nam qui minor
est inter vos omnes, hic major est. 49 Respondens
autem Joannes dixit: Præceptor, vidimus quemdam
in nomine tuo ejicientem dæmonia, et prohibuimus
eum: quia non sequitur nobiscum. 50 Et ait ad
illum Jesus: Nolite prohibere: qui enim non est
adversum vos, pro vobis est. 51 Factum est autem
dum complerentur dies assumptionis ejus, et
ipse faciem suam firmavit ut iret in Jerusalem.
52 Et misit nuntios ante conspectum suum: et
euntes intraverunt in civitatem Samaritanorum ut
parerent illi. 53 Et non receperunt eum, quia facies
ejus erat euntis in Jerusalem. 54 Cum vidissent
autem discipuli ejus Jacobus et Joannes, dixerunt:
Domine, vis dicimus ut ignis descendat de cælo,
et consumat illos? 55 Et conversus increpavit
illos, dicens: Nescitis cujus spiritus estis. 56 Filius
hominis non venit animas perdere, sed salvare. Et
abierunt in aliud castellum. 57 Factum est autem:
ambulantibus illis in via, dixit quidam ad illum:
Sequar te quocumque ieris. 58 Dixit illi Jesus:
Vulpes foveas habent, et volucres cæli nidos: Filius
autem hominis non habet ubi caput reclinet. 59 Ait
autem ad alterum: Sequere me: ille autem dixit:
Domine, permitte mihi primum ire, et sepelire
patrem meum. 60 Dixitque ei Jesus: Sine ut mortui
sepeliant mortuos suos: tu autem vade, et annuntia
regnum Dei. 61 Et ait alter: Sequar te Domine, sed
permitte mihi primum renuntiare his quæ domi
sunt. 62 Ait ad illum Jesus: Nemo mittens manum
suam ad aratrum, et respiciens retro, aptus est
regno Dei.

10 Post hæc autem designavit Dominus et alios
septuaginta duos: et misit illos binos ante
faciem suam in omnem civitatem et locum, quo
erat ipse venturus. 2 Et dicebat illis: Messis quidem
multa, operarii autem pauci. Rogate ergo dominum
messis ut mittat operarios in messem suam. 3
Ite: ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos.
4 Nolite portare sacculum, neque peram, neque
calceamenta, et neminem per viam salutaveritis.
5 In quamcumque domum intraveritis, primum
dicite: Pax huic domui: 6 et si ibi fuerit filius pacis,
requiescet super illum pax vestra: sin autem, ad
vos revertetur. 7 In eadem autem domo manete,
edentes et bibentes quæ apud illos sunt: dignus
est enim operarius mercede sua. Nolite transire de
domo in domum. 8 Et in quamcumque civitatem
intraveritis, et susceperint vos, manducate quæ
apponuntur vobis: 9 et curate infirmos, qui in
illa sunt, et dicite illis: Appropinquavit in vos
regnum Dei. 10 In quamcumque autem civitatem
intraveritis, et non susceperint vos, exeuntes in
plateas ejus, dicite: 11 Etiam pulverem, qui adhæsit
nobis de civitate vestra, extergimus in vos: tamen
hoc scitote, quia appropinquavit regnum Dei. 12
Dico vobis, quia Sodomis in die illa remissius erit,
quam illi civitati. 13 Væ tibi Corozain! væ tibi
Bethsaida! quia si in Tyro et Sidone factæ fuissent
virtutes quæ factæ sunt in vobis, olim in cilicio
et cinere sedentes pœniterent. 14 Verumtamen
Tyro et Sidoni remissius erit in judicio, quam vobis.
15 Et tu Capharnaum, usque ad cælum exaltata,

usque ad infernum demergeris. (Hadēs g86) 16 Qui
vos audit, me audit: et qui vos spernit, me spernit.
Qui autem me spernit, spernit eum qui misit me. 17
Reversi sunt autem septuaginta duo cum gaudio,
dicentes: Domine, etiam dæmonia subjiciuntur
nobis in nomine tuo. 18 Et ait illis: Videbam Satanam
sicut fulgor de cælo cadentem. 19 Ecce dedi vobis
potestatem calcandi supra serpentes, et scorpiones,
et super omnem virtutem inimici: et nihil vobis
nocebit. 20 Verumtamen in hoc nolite gaudere quia
spiritus vobis subjiciuntur: gaudete autem, quod
nomina vestra scripta sunt in cælis. 21 In ipsa hora
exsultavit Spiritu Sancto, et dixit: Confiteor tibi
Pater, Domine cæli et terræ, quod abscondisti hæc a
sapientibus et prudentibus, et revelasti ea parvulis.
Etiam Pater: quoniam sic placuit ante te. 22 Omnia
mihi tradita sunt a Patre meo. Et nemo scit quis
sit Filius, nisi Pater: et quis sit Pater, nisi Filius,
et cui voluerit Filius revelare. 23 Et conversus ad
discipulos suos, dixit: Beati oculi qui vident quæ vos
videtis. 24 Dico enim vobis quod multi prophetæ
et reges voluerunt videre quæ vos videtis, et non
viderunt: et audire quæ auditis, et non audierunt.
25 Et ecce quidam legisperitus surrexit tentans
illum, et dicens: Magister, quid faciendo vitam
æternam possidebo? (aiōnios g166) 26 At ille dixit ad
eum: In lege quid scriptum est? quomodo legis?
27 Ille respondens dixit: Diliges Dominum Deum
tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex
omnibus virtutibus tuis, et ex omni mente tua: et
proximum tuum sicut teipsum. 28 Dixitque illi: Recte
respondisti: hoc fac, et vives. 29 Ille autem volens
justificare seipsum, dixit ad Jesum: Et quis est meus
proximus? 30 Suscipiens autem Jesus, dixit: Homo
quidam descendebat ab Jerusalem in Jericho, et
incidit in latrones, qui etiam despoliaverunt eum: et
plagis impositis abierunt semivivo relicto. 31 Accidit
autem ut sacerdos quidam descenderet eadem via:
et viso illo præterivit. 32 Similiter et Levita, cum
esset secus locum, et videret eum, pertransiit. 33
Samaritanus autem quidam iter faciens, venit secus
eum: et videns eum, misericordia motus est. 34
Et appropians alligavit vulnera ejus, infundens
oleum et vinum: et imponens illum in jumentum
suum, duxit in stabulum, et curam ejus egit.
35 Et altera die protulit duos denarios, et dedit
stabulario, et ait: Curam illius habe: et quodcumque
supererogaveris, ego cum rediero reddam tibi. 36
Quis horum trium videtur tibi proximus fuisse illi,
qui incidit in latrones? 37 At ille dixit: Qui fecit
misericordiam in illum. Et ait illi Jesus: Vade, et
tu fac similiter. 38 Factum est autem, dum irent,
et ipse intravit in quoddam castellum: et mulier
quædam, Martha nomine, excepit illum in domum
suam, 39 et huic erat soror nomine Maria, quæ
etiam sedens secus pedes Domini, audiebat verbum
illius. 40 Martha autem satagebat circa frequens
ministerium: quæ stetit, et ait: Domine, non est tibi
curæ quod soror mea reliquit me solam ministrare?
dic ergo illi ut me adjuvet. 41 Et respondens dixit illi
Dominus: Martha, Martha, sollicita es, et turbaris
erga plurima, 42 porro unum est necessarium.
Maria optimam partem elegit, quæ non auferetur
ab ea.

11 Et factum est: cum esset in quodam loco
orans, ut cessavit, dixit unus ex discipulis ejus
ad eum: Domine, doce nos orare, sicut docuit et
Joannes discipulos suos. 2 Et ait illis: Cum oratis,
dicite: Pater, sanctificetur nomen tuum. Adveniat
regnum tuum. 3 Panem nostrum quotidianum da
nobis hodie. 4 Et dimitte nobis peccata nostra,
siquidem et ipsi dimittimus omni debenti nobis.
Et ne nos inducas in tentationem. 5 Et ait ad illos:
Quis vestrum habebit amicum, et ibit ad illum
media nocte, et dicet illi: Amice, commoda mihi
tres panes, 6 quoniam amicus meus venit de via
ad me, et non habeo quod ponam ante illum, 7 et
ille de intus respondens dicat: Noli mihi molestus
esse, jam ostium clausum est, et pueri mei mecum
sunt in cubili: non possum surgere, et dare tibi.
8 Et si ille perseveraverit pulsans: dico vobis, etsi
non dabit illi surgens eo quod amicus ejus sit,
propter improbitatem tamen ejus surget, et dabit
illi quotquot habet necessarios. 9 Et ego dico vobis:
Petite, et dabitur vobis; quærite, et invenietis;
pulsate, et aperietur vobis. 10 Omnis enim qui
petit, accipit: et qui quærit, invenit: et pulsanti
aperietur. 11 Quis autem ex vobis patrem petit
panem, numquid lapidem dabit illi? aut piscem,
numquid pro pisce serpentem dabit illi? 12 aut si
petierit ovum, numquid porriget illi scorpionem?
13 Si ergo vos, cum sitis mali, nostis bona data dare
filiis vestris: quanto magis Pater vester de cælo
dabit spiritum bonum petentibus se? 14 Et erat
ejiciens dæmonium, et illud erat mutum. Et cum
ejecisset dæmonium, locutus est mutus, et admiratæ
sunt turbæ. 15 Quidam autem ex eis dixerunt: In
Beelzebub principe dæmoniorum ejicit dæmonia. 16
Et alii tentantes, signum de cælo quærebant ab eo.
17 Ipse autem ut vidit cogitationes eorum, dixit eis:
Omne regnum in seipsum divisum desolabitur, et
domus supra domum cadet. 18 Si autem et Satanas
in seipsum divisus est, quomodo stabit regnum
ejus? quia dicitis in Beelzebub me ejicere dæmonia.
19 Si autem ego in Beelzebub ejicio dæmonia: filii

vestri in quo ejiciunt? ideo ipsi judices vestri erunt.
20 Porro si in digito Dei ejicio dæmonia: profecto
pervenit in vos regnum Dei. 21 Cum fortis armatus
custodit atrium suum, in pace sunt ea quæ possidet.
22 Si autem fortior eo superveniens vicerit eum,
universa arma ejus auferet, in quibus confidebat, et
spolia ejus distribuet. 23 Qui non est mecum, contra
me est: et qui non colligit mecum, dispergit. 24 Cum
immundus spiritus exierit de homine, ambulat per
loca inaquosa, quærens requiem: et non inveniens
dicit: Revertar in domum meam unde exivi. 25
Et cum venerit, invenit eam scopis mundatam, et
ornatam. 26 Tunc vadit, et assumit septem alios
spiritus secum, nequiores se, et ingressi habitant ibi.
Et fiunt novissima hominis illius pejora prioribus.
27 Factum est autem, cum hæc diceret: extollens
vocem quædam mulier de turba dixit illi: Beatus
venter qui te portavit, et ubera quæ suxisti. 28 At
ille dixit: Quinimmo beati, qui audiunt verbum Dei
et custodiunt illud. 29 Turbis autem concurrentibus
cœpit dicere: Generatio hæc, generatio nequam
est: signum quærit, et signum non dabitur ei,
nisi signum Jonæ prophetæ. 30 Nam sicut fuit
Jonas signum Ninivitis, ita erit et Filius hominis
generationi isti. 31 Regina austri surget in judicio
cum viris generationis hujus, et condemnabit
illos: quia venit a finibus terræ audire sapientiam
Salomonis: et ecce plus quam Salomon hic. 32 Viri
Ninivitæ surgent in judicio cum generatione hac, et
condemnabunt illam: quia pœnitentiam egerunt
ad prædicationem Jonæ, et ecce plus quam Jonas
hic. 33 Nemo lucernam accendit, et in abscondito
ponit, neque sub modio: sed supra candelabrum,
ut qui ingrediuntur, lumen videant. 34 Lucerna
corporis tui est oculus tuus. Si oculus tuus fuerit
simplex, totum corpus tuum lucidum erit: si autem
nequam fuerit, etiam corpus tuum tenebrosum erit.
35 Vide ergo ne lumen quod in te est, tenebræ sint.
36 Si ergo corpus tuum totum lucidum fuerit, non
habens aliquam partem tenebrarum, erit lucidum
totum, et sicut lucerna fulgoris illuminabit te. 37 Et
cum loqueretur, rogavit illum quidam pharisæus
ut pranderet apud se. Et ingressus recubuit. 38
Pharisæus autem cœpit intra se reputans dicere,
quare non baptizatus esset ante prandium. 39 Et ait
Dominus ad illum: Nunc vos pharisæi, quod deforis
est calicis et catini, mundatis: quod autem intus est
vestrum, plenum est rapina et iniquitate. 40 Stulti!
nonne qui fecit quod deforis est, etiam id quod
deintus est fecit? 41 Verumtamen quod superest,
date eleemosynam: et ecce omnia munda sunt vobis.
42 Sed væ vobis, pharisæis, quia decimatis mentham,
et rutam, et omne olus, et præteritis judicium et
caritatem Dei: hæc autem oportuit facere, et illa
non omittere. 43 Væ vobis, pharisæis, quia diligitis
primas cathedras in synagogis, et salutationes in
foro. 44 Væ vobis, quia estis ut monumenta, quæ non
apparent, et homines ambulantes supra, nesciunt.
45 Respondens autem quidam ex legisperitis, ait illi:
Magister, hæc dicens etiam contumeliam nobis facis.
46 At ille ait: Et vobis legisperitis væ: quia oneratis
homines oneribus, quæ portare non possunt, et
ipsi uno digito vestro non tangitis sarcinas. 47
Væ vobis, qui ædificatis monumenta prophetarum:
patres autem vestri occiderunt illos. 48 Profecto
testificamini quod consentitis operibus patrum
vestrorum: quoniam ipsi quidem eos occiderunt,
vos autem ædificatis eorum sepulchra. 49 Propterea
et sapientia Dei dixit: Mittam ad illos prophetas, et
apostolos, et ex illis occident, et persequentur: 50
ut inquiratur sanguis omnium prophetarum, qui
effusus est a constitutione mundi a generatione
ista, 51 a sanguine Abel, usque ad sanguinem
Zachariæ, qui periit inter altare et ædem. Ita dico
vobis, requiretur ab hac generatione. 52 Væ vobis,
legisperitis, quia tulistis clavem scientiæ: ipsi non
introistis, et eos qui introibant, prohibuistis. 53
Cum autem hæc ad illos diceret, cœperunt pharisæi
et legisperiti graviter insistere, et os ejus opprimere
de multis, 54 insidiantes ei, et quærentes aliquid
capere de ore ejus, ut accusarent eum.

12 Multis autem turbis circumstantibus, ita ut
se invicem conculcarent, cœpit dicere ad
discipulos suos: Attendite a fermento pharisæorum,
quod est hypocrisis. 2 Nihil autem opertum est,
quod non reveletur: neque absconditum, quod non
sciatur. 3 Quoniam quæ in tenebris dixistis, in
lumine dicentur: et quod in aurem locuti estis in
cubiculis, prædicabitur in tectis. 4 Dico autem vobis
amicis meis: Ne terreamini ab his qui occidunt
corpus, et post hæc non habent amplius quid faciant.
5 Ostendam autem vobis quem timeatis: timete
eum qui, postquam occiderit, habet potestatem
mittere in gehennam: ita dico vobis, hunc timete.
(Geenna g1067) 6 Nonne quinque passeres veneunt
dipondio, et unus ex illis non est in oblivione coram
Deo? 7 sed et capilli capitis vestri omnes numerati
sunt. Nolite ergo timere: multis passeribus pluris
estis vos. 8 Dico autem vobis: Omnis quicumque
confessus fuerit me coram hominibus, et Filius
hominis confitebitur illum coram angelis Dei: 9 qui
autem negaverit me coram hominibus, negabitur
coram angelis Dei. 10 Et omnis qui dicit verbum
in Filium hominis, remittetur illi: ei autem qui in
Spiritum Sanctum blasphemaverit, non remittetur.

11 Cum autem inducent vos in synagogas, et ad
magistratus, et potestates, nolite solliciti esse
qualiter, aut quid respondeatis, aut quid dicatis.
12 Spiritus enim Sanctus docebit vos in ipsa hora
quid oporteat vos dicere. 13 Ait autem ei quidam de
turba: Magister, dic fratri meo ut dividat mecum
hæreditatem. 14 At ille dixit illi: Homo, quis me
constituit judicem, aut divisorem super vos? 15
Dixitque ad illos: Videte, et cavete ab omni avaritia:
quia non in abundantia cujusquam vita ejus est
ex his quæ possidet. 16 Dixit autem similitudinem
ad illos, dicens: Hominis cujusdam divitis uberes
fructus ager attulit: 17 et cogitabat intra se dicens:
Quid faciam, quia non habeo quo congregem fructus
meos? 18 Et dixit: Hoc faciam: destruam horrea mea,
et majora faciam: et illuc congregabo omnia quæ
nata sunt mihi, et bona mea, 19 et dicam animæ
meæ: Anima, habes multa bona posita in annos
plurimos: requiesce, comede, bibe, epulare. 20 Dixit
autem illi Deus: Stulte, hac nocte animam tuam
repetunt a te: quæ autem parasti, cujus erunt? 21
Sic est qui sibi thesaurizat, et non est in Deum dives.
22 Dixitque ad discipulos suos: Ideo dico vobis,
nolite solliciti esse animæ vestræ quid manducetis,
neque corpori quid induamini. 23 Anima plus est
quam esca, et corpus plus quam vestimentum.
24 Considerate corvos, quia non seminant, neque
metunt, quibus non est cellarium, neque horreum,
et Deus pascit illos. Quanto magis vos pluris estis
illis? 25 Quis autem vestrum cogitando potest
adjicere ad staturam suam cubitum unum? 26 Si
ergo neque quod minimum est potestis, quid de
ceteris solliciti estis? 27 Considerate lilia quomodo
crescunt: non laborant, neque nent: dico autem
vobis, nec Salomon in omni gloria sua vestiebatur
sicut unum ex istis. 28 Si autem fœnum, quod
hodie est in agro, et cras in clibanum mittitur,
Deus sic vestit: quanto magis vos pusillæ fidei? 29
Et vos nolite quærere quid manducetis, aut quid
bibatis: et nolite in sublime tolli: 30 hæc enim
omnia gentes mundi quærunt. Pater autem vester
scit quoniam his indigetis. 31 Verumtamen quærite
primum regnum Dei, et justitiam ejus: et hæc omnia
adjicientur vobis. 32 Nolite timere pusillus grex,
quia complacuit Patri vestro dare vobis regnum. 33
Vendite quæ possidetis, et date eleemosynam. Facite
vobis sacculos, qui non veterascunt, thesaurum
non deficientem in cælis: quo fur non appropriat,
neque tinea corrumpit. 34 Ubi enim thesaurus
vester est, ibi et cor vestrum erit. 35 Sint lumbi
vestri præcincti, et lucernæ ardentes in manibus
vestris, 36 et vos similes hominibus exspectantibus
dominum suum quando revertatur a nuptiis: ut,
cum venerit et pulsaverit, confestim aperiant ei. 37
Beati servi illi quos, cum venerit dominus, invenerit
vigilantes: amen dico vobis, quod præcinget se,
et faciet illos discumbere, et transiens ministrabit
illis. 38 Et si venerit in secunda vigilia, et si in
tertia vigilia venerit, et ita invenerit, beati sunt
servi illi. 39 Hoc autem scitote, quoniam si sciret
paterfamilias, qua hora fur veniret, vigilaret utique,
et non sineret perfodi domum suam. 40 Et vos
estote parati: quia qua hora non putatis, Filius
hominis veniet. 41 Ait autem ei Petrus: Domine,
ad nos dicis hanc parabolam, an et ad omnes?
42 Dixit autem Dominus: Quis, putas, est fidelis
dispensator, et prudens, quem constituit dominus
supra familiam suam, ut det illis in tempore tritici
mensuram? 43 Beatus ille servus quem, cum venerit
dominus, invenerit ita facientem. 44 Vere dico vobis,
quoniam supra omnia quæ possidet, constituet
illum. 45 Quod si dixerit servus ille in corde suo:
Moram facit dominus meus venire: et cœperit
percutere servos, et ancillas, et edere, et bibere,
et inebriari: 46 veniet dominus servi illius in die
qua non sperat, et hora qua nescit, et dividet eum,
partemque ejus cum infidelibus ponet. 47 Ille autem
servus qui cognovit voluntatem domini sui, et non
præparavit, et non facit secundum voluntatem ejus,
vapulabit multis: 48 qui autem non cognovit, et
fecit digna plagis, vapulabit paucis. Omni autem cui
multum datum est, multum quæretur ab eo: et cui
commendaverunt multum, plus petent ab eo. 49
Ignem veni mittere in terram, et quid volo nisi ut
accendatur? 50 Baptismo autem habeo baptizari:
et quomodo coarctor usque dum perficiatur? 51
Putatis quia pacem veni dare in terram? non, dico
vobis, sed separationem: 52 erunt enim ex hoc
quinque in domo una divisi, tres in duos, et duo
in tres 53 dividentur: pater in filium, et filius in
patrem suum, mater in filiam, et filia in matrem,
socrus in nurum suam, et nurus in socrum suam.
54 Dicebat autem et ad turbas: Cum videritis nubem
orientem ab occasu, statim dicitis: Nimbus venit:
et ita fit. 55 Et cum austrum flantem, dicitis: Quia
æstus erit: et fit. 56 Hypocritæ! faciem cæli et
terræ nostis probare: hoc autem tempus quomodo
non probatis? 57 quid autem et a vobis ipsis non
judicatis quod justum est? 58 Cum autem vadis
cum adversario tuo ad principem, in via da operam
liberari ab illo, ne forte trahat te ad judicem, et
judex tradat te exactori, et exactor mittat te in
carcerem. 59 Dico tibi, non exies inde, donec etiam
novissimum minutum reddas.

13 Aderant autem quidam ipso in tempore, nuntiantes illi de Galilæis, quorum sanguinem
Pilatus miscuit cum sacrificiis eorum. **2** Et
respondens dixit illis: Putatis quod hi Galilæi præ
omnibus Galilæis peccatores fuerint, quia talia passi
sunt? **3** Non, dico vobis: sed nisi pœnitentiam
habueritis, omnes similiter peribitis. **4** Sicut illi
decem et octo, supra quos cecidit turris in Siloë, et
occidit eos: putatis quia et ipsi debitores fuerint
præter omnes homines habitantes in Jerusalem? **5**
Non, dico vobis: sed si pœnitentiam non egeritis,
omnes similiter peribitis. **6** Dicebat autem et
hanc similitudinem: Arborem fici habebat quidam
plantatam in vinea sua, et venit quærens fructum
in illa, et non invenit. **7** Dixit autem ad cultorem
vineæ: Ecce anni tres sunt ex quo venio quærens
fructum in ficulnea hac, et non invenio: succide
ergo illam: ut quid etiam terram occupat? **8** At ille
respondens, dicit illi: Domine dimitte illam et hoc
anno, usque dum fodiam circa illam, et mittam
stercora, **9** et siquidem fecerit fructum: sin autem,
in futurum succides eam. **10** Erat autem docens
in synagoga eorum sabbatis. **11** Et ecce mulier,
quæ habebat spiritum infirmitatis annis decem et
octo: et erat inclinata, nec omnino poterat sursum
respicere. **12** Quam cum videret Jesus, vocavit eam
ad se, et ait illi: Mulier, dimissa es ab infirmitate
tua. **13** Et imposuit illi manus, et confestim erecta
est, et glorificabat Deum. **14** Respondens autem
archisynagogus, indignans quia sabbato curasset
Jesus, dicebat turbæ: Sex dies sunt in quibus oportet
operari: in his ergo venite, et curamini, et non in die
sabbati. **15** Respondens autem ad illum Dominus,
dixit: Hypocritæ, unusquisque vestrum sabbato
non solvit bovem suum, aut asinum a præsepio,
et ducit adaquare? **16** Hanc autem filiam Abrahæ,
quam alligavit Satanas, ecce decem et octo annis,
non oportuit solvi a vinculo isto die sabbati? **17** Et
cum hæc diceret, erubescebant omnes adversarii
ejus: et omnis populus gaudebat in universis, quæ
gloriose fiebant ab eo. **18** Dicebat ergo: Cui simile
est regnum Dei, et cui simile æstimabo illud? **19**
Simile est grano sinapis, quod acceptum homo misit
in hortum suum, et crevit, et factum est in arborem
magnam: et volucres cæli requieverunt in ramis
ejus. **20** Et iterum dixit: Cui simile æstimabo regnum
Dei? **21** Simile est fermento, quod acceptum mulier
abscondit in farinæ sata tria, donec fermentaretur
totum. **22** Et ibat per civitates et castella, docens,
et iter faciens in Jerusalem. **23** Ait autem illi
quidam: Domine, si pauci sunt, qui salvantur? Ipse
autem dixit ad illos: **24** Contendite intrare per
angustam portam: quia multi, dico vobis, quærent
intrare, et non poterunt. **25** Cum autem intraverit
paterfamilias, et clauserit ostium, incipietis foris
stare, et pulsare ostium, dicentes: Domine, aperi
nobis: et respondens dicet vobis: Nescio vos unde
sitis: **26** tunc incipietis dicere: Manducavimus coram
te, et bibimus, et in plateis nostris docuisti. **27**
Et dicet vobis: Nescio vos unde sitis: discedite a
me omnes operarii iniquitatis. **28** Ibi erit fletus et
stridor dentium: cum videritis Abraham, et Isaac,
et Jacob, et omnes prophetas in regno Dei, vos
autem expelli foras. **29** Et venient ab oriente, et
occidente, et aquilone, et austro, et accumbent in
regno Dei. **30** Et ecce sunt novissimi qui erunt primi,
et sunt primi qui erunt novissimi. **31** In ipsa die
accesserunt quidam pharisæorum, dicentes illi: Exi,
et vade hinc: quia Herodes vult te occidere. **32** Et
ait illis: Ite, et dicite vulpi illi: Ecce ejicio dæmonia,
et sanitates perficio hodie, et cras, et tertia die
consummor. **33** Verumtamen oportet me hodie
et cras et sequenti die ambulare: quia non capit
prophetam perire extra Jerusalem. **34** Jerusalem,
Jerusalem, quæ occidis prophetas, et lapidas eos
qui mittuntur ad te, quoties volui congregare filios
tuos quemadmodum avis nidum suum sub pennis,
et noluisti? **35** Ecce relinquetur vobis domus vestra
deserta. Dico autem vobis, quia non videbitis me
donec veniat cum dicetis: Benedictus qui venit in
nomine Domini.

14 Et factum est cum intraret Jesus in domum
cujusdam principis pharisæorum sabbato
manducare panem, et ipsi observabant eum. **2** Et
ecce homo quidam hydropicus erat ante illum. **3** Et
respondens Jesus dixit ad legisperitos et pharisæos,
dicens: Si licet sabbato curare? **4** At illi tacuerunt.
Ipse vero apprehensum sanavit eum, ac dimisit. **5**
Et respondens ad illos dixit: Cujus vestrum asinus,
aut bos in puteum cadet, et non continuo extrahet
illum die sabbati? **6** Et non poterant ad hæc
respondere illi. **7** Dicebat autem et ad invitatos
parabolam, intendens quomodo primos accubitus
eligerent, dicens ad illos: **8** Cum invitatus fueris
ad nuptias, non discumbas in primo loco, ne forte
honoratior te sit invitatus ab illo. **9** Et veniens is,
qui te et illum vocavit, dicat tibi: Da huic locum:
et tunc incipias cum rubore novissimum locum
tenere. **10** Sed cum vocatus fueris, vade, recumbe
in novissimo loco: ut, cum venerit qui te invitavit,
dicat tibi: Amice, ascende superius. Tunc erit tibi
gloria coram simul discumbentibus: **11** quia omnis,
qui se exaltat, humiliabitur: et qui se humiliat,
exaltabitur. **12** Dicebat autem et ei, qui invitaverat:
Cum facis prandium, aut cœnam, noli vocare amicos

tuos, neque fratres tuos, neque cognatos, neque
vicinos divites: ne forte te et ipsi reinvitent, et fiat
tibi retributio; 13 sed cum facis convivium, voca
pauperes, debiles, claudos, et cæcos: 14 et beatus
eris, quia non habent retribuere tibi: retribuetur
enim tibi in resurrectione justorum. 15 Hæc cum
audisset quidam de simul discumbentibus, dixit illi:
Beatus qui manducabit panem in regno Dei. 16 At
ipse dixit ei: Homo quidam fecit cœnam magnam,
et vocavit multos. 17 Et misit servum suum hora
cœnæ dicere invitatis ut venirent, quia jam parata
sunt omnia. 18 Et cœperunt simul omnes excusare.
Primus dixit ei: Villam emi, et necesse habeo exire,
et videre illam: rogo te, habe me excusatum. 19 Et
alter dixit: Juga boum emi quinque, et eo probare
illa: rogo te, habe me excusatum. 20 Et alius dixit:
Uxorem duxi, et ideo non possum venire. 21 Et
reversus servus nuntiavit hæc domino suo. Tunc
iratus paterfamilias, dixit servo suo: Exi cito in
plateas et vicos civitatis: et pauperes, ac debiles, et
cæcos, et claudos introduc huc. 22 Et ait servus:
Domine, factum est ut imperasti, et adhuc locus
est. 23 Et ait dominus servo: Exi in vias, et sæpes:
et compelle intrare, ut impleatur domus mea. 24
Dico autem vobis quod nemo virorum illorum qui
vocati sunt, gustabit cœnam meam. 25 Ibant autem
turbæ multæ cum eo: et conversus dixit ad illos: 26
Si quis venit ad me, et non odit patrem suum, et
matrem, et uxorem, et filios, et fratres, et sorores,
adhuc autem et animam suam, non potest meus
esse discipulus. 27 Et qui non bajulat crucem suam,
et venit post me, non potest meus esse discipulus.
28 Quis enim ex vobis volens turrim ædificare, non
prius sedens computat sumptus, qui necessarii
sunt, si habeat ad perficiendum, 29 ne, posteaquam
posuerit fundamentum, et non potuerit perficere,
omnes qui vident, incipiant illudere ei, 30 dicentes:
Quia hic homo cœpit ædificare, et non potuit
consummare? 31 Aut quis rex iturus committere
bellum adversus alium regem, non sedens prius
cogitat, si possit cum decem millibus occurrere ei,
qui cum viginti millibus venit ad se? 32 Alioquin
adhuc illo longe agente, legationem mittens rogat
ea quæ pacis sunt. 33 Sic ergo omnis ex vobis, qui
non renuntiat omnibus quæ possidet, non potest
meus esse discipulus. 34 Bonum est sal: si autem sal
evanuerit, in quo condietur? 35 Neque in terram,
neque in sterquilinium utile est, sed foras mittetur.
Qui habet aures audiendi, audiat.

15 Erant autem appropinquantes ei publicani,
et peccatores ut audirent illum. 2 Et
murmurabant pharisæi, et scribæ, dicentes: Quia
hic peccatores recipit, et manducat cum illis. 3 Et
ait ad illos parabolam istam dicens: 4 Quis ex vobis
homo, qui habet centum oves, et si perdiderit unam
ex illis, nonne dimittit nonaginta novem in deserto,
et vadit ad illam quæ perierat, donec inveniat eam?
5 Et cum invenerit eam, imponit in humeros suos
gaudens: 6 et veniens domum convocat amicos
et vicinos, dicens illis: Congratulamini mihi, quia
inveni ovem meam, quæ perierat. 7 Dico vobis
quod ita gaudium erit in cælo super uno peccatore
pœnitentiam agente, quam super nonaginta novem
justis, qui non indigent pœnitentia. 8 Aut quæ
mulier habens drachmas decem, si perdiderit
drachmam unam, nonne accendit lucernam, et
everrit domum, et quærit diligenter, donec inveniat?
9 Et cum invenerit convocat amicas et vicinas,
dicens: Congratulamini mihi, quia inveni drachmam
quam perdideram. 10 Ita, dico vobis, gaudium erit
coram angelis Dei super uno peccatore pœnitentiam
agente. 11 Ait autem: Homo quidam habuit duos
filios: 12 et dixit adolescentior ex illis patri: Pater,
da mihi portionem substantiæ, quæ me contingit.
Et divisit illis substantiam. 13 Et non post multos
dies, congregatis omnibus, adolescentior filius
peregre profectus est in regionem longinquam, et
ibi dissipavit substantiam suam vivendo luxuriose.
14 Et postquam omnia consummasset, facta est
fames valida in regione illa, et ipse cœpit egere.
15 Et abiit, et adhæsit uni civium regionis illius:
et misit illum in villam suam ut pasceret porcos.
16 Et cupiebat implere ventrem suum de siliquis,
quas porci manducabant: et nemo illi dabat. 17
In se autem reversus, dixit: Quanti mercenarii in
domo patris mei abundant panibus, ego autem hic
fame pereo! 18 surgam, et ibo ad patrem meum,
et dicam ei: Pater, peccavi in cælum, et coram te:
19 jam non sum dignus vocari filius tuus: fac me
sicut unum de mercenariis tuis. 20 Et surgens venit
ad patrem suum. Cum autem adhuc longe esset,
vidit illum pater ipsius, et misericordia motus est,
et accurrens cecidit super collum ejus, et osculatus
est eum. 21 Dixitque ei filius: Pater, peccavi in
cælum, et coram te: jam non sum dignus vocari
filius tuus. 22 Dixit autem pater ad servos suos: Cito
proferte stolam primam, et induite illum, et date
annulum in manum ejus, et calceamenta in pedes
ejus: 23 et adducite vitulum saginatum, et occidite,
et manducemus, et epulemur: 24 quia hic filius
meus mortuus erat, et revixit: perierat, et inventus
est. Et cœperunt epulari. 25 Erat autem filius ejus
senior in agro: et cum veniret, et appropinquaret
domui, audivit symphoniam et chorum: 26 et
vocavit unum de servis, et interrogavit quid hæc

essent. 27 Isque dixit illi: Frater tuus venit, et
occidit pater tuus vitulum saginatum, quia salvum
illum recepit. 28 Indignatus est autem, et nolebat
introire. Pater ergo illius egressus, cœpit rogare
illum. 29 At ille respondens, dixit patri suo: Ecce
tot annis servio tibi, et numquam mandatum tuum
præterivi: et numquam dedisti mihi hædum ut
cum amicis meis epularer. 30 Sed postquam filius
tuus hic, qui devoravit substantiam suam cum
meretricibus, venit, occidisti illi vitulum saginatum.
31 At ipse dixit illi: Fili, tu semper mecum es, et
omnia mea tua sunt: 32 epulari autem, et gaudere
oportebat, quia frater tuus hic mortuus erat, et
revixit; perierat, et inventus est.

16 Dicebat autem et ad discipulos suos: Homo
quidam erat dives, qui habebat villicum: et
hic diffamatus est apud illum quasi dissipasset
bona ipsius. 2 Et vocavit illum, et ait illi: Quid hoc
audio de te? redde rationem villicationis tuæ: jam
enim non poteris villicare. 3 Ait autem villicus
intra se: Quid faciam, quia dominus meus aufert
a me villicationem? Fodere non valeo, mendicare
erubesco. 4 Scio quid faciam, ut, cum amotus
fuero a villicatione, recipiant me in domos suas. 5
Convocatis itaque singulis debitoribus domini sui,
dicebat primo: Quantum debes domino meo? 6 At
ille dixit: Centum cados olei. Dixitque illi: Accipe
cautionem tuam: et sede cito, scribe quinquaginta.
7 Deinde alii dixit: Tu vero quantum debes? Qui ait:
Centum coros tritici. Ait illi: Accipe litteras tuas, et
scribe octoginta. 8 Et laudavit dominus villicum
iniquitatis, quia prudenter fecisset: quia filii hujus
sæculi prudentiores filiis lucis in generatione sua
sunt. (aiōn g165) 9 Et ego vobis dico: facite vobis
amicos de mammona iniquitatis: ut, cum defeceritis,
recipiant vos in æterna tabernacula. (aiōnios g166) 10
Qui fidelis est in minimo, et in majori fidelis est:
et qui in modico iniquus est, et in majori iniquus
est. 11 Si ergo in iniquo mammona fideles non
fuistis quod verum est, quis credet vobis? 12 Et si in
alieno fideles non fuistis, quod vestrum est, quis
dabit vobis? 13 Nemo servus potest duobus dominis
servire: aut enim unum odiet, et alterum diliget: aut
uni adhærebit, et alterum contemnet. Non potestis
Deo servire et mammonæ. 14 Audiebant autem
omnia hæc pharisæi, qui erant avari: et deridebant
illum. 15 Et ait illis: Vos estis qui justificatis vos
coram hominibus: Deus autem novit corda vestra:
quia quod hominibus altum est, abominatio est
ante Deum. 16 Lex et prophetæ usque ad Joannem:
ex eo regnum Dei evangelizatur, et omnis in illud
vim facit. 17 Facilius est autem cælum et terram
præterire, quam de lege unum apicem cadere. 18
Omnis qui dimittit uxorem suam et alteram ducit,
mœchatur: et qui dimissam a viro ducit, mœchatur.
19 Homo quidam erat dives, qui induebatur purpura
et bysso, et epulabatur quotidie splendide. 20 Et erat
quidam mendicus, nomine Lazarus, qui jacebat ad
januam ejus, ulceribus plenus, 21 cupiens saturari
de micis quæ cadebant de mensa divitis, et nemo illi
dabat: sed et canes veniebant, et lingebant ulcera
ejus. 22 Factum est autem ut moreretur mendicus, et
portaretur ab angelis in sinum Abrahæ. Mortuus est
autem et dives, 23 et sepultus est in inferno. Elevans
autem oculos suos, cum esset in tormentis, vidit
Abraham a longe, et Lazarum in sinu ejus: (Hadēs g86)
24 et ipse clamans dixit: Pater Abraham, miserere
mei, et mitte Lazarum ut intingat extremum digiti
sui in aquam, ut refrigeret linguam meam, quia
crucior in hac flamma. 25 Et dixit illi Abraham:
Fili, recordare quia recepisti bona in vita tua, et
Lazarus similiter mala: nunc autem hic consolatur,
tu vero cruciaris: 26 et in his omnibus inter nos et
vos chaos magnum firmatum est: ut hi qui volunt
hinc transire ad vos, non possint, neque inde huc
transmeare. 27 Et ait: Rogo ergo te, pater, ut mittas
eum in domum patris mei: 28 habeo enim quinque
fratres: ut testetur illis, ne et ipsi veniant in hunc
locum tormentorum. 29 Et ait illi Abraham: Habent
Moysen et prophetas: audiant illos. 30 At ille dixit:
Non, pater Abraham: sed si quis ex mortuis ierit
ad eos, pœnitentiam agent. 31 Ait autem illi: Si
Moysen et prophetas non audiunt, neque si quis ex
mortuis resurrexerit, credent.

17 Et ait ad discipulos suos: Impossibile est ut
non veniant scandala: væ autem illi per quem
veniunt. 2 Utilius est illi si lapis molaris imponatur
circa collum ejus, et projiciatur in mare quam ut
scandalizet unum de pusillis istis. 3 Attendite vobis:
Si peccaverit in te frater tuus, increpa illum: et si
pœnitentiam egerit, dimitte illi. 4 Et si septies in die
peccaverit in te, et septies in die conversus fuerit
ad te, dicens: Pœnitet me, dimitte illi. 5 Et dixerunt
apostoli Domino: Adauge nobis fidem. 6 Dixit autem
Dominus: Si habueritis fidem sicut granum sinapis,
dicetis huic arbori moro: Eradicare, et transplantare
in mare, et obediet vobis. 7 Quis autem vestrum
habens servum arantem aut pascentem, qui regresso
de agro dicat illi: Statim transi, recumbe: 8 et
non dicat ei: Para quod cœnem, et præcinge te, et
ministra mihi donec manducem, et bibam, et post
hæc tu manducabis, et bibes? 9 Numquid gratiam
habet servo illi, quia fecit quæ ei imperaverat?
10 non puto. Sic et vos cum feceritis omnia quæ

præcepta sunt vobis, dicite: Servi inutiles sumus:
quod debuimus facere, fecimus. 11 Et factum
est, dum iret in Jerusalem, transibat per mediam
Samariam et Galilæam. 12 Et cum ingrederetur
quoddam castellum, occurrerunt ei decem viri
leprosi, qui steterunt a longe: 13 et levaverunt
vocem, dicentes: Jesu præceptor, miserere nostri. 14
Quos ut vidit, dixit: Ite, ostendite vos sacerdotibus.
Et factum est, dum irent, mundati sunt. 15 Unus
autem ex illis, ut vidit quia mundatus est, regressus
est, cum magna voce magnificans Deum, 16 et
cecidit in faciem ante pedes ejus, gratias agens: et
hic erat Samaritanus. 17 Respondens autem Jesus,
dixit: Nonne decem mundati sunt? et novem ubi
sunt? 18 Non est inventus qui rediret, et daret
gloriam Deo, nisi hic alienigena. 19 Et ait illi: Surge,
vade: quia fides tua te salvum fecit. 20 Interrogatus
autem a pharisæis: Quando venit regnum Dei?
respondens eis, dixit: Non venit regnum Dei cum
observatione: 21 neque dicent: Ecce hic, aut ecce
illic. Ecce enim regnum Dei intra vos est. 22 Et ait
ad discipulos suos: Venient dies quando desideretis
videre unum diem Filii hominis, et non videbitis.
23 Et dicent vobis: Ecce hic, et ecce illic. Nolite ire,
neque sectemini: 24 nam, sicut fulgur coruscans
de sub cælo in ea quæ sub cælo sunt, fulget: ita
erit Filius hominis in die sua. 25 Primum autem
oportet illum multa pati, et reprobari a generatione
hac. 26 Et sicut factum est in diebus Noë, ita erit
et in diebus Filii hominis: 27 edebant et bibebant:
uxores ducebant et dabantur ad nuptias, usque in
diem, qua intravit Noë in arcam: et venit diluvium,
et perdidit omnes. 28 Similiter sicut factum est
in diebus Lot: edebant et bibebant, emebant et
vendebant, plantabant et ædificabant: 29 qua die
autem exiit Lot a Sodomis, pluit ignem et sulphur de
cælo, et omnes perdidit: 30 secundum hæc erit qua
die Filius hominis revelabitur. 31 In illa hora, qui
fuerit in tecto, et vasa ejus in domo, ne descendat
tollere illa: et qui in agro, similiter non redeat
retro. 32 Memores estote uxoris Lot. 33 Quicumque
quæsierit animam suam salvam facere, perdet
illam: et quicumque perdiderit illam, vivificabit
eam. 34 Dico vobis: In illa nocte erunt duo in
lecto uno: unus assumetur, et alter relinquetur: 35
duæ erunt molentes in unum: una assumetur, et
altera relinquetur: duo in agro: unus assumetur,
et alter relinquetur. 36 Respondentes dicunt illi:
Ubi Domine? 37 Qui dixit illis: Ubicumque fuerit
corpus, illuc congregabuntur et aquilæ.

18 Dicebat autem et parabolam ad illos, quoniam
oportet semper orare et non deficere, 2 dicens:
Judex quidam erat in quadam civitate, qui Deum
non timebat, et hominem non reverebatur. 3 Vidua
autem quædam erat in civitate illa, et veniebat
ad eum, dicens: Vindica me de adversario meo. 4
Et nolebat per multum tempus. Post hæc autem
dixit intra se: Etsi Deum non timeo, nec hominem
revereor: 5 tamen quia molesta est mihi hæc vidua,
vindicabo illam, ne in novissimo veniens sugillet me.
6 Ait autem Dominus: Audite quid judex iniquitatis
dicit: 7 Deus autem non faciet vindictam electorum
suorum clamantium ad se die ac nocte, et patientiam
habebit in illis? 8 Dico vobis quia cito faciet
vindictam illorum. Verumtamen Filius hominis
veniens, putas, inveniet fidem in terra? 9 Dixit
autem et ad quosdam qui in se confidebant tamquam
justi, et aspernabantur ceteros, parabolam istam: 10
Duo homines ascenderunt in templum ut orarent:
unus pharisæus et alter publicanus. 11 Pharisæus
stans, hæc apud se orabat: Deus, gratias ago tibi,
quia non sum sicut ceteri hominum: raptores,
injusti, adulteri, velut etiam hic publicanus: 12
jejuno bis in sabbato, decimas do omnium quæ
possideo. 13 Et publicanus a longe stans, nolebat
nec oculos ad cælum levare: sed percutiebat pectus
suum, dicens: Deus propitius esto mihi peccatori.
14 Dico vobis, descendit hic justificatus in domum
suam ab illo: quia omnis qui se exaltat, humiliabitur,
et qui se humiliat, exaltabitur. 15 Afferebant autem
ad illum et infantes, ut eos tangeret. Quod cum
viderent discipuli, increpabant illos. 16 Jesus autem
convocans illos, dixit: Sinite pueros venire ad me,
et nolite vetare eos: talium est enim regnum Dei. 17
Amen dico vobis, quicumque non acceperit regnum
Dei sicut puer, non intrabit in illud. 18 Et interrogavit
eum quidam princeps, dicens: Magister bone, quid
faciens vitam æternam possidebo? (aiōnios g166)
19 Dixit autem ei Jesus: Quid me dicis bonum?
nemo bonus nisi solus Deus. 20 Mandata nosti:
non occides; non mœchaberis; non furtum facies;
non falsum testimonium dices; honora patrem
tuum et matrem. 21 Qui ait: Hæc omnia custodivi a
juventute mea. 22 Quo audito, Jesus ait ei: Adhuc
unum tibi deest: omnia quæcumque habes vende,
et da pauperibus, et habebis thesaurum in cælo: et
veni, sequere me. 23 His ille auditis, contristatus est:
quia dives erat valde. 24 Videns autem Jesus illum
tristem factum, dixit: Quam difficile, qui pecunias
habent, in regnum Dei intrabunt! 25 facilius est
enim camelum per foramen acus transire quam
divitem intrare in regnum Dei. 26 Et dixerunt qui
audiebant: Et quis potest salvus fieri? 27 Ait illis:
Quæ impossibilia sunt apud homines, possibilia
sunt apud Deum. 28 Ait autem Petrus: Ecce nos

dimisimus omnia et secuti sumus te. 29 Qui dixit eis:
Amen dico vobis, nemo est qui reliquit domum, aut
parentes, aut fratres, aut uxorem, aut filios propter
regnum Dei, 30 et non recipiat multo plura in hoc
tempore, et in sæculo venturo vitam æternam.
(aiōn g165, aiōnios g166) 31 Assumpsit autem Jesus
duodecim, et ait illis: Ecce ascendimus Jerosolymam,
et consummabuntur omnia quæ scripta sunt per
prophetas de Filio hominis: 32 tradetur enim
gentibus, et illudetur, et flagellabitur, et conspuetur:
33 et postquam flagellaverint, occident eum, et tertia
die resurget. 34 Et ipsi nihil horum intellexerunt,
et erat verbum istud absconditum ab eis, et non
intelligebant quæ dicebantur. 35 Factum est autem,
cum appropinquaret Jericho, cæcus quidam sedebat
secus viam, mendicans. 36 Et cum audiret turbam
prætereuntem, interrogabat quid hoc esset. 37
Dixerunt autem ei quod Jesus Nazarenus transiret.
38 Et clamavit, dicens: Jesu, fili David, miserere mei.
39 Et qui præibant, increpabant eum ut taceret. Ipse
vero multo magis clamabat: Fili David, miserere
mei. 40 Stans autem Jesus jussit illum adduci ad
se. Et cum appropinquasset, interrogavit illum, 41
dicens: Quid tibi vis faciam? At ille dixit: Domine,
ut videam. 42 Et Jesus dixit illi: Respice, fides tua te
salvum fecit. 43 Et confestim vidit, et sequebatur
illum magnificans Deum. Et omnis plebs ut vidit,
dedit laudem Deo.

19 Et ingressus perambulabat Jericho. 2 Et
ecce vir nomine Zachæus: et hic princeps
erat publicanorum, et ipse dives: 3 et quærebat
videre Jesum, quis esset: et non poterat præ
turba, quia statura pusillus erat. 4 Et præcurrens
ascendit in arborem sycomorum ut videret eum:
quia inde erat transiturus. 5 Et cum venisset
ad locum, suspiciens Jesus vidit illum, et dixit
ad eum: Zachæe, festinans descende: quia hodie
in domo tua oportet me manere. 6 Et festinans
descendit, et excepit illum gaudens. 7 Et cum
viderent omnes, murmurabant, dicentes quod
ad hominem peccatorem divertisset. 8 Stans
autem Zachæus, dixit ad Dominum: Ecce dimidium
bonorum meorum, Domine, do pauperibus: et si
quid aliquem defraudavi, reddo quadruplum. 9 Ait
Jesus ad eum: Quia hodie salus domui huic facta
est: eo quod et ipse filius sit Abrahæ. 10 Venit
enim Filius hominis quærere, et salvum facere
quod perierat. 11 Hæc illis audientibus adjiciens,
dixit parabolam, eo quod esset prope Jerusalem:
et quia existimarent quod confestim regnum Dei
manifestaretur. 12 Dixit ergo: Homo quidam nobilis
abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum,
et reverti. 13 Vocatis autem decem servis suis,
dedit eis decem mnas, et ait ad illos: Negotiamini
dum venio. 14 Cives autem ejus oderant eum: et
miserunt legationem post illum, dicentes: Nolumus
hunc regnare super nos. 15 Et factum est ut rediret
accepto regno: et jussit vocari servos, quibus dedit
pecuniam, ut sciret quantum quisque negotiatus
esset. 16 Venit autem primus dicens: Domine, mna
tua decem mnas acquisivit. 17 Et ait illi: Euge bone
serve, quia in modico fuisti fidelis, eris potestatem
habens super decem civitates. 18 Et alter venit,
dicens: Domine, mna tua fecit quinque mnas. 19 Et
huic ait: Et tu esto super quinque civitates. 20 Et
alter venit, dicens: Domine, ecce mna tua, quam
habui repositam in sudario: 21 timui enim te, quia
homo austerus es: tollis quod non posuisti, et metis
quod non seminasti. 22 Dicit ei: De ore tuo te judico,
serve nequam. Sciebas quod ego homo austerus
sum, tollens quod non posui, et metens quod non
seminavi: 23 et quare non dedisti pecuniam meam
ad mensam, ut ego veniens cum usuris utique
exegissem illam? 24 Et astantibus dixit: Auferte
ab illo mnam, et date illi qui decem mnas habet.
25 Et dixerunt ei: Domine, habet decem mnas. 26
Dico autem vobis, quia omni habenti dabitur, et
abundabit: ab eo autem qui non habet, et quod
habet auferetur ab eo. 27 Verumtamen inimicos
meos illos, qui noluerunt me regnare super se,
adducite huc: et interficite ante me. 28 Et his
dictis, præcedebat ascendens Jerosolymam. 29 Et
factum est, cum appropinquasset ad Bethphage et
Bethaniam, ad montem qui vocatur Oliveti, misit
duos discipulos suos, 30 dicens: Ite in castellum quod
contra est: in quod introëuntes, invenietis pullum
asinæ alligatum, cui nemo umquam hominum
sedit: solvite illum, et adducite. 31 Et si quis vos
interrogaverit: Quare solvitis? sic dicetis ei: Quia
Dominus operam ejus desiderat. 32 Abierunt autem
qui missi erant: et invenerunt, sicut dixit illis,
stantem pullum. 33 Solventibus autem illis pullum,
dixerunt domini ejus ad illos: Quid solvitis pullum?
34 At illi dixerunt: Quia Dominus eum necessarium
habet. 35 Et duxerunt illum ad Jesum. Et jactantes
vestimenta sua supra pullum, imposuerunt Jesum.
36 Eunte autem illo, substernebant vestimenta
sua in via: 37 et cum appropinquaret jam ad
descensum montis Oliveti, cœperunt omnes turbæ
discipulorum gaudentes laudare Deum voce magna
super omnibus, quas viderant, virtutibus, 38
dicentes: Benedictus, qui venit rex in nomine
Domini: pax in cælo, et gloria in excelsis. 39 Et
quidam pharisæorum de turbis dixerunt ad illum:
Magister, increpa discipulos tuos. 40 Quibus ipse ait:

Dico vobis, quia si hi tacuerint, lapides clamabunt.
41 Et ut appropinquavit, videns civitatem flevit
super illam, dicens: 42 Quia si cognovisses et tu, et
quidem in hac die tua, quæ ad pacem tibi: nunc
autem abscondita sunt ab oculis tuis. 43 Quia
venient dies in te: et circumdabunt te inimici tui
vallo, et circumdabunt te: et coangustabunt te
undique: 44 et ad terram prosternent te, et filios
tuos, qui in te sunt, et non relinquent in te lapidem
super lapidem: eo quod non cognoveris tempus
visitationis tuæ. 45 Et ingressus in templum, cœpit
ejicere vendentes in illo, et ementes, 46 dicens illis:
Scriptum est: Quia domus mea domus orationis
est: vos autem fecistis illam speluncam latronum.
47 Et erat docens quotidie in templo. Principes
autem sacerdotum, et scribæ, et princeps plebis
quærebant illum perdere: 48 et non inveniebant
quid facerent illi. Omnis enim populus suspensus
erat, audiens illum.

20 Et factum est in una dierum, docente
illo populum in templo, et evangelizante,
convenerunt principes sacerdotum, et scribæ cum
senioribus, 2 et aiunt dicentes ad illum: Dic nobis
in qua potestate hæc facis? aut quis est qui dedit
tibi hanc potestatem? 3 Respondens autem Jesus,
dixit ad illos: Interrogabo vos et ego unum verbum.
Respondete mihi: 4 baptismus Joannis de cælo
erat, an ex hominibus? 5 At illi cogitabant intra se,
dicentes: Quia si dixerimus: De cælo, dicet: Quare
ergo non credidistis illi? 6 Si autem dixerimus: Ex
hominibus, plebs universa lapidabit nos: certi sunt
enim Joannem prophetam esse. 7 Et responderunt
se nescire unde esset. 8 Et Jesus ait illis: Neque
ego dico vobis in qua potestate hæc facio. 9 Cœpit
autem dicere ad plebem parabolam hanc: Homo
plantavit vineam, et locavit eam colonis: et ipse
peregre fuit multis temporibus. 10 Et in tempore
misit ad cultores servum, ut de fructu vineæ
darent illi. Qui cæsum dimiserunt eum inanem.
11 Et addidit alterum servum mittere. Illi autem
hunc quoque cædentes, et afficientes contumelia,
dimiserunt inanem. 12 Et addidit tertium mittere:
qui et illum vulnerantes ejecerunt. 13 Dixit autem
dominus vineæ: Quid faciam? Mittam filium meum
dilectum: forsitan, cum hunc viderint, verebuntur.
14 Quem cum vidissent coloni, cogitaverunt intra
se, dicentes: Hic est hæres, occidamus illum, ut
nostra fiat hæreditas. 15 Et ejectum illum extra
vineam, occiderunt. Quid ergo faciet illis dominus
vineæ? 16 veniet, et perdet colonos istos, et dabit
vineam aliis. Quo audito, dixerunt illi: Absit. 17
Ille autem aspiciens eos, ait: Quid est ergo hoc
quod scriptum est: Lapidem quem reprobaverunt
ædificantes, hic factus est in caput anguli? 18 Omnis
qui ceciderit super illum lapidem, conquassabitur:
super quem autem ceciderit, comminuet illum.
19 Et quærebant principes sacerdotum et scribæ
mittere in illum manus illa hora, et timuerunt
populum: cognoverunt enim quod ad ipsos dixerit
similitudinem hanc. 20 Et observantes miserunt
insidiatores, qui se justos simularent, ut caperent
eum in sermone, ut traderent illum principatui,
et potestati præsidis. 21 Et interrogaverunt eum,
dicentes: Magister, scimus quia recte dicis et doces:
et non accipis personam, sed viam Dei in veritate
doces. 22 Licet nobis tributum dare Cæsari, an non?
23 Considerans autem dolum illorum, dixit ad eos:
Quid me tentatis? 24 ostendite mihi denarium. Cujus
habet imaginem et inscriptionem? Respondentes
dixerunt ei: Cæsaris. 25 Et ait illis: Reddite ergo
quæ sunt Cæsaris, Cæsari: et quæ sunt Dei, Deo.
26 Et non potuerunt verbum ejus reprehendere
coram plebe: et mirati in responso ejus, tacuerunt.
27 Accesserunt autem quidam sadducæorum, qui
negant esse resurrectionem, et interrogaverunt
eum, 28 dicentes: Magister, Moyses scripsit nobis:
Si frater alicujus mortuus fuerit habens uxorem, et
hic sine liberis fuerit, ut accipiat eam frater ejus
uxorem, et suscitet semen fratri suo. 29 Septem
ergo fratres erant: et primus accepit uxorem, et
mortuus est sine filiis. 30 Et sequens accepit illam,
et ipse mortuus est sine filio. 31 Et tertius accepit
illam. Similiter et omnes septem, et non reliquerunt
semen, et mortui sunt. 32 Novissime omnium
mortua est et mulier. 33 In resurrectione ergo, cujus
eorum erit uxor? siquidem septem habuerunt eam
uxorem. 34 Et ait illis Jesus: Filii hujus sæculi nubunt,
et traduntur ad nuptias: (aiōn g165) 35 illi vero qui
digni habebuntur sæculo illo, et resurrectione ex
mortuis, neque nubent, neque ducent uxores: (aiōn
g165) 36 neque enim ultra mori potuerunt: æquales
enim angelis sunt, et filii sunt Dei, cum sint filii
resurrectionis. 37 Quia vero resurgant mortui, et
Moyses ostendit secus rubum, sicut dicit Dominum,
Deum Abraham, et Deum Isaac, et Deum Jacob.
38 Deus autem non est mortuorum, sed vivorum:
omnes enim vivunt ei. 39 Respondentes autem
quidam scribarum, dixerunt ei: Magister, bene
dixisti. 40 Et amplius non audebant eum quidquam
interrogare. 41 Dixit autem ad illos: Quomodo
dicunt Christum filium esse David? 42 et ipse David
dicit in libro Psalmorum: Dixit Dominus Domino
meo: sede a dextris meis, 43 donec ponam inimicos
tuos scabellum pedum tuorum. 44 David ergo
Dominum illum vocat: et quomodo filius ejus est? 45

Audiente autem omni populo, dixit discipulis suis:
46 Attendite a scribis, qui volunt ambulare in stolis,
et amant salutationes in foro, et primas cathedras
in synagogis, et primos discubitus in conviviis, 47
qui devorant domos viduarum, simulantes longam
orationem: hi accipient damnationem majorem.

21 Respiciens autem, vidit eos qui mittebant
munera sua in gazophylacium, divites. 2 Vidit
autem et quamdam viduam pauperculam mittentem
æra minuta duo. 3 Et dixit: Vere dico vobis, quia
vidua hæc pauper plus quam omnes misit. 4 Nam
omnes hi ex abundanti sibi miserunt in munera
Dei: hæc autem ex eo quod deest illi, omnem
victum suum quem habuit, misit. 5 Et quibusdam
dicentibus de templo quod bonis lapidibus et
donis ornatum esset, dixit: 6 Hæc quæ videtis,
venient dies in quibus non relinquetur lapis super
lapidem, qui non destruatur. 7 Interrogaverunt
autem illum, dicentes: Præceptor, quando hæc
erunt, et quod signum cum fieri incipient? 8 Qui
dixit: Videte ne seducamini: multi enim venient
in nomine meo, dicentes quia ego sum: et tempus
appropinquavit: nolite ergo ire post eos. 9 Cum
autem audieritis prælia et seditiones, nolite terreri:
oportet primum hæc fieri, sed nondum statim finis.
10 Tunc dicebat illis: Surget gens contra gentem,
et regnum adversus regnum. 11 Et terræmotus
magni erunt per loca, et pestilentiæ, et fames,
terroresque de cælo, et signa magna erunt. 12
Sed ante hæc omnia injicient vobis manus suas, et
persequentur tradentes in synagogas et custodias,
trahentes ad reges et præsides propter nomen
meum: 13 continget autem vobis in testimonium.
14 Ponite ergo in cordibus vestris non præmeditari
quemadmodum respondeatis: 15 ego enim dabo
vobis os et sapientiam, cui non poterunt resistere et
contradicere omnes adversarii vestri. 16 Trademini
autem a parentibus, et fratribus, et cognatis, et
amicis, et morte afficient ex vobis: 17 et eritis
odio omnibus propter nomen meum: 18 et capillus
de capite vestro non peribit. 19 In patientia
vestra possidebitis animas vestras. 20 Cum autem
videritis circumdari ab exercitu Jerusalem, tunc
scitote quia appropinquavit desolatio ejus: 21
tunc qui in Judæa sunt, fugiant ad montes, et
qui in medio ejus, discedant: et qui in regionibus,
non intrent in eam, 22 quia dies ultionis hi sunt,
ut impleantur omnia quæ scripta sunt. 23 Væ
autem prægnantibus et nutrientibus in illis diebus!
erit enim pressura magna super terram, et ira
populo huic. 24 Et cadent in ore gladii, et captivi
ducentur in omnes gentes, et Jerusalem calcabitur
a gentibus, donec impleantur tempora nationum.
25 Et erunt signa in sole, et luna, et stellis, et in
terris pressura gentium præ confusione sonitus
maris, et fluctuum: 26 arescentibus hominibus
præ timore, et exspectatione, quæ supervenient
universo orbi: nam virtutes cælorum movebuntur:
27 et tunc videbunt Filium hominis venientem in
nube cum potestate magna et majestate. 28 His
autem fieri incipientibus, respicite, et levate capita
vestra: quoniam appropinquat redemptio vestra.
29 Et dixit illis similitudinem: Videte ficulneam,
et omnes arbores: 30 cum producunt jam ex se
fructum, scitis quoniam prope est æstas. 31 Ita
et vos cum videritis hæc fieri, scitote quoniam
prope est regnum Dei. 32 Amen dico vobis, quia
non præteribit generatio hæc, donec omnia fiant.
33 Cælum et terra transibunt: verba autem mea
non transibunt. 34 Attendite autem vobis, ne forte
graventur corda vestra in crapula, et ebrietate, et
curis hujus vitæ, et superveniat in vos repentina
dies illa: 35 tamquam laqueus enim superveniet in
omnes qui sedent super faciem omnis terræ. 36
Vigilate itaque, omni tempore orantes, ut digni
habeamini fugere ista omnia quæ futura sunt, et
stare ante Filium hominis. 37 Erat autem diebus
docens in templo: noctibus vero exiens, morabatur
in monte qui vocatur Oliveti. 38 Et omnis populus
manicabat ad eum in templo audire eum.

22 Appropinquabat autem dies festus azymorum,
qui dicitur Pascha: 2 et quærebant
principes sacerdotum, et scribæ, quomodo Jesum
interficerent: timebant vero plebem. 3 Intravit
autem Satanas in Judam, qui cognominabatur
Iscariotes, unum de duodecim: 4 et abiit, et locutus
est cum principibus sacerdotum, et magistratibus,
quemadmodum illum traderet eis. 5 Et gavisi sunt,
et pacti sunt pecuniam illi dare. 6 Et spopondit,
et quærebat opportunitatem ut traderet illum
sine turbis. 7 Venit autem dies azymorum, in qua
necesse erat occidi pascha. 8 Et misit Petrum et
Joannem, dicens: Euntes parate nobis pascha, ut
manducemus. 9 At illi dixerunt: Ubi vis paremus? 10
Et dixit ad eos: Ecce introëuntibus vobis in civitatem
occurret vobis homo quidam amphoram aquæ
portans: sequimini eum in domum, in quam intrat,
11 et dicetis patrifamilias domus: Dicit tibi Magister:
Ubi est diversorium, ubi pascha cum discipulis meis
manducem? 12 Et ipse ostendet vobis cœnaculum
magnum stratum, et ibi parate. 13 Euntes autem
invenerunt sicut dixit illis, et paraverunt pascha.
14 Et cum facta esset hora, discubuit, et duodecim
apostoli cum eo. 15 Et ait illis: Desiderio desideravi

hoc pascha manducare vobiscum, antequam patiar.
16 Dico enim vobis, quia ex hoc non manducabo
illud, donec impleatur in regno Dei. 17 Et accepto
calice gratias egit, et dixit: Accipite, et dividite
inter vos. 18 Dico enim vobis quod non bibam
de generatione vitis donec regnum Dei veniat. 19
Et accepto pane gratias egit, et fregit, et dedit
eis, dicens: Hoc est corpus meum, quod pro vobis
datur: hoc facite in meam commemorationem. 20
Similiter et calicem, postquam cœnavit, dicens:
Hic est calix novum testamentum in sanguine
meo, qui pro vobis fundetur. 21 Verumtamen ecce
manus tradentis me, mecum est in mensa. 22 Et
quidem Filius hominis, secundum quod definitum
est, vadit: verumtamen væ homini illi per quem
tradetur. 23 Et ipsi cœperunt quærere inter se
quis esset ex eis qui hoc facturus esset. 24 Facta
est autem et contentio inter eos, quis eorum
videretur esse major. 25 Dixit autem eis: Reges
gentium dominantur eorum: et qui potestatem
habent super eos, benefici vocantur. 26 Vos autem
non sic: sed qui major est in vobis, fiat sicut minor:
et qui præcessor est, sicut ministrator. 27 Nam
quis major est, qui recumbit, an qui ministrat?
nonne qui recumbit? Ego autem in medio vestrum
sum, sicut qui ministrat: 28 vos autem estis, qui
permansistis mecum in tentationibus meis. 29 Et
ego dispono vobis sicut disposuit mihi Pater meus
regnum, 30 ut edatis et bibatis super mensam
meam in regno meo, et sedeatis super thronos
judicantes duodecim tribus Israël. 31 Ait autem
Dominus: Simon, Simon, ecce Satanas expetivit vos
ut cribraret sicut triticum: 32 ego autem rogavi
pro te ut non deficiat fides tua: et tu aliquando
conversus, confirma fratres tuos. 33 Qui dixit ei:
Domine, tecum paratus sum et in carcerem et in
mortem ire. 34 At ille dixit: Dico tibi, Petre, non
cantabit hodie gallus, donec ter abneges nosse
me. Et dixit eis: 35 Quando misi vos sine sacculo,
et pera, et calceamentis, numquid aliquid defuit
vobis? 36 At illi dixerunt: Nihil. Dixit ergo eis: Sed
nunc qui habet sacculum, tollat; similiter et peram:
et qui non habet, vendat tunicam suam et emat
gladium. 37 Dico enim vobis, quoniam adhuc hoc
quod scriptum est, oportet impleri in me: Et cum
iniquis deputatus est. Etenim ea quæ sunt de me
finem habent. 38 At illi dixerunt: Domine, ecce duo
gladii hic. At ille dixit eis: Satis est. 39 Et egressus
ibat secundum consuetudinem in monte Olivarum.
Secuti sunt autem illum et discipuli. 40 Et cum
pervenisset ad locum, dixit illis: Orate ne intretis in
tentationem. 41 Et ipse avulsus est ab eis quantum
jactus est lapidis: et positis genibus orabat, 42
dicens: Pater, si vis, transfer calicem istum a me:
verumtamen non mea voluntas, sed tua fiat. 43
Apparuit autem illi angelus de cælo, confortans
eum. Et factus in agonia, prolixius orabat. 44
Et factus est sudor ejus sicut guttæ sanguinis
decurrentis in terram. 45 Et cum surrexisset ab
oratione et venisset ad discipulos suos, invenit
eos dormientes præ tristitia. 46 Et ait illis: Quid
dormitis? surgite, orate, ne intretis in tentationem.
47 Adhuc eo loquente, ecce turba: et qui vocabatur
Judas, unus de duodecim, antecedebat eos, et
appropinquavit Jesu ut oscularetur eum. 48 Jesus
autem dixit illi: Juda, osculo Filium hominis tradis?
49 Videntes autem hi qui circa ipsum erant, quod
futurum erat, dixerunt ei: Domine, si percutimus in
gladio? 50 Et percussit unus ex illis servum principis
sacerdotum, et amputavit auriculam ejus dexteram.
51 Respondens autem Jesus, ait: Sinite usque huc. Et
cum tetigisset auriculam ejus, sanavit eum. 52 Dixit
autem Jesus ad eos qui venerant ad se principes
sacerdotum, et magistratus templi, et seniores:
Quasi ad latronem existis cum gladiis et fustibus?
53 Cum quotidie vobiscum fuerim in templo, non
extendistis manus in me: sed hæc est hora vestra, et
potestas tenebrarum. 54 Comprehendentes autem
eum, duxerunt ad domum principis sacerdotum:
Petrus vero sequebatur a longe. 55 Accenso autem
igne in medio atrii et circumsedentibus illis, erat
Petrus in medio eorum. 56 Quem cum vidisset
ancilla quædam sedentem ad lumen, et eum fuisset
intuita, dixit: Et hic cum illo erat. 57 At ille
negavit eum, dicens: Mulier, non novi illum. 58
Et post pusillum alius videns eum, dixit: Et tu de
illis es. Petrus vero ait: O homo, non sum. 59 Et
intervallo facto quasi horæ unius, alius quidam
affirmabat, dicens: Vere et hic cum illo erat: nam et
Galilæus est. 60 Et ait Petrus: Homo, nescio quid
dicis. Et continuo, adhuc illo loquente, cantavit
gallus. 61 Et conversus Dominus respexit Petrum,
et recordatus est Petrus verbi Domini, sicut dixerat:
Quia priusquam gallus cantet, ter me negabis. 62
Et egressus foras Petrus flevit amare. 63 Et viri
qui tenebant illum, illudebant ei, cædentes. 64 Et
velaverunt eum, et percutiebant faciem ejus: et
interrogabant eum, dicentes: Prophetiza, quis est,
qui te percussit? 65 Et alia multa blasphemantes
dicebant in eum. 66 Et ut factus est dies, convenerunt
seniores plebis, et principes sacerdotum, et scribæ,
et duxerunt illum in concilium suum, dicentes: Si tu
es Christus, dic nobis. 67 Et ait illis: Si vobis dixero,
non credetis mihi: 68 si autem et interrogavero,
non respondebitis mihi, neque dimittetis. 69 Ex hoc
autem erit Filius hominis sedens a dextris virtutis

Dei. 70 Dixerunt autem omnes: Tu ergo es Filius
Dei? Qui ait: Vos dicitis, quia ego sum. 71 At illi
dixerunt: Quid adhuc desideramus testimonium?
ipsi enim audivimus de ore ejus.

23 Et surgens omnis multitudo eorum, duxerunt
illum ad Pilatum. 2 Cœperunt autem illum
accusare, dicentes: Hunc invenimus subvertentem
gentem nostram, et prohibentem tributa dare
Cæsari, et dicentem se Christum regem esse. 3
Pilatus autem interrogavit eum, dicens: Tu es
rex Judæorum? At ille respondens ait: Tu dicis.
4 Ait autem Pilatus ad principes sacerdotum et
turbas: Nihil invenio causæ in hoc homine. 5 At
illi invalescebant, dicentes: Commovet populum
docens per universam Judæam, incipiens a Galilæa
usque huc. 6 Pilatus autem audiens Galilæam,
interrogavit si homo Galilæus esset. 7 Et ut cognovit
quod de Herodis potestate esset, remisit eum ad
Herodem, qui et ipse Jerosolymis erat illis diebus. 8
Herodes autem viso Jesu, gavisus est valde. Erat
enim cupiens ex multo tempore videre eum, eo
quod audierat multa de eo, et sperabat signum
aliquod videre ab eo fieri. 9 Interrogabat autem eum
multis sermonibus. At ipse nihil illi respondebat.
10 Stabant autem principes sacerdotum et scribæ
constanter accusantes eum. 11 Sprevit autem illum
Herodes cum exercitu suo: et illusit indutum veste
alba, et remisit ad Pilatum. 12 Et facti sunt amici
Herodes et Pilatus in ipsa die: nam antea inimici
erant ad invicem. 13 Pilatus autem, convocatis
principibus sacerdotum, et magistratibus, et plebe,
14 dixit ad illos: Obtulistis mihi hunc hominem,
quasi avertentem populum, et ecce ego coram
vobis interrogans, nullam causam inveni in homine
isto ex his in quibus eum accusatis. 15 Sed neque
Herodes: nam remisi vos ad illum, et ecce nihil
dignum morte actum est ei. 16 Emendatum ergo
illum dimittam. 17 Necesse autem habebat dimittere
eis per diem festum unum. 18 Exclamavit autem
simul universa turba, dicens: Tolle hunc, et dimitte
nobis Barabbam: 19 qui erat propter seditionem
quamdam factam in civitate et homicidium missus
in carcerem. 20 Iterum autem Pilatus locutus
est ad eos, volens dimittere Jesum. 21 At illi
succlamabant, dicentes: Crucifige, crucifige eum.
22 Ille autem tertio dixit ad illos: Quid enim mali
fecit iste? nullam causam mortis invenio in eo:
corripiam ergo illum et dimittam. 23 At illi instabant
vocibus magnis postulantes ut crucifigeretur: et
invalescebant voces eorum. 24 Et Pilatus adjudicavit
fieri petitionem eorum. 25 Dimisit autem illis
eum qui propter homicidium et seditionem missus
fuerat in carcerem, quem petebant: Jesum vero
tradidit voluntati eorum. 26 Et cum ducerent eum,
apprehenderunt Simonem quemdam Cyrenensem
venientem de villa: et imposuerunt illi crucem
portare post Jesum. 27 Sequebatur autem illum
multa turba populi et mulierum, quæ plangebant et
lamentabantur eum. 28 Conversus autem ad illas
Jesus, dixit: Filiæ Jerusalem, nolite flere super me,
sed super vos ipsas flete et super filios vestros. 29
Quoniam ecce venient dies in quibus dicent: Beatæ
steriles, et ventres qui non genuerunt, et ubera quæ
non lactaverunt. 30 Tunc incipient dicere montibus:
Cadite super nos; et collibus: Operite nos. 31 Quia
si in viridi ligno hæc faciunt, in arido quid fiet?
32 Ducebantur autem et alii duo nequam cum eo,
ut interficerentur. 33 Et postquam venerunt in
locum qui vocatur Calvariæ, ibi crucifixerunt eum:
et latrones, unum a dextris, et alterum a sinistris.
34 Jesus autem dicebat: Pater, dimitte illis: non enim
sciunt quid faciunt. Dividentes vero vestimenta
ejus, miserunt sortes. 35 Et stabat populus spectans,
et deridebant eum principes cum eis, dicentes: Alios
salvos fecit, se salvum faciat, si hic est Christus Dei
electus. 36 Illudebant autem ei et milites accedentes,
et acetum offerentes ei, 37 et dicentes: Si tu es
rex Judæorum, salvum te fac. 38 Erat autem et
superscriptio scripta super eum litteris græcis,
et latinis, et hebraicis: Hic est rex Judæorum. 39
Unus autem de his, qui pendebant, latronibus,
blasphemabat eum, dicens: Si tu es Christus, salvum
fac temetipsum et nos. 40 Respondens autem alter
increpabat eum, dicens: Neque tu times Deum, quod
in eadem damnatione es. 41 Et nos quidem juste,
nam digna factis recipimus: hic vero nihil mali
gessit. 42 Et dicebat ad Jesum: Domine, memento
mei cum veneris in regnum tuum. 43 Et dixit
illi Jesus: Amen dico tibi: hodie mecum eris in
paradiso. 44 Erat autem fere hora sexta, et tenebræ
factæ sunt in universam terram usque ad horam
nonam. 45 Et obscuratus est sol, et velum templi
scissum est medium. 46 Et clamans voce magna
Jesus ait: Pater, in manus tuas commendo spiritum
meum. Et hæc dicens, expiravit. 47 Videns autem
centurio quod factum fuerat, glorificavit Deum,
dicens: Vere hic homo justus erat. 48 Et omnis
turba eorum, qui simul aderant ad spectaculum
istud, et videbant quæ fiebant, percutientes pectora
sua revertebantur. 49 Stabant autem omnes noti
ejus a longe, et mulieres, quæ secutæ eum erant
a Galilæa, hæc videntes. 50 Et ecce vir nomine
Joseph, qui erat decurio, vir bonus et justus: 51
hic non consenserat consilio, et actibus eorum: ab
Arimathæa civitate Judææ, qui exspectabat et ipse

regnum Dei: 52 hic accessit ad Pilatum et petiit
corpus Jesu: 53 et depositum involvit sindone, et
posuit eum in monumento exciso, in quo nondum
quisquam positus fuerat. 54 Et dies erat parasceves,
et sabbatum illucescebat. 55 Subsecutæ autem
mulieres, quæ cum eo venerant de Galilæa, viderunt
monumentum, et quemadmodum positum erat
corpus ejus. 56 Et revertentes paraverunt aromata,
et unguenta: et sabbato quidem siluerunt secundum
mandatum.

24 Una autem sabbati valde diluculo venerunt
ad monumentum, portantes quæ paraverant
aromata: 2 et invenerunt lapidem revolutum
a monumento. 3 Et ingressæ non invenerunt
corpus Domini Jesu. 4 Et factum est, dum mente
consternatæ essent de isto, ecce duo viri steterunt
secus illas in veste fulgenti. 5 Cum timerent autem,
et declinarent vultum in terram, dixerunt ad illas:
Quid quæritis viventem cum mortuis? 6 non est
hic, sed surrexit: recordamini qualiter locutus est
vobis, cum adhuc in Galilæa esset, 7 dicens: Quia
oportet Filium hominis tradi in manus hominum
peccatorum, et crucifigi, et die tertia resurgere. 8
Et recordatæ sunt verborum ejus. 9 Et regressæ a
monumento nuntiaverunt hæc omnia illis undecim,
et ceteris omnibus. 10 Erat autem Maria Magdalene,
et Joanna, et Maria Jacobi, et ceteræ quæ cum eis
erant, quæ dicebant ad apostolos hæc. 11 Et visa
sunt ante illos sicut deliramentum verba ista, et
non crediderunt illis. 12 Petrus autem surgens
cucurrit ad monumentum: et procumbens vidit
linteamina sola posita, et abiit secum mirans quod
factum fuerat. 13 Et ecce duo ex illis ibant ipsa
die in castellum, quod erat in spatio stadiorum
sexaginta ab Jerusalem, nomine Emmaus. 14 Et
ipsi loquebantur ad invicem de his omnibus quæ
acciderant. 15 Et factum est, dum fabularentur, et
secum quærerent: et ipse Jesus appropinquans ibat
cum illis: 16 oculi autem illorum tenebantur ne eum
agnoscerent. 17 Et ait ad illos: Qui sunt hi sermones,
quos confertis ad invicem ambulantes, et estis
tristes? 18 Et respondens unus, cui nomen Cleophas,
dixit ei: Tu solus peregrinus es in Jerusalem, et
non cognovisti quæ facta sunt in illa his diebus?
19 Quibus ille dixit: Quæ? Et dixerunt: De Jesu
Nazareno, qui fuit vir propheta, potens in opere et
sermone coram Deo et omni populo: 20 et quomodo
eum tradiderunt summi sacerdotes et principes
nostri in damnationem mortis, et crucifixerunt
eum: 21 nos autem sperabamus quia ipse esset
redempturus Israël: et nunc super hæc omnia,
tertia dies est hodie quod hæc facta sunt. 22 Sed et
mulieres quædam ex nostris terruerunt nos, quæ
ante lucem fuerunt ad monumentum, 23 et non
invento corpore ejus, venerunt, dicentes se etiam
visionem angelorum vidisse, qui dicunt eum vivere.
24 Et abierunt quidam ex nostris ad monumentum:
et ita invenerunt sicut mulieres dixerunt, ipsum
vero non invenerunt. 25 Et ipse dixit ad eos: O
stulti, et tardi corde ad credendum in omnibus
quæ locuti sunt prophetæ! 26 Nonne hæc oportuit
pati Christum, et ita intrare in gloriam suam?
27 Et incipiens a Moyse, et omnibus prophetis,
interpretabatur illis in omnibus scripturis quæ
de ipso erant. 28 Et appropinquaverunt castello
quo ibant: et ipse se finxit longius ire. 29 Et
coëgerunt illum, dicentes: Mane nobiscum, quoniam
advesperascit, et inclinata est jam dies. Et intravit
cum illis. 30 Et factum est, dum recumberet cum
eis, accepit panem, et benedixit, ac fregit, et
porrigebat illis. 31 Et aperti sunt oculi eorum, et
cognoverunt eum: et ipse evanuit ex oculis eorum.
32 Et dixerunt ad invicem: Nonne cor nostrum
ardens erat in nobis dum loqueretur in via, et
aperiret nobis Scripturas? 33 Et surgentes eadem
hora regressi sunt in Jerusalem: et invenerunt
congregatos undecim, et eos qui cum illis erant, 34
dicentes: Quod surrexit Dominus vere, et apparuit
Simoni. 35 Et ipsi narrabant quæ gesta erant in
via, et quomodo cognoverunt eum in fractione
panis. 36 Dum autem hæc loquuntur, stetit Jesus
in medio eorum, et dicit eis: Pax vobis: ego sum,
nolite timere. 37 Conturbati vero et conterriti,
existimabant se spiritum videre. 38 Et dixit eis: Quid
turbati estis, et cogitationes ascendunt in corda
vestra? 39 videte manus meas, et pedes, quia ego
ipse sum; palpate et videte, quia spiritus carnem et
ossa non habet, sicut me videtis habere. 40 Et cum
hoc dixisset, ostendit eis manus et pedes. 41 Adhuc
autem illis non credentibus, et mirantibus præ
gaudio, dixit: Habetis hic aliquid quod manducetur?
42 At illi obtulerunt ei partem piscis assi et favum
mellis. 43 Et cum manducasset coram eis, sumens
reliquias dedit eis. 44 Et dixit ad eos: Hæc sunt
verba quæ locutus sum ad vos cum adhuc essem
vobiscum, quoniam necesse est impleri omnia quæ
scripta sunt in lege Moysi, et prophetis, et Psalmis
de me. 45 Tunc aperuit illis sensum ut intelligerent
Scripturas, 46 et dixit eis: Quoniam sic scriptum
est, et sic oportebat Christum pati, et resurgere a
mortuis tertia die: 47 et prædicari in nomine ejus
pœnitentiam, et remissionem peccatorum in omnes
gentes, incipientibus ab Jerosolyma. 48 Vos autem
testes estis horum. 49 Et ego mitto promissum
Patris mei in vos; vos autem sedete in civitate,

quoadusque induamini virtute ex alto. **50** Eduxit
autem eos foras in Bethaniam, et elevatis manibus
suis benedixit eis. **51** Et factum est, dum benediceret
illis, recessit ab eis, et ferebatur in cælum. **52** Et ipsi
adorantes regressi sunt in Jerusalem cum gaudio
magno: **53** et erant semper in templo, laudantes et
benedicentes Deum. Amen.

Iohannem

1 In principio erat Verbum, et Verbum erat apud
Deum, et Deus erat Verbum. **2** Hoc erat in
principio apud Deum. **3** Omnia per ipsum facta
sunt: et sine ipso factum est nihil, quod factum
est. **4** In ipso vita erat, et vita erat lux hominum:
5 et lux in tenebris lucet, et tenebræ eam non
comprehenderunt. **6** Fuit homo missus a Deo, cui
nomen erat Joannes. **7** Hic venit in testimonium
ut testimonium perhiberet de lumine, ut omnes
crederent per illum. **8** Non erat ille lux, sed ut
testimonium perhiberet de lumine. **9** Erat lux
vera, quæ illuminat omnem hominem venientem
in hunc mundum. **10** In mundo erat, et mundus
per ipsum factus est, et mundus eum non cognovit.
11 In propria venit, et sui eum non receperunt.
12 Quotquot autem receperunt eum, dedit eis
potestatem filios Dei fieri, his qui credunt in nomine
ejus: **13** qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate
carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati
sunt. **14** Et Verbum caro factum est, et habitavit
in nobis: et vidimus gloriam ejus, gloriam quasi
unigeniti a Patre plenum gratiæ et veritatis. **15**
Joannes testimonium perhibet de ipso, et clamat
dicens: Hic erat quem dixi: Qui post me venturus
est, ante me factus est: quia prior me erat. **16** Et de
plenitudine ejus nos omnes accepimus, et gratiam
pro gratia: **17** quia lex per Moysen data est, gratia et
veritas per Jesum Christum facta est. **18** Deum nemo
vidit umquam: unigenitus Filius, qui est in sinu
Patris, ipse enarravit. **19** Et hoc est testimonium
Joannis, quando miserunt Judæi ab Jerosolymis
sacerdotes et Levitas ad eum ut interrogarent eum:
Tu quis es? **20** Et confessus est, et non negavit,
et confessus est: Quia non sum ego Christus. **21**
Et interrogaverunt eum: Quid ergo? Elias es tu?
Et dixit: Non sum. Propheta es tu? Et respondit:
Non. **22** Dixerunt ergo ei: Quis es ut responsum
demus his qui miserunt nos? quid dicis de teipso?
23 Ait: Ego vox clamantis in deserto: Dirigite viam
Domini, sicut dixit Isaias propheta. **24** Et qui missi
fuerant, erant ex pharisæis. **25** Et interrogaverunt
eum, et dixerunt ei: Quid ergo baptizas, si tu non es
Christus, neque Elias, neque propheta? **26** Respondit
eis Joannes, dicens: Ego baptizo in aqua: medius
autem vestrum stetit, quem vos nescitis. **27** Ipse est
qui post me venturus est, qui ante me factus est:
cujus ego non sum dignus ut solvam ejus corrigiam
calceamenti. **28** Hæc in Bethania facta sunt trans
Jordanem, ubi erat Joannes baptizans. **29** Altera
die vidit Joannes Jesum venientem ad se, et ait:
Ecce agnus Dei, ecce qui tollit peccatum mundi. **30**
Hic est de quo dixi: Post me venit vir qui ante me
factus est: quia prior me erat: **31** et ego nesciebam
eum, sed ut manifestetur in Israël, propterea veni
ego in aqua baptizans. **32** Et testimonium perhibuit
Joannes, dicens: Quia vidi Spiritum descendentem
quasi columbam de cælo, et mansit super eum. **33**
Et ego nesciebam eum: sed qui misit me baptizare
in aqua, ille mihi dixit: Super quem videris Spiritum
descendentem, et manentem super eum, hic est
qui baptizat in Spiritu Sancto. **34** Et ego vidi: et
testimonium perhibui quia hic est Filius Dei. **35**
Altera die iterum stabat Joannes, et ex discipulis
ejus duo. **36** Et respiciens Jesum ambulantem, dicit:
Ecce agnus Dei. **37** Et audierunt eum duo discipuli
loquentem, et secuti sunt Jesum. **38** Conversus
autem Jesus, et videns eos sequentes se, dicit eis:
Quid quæritis? Qui dixerunt ei: Rabbi (quod dicitur
interpretatum Magister), ubi habitas? **39** Dicit eis:
Venite et videte. Venerunt, et viderunt ubi maneret,
et apud eum manserunt die illo: hora autem erat
quasi decima. **40** Erat autem Andreas, frater Simonis
Petri, unus ex duobus qui audierant a Joanne, et
secuti fuerant eum. **41** Invenit hic primum fratrem
suum Simonem, et dicit ei: Invenimus Messiam
(quod est interpretatum Christus). **42** Et adduxit
eum ad Jesum. Intuitus autem eum Jesus, dixit: Tu
es Simon, filius Jona; tu vocaberis Cephas, quod
interpretatur Petrus. **43** In crastinum voluit exire
in Galilæam, et invenit Philippum. Et dicit ei Jesus:
Sequere me. **44** Erat autem Philippus a Bethsaida,
civitate Andreæ et Petri. **45** Invenit Philippus
Nathanaël, et dicit ei: Quem scripsit Moyses in
lege, et prophetæ, invenimus Jesum filium Joseph
a Nazareth. **46** Et dixit ei Nathanaël: A Nazareth
potest aliquid boni esse? Dicit ei Philippus: Veni
et vide. **47** Vidit Jesus Nathanaël venientem ad
se, et dicit de eo: Ecce vere Israëlita, in quo dolus
non est. **48** Dicit ei Nathanaël: Unde me nosti?
Respondit Jesus, et dixit ei: Priusquam te Philippus
vocavit, cum esses sub ficu, vidi te. **49** Respondit
ei Nathanaël, et ait: Rabbi, tu es Filius Dei, tu es
rex Israël. **50** Respondit Jesus, et dixit ei: Quia dixi
tibi: Vidi te sub ficu, credis; majus his videbis.
51 Et dicit ei: Amen, amen dico vobis, videbitis
cælum apertum, et angelos Dei ascendentes, et
descendentes supra Filium hominis.

2 Et die tertia nuptiæ factæ sunt in Cana Galilææ,
et erat mater Jesu ibi. **2** Vocatus est autem
et Jesus, et discipuli ejus, ad nuptias. **3** Et
deficiente vino, dicit mater Jesu ad eum: Vinum
non habent. **4** Et dicit ei Jesus: Quid mihi et

tibi est, mulier? nondum venit hora mea. 5 Dicit
mater ejus ministris: Quodcumque dixerit vobis,
facite. 6 Erant autem ibi lapideæ hydriæ sex positæ
secundum purificationem Judæorum, capientes
singulæ metretas binas vel ternas. 7 Dicit eis Jesus:
Implete hydrias aqua. Et impleverunt eas usque
ad summum. 8 Et dicit eis Jesus: Haurite nunc, et
ferte architriclino. Et tulerunt. 9 Ut autem gustavit
architriclinus aquam vinum factam, et non sciebat
unde esset, ministri autem sciebant, qui hauserant
aquam: vocat sponsum architriclinus, 10 et dicit
ei: Omnis homo primum bonum vinum ponit et
cum inebriati fuerint, tunc id, quod deterius est. Tu
autem servasti bonum vinum usque adhuc. 11 Hoc
fecit initium signorum Jesus in Cana Galilææ; et
manifestavit gloriam suam, et crediderunt in eum
discipuli ejus. 12 Post hoc descendit Capharnaum
ipse, et mater ejus, et fratres ejus, et discipuli
ejus: et ibi manserunt non multis diebus. 13 Et
prope erat Pascha Judæorum, et ascendit Jesus
Jerosolymam: 14 et invenit in templo vendentes
boves, et oves, et columbas, et numularios sedentes.
15 Et cum fecisset quasi flagellum de funiculis,
omnes ejecit de templo, oves quoque, et boves, et
numulariorum effudit æs, et mensas subvertit. 16
Et his qui columbas vendebant, dixit: Auferte ista
hinc, et nolite facere domum patris mei, domum
negotiationis. 17 Recordati sunt vero discipuli ejus
quia scriptum est: Zelus domus tuæ comedit me.
18 Responderunt ergo Judæi, et dixerunt ei: Quod
signum ostendis nobis, quia hæc facis? 19 Respondit
Jesus, et dixit eis: Solvite templum hoc, et in tribus
diebus excitabo illud. 20 Dixerunt ergo Judæi:
Quadraginta et sex annis ædificatum est templum
hoc, et tu in tribus diebus excitabis illud? 21 Ille
autem dicebat de templo corporis sui. 22 Cum ergo
resurrexisset a mortuis, recordati sunt discipuli
ejus, quia hoc dicebat, et crediderunt scripturæ
et sermoni quem dixit Jesus. 23 Cum autem esset
Jerosolymis in Pascha in die festo, multi crediderunt
in nomine ejus, videntes signa ejus, quæ faciebat.
24 Ipse autem Jesus non credebat semetipsum eis,
eo quod ipse nosset omnes, 25 et quia opus ei non
erat ut quis testimonium perhiberet de homine:
ipse enim sciebat quid esset in homine.

3 Erat autem homo ex pharisæis, Nicodemus
nomine, princeps Judæorum. 2 Hic venit ad
Jesum nocte, et dixit ei: Rabbi, scimus quia a Deo
venisti magister, nemo enim potest hæc signa
facere, quæ tu facis, nisi fuerit Deus cum eo. 3
Respondit Jesus, et dixit ei: Amen, amen dico tibi,
nisi quis renatus fuerit denuo, non potest videre
regnum Dei. 4 Dicit ad eum Nicodemus: Quomodo
potest homo nasci, cum sit senex? numquid potest
in ventrem matris suæ iterato introire et renasci? 5
Respondit Jesus: Amen, amen dico tibi, nisi quis
renatus fuerit ex aqua, et Spiritu Sancto, non potest
introire in regnum Dei. 6 Quod natum est ex carne,
caro est: et quod natum est ex spiritu, spiritus
est. 7 Non mireris quia dixi tibi: oportet vos nasci
denuo. 8 Spiritus ubi vult spirat, et vocem ejus
audis, sed nescis unde veniat, aut quo vadat: sic
est omnis qui natus est ex spiritu. 9 Respondit
Nicodemus, et dixit ei: Quomodo possunt hæc fieri?
10 Respondit Jesus, et dixit ei: Tu es magister in
Israël, et hæc ignoras? 11 Amen, amen dico tibi, quia
quod scimus loquimur, et quod vidimus testamur,
et testimonium nostrum non accipitis. 12 Si terrena
dixi vobis, et non creditis: quomodo, si dixero vobis
cælestia, credetis? 13 Et nemo ascendit in cælum,
nisi qui descendit de cælo, Filius hominis, qui est
in cælo. 14 Et sicut Moyses exaltavit serpentem
in deserto, ita exaltari oportet Filium hominis:
15 ut omnis qui credit in ipsum, non pereat, sed
habeat vitam æternam. (aiōnios g166) 16 Sic enim
Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum
daret: ut omnis qui credit in eum, non pereat, sed
habeat vitam æternam. (aiōnios g166) 17 Non enim
misit Deus Filium suum in mundum, ut judicet
mundum, sed ut salvetur mundus per ipsum. 18
Qui credit in eum, non judicatur; qui autem non
credit, jam judicatus est: quia non credit in nomine
unigeniti Filii Dei. 19 Hoc est autem judicium: quia
lux venit in mundum, et dilexerunt homines magis
tenebras quam lucem: erant enim eorum mala
opera. 20 Omnis enim qui male agit, odit lucem, et
non venit ad lucem, ut non arguantur opera ejus:
21 qui autem facit veritatem, venit ad lucem, ut
manifestentur opera ejus, quia in Deo sunt facta.
22 Post hæc venit Jesus et discipuli ejus in terram
Judæam: et illic demorabatur cum eis, et baptizabat.
23 Erat autem et Joannes baptizans, in Ænnon, juxta
Salim: quia aquæ multæ erant illic, et veniebant
et baptizabantur. 24 Nondum enim missus fuerat
Joannes in carcerem. 25 Facta est autem quæstio
ex discipulis Joannis cum Judæis de purificatione.
26 Et venerunt ad Joannem, et dixerunt ei: Rabbi,
qui erat tecum trans Jordanem, cui tu testimonium
perhibuisti, ecce hic baptizat, et omnes veniunt ad
eum. 27 Respondit Joannes, et dixit: Non potest
homo accipere quidquam, nisi fuerit ei datum de
cælo. 28 Ipsi vos mihi testimonium perhibetis, quod
dixerim: Non sum ego Christus: sed quia missus
sum ante illum. 29 Qui habet sponsam, sponsus est:
amicus autem sponsi, qui stat, et audit eum, gaudio

gaudet propter vocem sponsi. Hoc ergo gaudium
meum impletum est. 30 Illum oportet crescere,
me autem minui. 31 Qui desursum venit, super
omnes est. Qui est de terra, de terra est, et de terra
loquitur. Qui de cælo venit, super omnes est. 32 Et
quod vidit, et audivit, hoc testatur: et testimonium
ejus nemo accipit. 33 Qui accepit ejus testimonium
signavit, quia Deus verax est. 34 Quem enim misit
Deus, verba Dei loquitur: non enim ad mensuram
dat Deus spiritum. 35 Pater diligit Filium et omnia
dedit in manu ejus. 36 Qui credit in Filium, habet
vitam æternam; qui autem incredulus est Filio, non
videbit vitam, sed ira Dei manet super eum. (aiōnios
g166)

4 Ut ergo cognovit Jesus quia audierunt pharisæi
quod Jesus plures discipulos facit, et baptizat,
quam Joannes 2 (quamquam Jesus non baptizaret,
sed discipuli ejus), 3 reliquit Judæam, et abiit iterum
in Galilæam. 4 Oportebat autem eum transire per
Samariam. 5 Venit ergo in civitatem Samariæ, quæ
dicitur Sichar, juxta prædium quod dedit Jacob
Joseph filio suo. 6 Erat autem ibi fons Jacob. Jesus
ergo fatigatus ex itinere, sedebat sic supra fontem.
Hora erat quasi sexta. 7 Venit mulier de Samaria
haurire aquam. Dicit ei Jesus: Da mihi bibere. 8
(Discipuli enim ejus abierant in civitatem ut cibos
emerent.) 9 Dicit ergo ei mulier illa Samaritana:
Quomodo tu, Judæus cum sis, bibere a me poscis,
quæ sum mulier Samaritana? non enim coutuntur
Judæi Samaritanis. 10 Respondit Jesus, et dixit ei: Si
scires donum Dei, et quis est qui dicit tibi: Da mihi
bibere, tu forsitan petisses ab eo, et dedisset tibi
aquam vivam. 11 Dicit ei mulier: Domine, neque
in quo haurias habes, et puteus altus est: unde
ergo habes aquam vivam? 12 Numquid tu major
es patre nostro Jacob, qui dedit nobis puteum, et
ipse ex eo bibit, et filii ejus, et pecora ejus? 13
Respondit Jesus, et dixit ei: Omnis qui bibit ex aqua
hac, sitiet iterum; 14 qui autem biberit ex aqua
quam ego dabo ei, non sitiet in æternum: sed aqua
quam ego dabo ei, fiet in eo fons aquæ salientis in
vitam æternam. (aiōn g165, aiōnios g166) 15 Dicit ad
eum mulier: Domine, da mihi hanc aquam, ut non
sitiam, neque veniam huc haurire. 16 Dicit ei Jesus:
Vade, voca virum tuum, et veni huc. 17 Respondit
mulier, et dixit: Non habeo virum. Dicit ei Jesus:
Bene dixisti, quia non habeo virum; 18 quinque
enim viros habuisti, et nunc, quem habes, non est
tuus vir: hoc vere dixisti. 19 Dicit ei mulier: Domine,
video quia propheta es tu. 20 Patres nostri in monte
hoc adoraverunt, et vos dicitis, quia Jerosolymis est
locus ubi adorare oportet. 21 Dicit ei Jesus: Mulier,
crede mihi, quia venit hora, quando neque in monte
hoc, neque in Jerosolymis adorabitis Patrem. 22
Vos adoratis quod nescitis: nos adoramus quod
scimus, quia salus ex Judæis est. 23 Sed venit hora,
et nunc est, quando veri adoratores adorabunt
Patrem in spiritu et veritate. Nam et Pater tales
quærit, qui adorent eum. 24 Spiritus est Deus: et
eos qui adorant eum, in spiritu et veritate oportet
adorare. 25 Dicit ei mulier: Scio quia Messias venit
(qui dicitur Christus): cum ergo venerit ille, nobis
annuntiabit omnia. 26 Dicit ei Jesus: Ego sum, qui
loquor tecum. 27 Et continuo venerunt discipuli
ejus, et mirabantur quia cum muliere loquebatur.
Nemo tamen dixit: Quid quæris? aut, Quid loqueris
cum ea? 28 Reliquit ergo hydriam suam mulier,
et abiit in civitatem, et dicit illis hominibus: 29
Venite, et videte hominem qui dixit mihi omnia
quæcumque feci: numquid ipse est Christus? 30
Exierunt ergo de civitate et veniebant ad eum. 31
Interea rogabant eum discipuli, dicentes: Rabbi,
manduca. 32 Ille autem dicit eis: Ego cibum habeo
manducare, quem vos nescitis. 33 Dicebant ergo
discipuli ad invicem: Numquid aliquis attulit ei
manducare? 34 Dicit eis Jesus: Meus cibus est ut
faciam voluntatem ejus qui misit me, ut perficiam
opus ejus. 35 Nonne vos dicitis quod adhuc quatuor
menses sunt, et messis venit? Ecce dico vobis: levate
oculos vestros, et videte regiones, quia albæ sunt
jam ad messem. 36 Et qui metit, mercedem accipit,
et congregat fructum in vitam æternam: ut et qui
seminat, simul gaudeat, et qui metit. (aiōnios g166)
37 In hoc enim est verbum verum: quia alius est
qui seminat, et alius est qui metit. 38 Ego misi vos
metere quod vos non laborastis: alii laboraverunt, et
vos in labores eorum introistis. 39 Ex civitate autem
illa multi crediderunt in eum Samaritanorum,
propter verbum mulieris testimonium perhibentis:
Quia dixit mihi omnia quæcumque feci. 40 Cum
venissent ergo ad illum Samaritani, rogaverunt
eum ut ibi maneret. Et mansit ibi duos dies. 41 Et
multo plures crediderunt in eum propter sermonem
ejus. 42 Et mulieri dicebant: Quia jam non propter
tuam loquelam credimus: ipsi enim audivimus, et
scimus quia hic est vere Salvator mundi. 43 Post
duos autem dies exiit inde, et abiit in Galilæam.
44 Ipse enim Jesus testimonium perhibuit, quia
propheta in sua patria honorem non habet. 45 Cum
ergo venisset in Galilæam, exceperunt eum Galilæi,
cum omnia vidissent quæ fecerat Jerosolymis in
die festo: et ipsi enim venerant ad diem festum.
46 Venit ergo iterum in Cana Galilææ, ubi fecit
aquam vinum. Et erat quidam regulus, cujus filius
infirmabatur Capharnaum. 47 Hic cum audisset

quia Jesus adveniret a Judæa in Galilæam, abiit ad
eum, et rogabat eum ut descenderet, et sanaret
filium ejus: incipiebat enim mori. 48 Dixit ergo
Jesus ad eum: Nisi signa et prodigia videritis, non
creditis. 49 Dicit ad eum regulus: Domine, descende
priusquam moriatur filius meus. 50 Dicit ei Jesus:
Vade, filius tuus vivit. Credidit homo sermoni quem
dixit ei Jesus, et ibat. 51 Jam autem eo descendente,
servi occurrerunt ei, et nuntiaverunt dicentes, quia
filius ejus viveret. 52 Interrogabat ergo horam ab
eis in qua melius habuerit. Et dixerunt ei: Quia
heri hora septima reliquit eum febris. 53 Cognovit
ergo pater, quia illa hora erat in qua dixit ei Jesus:
Filius tuus vivit; et credidit ipse et domus ejus tota.
54 Hoc iterum secundum signum fecit Jesus, cum
venisset a Judæa in Galilæam.

5 Post hæc erat dies festus Judæorum, et ascendit
Jesus Jerosolymam. 2 Est autem Jerosolymis
probatica piscina, quæ cognominatur hebraice
Bethsaida, quinque porticus habens. 3 In his
jacebat multitudo magna languentium, cæcorum,
claudorum, aridorum, exspectantium aquæ motum.
4 Angelus autem Domini descendebat secundum
tempus in piscinam, et movebatur aqua. Et qui prior
descendisset in piscinam post motionem aquæ,
sanus fiebat a quacumque detinebatur infirmitate.
5 Erat autem quidam homo ibi triginta et octo
annos habens in infirmitate sua. 6 Hunc autem
cum vidisset Jesus jacentem, et cognovisset quia
jam multum tempus haberet, dicit ei: Vis sanus
fieri? 7 Respondit ei languidus: Domine, hominem
non habeo, ut, cum turbata fuerit aqua, mittat me
in piscinam: dum venio enim ego, alius ante me
descendit. 8 Dicit ei Jesus: Surge, tolle grabatum
tuum et ambula. 9 Et statim sanus factus est homo
ille: et sustulit grabatum suum, et ambulabat. Erat
autem sabbatum in die illo. 10 Dicebant ergo Judæi
illi qui sanatus fuerat: Sabbatum est, non licet tibi
tollere grabatum tuum. 11 Respondit eis: Qui me
sanum fecit, ille mihi dixit: Tolle grabatum tuum
et ambula. 12 Interrogaverunt ergo eum: Quis est
ille homo qui dixit tibi: Tolle grabatum tuum et
ambula? 13 Is autem qui sanus fuerat effectus,
nesciebat quis esset. Jesus enim declinavit a turba
constituta in loco. 14 Postea invenit eum Jesus in
templo, et dixit illi: Ecce sanus factus es; jam noli
peccare, ne deterius tibi aliquid contingat. 15 Abiit
ille homo, et nuntiavit Judæis quia Jesus esset, qui
fecit eum sanum. 16 Propterea persequebantur
Judæi Jesum, quia hæc faciebat in sabbato. 17
Jesus autem respondit eis: Pater meus usque modo
operatur, et ego operor. 18 Propterea ergo magis
quærebant eum Judæi interficere: quia non solum
solvebat sabbatum, sed et patrem suum dicebat
Deum, æqualem se faciens Deo. Respondit itaque
Jesus, et dixit eis: 19 Amen, amen dico vobis: non
potest Filius a se facere quidquam, nisi quod viderit
Patrem facientem: quæcumque enim ille fecerit,
hæc et Filius similiter facit. 20 Pater enim diligit
Filium, et omnia demonstrat ei quæ ipse facit: et
majora his demonstrabit ei opera, ut vos miremini.
21 Sicut enim Pater suscitat mortuos, et vivificat, sic
et Filius, quos vult, vivificat. 22 Neque enim Pater
judicat quemquam: sed omne judicium dedit Filio,
23 ut omnes honorificent Filium, sicut honorificant
Patrem; qui non honorificat Filium, non honorificat
Patrem, qui misit illum. 24 Amen, amen dico vobis,
quia qui verbum meum audit, et credit ei qui
misit me, habet vitam æternam, et in judicium
non venit, sed transiit a morte in vitam. (aiōnios
g166) 25 Amen, amen dico vobis, quia venit hora, et
nunc est, quando mortui audient vocem Filii Dei: et
qui audierint, vivent. 26 Sicut enim Pater habet
vitam in semetipso, sic dedit et Filio habere vitam
in semetipso: 27 et potestatem dedit ei judicium
facere, quia Filius hominis est. 28 Nolite mirari hoc,
quia venit hora in qua omnes qui in monumentis
sunt audient vocem Filii Dei: 29 et procedent qui
bona fecerunt, in resurrectionem vitæ; qui vero
mala egerunt, in resurrectionem judicii. 30 Non
possum ego a meipso facere quidquam. Sicut audio,
judico: et judicium meum justum est, quia non
quæro voluntatem meam, sed voluntatem ejus
qui misit me. 31 Si ego testimonium perhibeo de
meipso, testimonium meum non est verum. 32
Alius est qui testimonium perhibet de me: et scio
quia verum est testimonium, quod perhibet de
me. 33 Vos misistis ad Joannem, et testimonium
perhibuit veritati. 34 Ego autem non ab homine
testimonium accipio: sed hæc dico ut vos salvi sitis.
35 Ille erat lucerna ardens et lucens: vos autem
voluistis ad horam exsultare in luce ejus. 36 Ego
autem habeo testimonium majus Joanne. Opera
enim quæ dedit mihi Pater ut perficiam ea: ipsa
opera, quæ ego facio, testimonium perhibent de
me, quia Pater misit me: 37 et qui misit me Pater,
ipse testimonium perhibuit de me: neque vocem
ejus umquam audistis, neque speciem ejus vidistis:
38 et verbum ejus non habetis in vobis manens: quia
quem misit ille, huic vos non creditis. 39 Scrutamini
Scripturas, quia vos putatis in ipsis vitam æternam
habere: et illæ sunt quæ testimonium perhibent de
me: (aiōnios g166) 40 et non vultis venire ad me ut
vitam habeatis. 41 Claritatem ab hominibus non
accipio. 42 Sed cognovi vos, quia dilectionem Dei

non habetis in vobis. 43 Ego veni in nomine Patris
mei, et non accipitis me; si alius venerit in nomine
suo, illum accipietis. 44 Quomodo vos potestis
credere, qui gloriam ab invicem accipitis, et gloriam
quæ a solo Deo est, non quæritis? 45 Nolite putare
quia ego accusaturus sim vos apud Patrem: est qui
accusat vos Moyses, in quo vos speratis. 46 Si enim
crederetis Moysi, crederetis forsitan et mihi: de
me enim ille scripsit. 47 Si autem illius litteris non
creditis, quomodo verbis meis credetis?

6 Post hæc abiit Jesus trans mare Galilææ, quod
est Tiberiadis: 2 et sequebatur eum multitudo
magna, quia videbant signa quæ faciebat super
his qui infirmabantur. 3 Subiit ergo in montem
Jesus et ibi sedebat cum discipulis suis. 4 Erat
autem proximum Pascha dies festus Judæorum.
5 Cum sublevasset ergo oculos Jesus, et vidisset
quia multitudo maxima venit ad eum, dixit ad
Philippum: Unde ememus panes, ut manducent
hi? 6 Hoc autem dicebat tentans eum: ipse enim
sciebat quid esset facturus. 7 Respondit ei Philippus:
Ducentorum denariorum panes non sufficiunt eis,
ut unusquisque modicum quid accipiat. 8 Dicit ei
unus ex discipulis ejus, Andreas, frater Simonis
Petri: 9 Est puer unus hic qui habet quinque panes
hordeaceos et duos pisces: sed hæc quid sunt
inter tantos? 10 Dixit ergo Jesus: Facite homines
discumbere. Erat autem fœnum multum in loco.
Discubuerunt ergo viri, numero quasi quinque
millia. 11 Accepit ergo Jesus panes: et cum gratias
egisset, distribuit discumbentibus: similiter et ex
piscibus quantum volebant. 12 Ut autem impleti
sunt, dixit discipulis suis: Colligite quæ superaverunt
fragmenta, ne pereant. 13 Collegerunt ergo, et
impleverunt duodecim cophinos fragmentorum
ex quinque panibus hordeaceis, quæ superfuerunt
his qui manducaverant. 14 Illi ergo homines cum
vidissent quod Jesus fecerat signum, dicebant: Quia
hic est vere propheta, qui venturus est in mundum.
15 Jesus ergo cum cognovisset quia venturi essent
ut raperent eum, et facerent eum regem, fugit
iterum in montem ipse solus. 16 Ut autem sero
factum est, descenderunt discipuli ejus ad mare. 17
Et cum ascendissent navim, venerunt trans mare
in Capharnaum: et tenebræ jam factæ erant et
non venerat ad eos Jesus. 18 Mare autem, vento
magno flante, exsurgebat. 19 Cum remigassent ergo
quasi stadia viginti quinque aut triginta, vident
Jesum ambulantem supra mare, et proximum navi
fieri, et timuerunt. 20 Ille autem dicit eis: Ego sum,
nolite timere. 21 Voluerunt ergo accipere eum
in navim et statim navis fuit ad terram, in quam
ibant. 22 Altera die, turba, quæ stabat trans mare,
vidit quia navicula alia non erat ibi nisi una, et
quia non introisset cum discipulis suis Jesus in
navim, sed soli discipuli ejus abiissent: 23 aliæ vero
supervenerunt naves a Tiberiade juxta locum ubi
manducaverant panem, gratias agente Domino. 24
Cum ergo vidisset turba quia Jesus non esset ibi,
neque discipuli ejus, ascenderunt in naviculas, et
venerunt Capharnaum quærentes Jesum. 25 Et cum
invenissent eum trans mare, dixerunt ei: Rabbi,
quando huc venisti? 26 Respondit eis Jesus, et
dixit: Amen, amen dico vobis: quæritis me non quia
vidistis signa, sed quia manducastis ex panibus et
saturati estis. 27 Operamini non cibum, qui perit,
sed qui permanet in vitam æternam, quem Filius
hominis dabit vobis. Hunc enim Pater signavit
Deus. (aiōnios g166) 28 Dixerunt ergo ad eum: Quid
faciemus ut operemur opera Dei? 29 Respondit
Jesus, et dixit eis: Hoc est opus Dei, ut credatis in
eum quem misit ille. 30 Dixerunt ergo ei: Quod
ergo tu facis signum ut videamus et credamus tibi?
quid operaris? 31 Patres nostri manducaverunt
manna in deserto, sicut scriptum est: Panem de
cælo dedit eis manducare. 32 Dixit ergo eis Jesus:
Amen, amen dico vobis: non Moyses dedit vobis
panem de cælo, sed Pater meus dat vobis panem
de cælo verum. 33 Panis enim Dei est, qui de cælo
descendit, et dat vitam mundo. 34 Dixerunt ergo ad
eum: Domine, semper da nobis panem hunc. 35
Dixit autem eis Jesus: Ego sum panis vitæ: qui venit
ad me, non esuriet, et qui credit in me, non sitiet
umquam. 36 Sed dixi vobis quia et vidistis me, et
non creditis. 37 Omne quod dat mihi Pater, ad me
veniet: et eum qui venit ad me, non ejiciam foras:
38 quia descendi de cælo, non ut faciam voluntatem
meam, sed voluntatem ejus qui misit me. 39 Hæc est
autem voluntas ejus qui misit me, Patris: ut omne
quod dedit mihi, non perdam ex eo, sed resuscitem
illud in novissimo die. 40 Hæc est autem voluntas
Patris mei, qui misit me: ut omnis qui videt Filium
et credit in eum, habeat vitam æternam, et ego
resuscitabo eum in novissimo die. (aiōnios g166) 41
Murmurabant ergo Judæi de illo, quia dixisset:
Ego sum panis vivus, qui de cælo descendi, 42 et
dicebant: Nonne hic est Jesus filius Joseph, cujus
nos novimus patrem et matrem? quomodo ergo
dicit hic: Quia de cælo descendi? 43 Respondit ergo
Jesus, et dixit eis: Nolite murmurare in invicem: 44
nemo potest venire ad me, nisi Pater, qui misit me,
traxerit eum; et ego resuscitabo eum in novissimo
die. 45 Est scriptum in prophetis: Et erunt omnes
docibiles Dei. Omnis qui audivit a Patre, et didicit,
venit ad me. 46 Non quia Patrem vidit quisquam,

nisi is, qui est a Deo, hic vidit Patrem. 47 Amen,
amen dico vobis: qui credit in me, habet vitam
æternam. (aiōnios g166) 48 Ego sum panis vitæ. 49
Patres vestri manducaverunt manna in deserto, et
mortui sunt. 50 Hic est panis de cælo descendens:
ut si quis ex ipso manducaverit, non moriatur. 51
Ego sum panis vivus, qui de cælo descendi. Si quis
manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum: et
panis quem ego dabo, caro mea est pro mundi
vita. (aiōn g165) 52 Litigabant ergo Judæi ad invicem,
dicentes: Quomodo potest hic nobis carnem suam
dare ad manducandum? 53 Dixit ergo eis Jesus:
Amen, amen dico vobis: nisi manducaveritis carnem
Filii hominis, et biberitis ejus sanguinem, non
habebitis vitam in vobis. 54 Qui manducat meam
carnem, et bibit meum sanguinem, habet vitam
æternam: et ego resuscitabo eum in novissimo die.
(aiōnios g166) 55 Caro enim mea vere est cibus: et
sanguis meus, vere est potus; 56 qui manducat
meam carnem et bibit meum sanguinem, in me
manet, et ego in illo. 57 Sicut misit me vivens Pater,
et ego vivo propter Patrem: et qui manducat me,
et ipse vivet propter me. 58 Hic est panis qui de
cælo descendit. Non sicut manducaverunt patres
vestri manna, et mortui sunt. Qui manducat hunc
panem, vivet in æternum. (aiōn g165) 59 Hæc dixit in
synagoga docens, in Capharnaum. 60 Multi ergo
audientes ex discipulis ejus, dixerunt: Durus est
hic sermo, et quis potest eum audire? 61 Sciens
autem Jesus apud semetipsum quia murmurarent
de hoc discipuli ejus, dixit eis: Hoc vos scandalizat?
62 si ergo videritis Filium hominis ascendentem
ubi erat prius? 63 Spiritus est qui vivificat: caro
non prodest quidquam: verba quæ ego locutus sum
vobis, spiritus et vita sunt. 64 Sed sunt quidam ex
vobis qui non credunt. Sciebat enim ab initio Jesus
qui essent non credentes, et quis traditurus esset
eum. 65 Et dicebat: Propterea dixi vobis, quia nemo
potest venire ad me, nisi fuerit ei datum a Patre
meo. 66 Ex hoc multi discipulorum ejus abierunt
retro: et jam non cum illo ambulabant. 67 Dixit ergo
Jesus ad duodecim: Numquid et vos vultis abire? 68
Respondit ergo ei Simon Petrus: Domine, ad quem
ibimus? verba vitæ æternæ habes: (aiōnios g166) 69 et
nos credidimus, et cognovimus quia tu es Christus
Filius Dei. 70 Respondit eis Jesus: Nonne ego vos
duodecim elegi: et ex vobis unus diabolus est? 71
Dicebat autem Judam Simonis Iscariotem: hic enim
erat traditurus eum, cum esset unus ex duodecim.

7 Post hæc autem ambulabat Jesus in Galilæam:
non enim volebat in Judæam ambulare, quia
quærebant eum Judæi interficere. 2 Erat autem
in proximo dies festus Judæorum, Scenopegia. 3
Dixerunt autem ad eum fratres ejus: Transi hinc, et
vade in Judæam, ut et discipuli tui videant opera
tua, quæ facis. 4 Nemo quippe in occulto quid
facit, et quærit ipse in palam esse: si hæc facis,
manifesta teipsum mundo. 5 Neque enim fratres
ejus credebant in eum. 6 Dicit ergo eis Jesus: Tempus
meum nondum advenit: tempus autem vestrum
semper est paratum. 7 Non potest mundus odisse
vos: me autem odit, quia ego testimonium perhibeo
de illo quod opera ejus mala sunt. 8 Vos ascendite
ad diem festum hunc, ego autem non ascendo ad
diem festum istum: quia meum tempus nondum
impletum est. 9 Hæc cum dixisset, ipse mansit in
Galilæa. 10 Ut autem ascenderunt fratres ejus, tunc
et ipse ascendit ad diem festum non manifeste, sed
quasi in occulto. 11 Judæi ergo quærebant eum in
die festo, et dicebant: Ubi est ille? 12 Et murmur
multum erat in turba de eo. Quidam enim dicebant:
Quia bonus est. Alii autem dicebant: Non, sed
seducit turbas. 13 Nemo tamen palam loquebatur
de illo propter metum Judæorum. 14 Jam autem
die festo mediante, ascendit Jesus in templum,
et docebat. 15 Et mirabantur Judæi, dicentes:
Quomodo hic litteras scit, cum non didicerit? 16
Respondit eis Jesus, et dixit: Mea doctrina non est
mea, sed ejus qui misit me. 17 Si quis voluerit
voluntatem ejus facere, cognoscet de doctrina,
utrum ex Deo sit, an ego a meipso loquar. 18 Qui a
semetipso loquitur, gloriam propriam quærit; qui
autem quærit gloriam ejus qui misit eum, hic verax
est, et injustitia in illo non est. 19 Nonne Moyses
dedit vobis legem: et nemo ex vobis facit legem? 20
Quid me quæritis interficere? Respondit turba, et
dixit: Dæmonium habes: quis te quærit interficere?
21 Respondit Jesus et dixit eis: Unum opus feci, et
omnes miramini: 22 propterea Moyses dedit vobis
circumcisionem (non quia ex Moyse est, sed ex
patribus), et in sabbato circumciditis hominem.
23 Si circumcisionem accipit homo in sabbato, ut
non solvatur lex Moysi: mihi indignamini quia
totum hominem sanum feci in sabbato? 24 Nolite
judicare secundum faciem, sed justum judicium
judicate. 25 Dicebant ergo quidam ex Jerosolymis:
Nonne hic est, quem quærunt interficere? 26 et
ecce palam loquitur, et nihil ei dicunt. Numquid
vere cognoverunt principes quia hic est Christus?
27 Sed hunc scimus unde sit: Christus autem cum
venerit, nemo scit unde sit. 28 Clamabat ergo Jesus
in templo docens, et dicens: Et me scitis, et unde
sim scitis: et a meipso non veni, sed est verus
qui misit me, quem vos nescitis. 29 Ego scio eum:
quia ab ipso sum, et ipse me misit. 30 Quærebant

ergo eum apprehendere: et nemo misit in illum
manus, quia nondum venerat hora ejus. **31** De
turba autem multi crediderunt in eum, et dicebant:
Christus cum venerit, numquid plura signa faciet
quam quæ hic facit? **32** Audierunt pharisæi turbam
murmurantem de illo hæc: et miserunt principes et
pharisæi ministros ut apprehenderent eum. **33** Dixit
ergo eis Jesus: Adhuc modicum tempus vobiscum
sum: et vado ad eum qui me misit. **34** Quæretis me,
et non invenietis: et ubi ego sum, vos non potestis
venire. **35** Dixerunt ergo Judæi ad semetipsos: Quo
hic iturus est, quia non inveniemus eum? numquid
in dispersionem gentium iturus est, et docturus
gentes? **36** quis est hic sermo, quem dixit: Quæretis
me, et non invenietis: et ubi sum ego, vos non
potestis venire? **37** In novissimo autem die magno
festivitatis stabat Jesus, et clamabat dicens: Si quis
sitit, veniat ad me et bibat. **38** Qui credit in me, sicut
dicit Scriptura, flumina de ventre ejus fluent aquæ
vivæ. **39** Hoc autem dixit de Spiritu, quem accepturi
erant credentes in eum: nondum enim erat Spiritus
datus, quia Jesus nondum erat glorificatus. **40** Ex
illa ergo turba cum audissent hos sermones ejus,
dicebant: Hic est vere propheta. **41** Alii dicebant:
Hic est Christus. Quidam autem dicebant: Numquid
a Galilæa venit Christus? **42** nonne Scriptura dicit:
Quia ex semine David, et de Bethlehem castello,
ubi erat David, venit Christus? **43** Dissensio itaque
facta est in turba propter eum. **44** Quidam autem ex
ipsis volebant apprehendere eum: sed nemo misit
super eum manus. **45** Venerunt ergo ministri ad
pontifices et pharisæos. Et dixerunt eis illi: Quare
non adduxistis illum? **46** Responderunt ministri:
Numquam sic locutus est homo, sicut hic homo. **47**
Responderunt ergo eis pharisæi: Numquid et vos
seducti estis? **48** numquid ex principibus aliquis
credidit in eum, aut ex pharisæis? **49** sed turba
hæc, quæ non novit legem, maledicti sunt. **50**
Dixit Nicodemus ad eos, ille qui venit ad eum
nocte, qui unus erat ex ipsis: **51** Numquid lex
nostra judicat hominem, nisi prius audierit ab ipso,
et cognoverit quid faciat? **52** Responderunt, et
dixerunt ei: Numquid et tu Galilæus es? scrutare
Scripturas, et vide quia a Galilæa propheta non
surgit. **53** Et reversi sunt unusquisque in domum
suam.

8 Jesus autem perrexit in montem Oliveti: **2** et
diluculo iterum venit in templum, et omnis
populus venit ad eum, et sedens docebat eos. **3**
Adducunt autem scribæ et pharisæi mulierem
in adulterio deprehensam: et statuerunt eam in
medio, **4** et dixerunt ei: Magister, hæc mulier modo
deprehensa est in adulterio. **5** In lege autem Moyses
mandavit nobis hujusmodi lapidare. Tu ergo quid
dicis? **6** Hoc autem dicebant tentantes eum, ut
possent accusare eum. Jesus autem inclinans se
deorsum, digito scribebat in terra. **7** Cum ergo
perseverarent interrogantes eum, erexit se, et dixit
eis: Qui sine peccato est vestrum, primus in illam
lapidem mittat. **8** Et iterum se inclinans, scribebat in
terra. **9** Audientes autem unus post unum exibant,
incipientes a senioribus: et remansit solus Jesus, et
mulier in medio stans. **10** Erigens autem se Jesus,
dixit ei: Mulier, ubi sunt qui te accusabant? nemo
te condemnavit? **11** Quæ dixit: Nemo, Domine. Dixit
autem Jesus: Nec ego te condemnabo: vade, et jam
amplius noli peccare. **12** Iterum ergo locutus est
eis Jesus, dicens: Ego sum lux mundi: qui sequitur
me, non ambulat in tenebris, sed habebit lumen
vitæ. **13** Dixerunt ergo ei pharisæi: Tu de teipso
testimonium perhibes; testimonium tuum non
est verum. **14** Respondit Jesus, et dixit eis: Et si
ego testimonium perhibeo de meipso, verum est
testimonium meum: quia scio unde veni et quo
vado; vos autem nescitis unde venio aut quo vado.
15 Vos secundum carnem judicatis: ego non judico
quemquam; **16** et si judico ego, judicium meum
verum est, quia solus non sum: sed ego et qui
misit me, Pater. **17** Et in lege vestra scriptum est,
quia duorum hominum testimonium verum est. **18**
Ego sum qui testimonium perhibeo de meipso, et
testimonium perhibet de me qui misit me, Pater.
19 Dicebant ergo ei: Ubi est Pater tuus? Respondit
Jesus: Neque me scitis, neque Patrem meum: si
me sciretis, forsitan et Patrem meum sciretis.
20 Hæc verba locutus est Jesus in gazophylacio,
docens in templo: et nemo apprehendit eum, quia
necdum venerat hora ejus. **21** Dixit ergo iterum
eis Jesus: Ego vado, et quæretis me, et in peccato
vestro moriemini. Quo ego vado, vos non potestis
venire. **22** Dicebant ergo Judæi: Numquid interficiet
semetipsum, quia dixit: Quo ego vado, vos non
potestis venire? **23** Et dicebat eis: Vos de deorsum
estis, ego de supernis sum. Vos de mundo hoc estis,
ego non sum de hoc mundo. **24** Dixi ergo vobis
quia moriemini in peccatis vestris: si enim non
credideritis quia ego sum, moriemini in peccato
vestro. **25** Dicebant ergo ei: Tu quis es? Dixit eis
Jesus: Principium, qui et loquor vobis. **26** Multa
habeo de vobis loqui, et judicare; sed qui me misit,
verax est; et ego quæ audivi ab eo, hæc loquor
in mundo. **27** Et non cognoverunt quia Patrem
ejus dicebat Deum. **28** Dixit ergo eis Jesus: Cum
exaltaveritis Filium hominis, tunc cognoscetis quia
ego sum, et a meipso facio nihil, sed sicut docuit

me Pater, hæc loquor: 29 et qui me misit, mecum
est, et non reliquit me solum: quia ego quæ placita
sunt ei, facio semper. 30 Hæc illo loquente, multi
crediderunt in eum. 31 Dicebat ergo Jesus ad
eos, qui crediderunt ei, Judæos: Si vos manseritis
in sermone meo, vere discipuli mei eritis, 32 et
cognoscetis veritatem, et veritas liberabit vos. 33
Responderunt ei: Semen Abrahæ sumus, et nemini
servivimus umquam: quomodo tu dicis: Liberi eritis?
34 Respondit eis Jesus: Amen, amen dico vobis: quia
omnis qui facit peccatum, servus est peccati. 35
Servus autem non manet in domo in æternum:
filius autem manet in æternum. (aiōn g165) 36 Si ergo
vos filius liberaverit, vere liberi eritis. 37 Scio quia
filii Abrahæ estis: sed quæritis me interficere, quia
sermo meus non capit in vobis. 38 Ego quod vidi
apud Patrem meum, loquor: et vos quæ vidistis
apud patrem vestrum, facitis. 39 Responderunt,
et dixerunt ei: Pater noster Abraham est. Dicit eis
Jesus: Si filii Abrahæ estis, opera Abrahæ facite. 40
Nunc autem quæritis me interficere, hominem, qui
veritatem vobis locutus sum, quam audivi a Deo:
hoc Abraham non fecit. 41 Vos facitis opera patris
vestri. Dixerunt itaque ei: Nos ex fornicatione non
sumus nati: unum patrem habemus Deum. 42 Dixit
ergo eis Jesus: Si Deus pater vester esset, diligeretis
utique et me; ego enim ex Deo processi, et veni:
neque enim a meipso veni, sed ille me misit. 43
Quare loquelam meam non cognoscitis? Quia non
potestis audire sermonem meum. 44 Vos ex patre
diabolo estis: et desideria patris vestri vultis facere.
Ille homicida erat ab initio, et in veritate non stetit:
quia non est veritas in eo: cum loquitur mendacium,
ex propriis loquitur, quia mendax est, et pater
ejus. 45 Ego autem si veritatem dico, non creditis
mihi. 46 Quis ex vobis arguet me de peccato? si
veritatem dico vobis, quare non creditis mihi? 47
Qui ex Deo est, verba Dei audit. Propterea vos non
auditis, quia ex Deo non estis. 48 Responderunt
ergo Judæi, et dixerunt ei: Nonne bene dicimus
nos quia Samaritanus es tu, et dæmonium habes?
49 Respondit Jesus: Ego dæmonium non habeo:
sed honorifico Patrem meum, et vos inhonorastis
me. 50 Ego autem non quæro gloriam meam: est
qui quærat, et judicet. 51 Amen, amen dico vobis:
si quis sermonem meum servaverit, mortem non
videbit in æternum. (aiōn g165) 52 Dixerunt ergo
Judæi: Nunc cognovimus quia dæmonium habes.
Abraham mortuus est, et prophetæ; et tu dicis:
Si quis sermonem meum servaverit, non gustabit
mortem in æternum. (aiōn g165) 53 Numquid tu
major es patre nostro Abraham, qui mortuus est?
et prophetæ mortui sunt. Quem teipsum facis? 54
Respondit Jesus: Si ego glorifico meipsum, gloria
mea nihil est: est Pater meus, qui glorificat me,
quem vos dicitis quia Deus vester est, 55 et non
cognovistis eum: ego autem novi eum. Et si dixero
quia non scio eum, ero similis vobis, mendax. Sed
scio eum, et sermonem ejus servo. 56 Abraham
pater vester exsultavit ut videret diem meum: vidit,
et gavisus est. 57 Dixerunt ergo Judæi ad eum:
Quinquaginta annos nondum habes, et Abraham
vidisti? 58 Dixit eis Jesus: Amen, amen dico vobis,
antequam Abraham fieret, ego sum. 59 Tulerunt
ergo lapides, ut jacerent in eum: Jesus autem
abscondit se, et exivit de templo.

9 Et præteriens Jesus vidit hominem cæcum a
nativitate: 2 et interrogaverunt eum discipuli
ejus: Rabbi, quis peccavit, hic, aut parentes ejus, ut
cæcus nasceretur? 3 Respondit Jesus: Neque hic
peccavit, neque parentes ejus: sed ut manifestentur
opera Dei in illo. 4 Me oportet operari opera ejus
qui misit me, donec dies est: venit nox, quando
nemo potest operari: 5 quamdiu sum in mundo, lux
sum mundi. 6 Hæc cum dixisset, exspuit in terram,
et fecit lutum ex sputo, et linivit lutum super oculos
ejus, 7 et dixit ei: Vade, lava in natatoria Siloë
(quod interpretatur Missus). Abiit ergo, et lavit, et
venit videns. 8 Itaque vicini, et qui viderant eum
prius quia mendicus erat, dicebant: Nonne hic est
qui sedebat, et mendicabat? Alii dicebant: Quia hic
est. 9 Alii autem: Nequaquam, sed similis est ei. Ille
vero dicebat: Quia ego sum. 10 Dicebant ergo ei:
Quomodo aperti sunt tibi oculi? 11 Respondit: Ille
homo qui dicitur Jesus, lutum fecit: et unxit oculos
meos, et dixit mihi: Vade ad natatoria Siloë, et lava.
Et abii, et lavi, et video. 12 Et dixerunt ei: Ubi est
ille? Ait: Nescio. 13 Adducunt eum ad pharisæos,
qui cæcus fuerat. 14 Erat autem sabbatum quando
lutum fecit Jesus, et aperuit oculos ejus. 15 Iterum
ergo interrogabant eum pharisæi quomodo vidisset.
Ille autem dixit eis: Lutum mihi posuit super oculos,
et lavi, et video. 16 Dicebant ergo ex pharisæis
quidam: Non est hic homo a Deo, qui sabbatum
non custodit. Alii autem dicebant: Quomodo potest
homo peccator hæc signa facere? Et schisma erat
inter eos. 17 Dicunt ergo cæco iterum: Tu quid dicis
de illo qui aperuit oculos tuos? Ille autem dixit: Quia
propheta est. 18 Non crediderunt ergo Judæi de illo,
quia cæcus fuisset et vidisset, donec vocaverunt
parentes ejus, qui viderat: 19 et interrogaverunt
eos, dicentes: Hic est filius vester, quem vos dicitis
quia cæcus natus est? quomodo ergo nunc videt?
20 Responderunt eis parentes ejus, et dixerunt:
Scimus quia hic est filius noster, et quia cæcus natus

est: 21 quomodo autem nunc videat, nescimus:
aut quis ejus aperuit oculos, nos nescimus; ipsum
interrogate: ætatem habet, ipse de se loquatur. 22
Hæc dixerunt parentes ejus, quoniam timebant
Judæos: jam enim conspiraverunt Judæi, ut si quis
eum confiteretur esse Christum, extra synagogam
fieret. 23 Propterea parentes ejus dixerunt: Quia
ætatem habet, ipsum interrogate. 24 Vocaverunt
ergo rursum hominem qui fuerat cæcus, et dixerunt
ei: Da gloriam Deo: nos scimus quia hic homo
peccator est. 25 Dixit ergo eis ille: Si peccator
est, nescio; unum scio, quia cæcus cum essem,
modo video. 26 Dixerunt ergo illi: Quid fecit tibi?
quomodo aperuit tibi oculos? 27 Respondit eis:
Dixi vobis jam, et audistis: quod iterum vultis
audire? numquid et vos vultis discipuli ejus fieri?
28 Maledixerunt ergo ei, et dixerunt: Tu discipulus
illius sis: nos autem Moysi discipuli sumus. 29 Nos
scimus quia Moysi locutus est Deus; hunc autem
nescimus unde sit. 30 Respondit ille homo, et dixit
eis: In hoc enim mirabile est quia vos nescitis unde
sit, et aperuit meos oculos: 31 scimus autem quia
peccatores Deus non audit: sed si quis Dei cultor
est, et voluntatem ejus facit, hunc exaudit. 32 A
sæculo non est auditum quia quis aperuit oculos
cæci nati. (aiōn g165) 33 Nisi esset hic a Deo, non
poterat facere quidquam. 34 Responderunt, et
dixerunt ei: In peccatis natus es totus, et tu doces
nos? Et ejecerunt eum foras. 35 Audivit Jesus quia
ejecerunt eum foras: et cum invenisset eum, dixit
ei: Tu credis in Filium Dei? 36 Respondit ille, et
dixit: Quis est, Domine, ut credam in eum? 37 Et
dixit ei Jesus: Et vidisti eum, et qui loquitur tecum,
ipse est. 38 At ille ait: Credo, Domine. Et procidens
adoravit eum. 39 Et dixit Jesus: In judicium ego
in hunc mundum veni: ut qui non vident videant,
et qui vident cæci fiant. 40 Et audierunt quidam
ex pharisæis qui cum ipso erant, et dixerunt ei:
Numquid et nos cæci sumus? 41 Dixit eis Jesus: Si
cæci essetis, non haberetis peccatum. Nunc vero
dicitis, Quia videmus: peccatum vestrum manet.

10 Amen, amen dico vobis: qui non intrat per
ostium in ovile ovium, sed ascendit aliunde, ille
fur est et latro. 2 Qui autem intrat per ostium, pastor
est ovium. 3 Huic ostiarius aperit, et oves vocem
ejus audiunt, et proprias oves vocat nominatim,
et educit eas. 4 Et cum proprias oves emiserit,
ante eas vadit: et oves illum sequuntur, quia sciunt
vocem ejus. 5 Alienum autem non sequuntur, sed
fugiunt ab eo: quia non noverunt vocem alienorum.
6 Hoc proverbium dixit eis Jesus: illi autem non
cognoverunt quid loqueretur eis. 7 Dixit ergo eis
iterum Jesus: Amen, amen dico vobis, quia ego sum
ostium ovium. 8 Omnes quotquot venerunt, fures
sunt, et latrones, et non audierunt eos oves. 9 Ego
sum ostium. Per me si quis introierit, salvabitur: et
ingredietur, et egredietur, et pascua inveniet. 10
Fur non venit nisi ut furetur, et mactet, et perdat.
Ego veni ut vitam habeant, et abundantius habeant.
11 Ego sum pastor bonus. Bonus pastor animam
suam dat pro ovibus suis. 12 Mercenarius autem, et
qui non est pastor, cujus non sunt oves propriæ,
videt lupum venientem, et dimittit oves, et fugit:
et lupus rapit, et dispergit oves; 13 mercenarius
autem fugit, quia mercenarius est, et non pertinet
ad eum de ovibus. 14 Ego sum pastor bonus: et
cognosco meas, et cognoscunt me meæ. 15 Sicut
novit me Pater, et ego agnosco Patrem: et animam
meam pono pro ovibus meis. 16 Et alias oves habeo,
quæ non sunt ex hoc ovili: et illas oportet me
adducere, et vocem meam audient, et fiet unum
ovile et unus pastor. 17 Propterea me diligit Pater:
quia ego pono animam meam, ut iterum sumam
eam. 18 Nemo tollit eam a me: sed ego pono
eam a meipso, et potestatem habeo ponendi eam,
et potestatem habeo iterum sumendi eam. Hoc
mandatum accepi a Patre meo. 19 Dissensio iterum
facta est inter Judæos propter sermones hos. 20
Dicebant autem multi ex ipsis: Dæmonium habet,
et insanit: quid eum auditis? 21 Alii dicebant: Hæc
verba non sunt dæmonium habentis: numquid
dæmonium potest cæcorum oculos aperire? 22
Facta sunt autem Encænia in Jerosolymis, et hiems
erat. 23 Et ambulabat Jesus in templo, in porticu
Salomonis. 24 Circumdederunt ergo eum Judæi,
et dicebant ei: Quousque animam nostram tollis?
si tu es Christus, dic nobis palam. 25 Respondit
eis Jesus: Loquor vobis, et non creditis: opera quæ
ego facio in nomine Patris mei, hæc testimonium
perhibent de me: 26 sed vos non creditis, quia non
estis ex ovibus meis. 27 Oves meæ vocem meam
audiunt, et ego cognosco eas, et sequuntur me:
28 et ego vitam æternam do eis, et non peribunt
in æternum, et non rapiet eas quisquam de manu
mea. (aiōn g165, aiōnios g166) 29 Pater meus quod dedit
mihi, majus omnibus est: et nemo potest rapere de
manu Patris mei. 30 Ego et Pater unum sumus. 31
Sustulerunt ergo lapides Judæi, ut lapidarent eum.
32 Respondit eis Jesus: Multa bona opera ostendi
vobis ex Patre meo: propter quod eorum opus me
lapidatis? 33 Responderunt ei Judæi: De bono opere
non lapidamus te, sed de blasphemia; et quia tu
homo cum sis, facis teipsum Deum. 34 Respondit
eis Jesus: Nonne scriptum est in lege vestra, Quia
ego dixi: Dii estis? 35 Si illos dixit deos, ad quos

sermo Dei factus est, et non potest solvi Scriptura:
36 quem Pater sanctificavit, et misit in mundum vos
dicitis: Quia blasphemas, quia dixi: Filius Dei sum?
37 Si non facio opera Patris mei, nolite credere
mihi. 38 Si autem facio: etsi mihi non vultis credere,
operibus credite, ut cognoscatis, et credatis quia
Pater in me est, et ego in Patre. 39 Quærebant ergo
eum apprehendere: et exivit de manibus eorum.
40 Et abiit iterum trans Jordanem, in eum locum
ubi erat Joannes baptizans primum, et mansit illic;
41 et multi venerunt ad eum, et dicebant: Quia
Joannes quidem signum fecit nullum. 42 Omnia
autem quæcumque dixit Joannes de hoc, vera erant.
Et multi crediderunt in eum.

11 Erat autem quidam languens Lazarus a
Bethania, de castello Mariæ et Marthæ sororis
ejus. 2 (Maria autem erat quæ unxit Dominum
unguento, et extersit pedes ejus capillis suis: cujus
frater Lazarus infirmabatur.) 3 Miserunt ergo
sorores ejus ad eum dicentes: Domine, ecce quem
amas infirmatur. 4 Audiens autem Jesus dixit eis:
Infirmitas hæc non est ad mortem, sed pro gloria
Dei, ut glorificetur Filius Dei per eam. 5 Diligebat
autem Jesus Martham, et sororem ejus Mariam,
et Lazarum. 6 Ut ergo audivit quia infirmabatur,
tunc quidem mansit in eodem loco duobus diebus;
7 deinde post hæc dixit discipulis suis: Eamus in
Judæam iterum. 8 Dicunt ei discipuli: Rabbi, nunc
quærebant te Judæi lapidare, et iterum vadis illuc?
9 Respondit Jesus: Nonne duodecim sunt horæ diei?
Si quis ambulaverit in die, non offendit, quia lucem
hujus mundi videt: 10 si autem ambulaverit in
nocte, offendit, quia lux non est in eo. 11 Hæc ait,
et post hæc dixit eis: Lazarus amicus noster dormit:
sed vado ut a somno excitem eum. 12 Dixerunt
ergo discipuli ejus: Domine, si dormit, salvus erit.
13 Dixerat autem Jesus de morte ejus: illi autem
putaverunt quia de dormitione somni diceret. 14
Tunc ergo Jesus dixit eis manifeste: Lazarus mortuus
est: 15 et gaudeo propter vos, ut credatis, quoniam
non eram ibi, sed eamus ad eum. 16 Dixit ergo
Thomas, qui dicitur Didymus, ad condiscipulos:
Eamus et nos, ut moriamur cum eo. 17 Venit
itaque Jesus: et invenit eum quatuor dies jam in
monumento habentem. 18 (Erat autem Bethania
juxta Jerosolymam quasi stadiis quindecim.) 19
Multi autem ex Judæis venerant ad Martham et
Mariam, ut consolarentur eas de fratre suo. 20
Martha ergo ut audivit quia Jesus venit, occurrit illi:
Maria autem domi sedebat. 21 Dixit ergo Martha ad
Jesum: Domine, si fuisses hic, frater meus non fuisset
mortuus: 22 sed et nunc scio quia quæcumque
poposceris a Deo, dabit tibi Deus. 23 Dicit illi Jesus:
Resurget frater tuus. 24 Dicit ei Martha: Scio quia
resurget in resurrectione in novissimo die. 25 Dixit
ei Jesus: Ego sum resurrectio et vita: qui credit in
me, etiam si mortuus fuerit, vivet: 26 et omnis qui
vivit et credit in me, non morietur in æternum.
Credis hoc? (aiōn g165) 27 Ait illi: Utique Domine, ego
credidi quia tu es Christus, Filius Dei vivi, qui in
hunc mundum venisti. 28 Et cum hæc dixisset, abiit,
et vocavit Mariam sororem suam silentio, dicens:
Magister adest, et vocat te. 29 Illa ut audivit, surgit
cito, et venit ad eum; 30 nondum enim venerat
Jesus in castellum: sed erat adhuc in illo loco, ubi
occurrerat ei Martha. 31 Judæi ergo, qui erant cum
ea in domo, et consolabantur eam, cum vidissent
Mariam quia cito surrexit, et exiit, secuti sunt eam
dicentes: Quia vadit ad monumentum, ut ploret ibi.
32 Maria ergo, cum venisset ubi erat Jesus, videns
eum, cecidit ad pedes ejus, et dicit ei: Domine,
si fuisses hic, non esset mortuus frater meus. 33
Jesus ergo, ut vidit eam plorantem, et Judæos, qui
venerant cum ea, plorantes, infremuit spiritu, et
turbavit seipsum, 34 et dixit: Ubi posuistis eum?
Dicunt ei: Domine, veni, et vide. 35 Et lacrimatus
est Jesus. 36 Dixerunt ergo Judæi: Ecce quomodo
amabat eum. 37 Quidam autem ex ipsis dixerunt:
Non poterat hic, qui aperuit oculos cæci nati, facere
ut hic non moreretur? 38 Jesus ergo rursum fremens
in semetipso, venit ad monumentum. Erat autem
spelunca, et lapis superpositus erat ei. 39 Ait Jesus:
Tollite lapidem. Dicit ei Martha, soror ejus qui
mortuus fuerat: Domine, jam fœtet, quatriduanus
est enim. 40 Dicit ei Jesus: Nonne dixi tibi quoniam
si credideris, videbis gloriam Dei? 41 Tulerunt ergo
lapidem: Jesus autem, elevatis sursum oculis, dixit:
Pater, gratias ago tibi quoniam audisti me. 42 Ego
autem sciebam quia semper me audis, sed propter
populum qui circumstat, dixi: ut credant quia tu me
misisti. 43 Hæc cum dixisset, voce magna clamavit:
Lazare, veni foras. 44 Et statim prodiit qui fuerat
mortuus, ligatus pedes, et manus institis, et facies
illius sudario erat ligata. Dixit eis Jesus: Solvite
eum et sinite abire. 45 Multi ergo ex Judæis, qui
venerant ad Mariam, et Martham, et viderant quæ
fecit Jesus, crediderunt in eum. 46 Quidam autem
ex ipsis abierunt ad pharisæos, et dixerunt eis
quæ fecit Jesus. 47 Collegerunt ergo pontifices et
pharisæi concilium, et dicebant: Quid facimus, quia
hic homo multa signa facit? 48 Si dimittimus eum
sic, omnes credent in eum, et venient Romani,
et tollent nostrum locum, et gentem. 49 Unus
autem ex ipsis, Caiphas nomine, cum esset pontifex
anni illius, dixit eis: Vos nescitis quidquam, 50 nec

cogitatis quia expedit vobis ut unus moriatur homo
pro populo, et non tota gens pereat. 51 Hoc autem
a semetipso non dixit: sed cum esset pontifex anni
illius, prophetavit, quod Jesus moriturus erat pro
gente, 52 et non tantum pro gente, sed ut filios
Dei, qui erant dispersi, congregaret in unum. 53
Ab illo ergo die cogitaverunt ut interficerent eum.
54 Jesus ergo jam non in palam ambulabat apud
Judæos, sed abiit in regionem juxta desertum, in
civitatem quæ dicitur Ephrem, et ibi morabatur
cum discipulis suis. 55 Proximum autem erat Pascha
Judæorum, et ascenderunt multi Jerosolymam de
regione ante Pascha, ut sanctificarent seipsos.
56 Quærebant ergo Jesum, et colloquebantur ad
invicem, in templo stantes: Quid putatis, quia non
venit ad diem festum? 57 Dederant autem pontifices
et pharisæi mandatum ut si quis cognoverit ubi sit,
indicet, ut apprehendant eum.

12 Jesus ergo ante sex dies Paschæ venit
Bethaniam, ubi Lazarus fuerat mortuus, quem
suscitavit Jesus. 2 Fecerunt autem ei cœnam ibi,
et Martha ministrabat, Lazarus vero unus erat
ex discumbentibus cum eo. 3 Maria ergo accepit
libram unguenti nardi pistici pretiosi, et unxit
pedes Jesu, et extersit pedes ejus capillis suis: et
domus impleta est ex odore unguenti. 4 Dixit
ergo unus ex discipulis ejus, Judas Iscariotes, qui
erat eum traditurus: 5 Quare hoc unguentum non
veniit trecentis denariis, et datum est egenis? 6
Dixit autem hoc, non quia de egenis pertinebat
ad eum, sed quia fur erat, et loculos habens, ea
quæ mittebantur, portabat. 7 Dixit ergo Jesus:
Sinite illam ut in diem sepulturæ meæ servet illud.
8 Pauperes enim semper habetis vobiscum: me
autem non semper habetis. 9 Cognovit ergo turba
multa ex Judæis quia illic est, et venerunt, non
propter Jesum tantum, sed ut Lazarum viderent,
quem suscitavit a mortuis. 10 Cogitaverunt autem
principes sacerdotum ut et Lazarum interficerent:
11 quia multi propter illum abibant ex Judæis, et
credebant in Jesum. 12 In crastinum autem, turba
multa quæ venerat ad diem festum, cum audissent
quia venit Jesus Jerosolymam, 13 acceperunt ramos
palmarum, et processerunt obviam ei, et clamabant:
Hosanna, benedictus qui venit in nomine Domini,
rex Israël. 14 Et invenit Jesus asellum, et sedit super
eum, sicut scriptum est: 15 Noli timere, filia Sion:
ecce rex tuus venit sedens super pullum asinæ. 16
Hæc non cognoverunt discipuli ejus primum: sed
quando glorificatus est Jesus, tunc recordati sunt
quia hæc erant scripta de eo, et hæc fecerunt ei.
17 Testimonium ergo perhibebat turba, quæ erat
cum eo quando Lazarum vocavit de monumento, et
suscitavit eum a mortuis. 18 Propterea et obviam
venit ei turba: quia audierunt fecisse hoc signum.
19 Pharisæi ergo dixerunt ad semetipsos: Videtis
quia nihil proficimus? ecce mundus totus post
eum abiit. 20 Erant autem quidam gentiles, ex
his qui ascenderant ut adorarent in die festo.
21 Hi ergo accesserunt ad Philippum, qui erat a
Bethsaida Galilææ, et rogabant eum, dicentes:
Domine, volumus Jesum videre. 22 Venit Philippus,
et dicit Andreæ; Andreas rursum et Philippus
dixerunt Jesu. 23 Jesus autem respondit eis, dicens:
Venit hora, ut clarificetur Filius hominis. 24 Amen,
amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in
terram, mortuum fuerit, ipsum solum manet: si
autem mortuum fuerit, multum fructum affert. 25
Qui amat animam suam, perdet eam; et qui odit
animam suam in hoc mundo, in vitam æternam
custodit eam. (aiōnios g166) 26 Si quis mihi ministrat,
me sequatur, et ubi sum ego, illic et minister meus
erit. Si quis mihi ministraverit, honorificabit eum
Pater meus. 27 Nunc anima mea turbata est. Et
quid dicam? Pater, salvifica me ex hac hora. Sed
propterea veni in horam hanc: 28 Pater, clarifica
nomen tuum. Venit ergo vox de cælo: Et clarificavi,
et iterum clarificabo. 29 Turba ergo, quæ stabat,
et audierat, dicebat tonitruum esse factum. Alii
dicebant: Angelus ei locutus est. 30 Respondit
Jesus, et dixit: Non propter me hæc vox venit, sed
propter vos. 31 Nunc judicium est mundi: nunc
princeps hujus mundi ejicietur foras. 32 Et ego, si
exaltatus fuero a terra, omnia traham ad meipsum.
33 (Hoc autem dicebat, significans qua morte esset
moriturus.) 34 Respondit ei turba: Nos audivimus ex
lege, quia Christus manet in æternum: et quomodo
tu dicis: Oportet exaltari Filium hominis? quis est
iste Filius hominis? (aiōn g165) 35 Dixit ergo eis Jesus:
Adhuc modicum, lumen in vobis est. Ambulate dum
lucem habetis, ut non vos tenebræ comprehendant;
et qui ambulat in tenebris, nescit quo vadat. 36
Dum lucem habetis, credite in lucem, ut filii lucis
sitis. Hæc locutus est Jesus, et abiit et abscondit se
ab eis. 37 Cum autem tanta signa fecisset coram
eis, non credebant in eum; 38 ut sermo Isaiæ
prophetæ impleretur, quem dixit: Domine, quis
credidit auditui nostro? et brachium Domini cui
revelatum est? 39 Propterea non poterant credere,
quia iterum dixit Isaias: 40 Excæcavit oculos eorum,
et induravit cor eorum ut non videant oculis, et non
intelligant corde, et convertantur, et sanem eos.
41 Hæc dixit Isaias, quando vidit gloriam ejus, et
locutus est de eo. 42 Verumtamen et ex principibus
multi crediderunt in eum: sed propter pharisæos

non confitebantur, ut e synagoga non ejicerentur.
43 Dilexerunt enim gloriam hominum magis quam
gloriam Dei. 44 Jesus autem clamavit, et dixit: Qui
credit in me, non credit in me, sed in eum qui misit
me. 45 Et qui videt me, videt eum qui misit me. 46
Ego lux in mundum veni, ut omnis qui credit in me,
in tenebris non maneat. 47 Et si quis audierit verba
mea, et non custodierit, ego non judico eum; non
enim veni ut judicem mundum, sed ut salvificem
mundum. 48 Qui spernit me et non accipit verba
mea, habet qui judicet eum. Sermo quem locutus
sum, ille judicabit eum in novissimo die. 49 Quia
ego ex meipso non sum locutus, sed qui misit me,
Pater, ipse mihi mandatum dedit quid dicam et
quid loquar. 50 Et scio quia mandatum ejus vita
æterna est: quæ ergo ego loquor, sicut dixit mihi
Pater, sic loquor. (aiōnios g166)

13 Ante diem festum Paschæ, sciens Jesus quia
venit hora ejus ut transeat ex hoc mundo ad
Patrem: cum dilexisset suos, qui erant in mundo, in
finem dilexit eos. 2 Et cœna facta, cum diabolus
jam misisset in cor ut traderet eum Judas Simonis
Iscariotæ: 3 sciens quia omnia dedit ei Pater in
manus, et quia a Deo exivit, et ad Deum vadit: 4 surgit
a cœna, et ponit vestimenta sua, et cum accepisset
linteum, præcinxit se. 5 Deinde mittit aquam in
pelvim, et cœpit lavare pedes discipulorum, et
extergere linteo, quo erat præcinctus. 6 Venit ergo
ad Simonem Petrum. Et dicit ei Petrus: Domine,
tu mihi lavas pedes? 7 Respondit Jesus, et dixit
ei: Quod ego facio, tu nescis modo: scies autem
postea. 8 Dicit ei Petrus: Non lavabis mihi pedes
in æternum. Respondit ei Jesus: Si non lavero te,
non habebis partem mecum. (aiōn g165) 9 Dicit ei
Simon Petrus: Domine, non tantum pedes meos,
sed et manus, et caput. 10 Dicit ei Jesus: Qui lotus
est, non indiget nisi ut pedes lavet, sed est mundus
totus. Et vos mundi estis, sed non omnes. 11 Sciebat
enim quisnam esset qui traderet eum; propterea
dixit: Non estis mundi omnes. 12 Postquam ergo
lavit pedes eorum, et accepit vestimenta sua, cum
recubuisset iterum, dixit eis: Scitis quid fecerim
vobis? 13 Vos vocatis me Magister et Domine, et
bene dicitis: sum etenim. 14 Si ergo ego lavi pedes
vestros, Dominus et Magister, et vos debetis alter
alterius lavare pedes. 15 Exemplum enim dedi vobis,
ut quemadmodum ego feci vobis, ita et vos faciatis.
16 Amen, amen dico vobis: non est servus major
domino suo: neque apostolus major est eo qui misit
illum. 17 Si hæc scitis, beati eritis si feceritis ea. 18
Non de omnibus vobis dico: ego scio quos elegerim;
sed ut adimpleatur Scriptura: Qui manducat mecum
panem, levabit contra me calcaneum suum. 19
Amodo dico vobis, priusquam fiat: ut cum factum
fuerit, credatis quia ego sum. 20 Amen, amen dico
vobis: qui accipit si quem misero, me accipit; qui
autem me accipit, accipit eum qui me misit. 21
Cum hæc dixisset Jesus, turbatus est spiritu: et
protestatus est, et dixit: Amen, amen dico vobis,
quia unus ex vobis tradet me. 22 Aspiciebant ergo
ad invicem discipuli, hæsitantes de quo diceret.
23 Erat ergo recumbens unus ex discipulis ejus in
sinu Jesu, quem diligebat Jesus. 24 Innuit ergo huic
Simon Petrus, et dixit ei: Quis est, de quo dicit?
25 Itaque cum recubuisset ille supra pectus Jesu,
dicit ei: Domine, quis est? 26 Respondit Jesus: Ille
est cui ego intinctum panem porrexero. Et cum
intinxisset panem, dedit Judæ Simonis Iscariotæ.
27 Et post buccellam, introivit in eum Satanas. Et
dixit ei Jesus: Quod facis, fac citius. 28 Hoc autem
nemo scivit discumbentium ad quid dixerit ei.
29 Quidam enim putabant, quia loculos habebat
Judas, quod dixisset ei Jesus: Eme ea quæ opus
sunt nobis ad diem festum: aut egenis ut aliquid
daret. 30 Cum ergo accepisset ille buccellam, exivit
continuo. Erat autem nox. 31 Cum ergo exisset,
dixit Jesus: Nunc clarificatus est Filius hominis, et
Deus clarificatus est in eo. 32 Si Deus clarificatus
est in eo, et Deus clarificabit eum in semetipso: et
continuo clarificabit eum. 33 Filioli, adhuc modicum
vobiscum sum. Quæretis me; et sicut dixi Judæis,
quo ego vado, vos non potestis venire: et vobis dico
modo. 34 Mandatum novum do vobis: ut diligatis
invicem: sicut dilexi vos, ut et vos diligatis invicem.
35 In hoc cognoscent omnes quia discipuli mei estis,
si dilectionem habueritis ad invicem. 36 Dicit ei
Simon Petrus: Domine, quo vadis? Respondit Jesus:
Quo ego vado non potes me modo sequi: sequeris
autem postea. 37 Dicit ei Petrus: Quare non possum
te sequi modo? animam meam pro te ponam. 38
Respondit ei Jesus: Animam tuam pro me pones?
amen, amen dico tibi: non cantabit gallus, donec
ter me neges.

14 Non turbetur cor vestrum. Creditis in Deum,
et in me credite. 2 In domo Patris mei
mansiones multæ sunt; si quominus dixissem vobis:
quia vado parare vobis locum. 3 Et si abiero, et
præparavero vobis locum, iterum venio, et accipiam
vos ad meipsum: ut ubi sum ego, et vos sitis. 4
Et quo ego vado scitis, et viam scitis. 5 Dicit ei
Thomas: Domine, nescimus quo vadis: et quomodo
possumus viam scire? 6 Dicit ei Jesus: Ego sum via,
et veritas, et vita. Nemo venit ad Patrem, nisi per
me. 7 Si cognovissetis me, et Patrem meum utique

cognovissetis: et amodo cognoscetis eum, et vidistis
eum. 8 Dicit ei Philippus: Domine, ostende nobis
Patrem, et sufficit nobis. 9 Dicit ei Jesus: Tanto
tempore vobiscum sum, et non cognovistis me?
Philippe, qui videt me, videt et Patrem. Quomodo
tu dicis: Ostende nobis Patrem? 10 Non creditis
quia ego in Patre, et Pater in me est? Verba quæ
ego loquor vobis, a meipso non loquor. Pater autem
in me manens, ipse fecit opera. 11 Non creditis
quia ego in Patre, et Pater in me est? 12 alioquin
propter opera ipsa credite. Amen, amen dico vobis,
qui credit in me, opera quæ ego facio, et ipse faciet,
et majora horum faciet: quia ego ad Patrem vado.
13 Et quodcumque petieritis Patrem in nomine
meo, hoc faciam: ut glorificetur Pater in Filio. 14
Si quid petieritis me in nomine meo, hoc faciam.
15 Si diligitis me, mandata mea servate: 16 et ego
rogabo Patrem, et alium Paraclitum dabit vobis, ut
maneat vobiscum in æternum, (aiōn g165) 17 Spiritum
veritatis, quem mundus non potest accipere, quia
non videt eum, nec scit eum: vos autem cognoscetis
eum, quia apud vos manebit, et in vobis erit. 18
Non relinquam vos orphanos: veniam ad vos. 19
Adhuc modicum, et mundus me jam non videt. Vos
autem videtis me: quia ego vivo, et vos vivetis. 20 In
illo die vos cognoscetis quia ego sum in Patre meo,
et vos in me, et ego in vobis. 21 Qui habet mandata
mea, et servat ea: ille est qui diligit me. Qui autem
diligit me, diligetur a Patre meo: et ego diligam
eum, et manifestabo ei meipsum. 22 Dicit ei Judas,
non ille Iscariotes: Domine, quid factum est, quia
manifestaturus es nobis teipsum, et non mundo?
23 Respondit Jesus, et dixit ei: Si quis diligit me,
sermonem meum servabit, et Pater meus diliget
eum, et ad eum veniemus, et mansionem apud eum
faciemus; 24 qui non diligit me, sermones meos
non servat. Et sermonem, quem audistis, non est
meus: sed ejus qui misit me, Patris. 25 Hæc locutus
sum vobis apud vos manens. 26 Paraclitus autem
Spiritus Sanctus, quem mittet Pater in nomine meo,
ille vos docebit omnia, et suggeret vobis omnia
quæcumque dixero vobis. 27 Pacem relinquo vobis,
pacem meam do vobis: non quomodo mundus dat,
ego do vobis. Non turbetur cor vestrum, neque
formidet. 28 Audistis quia ego dixi vobis: Vado, et
venio ad vos. Si diligeretis me, gauderetis utique,
quia vado ad Patrem: quia Pater major me est. 29
Et nunc dixi vobis priusquam fiat: ut cum factum
fuerit, credatis. 30 Jam non multa loquar vobiscum:
venit enim princeps mundi hujus, et in me non
habet quidquam. 31 Sed ut cognoscat mundus quia
diligo Patrem, et sicut mandatum dedit mihi Pater,
sic facio. Surgite, eamus hinc.

15 Ego sum vitis vera, et Pater meus agricola
est. 2 Omnem palmitem in me non ferentem
fructum, tollet eum, et omnem qui fert fructum,
purgabit eum, ut fructum plus afferat. 3 Jam vos
mundi estis propter sermonem quem locutus sum
vobis. 4 Manete in me, et ego in vobis. Sicut palmes
non potest ferre fructum a semetipso, nisi manserit
in vite, sic nec vos, nisi in me manseritis. 5 Ego sum
vitis, vos palmites: qui manet in me, et ego in eo,
hic fert fructum multum, quia sine me nihil potestis
facere. 6 Si quis in me non manserit, mittetur
foras sicut palmes, et arescet, et colligent eum,
et in ignem mittent, et ardet. 7 Si manseritis in
me, et verba mea in vobis manserint, quodcumque
volueritis petetis, et fiet vobis. 8 In hoc clarificatus
est Pater meus, ut fructum plurimum afferatis, et
efficiamini mei discipuli. 9 Sicut dilexit me Pater,
et ego dilexi vos. Manete in dilectione mea. 10 Si
præcepta mea servaveritis, manebitis in dilectione
mea, sicut et ego Patris mei præcepta servavi,
et maneo in ejus dilectione. 11 Hæc locutus sum
vobis: ut gaudium meum in vobis sit, et gaudium
vestrum impleatur. 12 Hoc est præceptum meum,
ut diligatis invicem, sicut dilexi vos. 13 Majorem
hac dilectionem nemo habet, ut animam suam
ponat quis pro amicis suis. 14 Vos amici mei estis, si
feceritis quæ ego præcipio vobis. 15 Jam non dicam
vos servos: quia servus nescit quid faciat dominus
ejus. Vos autem dixi amicos: quia omnia quæcumque
audivi a Patre meo, nota feci vobis. 16 Non vos me
elegistis, sed ego elegi vos, et posui vos ut eatis,
et fructum afferatis, et fructus vester maneat: ut
quodcumque petieritis Patrem in nomine meo, det
vobis. 17 Hæc mando vobis: ut diligatis invicem. 18
Si mundus vos odit, scitote quia me priorem vobis
odio habuit. 19 Si de mundo fuissetis, mundus quod
suum erat diligeret: quia vero de mundo non estis,
sed ego elegi vos de mundo, propterea odit vos
mundus. 20 Mementote sermonis mei, quem ego
dixi vobis: non est servus major domino suo. Si me
persecuti sunt, et vos persequentur; si sermonem
meum servaverunt, et vestrum servabunt. 21 Sed
hæc omnia facient vobis propter nomen meum: quia
nesciunt eum qui misit me. 22 Si non venissem, et
locutus fuissem eis, peccatum non haberent: nunc
autem excusationem non habent de peccato suo. 23
Qui me odit, et Patrem meum odit. 24 Si opera non
fecissem in eis quæ nemo alius fecit, peccatum non
haberent: nunc autem et viderunt, et oderunt et
me, et Patrem meum. 25 Sed ut adimpleatur sermo,
qui in lege eorum scriptus est: Quia odio habuerunt
me gratis. 26 Cum autem venerit Paraclitus, quem
ego mittam vobis a Patre, Spiritum veritatis, qui a

Patre procedit, ille testimonium perhibebit de me;
27 et vos testimonium perhibebitis, quia ab initio
mecum estis.

16 Hæc locutus sum vobis, ut non scandalizemini.
2 Absque synagogis facient vos: sed venit hora,
ut omnis qui interficit vos arbitretur obsequium
se præstare Deo. 3 Et hæc facient vobis, quia non
noverunt Patrem, neque me. 4 Sed hæc locutus sum
vobis, ut cum venerit hora eorum, reminiscamini
quia ego dixi vobis. 5 Hæc autem vobis ab initio
non dixi, quia vobiscum eram. Et nunc vado ad
eum qui misit me; et nemo ex vobis interrogat
me: Quo vadis? 6 sed quia hæc locutus sum vobis,
tristitia implevit cor vestrum. 7 Sed ego veritatem
dico vobis: expedit vobis ut ego vadam: si enim
non abiero, Paraclitus non veniet ad vos; si autem
abiero, mittam eum ad vos. 8 Et cum venerit ille,
arguet mundum de peccato, et de justitia, et de
judicio. 9 De peccato quidem, quia non crediderunt
in me. 10 De justitia vero, quia ad Patrem vado, et
jam non videbitis me. 11 De judicio autem, quia
princeps hujus mundi jam judicatus est. 12 Adhuc
multa habeo vobis dicere, sed non potestis portare
modo. 13 Cum autem venerit ille Spiritus veritatis,
docebit vos omnem veritatem: non enim loquetur
a semetipso, sed quæcumque audiet loquetur, et
quæ ventura sunt annuntiabit vobis. 14 Ille me
clarificabit, quia de meo accipiet, et annuntiabit
vobis. 15 Omnia quæcumque habet Pater, mea sunt.
Propterea dixi: quia de meo accipiet, et annuntiabit
vobis. 16 Modicum, et jam non videbitis me; et
iterum modicum, et videbitis me: quia vado ad
Patrem. 17 Dixerunt ergo ex discipulis ejus ad
invicem: Quid est hoc quod dicit nobis: Modicum, et
non videbitis me; et iterum modicum, et videbitis
me, et quia vado ad Patrem? 18 Dicebant ergo:
Quid est hoc quod dicit: Modicum? nescimus quid
loquitur. 19 Cognovit autem Jesus, quia volebant
eum interrogare, et dixit eis: De hoc quæritis inter
vos quia dixi: Modicum, et non videbitis me; et
iterum modicum, et videbitis me. 20 Amen, amen
dico vobis: quia plorabitis, et flebitis vos, mundus
autem gaudebit; vos autem contristabimini, sed
tristitia vestra vertetur in gaudium. 21 Mulier
cum parit, tristitiam habet, quia venit hora ejus;
cum autem pepererit puerum, jam non meminit
pressuræ propter gaudium, quia natus est homo in
mundum. 22 Et vos igitur nunc quidem tristitiam
habetis, iterum autem videbo vos, et gaudebit
cor vestrum: et gaudium vestrum nemo tollet a
vobis. 23 Et in illo die me non rogabitis quidquam.
Amen, amen dico vobis: si quid petieritis Patrem
in nomine meo, dabit vobis. 24 Usque modo
non petistis quidquam in nomine meo: petite, et
accipietis, ut gaudium vestrum sit plenum. 25 Hæc
in proverbiis locutus sum vobis. Venit hora cum
jam non in proverbiis loquar vobis, sed palam de
Patre annuntiabo vobis: 26 in illo die in nomine
meo petetis: et non dico vobis quia ego rogabo
Patrem de vobis: 27 ipse enim Pater amat vos,
quia vos me amastis, et credidistis, quia ego a
Deo exivi. 28 Exivi a Patre, et veni in mundum:
iterum relinquo mundum, et vado ad Patrem. 29
Dicunt ei discipuli ejus: Ecce nunc palam loqueris,
et proverbium nullum dicis: 30 nunc scimus quia
scis omnia, et non opus est tibi ut quis te interroget:
in hoc credimus quia a Deo existi. 31 Respondit eis
Jesus: Modo creditis? 32 ecce venit hora, et jam
venit, ut dispergamini unusquisque in propria, et
me solum relinquatis: et non sum solus, quia Pater
mecum est. 33 Hæc locutus sum vobis, ut in me
pacem habeatis. In mundo pressuram habebitis: sed
confidite, ego vici mundum.

17 Hæc locutus est Jesus: et sublevatis oculis
in cælum, dixit: Pater, venit hora: clarifica
Filium tuum, ut Filius tuus clarificet te: 2 sicut
dedisti ei potestatem omnis carnis, ut omne, quod
dedisti ei, det eis vitam æternam. (aiōnios g166) 3
Hæc est autem vita æterna: ut cognoscant te, solum
Deum verum, et quem misisti Jesum Christum.
(aiōnios g166) 4 Ego te clarificavi super terram: opus
consummavi, quod dedisti mihi ut faciam: 5 et nunc
clarifica me tu, Pater, apud temetipsum, claritate
quam habui, priusquam mundus esset, apud te. 6
Manifestavi nomen tuum hominibus, quos dedisti
mihi de mundo: tui erant, et mihi eos dedisti: et
sermonem tuum servaverunt. 7 Nunc cognoverunt
quia omnia quæ dedisti mihi, abs te sunt: 8 quia
verba quæ dedisti mihi, dedi eis: et ipsi acceperunt,
et cognoverunt vere quia a te exivi, et crediderunt
quia tu me misisti. 9 Ego pro eis rogo; non pro
mundo rogo, sed pro his quos dedisti mihi: quia tui
sunt: 10 et mea omnia tua sunt, et tua mea sunt:
et clarificatus sum in eis. 11 Et jam non sum in
mundo, et hi in mundo sunt, et ego ad te venio.
Pater sancte, serva eos in nomine tuo, quos dedisti
mihi: ut sint unum, sicut et nos. 12 Cum essem
cum eis, ego servabam eos in nomine tuo. Quos
dedisti mihi, custodivi: et nemo ex eis periit, nisi
filius perditionis, ut Scriptura impleatur. 13 Nunc
autem ad te venio: et hæc loquor in mundo, ut
habeant gaudium meum impletum in semetipsis.
14 Ego dedi eis sermonem tuum, et mundus eos
odio habuit, quia non sunt de mundo, sicut et ego

non sum de mundo. 15 Non rogo ut tollas eos de
mundo, sed ut serves eos a malo. 16 De mundo
non sunt, sicut et ego non sum de mundo. 17
Sanctifica eos in veritate. Sermo tuus veritas est.
18 Sicut tu me misisti in mundum, et ego misi eos
in mundum: 19 et pro eis ego sanctifico meipsum:
ut sint et ipsi sanctificati in veritate. 20 Non pro
eis autem rogo tantum, sed et pro eis qui credituri
sunt per verbum eorum in me: 21 ut omnes unum
sint, sicut tu Pater in me, et ego in te, ut et ipsi
in nobis unum sint: ut credat mundus, quia tu me
misisti. 22 Et ego claritatem, quam dedisti mihi,
dedi eis: ut sint unum, sicut et nos unum sumus.
23 Ego in eis, et tu in me: ut sint consummati in
unum: et cognoscat mundus quia tu me misisti, et
dilexisti eos, sicut et me dilexisti. 24 Pater, quos
dedisti mihi, volo ut ubi sum ego, et illi sint mecum:
ut videant claritatem meam, quam dedisti mihi:
quia dilexisti me ante constitutionem mundi. 25
Pater juste, mundus te non cognovit, ego autem te
cognovi: et hi cognoverunt, quia tu me misisti. 26
Et notum feci eis nomen tuum, et notum faciam: ut
dilectio, qua dilexisti me, in ipsis sit, et ego in ipsis.

18 Hæc cum dixisset Jesus, egressus est cum
discipulis suis trans torrentem Cedron, ubi
erat hortus, in quem introivit ipse, et discipuli
ejus. 2 Sciebat autem et Judas, qui tradebat eum,
locum: quia frequenter Jesus convenerat illuc
cum discipulis suis. 3 Judas ergo cum accepisset
cohortem, et a pontificibus et pharisæis ministros,
venit illuc cum laternis, et facibus, et armis. 4
Jesus itaque sciens omnia quæ ventura erant super
eum, processit, et dixit eis: Quem quæritis? 5
Responderunt ei: Jesum Nazarenum. Dicit eis Jesus:
Ego sum. Stabat autem et Judas, qui tradebat eum,
cum ipsis. 6 Ut ergo dixit eis: Ego sum: abierunt
retrorsum, et ceciderunt in terram. 7 Iterum
ergo interrogavit eos: Quem quæritis? Illi autem
dixerunt: Jesum Nazarenum. 8 Respondit Jesus:
Dixi vobis, quia ego sum: si ergo me quæritis, sinite
hos abire. 9 Ut impleretur sermo, quem dixit: Quia
quos dedisti mihi, non perdidi ex eis quemquam. 10
Simon ergo Petrus habens gladium eduxit eum: et
percussit pontificis servum, et abscidit auriculam
ejus dexteram. Erat autem nomen servo Malchus.
11 Dixit ergo Jesus Petro: Mitte gladium tuum in
vaginam. Calicem, quem dedit mihi Pater, non
bibam illum? 12 Cohors ergo, et tribunus, et ministri
Judæorum comprehenderunt Jesum, et ligaverunt
eum. 13 Et adduxerunt eum ad Annam primum:
erat enim socer Caiphæ, qui erat pontifex anni
illius. 14 Erat autem Caiphas, qui consilium dederat
Judæis: Quia expedit unum hominem mori pro
populo. 15 Sequebatur autem Jesum Simon Petrus,
et alius discipulus. Discipulus autem ille erat notus
pontifici, et introivit cum Jesu in atrium pontificis.
16 Petrus autem stabat ad ostium foris. Exivit ergo
discipulus alius, qui erat notus pontifici, et dixit
ostiariæ: et introduxit Petrum. 17 Dicit ergo Petro
ancilla ostiaria: Numquid et tu ex discipulis es
hominis istius? Dicit ille: Non sum. 18 Stabant
autem servi et ministri ad prunas, quia frigus
erat, et calefaciebant se: erat autem cum eis et
Petrus stans, et calefaciens se. 19 Pontifex ergo
interrogavit Jesum de discipulis suis, et de doctrina
ejus. 20 Respondit ei Jesus: Ego palam locutus sum
mundo: ego semper docui in synagoga, et in templo,
quo omnes Judæi conveniunt, et in occulto locutus
sum nihil. 21 Quid me interrogas? interroga eos
qui audierunt quid locutus sim ipsis: ecce hi sciunt
quæ dixerim ego. 22 Hæc autem cum dixisset, unus
assistens ministrorum dedit alapam Jesu, dicens: Sic
respondes pontifici? 23 Respondit ei Jesus: Si male
locutus sum, testimonium perhibe de malo: si autem
bene, quid me cædis? 24 Et misit eum Annas ligatum
ad Caipham pontificem. 25 Erat autem Simon Petrus
stans, et calefaciens se. Dixerunt ergo ei: Numquid
et tu ex discipulis ejus es? Negavit ille, et dixit: Non
sum. 26 Dicit ei unus ex servis pontificis, cognatus
ejus, cujus abscidit Petrus auriculam: Nonne ego
te vidi in horto cum illo? 27 Iterum ergo negavit
Petrus: et statim gallus cantavit. 28 Adducunt
ergo Jesum a Caipha in prætorium. Erat autem
mane: et ipsi non introierunt in prætorium, ut
non contaminarentur, sed ut manducarent Pascha.
29 Exivit ergo Pilatus ad eos foras, et dixit: Quam
accusationem affertis adversus hominem hunc?
30 Responderunt, et dixerunt ei: Si non esset hic
malefactor, non tibi tradidissemus eum. 31 Dixit
ergo eis Pilatus: Accipite eum vos, et secundum
legem vestram judicate eum. Dixerunt ergo ei
Judæi: Nobis non licet interficere quemquam. 32
Ut sermo Jesu impleretur, quem dixit, significans
qua morte esset moriturus. 33 Introivit ergo iterum
in prætorium Pilatus: et vocavit Jesum, et dixit
ei: Tu es rex Judæorum? 34 Respondit Jesus: A
temetipso hoc dicis, an alii dixerunt tibi de me? 35
Respondit Pilatus: Numquid ego Judæus sum? gens
tua et pontifices tradiderunt te mihi: quid fecisti?
36 Respondit Jesus: Regnum meum non est de hoc
mundo. Si ex hoc mundo esset regnum meum,
ministri mei utique decertarent ut non traderer
Judæis: nunc autem regnum meum non est hinc. 37
Dixit itaque ei Pilatus: Ergo rex es tu? Respondit
Jesus: Tu dicis quia rex sum ego. Ego in hoc natus

sum, et ad hoc veni in mundum, ut testimonium
perhibeam veritati: omnis qui est ex veritate, audit
vocem meam. 38 Dicit ei Pilatus: Quid est veritas?
Et cum hoc dixisset, iterum exivit ad Judæos, et
dicit eis: Ego nullam invenio in eo causam. 39
Est autem consuetudo vobis ut unum dimittam
vobis in Pascha: vultis ergo dimittam vobis regem
Judæorum? 40 Clamaverunt ergo rursum omnes,
dicentes: Non hunc, sed Barabbam. Erat autem
Barabbas latro.

19 Tunc ergo apprehendit Pilatus Jesum, et
flagellavit. 2 Et milites plectentes coronam de
spinis, imposuerunt capiti ejus: et veste purpurea
circumdederunt eum. 3 Et veniebant ad eum, et
dicebant: Ave, rex Judæorum: et dabant ei alapas. 4
Exivit ergo iterum Pilatus foras, et dicit eis: Ecce
adduco vobis eum foras, ut cognoscatis quia nullam
invenio in eo causam. 5 (Exivit ergo Jesus portans
coronam spineam, et purpureum vestimentum.)
Et dicit eis: Ecce homo. 6 Cum ergo vidissent
eum pontifices et ministri, clamabant, dicentes:
Crucifige, crucifige eum. Dicit eis Pilatus: Accipite
eum vos, et crucifigite: ego enim non invenio in
eo causam. 7 Responderunt ei Judæi: Nos legem
habemus, et secundum legem debet mori, quia
Filium Dei se fecit. 8 Cum ergo audisset Pilatus
hunc sermonem, magis timuit. 9 Et ingressus est
prætorium iterum: et dixit ad Jesum: Unde es
tu? Jesus autem responsum non dedit ei. 10 Dicit
ergo ei Pilatus: Mihi non loqueris? nescis quia
potestatem habeo crucifigere te, et potestatem
habeo dimittere te? 11 Respondit Jesus: Non haberes
potestatem adversum me ullam, nisi tibi datum
esset desuper. Propterea qui me tradidit tibi, majus
peccatum habet. 12 Et exinde quærebat Pilatus
dimittere eum. Judæi autem clamabant dicentes: Si
hunc dimittis, non es amicus Cæsaris. Omnis enim
qui se regem facit, contradicit Cæsari. 13 Pilatus
autem cum audisset hos sermones, adduxit foras
Jesum: et sedit pro tribunali, in loco qui dicitur
Lithostrotos, hebraice autem Gabbatha. 14 Erat
autem parasceve Paschæ, hora quasi sexta, et dicit
Judæis: Ecce rex vester. 15 Illi autem clamabant:
Tolle, tolle, crucifige eum. Dicit eis Pilatus: Regem
vestrum crucifigam? Responderunt pontifices: Non
habemus regem, nisi Cæsarem. 16 Tunc ergo tradidit
eis illum ut crucifigeretur. Susceperunt autem
Jesum, et eduxerunt. 17 Et bajulans sibi crucem
exivit in eum, qui dicitur Calvariæ locum, hebraice
autem Golgotha: 18 ubi crucifixerunt eum, et
cum eo alios duos hinc et hinc, medium autem
Jesum. 19 Scripsit autem et titulum Pilatus, et
posuit super crucem. Erat autem scriptum: Jesus
Nazarenus, Rex Judæorum. 20 Hunc ergo titulum
multi Judæorum legerunt: quia prope civitatem
erat locus, ubi crucifixus est Jesus, et erat scriptum
hebraice, græce, et latine. 21 Dicebant ergo Pilato
pontifices Judæorum: Noli scribere: Rex Judæorum:
sed quia ipse dixit: Rex sum Judæorum. 22 Respondit
Pilatus: Quod scripsi, scripsi. 23 Milites ergo cum
crucifixissent eum, acceperunt vestimenta ejus (et
fecerunt quatuor partes, unicuique militi partem)
et tunicam. Erat autem tunica inconsutilis, desuper
contexta per totum. 24 Dixerunt ergo ad invicem:
Non scindamus eam, sed sortiamur de illa cujus
sit. Ut Scriptura impleretur, dicens: Partiti sunt
vestimenta mea sibi: et in vestem meam miserunt
sortem. Et milites quidem hæc fecerunt. 25 Stabant
autem juxta crucem Jesu mater ejus, et soror matris
ejus, Maria Cleophæ, et Maria Magdalene. 26 Cum
vidisset ergo Jesus matrem, et discipulum stantem,
quem diligebat, dicit matri suæ: Mulier, ecce filius
tuus. 27 Deinde dicit discipulo: Ecce mater tua.
Et ex illa hora accepit eam discipulus in sua. 28
Postea sciens Jesus quia omnia consummata sunt, ut
consummaretur Scriptura, dixit: Sitio. 29 Vas ergo
erat positum aceto plenum. Illi autem spongiam
plenam aceto, hyssopo circumponentes, obtulerunt
ori ejus. 30 Cum ergo accepisset Jesus acetum,
dixit: Consummatum est. Et inclinato capite tradidit
spiritum. 31 Judæi ergo (quoniam parasceve erat)
ut non remanerent in cruce corpora sabbato (erat
enim magnus dies ille sabbati), rogaverunt Pilatum
ut frangerentur eorum crura, et tollerentur. 32
Venerunt ergo milites: et primi quidem fregerunt
crura, et alterius, qui crucifixus est cum eo. 33
Ad Jesum autem cum venissent, ut viderunt eum
jam mortuum, non fregerunt ejus crura, 34 sed
unus militum lancea latus ejus aperuit, et continuo
exivit sanguis et aqua. 35 Et qui vidit, testimonium
perhibuit: et verum est testimonium ejus. Et ille
scit quia vera dicit: ut et vos credatis. 36 Facta
sunt enim hæc ut Scriptura impleretur: Os non
comminuetis ex eo. 37 Et iterum alia Scriptura dicit:
Videbunt in quem transfixerunt. 38 Post hæc autem
rogavit Pilatum Joseph ab Arimathæa (eo quod esset
discipulus Jesu, occultus autem propter metum
Judæorum), ut tolleret corpus Jesu. Et permisit
Pilatus. Venit ergo, et tulit corpus Jesu. 39 Venit
autem et Nicodemus, qui venerat ad Jesum nocte
primum, ferens mixturam myrrhæ et aloës, quasi
libras centum. 40 Acceperunt ergo corpus Jesu,
et ligaverunt illud linteis cum aromatibus, sicut
mos est Judæis sepelire. 41 Erat autem in loco, ubi
crucifixus est, hortus: et in horto monumentum

novum, in quo nondum quisquam positus erat. 42
Ibi ergo propter parasceven Judæorum, quia juxta
erat monumentum, posuerunt Jesum.

20 Una autem sabbati, Maria Magdalene venit
mane, cum adhuc tenebræ essent, ad
monumentum: et vidit lapidem sublatum a
monumento. 2 Cucurrit ergo, et venit ad Simonem
Petrum, et ad alium discipulum, quem amabat Jesus,
et dicit illis: Tulerunt Dominum de monumento,
et nescimus ubi posuerunt eum. 3 Exiit ergo
Petrus, et ille alius discipulus, et venerunt ad
monumentum. 4 Currebant autem duo simul, et ille
alius discipulus præcucurrit citius Petro, et venit
primus ad monumentum. 5 Et cum se inclinasset,
vidit posita linteamina: non tamen introivit. 6
Venit ergo Simon Petrus sequens eum, et introivit
in monumentum, et vidit linteamina posita, 7 et
sudarium, quod fuerat super caput ejus, non cum
linteaminibus positum, sed separatim involutum in
unum locum. 8 Tunc ergo introivit et ille discipulus
qui venerat primus ad monumentum: et vidit, et
credidit: 9 nondum enim sciebant Scripturam, quia
oportebat eum a mortuis resurgere. 10 Abierunt
ergo iterum discipuli ad semetipsos. 11 Maria autem
stabat ad monumentum foris, plorans. Dum ergo
fleret, inclinavit se, et prospexit in monumentum:
12 et vidit duos angelos in albis sedentes, unum ad
caput, et unum ad pedes, ubi positum fuerat corpus
Jesu. 13 Dicunt ei illi: Mulier, quid ploras? Dicit
eis: Quia tulerunt Dominum meum: et nescio ubi
posuerunt eum. 14 Hæc cum dixisset, conversa est
retrorsum, et vidit Jesum stantem: et non sciebat
quia Jesus est. 15 Dicit ei Jesus: Mulier, quid ploras?
quem quæris? Illa existimans quia hortulanus esset,
dicit ei: Domine, si tu sustulisti eum, dicito mihi
ubi posuisti eum, et ego eum tollam. 16 Dicit ei
Jesus: Maria. Conversa illa, dicit ei: Rabboni (quod
dicitur Magister). 17 Dicit ei Jesus: Noli me tangere,
nondum enim ascendi ad Patrem meum: vade autem
ad fratres meos, et dic eis: Ascendo ad Patrem
meum, et Patrem vestrum, Deum meum, et Deum
vestrum. 18 Venit Maria Magdalene annuntians
discipulis: Quia vidi Dominum, et hæc dixit mihi. 19
Cum ergo sero esset die illo, una sabbatorum, et
fores essent clausæ, ubi erant discipuli congregati
propter metum Judæorum: venit Jesus, et stetit
in medio, et dixit eis: Pax vobis. 20 Et cum hoc
dixisset, ostendit eis manus et latus. Gavisi sunt
ergo discipuli, viso Domino. 21 Dixit ergo eis
iterum: Pax vobis. Sicut misit me Pater, et ego
mitto vos. 22 Hæc cum dixisset, insufflavit, et
dixit eis: Accipite Spiritum Sanctum: 23 quorum
remiseritis peccata, remittuntur eis: et quorum
retinueritis, retenta sunt. 24 Thomas autem unus
ex duodecim, qui dicitur Didymus, non erat cum
eis quando venit Jesus. 25 Dixerunt ergo ei alii
discipuli: Vidimus Dominum. Ille autem dixit eis:
Nisi videro in manibus ejus fixuram clavorum,
et mittam digitum meum in locum clavorum, et
mittam manum meam in latus ejus, non credam.
26 Et post dies octo, iterum erant discipuli ejus
intus, et Thomas cum eis. Venit Jesus januis clausis,
et stetit in medio, et dixit: Pax vobis. 27 Deinde
dicit Thomæ: Infer digitum tuum huc, et vide
manus meas, et affer manum tuam, et mitte in
latus meum: et noli esse incredulus, sed fidelis. 28
Respondit Thomas, et dixit ei: Dominus meus et
Deus meus. 29 Dixit ei Jesus: Quia vidisti me, Thoma,
credidisti: beati qui non viderunt, et crediderunt. 30
Multa quidem et alia signa fecit Jesus in conspectu
discipulorum suorum, quæ non sunt scripta in libro
hoc. 31 Hæc autem scripta sunt ut credatis, quia
Jesus est Christus Filius Dei: et ut credentes, vitam
habeatis in nomine ejus.

21 Postea manifestavit se iterum Jesus discipulis
ad mare Tiberiadis. Manifestavit autem sic: 2
erant simul Simon Petrus, et Thomas, qui dicitur
Didymus, et Nathanaël, qui erat a Cana Galilææ, et
filii Zebedæi, et alii ex discipulis ejus duo. 3 Dicit
eis Simon Petrus: Vado piscari. Dicunt ei: Venimus
et nos tecum. Et exierunt, et ascenderunt in navim:
et illa nocte nihil prendiderunt. 4 Mane autem
facto stetit Jesus in littore: non tamen cognoverunt
discipuli quia Jesus est. 5 Dixit ergo eis Jesus: Pueri,
numquid pulmentarium habetis? Responderunt ei:
Non. 6 Dicit eis: Mittite in dexteram navigii rete,
et invenietis. Miserunt ergo: et jam non valebant
illud trahere præ multitudine piscium. 7 Dixit ergo
discipulus ille, quem diligebat Jesus, Petro: Dominus
est. Simon Petrus cum audisset quia Dominus est,
tunica succinxit se (erat enim nudus) et misit se in
mare. 8 Alii autem discipuli navigio venerunt (non
enim longe erant a terra, sed quasi cubitis ducentis),
trahentes rete piscium. 9 Ut ergo descenderunt
in terram, viderunt prunas positas, et piscem
superpositum, et panem. 10 Dicit eis Jesus: Afferte
de piscibus, quos prendidistis nunc. 11 Ascendit
Simon Petrus et traxit rete in terram, plenum
magnis piscibus centum quinquaginta tribus. Et cum
tanti essent, non est scissum rete. 12 Dicit eis Jesus:
Venite, prandete. Et nemo audebat discumbentium
interrogare eum: Tu quis es? scientes, quia Dominus
est. 13 Et venit Jesus, et accipit panem, et dat eis, et
piscem similiter. 14 Hoc jam tertio manifestatus est

Jesus discipulis suis cum resurrexisset a mortuis.
15 Cum ergo prandissent, dicit Simoni Petro Jesus:
Simon Joannis, diligis me plus his? Dicit ei: Etiam
Domine, tu scis quia amo te. Dicit ei: Pasce agnos
meos. **16** Dicit ei iterum: Simon Joannis, diligis
me? Ait illi: Etiam Domine, tu scis quia amo te.
Dicit ei: Pasce agnos meos. **17** Dicit ei tertio: Simon
Joannis, amas me? Contristatus est Petrus, quia
dixit ei tertio: Amas me? et dixit ei: Domine, tu
omnia nosti, tu scis quia amo te. Dixit ei: Pasce
oves meas. **18** Amen, amen dico tibi: cum esses
junior, cingebas te, et ambulabas ubi volebas: cum
autem senueris, extendes manus tuas, et alius te
cinget, et ducet quo tu non vis. **19** Hoc autem dixit
significans qua morte clarificaturus esset Deum. Et
cum hoc dixisset, dicit ei: Sequere me. **20** Conversus
Petrus vidit illum discipulum, quem diligebat Jesus,
sequentem, qui et recubuit in cœna super pectus
ejus, et dixit: Domine, quis est qui tradet te? **21**
Hunc ergo cum vidisset Petrus, dixit Jesu: Domine,
hic autem quid? **22** Dicit ei Jesus: Sic eum volo
manere donec veniam, quid ad te? tu me sequere.
23 Exiit ergo sermo iste inter fratres quia discipulus
ille non moritur. Et non dixit ei Jesus: Non moritur,
sed: Sic eum volo manere donec veniam, quid ad te?
24 Hic est discipulus ille qui testimonium perhibet
de his, et scripsit hæc: et scimus quia verum est
testimonium ejus. **25** Sunt autem et alia multa quæ
fecit Jesus: quæ si scribantur per singula, nec ipsum
arbitror mundum capere posse eos, qui scribendi
sunt, libros.

Actuum Apostolorum

1 Primum quidem sermonem feci de omnibus, o
Theophile, quæ cœpit Jesus facere et docere **2**
usque in diem qua præcipiens Apostolis per Spiritum
Sanctum, quos elegit, assumptus est: **3** quibus et
præbuit seipsum vivum post passionem suam in
multis argumentis, per dies quadraginta apparens
eis, et loquens de regno Dei. **4** Et convescens,
præcepit eis ab Jerosolymis ne discederent, sed
exspectarent promissionem Patris, quam audistis
(inquit) per os meum: **5** quia Joannes quidem
baptizavit aqua, vos autem baptizabimini Spiritu
Sancto non post multos hos dies. **6** Igitur qui
convenerant, interrogabant eum, dicentes: Domine,
si in tempore hoc restitues regnum Israël? **7** Dixit
autem eis: Non est vestrum nosse tempora vel
momenta quæ Pater posuit in sua potestate: **8** sed
accipietis virtutem supervenientis Spiritus Sancti
in vos, et eritis mihi testes in Jerusalem, et in
omni Judæa, et Samaria, et usque ad ultimum
terræ. **9** Et cum hæc dixisset, videntibus illis,
elevatus est: et nubes suscepit eum ab oculis eorum.
10 Cumque intuerentur in cælum euntem illum,
ecce duo viri astiterunt juxta illos in vestibus
albis, **11** qui et dixerunt: Viri Galilæi, quid statis
aspicientes in cælum? Hic Jesus, qui assumptus
est a vobis in cælum, sic veniet quemadmodum
vidistis eum euntem in cælum. **12** Tunc reversi
sunt Jerosolymam a monte qui vocatur Oliveti,
qui est juxta Jerusalem, sabbati habens iter. **13** Et
cum introissent in cœnaculum, ascenderunt ubi
manebant Petrus, et Joannes, Jacobus, et Andreas,
Philippus, et Thomas, Bartholomæus, et Matthæus,
Jacobus Alphæi, et Simon Zelotes, et Judas Jacobi.
14 Hi omnes erant perseverantes unanimiter in
oratione cum mulieribus, et Maria matre Jesu,
et fratribus ejus. **15** In diebus illis, exsurgens
Petrus in medio fratrum, dixit (erat autem turba
hominum simul, fere centum viginti): **16** Viri
fratres, oportet impleri Scripturam quam prædixit
Spiritus Sanctus per os David de Juda, qui fuit
dux eorum qui comprehenderunt Jesum: **17** qui
connumeratus erat in nobis, et sortitus est sortem
ministerii hujus. **18** Et hic quidem possedit agrum
de mercede iniquitatis, et suspensus crepuit medius:
et diffusa sunt omnia viscera ejus. **19** Et notum
factum est omnibus habitantibus Jerusalem, ita ut
appellaretur ager ille, lingua eorum, Haceldama,
hoc est, ager sanguinis. **20** Scriptum est enim in libro
Psalmorum: Fiat commoratio eorum deserta, et non
sit qui inhabitet in ea: et episcopatum ejus accipiat
alter. **21** Oportet ergo ex his viris qui nobiscum
sunt congregati in omni tempore quo intravit et
exivit inter nos Dominus Jesus, **22** incipiens a
baptismate Joannis usque in diem qua assumptus
est a nobis, testem resurrectionis ejus nobiscum
fieri unum ex istis. **23** Et statuerunt duos, Joseph, qui
vocabatur Barsabas, qui cognominatus est Justus, et
Mathiam. **24** Et orantes dixerunt: Tu Domine, qui
corda nosti omnium, ostende quem elegeris ex his
duobus unum, **25** accipere locum ministerii hujus
et apostolatus, de quo prævaricatus est Judas ut
abiret in locum suum. **26** Et dederunt sortes eis, et
cecidit sors super Mathiam: et annumeratus est
cum undecim Apostolis.

2 Et cum complerentur dies Pentecostes, erant
omnes pariter in eodem loco: **2** et factus est
repente de cælo sonus, tamquam advenientis
spiritus vehementis, et replevit totam domum ubi
erant sedentes. **3** Et apparuerunt illis dispertitæ
linguæ tamquam ignis, seditque supra singulos
eorum: **4** et repleti sunt omnes Spiritu Sancto, et
cœperunt loqui variis linguis, prout Spiritus Sanctus
dabat eloqui illis. **5** Erant autem in Jerusalem
habitantes Judæi, viri religiosi ex omni natione quæ
sub cælo est. **6** Facta autem hac voce, convenit
multitudo, et mente confusa est, quoniam audiebat
unusquisque lingua sua illos loquentes. **7** Stupebant
autem omnes, et mirabantur, dicentes: Nonne ecce
omnes isti qui loquuntur, Galilæi sunt? **8** et quomodo
nos audivimus unusquisque linguam nostram in qua
nati sumus? **9** Parthi, et Medi, et Ælamitæ, et qui
habitant Mespotamiam, Judæam, et Cappadociam,
Pontum, et Asiam, **10** Phrygiam, et Pamphyliam,
Ægyptum, et partes Libyæ quæ est circa Cyrenen:
et advenæ Romani, **11** Judæi quoque, et Proselyti,
Cretes, et Arabes: audivimus eos loquentes nostris
linguis magnalia Dei. **12** Stupebant autem omnes,
et mirabantur ad invicem, dicentes: Quidnam vult
hoc esse? **13** Alii autem irridentes dicebant: Quia
musto pleni sunt isti. **14** Stans autem Petrus cum
undecim, levavit vocem suam, et locutus est eis:
Viri Judæi, et qui habitatis Jerusalem universi, hoc
vobis notum sit, et auribus percipite verba mea. **15**
Non enim, sicut vos æstimatis, hi ebrii sunt, cum
sit hora diei tertia: **16** sed hoc est quod dictum
est per prophetam Joël: **17** Et erit in novissimis
diebus, dicit Dominus, effundam de Spiritu meo
super omnem carnem: et prophetabunt filii vestri
et filiæ vestræ, et juvenes vestri visiones videbunt,
et seniores vestri somnia somniabunt. **18** Et quidem

super servos meos, et super ancillas meas, in diebus
illis effundam de Spiritu meo, et prophetabunt: **19**
et dabo prodigia in cælo sursum, et signa in terra
deorsum, sanguinem, et ignem, et vaporem fumi: **20**
sol convertetur in tenebras, et luna in sanguinem,
antequam veniat dies Domini magnus et manifestus.
21 Et erit: omnis quicumque invocaverit nomen
Domini, salvus erit. **22** Viri Israëlitæ, audite verba
hæc: Jesum Nazarenum, virum approbatum a Deo
in vobis, virtutibus, et prodigiis, et signis, quæ fecit
Deus per illum in medio vestri, sicut et vos scitis: **23**
hunc, definito consilio et præscientia Dei traditum,
per manus iniquorum affligentes interemistis: **24**
quem Deus suscitavit, solutis doloribus inferni,
juxta quod impossibile erat teneri illum ab eo.
(questioned) **25** David enim dicit in eum: Providebam
Dominum in conspectu meo semper: quoniam a
dextris est mihi, ne commovear: **26** propter hoc
lætatum est cor meum, et exsultavit lingua mea,
insuper et caro mea requiescet in spe: **27** quoniam
non derelinques animam meam in inferno, nec
dabis sanctum tuum videre corruptionem. **(Hadēs
g86)** **28** Notas mihi fecisti vias vitæ: et replebis
me jucunditate cum facie tua. **29** Viri fratres,
liceat audenter dicere ad vos de patriarcha David,
quoniam defunctus est, et sepultus: et sepulchrum
ejus est apud nos usque in hodiernum diem. **30**
Propheta igitur cum esset, et sciret quia jurejurando
jurasset illi Deus de fructu lumbi ejus sedere
super sedem ejus: **31** providens locutus est de
resurrectione Christi, quia neque derelictus est in
inferno, neque caro ejus vidit corruptionem. **(Hadēs
g86)** **32** Hunc Jesum resuscitavit Deus, cujus omnes
nos testes sumus. **33** Dextera igitur Dei exaltatus, et
promissione Spiritus Sancti accepta a Patre, effudit
hunc, quem vos videtis et auditis. **34** Non enim
David ascendit in cælum: dixit autem ipse: Dixit
Dominus Domino meo: Sede a dextris meis, **35** donec
ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum.
36 Certissime sciat ergo omnis domus Israël, quia
et Dominum eum et Christum fecit Deus hunc
Jesum, quem vos crucifixistis. **37** His autem auditis,
compuncti sunt corde, et dixerunt ad Petrum et ad
reliquos Apostolos: Quid faciemus, viri fratres? **38**
Petrus vero ad illos: Pœnitentiam, inquit, agite, et
baptizetur unusquisque vestrum in nomine Jesu
Christi in remissionem peccatorum vestrorum: et
accipietis donum Spiritus Sancti. **39** Vobis enim
est repromissio, et filiis vestris, et omnibus qui
longe sunt, quoscumque advocaverit Dominus Deus
noster. **40** Aliis etiam verbis plurimis testificatus
est, et exhortabatur eos, dicens: Salvamini a
generatione ista prava. **41** Qui ergo receperunt
sermonem ejus, baptizati sunt: et appositæ sunt
in die illa animæ circiter tria millia. **42** Erant
autem perseverantes in doctrina Apostolorum, et
communicatione fractionis panis, et orationibus.
43 Fiebat autem omni animæ timor: multa quoque
prodigia et signa per Apostolos in Jerusalem fiebant,
et metus erat magnus in universis. **44** Omnes
etiam qui credebant, erant pariter, et habebant
omnia communia. **45** Possessiones et substantias
vendebant, et dividebant illa omnibus, prout
cuique opus erat. **46** Quotidie quoque perdurantes
unanimiter in templo, et frangentes circa domos
panem, sumebant cibum cum exsultatione et
simplicitate cordis, **47** collaudantes Deum et
habentes gratiam ad omnem plebem. Dominus
autem augebat qui salvi fierent quotidie in idipsum.

3 Petrus autem et Joannes ascendebant in templum
ad horam orationis nonam. **2** Et quidam vir,
qui erat claudus ex utero matris suæ, bajulabatur:
quem ponebant quotidie ad portam templi, quæ
dicitur Speciosa, ut peteret eleemosynam ab
introëuntibus in templum. **3** Is cum vidisset Petrum
et Joannem incipientes introire in templum, rogabat
ut eleemosynam acciperet. **4** Intuens autem in
eum Petrus cum Joanne, dixit: Respice in nos.
5 At ille intendebat in eos, sperans se aliquid
accepturum ab eis. **6** Petrus autem dixit: Argentum
et aurum non est mihi: quod autem habeo, hoc
tibi do: in nomine Jesu Christi Nazareni surge,
et ambula. **7** Et apprehensa manu ejus dextera,
allevavit eum, et protinus consolidatæ sunt bases
ejus et plantæ. **8** Et exiliens stetit, et ambulabat: et
intravit cum illis in templum ambulans, et exiliens,
et laudans Deum. **9** Et vidit omnis populus eum
ambulantem et laudantem Deum. **10** Cognoscebant
autem illum, quod ipse erat qui ad eleemosynam
sedebat ad Speciosam portam templi: et impleti
sunt stupore et extasi in eo quod contigerat illi. **11**
Cum teneret autem Petrum et Joannem, cucurrit
omnis populus ad eos ad porticum quæ appellatur
Salomonis, stupentes. **12** Videns autem Petrus,
respondit ad populum: Viri Israëlitæ, quid miramini
in hoc, aut nos quid intuemini, quasi nostra virtute
aut potestate fecerimus hunc ambulare? **13** Deus
Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob, Deus patrum
nostrorum glorificavit filium suum Jesum, quem
vos quidem tradidistis, et negastis ante faciem
Pilati, judicante illo dimitti. **14** Vos autem sanctum
et justum negastis, et petistis virum homicidam
donari vobis: **15** auctorem vero vitæ interfecistis,
quem Deus suscitavit a mortuis, cujus nos testes
sumus. **16** Et in fide nominis ejus, hunc quem vos

vidistis et nostis, confirmavit nomen ejus: et fides,
quæ per eum est, dedit integram sanitatem istam
in conspectu omnium vestrum. 17 Et nunc, fratres,
scio quia per ignorantiam fecistis, sicut et principes
vestri. 18 Deus autem, quæ prænuntiavit per os
omnium prophetarum, pati Christum suum, sic
implevit. 19 Pœnitemini igitur et convertimini,
ut deleantur peccata vestra: 20 ut cum venerint
tempora refrigerii a conspectu Domini, et miserit
eum qui prædicatus est vobis, Jesum Christum,
21 quem oportet quidem cælum suscipere usque
in tempora restitutionis omnium quæ locutus
est Deus per os sanctorum suorum a sæculo
prophetarum. (aiōn g165) 22 Moyses quidem dixit:
Quoniam prophetam suscitabit vobis Dominus Deus
vester de fratribus vestris, tamquam me: ipsum
audietis juxta omnia quæcumque locutus fuerit
vobis. 23 Erit autem: omnis anima quæ non audierit
prophetam illum, exterminabitur de plebe. 24 Et
omnes prophetæ, a Samuel et deinceps, qui locuti
sunt, annuntiaverunt dies istos. 25 Vos estis filii
prophetarum, et testamenti quod disposuit Deus ad
patres nostros, dicens ad Abraham: Et in semine
tuo benedicentur omnes familiæ terræ. 26 Vobis
primum Deus suscitans filium suum, misit eum
benedicentem vobis: ut convertat se unusquisque a
nequitia sua.

4 Loquentibus autem illis ad populum,
supervenerunt sacerdotes, et magistratus
templi, et sadducæi, 2 dolentes quod docerent
populum, et annuntiarent in Jesu resurrectionem
ex mortuis: 3 et injecerunt in eos manus, et
posuerunt eos in custodiam in crastinum: erat enim
jam vespera. 4 Multi autem eorum qui audierant
verbum, crediderunt: et factus est numerus
virorum quinque millia. 5 Factum est autem in
crastinum, ut congregarentur principes eorum,
et seniores, et scribæ, in Jerusalem: 6 et Annas
princeps sacerdotum, et Caiphas, et Joannes, et
Alexander, et quotquot erant de genere sacerdotali.
7 Et statuentes eos in medio, interrogabant: In
qua virtute, aut in quo nomine fecistis hoc vos? 8
Tunc repletus Spiritu Sancto Petrus, dixit ad eos:
Principes populi, et seniores, audite: 9 si nos hodie
dijudicamur in benefacto hominis infirmi, in quo
iste salvus factus est, 10 notum sit omnibus vobis,
et omni plebi Israël, quia in nomine Domini nostri
Jesu Christi Nazareni, quem vos crucifixistis, quem
Deus suscitavit a mortuis, in hoc iste astat coram
vobis sanus. 11 Hic est lapis qui reprobatus est a
vobis ædificantibus, qui factus est in caput anguli:
12 et non est in alio aliquo salus. Nec enim aliud
nomen est sub cælo datum hominibus, in quo
oporteat nos salvos fieri. 13 Videntes autem Petri
constantiam, et Joannis, comperto quod homines
essent sine litteris, et idiotæ, admirabantur, et
cognoscebant eos quoniam cum Jesu fuerant: 14
hominem quoque videntes stantem cum eis, qui
curatus fuerat, nihil poterant contradicere. 15
Jusserunt autem eos foras extra concilium secedere:
et conferebant ad invicem, 16 dicentes: Quid
faciemus hominibus istis? quoniam quidem notum
signum factum est per eos omnibus habitantibus
Jerusalem: manifestum est, et non possumus
negare. 17 Sed ne amplius divulgetur in populum,
comminemur eis ne ultra loquantur in nomine hoc
ulli hominum. 18 Et vocantes eos, denuntiaverunt
ne omnino loquerentur neque docerent in nomine
Jesu. 19 Petrus vero et Joannes respondentes,
dixerunt ad eos: Si justum est in conspectu Dei
vos potius audire quam Deum, judicate. 20 Non
enim possumus quæ vidimus et audivimus non
loqui. 21 At illi comminantes dimiserunt eos,
non invenientes quomodo punirent eos propter
populum: quia omnes clarificabant id quod factum
fuerat in eo quod acciderat. 22 Annorum enim erat
amplius quadraginta homo, in quo factum fuerat
signum istud sanitatis. 23 Dimissi autem venerunt
ad suos, et annuntiaverunt eis quanta ad eos
principes sacerdotum et seniores dixissent. 24 Qui
cum audissent, unanimiter levaverunt vocem ad
Deum, et dixerunt: Domine, tu es qui fecisti cælum
et terram, mare et omnia quæ in eis sunt: 25 qui
Spiritu Sancto per os patris nostri David pueri tui
dixisti: Quare fremuerunt gentes, et populi meditati
sunt inania? 26 Astiterunt reges terræ, et principes
convenerunt in unum adversus Dominum, et
adversus Christum ejus. 27 Convenerunt enim
vere in civitate ista adversus sanctum puerum
tuum Jesum, quem unxisti, Herodes et Pontius
Pilatus, cum gentibus et populis Israël, 28 facere
quæ manus tua et consilium tuum decreverunt
fieri. 29 Et nunc, Domine, respice in minas eorum,
et da servis tuis cum omni fiducia loqui verbum
tuum, 30 in eo quod manum tuam extendas ad
sanitates, et signa, et prodigia fieri per nomen
sancti filii tui Jesu. 31 Et cum orassent, motus est
locus in quo erant congregati: et repleti sunt omnes
Spiritu Sancto, et loquebantur verbum Dei cum
fiducia. 32 Multitudinis autem credentium erat
cor unum et anima una: nec quisquam eorum quæ
possidebat, aliquid suum esse dicebat, sed erant illis
omnia communia. 33 Et virtute magna reddebant
Apostoli testimonium resurrectionis Jesu Christi
Domini nostri: et gratia magna erat in omnibus

illis. 34 Neque enim quisquam egens erat inter illos.
Quotquot enim possessores agrorum aut domorum
erant, vendentes afferebant pretia eorum quæ
vendebant, 35 et ponebant ante pedes Apostolorum.
Dividebatur autem singulis prout cuique opus
erat. 36 Joseph autem, qui cognominatus est
Barnabas ab Apostolis (quod est interpretatum,
Filius consolationis), Levites, Cyprius genere,
37 cum haberet agrum, vendidit eum, et attulit
pretium, et posuit ante pedes Apostolorum.

5 Vir autem quidam nomine Ananias, cum Saphira
uxore suo vendidit agrum, 2 et fraudavit de
pretio agri, conscia uxore sua: et afferens partem
quamdam, ad pedes Apostolorum posuit. 3 Dixit
autem Petrus: Anania, cur tentavit Satanas cor
tuum, mentiri te Spiritui Sancto, et fraudare de
pretio agri? 4 nonne manens tibi manebat, et
venundatum in tua erat potestate? quare posuisti
in corde tuo hanc rem? non es mentitus hominibus,
sed Deo. 5 Audiens autem Ananias hæc verba,
cecidit, et expiravit. Et factus est timor magnus
super omnes qui audierunt. 6 Surgentes autem
juvenes amoverunt eum, et efferentes sepelierunt. 7
Factum est autem quasi horarum trium spatium, et
uxor ipsius, nesciens quod factum fuerat, introivit.
8 Dixit autem ei Petrus: Dic mihi mulier, si tanti
agrum vendidistis? At illa dixit: Etiam tanti. 9
Petrus autem ad eam: Quid utique convenit vobis
tentare Spiritum Domini? Ecce pedes eorum qui
sepelierunt virum tuum ad ostium, et efferent te.
10 Confestim cecidit ante pedes ejus, et expiravit.
Intrantes autem juvenes invenerunt illam mortuam:
et extulerunt, et sepelierunt ad virum suum. 11
Et factus est timor magnus in universa ecclesia,
et in omnes qui audierunt hæc. 12 Per manus
autem Apostolorum fiebant signa et prodigia multa
in plebe. Et erant unanimiter omnes in porticu
Salomonis. 13 Ceterorum autem nemo audebat
se conjungere illis: sed magnificabat eos populus.
14 Magis autem augebatur credentium in Domino
multitudo virorum ac mulierum, 15 ita ut in plateas
ejicerent infirmos, et ponerent in lectulis et grabatis,
ut, veniente Petro, saltem umbra illius obumbraret
quemquam illorum, et liberarentur ab infirmitatibus
suis. 16 Concurrebat autem et multitudo vicinarum
civitatum Jerusalem, afferentes ægros, et vexatos
a spiritibus immundis: qui curabantur omnes. 17
Exsurgens autem princeps sacerdotum, et omnes
qui cum illo erant (quæ est hæresis sadducæorum),
repleti sunt zelo: 18 et injecerunt manus in
Apostolos, et posuerunt eos in custodia publica. 19
Angelus autem Domini per noctem aperiens januas
carceris, et educens eos, dixit: 20 Ite, et stantes
loquimini in templo plebi omnia verba vitæ hujus. 21
Qui cum audissent, intraverunt diluculo in templum,
et docebant. Adveniens autem princeps sacerdotum,
et qui cum eo erant, convocaverunt concilium,
et omnes seniores filiorum Israël: et miserunt
ad carcerem ut adducerentur. 22 Cum autem
venissent ministri, et aperto carcere non invenissent
illos, reversi nuntiaverunt, 23 dicentes: Carcerem
quidem invenimus clausum cum omni diligentia,
et custodes stantes ante januas: aperientes autem
neminem intus invenimus. 24 Ut autem audierunt
hos sermones magistratus templi et principes
sacerdotum, ambigebant de illis quidnam fieret.
25 Adveniens autem quidam, nuntiavit eis: Quia
ecce viri quos posuistis in carcerem, sunt in
templo, stantes et docentes populum. 26 Tunc abiit
magistratus cum ministris, et adduxit illos sine
vi: timebant enim populum ne lapidarentur. 27 Et
cum adduxissent illos, statuerunt in concilio: et
interrogavit eos princeps sacerdotum, 28 dicens:
Præcipiendo præcepimus vobis ne doceretis in
nomine isto, et ecce replestis Jerusalem doctrina
vestra: et vultis inducere super nos sanguinem
hominis istius. 29 Respondens autem Petrus et
Apostoli, dixerunt: Obedire oportet Deo magis quam
hominibus. 30 Deus patrum nostrorum suscitavit
Jesum, quem vos interemistis, suspendentes in
ligno. 31 Hunc principem et salvatorem Deus
exaltavit dextera sua ad dandam pœnitentiam
Israëli, et remissionem peccatorum: 32 et nos
sumus testes horum verborum, et Spiritus Sanctus,
quem dedit Deus omnibus obedientibus sibi. 33
Hæc cum audissent, dissecabantur, et cogitabant
interficere illos. 34 Surgens autem quidam in
concilio pharisæus, nomine Gamaliel, legis doctor,
honorabilis universæ plebi, jussit foras ad breve
homines fieri, 35 dixitque ad illos: Viri Israëlitæ,
attendite vobis super hominibus istis quid acturi
sitis. 36 Ante hos enim dies extitit Theodas, dicens
se esse aliquem, cui consensit numerus virorum
circiter quadringentorum: qui occisus est, et omnes
qui credebant ei, dissipati sunt, et redacti ad
nihilum. 37 Post hunc extitit Judas Galilæus in
diebus professionis, et avertit populum post se: et
ipse periit, et omnes quotquot consenserunt ei,
dispersi sunt. 38 Et nunc itaque dico vobis, discedite
ab hominibus istis, et sinite illos: quoniam si est ex
hominibus consilium hoc aut opus, dissolvetur: 39
si vero ex Deo est, non poteritis dissolvere illud, ne
forte et Deo repugnare inveniamini. Consenserunt
autem illi. 40 Et convocantes Apostolos, cæsis
denuntiaverunt ne omnino loquerentur in nomine

Jesu, et dimiserunt eos. 41 Et illi quidem ibant
gaudentes a conspectu concilii, quoniam digni
habiti sunt pro nomine Jesu contumeliam pati.
42 Omni autem die non cessabant in templo et
circa domos, docentes et evangelizantes Christum
Jesum.

6 In diebus illis, crescente numero discipulorum,
factum est murmur Græcorum adversus
Hebræos, eo quod despicerentur in ministerio
quotidiano viduæ eorum. 2 Convocantes autem
duodecim multitudinem discipulorum, dixerunt:
Non est æquum nos derelinquere verbum Dei, et
ministrare mensis. 3 Considerate ergo, fratres,
viros ex vobis boni testimonii septem, plenos
Spiritu Sancto et sapientia, quos constituamus
super hoc opus. 4 Nos vero orationi et ministerio
verbi instantes erimus. 5 Et placuit sermo coram
omni multitudine. Et elegerunt Stephanum, virum
plenum fide et Spiritu Sancto, et Philippum,
et Prochorum, et Nicanorem, et Timonem, et
Parmenam, et Nicolaum advenam Antiochenum. 6
Hos statuerunt ante conspectum Apostolorum: et
orantes imposuerunt eis manus. 7 Et verbum Domini
crescebat, et multiplicabatur numerus discipulorum
in Jerusalem valde: multa etiam turba sacerdotum
obediebat fidei. 8 Stephanus autem plenus gratia
et fortitudine, faciebat prodigia et signa magna in
populo. 9 Surrexerunt autem quidam de synagoga
quæ appellatur Libertinorum, et Cyrenensium, et
Alexandrinorum, et eorum qui erant a Cilicia, et
Asia, disputantes cum Stephano: 10 et non poterant
resistere sapientiæ, et Spiritui qui loquebatur. 11
Tunc summiserunt viros, qui dicerent se audivisse
eum dicentem verba blasphemiæ in Moysen et
in Deum. 12 Commoverunt itaque plebem, et
seniores, et scribas: et concurrentes rapuerunt
eum, et adduxerunt in concilium, 13 et statuerunt
falsos testes, qui dicerent: Homo iste non cessat
loqui verba adversus locum sanctum, et legem:
14 audivimus enim eum dicentem quoniam Jesus
Nazarenus hic destruet locum istum, et mutabit
traditiones quas tradidit nobis Moyses. 15 Et
intuentes eum omnes qui sedebant in concilio,
viderunt faciem ejus tamquam faciem angeli.

7 Dixit autem princeps sacerdotum: Si hæc ita se
habent? 2 Qui ait: Viri fratres et patres, audite:
Deus gloriæ apparuit patri nostro Abrahæ cum esset
in Mesopotamia, priusquam moraretur in Charan, 3
et dixit ad illum: Exi de terra tua, et de cognatione
tua, et veni in terram quam monstravero tibi. 4 Tunc
exiit de terra Chaldæorum, et habitavit in Charan.
Et inde, postquam mortuus est pater ejus, transtulit
illum in terram istam, in qua nunc vos habitatis.
5 Et non dedit illi hæreditatem in ea, nec passum
pedis: sed repromisit dare illi eam in possessionem,
et semini ejus post ipsum, cum non haberet filium.
6 Locutus est autem ei Deus: Quia erit semen ejus
accola in terra aliena, et servituti eos subjicient,
et male tractabunt eos annis quadringentis: 7 et
gentem cui servierint, judicabo ego, dixit Dominus:
et post hæc exibunt, et servient mihi in loco isto.
8 Et dedit illi testamentum circumcisionis: et sic
genuit Isaac, et circumcidit eum die octavo: et
Isaac, Jacob: et Jacob, duodecim patriarchas. 9
Et patriarchæ æmulantes, Joseph vendiderunt in
Ægyptum: et erat Deus cum eo, 10 et eripuit eum
ex omnibus tribulationibus ejus, et dedit ei gratiam
et sapientiam in conspectu pharaonis regis Ægypti:
et constituit eum præpositum super Ægyptum, et
super omnem domum suam. 11 Venit autem fames
in universam Ægyptum et Chanaan, et tribulatio
magna: et non inveniebant cibos patres nostri.
12 Cum audisset autem Jacob esse frumentum
in Ægypto, misit patres nostros primum: 13 et
in secundo cognitus est Joseph a fratribus suis,
et manifestatum est Pharaoni genus ejus. 14
Mittens autem Joseph, accersivit Jacob patrem
suum et omnem cognationem suam, in animabus
septuaginta quinque. 15 Et descendit Jacob in
Ægyptum: et defunctus est ipse, et patres nostri.
16 Et translati sunt in Sichem, et positi sunt in
sepulchro, quod emit Abraham pretio argenti a filiis
Hemor filii Sichem. 17 Cum autem appropinquaret
tempus promissionis quam confessus erat Deus
Abrahæ, crevit populus, et multiplicatus est in
Ægypto, 18 quoadusque surrexit alius rex in Ægypto,
qui non sciebat Joseph. 19 Hic circumveniens genus
nostrum, afflixit patres nostros ut exponerent
infantes suos, ne vivificarentur. 20 Eodem tempore
natus est Moyses, et fuit gratus Deo: qui nutritus
est tribus mensibus in domo patris sui. 21 Exposito
autem illo, sustulit eum filia Pharaonis, et nutrivit
eum sibi in filium. 22 Et eruditus est Moyses omni
sapientia Ægyptiorum, et erat potens in verbis
et in operibus suis. 23 Cum autem impleretur ei
quadraginta annorum tempus, ascendit in cor ejus
ut visitaret fratres suos filios Israël. 24 Et cum
vidisset quemdam injuriam patientem, vindicavit
illum, et fecit ultionem ei qui injuriam sustinebat,
percusso Ægyptio. 25 Existimabat autem intelligere
fratres, quoniam Deus per manum ipsius daret
salutem illis: at illi non intellexerunt. 26 Sequenti
vero die apparuit illis litigantibus: et reconciliabat
eos in pace, dicens: Viri, fratres estis: ut quid
nocetis alterutrum? 27 Qui autem injuriam faciebat

proximo, repulit eum, dicens: Quis te constituit
principem et judicem super nos? 28 Numquid
interficere me tu vis, quemadmodum interfecisti
heri Ægyptium? 29 Fugit autem Moyses in verbo isto:
et factus est advena in terra Madian, ubi generavit
filios duos. 30 Et expletis annis quadraginta,
apparuit illi in deserto montis Sina angelus in igne
flammæ rubi. 31 Moyses autem videns, admiratus
est visum. Et accedente illo ut consideraret, facta
est ad eum vox Domini, dicens: 32 Ego sum Deus
patrum tuorum, Deus Abraham, Deus Isaac, et Deus
Jacob. Tremefactus autem Moyses, non audebat
considerare. 33 Dixit autem illi Dominus: Solve
calceamentum pedum tuorum: locus enim in quo
stas, terra sancta est. 34 Videns vidi afflictionem
populi mei qui est in Ægypto, et gemitum eorum
audivi, et descendi liberare eos. Et nunc veni, et
mittam te in Ægyptum. 35 Hunc Moysen, quem
negaverunt, dicentes: Quis te constituit principem
et judicem? hunc Deus principem et redemptorem
misit, cum manu angeli qui apparuit illi in rubo.
36 Hic eduxit illos faciens prodigia et signa in
terra Ægypti, et in rubro mari, et in deserto annis
quadraginta. 37 Hic est Moyses, qui dixit filiis Israël:
Prophetam suscitabit vobis Deus de fratribus vestris,
tamquam me: ipsum audietis. 38 Hic est qui fuit in
ecclesia in solitudine cum angelo, qui loquebatur
ei in monte Sina, et cum patribus nostris: qui
accepit verba vitæ dare nobis. 39 Cui noluerunt
obedire patres nostri: sed repulerunt, et aversi sunt
cordibus suis in Ægyptum, 40 dicentes ad Aaron:
Fac nobis deos qui præcedant nos: Moyses enim
hic, qui eduxit nos de terra Ægypti, nescimus quid
factum sit ei. 41 Et vitulum fecerunt in diebus illis,
et obtulerunt hostiam simulacro, et lætabantur in
operibus manuum suarum. 42 Convertit autem Deus,
et tradidit eos servire militiæ cæli, sicut scriptum est
in libro prophetarum: Numquid victimas et hostias
obtulistis mihi annis quadraginta in deserto, domus
Israël? 43 Et suscepistis tabernaculum Moloch, et
sidus dei vestri Rempham, figuras quas fecistis
adorare eas: et transferam vos trans Babylonem. 44
Tabernaculum testimonii fuit cum patribus nostris
in deserto, sicut disposuit illis Deus loquens ad
Moysen, ut faceret illud secundum formam quam
viderat. 45 Quod et induxerunt, suscipientes patres
nostri cum Jesu in possessionem gentium quas
expulit Deus a facie patrum nostrorum, usque
in diebus David, 46 qui invenit gratiam ante
Deum, et petiit ut inveniret tabernaculum Deo
Jacob. 47 Salomon autem ædificavit illi domum.
48 Sed non Excelsus in manufactis habitat, sicut
propheta dicit: 49 Cælum mihi sedes est: terra
autem scabellum pedum meorum. Quam domum
ædificabitis mihi? dicit Dominus: aut quis locus
requietionis meæ est? 50 Nonne manus mea fecit
hæc omnia? 51 Dura cervice, et incircumcisis
cordibus et auribus, vos semper Spiritui Sancto
resistitis: sicut patres vestri, ita et vos. 52 Quem
prophetarum non sunt persecuti patres vestri? et
occiderunt eos qui prænuntiabant de adventu Justi,
cujus vos nunc proditores et homicidæ fuistis: 53
qui accepistis legem in dispositione angelorum,
et non custodistis. 54 Audientes autem hæc,
dissecabantur cordibus suis, et stridebant dentibus
in eum. 55 Cum autem esset plenus Spiritu Sancto,
intendens in cælum, vidit gloriam Dei, et Jesum
stantem a dextris Dei. 56 Et ait: Ecce video cælos
apertos, et Filium hominis stantem a dextris Dei. 57
Exclamantes autem voce magna continuerunt aures
suas, et impetum fecerunt unanimiter in eum. 58
Et ejicientes eum extra civitatem, lapidabant: et
testes deposuerunt vestimenta sua secus pedes
adolescentis qui vocabatur Saulus. 59 Et lapidabant
Stephanum invocantem, et dicentem: Domine Jesu,
suscipe spiritum meum. 60 Positis autem genibus,
clamavit voce magna, dicens: Domine, ne statuas
illis hoc peccatum. Et cum hoc dixisset, obdormivit
in Domino.

8 Saulus autem erat consentiens neci ejus. Facta
est autem in illa die persecutio magna in ecclesia
quæ erat Jerosolymis, et omnes dispersi sunt per
regiones Judææ et Samariæ præter Apostolos.
2 Curaverunt autem Stephanum viri timorati,
et fecerunt planctum magnum super eum. 3
Saulus autem devastabat ecclesiam per domos
intrans, et trahens viros ac mulieres, tradebat in
custodiam. 4 Igitur qui dispersi erant pertransibant,
evangelizantes verbum Dei. 5 Philippus autem
descendens in civitatem Samariæ, prædicabat illis
Christum. 6 Intendebant autem turbæ his quæ
a Philippo dicebantur, unanimiter audientes, et
videntes signa quæ faciebat. 7 Multi enim eorum
qui habebant spiritus immundos, clamantes voce
magna exibant. Multi autem paralytici et claudi
curati sunt. 8 Factum est ergo gaudium magnum in
illa civitate. 9 Vir autem quidam nomine Simon,
qui ante fuerat in civitate magus, seducens gentem
Samariæ, dicens se esse aliquem magnum: 10 cui
auscultabant omnes a minimo usque ad maximum,
dicentes: Hic est virtus Dei, quæ vocatur magna.
11 Attendebant autem eum: propter quod multo
tempore magiis suis dementasset eos. 12 Cum
vero credidissent Philippo evangelizanti de regno
Dei, in nomine Jesu Christi baptizabantur viri

ac mulieres. 13 Tunc Simon et ipse credidit: et
cum baptizatus esset, adhærebat Philippo. Videns
etiam signa et virtutes maximas fieri, stupens
admirabatur. 14 Cum autem audissent Apostoli qui
erant Jerosolymis, quod recepisset Samaria verbum
Dei, miserunt ad eos Petrum et Joannem. 15 Qui
cum venissent, oraverunt pro ipsis ut acciperent
Spiritum Sanctum: 16 nondum enim in quemquam
illorum venerat, sed baptizati tantum erant in
nomine Domini Jesu. 17 Tunc imponebant manus
super illos, et accipiebant Spiritum Sanctum. 18 Cum
vidisset autem Simon quia per impositionem manus
Apostolorum daretur Spiritus Sanctus, obtulit eis
pecuniam, 19 dicens: Date et mihi hanc potestatem,
ut cuicumque imposuero manus, accipiat Spiritum
Sanctum. Petrus autem dixit ad eum: 20 Pecunia
tua tecum sit in perditionem: quoniam donum Dei
existimasti pecunia possideri. 21 Non est tibi pars
neque sors in sermone isto: cor enim tuum non est
rectum coram Deo. 22 Pœnitentiam itaque age ab
hac nequitia tua: et roga Deum, si forte remittatur
tibi hæc cogitatio cordis tui. 23 In felle enim
amaritudinis, et obligatione iniquitatis, video te
esse. 24 Respondens autem Simon, dixit: Precamini
vos pro me ad Dominum, ut nihil veniat super me
horum quæ dixistis. 25 Et illi quidem testificati, et
locuti verbum Domini, redibant Jerosolymam, et
multis regionibus Samaritanorum evangelizabant.
26 Angelus autem Domini locutus est ad Philippum,
dicens: Surge, et vade contra meridianum, ad viam
quæ descendit ab Jerusalem in Gazam: hæc est
deserta. 27 Et surgens abiit. Et ecce vir Æthiops,
eunuchus, potens Candacis reginæ Æthiopum,
qui erat super omnes gazas ejus, venerat adorare
in Jerusalem: 28 et revertebatur sedens super
currum suum, legensque Isaiam prophetam. 29
Dixit autem Spiritus Philippo: Accede, et adjunge te
ad currum istum. 30 Accurrens autem Philippus,
audivit eum legentem Isaiam prophetam, et dixit:
Putasne intelligis quæ legis? 31 Qui ait: Et quomodo
possum, si non aliquis ostenderit mihi? Rogavitque
Philippum ut ascenderet, et sederet secum. 32 Locus
autem Scripturæ quem legebat, erat hic: Tamquam
ovis ad occisionem ductus est: et sicut agnus
coram tondente se, sine voce, sic non aperuit os
suum. 33 In humilitate judicium ejus sublatum est.
Generationem ejus quis enarrabit? quoniam tolletur
de terra vita ejus. 34 Respondens autem eunuchus
Philippo, dixit: Obsecro te, de quo propheta dicit
hoc? de se, an de alio aliquo? 35 Aperiens autem
Philippus os suum, et incipiens a Scriptura ista,
evangelizavit illi Jesum. 36 Et dum irent per viam,
venerunt ad quamdam aquam: et ait eunuchus:
Ecce aqua: quid prohibet me baptizari? 37 Dixit
autem Philippus: Si credis ex toto corde, licet.
Et respondens ait: Credo Filium Dei esse Jesum
Christum. 38 Et jussit stare currum: et descenderunt
uterque in aquam, Philippus et eunuchus, et
baptizavit eum. 39 Cum autem ascendissent de
aqua, Spiritus Domini rapuit Philippum, et amplius
non vidit eum eunuchus. Ibat autem per viam suam
gaudens. 40 Philippus autem inventus est in Azoto,
et pertransiens evangelizabat civitatibus cunctis,
donec veniret Cæsaream.

9 Saulus autem adhuc spirans minarum et cædis
in discipulos Domini, accessit ad principem
sacerdotum, 2 et petiit ab eo epistolas in Damascum
ad synagogas: ut si quos invenisset hujus viæ viros ac
mulieres, vinctos perduceret in Jerusalem. 3 Et cum
iter faceret, contigit ut appropinquaret Damasco: et
subito circumfulsit eum lux de cælo. 4 Et cadens in
terram audivit vocem dicentem sibi: Saule, Saule,
quid me persequeris? 5 Qui dixit: Quis es, domine?
Et ille: Ego sum Jesus, quem tu persequeris: durum
est tibi contra stimulum calcitrare. 6 Et tremens
ac stupens dixit: Domine, quid me vis facere? Et
Dominus ad eum: Surge, et ingredere civitatem, et
ibi dicetur tibi quid te oporteat facere. 7 Viri autem
illi qui comitabantur cum eo, stabant stupefacti,
audientes quidem vocem, neminem autem videntes.
8 Surrexit autem Saulus de terra, apertisque oculis
nihil videbat. Ad manus autem illum trahentes,
introduxerunt Damascum. 9 Et erat ibi tribus diebus
non videns, et non manducavit, neque bibit. 10
Erat autem quidam discipulus Damasci, nomine
Ananias: et dixit ad illum in visu Dominus: Anania.
At ille ait: Ecce ego, Domine. 11 Et Dominus ad
eum: Surge, et vade in vicum qui vocatur Rectus: et
quære in domo Judæ Saulum nomine Tarsensem:
ecce enim orat. 12 (Et vidit virum Ananiam nomine,
introëuntem, et imponentem sibi manus ut visum
recipiat.) 13 Respondit autem Ananias: Domine,
audivi a multis de viro hoc, quanta mala fecerit
sanctis tuis in Jerusalem: 14 et hic habet potestatem
a principibus sacerdotum alligandi omnes qui
invocant nomen tuum. 15 Dixit autem ad eum
Dominus: Vade, quoniam vas electionis est mihi
iste, ut portet nomen meum coram gentibus, et
regibus, et filiis Israël. 16 Ego enim ostendam illi
quanta oporteat eum pro nomine meo pati. 17 Et
abiit Ananias, et introivit in domum: et imponens
ei manus, dixit: Saule frater, Dominus misit me
Jesus, qui apparuit tibi in via qua veniebas, ut
videas, et implearis Spiritu Sancto. 18 Et confestim
ceciderunt ab oculis ejus tamquam squamæ, et

visum recepit: et surgens baptizatus est. 19 Et
cum accepisset cibum, confortatus est. Fuit autem
cum discipulis qui erant Damasci per dies aliquot.
20 Et continuo in synagogis prædicabat Jesum,
quoniam hic est Filius Dei. 21 Stupebant autem
omnes qui audiebant, et dicebant: Nonne hic est
qui expugnabat in Jerusalem eos qui invocabant
nomen istud: et huc ad hoc venit, ut vinctos
illos duceret ad principes sacerdotum? 22 Saulus
autem multo magis convalescebat, et confundebat
Judæos qui habitabant Damasci, affirmans quoniam
hic est Christus. 23 Cum autem implerentur dies
multi, consilium fecerunt in unum Judæi ut eum
interficerent. 24 Notæ autem factæ sunt Saulo
insidiæ eorum. Custodiebant autem et portas die ac
nocte, ut eum interficerent. 25 Accipientes autem
eum discipuli nocte, per murum dimiserunt eum,
submittentes in sporta. 26 Cum autem venisset in
Jerusalem, tentabat se jungere discipulis, et omnes
timebant eum, non credentes quod esset discipulus.
27 Barnabas autem apprehensum illum duxit ad
Apostolos: et narravit illis quomodo in via vidisset
Dominum, et quia locutus est ei, et quomodo in
Damasco fiducialiter egerit in nomine Jesu. 28 Et
erat cum illis intrans et exiens in Jerusalem, et
fiducialiter agens in nomine Domini. 29 Loquebatur
quoque gentibus, et disputabat cum Græcis: illi
autem quærebant occidere eum. 30 Quod cum
cognovissent fratres, deduxerunt eum Cæsaream, et
dimiserunt Tarsum. 31 Ecclesia quidem per totam
Judæam, et Galilæam, et Samariam habebat pacem,
et ædificabatur ambulans in timore Domini, et
consolatione Sancti Spiritus replebatur. 32 Factum
est autem, ut Petrus dum pertransiret universos,
deveniret ad sanctos qui habitabant Lyddæ. 33
Invenit autem ibi hominem quemdam, nomine
Æneam, ab annis octo jacentem in grabato, qui
erat paralyticus. 34 Et ait illi Petrus: Ænea, sanat
te Dominus Jesus Christus: surge, et sterne tibi. Et
continuo surrexit. 35 Et viderunt eum omnes qui
habitabant Lyddæ et Saronæ: qui conversi sunt ad
Dominum. 36 In Joppe autem fuit quædam discipula,
nomine Tabitha, quæ interpretata dicitur Dorcas.
Hæc erat plena operibus bonis et eleemosynis
quas faciebat. 37 Factum est autem in diebus
illis ut infirmata moreretur. Quam cum lavissent,
posuerunt eam in cœnaculo. 38 Cum autem prope
esset Lydda ad Joppen, discipuli, audientes quia
Petrus esset in ea, miserunt duos viros ad eum,
rogantes: Ne pigriteris venire ad nos. 39 Exsurgens
autem Petrus, venit cum illis. Et cum advenisset,
duxerunt illum in cœnaculum: et circumsteterunt
illum omnes viduæ flentes, et ostendentes ei tunicas
et vestes quas faciebat illis Dorcas. 40 Ejectis
autem omnibus foras, Petrus ponens genua oravit:
et conversus ad corpus, dixit: Tabitha, surge. At
illa aperuit oculos suos: et viso Petro, resedit.
41 Dans autem illi manum, erexit eam. Et cum
vocasset sanctos et viduas, assignavit eam vivam.
42 Notum autem factum est per universam Joppen:
et crediderunt multi in Domino. 43 Factum est
autem ut dies multos moraretur in Joppe, apud
Simonem quemdam coriarium.

10 Vir autem quidam erat in Cæsarea, nomine
Cornelius, centurio cohortis quæ dicitur
Italica, 2 religiosus, ac timens Deum cum omni
domo sua, faciens eleemosynas multas plebi,
et deprecans Deum semper. 3 Is vidit in visu
manifeste, quasi hora diei nona, angelum Dei
introëuntem ad se, et dicentem sibi: Corneli. 4
At ille intuens eum, timore correptus, dixit: Quid
est, domine? Dixit autem illi: Orationes tuæ et
eleemosynæ tuæ ascenderunt in memoriam in
conspectu Dei. 5 Et nunc mitte viros in Joppen,
et accersi Simonem quemdam, qui cognominatur
Petrus: 6 hic hospitatur apud Simonem quemdam
coriarium, cujus est domus juxta mare: hic dicet
tibi quid te oporteat facere. 7 Et cum discessisset
angelus qui loquebatur illi, vocavit duos domesticos
suos, et militem metuentem Dominum ex his qui illi
parebant. 8 Quibus cum narrasset omnia, misit illos
in Joppen. 9 Postera autem die, iter illis facientibus,
et appropinquantibus civitati, ascendit Petrus in
superiora ut oraret circa horam sextam. 10 Et
cum esuriret, voluit gustare. Parantibus autem
illis, cecidit super eum mentis excessus: 11 et vidit
cælum apertum, et descendens vas quoddam, velut
linteum magnum, quatuor initiis submitti de cælo
in terram, 12 in quo erant omnia quadrupedia, et
serpentia terræ, et volatilia cæli. 13 Et facta est
vox ad eum: Surge, Petre: occide, et manduca. 14
Ait autem Petrus: Absit Domine, quia numquam
manducavi omne commune et immundum. 15 Et
vox iterum secundo ad eum: Quod Deus purificavit,
tu commune ne dixeris. 16 Hoc autem factum est
per ter: et statim receptum est vas in cælum. 17 Et
dum intra se hæsitaret Petrus quidnam esset visio
quam vidisset, ecce viri qui missi erant a Cornelio,
inquirentes domum Simonis astiterunt ad januam.
18 Et cum vocassent, interrogabant, si Simon qui
cognominatur Petrus illic haberet hospitium. 19
Petro autem cogitante de visione, dixit Spiritus
ei: Ecce viri tres quærunt te. 20 Surge itaque,
descende, et vade cum eis nihil dubitans: quia ego
misi illos. 21 Descendens autem Petrus ad viros,

dixit: Ecce ego sum, quem quæritis: quæ causa est,
propter quam venistis? 22 Qui dixerunt: Cornelius
centurio, vir justus et timens Deum, et testimonium
habens ab universa gente Judæorum, responsum
accepit ab angelo sancto accersire te in domum
suam, et audire verba abs te. 23 Introducens ergo
eos, recepit hospitio. Sequenti autem die, surgens
profectus est cum illis, et quidam ex fratribus ab
Joppe comitati sunt eum. 24 Altera autem die
introivit Cæsaream. Cornelius vero exspectabat
illos, convocatis cognatis suis et necessariis amicis.
25 Et factum est cum introisset Petrus, obvius venit
ei Cornelius, et procidens ad pedes ejus adoravit.
26 Petrus vero elevavit eum, dicens: Surge: et ego
ipse homo sum. 27 Et loquens cum illo intravit, et
invenit multos qui convenerant: 28 dixitque ad illos:
Vos scitis quomodo abominatum sit viro Judæo
conjungi aut accedere ad alienigenam: sed mihi
ostendit Deus neminem communem aut immundum
dicere hominem. 29 Propter quod sine dubitatione
veni accersitus. Interrogo ergo, quam ob causam
accersistis me? 30 Et Cornelius ait: A nudiusquarta
die usque ad hanc horam, orans eram hora nona
in domo mea, et ecce vir stetit ante me in veste
candida, et ait: 31 Corneli, exaudita est oratio
tua, et eleemosynæ tuæ commemoratæ sunt in
conspectu Dei. 32 Mitte ergo in Joppen, et accersi
Simonem qui cognominatur Petrus: hic hospitatur
in domo Simonis coriarii juxta mare. 33 Confestim
ergo misi ad te: et tu benefecisti veniendo. Nunc
ergo omnes nos in conspectu tuo adsumus audire
omnia quæcumque tibi præcepta sunt a Domino. 34
Aperiens autem Petrus os suum, dixit: In veritate
comperi quia non est personarum acceptor Deus;
35 sed in omni gente qui timet eum, et operatur
justitiam, acceptus est illi. 36 Verbum misit Deus
filiis Israël, annuntians pacem per Jesum Christum
(hic est omnium Dominus). 37 Vos scitis quod factum
est verbum per universam Judæam: incipiens enim a
Galilæa post baptismum quod prædicavit Joannes, 38
Jesum a Nazareth: quomodo unxit eum Deus Spiritu
Sancto, et virtute, qui pertransiit benefaciendo,
et sanando omnes oppressos a diabolo, quoniam
Deus erat cum illo. 39 Et nos testes sumus omnium
quæ fecit in regione Judæorum, et Jerusalem, quem
occiderunt suspendentes in ligno. 40 Hunc Deus
suscitavit tertia die, et dedit eum manifestum fieri,
41 non omni populo, sed testibus præordinatis a
Deo: nobis, qui manducavimus et bibimus cum illo
postquam resurrexit a mortuis. 42 Et præcepit nobis
prædicare populo, et testificari, quia ipse est qui
constitutus est a Deo judex vivorum et mortuorum.
43 Huic omnes prophetæ testimonium perhibent
remissionem peccatorum accipere per nomen ejus
omnes qui credunt in eum. 44 Adhuc loquente
Petro verba hæc, cecidit Spiritus Sanctus super
omnes qui audiebant verbum. 45 Et obstupuerunt
ex circumcisione fideles qui venerant cum Petro,
quia et in nationes gratia Spiritus Sancti effusa
est. 46 Audiebant enim illos loquentes linguis, et
magnificantes Deum. 47 Tunc respondit Petrus:
Numquid aquam quis prohibere potest ut non
baptizentur hi qui Spiritum Sanctum acceperunt
sicut et nos? 48 Et jussit eos baptizari in nomine
Domini Jesu Christi. Tunc rogaverunt eum ut
maneret apud eos aliquot diebus.

11 Audierunt autem Apostoli et fratres qui erant
in Judæa, quoniam et gentes receperunt
verbum Dei. 2 Cum autem ascendisset Petrus
Jerosolymam, disceptabant adversus illum qui erant
ex circumcisione, 3 dicentes: Quare introisti ad
viros præputium habentes, et manducasti cum illis?
4 Incipiens autem Petrus exponebat illis ordinem,
dicens: 5 Ego eram in civitate Joppe orans, et vidi in
excessu mentis visionem, descendens vas quoddam
velut linteum magnum quatuor initiis summitti
de cælo, et venit usque ad me. 6 In quod intuens
considerabam, et vidi quadrupedia terræ, et bestias,
et reptilia, et volatilia cæli. 7 Audivi autem et vocem
dicentem mihi: Surge, Petre: occide, et manduca. 8
Dixi autem: Nequaquam Domine: quia commune
aut immundum numquam introivit in os meum. 9
Respondit autem vox secundo de cælo: Quæ Deus
mundavit, tu ne commune dixeris. 10 Hoc autem
factum est per ter: et recepta sunt omnia rursum
in cælum. 11 Et ecce viri tres confestim astiterunt
in domo in qua eram, missi a Cæsarea ad me. 12
Dixit autem Spiritus mihi ut irem cum illis, nihil
hæsitans. Venerunt autem mecum et sex fratres
isti, et ingressi sumus in domum viri. 13 Narravit
autem nobis quomodo vidisset angelum in domo
sua, stantem et dicentem sibi: Mitte in Joppen,
et accersi Simonem qui cognominatur Petrus, 14
qui loquetur tibi verba in quibus salvus eris tu, et
universa domus tua. 15 Cum autem cœpissem loqui,
cecidit Spiritus Sanctus super eos, sicut et in nos
in initio. 16 Recordatus sum autem verbi Domini,
sicut dicebat: Joannes quidem baptizavit aqua, vos
autem baptizabimini Spiritu Sancto. 17 Si ergo
eamdem gratiam dedit illis Deus, sicut et nobis qui
credidimus in Dominum Jesum Christum: ego quis
eram, qui possem prohibere Deum? 18 His auditis,
tacuerunt: et glorificaverunt Deum, dicentes: Ergo
et gentibus pœnitentiam dedit Deus ad vitam. 19
Et illi quidem qui dispersi fuerant a tribulatione

quæ facta fuerat sub Stephano, perambulaverunt
usque Phœnicen, et Cyprum, et Antiochiam, nemini
loquentes verbum, nisi solis Judæis. 20 Erant autem
quidam ex eis viri Cyprii et Cyrenæi, qui cum
introissent Antiochiam, loquebantur et ad Græcos,
annuntiantes Dominum Jesum. 21 Et erat manus
Domini cum eis: multusque numerus credentium
conversus est ad Dominum. 22 Pervenit autem
sermo ad aures ecclesiæ quæ erat Jerosolymis super
istis: et miserunt Barnabam usque ad Antiochiam.
23 Qui cum pervenisset, et vidisset gratiam Dei,
gavisus est: et hortabatur omnes in proposito cordis
permanere in Domino: 24 quia erat vir bonus, et
plenus Spiritu Sancto, et fide. Et apposita est multa
turba Domino. 25 Profectus est autem Barnabas
Tarsum, ut quæreret Saulum: quem cum invenisset,
perduxit Antiochiam. 26 Et annum totum conversati
sunt ibi in ecclesia: et docuerunt turbam multam, ita
ut cognominarentur primum Antiochiæ discipuli,
christiani. 27 In his autem diebus supervenerunt ab
Jerosolymis prophetæ Antiochiam: 28 et surgens
unus ex eis nomine Agabus, significabat per spiritum
famem magnam futuram in universo orbe terrarum,
quæ facta est sub Claudio. 29 Discipuli autem, prout
quis habebat, proposuerunt singuli in ministerium
mittere habitantibus in Judæa fratribus: 30 quod et
fecerunt, mittentes ad seniores per manus Barnabæ
et Sauli.

12 Eodem autem tempore misit Herodes rex
manus, ut affligeret quosdam de ecclesia. 2
Occidit autem Jacobum fratrem Joannis gladio.
3 Videns autem quia placeret Judæis, apposuit
ut apprehenderet et Petrum. Erant autem dies
Azymorum. 4 Quem cum apprehendisset, misit in
carcerem, tradens quatuor quaternionibus militum
custodiendum, volens post Pascha producere eum
populo. 5 Et Petrus quidem servabatur in carcere.
Oratio autem fiebat sine intermissione ab ecclesia
ad Deum pro eo. 6 Cum autem producturus eum
esset Herodes, in ipsa nocte erat Petrus dormiens
inter duos milites, vinctus catenis duabus: et
custodes ante ostium custodiebant carcerem. 7
Et ecce angelus Domini astitit, et lumen refulsit
in habitaculo: percussoque latere Petri, excitavit
eum, dicens: Surge velociter. Et ceciderunt catenæ
de manibus ejus. 8 Dixit autem angelus ad eum:
Præcingere, et calcea te caligas tuas. Et fecit sic.
Et dixit illi: Circumda tibi vestimentum tuum,
et sequere me. 9 Et exiens sequebatur eum, et
nesciebat quia verum est, quod fiebat per angelum:
existimabat autem se visum videre. 10 Transeuntes
autem primam et secundam custodiam, venerunt
ad portam ferream, quæ ducit ad civitatem: quæ
ultro aperta est eis. Et exeuntes processerunt vicum
unum: et continuo discessit angelus ab eo. 11
Et Petrus ad se reversus, dixit: Nunc scio vere
quia misit Dominus angelum suum, et eripuit
me de manu Herodis, et de omni exspectatione
plebis Judæorum. 12 Consideransque venit ad
domum Mariæ matris Joannis, qui cognominatus
est Marcus, ubi erant multi congregati, et orantes.
13 Pulsante autem eo ostium januæ, processit puella
ad audiendum, nomine Rhode. 14 Et ut cognovit
vocem Petri, præ gaudio non aperuit januam,
sed intro currens nuntiavit stare Petrum ante
januam. 15 At illi dixerunt ad eam: Insanis. Illa
autem affirmabat sic se habere. Illi autem dicebant:
Angelus ejus est. 16 Petrus autem perseverabat
pulsans. Cum autem aperuissent, viderunt eum,
et obstupuerunt. 17 Annuens autem eis manu ut
tacerent, narravit quomodo Dominus eduxisset eum
de carcere, dixitque: Nuntiate Jacobo et fratribus
hæc. Et egressus abiit in alium locum. 18 Facta
autem die, erat non parva turbatio inter milites,
quidnam factum esset de Petro. 19 Herodes autem
cum requisisset eum et non invenisset, inquisitione
facta de custodibus, jussit eos duci: descendensque
a Judæa in Cæsaream, ibi commoratus est. 20 Erat
autem iratus Tyriis et Sidoniis. At illi unanimes
venerunt ad eum, et persuaso Blasto, qui erat
super cubiculum regis, postulabant pacem, eo
quod alerentur regiones eorum ab illo. 21 Statuto
autem die Herodes vestitus veste regia sedit pro
tribunali, et concionabatur ad eos. 22 Populus autem
acclamabat: Dei voces, et non hominis. 23 Confestim
autem percussit eum angelus Domini, eo quod non
dedisset honorem Deo: et consumptus a vermibus,
expiravit. 24 Verbum autem Domini crescebat,
et multiplicabatur. 25 Barnabas autem et Saulus
reversi sunt ab Jerosolymis expleto ministerio
assumpto Joanne, qui cognominatus est Marcus.

13 Erant autem in ecclesia quæ erat Antiochiæ,
prophetæ et doctores, in quibus Barnabas, et
Simon qui vocabatur Niger, et Lucius Cyrenensis, et
Manahen, qui erat Herodis Tetrarchæ collactaneus,
et Saulus. 2 Ministrantibus autem illis Domino, et
jejunantibus, dixit illis Spiritus Sanctus: Segregate
mihi Saulum et Barnabam in opus ad quod
assumpsi eos. 3 Tunc jejunantes et orantes,
imponentesque eis manus, dimiserunt illos. 4
Et ipsi quidem missi a Spiritu Sancto abierunt
Seleuciam: et inde navigaverunt Cyprum. 5 Et cum
venissent Salaminam, prædicabant verbum Dei in
synagogis Judæorum. Habebant autem et Joannem

in ministerio. 6 Et cum perambulassent universam
insulam usque Paphum, invenerunt quemdam
virum magum pseudoprophetam, Judæum, cui
nomen erat Barjesu, 7 qui erat cum proconsule
Sergio Paulo viro prudente. Hic, accersitis Barnaba
et Saulo, desiderabat audire verbum Dei. 8 Resistebat
autem illis Elymas magus (sic enim interpretatur
nomen ejus), quærens avertere proconsulem a fide.
9 Saulus autem, qui et Paulus, repletus Spiritu
Sancto, intuens in eum, 10 dixit: O plene omni dolo
et omni fallacia, fili diaboli, inimice omnis justitiæ,
non desinis subvertere vias Domini rectas. 11 Et
nunc ecce manus Domini super te, et eris cæcus, non
videns solem usque ad tempus. Et confestim cecidit
in eum caligo et tenebræ: et circuiens quærebat
qui ei manum daret. 12 Tunc proconsul cum
vidisset factum, credidit admirans super doctrina
Domini. 13 Et cum a Papho navigassent Paulus et
qui cum eo erant, venerunt Pergen Pamphyliæ.
Joannes autem discedens ab eis, reversus est
Jerosolymam. 14 Illi vero pertranseuntes Pergen,
venerunt Antiochiam Pisidiæ: et ingressi synagogam
die sabbatorum, sederunt. 15 Post lectionem autem
legis et prophetarum, miserunt principes synagogæ
ad eos, dicentes: Viri fratres, si quis est in vobis
sermo exhortationis ad plebem, dicite. 16 Surgens
autem Paulus, et manu silentium indicens, ait: Viri
Israëlitæ, et qui timetis Deum, audite: 17 Deus plebis
Israël elegit patres nostros, et plebem exaltavit
cum essent incolæ in terra Ægypti, et in brachio
excelso eduxit eos ex ea, 18 et per quadraginta
annorum tempus mores eorum sustinuit in deserto.
19 Et destruens gentes septem in terra Chanaan,
sorte distribuit eis terram eorum, 20 quasi post
quadringentos et quinquaginta annos: et post hæc
dedit judices, usque ad Samuel prophetam. 21 Et
exinde postulaverunt regem: et dedit illis Deus
Saul filium Cis, virum de tribu Benjamin, annis
quadraginta: 22 et amoto illo, suscitavit illis David
regem: cui testimonium perhibens, dixit: Inveni
David filium Jesse, virum secundum cor meum,
qui faciet omnes voluntates meas. 23 Hujus Deus
ex semine secundum promissionem eduxit Israël
salvatorem Jesum, 24 prædicante Joanne ante
faciem adventus ejus baptismum pœnitentiæ omni
populo Israël. 25 Cum impleret autem Joannes
cursum suum, dicebat: Quem me arbitramini esse,
non sum ego: sed ecce venit post me, cujus non
sum dignus calceamenta pedum solvere. 26 Viri
fratres, filii generis Abraham, et qui in vobis timent
Deum, vobis verbum salutis hujus missum est. 27
Qui enim habitabant Jerusalem, et principes ejus
hunc ignorantes, et voces prophetarum quæ per
omne sabbatum leguntur, judicantes impleverunt,
28 et nullam causam mortis invenientes in eo,
petierunt a Pilato ut interficerent eum. 29 Cumque
consummassent omnia quæ de eo scripta erant,
deponentes eum de ligno, posuerunt eum in
monumento. 30 Deus vero suscitavit eum a mortuis
tertia die: qui visus est per dies multos his 31 qui
simul ascenderant cum eo de Galilæa in Jerusalem:
qui usque nunc sunt testes ejus ad plebem. 32
Et nos vobis annuntiamus eam, quæ ad patres
nostros repromissio facta est: 33 quoniam hanc
Deus adimplevit filiis nostris resuscitans Jesum,
sicut et in psalmo secundo scriptum est: Filius meus
es tu, ego hodie genui te. 34 Quod autem suscitavit
eum a mortuis, amplius jam non reversurum in
corruptionem, ita dixit: Quia dabo vobis sancta
David fidelia. 35 Ideoque et alias dicit: Non dabis
sanctum tuum videre corruptionem. 36 David enim
in sua generatione cum administrasset, voluntati
Dei dormivit: et appositus est ad patres suos, et
vidit corruptionem. 37 Quem vero Deus suscitavit
a mortuis, non vidit corruptionem. 38 Notum
igitur sit vobis, viri fratres, quia per hunc vobis
remissio peccatorum annuntiatur, et ab omnibus
quibus non potuistis in lege Moysi justificari, 39
in hoc omnis qui credit, justificatur. 40 Videte
ergo ne superveniat vobis quod dictum est in
prophetis: 41 Videte contemptores, et admiramini,
et disperdimini: quia opus operor ego in diebus
vestris, opus quod non credetis, si quis enarraverit
vobis. 42 Exeuntibus autem illis rogabant ut sequenti
sabbato loquerentur sibi verba hæc. 43 Cumque
dimissa esset synagoga, secuti sunt multi Judæorum,
et colentium advenarum, Paulum et Barnabam: qui
loquentes suadebant eis ut permanerent in gratia
Dei. 44 Sequenti vero sabbato pene universa civitas
convenit audire verbum Dei. 45 Videntes autem
turbas Judæi, repleti sunt zelo, et contradicebant
his quæ a Paulo dicebantur, blasphemantes. 46
Tunc constanter Paulus et Barnabas dixerunt: Vobis
oportebat primum loqui verbum Dei: sed quoniam
repellitis illud, et indignos vos judicatis æternæ
vitæ, ecce convertimur ad gentes. (aiōnios g166) 47
Sic enim præcepit nobis Dominus: Posui te in lucem
gentium, ut sis in salutem usque ad extremum
terræ. 48 Audientes autem gentes, gavisæ sunt,
et glorificabant verbum Domini: et crediderunt
quotquot erant præordinati ad vitam æternam.
(aiōnios g166) 49 Disseminabatur autem verbum
Domini per universam regionem. 50 Judæi autem
concitaverunt mulieres religiosas et honestas, et
primos civitatis, et excitaverunt persecutionem in
Paulum et Barnabam: et ejecerunt eos de finibus

suis. 51 At illi excusso pulvere pedum in eos,
venerunt Iconium. 52 Discipuli quoque replebantur
gaudio, et Spiritu Sancto.

14 Factum est autem Iconii, ut simul introirent in
synagogam Judæorum, et loquerentur, ita ut
crederet Judæorum et Græcorum copiosa multitudo.
2 Qui vero increduli fuerunt Judæi, suscitaverunt
et ad iracundiam concitaverunt animas gentium
adversus fratres. 3 Multo igitur tempore demorati
sunt, fiducialiter agentes in Domino, testimonium
perhibente verbo gratiæ suæ, dante signa et
prodigia fieri per manus eorum. 4 Divisa est
autem multitudo civitatis: et quidam quidem erant
cum Judæis, quidam vero cum Apostolis. 5 Cum
autem factus esset impetus gentilium et Judæorum
cum principibus suis, ut contumeliis afficerent,
et lapidarent eos, 6 intelligentes confugerunt ad
civitates Lycaoniæ Lystram et Derben, et universam
in circuitu regionem, 7 et ibi evangelizantes
erant. 8 Et quidam vir Lystris infirmus pedibus
sedebat, claudus ex utero matris suæ, qui numquam
ambulaverat. 9 Hic audivit Paulum loquentem. Qui
intuitus eum, et videns quia fidem haberet ut salvus
fieret, 10 dixit magna voce: Surge super pedes tuos
rectus. Et exilivit, et ambulabat. 11 Turbæ autem
cum vidissent quod fecerat Paulus, levaverunt
vocem suam lycaonice, dicentes: Dii similes facti
hominibus descenderunt ad nos. 12 Et vocabant
Barnabam Jovem, Paulum vero Mercurium: quoniam
ipse erat dux verbi. 13 Sacerdos quoque Jovis,
qui erat ante civitatem, tauros et coronas ante
januas afferens, cum populis volebat sacrificare. 14
Quod ubi audierunt Apostoli, Barnabas et Paulus,
conscissis tunicis suis exilierunt in turbas, clamantes
15 et dicentes: Viri, quid hæc facitis? et nos mortales
sumus, similes vobis homines, annuntiantes vobis
ab his vanis converti ad Deum vivum, qui fecit
cælum, et terram, et mare, et omnia quæ in eis
sunt: 16 qui in præteritis generationibus dimisit
omnes gentes ingredi vias suas. 17 Et quidem non
sine testimonio semetipsum reliquit benefaciens de
cælo, dans pluvias et tempora fructifera, implens
cibo et lætitia corda nostra. 18 Et hæc dicentes,
vix sedaverunt turbas ne sibi immolarent. 19
Supervenerunt autem quidam ab Antiochia et
Iconio Judæi: et persuasis turbis, lapidantesque
Paulum, traxerunt extra civitatem, existimantes
eum mortuum esse. 20 Circumdantibus autem eum
discipulis, surgens intravit civitatem, et postera
die profectus est cum Barnaba in Derben. 21
Cumque evangelizassent civitati illi, et docuissent
multos, reversi sunt Lystram, et Iconium, et
Antiochiam, 22 confirmantes animas discipulorum,
exhortantesque ut permanerent in fide: et quoniam
per multas tribulationes oportet nos intrare in
regnum Dei. 23 Et cum constituissent illis per
singulas ecclesias presbyteros, et orassent cum
jejunationibus, commendaverunt eos Domino, in
quem crediderunt. 24 Transeuntesque Pisidiam,
venerunt in Pamphyliam, 25 et loquentes verbum
Domini in Perge, descenderunt in Attaliam: 26
et inde navigaverunt Antiochiam, unde erant
traditi gratiæ Dei in opus quod compleverunt. 27
Cum autem venissent, et congregassent ecclesiam,
retulerunt quanta fecisset Deus cum illis, et quia
aperuisset gentibus ostium fidei. 28 Morati sunt
autem tempus non modicum cum discipulis.

15 Et quidam descendentes de Judæa docebant
fratres: Quia nisi circumcidamini secundum
morem Moysi, non potestis salvari. 2 Facta ergo
seditione non minima Paulo et Barnabæ adversus
illos, statuerunt ut ascenderent Paulus et Barnabas,
et quidam alii ex aliis ad Apostolos et presbyteros
in Jerusalem super hac quæstione. 3 Illi ergo
deducti ab ecclesia pertransibant Phœnicen et
Samariam, narrantes conversionem gentium: et
faciebant gaudium magnum omnibus fratribus. 4
Cum autem venissent Jerosolymam, suscepti sunt ab
ecclesia, et ab Apostolis et senioribus, annuntiantes
quanta Deus fecisset cum illis. 5 Surrexerunt autem
quidam de hæresi pharisæorum, qui crediderunt,
dicentes quia oportet circumcidi eos, præcipere
quoque servare legem Moysi. 6 Conveneruntque
Apostoli et seniores videre de verbo hoc. 7 Cum
autem magna conquisitio fieret, surgens Petrus
dixit ad eos: Viri fratres, vos scitis quoniam ab
antiquis diebus Deus in nobis elegit, per os meum
audire gentes verbum Evangelii et credere. 8 Et
qui novit corda Deus, testimonium perhibuit, dans
illis Spiritum Sanctum, sicut et nobis, 9 et nihil
discrevit inter nos et illos, fide purificans corda
eorum. 10 Nunc ergo quid tentatis Deum, imponere
jugum super cervices discipulorum quod neque
patres nostri, neque nos portare potuimus? 11
sed per gratiam Domini Jesu Christi credimus
salvari, quemadmodum et illi. 12 Tacuit autem
omnis multitudo: et audiebant Barnabam et Paulum
narrantes quanta Deus fecisset signa et prodigia
in gentibus per eos. 13 Et postquam tacuerunt,
respondit Jacobus, dicens: Viri fratres, audite me.
14 Simon narravit quemadmodum primum Deus
visitavit sumere ex gentibus populum nomini suo.
15 Et huic concordant verba prophetarum: sicut
scriptum est: 16 Post hæc revertar, et reædificabo

tabernaculum David quod decidit: et diruta ejus
reædificabo, et erigam illud: 17 ut requirant ceteri
hominum Dominum, et omnes gentes super quas
invocatum est nomen meum, dicit Dominus faciens
hæc. 18 Notum a sæculo est Domino opus suum.
(aiōn g165) 19 Propter quod ego judico non inquietari
eos qui ex gentibus convertuntur ad Deum, 20 sed
scribere ad eos ut abstineant se a contaminationibus
simulacrorum, et fornicatione, et suffocatis, et
sanguine. 21 Moyses enim a temporibus antiquis
habet in singulis civitatibus qui eum prædicent in
synagogis, ubi per omne sabbatum legitur. 22 Tunc
placuit Apostolis et senioribus cum omni ecclesia
eligere viros ex eis, et mittere Antiochiam cum Paulo
et Barnaba: Judam, qui cognominabatur Barsabas,
et Silam, viros primos in fratribus: 23 scribentes
per manus eorum: Apostoli et seniores fratres, his
qui sunt Antiochiæ, et Syriæ, et Ciliciæ, fratribus
ex gentibus, salutem. 24 Quoniam audivimus quia
quidam ex nobis exeuntes, turbaverunt vos verbis,
evertentes animas vestras, quibus non mandavimus,
25 placuit nobis collectis in unum eligere viros,
et mittere ad vos cum carissimis nostris Barnaba
et Paulo, 26 hominibus qui tradiderunt animas
suas pro nomine Domini nostri Jesu Christi. 27
Misimus ergo Judam et Silam, qui et ipsi vobis
verbis referent eadem. 28 Visum est enim Spiritui
Sancto et nobis nihil ultra imponere vobis oneris
quam hæc necessaria: 29 ut abstineatis vos ab
immolatis simulacrorum, et sanguine, et suffocato,
et fornicatione: a quibus custodientes vos, bene
agetis. Valete. 30 Illi ergo dimissi, descenderunt
Antiochiam: et congregata multitudine tradiderunt
epistolam. 31 Quam cum legissent, gavisi sunt
super consolatione. 32 Judas autem et Silas, et
ipsi cum essent prophetæ, verbo plurimo consolati
sunt fratres, et confirmaverunt. 33 Facto autem ibi
aliquanto tempore, dimissi sunt cum pace a fratribus
ad eos qui miserant illos. 34 Visum est autem Silæ
ibi remanere: Judas autem solus abiit Jerusalem. 35
Paulus autem et Barnabas demorabantur Antiochiæ,
docentes et evangelizantes cum aliis pluribus
verbum Domini. 36 Post aliquot autem dies, dixit
ad Barnabam Paulus: Revertentes visitemus fratres
per universas civitates in quibus prædicavimus
verbum Domini, quomodo se habeant. 37 Barnabas
autem volebat secum assumere et Joannem, qui
cognominabatur Marcus. 38 Paulus autem rogabat
eum (ut qui discessisset ab eis de Pamphylia, et non
isset cum eis in opus) non debere recipi. 39 Facta
est autem dissensio, ita ut discederent ab invicem,
et Barnabas quidem, assumpto Marco, navigaret
Cyprum. 40 Paulus vero, electo Sila, profectus est,
traditus gratiæ Dei a fratribus. 41 Perambulabat
autem Syriam et Ciliciam, confirmans ecclesias:
præcipiens custodire præcepta Apostolorum et
seniorum.

16 Pervenit autem Derben et Lystram. Et ecce
discipulus quidam erat ibi nomine Timotheus,
filius mulieris Judææ fidelis, patre gentili. 2
Huic testimonium bonum reddebant qui in Lystris
erant et Iconio fratres. 3 Hunc voluit Paulus
secum proficisci: et assumens circumcidit eum
propter Judæos qui erant in illis locis. Sciebant
enim omnes quod pater ejus erat gentilis. 4
Cum autem pertransirent civitates, tradebant eis
custodiri dogmata quæ erant decreta ab Apostolis
et senioribus qui erant Jerosolymis. 5 Et ecclesiæ
quidem confirmabantur fide, et abundabunt numero
quotidie. 6 Transeuntes autem Phrygiam et Galatiæ
regionem, vetati sunt a Spiritu Sancto loqui
verbum Dei in Asia. 7 Cum venissent autem in
Mysiam, tentabant ire in Bithyniam: et non permisit
eos Spiritus Jesu. 8 Cum autem pertransissent
Mysiam, descenderunt Troadem: 9 et visio per
noctem Paulo ostensa est: vir Macedo quidam erat
stans et deprecans eum, et dicens: Transiens in
Macedoniam, adjuva nos. 10 Ut autem visum vidit,
statim quæsivimus proficisci in Macedoniam, certi
facti quod vocasset nos Deus evangelizare eis. 11
Navigantes autem a Troade, recto cursu venimus
Samothraciam, et sequenti die Neapolim: 12 et
inde Philippos, quæ est prima partis Macedoniæ
civitas, colonia. Eramus autem in hac urbe diebus
aliquot, conferentes. 13 Die autem sabbatorum
egressi sumus foras portam juxta flumen, ubi
videbatur oratio esse: et sedentes loquebamur
mulieribus quæ convenerant. 14 Et quædam mulier
nomine Lydia, purpuraria civitatis Thyatirenorum,
colens Deum, audivit: cujus Dominus aperuit cor
intendere his quæ dicebantur a Paulo. 15 Cum
autem baptizata esset, et domus ejus, deprecata
est, dicens: Si judicastis me fidelem Domino esse,
introite in domum meam, et manete. Et coëgit nos.
16 Factum est autem euntibus nobis ad orationem,
puellam quamdam habentem spiritum pythonem
obviare nobis, quæ quæstum magnum præstabat
dominis suis divinando. 17 Hæc subsecuta Paulum
et nos, clamabat dicens: Isti homines servi Dei
excelsi sunt, qui annuntiant vobis viam salutis. 18
Hoc autem faciebat multis diebus. Dolens autem
Paulus, et conversus, spiritui dixit: Præcipio tibi
in nomine Jesu Christi exire ab ea. Et exiit eadem
hora. 19 Videntes autem domini ejus quia exivit
spes quæstus eorum, apprehendentes Paulum et

Silam, perduxerunt in forum ad principes: **20** et
offerentes eos magistratibus, dixerunt: Hi homines
conturbant civitatem nostram, cum sint Judæi: **21** et
annuntiant morem quem non licet nobis suscipere
neque facere, cum simus Romani. **22** Et cucurrit
plebs adversus eos: et magistratus, scissis tunicis
eorum, jusserunt eos virgis cædi. **23** Et cum multas
plagas eis imposuissent, miserunt eos in carcerem,
præcipientes custodi ut diligenter custodiret eos.
24 Qui cum tale præceptum accepisset, misit eos
in interiorem carcerem, et pedes eorum strinxit
ligno. **25** Media autem nocte Paulus et Silas orantes,
laudabant Deum: et audiebant eos qui in custodia
erant. **26** Subito vero terræmotus factus est magnus,
ita ut moverentur fundamenta carceris. Et statim
aperta sunt omnia ostia: et universorum vincula
soluta sunt. **27** Expergefactus autem custos carceris,
et videns januas apertas carceris, evaginato gladio
volebat se interficere, æstimans fugisse vinctos. **28**
Clamavit autem Paulus voce magna, dicens: Nihil tibi
mali feceris: universi enim hic sumus. **29** Petitoque
lumine, introgressus est: et tremefactus procidit
Paulo et Silæ ad pedes: **30** et producens eos foras, ait:
Domini, quid me oportet facere, ut salvus fiam? **31**
At illi dixerunt: Crede in Dominum Jesum, et salvus
eris tu, et domus tua. **32** Et locuti sunt ei verbum
Domini cum omnibus qui erant in domo ejus. **33** Et
tollens eos in illa hora noctis, lavit plagas eorum: et
baptizatus est ipse, et omnis domus ejus continuo. **34**
Cumque perduxisset eos in domum suam, apposuit
eis mensam, et lætatus est cum omni domo sua
credens Deo. **35** Et cum dies factus esset, miserunt
magistratus lictores, dicentes: Dimitte homines
illos. **36** Nuntiavit autem custos carceris verba hæc
Paulo: Quia miserunt magistratus ut dimittamini:
nunc igitur exeuntes, ite in pace. **37** Paulus autem
dixit eis: Cæsos nos publice, indemnatos homines
Romanos, miserunt in carcerem: et nunc occulte nos
ejiciunt? Non ita: sed veniant, **38** et ipsi nos ejiciant.
Nuntiaverunt autem magistratibus lictores verba
hæc. Timueruntque audito quod Romani essent:
39 et venientes deprecati sunt eos, et educentes
rogabant ut egrederentur de urbe. **40** Exeuntes
autem de carcere, introierunt ad Lydiam: et visis
fratribus consolati sunt eos, et profecti sunt.

17 Cum autem perambulassent Amphipolim et
Apolloniam, venerunt Thessalonicam, ubi erat
synagoga Judæorum. **2** Secundum consuetudinem
autem Paulus introivit ad eos, et per sabbata
tria disserebat eis de Scripturis, **3** adaperiens et
insinuans quia Christum oportuit pati, et resurgere
a mortuis: et quia hic est Jesus Christus, quem ego
annuntio vobis. **4** Et quidam ex eis crediderunt
et adjuncti sunt Paulo et Silæ: et de colentibus
gentilibusque multitudo magna, et mulieres nobiles
non paucæ. **5** Zelantes autem Judæi, assumentesque
de vulgo viros quosdam malos, et turba facta,
concitaverunt civitatem: et assistentes domui
Jasonis quærebant eos producere in populum. **6**
Et cum non invenissent eos, trahebant Jasonem et
quosdam fratres ad principes civitatis, clamantes:
Quoniam hi qui urbem concitant, et huc venerunt,
7 quos suscepit Jason, et hi omnes contra decreta
Cæsaris faciunt, regem alium dicentes esse, Jesum.
8 Concitaverunt autem plebem et principes civitatis
audientes hæc. **9** Et accepta satisfactione a Jasone et
a ceteris, dimiserunt eos. **10** Fratres vero confestim
per noctem dimiserunt Paulum et Silam in Berœam.
Qui cum venissent, in synagogam Judæorum
introierunt. **11** Hi autem erant nobiliores eorum qui
sunt Thessalonicæ, qui susceperunt verbum cum
omni aviditate, quotidie scrutantes Scripturas, si
hæc ita se haberent. **12** Et multi quidem crediderunt
ex eis, et mulierum gentilium honestarum, et
viri non pauci. **13** Cum autem cognovissent in
Thessalonica Judæi quia et Berœæ prædicatum est a
Paulo verbum Dei, venerunt et illuc commoventes,
et turbantes multitudinem. **14** Statimque tunc
Paulum dimiserunt fratres, ut iret usque ad mare:
Silas autem et Timotheus remanserunt ibi. **15** Qui
autem deducebant Paulum, perduxerunt eum usque
Athenas, et accepto mandato ab eo ad Silam et
Timotheum ut quam celeriter venirent ad illum,
profecti sunt. **16** Paulus autem cum Athenis eos
exspectaret, incitabatur spiritus ejus in ipso, videns
idololatriæ deditam civitatem. **17** Disputabat igitur
in synagoga cum Judæis et colentibus, et in foro,
per omnes dies ad eos qui aderant. **18** Quidam
autem epicurei et stoici philosophi disserebant cum
eo, et quidam dicebant: Quid vult seminiverbius hic
dicere? Alii vero: Novorum dæmoniorum videtur
annuntiator esse: quia Jesum et resurrectionem
annuntiabat eis. **19** Et apprehensum eum ad
Areopagum duxerunt, dicentes: Possumus scire
quæ est hæc nova, quæ a te dicitur, doctrina? **20**
nova enim quædam infers auribus nostris: volumus
ergo scire quidnam velint hæc esse. **21** (Athenienses
autem omnes, et advenæ hospites, ad nihil aliud
vacabant nisi aut dicere aut audire aliquid novi.)
22 Stans autem Paulus in medio Areopagi, ait: Viri
Athenienses, per omnia quasi superstitiosiores vos
video. **23** Præteriens enim, et videns simulacra
vestra, inveni et aram in qua scriptum erat: Ignoto
Deo. Quod ergo ignorantes colitis, hoc ego annuntio
vobis. **24** Deus, qui fecit mundum, et omnia quæ in

eo sunt, hic cæli et terræ cum sit Dominus, non in
manufactis templis habitat, 25 nec manibus humanis
colitur indigens aliquo, cum ipse det omnibus
vitam, et inspirationem, et omnia: 26 fecitque
ex uno omne genus hominum inhabitare super
universam faciem terræ, definiens statuta tempora,
et terminos habitationis eorum, 27 quærere Deum
si forte attrectent eum, aut inveniant, quamvis non
longe sit ab unoquoque nostrum. 28 In ipso enim
vivimus, et movemur, et sumus: sicut et quidam
vestrorum poëtarum dixerunt: Ipsius enim et genus
sumus. 29 Genus ergo cum simus Dei, non debemus
æstimare auro, aut argento, aut lapidi, sculpturæ
artis, et cogitationis hominis, divinum esse simile.
30 Et tempora quidem hujus ignorantiæ despiciens
Deus, nunc annuntiat hominibus ut omnes ubique
pœnitentiam agant, 31 eo quod statuit diem in quo
judicaturus est orbem in æquitate, in viro in quo
statuit, fidem præbens omnibus, suscitans eum a
mortuis. 32 Cum audissent autem resurrectionem
mortuorum, quidam quidem irridebant, quidam
vero dixerunt: Audiemus te de hoc iterum. 33 Sic
Paulus exivit de medio eorum. 34 Quidam vero viri
adhærentes ei, crediderunt: in quibus et Dionysius
Areopagita, et mulier nomine Damaris, et alii cum
eis.

18 Post hæc egressus ab Athenis, venit
Corinthum: 2 et inveniens quemdam Judæum
nomine Aquilam, Ponticum genere, qui nuper
venerat ab Italia, et Priscillam uxorem ejus (eo
quod præcepisset Claudius discedere omnes Judæos
a Roma), accessit ad eos. 3 Et quia ejusdem erat
artis, manebat apud eos, et operabatur. (Erant
autem scenofactoriæ artis.) 4 Et disputabat in
synagoga per omne sabbatum, interponens nomen
Domini Jesu: suadebatque Judæis et Græcis. 5 Cum
venissent autem de Macedonia Silas et Timotheus,
instabat verbo Paulus, testificans Judæis esse
Christum Jesum. 6 Contradicentibus autem eis,
et blasphemantibus, excutiens vestimenta sua,
dixit ad eos: Sanguis vester super caput vestrum:
mundus ego: ex hoc ad gentes vadam. 7 Et migrans
inde, intravit in domum cujusdam, nomine Titi
Justi, colentis Deum, cujus domus erat conjuncta
synagogæ. 8 Crispus autem archisynagogus credidit
Domino cum omni domo sua: et multi Corinthiorum
audientes credebant, et baptizabantur. 9 Dixit
autem Dominus nocte per visionem Paulo: Noli
timere, sed loquere, et ne taceas: 10 propter quod
ego sum tecum, et nemo apponetur tibi ut noceat
te: quoniam populus est mihi multus in hac civitate.
11 Sedit autem ibi annum et sex menses, docens
apud eos verbum Dei. 12 Gallione autem proconsule
Achaiæ, insurrexerunt uno animo Judæi in Paulum,
et adduxerunt eum ad tribunal, 13 dicentes: Quia
contra legem hic persuadet hominibus colere
Deum. 14 Incipiente autem Paulo aperire os, dixit
Gallio ad Judæos: Si quidem esset iniquum aliquid
aut facinus pessimum, o viri Judæi, recte vos
sustinerem. 15 Si vero quæstiones sunt de verbo,
et nominibus, et lege vestra, vos ipsi videritis:
judex ego horum nolo esse. 16 Et minavit eos
a tribunali. 17 Apprehendentes autem omnes
Sosthenem principem synagogæ, percutiebant
eum ante tribunal: et nihil eorum Gallioni curæ
erat. 18 Paulus vero cum adhuc sustinuisset dies
multos fratribus valefaciens, navigavit in Syriam (et
cum eo Priscilla et Aquila), qui sibi totonderat in
Cenchris caput: habebat enim votum. 19 Devenitque
Ephesum, et illos ibi reliquit. Ipse vero ingressus
synagogam, disputabat cum Judæis. 20 Rogantibus
autem eis ut ampliori tempore maneret, non
consensit, 21 sed valefaciens, et dicens: Iterum
revertar ad vos, Deo volente: profectus est ab
Epheso. 22 Et descendens Cæsaream, ascendit,
et salutavit ecclesiam, et descendit Antiochiam.
23 Et facto ibi aliquanto tempore profectus est,
perambulans ex ordine Galaticam regionem, et
Phrygiam, confirmans omnes discipulos. 24 Judæus
autem quidam, Apollo nomine, Alexandrinus
genere, vir eloquens, devenit Ephesum, potens in
scripturis. 25 Hic erat edoctus viam Domini: et
fervens spiritu loquebatur, et docebat diligenter ea
quæ sunt Jesu, sciens tantum baptisma Joannis. 26
Hic ergo cœpit fiducialiter agere in synagoga. Quem
cum audissent Priscilla et Aquila, assumpserunt
eum, et diligentius exposuerunt ei viam Domini. 27
Cum autem vellet ire Achaiam, exhortati fratres,
scripserunt discipulis ut susciperent eum. Qui cum
venisset, contulit multum his qui crediderant.
28 Vehementer enim Judæos revincebat publice,
ostendens per Scripturas esse Christum Jesum.

19 Factum est autem cum Apollo esset Corinthi,
ut Paulus peragratis superioribus partibus
veniret Ephesum, et inveniret quosdam discipulos:
2 dixitque ad eos: Si Spiritum Sanctum accepistis
credentes? At illi dixerunt ad eum: Sed neque si
Spiritus Sanctus est, audivimus. 3 Ille vero ait: In
quo ergo baptizati estis? Qui dixerunt: In Joannis
baptismate. 4 Dixit autem Paulus: Joannes baptizavit
baptismo pœnitentiæ populum, dicens in eum qui
venturus esset post ipsum ut crederent, hoc est, in
Jesum. 5 His auditis, baptizati sunt in nomine Domini
Jesu. 6 Et cum imposuisset illis manus Paulus,

venit Spiritus Sanctus super eos, et loquebantur
linguis, et prophetabant. 7 Erant autem omnes viri
fere duodecim. 8 Introgressus autem synagogam,
cum fiducia loquebatur per tres menses, disputans
et suadens de regno Dei. 9 Cum autem quidam
indurarentur, et non crederent, maledicentes
viam Domini coram multitudine, discedens ab eis,
segregavit discipulos, quotidie disputans in schola
tyranni cujusdam. 10 Hoc autem factum est per
biennium, ita ut omnes qui habitabant in Asia
audirent verbum Domini, Judæi atque gentiles. 11
Virtutesque non quaslibet faciebat Deus per manum
Pauli, 12 ita ut etiam super languidos deferrentur a
corpore ejus sudaria et semicinctia, et recedebant
ab eis languores, et spiritus nequam egrediebantur.
13 Tentaverunt autem quidam et de circumeuntibus
Judæis exorcistis invocare super eos qui habebant
spiritus malos nomen Domini Jesu, dicentes: Adjuro
vos per Jesum, quem Paulus prædicat. 14 Erant
autem quidam Judæi, Scevæ principis sacerdotum
septem filii, qui hoc faciebant. 15 Respondens
autem spiritus nequam dixit eis: Jesum novi, et
Paulum scio: vos autem qui estis? 16 Et insiliens
in eos homo, in quo erat dæmonium pessimum,
et dominatus amborum, invaluit contra eos, ita ut
nudi et vulnerati effugerent de domo illa. 17 Hoc
autem notum factum est omnibus Judæis, atque
gentilibus qui habitabant Ephesi: et cecidit timor
super omnes illos, et magnificabatur nomen Domini
Jesu. 18 Multique credentium veniebant, confitentes
et annuntiantes actus suos. 19 Multi autem ex
eis, qui fuerant curiosa sectati, contulerunt libros,
et combusserunt coram omnibus: et computatis
pretiis illorum, invenerunt pecuniam denariorum
quinquaginta millium. 20 Ita fortiter crescebat
verbum Dei, et confirmabatur. 21 His autem
expletis, proposuit Paulus in Spiritu, transita
Macedonia et Achaia, ire Jerosolymam, dicens:
Quoniam postquam fuero ibi, oportet me et Romam
videre. 22 Mittens autem in Macedoniam duos ex
ministrantibus sibi, Timotheum et Erastum, ipse
remansit ad tempus in Asia. 23 Facta est autem
illo tempore turbatio non minima de via Domini.
24 Demetrius enim quidam nomine, argentarius,
faciens ædes argenteas Dianæ, præstabat artificibus
non modicum quæstum: 25 quos convocans, et eos
qui hujusmodi erant opifices, dixit: Viri, scitis quia
de hoc artificio est nobis acquisitio: 26 et videtis
et auditis quia non solum Ephesi, sed pene totius
Asiæ, Paulus hic suadens avertit multam turbam,
dicens: Quoniam non sunt dii, qui manibus fiunt.
27 Non solum autem hæc periclitabitur nobis pars
in redargutionem venire, sed et magnæ Dianæ
templum in nihilum reputabitur, sed et destrui
incipiet majestas ejus, quam tota Asia et orbis colit.
28 His auditis, repleti sunt ira, et exclamaverunt
dicentes: Magna Diana Ephesiorum. 29 Et impleta est
civitas confusione, et impetum fecerunt uno animo
in theatrum, rapto Gajo et Aristarcho Macedonibus,
comitibus Pauli. 30 Paulo autem volente intrare in
populum, non permiserunt discipuli. 31 Quidam
autem et de Asiæ principibus, qui erant amici
ejus, miserunt ad eum rogantes ne se daret in
theatrum: 32 alii autem aliud clamabant. Erat
enim ecclesia confusa: et plures nesciebant qua ex
causa convenissent. 33 De turba autem detraxerunt
Alexandrum, propellentibus eum Judæis. Alexander
autem manu silentio postulato, volebat reddere
rationem populo. 34 Quem ut cognoverunt Judæum
esse, vox facta una est omnium, quasi per horas
duas clamantium: Magna Diana Ephesiorum. 35
Et cum sedasset scriba turbas, dixit: Viri Ephesii,
quis enim est hominum, qui nesciat Ephesiorum
civitatem cultricem esse magnæ Dianæ, Jovisque
prolis? 36 Cum ergo his contradici non possit,
oportet vos sedatos esse, et nihil temere agere. 37
Adduxistis enim homines istos, neque sacrilegos,
neque blasphemantes deam vestram. 38 Quod si
Demetrius et qui cum eo sunt artifices, habent
adversus aliquem causam, conventus forenses
aguntur, et proconsules sunt: accusent invicem.
39 Si quid autem alterius rei quæritis, in legitima
ecclesia poterit absolvi. 40 Nam et periclitamur
argui seditionis hodiernæ, cum nullus obnoxius
sit de quo possimus reddere rationem concursus
istius. 41 Et cum hæc dixisset, dimisit ecclesiam.

20 Postquam autem cessavit tumultus, vocatis
Paulus discipulis, et exhortatus eos, valedixit,
et profectus est ut iret in Macedoniam. 2 Cum
autem perambulasset partes illas, et exhortatus
eos fuisset multo sermone, venit ad Græciam:
3 ubi cum fecisset menses tres, factæ sunt illi
insidiæ a Judæis navigaturo in Syriam: habuitque
consilium ut reverteretur per Macedoniam. 4
Comitatus est autem eum Sopater Pyrrhi Berœensis,
Thessalonicensium vero Aristarchus, et Secundus, et
Gajus Derbeus, et Timotheus: Asiani vero Tychicus
et Trophimus. 5 Hi cum præcessissent, sustinuerunt
nos Troade: 6 nos vero navigavimus post dies
azymorum a Philippis, et venimus ad eos Troadem
in diebus quinque, ubi demorati sumus diebus
septem. 7 Una autem sabbati cum convenissemus
ad frangendum panem, Paulus disputabat cum eis
profecturus in crastinum, protraxitque sermonem
usque in mediam noctem. 8 Erant autem lampades

copiosæ in cœnaculo, ubi eramus congregati. **9**
Sedens autem quidam adolescens nomine Eutychus
super fenestram, cum mergeretur somno gravi,
disputante diu Paulo, ductus somno cecidit de tertio
cœnaculo deorsum, et sublatus est mortuus. **10**
Ad quem cum descendisset Paulus, incubuit super
eum: et complexus dixit: Nolite turbari, anima enim
ipsius in ipso est. **11** Ascendens autem, frangensque
panem, et gustans, satisque allocutus usque in
lucem, sic profectus est. **12** Adduxerunt autem
puerum viventem, et consolati sunt non minime.
13 Nos autem ascendentes navem, navigavimus in
Asson, inde suscepturi Paulum: sic enim disposuerat
ipse per terram iter facturus. **14** Cum autem
convenisset nos in Asson, assumpto eo, venimus
Mitylenen. **15** Et inde navigantes, sequenti die
venimus contra Chium, et alia applicuimus Samum,
et sequenti die venimus Miletum. **16** Proposuerat
enim Paulus transnavigare Ephesum, ne qua mora
illi fieret in Asia. Festinabat enim, si possibile sibi
esset, ut diem Pentecostes faceret Jerosolymis. **17** A
Mileto autem mittens Ephesum, vocavit majores
natu ecclesiæ. **18** Qui cum venissent ad eum, et simul
essent, dixit eis: Vos scitis a prima die qua ingressus
sum in Asiam, qualiter vobiscum per omne tempus
fuerim, **19** serviens Domino cum omni humilitate, et
lacrimis, et tentationibus, quæ mihi acciderunt ex
insidiis Judæorum: **20** quomodo nihil subtraxerim
utilium, quominus annuntiarem vobis et docerem
vos, publice et per domos, **21** testificans Judæis
atque gentilibus in Deum pœnitentiam, et fidem
in Dominum nostrum Jesum Christum. **22** Et nunc
ecce alligatus ego spiritu, vado in Jerusalem: quæ in
ea ventura sint mihi, ignorans: **23** nisi quod Spiritus
Sanctus per omnes civitates mihi protestatur, dicens
quoniam vincula et tribulationes Jerosolymis me
manent. **24** Sed nihil horum vereor: nec facio
animam meam pretiosiorem quam me, dummodo
consummem cursum meum, et ministerium verbi
quod accepi a Domino Jesu, testificari Evangelium
gratiæ Dei. **25** Et nunc ecce ego scio quia amplius non
videbitis faciem meam vos omnes, per quos transivi
prædicans regnum Dei. **26** Quapropter contestor vos
hodierna die, quia mundus sum a sanguine omnium.
27 Non enim subterfugi, quominus annuntiarem
omne consilium Dei vobis. **28** Attendite vobis, et
universo gregi, in quo vos Spiritus Sanctus posuit
episcopos regere ecclesiam Dei, quam acquisivit
sanguine suo. **29** Ego scio quoniam intrabunt
post discessionem meam lupi rapaces in vos, non
parcentes gregi. **30** Et ex vobisipsis exsurgent viri
loquentes perversa, ut abducant discipulos post
se. **31** Propter quod vigilate, memoria retinentes
quoniam per triennium nocte et die non cessavi,
cum lacrimis monens unumquemque vestrum. **32**
Et nunc commendo vos Deo, et verbo gratiæ ipsius,
qui potens est ædificare, et dare hæreditatem in
sanctificatis omnibus. **33** Argentum, et aurum,
aut vestem nullius concupivi, sicut **34** ipsi scitis:
quoniam ad ea quæ mihi opus erant, et his qui
mecum sunt, ministraverunt manus istæ. **35** Omnia
ostendi vobis, quoniam sic laborantes, oportet
suscipere infirmos ac meminisse verbi Domini Jesu:
quoniam ipse dixit: Beatius est magis dare, quam
accipere. **36** Et cum hæc dixisset, positis genibus suis
oravit cum omnibus illis. **37** Magnus autem fletus
factus est omnium: et procumbentes super collum
Pauli, osculabantur eum, **38** dolentes maxime in
verbo quod dixerat, quoniam amplius faciem ejus
non essent visuri. Et deducebant eum ad navem.

21 Cum autem factum esset ut navigaremus
abstracti ab eis, recto cursu venimus Coum, et
sequenti die Rhodum, et inde Pataram. **2** Et cum
invenissemus navem transfretantem in Phœnicen,
ascendentes navigavimus. **3** Cum apparuissemus
autem Cypro, relinquentes eam ad sinistram,
navigavimus in Syriam, et venimus Tyrum: ibi
enim navis expositura erat onus. **4** Inventis autem
discipulis, mansimus ibi diebus septem: qui Paulo
dicebant per Spiritum ne ascenderet Jerosolymam.
5 Et expletis diebus, profecti ibamus, deducentibus
nos omnibus cum uxoribus et filiis usque foras
civitatem: et positis genibus in littore, oravimus. **6**
Et cum valefecissemus invicem, ascendimus navem:
illi autem redierunt in sua. **7** Nos vero navigatione
expleta a Tyro descendimus Ptolemaidam: et
salutatis fratribus, mansimus die una apud illos.
8 Alia autem die profecti, venimus Cæsaream. Et
intrantes domum Philippi evangelistæ, qui erat
unus de septem, mansimus apud eum. **9** Huic autem
erant quatuor filiæ virgines prophetantes. **10** Et cum
moraremur per dies aliquot, supervenit quidam a
Judæa propheta, nomine Agabus. **11** Is cum venisset
ad nos, tulit zonam Pauli: et alligans sibi pedes et
manus, dixit: Hæc dicit Spiritus Sanctus: Virum,
cujus est zona hæc, sic alligabunt in Jerusalem
Judæi, et tradent in manus gentium. **12** Quod cum
audissemus, rogabamus nos, et qui loci illius erant,
ne ascenderet Jerosolymam. **13** Tunc respondit
Paulus, et dixit: Quid facitis flentes, et affligentes
cor meum? Ego enim non solum alligari, sed et
mori in Jerusalem paratus sum propter nomen
Domini Jesu. **14** Et cum ei suadere non possemus,
quievimus, dicentes: Domini voluntas fiat. **15**
Post dies autem istos, præparati ascendebamus

in Jerusalem. 16 Venerunt autem et ex discipulis
a Cæsarea nobiscum, adducentes secum apud
quem hospitaremur Mnasonem quemdam Cyprium,
antiquum discipulum. 17 Et cum venissemus
Jerosolymam, libenter exceperunt nos fratres. 18
Sequenti autem die introibat Paulus nobiscum ad
Jacobum, omnesque collecti sunt seniores. 19 Quos
cum salutasset, narrabat per singula quæ Deus
fecisset in gentibus per ministerium ipsius. 20 At illi
cum audissent, magnificabant Deum, dixeruntque
ei: Vides, frater, quot millia sunt in Judæis qui
crediderunt, et omnes æmulatores sunt legis. 21
Audierunt autem de te quia discessionem doceas
a Moyse eorum qui per gentes sunt Judæorum,
dicens non debere eos circumcidere filios suos,
neque secundum consuetudinem ingredi. 22 Quid
ergo est? utique oportet convenire multitudinem:
audient enim te supervenisse. 23 Hoc ergo fac
quod tibi dicimus. Sunt nobis viri quatuor, votum
habentes super se. 24 His assumptis, sanctifica
te cum illis, et impende in illis ut radant capita:
et scient omnes quia quæ de te audierunt, falsa
sunt, sed ambulas et ipse custodiens legem.
25 De his autem qui crediderunt ex gentibus,
nos scripsimus judicantes ut abstineant se ab
idolis immolato, et sanguine, et suffocato, et
fornicatione. 26 Tunc Paulus, assumptis viris,
postera die purificatus cum illis intravit in templum,
annuntians expletionem dierum purificationis,
donec offerretur pro unoquoque eorum oblatio.
27 Dum autem septem dies consummarentur,
hi qui de Asia erant Judæi, cum vidissent eum
in templo, concitaverunt omnem populum, et
injecerunt ei manus, clamantes: 28 Viri Israëlitæ,
adjuvate: hic est homo qui adversus populum,
et legem, et locum hunc, omnes ubique docens,
insuper et gentiles induxit in templum, et violavit
sanctum locum istum. 29 Viderant enim Trophimum
Ephesium in civitate cum ipso, quem æstimaverunt
quoniam in templum introduxisset Paulus. 30
Commotaque est civitas tota, et facta est concursio
populi. Et apprehendentes Paulum, trahebant eum
extra templum: et statim clausæ sunt januæ. 31
Quærentibus autem eum occidere, nuntiatum est
tribuno cohortis quia tota confunditur Jerusalem.
32 Qui statim, assumptis militibus et centurionibus,
decurrit ad illos. Qui cum vidissent tribunum et
milites, cessaverunt percutere Paulum. 33 Tunc
accedens tribunus apprehendit eum, et jussit eum
alligari catenis duabus: et interrogabat quis esset, et
quid fecisset. 34 Alii autem aliud clamabant in turba.
Et cum non posset certum cognoscere præ tumultu,
jussit duci eum in castra. 35 Et cum venisset ad
gradus, contigit ut portaretur a militibus propter
vim populi. 36 Sequebatur enim multitudo populi,
clamans: Tolle eum. 37 Et cum cœpisset induci
in castra Paulus, dicit tribuno: Si licet mihi loqui
aliquid ad te? Qui dixit: Græce nosti? 38 nonne tu
es Ægyptius, qui ante hos dies tumultum concitasti,
et eduxisti in desertum quatuor millia virorum
sicariorum? 39 Et dixit ad eum Paulus: Ego homo
sum quidem Judæus a Tarso Ciliciæ, non ignotæ
civitatis municeps. Rogo autem te, permitte mihi
loqui ad populum. 40 Et cum ille permisisset, Paulus
stans in gradibus annuit manu ad plebem, et magno
silentio facto, allocutus est lingua hebræa, dicens:

22 Viri fratres, et patres, audite quam ad vos
nunc reddo rationem. 2 Cum audissent autem
quia hebræa lingua loqueretur ad illos, magis
præstiterunt silentium. 3 Et dicit: Ego sum vir
Judæus, natus in Tarso Ciliciæ, nutritus autem
in ista civitate, secus pedes Gamaliel eruditus
juxta veritatem paternæ legis, æmulator legis,
sicut et vos omnes estis hodie: 4 qui hanc viam
persecutus sum usque ad mortem, alligans et
tradens in custodias viros ac mulieres, 5 sicut
princeps sacerdotum mihi testimonium reddit, et
omnes majores natu: a quibus et epistolas accipiens,
ad fratres Damascum pergebam, ut adducerem
inde vinctos in Jerusalem ut punirentur. 6 Factum
est autem, eunte me, et appropinquante Damasco
media die, subito de cælo circumfulsit me lux
copiosa: 7 et decidens in terram, audivi vocem
dicentem mihi: Saule, Saule, quid me persequeris?
8 Ego autem respondi: Quis es, domine? Dixitque ad
me: Ego sum Jesus Nazarenus, quem tu persequeris.
9 Et qui mecum erant, lumen quidem viderunt,
vocem autem non audierunt ejus qui loquebatur
mecum. 10 Et dixi: Quid faciam, domine? Dominus
autem dixit ad me: Surgens vade Damascum: et ibi
tibi dicetur de omnibus quæ te oporteat facere. 11
Et cum non viderem præ claritate luminis illius,
ad manum deductus a comitibus, veni Damascum.
12 Ananias autem quidam vir secundum legem,
testimonium habens ab omnibus cohabitantibus
Judæis, 13 veniens ad me et astans, dixit mihi:
Saule frater, respice. Et ego eadem hora respexi
in eum. 14 At ille dixit: Deus patrum nostrorum
præordinavit te, ut cognosceres voluntatem ejus,
et videres justum, et audires vocem ex ore ejus:
15 quia eris testis illius ad omnes homines eorum
quæ vidisti et audisti. 16 Et nunc quid moraris?
Exsurge, et baptizare, et ablue peccata tua, invocato
nomine ipsius. 17 Factum est autem revertenti
mihi in Jerusalem, et oranti in templo, fieri me in

stupore mentis, 18 et videre illum dicentem mihi:
Festina, et exi velociter ex Jerusalem: quoniam
non recipient testimonium tuum de me. 19 Et ego
dixi: Domine, ipsi sciunt quia ego eram concludens
in carcerem, et cædens per synagogas eos qui
credebant in te: 20 et cum funderetur sanguis
Stephani testis tui, ego astabam, et consentiebam,
et custodiebam vestimenta interficientium illum.
21 Et dixit ad me: Vade, quoniam ego in nationes
longe mittam te. 22 Audiebant autem eum usque ad
hoc verbum, et levaverunt vocem suam, dicentes:
Tolle de terra hujusmodi: non enim fas est eum
vivere. 23 Vociferantibus autem eis, et projicientibus
vestimenta sua, et pulverem jactantibus in aërem, 24
jussit tribunus induci eum in castra, et flagellis cædi,
et torqueri eum, ut sciret propter quam causam sic
acclamarent ei. 25 Et cum astrinxissent eum loris,
dicit astanti sibi centurioni Paulus: Si hominem
Romanum et indemnatum licet vobis flagellare?
26 Quo audito, centurio accessit ad tribunum, et
nuntiavit ei, dicens: Quid acturus es? hic enim homo
civis Romanus est. 27 Accedens autem tribunus,
dixit illi: Dic mihi si tu Romanus es? At ille dixit:
Etiam. 28 Et respondit tribunus: Ego multa summa
civilitatem hanc consecutus sum. Et Paulus ait: Ego
autem et natus sum. 29 Protinus ergo discesserunt
ab illo qui eum torturi erant. Tribunus quoque
timuit postquam rescivit, quia civis Romanus esset,
et quia alligasset eum. 30 Postera autem die volens
scire diligentius qua ex causa accusaretur a Judæis,
solvit eum, et jussit sacerdotes convenire, et omne
concilium: et producens Paulum, statuit inter illos.

23 Intendens autem in concilium Paulus, ait: Viri
fratres, ego omni conscientia bona conversatus
sum ante Deum usque in hodiernum diem. 2
Princeps autem sacerdotum Ananias præcepit
astantibus sibi percutere os ejus. 3 Tunc Paulus
dixit ad eum: Percutiet te Deus, paries dealbate. Et
tu sedens judicas me secundum legem, et contra
legem jubes me percuti? 4 Et qui astabant dixerunt:
Summum sacerdotem Dei maledicis. 5 Dixit autem
Paulus: Nesciebam, fratres, quia princeps est
sacerdotum. Scriptum est enim: Principem populi
tui non maledices. 6 Sciens autem Paulus quia una
pars esset sadducæorum, et altera pharisæorum,
exclamavit in concilio: Viri fratres, ego pharisæus
sum, filius pharisæorum: de spe et resurrectione
mortuorum ego judicor. 7 Et cum hæc dixisset, facta
est dissensio inter pharisæos et sadducæos, et soluta
est multitudo. 8 Sadducæi enim dicunt non esse
resurrectionem, neque angelum, neque spiritum:
pharisæi autem utraque confitentur. 9 Factus
est autem clamor magnus. Et surgentes quidam
pharisæorum, pugnabant, dicentes: Nihil mali
invenimus in homine isto: quid si spiritus locutus
est ei, aut angelus? 10 Et cum magna dissensio
facta esset, timens tribunus ne discerperetur Paulus
ab ipsis, jussit milites descendere, et rapere eum
de medio eorum, ac deducere eum in castra. 11
Sequenti autem nocte assistens ei Dominus, ait:
Constans esto: sicut enim testificatus es de me in
Jerusalem, sic te oportet et Romæ testificari. 12
Facta autem die collegerunt se quidam ex Judæis,
et devoverunt, se dicentes neque manducaturos,
neque bibituros donec occiderent Paulum. 13
Erant autem plus quam quadraginta viri qui hanc
conjurationem fecerant: 14 qui accesserunt ad
principes sacerdotum et seniores, et dixerunt:
Devotione devovimus nos nihil gustaturos, donec
occidamus Paulum. 15 Nunc ergo vos notum facite
tribuno cum concilio, ut producat illum ad vos,
tamquam aliquid certius cognituri de eo. Nos vero
priusquam appropiet, parati sumus interficere
illum. 16 Quod cum audisset filius sororis Pauli
insidias, venit, et intravit in castra, nuntiavitque
Paulo. 17 Vocans autem Paulus ad se unum ex
centurionibus, ait: Adolescentem hunc perduc ad
tribunum, habet enim aliquid indicare illi. 18 Et
ille quidem assumens eum duxit ad tribunum, et
ait: Vinctus Paulus rogavit me hunc adolescentem
perducere ad te, habentem aliquid loqui tibi.
19 Apprehendens autem tribunus manum illius,
secessit cum eo seorsum, et interrogavit illum:
Quid est quod habes indicare mihi? 20 Ille autem
dixit: Judæis convenit rogare te ut crastina die
producas Paulum in concilium, quasi aliquid certius
inquisituri sint de illo: 21 tu vero ne credideris
illis: insidiantur enim ei ex eis viri amplius quam
quadraginta, qui se devoverunt non manducare,
neque bibere donec interficiant eum: et nunc
parati sunt, exspectantes promissum tuum. 22
Tribunus igitur dimisit adolescentem, præcipiens
ne cui loqueretur quoniam hæc nota sibi fecisset.
23 Et vocatis duobus centurionibus, dixit illis:
Parate milites ducentos ut eant usque Cæsaream,
et equites septuaginta, et lancearios ducentos a
tertia hora noctis, 24 et jumenta præparate ut
imponentes Paulum, salvum perducerent ad Felicem
præsidem. 25 (Timuit enim ne forte raperent eum
Judæi, et occiderent, et ipse postea calumniam
sustineret, tamquam accepturus pecuniam.) 26
Scribens epistolam continentem hæc: Claudius
Lysias optimo præsidi Felici, salutem. 27 Virum hunc
comprehensum a Judæis, et incipientem interfici
ab eis, superveniens cum exercitu eripui, cognito

quia Romanus est. 28 Volensque scire causam quam
objiciebant illi, deduxi eum in concilium eorum.
29 Quem inveni accusari de quæstionibus legis
ipsorum, nihil vero dignum morte aut vinculis
habentem criminis. 30 Et cum mihi perlatum
esset de insidiis quas paraverant illi, misi eum ad
te, denuntians et accusatoribus ut dicant apud
te. Vale. 31 Milites ergo secundum præceptum
sibi assumentes Paulum, duxerunt per noctem in
Antipatridem. 32 Et postera die dimissis equitibus
ut cum eo irent, reversi sunt ad castra. 33 Qui
cum venissent Cæsaream, et tradidissent epistolam
præsidi, statuerunt ante illum et Paulum. 34 Cum
legisset autem, et interrogasset de qua provincia
esset, et cognoscens quia de Cilicia: 35 Audiam te,
inquit, cum accusatores tui venerint. Jussitque in
prætorio Herodis custodiri eum.

24 Post quinque autem dies descendit princeps
sacerdotum Ananias, cum senioribus
quibusdam, et Tertullo quodam oratore, qui
adierunt præsidem adversus Paulum. 2 Et citato
Paulo cœpit accusare Tertullus, dicens: Cum in
multa pace agamus per te, et multa corrigantur per
tuam providentiam, 3 semper et ubique suscipimus,
optime Felix, cum omni gratiarum actione. 4 Ne
diutius autem te protraham, oro, breviter audias
nos pro tua clementia. 5 Invenimus hunc hominem
pestiferum, et concitantem seditiones omnibus
Judæis in universo orbe, et auctorem seditionis
sectæ Nazarenorum: 6 qui etiam templum violare
conatus est, quem et apprehensum voluimus
secundum legem nostram judicare. 7 Superveniens
autem tribunus Lysias, cum vi magna eripuit eum
de manibus nostris, 8 jubens accusatores ejus ad te
venire: a quo poteris ipse judicans, de omnibus
istis cognoscere, de quibus nos accusamus eum. 9
Adjecerunt autem et Judæi, dicentes hæc ita se
habere. 10 Respondit autem Paulus (annuente sibi
præside dicere): Ex multis annis te esse judicem
genti huic sciens, bono animo pro me satisfaciam.
11 Potes enim cognoscere quia non plus sunt mihi
dies quam duodecim, ex quo ascendi adorare in
Jerusalem: 12 et neque in templo invenerunt
me cum aliquo disputantem, aut concursum
facientem turbæ, neque in synagogis, neque in
civitate: 13 neque probare possunt tibi de quibus
nunc me accusant. 14 Confiteor autem hoc tibi,
quod secundum sectam quam dicunt hæresim, sic
deservio Patri et Deo meo, credens omnibus quæ in
lege et prophetis scripta sunt: 15 spem habens in
Deum, quam et hi ipsi exspectant, resurrectionem
futuram justorum et iniquorum. 16 In hoc et ipse
studeo sine offendiculo conscientiam habere ad
Deum et ad homines semper. 17 Post annos autem
plures eleemosynas facturus in gentem meam,
veni, et oblationes, et vota, 18 in quibus invenerunt
me purificatum in templo: non cum turba, neque
cum tumultu. 19 Quidam autem ex Asia Judæi,
quos oportebat apud te præsto esse, et accusare
si quid haberent adversum me: 20 aut hi ipsi
dicant si quid invenerunt in me iniquitatis cum
stem in concilio, 21 nisi de una hac solummodo
voce qua clamavi inter eos stans: Quoniam de
resurrectione mortuorum ego judicor hodie a
vobis. 22 Distulit autem illos Felix, certissime
sciens de via hac, dicens: Cum tribunus Lysias
descenderit, audiam vos. 23 Jussitque centurioni
custodire eum, et habere requiem, nec quemquam
de suis prohibere ministrare ei. 24 Post aliquot
autem dies veniens Felix cum Drusilla uxore sua,
quæ erat Judæa, vocavit Paulum, et audivit ab eo
fidem quæ est in Christum Jesum. 25 Disputante
autem illo de justitia, et castitate, et de judicio
futuro, tremefactus Felix, respondit: Quod nunc
attinet, vade: tempore autem opportuno accersam
te: 26 simul et sperans quod pecunia ei daretur a
Paulo, propter quod et frequenter accersens eum,
loquebatur cum eo. 27 Biennio autem expleto,
accepit successorem Felix Portium Festum. Volens
autem gratiam præstare Judæis Felix, reliquit
Paulum vinctum.

25 Festus ergo cum venisset in provinciam, post
triduum ascendit Jerosolymam a Cæsarea. 2
Adieruntque eum principes sacerdotum et primi
Judæorum adversus Paulum: et rogabant eum,
3 postulantes gratiam adversus eum, ut juberet
perduci eum in Jerusalem, insidias tendentes ut
interficerent eum in via. 4 Festus autem respondit
servari Paulum in Cæsarea: se autem maturius
profecturum. 5 Qui ergo in vobis, ait, potentes sunt,
descendentes simul, si quod est in viro crimen,
accusent eum. 6 Demoratus autem inter eos dies non
amplius quam octo aut decem, descendit Cæsaream,
et altera die sedit pro tribunali, et jussit Paulum
adduci. 7 Qui cum perductus esset, circumsteterunt
eum, qui ab Jerosolyma descenderant Judæi, multas
et graves causas objicientes, quas non poterant
probare: 8 Paulo rationem reddente: Quoniam neque
in legem Judæorum, neque in templum, neque in
Cæsarem quidquam peccavi. 9 Festus autem volens
gratiam præstare Judæis, respondens Paulo, dixit:
Vis Jerosolymam ascendere, et ibi de his judicari
apud me? 10 Dixit autem Paulus: Ad tribunal Cæsaris
sto: ibi me oportet judicari: Judæis non nocui, sicut

tu melius nosti. 11 Si enim nocui, aut dignum
morte aliquid feci, non recuso mori: si vero nihil
est eorum quæ hi accusant me, nemo potest me
illis donare. Cæsarem appello. 12 Tunc Festus cum
concilio locutus, respondit: Cæsarem appellasti? ad
Cæsarem ibis. 13 Et cum dies aliquot transacti essent,
Agrippa rex et Bernice descenderunt Cæsaream
ad salutandum Festum. 14 Et cum dies plures ibi
demorarentur, Festus regi indicavit de Paulo, dicens:
Vir quidam est derelictus a Felice vinctus, 15 de
quo cum essem Jerosolymis, adierunt me principes
sacerdotum et seniores Judæorum, postulantes
adversus illum damnationem. 16 Ad quos respondi:
Quia non est Romanis consuetudo damnare aliquem
hominem priusquam is qui accusatur præsentes
habeat accusatores, locumque defendendi accipiat
ad abluenda crimina. 17 Cum ergo huc convenissent
sine ulla dilatione, sequenti die sedens pro tribunali,
jussi adduci virum. 18 De quo, cum stetissent
accusatores, nullam causam deferebant, de quibus
ego suspicabar malum. 19 Quæstiones vero quasdam
de sua superstitione habebant adversus eum, et
de quodam Jesu defuncto, quem affirmabat Paulus
vivere. 20 Hæsitans autem ego de hujusmodi
quæstione, dicebam si vellet ire Jerosolymam, et
ibi judicari de istis. 21 Paulo autem appellante ut
servaretur ad Augusti cognitionem, jussi servari
eum, donec mittam eum ad Cæsarem. 22 Agrippa
autem dixit ad Festum: Volebam et ipse hominem
audire. Cras, inquit, audies eum. 23 Altera autem
die cum venisset Agrippa et Bernice cum multa
ambitione, et introissent in auditorium cum tribunis
et viris principalibus civitatis, jubente Festo,
adductus est Paulus. 24 Et dicit Festus: Agrippa rex, et
omnes qui simul adestis nobiscum viri, videtis hunc
de quo omnis multitudo Judæorum interpellavit me
Jerosolymis, petentes et acclamantes non oportere
eum vivere amplius. 25 Ego vere comperi nihil
dignum morte eum admisisse. Ipso autem hoc
appellante ad Augustum, judicavi mittere. 26 De
quo quid certum scribam domino, non habeo.
Propter quod produxi eum ad vos, et maxime ad te,
rex Agrippa, ut interrogatione facta habeam quid
scribam. 27 Sine ratione enim mihi videtur mittere
vinctum, et causas ejus non significare.

26 Agrippa vero ad Paulum ait: Permittitur tibi
loqui pro temetipso. Tunc Paulus extenta
manu cœpit rationem reddere: 2 De omnibus
quibus accusor a Judæis, rex Agrippa, æstimo me
beatum apud te cum sim defensurus me hodie, 3
maxime te sciente omnia, et quæ apud Judæos sunt
consuetudines et quæstiones: propter quod obsecro
patienter me audias. 4 Et quidem vitam meam
a juventute, quæ ab initio fuit in gente mea in
Jerosolymis, noverunt omnes Judæi: 5 præscientes
me ab initio (si velint testimonium perhibere)
quoniam secundum certissimam sectam nostræ
religionis vixi pharisæus. 6 Et nunc, in spe quæ
ad patres nostros repromissionis facta est a Deo,
sto judicio subjectus: 7 in quam duodecim tribus
nostræ nocte ac die deservientes, sperant devenire.
De qua spe accusor a Judæis, rex. 8 Quid incredibile
judicatur apud vos, si Deus mortuos suscitat? 9 Et
ego quidem existimaveram me adversus nomen
Jesu Nazareni debere multa contraria agere, 10
quod et feci Jerosolymis, et multos sanctorum ego
in carceribus inclusi, a principibus sacerdotum
potestate accepta: et cum occiderentur, detuli
sententiam. 11 Et per omnes synagogas frequenter
puniens eos, compellebam blasphemare: et amplius
insaniens in eos, persequebar usque in exteras
civitates. 12 In quibus dum irem Damascum cum
potestate et permissu principum sacerdotum, 13
die media in via vidi, rex, de cælo supra splendorem
solis circumfulsisse me lumen, et eos qui mecum
simul erant. 14 Omnesque nos cum decidissemus
in terram, audivi vocem loquentem mihi hebraica
lingua: Saule, Saule, quid me persequeris? durum
est tibi contra stimulum calcitrare. 15 Ego autem
dixi: Quis es, domine? Dominus autem dixit: Ego
sum Jesus, quem tu persequeris. 16 Sed exsurge,
et sta super pedes tuos: ad hoc enim apparui
tibi, ut constituam te ministrum, et testem eorum
quæ vidisti, et eorum quibus apparebo tibi, 17
eripiens te de populo et gentibus, in quas nunc ego
mitto te, 18 aperire oculos eorum, ut convertantur
a tenebris ad lucem, et de potestate Satanæ ad
Deum, ut accipiant remissionem peccatorum, et
sortem inter sanctos, per fidem quæ est in me.
19 Unde, rex Agrippa, non fui incredulus cælesti
visioni: 20 sed his qui sunt Damasci primum, et
Jerosolymis, et in omnem regionem Judææ, et
gentibus, annuntiabam, ut pœnitentiam agerent, et
converterentur ad Deum, digna pœnitentiæ opera
facientes. 21 Hac ex causa me Judæi, cum essem
in templo, comprehensum tentabant interficere.
22 Auxilio autem adjutus Dei usque in hodiernum
diem, sto, testificans minori atque majori, nihil
extra dicens quam ea quæ prophetæ locuti sunt
futura esse, et Moyses, 23 si passibilis Christus,
si primus ex resurrectione mortuorum, lumen
annuntiaturus est populo et gentibus. 24 Hæc
loquente eo, et rationem reddente, Festus magna
voce dixit: Insanis, Paule: multæ te litteræ ad
insaniam convertunt. 25 Et Paulus: Non insanio,

inquit, optime Feste, sed veritatis et sobrietatis
verba loquor. 26 Scit enim de his rex, ad quem et
constanter loquor: latere enim eum nihil horum
arbitror. Neque enim in angulo quidquam horum
gestum est. 27 Credis, rex Agrippa, prophetis? Scio
quia credis. 28 Agrippa autem ad Paulum: In modico
suades me christianum fieri. 29 Et Paulus: Opto apud
Deum, et in modico et in magno, non tantum te, sed
etiam omnes qui audiunt hodie fieri tales, qualis et
ego sum, exceptis vinculis his. 30 Et exsurrexit rex,
et præses, et Bernice, et qui assidebant eis. 31 Et
cum secessissent, loquebantur ad invicem, dicentes:
Quia nihil morte aut vinculis dignum quid fecit
homo iste. 32 Agrippa autem Festo dixit: Dimitti
poterat homo hic, si non appellasset Cæsarem.

27 Ut autem judicatum est navigare eum in
Italiam, et tradi Paulum cum reliquis custodiis
centurioni nomine Julio cohortis Augustæ, 2
ascendentes navem Adrumetinam, incipientes
navigare circa Asiæ loca, sustulimus, perseverante
nobiscum Aristarcho Macedone Thessalonicensi. 3
Sequenti autem die devenimus Sidonem. Humane
autem tractans Julius Paulum, permisit ad amicos
ire, et curam sui agere. 4 Et inde cum sustulissemus,
subnavigavimus Cyprum, propterea quod essent
venti contrarii. 5 Et pelagus Ciliciæ et Pamphyliæ
navigantes, venimus Lystram, quæ est Lyciæ: 6
et ibi inveniens centurio navem Alexandrinam
navigantem in Italiam, transposuit nos in eam.
7 Et cum multis diebus tarde navigaremus, et
vix devenissemus contra Gnidum, prohibente nos
vento, adnavigavimus Cretæ juxta Salmonem: 8 et
vix juxta navigantes, venimus in locum quemdam
qui vocatur Boniportus, cui juxta erat civitas
Thalassa. 9 Multo autem tempore peracto, et
cum jam non esset tuta navigatio eo quod et
jejunium jam præteriisset, consolabatur eos Paulus,
10 dicens eis: Viri, video quoniam cum injuria et
multo damno non solum oneris, et navis, sed etiam
animarum nostrarum incipit esse navigatio. 11
Centurio autem gubernatori et nauclero magis
credebat, quam his quæ a Paulo dicebantur. 12 Et
cum aptus portus non esset ad hiemandum, plurimi
statuerunt consilium navigare inde, si quomodo
possent, devenientes Phœnicen hiemare, portum
Cretæ respicientem ad Africum et ad Corum. 13
Aspirante autem austro, æstimantes propositum
se tenere, cum sustulissent de Asson, legebant
Cretam. 14 Non post multum autem misit se contra
ipsam ventus typhonicus, qui vocatur Euroaquilo.
15 Cumque arrepta esset navis, et non posset conari
in ventum, data nave flatibus, ferebamur. 16 In
insulam autem quamdam decurrentes, quæ vocatur
Cauda, potuimus vix obtinere scapham. 17 Qua
sublata, adjutoriis utebantur, accingentes navem,
timentes ne in Syrtim inciderent, summisso vase
sic ferebantur. 18 Valida autem nobis tempestate
jactatis, sequenti die jactum fecerunt: 19 et tertia
die suis manibus armamenta navis projecerunt. 20
Neque autem sole, neque sideribus apparentibus per
plures dies, et tempestate non exigua imminente,
jam ablata erat spes omnis salutis nostræ. 21 Et cum
multa jejunatio fuisset, tunc stans Paulus in medio
eorum, dixit: Oportebat quidem, o viri, audito me,
non tollere a Creta, lucrique facere injuriam hanc
et jacturam. 22 Et nunc suadeo vobis bono animo
esse: amissio enim nullius animæ erit ex vobis,
præterquam navis. 23 Astitit enim mihi hac nocte
angelus Dei, cujus sum ego, et cui deservio, 24
dicens: Ne timeas, Paule: Cæsari te oportet assistere:
et ecce donavit tibi Deus omnes qui navigant tecum.
25 Propter quod bono animo estote, viri: credo
enim Deo quia sic erit, quemadmodum dictum
est mihi. 26 In insulam autem quamdam oportet
nos devenire. 27 Sed posteaquam quartadecima
nox supervenit, navigantibus nobis in Adria circa
mediam noctem, suspicabantur nautæ apparere sibi
aliquam regionem. 28 Qui et summittentes bolidem,
invenerunt passus viginti: et pusillum inde separati,
invenerunt passus quindecim. 29 Timentes autem
ne in aspera loca incideremus, de puppi mittentes
anchoras quatuor, optabant diem fieri. 30 Nautis
vero quærentibus fugere de navi, cum misissent
scapham in mare, sub obtentu quasi inciperent a
prora anchoras extendere, 31 dixit Paulus centurioni
et militibus: Nisi hi in navi manserint, vos salvi fieri
non potestis. 32 Tunc absciderunt milites funes
scaphæ, et passi sunt eam excidere. 33 Et cum
lux inciperet fieri, rogabat Paulus omnes sumere
cibum, dicens: Quartadecima die hodie exspectantes
jejuni permanetis, nihil accipientes. 34 Propter
quod rogo vos accipere cibum pro salute vestra:
quia nullius vestrum capillus de capite peribit. 35
Et cum hæc dixisset, sumens panem, gratias egit
Deo in conspectu omnium: et cum fregisset, cœpit
manducare. 36 Animæquiores autem facti omnes,
et ipsi sumpserunt cibum. 37 Eramus vero universæ
animæ in navi ducentæ septuaginta sex. 38 Et
satiati cibo alleviabant navem, jactantes triticum in
mare. 39 Cum autem dies factus esset, terram non
agnoscebant: sinum vero quemdam considerabant
habentem littus, in quem cogitabant si possent
ejicere navem. 40 Et cum anchoras sustulissent,
committebant se mari, simul laxantes juncturas
gubernaculorum: et levato artemone secundum

auræ flatum, tendebant ad littus. 41 Et cum
incidissemus in locum dithalassum, impegerunt
navem: et prora quidem fixa manebat immobilis,
puppis vero solvebatur a vi maris. 42 Militum autem
consilium fuit ut custodias occiderent, ne quis cum
enatasset, effugeret. 43 Centurio autem volens
servare Paulum, prohibuit fieri: jussitque eos qui
possent natare, emittere se primos, et evadere,
et ad terram exire: 44 et ceteros, alios in tabulis
ferebant, quosdam super ea quæ de navi erant.
Et sic factum est, ut omnes animæ evaderent ad
terram.

28 Et cum evasissemus, tunc cognovimus
quia Melita insula vocabatur. Barbari vero
præstabant non modicam humanitatem nobis.
2 Accensa enim pyra, reficiebant nos omnes
propter imbrem qui imminebat, et frigus. 3
Cum congregasset autem Paulus sarmentorum
aliquantam multitudinem, et imposuisset super
ignem, vipera a calore cum processisset, invasit
manum ejus. 4 Ut vero viderunt barbari pendentem
bestiam de manu ejus, ad invicem dicebant:
Utique homicida est homo hic, qui cum evaserit
de mari, ultio non sinit eum vivere. 5 Et ille
quidem excutiens bestiam in ignem, nihil mali
passus est. 6 At illi existimabant eum in tumorem
convertendum, et subito casurum et mori. Diu
autem illis exspectantibus, et videntibus nihil mali
in eo fieri, convertentes se, dicebant eum esse deum.
7 In locis autem illis erant prædia principis insulæ,
nomine Publii, qui nos suscipiens, triduo benigne
exhibuit. 8 Contigit autem patrem Publii febribus
et dysenteria vexatum jacere. Ad quem Paulus
intravit: et cum orasset, et imposuisset ei manus,
salvavit eum. 9 Quo facto, omnes qui in insula
habebant infirmitates, accedebant, et curabantur:
10 qui etiam multis honoribus nos honoraverunt, et
navigantibus imposuerunt quæ necessaria erant.
11 Post menses autem tres navigavimus in navi
Alexandrina, quæ in insula hiemaverat, cui erat
insigne Castorum. 12 Et cum venissemus Syracusam,
mansimus ibi triduo. 13 Inde circumlegentes
devenimus Rhegium: et post unum diem, flante
austro, secunda die venimus Puteolos: 14 ubi
inventis fratribus rogati sumus manere apud eos
dies septem: et sic venimus Romam. 15 Et inde cum
audissent fratres, occurrerunt nobis usque ad Appii
forum, ac tres Tabernas. Quos cum vidisset Paulus,
gratias agens Deo, accepit fiduciam. 16 Cum autem
venissemus Romam, permissum est Paulo manere
sibimet cum custodiente se milite. 17 Post tertium
autem diem convocavit primos Judæorum. Cumque
convenissent, dicebat eis: Ego, viri fratres, nihil
adversus plebem faciens, aut morem paternum,
vinctus ab Jerosolymis traditus sum in manus
Romanorum, 18 qui cum interrogationem de me
habuissent, voluerunt me dimittere, eo quod nulla
esset causa mortis in me. 19 Contradicentibus autem
Judæis, coactus sum appellare Cæsarem, non quasi
gentem meam habens aliquid accusare. 20 Propter
hanc igitur causam rogavi vos videre, et alloqui.
Propter spem enim Israël catena hac circumdatus
sum. 21 At illi dixerunt ad eum: Nos neque litteras
accepimus de te a Judæa, neque adveniens aliquis
fratrum nuntiavit, aut locutus est quid de te malum.
22 Rogamus autem a te audire quæ sentis: nam
de secta hac notum est nobis quia ubique ei
contradicitur. 23 Cum constituissent autem illi
diem, venerunt ad eum in hospitium plurimi, quibus
exponebat testificans regnum Dei, suadensque eis
de Jesu ex lege Moysi et prophetis a mane usque
ad vesperam. 24 Et quidam credebant his quæ
dicebantur: quidam vero non credebant. 25 Cumque
invicem non essent consentientes, discedebant,
dicente Paulo unum verbum: Quia bene Spiritus
Sanctus locutus est per Isaiam prophetam ad patres
nostros, 26 dicens: Vade ad populum istum, et dic
ad eos: Aure audietis, et non intelligetis, et videntes
videbitis, et non perspicietis. 27 Incrassatum est
enim cor populi hujus, et auribus graviter audierunt,
et oculos suos compresserunt: ne forte videant
oculis, et auribus audiant, et corde intelligant, et
convertantur, et sanem eos. 28 Notum ergo sit
vobis, quoniam gentibus missum est hoc salutare
Dei, et ipsi audient. 29 Et cum hæc dixisset, exierunt
ab eo Judæi, multam habentes inter se quæstionem.
30 Mansit autem biennio toto in suo conducto:
et suscipiebat omnes qui ingrediebantur ad eum,
31 prædicans regnum Dei, et docens quæ sunt
de Domino Jesu Christo cum omni fiducia, sine
prohibitione.

Romanos

1 Paulus, servus Jesu Christi, vocatus Apostolus, segregatus in Evangelium Dei, **2** quod ante promiserat per prophetas suos in Scripturis sanctis **3** de Filio suo, qui factus est ei ex semine David secundum carnem, **4** qui prædestinatus est Filius Dei in virtute secundum spiritum sanctificationis ex resurrectione mortuorum Jesu Christi Domini nostri: **5** per quem accepimus gratiam, et apostolatum ad obediendum fidei in omnibus gentibus pro nomine ejus, **6** in quibus estis et vos vocati Jesu Christi: **7** omnibus qui sunt Romæ, dilectis Dei, vocatis sanctis. Gratia vobis, et pax a Deo Patre nostro, et Domino Jesu Christo. **8** Primum quidem gratias ago Deo meo per Jesum Christum pro omnibus vobis: quia fides vestra annuntiatur in universo mundo. **9** Testis enim mihi est Deus, cui servio in spiritu meo in Evangelio Filii ejus, quod sine intermissione memoriam vestri facio **10** semper in orationibus meis: obsecrans, si quomodo tandem aliquando prosperum iter habeam in voluntate Dei veniendi ad vos. **11** Desidero enim videre vos, ut aliquid impertiar vobis gratiæ spiritualis ad confirmandos vos: **12** id est, simul consolari in vobis per eam quæ invicem est, fidem vestram atque meam. **13** Nolo autem vos ignorare fratres: quia sæpe proposui venire ad vos (et prohibitus sum usque adhuc) ut aliquem fructum habeam et in vobis, sicut et in ceteris gentibus. **14** Græcis ac barbaris, sapientibus, et insipientibus debitor sum: **15** ita (quod in me) promptum est et vobis, qui Romæ estis, evangelizare. **16** Non enim erubesco Evangelium. Virtus enim Dei est in salutem omni credenti, Judæo primum, et Græco. **17** Justitia enim Dei in eo revelatur ex fide in fidem: sicut scriptum est: Justus autem ex fide vivit. **18** Revelatur enim ira Dei de cælo super omnem impietatem, et injustitiam hominum eorum, qui veritatem Dei in injustitia detinent: **19** quia quod notum est Dei, manifestum est in illis. Deus enim illis manifestavit. **20** Invisibilia enim ipsius, a creatura mundi, per ea quæ facta sunt, intellecta, conspiciuntur: sempiterna quoque ejus virtus, et divinitas: ita ut sint inexcusabiles. **(aïdios g126)** **21** Quia cum cognovissent Deum, non sicut Deum glorificaverunt, aut gratias egerunt: sed evanuerunt in cogitationibus suis, et obscuratum est insipiens cor eorum: **22** dicentes enim se esse sapientes, stulti facti sunt. **23** Et mutaverunt gloriam incorruptibilis Dei in similitudinem imaginis corruptibilis hominis, et volucrum, et quadrupedum, et serpentium. **24** Propter quod tradidit illos Deus in desideria cordis eorum, in immunditiam, ut contumeliis afficiant corpora sua in semetipsis: **25** qui commutaverunt veritatem Dei in mendacium: et coluerunt, et servierunt creaturæ potius quam Creatori, qui est benedictus in sæcula. Amen. **(aiōn g165)** **26** Propterea tradidit illos Deus in passiones ignominiæ: nam feminæ eorum immutaverunt naturalem usum in eum usum qui est contra naturam. **27** Similiter autem et masculi, relicto naturali usu feminæ, exarserunt in desideriis suis in invicem, masculi in masculos turpitudinem operantes, et mercedem, quam oportuit, erroris sui in semetipsis recipientes. **28** Et sicut non probaverunt Deum habere in notitia, tradidit illos Deus in reprobum sensum, ut faciant ea quæ non conveniunt, **29** repletos omni iniquitate, malitia, fornicatione, avaritia, nequitia, plenos invidia, homicidio, contentione, dolo, malignitate: susurrones, **30** detractores, Deo odibiles, contumeliosos, superbos, elatos, inventores malorum, parentibus non obedientes, **31** insipientes, incompositos, sine affectione, absque fœdere, sine misericordia. **32** Qui cum justitiam Dei cognovissent, non intellexerunt quoniam qui talia agunt, digni sunt morte: et non solum qui ea faciunt, sed etiam qui consentiunt facientibus.

2 Propter quod inexcusabilis es, o homo omnis qui judicas. In quo enim judicas alterum, teipsum condemnas: eadem enim agis quæ judicas. **2** Scimus enim quoniam judicium Dei est secundum veritatem in eos qui talia agunt. **3** Existimas autem hoc, o homo, qui judicas eos qui talia agunt, et facis ea, quia tu effugies judicium Dei? **4** an divitias bonitatis ejus, et patientiæ, et longanimitatis contemnis? ignoras quoniam benignitas Dei ad pœnitentiam te adducit? **5** Secundum autem duritiam tuam, et impœnitens cor, thesaurizas tibi iram in die iræ, et revelationis justi judicii Dei, **6** qui reddet unicuique secundum opera ejus: **7** iis quidem qui secundum patientiam boni operis, gloriam, et honorem, et incorruptionem quærunt, vitam æternam: **(aiōnios g166)** **8** iis autem qui sunt ex contentione, et qui non acquiescunt veritati, credunt autem iniquitati, ira et indignatio. **9** Tribulatio et angustia in omnem animam hominis operantis malum, Judæi primum, et Græci: **10** gloria autem, et honor, et pax omni operanti bonum, Judæo primum, et Græco: **11** non enim est acceptio personarum apud Deum. **12** Quicumque enim sine lege peccaverunt, sine lege peribunt: et quicumque in lege peccaverunt, per legem judicabuntur. **13** Non enim auditores legis justi sunt apud Deum, sed factores legis

justificabuntur. 14 Cum autem gentes, quæ legem
non habent, naturaliter ea, quæ legis sunt, faciunt,
ejusmodi legem non habentes, ipsi sibi sunt lex: 15
qui ostendunt opus legis scriptum in cordibus suis,
testimonium reddente illis conscientia ipsorum,
et inter se invicem cogitationibus accusantibus,
aut etiam defendentibus, 16 in die, cum judicabit
Deus occulta hominum, secundum Evangelium
meum per Jesum Christum. 17 Si autem tu Judæus
cognominaris, et requiescis in lege, et gloriaris in
Deo, 18 et nosti voluntatem ejus, et probas utiliora,
instructus per legem, 19 confidis teipsum esse
ducem cæcorum, lumen eorum qui in tenebris sunt,
20 eruditorem insipientium, magistrum infantium,
habentem formam scientiæ, et veritatis in lege.
21 Qui ergo alium doces, teipsum non doces: qui
prædicas non furandum, furaris: 22 qui dicis non
mœchandum, mœcharis: qui abominaris idola,
sacrilegium facis: 23 qui in lege gloriaris, per
prævaricationem legis Deum inhonoras. 24 (Nomen
enim Dei per vos blasphematur inter gentes, sicut
scriptum est.) 25 Circumcisio quidem prodest,
si legem observes: si autem prævaricator legis
sis, circumcisio tua præputium facta est. 26 Si
igitur præputium justitias legis custodiat, nonne
præputium illius in circumcisionem reputabitur? 27
et judicabit id quod ex natura est præputium, legem
consummans, te, qui per litteram et circumcisionem
prævaricator legis es? 28 Non enim qui in manifesto,
Judæus est: neque quæ in manifesto, in carne, est
circumcisio: 29 sed qui in abscondito, Judæus est: et
circumcisio cordis in spiritu, non littera: cujus laus
non ex hominibus, sed ex Deo est.

3 Quid ergo amplius Judæo est? aut quæ utilitas
circumcisionis? 2 Multum per omnem modum.
Primum quidem quia credita sunt illis eloquia Dei.
3 Quid enim si quidam illorum non crediderunt?
numquid incredulitas illorum fidem Dei evacuabit?
Absit. 4 Est autem Deus verax: omnis autem
homo mendax, sicut scriptum est: Ut justificeris
in sermonibus tuis: et vincas cum judicaris. 5 Si
autem iniquitas nostra justitiam Dei commendat,
quid dicemus? Numquid iniquus est Deus, qui
infert iram? 6 secundum hominem dico. Absit.
Alioquin quomodo judicabit Deus hunc mundum?
7 Si enim veritas Dei in meo mendacio abundavit
in gloriam ipsius: quid adhuc et ego tamquam
peccator judicor? 8 et non (sicut blasphemamur, et
sicut aiunt quidam nos dicere) faciamus mala ut
veniant bona: quorum damnatio justa est. 9 Quid
ergo? præcellimus eos? Nequaquam. Causati enim
sumus Judæos et Græcos omnes sub peccato esse,
10 sicut scriptum est: Quia non est justus quisquam:
11 non est intelligens, non est requirens Deum. 12
Omnes declinaverunt, simul inutiles facti sunt: non
est qui faciat bonum, non est usque ad unum. 13
Sepulchrum patens est guttur eorum, linguis suis
dolose agebant: venenum aspidum sub labiis eorum:
14 quorum os maledictione, et amaritudine plenum
est: 15 veloces pedes eorum ad effundendum
sanguinem: 16 contritio et infelicitas in viis eorum:
17 et viam pacis non cognoverunt: 18 non est timor
Dei ante oculos eorum. 19 Scimus autem quoniam
quæcumque lex loquitur, iis, qui in lege sunt,
loquitur: ut omne os obstruatur, et subditus fiat
omnis mundus Deo: 20 quia ex operibus legis non
justificabitur omnis caro coram illo. Per legem enim
cognitio peccati. 21 Nunc autem sine lege justitia
Dei manifestata est: testificata a lege et prophetis.
22 Justitia autem Dei per fidem Jesu Christi in omnes
et super omnes qui credunt in eum: non enim est
distinctio: 23 omnes enim peccaverunt, et egent
gloria Dei. 24 Justificati gratis per gratiam ipsius,
per redemptionem quæ est in Christo Jesu, 25
quem proposuit Deus propitiationem per fidem
in sanguine ipsius, ad ostensionem justitiæ suæ
propter remissionem præcedentium delictorum 26
in sustentatione Dei, ad ostensionem justitiæ ejus
in hoc tempore: ut sit ipse justus, et justificans eum,
qui est ex fide Jesu Christi. 27 Ubi est ergo gloriatio
tua? Exclusa est. Per quam legem? Factorum? Non:
sed per legem fidei. 28 Arbitramur enim justificari
hominem per fidem sine operibus legis. 29 An
Judæorum Deus tantum? nonne et gentium? Immo
et gentium: 30 quoniam quidem unus est Deus, qui
justificat circumcisionem ex fide, et præputium per
fidem. 31 Legem ergo destruimus per fidem? Absit:
sed legem statuimus.

4 Quid ergo dicemus invenisse Abraham patrem
nostrum secundum carnem? 2 Si enim Abraham
ex operibus justificatus est, habet gloriam, sed non
apud Deum. 3 Quid enim dicit Scriptura? Credidit
Abraham Deo, et reputatum est illi ad justitiam.
4 Ei autem qui operatur, merces non imputatur
secundum gratiam, sed secundum debitum. 5 Ei
vero qui non operatur, credenti autem in eum, qui
justificat impium, reputatur fides ejus ad justitiam
secundum propositum gratiæ Dei. 6 Sicut et David
dicit beatitudinem hominis, cui Deus accepto fert
justitiam sine operibus: 7 Beati, quorum remissæ
sunt iniquitates, et quorum tecta sunt peccata. 8
Beatus vir, cui non imputavit Dominus peccatum. 9
Beatitudo ergo hæc in circumcisione tantum manet,
an etiam in præputio? Dicimus enim quia reputata

est Abrahæ fides ad justitiam. 10 Quomodo ergo
reputata est? in circumcisione, an in præputio?
Non in circumcisione, sed in præputio. 11 Et
signum accepit circumcisionis, signaculum justitiæ
fidei, quæ est in præputio: ut sit pater omnium
credentium per præputium, ut reputetur et illis
ad justitiam: 12 et sit pater circumcisionis non
iis tantum, qui sunt ex circumcisione, sed et iis
qui sectantur vestigia fidei, quæ est in præputio
patris nostri Abrahæ. 13 Non enim per legem
promissio Abrahæ, aut semini ejus ut hæres esset
mundi: sed per justitiam fidei. 14 Si enim qui ex
lege, hæredes sunt: exinanita est fides, abolita est
promissio. 15 Lex enim iram operatur. Ubi enim
non est lex, nec prævaricatio. 16 Ideo ex fide, ut
secundum gratiam firma sit promissio omni semini,
non ei qui ex lege est solum, sed et ei qui ex fide
est Abrahæ, qui pater est omnium nostrum 17
(sicut scriptum est: Quia patrem multarum gentium
posui te) ante Deum, cui credidit, qui vivificat
mortuos, et vocat ea quæ non sunt, tamquam ea
quæ sunt: 18 qui contra spem in spem credidit, ut
fieret pater multarum gentium secundum quod
dictum est ei: Sic erit semen tuum. 19 Et non
infirmatus est fide, nec consideravit corpus suum
emortuum, cum jam fere centum esset annorum,
et emortuam vulvam Saræ. 20 In repromissione
etiam Dei non hæsitavit diffidentia, sed confortatus
est fide, dans gloriam Deo: 21 plenissime sciens,
quia quæcumque promisit, potens est et facere.
22 Ideo et reputatum est illi ad justitiam. 23 Non
est autem scriptum tantum propter ipsum quia
reputatum est illi ad justitiam: 24 sed et propter
nos, quibus reputabitur credentibus in eum, qui
suscitavit Jesum Christum Dominum nostrum a
mortuis, 25 qui traditus est propter delicta nostra,
et resurrexit propter justificationem nostram.

5 Justificati ergo ex fide, pacem habeamus ad Deum
per Dominum nostrum Jesum Christum: 2 per
quem et habemus accessum per fidem in gratiam
istam, in qua stamus, et gloriamur in spe gloriæ
filiorum Dei. 3 Non solum autem, sed et gloriamur in
tribulationibus: scientes quod tribulatio patientiam
operatur: 4 patientia autem probationem, probatio
vero spem, 5 spes autem non confundit: quia caritas
Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum
Sanctum, qui datus est nobis. 6 Ut quid enim
Christus, cum adhuc infirmi essemus, secundum
tempus, pro impiis mortuus est? 7 vix enim pro justo
quis moritur: nam pro bono forsitan quis audeat
mori. 8 Commendat autem caritatem suam Deus in
nobis: quoniam cum adhuc peccatores essemus,
secundum tempus, 9 Christus pro nobis mortuus
est: multo igitur magis nunc justificati in sanguine
ipsius, salvi erimus ab ira per ipsum. 10 Si enim cum
inimici essemus, reconciliati sumus Deo per mortem
filii ejus: multo magis reconciliati, salvi erimus in
vita ipsius. 11 Non solum autem: sed et gloriamur
in Deo per Dominum nostrum Jesum Christum,
per quem nunc reconciliationem accepimus. 12
Propterea sicut per unum hominem peccatum in
hunc mundum intravit, et per peccatum mors,
et ita in omnes homines mors pertransiit, in quo
omnes peccaverunt. 13 Usque ad legem enim
peccatum erat in mundo: peccatum autem non
imputabatur, cum lex non esset. 14 Sed regnavit
mors ab Adam usque ad Moysen etiam in eos qui
non peccaverunt in similitudinem prævaricationis
Adæ, qui est forma futuri. 15 Sed non sicut delictum,
ita et donum: si enim unius delicto multi mortui
sunt: multo magis gratia Dei et donum in gratia
unius hominis Jesu Christi in plures abundavit. 16
Et non sicut per unum peccatum, ita et donum.
Nam judicium quidem ex uno in condemnationem:
gratia autem ex multis delictis in justificationem.
17 Si enim unius delicto mors regnavit per unum:
multo magis abundantiam gratiæ, et donationis, et
justitiæ accipientes, in vita regnabunt per unum
Jesum Christum. 18 Igitur sicut per unius delictum
in omnes homines in condemnationem: sic et per
unius justitiam in omnes homines in justificationem
vitæ. 19 Sicut enim per inobedientiam unius
hominis, peccatores constituti sunt multi: ita et per
unius obeditionem, justi constituentur multi. 20
Lex autem subintravit ut abundaret delictum. Ubi
autem abundavit delictum, superabundavit gratia:
21 ut sicut regnavit peccatum in mortem: ita et
gratia regnet per justitiam in vitam æternam, per
Jesum Christum Dominum nostrum. (aiōnios g166)

6 Quid ergo dicemus? permanebimus in peccato
ut gratia abundet? 2 Absit. Qui enim mortui
sumus peccato, quomodo adhuc vivemus in illo? 3
an ignoratis quia quicumque baptizati sumus in
Christo Jesu, in morte ipsius baptizati sumus? 4
Consepulti enim sumus cum illo per baptismum in
mortem: ut quomodo Christus surrexit a mortuis
per gloriam Patris, ita et nos in novitate vitæ
ambulemus. 5 Si enim complantati facti sumus
similitudini mortis ejus: simul et resurrectionis
erimus. 6 Hoc scientes, quia vetus homo noster
simul crucifixus est, ut destruatur corpus peccati,
et ultra non serviamus peccato. 7 Qui enim mortuus
est, justificatus est a peccato. 8 Si autem mortui
sumus cum Christo, credimus quia simul etiam

vivemus cum Christo, 9 scientes quod Christus
resurgens ex mortuis jam non moritur: mors illi
ultra non dominabitur. 10 Quod enim mortuus est
peccato, mortuus est semel: quod autem vivit, vivit
Deo. 11 Ita et vos existimate vos mortuos quidem
esse peccato, viventes autem Deo, in Christo Jesu
Domino nostro. 12 Non ergo regnet peccatum in
vestro mortali corpore ut obediatis concupiscentiis
ejus. 13 Sed neque exhibeatis membra vestra arma
iniquitatis peccato: sed exhibete vos Deo, tamquam
ex mortuis viventes: et membra vestra arma justitiæ
Deo. 14 Peccatum enim vobis non dominabitur: non
enim sub lege estis, sed sub gratia. 15 Quid ergo?
peccabimus, quoniam non sumus sub lege, sed sub
gratia? Absit. 16 Nescitis quoniam cui exhibetis
vos servos ad obediendum, servi estis ejus, cui
obeditis, sive peccati ad mortem, sive obeditionis ad
justitiam? 17 Gratias autem Deo quod fuistis servi
peccati, obedistis autem ex corde in eam formam
doctrinæ, in quam traditi estis. 18 Liberati autem
a peccato, servi facti estis justitiæ. 19 Humanum
dico, propter infirmitatem carnis vestræ: sicut enim
exhibuistis membra vestra servire immunditiæ, et
iniquitati ad iniquitatem, ita nunc exhibete membra
vestra servire justitiæ in sanctificationem. 20 Cum
enim servi essetis peccati, liberi fuistis justitiæ. 21
Quem ergo fructum habuistis tunc in illis, in quibus
nunc erubescitis? nam finis illorum mors est. 22
Nunc vero liberati a peccato, servi autem facti Deo,
habetis fructum vestrum in sanctificationem, finem
vero vitam æternam. (aiōnios g166) 23 Stipendia enim
peccati, mors. Gratia autem Dei, vita æterna, in
Christo Jesu Domino nostro. (aiōnios g166)

7 An ignoratis, fratres (scientibus enim legem
loquor), quia lex in homine dominatur quanto
tempore vivit? 2 Nam quæ sub viro est mulier,
vivente viro, alligata est legi: si autem mortuus
fuerit vir ejus, soluta est a lege viri. 3 Igitur, vivente
viro, vocabitur adultera si fuerit cum alio viro: si
autem mortuus fuerit vir ejus, liberata est a lege viri,
ut non sit adultera si fuerit cum alio viro. 4 Itaque
fratres mei, et vos mortificati estis legi per corpus
Christi: ut sitis alterius, qui ex mortuis resurrexit,
ut fructificemus Deo. 5 Cum enim essemus in
carne, passiones peccatorum, quæ per legem erant,
operabantur in membris nostris, ut fructificarent
morti. 6 Nunc autem soluti sumus a lege mortis,
in qua detinebamur, ita ut serviamus in novitate
spiritus, et non in vetustate litteræ. 7 Quid ergo
dicemus? lex peccatum est? Absit. Sed peccatum
non cognovi, nisi per legem: nam concupiscentiam
nesciebam, nisi lex diceret: Non concupisces. 8
Occasione autem accepta, peccatum per mandatum
operatum est in me omnem concupiscentiam. Sine
lege enim peccatum mortuum erat. 9 Ego autem
vivebam sine lege aliquando: sed cum venisset
mandatum, peccatum revixit. 10 Ego autem mortuus
sum: et inventum est mihi mandatum, quod erat
ad vitam, hoc esse ad mortem. 11 Nam peccatum
occasione accepta per mandatum, seduxit me, et
per illud occidit. 12 Itaque lex quidem sancta,
et mandatum sanctum, et justum, et bonum. 13
Quod ergo bonum est, mihi factum est mors? Absit.
Sed peccatum, ut appareat peccatum, per bonum
operatum est mihi mortem: ut fiat supra modum
peccans peccatum per mandatum. 14 Scimus enim
quia lex spiritualis est: ego autem carnalis sum,
venundatus sub peccato. 15 Quod enim operor, non
intelligo: non enim quod volo bonum, hoc ago: sed
quod odi malum, illud facio. 16 Si autem quod nolo,
illud facio: consentio legi, quoniam bona est. 17
Nunc autem jam non ego operor illud, sed quod
habitat in me peccatum. 18 Scio enim quia non
habitat in me, hoc est in carne mea, bonum. Nam
velle, adjacet mihi: perficere autem bonum, non
invenio. 19 Non enim quod volo bonum, hoc facio:
sed quod nolo malum, hoc ago. 20 Si autem quod
nolo, illud facio: jam non ego operor illud, sed quod
habitat in me, peccatum. 21 Invenio igitur legem,
volenti mihi facere bonum, quoniam mihi malum
adjacet: 22 condelector enim legi Dei secundum
interiorem hominem: 23 video autem aliam legem
in membris meis, repugnantem legi mentis meæ, et
captivantem me in lege peccati, quæ est in membris
meis. 24 Infelix ego homo, quis me liberabit de
corpore mortis hujus? 25 gratia Dei per Jesum
Christum Dominum nostrum. Igitur ego ipse mente
servio legi Dei: carne autem, legi peccati.

8 Nihil ergo nunc damnationis est iis qui sunt
in Christo Jesu: qui non secundum carnem
ambulant. 2 Lex enim spiritus vitæ in Christo
Jesu liberavit me a lege peccati et mortis. 3 Nam
quod impossibile erat legi, in quo infirmabatur per
carnem: Deus Filium suum mittens in similitudinem
carnis peccati et de peccato, damnavit peccatum in
carne, 4 ut justificatio legis impleretur in nobis, qui
non secundum carnem ambulamus, sed secundum
spiritum. 5 Qui enim secundum carnem sunt, quæ
carnis sunt, sapiunt: qui vero secundum spiritum
sunt, quæ sunt spiritus, sentiunt. 6 Nam prudentia
carnis, mors est: prudentia autem spiritus, vita et
pax: 7 quoniam sapientia carnis inimica est Deo:
legi enim Dei non est subjecta, nec enim potest. 8
Qui autem in carne sunt, Deo placere non possunt.

9 Vos autem in carne non estis, sed in spiritu: si
tamen Spiritus Dei habitat in vobis. Si quis autem
Spiritum Christi non habet, hic non est ejus. 10
Si autem Christus in vobis est, corpus quidem
mortuum est propter peccatum, spiritus vero vivit
propter justificationem. 11 Quod si Spiritus ejus,
qui suscitavit Jesum a mortuis, habitat in vobis: qui
suscitavit Jesum Christum a mortuis, vivificabit
et mortalia corpora vestra, propter inhabitantem
Spiritum ejus in vobis. 12 Ergo fratres, debitores
sumus non carni, ut secundum carnem vivamus. 13
Si enim secundum carnem vixeritis, moriemini: si
autem spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis.
14 Quicumque enim Spiritu Dei aguntur, ii sunt
filii Dei. 15 Non enim accepistis spiritum servitutis
iterum in timore, sed accepistis spiritum adoptionis
filiorum, in quo clamamus: Abba (Pater). 16 Ipse
enim Spiritus testimonium reddit spiritui nostro
quod sumus filii Dei. 17 Si autem filii, et hæredes:
hæredes, quidem Dei, cohæredes autem Christi:
si tamen compatimur ut et conglorificemur. 18
Existimo enim quod non sunt condignæ passiones
hujus temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur
in nobis. 19 Nam exspectatio creaturæ revelationem
filiorum Dei exspectat. 20 Vanitati enim creatura
subjecta est non volens, sed propter eum, qui
subjecit eam in spe: 21 quia et ipsa creatura
liberabitur a servitute corruptionis in libertatem
gloriæ filiorum Dei. 22 Scimus enim quod omnis
creatura ingemiscit, et parturit usque adhuc. 23 Non
solum autem illa, sed et nos ipsi primitias spiritus
habentes: et ipsi intra nos gemimus adoptionem
filiorum Dei exspectantes, redemptionem corporis
nostri. 24 Spe enim salvi facti sumus. Spes autem,
quæ videtur, non est spes: nam quod videt quis, quid
sperat? 25 Si autem quod non videmus, speramus:
per patientiam exspectamus. 26 Similiter autem et
Spiritus adjuvat infirmitatem nostram: nam quid
oremus, sicut oportet, nescimus: sed ipse Spiritus
postulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus. 27
Qui autem scrutatur corda, scit quid desideret
Spiritus: quia secundum Deum postulat pro sanctis.
28 Scimus autem quoniam diligentibus Deum omnia
cooperantur in bonum, iis qui secundum propositum
vocati sunt sancti. 29 Nam quos præscivit, et
prædestinavit conformes fieri imaginis Filii sui,
ut sit ipse primogenitus in multis fratribus. 30
Quos autem prædestinavit, hos et vocavit: et quos
vocavit, hos et justificavit: quos autem justificavit,
illos et glorificavit. 31 Quid ergo dicemus ad
hæc? si Deus pro nobis, quis contra nos? 32 Qui
etiam proprio Filio suo non pepercit, sed pro
nobis omnibus tradidit illum: quomodo non etiam
cum illo omnia nobis donavit? 33 Quis accusabit
adversus electos Dei? Deus qui justificat, 34 quis
est qui condemnet? Christus Jesus, qui mortuus
est, immo qui et resurrexit, qui est ad dexteram
Dei, qui etiam interpellat pro nobis. 35 Quis ergo
nos separabit a caritate Christi? tribulatio? an
angustia? an fames? an nuditas? an periculum?
an persecutio? an gladius? 36 (Sicut scriptum est:
Quia propter te mortificamur tota die: æstimati
sumus sicut oves occisionis.) 37 Sed in his omnibus
superamus propter eum qui dilexit nos. 38 Certus
sum enim quia neque mors, neque vita, neque
angeli, neque principatus, neque virtutes, neque
instantia, neque futura, neque fortitudo, 39 neque
altitudo, neque profundum, neque creatura alia
poterit nos separare a caritate Dei, quæ est in
Christo Jesu Domino nostro.

9 Veritatem dico in Christo, non mentior:
testimonium mihi perhibente conscientia mea
in Spiritu Sancto: 2 quoniam tristitia mihi magna
est, et continuus dolor cordi meo. 3 Optabam enim
ego ipse anathema esse a Christo pro fratribus
meis, qui sunt cognati mei secundum carnem, 4
qui sunt Israëlitæ, quorum adoptio est filiorum, et
gloria, et testamentum, et legislatio, et obsequium,
et promissa: 5 quorum patres, et ex quibus est
Christus secundum carnem, qui est super omnia
Deus benedictus in sæcula. Amen. (aiōn g165) 6
Non autem quod exciderit verbum Dei. Non enim
omnes qui ex Israël sunt, ii sunt Israëlitæ: 7 neque
qui semen sunt Abrahæ, omnes filii: sed in Isaac
vocabitur tibi semen: 8 id est, non qui filii carnis, hi
filii Dei: sed qui filii sunt promissionis, æstimantur
in semine. 9 Promissionis enim verbum hoc est:
Secundum hoc tempus veniam: et erit Saræ filius.
10 Non solum autem illa: sed et Rebecca ex uno
concubitu habens, Isaac patris nostri. 11 Cum enim
nondum nati fuissent, aut aliquid boni egissent,
aut mali (ut secundum electionem propositum Dei
maneret), 12 non ex operibus, sed ex vocante dictum
est ei quia major serviet minori, 13 sicut scriptum
est: Jacob dilexi, Esau autem odio habui. 14 Quid ergo
dicemus? numquid iniquitas apud Deum? Absit.
15 Moysi enim dicit: Miserebor cujus misereor:
et misericordiam præstabo cujus miserebor. 16
Igitur non volentis, neque currentis, sed miserentis
est Dei. 17 Dicit enim Scriptura Pharaoni: Quia in
hoc ipsum excitavi te, ut ostendam in te virtutem
meam: et ut annuntietur nomen meum in universa
terra. 18 Ergo cujus vult miseretur, et quem vult
indurat. 19 Dicis itaque mihi: Quid adhuc queritur?
voluntati enim ejus quis resistit? 20 O homo, tu quis

es, qui respondeas Deo? numquid dicit figmentum
ei qui se finxit: Quid me fecisti sic? 21 an non habet
potestatem figulus luti ex eadem massa facere aliud
quidem vas in honorem, aliud vero in contumeliam?
22 Quod si Deus volens ostendere iram, et notum
facere potentiam suam, sustinuit in multa patientia
vasa iræ, apta in interitum, 23 ut ostenderet divitias
gloriæ suæ in vasa misericordiæ, quæ præparavit
in gloriam. 24 Quos et vocavit nos non solum ex
Judæis, sed etiam in gentibus, 25 sicut in Osee
dicit: Vocabo non plebem meam, plebem meam:
et non dilectam, dilectam: et non misericordiam
consecutam, misericordiam consecutam. 26 Et erit:
in loco, ubi dictum est eis: Non plebs mea vos: ibi
vocabuntur filii Dei vivi. 27 Isaias autem clamat pro
Israël: Si fuerit numerus filiorum Israël tamquam
arena maris, reliquiæ salvæ fient. 28 Verbum
enim consummans, et abbrevians in æquitate:
quia verbum breviatum faciet Dominus super
terram: 29 et sicut prædixit Isaias: Nisi Dominus
Sabaoth reliquisset nobis semen, sicut Sodoma
facti essemus, et sicut Gomorrha similes fuissemus.
30 Quid ergo dicemus? Quod gentes, quæ non
sectabantur justitiam, apprehenderunt justitiam:
justitiam autem, quæ ex fide est. 31 Israël vero
sectando legem justitiæ, in legem justitiæ non
pervenit. 32 Quare? Quia non ex fide, sed quasi ex
operibus: offenderunt enim in lapidem offensionis,
33 sicut scriptum est: Ecce pono in Sion lapidem
offensionis, et petram scandali: et omnis qui credit
in eum, non confundetur.

10 Fratres, voluntas quidem cordis mei, et
obsecratio ad Deum, fit pro illis in salutem. 2
Testimonium enim perhibeo illis quod æmulationem
Dei habent, sed non secundum scientiam. 3
Ignorantes enim justitiam Dei, et suam quærentes
statuere, justitiæ Dei non sunt subjecti. 4 Finis
enim legis, Christus, ad justitiam omni credenti.
5 Moyses enim scripsit, quoniam justitiam, quæ
ex lege est, qui fecerit homo, vivet in ea. 6 Quæ
autem ex fide est justitia, sic dicit: Ne dixeris in
corde tuo: Quis ascendet in cælum? id est, Christum
deducere: 7 aut, Quis descendet in abyssum? hoc
est, Christum a mortuis revocare. **(Abyssos g12)** 8
Sed quid dicit Scriptura? Prope est verbum in
ore tuo, et in corde tuo: hoc est verbum fidei,
quod prædicamus. 9 Quia si confitearis in ore
tuo Dominum Jesum, et in corde tuo credideris
quod Deus illum suscitavit a mortuis, salvus eris.
10 Corde enim creditur ad justitiam: ore autem
confessio fit ad salutem. 11 Dicit enim Scriptura:
Omnis qui credit in illum, non confundetur. 12
Non enim est distinctio Judæi et Græci: nam idem
Dominus omnium, dives in omnes qui invocant
illum. 13 Omnis enim quicumque invocaverit nomen
Domini, salvus erit. 14 Quomodo ergo invocabunt,
in quem non crediderunt? aut quomodo credent
ei, quem non audierunt? quomodo autem audient
sine prædicante? 15 quomodo vero prædicabunt
nisi mittantur? sicut scriptum est: Quam speciosi
pedes evangelizantium pacem, evangelizantium
bona! 16 Sed non omnes obediunt Evangelio. Isaias
enim dicit: Domine, quis credidit auditui nostro? 17
Ergo fides ex auditu, auditus autem per verbum
Christi. 18 Sed dico: Numquid non audierunt? Et
quidem in omnem terram exivit sonus eorum, et
in fines orbis terræ verba eorum. 19 Sed dico:
Numquid Israël non cognovit? Primus Moyses dicit:
Ego ad æmulationem vos adducam in non gentem:
in gentem insipientem, in iram vos mittam. 20
Isaias autem audet, et dicit: Inventus sum a non
quærentibus me: palam apparui iis qui me non
interrogabant. 21 Ad Israël autem dicit: Tota die
expandi manus meas ad populum non credentem,
et contradicentem.

11 Dico ergo: Numquid Deus repulit populum
suum? Absit. Nam et ego Israëlita sum ex
semine Abraham, de tribu Benjamin: 2 non repulit
Deus plebem suam, quam præscivit. An nescitis in
Elia quid dicit Scriptura? quemadmodum interpellat
Deum adversum Israël: 3 Domine, prophetas tuos
occiderunt, altaria tua suffoderunt: et ego relictus
sum solus, et quærunt animam meam. 4 Sed quid
dicit illi divinum responsum? Reliqui mihi septem
millia virorum, qui non curvaverunt genua ante
Baal. 5 Sic ergo et in hoc tempore reliquiæ secundum
electionem gratiæ salvæ factæ sunt. 6 Si autem
gratia, jam non ex operibus: alioquin gratia jam
non est gratia. 7 Quid ergo? Quod quærebat Israël,
hoc non est consecutus: electio autem consecuta
est: ceteri vero excæcati sunt: 8 sicut scriptum est:
Dedit illis Deus spiritum compunctionis: oculos
ut non videant, et aures ut non audiant, usque in
hodiernum diem. 9 Et David dicit: Fiat mensa eorum
in laqueum, et in captionem, et in scandalum, et
in retributionem illis. 10 Obscurentur oculi eorum
ne videant: et dorsum eorum semper incurva. 11
Dico ergo: Numquid sic offenderunt ut caderent?
Absit. Sed illorum delicto, salus est gentibus ut illos
æmulentur. 12 Quod si delictum illorum divitiæ
sunt mundi, et diminutio eorum divitiæ gentium:
quanto magis plenitudo eorum? 13 Vobis enim
dico gentibus: Quamdiu quidem ego sum gentium
Apostolus, ministerium meum honorificabo, 14

si quomodo ad æmulandum provocem carnem
meam, et salvos faciam aliquos ex illis. 15 Si
enim amissio eorum, reconciliatio est mundi: quæ
assumptio, nisi vita ex mortuis? 16 Quod si delibatio
sancta est, et massa: et si radix sancta, et rami. 17
Quod si aliqui ex ramis fracti sunt, tu autem cum
oleaster esses, insertus es in illis, et socius radicis,
et pinguedinis olivæ factus es, 18 noli gloriari
adversus ramos. Quod si gloriaris: non tu radicem
portas, sed radix te. 19 Dices ergo: Fracti sunt rami
ut ego inserar. 20 Bene: propter incredulitatem
fracti sunt. Tu autem fide stas: noli altum sapere,
sed time. 21 Si enim Deus naturalibus ramis non
pepercit: ne forte nec tibi parcat. 22 Vide ergo
bonitatem, et severitatem Dei: in eos quidem qui
ceciderunt, severitatem: in te autem bonitatem Dei,
si permanseris in bonitate, alioquin et tu excideris.
23 Sed et illi, si non permanserint in incredulitate,
inserentur: potens est enim Deus iterum inserere
illos. 24 Nam si tu ex naturali excisus es oleastro,
et contra naturam insertus es in bonam olivam:
quanto magis ii qui secundum naturam inserentur
suæ olivæ? 25 Nolo enim vos ignorare, fratres,
mysterium hoc (ut non sitis vobis ipsis sapientes),
quia cæcitas ex parte contigit in Israël, donec
plenitudo gentium intraret, 26 et sic omnis Israël
salvus fieret, sicut scriptum est: Veniet ex Sion, qui
eripiat, et avertat impietatem a Jacob. 27 Et hoc illis
a me testamentum: cum abstulero peccata eorum.
28 Secundum Evangelium quidem, inimici propter
vos: secundum electionem autem, carissimi propter
patres. 29 Sine pœnitentia enim sunt dona et vocatio
Dei. 30 Sicut enim aliquando et vos non credidistis
Deo, nunc autem misericordiam consecuti estis
propter incredulitatem illorum: 31 ita et isti nunc
non crediderunt in vestram misericordiam: ut et
ipsi misericordiam consequantur. 32 Conclusit enim
Deus omnia in incredulitate, ut omnium misereatur.
(eleēsē g1653) 33 O altitudo divitiarum sapientiæ,
et scientiæ Dei: quam incomprehensibilia sunt
judicia ejus, et investigabiles viæ ejus! 34 Quis enim
cognovit sensum Domini? aut quis consiliarius ejus
fuit? 35 aut quis prior dedit illi, et retribuetur ei?
36 Quoniam ex ipso, et per ipsum, et in ipso sunt
omnia: ipsi gloria in sæcula. Amen. (aiōn g165)

12 Obsecro itaque vos fratres per misericordiam
Dei, ut exhibeatis corpora vestra hostiam
viventem, sanctam, Deo placentem, rationabile
obsequium vestrum. 2 Et nolite conformari
huic sæculo, sed reformamini in novitate sensus
vestri: ut probetis quæ sit voluntas Dei bona,
et beneplacens, et perfecta. (aiōn g165) 3 Dico
enim per gratiam quæ data est mihi, omnibus
qui sunt inter vos, non plus sapere quam oportet
sapere, sed sapere ad sobrietatem: et unicuique
sicut Deus divisit mensuram fidei. 4 Sicut enim
in uno corpore multa membra habemus, omnia
autem membra non eumdem actum habent: 5
ita multi unum corpus sumus in Christo, singuli
autem alter alterius membra. 6 Habentes autem
donationes secundum gratiam, quæ data est
nobis, differentes: sive prophetiam secundum
rationem fidei, 7 sive ministerium in ministrando,
sive qui docet in doctrina, 8 qui exhortatur in
exhortando, qui tribuit in simplicitate, qui præest in
sollicitudine, qui miseretur in hilaritate. 9 Dilectio
sine simulatione: odientes malum, adhærentes
bono: 10 caritate fraternitatis invicem diligentes:
honore invicem prævenientes: 11 sollicitudine
non pigri: spiritu ferventes: Domino servientes:
12 spe gaudentes: in tribulatione patientes:
orationi instantes: 13 necessitatibus sanctorum
communicantes: hospitalitatem sectantes. 14
Benedicite persequentibus vos: benedicite, et nolite
maledicere. 15 Gaudere cum gaudentibus, flere
cum flentibus: 16 idipsum invicem sentientes:
non alta sapientes, sed humilibus consentientes.
Nolite esse prudentes apud vosmetipsos: 17 nulli
malum pro malo reddentes: providentes bona non
tantum coram Deo, sed etiam coram omnibus
hominibus. 18 Si fieri potest, quod ex vobis est,
cum omnibus hominibus pacem habentes: 19
non vosmetipsos defendentes carissimi, sed date
locum iræ. Scriptum est enim: Mihi vindicta:
ego retribuam, dicit Dominus. 20 Sed si esurierit
inimicus tuus, ciba illum: si sitit, potum da illi: hoc
enim faciens, carbones ignis congeres super caput
ejus. 21 Noli vinci a malo, sed vince in bono malum.

13 Omnis anima potestatibus sublimioribus
subdita sit: non est enim potestas nisi a Deo:
quæ autem sunt, a Deo ordinatæ sunt. 2 Itaque
qui resistit potestati, Dei ordinationi resistit. Qui
autem resistunt, ipsi sibi damnationem acquirunt:
3 nam principes non sunt timori boni operis, sed
mali. Vis autem non timere potestatem? Bonum
fac: et habebis laudem ex illa: 4 Dei enim minister
est tibi in bonum. Si autem malum feceris, time:
non enim sine causa gladium portat. Dei enim
minister est: vindex in iram ei qui malum agit. 5
Ideo necessitate subditi estote non solum propter
iram, sed etiam propter conscientiam. 6 Ideo enim
et tributa præstatis: ministri enim Dei sunt, in
hoc ipsum servientes. 7 Reddite ergo omnibus
debita: cui tributum, tributum: cui vectigal, vectigal:

cui timorem, timorem: cui honorem, honorem. 8
Nemini quidquam debeatis, nisi ut invicem diligatis:
qui enim diligit proximum, legem implevit. 9
Nam: Non adulterabis: non occides: non furaberis:
non falsum testimonium dices: non concupisces:
et si quod est aliud mandatum, in hoc verbo
instauratur: diliges proximum tuum sicut teipsum.
10 Dilectio proximi malum non operatur. Plenitudo
ergo legis est dilectio. 11 Et hoc scientes tempus:
quia hora est jam nos de somno surgere. Nunc enim
propior est nostra salus, quam cum credidimus.
12 Nox præcessit, dies autem appropinquavit.
Abjiciamus ergo opera tenebrarum, et induamur
arma lucis. 13 Sicut in die honeste ambulemus:
non in comessationibus, et ebrietatibus, non in
cubilibus, et impudicitiis, non in contentione, et
æmulatione: 14 sed induimini Dominum Jesum
Christum, et carnis curam ne feceritis in desideriis.

14 Infirmum autem in fide assumite, non in
disceptationibus cogitationum. 2 Alius enim
credit se manducare omnia: qui autem infirmus
est, olus manducet. 3 Is qui manducat, non
manducantem non spernat: et qui non manducat,
manducantem non judicet: Deus enim illum
assumpsit. 4 Tu quis es, qui judicas alienum servum?
domino suo stat, aut cadit: stabit autem: potens
est enim Deus statuere illum. 5 Nam alius judicat
diem inter diem: alius autem judicat omnem diem:
unusquisque in suo sensu abundet. 6 Qui sapit diem,
Domino sapit, et qui manducat, Domino manducat:
gratias enim agit Deo. Et qui non manducat, Domino
non manducat, et gratias agit Deo. 7 Nemo enim
nostrum sibi vivit, et nemo sibi moritur. 8 Sive enim
vivemus, Domino vivimus: sive morimur, Domino
morimur. Sive ergo vivimus, sive morimur, Domini
sumus. 9 In hoc enim Christus mortuus est, et
resurrexit: ut et mortuorum et vivorum dominetur.
10 Tu autem quid judicas fratrem tuum? aut tu
quare spernis fratrem tuum? omnes enim stabimus
ante tribunal Christi. 11 Scriptum est enim: Vivo
ego, dicit Dominus, quoniam mihi flectetur omne
genu: et omnis lingua confitebitur Deo. 12 Itaque
unusquisque nostrum pro se rationem reddet Deo.
13 Non ergo amplius invicem judicemus: sed hoc
judicate magis, ne ponatis offendiculum fratri, vel
scandalum. 14 Scio, et confido in Domino Jesu, quia
nihil commune per ipsum, nisi ei qui existimat
quid commune esset, illi commune est. 15 Si enim
propter cibum frater tuus contristatur, jam non
secundum caritatem ambulas. Noli cibo tuo illum
perdere, pro quo Christus mortuus est. 16 Non
ergo blasphemetur bonum nostrum. 17 Non est
enim regnum Dei esca et potus: sed justitia, et
pax, et gaudium in Spiritu Sancto: 18 qui enim
in hoc servit Christo, placet Deo, et probatus est
hominibus. 19 Itaque quæ pacis sunt, sectemur: et
quæ ædificationis sunt, in invicem custodiamus.
20 Noli propter escam destruere opus Dei, omnia
quidem sunt munda: sed malum est homini, qui
per offendiculum manducat. 21 Bonum est non
manducare carnem, et non bibere vinum, neque in
quo frater tuus offenditur, aut scandalizatur, aut
infirmatur. 22 Tu fidem habes? penes temetipsum
habe coram Deo. Beatus qui non judicat semetipsum
in eo quod probat. 23 Qui autem discernit, si
manducaverit, damnatus est: quia non ex fide.
Omne autem, quod non est ex fide, peccatum est.

15 Debemus autem nos firmiores imbecillitates
infirmorum sustinere, et non nobis placere.
2 Unusquisque vestrum proximo suo placeat in
bonum, ad ædificationem. 3 Etenim Christus non
sibi placuit, sed sicut scriptum est: Improperia
improperantium tibi ceciderunt super me. 4
Quæcumque enim scripta sunt, ad nostram
doctrinam scripta sunt: ut per patientiam, et
consolationem Scripturarum, spem habeamus. 5
Deus autem patientiæ et solatii det vobis idipsum
sapere in alterutrum secundum Jesum Christum:
6 ut unanimes, uno ore honorificetis Deum et
patrem Domini nostri Jesu Christi. 7 Propter quod
suscipite invicem, sicut et Christus suscepit vos
in honorem Dei. 8 Dico enim Christum Jesum
ministrum fuisse circumcisionis propter veritatem
Dei, ad confirmandas promissiones patrum: 9 gentes
autem super misericordia honorare Deum, sicut
scriptum est: Propterea confitebor tibi in gentibus,
Domine, et nomini tuo cantabo. 10 Et iterum dicit:
Lætamini gentes cum plebe ejus. 11 Et iterum:
Laudate omnes gentes Dominum: et magnificate
eum omnes populi. 12 Et rursus Isaias ait: Erit radix
Jesse, et qui exsurget regere gentes, in eum gentes
sperabunt. 13 Deus autem spei repleat vos omni
gaudio, et pace in credendo: ut abundetis in spe, et
virtute Spiritus Sancti. 14 Certus sum autem fratres
mei et ego ipse de vobis, quoniam et ipsi pleni
estis dilectione, repleti omni scientia, ita ut possitis
alterutrum monere. 15 Audacius autem scripsi
vobis fratres ex parte, tamquam in memoriam vos
reducens: propter gratiam, quæ data est mihi a
Deo, 16 ut sim minister Christi Jesu in gentibus:
sanctificans Evangelium Dei, ut fiat oblatio gentium
accepta, et sanctificata in Spiritu Sancto. 17 Habeo
igitur gloriam in Christo Jesu ad Deum. 18 Non enim
audeo aliquid loqui eorum, quæ per me non efficit

Christus in obedientiam gentium, verbo et factis:
19 in virtute signorum, et prodigiorum, in virtute
Spiritus Sancti: ita ut ab Jerusalem per circuitum
usque ad Illyricum repleverim Evangelium Christi.
20 Sic autem prædicavi Evangelium hoc, non
ubi nominatus est Christus, ne super alienum
fundamentum ædificarem: 21 sed sicut scriptum
est: Quibus non est annuntiatum de eo, videbunt: et
qui non audierunt, intelligent. 22 Propter quod et
impediebar plurimum venire ad vos, et prohibitus
sum usque adhuc. 23 Nunc vero ulterius locum
non habens in his regionibus, cupiditatem autem
habens veniendi ad vos ex multis jam præcedentibus
annis: 24 cum in Hispaniam proficisci cœpero, spero
quod præteriens videam vos, et a vobis deducar
illuc, si vobis primum ex parte fruitus fuero. 25
Nunc igitur proficiscar in Jerusalem ministrare
sanctis. 26 Probaverunt enim Macedonia et Achaia
collationem aliquam facere in pauperes sanctorum,
qui sunt in Jerusalem. 27 Placuit enim eis: et
debitores sunt eorum. Nam si spiritualium eorum
participes facti sunt gentiles, debent et in carnalibus
ministrare illis. 28 Hoc igitur cum consummavero,
et assignavero eis fructum hunc, per vos proficiscar
in Hispaniam. 29 Scio autem quoniam veniens ad
vos, in abundantia benedictionis Evangelii Christi
veniam. 30 Obsecro ergo vos fratres per Dominum
nostrum Jesum Christum, et per caritatem Sancti
Spiritus, ut adjuvetis me in orationibus vestris pro
me ad Deum, 31 ut liberer ab infidelibus, qui sunt
in Judæa, et obsequii mei oblatio accepta fiat in
Jerusalem sanctis, 32 ut veniam ad vos in gaudio
per voluntatem Dei, et refrigerer vobiscum. 33 Deus
autem pacis sit cum omnibus vobis. Amen.

16 Commendo autem vobis Phœben sororem
nostram, quæ est in ministerio ecclesiæ, quæ
est in Cenchris: 2 ut eam suscipiatis in Domino digne
sanctis: et assistatis ei in quocumque negotio vestri
indiguerit: etenim ipsa quoque astitit multis, et mihi
ipsi. 3 Salutate Priscam et Aquilam, adjutores meos
in Christo Jesu 4 (qui pro anima mea suas cervices
supposuerunt: quibus non solus ego gratias ago,
sed et cunctæ ecclesiæ gentium), 5 et domesticam
ecclesiam eorum. Salutate Epænetum dilectum
mihi, qui est primitivus Asiæ in Christo. 6 Salutate
Mariam, quæ multum laboravit in vobis. 7 Salutate
Andronicum et Juniam, cognatos, et concaptivos
meos: qui sunt nobiles in Apostolis, qui et ante
me fuerunt in Christo. 8 Salutate Ampliatum
dilectissimum mihi in Domino. 9 Salutate Urbanum
adjutorem nostrum in Christo Jesu, et Stachyn
dilectum meum. 10 Salutate Apellen probum in
Christo. 11 Salutate eos qui sunt ex Aristoboli domo.
Salutate Herodionem cognatum meum. Salutate eos
qui sunt ex Narcisi domo, qui sunt in Domino. 12
Salutate Tryphænam et Tryphosam, quæ laborant
in Domino. Salutate Persidem carissimam, quæ
multum laboravit in Domino. 13 Salutate Rufum
electum in Domino, et matrem ejus, et meam.
14 Salutate Asyncritum, Phlegontem, Hermam,
Patrobam, Hermen, et qui cum eis sunt, fratres. 15
Salutate Philologum et Juliam, Nereum, et sororem
ejus, et Olympiadem, et omnes qui cum eis sunt,
sanctos. 16 Salutate invicem in osculo sancto.
Salutant vos omnes ecclesiæ Christi. 17 Rogo autem
vos fratres, ut observetis eos qui dissensiones et
offendicula, præter doctrinam, quam vos didicistis,
faciunt, et declinate ab illis. 18 Hujuscemodi enim
Christo Domino nostro non serviunt, sed suo ventri:
et per dulces sermones et benedictiones seducunt
corda innocentium. 19 Vestra enim obedientia in
omnem locum divulgata est. Gaudeo igitur in vobis.
Sed volo vos sapientes esse in bono, et simplices in
malo. 20 Deus autem pacis conterat Satanam sub
pedibus vestris velociter. Gratia Domini nostri Jesu
Christi vobiscum. 21 Salutat vos Timotheus adjutor
meus, et Lucius, et Jason, et Sosipater cognati mei.
22 Saluto vos ego Tertius, qui scripsi epistolam,
in Domino. 23 Salutat vos Cajus hospes meus,
et universa ecclesia. Salutat vos Erastus arcarius
civitatis, et Quartus, frater. 24 Gratia Domini nostri
Jesu Christi cum omnibus vobis. Amen. 25 Ei autem,
qui potens est vos confirmare juxta Evangelium
meum, et prædicationem Jesu Christi, secundum
revelationem mysterii temporibus æternis taciti
(aiōnios g166) 26 (quod nunc patefactum est per
Scripturas prophetarum secundum præceptum
æterni Dei, ad obeditionem fidei), in cunctis gentibus
cogniti, (aiōnios g166) 27 soli sapienti Deo, per Jesum
Christum, cui honor et gloria in sæcula sæculorum.
Amen. (aiōn g165)

Corinthios I

1 Paulus vocatus Apostolus Jesu Christi per
voluntatem Dei, et Sosthenes frater, **2** ecclesiæ
Dei, quæ est Corinthi, sanctificatis in Christo Jesu,
vocatis sanctis, cum omnibus qui invocant nomen
Domini nostri Jesu Christi, in omni loco ipsorum et
nostro. **3** Gratia vobis, et pax a Deo Patre nostro,
et Domino Jesu Christo. **4** Gratias ago Deo meo
semper pro vobis in gratia Dei, quæ data est vobis
in Christo Jesu: **5** quod in omnibus divites facti estis
in illo, in omni verbo, et in omni scientia. **6** Sicut
testimonium Christi confirmatum est in vobis: **7** ita
ut nihil vobis desit in ulla gratia, exspectantibus
revelationem Domini nostri Jesu Christi, **8** qui et
confirmabit vos usque in finem sine crimine, in
die adventus Domini nostri Jesu Christi. **9** Fidelis
Deus: per quem vocati estis in societatem filii
ejus Jesu Christi Domini nostri. **10** Obsecro autem
vos fratres per nomen Domini nostri Jesu Christi:
ut idipsum dicatis omnes, et non sint in vobis
schismata: sitis autem perfecti in eodem sensu,
et in eadem sententia. **11** Significatum est enim
mihi de vobis fratres mei ab iis, qui sunt Chloës,
quia contentiones sunt inter vos. **12** Hoc autem
dico, quod unusquisque vestrum dicit: Ego quidem
sum Pauli: ego autem Apollo: ego vero Cephæ: ego
autem Christi. **13** Divisus est Christus? numquid
Paulus crucifixus est pro vobis? aut in nomine Pauli
baptizati estis? **14** Gratias ago Deo, quod neminem
vestrum baptizavi, nisi Crispum et Caium: **15** ne
quis dicat quod in nomine meo baptizati estis. **16**
Baptizavi autem et Stephanæ domum: ceterum
nescio si quem alium baptizaverim. **17** Non enim
misit me Christus baptizare, sed evangelizare: non
in sapientia verbi, ut non evacuetur crux Christi. **18**
Verbum enim crucis pereuntibus quidem stultitia
est: iis autem qui salvi fiunt, id est nobis, Dei virtus
est. **19** Scriptum est enim: Perdam sapientiam
sapientium, et prudentiam prudentium reprobabo.
20 Ubi sapiens? ubi scriba? ubi conquisitor hujus
sæculi? Nonne stultam fecit Deus sapientiam hujus
mundi? **(aiōn g165)** **21** Nam quia in Dei sapientia non
cognovit mundus per sapientiam Deum: placuit
Deo per stultitiam prædicationis salvos facere
credentes. **22** Quoniam et Judæi signa petunt,
et Græci sapientiam quærunt: **23** nos autem
prædicamus Christum crucifixum: Judæis quidem
scandalum, gentibus autem stultitiam, **24** ipsis
autem vocatis Judæis, atque Græcis Christum
Dei virtutem, et Dei sapientiam: **25** quia quod
stultum est Dei, sapientius est hominibus: et quod
infirmum est Dei, fortius est hominibus. **26** Videte
enim vocationem vestram, fratres, quia non multi
sapientes secundum carnem, non multi potentes,
non multi nobiles: **27** sed quæ stulta sunt mundi
elegit Deus, ut confundat sapientes: et infirma
mundi elegit Deus, ut confundat fortia: **28** et
ignobilia mundi, et contemptibilia elegit Deus, et
ea quæ non sunt, ut ea quæ sunt destrueret: **29** ut
non glorietur omnis caro in conspectu ejus. **30** Ex
ipso autem vos estis in Christo Jesu, qui factus est
nobis sapientia a Deo, et justitia, et sanctificatio, et
redemptio: **31** ut quemadmodum scriptum est: Qui
gloriatur, in Domino glorietur.

2 Et ego, cum venissem ad vos, fratres, veni non in
sublimitate sermonis, aut sapientiæ, annuntians
vobis testimonium Christi. **2** Non enim judicavi
me scire aliquid inter vos, nisi Jesum Christum,
et hunc crucifixum. **3** Et ego in infirmitate, et
timore, et tremore multo fui apud vos: **4** et sermo
meus, et prædicatio mea non in persuasibilibus
humanæ sapientiæ verbis, sed in ostensione spiritus
et virtutis: **5** ut fides vestra non sit in sapientia
hominum, sed in virtute Dei. **6** Sapientiam autem
loquimur inter perfectos: sapientiam vero non
hujus sæculi, neque principum hujus sæculi,
qui destruuntur: **(aiōn g165)** **7** sed loquimur Dei
sapientiam in mysterio, quæ abscondita est, quam
prædestinavit Deus ante sæcula in gloriam nostram,
(aiōn g165) **8** quam nemo principum hujus sæculi
cognovit: si enim cognovissent, numquam Dominum
gloriæ crucifixissent. **(aiōn g165)** **9** Sed sicut scriptum
est: Quod oculus non vidit, nec auris audivit, nec
in cor hominis ascendit, quæ præparavit Deus iis
qui diligunt illum: **10** nobis autem revelavit Deus
per Spiritum suum: Spiritus enim omnia scrutatur,
etiam profunda Dei. **11** Quis enim hominum scit quæ
sunt hominis, nisi spiritus hominis, qui in ipso est?
ita et quæ Dei sunt, nemo cognovit, nisi Spiritus Dei.
12 Nos autem non spiritum hujus mundi accepimus,
sed Spiritum qui ex Deo est, ut sciamus quæ a Deo
donata sunt nobis: **13** quæ et loquimur non in doctis
humanæ sapientiæ verbis, sed in doctrina Spiritus,
spiritualibus spiritualia comparantes. **14** Animalis
autem homo non percipit ea quæ sunt Spiritus
Dei: stultitia enim est illi, et non potest intelligere:
quia spiritualiter examinatur. **15** Spiritualis autem
judicat omnia: et ipse a nemine judicatur. **16** Quis
enim cognovit sensum Domini, qui instruat eum?
nos autem sensum Christi habemus.

3 Et ego, fratres, non potui vobis loqui quasi
spiritualibus, sed quasi carnalibus. Tamquam
parvulis in Christo, **2** lac vobis potum dedi, non

escam: nondum enim poteratis: sed nec nunc
quidem potestis: adhuc enim carnales estis. 3
Cum enim sit inter vos zelus, et contentio: nonne
carnales estis, et secundum hominem ambulatis?
4 Cum enim quis dicat: Ego quidem sum Pauli;
alius autem: Ego Apollo: nonne homines estis? Quid
igitur est Apollo? quid vero Paulus? 5 ministri
ejus, cui credidistis, et unicuique sicut Dominus
dedit. 6 Ego plantavi, Apollo rigavit: sed Deus
incrementum dedit. 7 Itaque neque qui plantat est
aliquid, neque qui rigat: sed qui incrementum dat,
Deus. 8 Qui autem plantat, et qui rigat, unum sunt.
Unusquisque autem propriam mercedem accipiet,
secundum suum laborem. 9 Dei enim sumus
adjutores: Dei agricultura estis, Dei ædificatio estis.
10 Secundum gratiam Dei, quæ data est mihi, ut
sapiens architectus fundamentum posui: alius autem
superædificat. Unusquisque autem videat quomodo
superædificet. 11 Fundamentum enim aliud nemo
potest ponere præter id quod positum est, quod
est Christus Jesus. 12 Si quis autem superædificat
super fundamentum hoc, aurum, argentum, lapides
pretiosos, ligna, fœnum, stipulam, 13 uniuscujusque
opus manifestum erit: dies enim Domini declarabit,
quia in igne revelabitur: et uniuscujusque opus
quale sit, ignis probabit. 14 Si cujus opus manserit
quod superædificavit, mercedem accipiet. 15 Si
cujus opus arserit, detrimentum patietur: ipse
autem salvus erit, sic tamen quasi per ignem. 16
Nescitis quia templum Dei estis, et Spiritus Dei
habitat in vobis? 17 Si quis autem templum Dei
violaverit, disperdet illum Deus. Templum enim Dei
sanctum est, quod estis vos. 18 Nemo se seducat: si
quis videtur inter vos sapiens esse in hoc sæculo,
stultus fiat ut sit sapiens. (aiōn g165) 19 Sapientia enim
hujus mundi, stultitia est apud Deum. Scriptum est
enim: Comprehendam sapientes in astutia eorum.
20 Et iterum: Dominus novit cogitationes sapientium
quoniam vanæ sunt. 21 Nemo itaque glorietur in
hominibus. 22 Omnia enim vestra sunt, sive Paulus,
sive Apollo, sive Cephas, sive mundus, sive vita,
sive mors, sive præsentia, sive futura: omnia enim
vestra sunt: 23 vos autem Christi: Christus autem
Dei.

4 Sic nos existimet homo ut ministros Christi,
et dispensatores mysteriorum Dei. 2 Hic
jam quæritur inter dispensatores ut fidelis quis
inveniatur. 3 Mihi autem pro minimo est ut
a vobis judicer, aut ab humano die: sed neque
meipsum judico. 4 Nihil enim mihi conscius
sum, sed non in hoc justificatus sum: qui autem
judicat me, Dominus est. 5 Itaque nolite ante
tempus judicare, quoadusque veniat Dominus: qui et
illuminabit abscondita tenebrarum, et manifestabit
consilia cordium: et tunc laus erit unicuique a
Deo. 6 Hæc autem, fratres, transfiguravi in me
et Apollo, propter vos: ut in nobis discatis, ne
supra quam scriptum est, unus adversus alterum
infletur pro alio. 7 Quis enim te discernit?
quid autem habes quod non accepisti? si autem
accepisti, quid gloriaris quasi non acceperis? 8
Jam saturati estis, jam divites facti estis: sine nobis
regnatis: et utinam regnetis, ut et nos vobiscum
regnemus. 9 Puto enim quod Deus nos Apostolos
novissimos ostendit, tamquam morti destinatos:
quia spectaculum facti sumus mundo, et angelis,
et hominibus. 10 Nos stulti propter Christum,
vos autem prudentes in Christo: nos infirmi, vos
autem fortes: vos nobiles, nos autem ignobiles.
11 Usque in hanc horam et esurimus, et sitimus,
et nudi sumus, et colaphis cædimur, et instabiles
sumus, 12 et laboramus operantes manibus nostris:
maledicimur, et benedicimus: persecutionem
patimur, et sustinemus: 13 blasphemamur, et
obsecramus: tamquam purgamenta hujus mundi
facti sumus, omnium peripsema usque adhuc. 14
Non ut confundam vos, hæc scribo, sed ut filios
meos carissimos moneo. 15 Nam si decem millia
pædagogorum habeatis in Christo, sed non multos
patres. Nam in Christo Jesu per Evangelium ego
vos genui. 16 Rogo ergo vos, imitatores mei estote,
sicut et ego Christi. 17 Ideo misi ad vos Timotheum,
qui est filius meus carissimus, et fidelis in Domino:
qui vos commonefaciet vias meas, quæ sunt in
Christo Jesu, sicut ubique in omni ecclesia doceo. 18
Tamquam non venturus sim ad vos, sic inflati sunt
quidam. 19 Veniam autem ad vos cito, si Dominus
voluerit: et cognoscam non sermonem eorum qui
inflati sunt, sed virtutem. 20 Non enim in sermone
est regnum Dei, sed in virtute. 21 Quid vultis?
in virga veniam ad vos, an in caritate, et spiritu
mansuetudinis?

5 Omnino auditur inter vos fornicatio, et talis
fornicatio, qualis nec inter gentes, ita ut uxorem
patris sui aliquis habeat. 2 Et vos inflati estis: et
non magis luctum habuistis ut tollatur de medio
vestrum qui hoc opus fecit. 3 Ego quidem absens
corpore, præsens autem spiritu, jam judicavi ut
præsens eum, qui sic operatus est, 4 in nomine
Domini nostri Jesu Christi, congregatis vobis et meo
spiritu, cum virtute Domini nostri Jesu, 5 tradere
hujusmodi Satanæ in interitum carnis, ut spiritus
salvus sit in die Domini nostri Jesu Christi. 6 Non
est bona gloriatio vestra. Nescitis quia modicum

fermentum totam massam corrumpit? 7 Expurgate
vetus fermentum, ut sitis nova conspersio, sicut
estis azymi. Etenim Pascha nostrum immolatus
est Christus. 8 Itaque epulemur: non in fermento
veteri, neque in fermento malitiæ et nequitiæ:
sed in azymis sinceritatis et veritatis. 9 Scripsi
vobis in epistola: Ne commisceamini fornicariis:
10 non utique fornicariis hujus mundi, aut avaris,
aut rapacibus, aut idolis servientibus: alioquin
debueratis de hoc mundo exiisse. 11 Nunc autem
scripsi vobis non commisceri: si is qui frater
nominatur, est fornicator, aut avarus, aut idolis
serviens, aut maledicus, aut ebriosus, aut rapax,
cum ejusmodi nec cibum sumere. 12 Quid enim
mihi de iis qui foris sunt, judicare? nonne de iis qui
intus sunt, vos judicatis? 13 nam eos qui foris sunt,
Deus judicabit. Auferte malum ex vobis ipsis.

6 Audet aliquis vestrum habens negotium adversus
alterum, judicari apud iniquos, et non apud
sanctos? 2 an nescitis quoniam sancti de hoc
mundo judicabunt? et si in vobis judicabitur
mundus, indigni estis qui de minimis judicetis?
3 Nescitis quoniam angelos judicabimus? quanto
magis sæcularia? 4 Sæcularia igitur judicia si
habueritis: contemptibiles, qui sunt in ecclesia,
illos constituite ad judicandum. 5 Ad verecundiam
vestram dico. Sic non est inter vos sapiens quisquam,
qui possit judicare inter fratrem suum? 6 Sed
frater cum fratre judicio contendit: et hoc apud
infideles? 7 Jam quidem omnino delictum est in
vobis, quod judicia habetis inter vos. Quare non
magis injuriam accipitis? quare non magis fraudem
patimini? 8 Sed vos injuriam facitis, et fraudatis: et
hoc fratribus. 9 An nescitis quia iniqui regnum Dei
non possidebunt? Nolite errare: neque fornicarii,
neque idolis servientes, neque adulteri, 10 neque
molles, neque masculorum concubitores, neque
fures, neque avari, neque ebriosi, neque maledici,
neque rapaces regnum Dei possidebunt. 11 Et hæc
quidam fuistis: sed abluti estis, sed sanctificati estis,
sed justificati estis in nomine Domini nostri Jesu
Christi, et in Spiritu Dei nostri. 12 Omnia mihi licent,
sed non omnia expediunt: omnia mihi licent, sed ego
sub nullis redigar potestate. 13 Esca ventri, et venter
escis: Deus autem et hunc et has destruet: corpus
autem non fornicationi, sed Domino: et Dominus
corpori. 14 Deus vero et Dominum suscitavit: et nos
suscitabit per virtutem suam. 15 Nescitis quoniam
corpora vestra membra sunt Christi? Tollens ergo
membra Christi, faciam membra meretricis? Absit.
16 An nescitis quoniam qui adhæret meretrici, unum
corpus efficitur? Erunt enim (inquit) duo in carne
una. 17 Qui autem adhæret Domino, unus spiritus
est. 18 Fugite fornicationem. Omne peccatum,
quodcumque fecerit homo, extra corpus est: qui
autem fornicatur, in corpus suum peccat. 19 An
nescitis quoniam membra vestra, templum sunt
Spiritus Sancti, qui in vobis est, quem habetis a
Deo, et non estis vestri? 20 Empti enim estis pretio
magno. Glorificate, et portate Deum in corpore
vestro.

7 De quibus autem scripsistis mihi: Bonum est
homini mulierem non tangere: 2 propter
fornicationem autem unusquisque suam uxorem
habeat, et unaquæque suum virum habeat. 3 Uxori
vir debitum reddat: similiter autem et uxor viro. 4
Mulier sui corporis potestatem non habet, sed vir.
Similiter autem et vir sui corporis potestatem non
habet, sed mulier. 5 Nolite fraudare invicem, nisi
forte ex consensu ad tempus, ut vacetis orationi: et
iterum revertimini in idipsum, ne tentet vos Satanas
propter incontinentiam vestram. 6 Hoc autem dico
secundum indulgentiam, non secundum imperium.
7 Volo enim omnes vos esse sicut meipsum: sed
unusquisque proprium donum habet ex Deo: alius
quidem sic, alius vero sic. 8 Dico autem non nuptis,
et viduis: bonum est illis si sic permaneant, sicut et
ego. 9 Quod si non se continent, nubant. Melius est
enim nubere, quam uri. 10 Iis autem qui matrimonio
juncti sunt, præcipio non ego, sed Dominus, uxorem
a viro non discedere: 11 quod si discesserit, manere
innuptam, aut viro suo reconciliari. Et vir uxorem
non dimittat. 12 Nam ceteris ego dico, non Dominus.
Si quis frater uxorem habet infidelem, et hæc
consentit habitare cum illo, non dimittat illam.
13 Et si qua mulier fidelis habet virum infidelem,
et hic consentit habitare cum illa, non dimittat
virum: 14 sanctificatus est enim vir infidelis per
mulierem fidelem, et sanctificata est mulier infidelis
per virum fidelem: alioquin filii vestri immundi
essent, nunc autem sancti sunt. 15 Quod si infidelis
discedit, discedat: non enim servituti subjectus
est frater, aut soror in hujusmodi: in pace autem
vocavit nos Deus. 16 Unde enim scis mulier, si virum
salvum facies? aut unde scis vir, si mulierem salvam
facies? 17 Nisi unicuique sicut divisit Dominus,
unumquemque sicut vocavit Deus, ita ambulet, et
sicut in omnibus ecclesiis doceo. 18 Circumcisus
aliquis vocatus est? non adducat præputium. In
præputio aliquis vocatus est? non circumcidatur.
19 Circumcisio nihil est, et præputium nihil est:
sed observatio mandatorum Dei. 20 Unusquisque
in qua vocatione vocatus est, in ea permaneat.
21 Servus vocatus es? non sit tibi curæ: sed et

si potes fieri liber, magis utere. 22 Qui enim in
Domino vocatus est servus, libertus est Domini:
similiter qui liber vocatus est, servus est Christi.
23 Pretio empti estis: nolite fieri servi hominum.
24 Unusquisque in quo vocatus est, fratres, in hoc
permaneat apud Deum. 25 De virginibus autem
præceptum Domini non habeo: consilium autem
do, tamquam misericordiam consecutus a Domino,
ut sim fidelis. 26 Existimo ergo hoc bonum esse
propter instantem necessitatem, quoniam bonum
est homini sic esse. 27 Alligatus es uxori? noli
quærere solutionem. Solutus es ab uxore? noli
quærere uxorem. 28 Si autem acceperis uxorem,
non peccasti. Et si nupserit virgo, non peccavit:
tribulationem tamen carnis habebunt hujusmodi.
Ego autem vobis parco. 29 Hoc itaque dico, fratres:
tempus breve est: reliquum est, ut et qui habent
uxores, tamquam non habentes sint: 30 et qui flent,
tamquam non flentes: et qui gaudent, tamquam non
gaudentes: et qui emunt, tamquam non possidentes:
31 et qui utuntur hoc mundo, tamquam non utantur:
præterit enim figura hujus mundi. 32 Volo autem
vos sine sollicitudine esse. Qui sine uxore est,
sollicitus est quæ Domini sunt, quomodo placeat
Deo. 33 Qui autem cum uxore est, sollicitus est
quæ sunt mundi, quomodo placeat uxori, et divisus
est. 34 Et mulier innupta, et virgo, cogitat quæ
Domini sunt, ut sit sancta corpore, et spiritu. Quæ
autem nupta est, cogitat quæ sunt mundi, quomodo
placeat viro. 35 Porro hoc ad utilitatem vestram
dico: non ut laqueum vobis injiciam, sed ad id,
quod honestum est, et quod facultatem præbeat
sine impedimento Dominum obsecrandi. 36 Si quis
autem turpem se videri existimat super virgine
sua, quod sit superadulta, et ita oportet fieri: quod
vult faciat: non peccat, si nubat. 37 Nam qui statuit
in corde suo firmus, non habens necessitatem,
potestatem autem habens suæ voluntatis, et hoc
judicavit in corde suo, servare virginem suam, bene
facit. 38 Igitur et qui matrimonio jungit virginem
suam, bene facit: et qui non jungit, melius facit.
39 Mulier alligata est legi quanto tempore vir ejus
vivit, quod si dormierit vir ejus, liberata est: cui
vult nubat, tantum in Domino. 40 Beatior autem
erit si sic permanserit secundum meum consilium:
puto autem quod et ego Spiritum Dei habeam.

8 De iis autem quæ idolis sacrificantur, scimus
quia omnes scientiam habemus. Scientia inflat,
caritas vero ædificat. 2 Si quis autem se existimat
scire aliquid, nondum cognovit quemadmodum
oporteat eum scire. 3 Si quis autem diligit Deum,
hic cognitus est ab eo. 4 De escis autem quæ idolis
immolantur, scimus quia nihil est idolum in mundo,
et quod nullus est Deus, nisi unus. 5 Nam etsi sunt
qui dicantur dii sive in cælo, sive in terra (siquidem
sunt dii multi, et domini multi): 6 nobis tamen unus
est Deus, Pater, ex quo omnia, et nos in illum: et unus
Dominus Jesus Christus, per quem omnia, et nos per
ipsum. 7 Sed non in omnibus est scientia. Quidam
autem cum conscientia usque nunc idoli, quasi
idolothytum manducant: et conscientia ipsorum
cum sit infirma, polluitur. 8 Esca autem nos non
commendat Deo. Neque enim si manducaverimus,
abundabimus: neque si non manducaverimus,
deficiemus. 9 Videte autem ne forte hæc licentia
vestra offendiculum fiat infirmis. 10 Si enim
quis viderit eum, qui habet scientiam, in idolio
recumbentem: nonne conscientia ejus, cum sit
infirma, ædificabitur ad manducandum idolothyta?
11 Et peribit infirmus in tua scientia, frater, propter
quem Christus mortuus est? 12 Sic autem peccantes
in fratres, et percutientes conscientiam eorum
infirmam, in Christum peccatis. 13 Quapropter si
esca scandalizat fratrem meum, non manducabo
carnem in æternum, ne fratrem meum scandalizem.
(aiōn g165)

9 Non sum liber? non sum Apostolus? nonne
Christum Jesum Dominum nostrum vidi? nonne
opus meum vos estis in Domino? 2 Et si aliis
non sum Apostolus, sed tamen vobis sum: nam
signaculum apostolatus mei vos estis in Domino. 3
Mea defensio apud eos qui me interrogant, hæc est:
4 Numquid non habemus potestatem manducandi
et bibendi? 5 numquid non habemus potestatem
mulierem sororem circumducendi sicut et ceteri
Apostoli, et fratres Domini, et Cephas? 6 aut ego
solus, et Barnabas, non habemus potestatem hoc
operandi? 7 Quis militat suis stipendiis umquam?
quis plantat vineam, et de fructu ejus non edit? quis
pascit gregem, et de lacte gregis non manducat? 8
Numquid secundum hominem hæc dico? an et lex
hæc non dicit? 9 Scriptum est enim in lege Moysi:
Non alligabis os bovi trituranti. Numquid de bobus
cura est Deo? 10 an propter nos utique hoc dicit?
Nam propter nos scripta sunt: quoniam debet in
spe qui arat, arare: et qui triturat, in spe fructus
percipiendi. 11 Si nos vobis spiritualia seminavimus,
magnum est si nos carnalia vestra metamus? 12 Si
alii potestatis vestræ participes sunt, quare non
potius nos? Sed non usi sumus hac potestate: sed
omnia sustinemus, ne quod offendiculum demus
Evangelio Christi. 13 Nescitis quoniam qui in
sacrario operantur quæ de sacrario sunt, edunt: et
qui altari deserviunt, cum altari participant? 14 Ita

et Dominus ordinavit iis qui Evangelium annuntiant,
de Evangelio vivere. 15 Ego autem nullo horum
usus sum. Non autem scripsi hæc ut ita fiant in me:
bonum est enim mihi magis mori, quam ut gloriam
meam quis evacuet. 16 Nam si evangelizavero, non
est mihi gloria: necessitas enim mihi incumbit: væ
enim mihi est, si non evangelizavero. 17 Si enim
volens hoc ago, mercedem habeo: si autem invitus,
dispensatio mihi credita est. 18 Quæ est ergo
merces mea? ut Evangelium prædicans, sine sumptu
ponam Evangelium, ut non abutar potestate mea in
Evangelio. 19 Nam cum liber essem ex omnibus,
omnium me servum feci, ut plures lucrifacerem. 20
Et factus sum Judæis tamquam Judæus, ut Judæos
lucrarer: 21 iis qui sub lege sunt, quasi sub lege
essem (cum ipse non essem sub lege) ut eos qui
sub lege erant, lucrifacerem: iis qui sine lege erant,
tamquam sine lege essem (cum sine lege Dei non
essem: sed in lege essem Christi) ut lucrifacerem
eos qui sine lege erant. 22 Factus sum infirmis
infirmus, ut infirmos lucrifacerem. Omnibus omnia
factus sum, ut omnes facerem salvos. 23 Omnia
autem facio propter Evangelium: ut particeps ejus
efficiar. 24 Nescitis quod ii qui in stadio currunt,
omnes quidem currunt, sed unus accipit bravium?
Sic currite ut comprehendatis. 25 Omnis autem
qui in agone contendit, ab omnibus se abstinet, et
illi quidem ut corruptibilem coronam accipiant:
nos autem incorruptam. 26 Ego igitur sic curro,
non quasi in incertum: sic pugno, non quasi aërem
verberans: 27 sed castigo corpus meum, et in
servitutem redigo: ne forte cum aliis prædicaverim,
ipse reprobus efficiar.

10 Nolo enim vos ignorare fratres, quoniam
patres nostri omnes sub nube fuerunt, et
omnes mare transierunt, 2 et omnes in Moyse
baptizati sunt in nube, et in mari: 3 et omnes
eamdem escam spiritalem manducaverunt, 4
et omnes eumdem potum spiritalem biberunt
(bibebant autem de spiritali, consequente eos, petra:
petra autem erat Christus): 5 sed non in pluribus
eorum beneplacitum est Deo: nam prostrati sunt in
deserto. 6 Hæc autem in figura facta sunt nostri,
ut non simus concupiscentes malorum, sicut et
illi concupierunt. 7 Neque idololatræ efficiamini,
sicut quidam ex ipsis: quemadmodum scriptum est:
Sedit populus manducare, et bibere, et surrexerunt
ludere. 8 Neque fornicemur, sicut quidam ex ipsis
fornicati sunt, et ceciderunt una die viginti tria
millia. 9 Neque tentemus Christum, sicut quidam
eorum tentaverunt, et a serpentibus perierunt.
10 Neque murmuraveritis, sicut quidam eorum
murmuraverunt, et perierunt ab exterminatore.
11 Hæc autem omnia in figura contingebant illis:
scripta sunt autem ad correptionem nostram, in
quos fines sæculorum devenerunt. (aiōn g165) 12
Itaque qui se existimat stare, videat ne cadat. 13
Tentatio vos non apprehendat nisi humana: fidelis
autem Deus est, qui non patietur vos tentari supra
id quod potestis, sed faciet etiam cum tentatione
proventum ut possitis sustinere. 14 Propter quod,
carissimi mihi, fugite ab idolorum cultura: 15 ut
prudentibus loquor, vos ipsi judicate quod dico.
16 Calix benedictionis, cui benedicimus, nonne
communicatio sanguinis Christi est? et panis quem
frangimus, nonne participatio corporis Domini
est? 17 Quoniam unus panis, unum corpus multi
sumus, omnes qui de uno pane participamus.
18 Videte Israël secundum carnem: nonne qui
edunt hostias, participes sunt altaris? 19 Quid
ergo? dico quod idolis immolatum sit aliquid? aut
quod idolum, sit aliquid? 20 Sed quæ immolant
gentes, dæmoniis immolant, et non Deo. Nolo
autem vos socios fieri dæmoniorum: 21 non potestis
calicem Domini bibere, et calicem dæmoniorum;
non potestis mensæ Domini participes esse, et
mensæ dæmoniorum. 22 An æmulamur Dominum?
numquid fortiores illo sumus? Omnia mihi licent,
sed non omnia expediunt. 23 Omnia mihi licent,
sed non omnia ædificat. 24 Nemo quod suum
est quærat, sed quod alterius. 25 Omne quod
in macello venit, manducate, nihil interrogantes
propter conscientiam. 26 Domini est terra, et
plenitudo ejus. 27 Si quis vocat vos infidelium, et
vultis ire: omne quod vobis apponitur, manducate,
nihil interrogantes propter conscientiam. 28 Si
quis autem dixerit: Hoc immolatum est idolis:
nolite manducare propter illum qui indicavit, et
propter conscientiam: 29 conscientiam autem dico
non tuam, sed alterius. Ut quid enim libertas mea
judicatur ab aliena conscientia? 30 Si ego cum gratia
participo, quid blasphemor pro eo quod gratias
ago? 31 Sive ergo manducatis, sive bibitis, sive aliud
quid facitis: omnia in gloriam Dei facite. 32 Sine
offensione estote Judæis, et gentibus, et ecclesiæ
Dei: 33 sicut et ego per omnia omnibus placeo, non
quærens quod mihi utile est, sed quod multis: ut
salvi fiant.

11 Imitatores mei estote, sicut et ego Christi.
2 Laudo autem vos fratres quod per omnia
mei memores estis: et sicut tradidi vobis, præcepta
mea tenetis. 3 Volo autem vos scire quod omnis
viri caput, Christus est: caput autem mulieris, vir:
caput vero Christi, Deus. 4 Omnis vir orans, aut

prophetans velato capite, deturpat caput suum. 5
Omnis autem mulier orans, aut prophetans non
velato capite, deturpat caput suum: unum enim
est ac si decalvetur. 6 Nam si non velatur mulier,
tondeatur. Si vero turpe est mulieri tonderi, aut
decalvari, velet caput suum. 7 Vir quidem non
debet velare caput suum: quoniam imago et gloria
Dei est, mulier autem gloria viri est. 8 Non enim vir
ex muliere est, sed mulier ex viro. 9 Etenim non est
creatus vir propter mulierem, sed mulier propter
virum. 10 Ideo debet mulier potestatem habere
supra caput propter angelos. 11 Verumtamen
neque vir sine muliere: neque mulier sine viro in
Domino. 12 Nam sicut mulier de viro, ita et vir
per mulierem: omnia autem ex Deo. 13 Vos ipsi
judicate: decet mulierem non velatam orare Deum?
14 Nec ipsa natura docet vos, quod vir quidem si
comam nutriat, ignominia est illi: 15 mulier vero
si comam nutriat, gloria est illi: quoniam capilli
pro velamine ei dati sunt. 16 Si quis autem videtur
contentiosus esse: nos talem consuetudinem non
habemus, neque ecclesia Dei. 17 Hoc autem præcipio:
non laudans quod non in melius, sed in deterius
convenitis. 18 Primum quidem convenientibus
vobis in ecclesiam, audio scissuras esse inter vos, et
ex parte credo. 19 Nam oportet et hæreses esse,
ut et qui probati sunt, manifesti fiant in vobis. 20
Convenientibus ergo vobis in unum, jam non est
Dominicam cœnam manducare. 21 Unusquisque
enim suam cœnam præsumit ad manducandum,
et alius quidem esurit, alius autem ebrius est. 22
Numquid domos non habetis ad manducandum,
et bibendum? aut ecclesiam Dei contemnitis, et
confunditis eos qui non habent? Quid dicam vobis?
laudo vos? in hoc non laudo. 23 Ego enim accepi a
Domino quod et tradidi vobis, quoniam Dominus
Jesus in qua nocte tradebatur, accepit panem,
24 et gratias agens fregit, et dixit: Accipite, et
manducate: hoc est corpus meum, quod pro vobis
tradetur: hoc facite in meam commemorationem.
25 Similiter et calicem, postquam cœnavit, dicens:
Hic calix novum testamentum est in meo sanguine:
hoc facite quotiescumque bibetis, in meam
commemorationem. 26 Quotiescumque enim
manducabitis panem hunc, et calicem bibetis,
mortem Domini annuntiabitis donec veniat. 27
Itaque quicumque manducaverit panem hunc, vel
biberit calicem Domini indigne, reus erit corporis et
sanguinis Domini. 28 Probet autem seipsum homo:
et sic de pane illo edat, et de calice bibat. 29 Qui enim
manducat et bibit indigne, judicium sibi manducat
et bibit, non dijudicans corpus Domini. 30 Ideo
inter vos multi infirmi et imbecilles, et dormiunt
multi. 31 Quod si nosmetipsos dijudicaremus, non
utique judicaremur. 32 Dum judicamur autem,
a Domino corripimur, ut non cum hoc mundo
damnemur. 33 Itaque fratres mei, cum convenitis ad
manducandum, invicem exspectate. 34 Si quis esurit,
domi manducet, ut non in judicium conveniatis.
Cetera autem, cum venero, disponam.

12 De spiritualibus autem, nolo vos ignorare
fratres. 2 Scitis quoniam cum gentes essetis,
ad simulacra muta prout ducebamini euntes. 3
Ideo notum vobis facio, quod nemo in Spiritu Dei
loquens, dicit anathema Jesu. Et nemo potest dicere,
Dominus Jesus, nisi in Spiritu Sancto. 4 Divisiones
vero gratiarum sunt, idem autem Spiritus: 5
et divisiones ministrationum sunt, idem autem
Dominus: 6 et divisiones operationum sunt, idem
vero Deus qui operatur omnia in omnibus. 7
Unicuique autem datur manifestatio Spiritus ad
utilitatem. 8 Alii quidem per Spiritum datur sermo
sapientiæ: alii autem sermo scientiæ secundum
eumdem Spiritum: 9 alteri fides in eodem Spiritu:
alii gratia sanitatum in uno Spiritu: 10 alii operatio
virtutum, alii prophetia, alii discretio spirituum,
alii genera linguarum, alii interpretatio sermonum.
11 Hæc autem omnia operatur unus atque idem
Spiritus, dividens singulis prout vult. 12 Sicut enim
corpus unum est, et membra habet multa, omnia
autem membra corporis cum sint multa, unum
tamen corpus sunt: ita et Christus. 13 Etenim in uno
Spiritu omnes nos in unum corpus baptizati sumus,
sive Judæi, sive gentiles, sive servi, sive liberi: et
omnes in uno Spiritu potati sumus. 14 Nam et corpus
non est unum membrum, sed multa. 15 Si dixerit
pes: Quoniam non sum manus, non sum de corpore:
num ideo non est de corpore? 16 Et si dixerit auris:
Quoniam non sum oculus, non sum de corpore: num
ideo est de corpore? 17 Si totum corpus oculus: ubi
auditus? Si totum auditus: ubi odoratus? 18 Nunc
autem posuit Deus membra, unumquodque eorum
in corpore sicut voluit. 19 Quod si essent omnia
unum membrum, ubi corpus? 20 Nunc autem multa
quidem membra, unum autem corpus. 21 Non potest
autem oculus dicere manui: Opera tua non indigeo:
aut iterum caput pedibus: Non estis mihi necessarii.
22 Sed multo magis quæ videntur membra corporis
infirmiora esse, necessariora sunt: 23 et quæ
putamus ignobiliora membra esse corporis, his
honorem abundantiorem circumdamus: et quæ
inhonesta sunt nostra, abundantiorem honestatem
habent. 24 Honesta autem nostra nullius egent:
sed Deus temperavit corpus, ei cui deerat,
abundantiorem tribuendo honorem, 25 ut non

sit schisma in corpore, sed idipsum pro invicem
sollicita sint membra. 26 Et si quid patitur unum
membrum, compatiuntur omnia membra: sive
gloriatur unum membrum, congaudent omnia
membra. 27 Vos autem estis corpus Christi, et
membra de membro. 28 Et quosdam quidem
posuit Deus in ecclesia primum apostolos, secundo
prophetas, exinde doctores, deinde virtutes, exinde
gratias curationum, opitulationes, gubernationes,
genera linguarum, interpretationes sermonum.
29 Numquid omnes apostoli? numquid omnes
prophetæ? numquid omnes doctores? 30 numquid
omnes virtutes? numquid omnes gratiam habent
curationum? numquid omnes linguis loquuntur?
numquid omnes interpretantur? 31 Æmulamini
autem charismata meliora. Et adhuc excellentiorem
viam vobis demonstro.

13 Si linguis hominum loquar, et angelorum,
caritatem autem non habeam, factus sum
velut æs sonans, aut cymbalum tinniens. 2 Et si
habuero prophetiam, et noverim mysteria omnia,
et omnem scientiam: et si habuero omnem fidem
ita ut montes transferam, caritatem autem non
habuero, nihil sum. 3 Et si distribuero in cibos
pauperum omnes facultates meas, et si tradidero
corpus meum ita ut ardeam, caritatem autem non
habuero, nihil mihi prodest. 4 Caritas patiens
est, benigna est. Caritas non æmulatur, non agit
perperam, non inflatur, 5 non est ambitiosa, non
quærit quæ sua sunt, non irritatur, non cogitat
malum, 6 non gaudet super iniquitate, congaudet
autem veritati: 7 omnia suffert, omnia credit,
omnia sperat, omnia sustinet. 8 Caritas numquam
excidit: sive prophetiæ evacuabuntur, sive linguæ
cessabunt, sive scientia destruetur. 9 Ex parte enim
cognoscimus, et ex parte prophetamus. 10 Cum
autem venerit quod perfectum est, evacuabitur
quod ex parte est. 11 Cum essem parvulus, loquebar
ut parvulus, sapiebam ut parvulus, cogitabam ut
parvulus. Quando autem factus sum vir, evacuavi
quæ erant parvuli. 12 Videmus nunc per speculum
in ænigmate: tunc autem facie ad faciem. Nunc
cognosco ex parte: tunc autem cognoscam sicut et
cognitus sum. 13 Nunc autem manent fides, spes,
caritas, tria hæc: major autem horum est caritas.

14 Sectamini caritatem, æmulamini spiritualia:
magis autem ut prophetetis. 2 Qui enim
loquitur lingua, non hominibus loquitur, sed Deo:
nemo enim audit. Spiritu autem loquitur mysteria.
3 Nam qui prophetat, hominibus loquitur ad
ædificationem, et exhortationem, et consolationem.
4 Qui loquitur lingua, semetipsum ædificat: qui
autem prophetat, ecclesiam Dei ædificat. 5 Volo
autem omnes vos loqui linguis: magis autem
prophetare. Nam major est qui prophetat, quam qui
loquitur linguis; nisi forte interpretetur ut ecclesia
ædificationem accipiat. 6 Nunc autem, fratres, si
venero ad vos linguis loquens: quid vobis prodero,
nisi vobis loquar aut in revelatione, aut in scientia,
aut in prophetia, aut in doctrina? 7 Tamen quæ sine
anima sunt vocem dantia, sive tibia, sive cithara;
nisi distinctionem sonituum dederint, quomodo
scietur id quod canitur, aut quod citharizatur? 8
Etenim si incertam vocem det tuba, quis parabit se
ad bellum? 9 Ita et vos per linguam nisi manifestum
sermonem dederitis: quomodo scietur id quod
dicitur? eritis enim in aëra loquentes. 10 Tam multa,
ut puta genera linguarum sunt in hoc mundo: et
nihil sine voce est. 11 Si ergo nesciero virtutem
vocis, ero ei, cui loquor, barbarus: et qui loquitur,
mihi barbarus. 12 Sic et vos, quoniam æmulatores
estis spirituum, ad ædificationem ecclesiæ quærite
ut abundetis. 13 Et ideo qui loquitur lingua, oret
ut interpretetur. 14 Nam si orem lingua, spiritus
meus orat, mens autem mea sine fructu est. 15
Quid ergo est? Orabo spiritu, orabo et mente:
psallam spiritu, psallam et mente. 16 Ceterum
si benedixeris spiritu, qui supplet locum idiotæ,
quomodo dicet: Amen, super tuam benedictionem?
quoniam quid dicas, nescit. 17 Nam tu quidem bene
gratias agis, sed alter non ædificatur. 18 Gratias
ago Deo meo, quod omnium vestrum lingua loquor.
19 Sed in ecclesia volo quinque verba sensu meo
loqui, ut et alios instruam: quam decem millia
verborum in lingua. 20 Fratres, nolite pueri effici
sensibus, sed malitia parvuli estote: sensibus autem
perfecti estote. 21 In lege scriptum est: Quoniam
in aliis linguis et labiis aliis loquar populo huic:
et nec sic exaudient me, dicit Dominus. 22 Itaque
linguæ in signum sunt non fidelibus, sed infidelibus:
prophetiæ autem non infidelibus, sed fidelibus. 23
Si ergo conveniat universa ecclesia in unum, et
omnes linguis loquantur, intrent autem idiotæ, aut
infideles: nonne dicent quod insanitis? 24 Si autem
omnes prophetent, intret autem quis infidelis,
vel idiota, convincitur ab omnibus, dijudicatur ab
omnibus: 25 occulta cordis ejus manifesta fiunt: et
ita cadens in faciem adorabit Deum, pronuntians
quod vere Deus in vobis sit. 26 Quid ergo est,
fratres? Cum convenitis, unusquisque vestrum
psalmum habet, doctrinam habet, apocalypsim
habet, linguam habet, interpretationem habet:
omnia ad ædificationem fiant. 27 Sive lingua quis
loquitur, secundum duos, aut ut multum tres, et per

partes, et unus interpretatur. 28 Si autem non fuerit
interpres, taceat in ecclesia: sibi autem loquatur, et
Deo. 29 Prophetæ autem duo, aut tres dicant, et
ceteri dijudicent. 30 Quod si alii revelatum fuerit
sedenti, prior taceat. 31 Potestis enim omnes per
singulos prophetare: ut omnes discant, et omnes
exhortentur: 32 et spiritus prophetarum prophetis
subjecti sunt. 33 Non enim est dissensionis Deus,
sed pacis: sicut et in omnibus ecclesiis sanctorum
doceo. 34 Mulieres in ecclesiis taceant, non enim
permittitur eis loqui, sed subditas esse, sicut et lex
dicit. 35 Si quid autem volunt discere, domi viros
suos interrogent. Turpe est enim mulieri loqui in
ecclesia. 36 An a vobis verbum Dei processit? aut
in vos solos pervenit? 37 Si quis videtur propheta
esse, aut spiritualis, cognoscat quæ scribo vobis,
quia Domini sunt mandata. 38 Si quis autem
ignorat, ignorabitur. 39 Itaque fratres æmulamini
prophetare: et loqui linguis nolite prohibere. 40
Omnia autem honeste, et secundum ordinem fiant.

15 Notum autem vobis facio, fratres, Evangelium,
quod prædicavi vobis, quod et accepistis,
in quo et statis, 2 per quod et salvamini: qua
ratione prædicaverim vobis, si tenetis, nisi frustra
credidistis. 3 Tradidi enim vobis in primis quod et
accepi: quoniam Christus mortuus est pro peccatis
nostris secundum Scripturas: 4 et quia sepultus est,
et quia resurrexit tertia die secundum Scripturas: 5
et quia visus est Cephæ, et post hoc undecim: 6
deinde visus est plus quam quingentis fratribus
simul: ex quibus multi manent usque adhuc, quidam
autem dormierunt: 7 deinde visus est Jacobo,
deinde Apostolis omnibus: 8 novissime autem
omnium tamquam abortivo, visus est et mihi. 9
Ego enim sum minimus Apostolorum, qui non sum
dignus vocari Apostolus, quoniam persecutus sum
ecclesiam Dei. 10 Gratia autem Dei sum id quod sum,
et gratia ejus in me vacua non fuit, sed abundantius
illis omnibus laboravi: non ego autem, sed gratia Dei
mecum: 11 sive enim ego, sive illi: sic prædicamus,
et sic credidistis. 12 Si autem Christus prædicatur
quod resurrexit a mortuis, quomodo quidam dicunt
in vobis, quoniam resurrectio mortuorum non
est? 13 Si autem resurrectio mortuorum non est:
neque Christus resurrexit. 14 Si autem Christus
non resurrexit, inanis est ergo prædicatio nostra,
inanis est et fides vestra: 15 invenimur autem
et falsi testes Dei: quoniam testimonium diximus
adversus Deum quod suscitaverit Christum, quem
non suscitavit, si mortui non resurgunt. 16 Nam si
mortui non resurgunt, neque Christus resurrexit.
17 Quod si Christus non resurrexit, vana est fides
vestra: adhuc enim estis in peccatis vestris. 18
Ergo et qui dormierunt in Christo, perierunt. 19
Si in hac vita tantum in Christo sperantes sumus,
miserabiliores sumus omnibus hominibus. 20 Nunc
autem Christus resurrexit a mortuis primitiæ
dormientium, 21 quoniam quidem per hominem
mors, et per hominem resurrectio mortuorum.
22 Et sicut in Adam omnes moriuntur, ita et in
Christo omnes vivificabuntur. 23 Unusquisque
autem in suo ordine, primitiæ Christus: deinde ii
qui sunt Christi, qui in adventu ejus crediderunt.
24 Deinde finis: cum tradiderit regnum Deo et
Patri, cum evacuaverit omnem principatum, et
potestatem, et virtutem. 25 Oportet autem illum
regnare donec ponat omnes inimicos sub pedibus
ejus. 26 Novissima autem inimica destruetur mors:
omnia enim subjecit pedibus ejus. Cum autem
dicat: 27 Omnia subjecta sunt ei, sine dubio præter
eum qui subjecit ei omnia. 28 Cum autem subjecta
fuerint illi omnia: tunc et ipse Filius subjectus erit
ei, qui subjecit sibi omnia, ut sit Deus omnia in
omnibus. 29 Alioquin quid facient qui baptizantur
pro mortuis, si omnino mortui non resurgunt? ut
quid et baptizantur pro illis? 30 ut quid et nos
periclitamur omni hora? 31 Quotidie morior per
vestram gloriam, fratres, quam habeo in Christo
Jesu Domino nostro. 32 Si secundum hominem
ad bestias pugnavi Ephesi, quid mihi prodest, si
mortui non resurgunt? Manducemus, et bibamus,
cras enim moriemur. 33 Nolite seduci: corrumpunt
mores bonos colloquia mala. 34 Evigilate justi,
et nolite peccare: ignorantiam enim Dei quidam
habent, ad reverentiam vobis loquor. 35 Sed
dicet aliquis: Quomodo resurgunt mortui? qualive
corpore venient? 36 Insipiens, tu quod seminas
non vivificatur, nisi prius moriatur: 37 et quod
seminas, non corpus, quod futurum est, seminas,
sed nudum granum, ut puta tritici, aut alicujus
ceterorum. 38 Deus autem dat illi corpus sicut
vult: ut unicuique seminum proprium corpus. 39
Non omnis caro, eadem caro: sed alia quidem
hominum, alia vero pecorum, alia volucrum, alia
autem piscium. 40 Et corpora cælestia, et corpora
terrestria: sed alia quidem cælestium gloria, alia
autem terrestrium. 41 Alia claritas solis, alia claritas
lunæ, et alia claritas stellarum. Stella enim a
stella differt in claritate: 42 sic et resurrectio
mortuorum. Seminatur in corruptione, surget
in incorruptione. 43 Seminatur in ignobilitate,
surget in gloria: seminatur in infirmitate, surget in
virtute: 44 seminatur corpus animale, surget corpus
spiritale. Si est corpus animale, est et spiritale, sicut
scriptum est: 45 Factus est primus homo Adam in

animam viventem, novissimus Adam in spiritum
vivificantem. 46 Sed non prius quod spiritale
est, sed quod animale: deinde quod spiritale. 47
Primus homo de terra, terrenus: secundus homo de
cælo, cælestis. 48 Qualis terrenus, tales et terreni:
et qualis cælestis, tales et cælestes. 49 Igitur,
sicut portavimus imaginem terreni, portemus et
imaginem cælestis. 50 Hoc autem dico, fratres:
quia caro et sanguis regnum Dei possidere non
possunt: neque corruptio incorruptelam possidebit.
51 Ecce mysterium vobis dico: omnes quidem
resurgemus, sed non omnes immutabimur. 52 In
momento, in ictu oculi, in novissima tuba: canet
enim tuba, et mortui resurgent incorrupti: et nos
immutabimur. 53 Oportet enim corruptibile hoc
induere incorruptionem: et mortale hoc induere
immortalitatem. 54 Cum autem mortale hoc induerit
immortalitatem, tunc fiet sermo, qui scriptus est:
Absorpta est mors in victoria. 55 Ubi est mors
victoria tua? ubi est mors stimulus tuus? (Hadēs
g86) 56 Stimulus autem mortis peccatum est: virtus
vero peccati lex. 57 Deo autem gratias, qui dedit
nobis victoriam per Dominum nostrum Jesum
Christum. 58 Itaque fratres mei dilecti, stabiles
estote, et immobiles: abundantes in opere Domini
semper, scientes quod labor vester non est inanis
in Domino.

16 De collectis autem, quæ fiunt in sanctos, sicut
ordinavi ecclesiis Galatiæ, ita et vos facite. 2
Per unam sabbati unusquisque vestrum apud se
seponat, recondens quod ei bene placuerit: ut non,
cum venero, tunc collectæ fiant. 3 Cum autem
præsens fuero, quos probaveritis per epistolas, hos
mittam perferre gratiam vestram in Jerusalem.
4 Quod si dignum fuerit ut et ego eam, mecum
ibunt. 5 Veniam autem ad vos, cum Macedoniam
pertransiero: nam Macedoniam pertransibo. 6 Apud
vos autem forsitan manebo, vel etiam hiemabo:
ut vos me deducatis quocumque iero. 7 Nolo
enim vos modo in transitu videre, spero enim
me aliquantulum temporis manere apud vos, si
Dominus permiserit. 8 Permanebo autem Ephesi
usque ad Pentecosten. 9 Ostium enim mihi apertum
est magnum, et evidens: et adversarii multi. 10 Si
autem venerit Timotheus, videte ut sine timore sit
apud vos: opus enim Domini operatur, sicut et ego.
11 Ne quis ergo illum spernat: deducite autem illum
in pace, ut veniat ad me: exspecto enim illum cum
fratribus. 12 De Apollo autem fratre vobis notum
facio, quoniam multum rogavi eum ut veniret ad vos
cum fratribus: et utique non fuit voluntas ut nunc
veniret: veniet autem, cum ei vacuum fuerit. 13
Vigilate, state in fide, viriliter agite, et confortamini.
14 Omnia vestra in caritate fiant. 15 Obsecro autem
vos fratres, nostis domum Stephanæ, et Fortunati,
et Achaici: quoniam sunt primitiæ Achaiæ, et in
ministerium sanctorum ordinaverunt seipsos: 16 ut
et vos subditi sitis ejusmodi, et omni cooperanti, et
laboranti. 17 Gaudeo autem in præsentia Stephanæ,
et Fortunati, et Achaici: quoniam id, quod vobis
deerat, ipsi suppleverunt: 18 refecerunt enim et
meum spiritum, et vestrum. Cognoscite ergo qui
hujusmodi sunt. 19 Salutant vos ecclesiæ Asiæ.
Salutant vos in Domino multum, Aquila et Priscilla
cum domestica sua ecclesia: apud quos et hospitor.
20 Salutant vos omnes fratres. Salutate invicem in
osculo sancto. 21 Salutatio, mea manu Pauli. 22 Si
quis non amat Dominum nostrum Jesum Christum,
sit anathema, Maran Atha. 23 Gratia Domini nostri
Jesu Christi vobiscum. 24 Caritas mea cum omnibus
vobis in Christo Jesu. Amen.

Corinthios Ii

1 Paulus, Apostolus Jesu Christi per voluntatem
Dei, et Timotheus frater, ecclesiæ Dei, quæ est
Corinthi cum omnibus sanctis, qui sunt in universa
Achaia. **2** Gratia vobis, et pax a Deo Patre nostro, et
Domino Jesu Christo. **3** Benedictus Deus et Pater
Domini nostri Jesu Christi, Pater misericordiarum,
et Deus totius consolationis, **4** qui consolatur
nos in omni tribulatione nostra: ut possimus et
ipsi consolari eos qui in omni pressura sunt, per
exhortationem, qua exhortamur et ipsi a Deo. **5**
Quoniam sicut abundant passiones Christi in nobis:
ita et per Christum abundat consolatio nostra. **6**
Sive autem tribulamur pro vestra exhortatione et
salute, sive consolamur pro vestra consolatione, sive
exhortamur pro vestra exhortatione et salute, quæ
operatur tolerantiam earumdem passionum, quas
et nos patimur: **7** ut spes nostra firma sit pro vobis:
scientes quod sicut socii passionum estis, sic eritis
et consolationis. **8** Non enim volumus ignorare
vos, fratres, de tribulatione nostra, quæ facta est in
Asia, quoniam supra modum gravati sumus supra
virtutem, ita ut tæderet nos etiam vivere. **9** Sed
ipsi in nobismetipsis responsum mortis habuimus,
ut non simus fidentes in nobis, sed in Deo, qui
suscitat mortuos: **10** qui de tantis periculis nos
eripuit, et eruit: in quem speramus quoniam et
adhuc eripiet, **11** adjuvantibus et vobis in oratione
pro nobis: ut ex multorum personis, ejus quæ in
nobis est donationis, per multos gratiæ agantur pro
nobis. **12** Nam gloria nostra hæc est: testimonium
conscientiæ nostræ, quod in simplicitate cordis
et sinceritate Dei, et non in sapientia carnali, sed
in gratia Dei, conversati sumus in hoc mundo:
abundantius autem ad vos. **13** Non enim alia
scribimus vobis, quam quæ legistis, et cognovistis.
Spero autem quod usque in finem cognoscetis, **14**
sicut et cognovistis nos ex parte, quod gloria vestra
sumus, sicut et vos nostra, in die Domini nostri Jesu
Christi. **15** Et hac confidentia volui prius venire ad
vos, ut secundam gratiam haberetis: **16** et per vos
transire in Macedoniam, et iterum a Macedonia
venire ad vos, et a vobis deduci in Judæam. **17** Cum
ergo hoc voluissem, numquid levitate usus sum?
aut quæ cogito, secundum carnem cogito, ut sit
apud me Est et Non? **18** Fidelis autem Deus, quia
sermo noster, qui fuit apud vos, non est in illo Est et
Non. **19** Dei enim Filius Jesus Christus, qui in vobis
per nos prædicatus est, per me, et Silvanum, et
Timotheum, non fuit Est et Non, sed Est in illo fuit.
20 Quotquot enim promissiones Dei sunt, in illo Est:
ideo et per ipsum Amen Deo ad gloriam nostram.
21 Qui autem confirmat nos vobiscum in Christo,
et qui unxit nos Deus: **22** qui et signavit nos, et
dedit pignus Spiritus in cordibus nostris. **23** Ego
autem testem Deum invoco in animam meam, quod
parcens vobis, non veni ultra Corinthum: **24** non
quia dominamur fidei vestæ, sed adjutores sumus
gaudii vestri: nam fide statis.

2 Statui autem hoc ipsum apud me, ne iterum in
tristitia venirem ad vos. **2** Si enim ego contristo
vos: et quis est, qui me lætificet, nisi qui contristatur
ex me? **3** Et hoc ipsum scripsi vobis, ut non
cum venero, tristitiam super tristitiam habeam,
de quibus oportuerat me gaudere: confidens in
omnibus vobis, quia meum gaudium, omnium
vestrum est. **4** Nam ex multa tribulatione et
angustia cordis scripsi vobis per multas lacrimas:
non ut contristemini, sed ut sciatis, quam caritatem
habeam abundantius in vobis. **5** Si quis autem
contristavit, non me contristavit: sed ex parte, ut
non onerem omnes vos. **6** Sufficit illi, qui ejusmodi
est, objurgatio hæc, quæ fit a pluribus: **7** ita ut e
contrario magis donetis, et consolemini, ne forte
abundantiori tristitia absorbeatur qui ejusmodi est.
8 Propter quod obsecro vos, ut confirmetis in illum
caritatem. **9** Ideo enim et scripsi, ut cognoscam
experimentum vestrum, an in omnibus obedientes
sitis. **10** Cui autem aliquid donastis, et ego: nam
et ego quod donavi, si quid donavi, propter vos
in persona Christi, **11** ut non circumveniamur a
Satana: non enim ignoramus cogitationes ejus. **12**
Cum venissem autem Troadem propter Evangelium
Christi, et ostium mihi apertum esset in Domino,
13 non habui requiem spiritui meo, eo quod non
invenerim Titum fratrem meum, sed valefaciens
eis, profectus sum in Macedoniam. **14** Deo autem
gratias, qui semper triumphat nos in Christo Jesu,
et odorem notitiæ suæ manifestat per nos in omni
loco: **15** quia Christi bonus odor sumus Deo in iis
qui salvi fiunt, et in iis qui pereunt: **16** aliis quidem
odor mortis in mortem: aliis autem odor vitæ in
vitam. Et ad hæc quis tam idoneus? **17** non enim
sumus sicut plurimi, adulterantes verbum Dei, sed
ex sinceritate, sed sicut ex Deo, coram Deo, in
Christo loquimur.

3 Incipimus iterum nosmetipsos commendare? aut
numquid egemus (sicut quidam) commendatitiis
epistolis ad vos, aut ex vobis? **2** Epistola nostra
vos estis, scripta in cordibus nostris, quæ scitur, et
legitur ab omnibus hominibus: **3** manifestati quod
epistola estis Christi, ministrata a nobis, et scripta

non atramento, sed Spiritu Dei vivi: non in tabulis
lapideis, sed in tabulis cordis carnalibus. 4 Fiduciam
autem talem habemus per Christum ad Deum: 5 non
quod sufficientes simus cogitare aliquid a nobis,
quasi ex nobis: sed sufficientia nostra ex Deo est: 6
qui et idoneos nos fecit ministros novi testamenti:
non littera, sed Spiritu: littera enim occidit, Spiritus
autem vivificat. 7 Quod si ministratio mortis litteris
deformata in lapidibus fuit in gloria, ita ut non
possent intendere filii Israël in faciem Moysi propter
gloriam vultus ejus, quæ evacuatur: 8 quomodo
non magis ministratio Spiritus erit in gloria? 9 Nam
si ministratio damnationis gloria est: multo magis
abundat ministerium justitiæ in gloria. 10 Nam nec
glorificatum est, quod claruit in hac parte, propter
excellentem gloriam. 11 Si enim quod evacuatur,
per gloriam est: multo magis quod manet, in
gloria est. 12 Habentes igitur talem spem, multa
fiducia utimur: 13 et non sicut Moyses ponebat
velamen super faciem suam, ut non intenderent
filii Israël in faciem ejus, quod evacuatur, 14 sed
obtusi sunt sensus eorum. Usque in hodiernum
enim diem, idipsum velamen in lectione veteris
testamenti manet non revelatum (quoniam in
Christo evacuatur), 15 sed usque in hodiernum
diem, cum legitur Moyses, velamen positum est
super cor eorum. 16 Cum autem conversus fuerit ad
Dominum, auferetur velamen. 17 Dominus autem
Spiritus est: ubi autem Spiritus Domini, ibi libertas.
18 Nos vero omnes, revelata facie gloriam Domini
speculantes, in eamdem imaginem transformamur
a claritate in claritatem, tamquam a Domini Spiritu.

4 Ideo habentes administrationem, juxta quod
misericordiam consecuti sumus, non deficimus,
2 sed abdicamus occulta dedecoris, non ambulantes
in astutia, neque adulterantes verbum Dei,
sed in manifestatione veritatis commendantes
nosmetipsos ad omnem conscientiam hominum
coram Deo. 3 Quod si etiam opertum est Evangelium
nostrum, in iis, qui pereunt, est opertum: 4 in quibus
Deus hujus sæculi excæcavit mentes infidelium,
ut non fulgeat illis illuminatio Evangelii gloriæ
Christi, qui est imago Dei. (aiōn g165) 5 Non enim
nosmetipsos prædicamus, sed Jesum Christum
Dominum nostrum: nos autem servos vestros per
Jesum: 6 quoniam Deus, qui dixit de tenebris lucem
splendescere, ipse illuxit in cordibus nostris ad
illuminationem scientiæ claritatis Dei, in facie
Christi Jesu. 7 Habemus autem thesaurum istum
in vasis fictilibus: ut sublimitas sit virtutis Dei,
et non ex nobis. 8 In omnibus tribulationem
patimur, sed non angustiamur: aporiamur, sed non
destituimur: 9 persecutionem patimur, sed non
derelinquimur: dejicimur, sed non perimus: 10
semper mortificationem Jesu in corpore nostro
circumferentes, ut et vita Jesu manifestetur in
corporibus nostris. 11 Semper enim nos, qui
vivimus, in mortem tradimur propter Jesum: ut et
vita Jesu manifestetur in carne nostra mortali. 12
Ergo mors in nobis operatur, vita autem in vobis.
13 Habentes autem eumdem spiritum fidei, sicut
scriptum est: Credidi, propter quod locutus sum:
et nos credimus, propter quod et loquimur: 14
scientes quoniam qui suscitavit Jesum, et nos cum
Jesu suscitabit, et constituet vobiscum. 15 Omnia
enim propter vos: ut gratia abundans, per multos
in gratiarum actione, abundet in gloriam Dei. 16
Propter quod non deficimus: sed licet is, qui foris
est, noster homo corrumpatur, tamen is, qui intus
est, renovatur de die in diem. 17 Id enim, quod in
præsenti est momentaneum et leve tribulationis
nostræ, supra modum in sublimitate æternum
gloriæ pondus operatur in nobis, (aiōnios g166) 18
non contemplantibus nobis quæ videntur, sed quæ
non videntur. Quæ enim videntur, temporalia sunt:
quæ autem non videntur, æterna sunt. (aiōnios g166)

5 Scimus enim quoniam si terrestris domus
nostra hujus habitationis dissolvatur, quod
ædificationem ex Deo habemus, domum non
manufactam, æternam in cælis. (aiōnios g166) 2 Nam
et in hoc ingemiscimus, habitationem nostram,
quæ de cælo est, superindui cupientes: 3 si tamen
vestiti, non nudi inveniamur. 4 Nam et qui sumus
in hoc tabernaculo, ingemiscimus gravati: eo quod
nolumus expoliari, sed supervestiri, ut absorbeatur
quod mortale est, a vita. 5 Qui autem efficit nos in
hoc ipsum, Deus, qui dedit nobis pignus Spiritus.
6 Audentes igitur semper, scientes quoniam dum
sumus in corpore, peregrinamur a Domino 7 (per
fidem enim ambulamus, et non per speciem): 8
audemus autem, et bonam voluntatem habemus
magis peregrinari a corpore, et præsentes esse ad
Dominum. 9 Et ideo contendimus, sive absentes,
sive præsentes, placere illi. 10 Omnes enim nos
manifestari oportet ante tribunal Christi, ut referat
unusquisque propria corporis, prout gessit, sive
bonum, sive malum. 11 Scientes ergo timorem
Domini, hominibus suademus, Deo autem manifesti
sumus. Spero autem et in conscientiis vestris
manifestos nos esse. 12 Non iterum commendamus
nos vobis, sed occasionem damus vobis gloriandi
pro nobis: ut habeatis ad eos qui in facie gloriantur,
et non in corde. 13 Sive enim mente excedimus
Deo: sive sobrii sumus, vobis. 14 Caritas enim

Christi urget nos: æstimantes hoc, quoniam si
unus pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortui
sunt: 15 et pro omnibus mortuus est Christus:
ut, et qui vivunt, jam non sibi vivant, sed ei qui
pro ipsis mortuus est et resurrexit. 16 Itaque
nos ex hoc neminem novimus secundum carnem.
Et si cognovimus secundum carnem Christum,
sed nunc jam non novimus. 17 Si qua ergo in
Christo nova creatura, vetera transierunt: ecce
facta sunt omnia nova. 18 Omnia autem ex Deo,
qui nos reconciliavit sibi per Christum: et dedit
nobis ministerium reconciliationis, 19 quoniam
quidem Deus erat in Christo mundum reconcilians
sibi, non reputans illis delicta ipsorum, et posuit
in nobis verbum reconciliationis. 20 Pro Christo
ergo legatione fungimur, tamquam Deo exhortante
per nos. Obsecramus pro Christo, reconciliamini
Deo. 21 Eum, qui non noverat peccatum, pro nobis
peccatum fecit, ut nos efficeremur justitia Dei in
ipso.

6 Adjuvantes autem exhortamur ne in vacuum
gratiam Dei recipiatis. 2 Ait enim: Tempore
accepto exaudivi te, et in die salutis adjuvi te.
Ecce nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies
salutis. 3 Nemini dantes ullam offensionem, ut
non vituperetur ministerium nostrum: 4 sed
in omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut Dei
ministros in multa patientia, in tribulationibus,
in necessitatibus, in angustiis, 5 in plagis, in
carceribus, in seditionibus, in laboribus, in vigiliis, in
jejuniis, 6 in castitate, in scientia, in longanimitate,
in suavitate, in Spiritu Sancto, in caritate non
ficta, 7 in verbo veritatis, in virtute Dei, per arma
justitiæ a dextris et a sinistris, 8 per gloriam, et
ignobilitatem, per infamiam, et bonam famam:
ut seductores, et veraces, sicut qui ignoti, et
cogniti: 9 quasi morientes, et ecce vivimus: ut
castigati, et non mortificati: 10 quasi tristes,
semper autem gaudentes: sicut egentes, multos
autem locupletantes: tamquam nihil habentes,
et omnia possidentes. 11 Os nostrum patet ad
vos, o Corinthii; cor nostrum dilatatum est. 12
Non angustiamini in nobis: angustiamini autem
in visceribus vestris: 13 eamdem autem habentes
remunerationem, tamquam filiis dico, dilatamini
et vos. 14 Nolite jugum ducere cum infidelibus.
Quæ enim participatio justitiæ cum iniquitate?
aut quæ societas luci ad tenebras? 15 quæ autem
conventio Christi ad Belial? aut quæ pars fideli cum
infideli? 16 qui autem consensus templo Dei cum
idolis? vos enim estis templum Dei vivi, sicut dicit
Deus: Quoniam inhabitabo in illis, et inambulabo
inter eos, et ero illorum Deus, et ipsi erunt mihi
populus. 17 Propter quod exite de medio eorum,
et separamini, dicit Dominus, et immundum ne
tetigeritis: 18 et ego recipiam vos: et ero vobis in
patrem, et vos eritis mihi in filios et filias, dicit
Dominus omnipotens.

7 Has ergo habentes promissiones, carissimi,
mundemus nos ab omni inquinamento carnis et
spiritus, perficientes sanctificationem in timore
Dei. 2 Capite nos. Neminem læsimus, neminem
corrupimus, neminem circumvenimus. 3 Non ad
condemnationem vestram dico: prædiximus enim
quod in cordibus nostris estis ad commoriendum
et ad convivendum. 4 Multa mihi fiducia est
apud vos, multa mihi gloriatio pro vobis: repletus
sum consolatione; superabundo gaudio in omni
tribulatione nostra. 5 Nam et cum venissemus
in Macedoniam, nullam requiem habuit caro
nostra, sed omnem tribulationem passi sumus:
foris pugnæ, intus timores. 6 Sed qui consolatur
humiles, consolatus est nos Deus in adventu Titi.
7 Non solum autem in adventu ejus, sed etiam in
consolatione, qua consolatus est in vobis, referens
nobis vestrum desiderium, vestrum fletum, vestram
æmulationem pro me, ita ut magis gauderem. 8
Quoniam etsi contristavi vos in epistola, non me
pœnitet: etsi pœniteret, videns quod epistola illa
(etsi ad horam) vos contristavit, 9 nunc gaudeo:
non quia contristati estis, sed quia contristati
estis ad pœnitentiam. Contristati enim estis ad
Deum, ut in nullo detrimentum patiamini ex
nobis. 10 Quæ enim secundum Deum tristitia est,
pœnitentiam in salutem stabilem operatur: sæculi
autem tristitia mortem operatur. 11 Ecce enim hoc
ipsum, secundum Deum contristari vos, quantam in
vobis operatur sollicitudinem: sed defensionem,
sed indignationem, sed timorem, sed desiderium,
sed æmulationem, sed vindictam: in omnibus
exhibuistis vos incontaminatos esse negotio. 12
Igitur, etsi scripsi vobis, non propter eum qui fecit
injuriam, nec propter eum qui passus est: sed
ad manifestandam sollicitudinem nostram, quam
habemus pro vobis 13 coram Deo: ideo consolati
sumus. In consolatione autem nostra, abundantius
magis gavisi sumus super gaudio Titi, quia refectus
est spiritus ejus ab omnibus vobis: 14 et si quid apud
illum de vobis gloriatus sum, non sum confusus:
sed sicut omnia vobis in veritate locuti sumus,
ita et gloriatio nostra, quæ fuit ad Titum, veritas
facta est, 15 et viscera ejus abundantius in vobis
sunt, reminiscentis omnium vestrum obedientiam:

quomodo cum timore et tremore excepistis illum.
16 Gaudeo quod in omnibus confido in vobis.

8 Notam autem facimus vobis, fratres, gratiam
Dei, quæ data est in ecclesiis Macedoniæ: 2 quod
in multo experimento tribulationis abundantia
gaudii ipsorum fuit, et altissima paupertas eorum,
abundavit in divitias simplicitatis eorum: 3
quia secundum virtutem testimonium illis reddo,
et supra virtutem voluntarii fuerunt, 4 cum
multa exhortatione obsecrantes nos gratiam, et
communicationem ministerii, quod fit in sanctos. 5
Et non sicut speravimus, sed semetipsos dederunt
primum Domino, deinde nobis per voluntatem
Dei, 6 ita ut rogaremus Titum, ut quemadmodum
cœpit, ita et perficiat in vobis etiam gratiam
istam. 7 Sed sicut in omnibus abundatis fide,
et sermone, et scientia, et omni sollicitudine,
insuper et caritate vestra in nos, ut et in hac
gratia abundetis. 8 Non quasi imperans dico: sed
per aliorum sollicitudinem, etiam vestræ caritatis
ingenium bonum comprobans. 9 Scitis enim gratiam
Domini nostri Jesu Christi, quoniam propter vos
egenus factus est, cum esset dives, ut illius inopia
vos divites essetis. 10 Et consilium in hoc do: hoc
enim vobis utile est, qui non solum facere, sed
et velle cœpistis ab anno priore: 11 nunc vero
et facto perficite: ut quemadmodum promptus
est animus voluntatis, ita sit et perficiendi ex
eo quod habetis. 12 Si enim voluntas prompta
est, secundum id quod habet, accepta est, non
secundum id quod non habet. 13 Non enim ut aliis sit
remissio, vobis autem tribulatio, sed ex æqualitate.
14 In præsenti tempore vestra abundantia illorum
inopiam suppleat: ut et illorum abundantia vestræ
inopiæ sit supplementum, ut fiat æqualitas, sicut
scriptum est: 15 Qui multum, non abundavit: et qui
modicum, non minoravit. 16 Gratias autem Deo, qui
dedit eamdem sollicitudinem pro vobis in corde
Titi, 17 quoniam exhortationem quidem suscepit:
sed cum sollicitior esset, sua voluntate profectus
est ad vos. 18 Misimus etiam cum illo fratrem,
cujus laus est in Evangelio per omnes ecclesias: 19
non solum autem, sed et ordinatus est ab ecclesiis
comes peregrinationis nostræ in hanc gratiam,
quæ ministratur a nobis ad Domini gloriam, et
destinatam voluntatem nostram: 20 devitantes
hoc, ne quis nos vituperet in hac plenitudine, quæ
ministratur a nobis. 21 Providemus enim bona non
solum coram Deo, sed etiam coram hominibus. 22
Misimus autem cum illis et fratrem nostrum, quem
probavimus in multis sæpe sollicitum esse: nunc
autem multo sollicitiorem, confidentia multa in
vos, 23 sive pro Tito, qui est socius meus, et in vos
adjutor, sive fratres nostri, Apostoli ecclesiarum,
gloria Christi. 24 Ostensionem ergo, quæ est caritatis
vestræ, et nostræ gloriæ pro vobis, in illos ostendite
in faciem ecclesiarum.

9 Nam de ministerio, quod fit in sanctos ex
abundanti est mihi scribere vobis. 2 Scio
enim promptum animum vestrum: pro quo de
vobis glorior apud Macedones. Quoniam et Achaia
parata est ab anno præterito, et vestra æmulatio
provocavit plurimos. 3 Misi autem fratres: ut ne
quod gloriamur de vobis, evacuetur in hac parte,
ut (quemadmodum dixi) parati sitis: 4 ne cum
venerint Macedones mecum, et invenerint vos
imparatos, erubescamus nos (ut non dicamus vos)
in hac substantia. 5 Necessarium ergo existimavi
rogare fratres, ut præveniant ad vos, et præparent
repromissam benedictionem hanc paratam esse sic,
quasi benedictionem, non tamquam avaritiam. 6
Hoc autem dico: qui parce seminat, parce et metet: et
qui seminat in benedictionibus, de benedictionibus
et metet. 7 Unusquisque, prout destinavit in
corde suo, non ex tristitia, aut ex necessitate:
hilarem enim datorem diligit Deus. 8 Potens est
autem Deus omnem gratiam abundare facere in
vobis: ut in omnibus semper omnem sufficientiam
habentes, abundetis in omne opus bonum, 9 sicut
scriptum est: Dispersit, dedit pauperibus: justitia
ejus manet in sæculum sæculi. (aiōn g165) 10 Qui
autem administrat semen seminanti: et panem ad
manducandum præstabit, et multiplicabit semen
vestrum, et augebit incrementa frugum justitiæ
vestræ: 11 ut in omnibus locupletati abundetis
in omnem simplicitatem, quæ operatur per nos
gratiarum actionem Deo. 12 Quoniam ministerium
hujus officii non solum supplet ea quæ desunt
sanctis, sed etiam abundat per multas gratiarum
actiones in Domino, 13 per probationem ministerii
hujus, glorificantes Deum in obedientia confessionis
vestræ, in Evangelium Christi, et simplicitate
communicationis in illos, et in omnes, 14 et in
ipsorum obsecratione pro vobis, desiderantium vos
propter eminentem gratiam Dei in vobis. 15 Gratias
Deo super inenarrabili dono ejus.

10 Ipse autem ego Paulus obsecro vos per
mansuetudinem et modestiam Christi, qui in
facie quidem humilis sum inter vos, absens autem
confido in vos. 2 Rogo autem vos ne præsens
audeam per eam confidentiam, qua existimor
audere in quosdam, qui arbitrantur nos tamquam
secundum carnem ambulemus. 3 In carne enim

ambulantes, non secundum carnem militamus.
4 Nam arma militiæ nostræ non carnalia sunt,
sed potentia Deo ad destructionem munitionum,
consilia destruentes, 5 et omnem altitudinem
extollentem se adversus scientiam Dei, et in
captivitatem redigentes omnem intellectum in
obsequium Christi, 6 et in promptu habentes ulcisci
omnem inobedientiam, cum impleta fuerit vestra
obedientia. 7 Quæ secundum faciem sunt, videte. Si
quis confidit sibi Christi se esse, hoc cogitet iterum
apud se: quia sicut ipse Christi est, ita et nos. 8 Nam
etsi amplius aliquid gloriatus fuero de potestate
nostra, quam dedit nobis Dominus in ædificationem,
et non in destructionem vestram, non erubescam.
9 Ut autem non existimer tamquam terrere vos per
epistolas: 10 quoniam quidem epistolæ, inquiunt,
graves sunt et fortes: præsentia autem corporis
infirma, et sermo contemptibilis: 11 hoc cogitet
qui ejusmodi est, quia quales sumus verbo per
epistolas absentes, tales et præsentes in facto.
12 Non enim audemus inserere, aut comparare
nos quibusdam, qui seipsos commendant: sed ipsi
in nobis nosmetipsos metientes, et comparantes
nosmetipsos nobis. 13 Nos autem non in immensum
gloriabimur, sed secundum mensuram regulæ, qua
mensus est nobis Deus, mensuram pertingendi
usque ad vos. 14 Non enim quasi non pertingentes
ad vos, superextendimus nos: usque ad vos
enim pervenimus in Evangelio Christi. 15 Non
in immensum gloriantes in alienis laboribus:
spem autem habentes crescentis fidei vestræ, in
vobis magnificari secundum regulam nostram in
abundantiam, 16 etiam in illa, quæ ultra vos
sunt, evangelizare, non in aliena regula in iis quæ
præparata sunt gloriari. 17 Qui autem gloriatur,
in Domino glorietur. 18 Non enim qui seipsum
commendat, ille probatus est: sed quem Deus
commendat.

11 Utinam sustineretis modicum quid insipientiæ
meæ, sed et supportare me: 2 æmulor enim
vos Dei æmulatione. Despondi enim vos uni
viro, virginem castam exhibere Christo. 3 Timeo
autem ne sicut serpens Hevam seduxit astutia
sua, ita corrumpantur sensus vestri, et excidant
a simplicitate, quæ est in Christo. 4 Nam si is
qui venit, alium Christum prædicat, quem non
prædicavimus, aut alium spiritum accipitis, quem
non accepistis: aut aliud Evangelium, quod non
recepistis: recte pateremini. 5 Existimo enim
nihil me minus fecisse a magnis Apostolis. 6
Nam etsi imperitus sermone, sed non scientia, in
omnibus autem manifestati sumus vobis. 7 Aut
numquid peccatum feci, meipsum humilians, ut
vos exaltemini? quoniam gratis Evangelium Dei
evangelizavi vobis? 8 Alias ecclesias expoliavi,
accipiens stipendium ad ministerium vestrum. 9 Et
cum essem apud vos, et egerem, nulli onerosus fui:
nam quod mihi deerat, suppleverunt fratres, qui
venerunt a Macedonia: et in omnibus sine onere
me vobis servavi, et servabo. 10 Est veritas Christi
in me, quoniam hæc gloriatio non infringetur in
me in regionibus Achaiæ. 11 Quare? quia non
diligo vos? Deus scit. 12 Quod autem facio, et
faciam: ut amputem occasionem eorum qui volunt
occasionem, ut in quo gloriantur, inveniantur sicut
et nos. 13 Nam ejusmodi pseudoapostoli sunt
operarii subdoli, transfigurantes se in apostolos
Christi. 14 Et non mirum: ipse enim Satanas
transfigurat se in angelum lucis. 15 Non est ergo
magnum, si ministri ejus transfigurentur velut
ministri justitiæ: quorum finis erit secundum
opera ipsorum. 16 Iterum dico (ne quis me putet
insipientem esse, alioquin velut insipientem accipite
me, ut et ego modicum quid glorier), 17 quod
loquor, non loquor secundum Deum, sed quasi in
insipientia, in hac substantia gloriæ. 18 Quoniam
multi gloriantur secundum carnem: et ego gloriabor.
19 Libenter enim suffertis insipientes, cum sitis
ipsi sapientes. 20 Sustinetis enim si quis vos in
servitutem redigit, si quis devorat, si quis accipit,
si quis extollitur, si quis in faciem vos cædit. 21
Secundum ignobilitatem dico, quasi nos infirmi
fuerimus in hac parte. In quo quis audet (in
insipientia dico) audeo et ego: 22 Hebræi sunt, et
ego: Israëlitæ sunt, et ego: semen Abrahæ sunt,
et ego. 23 Ministri Christi sunt (ut minus sapiens
dico), plus ego: in laboribus plurimis, in carceribus
abundantius, in plagis supra modum, in mortibus
frequenter. 24 A Judæis quinquies, quadragenas,
una minus, accepi. 25 Ter virgis cæsus sum, semel
lapidatus sum: ter naufragium feci, nocte et die in
profundo maris fui, 26 in itineribus sæpe, periculis
fluminum, periculis latronum, periculis ex genere,
periculis ex gentibus, periculis in civitate, periculis
in solitudine, periculis in mari, periculis in falsis
fratribus: 27 in labore et ærumna, in vigiliis multis, in
fame et siti, in jejuniis multis, in frigore et nuditate,
28 præter illa quæ extrinsecus sunt, instantia mea
quotidiana, sollicitudo omnium ecclesiarum. 29 Quis
infirmatur, et ego non infirmor? quis scandalizatur,
et ego non uror? 30 Si gloriari oportet, quæ
infirmitatis meæ sunt, gloriabor. 31 Deus et Pater
Domini nostri Jesu Christi, qui est benedictus in
sæcula, scit quod non mentior. (aiōn g165) 32 Damasci
præpositus gentis Aretæ regis custodiebat civitatem

Damascenorum ut me comprehenderet: 33 et per
fenestram in sporta dimissus sum per murum, et
sic effugi manus ejus.

12 Si gloriari oportet (non expedit quidem),
veniam autem ad visiones et revelationes
Domini. 2 Scio hominem in Christo ante annos
quatuordecim, sive in corpore nescio, sive extra
corpus nescio, Deus scit, raptum hujusmodi usque
ad tertium cælum. 3 Et scio hujusmodi hominem
sive in corpore, sive extra corpus nescio, Deus
scit: 4 quoniam raptus est in paradisum: et audivit
arcana verba, quæ non licet homini loqui. 5 Pro
hujusmodi gloriabor: pro me autem nihil gloriabor
nisi in infirmitatibus meis. 6 Nam etsi voluero
gloriari, non ero insipiens: veritatem enim dicam:
parco autem, ne quis me existimet supra id quod
videt in me, aut aliquid audit ex me. 7 Et ne
magnitudo revelationum extollat me, datus est
mihi stimulus carnis meæ angelus Satanæ, qui me
colaphizet. 8 Propter quod ter Dominum rogavi
ut discederet a me: 9 et dixit mihi: Sufficit tibi
gratia mea: nam virtus in infirmitate perficitur.
Libenter igitur gloriabor in infirmitatibus meis,
ut inhabitet in me virtus Christi. 10 Propter quod
placeo mihi in infirmitatibus meis, in contumeliis,
in necessitatibus, in persecutionibus, in angustiis
pro Christo: cum enim infirmor, tunc potens sum.
11 Factus sum insipiens, vos me coëgistis. Ego enim
a vobis debui commendari: nihil enim minus fui
ab iis, qui sunt supra modum Apostoli: tametsi
nihil sum: 12 signa tamen apostolatus mei facta
sunt super vos in omni patientia, in signis, et
prodigiis, et virtutibus. 13 Quid est enim, quod
minus habuistis præ ceteris ecclesiis, nisi quod ego
ipse non gravavi vos? donate mihi hanc injuriam.
14 Ecce tertio hoc paratus sum venire ad vos: et
non ero gravis vobis. Non enim quæro quæ vestra
sunt, sed vos. Nec enim debent filii parentibus
thesaurizare, sed parentes filiis. 15 Ego autem
libentissime impendam, et super impendar ipse pro
animabus vestris: licet plus vos diligens, minus
diligar. 16 Sed esto: ego vos non gravavi: sed cum
essem astutus, dolo vos cepi. 17 Numquid per
aliquem eorum, quod misi ad vos, circumveni
vos? 18 Rogavi Titum, et misi cum illo fratrem.
Numquid Titus vos circumvenit? nonne eodem
spiritu ambulavimus? nonne iisdem vestigiis? 19
Olim putatis quod excusemus nos apud vos? coram
Deo in Christo loquimur: omnia autem, carissimi,
propter ædificationem vestram. 20 Timeo enim
ne forte cum venero, non quales volo, inveniam
vos: et ego inveniar a vobis, qualem non vultis:
ne forte contentiones, æmulationes, animositates,
dissensiones, detractiones, susurrationes,
inflationes, seditiones sint inter vos: 21 ne iterum
cum venero, humiliet me Deus apud vos, et lugeam
multos ex iis qui ante peccaverunt, et non egerunt
pœnitentiam super immunditia, et fornicatione, et
impudicitia, quam gesserunt.

13 Ecce tertio hoc venio ad vos: in ore duorum vel
trium testium stabit omne verbum. 2 Prædixi,
et prædico, ut præsens, et nunc absens iis qui ante
peccaverunt, et ceteris omnibus, quoniam si venero
iterum, non parcam. 3 An experimentum quæritis
ejus, qui in me loquitur Christus, qui in vobis non
infirmatur, sed potens est in vobis? 4 Nam etsi
crucifixus est ex infirmitate: sed vivit ex virtute Dei.
Nam et nos infirmi sumus in illo: sed vivemus cum
eo ex virtute Dei in vobis. 5 Vosmetipsos tentate si
estis in fide: ipsi vos probate. An non cognoscitis
vosmetipsos quia Christus Jesus in vobis est? nisi
forte reprobi estis. 6 Spero autem quod cognoscetis,
quia nos non sumus reprobi. 7 Oramus autem
Deum ut nihil mali faciatis, non ut nos probati
appareamus, sed ut vos quod bonum est faciatis:
nos autem ut reprobi simus. 8 Non enim possumus
aliquid adversus veritatem, sed pro veritate. 9
Gaudemus enim, quoniam nos infirmi sumus, vos
autem potentes estis. Hoc et oramus, vestram
consummationem. 10 Ideo hæc absens scribo, ut
non præsens durius agam secundum potestatem,
quam Dominus dedit mihi in ædificationem, et non
in destructionem. 11 De cetero, fratres, gaudete,
perfecti estote, exhortamini, idem sapite, pacem
habete, et Deus pacis et dilectionis erit vobiscum.
12 Salutate invicem in osculo sancto. 13 Salutant vos
omnes sancti. 14 Gratia Domini nostri Jesu Christi,
et caritas Dei, et communicatio Sancti Spiritus sit
cum omnibus vobis. Amen.

Galatas

1 Paulus, Apostolus non ab hominibus, neque per
hominem, sed per Jesum Christum, et Deum
Patrem, qui suscitavit eum a mortuis: **2** et qui mecum
sunt omnes fratres, ecclesiis Galatiæ. **3** Gratia vobis,
et pax a Deo Patre, et Domino nostro Jesu Christo,
4 qui dedit semetipsum pro peccatis nostris, ut
eriperet nos de præsenti sæculo nequam, secundum
voluntatem Dei et Patris nostri, **(aiōn g165)** **5** cui est
gloria in sæcula sæculorum. Amen. **(aiōn g165)** **6** Miror
quod sic tam cito transferimini ab eo qui vos vocavit
in gratiam Christi in aliud Evangelium: **7** quod non
est aliud, nisi sunt aliqui qui vos conturbant, et
volunt convertere Evangelium Christi. **8** Sed licet nos
aut angelus de cælo evangelizet vobis præterquam
quod evangelizavimus vobis, anathema sit. **9** Sicut
prædiximus, et nunc iterum dico: si quis vobis
evangelizaverit præter id quod accepistis, anathema
sit. **10** Modo enim hominibus suadeo, an Deo? an
quæro hominibus placere? si adhuc hominibus
placerem, Christi servus non essem. **11** Notum enim
vobis facio, fratres, Evangelium, quod evangelizatum
est a me, quia non est secundum hominem: **12**
neque enim ego ab homine accepi illud, neque
didici, sed per revelationem Jesu Christi. **13** Audistis
enim conversationem meam aliquando in Judaismo:
quoniam supra modum persequebar Ecclesiam
Dei, et expugnabam illam, **14** et proficiebam in
Judaismo supra multos coætaneos meos in genere
meo, abundantius æmulator existens paternarum
mearum traditionum. **15** Cum autem placuit ei,
qui me segregavit ex utero matris meæ, et vocavit
per gratiam suam, **16** ut revelaret Filium suum in
me, ut evangelizarem illum in gentibus: continuo
non acquievi carni et sanguini, **17** neque veni
Jerosolymam ad antecessores meos Apostolos: sed
abii in Arabiam, et iterum reversus sum Damascum:
18 deinde post annos tres veni Jerosolymam videre
Petrum, et mansi apud eum diebus quindecim:
19 alium autem Apostolorum vidi neminem, nisi
Jacobum fratrem Domini. **20** Quæ autem scribo
vobis, ecce coram Deo, quia non mentior. **21** Deinde
veni in partes Syriæ, et Ciliciæ. **22** Eram autem
ignotus facie ecclesiis Judææ, quæ erant in Christo:
23 tantum autem auditum habebant quoniam qui
persequebatur nos aliquando, nunc evangelizat
fidem, quam aliquando expugnabat: **24** et in me
clarificabant Deum.

2 Deinde post annos quatuordecim, iterum ascendi
Jerosolymam cum Barnaba, assumpto et Tito. **2**
Ascendi autem secundum revelationem: et contuli
cum illis Evangelium, quod prædico in gentibus,
seorsum autem iis qui videbantur aliquid esse:
ne forte in vacuum currerem, aut cucurrissem.
3 Sed neque Titus, qui mecum erat, cum esset
gentilis, compulsus est circumcidi: **4** sed propter
subintroductos falsos fratres, qui subintroierunt
explorare libertatem nostram, quam habemus in
Christo Jesu, ut nos in servitutem redigerent. **5**
Quibus neque ad horam cessimus subjectione, ut
veritas Evangelii permaneat apud vos: **6** ab iis
autem, qui videbantur esse aliquid (quales aliquando
fuerint, nihil mea interest: Deus personam hominis
non accipit): mihi enim qui videbantur esse aliquid,
nihil contulerunt. **7** Sed e contra cum vidissent quod
creditum est mihi Evangelium præputii, sicut et
Petro circumcisionis **8** (qui enim operatus est Petro
in apostolatum circumcisionis, operatus est et mihi
inter gentes): **9** et cum cognovissent gratiam, quæ
data est mihi, Jacobus, et Cephas, et Joannes, qui
videbantur columnæ esse, dextras dederunt mihi, et
Barnabæ societatis: ut nos in gentes, ipsi autem in
circumcisionem: **10** tantum ut pauperum memores
essemus, quod etiam sollicitus fui hoc ipsum facere.
11 Cum autem venisset Cephas Antiochiam, in
faciem ei restiti, quia reprehensibilis erat. **12**
Prius enim quam venirent quidam a Jacobo, cum
gentibus edebat: cum autem venissent, subtrahebat,
et segregabat se, timens eos qui ex circumcisione
erant. **13** Et simulationi ejus consenserunt ceteri
Judæi, ita ut et Barnabas duceretur ab eis in
illam simulationem. **14** Sed cum vidissem quod
non recte ambularent ad veritatem Evangelii, dixi
Cephæ coram omnibus: Si tu, cum Judæus sis,
gentiliter vivis, et non judaice: quomodo gentes
cogis judaizare? **15** Nos natura Judæi, et non ex
gentibus peccatores. **16** Scientes autem quod non
justificatur homo ex operibus legis, nisi per fidem
Jesu Christi: et nos in Christo Jesu credimus, ut
justificemur ex fide Christi, et non ex operibus legis:
propter quod ex operibus legis non justificabitur
omnis caro. **17** Quod si quærentes justificari in
Christo, inventi sumus et ipsi peccatores, numquid
Christus peccati minister est? Absit. **18** Si enim quæ
destruxi, iterum hæc ædifico: prævaricatorem me
constituo. **19** Ego enim per legem, legi mortuus
sum, ut Deo vivam: Christo confixus sum cruci. **20**
Vivo autem, jam non ego: vivit vero in me Christus.
Quod autem nunc vivo in carne: in fide vivo Filii
Dei, qui dilexit me, et tradidit semetipsum pro
me. **21** Non abjicio gratiam Dei. Si enim per legem
justitia, ergo gratis Christus mortuus est.

3 O insensati Galatæ, quis vos fascinavit non
obedire veritati, ante quorum oculos Jesus
Christus præscriptus est, in vobis crucifixus? 2
Hoc solum a vobis volo discere: ex operibus legis
Spiritum accepistis, an ex auditu fidei? 3 sic
stulti estis, ut cum Spiritu cœperitis, nunc carne
consummemini? 4 tanta passi estis sine causa?
si tamen sine causa. 5 Qui ergo tribuit vobis
Spiritum, et operatur virtutes in vobis: ex operibus
legis, an ex auditu fidei? 6 Sicut scriptum est:
Abraham credidit Deo, et reputatum est illi ad
justitiam: 7 cognoscite ergo quia qui ex fide sunt,
ii sunt filii Abrahæ. 8 Providens autem Scriptura
quia ex fide justificat gentes Deus, prænuntiavit
Abrahæ: Quia benedicentur in te omnes gentes.
9 Igitur qui ex fide sunt, benedicentur cum fideli
Abraham. 10 Quicumque enim ex operibus legis
sunt, sub maledicto sunt. Scriptum est enim:
Maledictus omnis qui non permanserit in omnibus
quæ scripta sunt in libro legis ut faciat ea. 11
Quoniam autem in lege nemo justificatur apud
Deum, manifestum est: quia justus ex fide vivit.
12 Lex autem non est ex fide, sed: Qui fecerit ea,
vivet in illis. 13 Christus nos redemit de maledicto
legis, factus pro nobis maledictum: quia scriptum
est: Maledictus omnis qui pendet in ligno: 14 ut in
gentibus benedictio Abrahæ fieret in Christo Jesu,
ut pollicitationem Spiritus accipiamus per fidem. 15
Fratres (secundum hominem dico) tamen hominis
confirmatum testamentum nemo spernit, aut
superordinat. 16 Abrahæ dictæ sunt promissiones, et
semini ejus. Non dicit: Et seminibus, quasi in multis:
sed quasi in uno: Et semini tuo, qui est Christus. 17
Hoc autem dico, testamentum confirmatum a Deo:
quæ post quadringentos et triginta annos facta est
lex, non irritum facit ad evacuandam promissionem.
18 Nam si ex lege hæreditas, jam non ex promissione.
Abrahæ autem per repromissionem donavit Deus.
19 Quid igitur lex? Propter transgressiones posita
est donec veniret semen, cui promiserat, ordinata
per angelos in manu mediatoris. 20 Mediator
autem unius non est: Deus autem unus est. 21
Lex ergo adversus promissa Dei? Absit. Si enim
data esset lex, quæ posset vivificare, vere ex lege
esset justitia. 22 Sed conclusit Scriptura omnia sub
peccato, ut promissio ex fide Jesu Christi daretur
credentibus. 23 Prius autem quam veniret fides,
sub lege custodiebamur conclusi in eam fidem quæ
revelanda erat. 24 Itaque lex pædagogus noster fuit
in Christo, ut ex fide justificemur. 25 At ubi venit
fides, jam non sumus sub pædagogo. 26 Omnes enim
filii Dei estis per fidem, quæ est in Christo Jesu. 27
Quicumque enim in Christo baptizati estis, Christum
induistis. 28 Non est Judæus, neque Græcus: non
est servus, neque liber: non est masculus, neque
femina. Omnes enim vos unum estis in Christo Jesu.
29 Si autem vos Christi, ergo semen Abrahæ estis,
secundum promissionem hæredes.

4 Dico autem: quanto tempore hæres parvulus est,
nihil differt a servo, cum sit dominus omnium:
2 sed sub tutoribus et actoribus est usque ad
præfinitum tempus a patre: 3 ita et nos cum
essemus parvuli, sub elementis mundi eramus
servientes. 4 At ubi venit plenitudo temporis,
misit Deus Filium suum factum ex muliere, factum
sub lege, 5 ut eos, qui sub lege erant, redimeret,
ut adoptionem filiorum reciperemus. 6 Quoniam
autem estis filii, misit Deus Spiritum Filii sui in
corda vestra, clamantem: Abba, Pater. 7 Itaque jam
non est servus, sed filius: quod si filius, et hæres
per Deum. 8 Sed tunc quidem ignorantes Deum,
iis, qui natura non sunt dii, serviebatis. 9 Nunc
autem cum cognoveritis Deum, immo cogniti sitis a
Deo: quomodo convertimini iterum ad infirma et
egena elementa, quibus denuo servire vultis? 10
Dies observatis, et menses, et tempora, et annos. 11
Timeo vos, ne forte sine causa laboraverim in vobis.
12 Estote sicut ego, quia et ego sicut vos: fratres,
obsecro vos. Nihil me læsistis. 13 Scitis autem
quia per infirmitatem carnis evangelizavi vobis
jampridem: et tentationem vestram in carne mea 14
non sprevistis, neque respuistis: sed sicut angelum
Dei excepistis me, sicut Christum Jesum. 15 Ubi est
ergo beatitudo vestra? testimonium enim perhibeo
vobis, quia, si fieri posset, oculos vestros eruissetis,
et dedissetis mihi. 16 Ergo inimicus vobis factus
sum, verum dicens vobis? 17 Æmulantur vos non
bene: sed excludere vos volunt, ut illos æmulemini.
18 Bonum autem æmulamini in bono semper: et
non tantum cum præsens sum apud vos. 19 Filioli
mei, quos iterum parturio, donec formetur Christus
in vobis: 20 vellem autem esse apud vos modo, et
mutare vocem meam: quoniam confundor in vobis.
21 Dicite mihi qui sub lege vultis esse: legem non
legistis? 22 Scriptum est enim: Quoniam Abraham
duos filios habuit: unum de ancilla, et unum de
libera. 23 Sed qui de ancilla, secundum carnem
natus est: qui autem de libera, per repromissionem:
24 quæ sunt per allegoriam dicta. Hæc enim sunt
duo testamenta. Unum quidem in monte Sina, in
servitutem generans, quæ est Agar: 25 Sina enim
mons est in Arabia, qui conjunctus est ei quæ nunc
est Jerusalem, et servit cum filiis suis. 26 Illa autem,
quæ sursum est Jerusalem, libera est, quæ est mater
nostra. 27 Scriptum est enim: Lætare, sterilis, quæ

non paris; erumpe et clama, quæ non parturis: quia
multi filii desertæ, magis quam ejus quæ habet
virum. 28 Nos autem, fratres, secundum Isaac
promissionis filii sumus. 29 Sed quomodo tunc is,
qui secundum carnem natus fuerat, persequebatur
eum qui secundum spiritum: ita et nunc. 30 Sed
quid dicit Scriptura? Ejice ancillam, et filium ejus:
non enim hæres erit filius ancillæ cum filio liberæ.
31 Itaque, fratres, non sumus ancillæ filii, sed liberæ:
qua libertate Christus nos liberavit.

5 State, et nolite iterum jugo servitutis contineri.
2 Ecce ego Paulus dico vobis: quoniam si
circumcidamini, Christus vobis nihil proderit. 3
Testificor autem rursus omni homini circumcidenti
se, quoniam debitor est universæ legis faciendæ. 4
Evacuati estis a Christo, qui in lege justificamini: a
gratia excidistis. 5 Nos enim spiritu ex fide, spem
justitiæ exspectamus. 6 Nam in Christo Jesu neque
circumcisio aliquid valet, neque præputium: sed
fides, quæ per caritatem operatur. 7 Currebatis bene:
quis vos impedivit veritati non obedire? 8 persuasio
hæc non est ex eo, qui vocat vos. 9 Modicum
fermentum totam massam corrumpit. 10 Ego confido
in vobis in Domino, quod nihil aliud sapietis: qui
autem conturbat vos, portabit judicium, quicumque
est ille. 11 Ego autem, fratres, si circumcisionem
adhuc prædico: quid adhuc persecutionem patior?
ergo evacuatum est scandalum crucis. 12 Utinam et
abscindantur qui vos conturbant. 13 Vos enim in
libertatem vocati estis, fratres: tantum ne libertatem
in occasionem detis carnis, sed per caritatem
Spiritus servite invicem. 14 Omnis enim lex in
uno sermone impletur: Diliges proximum tuum
sicut teipsum. 15 Quod si invicem mordetis, et
comeditis: videte ne ab invicem consumamini. 16
Dico autem: Spiritu ambulate, et desideria carnis
non perficietis. 17 Caro enim concupiscit adversus
spiritum, spiritus autem adversus carnem: hæc
enim sibi invicem adversantur, ut non quæcumque
vultis, illa faciatis. 18 Quod si Spiritu ducimini,
non estis sub lege. 19 Manifesta sunt autem
opera carnis, quæ sunt fornicatio, immunditia,
impudicitia, luxuria, 20 idolorum servitus, veneficia,
inimicitiæ, contentiones, æmulationes, iræ, rixæ,
dissensiones, sectæ, 21 invidiæ, homicidia,
ebrietates, comessationes, et his similia, quæ
prædico vobis, sicut prædixi: quoniam qui talia
agunt, regnum Dei non consequentur. 22 Fructus
autem Spiritus est caritas, gaudium, pax, patientia,
benignitas, bonitas, longanimitas, 23 mansuetudo,
fides, modestia, continentia, castitas. Adversus
hujusmodi non est lex. 24 Qui autem sunt
Christi, carnem suam crucifixerunt cum vitiis et
concupiscentiis. 25 Si Spiritu vivimus, Spiritu et
ambulemus. 26 Non efficiamur inanis gloriæ cupidi,
invicem provocantes, invicem invidentes.

6 Fratres, etsi præoccupatus fuerit homo in aliquo
delicto, vos, qui spirituales estis, hujusmodi
instruite in spiritu lenitatis, considerans teipsum,
ne et tu tenteris. 2 Alter alterius onera portate,
et sic adimplebitis legem Christi. 3 Nam si quis
existimat se aliquid esse, cum nihil sit, ipse se
seducit. 4 Opus autem suum probet unusquisque,
et sic in semetipso tantum gloriam habebit, et non
in altero. 5 Unusquisque enim onus suum portabit.
6 Communicet autem is qui catechizatur verbo, ei
qui se catechizat, in omnibus bonis. 7 Nolite errare:
Deus non irridetur. Quæ enim seminaverit homo,
hæc et metet. 8 Quoniam qui seminat in carne sua,
de carne et metet corruptionem: qui autem seminat
in spiritu, de spiritu metet vitam æternam. (aiōnios
g166) 9 Bonum autem facientes, non deficiamus:
tempore enim suo metemus non deficientes. 10
Ergo dum tempus habemus, operemur bonum ad
omnes, maxime autem ad domesticos fidei. 11
Videte qualibus litteris scripsi vobis mea manu.
12 Quicumque enim volunt placere in carne, hi
cogunt vos circumcidi, tantum ut crucis Christi
persecutionem non patiantur. 13 Neque enim qui
circumciduntur, legem custodiunt: sed volunt vos
circumcidi, ut in carne vestra glorientur. 14 Mihi
autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri
Jesu Christi: per quem mihi mundus crucifixus
est, et ego mundo. 15 In Christo enim Jesu neque
circumcisio aliquid valet, neque præputium, sed
nova creatura. 16 Et quicumque hanc regulam
secuti fuerint, pax super illos, et misericordia, et
super Israël Dei. 17 De cetero, nemo mihi molestus
sit: ego enim stigmata Domini Jesu in corpore meo
porto. 18 Gratia Domini nostri Jesu Christi cum
spiritu vestro, fratres. Amen.

Ephesios

1 Paulus Apostolus Jesu Christi per voluntatem
Dei, omnibus sanctis qui sunt Ephesi, et fidelibus
in Christo Jesu. **2** Gratia vobis, et pax a Deo Patre
nostro, et Domino Jesu Christo. **3** Benedictus
Deus et Pater Domini nostri Jesu Christi, qui
benedixit nos in omni benedictione spirituali in
cælestibus in Christo, **4** sicut elegit nos in ipso
ante mundi constitutionem, ut essemus sancti
et immaculati in conspectu ejus in caritate. **5**
Qui prædestinavit nos in adoptionem filiorum per
Jesum Christum in ipsum: secundum propositum
voluntatis suæ, **6** in laudem gloriæ gratiæ suæ,
in qua gratificavit nos in dilecto Filio suo. **7**
In quo habemus redemptionem per sanguinem
ejus, remissionem peccatorum secundum divitias
gratiæ ejus, **8** quæ superabundavit in nobis in
omni sapientia et prudentia: **9** ut notum faceret
nobis sacramentum voluntatis suæ, secundum
beneplacitum ejus, quod proposuit in eo, **10** in
dispensatione plenitudinis temporum, instaurare
omnia in Christo, quæ in cælis et quæ in terra
sunt, in ipso; **11** in quo etiam et nos sorte vocati
sumus prædestinati secundum propositum ejus qui
operatur omnia secundum consilium voluntatis
suæ: **12** ut simus in laudem gloriæ ejus nos, qui
ante speravimus in Christo; **13** in quo et vos, cum
audissetis verbum veritatis, Evangelium salutis
vestræ, in quo et credentes signati estis Spiritu
promissionis Sancto, **14** qui est pignus hæreditatis
nostræ, in redemptionem acquisitionis, in laudem
gloriæ ipsius. **15** Propterea et ego audiens fidem
vestram, quæ est in Domino Jesu, et dilectionem
in omnes sanctos, **16** non cesso gratias agens pro
vobis, memoriam vestri faciens in orationibus meis:
17 ut Deus, Domini nostri Jesu Christi Pater gloriæ,
det vobis spiritum sapientiæ et revelationis in
agnitione ejus, **18** illuminatos oculos cordis vestri,
ut sciatis quæ sit spes vocationis ejus, et quæ divitiæ
gloriæ hæreditatis ejus in sanctis, **19** et quæ sit
supereminens magnitudo virtutis ejus in nos, qui
credimus secundum operationem potentiæ virtutis
ejus, **20** quam operatus est in Christo, suscitans
illum a mortuis, et constituens ad dexteram suam
in cælestibus: **21** supra omnem principatum, et
potestatem, et virtutem, et dominationem, et omne
nomen, quod nominatur non solum in hoc sæculo,
sed etiam in futuro. **(aiōn g165)** **22** Et omnia subjecit
sub pedibus ejus: et ipsum dedit caput supra omnem
ecclesiam, **23** quæ est corpus ipsius, et plenitudo
ejus, qui omnia in omnibus adimpletur.

2 Et vos, cum essetis mortui delictis et peccatis
vestris, **2** in quibus aliquando ambulastis
secundum sæculum mundi hujus, secundum
principem potestatis aëris hujus, spiritus, qui
nunc operatur in filios diffidentiæ, **(aiōn g165)** **3** in
quibus et nos omnes aliquando conversati sumus
in desideriis carnis nostræ, facientes voluntatem
carnis et cogitationum, et eramus natura filii iræ,
sicut et ceteri: **4** Deus autem, qui dives est in
misericordia, propter nimiam caritatem suam, qua
dilexit nos, **5** et cum essemus mortui peccatis,
convivificavit nos in Christo (cujus gratia estis
salvati), **6** et conresuscitavit, et consedere fecit in
cælestibus in Christo Jesu: **7** ut ostenderet in sæculis
supervenientibus abundantes divitias gratiæ suæ, in
bonitate super nos in Christo Jesu. **(aiōn g165)** **8** Gratia
enim estis salvati per fidem, et hoc non ex vobis:
Dei enim donum est: **9** non ex operibus, ut ne quis
glorietur. **10** Ipsius enim sumus factura, creati in
Christo Jesu in operibus bonis, quæ præparavit Deus
ut in illis ambulemus. **11** Propter quod memores
estote quod aliquando vos gentes in carne, qui
dicimini præputium ab ea quæ dicitur circumcisio
in carne, manu facta: **12** quia eratis illo in tempore
sine Christo, alienati a conversatione Israël, et
hospites testamentorum, promissionis spem non
habentes, et sine Deo in hoc mundo. **13** Nunc autem
in Christo Jesu, vos, qui aliquando eratis longe, facti
estis prope in sanguine Christi. **14** Ipse enim est pax
nostra, qui fecit utraque unum, et medium parietem
maceriæ solvens, inimicitias in carne sua, **15** legem
mandatorum decretis evacuans, ut duos condat
in semetipso in unum novum hominem, faciens
pacem: **16** et reconciliet ambos in uno corpore, Deo
per crucem, interficiens inimicitias in semetipso.
17 Et veniens evangelizavit pacem vobis, qui longe
fuistis, et pacem iis, qui prope. **18** Quoniam per
ipsum habemus accessum ambo in uno Spiritu ad
Patrem. **19** Ergo jam non estis hospites, et advenæ:
sed estis cives sanctorum, et domestici Dei, **20**
superædificati super fundamentum apostolorum, et
prophetarum, ipso summo angulari lapide Christo
Jesu: **21** in quo omnis ædificatio constructa crescit
in templum sanctum in Domino, **22** in quo et vos
coædificamini in habitaculum Dei in Spiritu.

3 Hujus rei gratia, ego Paulus vinctus Christi
Jesu, pro vobis gentibus, **2** si tamen audistis
dispensationem gratiæ Dei, quæ data est mihi in
vobis: **3** quoniam secundum revelationem notum
mihi factum est sacramentum, sicut supra scripsi
in brevi, **4** prout potestis legentes intelligere
prudentiam meam in mysterio Christi: **5** quod aliis

generationibus non est agnitum filiis hominum,
sicuti nunc revelatum est sanctis apostolis ejus
et prophetis in Spiritu, 6 gentes esse cohæredes,
et concorporales, et comparticipes promissionis
ejus in Christo Jesu per Evangelium: 7 cujus factus
sum minister secundum donum gratiæ Dei, quæ
data est mihi secundum operationem virtutis
ejus. 8 Mihi omnium sanctorum minimo data est
gratia hæc, in gentibus evangelizare investigabiles
divitias Christi, 9 et illuminare omnes, quæ sit
dispensatio sacramenti absconditi a sæculis in
Deo, qui omnia creavit: (aiōn g165) 10 ut innotescat
principatibus et potestatibus in cælestibus per
Ecclesiam, multiformis sapientia Dei, 11 secundum
præfinitionem sæculorum, quam fecit in Christo
Jesu Domino nostro: (aiōn g165) 12 in quo habemus
fiduciam, et accessum in confidentia per fidem ejus.
13 Propter quod peto ne deficiatis in tribulationibus
meis pro vobis: quæ est gloria vestra. 14 Hujus rei
gratia flecto genua mea ad Patrem Domini nostri
Jesu Christi, 15 ex quo omnis paternitas in cælis
et in terra nominatur, 16 ut det vobis secundum
divitias gloriæ suæ, virtute corroborari per Spiritum
ejus in interiorem hominem, 17 Christum habitare
per fidem in cordibus vestris: in caritate radicati, et
fundati, 18 ut possitis comprehendere cum omnibus
sanctis, quæ sit latitudo, et longitudo, et sublimitas,
et profundum: 19 scire etiam supereminentem
scientiæ caritatem Christi, ut impleamini in omnem
plenitudinem Dei. 20 Ei autem, qui potens est
omnia facere superabundanter quam petimus aut
intelligimus, secundum virtutem, quæ operatur in
nobis: 21 ipsi gloria in Ecclesia, et in Christo Jesu, in
omnes generationes sæculi sæculorum. Amen. (aiōn
g165)

4 Obsecro itaque vos ego vinctus in Domino, ut
digne ambuletis vocatione, qua vocati estis,
2 cum omni humilitate, et mansuetudine, cum
patientia, supportantes invicem in caritate, 3
solliciti servare unitatem Spiritus in vinculo pacis.
4 Unum corpus, et unus Spiritus, sicut vocati estis
in una spe vocationis vestræ. 5 Unus Dominus, una
fides, unum baptisma. 6 Unus Deus et Pater omnium,
qui est super omnes, et per omnia, et in omnibus
nobis. 7 Unicuique autem nostrum data est gratia
secundum mensuram donationis Christi. 8 Propter
quod dicit: Ascendens in altum, captivam duxit
captivitatem: dedit dona hominibus. 9 Quod autem
ascendit, quid est, nisi quia et descendit primum in
inferiores partes terræ? 10 Qui descendit, ipse est et
qui ascendit super omnes cælos, ut impleret omnia.
11 Et ipse dedit quosdam quidem apostolos, quosdam
autem prophetas, alios vero evangelistas, alios
autem pastores et doctores, 12 ad consummationem
sanctorum in opus ministerii, in ædificationem
corporis Christi: 13 donec occurramus omnes in
unitatem fidei, et agnitionis Filii Dei, in virum
perfectum, in mensuram ætatis plenitudinis Christi:
14 ut jam non simus parvuli fluctuantes, et
circumferamur omni vento doctrinæ in nequitia
hominum, in astutia ad circumventionem erroris.
15 Veritatem autem facientes in caritate, crescamus
in illo per omnia, qui est caput Christus: 16 ex
quo totum corpus compactum et connexum per
omnem juncturam subministrationis, secundum
operationem in mensuram uniuscujusque membri,
augmentum corporis facit in ædificationem sui
in caritate. 17 Hoc igitur dico, et testificor in
Domino, ut jam non ambuletis, sicut et gentes
ambulant in vanitate sensus sui, 18 tenebris
obscuratum habentes intellectum, alienati a vita
Dei per ignorantiam, quæ est in illis, propter
cæcitatem cordis ipsorum, 19 qui desperantes,
semetipsos tradiderunt impudicitiæ, in operationem
immunditiæ omnis in avaritiam. 20 Vos autem non
ita didicistis Christum, 21 si tamen illum audistis,
et in ipso edocti estis, sicut est veritas in Jesu, 22
deponere vos secundum pristinam conversationem
veterem hominem, qui corrumpitur secundum
desideria erroris. 23 Renovamini autem spiritu
mentis vestræ, 24 et induite novum hominem, qui
secundum Deum creatus est in justitia, et sanctitate
veritatis. 25 Propter quod deponentes mendacium,
loquimini veritatem unusquisque cum proximo suo:
quoniam sumus invicem membra. 26 Irascimini, et
nolite peccare: sol non occidat super iracundiam
vestram. 27 Nolite locum dare diabolo: 28 qui
furabatur, jam non furetur: magis autem laboret,
operando manibus suis, quod bonum est, ut habeat
unde tribuat necessitatem patienti. 29 Omnis sermo
malus ex ore vestro non procedat: sed si quis bonus
ad ædificationem fidei ut det gratiam audientibus.
30 Et nolite contristare Spiritum Sanctum Dei:
in quo signati estis in diem redemptionis. 31
Omnis amaritudo, et ira, et indignatio, et clamor,
et blasphemia tollatur a vobis cum omni malitia.
32 Estote autem invicem benigni, misericordes,
donantes invicem sicut et Deus in Christo donavit
vobis.

5 Estote ergo imitatores Dei, sicut filii carissimi,
2 et ambulate in dilectione, sicut et Christus
dilexit nos, et tradidit semetipsum pro nobis,
oblationem et hostiam Deo in odorem suavitatis. 3
Fornicatio autem, et omnis immunditia, aut avaritia,

nec nominetur in vobis, sicut decet sanctos: 4
aut turpitudo, aut stultiloquium, aut scurrilitas,
quæ ad rem non pertinet: sed magis gratiarum
actio. 5 Hoc enim scitote intelligentes: quod omnis
fornicator, aut immundus, aut avarus, quod est
idolorum servitus, non habet hæreditatem in
regno Christi et Dei. 6 Nemo vos seducat inanibus
verbis: propter hæc enim venit ira Dei in filios
diffidentiæ. 7 Nolite ergo effici participes eorum. 8
Eratis enim aliquando tenebræ: nunc autem lux
in Domino. Ut filii lucis ambulate: 9 fructus enim
lucis est in omni bonitate, et justitia, et veritate: 10
probantes quid sit beneplacitum Deo: 11 et nolite
communicare operibus infructuosis tenebrarum,
magis autem redarguite. 12 Quæ enim in occulto
fiunt ab ipsis, turpe est et dicere. 13 Omnia
autem, quæ arguuntur, a lumine manifestantur:
omne enim, quod manifestatur, lumen est. 14
Propter quod dicit: Surge qui dormis, et exsurge
a mortuis, et illuminabit te Christus. 15 Videte
itaque, fratres, quomodo caute ambuletis: non
quasi insipientes, 16 sed ut sapientes: redimentes
tempus, quoniam dies mali sunt. 17 Propterea
nolite fieri imprudentes, sed intelligentes quæ sit
voluntas Dei. 18 Et nolite inebriari vino, in quo est
luxuria, sed implemini Spiritu Sancto, 19 loquentes
vobismetipsis in psalmis, et hymnis, et canticis
spiritualibus, cantantes et psallentes in cordibus
vestris Domino, 20 gratias agentes semper pro
omnibus in nomine Domini nostri Jesu Christi Deo
et Patri, 21 subjecti invicem in timore Christi. 22
Mulieres viris suis subditæ sint, sicut Domino: 23
quoniam vir caput est mulieris, sicut Christus caput
est Ecclesiæ: ipse, salvator corporis ejus. 24 Sed
sicut Ecclesia subjecta est Christo, ita et mulieres
viris suis in omnibus. 25 Viri, diligite uxores vestras,
sicut et Christus dilexit Ecclesiam, et seipsum
tradidit pro ea, 26 ut illam sanctificaret, mundans
lavacro aquæ in verbo vitæ, 27 ut exhiberet ipse
sibi gloriosam Ecclesiam, non habentem maculam,
aut rugam, aut aliquid hujusmodi, sed ut sit sancta
et immaculata. 28 Ita et viri debent diligere uxores
suas ut corpora sua. Qui suam uxorem diligit,
seipsum diligit. 29 Nemo enim umquam carnem
suam odio habuit: sed nutrit et fovet eam, sicut et
Christus Ecclesiam: 30 quia membra sumus corporis
ejus, de carne ejus et de ossibus ejus. 31 Propter
hoc relinquet homo patrem et matrem suam, et
adhærebit uxori suæ, et erunt duo in carne una.
32 Sacramentum hoc magnum est, ego autem dico
in Christo et in Ecclesia. 33 Verumtamen et vos
singuli, unusquisque uxorem suam sicut seipsum
diligat: uxor autem timeat virum suum.

6 Filii, obedite parentibus vestris in Domino: hoc
enim justum est. 2 Honora patrem tuum, et
matrem tuam, quod est mandatum primum in
promissione: 3 ut bene sit tibi, et sis longævus
super terram. 4 Et vos patres, nolite ad iracundiam
provocare filios vestros: sed educate illos in
disciplina et correptione Domini. 5 Servi, obedite
dominis carnalibus cum timore et tremore, in
simplicitate cordis vestri, sicut Christo: 6 non ad
oculum servientes, quasi hominibus placentes, sed
ut servi Christi, facientes voluntatem Dei ex animo,
7 cum bona voluntate servientes, sicut Domino, et
non hominibus: 8 scientes quoniam unusquisque
quodcumque fecerit bonum, hoc recipiet a Domino,
sive servus, sive liber. 9 Et vos domini, eadem facite
illis, remittentes minas: scientes quia et illorum
et vester Dominus est in cælis: et personarum
acceptio non est apud eum. 10 De cetero, fratres,
confortamini in Domino, et in potentia virtutis
ejus. 11 Induite vos armaturam Dei, ut possitis stare
adversus insidias diaboli: 12 quoniam non est nobis
colluctatio adversus carnem et sanguinem, sed
adversus principes, et potestates, adversus mundi
rectores tenebrarum harum, contra spiritualia
nequitiæ, in cælestibus. (aiōn g165) 13 Propterea
accipite armaturam Dei, ut possitis resistere in
die malo, et in omnibus perfecti stare. 14 State
ergo succincti lumbos vestros in veritate, et induti
loricam justitiæ, 15 et calceati pedes in præparatione
Evangelii pacis, 16 in omnibus sumentes scutum
fidei, in quo possitis omnia tela nequissimi ignea
extinguere: 17 et galeam salutis assumite, et gladium
spiritus (quod est verbum Dei), 18 per omnem
orationem et obsecrationem orantes omni tempore
in spiritu: et in ipso vigilantes in omni instantia et
obsecratione pro omnibus sanctis: 19 et pro me, ut
detur mihi sermo in apertione oris mei cum fiducia,
notum facere mysterium Evangelii: 20 pro quo
legatione fungor in catena, ita ut in ipso audeam,
prout oportet me loqui. 21 Ut autem et vos sciatis
quæ circa me sunt, quid agam, omnia vobis nota
faciet Tychicus, carissimus frater, et fidelis minister
in Domino: 22 quem misi ad vos in hoc ipsum,
ut cognoscatis quæ circa nos sunt, et consoletur
corda vestra. 23 Pax fratribus, et caritas cum fide a
Deo Patre et Domino Jesu Christo. 24 Gratia cum
omnibus qui diligunt Dominum nostrum Jesum
Christum in incorruptione. Amen.

Philippenses

1 Paulus et Timotheus, servi Jesu Christi, omnibus
sanctis in Christo Jesu, qui sunt Philippis, cum
episcopis et diaconibus. **2** Gratia vobis, et pax
a Deo Patre nostro, et Domino Jesu Christo. **3**
Gratias ago Deo meo in omni memoria vestri, **4**
semper in cunctis orationibus meis pro omnibus
vobis, cum gaudio deprecationem faciens, **5** super
communicatione vestra in Evangelio Christi a prima
die usque nunc. **6** Confidens hoc ipsum, quia qui
cœpit in vobis opus bonum, perficiet usque in diem
Christi Jesu: **7** sicut est mihi justum hoc sentire pro
omnibus vobis: eo quod habeam vos in corde, et in
vinculis meis, et in defensione, et confirmatione
Evangelii, socios gaudii mei omnes vos esse. **8** Testis
enim mihi est Deus, quomodo cupiam omnes vos
in visceribus Jesu Christi. **9** Et hoc oro, ut caritas
vestra magis ac magis abundet in scientia, et in
omni sensu: **10** ut probetis potiora, ut sitis sinceri,
et sine offensa in diem Christi, **11** repleti fructu
justitiæ per Jesum Christum, in gloriam et laudem
Dei. **12** Scire autem vos volo fratres, quia quæ circa
me sunt, magis ad profectum venerunt Evangelii:
13 ita ut vincula mea manifesta fierent in Christo
in omni prætorio, et in ceteris omnibus, **14** et
plures e fratribus in Domino confidentes vinculis
meis, abundantius auderent sine timore verbum
Dei loqui. **15** Quidam quidem et propter invidiam et
contentionem: quidam autem et propter bonam
voluntatem Christum prædicant: **16** quidam ex
caritate, scientes quoniam in defensionem Evangelii
positus sum. **17** Quidam autem ex contentione
Christum annuntiant non sincere, existimantes
pressuram se suscitare vinculis meis. **18** Quid
enim? Dum omni modo sive per occasionem, sive
per veritatem, Christus annuntietur: et in hoc
gaudeo, sed et gaudebo. **19** Scio enim quia hoc
mihi proveniet ad salutem, per vestram orationem,
et subministrationem Spiritus Jesu Christi, **20**
secundum exspectationem et spem meam, quia in
nullo confundar: sed in omni fiducia sicut semper,
et nunc magnificabitur Christus in corpore meo,
sive per vitam, sive per mortem. **21** Mihi enim
vivere Christus est, et mori lucrum. **22** Quod si
vivere in carne, hic mihi fructus operis est, et
quid eligam ignoro. **23** Coarctor autem e duobus:
desiderium habens dissolvi, et esse cum Christo,
multo magis melius: **24** permanere autem in carne,
necessarium propter vos. **25** Et hoc confidens
scio quia manebo, et permanebo omnibus vobis
ad profectum vestrum, et gaudium fidei: **26** ut
gratulatio vestra abundet in Christo Jesu in me, per
meum adventum iterum ad vos. **27** Tantum digne
Evangelio Christi conversamini: ut sive cum venero,
et videro vos, sive absens audiam de vobis, quia
statis in uno spiritu unanimes, collaborantes fidei
Evangelii: **28** et in nullo terreamini ab adversariis:
quæ illis est causa perditionis, vobis autem salutis,
et hoc a Deo: **29** quia vobis donatum est pro Christo,
non solum ut in eum credatis, sed ut etiam pro illo
patiamini: **30** idem certamen habentes, quale et
vidistis in me, et nunc audistis de me.

2 Si qua ergo consolatio in Christo, si quod solatium
caritatis, si qua societas spiritus, si qua viscera
miserationis: **2** implete gaudium meum ut idem
sapiatis, eamdem caritatem habentes, unanimes,
idipsum sentientes, **3** nihil per contentionem, neque
per inanem gloriam: sed in humilitate superiores
sibi invicem arbitrantes, **4** non quæ sua sunt singuli
considerantes, sed ea quæ aliorum. **5** Hoc enim
sentite in vobis, quod et in Christo Jesu: **6** qui cum
in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse
se æqualem Deo: **7** sed semetipsum exinanivit,
formam servi accipiens, in similitudinem hominum
factus, et habitu inventus ut homo. **8** Humiliavit
semetipsum factus obediens usque ad mortem,
mortem autem crucis. **9** Propter quod et Deus
exaltavit illum, et donavit illi nomen, quod est super
omne nomen: **10** ut in nomine Jesu omne genu
flectatur cælestium, terrestrium et infernorum, **11**
et omnis lingua confiteatur, quia Dominus Jesus
Christus in gloria est Dei Patris. **12** Itaque carissimi
mei (sicut semper obedistis), non ut in præsentia
mei tantum, sed multo magis nunc in absentia mea,
cum metu et tremore vestram salutem operamini.
13 Deus est enim, qui operatur in vobis et velle,
et perficere pro bona voluntate. **14** Omnia autem
facite sine murmurationibus et hæsitationibus:
15 ut sitis sine querela, et simplices filii Dei, sine
reprehensione in medio nationis pravæ et perversæ:
inter quos lucetis sicut luminaria in mundo, **16**
verbum vitæ continentes ad gloriam meam in
die Christi, quia non in vacuum cucurri, neque
in vacuum laboravi. **17** Sed et si immolor supra
sacrificium, et obsequium fidei vestræ, gaudeo, et
congratulor omnibus vobis. **18** Idipsum autem et vos
gaudete, et congratulamini mihi. **19** Spero autem in
Domino Jesu, Timotheum me cito mittere ad vos: ut
et ego bono animo sim, cognitis quæ circa vos sunt.
20 Neminem enim habeo tam unanimem, qui sincera
affectione pro vobis sollicitus sit. **21** Omnes enim
quæ sua sunt quærunt, non quæ sunt Jesu Christi.
22 Experimentum autem ejus cognoscite, quia sicut

patri filius, mecum servivit in Evangelio. 23 Hunc
igitur spero me mittere ad vos, mox ut videro quæ
circa me sunt. 24 Confido autem in Domino quoniam
et ipse veniam ad vos cito. 25 Necessarium autem
existimavi Epaphroditum fratrem, et cooperatorem,
et commilitonem meum, vestrum autem apostolum,
et ministrum necessitatis meæ, mittere ad vos: 26
quoniam quidem omnes vos desiderabat: et mœstus
erat, propterea quod audieratis illum infirmatum.
27 Nam et infirmatus est usque ad mortem: sed
Deus misertus est ejus: non solum autem ejus,
verum etiam et mei, ne tristitiam super tristitiam
haberem. 28 Festinantius ergo misi illum, ut viso
eo iterum gaudeatis, et ego sine tristitia sim. 29
Excipite itaque illum cum omni gaudio in Domino,
et ejusmodi cum honore habetote; 30 quoniam
propter opus Christi usque ad mortem accessit,
tradens animam suam ut impleret id quod ex vobis
deerat erga meum obsequium.

3 De cetero, fratres mei, gaudete in Domino.
Eadem vobis scribere, mihi quidem non pigrum,
vobis autem necessarium. 2 Videte canes, videte
malos operarios, videte concisionem. 3 Nos enim
sumus circumcisio, qui spiritu servimus Deo,
et gloriamur in Christo Jesu, et non in carne
fiduciam habentes, 4 quamquam ego habeam
confidentiam et in carne. Si quis alius videtur
confidere in carne, ego magis, 5 circumcisus
octavo die, ex genere Israël, de tribu Benjamin,
Hebræus ex Hebræis, secundum legem pharisæus, 6
secundum æmulationem persequens Ecclesiam Dei,
secundum justitiam, quæ in lege est, conversatus
sine querela. 7 Sed quæ mihi fuerunt lucra, hæc
arbitratus sum propter Christum detrimenta. 8
Verumtamen existimo omnia detrimentum esse
propter eminentem scientiam Jesu Christi Domini
mei: propter quem omnia detrimentum feci, et
arbitror ut stercora, ut Christum lucrifaciam, 9 et
inveniar in illo non habens meam justitiam, quæ
ex lege est, sed illam, quæ ex fide est Christi Jesu:
quæ ex Deo est justitia in fide, 10 ad cognoscendum
illum, et virtutem resurrectionis ejus, et societatem
passionum illius: configuratus morti ejus: 11 si
quo modo occurram ad resurrectionem, quæ est
ex mortuis: 12 non quod jam acceperim, aut
jam perfectus sim: sequor autem, si quomodo
comprehendam in quo et comprehensus sum a
Christo Jesu. 13 Fratres, ego me non arbitror
comprehendisse. Unum autem, quæ quidem retro
sunt obliviscens, ad ea vero quæ sunt priora,
extendens meipsum, 14 ad destinatum persequor,
ad bravium supernæ vocationis Dei in Christo
Jesu. 15 Quicumque ergo perfecti sumus, hoc
sentiamus: et si quid aliter sapitis, et hoc vobis Deus
revelabit. 16 Verumtamen ad quod pervenimus ut
idem sapiamus, et in eadem permaneamus regula.
17 Imitatores mei estote, fratres, et observate eos
qui ita ambulant, sicut habetis formam nostram.
18 Multi enim ambulant, quos sæpe dicebam vobis
(nunc autem et flens dico) inimicos crucis Christi:
19 quorum finis interitus: quorum Deus venter
est: et gloria in confusione ipsorum, qui terrena
sapiunt. 20 Nostra autem conversatio in cælis est:
unde etiam Salvatorem exspectamus Dominum
nostrum Jesum Christum, 21 qui reformabit corpus
humilitatis nostræ, configuratum corpori claritatis
suæ, secundum operationem, qua etiam possit
subjicere sibi omnia.

4 Itaque fratres mei carissimi, et desideratissimi,
gaudium meum, et corona mea: sic state in
Domino, carissimi. 2 Evodiam rogo, et Syntychen
deprecor, idipsum sapere in Domino. 3 Etiam rogo
et te, germane compar, adjuva illas, quæ mecum
laboraverunt in Evangelio cum Clemente, et ceteris
adjutoribus meis, quorum nomina sunt in libro vitæ.
4 Gaudete in Domino semper: iterum dico gaudete.
5 Modestia vestra nota sit omnibus hominibus:
Dominus prope est. 6 Nihil solliciti sitis: sed in omni
oratione, et obsecratione, cum gratiarum actione
petitiones vestræ innotescant apud Deum. 7 Et
pax Dei, quæ exuperat omnem sensum, custodiat
corda vestra, et intelligentias vestras in Christo
Jesu. 8 De cetero fratres, quæcumque sunt vera,
quæcumque pudica, quæcumque justa, quæcumque
sancta, quæcumque amabilia, quæcumque bonæ
famæ, siqua virtus, siqua laus disciplinæ, hæc
cogitate. 9 Quæ et didicistis, et accepistis, et
audistis, et vidistis in me, hæc agite: et Deus pacis
erit vobiscum. 10 Gavisus sum autem in Domino
vehementer, quoniam tandem aliquando refloruistis
pro me sentire, sicut et sentiebatis: occupati autem
eratis. 11 Non quasi propter penuriam dico: ego
enim didici, in quibus sum, sufficiens esse. 12
Scio et humiliari, scio et abundare (ubique et in
omnibus institutus sum): et satiari, et esurire, et
abundare, et penuriam pati. 13 Omnia possum in eo
qui me confortat. 14 Verumtamen bene fecistis,
communicantes tribulationi meæ. 15 Scitis autem
et vos Philippenses, quod in principio Evangelii,
quando profectus sum a Macedonia, nulla mihi
ecclesia communicavit in ratione dati et accepti,
nisi vos soli: 16 quia et Thessalonicam semel et
bis in usum mihi misistis. 17 Non quia quæro
datum, sed requiro fructum abundantem in ratione

vestra. **18** Habeo autem omnia, et abundo: repletus
sum, acceptis ab Epaphrodito quæ misistis odorem
suavitatis, hostiam acceptam, placentem Deo. **19**
Deus autem meus impleat omne desiderium vestrum
secundum divitias suas in gloria in Christo Jesu.
20 Deo autem et Patri nostro gloria in sæcula
sæculorum. Amen. **(aiōn g165)** **21** Salutate omnem
sanctum in Christo Jesu. **22** Salutant vos, qui mecum
sunt, fratres. Salutant vos omnes sancti, maxime
autem qui de Cæsaris domo sunt. **23** Gratia Domini
nostri Jesu Christi cum spiritu vestro. Amen.

Colossenes

1 Paulus Apostolus Jesu Christi per voluntatem
Dei, et Timotheus frater: **2** eis, qui sunt Colossis,
sanctis, et fidelibus fratribus in Christo Jesu. **3** Gratia
vobis, et pax a Deo Patre nostro, et Domino Jesu
Christo. Gratias agimus Deo, et Patri Domini nostri
Jesu Christi semper pro vobis orantes: **4** audientes
fidem vestram in Christo Jesu, et dilectionem
quam habetis in sanctos omnes **5** propter spem,
quæ reposita est vobis in cælis: quam audistis
in verbo veritatis Evangelii: **6** quod pervenit ad
vos, sicut et in universo mundo est, et fructificat,
et crescit sicut in vobis, ex ea die, qua audistis,
et cognovistis gratiam Dei in veritate, **7** sicut
didicistis ab Epaphra carissimo conservo nostro,
qui est fidelis pro vobis minister Christi Jesu, **8**
qui etiam manifestavit nobis dilectionem vestram
in spiritu. **9** Ideo et nos ex qua die audivimus,
non cessamus pro vobis orantes, et postulantes
ut impleamini agnitione voluntatis ejus, in omni
sapientia et intellectu spiritali: **10** ut ambuletis
digne Deo per omnia placentes: in omni opere
bono fructificantes, et crescentes in scientia Dei: **11**
in omni virtute confortati secundum potentiam
claritatis ejus, in omni patientia et longanimitate
cum gaudio, **12** gratias agentes Deo Patri, qui
dignos nos fecit in partem sortis sanctorum in
lumine: **13** qui eripuit nos de potestate tenebrarum,
et transtulit in regnum filii dilectionis suæ, **14**
in quo habemus redemptionem per sanguinem
ejus, remissionem peccatorum: **15** qui est imago
Dei invisibilis, primogenitus omnis creaturæ: **16**
quoniam in ipso condita sunt universa in cælis,
et in terra, visibilia, et invisibilia, sive throni, sive
dominationes, sive principatus, sive potestates:
omnia per ipsum et in ipso creata sunt: **17** et
ipse est ante omnes, et omnia in ipso constant.
18 Et ipse est caput corporis Ecclesiæ, qui est
principium, primogenitus ex mortuis: ut sit in
omnibus ipse primatum tenens: **19** quia in ipso
complacuit, omnem plenitudinem inhabitare: **20** et
per eum reconciliare omnia in ipsum, pacificans
per sanguinem crucis ejus, sive quæ in terris,
sive quæ in cælis sunt. **21** Et vos cum essetis
aliquando alienati, et inimici sensu in operibus
malis: **22** nunc autem reconciliavit in corpore
carnis ejus per mortem, exhibere vos sanctos, et
immaculatos, et irreprehensibiles coram ipso: **23**
si tamen permanetis in fide fundati, et stabiles,
et immobiles a spe Evangelii, quod audistis, quod
prædicatum est in universa creatura, quæ sub cælo
est, cujus factus sum ego Paulus minister. **24** Qui
nunc gaudeo in passionibus pro vobis, et adimpleo
ea quæ desunt passionum Christi, in carne mea
pro corpore ejus, quod est Ecclesia: **25** cujus factus
sum ego minister secundum dispensationem Dei,
quæ data est mihi in vos, ut impleam verbum Dei:
26 mysterium, quod absconditum fuit a sæculis,
et generationibus, nunc autem manifestatum est
sanctis ejus, **(aiōn g165)** **27** quibus voluit Deus notas
facere divitias gloriæ sacramenti hujus in gentibus,
quod est Christus, in vobis spes gloriæ, **28** quem
nos annuntiamus, corripientes omnem hominem,
et docentes omnem hominem, in omni sapientia, ut
exhibeamus omnem hominem perfectum in Christo
Jesu: **29** in quo et laboro, certando secundum
operationem ejus, quam operatur in me in virtute.

2 Volo enim vos scire qualem sollicitudinem
habeam pro vobis, et pro iis qui sunt Laodiciæ, et
quicumque non viderunt faciem meam in carne: **2**
ut consolentur corda ipsorum, instructi in caritate,
et in omnes divitias plenitudinis intellectus, in
agnitionem mysterii Dei Patris et Christi Jesu: **3**
in quo sunt omnes thesauri sapientiæ et scientiæ
absconditi. **4** Hoc autem dico, ut nemo vos decipiat
in sublimitate sermonum. **5** Nam etsi corpore
absens sum, sed spiritu vobiscum sum: gaudens, et
videns ordinem vestrum, et firmamentum ejus, quæ
in Christo est, fidei vestræ. **6** Sicut ergo accepistis
Jesum Christum Dominum, in ipso ambulate, **7**
radicati, et superædificati in ipso, et confirmati
fide, sicut et didicistis, abundantes in illo in
gratiarum actione. **8** Videte ne quis vos decipiat
per philosophiam, et inanem fallaciam secundum
traditionem hominum, secundum elementa mundi,
et non secundum Christum: **9** quia in ipso inhabitat
omnis plenitudo divinitatis corporaliter: **10** et estis
in illo repleti, qui est caput omnis principatus et
potestatis: **11** in quo et circumcisi estis circumcisione
non manu facta in expoliatione corporis carnis,
sed in circumcisione Christi: **12** consepulti ei
in baptismo, in quo et resurrexistis per fidem
operationis Dei, qui suscitavit illum a mortuis. **13**
Et vos cum mortui essetis in delictis, et præputio
carnis vestræ, convivificavit cum illo, donans
vobis omnia delicta: **14** delens quod adversus nos
erat chirographum decreti, quod erat contrarium
nobis, et ipsum tulit de medio, affigens illud
cruci: **15** et expolians principatus, et potestates
traduxit confidenter, palam triumphans illos in
semetipso. **16** Nemo ergo vos judicet in cibo, aut
in potu, aut in parte diei festi, aut neomeniæ,
aut sabbatorum: **17** quæ sunt umbra futurorum:

corpus autem Christi. 18 Nemo vos seducat, volens
in humilitate, et religione angelorum, quæ non
vidit ambulans, frustra inflatus sensu carnis suæ,
19 et non tenens caput, ex quo totum corpus
per nexus, et conjunctiones subministratum, et
constructum crescit in augmentum Dei. 20 Si
ergo mortui estis cum Christo ab elementis hujus
mundi: quid adhuc tamquam viventes in mundo
decernitis? 21 Ne tetigeritis, neque gustaveritis,
neque contrectaveritis: 22 quæ sunt omnia in
interitum ipso usu, secundum præcepta et doctrinas
hominum: 23 quæ sunt rationem quidem habentia
sapientiæ in superstitione, et humilitate, et non
ad parcendum corpori, non in honore aliquo ad
saturitatem carnis.

3 Igitur, si consurrexistis cum Christo: quæ sursum
sunt quærite, ubi Christus est in dextera Dei
sedens: 2 quæ sursum sunt sapite, non quæ super
terram. 3 Mortui enim estis, et vita vestra est
abscondita cum Christo in Deo. 4 Cum Christus
apparuerit, vita vestra: tunc et vos apparebitis cum
ipso in gloria. 5 Mortificate ergo membra vestra, quæ
sunt super terram: fornicationem, immunditiam,
libidinem, concupiscentiam malam, et avaritiam,
quæ est simulacrorum servitus: 6 propter quæ venit
ira Dei super filios incredulitatis: 7 in quibus et vos
ambulastis aliquando, cum viveretis in illis. 8 Nunc
autem deponite et vos omnia: iram, indignationem,
malitiam, blasphemiam, turpem sermonem de ore
vestro. 9 Nolite mentiri invicem, expoliantes vos
veterem hominem cum actibus suis, 10 et induentes
novum eum, qui renovatur in agnitionem secundum
imaginem ejus qui creavit illum: 11 ubi non est
gentilis et Judæus, circumcisio et præputium,
Barbarus et Scytha, servus et liber: sed omnia, et
in omnibus Christus. 12 Induite vos ergo, sicut
electi Dei, sancti, et dilecti, viscera misericordiæ,
benignitatem, humilitatem, modestiam, patientiam:
13 supportantes invicem, et donantes vobismetipsis
si quis adversus aliquem habet querelam: sicut
et Dominus donavit vobis, ita et vos. 14 Super
omnia autem hæc, caritatem habete, quod est
vinculum perfectionis: 15 et pax Christi exsultet
in cordibus vestris, in qua et vocati estis in uno
corpore: et grati estote. 16 Verbum Christi habitet
in vobis abundanter, in omni sapientia, docentes,
et commonentes vosmetipsos, psalmis, hymnis,
et canticis spiritualibus, in gratia cantantes in
cordibus vestris Deo. 17 Omne, quodcumque facitis
in verbo aut in opere, omnia in nomine Domini
Jesu Christi, gratias agentes Deo et Patri per ipsum.
18 Mulieres, subditæ estote viris, sicut oportet, in
Domino. 19 Viri, diligite uxores vestras, et nolite
amari esse ad illas. 20 Filii, obedite parentibus per
omnia: hoc enim placitum est in Domino. 21 Patres,
nolite ad indignationem provocare filios vestros, ut
non pusillo animo fiant. 22 Servi, obedite per omnia
dominis carnalibus, non ad oculum servientes, quasi
hominibus placentes, sed in simplicitate cordis,
timentes Deum. 23 Quodcumque facitis, ex animo
operamini sicut Domino, et non hominibus: 24
scientes quod a Domino accipietis retributionem
hæreditatis. Domino Christo servite. 25 Qui enim
injuriam facit, recipiet id quod inique gessit: et non
est personarum acceptio apud Deum.

4 Domini, quod justum est et æquum, servis
præstate: scientes quod et vos Dominum habetis
in cælo. 2 Orationi instate, vigilantes in ea in
gratiarum actione: 3 orantes simul et pro nobis, ut
Deus aperiat nobis ostium sermonis ad loquendum
mysterium Christi (propter quod etiam vinctus
sum), 4 ut manifestem illud ita ut oportet me
loqui. 5 In sapientia ambulate ad eos, qui foris
sunt: tempus redimentes. 6 Sermo vester semper in
gratia sale sit conditus, ut sciatis quomodo oporteat
vos unicuique respondere. 7 Quæ circa me sunt,
omnia vobis nota faciet Tychicus, carissimus frater,
et fidelis minister, et conservus in Domino: 8
quem misi ad vos ad hoc ipsum, ut cognoscat quæ
circa vos sunt, et consoletur corda vestra, 9 cum
Onesimo carissimo, et fideli fratre, qui ex vobis
est. Omnia, quæ hic aguntur, nota facient vobis.
10 Salutat vos Aristarchus concaptivus meus, et
Marcus consobrinus Barnabæ, de quo accepistis
mandata: si venerit ad vos, excipite illum: 11 et
Jesus, qui dicitur Justus: qui sunt ex circumcisione:
hi soli sunt adjutores mei in regno Dei, qui mihi
fuerunt solatio. 12 Salutat vos Epaphras, qui ex vobis
est, servus Christi Jesu, semper sollicitus pro vobis
in orationibus, ut stetis perfecti, et pleni in omni
voluntate Dei. 13 Testimonium enim illi perhibeo
quod habet multum laborem pro vobis, et pro iis qui
sunt Laodiciæ, et qui Hierapoli. 14 Salutat vos Lucas,
medicus carissimus, et Demas. 15 Salutate fratres,
qui sunt Laodiciæ, et Nympham, et quæ in domo
ejus est, ecclesiam. 16 Et cum lecta fuerit apud vos
epistola hæc, facite ut et in Laodicensium ecclesia
legatur: et eam, quæ Laodicensium est, vos legatis.
17 Et dicite Archippo: Vide ministerium, quod
accepisti in Domino, ut illud impleas. 18 Salutatio,
mea manu Pauli. Memores estote vinculorum
meorum. Gratia vobiscum. Amen.

Thessalonicenses I

1 Paulus, et Silvanus, et Timotheus ecclesiæ
Thessalonicensium in Deo Patre, et Domino Jesu
Christo. **2** Gratia vobis, et pax. Gratias agimus
Deo semper pro omnibus vobis, memoriam vestri
facientes in orationibus nostris sine intermissione,
3 memores operis fidei vestræ, et laboris, et caritatis,
et sustinentiæ spei Domini nostri Jesu Christi, ante
Deum et Patrem nostrum: **4** scientes, fratres dilecti
a Deo, electionem vestram: **5** quia Evangelium
nostrum non fuit ad vos in sermone tantum, sed et
in virtute, et in Spiritu Sancto, et in plenitudine
multa, sicut scitis quales fuerimus in vobis propter
vos. **6** Et vos imitatores nostri facti estis, et Domini,
excipientes verbum in tribulatione multa, cum
gaudio Spiritus Sancti: **7** ita ut facti sitis forma
omnibus credentibus in Macedonia, et in Achaia. **8**
A vobis enim diffamatus est sermo Domini, non
solum in Macedonia, et in Achaia, sed et in omni
loco fides vestra, quæ est ad Deum, profecta est
ita ut non sit nobis necesse quidquam loqui. **9**
Ipsi enim de nobis annuntiant qualem introitum
habuerimus ad vos: et quomodo conversi estis ad
Deum a simulacris, servire Deo vivo, et vero, **10** et
exspectare Filium ejus de cælis (quem suscitavit a
mortuis) Jesum, qui eripuit nos ab ira ventura.

2 Nam ipsi scitis, fratres, introitum nostrum ad
vos, quia non inanis fuit: **2** sed ante passi,
et contumeliis affecti (sicut scitis) in Philippis,
fiduciam habuimus in Deo nostro, loqui ad vos
Evangelium Dei in multa sollicitudine. **3** Exhortatio
enim nostra non de errore, neque de immunditia,
neque in dolo, **4** sed sicut probati sumus a Deo
ut crederetur nobis Evangelium: ita loquimur non
quasi hominibus placentes, sed Deo, qui probat
corda nostra. **5** Neque enim aliquando fuimus in
sermone adulationis, sicut scitis: neque in occasione
avaritiæ: Deus testis est: **6** nec quærentes ab
hominibus gloriam, neque a vobis, neque ab aliis. **7**
Cum possemus vobis oneri esse ut Christi apostoli:
sed facti sumus parvuli in medio vestrum, tamquam
si nutrix foveat filios suos. **8** Ita desiderantes
vos, cupide volebamus tradere vobis non solum
Evangelium Dei, sed etiam animas nostras: quoniam
carissimi nobis facti estis. **9** Memores enim estis,
fratres, laboris nostri, et fatigationis: nocte ac
die operantes, ne quem vestrum gravaremus,
prædicavimus in vobis Evangelium Dei. **10** Vos testes
estis, et Deus, quam sancte, et juste, et sine querela,
vobis, qui credidistis, fuimus: **11** sicut scitis, qualiter
unumquemque vestrum (sicut pater filios suos) **12**
deprecantes vos, et consolantes, testificati sumus,
ut ambularetis digne Deo, qui vocavit vos in suum
regnum et gloriam. **13** Ideo et nos gratias agimus
Deo sine intermissione: quoniam cum accepissetis
a nobis verbum auditus Dei, accepistis illud, non
ut verbum hominum, sed (sicut est vere) verbum
Dei, qui operatur in vobis, qui credidistis: **14** vos
enim imitatores facti estis, fratres, ecclesiarum Dei,
quæ sunt in Judæa in Christo Jesu: quia eadem
passi estis et vos a contribulibus vestris, sicut et
ipsi a Judæis: **15** qui et Dominum occiderunt Jesum,
et prophetas, et nos persecuti sunt, et Deo non
placent, et omnibus hominibus adversantur, **16**
prohibentes nos gentibus loqui ut salvæ fiant, ut
impleant peccata sua semper: pervenit enim ira Dei
super illos usque in finem. **17** Nos autem fratres
desolati a vobis ad tempus horæ, aspectu, non
corde, abundantius festinavimus faciem vestram
videre cum multo desiderio: **18** quoniam voluimus
venire ad vos, ego quidem Paulus, et semel, et
iterum: sed impedivit nos Satanas. **19** Quæ est enim
nostra spes aut gaudium, aut corona gloriæ? nonne
vos ante Dominum nostrum Jesum Christum estis
in adventu ejus? **20** vos enim estis gloria nostra et
gaudium.

3 Propter quod non sustinentes amplius, placuit
nobis remanere Athenis, solis: **2** et misimus
Timotheum fratrem nostrum, et ministrum Dei
in Evangelio Christi, ad confirmandos vos, et
exhortandos pro fide vestra: **3** ut nemo moveatur
in tribulationibus istis: ipsi enim scitis quod in hoc
positi sumus. **4** Nam et cum apud vos essemus,
prædicebamus vobis passuros nos tribulationes,
sicut et factum est, et scitis. **5** Propterea et ego
amplius non sustinens, misi ad cognoscendam
fidem vestram: ne forte tentaverit vos is qui tentat,
et inanis fiat labor noster. **6** Nunc autem veniente
Timotheo ad nos a vobis, et annuntiante nobis fidem
et caritatem vestram, et quia memoriam nostri
habetis bonam semper, desiderantes nos videre,
sicut et nos quoque vos: **7** ideo consolati sumus,
fratres, in vobis in omni necessitate et tribulatione
nostra, per fidem vestram, **8** quoniam nunc vivimus,
si vos statis in Domino. **9** Quam enim gratiarum
actionem possumus Deo retribuere pro vobis in
omni gaudio, quo gaudemus propter vos ante Deum
nostrum, **10** nocte ac die abundantius orantes,
ut videamus faciem vestram, et compleamus ea
quæ desunt fidei vestræ? **11** Ipse autem Deus, et
Pater noster, et Dominus noster Jesus Christus,
dirigat viam nostram ad vos. **12** Vos autem Dominus
multiplicet, et abundare faciat caritatem vestram

in invicem, et in omnes, quemadmodum et nos in
vobis: 13 ad confirmanda corda vestra sine querela
in sanctitate, ante Deum et Patrem nostrum, in
adventu Domini nostri Jesu Christi cum omnibus
sanctis ejus. Amen.

4 De cetero ergo, fratres, rogamus vos et
obsecramus in Domino Jesu, ut quemadmodum
accepistis a nobis quomodo oporteat vos ambulare,
et placere Deo, sic et ambuletis ut abundetis magis.
2 Scitis enim quæ præcepta dederim vobis per
Dominum Jesum. 3 Hæc est enim voluntas Dei,
sanctificatio vestra: ut abstineatis vos a fornicatione,
4 ut sciat unusquisque vestrum vas suum possidere
in sanctificatione, et honore: 5 non in passione
desiderii, sicut et gentes, quæ ignorant Deum:
6 et ne quis supergrediatur, neque circumveniat
in negotio fratrem suum: quoniam vindex est
Dominus de his omnibus, sicut prædiximus vobis,
et testificati sumus. 7 Non enim vocavit nos Deus in
immunditiam, sed in sanctificationem. 8 Itaque qui
hæc spernit, non hominem spernit, sed Deum: qui
etiam dedit Spiritum suum Sanctum in nobis. 9 De
caritate autem fraternitatis non necesse habemus
scribere vobis: ipsi enim vos a Deo didicistis ut
diligatis invicem. 10 Etenim illud facitis in omnes
fratres in universa Macedonia. Rogamus autem
vos, fratres, ut abundetis magis, 11 et operam
detis ut quieti sitis, et ut vestrum negotium agatis,
et operemini manibus vestris, sicut præcepimus
vobis: 12 et ut honeste ambuletis ad eos qui foris
sunt: et nullius aliquid desideretis. 13 Nolumus
autem vos ignorare fratres de dormientibus, ut
non contristemini sicut et ceteri, qui spem non
habent. 14 Si enim credimus quod Jesus mortuus
est, et resurrexit: ita et Deus eos qui dormierunt per
Jesum, adducet cum eo. 15 Hoc enim vobis dicimus
in verbo Domini, quia nos, qui vivimus, qui residui
sumus in adventum Domini, non præveniemus eos
qui dormierunt. 16 Quoniam ipse Dominus in jussu,
et in voce archangeli, et in tuba Dei descendet
de cælo: et mortui, qui in Christo sunt, resurgent
primi. 17 Deinde nos, qui vivimus, qui relinquimur,
simul rapiemur cum illis in nubibus obviam Christo
in aëra, et sic semper cum Domino erimus. 18
Itaque consolamini invicem in verbis istis.

5 De temporibus autem, et momentis, fratres,
non indigetis ut scribamus vobis. 2 Ipsi enim
diligenter scitis quia dies Domini, sicut fur in nocte,
ita veniet: 3 cum enim dixerint: Pax et securitas:
tunc repentinus eis superveniet interitus, sicut
dolor in utero habenti, et non effugient. 4 Vos
autem, fratres, non estis in tenebris, ut vos dies illa
tamquam fur comprehendat: 5 omnes enim vos
filii lucis estis, et filii diei: non sumus noctis, neque
tenebrarum. 6 Igitur non dormiamus sicut et ceteri,
sed vigilemus, et sobrii simus. 7 Qui enim dormiunt,
nocte dormiunt: et qui ebrii sunt, nocte ebrii sunt.
8 Nos autem, qui diei sumus, sobrii simus, induti
loricam fidei et caritatis, et galeam spem salutis:
9 quoniam non posuit nos Deus in iram, sed in
acquisitionem salutis per Dominum nostrum Jesum
Christum, 10 qui mortuus est pro nobis: ut sive
vigilemus, sive dormiamus, simul cum illo vivamus.
11 Propter quod consolamini invicem, et ædificate
alterutrum, sicut et facitis. 12 Rogamus autem vos,
fratres, ut noveritis eos qui laborant inter vos,
et præsunt vobis in Domino, et monent vos, 13
ut habeatis illos abundantius in caritate propter
opus illorum: pacem habete cum eis. 14 Rogamus
autem vos, fratres, corripite inquietos, consolamini
pusillanimes, suscipite infirmos, patientes estote
ad omnes. 15 Videte ne quis malum pro malo alicui
reddat: sed semper quod bonum est sectamini
in invicem, et in omnes. 16 Semper gaudete. 17
Sine intermissione orate. 18 In omnibus gratias
agite: hæc est enim voluntas Dei in Christo Jesu
in omnibus vobis. 19 Spiritum nolite extinguere.
20 Prophetias nolite spernere. 21 Omnia autem
probate: quod bonum est tenete. 22 Ab omni specie
mala abstinete vos. 23 Ipse autem Deus pacis
sanctificet vos per omnia: ut integer spiritus vester,
et anima, et corpus sine querela in adventu Domini
nostri Jesu Christi servetur. 24 Fidelis est, qui
vocavit vos: qui etiam faciet. 25 Fratres, orate pro
nobis. 26 Salutate fratres omnes in osculo sancto.
27 Adjuro vos per Dominum ut legatur epistola hæc
omnibus sanctis fratribus. 28 Gratia Domini nostri
Jesu Christi vobiscum. Amen.

Thessalonicenses Ii

1 Paulus, et Sylvanus, et Timotheus, ecclesiæ
Thessalonicensium in Deo Patre nostro, et
Domino Jesu Christo. **2** Gratia vobis, et pax a Deo
Patre nostro, et Domino Jesu Christo. **3** Gratias
agere debemus semper Deo pro vobis, fratres, ita ut
dignum est, quoniam supercrescit fides vestra, et
abundat caritas uniuscujusque vestrum in invicem:
4 ita ut et nos ipsi in vobis gloriemur in ecclesiis
Dei, pro patientia vestra, et fide, et in omnibus
persecutionibus vestris, et tribulationibus, quas
sustinetis **5** in exemplum justi judicii Dei, ut digni
habeamini in regno Dei, pro quo et patimini.
6 Si tamen justum est apud Deum retribuere
tribulationem iis qui vos tribulant: **7** et vobis,
qui tribulamini, requiem nobiscum in revelatione
Domini Jesu de cælo cum angelis virtutis ejus, **8** in
flamma ignis dantis vindictam iis qui non noverunt
Deum, et qui non obediunt Evangelio Domini nostri
Jesu Christi, **9** qui pœnas dabunt in interitu æternas
a facie Domini, et a gloria virtutis ejus: **(aiōnios g166)** **10** cum venerit glorificari in sanctis suis,
et admirabilis fieri in omnibus, qui crediderunt,
quia creditum est testimonium nostrum super vos
in die illo. **11** In quo etiam oramus semper pro
vobis: ut dignetur vos vocatione sua Deus noster,
et impleat omnem voluntatem bonitatis, et opus
fidei in virtute, **12** ut clarificetur nomen Domini
nostri Jesu Christi in vobis, et vos in illo secundum
gratiam Dei nostri, et Domini Jesu Christi.

2 Rogamus autem vos, fratres, per adventum
Domini nostri Jesu Christi, et nostræ
congregationis in ipsum: **2** ut non cito moveamini
a vestro sensu, neque terreamini, neque per
spiritum, neque per sermonem, neque per epistolam
tamquam per nos missam, quasi instet dies Domini. **3**
Ne quis vos seducat ullo modo: quoniam nisi venerit
discessio primum, et revelatus fuerit homo peccati
filius perditionis, **4** qui adversatur, et extollitur
supra omne, quod dicitur Deus, aut quod colitur, ita
ut in templo Dei sedeat ostendens se tamquam sit
Deus. **5** Non retinetis quod cum adhuc essem apud
vos, hæc dicebam vobis? **6** et nunc quid detineat
scitis, ut reveletur in suo tempore. **7** Nam mysterium
jam operatur iniquitatis: tantum ut qui tenet nunc,
teneat, donec de medio fiat. **8** Et tunc revelabitur
ille iniquus, quem Dominus Jesus interficiet spiritu
oris sui, et destruet illustratione adventus sui eum:
9 cujus est adventus secundum operationem Satanæ
in omni virtute, et signis, et prodigiis mendacibus,
10 et in omni seductione iniquitatis iis qui pereunt:
eo quod caritatem veritatis non receperunt ut
salvi fierent. **11** Ideo mittet illis Deus operationem
erroris ut credant mendacio, **12** ut judicentur omnes
qui non crediderunt veritati, sed consenserunt
iniquitati. **13** Nos autem debemus gratias agere Deo
semper pro vobis, fratres dilecti a Deo, quod elegerit
vos Deus primitias in salutem in sanctificatione
spiritus, et in fide veritatis: **14** in qua et vocavit
vos per Evangelium nostrum in acquisitionem
gloriæ Domini nostri Jesu Christi. **15** Itaque fratres,
state: et tenete traditiones, quas didicistis, sive per
sermonem, sive per epistolam nostram. **16** Ipse
autem Dominus noster Jesus Christus, et Deus et
Pater noster, qui dilexit nos, et dedit consolationem
æternam, et spem bonam in gratia, **(aiōnios g166)**
17 exhortetur corda vestra, et confirmet in omni
opere et sermone bono.

3 De cetero fratres, orate pro nobis ut sermo Dei
currat, et clarificetur, sicut et apud vos: **2** et
ut liberemur ab importunis, et malis hominibus:
non enim omnium est fides. **3** Fidelis autem Deus
est, qui confirmabit vos, et custodiet a malo. **4**
Confidimus autem de vobis, in Domino, quoniam
quæ præcepimus, et facitis, et facietis. **5** Dominus
autem dirigat corda vestra in caritate Dei, et
patientia Christi. **6** Denuntiamus autem vobis,
fratres, in nomine Domini nostri Jesu Christi,
ut subtrahatis vos ab omni fratre ambulante
inordinate, et non secundum traditionem, quam
acceperunt a nobis. **7** Ipsi enim scitis quemadmodum
oporteat imitari nos: quoniam non inquieti fuimus
inter vos: **8** neque gratis panem manducavimus
ab aliquo, sed in labore, et in fatigatione, nocte
et die operantes, ne quem vestrum gravaremus.
9 Non quasi non habuerimus potestatem, sed ut
nosmetipsos formam daremus vobis ad imitandum
nos. **10** Nam et cum essemus apud vos, hoc
denuntiabamus vobis: quoniam si quis non vult
operari, nec manducet. **11** Audivimus enim inter
vos quosdam ambulare inquiete, nihil operantes,
sed curiose agentes. **12** Iis autem, qui ejusmodi
sunt, denuntiemus, et obsecramus in Domino
Jesu Christo, ut cum silentio operantes, suum
panem manducent. **13** Vos autem, fratres, nolite
deficere benefacientes. **14** Quod si quis non obedit
verbo nostro per epistolam, hunc notate, et ne
commisceamini cum illo ut confundatur: **15** et
nolite quasi inimicum existimare, sed corripite ut
fratrem. **16** Ipse autem Dominus pacis det vobis
pacem sempiternam in omni loco. Dominus sit cum
omnibus vobis. **17** Salutatio, mea manu Pauli: quod
est signum in omni epistola, ita scribo. **18** Gratia

Domini nostri Jesu Christi cum omnibus vobis.
Amen.

Timotheum I

1 Paulus Apostolus Jesu Christi secundum imperium Dei Salvatoris nostri, et Christi Jesu spei nostræ, **2** Timotheo dilecto filio in fide. Gratia, misericordia, et pax a Deo Patre, et Christo Jesu Domino nostro. **3** Sicut rogavi te ut remaneres Ephesi cum irem in Macedoniam, ut denuntiares quibusdam ne aliter docerent, **4** neque intenderent fabulis, et genealogiis interminatis: quæ quæstiones præstant magis quam ædificationem Dei, quæ est in fide. **5** Finis autem præcepti est caritas de corde puro, et conscientia bona, et fide non ficta. **6** A quibus quidam aberrantes, conversi sunt in vaniloquium, **7** volentes esse legis doctores, non intelligentes neque quæ loquuntur, neque de quibus affirmant. **8** Scimus autem quia bona est lex si quis ea legitime utatur: **9** sciens hoc quia lex justo non est posita, sed injustis, et non subditis, impiis, et peccatoribus, sceleratis, et contaminatis, parricidis, et matricidis, homicidis, **10** fornicariis, masculorum concubitoribus, plagiariis, mendacibus, et perjuris, et si quid aliud sanæ doctrinæ adversatur, **11** quæ est secundum Evangelium gloriæ beati Dei, quod creditum est mihi. **12** Gratias ago ei, qui me confortavit, Christo Jesu Domino nostro, quia fidelem me existimavit, ponens in ministerio: **13** qui prius blasphemus fui, et persecutor, et contumeliosus: sed misericordiam Dei consecutus sum, quia ignorans feci in incredulitate. **14** Superabundavit autem gratia Domini nostri cum fide, et dilectione, quæ est in Christo Jesu. **15** Fidelis sermo, et omni acceptione dignus: quod Christus Jesus venit in hunc mundum peccatores salvos facere, quorum primus ego sum. **16** Sed ideo misericordiam consecutus sum: ut in me primo ostenderet Christus Jesus omnem patientiam ad informationem eorum, qui credituri sunt illi, in vitam æternam. **(aiōnios g166)** **17** Regi autem sæculorum immortali, invisibili, soli Deo honor et gloria in sæcula sæculorum. Amen. **(aiōn g165)** **18** Hoc præceptum commendo tibi, fili Timothee, secundum præcedentes in te prophetias, ut milites in illis bonam militiam, **19** habens fidem, et bonam conscientiam, quam quidam repellentes, circa fidem naufragaverunt: **20** ex quibus est Hymenæus, et Alexander: quos tradidi Satanæ, ut discant non blasphemare.

2 Obsecro igitur primum omnium fieri obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones, pro omnibus hominibus: **2** pro regibus, et omnibus qui in sublimitate sunt, ut quietam et tranquillam vitam agamus in omni pietate, et castitate: **3** hoc enim bonum est, et acceptum coram Salvatore nostro Deo, **4** qui omnes homines vult salvos fieri, et ad agnitionem veritatis venire. **5** Unus enim Deus, unus et mediator Dei et hominum homo Christus Jesus: **6** qui dedit redemptionem semetipsum pro omnibus, testimonium temporibus suis: **7** in quo positus sum ego prædicator, et Apostolus (veritatem dico, non mentior) doctor gentium in fide, et veritate. **8** Volo ergo viros orare in omni loco, levantes puras manus sine ira et disceptatione. **9** Similiter et mulieres in habitu ornato, cum verecundia et sobrietate ornantes se, et non in tortis crinibus, aut auro, aut margaritis, vel veste pretiosa: **10** sed quod decet mulieres, promittentes pietatem per opera bona. **11** Mulier in silentio discat cum omni subjectione. **12** Docere autem mulieri non permitto, neque dominari in virum: sed esse in silentio. **13** Adam enim primus formatus est: deinde Heva: **14** et Adam non est seductus: mulier autem seducta in prævaricatione fuit. **15** Salvabitur autem per filiorum generationem, si permanserit in fide, et dilectione, et sanctificatione cum sobrietate.

3 Fidelis sermo: si quis episcopatum desiderat, bonum opus desiderat. **2** Oportet ergo episcopum irreprehensibilem esse, unius uxoris virum, sobrium, prudentem, ornatum, pudicum, hospitalem, doctorem, **3** non vinolentum, non percussorem, sed modestum: non litigiosum, non cupidum, sed **4** suæ domui bene præpositum: filios habentem subditos cum omni castitate. **5** Si quis autem domui suæ præesse nescit, quomodo ecclesiæ Dei diligentiam habebit? **6** Non neophytum: ne in superbiam elatus, in judicium incidat diaboli. **7** Oportet autem illum et testimonium habere bonum ab iis qui foris sunt, ut non in opprobrium incidat, et in laqueum diaboli. **8** Diaconos similiter pudicos, non bilingues, non multo vino deditos, non turpe lucrum sectantes: **9** habentes mysterium fidei in conscientia pura. **10** Et hi autem probentur primum: et sic ministrent, nullum crimen habentes. **11** Mulieres similiter pudicas, non detrahentes, sobrias, fideles in omnibus. **12** Diaconi sint unius uxoris viri, qui filiis suis bene præsint, et suis domibus. **13** Qui enim bene ministraverint, gradum bonum sibi acquirent, et multam fiduciam in fide, quæ est in Christo Jesu. **14** Hæc tibi scribo, sperans me ad te venire cito: **15** si autem tardavero, ut scias quomodo oporteat te in domo Dei conversari, quæ est ecclesia Dei vivi, columna et firmamentum veritatis. **16** Et manifeste magnum est pietatis sacramentum,

quod manifestatum est in carne, justificatum est in
spiritu, apparuit angelis, prædicatum est gentibus,
creditum est in mundo, assumptum est in gloria.

4 Spiritus autem manifeste dicit, quia in novissimis
temporibus discedent quidam a fide, attendentes
spiritibus erroris, et doctrinis dæmoniorum, **2** in
hypocrisi loquentium mendacium, et cauteriatam
habentium suam conscientiam, **3** prohibentium
nubere, abstinere a cibis, quod Deus creavit ad
percipiendum cum gratiarum actione fidelibus,
et iis qui cognoverunt veritatem. **4** Quia omnis
creatura Dei bona est, et nihil rejiciendum quod cum
gratiarum actione percipitur: **5** sanctificatur enim
per verbum Dei, et orationem. **6** Hæc proponens
fratribus, bonus eris minister Christi Jesu enutritus
verbis fidei, et bonæ doctrinæ, quam assecutus es.
7 Ineptas autem, et aniles fabulas devita: exerce
autem teipsum ad pietatem. **8** Nam corporalis
exercitatio, ad modicum utilis est: pietas autem
ad omnia utilis est, promissionem habens vitæ,
quæ nunc est, et futuræ. **9** Fidelis sermo, et omni
acceptione dignus. **10** In hoc enim laboramus, et
maledicimur, quia speramus in Deum vivum, qui est
Salvator omnium hominum, maxime fidelium. **11**
Præcipe hæc, et doce. **12** Nemo adolescentiam tuam
contemnat: sed exemplum esto fidelium in verbo,
in conversatione, in caritate, in fide, in castitate.
13 Dum venio, attende lectioni, exhortationi, et
doctrinæ. **14** Noli negligere gratiam, quæ in te est,
quæ data est tibi per prophetiam, cum impositione
manuum presbyterii. **15** Hæc meditare, in his
esto: ut profectus tuus manifestus sit omnibus. **16**
Attende tibi, et doctrinæ: insta in illis. Hoc enim
faciens, et teipsum salvum facies, et eos qui te
audiunt.

5 Seniorem ne increpaveris, sed obsecra ut patrem:
juvenes, ut fratres: **2** anus, ut matres: juvenculas,
ut sorores in omni castitate: **3** viduas honora,
quæ vere viduæ sunt. **4** Si qua autem vidua filios,
aut nepotes habet: discat primum domum suam
regere, et mutuam vicem reddere parentibus: hoc
enim acceptum est coram Deo. **5** Quæ autem vere
vidua est, et desolata, speret in Deum, et instet
obsecrationibus, et orationibus nocte ac die. **6**
Nam quæ in deliciis est, vivens mortua est. **7** Et
hoc præcipe, ut irreprehensibiles sint. **8** Si quis
autem suorum, et maxime domesticorum, curam
non habet, fidem negavit, et est infideli deterior.
9 Vidua eligatur non minus sexaginta annorum,
quæ fuerit unius viri uxor, **10** in operibus bonis
testimonium habens, si filios educavit, si hospitio
recepit, si sanctorum pedes lavit, si tribulationem
patientibus subministravit, si omne opus bonum
subsecuta est. **11** Adolescentiores autem viduas
devita: cum enim luxuriatæ fuerint in Christo,
nubere volunt: **12** habentes damnationem, quia
primam fidem irritam fecerunt; **13** simul autem
et otiosæ discunt circuire domos: non solum
otiosæ, sed et verbosæ, et curiosæ, loquentes quæ
non oportet. **14** Volo ergo juniores nubere, filios
procreare, matresfamilias esse, nullam occasionem
dare adversario maledicti gratia. **15** Jam enim
quædam conversæ sunt retro Satanam. **16** Si quis
fidelis habet viduas, subministret illis, et non
gravetur ecclesia: ut iis quæ vere viduæ sunt,
sufficiat. **17** Qui bene præsunt presbyteri, duplici
honore digni habeantur: maxime qui laborant
in verbo et doctrina. **18** Dicit enim Scriptura:
Non alligabis os bovi trituranti. Et: Dignus est
operarius mercede sua. **19** Adversus presbyterum
accusationem noli recipere, nisi sub duobus aut
tribus testibus. **20** Peccantes coram omnibus argue:
ut et ceteri timorem habeant. **21** Testor coram Deo
et Christo Jesu, et electis angelis, ut hæc custodias
sine præjudicio, nihil faciens in alteram partem
declinando. **22** Manus cito nemini imposueris, neque
communicaveris peccatis alienis. Teipsum castum
custodi. **23** Noli adhuc aquam bibere, sed modico
vino utere propter stomachum tuum, et frequentes
tuas infirmitates. **24** Quorumdam hominum peccata
manifesta sunt, præcedentia ad judicium: quosdam
autem et subsequuntur. **25** Similiter et facta bona,
manifesta sunt: et quæ aliter se habent, abscondi
non possunt.

6 Quicumque sunt sub jugo servi, dominos suos
omni honore dignos arbitrentur, ne nomen
Domini et doctrina blasphemetur. **2** Qui autem
fideles habent dominos, non contemnant, quia
fratres sunt: sed magis serviant, quia fideles sunt et
dilecti, qui beneficii participes sunt. Hæc doce, et
exhortare. **3** Si quis aliter docet, et non acquiescit
sanis sermonibus Domini nostri Jesu Christi, et ei,
quæ secundum pietatem est, doctrinæ: **4** superbus
est, nihil sciens, sed languens circa quæstiones,
et pugnas verborum: ex quibus oriuntur invidiæ,
contentiones, blasphemiæ, suspiciones malæ, **5**
conflictationes hominum mente corruptorum, et
qui veritate privati sunt, existimantium quæstum
esse pietatem. **6** Est autem quæstus magnus
pietas cum sufficientia. **7** Nihil enim intulimus in
hunc mundum: haud dubium quod nec auferre
quid possumus. **8** Habentes autem alimenta, et
quibus tegamur, his contenti simus. **9** Nam qui

volunt divites fieri, incidunt in tentationem, et
in laqueum diaboli, et desideria multa inutilia,
et nociva, quæ mergunt homines in interitum et
perditionem. **10** Radix enim omnium malorum est
cupiditas: quam quidam appetentes erraverunt
a fide, et inseruerunt se doloribus multis. **11**
Tu autem, o homo Dei, hæc fuge: sectare vero
justitiam, pietatem, fidem, caritatem, patientiam,
mansuetudinem. **12** Certa bonum certamen fidei,
apprehende vitam æternam, in qua vocatus es,
et confessus bonam confessionem coram multis
testibus. **(aiōnios g166)** **13** Præcipio tibi coram Deo, qui
vivificat omnia, et Christo Jesu, qui testimonium
reddidit sub Pontio Pilato, bonam confessionem, **14**
ut serves mandatum sine macula, irreprehensibile
usque in adventum Domini nostri Jesu Christi, **15**
quem suis temporibus ostendet beatus et solus
potens, Rex regum, et Dominus dominantium: **16**
qui solus habet immortalitatem, et lucem inhabitat
inaccessibilem: quem nullus hominum vidit, sed nec
videre potest: cui honor, et imperium sempiternum.
Amen. **(aiōnios g166)** **17** Divitibus hujus sæculi præcipe
non sublime sapere, neque sperare in incerto
divitiarum, sed in Deo vivo (qui præstat nobis
omnia abunde ad fruendum) **(aiōn g165)** **18** bene
agere, divites fieri in bonis operibus, facile tribuere,
communicare, **19** thesaurizare sibi fundamentum
bonum in futurum, ut apprehendant veram vitam.
20 O Timothee, depositum custodi, devitans profanas
vocum novitates, et oppositiones falsi nominis
scientiæ, **21** quam quidam promittentes, circa fidem
exciderunt. Gratia tecum. Amen.

Timotheum Ii

1 Paulus Apostolus Jesu Christi per voluntatem Dei,
secundum promissionem vitæ, quæ est in Christo
Jesu, **2** Timotheo carissimo filio: gratia, misericordia,
pax a Deo Patre, et Christo Jesu Domino nostro.
3 Gratias ago Deo, cui servio a progenitoribus in
conscientia pura, quod sine intermissione habeam
tui memoriam in orationibus meis, nocte ac die **4**
desiderans te videre, memor lacrimarum tuarum,
ut gaudio implear, **5** recordationem accipiens ejus
fidei, quæ est in te non ficta, quæ et habitavit
primum in avia tua Loide, et matre tua Eunice,
certus sum autem quod et in te. **6** Propter quam
causam admoneo te ut resuscites gratiam Dei,
quæ est in te per impositionem manuum mearum.
7 Non enim dedit nobis Deus spiritum timoris:
sed virtutis, et dilectionis, et sobrietatis. **8** Noli
itaque erubescere testimonium Domini nostri,
neque me vinctum ejus: sed collabora Evangelio
secundum virtutem Dei: **9** qui nos liberavit, et
vocavit vocatione sua sancta, non secundum opera
nostra, sed secundum propositum suum, et gratiam,
quæ data est nobis in Christo Jesu ante tempora
sæcularia. **(aiōnios g166)** **10** Manifestata est autem
nunc per illuminationem Salvatoris nostri Jesu
Christi, qui destruxit quidem mortem, illuminavit
autem vitam, et incorruptionem per Evangelium: **11**
in quo positus sum ego prædicator, et Apostolus, et
magister gentium. **12** Ob quam causam etiam hæc
patior, sed non confundor. Scio enim cui credidi,
et certus sum quia potens est depositum meum
servare in illum diem. **13** Formam habe sanorum
verborum, quæ a me audisti in fide, et in dilectione
in Christo Jesu. **14** Bonum depositum custodi per
Spiritum Sanctum, qui habitat in nobis. **15** Scis
hoc, quod aversi sunt a me omnes, qui in Asia
sunt, ex quibus est Phigellus, et Hermogenes. **16**
Det misericordiam Dominus Onesiphori domui:
quia sæpe me refrigeravit, et catenam meam non
erubuit: **17** sed cum Romam venisset, sollicite me
quæsivit, et invenit. **18** Det illi Dominus invenire
misericordiam a Domino in illa die. Et quanta Ephesi
ministravit mihi, tu melius nosti.

2 Tu ergo fili mi, confortare in gratia, quæ est
in Christo Jesu: **2** et quæ audisti a me per
multos testes, hæc commenda fidelibus hominibus,
qui idonei erant et alios docere. **3** Labora sicut
bonus miles Christi Jesu. **4** Nemo militans Deo
implicat se negotiis sæcularibus: ut ei placeat, cui
se probavit. **5** Nam et qui certat in agone, non
coronatur nisi legitime certaverit. **6** Laborantem
agricolam oportet primum de fructibus percipere.
7 Intellige quæ dico: dabit enim tibi Dominus in
omnibus intellectum. **8** Memor esto Dominum
Jesum Christum resurrexisse a mortuis ex semine
David, secundum Evangelium meum, **9** in quo laboro
usque ad vincula, quasi male operans: sed verbum
Dei non est alligatum. **10** Ideo omnia sustineo
propter electos, ut et ipsi salutem consequantur,
quæ est in Christo Jesu, cum gloria cælesti. **(aiōnios
g166)** **11** Fidelis sermo: nam si commortui sumus, et
convivemus: **12** si sustinebimus, et conregnabimus:
si negaverimus, et ille negabit nos: **13** si non
credimus, ille fidelis permanet, negare seipsum
non potest. **14** Hæc commone, testificans coram
Domino. Noli contendere verbis: ad nihil enim utile
est, nisi ad subversionem audientium. **15** Sollicite
cura teipsum probabilem exhibere Deo, operarium
inconfusibilem, recte tractantem verbum veritatis.
16 Profana autem et vaniloquia devita: multum enim
proficiunt ad impietatem: **17** et sermo eorum ut
cancer serpit: ex quibus est Hymenæus et Philetus,
18 qui a veritate exciderunt, dicentes resurrectionem
esse jam factam, et subverterunt quorumdam fidem.
19 Sed firmum fundamentum Dei stat, habens
signaculum hoc: cognovit Dominus qui sunt ejus, et
discedat ab iniquitate omnis qui nominat nomen
Domini. **20** In magna autem domo non solum sunt
vasa aurea, et argentea, sed et lignea, et fictilia: et
quædam quidem in honorem, quædam autem in
contumeliam. **21** Si quis ergo emundaverit se ab istis,
erit vas in honorem sanctificatum, et utile Domino
ad omne opus bonum paratum. **22** Juvenilia autem
desideria fuge, sectare vero justitiam, fidem, spem,
caritatem, et pacem cum iis qui invocant Dominum
de corde puro. **23** Stultas autem et sine disciplina
quæstiones devita: sciens quia generant lites. **24**
Servum autem Domini non oportet litigare: sed
mansuetum esse ad omnes, docibilem, patientem,
25 cum modestia corripientem eos qui resistunt
veritati, nequando Deus det illis pœnitentiam
ad cognoscendam veritatem, **26** et resipiscant a
diaboli laqueis, a quo captivi tenentur ad ipsius
voluntatem.

3 Hoc autem scito, quod in novissimis diebus
instabunt tempora periculosa: **2** erunt homines
seipsos amantes, cupidi, elati, superbi, blasphemi,
parentibus non obedientes, ingrati, scelesti, **3** sine
affectione, sine pace, criminatores, incontinentes,
immites, sine benignitate, **4** proditores, protervi,
tumidi, et voluptatum amatores magis quam Dei: **5**
habentes speciem quidem pietatis, virtutem autem
ejus abnegantes. Et hos devita: **6** ex his enim

sunt qui penetrant domos, et captivas ducunt
mulierculas oneratas peccatis, quæ ducuntur variis
desideriis: 7 semper discentes, et numquam ad
scientiam veritatis pervenientes. 8 Quemadmodum
autem Jannes et Mambres restiterunt Moysi: ita
et hi resistunt veritati, homines corrupti mente,
reprobi circa fidem; 9 sed ultra non proficient:
insipientia enim eorum manifesta erit omnibus,
sicut et illorum fuit. 10 Tu autem assecutus
es meam doctrinam, institutionem, propositum,
fidem, longanimitatem, dilectionem, patientiam,
11 persecutiones, passiones: qualia mihi facta sunt
Antiochiæ, Iconii, et Lystris: quales persecutiones
sustinui, et ex omnibus eripuit me Dominus. 12
Et omnes, qui pie volunt vivere in Christo Jesu,
persecutionem patientur. 13 Mali autem homines
et seductores proficient in pejus, errantes, et in
errorem mittentes. 14 Tu vero permane in iis quæ
didicisti, et credita sunt tibi: sciens a quo didiceris:
15 et quia ab infantia sacras litteras nosti, quæ
te possunt instruere ad salutem, per fidem quæ
est in Christo Jesu. 16 Omnis Scriptura divinitus
inspirata utilis est ad docendum, ad arguendum,
ad corripiendum, et erudiendum in justitia: 17
ut perfectus sit homo Dei, ad omne opus bonum
instructus.

4 Testificor coram Deo, et Jesu Christo, qui
judicaturus est vivos et mortuos, per adventum
ipsius, et regnum ejus: 2 prædica verbum, insta
opportune, importune: argue, obsecra, increpa in
omni patientia, et doctrina. 3 Erit enim tempus,
cum sanam doctrinam non sustinebunt, sed ad sua
desideria coacervabunt sibi magistros, prurientes
auribus, 4 et a veritate quidem auditum avertent,
ad fabulas autem convertentur. 5 Tu vero vigila, in
omnibus labora, opus fac evangelistæ, ministerium
tuum imple. Sobrius esto. 6 Ego enim jam delibor, et
tempus resolutionis meæ instat. 7 Bonum certamen
certavi, cursum consummavi, fidem servavi. 8 In
reliquo reposita est mihi corona justitiæ, quam
reddet mihi Dominus in illa die, justus judex:
non solum autem mihi, sed et iis, qui diligunt
adventum ejus. 9 Festina ad me venire cito. 10
Demas enim me reliquit, diligens hoc sæculum, et
abiit Thessalonicam: Crescens in Galatiam, Titus in
Dalmatiam. (aiōn g165) 11 Lucas est mecum solus.
Marcum assume, et adduc tecum: est enim mihi
utilis in ministerium. 12 Tychicum autem misi
Ephesum. 13 Penulam, quam reliqui Troade apud
Carpum, veniens affer tecum, et libros, maxime
autem membranas. 14 Alexander ærarius multa
mala mihi ostendit: reddet illi Dominus secundum
opera ejus: 15 quem et tu devita: valde enim restitit
verbis nostris. 16 In prima mea defensione nemo
mihi affuit, sed omnes me dereliquerunt: non
illis imputetur. 17 Dominus autem mihi astitit, et
confortavit me, ut per me prædicatio impleatur,
et audiant omnes gentes: et liberatus sum de ore
leonis. 18 Liberavit me Dominus ab omni opere
malo: et salvum faciet in regnum suum cæleste, cui
gloria in sæcula sæculorum. Amen. (aiōn g165) 19
Saluta Priscam, et Aquilam, et Onesiphori domum.
20 Erastus remansit Corinthi. Trophimum autem
reliqui infirmum Mileti. 21 Festina ante hiemem
venire. Salutant te Eubulus, et Pudens, et Linus,
et Claudia, et fratres omnes. 22 Dominus Jesus
Christus cum spiritu tuo. Gratia vobiscum. Amen.

Titum

1 Paulus servus Dei, Apostolus autem Jesu Christi
secundum fidem electorum Dei, et agnitionem
veritatis, quæ secundum pietatem est **2** in spem vitæ
æternæ, quam promisit qui non mentitur, Deus, ante
tempora sæcularia: **(aiōnios g166)** **3** manifestavit autem
temporibus suis verbum suum in prædicatione, quæ
credita est mihi secundum præceptum Salvatoris
nostri Dei: **4** Tito dilecto filio secundum communem
fidem, gratia, et pax a Deo Patre, et Christo Jesu
Salvatore nostro. **5** Hujus rei gratia reliqui te
Cretæ, ut ea quæ desunt, corrigas, et constituas
per civitates presbyteros, sicut et ego disposui tibi,
6 si quis sine crimine est, unius uxoris vir, filios
habens fideles, non in accusatione luxuriæ, aut non
subditos. **7** Oportet enim episcopum sine crimine
esse, sicut Dei dispensatorem: non superbum, non
iracundum, non vinolentum, non percussorem,
non turpis lucri cupidum: **8** sed hospitalem,
benignum, sobrium, justum, sanctum, continentem,
9 amplectentem eum, qui secundum doctrinam
est, fidelem sermonem: ut potens sit exhortari in
doctrina sana, et eos qui contradicunt, arguere.
10 Sunt enim multi etiam inobedientes, vaniloqui,
et seductores: maxime qui de circumcisione sunt:
11 quos oportet redargui: qui universas domos
subvertunt, docentes quæ non oportet, turpis
lucri gratia. **12** Dixit quidam ex illis, proprius
ipsorum propheta: Cretenses semper mendaces,
malæ bestiæ, ventres pigri. **13** Testimonium hoc
verum est. Quam ob causam increpa illos dure, ut
sani sint in fide, **14** non intendentes judaicis fabulis,
et mandatis hominum, aversantium se a veritate.
15 Omnia munda mundis: coinquinatis autem et
infidelibus, nihil est mundum, sed inquinatæ sunt
eorum et mens et conscientia. **16** Confitentur
se nosse Deum, factis autem negant: cum sint
abominati, et incredibiles, et ad omne opus bonum
reprobi.

2 Tu autem loquere quæ decent sanam doctrinam:
2 senes ut sobrii sint, pudici, prudentes, sani in
fide, in dilectione, in patientia: **3** anus similiter
in habitu sancto, non criminatrices, non multo
vino servientes, bene docentes: **4** ut prudentiam
doceant adolescentulas, ut viros suos ament, filios
suos diligant, **5** prudentes, castas, sobrias, domus
curam habentes, benignas, subditas viris suis,
ut non blasphemetur verbum Dei. **6** Juvenes
similiter hortare ut sobrii sint. **7** In omnibus
teipsum præbe exemplum bonorum operum, in
doctrina, in integritate, in gravitate, **8** verbum
sanum, irreprehensibile: ut is qui ex adverso est,
vereatur, nihil habens malum dicere de nobis. **9**
Servos dominis suis subditos esse, in omnibus
placentes, non contradicentes, **10** non fraudantes,
sed in omnibus fidem bonam ostendentes: ut
doctrinam Salvatoris nostri Dei ornent in omnibus.
11 Apparuit enim gratia Dei Salvatoris nostri
omnibus hominibus, **12** erudiens nos, ut abnegantes
impietatem, et sæcularia desideria, sobrie, et
juste, et pie vivamus in hoc sæculo, **(aiōn g165)** **13**
exspectantes beatam spem, et adventum gloriæ
magni Dei, et Salvatoris nostri Jesu Christi: **14**
qui dedit semetipsum pro nobis, ut nos redimeret
ab omni iniquitate, et mundaret sibi populum
acceptabilem, sectatorem bonorum operum. **15**
Hæc loquere, et exhortare, et argue cum omni
imperio. Nemo te contemnat.

3 Admone illos principibus, et potestatibus
subditos esse, dicto obedire, ad omne opus
bonum paratos esse: **2** neminem blasphemare, non
litigiosos esse, sed modestos, omnem ostendentes
mansuetudinem ad omnes homines. **3** Eramus
enim aliquando et nos insipientes, increduli,
errantes, servientes desideriis, et voluptatibus
variis, in malitia et invidia agentes, odibiles,
odientes invicem. **4** Cum autem benignitas et
humanitas apparuit Salvatoris nostri Dei, **5** non ex
operibus justitiæ, quæ fecimus nos, sed secundum
suam misericordiam salvos nos fecit per lavacrum
regenerationis et renovationis Spiritus Sancti, **6**
quem effudit in nos abunde per Jesum Christum
Salvatorem nostrum: **7** ut justificati gratia ipsius,
hæredes simus secundum spem vitæ æternæ. **(aiōnios
g166)** **8** Fidelis sermo est: et de his volo te confirmare:
ut curent bonis operibus præesse qui credunt Deo.
Hæc sunt bona, et utilia hominibus. **9** Stultas autem
quæstiones, et genealogias, et contentiones, et
pugnas legis devita: sunt enim inutiles, et vanæ.
10 Hæreticum hominem post unam et secundam
correptionem devita: **11** sciens quia subversus est,
qui ejusmodi est, et delinquit, cum sit proprio
judicio condemnatus. **12** Cum misero ad te Artemam,
aut Tychicum, festina ad me venire Nicopolim:
ibi enim statui hiemare. **13** Zenam legisperitum
et Apollo sollicite præmitte, ut nihil illis desit. **14**
Discant autem et nostri bonis operibus præesse
ad usus necessarios: ut non sint infructuosi. **15**
Salutant te qui mecum sunt omnes: saluta eos qui
nos amant in fide. Gratia Dei cum omnibus vobis.
Amen.

Philemonem

1 Paulus vinctus Christi Jesu, et Timotheus frater,
Philemoni dilecto, et adjutori nostro, **2** et Appiæ
sorori carissimæ, et Archippo commilitoni nostro,
et ecclesiæ, quæ in domo tua est. **3** Gratia vobis, et
pax a Deo Patre nostro, et Domino Jesu Christo. **4**
Gratias ago Deo meo, semper memoriam tui faciens
in orationibus meis, **5** audiens caritatem tuam, et
fidem, quam habes in Domino Jesu, et in omnes
sanctos: **6** ut communicatio fidei tuæ evidens
fiat in agnitione omnis operis boni, quod est in
vobis in Christo Jesu. **7** Gaudium enim magnum
habui, et consolationem in caritate tua: quia viscera
sanctorum requieverunt per te, frater. **8** Propter
quod multam fiduciam habens in Christo Jesu
imperandi tibi quod ad rem pertinet: **9** propter
caritatem magis obsecro, cum sis talis, ut Paulus
senex, nunc autem et vinctus Jesu Christi: **10** obsecro
te pro meo filio, quem genui in vinculis, Onesimo, **11**
qui tibi aliquando inutilis fuit, nunc autem et mihi
et tibi utilis, **12** quem remisi tibi. Tu autem illum,
ut mea viscera, suscipe: **13** quem ego volueram
mecum detinere, ut pro te mihi ministraret in
vinculis Evangelii: **14** sine consilio autem tuo nihil
volui facere, uti ne velut ex necessitate bonum
tuum esset, sed voluntarium. **15** Forsitan enim ideo
discessit ad horam a te, ut æternum illum reciperes:
(aiōnios g166) **16** jam non ut servum, sed pro servo
carissimum fratrem, maxime mihi: quanto autem
magis tibi et in carne, et in Domino? **17** Si ergo habes
me socium, suscipe illum sicut me: **18** si autem
aliquid nocuit tibi, aut debet, hoc mihi imputa.
19 Ego Paulus scripsi mea manu: ego reddam, ut
non dicam tibi, quod et teipsum mihi debes: **20** ita,
frater. Ego te fruar in Domino: refice viscera mea in
Domino. **21** Confidens in obedientia tua scripsi tibi:
sciens quoniam et super id, quod dico, facies. **22**
Simul autem et para mihi hospitium: nam spero
per orationes vestras donari me vobis. **23** Salutat
te Epaphras concaptivus meus in Christo Jesu, **24**
Marcus, Aristarchus, Demas, et Lucas, adjutores
mei. **25** Gratia Domini nostri Jesu Christi cum spiritu
vestro. Amen.

Hebræos

1 Multifariam, multisque modis olim Deus loquens
patribus in prophetis: **2** novissime, diebus
istis locutus est nobis in Filio, quem constituit
hæredem universorum, per quem fecit et sæcula:
(aiōn g165) **3** qui cum sit splendor gloriæ, et figura
substantiæ ejus, portansque omnia verbo virtutis
suæ, purgationem peccatorum faciens, sedet ad
dexteram majestatis in excelsis: **4** tanto melior
angelis effectus, quanto differentius præ illis nomen
hæreditavit. **5** Cui enim dixit aliquando angelorum:
Filius meus es tu, ego hodie genui te? Et rursum:
Ego ero illi in patrem, et ipse erit mihi in filium? **6**
Et cum iterum introducit primogenitum in orbem
terræ, dicit: Et adorent eum omnes angeli Dei. **7**
Et ad angelos quidem dicit: Qui facit angelos suos
spiritus, et ministros suos flammam ignis. **8** Ad
Filium autem: Thronus tuus Deus in sæculum sæculi:
virga æquitatis, virga regni tui. **(aiōn g165)** **9** Dilexisti
justitiam, et odisti iniquitatem: propterea unxit te
Deus, Deus tuus, oleo exultationis præ participibus
tuis. **10** Et: Tu in principio, Domine, terram fundasti:
et opera manuum tuarum sunt cæli. **11** Ipsi peribunt,
tu autem permanebis, et omnes ut vestimentum
veterascent: **12** et velut amictum mutabis eos, et
mutabuntur: tu autem idem ipse es, et anni tui
non deficient. **13** Ad quem autem angelorum dixit
aliquando: Sede a dextris meis, quoadusque ponam
inimicos tuos scabellum pedum tuorum? **14** Nonne
omnes sunt administratorii spiritus, in ministerium
missi propter eos, qui hæreditatem capient salutis?

2 Propterea abundantius oportet observare nos ea
quæ audivimus, ne forte pereffluamus. **2** Si enim
qui per angelos dictus est sermo, factus est firmus,
et omnis prævaricatio, et inobedientia accepit
justam mercedis retributionem: **3** quomodo nos
effugiemus si tantam neglexerimus salutem? quæ
cum initium accepisset enarrari per Dominum ab eis,
qui audierunt, in nos confirmata est, **4** contestante
Deo signis et portentis, et variis virtutibus, et
Spiritus Sancti distributionibus secundum suam
voluntatem. **5** Non enim angelis subjecit Deus
orbem terræ futurum, de quo loquimur. **6** Testatus
est autem in quodam loco quis, dicens: Quid est
homo quod memor es ejus, aut filius hominis
quoniam visitas eum? **7** Minuisti eum paulo minus
ab angelis: gloria et honore coronasti eum: et
constituisti eum super opera manuum tuarum. **8**
Omnia subjecisti sub pedibus ejus. In eo enim quod
omnia ei subjecit, nihil dimisit non subjectum ei.
Nunc autem necdum videmus omnia subjecta ei. **9**
Eum autem, qui modico quam angeli minoratus est,
videmus Jesum propter passionem mortis, gloria
et honore coronatum: ut, gratia Dei, pro omnibus
gustaret mortem. **10** Decebat enim eum, propter
quem omnia, et per quem omnia, qui multos filios
in gloriam adduxerat, auctorem salutis eorum per
passionem consummare. **11** Qui enim sanctificat, et
qui sanctificantur, ex uno omnes. Propter quam
causam non confunditur fratres eos vocare, dicens:
12 Nuntiabo nomen tuum fratribus meis: in medio
ecclesiæ laudabo te. **13** Et iterum: Ego ero fidens in
eum. Et iterum: Ecce ego, et pueri mei, quos dedit
mihi Deus. **14** Quia ergo pueri communicaverunt
carni, et sanguini, et ipse similiter participavit
eisdem: ut per mortem destrueret eum qui habebat
mortis imperium, id est, diabolum: **15** et liberaret
eos qui timore mortis per totam vitam obnoxii erant
servituti. **16** Nusquam enim angelos apprehendit,
sed semen Abrahæ apprehendit. **17** Unde debuit
per omnia fratribus similari, ut misericors fieret, et
fidelis pontifex ad Deum, ut repropitiaret delicta
populi. **18** In eo enim, in quo passus est ipse et
tentatus, potens est et eis, qui tentantur, auxiliari.

3 Unde, fratres sancti, vocationis cælestis
participes, considerate Apostolum, et pontificem
confessionis nostræ Jesum: **2** qui fidelis est ei, qui
fecit illum, sicut et Moyses in omni domo ejus.
3 Amplioris enim gloriæ iste præ Moyse dignus
est habitus, quanto ampliorem honorem habet
domus, qui fabricavit illam. **4** Omnis namque domus
fabricatur ab aliquo: qui autem omnia creavit, Deus
est. **5** Et Moyses quidem fidelis erat in tota domo
ejus tamquam famulus, in testimonium eorum, quæ
dicenda erant: **6** Christus vero tamquam filius in
domo sua: quæ domus sumus nos, si fiduciam, et
gloriam spei usque ad finem, firmam retineamus.
7 Quapropter sicut dicit Spiritus Sanctus: Hodie
si vocem ejus audieritis, **8** nolite obdurare corda
vestra, sicut in exacerbatione secundum diem
tentationis in deserto, **9** ubi tentaverunt me
patres vestri: probaverunt, et viderunt opera mea
10 quadraginta annis: propter quod infensus fui
generationi huic, et dixi: Semper errant corde. Ipsi
autem non cognoverunt vias meas, **11** sicut juravi
in ira mea: Si introibunt in requiem meam. **12**
Videte fratres, ne forte sit in aliquo vestrum cor
malum incredulitatis, discedendi a Deo vivo: **13** sed
adhortamini vosmetipsos per singulos dies, donec
hodie cognominatur, ut non obduretur quis ex vobis
fallacia peccati. **14** Participes enim Christi effecti
sumus, si tamen initium substantiæ ejus usque ad
finem firmum retineamus. **15** Dum dicitur: Hodie si

vocem ejus audieritis, nolite obdurare corda vestra,
quemadmodum in illa exacerbatione. 16 Quidam
enim audientes exacerbaverunt: sed non universi
qui profecti sunt ex Ægypto per Moysen. 17 Quibus
autem infensus est quadraginta annis? nonne illis
qui peccaverunt, quorum cadavera prostrata sunt
in deserto? 18 Quibus autem juravit non introire in
requiem ipsius, nisi illis qui increduli fuerunt? 19
Et videmus, quia non potuerunt introire propter
incredulitatem.

4 Timeamus ergo ne forte relicta pollicitatione
introëundi in requiem ejus, existimetur aliquis
ex vobis deesse. 2 Etenim et nobis nuntiatum est,
quemadmodum et illis: sed non profuit illis sermo
auditus, non admistus fidei ex iis quæ audierunt.
3 Ingrediemur enim in requiem, qui credidimus:
quemadmodum dixit: Sicut juravi in ira mea: Si
introibunt in requiem meam: et quidem operibus
ab institutione mundi perfectis. 4 Dixit enim in
quodam loco de die septima sic: Et requievit Deus
die septima ab omnibus operibus suis. 5 Et in isto
rursum: Si introibunt in requiem meam. 6 Quoniam
ergo superest introire quosdam in illam, et ii,
quibus prioribus annuntiatum est, non introierunt
propter incredulitatem: 7 iterum terminat diem
quemdam, Hodie, in David dicendo, post tantum
temporis, sicut supra dictum est: Hodie si vocem
ejus audieritis, nolite obdurare corda vestra. 8
Nam si eis Jesus requiem præstitisset, numquam de
alia loqueretur, posthac, die. 9 Itaque relinquitur
sabbatismus populo Dei. 10 Qui enim ingressus est in
requiem ejus, etiam ipse requievit ab operibus suis,
sicut a suis Deus. 11 Festinemus ergo ingredi in illam
requiem: ut ne in idipsum quis incidat incredulitatis
exemplum. 12 Vivus est enim sermo Dei, et efficax
et penetrabilior omni gladio ancipiti: et pertingens
usque ad divisionem animæ ac spiritus: compagum
quoque ac medullarum, et discretor cogitationum
et intentionum cordis. 13 Et non est ulla creatura
invisibilis in conspectu ejus: omnia autem nuda et
aperta sunt oculis ejus, ad quem nobis sermo. 14
Habentes ergo pontificem magnum qui penetravit
cælos, Jesum Filium Dei, teneamus confessionem.
15 Non enim habemus pontificem qui non possit
compati infirmitatibus nostris: tentatum autem
per omnia pro similitudine absque peccato. 16
Adeamus ergo cum fiducia ad thronum gratiæ: ut
misericordiam consequamur, et gratiam inveniamus
in auxilio opportuno.

5 Omnis namque pontifex ex hominibus
assumptus, pro hominibus constituitur in iis
quæ sunt ad Deum, ut offerat dona, et sacrificia pro
peccatis: 2 qui condolere possit iis qui ignorant et
errant: quoniam et ipse circumdatus est infirmitate:
3 et propterea debet, quemadmodum pro populo,
ita etiam et pro semetipso offerre pro peccatis. 4
Nec quisquam sumit sibi honorem, sed qui vocatur
a Deo, tamquam Aaron. 5 Sic et Christus non
semetipsum clarificavit ut pontifex fieret: sed qui
locutus est ad eum: Filius meus es tu, ego hodie
genui te. 6 Quemadmodum et in alio loco dicit:
Tu es sacerdos in æternum, secundum ordinem
Melchisedech. (aiōn g165) 7 Qui in diebus carnis
suæ preces, supplicationesque ad eum qui possit
illum salvum facere a morte cum clamore valido, et
lacrimis offerens, exauditus est pro sua reverentia.
8 Et quidem cum esset Filius Dei, didicit ex iis, quæ
passus est, obedientiam: 9 et consummatus, factus
est omnibus obtemperantibus sibi, causa salutis
æternæ, (aiōnios g166) 10 appellatus a Deo pontifex
juxta ordinem Melchisedech. 11 De quo nobis
grandis sermo, et ininterpretabilis ad dicendum:
quoniam imbecilles facti estis ad audiendum.
12 Etenim cum deberetis magistri esse propter
tempus, rursum indigetis ut vos doceamini quæ
sint elementa exordii sermonum Dei: et facti estis
quibus lacte opus sit, non solido cibo. 13 Omnis
enim, qui lactis est particeps, expers est sermonis
justitiæ: parvulus enim est. 14 Perfectorum autem
est solidus cibus: eorum, qui pro consuetudine
exercitatos habent sensus ad discretionem boni ac
mali.

6 Quapropter intermittentes inchoationis Christi
sermonem, ad perfectiora feramur, non rursum
jacientes fundamentum pœnitentiæ ab operibus
mortuis, et fidei ad Deum, 2 baptismatum doctrinæ,
impositionis quoque manuum, ac resurrectionis
mortuorum, et judicii æterni. (aiōnios g166) 3
Et hoc faciemus, si quidem permiserit Deus. 4
Impossibile est enim eos qui semel sunt illuminati,
gustaverunt etiam donum cæleste, et participes
facti sunt Spiritus Sancti, 5 gustaverunt nihilominus
bonum Dei verbum, virtutesque sæculi venturi,
(aiōn g165) 6 et prolapsi sunt; rursus renovari ad
pœnitentiam, rursum crucifigentes sibimetipsis
Filium Dei, et ostentui habentes. 7 Terra enim
sæpe venientem super se bibens imbrem, et
generans herbam opportunam illis, a quibus colitur,
accipit benedictionem a Deo: 8 proferens autem
spinas ac tribulos, reproba est, et maledicto
proxima: cujus consummatio in combustionem. 9
Confidimus autem de vobis dilectissimi meliora,
et viciniora saluti: tametsi ita loquimur. 10

Non enim injustus Deus, ut obliviscatur operis
vestri, et dilectionis, quam ostendistis in nomine
ipsius, qui ministrastis sanctis, et ministratis. 11
Cupimus autem unumquemque vestrum eamdem
ostentare sollicitudinem ad expletionem spei
usque in finem: 12 ut non segnes efficiamini,
verum imitatores eorum, qui fide, et patientia
hæreditabunt promissiones. 13 Abrahæ namque
promittens Deus, quoniam neminem habuit, per
quem juraret, majorem, juravit per semetipsum,
14 dicens: Nisi benedicens benedicam te, et
multiplicans multiplicabo te. 15 Et sic longanimiter
ferens, adeptus est repromissionem. 16 Homines
enim per majorem sui jurant: et omnis controversiæ
eorum finis, ad confirmationem, est juramentum.
17 In quo abundantius volens Deus ostendere
pollicitationis hæredibus, immobilitatem consilii
sui, interposuit jusjurandum: 18 ut per duas res
immobiles, quibus impossibile est mentiri Deum,
fortissimum solatium habeamus, qui confugimus
ad tenendam propositam spem, 19 quam sicut
anchoram habemus animæ tutam ac firmam, et
incedentem usque ad interiora velaminis, 20 ubi
præcursor pro nobis introivit Jesus, secundum
ordinem Melchisedech pontifex factus in æternum.
(aiōn g165)

7 Hic enim Melchisedech, rex Salem, sacerdos
Dei summi, qui obviavit Abrahæ regresso a
cæde regum, et benedixit ei: 2 cui et decimas
omnium divisit Abraham: primum quidem qui
interpretatur rex justitiæ: deinde autem et rex
Salem, quod est, rex pacis, 3 sine patre, sine
matre, sine genealogia, neque initium dierum,
neque finem vitæ habens, assimilatus autem Filio
Dei, manet sacerdos in perpetuum. 4 Intuemini
autem quantus sit hic, cui et decimas dedit de
præcipuis Abraham patriarcha. 5 Et quidem de filiis
Levi sacerdotium accipientes, mandatum habent
decimas sumere a populo secundum legem, id
est, a fratribus suis: quamquam et ipsi exierint
de lumbis Abrahæ. 6 Cujus autem generatio non
annumeratur in eis, decimas sumpsit ab Abraham,
et hunc, qui habebat repromissiones, benedixit. 7
Sine ulla autem contradictione, quod minus est,
a meliore benedicitur. 8 Et hic quidem, decimas
morientes homines accipiunt: ibi autem contestatur,
quia vivit. 9 Et (ut ita dictum sit) per Abraham,
et Levi, qui decimas accepit, decimatus est: 10
adhuc enim in lumbis patris erat, quando obviavit
ei Melchisedech. 11 Si ergo consummatio per
sacerdotium Leviticum erat (populus enim sub
ipso legem accepit) quid adhuc necessarium fuit
secundum ordinem Melchisedech, alium surgere
sacerdotem, et non secundum ordinem Aaron dici?
12 Translato enim sacerdotio, necesse est ut et
legis translatio fiat. 13 In quo enim hæc dicuntur,
de alia tribu est, de qua nullus altari præsto fuit.
14 Manifestum est enim quod ex Juda ortus sit
Dominus noster: in qua tribu nihil de sacerdotibus
Moyses locutus est. 15 Et amplius adhuc manifestum
est: si secundum similitudinem Melchisedech
exsurgat alius sacerdos, 16 qui non secundum legem
mandati carnalis factus est, sed secundum virtutem
vitæ insolubilis. 17 Contestatur enim: Quoniam
tu es sacerdos in æternum, secundum ordinem
Melchisedech. (aiōn g165) 18 Reprobatio quidem
fit præcedentis mandati, propter infirmitatem
ejus, et inutilitatem: 19 nihil enim ad perfectum
adduxit lex: introductio vero melioris spei, per
quam proximamus ad Deum. 20 Et quantum est
non sine jurejurando (alii quidem sine jurejurando
sacerdotes facti sunt, 21 hic autem cum jurejurando
per eum, qui dixit ad illum: Juravit Dominus, et
non pœnitebit eum: tu es sacerdos in æternum):
(aiōn g165) 22 in tantum melioris testamenti sponsor
factus est Jesus. 23 Et alii quidem plures facti
sunt sacerdotes, idcirco quod morte prohiberentur
permanere: 24 hic autem eo quod maneat in
æternum, sempiternum habet sacerdotium. (aiōn
g165) 25 Unde et salvare in perpetuum potest
accedentes per semetipsum ad Deum: semper
vivens ad interpellandum pro nobis. 26 Talis enim
decebat ut nobis esset pontifex, sanctus, innocens,
impollutus, segregatus a peccatoribus, et excelsior
cælis factus: 27 qui non habet necessitatem quotidie,
quemadmodum sacerdotes, prius pro suis delictis
hostias offerre, deinde pro populi: hoc enim fecit
semel, seipsum offerendo. 28 Lex enim homines
constituit sacerdotes infirmitatem habentes: sermo
autem jurisjurandi, qui post legem est, Filium in
æternum perfectum. (aiōn g165)

8 Capitulum autem super ea quæ dicuntur: Talem
habemus pontificem, qui consedit in dextera
sedis magnitudinis in cælis, 2 sanctorum minister,
et tabernaculi veri, quod fixit Dominus, et non
homo. 3 Omnis enim pontifex ad offerendum
munera, et hostias constituitur: unde necesse
est et hunc habere aliquid, quod offerat. 4 Si
ergo esset super terram, nec esset sacerdos: cum
essent qui offerent secundum legem munera, 5
qui exemplari, et umbræ deserviunt cælestium.
Sicut responsum est Moysi, cum consummaret
tabernaculum: Vide (inquit) omnia facito secundum
exemplar, quod tibi ostensum est in monte. 6 Nunc

autem melius sortitus est ministerium, quanto et
melioris testamenti mediator est, quod in melioribus
repromissionibus sancitum est. 7 Nam si illud
prius culpa vacasset, non utique secundi locus
inquireretur. 8 Vituperans enim eos dicit: Ecce
dies venient, dicit Dominus: et consummabo super
domum Israël, et super domum Juda, testamentum
novum, 9 non secundum testamentum quod feci
patribus eorum in die qua apprehendi manum
eorum ut educerem illos de terra Ægypti: quoniam
ipsi non permanserunt in testamento meo: et
ego neglexi eos, dicit Dominus. 10 Quia hoc est
testamentum quod disponam domui Israël post dies
illos, dicit Dominus: dando leges meas in mentem
eorum, et in corde eorum superscribam eas: et
ero eis in Deum, et ipsi erunt mihi in populum:
11 et non docebit unusquisque proximum suum,
et unusquisque fratrem suum, dicens: Cognosce
Dominum: quoniam omnes scient me a minore
usque ad majorem eorum: 12 quia propitius ero
iniquitatibus eorum, et peccatorum eorum jam non
memorabor. 13 Dicendo autem novum: veteravit
prius. Quod autem antiquatur, et senescit, prope
interitum est.

9 Habuit quidem et prius justificationes culturæ,
et Sanctum sæculare. 2 Tabernaculum enim
factum est primum, in quo erant candelabra, et
mensa, et propositio panum, quæ dicitur Sancta. 3
Post velamentum autem secundum, tabernaculum,
quod dicitur Sancta sanctorum: 4 aureum habens
thuribulum, et arcam testamenti circumtectam ex
omni parte auro, in qua urna aurea habens manna, et
virga Aaron, quæ fronduerat, et tabulæ testamenti,
5 superque eam erant cherubim gloriæ obumbrantia
propitiatorium: de quibus non est modo dicendum
per singula. 6 His vero ita compositis, in
priori quidem tabernaculo semper introibant
sacerdotes, sacrificiorum officia consummantes:
7 in secundo autem semel in anno solus pontifex
non sine sanguine, quem offert pro sua et populi
ignorantia: 8 hoc significante Spiritu Sancto,
nondum propalatam esse sanctorum viam, adhuc
priore tabernaculo habente statum: 9 quæ parabola
est temporis instantis: juxta quam munera, et hostiæ
offeruntur, quæ non possunt juxta conscientiam
perfectum facere servientem, solummodo in cibis,
et in potibus, 10 et variis baptismatibus, et
justitiis carnis usque ad tempus correctionis
impositis. 11 Christus autem assistens pontifex
futurorum bonorum, per amplius et perfectius
tabernaculum, non manufactum, id est, non hujus
creationis: 12 neque per sanguinem hircorum aut
vitulorum, sed per proprium sanguinem introivit
semel in Sancta, æterna redemptione inventa.
(aiōnios g166) 13 Si enim sanguis hircorum et
taurorum, et cinis vitulæ aspersus inquinatos
sanctificat ad emundationem carnis: 14 quanto
magis sanguis Christi, qui per Spiritum Sanctum
semetipsum obtulit immaculatum Deo, emundabit
conscientiam nostram ab operibus mortuis, ad
serviendum Deo viventi? (aiōnios g166) 15 Et ideo novi
testamenti mediator est: ut morte intercedente, in
redemptionem earum prævaricationum, quæ erant
sub priori testamento, repromissionem accipiant
qui vocati sunt æternæ hæreditatis. (aiōnios g166)
16 Ubi enim testamentum est, mors necesse est
intercedat testatoris. 17 Testamentum enim in
mortuis confirmatum est: alioquin nondum valet,
dum vivit qui testatus est. 18 Unde nec primum
quidem sine sanguine dedicatum est. 19 Lecto
enim omni mandato legis a Moyse universo populo,
accipiens sanguinem vitulorum et hircorum cum
aqua, et lana coccinea, et hyssopo, ipsum quoque
librum, et omnem populum aspersit, 20 dicens: Hic
sanguis testamenti, quod mandavit ad vos Deus.
21 Etiam tabernaculum et omnia vasa ministerii
sanguine similiter aspersit. 22 Et omnia pene in
sanguine secundum legem mundantur: et sine
sanguinis effusione non fit remissio. 23 Necesse est
ergo exemplaria quidem cælestium his mundari:
ipsa autem cælestia melioribus hostiis quam istis.
24 Non enim in manufacta Sancta Jesus introivit
exemplaria verorum: sed in ipsum cælum, ut
appareat nunc vultui Dei pro nobis: 25 neque ut sæpe
offerat semetipsum, quemadmodum pontifex intrat
in Sancta per singulos annos in sanguine alieno: 26
alioquin oportebat eum frequenter pati ab origine
mundi: nunc autem semel in consummatione
sæculorum, ad destitutionem peccati, per hostiam
suam apparuit. (aiōn g165) 27 Et quemadmodum
statutum est hominibus semel mori, post hoc autem
judicium: 28 sic et Christus semel oblatus est
ad multorum exhaurienda peccata: secundo sine
peccato apparebit exspectantibus se, in salutem.

10 Umbram enim habens lex futurorum
bonorum, non ipsam imaginem rerum:
per singulos annos, eisdem ipsis hostiis quas
offerunt indesinenter, numquam potest accedentes
perfectos facere: 2 alioquin cessassent offerri:
ideo quod nullam haberent ultra conscientiam
peccati, cultores semel mundati: 3 sed in ipsis
commemoratio peccatorum per singulos annos
fit. 4 Impossibile enim est sanguine taurorum
et hircorum auferri peccata. 5 Ideo ingrediens

mundum dicit: Hostiam et oblationem noluisti:
corpus autem aptasti mihi: 6 holocautomata pro
peccato non tibi placuerunt. 7 Tunc dixi: Ecce
venio: in capite libri scriptum est de me: Ut faciam,
Deus, voluntatem tuam. 8 Superius dicens: Quia
hostias, et oblationes, et holocautomata pro peccato
noluisti, nec placita sunt tibi, quæ secundum legem
offeruntur, 9 tunc dixi: Ecce venio, ut faciam,
Deus, voluntatem tuam: aufert primum, ut sequens
statuat. 10 In qua voluntate sanctificati sumus per
oblationem corporis Jesu Christi semel. 11 Et omnis
quidem sacerdos præsto est quotidie ministrans,
et easdem sæpe offerens hostias, quæ numquam
possunt auferre peccata: 12 hic autem unam pro
peccatis offerens hostiam, in sempiternum sedet
in dextera Dei, 13 de cetero exspectans donec
ponantur inimici ejus scabellum pedum ejus. 14
Una enim oblatione, consummavit in sempiternum
sanctificatos. 15 Contestatur autem nos et Spiritus
Sanctus. Postquam enim dixit: 16 Hoc autem
testamentum, quod testabor ad illos post dies
illos, dicit Dominus, dando leges meas in cordibus
eorum, et in mentibus eorum superscribam eas:
17 et peccatorum, et iniquitatum eorum jam non
recordabor amplius. 18 Ubi autem horum remissio:
jam non est oblatio pro peccato. 19 Habentes itaque,
fratres, fiduciam in introitu sanctorum in sanguine
Christi, 20 quam initiavit nobis viam novam, et
viventem per velamen, id est, carnem suam, 21
et sacerdotem magnum super domum Dei: 22
accedamus cum vero corde in plenitudine fidei,
aspersi corda a conscientia mala, et abluti corpus
aqua munda, 23 teneamus spei nostræ confessionem
indeclinabilem (fidelis enim est qui repromisit),
24 et consideremus invicem in provocationem
caritatis, et bonorum operum: 25 non deserentes
collectionem nostram, sicut consuetudinis est
quibusdam, sed consolantes, et tanto magis quanto
videritis appropinquantem diem. 26 Voluntarie
enim peccantibus nobis post acceptam notitiam
veritatis, jam non relinquitur pro peccatis hostia,
27 terribilis autem quædam exspectatio judicii, et
ignis æmulatio, quæ consumptura est adversarios.
28 Irritam quis faciens legem Moysi, sine ulla
miseratione duobus vel tribus testibus moritur: 29
quanto magis putatis deteriora mereri supplicia qui
Filium Dei conculcaverit, et sanguinem testamenti
pollutum duxerit, in quo sanctificatus est, et
spiritui gratiæ contumeliam fecerit? 30 Scimus
enim qui dixit: Mihi vindicta, et ego retribuam.
Et iterum: Quia judicabit Dominus populum
suum. 31 Horrendum est incidere in manus Dei
viventis. 32 Rememoramini autem pristinos dies, in
quibus illuminati, magnum certamen sustinuistis
passionum: 33 et in altero quidem opprobriis
et tribulationibus spectaculum facti: in altero
autem socii taliter conversantium effecti. 34 Nam
et vinctis compassi estis, et rapinam bonorum
vestrorum cum gaudio suscepistis, cognoscentes
vos habere meliorem et manentem substantiam. 35
Nolite itaque amittere confidentiam vestram, quæ
magnam habet remunerationem. 36 Patientia enim
vobis necessaria est: ut voluntatem Dei facientes,
reportetis promissionem. 37 Adhuc enim modicum
aliquantulum, qui venturus est, veniet, et non
tardabit. 38 Justus autem meus ex fide vivit: quod si
subtraxerit se, non placebit animæ meæ. 39 Nos
autem non sumus subtractionis filii in perditionem,
sed fidei in acquisitionem animæ.

11 Est autem fides sperandarum substantia
rerum, argumentum non apparentium. 2 In
hac enim testimonium consecuti sunt senes. 3
Fide intelligimus aptata esse sæcula verbo Dei:
ut ex invisibilibus visibilia fierent. (aiōn g165) 4
Fide plurimam hostiam Abel, quam Cain, obtulit
Deo, per quam testimonium consecutus est esse
justus, testimonium perhibente muneribus ejus
Deo, et per illam defunctus adhuc loquitur. 5
Fide Henoch translatus est ne videret mortem, et
non inveniebatur, quia transtulit illum Deus: ante
translationem enim testimonium habuit placuisse
Deo. 6 Sine fide autem impossibile est placere Deo.
Credere enim oportet accedentem ad Deum quia
est, et inquirentibus se remunerator sit. 7 Fide Noë
responso accepto de iis quæ adhuc non videbantur,
metuens aptavit arcam in salutem domus suæ,
per quam damnavit mundum: et justitiæ, quæ per
fidem est, hæres est institutus. 8 Fide qui vocatur
Abraham obedivit in locum exire, quem accepturus
erat in hæreditatem: et exiit, nesciens quo iret.
9 Fide demoratus est in terra repromissionis,
tamquam in aliena, in casulis habitando cum Isaac
et Jacob cohæredibus repromissionis ejusdem. 10
Exspectabat enim fundamenta habentem civitatem:
cujus artifex et conditor Deus. 11 Fide et ipsa Sara
sterilis virtutem in conceptionem seminis accepit,
etiam præter tempus ætatis: quoniam fidelem
credidit esse eum qui repromiserat. 12 Propter quod
et ab uno orti sunt (et hoc emortuo) tamquam sidera
cæli in multitudinem, et sicut arena, quæ est ad
oram maris, innumerabilis. 13 Juxta fidem defuncti
sunt omnes isti, non acceptis repromissionibus, sed
a longe eas aspicientes, et salutantes, et confitentes
quia peregrini et hospites sunt super terram. 14 Qui
enim hæc dicunt, significant se patriam inquirere.

15 Et si quidem ipsius meminissent de qua exierunt,
habebant utique tempus revertendi: 16 nunc autem
meliorem appetunt, id est, cælestem. Ideo non
confunditur Deus vocari Deus eorum: paravit enim
illis civitatem. 17 Fide obtulit Abraham Isaac, cum
tentaretur, et unigenitum offerebat, qui susceperat
repromissiones: 18 ad quem dictum est: Quia in
Isaac vocabitur tibi semen: 19 arbitrans quia et
a mortuis suscitare potens est Deus: unde eum
et in parabolam accepit. 20 Fide et de futuris
benedixit Isaac Jacob et Esau. 21 Fide Jacob, moriens,
singulos filiorum Joseph benedixit: et adoravit
fastigium virgæ ejus. 22 Fide Joseph, moriens,
de profectione filiorum Israël memoratus est, et
de ossibus suis mandavit. 23 Fide Moyses, natus,
occultatus est mensibus tribus a parentibus suis,
eo quod vidissent elegantem infantem, et non
timuerunt regis edictum. 24 Fide Moyses grandis
factus negavit se esse filium filiæ Pharaonis, 25 magis
eligens affligi cum populo Dei, quam temporalis
peccati habere jucunditatem, 26 majores divitias
æstimans thesauro Ægyptiorum, improperium
Christi: aspiciebat enim in remunerationem. 27
Fide reliquit Ægyptum, non veritus animositatem
regis: invisibilem enim tamquam videns sustinuit.
28 Fide celebravit Pascha, et sanguinis effusionem:
ne qui vastabat primitiva, tangeret eos. 29 Fide
transierunt mare Rubrum tamquam per aridam
terram: quod experti Ægyptii, devorati sunt. 30
Fide muri Jericho corruerunt, circuitu dierum
septem. 31 Fide Rahab meretrix non periit cum
incredulis, excipiens exploratores cum pace. 32
Et quid adhuc dicam? deficiet enim me tempus
enarrantem de Gedeon, Barac, Samson, Jephte,
David, Samuel, et prophetis: 33 qui per fidem
vicerunt regna, operati sunt justitiam, adepti sunt
repromissiones, obturaverunt ora leonum, 34
extinxerunt impetum ignis, effugerunt aciem gladii,
convaluerunt de infirmitate, fortes facti sunt in
bello, castra verterunt exterorum: 35 acceperunt
mulieres de resurrectione mortuos suos: alii autem
distenti sunt non suscipientes redemptionem ut
meliorem invenirent resurrectionem. 36 Alii vero
ludibria, et verbera experti, insuper et vincula,
et carceres: 37 lapidati sunt, secti sunt, tentati
sunt, in occisione gladii mortui sunt, circuierunt in
melotis, in pellibus caprinis, egentes, angustiati,
afflicti: 38 quibus dignus non erat mundus: in
solitudinibus errantes, in montibus, in speluncis, et
in cavernis terræ. 39 Et hi omnes testimonio fidei
probati, non acceperunt repromissionem, 40 Deo
pro nobis melius aliquid providente, ut non sine
nobis consummarentur.

12 Ideoque et nos tantam habentes impositam
nubem testium, deponentes omne pondus,
et circumstans nos peccatum, per patientiam
curramus ad propositum nobis certamen: 2
aspicientes in auctorem fidei, et consummatorem
Jesum, qui proposito sibi gaudio sustinuit crucem,
confusione contempta, atque in dextera sedis
Dei sedet. 3 Recogitate enim eum qui talem
sustinuit a peccatoribus adversum semetipsum
contradictionem: ut ne fatigemini, animis vestris
deficientes. 4 Nondum enim usque ad sanguinem
restitistis, adversus peccatum repugnantes: 5 et
obliti estis consolationis, quæ vobis tamquam filiis
loquitur, dicens: Fili mi, noli negligere disciplinam
Domini: neque fatigeris dum ab eo argueris. 6
Quem enim diligit Dominus, castigat: flagellat
autem omnem filium, quem recipit. 7 In disciplina
perseverate. Tamquam filiis vobis offert se Deus:
quis enim filius, quem non corripit pater? 8 quod
si extra disciplinam estis, cujus participes facti
sunt omnes: ergo adulteri, et non filii estis. 9
Deinde patres quidem carnis nostræ, eruditores
habuimus, et reverebamur eos, non multo magis
obtemperabimus Patri spirituum, et vivemus? 10 Et
illi quidem in tempore paucorum dierum, secundum
voluntatem suam erudiebant nos: hic autem ad
id quod utile est in recipiendo sanctificationem
ejus. 11 Omnis autem disciplina in præsenti quidem
videtur non esse gaudii, sed mœroris: postea autem
fructum pacatissimum exercitatis per eam, reddet
justitiæ. 12 Propter quod remissas manus, et soluta
genua erigite, 13 et gressus rectos facite pedibus
vestris: ut non claudicans quis erret, magis autem
sanetur. 14 Pacem sequimini cum omnibus, et
sanctimoniam, sine qua nemo videbit Deum: 15
contemplantes nequis desit gratiæ Dei: ne qua radix
amaritudinis sursum germinans impediat, et per
illam inquinentur multi. 16 Ne quis fornicator, aut
profanus ut Esau: qui propter unam escam vendidit
primitiva sua: 17 scitote enim quoniam et postea
cupiens hæreditare benedictionem, reprobatus est:
non enim invenit pœnitentiæ locum, quamquam
cum lacrimis inquisisset eam. 18 Non enim
accessistis ad tractabilem montem, et accensibilem
ignem, et turbinem, et caliginem, et procellam,
19 et tubæ sonum, et vocem verborum, quam qui
audierunt, excusaverunt se, ne eis fieret verbum.
20 Non enim portabant quod dicebatur: Et si bestia
tetigerit montem, lapidabitur. 21 Et ita terribile
erat quod videbatur. Moyses dixit: Exterritus sum,
et tremebundus. 22 Sed accessistis ad Sion montem,
et civitatem Dei viventis, Jerusalem cælestem, et
multorum millium angelorum frequentiam, 23 et

ecclesiam primitivorum, qui conscripti sunt in cælis,
et judicem omnium Deum, et spiritus justorum
perfectorum, **24** et testamenti novi mediatorem
Jesum, et sanguinis aspersionem melius loquentem
quam Abel. **25** Videte ne recusetis loquentem. Si
enim illi non effugerunt, recusantes eum, qui super
terram loquebatur: multo magis nos, qui de cælis
loquentem nobis avertimus. **26** Cujus vox movit
terram tunc: nunc autem repromittit, dicens: Adhuc
semel, et ego movebo non solum terram, sed et
cælum. **27** Quod autem, Adhuc semel, dicit: declarat
mobilium translationem tamquam factorum, ut
maneant ea quæ sunt immobilia. **28** Itaque regnum
immobile suscipientes, habemus gratiam: per quam
serviamus placentes Deo, cum metu et reverentia.
29 Etenim Deus noster ignis consumens est.

13 Caritas fraternitatis maneat in vobis, **2** et
hospitalitatem nolite oblivisci: per hanc enim
latuerunt quidam, angelis hospitio receptis. **3**
Mementote vinctorum, tamquam simul vincti: et
laborantium, tamquam et ipsi in corpore morantes.
4 Honorabile connubium in omnibus, et thorus
immaculatus. Fornicatores enim, et adulteros
judicabit Deus. **5** Sint mores sine avaritia, contenti
præsentibus: ipse enim dixit: Non te deseram, neque
derelinquam: **6** ita ut confidenter dicamus: Dominus
mihi adjutor: non timebo quid faciat mihi homo.
7 Mementote præpositorum vestrorum, qui vobis
locuti sunt verbum Dei: quorum intuentes exitum
conversationis, imitamini fidem. **8** Jesus Christus
heri, et hodie: ipse et in sæcula. **(aiōn g165)** **9** Doctrinis
variis et peregrinis nolite abduci. Optimum est enim
gratia stabilire cor, non escis: quæ non profuerunt
ambulantibus in eis. **10** Habemus altare, de quo
edere non habent potestatem, qui tabernaculo
deserviunt. **11** Quorum enim animalium infertur
sanguis pro peccato in Sancta per pontificem,
horum corpora cremantur extra castra. **12** Propter
quod et Jesus, ut sanctificaret per suum sanguinem
populum, extra portam passus est. **13** Exeamus igitur
ad eum extra castra, improperium ejus portantes.
14 Non enim habemus hic manentem civitatem, sed
futuram inquirimus. **15** Per ipsum ergo offeramus
hostiam laudis semper Deo, id est, fructum labiorum
confitentium nomini ejus. **16** Beneficentiæ autem et
communionis nolite oblivisci: talibus enim hostiis
promeretur Deus. **17** Obedite præpositis vestris, et
subjacete eis. Ipsi enim pervigilant quasi rationem
pro animabus vestris reddituri, ut cum gaudio hoc
faciant, et non gementes: hoc enim non expedit
vobis. **18** Orate pro nobis: confidimus enim quia
bonam conscientiam habemus in omnibus bene
volentes conversari. **19** Amplius autem deprecor
vos hoc facere, quo celerius restituar vobis. **20**
Deus autem pacis, qui eduxit de mortuis pastorem
magnum ovium, in sanguine testamenti æterni,
Dominum nostrum Jesum Christum, **(aiōnios g166)** **21**
aptet vos in omni bono, ut faciatis ejus voluntatem:
faciens in vobis quod placeat coram se per Jesum
Christum: cui est gloria in sæcula sæculorum.
Amen. **(aiōn g165)** **22** Rogo autem vos fratres, ut
sufferatis verbum solatii. Etenim perpaucis scripsi
vobis. **23** Cognoscite fratrem nostrum Timotheum
dimissum: cum quo (si celerius venerit) videbo vos.
24 Salutate omnes præpositos vestros, et omnes
sanctos. Salutant vos de Italia fratres. **25** Gratia cum
omnibus vobis. Amen.

Iacobi

1 Jacobus, Dei et Domini nostri Jesu Christi servus, duodecim tribubus, quæ sunt in dispersione, salutem. **2** Omne gaudium existimate fratres mei, cum in tentationes varias incideritis: **3** scientes quod probatio fidei vestræ patientiam operatur. **4** Patientia autem opus perfectum habet: ut sitis perfecti et integri in nullo deficientes. **5** Si quis autem vestrum indiget sapientia, postulet a Deo, qui dat omnibus affluenter, et non improperat: et dabitur ei. **6** Postulet autem in fide nihil hæsitans: qui enim hæsitat, similis est fluctui maris, qui a vento movetur et circumfertur: **7** non ergo æstimet homo ille quod accipiat aliquid a Domino. **8** Vir duplex animo inconstans est in omnibus viis suis. **9** Glorietur autem frater humilis in exaltatione sua: **10** dives autem in humilitate sua, quoniam sicut flos fœni transibit; **11** exortus est enim sol cum ardore, et arefecit fœnum, et flos ejus decidit, et decor vultus ejus deperiit: ita et dives in itineribus suis marcescet. **12** Beatus vir qui suffert tentationem: quoniam cum probatus fuerit, accipiet coronam vitæ, quam repromisit Deus diligentibus se. **13** Nemo cum tentatur, dicat quoniam a Deo tentatur: Deus enim intentator malorum est: ipse autem neminem tentat. **14** Unusquisque vero tentatur a concupiscentia sua abstractus, et illectus. **15** Deinde concupiscentia cum conceperit, parit peccatum: peccatum vero cum consummatum fuerit, generat mortem. **16** Nolite itaque errare, fratres mei dilectissimi. **17** Omne datum optimum, et omne donum perfectum desursum est, descendens a Patre luminum, apud quem non est transmutatio, nec vicissitudinis obumbratio. **18** Voluntarie enim genuit nos verbo veritatis, ut simus initium aliquod creaturæ ejus. **19** Scitis, fratres mei dilectissimi. Sit autem omnis homo velox ad audiendum: tardus autem ad loquendum, et tardus ad iram. **20** Ira enim viri justitiam Dei non operatur. **21** Propter quod abjicientes omnem immunditiam, et abundantiam malitiæ, in mansuetudine suscipite insitum verbum, quod potest salvare animas vestras. **22** Estote autem factores verbi, et non auditores tantum: fallentes vosmetipsos. **23** Quia si quis auditor est verbi, et non factor, hic comparabitur viro consideranti vultum nativitatis suæ in speculo: **24** consideravit enim se, et abiit, et statim oblitus est qualis fuerit. **25** Qui autem perspexerit in legem perfectam libertatis, et permanserit in ea, non auditor obliviosus factus, sed factor operis: hic beatus in facto suo erit. **26** Si quis autem putat se religiosum esse, non refrenans linguam suam, sed seducens cor suum, hujus vana est religio. **27** Religio munda et immaculata apud Deum et Patrem, hæc est: visitare pupillos et viduas in tribulatione eorum, et immaculatum se custodire ab hoc sæculo.

2 Fratres mei, nolite in personarum acceptione habere fidem Domini nostri Jesu Christi gloriæ. **2** Etenim si introierit in conventum vestrum vir aureum annulum habens in veste candida, introierit autem et pauper in sordido habitu, **3** et intendatis in eum qui indutus est veste præclara, et dixeritis ei: Tu sede hic bene: pauperi autem dicatis: Tu sta illic; aut sede sub scabello pedum meorum: **4** nonne judicatis apud vosmetipsos, et facti estis judices cogitationum iniquarum? **5** Audite, fratres mei dilectissimi: nonne Deus elegit pauperes in hoc mundo, divites in fide, et hæredes regni, quod repromisit Deus diligentibus se? **6** vos autem exhonorastis pauperem. Nonne divites per potentiam opprimunt vos, et ipsi trahunt vos ad judicia? **7** nonne ipsi blasphemant bonum nomen, quod invocatum est super vos? **8** Si tamen legem perficitis regalem secundum Scripturas: Diliges proximum tuum sicut teipsum: bene facitis: **9** si autem personas accipitis, peccatum operamini, redarguti a lege quasi transgressores. **10** Quicumque autem totam legem servaverit, offendat autem in uno, factus est omnium reus. **11** Qui enim dixit: Non mœchaberis, dixit et: Non occides. Quod si non mœchaberis, occides autem, factus es transgressor legis. **12** Sic loquimini, et sic facite sicut per legem libertatis incipientes judicari. **13** Judicium enim sine misericordia illi qui non fecit misericordiam: superexaltat autem misericordia judicium. **14** Quid proderit, fratres mei, si fidem quis dicat se habere, opera autem non habeat? numquid poterit fides salvare eum? **15** Si autem frater et soror nudi sint, et indigeant victu quotidiano, **16** dicat autem aliquis ex vobis illis: Ite in pace, calefacimini et saturamini: non dederitis autem eis quæ necessaria sunt corpori, quid proderit? **17** Sic et fides, si non habeat opera, mortua est in semetipsa. **18** Sed dicet quis: Tu fidem habes, et ego opera habeo: ostende mihi fidem tuam sine operibus: et ego ostendam tibi ex operibus fidem meam. **19** Tu credis quoniam unus est Deus: bene facis: et dæmones credunt, et contremiscunt. **20** Vis autem scire, o homo inanis, quoniam fides sine operibus mortua est? **21** Abraham pater noster nonne ex operibus justificatus est, offerens Isaac filium suum super altare? **22** Vides quoniam fides cooperabatur operibus illius: et ex operibus fides consummata est? **23** Et suppleta est Scriptura, dicens: Credidit Abraham Deo, et reputatum est illi

ad justitiam, et amicus Dei appellatus est. 24 Videtis
quoniam ex operibus justificatur homo, et non ex
fide tantum? 25 Similiter et Rahab meretrix, nonne
ex operibus justificata est, suscipiens nuntios, et
alia via ejiciens? 26 Sicut enim corpus sine spiritu
mortuum est, ita et fides sine operibus mortua est.

3 Nolite plures magistri fieri fratres mei, scientes
quoniam majus judicium sumitis. 2 In multis
enim offendimus omnes. Si quis in verbo non
offendit, hic perfectus est vir: potest etiam freno
circumducere totum corpus. 3 Si autem equis
frena in ora mittimus ad consentiendum nobis,
et omne corpus illorum circumferimus. 4 Ecce
et naves, cum magnæ sint, et a ventis validis
minentur, circumferuntur a modico gubernaculo
ubi impetus dirigentis voluerit. 5 Ita et lingua
modicum quidem membrum est, et magna exaltat.
Ecce quantus ignis quam magnam silvam incendit!
6 Et lingua ignis est, universitas iniquitatis. Lingua
constituitur in membris nostris, quæ maculat totum
corpus, et inflammat rotam nativitatis nostræ
inflammata a gehenna. (Geenna g1067) 7 Omnis enim
natura bestiarum, et volucrum, et serpentium,
et ceterorum domantur, et domita sunt a natura
humana: 8 linguam autem nullus hominum domare
potest: inquietum malum, plena veneno mortifero.
9 In ipsa benedicimus Deum et Patrem: et in ipsa
maledicimus homines, qui ad similitudinem Dei
facti sunt. 10 Ex ipso ore procedit benedictio
et maledictio. Non oportet, fratres mei, hæc ita
fieri. 11 Numquid fons de eodem foramine emanat
dulcem et amaram aquam? 12 Numquid potest,
fratres mei, ficus uvas facere, aut vitis ficus? Sic
neque salsa dulcem potest facere aquam. 13 Quis
sapiens et disciplinatus inter vos? Ostendat ex bona
conversatione operationem suam in mansuetudine
sapientiæ. 14 Quod si zelum amarum habetis, et
contentiones sint in cordibus vestris: nolite gloriari,
et mendaces esse adversus veritatem: 15 non est
enim ista sapientia desursum descendens: sed
terrena, animalis, diabolica. 16 Ubi enim zelus et
contentio, ibi inconstantia et omne opus pravum. 17
Quæ autem desursum est sapientia, primum quidem
pudica est, deinde pacifica, modesta, suadibilis,
bonis consentiens, plena misericordia et fructibus
bonis, non judicans, sine simulatione. 18 Fructus
autem justitiæ, in pace seminatur, facientibus
pacem.

4 Unde bella et lites in vobis? nonne hinc: ex
concupiscentiis vestris, quæ militant in membris
vestris? 2 concupiscitis, et non habetis: occiditis,
et zelatis: et non potestis adipisci: litigatis, et
belligeratis, et non habetis, propter quod non
postulatis. 3 Petitis, et non accipitis: eo quod male
petatis: ut in concupiscentiis vestris insumatis. 4
Adulteri, nescitis quia amicitia hujus mundi inimica
est Dei? quicumque ergo voluerit amicus esse sæculi
hujus, inimicus Dei constituitur. 5 An putatis quia
inaniter Scriptura dicat: Ad invidiam concupiscit
spiritus qui habitat in vobis? 6 majorem autem dat
gratiam. Propter quod dicit: Deus superbis resistit,
humilibus autem dat gratiam. 7 Subditi ergo estote
Deo, resistite autem diabolo, et fugiet a vobis.
8 Appropinquate Deo, et appropinquabit vobis.
Emundate manus, peccatores: et purificate corda,
duplices animo. 9 Miseri estote, et lugete, et plorate:
risus vester in luctum convertatur, et gaudium in
mœrorem. 10 Humiliamini in conspectu Domini,
et exaltabit vos. 11 Nolite detrahere alterutrum
fratres. Qui detrahit fratri, aut qui judicat fratrem
suum, detrahit legi, et judicat legem. Si autem
judicas legem, non es factor legis, sed judex. 12
Unus est legislator et judex, qui potest perdere
et liberare. 13 Tu autem quis es, qui judicas
proximum? Ecce nunc qui dicitis: Hodie, aut crastino
ibimus in illam civitatem, et faciemus ibi quidem
annum, et mercabimur, et lucrum faciemus: 14 qui
ignoratis quid erit in crastino. 15 Quæ est enim vita
vestra? vapor est ad modicum parens, et deinceps
exterminabitur; pro eo ut dicatis: Si Dominus
voluerit. Et: Si vixerimus, faciemus hoc, aut illud.
16 Nunc autem exsultatis in superbiis vestris. Omnis
exsultatio talis, maligna est. 17 Scienti igitur bonum
facere, et non facienti, peccatum est illi.

5 Agite nunc divites, plorate ululantes in miseriis
vestris, quæ advenient vobis. 2 Divitiæ vestræ
putrefactæ sunt, et vestimenta vestra a tineis
comesta sunt. 3 Aurum et argentum vestrum
æruginavit: et ærugo eorum in testimonium vobis
erit, et manducabit carnes vestras sicut ignis.
Thesaurizastis vobis iram in novissimis diebus. 4
Ecce merces operariorum, qui messuerunt regiones
vestras, quæ fraudata est a vobis, clamat: et clamor
eorum in aures Domini sabbaoth introivit. 5
Epulati estis super terram, et in luxuriis enutristis
corda vestra in die occisionis. 6 Addixistis, et
occidistis justum, et non restitit vobis. 7 Patientes
igitur estote, fratres, usque ad adventum Domini.
Ecce agricola exspectat pretiosum fructum terræ,
patienter ferens donec accipiat temporaneum et
serotinum. 8 Patientes igitur estote et vos, et
confirmate corda vestra: quoniam adventus Domini
appropinquavit. 9 Nolite ingemiscere, fratres, in
alterutrum, ut non judicemini. Ecce judex ante

januam assistit. **10** Exemplum accipite, fratres,
exitus mali, laboris, et patientiæ, prophetas qui
locuti sunt in nomine Domini. **11** Ecce beatificamus
eos qui sustinuerunt. Sufferentiam Job audistis, et
finem Domini vidistis, quoniam misericors Dominus
est, et miserator. **12** Ante omnia autem, fratres
mei, nolite jurare, neque per cælum, neque per
terram, neque aliud quodcumque juramentum. Sit
autem sermo vester: Est, est: Non, non: ut non
sub judicio decidatis. **13** Tristatur aliquis vestrum?
oret. Æquo animo est? psallat. **14** Infirmatur quis
in vobis? inducat presbyteros ecclesiæ, et orent
super eum, ungentes eum oleo in nomine Domini:
15 et oratio fidei salvabit infirmum, et alleviabit
eum Dominus: et si in peccatis sit, remittentur ei.
16 Confitemini ergo alterutrum peccata vestra, et
orate pro invicem ut salvemini: multum enim valet
deprecatio justi assidua. **17** Elias homo erat similis
nobis passibilis: et oratione oravit ut non plueret
super terram, et non pluit annos tres, et menses
sex. **18** Et rursum oravit: et cælum dedit pluviam,
et terra dedit fructum suum. **19** Fratres mei, si quis
ex vobis erraverit a veritate, et converterit quis
eum: **20** scire debet quoniam qui converti fecerit
peccatorem ab errore viæ suæ, salvabit animam
ejus a morte, et operiet multitudinem peccatorum.

Petri I

1 Petrus Apostolus Jesu Christi, electis advenis
dispersionis Ponti, Galatiæ, Cappadociæ, Asiæ,
et Bithyniæ, **2** secundum præscientiam Dei Patris,
in sanctificationem Spiritus, in obedientiam, et
aspersionem sanguinis Jesu Christi. Gratia vobis, et
pax multiplicetur. **3** Benedictus Deus et Pater Domini
nostri Jesu Christi, qui secundum misericordiam
suam magnam regeneravit nos in spem vivam,
per resurrectionem Jesu Christi ex mortuis, **4** in
hæreditatem incorruptibilem, et incontaminatam,
et immarcescibilem, conservatam in cælis in vobis,
5 qui in virtute Dei custodimini per fidem in
salutem, paratam revelari in tempore novissimo.
6 In quo exsultabis, modicum nunc si oportet
contristari in variis tentationibus: **7** ut probatio
vestræ fidei multo pretiosior auro (quod per ignem
probatur) inveniatur in laudem, et gloriam, et
honorem in revelatione Jesu Christi: **8** quem cum
non videritis, diligitis: in quem nunc quoque non
videntes creditis: credentes autem exsultabitis
lætitia inenarrabili, et glorificata: **9** reportantes
finem fidei vestræ, salutem animarum. **10** De qua
salute exquisierunt, atque scrutati sunt prophetæ,
qui de futura in vobis gratia prophetaverunt: **11**
scrutantes in quod vel quale tempus significaret in
eis Spiritus Christi: prænuntians eas quæ in Christo
sunt passiones, et posteriores glorias: **12** quibus
revelatum est quia non sibimetipsis, vobis autem
ministrabant ea quæ nunc nuntiata sunt vobis per
eos qui evangelizaverunt vobis, Spiritu Sancto misso
de cælo, in quem desiderant angeli prospicere.
13 Propter quod succincti lumbos mentis vestræ,
sobrii, perfecte sperate in eam, quæ offertur vobis,
gratiam, in revelationem Jesu Christi: **14** quasi filii
obedientiæ, non configurati prioribus ignorantiæ
vestræ desideriis: **15** sed secundum eum qui vocavit
vos, Sanctum: et ipsi in omni conversatione sancti
sitis: **16** quoniam scriptum est: Sancti eritis, quoniam
ego sanctus sum. **17** Et si patrem invocatis eum,
qui sine acceptione personarum judicat secundum
uniuscujusque opus, in timore incolatus vestri
tempore conversamini. **18** Scientes quod non
corruptibilibus, auro vel argento, redempti estis
de vana vestra conversatione paternæ traditionis:
19 sed pretioso sanguine quasi agni immaculati
Christi, et incontaminati: **20** præcogniti quidem
ante mundi constitutionem, manifestati autem
novissimis temporibus propter vos, **21** qui per ipsum
fideles estis in Deo, qui suscitavit eum a mortuis,
et dedit ei gloriam, ut fides vestra et spes esset in
Deo: **22** animas vestras castificantes in obedientia
caritatis, in fraternitatis amore, simplici ex corde
invicem diligite attentius: **23** renati non ex semine
corruptibili, sed incorruptibili per verbum Dei vivi,
et permanentis in æternum: **(aiōn g165)** **24** quia omnis
caro ut fœnum: et omnis gloria ejus tamquam flos
fœni: exaruit fœnum, et flos ejus decidit. **25** Verbum
autem Domini manet in æternum: hoc est autem
verbum, quod evangelizatum est in vos. **(aiōn g165)**

2 Deponentes igitur omnem malitiam, et omnem
dolum, et simulationes, et invidias, et omnes
detractiones, **2** sicut modo geniti infantes,
rationabile, sine dolo lac concupiscite: ut in
eo crescatis in salutem: **3** si tamen gustastis
quoniam dulcis est Dominus. **4** Ad quem accedentes
lapidem vivum, ab hominibus quidem reprobatum,
a Deo autem electum, et honorificatum: **5** et ipsi
tamquam lapides vivi superædificamini, domus
spiritualis, sacerdotium sanctum, offerre spirituales
hostias, acceptabiles Deo per Jesum Christum. **6**
Propter quod continet Scriptura: Ecce pono in Sion
lapidem summum angularem, electum, pretiosum:
et qui crediderit in eum, non confundetur. **7**
Vobis igitur honor credentibus: non credentibus
autem lapis, quem reprobaverunt ædificantes: hic
factus est in caput anguli, **8** et lapis offensionis,
et petra scandali, his qui offendunt verbo, nec
credunt in quo et positi sunt. **9** Vos autem genus
electum, regale sacerdotium, gens sancta, populus
acquisitionis: ut virtutes annuntietis ejus qui de
tenebris vos vocavit in admirabile lumen suum. **10**
Qui aliquando non populus, nunc autem populus
Dei: qui non consecuti misericordiam, nunc autem
misericordiam consecuti. **11** Carissimi, obsecro
vos tamquam advenas et peregrinos abstinere
vos a carnalibus desideriis, quæ militant adversus
animam, **12** conversationem vestram inter gentes
habentes bonam: ut in eo quod detrectant de vobis
tamquam de malefactoribus, ex bonis operibus vos
considerantes, glorificent Deum in die visitationis.
13 Subjecti igitur estote omni humanæ creaturæ
propter Deum: sive regi quasi præcellenti: **14**
sive ducibus tamquam ab eo missis ad vindictam
malefactorum, laudem vero bonorum: **15** quia sic
est voluntas Dei, ut benefacientes obmutescere
faciatis imprudentium hominum ignorantiam:
16 quasi liberi, et non quasi velamen habentes
malitiæ libertatem, sed sicut servi Dei. **17** Omnes
honorate: fraternitatem diligite: Deum timete:
regem honorificate. **18** Servi, subditi estote in omni
timore dominis, non tantum bonis et modestis, sed
etiam dyscolis. **19** Hæc est enim gratia, si propter

Dei conscientiam sustinet quis tristitias, patiens
injuste. 20 Quæ enim est gloria, si peccantes, et
colaphizati suffertis? sed si bene facientes patienter
sustinetis, hæc est gratia apud Deum. 21 In hoc enim
vocati estis: quia et Christus passus est pro nobis,
vobis relinquens exemplum ut sequamini vestigia
ejus: 22 qui peccatum non fecit, nec inventus est
dolus in ore ejus: 23 qui cum malediceretur, non
maledicebat: cum pateretur, non comminabatur:
tradebat autem judicanti se injuste: 24 qui peccata
nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum;
ut peccatis mortui, justitiæ vivamus: cujus livore
sanati estis. 25 Eratis enim sicut oves errantes,
sed conversi estis nunc ad pastorem, et episcopum
animarum vestrarum.

3 Similiter et mulieres subditæ sint viris
suis: ut etsi qui non credunt verbo, per
mulierem conversationem sine verbo lucrifiant: 2
considerantes in timore castam conversationem
vestram. 3 Quarum non sit extrinsecus capillatura,
aut circumdatio auri, aut indumenti vestimentorum
cultus: 4 sed qui absconditus est cordis homo,
in incorruptibilitate quieti, et modesti spiritus,
qui est in conspectu Dei locuples. 5 Sic enim
aliquando et sanctæ mulieres, sperantes in Deo,
ornabant se, subjectæ propriis viris. 6 Sicut Sara
obediebat Abrahæ, dominum eum vocans: cujus
estis filiæ benefacientes, et non pertimentes ullam
perturbationem. 7 Viri similiter cohabitantes
secundum scientiam, quasi infirmiori vasculo
muliebri impartientes honorem, tamquam et
cohæredibus gratiæ vitæ: ut non impediantur
orationes vestræ. 8 In fine autem omnes unanimes,
compatientes fraternitatis amatores, misericordes,
modesti, humiles: 9 non reddentes malum pro
malo, nec maledictum pro maledicto, sed e
contrario benedicentes: quia in hoc vocati estis, ut
benedictionem hæreditate possideatis. 10 Qui enim
vult vitam diligere, et dies videre bonos, coërceat
linguam suam a malo, et labia ejus ne loquantur
dolum. 11 Declinet a malo, et faciat bonum: inquirat
pacem, et sequatur eam: 12 quia oculi Domini super
justos, et aures ejus in preces eorum: vultus autem
Domini super facientes mala. 13 Et quis est qui
vobis noceat, si boni æmulatores fueritis? 14 Sed et
si quid patimini propter justitiam, beati. Timorem
autem eorum ne timueritis, et non conturbemini. 15
Dominum autem Christum sanctificate in cordibus
vestris, parati semper ad satisfactionem omni
poscenti vos rationem de ea, quæ in vobis est,
spe. 16 Sed cum modestia, et timore, conscientiam
habentes bonam: ut in eo, quod detrahunt vobis,
confundantur, qui calumniantur vestram bonam
in Christo conversationem. 17 Melius est enim
benefacientes (si voluntas Dei velit) pati, quam
malefacientes. 18 Quia et Christus semel pro
peccatis nostris mortuus est, justus pro injustis,
ut nos offerret Deo, mortificatus quidem carne,
vivificatus autem spiritu. 19 In quo et his, qui in
carcere erant, spiritibus veniens prædicavit: 20 qui
increduli fuerant aliquando, quando exspectabant
Dei patientiam in diebus Noë, cum fabricaretur
arca: in qua pauci, id est octo animæ, salvæ factæ
sunt per aquam. 21 Quod et vos nunc similis
formæ salvos fecit baptisma: non carnis depositio
sordium, sed conscientiæ bonæ interrogatio in
Deum per resurrectionem Jesu Christi. 22 Qui est in
dextera Dei, deglutiens mortem ut vitæ æternæ
hæredes efficeremur: profectus in cælum subjectis
sibi angelis, et potestatibus, et virtutibus.

4 Christo igitur passo in carne, et vos eadem
cogitatione armamini: quia qui passus est in
carne, desiit a peccatis: 2 ut jam non desideriis
hominum, sed voluntati Dei, quod reliquum est in
carne vivat temporis. 3 Sufficit enim præteritum
tempus ad voluntatem gentium consummandam
his qui ambulaverunt in luxuriis, desideriis,
vinolentiis, comessationibus, potationibus, et
illicitis idolorum cultibus. 4 In quo admirantur
non concurrentibus vobis in eamdem luxuriæ
confusionem, blasphemantes. 5 Qui reddent
rationem ei qui paratus est judicare vivos
et mortuos. 6 Propter hoc enim et mortuis
evangelizatum est: ut judicentur quidem secundum
homines in carne, vivant autem secundum Deum
in spiritu. 7 Omnium autem finis appropinquavit.
Estote itaque prudentes, et vigilate in orationibus.
8 Ante omnia autem, mutuam in vobismetipsis
caritatem continuam habentes: quia caritas operit
multitudinem peccatorum. 9 Hospitales invicem
sine murmuratione. 10 Unusquisque, sicut accepit
gratiam, in alterutrum illam administrantes, sicut
boni dispensatores multiformis gratiæ Dei. 11 Si
quis loquitur, quasi sermones Dei: si quis ministrat,
tamquam ex virtute, quam administrat Deus: ut in
omnibus honorificetur Deus per Jesum Christum: cui
est gloria et imperium in sæcula sæculorum. Amen.
(aiōn g165) 12 Carissimi, nolite peregrinari in fervore,
qui ad tentationem vobis fit, quasi novi aliquid
vobis contingat: 13 sed communicantes Christi
passionibus gaudete, ut et in revelatione gloriæ ejus
gaudeatis exsultantes. 14 Si exprobramini in nomine
Christi, beati eritis: quoniam quod est honoris,
gloriæ, et virtutis Dei, et qui est ejus Spiritus, super

vos requiescit. 15 Nemo autem vestrum patiatur
ut homicida, aut fur, aut maledicus, aut alienorum
appetitor. 16 Si autem ut christianus, non erubescat:
glorificet autem Deum in isto nomine: 17 quoniam
tempus est ut incipiat judicium a domo Dei. Si
autem primum a nobis, quis finis eorum, qui non
credunt Dei Evangelio? 18 et si justus vix salvabitur,
impius et peccator ubi parebunt? 19 Itaque et hi, qui
patiuntur secundum voluntatem Dei, fideli Creatori
commendent animas suas in benefactis.

5 Seniores ergo, qui in vobis sunt, obsecro,
consenior et testis Christi passionum: qui et ejus,
quæ in futuro revelanda est, gloriæ communicator:
2 pascite qui in vobis est gregem Dei, providentes
non coacte, sed spontanee secundum Deum: neque
turpis lucri gratia, sed voluntarie: 3 neque ut
dominantes in cleris, sed forma facti gregis ex
animo. 4 Et cum apparuerit princeps pastorum,
percipietis immarcescibilem gloriæ coronam. 5
Similiter adolescentes subditi estote senioribus.
Omnes autem invicem humilitatem insinuate,
quia Deus superbis resistit, humilibus autem dat
gratiam. 6 Humiliamini igitur sub potenti manu
Dei, ut vos exaltet in tempore visitationis: 7
omnem sollicitudinem vestram projicientes in eum,
quoniam ipsi cura est de vobis. 8 Sobrii estote, et
vigilate: quia adversarius vester diabolus tamquam
leo rugiens circuit, quærens quem devoret: 9 cui
resistite fortes in fide: scientes eamdem passionem
ei quæ in mundo est vestræ fraternitati fieri. 10 Deus
autem omnis gratiæ, qui vocavit nos in æternam
suam gloriam in Christo Jesu, modicum passos ipse
perficiet, confirmabit, solidabitque. (aiōnios g166)
11 Ipsi gloria, et imperium in sæcula sæculorum.
Amen. (aiōn g165) 12 Per Silvanum fidelem fratrem
vobis, ut arbitror, breviter scripsi: obsecrans et
contestans, hanc esse veram gratiam Dei, in qua
statis. 13 Salutat vos ecclesia quæ est in Babylone
coëlecta, et Marcus filius meus. 14 Salutate invicem
in osculo sancto. Gratia vobis omnibus qui estis in
Christo Jesu. Amen.

Petri Ii

1 Simon Petrus, servus et apostolus Jesu Christi,
iis qui coæqualem nobiscum sortiti sunt fidem
in justitia Dei nostri, et Salvatoris Jesu Christi. **2**
Gratia vobis, et pax adimpleatur in cognitione Dei,
et Christi Jesu Domini nostri: **3** Quomodo omnia
nobis divinæ virtutis suæ, quæ ad vitam et pietatem
donata sunt, per cognitionem ejus, qui vocavit nos
propria gloria, et virtute, **4** per quem maxima,
et pretiosa nobis promissa donavit: ut per hæc
efficiamini divinæ consortes naturæ: fugientes ejus,
quæ in mundo est, concupiscentiæ corruptionem. **5**
Vos autem curam omnem subinferentes, ministrate
in fide vestra virtutem, in virtute autem scientiam,
6 in scientia autem abstinentiam, in abstinentia
autem patientiam, in patientia autem pietatem, **7**
in pietate autem amorem fraternitatis, in amore
autem fraternitatis caritatem. **8** Hæc enim si
vobiscum adsint, et superent, non vacuos nec sine
fructu vos constituent in Domini nostri Jesu Christi
cognitione. **9** Cui enim non præsto sunt hæc,
cæcus est, et manu tentans, oblivionem accipiens
purgationis veterum suorum delictorum. **10**
Quapropter fratres, magis satagite ut per bona opera
certam vestram vocationem, et electionem faciatis:
hæc enim facientes, non peccabitis aliquando. **11**
Sic enim abundanter ministrabitur vobis introitus
in æternum regnum Domini nostri et Salvatoris
Jesu Christi. (aiōnios g166) **12** Propter quod incipiam
vos semper commonere de his: et quidem scientes
et confirmatos vos in præsenti veritate. **13** Justum
autem arbitror quamdiu sum in hoc tabernaculo,
suscitare vos in commonitione: **14** certus quod velox
est depositio tabernaculi mei secundum quod et
Dominus noster Jesus Christus significavit mihi. **15**
Dabo autem operam et frequenter habere vos post
obitum meum, ut horum memoriam faciatis. **16** Non
enim doctas fabulas secuti notam fecimus vobis
Domini nostri Jesu Christi virtutem et præsentiam:
sed speculatores facti illius magnitudinis. **17**
Accipiens enim a Deo Patre honorem et gloriam,
voce delapsa ad eum hujuscemodi a magnifica
gloria: Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi
complacui, ipsum audite. **18** Et hanc vocem nos
audivimus de cælo allatam, cum essemus cum
ipso in monte sancto. **19** Et habemus firmiorem
propheticum sermonem: cui benefacitis attendentes
quasi lucernæ lucenti in caliginoso loco donec dies
elucescat, et lucifer oriatur in cordibus vestris: **20**
hoc primum intelligentes quod omnis prophetia
Scripturæ propria interpretatione non fit. **21**
Non enim voluntate humana allata est aliquando
prophetia: sed Spiritu Sancto inspirati, locuti sunt
sancti Dei homines.

2 Fuerunt vero et pseudoprophetæ in populo,
sicut et in vobis erunt magistri mendaces, qui
introducent sectas perditionis: et eum qui emit
eos, Dominum negant, superducentes sibi celerem
perditionem. **2** Et multi sequentur eorum luxurias,
per quos via veritatis blasphemabitur: **3** et in
avaritia fictis verbis de vobis negotiabuntur: quibus
judicium jam olim non cessat: et perditio eorum
non dormitat. **4** Si enim Deus angelis peccantibus
non pepercit, sed rudentibus inferni detractos in
tartarum tradidit cruciandos, in judicium reservari.
(Tartaroō g5020) **5** Et originali mundo non pepercit,
sed octavum Noë justitiæ præconem custodivit,
diluvium mundo impiorum inducens. **6** Et civitates
Sodomorum et Gomorrhæorum in cinerem redigens,
eversione damnavit: exemplum eorum, qui impie
acturi sunt, ponens: **7** et justum Lot oppressum a
nefandorum injuria, ac luxuriosa conversatione
eripuit: **8** aspectu enim, et auditu justus erat:
habitans apud eos, qui de die in diem animam
justam iniquis operibus cruciabant. **9** Novit Dominus
pios de tentatione eripere: iniquos vero in diem
judicii reservare cruciandos. **10** Magis autem eos,
qui post carnem in concupiscentia immunditiæ
ambulant, dominationemque contemnunt, audaces,
sibi placentes, sectas non metuunt introducere
blasphemantes: **11** ubi angeli fortitudine, et
virtute cum sint majores, non portant adversum
se execrabile judicium. **12** Hi vero velut
irrationabilia pecora, naturaliter in captionem, et
in perniciem in his quæ ignorant blasphemantes
in corruptione sua peribunt, **13** percipientes
mercedem injustitiæ, voluptatem existimantes
diei delicias: coinquinationes, et maculæ deliciis
affluentes, in conviviis suis luxuriantes vobiscum,
14 oculos habentes plenos adulterii, et incessabilis
delicti. Pellicientes animas instabiles, cor
exercitatum avaritia habentes, maledictionis filii:
15 derelinquentes rectam viam erraverunt, secuti
viam Balaam ex Bosor, qui mercedem iniquitatis
amavit: **16** correptionem vero habuit suæ vesaniæ:
subjugale mutum animal, hominis voce loquens,
prohibuit prophetæ insipientiam. **17** Hi sunt fontes
sine aqua, et nebulæ turbinibus exagitatæ, quibus
caligo tenebrarum reservatur. **18** Superba enim
vanitatis loquentes, pelliciunt in desideriis carnis
luxuriæ eos, qui paululum effugiunt, qui in errore
conversantur: **19** libertatem illis promittentes,
cum ipsi servi sint corruptionem: a quo enim quis

superatus est, hujus et servus est. 20 Si enim
refugientes coinquinationes mundi in cognitione
Domini nostri, et Salvatoris Jesu Christi, his rursus
implicati superantur: facta sunt eis posteriora
deteriora prioribus. 21 Melius enim erat illis non
cognoscere viam justitiæ, quam post agnitionem,
retrorsum converti ab eo, quod illis traditum est,
sancto mandato. 22 Contigit enim eis illud veri
proverbii: Canis reversus ad suum vomitum: et, Sus
lota in volutabro luti.

3 Hanc ecce vobis, carissimi, secundam scribo
epistolam, in quibus vestram excito in
commonitione sinceram mentem: 2 ut memores
sitis eorum, quæ prædixi, verborum, a sanctis
prophetis et apostolorum vestrorum, præceptorum
Domini et Salvatoris. 3 Hoc primum scientes, quod
venient in novissimis diebus in deceptione illusores,
juxta proprias concupiscentias ambulantes, 4
dicentes: Ubi est promissio, aut adventus ejus? ex
quo enim patres dormierunt, omnia sic perseverant
ab initio creaturæ. 5 Latet enim eos hoc volentes,
quod cæli erant prius, et terra de aqua, et per
aquam consistens Dei verbo: 6 per quæ, ille tunc
mundus aqua inundatus, periit. 7 Cæli autem,
qui nunc sunt, et terra eodem verbo repositi
sunt, igni reservati in diem judicii, et perditionis
impiorum hominum. 8 Unum vero hoc non lateat
vos, carissimi, quia unus dies apud Dominum
sicut mille anni, et mille anni sicut dies unus. 9
Non tardat Dominus promissionem suam, sicut
quidam existimant: sed patienter agit propter vos,
nolens aliquos perire, sed omnes ad pœnitentiam
reverti. 10 Adveniet autem dies Domini ut fur:
in quo cæli magno impetu transient, elementa
vero calore solventur, terra autem et quæ in ipsa
sunt opera, exurentur. 11 Cum igitur hæc omnia
dissolvenda sunt, quales oportet vos esse in sanctis
conversationibus, et pietatibus, 12 exspectantes, et
properantes in adventum diei Domini, per quem
cæli ardentes solventur, et elementa ignis ardore
tabescent? 13 Novos vero cælos, et novam terram
secundum promissa ipsius exspectamus, in quibus
justitia habitat. 14 Propter quod, carissimi, hæc
exspectantes, satagite immaculati, et inviolati ei
inveniri in pace: 15 et Domini nostri longanimitatem,
salutem arbitremini: sicut et carissimus frater
noster Paulus secundum datam sibi sapientiam
scripsit vobis, 16 sicut et omnibus epistolis, loquens
in eis de his in quibus sunt quædam difficilia
intellectu, quæ indocti et instabiles depravant, sicut
et ceteras Scripturas, ad suam ipsorum perditionem.
17 Vos igitur fratres, præscientes custodite, ne
insipientium errore traducti excidatis a propria
firmitate: 18 crescite vero in gratia, et in cognitione
Domini nostri, et Salvatoris Jesu Christi. Ipsi gloria
et nunc, et in diem æternitatis. Amen. (aiōn g165)

Iohannis I

1 Quod fuit ab initio, quod audivimus, quod
vidimus oculis nostris, quod perspeximus, et
manus nostræ contrectaverunt de verbo vitæ: **2**
et vita manifestata est, et vidimus, et testamur,
et annuntiamus vobis vitam æternam, quæ erat
apud Patrem, et apparuit nobis: **(aiōnios g166)** **3** quod
vidimus et audivimus, annuntiamus vobis, ut et vos
societatem habeatis nobiscum, et societas nostra
sit cum Patre, et cum Filio ejus Jesu Christo. **4**
Et hæc scribimus vobis ut gaudeatis, et gaudium
vestrum sit plenum. **5** Et hæc est annuntiatio, quam
audivimus ab eo, et annuntiamus vobis: quoniam
Deus lux est, et tenebræ in eo non sunt ullæ. **6** Si
dixerimus quoniam societatem habemus cum eo,
et in tenebris ambulamus, mentimur, et veritatem
non facimus. **7** Si autem in luce ambulamus sicut et
ipse est in luce, societatem habemus ad invicem, et
sanguis Jesu Christi, Filii ejus, emundat nos ab omni
peccato. **8** Si dixerimus quoniam peccatum non
habemus, ipsi nos seducimus, et veritas in nobis
non est. **9** Si confiteamur peccata nostra: fidelis
est, et justus, ut remittat nobis peccata nostra, et
emundet nos ab omni iniquitate. **10** Si dixerimus
quoniam non peccavimus, mendacem facimus eum,
et verbum ejus non est in nobis.

2 Filioli mei, hæc scribo vobis, ut non peccetis.
Sed et si quis peccaverit, advocatum habemus
apud Patrem, Jesum Christum justum: **2** et ipse est
propitiatio pro peccatis nostris: non pro nostris
autem tantum, sed etiam pro totius mundi. **3**
Et in hoc scimus quoniam cognovimus eum, si
mandata ejus observemus. **4** Qui dicit se nosse
eum, et mandata ejus non custodit, mendax est,
et in hoc veritas non est. **5** Qui autem servat
verbum ejus, vere in hoc caritas Dei perfecta est:
et in hoc scimus quoniam in ipso sumus. **6** Qui
dicit se in ipso manere, debet, sicut ille ambulavit,
et ipse ambulare. **7** Carissimi, non mandatum
novum scribo vobis, sed mandatum vetus, quod
habuistis ab initio. Mandatum vetus est verbum,
quod audistis. **8** Iterum mandatum novum scribo
vobis, quod verum est et in ipso, et in vobis: quia
tenebræ transierunt, et verum lumen jam lucet.
9 Qui dicit se in luce esse, et fratrem suum odit,
in tenebris est usque adhuc. **10** Qui diligit fratrem
suum, in lumine manet, et scandalum in eo non
est. **11** Qui autem odit fratrem suum, in tenebris
est, et in tenebris ambulat, et nescit quo eat: quia
tenebræ obcæcaverunt oculos ejus. **12** Scribo vobis,
filioli, quoniam remittuntur vobis peccata propter
nomen ejus. **13** Scribo vobis, patres, quoniam
cognovistis eum, qui ab initio est. Scribo vobis,
adolescentes, quoniam vicistis malignum. **14** Scribo
vobis, infantes, quoniam cognovistis patrem. Scribo
vobis juvenes, quoniam fortes estis, et verbum Dei
manet in vobis, et vicistis malignum. **15** Nolite
diligere mundum, neque ea quæ in mundo sunt. Si
quis diligit mundum, non est caritas Patris in eo: **16**
quoniam omne quod est in mundo, concupiscentia
carnis est, et concupiscentia oculorum, et superbia
vitæ: quæ non est ex Patre, sed ex mundo est.
17 Et mundus transit, et concupiscentia ejus: qui
autem facit voluntatem Dei manet in æternum. **(aiōn
g165)** **18** Filioli, novissima hora est: et sicut audistis
quia antichristus venit, et nunc antichristi multi
facti sunt; unde scimus, quia novissima hora est.
19 Ex nobis prodierunt, sed non erant ex nobis,
nam, si fuissent ex nobis, permansissent utique
nobiscum: sed ut manifesti sint quoniam non sunt
omnes ex nobis. **20** Sed vos unctionem habetis a
Sancto, et nostis omnia. **21** Non scripsi vobis quasi
ignorantibus veritatem, sed quasi scientibus eam:
et quoniam omne mendacium ex veritate non est.
22 Quis est mendax, nisi is qui negat quoniam Jesus
est Christus? Hic est antichristus, qui negat Patrem,
et Filium. **23** Omnis qui negat Filium, nec Patrem
habet: qui confitetur Filium, et Patrem habet. **24**
Vos quod audistis ab initio, in vobis permaneat:
si in vobis permanserit quod audistis ab initio,
et vos in Filio et Patre manebitis. **25** Et hæc est
repromissio, quam ipse pollicitus est nobis, vitam
æternam. **(aiōnios g166)** **26** Hæc scripsi vobis de
his, qui seducant vos. **27** Et vos unctionem, quam
accepistis ab eo, maneat in vobis. Et non necesse
habetis ut aliquis doceat vos: sed sicut unctio ejus
docet vos de omnibus, et verum est, et non est
mendacium. Et sicut docuit vos: manete in eo. **28**
Et nunc, filioli, manete in eo: ut cum apparuerit,
habeamus fiduciam, et non confundamur ab eo in
adventu ejus. **29** Si scitis quoniam justus est, scitote
quoniam et omnis, qui facit justitiam, ex ipso natus
est.

3 Videte qualem caritatem dedit nobis Pater, ut filii
Dei nominemur et simus. Propter hoc mundus
non novit nos: quia non novit eum. **2** Carissimi,
nunc filii Dei sumus: et nondum apparuit quid
erimus. Scimus quoniam cum apparuerit, similes ei
erimus: quoniam videbimus eum sicuti est. **3** Et
omnis qui habet hanc spem in eo, sanctificat se,
sicut et ille sanctus est. **4** Omnis qui facit peccatum,
et iniquitatem facit: et peccatum est iniquitas. **5** Et
scitis quia ille apparuit ut peccata nostra tolleret: et

peccatum in eo non est. 6 Omnis qui in eo manet,
non peccat: et omnis qui peccat, non vidit eum,
nec cognovit eum. 7 Filioli, nemo vos seducat. Qui
facit justitiam, justus est, sicut et ille justus est.
8 Qui facit peccatum, ex diabolo est: quoniam ab
initio diabolus peccat. In hoc apparuit Filius Dei, ut
dissolvat opera diaboli. 9 Omnis qui natus est ex
Deo, peccatum non facit: quoniam semen ipsius in
eo manet, et non potest peccare, quoniam ex Deo
natus est. 10 In hoc manifesti sunt filii Dei, et filii
diaboli. Omnis qui non est justus, non est ex Deo, et
qui non diligit fratrem suum: 11 quoniam hæc est
annuntiatio, quam audistis ab initio, ut diligatis
alterutrum. 12 Non sicut Cain, qui ex maligno erat,
et occidit fratrem suum. Et propter quid occidit
eum? Quoniam opera ejus maligna erant: fratris
autem ejus, justa. 13 Nolite mirari, fratres, si odit vos
mundus. 14 Nos scimus quoniam translati sumus
de morte ad vitam, quoniam diligimus fratres. Qui
non diligit, manet in morte: 15 omnis qui odit
fratrem suum, homicida est. Et scitis quoniam omnis
homicida non habet vitam æternam in semetipso
manentem. (aiōnios g166) 16 In hoc cognovimus
caritatem Dei, quoniam ille animam suam pro nobis
posuit: et nos debemus pro fratribus animas ponere.
17 Qui habuerit substantiam hujus mundi, et viderit
fratrem suum necessitatem habere, et clauserit
viscera sua ab eo: quomodo caritas Dei manet in eo?
18 Filioli mei, non diligamus verbo neque lingua, sed
opere et veritate: 19 in hoc cognoscimus quoniam
ex veritate sumus: et in conspectu ejus suadebimus
corda nostra. 20 Quoniam si reprehenderit nos
cor nostrum: major est Deus corde nostro, et
novit omnia. 21 Carissimi, si cor nostrum non
reprehenderit nos, fiduciam habemus ad Deum: 22
et quidquid petierimus, accipiemus ab eo: quoniam
mandata ejus custodimus, et ea, quæ sunt placita
coram eo, facimus. 23 Et hoc est mandatum ejus:
ut credamus in nomine Filii ejus Jesu Christi: et
diligamus alterutrum, sicut dedit mandatum nobis.
24 Et qui servat mandata ejus, in illo manet, et ipse
in eo: et in hoc scimus quoniam manet in nobis, de
Spiritu quem dedit nobis.

4 Carissimi, nolite omni spiritui credere, sed
probate spiritus si ex Deo sint: quoniam multi
pseudoprophetæ exierunt in mundum. 2 In
hoc cognoscitur Spiritus Dei: omnis spiritus qui
confitetur Jesum Christum in carne venisse, ex Deo
est: 3 et omnis spiritus qui solvit Jesum, ex Deo
non est, et hic est antichristus, de quo audistis
quoniam venit, et nunc jam in mundo est. 4 Vos
ex Deo estis filioli, et vicistis eum, quoniam major
est qui in vobis est, quam qui in mundo. 5 Ipsi de
mundo sunt: ideo de mundo loquuntur, et mundus
eos audit. 6 Nos ex Deo sumus. Qui novit Deum,
audit nos; qui non est ex Deo, non audit nos: in
hoc cognoscimus Spiritum veritatis, et spiritum
erroris. 7 Carissimi, diligamus nos invicem: quia
caritas ex Deo est. Et omnis qui diligit, ex Deo
natus est, et cognoscit Deum. 8 Qui non diligit, non
novit Deum: quoniam Deus caritas est. 9 In hoc
apparuit caritas Dei in nobis, quoniam Filium suum
unigenitum misit Deus in mundum, ut vivamus per
eum. 10 In hoc est caritas: non quasi nos dilexerimus
Deum, sed quoniam ipse prior dilexit nos, et misit
Filium suum propitiationem pro peccatis nostris.
11 Carissimi, si sic Deus dilexit nos: et nos debemus
alterutrum diligere. 12 Deum nemo vidit umquam.
Si diligamus invicem, Deus in nobis manet, et caritas
ejus in nobis perfecta est. 13 In hoc cognoscimus
quoniam in eo manemus, et ipse in nobis: quoniam
de Spiritu suo dedit nobis. 14 Et nos vidimus,
et testificamur quoniam Pater misit Filium suum
Salvatorem mundi. 15 Quisquis confessus fuerit
quoniam Jesus est Filius Dei, Deus in eo manet, et
ipse in Deo. 16 Et nos cognovimus, et credidimus
caritati, quam habet Deus in nobis. Deus caritas est:
et qui manet in caritate, in Deo manet, et Deus in
eo. 17 In hoc perfecta est caritas Dei nobiscum, ut
fiduciam habeamus in die judicii: quia sicut ille est,
et nos sumus in hoc mundo. 18 Timor non est in
caritate: sed perfecta caritas foras mittit timorem,
quoniam timor pœnam habet: qui autem timet,
non est perfectus in caritate. 19 Nos ergo diligamus
Deum, quoniam Deus prior dilexit nos. 20 Si quis
dixerit: Quoniam diligo Deum, et fratrem suum
oderit, mendax est. Qui enim non diligit fratrem
suum quem vidit, Deum, quem non vidit, quomodo
potest diligere? 21 Et hoc mandatum habemus a
Deo: ut qui diligit Deum, diligat et fratrem suum.

5 Omnis qui credit quoniam Jesus est Christus,
ex Deo natus est. Et omnis qui diligit eum qui
genuit, diligit et eum qui natus est ex eo. 2 In hoc
cognoscimus quoniam diligamus natos Dei, cum
Deum diligamus, et mandata ejus faciamus. 3 Hæc
est enim caritas Dei, ut mandata ejus custodiamus:
et mandata ejus gravia non sunt. 4 Quoniam omne
quod natum est ex Deo, vincit mundum: et hæc est
victoria, quæ vincit mundum, fides nostra. 5 Quis
est, qui vincit mundum, nisi qui credit quoniam
Jesus est Filius Dei? 6 Hic est, qui venit per aquam et
sanguinem, Jesus Christus: non in aqua solum, sed
in aqua et sanguine. Et Spiritus est, qui testificatur
quoniam Christus est veritas. 7 Quoniam tres sunt,

qui testimonium dant in cælo: Pater, Verbum, et
Spiritus Sanctus: et hi tres unum sunt. **8** Et tres sunt,
qui testimonium dant in terra: spiritus, et aqua, et
sanguis: et hi tres unum sunt. **9** Si testimonium
hominum accipimus, testimonium Dei majus est:
quoniam hoc est testimonium Dei, quod majus est,
quoniam testificatus est de Filio suo. **10** Qui credit
in Filium Dei, habet testimonium Dei in se. Qui non
credit Filio, mendacem facit eum: quia non credit in
testimonium quod testificatus est Deus de Filio suo.
11 Et hoc est testimonium, quoniam vitam æternam
dedit nobis Deus: et hæc vita in Filio ejus est.
(aiōnios g166) **12** Qui habet Filium, habet vitam: qui
non habet Filium, vitam non habet. **13** Hæc scribo
vobis ut sciatis quoniam vitam habetis æternam,
qui creditis in nomine Filii Dei. **(aiōnios g166)** **14**
Et hæc est fiducia, quam habemus ad eum: quia
quodcumque petierimus, secundum voluntatem
ejus, audit nos. **15** Et scimus quia audit nos quidquid
petierimus: scimus quoniam habemus petitiones
quas postulamus ab eo. **16** Qui scit fratrem suum
peccare peccatum non ad mortem, petat, et dabitur
ei vita peccanti non ad mortem. Est peccatum
ad mortem: non pro illo dico ut roget quis. **17**
Omnis iniquitas, peccatum est: et est peccatum ad
mortem. **18** Scimus quia omnis qui natus est ex
Deo, non peccat: sed generatio Dei conservat eum,
et malignus non tangit eum. **19** Scimus quoniam ex
Deo sumus: et mundus totus in maligno positus est.
20 Et scimus quoniam Filius Dei venit, et dedit nobis
sensum ut cognoscamus verum Deum, et simus in
vero Filio ejus. Hic est verus Deus, et vita æterna.
(aiōnios g166) **21** Filioli, custodite vos a simulacris.
Amen.

Iohannis Ii

1 Senior Electæ dominæ, et natis ejus, quos ego
diligo in veritate, et non ego solus, sed et
omnes qui cognoverunt veritatem, **2** propter
veritatem, quæ permanet in nobis, et nobiscum
erit in æternum. **(aiōn g165)** **3** Sit vobiscum gratia,
misericordia, pax a Deo Patre, et a Christo Jesu
Filio Patris in veritate, et caritate. **4** Gavisus sum
valde, quoniam inveni de filiis tuis ambulantes in
veritate, sicut mandatum accepimus a Patre. **5** Et
nunc rogo te domina, non tamquam mandatum
novum scribens tibi, sed quod habuimus ab initio,
ut diligamus alterutrum. **6** Et hæc est caritas,
ut ambulemus secundum mandata ejus. Hoc est
enim mandatum, ut quemadmodum audistis ab
initio, in eo ambuletis. **7** Quoniam multi seductores
exierunt in mundum, qui non confitentur Jesum
Christum venisse in carnem: hic est seductor, et
antichristus. **8** Videte vosmetipsos, ne perdatis quæ
operati estis: sed ut mercedem plenam accipiatis.
9 Omnis qui recedit, et non permanet in doctrina
Christi, Deum non habet: qui permanet in doctrina,
hic et Patrem et Filium habet. **10** Si quis venit ad
vos, et hanc doctrinam non affert, nolite recipere
eum in domum, nec Ave ei dixeritis. **11** Qui enim
dicit illi Ave, communicat operibus ejus malignis.
12 Plura habens vobis scribere, nolui per cartam et
atramentum: spero enim me futurum apud vos, et
os ad os loqui: ut gaudium vestrum plenum sit. **13**
Salutant te filii sororis tuæ Electæ.

Iohannis Iii

1 Senior Gajo carissimo, quem ego diligo in
veritate. 2 Carissime, de omnibus orationem
facio prospere te ingredi, et valere sicut prospere
agit anima tua. 3 Gavisus sum valde venientibus
fratribus, et testimonium perhibentibus veritati
tuæ, sicut tu in veritate ambulas. 4 Majorem horum
non habeo gratiam, quam ut audiam filios meos
in veritate ambulare. 5 Carissime, fideliter facis
quidquid operaris in fratres, et hoc in peregrinos,
6 qui testimonium reddiderunt caritati tuæ in
conspectu ecclesiæ: quos, benefaciens, deduces
digne Deo. 7 Pro nomine enim ejus profecti
sunt, nihil accipientes a gentibus. 8 Nos ergo
debemus suscipere hujusmodi, ut cooperatores
simus veritatis. 9 Scripsissem forsitan ecclesiæ: sed
is qui amat primatum gerere in eis, Diotrephes, non
recipit nos: 10 propter hoc si venero, commonebo
ejus opera, quæ facit, verbis malignis garriens in
nos: et quasi non ei ista sufficiant, neque ipse
suscipit fratres: et eos qui suscipiunt, prohibet, et
de ecclesia ejicit. 11 Carissime, noli imitari malum,
sed quod bonum est. Qui benefacit, ex Deo est: qui
malefacit, non vidit Deum. 12 Demetrio testimonium
redditur ab omnibus, et ab ipsa veritate, sed et
nos testimonium perhibemus: et nosti quoniam
testimonium nostrum verum est. 13 Multa habui
tibi scribere: sed nolui per atramentum et calamum
scribere tibi. 14 Spero autem protinus te videre,
et os ad os loquemur. Pax tibi. Salutant te amici.
Saluta amicos nominatim.

Iudæ

1 Judas Jesu Christi servus, frater autem Jacobi,
his qui sunt in Deo Patre dilectis, et Christo
Jesu conservatis, et vocatis. **2** Misericordia vobis,
et pax, et caritas adimpleatur. **3** Carissimi,
omnem sollicitudinem faciens scribendi vobis de
communi vestra salute, necesse habui scribere
vobis: deprecans supercertari semel traditæ sanctis
fidei. **4** Subintroierunt enim quidam homines
(qui olim præscripti sunt in hoc judicium) impii,
Dei nostri gratiam transferentes in luxuriam, et
solum Dominatorem, et Dominum nostrum Jesum
Christum negantes. **5** Commonere autem vos volo,
scientes semel omnia, quoniam Jesus populum
de terra Ægypti salvans, secundo eos, qui non
crediderunt, perdidit: **6** angelos vero, qui non
servaverunt suum principatum, sed dereliquerunt
suum domicilium, in judicium magni diei, vinculis
æternis sub caligine reservavit. **(aïdios g126)** **7**
Sicut Sodoma, et Gomorrha, et finitimæ civitates
simili modo exfornicatæ, et abeuntes post carnem
alteram, factæ sunt exemplum, ignis æterni pœnam
sustinentes. **(aiōnios g166)** **8** Similiter et hi carnem
quidem maculant, dominationem autem spernunt,
majestatem autem blasphemant. **9** Cum Michaël
Archangelus cum diabolo disputans altercaretur
de Moysi corpore, non est ausus judicium inferre
blasphemiæ: sed dixit: Imperet tibi Dominus. **10** Hi
autem quæcumque quidem ignorant, blasphemant:
quæcumque autem naturaliter, tamquam muta
animalia, norunt, in his corrumpuntur. **11** Væ illis,
quia in via Cain abierunt, et errore Balaam mercede
effusi sunt, et in contradictione Core perierunt!
12 Hi sunt in epulis suis maculæ, convivantes sine
timore, semetipsos pascentes, nubes sine aqua,
quæ a ventis circumferentur, arbores autumnales,
infructuosæ, bis mortuæ, eradicatæ, **13** fluctus
feri maris, despumantes suas confusiones, sidera
errantia: quibus procella tenebrarum servata est
in æternum. **(aiōn g165)** **14** Prophetavit autem et
de his septimus ab Adam Enoch, dicens: Ecce
venit Dominus in sanctis millibus suis **15** facere
judicium contra omnes, et arguere omnes impios de
omnibus operibus impietatis eorum, quibus impie
egerunt, et de omnibus duris, quæ locuti sunt contra
Deum peccatores impii. **16** Hi sunt murmuratores
querulosi, secundum desideria sua ambulantes, et os
eorum loquitur superba, mirantes personas quæstus
causa. **17** Vos autem carissimi, memores estote
verborum, quæ prædicta sunt ab apostolis Domini
nostri Jesu Christi, **18** qui dicebant vobis, quoniam
in novissimo tempore venient illusores, secundum
desideria sua ambulantes in impietatibus. **19** Hi sunt,
qui segregant semetipsos, animales, Spiritum non
habentes. **20** Vos autem carissimi superædificantes
vosmetipsos sanctissimæ vestræ fidei, in Spiritu
Sancto orantes, **21** vosmetipsos in dilectione Dei
servate, exspectantes misericordiam Domini nostri
Jesu Christi in vitam æternam. **(aiōnios g166)** **22** Et hos
quidem arguite judicatos: **23** illos vero salvate, de
igne rapientes. Aliis autem miseremini in timore:
odientes et eam, quæ carnalis est, maculatam
tunicam. **24** Ei autem qui potens est vos conservare
sine peccato et constituere ante conspectum gloriæ
suæ immaculatos in exsultatione in adventu Domini
nostri Jesu Christi, **25** soli Deo Salvatori nostro,
per Jesum Christum Dominum nostrum, gloria et
magnificentia, imperium et potestas ante omne
sæculum, et nunc, et in omnia sæcula sæculorum.
Amen. **(aiōn g165)**

Apocalypsis

1 Apocalypsis Jesu Christi, quam dedit illi Deus
palam facere servis suis, quæ oportet fieri cito:
et significavit, mittens per angelum suum servo
suo Joanni, **2** qui testimonium perhibuit verbo Dei,
et testimonium Jesu Christi, quæcumque vidit. **3**
Beatus qui legit, et audit verba prophetiæ hujus,
et servat ea, quæ in ea scripta sunt: tempus enim
prope est. **4** Joannes septem ecclesiis, quæ sunt
in Asia. Gratia vobis, et pax ab eo, qui est, et qui
erat, et qui venturus est: et a septem spiritibus qui
in conspectu throni ejus sunt: **5** et a Jesu Christo,
qui est testis fidelis, primogenitus mortuorum,
et princeps regum terræ, qui dilexit nos, et lavit
nos a peccatis nostris in sanguine suo, **6** et fecit
nos regnum, et sacerdotes Deo et Patri suo: ipsi
gloria et imperium in sæcula sæculorum. Amen.
(aiōn g165) **7** Ecce venit cum nubibus, et videbit eum
omnis oculus, et qui eum pupugerunt. Et plangent
se super eum omnes tribus terræ. Etiam: amen. **8**
Ego sum alpha et omega, principium et finis, dicit
Dominus Deus: qui est, et qui erat, et qui venturus
est, omnipotens. **9** Ego Joannes frater vester, et
particeps in tribulatione, et regno, et patientia in
Christo Jesu: fui in insula, quæ appellatur Patmos,
propter verbum Dei, et testimonium Jesu: **10** fui in
spiritu in Dominica die, et audivi post me vocem
magnam tamquam tubæ, **11** dicentis: Quod vides,
scribe in libro: et mitte septem ecclesiis, quæ sunt in
Asia, Epheso, et Smyrnæ, et Pergamo, et Thyatiræ, et
Sardis, et Philadelphiæ, et Laodiciæ. **12** Et conversus
sum ut viderem vocem, quæ loquebatur mecum: et
conversus vidi septem candelabra aurea: **13** et in
medio septem candelabrorum aureorum, similem
Filio hominis vestitum podere, et præcinctum ad
mamillas zona aurea: **14** caput autem ejus, et capilli
erant candidi tamquam lana alba, et tamquam nix,
et oculi ejus tamquam flamma ignis: **15** et pedes
ejus similes auricalco, sicut in camino ardenti, et
vox illius tamquam vox aquarum multarum: **16**
et habebat in dextera sua stellas septem: et de
ore ejus gladius utraque parte acutus exibat: et
facies ejus sicut sol lucet in virtute sua. **17** Et
cum vidissem eum, cecidi ad pedes ejus tamquam
mortuus. Et posuit dexteram suam super me, dicens:
Noli timere: ego sum primus, et novissimus, **18** et
vivus, et fui mortuus, et ecce sum vivens in sæcula
sæculorum: et habeo claves mortis, et inferni. **(aiōn
g165, Hadēs g86)** **19** Scribe ergo quæ vidisti, et quæ
sunt, et quæ oportet fieri post hæc. **20** Sacramentum
septem stellarum, quas vidisti in dextera mea, et
septem candelabra aurea: septem stellæ, angeli
sunt septem ecclesiarum: et candelabra septem,
septem ecclesiæ sunt.

2 Angelo Ephesi ecclesiæ scribe: Hæc dicit, qui
tenet septem stellas in dextera sua, qui ambulat
in medio septem candelabrorum aureorum: **2** Scio
opera tua, et laborem, et patientiam tuam, et quia
non potes sustinere malos: et tentasti eos, qui se
dicunt apostolos esse, et non sunt: et invenisti eos
mendaces: **3** et patientiam habes, et sustinuisti
propter nomen meum, et non defecisti. **4** Sed
habeo adversum te, quod caritatem tuam primam
reliquisti. **5** Memor esto itaque unde excideris: et
age pœnitentiam, et prima opera fac: sin autem,
venio tibi, et movebo candelabrum tuum de loco
suo, nisi pœnitentiam egeris. **6** Sed hoc habes, quia
odisti facta Nicolaitarum, quæ et ego odi. **7** Qui
habet aurem, audiat quid Spiritus dicat ecclesiis:
Vincenti dabo edere de ligno vitæ, quod est in
paradiso Dei mei. **8** Et angelo Smyrnæ ecclesiæ
scribe: Hæc dicit primus, et novissimus, qui fuit
mortuus, et vivit: **9** Scio tribulationem tuam, et
paupertatem tuam, sed dives es: et blasphemaris
ab his, qui se dicunt Judæos esse, et non sunt, sed
sunt synagoga Satanæ. **10** Nihil horum timeas quæ
passurus es. Ecce missurus est diabolus aliquos
ex vobis in carcerem ut tentemini: et habebitis
tribulationem diebus decem. Esto fidelis usque
ad mortem, et dabo tibi coronam vitæ. **11** Qui
habet aurem, audiat quid Spiritus dicat ecclesiis:
Qui vicerit, non lædetur a morte secunda. **12** Et
angelo Pergami ecclesiæ scribe: Hæc dicit qui habet
rhomphæam utraque parte acutam: **13** Scio ubi
habitas, ubi sedes est Satanæ: et tenes nomen
meum, et non negasti fidem meam. Et in diebus
illis Antipas testis meus fidelis, qui occisus est apud
vos ubi Satanas habitat. **14** Sed habeo adversus
te pauca: quia habes illic tenentes doctrinam
Balaam, qui docebat Balac mittere scandalum coram
filiis Israël, edere, et fornicari: **15** ita habes et
tu tenentes doctrinam Nicolaitarum. **16** Similiter
pœnitentiam age: si quominus veniam tibi cito, et
pugnabo cum illis in gladio oris mei. **17** Qui habet
aurem, audiat quid Spiritus dicat ecclesiis: Vincenti
dabo manna absconditum, et dabo illi calculum
candidum: et in calculo nomen novum scriptum,
quod nemo scit, nisi qui accipit. **18** Et angelo
Thyatiræ ecclesiæ scribe: Hæc dicit Filius Dei, qui
habet oculos tamquam flammam ignis, et pedes
ejus similes auricalco: **19** Novi opera tua, et fidem,
et caritatem tuam, et ministerium, et patientiam
tuam, et opera tua novissima plura prioribus. **20** Sed

habeo adversus te pauca: quia permittis mulierem
Jezabel, quæ se dicit propheten, docere, et seducere
servos meos, fornicari, et manducare de idolothytis.
21 Et dedi illi tempus ut pœnitentiam ageret: et
non vult pœnitere a fornicatione sua. 22 Ecce
mittam eam in lectum: et qui mœchantur cum ea,
in tribulatione maxima erunt, nisi pœnitentiam ab
operibus suis egerint. 23 Et filios ejus interficiam
in morte, et scient omnes ecclesiæ, quia ego sum
scrutans renes, et corda: et dabo unicuique vestrum
secundum opera sua. Vobis autem dico, 24 et
ceteris qui Thyatiræ estis: quicumque non habent
doctrinam hanc, et qui non cognoverunt altitudines
Satanæ, quemadmodum dicunt, non mittam super
vos aliud pondus: 25 tamen id quod habetis, tenete
donec veniam. 26 Et qui vicerit, et custodierit usque
in finem opera mea, dabo illi potestatem super
gentes, 27 et reget eas in virga ferrea, et tamquam
vas figuli confringentur, 28 sicut et ego accepi a
Patre meo: et dabo illi stellam matutinam. 29 Qui
habet aurem, audiat quid Spiritus dicat ecclesiis.

3 Et angelo ecclesiæ Sardis scribe: Hæc dicit qui
habet septem spiritus Dei, et septem stellas: Scio
opera tua, quia nomen habes quod vivas, et mortuus
es. 2 Esto vigilans, et confirma cetera, quæ moritura
erant. Non enim invenio opera tua plena coram Deo
meo. 3 In mente ergo habe qualiter acceperis, et
audieris, et serva, et pœnitentiam age. Si ergo non
vigilaveris, veniam ad te tamquam fur et nescies
qua hora veniam ad te. 4 Sed habes pauca nomina
in Sardis qui non inquinaverunt vestimenta sua: et
ambulabunt mecum in albis, quia digni sunt. 5 Qui
vicerit, sic vestietur vestimentis albis, et non delebo
nomen ejus de libro vitæ, et confitebor nomen
ejus coram Patre meo, et coram angelis ejus. 6 Qui
habet aurem, audiat quid Spiritus dicat ecclesiis. 7
Et angelo Philadelphiæ ecclesiæ scribe: Hæc dicit
Sanctus et Verus, qui habet clavem David: qui
aperit, et nemo claudit: claudit, et nemo aperit: 8
Scio opera tua. Ecce dedi coram te ostium apertum,
quod nemo potest claudere: quia modicam habes
virtutem, et servasti verbum meum, et non negasti
nomen meum. 9 Ecce dabo de synagoga Satanæ, qui
dicunt se Judæos esse, et non sunt, sed mentiuntur:
ecce faciam illos ut veniant, et adorent ante pedes
tuos: et scient quia ego dilexi te, 10 quoniam
servasti verbum patientiæ meæ, et ego servabo
te ab hora tentationis, quæ ventura est in orbem
universum tentare habitantes in terra. 11 Ecce venio
cito: tene quod habes, ut nemo accipiat coronam
tuam. 12 Qui vicerit, faciam illum columnam in
templo Dei mei, et foras non egredietur amplius:
et scribam super eum nomen Dei mei, et nomen
civitatis Dei mei novæ Jerusalem, quæ descendit de
cælo a Deo meo, et nomen meum novum. 13 Qui
habet aurem, audiat quid Spiritus dicat ecclesiis.
14 Et angelo Laodiciæ ecclesiæ scribe: Hæc dicit:
Amen, testis fidelis et verus, qui est principium
creaturæ Dei. 15 Scio opera tua: quia neque frigidus
es, neque calidus: utinam frigidus esses, aut calidus:
16 sed quia tepidus es, et nec frigidus, nec calidus,
incipiam te evomere ex ore meo: 17 quia dicis:
Quod dives sum, et locupletatus, et nullius egeo: et
nescis quia tu es miser, et miserabilis, et pauper, et
cæcus, et nudus. 18 Suadeo tibi emere a me aurum
ignitum probatum, ut locuples fias, et vestimentis
albis induaris, et non appareat confusio nuditatis
tuæ, et collyrio inunge oculos tuos ut videas. 19
Ego quos amo, arguo, et castigo. Æmulare ergo, et
pœnitentiam age. 20 Ecce sto ad ostium, et pulso:
si quis audierit vocem meam, et aperuerit mihi
januam, intrabo ad illum, et cœnabo cum illo, et
ipse mecum. 21 Qui vicerit, dabo ei sedere mecum
in throno meo: sicut et ego vici, et sedi cum Patre
meo in throno ejus. 22 Qui habet aurem, audiat
quid Spiritus dicat ecclesiis.

4 Post hæc vidi: et ecce ostium apertum in cælo, et
vox prima, quam audivi tamquam tubæ loquentis
mecum, dicens: Ascende huc, et ostendam tibi
quæ oportet fieri post hæc. 2 Et statim fui in
spiritu: et ecce sedes posita erat in cælo, et supra
sedem sedens. 3 Et qui sedebat similis erat aspectui
lapidis jaspidis, et sardinis: et iris erat in circuitu
sedis similis visioni smaragdinæ. 4 Et in circuitu
sedis sedilia viginti quatuor: et super thronos
viginti quatuor seniores sedentes, circumamicti
vestimentis albis, et in capitibus eorum coronæ
aureæ. 5 Et de throno procedebant fulgura, et
voces, et tonitrua: et septem lampades ardentes
ante thronum, qui sunt septem spiritus Dei. 6 Et
in conspectu sedis tamquam mare vitreum simile
crystallo: et in medio sedis, et in circuitu sedis
quatuor animalia plena oculis ante et retro. 7 Et
animal primum simile leoni, et secundum animal
simile vitulo, et tertium animal habens faciem
quasi hominis, et quartum animal simile aquilæ
volanti. 8 Et quatuor animalia, singula eorum
habebant alas senas: et in circuitu, et intus plena
sunt oculis: et requiem non habebant die ac nocte,
dicentia: Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus
omnipotens, qui erat, et qui est, et qui venturus est.
9 Et cum darent illa animalia gloriam, et honorem,
et benedictionem sedenti super thronum, viventi
in sæcula sæculorum, (aiōn g165) 10 procidebant

viginti quatuor seniores ante sedentem in throno,
et adorabant viventem in sæcula sæculorum, et
mittebant coronas suas ante thronum, dicentes:
(aiōn g165) 11 Dignus es Domine Deus noster accipere
gloriam, et honorem, et virtutem: quia tu creasti
omnia, et propter voluntatem tuam erant, et creata
sunt.

5 Et vidi in dextera sedentis supra thronum,
librum scriptum intus et foris, signatum sigillis
septem. 2 Et vidi angelum fortem, prædicantem
voce magna: Quis est dignus aperire librum, et
solvere signacula ejus? 3 Et nemo poterat neque
in cælo, neque in terra, neque subtus terram
aperire librum, neque respicere illum. 4 Et ego
flebam multum, quoniam nemo dignus inventus
est aperire librum, nec videre eum. 5 Et unus de
senioribus dixit mihi: Ne fleveris: ecce vicit leo de
tribu Juda, radix David, aperire librum, et solvere
septem signacula ejus. 6 Et vidi: et ecce in medio
throni et quatuor animalium, et in medio seniorum,
Agnum stantem tamquam occisum, habentem
cornua septem, et oculos septem: qui sunt septem
spiritus Dei, missi in omnem terram. 7 Et venit:
et accepit de dextera sedentis in throno librum.
8 Et cum aperuisset librum, quatuor animalia, et
viginti quatuor seniores ceciderunt coram Agno,
habentes singuli citharas, et phialas aureas plenas
odoramentorum, quæ sunt orationes sanctorum:
9 et cantabant canticum novum, dicentes: Dignus
es, Domine, accipere librum, et aperire signacula
ejus: quoniam occisus es, et redemisti nos Deo in
sanguine tuo ex omni tribu, et lingua, et populo, et
natione: 10 et fecisti nos Deo nostro regnum, et
sacerdotes: et regnabimus super terram. 11 Et vidi,
et audivi vocem angelorum multorum in circuitu
throni, et animalium, et seniorum: et erat numerus
eorum millia millium, 12 dicentium voce magna:
Dignus est Agnus, qui occisus est, accipere virtutem,
et divinitatem, et sapientiam, et fortitudinem,
et honorem, et gloriam, et benedictionem. 13
Et omnem creaturam, quæ in cælo est, et super
terram, et sub terra, et quæ sunt in mari, et quæ in
eo: omnes audivi dicentes: Sedenti in throno, et
Agno, benedictio et honor, et gloria, et potestas
in sæcula sæculorum. (aiōn g165) 14 Et quatuor
animalia dicebant: Amen. Et viginti quatuor seniores
ceciderunt in facies suas: et adoraverunt viventem
in sæcula sæculorum.

6 Et vidi quod aperuisset Agnus unum de septem
sigillis, et audivi unum de quatuor animalibus,
dicens tamquam vocem tonitrui: Veni, et vide. 2
Et vidi: et ecce equus albus, et qui sedebat super
illum, habebat arcum, et data est ei corona, et exivit
vincens ut vinceret. 3 Et cum aperuisset sigillum
secundum, audivi secundum animal, dicens: Veni,
et vide. 4 Et exivit alius equus rufus: et qui sedebat
super illum, datum est ei ut sumeret pacem de
terra, et ut invicem se interficiant, et datus est
ei gladius magnus. 5 Et cum aperuisset sigillum
tertium, audivi tertium animal, dicens: Veni, et
vide. Et ecce equus niger: et qui sedebat super
illum, habebat stateram in manu sua. 6 Et audivi
tamquam vocem in medio quatuor animalium
dicentium: Bilibris tritici denario et tres bilibres
hordei denario, et vinum, et oleum ne læseris. 7
Et cum aperuisset sigillum quartum, audivi vocem
quarti animalis dicentis: Veni, et vide. 8 Et ecce
equus pallidus: et qui sedebat super eum, nomen
illi Mors, et infernus sequebatur eum, et data est
illi potestas super quatuor partes terræ, interficere
gladio, fame, et morte, et bestiis terræ. (Hadēs g86) 9
Et cum aperuisset sigillum quintum, vidi subtus
altare animas interfectorum propter verbum Dei,
et propter testimonium, quod habebant: 10 et
clamabant voce magna, dicentes: Usquequo Domine
(sanctus et verus), non judicas, et non vindicas
sanguinem nostrum de iis qui habitant in terra? 11
Et datæ sunt illis singulæ stolæ albæ: et dictum est
illis ut requiescerent adhuc tempus modicum donec
compleantur conservi eorum, et fratres eorum,
qui interficiendi sunt sicut et illi. 12 Et vidi cum
aperuisset sigillum sextum: et ecce terræmotus
magnus factus est, et sol factus est niger tamquam
saccus cilicinus: et luna tota facta est sicut sanguis:
13 et stellæ de cælo ceciderunt super terram, sicut
ficus emittit grossos suos cum a vento magno
movetur: 14 et cælum recessit sicut liber involutus:
et omnis mons, et insulæ de locis suis motæ sunt:
15 et reges terræ, et principes, et tribuni, et divites,
et fortes, et omnis servus, et liber absconderunt
se in speluncis, et in petris montium: 16 et dicunt
montibus, et petris: Cadite super nos, et abscondite
nos a facie sedentis super thronum, et ab ira Agni:
17 quoniam venit dies magnus iræ ipsorum: et quis
poterit stare?

7 Post hæc vidi quatuor angelos stantes super
quatuor angulos terræ, tenentes quatuor ventos
terræ, ne flarent super terram, neque super mare,
neque in ullam arborem. 2 Et vidi alterum angelum
ascendentem ab ortu solis, habentem signum Dei
vivi: et clamavit voce magna quatuor angelis,
quibus datum est nocere terræ et mari, 3 dicens:
Nolite nocere terræ, et mari, neque arboribus,
quoadusque signemus servos Dei nostri in frontibus

eorum. 4 Et audivi numerum signatorum, centum
quadraginta quatuor millia signati, ex omni tribu
filiorum Israël. 5 Ex tribu Juda duodecim millia
signati: ex tribu Ruben duodecim millia signati:
ex tribu Gad duodecim millia signati: 6 ex tribu
Aser duodecim millia signati: ex tribu Nephthali
duodecim millia signati: ex tribu Manasse duodecim
millia signati: 7 ex tribu Simeon duodecim millia
signati: ex tribu Levi duodecim millia signati:
ex tribu Issachar duodecim millia signati: 8 ex
tribu Zabulon duodecim millia signati: ex tribu
Joseph duodecim millia signati: ex tribu Benjamin
duodecim millia signati. 9 Post hæc vidi turbam
magnam, quam dinumerare nemo poterat, ex
omnibus gentibus, et tribubus, et populis, et linguis:
stantes ante thronum, et in conspectu Agni, amicti
stolis albis, et palmæ in manibus eorum: 10 et
clamabant voce magna, dicentes: Salus Deo nostro,
qui sedet super thronum, et Agno. 11 Et omnes
angeli stabant in circuitu throni, et seniorum, et
quatuor animalium: et ceciderunt in conspectu
throni in facies suas, et adoraverunt Deum, 12
dicentes: Amen. Benedictio, et claritas, et sapientia,
et gratiarum actio, honor, et virtus, et fortitudo
Deo nostro in sæcula sæculorum. Amen. (aiōn g165)
13 Et respondit unus de senioribus et dixit mihi:
Hi, qui amicti sunt stolis albis, qui sunt? et unde
venerunt? 14 Et dixi illi: Domine mi, tu scis. Et
dixit mihi: Hi sunt, qui venerunt de tribulatione
magna, et laverunt stolas suas, et dealbaverunt eas
in sanguine Agni. 15 Ideo sunt ante thronum Dei, et
serviunt ei die ac nocte in templo ejus: et qui sedet
in throno, habitabit super illos: 16 non esurient,
neque sitient amplius, nec cadet super illos sol,
neque ullus æstus: 17 quoniam Agnus, qui in medio
throni est, reget illos et deducet eos ad vitæ fontes
aquarum, et absterget Deus omnem lacrimam ab
oculis eorum.

8 Et cum aperuisset sigillum septimum, factum
est silentium in cælo, quasi media hora. 2 Et vidi
septem angelos stantes in conspectu Dei: et datæ
sunt illis septem tubæ. 3 Et alius angelus venit, et
stetit ante altare habens thuribulum aureum: et
data sunt illi incensa multa, ut daret de orationibus
sanctorum omnium super altare aureum, quod est
ante thronum Dei. 4 Et ascendit fumus incensorum
de orationibus sanctorum de manu angeli coram
Deo. 5 Et accepit angelus thuribulum, et implevit
illud de igne altaris, et misit in terram: et facta
sunt tonitrua, et voces, et fulgura, et terræmotus
magnus. 6 Et septem angeli, qui habebant septem
tubas, præparaverunt se ut tuba canerent. 7 Et
primus angelus tuba cecinit, et facta est grando, et
ignis, mista in sanguine, et missum est in terram,
et tertia pars terræ combusta est, et tertia pars
arborum concremata est, et omne fœnum viride
combustum est. 8 Et secundus angelus tuba cecinit:
et tamquam mons magnus igne ardens missus est
in mare, et facta est tertia pars maris sanguis, 9
et mortua est tertia pars creaturæ eorum, quæ
habebant animas in mari, et tertia pars navium
interiit. 10 Et tertius angelus tuba cecinit: et cecidit
de cælo stella magna, ardens tamquam facula, et
cecidit in tertiam partem fluminum, et in fontes
aquarum: 11 et nomen stellæ dicitur Absinthium,
et facta est tertia pars aquarum in absinthium; et
multi hominum mortui sunt de aquis, quia amaræ
factæ sunt. 12 Et quartus angelus tuba cecinit: et
percussa est tertia pars solis, et tertia pars lunæ, et
tertia pars stellarum, ita ut obscuraretur tertia pars
eorum, et diei non luceret pars tertia, et noctis
similiter. 13 Et vidi, et audivi vocem unius aquilæ
volantis per medium cæli dicentis voce magna: Væ,
væ, væ habitantibus in terra de ceteris vocibus
trium angelorum, qui erant tuba canituri.

9 Et quintus angelus tuba cecinit: et vidi stellam
de cælo cecidisse in terram, et data est ei clavis
putei abyssi. (Abyssos g12) 2 Et aperuit puteum
abyssi: et ascendit fumus putei, sicut fumus fornacis
magnæ: et obscuratus est sol, et aër de fumo putei:
(Abyssos g12) 3 et de fumo putei exierunt locustæ
in terram, et data est illis potestas, sicut habent
potestatem scorpiones terræ: 4 et præceptum est
illis ne læderent fœnum terræ, neque omne viride,
neque omnem arborem: nisi tantum homines, qui
non habent signum Dei in frontibus suis: 5 et
datum est illis ne occiderent eos: sed ut cruciarent
mensibus quinque: et cruciatus eorum, ut cruciatus
scorpii cum percutit hominem. 6 Et in diebus illis
quærent homines mortem, et non invenient eam:
et desiderabunt mori, et fugiet mors ab eis. 7 Et
similitudines locustarum, similes equis paratis in
prælium: et super capita earum tamquam coronæ
similes auro: et facies earum tamquam facies
hominum. 8 Et habebant capillos sicut capillos
mulierum. Et dentes earum, sicut dentes leonum
erant: 9 et habebant loricas sicut loricas ferreas,
et vox alarum earum sicut vox curruum equorum
multorum currentium in bellum: 10 et habebant
caudas similes scorpionum, et aculei erant in
caudis earum: et potestas earum nocere hominibus
mensibus quinque: 11 et habebant super se regem
angelum abyssi cui nomen hebraice Abaddon, græce
autem Apollyon, latine habens nomen Exterminans.

(Abyssos g12) 12 Væ unum abiit, et ecce veniunt
adhuc duo væ post hæc. 13 Et sextus angelus
tuba cecinit: et audivi vocem unam ex quatuor
cornibus altaris aurei, quod est ante oculos Dei, 14
dicentem sexto angelo, qui habebat tubam: Solve
quatuor angelos, qui alligati sunt in flumine magno
Euphrate. 15 Et soluti sunt quatuor angeli, qui parati
erant in horam, et diem, et mensem, et annum, ut
occiderent tertiam partem hominum. 16 Et numerus
equestris exercitus vicies millies dena millia. Et
audivi numerum eorum. 17 Et ita vidi equos in
visione: et qui sedebant super eos, habebant loricas
igneas, et hyacinthinas, et sulphureas, et capita
equorum erant tamquam capita leonum: et de ore
eorum procedit ignis, et fumus, et sulphur. 18 Et ab
his tribus plagis occisa est tertia pars hominum
de igne, et de fumo, et sulphure, quæ procedebant
de ore ipsorum. 19 Potestas enim equorum in
ore eorum est, et in caudis eorum, nam caudæ
eorum similes serpentibus, habentes capita: et in
his nocent. 20 Et ceteri homines, qui non sunt
occisi in his plagis, neque pœnitentiam egerunt
de operibus manuum suarum, ut non adorarent
dæmonia, et simulacra aurea, et argentea, et ærea,
et lapidea, et lignea, quæ neque videre possunt,
neque audire, neque ambulare, 21 et non egerunt
pœnitentiam ab homicidiis suis, neque a veneficiis
suis, neque a fornicatione sua, neque a furtis suis.

10 Et vidi alium angelum fortem descendentem
de cælo amictum nube, et iris in capite ejus,
et facies ejus erat ut sol, et pedes ejus tamquam
columnæ ignis: 2 et habebat in manu sua libellum
apertum: et posuit pedem suum dextrum super
mare, sinistrum autem super terram: 3 et clamavit
voce magna, quemadmodum cum leo rugit. Et
cum clamasset, locuta sunt septem tonitrua voces
suas. 4 Et cum locuta fuissent septem tonitrua
voces suas, ego scripturus eram: et audivi vocem de
cælo dicentem mihi: Signa quæ locuta sunt septem
tonitrua: et noli ea scribere. 5 Et angelus, quem
vidi stantem super mare et super terram, levavit
manum suam ad cælum: 6 et juravit per viventem
in sæcula sæculorum, qui creavit cælum, et ea quæ
in eo sunt: et terram, et ea quæ in ea sunt: et
mare, et ea quæ in eo sunt: Quia tempus non erit
amplius: (aiōn g165) 7 sed in diebus vocis septimi
angeli, cum cœperit tuba canere, consummabitur
mysterium Dei sicut evangelizavit per servos suos
prophetas. 8 Et audivi vocem de cælo iterum
loquentem mecum, et dicentem: Vade, et accipe
librum apertum de manu angeli stantis super mare,
et super terram. 9 Et abii ad angelum, dicens ei, ut
daret mihi librum. Et dixit mihi: Accipe librum, et
devora illum: et faciet amaricari ventrem tuum, sed
in ore tuo erit dulce tamquam mel. 10 Et accepi
librum de manu angeli, et devoravi illum: et erat in
ore meo tamquam mel dulce, et cum devorassem
eum, amaricatus est venter meus: 11 et dixit mihi:
Oportet te iterum prophetare gentibus, et populis,
et linguis, et regibus multis.

11 Et datus est mihi calamus similis virgæ, et
dictum est mihi: Surge, et metire templum Dei,
et altare, et adorantes in eo: 2 atrium autem, quod
est foris templum, ejice foras, et ne metiaris illud:
quoniam datum est gentibus, et civitatem sanctam
calcabunt mensibus quadraginta duobus: 3 et dabo
duobus testibus meis, et prophetabunt diebus mille
ducentis sexaginta, amicti saccis. 4 Hi sunt duæ
olivæ et duo candelabra in conspectu Domini terræ
stantes. 5 Et si quis voluerit eos nocere, ignis
exiet de ore eorum, et devorabit inimicos eorum:
et si quis voluerit eos lædere, sic oportet eum
occidi. 6 Hi habent potestatem claudendi cælum,
ne pluat diebus prophetiæ ipsorum: et potestatem
habent super aquas convertendi eas in sanguinem,
et percutere terram omni plaga quotiescumque
voluerint. 7 Et cum finierint testimonium suum,
bestia, quæ ascendit de abysso, faciet adversum eos
bellum, et vincet illos, et occidet eos. (Abyssos g12) 8 Et
corpora eorum jacebunt in plateis civitatis magnæ,
quæ vocatur spiritualiter Sodoma, et Ægyptus, ubi
et Dominus eorum crucifixus est. 9 Et videbunt de
tribubus, et populis, et linguis, et gentibus corpora
eorum per tres dies et dimidium: et corpora eorum
non sinent poni in monumentis: 10 et inhabitantes
terram gaudebunt super illos, et jucundabuntur: et
munera mittent invicem, quoniam hi duo prophetæ
cruciaverunt eos, qui habitabant super terram.
11 Et post dies tres et dimidium, spiritus vitæ a
Deo intravit in eos. Et steterunt super pedes suos,
et timor magnus cecidit super eos qui viderunt
eos. 12 Et audierunt vocem magnam de cælo,
dicentem eis: Ascendite huc. Et ascenderunt in
cælum in nube: et viderunt illos inimici eorum.
13 Et in illa hora factus est terræmotus magnus,
et decima pars civitatis cecidit: et occisa sunt in
terræmotu nomina hominum septem millia: et
reliqui in timorem sunt missi, et dederunt gloriam
Deo cæli. 14 Væ secundum abiit: et ecce væ tertium
veniet cito. 15 Et septimus angelus tuba cecinit: et
factæ sunt voces magnæ in cælo dicentes: Factum
est regnum hujus mundi, Domini nostri et Christi
ejus, et regnabit in sæcula sæculorum. Amen. (aiōn
g165) 16 Et viginti quatuor seniores, qui in conspectu

Dei sedent in sedibus suis, ceciderunt in facies suas,
et adoraverunt Deum, dicentes: 17 Gratias agimus
tibi, Domine Deus omnipotens, qui es, et qui eras,
et qui venturus es: quia accepisti virtutem tuam
magnam, et regnasti. 18 Et iratæ sunt gentes, et
advenit ira tua et tempus mortuorum judicari, et
reddere mercedem servis tuis prophetis, et sanctis,
et timentibus nomen tuum pusillis et magnis, et
exterminandi eos qui corruperunt terram. 19 Et
apertum est templum Dei in cælo: et visa est arca
testamenti ejus in templo ejus, et facta sunt fulgura,
et voces, et terræmotus, et grando magna.

12 Et signum magnum apparuit in cælo: mulier
amicta sole, et luna sub pedibus ejus, et in
capite ejus corona stellarum duodecim: 2 et in
utero habens, clamabat parturiens, et cruciabatur
ut pariat. 3 Et visum est aliud signum in cælo: et
ecce draco magnus rufus habens capita septem,
et cornua decem: et in capitibus ejus diademata
septem, 4 et cauda ejus trahebat tertiam partem
stellarum cæli, et misit eas in terram: et draco
stetit ante mulierem, quæ erat paritura, ut cum
peperisset, filium ejus devoraret. 5 Et peperit filium
masculum, qui recturus erat omnes gentes in virga
ferrea: et raptus est filius ejus ad Deum, et ad
thronum ejus, 6 et mulier fugit in solitudinem
ubi habebat locum paratum a Deo, ut ibi pascant
eam diebus mille ducentis sexaginta. 7 Et factum
est prælium magnum in cælo: Michaël et angeli
ejus præliabantur cum dracone, et draco pugnabat,
et angeli ejus: 8 et non valuerunt, neque locus
inventus est eorum amplius in cælo. 9 Et projectus
est draco ille magnus, serpens antiquus, qui vocatur
diabolus, et Satanas, qui seducit universum orbem:
et projectus est in terram, et angeli ejus cum
illo missi sunt. 10 Et audivi vocem magnam in
cælo dicentem: Nunc facta est salus, et virtus,
et regnum Dei nostri, et potestas Christi ejus:
quia projectus est accusator fratrum nostrorum,
qui accusabat illos ante conspectum Dei nostri
die ac nocte. 11 Et ipsi vicerunt eum propter
sanguinem Agni, et propter verbum testimonii sui,
et non dilexerunt animas suas usque ad mortem.
12 Propterea lætamini cæli, et qui habitatis in eis.
Væ terræ, et mari, quia descendit diabolus ad
vos habens iram magnam, sciens quod modicum
tempus habet. 13 Et postquam vidit draco quod
projectus esset in terram, persecutus est mulierem,
quæ peperit masculum: 14 et datæ sunt mulieri
alæ duæ aquilæ magnæ ut volaret in desertum in
locum suum, ubi alitur per tempus et tempora,
et dimidium temporis a facie serpentis. 15 Et
misit serpens ex ore suo post mulierem, aquam
tamquam flumen, ut eam faceret trahi a flumine.
16 Et adjuvit terra mulierem, et aperuit terra os
suum, et absorbuit flumen, quod misit draco de ore
suo. 17 Et iratus est draco in mulierem: et abiit
facere prælium cum reliquis de semine ejus, qui
custodiunt mandata Dei, et habent testimonium
Jesu Christi.

13 Et stetit supra arenam maris. Et vidi de
mari bestiam ascendentem habentem capita
septem, et cornua decem, et super cornua ejus
decem diademata, et super capita ejus nomina
blasphemiæ. 2 Et bestia, quam vidi, similis erat
pardo, et pedes ejus sicut pedes ursi, et os ejus
sicut os leonis. Et dedit illi draco virtutem suam, et
potestatem magnam. 3 Et vidi unum de capitibus
suis quasi occisum in mortem: et plaga mortis
ejus curata est. Et admirata est universa terra
post bestiam. 4 Et adoraverunt draconem, qui
dedit potestatem bestiæ: et adoraverunt bestiam,
dicentes: Quis similis bestiæ? et quis poterit pugnare
cum ea? 5 Et datum est ei os loquens magna
et blasphemias: et data est ei potestas facere
menses quadraginta duos. 6 Et aperuit os suum in
blasphemias ad Deum, blasphemare nomen ejus, et
tabernaculum ejus, et eos qui in cælo habitant. 7 Et
est datum illi bellum facere cum sanctis, et vincere
eos. Et data est illi potestas in omnem tribum, et
populum, et linguam, et gentem, 8 et adoraverunt
eam omnes, qui inhabitant terram: quorum non
sunt scripta nomina in libro vitæ Agni, qui occisus
est ab origine mundi. 9 Si quis habet aurem, audiat.
10 Qui in captivitatem duxerit, in captivitatem
vadet: qui in gladio occiderit, oportet eum gladio
occidi. Hic est patientia, et fides sanctorum. 11 Et
vidi aliam bestiam ascendentem de terra, et habebat
cornua duo similia Agni, et loquebatur sicut draco.
12 Et potestatem prioris bestiæ omnem faciebat
in conspectu ejus: et fecit terram, et habitantes
in ea, adorare bestiam primam, cujus curata est
plaga mortis. 13 Et fecit signa magna, ut etiam
ignem faceret de cælo descendere in terram in
conspectu hominum. 14 Et seduxit habitantes in
terra propter signa, quæ data sunt illi facere in
conspectu bestiæ, dicens habitantibus in terra,
ut faciant imaginem bestiæ, quæ habet plagam
gladii, et vixit. 15 Et datum est illi ut daret spiritum
imagini bestiæ, et ut loquatur imago bestiæ: et
faciat ut quicumque non adoraverint imaginem
bestiæ, occidantur. 16 Et faciet omnes pusillos,
et magnos, et divites, et pauperes, et liberos, et
servos habere caracterem in dextera manu sua,

aut in frontibus suis: 17 et nequis possit emere,
aut vendere, nisi qui habet caracterem, aut nomen
bestiæ, aut numerum nominis ejus. 18 Hic sapientia
est. Qui habet intellectum, computet numerum
bestiæ. Numerus enim hominis est: et numerus ejus
sexcenti sexaginta sex.

14 Et vidi: et ecce Agnus stabat supra montem
Sion, et cum eo centum quadraginta quatuor
millia, habentes nomen ejus, et nomen Patris ejus
scriptum in frontibus suis. 2 Et audivi vocem de cælo,
tamquam vocem aquarum multarum, et tamquam
vocem tonitrui magni: et vocem, quam audivi, sicut
citharœdorum citharizantium in citharis suis. 3 Et
cantabant quasi canticum novum ante sedem, et
ante quatuor animalia, et seniores: et nemo poterat
dicere canticum, nisi illa centum quadraginta
quatuor millia, qui empti sunt de terra. 4 Hi sunt,
qui cum mulieribus non sunt coinquinati: virgines
enim sunt. Hi sequuntur Agnum quocumque ierit.
Hi empti sunt ex hominibus primitiæ Deo, et Agno:
5 et in ore eorum non est inventum mendacium:
sine macula enim sunt ante thronum Dei. 6 Et
vidi alterum angelum volantem per medium cæli,
habentem Evangelium æternum, ut evangelizaret
sedentibus super terram, et super omnem gentem,
et tribum, et linguam, et populum: (aiōnios g166) 7
dicens magna voce: Timete Dominum, et date illi
honorem, quia venit hora judicii ejus: et adorate
eum, qui fecit cælum, et terram, mare, et fontes
aquarum. 8 Et alius angelus secutus est dicens:
Cecidit, cecidit Babylon illa magna: quæ a vino
iræ fornicationis suæ potavit omnes gentes. 9 Et
tertius angelus secutus est illos, dicens voce magna:
Si quis adoraverit bestiam, et imaginem ejus, et
acceperit caracterem in fronte sua, aut in manu
sua: 10 et hic bibet de vino iræ Dei, quod mistum
est mero in calice iræ ipsius, et cruciabitur igne, et
sulphure in conspectu angelorum sanctorum, et
ante conspectum Agni: 11 et fumus tormentorum
eorum ascendet in sæcula sæculorum: nec habent
requiem die ac nocte, qui adoraverunt bestiam,
et imaginem ejus, et si quis acceperit caracterem
nominis ejus. (aiōn g165) 12 Hic patientia sanctorum
est, qui custodiunt mandata Dei, et fidem Jesu. 13 Et
audivi vocem de cælo, dicentem mihi: Scribe: Beati
mortui qui in Domino moriuntur. Amodo jam dicit
Spiritus, ut requiescant a laboribus suis: opera enim
illorum sequuntur illos. 14 Et vidi: et ecce nubem
candidam, et super nubem sedentem similem Filio
hominis, habentem in capite suo coronam auream,
et in manu sua falcem acutam. 15 Et alius angelus
exivit de templo, clamans voce magna ad sedentem
super nubem: Mitte falcem tuam, et mete, quia
venit hora ut metatur, quoniam aruit messis terræ.
16 Et misit qui sedebat super nubem, falcem suam
in terram, et demessa est terra. 17 Et alius angelus
exivit de templo, quod est in cælo, habens et ipse
falcem acutam. 18 Et alius angelus exivit de altari,
qui habebat potestatem supra ignem: et clamavit
voce magna ad eum qui habebat falcem acutam,
dicens: Mitte falcem tuam acutam, et vindemia
botros vineæ terræ: quoniam maturæ sunt uvæ
ejus. 19 Et misit angelus falcem suam acutam in
terram, et vindemiavit vineam terræ, et misit in
lacum iræ Dei magnum: 20 et calcatus est lacus
extra civitatem, et exivit sanguis de lacu usque ad
frenos equorum per stadia mille sexcenta.

15 Et vidi aliud signum in cælo magnum et
mirabile, angelos septem, habentes plagas
septem novissimas: quoniam in illis consummata
est ira Dei. 2 Et vidi tamquam mare vitreum
mistum igne, et eos, qui vicerunt bestiam, et
imaginem ejus, et numerum nominis ejus, stantes
super mare vitreum, habentes citharas Dei: 3 et
cantantes canticum Moysi servi Dei, et canticum
Agni, dicentes: Magna et mirabilia sunt opera tua,
Domine Deus omnipotens: justæ et veræ sunt viæ
tuæ, Rex sæculorum. 4 Quis non timebit te, Domine,
et magnificabit nomen tuum? quia solus pius es:
quoniam omnes gentes venient, et adorabunt in
conspectu tuo, quoniam judicia tua manifesta sunt.
5 Et post hæc vidi: et ecce apertum est templum
tabernaculi testimonii in cælo, 6 et exierunt septem
angeli habentes septem plagas de templo, vestiti
lino mundo et candido, et præcincti circa pectora
zonis aureis. 7 Et unum de quatuor animalibus
dedit septem angelis septem phialas aureas, plenas
iracundiæ Dei viventis in sæcula sæculorum. (aiōn
g165) 8 Et impletum est templum fumo a majestate
Dei, et de virtute ejus: et nemo poterat introire in
templum, donec consummarentur septem plagæ
septem angelorum.

16 Et audivi vocem magnam de templo, dicentem
septem angelis: Ite, et effundite septem phialas
iræ Dei in terram. 2 Et abiit primus, et effudit
phialam suam in terram, et factum est vulnus
sævum et pessimum in homines, qui habebant
caracterem bestiæ, et in eos qui adoraverunt
imaginem ejus. 3 Et secundus angelus effudit
phialam suam in mare, et factus est sanguis
tamquam mortui: et omnis anima vivens mortua
est in mari. 4 Et tertius effudit phialam suam super
flumina, et super fontes aquarum, et factus est
sanguis. 5 Et audivi angelum aquarum dicentem:

Justus es, Domine, qui es, et qui eras sanctus, qui
hæc judicasti: **6** quia sanguinem sanctorum et
prophetarum effuderunt, et sanguinem eis dedisti
bibere: digni enim sunt. **7** Et audivi alterum ab
altari dicentem: Etiam Domine Deus omnipotens,
vera et justa judicia tua. **8** Et quartus angelus
effudit phialam suam in solem, et datum est illi
æstu affligere homines, et igni: **9** et æstuaverunt
homines æstu magno, et blasphemaverunt nomen
Dei habentis potestatem super has plagas, neque
egerunt pœnitentiam ut darent illi gloriam. **10** Et
quintus angelus effudit phialam suam super sedem
bestiæ: et factum est regnum ejus tenebrosum,
et commanducaverunt linguas suas præ dolore:
11 et blasphemaverunt Deum cæli præ doloribus,
et vulneribus suis, et non egerunt pœnitentiam
ex operibus suis. **12** Et sextus angelus effudit
phialam suam in flumen illud magnum Euphraten:
et siccavit aquam ejus, ut præpararetur via regibus
ab ortu solis. **13** Et vidi de ore draconis, et de
ore bestiæ, et de ore pseudoprophetæ spiritus
tres immundos in modum ranarum. **14** Sunt enim
spiritus dæmoniorum facientes signa, et procedunt
ad reges totius terræ congregare illos in prælium
ad diem magnum omnipotentis Dei. **15** Ecce venio
sicut fur. Beatus qui vigilat, et custodit vestimenta
sua, ne nudus ambulet, et videant turpitudinem
ejus. **16** Et congregabit illos in locum qui vocatur
hebraice Armagedon. **17** Et septimus angelus effudit
phialam suam in aërem, et exivit vox magna de
templo a throno, dicens: Factum est. **18** Et facta
sunt fulgura, et voces, et tonitrua, et terræmotus
factus est magnus, qualis numquam fuit ex quo
homines fuerunt super terram: talis terræmotus, sic
magnus. **19** Et facta est civitas magna in tres partes:
et civitates gentium ceciderunt. Et Babylon magna
venit in memoriam ante Deum, dare illi calicem
vini indignationis iræ ejus. **20** Et omnis insula fugit,
et montes non sunt inventi. **21** Et grando magna
sicut talentum descendit de cælo in homines: et
blasphemaverunt Deum homines propter plagam
grandinis: quoniam magna facta est vehementer.

17 Et venit unus de septem angelis, qui habebant
septem phialas, et locutus est mecum, dicens:
Veni, ostendam tibi damnationem meretricis
magnæ, quæ sedet super aquas multas, **2** cum
qua fornicati sunt reges terræ, et inebriati sunt
qui inhabitant terram de vino prostitutionis ejus.
3 Et abstulit me in spiritu in desertum. Et vidi
mulierem sedentem super bestiam coccineam,
plenam nominibus blasphemiæ, habentem capita
septem, et cornua decem. **4** Et mulier erat
circumdata purpura, et coccino, et inaurata auro,
et lapide pretioso, et margaritis, habens poculum
aureum in manu sua, plenum abominatione, et
immunditia fornicationis ejus. **5** Et in fronte ejus
nomen scriptum: Mysterium: Babylon magna, mater
fornicationum, et abominationum terræ. **6** Et vidi
mulierem ebriam de sanguine sanctorum, et de
sanguine martyrum Jesu. Et miratus sum cum
vidissem illam admiratione magna. **7** Et dixit mihi
angelus: Quare miraris? ego dicam tibi sacramentum
mulieris, et bestiæ, quæ portat eam, quæ habet
capita septem, et cornua decem. **8** Bestia, quam
vidisti, fuit, et non est, et ascensura est de abysso,
et in interitum ibit: et mirabuntur inhabitantes
terram (quorum non sunt scripta nomina in libro
vitæ a constitutione mundi) videntes bestiam, quæ
erat, et non est. **(Abyssos g12)** **9** Et hic est sensus, qui
habet sapientiam. Septem capita, septem montes
sunt, super quos mulier sedet, et reges septem
sunt. **10** Quinque ceciderunt, unus est, et alius
nondum venit: et cum venerit, oportet illum breve
tempus manere. **11** Et bestia, quæ erat, et non est:
et ipsa octava est: et de septem est, et in interitum
vadit. **12** Et decem cornua, quæ vidisti, decem
reges sunt: qui regnum nondum acceperunt, sed
potestatem tamquam reges una hora accipient post
bestiam. **13** Hi unum consilium habent, et virtutem,
et potestatem suam bestiæ tradent. **14** Hi cum Agno
pugnabunt, et Agnus vincet illos: quoniam Dominus
dominorum est, et Rex regum, et qui cum illo sunt,
vocati, electi, et fideles. **15** Et dixit mihi: Aquæ, quas
vidisti ubi meretrix sedet, populi sunt, et gentes, et
linguæ. **16** Et decem cornua, quæ vidisti in bestia:
hi odient fornicariam, et desolatam facient illam, et
nudam, et carnes ejus manducabunt, et ipsam igni
concremabunt. **17** Deus enim dedit in corda eorum
ut faciant quod placitum est illi: ut dent regnum
suum bestiæ donec consummentur verba Dei. **18** Et
mulier, quam vidisti, est civitas magna, quæ habet
regnum super reges terræ.

18 Et post hæc vidi alium angelum descendentem
de cælo, habentem potestatem magnam: et
terra illuminata est a gloria ejus. **2** Et exclamavit
in fortitudine, dicens: Cecidit, cecidit Babylon
magna: et facta est habitatio dæmoniorum, et
custodia omnis spiritus immundi, et custodia omnis
volucris immundæ, et odibilis: **3** quia de vino iræ
fornicationis ejus biberunt omnes gentes: et reges
terræ cum illa fornicati sunt: et mercatores terræ de
virtute deliciarum ejus divites facti sunt. **4** Et audivi
aliam vocem de cælo, dicentem: Exite de illa populus
meus: ut ne participes sitis delictorum ejus, et de

plagis ejus non accipiatis. 5 Quoniam pervenerunt
peccata ejus usque ad cælum, et recordatus est
Dominus iniquitatum ejus. 6 Reddite illi sicut et
ipsa reddidit vobis: et duplicate duplicia secundum
opera ejus: in poculo, quo miscuit, miscete illi
duplum. 7 Quantum glorificavit se, et in deliciis
fuit, tantum date illi tormentum et luctum: quia
in corde suo dicit: Sedeo regina: et vidua non
sum, et luctum non videbo. 8 Ideo in una die
venient plagæ ejus, mors, et luctus, et fames, et
igne comburetur: quia fortis est Deus, qui judicabit
illam. 9 Et flebunt, et plangent se super illam reges
terræ, qui cum illa fornicati sunt, et in deliciis
vixerunt, cum viderint fumum incendii ejus: 10
longe stantes propter timorem tormentorum ejus,
dicentes: Væ, væ civitas illa magna Babylon, civitas
illa fortis: quoniam una hora venit judicium tuum.
11 Et negotiatores terræ flebunt, et lugebunt super
illam: quoniam merces eorum nemo emet amplius:
12 merces auri, et argenti, et lapidis pretiosi, et
margaritæ, et byssi, et purpuræ, et serici, et cocci
(et omne lignum thyinum, et omnia vasa eboris,
et omnia vasa de lapide pretioso, et æramento,
et ferro, et marmore, 13 et cinnamomum) et
odoramentorum, et unguenti, et thuris, et vini,
et olei, et similæ, et tritici, et jumentorum, et
ovium, et equorum, et rhedarum, et mancipiorum,
et animarum hominum. 14 Et poma desiderii animæ
tuæ discesserunt a te, et omnia pinguia et præclara
perierunt a te, et amplius illa jam non invenient.
15 Mercatores horum, qui divites facti sunt, ab ea
longe stabunt propter timorem tormentorum ejus,
flentes, ac lugentes, 16 et dicentes: Væ, væ civitas
illa magna, quæ amicta erat bysso, et purpura, et
cocco, et deaurata erat auro, et lapide pretioso, et
margaritis: 17 quoniam una hora destitutæ sunt
tantæ divitiæ, et omnis gubernator, et omnis qui in
lacum navigat, et nautæ, et qui in mari operantur,
longe steterunt, 18 et clamaverunt videntes locum
incendii ejus, dicentes: Quæ similis civitati huic
magnæ? 19 et miserunt pulverem super capita
sua, et clamaverunt flentes, et lugentes, dicentes:
Væ, væ civitas illa magna, in qua divites facti
sunt omnes, qui habebant naves in mari de pretiis
ejus: quoniam una hora desolata est. 20 Exsulta
super eam cælum, et sancti apostoli, et prophetæ:
quoniam judicavit Deus judicium vestrum de illa.
21 Et sustulit unus angelus fortis lapidem quasi
molarem magnum, et misit in mare, dicens: Hoc
impetu mittetur Babylon civitas illa magna, et
ultra jam non invenietur. 22 Et vox citharœdorum,
et musicorum, et tibia canentium, et tuba non
audietur in te amplius: et omnis artifex omnis
artis non invenietur in te amplius: et vox molæ
non audietur in te amplius: 23 et lux lucernæ non
lucebit in te amplius: et vox sponsi et sponsæ non
audietur adhuc in te: quia mercatores tui erant
principes terræ, quia in veneficiis tuis erraverunt
omnes gentes. 24 Et in ea sanguis prophetarum et
sanctorum inventus est: et omnium qui interfecti
sunt in terra.

19 Post hæc audivi quasi vocem turbarum
multarum in cælo dicentium: Alleluja: salus,
et gloria, et virtus Deo nostro est: 2 quia vera et
justa judicia sunt ejus, qui judicavit de meretrice
magna, quæ corrupit terram in prostitutione sua, et
vindicavit sanguinem servorum suorum de manibus
ejus. 3 Et iterum dixerunt: Alleluja. Et fumus
ejus ascendit in sæcula sæculorum. (aiōn g165) 4
Et ceciderunt seniores viginti quatuor, et quatuor
animalia, et adoraverunt Deum sedentem super
thronum, dicentes: Amen: alleluja. 5 Et vox de
throno exivit, dicens: Laudem dicite Deo nostro
omnes servi ejus: et qui timetis eum pusilli et magni.
6 Et audivi quasi vocem turbæ magnæ, et sicut vocem
aquarum multarum, et sicut vocem tonitruorum
magnorum, dicentium: Alleluja: quoniam regnavit
Dominus Deus noster omnipotens. 7 Gaudeamus, et
exsultemus: et demus gloriam ei: quia venerunt
nuptiæ Agni, et uxor ejus præparavit se. 8 Et datum
est illi ut cooperiat se byssino splendenti et candido.
Byssinum enim justificationes sunt sanctorum. 9 Et
dixit mihi: Scribe: Beati qui ad cœnam nuptiarum
Agni vocati sunt; et dixit mihi: Hæc verba Dei vera
sunt. 10 Et cecidi ante pedes ejus, ut adorarem eum.
Et dicit mihi: Vide ne feceris: conservus tuus sum,
et fratrum tuorum habentium testimonium Jesu.
Deum adora. Testimonium enim Jesu est spiritus
prophetiæ. 11 Et vidi cælum apertum, et ecce equus
albus, et qui sedebat super eum, vocabatur Fidelis,
et Verax, et cum justitia judicat et pugnat. 12
Oculi autem ejus sicut flamma ignis, et in capite
ejus diademata multa, habens nomen scriptum,
quod nemo novit nisi ipse. 13 Et vestitus erat veste
aspersa sanguine: et vocatur nomen ejus: Verbum
Dei. 14 Et exercitus qui sunt in cælo, sequebantur
eum in equis albis, vestiti byssino albo et mundo.
15 Et de ore ejus procedit gladius ex utraque parte
acutus, ut in ipso percutiat gentes. Et ipse reget eas
in virga ferrea: et ipse calcat torcular vini furoris
iræ Dei omnipotentis. 16 Et habet in vestimento
et in femore suo scriptum: Rex regum et Dominus
dominantium. 17 Et vidi unum angelum stantem
in sole, et clamavit voce magna, dicens omnibus
avibus, quæ volabant per medium cæli: Venite,

et congregamini ad cœnam magnam Dei: 18 ut
manducetis carnes regum, et carnes tribunorum, et
carnes fortium, et carnes equorum, et sedentium in
ipsis, et carnes omnium liberorum, et servorum,
et pusillorum et magnorum. 19 Et vidi bestiam,
et reges terræ, et exercitus eorum congregatos ad
faciendum prælium cum illo, qui sedebat in equo,
et cum exercitu ejus. 20 Et apprehensa est bestia,
et cum ea pseudopropheta: qui fecit signa coram
ipso, quibus seduxit eos, qui acceperunt caracterem
bestiæ, et qui adoraverunt imaginem ejus. Vivi missi
sunt hi duo in stagnum ignis ardentis sulphure:
(Limnē Pyr g3041 g4442) 21 et ceteri occisi sunt in gladio
sedentis super equum, qui procedit de ore ipsius: et
omnes aves saturatæ sunt carnibus eorum.

20 Et vidi angelum descendentem de cælo,
habentem clavem abyssi, et catenam magnam
in manu sua. (Abyssos g12) 2 Et apprehendit
draconem, serpentem antiquum, qui est diabolus,
et Satanas, et ligavit eum per annos mille: 3
et misit eum in abyssum, et clausit, et signavit
super illum ut non seducat amplius gentes, donec
consummentur mille anni: et post hæc oportet
illum solvi modico tempore. (Abyssos g12) 4 Et vidi
sedes, et sederunt super eas, et judicium datum est
illis: et animas decollatorum propter testimonium
Jesu, et propter verbum Dei, et qui non adoraverunt
bestiam, neque imaginem ejus, nec acceperunt
caracterem ejus in frontibus, aut in manibus suis,
et vixerunt, et regnaverunt cum Christo mille
annis. 5 Ceteri mortuorum non vixerunt, donec
consummentur mille anni. Hæc est resurrectio
prima. 6 Beatus, et sanctus, qui habet partem
in resurrectione prima: in his secunda mors non
habet potestatem: sed erunt sacerdotes Dei et
Christi, et regnabunt cum illo mille annis. 7 Et cum
consummati fuerint mille anni, solvetur Satanas
de carcere suo, 8 et exibit, et seducet gentes, quæ
sunt super quatuor angulos terræ, Gog, et Magog,
et congregabit eos in prælium, quorum numerus
est sicut arena maris. 9 Et ascenderunt super
latitudinem terræ, et circuierunt castra sanctorum,
et civitatem dilectam. Et descendit ignis a Deo de
cælo, et devoravit eos: 10 et diabolus, qui seducebat
eos, missus est in stagnum ignis, et sulphuris, ubi
et bestia et pseudopropheta cruciabuntur die ac
nocte in sæcula sæculorum. (aiōn g165, Limnē Pyr g3041
g4442) 11 Et vidi thronum magnum candidum, et
sedentem super eum, a cujus conspectu fugit terra,
et cælum, et locus non est inventus eis. 12 Et vidi
mortuos, magnos et pusillos, stantes in conspectu
throni, et libri aperti sunt: et alius liber apertus est,
qui est vitæ: et judicati sunt mortui ex his, quæ
scripta erant in libris, secundum opera ipsorum:
13 et dedit mare mortuos, qui in eo erant: et mors
et infernus dederunt mortuos suos, qui in ipsis
erant: et judicatum est de singulis secundum opera
ipsorum. (Hadēs g86) 14 Et infernus et mors missi
sunt in stagnum ignis. Hæc est mors secunda. (Hadēs
g86, Limnē Pyr g3041 g4442) 15 Et qui non inventus est
in libro vitæ scriptus, missus est in stagnum ignis.
(Limnē Pyr g3041 g4442)

21 Et vidi cælum novum et terram novam.
Primum enim cælum, et prima terra abiit, et
mare jam non est. 2 Et ego Joannes vidi sanctam
civitatem Jerusalem novam descendentem de cælo
a Deo, paratam sicut sponsam ornatam viro suo. 3
Et audivi vocem magnam de throno dicentem: Ecce
tabernaculum Dei cum hominibus, et habitabit cum
eis. Et ipsi populus ejus erunt, et ipse Deus cum
eis erit eorum Deus: 4 et absterget Deus omnem
lacrimam ab oculis eorum: et mors ultra non erit,
neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultra,
quia prima abierunt. 5 Et dixit qui sedebat in
throno: Ecce nova facio omnia. Et dixit mihi: Scribe,
quia hæc verba fidelissima sunt, et vera. 6 Et dixit
mihi: Factum est: ego sum alpha et omega, initium
et finis. Ego sitienti dabo de fonte aquæ vitæ, gratis.
7 Qui vicerit, possidebit hæc: et ero illi Deus, et
ille erit mihi filius. 8 Timidis autem, et incredulis,
et execratis, et homicidis, et fornicatoribus, et
veneficis, et idolatris, et omnibus mendacibus, pars
illorum erit in stagno ardenti igne et sulphure:
quod est mors secunda. (Limnē Pyr g3041 g4442) 9 Et
venit unus de septem angelis habentibus phialas
plenas septem plagis novissimis, et locutus est
mecum, dicens: Veni, et ostendam tibi sponsam,
uxorem Agni. 10 Et sustulit me in spiritu in montem
magnum et altum, et ostendit mihi civitatem
sanctam Jerusalem descendentem de cælo a Deo, 11
habentem claritatem Dei: et lumen ejus simile lapidi
pretioso tamquam lapidi jaspidis, sicut crystallum.
12 Et habebat murum magnum, et altum, habentem
portas duodecim: et in portis angelos duodecim,
et nomina inscripta, quæ sunt nomina duodecim
tribuum filiorum Israël: 13 ab oriente portæ tres, et
ab aquilone portæ tres, et ab austro portæ tres, et
ab occasu portæ tres. 14 Et murus civitatis habens
fundamenta duodecim, et in ipsis duodecim nomina
duodecim apostolorum Agni. 15 Et qui loquebatur
mecum, habebat mensuram arundineam auream,
ut metiretur civitatem, et portas ejus, et murum.
16 Et civitas in quadro posita est, et longitudo ejus
tanta est quanta et latitudo: et mensus est civitatem

de arundine aurea per stadia duodecim millia: et
longitudo, et altitudo, et latitudo ejus æqualia sunt.
17 Et mensus est murum ejus centum quadraginta
quatuor cubitorum, mensura hominis, quæ est
angeli. 18 Et erat structura muri ejus ex lapide
jaspide: ipsa vero civitas aurum mundum simile
vitro mundo. 19 Et fundamenta muri civitatis omni
lapide pretioso ornata. Fundamentum primum,
jaspis: secundum, sapphirus: tertium, calcedonius:
quartum, smaragdus: 20 quintum, sardonyx:
sextum, sardius: septimum, chrysolithus: octavum,
beryllus: nonum, topazius: decimum, chrysoprasus:
undecimum, hyacinthus: duodecimum, amethystus.
21 Et duodecim portæ, duodecim margaritæ sunt,
per singulas: et singulæ portæ erant ex singulis
margaritis: et platea civitatis aurum mundum,
tamquam vitrum perlucidum. 22 Et templum non
vidi in ea: Dominus enim Deus omnipotens templum
illius est, et Agnus. 23 Et civitas non eget sole neque
luna ut luceant in ea, nam claritas Dei illuminavit
eam, et lucerna ejus est Agnus. 24 Et ambulabunt
gentes in lumine ejus: et reges terræ afferent
gloriam suam et honorem in illam. 25 Et portæ
ejus non claudentur per diem: nox enim non erit
illic. 26 Et afferent gloriam et honorem gentium in
illam. 27 Non intrabit in eam aliquod coinquinatum,
aut abominationem faciens et mendacium, nisi qui
scripti sunt in libro vitæ Agni.

22 Et ostendit mihi fluvium aquæ vitæ,
splendidum tamquam crystallum,
procedentem de sede Dei et Agni. 2 In medio plateæ
ejus, et ex utraque parte fluminis, lignum vitæ,
afferens fructus duodecim per menses singulos,
reddens fructum suum et folia ligni ad sanitatem
gentium. 3 Et omne maledictum non erit amplius:
sed sedes Dei et Agni in illa erunt, et servi ejus
servient illi. 4 Et videbunt faciem ejus: et nomen
ejus in frontibus eorum. 5 Et nox ultra non erit:
et non egebunt lumine lucernæ, neque lumine
solis, quoniam Dominus Deus illuminabit illos, et
regnabunt in sæcula sæculorum. (aiōn g165) 6 Et
dixit mihi: Hæc verba fidelissima sunt, et vera.
Et Dominus Deus spirituum prophetarum misit
angelum suum ostendere servis suis quæ oportet
fieri cito. 7 Et ecce venio velociter. Beatus, qui
custodit verba prophetiæ libri hujus. 8 Et ego
Joannes, qui audivi, et vidi hæc. Et postquam
audissem, et vidissem, cecidi ut adorarem ante
pedes angeli, qui mihi hæc ostendebat: 9 et dixit
mihi: Vide ne feceris: conservus enim tuus sum,
et fratrum tuorum prophetarum, et eorum qui
servant verba prophetiæ libri hujus: Deum adora.
10 Et dicit mihi: Ne signaveris verba prophetiæ libri
hujus: tempus enim prope est. 11 Qui nocet, noceat
adhuc: et qui in sordibus est, sordescat adhuc:
et qui justus est, justificetur adhuc: et sanctus,
sanctificetur adhuc. 12 Ecce venio cito, et merces
mea mecum est, reddere unicuique secundum
opera sua. 13 Ego sum alpha et omega, primus et
novissimus, principium et finis. 14 Beati, qui lavant
stolas suas in sanguine Agni: ut sit potestas eorum
in ligno vitæ, et per portas intrent in civitatem. 15
Foris canes, et venefici, et impudici, et homicidæ,
et idolis servientes, et omnis qui amat et facit
mendacium. 16 Ego Jesus misi angelum meum
testificari vobis hæc in ecclesiis. Ego sum radix, et
genus David, stella splendida et matutina. 17 Et
spiritus, et sponsa dicunt: Veni. Et qui audit, dicat:
Veni. Et qui sitit, veniat: et qui vult, accipiat aquam
vitæ, gratis. 18 Contestor enim omni audienti
verba prophetiæ libri hujus: si quis apposuerit ad
hæc, apponet Deus super illum plagas scriptas in
libro isto. 19 Et si quis diminuerit de verbis libri
prophetiæ hujus, auferet Deus partem ejus de libro
vitæ, et de civitate sancta, et de his quæ scripta
sunt in libro isto: 20 dicit qui testimonium perhibet
istorum. Etiam venio cito: amen. Veni, Domine Jesu.
21 Gratia Domini nostri Jesu Christi cum omnibus
vobis. Amen.

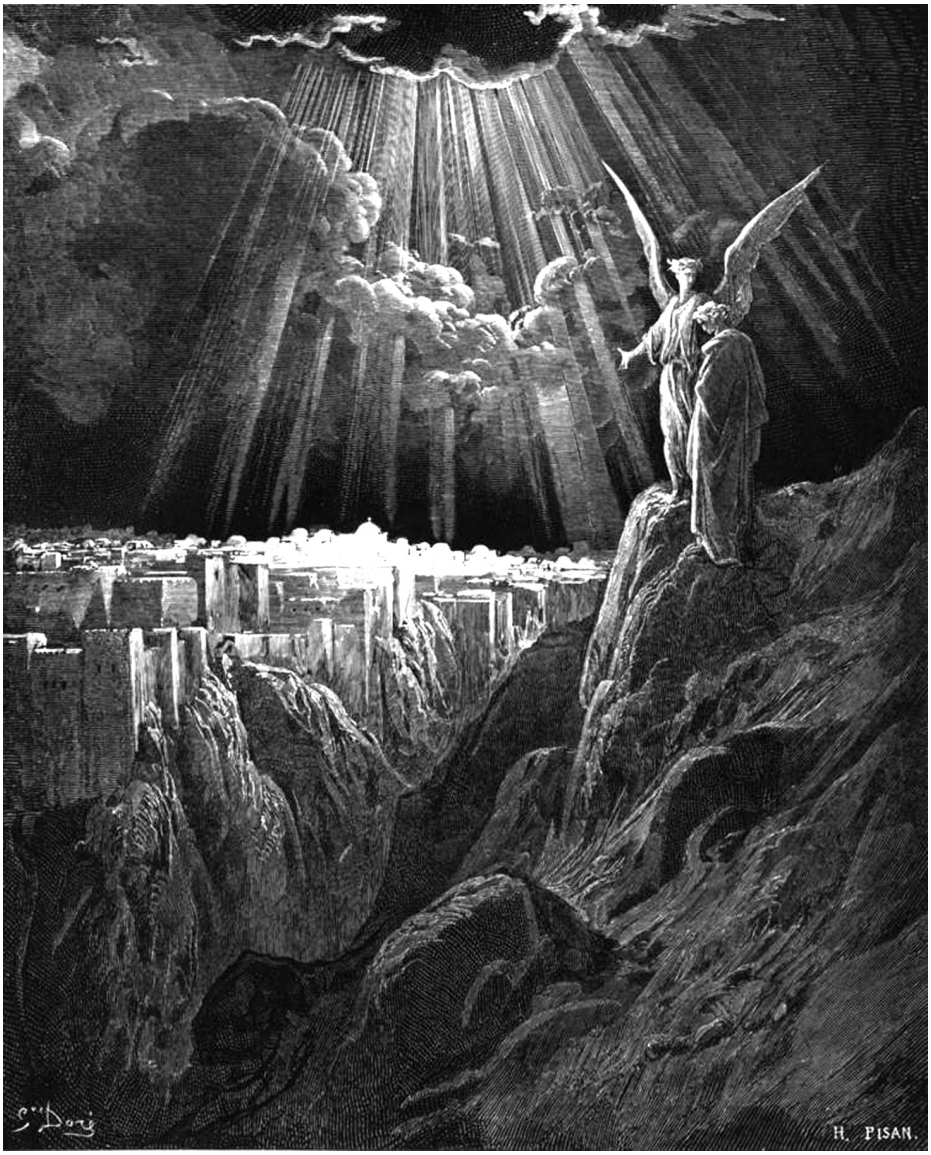

Et ego Joannes vidi sanctam civitatem Jerusalem novam descendentem de cælo a Deo, paratam sicut sponsam ornatam viro suo. Et audivi vocem magnam de throno dicentem: Ecce tabernaculum Dei cum hominibus, et habitabit cum eis. Et ipsi populus ejus erunt, et ipse Deus cum eis erit eorum Deus:

Apocalypsis 21:2-3

Adiutorium Lectoris

Latine at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Glossarium

Latine at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12
Greek: proper noun, place
Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses
Meaning:
Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126
Greek: adjective
Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6
Meaning:
Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165
Greek: noun
Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses
Meaning:
A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166
Greek: adjective
Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses
Meaning:
From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653
Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular
Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32
Meaning:
To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possiblity, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067
Greek: proper noun, place
Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses
Meaning:
Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86
Greek: proper noun, place
Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses
Meaning:
Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442
Greek: proper noun, place
Usage: Phrase 5 times in the New Testament
Meaning:
Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585
Hebrew: proper noun, place
Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses
Meaning:
The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020
Greek: proper noun, place
Usage: 1 time in 2 Peter 2:4
Meaning:
Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossarium +

AionianBible.org/Bibles/Latin---Clementine-Vulgate-Tweedale/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Lucam 8:31
Romanos 10:7
Apocalypsis 9:1
Apocalypsis 9:2
Apocalypsis 9:11
Apocalypsis 11:7
Apocalypsis 17:8
Apocalypsis 20:1
Apocalypsis 20:3

aïdios

Romanos 1:20
Iudæ 1:6

aiōn

Mattheum 12:32
Mattheum 13:22
Mattheum 13:39
Mattheum 13:40
Mattheum 13:49
Mattheum 21:19
Mattheum 24:3
Mattheum 28:20
Marcum 3:29
Marcum 4:19
Marcum 10:30
Marcum 11:14
Lucam 1:33
Lucam 1:55
Lucam 1:70
Lucam 16:8
Lucam 18:30
Lucam 20:34
Lucam 20:35
Iohannem 4:14
Iohannem 6:51
Iohannem 6:58
Iohannem 8:35
Iohannem 8:51
Iohannem 8:52
Iohannem 9:32
Iohannem 10:28
Iohannem 11:26
Iohannem 12:34
Iohannem 13:8
Iohannem 14:16
Actuum Apostolorum 3:21
Actuum Apostolorum 15:18
Romanos 1:25
Romanos 9:5
Romanos 11:36
Romanos 12:2
Romanos 16:27
Corinthios I 1:20
Corinthios I 2:6
Corinthios I 2:7
Corinthios I 2:8
Corinthios I 3:18
Corinthios I 8:13
Corinthios I 10:11
Corinthios Ii 4:4
Corinthios Ii 9:9
Corinthios Ii 11:31
Galatas 1:4
Galatas 1:5
Ephesios 1:21
Ephesios 2:2
Ephesios 2:7
Ephesios 3:9
Ephesios 3:11
Ephesios 3:21
Ephesios 6:12
Philippenses 4:20
Colossenes 1:26
Timotheum I 1:17
Timotheum I 6:17
Timotheum Ii 4:10
Timotheum Ii 4:18
Titum 2:12
Hebræos 1:2
Hebræos 1:8
Hebræos 5:6
Hebræos 6:5
Hebræos 6:20
Hebræos 7:17
Hebræos 7:21
Hebræos 7:24
Hebræos 7:28
Hebræos 9:26
Hebræos 11:3
Hebræos 13:8
Hebræos 13:21
Petri I 1:23
Petri I 1:25
Petri I 4:11
Petri I 5:11
Petri Ii 3:18
Iohannis I 2:17
Iohannis Ii 1:2
Iudæ 1:13
Iudæ 1:25
Apocalypsis 1:6
Apocalypsis 1:18
Apocalypsis 4:9
Apocalypsis 4:10
Apocalypsis 5:13
Apocalypsis 7:12
Apocalypsis 10:6
Apocalypsis 11:15
Apocalypsis 14:11
Apocalypsis 15:7
Apocalypsis 19:3
Apocalypsis 20:10
Apocalypsis 22:5

aiōnios

Mattheum 18:8
Mattheum 19:16
Mattheum 19:29
Mattheum 25:41
Mattheum 25:46
Marcum 3:29
Marcum 10:17
Marcum 10:30
Lucam 10:25
Lucam 16:9
Lucam 18:18
Lucam 18:30
Iohannem 3:15
Iohannem 3:16
Iohannem 3:36
Iohannem 4:14
Iohannem 4:36
Iohannem 5:24
Iohannem 5:39
Iohannem 6:27
Iohannem 6:40
Iohannem 6:47
Iohannem 6:54
Iohannem 6:68
Iohannem 10:28
Iohannem 12:25
Iohannem 12:50
Iohannem 17:2

Iohannem 17:3
Actuum Apostolorum 13:46
Actuum Apostolorum 13:48
Romanos 2:7
Romanos 5:21
Romanos 6:22
Romanos 6:23
Romanos 16:25
Romanos 16:26
Corinthios Ii 4:17
Corinthios Ii 4:18
Corinthios Ii 5:1
Galatas 6:8
Thessalonicenses Ii 1:9
Thessalonicenses Ii 2:16
Timotheum I 1:16
Timotheum I 6:12
Timotheum I 6:16
Timotheum Ii 1:9
Timotheum Ii 2:10
Titum 1:2
Titum 3:7
Philemonem 1:15
Hebræos 5:9
Hebræos 6:2
Hebræos 9:12
Hebræos 9:14
Hebræos 9:15
Hebræos 13:20
Petri I 5:10
Petri Ii 1:11
Iohannis I 1:2
Iohannis I 2:25
Iohannis I 3:15
Iohannis I 5:11
Iohannis I 5:13
Iohannis I 5:20
Iudæ 1:7
Iudæ 1:21
Apocalypsis 14:6

eleēsē

Romanos 11:32

Geenna

Mattheum 5:22
Mattheum 5:29
Mattheum 5:30
Mattheum 10:28
Mattheum 18:9
Mattheum 23:15
Mattheum 23:33
Marcum 9:43
Marcum 9:45
Marcum 9:47
Lucam 12:5
Iacobi 3:6

Hadēs

Mattheum 11:23
Mattheum 16:18
Lucam 10:15
Lucam 16:23
Actuum Apostolorum 2:27
Actuum Apostolorum 2:31
Corinthios I 15:55
Apocalypsis 1:18
Apocalypsis 6:8
Apocalypsis 20:13
Apocalypsis 20:14

Limnē Pyr

Apocalypsis 19:20
Apocalypsis 20:10
Apocalypsis 20:14
Apocalypsis 20:15
Apocalypsis 21:8

Sheol

Genesis 37:35
Genesis 42:38
Genesis 44:29
Genesis 44:31
Liber Numeri 16:30
Liber Numeri 16:33
Deuteronomii 32:22
I Samuelis 2:6
Ii Samuelis 22:6
I Regum 2:6
I Regum 2:9
Job 7:9
Job 11:8
Job 14:13
Job 17:13
Job 17:16
Job 21:13
Job 24:19
Job 26:6
Psalmorum 6:5
Psalmorum 9:17
Psalmorum 16:10
Psalmorum 18:5
Psalmorum 30:3
Psalmorum 31:17
Psalmorum 49:14
Psalmorum 49:15
Psalmorum 55:15
Psalmorum 86:13
Psalmorum 88:3
Psalmorum 89:48
Psalmorum 116:3
Psalmorum 139:8
Psalmorum 141:7
Proverbiorum 1:12
Proverbiorum 5:5
Proverbiorum 7:27
Proverbiorum 9:18
Proverbiorum 15:11
Proverbiorum 15:24
Proverbiorum 23:14
Proverbiorum 27:20
Proverbiorum 30:16
Ecclesiastes 9:10
Canticum Canticorum 8:6
Isaiæ 5:14
Isaiæ 7:11
Isaiæ 14:9
Isaiæ 14:11
Isaiæ 14:15
Isaiæ 28:15
Isaiæ 28:18
Isaiæ 38:10
Isaiæ 38:18
Isaiæ 57:9
Hiezechielis Prophetæ 31:15
Hiezechielis Prophetæ 31:16
Hiezechielis Prophetæ 31:17
Hiezechielis Prophetæ 32:21
Hiezechielis Prophetæ 32:27
Osee Propheta 13:14
Amos Propheta 9:2
Jonas Propheta 2:2
Habacuc Propheta 2:5

Tartaroō

Petri Ii 2:4

Questioned

Psalmorum 94:17
Psalmorum 115:17
Proverbiorum 2:18
Ecclesiastes 9:3
Actuum Apostolorum 2:24

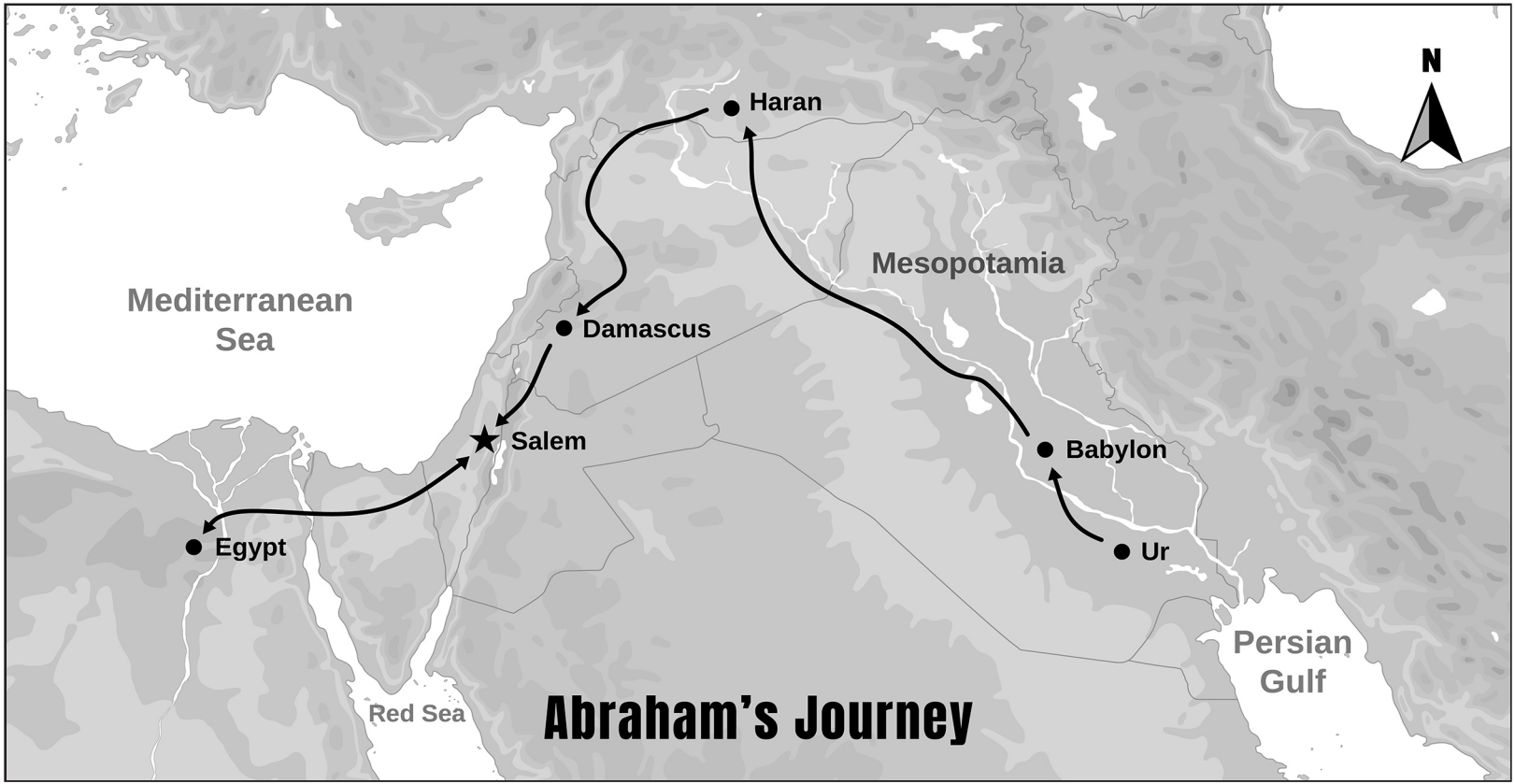

Fide qui vocatur Abraham obedivit in locum exire, quem accepturus erat in hæreditatem: et exiit, nesciens quo iret. - Hebræos 11:8

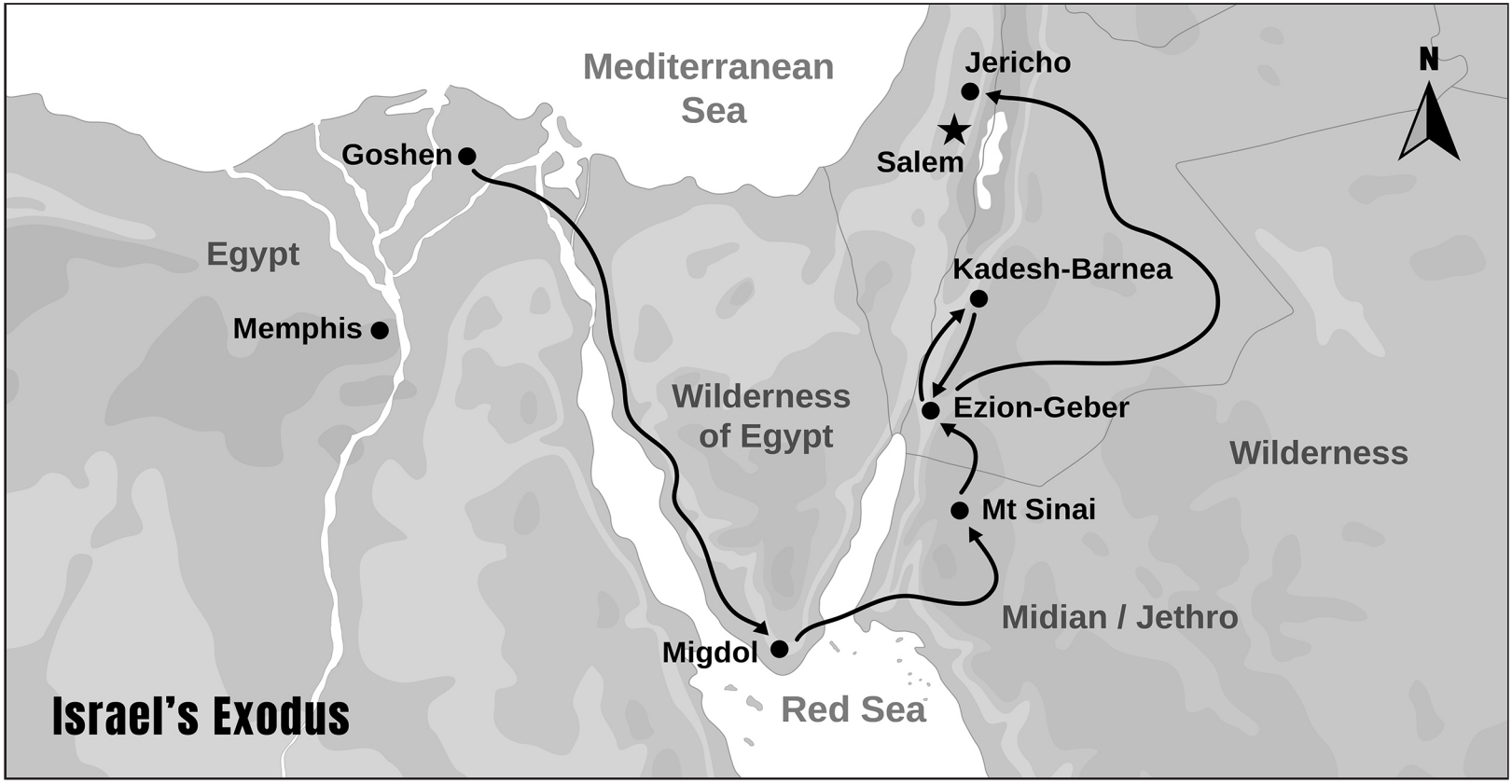

Igitur cum emisisset Pharao populum, non eos duxit Deus per viam terræ Philisthiim quæ vicina est: reputans ne forte pœniteret eum, si vidisset adversum se bella consurgere, et reverteretur in Ægyptum. - Exodus 13:17

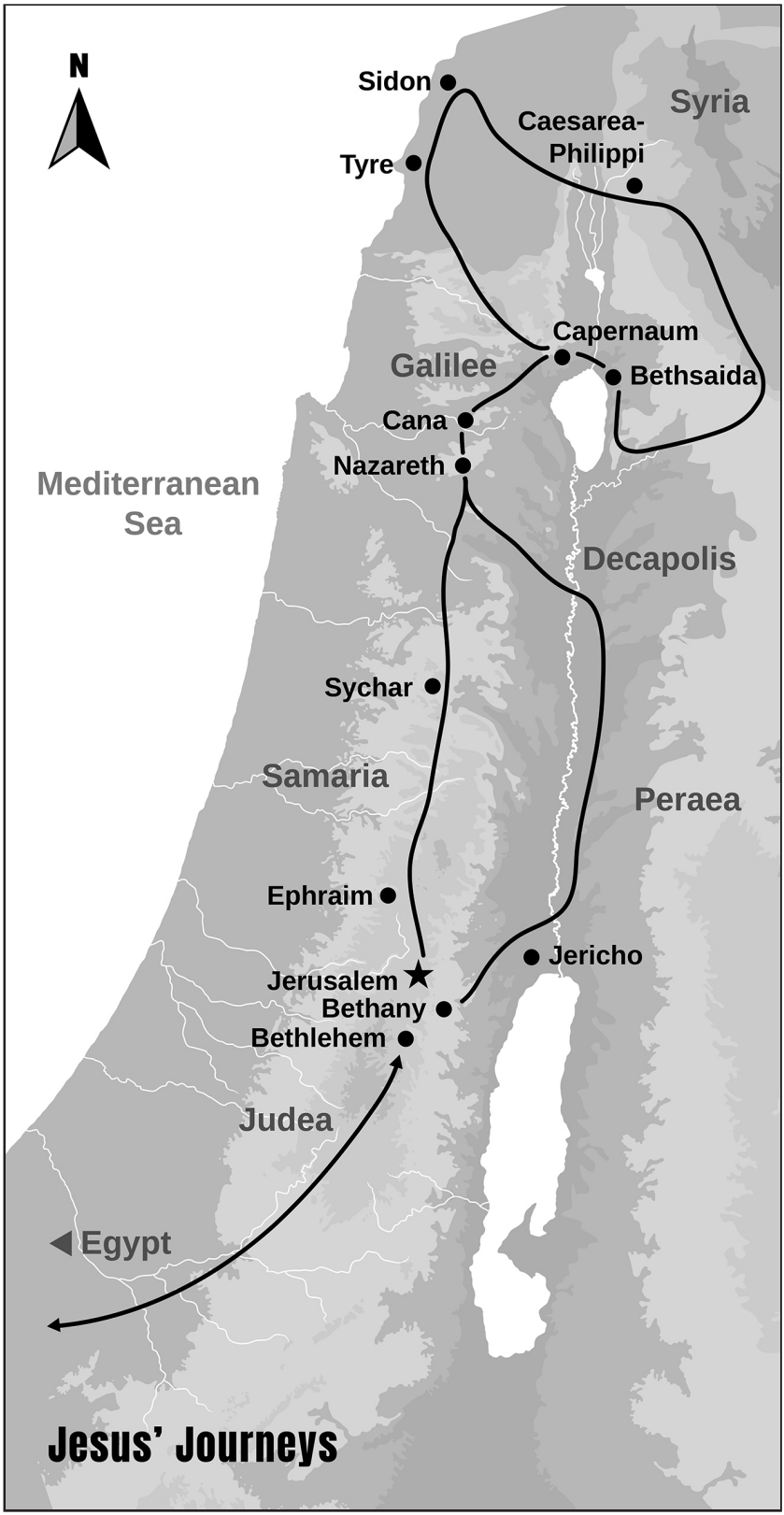

Nam et Filius hominis non venit ut ministraretur ei, sed ut ministraret, et daret animam suam redemptionem pro multis. - Marcum 10:45

Paulus, servus Jesu Christi, vocatus Apostolus, segregatus in Evangelium Dei, - Romanos 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

	Christ returns for his people
1956	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1830	John Williams reaches Polynesia
1731	Zinzendorf leads Moravian mission
1614	Japanese kill 40,000 Christians
1572	Jesuits reach Mexico
1517	Martin Luther leads Reformation
1455	Gutenberg prints first Bible
1323	Franciscans reach Sumatra
1276	Ramon Llull trains missionaries
1100	Crusades tarnish the church
1054	The Great Schism
997	Adalbert marytyrd in Prussia
864	Bulgarian Prince Boris converts
716	Boniface reaches Germany
635	Alopen reaches China
569	Longinus reaches Alodia / Sudan
432	Saint Patrick reaches Ireland
397	Carthage ratifies Bible Canon
341	Ulfilas reaches Goth / Romania
325	Niceae proclaims God is Trinity
250	Denis reaches Paris, France
197	Tertullian writes Christian literature
70	Titus destroys the Jewish Temple
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we?			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful?			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we?			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

<table>
<tr><td colspan="4">Fallen</td><td>Glory</td></tr>
<tr><td>Fall to sin
No Law</td><td>Moses' Law
1500 B.C.</td><td>Christ
33 A.D.</td><td>Church Age
Kingdom Age</td><td>New Heavens and Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">1 Timothy 6:16
Living in unapproachable light</td><td rowspan="8">Acts 3:21
Philippians 2:11
Revelation 20:3

God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City</td></tr>
<tr><td colspan="2">John 8:58
Pre-incarnate</td><td>John 1:14
Incarnate</td><td>Luke 23:43
Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="2">Psalm 139:7
Everywhere</td><td colspan="2">John 14:17
Living in believers</td></tr>
<tr><td colspan="4">Ephesians 2:1-5
Serving the Savior or Satan on Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:22
Blessed in Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:23, Revelation 20:5,13
Punished in Hades until the final judgment</td></tr>
<tr><td colspan="4">Hebrews 1:14
Serving mankind at God's command</td></tr>
<tr><td colspan="4">2 Peter 2:4, Jude 6
Imprisoned in Tartarus</td><td rowspan="4">Matthew 25:41
Revelation 20:10

Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels</td></tr>
<tr><td colspan="3" rowspan="3">1 Peter 5:8, Revelation 12:10

Rebelling against Christ
Accusing mankind</td><td>Revelation 20:13
Thalaasa</td></tr>
<tr><td>Revelation 19:20
Lake of Fire</td></tr>
<tr><td>Revelation 20:2
Abyss</td></tr>
</table>

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Sors

Latine at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarrantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. *"If the first fruit is holy, so is the lump,"* Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

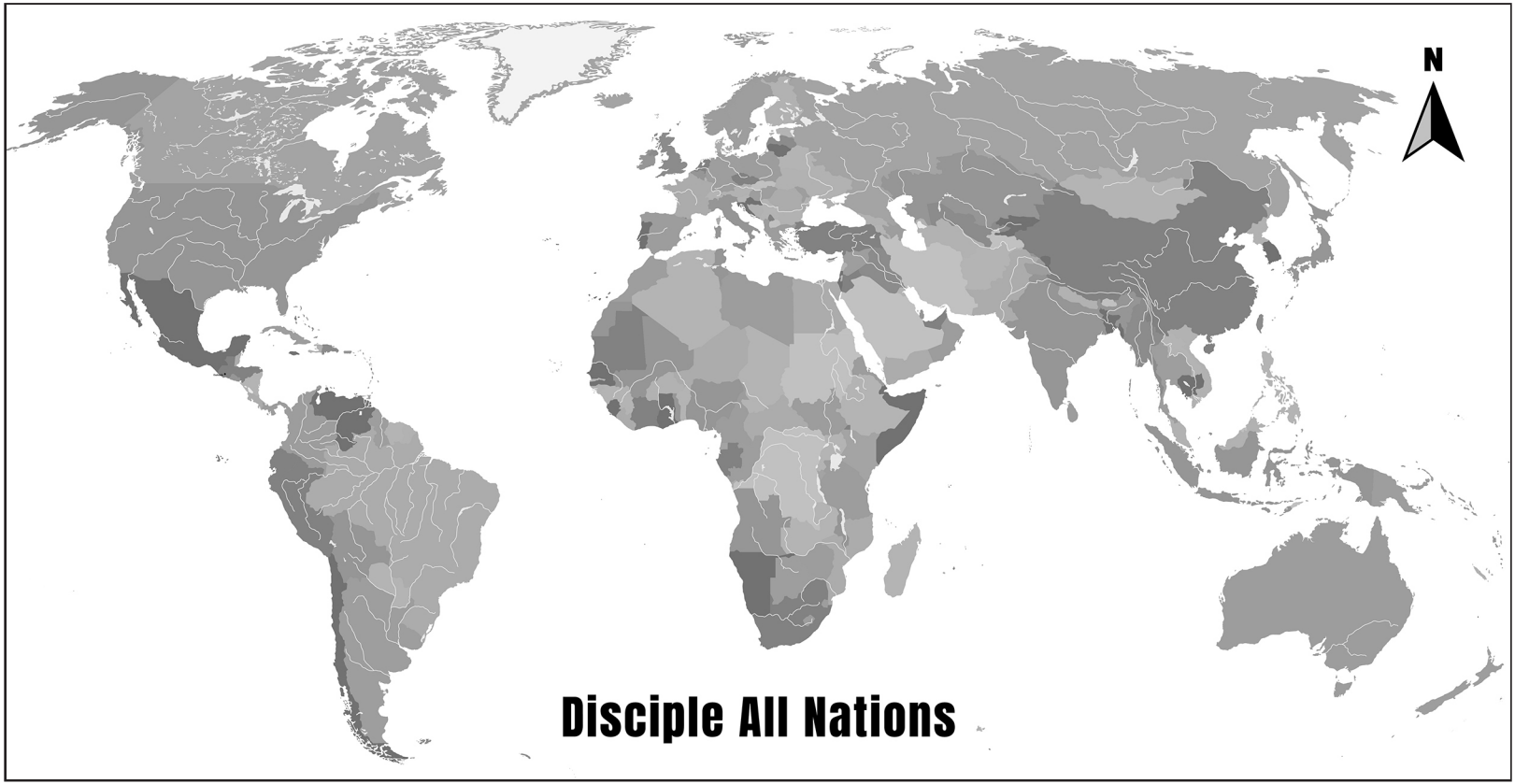

Euntes ergo docete omnes gentes: baptizantes eos in nomine Patris, et Fílii, et Spiritus Sancti: - Mattheum 28:19